Sermones electiſſimi ſancti Wincētij Ferrgrieñ. fratris diui ordinis predicatoꝝ cōuentus valentie Sacreqꝫ theologie ꝓfeſſoris ſubtiliſſimi pars Eſtiualis

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

In die ſancto Paſce

Diuini verbi p̄co=
nis interpretis ⁊ ꝓfeſſoris ſubtiliſſimi Sancti
Uincentij ferrarij de regno Arrogonie conuē=
tus Ualentie diui p̄dicatorū ordinis Sermo=
nes vberrimi eſtiuales de tpe Incipiūt felicit̄.

SUrrexit nō
eſt hic. Marci. xvj. Ut in
p̄ſenti ſmone reſurrectiōis
domi noſtri ih̄u xp̄i deꝰ ve=
lit in cordibꝰ nr̄is aliqd̄ ſpi=
rituale ſentimentū dulcedi
nis ⁊ bn̄dictōnis huiꝰ feſti
ꝑ animarū conſolatōe ⁊ vite reformatōe infun
dere. recurramus ad ꝟginem Mariā iaꝫ letiſſi
maꝫ de filij ſui reſurrectōe dicēdo ſibi Aue ma=
ria ⁊c̄. Nota ꝟbum ꝓpoſitum bona noua inſi=
nuat de gl'oſa reſurrectōe ih̄u xp̄i. q̄ nunciauit
āgelus bonꝰ iſtis tribꝰ Marijs que cū maxia
deuotōe frequent̄ currendo ſepulchrū xp̄i ad=
ierunt dicens eis. Surrexit. q. d. Iam ſuū cor=
pus exiuit de monumēto. Iam nō eſt anima in
lymbo. qꝛ iam exiuit. Itē ſua humanitas nō eſt
hic nec corpus. qꝛ iam ſurrexit. q. d. nō querat'
ſp̄m hic. Pro huius ꝟbi declaratōe ſciendū ꝙ
xp̄i reſurrectio ſuꝑ oēs alias reſurrectōes mor
tuorū que vnꝗ̄ an̄ fuerūt vel erūt habuit duas
excellentias magnas. Prima qꝛ fuit virtuoſa.
Secunda qꝛ fuit gl'oſa. Multi em̄ ſurrexerunt
de morte ad vitā. tam in veteri teſtamēto q̄ꝫ in
nouo. ſed nō ſurrexerunt ꝑ ꝓpriam potentiā. ſ
alienā. xp̄s ꝟo ſurrexit de morte ad vitā ꝓprio
poſſe ⁊ nō alieno ſicut verus deus. qꝛ eius cor
pus in monumēto habebat infinitū poſſe ex di=
uinitatis coniunctōe ad ſuſcitādū ſeip̄m ⁊ etiā
anima in lymbo. vt dicit ſanctus Tho. iij. ꝑte.
q. liij. arti. iiij. Nunꝗ̄ ſic fuit de alio mortuo. qꝛ
corpus mortuū alterius nullū habet poſſe. nec
etiam aīma ad ſuſcitandū ſe. imo dicit Dauid.
Sp̄us vadēs. ſupple ad mortē. ⁊ nō rediēs pro
prio ſuꝑ. poſſe ad vitam. De helya ⁊ helyſeo le
gitur ꝙ ſuſcitauerūt mortuos in veteri teſtamē
to. Silr̄ legit̄ ꝙ apoſtoli ⁊ alij ſancti diūſos ſu=
ſcitauerunt mortuos. ſed quō orādo ⁊ ſupplicā
do. nō ꝟtute ꝓpria nec mortuorꝫ. ſed virtute
dei ⁊ ſolū miniſterialit̄. Dicit em̄ ſanctꝰ Tho.
p̄ma ꝑte. q. cx. arti. iiij. vbi cōcludit ꝙ ſolꝰ deꝰ
miracula facere pōt. in ſolutōne ad p̄mum ar=
gumentū ꝙ angeli aliqui dicunt̄ miracula face
re. vel qꝛ ad eorū deſideriū deus miracula fac̄.
ſicut ⁊ ſancti hoīes dicunt̄ miracula facere. vl̄
qꝛ aliqd̄ miniſteriū exhibent in miraculis que
fiunt. ſicut colligendo pulueres in reſurrectiōe
cōmuni. vel aliquid hm̄ōi agendo. Hec ille. ibi
ſupra. Dicit etiam idem ſanctꝰ Tho. ſcd̄a ſcd̄e.
q. clxxviij. arti. j. ad primū argumentuꝫ. ⁊ iij.
ꝑte. q. lxxxiiij. arti. iij. ad quartū. Et in de potē
tia. q. vj. iiij. c. ꝙ ſancti faciūt miracula duplicī
ter. ſ. poſtulatiōe ⁊ poteſtate. i. nō p̄cedente ora
tione manifeſta. tm̄ in vtriſꝗ deus opat̄ p̄ncipa
liter. Sancti aūt inſtrumental'r. Ex q̄bus ꝟbis
pꝫ ꝙ ſancti non faciūt miracula ꝓpria virtute
vel poteſtate. ſed dei. qꝛ ſolū faciūt miracl'a vel
impetrando ⁊ miniſtrando ſiue inſtrumētalit̄.
Sed xp̄i reſurrectio hodierna nō fuit niſi per ꝓ
prium poſſe. Iō dicebat xp̄s. ego ponam. i. di=
mitto aīam meaꝫ ⁊ iterū ſumam eā. nemo tollit
eam a me. ſ. violent̄. ſed ego ponam eā a meip̄o
ptātem habeo ponendi eā. ſ. ꝑ mortē. ⁊ ptātem
habeo iterū ſumendi eā. ſ. ꝑ reſurrectōeꝫ. Joh.
x. Secunda excellentia fuit. qꝛ iſta reſurrectio
fuit gl'oſa. ſurrexit em̄ xp̄s ad vitam glorioſam
immortalē ⁊ impaſſibilē. Alij aūt q̄ ſuſcitaban=
tur in veteri ⁊ nouo teſtamēto. poſtea reſuſcita
ti ſunt de cōi lege ⁊ curſu ſuſcitabant̄ ad vitam
mortalē ⁊ ad miſeriā paſſibilē huius mōi ⁊ poſt
iterū morituri. Sed xp̄us ex ſingulari p̄uilegio
de morte ad vitā gl'oſam. Autoritas. xp̄s reſur
gens ex mortuis. iam nō morit̄. mors illi vltra
nō dominabit̄. Ad Ro. vj. Huius aūt reſurre
ctiōis gl'oſe ponit. b. Tho triplicem cām. iij. ꝑ=
te. q. liiij. arti. ij. Tum qꝛ ſua reſurrectio fuit ex
emplar ⁊ cauſa nr̄e reſurrectōnis. vt patꝫ. j. ad
Chor'. xv. Tum ſcd̄o ratōe hūilitatis paſſiōis
ex qua meruit gl'am reſurrectōnis. Tum tertio
qꝛ ꝑacto miſterio redemptiōis ex gl'a anime in
corpus gl'a redundabat q̄uis antea diſpenſati
ne illa redundantia impediebat̄. vt miniſteriū
nr̄e redēptionis ſua paſſiōe impleret. Iſte due
excellentie xp̄i reſurrectōis ſubtiliter tangūtur
in themate. Prima. ſ. ꝙ fuit ꝟtuoſa tangit̄ i il=
lo ꝟbo q̄ſi actiuo ſurrexit Non dicit ſuſcitatus
eſt ab alio vt fuit lazarus. ſ ſurrexit. ſ. ꝑ ꝓpriū
poſſe. Surrexit xp̄s a mortuis ꝑ gl'am patris.
Ad Ro. vj. que eſt eius gl'a cū filio ⁊ ſp̄ūſācto.
Tertia excellentia. ſ. ꝙ fuit gl'oſa oſtendit̄ ibi
nō eſt hic. ſ. corpus in ſepulchro. nec aīa in lym
bo. nec humanitas in hac vita mortali. ſ ſacra=
mentalit̄ in altaris ſacramento. Ideo dixit an=
gelus mulieribꝰ xp̄m in ſepulchro querentibꝰ.
Scio em̄ ꝙ Jeſum q̄ crucifixus eſt q̄ritis nō eſt
hic. ſurrexit ſicut dixit. Uenite ⁊ videte locum
vbi poſitꝰ erat dn̄s. ⁊ cito eūtes dicite diſcipul'
eius qꝛ ſurrexit. ecce p̄cedet vos in galileaꝫ. ibi
eū videbitis ecce p̄dixi vobis. Mat. vl. Patꝫ
thema. De hm̄ōi gl'oſa reſurrectōe notaui tria
puncta in q̄bus cōſiſtit tota practica huius bn̄=
dicte reſurrectionis xp̄i.

- Reſurrectio xp̄i fuit celebrata affectuoſe.
- Demonſtrata gratioſe.
- Publicata virtuoſe.

In his tribus punctis ſeu concluſionibus ſtat

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

tota practica ſmonis. ¶ Primo dico q̄ reſurre
ctio xp̄i fuit celebrata affectuoſe. tot em̄ ſcti pa=
tres q̄ſi innumerabiles q̄ erant in lymbo arden
ter deſiderabāt videre illud gl'oſum corpus qd̄
ſuſtinuit ictus ⁊ totū onus paſſiōis. Videntes
aūt ſancti p̄res q̄ iā trāſiuit dies veneris ſancta
⁊ ſabbatū in iſta nocte deſiderabāt xp̄i reſurre=
ctōnem videre ⁊ eius vulnera quēadmodū cu=
pit hō videre equū cū quo rex triūphauit. ſan/
cti p̄res ꝯcordit̄ xp̄o ſupplicauerūt vt reſurgerꝫ
qꝛ licꝫ de⁹ ab eterno p̄deſtinauerit filiū ſui reſur
rectōꝫ. p̄deſtinauit etiā q̄ p oṙoes ⁊ ſupplicatio
nes ſanctorū patrū fieret. Ideo aīa fidel'ꝭ dul=
citer ꝯtemplari poterit intenſum deſideriū ſan
ctorū patrū in lymbo quō ꝯcordit̄ xp̄o p ordi=
nem ⁊ modū ꝭ notatū pariter ſupplicare potue=
runt vt reſurgeret. Primo Adā p̄m⁹ p̄triarcha
cū noe. mathuſalē. melchiſedech. abraaꝫ. yſaac
iacob ⁊ aliis q̄ habuerūt p̄mū locū ꝓponendi.
⁊ genib⁹ flexis coram xp̄i aīa ꝓpoſuerūt ſuas
ſupplicatiōes q̄s regiſtrauit. Dauid in libro cu=
rie. ſ. in pſalterio ⁊ dixerūt xp̄o. Surge domīe
in requiem tuā tu ⁊ arca ſanctificatōis tue. pſ̄. cx=
xxj. Nota tu aīma ſanctiſſima ſurge in requieꝫ
tuā. ſ. carnem. q̄ nūq̄ repugnauit ſp̄ui. ⁊ tu ani=
ma ⁊ arca ſanctificatiōis tue. ſ. caro ꝓplena omi=
bus eſcis v̄tutū. Scd̄a ſupplicatio fuit ſctōrum
ꝓphetarū. ſ. Moyſi. Samuel'. helye. Helizei.
eſaie. hieremie ⁊ aliorū dicentiū. pſ̄. lxvij. Ex
urgat deus ⁊ diſſipent̄ inimici ei⁹. ſ. demōes et
milites q̄ cuſtodierūt ſepulchꝝ ei⁹. ⁊ fugiant q̄
oderūt eū a facie ei⁹. vt iudei q̄ etiā hodie fugi=
unt a facie xp̄i. Tertio fuit ſanctorū ſacerdotuꝫ
Aaron. eleazar. tamar. phinees. ⁊ aliorū dicen
tium. pſ̄. vij. Exurge dn̄e de⁹ meus in p̄cepto
qd̄ mādaſti. ⁊ ſynagoga ꝓplorum circūdabit te.
Nō in p̄cepto qd̄ mādaſti. ſ. q̄ ſe hūiliat exalta=
bitur. Lu. xviij. Ideo dn̄e. qꝛ tm̄ te humiliaſti
exurge ⁊c̄. ⁊ ſynagoga. i. cōgregatio diſcipulo
rum tuorū q̄ ꝑdiderūt fidem circūdabit te. cre=
dendo tuā reſurrectōꝫ. Quarta ſupplicatio fuit
ſanctorū regū. vt Dauid. Ezechie. ioſie. Ioſa=
phat. ⁊ ſanctorū iudicū ⁊ ducum. vt gedeonis
Iepte. ſampſonis. Iude machabei ⁊ alioꝝ di=
centiuꝫ. Exurge dn̄e adiuua nos ⁊ redime nos
ꝓpter nomē tuū. pſ̄. xliij. Nota adiuua nos. qꝛ
licet haberēt glām eſſentialē tantā quantam ho
die. tm̄ nō habebāt locū gl'e. Ideo dicebāt. ⁊ re=
dime nos q̄ntum ad locū. qꝛ adhuc ad locū non
erant redempti. qꝛ adhuc erāt in carcere lymbi
⁊ inde non poterant exire ſine adiutorio dei.
Quinta fuit ſanctarū mulierū. ſ. m̄ris n̄re Eue
q̄ poſt peccatū fecit magnā p̄niam. ⁊ ſare. rebec
ce. ⁊ rachel'. lye. iudith. heſter. anne. elizabeth.
⁊ aliarū dicentiū. ⁊ eua ꝓpoſuit ⁊ dixit. Exur=
ge ⁊ intende iudicio meo de⁹ meus ⁊ dn̄s me⁹ i
cauſam meā. pſ̄. xxxiiij. Duꝫ eua viuebat i hac
vita dicere potuerūt ſibi q̄ tunc viuebāt quan=
do patiebant̄ aliqd̄ malū. ꝓpter te habem⁹ iſta
mala. Etiā in lymbo dicebāt ſibi. nō cū iniuria
ſeu indignatiōe ꝓpter te ſum⁹ hic oēs. ꝓpter ꝭ
Eua dicebat ⁊ ſupplicabat vt reſurgeret. ⁊ eos
inde educeret. vt de cetero ſibi talia nō dicerēt.
Sexta fuit ſanctorū noui teſtamēti. vt Iohan=
nis baptiſte ⁊ ſanctorū Innocentū. Ioſeph et
latronis boni dicentiū. Exurge de⁹ iudica cau
ſam tuā. memor eſto improperiorū tuorū eorū
q̄ ab inſipiente ſunt tota die. pſ̄. lxxiij. Nō eua
dixit iudica cauſam meā. ⁊ Iohēs ⁊ alij dicunt
cauſam tuā. q̄libet dicit verū diuerſis reſpecti=
bus. qꝛ vt dixi Iohēs ⁊ ſancti noui teſtamenti
dixerūt. Exurge deus iudica ⁊c̄. Naꝫ iudei qn̄
audiuerūt dici q̄ xp̄s reſurgeret tertia die deri
debant ⁊ deridendo dicebant. de cruce non po
tuit deſcendere ⁊ mō exibit de monumēto ⁊ po
ſuerūt cuſtodes ne diſcipuli furarent̄ corp⁹ ⁊c̄
Et dicebāt xp̄o multa improperia. ꝓpter ꝭ di=
cebant. Exurge deus iudica cauſam tuā. ⁊ tūc
tacebūt iudei q̄ credunt te nō hr̄e poteſtateꝫ re
ſurgendi. Et q̄re eua dixit cauſam meā. iam di=
ctum eſt in q̄nta petitiōe. Septima ſupplicatio
fuit ſanctorū angelorū q̄ aſſociabant̄ aīe xp̄i. q̄
videntes q̄ ſancti p̄res ſupplicauerāt xp̄o vt re
ſurgeret. etiā ⁊ ipi oſtendēdo eorū bonū deſide
rium humilit̄ ſupplicarūt dicēdo. Exurge qua=
re obdormis dn̄e ⁊ ne repellas in finē. pſ̄. xliij.
Loquunt̄ ſancti angeli vt amicus loquit̄ ami=
co excitando eū in ſomno. Sciebant em̄ angeli
generalē reſurrectōꝫ eſſe futurā in fine mōi. idō
dicebant. Exurge q̄re obdormis. i. valde dor=
mis. qꝛ hodie eſt tertia dies. Et ne repellas i fi=
nem. i. tardes tuā reſurrectōꝫ vſq̄ in finem. ſ. in
generalē reſurrectōꝫ qn̄ oēs reſurgemus in eta
te. xxx. annorū vel circit̄. Dicit tn̄ ſctūs tho. in
iiij. di. xliiij. q. j. arti. iij. q̄ oēs reſurgēt in etate
iuuenili nō tn̄ quo ad numerū annorū. ſed quo
ad ſtaturā. Qn̄ aūt iſte ſeptem ſupplicatiōes ſic
cum mag̊ deſiderio fuerūt xp̄o ꝓpoſite. i auro
ra xp̄s oībus circūexiſtentib⁹ reſpondit dicēs.
Propter miſeriā inopū ⁊ gemitū paupeꝝ nūc
exurgā dicit dn̄s. pſ̄. xj. Saluū me fac. ¶ Nota
ꝓpter miſeriā. ſ. localē ſanctorū ⁊ gemitū pau=
perū. i. diſcipulorū ſuorū flentiū nunc exurgaꝫ
Ecce quō voluit q̄ ſua gl'oſa reſurrectio p̄fice=
ret̄ p ſanctorū ſupplicatōes. licꝫ ab eterno eſſꝫ p̄
deſtinata ⁊ aīa xp̄i cū omibus ſanctis p̄rib⁹ exi
uit de lymbo. ⁊ ille locus remāſit ſolus. qꝛ tunc
nullus māſit ibi. Et aīa xp̄i aſſumpſit illud cor
pus gl'oſum ⁊ ſurrexit. In cui⁹ reſurrectōe ter=
ra tremuit. ⁊ cuſtodes facti ſunt velut mortui.
⁊ xp̄s exiuit de monumēto ſine ei⁹ aptura. quē
admodū natus fuit de v̄gine ſine v̄ginitat' fra
ctura. ⁊ ſtans ſupra ſepulchrū oñdit ſuū corp⁹
gl'oſum vulnera ⁊ plagas oībus ſanctis p̄rib⁹.

q̃ genibus flexis adorãdo dixerũt. Gl'a tibi do
mine q̃ ſurrexiſti a mortuis cũ pr̃e ⁊ ſctõſpi. ⁊c̃.
Ecce pͥmꝰ punctus huiꝰ bñdicte reſurrectõnis
ihu xp̃i hodie facte. ¶ Dico ſcd̃o ꝙ eſt demon
ſtrata gͥoſe ſingularit̃ ꝟgini marie. Cõcluſio
eſt pluriũ theologorũ dicentiũ ꝙ xp̃s in ſua re
ſurrectiõe pͥmo apparuit ꝟgini marie ſue matri
h̃ expͥſſe dicit Amb. in li. de ꝟginibus dicens.
Maria reſurrectõꝫ xp̃i vidit ⁊ pͥma vidit. Sꝫ
euãgeliſte nõ curãt hoc ponere. ſolũ curauerũt
ponere teſtes indubitatos. qꝛ teſtimoniũ mr̃is
ꝓ filij fauore poſſet calũniari. Et ꝙ primo appa
ruit matri ꝟgini ad h̃ credendum cogit nos tri
plex ratio. Pͥa ꝓpter diuinũ p̃ceptũ. quia in
paſſione filij ſup oẽs alios fuit tribulata. xp̃us
ex ſpẽali pͥuilegio pepcit matri. vt ſine dolore
pareret ꝯ cõem curſum nature. Itẽ ne ſentiret
dolores in ſua morte. q̃ excedunt oẽs huiꝰ vite
dolores. vt dicit dñs Albtus. ſup miſſus ẽ. Fi
nis oim terribiliũ eſt mors. qꝛ aia tota ſit̃ eradi=
catur vt arbor. ſed oẽs dolores partus ⁊ mortl
venerũt ſup eam in paſſione filij ſui. Cuꝫ ergo
dicat ſcriptura. honora pr̃em tuũ ⁊ gemitꝰ ma=
tris tue ne obliuiſcaris. Ecci. vij. Cum ḡ xp̃us
ꝑfectiſſime ꝟuaſſet legẽ de honoratõe parentũ
ſequit̃ ꝙ pͥmo apparuit matri q̃ ꝑ oibꝰ alijs fuit
tribulata. Scd̃a ꝓpter fidei meritũ. nã ꝓ certo
habet̃ ⁊ oñdit̃ ſatis clare ex textu ꝙ tpe paſſio
nis xp̃i ꝑdiderũt fidẽ xp̃ianã oẽs apoſtoli ⁊ di
ſcipuli aliq̃ totalit̃. Aliq̃ dubitãdo an eſſꝫ verꝰ
deus ⁊ meſſias. licꝫ oẽs reputarẽt eum ſanctiſſi
mum ꝓphetã. ſola ꝟgo Maria illo ſabbato ſã
cto inuariabilit̃ credidit. ꝓpter h̃ obtinuit vt q̃
libet ſabbato fiat officiũ de ea in eccl'a dei. Cũ ḡ
dicat ſcriptura. Apparet aũt dñs eis qui fidem
habent in illũ. Sap. j. Videt̃ ḡ h̃ ꝓ pͥmio meri
ti ſue fidei ꝙ pͥmo ei appareret. igit̃ ⁊c̃. Tertio
ꝓpter amoris intentõꝫ. Nam certũ eſt ꝙ nũq̃
fuit mat̃ q̃ tm̃ diligeret filiũ ſicut ꝟgo Maria
xp̃m. Cũ ḡ ip̃e dixiſſet. q̃ diligit me diligetur a
pr̃e meo. ⁊ ego diligam eũ ⁊ manifeſtabo ei me
ip̃m. Ioh. xiiij. igit̃ ⁊c̃. Et his tribus ratõibus
ptꝫ ꝙ pͥmo apparuit ꝟgini matri. licꝫ ſcti docto
res h̃ expͥſſe taceãt. Dicat̃ practica q̃ mõ ſequẽ
ti fieri potuit. ⁊ aia deuota pie ꝯtẽplari poterit
vt det in cordibꝰ deus ſentire dulcedinẽ huius
apparitiõis. Virgo aũt maria certiſſima erat ꝙ
filiꝰ ſuus reſurgeret die tertia vt ip̃e p̃dixerat.
ꝟ forte neſciebat horã ſue reſurrectõis. qꝛ nõ le=
gitur ꝙ xp̃us dixiſſet horã ſue reſurrectõnis. ſi
hora pͥma vel tertia ⁊c̃. Iõ ꝟgo maria in nocte
p̃ſenti q̃ fuit ſibi longa nox expectabat reſurre=
ctionẽ filij ſui. ⁊ cepit cogitare q̃ hora reſurgẽt
⁊ neſciuit. Et ſciens ꝙ inter alios ꝓphetas da=
uid plus locutꝰ fuit d̃ xp̃i paſſiõe ⁊ reſurrectõe
poſuit ſe ad legendũ pſalterium vt inueniret ſi
dauid dixiſſet aliq̃d de hora. ⁊ legit pͥmuꝫ pſal=
mum ⁊ ſecundũ ⁊ tertiũ ⁊c̃. ⁊ nihil inueñt de ho
ra. tandẽ legendo fuit in pſal'. lvj. vbi legit̃ ⁊ lo
quit̃ dauid in ꝑſona pr̃is ad filium dicens. Ex
urge gl'a mea exurge pſalteriũ ⁊ cythara. Re
ſponſio filij ad pr̃em. exurgam diluculo. Nota
ꝙ pat̃ vocat filiũ triplicit̃. ſ. gl'am ſuã. pſalteriũ
⁊ cytharã ꝓpter tria que xp̃s habuit in hac vi=
ta. Primo deus pr̃ vocat xp̃m gl'am ſuam. ⁊ h̃
qꝛ xp̃s in hac vita in oibus que fecit ⁊ dixit di=
ligebat ⁊ ꝓcurabat honorem pr̃is. Iõ dicebat
Ego gl'am meam nõ quero. ſ; honorifico pr̃em
meũ. Ioh. viij. Iõ pater dixit. Exurge gloria
mea. Scd̃o vocat ip̃m pſalteriũ. Pſalteriũ eñi
hꝫ decem cordas. ⁊ eſt inſtrumentuꝫ camere ſe
cretũ. ⁊ nõ ſonat multũ. ⁊ ſignat legẽ moſaycaꝫ
q̃ q̄ſi inſtrumentũ camere fuit ſolũ datũ illi po=
pulo iudaico. q̃ in decem p̃ceptis q̄ſi decem cor
dis cõſiſtit. Huic fuit xp̃s valde obediẽs. Iõ
dicebat. Nõ veni ſoluẽ legẽ ſ; adiplere. Mat.
v. Ex hmõi obediẽtia vocat̃ a patre pſalteriũ.
Tertio vocat ip̃m cytharã. Cythara eñi ſiḡt le
gem euãgelicã. Nõ qꝛ hꝫ vocẽ clariorẽ ⁊ magl
audibilẽ. Tal' fuit lex euangelica q̃ ꝑ totũ mũ=
dum fuit audita. In omnẽ terrã exiuit ſonꝰ eo=
rum ⁊c̃. Rñdit filius pr̃i. Exurgam diluculo.
Cogitate qñ ꝟgo maria ſciuit horã reſurrectõ
nis quõ ſurrexit de oratõne ad videndũ ſi erat
hora. ⁊ vidit ꝙ nõ. Et iterũ rediJt ad legenduꝫ
ſi inueniret alibi aliũ teſtem de hora reſurrectõ
nis ⁊ ꝯtinuando lectõꝫ fuit in. cvij. pſ. ſ. Para
tum cor meũ deus ⁊c̃. vbi inuenit p̃dictũ ꝟſuꝫ
iterũ. Exurge gl'a mea. ⁊ iteruꝫ reſpexit ꝑ fene=
ſtram ſi erat aurora. ⁊ vidit ꝙ nõ. ⁊ ꝑfecit pſal=
terium. Deinde voluit videre ſi aliq̃s ꝓpheta=
rum dixit aliq̃d de hora reſurrectõis. ⁊ inuenit
in Ozee. c. vj. qui loquit̃ in ꝑſona aplõꝝ. Viui
ficabit nos poſt dies duos. ⁊ tertia die ſuſcita=
bit nos ⁊ viuemus in cõſpectu eius ſciemus ſe=
quemurq; vt cognoſcamꝰ dñm q̄ſi diluculuꝫ p̃
paratus eſt egreſſus eiꝰ. ¶ Nõ viuificabit nos.
qꝛ mortificati erant apl'i ꝓpter incredulitatem
Tũc ꝟgo maria ſurrexit dicẽs. Sufficit michi
habere tres teſtes de hora reſurrectõis. ⁊ para
uit camerã ⁊ cathedram ꝓ filio dicẽs. Hic ſede
bit filius meꝰ ⁊ hic loq̃r ei. ⁊ reſpexit ꝑ feneſtrã
⁊ vidit incipe aurorã. ⁊ gauiſa eſt dicẽs. Mõ
reſurget filius meꝰ. ⁊ genibꝰ flexis orabat dicẽſ
Exurge dñe in occurſum meuꝫ. ⁊ tu dñe deus
meꝰ ꝟtutũ deus iſrl'. pſ. lviij. Et xp̃s ſtatim mi
ſit ꝟgini Gabrielem nunciũ dicens. Sicut nun
ciaſti matri mee incarnatõꝫ nũcia ſibi etiã meã
reſurrectõꝫ. ⁊ incõtinenti cũ magno gaudio ve
nit ad ꝟgineꝫ dicẽs. Regina celi letare all'a. qꝛ
quẽ meruiſti portare all'a. reſurrexit ſic̃ dixit al
leluia. vt fuit reuelatũ btõ Gregorio q̃ addidit
Ora ꝓ nob deũ all'a. Et ſtati poſt veit ad eaꝫ fi
lius bñdictus cũ oibꝰ ſctis pr̃ibꝰ ⁊c̃. Si dicat̃

quõ poterãt recipi in illa pua camera. Dico ꝙ
tãta eſt eoꝝ magnificẽtia ꝙ ſi vellẽt mille milia
poſſent recipi in ea. imo ⁊ in minori loco ꝑ vir/
tutem diuinã ad nutũ eis aſſiſtentẽ. vt tãgit ſã-
ctus Tho. in. iiij. di. xliiij. Et xp̃s ſalutauit ma
trem dicẽs. Pax vob̃. Vgo aũt flexis genibus
⁊ plena lachrymis p̄ gaudio adorauit eũ oſcu/
lando man⁹ ⁊ pedes dicẽs. O vulnera benedi-
cta ⁊ tm̃ dolorẽ mihi dediſtis die veneri ⁊c̃. Et
xp̃s oſculãdo mr̃em dixit. Mr̃ mea gaudete.
q꞉ iam de cetero nõ habebitis niſi gaudiũ ⁊ leti
ciam. tergẽdo ei lachrymas ⁊ ſedit in cathedra
⁊ loquebanť ſil̄ valde dulciter. O ꝗ fuiſſet in il
lo ꝑlamento. Dixit Vgo filio. fili ego ꝯſueui fa-
cere feſtũ in die ſabbati ad ſignificandũ reqem
creationis mũdi. Sꝫ de cetero faciã feſtum in
die domica in memoriã vr̃e reſurrectõis ⁊ qui-
etis ⁊ gl̃e. ⁊ placuit xp̃o. xp̃s aũt dixit mr̃i ea ꝗ
egit in inferno. quõ ligauerat diabolũ. ⁊ oſten-
dit ſibi ſanctos p̄res q̃s inde extraxerat. qui fe
cerunt Vgini Marie magnã reuerentiã. Cogi
tate quõ adam ⁊ eua dixerũt Vgini marie. Bñ
dicta vos eſtis illa filia nr̃a ⁊ dña. de ꝗ domin⁹
dixit diabolo ſpenti. Inimicitias ponam inť
te ⁊ mulierem. Geñ. iij. Dixit eua. Ego ex cul-
pa clauſi ianuam padiſi. ſ vos ex gr̃a apuiſtis
Item ꝓpħa ꝗlibet dicebat Vgini marie. ego ꝓ
phetaui de vobis in tali loco dicẽs ⁊c̃. ⁊ hũiliť
eam ſalutãdo dixerũt oẽs ſil̄ Vgini marie. Tu
gl̃a hierl̃m. tu leticia iſrl̄. tu honorificentia ꝑpl̄i
nr̄i. Judith. xv. Et Vgo maria eos ſalutans di
xit. Vos eſtis genus electũ. regale ſacerdotiuꝫ
gens ſancta. ꝑpl̄s acquiſitõis. vt Vtutes ei⁹ nũ-
cietis ꝗ de tenebris vos vocauit in admirabile
lumen ſuũ. j. Pe. ij. Deinde ſancti angeli dixe-
runt ſibi vt p̄us. Regina celi ⁊c̃. quia iſtud fuit
vnum de ſeptem gaudijs p̄ncipalioribus Vgis
marie. Virgo aũt humiliť eos reſalutãs dixit.
Vos omẽs eſtis adminiſtratorij ſp̄ũs in mini-
ſteriũ miſſi ꝓpter eos ꝗ hereditateꝫ capiũt ſalu
tis. Ad Heb. j. Patet quõ reſurrectio xp̄i fuit
demonſtrata gratioſe. ¶ Dico tertio ꝙ publica
ta fuit Vtuoſe. Poſtꝗ̃ em̃ xp̃us conſolatus eſt
Vginem mariã. virgo mater conſolatõis roga-
uit filium vt etiã dignareť ꝯſolari dilectricem
ſuam mariã magdalenã que tm̃ doluit de paſſi
one ſua dicens. Quis apoſtoli habuerunt ma
gnum dolorẽ de veſtra paſſione. Maria mag-
dalena habuit maximũ. Ideo placeat vob̃ eaꝫ
cõſolari. ⁊ ſorores meas ꝗ hodie ſummo mane
iuerũt ad monumentũ vt vngerent corp⁹ vr̃m.
Et valde mane vna ſabbatorũ venerũt ad mo-
numentũ orto iam ſole. Et introeuntes in mo-
numentũ. viderunt iuuenẽ ſedentẽ in dextrl co
opertũ ſtola candida ⁊ obſtupuerũt. Qui dicit
illis. Nolite expaueſcere ieſum ꝗritis ⁊c̃. Mar
ci. xvj. Nota valde mane. i. in aurora orto iam
ſole. q꞉ claritas aurore eſt aduentus ſolis. Jdõ
fili conſolamini eas. Illa em̃ magdalena philo
capta veſtra moriť amore veſtri. Iteꝫ apoſtoli
etiaꝫ plorãt ſingulariter Petrus. ꝗ exiſtens in
ꝗdam monumẽto nõ facit niſi flere. Stati chri-
ſtus miſit angelũ ad monumentũ vt nunciaret
tribus marijs ſuã reſurrectõeꝫ. q̃s inuenit cum
capſis vngentorũ dicẽtes ſollicite. Quis reuol
uet nobis lapidẽ ⁊c̃. Itẽ quia cuſtodes nõ per
mittẽt nos intrare. Et qñ fuerũt ad monumen
tum ſecũda vice viderũt reuolutum lapidem.
Erat quippe magnus valde. Et introeuntes in
monumẽtũ viderũt iuuenẽ ⁊c̃. vt habetur vbi
ſupra. Et dum receſſerũt a monumẽto. chriſt⁹
apparuit eis. que adorãtes tenuerũt pedes ei⁹.
forſan dicendo ſibi. Dñe ibimus ad mr̃em ve/
ſtram, ꝗ tot dolores ſuſtinuit in paſſione veſtra
Reſpõdit eis. Non oportet vos ire. quia iam
vidi eam ⁊ ꝯſolatus ſum eã. Sed miſit eas ad
diſcipulos vt eis nunciarent ſuam reſurrectõ-
nem. ⁊ poſt ip̄e apparuit diſcipulis. Qui gauiſi
ſunt viſo dño. ⁊ nõ credebant mulieribus Ec-
ce quomõ fuit publicata virtuoſe. Moraliter
vt pꝫ xp̄i reſurrectio fuit publicata ⁊ mãifeſta
ta tribus ꝯditiõibus ꝑſonarũ. Primo virgini
Marie. Scd̃o tribus marijs. Tertio diſcipul̄
vbi oſtendiť myſtice ꝙ ip̄e apparebit ꝑ gl̃aꝫ in
padiſo innocentib⁹ ꝗ ꝑ Vginem deſignanť. ꝗ
ſꝑ fuit innocens ab omi peccato. Jdõ dicebat
xp̃s. Sinite pullos venire ad me. ⁊ nolite ꝓhi
bere eos. taliũ em̃ eſt regnũ celorũ. Mat. xix.
Scd̃o apparebit penitẽtib⁹. ꝗ ꝑ mľeres ſignifi/
canť. Penitentes em̃ portãt capſas vngẽtorũ
ſcꝫ corpa i ꝗbus ſunt vnguẽta medicinalia pe-
nitentie curatiue plagarũ ⁊ infirmitatũ pecca/
torũ. Jdõ dicebat xp̃s. Peniam agite appropin-
quabit em̃ regnũ celorũ. Mat. iiij. Tertio ap-
parebit in gl̃a obedientib⁹ ꝗ ſignificanť per di
ſcipulos. Nota duplex eſt gradus obedientie.
Prim⁹ eſt obedire p̄ceptis ſeu mandatis dei.
Ad qd̃ teneň oẽs general̄r. ⁊ obedire oib⁹ pre
ceptis eccl̄e ſingulariť p̄cepto de cõione hodie
fienda. ex eccl̄e p̄cepto. niſi de conſilio boni con
feſſoris anticipeť vel ꝓlongetur. extra de pe. ⁊
remiſ. Omis. q꞉ xp̃us hodie triũphauit ⁊ leua
uit campum. Ideo hodie vult intrare caſtrum
quod tanto labore acꝗſiuit. Jdõ dicebat. Si vis
ad vitam ingredi ſerua mandata. Matth. xix.
Ideo apparuit apoſtol̄ in menſa ad ſignificãdũ
ꝙ hodie apparet cum gr̃a digne cõmunicãtib⁹.
Secũdus gradus obedientie eſt obedire conſi-
lijs. ſed ad iſtum gradum teneň illi qui ſe obli
garunt ꝑ votum ad obſuandum pauptatẽ. ca-
ſtitatem. obedientiã ⁊c̃. vt religioſi. De iſto g̃/
du dicebat xp̃s. Si vis pfectus eſſe vade ⁊ vẽ
de omnia que habes ⁊c̃. Matth. xix.

¶ In die Paſce Sermo ſecundus.

Alleluia. Thobie
xiij. ⁊ Apocal'. xix. Iſta dies eſt multū
deſiderabilis, ad quā multi anhelauerūt. ⁊ vti
nam ꝑpter ſanctitatem diei; ⁊ non poti⁹ ꝑpter
tedium penitētie in ieiunijs. vel qđ peius eſt ꝑ
pter deſideriū redeūdi ad peccata p̄ſtina. ſicut
canis redit ad vomitū. de q̄bus dicit apoſtol⁹
ad Heb. vj. Rurſum crucifigentes filiū dei. ſi/
bimetipſis ⁊ oſtentatui habētes. Non ḡ ſic deſi
derabilis eſt. ſed ꝑpter ſanctificatōez hui⁹ diei
⁊ eius magnitudinē. Unde ſciendū ꝙ omnia fe
ſta anni agunt̃ in memoriā beneficiorū dei que
ꝯtulit eccl'e ſancte ſue. vt de his laudet deum ⁊
regratiet̃. vn̄ Eſa. lxiij. Miſerationū domi re
cordabor. ⁊ laudem dn̄i ſup omibus q̄ reddidit
nob dn̄s. ⁊ ſup multitudinē bonoꝝ domui iſrl'
q̄ largitus eſt eis ſm indulgentiā ſuā ⁊ ſm mul
titudinē miſericordiarū ſuarū. Q̄to beneficia
ſunt collata maiora. tanto maius feſtū eſt. de h
vide ſanctū Tho. ſup Joh. x. ca. Magna fuit
dies dn̄ice annunciatiōis. q: tūc ſuſcepim⁹ bn̄fi
cium inchoatōis nr̄e ſalutis deo aſſumente na=
turam humanā in vtero ꝟginis. Maior dies
natiuitatis ſue. q: tunc ſalus nr̄a palaꝫ manife=
ſtata eſt diuinitate viſa in carne vł humanitate
ad Titū. ij. Apparuit gratia dei ſaluatoris no/
ſtri ⁊c̄. ⁊ ad Titū. iij. Apparuit benignitas ⁊ hu
manitas ſaluatoris nr̄i dei. Et pſ. Uiderunt
oēs fines terre ſalutare dei nr̄i. Adhuc maior ē
dies dn̄ice paſſionis. q: tūc ꝑ mortē xp̄i p̄cium
ſolutū eſt ꝑ qđ redempti ſum⁹ ab eterna morte
j. Chori. vj. Empti eſtis precio magno ⁊c̄. ⁊. j.
Pe. j. Non corruptibilib⁹ auro ⁊ argento ⁊c̄.
Nihil em̄ nob naſci ꝓfuiſſet niſi redemptio ſb=
ſecuta fuiſſet. Sed ſup oēs mag eſt dies paſce.
dies dn̄ice reſurrectōis. q: nob hodie ſecuritas
data eſt eterne ⁊ immortal' vite obtinēdi aīma ⁊
corpe quam nob tribuit xp̄s ꝑ reſurrectiōꝫ ſuā
q̄ cauſa eſt ⁊ ſecuritas reſurrectōis noſtre. Jdo
hodie maxime letari debem⁹. ⁊ ipm̄ laudare di
cendo all'a. Nam all'a dicit̃ ab allelu. qđ ē laus.
⁊ ya qđ eſt nomē dei. ſm qđ eſt inuiſibil'. vnde
All'a. i. laus dei ſm Hug. Papias dicit all'a la
tine dicit̃ laudate dn̄m. Debem⁹ igit̃ hodie lau
dare dn̄m. pſ. Laudate dn̄m omēs gentes ⁊c̄.
Hodie em̄ omnes creature laudant dn̄m ⁊ gau
dent. ſ. ſuꝑiores, mediocres ⁊ infime. vt ptꝫ ex
ſmone p̄cedenti. ſ. Surrexit nō eſt hic. Eſt aūt
multiplex ratio quare hodie ſpecialit̃ debem⁹
gaudere ⁊ deum laudare. Prima q: deus nos
ſuo corpore cibauit. ⁊ ſanguine in ſacramēto al
taris. Nam famelicus multū gaudet de come/
ſtione. vnde corp⁹ qđ nobis hodie ſacramenta
liter cōtulit eſt idem corpus quod de ꝟgine ſū=
pſit. in quo. xxxiij. annis vixit. in quo pati vo=
luit ⁊ ſepeliri ⁊ reſurgere. Dedit aūt cum h cor
pore aīam ⁊ diuinitatem ex naturali concomi/
tantia. ſm em̄ ſanctuꝫ Tho. iij. ꝑte. q. lxxvj. ar
ti. j. In hoc ſacramento eſt aliquid duplicit̃. ex
vi ſacramēti. id eſt ſignificatū ꝑ formā. ⁊ ex na=
turali concomitātia. i. realiter cōiunctum xp̄o.
vnde in hoc ſacramēto aīa xp̄i ⁊ diuinitas eius
ſcđo mō tm̄ ſub vtraq; ſpecie ſunt. ſilr ⁊ quanti
tas ⁊ aīma xp̄i. Caro aūt ⁊ os et hmōi ſunt ſub
ſpecie vini ſcđo modo tm̄. ⁊ ſub ſpecie panis p̄=
mo mō. Sanguis ꝟo ecōuerſo eſt ſub ſpecie vi
ni ex vi ſacramēti. ⁊ ſub ſpecie panis ex natura
li concomitātia. vt etiam dicit ſanctus Tho. in
q̄rto ſcrip. di. x. Un̄ ꝑ h donum ſignificat̃ ſtat⁹
beatitudinis in qua dabit ſeipm̄ inſeꝑabilit̃ et
inamiſſibilit̃ immediate viſibilit̃ nō ſub ſpecie
panis. Et hec eſt differētia hui⁹ datiōis ad eter
nam. q: hic dat ſe corꝑal'r. ibi totalit̃. hic ꝑtialit̃
ibi eternalit̃. hic ſub ſpecie panis latent̃. ibi ſine
omni medio apparent̃. O q̄le donū vbi de⁹ dat
ſemetipm̄. nūq; tale donū recipiēs pauꝑ pōt fi
eri. q: in ipo eſt quicq̄d deſiderabile eſt. nunq;
turbari aut triſtari pōt. q: ipm̄ eſt gaudiuꝫ ſine
fine. nunq; pōt infirmari nec antiq̄ri. q: de⁹ vi=
ta eſt. O vere pauꝑ eſt ille q̄ hodie nō eſt h cibo
cibatus. ſed an̄q; poſſet digne recipi oportet ꝙ
recipiens ſit bn̄ diſpoſit⁹. Nam ſic medicina q̄
to eſt ꝟtuoſior. tāto recipiens dꝫ magis timere
vt ſit bn̄ ꝑatus. q: ſicut medicina ſanat bn̄ para
tum. ita interficit indiſpoſitū. Corp⁹ xp̄i ē medi
cina tante ꝟtutis. q: recipientē bn̄ diſpoſitū cu
rat ab omni peccato. q: cū tanta deuotione pōt
hō cōmunicare ꝙ erit ſine omi peccato ſic̄ puer
mox baptiſatus. Magn⁹ em̄ (vt inq̄t ſanctus
Tho. iij. ꝑte. q. lxxix. ꝑ totā q̄ſtioneꝫ. ⁊ in q̄rto
di. xij.) eſt eucharīſtie fructus. Nam ſcelerū re
miſſionem cauſat triplicit̃. ſ. ignoratorū futuro
rum inq̄ꝫtum robur nob confert ad ſcelera futu
ra vitanda. ⁊ cauſando cōtritōꝫ. ⁊ h dupl'r con
tingit. Uno mō nō ꝑceptum actu ſed voto. ſic̄
cum q̄s p̄us iuſtificat̃ a peccato. Alio mō etiaꝫ
ꝑceptum ab eo q̄ eſt in peccato mortali. cui⁹ cō=
ſcientiā ⁊ affectum nō habet. Forte em̄ p̄mo nō
fuit ſufficient̃ cōtritus. ſed deuote ⁊ reuerenter
accedens conſequit̃ ꝑ hoc ſacramentum ḡtiam
charitatis. que contritiōnem ꝑficit ⁊ inquiſitio=
nem peccati tam mortalis q̄ venialis. penā etiā
debitam ꝓ peccatis delet. non totam. ſed ſcđm
menſuram peccatorū ⁊ deuotōnis. A purgato
rio inſuꝑ eucharīſtia liberat ſm eundē ſanctuꝫ
Tho. iij. ꝑte. q. lij. ar. viij. ad ſcđm. inquantum
eſt ſacrificiū ſatiſfactorū ꝓ peccatis. Inſuper ⁊
alios habet effectus. Nam q̄m eſt effectiuuꝫ vi
te ſpūalis. ad ſimilitudinem cibi corꝑalis facit.
quia ſuſtētat auget reſpirat ⁊ delectat. imo ⁊ in
beatis auget gloriā accidentalē. ſed nō eſſentia
lem. ꝓprius tamē effectus eucharīſtie ſm ſctm̄
Tho. in. iiij. di. xij. eſt tranſformatio hominis i

deum ad quā ſequit᷑ augmentū ꝟtutū ⁊ reſtauratio ꝑditorū. Conſequēs ꝟo effect⁹ ⁊ numer⁹ ꝑncipal' eſt diminutio fomitis. Notat etiā ideꝫ ſanctus Tho. Eſa. x. euchariſtia dat q̄nqꝫ .ſcꝫ veniā culpe. vitam grē. ꝯfirmatōꝫ in pugna. cōfortatōnem in via. ⁊ ꝓguſtatōꝫ glē. Confortat em̄ ⁊ a peccato ꝓſuat dupliciť. vt dicit b. tho. in. iij. pte. ⁊ q̄rto ſcripto. vbi. ſ. ſ. interius roborando ꝑ grām. ⁊ exterius repellendo omnē impugnatōem demonū ꝑ paſſionē xp̄i cuius eſt ſignum. poteſt etiam q̄s cū tanta indeuotōe accedere ꝙ damnatōem acq̄rat. vn̄. j. ad Chori. xj. Qui indigne manducat ⁊ bibit. iudicium ſibi māducat ⁊ bibit. Sumens em̄ euchariſtiā cum cōſcientia peccati mortal' peccat mortaliť. vt dicit ſanctus Tho. iiij. di. ix. et. iij. pte. q. lxxix. arti. ij. ad tertiū. ⁊. viij. iiij. Ideo cū magno timore ⁊ reuerentia debem⁹ nos ꝓparare. vn̄ ibidē. Probet aūt ſeipm̄ hō. ſ. ꝓmeditādo. ⁊ ſic de pane ⁊c̄. Modus manducandi tradit᷑ ſub figura Exod. xij. de agno paſchali nota ⁊c̄. Secūdo debemus gaudere ⁊ ipm̄ laudare. q᷑ nos de inferni captiuitate liberauit. Nam captiuus multum gaudet de ſua liberatōe. ⁊ nos gaudere debemus de liberatōe a carcere infernali. Nā carcer ille inferni eſt igneus. ⁊ ignis eternus. et pena eſt ibi ſine numero illata diabolo ⁊ membr' eius ibidē exiſtentib⁹. iſtū carcerē xp̄us deſtruxit q̄n ad inferos deſcendit. pſ̄. Qui contriuit portas ereas ⁊ vectes ferreos ꝯfregit ⁊c̄. porte eree inferni ſūt cupiditates. ⁊ vicioſe ꝯſuetudines hoim̄ q̄ non ſinūt clauſos exire. Vectes autem xp̄s ſua fortitudine fregit. Hui⁹ figurā habemus Judicū. xvj. de ſampſone. q̄ abijt in gaꝫam ⁊ vidit ibi mlierem meretricē. ⁊ ingreſſus ē ad eam. quod cū vidiſſent philiſtei poſuerūt in porta ciuitatis cuſtodes ibi tota nocte ꝓſtolantes cū ſilentio. ⁊ facto mane exeuntē occiderēt. Dormiuit aūt Sampſon vſqꝫ ad mediuꝫ noctis ⁊ q̄n ſurrexit apꝓhendit ambas fores porte cū poſtibus ſuis ⁊ ſeri. impoſitiſqꝫ humer' portauit ad ꝟticeꝫ mōtis. Ubi glo. Gre. q̄d in h' facto. Sampſon redemptorē ſignificat. q̄d Gaza niſi infernum. q̄d philiſtei niſi ꝑfidiā iudeoruꝫ q̄ cum xp̄m mortuū viderēt ⁊ corpus eius in ſepulchro poſitū cuſtodes ilico deputauerunt. ⁊ auctorē vite letati ſunt ſe dep̄hendiſſe. inferni clauſtruꝫ recte ſicut ſampſon in gaza. Sāpſon ꝟo nocte media non ſolū exijt ſed etiaꝫ portas tulit. q᷑ redemptor noſter an̄ lucem reſurgens non ſolū de inferno liber exijt. ſed clauſtra inferni deſtruxit portas tulit ⁊ montis ꝟticē ſubijt. q᷑ reſurgendo clauſtra inferni dirupit. ⁊ aſcendendo reḡ celorū penetrauit. nō ſolū etiaꝫ xp̄s deſtruxit infernū. ſed etiam ⁊ diaboli potentiā minuit. Nam an̄ paſſionem xp̄i diabolus libere circuībat terram ab initio mūdi. ut ſeduceret oēs gentes. ⁊ ideo hunc xp̄s ligauit. Apoc. xx. Apꝓhendit angelus draconem ſpentem antiquum q̄ eſt diabolus ⁊ ſathanas. ⁊ ligauit euꝫ ꝑ annos mille. ⁊ miſit eum in abyſſum ⁊ clauſit ⁊ ſignauit ſuꝑ illum. vt nō ſeducat ampli⁹ gentes donec conſummenť mille anni. glo. interli. Angelus xp̄s apꝓhendit draconē ꝓ violētia nocendi. ſpentem ꝓ fallacia. antiquum q᷑ ab initio mūdi nocuit. q̄ eſt diabolus deorſum fluens. ⁊ ſathanas. i. aduerſarius. ⁊ ligauit euꝫ. i. ꝓori poteſtate ꝓuauit. ⁊ miſit in abyſſuꝫ. ⁊ clauſit ⁊ ſignauit ſuꝑ illum. i. ſigillum poſuit ſignū ſancte crucis. vt non ſeducat ampli⁹ gentes donec cōſummenť mille anni. i. donec antixp̄s veniat. Nota ſm̄ ſanctum Tho. in. iij. pte. q. xlix. arti. ij. ꝙ ꝑ paſſionē xp̄i tripliciť liberati ſumus a ptāte diaboli. Tria em̄ ſunt conſiderāda circa ptātem quam diabolus exercebat i hoīes an̄ paſſionem xp̄i. Primū eſt ex pte hoīs q̄ ſuo peccato meruit vt in poteſtatē traderet᷑ diaboli. ꝑ cuius temptatiōꝫ fuerat ſuꝑatus. Secūdū eſt ex pte dei quē hō peccando offenderat. qui ꝑ ſuam iuſticiā hoīem reliq̄t poteſtati diaboli. Tertium eſt ex pte ipſius diaboli. q̄ ſua nequiſſima volūtate a ꝓſecutōne ſalutis impediebat. Q̄tum g̊ ad p̄mum hō eſt a ptāte diaboli liberatus ꝑ paſſionē xp̄i. inq̄tum paſſio xp̄i eſt cauſa remiſſionis pctōꝝ. Quantū aūt ad ſcd̄m etiā ſumus libati inq̄tum paſſio ei⁹ nos deo recōciliauit. Quantū etiā ad tertiū ſum⁹ libati ꝑ paſſionem xp̄i a diaboli poteſtate inq̄tum in paſſione xp̄i exceſſit modum poteſtatis ſibi tradite a deo. machinando in mortem xp̄i q̄ non habebat meritū mortis. cum eſſet abſqꝫ peccato. Dicit em̄ Aug⁹. xiij. de trini. Juſticia xp̄i vict⁹ eſt diabolus. q᷑ cum in eo nihil mortis dignum inueniret occidit eum. ⁊ tamē vtiqꝫ iuſtum eſt. vt debitores quos tenebat libere dimittent᷑ in eū credentes quem ſine vllo debito occidit. ¶ Tertio gaudere debemus ⁊ ipm̄ laudare. quia ꝑ reſurrectōnem ſuam dedit nobis certitudineꝫ cognitionis. nam multū gaudet qui diu deſideratum videt. Primo em̄ non poterat apparere nec clare videri. Ratio eſt. q᷑ in libro ſubtilis littere nō bene legit ſubtilis etiaꝫ oculus ſuppoſito ſibi groſſo coropore ⁊ obſcuro. Sed quādo ſupponit᷑ corpus clarum ⁊ lucidū melius legitur. quia bn̄ apparet groſſior. ſicut quādo ſupponit᷑ criſtallus vel vitrū. filius dei eſt liber ꝯtinens i ſe quod eſt neceſſariū humane ſaluti. etiam eſt liber vite ⁊ teſtamentū altiſſimi. ⁊ agnitio veritatis. ſed ille liber ſubtilis eſt ſua diuinitaſ. Ita ꝙ nullus intellectus creatus poteſt ibi legere i vita p̄ſenti. Exod. xxxiij. Non videbit me hō ⁊ viuet. Poſt incarnatiōem iſte liber fuit coop̄t⁹ pelle groſſa ⁊ rudi. ſ. corꝑe mortali. ¶ Ideo non poterat legi nec videri diuinitas latens ſb̄ tali

coꝛpoꝛe. Ideo iudei volebāt ip̄m lapidare. di.
Joh. x. De bono ope non lapidamus te. ſed de
blaphemia ⁊c. ſed hodie in beata reſurrectōne
quādo coꝛpus gl'oſum clarū lucidū fuit poſitū
ſupꝛa diuinitatem. tunc liber fuit cognit⁹ ⁊ ap=
paruit. Joh. xij. hoc nō cognouerunt diſcipuli
eius p̄mum. ſed quādo gloꝛificatus eſt ihūs re=
coꝛdati ſunt quia hec ſcripta erāt de eo. ergo ꝑ
reſurrectōem dat nobis cognitōez. In ſignum
cuius pluries legit in die reſurrectōnis ſue ap=
paruiſſe. Pꝛima apparitio facta eſt beate ỽgini
licet de hoc euangeliū non faciat mentōz. ⁊ hoc
poteſt oſtēdi auctoꝛitate Sedulij dicentꝭ. Sem
per ỽgo manēs hui⁹ ſe viſibus aſtās lucem ꝓ=
pꝛiam p̄us dn̄s obtulit. Secūdo ex conſuetu=
dine eccl'e. ſummus em̄ pontifex in die Paſche
ad ſanctā mariā maioꝛem p̄mam celebꝛat ſtatio
nem. ꝑ hoc innuens p̄mam apparitōz factā bea=
te virgini. Tertio ꝑ p̄cepti obſ'uatōnem. de⁹
em̄ p̄cepit. Honoꝛa patrem ⁊ matrem ⁊c. Si
enim eſſet aliq̄s in partibus vltromarinis. de q̄
mater intellexiſſet ꝙ moꝛtuus fuiſſet. ⁊ tandem
ſanus rediēs extraneas pſonas viſitaret. ⁊ ad
matrē tribulatā vltimo veniret. iſte nō eſſet bo
nus filius nec matrem honoꝛaſſe videret. Sed
ſi xp̄us p̄us alios de ſua reſurrectōne letificaſſz
⁊ tandem matri deſolate apparuiſſet. ſic non vi
deret obſeruaſſe p̄ceptuz de parentibus hono
randis. De hoc vide in ſermone p̄cedēti alias
ratiōes. Secunda apparitio facta fuit Marie
Magdalene. de qua loquit euangeliū hodier
nuz di. Maria magdalena ⁊ maria iacobi ⁊ ſa
lome emerunt aromata ⁊c. Sed queris q̄re iſte
mulieres p̄cipue queſierūt chꝛiſtum? Ratio qꝛ
xp̄o erāt plus obligate eo ꝙ plura officia ab eo
receperant. Maria em̄ magdalena ml'tuz xp̄o
tenebat. quia ab ea ſeptem demonia eiecerat.
Marci vlti. Martham ſoꝛoꝛē ſuā a fluxu ſan
guinis liberauit. ⁊ fratrem ſuū Lazarū quadri
duanum ſuſcitauit. ⁊ eaz ſemꝑ excuſauit. ſ. apd
phariſeū qui dicebat ip̄am immundā. et apud
ſoꝛoꝛē que dicebat eam eſſe ocioſam. ⁊ apud iu
dam qui dicebat eam eſſe ꝓdigam. Secundo
maria iacobi mater iacobi minoꝛis ei ml'tum te
nebat. Tum quia nepos ſuus erat. Tum quia
tres filios ſuos. ſ. Jacobū Symonem ⁊ Judaz
alphei filios cardiales. i. apl'os fec. Tertō ma
ria ſalome ei ml'tū tenebat tū qꝛ nepos ſu⁹ erat.
tū qꝛ duos filios ei⁹. ſ. iacobū ⁊ iohēz apl'os fece
rat. Scd'o querit quare inſil' tres venerūt? Ra
tio p̄ma. ꝓpter maioꝛem teſtimoniū veritatem.
quia in oꝛe duoꝛū vel triū teſtiū ſtat omne ver=
bum. Secundo ꝓpter decentiam ⁊ boneſtatē.
decet em̄ matronas ire bene aſſociatas. Tertio
ꝓpter myſticā ſignificatōnem. vt ex hoc daret
intelligi ꝙ illi ad xp̄m venīūt qui fidem chari=
tatem ⁊ opa habēt. Quarto ad cōmendanduz

ſocietatem. melius em̄ eſt ſ'uire deo in ſocietate
q̄z in ſingularitate. Eccs. iiij. Meli⁹ eſt eſſe du
os ſil' q̄z vnum. habēt em̄ emolimentū ſocieta=
tis ſue. tales em̄ aliqn̄ merito ſocietatis liberā=
tur a malo culpe ꝑpetrate. Jō ſubdit. ſ. ſi vnus
ceciderit ab alio fulciet. aliqn̄ a malo culpe per
petrādo. Jō ſubdit. ſi q̄s p̄ualuerit aduerſus
vnū duo reſiſtūt ei. aliqn̄ mutuo ſe accendūt in
amoꝛe dei. Jō ſubdit. ſi doꝛmierint duo ſil' fo/
uebunt mutuo vn⁹ ab alio calefiet. aliqn̄ pꝛote
gunt a temptatōib⁹ diaboli. vn̄ dꝛ funicul⁹ tri=
plex difficile rumpit. diabolus nō p̄ot rumpe
ſ'uos inſil' ꝯgregatos. pſ̄. cxxxi. Ecce q̄z bonū
⁊ q̄z io. ⁊c. Nec p̄ot inuadere vnitos. j. Re. xv
ij. Eligite vob viꝛ ⁊ deſcendat ad ſingl'are cer
tamen. De iſtis tribus ml'eribus oñdit magna
deuotio in trib⁹. Pꝛio in h̄ ꝙ voluerūt chꝛiſtū
inungere. vn̄ dꝛ ꝙ emerūt aromata. i. vnguēta
aromatica vt veniētes vngerēt ihm̄. ex magna
deuotōe coꝛpus xp̄i volebāt inungere. Cōſue=
tudo em̄ erat iudeoꝛū vngere coꝛpa moꝛtuoꝛū.
vt ꝯſ'uarent ab incineratōe ⁊ a fetoꝛe. ⁊ a ver=
miū coꝛroſione. ſ; iſte ml'eres decepte erāt. quia
coꝛpus xp̄i in diuinitate erat balſamatū. ⁊ iō ſi
ꝑ mille milia annoꝛū in terra iacuiſſet nō potu=
iſſet putreſ'ieri aut incinerari. nec potuiſſent ỽ=
mes generari. pſ̄. Nō dabis ſanctū tuū videre
coꝛruptōz. In h' tn̄ bn̄ oſtenderūt dilectōz xp̄o
moꝛtuo quā habuerūt ad xp̄m viuū. Pauci ei
ſunt amici q̄ vere diligūt in vita. qꝛ fere diligūt
oēs ꝓpter ſua nō ꝓpter ſe. Ecci. vj. Eſt amic⁹
mēſe ſocius. ⁊ nō ꝑmanebit in tp̄e neceſſitatis.
paucioꝛes ſunt in moꝛte q̄ diligūt. imo ſepe pa=
rentes filijs ⁊ filij pentibus aduerſant in moꝛ=
te qn̄ ꝓ ſalute volunt aliq̄ oꝛdinare. pauciſſimi
ſunt q̄ diligunt poſt moꝛtē. qꝛ poſt modicū et fi=
lius patris ⁊ pat filij ⁊ amicus amici obliuiſcit
pſ̄. xxx. Obliuioni dat⁹ ſum tāq̄z ⁊c. Et alibi.
Perijt mēoꝛia eoꝛū cū ſonitu. Iſte aūt ſctē mu
lieres dilexerūt xp̄m in vita q̄ ſeq̄bant ip̄m pꝛe
dicantem. Lu. viij. Sequebant maria magda
lena ⁊ alie ml'eres q̄ miniſtrabāt ei de ſuis facul
tatibus. dilexerūt in moꝛte. qꝛ aſſociabāt eū in
cruce. Joh. xix. Stabāt iuxta crucē ieſu mater
ei⁹. ⁊ ſoꝛoꝛ mr̄is ei⁹ maria cleophe ⁊ maria ma=
gdalene dilexerūt eum poſt moꝛtē. qꝛ valuerūt
eum vngere in monumēto exiſtentē. Secundo
deuotio iſtaruz ml'erum oſtendit in h̄ ꝙ valde
tēpeſtiue voluerūt venire. Jō dꝛ Et valde ma
ne ⁊c. Sed ſi valde mane erat quō tūc oꝛt⁹ erat
ſol. ⁊ ſi ſol iam oꝛtus. quō erat valde māe? Rō
qꝛ iſte ml'eres in ciuitate habitabāt. ſepulchꝛuz
aūt xp̄i extra ciuitatem erat. ip̄e aūt valde ma=
ne ſurrexerant. ſed quia via longa erat. et ho/
neſtat matronas non decet currere. ſed mature
incedere. Jō iam oꝛtus erat ſol. qn̄ venerūt ad
ſepulchꝛū. Eſt ergo ſenſus valde māe veniunt

id eſt venire incipiũt. orto iam ſole. ſ. quando ꝑ
uenerũt. vel veniũt orto ſole q̃tum ad fulgorẽ
ſuum. qui dicit aurora. non q̃tum ad ſperã ſuã
Unde dicit Aug⁹. orto iam ſole. i. cum celū ad
ꝑtem orientis iam albeſceret. vel noie ſol intelli
gitur xp̃s. qui fuit ortus de matris vtero ꝑ na-
tiuitatem carnalem. ⁊ de tumulo ꝑ natiuitatē
quodãmodo gl'oſam. Eſt g̊ ſenſus. valde mãe
veniũt. ſ. cum verus ſol. i. xp̃us q̇ fuerat ortus
in hoc mũdo de mr̃is vtero natiuitate carnali.
iam ortus erat reſurgendo de tumulo natiuita-
te celeſti. Q᷑ aũt dicit vna ſabbatorũ intelligit
ꝑma die ſabbati q̇ nunc dñica dicit. dies em̃ ali
ter nominant iudei. alit romani. aliter eccleſia.
iudei em̃ nominãt eos a ſabbato di. ꝑma ſabba
ti. ſcḋa ſabbati ⁊c̃. ⁊ h̔ ꝑpter reuerentiã ſabbati
in quo deus req̇euit ab ope qḋ ⁊ ſanctificauit.
Romani noiant dies a planetis. ⁊ maxie ab il-
lo q̇ hora ꝑma illius dñat. ⁊ qꝛ ſol dñat prima
hora dñice illũ vocãt diẽ ſol. ⁊ ſic de alijs. Ec-
cleſia noiat dies a ferijs. di. Feria ꝑma. ij. iij. et
ſic de alijs. Eſt idem feria qḋ ceſſatio. vñ antiq̇
diẽ ſolennẽ feriã appellabãt. qꝛ ab ope ſuili ceſ-
ſabant. vel dꝛ feria ab offerendis victimis. qꝛ i
dieb⁹ feſtiuis ſacrificia offerebãt Sed nũc eccl'a
econuerſo omnẽ diem appellãt feriã. qꝛ in omni
tꝑe a victimis eſt ceſſandũ. q̃uis em̃ ꝑcepta ce-
rimonialia veterꝫ legis fuerũt viua vſq; ad paſ
ſionem xp̃i. tñ deinceps fuerũt mortua. ⁊ p⁹ di
uulgatõē euangelij mortifera. vt dicit. b. Tho.
ꝑma ſcḋe. q. ciij. arti. iij. ⁊ ſcḋa ſcḋe. q. lxxxvij.
ar. j. ⁊. q. xciij. ar. j. ⁊ in q̃rto. di. j. et. ij ¶ Tertio
deuotio iſtarũ mulierum oſtendit in h̔ ꝙ monu
mentũ deſiderabãt videre aptum. vñ dicebãt.
Quis reuoluet no. la. ⁊c̃. Nam monumentum
triplicit clauſū erat. ſ. aduolutõne grãdis lapi
dis ad os ei⁹. ſigilli impoſitõe. ⁊ militũ armato
rum deputatõe. Jḋ mlr̃ieres nõ ſperabãt ſe poſ-
ſe intrare. qꝛ lapidem tã grandẽ remouere non
poſſent. cũ fragiles eſſent. ⁊ milites eas fugarẽt
⁊ ſigillum ꝑſidis frangere nõ auderẽt. xp̃s aũt
q̇ exiuit de vtero ꝟgis clauſo. ⁊ q̇ ianuis clau/
ſis ad diſcipulos intrauit. ip̃e exiuit de monu/
mento lapide clauſo. ſaluis ſigill. ⁊ cuſtodibus
expauefactis Poſtq̃ꝫ aũt reſurrexerit angelus
lapidem reuoluit. vt ſic daret militib⁹ aditum
ad introeundum. ſed qꝛ adhuc ꝑpt milites fa-
cti ſunt tanq̃ꝫ mortui ⁊ q̃ſi amentes. ⁊ h̔ ex ſub-
ita apitõe monumẽti. ⁊ terre mag̃ cõcuſſiõe. ter
remotus em̃ factus eſt magn⁹ vt milites exter-
reret. ⁊ vt de reſurrectiõe xp̃i terra leticiam de-
mõſtraret. Sicut aũt in paſſiõe xp̃i mota ẽ ter-
ra in ſignũ triſticie. ſic in reſurrectõe mota eſt in
ſignũ leticie. vl terremotus iḋ fact⁹ eſt. vt ꝑ hec
ſcaret ꝙ corda terrenorũ ꝑ fidem paſſiõis ⁊ re
ſurrectõis ad fidẽ eſſent ꝑmouẽda. Mulieres
igit accedẽtes ⁊ reſpiciẽtes viderũt reuolutū

lapidem. Sꝫ q̃re iſte mlr̃eres volebãt appropin-
q̃re monumẽto. cũ nullã haberẽt de reuolutiõe
lapidis certitudinẽ? Nõ qꝛ credebãt adhuc cor
pus xp̃i eſſe in monumẽto. vñ dicebãt. et ſi nõ
poſſumus eū vngere ſaltem potuerim⁹ monu
mentũ eius tangere. ⁊ ibi eum flere ⁊ aſſociare.
Ecce mirabil dilectio ⁊ deuotio mlr̃erum erga
mortuũ ſuũ. ſ hodie apud mltos ꝑijt memoria
eoꝝ cũ ſonitu. hodie mlti ſunt porci q̇ ad clamo
rem vni⁹ porci ꝑpter mortẽ rugientꝫ currũt. et
cũ ip̃i viderũt poni in albiolo ſtati recedũt. ⁊ il-
lius obliti ſunt. ſic mlti mortuũ deflentes dũ ſe
pulture eſt traditus ei⁹ obliuiſcũt. Mlr̃eres g̊
introeũtes in monumentũ viderũt iuuenem. i.
angelũ q̇ videbat q̃ſi iuuenis. ad innuendū ꝙ
in etate iuuenili oẽs reſurgem⁹. nõ q̇ ad nũerū
annorũ. ſed quo ad ſtaturã. vt dicit ſctũs Tho
mas. iiij. ſcript. di. xliiij. ar. iij. ⁊. iij. ꝑte. q. xlvj.
ar. ix. ad ſcḋm. Hic ſedebat in dextris. Grego.
Quid ꝑ ſiniſtram niſi vita ꝑſens. q̇d ꝟo per de
xtram niſi vita eterna deſignat. Quia g̊ redem
ptor noſter ꝑſentis vite corruptõē tranſierat.
recte angelus q̇ nũciare ei⁹ ꝑhennẽ vitā vene-
rat in dextra ſedebat Et hic cooptus erat ſtola
candida. Reuera ſtola iſta nõ eſt ex mortali vel
lere. ſed ex vitali ſplendens celeſti lumie. nõ ter
reno colore. dicente ꝑpha. Amictus lumine ſic
veſtimento. Et de iuſtis dꝛ Mat. xiij. Fulge-
bunt iuſti ſicut ſol in regno pr̃is eorũ. Gregori⁹
Stola candida cooptus apparuit. qꝛ feſtiuitatꝫ
gaudia annũciauit. Candor em̃ veſtis ſplẽdo-
rem denũciat noſtre feſtiuitatis. Marc⁹ etiā
dicit. ꝙ aſpectus ei⁹ erat ſicut fulgor. veſtimẽ-
ta ſicut nix. Fulgor eſt de celo. nix de terra. per
qḋ dat intelligi ꝙ in xp̃i reſurrectõe terrena ce
leſtibus ſunt ꝯiũcta. ſm aũt Gregꝫ. In fulgore
terror timoris. in niue blandimentũ cãdoris ſi-
gnificat. ⁊ ꝑ qḋ dat intelligi ꝙ xp̃us in iudicio
terribil peccatorib⁹. ⁊ blãdus iuſtis apparebit.
Iſte angelus allocut⁹ eſt mlr̃eres. ꝑmo eas ꝯfor
tando. di. Nolite expaueſcere. in h̔ em̃ dinoſci-
tur bonus angelus a malo. qꝛ bon⁹ in ꝑncipio
terret ex fulgore. In medio cõfortat ex ſua allo
cutiõe. In fine letificat ex immenſa ꝯſolatione.
⁊ ſua iocunda viſione. Malus aũt econuerſo.
qꝛ in ꝑncipio terret ex ſua horribili viſione. In
medio ex ſua allocutõe magis terret In fine cõ
triſtat ex ſubſecuta deceptõne. vt dicit ſanctus
tho. iij. ꝑte. q. xxx. arti. iij. ad tertiũ. ⁊ ſuꝑ iob
iiij. c. ⁊. ij. ad Thorꝫ. xj. ⁊ ibi dicit ꝙ oīs angel⁹
apparens hortat ad bonum. ſed bonus angel⁹
ꝑſeuerat. malus aũt ſe nunciat ad malũ ¶ Se
cundo ip̃as confortãdo ⁊ certificando de reſur
rectione dicens. Jeſum nazarenum queritꝫ cru
cifixum. non eſt hic ⁊c̃. Gregorius. Non eſt
hic per preſentiam carnis. ſed tamen vbiq; eſt
per preſentiam maieſtatis. Q᷑ autem hoc ſit

verum.ecce locus vbi poſuerũt eum. Naʒ pro
pter hoc reuoluerat lapidem vt locum oſtende
ret.q.d. Si meis v̄bis non creditis. vacuo cre=
datis ſepulchro. Tertio angelus miſit eas ad
apoſtolos dicẽs. Jte dicite ⁊c̃. ¶ Notandũ ꝙ
p̄ma mulier fuit media inter ſ̄pentẽ. ⁊ hominẽ
trahens ad ꝑditõʒ. Secũda.ſ. v̄go maria. fuit
media inter deũ ⁊ hoiem faciens noſtrã recõci=
liatõeʒ. Tertie aũt mlr̄es fuerũt medie int̄ an=
gelum ⁊ apl̄os nũciantes eis noſtrã ſalutẽ ⁊ ſal
uatõneʒ. Jam homo nõ poteſt cõqueri de mu=
liere.q꞉ ſi p̄ma damnauit. ſcd̄a ſaluauit. tertia
nũciauit. Si p̄ma fuit cauſa mortis noſtre. Se=
cunda fuit cauſa vite noſtre. tertia annũciatrix
ſalutis noſtre. Jđ angelus fecit illas mulieres
nũcios noſtre reſurrectiõis. Sed quare dixit.
Et petro? Reſpõſio ꝓpter tria. Pꝛio quia pe=
trus ꝑ negatõʒ deſinebat eſſe diſcipulus et ad/
huc nõ erat certus. vtrũ reſtitutus fuit ad gra=
tiam. vñ ſi non fuiſſet nomiatus remãſiſſet con
fuſus ⁊ forte deſperaſſet. Et ideo vt ſciret. ꝙ ꝑ
fletum fuerat peccatũ dimiſſum. ⁊ ꝙ erat reſti=
tutus ad officiũ diſcipulatus. fuit ꝓpꝛio nomie
nominatus. Secundo vt angelus ſibi tãꝗ ſum
mo pontifici deferret. ſi quis eni̅ Pape ⁊ colle=
gio cardinaliũ litteras mitteret. papam nomia
tim exp̄meret. cardinales v̄o in generali ꝓfer=
ret. Angelus igit̄ nominatim exp̄ſſit Petrum
tanꝗ̃ ſummũ pontificẽ. diſcipulos aũt genera=
liter tanꝗ̃ collegiũ. Tertio quia Petrus inter
pꝛetat̄ agnoſcens vel diſſoluẽs.ꝑ quod dat̄ in=
telligi ꝙ illi ad chꝛiſtum veniũt ꝗ ab amoꝛe car
nali ſe diſſoluũt. ⁊ qui peccata ſua cum ꝯtritiõe
agnoſcũt. ⁊ humilit̄ ſe nihil eſſe exiſtimant. ¶
Quarto angelus iſtis mulieribus apparitioneʒ
chꝛiſti in galileã denũciauit dicens. p̄cedet vos
in galileam. ibi eum ⁊c̃. Apparitio facta in gali=
lea fuit. cum ꝓpter miſterium in ip̄a ſpecialiter
nominat̄. galilea eni̅ interp̄tat̄ tranſmigratio.
x̄pus dum eſſet in hac moꝛtali vita triplicẽ de=
fectum patiebat̄.ſ. ꝗ̃tum ad coꝛpus moꝛtalita=
tem. quantũ ad animã paſſibilitatẽ. quãtuʒ ad
vtrũꝗ̃ penalitatẽ ⁊ multiplicem miſeriã. Sed
in reſurrectiõe facta eſt tranſmigratio. q꞉ coꝛp⁹
migrauit de moꝛtalitate ad immoꝛtalitatẽ. aia
de paſſibilitate ad impaſſibilitatẽ. Coꝛp⁹ et aia
de miſeria ⁊ penalitate ad gl̄am ⁊ felicitatem.
Unde Leo papa. poſt paſſionẽ ruptis viculis
moꝛt̄. infirmitates in v̄tutem. moꝛtalitates in
eternitatem. cõtumelia trãſiuit in gl̄aʒ. Jlle au
tem mulieres exeuntes denunciant apoſtol̄. q꞉
ſurrexit. ſed ip̄i apoſtoli reputauerũt q̄ſi delira
menta ⁊ non credebant illis. Tunc petr⁹ ⁊ Jo
hannes cucurrerũt ad monumentũ. ⁊ viderũt
lintheamina ⁊ ſudariũ ⁊c̃. Et abierũt ad alios
diſcipulos. Maria auteʒ ſtabat ad monumen
tum foris ploꝛans ⁊c̃. ibi x̄pus in ſpecie oꝛtula
ni ei apparuit. ⁊ hec fuit p̄ma apparitio de q̄ loq̄
tur euangelium. licet x̄pus matri apparuerat. vt
dictum eſt. Sed q̄re x̄pus p̄mo marie magdale
ne apparuit? Ratio ꝓpter q̄tuoꝛ. Pꝛimo q꞉ ar=
dentius diligebat. vnde ſtabat ibi ploꝛãs. Se=
cũdo vt oſtenderet ſe moꝛtuũ ꝓ peccatoꝛibus.
Mat.ix. ⁊ Luc̃.v. Nõ veni vocare iuſtos ſed
peccatoꝛes. Tertio vt ſicut mulier fuerat nun=
cia moꝛtis ita eſſet nũcia vite. ſm̄ glo. Quarto
vt vbi ſupabũdauit delictũ ſupabũdaret ⁊ gr̄a
Ro.v. Secunda apparitio facta fuit mulierib⁹
redeuntibus de monumento. quãdo dixit eis.
auete. Tertia petro. ſʒ vbi aut quãdo euangeli
ſte nõ dicũt. Quarta diſcipul̄ euntib⁹ i emaus.
Quinta diſcipul̄ in vnuʒ cõgregatis. Debem⁹
igit̄ letari de eius reſurrectõne ſicut apoſtoli ⁊
mulieres letati ſunt. quia viderũt quẽ moꝛtuũ
putabant. vnde ſi volumus x̄pm videre opoꝛ=
tet ꝙ ſ̄uiemus diligentes in feruoꝛe charitatis
ſuccenſi. ſicut maria magdalena. Nã videmus
ꝙ humoꝛ abundãs maxime impedit claritateʒ
ſolis videre. ſed ſicci oculi bñ vident. ſic hõ ha=
bens oculos coꝛdis plenos humoꝛe voluptatis
carnal̄ non poteſt x̄pm videre. vñ maria Ma
gdalena ꝗ̃diu vixit in voluptate x̄pm nõ vidit
interius. quia oculus interioꝛ plen⁹ erat humo
re impediente eam. Sed poſtꝗ̃ feruoꝛ diuie di
lectionis eam exiccauit tunc x̄pus ei apparuit.
Jdeo volentes ꝙ x̄ps eis appareat debẽt oẽm
humoꝛẽ prauum remouere. ⁊ feruoꝛem diuine
dilectõnis in ſeip̄os excitare. Ro.xij. Spũ fer=
uentes domio ſ̄uientes. Quarto debem⁹ gau=
dere ⁊ letari. q꞉ ꝑ reſurrectiõem ſuã nob ianuã
celi apperuit. Nam multum gaudent qui ad ſo=
cietatem p̄ncipum aſſumunt̄. ſic ⁊c̃. Unde ſic̄
x̄ps in reſurrectõe q̄tuoꝛ dotes habuit. licʒ non
ſm̄ ꝓp̄am ratõʒ dotis. ſicut nec angeli. vt dicit
Doctoꝛ ſctũs i. iiij. di. xlix. q. iiij. ar. iij. ⁊. iiij. ſic
bti in futura reſurrectõe dotabunt̄ q̄tuoꝛ doti=
bus i coꝛpe. vt etiã doctoꝛ ſctũs tãgit in. iiij. di.
xliiij. ⁊. iij. pte. q. xlv. ar. j. ad tertiũ. fuit eni̅ coꝛ
pus x̄pi ſb̄tile. agile. clarũ ⁊ ipaſſibile. iſtis q̄tu
oꝛ erit coꝛp⁹ nr̄m dotatũ. Que iđ vocat̄ dotes.
q꞉ dabit eas dñs in dotẽ ſctis. q̄ ſibi copulabũ=
tur h̄ ꝑ verã fidẽ ⁊ dilectiõʒ. ⁊ in futuro ꝑ et̄nã
fruitõʒ. ſicut ſpõſa dotat̄ a ſpõſo. Pꝛia dos vl̄
nobilitas eſt ſb̄tilitas. quã recipiet coꝛp⁹ ab ai=
ma q̄ faciet coꝛp⁹ totalr̄ ſubditũ aime. ⁊ releua
bit ſpũm in quandã ſimilitudinẽ aie. ſicut ⁊ ip̄a
eleuata erit in ſili̅tudinẽ dei. ita vt coꝛp⁹ videa=
tur q̄ſi vn⁹ ſpũs cũ aia. ⁊ h̄ dicit apl̄s. j. ad Co=
rinth. xv. Seminat̄ coꝛp⁹ aiale. i. hñs beſtiales
motus inoꝛdinate ꝯcupie. ſicut in alijs aialib⁹.
ſ̄ reſurget coꝛpus ſpũale. i. totalit̄ ſpũi ſb̄iectuʒ
⁊ confoꝛme. Jta ꝙ in nullo ꝓ̄ſtabit impedimen
tum aie. quo min⁹ deũ ꝯtéplet̄. amet ⁊ ihereat
ei. qđ nõ hʒ aia in ſtatu hui⁹ vite. nũc eni̅ coꝛp⁹

quod corrumpit᷑ aggrauat animam. Sapiē.ix
⁊ caro concupiſcit aduerſus ſpūm. Galath.v.
⁊ impedit aiam ne poſſit deū ꝯtinue meditari.
nec ad ꝑfectā eius noticiā attingē vł amorem. ⁊
hoc facit groſſities ⁊ pondus corꝑis aiam deꝑ
mentis. Et ſignū huiꝰ accipi pōt in ſomno. dū
aīma nō occupat᷑ vſu ſenſuū exteriorū. ſicut vi
gilando. tūc ꝯſueuerūt fieri reuelatiōes. mēs ei
hꝫ duos reſpectꝰ. ſ. ad ſuꝑiora a q̄bꝰ illuſtrat᷑ ⁊
ad corpus reſpectu cuiꝰ ligat᷑ in ſomnis. nō aūt
reſpectu ꝑmi. ſed fit liberior q̄ꝫ in vigilia. vt dič
btūs Tho. in de ꝟitate. q.xij. ar.iij. ad ſcōm. et
q.xxviij. ar.iij. ad ſextū. videmꝰ inſuꝑ q̄ꝫ groſſi
ties corꝑis impedit q̄ꝫ nō pōt trāſire ad libitū.
qꝛ aliq̄ corꝑa ſibi reſiſtūt. ſicut murus vłparieſ
Sed corpꝰ gł'oſum ita ſubtile erit q̄ꝫ oē corpꝰ pe
netrabit ſine reſiſtētia. Cuiꝰ ſile videmus in na
tura. nam oleū penetrat vas ꝯtinens ipm. ſine
vaſis diuiſione. ꝑ oleum eñ intelligit᷑ grā. ſicut
eñ nauta deſcendens in mari. portās oleum in
ore mediante quo illuminat᷑ videns maris ꝑi
cula. ſic grā dei illumiat ⁊ dirigit nauigātes in
ter mūdi ꝑicula ne ꝑeāt. ij. Chorī. xij. Sufficit
tibi grā mea. Jō corpus gł'oſum plenū nō ſolū
grā. ſed potius gł'a q̄ eſt grā ꝯſummata. oē cor-
pus etiam celū penetrat ſine diuiſiōe. Prouer.
xxix. Humilem ſpū ſuſcipiet gł'a. ¶ Scd'a dos
erit agilitas q̄ etiā ꝓuenit de gł'a aīe in corpus.
vt ſtatim vbi velit ſpūs ibi erit corpꝰ abſq̄ꝫ vllo
impedimēto. nam ꝓpter ponderoſitatē corꝑis
in hac vita nō pōt anima eſſe vbi vult. vnd' qñ
aīma putat pondus corꝑis ſecū leuare ⁊ duce-
re ad bona oꝑa ſeipam frequent᷑ ꝓcipitat. ſicut
ſimea cum credit globū ſibi alligatū. ſuꝑ tectū
leuare pondus globi ſymeaꝫ in lutum ꝓcipitat
ſic corpus ꝓcipitat aiam in lutum peccati Sed
in reſurrectōe corpus oīno obediet aīe. Augꝰ.
Ubicūq̄ꝫ voluerit ſpūs ꝓtinus erit corpꝰ Jdo
dicit apł's ibidem. j. Chorī. xv. Seminat᷑ in īfir
mitate. ſurget in ꝟtute. Cuius ſile videmus in
natura. nam aliq̄s lapis iacens in terra nō pōt
moueri a decē q̄ mouet᷑ tñ a puero ex̄ terraꝫ ſi-
ue locum ꝓꝓriū exñs. Sic corpꝰ qd' nō pōt mo
ueri ab aīa q̄ꝫdiu iacet in terra in reſurrectione
eleuabit᷑ ad celū ⁊ mouebit᷑ ab aīma ad nutum
Hanc ꝟtutē dedit deus ipi corꝑi gł'oſo. Ecci.x
vij. Deus de terra creauit hoiem ⁊ ſꝫm imagi/
nem ſuā fecit illū. ⁊ iterū conuertit illū in ipſam
⁊ ſꝫm ſe veſtiuit illū ꝟtute. Nam ſicut radiꝰ ſub
ito ꝑtranſit ab oriente in occidens. ⁊ oculus ſb-
ito de terra videt ſtellā. ſic ſubito ad nutuꝫ cor-
pus erit vbi aīa voluerit. ¶ Tertia dos erit cla-
ritas que etiam fluet de gł'a aīe. ⁊ ſꝫm quod qui
libꝫ ſanctus erit maioris meriti ſꝫm h' erit maio
ris claritatis in corꝑe. j. ad Chorin. xv. Stella
differt a ſtella in claritate. ſic ⁊ reſurrectio mor-
tuorū. qꝛ erit ⁊ apparebit vnus ſplēdidius alte-
ro. nihilominus quilibet habebit claritatē cor-
poris excedentem ſepties claritateꝫ ſolis. quia
erit tunc lux ſolis. ſicut lux ſeptem dierum. Et
tunc fulgebunt iuſti ſicut ſol in regno pr̄is eoꝝ
Matth. xiij. Et licet nunc lux ſolis nō ſit pro-
porcionata oculis. tamen ſic non erit ibi. qꝛ erit
claritas demulcēs. ⁊ oculi erunt fortiores ⁊ no
biliores. Hec etiam claritas ſcd'm Gregorium
erit peruia. ita vt ſine impedimēto corꝑorī vniꝰ
ſanctoruꝫ videbit quid eſt in corꝑe alterius. et
quanto abundat in lumine glorie. tāto clarius
videbit ſicut in claro fonte. Jdeo apoſtolꝰ vbi
ſupra. Seminat᷑ in ignobilitate. ſurget ī gloria.
non tamē in illa gloria. de qua. j. Machab. ij.
Gloria eius ſtercus ⁊ ꝟmis. Sicut ſerpens to-
tam ꝟtutem ſuā ponit in pelle pulchra ⁊ colora
ta. ⁊ ſub pelle habet nō niſi putredinem ⁊ vene
num. Sic quidam tm̄ curant de pulchritudine
corꝑali q̄ꝫ interius nō remāet niſi putredo pec-
cati. Talis pulchritudo nō erit ibi. ſed qꝛ pul-
chritudo corporis glorioſi veniet ab aīma. pſ̄.
xliiij. Omnis gloria eius filie regis ab intꝰ. Jō
ſemꝑ durat. Non ſic de pulchritudine moder-
na. de qua Jaco. j. Exortus eſt ſol cum ardore.
⁊ arefecit fenū. flos eius decidit. decor vultus
eius deperijt. Tunc autē omnes corꝑales defe
ctus ceſſabunt. ⁊ quicq̄d pulchritudinis eſt ha
bebit corpus. ¶ Quarta dos erit impaſſibilitas
⁊ immortalitas. ita vt neq̄ꝫ fames aut ſitis. fri-
gus aut eſtus nec aliq̄d leſiuū a quo corpꝰ mo-
do patit᷑ ibi locū habebit. Et h' etiā erit ī gloria
aīe. qꝛ ſicut tunc ipa tota erit eleuata in diuinā
ſimilitudinē. Jta ⁊ corpus ꝑ aiam cōſequet᷑ im
paſſibilitatē ⁊ immortalitatē. Augꝰ. Tam potē
ti ꝟtute fecit deus aiam vt redūdet in corpus ī
corruptōnis vigore. Ratio eſt. mutatio alterat
naturā. ſicut ptꝫ. arbor ſita in terra mala nō fru
ctificat. licꝫ ſublata ad terrā bonā ſtati fructifi-
cat. qꝛ arbor trahit alimentū a terra. Jō fructꝰ
ſequit᷑ ꝯditōꝫ terre in q̄ ſita eſt. ꝓpter quod dič
Augꝰ. q̄ꝫ ꝑmi parentes ſi ſtetiſſent in innocen-
tia corꝑa eoꝝ fuiſſent immortalia ⁊ incorrupti-
bilia ꝓpt̄ eſum ligni vite qd' incorruptibił'e erat
h' ꝑ tanto dico. Nunc comedimꝰ cibū corrupti
bilem ⁊ putribilem. vt patet de pane ⁊ vino. et
ideo corpus modo tali cibo nutritū habet cor-
rumpi. imo qui plus comedit ⁊ delicatius citiꝰ
putreſcit ⁊ morit᷑. ſed poſt reſurrectōeꝫ in para
diſo edemus cibū vite. in quo nulla corruptio
ſeu putredo eſt. Apocał'. ij. Uincēti dabo edere
de ligno vite qd' eſt in ꝑadiſo dei mei. Jtem bi-
bemus in fonte vite. Apocał'. vij. Deducet eos
ad fontes aquarū vite. Bibere delicias mundi
eſt bibere de fonte mortī. Jō ſicut oportꝫ nunc
corpꝰ nr̄m corrūpi ꝓpter corruptōem cibi quē
ſumit. ita in ꝑadiſo erimus immortales ꝓpter
cibuꝫ quo vtemur. Joh. vj. Qui manducat ex

ꝫ pane viuet in eternū. Igitᷣ ꝓpter conditōem cibi in ꝑadiſo oportet corruptibile hoc induere incorruptibilitatē. ⁊ mortale ꝫ induere imortalitatem. j. ad Chorī. xv. Hoc eſt qđ apoſtolꝰ dicit ibidem ſupra. Seminatᷣ in corruptōe ſurget in incorruptōe. Hec ſunt quatuor dotes vł nobilitates q̄s recipient corpa noſtra a deo mediante gr̄a anime. Et vt nos aſſecuraret in preſenti voluit eas in corpe ſuo monſtrare ad tpˢ cum adhuc in mūdo eſſet. Nam ſubtilitatē habuit qn̄ de clauſo ꝟginis vtero exiuit. Agilitatem quādo ſuꝑ vndas maris ambulauit. Mathei. xiiij. et Joh. vj. Claritatem quādo in mōte thabor transfiguratus gloriam claritatis ſue diſcipulis oſtendit. Matth. xvij. Impaſſibilitatem quādo de manibꝰ iudeorū ipm̄ ꝑcipitare ſeu lapidare volentiū euaſit. Lu. iiij. ⁊ Johan. viij. Si ergo in reſurrectōne renouari deſideramus ſcđm has nobilitates corpis quas ante reſurrectōem dn̄s in ſuo corpe oſtendit ⁊ poſt reſurrectionem ꝑpetuo cōſeruauit oportet ꝙ ſic i nouitate vite ambulemus. vt etiam nos in hac vita eas ſpūaliter in aīa repſentemus. Ita vt habeamꝰ ſubtilitatē. agilitatem ⁊c̄. Subtilitatem habemꝰ qn̄ cor noſtrū purgatum eſt ab inordinato amore terrenorū in quibus impuritatem ⁊ groſſiciem cōtrahit. Amor em̄ inordinatus impuritatē facit in anima ꝑ hoc ꝙ eā extra ſe effluere facit in id quod amat ⁊ cuꝫ eo vniri. pſ. Factū eſt cor meū tanq̄ȝ cera. Sicut em̄ argentum ꝑ liquefactionem mixtū cum cupro impurū efficitᷣ. Ita aīa ꝑ inordinatū amorē mixta terrenis impura efficitᷣ. Igitᷣ quanto aīa plus eleuatᷣ ſuꝑ terrena ea contemnēdo. tanto ſubtilior eſt. Sicut em̄ aer dicitᷣ ſubtilis quādo non eſt ꝑmixtus ⁊ ingroſſatus nebula groſſa. ⁊ vinū ſubtile qn̄ eſt eleuatū ſupra feces ⁊ depuratum. Similitᷣ hō dicitᷣ ſubtilis ingenio cuius mens nō eſt depſſa ſuꝑ ſenſibilia ⁊ groſſa q̄ ſpiritualia poſſit ⁊ latentia compħendere. Sicut etiā videmus cum omnibus bn̄ ordinatis ꝙ id qđ ſubtilius eſt ſupeminet vt flos in arbore. ignis inter elementa. Sic ⁊ aīa quādo ſuꝑfertᷣ iſtis terrenis ſubtiliatᷣ ex hoc ꝙ tūc vnitur deo qui eſt in termino omnis ſubtilitatis. quelibet em̄ res quanto magis appropinquat ſuo ꝑfecto ⁊ illi a quo recipit ſuam ꝑfectōnem. tanto plus nobilitatᷣ. ſicut aer illuminatus nobilior eſt q̄ȝ obſcurus. ⁊ ſilr̄ corpus coniūctum aīe q̄ȝ ſeparatum. Cum igitᷣ aīa ſoli deo inherens que ſurſum ſunt querit nō que ſuꝑ terrā. vt dicat cum aplo. Noſtra cōuerſatio in celis eſt. tunc ſubtilᷣ eſt ⁊ etiam abilis ⁊ meretᷣ ſubtilitateꝫ in corpore. Econuerſo aūt quādo cōuertitᷣ ad terrena. ⁊ deſideria corporis ꝑficit tūc groſſa efficitᷣ. vt patꝫ in auaro q̄ animā habet terrenā. quia totaꝫ voluntatem ponit in acq̄rendo terrena. Similiter luxurioſus animā habet luteā. quia in luto ꝑ luxuriā iacet. Supbus habet animam de vento. ⁊ ſic de alijs. Ideo ſi aīa velit ſubtilitatem habere oporteret hm̄oi remouere. ⁊ ab inordinato amore terrenorū ſe extrahere. ⁊ ad celeſtia cōtemplanda eleuare ꝑ hāc ſubtilitatem.

Sequitᷣ alia nobilitas. ſ. agilitas. dū em̄ mente abſtracti ſumꝰ ab amore ⁊ groſſitie deſideriorum terrenorū ⁊ mēte totalitᷣ erecti in amorem dei ⁊ deſideriū celeſtium. tūc efficimur agiles ⁊ ꝓmpti ad currendū ꝑ incremēta bonorū opeꝝ illuc quo amor nr̄ ⁊ deſideriū tendit. Auguſti. Amor meꝰ pōdus meū. eo feror quocū q̄ȝ feror. Ad hanc agilitatē ꝓficiendi hortatᷣ nos aplus dicens. Sic currite vt compħēdatī. j. Chorin. ix. ⁊ dat in exemplū dicēs. Sequor aūt ſi quomodo compħendā. ⁊ ꝑ hunc curſum ⁊ ſeq̄lam nihil aliud intendit q̄ȝ ꝓfectum in bono et virtutibus ꝑ exercitium bone opationis. ⁊ ad hoc obligamur q̄ȝdiu ſumus in hac vita. Quia ſm̄ Hiero. Gregl. auguſtinū ⁊ Bern̄. nemini ꝯceſſum eſt ſtare nec in corpe nec in anima. q2 in via dei nō ꝓgredi regredi eſt.

Tertio oportꝫ nos habere claritatem ꝑ viā ſi vere velimus reſurgere cum xp̄o. ⁊ voco ꝑ viā claritatē. qn̄ hō clarus eſt intus ⁊ extra. Intus ꝑ teſtimoniū bone conſciētie. Extra ꝑ redolentiā bone fame. de ꝑmo dicit apl's. ij. Chorī. j. Gl'a noſtra. id ē gaudium hec eſt teſtimoniū noſtre conſcie. ⁊ merito. q2 naturalitᷣ lucida ⁊ clara letificant. vt patꝫ in auibus. nam ꝯſurgēte aurora letificantᷣ ⁊ cātant. Etiā hoīes in locis tenebroſis exiſtētes timent. ⁊ viſo lumine confortantᷣ. Si talia extrinſeca letificant. quātomagis claritas intrinſeca que lucet in cōſcientia. Prou. xv. Secura mēs quaſi iuge cōuiuium. ⁊ ſicut conſcia pura letificat. ſic econuerſo conſcia obumbrata peccatī cōturbat ⁊ cōtriſtat. Sapi. xvij. Semꝑ preſumit ſeua turbata cōſcientia.

Quarto oportet nos habere impaſſibilitatē. id eſt. nō extolli ꝑ ꝓſpera. depmi ꝑ aduerſa. ſed omnes tribulatōes. id eſt aduerſitates patientᷣ ſufferre ꝓpter chriſtū. Non tn̄ debemꝰ patientiā habere azininā. Nā dicunt naturales ꝙ azinus quādo videt lupuꝫ venientē abſcondit caput ſub vepribus. ⁊ permittit ſe a lupo morderi. quouſq̄ȝ appropiquat ad cor. ⁊ tunc vult reſiſtere. Ita plures. Nam lupus eſt diabolus. aſinus eſt hō in peccatis q̄rens delectatōꝫ. Talem patientiam non debemus habere. ſed fortiter reſiſtere diabolo ī ſuggeſtionibus malis ⁊ in ꝑ̄ncipio temptationum ſed contumelias ⁊ obprobria gratanter ⁊ hilariter ꝓpter chriſtū ⁊ exemplo ſui ſuſtinere. orare ꝓ malefactoribꝰ noſtris. vt tandē impaſſibilitate anime qua aīa xp̄i cum corpe in reſurrectione ſua veſtita eſt in generali reſurrectōe indui mereamur ⁊c̄.

¶ Feria ſecunda Paſce

¶ Feria ſecunda paſche.

Tu ſolus ꝑegrinꝰ
es i hierl'm. Lu. vlti. Quis xp̄us in
ꝓpria veniſſet ⁊ cum dn̄s oim̄ eſſet.
tn̄ in mundo voluit cōuerſari ſicut ꝑegrinꝰ Vn̄
nullam domū habere voluit in h̄ mūdo. Si ali
quis naſcereť in ꝑegrinatōe. opoꝛteret ꝙ i alie-
na domo nutrireť. ⁊ poſtq̄ȝ creuiſſet opoꝛteret
ꝙ in aliena domo etiam ſi moꝛereť opoꝛtet ꝙ in
alieno monumento ſepelireť. Iſto mō xp̄s fuit
ꝑegrinus. Nam in aliena domo fuit natus In
aliena domo conuerſatus. ⁊ in alieno ſepulcro
ſepultus. Jō vere fuit ꝑegrinꝰ. Jō ip̄e dič Lu
ce. ix. Vulpes foueas habēt ⁊ volucres celi ni
dos. filius aūt homis nō h̄ȝ vbi ca. ſuum recli.
Ac ſi diceret. Ego nō habui in vita nidū. i. do-
mum ſicut volucres vbi poſſem habitare. ego i
natiuitate mea nō habui ceruical vbi aurē meā
potuiſſem reclinare. In moꝛte etiā foueā nō ha
bui ſed in alieno ſepulchꝛo ſepultus fui. Vt tn̄
melius videamꝰ quō xp̄s fuit ꝑegrinꝰ. Dicen-
dum ꝙ ꝑegrinus fuit.

¶ Quantum ad habitū quem aſſumpſit.
¶ Quantum ad vias quas fecit.
¶ Quantum ad hoſpitia que intrauit.
¶ Quantum ad ꝑicula que ſuſtinuit.
¶ Quantū ad ſigna que repoꝛtauit.

Primo igiť diciť ꝑegrinus q̄ntu ad habitū quē
aſſumpſit. xp̄us em̄ habuit ſclauiā ſcartellā. ba
culū ⁊ pileū. Per ſclauiam ſignificať eius caro
quā v̄go btā in vtero ſibi miſtrauit Dič em̄ ſan
ctus Tho. in. iij. ṗte. q. xxxiij. arti. iiij. ad q̄ntū.
Et. iij. ſcrip. di. iij. q. ij. arť. j. ꝙ beata v̄go ſe ha
buit actiue in ꝑ̄patōe materie ſed nō i ꝯceptiōe
xp̄i. qꝛ vt idem dicit in tex. vbi. s̄. ⁊. iij. di. iiij.
ꝙ conceptio xp̄i attribuiť ſpūiſancto efficiēter.
licet ſit a tota trinitate ⁊ a ſingul' ꝑſonis Iſta
ſclauia ṗmo fuit albiſſima. i. puriſſimis guttis
ſanguinis beate v̄ginis facta ſine omi peccato.
Vn̄ dicit xp̄s de ſe ⁊ de aliȷ̈s q̄ habent ſclauias
id eſt coꝛpa ſua pura Apoca. iij. Ambulabunt
mecum in alb̄ qꝛ digni ſunt ⁊č Deinde iſta ſcla
uia facta eſt tota rubea in cruce. qꝛ tota ip̄a fuit
aſperſa ſanguine. vn̄ admirantes angeli dixerť
Eſa. lxiij. Quare rubꝛū eſt indumentū tuum. ⁊
veſtimenta tua ſicut calcantiū in toꝛculari. Re
ſpondit. toꝛcular ſolus calcaui ⁊č. Vltio facta
eſt iſta ſclauia tota nigra. qn̄ remanſit in cruce
moꝛtua ⁊ liuoꝛibus plena. Apoč. vj. Sol. id eſt
xp̄s factus eſt niger tanq̄ȝ ſaccus cilicinus. per
ſcartellā intelligiť eius aīa. Peregrini enim in
ſcartella ſolent poꝛtare argentū. aīa aūt xp̄i ple
na fuit argento triplici. argento. ſ. gl'e. gr̄e et ſa-
pientie. Joh. j. Vidimus gl'am eiꝰ. Ecce ṗmuȝ
argentum. plenuȝ gr̄e. Ecce ſcd̄m. et veritatis
Ecce tertiū. xp̄s em̄ in ṗmo inſtanti ſue ꝯceptō
nis habuit plenitudinem gr̄e ⁊ cognitōis. vt di
cit ſanctus Tho. iij. ṗte. q. vij. arti. iij. ⁊. iiij. Et
iij. ſcrip. di. xiij. et. xiiij. Nam hoies erant a cele
ſti regno excluſi. Ideo apoꝛtauit xp̄s argētuȝ
gl'e ⁊ gratie. ꝑ quod eos patri recōciliaret Erāt
ceci ⁊ tenebꝛis inuoluti neſcientes viā inuenire
que ducit ad vitā. Ideo apoꝛtauit argentū ſa-
pientie ꝑ quod viā celeſtis patrie demōſtraret
Tertio aſſumpſit pileū ſiue capellū. i. coꝛonam
ſpineā. Solent em̄ ꝑegrini poꝛtare capellum ꝯ
eſtum ventū ⁊ pluuiā. Sic conſideratio coꝛone
ſpinee diciť nobis eſſe in vmbꝛaculum diei ab
eſtu carnal' voluptatis vt refrigeremur. Quia
ſicut dicit Auguſti. Non decet ſub ſpineo capi-
te membꝛū fieri delicatū Debet eſſe in defenſi-
one a pluuia tribulationū vt alleuiemur. qꝛ ſič
Gregꝰ. dicit. Si paſſio xp̄i ad memoꝛiā reduci
tur nil eſt oino quod nō equo aīmo tollereť De
bet eſſe in abſconſionē a vento temptationū vt
ꝓpulſenť. Hec ſignificať Nume. xxj. vbi diciť
ꝙ ad viſionem ſ̄pent̄ enei in patibulo ſuſpenſi
ſanabanť illi q̄ a ſ̄pentibus ꝑcutiebanť De hiſ
tribus dꝛ Eſa. iiij. Tabernaculū erit in vmbꝛa-
culum diei ab eſtu ⁊ in ſecuritatē ⁊ abſconſionē
a turbine ⁊ a pluuia. Per baculum intelligitur
crux. ꝑegrini em̄ vtunť baculo ad ſuſtentatōeȝ
⁊ ad tranſeundū flumen. ⁊ ad malarū beſtiaruȝ
ꝑcuſſionem. Sic xp̄us ſue crucis baculo hoies
tribulatos ſuſtentauit ne fatigarenť. Heb. xij.
Recogitate eū q̄ talem ſuſtinuit adu̇ſus ſemet-
ip̄m a peccatoꝛibꝰ ꝯdictōnem vt nō fatigemini
animis vr̄is deficientes. Ip̄e etiā xp̄us ꝑ bacu
lum ſue crucis flumen iſtiꝰ mundi trāſiuit ⁊ ad
patriā venit. Gen̄. xxxij. In baculo meo tranſ-
iui ioꝛdanem iſtum. Lu. vl. Opoꝛtebat xp̄um
pati ⁊ ſic intrare in gl'am ſuā. Tertio ꝑ baculuȝ
crucis diabolū ꝑcuſſit. Eſa. xxx. A voce dn̄i pa
uebit aſſur v̄ga ꝑcuſſus. i. diabolus. Timēt ei
demones nimis baculū crucis. Vn̄ vbicūq̄ȝ de
mones baculū crucis vident territi fugiūt timē
tes baculū quo plagā acceperūt. ¶ Scd̄o dꝛ per
egrinꝰ ꝓpť vias q̄s fecit. Solēt ꝑegrini diligē
vias planas ⁊ mūdas. ⁊ odire aſcenſus ⁊ deſcē
ſus. Iſte aūt ꝑegrinus nihil habuit ſcȝ de pla-
no. ſed tota via ſua fuit aſcenſus et deſcenſus.
Pꝛio enim fecit magnum deſcenſum et ſaltum
qn̄. ſ. venit de celo in hunc mūdū. Joh. xvj. Ex
iui a pr̄e ⁊ veni in mundū. Deinde fec̄ magnuȝ
aſcenſuȝ qn̄ de mūdo aſcendit ad patibulū cru
cis. Joh. iij. Sicut moyſes exaltauit ſ̄pentem
in deſ̄to. ita exaltari opoꝛtet filiū hois. Etiam
fecit magnū deſcenſum qn̄ a cruce deſcendit in
tumulū ⁊ in lymbū. Et inde fecit magnū aſcen-
ſum. qn̄. ſ. de lymbo rediēs ⁊ de ſepulchꝛo. ⁊ re
ſurgens aſcendit in celū. Eph. iiij. qui deſcēdit
ip̄e eſt ⁊ qui aſcendit ſuꝑ oēs celos. Notate vi-
ta p̄ſens eſt q̄dam via in qua nullus ferre vult

aliquam difficultatē in aſcendendo ad aliq̄ ſub
limia nec in deſcendendo ⁊ in ſuſtinēdo aliqua
aduerſa. ſed tm̄ ire volunt ꝑ planum. id eſt ha=
bere omnia ꝓſpera ⁊ delectabilia. Sed quicū=
ꝗ vadit poſt chriſtum nō errat. cū ipe ſit via ve
ritas ⁊ vita. Joh. xiiij. Quatuor ſunt q̄ nō per=
mittunt aliquem errare in via. Primū eſt ferra
mentorū impſſio. Vnd' cōmuniter dicit. Tene
viam ferratā ſi vis habere bonā viam. Secun
dum eſt crucium erectio quādo cruces in via re
cta erigunt. Tertium eſt ramorū ⁊ plantarū re
flexio. Quartum eſt lapidum congregatio. Et
iſta quatuor ſigna voluit habere xp̄us. Habu=
it ferramēta. i. vulnera in corꝑe ſuo in ferramē
tis impreſſa. habuit crucem quam ſuper hume
ros ſuos portauit ſuꝑ quā aſcendit. Habuit re
flexionem plantarū. id eſt coronam ſpineā. Ha
buit congregatōnem lapidum. quia ipſū iudei
pluries lapidare voluerūt. Joh. viij. et. x. Qui
ḡ non vult errare ſequat iſta quattuor ſigna q̄
xp̄us in via poſuit ne erremus. ⁊ h' fuit neceſſa
rium. q2 vie eius nō fuerūt plane ſ' aſpere. Qui
ḡ non vult ſuſtinere aliq̄ aſpera. ſed om̄ia vult
habere ꝓſpera. cōſtat ꝙ multū errat a via. Ter
tio dicit xp̄us ꝑegrinus ꝓpter hoſpitia que in
trauit. Solent ꝑegrini ter in die intrare hoſpi=
tium. ſ. in tertia ad prandiū vel ad prandendū.
In meridie ad bibendū ⁊ quieſcendū. In ſero
ad cenandū ⁊ dormiendū. Sic iſte ꝑegrinꝰ ha=
buit tria hoſpitia. Primū fuit vterus ꝟginis.
⁊ iſtud intrauit in tertia. i. in marcio q̄ eſt tertiꝰ
menſis a ianuario. vel in tertia. i. tertio tempo=
re. ſ. gratie. Precefferat em̄ duplex tp̄us. ſ. na=
ture ⁊ legis ſcripte. In tertio temꝑe. id eſt gr̄e.
In iſto hoſpitio xp̄s prandiū fecit habēs car=
nem ꝟgineam ꝓ cibo. ⁊ ſanguinem pro potu. et
iſtum potū ⁊ cibum ipe etiā dat nob. Johā. vj
Caro mea vere eſt cibus ⁊c̄. Scd̄m hoſpitium
fuit patibulū crucis. Et iſtud hoſpitium ingreſ
ſus eſt in meridie. ibi bibit qn̄ dixit Sitio. Sed
tn̄ q2 iudei obtulerūt ei acetum. ꝓus cuꝫ guſtaſ=
ſet noluit bibere. vt ptꝫ Mat. xxvij. Ibi etiam
requieuit. ⁊ inclinato capite tradidit ſpiritum.
Lu. xxiij. Ideo dicit ſponſa Cañ. j. Indica mi=
chi vbi paſcas. vbi cubes in meridie. Tertium
hoſpitiū fuit ſepulchrū vbi dormiuit. Ps̄. iij.
Ego dormiui ⁊ ſoporatus ſum. Scd̄o aīa chri=
ſti in triduo mortis in lymbo fuit vbi xp̄s etiaꝫ
cenam fecit omibus ſanctis. Heſter. j. Aſſuerꝰ
tertio anno imperij ſui. i. tp̄e gr̄e fecit grāde cō=
uiuiū cunctis hominibus. i. pr̄iarchis ⁊ ꝓphetis
⁊ apoſtol' ⁊ pueris ſuis. i. ꝟginitatē ſuantibus
⁊ puritatē. fortiſſimis pſarū. i. martyribꝰ. ⁊ me
dorū inclitis. i. ꝯfeſſoribꝰ. ⁊ pfectis puintiaruꝫ
id eſt angel'. Quarto xp̄s d2 ꝑegrinꝰ q̄tū ad ꝑ=
icula. Sunt em̄ ꝑegrini in multis ꝑicul'. qn̄ꝗ a
ſocijs q̄ eos ꝓdunt. qn̄ꝗ ab hoſtibꝰ q̄ eos occi=
dunt. qn̄ꝗ a latronibꝰ q̄ eos ſpoliāt. Sic xp̄s a
ſuo ſocio. ſ. iuda fuit traditꝰ. Mat. xxvj. Amē
dico vob q2 vnus vr̄m me traditurꝰ eſt. a iude=
is inter q̄s fuerat hoſpitatꝰ. fuit vulneratus et
occiſus. Zach. xiij. Quid ſunt plage iſte in me=
dio manuū tuarū: ⁊ dicet. his plagatꝰ ſum i do
mo eorū q̄ diligebant me a militibꝰ a q̄bus fuit
veſtitus ſpoliatus. Joh. xix. Milites cū cruci
fixiſſent eū acceperūt veſtimēta ſua ⁊ fecerūt q̄
tuor ꝑtes. vnicuiꝗ militū ꝑtem ſuā. ps̄. Diui=
ſerūt ſibi veſtimēta ſua. Quinto d2 ꝑegrinus ꝓ
pter ſig̃ q̄ reportauit. Solent ꝑegrini in ſclauia
ſua reportare q̄dam ſig̃ ad oſtendendū ꝙ ſuam
ꝑegrinatōꝫ pfecerūt. ⁊ vt hoīes citius mouean
tur ad bn̄faciendū eis vt ſecuriꝰ ꝑ viā incedāt.
Sic xp̄s ad patriā rediēs in carne cicatrices re
tinuit triplici rōe. Prio ꝓpter oſtenſionē pater
ne obediētie. Pr̄ em̄ ſibi cōmiſit vt genꝰ huma
num ſua paſſiōe redimeret. vt igit oſtēderet pa
triꝙ opꝰ ſibi iniunctū cōſummauit. cicatrices
retinuit. Joh. xvij. Opꝰ ꝯſummaui qđ dediſti
mihi vt facerē. Scd̄o ꝓpter ꝓuocatōꝫ paterne
miſericordie. vt his oſtēſis pr̄i eū ad miſericor=
diam ꝓuocaret. vt nob bn̄faciat. ⁊ nob miſeri=
cordiam ſuā impartiat. j. Joh. ij. Aduocatū ha
bemus apud pr̄em ih̄m xp̄m iuſtū ⁊ ipe ꝓpicia
tio eſt ꝓ pctis nr̄is. Tertio in ſignū ſecuritatis
nob acq̄ſite. ne. ſ. hoſtes de cetero in via timea=
mus. ſicut hoſtes timēt ⁊ fugiūt qn̄ vident cru
cis ſignaculū. Eſa. xiij. Suꝑ mōteꝫ caliginoſuꝫ
id ē diabolū leuate ſignū ⁊c̄. Alias ratōnes vi=
de in. iij. ꝑte ſancti Tho. q. liiij. ar. vltimo.

Feria ſecunda poſt Paſca.

Mane nobiſcū do
mine quoniā aduesperaſcit. Lu. xx=
iiij. Sermo noſter erit de ſancto euā
gelio hodierno. In quo agitur de quadam no
tabili apparitōne chriſti manifeſtantis ſuā glo=
rioſam reſurrectōnem. quomō apparuit duobꝰ
diſcipulis ſuis euntibus per viam in emaus.
Iſta apparitio continet magna ſecreta ⁊ ſpecu=
lationes ad illuminatōnem intellectus noſtri.
ſed ſalutetur ꝓus virgo Maria ⁊c̄. Verbū ꝓ=
poſitum eſt quedam breuis oratio. ſed deuota
quam frequenter ſancta mater eccleſia in iſto
tempore reſurrectōnis dicit Mane nobiſcum
domine ⁊c̄. Pro breuiori declaratōne et mate=
rie introductione ſciendū ꝙ tam in veteri q̄ȝ in
nouo teſtamento chriſtus dicitur ſol. Ratio q2
ſicut ſol naturalis per ſuam preſentiam illumi=
nando ⁊ calefaciendo cauſat diem in mundo.
⁊ ꝑ ſuā abſentiā obtenebrādo ⁊ infrigidādo re
linquit noctē. Sic xp̄s q̄diu eſt pn̄s creature ꝑ
gr̄am cauſat in ea diem gr̄e illuminādo ꝯtra er=
rores. dubitatōes. ⁊ falſas apparitōes. ⁊ calefa
ciendo in dei amore confortat ad vitandum vi

tia ⁊ delectatōnes carnales ⁊c. ⁊ facit fructifica
re in opibus miſericordie. penitentie ⁊ iuſticie.
⁊ ſic de alijs bonis opibus. Et ſicut ſol natura=
lis abſentatur ⁊ occidit ꝑ interpoſitōꝫ terre in=
ter ipm ⁊ nos. ita chriſtus ſol iuſticie qñ homo
inter chriſtum ⁊ ſe interpoit terram .ſ. terrenas
affectōnes honorū. diuitiarum. officiorū. digni
tatum ⁊ hmōi xp̄us abſentaꝫ ⁊ relinq̄t noctem
tenebroſam culpa ⁊ homo ambulat ceſpitando
de peccato in peccatū. Ecce ratio quare dꝛ ſol.
Auctoritas. Orieꝫ vobis timentibꝰ nomē meū
ſol iuſticie ⁊ ſanitas in pennis eius. Malach.
iiij. Nota vobis timentibus nomē meum. quia
non timentibus deum licet eis oriaꝫ ſol nature
non tamē eis oritur ſol gratie. Item ⁊ ſanitas i
pennis eius. gratia ⁊ gloria ſunt due ale eius.
Gratia enim cōfert ſanitatem contra infirmita
tes culparum mortaliū ⁊ vulnera peccatorum
Gloria eſt ala que confert ſanitatem miſerijs tē
poralibus. Item in nouo teſtamēto dicitur ſol
Nam eccleſia dicit ꝟgini Marie. Ex te ortus ē
ſol iuſticie chriſtus deus noſter ⁊c. Item ſol in
quadrageſima erat ſuꝑ nos. quia eramus i pe
nitentia ⁊ ieiunijs ⁊ oratōibus. vigilijs ⁊c. Sꝫ
modo video ꝙ vadit ad occidentē. quia iā mul
ti redeunt ad vanitates ornamētorū ⁊c. dimit=
tendo bonam vitam. Multi credūt ꝙ non de=
bent tenere bonam vitam nec facere penitētiaꝫ
niſi in quadrageſima. quia ergo in cordibꝰ mł=
torum ipe dies gratie ꝑ exceſſus vite iam inci=
pit in veſperū culpe declinare. Idō eccleſia pe
tit in themate. Mane nobiſcū domie ⁊c. Nō
videndi ſunt modi quibus retineꝫ chriſtus. Et
noui in euangelio hodierno tres modos quibꝰ
xp̄us manebit nobiſcum ne cadamus in nocteꝫ
culpe. ſ. loquendo.

¶ Verba ſpiritualia.

¶ Audiendo documenta celeſtia.

¶ Faciendo miſericordie opera.

Dicit thema. Mane nobiſcum domine ⁊c.

¶ Dico ꝑmo ꝙ xp̄us manet nobiſcum loquen
do ꝟba ſpūalia. Ratio naturał. qꝛ oē ſiłe natu=
raliꝫ attrahiꝫ ⁊ retineꝫ a ſuo ſimili. vt patet de
magnete qui trahit ⁊ retinet ferrum non ex ali=
quibus qualitatibus caliditatis vel ſiccitatis.
ſed ex ſimilitudine ⁊ conuenientia quā habet a
tota ſpecie. vt dicūt philoſophi. Idem de ga=
gate attrahenti paleam ex ſimilitudine natu=
rali quam habet a tota ſpecie. Idem de anima
libus ſi ſint hic diuerſa mixtim ꝯgregata ſtatiꝫ
ad vnā partē ſeꝑabunt ſe boues. ad aliaꝫ equi
ad aliam azini. ⁊ ad aliā oues. ⁊ ſic de qualibet
ſpecie. Idem de hominibus qui ſibi ſimilibꝰ con
iunguntꝫ. vanus cū vanis. pauꝑ cū pauperibꝰ.
diues cū diuitibus. bonus cū bonis. In h̄ con
cordat ſcriptura. Omne aīal diligit ſibi ſimi=
le. ſic ⁊ omis hō ꝓximum ſibi. Omis caro ad ſi
milem ſibi cōiungeꝫ. ⁊ omis hō ſimili ſui ſocia=
bitur. Eccl. xiij. Patꝫ ergo ꝙ ſimilitudo eſt ra=
tio attractōis ſeu cōiunctionis. Nō videamꝰ
quā ſimilitudinem habet xp̄s cum ꝟbis ſpūa=
libus. Dico ꝙ magnā. quia ipe eſt ꝟbum non
corꝑale nec tranſitoriū. ſed ſpūale et eternum.
De quo dauid. Verbo domi celi firmati ſunt.
Et Apocał. xix. Vocabiꝫ verbū dei. ſ. ante in=
carnatōnem. Si ergo ſiłe attrahiꝫ a ſuo ſimili.
cum xp̄us ſit ꝟbum ſpūale. rationabiliꝫ attra=
hitur ⁊ retineꝫ a loquētibus ꝟba ſpūalia. Au=
ctoritas. Ubi ſunt duo vł tres cōgregati in no=
mine meo. ibi ſum ego in medio eorū. Matth.
xviij. Illud oſtendiꝫ in ꝑncipio euāgelij vſq̄ꝫ.
oculi aūt eorū tenebanꝫ ne eum cognoſcerent.
Unus iſtorū diſcipulorū vocabaꝫ Cleophas.
Alius vt diciꝫ a q̄buſdaꝫ erat Lucas. Sꝫ hie=
ro. dicit ꝙ Lucas nūq̄ꝫ fuit diſcipulus ieſu. ſed
apoſtoloꝝ. ꝑſertim beati Pauli. Et exeūtibus
de hieruſalē inceperūt loqui verba ſpūalia de
xp̄o. ⁊ de eius paſſione. ⁊ ſtati xp̄s fuit cuꝫ eis.
Si dicaꝫ. ⁊ vnde venerat xp̄us? Non legiꝫ cla
re vbi ſtabat illo tempe. nō in celo inquātū hō.
Sed dicūt doctores aliq̄ ꝙ ſtabat in ꝑadiſo ter
reſtri cū ſanctis patribus. Ratio que fundaꝫ i
philoſophia eſt. quia locus ⁊ locatū debent ꝓ=
portionari. vt diciꝫ in q̄rto phiſicorū. Cū ergo
poſt reſurrectōnem xp̄s habuiſſet corpus glo=
ſum immortale ⁊ impaſſibile ⁊ incorruptibile.
decebat eū habere locū conuenientē. De h̄ da=
uid in pſ̄. Dn̄e ꝓbaſti me. in ꝑſona chriſti dicit
ſi pro qꝛ. Si ſumpſero pennas meas diluculo.
⁊ habitauero in extremis mari. Etem̄ illuc ma=
nus tua deducet me. ⁊ tenebit me dextera tua.
pſ̄. cxxxviij. Penne ſunt corpus glōſum ⁊ ani=
ma ſanctiſſima. Sanctus Tho. dicit in. iij. pte.
q. lv. ar. iij. in ſolutōe ſecūdi argumēti. ꝙ inco=
gnitum eſt quibus in locis tp̄e inter medio. ſ. in
ter reſurrectōꝫ ⁊ aſcenſionē corꝑaliꝫ eſſet xp̄us
cum h̄ ſcriptura nō tradat. ⁊ in omi loco ſit do=
minatio eius. Cū ḡ illi duo diſcipuli irēt de hie
ruſalē ad caſtellū emaus qđ erat i ſpacio ſtadi=
orum. lx. ab hierłm. Sicut nos cōputamꝰ viam
ꝑ leucas. ytalici cōputāt ꝑ miliaria. Greci autē
cōputant ꝑ ſtadia. Stadiū diciꝫ q̄ꝫtū currebat
hercules gygas vno anhelitu. ⁊ xv. ſtadia faci
unt leucā. Iteꝫ ꝙ lx. ſtadia ſūt q̄tuor parue leu
ce. Et ſic incedebāt triſtes loquētes de paſſiōe
xp̄i mḡri eorū. ⁊ ſtatim fuerūt ex̄ murale ierłm
ſoli ambulātes loquebanꝫ ad inuicē de his oi=
bus q̄ acciderāt. Ecce materia de q̄ loquebanꝫ
Ego ſi voƀ dico aliq̄d de his q̄ loquebanꝫ non
poſſum errare. qꝛ ſi de omibus loquebanꝫ. ḡ et
de aliq̄bus. arguēdo ab vniūſali ad ꝑticulareꝫ
Et factū eſt dū fabularenꝫ. Fabulari eſt loqui
cū dubitatōe. ⁊ hō nō firmat cor ſuū in aliq̄. Et
ſecū q̄rētes ḡ ibāt. Dicaꝫ practica qñ ipi fuerꝫ

extra murale ciuitatis hierl'm. dixit vnus alteri
Socie q̄d tibi videt̄ de iſto nr̄o magiſtro ieſu?
Reſpōdit alius. neſcio q̄d dicā. credebam ip̄m
eſſe filiū dei ꝓpter miracula q̄ faciebat. ſed mō
non credo. q̄ ita crudelit̄ mortuꝰ eſt. Nūq̄d ſi fi
lius dei eſſet pat̄ iuuiſſet filiū poſitū in tali preſ
ſura. Rn̄dit alter. nec ego credo ip̄m eſſe dei fi
lium. Et ip̄e ih̄s appropinquās ibat cū illis. Di
xit alius ſi nō eſſet filius dei quō potuiſſet laza
rum ſuſcitaſſe. nunq̄d tu fuiſti ⁊ vidiſti quādo
ſuſcitauit lazarū q̄driduanum. ita etiam ⁊ ego
fui ⁊ vidi. Idem de illo ceco a natiuitate cui de
dit viſum. ⁊ ſic loquendo ⁊ fabulando ibant et
flendo. poſt modicū dicebat alter. O ſocie nun
q̄d helias ⁊ helyzeus ſuſcitauerūt mortuos. tn̄
non ex h̄ credunt̄ filij dei fuiſſe. nec ipi dicebāt
ſe eſſe filios dei. Chriſtus autem retro ſequeba
tur eos audiendo v̄ba eorum. ſed ipi calefacti
de v̄bis non curabant de eo. q̄ nec ip̄m cogno
ſcebant. Dicebat alter. verū eſt ꝙ mlt̄i ꝓpheta
rū fecerūt miracula multa. ſed quō nō ꝑ ſe nec
v̄tute ꝓpria ſed aliena. ſed ieſus v̄tute ꝓp̄a fa
ciebat imperādo. alij aūt faciebāt orādo. Dixit
alter verū dicis ꝓ certo iſta ratio eſt bona. Et
poſt modicū dixit alius ſocius. Neſcis tu ſocie
ꝙ in nocte paſſiōis ſue orauit ne moreret̄. ſi fu
iſſet filius dei nunq̄d pater adiuuiſſet eum? Re
ſpondit alter. Verū dicis. tamē ſi noluiſſet mo
ri bn̄ potuiſſet fugere vel latere. ſicut quādo iu
dei voluerūt ip̄m lapidare. ſed ip̄emet venit ad
paſſionem voluntarie ⁊ non violent̄. imo dixit
nobis. Ecce aſcendimus hieroſolymā ⁊c̄. Mat
thei. xx. Dixit alius. mō ponamus ꝙ nō ſit filiꝰ
dei. tamē non poſſumus negare q̄n ſit meſſias.
Nam oēs doctores ponūt ⁊ dicunt ꝙ tp̄s meſ
ſye eſt completū. Et iſte habuit oīa ſigna data.
⁊ poſita a ꝓphetis de meſſya Quia cecis dedit
viſum. claudis greſſum ⁊c̄. Reſpōdit alter. O
ſocie rex meſſyas debuit nos liberare a captiui
tate. ⁊ iſte non liberauit nos ſed mortuus eſt. et
nos remanemus hic in captiuitate ſub imperio
romano ⁊c̄. Dixit alter ſocio. Ecce q̄d ego cogi
to. Nūq̄ iſte p̄dicauit de dn̄io iſtius mūdi. nec
de bonis tp̄alibus. Ideo quādo ꝓph̄e dicunt.
ꝙ meſſyas debuit nos liberare ⁊ redimere a ca
ptiuitate nō intelligit̄ de iſta captiuitate impa
toris romanorū. ſ; diaboli vt credo. Dixit aliꝰ
O tam bona ratio eſt iſta. Verū dicis. Et alter
dixit. Ponamus ꝙ nō ſit filius dei. nec meſſy
as. tamē ip̄e fuit ſanctiſſimus ꝓpheta ⁊ bonus
Tu ſcis ꝙ nunq̄ vidimus in eo aliquem defe
ctū. nec pilatus q̄ examinauit eū inuenit in eo
aliquam cauſam ꝓ qua ip̄e eſſet dignus morte
imo erat plenus v̄tutibus. humilitate. ſanctita
te. caſtitate. patiētia. abſtinētia. ieiunijs. vigi
lijs ⁊c̄. Reſpondebat alter. Si ip̄e fuit ita ſan
ctus ⁊ amicus dei quando in cruce dixit. He
ly. hely. i. deus meus deus meus reſpice in me.
⁊c̄. Nunq̄d deus omipotens iuuat ⁊ conſeruat
ſuos? Nunq̄d dicit dauid de amicis dei. Cū ip
ſo ſum in tribulatōne eripiam eum ⁊c̄. Si forte
ſanctus fuit ſed nō reliquiſſet eū. Ecce quomō
ibant ⁊ loquebāt̄ de omibus ⁊ intus ip̄m ama
bāt ⁊ dubitabāt. Dixit alter. videt̄ mihi ꝙ q̄n
dixit hely hely ⁊c̄. ꝙ h̄ dicebat de amicis ap̄lis
⁊ diſcipul' q̄ eum derelinquebāt. ⁊ de hoc dice
bat p̄ri qui ordinauit ita fieri. Rn̄dit alter. ve
re bn̄ dicis. ⁊ nō recordari de ſole obſcurato et
de terra q̄ tremuit. Item de mortuis qui ſurre
xerūt. Item de multis q̄ conuerſi fuerūt vt Lō
ginus ⁊ alij de ſimplicibus q̄ ꝑcutiētes pectora
ſua reuertebant̄. Et xp̄us ſequebat̄ eos. Ideo
Gregꝰ. De ſe g̊ loquētibꝰ p̄ſentiā exhibuit. ſed
de ſe dubitantibꝰ cognitōis ſue ſpēm abſcōdit.
Ex his faciā ratōē q̄ iſti diſcipuli nō habebāt
fidem Et ſi hoībus non credentibꝰ ꝑ ſolā loq̄lā
v̄borū ſpūalium ſe iunxit ih̄s. q̄to magis nobiſ
q̄ ſumus credentes ſi loq̄mur v̄ba ſpūalia. Cō
ſiderandū eſt autē hic quare xp̄s iſtis duobus
diſcipul' euntibus in villā noīe emaus apparuit
in aliena effigie ſicut dicit̄ Mar. vlt̄? Ad illam
q̄ſtionem reſpōdet ſanctus Tho. in. iij. pte. q.
lv. arti. iiij. ꝙ reſurrectio xp̄i manifeſtāda fuit
ꝑ modū quo eis diuia reuelant̄. innoteſcūt aūt
diuina hominibus ſm̄ ꝙ diuſimode ſunt affecti.
Nam illi qui hn̄t mentem bn̄ diſpoſitā ſm̄ ve
ritatem diuina ꝑcipiūt. Illi aūt q̄ habēt mētē
nō bn̄ diſpoſitā diuina ꝑcipiūt cū q̄dam ꝯfuſio
ne dubietatis vel erroris. aīalis eīm hō non ꝑ
cipit ea que ſunt dei. vt dicit̄. j. Chori. ij. Et iō
xp̄us q̄buſdam ad credendū diſpoſiti pꝰ reſur
rectōēm apparuit in ſua effigie. Illis aūt in alia
effigie apparuit q̄ iam videbant̄ circa fidē tepe
ſcere. Unde dicebāt. nos ſperabamꝰ q̄ ip̄e eſ
ſet redempturus iſrl'. Vn̄ Gregꝰ. dic̄ in omel'.
ꝙ talem ſe exhibuit eis in corp̄e qual' apd̄ illos
erat in mente. q̄ eīm adhuc in cordibus eorū pe
grinus erat a fide. ire ſe longius finxit ac ſi eſſet
ꝑegrinus. Nec illa fictio fuit mendaciū. q̄ ſm̄
Augꝰ. in li. q. euangelij. Nō omne qd̄ fingimus
mendaciū eſt. ſed q̄n illud fingimꝰ qd̄ nichil ſi
gnificat. Cū aūt fictio noſtra refert̄ in aliquam
ſignificatōēm. non eſt mendaciū ſed aliqua figu
ra veritatis. Alioq̄n oīa que a ſapientibꝰ ⁊ etiā
ab ip̄o dn̄o figurate dicta ſunt mendacia repu
tabunt̄. q̄ ſm̄ vſitatū intellectū nō cōſiſtit ve
ritas in talibus dictis. Sicut aūt dicta illa etiā
fingunt̄ facta ſine mendacio ad aliquā rē ſigni
ficandā. ⁊ ita factum eſt h̄. Clarū eſt g̊ qd̄ dixi
qd̄ ex v̄bis ſpūalibus attrahit̄ ⁊ retinet̄ xp̄us.
Iuxta quod dicit thema. Mane nobiſcū do
mine ⁊c̄. ne. ſ. cadamus in noctē pcti. Habemꝰ
hic exemplū morale vt loquamur v̄ba ſpūalia
non carnalia nec mundana nec mēdacia. Tur

Pꝫus eſt mendaciū in ore q̄ ſtercus. q2 aufert of
ficium lingue. Jdeo cauete a falſis iuramentis
a diffamatiōibus. a blaſphemijs. ꝓpter h̄ apo-
ſtolus dicebat. Deponentes mendaciū. loqui-
mini veritatē vnuſquiſq; cū ꝓximo ſuo. ⁊ om
nis ſmo malus ex ore veſtro nō ꝓcedat. ⁊c. ad
Ephe. iiij. Dico ſecūdo q2 eſt alius modus cō
trahendi ⁊ retinendi xp̄m ꝑ gratiam. ſ. audien
do ṽba celeſtia. ſicut mō me p̄dicante vob au/
dientibus. nunc ieſus eſt in medio noſtrū. Jdō
dicunt naturales philoſophi. q2 ſicut ſimilitu/
do eſt cauſa ſocietatis ⁊ dilectōnis. ita ⁊ vacuū
ſcdm eos phōs vt impleret vacuum ſi eſſet. citi
us deſcenderet celū q̄ vt ꝑmaneret vacuum in
aere. ſi em̄ vas plenum a parte inferiori euacue
tur ſubito ꝑ foramen ſupius attrahit ventum.
al's non euacuaret. Sic qn̄ cor homīs audient
doctrinas celeſtes euacuat a cogitatōibus mū
danis trahit ad ſe p̄ſentiam dei. Act. x. Adhuc
loquente Petro verba hec. cecidit ſpūſſanctuſ
ſuper omnes qui audiebant verbum.

¶ Nota conſequent' ſecundā ꝑtem euangelij.
Et ait dn̄s ad illos. Qui ſunt hi ſmones q̄s ⁊c
vſq; in omibus ſcripturis que de ip̄o erāt. Nō
nos autē ſperabamus. glo. iam nō ſperam9. ad
quos dixit xp̄s. Et vos fuiſtis diſcipuli ſui. di-
xerūt. imo. ⁊ audiuiſtis eius ſermones: ita. Et
dixit. O ſtulti ⁊ tardi corde ad credendū Stul
ticia ſumit hic ꝓ cecitate ſm lr̄am. Jn omibus
q̄ locuti ſunt ꝓphete. O dixerūt illi. Et tu ſcis
quid dicūt ꝓphetie. Jta: audite textus: qui in-
cipiens a moyſe ⁊ omibus ꝓphetis interp̄taba
tur illis in oībus illis ſcripturis que de ip̄o erāt
Ergo ſi dico vobis de aliquibus nō potero er-
rare. Alia practica Dixit eis xp̄s. Non ſcitis
q2 a p̄ncipio qn̄ creauit deus mundū in medio
ꝑadiſi cōſtituit arborem vite que habebat talē
ṽtutem q2 q̄ comedebat de illo fructu nullā ha-
beret ſenectutem ⁊ euaderet mortē. vnde h̄. nū
q̄ ſine arbore potuit deus p̄ſeruare gentes i vi
ta corꝑali: Reſponderūt illi. neſcim9. credim9
q2 ſic. Et xp̄s. imo potuit. Sed illa arbor fuit fi
gura ieſu xp̄i qui in medio mūdi operatus eſt
humani generis ſalutē. De quo dauid. De9 no
ſter ante ſecula operatus eſt ſalutem in medio ter
re. pſ̄. lxxiij. Medium terre eſt ibi vbi crux ma
giſtri veſtri fuit poſita. ibi em̄ eſt centrū terre.
ſiue mundi. Ecce ibi arbor vite qui comedet de
illo fructu cum duabus mandibulis. ſ. credēdo
⁊ obediendo nō morief eternaliter Dixerūt illi
nū q̄ audiuimus tale ſecretū. ⁊ dixerunt. dica-
tis nobis plus. Et dixit. poſtq̄ deus formauit
adam ⁊ voluit formare mulierē quō fecit: Re-
ſponderūt. miſit ſoporem in adam Cūq; obdor
miſſet tulit vnam de coſtis eius ⁊c. Gen̄. ij. Et
xp̄s. nunquid deus aliter poterat formare mu-
lierem: imo. Sed figura fuit q2 ſic de latere chri
ſti dormientis ꝑ mortem debuit formari eccle-
ſia ſponſa ſua ꝑ ſanguinē redemptōis ⁊ aquā
regeneratōnis. Jtem qn̄ deus tempe Noe vo-
luit deſtruere mundū ꝑ aque diluuium ex abū
dantia peccatorū. nonne mandauit fieri arcam
in qua ſaluaret ſemen. ſ. Noe ⁊ alij. nū quid po
terat aliter eos ſaluare: imo. ſ3 hoc fuit figura
Figurabat em̄ diluuiū peccatorū quod ſubmer
git animātia. ſ. hoīes aīmales ⁊ mūdanos ⁊ vo
lucres. ſ. multos cōtemplatiuos. ⁊ nō habēt re
medium ſaluatōnis niſi ꝑ arcam crucis. cuius
porta apta eſt in latere xp̄i. De quo illi admirā
tes dicebāt. verū dicit ꝓ certo. Jlle ſcit plus q̄
magiſter noſter. ⁊ ſimilia ṽba. Jtē cum abraā
non haberet niſi vnū filium de Sara. ſ. Jſaac.
⁊ deus p̄cepit ſibi vt ſacrificaret filiū ſibi. Ge-
neſis. xxij. quare deus p̄cepit hoc: maxie q2 nō
fuit factum ſacrificiū de eo. ſed de ariete niſi q2
fuit figura paſſionis chriſti in qua diuinitas fi-
gurata ꝑ yſaac non fuit paſſa ſed humanitas fi
gurata ꝑ arietem. Jtē de patriarcha Jacob qn̄
debuit mori. ⁊ Joſeph collocauit corā p̄re ſuo
iacob duos filios vt bn̄diceret eis. ⁊ iacob can-
cellatis manibus in modū crucis bn̄dixit eis. ſ.
manaſſen ⁊ effraym. Et illa bn̄dictio figurabat
chriſti paſſionem. duo filij ioſeph figurabāt du
os populos. Manaſſes maior filius quod idē
eſt qd̄ obliuio ſignificabat populū iudaicū. qui
ꝓpter ſcelera ⁊ peccata ſua nō meret' bn̄dici cū
dextra. imo benedictio tranſlata eſt in chriſtia-
nos. Effraym ṽo filius iunior quod eſt idē qd̄
augmentū ſignificabat populum chriſtianum.
Chriſtianitas em̄ creuit. ⁊ ampli9 creſcet i fine
mūdi. Jtem filij iſrael quod remediū habuerūt
in deſerto cōtra ſpentes. Numeri. xxj. Fuit li-
gnum cum ſpente eneo in modū crucis. ⁊ figu
ra fuit crucis chriſti que eſt remediū contra ſer
pentes inferni. Poſtq̄ declarauit eis figuras.
dixit eis quomō xp̄i paſſio fuit a ꝓphetis pro-
phetiſata. Dauid fecit de ea totū illū pſalmum
Deus deus meus reſpice in me. Jn quo comp̄
hendit fere totam eius paſſionē. Jtem Eſa. liij.
Uere languores noſtros ip̄e tulit ⁊c. Jtē Da
niel. ix. Poſt hebdomodas. lxxij. occidet chri
ſtus. Et ſic interp̄tabat illis ſcripturas. O dice
re potuerūt illi. magiſter noſter nō p̄dicabat no
bis iſta. imo. ſed erat culpa eorū. q2 non intelli/
gebant. Patē ergo quō audiendo doctrinas at
trahit ⁊ retinet chriſtus. Moraliter ergo au/
diendi ſunt ſmones. miſſe ⁊ verba dei. Propt'
hoc dicit hieremias. Tu in nobis es domine. et
nomen tuum inuocatum eſt ſuꝑ nos ⁊c. Hiere.
xiiij. Aures em̄ ſunt porte ꝑ quas intrat chriſt9
quādo homo audit doctrinas celeſtes. Jdō ma-
gnum malū faciunt ſibi illi qui nolūt audire ſer
mones. Jdeo apoſtolus dicit. Fides eſt ex au-
ditu. auditus autē ꝑ verbū dei. Ad Roma. x.

Nota ꝑ ꝟbum dei. nõ dicit Ouidij nec ph̄orū
nec poetarũ. Et ideo maius malū qḋ fecit ma
chometus fuit p̄cipiendo ſuis ꝙ nõ audirent p̄
dicatiões xp̄ianorum. ꝑ h̄ claudens eis portā
ſaluatiõis q̄ eſt auditus ꝟbi dei. q2 ſi audiſſent
indubie omẽs pene eſſent xp̄iani. vnde nullus
eſt q̄ iugiter audiat ꝟbum dei quin conuertat̃
ſibi ꝑdicetur. Dico tertio ꝙ eſt ali⁹ modus tra
hendi ⁊ retinendi xp̄m. ne recedat a nob. ſ. fa=
ciendi opa miſericordie. Nam ſ̃m ph̄os tria at
trahunt. Primũ eſt ſimilitudo. ſecundũ eſt va=
cuum. vt dixi. Tertiũ eſt calidũ qḋ etiā habet
ꝟtutem attractiuã. ſicut patet in lampade vbi
oleũ trahit̃ ab igne. Sic calor charitatis ⁊ mi=
ſericordie trahit p̄ſentiā dei. Auctoritas Qui
manet in charitate in deo manet ⁊ deus in eo. j.
Joh. iiij. Et hanc tertiã ratõnem oſtendit euã=
gelium in fine. Et approꝑinquauerunt caſtello
vſq3 ad finem. Et nota ꝙ ipſi ibant ad caſtellū
⁊ ipſe dñs finxit ſe longius ire. q2 non veit ſolũ
ad ſaluandum illos. ſed etiã alios m̃ltos Et co
egerunt illũ dicentes. Mane nobiſcum domie
quoniã aduespaſcit. potuit cogitare ita. cogit
me. bene placet mihi. ⁊ intrauit cum illis. Pot
autẽ imaginari ꝙ ipſi voluerũt ſoluere cenam.
⁊ facere ſibi miſericordiã ⁊ elemoſynã ſi in alie=
no erant hoſpitio. ⁊ ſic retinuerũt eum. patꝫ er
go ꝙ elemoſynis deus retinet̃ a creatura. Qñ
aũt fuerunt in hoſpitio ꝓbabile eſt ꝙ rogaue/
runt hoſpitem vt pararet bonam cenam. bene
poterat ammirari hoſpes ꝙ homies pauperes
vellent tantũ expendere qui dixerũt ꝙ ille per=
egrinus licꝫ ſic incederet erat litteratiſſim⁹. q2
plus oſtendit nobis in iſta via in vno ſ̃mone ꝗ̃
magiſter noſter in tot ſ̃monibus. Jdõ volumus
cũ inuitare ad cenã. ideo paretis nobis bonam
cenã. ⁊ illa iam q̄ſi parata dederũt aquã ad ma
nus honorando valde ꝑegrinũ. Et chriſtus in=
cepit bñdictõnem menſe iuxta ſuã cõſuetudinẽ
di. Oculi omniũ in te ſperãt domine ⁊c̃. Et illi
admirãtes quomõ ſciebat ipſe bñdictõem eorũ
mgr̃i ⁊ reſpiciebãt eũ nec cognoſcebãt. Et cum
fuiſſent in menſa xp̄s fregit panem. acſi cū cul
tello eſſet diuiſus. ⁊ in fractõe panis cognoue=
rũt eum. ⁊ ſubito diſparuit. Albertus tamen
dicit ſuꝑ lucã ꝙ Cleophas in ꝓpria domo pa=
rauit ſibi cenã. Et eadem hora reuerſi ſunt hie=
ruſalem. Moralit̃ ergo faciatis elemoſynã pau
peribus frangatis eis panẽ. recipiatis ꝓ vobis
neceſſitatẽ ⁊ nõ ſuꝑfluitatẽ. de alijs aũt ſubue/
niatis pauꝑibus verecũdis. viduis. pupill̃. ho
ſpitalibus. ⁊ ſic retinebitis xp̄m ꝑ gratiam. Jdõ
dicebat xp̄us Mat. v. Beati miſericordes. q̃=
niam ipſi miſericordiã conſequent̃ ⁊c̃.

❡ Feria tertia Paſce.

APeruit eis ſen=

ſum vt intelligerẽt ſcripturas. Lu. xxiiij. Scie͂
dum int̃ oẽs difficultates ⁊ veritatis fidei xp̄ia
ne articulus reſurrectõis fuit maioris difficul/
tatis ad credendũ nõ ſolũ infidelibus paganis
⁊ philoſophiſ. ſed etiã apoſtol̃ ⁊ diſcipulis xp̄i
De ph̄is legit̃ Act. xvij. ꝙ cum ap̄lus paulus
p̄dicaret athenis fidei articulos. ph̄i ipm libẽt̃
audierũt. quſq3 fuit ꝑuentũ ad artic̃los reſur=
rectõnis. q2 tunc ipm deridendo dixerũt. quid
vult ſeminator ꝟborũ hic dicere. alij dixerunt.
nouorũ demoniorũ videt̃ annũciator eſſe. quia
ih̄m ⁊ reſurrectõnem annũciabat eis. Ratõ q2
ph̄i habebant ꝓ regula ⁊ ꝓ p̄ncipio. ꝙ a pura
ꝑuatione nõ eſt ꝓceſſus ad habitũ ſicut a cecita
te ad viſum. vel ſurditate ad auditũ. Cū ergo
mors ſit ꝑuatio omniũ ſenſuū ⁊c̃. idõ articulus
reſurrectõnis fuit maxime difficultatis ad credẽ
dum. de hoc ꝓphetia. Aſpicite in gentibus ⁊ vi
dete ⁊ admirami ⁊ obſtupeſcite. q2 op⁹ factum
eſt in diebus vr̃is ⁊ nemo credet cum narrabit̃
Abacuc. j. ⁊ loquit̃ de ope paſſionis ⁊ reſur=
rectõnis. Jtem Eſa. liij. Quis credidit auditui
noſtro. ⁊ brachiũ domi ⁊c̃. ſ. regem meſſyā. q2
ſicut miles brachio defendit. ita deus ꝑ regem
xp̄m defendit nos a diabolo. patꝫ g̊ difficultas
credulitatis hui⁹ articuli. ꝓpter h̄ xp̄us multi=
pliciter oſtendere voluit ⁊ manifeſtare apoſtol̃
ſuam gl̃oſam reſurrectõnem.

❡ Primo ꝑ auditum.
❡ Secundo ꝑ tactum.
❡ Tertio ꝑ viſum.
❡ Quarto ꝑ guſtum.
❡ Quinto ꝑ odoratum.
❡ Sexto ꝑ intellectum.

❡ De ſexto dicit thema. Aperuit eis ſenſum.
vt intelligerẽt ſcripturas. Dico p̄mo ꝙ chriſt⁹
oſtendit ſuã reſurrectõꝫ ꝑ ſenſum auditus. ibi
Stetit ih̄s in medio diſcipulorũ ſuorũ. et dixit
eis. Pax vobis ego ſum nolite timere. Diſcipu=
li omẽs erant cõgregati qui loquebant̃ in ſe nec
credebãt xp̄i reſurrectõꝫ quã audiuerũt a trib⁹
marijs. Et xp̄us intrauit ianuis clauſis dicens
Pax vob ego ſum nolite timere. Dico ꝙ hic ꝑ
auditũ xp̄s oſtendit diſcipul̃ ſuis veram ſuam
reſurrectõꝫ q̄ dubitabãt ne forte eſſet ſp̄ũs ma=
lignus. q2 ſic intrauerat ianuis clauſis. Jdõ xp̄s
ipſos certificando locutus eſt diſcipul̃ di. Pax
vob ego ſum ⁊c̃. q. d. ſp̄ũs malignus nõ offert
pacem ſed guerrã. diuiſiones. inimicitias. ⁊ fu
git pacem. idõ qñ xp̄s miſit ap̄l̃os ad p̄dicãdum
dixit eis. Jn quãcũq3 domũ intraueritis p̄mū
dicite Pax huic domui. Luc̃. x. dixit eis. Pax
vob ⁊c̃. Que q̄dẽ ꝟba veniebãt ad aures apo=
ſtolorũ cũ infinita dulcedine mell̃ oſtẽdẽte audi
tui ap̄l̃orꝫ ꝙ nõ erat ſp̄ũs malus ſed bon⁹. De h̄
ꝓphetia Cañ. v. Anima mea liq̄facta eſt vt dile
ctus locut⁹ eſt. Et loquitur in ꝑſona cuiuſlibet

apoſtoli xp̄i. Queſtio ſi aliq̄s diceret frat̄. et ſi
v̄ba xp̄i veniebāt cum tanta dulcedine. quare
iudei nō credebāt in eum? Reſpōſio ꝙ qn̄ infir
mus habet palatū inordinatū ⁊ infectū aliquo
malo humore. dulce videt̄ ſibi amarū. ſecus de
ſanis ⁊ bn̄ ordinatis. Jō ſani ⁊ bn̄ ordinati cre
diderūt in xp̄m ⁊ nō iudei malicioſi. Aug⁹. Im
pius non ſentit dulcedinē dei ⁊c̄. De h̄ ꝓphetia
Nōne v̄ba mea bona ſunt cum eo ꝗ recte gra-
ditur Michee. ij. Et loquit̄ in ꝑſona xp̄i. ⁊ v̄-
ba q̄ ſine obſtinatōne veniunt ad audiendū ſer
mones illuminant̄ v̄bo dei. al's nō. Scd̄o oſtē-
dit xp̄us ſuam reſurrectōꝫ ꝑ tactū. poſtq̄ꝫ diſci
puli crediderūt ꝙ nō erat malus ſp̄us. opinati
ſunt aliud. ſ. ꝙ aīa eſſet xp̄i ſola ſine corꝑe Tūc
dixit eis ih̄s. Palpate ⁊ videte q: ſp̄us carnem
⁊ oſſa nō hꝫ ſicut me videtis hr̄e. Ecce quō per
tactum oſtendit ſuā reſurrectōēꝫ. ip̄e q̄ videbat
corda eorū ⁊ falſam opinionē ꝑ tactū voluit eiſ
oſtendere veritatem di. Palpate ⁊ videte ⁊c̄.
Hic practice quō vocauit petrū di. veni petre
palpa. vide nūq̄d ſunt hec carnes ⁊ oſſa? Idē
de alijs apoſtol'. Ex iſto tactu trahit̄ vna talis
cōſideratio vel diſtinctio inter vetus ⁊ nouum
teſtamentū. q: deus antiq̄tus noluit ꝙ arca te-
ſtamenti tangeret̄. imo ſi tangebat̄ ab aliq̄ ſtati
moriebat̄. vt p̄tꝫ de Oſa. ij. Re. vj. Sꝫ arca vi-
te noui teſtamēti. ſ. corpus voluit tangi ⁊ palpa
ri. Ecce qual' dr̄a ſit iter amorē ⁊ timorē. q: tūc
volebat timeri nūc aūt amari. idō deus tūc aſſū-
ſit formā terribilem ignis. ſed nūc aſſumpſit for
mam amicabilē hoīs. ⁊ ſic̄ tunc adorabat̄ in for
ma arce ſic mō adorat̄ in hoſtia. Et ſicut in ar-
ca erant tria. ſ. virga aaron. tabule legis moyſi
⁊ vrna māne. v̄ga ſignificat paſſionē ⁊ regnum
regale dauid. tabula v̄o aīam xp̄i in q̄ oſtendit̄
ſcia dei. manna aūt diuinitatē ſapidā. ita ⁊ mō
pōt tāgi hoſtia. ⁊ ſic̄ tūc ex tactu arce moriebāt̄
ita mō de tactu xp̄i viuūt ⁊ ſaluant̄. Marci. vj
Quotq̄t tangebāt eū ſalui fiebant. Tertio ꝑ vi
ſum q̄d turbati eſtis ⁊ cogitatōnes aſcendūt in
corda vr̄a videte manus meas ⁊ pedes meos ⁊
latus q: ego ip̄e ſum. De p̄ma illa opinione fal-
ſa ꝙ erat ſola aīma xp̄i. receperūt aliam falſam
opinionē. cogitabāt ꝙ xp̄s aſſumpſit aliō cor-
pus. q: corpus ſuū erat ita clauſum ⁊ cuſtoditū
in ſepulcro ꝙ credebāt ip̄m nō poſſe exire de ſe
pulchro. contra h̄ xp̄s dixit eis. Quid turbati
eſtis nunq̄d vidiſtis vulnera. q: illud idē cor-
pus quod vidiſtis eſt. Tunc ex viſu diſcipuli
crediderūt. Ecce dr̄am inter legem veterē ⁊ no
uam. q: in veteri lege nō videbāt eum. vt patet
Exod. xxxiij. de moyſe q̄ ſtetit in mōte. xlij. die
bus. ⁊ loquebat̄ cū deo. tn̄ non vidit eum. imo
petijt ꝑ gratia dicens. Si inueni gratiā in con-
ſpectu tuo. oſtende mihi faciem tuā. Unde di-
xit deus moyſi. nō videbit me hō ⁊ viuet Idēꝫ
de arca que ſi videbat̄ ab aliquo ſtatim morie-
batur. ideo p̄cepit deus moyſi ne intrarent leui
te ad videndū arcam ne morerent̄. Ideo legit̄
j. Re. vj. de illis q̄ ex viſu arce mortui ſunt. Ra
tio q: illa tota lex fuit velata ⁊ coopta ⁊ figura.
Ideo deus nolebat videri. ſed modo vult vide
ri. quia iam ſunt figure manifeſte ⁊ clare. Ideo
petebat dauid dicens. Reuela oculos meos
⁊ ꝯſiderabo mirabilia de lege tua. reuela ſcꝫ fi-
guras. ſed mō videt̄ ⁊ tangit̄ in hoſtia. de h̄ ꝓ-
phetia. Parauit dn̄s brachiū ſuū ſctm̄ in ocul'
omniū gentiuꝫ. ⁊ videbūt omnes fines terre ſa
lutare dei noſtri ⁊c̄. Eſa. lij. Quarto per guſtū
ibi. adhuc aūt illis nō credentibus ⁊ mirātibus
dixit. habetis h̄ aliq̄d quod manducet̄. At illi
obtulerūt ei partem piſcis aſſi ⁊ fauum mellis.
⁊ cū māducaſſet corā eis ſumens reliq̄as dedit
eis. Depoſitis p̄inis opinionibus falſis opina-
ti ſunt quarto ꝙ xp̄us non ſurrexit a mortuis
veracit̄ ⁊ fantaſtice ⁊ ſimilitudinarie. ꝓpter h̄
xp̄us volens ꝓbare ⁊ oſtendere ſuā veram re-
ſurrectōꝫ dixit. habetis h̄ aliq̄d qō manducet̄.
Si dicat̄ h̄ quomō corpus gl'oſum pōt comedē
Dico ꝙ corpus gl'oſum ꝑdidit neceſſitateꝫ co-
medendi ſed nō ꝑdidit poteſtatē. q: nō indiget
cibo. tm̄ ſi vult poteſt comedere. Jō xp̄us come
dit vere ⁊ realit̄. ⁊ cibus deſcēdit in ſtomacho.
ſed nō fecit ibi digeſtionē. Quid ḡ factuꝫ eſt de
illo cibo? dic q̄d fit ḋ gutta aq̄ q̄ cadit circa ignē
vl' ſolem que euaporat̄. idē de illo cibo. Et fuit
completa ꝓphetia ſampſonis Judicum. xiiij.
Hic hiſtoriā de leone quē occidit ⁊c̄. ⁊ quomō
ꝓpoſuit ꝓblema ſocijs di. de comedente exiuit
cibus ⁊ de forti egreſſa eſt dulcedo. totū h̄ fuit
figura xp̄i. q: leo mortuus nō erat comedēſ nec
fortis. ſed vult dicere de comedente. i. xp̄o qui
comedit cum apoſtol' in cena. exiuit cibus. ſ. vi
te. De quo dicit ip̄e. Caro mea vere eſt cibus ⁊
ſanguis ⁊c̄. Joh̄. vj. Ecce ſacramentuꝫ altaris
⁊ de forti. i. xp̄o mortuo. q: corpus xp̄i mortuū
ex coniunctōe diuinitatis tantā habuit fortitu-
dinem quantā habet nunc. egreſſa eſt dulcedo
ſcꝫ gl'oſe reſurrectōis Quito ꝑ olfactuꝫ. ⁊ de h̄
nihil dicit lucas. ſꝫ Joh̄. xx. dicit̄ inſufflauit. q̄
re? Reſponſio vt ex illo odore ſuā veram reſur
rectōnem ꝓbaret. ꝓpter quintā opinionē falſā
quam multi habent. opinant̄ nōnulli ꝙ poſt re
ſurrectōꝫ nō habebimus inteſtina Dico ꝙ imo
habebimus ventrem ⁊ inteſtina. ſed nō ſic̄ mō.
ſed erūt plēa optimo liquore odorifero aroma
tico. Ideo xp̄s ad ꝓbādū h̄ inſufflauit in diſci-
pulos ſuos anhelitū odoriferū nec̄ mirum Le
gitur in Job. xl. de leuiathan ſeu cete de q̄ bea-
tus Tho. ibi ad lr̄am dicit ꝙ habet anhelitum
odoriferū ⁊ clar̄. ⁊ clarificat mare. ⁊ qn̄ vult co
medere emittit multū de anhelitu. ad cui⁹ odo-
ris fragrantiam veniūt piſces ⁊ abſorbet eos.

Modo fiat ratio ꝑ locū a minori.ſi illa fera be-
ſtia habet anhelitum odoriferū ⁊ clarū ⁊ clarifi
cat mare.⁊ qñ vult comedere emittit multū de
anhelitu.q̄tomagis corpus xp̄i gl'oſum. qui ē
deus ⁊ hō.⁊ ſic extraxit diſcipulos ex illa falſa
opinione.⁊ fuit completa ꝓphetia de yſaac Ec
ce odor filij mei ſicut odor agri pleni cui benedi
xit deus. Geñ.xxvij.nō dicit odor de monſtris
vel de cineta vel de algalia . ſed ſicut odor agri
pleni. Nota dr̄am inter agrū ⁊ ortum.q2 ortus
eſt clauſus.ager nō. Ecce dr̄am int̄ legez moy-
ſi ⁊ legem xp̄i.q2 lex moyſi fuit tāq̄ȝ ortus clau
ſus ⁊ ſtrictus.q2 ſolū data fuit populo iſrahel.
Jō Cañ.v. Deſcēdat dilectus me9 in ortū ſuū.
non dicit agrū ſuū et comedat fructū.deſcēdit i
incarnatōe vt colligeret fructus obedientium.
Sed lex xp̄i euangelica eſt tanq̄ȝ ager apertus
q2 non ſolū vni pp̄lo ⁊ in vna patria.ſȝ in omnez
terrā exiuit ſonus eorū ⁊ in omēs gentes. Et ſi-
cut Jacob iunior abſtulit bn̄dictōem eſau anti
quioris.ita pp̄ls xp̄ianus q̄ venit poſt populuȝ
iudaicū abſtulit pp̄lo iudaico bn̄dictōneȝ. Lex
euangelica dicit̄ ager plenus.q2 in lege euange
lica complet̄ lex moyſi ⁊ ceſſat.ſicut port9 com-
plet ⁊ pficit nauigatōem nauis ⁊ ceſſat. Jteȝ ſi
cut completio domus dat complementuȝ edifi
catōnis.⁊ ſicut virilitas dat complementū hoi
ſic ⁊ lex euangelica dat complementū legi moy
ſi. Jdeo dicebat xp̄us iudeis.nō veni ſoluere le
gem ſed adimplere. Mat.v. ¶ Sexto oſtendit
xp̄s ſuam reſurrectōȝ ꝑ intellectum. Naȝ dubi
tauerunt apoſtoli an xp̄s ſurrexit verus deus ⁊
homo.ideo ad illud ꝓbandū xp̄s aperuit illis
ſenſum.i.intellectum vt intelligerēt ſcripturas
quia nullus alius poteſt cito ſcientiā dare igno
ranti vl' rudi niſi ſolus deus. Apoſtoli aūt om-
nes erant ignorantes ⁊ idiote ⁊ ſine lr̄is. ⁊ chri
ſtus ſubito oſtendit eis ſcripturas ꝓphetias et
figuras quas intellexerunt melius q̄ȝ ꝓphete.
Quis potuit illuminare ſalomonem in tāta ſci-
entia niſi deus.ſed maiorem illuminatōnem co
gnouerunt apoſtoli. ⁊ ſic apoſtoli cognouerūt
vere q̄ chriſt9 ſurrexerit a mortuis verus deuſ
⁊ verus homo.⁊ fuit cōpleta ꝓphetia dauid in
ꝑſona cuiuſlibet apoſtoli di. Benedicam dn̄m
q̄ tribuit mihi intellectum . Jnſuꝑ ⁊ vſq̄ȝ ad no
ctem increpuerūt me renes mei.ps̄. Judei dicū
tur renes. Dicunt philoſophi q̄ virtus genera
tiua hominū maxime eſt in renibus.et quia iu/
dei genuerūt apoſtolos. Jdeo dicunt̄ iudei re-
neſ. vult ergo dicere.renes.id eſt iudei.vſq̄ȝ ad
noctem.id eſt ad finem mūdi.verbo ⁊ ſcripto in
crepant.id eſt comp̄hendunt chriſtū ⁊ chriſtia
nos ſanctos ⁊ ſanctas dei.ſed in fine debent de
ſinui. Zacha.v. Et conuerſus ſuȝ ⁊ leuaui ocu
los meos ⁊ vidi.⁊ ecce volumen volans.et di-
xit ad me. Quid tu vides? Et dixi. Ecce ego vi
deo ⁊c̄.

¶ Feria quarta Paſce.

Manifeſtauit ſe ite
rum ieſus. Joh.xxj.c. Sermo erit de
ſancto euangelio hodierno quod cō
tinet vnam gratiam ⁊ mirabilem apparitōnem
quam fecit chriſtus diſcipulis ſuis poſt ſuā re-
ſurrectōnem . Jn qua continent̄ multa ſecreta
ſpeculatiua ad illuminandum intellectus nr̄os
⁊ moralia ex bona inſtructōne vite veſtre. Sed
p̄mo ſalutet̄ virgo maria. Manifeſtauit ſe ⁊c̄.
Jn ſacro euangelio ſunt quatuor moralia circa
apparitōnem quam fecit chriſtus diſcipul' ſuis
ſcȝ Occaſio neceſſitoſa. Operatio miraculoſa.
Cognitio virtuoſa. Refectio gratioſa. De om
nibus iſtis ſimul dicit thema. Manifeſtauit ſe
iterum ieſus ⁊c̄.ſ.iſtis quatuor modis. ¶ Dico
p̄mo q̄ de iſta apparitōne xp̄i oſtendit̄ in euan/
gelio occaſio neceſſitoſa.ſ. ex qua neceſſitate h̄
apperitio fuit facta. Pro quo ſcienduȝ q̄ chri
ſtus ante ſuam paſſionē quādo ibat p̄dicando
de villa in villam.nō ſolum ip̄e ſed etiam ipſuȝ
ſequentes inueniebāt ꝓuiſionem ꝓpter deuo/
tōnem quā populus habebat ad doctrinaȝ xp̄i
⁊ eius conuerſatōnem intantū q̄ miſit apoſto-
los p̄dicare.p̄cepit eis ne portarent ſacculū ne-
q̄ȝ peram ⁊ bene ꝓuidebant̄. ideo dixit chriſt9
eis in nocte paſſionis.quādo miſi vos ſine ſac-
culo ⁊ pera nunq̄d aliquid defuit vobis? ⁊ di-
xerunt.nihil. Luce.xxij. ſed poſt xp̄i paſſioneȝ
maiores iudeorū ad ſe iuſtificandum dabāt in-
telligere populo q̄ ideo crucifixerūt chriſtū q2
erat magnus incantator. ideo populus amiſit
deuotōem de chriſto. ꝓpter quod eius diſcipu
li non inueniebāt ad comedendū . propter hoc
quilibet ip̄orum redibat ad ſuuȝ officiū mechā
nicum.vt haberent vitam ſicut xp̄us predixe-
rat eis in nocte paſſionis dicens. Percutiā pa-
ſtorem ⁊ diſpergent̄ oues gregis. Mat.xxvj.
Jtem Joh.xvj. Ecce venit hora vt diſperga-
mini vnuſquiſq̄ȝ in ꝓpria.⁊ me ſolum reliqua-
tis. Jdeo ꝓpter neceſſitatem vite redibant ad
officia ſua. Petrus ⁊ alius iuerūt ad piſcandū
Ecce occaſio neceſſitoſa quare venit miraculū
De hoc dicit p̄ma pars euangelij. Manifeſta-
uit ſe iterum ieſus. vſq̄ȝ aſcenderūt nauim. Jlli
alij duo diſcipuli qui non nominant̄ credūtur
fuiſſe Andreas ⁊ Philippus. Jn hoc enī q̄ ibi
nominat̄ Petrus innuit̄ quia alius fuit frater
eius Andreas.⁊ in hoc q̄ nominat̄ nathanael
innuitur q̄ alius erat frater eius Philippus.
Nota practice quomō dixit. vado piſcari. Nū
quid debemus mori fame? Reſponderunt alij
vadamus ⁊ nos tecum.⁊ iuerunt ad mare gali
lee.quod eſt tyberiadis.ſic dictum ab illa ciui-
tate. ⁊ ꝑ totam noctem piſcando laborātes ni-

hil prendiderunt. Ideo hodie mane erāt triſteſ
⁊ famelici. tunc apparuit eis. Sed notāda ſunt
hic duo ſecreta. Primū cum dixit Petrus. va
do piſcari. Querit beatus Gregorius in omel.
hodierna. Utruꝫ fuit licitū ⁊ ſine peccato redi=
re ad officiū dimiſſum ex ſequela xp̄i? Hec que
ſtio habet difficultatem ex ꝟbo chriſti Luce. ix
dicenti. Nemo mittens manū ad aratruꝫ reſpi=
ciens retro aptus eſt regno dei Aratrum eſt pe
nitentia vel ſignificat penitentiā. quia ſicut ara
trum frangit terram ad fructificandū. ſic peni=
tentia colit terram corpis vt faciat fructus ſpi=
rituales. ḡ nō reſpice retro voluēdo te. ſ. dimit=
tēdo pniam. Igiť rn̄deo ꝙ reſpicē retro pōt in
telligi dupliciter. ſ. redire ad officiū qđ inclu/
dit vel inducit peccatū. vel ad officiū quod fie=
ri poteſt ſine peccato. Primo modo nullus de=
bet retroſpicere. ſ. redeundo ad officiū quod in
cludit vel inducit peccatū. ſed poſt vitam ſpūa
lem licitum eſt redire ad officiū quod non inclu
dit peccatū Uerbi gratia de religioſo qui intra
uit religionem. talis miſit manū ad aratrum ex
obligatōne. ſed reſpicit retro dimittendo habi=
tum non eſt aptus regno dei. Idem de p̄ſbyte=
ro quādo recipit ſacros ordines tūc mittit ma=
num ad aratrum ad viuēdum caſte ⁊ honeſte.
⁊ dicendo officiū diſtincte. ſed reſpicit retro re=
tinendo concupiſcentiā vel dimittendo horas.
vel iurat. ludit. mentiť non eſt aptus regno dei
Idem de vobis qui in ſacra quadrageſima mi
ſiſtis manum ad aratrum faciendo penitētiam
conterēdo. cōfitendo bonum ꝓpoſitum aſſumē
do. ſi autē modo reſpicitis retro dicentes. vere
nimis eſſet reuertamur ad ludendū. iurandum
⁊ ad malas voluptates ⁊c̄. non apti eſtis regno
dei. Idem de illis qui dimiſerunt officia que in
cludunt peccata. vt latrones vel facientes tax=
illos tales nō debent redire. Ideo beat᷒ Mat=
theus qui ante cōuerſionem fuit cambiator. qđ
includit peccatum vľ ꝓuocat ad peccatum. iu/
xta illud. Qui tetigerit picem inquinabiť ab ea
Eccl. xiij. Ideo Gregori᷒ in omelia hodierna.
Sunt em̄ plura officia negocia que vix ⁊c̄. Sꝫ
ad officia que non includāt nec ꝓuocant pecca
tum licitum eſt ⁊ bonum redire. ſicut eſt officiū
piſcatōnis. Idem legitur de apoſtolo paulo q̄
erat ſcenofactorie artl. Actuū. xviij. dicit glo.
a ſcenos grece. id eſt. corda vel tenda latie. Et
quādo ibat ad aliquem locū vbi non ꝓuideba
tur ſibi. ip̄e opabatur cum aliquo magiſtro de
officio ſuo certis horis diei. vt inde viueret. ⁊ i
alijs horis p̄dicabat vel diſputabat. Ideo di/
cit ip̄emet Actuū. xx. Argentum ⁊ aurum aut
veſtem nullius cōcupiui ſicut ipi ſcitis quoniā
ad ea que mihi opus erant ⁊ his qui mecū ſunt
miniſtrauerūt manus iſte. Ideo pſone deuote
ſicut domicelle que nolunt nubere ꝓpter deuꝫ
debent certis horis diei opari manibus. ⁊ cer=
tis horis orare ⁊ audire miſſam. Iſte modo te
nent vitam beate ꝟginis Marie. ⁊ talis eſt be
nedicta tam ꝓ hominibus q̄ꝫ ꝓ mulierib᷒. etiā
ꝓ religioſis ſcribere vľ libros ligare vt habea=
tis ꝓuiſionem. Idem de p̄ſbyteris tūc nō opor
tet facere ſymonias nec vendere confeſſiones.
Ideo dicit ap̄lus. Rogam᷒ vos fratres vt abū
detis magis ⁊ operam detis vt quieti ſitis ⁊ vt
veſtrum negociū agatis. ⁊ opamini māibus ve
ſtris ſicut p̄cepimus vobiſ. j. Theſſal. iiij. Dicūt
domi iuriſte ꝙ vbi ponitur. p̄cipimus. obligat
ad mortale. Ecce quare Petrus ⁊ alij redierūt
ad officium piſcationis. ſed ex hoc non dimiſe/
runt officium ſpūale inceptum. Secundum ſe
cretum eſt ibi. Illa nocte nihil prendiderant. iō
debebant eſſe triſtes. Nota ꝙ nocte huius vite
multi laborant, tam ꝑ mare. tam ꝑ terram. tam
de die q̄ꝫ de nocte negociando cum magnis per
iculis. cōgregando bona tempalia. domos ma
gnas edificando. caſtra ⁊ villas emendo. ꝫ trāſ
acta nocte. ſ. poſt mortem. multi ꝑ totam noctē
laborantes nihil prendiderūt niſi ſtercora. ſcili
cet bona temporalia. quibus dicet chriſt᷒. Ubi
ſunt illa que congregaſtis. reſpōdebunt illud ꝟ
bum Luc̄. v. Preceptor. ſ. qui p̄cipis operari
ſcꝫ meritorie. ꝑ totam noctem laborantes nihil
cepimus. Ideo ſapiens eſt ille qui in nocte hu=
ius vite vt apprehendat piſces operať opa me=
ritoria. ieiunia. oratōes. elemoſynas. opa miſe=
ricordie ⁊ penitentie. Ideo xp̄s conſulit dicēs
operamini non cibū qui perit. ſcꝫ in hoc mūdo
ꝑ mortem. ſed qui ꝑmanet in vita eterna. Joh.
vj ¶ Secundo oſtendiť in euangelio p̄ſenti ap
paritio miraculoſa. ibi. Mane aūt facto venit
ieſus ⁊ ſtetit in litore. vſq̄ꝫ p̄ multitudīe piſciū.
Hic practice quomō apoſtoli erant triſtes ⁊ fa
melici ⁊ non cognouerūt dominū qui apparuit
eis in littore maris. ⁊ forte in ſpecie mercatoris
volentis emere piſces dicens. O pueri habe=
tis piſces? Qui reſponderūt. Non habem᷒ pi=
ſces. Dixit eis ieſus. mittite in dextraꝫ nauigij
rethe ⁊c̄. Potuit dicere petrus. ⁊ vnde vos ſci
tis tantū de arte piſcandi. ⁊ iuxta cōſilium ſuū
ita fecerunt. ⁊ prendiderunt centum q̄dragita
magnos piſces ⁊c̄. ¶ Nota hic quomō chriſtus
poſt ſuam reſurrectōnem apparuit diſcipulis ⁊
amicis ſuis in tribus formis ſeu figuris. Prio
in forma ꝑegrini Lu. xxiiij. ca. Secundo in for
ma ortulani. Joh. xx. Tertio in forma mercato
ris. vt hodie. Nec inueniť ꝙ in alia forma appa
ruit. quod fecit domin᷒ ad oſtendenduꝫ vitam
quam tenuit in hoc mūdo. quoniā ip̄e fuit per=
egrinus in ſua cōuerſatiōe. fuit ortulanus ī ſua
p̄dicatōe. fuit mercator in ſua paſſione. Quan=
tum ad p̄mum inſtar ꝑegrini noluit habere in
hoc mundo domum. nec cameram. nec cellam

ꝓpriam. ſed voluit ire vt ꝑegrinus de domo i
domum. Jdeo dicebat Mat. viij. ca. Uulpes
foueas hn̄t ⁊ volucres celi nidos. Ecce vita ꝑe
grini. Secūdo fuit ortulanus in ſua p̄dicatione
Officium autē ortulani eſt malas herbas eradi
care. ⁊ bonas plantare. ſicut fecit xp̄s qui ligo=
ne lingue ſue p̄dicando. ⁊ cum ligone bone vite
ſue de cordibus gentium eradicauit malas her
bas errorū. peccatorū. falſarum opinionum. ⁊
plantabat ꝟtutes. Jdeo dicebat deus pater.
Ecce dedi verba in ore tuo quantū ad predica=
tōnem. ecce conſtitui te ſuꝑ gentes ⁊ regna. vt
euelles ⁊ deſtruas. ⁊ diſſipes. ⁊ edifices ⁊ plan
tes. Hiere. j. ¶ Tertio fuit mercator in ſua paſſi
one. quia in hoc mūdo emit totū genus huma=
num p̄cio ſanguinis ſui dicens patri. Pater re
cipiatis hoc p̄cium ꝓ redemptōe. Jdeo. j. Pe.
j. Redempti eſtis. de vana vr̄a conuerſatōe pa
terne traditōis. p̄cioſo ſanguine agni immacu=
lati ieſu xp̄i Ecce quomō in his formis oſtendi
tur tota vita xp̄i. Jn quibus tropologice oſtē/
dit nobis ꝙ in hac vita debem⁹ eſſe peregrini
cōuerſando. ortulani oꝑando. ⁊ mercatores ꝑ=
ſeuerando. Juxta illud Gregorij. Omnis chri
ſti actio noſtra eſt inſtructio. Mundus iſte eſt
ad inſtar domus. que habet duas portas vnaꝫ
ad intrandū. ſ. natiuitatem. aliam ed exeunduꝫ
ſcꝫ mortem. Nullus decipiatur qm̄ in hoc mun
do ſumus omēs ꝑegrini ⁊ viatores. ideo nō de
bemus facere ſuꝑfluitatem. quouiā ꝑegrini nō
faciunt exceſſus in veſtibus. nec ſuꝑfluitates.
nec vanitates. ſolum curant de neceſſitate. Un̄
Peregrini em̄ ſum⁹ corā te ⁊ aduene. ſicut om
nes patres noſtri. j. Paral. vltimo. Et talem ſe
reputabat ille rex magnus Dauid potēs ⁊ glo
rioſus dicēs. Quoniā aduena ego ſum apd̄ te ⁊
ꝑegrinus. ſicut omnes patres mei. Pſ. xxviij.
Nota ſicut omnes patres. quia non legitur de
patribus antiquis ꝙ edificarēt domos. Noe ꝗ
vixit nongentis quinquaginta annis. Geneſis
ix. ⁊ non edificauit domū ⁊c̄. modo quilibꝫ edi
ficat domum ⁊c̄. Et in alio mūdo nō faciūt vnā
paruam cellam. tales ſe non reputāt ꝑegrinos
ſed habitatores huius mūdi. Quib⁹ dixit apo
ſtolus. Obſecro vos fratres tanꝙ aduenas et
ꝑegrinos abſtinere a carnalibus d̄ſiderijs que
militant aduerſus animā. conuerſatiōem inter
gentes habentes bonam. j. Pe. ij. Item ap̄ls.
Mdiu ſumus in hoc mundo corpore peregria
mur. ij. Chor. v. Secundo debemus eſſe ortu=
lani. quilibet noſtrū habet vnum ortum. ſ. cor=
pus ꝓprium ſeu vitam p̄ſentem. ideo diligēter
attendendū eſt ⁊ notandum ſi ſint ibi male her
be. ſ. illa mala planta ſuperbie ⁊c̄. eradicare de=
bemus ligone diſcretōnis. ⁊ plantare in illam
bonam herbam plantam humilitatis. ⁊ ſic de
alijs. Tertio debemus eſſe boni mercatores ꝑ=
ſeuerando in bona vita vt in fine quādo anima
debet ſeꝑari a corpore intremus poſſeſſionem
glorie. Angelus eſt creditor. chriſtus vēditor.
⁊ homo mercator. ⁊ in fine venit angel⁹ vt cre/
ditor di. Quid dabis xp̄o ꝓ gloria habenda?
reſpondet bonus religioſus. vitam bonā quaꝫ
tenui iuxta regulam ⁊c̄. de quo p̄cio deus ē cō
tentus ⁊ ſufficit. Jdem de bono clerico qui dat
chriſto tot annos bone vite. Jdeꝫ de laicis qui
dant chriſto tot annos de penitētia. Jdeo dicit
ip̄e Joh. x. Sequunt̄ me tenendo. ſ. bonā vitā.
quod eſt p̄cium iuſtum. ⁊ ego vitam eternā do
eis. Secundū ſecretum eſt morale ibi. mittite in
dexteram nauigij rethe ⁊ inuenietis ⁊c̄. Dexte
ra autē ⁊ ſiniſtra ſignificāt vitam eternā ⁊ tem=
poralem. ſiue ſtatum gratie ⁊ culpe. Autoritas
Leua eius ſub capite meo. hoc eſt ſtatus vite p̄
ſentis ⁊ ſtatus culpe. ⁊ dextera illius amplexa=
bitur me. hoc eſt ſtatuſ gratie ſiue ſtatus glorie
Cāti. ij. Illi mittunt rethe ⁊ piſcant̄ ad ſiniſtrā
qui quicq̄d faciunt. faciūt ad habendum tem=
poralia. diuitias. honores ⁊ dignitates. vl' illi
qui in ſtatu culpe mortalis faciunt bona opera
de genere. non cōp̄hēdūt piſceſ meritoꝝ ꝓ glo=
ria ⁊ honore dei. Uerbi gratia. de illo qui mit=
tit filium ſuū in religionem. vt ſeruiat deo. vt
oret ꝓ ſe ⁊ ꝓ eo. ⁊ ſic tales piſcant̄ ad dexterā.
Secus qui mittit filium ſuū in religioneꝫ vt ſit
abbas vel epiſcopus. Jdem de religioſo ꝗ ſuā
intentōnem ordinat in omnibus ſuis operibus
⁊ p̄dicatōnibus vt fiant ꝓ honore dei ⁊ ſalute
animarū. talis piſcat̄ ad dexteram. Sec⁹ de il=
lo qui ordinat totam intentōnem ſuam ad bōa
temporalia habenda. vl' vt reputet̄ ſubtilis ⁊c̄
Jdem de clericis qui quaſi omnes piſcant̄ ad
ſiniſtram vendentes ſacramēta eccl'aſtica. Jdē
de laicis quādo dimittunt iniurias amore dei.
tunc apprehendunt piſces meritorū. Jdeo p̄ma
Pet. j. Jn omnibus honorificet̄ deus. Secus
quādo remittunt amore dominorū tem̄palium
vel ꝓ pecunia. Jd̄o dicit deus Matth. vj. Ne
ſciat ſiniſtra tua quid faciat dextera tua. Pro=
pter hoc ſcriptura ſacra. vias que a dextrꝭ ſunt
nouit dn̄s. ſ. approbatiue. ꝑuerſe ꝟo ſunt ꝗ ſunt
a ſiniſtris. Prouerb. iiij. ¶ Tertio oſtenditur in
ſancto euangelio cognitio ꝟtuoſa. quomō xp̄s
fuit cognitus a ſuis diſcipulis. de hoc dic̄ euan
gelium. Dicit ergo diſcipulus ille quem dilige
bat ih̄us petro. Domin⁹ eſt ⁊c̄. vſq; trahentes
rethe piſciū. Beatus Joh̄es ammirās quis eſ=
ſet homo ille qui tantū ſciebat de arte piſcandi
⁊ curioſius inſpexit illū. ⁊ cognouit euꝫ eſſe do
minū ieſum xp̄m. ⁊ dixit Johānes Petro Do
minus eſt. Hic quomō petrus venit ad chriſtū
¶ Notanda ſunt hic duo ſecreta. Primū quare
Joh̄es p̄ alijs xp̄m cognouit? Reſpōſio. quia
Joh̄es inter alios habebat illā excellentiam ꝙ

erat virgo puriſſimus. Jō p̄ alijs habebat ocu
los aīe clariores. iō p̄mo cognouit xp̄m. Jux
illud Mat. v. Beati mūdo corde qm̄ ipſi deū
videbunt. Oppoſitū eſt de luxurioſis q̄ habent
oculos aīe lippos. De q̄bus Sap. j. In mali=
uolam animā non intrabit ſapia. Ideo religio
ſi vel p̄ſbyteri q̄ volunt intelligere archana ſa=
cre ſcripture debent ſe conſuare in pura caſti=
tate. Secundū ſecretū cum Johes pus cognouit
dn̄m. quare ḡ petrꝰ p̄mo venit ad xp̄m? Reſpō
ſio. Symon petrus ſignat obedientē ⁊ peniten
tem. ſymon obediens. petrus dolorem merorꝭ
Ecce penitēs. in quo innuitur q̄ obedientes et
penitentes citius veniūt ad xp̄m q̄ꝫ ꝟgines. q̄=
niam ꝟgines multe damnanṫ ex inobedientia
obedientes ꝟo ſaluanṫ. Ideo xp̄us. Si vis ad
vitam ingredi ſua mandata. Mat. xix. Idē
de penitentibus. Math. iiij. Penitentiā agi
te appropinq̄bit enī regnū celorū. Quarto oſtē=
ditur in euangelio refectio gl'oſa ibi. vt ḡ deſcē
derunt in terrā. vſq3 in finē. Dic practice. quo=
modo qn̄ omēs diſcipuli fuerūt in terra viderūt
q̄ xp̄us eis parauerat prandiū fecerat ignem ⁊
poſuit piſcem ſup prunas. ⁊ parauerat menſā
⁊ panem ⁊ vinū ſciens famen ⁊ laborē diſcipu=
lorū. Unde dicit de ipſo dauid. Tu ſolus labo
rem ⁊ dolorē cōſideras. nō dicit ipſemet. Mat
thei. xj. Uenite ad me omnes q̄ laboratis ⁊ one
rati eſtis. Nota duo ſecreta. Primū traxerunt
centū q̄nquaginta tres piſces magnos. Quidā
dicunt q̄ h̄ figurabat q̄ poſt Petrū erant ven=
turi centum quinq̄ginta ſummi pontifices. hec
opinio diu durauit. ſed nō eſt vera. ſ; iſta eſt ve
ritas. Nam tres ſunt pfectōnes neceſſarie vt p
ueniamus ad littus celeſtis gl'e. ſ. obediētia ad
decem p̄cepta. quod ſignificaṫ p numerum cen
tenariū. q̄ decies decē faciunt centū q̄ eſt nume
rus pfectus. Scd'o neceſſaria eſt obſuantia q̄n
q̄ ſenſuum corporaliū qui figuraṫ p numerum
q̄nquagenariū. Tertio eſt neceſſaria triū virtu
tum theologicaliū obſeruātia. tales veniūt ad
littus gl'e. Juxta illud Mat. xiij. Simile ē regnū
celorū ſagene miſſe in mari ⁊c. Secundū ſecre=
tum. xp̄us parauit prandiū diſcipulis quod ſi=
gnificat q̄ poſtq̄ nos laborauimus in mari hꝰ
mūdi in opibus miſericordie ⁊ meritorijs. ſ. in
ſuitio dei ⁊ in penitētia. xp̄s parabit nob̄ pran
dium dicens. Ego prandiū meū paraui thauri
mei ⁊ altilia mea occiſa ſunt. venite ad nuptias
Mat. xxij. Item Lu. xxij. Ego diſpono vob̄
ſicut diſpoſuit mihi paṫ meus regnum vt eda/
tis ⁊c.

Feria quinta Paſce.

Vidi dominū et
hec dixit mihi. Joh. xx. Quia factū
euangeliū facit mentōem q̄ xp̄s ma
rie magdalene apparuit in forma ortulani Jdo
in p̄ſenti ſmone volo tenere modum ortulani.
Qui p̄mo parat terrā. deinde ſemiat ⁊ plātat or
tum. Sic faciam de orto euāgelice hiſtorie. De
inde plantabo moralitates. Dicaṫ hiſtoria euā
gelica ſicut recitaṫ a Johāne quomō die reſur=
rectōnis ſummo mane maria magdalena venit
ad monumentū cū vnguēto vt vngeret corpus
ieſu. ⁊ ſtabat ad monumentū foris plorans ⁊c.
Queſtio litteralis q̄re conuerſa fuit retrorſum
Reſpōſio q̄ angeli quibus maria loquebatur
exhibuerūt reuerentiā xp̄o veniēti in forma or
tulani. tunc maria magdalena ꝯuertebat ſe ad
videndū cui angeli fecerunt reuerentiā ⁊ vidēs
ieſum in forma ortulani non cognouit eū. ſ; cre
didit ortulanum eſſe ⁊ ſanctum hoiem. q̄ ange
li faciebant ſibi reuerentiam. Dixit marie. mu=
lier quid ploras. quē queris? Jlla eſtimans q̄
ortulanus eſſet dixit ei. Dn̄e ſi ſuſtuliſti eum di
cito mihi vbi poſuiſti eū ⁊ ego eū tollam. Nota
quō hic ſunt tria relatiua ſine antecedēte aliq̄.
Conditio eſt amantis q̄ credit q̄ oēs teneant
in corde id quod ipſe amat. ſicut mulier que per
didit filium quem ꝑquirendo dicit vidiſti eum
⁊c. O qual' amor. Deinde conuertit ſe ad ange
los. tunc xp̄s vocauit eam ſuo noīe maria Tūc
ipſa cognouit eum. voluit eum tenere ⁊ oſcula=
ri pedes eius. ⁊ xp̄us noluit dicens. noli me tā=
gere. nondum aſcendi. ſ. in corde tuo. ad patrē.
ſcȝ p immortalitatem. vult dicere. Tu non cre=
dis adhuc meam reſurrectōē. vade ad fratres
meos ⁊ dic eis. aſcendo ad patrem meum. ſ. per
eternam generatōē. ⁊ patrem vr̄m. ſ. p tpalem
adoptionem. deū meum. p vnitatem eſſentie. ⁊
deū veſtrum. ſ. p creatōem. Tūc maria feſtinā/
ter venit ad ap̄los dicens. Vidi dn̄m. ⁊ h̄ dixit
mihi. patet hiſtoria. Nota q̄ in iſto ſancto euā=
gelio ſunt quattuor tabule in quibus poterimꝰ
ſeminare vel plantare bonas moralitates. Di=
uiſio ſermonis hec eſt. Prima eſt diligētia ſpi=
ritualis. Secunda eſt confidentia cordial'. Ter
tia credentia generalis. Quarta audiētia diui=
nalis. De quarta dicit thema. Vidi dominum
⁊ hec dixit mihi. De p̄ma dicit p̄ncipium euan=
gelij. Maria ſtabat ad monumentum foris plo
rans. Ecce h̄ diligentia. q̄ petrus ⁊ Johānes
⁊ alie marie fuerūt ad monumentū in die reſur
rectōis in aurora Et nō inuento corpe redierūt
ad domos. ſed magdalena ſola remāſit dicens
q̄ ibi maneret quouſq3 ſciret vbi eſſꝫ ⁊ flebat q̄
uſq3 inueniret xp̄m. Ideo q̄libet q̄ cōicauit i pa
ſca eſt monumentū ⁊ ſanctū ſepulchrū xp̄i. Ra
tio q̄ ſicut corpus xp̄i fuit poſitū in ſepulchro
Primo fuit vnctū vngentis p̄cioſis. deinde in
uolutū fuit in ſindone. ſic ⁊ in cōmunione. p̄mo
dolet de peccatis. ⁊ ꝑponit de peccatis abſtine
re hō ⁊ ꝯfiteṫ. ſic vngiṫ corpꝰ xp̄i mirra amari

rudinis. Scðo vngit̃ aloes q̃ multum ꝯfortat
qñ hõ reſtituit ⁊ remittit iniurias ⁊c̃. orat. au/
dit miſſas. ſmones ⁊c̃. Tertio inuoluit̃ ĩfra il-
lam cortinam albã hoſtie. ⁊ ponit̃ in ſepulchro
dignius ⁊ ſanctius q̃ȝ ſepulchrũ in quo ſcꝫ cor-
pus xp̃i fuit poſitũ. ſed in corpe hoĩs nõ ſolum
ſemel ſed pluries ponitur. Item qꝛ in illo ſepul
chro fuit corpus xp̃i ſine aĩma ⁊ ſine ſanguine.
qꝛ fuit corpus mortuũ. ſed in ſepulchro corpis
homis ponit̃ cum aĩa ⁊ ſanguie. ⁊ corpꝰ ẽ viuũ
⁊ gl'oſum. Nota in die illa. ſ. reſurrectõis. quia
tunc ex p̃cepto ⁊ ordinatõne eccl'e debetis com
municare. q̃ illa die nõ recipit deũ. aĩma eiꝰ non
recipiet̃ a deo in padiſo. nec eius corpus debet
recipi ad ſepulturã eccl'aſticam. de peni. ⁊ re. c.
Omis. de illa dicit dauid. Hec dies ⁊c̃. exulte-
mus ⁊ letemur ĩ ea. Et dicit ſcriptura tropolo-
ce. Eſa. xj. In die illa radix ieſſe q̃ ſtat in ſignuꝫ
pp̃lorũ ip̃m gentes dep̃cabunt̃ ⁊ erit ſepulchrũ
eius gl'oſum. radix ieſſe vocat̃ xp̃us ꝓpter eiꝰ
diuinitatem. ⁊ flos quantũ ad eius humanita-
tem. q̃ ſtat in ſignum pp̃loꝝ. ſ. in miſſa qñ eleuat̃
hoſtia. ſicut in paſſione fuit eleuatus in cruce.
⁊ ſepulchrũ eius gl'oſum. nõ intelligit̃ de illo ſe
pulchro materiali. qꝛ nõ eſt capax gl'e. Nota q̃ȝ
diu maria magdalena vidit monumentũ clau/
ſum nõ credidit corpus xp̃i furatũ. ſecus quan
do vidit ip̃m aptum. Sic poſt cõionem ſi vul-
tis ne xp̃s tollat̃ a vob. faciatis q̃ ſepulchrum
ſit clauſum. ſ. in ocul'. auribus ⁊ ore. Nã quan
do ſentimenta ⁊ ſenſuũ organa ſunt ſic bñ gub-
nata. nõ oportet timere q̃ xp̃s furet̃ a nob. ſed
qñ monumentũ eſt aptum in ocul'. in auribus. ĩ
ore. vacuũ remanet. Dauid pſ. ij. Nã nõ eſt ĩ
ore eorũ veritas. cor eorũ vanum eſt. Remediũ
ergo eſt diligentia ſpũalis. quã oſtendit maria
magdalena ꝗquirendo xp̃m plorando ⁊ plan-
gendo. ĩ penitentiã faciendo. Hic quomõ pue-
ri. xij. annorũ cõmunicare debent. vt dicunt do
ctores. ⁊ concordat textus euãgelij Luce. viij.
Surrexit puella ⁊ dñs iuſſit ei dare ad mandu
candũ. Jõ xp̃s Joh. vj. Amen amẽ dico vobiſ
niſi manducaueritis carnẽ filij hoĩs ⁊c̃. Secun
da tabula eſt cõfidentia cordial'. Iſtã etiã oſten
dit magdalena qñ dixit xp̃o credens ip̃m ortu-
lanum fuiſſe. Dñe ſi ſuſtuliſti eũ dicito mihi ⁊c̃
Nota ego eum tollam. Cũ eſſet mł'r nobil' ⁊ de-
licata. ⁊ xp̃s magnus hõ. quõ vna mulier poſ-
ſit portare vnũ corpus hoĩs mortui oſtenditur
hic cõfidentia cordialis. Pauidus ⁊ timidus
nunq̃ȝ faciet aliq̃d boni. de corde eñ ꝓcedit for
titudo vel motus. Ideo legit̃ Deut̃. xx. q̃ anti
q̃tus qñ debebant ire ad bella p̃conizabantur.
Quis eſt hõ formidoloſuſ. ⁊ corde pauidus va
dat ⁊ reuertat̃ in domũ ſuã ⁊c̃. Idẽ in p̃lio ſpi-
rituali qñ ꝯfeſſor dicit. poteſtis facere h̃ vl' illõ
dicũt nõ poſſum. Nõ qꝛ corde pauẽt. Jõ nullũ
bonũ facient. h̃ qñ dicunt. pꝰ bñ poſſum facere.
Jõ dixit xp̃s cuidã. Si potes credere oĩa poſſi
bilia ſunt credẽti. Mat. v. Cõfide q̃ in deo de
omibus ⁊ in oĩbus. nec eſt currendũ ad diuios
ꝓ aliqua mundi neceſſitate. ſed ad deũ tam ꝓ fi
lijs habendis q̃ȝ ꝓ ſalute ⁊c̃. Tertia eſt creden-
tia general' qð oſtẽdit̃ in h̃ q̃ maria magdalẽa
voluit tenere pedes domĩ ⁊ ip̃os oſculari ſicut
fuerat aſſueta in vita. ⁊ xp̃s ſibi dixit. Noli me
tangere. Scðm hunc textuꝫ maria magdalena
dubitabat in ſexto articulo fidei. ſ. tertia die re-
ſurrexit a mortuis. Dicat̃ credo in deum. ideo
xp̃s nõ p̃miſit vt eum tangeret tanq̃ȝ miñꝰ cre-
dentem in illo articulo. habemus h̃ doctrinam
q̃ caueamus ne in aliquo articulo fidei dubite-
mus. quia xp̃s nõ p̃mitteret q̃ ſibi vniremur ĩ
gl'a. Ideo addiſcatis Credo in deum. ⁊ tempe
antixp̃i eritis armati. qꝛ eius nũcij veniẽt dicẽ-
do. quam credentiã habetis nobis dicatiſ. ſi ne-
ſcitis credo decipient vos ⁊ facient credere er/
rores. Item de anima quãdo exit de corpe ſta/
tim veniet coram xp̃o ad iudiciũ. ⁊ dicet xp̃us.
Quis es tu: reſpondet. domĩe xp̃ianus ſum. et
ip̃e. Que eſt fides xp̃ianorum: neſcio. ⁊ chriſtꝰ
Neſcio te. Unde ſcriptura dicit. Qui ignorat
ignorabit̃. j. Chori. xiiij. Sꝫ quãdo dicit iſta ẽ
⁊ dic̃. Credo in deum ⁊c̃. tunc dicet xp̃s. Euge
ſue bone ⁊ fidelis ⁊c̃. Roma. x. Si confitearis
in ore tuo dñm ieſum. ⁊ in corde tuo credideris
q̃ deus illum ſuſcitauit a mortuis ſaluus eriſ ⁊c̃
Quarta eſt audientia diuinalis. quãdo maria
dixit. Uidi dominũ. ⁊ hec dixit michi ⁊c̃. Mo
raliter hoc poteſt dicere quilibet noſtruꝫ in do
minica poſtq̃ȝ audiuerit miſſam. Uidi dominũ
ſcꝫ ĩ manibus p̃sbyteri. ⁊ hec dixit michi. ſcilicꝫ
verba miſſe. Nota de domica ſeruanda ⁊ de cõ
pleta miſſa audienda. non ſicut faciunt multi q̃
in die feſto non poſſunt ſtare in eccleſia ꝑ horaꝫ
in ſaluatõnem anime. ſed ſtant extra locutioni-
bus vacantes. ⁊ quãdo pulſatur ꝓ corpe chri-
ſti tunc veniunt vt porci. tales poſſunt dicere.
Uidi dominũ. ſed nihil dixit mihi. quia nõ au-
diuiſ miſſam. quomõ creditis q̃ deus det vobis
ꝓuiſionem ſi non facitis ſibi ſuitium quod te-
nemini. nullꝰ dñs ꝓuideret ſuitoribus nec va-
ſallis non ſeruientibus ſibi.

Feria ſexta Paſce.

Data eſt mihi om
nis poteſtas. Mat. vl. Hoc eſt v̈bũ
xp̃i ꝓprie. appropriate v̈o põt eſſe v̈-
bum cuiuſlibet xp̃iani. dicit xp̃us ꝓprie tanq̃ȝ
dñs ⁊ ſaluator. Data eſt mihi omnis poteſtas.
Hoc dixit diſcipulis ſuis quando eis apparuit
poſtq̃ȝ ſurrexit a mortuis. Data eſt mihi omis
poteſtaſ. ſ. ſuper oẽs creaturas merito paſſiõis

Ratio nam lex dei eſt qui vult in hac vita pro
honore dei humiliare ſeipm̄. in alia vita exalta
bitur. Dixit ergo apoſtolis cōtendentibus de
maioritate regni celorum. Quicūq; humiliaue
rit ſe ſicut paruulus iſte. hic maior eſt in reg̃ ce-
lorum. Matth. xviij. Ecce lex dei. Modo vi-
deamus quomō xp̄s merito ſue humilitat̄ me-
ruerit exaltari ſup omnes creaturas. Nota q̃
tuor gradus humilitatis xp̄i. Primus quia vo
luit humiliari ſub creaturis corpalibus. ſcʒ ſub
elementis corporalibus que dabant ei tedium
vt caloreʒ. frigus. pluuiaʒ. ventū. ⁊c̄ĳs. iō ſm̄
legem dei meruit inquantū homo dominiuʒ et
exaltatiōem ſup omnes creaturas corpales. iō
omnes ſubĳciunt̄ imperio ſuo. ita ꝙ ſi p̄ciperet
monti vt ſe mutaret ſtatim eſſet factum. Ideʒ
ſi p̄ciperet ſoli. lune vel ſtellis vt ſtarent. ⁊ ſic h̄
meruit q: ſub eorū influentĳs voluit humiliari
Secūdus gradus eſt quia voluit humiliari ſb̄
creaturis angelicis aſſumens nō angelos ſ; car
nem paſſibilem ⁊ mortalem. Item quia voluit
ab angelis gubernari. q: quādo erat paruus ꝑ
angelum q̄ apparuit Ioſeph voluit in egyptuʒ
fugere ⁊ redire de egypto. Item ab angelo vo-
luit confortari. licet nō indigeret. quia maior ē
angelis. ſed voluit humiliari. ideo meruit habe
re dominiū ſup angelos intātū ꝙ ſtatim faciūt
quicq̄d p̄ceperit eis. Tertius gradus eſt q: vo
luit humiliari ſub creaturis humanis ſingula-
riter in ſua paſſione. in qua fuit humilis ⁊ obe-
diens ſagionibus ⁊ miniſtris eorū impio expo
liādo ⁊ ponēdo ſe in crucem ⁊c̄. extendēdo bra
chia. ideo meruit habere dominiū ſup oēs ho-
mines mūdi qui ſunt fuerūt ⁊ erunt. Quartus
gradus eſt quia voluit humiliari ſub creaturis
infernalibus quādo a demonio voluit tempta
ri in templo. in deſerto ⁊ in monte. ideo meruit
habere dominiū ſup omnes demones q̄ fugiūt
quādo audiunt nomen eius. Patet ergo ex le-
ge dei quomō in alia vita exaltat̄ qui in hac vi
ta ꝓ deo vult humiliari. De quo autoritas ad
Phil. ij. Humiliauit ſemetipm̄ factus obediēs
Nota humiliauit ſemetipm̄ ſub his p̄dict̄ qua
tuor gradibus creaturarū. ideo ꝓprie domin⁹
ieſus poteſt dicere thema. Data eſt mihi omīs
poteſtas. Secundo appropriate quilibet xp̄ia
nus poteſt dicere aliquo modo Data eſt michi
omnis poteſtas. Et hoc ꝓpter quattuor pote-
ſtates quas deus dedit cuilibet homini.

¶ Prima eſt de generatōe diuinali.
¶ Secūda de recōciliatōe ſpūali.
¶ Tertia de ſanatōe corpali.
¶ Quarta de ſaluatiōe celeſtiali.

Ex his dicit xp̄ianus. Data eſt mihi omīs po-
teſtas ⁊c̄. Prima ptās data cuilibet hoī de ge-
neratōe diuinali. q: quilibet hō efficit̄ filius dei
ſcʒ in baptiſmo. baptiſmus eñ eſt ſpūalis gene
ratio. Semen eſt v̄bū dei qđ mittit̄ a deo ꝑ os
ſacerdotis baptizantis. iſto mō efficit̄ hō filius
dei. Magna ptās eſt iſta ꝙ de filio ruſtici vel
paſtoris ſubito efficiat̄ filius dei ⁊ habeat ius ī
regno dei quod nō habuit añ baptiſmū. Ratio
q: nondum eſt filius dei. ſed poſt baptiſmū pu-
er ita intrat ꝑadiſuʒ ſecure ſicut filius in domo
patris. Ecce magna poteſtas. De iſta poteſta-
te dicit Iohes. Dedit illis poteſtateʒ filios dei
fieri his qui credunt in nomīe eius. Ioh. j. Ad
Roma. viij. Spūſſanctus reddit teſtimonium
ſpūi noſtro ꝙ filĳ dei ſumus. Moralit̄ ex quo
omnes ſunt boni filĳ dei ⁊ regis ieſu xp̄i. patet
quantū debent cauere de tribus maxime pecca
tis. Primo ne bibant in tabernis. quia nō deceʒ
hoc filios regis. licet viatores poſſunt nō tamē
debent hoc facere illi qui habent ibi domos vx
ores ⁊ filios. Ideo apoſtolus. j. Chori. xj. Nū-
quid domos non habetis ad manducanduʒ et
bibendum. Secūdo ne ludant cū taxillis. non
eñ conuenit filĳs regis ꝙ ſint luſores. imo oēs
mirarent̄ ſi viderēt filium regis cuʒ luſoribus
Idem de xp̄ianis quibus non licet. Ratio. q:
ludus taxillorū eſt fons iurandi ꝑ deum ⁊ furā
di. quia ex ludo nihil poteſt lucrari. q: oportet
reſtituere. ſed quod ꝑdit̄ hoc eſt ꝑditū. Vñ tal̄
ludus eſt inuentus a diabolo ad damnandum
animas. qm̄ ex ludo ꝯdempnant̄ ſeptem cōdi-
tiones gentium. ⁊ hoc oſtendit taxillus. qui in
ter duas ꝑtes ſemꝑ oſtēdit ſeptē. Prio dānan
tur illi qui inuitant alios. dicendo ludam⁹. Se
cundo ꝯſentientes. Tertio iuuātes. Quarto ta
xillos p̄ſtantes vel pecunias. Quinto q̄ intrāt
domū vel tabernā. Sexto dñs domus. Septi
mo rectores cōmunitatis. qui h̄ ſciunt ⁊ nō cor
rigunt. quod eſt tam magnū peccatū. Hinc di-
xit Sara Thob. iij. Mundā ſuaui aiam meā
ab omni ꝯcupia. nūq̄ cū ludentib⁹ miſcui me.
neq; cum his q̄ in leuitate ambulāt ꝑticipeʒ me
p̄bui. Eſt eñ ludus alee ꝓhibitus. di. xxxv. c.
ep̄s. quare vitandus. ſed bonus ludus ē ludus
baliſte ⁊ cum pila. Tertiū peccatū cauendū eſt
deum iurare vel renegare. quod eſt tā magnuʒ
peccatū quod terra non poteſt ſuſtinere. Dicā
vobis vnum magnū miraculum de biblia. Le
gitur. iiij. Regū. xix. de quodam rege aſſyrioꝝ
vocato Seunacherib qui habebat centū octua
ginta quinq; milia homīes armatoꝝ qui dixit
vnam blaſphemiam contra deum dicēs. Et nō
poteſt deus tu⁹ tantū ꝙ liberaret te de manib⁹
meis h̄ dixit regi iſrl̄. Ex iſta blaſphemia oēs
ſui homīes armatoꝝ fuerunt incinerati illa no
cte. Modo attende quotiens luſores dicāt. nō
poteſt deus ꝙ añ veniat quatter q̄ʒ czinck. iđo
cauete vos ab iſtis blaſphemĳs. Iō eſt bonum
affirmare ꝑ aduerbia ⁊ honorare nomen domi
ni. Unde dicit ſcriptura. Maledicti erūt qui

contempſerint te. ⁊ cōdemnati erunt omnes q̄
blaſphemauerint te. Thob. xiij. Caueat ergo
ab illis ⁊c̄. Secūda poteſtas nobis a deo data
eſt de reconciliatōne ſpūali. Hic poſtq̄ ſumus
filij dei p̄ baptiſmum tanq̄ filij mali ⁊ ingrati p̄
malam vitā ⁊ peccata efficimur inimici chriſti.
⁊ pdimus p̄mam poteſtatē de reconciliatōe ſpi
rituali. ſ. p̄ penitentiam. p̄ quam poſſumus pa-
tri noſtro ieſu chriſto reconciliari. Nullus eſt ī
mundo ita magnus peccator ⁊ malus q̄ ſi do-
let de peccatis xp̄s ſtatim parcit. pater eſt ⁊ nō
obliuiſcitur filios ſuos. Jdeo qn̄ filij humili-
ter petunt veniam ⁊ ꝓponunt emendare ſe. ſta-
tim pius pater parcit eis. ¶ Nota miraculum
Matth. ix. de illo paralitico qui nihil poterat
facere. amici ꝟo eius portauerunt ip̄m xp̄o di-
cendo ſuam infirmitatem. ad quem dixit xp̄us
Confide fili dimittunt̄ tibi peccata tua. Et ecce
q̄dam de ſcribis dixerunt intra ſe. Hic blaſphe
mat. Et cum vidiſſet ieſus cogitatōnes eorū di
xit. Ut quid cogitatis mala in cordib⁹ veſtris?
Quid eſt facilius dicere. dimittunt̄ tibi pecca-
ta tua an dicere ſurge ⁊ ambula. Ut aūt ſciatis
quia filius ⁊c̄. vſq̄. videntes aūt turbe glorifi-
cauerunt deum q̄ dedit talem poteſtatem homi
bus. Hic paraliticus eſt peccator q̄ nullū opus
meritorium poteſt facere. licet poſſet ieiunare.
orare ⁊ elemoſynas dare non tamen eſt merito
rium ad glām. Si dicat̄ ergo dimittā. rn̄deo q̄
hmōi opa non ſunt dimittenda. de peni. di. v.
falſas pe. quia licet non valeāt ad glām. tamē
valent ad multa alia bona ⁊ finaliter ad haben
dum contritōnem. Jdeo quantūcūq̄ ſit pecca-
tor ⁊ ſit in peccato. bona non ſunt dimittenda.
imo tunc ſunt magis neceſſaria. ſed nō ſunt me-
ritoria. Autoritas. Joh. iij. Sine me dicit chri-
ſtus nichil poteſtis facere. ſed hic paralitic⁹ cu
ratur ſi in lecto penitētie p̄ quattuor āte chriſtū
portat̄. duo portatores ꝯ parte ante ſunt cōtri-
tio ⁊ ꝓpoſitum abſtinendi a peccatis. duo a p̄-
te p⁹ſunt. p̄m⁹ oris ꝯfeſſio vt exeāt immūdicie
ſicut inſanies de apoſtemate. Secundus eſt pe
nitentie a confeſſore iniūcte obſ̄uatio. talis pec
cator ſi ſic portat̄ ante chriſtum recōciliabit̄ cū
chriſto. ⁊ chriſtus vocat eum filiū dicens. Con
fide fili remittunt̄ ⁊c̄. Tertia ptās nobis a deo
collata eſt de ſanatōne corpali. ſ. Si habem⁹ in
firmitates. plagas. dolores. ⁊ ſic in corporibus
noſtris poſſumus curari etiā ſi non eſſet aliqua
medicina in mūdo. Ratio xp̄us nō ſoluz eſt do
minus ⁊ medicus animarū noſtrarū. ſed etiam
corporū que ip̄e format. quia pater ⁊ mat̄ mo-
dicum ibi faciunt. ſ. vile. mater neſcit quid por
tat. ſed deus eſt ille qui ſuis manib⁹ format cor
pus. deinde creat animā. Jdeo xp̄us curat de
animabus q̄bus ꝓuidit p̄ baptiſmū ⁊ p̄ alia ſa-
cramenta eccl̄e. ⁊ dedit etiam remediū ⁊ medi-
cinam ꝓ corpalibus. ſ. in die aſcenſionis quan-
do debuit aſcendere in celum. Primo ordina-
uit medicinā ꝓ corpalibus noſtris dicens. Si-
gna autem eos q̄ crediderint hec ſequentur ⁊c̄.
Marci vlti. Nota eos qui crediderint non eoſ
ſcz qui ſancte viuūt. Nota in nomie meo cuius
nomen eſt ieſus chriſtus. ⁊ alia oīa ſunt cogno-
mina. linguis loquet̄ nouis. id eſt mutis dabit
ꝟbum ſi ſit vtile anime. ſed multis eſſet vtilius
vt eſſent muti. vt mlr̄es loquaces De infirmi
tatibus. Nota q̄ mltis vtilis eſt infirmitas. q2
humiliant̄ ⁊ ſequunt̄ eccleſias. Hic practice de
nomine ieſu cum ſigno crucis ⁊c̄. Si haberem⁹
fidem non oporteret nos ire ad medicos. nec di
uinos. nec ſortilegos. Hic de illo homie curato
ſub audi a vulnere cum nomie ieſu. Jō chriſt⁹
Lu. x. Ecce dedi vobis poteſtatē calcādi ſupra
ſ̄pentes ⁊ ſup̄ omnem ꝟtutem inimici. ⁊ nichil
nocebit. Quarta poteſtas a xp̄o nobis data eſt
de ſaluatōne celeſtiali. hec eſt alijs melior. ſ. ha-
bere poteſtatem regnādi in p̄adiſo. De hac po
teſtate dicit ſcriptura. Thob. j. Dedit illi pote
ſtatē quecūq̄ vellet. Nota quecūq̄ vellet. Jn
alio mūdo ſunt due ciuitates. ſ. paradiſus ⁊ in
fernus. Jn p̄adiſo eſt gloria. in inferno eſt pēa
⁊c̄. Dedit autē deus poteſtatem hominibus ex li
bero arbitrio aſcendere quocūq̄ vellet. Si vis
ad ciuitatem p̄adiſi ire. poteſtatem habes eun-
di. ſi vis ad ciuitatem inferni ad idem. Ecci. xv
Apoſui tibi ignem et aquam ad quod voluerī
porrige manum. Ante hoiem vita ⁊ mors. bo-
num ⁊ malū. ⁊ quod placuerit ei dabit̄ illi. Di-
ceret aliquis. ergo omnes ibimus ad p̄adiſum
quia omnes volūt illuc ire. Nota quomō: licet
dicant ore volumus ire ad paradiſuz. tam̄ ope
⁊ facto oppoſitum faciūt. ⁊ ideo recipiunt̄ ī alia
ciuitate. ſ. in inferno. Jdeo mendacium dicunt
ſicut ſi quis dicit ſe velle ire bethaniam ⁊ cepe-
rit viam ad valentiā. ſic omnes dicitis q̄ vultī
ire ad paradiſum. ⁊ recipitis viam inferni. ſcili
cet viam ſup̄bie ⁊c̄. que ducit ad infernum di-
miſſa via plana humilitatis que ducit ad para-
diſum. Jdem de alijs vicijs ⁊ ꝟtutibus. Ecce
quare dicit. dedit illi poteſtatem ⁊c̄. Si dicat̄ p̄
dicta repugnant p̄deſtinationi. Reſpondeo q̄
hoc eſt erroneum. quoniā p̄deſtinatio non au-
fert liberum arbitriū. Etiam ſi ſis p̄deſtinatus
⁊ finis vitā tuam in peccato mortali damnatus
es. quia p̄deſtinatio includit vt impleatur p̄ bo
nam vitam. Job. xxxvj. Annunciat de ea. id ē
de vita eterna. amico ſuo q̄ poſſeſſio eius ſit et
ad eam poſſit aſcendere De his poteſt dicere q̄
libet. Data eſt mihi poteſtas ⁊c̄.

Sabbato poſt paſca.

Monumentū vi-
dit ⁊ credidit. Johā. xx. c. Uerbum

ꝓpoſitum declarat nobis modum quomõ Jo-
hannes euangeliſta credidit xp̄i reſurrectõnez
ſcʒ quãdo vidit monumentũ apertũ ⁊ ſudaria.
Hoc dicit thema. Monumentũ vidit.ſ. aper-
tum ⁊ credidit xp̄i reſurrectõnem. Sciendum
ꝙ xp̄i reſurrectõnem credere fuit valde diffici-
le gentibus mundi ⁊ etiam diſcipulis xp̄i. Ra-
tio nam in ſacra ſcriptura inuenitur reſurrectõ
multorũ. vt.iij. Regum.xvij. de Helya. qui ſu
ſcitauit vnũ mortuum non v̓tute ꝓpria ſed dei
Idem.iiij. Regũ.iiij. de helyſeo qui ſuſcitauit
vnum mortuũ. ⁊ poſt mortem etiam ſuſcitauit
alium.iiij. Regũ.xiij. Item in nouo teſtamen-
to legit̃ ꝙ multi ſurrexerunt a mortuis. non ta-
men ꝓpria virtute ſed dei. Sed xp̄us ꝓpria v̓-
tute ⁊ poteſtate ſurrexit a mortuis ꝓpter ꝯiun
ctõnem diuinitatis cũ corpe ⁊ etiam cũ anima
de quo vide ſanctum Tho.iij.pte.q.liij.ar.iiij
⁊ ex hoc habebat poſſe infinitum. ideo fuit q ꝺ
dam ſingulare ⁊ valde difficile ad credendum
de chriſti paſſiõe ⁊ reſurrectõe. De hoc ꝓphe/
tia Jacob Geneſis.xlix. Ad predam aſcẽdiſti
fili mi requieſcẽs accubuiſti vt leo ⁊ quaſi lee-
na quis ſuſcitabit eum. Ad p̄dam aſcendit xp̄s
in cruce brachijs extenſis. Brachijs em̄ ſapien
tie ⁊ iuſticie amplexatus eſt totũ mundum qñ
quieuit in paſſiõe. leo dormiẽs tantã fortitudi
nem habet ⁊ v̓tutem quantã vigilans. Idem
de aĩa. Quia ergo xp̄i reſurrectio fuit ita dif-
ficilis ⁊ mirabilis ⁊ ad vitaʒ immortalem. quia
alij quãdo reſurgebãt iterum morituri reſurge-
bant. chriſtus v̓o ſurrexit ad vitam glorioſam
⁊ inmortalem. Ideo fuit ita difficilis eiꝰ reſur-
rectio ad credendũ. ꝓpter hoc xp̄us multiplici
ter voluit oſtendere ⁊ manifeſtare ſuaʒ reſurre
ctõnem. vt dicit Lu. Act.j. Prebuit ſeip̄m vi-
uum poſt paſſionem ſuã multis argumentis ꝑ
dies quadraginta apparẽs eis loquẽs de regno
dei. Nota nouem argumẽta que inueni in euã-
gelijs ex quibus argui poteſt etiaʒ noſtra reſur
rectio a morte peccati mortalis ad vitam ĝtie.
Primuʒ argumentũ fuit thema ꝓpoſitũ Mo
numentũ vidit ⁊ credidit ⁊c̃. Non credati ꝙ in
xp̄i reſurrectõne monumẽtũ aperiret̃ vt poſſet
inde exire. quia in ſuo exitu de monumẽto ip̄m
non fuit apertũ. Quoniã ſicut exiuit vterũ vir-
ginis vt radius ſolis tranſiẽs ꝑ feneſtrã vitreã
Ita exiuit de monumẽto clauſo ⁊ ſignato ſine
aliqua apertura. Sed poſt exitum de monumẽ
to angelus domi deſcendẽs de celo et accedens
reuoluit lapidem ⁊ ſedebat ſuꝑ eum. Matth.
vlti. Quia al̓s non potuiſſent videre ſi corpus
erat intra vel extra monumentũ. Et ſic Johan
nes monumentũ vidit ⁊ credidit xp̄i reſurrectõ
nem. Ecce p̄mum argumentũ quo Johẽs cre/
didit. Moralit̃ ſic p̄mo q̃libʒ põt cognoſcẽ ex
aꝑtura monumenti ſi ſurrexit de morte peccati
ad vitam gratie. Hic quomõ corpus peccatorꝭ
eſt vt monumentum depictum foris. intus v̓o
plenum corruptõnibus. Sic peccatores extra
ſunt picti ⁊ ornati ⁊c̃. Intus v̓o fetent ex malis
cogitatõnibus. deſiderijs. odijs ⁊c̃. quibus di-
cit chriſtus. Ve vobis ipocrite qui ſimiles eſtꝭ
ſepulchris dealbatis que a foris apparent ſpe/
cioſa. intus v̓o plena ſunt oſſibus mortuorũ et
omni ſpurcitia ſicut ⁊ vos. Matth.xxiij. Pa-
tet ergo ratiõe ⁊ auctoritate ꝙ peccatores ſunt
vt monumenta. ⁊ anima iacet intus mortua. ꝫ
poteſt reſurgere ꝑ aperturam ſepulchri.ſ. con-
fitendo peccata aperiẽdo os. ⁊ ꝓijciendo pecca
ta extra. Iſto modo peccator reſuſcitat̃ de mor
te culpe ad vitam gratie ꝑ apturam monumen
ti. Ideo Eſa.xxxviij. Viuens viuẽs ip̄e confi-
tebitur tibi ⁊ ego hodie ⁊c̃. Nota viuens.ſ. vi-
ta nature. viuens.ſ. vita gratie confitebit̃ tibi.
⁊c̃. Et viuentes in inferno non confitent̃ deo ꝫ
diabolo vi tormentorũ. Sicut ille qui torquet̃
confitet̃ ſuum peccatũ. Sic in inferno quando
ſuꝑbus calcatur a demonibus. ⁊ auarus mitti
tur in metallo liquefacto. ⁊ ſic de alijs confitẽt̃
ſua peccata dicendo. O miſer maledicta dies i
qua fui ſuꝑbus vel auarus vel luxurioſus. ⁊c̃.
ſed illa confeſſio nihil valet eis. ſed confeſſio q̃
fit ab homine viuente vita nature ⁊ gratie illa
eſt optima. Ideo Prouerb.xxviij. Qui abſcõ-
dit ſcelera ſua nõ dirigetur. Qui confeſſus fue-
rit ⁊ reliquerit ea miſericordiam conſequetur.
Secundũ argumentũ fuit ꝑ teſtimonium ange
lorum. qui mentiri non poſſunt nec fallere. Iõ
eorũ teſtimonio voluit chriſtus oſtendere ⁊ ꝓ
bare ſuam reſurrectõnem. Dicit beatus Mat
theus ꝙ quando ille marie venerunt ad ſepul
chrum vt vngerent Jeſum angelus dixit eis.
Scio enim ꝙ ieſum queritis. ſurrexit non eſt h̓
ſicut dixit venite ⁊c̃. Matth. vltimo. Ecce ſe-
cũdum argumentum. Moralit̃. ſic quilibet ve
ſtrum ex teſtimonio angeli boni poteſt cogno-
ſcere ſi ſurrexit ⁊c̃. Angelus bonus eſt cõfeſſor
Ratio quia ſicut angelus bonus eſt purus et
honeſtus. talis debet eſſe ſacerdos. Item ange
lus non curat de pecunijs. ſic nec confeſſor ⁊c̃.
Ideo bonus ſacerdos dicitur angelus in ſacra
ſcriptura. Labia ſacerdotis cuſtodiũt ſciẽtiam
⁊ legem requirẽt de ore eius. quia angelus do-
mini eſt. Malach.ij. Sacerdos bonus compu
tatur pro angelo bono. malus v̓o pro diabolo.
Tunc enim habet homo teſtimonium ſcilicʒ in
confeſſione boni ſacerdotis quando confeſſor
dicit. Audiui confeſſionem veſtram ⁊ video ꝙ
doletis de peccatis. et proponitis abſtinere.
Ideo ego auctoritate michi commiſſa abſoluo
te. Iſto teſtimonio patet ꝙ anima veſtra ſurre-
xit de morte culpe ad vitam gratie. ⁊ põt tunc
dicere peccator. Vitã ⁊ miſericordiaʒ tribuiſti

michi. ⁊ viſitatio tua cuſtodiuit ſpūm meum.
Job.xx. Nota vitam ⁊ miſericordiaȝ tribuiſti
mihi tanꝙ vicarius dei. Sicut em̄ vicarius re-
gis remittit ⁊ abſoluit reū. quia nullus ali⁹ poſ
ſet remittere crimina ꝯ legem regis facta. Jta
ſolus ſacerdos eſt vicarius dei q̄ poteſt remit-
tere peccata. qꝛ ſolis p̄ſbyteris xp̄s dixit Quo-
rum remiſeritis peccata remittunt̄ eis. Joh.
xx. Tertiū argumentū alijs melius fuit ꝑ vul
nerum oſtenſionē. dic quomō xp̄s poſt ſuaȝ re-
ſurrectōȝ voluit retinere ſigna q̄nqȝ plagarum
p̄ncipalium. nō ꝙ habeat manus ꝑforatas. nec
pedes nec latus. ſed ſunt ad inſtar ſtellaruȝ. ſed
ſanctus Tho. dicit in. iij. ꝑte. q. liiij. ar. vlti. ad
ſecundū ꝙ illa aptura vulnerū poſt reſurrectio
nem q̄uis ſit cum quadā ſolutōne continuita-
tis. totū tn̄ hoc recompenſat̄ ꝑ maiorem deco-
rem glīe. vt corpus non ſit minus integrum ſed
magis ꝑfectum. ⁊ ſubdit Thomas non ſolū vi
dit ſed ⁊ vulnera tetigit. qꝛ vt dicit Leo papa.
ſuffecit ſibi ad fidē ꝓpriā; vidiſſe qđ viderat. ſed
nob̄ opatus eſt ad ſalutē vt tangeret quē vide-
bat. Et ad p̄mum ar. dicit ꝙ cicatrices ille q̄ in
corꝑe xp̄i ꝑmanſerunt nō ꝑtinent ad corruptio
nem vel defectū ſed ad maiorem cumulū glīe in
quantū ſunt q̄dam v̄tutis inſignia. ⁊ in illis lo
cis vulnerū q̄dā ſpecialis decor apparebit. oſtē
dit diſcipul̄ manus ⁊ pedes ⁊ lat⁹ qui nolebāt
credere reſurrectōnem. Tunc gauiſi ſunt diſci-
puli viſo dn̄o. Joh. xx. Moralit̄. ſic nos habe
mus vulnera aīaꝝ. ſ. peccata mortalia q̄ ſunt
ſeptem. ſ. ſuꝑbia. ⁊ ſic de alijs. Si iſta vulnera
mutāt̄ in ſigna clara. ſ. v̄tutes oppoſitas. ſignū
eſt ꝙ ſurrexiſtis de morte culpe ad vitam ḡtie.
Verbi gratia qn̄ vulnus ſuꝑbie ⁊ vanitatꝭ mu
tatur in humilitatē ſignū eſt ꝙ ſurrexiſtis. Jdē
de plaga auaricie qn̄ fur vel vſurarius reſtitu-
it ⁊c̄. ſicut ille q̄ recepit ſuꝑfluas ⁊ inordinatas
potiones ſi vult ſanari oportet ip̄m vomitare.
Jta q̄ recepit iniuſte aliq̄ bōa q̄ ſunt tāꝙ inordia
te ⁊ ſuꝑflue potōnes ea oportet reſtituere. al̄s
oportet mori eternalit̄. Qn̄ ḡ fit reſtitutio eſt ſi-
gnum reſurrectōnis. Jdem de vulnere luxurie
Vir ⁊ vxor ꝗuando debitū modum non faciūt
luxuriā. ſed aliter totū eſt luxuria. Quando er-
go mutat̄ in ſignū clarū caſtitatis ſignum eſt ꝙ
aīma ſurrexit a mortuis. ⁊ ſic de alijs. Jdeo. j.
Pe. ij. Conuerſatōnem inter gentes habentes
bonam. vt in eo quod detractāt de vob̄ tāꝙ de
malefactorib⁹ ex bonis opibus vos cōſideran
tes glorificēt deum. Quartū argumētum fuit
ꝑ tactum dicit Lucas ꝙ diſcipuli ſe eſtimabāt
ſpūm videre quādo xp̄s apparuit eis. Quibus
dixit xp̄us. palpate ⁊ videte qꝛ ſpūs carnem et
oſſa non habet ſicut me videtis habere. Lu. vl
timo. Moralit̄ iſto mō tactu ꝓbat̄ ſi homo ſur
rexit a morte peccati ⁊c̄. Non eſt bn̄ ꝓbabl̄e vi-
ſu. nam multi vident̄ boni ⁊ ſancti vt benigni
⁊c̄. Viſus em̄ bonū argumentū eſt. ſed nō pro-
bat ſufficient̄. qꝛ multa lucent vt aurū que non
ſunt aurū. Jdeo floren⁹ non ꝓbat̄ ſolo viſu vl̄
ſono ſed tactu. Jta de multis hominibus qui nō
bn̄ ꝓbant̄ viſu. quia vident̄ ſancti. ⁊ ſunt pleni
ſuꝑbia ⁊ ipocrite. nec bene ꝓbāt̄ ſono. quia ha
bent bona ⁊ pulchra v̄ba. Multi p̄dicāt hūili
tatem q̄ ſunt ſuꝑbi. ⁊ ſic de alijs. Sed qn̄ tāgū-
tur aliquo v̄bo iniurioſo. v̄bum iniurioſum eſt
tanꝙ lapis durus. ⁊ ſi non tenent v̄tutem pati
entie nihil valent. ꝑſona ipocrita non poteſt ſe
tenere ad tactum. Exemplū de Job q̄ faciebat
multa bona. de quo dixit deus ſathane. Nun-
q̄d conſideraſti ſeruum meū Job ꝙ non ſit ſimil̄
ei in terra. hō ſimplex ⁊ rect⁹, ⁊ timēs deum ⁊c̄.
Job. j. Reſpondit ſathanas. Extende paulu-
lum manū tuā. ⁊ tange cuncta q̄ poſſidet niſi in
faciem benedixerit tibi. Deus v̄o ad proban-
dum dedit licentiam diabolo vt tangeret eum.
Sed Job habuit patientiam in omnib⁹ dicēs
poſtꝙ omnia ꝑdiderat. Domin⁹ dedit domi-
nus abſtulit ſicut domīo placuit ita factum eſt.
ſit nomen domi benedictū. Job. j. Jſte erat de
ꝓbatis. Sic multi creduntur eſſe iuſti. boni ⁊ ꝑ
fecti. ſed quādo tangunt̄ ipi deturpant ſeipſos
Jdeo poteſt dicere quilibet talis. o miſer parū
de bono eſt in me. Quintum argumentum fuit
ꝑ manducatōem. quādo angeli apparent non-
nūꝙ vident̄ comedere. vt patet Geneſis. xviij
de Abraam qui inuitauit tres angelos. ⁊ vide-
bantur comedere. ſed non erat vera comeſtio.
Thob. xij. dixit Raphael angelus. Cuȝ eſſem
vobiſcum ꝑ voluntatem dei eraȝ. videbar qui
dem vobiſcum manducare ⁊ bibere. ſed ego ci
bo inuiſibili ⁊ potu qui ab hominibus videri
non poteſt vtor. Sed chriſtus poſt reſurrectō-
nem vere comedit ad ꝓbandum ſuam reſurre-
ctōnem. quia habebat os guttur ⁊ ſtomachum
quia in his tribus cōſiſtit comeſtio. ſed non fa-
ciebat digeſtioneȝ. quia hoc eſt facere nutrimē
tum quo ip̄e non indigebat. quia habebat cor-
pus glorioſum. Et iſtud tangit doctor ſanctus
Thomas. j. parte. q. lj. arti. iij. ad q̄ntum argu
men. et. iij. parte. q. liiij. arti. ij. ad tertiuȝ argu.
vbi ponit quod Auguſtinus dicit in. xiij. de ci-
uitate dei. Saluator noſter poſt reſurrectōnem
iam quidem ſpūali carne ſed tamen vera. cibū
⁊ potum cum diſcipulis ſumpſit. non alimento
rum indigentia. ſed ea qua hoc poterat poteſta
te. vt enim Beda dicit ſuꝑ Lucam. Aliter ab-
ſorbet aquam terra ſitiens. aliter ſolis radius
calens. Jlla indigentia. iſte potentia manduca
uit. ergo chriſtus poſt reſurrectōnem non qua-
ſi indigens cibo. ſed vt eo modo naturam cor
poris reſurgentis aſtrueret. Et propter hoc
non ſequitur quod fuit eius corpus animale

quod eſt indigens cibo ſed ſpirituale. vt ptꝫ. j.
Chor. xv. Sic nec nos poſt reſurrectõnem co-
medemus cibum corpalem. De iſto argumen-
to Lu. vlti. Habetis aliquid quod manducet.
⁊ illi obtulerũt ei ⁊c̃. Moralit̃ ſic vos etiaꝫ per
comeſtionem poteſtis ꝓbare veſtrã reſurrectõ-
nem. Si comediſtis agnum paſcalem commu-
nicando digne ſignum eſt ꝙ reſurrexiſtis. ⁊c̃.
Quia deus ordinauit ꝙ ſicut totum noſtrũ ma-
lum venit ex comeſtione cibi ⁊c̃. Sic vult etiaꝫ
ꝙ ex comeſtione fructus ventris ꝟginis Ma-
rie veniat totum noſtrũ bonum. Dicatur. quõ
in hoſtia conſecrata eſt chriſtus verus deus et
homo. ⁊ ꝟtute illius cibi viuemus vita nature
gratie ⁊ glorie. ⁊ confortat intellectũ mẽoriam
⁊ voluntatem. Ideo xp̃us inquit. Panis quẽ
ego dabo caro mea eſt ⁊c̃. Joh. vj. Sextum ar-
gumentũ fuit ꝑ ambulatõnem quãdo ambula-
uit cum duobus diſcipulis euntibus in caſtel-
lum emaus. Luce. xxiiij. Quia ambulare eſt ſi-
gnum reſurrectõnis. Ideo xp̃us poſtq̃ȝ ſuſcita-
uit Lazarum dixit. ſoluite eũ ⁊ ſinite abire. in ſi-
gnum reſurrectõnis. Moralit̃ iſto argumẽto
patet ſi vere ſurrexerimus ambulando ſcd̃m ꝙ
dicit dauid in pſ̃. Ibunt de ꝟtute in ꝟtutẽ ⁊c̃.
in ſyon. i. in gloriam celeſtem. Practice ⁊ incipi-
amus a religioſis Dicatis vos domie religioſe
modo eſt ãnus eratis deuotus? pr̃ ita. ⁊ modo
quomõ? verecundor dicere quia non continue
ꝓfeci in ꝟtutibꝰ. ⁊ ſic alio ãno nõ ambulaui. ſꝫ
magis ſteti ⁊ retroceſſi. Quia ſc̃m Berñ. in via
dei ſtare ⁊ non ꝓgredi retrogredi eſt. Idem de
clericiſ. quõ dixiſtis miſſam, eratis deuoti? Pa-
ter ita ⁊ modo quõ? pater verecũdor dicere qꝛ
mõ non dico officiũ. teneo concubinã ⁊c̃. Ideꝫ
de ſecularibꝰ. anno p̃terito nõ fui cõfeſſus nec
mõ. Dicatꝭ quõ mirarem̃ ſi eundo ⁊ redeundo
ꝑ viam inueniretis aliquẽ in eodẽ loco ⁊c̃. Vi-
detis ꝑiculum non ambulare. cuꝫ dicat ſcriptu-
ra. Ambuletis digne deo ꝑ omia placentes. in
omni oꝑe bono fructificantes. Ad Col. j. Se-
ptimũ argumentũ fuit ꝑ locutõem. quando ill'
duobus diſcipul' interp̃tabat̃ ſcripturas. Lu.
xxiiij. Loqui em̃ rationabilit̃ eſt opus hois vi-
ui. Ideo dixerũt diſcipuli poſtq̃ȝ ip̃m cognoue-
runt. Nõne cor noſtrũ ardens erat in nobis dũ
loqueret̃ nob in via ⁊ aperiret nob ſcripturas.
Moralit̃ iſto argumẽto ꝓbat̃ noſtra reſurre-
ctio. Si loquimur rationabilit̃ orãdo vel legen-
do vel ꝓximũ corrigendo. ſignũ eſt reſurrectio-
nis. Loqui ꝟba dei ſignũ eſt vite aie. Qñ eniꝫ
arbor facit flores folia ⁊ fructus. ſignũ eſt ꝙ ra-
dix viuit. Sic qñ homo loquit̃ de deo cuꝫ reue-
rentia. ⁊ orat. nõ mentit̃. nec diffamat ꝓximum
ſignũ eſt ꝙ aia viuit. Secus qñ hõ non curat ⁊
loquit̃ malũ de ꝓximo. ſignũ eſt mortis anime
Jõ xp̃us ait. Bonus hõ de bono theſauro cor-
dis ꝓfert bõa. malus hõ de malo theſauro cor-
dis ſui ꝓfert mala. Mat. xij. Dicit ph̃s in ethi-
cis. Qual' vnuſquiſq; eſt talia loquit̃ ⁊ operat̃
Item p̃mo ꝑiherme. Voces ſunt note. i. ſigna
q̃ ſunt in aima paſſionũ. Octauũ argumentum
fuit ꝑ fractõnem panis. quãdo illi duo diſcipu-
li inuitauerũt ip̃m ad cenã. credentes ip̃m fuiſ-
ſe ꝑegrinũ. ꝑauerunt bonam cenã. ⁊ ip̃e iuxta
modũ ſuũ dixit ꝟſum ꝓ benedictõe mẽſe Ocu-
li omniũ in te ſperant domie. ⁊ tu das illis eſcã
in tempe ⁊c̃. In fractõe panis cognouerũt euꝫ
Luce. xxiiij. Cognouerũt ꝙ vere ſurrexerat a
mortuis. Moralit̃ in hoc poſſumꝰ cognoſcere
ſi vere ſurreximus a morte culpe. Panis enim
in ſacra ſcriptura ſignat ꝓuiſionem corporalẽ.
Vñ dixit deus ade Gen̄. iij. In ſudore vultus
tui veſceris pane tuo. donec reuerteris in terrã
de q̃ ſumptus es. qꝛ puluis es ⁊ in pulereꝫ re-
uerteris. Et vocauit Adam nomen vxoris ſue
Euã. eo ꝙ mr̃ eſſet cunctorũ viueniũ. Fecitq;
dñs deus ade ⁊ vxori eius ⁊c̃. Sumit̃ h̃ panis
ꝓ tota ꝓuiſione. Si g̊ frangitis panẽ de bonis
veſtris dãdo ꝑaꝑibus verecũdis ⁊c̃. Signuꝫ
eſt ꝙ viuitis. Vñ ſcriptura Thob. xij. Elemo-
ſyna a morte liberat. ⁊ ip̃a eſt q̃ peccata purgat
⁊ facit inuenire vitã eternã. Nonũ argumẽtũ
fuit ꝑ teſtimoniũ ſcripture. ſ. ꝑ ſcripture imple-
tionem. qñ aperuit illis ſenſum vt intelligerent
ſcripturas. Lu. vlti. qꝛ ſic oportebat pati xp̃m
⁊ ita intrare in gl̃am ſuã. qꝛ ita fuerat figuratũ
Quia qñ deuſ formauit adã obdormiuit. ⁊ tũc
accepit coſtã de q̃ formauit Euã. Ita xp̃us de-
buit dormire in cruce. ⁊ aꝑiri latus de quo exi-
uit ſanguis ⁊ aq̃. vñ formata eſt eccl'a. Iteꝫ tp̃e
Noe ſaluati ſunt aliq̃ hoies. aues ⁊ iumẽta i ar-
ca a diluuio. Arca fuit crux vt ſaluent̃ genteſ a
diluuio peccatorũ ⁊ viciorũ. in q̃ ⁊ ꝑ quam ſal-
uant̃ hoies litterati. ⁊ aues. ſ. contemplatiui. et
iumenta. ſ. hoies terreni. Ideꝫ de ſ̃pente eneo
Numeri. xxj. Signum fuit xp̃i vt gẽtes euade-
rent a morſibus ſ̃pentis inferni ⁊c̃. Moralit̃
ſic ꝑ ſcripturarũ impletõnem patꝫ nr̃a reſurre-
ctio ſpũalis. Tota ꝑfectio ſcripture conſiſtit in
obſ̃uantia decẽ p̃ceptorũ legis. Si g̊ ſ̃uamus
decẽ p̃cepta ſignum eſt vite. Jõ xp̃s Matth.
xix. Si vis ad vitã ingredi ſ̃ua mãdata ⁊c̃.

Dominica in albis. ſ. in octauis paſce. Sermo p̃mus.

Poſt dies octo ite-
rum venit Jeſus. Joh. xx. ca. Ver-
bum ꝓpoſitum ſc̃m intellectum hiſto-
ricum vel lr̃alem loq̃t̃ de aduẽtu xp̃i. ⁊ de appa-
ritõe quã fecit vt cõuerteret thomã ap̃lm incre-
dulum: Ideo ne damnaret̃. chriſtus iterũ poſt
octo dies apparuit ei Hoc dicit thema Poſt octo

dies τc. Scđm ꝟo intellectum myſticū τ ſpūa lem thema loquitur de aduentu chriſti in aiam ad iuſtificādum eam de peccato. τ ad dandum gratiam ſibi τ benedictōnem. τ iſtos duos in/tellectus volo nunc declarare in pſenti ſermōe ¶ Iuxta pmū intellectū litteralē dicaꝛ hiſtoria euangelij litteraliꝛ. Nota inſufflauit dicens. Accipite ſpiritumſanctū. Anhelitus habet du as conditōnes. quia eſt calidus τ humidus. Ꝭ duo dat ſpūſſanctus. Primo dat caliditatem amoris τ deuotōnis. Secūdo dat humiditatez contritōnis τ lachrymarū. Ibi ſunt duo effect⁹ ſpūſſancti. chriſtus ꝟo inſufflauit. innuens ꝙ ſpūſſanctus non ſolū procedit a patre. ſed etiāz ab ipō. dans apoſtol' τ pſbyteris poteſtatez re/mittendi peccata dicens. Quoꝝ remiſeritꝭ pec cata τc. Ex iſta chriſti commiſſione ſacerdotes poſſunt remittere peccata inſtrumentaliꝛ. quia xp̄s remittit pncipaliter. In iſta xp̄i apparitiōe Thomas nō erat cum alijs diſcipulis. qui dixe runt Thome. Vidimus dn̄m. Qui reſpōdit di cens. Niſi videro in manib⁹ τc. Ac ſi vellet di/cere. reſurget ipē nūc. Certe nō credo. quia cuz pepēdit adhuc viuus in cruce. τ iudei dicebāt ſibi. Si rex iſrael es τc. τ offerebāt ſibi cōuerſio nem ſuam nō potuit deſcendere de cruce Quō ergo mortuus potuit exire de clauſo monumē to τ cuſtodito. Dico vobis ꝙ niſi videro τc. Ecce quomō Thomas erat dubius τ min⁹ cre dens. intātū ꝙ ſi i incredentia tali fuiſſet mor/tuus fuiſſet ꝑpetuo damnatus. Cogito ego et vobis hoc dico. fortaſſis ꝙ ꝑ totam hebdoma dam apoſtoli laborauerūt ad ipm̄ cōuertendū Etiaz ꝟgo Maria τ Magdalena. τ Thomas verecūdabaꝛ forte coram ꝟgine maria negare ſed retro forte dicebat. nunq̄d mr̄ dicēt vnū mē dacium ꝓ filio ſuo. videns xp̄us ꝙ nec apoſto li nec mater ſua poterāt ipm̄ cōuertere. ipēmet chriſtus miſericordia mot⁹. Poſt octo dies. ſ. a pma apparitōe venit τ ianuis clauſis intrauit dicens. Pax vobis. ¶ Secretum hui⁹ nota ꝙ Ieſus tribus vicibus ſalutauit aplos in euan/gelio hodierno. ad docendū ꝙ omne bonū cō/munitatis ſi debꝫ cōſeruari in bono tres paces debet habere. ¶ Prima inter maiores τ minores ſcꝫ ſupportādo minores τ honorando maiores. Secūda inter maiores τ maiores debꝫ eſſe cō cordia τ charitas. vt in charitate bona intēdāt bonū cōmune. ¶ Tertia pax inter minores τ mi nores. vt inter ſe cōcordent. Ideo dixit tribus vicibus. Pax vobis. Pax vobis. Pax vobis Nota quō potuit xp̄s dicerere thome. Nōne tu es ille qui noluiſti credere meā reſurrectōꝫ Reſpōdit thomas. imo domie ego credo. Tu es deus meus τ domin⁹ meus. O qualem vere cundiā habuit de ſua incredulitate thomas q̄n vidit chriſtū. τ chriſtus vocauit eū dicens. In

fer digitū tuum τc. Et thomas credidit. Dicit hic gloſa Auguſtini ꝙ thomas nolebat tāgere quia iam firmiter credebat ſtatim quādo vidit xp̄m. Sed dicit beatus Gregori⁹ ꝙ xp̄s voluit omnino ꝙ tāgeret loca clauoꝝ. ne de cetero ali quis dubitaret. Et dicebat thomas. credo do/mine. Cui dixit xp̄us. quia vidiſti me Thoma credidiſti τc. non dicit quia tetigiſti. Dico tibi ꝙ beati qui non viderūt τ crediderunt. Patet thema iuxta intellectū hiſtoricū τ lr̄alem. Mō oportet declarare iuxta intellectū myſticum et ſpūalem. Pro quo ſciendū ꝙ duo opera ſunt i ſumma ꝑ que chriſtus venit in creaturā ꝑ gra/tiam. Primo venit ꝑ baptiſmū. Secūdo ꝑ pe nitentiam. Si eñ perdiꝛ chriſtus poſtq̄ȝ venit ꝑ baptiſmū in creaturā. iterū venit ꝑ penitētiā poſt dies octo. Dico pmo ꝙ chriſtus ꝑ gratiaz veit in creaturā ꝑ baptiſmū. quia añ baptiſmū xp̄s non eſt in creatura ꝑ gratiam. imo dico vo bis ꝙ ante baptiſmū creatura eſt habitatio de/monuz. Dic quomō Adā τ Eua ex peccato fa cti ſunt captiui diaboli. Sic quādo duo milites in campo clauſo faciūt duellū τ vnus diᷓ Heu me reddo me tibi: efficiꝛ captiuus alteri⁹ Ita in ter illos duos milites. ſ. adam τ diabolū. clau/ſo in campo paradiſi terreſtris. fuit duellū. vbi Adam fuit victus. τ reddidit ſe diabolo ꝑ con ſenſum. Ideo fuit ipē captiuus cum vxore ſua Et eſt lex talis. ꝙ ſi captiui generēt filios etiam filij ſunt captiui. ita de Adam. Autoritas Eſa. v. Propterea ductus eſt ꝑplus meus. i. genus humanū captiuus. quia nō habuit ſcientiā. Et loquiꝛ ꝓpheta in pſona dei. Nota qꝛ non ha/buit ſcientiā. Quoniā peccatū ade venit ex de/ſiderio ſcientie. quia ſerpens dixit. Eritis ſicut dij ſcientes bonū τ malum. Geñ. ij. Patꝫ ergo ꝙ omēs erant captiui diaboli. Quomō diabo/lus expelliꝛ? Reſpōdeo ꝙ ꝑ baptiſmū. Iō q̄n creatura debꝫ baptiſari nō pmittit ſacerdos ꝙ intret eccl'am quouſq̧ eſt cōiurata ſeu exorciſa ta dicens Exorcizo τc. Exi maledicte diabole. Ex hoc inferꝛ concluſio ꝙ omēs iudei τ infide/les ſunt demoniaci. qꝛ non ſunt exorciſati. Er/go in baptiſmo expelliꝛ. quo expulſo τ munda ta camera venit xp̄us ꝑ gratiā. Ecce pmus ad uentus xp̄i in creaturā. Autoritas. Hic eſt qui venit ꝑ aquam τ ſanguinē ieſus xp̄us. non in a qua ſolum. ſed in aqua τ ſanguie. j. Iohan. v. Nota ꝑ aquam τ ſanguinē. Si dicaꝛ ego fui in baptiſmo multotiēs. τ non vidi ſanguinez ibi? Reſpondeo ꝙ ꝟtute ſanguinis xp̄i baptiſmus habet ꝟtutem τ efficaciā. Aug⁹. Que eſt tanta vis aq̄ vt corpus tangat τ aiam abluat. q̄ſi di/cat ſanguis xp̄i. Sed ecce poſt baptiſmum q̄n peccā⁹ expellim⁹ a nob̄ xp̄um imūditijs pctōꝝ q̄ñ ē porc⁹ vt velit ſtare i luto luxurie τ tūc dia boli porci iferni redeūt ibi τ xp̄s recedit. vt ipē

dicit. Cum immūdus ſpūs exierit ab homie ⁊c̄ Matth. xij. et Lu. xj. Nota ⁊ fiunt nouiſſima homis illius peiora pꝛioribus. Quia peiora ſunt peccata actualia intenſiue q̄ȝ originale peccatū vt dicit ſanctus Tho. iij. pte. q. j. arti. iiij. quia plus habet de ratōne voluntarij. licet originale ſit maius malū extenſiue. Modus iteruȝ expellendi diabolū eſt ꝑ conuerſionē penitentialem. Ecce diuina ꝓuidentia quō ꝓuidit vt per penitentiā humilem ⁊ deuotā ꝯſciētia depureť ⁊ mundeť ⁊ diabolus expellať. Ideo Jacobi iiij. Reſiſtite diabolo ⁊ fugiet a vobis. Jdō dicit thema. Poſt dies octo iterū ⁊c̄. Hi octo dies ſunt opa penitentialia quibus complet iterum venit chriſtus.

¶ Primus dies eſt peccatorū cognitio.
¶ Secundus cordis contritio.
¶ Tertius oris confeſſio.
¶ Quartus vite correctio.
¶ Quintus iniuriarum remiſſio.
¶ Sextus debitorum reſtitutio.
¶ Septimus fame reparatio.
¶ Octauus euchariſtie cōmunio. de his dicit thema. Poſt dies octo iterum venit Jeſus.

Dico p̄mo q̄ p̄mus dies eſt peccatorū cognitio quādo ex claritate diuine gratie homo cognoſcit peccata ſua dicēdo. O miſer ego ſum religioſus ⁊ nō tenui obedientiā. pauptatē nec caſtitatem. nec cerimonias noſtri ordis. in victu ⁊ in veſtitu. ⁊ inclinatōibus ⁊ ſilentio ⁊c̄. Ecce primus. Idem de clericis ⁊ laicis. Et poſſunt dicere poſt recognitōem cū aplo ad Ro. xiij. Nox p̄ceſſit dies aūt appropinq̄uit. ¶ Secūdus dies eſt cordis contritio. Quid valeret cognoſcē g̃uiſſima peccata niſi diſplicerent. hoc eſt contra illos qui gloriānť cū malefecerint ⁊c̄. Oportet ergo poſt cognitōnem peccatorū dolere et flere ex cōtritōne exemplo pueri cadentis in luto q̄ ploràt. q2 deturpauit tunicā ⁊c̄. Sic ⁊ tu q̄ peccatis deturpaſti tunicā tuā nouā innocētie quā pater tuus xp̄s fecerat tibi in baptiſmo. q2 cecidiſti in luto luxurie. vel auaricie vł gule. Ideo debes flere ⁊ accuſare temetipm̄. Juxta illud Prouer. vj. Zelus ⁊ furor viri nō parcet i die vindicte. nec acquieſcet cuiuſcunq̄ p̄cibuſ. nec ſuſcipiet ꝓ redemptione pluria. ¶ Nota Zelus ſicut qui habet pulchrā vxorē vł filiam eſt zelotipus. ⁊ hoc ex nimio amore. Mł tomagis debet eſſe zelotipus de aīa ſua ne tāgať a demonibus vel peccatis. Furor eſt illa reprehenſio quā hō habet de ſe ex contritiōe dicens. O miſer quantū offendi deū ⁊c̄. ¶ Tertius dies ē oris confeſſio. ex quo ꝑſona cognoſcit peccata ⁊ dolet. Ideo ꝓijcianť extra. Sicut ancilla portat vel ꝓijcit ſtercus de camera domi ſui per feneſtram. Iſta ſcopa cū qua ſcopať camera cōſciētie eſt memoria peccatorū. Dauid. Meditat᷑ ſum nocte cū corde meo. ⁊ excitabar ⁊ ſcopebā ſpūm meum. pſ̄. lxxvj. Ideo ꝓijcienda ſunt extra ꝑ feneſtram oris in ſterquilinio cōfeſſionis De iſta cantať mō Hec dies. ſ. confeſſiōis. quā fecit dn̄s exultemus ⁊ letemur in ea. Confeſſio dicić dies ꝓpter claritatem gratie dei. Et dicić dies domi. q2 xp̄s ordinauit confeſſioneȝ. Quidam heretici dixerūt q̄ xp̄us nō ordinauit confeſſionem. ſed Jacobus cū dicit. Confitemi alterutrū peccata veſtra. Jaco. v. Sed hoc eſt error. quia nec Jacobus nec beatus Petrus poterant ordinare aliquod ſacramentū. ſ3 chriſtuſ ordinauit ſeptem ſacramēta. ſed Jacobus recitat iſtud. Quia dicit ſanctus Tho. in. iij. parte q. lxiiij. arti. ij. ad tertiū. q̄ apoſtoli ⁊ eoruȝ ſucceſſores ſunt vicarij dei quantum ad regimē eccleſie cōſtituti ꝑ fidem ⁊ fidei ſacramenta. Vn̄ ſicut non licet eis cōſtituere aliam eccleſiaȝ. ita nō licet eis tradere aliā fidem. neq̄ȝ inſtituere alia ſacramēta. ſed ꝑ ſacramenta q̄ de latere chriſti pendentis in cruce fluxerūt. dicić eſſe fabricata eccleſia xp̄i. ⁊ in corpe articuli dicit. q̄ ſolꝰ deus eſt ſacramentorū inſtitutor. ⁊ admōet ad hoc q̄ xp̄us ordinauit. Ecce quare dicit. Hec dies quam fecit dn̄s. quia ordinauit cōfeſſiōeȝ Exultemus ⁊ letemur in ea. Quia poſt confeſſionem homo remanet letus valde. quia remanet deoneratus ab onere peccatorū. ¶ Quartuſ dies eſt vite correctio. facta cōfeſſione oportet corrigere ⁊ emēdare vitā ſuam ꝑ deuotas oratiōes. ⁊ vtile eſt cuilibet mane ⁊ ſero cogitare q̄ videtis xp̄m in cathedra ſue maieſtatis iratuȝ cōtra vos. Item de ꝟgine Maria. Iteȝ caſtigare carnem occaſione cuius fiūt oīa peccata ꝑ ieiunia vel ciliciū vel diſciplinā. Item facere elemoſynas aliq̄s maxime in domica quādo venietis ad miſſam cogitādo. mō ego vado ad petendum elynam a deo. ideo vt optimā habeam elynam dabo etiā elynam corrigēdo vitā. quia ſi ante eratis ſupbus. vanus. de cetero humilis emini. ⁊ ſic de alijs peccatis. De iſto die dicit apoſtolus. In die. ſ. correctōnis vite. honeſte ambulemus. nō in comeſatōnibus ⁊ ebrietatibus. Ad Roma. xiij. ¶ Quintus dies eſt iniuriarū remiſſio. ſ. q̄ velitis remittere iniurias inimicis. ⁊ nolle recipe vindictam. ſed amore Jeſu pcere. dicendo deo. dn̄e talis iniuriam mihi intulit. ſ3 domie maiores iniurias ego feci vob. Ideo ne vos recipiatis vindictā de me. nolo recipere vindictā. ſed amore veſtri totū remitto. De iſto die dicit xp̄us Si quis ambulauerit in die non offendit. quia lucem huius mūdi videt Si autē ambulauerit in nocte offendit. q̄a lux non eſt in eo. Johā. xj. Offendit. ſ. cadendo in infernum. quia lux dei. ſ. pax ⁊ amicitia non eſt in eo. Quia quando ille qui non remittit moritur. aīa que vellet celū ex naturali deſiderio

aſcendere. tunc offendit ⁊ cadit in infernum.
Sext⁹ dies ē debitorū reſtitutio. ſ. ꝙ quilibꝫ q̄
habet pulchram domū vel caſſeam debet reſpi
cere ſi eſt aliquid ibi de furto. rapina. deceptōe
retentōe iniuſta. aut inuentōe ⁊ reſtituere. Be-
nedicta eſt dies talis reſtitutōnis. de qua dicit
ſcriptura. In die em̄ bona venimus ad te. j. Re
gum. xxv. Septimus dies eſt fame reparatio
Multi ſunt qui non furantur bona nec pecuni-
as. ⁊ tamen furant̄ plus. ſ. bonam famā. que va
let plus. Prouerb. xxij. Melius eſt nomen bo
num ꝙ̄ diuitie multe. Fama em̄ bona nobis ne
ceſſaria eſt. ꝓpter nos ⁊ ꝓpter alios. Propter
nos. quia eſt p̄cipuum bonum inter exteriora
bona. quia facit idoneum ad officia humana. ⁊
ꝯſeruat a peccatis. Et ꝓpter alios ne ſcandali-
ſentur ⁊ malū exemplum ſumant ad peccandū
vt dicit ſanctus Tho. in de verita. q. iij. arti. ij.
⁊ ſcđe ſcđe. q. lxxiij. arti. ij. Sic ei fur tenet̄ ad re
ſtitutōnem. ſic qui furat̄ famam ꝓximi ex mali
cia. etiam ſi ſit verum quod dixit. ſed erat ſecre
tum. tenet̄ ad reparatōnem fame. al's non pote-
rit intrare padiſum. Sed queritis quomō re-
ſtituetur? Reſpondeo ꝙ coram omibus coram
q̄bus fuiſtis male locutus tenemi reuocare di-
cendo ꝙ non credant. q᷑ malicioſe locuti fuiſti.
⁊ ſi ille qui eſt diffamatus ſcit hoc. oportꝫ etiaꝫ
ab eo petere veniam. al's nō oportet. De iſto vi
de ad longum ſanctum Tho. ſcđa ſcđe. q. lxxiij
ſcꝫ ꝑ totū. Multi damnant̄ ex his diffamatōi
bus. quia v̄bum tranſit. deinde nō curāt nec cō
fitent̄. nec iñ faciunt ſibi conſciam. De iſto die
dicit dauid tropologice. Ordinatōe tua pſeue
rat dies. pš. cxviij. Nota pſeuerat itātum. ꝙ ſi
in hoc mūdo nō reſtituit famam. vel q᷑ non ha-
bet oportunitatē ⁊ morit̄ cum contritōe ⁊ pro-
poſito petendi veniam. anima interdum redit
de alio mūdo ad petendum veniā. Unde nota
ꝙ erant duo qui quendā diffamauerūt. ⁊ diffa
matus ⁊ vnus diffamās adhuc viuūt. ⁊ vn⁹ dif
famator obijt. ⁊ ſtetit ꝑ aliquod tpus in purga
torio. ⁊ cum exiuit credidit ſtati ire ad padiſuꝫ.
⁊ dixit deus. non intrab. q᷑ p̄mo habes facē re
ſtitutōnem fame illius. Et ego ſcio iſtud eſſe ve
rum ꝙ aīa redijt. q᷑ ego ip̄e fui ꝑ ip̄m diffama
tus. ⁊ a me veniā petiuit. Nam oia fuiunt tibi.
q᷑ non ſolū boni xp̄iani fuiunt xp̄o. ſed etiā bo
na fama. Nam ſi p̄dicator vel ſacerdos ſit male
fame nihil appreciat̄. Ideo bona fama multum
fuit xp̄o. Octauus dies eſt eucharistie cōmu
nio. poſtq̄ em̄ pſona cognoſcit peccata ſua ⁊ cō
teritur. confitet̄. corrigit vitam ſuā. remiſit iniu
rias. reſtituit debita. reparauit famam. ⁊ finali
ter communicat deuote. tunc verificat̄ thema.
Poſt dies octo. i. ꝑ octo opa penitentialia p̄di
cta interim venit ieſus. De iſto die dicit dauid
Melior eſt dies vna in atrijs tuis. i. in eccleſijs
vbi eſt cōmunicandū. ſuꝑ milia. Ergo poſt di-
es octo iterū venit ieſus ⁊c.

De eadem Sermo ſecundus.

Pax vobis. pax
vobis. pax vobis. Joh. xx. Thema
ꝓpoſitum colligit̄ ex ſancto euange-
lio huius domice. In quo dixit xp̄us apoſtol'
ter Pax vob. Primo conſolando eos. q᷑ quā-
do apparuit eis timuerunt valde. vt habet̄ Lu
ce. xxiiij. Tunc ꝯſolando eos dixit. Pax vob
ego ſum nolite timere. Secūdo dixit eis. Pax
vobis exaltando eos faciēdo eos ſuos legatos
dicens Pax vob. ſicut miſit me pat' ⁊ ego mit-
to vos. Tertio dixit eis. Pax vobis ad firman
dum eos. Nam q̄dam eorū non erant bñ firmi in
credentia. ideo dixit eis. Pax vob. beati q̄ non
viderunt ⁊ crediderūt. Ecce vnde colligit̄ the-
ma. Et q᷑ xp̄s ter dixit Pax vob. innuit̄ ꝙ tri
plex pax eſt nobis neceſſaria in hoc mūdo ſi vo
lumus venire ad patrem glie.

Prima eſt pax interior. ſ. cum ſeip̄o.
Secūda pax exterior. ſ. cum ꝓximo.
Tertia pax ſuꝑior. ſ. cum deo.
Et ꝑ qualibet dicit thema Pax vobis ⁊c.

Dico p̄mo ꝙ p̄ma pax nobis in hoc mđo ne-
ceſſaria eſt pax interior. ſ. cū ſeip̄o. Si dicat̄. et
quis habet guerraꝫ cū ſeip̄o? Reſpōdeo ꝙ om
nes Unde guerra natural' eſt in quolibet hoie.
ſcꝫ inter corpus ⁊ ſpūm. ſiue inter carnem ⁊ ani
mam. quia quicquid placet vni diſplicet alteri
Anima em̄ de ſua natura ſꝑ vellet contempla-
ri deum. quia eſt ſubſtātia ſpūalis vt angelus.
Sed caro q᷑ de terra eſt. vt dicit̄ Gen̄. ij. For/
mauit deus homiem de limo terre. ⁊ inſpirauit
in faciem eius ſpiraculū vite. Ideo trahit aīaꝫ
⁊ inclinat ad terram ad uilitates ⁊ corruptōes.
Anima trahit ſurſuꝫ ⁊ caro deorſuꝫ. Ecce guer
ra in homie. Uultis iſtam guerrā bñ intellige-
re cogitate. ille qui torturat̄ in quali guerra eſt
⁊ tribulatōe qñ ſurſum trahit̄ corda. deorſuꝫ la
pide. nonne videt̄ vobis ꝙ eſt ibi guerra. Tal'
guerra eſt in quolibet homie q̄ trahit̄ ſurſū cor
da conditōnis naturalis anime. deorſuꝫ v̄o pō
dere carnis ad terrena inclinantis. Ecce guer
ra in ſcriptura. Corpus quod corrumpit̄ agḡ/
uat animā. ⁊ terrena inhabitatō dep̄mit ſenſuꝫ
multa cogitantem. Sap̄. ix. Uerbi gratia. Si i
cipitis orare anima aſcendit cōtemplando. Sꝫ
ſtatim corpus trahit eam inferius ad cogitādū
de coquina vel de taberna. Ideo dicit. dep̄mit
ſenſum. i. ſpūm multa cogitanteꝫ. De iſta guer
ra dicit apoſtolus. Caro concupiſcit aduerſus
ſpūm. ſpūs autē aduerſus carneꝫ. Hec em̄ ſibi-
inuicem aduerſant̄. vt non quecūqꝫ vultis illa
faciatis. Ad Gal'. v. Modo videamus ⁊ reſpi
ciamus nos in iſta tam forti guerra quomō fiet

pax. Dico ꝙ vno duoꝝ modoꝝ. vel ꝙ anima
ſubijciat̃ corpori. Iſte modus eſt malus repro=
batus ⁊ indecens. ac ſi domina domus nobilis
⁊ prudẽs ſubijceret̃ captiue fatue cũ qua habe
ret guerram. talis domus nõ eſſet bñ ordinata.
Sic in domo corpis nobilis domina ⁊ prudẽs
filia creatoris eſt anima. ancilla ⁊ fatua de ſe et
fetida ⁊ immũda eſt caro. O q̃ȝ fetida eſt caro.
q̄libet qui aduertit bñ ſcit. licet plures mõ late
at. publicabit̃ tamen finaliter. Nota de domi=
cella pariſienſi q̄ noluit deponere cornua de ca=
pite ꝓpter ammonitõnem mariti. q̄ tandem de
poſuit ſibi violenter. ⁊ tunc apparuit caput ſca=
bioſum ita ꝛc̃. Ideo nõ eſſet bona pax ſi anima
ſubijceret̃ carni. Bern̄. Non decet dñam ancil
lari. nec ancillam dominari. Alius modus fa=
ciendi iſtam paceȝ eſt ꝙ ancilla. ſ. caro humilie=
tur ⁊ ſubijciat̃ domine. ſ. anime. Et h̄ fit per pe
nitentiam. Ecce quare eſt neceſſaria penitẽtia.
Quia ſicut equus pinguis ⁊ laſciuiẽs humilia
tur quando ſibi amouet̃ annona. Ita ⁊ corpuſ
amouendo ſibi annonã ꝛc̃. Iſto modo ancilla
ſubijcit̃ domie. Et hoc mõ ſancti patres noſtri
Domicus. ſanctus Thomas. ⁊ ſanc⁹ Petrus
Franciſcus. Bñdictus. Bernardus. Auguſti=
nus ꝛc̃. ſubijciebant carnem anime. ⁊ habebãt
pacem ſecum. Et hunc modũ ponit Aug⁹. di.
Carnem veſtraȝ domate ieiunijs ⁊ abſtinentia
eſce ⁊ potus q̄tum valitudo ꝑmittit. Nota do=
mate nõ dicit occidite. Ideo diſcrete fiat abſti=
nentia. Ideo dicit notant̃ aug⁹. q̄tum valitu/
do ꝑmittit. Quilibet ſcit quantũ poteſt porta=
re animal ſuum. nec vltra ſibi imponit. quia ꝑ=
deret animal. Idem de corpe. q̄libet debet co=
gitare ⁊ attendere fortitudinẽ ſuam ⁊ longitu=
dinem vie. ſ. quantũ poteſt viuere ꝛc̃. De iſta
pace dicit ſacra ſcriptura. Pacem habeat tab=
naculum tuum ⁊ viſitans ſpeciem tuã non pec
cabis. Job. v. Et conſequent̃ dicit idem Job.
Et ſcies q̄m multiplex erit ſemen tuũ. ⁊ ꝓgeni=
es tua q̄ſi herba terre Ingredieris in abundan
tia ſepulchrum. ſicut infert̃ aceruus tritici in tẽ
pore ſuo. Ecce hoc vt inueſtigauim⁹ ita eſt. qd̄
auditum mente ꝑtracta ꝛc̃. Nota tabernaculũ
tuum. i. ꝑſonam tuam. Et viſitans ſpeciẽ tuam
ſcȝ aiam. non peccabis. ſ. defendendo ꝑteȝ ani=
me. Sed oppoſitũ faciũt multi. q̄ in iſta guerra
fouent ⁊ iuuant carnem ꝯ animã. Nota ad h̄
ſimilitudinem de illo rege qui habebat filiã val
de dilectam ſibi. Qui volens ire vltra mare ad
viſitandũ loca ſancta. cõmiſit filiam ſuã vni mi
liti ꝓmittens ſibi facere magnuȝ honorẽ ſi filie
ſue ſuiret bene ⁊ ipſam cuſtodiret. q̄ dedit etiaȝ
ſibi ancillã ſuitricẽ. Poſt receſſum regꝭ miles
adamauit ancillaȝ intantũ ꝙ non curabat de fi
lia. imo ibat nuda diſcalciata ⁊ impulſa ꝛc̃. Et
flens dicebat militi. Nunq̄d ego filia regis ſuȝ

quomõ h̄ faceȝ? Ad quam dicebat ancilla. Si
vis diligi a milite ꝯſentias ſibi corpus tuũ. que
omnino ꝯdicebat. ſed finaliter victa tedio ꝯſen
ſit ſibi. Sed qñ venit rex pater eius ⁊ ipm̄ mili
tem ancillã ⁊ filiam meretricem ꝓiecit in ignem
ad comburendũ. Rex iſte eſt dñs ieſus chriſt⁹.
Apocal. xix. Rex regum ⁊ dñs dominantium
Filia huius regis eſt aĩa. quia in anima nihil
agunt parentes. ſed ſolus deus creat ipſam ad
imaginem ſuã cum tanta pulchritudine ꝙ mirꝫ
eſt ꝛc̃. Ancilla eſt caro. Rex autẽ ieſus trãſfre=
tauit in die aſcenſionis ad illam hierl̃m que ſur
ſuȝ eſt. Ad Gal. iiij. Miles cui deus cõmiſit fi
liam ſuam. ſ. aiam. eſt q̄libet noſtrũ. cui dic̃ de⁹
Cuſtodi temetipm̄ ⁊ animã tuã ſollicite. Deut.
iiij. Sed ſic adamatis ancillam. i. carnem. qꝛ ꝓ
ipſa paratis magnas eſcas gallinas ꝛc̃. qꝛ illud
non eſt cibus anime. Itẽ expenditis in veſtib⁹
totum ꝓ ancilla dimittendo filiam nudaȝ. quia
veſtes anime ſunt ꝟtutes. Item paratis bonũ
lectum ꝓ ancilla. non curando filiaȝ. quia lecti
anime ſunt xp̄i vulnera. vbi contemplãdo qui=
eſcit. Idem de equis ſcutiferis ⁊ alijs. Et filia
regis eſurit. qꝛ cibi eius ſunt ꝟba dei. miſſe. ſer
mones. Matth. iiij. Non in ſolo pane viuit hõ.
ſed in omni ꝟbo quod ꝓcedit ab ore dei Et mo
ritur fame. finaliter ancilla dicit aĩe vt cõſen=
tiat. ⁊ victa tedio conſentit. ⁊ ſimul faciũt mul=
ta mala ⁊ peccata. Sed qñ venit xp̄s. ſ. in iudi=
cio ꝑticulari vel vniuerſali q̄d faciet rex? Dico
ꝙ totum ſimul ꝓijciet in infernũ. qꝛ tal' pax mł
tum diſplicet deo. Juxta illud dauid in ꝑſona
dei. Zelaui ſup iniquos pacẽ peccatoꝝ. ſ. hoĩs
cuȝ ancilla ⁊ filia quã corrupit. vidẽs. pſ̄. lxxij.
Non eſt reſpectus. ſ. miſericordie nec firmamẽ=
tum in plaga eoꝝ. quia in eternum ardebunt.
Ideo neceſſaria eſt interior pax. vt caro ſbijcia
tur anime. De qua dicit thema. Secũda pax
neceſſaria ad ſaluatõnem eſt pax exterior. ſ. cuȝ
proximo. Primo debet habere pacem dñi cũ va
ſallis ipſos defendendo. ⁊ nihil aliud ꝑter ſuos
redditus ab eis recipiendo. ⁊ in pace ⁊ iuſticia
eos cõſeruando. Et vaſalli cũ domis eis obe/
diendo. ⁊ fidelitatẽ ſuando. Itẽ diuites debẽt
habere pacem cum paupibus. ipſis dãdo vł mu
tuando ſine vſura. ⁊ ecõuerſo paupes diuitib⁹
ſuiendo. dietam completam faciendo. al's non
debent recipe ſalariũ. Item debet eſſe pax int̃
ſanos ⁊ infirmos. ſani infirmis ſuiendo ⁊ econ
uerſo. infirmi patient̃ ſuſtinendo. Iteȝ inter vi
rum ⁊ vxorem ſibijnuicẽ fidelitateȝ ſuando. qꝛ
al's non eſt pax. Item inter filios ⁊ parentes ho
norando corde ⁊ ore ⁊ ope iuuando. ⁊ econuer=
ſo ꝑparentes filijs ꝓuidendo. nutriẽdo ⁊ inſtru=
endo. maxime qñ ſunt parui ne iurẽt. ne mẽtiã=
tur. ne furent̃ aliquid. vt ore confiteant̃ ⁊ com=
municent. Item cũ inimicis nolendo vindictã

ſed cõmittere totum deo. Ratio. quia nullꝰ q̃ⷮ-
tũcũ q₃ eſſet audax in palacio regis p̄ſente rege
recipet vindictam. licet dicat in corde. O ſi iſtũ
inuenirem extra. Sic totus mũdus eſt domus
dei. Baruch. iij. O iſrael q̃ magna eſt domus
dei. ⁊ ingens locus poſſeſſionis eius. Et omẽs
ſumus infra ſuum palaciũ ⁊ in p̄ſentia ſua. Jõ
in hoc mundo debemus habere pacẽ cũ inimi-
cis. Sed quãdo inuenis inimicũ tuũ extra. ſ. in
inferno. tunc audacter recipias vindictã. quia
tunc incipiet tp̄us rixe. Sed modo dimitte to-
tum. ⁊ non aufer ei v̓bum. ſed ei loqui debes ⁊
ſalutare ⁊c̃. Jtem habere pacẽ cum omibus ni
chil ab eis recipiendo nec etiã fructus. Rõ. qꝛ
non placet patri ex q̃ dedit partem filijs. q̢ vnꝰ
recipiat p̄tem alterius. Sic deus diuiſit oĩa bo
na huius mũdi. ⁊ vni dedit multũ. alteri parũ.
vt ſibi placet. Jdeo ſitis contẽti. qꝛ ipe diuiſit ⁊
p̄cepit non tangere p̄tem alterius. Jõ furtum
eſt peccatũ mortale. qꝛ eſt contra ordinatõ₃ dei
Jdeo ap̄lus ad Eph. iiij. Qui furabaẗ iam nõ
fureẗ. magis aũt laboret manibus qđ bonũ eſt
vt habeat vnde tribuat neceſſitatẽ patiẽti. Jtẽ
non diffamare aliũ. de iſta dicit ſcriptura ſacta
Solliciti ſuare vnitatem ſp̄us in vinculo pac!
vnum corpus ⁊ vnus ſp̄us. ſicuti vocati eſtis
vna ſpe vocatõnis veſtre. Ad Eph. iiij. Nota
ſolliciti non dicit diſpoſiti. Quidã ſunt diſpoſi
ti ad faciendum pacem cũ p̱ximo. ſed non ſunt
ſolliciti dicendo ſi petat veniã. ⁊ facit emenda₃
vel ſi aliq̃s dñs interponat ſe vel p̄latus amo/
re ſui parca₃. al's non. Tales diſpoſiti ſunt ꝫ nõ
ſolliciti. qꝛ non curãt de pace. O q̃tum bonum
p̱dit talis. Sic qñ anima talis venit coram xp̄o
ad iudicium. ⁊ xp̄s oſtendit ſibi vulnera dicẽs.
Ecce quid feci p̱ te. videamus q̃d tu feciſti pro
me. Si vellet dicere aima. Dñe remiſi mortem
patris ⁊c̃. Et xp̄s amore cuius ⁊c̃. Jõ qñ aliq̃ſ
dñs dicit alicui homi. amore mei faciatis pacẽ.
quia ego do vobis ⁊c̃. Debet talis reſpondere
Plus volo ego remittere ſibi amore xp̄i q̃ ve/
ſtri. quia conſequi ſuum regnum ex hoc volo.
quod non poſſetis michi dare ſed xp̄s. Jõ non
amore veſtri. ſed amore domi noſtri ieſu chriſti
ego remitto ⁊ facio pacẽ. Et tali aie dicet xp̄s i
iudicio. Euge ſue bõe ⁊ fideł. qꝛ i pauca fuiſti ſi
delꝰ ſup̱ m'lta te ꝯſtituã. intra in gaudiũ dñi tui.
Math. xxv. Jdeo Dauid cõcordans cũ apo
ſtolo p̄s. xxxiij. dicit. Quis eſt homo q̃ vult vi-
tam. ſ. eternam ⁊c̃. Reſpondet ipemet dicens.
Jnquire pacem ⁊ p̱ſequere eam. Ecce ſollicitu
do. non expectes q̢ inimicus veniat ad te. vel
q̢ aliquis dñs te roget. ⁊ p̱ſequere eam. Conti
nue quere pacem quouſq₃ habeaẗ. Nota vnu₃
corpus. ſ. xp̄ianitatis. in quo multa ſunt mẽbra
Caput eſt chriſtus. Ad Eph. iiij. Oculi ſunt cõ
templatiui. aures ſunt iudices tempales ⁊ con
feſſores. Nares ſunt deuoti ſentientes odorem
xp̄i v̓tutum ⁊ ſanctorũ. Os quantũ ad officiũ
loquendi ſunt p̄dicatores. q̃tum ad officiũ co-
medendi ſunt ſacerdotes qui recipiũt eſcas cor
poris ⁊ ſanguinis domini ieſu chriſti. Brachia
ſunt milites. Vterus burgenſes ⁊ diuites. Ti-
bie ſunt ipi laboratores qui portãt onus. Au/
ctoritas Ad Roma. xij. Sicut in vno corpore
multa membra habemus. omnia autẽ membra
non eundem actũ habent. ita multi vnum cor-
pus ſumus in xp̄o. ſinguli autẽ alter alterꝰ mẽ
bra ⁊c̃. Et q̃diu membra corpis ſunt coniũcta
⁊ vnita ibi manet ſp̄us. ſecus quãdo ſunt diui-
ſa. Jſta eſt ratio quare omẽs eſſe debemus vni
ti. quia ſic manet in nobis ſpiritꝰ qui viuificat.
Jdeo ſi volumus ad pacem glorie p̱uenire ha-
beamus hic pacem. Quoniã deus in paradiſo
nõ vult aliquem brigoſum. imo ſi aliquis vellet
intrare diceret nolo. quia tu poneres ꝫ guerrã
Jdeo apoſtolus ad Hebre. xij. Pacem ſequa/
mini cum omibus ⁊ ſanctimoniã ſine qua nemo
videbit deum. Tertia pax nobis neceſſaria eſt
pax ſupior. ſ. cum deo. que pax eſt fienda et ha-
benda ad inſtar vaſallorũ qui habent pacẽ cu₃
domio ſi ſunt ſibi obedientes. Jdem de nobis
erga deum ſuando ſua p̄cepta. Et ſicut prima
pax habeẗ p̱ penitentiam. ſecũda p̱ amicitiam.
ſic hec tertia habeẗ p̱ obedientiam. Autoritas
Acquieſce ei ⁊ habeto pacem cum eo. ⁊ per hec
habebis fructus optimos. Job. xxij. Acq̃eſcit
homo corde p̱ fidelitatem deo non frangẽdo iu
ramẽtum quod facimus in baptiſmo. Hic mo-
dum. Frangiẗ autẽ fides huius homagij quã-
do homo recurrit ad diuinos ⁊c̃. vt p̱ditor. qꝛ
in ſuis neceſſitatibus nõ debet recurrere ad di-
uinos. Pax autẽ ſeruaẗ quãdo homo tenet fi/
delitatem p̱miſſam ſibi. Secũdo ore loquendo
de eo cum honore ⁊ reuerentia. Cõtra hanc fa-
ciunt iuratores ⁊ blaſphemi. quãdo emẽdo vł
vendẽdo iurant falſe. Jdeo ipe defendit ſemit
tendo lapides ⁊ tempeſtates. ⁊ quando credit
is colligere bladũ ⁊ vinu₃. nihil eſt ⁊c̃. quia ip-
ſe vaſtat totum. Jdeo nõ debetis iurare. ſed p̱
aduerbia affirmare. Tertio habetur pax cum
deo in ope ſoluẽdo ſibi redditus. al's vaſalli nõ
haberent pacem cum domis ſuis. Deus aute₃
ſibi retinuit redditus de fructibus decimas et
p̄micias. ideo ſoluere debetis. Jtem de tempo
re quod currit p̱ ſeptem dies retinuit ſibi vnam
diem. ſ. dominicã. Jdeo ſoluere debetis. nõ tã
gere partem ſuã faciendo aliquod opus tempo
rale ⁊c̃. ſed ſp̄uale audire miſſam cũ ſilentio ſer
moneſ ⁊c̃. Et dicit q̢ p̱ hoc habebis fructꝰ opti
mos. boni fructus ſunt abundantia bonorum
temporaliũ qui danẗ a deo. Meliores fructus
ſunt bona ſp̄ualia. ſ. remiſſio peccatorũ. gratia
dei. ſanctitas. ⁊ hmõi. ſed optimi fructus ſunt

fructus glorie. qui danẽ illis qui habent eum. Jdeo Dauid. Fiat pax in virtute tua. ⁊ abundantia in turribus tuis. ſ. vt ſimus ſibi obediẽtes. quia iſta eſt virtus ſua.

De eadem domica Sermo tertius.

Venit ianuis clauſis. ⁊ ſtetit in medio. Johis. xx. Sermo noſter erit de gloria corporis domini noſtri ieſu chriſti poſt reſurrectõem. Materia erit alta in theologia. Sed ſalutetur ꝟgo Maria ⁊c̃. Pro huius verbi declaratõe ⁊ materie ꝑdicande introductõne ſciendum eſt ꝙ cõmunis doctrina eſt theologie ꝙ domin⁹ noſter Jeſus xp̃us diuerſimode habuit ⁊ recepit gloriam anime ⁊ corporis. quia in vno tempe recepit gloriam anime. ⁊ in alio gloriam corporis. Jn conceptõne em̃ quãdo virgo Maria dixit angelo. Ecce ancilla domi fiat mihi ſm̃ ꝟbum tuum. in vltimo verbo tuũ aĩa chriſti tunc habuit ⁊ recepit tantã gloriam a deo quantam habet nunc in celo. Ratio. quia anima xp̃i ex vnione diuinitatis habuit ⁊ recepit ineſtimabilem claritatem gratie ⁊ glorie. Sicut ſi criſtallũ vniretur ſoli. maximam in ſe recipet claritatẽ. Jta de anima xp̃i cum diuinitate vnita. Jdeo Johannes dicit. Vidimus gloriam ei⁹. gloriã q̃ſi vnigeniti a patre. Joh. j. Videbant gloriã anime xp̃i intellectualiter. quia ꝑ opera xp̃i miraculoſa videbant in xp̃o diuinitatem. Sed corpus chriſti nõ fuit glorioſum quãdo fuit formatum. licet eſſet ſanctũ ⁊ purum. imo fuit paſſibile ⁊ mortale vſ ad reſurrectonem ꝓ noſtra redemptõne. quia aliter non fuiſſet paſſibile. idõ voluit ꝙ eius corpus non haberet gloriam vſ ꝙ poſt reſurrectõnem. Patet ergo ꝙ diuerſimode xp̃us habuit gloriam in anima ⁊ corpore De gloria corpis Luce. xxiiij. Nonne h̃ oportuit pati chriſtum ⁊ ita ⁊c̃. Gloria autẽ corpori oſtenditur ſubtiliẽ in themate cum dicit Venit ih̃s ianuis clauſis ⁊c̃. Dicit autẽ apoſtolus. j. ad Chorin. xv. ⁊ Gloſe ⁊ doctores etiã ponũt hoc ꝙ gloria corporis glorioſi conſiſtit in quatuor excellentijs. Et omnes oſtenduntẽ in themate.

Prima eſt agilitas vigoroſa. ibi Veit ih̃s.

Scda ſubtilitas ꝟtuoſa. ibi. ianuis clauſis.

Tertia impaſſibilitas rigoroſa. ibi. ſtetit.

Quarta claritas glorioſa. ibi. in medio.

Prima ergo excellentia corporis glorioſi eſt agilitas vigoroſa. quia ſubito. id eſt impceptibili tempe. non autẽ in inſtanti de vno loco ad aliũ ſi ẽ vult mutaẽ. Mag̃ eſt agilitas equorũ currentiũ. maior autẽ volucrum ⁊ auiũ volantium. ⁊ maior ſagittarũ. Et adhuc maior ẽ agilitas ⁊ leuitas ſolis qui ſubito. id eſt impceptibili ſiue paruo tempe tranſit magnum ſpaciũ ſed ꝑ omnibus maior eſt agilitas corporis glorioſi. Ratio. quia ſol in ſuo curſu indiget multis horis. ſed corpus glorioſum ſubito tranſit ⁊ vadit de oriente in occidentẽ nec indiget vna hora. Dicatur quomodo imaginatio ſubito vadit vbi vult. ⁊ in puncto. ſic ⁊ corpus glorioſum ex excellentia agilitatis corporis glorioſi. Et poniẽ ab apoſtolo. j. ad Chori. xv. Sic erit reſurrectio mortuorũ. ſeminaẽ corpus in infirmitate ſurget in virtute. Nota ſeminatur. ſ. in ſepulturã. ſepelire vocat apoſtol⁹ ſeminare. q: ſicut granum ſeminaẽ vt faciat fructum. ita ſeminatur corpus vt reſurgat gl'oſuz. Jſta excellentia corpis glorioſi tangiẽ in themate cum dicitur. Venit ieſus. Et vnde venit: de paradiſo terreſtri. Quoniã doctrina eſt cõmunis ꝙ chriſtus poſt reſurrectõem ſtetit cum ſanctis patribus in ꝑadiſo terreſtri vſ ad diem aſcenſiõis De hoc dicaẽ ratio ⁊ autoritas. Ratio eſt iſta quia ſm̃ ph̃m locus ⁊ locatũ debent ꝓporcionari. ⁊ quia xp̃us poſt reſurrectõnem habuit corpus glorioſum ⁊ impaſſibile. cõueniẽs ergo fuit ꝙ ſtetiſſet in excelſiori loco huius mundi. Jgiẽ venit ih̃s. ſ. de ꝑadiſo terreſtri ad diſcipulos in hieruſalem ſubito. Autoritas Dauid in ꝑſona xp̃i. Si ſumpſero pẽnas meas diluculo. ⁊ habitauero in extremis maris. Etenim illuc man⁹ tua deducet me. ⁊ tenebit me dextera tua Si aſcendero in celum tu illic es. ſi deſcendero ad infernũ ades. Quo ibo a ſpiritu tuo. ⁊ quo a facie tua fugiam ⁊c̃. pſ̃. cxxxviij. Verbũ eſt xp̃i ad deũ patrem de glorioſa ſua reſurrectõe Nota ſi ſumpſero pennas meas. Chriſtus in ſua reſurrectõne recepit duas alas. Dexteram ſcz animã ſanctiſſimam. ⁊ ſiniſtram corpus glorioſum ⁊ impaſſibile. Patet ergo ratõe ⁊ autoritate ꝙ chriſtus poſt ſuam reſurrectõnem ſtetit in ꝑadiſo terreſtri. Jdeo cum dicitur Venit ieſus oſtendiẽ eius agilitas vigoroſa. quia in puncto hoc eſt in paruo ⁊ impceptibili tempore veniebat de tanta diſtantia. Moraliẽ. hanc aũt ꝟtutẽ poſſumus nos habere merito diligẽtie ſpũalis in bonis operibus. verbi gratia Religioſus qui cum diligentia ſeruat ea ad que tenetur hic. talis merito huius virtutis cõſequetur agilitatem corporis poſt diem iudicij. Jdẽ de ꝑſbytero qui cum diligentia dicit officium ſuum. ſurgit ad matutinas. ⁊ cum diligẽtia cõfitetur. ⁊ dicit miſſam ſuam. ⁊ diligenter procurat ſalutem animarũ ⁊c̃. Jdem de laicis qui diligenter officium ſuum qd̃ habent. ſ. officiũ iudicandi vt iudices. aſſeſſores. ꝓcuratores. notarij. non dilatando queſtiones. nec ꝓtrahendo ſentẽtiam. tales merito huius diligentie cõſequentur excellentiam agilitatis. Jdẽ de alijs ſi diligentes ſint in orando mane ⁊ ſero et cum diligentia veniũt ad miſſam in dominica. Jtẽ

confitentur ꝓ tempore. ⁊ cõmunicant cum dili
gentia. ⁊ dant elemoſynam pauperi. vl' dãt cõ=
giarium ſibi ⁊ nõ faciũt ipm̃ expectare. merito
huius conſequent̄ excellentiã agilitatis in die
iudicij. Ideo dicit ſcriptura. Confortami ⁊ agi
te diligent̄. ⁊ erit domin⁹ vobiſcum in bonis. ij.
Paral'. xix. Ibidem. Sit timor domi vobiſcuʒ
⁊ cum diligentia cuncta facite. Per oppoſitum
quãdo homo eſt negligens in opibus ſpũalib⁹
vt religioſus ⁊c̄. vel pſbyter vel Juriſte ⁊c̄. et
laici. licet in die iudicij ſuſcitent̄. tamen corpo/
ra eorũ erunt grauia ⁊ ponderoſa q̄ ad eunduʒ
mediam leucam indigerẽt tota die ibũt vt liga=
ti ⁊c̄. ⁊ hoc ꝓpter eorũ negligentiam quam ha=
buerũt. Ideo dicit ſcriptura Hiere. xlviij. Ma
ledictus qui facit opus dei fraudulenter. ¶ Se
cunda excellentia corporis glorioſi eſt ſbtilitas
ꝟtuoſa. quia nichil eo ſubtilius. Subtilis eſt
aer vel ventus tranſiens per parua foramina.
Subtilior eſt lux que tranſit ꝑ feneſtraʒ vitreã
ꝑ quam non poteſt vẽtus tranſire. Sed adhuc
ſubtilior eſt vox homis vel campana quaʒ vos
auditis in camera. ⁊ ianuis clauſis intrat ibi.
Pre omnibus his ſubtilius eſt corpus glorio=
ſum. Quia licet ſit verum corpus. tanta eſt ta/
men eius ſubtilitas q̄ etiaʒ de caſſide ferrea ex
iret ſi in ea clauderet̄ ſine eius apertura. cum ta
men inde non poſſet exire ventus nec lux nec a=
qua nec vox. Hec excellentia ſubtilitatis poni=
tur. j. ad Chor'. xv. ſic erit reſurrectio mortuo=
rum. ſeminat̄ corpus animale. ſurget corp⁹ ſpi=
rituale. quia habet conditõnes ſpũs. Hoc oſtẽ
ditur de corꝑe chriſti glorioſo cum dicit̄. Janu
is clauſis. ſ. intrauit ad diſcipulos. Hic quõ di
ſcipuli timore iudeorũ erant in cenaculo ianuis
clauſis Joh. xx. Cuʒ fores eſſent clauſe ⁊c̄. Si=
cut enim exiuit vterum ꝟginis ſine fractura. et
exiuit de monumento ſine eius aꝑtura. Ita in=
trauit ad diſcipulos ianuis clauſis. Moralit̄.
iſtam excellentiam ſubtilitatis poſſum⁹ nos ha
bere merito abſtinentie corporal'. ſ. abſtinendo
a nimio cibo ⁊ potu ⁊ a delectatõnibus. q2 per=
ſona abſtinens attenuat̄ ⁊ ſubtiliatur in corpo=
re. O q̄ȝ bonum eſt in hoc mundo attenuari. vt
in die iudicij reſurgamus cũ illa excellentia ſb=
tilitatis. Ideo dicit chriſtus. Attendite vobis
ne grauentur corꝑa veſtra in crapula ⁊ ebrieta
te. Luce. xxj. Per oppoſitum ꝑſone que nolunt
abſtinere a ſuꝑfluitate cibi ⁊ potus deliciarum
nec ieiunant ieiunia eccleſie. in reſurrectione
erunt corpora eorum groſſa. q̄ vix poterunt ſe
mouere. ⁊ cum magna violẽtia aer ꝑmittet eos
tranſire. De illis dicit apoſtolus. Quorũ deus
venter eſt. Ad Philip. iij. quia ſicut deberẽt ſ=
uire deo ſic ſuiunt ventri. Tertia excellẽtia cor
poris glorioſi eſt impaſſibilitas rigoroſa. q2 nõ
poterunt pati de cetero aliquod malum ſeu do

lorem. ⁊ erũt ſemꝑ in etate. xxx. annorũ. in qua
omnes reſurgemus tã ſenes q̄ȝ iuuenes. ac etiã
pueri in vtero matris mortui reſurgent in etate
triginta annorũ nec ſeneſcunt. ⁊ erimus impaſ=
ſibiles. Sicut radius ſolis nõ poteſt ſcindi gla=
dio nec ſubmergi aqua nec cõburi igne nec etiã
coinquinari turpitudie. Sic nec corpus glorio
ſum enſe poteſt ſcindi nec aqua ſubmergi. etiaʒ
ſi deſcenderet in ꝓfundum maris. nec igne po=
teſt comburi. nec etiam ignis inferni poteſt ſibi
nocere ſi vult illuc intrare ad videnduʒ damna
tos nec ignis nec demones poſſunt ſibi nocere.
nec aliqđ facere tediuʒ. nec aliqua immũdicia
poteſt coinquinari. De hoc dicit ſacra ſcriptu=
ra. Sic erit reſurrectio mortuorũ. ſeminat̄ cor=
pus in corruptõne ſurget in icorruptõe. prima
ad Chor'. xv. Hec excellentia oſtendit̄ de chri
ſto cum dicit̄ Stetit. Nos in hoc mũdo nõ ſta=
mus ſed cõtinue fluimus. Sicut aqua cõtinue
fluit ꝑ flumen vſq̄ȝ ad mare. ſic nos omnes con=
tinue vadimus ad mare amare mortis. ij. Re.
xiiij. Omẽs morimur. ⁊ quaſi aque dilabimur
in terram que non reuertentur. Corpus ꝟo glo
rioſum ſtat continue impaſſibiliter. Iđ de cor=
pore xp̃i glorioſo dicit Stetit Autoritas allego
rice. Deus ſtetit in ſynagoga deorũ. id eſt ange
lorum. pſ. lxxxj. Moraliter iſtam excellentiaʒ
impaſſibilitatis poſſumus nos habere. ſ. meri=
to patientie quod aufert ſentimentum doloris
⁊ paſſibilitatis. Nam qui vere eſt patiens non
ſentit iniurias ſicut impatiens qui ſtatim aſcen
dit ala quinta. Si occiditur amicus patientis
dicit. Fecit deus hoc. Sicut dixit Job ſpeculũ
patientie poſt tot iniurias ſibi illatas ab inimi=
cis. Domin⁹ dedit dñs abſtulit. ſicut domino
placuit ita factum eſt. ſit nomen domi benedi=
ctum. Job. j. Patiens ſemꝑ dicit. Deus fecit
hoc ⁊ non talis. quia ſolum fuit miniſter. Ideo
dicit ſcriptura ſacra. Patientia vobis neceſſa=
ria eſt vt voluntatem dei facientes reportet' ꝓ
miſſionem. Ad Hebre. x. Nota promiſſionẽ. ſ.
huius excellentie impaſſibilitatis. Omnia ma=
la pene ſunt a deo. Ideo non impatienter debe
mus ſentire. Mala autem culpe ſunt a nobis.
Per oppoſitum impatientes qui de nihilo ſtati
aſcendunt ala quinta reſurgent in iudicio. non
tamen impaſſibiles ſed paſſibileſ. quia totũ cor
pus erit plenum doloribus a capite vſq̄ȝ ad pe
des. ⁊ nihil corporis erit impaſſibile. ⁊ quilibet
ipſorum dicet. Infelix ego homo quis me libe=
rabit de corpore mortis huius. Ad Roma. vij.
Quarta excellentia corporis glorioſi eſt Clari=
tas glorioſa. Nõ ſolũ corpus erit agile ſubtile ⁊
impaſſibile. imo etiam erit ita clarum quod in
mundo nihil eſt ita clarum nec ſtelle. nec luna.
neq̄ȝ ſol. Clarum eſt vitrum. clarius criſtallum
⁊ adhuc clarior eſt igniſ. ſed ſol eſt clarior. Om

nes doctores dicunt ꝙ ſepties erit clarius ſole
corpus glorioſum. Ex hoc ſequitur ꝙ ſi deꝰ lo=
co ſolis poneret corpus glorioſum magis mun
dum illuminaret ꝗ̄ ſol. Unde ſi nos poſſemus
videre vnum corpus glorioſuꝫ nollemus come
dere nec bib ere ⁊c̄. De iſta excellentia dic̄ ſcri/
ptura ſancta. Sic erit reſurrectio mortuorum.
ſeminat̄ corpus in ignobilitate. ſurget in gloria
ꝑma Ad Chorin. xv. Hec excellentia oſtendit̄
de xp̄i corpe glorioſo cum dicit̄ In medio. Di
cunt aſtrologi ꝙ ſol eſt in medio planetarū.

¶ Primus eſt luna.
¶ Scd̄us mercurius.
¶ Tertius venus.
¶ Quartus eſt ſol.
¶ Quintus eſt mars.
¶ Sextus iupiter.
¶ Septimus ſaturnus.

¶ Sol igit̄ eſt in medio planetarum qui illumi
nat omnes alios planetas. Ita ⁊ chriſtus i me=
dio diſcipulorum. Ideo cum dicit̄ in themate
In medio notatur claritas corporis xp̄i glorio
ſi. Eſt tamen in voluntate corporis xp̄i glorio=
ſi oſtendere ſuaꝫ claritatē quando vult. al's nō
videt̄. Ideo quādo xp̄us apparebat apoſtolis
non videbant ſuam claritatem. De iſta dic̄ ſcri
ptura. Tunc iuſti fulgebunt quaſi ſol in regno
patris eorū. Matth. xiij. Moraliter iſta excel
lentia claritatis habet̄ merito caſtitat̄. Clara ⁊
pulchra eſt ꝑſona caſta. ſiue ſit religioſus ſiue
clericus ⁊c̄. Autoritas. O ꝗ̄ pulchra eſt caſta
generatio cum charitate. al's claritate. Sap. iiij
¶ Nota cum charitate. quia quidam ſunt ca/
ſti cum timore. ſ. diffamatōnis. vt multi religio
ſi. clerici ⁊ mulieres timore ꝑicul. ſed tamen ha
bent deſiderium. Talis caſtitas nihil valet. ſed
quando ſunt caſti amor chriſti dicendo. Sicut
vos domie qui nunꝗ̄ guſtaſtis de illo ⁊c̄. amo
re mei. ſic nec ego volo guſtare amore veſtri.
Talis caſtitas dicit̄ cum charitate eſſe ⁊ deuo=
tione. Per oppoſituꝫ ꝑſona luxurioſa eſt ita vi
lis ⁊ reſurget in iudicio. ſed ita immunda ⁊ feti
da ꝙ ſi modo nos videremus vnum corpus ta
le. ſtatim moreremur. ¶ Nota hic miraculuꝫ de
malo quodam homine qui habebat bonā vxo=
rem ⁊ deuotam que inducebat virum ſuum ad
confeſſionem. nec volebat ſe continere a ſuis ri
baldarijs. Ipa tamen continue orabat ꝓ eo di=
cens. Domie ex quo ego non poſſum corrigere
vos dn̄e faciatis ne damnet̄. Accidit ſcl' ꝙ ipſe
veniebat de lupanari adeo mutata eſt facies eꝰ
in turpiſſimam figuram ⁊ horribilem intantuꝫ
ꝙ vxor ianuis clauſis aſcendit ad feneſtram no
lens ſibi aperire. ⁊ omnes de vico fugiebant eꝰ
aſpectum ac ſi demonem viderent. Qui de hoc
admirans tranſiuit ꝑ domum barbitonſoris ⁊
in ſpeculo vidit ſuam horribilem formā ⁊ etiaꝫ
terruit ſeipm̄. qui ſtatim iuit ad curatum vt cō
fiteretur ⁊ curatus fugiebat. Sed ꝑcipiens eū
ad vocē clamoris eſſe ſuum ſubditum eius con
feſſionem audiuit. ⁊ confeſſus recuꝑauit priſti=
nam formam. In hoc oſtendebat̄ qualē faciem
debent habere damnati. intantū ꝙ nullus po/
terit ſuſtinere eorū aſpectuꝫ. Ideo canete a cor
ruptionibus. a concubinis ⁊c̄. de quibꝰ dauid.
Corrupti ſunt ⁊ abominabiles facti ſūt ⁊c̄. pſ̄.
xiij. De iſtis dotibus quatuor vide ſanctū tho
mam ad longū in ꝗrto. di. xliiij.

¶ De eadem domica. Sermo quartus.

Oſtendit eis ma

nus ⁊ latus ⁊c̄. Joh. xx. Hoc v̄bum
dat michi motiuum ⁊ ratōnem predi
candi de quadam materia valde vtili ⁊ deuota
ſcꝫ de quinqꝫ plagis chriſti ſi placet deo erit ma
teria magne conſolatōnis animarū noſtrarum
Sed ꝑmo ſalutetur virgo Maria ⁊c̄. Doctri=
na eſt generał ⁊ certa in ſac̄ theologia. Qd̄ quā
do chriſtus ſurrexit in die reſurrectōis de mor
te ad vitaꝫ glorioſus in corpore ⁊ aīma. voluit
reſurgere cum quinqꝫ plagis quas etiaꝫ retinet
⁊ retinebit eternaliter. Non tamen intelligatis
vos ꝙ chriſtus habeat manꝰ vel pedes ꝑfora=
tos nec latus perforatum ſicut habuit in cruce.
imo ꝑfecte fuit curatus gloria reſurrectōnis ⁊
impaſſibilitatis. De hoc dauid in ꝑſona chri/
ſti dicit. Domine deus clamaui ad te ⁊ ſanaſti
me. Domie eduxiſti ab inferno animam meam
ſanaſti me a deſcendentibus in lacum. pſ̄. xxix
Sed remanſerūt ſigna illarum plagarum ſicut
curato vulnere a ꝑito medico. remanet tamē ſi=
gnum. Sic in chriſto poſt reſurrectōnem remā
ſerunt ſigna plagarum nō cum aliqua defomi
tate ſeu turpitudine. ſed reſplendētia ad inſtar
ſtellarum. ⁊ vulnus lateris ad inſtar medie lu/
ne. ⁊ in eternum retinebit iſta ſigna. Ergo amo
re veſtri queſiui quare ⁊ inueni ſex ratōes con=
firmatas autoritatibus ſacre ſcripture veteris
⁊ noui teſtamēti quare chriſtus vult ſigna pla
garum in ſuo corpe glorioſo retinere. ſcꝫ.

¶ Prima ꝓpter confirmatōꝫ de credentia.
¶ Scd̄a ꝓpter demōſtratōꝫ de beniuolentia.
¶ Tertia ꝓpter cōmendatōꝫ de victoria.
¶ Quarta ꝓpter impetratōꝫ de venia.
¶ Quinta ꝓpter manifeſtatōem de iuſticia.
¶ Sexta ꝓpter informatōnem de penitentia.

Uel ſic ⁊ breuius. Propter fidei confirmatōeꝫ
Beniuolentie demonſtratōnem. Uictorie com
mendatōnem. Uenie impetratōnem. Juſticie
manifeſtatōnem. Penitentie informatōnem.
His ſex rationibus voluit xp̄us reſurgere cuꝫ
ſignis quinqꝫ plagarum. Et de ꝑma loquit̄ the
ma dicens. Oſtendit eis manus ⁊ latus ⁊ etiaꝫ
pedes. Luce vlti. ſcꝫ. Propter confirmatōneꝫ

credentie diſcipulorū incredulorū. Patʒ thema
Dico p̄mo ꝙ p̄ma ratio q̄re xp̄s voluit reſurgē
cū ſignis plagarū fuit ꝓpter ꝯfirmatõeʒ de cre
dentia. vt fides ⁊ credentia eſſet ꝯfirmata ĩ apo
ſtolis ⁊ ꝯſequenter in nob. hoc declaratur ſic.
Inter oēs articulos fidei maioris difficultatis
fuit ad credendū articulus reſurrectiõis q̄ꝫ alij
articuli. Nõ ſolū infideles pagani ⁊ ph̄i nõ po=
tuerūt credere hunc articulū. imo etiā nec apl'i.
Ratio qm̄ regula eſt ph̄ie ꝙ a pura p̄uatõe nõ
eſt regreſſus ad habitū. ſ. naturaleʒ Qm̄ cecus
nullo poſſe naturali põt reduci ad habitū vt vi=
deat. nec ſurdus ad auditum. nec mutus ad lo=
quēdū. Mõ maior p̄uatio que põt eſſe ē mors
qꝛ p ipſam p̄uatur hõ non ſolum viſu vl' auditu
ſed oibus ſenſibus. Si ḡ a p̄uatiõe cecitatis nõ
eſt regreſſus ad habituʒ. multo minus a pura
p̄uatõne oim̄ ſenſuum ⁊c̄. Jõ legit' de apl'o pau
lo in actibus apl'orum. ꝙ p̄dicando iuit in gre=
ciā ad p̄dicandū in ciuitate athenienſi. vbi erat
tunc maximū ſtudiū ph̄oꝝ. qui patient' ⁊ cum
magno ſilentio audiuerunt apl'm. quouſq; ven
tum fuit ad articulum reſurrectõis. tunc q̄dam
dixerūt. Quid vult ſeminator v̄borū h̄ dicere?
Alij v̄o dicebant. nouorū demoniorū videt' an
nunciator eſſe. qꝛ ieſum ⁊ reſurrectõnem annū=
ciabat eis. Act'. xvij. Vñ nõ ſolum ph̄i nõ pote
rant credere xp̄i reſurrectõʒ. imo etiaʒ nec apo
ſtoli ip̄i. Lu. xxiiij. legit'. ꝙ tres marie regreſſe
a monumento nunciarunt apoſtol' quõ chriſt⁹
ſurrexerat a mortuis. Et viſa ſunt añ illos qua
ſi deliramentū v̄ba iſta. ⁊ non credebant illis ĩ=
tantū ꝙ Thomas apl's qui nõ fuit cū alijs apo
ſtolis qñ eis apparuit ieſus qñ dixerūt ſibi apo=
ſtoli. vidimus dñm. Joh̄. xx. Reſpõdit Tho/
mas. Vultis me deludere. niſi videro in mani=
bus eius fixuram clauorum ⁊ mittam digitum
meū in locū clauorū. ⁊ mittam manū meā in la=
tus eius non credam. Qñ erat in cruce. ⁊ iudei
ſibi ꝑmittebant ꝙ conuerterent' ſi deſcenderet
de cruce ⁊ nõ potuit deſcendere. ⁊ ꝙ mõ ſurre=
xerit non credo. Jdeo Mar. vl. Nouiſſime re
cūbētibus duodeci apparuit eis. ⁊ exprobrauit
incredulitatem illorū ⁊ duriciam cordis. quia
his qui viderāt euʒ ſurrexiſſe a mortuis nõ cre
diderant. Nota nouiſſime qꝛ in die aſcenſionis
q̄ fuit apparitio vltima exprobrauit incredulita
tem eorū. qꝛ p̄mo non crediderūt. Dicit Amb.
in li. de v̄ginibus ꝙ v̄go Maria poſtq̄ꝫ xp̄us
ſurrexit ⁊ ſibi apparuit vocauit apl'os ⁊ nuncia
uit eis ꝙ eius filius ſurrexerat. ⁊ noluerunt ſibi
credere. imo dicebant bonū eſt dña corā ea. ſed
retro dicebant. qui vult credere credat. Jõ mõ
reſpondeo ad queſtionē quā multi faciūt in ar=
ticulo reſurrectõnis ⁊ ſurrexit tertia die ⁊c̄. q̄re
addit' ſm̄ ſcripturas ⁊ nõ in alijs articulis fidei
Hic quõ ſancti patres ordinarunt credo in con

cilio niceno ⁊ de alijs articul' fidei gentes crede=
bant ſimplicit' eis. ſed in arti. reſurrectõis addi
derunt ſm̄ ſcripturas ad maiorē confirmatõeʒ
⁊ hunc modū habuerūt de biblia ab apl'o pau=
lo dicente. Tradidi vobis in p̄mis qđ ⁊ accepi
qm̄ ſm̄ ſcripturas xp̄us mortuus eſt ꝓ peccatl
noſtris. ⁊ qꝛ ſepultus eſt ⁊ reſurrexit tertia die
ſm̄ ſcripturas. q. d. non ſolū dico vobis ſm̄ in=
tellectum meū ⁊ credentiam meā ſed ſm̄ ſcp̄tu=
ras. ⁊ qꝛ viſus eſt cephe ⁊ poſt hoc vndecim. ſ.
ad Chor]. xv. Sciens ḡ xp̄us difficultateʒ cre=
dendi huius articuli ꝓpter duritiam ⁊ minus
credentiam diſcipulorū ſuorū voluit reſurgere
⁊ retinere ſigna plagarū ꝓ confirmatõe creden
tie. Jdeo dicit Joh̄es ꝙ apparuit eis dicēs pax
vobis. ⁊ oſtendit eis manus ⁊ latus. quia dixit
credite ego ſum. deinde vocauit Thomā dicēs
Jnfer digitum tuū ⁊c̄. ⁊ Thomas credēdo di=
xit. dñs meus ⁊ deus meus. Non ſolū hoc fuit
confirmatio credentie thome ⁊ aliorū apl'orum
ſed etiam ꝓ confirmatõe noſtra ⁊ oim̄ xp̄iano=
rum qñ audiunt vel legunt totam ꝓbatõnem.
Greg⁹. Plus nob contulit thome incredulitaſ
q̄ꝫ marie credulitas. dum eñ ip̄e vulnera tāgit
carnis. in nobis vulnera ſanat infidelitatis. Ec
ce p̄ma ratio. de iſta Autoritas. Surge ꝓpera
amica mea ⁊ ſponſa mea. veni colūba mea ĩ fo=
raminibus petre in cauerna macerie. Canti. ij.
Nota hec eccl'a vel xp̄ianitas vocat' a xp̄o ami
ca. ſponſa. colūba Primo vocat ip̄am amicam
⁊ bñ. cum ſibi oſtendit maximā amicitiā. nunq̄ꝫ
aliquis tantū fecit ꝓ vxore ſua. Jdo dicit Sur
ge amica mea. ſ. de infidelitate ⁊ minus creden=
tia in quā cecidiſti. qꝛ omnes ꝑdiderāt fidem in
xp̄i paſſione. Deinde vocat eaʒ ſponſam. qꝛ ex
ea generat xp̄us filios. Tertio vocat eā colum=
bam ꝓpter ſimplicitatē gentiū Jn p̄mitiua ec=
cleſia non faciebāt rapinam ⁊c̄. dicit ergo xp̄s
eccl'e. Surge ⁊c̄. Jn foramibus petre illius ſcꝫ
de quo dicit apl'us. Petra aūt erat xp̄s. prima
ad Chor]. x. Jn cauerna macerie Humanitas
eſt paries ſiue maceries. nam ſicut maceries co
operit abſcondita. ſic humanitas diuinitatem
cooperiebat Latus eius dicit' cauerna. quia di
citur Joh̄. xix. vnus militū lancea latus ei⁹ ape
ruit. nõ dicit vulnerauit ſed aperuit. Ecce hec
p̄ma ratio. Moralit' Cogitate hic xp̄i benigni
tatem q̄ amore pauperū voluit reſurgere cuʒ ſi
gnis plagarū. vt citius crederēt. in quo nob de
dit exemplū habēdi pietatē ⁊ compaſſioneʒ de
miſerabilibus ꝑſonis pupill'. viduis ⁊c̄. vt eis
ſubueniam⁹. Vidue ⁊ pupillo nõ nocebitl. ſi le
ſeritis eos vociferabunt' ad me. ⁊ ego exaudiā
clamorem eorū ⁊ indignabit' furor me⁹ ⁊c̄. Ex=
odi. xxij. Scđa ratio eſt ꝓpter demõſtratõnem
beniuolētie quē. ſ. hꝫ erga nos. hoc põt declara
ri q̄dam exꝑientia mūdana de milite diligente

aliquā domicellā amore ei⁹ portat clenodiū ex
auro ad oſtendendū ſuū amorē.⁊ glaꝛ de ea in
tantū q̄ ſi aliq̄s tāgit clenodiū illud ſequiꝛ du=
ellum ⁊c̄. Sic miles xp̄us philocapt⁹ eſt de illa
domicella .ſ.eccl'a ſeu xp̄ianitate. vl' de natura
hūana.n ūq̄₃ aliq̄s hō cū tāto ardore dilexit ali
quā mulierē ſic̄ xp̄s naturā hūanā ꝓ cui⁹ amo=
re recepit clenodiū in veſte humanitatis.ſ.qui=
q₃ vulnera q̄ſi q̄nq₃ ſtellas. q̄ voluit retinē poſt
reſurrectōꝫ. vn̄ ſi aliq̄s interrogaret.dn̄e amo=
re cuius portatis illud clenodiū? Reſpōderet
amore philocapte mee. De h̄ autoritas. Eſa.in
perſona xp̄i dicit. Dixit ſyon dereliquit me do
min⁹.⁊ dn̄s oblitus eſt mei. Rn̄dit xp̄s. Nun=
q̄d obliuiſci pōt mulier infantē ſuū vt non miſe
reaꝛ filio vteri ſui.⁊ ſi illa oblita fuerit.ego tam̄
nunq̄₃ obliuiſcor tui. Ecce in manibus meis de
ſcripſi te.muri tui coram ocul' meis ſp. Eſa.xlix
Nō dixit ſyō. Syō.i.xp̄iana eccl'a ſpeculatiua i
die aſcenſiōis dixit dereliq̄t me dn̄s ⁊ dn̄s obli
tus eſt mei. Cui rn̄dit xp̄s di. Quare dicis hoc
Nunq̄d obliuiſci pōt ml'er infantem ſuum ⁊c̄.
q.d.plus diligo te.ſ.ſpōſam meā q̄₃ maꝛ filiuꝫ.
q₂ ecce in manibus meis deſcripſi te.ſ. calamis
clauorū. Nullus ſuſtineret amore ſue dilecte q̄
nomē ſue dilecte ſcribereꝛ ferro ignito in carne
ſua. Et muri tui.ſ.vulnera.q₂ ſicut muri defen
dunꝛ ville ab inimicis. ſic nos cruce xp̄i defēdi
mur ab inimicis ſcilicet demonib⁹. Moraliꝛ
ſicut xp̄us amore noſtri portat diuiſam.ſic nos
amore ſui debem⁹ portare aliquā diuiſaꝫ. Dic
quō q̄d libet opus pn̄iale eſt diuiſa xp̄i. qui er=
go amore xp̄i ieiunat. ⁊ eſt diſcolorat⁹ diuiſam
xp̄i portat. Idem de illo q̄ portat ciliciū vl' ſe di
ſciplinat. Ideꝫ de hoibus vl' de ml'erib⁹ q̄ amo
re xp̄i dimittunt vanitates ornamentorū. ⁊ va
dunt humiliꝛ. Greg⁹. Euidentiſſimū ſignū re=
ꝓborū eſt ſupbia. ⁊ electorū humilitas. Nam
q̄d illorū quiſq₃ ſupra ſe portat ſub q̄ rege mili
tat declarat. ¶ Tertia rō eſt ꝓpter cōmendatio=
nem victorie de bello q̄d habuit in die veneris
ſancta. vult em̄ q̄ tm̄ negociū nō tradaꝛ obliui
oni.iō retinuit ſigna plagaꝝ.h̄ pōt declarari ꝑ
ꝑabolam de nobili ciuitate ab infidelib⁹ inimi/
cis obſeſſa crudeliter ita q̄ nullū recipiebant ni
ſi ad mortem. Sꝫ venit nobil' fortis miles ⁊ va=
lens q̄ ꝓ liberatōe bellauit cū inimicis. ⁊ finaliꝛ
habuit victoriā.ſed fuit in ꝑlio ḡuiter vulnera
tus. Rex aūt ciuitatis habuit ꝑitiſſimū medi/
cum q̄ poterat ip̄m totaliꝛ curare ne in eo appa=
rerent ſigna plagaꝝ.ſ; miles noluit.imo voluit
q̄ taliꝛ curareꝛ q̄ remanerent ſigna plagarum
ad cōmendatōꝫ victorie. Hec mag̃ ⁊ nobil' ci=
uitas eſt natura hūana q̄ fuit ab illo magno pri
cipe lucifero obſeſſa vltra q̄nq₃ milia annorū.ſ.
ab adam vſq₃ ad xp̄m. intm̄ q̄ neminē recipie=
bat captiuū.ſ; oēs ducebanꝛ ad mortē in infer/
num. Quis eſt hō q̄ viuit ⁊ nō videbit mortem
eruat aiam ſuā de manu inferi. nec poterāt ha=
bere remediū.ſ; venit ille nobil' miles filius vir
ginis marie armatus hūanitate vt poſſꝫ recipe
ictus.q₂ in ſua diuinitate non poterat pati. ⁊ in
die veneris ſancta intrauit ꝑliū ꝯ luciferū.et fi=
naliter liberauit ciuitatē.ſed fuit grauiꝛ vulne=
ratus ꝑ totū corpus. Rex aūt.i. deus pr̄ pote/
rat ip̄m taliꝛ curare q̄ nullū ſignū remaneret i
ſuo corꝑe.ſed xp̄s voluit retinere ſigna quinq₃
plagarū p̄ncipalium in ſignū ⁊ cōmendatōneꝫ
victorie. De h̄ autoritas ⁊ ꝓphia Eſa.lxiij. in
ꝑſona angeloruꝫ dicit. Quis eſt iſte q̄ venit de
edom tinctis veſtib⁹ de boſra.iſte formoſus in
ſtola ſua gradiēs in ml'titudine ꝟtuti ſue Ego
qui loquor iuſticiā ⁊ ꝓpugnator ſum ad ſaluā=
dum. Quare ḡ ⁊c̄. In die aſcenſiōis qn̄ chriſt⁹
aſcendit angeli q̄ erāt in celo vidētes ſig̃ plaga=
rum in xp̄o q̄rebant. Quis eſt iſte q̄ veit d̄ edō
Nō q̄rebant h̄ angeli ex dubitatōe ſ; ex admira
tione.tinctis veſtib⁹.ſ. mēbris humanitati. de
boſra.i.de tribulatōe? Rn̄dit xp̄s. Ego qui lo=
quor iuſticiā.q₂ cū poſſet liberare ciuitatē hūa=
ne nature ꝑ potentiā ⁊ violentiā noluit niſi per
iuſticiā libare eam. Ecce ſc̄da rō. Moral'r dic̄
Aug⁹.q₂ ſicut xp̄s retinuit ſigna plagarū in cō
mendatōeꝫ victorie. ſic in die iudicij oēs mar=
tyres reſurgent cū ſignis plagarū ⁊ dolorū i ſi=
gnum cōmendatōis ⁊ gl'e ipoꝝ. Dicit em̄ btūs
Aug⁹.xxij.de ci. dei. et doc.ſan. dicit.iij.pte.
q.liiij.arti.vl.q̄ fortaſſis in illo reg̃ in corꝑib⁹
martyrū videbimus vulneruꝫ cicatrices q̄ pro
xp̄i noie ꝑtulerant. Nō em̄ deformitas in eis ſ;
dignitas erit quedam quantitas in corꝑe.non
corꝑis ſ; ꝟtutum fulgebit pulchritudo. verbi
gr̄a.de bea. Thoma cātuarien̄. q̄ in capite fuit
vulnerat⁹.in die iudicij reſurget cū illo ſig̃ ſpēa
li rutilanti ⁊ ꝑlucido in capite. ita q̄ omēs co=
gnoſcent ſignū martyrij in cōmendatōꝫ ſuam.
Idem de btō Petro martyre. Ideꝫ de.b.pau
lo ⁊ dioniſio q̄ fuerunt decapitati ꝓpter xp̄um
Idem de ill' q̄ fecerunt pn̄iam apparebūt veſti=
gia cilitij diſciplinarū ⁊c̄. Autoritas. Sp mor=
tificatōnem ieſu xp̄i in corꝑe vr̄o circūferentes
vt ⁊ vita ieſu in corꝑib⁹ vr̄is manifeſteꝛ.ij.ad
Chori.iiij.et ad Gal'.vj. De cetero nullus mi/
chi moleſtus ſit.ego em̄ ſtigmata dn̄i nr̄i iheſu
xp̄i in corꝑe meo porto. Secretū qn̄ aliq̄s vult
facere pn̄iam ſtatim reꝑit ſocios.ſed q̄ facit pe=
nitentiā portabit ſplendorē gl'e. Quarta rō eſt
ꝓpter impetratōꝫ venie ſeu miſcd'ie ꝓ nob apd̄
pr̄em ſupplicādo inq̄tuꝫ hō.q₂ inq̄tū deus nō
conuenit ſibi ſupplicare.q₂ ſupplicatio fit maiori
xp̄s inq̄tū deus eſt equal' prī ⁊ ſpūiſctō.ſed in
q̄tū hō ſupplicat prī ⁊ orat ꝓ nob ⁊ bn̄ expedit
nob.q₂ al's iam fuiſſem⁹ ꝯſumpti ex pctis. Au=
toritas.xp̄s ihs qui mortu⁹ eſt imo q̄ ⁊ reſurre

xit q̄ eſt ad dexterā dei q̄ etiā interpellat ꝓ nob
Ad Ro. viij. Ad declarandū modū huiꝰ inter-
pellatōis notaui hyſtoriā quā recitat Joſephꝰ
de antipatre pr̄e herodis aſcolonite q̄ occidit i
nocentes. q̄ ꝓ impatore fuit vulneratꝰ in mľtis
ꝑlijs. q̄ fuit ab inuidis accuſatus apud impato
rem de ꝓditōe. Et citatus ab impatore compa
ruit ⁊ r̄ndit nō v̄bo ſed facto. q̄ꝛ nudatus oſten
dit vulnera impatori dicēs. Nō ſunt iſta ſigna
ꝓditōis ſꝫ fidelitatis. Tūc amplexatus eſt eum
impator ⁊ oſculatꝰ. Sic miles xp̄us ꝓ honore
dei pr̄is bellauit. ⁊ in domo xp̄i. ſ. eccľa ⁊ in ge-
nere ſuo. ſ. hūano fiunt mľta mala ⁊ ꝓditōes ꝯ
deū pr̄em recurrendo ad diuinos inimicos dei
⁊c̄. Et clamores q̄rimonie ⁊ accuſatōes veniūt
q̄tidie coram deo pr̄e. q̄ dicit filio. Fili in domo
vr̄a ſuſtinetis vos ꝓditōes ꝯ me ⁊c̄. xp̄s reſpō
det pr̄i oſtēdēdo vulnera di. Et q̄re recepi ego
iſta vulnera nunq̄d vt expectetis eos ad pniaꝫ
⁊ deus pr̄ licet ſciat ip̄m interrogat. Quid ſūt
iſte plage in medio manuū tuaꝝ? R̄ndet xp̄us
plagatꝰ ſum. ſ. ꝓ honore vr̄o in domo eorū qui
diligebāt me. Zach. xiij. Nō i domo eorū. ſ. pr̄i
archarū ⁊ ꝓphetarū q̄ dilexerāt xp̄m. ſꝫ eorū fi
lij fuerūt mali ⁊ ip̄m odio habuerūt ⁊ ip̄m vul-
nerauerūt. Ecce q̄rta rō. Moraľr patꝫ quō ſe-
cure poſſimus ꝯfidere ſi volumꝰ corrigi de pec
catis ꝙ deus parcet nob. q̄ꝛ talē aduocatuꝫ ibi
habemꝰ. vn̄ ſi miles in terra regis haberet ad-
uocatū eloquentē. ſapientē ⁊ a rege valde dile-
ctum. poſſet ſecurus eſſe de gr̄a regis. Taľ ad/
uocatus eſt xp̄s in curia dei. Miſer eſt em̄ qui
defendit ſe in peccatis vľ deſperat ⁊ nō corrigit
ſe. Jō. j. Joh. ij. Filioli mei hec ſcribo vobis vt
nō peccetis. ſed ⁊ ſi q̄s peccauit aduocatū habe
mus apud pr̄em ih̄m xp̄m. ⁊ ip̄e eſt ꝓpiciatō ꝓ
peccatis nr̄is. Quita rō eſt ꝓpt̄ manifeſtatōeꝫ
iuſticie q̄n xp̄s in die iudicij deſcendet. ⁊ ſtabit
in aere ⁊ oēs gentes in circūitu eiꝰ. Dic̄ Criſo.
ſup Mat. xxiiij. ꝙ tunc xp̄s oſtēdet ſig̃ plaga-
rum dicēs. Ecce q̄d ego feci ꝓ vob vt vos redi
merem ⁊ ianuā ꝑadiſi apirem. Ecce manifeſta-
tio iuſticie. Quid feciſtis vos ꝓ me. B̄ndictus
erit ille q̄ potuerit oſtendere aliq̄d opus notabi
le factum ꝓ xp̄o. V̄bi gratia. dicēt illa die deuo
ti religioſi. dn̄e non feci tantū ꝓ vob q̄tuꝫ vos
feciſtis ꝓ me ſed amore veſtri renūciaui libero
arbitrio cui naturaliť inclinabar ꝑ votum obe
dientie. Itē dimiſi diuitias tꝑales ꝑ votū pau
ꝑtatis. Idē de bonis clericis ⁊ laicis dicētibꝰ.
dn̄e vos amore mei fuiſtis plagatꝰ in capite. ⁊
ego amore vr̄i dimiſi ornamēta ⁊ vanitates ca-
pitis. Item ſicut vos habuiſtis faciē deturpa-
tam ⁊c̄. amore veſtri amiſi pulchritudinem fa-
ciei. ſ. ieiunando. Item vos amore mei extendi
ſtis manus in cruce. ⁊ ego amore veſtri extēdi
manus. dexterā dando elemoſynā. ⁊ ſiniſtrā fa
ciendo reſtitutōnem. Item habuiſtis latꝰ aper
tum. ⁊ ego remiſi de corde inimicis. Iteꝫ habu
iſtis pedes clauatos. ⁊ ego abſtinui a malis paſ
ſibus. Tunc dicet xp̄us. ex quo fuiſtis michi ſi
miles in doloribus eritis mihi ſiľes in gľa. Ve-
nite b̄ndicti patris mei ⁊c̄. Matth. xxv. Dein
de dicet his qui erunt a ſiniſtris. Ecce quid fe-
ci ꝓ vobis oſtendendo ſigna plagarū. quid fe-
ciſtis ꝓ me? at illi tacebunt. Et tunc xp̄s dicet.
Ecce ſuſtinui ꝓ vobis dolores in capite. ⁊ vos
habuiſtis caput plenū vanitatibꝰ. pompis. ſu-
perbia ⁊c̄. ego habui manus ꝑforatas. ⁊ vos fe
ciſtis rapinam. Idem de alijs ⁊c̄. Ideo ite ma-
ledicti ⁊c̄. diſcedite a me maledicti. Mat. xxv.
De hoc ꝓphetia. Aſpiciēt ad me quem crucifi
xerunt ⁊ plangent eum planctu quaſi ſup vni-
genitum. ⁊ dolebunt ſup eum ſicut dolere ſolēt
in morte p̄mogeniti. in illa die erit planctꝰ in ie-
ruſalem. quia ibi erit iudiciū ſicut planctꝰ ad re
mon in campo magedon. Zach. xij. Sexta ra
tio eſt ꝓpter informatōnem ſiue continuatiōeꝫ
penitētie. dn̄s ieſus in tempore penitentie. ſ. in
die veneris ſancta recepit quinq̃ plagas prin/
cipales. ⁊ poſt reſurrectōnem in tempore paſca
li ip̄as voluit retinere. ſed nō ita magnas ſicut
quādo ip̄as recepit. ſic nos in tempe penitētie
ſcꝫ in q̄dragеſima recepimus quinq̃ plagas. in
q̄bus conſiſtit tota penitētia. Et modo tpe car-
nali ⁊ paſcali debemus eas retinere. licet nō ita
magnas ⁊ fortes. Prima plaga fuit ꝯtritio do-
loroſa de peccatis cōmiſſis. ſi bonus xp̄ianꝰ es
in q̄dragеſima doluiſti de peccatis. de iſta pla-
ga debet nūc remanere ſignū. ſ. ꝓpoſituꝫ nō re-
deundi ad peccata. Sūt multi q̄ credunt ꝙ ſo-
luꝫ in quadrageſima debēt facere penitētiā ⁊c̄.
imo omi tempe neceſſariū eſt cauere a peccatis
Ideo xp̄s dixit. vade ⁊ iam amplius noli pec-
care. Joh. viij. Secūda plaga fuit confeſſio pu
doroſa. ⁊ illa plaga dicit̃. q̄ꝛ doloroſuꝫ ē ſeip̄m
diffamare. De iſto eſt tenendū ſignū ꝙ die do-
minica ſitis in confeſſione miſſe. q̄m illa ꝯfeſſio
ſignum eſt illius plage. ſ. confeſſionis in q̄dra-
geſima. ideo ꝓ vobis dicit̃ an̄ miſſam Confite-
or. Nam ſacerdos dꝫ eſſe ꝯfeſſus ſacramētaliť
ſi mortaliť cōmiſit ⁊c̄. Jō dauid pſ̄. xxix. Po-
pulꝰ eiꝰ ⁊ oues, ⁊c̄. Tertia plaga ē afflictio do
loroſa. ſ. ieiunare. non comedere carnes plaga
eſt doloroſa nō conſuetis ⁊c̄. Signū retentōnis
huius plage eſt tempantia in cibo ⁊ potu. Itē
vt ieiuni veniatis ad miſſam in die dominica.
Qui hꝫ loqui cū rege vľ papa nō bibit ante ⁊c̄.
Et talis pōt dicere. Dirigat̃ dn̄e or̄o mea ſicut
incēſuꝫ in ꝯſpectu tuo. pſ̄. cxl. Quarta plaga
eſt reſtitutio copioſa. ſignū retinēdi huiꝰ eſt de
cetero nō facere vſurā nec ſymoniā. nec rapinā
nec furtū nec retinere eis mercedem debitam.
nec rem inuentā decimas nec p̄mitias nec bona

eccľe nec hoſpitalioꝝ nec defunctoꝝ. iuxta illḋ apľi. Qui furabaṫ iam nō fureṫ magis aūt laboret ꝑando manibꝰ ſuis qḋ bonum eſt ⁊c. Ad Epħ. iiij. Quinta plaga eſt remiſſio iniurioſa ſcꝫ remittere iniurias. iſta eſt plaga lateris que reſpicit coꝛ. ⁊ doloroſa plaga eſt ſignū retinēdi. h̄ eſt ne de cetero poꝛtemꝰ odiū rancoꝛē ⁊c. ſed pacē ⁊ amoꝛem ⁊ vnitatē ⁊ cōcoꝛdiā. in h̄ enim cognoſcent oēs ꝙ mei eſtis diſcipuli ſi dilectōꝫ habueritis ad inuicē. Joħ. xiij. vel hec mando voƀ vt diligatis inuicem ſicut dilexi vos Joħ. xv. De his ſignis dicit Berñ. Data ſunt q̄daꝫ ſig̃ ⁊ indicia manifeſta ſaltē vt indubitabile ſit eum eſſe de numero electoꝝ in quo h̄ ſig̃ ꝑmanſerint. Nō hanc materiā de cicatricibꝰ ⁊ ratōes ꝓpter q̄s cicatrices ſuauit xp̄s in eternū in eo ꝑmanſuras q̄s vt Beda ſup Lu. dicit non ex ipotētia curandi ſuauit. ſꝫ vt imꝑpetuū victorie ſue circūferat triumphū. tangit. b. Tho. iij ꝑte. q. liiij. ar. vi. ꝑ totum.

De eadem Sermo quintus.

Noli eſſe incredu

lus ſed fideľ. Joħ. xx. Sermo noſter erit de fundamēto bone vite. ſ. de fide catholica. Sꝫ ꝑmo ſaluteṫ ỽgo maria ⁊c. Pro cuiꝰ declaratōe ⁊ materie introductōe ſciendum ꝙ doctrina cōis eſt ⁊ certa ⁊ vera in ſac̄ theologia ꝙ a ꝑ̇ncipio mūdi ſꝑ fuit neceſſariuꝫ ad ſaluatōꝫ fidem hr̄e de deo ſine q̄ nullꝰ potuit hic hr̄e gr̄am dei nec in alio mūdo glām. ſed diuerſimode. qm̄ tꝑe legis nature ſuffec̄ fides explicita q̄ poterat haberi in intellectu naturali ſine libꝛis. ſ. credere ꝑ̇mo vnū deuꝫ. qꝛ intellectu naturali pōt cognoſci ſicut cognoſciṫ potentia dn̄i i edificio magne domꝰ. Scḋo ꝙ ip̄e eſt deꝰ iuſtus retributoꝛ ⁊c. hi duo articuli fuerunt ſꝑ neceſſarij ad credendū. Autoꝛitas. Sine fide impoſſibile eſt placē deo. credere em̄ opoꝛtꝫ accedentē ad deum qꝛ eſt. ⁊ inq̄rentibꝰ ſe remunerátoꝛ ſit. ad Heb. xj. qꝛ iuſtus dn̄s bonis ſuitoꝛibus retribuit bona. ⁊ maľ dat punitōꝫ. Tꝑe autem legis moyſi debuerūt hr̄e maioꝛem fidē explicitā trium articuloꝝ. ſ. ꝑ̄dictoꝝ duoꝛum ꝙ eſt deus ⁊ ꝙ eſt remuneratoꝛ Tertio credere ꝙ deus deberet mittere filiū ſaluatoꝛē mūdi. qꝛ h̄ fuit clare reuelatū in lege ſcripture. de h̄ dauid Qui annūciat ỽbū ſuū iacob iuſticias ⁊ iudicia ſua iſrľ. pſ̄. cxlvij. Nota ỽbū ſuū. ſ. illud ḋ quo Joħ. j. In ꝑ̇ncipio erat ỽbū ⁊c. Et ỽbum caro factū eſt. Alia ſecreta fidei nō tenebanṫ ſcire niſi magni litterati. Sꝫ mō tꝑe legis gr̄e tenemur credere plus. ſ. xij. articulos fidei iam publicatos ⁊ declaratos in eccľa dei. Jō Athanaſius. Quicūq̄ꝫ vult ſaluus eſſe. an̄ oīa opus eſt vt teneat catholicam fidem. Quā niſi quiſq̄ꝫ ītegraꝫ inuiolatāq̄ꝫ ſuauerit ſaluus eſſe nō poterit. Ex q̄ fides eſt ita neceſſaria ad ſaluatōeꝫ. idō dicit thema cuilibet xp̄iano. Noli eſſe incredulus ſꝫ fideľ. patꝫ thema Fides catholica eſt a noƀ credenda tripľr. ſ. Simpľr ſine diſputatōe. Plenaliṫ ſine diminutōe. Firmiṫ ſine dubitatōe. Et ꝑ q̄libet dicit thema Noli eſſe incre. ⁊c. De ꝑ̇mo ꝙ debemꝰ credere fidē catholicā ſimpľr ſine diſputatōe vel ꝯ̄dictōe. Credere ſimpľr eſt qn̄ hō credit alicui ſimplici ỽbo ſine iuramento ⁊ ſine teſtibus de re mirabili in q̄ ſibi fit magnus honoꝛ. hunc honoꝛē debemus nos facere dn̄o noſtro ieſu xp̄o credendo ſimpľr ſuo ſimplici ỽbo ſine ꝓbatōe. iuramento. demōſtratōe ⁊ teſtibꝰ ꝙ falli nō pōt nec fallere nec mendaciuꝫ dicere. Taľ ſimplex credentia eſt multū meritoꝛia ⁊ neceſſaria. Rō. qꝛ veritas fidei ſeu veritates fidei ſunt altiſſimi ⁊ tranſcendētes intantū ꝙ intellectu naturali non pn̄t cōꝑ̄hendi. iō opoꝛtꝫ credē ſimpľr ſine diſputatōe. Stultus eſſꝫ cecꝰ ſi vellet diſputare de coloꝛibꝰ q̄s nūq̄ꝫ vidit ſꝫ opoꝛtꝫ eū credere qḋ diciṫ ſibi. ſic nos ceci ſumꝰ in hoc ꝙ nunq̄ꝫ vidimus veritates fidei. iō non opoꝛtet diſputare ſed credere dn̄o nr̄o ih̄u xp̄o. Dicit nanq̄ꝫ ph̄us. ij. metha. ſicut ſe hꝫ oculus noctue ad lumen ſoľ. ita ſe hꝫ oculus nr̄ ad manifeſtiſſima nature. ꝙ aūt oculus noctue nō pōt clare intueri ſolem non eſt defectus ſolis ſꝫ noctue Sic veritates fidei clariſſime ſunt in ſe. ſꝫ ex defectu intellectus noſtri comꝑ̄hendi nō poſſunt Jdeo dicit ſcriptura. Qui confidunt in domio intelligent veritatem. ⁊ fideles in dilectōne acquieſcent illi. Sapie. iij. Nota qui confidunt in domio. ſ. q̄ non poteſt mentiri nec fallere in dilectōne acquieſcent illi. non dicit in diſputatōe Quādo aliquis vult ſecum diſputare in fide. diabolus facit ſibi argumentū. ⁊ tūc nō ſcit reſpondere. Jdeo cadit in erroꝛē. Sic cadūt multi dicentes quomō xp̄us poteſt eſſe in tam parua hoſtia ⁊ quō ſtat nunq̄d frangiṫ in fractōe hoſtie? Cogitate ꝙ oēs veritates fidei iam ſunt diſputate. ꝗ̄ opoꝛtꝫ credere cū dicit apľs ad Coꝛin. q̄ diſputabāt de fide. Timeo ne ſicut ſꝑēs euā ſeduxit aſtutia ſua. ita coꝛrūpāṫ ſenſus vr̄i ⁊ excidant a ſimplicitate fidei q̄ eſt in xp̄o. ij. ad Choꝛ. xj. Hic practice quō eua diſputādo cuꝫ diabolo dicēte. Cur ꝑ̄cepit voƀ deꝰ vt nō comederetis ex oi ligͦ ꝑadiſi Geñ. iij. Ecce ꝑ̇ma q̄ſtio mūdi. ⁊ ꝑ hāc cecidit in dubitatōꝫ dicēs. ne foꝛte moꝛiamur. cū tn̄ deꝰ ſine dubio dixiſſꝫ moꝛiemini. Rn̄dit diabolus. neq̄q̄ꝫ moꝛiemi. ſcit em̄ deus ꝙ in q̄cūq̄ꝫ die comederitl ex eo aperiētur oculi vr̄i ⁊c. Eua debuit reſpōdere diabolo O proditoꝛ tu facis mihi queſtionem de voluntate dei recedas ⁊c. ⁊ nō fuiſſet victa. Sic debetl reſpondere queſtionibus quas vobis facit diabolus de fide loquēdo imaginatōe veſtre ⁊ nō diſputare ſed dicere Credo. Ecce quare dicit

apoſtolus timeo ⁊c. Moraliter ex diſputatōe
fidei ſunt in mundo multi increduli. verbi grā.
Primo vſurarij dicentes. q̄re de pecunia mea
quam ille tenet cum qua lucrat̄ ⁊ facit ſibi com
modum nō potero recipe lucruꝫ. Ecce error cō
tra fidem. quia recipe aliquid ex mutuo vſura
eſt. Unde ſi ꝓ mutuo mille flor̄. recipitis obu-
lum vſura eſt. Et quādo dicit̄ de mea pecunia
⁊c. error eſt. pecunia nō eſt veſtra ſed dei. q̄ eſt
domin⁹ non tenet̄ dare compotū nec ratōnem
ꝫ vos habetis dare ratōnem de omibus etiam
obolis qualit̄ acquiſiuiſtis cuſtodiuiſt̄ ⁊ expē-
diſtis. quia domini eſt terra ⁊ plenitudo eius.
diuites em̄ ſolum ſunt diſpenſatores. Sic nos
exiſtimet homo vt miniſtros xp̄i ⁊ diſpenſato-
res. j. ad Chor̄. iiij. Jdeo tenent̄ diſpenſare iu
xta voluntatem domi. Et alibi ip̄e iam dedit re
gulam iuxta ſuā voluntatem dicens. Non fene
raberis fratri tuo ad vſuram nec pecuniaꝫ. nec
fruges. nec quālibet aliam rem ⁊c. Deut̄. xxiij
Sed vſurarius magis confidit de inſtrumento
alicui⁹ notarij falſi q̄ꝫ dei. Ecce in hoc defectus
fidei. quia eſt articulus fidei Credere ſanctam
eccl̄am catholicam. que. ſ. determinat ꝙ vſura
eſt peccatū mortale. Eſt em̄ contra p̄ceptū Nō
furaberi. xiiij. q. v. penale. Alij diffamāt eccl̄aꝫ
dicētes ꝙ papa licēciat ꝓ b̄n̄ficijs viduis pupill̄
hoſpitalibus ⁊c. Error eſt quoniā non ſunt fa
cienda mala vt eueniant bona. Roma. iij. Se-
cundo luxurioſi diſputant ꝙ ſimplex fornicatō
non eſt peccatum ⁊c. ⁊ cadūt in hereſim dicen-
do. cui facimus iniuriā ⁊c. Si cum filia regl̄ fa-
ceres nunq̄d faceres iniuriā regi ⁊c. Sic omēs
mulieres ſunt filie regis xp̄i. ideo ⁊c. Jdo dicit
ſcriptura. Abominatio facta eſt in iſrael. ⁊ i ie-
ruſalem. quia cōtaminauit iudas ſanctificatiōꝫ
domini quā dilexit. ⁊ habuit filiam dei alieni.
Malach. ij. Quanto ergo maius p̄iculum eſt
diſputare de altiſſimis fidei. Sūt ⁊ alij diſputā
tes ⁊ reꝓbātes imagines dicētes ꝙ eſt peccatū
idolatrie vel ꝙ eſt idolatrare. Ecce ignorantia
ex qua cadunt in hereſim. Jmagines eniꝫ ſunt
in eccleſia dei non ad adorandum eas vt res q̄-
dam ſunt ſed ad rep̄ſentāduꝫ. ⁊ ſunt libri laico-
rum. Nota ꝙ ꝫm ſanctum thomā in tertio ſcri.
di. ix. q. j. arti. ij. q. ij. ad tertium. ⁊ ſcd̄a ſcd̄e. q.
xciij. arti. ij. ad p̄mum. triplici de cauſa imagies
xp̄i ⁊ ſanctorum fiūt in eccleſia. vnde ſicut eſſet
error ⁊ peccatū amouere libros clericis. ſic eſſꝫ
error ⁊ peccatum amouere imagines laicis. Jn
veteri em̄ lege p̄cepit deus ne fierent imagines
ſcꝫ ad adorandum Non facies tibi ſculptile ⁊c
Exodi. xx. Primus homo qui in teſtamēto no
uo inuenit imaginem fuit xp̄us. Dic hiſtoriaꝫ
quomō miſit imagineꝫ ſuā regi Abagaro. vt di
cit ſanctus Thomas tertio ſcrip. di. ix. q. j. ar.
ij. q. ij. ad tertium. Dico ſecūdo ꝙ debem⁹ cre-
dere fidem catholicam plenarie ſine diminutō e
vnde concluſio eſt beati Thome doctoris in ſe
cūda ſcd̄e. q. v. arti. iij. ꝙ ſi aliquis credit omēs
articulos fidei p̄ter vnuꝫ. dicit ꝙ de nullo arti
culo habet fidem. ſed ſoluꝫ opinionem. Ratio
quoniā omnes articuli fidei habent vnum fun-
damentum. ſ. veritatem diuinam infallibilem.
Qui ergo nō credit vnum articulū fidei nō cre-
dit fundamētum. ideo de nullo habet fidem.
Nota ſimilitudinem de domo duodeci camera
rum fundata ſup̄ colūnam vnam. quia deficien
te colūna fundamēti nō ſolū cadet vna. ſed om-
nes cadunt. Sic de fundamēto fidei. de q̄ apo-
ſtolus. Fundamētum aliud nemo poteſt pone
re ⁊c. j. ad Chor̄. iij. Jdeo credere ſine diminu
tione debemus. ⁊ charitas omnia credit ⁊c. j.
ad Chorin. xiij. Credendi ſunt magni articuli
ſicut parui ⁊ econuerſo. Unde xp̄us. Qui fide
lis eſt in minimo ⁊ in maiori fidelis eſt. ⁊ qui in
minimo iniquus eſt. in maiori iniquus eſt. Lu
ce. xvj. Jdeo ad melius ſ̄uandum hanc fideli-
tatem fidei eſt conſiliū eccleſie. ſ. dicere quolibꝫ
die mane ⁊ ſero Credo ad inſtar militis qui fa-
cit homagiū regi. Ad Roma. x. Si credideris
in corde tuo dominū noſtrū ieſum xp̄um ꝙ de⁹
illum ſuſcitauit a mortuis ſaluus eris ⁊c. Ra-
tio quare oportet vt ore dicat̄. quia al̄s ſicut lu
cerna in laterna extinguitur niſi ſpiret ⁊c. ſic fi
des in corde eſt vt lucerna accenſa in laterna.
Autoritas. Ps̄. xxvij. Quoniā tu illumias lu-
cernam meam. ſ. credentiā fidei. Domie illumi
na tenebras meas. ſ. ne cadam in errores cōtra
fidem. Jdeo niſi ſpiret ꝑ foramen oris extigui-
tur paulatim. Jdo apoſtolus. Uoſmetip̄os tē-
ptate ſi eſtis in fide ip̄i vos ꝓbate. ij. ad Chori.
xiij. Probat̄ fides in ore confitēdo ſicut firma-
tur in corde credendo. Sicut trabs quanto for
tius ꝑcutit̄. tanto magis in terra firmatur Jſto
modo dauid qui ſpū ꝓphetie ſciuit omēs arti-
culos fidei ore hilariter confitebat̄. Autoritas.
ps̄. cxv. Credidi. ſ. in corde ꝓpter quod locut⁹
ſum. ſ. in ore. ⁊ quomō reſpondit. Ego autē hu
miliatus ſum nimis. Qui hoc conſiliū ſeruaue-
rit diligent̄ ſaluabit̄ v̄tute fidei. q̄ non ꝑmittet
ip̄m mori ſine vera penitētia ⁊ contritōe. Ergo
noli eſſe incredulus. Dico tertio ꝙ debem⁹ cre-
dere fidē catholicam firmit̄ ſine dubitatōe. vn̄
cum maiori certitudine credendi ſunt articuli fi
dei q̄ꝫ illa q̄ vident̄ ocul̄ ꝓprijs. Ratio q2 ſēſus
pn̄t leuiter decipi ex aliquo defectu vl̄ indiſpo-
ſitōne obiecti vel ſubiecti ſiue medij. vt patꝫ de
ſenſu viſus in ebrijs. ⁊ de guſtu in infirmis Jō
apl̄s. Poſtulet in fide nihil heſitans. q̄ em̄ heſi
tat ſimilis eſt fluctui mar̄. q̄ a vēto mouetur ⁊
circūfertur. Jacobi. j. Sicut enim vnda maris
agitatur ventis hinc inde. ſic pſona que dubi-
tat in fide agitatur hinc inde argumentis ⁊ ra-

tionibus ⁊ nihil poteſt obtinere a deo. Secus
de fideli in nullo dubitanti. Jdo Apoc̄.ij. Eſto
fidelis vſqꝫ ad mortem ⁊ dabo tibi coronā vite.
Nota ꝙ tam fortiter ⁊ fideliť eſt tenenda fides
catholica ꝙ citius deberet homo omittere bōa
tempalia diuitias ⁊c̄. ⁊ famam etiam ⁊ vitaꝫ ꝙ̄
fidem vſqꝫ ad mortem .ſ. incluſiue. Et q̄d homo
conſequiť ex hoc dicit chriſtus Apocal̄.ij. Da
bo tibi coronam vite. de qua po. Apoc̄.xij. Si-
gnum magnum apparuit in celo mulier amicta
ſole ⁊ luna ſub pedibus eius. ⁊ in capite eiꝰ co/
rona ſtellarum duodecim. Hec autoritas intel-
ligitur ad lr̄aꝫ de eccleſia. allegorice de virgine
maria. Tropologice de anima beata. Et ſcd̄m
hunc intellectum mō loquor. Hec mulier eſt q̄-
libet anima deo fidelis ⁊ deuota. amicta ſole .ſ.
xp̄o. vnde eccleſia. ſol iuſticie xp̄s deus noſter.
Induiť em̄ ꝑ veram fidem ⁊ credentiaꝫ. Et lu-
na. id eſt ſcientia philoſophie ſub pedibꝰ eius.
quia qui ſm̄ p̄ncipia ⁊ regulas ph̄ie ſe vellet gu
bernare in his que fidei ſunt caderet. dicit enim
p̄ncipium ph̄ie ꝙ multiplicatis ſuppoſitis mł'ti-
plicantur ⁊ eſſentie. ſub pedibus ponať. qꝛ non
tenet in creatore. Item ꝙ finiti ad infinituꝫ nul-
la eſt ꝓportio fallit in chriſto deo ⁊ homīe. Itē
quod locus ⁊ locatū debent ꝓporcionari. Itē
ꝙ impoſſibile eſt deum mori ⁊c̄. ⁊ ſic de alijs.
Ideo apoſtolus. Uidete ne quis vos decipiat
ꝑ ph̄iam ⁊ inanem fallaciam .ſ. logicam ⁊c̄. Ad
Col̄.ij. Ex tali fidelitate fidei dať corona ſtella-
rum duodeci in alio mundo. Sic̄ ſunt duodeci
articuli fidei. Sic corona glorie eſt duodeci bea
titudinum eis correſpondentiū. Tres ſtelle a ꝑ
te ante ſunt. Prima credere deum patrē. Secū
da credere deum filium equalem patri. Tertia
credere ſpūm ſanctum a patre ⁊ filio ꝓcedenteꝫ
in equalitate. Tres a ſiniſtris. Prima credere
chriſti incarnatōnem. Secūda chriſti paſſionē
Tertia ſanctorū patrum liberatōnem. Tres a
dextris. Prima credere xp̄i reſurrectōꝫ. Scd̄a
xp̄i aſcenſionem. Tertia eccl̄e gubernatōem ꝟ
tute ſacramentorū. Tres retro ſtant. Prima ꝙ
xp̄us venturus eſt iudex. Secūda ꝙ omnes re
ſurgemus. Tertia ꝙ dabit omnibus retributō
nem ſm̄ opera ſua. Ex his duodeci credentijs
corona eſt glorie. ⁊ duodeci ſtelle ſunt duodeci
articuli fidei quibus anima coronať iam in hoc
mundo ꝑ gratiam. ⁊ in alio ꝑ gloriam. quibus
correſpondent duodecim beatitudines. Ideo
apoſtolus.ij. ad Thimo.iiij. Bonum certamē
certaui curſum conſumaui fidem ſuaui. In re-
liquo repoſita eſt mihi corona iuſticie ⁊c̄.

¶ De eadem notabilis Sermo ſextus
de q̄tuor ſignis q̄ deus dat in aīma.

MUlta quidē alia
signa fecit ieſus. Joh.xx. Pro decla
ratione huius verbi iuxta intellectum quē vo-
lo practicare ſciēdum ꝙ deus in hoīs ſaluatiōe
tenet modum quē tenuit in eorū formatōne. qꝛ
p̄mo formauit corpus in vtero matris. deinde
creat animam. ⁊ creando infundit. Iſto modo
fecit de Adā. quia p̄mo formauit corpus eiꝰ de
luto. ⁊ inde creauit animā eius ⁊ corpi infudit
Geneſis.ij. Formauit igiť deus homiem de li-
mo terre ⁊ inſpirauit in faciem eius ſpiraculuꝫ
vite. ⁊ factus eſt homo in animā viuentē. Di/
co ꝙ ſimilem modum tenet deus in ſaluatōne.
Quoniā in veteri lege. Primo dedit legem ad
ſolum corpus ꝑtinentem. Ideo apoſtolus Nō
p̄us quod ſpūale eſt ſed quod animale eſt. dein
de quod ſpūale eſt. j. ad Chorin.xv. verbi gra-
tia ī veteri lege p̄mo deus populo ſuo dedit ad
diſtinctōnem ⁊ differentiā aliorū populoruꝫ ſi-
gna carnalia. ſicut ſunt ſigna circūciſionis. Ge
neſis.xvij. dixit deꝰ abrae. Circūcidetꝭ carnem
p̄putij veſtri vt ſit in ſignum federis inter me ⁊
vos. Nota ꝙ abraam fuit p̄mus homo qui vn-
ꝙ̄ recepit circūciſioneꝫ. ſed quia hoc ſignū erat
ſecretum. Ideo voluit deus dare popl̄o ſuo ſi-
gnum notoriū extra .ſ. in pilis ⁊ in capite ⁊ ī bar
ba vt nullus de popl̄o ſuo raderet pilos capitꝭ
nec barbe ſicut faciebant alij populi. Leui.xix.
Non in rotundū attondebitis comam neqꝫ ra-
detis barbam. Ecce ſignū corꝑale. Item dedit
ſignum ꝑpl̄o ſuo ad differentiā in veſtibus de q̄
tuor vittis iacintinis q̄ dicunť fimbrie. Nume.
xv. Dixit quoqꝫ dn̄s ad Moyſen. Loquere fi
lijs iſrael. ⁊ dices ad eos vt faciāt ſibi fimbrias
ꝑ angulos pallioꝝ. ponētqꝫ in eis vittas iacicti
neas. Itē dedit eis etiam ſignū in cibis Leuiť.
xj. ne comederēt ⁊c̄. Sed omia iſta ſigna fuerūt
corꝑalia. qꝛ ꝓuidit ſolū corpori. ⁊ ꝓtunc nō cu-
rauit aiam. Iō ſapiens orabat dicens. Dn̄e in-
noua ſigna ⁊ immuta mirabilia. glorifica manū
⁊ brachiū dextrū. Ecci.xxxvj. Nota innoua ſi
gna. q. d. qꝛ iſta carnalia ſunt. Manū .i. poten
tiam. ⁊ brachiū dextrū .i. nouū teſtamentū. bra
chium ſiniſtrū .i. vetus teſtamentū modicā ha-
bens ꝟtuteꝫ. Deinde deus dedit alia ſigna ſpi
ritualia. de q̄bus dicit thema. Mlta quidem ⁊
alia ſigna .ſ. a corꝑalibus vel carnalibus ſignis
fecit ieſus que dedit ꝑpl̄o ſuo xp̄iano. Pꝫ the-
ma. Amore veſtri queſiui quot ſūt ſigna. ⁊ que
ſunt que xp̄s dat in nouo teſtamēto animabus
noſtris. Et inueni ꝙ ſicut dedit q̄tuor ſig̃ in ve
teri teſtamēto. ſic dat q̄tuor ſigna ſpūalia in no
uo teſtamento. ſcilicet.

¶ Primū de innocentia baptiſmali.
¶ Secundum de militia ſpeciali.
¶ Tertiū de ꝓſidentia ſpūali.
¶ Quartum de penitentia ſacramentali.

Ideo dicit thema. Multa q̄dem ⁊ alia ſig̃ ⁊c̄.
¶ Primo chriſtus ſuis fidelibus in nouo teſta-

mento dat ſignum ſpūale de innocentia bapti-
ſmali. quod a doctoribus vocaꝫ caracter grece
quod eſt ſignuꝫ latine. Anima enim ante bapti
ſmum ꝓpter peccatū originale eſt immunda ⁊
abominabilis intantū ꝙ ſi ꝑſona moriꝫ añ ba-
ptiſmum nō poteſt intrare ꝑadiſum. ſed in ba-
ptiſmo anima mundaꝫ. ⁊ recipit illud pulcher-
rimum ſignuꝫ caracteris. Ad hoc melius intel-
ligēdū. dic ſimilitudinē de imagīe argēti facta
vt ponaꝫ in templo ⁊c. ⁊ dum portaꝫ ad tem-
plum cadit in lutū nec poniꝫ in altari niſi prius
lauetur. Sic anima rationalis eſt imago dei a
magno argentario trino deo facta ad imaginē
ſuam. Geneſis. ix. Ad imaginem quippe dei fa-
ctus eſt homo. que inq̄ꝫtum eſt ad imaginē dei
pulcherrima eſt. Sed in generatōne carnali ca
dit in lutum. quia in vtero creaꝫ. ⁊ creando in-
funditꝫ. vt dicit Aug⁹. Unde ſi aliter crearetur
anima ſine illa generatōne carnali non haberet
peccatum originale. ſicut anima Ade ⁊ Eue nō
habuerūt peccatum originale. vt oſtendit pul-
chre ſanctus Thomas ꝑma ſcđe. q. lxxxj. arti.
iiij. vbi querit vtruꝫ ſi aliquis formareꝫ ex car-
ne humana miraculoſe diriuareꝫ ad eū peccatū
originale? Et reſpondet ⁊ concludit ꝙ nō. quia
talis non fuiſſet in adam ſcḋm ſeminalem ratōeꝫ
quod ſolū cauſat traductōnem peccati origina
lis. vt Aug⁹. dicit ſuper Geñ. ad lr̄am. Sed illi
ſoli peccatum originale ꝯtrahūt qui ab Adam
deſcendunt ſcḋm ſeminalem ratōꝫ. ⁊ ideo niſi ta-
lis ſic deſcendens ab adam ⁊ in peccato origi-
nali exiſtēs ꝑus laueꝫ aqua baptiſmi. non reci-
pitur in templo ꝑadiſi. Et ſi vellet dicere quia
nūq̄ꝫ peccaui. nec feci aliquod peccatū ꝑmitta-
tis me intrare. dicet ſibi xp̄us ¶ Reſpicias quō
es immunda. quid faceres tu inter iſtas mūdiſ
ſimas. De iſta materia dicit ſcriptura. Quid ē
hō vt immaculatus ſit. ⁊ iuſtus appareat natus
de muliere. Job. xv. ¶ Nota abominabilis ⁊ in
utilis homo. ſ. ad gloriam. Quia ſicut meretrix
nuda ſi veniret abominareꝫ a vobis. ſic ⁊ aīma
non baptiſata abominaꝫ a ſanctis. ſed in bapti
ſmo mundaꝫ cum diciꝫ. Ego te baptiſo ⁊c. Et
datur ſibi a xp̄o illud ſignum in fronte ad iſtar
ſtelle fulgide. Unde ſi tunc anima poſſet a nob
videri tanta eſt pulchritudo ꝙ ⁊c. Et ſi anteq̄ꝫ
peccet recedat a corꝑe recta via vadit ad para-
diſum. vt dicit ſanctus Thomas. iij. ꝑte. q. lx-
viij. arti. ij. ad ſcđm. ⁊ q̄rto ſcripto. di. iiij. q. ij.
arti. j. q. iij. ad quartuꝫ. Et omnes angeli volūt
ip̄am oſculari. De iſto ſigno dicit apl's. Credē-
tes ſignati eſtis ſpū ꝓmiſſionis ſancto q̄ eſt pi-
gnus hereditatis noſtre. Ad Eph. j. Nota cre-
dentes. quia requiriꝫ ꝓpria ſi ſit adultus. vel
credentia eccl'e in paruulis. Hoc ſignū ē pign⁹
gl'e In ſignū hui⁹ ſigni exiſtētis in aīa. daꝫ capi
da ſiue mitra que datur pueri immediate poſt

baptiſmum. extra tota picta. que ſignat veſteꝫ
innocentie qua anima induiꝫ quouſq̄ꝫ peccat
mortaliꝫ. quia tunc ꝑditur veſtis innocentie. ⁊
ſignum caracteris deturpaꝫ ſed non ꝑdiꝫ. imo
remanet ſemꝑ in damnatis. quia indelibilis eſt
quarto di. iiij. q. j. ar. iij. q. iiij. et. iij. ꝑte. q. l. ar-
ti. iiij. ad tertiū. et. q. lxiij. et. lxvj. et. lxxij. Ideo
Johes apoc. xvj. Btūs qui vigilat ⁊ cuſtodit
veſtimenta ſua ne nudus ambulet ⁊ videat tur
pitudinem eius. quia anima nuda magis ē ab-
ominabilis q̄ꝫ corpus nudum ¶ Moraliter dic
quomō parentes debent ꝓuidere. ne filij eoruꝫ
ꝑdant hanc veſtem innocentie nutriendo eos.
⁊ dando bonas doctrinas. Primo vt ſciant ſe
ſignare. Secundo ꝟginem ſalutare tāq̄ꝫ reginā
⁊c. Item ne iurent. ne mentianꝫ ⁊c. Quoniam
magna eſt culpa parentū ſi filij ſint mali. Quia
quādo ſunt parui ⁊ iuuenes ad inſtar ꝟgule di
rigi poſſunt ⁊c. Ideo dicit chriſtus beato Jo-
hāni Habes pauca noīa in ſardis q̄ nō coinqui
nauerūt veſtimenta ſua ⁊ ambulant mecum in
albis. quia digni ſunt. Apocaꝫ. iij. Nota ſardis
interpretaꝫ ꝑncipatus vel pulchritudo. Ecce i
nocentia baptiſmi in qua pauci ſunt. Idō dicit
habes pauca nomina in ſardis. Unde diꝫ apo
ſtolus. Nolite contriſtare ſpūm ſanctum. ſ. qui
habitat in vobis. qui ſignati eſtis in die bapti/
ſmi redemptōnis. Ad Ephe. iiij. ¶ Secūdo dat
deus ſignum de militia ſpūali. ⁊ hoc in ſac̄men
to confirmatōnis· que nō poteſt dari niſi ab epi
ſcopo. Immo eſt queſtio vtrū papa poſſit cō-
mittere ſimplici ſacerdoti vt cōfirmet? ⁊ aliqui
doctores tenent ꝙ non. Beatus Tho. tamē in
quarto ſcripto. di. vij. q. iij. arti. j. q. iij. ⁊ di. xx-
v. q. j. ad tertiū. ⁊. iij. ꝑte. q. lxxij. arti. xj. ad pri-
mum. tenet ꝙ confirmatio cōferri poteſt a ſim-
plici ſarerdote ex cōmiſſione ſolius pape. non
autē a diacono. Hoc ſignum daꝫ a xp̄o quādo
epiſcopus dicit. Conſigno te ſigno crucis ⁊c. ⁊
dat ſibi alapam vt recordeꝫ. Sic etiaꝫ ꝑcutitur
miles alapa vel enſe quando fit miles. Ideo di
citur ſignum militie. quia in ea datur robur ad
pugnam ſpūalem. vt dicit ſanctuſ Tho. iij. ꝑte
q. lxxij. arti. iiij. ad tertium. ⁊ arti. v. vij. ix. x.
Hoc ſignum eſt ad inſtar monilis aurei in fron
te intantū ꝙ qñ anima intrat ꝑadiſum ſtatiꝫ co
gnoſcitur quomō vnus fuit confirmatus. ⁊ nō
alius ex illo ſigno militie ſpūalis. Ideo faciat
confirmare filios veſtros. quia confirmati ha-
bent maiorem gloriam in celo q̄ꝫ non confirma-
ti. vt dicit ſanctus Thomas. iij. parte. q. lxxij.
ar. viij. ad quartum. ⁊ in confirmatōne confer-
tur plenitudo gratie ſpirituſſancti. vt in dicto
articu. ꝑmo. ⁊ confirmatio roborat hominem
contra alias impugnatōnes quo ad fidem. vt
in quarto diſtin. vij. in litterali expoſitōe. ⁊. iij.
ea. q. arti. ix. De illo ſigno dicit ſcriptura. No

lite nocere terre ⁊ mari neqꝫ arboribus quoadusqꝫ ſignemus ſuos dei noſtri in frontibus eorum. Et audiui numerū ſignatorū .cxliiij. milia ſignati. Apocal. vij. ¶ Nota nolite nocere ꝓceptum eſt xp̄i ad antixp̄m ⁊ ſuos dicens. Nolite nocere terre .i. laicis laborantibus ꝓ terrenis neqꝫ mari .i. penitentibus. q̄ dicūt mare ob ꝯditōnis amaritudinem. neqꝫ arboribus .i. ꝑſonis ꝑfectis in bonis operibus fructificantibus. Jō ex iſto ſacramento cor xp̄iani confirmat intantum ꝙ tempe antixp̄i fortior erit confirmatꝰ q̄ꝫ alter non confirmatus. Jdeo xp̄us p̄cepit apoſtolis Luce vlti. Sedete in hieruſalem dōec induamini v̄tute ex alto .i. donec ſitis confirmati Quia licet apoſtoli fuerunt a xp̄o baptiſati baptiſmo xp̄i. vt dicit ſanctus Tho. q̄rto ſcripto. di. xxix. arti. iiij. ad tertiū. tn̄ non fuerūt confirmati vſqꝫ ad diem penthecoſtes. Jdō dixit eis Sedete .i. nō intretis bellum p̄dicationis. quia non eſſetis fortes donec induami ⁊c̄. Fuerunt em̄ apoſtoli ꝯfirmati a xp̄o. ſed ſine materia. vt dicit ſanctus Tho. di. vij. q. j. ar. ij. q. j. ad tertium. iij. pte. q. lxxij. arti. ij. ad p̄mum. Sic in q̄tuor p̄lijs antixp̄i multi nō erunt fortes. qꝛ non ſunt ꝯfirmati qui timore negabunt fidē.

¶ Primū p̄lium erit ꝑ dona placentia.

¶ Secundū ꝑ miracula apparentia.

¶ Tertiū ꝑ inſolubilia argumenta.

¶ Quartū ꝑ duriſſima tormenta.

Sed illi q̄ erunt cōfirmati erunt fortes in omnibus iſtis p̄lijs. dicentes illud Actuū. xiiij. Per multas tribulatōnes ⁊c̄. Ecce quare dicit Nolite nocere terre ⁊c̄. Et ſequit. Et audiui numerum ſignatoruꝫ. cxliiij. milia ſignati. vbi ponit tria cōpoſita. Quia tres ꝯditiōes ꝑſonarū dn̄t recipe ſacramentū confirmatiōis. ſ. centū milia id eſt. ſenes. quadragita milia .i. iuuenes. q̄tuor milia .i. pueri. Milia aūt ſignificat ꝑfectōꝫ confirmatōnis q̄ poteſt dari ſenibus. iuuenibus et pueris quatuor annorū ⁊ ſupra. Dicit em̄ ſanctus Tho. iij. pte. q. lxxij. di. v. ar. viij. ⁊ quarto ſcrip. di. vij. q. iij. ar. ij. de hoc ꝙ confirmatio debet dari cuilibet baptiſato cuiuſcunqꝫ etatis ſexus ⁊ conditōnis. ⁊ etiam morienti. O qualis honor eſt habere hoc ſignuꝫ. qꝛ ſicut in curia regis licet omnes ſint domeſtici. tn̄ magna differentia eſt inter milites ⁊ ſcutiferos ⁊c̄. Sic omnes xp̄iani ſunt domeſtici regis ipſius xp̄i. tam̄ nobiliores ſunt confirmati. quia ſunt milites q̄ dicere poſſunt. arma militie noſtre non ſunt carnalia. Quilibet noſtrum magis vellet ꝙ filius ſuus eſſet miles in curia regis q̄ꝫ ſcutifer tantū. Jdem de curia regis xp̄i. Ergo labora ſicut bonus miles xp̄i. ij. ad Thimo. ij. ¶ Tertiū ſignuꝫ eſt de p̄ſidentia ſpūali. Hoc ſignum dat p̄ſbyteris in ſacramēto ordinum quādo ordinantur ad ſacerdotiū. quod ſignum dicit eſſe caracter indelibilis. Unde magna preſidentia eſt remittere peccata. Quis poteſt remittere peccata niſi ſolus deus. Hoc poſſe commiſit deus ſacerdotibus. Jtem poſſe apire celuꝫ in conſecratōe Quis em̄ fidelium dubium habere poſſet in ipſa imolatōnis hora ad ſacerdotis vocem celos aperiri. ⁊ in illo ieſu chriſti miniſterio angelorꝫ choros adeſſe. acyma ſummis ſociari. vt dicit Gregorius in quarto dyalogorū. ⁊ de ꝯſe. di. ij. Quis. Angeli autē dicere poſſunt cantando Panis angelicus fit panis hominū. dat panis celicus figuris terminū. O res mirabilis. manducat dominū ſeruus. pauper ⁊ humilis. De iſto ſigno dicit ſcriptura. Uidi alterum angelū aſcendentem ab ortu ſolis habentem ſignū dei viui. Apocal. vij. ¶ Nota ꝙ alter angelus dicit ſacerdos. quia licet non ſit angelus in natura. vel ꝑſona. debet tamen eſſe angelus ſimilitudine. vt bonus frater p̄dicator dicitur alter dominicus ſimilitudine. Hic quomō debet tenere vitam angelicam ⁊c̄. Jdeo Exo. xix. Sacerdotes qui accedūt ad dominū ſanctificent ne ꝑcutiat eos. Hic quando ſunt boni ſacerdotes quomō ab angelis commendant. quādo v̄o ſunt mali deteſtant. Ecce quare dicit. Uidi alterum angelum de ſacerdote. Malach. ij. Labia ſacerdotis cuſtodiūt ſcientiam. ⁊ legem requirēt de ore eius. quia angelus domi eſt. ¶ Nota aſcendentem ab ortu ſolis. quia miſſa nō eſt celebrāda antē ortum ſolis .i. lucis. niſi de ſp̄ali licentia pape. Un̄ dic̄ ſanctꝰ Tho. iij. pte. q. lxxxiij arti. ij. ad quartū. ⁊ quarto ſcrip. di. xiij. q. j. ar. ij. q. iiij. ꝙ miſſa pōt dici quando incipit apparere aurora. non auteꝫ de nocte. niſi in natiuitate chriſti. ⁊ in vigilia paſce. Tunc em̄ ex digna celebratōe miſſe ſacerdos aſcendit in ſcala gratie plus q̄ꝫ ex aliquo alio ope. Per oppoſitum mali ſacerdotes ex illo deſcendunt vſqꝫ ad ꝓfundum inferni. Dauid pſ̄. cviij. Aſcendunt vſqꝫ ad celos. id eſt boni. deſcendūt vſqꝫ ad abyſſos ſcꝫ mali p̄ſbyteri. anima autē eoruꝫ in malis tabeſcebat. ¶ Nota habentem ſignū dei viui. ſcꝫ p̄ſidentie ſpūalis. ſeu preſidentie ſacerdotalis. Hoc ſignum habuit etiā dominꝰ Jeſus nō ſub ratiōe caracteris. quia dicit ſanctus Thomas q̄rto di. iiij. q. j. arti. iij. et. iij. parte. q. lxiij. arti. v. ꝙ chriſtus nullum habuit caracterem. Dauid. Jurauit dominꝰ ⁊ non penitebit eum. tu es ſacerdos in eternum ſ̄m ordinem melchiſe.

¶ Quartum ſignum eſt de penitentia ſacramentali. vnde quādo aliq̄s cū cordis ꝯtritōe cōfitetur peccata ſua. quādo ſacerdos abſoluit ipſuꝫ in illo puncto dat in aīma ſignū quod dicit ornatus. ⁊ nō dicit caracter ſed ornatꝰ intantum ꝙ quādo aīma ſic penitēs recedit a corpore. demones q̄ veniūt ad mortē cuiuſlibꝫ videntes h̄ ſignū fugiūt. Secus de anima impenitenti que

non vult exire de corpore. ſicut nec capt⁹ de car
cere ad audiendā ſniam damnatōis. De hoc ſi
gno dicit ſcriptura Preceptū eſt ill'ne lederent
fenum terre neqꝫ omne viride. neqꝫ oēm arborē
niſi tantū hoīes ꝙ non hn̄t ſignum dei in fronti
bus ſuis. Apoc. ix. ꝓceptum eſt illis .ſ. demoni
bus. Jō dauid orando h̄ ſignū petebat dicens.
pſ. lxxxv. Fac mecū ſignū in bono vt videāt ꝙ
me oderunt .ſ. demones. ⁊ confūdant ⁊c̄. Qm̄
tu dn̄e adiuuiſti me ⁊ cōſolatus es .ſ. ꝑ gloriam
Ecce quare dicit thema. Multa ꝙdem ⁊ alia ſi
gna ⁊c̄.

¶ De eadem Sermo ſeptimus. qua
liter xp̄s ſtat in medio pr̄ſbyterorū.

Stetit ieſus i me

dio diſcipl'orū ſuor. Joh. xx. Scd̄m
ꝙ clare inueniri poteſt ratōe ⁊ auto
ritate ſacerdotes noui teſtamēti ⁊ etiam omnes
eccl'aſtici dicūtur ꝓprie diſcipuli xp̄i. Ratio. il
li em̄ qui continue ſtudent ⁊ cogitant loquunt̄
⁊ ratiocinant̄ de doctrina alicuius doctoris re
cte dicunt̄ eius diſcipuli. vt grāmatici dicūtur
diſcipuli priſtiani. ph̄i etiam de doctrina ph̄i.
Jdem ꝙ corde cogitant ⁊ ore loquunt̄ doctrinā
⁊ legem doctoris ieſu xp̄i ⁊ ſuant eius ꝓcepta
recte dicūt̄ diſcipuli. Autoritas. Liga teſtimo
nium ſigna legē in diſcipul' meis. Eſa. viij. Nō
liga teſtimoniū. Lex euangelica dicit̄ teſtimo
nium .ſ. de ſecretis celeſtibus teſtificādo. Joh.
iij. Quod ſcimus loquimur ⁊ qd̄ vidim⁹ teſta
mur. Signa legem .ſ. veterē ꝙ non debet ſuari
qr figura fuit noue legis. Jtem alia autoritas.
Si manſeritis in ſmone meo vere diſcipl'i mei
eritis. Joh. viij. Nota ſi manſeritis .ſ. ſtudēdo
cogitando. loquēdo. cōuerſando. tales ſunt cle
rici ꝙ continue cogitāt. ſtudent. loquunt̄ et ru
minant doctrinā xp̄i in officio. Jdeo dicit the
ma. Stetit ieſus in medio diſcipulorū ſuorum.
Nō videndū eſt ex ꝙbus opibus xp̄us ſtat in
medio diſcipulorū. ⁊ inuenio ex tribus .ſ.

¶ Primo ꝑ collaudatōem angelicalem.
¶ Scd̄o ꝑ conſecratōnem ſacramentalem.
¶ Tertio ꝑ conuerſatōnem ſpūalem.

Ergo ſtetit in medio diſcipulorū ſuorū. ¶ Dico
pmo ꝙ xp̄s erat in medio pr̄ſbyterorū ꝑ collau
datōnem angelicalē. Officia em̄ eccl'aſtica di
cunt̄ collaudatio a con qd̄ eſt ſimul. ⁊ laudatio
qr angeli nobiſcum laudant dn̄m. Nūqꝫ fit offi
ciū in aliqua eccl'a ꝙn angeli ſint pr̄ſentes no
biſcum. Autoritas pſ. lxvij. Preuenerunt pri
cipes ꝯiuncti pſallentibus in medio iuuencula
rū tympaniſtriarū. Pricipes dicūt̄ ſancti āge
li. vt exponit Bern̄. Nō. qr ſicut ꝙlibet rex hu
ius mūdi dr̄ pnceps. ita angelus. imo magis. co
ꝙ minor angelus celi eſt maior ꝙlibꝫ rege hui⁹
mūdi in honore ⁊ dignitate. ꝓuenerūt em̄ pnci
pes .ſ. angeli. qr anteqꝫ dicatis pſ. iam ſunt cō
iuncti vobiſcū ad pſalmodiā dicendā. vt expo
nit Bern̄. Nota in medio iuuencularū tympa
niſtriarū. nō dicit vetularū. ſynagoge dicūt̄ ve
tule. ſed eccl'e xp̄iane dicunt̄ iuuencule tympa
niſtriarū. Nō ſolū angeli ſ; etiā ip̄e rex angelo
rum eſt in medio. quod patꝫ ex ſuo teſtimonio.
Mat. xviij. Ubi duo vl' tres cōgregati ſunt in
noīe meo in medio eorū ego ſum ⁊c̄. Jn hac au
toritate xp̄s oſtendit nob' tria ꝙ debem⁹ hr̄e ſa
ciendo officiū diuinum. Prio ꝙ ſimus duo vl'
tres ⁊ nō plures neqꝫ pauciores. Duo ſunt cho
rus dexter et ſiniſter. vel tres ꝓ illis qui ſunt in
pulpito. vel duo ſunt cor cogitando. ⁊ os loqn
do. qr officium non dꝫ dici ſolum ꝯtemplando
ſed ſil' contemplando ⁊ loquēdo. vn̄ ſi os dicit
officium. ⁊ cor cogitat aliud. iam non ſunt duo.
Jdeo dicit Aug⁹. Pſalmis ⁊ hymnis cum ora
tis deum. h̄ ꝟſetur in corde quod ꝓfert̄ in ore.
⁊c̄. al's xp̄s dicet Mat. xv. Popl's hic labijs me
honorat. cor autē eorum lōge eſt a me ⁊c̄. Duo
rep̄ſentant duas xp̄i ſubſtantias .ſ. diuinitatē
⁊ humanitatem. tres aūt tres pſonas trinitat'.
De his tribus dicit ſcriptura Jn tribus bn̄pla
citum eſt ſpūi meo que ꝓbata ſunt coram deo ⁊
hominibus. Ecci. xv. Coram deo ⁊ hominibus cō
ꝓbatur qn̄ chorus dexter ⁊ ſiniſter cantat ordi
nate Sed hodie taliter cantant contēdendo ⁊c̄
ꝙ reprobata ſunt coram deo ⁊ hominibus. Jdeo
auiſetis vos ⁊c̄. ¶ Nota cum dicit̄ in noīe Lu.
ij. Uocatum eſt nomen eius ieſus .id eſt ſalua
tor. Tunc clerici ſunt congregati in nomine ie
ſu. quādo ꝓcurant honorem dei. ⁊ ſaluatōnem
animarū viuentium ⁊ defunctorū. Multi ta
men congregant̄ in eccleſia non in nomine ieſu
ſed denarij. quia al's nō venirēt niſi ſint ibi pre
ſentie. Dicunt aliqui non introducā malam cō
ſuetudinem ſurgendi ad matutinas ⁊c̄. Unde
raro viſitat̄ eccleſia a pluribus niſi amore dena
rij. nec audiūt confeſſiones. ⁊ ſic de alijs ſacmē
tis. tales receperunt mercedem ſuā. Mat. vj.
Ex iſta ratione dicebat ap'lus. Omne quodcū
qꝫ facitis in verbo aut in opere in nomine dn̄i
ieſu xp̄i facite. Ad Col'. iij. ¶ Nota ibi. ego ſum
in medio quando opus ſit ꝓ ſuo honore certitu
dinaliter ip̄e eſt in medio. ex hoc ſequit̄ ſigno
ꝙ in quolibet ſermone facto in nomine ih̄u xp̄i
ip̄e eſt ibi. Jdeo ſitis auiſati. ⁊ cōſiderate quia
ibi eſt papa Jeſus ⁊ cardinales .ſ. angeli ꝙ de
betis compoſite ſtare in choro quomodo ſtare
tis ſi rex vel papa eſſet in veſperis ⁊c̄. Hic quo
modo ſunt dicende deuote ſeptem hore canoni
ce. de quo loquitur. ca. dolentes. extra de cele.
miſſa. vbi precipit eccleſia ꝙ officium diurnū
parit̄ ⁊ nocturnū ꝙtū de⁹ dederit deuote pſol
uat̄. Dico ſcd̄o ꝙ xp̄us ſtat in medio ꝑ conſe
cratōnem ſacramentalē. Jā videt' ꝙ in miſſa ſa

cerdos tenet hoſtiam conſecratã in medio ma-
nuum ſuarũ. ⁊ ipſam recipit in medio corporis.
Dauid in pſ. Deus ſtetit in ſynagoga. i. cõgre
gatõne deorũ. i. angelorũ qui dicunt̃ dij non eſ
ſentialiter. ſed ꝑticipatiue. In medio aũt deos
id eſt ſacerdotes dijudicat. i. diuerſimode iudi
cat ⁊ condemnat ꝓpter defectus quos faciunt
in miſſa. Primo iudicat ſacerdotes ⁊ ipſos rep̃
hendit de materia ſacrificij ſi nõ eſt ita p̃parata
vt decz. ſ. ꝙ hoſtia ſit munda alba. ⁊ ſine macu-
la ⁊ rotunda. qꝛ ſignificat eternitatem dei Itez
de materia ſanguis ꝙ ſit vinum purũ ⁊ bonuz
⁊ nõ acetoſum. De quo ſanctũ Tho. vide q̃rto
ſcripto. di. xj. q. ij. arti. iij. q. ij. et. iij. ꝑ. q. lxxiiij.
ar. v. ad ſcd̃m. vbi dicit ꝙ de aceto nõ poteſt cõ
fici ſanguis. ſed de vino acetoſo bñ. lꝫ ſit pctm̃.
Scd̃o iudicat ipſos de forma ſi nõ dꝛ vt dꝫ dici.
Dic contra illos qui anhelãt ⁊ cũ capite faciũt
ſignum crucis. Idem de forma cõſecratõis ſan
guinis. ⁊ quomõ aliq̃ dicunt feſtinant̃ nimis.
aliqui nimis ſpacioſe. Tertio iudicat de inſtru
mentis immũdis. ſ. corꝑalibus. pãnis ſeu map
pis ⁊ calice ⁊ candelis. Item ꝙ illud quod ſer-
uit altari vt candelabra. nõ ſeruiant vob̃ i domo
veſtra vel in menſa. qꝛ vt dicit regu. iu. lib. vj.
Qd̃ ſel' deo dedicatũ eſt. amplꝰ ad vſus huma
nos non eſt transferendũ. Quarto iudicat intẽ-
tõnem. ſi celebrãt ꝓ pecunia. vt iudas venden-
do xp̃m. qꝛ accipe ꝓ miſſa aliquod q̃ſi precium
eius eſt ſymonia. nõ aũt ſi ſumat̃ q̃ſi ſtipendiuz
vt dicit ſanctus Tho. ſcd̃a ſcd̃e. q. c. ar. ij. ad ſe-
cũdũ. ⁊ q̃rto ſcp̃. di. xxv. q. iij. ar. ij. q. j. ad q̃rtũ
Et tales cõmuniter dant miſſas ꝓ penitẽtia in
confeſſione. Quia dicit ſanctus Tho. iij. parte
q. lxxxij. ar. ix. ⁊ q̃tlibeto. x. q. viij. ⁊ q̃rto ſcrip.
di. xiij. q. j. ar. ij. ⁊ di. xxiiij. q. j. ar. iij. ꝙ celebrãſ
miſſam in peccato mortali, vel inducẽs talẽ ſciẽ
ter peccat mortalit̃. Quinto iudicat vtrum cele
brãt male parati ⁊ ſine deuotõe. Ecce q̃re dicit
dijudicat. i. diuerſimode ⁊ ex diũſis cauſis iudi
cat. Ideo apl'us. j. ad Chor. xj. Probet autez
ſeipſm hõ ⁊ ſic ⁊c̃. Probet. ſ. motiuũ celebrãdi
quod habet. ⁊ ſic de pane illo edat ⁊c̃. ¶ Dictis
verbis nihil remanet ibi de pane niſi ſoluz acci
dentia. vt dicunt doc. iiij. ſcrip. di. xij. ⁊ ẽ de ne-
ceſſitate fidei. Si dicat̃. de quo ergo fiũt ꝟmes
in hoſtia ⁊c̃. Reſpõdeo ꝙ illud ſacramentuz ẽ
miracul' plenũ. ita ꝙ illa accidentia hñt vigorẽ
ſubſtantie. qꝛ ꝑ ſe ſubſiſtunt. Iõ de illis accidẽ
tibus generant̃ ꝟmes. qꝛ habent ꝟtutem ſb̃e.
De hoc vide ſanctũ Tho. q̃rto ſcrip. di. xij. q. j
ar. ij. et. iij. ꝑte. q. lxxvij. ar. ij. Et dicit̃ pãis nõ
materialis ſed celeſtialis. Iuxta illd̃. Ego ſum
panis qui de celo deſcendi. ſi quis manducaue
rit ex hoc pane viuet in eternum. Joh. vj. Nõ.
iudiciũ ſibi manducat. i. damnatõꝫ. dic̃ glo am
bro. Ita puniet̃ ac ſi xp̃m ꝓprijs manibus int-
feciſſet. Nota de hoc ſanctũ Tho. in. iij. q. lxxx
arti. ij. ⁊ quarto ſcrip. di. ix. dicentem ꝙ pecca-
tum indigne ſumentiũ eucharıſtiã eſt minus q̃
ue peccatis cõmiſſis in deum. ⁊ grauiꝰ peccatiſ
ꝯ primum vel ꝯ ſeipſm. ⁊ eſt etiam minus q̃ue
peccato occiſionis xp̃i ⁊ ꝓditõnis eiꝰ. et etiam
minus graue ꝓiectõne eius in lutum. Iõ anti-
qui ſancti dubitabãt ⁊ valde timebãt ſi eſſẽt di
gni ſacerdotio ⁊c̃. ¶ Tertio xp̃s eſt in medio ꝑ
ꝯuerſatõnem ſpũalem. omẽs debemus ſpũalit̃
ꝯuerſari. ⁊ dicet nobis xp̃us. Ego in medio ve
ſtrum ſum ſicut q̃ miniſtrat. Lu. xxij. Sed con-
uerſatio ſpũalis debet eſſe ꝑ quatuor virtutes.
q̃s debemus habere in vita noſtra q̃ ſunt.

¶ Continentia ꝑſonalis.
¶ Abſtinentia corporalis.
¶ Tempantia hnmanalis.
¶ Sufficientia tempalis.

¶ Primo eñ in noſtra conuerſatõe debemꝰ ha
bere continentiã ꝑſonalem. ſ. viuere caſte. Dic
ꝯ illos q̃ dicunt. luxuria minimũ eſt pctm̃ mor-
tale. verum eſt in laicis ꝑ reſpectũ ad ſpiritua-
lia peccata. Et dicit tñ ſanctus Tho. ſcd̃a ſcd̃e
q. cliiij. ar. iij. ⁊ in. q. de malo. q. j. arti. j. ad. xiij
ꝙ fornicatio eſt maius peccatũ his que ſunt cir
ca exteriora. ⁊ minus his que ſunt ꝯ deũ. vel ꝯ
ꝑſonã ꝓximi. ⁊ ſm eundem q̃rto ſcrip. di. xxx-
iij. q. j. ar. iij. ⁊ ſcd̃a ſcd̃e vbi. ſ̃. ar. ij. cõcubinatꝰ
⁊ q̃libet coitus extra matrimoniũ eſt ꝯ legẽ na-
ture ⁊ peccatum mortale. In ſacerdotibus tñ ⁊
religioſis eſt de maioribus peccatis carnis. q̃a
ſacrilegiũ. ⁊ g̃ ratõne iſtius magnũ peccatũ eſt
furtũ. maius eſt homicidiũ. ⁊ adhuc maius ꝑ-
iurium. Et dicit ſanctus Tho. in ſcd̃a ſcd̃e. q.
lxxxviij. ꝙ maius eſt adhuc fractio voti ſimpli
cis. ⁊ maius fractio voti ſolennis vel exp̃ſſi. vt
in religioſis. vel annexi. vt in p̃ſbyteris ex ordi
natõe eccl'e. Ideo oportet hr̃e ꝯtinentiã perſo-
nalem. Ideo dicit xp̃us ſacerdotibꝰ. Sint lum
bi veſtri p̃cincti ⁊ lucerne ⁊c̃. Lu. xij. Et ita nul
lus ⁊ p̃ſtim ſacerdos habere debet cõcubinas
nec ſuſpectas familiaritates. ¶ Scd̃o neceſſaria
eſt abſtinentia corporal'. qꝛ aliter nõ põt viuere
caſte. Lu. xxj. Attendite ne grauent̃ corda vr̃a
crapula ⁊c̃ Ideo hodie tot ſunt luxurioſi. quia
non habẽt abſtinentiã. qꝛ ſm Hiero. Vent̃ me
ro eſtuans de facili in luxuriã ſpumat. ¶ Tertia
ꝟtus neceſſaria eſt tempantia hũanalis. ſ. ne ni
mis velitis conuerſari cũ laicis. Ratio naz ha-
bemus cõditões imaginum q̃ de longe apparẽt
pulchre. ſecus de ꝓpe. qꝛ tunc vident̃ defectus
imaginum. Idem de eccl'aſticis. antiq̃tus eniz
qñ p̃ſbyteri vel religioſi ibãt ꝑ villã tarde ⁊ ex
magna neceſſitate honorabant̃ ab oibꝰ ⁊c̃. Iõ
apl's. Exite de medio eorũ ⁊ ſepamini dicit dñs.
ij. ad Chor. vj. Quarta eſt ſufficientia tpalis
habẽtes eñ alimẽta ⁊ q̃bus tegamur his ꝯtẽti

ſimus .j.ad Thimo.vj. Non facere debetis ſy
monias vſuras.nec tenendo pecunias in poſſe
iudeorũ.nec facere mercãtias. Preſbyter q̃ bñ
facit officiũ ſuũ nunq̃ȝ egebit.q2 dicit xp̃s. Pri
mum q̃rite regnum dei ⁊c̃ Lu.xij.et Mat.vj.

¶ Dñica p̃ma poſt octauas paſce. Sermo.j.

EGo ſum paſtor

bonus. Joh.x. Sermo nr̃ erit de ſan
cto euangelio huius domice. Et ha
bebimus multas bonas doctrinas ꝑ intellect⁹
illuminatõe.⁊ vite reformatõe. Sed p̃mo ſalu-
tetur beatiſſima ꝟgo Maria ⁊c̃. Verbũ ꝓpoſi-
tur ꝑ themate et fundamento noſtri ſmonis ẽ
ꝟbum domi ieſu xp̃i de ſe loquent̄ dicẽs. Ego
ſum paſtor bonus. Bonitas huius bñdicti pa-
ſtoris erga oues.ſ.fideliũ xp̃ianorũ oſtendit̃ in
ſancto euãgelio hodierno q̃druplici ratiõe.

¶ Prima rõ.q2 compauit oues p̃cioſe.

¶ Scd̃a ratio.q2 cuſtodiuit eas ſtudioſe.

¶ Tertia rõ.q2 paſcit eas copioſe.

¶ Quarto q2 collocat eas ſecure.

Dico p̃mo ꝙ xp̃us vt bonus paſtor emit oues
ſuas p̃cioſe.ſ.p̃cio ſanguinis ſui.non hȝ eas de
furto vel rapina.ſiue ex deceptõe. ſed emit eas
p̃cio iuſto ⁊ ſupabundanti. De hoc dicit ip̃e in
p̃ncipio euangelij. Ego ſum paſtor bonus. Rõ
q2 bonus paſtor aiam ſuam.i.vitam corpalem
dat ꝓ ouibus ſuis. Ratio q̃re dat tam p̃cioſuȝ
p̃cium. eſt valor incompabilis aie. quia nulla
creatura corpalis compabilis eſt aime in valo-
re. Unde ſi in ſtatera diuine iuſticie que ẽ iuſta
⁊ equa in pte vna ponerent̃ omẽs creature cor
porales.ſ.aurum ⁊ argentũ.margarite.elemẽ-
ta.ſol.luna ⁊ omnes ſtelle.⁊ in alia pte vna aia
rationalis.plus ponderaret in valore aima ra-
tionalis q̃ȝ omnes creature. Autoritas. Quid
enĩ ꝓdeſt homi ſi vniuerſum mundũ lucretur.
anime ꝟo ſue detrimentũ patiat̃.aut quam da-
bit homo cõmutatõnem ꝓ aima ſua. Matth.
xvj.quaſi dicat nullã ſufficientẽ. parũ lucrat̃ q̃
perdit animã. Si ergo ꝓ redemptõne vni⁹ ani
me non ſufficit totus mũdus. q̃ȝtomagis ꝓ om
nibus animabus. Ideo nullum erat p̃cium ſuf
ficiens niſi ſanguis xp̃i infiniti valoris ex ↄiun
ctiõe diuinitatis. vnde ſi in ſtatera diuine iuſti-
cie in vna pte eſſent omnes anime. ⁊ in alia mi-
nima gutta ſanguinis xp̃i. plus ponderaret in
valore ſanguis xp̃i q̃ȝ omnes anime ex coniun-
ctione diuinitatis.nec aliud p̃cium ſufficiẽs po
terat dari. De hoc dicit ſcriptura. Scientes ꝙ
non corruptibilibus auro ⁊ argento redempti
eſtis de vana veſtra cõuerſatõne paterne tradi
tionis. ſed precioſo ſanguine agni incontami-
nati ⁊ immaculati ieſu chriſti.j. Pe.j. Nota pa
terne traditõnis.i.venditõnis. Hic quomõ pa
ter noſter adam vendidit ſe ⁊ totũ gen⁹ huma-
num p̃cio vnius pomi.licet nõ legat̃ cuius erat
ſpeciei.⁊ fuit captiuus diaboli ip̃e ⁊ vxor ⁊ cõ-
ſequent̄ omnes filij. Autoritas. De quo em̃ q̃s
ſupatus eſt.ſ.duello.huius ⁊ ſuus eſt.ij. Pe.
ij. Sic adam ⁊ eua conſentiẽtes peccato reddi-
derunt ſe diabolo. Si g̊ captiui generant filios
filij etiam ſunt captiui. Sed venit xp̃s optim⁹
mercator de celo in terrã ſciens valorem aima-
rum dedit non pomũ nec aurũ ⁊c̃. ſed ſolũ ſan-
guinem p̃cioſiſſimũ ineſtimabilis valoris quo
redemit nos. Ideo dicit.redempti eſtis. ¶ Nõ
redempti.i.iterũ empti. Unde cõcluſio ẽ theo-
logie ꝙ minima gutta ſanguis xp̃i erat preciuȝ
ſufficiens ⁊ ſupabundans ꝓ mille mũdis redi-
mendis ꝟtute diuinitatis ⁊ infinite charitatis.
Modo cogitate quot guttas ſanguis xp̃s pro
nobis dedit. Primo adhuc puer in circũciſiõe
⁊ in p̃ma gutta redemit nos. Idem in ſcd̃a ⁊c̃.
Scd̃o in nocte paſſionis quot guttas ſanguis
emiſit. Lu.xxij. Factus eſt ſudor eius ſicut gut
te ſanguinis decurrentis in terram ⁊c̃. quelibȝ
gutta fuiſſet p̃cium ſufficiens. Tertio quando
fuit adductus in domo pilati ⁊c̃. Quarto quã-
do fuit coronatus ſpinis totum caput fluxit ſã-
guine. Quinto qñ fuit crucifixus in manibus ⁊
pedibus quot gutte ſanguinis cadebant ſuper
caput ꝟginis marie. Item quot lachrymas.q̊t
guttas ſudoris.quot labores dum iret p̃dican-
do. Ideo non dicit empti eſtis.ſed redempti.i.
pluries empti. Ideo ap̄l'us. Habemus redem-
ptõnem non dicit emptõem p ſanguinem eius.
remiſſionem peccatorũ ſm diuitias gratie eius
q̃ ſupabundauit in nob.ad Eph.j. Ecce prima
rõ q̃re xp̃s eſt paſtor bonus.q2 oues ſuas emit
p̃cioſe. Moralit̃ hic penſari põt ſi tanti valor̄
eſt aima.⁊ xp̃s tantũ p̃cium dedit.quomõ qui-
libet debet animam ſuam cuſtodire. Quõ eſt di
gnus magna rep̃henſione ille q̃ pro aliq̃ vtili-
tate mũdana vel ꝑ aliquo bono terreno conſe-
quendo dat aiam ſuam diabolo peccando mor
taliter. q2 tunc anima vendit̃ diabolo modico
p̃cio ſupbie vel auaricie ⁊c̃.de alijs pctis. tunc
aiam care a xp̃o emptam das ꝓ tam vili p̃cio.
Dicat̃ pabola de mercatore ditiſſimo q̃ in nun
dinis expoſuit totã ſuam pecuniã ⁊ emit vnam
p̃cioſam margaritã.⁊ dedit illã vxori. q̃ poſuit
ad burſam ſuam ⁊ ptrãſiuit q̃dam mlr portans
lactucas ⁊ dedit illam ꝓ lactucis. nunq̃d iudi-
catis vos ip̃am fore ſtultam vl̕ fuiſſe. Silr̄ vos
eſtis in tali vel hac fatuitate. Iſte mercator eſt
xp̃s q̃ venit de celo ad forum ⁊ feriam hui⁹ mũ
di.⁊ emit p̃cioſiſſimã margaritã.ſ.aiam ꝓ qua
dedit totum ſuũ ſanguinem.⁊ cõmiſit eam.mi-
chi meã.tibi tuam. Vetula cũ lactucis tranſiẽs
eſt temptatio dicens. O qual' delectatio ⁊c̃. Et
qñ ſibi conſentis tunc tradis ſibi margaritã.i.
animã. Verbi gratia. qñ temptatio temptat te

de vana gl̃a. ſupbia ⁊c̃. de alijs peccatis. tūc vē
dis animā. vel qn̄ ꝓ modico lucro iuras falſe.
Alij dant ꝓ modica delectatōne ſicut luxurioſi
Alij ꝓ vno prandio vel ꝓ tacia vini. vt guloſi.
frangendo ieiunia. Alij ꝓ vna dormitōe. vt ac-
cidioſi qn̄ dimittunt miſſam ⁊c̃. Jō ſcp̄tura dic̄
Deut. iiij. Cuſtodi temetip̄m ⁊ animā tuā ſol-
licita. ſ. ne redeat in ſuitutem diaboli. Quādo
reuertet mercator. i. xp̄s in morte hodie vl' craſ
Quid dicet vob. Videte ḡ quō eſt cauendū a
peccatis. Dicit ille doctor Leo papa in ſmone
paſſionis domi. Agnoſce o xp̄iane dignitatem
⁊c̃. Dico ſcd̄o. Bonꝰ paſtor xp̄s cuſtodit oues
ſuas ſtudioſe. Jam videtis quō q̄libet dominꝰ
q̄ hꝫ oues in t̃ra vbi ſunt lupi bn̄ cuſtodit. Sic
facit xp̄s de xp̄ianis ne a lupis inferni deuoren
tur. De hoc dicit ip̄emet in ſcd̄a pte euangelij.
Mercenarius aūt q̄ non eſt paſtor ⁊c̃. vſq; me
mee. vbi ponit dr̄am inter verum paſtorē ⁊ mer
cenarium. Nota quō dn̄i qui habēt oues in de-
ſtis dant duas cuſtodias ouibus. ſ. paſtorē ⁊
canem ꝯ lupum latrantē. Sic xp̄s ad cuſtodiā
ouiū ſuarū dat duas cuſtodias. ſ. paſtorū ⁊ mi-
niſtrorū. Paſtores ſunt ſancti angeli. Vnd̄ do
ctrina eſt ſacre theologie ꝙ q̄libet ab ortu nati-
uitatis ſue habet angelum ad cuſtodiā deputa-
tum. De hoc vide Tho. j. pte. q. cxiij. Hic pra
ctice qn̄ mulier debet parere. xp̄s vocat in celo
vnum angelū nomine ſuo. q2 omibus eis nomi
na vocat dicens. Cōmitto tibi filiū vel filiā cu
ſtodias ⁊c̃. Proles naſcendo p̄ꝰus recipitur p
angelum in manibus angeli. i. in cuſtodia ⁊ di-
ligentia q̄ obſtetricis q̄tumcūq; ſit preſto. Ex
quo ſequit̃ ꝙ nūq̄ aliqua mulier parit ſine ob-
ſtetrice. Dicit Hiero. ſup illo vbo Angeli eo-
rum. i. hoim̄ ſp vident faciem pr̄is mei q̄ in cel'
eſt. Mat. xviij. Dicit h̄ glo Hiero. Magna ē
dignitas animarū vt vnaqueq; habeat ab ortu
natiuitatis ſue bonū angelū ad cuſtodiā depu-
tatum. Nota vnaqueq;. nullus dn̄s dat vnum
paſtorē cuilibet oui. ſed mittit. c. vel. cc. vni pa-
ſtori. xp̄s vo tm̄ diligit aiās ꝙ cuilibet dat ſuū
paſtorem ſiue cuſtodem. Ecce quomō cuſtodit
oues. cogitate h̄ ⁊c̃. Si rex haberet oues ſic an
tiquitus habebant Dauid ⁊ alij reges. ⁊ dicēt
militibus ſuis ⁊ baronibus. cōmitto vob illas
oues deſti vt ip̄as cuſtodiatis. quō indignarē
tur ipi nec haberent patiam. ⁊ ſancti angeli q̄-
rum minor ē maior q̄ ſit hic papa rex vl' impa-
tor. reputant ſibi ad honorem ꝙ deus velit eis
committere creaturas q̄s fecit ad imaginem ⁊
ſimilitudinē ſuam ⁊ redemit ſanguine ſuo. ⁊ re
ḡtiant̃ deo. nec vnq̄ angelus deſerit creaturā
ſibi cōmiſſam vſq; ad mortem quā tunc ducit
ad pādiſum ſi ſit pfecta. vel ad purgatoriū. vel
ip̄am dimittit in manibus demonū ſi ſit impe-
nitens ⁊ mala. De hoc dauid. Angel' ſuis man
dauit de te vt cuſtodiāt te in omibus vijs tuis
Nō vniuerſalit' in omibus ⁊ p mare ⁊ p terrā
⁊c̃. Moralit' habetis hic doctrinam qn̄ habe-
tis aliquā temptatōez vel occaſionē peccādi ꝙ
cogitetis p̄ſentiam angeli. Nullus em̄ fur face-
ret furtū alio vidente. nec luxurioſus luxuriā
Cogita ꝙ angelus ſp te videt ⁊c̃. Item Bern̄.
In q̄libet angulo ⁊ q̄libet diuerſorio da reuerē
tiam angelo. ⁊ noli p̄ſente eo facere ꝙ me p̄ſen-
te facere nō auderes. Scd̄o xp̄s ad cuſtodiam
ouiū ſuarū dat canes q̄ latrant ꝯ lupos inferni
Hi canes ſunt omēs q̄ habent officiū p̄dicandi
Magis em̄ timent ⁊ terrent̃ demones clamo-
re ⁊ latratu p̄dicatōnis q̄ lupi latratu canum.
maior dignitas eſt eſſe talem miniſtrū ⁊ canem
q2 eſt officiū apoſtolicū ouiū xp̄i q̄ eſſe patriar
cham vel pphetam. Autoritas. Job in pſona
xp̄i crucifixi di. Nunc derident me iuniores tē-
pore quorū non dignabar patres ponere cū ca-
nibus gregis mei. Job. xxx. Nota tunc. ſ. in ar
ticulo paſſionis derident me iuniores tpe. ſ. iu-
dei q̄ tunc erant. quorū patres ſunt patriarche
⁊ pphete nō dignabar ponere cū canibus gre
gis mei. ſ. cum apoſtol'. q2 maioris dignitatꝭ fu
erunt apl'i ⁊ viri apoſtolici q̄ p̄triarche ⁊ pphe
Nota ḡ quomō eſt magnum officiū p̄dicatoris
⁊ cum quanta vigilātia exercendū virilit' latrā-
do. Jō dauid pſ. lxvij. Dixit dn̄s ex baſan cō
uertā ꝯuertā in pfūdū maris vt intingat̃ pes tuꝰ
in ſanguine. lingua canū tuorū ex inimicꝭ ab ip-
ſo. ¶ Nota dixit dn̄s ex baſan. i. ex confuſiōe cō
uertam. ſ. peccatorē. ꝯuertam in pfundum ma-
ris. i. amaris contritōnis. Et quomō fiet iſtud
Reſpondet dauid. vt intingat̃ pes tuus. ſ. cor-
pus in ſanguine. ſ. paſſionis. ⁊ lingua canū tuo
rum. ſ. p̄dicatorū de xp̄i paſſione p̄dicantium.
Ex inimicis ſupple liberant̃ oues ab ip̄o. ſ. xp̄o
⁊ non vtute p̄dicatōnis ¶ Moralit' modo ca
nes dati a xp̄o ad cuſtodiam ouiū fecerūt pacē
cum lupis inferni. Ideo oues male cuſtodiun-
tur. Nota hic pabolam de yſopo de canibꝰ et
lupis volentibus bellare. Quidam lupus anti
quus q̄ multa viderat ⁊ audiuerat dixit. rogo
ꝙ an̄ p̄liū pmittatꝭ me loqui cum canibꝰ. Qui
dixit canibus. magnū malū erit vob bellare no
biſcum. quoniā vel eritis victi. ⁊ ſic male p vo-
bis. vel victores. ⁊ ſi morimur. vos pdetis vitā
q2 nobis mortuis non indigent vob. Hoc audi
to canes diſſimulauerūt ⁊ fecerunt pacem. Si-
gnificatum huius pabole eſt bonum. lupi ſunt
demones. canes aūt p̄dicatores qui debēt bel-
lare. ſed pacem fecerūt. q2 iam p̄dicatores non
latrant ꝯtra demones p cuſtodia ouiū. ſed vt
videant̃ clerici. aut habeant familiaritates pe-
cunias ⁊c̃. p̄dicant doctrinas poetarū ⁊ nō xp̄i
Ideo iam verificat̃ illud Eſa. lvj. Omēs beſtie
agri venite ad deuorandū vniuerſe beſtie ſaltꝰ

ſpeculatores eius ceci omnes neſcierūt vniuer-
ſi canes muti nō valentes latrare. videntes va
na. dormientes ⁊ amantes ſomnia. ⁊ canes pu
dentiſſimi. neſcierūt ſaturitatem. ipſi paſtores
ignorauerunt ſciam. omnes in viam ſuā decli-
nauerunt vnuſquiſqꝫ ad auariciā ſuam a ſum-
mo vſqꝫ ad nouiſſimū. Ideo deuorāt lupi. ſ. de
mones tot oues. Si dicat̃. mirum eſt ꝙ aliqua
ouis ꝑeat. qꝛ habet angeluꝫ cuſtodem ⁊c̄. Re-
ſpondeo ꝙ deus ꝑ angelos cuſtodit oues. ſed
non cogit liberum arbitriū. xp̄us ꝑcipit. ange-
lus ꝟo ꝯſilium dat ⁊ inducit. ſed nō cogit. Ver
bi gratia. xp̄us vt dn̄s ⁊ paſtor ꝓncipalis ꝑci-
pit humilitatem. ⁊ angelus te inducit ad eādeꝫ
ſed es ita malus ⁊ induratus in maliciꝭ tuis.
ꝙ non vis credere xp̄o ꝑcipienti nec angelo cō
ſilianti. ſed vis facere ſuꝑbiā. pompā ⁊c̄. Iteꝫ
de aliꝭ ꝟtutibus ⁊ viciꝭ oppoſitis. Ecce qua-
re ꝑdunt̃ oues chriſti. quia nolunt ſtare ſub cu
ra ſeu regimine paſtoris. Ideo dauid. Erraui
ſicut ouis que periꝭ ⁊c̄. ¶ Dico tertio ꝙ boni
tas paſtoris xp̄i oſtendit̃ in h̄ ꝙ oues ſuas pa-
ſcit copioſe. ſ. in ſacramento altaris. Multum
em̄ eſt qn̄ dn̄s ꝑmittit comedere oues in orto
ſuo. multomagis quādo in ſua menſa ⁊ de ſuo
pane. plus facit xp̄s ouibus ſuis q̄s permittit
comedē in domo ſua. ſ. eccl'a et in mēſa ſua. ſ. al
tari. q̄bus dat non panem ſed corpus ſuū in ci
bum ⁊ ſanguinem ſuū in potum. nō vnum fru-
ſtum ſed totū corpus. De hoc dicit euāgelium
Sicut nouit me pat̃ ⁊ ego noſco patrē. ⁊ aīam
meam pono ꝓ ouibus meis. Dicit hic Greg⁹.
ꝙ hoc dicit de ſacramēto altaris. fecit xp̄us ꝙ
monuit. oſtendit ꝙ iuſſit. bonus paſtor animā
ſuam ꝓ ouibus ſuis poſuit. vt in ſacramēto no
ſtro corpus ſuū ⁊ ſanguinem ꝟteret ⁊ oues q̄s
redimerat carnis ſue alimēto ſatiaret. De iſta
paſtura ꝓ pꝫhetia Ezech. xxviiij. Hec dicit do-
min⁹ ego paſcā oues meas in montib⁹ iſrl' in pa
ſcuis vberrimis paſcam eas in montib⁹ excel-
ſis. ſ. in tribus ſubſtātiꝭ altiſſimis. q̄ ſunt in ho
ſtia conſecrata. Vnō altior mons ſeu creatura
mundi corꝑalis ⁊ melior eſt corpus ieſu chriſti
quod ibi eſt in hoſtia. Matth. xxvj. Accipite
⁊ manducate hoc eſt corpus meū. dixit xp̄s in
cena apoſtol'. Secūdus mons altiſſimus ſuper
omēs creaturas ſpūales. melior ⁊ excellentior
eſt anima xp̄i que eſt ibi etiam in hoſtia conſe-
crata ꝑ naturalem concomitantiā. Terti⁹ mōs
altiſſimus qꝛ de omibus ſubſtātiꝭ liquoroſis
melior ⁊ excellentior eſt ſanguis xp̄i q̄ ibi eſt ꝑ
naturalem concamitantiaꝫ. Ideo non dat̃ no-
bis in calice. Item ſuꝑ oēs creaturas corꝑales
⁊ ſpūales ⁊ liquores eſt diuinitas q̄ eſt tota in
hoſtia conſecrata. ecce qual' bolus. Ecce qua-
re dicit ego paſco oues meas ⁊c̄. Moraliter ſi
ergo vultis eſſe cum angel' in paſcuis paradiſi
cōmunicate quolibet anno in paſca bn̄ parati.
al's nunq̄ꝫ recipiemi ꝑadiſo. ⁊ eſt magna rō ꝙ q̄
nolunt reciꝑe xp̄m in domū ſuā non recipiunt̃
a xp̄o in ꝑadiſo. Amen amen dico vob̄ niſi mā-
ducaueritis carnē filiꝭ homis ⁊ biberitis ei⁹ ſan
guinem non habebit̄ vitam in vob̄. Iohā. vj.
Qui aūt cōmunicant recipiunt̃ a xp̄o dicēte. di
gnum eſt qꝛ me recepiſti vt te recipiaꝫ in domo
mea. Matth. xxv. Euge ſue bone ⁊ fidelis ⁊c̄
Nota ꝙ ſicut quolibet anno xp̄us debet recipi
ſacramental'r. ſic in qualibet dn̄ica debet recipi
ſpūaliter in miſſa in qua ſacerdos ipſum recipit
ſacramental'r. ⁊ totus ꝑplus ipm̄ reciꝑe dꝫ ſpūa
liter. Ideo dicit ſacerdos in cōmunicādo. refe-
cti cibo potuqꝫ celeſti ⁊c̄. non dicit refectus. qꝛ
ſicut oīa mēbra corꝑis reficiunt̃ cibo ab ore ſū-
pto. ſic de corpore eccl'e omnia mēbra cōiuncta
reficiunt̃ ⁊c̄. Dic quomō ſuatis quatuor cōdi-
tionibus debent xp̄m in miſſa reciꝑe ſpūaliter
in domica. Prima ne ſint potati. j. ad Chorin.
xj. Cum ꝯueniris ad manducandū inuicē expe
ctate. ſ. non bibatis qn̄ ⁊c̄. Secūda vt ſint in cō
feſſione. qꝛ quādo hō inuitat̃ ſꝑ debet eſſe i ma
nuum ablutōe. Dauid. Populus eius ⁊ oues
paſcue ei⁹ introite portas ei⁹. ſ. eccl'e in ꝯfeſſiōe
Non dicit in epl'a vel euangel'. Tertia ne loquē
tur in eccl'a. hec dicit dn̄s deus ſanct⁹ ſi reuerta
mini ⁊ q̄eſcatis ſalui eritis. in ſilētio ⁊ i ſpe erit
fortitudo veſtra. Eſa. xxx. ¶ Nota ſi reuertami
ſcꝫ a laborib⁹ ⁊ negociꝭ temꝑalib⁹. Quarta ne
recedant quouſqꝫ det̃ congeries bn̄dictōis. iu-
xta illud Deut̃. xxxij. Date magnificentiā deo
noſtro dei ꝑfecta ſunt oꝑa ⁊c̄. ¶ Dico quarto
ꝙ xp̄us tanq̄ꝫ bonus paſtor oues̃ ſuas collocat
ſecure. ſicut paſtor in ſero collocat oues̃ ſuas ⁊c̄
Idem dicit xp̄s. de hoc quarta pars euāgeliꝭ
Alias oues habeo que nō ſunt ex hoc ouili ⁊c̄.
vſqꝫ in finem. Vnde bona gens video ꝙ vos q̄
habetis oues in monte in paſcuis. cū venit nox
ponitis eas in aliquo ouili ne lupi deuorēt eas
Sic facit ieſus de nob̄ quādo venit veſper. ſcꝫ
dies mortis ih̄s collocat aīas in ꝑadiſo ſi bn̄ vi
xerūt. ne lupus. i. diabolus eas deuoret. Et lo-
quit̃ xp̄s angelis dicens. Alias oues habeo. ſ.
homies ⁊ mulieres. ⁊ illas oportet me adducē.
ſcꝫ ꝑ innocentiam vel ꝑ obedientiā vel ꝑ peni-
tentiam. Ouile ſeu locus ouiū harū vbi in no-
cte mortis ſecuriſſime requieſcant eſt celum em
pirreum. ſ. ſocietas angelorū. ⁊ fiet vnuꝫ ouile ⁊
vnus paſtor.

¶ De eadem domica Sermo ſecūdus.

Fiet vnum ouile
⁊ vnus paſtor. Ioh. x. In p̄ſenti ſer-
mone iuxta motiuuꝫ thematis volo
vobis ꝑdicare ⁊ declarare quomō anime ſācte
collocant̃ ⁊ ordinant̃ in ꝑadiſo. ⁊ ſi vulti̇ tene-

re bonam vitam ſcietis cum quibus angel' erit collocãdi in ꝑadiſo. Credo ꝙ erit materia deo gratioſa ⁊ acceptabilis ⁊ nobis proficua ⁊ meritoꝛia. Sed ꝑmo ſaluteť virgo Maria. Pro huiꝰ verbi declaratõe ⁊ veniendo ad materiaꝫ ꝑdicãdam. ſciendum ꝙ inter antiquos docto/res ⁊ magiſtros fuerunt due magne queſtiões de oꝛdinatione animarũ ⁊ angeloꝛũ in paradi/ſo. Queſtio ꝑma erat de ꝑeminentia. ſecũda de reſidentia. Pꝛima de ꝑeminentia. vtrum angeli in celo ſint ſupioꝛes ⁊ altioꝛes animabus vel ecõuerſo. vel ſint equales? Secunda de reſidẽtia an angeli omnes in gloꝛia ſint ad dexteram xp̃i ⁊ anime ad ſiniſtram. vel ꝑ oppoſitum. vľ ſi ſtant ſimul? He queſtiones erant difficiles ad ſciendum. ſed xp̃us eas declarauit. Reſpõdendo ad vnam queſtionẽ quaꝫ ſibi fecerunt iudei de qua loquunť tres euangeliſte. ſ. Mat. xxij. Mar. xij. Lu. xx. Dic hiſtoꝛiam de queſtionẽ facta xp̃o de muliere. que habuit ſepteꝫ viros in reſurrectõne cuius eſſet vxoꝛ. Quibus xp̃s reſpondens dixit. Filij huius ſeculi nubunt et traduntᷣ ad nuptias. illi ṽo qui digni habebuntur ſeculo illo non nubunt neqꝫ ducunt vxoꝛes neqꝫ eñi vltra moꝛi poterũt. equales eñi angel' ſunt. Luce. xx. Patet reſponſio ad ꝑmam queſtionem de ꝑeminentia ꝙ angeli non ſunt ſupioꝛes animabus. nec econuerſo. ſed anime ⁊ an/geli ſunt equales. ſ. in puritate. dignitate ⁊ gloria. Secunda queſtio eſt de reſidentia. que patet ex alia xp̃i reſpõſione quam fecit iudeis di. Erratis neſcientes ſcripturas neqꝫ ṽtutem dei In reſurrectõne enim neqꝫ nubent neqꝫ nubentur. ſed ſunt ſicut angeli dei in celo. Mat. xxij. Nota ly ſicut eſt aduerbiũ ⁊ dicit ſimilitudineꝫ ergo angeli nõ erunt ad dexteraꝫ ⁊ anime ad ſiniſtram vel econuerſo. ſed erunt ſimul. ⁊ hoc dicit thema ꝓpoſitum. Fiet vnum ouile. ſ. de hominibus bone vite ⁊ de angelis ſub vno paſtore. ſ. chꝛiſto regnãte ſuꝑ omnes. Modo ex doctrina chꝛiſti ⁊ apoſtoli Pauli ⁊ Johãnis euãgeliſte qui hoc viderunt ex xp̃i oſtẽſione eis facta nos ſcimus oꝛdinatõnem ꝑadiſi quomõ ibi ſunt nouem oꝛdines angeloꝛũ. vt expꝛeſſe ħ ponit Dionyſius qui habuit a Paulo quos oꝛdines beatus Johãnes vocat plateas. ⁊ platee ciuitatis aurum mundũ tanqꝫ vitrum ꝑluciduꝫ. Apocal'. xxi. ¶ Nota coꝛꝑalem pulchꝛitudineꝫ platearũ intantũ ꝙ vix poſſet videri ⁊c̃. In prima platea ſunt angeli ſic dicti. ⁊ de iſto oꝛdine q̃libet noſtrum habet vnũ angelũ ad cuſtodiaꝫ deputatum. vbi ſunt plures qꝫ ſunt in mũdo folia arboꝛũ. Dicit ſanctus Thomas ꝙ ſic̃ quantitas continua iſtoꝛũ inferioꝛũ nõ eſt niſi pũctꝰ reſpectu quantitatis celi. ſic quantitas diſcreta rerum mundanarũ nihil eſt reſpectu quantitatis diſcrete illoꝛũ qui ſunt in celo. Et in hac prima platea eſt capitaneus Raphael. Secunda platea altioꝛ eſt archangeloꝛuꝫ. capitaneus eſt Gabꝛiel. Tertia platea eſt ꝑncipatuum. capitaneus eſt Michael. Ecce michael vnus de pꝛincipibus ꝑmis. Quarta omibus ꝑdictis excellẽtioꝛ eſt poteſtatum. neſciť quis eſt ibi capitaneꝰ quia deus non reuelauit niſi de tribus ꝑdictis Quinta pulchꝛioꝛ eſt ṽtutum. Sexta dominationum. Septima thꝛonoꝛũ. Octaua cherubi. Nona omnibus alijs maioꝛ nobilioꝛ ⁊ pulchꝛioꝛ Seraphin. Anime autẽ collocanť quedam ĩ ꝑmo oꝛdine. quedam in ſecundo ⁊c̃. Nulla aũt eſt ſuꝑ omnes oꝛdines angeloꝛũ niſi ſolum xp̃s cum ṽgine Maria matre a dextris eius. Hiero. Non eſt fas credere aliquem ſanctoꝛuꝫ omnes oꝛdines angeloꝛũ tranſcendere. niſi ſolum ṽgo Maria. de qua dicit eccľa. Exaltata es ſãcta dei genitrix ſuꝑ chꝛoꝛos angeloꝛum ad celeſtia regna. Et ſic fiet in celo empirreo vnuꝫ ouile ⁊ vnus paſtoꝛ. Modo declarabo vobis que anime vadunt in ꝑmo oꝛdine ⁊ que in ſcđo ⁊c̃. Et dum ego dicam q̃libet veſtruꝫ cogitet de ſe et videat ſi teneat talem modum viuẽdi. Unde ſicut ſunt in celo nouem platee ſeu oꝛdines an/geloꝛum. ſic ſunt in hoc mũdo nouem modi bone vite coꝛreſpondentes nouem oꝛdinibꝰ angeloꝛum. ⁊ qui ſunt in ꝑmo gradu bone vite collocantur in ꝑmo oꝛdine. Pꝛimus modus ſeu g̃dus bone vite eſt afflictio penitential'. ſ. de peccatis. de quibus nullus poteſt ſe excuſare facere pñiam ꝓ tempe conuerti ad deum ꝯteri cuꝫ ꝓpoſito non redeundo ad peccata. cõfiteri. vitare occaſiones peccandi. affligere carnem aliquo modo vel ieiunio vel cilitio vel diſciplinis ⁊c̃. quia occaſione carnis peccamus. Tales qñ decedunt facta cõdigna penitentia. quia al's cõplebitur in purgatoꝛio. quando talis eſt in articulo moꝛtis ſubito angelus cuſtos aſcẽdit in celum. Et xp̃s interrogat que noua. licꝫ ſciat omnia. tamen ip̃e interrogat iuſtum ⁊ impiuꝫ. pſ̃. x. Reſpondet angelus dicens Domie mõ ſunt tot anni ꝙ vos cõmiſiſtis mihi talem. ⁊ modo eſt in articulo moꝛtis. ⁊ domie vixit ſic et ſic ⁊c̃. Et virgo gaudet ⁊ dicit filio. Fili honoꝛandus eſt ex quo amoꝛe veſtri fecit hoc. ⁊ non ex vana gloꝛia. Tunc xp̃s vocat Michalem dicens ꝙ vocet angelos ⁊ mittat ad ſocianduꝫ ⁊ liberandum a demonibus. De hoc autoꝛitas. Si fue/rit ꝓ eo angelus loquens vnus de milibus. vt annũciet hominis equitatem miſerebitur eius ⁊ dicet. libera eum vt non deſcendat in coꝛru/ptõnem. inueni in quo ei ꝓpicieť. Job. xxxiij. Hoc videntes ⁊ ſcientes filij veſtri parui petũt ꝓ gratia a xp̃o vt honoꝛent patreꝫ vľ m̃reꝫ ⁊c̃. Et deſcendunt cum angelis. vt hoc ptꝫ ex multis miraculis. Anima ſtatim ſentit ꝑſentiaꝫ angeloꝛũ ⁊ ſeꝑata a coꝛꝑe ſtatim videt angelos ⁊

animas ⁊ cognoſcit omnes ſalutat eos dicens.
O angeli bñdicti. ⁊ vnde hoc mihi. deinde vo
cat filios nominibus dicens. ⁊ vbi frat̃ tuus ma=
ior? Reſpondet in inferno eſt. ¶ Nota quomõ
de magnis pauci ſaluantur. quia ſunt pleni ſu=
perbia. Quis anima dum eſt coniuncta carni
non poteſt videre niſi carnalia vel corꝑalia ⁊c̄.
Deinde aſcendunt in celum. ⁊ anima aſcẽdit in
medio angelorũ. ad inſtar nobilis ſponſe que ĩ
die nuptiarum aſſociat̃ a baronibus. De hoc
Autoritas. Factum eſt vt moreret̃ mendicus ⁊
portaret̃ ab angelis in ſinum abrahe. i. in gl'am
ꝑadiſi. Luce. xvj. Et quando ſunt in porta ꝑa
diſi portarij aperiunt ⁊ intrant. ⁊ ſtatim in pri=
ma platea fit magnum feſtum ab angelis. Au=
toritas. Dico vobis ꝙ gaudium eſt coram an=
gelis ſuꝑ vno peccatore penitentiam agente.
Luce. xv. Bis ponit̃ autoritas in dicto capit̃.
quia gaudent tam angeli ꝙ̃ etiam ſancti. Quã
to ergo magis gaudent ⁊ angeli ⁊ ſancti ſuper
vno peccatore penitẽtiam complente et celum
introeunte. Deinde venit anima vſqꝫ ad xp̄m.
⁊ ibi coronatur ab ip̄o xp̄o. O qualis amor.
Autoritas. Iuſti imꝑpetuum viuent. et apud
dominũ eſt merces eorũ. ⁊ cogitatio eorũ apd̄
altiſſimum. ideo accipiunt regnum decoris. et
dyadema ſpei de manu domi. Sapie. v. Quã=
tum gaudet rex in die coronatõnis ſue quãdo
coronatur ab epiſcopo. que coronatio nihil eſt
reſpectu illius corone que amitti non põt. Tũc
anime coronate dicit xp̄us. collocetur in ordĩe
angelorum in cathedra. ergo bonum eſt facere
penitentiam de peccatis. Ideo xp̄us. Penitẽ=
tiam agite appropinquabit enim regnũ celorũ.
Matth. iiij. ¶ Secundus gradus ſeu modus
bone vite eſt melior. ſ. deuotio ſpũalis per ad=
ditõnem. quia vltra afflictõnem penitentialẽ
habent deuotõem ſpũalem que eſt melior. Ra
tio. quia melior eſt anima ꝙ̃ corpus. Afflictio
penitentialis tangit corpuſ. ſed deuotio tangit
animam que eſt melior corpore. Spiritus eſt q̃
viuificat. caro non ꝓdeſt quicꝙ̃. Ioh. vj. Cor
pus enim omnia bona habet ab anima. ſ. vide=
re. audire ⁊c̄. Deuotio ſpũalis eſt quando ho=
mo libenter ⁊ cum gaudio facit ſpũalia. vt ora=
re. Quando religioſi ⁊ clerici dicũt ſuũ officiũ
deuote diſtincte. ſurgunt ad matutinas de no/
cte quas dicunt in memoriam paſſionis ſeu ca=
ptionis chriſti. Idem de alijs horis canonicis
Secus de illis qui dicunt matutinas albas vel
rubeas. nec celebrant niſi ꝓ pecunijs. Idẽ de
deuotione ſpũali ſecularium facere oratõnem
quolibet die deuote nõ induẽdo ⁊c̄. audire miſ
ſam ⁊ ſmones in dominica cũ ſilentio. confite=
ri ⁊ cõmunicare ⁊c̄. Quando tales decedũt col
locant̃ in ſecũdo ordine. ſ. archangelorum ſm
practicam ꝑus dictam. ⁊ fit eis maior honor q̃
vltra afflictõnem penitentialem habuerũt de=
uotõnem ſpũalem. ⁊ in qualibet platea fit ma/
gnum feſtum dicendo Felix dies. felix hora. fe
lix tempus. felix mora in qua penitentiã com=
pleuiſti cantando. Ratio eſt quia decet ꝙ qui
in hoc mundo magis approximat̃ deo ꝙ etiam
in alio ſit propinquior. Ideo dicebat Dauid.
Ecce qui elongant ſe a te. ſ. ꝑ indeuotõnem ſpi
ritualem ꝑibunt in corpore ⁊ anima. Mihi au
tem adherere deo. ſ. ꝑ deuotõnem ſpũalem bo=
num eſt. ps̄. lxxij. ¶ Tertius modus eſt melior
ſcꝫ miſeratio fraternalis. ſemꝑ intelligitur per
additõnem quando vltra afflictõnem et deuo=
tionem ſpũalem habent miſeratõnem fraterna
lem. Dicunt doctores theologie ꝙ bonũ ſit ie=
iunium quod eſt afflictio. melior eſt oratio que
eſt deuotio. ſed melior eſt elemoſyna que eſt mi
ſeratio fraternalis. Quãdo homo compatitur
pauperi tunc dat ſibi de corde. quãdo iuuat eũ
dando ſibi cibum vel potum tunicã ⁊c̄. tũc dat
ſibi elemoſynam de burſa. Dic modum dandi
elemoſynam portando pecunias in manu ⁊c̄.
Sic enim vitat̃ vana gloria in te. ⁊ verecundia
in paupere. Seneca. Nihil cariuſ emitur ꝙ̃ qd̄
ꝑcibus obtinetur. Cogitate ꝙ quãdo vaditis
ad eccl'am vadatis ad petendam elemoſynã a
chriſto vel ſanitatem vel pacem ⁊c̄. Ideo date
⁊ dabit̃ vobis vel mutuando ſine vſura. vnde
in aliquo caſu maior elemoſyna eſt mutuare ꝙ̃
dare ⁊c̄. Item ſecrete mittere pauꝑibus vere=
cundis bladum vel vinum vel veſtes. Itẽ pu
ellis ad maritandũ. Item ſoluendo pro captis
iõ quãdo tales moriunt̃ aĩa collocat̃ cũ maxi=
mo honore in tertio ordine. ſ. ꝑ̃ncipatus. Non
ſine ratiõe ergo dicit xp̄us. Beati miſericordeſ
quoniam ip̄i miſericordiam cõſequunt̃. Mat
thei. v. ¶ Quartus modus omnib⁹ alijs predi
ctis melior eſt patientia virtualis. Ratio quia
ſunt multi qui libent̃ faciunt penitentiã ⁊ orãt
deuote ⁊ faciunt elemoſynas. ſed in aduerſita=
te neſciũt habere patientiam. quãdo deus dat
eis aliquam tribulatõnem. quia oĩa mala pe=
ne ſunt a deo. vt infirmitates quas habemus ⁊
pauꝑtatem patient̃ ſuſtinere. non indignari in
corde. murmurare contra deũ. De hoc dico vo
bis mirabile de illo ſancto homine Iob ditiſſi=
mo qui habebat ſeptem filios nobiles ⁊ tres fi/
lias. ſeptem milia oues. mille boues. tria milia
camelos. quingentas azinas ⁊ multas poſſeſſi=
ones ⁊ redditus. ⁊ vna die ꝑdidit omnia. Dic
practice quomõ veniebant ſerui nunciantes ſi=
bi quomõ chaldei ceperant boues ⁊c̄. Qui in fi
ne patienter reſpondẽs dixit. Nudus egreſſus
ſum ⁊c̄. Domin⁹ dedit domin⁹ abſtulit. ſit no=
men domĩ benedictũ. Iob. j. et. ij. ca. Et quãdo
vos ꝑditis vnum animal vel aliud quid. male
dicitis ⁊c̄. Ideo patienter ſuſtinere hic eſt dei

virtus que vocatur magna. Actuũ. viij. Quan
do tales decedunt collocant̄ in quarto ordine
altiores Michaele. ſ. in ordine poteſtatuũ cuꝫ
tanto honore ꝙ non ſufficiũt verba ad exp̄men
dum ſed cogitate. Ideo apoſtolus. Patientia
vobis neceſſaria eſt. ſ. pro iſta gloria habenda.
vt volũtatem dei facientes reportetis ꝓmiſſio
nem. ſ. illius glorie. Ad hebre. x. ¶ Quintus
modus melior eſt concordantia ꝓximalis que
eſt malis. que eſt maior. Ratio quia habere pa
tientiam in hoc quod deus facit de neceſſita-
te facere v̾tutem. quia non potes te vindicare
de deo ſed de iniurijs que fiũt a ꝓximo. de quo
homo poteſt ſe vindicare ⁊ velle vindictam ꝓ-
pter deum. hec eſt magna virtus. quãdo nec in
dignatur in corde nec aufert verbum. imo orat
ꝓ eis. Quando tales decedũt collocant̄ in qui
to ordine. ſ. virtutum. Cogitate que feſta fiunt
in quolibet ordine quãdo tranſit ⁊c̄. Idõ apo-
ſtolus. Si fieri põt quãtum ex vobis eſt cũ om
nibus hominibus pacem habentes non voſmet-
ip̄os defendentes. id eſt vindicantes cariſſimi
ſed date locum ire. Scriptum eſt em̄. mihi vin
dictam ⁊ ego retribuam dicit domiꝯ. Ad Ro.
xij. ⁊ Deutero. xxxij. Nota ſi fieri poteſt ſcilicꝫ
q̄ſtum eſt ex parte veſtri requirẽdo pacē. etiaꝫ
ſi eſtis iniuriatus. quia ibi eſt meritum. ¶ Sex-
tus modus alijs melior eſt p̄ſidentia humana-
lis. ſ. p̄latorum eccleſie ⁊ dominorũ temporaliũ
hec eſt maior. Ratio quia nõ ſolum reſpicit vti
litatem ꝓprie perſone. vt alij quinqꝫ modi pre-
dicti. ſed vtilitatem etiam totius populi ſibi ſ̄b
iecti. quia nõ ſolum gubernat ſe bene in perſõa
ſua ⁊ v̾tuoſe. ſed etiam totũ populum ſibi com
miſſum. Verbi gratia. de bono Papa vſqꝫ ad
rectorē eccl̄e. ⁊ de bono imꝑatore vſqꝫ ad recto
rem ciuitatis quãdo habuit iuſtum titulum ⁊c̄.
Et quãdo ſunt in dominio nõ ſolum gubernãt
ꝑſonam in afflictõne penitentiali ⁊ deuotione
ſp̄ũali ⁊ miſeratõne fraternali ⁊ in patiẽtia vir-
tuali. ⁊ concordia ꝓximali. imo vltra hoc regũt
populũ in iuſticia. quia nec amore nec odio nec
pecunia faciũt contra iuſticiam. Contentantur
de ſuis redditibus. nõ faciunt oppreſſiones ⁊c̄.
Idem de p̄latis eccl̄iaſticis corrigũt peccata no
toria. quia ex p̄dictis ſecretis que non cadũt in
iudicio hominũ ſed dei non punit̄ ſiue ciuitas.
ſiue cõmunitas. Quãdo tales decedunt collo-
cantur cum magno feſto ⁊ honore in ſexto ordi
ne. ſ. dominationũ. Hic quomõ ibi fit magnuꝫ
feſtũ in q̄libet ordine tranſeũdo. dicit v̾go ma-
ria filio. Magnum feſtũ debet fieri quia tot an
ni ſunt ꝙ nullus aſcendit de talibus. quia om-
nes ſe male gubernant. Hic de illo q̄ poſt mor-
tem apparuit amico ſuo dicens. ſi fuiſſeꝫ de nu-
mero p̄latorum non fuiſſem de numero ſaluan
dorum. Ideo dicit ſcriptura. Si delectamini i

ſedibus ⁊ ſceptris. O reges populi diligite ſa-
pientiaꝫ vt imꝑpetuum regnetis. diligite lumē
ſapientie omnes q̄ p̄eſtis populis ⁊c̄. Sapi. vj
¶ Septimus ſemꝑ aſcendendo eſt maior ſcilicꝫ
pauꝑtas apoſtolicaliſ. quãdo amore chriſti ho
mo deſpicit ⁊ amittit omnia bona temporalia.
⁊ eſt ita philocaptus de pauꝑtate ꝙ nihil vult
habere niſi neceſſitatem. ⁊ ꝓcurat honorem dei
⁊ ſaluatõnem animarũ. Quãdo tales decedũt
cum magnis honoribus collocant̄ in ſeptio or
dine. ſ. cum thronis. Autoritas. Beatꝰ Petrus
ꝓ ſe ⁊ ꝓ alijs de vita apoſtolica queſiuit a xp̄o
dicens. Ecce nos relinquimus om̄ia ⁊c̄. Mat
thei. xix. Reſpondit xp̄us. Amen dico vobis
ꝙ vos qui ſecuti eſtis me in regeneratõne cum
ſederit filius homis in ſede maieſtatis ſue ſede-
bitis ⁊ vos ſuꝑ ſedes (Lucas dicit ſedebiti ſu-
per thronos xij.) iudicantes duodecim tribus
iſrl̄. Luce. xxij. ¶ Octauus gradus melior eſt
ſapiẽtia diuinalis. quãdo vltra pauꝑtateꝫ apo
ſtolicam habent ſapientiam diuinam. et ſunt il
luminati. ⁊ in ſe habent intellectum clarum. ⁊ il
luminant alios in veritate fidei catholice predi
cando contra tenebras. Quãdo tales decedũt
collocantur in octauo ordine. ſ. cherubin. q̄ int̄
p̄tatur plenitudo ſcientie. Autoritas. Qui do-
cti fuerint fulgebunt quaſi ſplendor firmamen
ti. ⁊ qui ad iuſticiam erudiũt multos. quaſi ſtel
le imꝑpetuas eternitates. Daniel. xij. ¶ Nonꝰ
gradus omibus alijs ſupradictis melior eſt ca-
ritas ſuꝑnalis. quia maior horũ eſt charitas. j.
ad Chorin. xiij. Sunt aliqui ſed pauci ita ardē
tes ⁊ inflãmati in amore dei ꝙ omnes ſunt igni
ti ꝙ nihil aliud volunt nec deſiderãt niſi deum
amore eius omnes labores ſunt dulces ſemper
deſiderãt eſſe cum chriſto. Unde ſi deus dice-
ret eis. adhuc oportet ꝑ annum expectare ⁊ vi
uere in mundo. reſponderent o domie ⁊ quare
non ſtatim ⁊c̄. ¶ Nota contra illos q̄ fugiunt
mortalitates exēplo duorũ captiuorũ. iuſtꝰ gau
det quãdo dicit̄ ſibi ꝙ exeat de carcere. ſecꝰ de
illo qui eſt conſcius ſibi ⁊c̄. Sed pauci ſunt ſic i
flammati diuino amore. ſed heu maior pars de
vanitatibus mundi. vt miles de equo pulchro
ſacerdos de pulchro bñficio. religioſus de ali-
quo libro ſed non de libro vite. ſ. xp̄o. mulieres
de pulchra veſte vl̄ ornatu. laboratores de pul
chra poſſeſſione vel vinea. Inflãmant̄ iſtis mi
ſerijs ſtatim dimittẽdis. ⁊ non curant de iſtl bo
nis ꝑpetuis. de xp̄o de v̾gine maria de ſanctis
Qui ꝓ imꝑpetuis ⁊ futuris ⁊ dei amore inflã
mati fuerit cum Paulo qui ait. Cupio diſſolui
⁊ eſſe ⁊c̄. quãdo tales decedũt. cuꝫ honore ⁊ fe
ſtis indicibilibus collocant̄ in nono ordine. ſcꝫ
ſeraphin ¶ Dicat̄ quomõ illa anima eleuatur
a ſanctis angelis vt depingit̄ de Magdalena
cum canticis ⁊ muſicis inſtrumentis. ⁊ angeli

reſpiciūt p feneſtras ſuas. ⁊ ipām ſalutant dicē
do. O bñdicta dies in qua cepiſti fuire deo Jō
apoſtolus. Sup omnia charitatem habete qḋ
eſt vinculum pfectōis. Ad Col. iij. Auiſeti vos
quia niſi teneatis aliquem modum viuendi de
nouem pdictis non intrabitis padiſū. q2 non
ſunt alij modi bñ viuendi. Ecce quomō fit vnū
ouile ⁊ vnus paſtor ⁊c.

De eadem domica. Sermo tertius.

Peccata noſtra ip
ſe ptulit in corpore ſuo ſup lignum.
pma Pe. ij. Sermo noſter erit d̄ fru-
ctu paſſionis xpi. ſ. vitandi. deſtruendi ⁊ expel
lendi peccata. Sed pmo ſalutet virgo Maria
Verbum ppoſitum habet ſubtilitatem ⁊ diffi-
cultatem in theologia. ideo volo ipm declara-
re duplici intellectu ſm duas rationes propter
quas xps peccata noſtra ptulit in corpe ſuo ſu
per lignum. Prima p ſatiſfactōnem generalem
⁊ hoc vt peccata pterita ſint indulta. Secūda
p inſtructōem vtualem. ⁊ hoc vt peccata futu-
ra ſint defenſata ⁊ ppulſata vel eiecta. Jdō di-
cit thema. Peccata noſtra ipe ptulit. id eſt pfe
cte tulit. Dico pmo ꝙ xpus ptulit peccata nr̄a
in corpore ſuo ſup lignum crucis p ſatiſfactōne
generali. ideo vt pterita dimitterent. quia onꝰ
⁊ penam quam nos debebamus portare p no-
ſtris peccatis ipe portauit. Pro declaratōe dic
caſum de cōmunitate ſeu vniuerſitate que com
miſit crimen magnum cōtra ſuum pncipē ⁊ do-
minum. ppter quod fuit data ſententia contra
eam cōdempnatōnis. vel ꝙ ſi infra certum tps
mille milia florenos ſoluerēt (⁊ nō poterāt nec
centum) ꝙ homies ⁊ mulieres ⁊ pueri ſuſpen-
derentur. Sed venit homo qdam diues et ſol-
uit pncipi pro vniuerſitate. ⁊ ſic illa cōmunitas
fuit libera a pena ⁊ ſolutōe. Sic eſt de facto dñi
noſtri ieſu xpi. Nam tota vniuerſitas ſeu com-
munitas generis humani ex pmi homis ⁊ alio-
rum poſt obligata erat. ⁊ data ſententia fuerat
cōtra eos in iudicio diuino. ꝙ vel ſatiſfacerent
deo. vel ꝙ ſuſpenderent in furca inferni. Et to
tum genus humanū non poteſt deo ſatiſfacere
p vno peccato mortali. Ratio quia peccatū cō
tra deū factum eſt infinite offenſe ppter digni
tatem dei qui offendit. Unde offendere labora
torem eſt peccatū. ſed maius peccaum eſt mili-
tem. maius peccatū eſt comitem. ⁊ ſic aſcenden
do in infinitum quo offendit deus. Sed venit
ille diues homo. ſ. xpus portans infinitum the
ſaurum in gazophilatio corporis ſui dicēs deo
patri. Pater cōpatior huic vniuerſitati ne om-
nes ſuſpēdantur. ad quem pater. Fili ſicut ſum
miſericors eternaliter eſſentialiter ita ſum ⁊ iu-
ſtus. ideo ⁊c. Et filius. Jdeo pater ego ſoluam
ego ſolus ſuſpendar in furca crucis. ne aliquis
mihi credens ⁊ obediens ſuſpendat in furca in
ferni. ⁊ placuit deo patri. Jdeo xpus ſoluit pre
cium ſanguinis de capite p coronam. de mani-
bus ⁊ pedibus ex clauis. ⁊c. Ecce quomō pec-
cata noſtra. ſ. pterita ipe xps ptulit p ſatiſfactō
nem ⁊ redemptōnem generalem vt dimittant.
De hoc autoritas. Chriſtus ſemel p pctis mor
tuus eſt iuſtus p iniuſtis. vt nos offerret deo.
mortificatos qdem carne. viuificatos aūt ſpū.
j. Pe. iij. Nota viuificatos ſpū. Sunt hic due
qſtiones. Prima diceret aliquis qualem redē-
ptionem fecit xpus cum tamē adhuc damnent
vt infideles iudei ⁊ agareni ⁊ multi alij? Secū-
da queſtio de nobis xpianis. Si xpus ſufficien
ter ⁊ abundanter redemit nos ⁊ p nobis ſoluit
pcium. quid ergo oportet me ſoluere ⁊ facē pe-
nitentiam de peccatis meis. ex quo xpus abun
danter ſoluit. quare ergo cōfeſſores dant peni-
tentiam? Hic dico iſtam veritatem ꝙ xps ſuffi
cienter ⁊ abūdant imo ⁊ ſupabūdāter ſoluit p
omnibus peccatis pteritis pſentibus ⁊ futuris
que poſſunt fieri. non ſolū p peccatis xpianoꝝ
imo etiam omniū ifideliū. non ſolū p iſto mun
do. imo etiā p mille milia mūdis. ſi eſſent. Au-
toritas. Jpe ē ppiciatio p peccatis noſtris nō
ſolum p noſtris tm̄ ſed etiam pro totius mūdi.
ſupple peccatis. j. Joh. ij. Reſpondeo ad qſtio-
nes ꝙ licet pcium redemptōnis ſit ſolutū abun
danter p omnibus ⁊ ſupabundanter. tn̄ opor-
tet ꝙ illa redemptio vel ſolutio ſit aliquo modo
applicata. quod fit dupliciter. vel p lotionē ba-
ptiſmalem. vel p afflictōnem penitentialē. De
pmo quādo aliquis baptiſat paruus vel adul-
tus. q. d. xpus ſoluit ideo venio ad baptiſmū
gaudens de ſua ſolutione. ⁊ in ſignum huiꝰ re-
cipio baptiſmū. tali nihil oportet ſoluere p pec-
catis ſuis. etiam ſi feciſſet omnia peccata mūdi
nullam ſibi oportet facere penitentiā. ex quo di
ues homo ſoluit p cōmunitate. Si vos q eſtis
de cōmunitate pteſtatis dicendo nolo gaude/
re illa ſolutōe. remanetis in illa obligatōe Jta
faciūt infideles. vt iudei ⁊ agareni. Sed ſi vos
pteſtatis ⁊ dicitis ꝙ vultis gaudere illa ſolu/
tione. non remanetis obligati. patet ratio qua
re iudei ⁊ agareni damnant. Diceret alids qre
ſolutio ⁊ redemptio xpi executat ⁊ applicat no
bis p lauamentū aque baptiſmalis? dicat quo
modo xpus fuit lauatus ⁊ baptizatus in ſāgui
ne. ſed quia homo non poteſt lauari in illo ſan-
guine xpi. ideo lauat homo in ſignum lauatio-
nis illius ſanguinis xpi vtute cuius lauamen/
tum aque baptiſmalis habet vtutē ⁊ efficaciā
lauandi animam. Ecce quare dicit autoritas.
Chriſtus mortuus eſt ⁊c. vt nos offerret deo p
baptiſmum. patet ſolutio ad pmam queſtionē
Ad ſecūdam queſtionem de nobis xpianis qd
dicemus ꝙ ſi xpus abūdanter ⁊ ſupabundant

ſatiſfecit ꝓ nobis. Quare ergo dicit confeſſoꝛ
ſoluatis ſatis faciendo penitentiā ⁊c.? Reſpon
deo hic ⁊ dico ꝙ in pͥma applicatōe ſolutōis xp̄i
ꝑ baptiſmum quē recepiſtis nō oportet ꝙ vos
ſoluatis aliq̄d. ſ. faciendo penitentiā de pecca-
tis. Sed quia poſt baptiſmum iterū vos obli/
gaſtis ad ſupplicium inferni ex peccatis q̄ poſt
baptiſmum feciſtꝭ. Jdeo oportet ꝙ iterum vob
applicetur illa ſolutio ⁊ redemptio xp̄i non ꝑ ba
ptiſmum. q꞉ non habet v̄tutem niſi ſemel. Sic
nec xp̄us non eſt mortuus ꝓ nobis niſi ſeꝫ. idō
oportet ꝙ applicetur nobis ꝑ afflictōnem peni-
tentialem. Quoniā ſicut xp̄us ſenſit dolores in
paſſione ſua. ita ⁊ nos in penitētia debemꝰ ſen-
tire dolores in corꝑe noſtro ieiunando. ciliciuꝫ
portando. orādo. vigilando. diſciplinādo ſe ⁊c.
Sic applicaꝛ̄ in nobis ſecūdo modo. Et ſicut cri
ſtus in paſſione habuit multos dolores. ſic iſte
modus penitentie poteſt iterari multotiens. q꞉
totiens quotiens. Jdeo quando aliquis dicit.
nolo confiteri nec facere penitentiā. talis eſt vt
iudeus qui dicit. nolo gaudere de xp̄i ſolutiōe
⁊ redemptōne ꝓpter hoc non vult recipere ba
ptiſmuꝫ. Jdem de impenitēte. ⁊ licet hoc nō di
cat ore. hoc tamen dicit facto ⁊ oꝑe. ꝑꝫ prima
ratio. Dico ſecūdo ꝙ xp̄us ꝑtulit peccata mun
di in corpore ſuo ſuꝑ lignum crucis ꝑ informa
tionem vel inſtructōem v̄tualem. ⁊ hoc vt pec
cata futura vitenꝛ̄. Hic quomō om̄ia pctā mor
talia mundi includunꝛ̄ ⁊ reducunꝛ̄ ad ſeptem
peccata mortalia que dicunꝛ̄ capitalia. propꝛ̄ h̄
dominus noſter ieſus xp̄us in cruce fecit ſeptē
oꝑa. ⁊ in quolibet oꝑe dedit nobis exemplum
⁊ inſtructōnem vitandi vnum peccatuꝫ morta
le. Primū opus notabile quod xp̄s fecit eſt q꞉
quādo debuit. poni in cruce ip̄emet voluit ſe de
nudare. q꞉ nullus poterat eum cogere ſi noluiſ
ſet. Eſt hic queſtio quare ſic nudus voluit cru-
cifigi? quia ſicut videtis nullus malefactor ſuſ-
pendiꝛ̄ totus nudus. Cum ergo xp̄us eſſet no/
bilis homo de genere dauid. ⁊ hoc iudeis erat
notum. quare ergo voluit nudari? Reſpondeo
ꝙ hoc fecit xp̄us vt daret nobis exemplū ⁊ in-
ſtructōnem vitandi ⁊ expellendi a nobis vnuꝫ
peccatū mortale quod diciꝛ̄ peccatum auaricie
Voluit nudari anteq̄ȝ ſe poneret in lecto crucꝭ.
dando exemplum ꝙ ſi tenetis aliq̄d ꝑ auariciā
vel ꝑ rapinam coactam. vt domi tempales vel
maiores cōtra minores. vel ꝑ furtum ſacretum
vt faciunt vaſalli cōtra domios ⁊ ꝯtra eccleſiā
retinendo decimas vel pͥmitias ⁊c. vel per vſu-
ram vt faciunt vſurarij mutuādo vel emendo.
⁊c. vel ꝑ fraudem vt faciūt aliqui mercatores.
vel ꝑ calūniam vt faciūt iuriſte. iudices. aſſeſſo
res. aduocati. ꝓcuratores. vel ꝑ retentōem. vt
faciūt domi qui retinent ſolidatas ſuoruꝫ. vel
heredes bona defunctorū. vel alij retinēdo reꝫ
inuentā vel quocūq̄ȝ modo. Si vis ſaluari fac
vt xp̄us. Unde anteq̄ȝ ponas te in lecto ꝑ infir-
mitatem denuda te vt xp̄us ſatiſfaciēdo ⁊ reſti
tuendo. O qualis inſtructio pro vſurarijs q̄ di
cunt confeſſori. pater dimittam in teſtamēto vt
heres ſatiſfaciat ⁊c. Non credas te ex h̄ euade-
re damnatōnem eternaꝫ. ex quo tu non vis ſa-
tiſfacere in vita tua. licet dimittas in teſtamēto
q꞉ tua voluntas non eſt ſatiſfacere ſi viuis. ⁊ cō
dempnas filium vel heredem q̄ etiam nichil fa
ciet de ſatiſfactōne. vt patet ad oculum de omi-
bus. imo dicet ip̄e fecit vſuram ⁊ furta. ⁊ dicet
ꝙ ego ſatiſfaciam bn̄ faciam ⁊c. Jō multi ſunt ī
hoc decepti De diuitijs taliū dicit ſcp̄tura ſan-
cta. de mercedibus meretricis congregata ſūt.
⁊ vſq̄ȝ ad mercedem meretricis reuertenꝛ̄. ſuꝑ
hoc plangam ⁊ vlulabo vadam ſpoliatus ⁊ nu
dus. Michee. j. Nota de mercedibꝰ meretricꝭ
Hec meretrix eſt auaricia que omibus ſe cōmu
nicat ⁊ domis tempalibus ⁊ p̄latis eccl'aſticis.
religioſis ⁊ clericꝭ iudeis ⁊ agarenis pecūie. er-
go de malo iuſto de mercedibus meretricis re-
uertenꝛ̄. quia quādo moriunꝛ̄ deꝑdanꝛ̄ ex aua
ricia pͥmo a ſcutiferis amicis ⁊ parentibus ⁊c.
Jdem de p̄latis clericis ⁊ religioſis. Quia de
mercede meretricis. ſ. ſymonie cōgregata ſunt.
⁊ vſq̄ȝ ad mercedem meretricis reuertēꝛ̄. quia
collectores totum recipiūt ⁊c. Remediū eſt er-
go illud quod dicit ꝓpheta Suꝑ hoc. ſ. malū
quod feci congregādo pecunias plangā ꝑ con-
tritionem ⁊ vlulabo ꝑ confeſſionem. vadā ſpo
liatus ⁊ nudus ꝑ ſatiſfactōnem. Si ergo aliq̄s
veſtruꝫ eſt indutus iſta mala veſte auaricie. de
nudet ſe vt xp̄us ne damneꝛ̄. Secundū opus
notabile ꝙ xp̄us fecit fuit conclauatio. poſtq̄ȝ
fuit denudatus dixerunt iudei. ponas te hic ⁊
clauabimus manus ⁊ pedes. ⁊ poſuit ſe ſuꝑ le-
ctūm crucis aſperuꝫ ⁊ durū. Cogitate cū quan
to dolore fuit illa conclauatio. quia manꝰ ſunt
neruoſe ⁊ etiam pedes. Eſt hic queſtio q̄re hoc
quia omnes doctores theologie dicunt ꝙ mini
mus dolor ſuus ſuffeciſſet ex coniunctōne diui
nitatiſ. quare ergo voluit tot dolores ſuſtinere
Reſpōdeo ꝙ hoc fecit vt daret nobis exēpluꝫ
vitandi peccatū luxurie quod fit ad delectādū
corpus. vt cogitet luxurioſus dolores corporꝭ
ieſu xp̄i quos voluit ꝓ eo ſuſtinere vt dicat er-
go nolo delectari. Nota ꝙ xp̄s in cruce in qui-
q̄ȝ partibus ſui corꝑis maxime ſuſtinuit dolo-
res. ſcilicet.

¶ Primo in toto corꝑe quando iacuit ſuꝑ cru
cem duram ⁊ grauem.

¶ Secūdo in clauatōne manus dextre.

¶ Tertio ſiniſtre.

¶ Quarto pedis dextri.

¶ Quinto ſiniſtri.

Quare hoc? Reſpondeo ꝙ ad exemplnm vitā

di q̄nq; ſpecies luxurie. Prima d᷑ ſimplex for-
nicatio ⁊ iſta eſt minor. Hic q̄d eſt ⁊ quomō di
cūt multi ꝙ nō ſit peccatū. Et dec̄ ratio de filia
bus regis. Sc̄da ſpēs eſt adulteriū qn̄ alt̄ ipo
rum vel ambo ſunt de m̄rimonio. q᷑ iā eſt maiꝰ
peccatum. q᷑ nō ſolū ſit iniuria deo ſ; etiā ꝓxio.
Tertia ſpēs dicit̄ inceſtus qn̄ ibi ē affinitas car
nalis vel ſpūalis iam eſt maius peccatū. Quar
ta ſpēs eſt ſacrilegium. qn̄ pſona eſt ſacrata. q᷑
religioſus vel clericus vel monialis maius pec
catum facit. quia ꝯ votum facit ⁊c̄. Quita ſpe-
cies ꝯ naturam tam magnū peccatu; eſt ꝙ non
d; nominari contra naturā eſt qn̄ ſit talimodo
ꝙ non pōt ſequi generatio quomodocūq; fiat.
Ecce quō xp̄us in q̄nq; locis ſui corpis voluit
ſuſtinere dolores. vt he q̄nq; ſpēs peccati lux-
urie vitent̄. Ideo ap̄lus. Qui xp̄i ſunt vt xp̄ia
ni carnem ſuā crucifixerūt cum vicijs ⁊ cōcupi-
ſcentijs. Ad Gal̄. v. ¶ Tertium opus notabile
xp̄i fuit in cruce ꝓpiciatio. poſtq̄ȝ fuit crucifixꝰ
erexerūt crucē. Cogitate dolorē totius corpis
ꝙ ſolū in clauis pendebat Tunc xp̄s vidit deū
p̄rem paratum ad recipiendum vindictam de
crucifixoribꝰ filij ſi filius voluiſſet. ꝑ quibꝰ ora-
uit dicens. Pater dimitte ill̄ quia neſciūt quid
faciunt. Luce. xxiij. Nō hic exemplum ⁊ inſtru
ctōnem quam dat nob. q᷑ non ſolū noluit reci/
pere ipe vindictam. ſed nec ſuſtinuit ꝙ alius. ſ.
pater recipet ꝓ eo vindictam. quare h̄? Reſpō
deo ꝙ ad dandum exemplū vitandi peccatum
ire ſeu vindicte. quod peccatū multum ⁊ nimis
regnat in h̄ mundo. Dicunt em̄ nonnulli per ca
put vel per corpus dei ego me vindicabo. ⁊c̄.
Quid dices in iudicio qn̄ xp̄us dicet tibi. qua-
re non remiſiſti mortem p̄ris vel filij ⁊c̄. Si dici
domine q᷑ certe malo mō ⁊ iniuſte fuit interfe-
ctus. ⁊ cum falſo ꝓceſſu ſententiatus. Dicet cri
ſtus. nunq̄d ⁊ ego qui ſum dn̄s rex ⁊ papa ma-
ior mūdo iniuſte ⁊ cum falſo ꝓpoſito fui ſenten
tiatus. ⁊ tn̄ peperci. Hic contra aliq̄s mulieres
duriores hominibus quid dicetis cū ꝟgo maria
remiſerit mortem filij ſui qui tantū ⁊ plus vale-
bat q̄ȝ filius veſter. ⁊ quādo audiuit ꝙ filius pe
percit etiam ⁊ ipa pepcit. ⁊ quando videbat il-
los qui crucifixerant filiū ſuū ſalutabat eos di-
cens. dn̄s ſit vobiſcum. quia diabolus erat cu;
eis. ideo orabat ꝓ eis q᷑ oportet remittē Vn̄ di
cit xp̄s Mat. xviij. Pat̄ meus celeſtis tradet
vos tortoribus ſi nō remiſeritis vnuſq̄ſq; fra-
tri ſuo de cordibus. ⁊ ad Eph. iiij. Eſtote beni-
gni inuicem miſericordes donantes inuice; ſi-
cut ⁊ deꝰ in xp̄o donauit vobis. Nota benigni
in loquēdo. miſericordes in remittēdo. ſic̄ deꝰ
in xp̄o. ſ. exiſtens in cruce donauit vob exēplū.
¶ Quartū opus fuit coronatio. Hic quomō iu-
dei portauerūt coronam ſpineā qua; ſibi impo
ſuerāt in domo pilati ⁊ dixerūt. Rex veni huc
⁊ ponemus tibi coronā quā mereris. ¶ Quare
voluit ſic coronari? Reſpondeo vt daret nobiſ
exemplū ⁊ inſtructōnem vitandi pecaatū ſup-
bie. Supbus em̄ cōmunit̄ vadit capite erecto.
ſed humil̄ vadit capite demiſſo ⁊ ſtat ſimplicit̄.
ſupbus ꝟo pompoſe. ꝯ quos dicit ſcp̄tura. Ve
corone ſupbie ebrijs effraym. ⁊ flori decidenti
gl̄e exultatōnis eius. Eſa. xxviij. Nō. Ve coro
ne ſuperbie. Quemadmodū corona hab; qua-
tuor flores lilij. ſic corona ſupbie venit in capite
ex quatuor Flos ante. ſupbia ex genere. flos re
tro. ſupbia ex bonis ſpūalibus. flos a dextris.
ſupbia de officio vel dignitate. flos a ſiniſtris.
ſupbia que venit ex bonis tempalibus ſiue ex
diuitijs. Ebrijs effraim quod interp̄tat̄ creſcēs
vel abundans. Quoniam ſupbia venit vel ex
abundantia bonorū. ideo faciunt vanitates vl̄
ebrietate ambitionū ⁊ honoꝝ Et ſic l; ſunt pau
peres omnia expendunt in vanitatibus orna-
mentorum. Ideo Maria virgo commendat̄
de humili capite. Canti. iiij. O pulchra es ami
ca mea oculi tui columbarū. non falconu;. qui
hincinde reſpiciūt. ſequit̄ abſq; hoc quod intri
ſecus latet. ſ. humilitas cordis. Item Thobie
iiij. A ſuperbia iniciu; ſumpſit omnis perditio
ſc; angelorum ⁊ hominū. vt patet in lucifero ⁊
in p̄mis parentibus qui p̄us peccauerunt p ſu-
perbiam q̄ȝ gulam ¶ Nota in legenda ſancti lo-
douici regis quomodo mater ſua docuit eum
ſextis ferijs non portare crinilia. Et dic contra
illos qui ornant ſe perlis. ¶ Quintum opꝰ chri
ſti fuit potatio. quia chriſtus in cruce propter
ꝑditōnem ſanguinis. ⁊ propter malam noctem
quam habuerat ⁊ propter calore; habuit ſitim
⁊ clamauit dicens. Sicio. ⁊ tamen ſciebat bene
potum ſibi dandum. ⁊ licet peteret potum etiā
dederunt ſibi cibum. menſa fuit arundo. map-
pa folia. cibus ſpongia. potus acetum. Quare
hoc? Reſpondeo vt daret nobis exemplu; vi-
tandi peccatū gule. Cogitandū eſt q̄le prādiu;
fuit datum domio noſtro ieſu xp̄o. ideo de cib
noli recipe niſi neceſſitatē. Idem de vino bene
limphato. ⁊ nō comedere in domica an̄ miſſam
maiorē. Ratio quia qui habent loqui cu; rege
vel papa ⁊c̄. Item ſuare eccl̄e ieiunia ¶ Itē nō
bibere in taberna ſed in loco veſtro. perſōa gu-
loſa ſemp vel frequenter eſt luxurioſa. Iō ſunt
tot mali eccleſiaſtici in mundo. quia dicit beatꝰ
Bernardus ꝙ guloſis perſonis ⁊ ebrioſis vi/
uere caſte eſt maius miraculu; q̄ȝ ſuſcitare mor
tuos. Ideo chriſtus. Attendite ne grauentur
corda veſtra in crapula ⁊ ebrietate. Luce. xxj.
¶ Sextum opus xp̄i notabile fuit ſpūalis occu-
patio. Quoniam exiſtens viuus in cruce con/
tinue orauit. Dicit Hieronymus cui fuit reue/
latum ꝙ dixit. x. ps̄. ⁊ incepit. Deꝰ deus meus
reſpice in me ⁊c̄. vſq; ad pſalmū In te dn̄e ſpe-

raui. vbi dicit. In manus tuas cõmendo ſpiri
tum meum. Dixit decem pſalmos. vbi ſunt de
cem quinquaginta v̾ſus in cõmendatõeʒ pſal-
terij in quo ſunt centum quinquaginta pſalmi
Nota quare xp̄us ſic voluit occupari? Reſpõ-
deo vt daret nobis exemplum ⁊ inſtructõnem
vitandi peccatū accidie. ne ocioſe dimittamus
tempus tranſire nobis conceſſum ad operãduʒ
non ſolum tẽpaliter ſed ſpūaliter orando. Hic
modum orandi deuote. Ocioſi ſunt multi qui
credunt eſſe diligentes. Hic quomõ iudicatur
ille ocioſus qui in ſero non portat lucrum. licet
laborauerit ꝑ totam diem. ſed qui portat lucrū
in ſero dicit diligens. etiam ſi fuerit ſedens per
totam diem. Sic in ſero mortis oportet nos ire
ad portam ꝑadiſi. Et dicet xp̄s cuilibet. videa
mus quid portas. de quo viuis hic. quid lucra
tus es? Si non portas lucrum meritoriū bono-
rum operum dicet xp̄us. In quo tu expendiſti
tot annos quos tibi conceſſi? Reſpõdes. domi
ne in laboribus mūdanis ⁊c̃. tales iudicabunt
ocioſi apud xp̄m qui hic iudicantur diligentes
apud mūdum. tunc illi iudicabunt diligentes
apud chriſtum qui orant. audiūt miſſas. ſermo
nes ⁊c̃. qui in ſero portabūt manus plenas the
ſauro meritoruʒ qui cum gaudio recipientur a
xp̄o. ocioſi v̾o mittent ad hoſpitale miſerorum
ſcʒ infernum. Ideo dicit ſcriptura. Quodcū
poteſt manus tua inſtant operare. quia nec opꝰ
nec ratio nec ſciẽtia nec ſapiẽtia erunt apud in-
feros quo tu ꝓperas. Eccs. ix. Septimū opus
xp̄i in cruce fuit lanceatio. Hic quõ poſt mortẽ
vnus militum aperuit lancea latus eius. Joh.
xix. Quare voluit hoc fieri? Reſpondeo ꝙ ad
dandum nobis exemplum ⁊ inſtructõem vitã-
di peccatum inuidie. Alia vulnera voluit chri-
ſtus recipe dum viueret. ſed vulnus lateris pꝰ
mortem. Ratio quoniaʒ alia peccata mortalia
omnia habent quid boni vel apparens bonum.
Hic v̾bi gratia de omnibus. Primo de ſuper-
bia quia delectabile videt ſupbo quãdo hono
ratur ⁊c̃. ⁊ ſic de alijs. Sed peccatum inuidie
nullam habet ratõnem boni. totū eſt mors. qꝛ i
uidia non eſt niſi dolor. de bono alterius qui in
corde cõſiſtit licet etiam oſtendat lingua Quo-
niam cor inuidi habet linguã diffamatricẽ Vñ
ſi homo loquit inuido de aliqua bona perſona
ſtatim dicit. non cognoſcitis eam ſicut ego ⁊c̃.
Item de alijs plagis xp̄i exiuit ſolum ſanguis.
de iſta ſanguis ⁊ aqua. Ratio. quia inuidus ca
leſit gaudẽdo de malo ꝓximi. ideo exiuit aqua
ad refrigerandum. ſecūdo frigeſcit in amore et
bono ꝓximi. ideo ſanguis exiuit ad calefacien
dum. Ideo dicit ſcriptura. Deponentes omnẽ
maliciã ⁊ omnem dolū ⁊ ſimulatõnem ⁊ inuidi
as ⁊ omnes detractõnes. ſicut modo geniti in-
fantes lac concupiſcite. vt in eo creſcatis in ſa-
lutem. j. Pe. ij. lac. ſ. charitatis ⁊ dilectõnis cõ
cupiſcite. ¶ Dominica ſecunda poſt octauas
paſce. Sermo ꝑmus.

Quid ẽ hoc ꝙ di-
cit nob. Modicū ⁊ nõ videbitꝭ me.
⁊ iterꝫ modicū ⁊ videbitꝭ me. Jo. xvj
Sermo noſter erit de ſancto euangelio ⁊ habe
bimus multas bonas doctrinas. Sed ſalutet
virgo maria. Sanctum euangelium hodiernū
continet quoddaʒ pium ꝑlamentū ⁊ gratioſuʒ
quod fuit inter chriſtum ⁊ diſcipulos ſuos i no
cte paſſionis in quo fit mentio non ſolum de cri
ſti paſſione. ſed etiam de eius reſurrectõne ⁊ a-
ſcenſione. Ideo hoc euangelium legitur mõ in
ter reſurrectõnem ⁊ aſcenſionem. In quo ſcðm
ꝙ videbitis dicitur ſepties modicum non ſine
miſterio Ideo recepi ꝓ themate. Quid eſt hoc
ꝙ dicit nobis modicū ⁊c̃. Quoniã in nocte paſ
ſionis xp̄us dixit modicum ⁊ non videbitꝭ me.
⁊c̃. vſqꝫ ad patrem ¶ Primū notat tempus paſ
ſionis. quia tunc modicum. id eſt tribꝰ diebus
non viderunt eum. modicuʒ tempus fuit. quia
ſolum ꝑ quadraginta horas durauit ¶ Secun
dum modicum fuit a reſurrectõne vſqꝫ ad aſcẽ
ſionem. ⁊ de iſto dixit. Et iterū modicum et vi
debitis me. Tertium modicū fuit. quia diſcipu
li ip̄m non intelligentes dicebant ad inuicem.
Quid eſt hoc ꝙ dicit nobis modicum. neſcimꝰ
quid loquit. Quartum quando eis declarauit
dicens. De hoc queritis inter vos. qꝛ dixi vo-
bis modicum ⁊ non videbitis me. ⁊ iterum mo
dicum ⁊c̃. Dicatur ſimilitudo mulieris partu-
rientis. quia tempus partus videtur ſibi lõguʒ
ꝓpter dolores licet ſit modicuʒ. Sic poſtqꝫ ter-
ra peperit filium dei ꝑ reſurrectõnem glorioſaʒ
gaudebitis ⁊c̃. patet euangelium ad litteram i
q̄; patet ꝙ ſepties dicit modicū. Mirum eſt q̄
modo tam paruo ꝑlamento totiens dicit modi
cum. Ideo habemus ratõnem querẽdi ⁊ faci-
endi queſtioneʒ thematis. Quid eſt hoc ꝙ di-
cit nobis ⁊c̃. In quo dominꝰ noſter ieſus xp̄us
oſtendit ſecrete ꝙ nos habemꝰ modicum de ſe-
ptem bonis ſpūalibus q̄ debemus habere.

Primo habemus modicū de diſcretõne vel co
gnitõne intellectuali.

Scðo modicū de deuotõe ſpūali.

Tertio modicū de dilectiõe fraternali.

Quarto modicū de afflictõe penitentiali.

Quinto modicū de ſubiectõe diuinali.

Sexto modicū de miſeratõe ꝓximali.

Septimo modicū de duratõe v̾tuali.

¶ Ecce ratio moralis quare totiens dicit modi
cum. Quibus declaratis habemus reſpõſionẽ
ad thema qð dicit. Quid eſt hoc ꝙ dicit nobis
modicum. Quantū ad ꝑmū habemꝰ modicum
de diſcretõe intellectuali qꝛ vt beſtie guberna-

mus nos. quia ſcimus cognoſcimus corpora/
lia ⁊ carnalia que tangunt carnem. ſed non ſpi=
ritualia que tangũt animam. Verbi gratia. qꝛ
ſtatim ſentimus lapidem in ore quãdo comedi
mus legumina ⁊c. ſed non ſentimus ſaxum dia
boli in aĩa quãdo recurrimus ad diuinos ⁊c
ſtatim ſentimus calorem febris corꝑalis. ſ; non
febrem luxurie. Item ſtatim ſentimus modicũ
pulueris in oculo. ſed non terram auaricie ⁊c.
Item ruſticus bene ſcit quot ſolidi ſunt in vno
floreno. ſed non quot ſunt ꝑcepta dei. Itez mu
lieres bene ſciunt cantatões ⁊ ſortilegia ⁊ con
iuratiões. ſed non ſciũt Credo in deum ⁊c. Io
chriſtus Ioh. xij. Adhuc modicũ lumen eſt in
vobis. ambulate dum lucez habetis vt nõ vos
tenebre apprehendant ⁊c. ¶ Nota modicum lu=
men. ſ. diſcretionis ſiue cognitõnis intellectua
lis. ¶ Quantũ ad ſecundũ habemus modicuz
de deuotiõe ſpũali. quia cum modica deuotõe
facimus ſpũalia. vt ieiunia. oratões. Sed to=
tam diligentiã ⁊ feruorem ſpũs ponimus in re
bus tempalibus. Hic quomõ deus diuiſit to/
tum tempus in ſeptem dies de qͥbus dedit no=
bis ſex ad laborãdum ⁊ lucrãdum. ⁊ retinuit ſi=
bi ſeptimum diem vt ꝓ aĩa laboremus. et ad=
huc non vult totũ. Nam in die ſunt viginti qua
tuor hore. da ſolum vnã deo audiendo miſſam
alias horas poteris dare ad placita corꝑis lici=
ta ⁊ honeſta. Sed de iſto tempe modicũ dam⁹
deo frangendo feſta ⁊c. Unde in hebdo. ſunt
clxviij. hore. ⁊ de iſtꝭ ſolũ daꝛ deo vna in miſſa.
modicũ eſt. ⁊ expecta vſq; ad qenedictõem. qͣd
facitis non niſi loqui de mercantijs. ferijs. qͣd
dicitur de papa de rege ⁊c. videꝛ vobis ſi habe
mus modicũ de deuotõne ſpũali. quia quaſi ni
hil. imo defraudamus deum de ſuis regalibus
quia neſcimus ſeruare feſta. Ad intelligenduz
hoc peccatũ nota pabolã de rege diuidente gal
linam cum ſuis. qui ſolum ſibi retinuit caput. q
receperunt de manibus regis caput galline. et
ipm dederunt canibus. Sic gallina diciꝛ heb=
domoda. cuius caput eſt dies domica. ⁊ datur
ꝑ nos canibus. i. demonibus ⁊c. Ideo qꝛ nos
deum defraudamus fraudamur ab eo. quoniã
modicum ꝓficiunt agri noſtri. Hic quomõ ꝓfi=
ciunt omnia noſtra magis ex tempe dei ipſum
dãdo deo q̃ ex noſtris laboribus. quia ex frau
de feſtiuitatum veniũt ſiccitates. tempeſtates.
lapides ⁊c. De iſto modico Autoritas. Occu=
patio magna creata eſt omibus hominibus. et iu
gum graue ſuꝑ filios adam a die exitus de ven
tre matris eorũ vſq; in diem ſepulture in mřez
omniũ. Sequiꝛ modicũ aũt tanq̃ nihil in reqͥe
Ecci. xl. ¶ Nota iugum graue eſt labor ſex diez
hebdomade q incipit a di. natiuitatis ⁊ durat
vſq; ad diem mortis. In q̃o die mortuus ho/
mo redit in vterũ matris. ſ. terre que eſt modo

grauida modicũ in requie. ſ. ſpũali. qͣſi ad nihi=
lum venit. prz. ¶ Primũ modicũ cuz diciꝛ quid
eſt hoc q̄ dicit nobis modicum. conſiliũ bonuz
do. ſ. q̄ iſtud modicum diuidaꝛ in quattuor ꝑ=
tes. ſ. q̄ dem⁹ modicuz de quolibet die. ſ. orare
mane ⁊ ſero ⁊c. ¶ Secundũ modicum de quali=
bet hebdomada. ſ. in domica ceſſare a labore tẽ
porali. ⁊ occupare ſe in labore ſpũali. ⁊ dare il=
lam horam deo audiendo miſſam ⁊c. ¶ Tertiuz
modicum de quolibet menſe confiteri quaſi ab
luendo camiſiam anime, vt camiſiam corꝑis ⁊c
¶ Quartũ modicum de quolibet anno cõmuni=
care in paſca ⁊c. hoc conſilium eſt beati Petri
apoſtoli. Deus omnis gratie qui vocauiꝛ nos
in eternam ſuã gloriam in xp̃o ieſu modicũ paſ
ſos. ipe ꝑficiet conſolidabitq;. j. Pe. v. ¶ Quan
tum ad tertium habemus modicuz de dilectõe
fraternali. quia nõ diligimus ꝓximos niſi amo
re beſtie. q̃diu facitis eis bonum diligunt vos
vt canis licet ſit rabidus diligit vos q̃diu fa=
citis ſibi bonum. ſed latrat ſi facitis ſibi malum
Sic de nobis qui neſcimus diligere niſi paren
tes ⁊ benefactores. Sed ſi nocent nobis aliqͥd
ſtatim vt canes latramus. ſ. vindictam minan=
do. Nullus cum hac dilectõe poteſt intrare pa
diſuz. oportet vt diligamus plus q̃ beſtie. ſ. di
ligere etiam inimicos. Unde in iudicio quãdo
xp̃us dicet. Quid feciſti pro me? Si dicis. dñe
dilexi amicos parentes ⁊ benefactores. Dicet
xp̃us nec grates nec gratias. hoc modicuz eſt.
Sed ſi dicis. domine amore veſtri. quia vos p̃
cepiſtis. dilexi inimicos licet non mererẽtur h̄
apud me. Tunc dicet chriſtus. Non eſt h̄ modi
cum hoc eſt meritum. ⁊ recipiet te in paradiſuz
De iſto modico dicit xp̃us ore beati Iohãnis.
Scio opera tua ⁊ ecce dedi coram te oſtium a=
pertum. quia modicam habes virtutem. Apo
caꝛ. iij. Nota ſcio opera tua. Que bona feciſti
amicis ⁊ mala inimicis. modicam habes virtu
tem. id eſt charitatem. que ꝑ excellentiam diciꝛ
virtus ſimpliciꝛ. quia maior horũ eſt charitas
Oſtium aptum diciꝛ vulnus lateris xp̃i Ioh.
xix. Unus militũ lancea latus eius aperuit. qͦd
nemo poteſt claudere. ita eſt manifeſtum quo=
modo xp̃us orauit non ſolum ꝓ amicis. ſ; etiaz
ꝓ inimicis. Ratio quare inimici ſunt diligen=
di declaratur ꝑ ſimilitudinem. Quidam homo
tenebatur ſoluere mille florenos ſub pẽa ſuſpẽ=
ſionis. Cũq; in craſtinũ eſſet ſuſpendendus. qꝛ
nõ habebat vñ ſolueret. de nocte qͥdam diues
ꝓiecit ſibi vnam burſam ꝑ trapam captõis cuz
mille florenis ⁊ quaſi fregit ſibi caput. Qui ſen
tiens dolorem maledicebat ꝓijcientẽ burſam.
Inuenta autem burſa letatus eſt ⁊ ſoluit. ⁊ libe
ratus eſt dicẽs. Bñdictus ſit q dedit mihi bur
ſam ⁊c. Idẽ eſt de quolibet peccatore cũ certũ
ſit nob̄ q̄ ſententia ſit data q̄ nos habe⁹ ſoluẽ

debitum deo ꝑ penitentiam ſub pena mortis.
aliter reſtat furca inferni. Luce. xiij. Dico vob
ꝙ niſi penitẽtiam egeritis omnes ſimul ꝑibitis
⁊ non poſſumus ſoluere tot peccata. Jō quan-
do venit tribulatio. ſ. quando occidunt tibi fra
trem. filium vel patrem. Ecce aurum quod frã-
git tibi caput. Sed reſpice ⁊ attende quid ẽ in-
tus infra tribulatõnem. Nam licet tribulatio-
nes veniant vltra cor. tamen ſi patiẽter recipiũ
tur. de illis poteſt homo ſoluere deo plus ꝙ̃ cũ
ieiunijs ⁊ oratõnibus ꝛc. remittendo inimicis
vt deus remittat tibi. De hoc autoritas. Bene
dictum eſt nomen tuum deus patrum noſtroꝝ
qui cum iratus fueris miſericordiam facies. et
in tempore tribulationis peccata dimittis his
qui inuocant te. Thobie. iij. Jdeo Johan. vj.
Unuſquiſqꝫ modicum q̃d accipiat. ſ. de patien
tia ꝛc. ¶ Quantum ad quartũ habemus mo-
dicum de afflictõne penitentiali. ⁊ peccata ſunt
multa ⁊ magna ⁊ grauia. penitentia ꝟo modi-
ca. Determinatio eſt ſanctorũ doctorum ꝙ pro
quolibet peccato mortali homo obligatur in ſe
ptem annis de penitentia. tempus eſt equale ſi
ue ꝓ magno peccato mortali ſiue pro modico.
Sed qualitas penitentie eſt arbitraria ſm̄ arbi
trium confeſſoris. vt iuxta quãtitatem peccati
ſit qualitas penitentie. Sed quantitas tempo
ris ꝓ quolibet peccato mortali eſt ſeptem anno
rum Ratio in quolibet peccato mortali fit iniu
ria contra ſeptem dona ſpũſſancti. Modo vi-
deas quotiẽs peccaſti mortaliter. quotienſcun
qꝫ recurriſti ad diuinos. iuraſti ꝛc. computa ꝓ
quolibet ſeptem annos. ⁊ ſi non complenꝫ hic.
complebunꝫ in purgatorio in alio mũdo. Re-
medium eſt ergo lucrari indulgentias. ieiunare
orare. elemoſynas dare. ⁊ alia bona opera face
re. ⁊ ſic reſecaꝫ tempus. Jdeo dico ꝙ reſpectu
peccatorũ modicũ habemus de afflictõe peni-
tentiali. imo quilibet excuſat ſe dicendo confeſ-
ſori ꝙ non poſſit ieiunare nec ciliciũ portare ꝛc
Sed modicam penitẽtiam detis. Ecce de iſto
modico quid dicit apoſtolus Petrus. Modi
cum nunc ſi ꝓ quia oportet cõtriſtari in varijs
temptatõnibus. vt ꝓbatio fidei noſtre multo ꝑ̃
cioſior ſit auro quod ꝑ ignem ꝓbatur. j. Pe. j.
¶ Nota ꝙ temptatõnes vocat penitẽtias. Ra
tio. quia hodie ille qui vult facere penitentiam
ponit ſe in temptatõnem. quia quilibet deridet
ipm̄. ſed modicum curare debet de talibus. ¶
Quantum ad quintũ habemus modicũ de ſub
iectõe diuinali. qꝛ moderno tempe pauci ⁊ mo-
dici ſubijciunꝫ deo. Probaꝫ. quoniã null⁹ do-
minus mũdi eſt qui habet minorem ſubiectõeꝫ
in ſubditis ⁊ vaſallis ꝙ̃ deus. Uerbi gratia. ſi
dominus facit ꝓclamatõnem penitentialẽ ſub
pena quinqꝫ ſolidorũ ꝙ nullus dicet maluꝫ de
tali iudeo optime ſeruabiꝫ. ſed ꝓclamatio et or
dinatio dei eſt ꝙ nullus dicat malum de crea-
tore iurando ꝛc. ſub pena mortis anime ⁊ cor-
poris. nihil ſeruatur. deus precipit ꝙ nullus
vadat ad diuinos ſub pena ꝑdendi omnia bõa
corpus ⁊ animam ꝛc. Jtem ꝙ nullus operatur
aliquid temporale in die feſto ſub pena ꝛc. ni-
chil ſeruatur. Jtem ꝙ nullus ponat offendicu-
lum coram ceco. ſub pena ꝛc. ⁊ vos ponitis me
retrices in hoſpitio in laqueum animarum ꝛc.
Jtem ꝙ nullus ludat ad taxillos ⁊ nihil ſerua-
tur. Creditis ꝙ deus non videat iſtos deſpect⁹
eius. Ecce modicum de ſubiectõne diuinali.
Jtem rex chriſtus cum gente armorũ. ſ. ſiccita-
tum. tempeſtatum. lapidum. mortalitatum. lo-
cuſtaruꝫ. terre motus ⁊ huiuſmodi ꝛc. De hoc
ꝓphetia. Mãda remanda. expecta reexpecta
modicum ibi. ⁊ modicũ ibi ꝛc. Eſa. xxviij. ¶
Nota manda. ſ. in veteri lege. remanda ĩ noua
in qua confirmanꝫ precepta moralia. Manda
ſcꝫ per teipſum. Remanda ſcꝫ ꝑ predicatores.
apoſtolos ⁊ alios. Expecta. ſ. iuuentutem Re-
expecta. ſ. ſenectutem. Expecta. ſ. in tempe car-
nali. Reexpecta. ſ. in quadrageſima. ſed modi
cum ibi ⁊ modicum ibi. ſ. vbiqꝫ. ¶ Quantũ ad
ſextum habemus modicũ de miſeratõne proxi
mali. quia quaſi nihil eſt opus miſericordie qđ
fecimus. Jſta miſericordia ꝓximalis fit tripli-
citer. ſ. dando. mutuãdo. ⁊ ꝑdonando. Sed de
quolibet habemus modicũ. Primo nec dãdo.
quia talem modum tenem⁹ dando elemoſynaꝫ
faciendo aureꝫ ſurdã pauperi ꝙ quaſi nihil va
let. qꝛ cũ das malo corde ꝓpter importunitateꝫ
petentis modicum valet. ¶ Nota modum dan-
di elemoſynam. Sicut ille qui ponit pecuniam
ſuam in menſa cambij vt lucreꝫ. Autoritas Da
pauperi ⁊ habebis theſauruꝫ in celo. Matth.
xviij. ¶ Jtem mutuare eſt magna miſericordia.
quãdoqꝫ in caſu maior eſt ꝙ̃ dare. Uerbi gra-
tia. Si dantur duo ſolidi miſericordia eſt. ſed ſi
mutuãꝫ duodeci floreni pauperi ruſtico vt poſ
ſit ſe iuuare ꝛc. maiorẽ miſericordiam facitis ſi
bi. Jdeo pſ̄. Jocundus homo qui miſeretur et
comodat. diſponit ſmões ſuos in iudicio. qꝛ in
eternum nõ cõmouebiꝫ. Sed miſericordia iſta
iam ad modicũ venit ꝓpter vſuram. Nõ pra-
cticam vſurariorũ diuitum quando pauperes
ruſtici veniũt ad eos mutuando decem ꝓ duo-
decim. vel vendendo plus ꝓpter ſperam. vł vẽ
dendo minus ꝓpter pecuniam ꝓmptam. Jtẽ
ꝑdonando inimicis. ⁊ multi ſunt q̃ nolunt par-
cere ꝓpter xp̄m. ſed ſi papa vł rex diceret amo
re mei parcatis. quia ego poſſum vobis facere
hec ⁊ illa ꝛc. Tunc dicunt. dñe amore veſtri fa
ciam. talis miſericordia parcendi modicũ valet
quia quando eritis coram xp̄o in iudicio dicet
Quid feciſti amore mei ꝛc. Remiſiſti mor-
tem patris vel fratris. Sed non amore mei.

ſed talis domini. Ideo vadas ad eum vt det
tibi paradiſum. Ideo amore dei ⁊ pro eius ho-
nore remittere debetis vt habeatis paradiſuꝫ.
De iſto modo Autoritas. Sementem multum
facies in terra ⁊ modicū congregabis. quia lo
cuſte deuorabūt omnia. Deuꝛ. xxviij. Magnū
ſemen eſt dare elemoſynas. ⁊ mutuare ⁊ parce-
re ⁊ remittere iniurias. Sed locuſte. i. mali mo
di deuorant totuꝫ. Quantum ad ſeptimū mo-
dicum habemus de duratōne ꝟtuali. Quoniā
ſi aliquis incipit vitam ꝟtuoſam ⁊ bonam mo
dicum durat in ea. ſtatim dimittit. Sed ſi inci-
pit vitam malā ⁊ in peccatis ita firmaꝛ in illa.
ꝙ nec monitionibus nec hmōi talibus vult ma
lam vitā dimittere. Verbi gratia. credo ꝙ mul
ti ſunt tacti in corde. ⁊ receperūt bonum propo
ſitum remittendi iniurias ⁊ faciendi paceꝫ. ſed
ad ꝟbum alicuius mali homis nichil boni faci
unt. Ecce modicum ꝟtutis. Item de rectorib⁹
cōmunitatum. qui ꝓponunt corrigere peccata
notoria. ſed in conſilio aliquis aduocat⁹ diabo
li contradicit ⁊ nihil fit. Patet quomō bona vi
ta ſtatim dimittiꝛ. Idem de multis q̄ ꝓponūt
recedere a mala ſocietate. ſed non poſſunt. et
magis volunt. Idem de multis q̄ ꝓponunt re-
ſtituere. ſed quādo vident pecunias ꝓpoſitum
mutant. ⁊ non reſtituunt. Patet ergo quomō
habemus modicum de duratōne virtuali. Au
toritas. Que eſt vita veſtra. ſ. bona ⁊ virtuoſa
vapor ad modicum parens. ⁊ deinceps exter-
minabitur. Jacobi. iiij.

¶ De eadem dominica Sermo ſecūdus.

DIco vobis quia
plorabitis ⁊ flebitis. Joh. xvj. Ser-
mo noſter erit de vtilitate lachryma
rum huius mūdi ex tribulatōnibus ⁊ miſerijs.
Sed pmo ſaluteꝛ virgo Maria ⁊c. Dico vob
quia plorabitis ⁊c. Magna vtilitas que ſequi
tur ex lachrymis poteſt videri ⁊ declarari ex ſi-
militudine. ex vtilitate que ſequitur ex pluuia
quādo deſcendit in terra Quia poſtq̄ꝫ homo ſe
minauit ſi deus dat pluuiā ⁊ rorem homo colli
git abundāter. al's non. Ita eſt de lachrymis.
Quādo homo facit bona opera. ſ. opa miſcdie
vel penitētie ⁊c. hoc diciꝛ ſeminare in hoc mun
do. vt colligamus tempe meſſis. Meſſis ē cō-
ſummatio ſeculi. Meſſores autem angeli ſunt
Sicut ergo colligūtur ʒiʒania ⁊ igni comburū
tur. ſic erit ⁊c. Matth. xiij. Si ergo de⁹ dat plu
uiam. id eſt. lachrymas abūdanter colligemus
Sed quādo homo facit multa bona opera. ſed
ſine aqua lachrymarū non ita abūdanꝛ hō col-
ligit. De hoc Autoritas Eſa. xxx. Dabiꝛ plu-
uia ſemini tuo vbicūqꝫ ſeminaueris in terra. et
panis frugum terre erit vberrimus ⁊ pinguis.
¶ Nota in terra. quia nec in celo. nec in inferno
poſſumus ſeminare. Item alia autoritas Da-
uid. Euntes ibant ⁊ flebant mittentes ſemina
ſua. Venientes aūt venient cum exultatōe por
tantes manipulos ſuos. pſ̄. cxxv. Euntes. q̈
vita noſtra non eſt niſi via eundi ad mortem. ⁊
ſic ibant ad vitam eternā. Et quomō ibant. di-
cit. Mittentes ſemina ſua. ſ. bona opera facien-
do. Venientes. ſ. ad diem iudicij. veniēt ad glo
riam. portantes manipulos ſuos. ſ. bonoꝝ ope
rum. miſericordie. iuſticie. penitentie. caſtitaꝛ.
⁊c. Patet ergo vtilitas lachrymarum. Jdō di
cebat chriſtus bonis pſonis. Dico vobis quia
plorabitis ⁊ flebitis vos ⁊c. ptꝫ thema. Amo-
re veſtri ego queſiui quot ſunt modi plorandi.
⁊ inueni in hoc mūdo ꝙ quinqꝫ ſunt modi flen-
di ſeu lachrymandi.

¶ Primus eſt de tempali afflictōne.
¶ Secūdus de fraternali compaſſione.
¶ Tertius de internali compunctiōe.
¶ Quartus de ſpūali deuotōne.
¶ Quintus de celeſtiali affectōne.

Et quilibet eſt meritorius ſi bene ordineꝛ. Fm
qđ ego declarabo vobis. De his dicit chriſtus
in themate. Dico vobis ꝙ plorabitis ⁊ flebitis
vos. ¶ Primus fletus eſt de tempali afflictōe
Unde quando homo pdit amicum caruꝫ ſicut
patrem vel matrem. filium vl' fratrem. Vel ho-
mo pdit bona temporalia ⁊ venit ad paūperta
tem. tunc vltimum remediū eſt flere. Ratio eſt
naturalis. Quoniā leticia ⁊ triſticia contraria
ſunt. ⁊ habent effectus contrarios. leticia autē
dilatat ⁊ hilarat cor. Ideo homo tunc ridet. ſꝫ
triſticia ſtringit cor ⁊ faciem ⁊ oculos ⁊ cerebꝝ
⁊ ideo homo tunc plorat. Sicut quando ſpon-
gia humida ſtringitur deguttat. ſic quādo ſtri-
gitur cerebrum a triſticia deguttat per oculos.
Ideo legitur Threñ. j. de quadaꝫ muliere que
vna die pdidit omnes filios ⁊ filias ſuas ⁊ ami-
cos. ⁊ cuꝫ non haberet remediū fleuit. De qua
dicit Jeremias. Plorās plorauit in nocte. ⁊ la-
chryme eius in maxillis eius. non eſt qui cōſo-
letur eam ex omnibus caris eius. Omnes ami
ci eius ſpreuerunt eam. ⁊ facti ſunt ei inimici.
migrauit iudas ꝓpter afflictōnem ⁊ multitudi
nem ſeruitutis. habitauit inter gentes nec inue
nit requiem. Omnes pſecutores eius apprehen
derūt eam inter anguſtias. Threno. j. Patꝫ fle
tus ex temporali afflictōne. Et licet hic flet⁹ ſit
naturaliꝛ. tamen ſi homo gubernat ſe in hoc fle
tu eſt meritorius. Verbi gratia. Jn morte ami
corum homo naturaliter plorat. Sed tunc ho-
mo dꝫ cogitare ifra ſe dicēs. Iſta pena. ſ. mors
vnde veit. nōne a deo. q̈ omne malū pene eſt a
deo. licꝫ actio pcti ſit a diabolo. Exēplū i m'ltis
in quibus culpa eſt a diabolo. ⁊ hanc non facit

deus. ſed malum pene. Q ego vberer paſſiue. hoc eſt a deo. Q iudas vendidit xp̄m eſt opus diaboli. ſed q xp̄us fuiſſet venditus hoc erat opus dei. ⁊ oꝛdinatio dei omnipotentis patris Item q eſt capt⁹. ligatus. ſpinis coꝛonat⁹. crucifixus. ⁊ paſſus actiue. hoc erat a diabolo. paſſiue aūt totū erat a deo. q̄ꝫtum ad penam actio diſplicuit. paſſio grata fuit. Autoꝛitaſ. Act̄. iiij Conuenerūt ergo vere in ciuitate iſta adūſum puerum ſanctū tuum ieſum quem vnxiſti. Herodes ⁊ pontius pilatus cū gentibus ⁊ popul' iſrl' facere. Ecce actōnem diaboli. Que manus tua ⁊ ꝯſilium tuū decreuerūt fieri. Ecce paſſionem a deo. Ideo de damnis nobis datis vel illatis in bonis tollendo vel in pſonis pcutiēdo actiue eſt a diabolo. Sed q tu ſis damnificat⁹ pcuſſus vel ceſus h̄ eſt a deo quantū ad penaꝫ. Quādo ḡ homo ploꝛat ex afflictōe tempali. cogita q iſta pena ⁊ paſſio eſt a deo. q̇ vult q habeas iſtum laboꝛē. ⁊ tunc debes te confoꝛmare cum diuina volūtate dicens. Dñe ex quo vob placet placet mihi. tunc totū eſt meritoꝛiuꝫ. De hoc Autoꝛitas. de illa mlr̄e que pdiderat omnes filios ⁊ ploꝛabat. Cui dixit pp̄heta Hec dicit domin⁹. quieſcat vox tua a ploꝛatu. ⁊ oculi tui a lachꝛymis. qꝛ eſt merces operi tuo. ait dominus. Hiere. xxxj. ⁊ iſto fletu ploꝛauerūt apoſtoli ⁊ alij ſancti naturalit̄. ſed cogitabant. hoc vult deus. ⁊ idō. Secūdus modus lachꝛymarum eſt melioꝛ de fraternali compaſſiōe. quādo homo nō habet in ſe afflictōnem. ſed quādo hō videt primū in doloꝛe ⁊ miſeria. ⁊ hō compatitur ei ī coꝛde ⁊ incipit ploꝛare cū illo. Iſte modus eſt melioꝛ p̄mo. Ratio. qꝛ iſte fletus nō venit ratōe naturali vt p̄mus. ſed ratōe moꝛali ex dilectōe fraternali. que ſm̄ Dyoni. eſt vis vnitiua. quoniā dilectio facit vnum q̄d ex amante ⁊ amato. De hoc Autoꝛitas Act̄. iiij. Multitudinis credentium erat coꝛ vnum ⁊ anima vna. Quādo ergo diligo aliquam pſonam vere facimus vnum coꝛ ⁊ vnā voluntatem. Idō quando ille patit̄ ego recipio malū ſuum vt meū. nō ſic de inimico. Idō homo ploꝛat ex cōpaſſiōe. Hoc dicit apoſtolus ad Ro. xij. Gaudete cū gaudētibus. flere ⁊c̄. quia gaudiū amici eſt gaudium meū. Idem de malo. Iſte lachꝛyme ſunt magl meritoꝛie q̄ꝫ p̄me. Ratio. quia hec eſt maioꝛ elemoſyna que pōt fieri pxio. ſ. compaſſio coꝛdis. quia plus dat pauperi tribulato ille qui cōpatitur ei in coꝛde q̄ꝫ ille q̇ dat ſibi elemoſynaꝫ ſine compaſſiōe. Ratio. quia maioꝛ eſt in cōſpectu dei elemoſyna de burſa coꝛdis q̄ꝫ de burſa coꝛij ſine compaſſione coꝛdis. Sed ſi totuꝫ cōcurrit ſimul. ſ. cōpaſſio coꝛdis ⁊ elemoſyna de burſa. talis elemoſyna eſt valde meritoꝛia. Idō qñ poꝛtant aliquem ad ſepulturam ⁊ ploꝛatis cuꝫ illo qui ploꝛat iuuatis ip̄m ad poꝛtanduꝫ onus doloꝛis ⁊ dulcius trāſit. Idō vos diuites cōpatiamini paupibus. ſani infirmis. prudētes ſtulti ⁊ ignoꝛantib⁹. vos de matrimonio viduis Idō dicebat Job. Flebam q̄ꝫ ſup eo q̇ afflictuſ erat ⁊ compatiebat̄ aīa mea pauperi. Job. xxx. Sic xp̄us compatiēdo marie magdalene ⁊ marthe ſuper moꝛte lazari fleuit. Joh. xij. Idem ſup ciuitatem hierl'm dicit textus. Uidēs ieſus ciuitatem fleuit ſup illam. ſ. ex compaſſiōe. Lu. xix Tertius modus lachꝛymarū eſt melioꝛ. ſ. de eternali compunctōe. ſ. ex ꝯtritōe. ⁊ h̄ fletus venit quādo homo cogitat peccata q̄ fecit ⁊ malā vitā quam tenuit di. O miſer ſi mō moꝛerer q̄d dicerem in iudicio diuino. Et ex illa pte cogitat penam inferni. tūc veniunt lachꝛyme. qꝛ ponit coꝛ inter duas molas ad inſtar oliuarū. ⁊ diſtillat oleum lachꝛymarū ⁊ cōpunctionuꝫ. Et iſte lachꝛyme ſunt melioꝛes. qꝛ veniūt p animam. Qñ cogitat q eſt religioſus. vel clericus. vel laicus vel dominus vel iudex ⁊ nō fecit qd̄ debuit. Ideo diſtillat oleū lachꝛymarū. quia coꝛ ſtringit̄ inter duas molas vt oliua. De hoc dauid. Exitus aquarū deduxerūt oculi mei. quia non cuſtodierūt legem tuā. Juſtus es dñe ⁊ rectum iudiciū tuū. Ecce hic due mole. Pꝛia ibi. iuſtus es dñe. Scd̄a ibi. ⁊ rectū iudicium tuuꝫ Idō eſt optimū flere p peccatis. qꝛ tanta eſt virtus taliū lachꝛymarū q minima gutta lacrimarum vere ꝯtritōnis lauant oīa peccata quantū ad culpas. imo dico q ſi aīma vni⁹ dānati poſſet habere vnam guttam lachꝛymarū vere contritōis deus illam ſaluaret. ſed non poſſunt. qꝛ tales lachꝛyme ſolum in hoc mundo poſſūt haberi. Ideo p̄cioſiſſime ſunt lachꝛyme contritionis. oleum eſt miſericoꝛdie ſanans aīmas. Dauid. Qui ſanat contritos coꝛde ⁊ alligat omēs contritōnes coꝛum. Quartus modus eſt melioꝛ. ſ. ploꝛare de ſpūali deuotione. Iſte lachꝛyme veniūt quando homo contemplat̄ opera vite domini noſtri ieſu chꝛiſti. ſ. humilitatē incarnationis. ⁊ ſtatim perſona ploꝛat ex ardoꝛe et feruoꝛe deuotōnis. Sicut cera liq̄ſcit ad ignem ſic fit quando pſona deuota ſe applicat ad chꝛiſtum cogitando humilitatem incarnatōnis. et puritatem natiuitatis. ⁊ puritatem v̓ginis matris. quomodo tranſiuit chꝛiſtus vt radius ſolis per feneſtram vitream non rumpendo. et pſona ploꝛat. Item contemplando chꝛiſti conuerſatōnem. p̄dicatōnem. paſſionem. ⁊ ſic anima liquefit. ⁊ perſona ploꝛat. tales lachꝛyme ſunt deuotionis ſpiritualis. De iſto fletu dixit chꝛiſtus in euangelio. Beati qui lugent. ſcꝫ ex deuotōe ſpūali. qm̄ ipi ꝯſolabunt̄. Matth. v. Nota quō in omibus opibus xp̄i magnaꝫ debemus habere deuotōnem. ſ. ſingulariter in ſacramento altaris. qꝛ illa opa xp̄i iam tranſiuerunt. ⁊ ſolum ſemel facta fuerunt. ſed iſtud op⁹

quotidie. Nõ quõ factum fuit qñ Maria dixit. Ecce ancilla domĩ fiat mihi ſm ṽbum tuum Luce. j. In vltimo ṽbo effecta eſt ḡuida ⁊ mat̃ dei. Ita dictis iſtis ṽbis. hoc eſt em̃ corp⁹ meũ xp̃s deus ⁊ homo eſt in hoſtia cõſecrata. Nõ hic quante honeſtatis debẽt eſſe ſacerdotes ⁊c̃. Item nota contra cõcubinarios. quõ em̃ tripliciter poteſt corrigi illud peccatum. Primo intimando pape ⁊c̃. Secundo mõ nõ audiẽdo miſſam concubinariorũ ⁊c̃. Tertio mõ ꝙ villa faceret ordinatõnem ꝙ nulla mulier notoria meretrix ſit auſa ſtare niſi in lupanari. ¶ Quintus modus lachrymarũ eſt melior. ſ. de celeſtiali affectõne. ante pſona cogitat ꝙ eſt exul in h̃ mundo ⁊ deſiderat padiſum. ⁊ ex illo deſiderio plorat. tales lachryme ſunt optime. Unde deus in inicio fecit tres habitatõnes. Unam ꝓ angelis ⁊ animabus ſanctis celum. ſ. empirreum. Aliã ꝓ hominibus. ſ. padiſum terreſtrem. Aliam ꝓ iumentis ſiue beſtijs. ſ. iſtũ mũduꝫ. vbi ſum⁹ nos modo. quia in padiſo terreſtri nulla beſtia nec auis poteſt intrare. Sed ex peccato ade homines fuerunt expulſi de padiſo terre. ⁊ fuerunt poſiti inter beſtias tanq̃ꝫ ꝓſcripti ſiue exules. Quando ergo homo cogitat infra ſe dicens O miſer vbi ſum ego modo. quãdo ibo ad patriã meam ⁊c̃. ⁊ plorat. tales lachryme ſunt de celeſtiali affectõne. Iſto modo flebat dauid. qui tamen erat ditiſſimus. qui dimiſit filio ſuo Salomoni centuꝫ milia quintalia auri. ⁊ mille milia de argẽto. Qui habebat ex diuina diſpenſatõe duodecim vxores ſine peccato. ⁊ tamen cognoſcendo ſuum exilium plorabat dicens. Quemadmodũ deſiderat ceruus ⁊c̃. Nota. Fuerũt michi lachryme mee panes die ac nocte. Hic q̃ modo cum eſſet in mẽſa incipiebat flere. ⁊ lacrime miſcebant̃ cum eſcis. dicebant milites. Domine quid ploratis? Reſpõdebat o miſer. Iſte eſce ſunt corruptibiles. ſed celeſtes ſunt incorruptibiles. Idem de nocte in lecto in quo dicebat ſe iacere vt beſtia. Sed nos non ploramus ꝓ deſiderio padiſi. imo nullus vellet de h̃ mundo exire. ſed iſtud ꝑuenit ex mala vita quam tenemus. ſicut captus vellet ſtare ſemꝑ in carcere fetido timore iudicis. Ita ẽ de aĩa peccatrice in carcere fetido corꝑis vnde timet exire. Pecus de pſonis pfectis ⁊ beatis que cupiũt exire. intantũ ꝙ ſi deus diceret eis. adhuc viuetis ꝑ annum. reſponderẽt. o domĩe tantũ ſtabim⁹. De iſto exilio dicit̃ ṽgini Marie. Ad te clamamus exules filij eue. ad te ſuſpiramus gemẽtes ⁊ flentes. Cogitetis vos eſſe de padiſo ⁊ nõ de hoc mundo. q꞉ oportet ip̃m dimittere. Iõ xp̃s Matth. vj. Primũ q̃rite regnũ dei ⁊ iuſticiaꝫ eius. ⁊ hec om̃ia ⁊c̃. ¶ Nõ hec om̃ia. ſ. pax. pluuia. ſanitas ⁊c̃. quã petitis adijcient̃ vob. Nota ⁊ iuſticiã eius que habet quinq꜄ pũcta. Primus punctus diuine iuſticie eſt ꝓ conſ̃uatõne cõmunitatum non ſuſtinere diuinos nec ſortilegos. Secũdus punctus non ſuſtinere blaſphemos nec iuratores. nec renegatores ⁊c̃. Terti⁹ non ſuſtinere fractõnes feſtiuitatum notorie. Quartus non ſuſtinere truffatores de taxillis. hic ludus eſt fons renegationum. Quint⁹ non ſuſtinere meretrices in vicis ſeu hoſpitijs. que ſunt laquei animarũ ad inſtar putei in ingreſſu domus.

¶ Sermo tertius.

Triſticia veſtra vertetur in gaudiũ. Joh. xvj. ¶ Pro huius ṽbi declaratõne ſciendum ꝙ in hoc mũdo omnia gaudia ſunt mixta cum triſticijs ⁊ tribulatõibus. in h̃ mũdo nõ ſunt vera gaudia. Ratio eſt ⁊ ſumit̃ ꝑ regulaꝫ phi dicentis ꝙ omne mediũ naturalit̃ ꝑticipat naturam extremorũ, vt ptꝫ de elementis. de aere calido ab igne ⁊ humido ab aqua. Item de aq̃ humida ab aere ⁊ frigida a terra. Sic ad ꝓpoſitum. vita huius mũdi eſt media inter duo extrema. ſcꝫ padiſum ⁊ infernũ. In padiſo em̃ ẽ gaudiũ purũ. Iſa. xxxv. Nõ erit ibi leo. ⁊ mala beſtia non aſcendet ꝑ eã. nec inuenieẗ ibi. Et ambulabunt q̃ libati fuerint ⁊ redempti a dño ꝯuertẽtur. ⁊ venient in ſyon cũ laude ⁊ leticia ſempiterna ſuꝑ caput eorũ. Gaudiũ ⁊ leticiã obtinebũt ⁊ fugiet dolor ⁊ gemitus. In inferno aũt eſt totum oppoſitũ. q꞉ ibi damnati nõ habent niſi puram triſticiam. dolorem ⁊ deſolatõnem. de nullo gaudent ſed triſtant̃.

¶ Primo de eorum damnatõe.
¶ Secundo de bonorũ ſaluatõne.
¶ Tertio de aliorũ damnatõne.
¶ Quarto de mal' ⁊ peccatis q̃ fecerunt.
¶ Quĩto de bonis q̃ fecerunt q̃ ꝑdiderunt.

Ideo plangendo dicunt. Defecit gaudiuꝫ cordis noſtri. verſus eſt in luctum chorus noſter. Treno. v. Si ergo omne mediũ ꝑticipat naturam extremorũ. Cum ḡ vita noſtra ſit media inter iſta contraria. ideo ꝑticipat de vtriſq꜄. Iõ Boetius. Omnis dulcedo felicitatis humane multis amaritudinibus eſt reſperſa. Sed pſonis bonis ⁊ deuotis triſticie huius mũdi ṽtuntur in gaudium ex diuina ꝓuidentia. Hoc dic̃ xp̃s in themate. Triſticia veſtra vertet̃ in gaudium. Sed malis gaudiũ huius ṽtet̃ in luctũ. Et amore veſtri volui videre in ſacra ſcriptura quot ſunt tribulatõnes huius mũdi. ⁊ inueni ꝙ ſunt in quadruplici gradu. ⁊ hoc experiẽtia docet. ſ.

¶ Prima de occupatõe tempali.
¶ Secũda de ꝯtritione cordiali.
¶ Tertia de tribulatõne mundiali.
¶ Quarta de morte corꝑali.

Et omnia diuina ꝓuidentia ordinante vertun
tur in gaudium niſi ſit culpa noſtra. ⁊ de qua=
libet dicit thema. Triſticia veſtra ꝯtetur i gau
dium. ¶ Prima triſticia huius mundi eſt de oc=
cupatione tempali. qꝛ q̃diu hõ viuit oportꝫ oc
cupari in diuerſis laboribus corpalibus q̃ dãt
triſticiam in corde. Sic eñ occupatus dicit. O
miſer quotidie habeo laborare. vt ꝓuidere poſ
ſim domui mee ⁊c̃. Hec triſticia fuit data Ade.
⁊ in ꝑſona ſua omibus alijs homibus poſt ipm
futuris in hoc mũdo. Geñ. iij. In ſudore vult⁹
tui veſceris pane tuo. donec reuertaris in t̃ram
de qua ſumptus es. qꝛ cinis es ⁊ in puluerꝫ re
uerteris. Et vocauit Adam nomen vxoris ſue
Euam. eo ꝙ mater eſſet cunctorũ viuentiũ. Fe
citq; dñs deus ade ⁊ vxori eius tunicas pelli/
ceas ⁊ induit eos. ⁊ ait. Ecce adam ⁊c̃. ¶ Nota
quõ ſicut cõfeſſor facta cõfeſſione dat penitẽtiã
pctõri. ſic fecit deus ade di. In ſudore vultus
tui veſceris pane tuo ⁊c̃. Si dicat̃ ab aliq̃. imo
ſunt multi q̃ ſine tali occupatõne viuũt. vt ma=
gni domi et diuites. qui ſine ſudore vultus ha=
bent ſuam ꝓuiſionẽ. ergo videt̃ ꝙ iſta triſticia
⁊ penitentia nõ tangit omnes generaliter? Re=
ſpondeo ꝙ imo omnes tangit. Si volum⁹ loq̃
ſolum de facie corpali verum eſt ꝙ tangit ſoluꝫ
laboratores. Sed ſi volumus loqui de facie aie
ſpũali plus laborant ⁊ ſudant magni domini q̃
ruſtici. qꝛ quotidie ſunt in magnis negocijs. et
cum magnis triſticijs ⁊ anguſtijs Ruſticus ꝟo
in ſero letat̃ ⁊ gaudet ⁊ comedit cum vxore ⁊ fi
lijs. Hic quomõ in q̃dam ciuitate erat quidam
laborator qui ſuis manibus ꝓcurabat ſibi vitã
qui morabat̃ coram palacio regis. qui in ſero
poſt cenam letabat̃ cum filijs. Quod attendẽs
rex vocauit eum dicens. Quõ ita letaret̃ cum
rex ipe nõ haberet tantã leticiam? Qui reſpon=
dit. ex quo in die laborauerat. in ſero gaudebat
de quiete. Cui cõpatiens rex dedit ſibi magnoſ
redditus. q̃ extunc nõ letabat̃ vt cõſueuit. ſꝫ co
gitabat quid de illis pecunijs faceret. Si mutu
aret ad vſurã vel faceret ſe mercatorem ⁊c̃. pro
pter quod rex vocauit eum iterũ dicens. quare
non letaret̃ vt ꝑus? Qui reſpondit. O domie
in magna imaginatõne ſeu anguſtia me poſui=
ſtis. ſ. quõ augmentabo iſtos redditus. iõ red=
do vobis redditus ⁊c̃. Ex quo ſequit̃ ꝙ maior
eſt labor mentis ſiue ſm faciem aime dñorum ⁊
diuitũ q̃ labor ruſticorũ. qui comedũt ⁊ bibũt.
⁊ dormiũt firmiter. etiam in malo lecto. Patet
ergo regula generaľ ꝙ omẽs in ſudore vultus cor=
poris vel anime viuunt. Aliud argumentum i
oppoſitũ eſt de p̃latis qui habent ſuos redditus
q̃ non habent laborare ⁊c̃. Rñdeo ꝙ imo. Nã
ſi bonus p̃lat⁹ eſt cuiuſuis poteſtatis ſiue ſtat⁹
ſit magnos habet labores ⁊ triſticias ⁊ angu=
ſtias plus q̃ aliquis ruſticoꝝ. cogitando q̃lem
compotũ reddet deo non ſolum de anima ſua ⁊
de domo. ſed de omibus animabus ſibi cõmiſ=
ſis. Unde Aug⁹. conſueuit dicere. Quid dictu
rus ſum cũ redditurus ſum ratõem de aiabus
que pendent ad collũ meũ. imo mirum eſt quõ
i gaudio poſſunt viuere cogitãdo tantũ onus
quod ſupra ſe portant. Si ꝟo eſt malus p̃latus
tunc q̃ñq; dicit deus. Nã tu etiam ſuabis pe=
nitentiã quam ego dedi. ⁊ dat ſibi infirmitates
bonos ꝟo p̃latos cuſtodit ab infirmitatib⁹ q̃ñ=
q; ex quo curam habent de animabus. ¶ Nota
de illo ſancto heremita de quo in vitaſpatrũ di
citur. ꝙ laborabat in heremo. ⁊ nunq̃ ibi fuãt i
firmus. qui ex ſua ſanctitate fuit electus in epi=
ſcopũ. qui coactus recepit. qui ſtatim fuit infir=
mus de podogra ⁊ dolore lateris. qui timẽs ne
deus ipm dimiſiſſet ⁊ flendo dicebat: O domie
q̃d eſt hoc ꝙ ante in heremo ſemꝑ eſſeꝫ ſanus?
cui angelus dixit. Iſta infirmitas veit tibi hac
de cauſa. qꝛ cum eſſes in heremo deus te cõſer=
uabat. qꝛ non habebas ſuitorem. ſed modo qꝛ
habes ſuitores vt ipi ⁊ tu q̃ habetl vnde viue=
re poteſtis ſitis occupati. deus mittit tibi hanc
⁊c̃. Patet regula generaľ. In ſudore ⁊c̃. Ecci.
xl. Occupatio magna creata eſt omibus homi
bus. ⁊ iugum graue ſuꝑ omnes filios ade a die
exitus de ventre eorũ vſq; in diem ſepulture.
Sed deus ꝓuidit. qꝛ iſta triſticia occupatõnis
tempalis ꝯtitur in gaudiũ. ſ. in die feſto quan=
do homo quieſcit. Nã poſtq̃ laboraſtl ſex die
bus in domica illa occupatio laboris ꝯtitur in
gaudiuꝫ q̃etis ceſſando ab omni labore tempa=
li. Manus ceſſent ab omni labore non lauant
amplius neq; nent neq; ⁊c̃. pedes etiaꝫ debent
q̃eſcere non ambulare niſi ꝑ magna neceſſitate
lingua ne loquat̃ d̃ negocijs tempalibus. quia
non ſolum manus ⁊ pedes. ſed etiam lingua de
bet quieſcere a tpalibus. Hic contra illos q̃ cre
dunt ſolum manus debere abſtinere ⁊ non lin=
guam. Item cor debet quieſcere nõ cogitando
nec penſando d̃ negocijs. Ratio. qꝛ xp̃us q̃ to=
tam vitã ſuam habuit plenã laboribus redem=
ptõnis. Sed in domica reſurrectõnis q̃euit nõ
ſolum in corpe. ſed etiam in anima. Ideo vult
ꝙ xp̃ianus requieſcat in domica. Iſto mõ tri/
ſticia occupatõnis ꝯtitur in gaudiũ quietis i il
lis qui bene colunt domicam. Ideo dicit ſcptu
ra. Quia ſanctus dies domi eſt nolite ꝯtriſtari
gaudium etem̃ doni eſt ⁊ fortitudo noſtra. Ne
emie. viij. Nota tres clauſulas primas. ibi. ſan
ctus dies dñi ẽ. Quare dicit dies domi. cũ om
nes ſint dieſ domi. ⁊ nullus ſit malus? Nõ con
tra illos q̃ dicunt tali die non eſt fiendũ hoc. di=
es egyptiacus eſt ⁊c̃. Solum in negocijs tem=
poralibus naturalibus obſuandi ſunt dies ꝓ=
pter lunam ſicut in minutõe ⁊c̃. In alijs autem
ogibus non ſunt obſuandi. imo eſt error ⁊ pec

catum magnū. qꝛ om̄es dies ſunt boni ⁊ a deo facti. Sed ſingularit̄ dies dn̄ica dicit̄ dies dn̄i qꝛ ipm̄ fecit ſolennem per ſuam glorioſā reſurrectōnem. de ꝯſe. di. iij. Omnem diem domicā ob reuerentiam reſurrectōis ieſu xp̄i de veſpa in veſpam p̄cipimus obſuari. De iſta dicit dauid. Hec dies quam fecit dn̄s ⁊c̄. Non ſolū ꝑ creatōnem vt alios dies. ſed ꝑ reſurrectōꝫ. Iō gaudendum eſt de illo die ceſſando ab oī opere ſuili. Secūda ibi gaudium domi eſt ⁊ fortitudo noſtra. qꝛ qui bn̄ cuſtodiūt dominicā cuſtodiuntur a dn̄o ab infirmitate corpis. ⁊ cuſtodit eis agrum. vineā. gregem ⁊ om̄ia bona. Sꝫ ill̄ qui non ſuant domicam eſt dn̄s in debilitate. Nota ꝯ illos q̄ colūt ſabbatū ⁊ nō dn̄icā credētes cōplacē ꝟgini Marie. cui placꝫ tm̄ ac ſi alapis ꝑcuteret̄. iō frāgendū ē votū de ſuādo ſabbato. ſꝫ aliq̄ miſeri gaudiū feſti ꝯūtūt i triſticiā ludēdo quicq̄d lucrati ſunt i hebdomada. Iō non ſuſtineat̄ ludus. Maledictus eſt locus et dn̄s qui ſuſtinet ludum. Alij miſeri in taberna inebriant̄ ⁊ ebrij reuertent̄ ad domum. ⁊ vxor nec filij non biberūt forte tiſanam. ⁊ complet̄ in eis illa maledictio ſcripture. Dies feſti vr̄i conuertentur in luctum ⁊ lamentatōem. Thobie. ij. Alij miſeri currunt ad lupanar. Ideo dicit. Dies feſti veſtri ⁊c̄. Secūda triſticia huius mundi eſt melior. ſ. triſticia de ꝯtritōne cordiali. qn̄ homo cogitat de peccatis ⁊ malis que fecit. et de tempe quod amiſit ⁊ triſtat̄ ad inſtar militꝭ q̄ ex culpa ſua venit in odium ⁊ iram regis. qui cogitat. O miſer rex occidet me. ⁊ perdam omnia bona ⁊ triſtat̄. Ita quilibet peccator eſt in ira regis. Supbus em̄ ex ſupbia ſua eſt i ira regis. auarus ex ſua auaricia. ⁊ ſic de alijs intātū ꝙ mirum eſt quomō aliquis poteſt letari vel viuere cum ſciat ſe in ira tanti regis. De iſta triſticia dicit ſcriptura. ij. ad Chorī. vij. Que ſcd̄m deum triſticia eſt penitētiam ſtabilē opatur. ſeculi autē triſticia mortem operat̄. ¶ Nota q̄ ſm̄ deum triſticia eſt. Quidam triſtant̄ de peccatꝭ ſed non ſm̄ deū ſed ſm̄ mundū. vel ſm̄ piculū. vel ſm̄ penam. que triſticia nihil valet. imo dicit ſeculi triſticia mortem operat̄. Sed triſticia q̄ eſt ſm̄ deum qn̄ hō triſtat̄ ⁊ dicit. O miſer tātum offendi deum meū ⁊c̄. talis penitentiā in ſalutem operat̄. Hec triſticia conuertit̄ i gaudiū in ꝯfeſſione ſacramentali. qn̄ ꝓijcit extra peccata de q̄bus triſtat̄. ſicut ancilla ꝓijcit de domo immūdicias domus. ſic cuꝫ ſcopa ꝯtritōis peccata ꝯgregant̄ in angulo memorie. ⁊ ꝓijciūtur extra portam confeſſionis. Dicat̄ quō facta cōfeſſione hō ſentit gaudium ⁊ leticiam in corde. ſic ille q̄ obligat̄ ad ſoluēdum ſub pena mortis qn̄ ſibi remittit̄ debitum a dn̄o quō gaudet et letat̄. ita in ꝯfeſſione dimittunt̄ debita peccatorum. Joh. xx. Quorꝫ remiſeritis peccata ⁊c̄.

Et facta abſolutōe totum debitum eſt remiſſū. Ideo ſequit̄ gaudium in corde. Iō dicit ſcptura Proū. xiiij. Cor quod nouit amaritudinem aīe ſue in gaudio eius non miſcebit̄ extrane⁹. ¶ Nota non miſcebit̄ extraneus. ſ. diabolus. ſꝫ dn̄s ꝓprius ꝑ cōmunionem. qꝛ poſt ꝯfeſſioneꝫ debet hō cōmunicare. ¶ Tertia triſticia eſt de tribulatōne mundiali. qꝛ in h̄ mundo multum abundat. vt infirmitatū. pauptatum ⁊ miſeriarum ⁊c̄. que dant triſticiam. Nō naturalꝭ ⁊ regula eſt ꝙ omne mediū ꝑticipat naturā extremoꝝ. Modo vita p̄ſens eſt inter duo extrema. ſ. paradiſum ⁊ infernuꝫ. Iō ſm̄ illam participam⁹ de ꝯditōne extremorū. in padiſo eſt gaudium ſine triſticia ſine infirmitate. Apoc̄. xxj. Abſterget deus omnem lachrymā ab oculꝭ ſanctorū. ⁊ iam non erit vltra neqꝫ luctus ⁊c̄. In inferno auteꝫ eſt dolor ⁊ triſticia. Nos ꝟo ſumus h̄ in medio ꝑticipantes cum vtriſqꝫ. Cum em̄ gaudem⁹ et letamur. ꝑticipamus cū illis de padiſo. quia nihil aliud eſt niſi de melle celeſti. Qn̄ triſtamur ꝑticipamus cū illis de inferno. Iō dicit ſcptura. Exiguum ⁊ cū tedio eſt tp̄us vite noſtre. et non eſt refrigerium in fine hoīs. Sap̄. ij. Sꝫ cōuertit̄ in gaudiū deuota oratōe. qm̄ qn̄ hō habet tedium ſummū remediū eſt recurrē ad oratōnem eleuatis oculꝭ ⁊ manibus ꝟſus celum. ⁊ ſic deſcendit dulcedo mellis ſpūſſancti. Autoritas. Triſtat̄ aliquis in vobis oret equo aīo ⁊ pſallat. Iaco. v. Nota equo animo hoc dicit ꝯ aliquos q̄ orant ſed non equo aīo. qꝛ os loq̄t̄ vnum ⁊ cor cogitat aliud. Sed in oratōe quando hō dicit Pater noſter in ore. cor debet cogitare cum quo loquit̄ hō. qꝛ cum rege celeſti ⁊c̄. Idem qn̄ dicit̄ Aue maria. alꝭ modicum valet orō. Nota ꝙ qui orat mane ⁊ ſero quotidie viuit cum gaudio ⁊ in ꝓſperitate. Hic miraculū de milite normanno eunti ad ꝑegrinatōneꝫ ⁊c̄. Ideo xp̄s. Oportet ſꝑ orare ⁊ nō deficere. Luce. xviij. Quarta triſticia eſt de morte corꝑali. Magna triſticia eſt homi in morte parentuꝫ ⁊ amicorū carorū. ſed in morte ꝓpria ibi eſt triſticia maxima. qꝛ totum ſimul amittit̄. Hic ſimilitudinem de arbore ſi eradicaret̄ ꝑ aliquaꝫ potētiam. Ita eſt de anima que habet radices in q̄libet parte corpis in neruis. oſſibus. venis ⁊c̄. et mors ip̄am eradicat. ideo ibi eſt maxima triſticia. nec eſt aliqua ſimilꝭ. Nam videtis qn̄ aliq̄d membrū ſcindit̄ q̄ntūcunqꝫ paruum quō hō triſtatur. quantomagis in morte qn̄ aīa ſepatur a toto corpe. Ideo xp̄s ante mortem cepit contriſtari ⁊ meſtus eſſe. vt habet̄ Mat. xxvj. q̄ntomagis nos peccatores. Sed hec triſticia cōuertitur in gaudium bonis ꝑſonis qn̄ anima egreſſa a corpore ſtatim videt ſanctos angelos ipaꝫ comitantes honorifice ad inſtar ſponſe nobilis in die nuptiarū quando ducit̄ ad miſſam. vꝉ ſi=

cut depingiꝶ beatã Maria magdalena qñ ab
angelis eleuabaꝶ. Iſto mõ triſticia vr̃a. ſ. moꝛ-
tis coꝛpalis vteꝶ in gaudiũ. Iõ xp̃s. Nunc q̃/
dem triſticiam habetis. Iterũ aũt videbo vos
⁊ gaudebit coꝛ vr̃m. ⁊ gaudiuꝫ veſtrum nemo
tollet a vob. Ioh. xvj. ca.

¶ De eadem domica Sermo quartus.

Militãt aduerſus

animã. j. Pe. ij. Hoc thema dat mo-
tiuum p̄dicandi de p̄lijs que nobis
dant demones vt damnemur cum illꝭ. Ideo aut
ſando vos volo nunc coꝛũ p̄lia declarare. Sed
p̄mo saluteꝶ vgo Maria. Militant ⁊c̃. San-
cta ſcriptura volens nob oſtendere conditõem
vite noſtre in h̃ mundo breuiꝶ declarat dicens.
Militia eſt vita homis ſup terrã. ⁊ ſicut merce
narij dies eius. Iob. vij. Ratio quare dicit ꝙ
vita noſtra eſt militia. qꝛ ſicut demones ſũt dã-
nati. ſic bellant ꝯ nos vt peccemus ⁊ dãnemur
cum ipſis. Et ſicut mercenarij dies eius. ſ. ho-
minis. qꝛ ſicut mercenarius qui diligenꝶ ⁊ fide-
liter laboꝛat mereꝶ ſalarium. alꝭs ⁊c̃. ſic de nob.
Sed ſi foꝛtiter bellamus non ꝯſentiendo demo
nibus meremur magnũ ſalarium glꝭe. ſed ſi ſu/
mus victi meremur ſupplicũ eternũ. Iſtud pꝛe
lium declarat dauid in pſ. xix di. Hi in currib⁹
⁊ hi in equis. nos aũt in noĩe dñi inuocabim⁹.
¶ Nota hi. quare non vult ipos nominare. iuꝫ
illud. Nec ero memoꝛ nominũ eoꝝ ꝑ labia mea
Noſtra defenſio eſt cũ dicit. Nos aũt in nomĩe
dei noſtri inuocabimus ¶ Nota hi in curribus
ſcꝫ rotũdis. Currus ſignat temptatões q̃ ad in
ſtar rotarũ voluunꝶ de vna in aliam. Qñ dia/
bolus non põt ꝑ vnam temptat ꝑ aliã. Et hi in
equis. equi demonũ ſunt peccata moꝛtalia Iõ
de demonib⁹ dicit thema. Militãt adũſus ⁊c̃
ſcꝫ equeſtres aduerſus aiam. Hanc militiã de/
clarat beatus Iohẽs in apocalꝭ. ſm intellectum
moꝛalem iuxta reuelatõnem ſibi factã di. Uidi
⁊ ecce equus albus. ⁊ q̃ ſedebat ſup illum habe
bat arcum. ⁊ data eſt ei coꝛona ⁊ exiuit vicens
vt vinceret. De ſecundo dicit. ⁊ exiuit ruffus
⁊ qui ſedebat ſup illum datum eſt illi vt ſume/
ret pacem de terra. ⁊ vt inuicem ſe interficerent
⁊ datus eſt ei gladius magnus. De tertio mili-
te dicit. Et ecce equus niger. ⁊ qui ſedebat ſup
illum habebat ſtateram in manu ſua. Et de q̃r-
to milite dicit. Ecce equus pallidus. ⁊ qui ſede
bat ſup eum nomen illi moꝛs ⁊ infernus ſeque-
batur eũ. ⁊ data eſt illi poteſtas ſup q̃tuoꝛ ptes
terre. ⁊ interficere gladio. fame ⁊ moꝛte. et be/
ſtijs terre. ⁊ cum aperuiſſet ⁊c̃. Apoc. vj. Hi q̃-
tuoꝛ equi ſunt quattuoꝛ peccata moꝛtalia. ſup
que demones eq̃tant. ⁊ militant ꝯ nos.
¶ Primũ eſt ſupbia ⁊ vanitas.
¶ Secundũ luxuria ⁊ carnalitas.
¶ Tertiũ auaricia ⁊ cupiditas.
¶ Quartum inuidia ⁊ malignitas.
Cum his demones militant aduerſus animã.
¶ Primus equus dicit erat albus. h̃ deſignat
ſupbiam ⁊ vanitatẽ. Ratio coloꝛ albus p̄ cete/
ris magis apparet. ſic ſupbus ſup alios vult ap
parere ⁊ videri. Si vis cognoſcere ſi es ſupb⁹.
ſi habes aliq̃d bonum tempale vel ſpũale ⁊ vis
vt videaꝶ ⁊ appareat. ſupbus es. Uerbi gratia
Si es generoſus ⁊ vis vt ſciaꝶ. ſignum eſt ſup-
bie. humilis abſcondit ⁊ non curat. Idem ſi es
diues ſtatim vis facere vanitates in veſtibus.
⁊ cogitas qui ſunt iſti. ego poſſum emere omẽs
Idem ſi bona ſpũalia q̃ habet vult vt videanꝶ
ſi oꝛat vel ieiunat vel ſi poꝛtat cilicium. ſtatim
vult videri. ſignum eſt ꝙ peccatũ ſupbie ẽ i coꝛ
de. ſed humilis omnia abſcondit q̃tum poteſt.
Ecce ratio quare equus albus ſignat peccatuꝫ
ſupbie. Ideo dicit xp̃us ſupbis. Oia opa ſua
faciunt vt videanꝶ ab hominibus. Matth. xxiij
Sed quare dicit ꝙ miles qui ſedebat ſup eum
habebat arcum in manu ſua. Reſpõdeo ꝙ iſte
miles eſt demon q̃ temptat de ſupbia q̃ ſagittã
do facit bellum. O quot ſunt iſto arcu ſagittati
⁊ ꝑcuſſi. Uerbi gratia. Omnes hoies q̃ ponũt
in coꝛde ſuo aſcendere. tales ſunt ꝑcuſſi iã ⁊ vul
nerati iſto arcu. Uerbi gratia dicaꝶ de religio/
ſo ꝓuãte regulas cerimonias ⁊c̃. Recta via va-
dit talis ad padiſum. ſed diabolus non. qꝛ ego
ſagittabo eum ⁊ facit eum cogitare vt aſcendat
⁊ vadat ad ſtudium. qꝛ poterit eſſe magiſter ⁊
confeſſoꝛ regis ⁊c̃. Factus eſt talꝭ iam vulnera-
tus ſagitta diaboli. Idem de p̄ſbyteris ſimpli-
citer viuentibus. Sed diabolus ſagittat quan
do facit eum cogitare dicẽdo. Si tu ſic viuis ñ
poteris iuuare amicos. Ideo opoꝛtet aſcẽdere
vel cũ ſymonijs vel vſurijs vel ꝓuitijs ⁊c̃. Idẽ
de laicis ſimpliciꝶ viuentibus recta via vadunt
ad padiſum nec ꝓ filijs faciunt ſibi vanitates.
⁊c̃. ſed nutriunt eos bñ in bonis moꝛibus Sed
dicit diabolus ego ſagittabo eum. ⁊ facit eum
cogitare. Quare tu non es iuratus ſiue conſul
vt talis. qꝛ de pecunijs ville te poteris iuuare.
tenere famulos ⁊c̃. Cum tamẽ ad regimẽ debe-
ret homo venire ſicut ad furcam. Sunt m̃lti q̃
neſciunt regere domum ſuã ⁊ volunt rege com
munitatem. ideo deſtruunꝶ ville ⁊ communita
tes ⁊ ciuitates ex ambitõe aſcẽdendi. Ideꝫ de
mulieribus que qñ deferunt viris ſuis honoꝛẽ
amoꝛem ⁊ obedientiaꝫ niſi in peccatis. tales re-
cta via vadunt ad padiſum. Sed quãdo cogi/
tant p̄dictis oppoſita ⁊ conſentiũt. factũ eſt. iaꝫ
ſunt ſagittate a diabolo. Ideo dicit Dauid de
diabolo. Arcum tetendit ⁊ parauit illũ. Et i eo
pauit vaſa moꝛtis ſagittas ſuas ardẽtib⁹ effec
pſ. vij ¶ Nota ardentibus. ſ. in habendis offi-
cijs. honoꝛibus. p̄eminentijs ⁊ dignitatibus.

Tertio dicit. ⁊ data eſt ei corona ⁊ exiuit vicẽs
vt vinceret. quia demõ q̃ temptat de ſupbia co
ronam regis portat. Ideo Iob. xlj. Ipe eſt rex
ſup vniuerſos filios ſupbie. nec aliq̃s rex habꝫ
tot vaſallos vt ipe. Et exiuit. ſ. de celo. Hic ca-
ſum ipoꝝ ex ſupbia dicente deo. Non habita-
bit in medio domus mee q̃ facit ſupbiã. pſ. c.
Vincens. ſ. angelos malos ſibi ꝯſentientes vt
vinceret. ſ. hoĩes in mundo iſto. Ecce pmũ pre
lium. Ideo q̃libet auiſet ſe ⁊ caueat a ſagittꝭ ſu-
perbie. qꝛ magnum ꝑiculum eſt ire ꝑ altiſſimos
montes. qꝛ ꝑiculoſus eſt caſus ab alto. Qñ diu
enĩ homo vadit plane ꝑ viã humilitatis vadit
homo ſecure ſine ꝑiculo. Ideo xp̃us. Diſcite a
me qꝛ mitis ſum ⁊ humiꝭ corde. ⁊ inuenietis re
quiem aĩabus veſtris. Mat. xj. Diſcite. ſ. le
ctõnem quam docuit v̾bo ⁊ exemplo. Secũda
militia eſt cũ dicit. vidi ecce equꝰ ruffus. ⁊ q̃ ſe-
debat ſup illum datũ eſt illi vt ſumeret pacẽ de
terra ⁊ vt inuicem ſe interficerẽt. ⁊ datus eſt illi
gladius magnꝰ. hoc ꝓlium dant demones per
peccatũ luxurie qđ innuit in hoc ꝙ equus erat
ruffus. In ſignũ huius qñ ꝑſona cogitat de il-
lo peccato efficiꝛ rubea. Et ſicut domus ⁊ om-
nia bona ibi congregata comburunꝛ qñ incen-
ditur igne. Ita ex illo peccato ꝑdũꝛ merita cõ-
gregata ⁊ bona. Ideo de iſto peccato dicit ſcri-
ptura. Ignis eſt vſq ad ꝑditõnem. i. ꝯſumptõ
nem deuorans ⁊ omnia eradicans germĩa Iob
xxxj. O miſeri ꝓ modica delectatõe beſtiarum
que ſtatim tranſit non dubitant amittere tantã
gl'am ⁊ incurrere tantã penã. Item dicit ꝙ mi
les eq̃tans ſup equum ruffum habebat ꝑtãtem
ſumendi pacẽ de terra. ¶ Nõ ſeptem paces.
¶ Prima eſt inter deũ ⁊ homines.
¶ Scđa inter angelos ⁊ hoĩes.
¶ Tertia inter animã ⁊ corpus.
¶ Quarta inter virum ⁊ vxorem.
¶ Quinta inter clericos ⁊ populum.
¶ Sexta inter dominos ⁊ vaſallos.
¶ Septima inter vaſallos ad inuicem.
Prima pax eſt inter deũ ⁊ ꝑſonam qñ viuit ca
ſte ⁊ honeſte. qꝛ cũ ipa deus habitat. qꝛ deꝰ nõ
eſt porcus vt velit in luto habitare. Sed quan-
do ꝑſona cogitat de illo peccato ⁊ ꝯſentit ad fa
ciendũ dñs indignaꝛ ⁊ ꝑdiꝛ pax. ⁊ fit guerra ⁊
diuiſio. ¶ Secũdo ex iſto peccato tolliꝛ pax q̃ ẽ
inter angelos ⁊ hoĩes. Hic quomõ q̃libet ha
bet angelum cuſtodem. qꝛ aꝉs demones nos de
ſtruerent. ⁊ angelꝰ bonꝰ diligit ſibi cõmiſſos ſin
ceriter ⁊ plus q̃ꝫ mater filium ſibi carũ. De iſta
cuſtodia autoritas. Angelis ſuis deus manda
uit de te. pſ. xc. Sed qñ ꝑſona vult facere illud
peccatũ cogitatõe vel tactu vel locutõe vel oꝑa
tõne angelus indignaꝛ dicẽdo. O iſte ribaldus
q̃d facit. Hic quõ non fieret illud peccatũ coraꝫ
puero ex verecundia. multomagis deberet hõ
verecũdari de angelo preſente ⁊ dicente. O de
iſto ribaldo ⁊c̃. ⁊ claudit naſum. Tertia pax ẽ
inter carnem ⁊ ſpũm quã habent ꝑſone que vi-
uunt in penitẽtia. qꝛ ꝑ pniãm caro ſubijciꝛ aĩe
vt captiua dñe. ⁊ ſic habent pacẽ. Sed pax tol-
litur qñ captiua rebellat ⁊ reſiſtit ꝯ dñam Sic
qñ caro ꝯ aĩam facit illud peccatũ pax dicta tol
litur. ¶ Quarta pax eſt inter virũ ⁊ vxorem qñ
ſuant ſibi mutuam fidelitatẽ. q̃ pax tolliꝛ ⁊ ſol-
uitur ꝑ peccatũ luxurie. Videmꝰ ꝙ qñ vir ſen-
tit vxorem adulterari. nõ bñ portat nec ẽfuſo
Quinta pax eſt inter clericũ ⁊ ꝑp̃ĺm alicuiꝰ vil
le vel cõmunitatis. qꝛ laici dñt honorare cleri-
cos vt patres. ⁊ ſoluere decimas ⁊c̃. Sꝫ h̾ pax
tolliꝛ ꝑ luxuriam ⁊c̃. Clerici aũt debent viuere
honeſte ⁊c̃. ¶ Sexta pax eſt inter dñm ⁊ vaſal-
los. ſed hec tolliꝛ qñ dñs vult habere vxorem
vel filiã vaſalli. qꝛ non ſuarent ſibi fidelitatem
imo occiderent eũ. ¶ Septima pax eſt inter vos
laicos ad inuicem. q̃ vt fratres debetis vos di-
ligere ⁊ hr̃e pacem. ſed hec pax tolliꝛ ꝑ luxuriã
qñ vnus curat de vxore vel filia alterius. Ex q̃
ſequunꝛ mĺta inter vos mala. de h̾ pctõ dic̃ ꝓ-
pheta. Cor impij q̃ſi mare feruẽs qđ q̃ſcere nõ
poteſt. ⁊ redundat fluctus eius in ꝯculcatõem
⁊ lutũ. non eſt pax impijs dicit dñs deus. Eſa.
lvij. Impij dicunꝛ luxurioſi. Ratio qꝛ vt dent
delectatõꝫ captiue. i. carni damnant aĩam. Sꝫ
diciꝛ ꝙ datus eſt militi gladius magnꝰ. non enĩ
bellat cum arcu ſed gladio magno. qꝛ totũ mũ-
dum q̃ſi cõꝑhendit peccatũ h̾ tã religioſos ⁊c̃.
Nota exemplũ de demone in corꝑe obſeſſi dicẽ
te ſe nõ inde exire niſi dicerenꝛ tres miſſe a tribꝰ
clericis v̾ginibus ⁊c̃. totus mũdus eſt iſto pec-
cato corruptus. ⁊ iam completa eſt ꝓphia Da-
uid. Corrupti ſunt ⁊ abominabiles facti ſunt.
non eſt q̃ faciat bonũ. ſ. caſtitatis. nõ eſt vſq ad
vnum. ſ. de adultis compatiue loquẽdo. Ecce
quomõ h̾ gladius eſt bñ magnus. qꝛ tot occidit
Idõ cuſtodiamus nos ab iſto gladio cuſtodien-
do corda a luxuria. qꝛ ita vult deus. hec eſt vo
luntas dei ſanctificatio vr̃a vt abſtineatis vos
a fornicatõe. j. ad Theſſa. iiij. ¶ De t̾tio ꝓlio di
cit. Et ecce equus niger. ⁊ q̃ ſedebat ſup illũ ha
bebat ſtateram in manu ſua. Ecce peccatũ aua-
ricie ⁊ cupiditatis. dicit ꝙ equus erat niger ſi-
gnat peccatũ auaricie. Unde ſicut color albus
ꝑ alijs oſtendiꝛ. ita color niger ꝑ alijs abſcondi
tur. qꝛ auarus ſꝑ abſcondit pecunias. ⁊ facit ſe
pauꝑem. qñ petunt ab eo elẏnam ꝓ aliqua pia
cauſa. ⁊ vadit ſꝑ male indutus vt videaꝛ pauꝑ
Item abſcondit ad decipiendũ. qꝛ fingit ſe ami
cum v̾bo vt decipiat facto. In ore ſuo pacẽ cuꝫ
amico loquiꝛ ⁊ occulte ponit ei inſidias. Hiere.
ix. Nõ inſidias vt. ſ. habeat pecunias ⁊ bõa ve-
ſtra. Item dicit ꝙ miles habebat ſtaterã in ma-
nu ſua. in quo oſtendiꝛ modus peccati auaricie

qm̄ ad inſtar falſe ſtatere peccatū auaricie facit
qꝛ illud qđ eſt magis ponderis ⁊ infiniti valoꝛ
ſcꝫ ꝑadiſus ⁊c̄. parum ponderat̃ in cōſpectu ⁊
coꝛam ocul' auari. Et illud quod paꝝ ⁊ modicū
valet vt pecunia ⁊ bona tꝑalia pōderat ⁊ repu
tat eſſe infiniti valoꝛis. Ecce ſtatera falſa et do=
loſa. qꝛ deus ꝙ̄ eſt infiniti valoꝛis ⁊ honoꝛ dia
bolus facit ꝙ coꝛam auaro nō ponderat vnam
fabam. qđ fit qn̄ ꝓlucro vnius ſolidi iuras fal=
ſe dicendo. ꝑ deum tantū ꝯſtat. Nota h̄ ꝯ fal=
ſitates ꝙ̄ fiunt inter emptoꝛes ⁊ venditoꝛes Itē
hec falſa ſtatera facit ꝙ palea vanitatum mltū
ponderat in conſpectu diuitum. ⁊ gl'a ⁊ gaudia
⁊ theſauri ꝑadiſi que ſunt inextimabil' ponderꝭ
nihil ponderāt. Ideo dicit ſcriptura. Nūquid
iuſtificabo ſtaterā impiā ⁊ ſacculi. i. occulti ſac=
ci in quo occultat̃ falſum pondꝰ pōdera doloſa
in ꝙ̄bus diuites eiꝰ repleti ſūt iniq̄tate. Mich.
vj. Nota ſtateram impiā ⁊ pondera doloſa ſac
celli. ſtateram impiaꝫ vocat peccatuꝫ ſymonie
in qua vendit̃ ſpūſſanctus. Ideo doctoꝛes vo=
cant ſymoniā hereſim. Symoniaci ponderan/
do vendunt ḡtiam dei. Nota h̄ de fraudibꝰ ſy=
monie. Prima in miſſis ſancti amatoꝛis in qui=
bus cōmittunt̃ multe impietates. ꝑma quia di=
cunt ꝙ debent dici cōtinue ſine interuallo. cuꝫ
tamen pauci ſunt talis vite ꝙ ꝯtinue ⁊c̄. Secū
da qꝛ frangit̃ oꝛdinatio eccl'e que quolibet dic
habet ſuam miſſam determinatā ⁊ certam Ter
tia impietas eſt ꝑcium certū quod faciūt clerici
qꝛ habēt celebꝛare ſine interuallo petēdo plus.
Item quot cādele tot denarij. Quarta ē erroꝛ.
qꝛ licet beatus amatoꝛ. xxx. miſſis extraxit ani/
mam matris de purgatoꝛio. creditis ꝙ etiā voſ
Nam ſicut infirmitates nō ſunt eedem nec etiā
pene ⁊c̄. Hic de medico qui applicat medicinas
iuxta infirmi conditōes. Ecce quare dicit Nun
ꝙ̄d iuſtificabo ſtateram impiā. Scđo dic ⁊ ſac=
celli pondera doloſa. hoc dicit ꝯ laicos vſura=
rios ꝙ̄ mutuant decem ꝑ. xij. non eſt pōdus eq̄
le. Dicit vſurarios ratōe tꝑis. nō valet. qꝛ tem
pus eſt dei. ideo tantū ꝓ tanto ⁊ non amplius.
Item vendunt plus ratōe dilatōis ſolutōis vl'
emendo minus ratōe pecunie ꝑate. Ecce ſaccel
li pondera doloſa in ꝙ̄bus diuites ⁊c̄. ¶ De q̄r
to ꝑlio dicit. Ecce equus pallidus ⁊ ꝙ̄ ſedebat
ſup eum nomen illi moꝛs. ⁊ infernus ſequebat̃
illum. Ecce quartū ꝑlium diaboli ex peccato in
uidie. Nā coloꝛ pallidus ſiue glaucꝰ ſignificat
peccatum inuidie. Ratio qꝛ eſt amaricatus ſi/
ue moꝛtificatus. qꝛ inuidia animaꝫ moꝛtificat ⁊
occidit. j. Ioh. iij. Nos ſcimꝰ qm̄ trāſlati ſumꝰ
de moꝛte ad vitam qm̄ diligimus fratres. ꝙ̄ nō
diligit manet in moꝛte. omis ꝙ̄ odit fratrē ſuuꝫ
homicida eſt. ſ. ſuꝑꝑius. Sed q̄re dicit ꝙ infer
nus ſequebat̃ eū. declaret̃ ꝑ q̄ſtionē quā faciūt
doctoꝛes di. Quare demones nos temptant cū
tamē ex q̄libet temptatiōe augmentet̃ eis penā
Reſpondeo ꝙ inuidia cogit eos quam habent
ꝯ nos. quia habebimus locū quem ipi ꝑdide=
runt. nec valuit eis xp̄i incarnatio ſeu paſſio. iō
inuident nobis. Ideo dicit ꝙ infernus ſeq̄bat̃
eum. qꝛ omnes demones habent iſtam inuidiā
Nota hic exemplꝫ de inuido ⁊ auaro. quomō
rex dixit inuido vt ꝑmo peteret donū ⁊c̄. Qui i
fra ſe cogitauit. O miſer ſi peto vnuꝫ equū aliꝰ
habebit duos ⁊c̄. quia iſta eſt conditio inuidi.
Idem de demonibus qꝛ licet habēt penaꝫ tem
ptando tamen inuidia cogit eos. Sap. ij. Inui
dia diaboli moꝛs intrauit in oꝛbem terrarum.
Imitant̃ aūt illū ꝙ̄ ſunt ex parte illius Itē. alia
autoꝛitas Iob. v. Paruulum. ſ. in dilectōe oc/
cidit inuidia.

¶ De eadem Sermo quintus.

Subditi eſtote i

omni timoꝛe. j. Pe. ij. Quia ſac̄ ſcri/
ptura tam veteris q̄ꝫ noui teſtamēti
multuꝫ laudat ⁊ cōmendat timoꝛē dei. Et quia
thema loq̄t̃ de timoꝛe dei. iō volo vob̄ mō de=
clarare bonos modos timendi deuꝫ. Sed ꝑmo
ſalutet̃ v̄go Maria. Subditi eſtote ⁊c̄. Pro
declaratōe ſciendum ꝙ inter alia ꝑ que homo i
hoc mundo pōt habere abundantiā ⁊ affluen=
tiā bonoꝝ tꝑaliū ⁊ in alio bonoꝝ celeſtiū eſt ti=
moꝛ dei. Ideo timoꝛ dei compat̃ fonti emanan
ti. Qui hꝫ in domo ſua fontem aque viue. non
habet defectum aque. Ita ꝙ̄ in coꝛde ſuo habꝫ
timoꝛem dei hꝫ in ſe fontē dantem abūdantiaꝫ
oim̄ bonoꝝ temꝑaliū ⁊ ſpūalium. hoc dic da=
uid pš. xxxiij. Timete dn̄m omēs ſancti eiꝰ qm̄
non eſt inopia timentibꝰ eum. diuites eguerūt
⁊c̄. vſqꝫ omni bono. multum ꝰ valet timoꝛ dei.
Ideo dicit thema Subditi eſtote in omni timo
re. ¶ Nota in omi. innuit̃ ꝰ ꝙ ſunt multi timo=
res. Ergo amoꝛe veſtri q̄ſiui quot timoꝛes ſunt
⁊ inueni ꝙ ſunt tres in ꝙ̄bus deo debemus ſub
ijci ⁊ habebimus multa bona.

¶ Primꝰ eſt timoꝛ natural'. ⁊ iſte eſt rigoꝛoſus.

¶ Scđs eſt timoꝛ filial'. ⁊ iſte eſt gratioſus.

¶ Tertius eſt timoꝛ reuerential'. ⁊ iſte eſt gl'oſus

¶ De his dicit thema. Subditi eſtote in oi ⁊c̄
Dico ꝙ ꝑmus timoꝛ in quo debemꝰ ſubici deo
eſt timoꝛ natural'. ⁊ iſte eſt rigoꝛoſus. qꝛ nō poſ
ſumus vitare hic timoꝛē de malo pene. qꝛ natu
raliter ꝙ̄libet timet malū pene. vt infirmitates.
ꝑditōꝫ bonoꝛum. honoꝝ. officioꝝ ⁊c̄. caſus ⁊
moꝛtem. qꝛ tal' eſt natura noſtra ⁊ cōditio. Sā=
cti angeli non hn̄t hunc timoꝛem. qꝛ cōfirmati
ſunt. De iſto timoꝛe dicit ſcp̄tura Timoꝛ penā
habet. ſuple ꝓ obiecto. j. Ioh. iiij. Etiam xp̄us
habuit hunc timoꝛē ex naturali ꝯditōe carnis.
Sed in iſto timoꝛe debemꝰ eſſe ſubditi deo. qꝛ
fugiendo ſeu vitādo qđcūꝫ malū pene nō de=

bemus facere aliqđ peccatum ꝯ deū nec in illđ conſentire. Vbi gratia. Quilibet timet naturaliter ꝑdere bona pecunias. Nō ponat̃ caſus ꝙ ꝑdidiſtis aliquod tale. ⁊ neſcitis quis habet. ⁊ vos timetis ne illud amittatis totalit̃. ⁊ nunq̃ ipm inueniatis. Et dicit̃ vob̃ vadatis ad talez diuinum ſi vultis inuenire ⁊ recuperare. Modo apparebit ſi in iſto timore eritis ſubditus. Quoniam ex vna ꝑte vos timetis illud amittē. et ex alia p̄cepit deus ne ꝓ aliqua re mūdi hō recurrat ad diuinos. Si ergo vos vadatis ad diuinū non eſtis ſubditi deo. ſed peccatis mortalib⁹. ſz ſi non vultis ire tunc eſtis ſubditi deo ad quem debetis recurrere in oratōe dicendo. Dn̄e vos ſcitis quis habet. ideo ponatis in corde ſuo vt mihi reddat. vel volo magis ꝑdere illđ q̃ aīaz meam. Idez de mulieribus in matrimonio qui timent ſterilitatem. bonus eſt timor. qꝛ ideo inuentum eſt matrimoniū. Modo qn̄ aliq̄ mulier non poteſt cōcipere ⁊ dicit̃ ſibi ꝙ recurrat ad talem ſortilegum. ſi recurrat timor eius non eſt deo ſubiectus. qꝛ deus p̄cipit oppoſitū. ſ. ꝙ pro nulla re homo recurrat ad ſortilegos. Dic quō nullus pōt dare filios niſi ſolus deus. qꝛ neceſſaria eſt ibi datio anime. Item q̄libet timet mori de infirmitate quam habet ipe vel filius. Et dicit̃ vobis ꝙ recurratis ad talem incantatorē ⁊ xp̄us p̄cipit oppoſitum. qꝛ ad eum debz hō recurrere in omni neceſſitate ⁊ ad eius matrē virginem Mariam. Si non recurritis ad incantatorem ſed ad deū timor ille mortis deo eſt ſubiectus. Si ꝟo recurritis ad incātatorē nō eſt deo ſubditus. Item aliq̄s amicus veſter eſt captus ⁊ vos timetis ne puniat̃ vel occidat̃. ⁊ eſtis requiſitus in teſtem cū iuramēto vt dicatis ſi fec̃ iſtud malum. ⁊ vos timetis ⁊c̄. Dicat̃ quō quilibet debet ſubijci deo iurando vere ⁊ dicere veritatem. qꝛ dicit deus. Nō aſſumes inuanū nomen domi dei tui. Exod. xx. Ecce dicit thema. Subditi eſtote ⁊c̄. de hoc timore dicit chriſtus Nolite timere vicz eos q̄ occidunt corpus. aīaz aūt non poſſunt occidere. ſed potius timete euz q̄ pōt ⁊ animam ⁊ corpus ꝑdere in gehennam. Mat. x. Hoc p̄dicabat xp̄s apoſtol' ⁊ diſcipul' dicens. Nolite timere. ſ. talit̃. vt ex iſto timore faciatis ꝯ deum. quia al's talis timor naturalis eſſet malus. Dicat̃ hic miraculū de ſacra ſcp̄tura quod legit̃. j. Re. xxviij. et. xxxj. de illo mag̊ rege Saul qui ſemel congregauit multas gētes armorū vt bellaret ꝯ inimicos ⁊ infideles philiſteos. Qui videns exercitū inimicorū magnuz ne moreret̃ in p̄lio cū filijs timuit ⁊ fuit ſibi datum conſiliū vt recurreret ad phytoniſſam. vt ſciret finez belli. Dicat̃ quō iuit. ex iſto peccato qꝛ in iſto timore nō fuit ſubdit⁹ deo in dicto p̄lio fuit vulneratus ⁊ ꝑ impatientiam occidit ſe ⁊ ꝑdidit regnū. intantū ꝙ nullus de ſuo genere regnauit poſt eum. ⁊ credit̃ ꝙ ſit dānatus. Iō dicit xp̄s. dico vob̃ amicis meis ne terreami ab his q̄ occidunt corpus. et poſt h̄ non habēt amplius quid faciant. oſtendam aūt vob̃ quem timeatis. timete eum qui poſtq̃ occiderit hz poteſtatem mittere in gehennam. Ideo dico vob̃ hunc timete. Lu. xij. ¶ Scđs timor eſt melior. ſ. timor filial'. ⁊ iſte eſt gratioſus. Hic timor eſt qn̄ hō timet deū nō ratōe pene ſed ratōe culpe. qn̄ timet homo peccare ne ꝑdat amorem ⁊ gratiaz dei ⁊ deuotōz. talis timor dicit̃ filialis. Rō. q̄a conditio boni filij eſt timere ne patri ſuo diſpliceat in aliquo. ⁊ qn̄ dicit̃ ſibi. facias hoc. reſpōdet non faciā. qꝛ patri meo nō placeret vel mr̄i. non timet patrem ratōe pene ꝙ vapulet a p̄re. ſed timet ſibi diſplicere ne ipm grauet ⁊ conturbet Dico ꝙ in iſto timore magis debemus deo ſubijci q̃ patri carnali. Ratio qꝛ plus facit nobis deus. Dicit̃ quid facit pater carnalis ī filio modicuz ⁊ vile. mater etiam. qꝛ neſcit quid portat. modicū ibi facit. ſed deus facit totum. ipſe format corpus. ⁊ creat animam. Ideo Iob. x. Manus tue dn̄e fecerunt me ⁊c̄. non dicit. pater meus fecit me. ſed manus tue. ac ſi de luto ꝉ terra. Item deus cōſeruat in vita in vtero clauſo ne ſuffocet̃. Item deus cauſa natiuitatis eſt. ⁊ dat lac matri. ille ergo eſt ꝓprie pater. Mat. xxiij. Ergo patrem nolite vocare vob̃ ſup̱ t̃raz vnus eſt em̄ pater veſter q̄ in cel' eſt ⁊c̄. quantū ad formatōnem corꝑis dicit h̄ ⁊ creatōem aīme Ideo vult vt timeat̃ timore filiali. Sicut ḡ bonus filius timet offendere patrem. ita nos deuz licet ſis inclinatus ad aliqđ peccatū vel vicium dicas hoc diſplicet meo patri celeſti. ideo non faciam. Verbi gratia. aliquis inclinat̃ ad ſuperbiam. pompā. gulam. inuidiā. luxuriā. vanitates ornatū ⁊c̄. cogitate ſi hoc diſplicet patri veſtro ieſu xp̄o qui vult ⁊ p̄cipit humilitatē. Idē ſi diſplicet matri veſtre ꝟgini Marie. Iō amore eorū dimittere debetis. Idem de illis q̄ inclinantur ad auariciā vſuras ⁊ furta ad retinēdū decimas ⁊c̄. Cogitate ſi hoc diſplicet patri xp̄o q̄ p̄cipit oppoſitum ¶ Nota de ſua pauptate aliquid. idē de vicio luxurie. cogitate ſi diſplicet domino ieſu xp̄o qui om̄ia videt quantumcūq̃ fiant ſecrete. Qui voluit naſci de ꝟgine matre. ⁊ viuere caſte. vt daret nobis exemplū. Idem de illis qui inclinant̃ ad gulam ad bibendū de mane. reſpice ſi diſplicet patri xp̄o. Idem de illis qui inclinant̃ ad vindictaz. cogitate ſi diſplicet xp̄o patri qui ſibi ſoli retinuit vindictā. De iſto timore dicit ꝓpheta dauid in pſ̄. Bn̄dicaz dn̄m dī. venite filij audite me. timorē. ſ. filialem docebo vos. pſ̄. xxxiij. Dicat̃ hic miraculū qđ legit̃. ij. Macha. vj. de Eleazaro ſancto homine quando anthiochus rex iniquus ꝑſequebatur iudeos ⁊ precepit omnibus vt comederent

cārnes porcinas quomō Eleazarus qui noluit comedere in tormentis dixit. Domie tu habes ſanctam ſcientiā. manifeſte tu ſcis cum a morte poſſem liberari. duros corpis ſuſtineo dolores ꝑpter timorem tuū libenter hec patior. Jdō dicit ſcriptura. Ecci. j. Timor domi expellit peccatum. Nam ꝗ ſine timore eſt non poterit iuſtificari. Tertius timor eſt reuerentialꝭ. ⁊ iſte eſt glorioſus. Hic timor eſt quādo homo timet ſe equare maiori. vt ſi rex veniret ⁊ vellet ſedere i ſcamno tuo. tu ſtatim ſurgeres. ⁊ q̄re? nō timore pene nec culpe ſed timore reuerentie. ⁊ talis timor eſt glorioſus. quia etiam angeli iſto timore timent. Autoritas. Tremunt videntes angeli. Greg⁹. qui tamē non timent p̄mo nec ſecundo timore ſed tertio. iſto timore debemus ſb̄diti eſſe deo in tribus.

¶ Primo. Jn oratōnibus ſpēalibus.
¶ Scd̄o Jn officijs diuinalibus.
¶ Tertio. Jn miſſis ſacramentalibus.

De p̄mo quomō ꝗlibet debet tenere certā orationem in die. ⁊ vacare oratōibus ſpecialibus. Et dicunꝭ orationes ſpēales. q: vltra horas. ⁊ in iſtis debetis timere deū reuerentialiꝭ ne velitis loqui cum deo ſicut loquimur inter nos. ſꝫ cum magna reuerentia flexis genibus. Quemadmodum loquiꝭ homo regi vel pape ſupplicādo ⁊c̄. Hoc dicit ſcriptura. Timete dn̄m ⁊ date illi honorem. ſ. reuerentialem. q: venit hora iudicij eius. ⁊ adorate eum qui fecit celū ⁊ terraꝫ. Apocalꝭ. xiiij. De ſecūdo in officijs diuinalib⁹. hoc tangit clericos ⁊ religioſos. Dicaꝭ cū quāta reuerentia debent ſtare in choro. Ratō quia xp̄us papa ⁊ rex eſt p̄ſens in medio. Autoritas Ubi ſunt duo vel tres cōgregati in nomie meo in medio eorū ſum. Matth. xviij. De tertio in miſſis ſacramentalibus. Ratio qm̄ in qualibꝫ miſſa eſt xp̄us vere ſicut eſt in celo. Nō ergo cū quanta reuerentia debet ſtare celebrās. ⁊ ne vēdantur miſſe. Dic ꝙ non faciant p̄cium quādo volūt dicere miſſas ⁊c̄. Dic modū ⁊ p̄ciū dādi ꝓ miſſa. ſ. ꝓ ꝓuiſione vnius diei ⁊c̄. De iſto timore reuerentiali dicit Dauid in pſ̄. xviij. Timor domi ſanctus ꝑmanet in ſeculū ſeculi.

¶ Dñica tertia poſt octa. paſce. Sermo. j.

Cum venerit arguet mundū.

Joh. xvj. Hoc verbuꝫ indiget declaratōne maxime amore iudeoꝝ. Sciendum ꝙ in ſacra ſcriptura tam in veteri teſtamēto q̄ꝫ in nouo inueniunꝭ duo aduentus generales meſſye ſꝫm quod gen⁹ humanum requirebat duas repatiōes. Primus aduentus fuit ꝓ repatōe animaꝝ ſolū. Secūdus aduentus erit ꝓ repatōe animaꝝ ⁊ corpoꝝ ſilꝭ. De p̄mo aduentu ſciendū ꝙ ex peccato ade et eue inciderūt hoies in peccata ⁊ mala. Primuꝫ malū fuit ignorantia de rebus ſpūalibus ⁊ celeſtibus de ꝗbus non ſciebāt gentes an̄ aduētuꝫ xp̄i nec per ph̄iam. q: ſolum curat de reb⁹ motibus ⁊ de influentijs corporū ſupcęleſtiuꝫ. nec ꝑ legem moyſi ꝗ ſolum loquiꝭ de hoc mūdo. Jō ignorabamus ſpūalia ⁊ celeſtia. Jdeo Dauid loquens de antiquis dicit. Neſcierunt. ſupple ph̄i. nec intellexerūt. ſ. iudei in tenebris ambulant. ſed venit meſſyas. i. xp̄us verus meſſyas. ꝗ repauit iſtam ignorantiam declarās quō ille deus vnus quem ph̄i vocant p̄mum p̄ncipium ſiue p̄mam cauſam ſeu p̄mū motorē eſt trinus i ꝑſonis pater filius ⁊ ſpūſſanctus. Scd̄o declarauit quomō in celo ſunt nouem ordines angelorum. Tertio de aimabus que ſꝫm graduꝫ bone vite quem tenuerūt collocanꝭ in illis ordinibus angelorū. Quarto declarauit purgatoriuꝫ nobis vbi vadunt aie q̄ non fecerūt hꝫ cōdignaꝫ penitentiā. Jtem de aiabus pueroꝝ ꝗ decedūt cum originali peccato quō vadunt ad limbum Scd̄s defectus ſiue malū aimaꝝ inclinatio ad peccata ex peccato ade. Quidam ad ſupbiam. ꝗdam ad auarciā. ⁊ ſic de alijs. Jō dicit ſcp̄tura. Senſus em̄ ⁊ cogitatio hūani cordis ad mala ꝓna ſunt ab adoleſcentia ſua. Gen̄. viij. Sed venit xp̄s ⁊ repauit ꝑ exempla v̄tutum ſue ſancte vite. Tertium malū erat abundātia peccatorum. Jdeo ſcriptura. Non eſt hō iuſt⁹ in terra ꝗ faciat bonum ⁊ nō peccet. Eccs. vij. Sed venit xp̄us qui ꝯ plagas ordinauit medicinas ſacramentorū. Quartū malum erat debilitas bonorum. quia non poſſumus ꝑſeuerare in bonis. Jdeo ꝓuidit xp̄s vt ꝑ penitentiā repemur ⁊ emendemus nos. Quintus defect⁹ erat dānatio inferni. quia nullus poterat euadere q̄ꝫtumcūq̄ꝫ ſanctus ⁊ bonus. De hoc etiā dauid in pſ̄. Quis eſt qui viuet ⁊ non videbit morteꝫ ⁊ eruat animā ſuam de manu inferni. q. di. nullus. Sed venit xp̄us ⁊ repauit. quia modo perſona bona ⁊ ſancta in morte euolat ⁊c̄. Sed remanent paſſiones corpis. Jdeo in ſcd̄o aduentu quādo veniet xp̄s ad iudicium tunc repabūtur mala corporū. Quia tunc reſurgent corpora bonorū impaſſibilia. icorruptibilia. clara ⁊c̄ Ecce quare ſunt duo aduentus xp̄i. Ratio iaꝫ ſatis patet ꝙ mala ⁊ peccata in mūdo p̄mo venerunt in anima quando adam ⁊ eua deſiderabant eq̄ri deo in ſciētia. ⁊ tn̄ adhuc nō patiebātur in corpe. Sed poſt venerūt mala corpis qn̄ adam in ſudore vultus ⁊c̄. ⁊ eua pepit cū dolore. Jdeo xp̄us p̄mo voluit repare mala aimaꝝ q: p̄mo fuerūt. Deinde veniet ad repandū mala corporū que poſtea venerūt. Patet hꝫ reſpōſio ad queſtionē iudeorum dicentiū. Quare venit meſſyas quod bonū fecit q: ita patimi mō. De his duobus aduentibus Autoritas Abachuc. ij. Dicaꝭ hiſtoria de viſione ⁊ rn̄dit dn̄s.

Apparebit in finem ⁊ non mentiet̃ ſi moꝛã fece-
rit expecta euꝫ. qꝛ veniẽs veniet ⁊ nõ tardabit.
Abacuc. ij. qꝛ veniens. ſ. in p̉mo aduẽtu ꝓ repa
ratõne animarũ. veniet in ſcḋo ꝓ repatõne coꝛ
poꝛum. Et de iſto ſecũdo aduentu dicit thema
Cum venerit ille arguet mundũ. De iſto iudi-
cio faciam duos ſmões hodie erit p̄dicatõ de
oꝛdinatõe generali. ⁊ cras erit de executõe effe
ctuali. De illa oꝛdinatõe dicit euãgeliſta. Cum
venerit filius hoĩs in maieſtate ſua. ⁊ oẽs ange
li eius cũ eo. tunc ſedebit ſup ſedem maieſtatis
ſue. ⁊ congregabunt̃ ad eum omẽs gentes ⁊ ſe
pabit eas ab inuicẽ. ſicut paſtoꝛ ſegregat oues
ab hedis. ⁊ ſtatuet oues q̃dem a dextris. edos
autem a ſiniſtris. Mat. xxv. Hec oꝛdinatio cõ
ſiſtit in quatuoꝛ concluſionibus. ¶ Pꝛia qꝛ iu
dex vniũſalis manifeſtabit̃ illa die oĩbus gene
raliter. Cũ venerit filius hoĩs in maieſta. ſua
Secũda q illa die iudex erit aſſociatus mltuꝫ
ſolenniter ibi. Et omnes angeli eius cum eo.
Tertia q illa die iudex vniuerſal̃ erit colloca-
tus multũ alte. ibi. ſedebit ſup ſedem maieſtat̃
ſue. Quarta q illa die totum genus humanũ
p̄ſentabit̃ coꝛam xp̃o iudice pſonalit̃ ibi. Et cõ
gregabunt̃ ad eum omẽs gentes ⁊c̃. Pꝛia cõ
cluſio dicit q iudex vniuerſal̃ manifeſtabit̃ illa
die omnibus gentibus Nam doctrina eſt gene
ralis q xp̃us in iudicio videbit̃ ab omibus taꝫ
bonis q̃ꝫ malis q̃tum ad humanitatẽ. ⁊ cogno
ſcetur q eſt deus ⁊ homo. ſed ſolum boni vide
bunt diuinitatem. De iſta manifeſtatõne dicit
euangeliſta. Cum venerit filius hoĩs in maie
ſtate ſua. Nota in maieſtate. i. in magno ſtatu.
non veniet in ſimplicitate ⁊ paupꝫtate vt in pꝛi
mo aduentu venit. Ideo fuit refutat⁹ a iudeis
q̃ expectabant ⁊ expectant habere a meſſya va
nitates mũdi ⁊c̃. Ideo qñ btũs Johẽs oſtẽdit
ip̄m dicens. Ecce agnus ⁊c̃. dixerunt iudei. ille
paup eſt nolumus hunc regnare ſup nos. Lu.
teſte. xix. Sed ad iudiciũ veniet cum tanta ma
ieſtate q celum ⁊ terra ⁊ omĩs creatura tremet
Nota ad hoc ſimilitudinem de arboꝛe vbi ſunt
auicule cantantes ⁊ ludentes. ſed quãdo niſus
vel accipiter volat. omẽs tacent ⁊ timent. Sic
arboꝛ eſt iſte mũdus cuius fruct⁹ ſunt honoꝛes
diuitie. delicie. ⁊ quilibet vult colligẽ ⁊c̃. aues
ludentes ſunt creature que non faciunt niſi lu-
dere. Pꝛimo ſol videt̃ ludere currendo ab oꝛiẽ
te in occidentem ⁊ econuerſo. Item luna. ſtelle
aer etiã q̃ qñq; ẽ clarus qñq; ẽ tenebꝛoſus. Idẽ
de mari. qꝛ ſemp videtur ludere. Idem de ter-
ra que in vere floꝛet. ⁊ in autumno omĩa depo
nit. volucres etiam ludunt in vere. q̃libet ducit
vxoꝛeꝫ. ⁊ in hyeme nõ curant de ea. Hoĩes etiã
vident̃ ludere hincinde diſcurrẽdo. Sed quan
do veniet ille falco ſiue aquila nobilis. ſ. xp̃s in
iudicio omnes creature ſtabunt. ſol in oꝛiẽte. lu
na in occidente. nec de cetero mouebunt̃. mon-
tes ſoluent̃. Ideo eccl̃a in pſona cuiuſlibet chꝛi
ſtiani oꝛando dicit. Libera me domĩe de moꝛte
eterna. in die illa tremẽda quãdo celi mouendi
ſunt ⁊ terra. dum veneris iudicare ſeculuꝫ per
ignem. Moꝛaliter cogitate hic ſi creature coꝛ-
poꝛales que nunq̃ꝫ peccauerũt nec cõtra mãda
ta dei fecerunt tm̃ timebunt in xp̄i aduentu. q̃d
facient peccatoꝛes qui tot offenſas fecerunt cõ-
tra deũ. quid facient tunc infideles iudei ⁊ aga
reni. quid facient falſi xp̄iani. qui licet habebãt
fidem non habent bonam vitã: ſed aut ſunt ſup
bi aut auari ⁊c̃. Cogitate ergo illum diem. Iõ
de iudeis ⁊ malis xp̄ianis dicit ſcriptura in per
ſona xp̄i. Aſpicient in me quem confixerunt. et
plangent eũ plãctu q̃ſi ſup vnigenitũ ⁊ dolebũt
ſup euꝫ ſicut dolere ſolet de moꝛte pꝛimogeniti
Zach. xij. De planctu maloꝛũ xp̄ianoꝛũ. Apo-
ca. j. Ecce venit cum nubibus. ⁊ omnis oculus
videbit eum ⁊ q̃ eum pupugerũt. ⁊ nũc plangẽt
ſe ſup eũ oẽs tribus terre etiam amen. i. eterna
liter. Patet p̉ma concluſio. Sup hoc do vobis
conſilium optimũ ⁊ bñdictus erit qui illud ſer-
uabit. quia tunc licet celum ⁊ terra ⁊ omĩs crea
tura timeat. vos aũt non timebitis. Quia ſic ha
betis duos pedes in coꝛpe ad ſtanduꝫ firmiter
ita in anima habeatis duos pedes. pes dexter
vera credentia. ſiniſter bona vita. Et in illa die
ſtabitis firmiter ⁊ ſine timoꝛe. Ideo beat⁹ Gre
goꝛius oꝛando in collecta vigilie natiuitatis pe
tebat dicens. Pꝛeſta q̃ſumus vt vnigenitũ tuũ
quem redemptoꝛem leti ſuſcipimus. venienteꝫ
q̃ꝫ iudicem ſecuri videamus. Secũda ꝯcluſio
dicit q illa die iudex vniuerſal̃ erit aſſociatus
multũ ſolenniter. quia omnes angeli eius cũ eo
Mirum eſt cum in p̉mo aduentu venit ſolus. ſꝫ
ad iudiciũ veniet cum omnibus angelis q̃ ſunt
plures q̃ꝫ folia arboꝛũ in toto mundo. Si ſtelle
celi ſunt innumerabiles. q̃tomagis angeli.
¶ Queſtio quid dicemus de ſanctis. quia euã-
geliſta nõ loquit̃ niſi de angelis. quid de patri-
archis apoſtolis ⁊c̃. Reſpondeo q nõ ſolũ an-
geli. ſed etiam omnes ſancti venient cũ eo. Sed
de ſanctis nihil dicit̃ hic. quia iam dictum fue-
rat a ꝓpheta in veteri teſtamento. Stat ad iu-
dicandum dñs. ſtat ad iudicandũ populos. do
minus ad iudiciũ veniet cum ſenioꝛibus popu
li ſui ⁊ p̉ncipibus eius. Eſa. iij. ¶ Nota ſenioꝛes
dicunt̃ ſancti. Ratio quia ad inſtar ſenum gub
nauerunt ſe pꝛudenter in hoc mũdo. Pꝛicipes
autẽ dicunt̃ angeli. Item alia autoꝛitas Zach.
xiiij. Veniet domin⁹ deus meus omneſq; ſãcti
eius cum eo. Hic pꝛactice quomõ xp̄s in die iu
dicij quãdo velit deſcendere ad iudicium dicet
matri ſue. Mater mea hodie eſt dieſ iudicij. iõ
deſcendamus ⁊ vos angeli ⁊ archangeli pꝛece
datis. ⁊ vos patriarche ⁊ ꝓphete ⁊c̃. ſequimĩ.

Et ipe cum matre in medio. Moralit̃ cogitate
hic in qua platea ⁊ coram quibus oſtendentur
omnia mala ⁊ peccata ⁊ omnia bona q̃ fecimꝰ.
quia ibi omnia manifeſtabuntur ꝟtute diuina
vbi bona de bonis laudabunt̃. mali ꝟo deteſta
buntur. Nam cõmunis eſt doctrina theologo-
rum ꝙ omnia mala etiam cogitatões ibi mani
feſtabunt̃ diuina virtute. Sicut ille qui ponit̃
in ſcala ⁊ oſtendunt̃ omia mala ſua. Ita illa die
in libro conſciẽtie ꝟtute diuina quilibet oſtẽdet
omnia mala que fecit. Autoritas. Judicium ſe
dit ⁊ libri apti ſunt. Daniel̃. vij. Secũdo mõ co
gitate quot mala ibi manifeſtabunt̃. q̃ta mala
occulta ibi aperient̃. Quot mali clerici. religio
ſi ⁊ laici qui nunc reputant̃ boni. ſed ſecrete fa-
ciunt m̃lta mala. ſed tunc omnia videbuntur.
Nota practice quomõ dicetur. ⁊ quis eſt ille.
⁊ nunq̃d eſt qui ⁊c̃. Cogitate ſi ego dicerez mõ
omnia peccata alicuius veſtrũ. quanta eſſz ſibi
confuſio. ita tunc. Hic de quolibet ſtatu. Ideo
dicit apoſtolus. Nolite añ tempus iudicare q̃/
aduſq; veniat dñs qui illuminabit abſcondita
tenebrarũ. ⁊ manifeſtabit conſilia cordiũ. ⁊ tũc
laus erit vnicuiq; ſupple bono a deo. j. ad Cori.
iiij. Nota ante tps. ſ. iudicij iudicare. q2 modo
multi vident̃ boni vel mali. ⁊ eſt oppoſituz. Cõ
ſilium ſuꝑ hoc do vobis ꝙ ſi vultis ipm tenere
in illa die nullum malũ ſeu peccatum veſtrũ ap
parebit in confuſionẽ veſtram. Recipiat̃ qua-
dratum. ſ. penitentiã que habet quatuor angu
los. ſ. quatuor ptes penitentie. Primũ eſt cor-
dis contritio. Secũdum eſt emendandi ꝓpoſi/
tum. Tertiũ oris confeſſio. Quartum oper̃ ſa-
tiſfactio. Et in illo iudicio nullum peccatũ ap-
parebit in confuſionem veſtram. De hoc ꝓphe
ta Dauid. Beati quorũ remiſſe ſunt iniq̃tates.
⁊ quorũ tecta ſunt peccata. Glo. velo penitẽtie
Tertia concluſio dicit ꝙ illa die iudex vniuer
ſalis xp̃s erit collocatus alte. q2 ſedebit ſuꝑ ſe-
dem maieſtatis ſue. Jam ſcitis ꝙ iudex dando
ſententiam ſedet. alias ſententia eſſet propha-
na. ¶ Dicatur quomodo illa die in aere alti-
us xp̃us ſedebit vt poſſit ab omnibus videri.
Queſtio ſi xp̃us ſedebit quomõ ſancti ſtabunt
ꝟgo Maria ⁊ alij. Quidam credunt ⁊ ita pin-
gunt pictores ꝙ illa die virgo Maria ab vna
parte ⁊ Johannes ab alia genibꝰ flexis orabũt
ꝓ peccatoribꝰ. ſ falſum eſt nec illa die orabunt
ꝓ aliquo ſed ſedebunt cum chriſto. Autoritas.
dixit petrus xp̃o pro ſe ⁊ pro alijs. Ecce nos re
liquimus omnia ⁊c̃. Matth. xix. Reſpondit
xp̃us. Amen amen dico vobis in regeneratõne
cum ſederit filius homis in ſede maieſtatis ſue
ſedebitis ⁊ vos. ſuper ſedes iudicantes nõ di-
cit iudicandi. ⁊ non ſolũ apoſtoli ſedebũt. ſed
omnes de vita apoſtolica. Moraliter dic ꝓ re
ligioſis cum quanta diligentia debẽt ſuare vi-
tam apoſtolicã ꝓ tanto honore habendo. Hic
quantuz laboraret miles ſi ſciret ꝙ ex ſuo labo-
re poſſet fieri rex. ⁊ ſacerdos ſi poſſet ex ſuo labo
re eſſe papa. Idem de muliere ſi poſſet fieri re/
gina vel magna dña alicuius patrie. Si iſte ho
nor ⁊ dignitas a nobis cogitaret̃ omẽs labores
religionis noſtre ⁊ penitentie eſſent dulciſſimi.
Hic quomõ reſpiciet inferiꝰ. Autoritas et pro-
phetia Dauid. Quis ſicut dominꝰ deus noſter
qui in altis habitat. ⁊ humilia reſpicit in celo ⁊
in terra. pſ̃. cij. ¶ Quarta concluſio dicit ꝙ illa
die totum genus hum anum p̃ſentabitur coraz
chriſto iudice vniuerſali pſonaliter. quia in om
ni iudicio crimiali maxime oportet compere p-
ſonaliter. Ideo dicit. Et congregabunt̃ ad euz
omnes gentes. Queſtio vbi tunc congregabũ-
tur? Reſpondeo ꝙ in illis partibus vbi chriſtꝰ
fuit ꝓ nobis iudicatus ⁊ ſententiatus. ibi vult
facere iudicium ⁊ dare ſentẽtiam. Ratio. quia
omnis qui ſe humiliat. ſ. pro deo exaltabitur.
Luce. xviij. Ideo oportet nos ire illuc. de hoc
ꝓphetia Joelis. iij. In diebus illis ⁊ in tempe
illo cum conuertero captiuitatem iuda ⁊ hieru-
ſalem congregabo omnes ⁊ deducam eos i val
le ioſaphat. ⁊ diſceptabo ibi cum eis. Hic quo-
modo oues. ſ. boni erũt a dextris. mali a ſiniſtr̃
Si ergo illa die vultis eſſe a dextris ſitis modo
oues chriſti Hic conditões ouis. ſic qui nõ no
cent cornibus potentie. ⁊ iuſticie ſciẽtie. nec dẽ-
tibus vt lupi mordendo famam vel reuelando
occultum. Item dat beneficium lane. id eſt ſub
ſtantie tempalis. ⁊ lactis correctionum. Item
ſunt obedientes. de q̃bus dicit xp̃us Johis. x.
Oues mee vocem meam audiũt.

¶ De eadem domica notabilis ſmo ſcd̃us.

Arguet mundũ
de peccato. Joh. xvj. originaliter. ⁊
recitatiue in euãgelio hodierno ſcri-
bitur p̃ſens verbum. Pro declaratõne huius
ꝟbi ⁊ introductõne materie p̃dicande ſciendũ
ꝙ inter omnes bonas conditões ⁊ neceſſarias
pſone que vult corigere peccata ⁊ reprehende
re eſt ꝙ ſit ſine peccatis. ⁊ virtuoſus et bonus.
Iſtud fundatur p vnaz regulam que dicit Cõ
traria contrarijs curant̃. Quando infirmitas
venit ex calore dant̃ medicine frigide. ⁊ ecõuer
ſo. Ideo qui infirmitates peccatorũ vult corri-
gere ⁊ rephendere oportet ꝙ ipe habeat quali
tates cõtrarias. ſ. ꝙ ſit bonus ⁊ ꝟtuoſus. Ver
bi gratia. Qui vult corrigere infirmitatem ſup-
bie pompe ⁊ vanitatis. neceſſarium eſt ꝙ ſit hu
milis. ⁊ ſic de alijs. Si forte ille q̃ vult alios cor
rigere vel arguere in iſtis peccatis nõ ſequitur
correctio ſed indignatio. ⁊ erit deſpectus i cor-
dibus audientiũ qui ſtatim dicũt. O ille debe-

ret ſeipm̄ tenere ꝑ naſuꝫ p̄mo ⁊ poſt ⁊c̄. Ipe di
cit ꝙ ſimus humiles. ⁊ ipe eſt ſupbus. ꝙ ſimus
liberales. ⁊ ipe eſt auarus ⁊c̄. Ideo dicit Poe-
ta. Turpe eſt doctori. id eſt correctori cum cul-
pa redarguit ipm̄. Neceſſariū eſt ergo arguen-
ti peccata vt ſit ſine peccatis. Mō videam⁹ q̄s
eſt ille q̄ eſt ſine peccato ⁊ defectu. Dico ꝙ ſi ꝑ-
quiretis a p̄ncipio mūdi vſq₃ ad finem nō inue-
nietis niſi xp̄m ieſum q̄ nunq̄ peccauit nec pec
catum habuit. ⁊ h̄ ſ̄m cōmunem legem Dic̄ au
guſti. de natura ⁊ gratia ꝙ ſi omēs patriarche
⁊ ꝓphete. apoſtoli. martyres. doctores ⁊c̄. eſ-
ſent ſimł interrogati an eſſent ſine peccato: om-
nes reſponderent. Si dixerimus q2 peccatū nō
habem⁹ ipi nos ſeducim⁹ ⁊ veritas in nobis nō
eſt. i. Ioh. i. niſi xp̄us Qui peccatum non fecit
nec dolus eſt inuentus in ore eius. i. Pe. ij. Idō
dicebat xp̄us iudeis qn̄ p̄dicabat. Quis ex vo
bis arguet me de peccato. q. d. nulluſ. Ioh. viij
Ergo ꝓprie ſibi conuenit ſoli arguere munduꝫ
de peccato. Ideo de eo dicit thema. Ille. ſ. chri
ſtus qui eſt ſine peccato arguet mundū de pec-
cato. patet thema. Inuenio in ſacra ſcriptura.
ꝙ decem peccata ſunt de quibus xp̄us ſingula
riter arguit ⁊ increpat munduꝫ ⁊ ꝑſonas mun-
danas. ⁊ omnia inueni in q̄dam autoritate Da
uid. ⁊ in ſex verſibus pſalterij. Peccatori autē
dixit deus vſq₃ arguam te. pš. xlix. de omnib⁹
iſtis arguit xp̄us mundum ꝑ os ſuū qđ eſt ſcri-
ptura. Ideo dicit thema. Ille arguet mūdum
de peccato. ſ. de quolibet iſtorum. Primo tan
gitur vnum peccatum quod eſt iniuſticia dn̄o-
rum ibi. quia tu enarras iuſticias meas. hoc v̄-
bum dicit deus cuilibet domio ſeu p̄ncipi vł re
ctori cōmunitatis. ⁊ cuilibet q̄ habet aliqđ offi-
cium regendi populū. quia tu enarras ⁊c̄. Om
nis iuſticia ordinata tam in lege q̄ in canone vł
in conſtitutōibus regum ⁊ ciuitatum a deo eſt.
Ipe em̄ ordinauit omnes iuſticias. hoc dic̄ ipe
met. Per me reges regnant ⁊ legum cōditores
iuſta decernunt. Per me p̄ncipes imperant et
potentes decernunt iuſticiam. Prouerbio. viij
Omnes ergo leges ⁊ canones ⁊ omēs bone or-
dinatōnes ſunt iuſticie dei. Rep̄hendendo er-
go domios qui non ſeruāt iuſticiam dicit deus
cuilibet. Quare tu enarras iuſticias meas. ſ. ex
tra ſ. in ore. ⁊ opere nihil facis. Quia hoc in mū-
do quādo intrant ad regendum iurāt ꝙ reſpici
ent honorem dei ⁊ vtilitateꝫ cōmunitatis. ꝙ ſe
gubernabūt ſ̄m iuſticiam. ⁊ quādo ſunt intus
nihil faciūt. vbi inuenies rectorem cōmunitatis
qui ſe gubernat ſ̄m iuſticiam quaꝫ iurauit. ſed
ſ̄m amorem vel fauorem vel donuꝫ vel affectō
nem declinant iuſticiam. Ideo dicit. quarē tu
enarras ⁊c̄. Si autem iuſticia dei ſeruaretur to
tus mundus haberet bonuꝫ. Sed hodie vidue
pupilli ⁊ orphani ⁊ pauperes non poſſunt in-
uenire nec obtinere iuſticiam. Si adminus di-
ceretur eis. vadatis quia non habetis iuſticiā.
bonum eſſet. ſed faciunt eos placitare ⁊ ꝑdere
tempus ⁊ labores ⁊ vexant pauperes q̄diu ſē-
tiūt in eis pecunias. ⁊ in fine dicitur eis. nō ha-
bebatis bonum ius. O quod peccatum eſt. pro
vna hora qua tu protrahis iuſticiam. ⁊ fac̄ ſta
re vnam viduam aut pupillum. vel aliquē pau
perem ante portam tuam. tu ſtabis ad portam
paradiſi mille annis pulſans dicēdo. Domine
domine aperi nobis. Matthei. xxv. nec vnq̄
intrabis. dicet tibi chriſtus ⁊ non recordaris
de tali vidua. ⁊ facit te ibi ſtare. nec intrabis.
Ecce quare dicit. quare tu enarras ⁊c̄. Idō da
uid in pš. Si vere iuſticiam loquimi recte iudi-
cate filij hominū. Tunc eſt vera iuſticia quādo
ſicut dicitur ⁊ loquitur ore ꝑ dominū iudicem
vel aſſeſſorem. ſic et coucordat in opere. quia
nec amore nec fauore facit contra iuſticiā. Ecce
p̄mum peccatum de quo dicit thema. Ille ſcili-
cet xp̄us arguet mundum de peccato. Secun
dum dicit̄ ſymonia eccleſiaſticorū ibi. Et aſſu-
mis teſtamentum meum ꝑ os tuum. Quando
aliquis domin⁹ facit teſtamentū vnum in vita
ſua ⁊ in morte facit aliud. ſecundū confirmatur
ꝑ mortem. ⁊ primum annullatur ⁊ caſſat̄. Ita
fecit deus qui fecit p̄mum teſtamentum ordinā
do de bonis huius mūdi que dimiſit iudeis q̄-
diu fuiſſent obedientes ⁊ non idolatrarent Sꝫ
de bonis paradiſi nullum legatum fecit extūc Sꝫ
ex quo deus fuit factus homo extunc fecit aliđ
teſtamentum ⁊ ordinauit de bonis celeſtibus.
⁊ nihil de terrenis. quia nihil terrenuꝫ legauit.
imo dixit ꝙ deſpicerent̄. ſed legauit gloriā pa-
diſi dicens. Beati pauperes ſpiritu. quoniam
ipſorum eſt regnum celorū. Matth. v. Item q̄
fecerit voluntatem patris mei qui in celis eſt.
Matth. vij. Item Beati qui ꝑſecutōnem pa-
tiuntur propter iuſticiam. Matth. v. Ecce le-
gata que fecit in ſecundo teſtamento quod per
mortem fuit confirmatum p̄mo caſſato ⁊ annul
lato. Sed eccleſiaſtici omnes volunt gaudere
de p̄mo teſtamento. licet ore aſſumant ſecundū
teſtamentum legendo epiſtolas ⁊ euangelia.
Sed in corde et opere non curant niſi de teſta-
mento Moyſi temporalia ꝓmittente. tu prela
tus vel curatus ⁊c̄. non vis niſi tempalia pecu
nias ⁊ bona. Quādo vacat epiſcopatus. recto
ria vel beneficiū ſtatim dicit̄ ⁊ quantum valet
tantum inportatis. O modo potero tenere tot
ſcutiferos. Idem de iſtis q̄ p̄dicant vel de cleri
cis qui miniſtrāt ſacramenta. Omēs vadūt ad
p̄mum teſtamentum diuitias ⁊c̄. Quis eſt mō
q̄ ſolum ꝓ honore dei ⁊ ſaluatōe animarum in-
tendat laborare: nullus. Ecce q̄re dicit̄. pecca-
tori aūt dixit deuſ. quare tu aſſumis teſtamētū
meū ꝑ os tuum. imo dicam vob̄ vnum magnū

defectum clericoꝝ̄ de miſſis ſancti amatoris.ꝗ
licet de ſe ſint bone. multi defectus tn̄ circa eas
cōmittunꝰ. ¶ Primus ꝙ dicanꝰ ſine interuallo.
Jd̄o opoꝛtet dimittē miſſas ꝑ eccl'am oꝛdiatas
quolibet die ſunt iam certe miſſe. vt in magnis
feſtiuitatibus. ⁊ deſpiciūt tam magnū cōſilium
ſicut eſt ſancte matris eccleſie oꝛdinatū a ſpiri/
tuſancto. ¶ Secundus defectus qui eſt ibi ꝙ di
catur quotidie. Et vbi inuenies modo vnū ſa=
cerdotem qui. xxx. diebus continuis ſit paratꝰ
ad celebꝛandum. apoſtoli ⁊ ſancti qui non tene
bātur faciebant magnas penitētias oꝛabāt po
terant celebꝛare quolibet die. Sic ſm̄ vitā quā
modo tenent clerici. comedendo. bibendo. truf
fando ⁊ loquendo de mulieribus foꝛte quolibꝫ
die facient nonnulli. xxx. peccata moꝛtalia et ce
lebꝛabit in damnatōnem anime ſue ⁊ illius qui
facit ipm̄ celebꝛare ¶ Tertius erroꝛ ſiue defe=
ctus eſt qn̄ ex quo habet ꝯtinue celebꝛare petit
plus ꝓ illis miſſis. Ecce ſymonia pura quā fa=
cit. quia vendit xp̄m cum iuda di. Quid vultis
mihi dare ⁊ ego vobis eum tradam. Jdeo cum
iuda ibitis. ¶ Quartus erroꝛ ſeu defectus eſt qꝛ
vt ſcitis dicunꝰ certe miſſe trinitatis. virginis
Marie. ⁊ apoſtoloꝝ̄. ⁊ dicunt quado ego dix
ero miſſam de trinitate debetis offerre tres can
delas cum tribus denarijs in qualibet. et in illa
de beata ꝟgine ſeptem denarios ꝓpter reuerē
tiam ſeptem gaudioꝝ̄ ⁊c̄. ¶ Quintus defectus
quia vel ſacerdos erit curatus vel beneficiatus
⁊ tunc miſſe ſue ſunt oēs aſſignate. ⁊ habet can
tare ꝓ illis quibus tenetur. quomō ergo pote/
rit cātare pꝛo te. ¶ Sextus defectus quia ſequi=
tur erroꝛ. credūt cōmuniter gentes ꝙ ex illꝰ miſ=
ſis extrahaꝰ vna anima de purgatoꝛio. verum
eſt ꝙ ſanctus Amatoꝛ cum. xxx. miſſis extraxit
animam matris ſue de purgatoꝛio. Sed nō ſe=
quitur ꝙ ſi ipe fecit tu facias. qꝛ tu non ita ſan=
ctus ⁊ iuſtus es ſicut ipe. licet miſſe habeāt ma=
gnam ꝟtutem. tamen etiā requirirꝰ deuotio ce=
lebꝛantis. Jtem quia peccata matris bti Ama=
toꝛis ⁊ matris tue vel patris non ſunt eadem.
Nunqd̄ eadem medicina erit vtilis in qualibet
infirmitate. Talibus accidit vt cuidam ruſtico
ꝗ curauit ſe de quadam infirmitate ſeu inflatu=
ra quam habebat in tibia. qui videns hoc fecit
ſe medicum ⁊ omibus infirmitatibus miniſtra=
bat vnam cepā aſſam ⁊ excecauit aliquos ꝗ pa
tiebanꝰ in oculis. Jta creditis vos ꝙ ille miſſe
que fuerunt vtiles matri ſancti amatoꝛis. que
foꝛte non habebat niſi vnū peccatum veniale.
ſint etiam vtiles patri veſtro ꝗ fuit magnꝰ vſu
rarius. Sed hoc fit ꝑ pecunijs gaudētes de pꝛi
mo teſtamēto in ope. ⁊ de ſecūdo in oꝛe. Jd̄ di=
cit Quare aſſumis teſtamentū. Jd̄ dauid. Nō
cuſtodierunt teſtamentū dei. ⁊ in lege eiꝰ nolue
runt ambulare. pſ̄. lxxvij. Jdeo ille. ſ. xp̄s. qui
eſt ſine peccato arguet mundū ⁊c̄. ¶ Tertiū eſt
impenitentia peccatoꝝ̄ qd̄ tangiꝰ cum dicitur
peccatoꝛi autem dixit deus. Tu ꝟo odiſti diſci
plinam ⁊c̄. ſ. penitētie que diciꝰ diſciplina. Ra
tio quia diſciplina facta eſt ad ſimilitudinē ſtel
le habentis radios. Jta recte eſt de penitentia.
habet em̄ tres radios. ¶ Primꝰ eſt coꝛdis contri
tio. Secūdus eſt emendandi ꝓpoſitio. Tertiꝰ
oꝛis confeſſio. Jſti radij ſunt multum pungen=
tes ad modum diſcipline. Jſta diſciplina peni=
tentie non debet eſſe ocioſa alicui. quia de magꝰ
peccatoꝛe inimico dei. facit iuſtum ⁊ amicuꝫ et
filium dei. Jdeo aplꝰus. Jn diſciplina pſeuera=
ta tanꝗ filijs vobis ſe offert deus. Ad Heb. xij
Jlle. ſ. xp̄us arguet illos qui nolunt facere pe/
nitentiam. ¶ Quartū eſt negligentia diuinoꝝ̄.
ibi. peccatoꝛi aūt dixit deus. ꝓieciſti ſermones
meos retroꝛſum. Uos modo qn̄ auditis ſmo=
nem habetis ꝟba dei coꝛam vobis audiendo ⁊
cogitando. Sed vtinā facto ſmone nō ꝓjciatꝭ
retroꝛſum non ponendo in ope quod audiuiſtꝭ.
Jdeo dicit. ꝓieciſti ſmones meos retroꝛſum.
ſcꝫ ꝑ negligentiam. non eſt paruū peccatū. ma=
xime quādo ſermo eſt coꝛrectiuus cōmunitatꝭ.
ꝯ peccata notoꝛia. Jdeo dicit deus peccatoꝛi.
Pꝛoieciſti ſmones meos retroꝛſum. Coꝛrum=
punt ꝑ diuitias vel fauoꝛes ⁊c̄. Jdeo dicit ſa/
piēs. Fili mi auſculta ſmones meos ⁊c̄. De ne
gligentibus dicit ꝑus thema. Jlle arguet mun
dum de peccato. ¶ Quintū eſt de auaricia cupi=
doꝛum ibi. peccatoꝛi aūt dixit deꝰ. Si videbas
furem currebas cū eo. ſ. in ſocietate Latro ⁊ fur
cum quo oēs volunt currere eſt vſurariꝰ. ꝗlibꝫ
em̄ vſurarius eſt latro. qꝛ ſicut latro teneꝰ ad re
ſtitutōꝫ ſi vult ſaluari. ⁊ omēs volūt currē cum
eo dicendo. ꝗd eſt hoc ꝙ talis ꝗ erat paup ⁊ pa
ter ſuus erat ſutoꝛ vnus. ⁊ mō eſt ita diues. O
qꝛ mutuat. x. ꝓ. xij. ⁊ ita poniꝰ in carta. Jtē mu
tuat frumentum ad lucrū. Jtem emebat ꝓ pa=
ta pecunia ꝓ minoꝛi ꝑcio. ⁊ vendebat plus qn̄
dabat ad terminū. ⁊ ſic aſcendit ⁊ mꝉtiplicauit
pecunias. totū eſt vſura ⁊ damnatio. Si vultꝭ
cēſualia habeatis duo. ꝙ ſit vera emptio. ſecū
do ꝙ ꝑcium ſit iuſtū. Sed mō oēs volūt curre=
re cum latrone. ſ. vſurario dicendo. ſicut ille fe=
cit. ita ego faciā. ⁊ multiplicabo pecunias Ecce
ꝗre dicit. ſi videbas furē ⁊c̄. Sed aliꝗ volūt ſe
excuſare dicendo. nolo eſſe vſurariꝰ. ſ ponā. c.
floꝛenos in manu iudei. ⁊ ille faciet vſurā. qꝛ iu
dei pn̄t facē vſura. ⁊ dabit mihi ⁊c̄. talibus ac=
cidit vt pilato ꝗ nolens ꝯdempnare xp̄um. qꝛ
ſanctū ⁊ iuſtum ipm̄ inueit. ſ tradidit ipm̄ volū
tati iudeoꝝ̄ ⁊ lauit manus ſuas. Jta facꝭ tu po
nēdo pecunias ⁊c̄. cū tn̄ nec iudei pn̄t facē vſu=
ram. imo decipiunꝰ in illa autoꝛitate. Nō fene=
raberis fratri tuo ad vſuram pecuniam nec fru
ges nec quamlibet aliaꝫ rem. ſed alieno. Deuꝰ.

xxiij. Hoc vocabulo alieno decipit eos. q2 non
intelligũt quare dixit Moyſes alieno. Pro re
ſpõſione nota hiſtoriã de loth. q̃ recepit in hoſ=
pitio duos angelos. ⁊ homies illius ciuitat' ʒo
dome credentes angelos fuiſſe hoies carnales
voluerũt peccare cum eis. ⁊ obſederũt domum
loth. q̃bus obtulit duas filias ꝟgines vt abute
renẽ eis ⁊ non abuterenẽ ſanctis angel'. Si illi
ʒodomite cognouiſſent filias loth fuiſſet vtiq̧
peccatum. ⁊ quis diceret ꝯrium. O diceres tu
ille ſanctus homo loth dicebat. hoc verũ eſt ad
vitandũ maius peccatũ ſiue mai⁹ malũ. Ita de
moyſe qui dixit iudeis. Non feneraberis fratri
tuo. ſed alieno. non ꝙ nõ eſſet peccatũ. ſed ad vi
tandum maius peccatũ. Unde dicit. be. Tho.
ſcďa ſcďe. q. lxviij. arti. j. in ſolutõe ad ſecũdum
ꝙ iudeis ꝓhibitum fuit ne acciperent vſurã'. ſ.
a iudeis. ꝑ quod daẽ intelligi ꝙ accipe vſuram
a quocũq̧ homie eſt ſimpliciẽ maluʒ. Debem⁹
eñ omnem hoiem habere q̃ſi ꝓximum ⁊ fratrẽ
ꝑcipue in ſtatu euangelij ad quod oẽs vocanẽ.
vñ in pſ̃. abſolute diciẽ. Qui pecuniã ſuam nõ
dedit ad vſuram. ⁊ Ezech. xviij. Qui vſurã nõ
acceperit. Q' aũt ab ex̃neis vſurã acciperẽt non
fuit eis conceſſum q̃ſi licitum. ſed ꝑmiſſum ad
maius malũ vitandũ. ne. ſ. a iudeis deum colẽ=
tibus vſuras acciperent ꝓpter auariciã cui de=
diti erant. vt habeẽ Eſa. lvj. Omẽs in viã ſuaʒ
declinauerũt vnuſquiſq̧ ad auariciã ſuam ⁊c̃.
Ecce quare dicit. Si videbis furem ⁊c̃. De q̃=
bus dicit Eſa. Pedes eorũ ad malum currũt.
Eſa. lix. Sextũ eſt immũditia luxurioſorum.
ibi. peccatori autẽ dixit deus. Et cuʒ adulteris
portõnem tuã ponebas. Adulteriũ eſt quando
vir vt ꝓditor curat de alia muliere. vel vxor de
alio viro. Ideo vt ꝓditores damnabunẽ in in=
ferno. q2 frangunt ſibi fidem. Et ſunt multi q̃ li
cet non faciũt adulterium. tamẽ ponũt cũ adul
teris portõnem. Nota decem portiões. ⁊ vn⁹
ponit vnã. ⁊ alius aliã. Verbi gr̃a. Aliq̃ ponũt
portionem ſuã cum adulteris. ſ. cor. vt aliq̃ re=
ligioſi vel clerici qui ex timore infirmatiõis ſeu
ꝑiculi vel ſcandali non audent peccatuʒ facere
ope. quia vbi fit ignis fumus habet exire. ideo
non faciunt opus. ſed ponũt cor cogitando. O
qual' delectatio eſſet cum tali ⁊c̃. Ideo dicit cũ
adulteris. Aliqui ponunt os turpiter loquẽdo
de illa materia. ſ. de mulieribus. vel cantando
cantilenas que cõtinẽt tot vanitates. vel diſpu
tando de pulchritudine mulieꝝ ⁊c̃. Jõ diẽ Cũ
adulteris ⁊c̃. ¶ Aliqui ponũt oculos ſi poſſent
videre ꝑtes diſcooꝑtas que ꝓuocãt ad pecca=
tum. vel libenẽ reſpiciũt quãdo gallus agit cuʒ
gallina. colũbus cum colũba. aſinus cuʒ aſina.
vel reſpiciendo ſe. Ideo dicebat Bñdictus ad
ſororem ſuã ꝙ nũq̃ʒ reſpiceret corp⁹ ſuũ. ſed qñ
vellet mutare ciliciũ ſuũ ꝙ mutaret in tenebris
quia multe ſunt q̃ qñ vident vbera dicũt. O q̃/
modo habeo ego pulchra vbera. Aliq̃ ponunt
aures. ſi loquunẽ de deo ſtatim attedianẽ audi
re. ſed ſi loquunẽ de illa materia dicũt. q̃d eſt h̃
reſumite. ſiue dicatis iterũ. ⁊ ſic delectanẽ audi
endo turpia. Ideo dicit. ⁊ cum adulteris. Alij
ponunt nares in odoribus ⁊c̃. Alij ponũt gulã
bñ comedendo ſalcetes. iſta inclinãt. quia ꝑſo=
na guloſa ſemꝑ eſt luxurioſa. Alij ponunt ma=
nus tangendo ſe vel aliũ ⁊c̃. Alij pedes ponũt
aſſociando ſe alijs dicendo. ego nõ faciã pecca
tum. ſed aſſociabor vob. Ideo cũ adulteris po
nitis ꝑtem vr̃am. Alij ponunt veſtes. q2 eſt bo
nus hõ vel mlier q̃ habet tãtas ſciſſuras vel ve=
ſtes ⁊ ornatus. oſtendunt ꝙ ſunt putane vl' me
retrices. Alij ponũt corpus faciẽdo peccatum
ope. Ecce quare dicit. Cũ adulteris portõʒ tuã
ponebas. In meliori loco ponebat Dauid por
tionem ſuã dicens. Tu es dñe ſpes mea. portio
mea dñe in terra viuentiũ. pſ̃. cxlj. ¶ Septima
blaſphemia iracundorũ ibi. Os tuu abũdauit
malicia. Iſta malicia eſt blaſphemia in deuʒ q̃
eſt inter xp̃ianos quãdo ſunt irati iurando per
caput. ꝑ cor ⁊c̃. Secũdo renegando. maledicar
⁊c̃. Tertio dicendo ꝟba enormia ꝯ xp̃m ⁊ ꝟgi=
nem Mariã ꝙ celum ⁊ terra deberẽt ſubintra
re. Dico ꝙ ſi nõ eſſent alia peccata in mõdo. iſtõ
eſt ſufficiens ad deſtruendũ. villas. cõmunita=
tes ⁊ totum mundũ niſi corrigaẽ. ¶ Nota h̃ hi
ſtoriam de ſennacherib rege aſſyriorum q̃ veit
ꝯ ciuitatem ierl'm regnante illo ſancto rege eze
chia. qui ſennacherib dicebat. Quis deus libe
rabit vos de manu Sennacherib. Ex iſta blaſ=
phemia occiſi ſunt. clxxxv. milia hoies arma/
torum ſennacherib. Autoritaſ. Egreſſus eſt au
tem angelus domini ⁊ ꝑcuſſit in caſtris aſſyrio
ruʒ. clxxxv. milia. Eſa. xxxvij. Et iſta blaſphe=
mia diciẽ quotidie. ſi ſunt duo ludentes ad tax
illos. dicit vnus nõ põt deus facere ꝙ ꝑdam lu
dum iſtum etiam ſi nõ ꝓijcerẽ niſi. thus. es. Si
dicaẽ q̃d hoc ad nos qui non ludim⁹? Reſpon=
deo vobis. q2 ſuſtinetis. q2 ſicut ſi lupus intra
ret villaʒ omnes clamarent ſuꝑ eum. lupus. lu
pus. Ita ꝯ illos debetis clamare. traditores. ri
baldi ⁊c̃. ſed mõ totuʒ poniẽ ad truffam. qñ eſt
aliq̃s magnus iurator. diciẽ ab alijs. faciamus
ſibi aliq̃d ⁊ irritemus eũ. vt ipe blaſphemabit.
Et q2 iſtud peccatũ non corrigiẽ. reuertiẽ in ca
put illorũ q̃ habent corrigere. Dicit ſcriptura ſ.
Dñatores populi mei inique agunt dicit dñs.
q2 iugiẽ tota die nomen meũ blaſphemaẽ. ꝓpẽ
hoc ſciet ꝓplus meus nomen meũ in die illa ego
ipe qui loquor. ſ. precipiendo. ecce aſſum. ſ. pu/
niendo. Eſa. lij. ¶ Octauum eſt fraudulentia
negociatorũ. ibi. Peccatori autem dixit deus.
Lingua tua concinabat dolos. Cõcinnare do=
los. i. ſimul cantare fallacias. hoc fit inter em=

ptorem.q₹ ꝗlibet conaẜ decipe alium.pmo inci
pit emptor dicens.ꝑ quanto dab michi iſtud.
venditor aũt ſi illud valet tres ſolidos petit de
cem.⁊ emptor rñdet di.vultis.xviij.denariorũ
truffator ⁊ ipe de altero.dicit vẽditor ꝑ corpus
dei cõſtat michi tantũ ⁊c̃. Antiqtus xpiani ha-
bebant magnã conſciam mentiẽdi.⁊ quãdo em
ptor dicebat.ꝑ quanto dabitis michi iſtud:re/
ſpondebat venditor.ſecure cõſtabat tantũ.iđo
detis mihi tm̃ vt lucrer aliqđ vobiſcuꝫ.Sꝫ mõ
non fit.imo vnus decipit aliũ ⁊c̃. Iđ de iſto tẽ-
pore ꝓphetando dixit Hiere. docuerũt liguaꝫ
ſuam loqui mendaciũ.vt inique agerẽt ⁊ labo-
rauerunt.Hiere.ix. Intantũ mentiunẜ ꝙ non
poteſt hõ credere eis in aliquo.Ideo ille argu-
et mundũ de peccato. Nonũ eſt obloquentia
ocioſorũ ibi.peccatori aũt dixit deus. Sedens
adũſus fratrem tuũ loquebaris.Infra hebdo
madam nullus ſedet ad portam.q₹ ꝗlibet labo
rat in negocijs ſuis.alius in campo.alius in vi-
nea.alius in foro.Sed i die feſto tũc ſedẽt ocio-
ſi ad portam iudicãdo tranſeũtes.qñ trãſit ali-
quis diues dicũt iſte eſt magnus vſurarius.di
cit alter.pater ſuus erat vſurariꝰ. Idẽ de alijs
ꝗ tranſeunt ꝗlibet habet ſuũ motiuũ de ipis vł
ꝙ eſt latro vel homicida. Si tranſeũt religioſi
vel clerici dicũt.O quomõ eſt iſte pinguis ⁊c̃.
Item ſi tranſeũt mulieres dicũt. ecce quõ ſoci-
at ſe iſta cum illa ꝗ eſt meretrix.dicit alter iã ma
ter ſua amica alterius eſt que etiã non fuit bõa
Ecce quare dicit Sedens adũſus fratrem tuũ
loquebaris.deberent ſedere in eccła ⁊ occupa-
re ſe in bonis ſpũalibus. audire ẜmones veſpe
ras.completoriũ.⁊ ipi iudicãt. Ille poteſt dice
re ille ꝗ eſt ꝑ eos iudicatus.aduerſuꝫ me loque
banẜ qui ſedebant in porta.⁊ in me.i.ꝯ me pſal
lebant qui bibebant vinũ.pš.lxj. Nota ꝗ bibe-
bant.q₹ talis oblocutio cõmuniẜ fit poſt prãdiũ
Dico ꝙ plures damnanẜ ex furto lingue ꝗꝫ ma
nuum.cum lingua furaẜ famã.⁊ cũ manu bona
ꝑmum eſt maius furtũ. Dicit em̃.b.Tho.ſcđa
ſcđe.q.lxxvij.arti.iij.ꝙ detractio ẜm ſuũ genꝰ
eſt maius peccatũ ꝗꝫ furtũ.q₹ inter bona exteri
ora fama ꝑtinet diuitijs. Vñ Salomõ dicit.
Melius eſt nomẽ bonum.i.bona fama ꝗꝫ diui
tie multe.Prouer.xxij. Et ſicut latro nõ poteſt
ſaluari niſi reſtitnat bona.ſic nec diffamator ni-
ſi reſtituat famã coram omibus ilł coram ꝗbus
diffamauit.dicẽdo ego dixi ⁊ hoc de tali nõ cre
datis.q₹ male dixi.etiam ſi ſit verum qđ dixit.
ſed erat ſecretũ. De iſta reſtitutõe fame quõ eſt
neceſſaria vide.b.Tho.ſcđa ſcđe.q.lxxiij.ar.ij
⁊.q.lxij.ar.ij. De modo aũt reſtituendi famam
vide.b.Tho.ſcđa ſcđe.q.lxij.arti.ij.in ſolutõe
ad ſcđm.vbi ponit ꝙ aliquis põt auferre famã
tripliciter.vide doc.vbi.š. Decimum eſt reſi-
ſtentia bonorũ ibi.aduerſum filium matris tue

ponebas ſcandalum. Hoc põt declarari tripli-
citer ſi expediat. Primo de iudeis qui mõ ſunt
filij alterius matris.i.ſynagoge.ſed quãdo cõ-
uertunẜ ⁊ baptiſanẜ fiant filij matris noſtre.ſ.
eccłe. Sed ſunt aliqui miſeri ⁊ mali xpiani.qui
aduerſus tales ponunt ſcandalum.vituperan-
do eos ⁊ deſpiciendo.quod peccatũ eſt. ⁊ ſcan
dalizanẜ ⁊ ꝑdunt fidẽ. Ideo dicebat xpus.qui
ſcandalizauerit vnũ de puſillis iſtis.ſ.in fide ꝗ
in me credunt expedit ei vt ſuſpendaẜ mola aſi
naria in collo eius ⁊ demergaẜ in ꝓfundo maris
Mat.xviij. Secũda declaratio eſt ꝙ videmꝰ
hodie in mundo ꝙ qñ aliqs religioſus vel cleri
cus eſt bene diſſolutus.⁊ non ẜuat ea ad que te
netur nullus dicit ſibi aliqđ.imo cõmendatur ⁊
laudaẜ.ſed ſi vult ẜuare ſuam regulã quam vo
uit ⁊ ordineꝫ.talis ſtatim derideẜ ab alijs. Ver
bi gratia.ſi in aliqua religione aliquis vult inci
pere bonam vitã ⁊ ẜuare ſuum ordinem.tałva
dit ad ꝑadiſum. Sed ſtatim alij qui vadunt ad
infernum ponũt coram eo ſcandalum dicendo
O traditor ypocrita ⁊c̃. intantũ ꝙ faciũt ipſuꝫ
cadere. Idem de clericis ⁊ laicis.multi vellent
incipere bonam vitam qui iſto timore non inci
piunt di. O ipi truffanẜ de me. Ideo dicebat
xp̃s. Ve mundo a ſcandałi.neceſſe em̃ eſt vt ve
niant ſcandala.ſ.ꝓpter malam vitã quã tenẽt.
Verũtamen ve homi illi ꝑ quem ſcandalũ ve-
nit.Mat.xviij. Tertia declaratio eſt quãdo
alique ꝑſone vel cõmunitates habent guerrã ⁊
diuiſionẽ.⁊ aliqui tractãt pacem. Sunt aliqui
miſeri maledicti qui impedũt ponentes ſcãda/
lum di.diceẜ ꝙ eſtis iudeus ⁊ nihil valetis.vel
ꝙ timore facitis. Et ſic ponunt diſturbiũ. Vel
dicendo. Satiſfaciant ⁊ ſoluant damna ⁊ expẽ
ſas cum ſe ad inuicem damnificauerunt.illi po
nunt ſcandalum. Ecce quare dicit Aduerſus fi
lium matris tue.ſ.eccłe vel cõmunitatis.pone-
bas ſcandalum.hec ſuꝑple peccata feciſti et ta-
cui. Exiſtimaſti inique ꝙ ero tui ſimiłarguam
te. Ecce q̃re dicit thema. Ille.ſ.dñs ihs xp̃s ar
guet mundũ de peccato.

De eadem domica Sermo tertius.

CUm venerit il-
le arguet mundũ de peccato. Job.
xvj. Si ſubtiliter volumus vitã chri
ſti contemplari manifeſte inueniemus ꝙ ab in-
carnatione ſua vſqꝫ ad aſcenſionem ſuam omia
opera que fecit fuerunt ad expellendum vicia.
⁊ peccata remittendũ. Ad practicam Primum
opus quod fecit ꝓ noſtra redemptõe fuit eius
incarnatio.quia de palacio patris voluit deſcẽ
dere ⁊ humiliari ⁊ includi in vtero vnius puel
le. Hoc opus fecit ad expellendum peccatuꝫ ſu
perbie de mundo. quia ſi ipſe qui eſt rex et do/
minus omniũ tanuum voluit humiliari. ꝗs hõ

debet extolli ⁊ ſupbiendo exaltari ſuper alios.
Scōm opus fuit natiuitatis. qn̄ de vtero par-
uo incorrupto voluit naſci. ⁊ in puritate ⁊ ꝟgi-
nitate ſemꝑ voluit viuere. ⁊ hoc ad expellēduꝫ
⁊ corrigendū peccatū luxurie. Tertium opus
fuit eius conuerſatōis in h̄ mūdo in maxia pau
ꝑtate. q: ſtatim natus non in lecto delicato. ſed
in p̄ſepio fuit poſitus. extunc nunq̄ꝫ habuit do
mum ꝓpriam. Item ſꝑ portauit vnam veſtem
quam ſibi fecit ꝟgo Maria cu eſſet puer tertio
anno q̄ ip̄o creſcente augmentabat. nec porta-
bat pecuniā. h̄ fuit ad expellendū peccatū aua-
ricie. Si rex voluit ita eſſe paup. q̄d curandum
eſt cōgregare ꝑ vſuras furta ⁊ hmōi. Quartū
opus fuit maior amoris erga nos. laborādo ꝓ
nob̄ p̄dicando vt ꝓcuraret nr̄am ſaluatōꝫ. hoc
fuit ꝯ peccatū inuidie. vt cogites ſi xp̄s tantuꝫ
dilexit nos. ⁊ etiā debemus nos diligere ad in-
uicem. Quintū opus fuit. q: ieiunauit. xl. die
bus ⁊ noctibꝰ nihil comedens nec bibens. tota
vita ſua fuit vt q̄dragesima. h̄ fecit ad expellen
dum peccatum gule. Sextū opus fuit eiꝰ du-
ra paſſio. voluit em̄ capi. ligari ⁊c̄. cum magna
patia remittendo ⁊ orādo ꝓ crucifixoribꝰ. hoc
fuit ꝯ peccatū ire ⁊ vindicte. q: ſi rex noluit vin
dictam de tāta iniuria. ⁊ nec tu debes recipe vi
dictam de tuo inimico. Septimum opus fuit
qn̄ tertia die voluit reſurgere a mortuis. h̄ fecit
ꝯ peccatum accidie. q: mlti ſunt mortui peccatl
q̄ reſurgere nolunt ꝑ pn̄iam. tres dies hꝫ peni-
tentia. ſ. ꝯtritōem. ꝯfeſſionē. ⁊ ſatiſfactōꝫ. Iteꝫ
ordinauit ſacramenta eccl'e in remiſſionem pec-
catorū. Patet ḡ ꝙ totus labor xp̄i fuit ad expel
lendū ⁊ remittendū peccata. Idcirco ſuꝑ h̄ di-
mittet iniq̄tas domui iacob. ⁊ iſte oīs fructus
vt auferat peccatū eius. Eſa. xxvij. Nō idcirco
ſuꝑ hoc. ſ. aduentū xp̄i. Duo aduentus xp̄i in-
ueniunt in ſacra ſcriptura. Primꝰ fuit ad redi-
mendum humanū genꝰ. Scōs erit ad iudican-
dum. Et ſicut p̄mus aduentus fuit ad expellen
dum ⁊ redimenduꝫ pctm̄ ſiue remittendum. ſic
erit ſecūdus ad arguendū ⁊ puniendū pctōres
hoc dicit thema. Cū venerit ille arguet mūduꝫ
de peccato. cū venerit ſuꝑple in ſcōo aduētu ad
iudicandū. arguet mundū. i. hoīes mundanos
de peccato. In aduentu xp̄i ad iudiciū de tribꝰ
peccatl maxime ſunt arguēdi hoīes mūdani.
¶ Primū de ocioſitate contra ſeip̄m.
¶ Scōm de crudelitate ꝯ proximum.
¶ Tertiū de infidelitate ꝯ deum.
Et de tertio ſimpliciter loquit thema. Quan-
tum ad p̄mū ⁊c̄. Ocioſitas eſt qn̄ hō ſiue religi
oſus ſiue clericus vel laicus pmittit trāſire tp̄s
inane Nam deus dat tp̄s ad acq̄rendum meri
ta ⁊ ꝟtutes. ⁊ ocioſus nō curat. ſed ꝯgregat bo
na tempalia. Mō ſi hō non congregat ſp̄ūalia
merita ⁊ ꝟtutes licet ꝯgregaret oīa bona tp̄a
lia huiꝰ mōi ocioſus iudicabit ⁊ tanq̄ꝫ ocioſus
in iudicio condemnabit. Hec ratio ꝑ ſilitudieꝫ
de p̄ſfamilias habēte mltos captiuos q̄s mit-
tit ad plateā ad lucrandū denarios in meſſe ⁊c̄
dicens eis laboretis talit ꝙ in ſero portetis lu-
crum. qn̄ illi captiui veniūt in ſero ad domū cū
lucro cum gaudio a dn̄o recipiunt. Si ꝟo non
portant lucrū q̄uis laborauerūt ⁊ ſudauerunt
currēdo. tn̄ ocioſi iudicant ⁊ dure rep̄hēdūt.
nec dat eis cenam. ſed ponunt in captōne. Ita
in ꝓpoſito. xp̄s eſt dn̄s ⁊ paterfamiliaſ. nos ꝟo
ſumus ſuitores ⁊ captiui eiꝰ. p̄cioſo ſanguine
ſuo empti. Autoritas. Empti eſtis p̄cio mag. j.
ad Chor. vj. Et miſit nos ad plateas huiꝰ mū-
di ad lucrandū merita ⁊ ꝟtutes. Ego poſui vos
ſcꝫ in mūdo. vt eatis ꝑ bona opa. ⁊ fructum. ſ.
lucri afferatis. ⁊ fructus veſter ſp̄ūalis mane-
at. q: tempal tranſit. Joh. xv. In ſero aūt. ſ. in
morte. tūc em̄ complent dies vite nr̄e. cū vadi
mus ad domū dn̄i. ſ. ad iudiciū. ⁊ licet xp̄s om-
nia ſciat. ip̄e tn̄ interrogat iuſtū ⁊ impiū. q̄s es
tu? oportet ſibi rn̄dere. dn̄e ego ſum tal. ⁊ quid
vis? dn̄e vt intrem padiſum. ⁊ xp̄s. videamus
q̄d portas. portas lucrū. tunc apparebunt q̄ fue
runt diligentes vel ocioſi. Illi aūt q̄ ſolū curāt
de laboribus huius mūdi ⁊ negocijs q̄ omnia h̄
remanent. nullū lucrū portabūt. Jō mittit eos
ad hoſpitale miſerorū ad carcereꝫ inferni. Sed
illi q̄ non ſoluꝫ curabāt de bonis huius mundi
vt viuerēt. ſed magis curabāt de factis aīe ora-
bant. ieiunabāt. ꝯfitebant. cōmunicabāt ⁊c̄. ta
les portant lucrū ⁊ fructus meritoꝝ ⁊ bonoruꝫ
opeꝝ. Ideo gaudioſe a xp̄o recipiunt ad gl'am
Multi credunt mō eſſe diligētes q: laborāt et
negociant q̄ tunc ꝯtempnabunt tāq̄ꝫ negligen-
tes ⁊ ocioſi. Et multi iudicant mō ocioſi. vt cō
templatiui ⁊ q̄ faciunt pn̄iam. q̄ tunc reputabū
tur diligentes fuiſſe. Ecce q̄re dicit. Ego poſui
vos. ſ. in platea huiꝰ mūdi. vt eatis de ꝟtute in
ꝟtutem. ꝯtinue meliorando vitā ⁊ fructuꝫ affe
ratis. Modo ne ſitis ocioſi oſtendam vobis q̄
les fructꝰ debetis afferre q̄ placent xp̄o. ⁊ inue
ni ꝙ ſunt q̄nq̄ꝫ. Primus quē debetis portare
eſt de oratōe ſp̄ūali. ſ. quolibet die in mane ⁊ in
ſero facere oratōꝫ genibus flexis. cogitando ꝙ
videtis illum q̄ minatur vob̄ de peccatis que fe
ciſtis. tunc incipiatis oratōꝫ humiliter dicendo
Pater nr̄. Aue maria. Credo in deū ⁊c̄. ¶ Se
cundus fructus eſt de ſanctificatōne tempali. ſ.
ſuare dominicā. Ratio. q: xp̄us quieuit in re-
ſurrectōe. ¶ Tertius fructus eſt de cōfeſſione ſa
cramentali ex p̄cepto dei in qualibꝫ quadrage-
ſima. ſed de bono cōſilio quolibet menſe dꝫ mū
dari camiſia anime. ſ. ꝯſcientia. ſic camiſia cor-
poris. Quartus fructus eſt de cōmunione eu
chariſtie. in illa hoſtia nō eſt panis ſ ibi eſt fru-
ctus ille de quo dicit ꝟgini Marie. Bn̄dictꝰ

fructus ventris tui. ¶ Quintus fructus eſt de
afflictõne penitẽtiali. quemadmodũ eñ colitur
terra vt faciat fructum. q꞉ aliť non eſſet apta ad
fructificandũ. Ita corpus noſtrũ de ťra forma
tum ad h̄ vt habeat ꝯditões terre oporꝫ ꝙ are
tur vel ieiunio vel cũ cilicio ⁊c̃. vt faciat fructũ
ꝑciosum pnĩe. De pſona que facit iſtos fructuſ
poteſt dici. Erit tanꝗ lignũ quod plantatũ eſt
ſecus decurſus aquaꝝ. ſ. ꝑdicationũ. qđ fructũ
ſuum dabit in tempꝛe ſuo. pſ̃. j. Inutiles autem
⁊ ocioſi ſeu infructuoſi dure arguenť a chriſto.
Nõ hic ꝑabolam de ſuo pigro ⁊ inutili ⁊ ocio-
ſo. poſt multum vo tꝑis venit dñs ſuozũ illo-
rum. ⁊ poſuit ratõꝫ cum illis. Mat. xxv. Et lo
quebať xp̃us de ſe quãdo debuit celum aſcẽde
re. q꞉ tunc ꝑegre ꝓfectus eſt ¶ Quantũ ad ſecũ
dum pctm̃ de crudelitate cõtra ꝓximũ. Tantus
eſt amoꝛ xp̃i ad nos ꝙ iniuria que fit ꝯ ꝓximuꝫ
xp̃s recipit in ſuam. Amen dico vob̃ quod vni
ex minimis meis feciſtis mihi feciſtis. Matth
xxv. Iſta ratio debet nos cogere ne ſimus cru-
deles ꝓximo. ſed benigni ⁊ miſẽricoꝛdes. Nota
q̃nꝗ crudelitates in hominibus mundi. Prima
eſt dando. ſ. elemoſynã. quãdo pauꝑ petit ele-
moſynam ſtat. ⁊ ille a quo petit non reſpondet.
pauꝑ iterũ querit. q꞉ eſt indigens. ⁊ ille dure et
crudeliter dicit. vadatis laboꝛetis ⁊c̃. Dicatur
quomõ el'yna eſt danda. Ideo ap̃lus. Vnuſq̃ſ-
ꝗ ꝓut deſtinauit in coꝛde ſuo. ſ. dare non ex tri
ſticia aut neceſſitate. hilarem eñ datoꝛem dili-
git deus. ij. ad Chor. ix. Secũda crudelitas ẽ
vendendo. ſ. plus ꝓpter ſperam. hoc eſt ꝓpter
ſolutõnis dilatõꝫ. vſura eſt ⁊ dãnatio. Tertia
crudelitas eſt in mutuando. mutuare eñ eſt mi
ſericoꝛdia ⁊ in caſu maioꝛ ꝗ elemoſyna. Sꝫ mõ
totum vtiť in crudelitatem. Qñ eñ pauꝑ habꝫ
neceſſitatem. q꞉ habet ꝓuidere filijs mulieri ⁊ fi
liabus ⁊ ſuitoꝛibus domus. venit ad diuitem
ad mutuandũ. ſtatim ſequiť crudelitas de vſu
ra ⁊c̃. Quarta crudelitas eſt in ſoluẽdo. Sũt
multi crudeles q̃ nolunt ſoluere ſalariũ ſuis ⁊
ancillis laboꝛantibus. Cuilibet tali dicit domi-
nus. Quicũꝗ tibi aliq̃d opaťꝰ fuerit. ſtatĩ mer-
cedem eius ei reſtitue. ⁊ merces mercenarij tui
apud te omnino non remaneat. Thob. iiij. Et
Leui. xix. dicit. Opus mercenarij tui nõ rema
neat apud te vſꝗ mane. Quinta crudelitas ẽ
ſcꝫ in retinendo bona defunctoꝛũ non complen
do teſtamenta ⁊ oꝛdinatões eoꝛũ. Qualis cru-
delis eſſes ſi videres patrem tuum vel matrem
in igne. ⁊ nolles eos iuuare cũ poſſes. Maioꝛ
crudelitas eſt de animabus que comburunť in
igne purgatoꝛij calidioꝛe iſto incompabiliter.
⁊ clamãt ad dñm. O domĩe iudica de filio meo
proditoꝛe ſiue de herede ⁊c̃. Autoꝛitas. Audi
te quid iudex iniquitatis dicit. Deus non faci-
et vindictam electoꝛũ ſuoꝛum clamantium ad ſe
die ac nocte. ⁊ patiam habebit in illis. Dico vo
bis ꝙ cito faciet vindictam illoꝛũ. Luce. xviij.
xij. que. ij. Qui oblatões defunctoꝛum aut ne
gant aut difficulter reddunt tanꝗ egentium ne
catoꝛes excõmunicentur. xiij. q. ij. Qui abſtule
rit aliquid patri vel matri diceteꝗ hoc peccatũ
non eſſe homicidij particeps eſt ⁊c̃. De iſtis cru-
delitatibus arguet mundum xp̃us in iudicio.
Autoꝛitas. Cum venerit filius hoĩs in maie-
ſtate ſua ⁊ omnes angeli eius cum eo ⁊c̃. Mat-
thei. xxv. ¶ Quantum ad tertiũ peccatum de in
fidelitate q̃ cõtra deum eſt. Iſtud peccatum eſt
maius alijs. quia cõtra deum immediate. de h̄
loquiť ſingulariter thema. Cum venerit ille ar
guet mũdum de peccato. Subdiť. de peccato q̃
dem quia non crediderũt in me. nihil tam reꝑ-
henſibile eſt in ſubdito ſeu vaſallo ꝗ infidelitaſ
que quintuplex inueniť. Prima eſt infidelitaſ
coꝛdis aliquoꝛũ xp̃ianoꝛum qui ſolo nomĩe di-
cuntur xp̃iani. ſed in coꝛde ſuo non hñt firmam
fidem nec claram credentiam dicẽtes. quid ſcit
homo quid ſit in alio mundo. Alius dicit quo-
modo eſt poſſibile ꝙ in tam parua hoſtia ſit to-
tus xp̃s ⁊c̃. Non eſt impoſſibile apud deũ om-
ne verbũ ⁊c̃. Ex peccatis enim ⁊ mala vita diu
continuata ꝑditur fides in coꝛde. ⁊ licet in oꝛe
non audeant dicere ex timoꝛe. tamen in coꝛde ti
tubant. Autoꝛitas. Bonam conſcientiam qui-
dam repellebãt circa fidem naufragauerunt. j.
ad Thi. j. Ideo quolibet mane ⁊ ſero debetis
dicere. Credo in deum. flexis genibus cum ꝓ-
teſtatõne. ⁊ ſic conſeruať fides in coꝛde. Secũ
da eſt oꝛis iurando crudeliter. renegando. blaſ
phemando qui renegat dominũ ſuum infidelis
eſt. O quotiens renegať deus maxime in ludis
Ideo ꝓuideať ne maledictio ⁊ damnatõ incur
ratur. vnde dicit ſcriptura ſancta. Domĩe ma-
ledicti erunt q̃ te cõtempſerit. ⁊ ꝯdemnati erũt
q̃ te blaſphemauerit. Thob. xiij. ¶ Tertia eſt
manuum recipiẽdo vindictam de inimicis. q̃a
facere vindictam ad regem ꝑtinet. q̃ ḡ aufert re
galia regi infidelis eſt. vindictã eñ facere rega-
le eſt dei. michi vindictam ſupplere ſuaui ⁊ ego
retribuam dicit dñs. Ad Roma. xij. Quarta
eſt ꝑedum. ſ. eundo ad demones. ſ. diuinos. ſoꝛ
tilegos. coniuratoꝛes inimicos xp̃i. qualis infi-
delitas eſt ſuoꝛum qui in ſuis neceſſitatibꝰ re-
currunt ad inimicos. cum eis habentes ſua col
loquia ⁊ conſilia. talis eſt xp̃ianoꝛum recurren
tium ad demones ꝓ ſanitate habenda. vľ inuẽ-
tione eius quod ꝑdidiſtis. nec valet excuſatio
dicentiũ. non habemus hic medicos nec apote-
carios. ꝑmittam ergo moꝛi filiũ meũ patiẽẽ ⁊c̃.
Falſum eſt q꞉ xp̃us medicus magnus vbiꝗ eſt
ad ipm ergo recurrendum eſt qui virtute nomis
ſui curat omnem infirmitatem. Quinta infideli-
tas eſt totius coꝛpoꝛis quãdo illi de matrimonio

⁊ alij faciunt luxuriam. ꝙ ſit infidelitas claruꝫ
eſt. qꝛ qñ vir curat de vxore alterius vł de alia
muliere. fidem ꝓmiſſam vxori frangit ⁊ ecõuer
ſo. De illꝭ qui non ſunt de mr̄imonio. ꝙ luxuria
ſit infidelitas ꝓbat̄ ſic. Nam ille qui imagineꝫ
xp̄i crucifixi vel ꝟginis Marie ꝓiecerit i latri=
nam eſſet infidelꝭ ⁊ ꝓditor. Mõ nulla imago ē
magis ꝓpria imago dei q̄ꝫ homo. Autoritas.
Ad imaginem dei factus eſt homo. Geneſis. ix
Nec ſol nec luna nec aliq̄ ſtellaꝝ hꝫ imaginem
dei. Qñ ḡ tu facis luxuriā ꝓijcis imagineꝫ dei
in latrinā ⁊ lutū luxurie. Dicat̄ ꝯ illos q̄ dicūt
ſimplicem fornicatõꝫ non eſſe peccatū. De lux=
urioſis aũt dicit̄. Generatio em̄ ꝑuerſa eſt ⁊ in
fideles filij. Deut. xxxij. Ergo cum venerit ille
arguet mundū de peccato. ſ. infidelitatis. Tali
ter ergo viuamus vt ꝯ iſta tria peccata deꝰ det
nobis tres ꝟtutes eis oppoſitas. Cõtra ocioſi=
tatem diligentiam ſpũalem. ꝯ crudelitateꝫ dile
ctõnem ꝓximalem. ⁊ cõtra infidelitatē creden=
tiam cordialem. h ꝑ gratiam.

¶ De eadem dominica poſt octauas
paſce Sermo quartus de epiſtola.

Verbū pot̄ ſalua=

re aīas noſtras. Jaco. j. Jſtud ver
bum dat michi motiuū p̄dicandi de
effectu ꝟbi dei in ſaluatiõem aīaꝝ. Materia
erit bona ⁊ vtilis. Sed p̄mo ſalutet̄ ꝟgo maria
Jſtud ꝟbum indiget breui declaratõe ꝓ intro=
ductiõe materie. Pro quo ſciendum ꝙ in ſacra
ſcriptura ꝟbum dei accipit̄ duplicit̄. qꝛ inueni
tur ꝟbum dei p̄mo ꝓprium ⁊ eternale. Secun
do inuenit̄ ꝟbum dei cõmune ⁊ tempale. Quã
tum ad p̄mum illud ꝟbum eſt filius dei. non eſt
ꝟbum tranſitoriū vt meum ꝟbum vel tuū. qđ
nõ durat niſi q̄diu fit. ẜ ꝟbū dei eſt eternū ⁊ du
rabile ſine p̄ncipio ⁊ ſine fine. Unde. be. Tho.
multiplicem poit dr̄am inter ꝟbū diuinū ⁊ no=
ſtrum ꝟbum. Verbū em̄ diuinū. vt dicit in dē
potentia. q. ix. ar. v. eſt tm̄ vnum ꝑfectū. ⁊ ideꝫ
quod eſſentia diuina. iõ eſt filius. Non autē no
ſtrum. qꝛ eſt multiplex impꝑfectū ⁊ accidēs. Itē
in de potentia. q. viij. ar. j. in corpe articuli dic̄
ꝙ ꝟbum nr̄m non ꝑmanet in intellectu nr̄o. ni=
ſi durante actu intelligendi. ſed clarū eſt ꝙ ver=
bum diuinū non eſt tranſitoriū nec tpale ẜ eter=
num. Dicat̄ de illo magno alphaq̄no. ſ. ſacerdo
te ſarracenorū. q̄ petijt a mg̃ro Vincentio quõ
poteſt fieri ꝙ deus habeat filiū? Cui rn̄dit mg̃r
Vincentius. Tu credis ꝙ deus ſit eternus. re=
ſpondit ꝙ ſic. ⁊ credis ꝙ ſit mutus vel loquat̄.
Rn̄dit ꝙ nõ credebat ipm mutū eſſe. ſed loq̄ba
tur. Et mg̃r. ⁊ illud ꝟbum dꝛ filius dei. de quo
ꝟbo Joh. j. In p̄ncipio. ſ. mūdi erat ꝟbum. et
ꝟbum erat apud deū. ſ. patrem. qꝛ pat̄ non eſt
ſuū ꝟbuꝫ. ſed diſtinguunt̄ ꝑſonalr̄. Et deꝰ erat
ꝟbum. Si thema intelligit̄ de iſto ꝟbo. certuꝫ
eſt ꝙ poteſt ſaluare aīas noſtras. ſ. cauſaliter et
p̄ncipalit̄. quia ipē cauſa totalis ⁊ p̄ncipalis eſt
noſtre ſaluatõnis. Ideo dixit angelus Joſeph
ſponſo ꝟginis Marie poſtq̄ꝫ ꝟgo ꝯcepit filiū
dei. Vocabis nomen eius ieſum. i. ſaluatorem.
Ipē em̄ ſaluum faciet pp̄lm ſuum. ſ. credētes et
obedientes a peccatis eoꝝ. Matth. j. Si de iſto
ꝟbo volumus loqui clarum eſt thema. ¶ Dico
ſecundo ꝙ inuenit̄ in ſacra ſcriptura ꝟbum dei
cõmune et tempale. qꝛ habuit p̄ncipiuꝫ. ⁊ iſtud
eſt ꝟbum ſacre ſcripture. tam in veteri q̄ꝫ in no
uo teſtamento ⁊ ꝟbum p̄dicatiõis. Sed quare
ſacra ſcriptura dicit̄ ꝟbum dei ⁊ nõ ꝓphetarū
vel euangeliſtarū aut apoſtolorū vł p̄dicatorū
Et dico hic ꝙ ꝓprius dꝛ ꝟbum dei q̄ꝫ p̄dicato=
rum dei. Nõ qꝛ ſi organū cithara phiala vel fi/
ſtula facit bonum ſonum et gratū audientibus
ille ſonus cuiꝰ. erit organi vł fiſtule nūq̄d orga=
niſte vel fiſtulatoris? certū eſt ꝙ ſic. qꝛ ipē mouꝫ
organum ⁊c̄. Ideo deus eſt bonꝰ fiſtulator. ꝓ=
phete ⁊ apoſtoli euãgeliſte ⁊ p̄dicatores ſūt or=
gana vel ꝯſtule. ⁊ ſimplr̄ ſunt inſtrumēta. ẜ deꝰ
eſt ita bonus mg̃r. ꝙ cum malo inſtrumento fa
cit bonum ſonū. Non em̄ vos eſtis q̄ loquimi:
ſed ſpūs patris veſtri qui loquit̄ in vob Mat
thei. x. Iſta eſt ratio quare ꝟba ſacre ſcripture
dicunt̄ ꝟba dei. Unde dicit ſcriptura. Cum ac
cepiſſetis a nob ꝟbum auditus dei. accepiſtis il
lud non ꝟbum hoim. ſed ſicut eſt vere ꝟbū dei
j. ad Theſſa. ij. Jſtud ꝟbum eſt cõmune multiſ
⁊ tempaliter. De iſto ꝟbo ego volo pertracta=
re themã ꝓpoſitum. qꝛ de iſto ꝟbo eſt difficul=
tãs quõ pōt ſaluare aīas Iſtđ ꝟbū qñ ē digne
p̄dicatū ⁊ deuote auditum facit tria.

¶ Prio illuminat in cognitõe de rebꝰ ſpūalibꝰ.
¶ Scđo inflāmat in dilectõe de bois celeſtialibꝰ
¶ Tertio purificat de infectõe de culpis morta=
libus.

¶ Iſta tria ſufficiūt ad ſaluatõꝫ animaꝝ. ergo
ꝟbum poteſt ſaluare animas noſtras. ¶ Dico
p̄mo ꝙ ꝟbum iſtud qñ eſt p̄dicatū digne ⁊ au=
ditū deuote. illumiat auditores in cognitõe ſpi
ritualiū. qꝛ illa que ſunt fidei ꝑ aures hn̄t intra
re in corde. nõ ꝑ oculos nec alit̄. ita ſunt alta et
tranſcēdentia illa q̄ fidei ſunt ꝙ nõ pn̄t intrare
in corde niſi ꝑ aures. Verbi gratia. vos creditiſ
ꝙ qñ homo morit̄ ⁊ anima ſepat̄ a corpe ꝙ vi=
uit ⁊ vadit. vel ad ꝑadiſum ſi fuit bone vite. vł
ad purgatoriū. vel ad infernum ſi fuit impeni=
tens. Iſta veritas nõ intrauit in corde veſtro ꝑ
oculos. qꝛ vos non poteſtis videre aīam quan
do recedit a corpe quantūcūq̄ꝫ reſpiciatis Sed
iſta veritas intrauit ꝑ aures. quia ita dicit apo
ſtolus. Fides ē ex auditu. auditꝰ aũt ꝑ verbuꝫ
dei. Ad Roma. x. Si enim videretur ad ocu=
lum non haberemus meritum. Si creditis vos

ꝙ hoſtia ſit alba vel rotunda. nec ḡtes nec gra-
tias meremini. Sed credere ꝙ xp̄s deus ⁊ hō̄
ſit intus. vt dicit ꝟbum dei. eſt meritū. Iſta ve
ritas ꝑ aures intrat. auditus aūt ꝑ ꝟbum dei i
trat. Item qn̄ creatura baptiſat̄ ab ea expellit̄
diabolus. Iō exorciſat̄. q2 an̄ baptiſmū inhabi
tatur a diabolo. In baptiſmo aūt exit ⁊ veit ſpi
ritusſanct9. ⁊ vos non videtis q̄tumcū atten
te reſpiciatis. quō ḡ ſcitis iſtam veritatem: ꝑ ꝟ
bum dei. Item qn̄ ſacerdos dicit illa ꝟba a cri-
ſto ordinata. xp̄s venit in hoſtiā. vos non vide
tis ip̄m venire. tn̄ creditis ip̄m ibi eſſe ex verbo
xp̄i. q2 multotiens audiuiſtis p̄dicare. Sed di.
vnde eſt ꝙ nos non poſſum9 iſta ſp̄ualia ꝑcipe
Dico ꝙ ex carne impediente. Sicut ſi ego ten e
rem ocularia de vitro rubeo vel colore alio. om
nia que viderem eſſent eiuſdem coloris in mea
apparentia. licet eſſet falſum iudiciū. q2 audiui.
⁊ ita eſt ꝙ ille eſt indut9 de albo. ⁊ ille de nigro
⁊c̄. Ita eſt de oculis anime q̄diu videt ꝑ ocula
ria corpis non videt niſi corpalia. Iō ꝑ auditū
habet iudicare de ſp̄ualibus. Sed qn̄ eſt ſepa-
ta a corpe qn̄ vadit ad ꝑadiſum vel ad purga-
torium vel ad infernum videt xp̄m in hoſtia cō
ſecrata. videt diabolū recedentē a creatura qn̄
baptiſat̄ ⁊ ſp̄ūm ſanctum venientē. Ecce ratio
q̄re ꝑ viſum nō poſſumus cognoſcere ſp̄ualia.
ſed ꝑ auditum ꝟbi dei. Ideo dicebat Dauid.
Lucerna pedibus meis ꝟbum tuū. ⁊ lumen ſe-
mitis meis. ps̄. cxviij. Nota paſſus eūdi ad ꝑa
diſum ſunt veritates fidei ⁊ bona oꝑa. Si ora-
ſtis hodie iam feciſtis vnum paſſum. aliū ſi de-
diſtis elemoſynā. aliū ſi audiuiſtis miſſam ⁊c̄.
Ideo dauid. Ibunt de ꝟtute in ꝟtutem. et vi-
debitur deus deorū in ſyon. Sed multi ſunt q̄
errant circa iſtos paſſus: quemadmodū ille qui
vadit de nocte ꝑ viam ꝑiculoſam. lutoſam ⁊ la
pidibus plenam indiget lumine. al's ⁊c̄. Ita q̄
diu nos ſumus in via huius mūdi ꝑiculoſa ⁊ lu
toſa in qua ſunt moles lubrice immūde de luxu
ria ⁊ alijs multis peccatis. Ideo indigemus lu
mie lucerne ꝟbi dei. Si em̄ iſtud lumen p̄cede-
ret non inpingeremus intantū. Verbi gr̄a. qn̄
iuuenes interrogant̄ a confeſſore dicūt ꝙ fece-
runt luxuriaꝫ cū publicis mulieribus ⁊ excuſāt
ſe dicendo. ⁊ quod peccatū eſt: Ecce quō ledū-
tur. Iō eſt nobis neceſſarium ꝟbum dei vt illu
minet. Nam ſi cū filia regis peccaretis. qđ pec-
catum eſſet nunq̄d eſſet ꝓditio. ⁊ nūq̄d oēs mu
lieres ſunt filie domi tui regis ihu xp̄i. ſibi ḡ fa-
cis iniuriā ⁊ ꝓditōꝫ. ſi ꝟo ip̄e rex dat tibi filiaꝫ
ſuā in vxorē. tūc habeas ſolaciū cum ip̄a. O q̄t
cadunt in luto iſto ꝑiculoſo. ꝓpter h̄ neceſſriuꝫ
eſt lumen ꝟbi dei. Diceret aliquis. ego nō pec-
caui cum mulieribus ſed mecum tangendo ⁊c̄.
nō poteſtis dicere ꝙ fecerim iniuriā alicui. imo
quia q̄ ꝓijcit calicem ꝯſecratū in luto ſcient̄ ma
gnum peccatum fecit. Noueritis ꝙ magis con
ſecratū eſt corpus xp̄iani q̄ calix ad recipiēdū
corpus xp̄i. Quādo ḡ tangendo faci illud pec-
catum ꝓijcis calicem corpis in latrina ⁊ ḡuius
peccaſ. Et quot cadunt ibi. q2 nō p̄cedit eos ꝟ-
bum dei. Alij impingunt in lapides duros. vt
vſurarij. qui qn̄ a confeſſore interrogant̄ ſi faci
unt vſuraꝫ. dicūt non. Et nunquid mutuatis.
imo. ⁊ qualiter. Ego mutuo decem florenos et
in inſtrumento ponunt̄. xij. ⁊ dicūt. nunq̄d hoc
eſt vſura. ⁊ quare: Nōne de meis pecunijs poſ
ſum recipe lucrum. Dicat̄ quō decipiūt̄. quia
pecunie non ſunt ſue. ip̄i ſolū ſunt theſaurarij.
Si ḡ theſaurarius regis ꝯ voluntatem ⁊ ordi-
natōnem ſuam diſpenſat pecunias regis. quid
faceret de ip̄o rex ⁊c̄. Ita ſolus xp̄s eſt dn̄s pe
cuniarū. bladi. vini ⁊ omniū fructuū. ⁊ aliaruꝫ
omniū rerū. Autoritas Dauid. Domi eſt terra
⁊ plenitudo eius. Diuites aūt ſunt ei9 admini-
ſtratores ⁊ theſaurarij ⁊ non domi. q2 ille q̄ eſt
dn̄s alicuius rei non tenet̄ alteri reddere cōpo
tum. Sed vos tenemini reddere compotū. imo
de omnibus que habuiſtis ⁊ expendiſtis. quō-
cunq ⁊ qualitercunq ⁊c̄. Autoritas. Sic nos
exiſtimet homo vt miniſtros xp̄i ⁊ diſpenſato-
res eius ⁊c̄. j. Chori. iiij. Multi errāt ergo pro
pter defectum lumis. Ecce q̄re dicit dauid Lu
cerna pedibus meis ꝟbum tuū. quo hō regit̄ i
hoc mundo. Scđo dicit. ⁊ lumen ſemitis meis.
¶ Nota dr̄am inter viam ⁊ ſemitam. Via gene-
ralis eſt credentia que habet̄ de deo naturalit̄
ꝙ eſt vnus deus creator ⁊ gubernator omniuꝫ
vna p̄ma cauſa. p̄mus motor ⁊ p̄mū p̄ncipiū ⁊c̄
Semite ꝟo ſunt ſecreta fidei que naturalit̄ non
poſſunt ſciri nec videri. ſed ſolum ſciunt̄ per di
uinam reuelatōnem. Ideo dicit. ⁊ lumen ſemi-
tis meis. Patet p̄ma ꝟtus verbi dei. ¶ Secun-
da ꝟtus ꝟbi dei eſt ꝙ inflāmat in dilectōe cele-
ſtium. Iam ſcitis ꝙ omnia bona huius mundi
finem habent ⁊ dimittenda ſunt. ſicut ſunt ho-
nores. diuitie. dignitates. etiam ſi eſſeti rex vel
papa oportet dimittere ⁊ ꝑdere omnia bōa ⁊ ſe-
peliri ⁊ corrūpi. ⁊ tunc ꝑdunt̄ delectatōnes cor-
poris ⁊ ſolacia. q2 nec vxor nec filia vellent ire
vobiſcum. ideo neceſſariū eſt inflammare ſe. et
deſiderare bona ſp̄ualia. ⁊ eſſe cum deo ⁊ cum
ſanctis. ⁊ ſtare cū ip̄is. O qual' honor. o qualis
dignitas habere ſocietatem cum patriarchis ⁊
ꝓphetis. apoſtol' ⁊c̄. Iteꝫ de diuitijs nunquid
aliq̄s in hoc mūdo q̄tumcū diues habuit q̄c
quid voluit: ꝑfecto non. Et in ꝑadiſo quilibet
hꝫ q̄cquid vult ⁊ deſiderat. q2 ſunt immortales
impaſſibiles. De his bonis ḡ hō debꝫ ſe inflam
mare ⁊ nō de bonis huius mūdi. h̄ fit ꝑ verbuꝫ
dei quod inflammat cor. Autoritas. Nunquid
non ꝟba mea ſunt quaſi ignis ardens dicit do-
minus. ⁊ q̄ſi malleus ꝯterens petram. Hiere.

xxiij. Uerba dei ſunt quaſi ignis ardens. Hoc ad oculum poteſtis videre. q₂ multi veniũt ad ſmonem frigidi. q̃ audiendo ſmonem caleſiũt frigidus eſt ſupbus. ⁊ caleſit quãdo humiliat̃. Idem de alijs peccatis. In furno em̃ p̃dicatõnis caleſiũt. ⁊ ille q̃ p̃dicat ſufflat ⁊ incẽdit ignẽ ⁊ gentes caleſiunt. vnus recedit ita calefactus ⁊ inflammatus vt viuat caſte. alius remittẽdo iniurias inimicis. alius ſatiſſaciẽdo. Ideo xp̃s Lu. xij. Ignem veni mittere in terram. ſ. amoris et charitatis. q₂ gentes erant frigide. calide ⁊ congelate. non curabant de bonis padiſi. ſed de bonis huius mũdi. Dicit ſecundo ⁊ q̃ſi malleus conterens petram. Sicut em̃ ꝟbum dei dicitur ignis. q₂ inflammat co₂ in dei amo₂e. Ita dicit̃ malleus ꝯterens petram duraꝫ co₂dis in amo₂e ꝓximi. Multi habent co₂ lapideũ dicẽdo. non parcam inimicis. ſed malleo verbi dei frangit̃ co₂. ⁊ faciunt pacem ꝓ amo₂e dei. ⁊ nõ hominũ ⁊ ſaluatõne animarũ. De illo aũt q̃ nõ vult remittere dicit̃ Job. xlj. Co₂ eius indurabitur quaſi lapis. ⁊ ſtringit̃ q̃ſi malleato₂is incus. Tertia ꝟtus verbi dei eſt ꝙ purificat de infectiõe de culpis criminalibus. q₂ ꝟbum dei q̃n deuote audit̃ totam animã purificat intellectum memo₂iã ⁊ volũtatem. Nota ad hoc exẽplum in vitaſpatrũ de quodam hoie qui ex deuotõne iuit ad viſitandum vnũ ſanctum heremitam querens ab eo regulam ⁊ modũ bene viuendi. vt poſſet ſaluare animã ſuam cũ eſſet rudis ⁊ igno₂ans quid deberet facere. Reſpõdit heremita. Audias ſermones euangelicales nõ queſtionales. Et ille. libenter audio ⁊ multum delecto₂ in audiendo. ſed poſt non reco₂do₂ de aliquo ꝟbo ſmonis. ideo quid mihi ꝓderunt. Tunc ſanctus hõ volens ſibi oſtendere ad oculum effectum ꝟbi dei in purificando a culpis ⁊ maculis peccato₂ũ. miſit eum ad fonteꝫ cũ vna ciſtella fo₂amibus plẽa ⁊ immũda. vt po₂taret ſibi aquam in ciſtella. Ille autem nolẽs ſancto homi contradicere iuit ⁊ impleuit ciſtellam. ſed quãdo extrahebat ip̃am de fonte ſtatim ciſtella euacuabat̃. ſed fuit purificata. qui veniẽs de fonte dixit ſe non poſſe aquam po₂tare ⁊c̃. Et heremita. quãdo tu iuiſti ad fõtem ciſtella erat immũda. Reſpondit ꝙ ſic. ⁊ modo eſt pulch₂a. Ita pari modo quãdo tu vadis ad ſmonem vadis ad fontem. de quo Ecci. j. Fons ſapie verbum dei in excelſis. Ciſtella immũda eſt cõſcia vagabunda ⁊ crapuloſa. ⁊ quãdo audis ſmonem implet̃ tota. ⁊ licet memo₂ia nihil retineat tamen purificat̃. Ecce pulch₂a ſimilitudo ⁊ cõfirmat̃ auto₂itate xp̃i dicentis. Jam vos mũdi eſtis ꝑpter ſmonem quem locutus ſum vobis. Joh. xv.

¶ Dominica quarta poſt octauas Paſce. Sermo p̃mus.

Pater amat vos q₂ vos me amaſtis. Habet verbum iſtud textualit̃ Joh. xvj. ⁊ officiat̃ in euangelio hodierno. ⁊ ſi placet deo habebimꝰ bonas doctrinas. Sed p̃us ſalutet̃ ꝟgo maria. Totum ſanctũ euangeliũ hodiernũ eſt verbuꝫ xp̃i conſolato₂iũ quod xp̃s dixit apoſtol' conſolando eos. q₂ erant valde triſtes. Quia xp̃s dixerat eis ꝙ in die iouis ſequẽti erat ab eiſ receſſurus de quo erant valde triſtes nec mirum. q̃a amo₂e ſui dimiſerant patriam. bona. amicos et parentes. ⁊ ꝙ recederet ab eis non viſuri eũ vnq̃ꝫ in hoc mũdo ex h' erant multũ deſolati. q̃n ei amicus care dilectus recedit ab alio amico cuꝫ quo habuit magnam familiaritatem ſtando comedendo. bibendo. do₂miendo ⁊c̃. alt̃ remãet valde triſtiſ ⁊ deſolatꝰ. imo etiã beſtie irrõnaleſ ſi vna fuerit diu cum alia in eodem ſtabulo ⁊ alia recedit. altera non poterit comedere nec q̃eſcere. hoc naturale eſt. Idem de apoſtol' auto₂itaſ. Uado ad eum qui miſit me. ⁊ nemo ex vobis interrogat me quo vadis. ſed q₂ hec locutus ſum vobis. triſticia impleuit co₂ veſtrum. Joh. xvj. Jõ xp̃s dedit hodie tres magnas ꝯſolatões.

¶ P₂ima de exauditõne generali.

¶ Scd̃a de declaratiõe ſcripturali.

¶ Tertia de acceptõe diuinali.

De tertia autẽ ꝙ deus pater habebat eos acceptos loquit̃ thema dicens. Pater amat voſ. q₂ vos me amaſtis. Quantũ ad p̃mum xp̃s conſolando ap̃l'os ꝓmiſit eis exauditõnem generalẽ de omnibus que peterẽt in o₂atiõe. Maxia cõſolatio debuit eſſe apoſtol' iſta ꝓmiſſio. ac ſi rex diceret militibus ſuis. petatis gr̃as. p̃uilegia. dona. q₂ ego ꝓmitto vobis dare. Bene eſſꝫ magna conſolatio militũ. Uel ſi papa diceret clericis. Sciatis petere bñficia. dignitates. epiſcopatus. quia ego vobis ꝓmitto ꝙ vobis dabo. qualis conſolatio eſſꝫ clericiſ. Quãto magiſ apoſtoli debuerũt eſſe cõſolati. q₂ rex ⁊ papa indubitatus Jeſus q̃ non poteſt mentiri. fallere nec falli ꝓmittebat eis ꝙ exaudiret omẽs petitões eo₂um. Iſta ꝓmiſſio conſolato₂ia tangit̃ in p̃ncipio euangelij Joh. vj. Amen amen dico vob' ſi q̃d petieritis patrem meũ in nomine meo dabit vobis. vſq₃ vt gaudiũ veſtrum ſit plenum. Et Mar. xj. Quecũq₃ o₂antes petitis credite q₂ accipietis ⁊ euenient vob'. Nota modum loquendi xp̃i in euangelio cum d₂ Amen amẽ. nũq̃ꝫ iurabit aliter. P₂imũ amen. i. ſecure. ſecũdũ amen. i. certe dico vobis. dando nobis exẽplũ ne iuremus vnq̃ꝫ niſi ex neceſſitate q̃n iudex cogit iurare ⁊ tunc dicere veritatem q̃cq̃d ſequit̃ ⁊ veritas pura debet dici. vel habemus iurare ꝓ magna vtilitate. aliqui iurant ſoluꝫ ꝑ aduerbia. ⁊ ita debetis oſtendere filijs veſtris. Que-

ſtio eſt hic ſi iſta ꝓmiſſio facta ſanctis apoſtol̾ p xp̄m extendat̾ ad nos? Dicunt ſancti docto/res ꝙ ſic ſi in noſtris petitionibus ſuam⁹ qua-tuor conditōnes quarū tres ſubtilit̾ tangunt̾ in xp̄i ꝓmiſſione p̄dicta. q̄bus concurrentibus in fallibiliter petitio exaudiet̾. De q̄bus quatuor conditionibus vide ſanctū Tho. ſc̄da ſc̄de. q. xxxiij. ar. vij. ⁊ in q̄rto di. xv. q. iiij. ar. vij. q. ij

¶ Prima vt petamus pſeueranter.

¶ Secūda vt petamus confidenter.

¶ Tertia vt petamus vtiliter.

Quantū ad p̄mam pſeueranter petit̾ illud qđ petit̾ quolibet die ⁊ multotiens petit̾. Iſta per ſeuerantia tangit̾ in hoc v̾bo ↄiunctiuo. petie-ritis quod ſignat coniunctōz ſeu ↄtinuatōz pe/titionis de vna die in aliā. de vna ſeptimana in aliā. Ideo nō dicit. Si q̄d petitis. ſed ſi q̄d pe/tieritis. ſ. multotiens ⁊ pſeueranť. apoſtoli ſta-tim obtinebāt ſed nos nō. ⁊ hoc ꝓpter noſtrum defectū ⁊ inſtabilitatē pſeuerātie. Sed pſeuerā ter petendo ⁊ orando recipimus amiciciā ⁊ fa-miliaritatem cū deo. Sicut hō cū hoīe vel mu-liere loquēdo efficiunt̾ familiares. Alij aūt inci-piūt petere. ⁊ q2 nō ſtatim exaudiunt̾ dimittūt oratōz ⁊ petitōz. male faciūt tales. q2 oportꝫ p-ſeuerare. hoc declarat xp̄us p quandā ſimilitu dinem de duobus amicis. Lu. xj. Nota hiſto riam quō ex defectu panis iuit ad aliū dicens. Amice accōmoda mihi tres panes poſtulando ⁊ pulſando ad portam ei⁹? qui reſpōdit. ego ſū in lecto cum pueris meis. ideo noli mihi eē mo-leſtus non poſſum ſurgē ⁊ dare tibi. Et ille pul ſabat iterum ⁊ iterū intantū ꝙ ille dixit deint⁹. Iſte non dimittit me dormire melius eſt vt ſur gam ⁊ dem ei. ⁊ ita fecit. De quo dicit xp̄s. Di co vobis ⁊ ſi non dabit illi eo ꝙ amicus eius ſit ꝓpter importunitatem ei⁹ ſurget ⁊ dabit illi q̄t quot hꝫ neceſſarios Lu. xj. Ita de nobis. Ami cus noſter eſt xp̄s q̄ nos care diligit. qñ nobis deficit panis q̄ ſignificat neceſſitates quas ha/bemus. debemus ire ad eius portā ⁊ ibi pulſa-re. Porta eſt miſc̄dia ſua. ip̄e eñ qui iam eſt in lecto glorie cum filijs ſuis. ſ. patriarchis. ꝓphe tis. apoſtol̾ ⁊c̄. ſi pulſat̾ ad eius portā orando ⁊ ſuſpirādo. ſi nō dat tibi eo ꝙ amicus ſit. ꝓpter importunitatē tamē. ſ. ex pſeuerātia dabit tibi Iō dicit ip̄emet. Petite. ſ. ore ⁊ dabit̾ vobis. q̄rite. ſ. corde ⁊ inuenietis. pulſate. ſ. pſeueranť. Omis eñ q̄ petit accipit ⁊ qui querit inuenit ⁊ pulſanti aperiet̾. Lu. xj. Sc̄da conditio eſt pe tere confidenť. que tangit̾ ibi cum dr̄. p̄rem. nō dicit dñm nec deum nec creatorē. imꝑatorē vel regem vel omia ſimul. ſed dicit patrem. Ratio de quo poteſt magis filius confidere q̄ꝫ de pa-tre. ip̄e eñ eſt pat̾ noſter q̄ genuit nos in vtero ſponſe ſue. ſ. eccl̾e. Iō ſecure poſſumus petere q2 qui patrem hꝫ iudicē ſecure vadit ad iudiciū

Ideo oratio quā xp̄s ordinauit q̄ eſt melior oī-bus alijs incipit Pater nr̄. vt cōfidamus de eo q̄ꝫtum filij de p̄re carnali q̄ totā curā imponunt p̄ri. Si querat̾ a puero vñ habebis aliā tunicā qñ illa fuerit lacerata? Rñdet. pater me⁹ dabit michi. Idē de ſotularib⁹. idē de quo prādebit. Ita vult deus ꝙ confidam⁹ de eo. Sed di. ali-quis. Tūc nō laborabo ⁊ expectabo neceſſaria a deo. Nō ſic ſed ſicut filius obedit patri ⁊ facit qđ ſibi p̄cipit. Ita tu obedias deo ⁊ fac officiū quod p̄r tuus deus docuit te. Si es laborator vel mercator. notarius vel ſartor ⁊c̄. labora in officio tuo ⁊ obedias p̄ri. q2 ip̄e tibi ꝓuidebit. q2 nullus pōt dare bladum in cāpis nec vinum in vineis. nec fructus in arborib⁹. nec pecuniaꝫ in marſubio niſi deus. Idem de clericis ⁊ reli/gioſis faciant officiū ſuū diligenť. q2 non defici ent eis indumēta nec eſce. q2 pat̾ ꝓuidebit. Sꝫ mō plus cōfidimus de vno infideli iudeo q̄ꝫ de deo patre nr̄o. Si eñ iudeus cū inſtrumēto pu blico ꝓmiſit vobis centū florenos dare quoli/bet anno. dicitis vos. O bñ eſt mihi. pluat vel non ſecurus ſum ego. ⁊ nō confiditis de deo q̄ vob̄ ꝓmiſit ⁊ voluntarie ſe obligauit ad dāduꝫ nobis non ſolū centum florenos. ſed oīa neceſ-ſaria. Inſtrumentū receperūt quatuor notarij maiores. ſ. quatuor euangeliſte. Ecce clauſula. petite ⁊ dabit̾. q̄rite ⁊ inuenietis Omis eñ qui petit accipit. ⁊ q̄ querit inuenit. Lu. xj. Et non confidimus cū tanto inſtrumēto. Dicatis vos vſurarij. q̄re congregatis tot pecunias? Nun-q̄d promiſit vobis deus ꝓuidere. Reſpōdebit ponendo ciſtam plenaꝫ de bonis florenis. de h̄ confido ego. Idem ſi dicat̾ clerico. O q̄re facit tot inconueniētia vendendo ſac̄ra. negociādo. mutuando ⁊c̄. faciatis bñ officiū veſtrū q2 de⁹ ꝓuidebit. Beatus q̄ tenebit vitaꝫ ſuam taliter ꝙ non faciat tales excuſatōes in peccatis. Idē de religioſis. ſi dr̄ O quare cogregatis pecuni-as? ⁊c̄. reſpondet. O q2 ordo nō ꝓuidet bñ nec dat neceſſaria. faciatis officiū veſtrum diligen-ter ⁊ ſuetis regulam. q2 citius p̄mittet deus ce lum cadere q̄ꝫ ꝙ vobis deficiat. Confidamus ḡ de deo patre nr̄o. De hac ↄfidentia dicit Ioh. Cariſſimi ſi cor nr̄m non rep̄henderit nos fidu-ciam habem⁹ ad dñm vt q̄cq̄d petierim⁹ accipi emus ab eo. qm̄ mandata eius cuſtodim⁹ Ecce ratio. j. Ioh. iij. Nota ſi cor noſtrū nō rep̄hēde rit nos. ſ. de aliquo peccato. qñ vultis petē ali-quam gr̄am p̄mo videatis ſi cor veſtrū rep̄hen dit vos. q2 ſi in peccato eſtis non eſſetis filij ſed inimici dei. Inimicus aūt non debet cōfidere đ inimico ꝙ det ſibi neceſſaria ſed adūſa. Iđo qñ tp̄e ſiccitatis mortalitatū vel alterius incōmo/ditatis fiunt ꝓceſſiōes. petunt homīes: ſꝫ mul-totiens non recipiunt. q2 dimittunt illud quod eſt p̄ncipale. ſ. confeſſionem ⁊ correctōnes pec-

catorũ publicorum. Ideo dicit ſcriptura. petitꝭ
⁊ nõ accipitis. eo ꝙ male petitis. Jaco. iiij. Q̄
diu em̄ ferrũ eſt in vulnere ſeu in corpe nihil va
lebit medicina. Ita q̄diu ferꝝ peccati eſt in ho
mine nihil valet medicina ꝓceſſionũ ⁊c̄. Ecce
q̄re dicit. ſi cor nr̄m ⁊c̄. Tertia ꝯditio eſt petere
vtilit̄ ⁊ ſalubriter. qḋ tangit̄ ibi. In noīe meo.
Nomē xp̄i eſt ih̄s qḋ idem eſt qḋ ſalus vel ſal=
uatio. petimus em̄ in noīe ieſu qñ petim⁹ ſalutē
vel q̄ ꝑtinent ad ſalutē vel ad ſaluatoꝫ. q̄ mlt̄o
tiens petim⁹ ꝑſeuerant̄ ⁊ ꝯfident̄ ꝫ nõ vtiliter.
⁊ iõ non obtinem⁹. talia põt petere filius a p̄re
q̄ nõ obtineret. Si em̄ filius egrotus de mag̃ fe
bre petit a p̄re vinum vl̄ fructus vel alia ſibi cõ
traria ⁊ nociua. p̄r nullo mõ dabit ſibi q̄tumcũ
ꝙ petat ⁊ ploret. q̄ p̄r ſcit ꝙ eſſet ſibi mors. licꝫ
ꝫ filius ignoret. Ita de nob̄. multi mlt̄a petunt
⁊ deus ſcit ꝙ non eſſet ſibi vtile. ideo non dat.
xbi gratia. multi infirmi in mũdo ſunt q̄ petũt
a deo ſanitatē quam ip̄e nõ vult dare. Ratõ eſt
q̄ cum ip̄i ſunt infirmi ſunt humiles ⁊ orãt. nõ cu
rant de peccatis. qui ſi eſſent ſani eſſent ſuperbi
nõ curarēt ḋ deo. darēt ſe peccatis. Idē de mlt̄
tis ignorantib⁹ qui petunt ſciam ⁊ nõ obtinent
q̄ deus ſcit ꝙ ſi haberent eſſent ſupbi. q̄ ſcia i=
flat. j. ad Chorī. viij. ſtatim deſpicerent alios et
vellent magiſtrari vel ep̄ari ⁊ damnarent̄. aliq̄
petũt diuitias. aliqui officia ⁊ bñficia ⁊ dignita
tes di. O q̄t bona facerē ſi ꝫ haberē. ⁊ non obti
nent. q̄ deus ſcit ꝙ ſtatim accipent vnã mulie=
rem ⁊ vnam ꝯcubinã. Sed dat meliora. ſic̄ pat̄
nõ dat filio egroto vinũ qḋ petit. q̄ ſibi noceret
ſed dat ſibi melius. ſ. reſtaurandi ⁊c̄. Dicat̄ ex=
emplũ de beato Paulo q̄ habebat g̃uem infir=
mitatem in latere. ſ. punctões. qui aliq̄tiens nõ
poterat ꝑ multos dies celebrare nec predicare.
⁊ curabat oēs infirmitates. ſuſcitabat mortuos
⁊ ſeip̄m non poterat curare. imo qñ dicebat ie=
ſus ieſus ieſus infirmitas augmentabat̄. bñ de
bebat admirari ⁊ poterat dicere. quõ portabãt
ſibi infirmos ad curandũ ſi non poſſum curare
meip̄m. de hoc dicit ip̄emet. Ne magnitudo re
uelationũ extollat me. datus eſt mihi ſtimulus
carnis mee angelus ſathane q̄ me colaphiſet. ⁊
ꝓpter quod ter dñm rogaui vt diſcederet a me
⁊ dixit mihi ſufficit tibi gratia mea. nam virt⁹ i
infirmitate ꝑficit̄. ij. ad Chorī. xij. Illa em̄ infir
mitas erat quaſi frenum quo humiliabat̄. de q̄
infirmitate dicit Beda. Si ap̄lus hac caruiſſet
ſaluus eſſe nõ potuiſſet. Neceſſariũ eſt g̊ qḋ pe
tamus in nomīe ieſu. ſ. vtiliter. ⁊ tunc ſine du=
bio obtinebimus. Autoritas. Q̄dcũq̄. Nõ vti
liter. petieritis p̄rem in nomīe meo hoc faciam
Joh̄. xiiij. ¶ Quantũ ad ſcḋam conſolatoꝫ xp̄s
ꝓmiſit apoſtol̄ declaratoꝫ ſcripture tam veteri
q̄ noui teſtamēti ⁊ claram noticiã. O qual̄ con
ſolatio eſſet ruſtico ignorãti ſi ꝓmitteretur ſibi

Cras vos ſcietis tantũ q̄tum vnus mgr̄i theo
logia vel q̄tum Auguſtin⁹ ſciuit. Maior fuit
iſta xp̄i ꝓmiſſio qñ dixit apoſtol̄ in ſcḋa pte euã
gelij. hec. ſ. ſecreta fidei. in ꝓuerbijs. i. ſignis et
figuris locutus ſum vob̄. ſ. in veteri teſtamēto
venit hora. ſ. noui teſtamēti cum iam non in ꝓ=
uerbijs loquar vob̄. ſed palã de p̄re meo annũ=
ciabo vob̄. Dicat̄ ſi expediat quõ oīa ſecreta ⁊
veritates fidei xp̄iani fuer̄t figurate ⁊ ſignifica=
te in veteri teſtamēto ſecreto mõ. Rõ q̄ ille po
pulus erat rudis ⁊ dure ceruicis ⁊ non poterat
ſpũalia intelligere. Prio fuit ibi ſignum trinita
tis in ꝑ̇ncipio biblie qñ dixit Moyſes Gene. j.
In ꝑ̇ncipio creauit deus celũ ⁊ terrã. Judei ha
bēt eloym. i. dij in p̄lali non dixit clare ſed in ꝓ
uerbijs. Itēꝫ Geñ. ij. Faciamus hoīeꝫ ad ima
ginem ⁊ ſimilitudinē nr̄am. ⁊ ꝑ̇ſit piſcibus ma=
ris ⁊ volatilib⁹ celi ⁊ beſtijs vniuerſe terre om
niq̄ reptili quod mouet̄ ſup terraꝫ. Et creauit
deus hoīem ad imaginē ⁊ ſimilitudinem ſuam
ad imaginē dei creauit illũ maſculũ ⁊ feminam
creauit eos. bñdixitq̄ illis deus ⁊ ait. Creſcite
⁊ multiplicami ⁊ replete terram ⁊ ſubijcite eam
⁊ dñami ⁊c̄. Ite ibi Audi iſrl̄ dñs de⁹ tuus de⁹
vnus eſt. vbi ponunt̄ tria nomia trinitatem ꝑ
ſonarũ ſignificantia. hec in ꝓuerbijs locut⁹ ſuꝫ
vobis. Scḋo ſecretum incarnatõis. ſ. ꝙ debe=
bat aſſumere naturã humanã ⁊ eſſe de⁹ ⁊ hõ. vt
habet̄ Geñ. xvij. qñ deus dixit abrae. Ego do=
min⁹ oīpotens ambula coram me ⁊ eſto ꝑfect⁹
inter te ⁊ me ponam fedus meũ. ſ. pactũ circũci
ſionis. Eſa. xlviij. Audi me Jacob ⁊ iſrl̄ quem
ego voco Ego ip̄e. ego ꝑ̇mus ⁊ ego nouiſſim⁹.
Q deus ſit ꝑ̇mus clarũ eſt. ſed ꝙ ſit nouiſſimus
ꝫ difficultas eſt. In ꝑ̇ncipio mũdi i ꝑ̇ma die fec̄
deus lumē. In ſcḋa firmamentũ. In tertia pla
netas. In q̄rta ſolem. In q̄nta piſces ⁊ aīalia
Ultima die fecit hoīem q̄ vltimo fuit format⁹.
Hec in ꝓuerbijs locutus ſum vob̄. ⁊ ſic de alijs
ſecretis fidei. Sed venit hora ⁊c̄. Iſtã ꝓmiſſio=
nem cõpleuit xp̄s tripliciter. Prio poſt reſurre
ctõnem qñ apparuit eis dicens. Neceſſe eſt iple
ri omnia q̄ ſcripta ſunt in lege moyſi ⁊ ꝓphetis
⁊ pſalmis de me. tunc aperuit ill̄ ſenſum vt itel
ligerent ſcripturas. Lu. xxiiij. Scḋo poſt aſcē=
ſionem quãdo miſit eis ſpũm ſanctũ q̄ illos illu
minauit ſm quod eis ꝓmiſerat dicēs. Adhuc
habeo vobis multa dicere ſed nõ poteſtis por=
tare mõ. cum aũt venerit ille ſpũs veritatis do
cebit vos omnem veritateꝫ. Joh̄. xvj. Tertio
poſt mortem ap̄loꝝ qñ intrauerũt ꝑadiſum vi
derunt oīa clare facie ad facieꝫ. Queritur an
iſta ꝓmiſſio extendat̄ ad nos? Dico ꝙ ſic ſi tene
mus bonam vitã. Jam em̄ in hoc mũdo exiſtē=
tes ſcimus ſecreta fidei ꝑ fidem clarã. ⁊ in ꝑadi
ſo videbimus manifeſte qñ anima intrat ꝑadi
ſum deus oſtendit ſibi vnũ librũ. in q̄ ſolũ ſunt

due carte. ⁊ ſubito aīma eſt ita illuminata ꝙ ſcit
plus q̄ȝ ſciuerūt in h̄ mūdo phi vel doctores. vt
Auguſtinꝰ. Hiero. Bern̄. Iſte eſt liber vite. ſ.
ieſus habens duas cartas. ſ. diuinitatis ⁊ hūa
nitatis. Laboremus ǧ vt in ſcolā ꝑadiſi poſſi-
mus intrare. vbi ſola viſione illiuſ libri erimus
optimi magiſtri. Sed oportet iam in hoc mun-
do continuare ſcolam dei q̄ eſt eccl'a ad minus i
domicis diebus. ⁊ ibi audire cum ſilentio lectō
nem miſſe ⁊ ſmonem. al's vapulabimur a ma/
giſtro per aduerſitates ſiccitatū mortalitatuȝ ⁊
hmōi. Quantum ad tertiam ꝓmiſſionē de ac-
ceptione diuinali oſtendit eis quō erāt accepti
⁊ dilecti ꝑ deum pr̄em quādo dixit eis. Pater
amat vos. qꝛ vos me amaſtis. O qual' conſola-
tio ac ſi miles q̄ venit de rege diceret alicui vr̄m
certe rex amat vos. qualis conſolatio eſſet voƀ
maior conſolatio fuit apl'orum qn̄ xp̄s dixit eiſ
Pater amat vos. Moralit' ſi volumus amari
a deo patre diligamus xp̄m. qꝛ patres multum
amāt dilectores filiorū. Si dicat' q̄liter eſt amā-
dus xp̄us? Dico ꝙ ſuꝑ omnia vos poteſtis di-
ligere vxorem filios ⁊ filias. ſed plus xp̄m in lā
pade cordis humani. Amor xp̄i debȝ natare ſu
per oēs alios amores tam corꝑales q̄ȝ ſpūales.
Autoritas xp̄i Qui amat pr̄em aut matrē plus
q̄ȝ me non eſt me dignus. ⁊ q̄ amat filium aut fi/
liam ſuꝑ me nō eſt me dignus. Mat. x. Si ego
q̄rerem mō a vobis ſi diligitis xp̄m ſuꝑ omnia
Ita dn̄e reſponderet q̄libet. ſed multa mēdacia
dicunt'. Dicit Gregꝰ. Probatio dilectōis exhi
bitio eſt operis. Ponat' caſus ꝙ filius veſter ſit
infirmus. ⁊ dicit' vobis a vicinis. vadatꝭ ad ta-
lem diuinatorem vel ꝯiuratorem. ⁊ xp̄us dicit
oppoſitum ꝙ nō vadatis nec faciatis. Si vada-
tis ad diuinū patet ꝙ plus amatis filiū. Si ꝓ
amore xp̄i nō vultis ire dicēdo. ego diligo filiū
meum. ſed magis diligo xp̄m q̄ dicit ꝙ non va-
damus. Idem ſi ꝑdidiſtis aliq̄d ⁊ recurritꝭ ad
diuinum oſtenditis ꝙ plus diligitis illā rem q̄ȝ
xp̄m. Item ſi amicus veſter ſit captus ꝓ aliquo
crimine. ⁊ iudex vocat vos medio iuramēto. ⁊
vos ſcitis factum. Si vos vt iuuetis amicū iu/
ratis falſum. ſignum eſt ꝙ plus diligitis euȝ q̄ȝ
xp̄m q̄ dicit non iurate falſum ꝓ toto mōo Itē
ſi pater aut mater aut frater dicunt voƀ ꝙ reci-
piatis vindictam de aliq̄ iniuria eis facta. ⁊ cri
ſtus dicit ꝙ nullus recipiat vindictā quid facie
tis vos. Ecce quomō ꝓbatur ſi hō diligit xp̄m
ſuꝑ omnia vel non. Si ǧ volumus amari a deo
patre ſuemus mandata xp̄i ⁊ amemꝰ eum. Si
q̄s diligit me ſmonem meū ſuabit. ⁊ pat' meuſ
diliget eum. Joƀ. xiiij.

Dñica q̄rta poſt octa. Paſce. Sermo. ij.

Si quid petieritiſ patreȝ in noīe meo dabit voƀ. Joƀ.
xvj. Sancta mater eccl'a in his tribus diebꝰ an̄
aſcenſionem plus q̄ȝ in alio t̄pe ꝓuocat xp̄ianoſ
ad faciendam oratōȝ. ⁊ iſti tres dies vocant' le-
tanie ⁊ rogatōes. Rō eſt qꝛ qn̄ xp̄s aſcēdit in ce
lum dixit diſcipul' ⁊ nobis in ꝑſona diſcipuloꝝ
vt petamus ⁊ oremus. Ideo in pn̄ti volo decla
rare oratōeȝ domicam q̄ eſt excellentiſſima ora
tio. Pro quo ſciendū ꝙ in omibus oratōnibꝰ ⁊
petitionibus q̄ poſſunt fieri potētior ⁊ p̄ncipa-
lior eſt oratio domica. Ratō qꝛ ſi aliq̄s vellet i-
petrare officiuȝ a papa aut gr̄am vel a rege ⁊c̄.
haberet ſupplicatōes ordinatas ꝑ notarios aut
doctores vel ſecretarios. quas p̄ſentabit pape
vel regi. Si papa vel rex ordinauit ſupplicatōȝ
ꝓ officio vel bn̄ficio obtinendo. nōne dimitten
de ſunt alie ſupplicatōnes notariorū ⁊c̄. ⁊ p̄ſen-
tanda illa quam papa vel rex ordinauit ⁊ dicta
uit. nam magna ſtulticia eſſet dimittere illam ꝓ
alijs ⁊c̄. ſic eſt in ꝓpoſito plures orationes faci
mus ⁊ ſupplicatōes ad deum ꝓ bn̄ficijs obtinē-
dis. Item alique oratōes ſunt ⁊ bone ſunt que
fuerūt ordinate ꝑ ſanctas ꝑſonas ⁊ deuotas.
ſicut ꝑ Gregoriū Auguſtinū. Anſhel. ⁊c̄. Iteȝ
alia oratio eſt ordinata ꝑ eccl'am vniuerſalem.
oratōes q̄ ſunt in miſſa ſunt valentiores q̄ȝ alie.
Alie ſunt ordinate ꝑ creaturam immortaleȝ. ſi-
cut Aue maria ꝑ gabrielem archangelū. et ille
ſunt adhuc meliores. Sed oratio ordinata per
verū papā ⁊ regē dn̄m dn̄antiū. ſ. ieſuȝ xp̄m vi-
delicet orō vel ſupplicatio que eſt Pater noſter
eſt deo magis acceptabil' ⁊ nobis magꝭ mer ito-
ria ⁊ vtilis q̄ȝ omnes alie oratiōes. Idō eſt in ag
ſtulticia aliquorū q̄ dimittunt dn̄icam orati ōeȝ
⁊ accipiūt alias oratōes ordinataſ ꝑ creaturas
qꝛ illi q̄ ſciunt oratōȝ iſtam ⁊ deuote orauerint
eam conſequuntur ea que petunt. Autoritas.
Que ꝓcedunt de labijs meis non faciam irrita
pš. lxxxviij. Item alibi. Omne qd̄ locutus fue
ro fiet. ⁊ hec eſt oratio Paier noſter. Ideo dic̄
thema. Si q̄d petieritis patrem in noīe meo da
bit vobis. Nota quomō xp̄s ordinauit iſtam
oratōȝ. quia vt dꝛ Lu. xj. Dn̄s ſtans in oratiōe
flexis genibus ⁊ eleuatis ocul' in celum inq̄ȝtuȝ
homo orabat dixerunt diſcipuli. Domine do/
ce nos orare. ſicut Johēs baptiſta docuit orare
diſcipulos ſuos. Reſpōdit ieſus. cum oratꝭ di-
cite Pater noſter ⁊c̄. Quā etiā oratōeȝ Mat.
vj. c. recitat. Ideo p̄ceptum habemꝰ vt dicamꝰ
pater noſter ⁊c̄. In iſta oratōe ſunt ſeptem peti
tiones. quatuor p̄me petunt bona. alie tres pe-
tunt elongatōnem mali. Prima petitio eſt Pa
ter noſter q̄ es in celis ſanctificet' nomen tuum.
Hic eſt queſtio quare dicit' Pater noſter. ⁊ nō
rex noſter vel dn̄e noſter. Ratio eſt. qꝛ pat' no/
ſter eſt nomen miſericordie. ⁊ rex ⁊ p̄nceps no-
mina duorū ſunt. Dicit ꝓuerbiū ꝙ ſecure veit
ad iudiciū qui habet patrem iudicē. Idō oratio

domicalis ſic incipit Pater noſter vt habeam⁹ confidentiā. Confidentiā eīm habem⁹ ꝙ ea q̄ petimus habebim⁹. Autoritas. Si vos cum ſitis mali noſtis bona data dare filijs veſtris. quantomagis pr̄ veſter de celo dabit ſp̄m bonū timentibus ſe. Lu. xj. Sequit᷑ poſt. Sanctificet᷑ nomen tuū. ibi eſt glorificatio diuinal᷑. ſ. vt nomen dei quod eſt bn̄dictum ab omib⁹ pſonis ſanctificet᷑ ⁊ glorificet᷑ ⁊ bn̄dicat᷑. Ibi petimus honorem dei. Iſta petitio eſt ꝯ peccatum blaſphemie. qꝛ ꝑ multos nomen dei nō eſt ſanctificatū nec glorificatum. ſed blaſphemant iudei ſaraceni ⁊ infideles ſi blaſphemant nō eſt mirū. qꝛ mlᷓti falſi xp̄iani blaſphemant negāt ⁊ conſpuunt. Ideo petimus grām vt deus auferat illā malā cōſuetudinem ab ore hoim. Doctrina eſt ſacre ſcripture vt legit᷑ ꝙ dauid habebat plures filios. ⁊ de mane qn̄ exibat de camera. filij ſui ⁊ filie faciebant ſibi magnam reuerentiā. vnde dauid dicebat illis. Laudate pueri dn̄m. laudate nomen domi. ps̄. cxij. Et ſic docebat filios ſuos laudare dominū. Et ipi dicebant. Sit nom̄ dn̄i bn̄dictum ex hoc nunc ⁊ vſqꝫ in ſeculum. Hoc idem oſtendedū eſt in pſperitatibus ⁊ aduerſitatibus. vt Job dicebat Dn̄s dedit. ſ. in pſperitatibus. dn̄s abſtulit. ſ. in aduerſitatibus. ſicut dn̄o placuit ita factuꝫ eſt. ſit nomen domi bn̄dictum. Job. j. Et ſic ſilr̄ vos debetis facere ſcꝫ docere filios veſtros ne deum blaſphement ſed vt bn̄dicant ⁊ laudent. qꝛ non eſt nomē dn̄i blaſphemandū. imo etiam nec inuanū eſt nom̄ domi aſſumendū. Autoritas. Non aſſumes nomen domi dei tui inuanum. Exo. xx. nō dicit in falſum. ſed inuanum. Nam aſſumere nomē domini falſe eſt maximū peccatū. ſed aſſumere nomen dn̄i inuanū ē magnū pctm̄. Verbi gratia. ſi ego dicerem ꝙ cappa mea nigra eſſet alba dicendo ꝑ deum eſt alba. hoc eſt magnū peccatū qꝛ eſt falſum. Sed ſi iuret᷑ ꝑ deum ſic eſt ⁊ ē verum quod dicit᷑. peccatū eſt. qꝛ non eſt ibi vtilitas nec neceſſitas. Quidam tn̄ quādo reprehēduntur de iuratōne dicunt ꝙ iurant in veritate ſed hoc eſt ſine cauſa. ideo peccant. Quādo autem quis pducitur in teſtem. tunc habet iurare ꝑ deum vel al's ⁊ dicere veritatem. ⁊ ſm̄ hoc ē neceſſitas ⁊ tunc non peccat. Iō cogitate quantum ſit peccatum iurare ꝑ deum inuanū ⁊ ſine cauſa eum in teſtem pducere. ſed fortius ⁊ diligentius penſandum eſt ꝙ maius peccatum eſt iurare fraudulent᷑ aut blaſphemare aut iurare enormiter. Renegare eſt iurare infidelit᷑. Ideo xp̄us ſciens oīa. ⁊ ꝙ xp̄iani ſunt in iſtis blaſphemijs oſtendit nobis pmam petitōꝫ dicens. Pater noſter q̄ es in celis ſanctificet᷑ nomē tuū Propter h̄ erunt domi tpales ⁊ rectores villarum ꝯdempnati. qꝛ non corrigūt blaſphemantes. Prophetia Dn̄atores populi mei inique agunt. ⁊ iugiter tota die nomē meū blaſphematur. Eſa. lij. Rex francie ſanctus Lodouic⁹ bn̄ corrigebat iſtos blaſphemos. nam fecit ordinationeꝫ in ſuo regno ꝙ ſi quis blaſphemaret aut renegaret deum ſignaret᷑ in lingua vel in facie cum ferro calido vt haberet ſignū. Accidit in ciuitate pariſienſi ꝙ q̄daꝫ magnus burgenſ᷑ blaſphemauit deum. ſtatim rex ſciuit ⁊ burgenſ᷑ captus fuit. ⁊ rex mandauit ꝙ cum ferro calido ei fieret crux in facie. qui burgēſ᷑ habebat plures amicos ſupplicantes pſe ⁊ p̄ſentantes regi magnam pecuniam. ⁊ rex nolens vendere iuſticiā facere iuſſit punitōnem de illo burgenſi. Et dixit rex. vellem portare ſignuꝫ illud vt iſta mala ꝯſuetudo auferret᷑ a regno meo. Nota de pena eorū extra de maledi. ca. ſtatuimus. et. xxij. q. j. Si quis ꝑ capillū. Secūda petitio eſt Adueniat regnum. In iſta petitiōe petimus pnobis ſaluatōeꝫ celeſtialem. ⁊ aliud non petimus niſi vt regnum tuū veniat in nobis. ſecretum eſt h̄. quādo petimus adueniat regnū tuuꝫ. nōne melius peteremus dicēdo ꝙ veniremus ad regnū tuum q̄ꝫ veniet regnum ad nos? Sciatis ꝙ quādo venit in fine. ſ. in morte hominis ⁊ hō eſt impenitens tunc veniunt diaboli cum cathena inferni in inferno facta. ⁊ qn̄ anima exit a corpe imediate capit᷑ anima que habet membra ſp̄ualia fortiora q̄ꝫ corpalia. qꝛ mēbra ſp̄ualia aīme dāt vigorem mēbris corpis. quia ſi anima retraheret ſe ab vno membro non poſſet ſe mouere. oculi non poſſent videre niſi eſſent oculi aīme. et ſi tunc pſona eſt in peccato mortali capit᷑ a diablo. ⁊ horribiliter clamat. Autoritas. Qui declinauerit a via diſcipline in cetu gigantiū cōmorabitur. Prouer. xxj. Nota hic quare diaboli vocant᷑ gigantes. qꝛ diabolus eſt maior vl᷑ pōt fieri q̄ꝫ ciuitas. Per ꝯrium ſi homo fuerit penitens tunc venient angeli boni. ⁊ aliqn̄ chriſtus ⁊ angelus portat coram eo animā penitētl. ⁊ ibi eſt regnum. Autoritas. Ecce aduenit dominator domin⁹ ⁊ regnum in manu eius ⁊ poteſtas ⁊ imperiū. Ideo regnum celeſte habet venire ad nos pulſq̄ꝫ nos veniamus ad ipm̄. Ideo petimus adueniat regnum tuū. vt poſtea ad ipm̄ veniamus. Iſta petitio eſt ꝯ peccatuꝫ auaricie qꝛ auarus non curat petere regnū. ſed ſemp ad terram reſpicit. Si quis habet pulchrā vxorem dominiū. redditus ⁊ poſſeſſiones. habꝫ cor ad terram ⁊ non ad celū. Et de iſtis dicunt aliqui fatui. ſi deus nō habet curaꝫ ad me. nec ego de ipo Ideo qꝛ auarus non curat de regno celeſti ſed de rebus temporalibus. ideo deus oſtendit iſtam petitōnem. adueniat regnū tuū. ſ. in articulo mortis. Autoritas. Primū q̄rite regnum dei ⁊ iuſticiam eius ⁊ hec oīa adijcient᷑ vobis Lu. xij. Item nolite timere puſillus grex. quia complacuit patri veſtro vob dare regnū. ibidē

Nota pmum eſt aduerbiū.i.pmitus quia con
tinue in pncipio dici debemus petere regnū ce-
leſte dicendo. Pater noſter. Placeat vob ꝙ ta
li modo ego viuam vt poſſim facere volūtatez
veſtram ⁊ in fine venire ad regnum celeſte.ſ.in
in domica. quia tunc dimiſſis rebus tempozali
bus debemus querere regnū dei continue dicē
do. domine ſancte pater quia totā hebdomodā
expēdi in rebus tempalibus. ideo hodie venio
ad q̄rendum regnum dei. Sed magnum incon
ueniens eſt hodie in aliq̄bus q̄ dimittunt diem
iſtum ⁊ accipiūt vltra hoc ſabbatū. ⁊ h̄ eſt op⁹
iudaicum. qꝛ pmum opus qd̄ faciet antixp̄s eſt
ꝙ faciet colere ſabbatum ⁊ faciet laboꝛare i do-
minica die. Unde dicunt doctoꝛes ꝙ qui colūt
ſabbatum debent puniri ſicut infideles. Etiam
votum factū de feſtiuatōne ſabbati nō debet te
neri. ſicut q̄ facit votum ꝙ fieret infidel'. Si q̄s
iret ad regē ꝓ petendo regnum ſuū. mirū eſſz ſi
rex eum non decollaret. patit̄ tamen benignus
rex ieſus ⁊ vult ⁊ p̄cipit vt queramus pꝛimum
regnū eius. Ideo dicit Nolite timere puſillus
grex ⁊c̄.ſ. petere regnū ❡ Tertia petitio eſt. Fi
at voluntas tua ſicut in celo ⁊ in terra. ibi ē con
uerſatio ſpūalis. qꝛ petimus vt voluntas dei fi
at in nobis ſicut facta eſt in celo ⁊ in terra. vbi
non eſt creatura que nō facit voluntatē dei niſi
nos miſeri homines. qꝛ ſi deus alicui columbe
mandaret ſibi dari plumas incōtinenti colum-
ba ſibi obediret ⁊c̄. phdoloꝛ quia deus pꝛece-
pit nobis ſimplicitatem ⁊ nō accipimus nec ac-
ceptamus ſed ↄ̄rium facimus.ſ. ſupbiaz. Itez
aquila q̄ ieiunauit ꝑ quattuoꝛ vel q̄nq3 dies. ſi
deus p̄ciperet ſibi ꝙ dimitteret gallū immedia
te dimitteret. Sed deus p̄cepit vſurarijs et de-
p̄datoꝛibus vt reſtituant, ⁊ nolunt facere. Ido
fiat voluntas tua ſicut in celo ⁊ in terra. Itez ſi
eſſet equus infrenatus ⁊ deus p̄ciperet ei vt nō
faceret illud opus incōtinenti non iret ſed ceſſa
ret. ſed luxurioſi vadunt ad lupanar. ⁊ nolunt
abſtinere. Item ſi leo ꝑ vnam ſeptimanam ieiu
naret ⁊ caperet vnam capꝛā aut aliud aial. ⁊ p̄ci-
peret̄ ei a deo ne comederet. vere nō comederet
Et nos nolumus ieiunare ieiunia q̄tuoꝛ tēpoꝝ
ſed nos facimus ↄ̄rium in omibus que facē de
bemus. Itez ſi vrſo vel lupo eſſet facta iniuria
q̄tacūq3 magna ⁊ deus p̄ciperet ne faceret vin
dictam. nō ſumeret vindictā. ⁊ nos ſepe facim⁹
ↄ̄rium. Iō nos petimus in tertia petitōe. domi
ne omēs creature faciūt voluntatē tuam. ⁊ nos
ſilr faciamus. Et ſi deus p̄cipet monti ꝙ iret vl
tra mare. incōtinenti mons iret. ⁊ nō eſt creatu
ra inobediens niſi hō. Autoꝛitas. Dñe rex om
nipotēs in ditiōe tua cuncta ſunt poſita. ⁊ non
eſt q̄ poſſit reſiſtere voluntati tue. Heſter. xiij.
Item tu terribil' es et quis reſiſtet tibi. inquit
pſ̄. niſi. ſupple hō. Iō xp̄s. Non ois q̄ dicit mi
chi dñe dñe intrabit in regnū celoꝝū. ſed q̄ facit
voluntatē p̄ris mei q̄ in cel' eſt. ipe intrabit ⁊c̄
Mat. vij. Oēs xp̄iani dicunt dñe dñe coꝛd cre
dendo ⁊ oꝛe loquēdo. ſed nō faciunt ope obedi
diendo. Iō opoꝛtet dicere ter dñe. ⁊ ſic per obe
entiam habebim⁹ regnū celoꝝū. Iō caueat ſibi
vnuſq̄ſq3 ne vadat ad ſoꝛtilegos. Itez ne iuret
nomen dei inuanū. Item conet̄ vt colet feſta. ⁊
ſic de alijs. Pone practicā de decem pꝛeceptis
Iō xp̄s. Si vis ad vitā ingredi ſ̄ua mandata.
Mat. xix. ⁊ iſtud eſt quo ad laicos. Pꝛeſbyte-
ri hn̄t acrioꝛem vitā q̄ ſtat in tribus Pꝛio ꝙ ſur
gant nocte ad laudandū deū deuote ⁊ diſticte
dicendo hoꝛas ſuas recte ꝓnunciando. ⁊ habē
do coꝛ ad deum. Scd̄o digne celebꝛādo miſſam
Tertio ſancte ↄuerſando vt edificent ſubditos
Aug⁹. In oibus motibus v̄ris nihil fiat quod
cuiuſq3 offendat aſpectum ⁊c̄. nō ſint concubi-
narij nec inhoneſti veſtib⁹. ſed officiare debent
digne ⁊ reuerent̄. Religioſi aūt adhuc ſtrictio
res ſunt. qꝛ vltra p̄cepta ⁊ tria alia ſupꝛadicta
habent q̄tuoꝛ pncipaliter obſ̄uare. Pꝛio pau-
ꝑtatem apoſtolicā. Scd̄o caſtitatē. Tertio obe
dientiam. Nam ſanctus Bn̄dictus dicit ꝙ licz
p̄cipiat̄ impoſſibile religioſo ꝙ non dz ſe excu-
ſare. ſed obedire dz ⁊ temptare facere. In omi
bus tamē licitis ⁊ honeſtis. ſicuti ſi abbas dice
ret monacho. transfer monaſteriū iſtud. foꝛte ꝑ
obedientiam fieret qd̄ nō poſſet fieri ꝑ naturaz.
Quarto debēt religioſi ſ̄uare regulā ⁊ cerimo-
nias. Autoꝛitas. Hec eſt via ambulate in ea nec
declinetis ad dexterā neq3 ad ſiniſtrā. Eſa. xxx
Nō q̄n anima religioſi venit ad alium mūdum
dicēs. dñe dñe. tunc deus. q̄d petis. Autoꝛitas
Dñs interrogat iuſtū ⁊ impiū. pſ̄. x. dicit deus
ſ̄uaſti regulam? Rn̄det non dñe. q̄re? qꝛ alij nō
ſ̄uabant. ⁊ quō feciſti ꝓfeſſionem tuam ſ̄m ꝙ
alij faciebāt? non dñe. ſed eam ꝓmiſi vere ſ̄ua
re. quare ⁊c̄ ❡ Quarta petitio eſt Panē noſtrū
quotidianū. Ibi petit̄ ꝓuiſio tpalis. cōmunit̄
dicit̄ de hoie ꝓuiſo. bn̄ lucrat̄ panem ſuū. i. ꝓ-
uiſionem. Autoꝛitas. In ſudoꝛe vltus tui. Ge-
neſis. iij. Iō panem noſtrū quotidianū ⁊c̄. In
iſtis quatuoꝛ ſupꝛadictis petitōnib⁹ petim⁹ bo
na. Et iſta q̄rta petitio eſt ↄ̄ guloſitatem. qꝛ gu-
loſi non ↄtentant̄ de ꝓuiſione neceſſaria. ſz pe-
tunt abundantiam. Ideo xp̄s. Attēdite ne coꝛ
da veſtra grauent̄ crapula ⁊ ebꝛietate. Lu. xxi
Quinta petitio. Dimitte nobis debita noſtra
ſicut ⁊ nos dimittimus ⁊c̄. ⁊ hec eſt vt mala cui
temus. Doctrina theologie eſt ꝙ hō ꝓ quolibz
peccato moꝛtali dz deo ſeptem annos peniten-
tiam facere ſed tm̄ hō nequiuerit. Iō purgato-
rium eſt in quo complebunt̄ ſatiſfactiōes. Ido
dꝛ. Dimitte nob̄ debita n̄ra. ⁊ reddit ratōnem.
ſicut ⁊ nos dimit. debi. ⁊c̄. ſi q̄s tibi fecerit vl' di
xerit iniuriā eſt debitoꝛ tuus. ⁊ tu dimittis ei ꝓ

certo tunc deus dimittit tibi peccata tua. Ideo dimitte nobis debita ꝛc. Et ſi non vultis dimittere debitoribus veſtris. vere deus non dimittet vobis. ſed dicet. ſerue neqȝ omne debitū dimiſi tibi qm̄ rogaſti me. nonne ḡ oportuit et te miſereri ↄſerui tui ſicut ⁊ ego tui miſertus ſum. Mat. xviij. Et iſta q̄nta petitio eſt ↄ peccatuȝ ire. Autoritas. Si em̄ dimiſeritis hoibus pctā eorū. dimittet vobis pr̄ veſter celeſtis delicta veſtra. Si aūt non dimiſeritis hominibus neqȝ pat̄ veſter dimittet vobis peccata veſtra. Mat. vj. Imo omēs ſancti non impetrant indulgentiaȝ peccati venial̄ ſi hō ſtat in malicia. Aug⁹. in li. de vbis domi. Unuſquiſqȝ talē indulgentiam accepturus eſt a dn̄o deo q̄lem ipſe dederit p̄ximo. ¶ Sexta petitio eſt. Et ne nos inducas in temptatōem. Et hic petimus ne labamur i peccatis. Nota ꝙ deus nullū temptat ad peccādū. Autori. Nemo cum temptatur dicat qm̄ a deo temptatur. Deus em̄ intemptator malorū eſt. ipſe aūt neminē temptat. vnuſq̄ſqȝ vo temptatur a ſua ↄcupia abſtractus ⁊ illectus. Jaco. j. Sed inclinatio carnis. occaſio mūdi ⁊ diabolus tē-ptant. Iō petimus. Et ne nos. Iſta petitio eſt ↄ peccatū pigricie. q̄ᷓ ocioſi ſp̄ temptantur. Ideo dicit Hiero. Semp̄ aliq̄d boni facito vt te diabolus occupatū inueniat. Iō. b. Bern̄. ordinauit ꝙ monachi irent ad laborem. Autori. Uigilate ⁊ orate ne intretis in temptatōȝ. Mat. xxvj. ¶ Septima petitio. Sed libera nos a malo Amen. q̄ᷓ in h̄ mundo ſunt multa mala. ſ. infirmitates. peſtilentie. guerre. fames. diuiſiones. ꝛc. Iō pater libera nos a malo. Et iſta vltia petitio eſt nobis m̄ltum neceſſaria. q̄ᷓ nos ſum⁹ p̄pe infernum ⁊ longe a p̄adiſo. q̄ᷓ ſunt pl⁹ q̄ȝ mille diete vſqȝ ad p̄adiſum q̄ eſt celum empirreuȝ. Iō longe ſumus a celo. ſed ſum⁹ p̄pe infernum q̄ᷓ nos ſum⁹ in terra ⁊ infernus eſt in medio terre. ⁊ de illo veniūt mala. Autori. Repleta ē malis aīma mea. ⁊ vita mea inferno appropinq̄uit inq̄t pſ̄. lxxxvj. Iō petimus. Sed libera nos a malo. Et mō oēs debemus rogare dn̄m vt de⁹ det ſp̄ ⁊ teneat vnionem eccl̄e. q̄ᷓ qn̄ ↄciliū erat in Conſtantia erāt mille milia demonum ipugnantiū vnionē eccl̄e. Iō orandū eſt. ſed libera nos a malo. ⁊ vt deus det pacē in patria. q̄ᷓ ſūt m̄lta mala q̄ occurrūt ⁊ eueniunt vob̄ laborātibus diuitib⁹ mercatorib⁹ ⁊ militibus. ⁊ de iſtis mal̄ petimus liberatōȝ. iō faciamus penitētiaȝ. Auto. Qui diligitis dn̄m odite malū. cuſtodit dn̄s aīas ſanctorū ſuorū de manu peccatoruȝ liberabit eas. pſ̄. xcvj. Iō dicit thema. Si q̄d petieritis p̄rem in nomie meo dabit vob̄. Qđ vobis concedat ꝛc.

¶ Feria ſecunda in rogatōnibus.

Kirie eleyſon criſte eleyſon. kyrie eleyſon. Non poſſumus aſſig̃re librū nec capl̄m vbi hec v̄ba ſcripta ſint. tam̄ frequenter cantantur in eccl̄a. ⁊ ſpecialiter iſtis diebus rogationū. Et ſunt tante autoritatis ꝙ. b. Greg⁹. ordinauit cantari in miſſa. q̄ᷓ eſt v̄bum multū approbatū p̄pter illud quod figurat. Et iō ad intellectum v̄borū eſt ſciendū ꝙ meli⁹ conſiliū qđ hō poſſit hr̄e qn̄ offendit dn̄m ſuū eſt ꝙ ſe humiliet ⁊ petat veniā ab eo. Rō eſt. q̄ᷓ non poſſet ↄ fortiſſimū reſiſtere. nec p̄ ſuas cautelas euadere. Iō non eſt aliud remediū niſi ꝙ ſe ei⁹ miſcđie recōmittat. h̄ nobis oſtenditur in brutis. Legitur de p̄prietate leonis ꝙ q̄uis ſit multum fortis ⁊ aſtutus ⁊ malicioſus. qn̄ capitur ſtatī humiliat ſe q̄ſi miſcđiam petēdo. Si hec probatio non ſit ſufficiēs habetur figura. ij. Re. xxiiij. De dauid q̄ multū offenderat deū qui irat⁹ voluit eum g̃uiter punire. ⁊ miſit ad eū Gad p̄phetaȝ. Dauid tibi datur optio elige vnū tibi qđ volueris ex his trib⁹. aut ſeptē annis veniet fames in terra tua. aut tribus menſib⁹ fugies aduerſarios tuos ⁊ ipi te p̄ſequentur. aut trib⁹ dieb⁹ peſtilentia erit in domo tua. Rn̄dit dauid Coartor nimis vndiqȝ. ſ melius eſt mihi incidere i manus dn̄i m̄lte em̄ ſūt miſcđie ei⁹ q̄ȝ incidere i man⁹ hoim. Iſte vidit ꝙ n̄ poterat reſiſtere potētie dei. nec abſcōdere ſe eius ſapie. vn̄ dicit Quo ibo a ſpū tuo ꝛc. Iō ſe ſubmiſit ſue miſcđie. Sic ſi p̄ſona cadit in peccatū mortali aut cadit in magnaȝ offenſam dei p̄ fragilitatē. ⁊ ſic offendit p̄rem cui attribuitur potētia. vel p̄ ignorantiā ⁊ ſic offēdit filiū cui attribuitur ſapia. vel p̄ malā voluntateȝ ⁊ ſic offendit ſpūm ſanctū. cui attribuitur bonitas. Iſta tria. ſ. poſſe. ſcire ⁊ velle ſunt in q̄libet p̄ſona in diuinis. tn̄ patri attribuitur poſſe. filio ſcire ſpūiſancto velle ſm̄ aliq̄s p̄prietates. de q̄bus nunc loq̄ eſſet valde longū ⁊ extra p̄poſitum. ſ h̄ eſt dictum ꝙ q̄cunqȝ peccat ↄ iſtas tres p̄prietates eſt dignus illas peſtilentias hr̄e q̄ fuerūt p̄miſſe dauid. Uerbi gr̄a. ſi peccat p̄ non poſſe ſibi debetur fames ⁊ ſitis. Rō. q̄ᷓ aīa eſt talis cōditiōis ꝙ ſp̄ vellet orare ⁊ deo ſe humiliare. ſed corpus ſp̄ optat in delitijs eſſe. Item aīa vellet ieiunare ⁊ corpus in delitijs eſſe. aīma vellet in bonis opibus ſe exercere. ⁊ corpus vult ſp̄ quieſcere. vnde dicit corpus ꝙ h̄ non poſſet facere pone in practica. ⁊ ſic peccat p̄ non poſſe. Ideo tal̄ meretur habere famē in alio ſeculo. ſ illi pec-cant p̄ neſcire q̄ qn̄ nolunt aliq̄d boni facere dicunt ꝙ neſcirēt recip̄e modū addiſcēdi credo i deū. ↄ quos mittet deus p̄ſecutōȝ. Sed aliȷ ſūt q̄ peccant p̄ certā maliciā. ſicut ſunt ↄcubinarij falſi mercatores. Ex quo em̄ fit pctm̄ deū offendimus ⁊ fugere nō poſſum⁹. nec ſcim⁹ reſiſtere q̄n puniat nos ſic p̄ ſuā potentiā ⁊ ſuaȝ ſapiam. vn̄ bonū conſiliū eſt ꝙ faciamus ſicut dauid. ſ. ꝙ reddamus nos oino ſue miſcđie. ⁊ petamus

Iſte vide ... ſermonibus Jo. Nider / [illegible] ... in rogationibus

vt miſereať noſtri. qꝛ ſi vellemus contradicerē
eſſemus fatui. vbi nullum eſt remediū. qꝛ potē
tiſſimus eſt. Si ꝑ aſtutiam vellemus euadere
ſicut aliquādo aduocati q̄ ſubtiles ſunt ꝑ ſuam
aſtuciam euadūt ⁊ euitant iudiciū humanū nō
poſſemus. qꝛ ſapientiſſimus eſt. Et idō eccľa or-
dinauit ꝙ iſto tempꝫ quo faciliꝰ in peccatū la-
bimur ne illa tria ad nos veniāt. dicamus leta-
niam ⁊ rogatōes in q̄bus miſcđia dei inuocať.
q̄ſi diceremus illud. ij. Paraľ. xx. In nob q̄dez
non eſt tanta fortitudo vt poſſemus huic mľti/
tudini reſiſtē ſequiť. ſꝫ cū ignorā⁹ q̄d agē debea
mus h ſolū habē⁹ reſidui vt oculos noſtros ad
te dirigamus. Et ꝑmo inuocať pať. ſcđo filius.
tertio ſpūſſanctus. q̄rto ꝟgo Maria. ⁊ conſue
uit ibi cantari ꝑncipaliter in ꝑncipio ꝟbū aſſum
ptum. vicꝫ kyrie eleyſon. vbi imploramus dei
miſcđiam ꝯ tres modos peccandi. Primo con
tra noſtram impotentiā inuocamus patrem vt
miſereať ꝑ ſuum poſſe. Scđo ꝯ noſtraꝫ ignorā
tiam inuocamus filiū. vt miſereať noſtri ꝑ ſuū
ſcire. Tertio ꝯ noſtram maliciā inuocam⁹ ſpūm
ſanctum. vt miſereať noſtri ꝑ ſuum velle. Pro
pter ꝑmum dicimus kyrie eleyſon. ꝓpter ſecū-
dum dicim⁹ xp̄e eleyſon. ꝓpť tertiū dicim⁹ ky-
rie eleyſon. Circa ꝑmum dico ꝙ inuocamus mi
ſericordiam dei. ſ. patris ꝯ noſtrum impoſſe qđ
maxime manifeſtabiť in hoc quod dꝛ infra Pr
de celis deus miſerere nobis. vbi allegam⁹ tres
ratōes quare debet miſereri. Pria qꝛ pať. ſcđa
qꝛ de celis. tertia qꝛ deus. Primū cantam⁹ Ky
rie eleyſon. ſecundū xp̄e eleyſon. tertium kyrie
eleyſon. implorando auxilium dei q̄cquid ſit in
alijs diebus tn̄ ſpecialiť mō ⁊ hoc rationabiliť
vos em̄ videtis ꝙ q̄ vult elyſnam petere a diui-
te obſuat locum ⁊ tempus in quo tenet burſaꝫ
aptam ⁊ habet manus plenas pecunia. tunc in
ſtāter petat ⁊ nō expectat ꝙ reponat pecunias
in burſa. qꝛ tunc non recipet. Sic in vita p̄ſenti
eſt tempus petēdi dei miſicordiā. qꝛ modo bur
ſa eſt apta. Jō q̄cumodo petit accipit. vnde. Tu
exurgēs miſereberis ſyon qꝛ tps miſerendi ei⁹
⁊c̄. dauid in pš. cj. Sed poſt in alia vita nō erit
tpus miſcđie ſed iuſticie. tunc em̄ fiet iuſticia ſi
ne miſicordia. qđ tn̄ etiam debite intelligēduꝫ
eſt. qꝛ tunc manifeſtius apparebit iuſticia q̄ꝫ mi-
ſericordia. Exemplum habemus in diuite epu
lone. qui poſtq̄ꝫ burſa fuit clauſa petijt elemo-
ſynam dicēs. Pr̄ abraam miſere mei. Lu. xvj.
(Hic hiſtoriā ſi vis) ⁊ tn̄ nūq̄ꝫ potuit obtinere.
nec obtinebit. Jſta burſa maxie fuit apta i die
veneris ſancta cū laẗ⁹ xp̄i lancea fuit aptū ⁊ ex
inde fluxit ſāguis ⁊ aq̄ ⁊ oia ſacra q̄ ſunt miſeri
cordie ꝯtētiua trahūť de iſta burſa. ⁊ idō ad talē
burſam recurram⁹ tpe p̄ntis vite dū eſt aperta
⁊ nō expectem⁹ ꝙ ſit clauſa. qꝛ tūc nihil obtine
remus. vn̄ tūc pſona ꝑuilegiata vt clericus qui
hꝫ rn̄dere in curia eccľaſtica q̄ cōiť eſt miſicors
aut dꝫ eſſe. reputareť bn̄ fatuus ſi renūciaret ꝑ
uilegio ſuo ⁊ vellet ſententiari apđ iudicē ſecu-
larē q̄ ꝯdempnaret eū ad mortē Xp̄s rex regū
q̄ eſt pontifex noſter apud p̄rem. ſm aplm. du
plicē hꝫ curiā. ſ. p̄ſentē q̄ eſt miſcđie. ⁊ iudicij fi-
naľ in q̄ fiet mera iuſticia. ⁊ igiť q̄ nunc indiget
miſcđia fatuus eſt ſi renunciet ⁊ nō vellet eā re-
cipere in hac vita. Mođ em̄ dabiť ꝓ modica ⁊
tpali pn̄ia. aľs habebunt iuſticiā ſtrictā ⁊ mor-
tem eternā. vn̄. Qui abſcōdit ſcelera ſua nō di-
rigeť. qui aūt confiteť ⁊ reliquerit ea miſcđiam
dei conſequeť. Prouī. xxviij. Circa ſecundū di
co ꝙ inuocamus dei miſcđiam. ſ. filij dei ihū cri
ſti ꝯ n̄ram ignorantiā. vt ipſe miſereať noſtri ꝑ
ſuam ſapiam. h maxie infra exponiť qn̄ dꝛ Fi/
li redemptor mūdi deus miſere nob. ⁊ allega-
mus tres ratōes ꝓpter q̄s debꝫ nos exaudire ⁊
nob miſeri. Prima qꝛ frater nr̄. Scđa qꝛ redē-
ptor. Tertia qꝛ de⁹. idō dꝫ nos exaudire ⁊ nobis
miſeri. Jō in miſſa ter dicimus xp̄e eleyſon. ⁊
licet filius ſit eiuſdem ſbe cum p̄re ⁊ ſpūſancto.
tn̄ in eo incarnato ſunt due nature. ſ. diuia ⁊ hu
mana. Jō quodāmō ⁊ aliq̄liter diuiſim inuoca
tur. Primo em̄ dꝛ xp̄e audi nos. ⁊ poſt h diciť.
Pr de ceľ deus miſere nob. quo dicto ſubiun-
gitur. Fili redemptor mūdi. Non ſic de patre ⁊
ſpūſancto fili redemptor mūdi ⁊c̄. Quia non di
uerſificať in eis natura. Si igiť q̄s peccauit ꝯ fi
lium ꝑ ignorantiam petat miſcđiam. ſicut Da-
uid. Miſerere mei deus. Et licet miſcđia patri
⁊ ſpūſſancti magna ſit. imo ⁊ eadem eſt miſicor
dia patris ⁊ filij ⁊ ſpūſſancti. miſericordia tn̄ fi-
lij apparuit maxima. Ratio. vna corda pōt dici
magna qn̄ longe attingit. maxima ſi ſit ita forti
ꝙ rem magnam ⁊ pōderoſam poſſit trahere de
ꝓfundo. Vn̄ miſcđia nihil aliud eſt niſi miſero
rum corda. miſicordia ieſu xp̄i fuit taľ ꝙ tranſ-
miſſa captiuis in ꝓfundiſſimo carcere exeunti-
bus eos eduxit. Fecit em̄ xp̄us ſicut facē ſolent
domi tempales q̄ feſtum facientes compatiun-
tur captiuis. ⁊ eos educunt de carcere ſubmit/
tendo cordam ad ꝓfundum carceris cui miſeri
adherēt. ⁊ ſic trahendo cordā ad ſe captiuos e-
ducunt ⁊ liberanť. Sic̄ legiť de Hieremia quē
rex de carcere voluit trahere. ⁊ ne duricia eum
grauaret conſuluit vt pannos veteres ⁊ putri-
dos poneret ſub ſe ⁊ inter manus ⁊ cordam ⁊c̄.
Dicit textus Hiere. xxxviij. traxerunt ieremiā
funib⁹ ⁊ eduxerūt de lacu. Sic fili⁹ dei incarna
tus. ē funiculus triplex. q̄ (vt dꝛ) difficile rūpiť
Eccs. iiij. quia in xp̄o tres ſunt ſube. ſ. diuitas.
aīa ⁊ caro. Hūc de⁹ pr̄ ſubmiſit in hunc mōm
ad educendū nos de carcere peccati. in q̄ ꝓpter
peccatū ꝑmorū parentuꝫ fueram⁹ ꝑ q̄nq̄ milia

annos vel citra. vbi ꝯſidera humiliatā diuita-
tem q̄ dꝫ trahere ſupbos. Vñ augꝰ. Humiliat
deus tumeſcit vermiculus. mundiſſimā animam
xp̄i q̄ dꝫ trahere luxurioſos. ⁊ corpus pauper-
rimū qđ dꝫ trahere cupidos ⁊ auaros. ⁊ q̄ vo-
lunt carcerē peccati exire debent huic corde mi
ſericordie adherē cū deuotōne corde. ore ⁊ ope
reipm̄ inuocando dicēdo Fili redēptor mundi
deus miſere nobis. Hec eſt corda miſcđie de q̄
Oſee. xj. dr. In funicul' adam. i. ihu xp̄i trahaꝫ
eos in vincul' charitatis. Sed bñ aduertenduꝫ
eſt quō q̄dam indeuoti huic corde nō adherent
nec curant eā inuocare. qꝛ videt eis nimis du/
ra ⁊ ledit eos. qꝛ dura eſt ſupbis hūilitas. luxu
rioſis caſtitas. auaris libalitas ⁊c. Iō talibus
ꝯſulit ꝙ cum veſtibꝰ putridis ⁊ veteribꝰ. i. cuꝫ
vita ſua antiq̄ ⁊ peccatis putrida peccati reme-
moratis cū ꝯtritōne ⁊ diſplicentia pctā ſua po-
nant de q̄bus dolent. tūc tales cū deuotiōe hāc
inuocabūt miſđiam ⁊ facilit obtinebūt Gregꝰ.
ij. li. mora. Ille deo verā oratōꝫ exhibet qui ſe-
metipm̄ q̄ſi puluis ſic ſe hūiliat ꝙ nihil ſibi vir
tutis tribuit. Caſſiođ. ſup pſ. Ad dñm cuꝫ tri-
bularer dicit. Dñs neſcit differre qđ cū compū
cto corde ſenſerit ſupplicare. ⁊ tal' ſic in ſua ſup-
plicatōe exauditꝰ poterit dicere. Quia magna eſt
miſcđia tua dñe ſup me eruiſti aiam meā. Pſ.
lxxxvij. Circa tertiū dico ꝙ inuocamꝰ dei mi-
ſericordiā. ſ. ſpūſſancti ꝯ noſtram maliciā vt no
bis miſereat p ſuum velle. Hoc magis exponit
eccl'a dicens. Spūſſancte deus miſere nobis.
vbi ponit tres ratōes ꝑpter q̄s debꝫ nob miſe-
reri. Primo qꝛ dat ſe ſine violentia. qꝛ ſpiritus
Scđo qꝛ dat ſe ſine p̄cio. qꝛ ſancte Tertio quia
dat ſe ſimul ⁊ omia. qꝛ deus. Huius rei gr̄a ter
cantamus kyrie eleyſon. qꝛ cū magna fiducia p
pter illa tria petimus miſcđiaꝫ. Nō qꝛ q̄libꝫ fa
ciliter trahit ad illud ad quod naturaliter icli-
natur. Iō ſpūſſanctus miſeris peccatoribꝰ pro-
piciat cui bonitas attribuit. Eſt em̄ amor p̄ris
ad filiū cui ꝓpꝛium eſt miſereri. Auto. ad Eph.
ij. Deus q̄ diues eſt in miſicordia ꝑpt nimiam
charitatem ſuā q̄ dilexit nos cū eſſemꝰ mortui
peccatis viuificauit nos. Videmus ꝙ dñi tpa-
les ſuis ſubditis q̄ al's rebellauerūt ad ſuū ſui-
cium reuertentibus ſunt miſericordes ⁊ pij. vt
eos magis alliciant ⁊c. Sic legit feciſſe dauid.
q̄ cuidam proſtrato ⁊ cognoſcenti peccatū ſuuꝫ
⁊ miſericordiam poſtulanti benigne locutꝰ eſt.
Similiter ceteris reuertentibꝰ qui eum fuerāt
pſecuti. ij. Regum. xiij. de abſalone. Sic deus
peccatoribꝰ qui multipliciter eum offenderunt
reuertentibus ac miſericordiā poſtulantibꝰ vt
benignus interponit benignitatem ſpūſſancti.
cui cōuenit peccata remittere. Mat. ix. Mur-
murabāt phariſei dicentes quare cum publica
nis ⁊ peccatoribus manducat magiſter veſter?
Reſpondit dñs. Nō eſt opus valentibꝰ medi-
cus. ſed male habentibus. Euntes diſcite miſē
ricordiam volo ⁊ non ſacrificiū. Oſee. vj.

¶ Feria ſecunda in diebus Rogationum. Sermo ſecundus.

PEtite et dabitur vobis. querite ⁊ inuenietis. pulſate
⁊ aperietur vobis. Luc. xj. Iſti tres
dies hodie cras ⁊ poſt cras dicūt letanie grece
qđ idem eſt quod rogatōes vel preces latie. q̄a
hodie gentes in omni loco vadunt ꝓceſſionalit
ter cantando letātes ⁊ orando. Sed quare fit h̄
erit p̄mo p̄ſens. Sed p̄mo ſalutet virgo maria.
Dicit Chriſtus nobis. Petite ⁊ accipietis ⁊c.
Subtiliter punctando verba in themate oſten
duntur tres ratiōes quare iſtis tribus diebus
fiunt iſte ꝓceſſiones ⁊ cantamus letanias.

¶ Prima ratio eſt ad obtinendum pſperitatē
temporalem.

¶ Secunda ad poſſidendam ſanitatem corpo-
ralem.

¶ Tertia ad retinendam vnitatem amicalē.

Prima ratio tangitur in p̄ma clauſula thema-
tis cum dicit Petite. Secunda cum dicit. que
rite. Tertia cum dicitur pulſate ⁊ aperiet vob
Ecce hic ſummarie totam materiam p̄dicādaꝫ
¶ Dico p̄mo ad obtinendum pſperitateꝫ tem-
poralem. vt. ſ. habeamus abundantiam bono-
rum temporaliū. ſ. bladum in campis. vinum i
vineis. ⁊ fructus in arboribus. ⁊ velit nob etiā
conſeruare greges. Ideo faciamus modo iſtas
ꝓceſſiones. Et magis in iſto tempore paſchali
q̄ in alio duplici ratione. Prima eſt naturalis.
Secunda theologicalis. ¶ Quantum ad pri/
mam. quia iſto tempore ſol aſcendit p zodiacū.
⁊ ſic aſcendendo trahit ad ſe vapores terre. q̄a
terra nunc calefit ⁊ feruet ⁊ mittit ſurſum vapo
res. ⁊ vapores in media regione que eſt frigida
quia non eſt ibi reuerberatio radiorum ſolariū
vt in terra. ingroſſantur. condenſantur ⁊ cōge-
lantur in lapides. generantur tonitrua et fulgu
ra. ⁊ tunc lapides cadunt. ⁊ deſtruunt ⁊ deua-
ſtant bona terrenalia. blada. vineas fructꝰ ⁊c.
Ideo eſt ordinatum a ſanctis patribus ꝙ i iſto
tempore maxime chriſtiani faciant iſtas proceſ
ſiones. ⁊ orando currant ad dominū. qui ſuper
totam naturam habet dominiū vt velit naturā
refrenare. ⁊ bona terrena nobis concedere. Ec
ce ratio naturalis quare faciamus hec. Sed vt
ratōnem melius intelligatis declarabo eam vo
bis per quandam ſimilitudinem. Erat quidam
dñs diues ⁊ potēs q̄ habebat multos filios par
uos ⁊ magnos. ⁊ habebat vnā captiuaꝫ ſeu an-

cillã. cui cõmiſerat claues panis vini ⁊ fructuũ
⁊ oim. Intantũ ꝙ filij nõ poterant hr̃e panem
nec vinũ nec aliquod niſi ꝑ manũ eius. ſ. capti-
ue que aliqñ erat ita crudelis ꝙ nolebat dare fi
lijs domi panem nec vinũ. filij aũt neſciẽtes q̃d
aliud facerẽt recurrebãt ad pr̃em vt corrigeret
captiuam. Ita eſt de nob̃. Dñs domus huius
mũdi eſt deus q̃ eam fabricauit. Camere altius
ſunt. nos aũt ſumus in ſtabulo. De iſta dic̃ Ba
ruth. O iſrl̃ q̃ȝ magna eſt domus domi ⁊ ingẽs
locus poſſeſſionis eius. magnus eſt ⁊ nõ habet
finem. ſupple in duratõe. Baruth. iij. Filij eius
legittimi ſunt xp̃iani. iudei ⁊ alij infideles ſunt
ſpurij. Ideo nõ habent hereditatem ꝑadiſi Ui
dete qualem charitatem dedit nobis deus pat̃
vt filij dei nominemur ⁊ ſim⁹. j. Joh̃. iij. Capti-
ua ſiue ancilla cui deus cõmiſit claues panis et
vini ⁊ aliorũ eſt natura. ꝑ manus eius oportet
nos habere panem ⁊ omia bona terrena. quia
ita ordiauit pater noſter deus. que aliquotiẽs
eſt crudel̃ nimis filijs domi. Quia quãdo puta
mus colligere bladũ multum ⁊ bonum vinũ ⁊c̃
ipſa non vult. imo aufert ⁊ mittit lapides. locu
ſtas. ſiccitates ⁊c̃. ꝑpter hoc nos recurrim⁹ ad
dñm pr̃em noſtrũ. ſupplicantes ⁊ orãtes vt cor-
rigat ⁊ refrenet captiuã ⁊ mandet ſibi ꝙ det no
bis panem vinum ⁊ alia neceſſaria. Ecce ratioȝ
quare ſunt iſte letanie ⁊ ꝓceſſiones. Autoritas
Dñe deus omipotẽs in ditiõe tua cũcta ſũt po-
ſita. ⁊ non eſt q̃ poſſit reſiſtere volũtati tue. He-
ſter. xiij. Secunda ratio eſt theological̃. ⁊ ſm̃
ſanctam theologiã ab inicio poſtq̃ȝ deus in ce/
lo empirreo creauit ſanctos angelos. lucifer q̃
erat maior peccauit ꝯ dñm cũ mag̃ multitudie
angelorum. Credo ꝙ plures ſint q̃ȝ ſint folia ar
borum in mũdo. qui ex peccato facti ſũt demo-
nes. quos deus eiecit de ꝑadiſo. ⁊ aliq̃ ceciderũt
in infernũ ad cruciandũ aĩmas damnatas. ali-
qui aũt remanſerũt circa nos ad temptandum.
Sed tot manſerũt in media regione aeris et in
tanta ſpiſſitudine ſicut ſunt athomi in radio ſo
lis. ⁊ q̃d faciunt ibi: tenent ꝯſilium ꝯ nos. quã-
do blada ſunt colligenda ⁊ vina. impediũt na-
turam qui poſſunt ex poſſe naturali deo ꝑmit-
tente deſtruere totum orbem. ⁊ mittũt lapides.
⁊ deſtruunt omia bona. vt xp̃iani peccent con/
tra dñm ꝑ impatientiam ⁊ blaſphemias. ꝑpter
hoc modo oramus vt dñs cõpeſcat demonum
malicias. ⁊ iſta eſt ratio theologicalis. Sed vt
melius eam intelligatis declarabo vob̃ eaȝ ꝑ ta
lem ſimilitudinem. Quedã magna ciuitas ſem̃
erat in mag̃ egeſtate de cariſtia ⁊ fame. ad quã
veniebant naues onerate ꝑ mare ⁊ curr⁹ ꝑ ter-
ram. latrones aũt voluerũt cape omia illa q̃ ci-
uitati ducebant̃ ꝑ mare ⁊ ꝑ terrã. Sed q̃d fece
rũt illi de ciuitate hoc ſcientes habuerũt recur-
ſum ad regẽ eorũ potenteȝ vt iuuaret eos. Ita
de nobis q̃ ſumus in ciuitate huius mũdi q̃ ha
bet multas indigentias ⁊ neceſſitates. ad quaȝ
veniũt naues onerate. ſ. poſſeſſiones vinee bla
dum ⁊c̃. Sȝ latrones. ſ. demões volũt illa cape
⁊ deſtruere. ꝑpter h̃ nos recurrimus ad domi-
num regem nr̃m petẽtes ei⁹ auxiliũ. Ideo quã-
do apparẽt male nubes ⁊ tonitrua pulſant̃ cam
pane ⁊ cruces extrahunt̃ ⁊ gẽtes orãt dñm ge-
nib⁹ flexis. Cãpane ſunt tube q̃ ſonitu ſuo ter/
rent inimicos. Crux xp̃i vexillũ eſt ⁊ imago. et
tunc q̃libet debet orare genibus flexis. Sȝ que
orationes ſint dicede. quia multe ꝑſone tunc
faciũt multas ſtulticias. maxime mulieres quã
do venit illud malũ tꝑus. faciunt ſonum in cal-
dario vel in pelui ad terrendũ demones. ꝟ ipſi
nihil curant. ſicut nec equus tubicinarij terret̃
ad ſonum tube. qꝛ aſſuefactus eſt. Alij combu-
runt herbas fetentes. ſed ipi ſunt iam aſſueti de
inferni fetoribus. Alij ponunt alias truffas ⁊c̃.
ſtulticie ſunt. Sed oratões deuote quas face-
re debetis ſunt quatuor ſiue in quadruplici g̃-
du. ¶ Prima letania in qua inuocatur pater fi-
lius ⁊ ſpũſſanctus. virgo Maria ⁊ omnes ſan
cti. Hoc maxime ꝑtinet ad clericos. qꝛ non om-
nes laici ſciũt letaniam. ¶ Secunda oratio opti-
mum eſt canticum de Quicũq; vult ſalu⁹ eſſe.
faciendo crucẽ contra tempeſtatem in quolibȝ
verſu. Probatũ eſt ꝙ ſi deuote dicat̃ genibus
flexis ꝓ mala nube. vel ſpargit̃ vel vadit ad de
ſertum locum. ne noceat. ⁊ reuertitur bonuȝ tẽ-
pus. ¶ Tertius modus eſt dicere. Credo i deũ.
quia omnes tenemini ſcire. in quo ſunt duode-
cim articuli fidei. faciendo magnam crucem cõ
tra tempeſtatem in quolibet articulo. ¶ Quar-
tus gradus eſt. de quo nullus ſe poteſt excuſa-
re. quando iam incipit tempeſtas genibus fle/
xis cum ſigno crucis contra tempeſtatem ſic di
cendo. Jeſus. ieſus. ieſus. ⁊ ſic expelluntur de
mones ⁊ malum tempus. Autoritas Dauid in
pſ̃. xliij. Deus auribus noſtris audiuimus In
te inimicos noſtros ventilabimus cornu. ſ. cru
cis que habet quatuor cornua. Et in nomine. ſ.
ieſu ſpernemus. id eſt expellemus inſurgentes
in nos. ſupple demones Iſte ſunt oratões quas
debemus facere deo petentes auxilium eius.
Ideo dicit. petite. ſ. vbertatem. ⁊ dabitur vob̃
Amen amen dico vobis ſi quid petieritis pr̃eȝ
in nomine meo dabit vobis. Joh̃ xvj. ¶ Dico
ſecundo. ad poſſidendum ſanitatẽ corporalem
cõmuniter in iſto tempore veniũt infirmitates
⁊ mortalitates. ⁊ incipiunt duplici ratõne Pri
ma eſt naturalis. Secunda eſt theologicalis.
¶ Quantum ad ꝑ̃mam. quia ex aſcenſu ſolis
modo humores multiplicãtur. ⁊ arbores emit-
tunt flores ⁊ fructus. volucres volunt genera-
re. Ideo querunt vxores proprias. Sed ta-
men aliqui homines ſunt deteriores beſtijs.

ſcʒ qui vadunt ad alienos ⁊c̄. Ideo modo ſunt maiores tempeſtates q̄ꝫ in alio tempe anni. q̄a gentes neſciunt facere penitentiam nec abſtinē tiam. Ideo veniūt infirmitates glandule ⁊ alie corruptōnes ſanguinis. ꝓpter hoc nos mō his tribus diebus recurrimus ad illum magnū me dicum dn̄m noſtrum ieſum xp̄um. vt cuſtodiat nos ⁊ p̄ſuet in his infirmitatibus. Ipſe em̄ qn̄ debuit celum aſcēdere poſtq̄ꝫ. xxxiij. annis pro curauit ſalutem animarū tunc ordinauit vnum amphoriſmū ſiue receptam ꝓ ſanitate corporis dicens. Signa autē eos qui crediderint hec ſe- quentur. In nomine meo demonia eijcient ⁊c̄. Mar. vlti. Nota qui crediderint. nō dic̄ apo ſtoli vel ſancti fuerint. ſed loquit̄ generalius. q̄ crediderint ⁊c̄. Si ſanitas ſit vtilis aīme deus dabit. Ecce naturalis ratio quare facim⁹ iſtas ꝓceſſiones. Secunda ratio eſt theologicalis. Nos in quadrageſima recepimus a deo ml̄tas gratias. quia nobis penitentib⁹ dimiſit pecca/ ta. ⁊ ſeip̄m nobis cōmunicauit in paſcha. Nos ꝟo in iſto tempe ſumus ingrati redeūdo ad pec cata ⁊ ad malā vitā. ⁊ enormiter expellimus ip ſum. Iſta eſt ratio theologicalis quare mō ve/ niunt mortalitates. Sed vt melius intelligatis declaro ꝑ talem ſimilitudinem. Quidā magn⁹ rex iuit ad venandū ad quoddam nemus. q̄ in nocte inueniēs ſe ſolum declinauit ad quoddā caſtrum ſuū. pulſans ad ianuā vt reciperet̄ ibi ad manendū. Qui dixerūt ſibi. licet ſitis rex et ita credimus. tamē non intrabitis hic. quia nō eſt decenter paratū ꝓ vobis. Et rex. Non cure tis ego ero contentus aperiatis. vel mando vo bis ⁊ minabat̄ eis. ſed ip̄o p̄ſente ꝑmittebāt in trare animalia bruta. Breuit̄ noluerūt aperire Rex autem inde recedēs iuit ad aliud caſtrum pulſans. ⁊ petens ianuas caſtri ſibi apiri. Qui ꝑmiſerunt ip̄m intrare faciendo ſibi magnuʒ fe ſtum. dando ſibi bonam cenam. ⁊ parando bo- num lectum. ſed in media nocte inimicus regis venit ad caſtrū. Illi autem de caſtro enormiter eiecerūt regem de lecto. dicendo quia talis qui venerat habebat ibi dormire. ⁊ etiam eiecerunt ip̄m de caſtro ⁊ dure Rex ꝟo inde recedēs iuit ad aliam villam ſuam pulſans ⁊ petēs ingreſſū q̄ aperuerūt ſibi ianuam ⁊ introduxerūt eū cuʒ porcis. Modo quid merent̄ iſti qui talia ope- rati ſunt in dn̄m ſuum? Rex aūt iratus miſit gē tes armatoꝝ qui illa caſtra combuſſerūt. vtinā vos non ſitis in iſto caſu. Iſte rex eſt chriſtus. de quo Apocal̄. xix. Rex regum ⁊ dn̄s dn̄an/ tium. qui venit in nemore huius mūdi ad venā dum animas. qui dicit mūdo. Da mihi aīmas. cetera tolle tibi. Geneſiſ. xiiij. Et ſingularit̄ iſta venatio fit in quadrageſima. q₂ tunc gentes fa- ciunt penitentiā. dolent de peccatis ſuis. confi- tent̄. ⁊ canes. ſ. p̄dicatores tunc maxīe latrāt ꝑ dicando. In nocte aūt. ſ. in fine q̄drageſime cri ſtus venit ad caſtrum. Cogitetis ꝙ qlibet ani- ma ſit vnū caſtrum ſeu villa in quo vult xp̄s in trare in die paſce. ⁊ multi dicunt. licet ſitis rex non intrabitis. q₂ non ſum paratus. q₂ non feci pacem nec reſtitutōnem ⁊c̄. culpa eſt veſtra. pa retis vos. Sed bene ꝑmittūt intrare animalia bruta. pulloſ. capones ⁊c̄. Aliqui ex falſa humi litate dicunt. Domine non ſum dign⁹ vt intres ſub tectum meū ⁊c̄. Videt̄ nunq̄d vobis ſi eſt magnum peccatū hoc ꝙ non ꝑmittatis intrare xp̄m. Alij autē bene parati ſunt ⁊ recipiūt eum vt illi de ſecundo caſtro. dando ſibi bonā cenā ⁊ bonum lectuʒ. Sed modo expellunt ip̄m tur- piter redeundo ad peccata. ſuſcipientes diabo lum eius inimicū. Alij autē recipiūt eum vt il- li de tertia villa quādo mali ⁊ male confeſſi cō- municant ſolum ex verecūdia. vt reputent̄ bo- ni chriſtiani. ⁊ collocant xp̄m cum porcis. ſ. cū peccatis in eorū conſcientia que non eſt ſine im mundicia porcorū. O dicit deus. ego ſcio quid faciam contra iſtos ꝓditores. mittit gentes ar- matorū. ſ. angelos. conſtellatōnes de ſanguine ⁊ ignem. Sanguis ſunt glandule. ignis ſunt fe- bres. Hoc ſingulariter fuit oſtenſum in tempo- re beati Gregorij in roma. xp̄iani communica- bant in tempore paſchali. ⁊ redibant ad pecca- ta ⁊ ad malam vitam. Finaliter deus miſit gē- tes armatorū. quia in aere videbant̄ angeli cū armis ſagittis ⁊c̄. ⁊ gentes ſubito moriebātur. oſcitando. Ideo eſt inuentum quādo quis oſci tat. tunc homo ſignat ſe ſigno ſancte cruc. Itē quādo ſternutabant ſubito expirabant. Iō in/ uentum eſt dicere valete vel benedicite. ꝓpter hoc papa Gregorius ordinauit letanias. ⁊ cuʒ hoc iſtas proceſſiones. ⁊ ceſſauit illa plaga. Ec ce ſecunda ratio quare fiunt ꝓceſſiones modo Ideo dicit ſecunda clauſula thematis. Querī- te. ſ. ſanitatem corporalem eundo in proceſſiōe ⁊ inuenietis. Querite dominū duʒ inueniri po teſt. inuocate euʒ dum ꝓpe eſt. derelinquat im- pius viam ſuam. ⁊ vir iniquus cogitatōnes ſu as. ⁊ reuertat̄ ad dominū ⁊ miſerebitur eius. ⁊ ad deum noſtruʒ. quoniā multus eſt ad igno ſcendum. Eſaie. lv. Modus querendi domi- num oſtenditur ibi. derelinquat impius. ſ. aua rus. vel quolibet alio peccato peccator. vt tibi placuerit. Et vir iniquus. ſ. vindicatiuus cogi tatōnes ſuas ⁊c̄. ¶ Dico tertio. ſ. ad retinēduʒ vnitatem amicabilem. ſ. pacem ⁊ concordiam. quia modo eſt illud tempus de quo dicitur. ij. Regum. xj. Eo tēpore quo ſolent reges ad bel la procedere. Ratio eſt naturalis iſta. quia ex ſolis accenſu ſanguis inflammatur et bulit. et colera accenditur. ⁊ homines efficiuntur ma- gis elati q̄ꝫ in alio tempore. Ideo modo exci- tantur guerre et bella. Qua ꝓpter iſto tempore

magis ꝙ̄ in alio tp̄e orandum eſt ꝓ pace ⁊ vni=
tate. Ideo dicit tertia ps thematis. pulſate. ſcʒ
ad portam pacis. ⁊ aperiet̄ vobis. Omis enim
q̄ petit accipit. ⁊ qui querit inuenit. ⁊ pulſanti
aperiet̄. Mat. xvij. Nota pulſate. Iam videtl
qñ pauperes vadunt hoſtiatim. pulſant peten
do elemoſynā. ⁊ ſic obtinent el'ynas. Ita dicit
ꝙ faciamus nos ꝙ vadamus hoſtiatim ꝑ illaʒ
ciuitatem pa̱diſi. de qua dicit dauid. Glorioſa
dicta ſunt de te ciuitas dei. vbi ſunt infinita pa
lacia. Et p̄mo vadamus ad palaciuʒ trinitatis
pulſando ⁊ petendo el'ynam. dicendo pat̄ de ce
lis miſerere nobis. Fili redemptor mūdi deus
miſerere nobis. Spūſſanctus deus miſere no
bis. Deinde vadamus ad palacium v̾ginis di
cendo. Sancta maria. Sācta dei genitrix. Sā=
cta v̾go v̾ginum. ora ꝓ nobis. Deinde vada=
mus ad palaciū angelorū dicendo Sancte mi=
chael. Sancte gabriel. Sancte raphael orate ꝓ
nobis. Deinde in alio vico ad palaciū patriar=
charum, quorū maior eſt Iohēs Deinde ad pa
lacium innocentū. Deinde ad palaciū aplorūʒ
martyrū. confeſſorū ⁊ v̾ginum ⁊c̄. Nō ſunt iſti
crudeles q̄n faciant nobis elemoſynā aliquam
Ecce tertia ratio quare facimus ꝓceſſiones ro
gando ꝓ pace. Ideo dauid. Rogate q̄ ad pacē
ſunt hierl'm. ſ. xp̄ianitatis. ps̄. cxxj.

¶ De eadem feria. Sermo tertius.

OMnis qui petit accipit. Lu. xj. textualiter. ⁊ in euan
gelio hodierno officiat̄. In ſermone
heſterno declaraui ratōes quare facimus leta=
nias. Modo volo vobis declarare bonos mo
dos quos debemus tenere in rogatōib⁹ ad ob=
tinendum illa que a deo petimus Si placʒ deo
materia erit vtilis ⁊ cōſolatoria. Sed primo ſa
lutetur v̾go maria. Verbum ꝓpoſitum oſten=
dit inextimabilem liberalitatē ⁊ pietatem ⁊ ma
gnificentiā diuinalem dicēs. Omis q̄ petit acci
pit. vt paupes a diuitibus. Videmus tamē in
h̾ mundo ꝙ multi ex neceſſitatibus ſuis petunt
vt paupes a diuitibus. ⁊ nihil obtinent. Quot
ſunt q̄ vadunt ad regem petētes officia ⁊ nō ob
tinent. Quot clerici vadūt ad papā ad petēduʒ
bñficia ⁊ nihil obtinent. imo vani veniunt ⁊ va
ni redeunt ad ꝓpria. Et xp̄s dicit. Omis q̄ pe=
tit accipit. ⁊ qui querit inuenit ⁊c̄. Hic g̊ oſten=
ditur ſua liberalitas inextimabil'. ⁊ eius magni
ficentia ſup omēs alios domios. Sed eſt argu=
mentum in oppoſitū ex q̄dam autoritate bti Ia
cobi dicentis aliq̄bus q̄ petebāt gr̄as a xp̄o. pe
titis ⁊ nō accipitis eo ꝙ male petatis. Iaco. iiij
Videt̄ ꝙ iſte due autoritates ꝯdicant. Omnis
q̄ petit vniuerſal' eſt. ⁊ alia. petitis ⁊ nō accipit'
eſt indefinita negatiua. ⁊ nunq̄d in v̾bis ſacre
ſcripture poteſt eſſe contradictio? Dico ꝙ non
eſt ibi contradictio. quia ſecunda autoritas di/
cit petitis ⁊ non accipitis. ⁊ aſſignat ratōem. eo
ꝙ male petatis. Et noſtrum thema intelligitur̄
de illis q̄ petunt bene ⁊ bono modo Omis qui
petit, accipit. ſ. bona negocia. patʒ thema Amo
re veſtri ego q̄ſiui quot ſunt modi bene petēdi.
⁊ inueni ꝙ ſunt octo modi ⁊ non plures.

¶ Primus deſiderare ardenter.

¶ Scd̄us plorare lachrymabiliter.

¶ Tertius explicare patenter.

¶ Quartus ſupplicare humiliter.

¶ Quintus allegare prudenter.

¶ Sextus appellare confidenter.

¶ Septimus mendicare fiducialiter.

¶ Octauus moleſtare ꝑſeueranter.

¶ Qui in ſuis petitionibus ſuat' iſtos modos
octo ſine dubitatiōe obtinebit. quia omnis qui
petit accipit ¶ Dico ꝙ eſt p̄m⁹ modus peten=
do gratias a domio ieſu xp̄o. ſ. deſiderando ar
denter. quando cor deſiderat illam gratiam ar
denter ⁊ inflammat̄. licet os nihil dicat p̄ vere
cundia. quia non reputat ſe dignum illud pete=
re ore. ſed corde deſiderat. illud deſiderium eſt
clamoroſa petitio in auribus dei. Non ſic de a=
lijs dominis q̄bus oportet ore vel ſigno vl' ſcri=
ptura ſuum cordis deſiderium oſtendere Sed
deus videt clarius corda hominuʒ ꝙ̄ tu vides
faciem meam. homo em̄ videt ea que parēt. do
minus autem intuet̄ cor. j. Regum. xvj. Iſtud
deſiderium mouet ⁊ inclinat deum ad danduʒ
gratiam. Nota ſimilitudinem affectuoſus af=
fectus filij ad patrem ſedentem in menſa eſt cla
moroſa petitio in auribus patris. prouocās pa
trem ad dandum filio carnes vel piſces ⁊c̄. Ita
deus pater cum regina virgine Maria ſedet i
menſa glorie. nos v̾o in oratōne ſtamus coram
eo. quaſi dicendo. domine nō audeo petere ſed
vos ſcitis deſideriū meum. quaſi dicendo cum
Dauid. Domine ante te omne deſideriū meū.
¶ Nota ad hoc hiſtoriam de filijs iſrael eunti/
bus de deſerto. quos egyptij inſequebantur et
non poterant fugere. quia ab vna p̄te erat mōs
altiſſimus. ⁊ ad aliā partē mare rubrum. ⁊ ince
perunt murmurare contra Moyſen dicendo.
Nunq̄d nō erāt ſepulchra in egypto. ideo tuli=
ſti nos vt moreremur in ſolitudīe Moyſes v̾o
videns neceſſitatem ſtetit coram domino. Nō
legitur ꝙ dixerat aliq̄d. ſed deſiderabat in cor=
de auxilium diuinū. Cui dixit deus. Quid cla=
mas ad me. Exodi. xiiij. Dicunt gloſe ꝙ deſide
rium Moyſi erat clamor in auribus dei. ⁊ ob=
tinuit ꝙ mare diuideretur. Ecce quomodo eſt
iſte bonus modus ¶ Dico ſecūdo ꝙ ſecundus
modus eſt plorare lachrymabiliter. quādo em̄
perſona eſt in aliqua tribulatione. anguſtia.
vel temptatione tunc cor reſtringitur. et cere=
brum velut ſpongia diſtillat lachrymas. que

deum pungunt. Unde Bern̄. Oratio deuz vn
git. ſed lachꝛyma deū pūgit. Res aſpera dura ꝛ
rigida ſi vngat᷑ mollis effici᷑ ꝛ ſuauis. Sic pro
pter peccata noſtra deus eſt nob̄ rigidus aſper
ꝛ durus. Sed oꝛ̄o deuota ip̄m vngit ꝛ efficitur
ſuauis mollis ꝛ benignus. Nō exemplum de
euāgelio vbi xp̄s loquens de ſe in pſona cuiuſ=
dam regis dixit. ꝙ q̄dam rex petijt compotum
a ſuo theſaurario. ꝛ facta adequatōe inuenit ꝙ
thezaurarius tenebat᷑ reddere decē milia talen
ta. Qui dixit. Dn̄e non habeo nunc vnum de=
nariū. Et rex. tu expendiſti pecuniam meā cuz
vxoꝛe ꝛ filijs tuis. ideo p̄cepit vt ip̄e caperetur
cum vxoꝛe ꝛ filijs ꝛ ꝙ venderent᷑. Ecce hic du=
ricia regis ꝛ aſperitas. Sed dicit textus ꝙ ille
theſaurari⁹ ꝓcidens ad pedes regis oꝛauit hu
militer, dicens. Dn̄e patientiam habe in me. et
om̄ia reddam tibi. ꝛ miſtus eſt ei. Mat. xviij.
Et dimiſit ſibi totū debitū Ecce oꝛatio quomō
deum vngit. H̄ eſt plus. Sicut em̄ oꝛatio deum
vngit ad remittendū peccata. ſic lachꝛyma pū/
git eum ad dandū gr̄as Jdo eſt bonus modus
ꝓ pſonis ꝛ deuotis ꝛ pſonis tribulatis. ꝛ vidu
is. pupillis ꝛ oꝛphanis. qui nō habent aliud re
mediū niſi recurrere ad dn̄m. ꝛ flere coꝛaz eo. ꝛ
iſte lachꝛyme pungunt deū ad dandū eis cōſo=
lationes. gratias. ad faciendum iuſticiā de per
ſecutoꝛibus. Autoꝛitas. Non deſpiciet de⁹ vi=
duam ſi effundat loq̄lam gemitus. nōne lachꝛy
me vidue deſcendunt ad maxillam. ꝛ exclama=
tio eius ſup̄ deducentem eas. A maxilla enim
aſcendūt vſq; ad celū. ꝛ dn̄s exauditoꝛ nō dele
ctabit᷑ in illis. q̄ adoꝛat deum in oblectatōe ſuſ=
cipiet᷑. ꝛ dep̄catio illius vſq; ad nubes appꝛiq̄
bit. Oꝛatio humiliantis ſe nubes penetrabit.
donec ꝓpinquet nō ꝯſolabit᷑. ꝛ nō diſcedet do
nec altiſſimus reſpiciet. Et dn̄s non elongabit.
ſed iudicabit iuſtos. ꝛ facit iudiciū. Ecci. xxxv
Omnis qui petit. ſ. plangēdo lachꝛymabilit᷑ ac
cipit. ¶ Dico tertio ꝙ tertius modus eſt expli
care patent᷑. ſ. oꝛe dicendo deo ſuas neceſſitates
miſerias. tribulatōes ꝛ temptatōnes. Jſto mō
dicendo. dn̄e ego ſum in tali temptatōne. angu
ſtia. miſeria. ſeu tribulatōe vel infirmitate veli=
tis me iuuare. Nō intelligatis ꝙ talia ſint deo
explicanda vt ip̄e neſciat. qꝛ melius ſcit q̄3 vos
vr̄as tribulatōes. ſed dicit᷑ ad humiliandū coꝛ
qꝛ qn̄ tl̄es tribulatōes dicunt᷑ oꝛe coꝛ humiliat᷑
ꝛ deuotio augmentat᷑. Jſtū modū oſtendit da=
uid. Reuela dn̄o viam tuam. ſ. aſperā ꝛ duram
ꝛ ſpera in eo ꝛ ip̄e faciet. pſ̄. xxxvj. Legit᷑ in vi
taſpatrū ꝙ q̄daz ſanctus heremita mirabiliter
habebat gr̄am oꝛandi. ꝛ aliqui queſierūt ab eo
vt doceret eos oꝛare. Qui reſpondit eis. Jlli q̄
docuerunt me docebunt vos modum oꝛandi ſi
vult. Qui dixerūt ei. Et quis docuit vos? Re
ſpondit. pauperes. qui oſtendentes plagas ſu=
as dicendo. videte ꝛc̄. mouent pias pſonas ad
dandum. Jta ego oſtendo plagas peccatoꝛum
meorū. vilitates. miſerias meas ꝛ neceſſitates.
dicēdo. domie totus ſuz coꝛruptus de luxuria.
coꝛ meū. os meū ꝛc̄. Jdo domie iuuetis me dā=
do ꝟtutem caſtitatis. ꝛ ſic de alijs peccatis. Et
iſto modo. Omnis qui petit accipit. ¶ Dico q̄r
to ſcilicet ſupplicando humiliter. Qui eniz vult
obtinere gratiam a rege ſeu papa. quomō mo/
dum tenet. Nunq̄d ſupplicat humiliter genib⁹
flexis. capite diſcoop̄toꝛ: imo. Jtem quādo faci
tis oꝛatōes. tunc ſupplicatis regi xp̄o. vel pape
ieſu. quando dicitis Aue maria. ſupplicatis re=
gine celi. Jdeo humiliter genibus flexis debēt
fieri oꝛatōnes que non ſunt niſi ſupplicationes.
Sed in hoc multi deficiūt. quia quādo ſurgūt
ꝛ induunt ſe dicunt oꝛatiōes. Jdem de mulieri
bus quādo pingunt ſe dicunt Aue maria. Di=
catur quō debent oꝛare cogitādo ꝙ vidēt xp̄m
iratum ex peccatis. tunc incipiatis oꝛatōz deuo
te. talis ſupplicatio eſt humilis. ꝛ tūc papa ih̄us
ſignat ſupplicatōnem dicendo fiat. Nota hiſto=
riam de rege achab iniquo ꝛ malo ꝛ idolatra ꝛ
demonum inuocatoꝛe. ꝛ innocentum occiſoꝛe.
ꝛ ſine iuſticia. ad quem venit helyas ꝓpheta
ex parte dei dicens. Tu feciſti hoc ꝛ hoc. ideo
hec dicit dn̄s deus. Si moꝛtuus ſis in ciuitate.
canes comedunt carnes tuas. Si in cāpo. aues
celi. nec remanebit de achab vſq; ad mingentē
ad parietem. Achab ꝟo timens humiliauit ſe
ſciſſis veſtibus regalibus. ꝛ indutus eſt cilicio.
ꝛ in terra comedebat panem ꝛ aquam. ꝛ depo=
ſitis oꝛnamentis lecti regalibus fecit oꝛnamen=
ta de ſaccis ꝛ ibat humiliter. ſtatim deus dixit
ꝓphete. Nonne vidiſti achab humiliatuz co
ram me? Reſpondit. imo domine. Uade ergo
ad eum ꝛ dic ei ꝙ quia humiliatus eſt mei cau=
ſa. non inducam malum in diebus eius. iij. Re
gum. xxj. ꝛ de peni. di. iij. achab rex impijſſim⁹
Ex iſta humilitate deus pepercit ſibi cum eſſet
malus ꝛ ꝓteruus. Jdeo in veſtris oꝛatiōibus
humilietis vos. Cogitate cum quo loquimini.
De tali oꝛatōne dicit ſcriptura. Oꝛatio humili
antis ſe penetrabit nubes. ꝛ non diſcedet. dōec
altiſſimus aſpiciat. Ecci. xxxv. ¶ Dico quito.
Allegando pꝛudenter. ſ. leges. canones. pꝛiui=
legia. conſuetudines vt faciunt iuriſte coꝛā p̄n=
cipe vel iudice. multi taliter allegant in oꝛatiōe
ꝙ condemnantur ex eoꝛū allegatōe. vt legitur
de quodam Luce. xviij. qui aſcendit ad tēpluz
vt oꝛaret. petens a deo gratiam. ꝛ incepit alle/
gare dicens. Non ſum ſicut ceteri hominū ꝛc̄.
Jſte allegatōnes fuerunt ſue condemnatōnes
Ratio. quia appꝛopꝛiauit ſibi bona opera ꝛ ma
le. quia creatura in bonis operibus non eſt niſi
inſtrumentum. ꝛ deus eſt operarius. ꝛ ſic non
eſt regratiandum calamo de bona littera. ſed

notario. Ita nec nobis de bonis opibus. ſ; deo
Idõ prudenter allegandũ eſt dupl'r. ſ. ꝑ credẽtiã
ꝑ obedientiã. Per credentiã obſecrãdo allegã=
do. ꝙ homo credit de deo tali vel ſimili modo.
dñe q̃ eſtis ꝓuiſoꝛ omniũ ꝓuideatis mihi ꝑ ve
ſtram infinitam bonitatẽ. ⁊ ſic de aliȷs. que cre=
dimus de deo ꝑ ſanctam vitã quam tenuiſti de
tis mihi gratiam vt teneam bonã vitã. Secun=
do ꝑ obedientiã ⁊ gr̃arum actõꝫ allegãdo ex ꝑ=
te vei ⁊ non tui dicendo. dñe ex quo mihi tot g̃=
tias feciſtis. qꝛ ſum redemptus ⁊ baptizat⁹ pla
cet vobis etiaꝫ hanc gratiã mihi facere. qꝛ ego
ſum inclinatus ad ſupbiam. detis mihi coꝛ hu=
mile. ⁊ ſic de aliȷs. De iſtis duob⁹ modis allegã
di Autoꝛitas. In omni oꝛatõe ⁊ obſecratõe cũ
gratiarũ actõe petitões veſtre innoteſcant apd
deum. Et pax dei q̃ exuperat omneꝫ ſenſum cu
ſtodiat coꝛda veſtra ⁊ intelligentias vr̃as i xp̃o
ieſu. De cetero fratres quecũꝗ ſunt vera. q̃cũ=
ꝗ pudica. q̃cunꝗ iuſta. q̃cunꝗ ſancta. quecun
ꝗ amabilia. q̃cũꝗ bone fame ⁊c̃. Ad Philip.
iiȷ. Iſto mõ omnis q̃ petit ⁊c̃. ¶ Dico ſexto. ſ.
appellare ꝯfident̃. ⁊ nunq̃d poteſt hõ appellare
a rege ſeu papa vel impatoꝛe? Dico ꝙ ſic. Non
ab eodem ad aliũ. ſed de vna curia ad aliaꝫ. vt
fit ſepe. qꝛ de curia official' appellat̃ ad curiã epi
⁊ ab illa curia ad curiam archiepi. Idem de cu
ria regis dei. Deus habet duas curias in q̃bus
dant̃ ſententie. Prima eſt iuſticie. Scd̃a eſt mi
ſericoꝛdie. De q̃bus inq̃t dauid in pſ̃. Miſeri
coꝛdiam ⁊ iudicium cantabo tibi dñe. Et q̃ꝫdiu
ſumus in hac vita. curia miſ̃icoꝛdie eſt maioꝛ.
Autoꝛitas. Miſericoꝛdia ſuperexaltat iudicio.
Iaco. iȷ. Idem dauid. Miſeratiões ei⁹ ſuper
omnia opa ei⁹. pſ̃. cxliiiȷ. Poſt moꝛtẽ aũt curia
iuſticie eſt maioꝛ. Quãdiu g̃ viuim⁹ ſi dat̃ ſen=
tentia ꝯ nos in curia iuſticie poſſumus ꝯfiden=
ter appellare ad curiã miſ̃icoꝛdie debito mõ. qꝛ
maioꝛ eſt nunc ⁊ obtinebimus reuocatõꝫ ſentẽ
tie. Nota ad hoc duo exempla de biblia de ve
teri teſtamento. Primũ de dauid q̃ licet ſit ſan=
ctus. tamen grauit̃ peccauit. Cum eñ ſemel re
ſpiceret de pallacio ſuo. ⁊ vidit vxoꝛẽ vrie pul=
chꝛam valde. debuit auertere ſtati oculos ſuoſ
ſed non fecit. ſed ſtabat figendo oculos. ſtatim
aliq̃s ſcutifer dixit ſibi. Dñe talis mulier eſt. ⁊
vir eius nõ eſt in patria ⁊c̃. peccauit cum ea. g̃=
uidauit eam ⁊ ad opiendũ peccatũ interfecit vi
rum eius vriam. qꝛ vnũ peccatũ trahit ad ſe a=
liud. Greg⁹. Peccatum qð ꝑ penitentiã nõ ab=
luit̃. mox ſuo pondere ad aliud trahit. Statim
in curia dei fuit data ſententia ꝯ Dauid. ⁊ Na
than ꝓpheta nũciauit ſibi ſententiaꝫ di. Viuit
dñs qꝛ filius moꝛtis es tu. iȷ. Re. xiȷ. Nota ibi
textũ qꝛ ſatis pulcher ẽ Dauid aũt fuit ille q̃ in
telligebat factũ. ⁊ appellauit ſtatim ad curiã mi
ſericoꝛdie. Foꝛma appellatiõis fuit hec. qꝛ ſtati

dixit. Peccaui. Miſerere mei deus ſ̃m magnã
miſ̃icoꝛdiam tuam. Statim ꝓpheta rediȷt ex ꝑ
te dei dicens. Nõ moꝛieris. Patet g̃ ꝙ ſenten=
tia data in curia iuſticie poteſt reuocari i curia
miſericoꝛdie. ¶ Secũdũ exemplũ eſt de ezechia
rege ꝯ queꝫ fuit data ſententia in curia iuſticie
vt moꝛeret̃. Et Eſaias ꝓpheta legit ſibi ſenten
tiam ex pte dei dicens. Hec dicit dñs de⁹. Diſ=
pone domui tue. qꝛ moꝛieris tu ⁊ nõ viues. iiiȷ.
Re. xx. et Eſa. xxxviiȷ. Qui ꝯuertit faciẽ ſuam
ad parietẽ. ⁊ appellauit ad curiam miſericoꝛdie
oꝛãdo dicens. Obſecro dñe memento mei quõ
ambulauerim coꝛam te in coꝛde pfecto. ⁊ quod
bonum eſt in oculis tuis fecerim ⁊c̃. Statim di
xit deus eſaie recedenti. reuertere ⁊ dic ezechie
Hec dicit dñs audiui oꝛatõꝫ tuam ⁊c̃. Et reuo
cauit ſententiam. ⁊ addidit ſibi. xv. annos vite
Patet g̃ ꝙ ſententia reuocat̃ in curia miſ̃icoꝛ=
die que dat̃ in curia iuſticie. ſi ab ea appellat̃ cõ
fidenter. Autoꝛitaſ. Si dixero impio moꝛte mo
rieris ⁊ egerit penitentiam a peccato ſuo. fece/
ritꝗ iudicium ⁊ iuſticiã ⁊ pignus reſtituerit il=
le impius. rapinamꝗ reddiderit in mandatis
vite ambulauerit. nec fecerit quicꝗ̃ iniuſtum.
vita viuet ⁊ non moꝛiet̃. omnia peccata ei⁹ que
peccauit non imputabunt̃ ei. iudicum ⁊ iuſticiã
fecerit vita viuet. Et in eodem caplõ. Cum eñ
receſſerit iuſtus a iuſticia ſua feceritꝗ iniquita
tes moꝛiet̃ in eis. Et cum receſſerit impius ab
iniquitate ſua feceritꝗ iudiciũ ⁊ iuſticiaꝫ viuet
in eis. Autoꝛitas aurea Ezech. xxxiȷ. ¶ Nota
ꝙ tria dicit in p̃dicta autoꝛitate. Primo ſi ege/
rit penitentiam. ecce contritio. Secundo iudi/
cium. ecce confeſſio. in qua confeſſoꝛ eſt iudex.
Ideo ſedere debetis. Tertio iuſticiaꝫ. ſ. ſatiſfa=
ctionem vel punitõnem de peccatis ieiunando
diſciplinando vel aliter. Iſto modo omis qui
petit accipit. ¶ Dico ſeptimo ſcꝫ mendicare fi=
ducialiter. ſ. petere hoſtiatim. Iſtum modũ ſer
uamus iſtis tribus diebus in eccl'a. In ꝓceſſio
nibus enim vadimus ꝑ vicos ⁊ plateas ciuita=
tis paradiſi mendicando hoſtiatim ſanctos de
pꝛecando. Primo vadimus ad pallacium ſan=
cte trinitatis ⁊c̃. Iſtum modum tenere debent
pſone litterate. dicere letaniam quolibet ſero.
quia oꝛatio eſt multum bona in qua inuocãtur
omnes ſancti. Ideo amici Iob quando fuit tri
bulatus dederunt ſibi de cõſilio vt teneret iſtũ
modum dicentes. Voca igitur ſi eſt qui tibi re=
ſpondeat. ⁊ ad aliquem ſanctoꝛum conuertere.
Iob. v. Omnis qui petit. ſupple iſto modo acci
pit. Dico octauo ⁊ vltimo ſcilicꝫ moleſtare ꝑ=
ſeueranter. ſ. ꝑſeuerando in oꝛatõne. Qualiter
huius impoꝛtunitas vel moleſtia eſt fienda de=
claratur Luce. xȷ. Quis veſtrum habebit ami=
cum. ⁊ ibit ad illum media nocte. vſꝗ q̃tq̃t ha=
bet neceſſarios. qui enim cõtinuat oꝛatõꝫ omni

die ad bonum finem veniet. Nõ hic miraculū
de illo milite capitaneo latronū in cuius domo
ſtetit diabolus q̄tuordecim annis in forma hu
mana. ⁊ erat coquinarius. vbi venit ille ſãctus
religioſus. ⁊ fugauit diabolū. Vnd̄ ſi miles nõ
dixiſſet quotidie ſalutatõꝫ angelicā. diabolus
eum iugulaſſet.

In vigilia Aſcenſionis domi.

Sbleuatis ieſuſ

oculis in celū dixit. Joh. xvij. Iſtd
thema ⁊ tpus p̄ſens. ſ. Rogationuꝫ
dat mihi motiuum de modis orationū qualiter
debemus orare dn̄m. Materia erit valde ſub-
tilis. ſed pͥmo ſaluteť ꝟgo Maria. Verbū pro
poſitum ꝓ themate ⁊ fundamēto noſtri ſermo-
nis declarat modū orandi quem xp̄s tenuit qn̄
debuit recedere ab hoc mūdo. ⁊ orauit ꝓ nob.
Dicit Johes ꝙ ſubleuatis ieſus oculis in celū
dixit. ſupple oratõnem ſuā. Pro huius ꝟbi de-
claratõe ⁊ materie p̄dicande introductõe ſcien
dum ꝙ xp̄s ſup omnes homies habebat iſtam
excellentiā ꝙ inť aiam ⁊ carnē. ſiue inť ſpirituꝫ
⁊ corpus. ratõneꝫ ⁊ ſenſualitatē nullam habuit
ꝯdictõem ſiue repugnantiam. imo illud qđ ani
ma volebat etiam ⁊ corpus. Idem de ratõne ⁊
ſenſualitate. In nobis aūt eſt oppoſitum. qꝛ cõ
tinuum bellū habemus inter animam ⁊ carneꝫ
ſpūm ⁊ corpus. ratiõem ⁊ ſenſualitatem. Mul
ti reges ⁊ magni dn̄i poſtq̄ꝫ diu habuerūt guer
ram faciūt pacem. ſed inter animā ⁊ carnem nõ
poteſt fieri pax. imo ſi anima vult vnum. caro
vult aliud. Idem de ratõne ⁊ ſenſualitate. Au
toritas. Caro concupiſcit aduerſus ſpūm. ſpiri
tus aūt adūſus carnem. Hec em̄ ſibijnuiceꝫ ad
uerſanť. vt non quecūq̄ꝫ vultis illa faciatl. Ad
Gal. v. In xp̄o aūt non ſic. imo erat tāta ꝯcor-
dia ⁊ conformitas inter carnem ⁊ aiam ꝙ quic-
q̄d volebat aima etiam ⁊ caro. ratio ⁊ ſenſuali-
tas. De h̄ dicit dauid in ꝑſona xp̄i. Cor meum
ecce ſpūs. ⁊ caro mea ecce ſenſualitas. exultaue
runt in deum viuū. ſ. concordiť. paſſer inuenit
ſibi domū ⁊ turtur nidū vbi reponat pullos ſu
os. paſſer volans diciť eſſe ſpūs. turtur caſta ē
caro. Turtur em̄ ex quo ꝑdit maſculū nulli alte
ri aſſociať. nec ponit ſe in arbore viridi. ſed ari-
da. nec bibit aquam clarā ſed turbidā. ⁊ dat ge
mitum ꝓ cantu. ſignat carnem xp̄i. Dicit g̊ paſ
ſer. i. ſpūs xp̄i. inuenit ſibi domuꝫ celi. ⁊ turtur
nidum. ſ. in celo. vbi reponat pullos ſuos. ſ. de
ſideria. Ideo quando xp̄s eleuabit mentem in
altum etiam corpus eleuabat ⁊ oculos in altū.
Hoc dicit thema. Sublenatis ieſus oculis ⁊c̄.
Legimꝰ in ſacris euāgelijs ꝙ xp̄s tenuit q̄tuor
modos in ſuis oratõibꝰ ⁊ non leguntur plures
Primus modus oculos ꝟſus celū eleuando.
Scd̄s manus extendendo. Tertiꝰ genua fle

ctendo. Quartus ſup terram ꝓcidendo. Et q̄
libet modus habet ſuam ꝓprietatē, quare fit. ſi-
ue ꝓpͥam ratõꝫ. Primus ꝑ confidentiam diuia
lem. Scd̄s ꝑ noſtram indigentiam humanalē
Tertius ꝑ reuerentiam pͥncipalem. Quartus
ꝑ deſinentiam corꝑalem. Primus modꝰ quē
xp̄s tenuit eſt iſte de quo loquiť thema. Sub-
leuatis ieſus oculꝭ in celum ⁊c̄. Iſte modus ha-
bet ratõnem. ſ. confidentiam diuinalem. Quia
omnis creatura in ſuis neceſſitatibus et aduer-
ſitatibus etiam ſi ſit deſtituta omni auxilio ⁊ de
relicta ab omibus. ꝯfidentia cordis in deū dat
ſibi motiuū eleuādi oculos in celum. Nõ exem
pluꝫ de Suſanna in tribulatiõe poſita que flēs
ſuſpexit in celum. erat em̄ cor eius fiduciam ha
bens in dn̄o. Dan̄. xiij. Etiam iumēta ſine rõe
in ſuis neceſſitatibus tenent iſtū moduꝫ. Legi-
mus Joelis. j. de quadam magna ſiccitate que
fuit in terra iuda intantū ꝙ beſtie non inuenie-
bant herbā ad comedendū nec aliq̄d. ⁊ ibāt cõ-
gregatim q̄ſi facerent ꝓceſſionem vlulando. ⁊
eleuabant capit a ꝟſus celum. gentes etiam fa-
ciebant ꝓceſſiones petentes miſicordiam dei.
De hoc autoritas. Ad te domie clamabo. quia
ignis comedit ſpecioſa deſti. ⁊ flamma ſuccen-
dit omnia ligna regionis. Sed ⁊ beſtie agri q̄ſi
area ſitiens imbrem ſuſpexerūt ad te. Joelis. j.
Cum diciť. ad te domie clamabo loquiť de gen
tibus qui petebant auxilium. ⁊ cum diciť. ſꝫ et
beſtie. loquiť de iumentis. Si g̊ animalia tenēt
iſtum modum. multomagis nos. Ideo mõ can
tamus letanias. quia iſto tempe conſueuerunt
venire ſiccitates ⁊ malum tempus. Moraliť
auiſenť hic multi vt corrigať vnū peccatuꝫ qđ
claudit ianuam miſericordie dei ne eā obtinea-
mus. ſ. peccatū de blaſphemijs diuinalibꝰ. de-
clareť hoc peccatū ꝑ ſimilitudinē ac ſi ꝯ ſuum
dn̄m naturalem hõ iret cum baliſtis tentis ⁊ cū
enſibus euaginatis. nunq̄d hoc eſſet magnum
peccatum ⁊ ꝓditio. Tale peccatū ⁊ ꝓditõnem
faciunt xp̄iani ꝯ deum quādo iurāt ⁊ blaſphe-
mant. lingua em̄ homis ad inſtar enſis ē facta.
⁊ qn̄ iurant tunc ſcindunt xp̄m. ⁊ non credunt
ſe aliq̄d facere. imo qn̄ confitenť ⁊ interrogant
a confeſſore ſi iurant. pater cõſuetudo eſt. Iteꝫ
cum baliſtis ip̄m ꝑſequunť. qꝛ os homis ad in
ſtar baliſte eſt duorū lignoruꝫ q̄ ſunt duo labia
ſagitta eſt lingua. ictus vł vulneratio ē blaſphe
mia. Iſtud peccatum eſt tam magnū ꝙ claudit
ianuam miſicordie domi. qꝛ licet clamemꝰ mi-
ſericordiam domi. non obtinebimus eam. imo
oppoſitum. Ratio quādo em̄ caſtruꝫ impugnā
tur cum baliſtis. illi de caſtro defendunt ſe lapi
dibus. Ita facit deus. Ideo corrigať hoc pec-
catum ⁊ erit bonum illi domui vbi corrigetur,
ꝓ cuius correctõe eſſet neceſſariū ne ludus tax
illorum ſuſtinereť. qꝛ ibi eſt fons blaſphemiaꝝ

⁊ poſt poterimus dicere cum dauid. Ad te dn̄e
leuaui oculos meos q̄ habitas in celis. Ecce ſi-
cut oculi ſuorum in maībus dominoꝝ ſuoꝝ ⁊c̄
vſq;. donec miſereat̄ noſtri. ¶ Scd̄us modus
xp̄i fuit manus extendendo. Iſtū modū tenuit
in die aſcenſionis cū iam aſcenderet ⁊ ꝟgo Ma
ria ⁊ apoſtoli ⁊ diſcipuli flentes ex vna parte p̄
gaudio de ſuo honore. ⁊ ex alia triſtes d̄ ſuo re-
ceſſu. xp̄us eleuatis manibus bn̄dixit eis. Lu.
vlti. Ratio huius modi orandi eſt ꝓ noſtra in-
digentia humana naturali. Nam in hoc mūdo
habemus indigentiam de bonis ſp̄ualibus. de
ꝟtutibus ⁊ meritis. ⁊ de bonis terrenalib᷒ to/
tum habet venire de celo. Autoritas. Om̄e da
tum optimū ⁊ omne donum ꝑfectum de ſurſuȝ
eſt deſcendens a p̄re luminū. Iaco. j. Id̄o oran
do extendimus duas manus. ſ. dexterā pro bo
nis ſp̄ualibus. ⁊ ſiniſtraȝ ꝓ bonis temporalib᷒
habendis. Iſtum modū docent nos pauperes
mendicantes quādo petunt elemoſynas a diui
tibus. Diues eſt xp̄s q̄ p̄coniſauit dicēs. Peti
te ⁊ dabit̄ vobis. querite ⁊ inuenietis. pulſate
⁊ aperiet̄ vobis Omis em̄ qui petit accipit. et
qui querit inuenit. ⁊ pulſanti aperiet̄. Quis au
tem ex vobis patrem petit panē. nunquid lapi-
dem dabit illi. Mat. vij. et Lu. xj. Nos ꝟo ſu-
mus paup̄es mendicātes. Ideo mō cū letanijs
⁊ oratōnibus vadimus ad eum extēdentes ma
nus noſtras petētes elemoſynā de bonis ſp̄ua-
libus ⁊ temp̄alibus. Ideo Hiere. Leuem᷒ cor
da noſtra cum manibus ad dn̄m in celos. vt hr̄
Trenoꝝ. iij. Moraliter eſt aduertendū vt ma
nus veſtre ſint mūde. q꞉ al's non obtineremus
elemoſynam ſed irā dei. Nam ſi paup̄ extende-
ret manus ſuas ſtercore plenas corā diuite. nō
obtineret elemoſynā ſed plagas. Ita de nobis
apud dn̄m. Ideo vultis ꝙ deus de gratijs ſuiſ
bn̄ficijs ⁊ miſericordijs impleat manus veſtraſ
lauetis ne ſint maculoſe a luto auaricie. vſure.
rapine. furtorū. lauant̄ em̄ manus reſtituendo
Item auiſetis vos vt manus veſtre ſint pure ⁊
munde a ſtercore fetido luxurie. vir ⁊ vxor nō
faciant luxuriam ſ̄uantes modū. ⁊ eadem que
ſ̄uanda ſunt. Sed aliter quomōcū; velis dele
ctatiōem habere p̄ illas ptes. luxuria eſt ⁊ dam
natio. ꝓpter hoc dicit ſacra ſcriptura. Uolo vi
ros orare in omni loco leuantes puras manus
ſine ira ⁊ diſceptatōe. Eſa. j. Cuȝ extenderitis
manus veſtras auertam oculos meos a vobis
Subdit. manus em̄ veſtre ſanguine plene ſunt
p̄ma ad Thimo. ij. ¶ Tertius modus quē xp̄s
orando tenuit fuit genua flectendo. ⁊ hoc ī no-
cte paſſionis poſitis genib᷒ orabat dicēs. Pa-
ter ſi vis transfer calicem a me. Lu. xxij. Iſtum
modū xp̄us nobis oſtendit. Ratio huius mo/
di orandi eſt reuerentia p̄ncipal̄. ſ. diuine domi
natōnis. Nam ſup omēs domios mūdi de᷒ ha

bet iſtam excellentiā q꞉ eſt dn̄s tam corporis q̄;
anime. Alij domi habent dominiū ſup̄ corpus
ſolum ⁊ non ſup̄ animā. ꝓpter hoc dicebat xp̄s
Nolite timere illos qui occidunt corpus. aīam
aūt non poſſunt occidere. ſed potius timete euȝ
qui poteſt ⁊ aīam ⁊ corpus p̄dere in gehennam
Mat. x. Ideo domis temp̄alibus ſolū vnum
genu. ſ. ſiniſtrū eſt flectendū. q꞉ ſolū habent do
miniū ſupra p̄tem minus p̄ncipalem. ſ. corp᷒ ſo
lum. p̄latis aūt eccl'aſticiſ vt pape vel epiſcopis
genu dextro exhibenda eſt reuerentia. quia ha
bent dominiū ſupra animaȝ q̄ eſt p̄s p̄ncipalis.
deo autem qui eſt dn̄s vtriuſq; vtrūq; genu fle
ctēdum eſt. quia tam corp̄i q̄; anime dabit gl'aȝ
in p̄adiſo vel penam in inferno. Dicat̄ cōtra il-
los qui ī oratōe vel corp̄is xp̄i eleuatōe ſolū fle
ctunt vnum genu. Autoritas. Uiuo ego dic̄ do
minus quoniā mihi flectet̄ omne genu ⁊ omnis
lingua confitebit̄ deo. Ad Roma. xiiij. Nota
omnis lingua q̄libet noſtrū habet duas liguas
ſcȝ corporis ⁊ aīme. Corp̄is eſt iſta q̄ loquimur
anime aūt eſt memoria vel intellectus. ⁊ cū tali
loquunt̄ angeli in celis ⁊ aīme beate. Id̄o apo-
ſtolus de ſe dicebat. Si linguis hominum lo/
quar ⁊ angelorū. j. ad Chori. xiij. Dicat̄ contra
multos clericos ⁊ religioſos ⁊ laicos qui in ora
tione ſolum loquunt̄ lingua corp̄is dicēdo ver
ba. ſed cum lingua aīme. ſ. memoria vel intelle-
ctu loquunt̄ cum coquina vel taberna vl' mere
trice ⁊c̄. vel cum negocijs mūdi. tali oratiōe nō
ꝯtentat̄ deus. imo dicebat xp̄s. Populus hic
labijs me honorat. ſ. lingua corp̄ali. cor aūt eoꝝ
longe eſt a me. ſine cauſa colūt me. i. ſine vtilita
te. Mat. xv. Iſta eſt cauſa quare mō oratōnes
noſtre non ſunt efficaces apud deū. imo quādo
oramus claudit ſibi aures. Ideo attendatis ꝙ
in oratōnibus vr̄is tam lingua corp̄is q̄; mētis
loquamī eleuando intellectū. cogitando cui lo-
quimini qn̄ diciti Pater noſter. vl' Aue maria.
⁊ talis oratio eſt efficax. Ideo ap̄l'us. Si orem
lingua. ſupple tm̄. mens mea ſine fructu eſt. q̄d
ergo orabo ſp̄ū orabo ⁊ mente. pſallā ſp̄ū pſal-
lam ⁊ mente. j. ad Chori. xiiij. Quart᷒ modus
quem xp̄s tenuit ſup̄ terram ꝓſternēdo ſe hūi-
liter. ⁊ iſtum modū tenuit xp̄s in nocte paſſiōis
quādo debuit capi a iudeis. ꝓcidit ſup̄ terram
⁊ orabat. Mar. xiiij. Iſte modus orādi habet
ratōnem que eſt deſinētia corp̄alis. ſ. neceſſitas
moriendi q꞉ iaȝ mortuos nos reputam᷒. ſicut d̄
illo qui ducit̄ ad ſuſpendiū ſententiat᷒ irreuo-
cabiliter dicit̄ factum eſt. iam eſt mortuus. ex q̊
fit executio. ita eſt de nobis quādo facimus pec
cata morimur morte ſp̄uali. clarū eſt ⁊ ꝓceſſus
factus eſt ⁊ ſententia eſt iam data in curia iuſti
cie dei. Sententia eſt. Aīma que peccauerit ip-
ſa moriet̄. Ezech. xviij. Item ap̄ls. Stipendia
peccati mors. Ad Rom. vj. Et iā fit executio

eundo ad mortem. Equus qui ducit nos eſt ſol
dicat̃ de eius curſu. Jdeo q̈libet prudens de-
bet ſe reputare iam mortuum. Jdeo quando ꝓ
ſternimus nos in oratõe h̃ figuramus. Jõ ad ſi
gnificandum hoc xp̃s in nocte paſſiõis ꝓcidit
ſup terram ⁊ orabat. Jdeo dicit apl̃s. Si in vo
bis xp̃s eſt. corpus q̈dem mortuũ eſt ꝓpter pec
catum. ſpũs viuit ꝓpter iuſtificatõem. Ad Ro
ma. viij. Moraliter ita debemus facere ſic̃ ſen
tentiatus ad ſuſpendiũ. vel infirmus derelict⁹
a medicis qui petit confeſſionẽ facit teſtamẽtũ
parcit inimicis. facit reſtitutõz. petit veniã. or/
dinat vitam ſuã. Jta debet facere q̈libet noſtꝝ
nullus noſtrũ eſt certus ꝙ in ſero ſit viuus. Jõ
ꝯfiteami. remittet͛ iniurias. reſtituat͛ debita re-
ſpiciatis burſaz. ſi eſt ibi aliq̈d de iniuſt͛ bonis
q2 iam ſit executio de vob. cõtinue vadimus ad
mortem. ꝓpter hoc dicebat apl̃us. Exiſtimate
vos mortuos q̈dem eſſe peccato. viuentes aũt
deo in xp̃o ieſu. Non ḡ regnet peccatum in vr̃o
mortali corpe vt obediatis concupiſcentijs ei⁹.
Ad Roma. vj.

¶ Jn die Aſcenſionis domi. Sermo.

Videntibus illis

eleuatus eſt. Verbũ iſtud habet̃ tex
tualiter in Acti bus apl̃orum. c. j. et
officiat̃ in epl̃a hodierna. Scd̃m qd̃ ſcit͛ hodie
eſt ſolennitas mirabilis aſcenſiõis domi noſtri
ieſu xp̃i. quãdo completo ope noſtre redẽptõis
de hoc mũdo aſcendit in celum patent̃ corã vir
gine Maria ⁊ apoſtol' ⁊ diſcipulis. Et de hac
bñdicta aſcenſione erit ſermo noſter. Sed prio
ſalutet̃ virgo Maria. ¶ Pro declaratõne fun-
damentali huius v̈bi ⁊ introductõe materie ſci
endum ꝙ dñs noſter ieſus xp̃us in vita quam
tenuit in hoc mũdo ſuauit talem ordinez ⁊ mo
dum viuendi in ſuis opibus ꝙ aliqua opa vo-
luit facere ſecrete ⁊ occulte. alia publice ⁊ mani
feſte. ⁊ hoc duplici ratõne. Prima ꝓ noſtra in-
ſtructõne vt faciamus opa bona ſecrete. vt fu-
giamus vanam gl̃am. vt ſicut homo abſcondit
theſaurum. ita ⁊ bona opa ſunt abſcondenda.
Autoritas. Attendite ne iuſticiam veſtram. id
eſt bona opa faciatis coram hominibus vt videa
mini ab eis. alioq̈n mercedem nõ habebit͛ apd̃
patrem veſtrum q̈ in celis eſt. Mat. vj. Secũ
da ratio eſt de illis que faciebat publice ⁊ mani
feſte. vt deus pater laudaret̃ ⁊ ſanctificaret̃ in-
ſtruamur nos vt bona que facimus publice vt
ꝑdicare. celebrare. ⁊ alia que non poſſunt fieri
abſconſe ſint ad laudem ⁊ honorem ⁊ gl̃am dei
Jdeo dicit ip̃emet. Sic luceat lux veſtra coraz
hominibus vt videant opera veſtra bona ⁊ cla-
rificent patrem veſtrum qui in celis eſt. Mat.
v. Ecce quare xp̃s in vita ſua fecit aliqua ope-
ra ſecrete ⁊ occulte. ⁊ aliqua publice ⁊ manife-
ſte. Verbi gratia. Primũ opus quod xp̃us fe-
cit in hoc mundo ꝓ noſtra redemptõe fuit eius
benedicta incarnatio in vtero v̈giali. vt forma
tur granum infra auellanam. que fuit ſecreta.
quia nulla ꝑſona humana niſi v̈go Maria ſci
uit. iuxta ꝓphetiam dauid. Deſcẽdit ſicut plu-
uia in vellus ⁊ ſicut ſtillicidia ſtillantia ſup ter-
ram. inquit pſalmiſta. Deus iudiciũ tuum regi
da. pſ̃. lxxj. ¶ Secũdum opus fuit eius natiui
tas. ⁊ iſtud fuit publicum ⁊ manifeſtũ. q2 in vi-
co publico xp̃s voluit naſci vt omnes viderẽt
euz. angeli in aere cantauerũt. ⁊ animalia ip̃m
in preſepio adorauerunt͛. ſtella reges perduxit
ſtatim. Nam eius corpus reſplenduit vt ſol.
⁊ nox videbatur dies. iuxta prophetiam͛. Po
pulus qui ambulabat in tenebris vidit lucẽ ma
gnam habitantibus in regione vmbre mortis
lux orta eſt eis. Eſa. ix. ¶ Tertiuz opus fuit op⁹
ſue conuerſatõnis ⁊ vite. Aliqua opera ſue vi-
te fuerũt occulta ⁊ aliqua manifeſta. vixit enim
citra. xxxiij annos in domo cum Joſeph ⁊ vir-
gine Maria matre ſua ꝙ nõ faciebat miracula.
nec cognoſcebat̃ eius diuinitas. licet omnes gẽ
tes reputarent eũ virum caſtum ſanctum ⁊ bo
num non tamẽ omnes reputabãt ip̃m dominũ
quia diuinitas erat abſconſa. iuxta ꝓphetiam
Eſa. Vere tu es deus abſconditus deus iſrael
ſaluator. Eſa. xlv. Sed in baptiſmo voluit pu-
blicari ⁊ manifeſtari intantũ ꝙ celũ fuit viſũ ap
tum. ⁊ ſpũs in ſpecie columbe ſup euz deſcẽdit
⁊ vox patris intonuit dicens. Hic eſt fili⁹ meus
in quo mihi complacui. Tunc Johãnes icepit
dicere. Ecce agnus dei. ecce qui tollit pctã mun
di. Joh. j. Deinde ſtatim intrauit deſertuz ⁊ fe
cit ibi quadrageſimã nihil comedẽs nec bibẽs
in illis quadraginta diebus Et iſtud opus fuit
opus ſecretum dando nobis exemplum facien
di ſecrete penitentiã. ſ. ieiunia. oratõnes. elemo
ſynas ⁊ ſimilia. Deinde deſertũ exiuit. ⁊ icepit
publice ꝑdicare toti populo. Jdeo dixit coram
Anna. Ego palam locutus ſum mundo. ⁊ i ab-
ſcondito locutus ſum nihil. Joh. xviij. ¶ Aliud
opus fuit occultuz. ſ. eius tranſfiguratio. i quo
oſtendit ſuam diuinitatez. hoc voluit eſſe ſecre
tum. q2 nullus diſcipuloꝝ fuit ibi nec apoſtolo
rum niſi Petrus Jacobus ⁊ Johãnes. quib⁹
ꝑcepit. Nemini dixeritis viſionem hanc. donec
filius homis a mortuis reſurgat. Mat. xvij.
¶ Aliud opus voluit eſſe publicum. ſ. opatõnez
miraculorũ. curando infirmos. ſuſcitando mor
tuos. Jdeo dicebat ip̃e. Opa que ego facio ip-
ſa teſtimoniũ ꝑhibent de me. Johis. v. ¶ Aliud
opus occultuz fuit ſacramentũ altaris. de quo
ip̃e dixit. Caro mea vere eſt cibus. ⁊ ſanguis
meus vere eſt potus. Joh. vj. Sed opus publi
cum fuit eius doloroſa paſſio. iuxta ꝓphetiam
in ꝑſona xp̃i dicent͛. O vos omnes qui trãſitis

ꝑ viam attendite ⁊ videte. ſi eſt dolor ſimilis ſi=
cut dolor meus. Treno. j. // Aliud opus fuit ei⁹
glorioſa reſurrectio. qr nec ꝟgo Maria nec alij
viderunt ipm̄ reſurgentem. Sed ſtatim ſequit̃
opus publicū ⁊ manifeſtum. ſ. ſue gl'oſe Aſcen=
ſiōis. qr virgo maria ⁊. lxxij. diſcipuli. apoſtoli
⁊ mulieres ſancte. inter omnes erāt. cxx. quaſi
⁊ omnes viderūt ipſum aſcēdere. Jdō dixit ip
ſe. Uado ad eum qui miſit me. ⁊ nemo interro/
gat me quo vadis. Joh. xvj. Sup quo dic̃ glo
ſa Bede acſi apte dicat. Reuertar. ſ. aſcenden=
do ad eum qui me incarnari conſtituit ⁊ tāta tā
ꝗ̄ manifeſta erit eiuſdem aſcenſionis claritas.
vt nemini veſtrū opus ſit interrogare q̄ vadis.
videntibus cūctis ad celum ꝑgam. Et hoc dic̃
thema. Uidentibus illis. ſ. ꝟgine. apoſtol' et di
ſcipulis ad oculum publice ⁊ manifeſte eleuat⁹
eſt. Ecce qualiter p̄mum opus noſtre redēptio
nis fuit ſecretum ⁊ occultum. ⁊ finis publicum
⁊ manifeſtum. Opa ꝟo media aliqua fuerunt
occulta. ⁊ aliqua manifeſta. De iſta gl'oſa aſcē=
ſione volo vobis de p̄ſenti p̄dicare tria puncta
in quibus ſtat tota materia huius feſti.

¶ Primum eſt ratio theologicalis. quare iſta
aſcenſio fuit expediens.

¶ Secundum de practica hiſtorie quomō ipſa
fuit conueniens.

¶ Tertium eſt vtilitas finalis de iſta aſcenſiōe
ꝯueniens.

¶ Prima ratio theologicalis quare xp̄i aſcen=
ſio fuit expediens fundat̃ in quadam regl'a phi
loſophie dicēte. Quelibet res ardenter dilecta
trahit ad ſe cor ⁊ cogitatōes amantis. Sicut ca
lore ſolis trahunt̃ ſurſum vapores terre. ⁊ lux i
lampade trahit ad ſe totum oleū paulatim Jta
ꝑſona ardenter amata trahit ad ſe amantez ad
cogitandum de ea in corde. os ad loquendum.
oculos ad videndum. quia talis ē natura amo=
ris. licet hoc ſit verum. tamen dabo voƀ aucto
ritatem xp̄i dicentis. Ubi eſt theſaurus tu⁹ ibi
eſt ⁊ cor tuum. Luce. xij. Quia igitur apoſtoli
⁊ alij diſcipuli ardentiſſime amabant corꝑalem
p̄ſentiam xp̄i. nec mirum. quia nimium amoro
ſus erat ex ꝟbi dulcedine. ⁊ conuerſatōnis gra
tiſſime. ⁊ in alijs. Jdeo plurimū a dilectōe ⁊ re=
ceptione celeſtium bonorū ꝗ̄diu chriſtus fuit i
terra impediebant̃. ⁊ non curabant eleuare cor
nec deſiderium in celum. O dixit xp̄us ego fa=
ciam vos eleuare cor ⁊ intellectum in altum. et
cogitatōnes veſtras. quia ego aſcendam in ce=
lum. Jdeo poſt aſcenſionē totum cor ⁊ deſide/
rium ⁊ cogitatōnes eleuabāt ſurſum. Ecce ra/
tio quare fuit expediens nō ſolum ip̄is apoſtol'
⁊ diſcipulis. ſed etiam noƀ vt aſcenderet. quia
nullus curaſſet de celo ſed de ip̄o vbi eſſz Jſtaz
ratōnem ponit ip̄emet dicens apoſtol' flentib⁹
de ſuo receſſu. Ego veritatē dico vobis expe/
dit vobis vt ego vadā. ſi em̄ non abiero ꝑacli/
tus non veniet ad vos. Joh. xvj. Sup quo di=
cit glo. Bede. Expedit vobis vt forma ſui ve=
ſtris aſpectibus ſubtrahat̃. q̄tinus amor diui=
nitatis artius veſtris imp̄matur cordibus. Pa
tet ratio hui⁹ benedicte aſcenſionis. // Moral'r
habemus hic doctrinam arguendi ꝑ locū a mi=
nori. Si apoſtoli impediebant̃ a receptōe gra=
tiarum ſpūalium ex dilectōne xp̄i. quid erit de
nobis miſeris qui ita ardent̃ non diligim⁹ xp̄m
vt apoſtoli. ſed bona tranſitoria huius mundi.
ſcȝ diuitias. honores. officia. dignitates. dele=
ctatōnes carnis. que non ꝑmittunt eleuare itel
lectum in altum. ſed inferius in negocijs terre/
nis. Ecce qualit̃ ſumus impediti a receptōe bo
norum ſpūalium ⁊ ḡtiarum. propter hoc bona
huius mūdi diligenda ſunt cum ſale temperan
tie. Uerbi gratia. Diuitie huius mūdi talit̃ di=
ligende ſunt ne ex his ꝑdamus diuitias ꝑadiſi
incorruptibiles que nūꝗ̄ deficiēt. Jdem de ho=
noribus ne ex his ꝑdamus honores paradiſi.
O qualis honor eſt eſſe in ſocietate ſanctorum
angelorū archangelorū ⁊ ſupra. ⁊ eſſe cum pa/
triarchis ⁊c̃. Jdem de officijs ⁊ dignitatibus.
Jdem de delitijs huius mūdi. ne ex delitijs be=
ſtiarum ꝑdamus delicias ⁊ honores ⁊ delecta
tiones angelorū ⁊ ſanctorū. Si vos habetis bo=
nam vxorem. vel ip̄a mulier bonum virū debe
tis ip̄m diligere temꝑate. ne ex ip̄ius amore in
corde veſtro minuat̃ amor dei. Jdē de dilectōe
filiorum. ⁊ ſic de omnibus iſtis. Autoritas. No
lite diligere mundū ſupra nimis. nec ea que in
mūdo ſunt. quoniā omne quod eſt in mūdo cō=
cupiſcentia carnis eſt. Ecce hic peccatuȝ luxu=
rie. ⁊ cōcupiſcentia oculorū. Ecce hic peccatuȝ
auaricie. ⁊ ſupbia vite. Ecce hic peccatuȝ ſup=
bie ex honoribus. officijs ⁊c̃. j. Joh. ij. // Quan
tum ad ſecundū punctum. ſ. de practica hiſtori
ali quomō iſta aſcenſio fuit conueniēs. Ex quo
em̄ ſcimus ratōnem quare aſcendit videamus
modum quomō aſcendit. Non em̄ voluit ſtati
poſt reſurrectōnem in celū aſcendere. ſed q̄dra=
ginta diebus voluit in hoc mundo remanē. vt
ſuam reſurrectiōem ꝑ multa argumenta proba
ret ⁊ apoſtolos inſtrueret ⁊ doceret. ⁊ quadra=
geſimo die a ſua reſurrectiōe voluit aſcēdere in
celum. ꝓpter quod hodie bis apparuit diſcipul'
De p̄ma appritōne loquit̃ euangeliū. De ſecū
da epiſtola hodierna. Recumbentib⁹ vndecim
diſcipul' apparuit illis ibus. Marci. vlti. Salu
tans eos iuxta morem ſuū dicens. Pax vobis.
Et dixit eis ꝙ hodie volebat aſcendere celum.
ex quo compleuerat totū opus noſtre redēptio
nis. Hoc audientes apoſtoli inceperunt flere.
Et xp̄us. Si diligeretis me gauderetis vtiqꝫ.
quia vado ad patrem. Joh. xiiij. Domie gau/
demus de honore veſtro. ſed triſtamur quia di

mittis nos orphanos. nec poterant comedere p̄
triſticia. Ideo xp̄us amore eoꝝ̄ comedit vt ipi
comederent. Sed cōueſcens p̄cepit eis ab hie-
roſolymis ne diſcederēt ſed expectarēt promiſ
ſionem patris. Actuū. j. Et ſurrexerūt omnes
ꝛ pceſſionaliter iuerūt ad montem olіueti. Fm
quod dixerat eis ih̄s. ꝓpter hoc in multis locis
fit hec pceſſio. Cum autē fuiſſent in monte chri
ſtus viſibiliter apparuit eis. ꝛ ſalutauit matrez
ꝛ omnes alios dicens. Pax vobis. ꝛ dixit eis.
quomō pfecerat opꝰ ꝓpter quod venerat. Iō
volebat aſcendere in celum ad patrem. Uirgo
autē Maria que ſentiebat p̄ſentiam ſanctoꝝ
qui cum xp̄o debebāt aſcendere dicebat filio cū
lachrymis vt placeret ſibi qꝫ ꝛ ipa aſcēderet cū
eo. xp̄us vo tergens ſibi lachrymas dixit Ma
ter bn̄dicta vos remanebitis loco mei. conſola-
bitis apl̄os meos. quia ꝓpter ſapientiam quaz
dedi vobis deſtruetis hereſes que inſurgent.
ꝓpter hoc dicit̄ virgini Marie. Gaude virgo
maria cunctas heretes ſola interemiſti in vniū
ſo mundo. Item apoſtoli rogauerūt eum vt a-
ſcenderēt cum eo ne relinqueret eos orphanos
Qui dixit. euntes docete omēs gentes baptiſā
tes eos in nomine patris ꝛ filij ꝛ ſpūſſancti. Do
centes eos ſuare omnia q̄cunqꝫ mandaui vob.
Matth. vl. Non dimittam vos orphanos. ec
ce ego vobiſcum ſum. ſ. in ſacramēto altarꝭ om-
nibus diebus vſqꝫ ad conſummatōnem ſeculi.
Matth. vl. Deinde dixit ſibi Maria magda-
lena. D. dn̄e ego eram magna baroniſſa. ꝛ mō
ſum paup. Ideo placet vobis qꝫ aſcendā vobi-
ſcum. Et chriſtus. vos eritis ſocia matris mee.
Cum autem eleuaret̄ a terra ꝛ cepiſſet aſcēdere
apoſtoli interrogauerūt eum dicentes. Domie
in tempe hoc reſtitues regnū iſrael. Actuum. j.
Domie venietis cito ad dandū regnum iſrael.
Reſpondit xp̄us. Non eſt veſtrū noſſe tempa
ꝛ momenta que pater poſuit in ſua poteſtate. ſꝫ
accipietis v̓tutē ſupuenientis ſpūſſancti in vos
ꝛ eritis mihi teſtes in hieruſalē ꝛc̄. Nota. Nō
eſt veſtrum ſcire determinate diem iudicij. ſed
indeterminate poſſumus dicere qꝫ cito ꝛ bn̄ ci/
to ꝛc̄. Cum aūt iam aſcenderet. ꝛ ipi in alto eū
reſpicerēt dixerūt. domie detis nobis bn̄dictō-
nem. Et eleuatis manibus bn̄dixit eis. Lu. vl.
Sicut ſacerdos poſt miſſam dat bn̄dictionē po
pulo. Tunc nubes ſuſcepit eum ab oculꝭ eoꝝ
Nō qꝫ ea indigeret ad aſcendendū ſed ad innu-
endum qꝫ omnis creatura eſt ſibi ſubiecta. Da-
uid dicit de deo patre. Omia ſubiecisti ſꝫ pedi
bus eius. Cum aūt xp̄us fuiſſet in celo. qꝛ ſubi
to aſcendit. ex quo apoſtoli nō viderūt eum, mi
ſit duos angelos ad apl̄os adhuc intuētes i ce-
lum. q̄ dixerunt eis. Uiri galilei q̄d ſtatis aſpi-
cientes in celum. hic ieſus q̄ aſſumptus eſt a vo
bis in celum, ſic veniet quemadmoduz vidiſtis
eum aſcendentē in celum. Actuū. j. Ecce practi
ca hiſtorialis quomō iſta benedicta aſcēſio fuit
conueniēs. ꝛ qualiter aſcendit ꝛ ſedet ad dexte
ram dei. ꝛ fuit cōpleta ꝓphetia Eſa. Uidi do-
minum ſedentē ſup ſolium excelſum ꝛ eleuatū
ꝛ plena erat omis terra maieſtate eiuſ. ꝛ ea que
ſub ipo erant replebant templum ꝛc̄. Eſaie. vj.
Tunc apoſtoli ꝛ diſcipuli adorātes regreſſi ſūt
in hieruſalem cū magno gaudio. ꝛ erant ſemp i
templo laudantes ꝛ bn̄dicentes deum. Lu. vl.
Moraliter hic cū dicit̄ adorantes ꝛc̄. habemꝰ
hic exemplum ꝛ inſtructōnem moralē eundi ad
eccl̄am ꝛ colendi feſta cuz gaudio ceſſando a ne
gocijs tempalibus. vt xp̄s quieuit in die reſur-
rectiōis. Et ſunt colenda pfecte quod innuitur
cum dicit̄. erant ſemp in templo. id eſt. pfecte.
plus em̄ ꝓficiunt bona veſtra ex bona obſerua
tione feſti q̄ꝫ ex veſtris laboribus. Tertio ſunt
colenda deuota mente cum dicit̄. laudantes et
benedicētes dominū. ſ. ſilentio audiēdo miſſaz
extra de emu. eccle. c. decet Sit ad eccl̄as humi
lis ꝛ deuotus ingreſſus. ſit in eis quieta cōuer-
ſatio deo grata. homibus placita ꝛc̄. Dicatur
contra loquētes in eccl̄a ꝛc̄. ¶ Quantū ad ter-
tium punctum. ſ. de vtilitate finali ab ipa ꝓue-
niente ex ipa. ſ. aſcenſione. Iſtam vtilitatem ſi-
ue fructuz declarauit ipemet dicens. In domo
patris mei manſiones multe ſunt. Si q̄ minus
id eſt aliquid minus dixiſſez vobis. quia vado
parare vobis locū. Si abiero ꝛ p̄parauero vo-
bis locum. iterū veniam ꝛ accipiam vos ad me
Joh. xiiij. Ecce hic vtilitas finalis prouenіens.
Nota manſiones multe ſunt nouez ordines an
geloꝝ quos Johannes vocat plateas. Apo
cal. xxj. Et platee ciuitatis aurū mundum tāqꝫ
vitrū ꝑlucidum.

¶ Primus ordo ſeu p̄ma platea ſtatim in igreſ
ſu eſt ſanctoꝝ angeloꝝ.

¶ Secunda archangeloꝝ.

¶ Tertia p̄ncipatuum.

¶ Quarta poteſtatuum.

¶ Quinta virtutum.

¶ Sexta dnminationum.

¶ Septima thronorum.

¶ Octaua cherubinorum.

¶ Nona ſeraphinoꝝ.

Iſtas manſiones xp̄s parauit. Ideo dixit. va-
do parare vobis locū. Nota maximā xp̄i hu-
militatem. Reges cōmuniter p̄mittūt nuncios
ꝛ ſcutiferos vt p̄parent locū. Sed xp̄s rex glo-
rie ipemet voluit ire ad parandū nobis locum.
Poſſet hic fieri argumentū in oppoſitum. Cuz
xp̄us dicat. Uenite bn̄dicti patris mei poſſide-
te paratū vob regnū a conſtitutōe mūdi Mat
thei. xxv. Quomō ergo dicit, vado parare vo-
bis locū? Reſponſio qꝫ hoc pōt intelligi dupl̄r
Uel p differentialē. ſ. diſtinctōez. vel p realem

poſſeſſionem. Quantum ad p̄mum a ↄſtitutōe
mundi iam patum erat. iuxta autoritatē Mat.
xxv. Venite bn̄dicti. Scd̄o aūt modo p realem
poſſeſſionem. hodie parauit ꝑpter realez diſtri
butionem ſanctoꝝ̄ q̄ cum xp̄o aſcenderūt in or
dinibus angeloꝝ̄ iuxta merita vniuſcuiuſq̨
qꝛ nunq̄ȝ antea intrauit aliq̄s vſq̨ hodie. ſ. an/
te xp̄i aſcenſionem. Dicat̄ practice quō quādo
fuit in celo cum ſanctis patribus tot milia ī pri-
ma platea. ſ. angeloꝝ. collocauit ibi illos q̄ in
hoc mundo fuierunt ſibi in penitētia quēlibet
in ſua cathedra. Jam erit ibi nomen cuiuſlibet
ſcriptum. ⁊ cuilibet imponēdo ſuam corona in
capite. Jn ordine archangeloꝝ̄ collocauit eos
q̄ ſibi fuierunt in operibus ſpūalibus. Jn ter-
tio ordine. ſ. p̄ncipatuum collocauit illos qui ſi
bi fuierunt in opibus miſꝭcordie. Jn q̄rto or/
dine. ſ. poteſtatuum illos qui ſibi fuierūt ī ma-
gna patientia in aduerſitatibus. Jn q̄nto ordi-
ne. ſ. ꝟtutum illos qui ſibi fuierunt in patiētia
non habendo malaꝫ voluntatē alicui ⁊c̄. Jn ſe
xto ordine. ſ. dominationū collocauit domios
terrenales. rectores ⁊ iudices. qui cum iuſticia
magna rexerunt cōmunitates ⁊c̄. Jn ſeptio or-
dine. ſ. thronorum illos qui amore ſui tenuerūt
vitam pauperem. Jn octauo ordine cherubin.
contemplatiuos qui habuerunt ſapientiā diui
nam. Jn nono ordine. ſ. ſeraphin charitatiuos
ardentes in dei amore. Ecce quomō intelligit̄.
vado parare vobis locum q̄tum ad realē poſ-
ſeſſionem. Xp̄s ꝟo ſup omnes ordines angelo
rum ſedet in ſolio ſuo ad dexteram qui clare vi
detur ab omnibus. Et ſic ptꝫ tertius punctus.
⁊ p conſequēs totus ſermo.

¶ Feria ſexta poſt Aſcenſionis. vel
de eodem feſto. Sermo ſecūdus.

Sic veniet quem
admodū vidiſtis eum aſcendentē in
celum. Actuū. j. Heri p̄dicaui vobis
quomō xp̄us aſcendit in celū. Modo autē vo
lo vobiſ declarare quō deſcēdet cito ad iudiciū
materia erit vtilis. Sed primo ſalutet̄ ꝟgo ma
ria. Pro declaratōe ⁊ introductōe huius ma-
terie p̄dicande ſciēduꝫ ꝙ in ſacra ſcriptura in-
ueniunt̄ duo xp̄i aduentus. ſm ꝙ erant due re
paratōes neceſſarie. Ex peccato em̄ ade huma
num genus incurrit duo mala.

¶ Primum in anima.
Secundū in corpore.

¶ Primo em̄ quādo anima p̄didit gratiaꝫ dei
incurrit ignorantias. Scd̄m in corpe. quia cum
labore oportet vitam acq̄rere. habere miſerias
tribulatōnes. ⁊ finaliter oportet nos mori pro/
pter h̄ duo aduentus chriſti legunt̄. Primꝰ eſt
p̄teritus quādo venit ad reparandū mala ani-
marum. Primo em̄ repauit mala animaruꝫ. ſi-
cut p̄mo venerant mala aīe q̄ȝ corporis. quia
omia peccata ⁊ culpas ⁊ defectus repauit p ſa-
cramentū baptiſmi ⁊ p alia ſacramenta eccleſie
Jgnorantias aīe repauit p legem euāgelicaꝫ
⁊ ſpūalem quam dedit dando aīe diūſas gra
tias ⁊ ꝟtutes. Jn iſto aūt aduentu non repauit
mala corporis. ſed adhuc cū labore ⁊ ſudore vi
uimus ⁊ etiam morimur. Sed in ſcd̄o aduentu
ſcꝫ quādo veniet ad iudiciū cito ⁊ in breui tunc
veniet ad reparandū mala corporis. quia tunc
reſurgemus cū corporibꝰ glorioſis iuuenes eta
tis triginta annoꝝ̄. ſine omni defectu labore et
dolore. immortales. impaſſibiles. De iſtis Au-
toritas. Apparebit in fine ⁊ non mentiet̄. ſi mo/
ram fecerit expecta eum. quia veniens. ſ. in pri-
mo aduentu veniet ſuple in ſecūdo ⁊ nō tarda-
bit. Abacuc. ij. Qualiter auteꝫ veniet hoc de-
clarat thema dicens. Sic veniet quēadmoduꝫ
vidiſtis ⁊c̄. Jn chriſti aſcenſione notaui ſex cir
cūſtantias ſeu conditiones.

¶ Prima ſociatio glorioſa.
¶ Scd̄a conclamatio vieroſa.
¶ Tertia congregatio copioſa.
¶ Quarta allocutio gratioſa.
¶ Quinta increpatio rigoroſa.
¶ Sexta retributio ꝟtuoſa.

Omnes iſte conditiōes ſimilit̄ erunt in xp̄i de-
ſcenſione ad iudiciū. igit̄. Sic veniet quemad/
modū ⁊c̄. patet tota materia in ſumma. ¶ Pri
ma ergo conditio vel circūſtantia que fuit ī cri-
ſti aſcenſione fuit aſſociatio glorioſa. quia non
aſcendit ſolus. ſed cū magna ſocietate glorioſa
omniū ſanctoꝝ̄ angeloꝝ̄. qui deſcenderūt ad
ſociandū regem eoꝝ̄ ⁊ omniū ſanctarū anima-
rum a p̄mo iuſto. ſ. abel qui mortuus fuit vſq̨
ad vltimū mille milia quis poſſet numerare. et
aliqui p̄cedebant ⁊ aliq̄ ſequebant̄. ⁊ xp̄s ibat
in medio quemadmodū fit in ꝑceſſiōibus. hec
vocat̄ aſſociatio glorioſa de qua dicit Bern̄. in
ſmone aſcenſionis. O digna iſta ꝑceſſio fr̄es
kariſſimi qua xp̄us cum animarū ſanctarū ⁊ ce
leſtium ꝟtutum triūphali pompa deductuſ eſt
ad patrem. Sic veniet in die iudicij. quia nō de
ſcendet ſolus. ſed omnes angeli deſcēdent cum
eo ⁊ omnes ſancti ⁊ ſancte. quia in iſta die eua-
cuabitur celum totum. Dicat̄ practica quomō
in die iudicij de mane xp̄s dicet ꝟgini Marie
matri ſue. Mater mea hec eſt dies iudicij. ido
deſcendamus ad iudicanduꝫ mundum. et vos
angeli p̄ncipatus ⁊ poteſtates p̄cedatis. ⁊ vos
patriarche. ꝓphete. apoſtoli. martyres. cōfeſ/
ſores. ꝟgines ⁊c̄. ſequimi. Et xp̄us cum virgi-
ne Maria in medio deſcendet. Sic veniet ⁊c̄.
De hoc ꝓphetia. Dominꝰ ad iudiciū veniet cū
ſenatoribus populi ⁊ p̄ncipibus. Eſa. iij. ¶ Nō
cum ſenatoribus id eſt. ſanctis. quia licet multi
eoꝝ̄ iuuenes fuerunt mortui. tamē dum viue/

rent gubernauerũt ſe vt ſenes. Item cum pˢnci-
pibus. id eſt angelis ſanctis qui ſunt principes
ad gubernandũ populũ ſuum. ergo Sic ve. ⁊c̃
Moralr̃ ecce in quãta platea manifeſtabun
tur opa veſtra. non ſolũ bona. ſed etiam mala.
omẽs cogitatões. locutões. opatões ⁊ omiſſi
ones. O q̃ta mala tunc diſcooperient̃. quia vo
luntate diuina ſolo intuitu videbunt̃ oĩa pec
cata. ⁊ dicet̃. O ecce traditor ille. ⁊ qualia opa-
tus eſt iſte. iuſte damnat᷒ eſt. Et qual' verecun-
dia erit. Multi reputant̃ h̃ boni ⁊ iuſti qui tũc
erunt damnati. ꝓpter hoc dicebat apl'us. Noli
te ante tp̃us iudicare quoadusq; veniat domi᷒
q̃ ⁊ illuminabit abſcondita tenebrarũ. ⁊ mani-
feſtabit conſilia cordiũ. j. ad Chor. iiij. Tũc ei
reſpiciẽt ⁊ dicẽt. O q̃s ille. nõ eſt ille tal' religio-
ſus. imo. O ribalde ipocrita. videbat̃ deuotus
⁊ ecce quomõ erat ꝓprietarius inobediẽs ⁊ ma
lus. Idem de clericis. de militibus. de doctori-
bus. de diuitibus. de vſurarijs. Idem de muli
eribus parientib᷒ ſecrete vel anteq̃ veniant ad
m̃rimoniũ. Ecce quomõ tunc iudicabunt̃ a bo-
nis. Ideo dicit. Nolite aũ temp᷒ iudicare. Re
gratiam mihi ſi dem vobis modũ ⁊ remediũ
cooperiendi peccata veſtra. ne illa die appare/
ant in confuſionem vr̃am. cooperiatis vos velo
penitentie. que q̃tuor ſpecies habet. ſiue q̃tuor
fruſta vel angulos. ſ. confeſſionem. ꝯtritiõꝫ ⁊c̃.
De hoc autoritas dauid. Beati quorũ remiſſe
ſunt iniquitates ⁊ quorũ tecta ſunt peccata. ſcꝫ
pallio penitẽtie. beati. ſupple erũt ĩ illa die. Iſta
remiſſio fit in confeſſione dicente xp̃o. Quorũ
remiſeritis peccata remittunt̃ eis. ⁊ quorũ re-
tinueritis retenta ſunt. Ioh. xx. Scd̃a ꝯditio ſi
ue circũſtãtia fuit ꝯclamatio ꝟtuoſae ſiue vice/
roſa. Dicat̃ ſimilitudo de rege q̃ miſit p̃mogenitũ
ſuum ad barbariẽ. qua capta cum magnis per-
iculis ⁊ plijs finaliter redijt ad patrem. in occur
ſu fit conclamatio tubarũ ⁊ gentium dicentiũ
viuat viuat. Ita ꝓprie fuit de domino ieſu xp̃o
dei patris p̃mogenito ⁊ vnigenito quem miſit
ad barbariem huius mũdi ſicut radius ſol' mit
titur a ſole. vt obtineret genus humanũ bella
uit contra demones ⁊ contra infideles ⁊ pecca-
tores. ⁊ fuit g̃uiter vulneratus. finaliter hodie
victorioſus redijt ad patrem. Iõ cogitate qual'
clamatio facta fuit. ſ. angelorũ ⁊ ſanctorũ. De
h̃ dauid in pſ̃. xvj. di. Aſcendit deus in iubila-
tione. ⁊ dñs in voce tube. Greg᷒. Iubilus ẽ ex-
ultatio mentis que non poteſt exp̃mi nec taceri
valet. Sic veniet quẽ ⁊c̃. Nam in die iudicij qñ
cũ ꝟgie maria ⁊ oibus ſctis angel' ⁊ alijs ſctis
deſcendet in aere. omẽs mortui ſubito reſurgẽt
diuina ꝟtute. Dicet em̃ xp̃s michaeli. Citẽtur
ptes ad iudiciũ. ⁊ ſtatim tuba ſonabit. Non in-
telligatis ꝙ illa tuba ſit alicui᷒ metalli vel eris
vel argenti. ſed dicit̃ ſimilitudinarie. qꝛ ſic tube
habent voces terribiles ⁊ mouent ſanguinẽ ho
minũ ⁊ equorum vt animent̃. Ita tũc erit vna
vox terribilis que ad q̃tuor ptes terre clamabit
dicens ſm̃ Hiero. Surgite mortui venite ad iu
dicium. In p̃mo puncto omnes mortui a p̃mo
vſq; ad vltimũ tam boni q̃ mali reſurgẽt in eta
te. xxx. annorũ. ſiue mortui fuerint ſenes vel iu-
uenes ſiue pueri in vtero matris mortui. q̃libet
anima tam bona q̃ mala aſſumet ſuum corpus
ꝟtute diuina. De hoc autoritas. Ipſe de᷒ ĩ iuſ-
ſu ⁊ in voce archangeli ⁊ in tuba dei deſcendet
de celo. j. ad Theſſa. iiij. Moral'r rogo vos ꝙ
cogitetis ꝓ bono ſtatu vite vr̃e. quõ erit terribi
le audire illam vocẽ que in celo ⁊ in inferno au
dietur. ⁊ omẽs terrebit. q̃d erit de peccatore in
illa die qualiter timebit? Sanctus Hiero. dice-
bat de ſe q̃ cogitabat de his. Siue comedã ſiue
bibam ſiue quid aliud faciam ſp̃ videt̃ ſonare ĩ
auribus meis illa terribil' tuba. ſurgite mortui
⁊c̃. O vos boni homies de quibus cogitatis ĩ
taberna ſi ibi eſt bonum vinũ. ⁊ alter in coq̃na
q̃d comedet. ⁊ alter in bordello ſi ibi eſt pulcra
putana. ⁊ alter quomõ poterit decipe alterꝫ ⁊c̃
Et ſic vadimus ad mortem inferni ſine timore.
vt capre ad macellum. Qualiter daret bonũ cõ
potum theſaurarius qui q̃tuor vel q̃nq; annis
diſpenſauit pecunias regis cui diceret rex. craſ
ſub pena mortis reddas mihi bonum cõpotuꝫ.
⁊ iſte nõ haberet aliquid in ſcriptis. Sic de no-
bis q̃ miniſtrauim᷒ plus q̃ theſaurarius regis
Prio em̃ cogitatões cordis ex q̃ habuiſti vſum
liberi arbitrij. De oibus oportet te reddere cõ-
potum deo. Item de ore. Item de omi ꝟbo bo-
no vel malo ſiue ocioſo. qꝛ ꝟbum ocioſum dici-
tur qd̃ non eſt bonũ nec malũ. de oibus oportꝫ
te reddere compotũ deo. Autoritas. Dico vob
quoniã de omni ꝟbo ocioſo quod locuti ſũt ho
mines reddent ratõeꝫ deo in die iudicij. Mat.
xij. Item de oibus que audiuiſtis. de oi paſſu
quem feciſtis. de omni motu manuũ ⁊ pedũ ⁊c̃
de q̃libet bolo panis. de qualibet tacia vini. et
de omibus bonis terrenis. diuitijs. hereditati-
bus ⁊c̃. De omibus gratijs a deo datis. de om
nibus habebimus reddere compotũ deo. ⁊ de
oibus iſtis habetis aliq̃d in ſcriptis? nihil. Qua
liter ergo debemus timere. qꝛ illa die celum et
terre tremebũt. Iõ orat eccl'a dicens. Liba me
dñe de morte eterna in die illa tremẽda qñ celi
mouendi ſunt ⁊ terra ⁊c̃. Remediũ eſt ſi vultis
eſſe ſine timore in illa die cuſtodiatis feſta. ex q̃
laboratis ſex diebus. quieſcatis in ſeptimo die
qꝛ ſic quieuit deus. Ideo dauid. In memoria
eterna erit iuſtus ab auditõe mala non timebit
pſ̃. cxj. Tertia conditio ſiue circũſtãtia fuit cõ-
gregatio copioſa. ſ. hoĩm ⁊ mulierũ in mõte oli-
ueti. Preſens fuit ꝟgo ſancta Maria cũ alijs
ſanctis mulierib᷒. apoſtoli ⁊ alij diſcipuli. Dic

apoſtolus.j.ad Chorin.xv.ꝙ viſus aſt pluſꝗ̃ q̃gentis fratribus ſimul q̃ ꝯuenerāt. Actuū.j. Nam in die iudicij omnes tam boni ꝗ̃ mali cō gregabunt in valle ioſaphat. Autori. In dieb⁹ illis ⁊ in tempe illo cum ꝯuertero captiuitatem iuda ⁊ hierl'm congregabo oēs gentes ⁊ adducam eas in vallē ioſaphat.⁊ ibi diſceptabo cū eis. Joelis.iij. Boni autē erunt a dextris .mali autē a ſiniſtris. Cum venerit filius hoīs in maieſtate ſua ⁊ omnes angeli cum eo. tunc ſedebit ſup ſedem maieſtatis ſue.⁊ congregabunt ante eum omēs gentes.⁊ ſepabit eos ab inuicem. ſicut paſtor ſegregat oues ab hedis.et ſtatuet oues a dextris ſuis.hedos aūt a ſiniſtris. Mat thei.xxv. Moralit' iuxta dr̃am ouium ⁊ hedorum dilata ſicut tibi placuerit. Si vis vide de iſta materia in ſmonibus de aduentu domini. ¶ Quarta circūſtātia fuit allocutio grōſa.q2 dicit apoſtolus. Accipietis ꝟtutem ſupueniētis ſpūſſancti in vos.⁊ eritis mihi teſtes in hierl'm Actuū.j. Euntes in mundum vniūſum ⁊c̃. vel illud Marci. vlti. Ecce ego vobiſcum ſum vſ ꝗ ad conſummatōe3 ſeculi. Dico ꝙ ſic veniet. quia tūc multum gratioſe loquet bonis q̃ erūt a dextris.leta facie dicet eis vt mater filio.veni fili mi veni ⁊ dabo tibi fructus. Sic xp̄us dicet Uenite bn̄dicti patris mei poſſidete paratū vobis regnum a conſtitutōne mundi. Mat.xxv. Ecce allocutio xp̄i gratioſa. Moraliter nō applauſum xp̄i ad bonos diuerſimode iuxta diūſos ſtat⁹ hominū di. O benedicte veni tu q̃ ſeruaſti tuam religionem.⁊ ſic de alijs. Etiam boni eleuabunt in altum .ſ.in aera cū ſanctis. De hoc apoſtolus. Hoc em̄ vobis dicimus in verbo domi.quia nos q̃ viuimus qui reſidui ſum⁹ in aduentu domi. Et ſequit deinde. Nos q̃ viuimus qui relinquimur ſimul rapiemur cum illis in nubibus obuiam xp̄o in aera. ⁊ ſic ſemp cum dn̄o erimus.j.ad Theſſa.iiij. ¶ Quita cōditio fuit repͥhendenda increpatō rigoroſa. ad increpanda peccata. de hoc dicit euangelium. Apparuit illis ieſus ⁊ exprobrauit incredulitatem illorū ⁊ duriciam cordis.quia his qui viderant eum ſurrexiſſe a mortuis non crediderant Marci vlti. Et ſic veniet ⁊ arguet dure. ⁊ icrepabit malos qui erunt a ſiniſtris eius di. Diſcedite a me maledicti in ignem ⁊c̃. Matth.xxv. Sicut dicit hō.imo quem vult expellere de domo ſua .diſcedite ⁊c̃. Moral' ītnota exprobratōnem xp̄i ad malos diūſimode iuxta diuerſitatem peccatorū. ibi tunc erunt tres planct⁹ ſflebiles. Primus erit iudeorū. Scd̄us agarenorum Tertius malorū xp̄ianorū. De pͥmo Zacha. in pſona xp̄i. Aſpicient in eum quē crucifixerunt ⁊ plāgēt ſup eū plāctu ⁊c̃. Zacha.xij. Scd̄o q2 agareni nō obedierūt xp̄o.cum tn̄ dicat machometus ꝙ credant euangelijs xp̄i. O qual' planctus ⁊ dolor erit tunc inter eos. De tertio dicet xp̄s peccatoribus ⁊ malis xp̄ianis. Diſcedite a me maledicti q̃ fuiſtis ſupbi. vani ⁊c̃. cū ego fuerim humil' ⁊ dederim vobis exemplum humilitatis. Idem de auaris.luxurioſis.iracundis ⁊ vindicatiuis ⁊c̃.pater inſurget contra filium ⁊ econuerſo. vxor contra virū ⁊ ecōuerſo. ⁊ q̃nto amores fuerunt hic maiores. tanto plus erūt inter eos dolores.fletus ⁊ ad inuicem pſecutiones. Ideo auiſemus ⁊ bona hora corrigamus nos. Ergo eſtote parati q2 qua hora nō putatiſ filius hominis veniet. Luce.xij. ¶ Sexta conditio fuit retributio virtuoſa.quia q̃n fuit in celo collocauit ſanctos patres in ſuis cathedris i ordinibus angelorum. Apl'us. Aſcendens xp̄us in altum.captiuā duxit captiuitatem. dedit dona hominibus. Ad Eph.iiij. Sic veniet. Primo em̄ retribuet malis dicens. Inferne api os tuū ⁊ deglutire omnes iſtos impios. hoc facto terra redibit in pͥmū ſtatū in quo fuit i pͥncipio mūdi. Tunc xp̄us cum ꝟgine Maria aſcendēt in celum pcedentibus angelis. ⁊ omnes beati ſequētur. Et quādo intrabūt celum ſancti q̃ non dum oculis corporeis viderunt celum dicēt. O domie tam pulchra res. Et xp̄s. cogitate quia ego cum patre ⁊ ſpūſancto certaui.⁊ precio ſanguinis mei care emi vobis regnum iſtud. O domine nō poterimus cogitare. ⁊ collocātur iter omnes ordines angelorum in ſuis cathedris. Autoritas. Filius hominis venturus eſt in gloria patris ſui cum angel'. ⁊ tunc reddet vnicuiꝗ ſm opa eius. Matth.xvj. Dum ḡ tempus habemus opemur bonū ad omēs.maxie aute3 ad domeſticos fidei. Ad Gal'.vj. Ergo ſic ve.

¶ Sabbato de eodem. Sermo.

In ciuitate ſācti ficata ſimiliter requieui. Ecci.xxiiij. Materia quam volo modo predicare erit qualit' anima deuota ad inſtar xp̄i aſcendit in celum.⁊ habebimus bonas doctrīas Sz pͥmo ſalutet ꝟgo Maria. Uerbum thematis ē ꝓprie ꝟbum virginis marie.ſed appropriate eſt ꝟbum cuiuſlibet anime deuote euntis ad paradiſum ⁊ dicentis. In ciuitate ſanctificata .ſcilicet in gloria padiſi.ſimilit'.ſ.chriſto aſcendente requieui. Pro declaratōne huius verbi ⁊ itroductōne materie Sciendum ꝙ gloria paradiſi dicitur ciuitas ſanctificata. ¶ Ratio. quia gloria paradiſi eſt ordinata vt ciuitas hieruſale3 q̃ tribus muris erat circūdata. vt mitra pape vel impatoris que habent tres coronas.in pͥma clauſura ⁊ latiori habitabant laboratores. In ſcd̄a in altiori habitabāt milites ⁊ ꝓphete. In tertia erat templum domi ⁊ palaciū regis. ⁊ in ea habitabāt ſuitores dei.ſ. leuite ⁊ ſacerdotes Sic et in celo ſunt tres hierarchie quaſi tres muri.

In pͥma habitant qui in h mūdo vixerunt ſim‑
plicit in ſuitio dei. In ſcd̄a aūt magis pfecti et
ꝟtuoſi. In tertia altiori habitāt illi q̄ in h mun‑
do tenuerūt vitam apoſtolicā dimittentes diui
tias ⁊ honores tꝑales ꝑpter deum. ⁊ fuerūt ar‑
dentes in charitate dei ⁊ amore. Ecce ratio q̄re
gloria padiſi dicit ciuitas. cuius participatio i
idipſum. in pſ̄. Letatus ſum. Diceret aliquis.
Si ita collocati ſint in padiſo ſcḋm ſuperius ⁊ in
ferius. an vident omēs deum? Dico ꝙ ſic. Ideo
dicit. cuius participatio in idipm̄. Dicitur etiā
ſanctificata. id eſt in ſanctitate confirmata. In
hoc mundo nullus ſanctorū niſi xp̄us ⁊ virgo
maria fuerunt ſine peccato. Sed in padiſo ſunt
ita confirmati ꝙ nō poſſunt peccare. ideo omēs
ſunt ſancti. Autoritas. Ois q̄ relict⁹ fuit in ſyō
⁊ reſiduus in hierlm̄ ſanctus vocabit. Omnis
q̄ ſcriptus eſt in vita in hierlm̄. Eſa. iiij. Nota
omnis qui relictus fuerit in ſyon. Syon ſignifi
cat vitam p̄ſentem. in qua qui bn̄ vixerit de ſy‑
on veniet in hierlm̄. ſ. in viſionem pacis padiſi
de iſta ciuitate dicit thema in pſona anime ſan
cte. In ciuitate ſanctificata ⁊c. Nota q̄nq͂ i
aſcenſione xp̄i ad quorū ſimilitudinem aīa ſan‑
cta aſcendit in requiem ciuitatis ſupne. q̄ q̄nq͂
ſunt neceſſaria volenti aſcendere. ⁊ ex mōo exi‑
re. Primo q̄dem xp̄o affuerūt angeli celorum.
omēs anime ſanctorū. parētes. apoſtoli ⁊ diſci‑
puli ⁊ amici. De h legit figura Gen̄. xxxij. de ia
cob. quō ſolus receſſit de domo pr̄is. ⁊ cū bacu
lo in manu tranſiuit iordanem. ⁊ poſt mlt̄ū tem
poris rediens cum magna multitudie dixit In
baculo meo tranſiui iordanem iſtū. ⁊ nunc cum
duab⁹ turmis reuertor illuc ⁊c. Figura fuit cri
ſti flumen iordanis ſignificat paſſionem ⁊ mor‑
tem xp̄i. Ior. i. riuus. dan. i. iudicium. Iordan
id eſt riuus iudicij. Ecce mors xp̄i. ad quaꝫ ſta
tim natus incepit fluere. ⁊ ideo mō dicit riuus.
ij. Regū. xiiij. Omnes morimur. ⁊ quaſi aque
dilabimur ſup terram. Totū noſtrum viuē nō
eſt niſi mori. quia comedendo. bibendo. loquē‑
do. dormiendo vel ſtando cōtinue vadimus ad
mortem. ⁊ quaſi aque dilabimur. Dicitur autē
mors riuus iudicij. Ratio. q2 morimur dei iu/
dicio. quia ita diffinitum eſt dei iudicio ⁊ ſentē
tiatum a deo. vt nullus intret padiſuꝫ niſi p̄us
tranſeat hoc flumen mortis. intantū ꝙ nec cri/
ſtus nec virgo Maria beata fuerunt exempti.
Ideo Ecci. xlj. Noli metuere iudiciū mortiſ. ſ.
cogitando ꝙ euades. quia nullus euaſit. Me
mento que ante te fuerunt ⁊ que ſuperuentura
ſunt tibi. hoc iudicium a domio omni carni ⁊c.
Ido de morte dicit chriſtus. In baculo meo. ſ.
crucis tranſiui iordanem iſtū. ſ. iudiciū mortis.
quia nulla ſancta pſona mortua eſt cum eo. ſed
ipe ſolus ⁊ pauperrimus. quia nudus ⁊c. Nūc
autē in die aſcenſionis cum duabus turmis re‑
gredior. ſ. angelorū ⁊ patrum ſanctorū. Simili
ter in receſſu anime ſancte de hoc mundo quan
do aſcendit in celum habet duas ſocietates de
celo. Ecce quando pſona deuota que fecit ma‑
gnam ⁊ condignam penitentiā eſt in extremis.
angelus bonus qui eſt cuſtos. qui videt omnia
interiora ⁊ cognoſcit horam mortis. ſubito aſcē
dit in celum. ⁊ totus letus vadit ad cathedram
xp̄i ⁊ virginis Marie dicens bona noua. licet
xp̄us ſciat totum. tamen ipe interrogat iuſtum
⁊ impium dicens. quid eſt? Reſpondet angel⁹
Domine vna pſona p vos michi commiſſa tot
anni ſunt. modo laborat in extremis. vixit bene
⁊ ſancte. dicet ibi coraꝫ xp̄o omnia bona que fe
cit. qualis honor. Tunc chriſtus p̄cipit micha
eli. vt mittat quinquaginta vel centū milia an‑
gelos vt aſſociēt animam eius. angeli ꝟo pro/
pter amorem magnum quem habent ad nos of
ferūt ſe dicendo. domine ego ſum hic. mittatis
me ⁊c. Filij ꝟo vel parentes ſeu amici qui ſunt
iam in celo qui cognoſcūt angelum. vadunt ad
chriſtum dicendo. domine vos p̄cepiſtis bono
rare parentes. Ideo pater vel mater vel talis
amicus noſter modo eſt ad mortem infirmus.
Ideo de veſtra licentia ibimus ad aſſociandūꝫ
eum. ⁊ placet chriſto. ⁊ veniūt cum angelis. licꝫ
non videant a nobis carne impediente. tamen
tota camera eſt plena eorū p̄ſentia. ⁊ ſtatim ani
ma ſentit eorū p̄ſentiam. ⁊ quādo eſt extra cor‑
pus ſtatim videt angelos ⁊ animas clarius q̄
vos videtis me modo. ⁊ dicit. ⁊ vnde mihi tan
tus honor. ⁊ aſcendit cum eis in celum. Autori
tas. Ecce quomō computati ſunt iter filios dei
⁊ inter ſanctos ſors illoruꝫ eſt. Sapie. v. Talis
anima poteſt bene dicere. In ciuitate ſanctifica
ta ſimilit. non dico equalit chriſto aſcendēti re
quieuit Secus de anima impenitente q̄ non do
let de peccatis. nec confitetur. nec reſtituit. nec
remittit inimicis. ad talem non veniunt angeli
boni ſed demones. Dicat quomō illemet dia‑
bolus qui fecit eam peccare quādo eſt in articu
lo mortis vadit ad luciferum dicēs. Talis reli‑
gioſus clericus vel laicus. quem ego inclinaui
ad peccata modo eſt in articulo mortis. ido ha‑
beamus ſocietatem. Et lucifer mittit copiā de‑
monum. ⁊ anima ſtatim ſentit eorū p̄ſentiam. ⁊
nollet exire ⁊ reuertitur intus. Sicut em̄ crimi‑
nalis vel criminoſus nollet exire captōnem q̄n
debet duci ad furcam ſed cogitur. Ita tunc de
anima impenitēte. Autoritas. Vir qui errauit
a via doctrine in cetu gigantium cōmorabitur.
Prouerbio. xxj. Nota a via doctrine eundi ad
padiſum que eſt illa. Penitentiam agite. appro
pinquabit em̄ regnum celorum. Matth. iiij.
Qui em̄ ab iſta via declinauerit in fine in cetu

gigantium. id eſt demonum cõmorabitur. Jdo
ꝓ tẽpe faciamus penitentiã ſi euadere volu-
mus tam grandia futura mala. Secunda cõdi-
tio ⁊ ſimilitudo in xpi aſcenſione ⁊ aĩe eſt con
clamatio. xpus non cum ſilentio ſed cum laudi
bus tubarũ aſcendit. ſicut rex quando redit vi-
ctorioſus ad ſuum regnum a vaſallis ſuis fit ſb-
ito conclamatio. Jta poteſtis cogitare de xpo.
quãdo victorioſus de diabolo. de mũdo. et de
peccatoribus hodie ad ſuum regnum redibat.
Cogitate qualiť aer totus erat plenus choreis
angelorũ. ideo Dauid in pš. Omẽs gentes. di-
cit. Aſcendit deus in iubilatõne. ⁊ dominꝰ i vo
ce tube. Gregꝰ. Jubilus ẽ exultatio que nec ex-
pmi poteſt nec taceri valet. Similiť eſt de aĩa
ſancta ⁊ deuota. non dico equaliť quãdo aſcen
dit in celum. Scitis qualiť aſcendit queadmo-
dum depingiť Maria magdalena quãdo ele-
uabatur ab angelis in aere. Jta de anima ſãcta
aliqui angeli pcedunt. aliqui comitanť. aliqui
ſequunť. Jdem de filijs paruis qui veniũt ani-
mam aſſociare. de quibus deberetis facere ma
gnum feſtum ⁊ gaudium quando moriunť. Et
vos ploratis qđ non deberetis facere. ⁊ ſancta
anima aſcendit letabũda. Et ſi placeat ſibi taliſ
honor. tamẽ dicit. Non nobis domĩe nõ nobis
ſed nomini tuo da gľam. Angeli aũt cantãt vnã
cantilenam habẽs tres verſus ſm tres ṽtutes
neceſſarias ad ſalutem ſiue ſaluatõem. Prima
ṽtus eſt recedere a peccatis ⁊ ab omĩ occaſione
peccandi. Jſta ṽtus eſt penitẽtia. ꝓpter hanc
cantant angeli pmam cantilenã dicentes. Felix
dies. felix hora. felix tempus. felix mora in qua
peccata dimiſiſti. Cogitate quantũ gaudiuʒ eſt
ipſius anime. Secunda ṽtus neceſſaria eſt obe-
dientia. modicũ eſſet recedere a peccatis niſi ho
mo ſuaret bonũ ꝓpoſitum. ⁊ ſuaret dei prece-
pta. Uerbi gratia vt religioſus ſuet ſuaʒ regu
lam ⁊ cerimonias. ꝓpter hanc cantant ſecũdaʒ
cantilenam. Felix dies. felix hora ⁊c̃. in q̃ chri-
ſto adheſiſti. Tertia ṽtus pſeuerantia. in iſta
compleť totum noſtrum gaudiũ. ꝓpter hãc cã-
tant tertiam cantilenam dicẽdo. Felix dies. fe-
lix hora ⁊c̃. in qua penitentiam compleuiſti. et
ſic anima aſcendit. Factum eſt autẽ vt morere-
tur mendicus ⁊ portareť ab angelis. Nota an-
gelis in plurali i ſinu abrae. Lu. xvj. Secus eſt
de anima peccatrice ⁊ impenitente. qua exeũte
a corpore ſtatim demoneſ ſunt ibi. ⁊ faciũt ſicut
venatores ad venatõnem porcorũ faciũt. quia
totum nemus reſonat de illo ſtrepitu ſiue ꝑcre-
patione cornuum tubarũ ⁊ latratuũ canuʒ. Au
toritas. Jnfernus ſubtus cõturbatus eſt in oc-
curſum aduentus tui. ſuſcitabit tibi gigantes.
Eſa. xiiij. Et loquebať cuidam homi male vite
Jllam turbatõnem poteſtis intelligere ad iſtar
ville ad quam ſubito veniũt agareni ſiue inimi
ci ad capiendum eam. qualť turbatio eſſet in vil
la. Jdeo auiſetis vos. Tertia ſimilitudo vt di-
cit Auguſtinus chriſto aſcendente fuit. ꝙ maxi
mum terrorem incuſſit demonibus mediam re-
gionem inhabitãtibus. Nota hic declaratõem
tubarũ ⁊c̃. Sed chriſto aſcendente fugerunt ti-
more concuſſi. et fugiũt qui moranť in nemore
quando ſentiũt regem inde trãſire. De hoc di-
cit Dauid. Exurgat deus. ſ. aſcendendo. ⁊ diſ-
ſipenť inimici eius. et fugiant qui oderunt euʒ
a facie eius. pš. lxvij. Augꝰ. Aſcendẽte chriſto
pauet omne celũ. miranť aſtra. plaudet agmia
tuba ſonat ⁊c̃. Similiť de anima ſancta. Poſt-
q̃ eñ xpus aſcendit. demones redierũt ad ſuũ
locum dicendo xpo. Non potuimus cõtradice
re ne tranſiretis. ſed de cetero videbimus quis
tranſibit. Sic cum anima ſancta cum ſocietate
angelorum aſcẽdit ſimiliť demones fugiũt. Cõ
templare hic quãdo anima videt demones fu-
gientes ⁊ cognoſcat eos qui eam temptauerũt
dicit cuilibet nominãdo eum. O tu traditor le-
uiathan tu temptaſti me de ſupbia. o pditor ni
ſi dominꝰ iuuiſſet me fuiſſem damnatꝰ. et ſic de
alijs. Ex quo eſt iam ſecura de gloria ⁊ bene aſ-
ſociata deridet eos. ipi ṽo fugiunt. Autoritas
Turbabunť gentes. ſupple infernales. ⁊ time-
bunt qui habitãt terminos a ſignis tuis exitus
matutini ⁊ veſperi delectabis. pš. lxiiij ¶ No-
ta qui habitant terminos. ſ. in media regione.
quia omne mediũ eſt terminus extremorũ. a ſi-
gnis tuis. ſ. gratie ⁊ glorie ⁊ ṽtutum ipſius ani-
me. Exitus matutini ⁊ veſpi de finibus huius
vite. quia finis diciť matutina ⁊ veſpere diuer
ſis reſpectibus. diciť matutĩa. quia tunc oritur
claritas glorie anime ſancte. Et diciť veſpere.
quia eſt finis huius vite. Totaliter ſecꝰ de ani-
ma iniqua ⁊ impenitẽte eſt. quãdo deſcẽdit ad
infernum demones deridẽt eam. dicentes mo-
do ribaldi. quia aqua baptiſmi pdita fuit i vo-
bis ⁊ etiam criſma. ⁊ ſanguis redemptoris ⁊ ſa
cramenta. De hoc autoritas. Si preſtes anime
tue cõcupiſcentias eius faciet te in gaudiũ ini-
micis eius. Ecci. xviij. ¶ Nota in gaudium. ſ.
falſum ⁊ malicioſum. quemadmodũ gauderet
ille qui ſuſpendiť ſi pmo videret ſuſpẽdere ini-
micos ſuos. Quarta conditio fuit chriſto aſcẽ-
dente. quãdo eñ fuit ad portas padiſi que erãt
clauſe ex peccato ade. tunc omnes turbati ſunt
quãdo angeli q̃ pcedebant clamauerunt dicen-
tes. Attollite portas pncipes veſtras ⁊ eleuami
porte eternales. ſ. ex longa duratõe. ⁊ introibit
rex glorie. pš. xxiij. Et licet iam ſcirẽt quis erat
tamen ex admiratõe reſponderũt. Quis eſt iſte
rex glorie ⁊c̃. Tunc xpus intrauit cum ſanctis
animabus. Jdeo beatꝰ Stephanus q̃ poſt xpi

aſcenſionem fuit paſſus clamauit dicens. Ecce
video celos aptos. ⁊ ieſum ſtantem a dextrꝭ dei
Poſtq̄ xp̄us celū intrauit porte celi clauſe ſūt.
ſed non ita fortiꝰ vt p̄us. Autoritas. Cū intra/
uerit paterfamilias ⁊ clauſerit oſtiū incipiēt fo
ris ſtare ⁊ pulſare oſtium ⁊ dicere. dn̄e domine
aperi nobis. Lu. xiij. Sic quādo anima ſancta
aſcendit ſimiliꝰ porte ſtatim aperiunꝰ. ⁊ dicitꝰ ſi
bi a xp̄o. Euge ſue bone ⁊ fidelis. quia in pau=
ca fuiſti fidelꝭ ſupra multa te conſtituaꝫ intra in
gaudium domi tui. Mat. xxv. ¶ Nota i pau=
ca fuiſti fidelis. quia bona que facimus in hoc
mundo ſunt pauca reſpectu glīe que datꝰ bonis.
Fidelis dicitꝰ quia in bonis q̄ fecit noluit bono
rem p̄prium. ſed honorem dei. quia bona ope/
ra facta iuſta ⁊ recta intentōne faciūt hominem
fidelem. Secus de anima peccatis infecta quā=
do venit ad portas inferni. ⁊ videt illa horribi=
lia tormenta. tunc aperitꝰ gula inferni ⁊ aīa cla=
mat. O miſera. dicūt demones ad inuicem. ha=
beatis vobis iſtū peccatorem. quia vita veſtra
meretꝰ iſta. De hoc autoritas. Dilatauit infer=
nus animā ſuam ⁊ aperuit os ſuū abſq; vllo ter
mino. Eſa. v. Quinta conditio xp̄o aſcendenti
fuit ſolēniꝰ feſtiuatus. qualiter aūt fuit receptꝰ
a deo patre ⁊ ſp̄uſancto nō poteſt linguis decla
rari. ſed deuote pſone p intellectum poſſūt hoc
contemplari. qualiꝰ fuit receptuſ a deo patre h̄
fuit relatum Danieli qui dixit. Ecce cum nubi=
bus celi quaſi filius homis veniebat. ⁊ vſq; ad
antiquum dierū puenit. ⁊ in conſpectu eius ob
tulerūt eum. ⁊ dedit ei poteſtatem ⁊ honoreꝫ ⁊
regnum. ⁊ omnis populus tribus ⁊ lingue ſui=
ent ei. Danielꝭ. vij. ¶ Nota Ecce cum nubibus
celi quaſi filius homis veniebat. ſ. ſm humani
tatem. quia inq̄tum deus ſemp erat in celo ⁊ in
terra vt radius ſolis. quia licet veniat in hunc
mūdum ad illuminandū. calefaciendū ⁊ fructi
ficandum. tamen nō recedit. ita de xp̄o ſm diui
nitatem. ſed dicitꝰ aſcendere ſm humanitatem
⁊ quādo fuit coram deo adorādo eum inq̄tuꝫ
deus. equalis eſt deo patri. dixit. Manifeſta=
ui nomen tuum homibus quos dediſti michi.
opus cōſummaui. Joh. xvij. Reſpōdit ſibi pa
ter. Tu es filius meus dilectus in quo mihi be=
ne complacui. Lu. iij. Item ſp̄uiſancto eū ado
rando dixit inq̄tum homo. Sp̄us domini ſup
me. quia inq̄tuꝫ deus equalis eſt. p̄pter quod
vnxit me. euāgelizare paupibus miſit me. ſana
re cōtritos corde. p̄dicare captiuis remiſſioneꝫ
⁊c̄. Luce. iiij. Reſpondit ſp̄uſſanctus. Specio
ſus forma p̄ filijs hominū. diffuſa eſt gratia i la=
bijs tuis. pſ̄. xliiij. Tunc a patre ⁊ ſp̄uſancto fu
it collocatus ad dexterā in cathedra glīe ſup om
nes creaturas. Deinde venerunt ſancti angeli.
vt vaſalli facientes reuerentiā regi. adorando
xp̄m dicendo. Bn̄dictio ⁊ claritas ⁊ ſapiētia ⁊
gratiarū actio honor v̄tus ⁊ fortitudo deo nr̄o
in ſecula ſeculorū Amē. Apoca. vij. Qui reſpō
dens ait. Vos eſtis adminiſtratorij ſp̄us in mi=
niſterium miſſi p̄pter eos q̄ hereditatē capiunt
ſalutis. Ad Hebre. j. Deinde omēs aīe ſancto=
rum q̄ cum eo aſcenderūt. vt ade ⁊ oim patriar
charū ⁊ p̄phetarū ⁊c̄. adorantes xp̄m dixerūt
Dignus es dn̄e accipe librum ⁊ apire ſignacl'a
eius. qm̄ occiſus es ⁊ redemiſti nos in ſanguie
tuo. Apoca. v. Reſpōdit xp̄s dicens. Vos eſtꝭ
genus electum regale ſacerdotiū. gens ſancta.
pp̄l'us acquiſitōnis. vt v̄tutes eius annūcietis.
q̄ de tenebris vos aduocauit in admirabile lu=
men ſuum. j. Petri. ij. Ecce hic vnum modū de
receptōne facta xp̄o aſcendente. Siľr anime ſā=
cte non dico equaliter. quādo em̄ anima ſancta
intrat celum empirreū tranſit p ordines angelo
rum. angeli ⁊ ſancti qui ſtāt in illis pallacijs cor
poralibus non de materia terreſtri ſed celeſti re
ſpicientes p feneſtras ſuas omēs ſalutātes ani=
mam intrantem dicēt. O benedicta anima. bn̄/
dicta dies in qua penitētiam feciſti. reſtituiſti.
remiſiſti. Anima reſpondit. Non nobis domie
non nobis. ſed nomini tuo da gloriam. ⁊ ſic per
ducitꝰ vſq; ad xp̄i cathedram. vbi adorat xp̄m
regratiando ſibi. quia ipſam pduxit ad debituꝫ
finem. ⁊ ibi coronatꝰ a chriſto quemadmodū de
pingitꝰ v̄go Maria quādo coronatꝰ a xp̄o. iux̄
illud. Veni electa mea veni coronaberis. Au=
toritas. Juſti in p̄petuum viuent. ⁊ apud dn̄m
eſt merces eorū. ⁊ cogitatio illorū apud altiſſi=
mum. Ideo accipiūt regnum decoris ⁊ diade=
ma ſpeciei de manu domi. Sapi. v. O quale fe
ſtum fit tunc in celo ⁊ tripudia ab angelis dei.
Autoritas. Dico vobis gaudiū eſt in celo ſup
vno petōre pn̄iam agente. Lu. xv. Quātoma=
gis ſup vno peccatore penitentiam complente
Secus de anima damnata impenitente aliō fe=
ſtum fit ſibi in inferno. vt dn̄s cuſtodiat nos ab
iſto feſto. de quo Eſa. xiiij. Omēs p̄ncipes ſur
rexerunt de ſolijs ſuis. omnes p̄ncipes nationū
vniuerſi reſpondebūt ⁊ dicent tibi. ⁊ tu vulne=
ratus es ſicut ⁊ nos noſtri ſimilis effectꝰ es. de=
tracta eſt vſq; ad inferos ſupbia tua cōcidit ca=
dauer tuum. Subter te ſternetꝰ tinea. ⁊ opimen
tum tuum erunt vermes.

Domica infra octauas Aſcēſionis. Sermo. j.

TAle teſtimoniuꝫ
phibebit de me. Verbū iſtud habetꝰ
textualiꝰ Joh. xv. ⁊ officiatꝰ in euan
gelio hodierno. Sermo nr̄ erit de ſctō euange=
lio p̄ntis dn̄ice ſingulariꝰ de v̄bo propoſito p̄
themate. ⁊ habebimꝰ mľtas bonas doctrias ad
peccatorū correctōꝫ ⁊ vite inſtructōꝫ. Sed pri=

mo ſalutetur ꝟgo Maria. ¶ Pro declaratõne
huius ꝟbi ⁊ ꝓſecutõne totius materie nr̃i ſer-
monis ſciendum ꝙ deus dans doctrinam et re
gulam ⁊ legem omnibus iudicibꝰ mundi. quo-
modo ſe debeat regere ad puniendū ⁊ corrigẽ
dum peccata dixit. non ſtabit teſtis vnus cõtra
aliquem. quicquid illud peccati vel facinorꝪ fu-
erit. Sed in ore duorũ ⁊ trium teſtiũ ſtabit om-
ne verbum. Deutro. xix. Ratio huius legꝪ eſt.
quia quãdo vna ſola pſona teſtatur cõtra aliã
⁊ alia negat equales ſunt. Iudex non plus ha-
bet ratõnem condemnandi ꝙ̃ ſoluẽdi. Sꝫ quã-
do ſunt duo teſtes contra vnum. tunc vnus eſt
conuictus. ſi ſint tres teſtes melius. iam iudex
poteſt eum condemnare. Ideo dicit. in ore duo
rum aut trium teſtium ⁊c̃. Ecce legem quã de
dit ⁊ ſicut dedit illã alijs iudicibus Ita etiam
vult eam ſuare. Nam anteꝙ̃ anima intret pa-
diſum ſi ſit bona. vel infernum ſi ſit mala. vel
purgatorium. ṗmo venit ad iudicium chriſti. ⁊
ibi iudicaꝛ̃. Autoritas. Statutum eſt hominibus
ſemel mori. poſt hoc aũt iudiciũ. Ad Hebre. ix.
In ṗmo enim iudicio chriſtus ꝓcedit ꝑ legem
datam alijs iudicibus. ſ. cũ duobus aut tribus
teſtibus cõtra reũ. ⁊ ſm ꝙ teſtes ſunt ꝓ anima
vel contra animã ipa iudicaꝛ̃. Primus teſtis ẽ
conſciẽtia ꝓpria humanalis. Secũdus bonus
angelus celeſtialis. Tertius eſt ieſus iudex vni
uerſalis. de quolibet iſtorũ dicit thema. Ille. ſ.
ṗmus vel ſecũdus vel tertius teſtis teſtimoniũ
ꝓhibebit de me. ꝓme vel contra me. ¶ Dico ṗ
mo ꝙ ꝓpria conſciẽtia humana eſt teſtis. quia
conſcientia homis eſt liber in quo ſcribunꝛ̃ om-
nia bõa vel mala que homo facit. quãdo hõ fa-
cit aliquod bonũ opus illud opus tranſit. ſꝫ re-
manet ſcriptum in libro conſciẽtie. verbi gratia
Credo ꝙ q̃libet noſtrū hodie orauit poſtꝙ̃ fu
it indutus genibus flexis. etiam illud opus iã
tranſiuit. tamẽ remanet ſcriptum in libro cõſci-
entie ad teſtificãdum in iudicio. Idem ſi hodie
feciſtis elemoſynã. ſi deuote ⁊ cum ſilentio au-
diuiſtis miſſam. Idem ſi ſalutaſtis aliū bono
corde. ⁊ ſic de alijs. Iſta opa tranſeunt. ſꝫ rema-
nent ſcripta in libro cõſcientie. Autoritas. Cū
gentes que legē non habẽt naturaliter ea que
legis ſunt faciũt. huiuſmõi legem nõ habentes
ipſi ſibi ſunt lex. que oſtendunt opus legis ſcri-
ptum in cordibus ſuis. Ad Roma. ij. Idē de
malis operibus dicas. Dixiſti hodie aliquod
mendaciũ illud iam trãſiuit. ſed remanet ſcp̃tũ
in libro conſciẽtie ad teſtificandum contra te in
iudicio. Idem ſi iuraſti ꝑ deum ⁊ vitupaſti ali
quē. vel locutus fuiſti in miſſa. ſi es religioſus
qui ſilere in menſa debes. vel reſpexiſti mulierẽ
diſcurrendo ꝑ villã vel ciuitatem vel in eccl̃a.
Autoritas. Impfectum meum viderunt oculi
tui ⁊ in libro tuo omnes ſuple defectus ſcriben-
tur. pſ̃. cxxxviij. ¶ Nota impfectum meū ⁊c̃.
quaſi diceret. domĩe quãdo ego peccabam. cre
debam facere peccata ſecrete. abſcondendo me
a gentibus. ſed tu domine vidiſti ⁊c̃. Et i libro
tuo ⁊c̃. conſcientia em̃ homis dicitur liber dei.
Ratio. quia ipſe fecit illum librum. ⁊ creauit. et
ſcribit ⁊ legit. ⁊ nullus alius. Cognoſcere enim
cogitatõnes cordiũ ſiue intellectuum vt ſunt in
intellectu. ſolius dei eſt. de quo vide ſãctũ tho-
mam. j. parte. q. lvij. arti. v. Modo iſte liber ẽ
clauſus. quia nullus poteſt legere niſi deusꝪ. et
ego in mea. tu in tua cõſcientia. ⁊ ille in ſua. ⁊c̃.
Sed in iudicio quãdo anima veniet timens et
tremens dicet chriſtus Videamus librum. tũc
conſciẽtia aperiꝛ̃. ⁊ dabit teſtimoniũ. Si aima
receſſit a corpore in gratia. mala ⁊ peccata non
apparebunt in confuſionem. imo in bonum teſti
monium aime in gl̃a. Unde apoſtolus. Gloria
noſtra hec eſt teſtimoniũ conſciẽtie noſtre. ſcd̃a
ad ChorꝪ. j. Sed ſi vixit in mala vita in peccatꝪ
⁊ finaliter moriꝛ̃ impenitens. tunc nullũ bonū
apparebit ſcriptum in libro cõſcientie. quia ꝙ̃-
diu ſumus in peccato opera noſtra nõ ſunt me-
ritoria. Ideo nõ apparebunt niſi mala opa ſcri-
pta in carta illa. Ideo apoſtolus. Teſtimoniũ
reddente illis conſciẽtia ipſorum. ⁊ inter ſe inui
cem cogitatõnum accuſantiũ in die cum iudica
bit deꝰ occulta hominũ. Ad Roma. ij. Do vo-
bis hoc remediũ ⁊ bonum conſiliũ qđ ſi vultis
tenere ⁊ mihi credere tunc teſtimonium conſci-
entie veſtre erit ꝓ vobis. ⁊ non cõtra vos. licet
feceritis multa mala ⁊ peccata. Iſtud remediũ
capiatis ꝑ ſimilitudinem hanc. In quodam lo-
co erat homo q̃dam male vite. latro. homicida
⁊ faciebat ml̃ta mala. ſed ſecrete timore iuſticie
Sed quantũcũꝙ̃ ignis fiat ſecrete ⁊ in abſcon-
dito fumus exiet. Inde rex ſciens illius homi-
nis mala. cõmiſit iudici illius loci. vt faceret ꝓ-
ceſſū contra hominẽ illum taliter ꝙ ille homo
nichil ſciret. quo facto ꝓceſſu clauſo ⁊ ſignato
ſciens iudex ꝙ iſte homo contra quem fecit ꝓ-
ceſſum eſſet iturus ad regem dixit ſibi ꝙ porta-
ret regi vnum librum. qui acceptauit librum. et
erat ꝓceſſus cõtra eum factus. quãdo autē la-
tro fuit in via cogitauit ⁊ timuit an iſta ſcriptu-
ra eſſet contra eum. quia Conſcius ipſe ſibi de
ſe putat omnia dici. Dicens intra ſe. quid ſcio
quid porto. Iſte liber ꝓceſſus videꝛ̃. qui apuit
dictum ꝓceſſum. ⁊ legit ibi ⁊ inuenit clare om-
nia mala que fecerat. qui incepit flere dicens.
O miſer quid faciã. ſi ego portabo hoc regi ſuſ
penſus ſum. volebat comburere ꝓceſſum. ſed
timebat perdere oĩa bona ſua. qui acceſſit ad
quendam notariũ amicũ exponens ei ſuam ne-
ceſſitatem ⁊ cauſã. ad quẽ notarius dixit Si de

cetero vultis vos cauere ꝛ emendare vitaꝫ ve-
ſtram ego iuuabo vos. Qui ꝓmiſit emendam.
Tunc notarius fidel' raſit de ꝓceſſu ſubtiliter
vbi erat affirmatiua poſuit negatiuā. ꝛ vbi erāt
teſtes ꝯ eum poſuit ꝓ ipō ꝛ clauſit ꝓceſſum di
cens. Modo vadatis ad regem nec oportꝫ voſ
timere. imo rex bñ recipiet vos. Nñ auteꝫ fuit
cum rege. aſſiſtentes q̄ erant cum rege dicebāt
Dñe iſte eſt malus homo talis loci capiat᷑. ꝛ ſta
tim rex mandauit vt ſtatim capet᷑ ꝛ ſuſpendere
tur. Sed ipē homo p̄ſentauit ꝓceſſum regi. qui
lecto ꝓceſſu rex oſculatus eſt eum. ꝛ mādauit ſi
bi dare cētum florenos. Rex iſte eſt ille de quo
Apoca. xix. Rex regum ꝛ dñs dominantium.
ſed malefactor eſt quilibet noſtrū. Sumus eniꝫ
homicide ꝛ latrones ꝛc̄. Sed tu dicis. ego nun
q̄ꝫ occidi aliquem. ꝓbo ꝙ ſic. homicida occidit
corpus. ſed qui peccat mortaliter occidit aiam
quotiens em̄ peccaſti mortalit᷑ totiens occidiſti
animā. Aima que peccauerit ipa morie᷑. Eze-
chie. xviij. Item odiſti ꝓrimum homicida es
Autoritas. Omnis em̄ qui odit fratrem ſuum
homicida eſt. j. Joh. iij. Item quotienſcūq̄ꝫ in-
clinaſti vel induxiſti alium ad peccandū morta
liter totiens aiam occidiſti. de pe. di. j. dicit au-
guſti. Noli te putare homicidā non eſſe cuꝫ fra-
tri tuo malum ꝑſuades. cum em̄ fratri tuo ma-
lum ꝑſuades occidis. Item ſum⁹ fures q̄tienſ-
cūq̄ꝫ furati ſumus deo honorē vel reuerentiam
vel obedientiā ad ſua p̄cepta. totiēs fecim⁹ fur-
tum. Item ꝓximo famam ꝛ eccl'e decimas. ſer-
uitoribus ſolidatū ꝛ mercedem operū. mortuiſ
legata. furtum cōmittimus omēs. Auctoritas
Quotq̄t venerūt fures ſunt ꝛ latrones. Joh. x
Et ꝓceſſus eſt iam factus clauſus ꝛ ſignat⁹. Et
q̄libet portat ſuum ꝓceſſum ad regem chriſtuꝫ.
Ergo quid faciam. dico ꝙ ſicut fecit latro Pri
mo aperiat᷑ iſte ꝓceſſus legendo ea que ibi con
tinent᷑. Secūdo debemus flere ſicut iſte fleuit.
Tertio debemus oſtēdere ꝓceſſum aico ſuo no
tario. Quarto fiat ꝙ notarius radat ſbtilit᷑ ꝛc̄.
¶ Primo liber conſciētie aperit᷑ cogitando ma
lam vitam quam tenuit. Si es religioſus cogi-
ta ſi ſeruaſti regulā ꝛ cerimonias. Si ſacerdos
cogita qualiter officiū celebraſti. ſi cuꝫ pura de-
uotōne. vel ꝓ pecunia vnq̄ꝫ iuraſti vel mētitus
fuiſti. ſi vixiſti caſte ꝛc̄. Idem de vobis q̄libet
cogitet vitam quam tenuit. Iſto modo lib con
ſcientie aperit᷑ Secūdo plora. ecce cōtritio di-
cens. O miſer quid erit de me ꝛc̄. ¶ Tertio re-
currere debes ad amicum ꝛ dicere ſibi totum ꝛ
oſtendere ſibi librum. Amicus iſte eſt confeſſor
amicus pluſq̄ꝫ pater vel mater ꝛ oſtendere ſibi
librum debes. clare dicendo peccata. Pat᷑ ego
ſum magnus peccator. ꝑmo feci hoc ꝛ hoc. ꝛ p⁹
cōfeſſionē confeſſor debet q̄rere ꝓpoſitū in cor
de veſtro de cetero cauendi ꝛ emendandi vitaꝫ
veſtram. ſi dicitis ꝙ ſic. tunc confeſſor radet et
delet peccata de conſciētia. ſ. cum ligna nullus
gladius tantū ſcindit q̄ꝫtum lingua confeſſoris
quando eleuat manuꝫ ꝛ dicit. Miſereatur tui
omnipotēs deus ꝛ dimittat tibi omnia ꝛc̄. Fa-
cta abſolutōne omnia peccata ꝛ mala ſunt raſa
de libro cōſcientie. Ita radit ſubtilit᷑ ꝙ ſicut cō
ſcientia erat contra te. tunc teſtat᷑ ꝓ te. Deinde
dicet confeſſor. modo ſecure vadas ad regem.
Vadit homo ſecurus penitentiā implens datā
a confeſſore. ꝛ quādo anima venit coram xp̄o i
iudicio. ꝛ ꝓceſſus conſciētie aperit᷑. oēs teſtes
ſunt ꝓ anima. Benedictus erit qui conſiliū hoc
ſeruauerit. hoc deus met dicit peccatori. Su-
me tibi librum grandem. ꝛ ſcribe in eo ſtilo ho-
minis velocit᷑ ſpolia detrahe cito p̄dare. Eſa.
viij. ¶ Nota ſume tibi non alteri. quia nullus a-
lius poteſt ibi legere librum grādem. Magnus
liber eſt decretales. maior decretum ꝛ maior bi
blia. Maior omnibus his eſt cōſciētia. Liber
ſumit᷑ cogitādo peccata vt dixi. ſcribit᷑ ſtilo ho
minis. quia ex quo deus factus eſt homo dedit
hominibus poteſtatem remittendi peccata. ꝛ nō
ante. addit velociter ꝛc̄. Nullus dicat volo cō-
fiteri in quadrageſima ꝛc̄. forte hodie vel cras
morieris. ꝛ ſic patet p̄ma pars ſermonis. ¶ Di
co ſecundo ꝙ alius teſtis eſt angelus bonus ce
leſtialis. Sciendum ꝙ q̄libet homo vel mulier
a natiuitate q̄ꝫdiu viuit in hoc mundo hꝫ vnū
angeluꝫ bonum de celo ſummo ad ſui cuſtodiā
a deo omnipotenti deputatū. Unde Hierony.
Magna eſt dignitas animarū vt vnaq̄q̄ꝫ ani-
ma ab ortu ſue natiuitatis habeat angelum ad
ſui cuſtodiam deputatū qꝛ aliter demones ſuf-
focarent nos ꝛ impedirent omia opera noſtra.
Ideo deus dat angelū ad cuſtodiā. Sicut do-
minus q̄ habet oues dat eis cuſtodiam paſtori
De hac cuſtodia dauid in pſ̄. Angelis ſuis de⁹
mandauit de te. vt cuſtodiant te in omib⁹ vijs
tuis. pſ̄. xc. Iſte autem teſtis videt quicq̄d ho-
mo facit ꝛ dicit. Ideo teſtificat᷑ de viſu ꝛ audi-
tu. Modo contemplare hic quantum placꝫ an
gelo bono quādo homo facit bona opera. ora-
tionem deuotā. ieiuniuꝫ ꝛc̄. Tunc em̄ angelus
eleuat oculos ad deum dicēs. O domie audia-
tis eum. iam videtis quomō deuote orat. ieiu-
nat ꝛc̄. Sic de quolibet bono opere. ꝛ nō ſoluꝫ
iſte angelus gaudet. ſed omēs alij de celo. Gau
dium eſt angelis dei ꝛc̄. Lu. xv. ꝑ oppoſituꝫ qñ
facim⁹ pctā vel aliquā inhoneſtatē dicit angel⁹
O de iſto ꝓditore q̄d dicam. Cogita ſi corā ali-
qua deuota ꝑſona tu faceres inhoneſtatem q̄d
diceret. Ita angelus. Multi credunt ꝙ qñ vo
lunt facere aliquod furtū vel luxuriā ſecrete ꝙ
nullus videat dicunt. o nullus videt me. O mi
ſer aperi oculos mentis ꝛ vide ibi angelū pre-
ſentem qui dicit. o de iſto ꝓditore q̄d ego dicaꝫ

iudici. O de iſta meretrice ſiue putana q̄d dicā
Etiam] de celo illi clamāt cōtra illum peccatorē
ac ſi modo coram nobis veniret aliqua mlr̄ me
retrix nuda omēs vos diceretis. O illa vil' me-
retrix foras ⁊c̄. Modo cogitate qualiter ſācti
angeli qui abhorrent peccata indignant'. Au-
toritas. Ecce videntes clamabunt foris. angeli
pacis amare flebūt. Eſa. xxxiij ¶ Nota ecce vi-
dentes. quia ſunt nobiſcum hic angeli qui ſunt
de celo. quia illi de inferno ſunt angeli guerre
⁊ diuiſionis. amare flebūt q̄ꝫtum ad deteſtatōꝫ
peccatorū. Non intelligatis ꝙ ſit talis fletus ſi
cut ⁊ noſter. qui venit ex triſticia vel deuotōne
ſicut in deuotis pſonis. Cogita quale teſtimo-
nium faciet angelus in iudicio. qñ eñ aīa pec-
catrix impenitens venit ad iudiciū ⁊ demones
eam accuſant. dicit xp̄s iuſtus iudex q̄ vult au-
dire partes. videamus quid dicitis vos angeli
Qui reſpondent. ſ. demones. Domie iſta aīma
fecit hoc ⁊ hoc. ideo faciatis iuſticiā. pro vno
peccato damnaſtis nos in ppetuum. ⁊ iſte fecit
tot peccata. ideo ⁊c̄. Tunc xp̄us licet ſciat totū
tamen ſm formam iudicis querit a teſtibꝰ. In-
terrogat angelū dicēs. q̄d eſt hoc qd tu vidiſti?
quid dicis? Et angelus q̄ſi complangendo ex
amore quem habet ad nos dicit. Dñe tot anni
ſunt ꝙ mihi cōmiſiſtis iſtum. verū eſt quod di-
cunt demones dedit ſe ſupbie vanitati. ⁊ ſic de
alijs peccatis. q̄ꝫtūcunq; ego inducerem euꝫ in
celum noluit mihi credere. Tunc xp̄us auditis
duobus teſtibus. ſ. cōſcientia ⁊ angelo dat ſen-
tentiā dicens. Surge tolle quod tuū eſt ⁊ vade
Tunc demones recipiūt animā. ⁊ ſic ducit' ad i
fernum. Si aūt homo fuit bñ confeſſus ⁊ ppo-
ſuit ſe abſtinere a peccatis. ⁊ fecit condignā pe-
nitentiam quando venit ad iudiciū ⁊ demones
eum accuſant. xp̄us dicit ad bonum angelum.
q̄d tu dicis angele? Reſpōdit angelus di. verū
eſt domie ꝙ ipa fecit hoc vt dicunt demōes. tñ
recurrit ad medicinas ⁊ ad remedia vr̄a. Fuit
eñ bene confeſſus ⁊ cōtritus. ⁊ fecit penitētiaꝫ
⁊ cōmunicauit. ideo videt' mihi ꝙ debꝫ abſolui
Tunc xp̄us dat ſententiā ⁊ p̄cipit angelo ⁊ mā
dat ſibi vt collocet' in padiſo in tali ſede vel ca-
thedra. De hoc dicit ſcriptura. Si fuerit p eo
angelus loquens vnus de milibus vt annūciet
homis equitatem. i. penitentiā ⁊ bonam vitaꝫ
miſerebit' eius ⁊ dicet. Libera eum vt non de-
ſcendat in corruptōꝫ. Job. xxxiij. Remediuꝫ g̃
⁊ conſilium bonum eſt beati Bern̄. dicent]. No
li p̄ſente angelo facere quod me p̄ſente facē nō
auderes. q̄ꝫtumcūq; eſſꝫ temptatus quis ppter
verecūdiam coram vna bona pſona nollet face
re pectatū vel inhoneſtatē aliquā. quare g̃ in p̄-
ſentia angeli nō times facere. O quale teſtimo-
nium angelus faceret ſi amore ſuo hō nō pecca
ret oportunitate habita vt placeret ei. Dico er
go ꝙ alius teſtis eſt ieſus iudex vniuerſal'. Di-
ceret aliq̄s quomō eſt poſſibile ꝙ xp̄us ſiml' ſit
iudex ⁊ teſtis. Si eſt iudex quō eſt teſtis ⁊ econ
uerſo. Dico ꝙ pprium eſt xp̄o eſſe ſiml' iudiceꝫ
⁊ teſtem. Nec rex nec papa pōt eſſe ſil' iudex et
teſtis ſed xp̄s. Jō dicit. Ego ſum iudex ⁊ teſtis
dicit dñs. Hiere. xix. Si alij teſtes nō eſſent iſte
ſufficeret. Jō dicit. Accedam ad vos in iudicio
⁊ ero teſtis velox maleficis ⁊ adulteris ⁊ piurl.
⁊ q̄ calumniant' mercedē mercenarij. ⁊ humili-
ant pupillos ⁊ viduaſ. ⁊ opprimūt pegrios. nec
timuerūt me. dicit dñs exercituū. Malach. iij
¶ Nota ſeptem peccata in dicta autoritate. de
q̄bus erit teſtimoniū xp̄i contra hoīes in iudi-
cio. ¶ Primū peccatū eſt maleficiū. omēs q̄ fa-
ciūt mala opa dicunt' malefici. ſed ſimpliciter q̄
dampnificāt primū tollendo eius bona vel fu
rando de vineis. ortis ſeu campis. Quidaꝫ di-
cunt ꝙ recipe fructus non eſt peccatū. error eſt
quia ex furto fructus humanū genus fuit exul
a paradiſo terreſtri. ⁊ xp̄us p eo paſſus eſt. ta-
les non habent remediū niſi ꝙ ſatiſfaciant ſi vo
lunt intrare padiſum. vel debent petere veniā
¶ Secūdo ero teſtis velox adulteris. Dicatur
quid eſt adulteriū. quādo eſt publicū niſi corri-
gatur. ira dei eſt ſup cōmunitatem. ¶ Tertio ⁊
piuris. Dicat' quomō p toto mundo ſaluando
homo nō deberet iurare falſum iuramtntum.
¶ Quarto qui calumniāt' mercedem mercena-
rij. Jſte mercenarius eſt xp̄us qui. xxxiij. ānis
laborauit in vinea xp̄ianitatis. Solariū quod
vult eſt de ſeptem diebus hebdomade. ſcilicet
ꝙ vult vnā. ſ. domicam. qui ꝟo non ſuat dñi-
cam calumniat' mercedē ⁊c̄. ¶ Quinto erit te-
ſtis velox his q̄ humiliant viduas ⁊ pupillos.
Vidua eſt mulier que habet virum ſuū in alio
mundo. Jta aīe noſtre ſunt vidue que habēt
ſponſum ſuū in alio mūdo. Pupilli ſunt corpa
humiliant' iſti pupilli quādo inebriant' homi-
nes in tabernis ⁊c̄. Dicat' contra iſtud viciuꝫ.
¶ Sexto ⁊ opprimunt pegrinos. Quilibet no-
ſtrum eſt pegrinus q̄ꝫdiu viuimus in hoc mun
do. Jdeo dauid. Aduena ⁊ pegrinꝰ ego ſum.
opprimit' pegrinus in ludo taxillorū ⁊c̄. ¶ Se-
ptimo nec timuerunt me. p̄cepta dominorū tē-
poraliū timent. ſed nō dei. Remediū g̃ eſt in oī
bus q̄ facimus habere reſpectū ⁊ timorē ad deū
vt Job q̄ dicebat. Ecce in celo eſt teſtis meꝰ et
ꝯſcius meus in excelſis. Subdit. Ad deuꝫ ſtil-
lat oculus meus. Job. xvj. ſicut oculus mulie-
ris ad virum eam reſpicientē p feneſtram. Jō
non ſuſtinet tactus philocapti ⁊c̄.

¶ De eadem domica. Sermo ſcd̄us.

Jle teſtimoniuꝫ
i perhibebit de me. Johes. xv. Pro
huius vbi declaratōe ⁊ materie p̄di

eande introductõne Sciendũ q̄ ſingularis ex-
cellentia et ꝑuilegium eſt de xp̄o domio ſuper
alios domios omnes. quia ip̄e ſimul eſt iudex
⁊ teſtis. quod nõ eſt de aliquo iudice in aliquo
bono iudicio. Ratio q꞉ teſtificari nichil aliud ē
q̄ȝ iudicem de veritate informare. Modo aliđ
eſt informare ſe ⁊ aliud informari. Judex enim
poteſt iformari. ſ. ab alio. ſed ip̄emet nõ poteſt
ſe informare. Jdeo non poteſt eſſe iudex ⁊ teſt'
ſimul. ſed in xp̄o iſta ratio non habet locum. q꞉
ip̄e non indiget informatõne alterius. Jdeo ip
ſe informat omnes alios de veritate. Plus ſcit
ip̄e de negocijs meis ⁊ tuis q̄ȝ nos. Autoritas.
Omnia eñ nuda ⁊ aperta ſunt oculis eius Ad
Hebre. iiij. Jdeo neceſſario ip̄e iudex habȝ eſſe
⁊ teſtis. Secũda ratio q꞉ iudicare eſt inter par-
tes ſententialit̄ diffinire. Jn omni enim iudicio
ſunt reus. accuſans. ⁊ teſtis. qui ſemꝑ eſt alicu-
ius partis. ⁊ cum iudex non poſſet eſſe ſimul iu
dex ⁊ pars. igit̄ nullus iudex poteſt eſſe ſiml' iu
dex ⁊ teſtis. Sed in xp̄o iſta ratio non habȝ lo-
cum. quia in omni bono ope ip̄e eſt pars Ratõ
quia bona opera maxime fiunt ꝓpter deũ ¶ Si
ꝯo opera mala. ibi non eſt pars. quia fiũt cõtra
eum. Jdeo dicebat ip̄e. Qui non eſt mecũ ad-
uerſum me eſt. Luc̃. xj. Ergo neceſſario ē pars.
Patet ergo ꝑuilegium ⁊ excellentia xp̄i. quia ſi
mul eſt iudex ⁊ teſtis. De hoc autoritas clara.
Ego ſum iudex ⁊ teſtis dicit dominꝰ. Hieremi.
xxix. Ex iſta ratione propoſui thema. ⁊ quilibȝ
veſtrũ poteſt veraciter dicere. Jlle. ſ. ih̄s xp̄us
dominꝰ ⁊ iudex teſtimoniũ ꝑhibebit de me. pa
tet thema ¶ Et ego ſum modo in materia quam
volo ꝑtractare moralit̄. Modo videamꝰ quo-
modo xp̄us eſt teſtis ⁊ iudex in iudicio. ⁊ cõtra
que peccata. De hoc inueni autoritateȝ que di
cit clare de quibus peccatis ꝑhibebit in iudicio
teſtimoniuȝ. Accedam ad vos in iudicio. ⁊ ero
teſtis velox maleficis. ⁊ adulteris ⁊ ꝑiuris. ⁊ q̄
calumniant̄ mercedem mercenarij. ⁊ hũiliant
viduas ⁊ pupillos. ⁊ opprimũt ꝑegrinum. nec
timuerũt me dicit dominꝰ exercituum. Mala.
iij. Hic nominat ſeptem conditões peccatorum
que ſi vitent̄ habebitis in iudicio iudicem et te-
ſtem chriſtũ pro vobis. al's erit contra vos. et
poteritis dicere thema. Jlle teſtimonium ꝑhi-
bebit de me ¶ Primo dicit Accedam ad vos
in iudicio tanq̄ȝ iudex ⁊ ero teſtis velox malefi-
cis. Quilibet peccator faciens mala opera po-
teſt dici maleficus generalit̄. Sed ꝓprio ⁊ ſtri-
cto modo malefici ſunt qui non ſolum nocẽt ſi-
bijpſis ſed toti cõmunitati. ſicut ſunt diuini. ſor
tilegi. coniuratores ⁊ pocionatores ſiue intoxi
catores. qui ſi ſuſtinent̄ in aliquo loco tota illa
patria deſtruet̄. ex quo eſt notorium. quia ꝓceſ
ſionaliter gentes recurrunt ad eos. ⁊ ſi ſuſtinet̄
ira dei eſt ſuꝑ illam ciuitatem ſiue cõmunitatẽ

Secus de ſecretis quos deus damnabit. ⁊ ter-
ra erit ſine ꝑiculo. ex quo peccatum eſt ſecretuȝ
non cadit in iudicio hominũ ſed in iudicio dei.
Dauid. Judica illos. da illis ſc̄dm opera eorũ.
⁊ ſc̄dm nequitias adinuentionũ ip̄orum. dicũt
id qđ volunt ⁊ neſciũt. quia tenebroſi ſunt. ſed
diffamant aliquem ⁊ oſtendunt in ſpeculo et in
amphora ⁊c̃. figuras ⁊ cetera. ⁊ ſequit̄ diuiſio
inter vos. ꝓpter hoc nõ eſt petenda ſanitas ab
eis. Si tu haberes inimicum capitalem in hac
villa. recurreres ad eum in tuis neceſſitatibus.
clarum eſt q̄ nõ. Jta eſt de diuinis qui cuȝ dia-
bolo inimico capitali noſtro habent ſua conſi-
lia. Ad dominũ Jeſum chriſtũ recurratis in ve
ſtris neceſſitatibus. quia ip̄e poteſt dare ſanita
tem filijs ⁊c̃. Precepit deus antiquitus dicens
Uir ſiue mulier in quibus phitonicus ſiue diui
natõnis fuerit ſpiritus morte moriant̄. Domie
⁊ qua morte an ſuſpenſionis decapitatõnis vel
combuſtionis? Reſponſio q̄ non. ſed lapidibꝰ
obruent eos. ſanguis eorum ſit ſuꝑ eos. Leui.
xx. Quia qui morit̄ ſuſpenſus vel decapitatus
⁊c̃. niſi ab vno poteſt interfici. Sed quia diui-
nus nocet toti populo. vult deꝰ q̄ a toto popu-
lo occidatur. Ecce quare dicit Accedã ad vos
vſq̄ȝ maleficis. ¶ Secundo dicit. Accedam ad
vos ⁊c̃. Jſta clauſula debet addi cuilibet pecca
to. accedam ad vos. ⁊ ero teſtis velox adulte-
ris. Qui in matrimonio ſunt actũ matrimonia-
lem facere poſſunt ſine peccato. ⁊ etiam quãdo
q̄ȝ cum peccato ⁊ mortali ⁊ veniali. ⁊ quãdoq̄ȝ
etiã cum merito. Sed quando vir cognoſcit de
aliq̄ alia muliere vel econuerſo. hoc peccatũ di
citur adulterium. Jſtud peccatũ eſt multuȝ ab-
ominabile maxime quãdo eſt notoriũ. q꞉ etiam
nocet toti cõmunitati. ſecus ſi ſit ſecretum. Di-
catur hiſtoria de Corinthijs quos Paulus cõ
uerteret ad fidẽ. ⁊ poſt aliq̄s dies ira dei fuit ſu
per eos. quia habebãt ſiccitates. mortalitates.
hec dicit̄ ira dei. qui neſcierũt cauſam quare. et
ſcripſerũt apoſtolo Paulo eorũ neceſſitatem.
Ap̄lus autẽ ꝑ litterã reſpondit eis dicens. Ne-
ſcitis quia modicũ fermentũ totaȝ maſſam cor-
rumpit. ⁊ ſequit̄. Auferte maluȝ ex vobiſipſis.
ꝑma ad Chori. v. Patet clare q̄ ſuſtinere adul
terium notoriũ eſt deſtructio cõmunitatis. Jđ
vos rectores q̄ portatis onus debetis ꝓuidere
⁊ facere ordinatõem ſtatim cũ ꝑconiſatõne pu
blica ⁊ certis penis. q̄ nulla putana ſiue mere-
trix notoria poſſet eſſe niſi in bordello ſiue lu-
panari. ⁊ corrigaut̄ omia iſta peccata. Primo
đ meretricibus in hoſpitijs. Lupanaria poſſũt
ſuſtineri. vt dicit Auguſtinꝰ in li. de ordine. ad
vitandum maiora peccata. Sed lupanaria par
ticularia que ſunt in laqueũ non ſunt ſuſtinẽda
quia morbus cõtagioſus eſt. Quãdo vxor vr̃a
vl' filia videt meretricẽ cum hoie garrulare. q̄d

cogitabit cito erit putana. vl' quãdoq; fieri poſ ſe: putana. Ideo ad partem in remediũ maloꝝ ꝛ non in laqueũ lupanaria erunt collocata. ne vxorati ꝛ clerici ꝛ religioſi venientes ad hoſpicium incidant in laqueũ. Cogitate quale peccatum eſt. quia chꝛiſtus dedit vitam ſuã ꝛ ſãguinem vt ſaluaret animas. ꝛ vos ponitis ibi laqueum vt damnent᷑. Secundo corrigat᷑ peccatum clericoꝛũ de concubinis ꝛc. niſi hoc peccatũ corrigat᷑ dicit domin⁹. Accedã ad vos ꝛc vſq; adulteris. Tertio dicit accedam ꝛc. vſq; piuris. De iſto peccato deus reputat ſe valde grauatum quãdo notoꝛie fit. ſecus quãdo ſecrete. quia tunc non eſt piculum cõmunitati. Sed quãdo notoꝛie iurant renegant ꝛ xp̃um deſpiciunt. dicendo v̱ba contra xp̃m ꝛ v̱ginem mariã ꝛ ſanctos. creditis q̄ deus ſurdus ſit ꝛ mutus ꝛ cecus. Mirum eſt q̄ non mittit plagas ad deſtruendum nos. quia talia ſuſtinem⁹. Si de domino vel rege dicerentur mala. ſtatim puniretur. Et de chꝛiſto ſine coꝛrectione. Heu omnes poſſunt dicere. imo inter ſcutiferos aliqui ꝓuocant᷑ vt iurent ꝛ blaſphement deum ꝛ virginem beatam Mariã ꝛ omnes ſanctos. ꝛ tũc rident. Et ex peccato iſto veniunt ſiccitates ſterilitates ꝛ moꝛtalitates. ꝛ ira dei ſup terram et ſup habitatoꝛes terre. Sed diceret aliquis. quare ſup me quia ego nõ iuro ꝛc. Reſpõdeo licet non iuremus omnes. quia tamẽ ſuſtinem⁹ omnes habemus peccatũ. quia quãdo aliquis iurat. omes debemus inſurgere cõtra eum. Oribaldus interficiat᷑ ꝛc. ac ſi lupus intraret villam ad deuoꝛandũ pueros. nonne omẽs clamarent ad lupum: ꝛ nullus curat de blaſphemia contra deũ. imo ponunt in truffis. quando eſt aliquis magnus iuratoꝛ ſcient᷑ ꝓuocant euꝫ ad iram vt iuret. vt ipſi poſſint ridere de iuramentis illius. Ideo deus de rectoꝛibus cõquerendo q̄ hoc peccatum debent coꝛrigere dicit. Dominatoꝛes populi mei inique agũt contra me dic̃ dominus. ꝛ iugiter tota die nomen meũ blaſphematur. ꝓpter hoc ſciet populus nomen meũ in die illa. quia ego qui loquoꝛ. ſuple p̃cipiendo. ecce aſſum ſic puniendo. Eſa. lij. Quarto dicit. Accedam ad vos ꝛc. vſq; qui calũniant᷑ mercedem mercenarijs ſuitoꝛib⁹ ꝛ ancillis. ꝛ ſcutiferis quãdo completo tp̃e ſuitij petũt ſolariũ domi calumniant᷑ ꝛ faciũt placitare ꝛc. De iſto peccato multũ grauat᷑ deus omnipotens intantum q̄ p̃cepit p Thobiam dicẽs. Quicũq; tibi aliquid operatus fuerit ſtatim mercedem eius ei reſtitue. ꝛ merces mercenarij tui apud te omnino nõ maneat. Thob. iiij. Quinto dicit. accedam ad vos ꝛc. vſq; his q̄ humiliãt viduas ꝛ pupillos. Item quãdo mulier vl' vxoꝛ perdit ſuum bonũ virum. remanet vidua. ꝛ filij quando pdunt patrem remanẽt oꝛphani. tũc omnes deberẽt iuuare. Sed modo fit totum oppoſitũ dicũnt modo. nõ habent defenſionẽ. ꝛ cum tali littera quã habeo potero habere campum. domum. vineã ꝛc. ꝛ pater fecit ſibi de debito ꝛ nõ curauit de littera confidẽs de ſua amicicia ꝛc. Sed licet pdiderũt virum ꝛ carnalem patrem. non perdũt patrem nec defenſoꝛem. quia deus pater oꝛphanoꝛũ ꝛ ſicut iudex viduarũ defendit eos. qui dicit. Vidue ꝛ pupillo nõ nocebitis. ſi leſeritis eos vociferabunt᷑ ad me ꝛ ego audiã clamoꝛem eoꝛũ ꝛ indignabit᷑ furoꝛ meus. percutiamq; vos gladio. ꝛ erũt vxoꝛes veſtre vidue. ꝛ filij veſtri pupilli. Exod. xxij. Ideo caueatis ab iſto peccato. Ideo dicit accedam ad vos ꝛc. Sexto dicit accedam ad vos. vſq; hic. q̄ oppꝛimũt pegrinum. pegrinus dicit᷑ viatoꝛ q̄ poꝛtat modicum ꝓuiſionis. Ita in hoc mundo peregrini dicunt᷑ pauperes. quoꝛũ quilibet poteſt dicere. Aduena ꝛ pegrinus ſum apud te. Contra illos q̄ pauperes iſtos oppꝛimunt. deus erit iudex ꝛ teſtis. maxime cõtra vſurarios. q̄ nihil ſciũt facere niſi cum vſuris. ſi habent mutuare pauperibus ſtatim cum vſura mutuant. Si vẽdunt pluſq̃ p̃cium condignum recipiũt ꝓpt̃ dilatõnem ſolutõnis. Si emunt minus dant ꝓpter hoc. q2 dant pecuniã ꝓmptam. Dicat᷑ cõtra illos qui faciũt vſuram de pannis vendẽdo plus. deinde ille qui emit ſtatim vendit pannũ minus dicatur q̄ peccatum eſt vendere qđ non eſt ſuum. Ita tu vendis neceſſitatem alterius. Item faciũt aliam crudelitatem cõtra paupes quia emũt frumentum cõtra paupes ꝛ abſcondunt ſperantes ipſm vendere ad pondus argenti. vultis cognoſcere qđ peccatum eſt dicit ſcriptura. Qui abſcondit frumenta maledicetur i pupillis. benedictio aũt ſup caput vendentiũ Pꝛouerbioꝝ. xj. Septimo dicit accedaꝫ ꝛc. vſq; his qui non timuerunt me dicit dominus. Modo audite defectũ q̄ modo eſt in toto mũdo quia gentes habent verecundiam ꝛ timoꝛẽ gentibus. ꝛ non timent deum. Fuant pꝛecepta ꝛ oꝛdinatõnes dominoꝝ tempoꝛaliũ timoꝛe pene ſcilicet quinq; ſolidoꝛũ. ꝛ non timent frangere p̃cepta ꝛ oꝛdinatõnes dei quas p̃cepit ſeruare non ſub pena quinq; ſolidoꝛũ. ſed perdendi omnia membꝛa ꝛ coꝛpus ꝛ animã ꝛ damnationem eternaꝫ. ꝛ tamen nullus timet. Ideo dicit xp̃us. Nolite timere eos qui occidunt coꝛpus. animaꝫ aũt non poſſunt occidere. ſed potius timete eum qui poteſt animaꝫ ꝛ coꝛpus pdere in gebennam. Matth. x.

Infra octauas aſcenſionis. Sermo tertius.

Aſſumptus eſt in celũ ꝛ ſedet a dextris dei. Marci vltimo. Verbũ pꝛopoſitũ ꝓ funda=

mento ſermonis declarat excellentiã ⁊ altitudinem chriſti qualiter inquantũ homo fuit receptus et collocatus in celum dicẽs. Aſſumptus eſt in celum ſedet a dextris dei. Iſtud verbũ habet magnam difficultatẽ in theologia qualiter chriſtus dicitur ſedere ad dexteram dei inquantum homo. Pro cuius declaratõne ⁊ materie predicande introductõne ſciendũ quod in ſubſtantijs ſpũalibus non reperiuntur partes dextre vel ſiniſtre proprie loquendo. Dicit enim ſanctus Thomas. ⁊ probat. j. parte. q. l. quod angeli ſunt incorporei. q. l. arti. j. quia non ſunt diuiſibiles per partes. indiuiſibiles enim ſunt. Ideo in eis non inuenitur differentia partis dextre vel ſiniſtre. ſed quicquid eſt in eis totum poteſt dici dextra. quia pars ſiniſtra dicitur minoris fortitudinis ⁊ virtutis. ſed in angelis totum eſt forte ⁊ nihil debile. Sed differentia partis dextre ⁊ ſiniſtre proprie ſolum inuenitur in creaturis corpalibus ⁊ ſenſitiuis. vt in hominibus ⁊ animalibus. quia arbores ⁊ lapides non dicuntur habere partes dextram ⁊ ſiniſtram. quia equaliter habẽt fortitudinẽ in qualibet parte. homies vero ⁊ iumenta habent maiorem fortitudinẽ ⁊ virtutem in dextra quam in ſiniſtra. Ideo dicit Salomon. Leua eius ſub capite meo. ⁊ dextera illius amplexabitur me. tanquam res fortis ⁊ firma. Canti. ij. Ergo dicit thema. Aſſumptus eſt in celũ ⁊ ſedet a dextris dei. Et etiam eſt articulus fidei qui dicit. Aſcẽdit ad celos. ſedet ad dexteram dei patris. Si dicas. cũ pater in ſua eſſentia ⁊ diuinitate ſit ſubſtantia ſpũalis ⁊ indiuiſibilis. quomõ reperitur pars dextera cum in eo non ſit ſiniſtra: quia in eo nihil debile. ſed totus fortis ⁊ omnipotẽs. Reſpõdeo quod in deo dextra ſumitur ſimilitudinarie ⁊ figuratiue. Verbi gratia. Sicut quãdo ad aliquẽ magnum dñm veniũt magne perſone ⁊ notabiles Iſte dñs cauſa honoris ad dexterã ſuã facit ſtare honorabiliter perſonam. Ita legitur de matre Salomonis. iij. Regum. ij. poſitus eſt thronus matris regis que ſedet a dextris eius. Et poſt regem erat perſona excellentior. Ita quod ſedere ad dexterã ſignificat habere excellentiã honorem. ſeu dignitatem ſup omnes alios. Et quia xps eſt in excellentiori gloria honore ⁊ dignitate in paradiſo ſuper omnes creaturas. ideo dicitur ſedere a dextris. Cum ergo dicit thema. Aſſumptus eſt in celum ⁊ ſedet a dextris dei. ſenſus ẽ in maiori excellentia honore ⁊ dignitate exiſtit. ⁊ eſt maior omibus creaturis. Sup hoc quod dicitur in themate. Sedet a dextris dei fundabo materiam meam. quia articulus fidei dicit in ſingulari. ſedet ad dexteram dei. propter oppoſitum thema dicit in plurali. ſedet a dextris dei. Reſpondeo quod ad dexterã dei ſedere in ſingulari notat ſummam excellẽtiam. de quo loquitur articulus fidei. ſed quia iſta ſumma excellentia triplicatur in chriſto. ſ.

Maieſtas imperialis.
Dignitas pontificalis.
Auctoritas iudicialis.

Ex his tribus excellentijs dicit thema. Aſſumptus eſt in celũ ⁊ ſedet a dextris dei. Prima ergo excellentia ex qua chriſtus dicitur ſedere a dextris dei eſt maieſtas imperialis. Imperator enim eſt maior dominus temporalis huius mundi. quia eſt ſup omnes reges ⁊ principes ⁊ domios. Iſta habuit chriſtus in ſua aſcenſiõe. quia omnes creature tã ſpũales quam corpales ſunt ſub eo. De hoc apoſtolus dicit. Conſtituẽs ad dexteram ſuam in celeſtibus ſupra omnem principatũ ⁊ poteſtatem ⁊ virtutem ⁊ dominatõnem. ⁊ omne nomen quod nominatur non ſolum in hoc ſeculo ſed etiam in futuro. ⁊ omnia ſubiecit ſub pedibus eius. Ad Ephe. j. De iſta chriſti imperiali maieſtate dixit dauid in pſal. Benedic. primum Dominus in celo parauit ſedem ſuam. ⁊ regnũ ipſius omnibus dominabitur. Nota parauit. ſ. in terra humanitate ſua. ⁊ qualiter parauit? Dico quod per virtutem humilitatis. voluit enim humiliari infra omnes creaturas. ideo meruit exaltari ſup omẽs creaturas ſecundum legem ⁊ regulã dicẽtẽ Omnis qui ſe humilat exaltabitur. Luce. xviij. Creature ſunt in triplici gradu. vel quia ſunt in celo. vt angeli. vel in terra. vt homines. vel in corde terre vt demones. Sub omnibus iſtis chriſtus voluit ſe humiliari. In celo enim ſunt nouem ordines angelorum. Primus ordo eſt altior ſcilicet ſeraphin. vbi ſunt plures angeli quam homines in mundo. Secundus cherubin. Tertius thronorum. Quartus dominationum. Quintus virtutum. Sextus poteſtatuum. Septimus principatuum. Octauus archangelorum. Nonus angelorum. Chriſtus autem in die incarnatõnis ſue humiliauit ſe ſub omibus angelis. deſcendens de cathedra eternitatis ſue. ⁊ non aſſumpſit naturã angelorum. ſed venit in hunc mundum vt radius ſolis qui non recedit a ſole. ⁊ aſſumpſit naturam humanam. vt radius ſolis colorẽ vitree ⁊c. Ideo ait Dauid. Minuiſti eum paulominus ab angelis. quia fuit paſſibilis ſecundum humanitatẽ ⁊ angeli ſunt impaſſibiles. Secundo voluit humiliari ſub hominibus. ſcilicet in ſua vita et conuerſatione. quia vixit ita pauper quod nunquam aliquis homo fuit ita pauper. Primo in natiuitate. quia non in domo ſed in porticu. in via publica naſci voluit. non in lecto. ſed in preſepio reclinatus. Item nunquam voluit habere domum nec cameram. non cellam propriam. ſed inuitabatur ad dormiendum. Itẽ in fine vite ſue voluit hũiliari. quia ſagionibus ⁊ ribaldis ⁊ latronibus fit proceſſus antequam ſententientur. ſed nõ ſic eſt factũ de xpo. quia iudicatus fuit ſine proceſſu. Ideo dauid

in ꝑſona ſua dixit. Ego autẽ ſum vermis ⁊ non
homo obprobriũ hominũ ⁊ abiectio pleb̄. pſ̄.
xxj. Licet eſſet homo tamẽ non tractabat̄ vt hõ
ſed vt v͛mis deſpectus calcat̄. Ita xp̄us in ſua
paſſione. Tertio voluit humiliari ſub demoni
bus. qꝛ ꝑmiſit ſe temptari a diabolo qui tẽpta/
uit eum de peccato gule. ſc̄do de peccato vane
glorie. tertio de peccato auaricie. Matth̄. iiij.
ſed diabolus fuit victus. fiat ergo rõ ſi ſ̄m le/
gem diuinam. Omnis q̄ ſe humiliat exaltabit̄.
⁊ q̄to plus ſe humiliat tanto magis exaltatur.
Et quia xp̄s fuit tantũ humiliatus vt dictũ eſt
ideo parauit in celo ſedem ſuã. ſ. ꝑ humilitatẽ.
Autoritas. Humiliauit ſemetip̄m factus obe=
diens ⁊c̄. vſqꝫ dei patris. Ad Philip. ij. Mo=
raliter hic nota ꝑ talem conſequentiã. Si dñs
ieſus xp̄s vt conſequeret̄ tantã gloriam voluit
in hoc mundo tantũ humiliari. q̄to magis nos
qui reſpectu ſue maieſtatis non ſumus niſi ver
mes putridi. Si cupimus habere cathedraꝫ in
paradiſo. debemus nos humiliare. ⁊ obedire
xp̄iani ꝑlatis. filij parentibus. diſcipuli mḡris
iuuenes ſenibus. vxores viris ſuis non ꝯ deũ.
ſocius ſocio. ⁊ ſic de alijs. Nota exemplum de
euangelio. xp̄us ſemel venit in q̄dam domo feſ
ſus ex itinere ⁊ ſedebat. apoſtoli autẽ fecerũt ſi=
bi queſtionem dicentes. Quis putas maior eſt
in regno celorũ. Mat. xviij. Quia nos nõ ſci=
mus eam determinare? ⁊ xp̄us. bene placet mi=
chi q̄ de iſtis diſputatis. ⁊ volens eis clare de=
terminare queſtionem. vocauit vnum puerum
q̄ erat ibi. dicit̄ q̄ fuit ſanctus marcialis. ⁊ ſta=
tuit eum in medio eorũ ⁊ dixit. Quicũqꝫ humi=
liauerit ſe ſicut paruulus iſte. hic maior eſt in re
gno celorũ. Matth̄. xviij. Maioritatem glo=
rie deus ſtatuit in illo q̄ q̄libet poteſt habẽ. Si
autẽ conſtituiſſet in domino dicẽdo. Quicũqꝫ
erit maior domin⁹ in hoc mundo. erit maior in
ꝑadiſo. quid feciſſent paupes? Ideꝫ de maiori
tate in ſciẽtia. q̄d feciſtent ſimplices ⁊ ignoran=
tes? Idem de maioritate in fortitudine. q̄d dix
iſſent debiles? Sed iſtis dimiſſis maioritatem
glorie conſtituit in hoc. ſ. q̄ q̄libet poteſt hr̄e. ſ.
in humilitate. que maxime in corde ꝯſiſtit. Hu
miliemus nos ⁊ dimittamus inflatões cordis ⁊
diuitias. remittendo iniurias inimicis. Apl̄us
Petrus. Omẽs inuicem humilitatem inſinua=
te. qꝛ dñs ſuꝑbis reſiſtit. humilibus autem dat
gratiã. j. Pe. v. Iaco. iiij. Secũda xp̄i excellen
tia qua dicit̄ ſedere eſt dignitas pontifical̄. Iaꝫ
ſcit̄ q̄ int̄ oẽs ꝑlatos eccl̄e papa eſt maior. Iſtã
dignitatem habet xp̄us. de hoc Dauid pſ̄. cix
Dixit dñs dño meo. ſede a dextris meis. Sub=
ditur ꝓ qua cauſa. Tu es ſacerdos in eternum
ſ̄m ordinem melchiſedech. Nullus papa habꝫ
dignitatem papalem niſi ad vitam. xp̄us auteꝫ
in eternum. Nota ſ̄m ordinem melchiſedech.

non ſ̄m ordinem aaron. ſed ſ̄m ordineꝫ melchi
ſedech q̄ in lege nature erat ſimt̄ rex ⁊ ſacerdos
valde deuotus. q̄ obtulit panem ⁊ vinum in ſa
crificio. vt legitur Geñ. xiiij. Nota hiſtoriã de
Abraam qui cum. ccc. et. xviij. ſcutiferis vicit q̄
tuor reges ꝓpter quod Melchiſedech obtulit
panem ⁊ vinum. ex quo intellexit abraam q̄ cri
ſtus meſſyas debuit inſtituere ſacrificiũ in ma=
teria panis ⁊ vini. ⁊ flexit genua. ⁊ Melchiſe=
dech benedixit ⁊ ait. Bñdictus abraam deo al
tiſſimo qui creauit celum ⁊ terram. Nota q̄ ſa
crificium melchiſedech figurabat ſacrificiuꝫ q̄d
xp̄s inſtituit. ⁊ melchiſedech non obtulit ſacri=
ficium quouſqꝫ abraam habuit victoriaꝫ de iſt̄
quatuor regibus. Innuit̄ hic moraliter q̄ licet
omẽs tenemur cõmunicare in paſca. tam̄ opor=
tet nos p̄mo habere victoriam de quatuor regi
bus. ſ. de quatuor paſſionibus ex q̄bus veniũt
omnia peccata que facimus. Primus rex eſt
amor inordinatus qui bellat. ⁊ multos vicit et
captiuat. Sed vincit̄ a nobis quãdo ꝓ nulla re
mũdi homo facit contra deũ. Verbi gr̄a. parẽ=
tes diligunt filios. auiſetis vos q̄ ex iſto amore
inordinato non faciatis aliquid cõtra deũ eun=
do ad demones vt ſanent̄. vel faciendo vſuras
vt ditent̄ ⁊c̄. Item filij diligunt parentes. vir
vxorẽ ⁊ ecõuerſo. attendatis ne ꝓpter h̄ facia=
tis contra deum. Et ſi diligitis diuitias. hono=
res. dignitates. attendatis ne ꝓpter hoc faciat̄
contra deum. Secundus rex eſt timor inordi
natus de amicis. Verbi gr̄a. ſi aliquis amicus
vel conſanguineus veſter ꝓ aliquo crimine ſit
captus. ⁊ vos eſtis vocatus ꝑ iudicem ſb̄ iura=
mento vt teſtis. ⁊ vos ſcitis veritatem. ⁊ vos ti
more punitõnis eius iuratis falſe. victus eſt̄ et
captiuus diaboli. Si dicitis veritatem eſtis vi
ctor. quia nemo timore debet iurare falſe. plus
debetis timere deum q̄ꝫ aliq̄d aliud. Ideꝫ de il
lis qui timore gentiũ obloquentiuꝫ nolunt par
cere inimicis. cum dñs p̄cipiat oppoſitũ. Ter=
tius rex eſt placentia corpalis. ſ. comedendi. bi=
bendi ⁊ dormiendi. caueatis ne ex his faciatis
cõtra deum. ſed ſitis victores. Quartus rex ẽ
triſticia. Aliqui triſtant̄ de amiſſione amicorũ.
vel puerorũ innocentum. de q̄bus eſt gaudẽdũ
quãdo moriunt̄. quia tales via recta vadũt ad
paradiſum. Aliq̄ triſtant̄ de amiſſione bonorũ
talis triſticia multos ⁊ multas captiuat in car=
cerem inferni. Iſte rex vincit̄ ꝑ bonam patien=
tiam. Poſt victoriam habitaꝫ de iſtis quatuor
regibus poteſtis cõmunicare. ⁊ melchiſedech
id eſt. ſacerdos dei altiſſimi offeret vob̄ panem
⁊ vinum. id eſt corpus xp̄i qui eſt panis ange=
lorum. Ideo apl̄us dicit. Probet autem ſeip̄m
homo ⁊ ſic de pane illo edat ⁊ de calice bibat. j.
ad Corī. xj. Tertia xp̄i excellentia qua ſedet
a dextris dei eſt autoritas iudicialis. Iam ſcit̄

ꝙ in iudicio ſedet iudex eminēt' er inter partes.
ita xp̄s in die iudicij ſedebit in throno ad iudi/
candū. de hoc Jo̅hes Apoc. xx. Vidi thronū
magnū cādidū ſedentē ſup eū. a cuius ꝯſpectu
fugit terra ⁊ celū ⁊ locus non eſt inuent' ab eis
⁊ vidi mortuos magnos ⁊ puſillos ſtantes i cō
ſpectu throni ⁊ libri aperti ſunt ⁊ ali'liber aper
tus eſt q̄ eſt liber vite. ⁊ iudicati ſunt mortui ex
his q̄ ſcripta erāt in libro ſm opa ipoꝝ. Nota
q̄ttuor que dicit. Primo ibi vidi thronū.. vſq̄
ſup eum. q: ibi xp̄s in die iudicij ⁊ ſedens in ca
thedra iudicabit. dans vnicuiq̄ ſm opera ſua
peccatoribus dabit damnationē. bonis aūt da
bit ſaluationē eternā. Auctas. Filius hoīs vē=
turus eſt in gloria patris ſui cū angelis ſuis. et
reddet vnicuiq̄ ſm opera eius Mat. xvj. Se
cūdo ibi cū dicit a cui' ꝯſpectu fugit terra vſq̄
ab eis. Ecce mūdi conflagratio. q: cōis eſt ſnīa
oīuꝫ doctoꝝ. ꝙ ante diem iudicij erit cōflagra/
tio. ⁊ tunc terra ⁊ celū fugiēt q̄ntum ad q̄litates
q̄s modo habēt. Unde ait dn̄s. Celum ⁊ terra
trāſibunt. Luc. xxj. Tertio vidi mortuos vſq̄
throni. Ecce mortuoꝝ reſurrectio. poſt confla=
grationē ille q̄ de nihilo cūcta creauit mortuos
ſuſcitabit. ⁊ veniēt audire ſnīam ſaluatiōis vel
dānationis. Cogitate in iſta die quātus timor
⁊ met' erit in oīb'. Ideo orādo dicebat beatus
Greg'. Preſta q̄ſum' omp̄s de' vt vnigenituꝫ
tuū quem redēptorē noſtrū leti ſuſcepimus. ve
nientē q̄ꝫ iudicem ſecuri videamus. Quarto ⁊
libri aperti ſunt Ecce meritoꝝ retributio. dicūt
doctores glorioſi ⁊ poſtille ꝙ iſti libri ſunt con=
ſcientie q̄ modo ſūt libri clauſi q: nullus poteſt
ibi legere niſi tu met et de'. ibi eni ſcribunt̄ oīa
bona ⁊ mala q̄ facimus ſ; in iudicio aperientur
ita ꝙ vtute diuina q̄libet poterit ibi legere. bo
ni laudabūt̄ dicet̄. o q̄ꝫ bonus ille fuit lꝫ ſuperi
us iret optime indut' tn̄ ad intra portabat cili=
ciū. ⁊ ſic de alijs. Mali aūt vitupant̄ dicendo
p̄mo de religioſis. o de falſarijs videbat̄ deuo=
tus: ⁊ ecce totū erat ypocriſis. ⁊ ſic de alijs. O
q̄ta mala abſcōdita reperiūt̄. Ideo apl's. No/
lite an̄ tp̄s iudicare q̄uſq̄ veniat dn̄s q̄ illumi/
nabit abſcōdita tenebraꝝ ⁊ māifeſtabit cōſilia
cordiū. ⁊ tūc laus erit vnicuiq̄. ſ. bono. ⁊ vitu=
periū vnicuiq̄. ſ. malo. j. Cor. iiij. Ecce qualit̄
xp̄s habet auctoritateꝫ iudicialē. ⁊ de h̄ dauid
parauit in iudicio thronū ſuum ⁊ ip̄e iudicabit
orbē terre in eq̄tate. iudicabit pp̄los in iuſticia.
ps̄. ix. Nota parauit ſcꝫ qn̄ fuit iudicatus Job
xxxvj. Cauſa tua quaſi impij iudicata eſt cau/
ſam iudiciūq̄ recipies. patꝫ ergo q̄re dicit̄ aſſū
ptus eſt in celū ⁊ ſedet a dextris dei ⁊c̄.

¶ Infra octa. Aſcēſionis. Sermo. iiij

QUi crediderit et
baptiſat' fuerit ſalu' erit. Marc. vl
timo. Quia multi ſumūt occaſionē male viuen
di ex v̄bo ꝓpoſito. ip̄m male intelligēdo. Ido
ad corrigendū vitā ⁊ peccata mala. volo ipſuꝫ
nūc declarare. Sed p̄mo ſalutetur v̄go maria.
Hoc verbū eſt de vltimis q̄ xp̄s dixit in h̄ mun
do. in die aſcēſionis. qn̄ debuit i die aſcēſionis
de hoc mūdo recedere dixit. Qui crediderit et
baptiſat' ⁊c̄. Dicūt ergo illi q̄ non intelligūt h̄
verbū. Certū eſt ꝙ xp̄s ponit ſaluatiōem i duo
bus ſcꝫ in credētia ⁊ in baptiſmo. Cum dixerit
q̄ crediderit ⁊c̄. Quare ergo vos frēs et ſacer/
dotes tm̄ reſtringitis dicētes. ꝙ oportet facere
pnīaꝫ. cōteri. ꝯfiteri. reſtituere. remittere. audi
re miſſas. ſermones. orare. ⁊ hmōi. q̄re vos tot
imponitis. cū xp̄s fecerit viā paradiſi leuē cuꝫ
det intelligere ꝙ ſufficit ad ſalutē ꝙ hō habeat
fidē in corde ⁊ ſit baptiſat'. ⁊ ſic dant ſe peccati
⁊ male vite dicēdo. ex quo ego habeo fidē. ⁊ ſū
baptiſatus ſufficit ſaluus ero. q: xp̄s bene ſcie/
bat q̄d eſt neceſſariū ad ſaluationem. Ecce quō
male intelligūt verbū. Qui crediderit ⁊c̄. Ido
ꝓ declaratiōe ſciendū ꝙ iſta duo v̄ba. credide=
rit ⁊ baptiſatus fuerit. ſūt futuri tp̄is ꝯiunctiui
⁊ habēt duo tp̄a. ſcꝫ preteriti tp̄is. ⁊ futuri. Si
autē cū dr̄. q̄ crediderit ⁊ baptizatus fuerit itel=
ligatur de tp̄e p̄terito ſolū hoc eſt falſū. ⁊ etiaꝫ
error. q: tunc oporteret cōcedere ꝙ iudas eſſet
ſaluus. q: credidit ⁊ ꝑ xp̄m baptiſat' fuit cum
alijs apoſtolis. Tunc poſito ꝙ aliq̄s xp̄ianus
habuerit fidē catholicā in corde. ⁊ baptizat' fu
erit. ſed poſt inter agarenos abnegat fidē ⁊ mo
ritur. nōne talis dānat̄. imo et cui dubiū. Non
ergo intelligit̄ de p̄terito. ſ; de futuro tp̄e. q̄ cre
diderit. h̄ eſt in hora mortis fidē catholicam. in
corde habuerit. ⁊ baptiſat'. id eſt. in hora mor=
tis mundiciā baptiſmalem habuerit ſalu' erit.
Quid eni eſt eſſe baptiſatū niſi a peccati eē mū=
datū. Qui ergo in hora mortis inuenit̄ in cre/
dentia diuinali ⁊ mūdicia baptiſmali. ſalu' erit
Non eni ſufficit crediſſe ⁊ baptiſatum fuiſſe.
Oēs nos xp̄iani iam ſum' ꝑ baptiſmū mūda/
ti. ſ; nūc non ſumus oēs mundi Nota ad h̄ ſimi
litudinē de rege q̄ in ſua ciuitate p̄conifauit di
cens. quicūq̄ mihi fidelis fuerit mecum prāde
bit. Et fuit q̄dam ruſtic' regi fidelis q̄ audita p̄
conifatiōem bono mane man' lauit Deinde ad
granū ſeu ortū ⁊ vſq̄ ad horaꝫ prādij reuoluit
hinc ⁊ inde ſtercus. hora aūt prādij qn̄ audiuit
trompetas. ip̄e cito venit ad prandiū. Sed qn̄
rex vidit manus ſuas īmundas fecit eū punire
ſic ꝙ fecit eū ſuſpendi. Ita i ꝓpoſito rex noſter
dn̄s nr̄ ieſus xp̄s inuitauit nos oēs ad nuptias
padiſi di. Qui crediderit ⁊c̄. ⁊ mane lauamus
nos. ſcꝫ cum ſimus pueri in baptiſmo. ſ; poſt re
uoluendo ſtercus peccatoꝝ ſordidamur i mani
bus tāgendo ⁊c̄. in oculis reſpiciēdo. in ore lo/
quendo. ⁊ in gula finaliter in toto corpe. Ideo

opoꝛtet iterũ ablueře nõ ꝑ baptiſmũ. qꝛ niſi ſe-
mel hꝫ efficaciã. Jdo opoꝛtet vt ꝑ pñiaꝫ mũde-
mur. Jdo xp̃s: Pñiaꝫ agite appropinq̃bit ⁊c̃.
Ecce quõ ſũt decepti q̃ dicũt hec Qui credide-
rit ⁊c̃. Jdo dicit ſcp̃tura. Mat. iiij. Qui bapti
ſat̃ a moꝛtuo. i. a peccato moꝛtali. et iteruꝫ tan-
git moꝛtuũ q̃d ꝓdeſt lauatio eius. Eccĩ. xxxiij.
Nota q̃d ꝓdeſt lauatio eiꝰ q̃ſi dicat nihil. Jn/
tellectꝰ verꝰ eſt iſte. Qui crediderit ſcꝫ in fine. i
hoꝛa moꝛtis ⁊ baptiſatꝰ fuerit. Jdeꝫ de futuro
ſcꝫ in fine ſaluus erit. ptꝫ thema. Et ſic ſũ in ma
teria pꝛedicanda modo ſuꝑ iſto ꝟbo. ad Heb.
vj. Baptiſmatũ doctrie ſuꝑple ſũt. tãgũt gloſe
q̃nqꝫ baptiſmata ad ſaluatiõeꝫ hoĩuꝫ.

¶ Pꝛimus eſt de aqua baptiſmali.

¶ Scd̃s de grã ſpũali.

¶ Tertiꝰ de ſanguine materiali.

¶ Quartꝰ de miſcdia penitẽtiali.

¶ Quintꝰ de igne purgatoꝛiali.

Et de quolibet iſtoꝝ põt dici thema. Qui cre/
diderit ⁊ baptiſatꝰ fuerit ſcꝫ aliquo iſtoꝝ mo-
doꝝ ſiue baptiſmatũ ſaluꝰ erit. Dico q̃ p̃mꝰ ba
ptiſmꝰ ẽ aq̃ ſacramẽtalis. iſte aũt eſt p̃mꝰ ⁊ prin
cipalioꝛ ⁊ cõmunioꝛ alijs ⁊ p̃mũ eccl̃ie ſacramẽ
tũ. Jſto mũdant̃ non ſoluꝫ pueri a peccato oꝛi-
ginali. ſ etiã iudei adulti ⁊ alij infideles ab om̃i
bus peccatis ⁊ culpa ⁊ pena. etiã ſi haberẽt oĩa
peccata mũdi. De hoc vide ſanctũ Tho. in q̃r/
to diſ. q̃rta. vbi dicit q̃ puuli mũdant̃ ab oꝛigi
nali ⁊ dant̃ eis ꝟtutes infuſe. Adultis vero fit
remiſſio culpe ⁊ pene niſi ficte accedat. De iſto
baptiſmo dicit articulꝰ fidei. Cõfiteoꝛ vnũ ba-
ptiſma in remiſſionẽ pctõꝝ. Si autẽ dicat̃ vos
frater dicitis q̃ ſũt q̃nqꝫ baptiſmata. articulus
fidei nõ ponit niſi vnũ dĩ. Cõfiteoꝛ vnũ baptiſ/
ma ⁊c̃. Rñdeo q̃ articulꝰ fidei ſolũ loq̃t̃ de ba-
ptiſmo aq̃ q̃ dꝛ ẽẽ vnꝰ triplici rõne. ſcꝫ ꝓpt̃ vni/
tatẽ materie. ꝓpter vnitatẽ foꝛme. ⁊ ꝓpter vni
tatẽ vſus. De p̃mo vnitas materie huiꝰ ẽ aqua
materialis: qꝛ cũ aqua artificiali vt roſacea nõ
põt dari baptiſmꝰ optet q̃ detur cũ aqua natu
rali ſiue ſit de fonte flumine puteo vel maris. h̃
oſtẽdit xp̃s in ſuo baptiſmo q̃ nõ cũ aqua artifi
ciali. ſed naturali baptiſari voluit Autoꝛitas.
Saluatoꝛ noſter aquis ioꝛdanis baptizari vo-
luit vt tactu ſue mũdiſſime carnis vim regene
ratiuã conferret oĩbus aquis ſuꝑple naturalibꝰ
q̃ non eſt niſi vna ſpecie. ¶ Scd̃o dꝛ vnũ ꝓpter
vnitatẽ foꝛme q̃ eſt iſta. Ego te baptiſo ĩ nomĩe
pr̃is ⁊ filij ⁊ ſpũſſancti ibi nõ mutãdo nec addẽ
do vel diminuẽdo. Auiſent̃ h̃ clerici ⁊ etiaꝫ ve
tule q̃ aliq̃n baptiſant ꝓpter periculũ ⁊ aliq̃ ne-
ſcientes foꝛmã dicũt Ego te baptiſo in nomine
ſancte trinitatis ⁊c̃. Nõ de vetula q̃ dixit ſe ba
ptizaſſe illũ magiſtrũ ĩ theolo. hãc foꝛmã oſten
dit xp̃s q̃n debuit celũ aſcẽdere dicẽs. Euntes
docete gentes baptiſantes eos ĩ noĩe pr̃is ⁊ filij

⁊ ſpũſſancti. Mat. xxviij. Tertio dꝛ vnũ ꝓpt̃
vſũ ſiue practicã quaꝫ ſeruamꝰ. qꝛ non dat̃ niſi
ſemel eo q̃ repñſentat paſſionẽ xp̃i ⁊ moꝛtẽ. q̃ ſo
lũ ſemel fuit moꝛtuꝰ. hãc rõeꝫ tãgit apl̃s dicẽs.
xp̃s reſurgens ex moꝛtuis iã nõ moꝛit̃ moꝛs il/
li vltra nõ dñabit̃. q̃ enĩ moꝛtuꝰ ẽ peccato moꝛ
tuꝰ eſt ſemel. q̃ aũt viuit viuit deo. ad Roma.
vj. Ecce q̃re dici t articulꝰ fidei. Cõfiteoꝛ vnum
baptiſma ĩ remiſſionẽ pctõꝝ Jdo Actĩ. ij. legit̃
q̃ cũ petrꝰ p̃dicaſſet iudei cõpũcti dixerũt apo
ſtolis. q̃d faciemꝰ viri fratres: Rñdit petrꝰ dĩ.
Penitẽtiã agite ⁊ baptizet̃ vnuſq̃ſqꝫ veſtrũ in
noĩe ih̃u xp̃i in remiſſionẽ pctõꝝ. i. in fide ieſu
xp̃i. d̃ iſto baptiſmo dicit thema q̃ crediderit. ſ.
in hoꝛa moꝛtis ⁊ baptiſatus fuerit ſaluus erit.
¶ Scd̃s baptiſmus ẽ de grã ſpũali q̃n infidelis
cupit baptiſari ⁊ nõ hꝫ opoꝛtunitatem nec ipẽ-
met p̃t ſe baptizare. optet enĩ ab alio baptiſari
ſiue recipe baptiſmũ qꝛ ſicut nullꝰ poſſet ſeip̃m
generare nec etiã baptiſare cum ſit alia genera
tio. ⁊ moꝛit̃ cũ tali deſiderio. dico q̃ baptiſatꝰ
ẽ nõ baptiſmo fluminis ſ flaminis. i. ſpũſſancti
baptiſmo ſpũali. i fonte ſpũſſancti. d̃ iſto auto.
Johẽs baptiſat aqua. Ecce p̃mum. vos aũt ba
ptizabimini ſpũſancto. Ecce ſm̃ Actĩ. j. Nota
q̃ iſte baptiſmꝰ ſcd̃s nõ eſt tante efficacie ſic̃ pri
mus. ſ ſaluat hoĩem ſm̃ q̃ntitatẽ fidei ⁊ deuoti-
onis. p̃mꝰ enĩ dat caracterẽ ĩdelibilẽ q̃ ẽ q̃dã oꝛ-
natus q̃ſi ſtellã habẽs in frõte et ex h̃ ſingularẽ
glĩaꝫ hñt in ꝑadiſo. vbi cognoſcit̃ ſtatim dum
aĩa intrat celũ ſi iſte fuit baptiſatus ⁊ nõ iſte ex
iſto caractere. Jtẽ qꝛ primus baptiſmꝰ remittit
oĩa pctã non ſolũ a culpa ſ etiã a pena. iſte autẽ
ſcd̃s dat remiſſioneꝫ pctõꝝ a culpa ſ nõ a pena
niſi ſm̃ q̃ntitatẽ fidei ⁊ deuotionis. Nõ miracu
lũ q̃d legit̃ in vita beati martini de cathecumi/
no moꝛtuo ꝑ eũ ſuſcitaio q̃ dixit ſe fuiſſe ductũ
ꝑ vias tenebroſas ad purgatoꝛiũ. Sꝫ oꝛationi
bus beati martini fuit ſuſcitatꝰ q̃ ꝓ eo flẽs oꝛa/
bat dubitãdo ne eẽt dãnatus. Jſte ſcd̃s baptiſ
mus grẽ ſpũalis dat nob̃ etiã xp̃ianis magnaꝫ
ꝯſolatiõeꝫ vñ ſi aliq̃s nr̃oꝝ dubitaret dĩ. O mi
ſer q̃d ſcio ſi ego ſũ bñ baptizatꝰ qꝛ foꝛte fui ba-
ptiſatꝰ ab ignoꝛãte ſiue a vetula ⁊c̃. Jõ q̃d erit
de aĩa mea. Jõ ecce ꝯſolatio Poſito caſu q̃ ba
ptiſans errauit ĩ foꝛma vel ĩ intẽtiõe ſ tu neſcĩ
qꝛ ſi ſcires de cetero faceres te baptizare. h̃ ſuf/
ficit ⁊ iã es baptiſatꝰ baptiſmo flamĩs h̃ decla/
ratio abſtrahit̃ ab illa auto. apl̃i. ij. Coꝛĩ. viij.
Si enĩ volũtas ꝓmpta eſt ſm̃ illud q̃d hꝫ acce
pta ẽ nõ ſm̃ q̃d nõ hꝫ. Nõ volũtas ꝓmpta ẽ. ſ.
deſiderãdo illd̃ q̃d nõ hꝫ accepta ẽ ſuꝑple apud
deũ. ſm̃ illd̃ q̃d hꝫ. ſ. deſideriũ vł ꝓmptitudĩeꝫ
Jdo nullꝰ dꝫ iteꝝ baptiſari niſi eẽt certꝰ q̃ non
eẽt baptiſatꝰ. ſ de puerĩ ꝑuis q̃ nõ hñt libeꝝ ar-
bitriũ nec volũtatẽ ẽ ꝑiculũ. vñ ſi puer q̃ poꝛta
tur ad baptiſmũ moꝛeret̃ in via nõ ſaluat̃. Nõ

q2 nõ habet volũtatẽ. Si dicat. nũquid ſaluat
in fide parentũ. dico ꝙ non niſi recipiat baptiſ/
mũ. q2 nõ habet ꝓmptitudinẽ voluntatl. Ideo
multũ debẽt cauere mulieres ne pueri moriant
ſine baptiſmo. Sed ſi adult⁹ iudeus vel agare/
nus vadens ad baptiſmũ recta intẽtione ⁊ non
ficta morit in via. talis ſaluat ꝓpter ꝓmptitu/
dinẽ volũtatis. Jdo xp̄s ego ſitienti. id ẽ. ardẽ=
ter deſiderãti dabo de fonte aque viue gratis.
Apoc. xxj. De iſto dicit thema. Qui crediderit
⁊ baptizatus fuerit nõ ſoluʒ baptiſmo fluminis
ſ3 flaminis. ſaluus erit ¶ Tertius eſt de ſanguĩe
martyriali. qñ eni non baptizatus baptiſmo aq̃
interficitur ꝓpter xp̄m ſaluat. vt patʒ de retho
ribus adductis ad diſputandũ cũ beata kathe=
rina. Hic hiſtoriã ⁊ quõ ſine dolore mortui ſũt.
de hoc baptiſmo dicit xp̄s martyrib⁹. Calicem
q̃dẽ quẽ ego bibo bibetis. ⁊ baptiſmo quo ego
baptizor baptizabimini. Marc. x. Nota calicẽ
id ẽ. paſſionẽ. q2 ſicut calix ↄtinet certã mẽſurã.
ſic in paſſione martyrũ nihil fiebat ſine mẽſura
ſ3 ſm menſurã certã a deo ordinatã. Jſte baptiſ
mus eſt minor in aliquo. Minor eſt in hoc. q2
non dat caracterẽ vt pus. vnde illi. l. rethores
nõ habẽt caracterẽ. ſed ẽ maior in hoc. q2 nõ ſo/
lũ purificat vt baptiſm⁹ aque a culpis ⁊ penis.
ſed etiã ſanctificat creaturam. ita vt de ea fiat fe
ſtum. Jdeo iohes. Beati q̃ lauãt ſtolas ſuas in
ſanguine agni vt ſit poteſtas eoꝝ in ligno vite.
⁊ ꝑ portas intrẽt ciuitatẽ. Apoc. xxij. Nota. be
ati q̃ lauãt ſtolas ſuas. id eſt. corpa ſua. Ratio
q2 ſicut veſtis coopit corpus. ita corp⁹ cooperit
aiam in ſanguine agni. Quare nõ dicit ĩ ſangui
ne ꝓprio. Rñſio q2 modicũ valet effundere ſã/
guinẽ ꝓpriũ. q2 cũ ſit infect⁹ peccatis. nõ poſſet
lauare aiaʒ. oportet ergo lauare ĩ ſanguĩe agni.
Jdo de martyrib⁹ dr. hi ſũt qui venerũt ex ma=
gna tribulatiõe. ⁊ lauerũt ſtolas ſuas. ⁊ dealba
uerũt eas in ſanguine agni. Apoc. vij. Sed q̃d
ſi aliq̃s ꝓ xp̄o morit ⁊ nõ occidit et nõ effundit
ſanguinẽ. q2 ſuſpendit vel ſubmergit. vel ſuffo
cat vel fame morit nunq̃d eſt martyr. Dico ꝙ
ſic. q2 in ſanguine. id ẽ. ꝓ fide xp̄i morit. Jtẽ vt
poteſtas eoꝝ in ligno vite. ſupple ad accipiẽdũ
fructus eius. lignuʒ vite eſt xp̄s. q2 facit fruct⁹
totius ſciẽtie gaudij ⁊ leticie charitatis ⁊ ſancti
tatis ⁊ eterne vite. Et ꝑ portas. id ẽ. ꝟtutes in=
trẽt in ciuitatẽ. ſcʒ celeſtẽ nõ dr ꝑ portã in ſingu
lari. ſ3 ꝑ portas in plurali ad oſtendenduʒ ꝙ nõ
ſolũ ſint martyres illi q̃ occidunt ꝓ fide xp̄i. ſed
etiã ꝓ q̃cunq3 ꝟtute vel iuſticia manu tenenda
vnde iohes baptiſta martyr ẽ. q2 eccl̃ia dicit p̄=
potens martyr heremiq3 cultor. tñ nõ ꝓ fide. q2
nulla q̃ſtio ſibi fiebat de fide. Sed ꝓ ꝟtute caſti
tatis. q2 reꝑhendit herodẽ de luxuria mortu⁹ ẽ
⁊ decapitat⁹. Marc. vj. O q̃t martyres eſſent
in hoc mũdo ſi vellẽt. ꝟbi grã. qñ aliquis vide=
ret aliquẽ deũ blaſphemantẽ. etiam dñm vel re
gem ⁊ aliq̃s reꝑhendens euʒ. ſi occiditur mar/
tyr efficitur cuʒ iohe. quia maiorẽ rõnem habet
martyrij q̃3 iohes. q2 pl⁹ peccat blaſphemator
q̃3 fornicator Jtẽ ſi q̃s occidit. q2 defendit com
munitatẽ martyr eſt Jtẽ ſi domin⁹ occidit ſcuti
ferũ. q2 nõ vult vocare meretricẽ ⁊c̃. martyr ẽ.
⁊ ꝑ portã caſtitatis intrat ciuitatẽ ꝑadiſi. Ideʒ
de muliere maritata nolẽti ↄſentire viro. eã in=
debite ⁊c̃. Jdẽ d̃ notario vel teſte nolẽte facere
falſũ inſtrumẽtũ ⁊ occidit martyr efficitur. ⁊ ꝑ
portã iuſticie intrat ciuitatẽ celeſtẽ. Ecce q̃liter
dicit. ꝑ portas. id ẽ. ꝟtutes. de iſto dicit thema
Qui crediderit ⁊ baptizat⁹ fuerit ⁊c̃. ¶ Quart⁹
eſt de miſcdia penitẽtiali. iſto oporteret nos ba=
ptizari. q2 lʒ fuerim⁹ baptiſati baptiſmo flumi/
nis. tñ depoſt facim⁹ tot pctã ꝙ maculam⁹ nos
turpiter tã corp⁹ q̃3 aiam. Jdo nõ habem⁹ aliud
remediũ niſi miſcdie penitẽtialis ſcʒ in corde cõ
teri de peccatis. recipe ꝓpoſitũ d̃ cetero nõ pec
care. ⁊ debem⁹ recipe ꝓpoſitũ ↄfitẽdi. ⁊ cũ vna
gutta lachrymaꝝ pl⁹ faciet ⁊ lauabit q̃3 cũ tota
aq̃ maris. ⁊ tũc reſtat pena in purgatorio. Dici
tur baptiſm⁹ miſcdie penitẽtialis. q2 iſta aia pec
catrix lauat in fõte miſcdie dei. de iſto dicit ſcri
ptura ĩ figura iudith. Exibat iudith noctibus ĩ
vallẽ bethulie ⁊ baptiſabat ſe in fonte. Judith
xij. Nõ iudith. i. ↄfeſſio. ſm interp̃tationem he
braicã. Exibat noctib⁹ Noctes in ſcp̃tura ſigni
ficant pctã. ſed dies grãm ⁊ bonam vitam. Qui
ambulat ĩ tenebris neſcit q̃ vadit Ergo ãbulate
dũ lucẽ habetis. vt nõ tenebre vos cõp̃hẽdant
Joh. xij. Exibat g̊ noctib⁹. ſ. ad cogitãduʒ pctã
cũ dolore ⁊ ↄtritiõe. Et cõcordat dauid di. La
boraui ĩ gemitu meo lauabo ꝑ ſingulas noctes
lectũ. gloſa. ꝑ ſinglã pctã. Nõ q2 ſi q̃s peniteret
de vno pctõ ⁊ nõ de alio nihil valet. Jõ ↄfeſſor
dʒ interrogare a ↄfitẽte ⁊ pctõre ꝑ Penitemini d̃
oib⁹ iſtl pctis. ſi dic ſic. niſi d̃ tali ⁊ tlĩ nihil valet
nec ẽ abſoluẽdus. Nõ in valle bethulie. i. pnie.
nõ dicit ĩ mõte. q2 pnia req̃rit hũilitatem. vt ptʒ
in opib⁹ pnie. p̄mo in ↄtritiõe. in q̃ cor leonis ꝑ
ſupbiã reſtringit. ꝑ humilitatẽ peccator ↄtrit⁹
dicit. O miſer q̃d erit de me cõtritio ſi vera eſt
nõ eſt ſine humilitate. ſcdo in ↄfeſſione humili=
ando ſe q̃ʒtũcũq3 ſit magn⁹ dñs flexis genib⁹ de
bet ↄfiteri. Jtem dicẽdo mala ⁊ peccata ſua q̃ſi
ſe diffamãdo. Ecce ĩ valle bethulie. Jdẽ d̃ alijs
operib⁹ miſericordie que oĩa humilitatẽ impor
tant. vt oratio flexis genib⁹. Jeiuniũ humiliat
corp⁹. elemoſyna burſam. remiſſio iniuriarum
cor. Ecce qualiter humilitas penitẽtie eſt fons
diuine miſericordie. aiam purificãs. ergo laua=
mini ſcʒ ꝑ penitẽtiã. mũdi eſtote. auferte maluʒ
cogitationũ veſtraꝝ ab oculis meis. Eſa. j. De
iſto dicit thema. Qui crediderit ⁊c̃. ¶ Quintus
eſt de igne purgatorij. dicũt aliqui ignorãtes ꝙ

vltra mare ſunt gẽtes q̄ baptiſant̄ igne. h̄ nihil
valet. q̄ꝛ deus in h̄ mũdo nõ inſtituit baptiſmũ
ignis ſed aque. Sed ex ſua nimia miſc̄dia i alio
mundo inſtituit baptiſmũ ignis purgatorij vbi
baptiſant̄ penitentes q̄ non pacta penitẽtia cõ=
digna decedũt. Vbi grã. qñ moritur penitens q̄
de peccatis habuit ↄtritionẽ. ſed nõ tantã ſicut
peccata ſua requirũt ad dimiſſionẽ culpe ⁊ pe/
ne que fuit confeſſus. et moritur. ſtatim aĩa du=
citur ad iudiciũ. ⁊ dicit xp̄s angelo. baptizetur
in fonte ignis purgatorij. vt mundet̄ a maculis
Nota modũ q̄liter ab angelo tanq̄ a ſacerdote
immergitur. De iſto autoritas. dicebat iohẽs.
Ego vos q̄dem baptizo i aqua. qui poſt me vẽ
turus eſt: fortioꝛ me eſt. ip̄e vos baptiſabit i ſpi
ritusancto ⁊ igni. Mat. iij. Nota fortioꝛ. quia
iſte baptiſm⁹ ignis valde ẽ penalis. ip̄e ſcꝫ xp̄s
vos baptiſabit in ſpiritusancto. q̄ꝛ grã eſt ſp̄ũs=
ſancti. ꝙ in alio mũdo habeamus locũ peniten
tie ignis ⁊ ꝑ ignem. ſm grãmaticaꝫ antiquã di=
cebatur igne vel igni in ablatiuo. Ideo poſſunt
dicere anime qñ exeunt de iſto baptiſmo ignis
purgatorialis. tranſiuim⁹ ꝑ ignẽ ⁊ aquã ⁊ edu/
xiſti nos in refrigeriũ. pš. lxv. Nota ꝑ ignem et
aquaꝫ. quare p̄mo ponit ignẽ cum p̄us baptizẽ
tur in aqua. Reſpõdeo. q̄ꝛ ignis eſt fortioꝛ ⁊ p̄n
cipalioꝛ. ideo de prioꝛibus prioꝛ eſt ſpeculatio.
Nota ꝙ ſolum xp̄iani intrant purgatoriũ. De
iſto dicit thema. Qui crediderit ⁊ baptiſat⁹ fu=
erit ſaluus erit ⁊c̄.

Dñica infra octauas aſcẽſionis dñi. ſmo. v.

IN omnib⁹ hono

rificet̄ de⁹. Habet̄ verbũ iſtud origi=
naliter .j. Pe. iiij. ⁊ recitatiue in ep̄la
currẽtis dominice. Hoc verbũ indiget vna bre
ui declaratione. Pro qua ſciendũ ꝙ dicunt om
nes ſancti doctores loquentes de mũdi creatio
ne. deus creauit mũdũ duplici rõne. Prima ex
ꝑte hoiuꝫ fuit neceſſitas ⁊ vtilitas. Secũda ex
ꝑte dei ⁊ p̄ncipalis. fuit ꝓ honoꝛe ⁊ gloꝛia ſua.
De p̄ma. ſciebat deus ꝙ homines indigebant
loco firmo ad habitãdũ. laboꝛandũ. ſeminãdũ.
colligendũ. nutriendũ iumenta. ꝓpter hoc crea
uit deus terram. Item ſciebat ꝙ homines indi
gebant aqua ad lauandũ. bibendũ. nauigandũ
⁊c̄. Ideo creauit deus mare ⁊ fõtes ⁊ flumina.
Item q̄ꝛ habebãt reſpirare. ideo fecit aerẽ Idẽ
de igne ad calefaciendũ. ⁊ ad p̄parandũ alimẽ/
ta ⁊c̄. Item q̄ꝛ indigebam⁹ lumine fecit ſoleꝫ ꝓ
die. lunam ⁊ ſtellas ꝓ nocte. Item ſciens ꝙ ter=
ra non germinaret ſine influẽcijs. ideo fecit pla=
netas. Item ſciens ꝙ moꝛimur. fecit celum pro
bonis: ⁊ carcerẽ inferni ꝓ malis. Iſtã primã ra
tionem tangit ſcriptura dicens: Siue mũdus ſi
ue vita ſiue moꝛs. ſiue p̄ſentia ſiue futura. om̄ia
eni noſtra ſunt. j. Cor. iij. O quãtũ deberemus
xp̄m diligere. quia tantũ fecit ꝓ nobis. De ſe/
cũda rõne principali. ſcꝫ ꝓ honoꝛe ⁊ gloꝛia ſua
vt in mundi creatiõe cognoſcat̄ eius potẽtia di
uina. quia qui talia ex nihilo fecit potẽs ẽ. Iteꝫ
vt cognoſcat̄ eius ſapientia in mundi guberna
tione. Itẽ eius clementia in omni ꝓuiſione Itẽ
eius miſericoꝛdia in bonoꝝ p̄miatione Et eius
iuſticia in maloꝝ dãnatione. Ecce ſecũda ratio
p̄ncipalis quare creauit deus omnia vt a nobis
laudet̄ honoꝛet̄ et gloꝛificet̄. Nota ad hoc ſi/
militudinẽ de potẽtiſſimo rege habẽte pallaciũ
ꝓ ſe. ſed gentes ſue nõ habebant domos villas
vl̄ ciuitates. ſed viuebant in nemoꝛibus. q̄ ſuis
ꝓprijs ſumptibus edificauit eis vnã pulchꝛam
ciuitatem. Duplici rõne. Prima ꝓpter neceſſi/
tatem ⁊ vtilitatẽ gentiũ ſuarũ. Scd̄a ꝓ honoꝛe
ſuo. Ita etiaꝫ de deo dicim⁹ qui habebat palla=
ciũ ſue eternitatis vbi habitabat. ſed pro nobis
creauit celũ et terrã ⁊c̄. ꝓ honoꝛe ſuo vt oſtẽde=
ret ſuam miſc̄diaꝫ abũdanter. ⁊ iuſticiã rigoꝛo/
ſam. Ideo dicit ſcriptura. regi ſeculoꝝ imoꝛtali
inuiſibili ſoli deo honoꝛ et glĩa. j. Timot. j. vtili/
tas eſt hoiuꝫ. ſed honoꝛ ⁊ glĩa ſunt dei. Ideo ſi=
cut deus non tangit ꝑtem noſtrã. ſed totã vtili=
tatem dimittit nobis. Ita etiam nos nõ tange/
mus ꝑtem ſuam q̄rentes honoꝛẽ ſeu glĩaꝫ nr̄aꝫ.
ſed dei. q̄ꝛ ſoli deo debetur honoꝛ ⁊ glĩa. Ideo
dicit thema. In oĩbus honoꝛificet̄ de⁹. ꝓtꝫ the=
ma. Occaſiõe hui⁹ Vbi amoꝛe vr̄i q̄ſiui in ſacra
ſcp̄tura que ſũt ⁊ q̄t in quo debem⁹ deũ honoꝛa=
re. Et inueni ꝙ ſũt q̄ttuoꝛ in ſũma.

Prio debem⁹ dare deo d̄ coꝛde amoꝛẽ ſuꝑnalẽ.
Scd̄o de oꝛe laudẽ tꝑalem.
Tertio de coꝛꝑe rigoꝛẽ virtualem.
Quarto de bonis exterioꝛib⁹ honoꝛẽ p̄ncipalẽ.

Et de iſtis q̄ttuoꝛ loquit̄ thema dicens In omni
bus ſupple bonis honoꝛificet̄ deus Dico enim
p̄mo ⁊c̄. Licet eni debeam⁹ diligere patrẽ ⁊ ma
trem. ſoꝛoꝛes parentes ⁊ amicos. vitam ꝓpriaꝫ
⁊ famam. ſuꝑ om̄ia tamen diligendus eſt deus
quia diuino amoꝛi non eſt p̄ponẽdus amoꝛ ali=
cuius rei create nec patris nec matris ⁊c̄. Sed
amoꝛ creatoꝛis ſit in coꝛde quaſi oleũ in lãpade
q̄ꝛ debet omnib⁹ dilectionibus ſuꝑnatare. Si
vis bene ſoluere debituꝫ deo. facias ꝙ amoꝛ pa
tris ⁊ matris ⁊c̄. ſit in coꝛde tuo vt aqua frigida
non ſuꝑnatando. Amoꝛ auteꝫ dei ſit vt oleũ in
lãpade calidũ ⁊ ſuꝑnatans alis non ſoluis deo.
Ecce quid dicit ip̄emet. qui amat patrem ⁊ ma
trem plus q̄ me non eſt me dign⁹ ſupple habere
in hoc mundo ꝑ gratiam et benedictionẽ. nec i
alio ꝑ gloꝛiaꝫ ⁊ ſaluationẽ. ⁊ qui amat filiũ aut
filiam ſuꝑ me: nõ ẽ me dignus. Mat. x. Que
ſtio moꝛalis. diceret aliq̄s. pater ego diligo de/
um ſuꝑ omnia detis mihi aliquod ſignũ. Ideo
ego dabo ſignum voƀ. quia multi credũt ſe dili
gere deum ſuꝑ om̄ia ⁊ non faciũt. Ad ꝓbatõeꝫ

ſi vos habetis duos amicos ⁊ illi diſcordāt iter
ſe. ⁊ vos facitis ptem cum altero illoꝝ: ſignum
eſt ꝙ plus diligitis illum ꝙ̄ alterũ. Sic in ꝓpo
ſito. Nos diligim⁹ patrē ⁊ matrem ⁊c̄. et deum
ecce venitis ad punctũ in quo oportet facere vl'
cōtra deuꝫ vel contra creaturã dilectã. Si amo
re creature facitis contra deum. ſignũ eſt ꝙ pl⁹
diligitis creaturã ꝙ̄ deum. Si oppoſitũ. ſignuꝫ
eſt ꝙ plus diligitis deũ. verbi gratia. Si filius
veſter infirmatur ⁊ dicit̄ vob ꝙ vadatis ad di-
uinos vel coniuratores ⁊ deus ꝑcipit oppoſitũ
ꝙ nullus vadat. ⁊ neceſſitas. ⁊ amor filij te incli
nat ꝙ vadas. ꝓpterea certum ē ꝙ plus diligis
filiũ ꝙ̄ deum. Iteꝫ ſi ꝑdidiſti taceam argenteã
vel pecuniam. vel aliquod iocale. ⁊ cupis illud
iuenire. ⁊ dicit̄ ꝙ vadas ad ſortilegos diuinos
⁊c̄. ⁊ de⁹ ꝑcipit ꝙ nulla cauſa recurram⁹ ad eos
ſi vadis ad ſortilegos certum eſt ꝙ plus diligis
taceam creaturã ꝙ̄ deum Item de amico capto
etiam de ſe vt homo dicat veritatem cogit̄ me/
dio iuramento. ⁊ deus ꝑcipit ꝙ ꝓ toto mundo
ſaluando non faciam⁹ falſum iuramentũ. ſi pro
vite cōſeruatione amici vel ſuịꝑius falſum iu/
rat plus creaturã ꝙ̄ deuꝫ diligit O quot ſunt q̄
dicunt ſe amare deum ⁊ mentiunt̄. quia ꝑ vno
denario vel ꝑ vna parua re ne ſoluant iurāt fal
ſe. Nota ꝙ peccatũ eſt ⁊ magnũ iuramentũ fal-
ſum. ⁊ fac gradus peccatoruꝫ in manu dicendo
Magnum peccatũ eſt furtuꝫ. ſed maius pecca
tum eſt fornicatio ſimplex. ⁊ maius adulteriuꝫ.
⁊ maius homicidiũ. ſed ſup omnia iſta maius ē
falſuꝫ iuramentũ. ⁊ lꝫ in hoc mundo plus puni-
atur homicidiũ. tamen apud deum plus punie
tur falſum iuramentũ. Ratio. quia homicidiũ
eſt peccatũ contra ꝓximũ. Sed iuramentũ fal/
ſum eſt directe contra deum. tangit eni coronã
dei. modo peccatuꝫ aggrauatur ex dignitate ꝑ
ſone in quam peccat̄. De hoc vide ſanctũ Tho
mã ꝑma ſcd̄e. q. lxxiij. arti. ix. Jdo ſũmopere ca
uendũ eſt periuriũ ⁊ falſum iuramentum Ecce
ſignuꝫ maioris dilectiōis Jdeo Greg⁹. ꝓbatio
dilectionis exhibitio eſt operis. Quādo autem
quelibet res dilecta poſtponit̄ ne dei ꝑceptum
tranſgrediat̄ quis tunc deũ ſup omnia diligere
cōprobatur. Jdeo xp̄s. qui habet mādata mea
et cuſtodit illa. ille eſt qui me diligit. Joh. xiiij.
Qui habet mandata mea ſcꝫ in corde. et ſeruat
ea ſcꝫ in opere. ille eſt qui me diligit. qui autē di
ligit me: diliget̄ a patre meo. ⁊ diligam eũ ⁊ ma
nifeſtabo ei meipm̄. Ecce quid eſt amor ſupna-
lis. ⁊ poterimus dicere thema mutando vnum
verbum dicēdo: Jn omībus ſcꝫ ꝑcordijs amet̄
deus. ſcꝫ ipm̄ laudando benedicēdo ⁊ glorificã
do. Dico ſcd̄o ⁊c̄. ratio pulchra. Cōmunis ex
perietia docet. ꝙ q̄libet debet ꝓ tēpore aſſueſce
re officio de quo ſemꝑ habet viuere. Jdo pater
ſi vult ꝙ filius ſuus ſit notari⁹ iam quādo ē pu-
er oſtendit ſibi litteras ⁊ ſcripturã. Itē ſi ſartor
vel ſutor. ⁊ ſic d̄ alijs. Modo videam⁹ qd̄ offi-
cium habebim⁹ in alio mundo de quo viuam⁹.
in celo eni non ſũt ſartores vl' ſutores. q: veſtis
glorie nunꝗ̄ rumpit̄ ſicut nec veſtis ſolis ⁊ ſtel
larum ⁊ lune. nec ſunt ſutores vel argentarij ⁊c̄
Solum eſt ibi officiũ laudādi deum. ſicut tu de
lectabiliter comedis vel bibis qñ eſuris vel ha
bes ſitim. Jdeo dicebat dauid Beati q̄ habitāt
in domo tua domie in ſecula ſeculorũ laudabũt
te. in pſ. Fiat ergo ratio. q̄libet tenet̄ addiſcere
officium de quo viuat. ⁊ nos in alio mundo ha
bemus viuere de officio laudādi deũ. Jdo iam
hic in ꝑſenti mũdo debemus addiſcere hoc offi
cium ⁊ liguã noſtrã abilitare. Sed ſunt multi q̄
addiſcũt officiũ inferni. qd̄ eſt maledicere iura-
re blaſphemare ⁊c̄. vt dicit beat⁹ iohes. Eſtua/
uerunt homies eſtu magno ⁊ blaſphemauerũt
nomen dei. Apoc̄. xvj. Et loquit̄ de damnatis
quia ignis noſter frigidus eſt reſpectu illius in
ferni. Et quot ſunt modo in hoc mundo qui ad
diſcunt iſtud officiuꝫ. qui ſtatim quādo habent
iram blaſphemāt. Jlli autē qui debent eſſe ⁊ vi
uere in paradiſo cum angelis iam hic incipiunt
laudare deuꝫ ⁊ benedicere orādo ⁊c̄. Quilibet
talis poterit dicere cuꝫ dauid. Benedicã domi
nũ in omni tēpore: ſemꝑ laus ei⁹ in ore meo. pſ
xxxiij. Nota ꝙ dicitur in omni tēpore refert̄ ad
eccl'iaſticos: q̄ omībus horis canonicis habent
benedicere deũ que ſunt ſeptem. ⁊ dicũtur ī me
moriam paſſionis. tales tenent conſiliũ Tobie
dicentis. Omni tēpore benedic deum ⁊ pete ab
eo vt vias tuas dirigat ⁊ cōſilia tua in ipo per-
maneāt. Tob. iiij. Nota pete ab eo vt viaſ tuas
⁊c̄. Et ſi tu dicis deuote et diligēter matutinas
deus diriget vitam tuaꝫ ꝑ viam humilitatis cō
tra ſupbiam. Si ꝑmã. dirigit viam tuam ꝑ viã
miſericordie liberalitatis cōtra auariciã. ⁊ ſic d̄
alijs ꝟtutibus. Qd̄ dicit̄. Semꝑ laus ei⁹ in ore
meo refert̄ ad laicos qui mane et veſpere ſemꝑ
debēt orare quaſi iuge ſacrificiũ offerāt deo. er-
go offeramus hoſtiã laudis ſemꝑ deo. id ē. fru-
ctum labiorũ confitentiũ nomini eius. ad Heb.
vlti. Dico tertio ⁊c̄. ſcꝫ ꝑ penitentiã ieiunij vi
giliarũ ⁊c̄. Si rex cōmitteret caſtrũ cuſtodiēdũ
militi. q̄ ſciens caſtrũ regi rebellare. ꝗ̄tũ place-
ret regi ſi ille miles prudēter ⁊ cũ rigore teneret
caſtrũ ne poſſet rebellare. Sic cuilibet noſtrum
cōmiſſum eſt caſtrũ corporis. ⁊ habitatores ſcꝫ
quinꝗ̄ ſenſus. cogitationes ⁊ mēbra vellēt con
tra deum rebellare. Senſus eni ⁊ cogitatio hu-
mani cordis in malũ prona ſũt ab adoleſcentia
ſua. Geñ. viij. Jtem ſapiētia carnis inimica eſt
deo: legi eni dei nō eſt ſubiecta. ad Roma. viij.
Qūtum ergo placebit regi xp̄o ſi cum rigore pe
nitentie prudēter cuſtodis caſtrũ ⁊ notabiliter
talis remunerabit̄ ab eo. Jdeo apl's. Ego q̄deꝫ

ſic pugno non quaſi aerem ꝟberans. Sed caſti
go corpus meũ ⁊ in ſeruitutẽ redigo. ne forte cũ
alijs p̃dicauerim ipſe reprobus efficiar. j. Cor.
ix. Ecce qualiter penitẽtia eſt neceſſaria. dicũt
ſtulti. Et q̃d ꝓficit deo mea penitẽtia vel ieiuni
um ⁊c̃. Reſpondendũ eſt his ſtultis. Et q̃d ꝓfi
cit regi quãdo miles cuſtodit ſibi caſtrũ. Nõne
ꝺ h rex habet honorẽ ſeruiciũ ⁊ gloriã. Jmo di
cit apoſtolus. Obſecro vos fratres ꝑ miſericor
diam dei vt exhibeatis corpora veſtra hoſtiam
ſanctam deo placentẽ rationabile obeſquiũ ve
ſtrũ. ad Roma. xij. Jdeo dicit thema. Jn omĩ/
bus ſuꝑple corporibꝰ honorificeẽ deus ſcʒ ꝑ pe-
nitẽtiã. Empti eni eſtis p̃cio magno. j. Cor. vj
Dico q̃rto ꝙ debemꝰ dare deo ꝺ bonis exteri-
oribus. deus nõ indiget pane vino ⁊ alijs: pro
ſe. ſed ꝓ ſuis ſeruitoribꝰ. Sicut nec rex expẽdit
ꝓ ſe omnes redditus. ſed indiget pro ſeruitori-
bus. Jn rebus eſt deus honorandus p̃ncipalir̃
Et fit ſoluẽdo iuſte decimas ⁊ p̃micias. ⁊ dãdo
paupibus elemoſynas amore ſui. Multuʒ ho-
norat patrem qui filijs ſuis paupibꝰ dat elemo
ſynam. Nota parabolã de illo magno domino
qui dimiſſis filijs iuit ad pergrinationẽ. Filijs
aũt depaupatis q̃dam dabat eis elemoſynam
amore patris ⁊c̃. Jſte dominꝰ eſt xp̃s ieſus Au
toritas. Honora dominũ de tua ſubſtantia ⁊ ꝺ
p̃micijs omniũ frugum tuaꝝ da paupibꝰ. ⁊ im-
plebũr̃ horrea tua ſaturitate ⁊ vino ⁊c̃. Prou.
iij. Nota honora dñm ſcilʒ dando decimas ⁊c̃.
Scd̃o da paupibus. Si dicar̃. mihi deficiet ⁊c̃
non eſt verũ. imo magis abũdabis. Ecce q̃d di
cit Et implebunr̃ horrea ⁊c̃. Sed hic multũ de
fici unt diuites qui nolũt dominũ honorare dã/
do vel mutuando ſine vſura. Nota hic ſpecies
⁊ rõnes vſure. Deo gr̃as.

De eadem dñica ſermo. vj.

Ante omnia cha-

ritatẽ habentes Verbũ iſtud habet
textualiter i canonica petri. j. ca. iiij.
⁊ recitatiue in ep̃la currentis dñice Pro huius
verbi declaratõe ⁊ materie p̃dicãde introducti
one. Sciendũ ꝙ doctrina ẽ cõmunis i ſacra the
ologia certa ⁊ vera ꝙ iter oẽs ꝟtutes morales
⁊ theologicales ꝟtus charitatis eſt maior p̃nci
palis ⁊ excellẽtior. Patet hoc p̃mo in ꝟtutibus
moralibꝰ. nam ꝟtutes morales ſoluʒ habẽt pro
obiecto creaturas. q: ſoluʒ hñt ſuũ actũ officiũ
ſeu oꝑationẽ in rebus creatis. ꝟbi gr̃a. Quid ẽ
ꝟtus prudentie niſi ꝙ in periculis huiꝰ mũdi ſi
ue anime ſiue corporis vł bonoꝝ homo ſciat gu
bernare ſe. ergo obiectũ ſuũ i creaturis eſt. Jtẽ
q̃d eſt ꝟtus iuſticie. nihil aliud ẽ niſi ꝙ in nego-
cijs huiꝰ mũdi q̃ſtionibꝰ litigijs ⁊c̃. der̃ vnicui-
ꝗ qꝺ ſuũ eſt. ergo ſuũ officiũ ẽ circa creaturas.
Jtem de ꝟtute tꝑantie. quid eſt virtus tꝑantie
niſi ꝙ in delicijs huiꝰ mundi homo ſciat tenere
menſurã. Jdẽ de fortitudine q̄ in hoc cõſiſtit ꝙ
ex laboribꝰ tribulationibꝰ anguſtijs ⁊ ꝑſecutio
nibꝰ homo nõ dimittit bonã vitã nec bona ope
ra. Jdẽ de humilitate q̄ in hoc conſiſtit. ꝙ in ho
noribꝰ officijs dignitatibꝰ non tranſeat limites
ſed cognoſcat ſuã fragilitatẽ. Jdeʒ de ꝟtute mi
ſericordie que in hoc cõſiſtit ꝙ de bonis ſp̃ualı-
bus ⁊ tꝑalibus ſubueniar̃ indigentibꝰ. Jdẽ de
caſtitate ad quã ꝑtinet cuſtodire ſe ab actibꝰ ve
recũdis luxurie. Jdẽ de patientia que in h con
ſiſtit ꝙ de iniurijs nõ accipiat homo vindictaʒ.
⁊ ſic de alijs. patet ergo ꝙ omnes ꝟtutes mora
les ſuum actuʒ effectũ officiũ ⁊ oꝑationẽ habẽt
circa creaturas. ⁊ etiã obiectũ caꝝ aliqꝺ creatũ
eſt. Charitas ſolũ deũ habet ꝓ obiecto. q: cha
ritatis eſt diligere deũ ꝓpter ſe. ⁊ primũ ꝓpter
deum. hoc eſt totũ diligere deuʒ vnica ratione.
Quia dicit ph̃s ꝙ vbi vnũ ꝓpt̃ alteꝝ. vtrobiq
tm̃ vnum. Verbi gr̃a. vos diligitis ſanitateʒ et
diligitis medicinã amarã ꝓpter ſanitateʒ. ergo
tota ratio amabilitatis eſt in ſanitate Sic nulla
creatura eſt amabilis de ſe amore charitatis. ſʒ
ꝓpter deum inq̃ꝫtum eſt imago dei. pꝫ ergo ꝙ
charitas excellit virtutes morales. Autoritas.
Induite vos ſicut electi dei ⁊ ſancti. ⁊ dilecti vi
ſcera miſericordie. benignitatẽ. humilitatẽ. mo
deſtiam. patientiã ⁊c̃. vbi numerat multas ꝟtu
tes morales. ſuꝑ om̃ia autẽ charitatẽ habẽtes.
qꝺ eſt vinculũ ꝑfectionis. ad Col. iij. Nota in/
duite. quia virtutes ſunt veſtes anime. ⁊ ph̃s i
ethicis. ꝟtutes vocat habitus. ⁊ ſicut ſine habi
tu dicitur apoſtata. ita anima ſine ꝟtutibus eſt
abominabilis deo et om̃ibus ſanctis. Suꝑ oĩa
autẽ charitatẽ habẽtes. Ecce quomodo ponir̃
ſuꝑ om̃es ꝟtutes morales. Ratio. q: eſt vincu
lum ꝑfectionis. Cuʒ dicimꝰ hec charitas. nõne
melius dicerer̃ que eſt vinculũ. ⁊ tunc relatiuũ
⁊ antecedẽs ꝯuenirẽt ꝓ reſpõſiõe. Nota ꝙ vir-
tutes morales ſũt acq̃ſite exercitio bonoꝝ ope-
rum. nã habitus ꝟtutum ex bonis oꝑibus diu
ꝯtinuatis generar̃. Sʒ charitas eſt purũ donũ
dei ꝑ infuſioneʒ. non eni educitur ad eſſe de po-
tentia materie ex vſu bonoꝝ operũ ſicut ꝟtutes
morales. ſed infundir̃ a deo. ideo ly qꝺ nõ facit
relationẽ ad id quod dicir̃ charitas. ſʒ ad donũ
qꝺ ſubintelligir̃. Quando dicir̃ ſuꝑ omnia cha
ritatem habẽtes qꝺ ſcʒ donũ charitatis eſt vin
culum ꝑfectionis. Jtẽ charitas habet excellen
tiam ⁊ maioritatẽ ſuꝑ alias ꝟtutes theologica
les Dicunr̃ eni theologicales a theos quod eſt
deus. quia ordinant ad deũ ⁊ habent deũ ſoluʒ
ꝓ obiecto. ⁊ ſunt tres ſcʒ fides ſpes ⁊ charitas.
De iſta materia vide ſanctũ Thomã p̃ma ſcd̃e
q̃ſtione. lxij. ibi oſtẽdit arti. p̃mo quare dicũtur
theologice Et arti. ſcd̃o oſtẽdit differẽtiaʒ earũ
a ꝟtutibus moralibꝰ ⁊ intellectualibꝰ. ⁊ arti. iij

eiuſdē queſtionis oſtendit numerū eaꝝ.qꝛ tres
ſunt nō plures neqꝫ pauciores. Et arti. quarto
oſtendit ordinez eaꝝ que ſit prior inter eas ſcilꝫ
inter fidem ſpem ⁊ charitatē. Quaꝝ actus ſunt
vt ſequit̄. Fides eſt credere deo de his que no-
bis reuelauit.qꝛ fides xp̄iana nō eſt credere pe-
tro nec paulo.nec apl'is.nec prophetis.ſed cre-
dere deo q̄ locutus eſt apl'is et ꝓphetis. Spes
aūt eſt ſperare in deo nō ſperare in ꝑ̄ncipib⁹ ſeu
prelatis. Ideo dauid. Nolite cōfidere in ꝑ̄nci-
pibus neqꝫ in filijs hoīuꝫ in q̄bus non eſt ſalus.
Sed i deo. Sꝫ charitas eſt maior. de hoc vide
ſanctum Tho.ꝑ̄ma ſcd̄e.q.lxvj.arti.vj. Nō qꝛ
charitas in ſua eſſentia non includit defectū ſi-
ue impfectionē ſicut fides ⁊ ſpes. Quia fides ē
credere qd̄ nō vides. Ecce impfectio. Spes ve
ro eſt ſperare qd̄ non habes. Ecce defectus. Et
q̄d eſt charitas.diligere deū ꝓpter ſe.⁊ ꝓximū
ꝓpter deum.qd̄ non includit aliquē defectum.
Idō dicit autoritas ſcp̄ture. Nūc manēt fides
ſpes ⁊ charitas tria hec.maior horū ē charitas
j.ad Cori.xiij. Nota maior horū. Nūq̄d debet
dici maior harum. Reſpōdeo ꝙ ly horū non re
fertur ad fidem ⁊ ſpem.ſed ly donorū qd̄ ſubin-
telligit̄.ſcꝫ maior aūt donoꝝ hoꝝ eſt charitas.
qꝛ iſte tres ꝟtutes dant̄ a deo ꝑ infuſionē.patꝫ
ergo qd̄ dixi ꝙ iter ꝟtutes morales ⁊ theologi-
cales excellentior eſt charitas. ꝓpter hoc dicit
thema. Ante oīa charitatē habētes.ſcꝫ amo-
rem dei feruidum.⁊ amorem ꝓximi ordinatuꝫ
Nota añ oīa.quia debemus laborare vt ha-
beam⁹ ꝟtutes morales. Sed ante oīa charita
tem habētes. Iſta ꝟtus charitatis habet tres
gradus. Prim⁹ eſt incipe bonā vitam fortiter.
Secūdus eſt ꝓficere in bona vita abundanter.
Terti⁹ eſt ꝑſeuerare in bona vita finaliter. Di
co ꝑ̄mo ꝙ primus gradus ⁊c̄.eſt incipe bonam
vitā fortiter. Poſtq̄ꝫ homo diu tenuit malā vi-
tam viuendo in peccatis addendo cōtinue pec-
cata peccatī.⁊ deus facit grām ꝙ redit ad ſe cō
ſiderans mala ⁊ peccata q̄ fecit dicit. O miſer ⁊
quātū tempus ꝑdidi.ꝙ nullū bonuꝫ feci anime
mee. O miſer q̄d erit de me.volo redire ad deū
dolet ⁊ cōteritur de peccatis. ꝓponit non redi-
re ad ea.ꝯfitetur ea clare alicui confeſſori.acce-
ptat libenter penitentiā confeſſoris.⁊ ſeruat di-
ligenter eam. cōmunicat deuote.audit miſſas
ſmones.talis eſt in ꝑ̄mo gradu charitatis.de h̄
dicit petrus apoſtolus.poſtq̄ꝫ dixit. ante oīa
charitatē habētes aſſignauit rōnez quaſi dicat
nam charitas operit multitudinez peccatorum
j.Pet.iiij. non dicit expellit vł abijcit ſꝫ operit
videtur ergo ꝙ charitas ⁊ peccata ſtent ſimul.
Reſpōdeo dicēdo:ꝙ charitas deſtruit peccata
q̄ꝫtum ad culpas.qꝛ culpe non ſtant ſimul cum
charitate.ſicut nec lumē cum tenebris. ⁊ operit
q̄ꝫtum ad penas. Nā ſm̄ ſententiā theologorū.

in iudicio ꝑticulari vel vniuerſali ſiue generali
oīa peccata q̄ homo fecit ſiue corde cogitādo ſi-
ue ore loquendo.ſiue ope faciendo diſcooperi-
entur nō ſolū xp̄o cui oīa nuda ⁊ apta ſūt oclis
eius.ad Heb.iiij.ſed etiā angelis ⁊ ſanctis vir-
tute diuina. Sicut vident̄ peccata illi⁹ q̄ ponit̄
in ſcala.qꝛ ponunt̄ ſcripta in fronte eius.clari-
ori modo videbunt̄ oīa pctā in iudicio vniūſali
O q̄lis ꝯfuſio eſt.multi ſūt q̄ modo reputāt̄ bo
ni religioſi vel clerici.q̄ tūc videbunt̄ totū feciſ
ſe ex ypocriſi ⁊c̄. Idē de ꝑlatis.autoritas. Ve-
niet dn̄s q̄ illumiabit abſcōdita tenebraꝝ ⁊ ma-
nifeſtabit ꝯſilia cordiū.j.Cori.iiij. Sed q̄ habe
būt charitatē eoꝝ peccata nō manifeſtabunt̄ in
eoꝝ ꝯfuſionē.qꝛ charitas ē q̄ſi velū ſeu mātellū
que operit multitudinē pctōꝝ.et ergo qꝛ ſic eſt
incipiam⁹ bonā vitā. Sꝫ dico ꝙ oportet incipe
vitā bonā forti animo ⁊ vigoroſo.ptꝫ h̄ triplici
ſilitudine. Prima de hoīe ad altū montē aſcē
dentē.cui neceſſari⁹ eſt vigor et fortitudo.quia
cū labore ⁊ violentia aſcēdit.ſecus deſcendēdo
Sic de nobis ſi volum⁹ aſcendere ad montē bo
ne vite ⁊ virtuoſe.neceſſarius eſt vigor ⁊ forca
qꝛ violēter aſcendim⁹.qꝛ ꝑſona q̄ inclinatur ad
ſupbiā vanitatē ⁊ pompā cū difficultate humi-
liatur. Ideo eſt neceſſaria forca. Idē de auaro
luxurioſo.⁊ ſic d̄ alijs.qꝛ ꝯtra inclinationē cum
difficultate fit. Ideo requirit̄ forca. Sec⁹ deſcē
dendo in infernū ꝑ malā vitā.vadit hō ꝯſtanti
us naturaliter.qꝛ caro inclinat̄ ad vicia et pctā
ſine mgr̄o et doctore addiſcim⁹ peccare et male
agere. Senſus eni ⁊ cogitatio humani cordis ī
malum ꝓna ſunt ab adoleſcentia ſua. Gen̄.viij
Optet eni facē vigoroſe.facere vim ſibiipſi.h̄
ſciens apl's dicebat. Ego ſic curro nō q̄ſi i incer
tū Sic pugno nō q̄ſi aerē verberās. Sꝫ caſtigo
corpus meū ⁊ in ſeruitutem redigo.j.Cori.ix.
Scd̄a ſilitudo eſt de hoīe leniter ligato cum fi
lo ſtupe ſimplici talis leuiter ſoluet̄. Sec⁹ ſi cuꝫ
cordis vel cathenis ferreis ſit ligatus.quia tūc
requirit̄ ⁊ forceps ad ſoluendū ſe. Ita ille q̄ no
uiter incipit peccare ē ligatus cum filo ſtupe.qꝛ
leuiter poterit dimittere peccata.quādo vero ē
iam aliqualiter aſſuet⁹ cū cordis eſt ligat⁹. Sed
quādo ē iam antiqu⁹ in peccatis cathenis ferre
is eſt ligat⁹. Idō neceſſaria eſt ſibi forceps ſam
ſonis vt ſoluat̄.multi homies ⁊ mulieres ſūt li
gati iſtis cathenis de malis cōſuetudinib⁹ q̄ qñ
interrogant̄ a cōfeſſore.ſi iurāt ꝑ deū.dicūt pa-
ter ꝯſuetudo eſt.h̄ vultis dicere.qꝛ iā eſtis liga-
tus iſta cathena q̄ ducit vos ad infernū. Mul-
ti vellent ſoluere iſtā cathenaꝫ ne iurarent ⁊ nō
poſſunt.ita ſunt mali aſſueti. ſed frangetis eas
aſſuefaciēdo vos ad affirmandū vel negan duꝫ
ꝑ aduerbia. Item ſi matres q̄ curant d̄ filijs cor
rigerent eos ne iurarēt ⁊ docerent eos loqui ita
non.ſic eſt.per aduerbia qñ eſſent magni nō iu-

raret Jdeȝ ꝺ peccato vſure .ſi vniúſitas vel pti
cularis homo venit ad diuitem vt mutuo reci/
piat pecunias ab eo Reſpõdet diues placet mi
hi. ſed ſoluetis vltra ſortem tm̃ quolibet anno.
dico ꝙ h̄ eſt vſura . qꝛ ꝑ mutuo non poteſt ho=
mo aliquid accipere. Et vſurarius dicit ꝯfeſſo
ri. Pater cõſuetudo eſt. O vos vult' dicere ꝙ
eſtis ligati iſta cathena. Cẽſualia bona ſũt ꝑua
tis duabus ꝯditionibus . Prima eſt ꝙ ſit vera
emptio. Scḋa ꝙ p̃cium ſit iuſtum. Jtẽ vẽdere
plus ꝓpter dilationẽ ſolutiõis dicit vſurarius
pater cõſuetudo eſt. ſed vſurarios hac cathena
diabolus trahit ad infernũ. Jtem ꝯfeſſor dicit
emere ꝑ pecunia parata minori p̃cio eſt vſura.
pater cõſuetudo eſt ⁊c̃ reſpõdet vſurari⁹ . Jteȝ
obligatio libertatis ad molendinũ rõne mutui
vſura eſt Sed poteſtis dare tantũ ꝑ tanto. ſine
aliqua cõditione. ⁊ ille bñ faciet. ſed non oblige
tis eũ . Jtẽ mutuare ſup poſſeſſiones ⁊ interim
fruct⁹ recipiẽdo vſura eſt. Jtem ſi ſeruatis vos
pignora vtimini pignorib⁹ vſura eſt. pater con=
ſuetudo eſt dicit vſurari⁹. Sed ſolutio nulla eſt
Cõtra leges humanas põt allegari cõſuetudo
que per cõtrariã cõſuetudineȝ abrogatur. Sed
non ꝯtra legem dei. imo ꝓpter ꝯſuetudinẽ gra
uius peccatũ eſt. ⁊ talis mala cõſuetudo ꝟtitur
in naturã intãtũ ꝙ quaſi impoſſibile eſt dimitte
re illas malas cõſuetudines Autoritas. Si mu
tare poteſt ethiops pellem ſuã aut pardus vari
etates ſuas. ⁊ vos poteritis bene facere cũ didi
ceritis malũ Hieremie. xiij. ¶ Tertia ſimilitudo
eſt de illo ꝗ vadit ꝑ viã ⁊ habet tranſire paſſum
anguſtũ in quo expectãt eũ inimici enſib⁹ euagi
natis cõtra eũ vt occidat̃. neceſſaria ẽ ſibi forca
ad tranſeundũ vt poſſit euadere Jta eſt de nob
lingua hois eſt ad inſtar enſis facta . ⁊ qñ aliqͥs
vult incipere bonã vitã dimittendo vicia vani=
tates ⁊ peccata: ſtatim illi ꝗ prius fuerunt ſocij
in peccatis nitunt̃ eum retrahere ſcȝ obloquen
tes. verbi gratia. Si i aliquo monaſterio vl' col
legio eſt aliqͥs religioſus vel clericus bñ diſſolu
tus ⁊c̃. Null⁹ dicit ſibi aliquid. imo cõmendabi
tur de fortitudine ⁊c̃. Et ſi ponit ſe in via bone
vite vt vadat ad paradiſũ factuȝ ẽ. alij ꝗ vadũt
ad infernũ ſtatim ꝓſequũt̃ eum. Jteȝ de clerico
⁊ laico. idem de mulieribus. idem de illo ꝗ par/
cit inimic' ⁊c̃. Quot religioſi miſeri clerici ⁊ alij
ſunt qui vellent incip̃e bonam vitam . ſȝ dicunt
O miſer quid faciã. quia dicẽt ꝙ ſum ypocrita
Jdeo neceſſaria eſt forca non curare ꝗd dicunt
male gentes . ſed quid vult deus ⁊ quid tenemi
ni facere hoc. ſcȝ qꝺ dicit domin⁹ per ꝓphetaȝ.
Hieremie. ix. vnuſqͥſqȝ a proximo ſuo ſe cuſtodi=
at. ⁊ in omni fratre ſuo nõ habeat fiduciã . quia
omnis frater ſupplãtans ſupplantabit. ⁊ oĩs ami
cus fraudulenter incedet. ⁊ vir fratrẽ ſuuȝ deri
debit. tñ dilectio diuine volũtatis vigoroſe libe

rat ab oĩbus iſtis ſupradict' . Autoritas. Aque
multe nõ potuerũt extinguere charitatẽ nec flu
mina obruent illaȝ. Cañ. viij. Et loquitur de eo
ꝗ fortiter ⁊ vigoroſe recepit bonam vitã. Jn ta
li eni aque multe ſcȝ malaꝝ inclinationũ ⁊ male
conſuetudinis non potuerunt extinguere chari
tatem. nec flumina ſcȝ obloquentiũ obruẽt illã.
Ecce p̃mus gradus charitatis p̃ncipium bone
vite. Jdeo incipiamus ꝑ temp̃e dum ſumus in
hoc mundo auiſando ⁊c̃. ¶ Secũdus gradus ẽ
ꝓficere in bona vita abũdanter. ex quo homo i=
cepit ⁊ cõtinuat iam gentes non obloquũt̃ con
tra eum. quia vident bonam continuationẽ. qꝛ
non ficte ſed veraciter bonam tenent cõtinuati=
onem ⁊ bonã vitam. lȝ a principio mirent̃ ⁊ ob
loquãtur tacent poſt. tunc tales ſiue talis debẽt
vel debet cõgregare ꝟtutes ⁊ bona opera ⁊ me
rita abũdanter. Nõ ſimilitudinẽ de arbore trãſ
plantata in bona terra rigata ⁊ radicata fac̃ flo
res folia ⁊ fructus. Jta ex quo ꝑſona ẽ trãſplã/
tata de terra ſterili male vite in bonã vitam . de
bet facere flores orationũ . folia elemoſynaꝝ ⁊c̃
⁊ fructũ meritoꝝ Autoritas. Hoc oro. vt chari
tas veſtra magis ⁊ magis abundet in ſcientia ⁊
in om̃i ſenſu vt ꝓbetis potiora vt ſitis ſinceres
⁊ ſine offenſiõe in die xp̃i repleti fructu iuſticie.
ad Phil'. j. ¶ Nota quattuor in quib⁹ eſt haben
da abundãtia. ¶ Primo debet abũdare in ſcien
tia. Si dicat ruſticus . et quomodo ego potero
abundare in ſcientia. Reſpõdeo. nos qui habe
mus p̃dicare habemus abũdare in ſcientia the
ologie. quia al's faceremus errare populuȝ. Sȝ
vobis ſimplicibus ſufficit ſcire Credo in deum
in quo ſunt omnes articuli fidei dicat̃ hoc. ¶ Se
cundo debet abũdare in omni ſenſu: penitẽtiaȝ
faciẽdo. Sicut eni ex quinqȝ ſenſibus peccam⁹
ita ip̃is debemus facere penitentiã in oculis la=
chrymãdo. Jn aurib⁹ miſſas ⁊ ſmones audien
do. Jn odoratu viam domini ſentiẽdo. ſicut ca
nis qui inſequit̃ leporem ꝑ odorem ſentit in bi=
uio vnde tranſiuit. Jn guſtu ieiunãdo. Jn ſen=
ſu tactus totũ corpus affligendo . beatus vir ꝗ
in ſapiẽtia morabit̃ q̃ꝫtum ad Credo in deũ. Et
in ſenſu cogitabit circumſpectionẽ ſcȝ penitẽdo
Ecc'i. xiiij. ¶ Tertio ꝓbetis potiora bonũ eſt cor
pus hominis. ſed melior ẽ anima. Jta bona ſũt
opera bona corporis. ſed meliora ſũt anime ſcȝ
orationes deuote et cõtemplatiões . Multi ſũt
qui ex operibus miſericordie corporis perdunt
bona anime. qꝛ negligunt nimis . Non poſſunt
audire ſermones que eſt optima ꝯtemplatio. ⁊
ſic de alijs . Propter hoc ſcripſit apoſtolus ad
Timot'. qui faciebat magnas afflictiões corpo
ris dicens: Exerce teip̃m ad pietateȝ . ſcȝ ad ſpi
ritualia. Nam corporalis exercitatio ad modi/
cum vtilis eſt. pietas auteȝ ad omnia vtilis eſt.
Promiſſionẽ autẽ habẽs vite que nunc eſt ⁊ fu

ture.j.Timoth.iiij. Quarto per ieſum xp̄m do
minũ noſtrũ.quia nlla alia lex ducit ad paradi=
ſum niſi lex xp̄i.non moyſi.nec machometi.licꝫ
dicant iudei. Nota h̄ exemplũ de diuite q̄ ha=
bebat tres filios ⁊ vnũ lapidem p̄cioſuꝫ magni
precij.⁊ quilibet filius petebat illuꝫ lapidē a pa
tre. Pater autē volens illos cōtentare vocauit
vnũ lapidarium q̄ fecit ſibi duos alios lapides
omnino ſimiles lapidi p̄cioſo. et quando pater
debuit mori dedit vnuꝫ lapidē ſeniori fratri.ſe=
cũdo quem magis diligebat dedit lapidem ve=
rum.tertio filio dedit aliũ de illis d̄ vitro Mor
tuo patre quilibet dicebat ſe habere lapidē pre
cioſum.ſed argētarius in pondere cognouit ve
rum lapidem. Item tres filij ſũt tres populi ſcꝫ
iudeoꝝ chriſtianoꝝ ⁊ agarenoꝝ. Pater eſt de⁹
tres lapides ſunt tres leges eoꝝ ⁊c̄.ſed cogno=
ſcunt̄ in pondere. Pondus eni legis moyſi ſ̄m
pmiſſionem ē que ſolum pmittit terrena.⁊ iſta
q̄tum ponderauerũt. Ecce q̄d dicit ſalomō de
terrenis. vanitas vanitatuꝫ ⁊ omnia vanitas.
Quid habet amplius homo de vniuerſo labo=
re ſuo quo laborat ſub ſole. Generatio p̄terit et
generatio aduenit terra autē ineternũ ſtat. Ori
tur ſol ⁊ occidit ⁊ ad locũ ſuũ reuertit̄. ibiq̄ re=
naſcens girat per meridiē ⁊ flectitur ad aq̄lonē.
Ecci.j. Item vidi cuncta que fuerũt ſub ſole.et
ecce oīa vanitas. nihil aliud pōderat non eſt
ergo iſte lapis p̄cioſus Pondus autē ſecte aga
renoꝝ qđ ē: pmittit eni lex illa maledicta riuos
mellis.⁊ lactis in celo. ⁊ vxores q̄ngentas vir/
gines ⁊c̄.paradiſus porcoꝝ ⁊ aſinoꝝ beſtialis
Ecce quid pmittit nil pōderat.lex autē xp̄i pro
mittit nō vanitatē vt lex iudeoꝝ.nec beſtialita=
tem vt agarenoꝝ.ſed regnuꝫ paradiſi qđ eſt in=
finitum ⁊ infiniti pōderis et valoris.nō eni pōt
extimari ei⁹ valor.quia minor eſt maior tota hy
ſpania. Ecce pmiſſiones. Beati pauperes ſpiri
tu.quoniā ip̄oꝝ eſt regnum celoꝝ. Matth.v.
Beati q̄ pſecutionē patiunt̄ pp̄ter iuſticiā.q̄m
⁊c̄. Tertius gradus charitatis eſt pſeuerare in
bona vita.finaliter cōtinuando vſq3 ad finē.q̄ꝛ
qui non currit non obtinet brauiũ.nec bene cur
rens obtinet brauiũ niſi curſum conſũmauerit
vſq3 ad brauiũ. Ideo ap̄ls orando dicebat. Det
vobis deus ſ̄m diuicias glorie ſue v̄tutē corro
borari per ſpiritũ eius in interiori homine xp̄m
habitare p fideꝫ in cordib⁹ veſtris in charitate
radicati ⁊ fundati vt poſſitis cōprehēdere cum
oīnibus ſanctis.que ſit latitudo lōgitudo ſubli
mitas ⁊ pfundum.ad Eph.iij. Primo que ſit
latitudo ⁊ extēſa dilectio q̄ debet eē tāta i corde
xp̄iani.q̄ dꝫ diligere nō tm̄ ſeip̄m.ſꝫ ⁊ pximos
non ſolum illos de domo ſua.ſꝫ etiā extraneos
Non ſolũ amicos ⁊ benefactores. quia ⁊ canis
diligit benefactorem ſuum. Ideo qui ſolum dili
gunt amicos habēt amorem canũ. Ex tali amo
re non habebũt a deo ſaluationē ſiue meritum.
Sꝫ meritũ eſt diligere amicos ⁊ inimicos pro/
pter deum.q̄ꝛ inimici non habēt rationē diligi=
bilitatis niſi pp̄ter deũ qui p̄cipit illos diligere
Item diligere debem⁹ iudeos agarenos.⁊ ali=
os infideles.⁊ orare p eis vt ꝯuertant̄ ſed non
pticipare cum eis. Secũdo que ſit longitudo
ſcꝫ pſeuerantis durationis.h̄ tangit rectores q̄
fecerũt bonas ordinatiōes ad vtilitatē cōmuni
tatis vt ſ̄uent.al's modicũ eſſet. Sed dicit̄ mo/
do.hodie facta hodie fracta Ita q̄ mirũ eſt q̄re
deus dat nobis panē vel aquaꝫ vel vinũ. Ideo
nullo modo frangant̄ ordinatiōes. Nō hiſto=
riam Ione de ciuitate magna niniue in q̄ fiebāt
multa peccata ⁊ deus miſit ad eos Ionā pp̄he
tam q̄ p̄dicauit. ⁊ gentes timuerũt ⁊ fecerũt or=
dinationes ⁊ penitentiā. ſ̄ non habuerũt longi
tudinē fregerũt ordinatiōes ⁊ redierunt ad pec
cata pp̄ter qđ tota ciuitas vt inquit Lyra v̄ſa
ē in abyſſum nec aliquis euaſit.i qua erant plu/
res gētes q̄ in regno aragonie.ita erat populo=
ſa. Ideo dauid. Domũ tuam ſcꝫ villā vel cōmu=
nitatem decet ſanctitudo dn̄e in lōgitudine die
rum.in pſ. Tertio q̄ ſit ſublimitas et altitudo
celeſtis p̄mij.qđ deus pmiſit bonis dominis et
rectoribus cōmunitatũ ſcꝫ regnũ paradiſi. O q̄
liter deberemus eſſe aduocati Ieſu xp̄i ⁊ zelo/
tipi de ſuo honore. quēadmodũ aduocatus ali
cuius baronis p modico ſalario ſtatim in oīi
loco defendit euꝫ ⁊ ſua ⁊c̄. Et p xp̄o q̄ pmittit
regnum paradiſi nullus eſt aduocat⁹ nullus cu
rat de ſuo honore Ideo curetis de ſuo honore ⁊
attendatis q̄d pmittit. Ideo ap̄lus. In ſublimi
tate eternũ glorie pondus operat̄ in nobis non
ꝯtemplantib⁹ nobis que vident̄. ſed que nō vi
dentur. que vero videntur tēporalia ſunt. que
autē non vident̄ eterna ſũt.ij. Cori.iiij. Quar
to ⁊ pfundum ſcꝫ infernalis dānationis.q̄ pa/
rata eſt dominis ⁊ rectoribus qui ſuſtinent pec
cata notoria ⁊ negligēter exercent officium ſuũ
qui pp̄ter lucrũ ſuſtinent ludum taxilloꝝ.mere
trices in hoſpicijs vl' concubinas ⁊c̄. Quilibet
curat diligenter de domo ſua.magis ⁊ diligen=
tius curandũ eſt de cōmunitate. Ratio iſta.de
cōmunitate eſt vt de naui in mari.ſi patron⁹ vel
nauta ſolũ curaret d̄ ſua camera.malũ eſſet pro
naui.quia ſi camera patroni vl' alia deſtruatur
nō eſt piculũ.ſ̄ ſi vnus poſtis vl' tabula amoue
tur de latere nauis ibi eſt periculũ periclitandi
oīnibus. Ita charitas eſt ad inſtar magne na=
uis ⁊c̄. Charitas eni de q̄ ſcriptuꝫ eſt nō querit
que ſua ſũt. ſic intelligit̄ q̄ nō pp̄ria cōmunib⁹
ſ̄ cōmunia pp̄rijs anteponit. Tanto enim vos
magis pficere noueritis.q̄to rem cōmunē cura=
ueritis.vt ait Aug⁹ in regula.ergo ante omnia
charitatem habentes ⁊c̄.

Dñica infra octa. aſcenſionis ſermo. vij.

Hec locutus ſum

vobis vt nō ſcādaliſemini. Joh. xvj
Verbū iſtud xp̄i fuit dictum apoſto
lis quādo vidit eos paratos vt caderēt i pecca=
to. qꝛ erant fragiles. Jdeo dicit eis. Hec locut⁹
ſum vobis ꝛc̄. Scādalum grece idē eſt qđ offen
dere latine. vt cū homo vadit ꝑ viam quaꝫ non
cōſiderat. ſed cogitat de alijs ꝛ ponit pedes ad
lapides ꝛc̄. illud vocat̄ ſcandaluꝫ Jdeo ſapiēs
dicebat filio ſuo Ecci. xxxij. Jn viā ruine. id ē.
petroſaꝫ non eas. ꝛ nō offendas in lapides nec
credas te vie laborioſe ne ponas anime tue ſcā/
dalū. Modo ita eſt om̄es q̄ ſum⁹ modo in vita
ſum⁹ i via. null⁹ credit h̄ remanere. qꝛ om̄es ſu=
mus peregrini et viatores vn⁹ venit ſcꝫ naſcen=
do. alter tranſit ſcꝫ moriendo Jdeo dauid i ſua
oratione dicebat. peregrini ſum⁹ coram te ꝛ ad=
uene ſicut om̄es patres noſtri. dies noſtri quaſi
vmbra ſuꝑ terraꝫ nulla ē mora. j. Paral'. vj. Ex
quo ergo ſumus viatores: volo vos auiſare ne
modo vos offendatꝭ pedes ad lapides. ꝛ in fine
ſmonis potero vobis dicere. Hec locut⁹ ſū vo
bis ꝛc̄. Quis ſumus om̄es viatores. tamē non
om̄es imus ad paradiſū ꝑ eandeꝫ viam. imo in
ſcriptura ſacra iueni tres vias ſecuras ꝛ bonas
eundi ad paradiſū.

Prima eſt pura innocētia.
Scđa eſt digna penitētia.
Tertia eſt firma obedientia.

Prima eſt pura innocētia. Sꝫ quia multi ſcan=
daliſantur i qualibet iſtaꝝ. ideo volo vos aui/
ſare. vt poſſum vobis dicere thema. Hec locu/
tus ſum vobis. Dico pͥmo ꝙ prima via eūdi ad
paradiſum eſt innocētia pura que eſt nullū pec
catum vnq̄ꝫ feciſſe nec veniale nec mortale: nec
corde cogitādo. nec ore loquēdo nec opere ope=
rando. De iſta via ꝓphetizauit Eſaias ꝓph̄a
ca. xxxv. Et erit ibi ſemita ꝛ via ſancta vocabi=
tur non trāſibit per eam pollutus. et hec erit vo
bis directa via ita vt ſtulti nō eant per eaꝫ. No
ta ꝛ erit ibi ſcꝫ in tēpore gratie vel noue legꝭ. ſe/
mita. id ē. via innocentie. ꝛ non ſolum dicit via
ſed et ſemita ſtricta. quia pauci hodie vadunt
ꝑ eam: et via ſancta vocabit̄. quia non trāſibit
per eam pollutus. Primus ergo q̄ ꝑ hanc viaꝫ
tranſiuit fuit xp̄s quo peccatū nō fecit nec inuē=
tus eſt dolus in ore eius. j. Pet̄. ij. Etiam virgo
maria ſecuta eſt eū. quia nunq̄ꝫ peccauit aliquo
modo cui dicit ſpūſſanctus. Cañ. iiij. Tota pul
chra es amica mea ꝛ macula nō eſt in te. Nec de
adultis inueniunt̄ plures. niſi xp̄s ꝛ virgo ma=
ria. nec de patriarchis nec đ ꝓphetis nec ap̄lis
nec martyrib⁹ nec cōfeſſorib⁹. Nullus eni ꝓpt̄
xp̄m ꝛ virgineꝫ pōt ſe excuſare de pctō mortali
vel veniali. imo beatus iohēs euangeliſta de ſe
ꝛ đ alijs dicit. j. Joh. j. Si dixerimus qꝛ pecca=
tū nō habem⁹ ipi nos ſeducim⁹ ꝛ veritas in no
bis non eſt. Solū eni pueri nouiter nati ꝛ bapti
ſati q̄ anteq̄ꝫ peccāt moriunt̄. ſequūt̄ xp̄m ꝛ vir
ginē mariā ꝑ viā innocētie. cogitate qꝛ qñ ⱱgo
maria fuit in celo cum filio vertit ſe reſpiciendo
ſi aliq̄s eam ſeq̄batur ꝛ vidit ꝙ ſolum innocen/
tes de quibus regraciādo filio ſuo dicit. innocē
tes ꝛ recti corde adheſerunt mihi. qꝛ ſuſtinui te
pſ̄. xxiiij. Nota qꝛ ſuſtinui te tripliciter. pͥmo in
vtero nouē menſib⁹. ſcđo in brachijs ꝛ amplexi
bus. Tertio in manibus cū gemitibus ꝛ dolori
bus. Jđo innocētes adheſerūt ſibi. Chariſſimi
ꝓ vera declaratione itelligatis ꝙ in hac via ho
mines tripliciter ſcādaliſant̄. Quidā eni ſcāda=
liſant̄ cadendo in puteū inferni. Alij nō cadunt
ſed deuiant a via paradiſi. Tertij nō cadūt nec
deuiant ſ retardant̄. Primi ſunt pueri q̄ nō ba
ptiſant̄. Et ꝓpter h̄ vt pueri non venirēt i iſto
ſcandalo xp̄s p̄cepit. Matth. vltͥ. di. Euntes
docete om̄es gentes baptiſantes eos in noīe pa
tris ꝛ filij ꝛ ſpūſſancti. Scđo aliqui ſcādalizant̄
non in inferno cadendo. ſ deuiando. ſicut ille q̄
offendit peccādo mortaliter in q̄ ſcandaliſati ſu
mus oēs. qꝛ ſtatim dū fuimus q̄nq̄ꝫ annorū vel
ſex incepimus peccare. Nota de puero q̄nq̄ꝫ an
norū in dialogo Gregꝭ. Jn iſta ergo etate multi
deuiāt peccādo mortaliter lꝫ nō i inferno ſtatim
cadāt: imo per penitētiā poſſunt ſe iuuare. No=
ta q̄liter eſt magna triſticia viatorib⁹ quando ꝑ
vnam leucā vꝉ duas deuiant. amplius qñ deui
ant per dietam. modo cogitate quot dietas q̄li=
bet veſtrum ambulauit poſt viā innocentie de=
uiando qñ peccam⁹ mortaliter deuiam⁹ intm̄ ꝙ
impoſſibile eſt redire ad innocētie ſtatū. ꝛ ideo
ꝑ aliā viam oportet nos redire vt poſſum⁹ dicē
errauim⁹ a via ſcꝫ xp̄i. q̄ dicit. ego ſum via veri=
tas ꝛ vita. Joh. xiiij. Et laſſati ſum⁹ in via iniq̄
tatis ꝛ perditionis. Sap̄. v. Jdeo vos q̄ habe=
tis filios nutriatis eos bñ ꝛ cuſtodiatis ne deui
ent a via dñi. Sed heu multi magis curant ꝙ fi
lij ſui ſunt bñ induti. Tertio aliqui ſcandaliſan
tur nō cadēdo in inferno. nec deuiando. ſ retar
dando per peccata venialia q̄ nūq̄ꝫ peccauerūt
mortaliter vt credit̄ de Jere. et Johe baptiſta.
ꝛ ceteris. Jdeo nō ꝑdiderūt viam inocētie. qui
autē ſolū habēt peccata venialia retardāt̄ i pur
gatoria. iđo de h̄ dicebat dauid pſ̄. cxlj. Jn via
hac qua ambulabā abſconderunt laqueū mihi
Scđa via eundi ad ꝑadiſum. ē digna penitētia
ꝛ ꝑ iſtā oportet nos ire ex q̄ ꝑdidim⁹ viā innocē
tie Nota digna penitētia ē adeq̄tio culpe ad pe
nam. Vbi grā. ſi peccamus corde male cogitan=
do. odiēdo. vel ꝯcupiſcēdo. faciam⁹ pniaꝫ cōte
rēdo. ſi ore blaſphemādo iurando faciam⁹ peni
tentiā ꝯfitēdo deū ꝛ laudādo. ſi oculis vana vi
dendo fiat pnia plorando. ſi manibus. fiat pnia

erectis manibus orādo ⁊ reſtituēdo. ſi ꝑ gulam
fiat penitētia ieiunādo. ſi in corpe. affligēdo fiat
penitētia. Iſta ē digna penitētia. ſi ẜm pctm̄ fi/
at penitentia. ẜ iſta via anguſta eſt vn̄ chriſtus
Mat. vij. q̄ȝ anguſta porta ⁊ arta eſt via q̄ du=
cit ad vitā. ẜ pauci ſunt q̄ inueniunt eam. Nō ꝙ
q̄ȝ dictio eſt āmiratiua. anguſta porta hui⁹ vie ē
cōfeſſio. anguſta ē qꝛ homo habet ſe diffamare
⁊ dicere de peccato. Hec porta dn̄i iuſti intra=
bunt in eā in hac via penitētie tripliciter ſcāda/
liſant̄ hoīes q̄dam faciēdo plus. q̄dam minus
q̄dā ex toto dimittēdo. P̄mi plus faciūt qui vtū
tur diſcretione. q̄ȝ qui indiſcrete vigilādo vel ie
iunādo vel corp⁹ affligēdo efficiūt̄ magni fatui
Et ſic dānant̄. Diabol⁹ eni impugnat eos aliq̄
colore dicēdo ꝙ parū facis ꝓ xp̄o q̄ tātū fecit ꝓ
te ⁊ ſitia. ⁊ tūc ſic illuſus facit magis de peniten
tia q̄ȝ poſſit ſuſtinere. Talis eni ex indiſcretiōe
facit de via paradiſi viā inferni. Cōtra iſtos di
cit ſcriptura ad Roma. xij. Obſecro vos frēs
ꝑ miſcdiam dei. vt exhibeatꝭ corpora veſtra ho
ſtiam viuentē ſanctā deo placentē rōnabile ob=
ſequiū veſtrū. id ē. ſeruiciū veſtrū. Nō rōnabi=
le q̄libet cogitet q̄ȝtū pōt portare aſin⁹ ſuus ſcȝ
corp⁹ ⁊c̄. Scdi ſūt faciētes min⁹ de penitētia q̄ȝ
deberēt. ⁊ in h̄ plurimi deficiūt. habēt eni bonū
corp⁹ qđ fecit multa ⁊ magna peccata ⁊ faciunt
parū de penitētia. Cōtra iſtos q̄ min⁹ đ penitē=
tia faciunt. ad Col. iij. dicit aplus Mortificate
mēbra veſtra q̄ ſūt ſuꝑ terrā. Tertij q̄ nullaȝ pe
nitētiā faciūt bn̄ incipiūt magnā penitentiā. ſed
poſtea dimittūt totū ſicut multi religioſi q̄ opti
me incipiūt. qꝛ religio non ē niſi pn̄ia. et poſtea
dimittūt frāgēdo penitētiaȝ. ieiunia vota eſſen
cialia ⁊ cerimonialias. ⁊ illud ē magnū ſcādalū
Aug⁹. Nō vidi meliores q̄ȝ eos q̄ ī monaſterio
ꝓfecerūt. nec deteriores q̄ȝ q̄ ibi defecerunt. qꝛ
bonus religioſus pl⁹ lucrat̄ de meritis q̄ȝ ſecu=
laris ceteris parib⁹. qꝛ bonū op⁹ factuȝ ex voto
magis eſt meritoriū q̄ȝ ſi fiat ſine voto Aliq̄n in
malo religioſo tāta ē ingratitudo ⁊ tantū pecca
tū qđ facit ꝯtra deū ꝙ dimittit totaliter penitē/
tiam reuerētiā ſuā vel habitū ſuū vel non curat
ampli⁹ de ſua reuerētia. Idō multi religioſi ſūt
peiores ad ꝯuertēdū q̄ȝ infideles. Idē de p̄ſby=
teris q̄ optime ⁊ deuote incipiūt penitētiā Idē
de laicis hominib⁹ ⁊ mulierib⁹. Ideo dicit xp̄s
Mat. xj. Beatus eſt q̄ non fuerit ſcādalizatus
in me. Tertia via eundi ad paradiſuȝ. ē firma
obediētia ſcȝ ad dei p̄cepta. ⁊ cuſtodire ſe a pec
catis mortalib⁹ quā declarauit xp̄s p̄dicādo de
gloria paradiſi. Nota quāte dulcedinis ⁊ ſapo
ris erant verba dei incarnati. p̄dicabat eni ſepe
de gloria paradiſi vt corda gentiū inflāmaret ⁊
vt ex iſta gloria deſpicerent mūdana ⁊ tranſito
ria. Et tunc poſt p̄dicationē venit ad eū q̄dā to=
tus inflāmatus gl'ia xp̄o dicens. magiſter bone
q̄d boni faciam vt habeam vitā eternā. Mat.
xix. Chriſt⁹ aūt ſibi reſpondit: oſtendēs ſibi viā
obedientie. dicens. ſi vis ad vitam ingredi ẜua
mādata. Idō ſapiēs dic̄ Prouꝰ. vij. Fili ẜua mā=
data mea ⁊ viues. De iſta via đꝛ Eſa. xxx. Hec
ē via ambulate in ea neq̄ȝ ad dextrā neq̄ȝ ad ſini
ſtram. Dextera enim ⁊ ſiniſtra ſūt due ripe vie
Obediētie ꝑs ſiue ripa dextra ē obedire p̄ceptꝭ
dei. ore ſuo dictis ⁊ mādatis vn̄ petrus apl's di
cit Actꝭ. v. Obedire oportet deo magis q̄ȝ ho/
minib⁹. Pars ſiue ripa ſiniſtra eſt obedire p̄ce=
ptis dn̄oꝝ temporaliū. de qua apl's dicit. Obe=
dite p̄poſitis vr̄is. ipi eni inuigilant q̄ſi rōnem
reddituri ꝓ animab⁹ veſtris. ad Heb. vltꝭ. Ad
dexterā ergo declināt cadētes inobediētes deo
Ad ſiniſtraȝ inobedientes dn̄is ſiue p̄latis. In
hac via obediētie ſcādalizant̄ hoīes tripliciter
P̄mo ꝑ ignorantiā. ſcđo ꝑ maliciā. tertio ꝑ con=
cupiſcentiam. per ignorantiā ſcandalizant̄ illi.
qui neſciunt mandata dei nec excuſantur. quia
bene ſciūt q̄t denarios valet florenus ⁊c̄. Ideo
apl's. j. ad Corꝭ. xiiij. Si q̄s autē ignorat ignora
bitur. Quidam ſcandaliſant̄ per maliciā. quia
ſciunt quid debent facere ẜm deū ⁊ non curant
ponentes aratrū ante boues. ⁊ non retro ſcȝ af/
fectionē male ante iuſticiā ⁊ veritatē ⁊ diuinaȝ
ordinationē de quibus ſcriptura dicit Sap̄. ij.
Excecauit eni illos malicia eoꝝ. Tertij ſcādali=
ſant̄ per concupiſcentiā ſcȝ dignitatū ſeu diuiti
arum ⁊ deliciarū et huiuſmodi. Et ideo dauid
pſ̄. xl viij. hec via illoꝝ ſcādalum ipis. ⁊ poſtea
in ore ſuo cōplacebunt. Ecce q̄re dicit thema h̄
locutus ſum vobis.

In vigilia pentecoſtes ſermo.

Spiritum verita

tis mundus nō poteſt accipere Ioh.
xiiij. Iā ſcitis quomodo craſtina die
erit feſtum pentecoſtes in quo ſpūſſanctus de/
ſcendit viſibiliter ſuper apoſtolos in hieruſalē
⁊ iam hodie eſt vigilia. facimus officium đ hoc
ꝓpt̄ quod volo vobis declarare quomodo ad
recipiendū gratiam ſpirituſſancti debem⁹ nos
p̄parare. Et qui eam habent q̄liter poterūt con
ſeruare eam ⁊ argumentare. ſed p̄mo ſalutetur
virgo maria ⁊c̄. Pro thematis declaratiōe de=
terminande ſunt due queſtiones. prima pro in=
troductione. ſecunda pro ꝓſecutione. prima eſt
quare ſpūſſanctus dicit̄ ſpūs veritatis. Scđa
q̄re mundus nō poteſt accipere eum. Quid eſt
iſte mūdus. Pro p̄ma q̄ſtione notaui duas rati
ones q̄s inueni in themate quare ſpūſſanct⁹ di=
catur ſpiritus veritatis Prima ratio ē reſpectu
ꝓceſſus quē eternaliter habuit. Scđa eſt reſpe
ctu effect⁹ quē tēperaliter ꝓducit. De p̄ma. p̄n
cipiū a quo ſpūſſanctus eternaliter ꝓcedit ē nō
ſolum pater ſed filius ⁊ pater qui non ſunt duo

ſed vnum tm̄. quia cōmunis ſpiratio eſt vna no
cio duarū perſonarū patris ⁊ filij. quia ergo fili
us dicitur veritas. Ego ſum via veritas ⁊ vita
Joh. xiiij. domin⁹ dicit. ideo ſpiritūſanctū qui
etiam ab eo ꝓcedit dicit ſpiritū veritatis Secū
da ratio eſt reſpectu effectus quē tēporaliter ꝓ/
ducit. nam nulla veritas poteſt eſſe in corde nec
in ore. nec in opere alicuius ꝑſone niſi a ſpiritu
ſancto. Autoritas. Nemo pōt dicere dominus
ihs niſi in ſpiritu ſancto. j. ad Cor. xij. gloſa am
broſij. Omne verū a quocūqꝫ dicatꝰ a ſpiritu ſā
cto eſt. ꝓpter hoc dicitur ſpūs veritatis. De his
duabus rationib⁹. auto. Cum venerit ille ſpiri
tus veritatis ꝙ̄tum ad p̄mam ratione. docebit
vos omnē veritatem ꝙ̄tum ad ſcđam rationez
Joh. xvj. Patet p̄ma q̄ſtio introductiua et per
ꝯſequens p̄ma pars the. quare dicitꝰ ſpūſanct⁹
ſpūs veritatis. Secūda queſtio ſmonis ꝓſe/
cutiua eſt quare mūdus nō poteſt recipere ſpiri
tūſanctū. ⁊ quis eſt iſte mundus. Pro quo ſciē
dum ꝙ iſta dictio mūdus in ſcriptura ſancta ca
pitur q̄ttuor modis Primo ꝓ eccl'ia vniuerſali
Secūdo ꝓ iſta habitatione terrenali. Tertio ꝓ
mūdi fabrica generali. Quarto ꝓ omni populo
criminali. Et omēs iſtas expoſitiōes hui⁹ nomi
nis inueni in vna autoritate. Illumiat oēm ho
minē venientē in hunc mūdū. h accipitꝰ ꝓ eccle
ſia vniuerſali In mūdo erat. hic ꝓ habitatione
terrenali. Et mundus ꝑ ipm factus eſt. hic ꝓ fa
brica generali. Et mūdus eū non cognouit. hic
ſumitꝰ mūdus ꝓ gēte carnali vel crimiali. Joh.
j. Et de iſto q̄rto dicit thema. ſpiritū veritatis
mūdus ſcꝫ gens mūdialis carnalis vel crimina
lis. non pōt accipere Dico p̄mo ⁊c̄. ꝓ eccl'ia vni
uerſali ſcꝫ xp̄ianitate. Ratio quia ſicut mūdus
cōprehendit ⁊ amplexatꝰ omīa. Ita eccl'ia nō ſo
lū vni populo data eſt vt ſynagoga ſolis iudeis
ſed omī populo et toti mūdo. auto. et loquitur
deus pater filio ſcꝫ xp̄o homini Parū eſt vt ſis
mihi ſeru⁹ ad ſuſcitandas tribus Jacob ⁊ feces
iſrael cōuertēdas dedi te in lucem gentibus vt
ſis ſalus mea vſqꝫ ad extremuꝫ terre. Eſa. xlix.
Ideo dicitꝰ. illuminat omnē hominē venientez
in hunc mundū. Et niſi mundus ſumatꝰ hic pro
eccl'ia vniuerſali. iſta ꝓpoſitio non poſſet ſalua
ri. Et ſi acciperetꝰ hic ꝓ mundo vniuerſali falſa
eſſet. quia nō omnes illuminantꝰ nec lumine na
turali. qꝛ multi fuerūt ⁊ ſunt ſtulti. nec lumie ſci
entie. quia multi ignorātes ſunt nec lumie fidei
quia multi ſūt infideles. nec lumine gratie. quia
multi viuūt ⁊ moriūtꝰ in peccatis Quomodo er
go verificatꝰ dicta autoritas. Illuminat oēꝫ ho
minē venientē in hunc mundū. nō aliter niſi qꝛ
ibi mūdus ſumitꝰ ꝓ eccl'ia militante. Quia quā
do aliquis venit ad eam ſtatim in porta illumia
tur. Porta hui⁹ eſt baptiſmus ibi q̄libet illumi
natur habitualiter vel etiam actualiter niſi ficte
accedat ad baptiſmū. Ibi eni illuminantꝰ lumie
fidei. lumine gratie. lumine ſciētie. ⁊ lumie ſapi
entie ⁊c̄. Sic intelligitꝰ Illuminat omnē hoiez
venientē in hūc mnndū. Nota ſimilitudinē de
magna platea in cui⁹ circūitu eſſent carceres te
nebroſi. ⁊ platea eſſet illumiata a ſole. omēs ve/
nientes ad plateā eſſent illuminati. Qui autem
eſſent in carcerib⁹ non eſſent illaminati nō ex de
fectu ſolis. ſed ipoꝝ nolentiū ad plateā venire.
Ita xp̄ianis eſt magna platea a ſole xp̄o illumi
nata ad quā omēs veniētes illuminātꝰ. Qui ve
ro ſtant in carcerib⁹ infidelitatis nō illuminantꝰ
Judei ſtant in carcere moyſi pleno puluere. qꝛ
ſolū ꝓmittit terrena. Agareni ſtant i carcere fe
tido machometi. ſed dicit xp̄s Ego ſum lux mū
di. qui ſequitꝰ me non ambulat in tenebris ſ; ha
bebit lumen vite. dic̄ dn̄s Joh. viij. Ecce quare
eccl'ia dicitꝰ mūdus ⁊ ꝯcordat deriuatio grāma
ticalis. Mundus a mūdicia eſt dictus ex laua
cro baptiſmi. ⁊ iſte eſt intellect⁹ apoſtoli dicētis
xp̄s diligit eccl'iaꝫ ⁊ ſemetipm tradidit ꝓ ea vt
illam ſanctificaret mundās eam lauacro aque i
verbo vite nō habētē maculā. ad Eph. vj. No
ta ſemetipm tradidit ⁊c̄. Quia baptiſm⁹ nō ha
bet ꝟtutē niſi per ſanguinē xp̄i. autoritas hic ē
qui venit per aquā ⁊ ſanguinē non in aqua ſolū
ſed in aqua ⁊ ſanguine. j. Joh. v. Nota i verbo
vite. Iſtud verbū eſt forma baptiſmi. Item nō
habētem maculā aut rugā. Macule cōmunita
tis ſunt peccata publica ⁊ notoria. Iſtas macu
las debēt abluere ⁊ purgare rectores Et ſi dica
tur quomodo corrigentꝰ ſi non accuſantꝰ vel nō
denūciantꝰ. Modus eſt facere ſtatutū ⁊ p̄coni
ſationē ꝙ nullus vadat ad taxillos. nec teneat
cōcubinā nec meretrices ſint in hoſpicijs. ⁊ trāſ
acto tempore ſine termino eis aſſignato debent
facere executionē ⁊c̄. De hac macula dic̄ ſcp̄tu
ra. Macula huius ſterilis ſcꝫ peccatoꝝ publi
coꝝ in nobis ꝑmanet multiqꝫ de populo corrue
rūt Joſue. xxij. Ruge ſunt peccata ſecreta que
nō cadūt in iudicio hoīuꝫ ſ; dei vt ſecretoꝝ vſu
rarioꝝ q̄ ſcꝫ ꝑ ſe ſecrete vel mediante iudeo faci
unt vſuras ⁊c̄. Qui talia agūt digni ſūt morte.
ad Roma. j. Sic accipiēdo mūdū ꝓ eccl'ia vni
uerſali nō poſſumus vere dicere thema. Spiri
tum veritatis. imo ipm recipit realiter ⁊ eſſenci
aliter iſto modo. qꝛ ſicut eſſenciale ē corpori hu
mano viuo hr̄e ſpiritū rationalem. Ita corpori
xp̄o myſtico viuo qđ eſt eccleſia vniūſalis. ipm
dedit caput ſuper omnē eccleſiaꝫ qđ eſt corpus
ipius. ad Eph. j. Eſſentiale eſt habere ſpiritum
ſanctū. autoritas. Solliciti ſeruare vnitatē ſpi/
ritus in vinculo pacis vnum corpus ⁊ vnus ſpi
ritus. ad Eph. iiij. Nota ſolliciti. Null⁹ pōt au
ferre diuiſiōes ſeu malas volūtates aut ſciſma
per ſe. Ratio. dicit ſanctus Tho. in p̄ma in q̄ſti
one de libero arbitrio. Qꝛ diſpenſationes ſunt

in libero arbitrio ſ; effectus finales non. Verbi
gratia. de piſcatoꝛe volēte capere ſeu dicēte vo
lo capere piſces. talis effectus a deo eſt ⁊ non a
piſcatoꝛe. piſcatoꝛ eni poteſt diſponere hamos
philat etiā retia ⁊c̄. Idem de laboꝛatoꝛe dicēte
Iſto anno volo habere multū bladū vinum. et
huiuſmodi. talis effectꝰ a deo habet eſſe. Diſpo
nere poteſtis laboꝛando ſeminādo inſerēdo pa
rando Sed ꝙ naſcatur ⁊ creſcat in herbā a deo
eſt ⁊ non a natura. qꝛ natura pōt ipm̄ coꝛrūpere
ſed nō viuificare. Ideo nō attribuit natureſed
deo. Idē de bona littera. non attribuit calamo
ſed notario. Item de illis in matrimonio ꝙ ha=
bent pꝛoles a deo eſt. Et ſic ptꝫ ꝙ effectꝰ finales
ſunt a deo. ſ; diſpoſitiones a nobis. Idē de effe=
ctu ſpūali. ſi dicat ꝑdicatoꝛ. ego volo cōuertere
iudeos vel peccatoꝛes ad bonā vitam. ſtulticia
eſſet. qꝛ talis effectus a deo eſt. Sꝫ ꝑdicatoꝛ de=
bet cogitare. ego faciā qđ in me eſt ꝑdicando et
ſacrā ſcripturā declarādo. ⁊ veritates oſtendē=
do. Si eni ex iſtis diſpoſitionibꝰ ſequat effectꝰ
cōuerſionis hoc eſt a deo. Autoꝛitas. Loquēte
petro ꝟba hec. cecidit ſpūſſanctus ſup om̄es q̄
audiebāt ꝟbum. Act. x. Nota cecidit ſpūſſan
ctus non dicit miſit. qꝛ ip̄e non poterat mittere
qꝛ hoc eſt effectus dei ſed ip̄e diſpoſuit ꝑdican/
do ſecreta fidei. Ideo apl's. Ego plantaui appol
lo rigauit. deus autē incrementū dedit. Itaq̄
neq̄ q̄ plantat eſt aliquid neq̄ q̄ rigat. ſ; deus q̄
incrementū dat. j. Cor. iij. Ita in ꝓpoſitione ꝺ
ſciſmate vel pace. Nullus eni ꝑſumat dicē. ego
faciā ⁊c̄. diſpoſitiones poteſtis facere. Idō dic
ſollicitati ſuare vnitatem ſcꝫ diſponendo. ¶ Di
co ſcđo ꝙ mūdus capitur ꝓ iſta habitatiōe ter=
renali i qua habitamꝰ cum dicit. In mūdo erat
xp̄s ante ſuam incarnationē. iam erat in mūdo
iſto. ſm̄ ſuā diuinitatē Sicut filius regis iā erat
homo in domo regis anteq̄ militet. Ita ꝺ filio
dei iam erat in mundo iſto anteq̄ incarnaretur
Sed dicit veniſſe in hūc mundū nō ꝑ mutatio=
nem localē. qꝛ ipſe dicit. ego dn̄s ⁊ non mutoꝛ.
Malach. iij. Sꝫ ꝑ nouū modū eſſendi dicit de
ſcendiſſe. ſcꝫ ꝑ aſſumptā humanitatē. quia tūc
apparuit in foꝛma viſibili factus nouus miles i
aula vteri virginalis armatꝰ vt bellaret. Auto=
ritas Ex tēpoꝛe anteq̄ fierēt ſcꝫ opera redēptio
nis ibi erā. ⁊ nunc dominꝰ deus miſit me ⁊ ſpiri
tus eius. Eſa. xlviij. Et ſic accipiendo mūdū di
citur mūdus a motu. qꝛ mutabilis. qꝛ nihil ē fir
mū in hoc mundo nec dominiū tempoꝛale vt ꝑ
latiōes. nec officia. dignitates ſeu honoꝛes diui
tie nec gaudia. imo dicit quid eſt de tali moꝛtuꝰ
eſt. Ecce quomodo eſt mutabilis. Ideo beatus
Iohānes euāgeliſta dat optimū ꝯſilium dicēs
Nolite diligere mundū neq̄ ea q̄ in mundo ſūt
Si quis diligit mundū non eſt charitas patris
in eo. quoniā omne qđ eſt in mundo cōcupiſcē/
tia carnis ⁊ oculoꝝ ē. ⁊ ſuperbia vite. j. Ioh. ij.
Ratio quare non eſt diligendus. quia non ē fir
mus. Iſte mundus eſt vt arboꝛ. fructus eiꝰ ſūt
honoꝛes dignitates ⁊ diuicie ⁊c̄. Et q̄libet vult
colligere. ſed iam minatur ruinam. Ideo deſpe
ctis terrenis deſideremus celeſtia. Ideo apl's
dicit. Qui vtunt hoc mundo tanq̄ non vtant.
ꝑterit eni figura huius mundi. j. Cor. vij. ¶ Di
xi tertio ꝙ mundꝰ quandoq̄ accipitur pꝛo tota
mundi fabꝛica de creatione generali. cum dicit
⁊ mūdus per ip̄m factus eſt. ſcꝫ totalis fabꝛica
vniuerſi. Sicut eni domificatoꝛ per ſuam ſapiē
tiam opatur domum. ita deus pater per xp̄m q̄
eſt eius ſapientia. Nos ꝑdicamus chꝛiſtum dei
ꝟtutem ⁊ dei ſapientiā. j. Cor. j. operatus eſt
domū huius mundi. Sapientia edificauit ſibi
domum. excidit colūnas ſeptem. Pꝛou. ix. De
iſta domo dicit baruch. O iſrael q̄ magna ē do
mus dei ⁊ ingens. ⁊ inextimabilis locus poſſeſ
ſionis eius ſupple in duratione excelſus ⁊ imen
ſus Baruch. iij. Iſtam domū edificauit ſibi nō
ad vtilitatem ſeu neceſſitatē. ſed ad honoꝛē glo
riam ⁊ laudem ſui. Nos autē ſumus hic inferi=
us adhuc cū beſtijs in ſtabulo. camere pulchꝛe
ſunt ſuperius Nota excidit colūnas ſeptem ſcꝫ
ſeptem gradus creaturarū. in quibus conſiſtit
tota fabꝛica mūdialis. hec ſunt quattuoꝛ elemē
ta. ſcꝫ terra aqua aer ⁊ ignis. natura celeſtis quā
philoſophi vocant q̄ntam eſſentiā. ſexta eſt na=
tura humana. ſeptima eſt natura angelica. tota
fabꝛica dicit mundus. Ecce quare dicitur mun
dus q̄ſi minima dans. Itē nota ꝙ in creaturis
habemus exemplum obedientie. Poſtq̄ deus
a ꝑncipio creauit omnia dedit ꝑceptum ſoli. lu
ne ⁊ ſtellis. lꝫ non haberent rationem vt moue=
rentur ſic ⁊ ſic ⁊c̄. etiā ꝑmo mobili. ſed ſeptē mi
lia anni vel citra ſunt ꝙ dedit eis ꝑceptū ⁊ nū=
q̄ ꝑtermiſerunt ꝑceptū. tamen non ꝓmiſit eis
ꝑmium ſi obedirent. nec punitionem ſi facerent
contra ſuum ꝑceptū. De iſto ꝑcepto dicit i pſ
dauid. ſtatuit ea ſupple deus in eternū et in ſecu
lum ſeculi ꝑceptum poſuit ⁊ non ꝑteribit. O q̄=
lis verecundia eſt nobis qui habemus rationē
⁊ ꝓmiſſionē gloꝛie ⁊ cōminationē pene ⁊ tamē
non ſeruamus eius pꝛecepta Si tamen deꝰ mō=
ti pꝛeciperet vt mutaret ſe. ſtatim eſſet factū Et
tu peccatoꝛ cui dicit deus. vt mutes tuā malam
vitam et cōuertaris ⁊ recedas a peccatis. a ma=
la ſocietate. non vis facere. Si ꝑciperet aquile
eſurienti ne tāgeret cibum. factū eſſet. ⁊ tibi ꝑci
pit ne frangas ieiunia ⁊c̄. tu nihil curas. Si ꝑci
peret aſino eunti ad aſinam ne eā tangeret. ſta=
tim eēt factū. Et tibi dicit Nō mechaberis. ⁊ nō
vis obedire. Exo. xx. Itē in elemētis habemꝰ
exemplū amicicie que ſūt quaſi q̄ttuoꝛ homies
tripudiātes tenentes ſe. qꝛ quodlibet hꝫ duas
q̄litates quaſi duo bꝛachia ⁊c̄. Itē in elemētis

habemus exemplū diligendi deum. Ignis eſt
calidus. daꝛ nobis exemplū de feruore ſpūali.
Aer q̄ ſubito illuminaꝛ de cōtemplatiōe celeſti
Aqua q̄ mūdat. de mūdicia ꝑſonali Terra que
fructificat de abūdantia meritali vel penitenti
ali. Aug⁹. Celum terra mare ꝛ oīa q̄ in eis ſunt
dicūt mihi vt te dn̄e diligā ¶ Dico q̄rto ꝙ mun
dus accipitur ꝓ tota gēte criminaliter vl' carna
liter viuēte. ꝛ ſic ſumiꝛ cū dr̄. Et mūdus eū nō
cognouit. ſic nec carnales ſpiritū ſanctū . qꝛ ma=
cula peccatoꝝ īpedit. Autoritas. Aīalis homo
non ꝑcipit ea q̄ ſpūs dei ſunt. j. Cor. ij. qꝛ q̄diu
homo viuit in peccatis nō hꝫ ſpiritū ſanctū. Et
ſic accipiēdo mūdum dr̄ quaſi imundus ꝑ anti=
fraſim. q̄re dicit. Bern̄. O munde imunde q̄ te
diligūt nō te norūt. i. nouerūt. De iſto dicit the
ma. Spiritū veritatis mūdus. i. gens carnalis
nō pōt accipe ¶ Nota ad hoc figurā Gen̄. viij
de colūba quā noe emiſit de arca volens experi
ri ſi iam ceſſaſſent aque. dicit textus. Emiſit q̄ꝫ
columbā vt videret ſi iam ceſſaſſent aque ſuper
faciē terre. q̄ cū nō inueniſſet vbi requieſceret
pes eius reuerſa eſt ad eū in arcā. aque eni erāt
ſup vniuerſam terrā. Columba alba ſignificat
ſpiritū ſanctū Luc. iij. Deſcendit ſpūſſanctus
corporali ſpecie ſicut colūba in ipm̄ ꝛc. Noe au
tem. id ē. deus. de arca ſcꝫ de celo mittit colūbā
id ē. ſpiritū ſanctū. ꝛ venit ad palaciū dn̄oꝝ tē
poraliū. ꝛ inuenit eos plenos de iniuſticia rapi
na. nō inueniēs vbi requieſcat pes ei⁹. vadit ad
p̄latos ꝛ inuenit eos plenos de ſymonia. gulo/
ſitate. ꝛ luxuria. d̄ exceſſibus. ꝛ ſupfluitatib⁹ ꝛ
negligencijs circa curam aīaꝝ ꝛ non inueniens
vbi ꝛc. venit ad mercatores ꝛ vidēs ibi tot vſu
ras. fraudes deceptiones. ꝑmi neſciūt pater no
ſter. Credo in deū. Sciunt tamē ꝯiurationes ꝛ
ſortilegia ꝛc. reuertitur ad arcā. venit ad mona
ſteria religioſoꝝ ꝛ vidēs ꝙ non ſeruanꝛ ibi vo=
ta nec regule nec cerimonie ꝛc. ſed ſunt ibi inui=
die. diuiſiones. nō inueniēs reuertiꝛ ad arcam
Iſta eſt ratio quare mūdus. id eſt. homīes car=
nales ſeu carnaliter viuentes non poſſunt reci
pere ſpiritū ſanctū non ꝓpter aliquod impedi
mentū ſpiritusſancti. ſed ꝓpter peccata. Reme
dium ergo habemus ſi die craſtina volum⁹ re/
cipere ſpiritū ſanctū ꝙ mundemus nos ꝛ purifi
cemus per ꝯtritionē confeſſionē ꝛ ſatiſfactiōē
et iniuriarū remiſſionē iuxta illud Dauid. Cor
mundū crea in me deus ꝛ ſpiritū rectū innoua
in viſceribus meis pſ. l. ¶ Deo gr̄as.

¶ In die ſancto pentecoſtes ſermo. j.

REpleti ſunt oēs

ſpiritu ſācto. Act. ij. Tota ſolēnitas
hodierna eſt de aduentu ſpiritusſan=
cti qui viſibiliter in forma ignis deſcendit d̄ ce=
lo ſuper apoſtolos ꝛ diſcipulos ieſu xp̄i. De h
etiam erit ſmo noſter ꝛ ſi deo placet habebim⁹
multas doctrinas ꝑ intellectus illuminatione
ꝛ vite inſtructione. Salutetur virgo maria ꝛc.
Doctrina cōmunis eſt ꝛ clara ex textu euāgeli
orum ꝙ apoſtoli ꝛ diſcipuli chriſti ante xp̄i paſ
ſionem ꝛ reſurrectionē non habuerunt plenitu
dinem ſpiritusſancti. licet eni habuiſſent ipm̄ ꝑ
gratiam gratificantē. non tamen habebant ip=
ſum ad plenitudinē gratie ꝛ ꝑfectionis ſpiritu/
alis. Et quia multi erant defectuoſi. Et lꝫ chri=
ſtus ꝑfecte ad plenitudinē gratie potuiſſet eis
dare ſpiritum ſanctū tamen noluit ante ſuā paſ=
ſionem ꝛ reſurrectionē eis dare. Ratio ē vt ſer=
uaretur conformitas inter corpus chriſti ꝓpriū
et naturale ꝛ corpus ei⁹ appropriatū ꝛ figurale.
Corpus chriſti ꝓprium ꝛ naturale eſt illud qd̄
recepit in vtero virginis vnitū diuinitati. de q̄
dicit ſcriptura. Peccata noſtra ipe pertulit in
corpore ſuo ſcilicet ꝓprio ꝛ naturali. j. Pet. ij.
Corpus autem chriſti appropriatum ꝛ figurale
eſt eccleſia que tota erat in apoſtolis ꝛ diſcipu=
lis xp̄i cuius corporis ipe chriſtus ē caput. Au
toritas. Ipm̄ dedit caput ſuper omnē eccleſiā
que eſt corpus ipſius. ad Eph. j. Modo certū
eſt ꝙ ante reſurrectionē chriſti in corpore chri/
ſti ꝓprio et naturali erāt multi defect⁹ non mo=
rales ſed naturales. Ideo ad ſeruandū ꝓporti=
onem in corpore figurali et myſtico chriſti ante
ſuam reſurrectionē fuerunt multi defectus mo
rales. ſed poſt reſurrectionē chriſti quando cor
pus ſuū naturale fuit liberum omibus defecti=
bus naturaliū paſſionū cōueniens fuit vt eius
corpus myſticum ꝛ figurale haberet etiā pleni
tudinem ſpūſſancti. Et iſtā rationē tāgit Joh.
cum dicit. Nōdū erat ſpiritus datus. quia nō
dum erat ieſus glorificatus Joh. vij. Sed ho/
die ad plenitudinē gratie ꝛ perfectionis ſpiri=
tualis acceperunt ſpiritū ſanctū. De hoc loqui=
tur thema dicens: Repleti ſunt omnes ſpiritu
ſancto. Non dicit. accepērūt ſpiritū ſanctū. qꝛ
iam ipm̄ acceperant per gratiam gratificantem
Sed repleti ſunt. quod idem eſt ꝙ iterū imple=
ti. Sicut Joh. iij. Renatus. id ē. iterum natus
ita ꝙ repleti. id eſt. iterum impleti. Inuenio ꝙ
poſt chriſti reſurrectionem apoſtoli ꝛ diſcipuli
chriſti receperunt ſpiritū ſanctum tribus pleni=
tudinibus.

¶ Primo cū plenitudine ſciētie intellectualis.

¶ Scd̄o cū plenitudine potētie ſpūalis.

¶ Tertio cū plenitudine eloquētie vl'is.

Sed receptio hodierna fuit maior. Ideo dicit
thema. Repleti ſunt omnes ꝛc. Dico primo ꝙ
primitus erant rudes ſimplices et ignorantes
ꝛc. Sed poſt reſurrectionē impleuit intellect⁹
eorū de ſcientia intellectuali. ita vt clare intel=
ligerent ſcripturas dicens eis: Neceſſe eſt im/
pleri omnia que ſcripta ſunt in lege Moyſi et

ꝓphetꝭ et pſalmis de me. Tunc aperuit eis ſen
ſum vt intelligerent ſcripturas. Luc. vltꝭ. De
iſta plenitudine poſſumus dicere. Impleti ſūt
ſpiritu ſancto. ſcꝫ intellectualiter. Scḋo rece/
perunt ipm̄ cū plenitudine potentie ſpiritualis.
Quia p̄ſidentes vl' legati pape magna indigēt
potētia. Ita ⁊ apl'i q̄ fuerunt legati a papa ieſu
miſſi. ꝓ xp̄o legatiōe fungimur tāq̄ꝫ deo exhoꝛ
tāte per nos. ij. ad Corꝭ. v. opoꝛtebat ergo eos
habere potētiā ſpūalē. Ecce quō dedit eis hāc
ptātē poſt reſurrectionē dicens eis: Sicut mi
ſit me pater ⁊ ego mitto vos h̄ cū dixiſſet inſuf
flauit ⁊ dixit: Accipite ſpiritūſanctū quoꝝ re=
miſeritis remittunt̄ eis. ⁊ quoꝝ retinueritꝭ re/
tenta ſunt. Ioh. xx. Quare inſufflauit Dico q̄
ad oſtendendū autoꝛitatē ſpūſſancti qui ab eo
ꝓcedit Sicut eni anhelit⁹ ꝓcedit ab anhelante
ita ſpūſſanct⁹ nō ſolū a patre ſ3 et a filio ꝓcedit.
De iſta plenitudine poſſem⁹ dicere ad thema
ſcꝫ repleti ſūt ſpiritu ſancto ex potentia ſpiritu=
ali. q2 tunc fuit cōpleta ꝓmiſſio quaꝫ xp̄s dixit
an̄ paſſionē ſuā dicens. Amē dico vobis q̄cūq̄ꝫ
ligaueritis ſup terram. erunt ligata ⁊ in celis.
Et quecūq̄ꝫ ſolueritis ſup terrā erūt ſoluta et i
celis. Mat. xviij. ¶ Tertio receperūt ſpiritum
ſāctū cū plenitudine eloquētie vniuerſalis. Et
iſtam gr̄am receperunt hodie de qua dicit the=
ma. Repleti ſūt ⁊ ad quid. dicit ⁊ ceperunt lo=
qui varijs linguis ꝓut ſpūſſanct⁹ dabat eloqui
illis. Actꝭ. ij. Patꝫ thema. Et ſū mō in materia
p̄dicāda mō ad practicā venio quā declarabo
p̄ q̄ttuoꝛ diſpoſitiōes neceſſarias ad recipiēdū
ſpiritūſanctū cū plenitudine gr̄aꝝ.

¶ Prima eſt abſtinētia coꝛpalis.
¶ Scḋa oꝛatio affectualis.
¶ Tertia ꝯcoꝛdia fraternalis.
¶ Quarta audiētia doctrinalis.

Omnes iſtas diſpoſitiōes ⁊ q̄ꝫlibet eaꝝ habu/
erunt apl'i ⁊ diſcipuli xp̄i. ꝓpter qḋ dic̄ thema
Repleti ſūt ⁊c̄. ¶ Prima diſpoſitio ꝓpꝛia ⁊ ne=
ceſſaria ad recipiendū gr̄am ſpūſſancti. ē abſti=
nētia coꝛpalis a nimio cibo. potu. doꝛmitione.
locutione. riſu delicijs. ab aſpectu mulieꝝ ſiue
hoiuꝫ ⁊ gentiū ꝯuerſatiōe. talis abſtinentia eſt
diſpoſitio ꝓpꝛia ⁊ neceſſaria ad recipiendū ſpi
ritūſāctū Hoc declaro p̄ talē ſilitudinē. Si eni
lignis viridibus aut madefactis apponat̄ ignis
nō accēdūt̄ quo ad vſq̄ꝫ ligna ſint ſicca ⁊ exuſta
¶ Siccatio eni lignoꝝ neceſſario p̄cedit ignitio
nem Ita ḋ vobis. ꝑſone diſſolute in cibo potu
⁊c̄. ſunt vt ligna viridia. Ita de diſſoluto. O et
quō viridis. ſi ergo vultis q̄ ignis ſpūſſanctus
inflāmet̄ ⁊ accēdat̄ in vob opꝫtet ſic ſiccari vos
⁊ non ita ſepe comedere bibere nec doꝛmire. et
ſic de alijs. Abſtinere ſe de negocijs mundanis
de placentia coꝛpali ⁊ hmōi ⁊ tunc ignis ſpiri/
tuſſanctus accendit̄ in vobis Autoꝛitas. Pꝛo

phete ezechieli fuit oſtenſ⁹ magn⁹ cāpus plen⁹
oſſib⁹ moꝛtuoꝝ quibus oſſib⁹ dixit ꝓpheta ex
p̄te dei. Oſſa arida audite v̄bum dn̄i. hec dicit
dn̄s deus oſſib⁹ his Ecce ego intromittā i vos
ſpiritū ⁊ viuetꝭ. Ezech. xxxvij. Oſſa arida ſūt
perſone abſtinētes a delicijs vicijs ⁊ negocijs.
In iſtos mittit de⁹ ſpiritūſanctum. Patet ḡ q̄
abſtinētia ē diſpoſitio ꝓpꝛia ⁊ neceſſaria ad ha
bēdū gr̄aꝫ ſanctiſpūs. Dico q̄ iſtam habuerūt
apl'i ⁊ diſcipuli xp̄i. Nā a die aſcenſionis vſq̄ꝫ
hodie ieiunauerūt ⁊ abſtinuerūt nō ſolū a cibo
⁊ potu. ſ3 a delicijs ⁊ negocijs. Sciētes q̄ abſti
nētia erat neceſſaria. H̄ habet̄ a trib⁹ euāgeliſtꝭ
q̄ dicūt q̄ phariſei venerūt ad xp̄m di. Magi
ſter. ⁊ xp̄s q̄d vultis: dixerūt q̄re diſcipuli Io
hānis ⁊ phariſeoꝝ ieiunant Tui aut diſcipuli
nō ieiunāt. Marc̄. ij. Rn̄dit xp̄s. Nūq̄d pn̄t fi
lij nuptiaꝝ q̄ꝫdiu ē cū ill'ſ ſpōſus ieiunare. veni/
ent aūt dies cū auferet̄ eis ſpōſus ⁊ tūc ieiuna
būt i illis dieb⁹. Marc̄. ij. Ex iſto textu habet̄
q̄ apl'i a xp̄i aſcēſione. q2 tūc ablat⁹ fuit eis ſpō
ſus vſq̄ꝫ hodie ieiunauerunt a cibo potu nego
cijs ⁊c̄. Fiat ergo ratio. Si abſtinētia eſt ita ne
ceſſaria ad habēdū ſpiritūſanctū ⁊ iſtā habue=
rūt apl'i q̄d dicem⁹. Repleti ſūt oēs ſpūſancto.
q2 hodie deſcendit ille ignis ſpūſſancti q̄ eos in
flāmauit. ¶ Scḋa ꝯditio multū neceſſaria ē oꝛa
tio affectualis ſcꝫ deuota q2 aliq̄ oꝛant. q̄ ꝓpꝛie
non dicūt̄ oꝛatiōes. ſ3 q̄dā recitatiōes qn̄ indu=
untur vt mulieres qn̄ oꝛnant̄ tales ꝓpꝛie nō di
cunt̄ oꝛationes. S3 oꝛatio affectualis eſt qn̄ ho
mo flectit genua eleuādo man⁹ erga celū ⁊ ocu/
los ⁊ coꝛ queādmodū ſupplicat̄ coꝛā papa ⁊ re=
ge. Cogitetis q̄ videatis xp̄m in cathedra gl'ie
⁊ minat̄ vob. ⁊ tunc veniet terroꝛ in coꝛde vr̄o
⁊ incipietis oꝛationē. Iſta ē diſpoſitio bona et
neceſſaria ad recipiendū ſpiritūſanctū. Decla=
rat̄ hoc p̄ ſilitudinē de anhelāte q̄ emittit anhe
litū ab oꝛe calidū ⁊ humidū ⁊ poſt attrahit̄ au=
ra recēs. Ita oꝛatio deuota ē anhelit⁹ calidus
p̄ deuotōeꝫ. ⁊ humidus qn̄ de⁹ dat lachꝛymas
in oꝛatiōe. Sic eni attrahit̄ aura recēs ſpūſſan
cti qui eius potentia refrigerat aiam contra fe=
bꝛes peccatoꝝ auaricie. luxurie ⁊c̄. Autoꝛitas
pſ̄. cxviij. Os meū aperui ⁊ attraxi ſpiritū ſcꝫ i
oꝛatione aduēti Modo apl'i ⁊ diſcipuli xp̄i ſci
entes iſtā diſpoſitionē eſſe neceſſariā a die aſcē
ſionis q̄libet die et nocte oꝛabant affectualiter
vſq̄ꝫ hodie Autoꝛitas. Hi oēs erāt p̄ſeuerātes
in oꝛatiōe. vnanimiter cū mulierib⁹ et Maria
matre ihu Actꝭ. j. Modo ē h̄ q̄ſtio bona ⁊ ſub=
tilis de p̄deſtinatione. diceret aliquis ⁊ nunq̄d
xp̄s ꝓmiſit ⁊ oꝛdinauit ⁊ p̄deſtinauit infallibi
liter mittere apl'is ſpiritūſanctū. q̄d ergo opoꝛ/
tebat eos oꝛare ⁊ petere vt mitteret. Iſtā q̄ſtio
nem faciūt multi dicendo. Si de⁹ ꝓdeſtinauit
me ſaluādū quid opoꝛtet me laboꝛare et facere

ꝑniaꝫ. qꝛ ex quo deus ordinauit ita fiet Rñdeo
ego ⁊ dico ꝙ deus ꝑ̄deſtinauit ordinauit ⁊ pro
miſit mittere ſpiritūſanctuꝫ apl'is ⁊ diſcipulis.
tñ. fuit neceſſariū vt orarent peterēt. ergo ꝓmiſ
ſio pōt falli: dico ꝙ non. Sꝫ lꝫ deus ꝓmitteret
tñ requirit̃ diſpoſitio. verbi grā. Si papa pro=
mittit amphoraꝫ de balſamo vel de criſmate. q̄
ſūt liquores ꝑ̄cioſi ⁊ tu venis ad recipiēdū bal
ſamū cū amphora imunda plena ſtercore. papa
nō daret tibi. qꝛ in ꝓmiſſione iam intelligit̃ de=
bita ꝑ̄paratio vaſis. Idem qñ papa ieſus ꝓmi
ſit apl'is ſpiritūſanctuꝫ. q̄ſi diceret ꝓmitto vob
implere amphoras veſtras. ſ. cōſcientias intel=
lectū memoriā ⁊ voluntatē balſamo ſpūſſancti
ꝓpter hoc apl'i debebāt lauare ꝯſcientias ſuas
abſtinēdo orādo. ⁊ hmōi. Idem ⁊ de ꝑ̄deſtina
tione oēs ꝑ̄deſtinati iam ſunt ſcripti in carta
alba litteris aureis. ⁊ non ſolū ſcribit̃ ibi petrꝰ
vel iohēs vel magdalena ⁊c̄ ſaluabit̃. ſed etiaꝫ
opus ꝑ qđ ſaluabit̃ ſcꝫ qꝛ erit baptizatus ⁊ erit
miſericors patiens caſtus ⁊c̄. Idē de ꝑ̄ſcitis et
dānatis iā oēs ſunt ſcripti in carta nigra ⁊ non
ſolū eſt ibi ſcriptum talis damnabit̃ ſ etiaꝫ opꝰ
quo damnabit̃. qꝛ erit peccator ſupbus auarꝰ
vel luxurioſus vel vindicatiuꝰ et finaliter erit
impenitens. Si ergo ꝑ̄ſciti ⁊ dānati dimittunt
opa. non ſeq̄tur ille effectus dānationis. qꝛ ita
ē ordinatū ꝙ talis effectus dānatiōis vel ſalua
tionis ſequat̃ ex talibꝰ opibꝰ Iſta eſt ratio q̄re
apl'i orabāt lꝫ eſſent certi de xp̄i ꝓmiſſione In=
de dixerunt. paremꝰ nos qꝛ aliter non daret no
bis. Gregꝰ. Ipſa eterni regni ꝑ̄deſtinatio ſic eſt
ab omnipotēti deo diſpoſita vt ad hāc electi ex
labore ꝑueniāt vt orādo mereant̃ accipe quod
eis omnipotēs deꝰ añ ſecula diſpoſuit donare.

¶ Tertia ꝯditio neceſſaria eſt ꝯcordia fraterna
lis non habere rancorē. odia. malas volūtates
nec deſideriū vindicte ꝯtra ꝓximū. Quia ſpi/
rituſſanctus nō habitat in loco. villa ſeu cōmu
nitate diuiſa. Ad h̄ ratio naturalis Quia ſicut
ſpūs humanꝰ ad hoc ꝙ vitā det corꝑi requirit
ꝯiunctionem membroꝝ. Quia ſi mēbra ſunt di
uiſa. ſcꝫ caput ſeorſū ⁊ manus ⁊ pedes. ⁊ ſic de
alijs. ſpūs recedit nec manet cuꝫ aliquo mēbro
diuiſo. Ita etiā de ſpirituſancto Cogitate ꝙ to
ta cōmunitas eſt vnū corpus ⁊ habet ml'ta mē=
bra ⁊ diuiſa vt corpus humanū. Oculi ſūt ſpe=
culatiui ⁊ hoies ſcientes. aures ſunt iudices et
dñi q̄ habent audire iuſticias. Nares ſūt deuo
ti xp̄i odorē ⁊ ſanctoꝝ ſentientes Os ſacerdos
q̄ comedit ſacramētuꝫ euchariſtie. quo reficiūt̃
⁊ refocillant̃ oia membra ſana ⁊c̄. Brachia mi
lites q̄ defendunt totū corpus. Laboratores q̄
ſuſtinent totuꝫ. ſunt pedes. Caput xp̄s. Eph. j
Autori. Sicut eni in vno corꝑe ſcꝫ hūano mul
ta mēbra habemꝰ. omnia aūt membra nō eūdē
actum habēt. Ita multi vnū corpus ſumus in
xp̄o. ad Roma. xij. Et q̄diu ſumꝰ vniti ⁊ ꝯiun
cti in bona pace et ꝯcordia. qꝛ maiores diligūt
minores. ⁊ minores honorant maiores. Clerici
ꝯueniunt cum laicis ⁊ ecōuerſo. vir cū vxore ⁊
ecōuerſo. Pater cū filijs ⁊ ecōuerſo. tā diu ſpi=
rituſſanctus viuificat corpꝰ cōmunitatis. Sed
ſi mēbra ſint diuiſa ꝑ inuidiam rancores ⁊c̄. ſta
tim recedit ſpūſſanctꝰ Autoritas. Hi qui ſegre
gant ſemetipſos animales ſpiritū nō habentes
Iude capl'o vnico. Patet ergo ꝙ neceſſaria ē
ꝯcordia fraternalis. Iſtam habuerūt apoſtoli
⁊ diſcipuli xp̄i. Diſcordia et diuiſio fuerat iter
eos ſcꝫ inter apl'os. Iohēꝫ ⁊ Iacobum ex vna
ꝑte ⁊ alios ex alia ꝑte. qꝛ mater eoꝝ ad eorū in=
ſtantiā dixit xp̄o. Dic vt ſedeāt hi duo filij mei
vnus ad dexterā tuā ⁊ vnꝰ ad ſiniſtrā in regno
tuo. Matth. xx. Et audiētes decem indignati
ſunt de duobꝰ fratribꝰ. ibideꝫ. Cogitate q̄liter
petierūt veniā ⁊ pie ⁊ rationabiliter credendū
eſt ꝓ bona eoꝝ ꝯcordantia. Quia iacobꝰ et io/
hānes ab alijs petierūt veniā de eoꝝ ꝑ̄ſumpti=
one ⁊ maioritate quam petebāt. ¶ Scđo fuit di
ſcordia inter apl'os ad inuicē quis eoꝝ eēt ma=
ior in regno celoꝝ. vt patꝫ Luc̄. xxij. Cogitate
ꝙ in his diebus ꝯcordantes petierunt veniam

¶ Tertia inter Thomam apl'm ex vna parte. et
alios ex altera ꝑte. qꝛ thomas erat ita durus ꝙ
nolebat credere alijs apl'is ſibi dicentibꝰ xp̄m
ſurrexiſſe. Cogitate q̄liter petijt ab eis veniam
de ſua duricia cordis. Itē inter magdalenaꝫ et
alias marias ⁊ apl'os. q̄ qñ dixerunt apoſtolis
xp̄m ſurrexiſſe viſa ſūt ante illos q̄ſi deliramen
tum ṽba iſta. ⁊ non credebāt illis Luc̄. vlt. Et
petierūt veniā ab ipſis. Cogitate ergo qualiter
apoſtoli ⁊ ſingulariter thomas apl's petierunt
veniaꝫ a virgine Maria. q̄ qñ dixit eis ꝙ filiꝰ
ſuuſ ſurrexerat a mortuis ⁊ apparuerat non cre
diderunt ei Ideo in die aſcenſionis increpauit
eos xp̄s. vt patꝫ Marc̄. vlt. Recumbētibꝰ vn
decim diſcipulis apparuit illis ih̄s ⁊ exprobra/
uit incredulitatē illoꝝ ⁊ duriciaꝫ cordis qꝛ his
q̄ viderant eum ſurrexiſſe nō crediderāt. Ideo
in his diebꝰ pacificauerūt ſe. Dicit textus. Dū
cōplerent̃ dies penthecoſtes erāt oēs parit̃. i.
ꝯcordit̃ in eodē loco. Act. ij. Si g̊ hodie vult
accipe ſpiritūſanctū pacificate vos exēplo apo
ſtoloꝝ. Quia alias non poteſtis ipſm accipere.
Autoritas. Pacē ſeq̄mini cū omnibꝰ ⁊ ſancti/
moniā ſine qua nemo videbit deū. Cōtemplan
tes ne q̄s deſit gratie dei. ne q̄ radix amaritudi
nis ſurſum germinans impediat. ad Heb. xij.

¶ Nota pax ſanctimonie eſt pax q̄ ē bona ⁊ ve=
ra ſm deū. qꝛ alia pax eſt mala vt peccatorum
latronū. homicidaꝝ ⁊ hmōi. ¶ Quarta diſpoſi=
tio multū neceſſaria ad recipiendū ſpiritūſan=
ctū eſt. audiētia doctrinalis. audire libēter ver
ba dei Non aūt dico. ouidij. terencij. virgilij. ⁊

ſic de alijs. qꝛ q̄ non habuerunt ſpiritū ſanctum
quō darent vobis. Sꝫ doctrina dei illa dat ſpi
ritū ſanctuꝫ declarat per ſimilitudinē de ignili
q̄ꝺ ꝑcuſſio eſt lapidis ad ferrum excutit ignem
Recte ita eſt de p̄dicatione. lapis ignit⁹ eſt xp̄s
petra aūt erat xp̄s. i. Cor. x. Ferrum vel aer ē
lingua p̄dicatoris. Autoritas. Non vos eſtis q̄
loq̄mini. ſed ſpūs patris veſtri. q̄ loquitur ⁊c̄.
Matth. x. materia nigra eſt popul⁹ qui eſt ni/
ger ex peccatis. Accendit aūt ignis ſpūſſancti:
qn̄ in p̄ma vel ſecūda vel tertia p̄dicatione. ſu/
perbus vanus pōpoſus humiliat ꝓponit ꝺ ce=
tero viuere ſimpliciť. Modo pſona eſt ignita
igne ſpūſſancti. ⁊ ſic de alijs peccati. Autoritas
adhuc loquēte petro verba hec. cecidit ſpūſſan
ctus ſup om̄es q̄ audiebāt verbū. Act. x. Iſtā
audientiā doctrinalē verbi dei. habuerūt apl̄i.
Quia a die aſcēſionis quolibet die habuerunt
ſermonē. Si dicať quis p̄dicabat. Dico ꝙ vir=
go maria quam xp̄s dimiſit loco ſui doctricem
⁊ magiſtrā. doctrix. id ē. doctoriſſa. eſt diſcipli=
ne dei ⁊ electrix operum illius. Sap̄. viij. Chri
ſtus autem ante ſuaꝫ aſcenſionē ꝓmiſit apoſto=
lis ſpiritū ſanctū dicens: Expedit vobis vt ego
vadam. Si autē non abiero paraclitus non ve
niet ad vos. Et cum venerit ille. arguet mūdū
de peccato. et de iuſticia. ⁊ ꝺ iudicio. Joh. xvi
ſed non dixit eis quando ſcꝫ qua die. nec q̄ ho/
ra Alia ꝓmiſſio fuit in die aſcenſionis quando
fuit in monte oliueti et debuit aſcendere dixit.
Johes q̄dem baptiſauit aqua vos autē bapti/
ſabimini ſpūſctō nō p⁹ multos hos dies Act. i
Apoſtoli neſcientes certaꝫ diem huius ꝓmiſſi=
onis in die aſcenſionis. ⁊ feria ſexta in craſtinū
⁊ ſabbato expectauerūt credētes ꝙ in illis die=
bus mitteret ſpiritū ſanctū. Sed tranſactis his
tribus dieb⁹. Videntes ꝙ xp̄s non miſerat eis
ſpiritū ſanctum ceperūt triſtari ⁊ dicere adinui
cem. O ⁊ quādo mittet. Reſpondit vnus eorū
non dubitetis. qꝛ cras q̄ eſt dies dominica mit=
tet. Motiuum q̄ꝺ me mouet eſt hoc. qꝛ tali die
deus formauit lumē ⁊ diuiſit lucem a tenebris.
Jꝺo rationabiliter tali die mittet nobis lumen
ſpūſſancti. ⁊ trāſiuit dominica ⁊ non miſit ⁊ mi
rabanť. Dixit alter. die lune mittet. qꝛ tali die
fecit firmamentū ⁊ diuiſit aquas q̄ ſunt ſup fir=
mamentū ab aquis que ſunt ſub firmamēto. ta
li ergo die. qꝛ nos indigemus firmamento forti
tudinis vt diuidamus aquas ꝟtutuꝫ ab aquis
viciorꝫ ⁊ non venit. Dixit ali⁹ die martis veni/
et ſeu mittet. qꝛ tali die ꝓduxit plantas ad fru/
ctificandū. tali ergo die mittet vt poſſim⁹ plan=
tare fidē catholicam vt poſſit facere fructus et
expectantes nō venit. Dixit alius in die mercu
rij mittet. Rō quia tali die formauit ſolē lunaꝫ
⁊ planetas. tali ergo die mittet vt creet i nobis
ſolem charitatis. lunam ſpei. ſtellas ꝟtutum. ⁊
non venit. Cogitate q̄liter mirabanť ⁊ triſtabā
tur. ¶ Dixit alius die iouis mittet. quia tali die
aſcendit ab aſpectib⁹ noſtris. Jdeo tali die con
ſolabiť et non venit. ¶ Dixit alius die veneris
mittet. quia tali die fuit paſſus et nos habuim⁹
dolores ſue paſſiōis ꝓpter ꝙ tali die meremur
ꝙ det nobis ſpiritū ſanctū conſolatorē. non ve=
nit. ¶ Dixit alius i ſabbato veniet. qꝛ tali die fui
mus diſperſi ita ꝙ vnus non remāſit cum alio.
Jꝺo hodie vt ſibi vniamur mittet. videntes aūt
ꝙ ſabbatū tranſierat ⁊ non venerat ⁊ iam ꝑdi=
derant compotū dierū ⁊ timebāt iudeos. dicit
textus. Erant eni congregati ꝓpter metū iude
orū. Cogitate quomodo rationabiliter erāt tri
ſtes ⁊ deſolati. Jdeo hodie ſimul ꝯgregati iue=
runt ad portā camere ꝟginis marie expectātes
quādo exiret vt cōſueuerat. Jp̄a autem virgo
ſurgebat in media nocte. iuxta illud. media no
cte ſurgebā ad ꝯfitendū tibi. ps̄. cxviij. Et dice
bat officiū ſuum. Quādo ergo virgo maria ex=
iuit cameram ⁊ vidit om̄es apl̄os ⁊ diſcipulos
flentes. dixit eis q̄d eſt hoc filij mei. de quo fle/
tis. quia filius me⁹ modo regnat in celis. Et di=
xerunt ſibi. Benedicta mater nr̄a filius veſter
ꝓmiſit nobis mittere ſpiritū ſanctū. ꝺ. ꝙ nō di
mitteret nos orphanos inter iudeos. modo au
tem ſūt decem dies tranſacti ꝙ ip̄e aſcēdit ⁊ nō
miſit nobis ſpiritū ſanctū. Rn̄dit ꝟgo. non du
bitetis filij mei. quia filius meus nō habet cōdi
tiones hominū mundanorꝫ. qui i pauꝑtate cog
noſcunt amicos. et quādo ſunt in ꝓſperitate et
honore non curāt nec recordanť de eis. Sed di
cam vobis rōneꝫ q̄re nōdū miſit. neſcitis vos
ꝙ quādo deus extraxit populū iſrael de capti=
uitate egypti quinq̄geſimo die deſcēdit in for=
ma ignis. in mōte ſynai dādo legē. Et apoſtoli
ꝟgo benedicta. bn̄ ſcimus illud. Et ꝟgo. h̄ fuit
figura ꝙ filius me⁹ in die reſurrectionis ſue ex=
traxit de captiuitate inferni oēs ſibi credentes
⁊ obedientes. hodie aūt eſt quinq̄geſima dies
a ſua reſurrectione filij mei. Jdeo mittet modo
ſpiritū ſanctū. Jꝺo ponatis vos om̄es in deuo
ta oratione. qꝛ q̄ a deo ordinata ſunt p̄cibus et
deuotis orationib⁹ ſunt impetrāda. tūc petrus
apoſtolus cū alijs apl̄is poſuerunt ſe ad vnam
ꝑtem ⁊ quilibet orando dicebat. Cor mundum
crea in me deus ⁊ ſpiritū rectū innoua in viſce=
ribus meis. Dauid regiſtrauit eā ps̄. l. Lazar⁹
autem cuꝫ alijs ſeptuaginta duob⁹ diſcipulis
ad aliā ꝑtem flexis genib⁹ orādo dicebāt. Sen
ſum tuū dn̄e quis ſciet. niſi tu dederis ſapiētiā.
⁊ miſeris ſpiritū ſanctū tuum de altiſſimis. et ſi
correcte ſunt ſemite eorꝫ q̄ ſunt in terris ⁊ q̄ tibi
placent didicerint homines. nam ꝑ ſapientiaꝫ
ſanati ſūt quicunqꝫ placuerunt tibi domie a p̄n
cipio. Sap̄. ix. Maria magdalena ⁊ alie ſācte
mulieres flexis genib⁹ orādo dicebant. Redde

mihi leticiā ſalutaris tui. ⁊ ſpū ꝑncipali confir=
ma me. pſ̄. l. Deinde dixerūt apl'i ꝟgini marie
ꝟgo benedicta vos etiā oretis. quia ſtatim au=
diet vos fili⁹ veſter. ⁊ erat tūc hora tertia. Tūc
virgo flexis genibus orauit dicēs: Emitte ſpi=
tum tuū ⁊ creabunt. ⁊ renouabis faciem terre.
in pſ̄. ciij. Nota creabunt ſcȝ ꝟtutes infuſe gra
tie dona ⁊ ꝑfectiones. ⁊ renouabis faciem ter=
re ſcȝ ꝑ ꝑ̄dicationem apoſtoloꝝ ⁊ diſcipuloꝛuȝ
tuoꝝ. Facta oratione a virgine maria. ſubito
factus eſt ď celo ſonus magnus ad inſtar toni=
trui non terrētis ſed delectantis fuit q̄ſi vox re
ſponſiua virgini marie. quē ſonū audiuerūt iu
dei. q̄ erant in hierl'm ⁊ ſubito ad inſtar vēti de
ſcendit de celo. ⁊ ille ſonus repleuit totā domū
vbi erāt apl'i ⁊ tota domus repleta eſt igne. Iu
dei aūt ad dictū ſonum ꝯcurrerunt ⁊ videbant
ignē clarum ꝑ feneſtras ſed ille ignis non cōbu
rebat ſed illuminabat ⁊ videbāt fumū albū vt
fumū icēſi. ⁊ ignis ille diuiſit ſe ad inſtar ligua/
rum ⁊ ſedit ſupra ſingulos eoꝛuȝ ⁊ repleti ſunt
omnes ſpū ſancto. Act'. ij. Tunc fuit completa
ꝓphetia Joelis. In dieb⁹ illis effundā ſpiritū
meū ſuꝑ ſeruos meos ⁊ ancillas meas. ⁊ dabo
ꝓdigia in celo ⁊ in terra. ſanguinē et ignē ⁊ va=
porem fumi. Sol ꝯuertetur in tenebras ⁊ luna
in ſanguinē anteq̄ꝫ veniat dies dn̄i magnus et
horribilis. ⁊ erit om̄is qui inuocauerit nomen
dn̄i ſaluus erit. Joelis. ij. Nota dabo ꝓdigia i
celo. qꝛ tūc celū videbat ſuꝑ hierl'm ſanguino
lentū innuens ꝙ merito paſſionis xp̄i mitteba
tur ſpūſſanctus apl'is ⁊ diſcipulis. Et in terra
apparuit ignis clarus q̄ ab oībus poterat vide=
ri in domo vbi erāt apoſtoli. Et vapores fumi
ad modum fumi incenſi ⁊c̄.

¶ In die Pentecoſtes ſermo. ij.

PAcem relinquo

vobis pacē meā do vobis Joh. xiiij
Si volumus cogitare ⁊ diligēter pē
ſare totam vitā xp̄i. a ꝑncipio ſcȝ natiuitatis vſ
q̄ꝫ ad paſſionē. inter alias ꝟtutes ſingulariter
ꝑ̄dicauit ⁊ voluit pacem eſſe inter xp̄ianos. Et
pōt declarari ſic. quia iam in ſua natiuitate vo
luit vt angeli cātarent nouā cantilenā vt moris
eſt dn̄oꝝ. ſcȝ gloria in altiſſimis deo. et in terra
pax hoībus bone volūtatis. Luc̄. ij. In q̄ oſtē=
ditur ꝙ ſibi placet pax. Itē ſi reſpicim⁹ ſuaȝ vi
tam qn̄ fuit adultus ⁊ ibat ꝑ̄dicādo ⁊ intrabat
ciuitates villas caſtra. ⁊ domoſ. modus ſaluta
tionis ſue vel eius erat dicere pax vobis. vt po
nitur ab euāgeliſtis nō dicebat ſalus vel bona
dies. ſed pax in q̄ cōſiſtit omne bonū Itē apl'is
⁊ diſcipulis ⁊ alijs ipm ſequentibus dixit pacē
habete inter vos. Marc̄. ix. Item quando vo
luit mittere diſcipulos ad ꝑ̄dicanduȝ dixit eis
In quācunq̄ꝫ domū intraueritis ſalutate eam.
dicēdo. pax huic domui. Matth. x. Item i no
cte paſſionis recedens a ſuis diſcipulis ⁊ ꝓ he
reditate dimittēs eis pacē. dixit thema. Pacē
relinquo vobis pacē meam do vob ⁊c̄. ac ſi ali
q̄s apl's dixiſſet ſibi dn̄e. qn̄ aliquis dn̄s morit
aliquid dimittit ſuis ⁊c̄. etiam qn̄ morit pater
dimittit filijs hereditatē. Ideo vos qui modo
vultis mori pro ſalutatione dimittetis aliquid
nobis Reſpōdit. pacem reliquo vobis. pacem
meā do vobis. ptȝ thema Modo intēdo decla
rare que pax ſit iſta. et in quo cōſiſtit. Et iueni
ꝙ eſt triplex. Prima ē pax ethica id ē ꝑſonalis
ſcȝ in ſe. Secūda eſt pax yconomica. id ē. dome
ſtica. Tertia ē pax pollitica. id eſt. vniuerſalis
ꝟba ſunt philoſophoꝝ. ⁊ de qualibet dicit the
ma Pacem relinquo vobis pacē meaȝ do vob
⁊c̄. Dico ꝑ̄mo ſcȝ quando homo habet paceȝ
ſecum quādo anima ⁊ corp⁹. ſpūs ⁊ caro cōcor
dant bene. qđ eſt difficile ſcȝ ꝯcordare iſtos du
os inimicos inter quos naturaliter eſt guerra.
quia ꝙ vult vnus diſplicet alteri. vultis intelli
gere quomodo iſta guerra eſt magna. vidiſtis
vnq̄ꝫ torqueri aliquē quem corda trahit ſurſuȝ
pōdus deorſū. nunq̄d talis eſt magna pena ſeu
guerra. talē guerrā habet q̄libet noſtrū. anima
inq̄ꝫtum de natura ſua ē ſpūalis trahit ſurſum
vellet contemplari ⁊c̄. ſed pōdus carnis trahit
deorſum ad mundanas delectatiōes. luxurias
corruptiones. de iſta guerra dicit ſcriptura Ca
ro ꝯcupiſcit aduerſus ſpiritū. ſpūs autē ⁊c̄. ad
Gal'. v. Modo videam⁹ quomodo poterim⁹
facē pacē in iſta guerra. Dico ꝙ habet fieri du
pliciter. vel ꝙ anima humiliet et cōſentiat car=
ni ad oēs ſuas volūtates vel ecōuerſo. Prim⁹
modus eſt malus ⁊ reprobatus ꝯtra deū rōneȝ
⁊ naturam. Sicut ſi nobilis dn̄a ⁊ generoſa ha
beret guerrā cū ſua ancilla et captiua vili ⁊ im=
mūda. ⁊ vos tractādo pacē diceretis ꝙ domia
ſubijciat captiue in omnib⁹ hoc eēt iniquū Vn̄
dicit Bern̄. Nō decet dominā ancillari. nec an
cillā dominari. ita eſſet de anima nobili ⁊ gene/
roſa ď ſubſtantia ſpūali. ſi haberet ſubijci carni
captiue ſue. talis pax nō eſſet bona. qꝛ nō decet
dominā ancillari. Ergo opoꝛtet ꝙ iſta pax fiat
ecōuerſo. ſ. q̄ꝫ caro tanq̄ꝫ captiua humilietur et
ſubijciatur domine ſcȝ anime. et hoc quādo ho
mo cum ieiunijs. vigilijs ⁊ alijs aſperitatib⁹ hu
miliat carnem. qꝛ caro vt captiua recalcitrat cō
tra dominā. ſed quando ſic affligit. quaſi laſſa
ſubijcitur carni. ꝓpter hoc eſt inuēta penitētia
ad faciendū pacē ꝑſonalem in ſe Et iſte modus
faciendi pacē eſt bonus ⁊ rōnalis et iſtam vult
deus. Ideo dicebat ille ſanctus homo Job pa
cem habeat tabernaculū tuuȝ. id eſt. ꝑſona. Et
viſitans ſpeciē tuam. id ē. animā. non peccabis
Job. v. Sed multi faciunt oppoſitum neſciunt
ſuſtinere iſtam guerrā anime ⁊ carnis. ⁊ volen

teſpacificari cõplacent carni. vultis cognoſce
re ꝙ peccatũ eſt. Noueritis ꝙ erat ꝗdã rex vni
cam habens filiam ſibi caram cui voluit dimit=
tere totũ regnũ ſuuꝫ que aſſimilabatur patri vt
ouũ alteri ouo. Accidit ꝙ iſte rex voluit ire ad
terrã ſanctã ad viſitandũ ſanctuaria. Et vni mi
liti cõmiſit filiã ſuam cũ captiua ꝗ ei ſeruiret di=
cens militi ꝙ curaret diligẽter de filia. ꝑmittẽs
militi ꝙ in regreſſu magnificaret eum. Qui mi=
les poſt regis receſſuꝫ adamauit captiuã deſpe
cta filia regis ſibi in oĩb⁹ cõplacens et voluit
ꝙ captiue ſeruiretur a filia regis ⁊c̃. dicatis ꝗd
meretur ipẽ miles ⁊c̃. Ideo quãdo venit rex ⁊c̃
Iſte rex eſt ieſus xp̃s filius v̾ginis Marie. rex
regũ. filia dilecta eſt anima que p̃ciſe aſſimilať
ſibi pluſq̃ꝫ imago depicta. quia ad imaginẽ dei
creata. dixit deus quãdo voluit creare hoĩem:
Faciam⁹ hoĩem ad imaginẽ ⁊ ſimilitudineꝫ no
ſtram. Gen̄. j. qđ non diciť nec intelligiť q̃ꝫtum
ad corpus. qꝛ deus incorporeus eſt. ſed q̃ꝫtũ ad
animã que eſt de natura ſpũali nobili ⁊ genero
ſa ⁊ pulchra. vnde ſi poſſetis videre vnaꝫ aĩam
in ſua pulchritudine. inq̃ꝫtum eſt ad imaginem
dei nolletis comedere nec bibere intantũ ꝙ pul
chritudo ſolis vel lune nihil eſt reſpectu ei⁹. Et
diligitur a xp̃o intantũ ꝙ ſibi vult dare regnuꝫ
celeſte ⁊ videť ꝙ dilexerit eam plus q̃ꝫ ſe. Qua
re voluit naſci ⁊ in hoc mũdo. xxxiij. annis con
uerſari ⁊ tandẽ pati. ⁊ mori. totuꝫ amore filie: ⁊
poterat dicere. da mihi animaſ. cetera tolle tibi
Gen̄. xiiij. Iſte rex voluit ire vltra mare ad viſi
tandũ ſanctuaria. Iſte mũdus diciť mare ꝓpť
vndas ⁊ pericula. ⁊ parui piſces comedũtur a
magnis. ⁊ in die aſcẽſionis ab iſto mundo receſ
ſit ⁊ filiã ſuã cõmiſit vni militi. qꝛ animã tuã cõ=
miſit tibi. ⁊ meã mihi ⁊c̃. cũ captiua ſcꝫ carne vt
ſeruiat ſibi. Et nos modo adulterino cuꝫ capti
ua ſcꝫ carne ꝯſentimus ſpreta aĩa et volum⁹ vt
ſeruiat ſibi aĩa Quare induimini. nũquid amo
re carnis Quare paratis lectũ delicatuꝫ? nũꝗd
amore captiue? Et de filia regis nõ curam⁹. ſed
moriť fame ⁊ incedit nuda ⁊ imũda. Caro ſepe
lauať ⁊ mundať. ⁊ de filia regis nõ fit mẽtio nec
de ea curam⁹. hoĩes laborant ꝑ terrã. ꝑ mare
ꝓ captiua Et ꝓ aĩa filia regis non poteſtis qui=
eſcere in dñica ⁊c̃. In eadem ꝯdemnatiõe mili/
tis eſtis. Cogitate quid faciet vobis rex qñ ve=
niet cito in iudicio generali vel ꝑticulari. quid
dicetis Ecce ergo qđ peccatũ eſt velle pl⁹ cõpla
cere carni q̃ꝫ anime. ¶ Ecce do vobis cõſilium vt
quolibet die curetis de filia regis ſicut de capti=
ua cui ordinate bis in die datis refectionem. ſcꝫ
prandiũ ⁊ cenaꝫ. Idẽ faciatis anime orando de
mane ⁊ de ſero. ꝑus benedicendo mẽſam ſcilicꝫ
ſignãdo ſe. ⁊ poſt dicẽ. pater noſter. ⁊ Aue ma=
ria deuote. cogitando ꝙ videtis xp̃m in gloria
qui adorať ab angelis. et minať vobis. deinde
cogitãdo ꝙ videtis v̾ginem mariã ad dexteraꝫ
filij ſui dicatur Aue maria gratia plena domin⁹
tecum benedicta ⁊c̃. Idem in ſero nec tradatis
obliuioni prãdiũ iſtud nec cenam. In dñica da
bitis ſibi maius prandiũ audiẽdo miſſam cõple
tam ⁊ ꝙ ſitis in cõfeſſione que quaſi manuũ ab
lutio. ⁊ cum ſilentio adorare xp̃m veruꝫ deum
⁊ hominẽ debetis in hoſtia. Item ſemel in ãno
debetis eam induere de nouo. iſtud fit in ꝯfeſſi=
one. vbi deponunť veſtes antique et induunť
noue in paſcate faciẽdo magnũ feſtum cõmuni
cando. ⁊ iſto modo poteritis dare in iudicio re=
gi xp̃o bonũ cõpotum ꝺ filia ſua qui faciet vos
magnos in paradiſo De illis autẽ ꝗ faciũt oppo
ſitum plus curãdo de carne q̃ꝫ de anima. zelaui
ſuꝑ iniquos. pacẽ peccatoꝝ videns. Quia non
eſt reſpectus ſcꝫ miſcdie. morti eoꝝ ſcꝫ dãnatõi
⁊ firmamentũ in plaga eorũ In labore hominũ
non ſunt ſcꝫ per penitentiã. et cum hoĩbus non
flagellabunť. ſed cuꝫ demonib⁹ ¶ Dico ſecũdo
⁊c̃. id ẽ. domeſtica. qñ ſcꝫ in domo vir vxor ⁊ fa
milia ſtant in bona pace ⁊ cõcordia ſine ꝯtenti/
onibus. talis pax diciť domeſticalis. ſicut ꝑma
diciť ꝑſonalis. Ad iſtã pacem fiendã ⁊ ꝯſeruã=
dã ſunt neceſſarie ſex doctrine. due ſunt viri ad
vxorem. ⁊ due vxoris ad virũ. ⁊ due viri ⁊ vxo
ris ad familiã domus. ¶ Primo ſcienduꝫ ꝙ vir
erga vxorem debet ſeruare dilectionẽ ⁊ ꝓuiſio=
nem. vir debet diligere vxorem ſuaꝫ non deſpi=
cere ꝓ aliquo defectu ex quo ẽ ꝓba femia. Sũt
aliqui miſeri ꝗ ſolum diligũt vxores tãtũ q̃ꝫtuꝫ
durat panis nuptiarũ. et quãdo ſunt ſaciati de
eis. deſpiciũt eas. ꝓpť ꝙ venit guerra ĩ domo
¶ Benedictus eſt homo qui illum amorem quẽ
oſtendit vxori die vel hebdomada ſemꝑ ſeruat
Secũdo debet vir vxori ꝓuiſionẽ adhibere nõ
enĩ debet deſerere eam ſ; ei ꝓuidere. nõ in vani
tatib⁹. qꝛ ſi ipã ſit vana debꝫ ſibi dicere. vir mu
lier dãnabor vobiſcũ ⁊c̃. quia vxores vane nõ
ſolũ damnant ſe. ſed viros eis ꝯſentiẽtes. Non
poteſt vir dimittere vxorẽ vt ſit heremita vľ re
ligioſus ꝯſumato matrimonio ꝑ carnaleꝫ copu
lam niſi de licentia vxoris ipĩus. ⁊ tunc fieri de=
bet de licentia p̄lati. ⁊ ꝙ vxor ſit talis ꝙ non ſit
ſuſpicio peccãdi ⁊c̃. Ideo dicit ſcriptura. Viri
diligite vxores veſtras ſicut et chriſtus dilexit
eccľiam ⁊ ſeip̃m tradidit ꝓ ea vt illaꝫ ſanctifica
ret. mũdans eaꝫ lauacro aque in verbo vite. vt
exhiberet ipẽ ſibi glorioſam eccľiaꝫ nõ habentẽ
maculam aut rugã aut aliquid hmõi. ſed vt ſit
ſancta ⁊ immaculata. Ita ⁊ viri debẽt diligẽ vxo
res ſuas vt corꝑa ſua. ibidẽ. Qui ſuaꝫ vxorẽ di
ligit ſeip̃m diligit. vide ibi pulchra in textu ad
Eph. v. Uxor ꝟo erga virũ debet habere duo
ſcꝫ reuerentiã ⁊ diligentiã. Primo reuerentiaꝫ
vt velit ꝙ vir ſit dñs. al's ſi in oppoſitũ fit. guer=
ra oriť ĩ domo. qꝛ natura. ſcriptura. lex diuina

⁊ humana dictant ꝙ vir ſit dñs domus. ⁊ ꝯtra
naturā. legem diuinam ⁊ humanā eſt. ꝙ mulier
ſit domina viri Dicat̄ de ꝟgine maria pulchra
⁊ nobili ⁊c̄. cū quāta reuerētia ⁊ honore loque-
batur ſponſo ſuo ioſeph pauperi ſeni. Jdō dic̄
ſcriptura. Mulieres viris ſuis ſubdite ſint ſi/
cut dño. q2 vir caput eſt mulieris ſicut xp̄s ē ca
put eccl'ie. ad Eph. v. Nota vt dño. non contra
dñm. q2 poſſet querere de corꝑe vxoris ꝙ muli
er non debet cōſentire imo deberet magis pati
ſe occidi. q2 eēt martyr anteq̄ꝫ ꝯſentiret ⁊c̄. Jtē
debet eſſe diligens vt ꝯſeruet illud ꝙ vir lucra
tur cū magnis laboribus ⁊ ꝑiculis. ne ſit dom⁹
vt ſaccus pforat⁹ teneat domū ⁊ ſe mundaꝫ. q2
tunc vir diligit talē vxorem ⁊ ſic eſt pax in do-
mo. de iſta diligētia Eccl. xxvj. Gratia mulieri
ſedule delectabit virū ſuū ⁊ oſſa illi⁹ impingua
bit. i. totā facit eā pinguē. Tertio vir ⁊ vxor er-
ga familiā debent habere duo Primo circa fili
os eruditionē, multi ſunt qui dicunt ſufficit eis
ꝙ dem filijs cibum ⁊ potuꝫ. ſed non curant eos
erudire ſiue informare ⁊c̄. Dicatur quō pueri
debent nutriri. quia ſicut arbor tenera vertitur
⁊c̄. Sic pueri dum ſunt parui. hoc maxime cōpe
tit matri. q2 quādo pueri petunt panē de mane
bona mater debet dicere. modo fili dicas Aue
maria. ſcias ꝙ eſt vna regina i celo ⁊c̄. Modo
flecte genua ⁊c̄. dicas Aue maria. ⁊ ꝙ ſigno cru
cis ſignet ſe. ⁊ informare debēt parētes pueros
ne mentiant̄. ne furent̄. ne ſint ꝯtentioſi. ⁊ ꝙ cō
fiteantur quādo ſunt q̄nq; vel ſex annorum. et
ꝙ cōmunicent quādo ſint. xij. anno. debent pa-
rentes ducere eos ad eccl'iam vt audiāt miſſam
⁊c̄. Jdeo dicit ſcriptura. Patres nolite ad ira-
cūdiā. ſupple dei. ꝓuocare filios veſtros. ſꝫ edu
cate illos in diſciplina ⁊ correptiōe domini. ad
Eph. vj. Culpa eſt ortulani ſi arbores ſunt tor-
tuoſe. q2 parue poterant dirigi. ita vos parētes
eſtis ortulani. plantetis arbores bonas in viri-
dario xp̄i ſcꝫ eccleſie Quo ad ſuos ⁊ captiuos
quia debent eos inducere vt baptizent̄. vel vt
ꝯfiteant̄. ꝙ audiant miſſam. dare oportunitatē
audiēdi miſſam ⁊ cōmunicādi. tunc talis dom⁹
eſt benedicta. facere oppoſituꝫ p̄dictis eſt maxi
mū peccatum. Ecce quid dicit ſcriptura. Si q̄s
ſuoꝝ ⁊ maxime domeſticorū curam non habet
fidem negauit ⁊ eſt infideli deterior. j. Thimo.
v. Jn hoc eni cōſiſtit pax domeſticalis. ſ. ꝙ vir
habeat erga vxorem ⁊c̄. Epyloga breuiter. tal'
domus habet pacem ⁊ dei benedictiōeꝫ. Jdeo
dicit ſcriptura. O iſrael. id eſt. vir videns deuꝫ
ſi in vijs dei ambulaſſes. ſcilicet in his que dixi
habitaſſes vtiq; in pace ſempiterna. Baruch.
iiij. Dico tertio ⁊c̄. id eſt. vniuerſalis quando
vna communitas. villa ſeu ciuitas viuit in pace
tunc eſt pax vniuerſalis. Et iſta pax eſt p̄mo in
corde. ſcd̄o in ore. tertio in opere. Jn corde quā
do non habent inuidiam rancores nec malas
voluntates adinuicem ⁊c̄. plus enim eſt cōpa/
tiendum illis qui habent officium ſeu regimen
q̄ꝫ inuidendū. quia habent reddere rationem d̄
tantis ſibi cōmiſſis. ſicut naui periclitanti cōpa
titur ⁊ non inuidetur. Jta q̄ habent regimē po
puli ſunt in mari fluctuanti in periculo ſubmer-
gendi in inferno intm̄ ꝙ nullus prudens anhe/
lare deberet ad regimen. filius dei eſt q̄ pōt eua
dere. Jdeo compatiendū eſt potius q̄ꝫ inuiden
dum. Secūdo iſta pax debet eſſe in ore loquē-
do. ⁊ adinuicem ſalutādo. quia ſicut per fumuꝫ
fumeralis cognoſcitur ignis domus. ita per ſa-
lutationes ignis pacis ⁊ dilectōis i corde exiſtē
tis. quia cor non poteſt videri a nobis. Nullus
dicat ſi loquatur mihi loquar ei ⁊c̄. Dicat̄ quo
modo virgo maria p̄mo loquebatur crucifixori
bus. filij ſui. ¶ Tertio conſiſtit in opere ne ſint q̄
ſtiones ⁊ litigia. aliqui ſunt qui in paradiſo iue
nirent queſtiones ⁊c̄. Jdeo apl's Jam quidem
omnino delictum eſt in vobis ꝙ iudicia habe/
tis inter vos quare non magis iniuriam accipi
tis. quare non magis fraudeꝫ patimini ſed vos
iniuriam facitis ⁊ fraudatis ⁊ hoc fratribus.
j. ad Cor. vj. ꝓpter ꝙ apl'us precipit. ſi fieri po
teſt ꝙ ex vobis eſt cum om̄ibus hominib⁹ pacē
habete. ad Roma. xij.

¶ Feria ſecunda ſermo.

Gratia ſpūſſācti

effuſa eſt. Verbū iſtud habet̄ textua
liter i actibus aploꝝ. ca. x. officiatur
in ep'la hodierna. Sermo noſter ē de gratijs q̄s
dat ſpūſſanctus ꝑſonis in quibus habitat Jſta
materia eſt ꝯſequens ad materiā heſternā. he/
ri eni fuit ſermo de ſpūſancto ⁊ de aduētu eiuſ-
dem ⁊ hodie eſt de eius effectu. Spero in domi
no ihū xp̄o ꝙ erit materia magne edificatiōis ⁊
ꝯſolationis. Sed vt ſit deo acceptabilis ⁊ gra/
tioſa. nobis auteꝫ meritoria ⁊ ꝓficua. Salutet̄
virgo maria ⁊c̄. Pro breui introductiōe mate-
rie p̄dicande ⁊ declaratioue ꝟbi ꝓpoſiti. Sciē
dum ꝙ lꝫ ſpirituſſanctus ſimul cuꝫ patre ⁊ filio
ſit vnus deus. vnus domin⁹. vnus creator ſim
plex. indiuiſibilis. immutabilis. tm̄ effectus et
gratie ab eo ꝓcedentes ſunt diuerſe. q2 oēs po-
tentias anime implet diuerſimode. ¶ Declaret̄
ꝑ ſimilitudinē arboris vnicū trūcuꝫ ſiue ſtipitē
habētis ſed poſt multiplicat̄ per ramos ad fru
ctificandū. ita ſpūſſanctus vna ꝑſona trinitati
nō eſt niſi vna radix in anima. ſed poſt effectus
eius multiplicāt̄ in anima. quia vnū ramū mit/
tit ad intellectū. quem implet ſciētia. alium ad
memoriā quem implet timore dei. aliū ad volū-
tatem. quē implet amore ⁊ charitate vt abūdet
et fructificet. iuxta dictum xp̄i. Ego poſui vos
vt eatis ⁊ fructū afferatis. ⁊ fructus veſter ma

neat. Ioh. xv. ¶ Nota ego poſui vos in virida/
rio eccl'ie. pꝫ ergo ꝙ vnus ⁊ idē ſpūs multipli
catur i effectib⁹. de h auctoritas apl'i diuiſiones
graꝝ ſunt. Idē autē ſpūs diuidens ſingulis ꝓ
ut vult. j. Cor. xij. patet ergo thema. cum dicit
gr̄a ſcꝫ gratū faciēs. effuſa eſt. id eſt. diſperſa di
uiſa et diſtincta. Iſta effuſio diuiſio ſeu diſtin/
ctio graꝝ ſpūaliū q̄ inſeꝑabiliter ſūt cū gr̄a gra-
tū faciente de q̄bus volo nūc ꝑdicare. ſūt in cer
to ⁊ determiato numero. ſ. ſepteno. Iuxͣ ꝓphe
tiā Eſaie. requieſcet ſuꝑ eū. ſ. virū iuſtū ſpūs dn̄i
ſpūs ſapiētie ⁊ intellect⁹. ſpūs conſilij ⁊ fortitu
dinis. ſpūs ſciētie ⁊ pietatis ⁊ replebit eū ſpūs
timoris dn̄i Eſa. xj. patet ergo ꝙ ſunt ſeptē gra
tie quas ſpūſſanctus dat ꝑſone in qua habitat
⁊ quelibet eaꝝ facit aīam deo gratam.

¶ Prima eſt ſapiētia diuinalis.
¶ Scd̄a intelligentia ſpūalis.
¶ Tertia ꝯſilij rōnalis.
¶ Quarta fortitudo internalis.
¶ Quinta ſcientia moralis.
¶ Sexta pietas cordialis.
¶ Septima timor filialis.

De omnib⁹ iſtis dicit thema. Gratia ſpūſſancti
effuſa eſt. ¶ Prima gratia quā dat ſpūſſanctus
ad faciendū creaturaꝫ in hoc mundo gr̄oſam et
alio glorioſaꝫ eſt ſapientia diuinalis. Magna
q̄ſtio fuit antiquit⁹ iter doctores ⁊ maxime phi
loſophos. q̄ nūqꝫ potuerunt ſcire nec veraciter
q̄d eſt ſapiētia diuina. doctores theologie dede
runt diffinitiōes de ſapiētia diuina. Sed ꝑ om̄i
bus placet mihi illa de textu biblie que dic̄: Sa
pientia doctrine ſm nomē eius eſt. ⁊ nō in mul/
tis eſt manifeſta. Eccl. vj. Sapiētia ſm nomen
eius ⁊ ethymologiā. id ē. ſapida ſciētia dicitur
ſcꝫ qn̄ ꝑſona in ſciētia quā habet de deo iuenit
ſaporē deuotionis. talis dr̄ habere ſapientiam.
Qn̄ vero tota ſciētia ſtat ſpeculatiue in itellectu
⁊ in aīa nō ſentit ſaporē nec deuotionē talis ha-
bet ſcientiā ⁊ nō ſapiaꝫ. vbi gr̄a. multi magiſtri
vel baccalarij ⁊ doctores habent ſcientiā de po
tentia dei q̄ eſt infinita ꝙ pꝫ in creatiōe mundi
quē de nihilo creauit. null⁹ eni magiſter operū
nec artifex nec carpētarius nec alij pn̄t aliquid
operari niſi ꝑſuppoſita materia Sꝫ de⁹ ꝺ nihilo
opatus eſt oīa in tāta pulchritudine ⁊ ꝓportio-
ne vt vides ⁊ qn̄ tu cogitas iſta ſi nō ſentis dul
corem deuotionis in anima tunc habes ſcienti/
am. ſed nō ſapientiā. Sed qn̄ homo cogitat ho
die ſunt ſepteꝫ milia anni vel quaſi ꝙ nihil erat
niſi deus ⁊ ip̄e ꝺ nihilo cūcta iſta creauit. et aīa
delectatur dulcoraturqꝫ tunc habetis ſapiētiā
id ē. ſapidam ſcientiā ſm nomē eius ē ⁊c̄. Item
multi ſciunt dei prudentiā ⁊ gubernationē ꝺ re
gimine mundi qui ꝓuidet omnibus creaturis.
Idem de motu ſtellaꝝ inceſſabili. Si cuꝫ deuo
tione iſta cogitanť habetis ſapientiā al's ſciētiā
Idem de ſciētia quā habemus de miſericordia
dei quā nobis oſtendit in redemptiōe. q̄ cū ha
beret infinitos modos redimēdi nos et ſaluādi
humiliorē voluit accipe et hūanitatē. ſimiliter
de muliere virgine naſcēdo. i maxima paupta
te viuēdo vt nos dulciter inclinaret ad humili-
tatem. caſtitatē. ⁊ paupertatē. voluit pati ⁊ ſu-
ſpendi ne aliq̄s ſibi credēs ⁊ obediēs pateretͬ ⁊
ſuſpenderetͬ in furca inferni. Sic qn̄ tu cogitas
vel legis iſta ſi ſentis saporē deuotionis habes
ſapientiā al's ſcientiā Ecce quare dr̄ ſapiētia do
ctrine ſm nomen eius ⁊c̄. Sed dolendū eſt cuꝫ
ſequitͬ di. ⁊ non in multis eſt manifeſta Multi
ſūt q̄ ꝑdicant diſputant legūt ſed ſine labore de
uotionis exterius ſolū ſonat in ore. Quib⁹ autē
agnita eſt ꝑmanet vſqꝫ ad ꝯſpectū dei Auctori
tas. Siue lingue ceſſabunt ſiue ſciētia deſtruetͬ
j. Cor. xiij. Ubi auteꝫ habuerūt ſcientiā ſed nō
habuerūt ſapientiā vt dictū eſt. q̄ cum loquere
tur de p̄ma cauſa ⁊ p̄mo p̄ncipio et de p̄mo mo/
tore nō habebant ad ip̄m deuotionē. nec refere
bant gr̄as. de q̄bus dicit apl's. cū cognouiſſent
deū non ſicut deū glorificauerunt aut gr̄as ege
runt. ſed euanuerūt in cogitationib⁹ ſuis obſcu
ratum eſt inſipiens cor eoꝝ dicētes eni ſe eſſe ſa
pientes ſtulti facti ſūt. ad Roma. j. ¶ Scd̄a gra-
tia ſpirituſſancti eſt intelligētia ſpūalis. Intelli
gentia ſm ethimologiā nomis ideꝫ eſt q̄d intus
legentia ſcꝫ ꝑceptio bonoꝝ ſpūaliuꝫ in reb⁹ ſen
ſibilib⁹ quaſi in libris apertis. vbi gratia. in ho
noribus tꝑalibus huius mundi legere ⁊ ꝑcipe-
re honores ſpūales ⁊ eternos cogitando ſi ho-
nores huius mundi tantū delectant. quāto ma-
gis delectari debēt honores paradiſi vbi mini-
mus eſt maior qꝫ ſit papa vel imꝑator in h mun
do qualis honor eſt eē in ſocietate angeloꝝ ⁊ ſā
ctorū apl'oꝝ ꝓphetarū. Cogitate qualis honor
ſit regi nouiter intranti ꝑ ciuitatē ⁊c̄. lege hic q̄-
lis honor ſit aīe deuote quādo intrat in ciuitatē
paradiſi. Ecce q̄d eſt intelligentia ſpūalis. Iteꝫ
diuicie huius mundi multū delectant qn̄ quis
habet multos reddit⁹ ⁊ magnos vel multas pe
cunias in ciſta letus ē cū tamē ſit quoddā onus
ꝑiculoſuꝫ: tamē nullus dn̄s habet quicq̄d vult
Lege hic diuicias paradiſi. vbi quilibet habet
quicq̄d vult. dicunt doctores ꝙ q̄libet ſanctus
eſt omnipotēs reſpectu ſue voluntatis. q̄ q̄cq̄d
volunt poſſunt. deus ē ſimpliciter omnipotēs.
Itē in delectationib⁹ huius mundi ſcꝫ comedē
di. bibendi. audiēdi. tangēdi. ⁊ hmōi. Legat' h
delectatiōes ſpūales paradiſi. vbi gr̄a. quādo
delectamini in guſtu comedendo vel bibendo.
Legatis hic delectationes ſpūales circa guſtū
Determinatio ē ſancti thome doctoris in quar
to ſnīaꝝ ꝙ poſt iudiciū omnes ſenſus corpales
actuabunť. laus eni vocalis erit in celo Audit⁹
audiendo angeloꝝ cantus ſi in hoc mūdo tātū

delectatur auditus quāto magis tūc. Dicatur miraculū de religioſo q̄ audiēdo cantū angeli i forma volucris in orto ſtetit .ccc. annis ⁊c̄. Itez quādo viſus delectat̄ h̄ videndo pulchra. Cogita de ꝑadiſo. ibi eni videbūt regē regū ⁊ dn̄z dominantiū xp̄m impatorē ⁊ reginā angeloꝝ ⁊ ſanctos ⁊c̄. O qualis pulchritudo. Autoritas Tunc videbis et afflues mirabitur et dilatabit̄ cor tuū Eſa. lx. Item adoratus ſi crocus ⁊c̄. tm̄ delectat Cogita qualis delectatio erit ſentiēdo odorem corpis xp̄i. v̇ginis ⁊ ſanctoꝝ. Naz corpus glorioſum redolet ⁊c̄. Itē beati reſumptis corꝑibus habebūt guſtū. qꝛ tūc os non erit vacuū nec plenū aere ſ̄ erit plenū de liquore p̄cioſiſſimo incorruptibili et ſapido. de h̄ q̄liter ſenſus erūt ſic in actu. vide laciꝰ inferiꝰ. Dn̄ica. xx p̄mo ſermone. h̄ lege qn̄ poteris. De oībus his auctoritas. Intellectū tibi dabo et inſtruā te in via hac q̄ gradieris firmabo ſuꝑ te oc̄los meos Nolite fieri ſicut equus ⁊ mulus q̄bus nō ē intellectus. inq̄t pſalmiſta pſ̄. xxxj. Nota. intellectum tibi dabo. vt ſcz in his ſenſibilibꝰ. ſcias legere ſpūalia non ſic ꝯ̄ beſtijs. qꝛ delectantur in ſenſibus. tn̄ non habent intelligentiā Idō dicit ſicut equus ⁊ mulꝰ q̄bus nō ē intellectus. tales ſunt pſone beſtiales. de q̄bus dicit apl̄s Aialis homo nō ꝑcipit ea que ſunt ſpūs dei. Stulticia eni eſt illi ⁊ non pōt intelligere. qꝛ ſpūaliter examinatur. ſpūalis autē iudicat omnia. j. Cor. ij.

¶ Tertia eſt ꝯſiliū rōnalis. Conſiliuz ſumitur h̄ ꝓ ꝯcluſione ꝯſilij qn̄ in ꝯſilio vnus dicit hoc et alius aliter qn̄ dominꝰ cui datur conſiliū de omnibus eligit qd̄ melius eſt. illud dicit̄ cōſilium qd̄ eſt donū ſpūſſancti. Ita cōſilium ſpūſſancti eſt inter multa bona ſcire eligere meliora ⁊ iter duo mala ſcire minꝰ malū eligere hoc ē a dono ſpūſſancti qd̄ vocat̄ ꝯſilium. Regula eſt phi ꝙ de duobꝰ bonis melius eſt eligēdū. ⁊ de duobꝰ malis maiꝰ vitandū eſt. verbi gr̄a. bonū eſt in h̄ mūdo habere bonū honores dignitates diuicias officia ⁊c̄. Itē bonū eſt in alio mūdo habere bonū eſſe in paradiſo ⁊c̄. Modo cōꝑando qd̄ eſt melius bonū hoc vel illud. Dico ꝙ bonū huius mūdi modicū valet reſpectu boni alterius. qꝛ honores officia dignitates ⁊c̄. huius mundi modicū durant ⁊ nō ſunt niſi vmbra. bonū aūt alterius mundi eſt infinite duratiōis. Ideo cōſilium ſpūſſancti eſt ſcire eligere maius bonum ne iſto bono perdamꝰ illud. ne accidat nobis vt ſemel multis dominis accidit in quadā ciuitate in qua dominabant̄ ſolū ꝑ annuz. ⁊ poſt mittebant̄ in exilium. ipi vero vt ſtulti quādo erant in dominio cogitabant dicendo ex quo tam modicū durat dominiū meū. ꝓ certo volo delectari ⁊ trāſacto anno exulabant ⁊ moriebāt̄ fame. Fuit vnꝰ prudens q̄ in anno dominij ſui voluit abſtinere a multi. ⁊ q̄cquid poterat habere mittebat ſecrete ad inſulaz in q̄ poſt debuit exulare vt ibi ꝯ̄ illis viueret. vbi cū alij morerent̄ fame ſibi fuit optime ꝓuiſū. ita ē de honoribꝰ ⁊ diuicijs ⁊ dominijs huiꝰ mūdi ꝙ nō durāt niſi ꝑ annū. imo talis credit viuere ꝑ annū q̄ cras ſepelietur. vita aūt ⁊ honores alteriꝰ mūdi eternalit̄ durāt. ⁊ ſine fine. Cogita ergo ſtulticiā de illo q̄ dicit modo pro certo ego volo delectari ⁊c̄. Et poſt ibitis in exiliū cū diuite epulone Ideo recipiamꝰ ꝯſiliū ſpūſſancti abſtineamus h̄ ⁊ reſtringamꝰ nos ⁊ mittamꝰ in aliū mūdū quicq̄d poterimꝰ ꝑ elemoſynas penitētias et alia bona oꝑa De cōſilio dicit ſcriptura. Fili ſine cōſilio nihil facias. ⁊ poſt factum nō penitebis. Ecci. xxxij. O quot reges p̄lati ⁊ domini penitēt modo i inferno. Sz nō eſt in eo remediuz. Ideo dicit. Fili ſine ꝯſilio ⁊c̄. Item de duobꝰ malis ꝯſilium ē ſcire vitare maius. v̇bi gr̄a. ſi aliq̄s criminoſus eſſet cōdēnatus a rege vt induat̄ tunica ferrea ignita vel tunica ſtupea. nunq̄d eſſet ſtultꝰ ſi dimiſſa tunica ſtupea vellet induere tunicā ferream ignitā. Iſtam diſiunctiuā ꝓponit nobis deus. qꝛ omnes ſumus criminoſi et peccatores vt recipiamꝰ tunicā de ſtupa que eſt penitentia leuis q̄ fit in hoc mūdo. vel tunicā ferreā ignitam ſcz penam ⁊ damnationē eternam. Autoritas. Dico ꝙ niſi penitentiam egeritis omnes ſimul ꝑibitis. Luc. xiij. Ecce hic virtualiter dicta diſiūctiua. de illis autē qui neglecta tunica ſtupea ſcz penitentiā. dicit ſcriptura. Gens abſqꜫ conſilio ⁊ ſine prudentia vtinam ſaperent ⁊ intelligerēt ac nouiſſima ꝓuiderēt Deut. xxxij.

¶ Quarta eſt fortitudo internalis ſcilicet de anima. naz gratia ſpūſſancti que dicitur fortitudo nō i corpore conſiſtit ſed in anima. quia de fortitudine corporali nō eſt gloriandū. quia beſtie excedūt nos. verbi gratia. de iſtis qui ſciunt ſaltare ⁊c̄. cerūs vel cattus vincet vos. Et vos luctatores vrſus vincet vos. de curſoribus vnus lepꝰ vincet vos. ꝯ̄ velocitate vnicornis vincet vos. Tales fortitudines corporales non ſunt donū ſpirituſſancti. Sed fortitudo que eſt donū ſpūſſancti eſt ſpūalis in anima ſcire reſiſtere ⁊ tenere ſe fortiter contra diaboli temptatiōes. contra mūdi occaſiones. ⁊ contra carnis inclinatiōes. verbi gratia. venit tēptatio dicēs: q̄re tu ibis vt talis ⁊c̄. Reſiſtere nec curare qd̄ dicūt gentes. qꝛ verba non ſūt niſi ventus. debilis eſt turris qui a vento ruitur. Idē de mulieribꝰ quādo tēptantur dicendo. ego portaui tm̄ ꝯ̄ dote ⁊ adhuc nō feciſti mihi veſtes. talis q̄ nō portauit tantū habet veſtes ⁊c̄. Itez contra occaſiones mūdi fortes eſſe debemus eas vitando. Item cōtra carnis temptatiōes fortitudo eſt reſiſtere. Cogita o miſer ꝓpter delectationes beſtiales perdam delectationes paradiſi. abſit. Gregꝰ. Breuis ē voluptas fornicationis ſed ꝑpetua pena forni-

tationis Gregꝰ. Momentaneū eſt qđ delectat ſed eternū quod cruciat. Iſta fortitudo ē donū ſpūſſancti de iſto ſe appreciauit. Dauid. ⁊ nō de corporali lʒ fortiſſimus. qꝛ adhuc puer cuſtos ouiū interfecit vrſum leonē ⁊ goliam. tamē non appreciauit ſe de iſta fortitudine corporali. ꝫ de ſpirituali dicendo. Fortitudinē meam ad te cuſtodiam. quia deus ſuſceptor meus es. vt habetur in pſalmo qͥnq̄geſimooctauo. Sʒ de nob iā verificatur illud. Et erit fortitudo veſtra. vt fauilla ſtuppe. ⁊ opus veſtrū quaſi ſcintilla et ſuccēdetur vtrūq; ſimul et non erit qui extinguat. Eſa. i. ¶ Nota hic moraliter de multis qui audiunt aliquem bonū ſermonē ⁊ recipiunt bonum ꝓpoſitum bene viuendi ⁊ poſt ſtatim dimittūt tales non ſunt fortes. verbi gratia. de vſurario qui ꝓponit ſatiſfacere. ⁊ quādo videt florenum dimittit. Ecce fauilla ſue ſtuppe Itē de iſtis qui tenent aliquam malā mulierē concubinā. quando in ſermone audiūt laudare caſtitatem vł punitionē que fit de luxurioſis ꝓponunt recedere ab ea. ſed quādo ipa incipit flere nihil fit. Item de illo qui ꝓponit parcere inimicis propter bonum ſuum ⁊ defuncti. Sed quādo dicit ſibi vere dicēt quia eſtis effeminatus vel iudeꝰ ⁊c. Ecce quare dicit eſaias Et erit fortitudo veſtra vt fauilla ſtuppe ⁊ opus veſtrum quaſi ſcintilla et ſuccēdetur vtrūq; ſimul ⁊ nō erit qui extinguat ⁊c. Amore dei ſimꝰ bn̄ fortes ne ſimꝰ de ſtuppa.

¶ Quinta eſt ſcientia moralis que conſiſtit i practica. non credatis ꝙ iſta gratia conſiſtat in ſciētia ſpeculatiua. ſed in practica ſcʒ in ſcire ſe gubernare irreꝑhenſibiliter ad intra ⁊ ad extra. a dextris ⁊ a ſiniſtris. ante ⁊ retro. ſuperiꝰ ⁊ inferius. Ecce hic octo diuiſiones in qͥbꝰ oportet ſcire bn̄ regere ⁊ gubernare. ¶ Primo ad intra ſcʒ in aīa. ⁊ ibi incipit gubernatio corporis. quia iuxta gradū veſtrū in anima habetis ſcientiā. verbi gratia. ſi eſtis p̄latus dicit ſanctus Thomas ꝙ tenemini ſcire etiā illa que poſſunt facere difficultatē in ſancta ſcriptura. Curati aūt vt ſciāt miniſtrare ſacramenta. Clerici ſimplices intelligant ad minꝰ gramaticaliter qđ legunt. laici tenent ſcire duodecim cōcluſiones ſiue articulos fidei. ſcilicʒ Credo in deū. Et ſm̄ cōſilium beati Hieronymi dicere quolibet mane ⁊ ſero cū ꝓteſtatione quaſi miles qui facit homagiū regi Ergo cuſtodi temetipm̄ ⁊ aiaʒ tuā ſollicite Deut. iiij. ¶ Scđo ſcire oportet ſe gubernare a dextera ſcʒ in corpore. Qui enī habet gratiaʒ ſpūſſancti taliter ſe ſcit gubernare ꝙ in nullo ſcandalizat ꝓximū. nec geſtu. nec i inceſſu. nec ꝟbo. nec opere Ideo Augꝰ in regula clericoꝝ In inceſſu ſtatu habitu et in omnibꝰ motibus veſtris nihil fiat ꝙ cuiuſq; offendat aſpectum. ſed ad veſtraʒ deceat ſanctitatē. ¶ Tertio a dextris ſunt parētes ⁊ amici: quibus taliter dandū eſt đ bonis eccleſiaſticis vt ſi indigēt nō indigeāt vel nō tm̄ egeant. ſed nullatenus diuites fiant vt dicit Augꝰ.

Quarto a ſiniſtris ſcʒ erga inimicos de qͥbꝰ dicit xp̄s. diligite inimicos vr̄os. bn̄facite his q̄ oderunt vos ⁊c. Mat. v. ¶ Quinto an̄ q̄ placitant an̄ iudicē. Iđo iudices debēt expedire negocia dando ſentētias. nō p̄cipitādo. ꝫ ex quo factū ē clarū expedire debēt ſniaʒ. al's diu ſtabitis ante portā paradiſi ⁊ non intrabitis. imo dicet xp̄s. diſcedite a me operarij iniq̄tatꝭ. Luc. xiij. ¶ Sexto retro ſcʒ ſcutiferis qui ſequunt̄ retro facientes caudā oportet ſoluere ſolidatā ⁊ ſtipendiuʒ ne furentur ne teneāt meretrices i lupanari ⁊c. Quicūq; tibi aliq̄d opatꝰ fuerit. ſtatim mercedem eiꝰ ei reſtitue. ⁊ merces mercenarij tui apđ te nō remaneat. Tob. iiij. ¶ Septimo ſuperius id ē. erga ſupiores ſcʒ ad deū ⁊ ad p̄latos eccleſiaſticos obediētiā. erga dn̄os tpales fidelitatē erga parētes obſequiū. ⁊ ſic de alijs. Iđo dicit ſcriptura. Obedite ꝓpoſitis vr̄is. ipi enī inuigilant q̄ſi rōneʒ reddituri ꝓ aiabꝰ vr̄is. Eph. vj.

¶ Octaua inferiꝰ oportet ſcire bene regere. Si eſtis dn̄s p̄latus vel rector cōitatis. auiſetꝭ vos ſi eſtis p̄latꝰ vt curetis plꝰ de aiabꝰ q̄ȝ de redditibus. Quia ꝓpter officiū datur bn̄ficiū. Scientia ſanctoꝝ prudentia ſuꝑple eſt. Prouꝰ. ix. Aliter autem cōqueritur xp̄s dicens. ꝓpterea ductꝰ eſt populus meus captiuꝰ. qꝛ non habuit ſcientiam. Eſa. v. ¶ Sexta eſt pietas cordialis cū dicit replebit eum pietas vulgariter recipitur pro miſericordia. de hoc vide ſāctum Thomā ſcđa ſcđe queſtione. x. et tertio ſcripto. diſtinctione xxiiij. ſed multū differūt ſtricte loquendo. ¶ Nota quinq; differentias inter pietatem et miſericordiam.

¶ Prima eſt reſpectu pſone cui datur.
¶ Secūda reſpectu doni.
¶ Tertia reſpectu modi dandi.
¶ Quarta reſpectu motiui dantis.
¶ Quinta reſpectu finalis intentionis

¶ Prima differētia eſt erga pſonā cui datur ſcʒ ſi datis elemoſynā pauperi. illud dicit̄ miſcđia Si aūt facitis bonū parentibꝰ veſtris paupibꝰ vel amicis dicit̄ pietas. ¶ Scđa differētia eſt reſpectu doni. ſcʒ ſi datis panē vel vinū vel veſtē ſi recolligitis peregrinū. iſtud ē miſericordia. ꝫ inſtruere ignorantem corrigere dulciter errātē iſtud dicit̄ pietas. ¶ Tertia differentia eſt reſpectu modi dandi quādo datur elemoſyna. vt panis datur cani. miſericordia poteſt dici. Itē qn̄ datur cū humilitate ⁊ cordis cōpaſſione tūc dicitur pietas. ¶ Quarta differētia ē reſpectu motiui q̄re das elemoſynā qꝛ eſt homo ſicut tu. tūc dꝛ miſericordia. Sed qn̄ das elemoſynaʒ reſpectu dei videlicet quia eſt homo ad imaginē ⁊ ſimilitudinē dei. tūc eſt pietas. đ hoc vide ſanctū Thomaʒ tertio ſcripto diſ. xxxiiij. q. iij. arti. ij.

q̄ſtiuncula p̄ma ad ſcḋm. Quinta differentia ē reſpectu finis ſi tu das elemoſynā iſto reſpectu ⁊ fine ne efficiaris paup. vel vt de⁹ cōſeruet tibi ſanitatē p̄ſperitatē ⁊ filij tui viuant ⁊c. illud dicitur miſericordia. Sed qn̄ tu das elemoſynam iſto reſpectu vt qn̄ tu petas elemoſynaȝ ad portam paradiſi deus det tibi elemoſynā. illud dicitur pietas. Miſericordia autē lȝ ſit magna virtus tamē non cōputaꝛ inter ſeptē dona ſpūſ ſancti ſicut pietas. de hac v̄tute ſcripſit ap̄ls ad Thimoteū dicēs: Exerce teip̄m ad pietatē. naȝ corporalis exercitatio ad modicū vtilis ē. pietas aūt ad omnia valet. j. Timot. iiij. Contra iſtos qui non habent pietatem dicit dauid ꝯm multitudinem impietatū eorū expelle illos. quia irritauerūt te domine. pſ. v. Septimū donū ſiue gratia ſpūſſancti eſt timor filialis quādo homo abſtinet a peccatis ne offendat deū. etiam ſi ſciret q deus non puniret eū. Bon⁹ x̄pianus i omnibus dictis ⁊ factis ſuis timet ne deum offendat in aliquo. in p̄ncipio diei orat deum vt ip̄m p̄ſeruet a peccatis. Idē in nocte. Ideȝ ſi debet ambulare p viam. ⁊ ſic de alijs. Auctoritas. Timor domini expellit peccatū. naȝ qui ſine timore eſt nō poterit iuſtificari. Ecci. j. Nota q eſaias p̄pheta loquens de donis ſpūſſancti. de ſex donis dicit Requieſcet ſup eum ſcȝ virū iuſtū. vſq ſpūs ſciētie ⁊ fortitudinis. de dono aūt timoris domini ſpecialiter dicit replebit. Quia alia ſex dona virtutes ſeu gratie ſpūſſancti. habent ſpūalia ſubiecta vł obiecta. vł ſpeciales modos agendi. Sȝ timor dn̄i replet oēs potentias aīe. ⁊ ſenſus corporis. Ideo dicit ſcriptura. Qui timet deū nihil negligit. ſcȝ de his q̄ teneꝛ facere Ecci. vij. ꝯ dicit alibi. qr nō p̄ferꝛ cōtra malos ſnia. Abſq timore vllo. filij hoīuȝ ꝑpetrāt mala. Eccs. viij.

Feria tertia poſt pentecoſtes ſermo.

EGo veni vt vitā habeāt. ⁊ abundāti⁹ habeāt. Verbum iſtud habeꝛ originalr̄ Joh. x. recitatiue in euangelio hodierno. Solēnis aduētus ſpūſſancti ſup ap̄los ⁊ diſcipulos x̄pi cōmuniter durat p tres dies Ratio. qr ſpūſſanct⁹ in ſuo aduentu dedit tria.

Primo p̄ſentiam pſonalem.

Scḋo grām p̄ncipalem.

Tertio affluentiā finalē.

Dico p̄mo ſpūſſanct⁹ in ſuo aduentu dedit apoſtolis ⁊ diſcipulis ſuā p̄ſentiā pſonalē. nō ſoluȝ auteȝ dedit eis ſuas grās. ſed ſeip̄m pſonaliter. etiam in qualibet gratia gratum faciente datur ſpūſſanct⁹ pſonaliter. q̄dam aūt dixerūt q ſolū datur effect⁹ ſpūſſancti. ſed hoc improbatuȝ eſt in p̄mo ſniaꝝ. non ſolū eni daꝛ effect⁹. ꝯ etiā ip̄e ſpūſſanctus. Et ita promiſit x̄ps ap̄lis di. Ego rogabo patrē ⁊ aliū paraclituȝ dabit vobis. vt maneat vobiſcū ineternū. Joh. xiiij. Nota aliū paraclitū dabit vobis. id ē. aliū ꝯſolatorē. Sed eſt hic magna difficultas. qr pater filius ⁊ ſpūſ ſanctus non ſunt niſi vn⁹ ꝯſolator ſicut nec ſūt niſi vn⁹ deus. quomodo ergo dicit alium paclitum. Solutio ſic intelligiꝛ. aliū paraclitū. i. aliū ſpiritūſanctū dabit vobis cōſolatorē. ita q iſta alietas non referaꝛ ad paraclitū. ſed ad ſpiritū ſanctū q̄ eſt alius a patre ⁊ filio pſonaliter Seq̄tur vt maneat vobiſcū ineternuȝ. Ex iſto textu habeꝛ q ſancti ap̄li poſt feſtū penth̄. nō peccauerūt mortaliꝛ. Ecce donatio excellēs de ſua p̄ſentia pſonali. Et de h̄ fit feſtū ⁊ ſolēnitas i die penth̄. ſcȝ ante heri. Quia ſicut in natiuitate fuit nobis dat⁹ fili⁹ in redemptioneȝ ſiue redēptorem. Sic i die penth̄. fuit nob̄ dat⁹ ſpūſſanctus in ꝯſolatorē. Q̄tum ad ſcḋm ſpūſſanct⁹ i ſuo aduentu dedit ap̄lis ⁊ diſcipulis grām p̄ncipalem quā theologi vocāt grām gratū facientem ⁊ lȝ ap̄li ⁊ diſcipuli x̄pi habuerūt iam iſtam gratiam. tamē in die penth̄. receperūt eam in maiori abūdantia. Ido ap̄ls. Unicuiq nr̄m data ē gratia ꝯm menſurā donatiōis x̄pi. ad Eph. iiij. Nota ꝯm menſurā ſcȝ illā de qua x̄ps. Menſuram bonam ⁊ ꝯfertā ⁊ coagitatā et ſupeffluētē dabūt ſcȝ tres pſone trinitatis in ſinū veſtrum Luc. vj. de iſta donatiōe gratie ſolēnitatis die heſterno fuit pacta. De tertio dico q ſpūſſanctus in ſuo aduētu dat effluentiā finalē q̄ eſt habere abuudāter ⁊ multipliciter vitā. Et de hoc dicit ip̄emet in themate. Ego veni vt vitam habeant. ſupple hoīes ⁊ abundātius habeāt. patȝ thema de iſta affluētia finali fit feſtū hodiernuȝ Et inueni in ſacra ſcriptura q̄ttuor vitas quas habem⁹ a ſpirituſancto.

Prima eſt vita corpalis quā debem⁹ digne gubernare.

Secūda eſt vita ſpūalis quam debemus ſtricte ⁊ ſollicite ꝯſeruare.

Tertia eſt vita celeſtialis quā debemus alte ⁊ deuote deſiderate.

Quarta eſt vita eternalis quaȝ debemus certe ⁊ ſecure expectare.

Et qr ſpūſſanctus dat iſtas q̄ttuor vitas. ideo dicit ip̄e. Ego veni vt vitā habeāt. ſcȝ corporalem. Et abundanti⁹ habeāt ſcȝ ſpūalem celeſtē ⁊ eternā. Dico p̄mo q p̄ma vita eſt corpalis q̄ eſt p vnionem aīe et corpis. q̄diu eni anima eſt vnita corpori. durat vita corporis. Anima eni eſt forma corpis q̄ dat corpi vitā. Et corp⁹ ſine aīa non poſſet videre. audire. loqui. ambulare. ⁊ hmōi. ⁊ ſine aīa corp⁹ nō ē niſi trūcus nihil valens. ab aīa autē corpus habet oīa ſentiméta. viſum. auditū ⁊c. ⁊ oēs opatiōes. In morte enim hoīs oēs ſenſus ⁊ oēs vires organice deſtruūꝛ quare nec opatiōes remanere p̄nt vt dicꝛ ſanct⁹

Tho. q̃rto ſcpto. diſ. xliiij. Ido dic̃ xp̄s Spūs
eſt q̄ viuificat. caro aūt non pdeſt quicq̃ꝫ Joh.
vj. Dico ꝙ iſta vita corporis q̄ ē ex pſentia aīe
rōnalis ē effectualit̃ a tota trinitate. appropriat̃
tñ ſpirituiſancto. quia ipe ſpūs creator dat v̇tu
tem ſpūi creato ſcꝫ aīe ſtandi in corpe decē vel
viginti ānis vel pl⁹ vel min⁹ ſicut ſibi placꝫ. An
tiquit⁹ dabat lōgā vitā corpalē. vt ptꝫ in adam
q̄ vixit nōgētis. xxx. annis. Gen̄. v. Matuſalē
qui vixit nōgētis. lxix. annis. Et in noe q̄ vixit
nōgētis. l. ānis Gen̄. ix Sꝫ paulatim diminuta
ē vita corpis. Si dicat̃ q꞉ ſpūſſanct⁹ q̄ ſic mēſu-
rat vitā corpalē. q̄re illis antiq̄t⁹ dabat tā lōgaꝫ
vitā ꝛ nob̄ breuem. Rn̄deo ꝙ ad illos expecta/
bat hr̄e expiētias rerū ꝛ artiū ppt̃ h̄ dabat eis
lōgā vitā. Mō āt iā oīa ſūt expimētata ꝛ expe
rimēto cognita. Itē q꞉ tūc erant rudes ꝛ ſimpli
ces. Iō indigebāt magno tpe ad ſciendū. Mo
do aūt ſūt hoīes intricati. Item tūc comedebāt
ſolū ſemel p nccitate ꝛ nō comeſatiōib⁹ crapu-
le ꝛ gule hoīes vacāt ꝛc̃. Sꝫ longa vita vel bre
uis a ſpūſancto ē. Iō dicit Job ſpirituiſancto.
vitā ſupple corpalē ꝛ miſcdiaꝫ tribuiſti mihi. et
viſitatio tua cuſtodiuit ſpm̄ meū Job. x. Nota
miſcdiaꝫ q꞉ ꝙ ſpūſſanct⁹ dat vitā corpalē mihi
vel tibi miſcdia ē ꝛ nō debitū q꞉ nulli obligat̃.
Sꝫ dico ꝙ iſtā vitā corpalē debem⁹ digne ꝛ fru
ctuoſe gubernare. q꞉ nō debem⁹ ipaꝫ totā expē
dere vel occupare ī negocijs tpalib⁹ ſ; etiam in
ſpūalib⁹ ppter theſaurꝫ meritorꝫ cumulādū. vn̄
poſtq̃ꝫ occupatis vitā tpalē ī negocijs tpalibus
feria ſcda ꝛ tertia ꝛc̃. quieſcatis in die dn̄ica ab
oī negocio tpali ꝛ detis vos negocijs ſpūalib⁹.
audiendo miſſaꝫ an̄q̃ꝫ aliq̄d comedatis vl̄ biba
tis. Quia q̄ hꝫ ſupplicare pape vl̄ regi nō debet
hr̄e anhelitū fetiduꝫ ꝛc̃. Lꝫ eni multi excuſent̃ a
ieiunijs eccl̄ie. ab iſto tñ. ſ. ab audiētia miſſe nō
ſic excuſat̃ hō. Itē debem⁹ venire p tpe ad miſ
ſam. q꞉ in ꝯfeſſiōe q̄ fit p vob̄ debetis ēē om̄es.
Ido qñ cāpane pulſant̃ debes tu dicē. O dn̄s
citat me. et cito dimittere alia. et debetis ire ad
eccl̄iaꝫ. Itē nō loq̄mini in eccl̄ia. ſ; cū ſignis iui/
tando ſi venerit aliq̄s q̄ ꝛc̃. Item nō recedere a
miſſa q̄uſq̃ꝫ dat̃ bn̄dictio a ſacerdote. Itē debe
tis eſſe in veſpis ꝛ cōpletorio. ſicut eni expendi
ſtis ſex dies hebdomade ꝯgregando bona tpa
lia trāſitoria q̄ h̄ remanēt. ita expēdatis diē feſti
ꝯgregādo theſauros ſpūales. q̄ durabunt eter-
naliter. Ido ſapiēs dicebat. Fili in tpe vite tue
ne indigeas. meli⁹ ē eni mori q̃ꝫ indigē. Eccī. xl
Nota ne indigeas ſcꝫ theſauri ſpūalib⁹ merito/
rū meli⁹ ē eni mori corpalit̃. q꞉ liberat̃ q̃ꝫ indige
re. ptꝫ ergo ꝙ vita corpis ē digne gubernanda.
¶ Scda vita eſt ſpūalis. vita eni ſpūalis ē quan
do perſona dimittit vicia ꝛ peccata ꝛ recedit a
mala ſocietate ꝛ dat ſe bone vite plus curādo ꝺ
ſpū q̃ꝫ de corpore. occupando ſe in orationib⁹ ꝛ
bonis opib⁹. tpalia obliuiſcēdo. Iſta ē vita ſpi
ritualis quā habem⁹ a ſpūſancto. Nota ad hoc
pulchrā figurā Ezech. xxxvij. legit̃ ꝙ de⁹ edu-
xit pphetā in quodā magno cāpo pleno oſſib⁹
mortuorꝫ ꝛ circūduxit eū in giro ꝛ dixit ſibi de
us. fili hominis putas ne viuēt oſſa iſta. Rn̄dit
dn̄e deus tu noſti. ꝛ dixit ſibi de⁹. vaticinare de
oſſibus iſtis. ꝛ dices eis. hec dicit dn̄s de⁹ a q̄t-
tuor ventis veni ſpūs ꝛ inſuffla ſup interfectos
iſtos ꝛ reuiuiſcant. ꝛ ingreſſus ē in ea ſpūs ꝛ vi
xerunt. ſteterūtq̃ꝫ ſup pedes ſuos exercit⁹ gran
dis nimis valde. Ecce figura. Itē magn⁹ cāpus
plenus oſſib⁹ mortuorꝫ corruptis ē iſte mūdus
qui iam ex peccatis eſt tot⁹ fetidus et corrupt⁹
ex luxuria. ꝛ ſic de alijs peccatis. tanta eni ē cor
ruptio ꝙ iam nihil reſpicit̃. ꝛ ſic de alijs pecca/
tis put expediēs erit. Ido dauid. Corrupti ſūt
et abominabiles facti ſunt. non eſt q̄ faciat bo-
num nō eſt vſq̃ꝫ ad vnū. ſupple ꝺ adultis. pſ̄. lij
Ecce cāpus. modo videam⁹ quomodo viuifica
bunt̃ oſſa arida. id ē. peccatores. vt habeant vi
tam ſpūalē. q꞉ iā hn̄t vitaꝫ corpalē. Ad h̄ opor-
tet ꝙ ſpūſſanct⁹ veniat vel de oriente vel de oc/
cidēte. vl̄ de acquilone vl̄ de meridie. ꝺ oriente
venit ſpūſſāct⁹ pueris q̄ qñ incipit ī eis claritas
diſcretionis cauēt a peccatꝭ. timēt deū. orāt. cō/
fitent̃. dulciter ꝯuerſant̃. nō iurāt. non mentiū-
tur ꝛc̃. De occidēte venit ſenib⁹. peccatis anti/
quatis ꝛ aſſuetis Sꝫ q꞉ vidēt ſe iuxta occaſum
mortis anteq̃ꝫ veniat mors ꝯuertunt̃ ad deum
pponūt cauere a peccatis ꝯfitent̃ ꝛc̃. Aliquib⁹
autem venit ſpūſſanctus de aq̄lone q̄ ſignificat
aduerſitateꝫ. q꞉ aduerſitas aliquos reducit ad
deū. O quot ſunt in mundo q̄ quādo ſunt in p-
ſperitate nō curant de deo. ſ; quādo vent⁹ aqui
lonaris frigidus et tempeſtuoſus venit ſcꝫ ad/
uerſitas. tunc redeunt ad deū dicēdo dn̄e miſe-
ricordia. ꝛ ꝯuertunt̃ ꝛ ꝯfitētur ꝛc̃. Nota. mala
q̄ nos h̄ pmunt ad deū ire cōpellunt. verba ſūt
Gregorij ſup lucā. xviij. Aliquib⁹ aūt venit ſpi
rituſſanctus de meridie q̄ ē pars abundās hu-
mido ꝛ calido ꝛ ſignificat pſperitatē. Quando
aūt perſona infra ſe cogitat bona que habet di-
cens: Vn̄ habui iſta cū pater meus fuiſſet pau-
per. ꝛ ego ſum diues. habeo hoc ꝛ hoc. ꝛ nū q̄d
omnia iſta dedit mihi domin⁹. imo. ido volo ſi
bi ſeruire. Si enim rex dediſſet mihi iam ſerui-
rem ei. quāto magis ergo deo. huic venit ſpūſ-
ſanctus de meridie ſcꝫ ꝺ pſperitate. Ecce q̄liter
oſſa arida. id ē. peccatores viuificāt̃ in vita ſpi-
rituali. Ecce quare dicit auctoritas a q̄ttuor vē
tis venit ſpūs. Et hanc vitam debemus ſecure
cōſeruare. Ideo dicit ſcriptura. Omi cuſtodia
ſerua cor tuū. Quia vita ſpūalis multos habet
inimicos Verbi gratia. ſi religioſus vult ſerua
re regulā ꝛ vota ſtatim alij qui nihil ſeruant di
cunt. O ypocrita. ꝛ ſic de alijs. Nota de q̄libet

ſtatu. ideo dicit. om̄i cuſtodia ſerua cor tuum ⁊c̄.
Ratio qm̄ ab ip̄a vita ꝓcedit ſcꝫ ſpũalis. Ecce
q̄re dicit a q̄ttuor ventis. Et ego veni inq̄t xp̄s
vt vitã habeãt ſuꝑple corpalẽ. ⁊ abundanti⁹ ha
beãt ſcꝫ vitã ſpũalẽ. ¶ Tertia eſt vita celeſtialis
qñ aĩa pſone q̄ egit condignã penitentiã p mor-
tem corpalem recedit a corpe ſtatim aſcendit in
celum et ibi viuit vita celeſti. hec eſt differentia
inter animas hominũ ⁊ iumentoꝝ. Nam aĩa iu
menti non eſt ſubſtantia ſpũalis ſubſiſtens ⁊ in
corruptibilis. ſed eſt forma ſubſtantialis imer-
ſa materie que non habet eſſe ſine materia ⁊ cor
pore. imo totum eſſe habet in corpore. qꝛ ẽ edu-
cta d̄ potentia materie. ⁊ ſicut modo quo dictũ
eſt totũ eſſe habet a corpore. Jd̄o deſtructo cor
pore corrumpit̄. Sed aĩa hoĩs eſt ſubſtantia
ſpũalis vt angelus. et nihil habet a corpe. imo
ip̄a dat eſſe corpi ⁊ viuere ⁊c̄. Jd̄o qñ corp⁹ de
ficit ip̄a remanet. De h̄ vide ſctm̄ Tho. pte. j. q
lxxv. articulo ſcd̄o. tertio. ⁊ ſexto. Articulo eni
ſcd̄o oſtendit q̄ aĩa humana eſt ſubſiſtẽs. Jteꝫ
articulo tertio q̄ aĩa brutorũ non eſt ſubſiſtens
ꝯcludit et oſtendit. Jtem articulo ſexto oſtẽdit
⁊ ꝯcludit q̄ aĩa humana eſt incorruptibilis. ſed
aĩe brutoꝝ vt ptꝫ in eodem articulo in ſolutiõe
ad primũ argumentũ ſunt corruptibiles. Vñ ſi
aĩa hominis bene ſe gubernat corp⁹ remunerat̄
ſicut miles q̄ bene gabernauit caſtrum ſibi com
miſſum a rege. Quãdo deus creat animã creã-
do infundit eaꝫ in caſtro corporis. vt gubernet
ip̄m iuxta dei voluntateꝫ ne per portas ſcꝫ ſen-
ſuũ intrent inimici ſui nec p oculos vana aſpiciẽ
do. ⁊ ſic de alijs. Si ergo bene ip̄m gubernat re
munerat̄. ſi male punitur. Quãdo ergo aĩa que
bene gubernauit caſtrũ corporis p morteꝫ rece-
dit a corpe ſtatim venit coram xp̄o dicens: Do
mine cuſtodiui caſtrũ ⁊c̄. Et xp̄s dat ſibi vitaꝫ
celeſtem in celo. autoritas. Si in vobis xp̄s eſt
ſcꝫ p grãm ⁊ bonã vitã. Corpus q̄dem mortuũ
eſt ꝓpter peccatũ. Spũs xo viuit p iuſtificatio
nẽ. Q ſi ſpũs ei⁹ q̄ ſuſcitauit a mortuis. habitat
in vobis q̄ ſuſcitauit ihm̄ xp̄m a mortuis. viuifi
cabit ⁊ mortalia corpa veſtra ꝓpter inhabitan
tem ſpiritũ eius in vobis ⁊c̄. ad Roma. viij. Sꝫ
diceres a quo ẽ iſta vita celeſtis. Dico q̄ hec vi
ta celeſtis appropriate eſt a ſpũſancto. Ratio qꝛ
ſicut vapor qui de mane egredit̄ a terra per in-
tromiſſum calorem ſolis ſicut aĩa non poſſet ce-
lum aſcẽdere niſi calore ſpũſſancti informaret̄.
⁊ abilitaret̄ q̄ ip̄am ſurſum trahit. Jd̄o dic̄ da-
uid. viuificabis me ĩ equitate. ps̄. cxlij. Dico cõ
ſequẽter q̄ hec vita eſt vehemẽter deſiderãda.
Sicut ſi domin⁹ diues in ſuo teſtamẽto dimiſiſ
ſet tibi caſtrũ altum forte inexpugnabile d̄ quo
nõdũ haberes poſſeſſionẽ. O qualiter ip̄m de-
ſiderares. vehementi⁹ deſiderandũ eſt caſtruꝫ
celi empirei. Jd̄o xp̄s. Ego ſitienti. id eſt. ardẽ

ter deſiderãti ⁊ anhelãti dabo d̄ fonte aque vi-
ue gratis. Qui vicerit poſſidebit hec. Et ero il-
li deus. ⁊ ille erit mihi filius. Timidis autẽ ⁊ in
credulis ⁊ execratis ⁊ homicidis ⁊ fornicatori-
bus ⁊ veneficis ⁊ idolatris ⁊ om̄ibus mendaci
bus. pars illoꝝ erit in ſtagno ardenti igne ⁊ ſul
phure. quod eſt mors ſecũda. Ecce venit vnus
de ſeptem angelis habentib⁹ phialas plenas ſe
ptem plagis nouiſſimis ⁊ locutus eſt mecuꝫ di-
cens: veni oſtendã tibi ſponſam vxorẽ agni ⁊c̄.
Nota ibi q̄ſi totũ caplm̄ pulchra valde d̄ regno
⁊c̄. Apoc. xxj. ¶ Quarta ẽ vita eternalis ſcilicet
quãdo in die iudicij om̄es reſurgem⁹ in corpore
⁊ aĩa. Boni autẽ reſurgẽt cum corporib⁹ glorio
ſis cum q̄bus eternaliter viuent. Si dicatur. et
nunq̄d vita ſanctaꝝ aĩaꝝ quam habẽt modo in
celo eſt eterna. Dico q̄ nõ. qd̄ verũ eſt q̄ ad iſtũ
moduꝫ eſſendi. quia modo ſunt aĩe beate a ſuis
corporibus ſeparatẽ. ſed in iudicio ⁊ in reſurre-
ctione generali ſuis corpibus glorioſis reuniẽ-
tur. de hoc vide ſanctũ Tho. in. iiij. diſ. xliij. et
xliiij. Mali autẽ reſurgent cum corporibus fe-
tidis ⁊c̄. Ratio huius ẽ. quia deus remunerat
quẽlibet ſm̄ vitã quaꝫ hic tenuit ⁊ bona opera
que fecit. Modo ĩ bonis que hic facim⁹ ẽ talis
ordo. Quia p̄mo fiunt ab anima ſola ſcilicet co-
gitando. deliberando. ⁊ ordinando. ⁊ ſic primo
meretur. deinde in executiõe operis corpus fa-
cit executionẽ Jdeo anima prius remuneratur
deinde remunerabit̄ corpus. ſcꝫ in iudicio Jdẽ
eſt de malis operibus. ¶ Primo eni anima facit
peccatum cogitando. deliberando. ordinando
Deinde corpus facit executioneꝫ. Jdeo anima
prius punitur in inferno. Deinde corp⁹ in iudi-
cio. Hoc dic̄ auctoritas ſacre ſcripture. Om̄es
vos manifeſtari oportet ante tribunal xp̄i ihu.
vt referat vnuſquiſq; hominũ ꝓpria corporis
ꝓut geſſit. ij. Cori. v. ¶ Nota propria corporis.
Nota q̄ hec vita eterna appropriate ẽ a ſpiritu
ſancto. quia noſter ſpirit⁹ eſt naturaliter vadẽs
⁊ non rediens. Sed per virtutem ſpiritusſancti
animã inhabitantis quelibet anima reſumet ſu
um propriuꝫ corpus. De hoc vide ſanctũ Tho
mã in q̄rta diſtin. xliij. Nec hoc eſt ſpirituiſan-
cto difficile. quia qui de nihilo creauit omnia fa
ciliter põt animã ⁊ corpus incineratum vnire.
Jdeo dicit ſcriptura. Si ſpiritus eius qui ſuſci
tauit ieſum chriſtuꝫ a mortuis habitat in nobis
qui ſuſcitauit ieſum chriſtum a mortuis. viuifi-
cabit etiam mortalia corpora noſtra propter in
habitantem ſpirituꝫ eius in nobis. ad Roma-
nos. viij. Hec vita eſt certiſſime ſpectãda. ¶ No
ta contra illos qui ſunt de errore ſaduceorũ di-
centiũ. quomodo ẽ poſſibile reſurgere ⁊c̄. Jd̄o
chriſtus. Nolite mirari hoc. quia venit hora in
qua omnes qui in monumentis ſunt audient
vocem filij dei et procedent qui bona fecerũt in

reſurrectionē vite ſupple eterne. Qui vero mala egerunt in reſurrectionē iudicij ſcilicet dānationis. Johis. v. Nota. nolite mirari hoc ſcilicet de reſurrectione. quia deo nihil eſt difficile. Quia venit hora ſcilicet iudicij in qua omnes q̄ in monumentis ſūt audient vocē filij dei ſcilicʒ illā. Surgite mortui venite ad iudiciū ⁊c̄. Ecce pcedent ⁊c̄. Patet ergo quomodo a ſpū ſancto habem⁹ has q̄ttuor vitas. ſcʒ corpalem. ſpūalē celeſtem ⁊ eternā. Ecce q̄re dicit. ego veni vt vitam habeant. ſcʒ ſpiritualem celeſtem ⁊ eternaʒ quam det nobis deus glorioſus.

¶ Feria quarta ſermo.

NEmo poteſt venire ad me niſi pater qui miſit me traxerit eum. Joh. vj.

Thema dat mihi motiuū p̄dicandi ⁊ declarandi modos quos deus tenet trahendi ad ſe peccatores ſcilicet q̄liter peccator qui diu vixerit in peccatis trahit̄ per deum ad bonam vitam. Jſta materia ē vtilis ⁊ pficua. Sed vt ſit deo acceptabilis et gratioſa. ſalutetur virgo maria. Thema eſt v̄bum xp̄i dicens: Nemo. id ē. nullus peccator poteſt venire per bona ⁊ ſancta opera niſi pater q̄ miſit me traxerit eū Pro cuius declaratione ſciendum. ꝙ inter alia mala et magnos defectus q̄s in hac vita habem⁹ ſunt duo ſcʒ difficultas ad bonū. ⁊ pnitas ad malū. Cuʒ magna difficultate facimus bona opera nec ſcimus facere ſine magiſtro. Mala autē ſine magiſtro ſcimus facere. Recte de nobis ē ſicut d̄ lapide qui violēter aſcendit non a ſe. ſed ab alio. Sed per ſe naturaliter deſcendit ⁊ cadit Jta de nobis ſi volumus aſcēdere in altū per bonam vitaʒ ⁊ ſpiritualem orando ꝯtemplādo violentia ē neceſſaria qr cōtra inclinationes carnis ⁊ oblocutiōes gētium. Sed naturaliter deſcendimus peccādo ⁊ malam vitā tenēdo ⁊ ſic cadimus in infernum. Jdeo dicit ſcriptura. Senſus ⁊ cogitatio hūani cordis in malū prona ſunt ab adoleſcētia ſua Geñ. viij Ratio huius aſſignatur Sap. ix. vbi dicitur Corpus quod corrūpitur aggrauat animā. Sicut ſi falconi qui leuis eſt d̄ ſe apponeret̄ vna libra in pedibus eius. non poſſet eleuari in altū niſi cum difficultate. Jta de anima que de ſe eſt leuis. ſed corpus aggrauat ⁊ trahit eā deorſum. Verbi gratia. Multis modicū contēplari in oratiōe ⁊ eleuatis menteʒ. ſtatim homo deſcendit cogitando de negocijs de coq̄na vel taberna. Jd̄o dicit: Corpus quod corrūpitur ⁊c̄ poſt iudiciū non erit ita. imo corpus ſequit̄ animam in beatis. quia in corporibus beatoꝝ erūt q̄ttuor dotes ſcilicet ſubtilitas. impaſſibilitas. agilitas. ⁊ claritas. Et his dotib⁹ iam carem⁹. Jdeo ſi volumus modo aſcendere per bonam vitam oportet ꝙ de⁹ iuuet nos non violētando liberū arbitriū. ſed ipm iuuādo ⁊ ꝯfortando et mouendo. H̄ dicit thema. Nemo pōt venire ad me p bonā vitā niſi pater q̄ miſit me traxerit eū ptʒ thema ⁊ ſum in materia p̄dicanda. Modo videamus qualiter de⁹ tahit peccatores. Ego amore veſtri q̄ſiui in ſacra ſcriptura. ⁊ inueni ꝙ q̄ttuor cordis deus trahit ad ſe.

¶ Prima eſt amor diuinalis.
¶ Scd̄a eſt ardor celeſtialis.
¶ Tertia eſt timor infernalis.
¶ Quarta eſt dolor tpalis.

Aliqui trahunt̄ per p̄mam. Aliqui per ſcd̄am. Aliqui per tertiā. Aliqui p quartaʒ. Oēs q̄t q̄t ſunt in padiſo vel erūt vel fuerūt tracti ſūt aliq̄ iſtaꝝ cordarū. Ecce q̄re dicit thema. Nemo poteſt ad me venire. Prima ergo corda qua trahunt̄ eſt amor diuinalis. Jſta ligatur in corde creature vt homo veniat ad eum. ligatur enim cogitando beneficia dona ⁊ gratias a deo receptas quaſi dicendo. ſi vnus homo etiam rapax feciſſet mihi tot bona quātū ipm diligerē. Jſta corda habet quattuor cogitationes quas debemus habere ſcʒ cogitando. Primo op⁹ vel b̄nficium creationis. Scd̄o opus vel beneficiū puiſionis. Tertio opus vel beneficiū expectatiōis. Quarto opus vel beneficiū redemptionis. De p̄mo debet homo cogitare beneficiū creationis quia nō animal brutum bouē vl̄ aſinū ſerpentē cattū ſiue murē nec lapidē vl̄ arborē. ſed hoīeʒ rationalē ad imaginē ⁊ ſimilitudinē ſuaʒ me fec deus. dedit mihi corpus cum mēbris. qr pater vel mater modicū faciūt in corpe. Cogita quātum diligeres illum q̄ tibi reſtituiſſet oculū vel manū vel pedem abſciſum. Quantū ergo ē de⁹ diligēdus q̄ dedit corpus ⁊ oīa mēbra et aīaʒ cum potentijs. De ſecūda cogita beneficiuʒ puiſionis cum eſſes in vtero matri clauſus. te cōſuauit ⁊ puidit ⁊ quādo fuiſti natus dedit lac matri vt te lactaret. ⁊ modo q̄s dat tibi bladum in campis. vinū in vineis. fructus in arborib⁹. aquā in fontib⁹. carnes et piſces ⁊c̄. nullus niſi deus. qr natura inſtrumētū eſt. ⁊ ſic deo grates agere debem⁹ ⁊ non nature ſicut nec grates nec grās habet dare calamo de bona lr̄a. ſed notario. Si g̃ ſuitores ⁊ famuli diligunt dn̄m q̄ daʒ eis puiſionē q̄nto magis deū diligere debent ⁊ tenent̄. De tertio cogita beneficiū expectationis in p̄mo peccato ſaltē mortali qd̄ hō facit ſtatim datur ſnīa mortis a deo ꝯtra te Aia que peccauerit ipa morietur. Ezech. xviij. Et deus ſuſpēdit executionē expectando te miſericorditer ad penitentiā Vis cognoſcere iſtam grāʒ. nota hic peccatū luciferi ⁊ alioꝝ angelorū. q̄tum credis ꝙ de⁹ eos expectaret ad penitētiā. per annū ⁊c̄. Dico ꝙ nec per annū nec p mēſem diē vel horā ſed in eodē momento expulſi ſunt de padiſo ⁊c̄ Et q̄t anni ſūt ꝙ tu incepiſti peccare. xl. vl̄. l. ⁊c̄

tot annis te ſupportauit ⁊ expectauit ad pniã.
De q̄rto cogita beneficiũ redẽptiõis. quia vo
luit humiliari ⁊ de celo ad terram deſcẽdere vt
tu aſcenderes in celũ voluit ſuſpendi in cruce
ne tu ſuſpẽdaris ĩ furca inferni. Spinis voluit
coronari. vt tu in celis coroneris corona glorie
Quãta eſſ3 humilitas regis volẽtis ſe hũiliare
vt ad coronã regni exaltaret ruſticũ. Cogitãdo
iſta corda amoris diuini ligat̃ cor. hoc cogitan
do dauid in pſ̄ dicebat. Diligã te dñe fortitu-
do mea. dñs firmamentũ meũ ⁊ refugiũ meum
deus me⁹ ⁊ ſusceptor me⁹ ⁊ liberator me⁹. Hic
ſunt om̄es q̄ttuor filii. Primũ ibi. Diligã te do
mine fortitudo mea ſcʒ ꝑ creationẽ. Ecce p̄mũ
dñs firmamentũ ſcʒ ꝑ ꝓuiſionẽ. Ecce ſcd̄ʒ. Et
refugiũ meũ ſcʒ ꝑ opus expectatiõis. Ecce ter
tiũ. Et liberator me⁹. ſcʒ ꝑ op⁹ redẽptionis. Ec
ce q̄rtum. Sʒ modo hoĩes mũdi non diligũt de
um peiores ſũt beſtiĳs. q2 beſtie ⁊ fere ſilueſtres
cognoſcũt bñficia ⁊ diligũt ſuos benefactores
Nota hic miraculũ qđ legit̃ in vita beati Hie-
ronymi de leone vulnerato in pede q̄ venit ad
monaſteriũ beati Hieronymi qđ erat in deſerto
quẽ vidẽtes fratres fugierũt. Dixit beat⁹ Hie
ronym⁹. ⁊ ſic recipitis hoſpites. ꝯſidens fuit đ
obediẽtia leonis dixit. q̄d hic vis? Leo q̄ eleua
to pede ſuo oſtendit plagam in medio. et beat⁹
Hieronym⁹ in noĩe iħu ſanauit eũ. Dauid. ho-
mines ⁊ iumẽta ſaluabis dñe ⁊c̄. Leo aũt cog-
noſcens bñficium noluit recedere a monaſterio
ac ſi fuiſſet domatus. Cui beat⁹ Hieronym⁹ im
poſuit vt cuſtodiret aſinũ ⁊c̄. De hoc exemplo
vide ĩ legẽda beati Hieronymi. Modo dicas
tu quot beneficia recepiſti a deo. Quid habes
qđ nõ accepiſti? nihil. Jđ corda amoris debet
eẽ ligata in corde tuo. Autoritas. Salomon in
ſpũ ꝓphetie dicit. Oleũ effuſũ nomẽ tuũ. ideo
adoleſcẽtule dilexerũt te. Trahe me poſt te. cur
remus in odorẽ vngentoꝝ tuoꝝ. Can̄. j. Nota
oleũ effuſũ ⁊c̄. Nomen ſumitur hic ꝓ doctrina
lege ⁊ fama xp̄i. Prou̾. xxij. Melius eſt nomẽ
bonũ q̄ȝ diuitie multe. Conditio ẽ olei q̄ qñ eſt
effuſũ clareſcit. Jđo marinarij qñ infra aquam
volũt videre vl̄ aliq̄d perquirere ſub aqua re-
cipiunt oleũ in ore ⁊ qñ ſub aqua ipm̄ ſpargũt
vident ibi clare. Jta nos in mari hui⁹ mũdi era
mus ſub aquis peccatoꝝ in tenebris. Sʒ ꝓpt̄
p̄dicationẽ apl̄oꝝ nomen xp̄i ⁊ doctrina euan-
gelica publicata fuerunt ⁊ ſparſa ⁊ nunc vide-
mus clare veritates fidei. dauid. Jn oẽm terrã
exiuit ſonus eoꝝ. pſ̄. xviij. ⁊c̄. Jdeo adoleſcen
tule ſunt aĩe. Ratio q2 non ſeneſcunt. Corpora
autẽ ſeneſcũt. q2 ſunt corruptibilia ⁊ mortalia.
Anime autẽ rõnales ſiue hũane ⁊ angeli ⁊ ſtel-
le ſunt incorruptibiles. Jdeo nõ antiquantur.
Jta iuuenis ẽ anima vni⁹ ſenis centũ annoꝝ. ſi
cut anima pueri vni⁹ diei. Jdeo dicit adoleſcẽ-
tule dilexerunt. Ex quo corda ẽ ligata vt dixi.
trahe me poſt te vt curram⁹ ſiue aſcẽdam⁹ poſt
te. q̄ſi diceret. Tu aſcendiſti in celũ. ideo trahe
me vt aſcẽdam poſt te. Et currem⁹ in odorẽ vn
gentoꝝ tuoꝝ. Nota h̄ ꝓ declaratiõe huius ſi-
militudinẽ de venatore q̄ recepit mutuo canes
ab alio venatore qui nolẽtes eũ ſequi ligat ad
collum eoꝝ cordas. ⁊ ſequũtur ipm̄ trahentẽ
quouſq̄ ſint extra domũ domini. ſʒ ex quo ſũt
in venatiõe ipi currũt per ſe. Jta de peccatore
q̄diu eſt in peccatis ẽ canis diaboli. ⁊ xp̄s ẽ ve
nator animaꝝ. ſm̄ illđ. da mihi aĩas cetera tol-
le tibi. Gen̄. xiiij. Et oportet vt cum corda tra-
hat peccatores đ domo ⁊ ſ̄uitute diaboli. quo
uſq̄ ſint extra. q2 tunc per ſe currẽt de v̄tute in
v̄tutem. ideo dicit thema. Nemo p̄t venire ⁊c̄.
Nota in odorem vngentoꝝ. vngenta xp̄i ſunt
opera v̄tuoſa ⁊ medicinalia q̄ fecit in hoc mun-
do ꝯtra plagas mortales peccatoꝝ. plaga mor
talis ẽ ſup̄bia. vngentũ xp̄i qđ iſtam plagã cu
rat eſt humilitas incarnatiõis ⁊ pauperis con-
uerſatiõis. Plaga mortalis ẽ auaricia. vnguẽ-
tum medicinale eſt paup̄tas xp̄i. qui nec donũ
nec pecuniã voluit habere. plaga mortalis ẽ gu
la. non ſ̄uare ieiunia eccleſie exceſſiue comede-
re. inebriari. vnguentũ eſt abſtinentiã xp̄i quã
fecit in q̄dragesima ⁊ etiã in tota vita ſua ſemꝑ
erat ieiuniũ. plaga mortalis ẽ ira ⁊ deſiderium
vindicte. vnguentũ ⁊ medicina ẽ patiẽtia xp̄i.
plaga mortalis inuidia. vnguentũ eſt charitas
xp̄i. q2 amore noſtri mori voluit. plaga mortal̄
eſt accidia. vnguentũ eſt diligẽtia xp̄i. Nunq̄d
tu ſentis odorẽ iſtoꝝ operũ ſiue vnguẽtoꝝ. prʒ
p̄ma corda amore dei ligetis eã in corde vr̄o. di
catur hic exemplũ de illo clerico male vite ⁊ in
honeſte q̄ qñ habuit bonũ beneficiũ dixit. O
modo potero habere cõcubinã ⁊c̄. deinde de⁹
dedit ſibi maiora bñficia ⁊ ipe augmẽtabat pec
cata. Sed de⁹ fecit ſibi gr̄am q̄ recognouit ſe ⁊
ad ſe reuerſus dixit infra ſe. O miſer ꝯtinue de
us dat mihi bona ⁊ me augmẽtat in honorib⁹ ⁊
dignitatib⁹. ⁊ ego augmẽto peccata valde ſum
ingratus. ⁊ habuit maximã ꝯtritionem de pec
tis ⁊ fecit pniã. de cetero tenuit bonã vitam ⁊
ſanctã. Secũda corda eſt ardor celeſtialis. ſcʒ
deſiderare gl̄iam ꝑadiſi. ꝓpter pulchritudinẽ
⁊ excellentiã celeſtis pulchritudinis. Sicut no
bilis viator ex pulchritudine hoſpicij trahit̃ ad
illud. Jſta corda ardoris celeſtis habet q̄ttuor
filios ſcʒ quattuor cõſiderationes. Prima ẽ cõ
ſiderãdo celum maxime đ nocte quãdo optime
apparent ſtelle dicendo. O domine ⁊ qualis ha
bitatio debet eſſe intus. quia extra ⁊ in trãſuer
ſo ita apparet pulchrum. ⁊ deſiderare debet fer
uenter eſſe intus. Sic ligatur corda ardoris ce-
leſtis. q2 tanta eſt pulchritudo celi. q̄ ſi ꝑ potẽ-
tiam diuinã homo poſſet ipm̄ videre. nõ vellet

comedere nec bibere. etiaꝫ ſi aliquid nō videret
niſi celum. Jđo apl'ſ cui deus oſtēdit ⁊ interro
gatus quid vidit. reſpondit: Ocul⁹ non vidit
nec auris audiuit nec in coꝛ homis aſcēdit que
p̄parauit deus his qui diligunt eum. nobis aūt
reuelauit deus p ſpiritū ſuuꝫ. j. Coꝛ. ij. ¶ Nota
oculus nō vidit. Philoſophi eni habuerūt no-
ticiam de nouē celis de celo lune ⁊c̄. Sed ad de
cimū celum ſcꝫ empireū non potuerūt aſcēdere
qꝛ illud eſt imobile. Jdeo dicit oculus ſcꝫ philo
ſophoꝝ non vidit. nec aliqua auris audiuit ſcꝫ
iudeoꝝ. Judei eni audierūt ab oꝛe moyſi legē.
Et q̄d audierūt Si p̄cepta mea ſuaueritis ⁊c̄.
Leuit. xxvj. Solū pmittit eis terrena. de glo-
ria autē celi nullā pmiſſionē habuerūt nec audi
erunt. nec in coꝛ homis ſcilicet pagani aſcendit
¶ Machomet⁹ enim pmittit agarenis paradi
ſum poꝛcoꝝ ⁊ aſinoꝝ comedendo mel ⁊ lac ⁊ lu
xuriari. nobis autē xp̄ianis reuelauit ſcꝫ i ſacra
ſcriptura celū ⁊ celeſtia bona ⁊ gaudia. ¶ Scđa
eſt conſiderando celum empireū cui⁹ eſt habita
tio. Dauid inq̄t nobis i pſ̄. cxxiij. Ad te leuaui
oculos meos q̄ habitas in celis. Magnuꝫ pa-
lacium eſt palaciū pape vel imꝑatoꝛis vel regi.
Sꝫ nihil reſpectu palacij dei qđ ip̄e ꝓprijs ma-
nibus operatus eſt ⁊ ipſum oꝛnauit ⁊ depinxit
¶ Tertia eſt ꝯſiderādo feſtū qđ ibi fit. de quo fe-
ſto dicit ſaluatoꝛ noſter ih̄s xp̄s. Simile eſt re-
gnum celoꝝ homini regi qui fecit nuptias filio
ſuo. et miſit ſuos ſuos vocare inuitatos ad nu-
ptias ⁊ nolebant venire. Iteꝝ miſit alios ſuos
dicens. dicite inuitatis: Ecce pꝛandiū meuꝫ pa
raui thauri mei. ⁊ altilia occiſa ſūt. ⁊ omnia pa-
rata venite ad nuptias. Illi autē neglexerunt ⁊
abierunt. alius in villā ſuam. ali⁹ vero ad nego-
ciationē ſuā. Reliqui vero tenuerūt ſuos ei⁹ ⁊
contumelijs affectos occiderūt. Rex autē cum
audiſſet iratus eſt ⁊ miſſis exercitib⁹ ſuis ꝑdi-
dit homicidas illos ac ciuitatē illoꝝ ſuccendit
tunc ait ſeruis ſuis. Nuptie q̄dem parate ſunt.
ſ; q̄ inuitati erant non fuerunt digni ⁊c̄. Mat.
xxij. Cogita ſi palaciū regis ita paraṫ i nuptijs
p̄mogeniti q̄nto magis ⁊c̄. ¶ Quarta cōſideran
do p̄cium quod cōſtat. ſi eni vnus lapis pꝛecio
ſus cōſtaret mille milia floꝛenos eſtimas ⁊ opi-
naris de illo lapide q̄ multū valet. Modo co-
gita q̄ntum ꝯſtat regnum celi ꝓ quo xp̄s dedit
totā vitam ſuam ⁊ p̄cioſiſſimū ſanguinem ſuuꝫ
vt ipſum nobis emeret. Iſtis ꝯſiderationibus
ligatur coꝛda ita foꝛtiter q̄ ſi de⁹ diceret alicui
bene philocapto đ paradiſo. ab hinc vſq; ad an
nū aſcēdes mecū i celo. Ille reſpōderet. O dn̄e
⁊ tm̄ tarbdao ⁊ tm̄ habeo ſtare adhuc i iſto mū
do. O dn̄e adhuc. xxx. dies ſpectabo. dn̄e ſta-
tim faciatis me aſcēdere. ꝓpṫ hoc dicebat chꝛi
ſtus: Nunc iudiciuꝫ eſt mundi. ¶ Nunc p̄nceps
mundi hui⁹ eijcietur foꝛas. ⁊ ego ſi exaltatus fu

ero a terra omnia traham ad meip̄m. Joh. xij.
Nota nunc iudiciū eſt mūdi. ſcilicet vt ꝯtemna
tur. quia non ꝓ hominib⁹ ſed ꝓ beſtijs erat fa-
ctus. Sed ſum⁹ hic exules ex ꝑditione patris
noſtri Ade q̄ tradidit caſtrū diabolo. Nunc p̄n
ceps mundi ſcꝫ diabolus tyrannus eiciet foꝛas
ꝓpter mundi cōtemptum. Et ego ſi exaltat⁹ fu
ero a terra. Exaltat⁹ fuit xp̄s in cruce ⁊ in reſur
rectione ⁊ maxime in aſcēſione. Om̄ia traham
ad meip̄m ſcꝫ per odoꝛem celeſtialem. ¶ Tertia
coꝛda eſt timoꝛ infernalis vł iudicialis. iſta coꝛ-
da ligatur cogitando iudiciuꝫ ad quod opoꝛtet
ꝑſonaliter venire. Remediū ergo eſt ſicut đ la-
trone fugiente de furto in manib⁹ q̄ pꝛoicit fur-
tum lꝫ ſit carum ⁊ p̄cioſū. Ita debemus facere.
chꝛiſtus iudex inſequiṫ nos. qꝛ cito erit iudiciū
Jdeo ſi furat⁹ fuiſti aliquid ab eccl'ia decimas
a vaſallis ꝑ rapinam. paupꝑibus ꝑ vſuraꝫ. a ſer
uitoꝛibus ꝑ calūniaꝫ recipiēdo ſibi p̄cium labo
ris datam. vel al's per furtū ſecretum. aut male
emendo vel vendendo. aut aliquid inueniendo
ꝓijce furtū reſtituendo al's iudex inueniet te cū
furto in manibus ⁊ cōdemnabit te. Jđo time ħ
iudiciū. ⁊ poteris dicere cum dauid. Confige ti
moꝛe tuo carnes meas a iudicijs tuis timui. pſ̄.
cxviij. ¶ Nota exemplū de iuuene vano ⁊ pom
poſo ⁊ luxurioſo ſed coꝛda timoꝛis fuit tractus
ad deum. Dicaṫ quomodo ſomniauit ſe eſſe in
iudicio. ⁊ xp̄s interrogabat eum dicēdo. redde
rōneꝫ de vita tua ⁊c̄. Et ſubito effect⁹ fuit can⁹
⁊ de cetero emēdauit vitam ſuā. ⁊ fecit magnaꝫ
penitentiā. hinc diciṫ a xp̄o. In charitate ꝑpe-
tua dilexi te. ideo attraxi te miſerās. Hieremie.
xxxj. ¶ Quarta coꝛda eſt doloꝛ tēpoꝛalis Iſta ē
foꝛtioꝛ alijs. quādo nec amoꝛe diuino. nec ardo
re celeſti. nec timoꝛe iudicij trahunṫ. O diċ de⁹
expecta modicū: qꝛ ego ſaluabo te. ego faciā te
venire violenter. Recte facit deus ſicut bonus
pater. qui quādo fili⁹ non vult ire ad ſcholas fa
cit ip̄m venire ⁊ dat ſibi alapas. Ita facit deus
quot homīes ſunt in mūdo tam religioſi q̄ꝫ cleri
ci ⁊ laici qui in ꝓſperitate honoꝛe ⁊ ſanitate nō
curant de deo. domine non curetis đ me nec cu
rabo de vobis. o verbū infidele. O dicit deus.
vos venietis. ⁊ dat ſibi adūſitatē. doloꝛes infir
mitates. ꝑditionem bonoꝝ vel amicoꝝ. ꝑſecu-
tionem ⁊ iram dominoꝝ. ⁊ tūc reuertunṫ ad de
um. ⁊ dicūt hoꝛas ⁊ multas oꝛatiōes. vadūt ad
eccl'iam cōfitentur cōmunicāt ⁊c̄. Ecce qualiter
trahunṫ coꝛda doloꝛis tēpoꝛalis. Greg⁹. Ma-
la que nos hic p̄munt ad deum ire compellunt.
Ideꝫ de mulierib⁹. Erit aliqua mulier vana et
pōpoſa. q̄ totuꝫ tempus ⁊ ſtudiū ponit vt oꝛne-
tur perlis. aptat mām̄illas oſtēdit eas militib⁹
Sed q̄d facit deus de illis ꝑlis quas poꝛtat. po
nit vnam ſibi in oculo vel in carne q̄ reuertitur
lippa vel habebit caput ſcabioſum. vel habebit

aliam infirmitatez. vel habebit infirmitatẽ can-
cri in mãmilla. vel habebit malũ in tibijs. ⁊ tũc
non curant de tripudijs vel nupcijs. ſed quãdo
alie vadunt ad tripudia iþe vadunt ad ecclĩaz
Idem de muliere que vult dominari ſuꝑ virũ.
ſed maritus iþaz baculando humiliat eã. ⁊ tũc
recurret ad ỽginem mariam. adiuua me virgo
maria. ad religioſos vt orent deũ vt det ſibi pa
cem cum viro. Jđo deus pater dixit filio ſuo ie
ſu xp̃o Cõpelle intrare vt impleat̃ domus mea
Luc. xviij. Vel ſunt verba xp̃i ad angeluz. ve-
rum non cogit liberũ arbitriũ. ſed tribulatiões
⁊ aduerſitates cogunt hoiem venire ad deum.
deinde liberũ arbitriũ ꝯſentit. ꝓpter qđ ꝓpħa
in ꝑſona xp̃i dicit. Ego quaſi nutriciꝰ effraym
portabam eos in brachijs meis. ⁊ neſcierunt ꝙ
curarem eos. in funiculis adam trahabam eos in
vinculis charitatis. Ozee. xj. Nõ ego quaſi nu
tricius. nutrix eni vt videtis. aliquãdo demul-
cet puerũ. aliquãdo ỽberat vt amare vł timere
faciat. Jta xp̃s. Nota effraym. ¶ Nota hiſtoriã
de iacob. qui bñdixit duobus filijs Joſeph. ſcz
Manaſſẽ ⁊ Effraym. Geñ. xlviij. Jſti duo ma
naſſes ⁊ effraym ſignificabãt duos pp̃los. Ma-
naſſes p̃mogenitus ſignificabat populuz iudeo
rum. qꝛ manaſſes idem eſt ꝙ oblitus. Effraym
idem eſt ꝙ auctus vel augmentũ. ⁊ ſignificabat
populũ xp̃ianoꝝ. ꝗ habuit bñdictionẽ ꝓmiſſaz
ꝑ crucem. Jdeo dicit ego nutricius effraym. id
eſt populi xp̃iani cui per crucẽ dedit benedicti-
onẽ portabam eos in brachijs meis. quia pecca
ta noſtra iþa tulit. j. Pet. ij. Nota in funiculis
ade diminutiue. n õ dicit funibꝰ Ratio qꝛ pene
dolores ⁊ afflictiones huius mũdi nihil ſunt in
compatiõe penarũ inferni. ſicut nec gaudia mũ
di ſunt aliquid reſpectu gaudioꝝ paradiſi. Fu-
niculi eni Ade ſunt labores miſerie ⁊ paſſiones
huius mundi. ꝗbus deus trahit nos ad ſe: que
nihil ſunt reſpectu glorie. Jđo ait apl̃s. Nõ ſũt
cõdigne paſſiones huius tẽporis ad futurã glo
riam ꝗ reuelabit̃ in nobis. Naz ex peccato crea
ture reuelatõez filioꝝ dei expectat. vanitati eni
creatura ſubiecta ẽ non volens. ꝫ ꝓpter eũ qui
ſubiecit eaz in ſpe. qꝛ et iþa creatura liberabit̃ a
ſuitute corruptionis in libertatẽ gl'ie filioꝝ dei
Scimus eni ꝙ om̃is creatura ingemiſcit. ⁊ ptu
rit vſ ꝗ adhuc. non ſoluz autẽ illa. ſed ⁊ noſipſi
primicias ſpũs habentes. ⁊ ipi intra nos ⁊c̃. ad
Roma. viij. Rogemꝰ ergo dñz. vt aliqua iſtaꝝ
cordaꝝ. vł amore vel ⁊c̃. trahat nos ad ſe hic ꝑ
grãm ⁊ in futuro ꝑ gl'iam.

¶ Feria quinta ſermo.

Factũ eſt gaudiũ

magnũ in illa ciuitate. Actꝫ. viij. Nõ
dicit in qua ciuitate factũ eſt gaudiũ
Jdeo ꝓ declaratione huius ỽbi anagoice ſum-
pti. ſciendũ ꝙ inuenit̃ in ſacra ſcriptura clare ꝙ
in alio mũdo ſunt due magne ciuitates inter ſe
valde diuerſe ⁊ ꝯtrarie. ſcz ciuitas infernalis ⁊
ciuitas ſuꝑnalis. Et ecce cõtrarietas. quia in ci
uitate inferni nullũ eſt ibi gaudiũ nec leticia nec
ſolacium ſiue ꝯſolatio. ſed triſticia ⁊ dolor infi-
nitus. nihil eſt ibi de quo nõ doleant et triſtent̃
ciues iſtius ciuitatis. ¶ Primo triſtant̃ ꝺ bonis
huius mundi ꝗ fecerũt ſiue ꝗ ſunt in hoc mũdo
ꝓ eis facta. ſcz de om̃ibꝰ ieiunijs elemoſynis ⁊c̃
Ratio. qꝛ nihil ꝓficiunt. imo totum ꝑdiderũt.
Sicut ſi vnus homo ꝗ cum magnis ꝑiculis ⁊ la
boribus laborando acꝗſiuit multa bona. ⁊ poſt
illa bona cõburunt̃ vł ſibi furant̃ ꝗliter doleret
plus dolent dãnati. ¶ Scđo dolent ⁊ triſtant̃ ꝺ
malis ⁊ peccatis ꝗ fecerunt. non inꝗ̃tum offen-
derũt ⁊ iurauerũt diuinã maieſtatẽ. imo iſto re-
ſpectu voluiſſent aliꝗd feciſſe amplius. Sed tri
ſtant̃ inꝗ̃tuz ſunt cauſe ⁊ rõnes pene ⁊ mali eo
rum. ¶ Tertio dolent de gl'ia ſanctoꝝ. quaz mo
do vident clare ⁊ inuident dicẽdo O miſeri po
tuiſſemus habere illam gl'iam ſi tenuiſſemꝰ bo-
nam vitam. ⁊ ſic triſtant̃ ſicut triſtaret̃ famelicꝰ
videndo menſaz paratã plenã cibarijs ⁊ nõ au-
deret tangere. ita etiã. ¶ Quarto triſtant̃ ꝺ illis
ꝗ ſunt in inferno. Ratio. qꝛ ꝓ quolibet dãnato
augmentat̃ pena eoꝝ. Sicut ſi ticioni ardẽti ad
datur alia ticio magꝭ ardebit: ⁊ quando plures
addunt̃ ardet. Ecce aliquas cõditiones ciuita-
tis inferni a qua deꝰ nos ꝓſeruet. Jđo vos aul
ſo de bona hora ⁊ de bona vita. Jdeo in ꝑſona
dãnatoꝝ dicit Hieremias. cui fuit reuelata pe-
na inferni. Defecit gaudiũ cordis noſtri. ỽſus
eſt in luctũ chorus noſter. cecidit corona capitꝭ
noſtri. ve nobis qꝛ peccauimꝰ. Threñ. v. Si de
iſta ciuitate vellemꝰ loqui. oporteret ĩ themate
mutare vnũ ỽbum dicendo. Factum eſt tediuz
magnũ ĩ illa ciuitate infernali magna. ¶ Alia ci-
uitas eſt celeſtis in qua nõ eſt triſticia nec dolor
ꝫ leticia gaudiũ. iocunditas cõſolatio. de nullo
triſtant̃. Et p̃mo gaudent de bonis que in hoc
mundo fecerunt. vel corde cogitãdo. vel ore lo-
quendo. vel opere oꝑando. ꝓpter gl'iam quaz
habẽt ex iſtis. Item gaudent ⁊ letant̃ de malis
peccatis ꝗ fecerunt. nõ inꝗ̃tum ex illis offende
runt deũ. ſed qꝛ de illis fecerunt penitentiã ⁊ in
ꝗ̃tum deus liberauit eos ab illis dicẽdo. O be
nedictus deus. ego cõſueui eſſe ſuꝑbus. ꝫ deus
mutauit mihi cor ⁊ vixi humiliter. ⁊ ſic de alijs
peccatis de ꝗbꝰ gaudent. nõ quia iþa fecerunt:
ſed qꝛ ab his liberati fuerunt. ⁊ quanto peccata
fuerũt maiora. tanto gaudiũ eſt maius. Sic ma
rinarij ꝗ quãto de maiori ꝑiculo et fortuna eua-
ſerunt. quãdo ſunt in terra tãto magis gaudẽt.
Item gaudẽt de gloria ſanctoꝝ. Minor nõ in-
uidet maiori de gl'ia. imo letatur. qꝛ de gl'ia alte
rius augmẽtat̃ gl'ia ſua. ⁊ ꝗ̃to plures ſũt gl'ioſi

tanto magis augmentatᷣ gl̃ia. verbi gr̃a. Sicut
ſi candele accenſe addatᷣ cereus accenſus lumẽ
eſt maius. ⁊ ſi addanᷣ plures erit maius Item
gaudent de pena damnatoꝝ quam vident etiã
de patre ⁊ matre. vxore vel fratre ⁊c̃. nõ ꝙ gau
deant de malo ⁊ pena eorum. ſed de iuſticia dei
dicẽdo matri vl' patri. O pater vos eſtis ibi iu=
ſte. vos dãnauit iuſte deus. qꝛ vſurarius erat
latro vel luxurioſus. ⁊ dicũt vxori. O putana.
id ẽ. meretrix. vbi vos eſtis. ⁊ quãta feciſtis cõ
tra honorẽ meũ. ideo iuſta ẽ dãnatio. Ecce quõ
illi de ciuitate paradiſi habent ꝯtrarias ꝯditio
nes ab illis de inferno. Autoritas. Leticia ſem
piterna ſuꝑ capita eoꝝ gaudiũ ⁊ leticiã obtine/
bunt. ⁊ fugiet dolor ⁊ gemitus. Ego ipſe cõſola
bor vos. Quis tu vt timeas ab homie mortali.
⁊ a filio homis qui q̃ſi fenum ita areſcet. Eſa. lj.
¶ Nota ſuꝑ capita eoꝝ. quia tanta eſt leticia ſã/
ctorum ⁊ gloria ꝙ non poteſt cõprehendi. ideo
dic̃ ſuꝑ capita. gaudiũ ⁊ leticia differũt. qꝛ gau=
diũ ꝯſiſtit in corde ſine oſtenſione ad ex̃. leticia
autẽ non ſolũ in corde cõſiſtit. ſed ad extra oſtẽ
ditᷣ ſaltando cãtando Jdõ dicitᷣ leticia quaſi la
ticia. id ẽ. lata leticia. et fugiet dolor ⁊ gemitus
que differũt. quia dolor ꝯſiſtit in corde. gemit⁹
vero non ſolũ ꝯſiſtit in corde. ſ; ad extra oſtẽdi=
tur plangẽdo ſe. De iſta ciuitate loquitᷣ thema
nihil mutãdo dicens: Factũ eſt gaudiũ magnũ
in illa ciuitate ſcilꝫ paradiſi. patet ergo thema.
Amore veſtri ego q̃ſiui in ſacra ſcriptura. q̃t ſũt
ꝯditiões bonaꝝ ꝑſonaꝝ in hoc mũdo bñ viuẽ/
tiũ. de q̃bus fit magnũ feſtũ i illa ciuitate para/
diſi. ⁊ inueni ꝙ q̃nqꝫ ſunt de ꝑſonis ſcꝫ.

- ¶ Perſone pure innocentes.
- ¶ Plene obedientes.
- ¶ Digne penitentes.
- ¶ Firmiter patientes.
- ¶ Juſte ꝑ̃ſidentes.

¶ De qualibet cõditionũ iſtaꝝ dicit thema. Fa=
ctum eſt gaudiũ magnũ in illa ciuitate. ¶ Dico
ꝙ magnũ gaudiũ fit in ciuitate paradiſi de ꝑſo
nis pure innocẽtib⁹. ſcꝫ que nunq̃ꝫ peccauerũt
nec mortaliter. nec venialiter. nec corde cogitã=
do. nec ore loquẽdo. nec opere faciẽdo De iſtis
autẽ ꝑſonis nulla eſt nec fuit vnq̃ꝫ niſi chriſtus
⁊ virgo maria. De alijs autẽ nunq̃ꝫ fuit aliquis
ſanctus. nec ꝓpheta. nec patriarcha. apoſtol⁹.
ſiue martyr q̃n habuerunt maculam peccati ve
nialis vel mortalis. Que ſunt ergo ꝑſone inno
centes pure. Dico ꝙ pueri ſolum q̃ diſcedũt an
teq̃ꝫ peccẽt. qui aqua baptiſmi fuerũt purificati
de originali. q̃n eni moriunᷣ de eis fit feſtũ ma/
gnũ in toto regno ſcꝫ celo. Vultis intelligere h̃
feſtum. ſicut quãdo rex de regina vxore ſua ha=
bet filiũ ꝑ̃mogenitũ q̃n naſcitᷣ fit magnũ feſtum
in toto regno. ⁊ dꝛ regi. ꝓſit vobis filius. Ma/
ius feſtum fit q̃n regina ſcilꝫ eccl'ia ſponſa regis
xp̃i mittit ſibi filiũ vnũ. De iſtis pueris innocẽ/
tibus dicitᷣ xp̃o. ꝓſit vobis filius. gaudet totũ
regnũ celeſte De iſta materia autoritas anagoi
ce. mulier cum parit habet triſticiã. qꝛ venit ho
ra eius. cuꝫ aũt peperit filiũ iam nõ meminit ꝑ̃ſ/
ſure propter gaudiuꝫ. quia natus eſt homo in
mundũ. Joh. xvj. In iſta autoritate xp̃s cõpa
rat mortẽ pueroꝝ ꝑtui. Ratio eſt ex aliquib⁹ ſi
militudinib⁹ Primo qꝛ q̃n creatura naſcitᷣ exit
de loco ſtricto ⁊ intrat locũ latũ ſcꝫ mundũ Ita
q̃n creatura moritᷣ. exit de loco ſtricto iſti⁹ mun
di ⁊ intrat locũ altiſſimũ ſcꝫ celi. qꝛ ſicut pũctus
eſt quaſi nihil reſpectu circũferẽtie. Ita terra ẽ
niſi punctus reſpectu celi. ¶ Scd̃o qꝛ q̃n creatu
ra naſcitᷣ exit de loco tenebroſo. ſcꝫ vtero. et in/
trat locũ clarũ in mundũ Ita quãdo moritᷣ exit
de loco tenebroſo iſtius mũdi. nobis autẽ vide=
tur clarius et etiã nox viderᷣ clara noctue. ſꝫ q̃n
intrat claritatẽ ꝑadiſi tunc cognoſcit quid h̃ ſit.
¶ Tertio q̃n naſcitᷣ exit de loco maculoſo. q̃t cor
ruptiones ſũt in vtero vxoris ⁊ viri. ⁊ intrat lo
cum pulchrũ. Ita quãdo moritᷣ exit de h̃ mun=
do imũdo ⁊ maculoſo. q̃t ſunt macule peccato/
rũ. ⁊ intrat locum purũ clarũ ⁊ mũdũ ¶ Quar/
to exit de loco periculoſo. quot ꝑicula trãſit cre
atura de vtero matris. et intrat mundũ. in quo
lꝫ ſint multa ꝑicula non tamẽ tot. Ita q̃n moritᷣ
exit de hoc mũdo periculoſo. Berñ. Periculũ
huius mũdi ꝓbat trãſeũtiũ paucitas: ⁊ pereun
tiũ pluralitas. In mari marſilie de q̃ttuor naut
bus vix vna euadit. Ex mari hui⁹ mũdi vix de
q̃ttuor aiabus vna euadit. ¶ Quinto naſcitᷣ cuꝫ
dolorib⁹. qꝛ dolores ꝑtus ſũt poſt dolores mor
tis maiores. Ita cum dolorib⁹ tranſit de h̃ mũ/
do ad gl̃iaꝫ Dauid. ibi. ſcꝫ in morte dolores vt
ꝑturientis in ſpũ vehemẽti. ps̃. xlvij. Ecce q̃re
xp̃s mortem creature comparat ꝑtui mulieris.
Cũ autẽ peperit q̃n iam eſt in paradiſo nõ me=
minit preſſure ꝓpter gaudiũ. ꝓprie celuꝫ empi=
reũ dꝛ mundus ſcꝫ a mũdicia Moraliter. habe
tis hic doctrinã ne multũ ploretis. q̃n pueri ve=
ſtri parui moriunᷣ. Sꝫ q̃ſi ꝓ gr̃aꝝ actiõe ꝓijci/
atis ſex vel octo lachrymas dicẽdo Fili ora pro
me. Benedict⁹ deus: qꝛ habeo vnũ camerariũ
in celo. Et nunq̃d placeret vobis ſi rex francie
trãſiens ꝑ iſtam villã ⁊ videret filiũ veſtrum ſi/
bi gratiſſimũ reciperet eum ꝓ curia ſua. ⁊ ipm in=
dueret ſtatim de auro ⁊ ſerico. ⁊ faceret eũ mili
tem ⁊ comitẽ. haberetis vos triſticiaꝫ de hoc. nõ
ꝓfecto. ſ; gaudiũ et leticiã. dicẽdo. O gr̃as deo
⁊c̃. Idẽ de regina recipiẽte filiã veſtraꝫ. Sꝫ plo
raretis ex leticia parũ. qꝛ naturale eſt ꝙ receſſus
a pñtia veſtra dat doloreꝫ. Sic q̃n rex gl̃ie xp̃s
recipit filiũ veſtrũ. tunc trãſit ꝑ iſtam villam. et
ducit ſecũ. ſtatim induitᷣ d' auro ſcꝫ de veſte glo
rie. et ſtatim fit maior dñs q̃ꝫ vnq̃ꝫ fuerit in hoc
mũdo papa vel imperator. maior eni eſt gloria

minoris q̄ eſt in paradiſo q̄ȝ pape vel imperato
ris. Ideo magnū peccatuȝ eſt de illis q̄ faciunt
magnū planctū ⁊ triſticiā de illis pueris cuȝ de
beretis facere de eis maius feſtuȝ q̄ȝ de magnis
in die nuptiaꝝ. Idō apl's. Nolumus vos igno
rare de dormientibꝰ. id eſt. innocēter in chriſto
quieſcentibꝰ vt non ꝯtriſtemini ſicut ceteri qui
ſpem non habent. j. Theſſal'. iiij. Secūda cōdi
tio pſonarum de q̄bus fit feſtum in celo eſt me-
lior. ſcȝ de pſonis plene obedientibꝰ. ſicut ſūt il
li qui quādo habēt etatē diſcretionis recipiunt
ppoſitū ante mortē ſuſtinere q̄ȝ facere ꝯtra vo/
luntatem ⁊ mandatū dei. ⁊ ſic cōſeruant ſe ī pu
ritate baptiſmali. gratiā augmentando. Nolūt
ſe regere ſm ſenſualitatē et eorū inclinationē. ſ
ſm dei voluntateȝ. dicendo: domine ego incli-
natus ſum ad ſupbiam. ſed video q̄ vos domi
ne p̄cepiſtis humilitatē. idō volo viuere humi-
liter. ⁊ ſic ꝺ aliȷs. De iſtis talibꝰ fit magnū feſtū
in celo. qui quādo vident q̄ homo ſic ſe ꝯſeruat
q̄ p nullo lucro officio dignitate ſeu honore fa
ciat cōtra dei mandatū. imo quādo dicitur eis.
vos poſſetis lucrari tot florenos ſi faceretis fal
ſum iurameutū. dicunt hoc eſſe peccatū morta-
le. q̄d pdeſt homini ſi vniuerſū munduȝ lucret̄
⁊c̄. Item ſi dicit̄ eis. vos poſſetis habere placi-
tum cum tali muliere ⁊c̄. dicūt nolo placitū. qꝺ
tm̄ cōſtaret mihi. quia eſſem dānatus. Ideȝ de
vindicta inimicoꝝ. Sancti ꝺ tali faciūt magnū
gaudium in celo ⁊c̄. Declaro p taleȝ ſimilitudi
nem. Si rex mitteret vnuȝ militē ex ſuis int̄ ini
micos ſuos. qui multis modis tēptarēt militeȝ
vt faceret contra regē pmittendo ſibi honores
officia diuicias ⁊c̄. Ipſe autē miles tanq̄ȝ bonꝰ
et fidelis dicit. mihi non placet. quia nullo mo/
do faciam. quia hoc eſſet cōtra honorem regis.
Quādo talis miles reuertitur ad curiam. ⁊ oēs
ſcient ſuam fidelitatē. omnes faciūt ſibi magnū
feſtum ⁊ gaudiū. ita deus miſit nos in hoc mū/
do inter inimicos. Qui eni vult bene viuere ille
hȝ multos inimicos. Primo carnē. quia caro
ſemp inducit ⁊ inclinat ad ea que ſunt cōtra dei
honorem. Secūdo ſenſus corpis iteriores ⁊ ex
teriores. ab extra autē ſunt demones. ⁊ occaſio
nes peccandi. ⁊ ꝯtradictiōes. vir ꝯtradicit vxo
ri. ⁊ ecōuerſo. pater filiȷs. ⁊ frater frati ⁊c̄. Si vo
lunt tenere bonā vitā ⁊ facere penitētiaȝ. tūc vt
ait dominꝰ. Inimici eius domeſtici eiꝰ. Mat.
x. Qui ergo ſcit prudenter ſe ꝯſeruare inter tot
inimicos. nec facit cōtra dei honorē. nec eundo
ad diuinos p aliqua neceſſitate. ⁊ ſic de aliȷs p̄-
ceptis. Quādo talis venit ad curiaȝ celi. fit ſibi
magnū feſtū dicente ſibi xp̄o. Euge ſue bone ⁊
fidelis ⁊c̄. Mat. xxv. Nō euge interiectio gau
detis. Serue bone. q̄ȝ tenuiſti bonā vitam. ⁊ fi-
delis. q̄ȝ nihil feciſti ꝯtra honorē meū. Morali
ter inſtruimur vt ſuemus dei mādata. quia ali

ter nō poſſemꝰ paradiſum intrare. Ratio. quia
ſuus qui non facit voluntatē domini non cōſe-
quitur ſolidatam ſiue ſalariū. Sic nos om̄es ſu
mus captiui xp̄i. qui p ſolidata ſiue ſtipēdio p
mittit nobis regnū celeſte ſi bene ſuiemus ſibi
Idō xp̄s. Si vis ad vitam ingredi ſerua man/
data Matth. xix. De obediētibꝰ ergo dicit the
ma. Factū eſt gaudiū magnū ⁊c̄. Tertia cōdi-
tio eſt de pſonis digne penitentibꝰ q̄ pdiderunt
puram innocentiā. ⁊ multociens fecerunt ꝯtra
dei mādata. Remediū qꝺ habent ex digna pe-
nitentia. que habet duo. Primū eſt afflictio cor
poralis. Secūduȝ ē diſcretio intellectualis. De
pmo exemplū eſt caſtigare carnē dicendo. dn̄e
iſta caro fecit me peccare. ego eam caſtigabo et
recipiam ciliciū aut diſciplinā. Ideo xp̄s dicit
facite fructus dignos penitētie. Luc. iij. gloſa.
q̄ȝ iuxta modū ⁊ q̄ꝫtitatem peccatorū. debet eſſe
penitētia. qui eni plus peccauit maiorē tenetur
facere penitentiā. Scd̄o requirit̄ diſcretio intel
lectualis ne ex afflictiōe pdatur maius bonum
ſcȝ ex nimia vigilia pdat ſermonē. vel ex nimio
ieiunio rōnem que eſt melior. Item ne ex nimia
penitētia pars iniuriet̄. talis debet eſſe q̄ nō ſit
p̄iudicatiua parti. Idō diſcrete debet fieri. q̄li-
bet ſcit q̄ꝫtum poteſt portare aſinus ſuus in tan
ta via. De iſta materia dixit talem ſimilitudinē
Que mulier habens dragmas decē. ⁊ ſi pdide
rit dragmā vnam nōne accendit lucernā ⁊ euer
tit domū ⁊ q̄rit diligenter donec inueniat. vſq̄ȝ
ſuper vno peccatore penitētiā agente. Luc. xv
Mulier iſta ſignificat pſonaȝ obedientē ad de
cem p̄cepta. que ſūt quaſi decem dragme. q̄ au-
ree ſunt. quia eis emitur regnum celorū. perdit
dragmā vnam quādo peccat contra vnū prece-
ptum. vel pmum vel ſcd̄m ⁊c̄. Et euertit domū
cordis quā oportet facē q̄ttuor vt fecit illa muli
er. que pmo accendit lucernā. Ecce cognitio pec
catorū. Scd̄o euertit domū. Ecce contritio pec
catorū. quādo dicet. O miſer ego ſū religioſus
vel clericus. vel vxoratꝰ ⁊c̄. ⁊ euertit domū cor
dis. de his dolendo de quibus fuit delectatus.
Tertio ⁊ q̄rit diligenter. Ecce hic confeſſio vbi
querunt̄ peccata dicēdo. pater ego peccaui cor
de cogitando hec ⁊ illa ⁊c̄. Ore loquēdo ꝺ iſtis
⁊ de illis ⁊c̄. Opere faciendo. quia omiſi p me/
am maliciā talia p̄cepta. ⁊ tali modo cōmiſi pec
cata. ſic p ordinem ⁊ tempus ⁊ locū ⁊c̄. que req̄-
runtur. Quarto inuenit dragmā ſcȝ gratiā dei.
quādo abſoluitur a cōfeſſore. dicēdo: ego te ab-
ſoluo ⁊c̄. Et tunc gaudēt ſancti. quia gaudium
eſt angelis dei ſuper vno peccatore penitētiam
agente. ergo factum eſt gaudium magnum ⁊c̄.
Quarta eſt de pſonis firmiter patiētibꝰ. quia
quādo habēt aduerſitates patient̄ eas ſuſtinēt
dicendo. domine ex quo vobis placet. quia al's
iſta mihi non euenirent. placet mihi etiam. vos

dediſtis mihi iſtaȝ infirmitatē. ſed in celo dabi
tis mihi plenam ſanitatem. quia ego modo ha/
beo patientiā. Idem de pauptate ſpero domi=
ne ꝙ ero diues in paradiſo. ⁊ de illa aduerſita/
te recipiūt amaritudinē cordis. nec murmurāt
contra deum. De talibus fit magnū gaudiuȝ in
paradiſo. Autoritas. Beati eritis cum oderint
vos homies. ⁊ cuȝ ſepauerint ⁊ eiecerint nomē
veſtrū tāꝗ̄ malum. gaudete ⁊ exultate. ecce eni
merces veſtra multa ē in celo. Luc. vj. Ex iſta
ratione dicebat iacobus. Omne gaudiū exiſti/
mate fratres mei. cum in temptationibꝰ varijs
incideritis. ſcientes ꝙ ꝓbatio fidei veſtre pati/
entiam operat᷑. Patientia autē opus pfectum
habet. vt ſitis pfecti ⁊ integri i nullo deficiētes.
Iac. j. ¶ Quinta eſt ꝺ pſonis iuſte pſidentibus
ſicut ſunt omnes illi q̄ iuſte regunt populū ſuū
ſiue ſint domini ſiue officiales. Iuſte pſidere re
q̄rit. Primo vt intret p portam ꝙ nō ſint intru
ſi p potentiā ꝓpter nobilitatem ⁊c. Secūdo vt
quādo ſunt intus ſeruent iuramētū qđ fecerūt
in ingreſſu de iuſticia ſeruāda. ⁊ de vtilitate rei
publice cuſtodienda corrigendo vitam malam
⁊ peccata notoria. Idem dico de plātis eccleſia
ſticis. qui quādo ſunt intus. magis curēt ꝺ ani=
mabus ꝗ̄ de redditibꝰ. De talibꝰ autē magnuȝ
feſtum fit in celo Autoritas. Que eſt eni noſtra
ſpes aut gaudium. aut corona glorie. nōne vos
ante dominū noſtrū ieſum xp̄m. eſtis in aduētu
eius. vos eni eſtis gloria noſtra et gaudium. j.
Theſſal. ij. Ecce qualiter dicit thema. Factuȝ
eſt gaudiū magnū in illa ciuitate. Secus eſt de
malis rectoribꝰ. melius fuiſſet eis ſi fuiſſent pa=
ſtores porcorū. q2 maiorē dānationē habebunt
ꝗ̄ homicide qn̄ faciūt cōtra illud iuramentum.
Ideo auiſetis vos ⁊c.

¶ Feria ſexta poſt pentecoſtes ſermo.

NE derelinquas
animā meā i inferno. Actl. ij. ⁊ pſ.
xv. Pro huiꝰ verbi declaratiōe ⁊
materie introductiōe. Sciendū ꝙ
de inferno loqui poſſumꝰ dupliciter ſcilȝ vł per
cōparationem ad maliciam damnatoꝝ vel per
compationem ad iuſticiā diuinaȝ. Si capiatur
cōparatiue ad dānationē nullꝰ ē ibi ordo nec or
dinatio aliq̄ nec charitatis nec amicicie nec pru
dentie. nec corde diligendo. nec ore loquendo.
q2 non diligunt deū. Primo vellent ꝙ deꝰ an=
nihilaret᷑. nec diligūt ꝓximū. imo vnus contra
alium dedignat᷑. Nec filij diligūt parentes. nec
ecōuerſo. imo vnus ꝟberat alium dicēs: O mi
ſer o traditor. dicit filius patri p te ſum dānatꝰ.
O maledicte pater quare me genuiſti O infelix
mater quare me pepiſti. maledicta hora in qua
natus ſum. vnde Iob. iij. Pereat dies in q̄ na/
tus ſum. Et tunc cōuerſo parentes aiunt filijs.
O neq̄ſſime q2 voluimꝰ p te cōgregare ſumus
h damnati. maledicta hora ⁊c. ¶ Et nō quomo=
do cōcubine ſacerdotū loquunt᷑ dominis ſuis.
q2 neſciūt loqui amicabiliter inter ſe. ⁊ ſic ſemp
blaſphemāt deum ⁊ ſeipos maledicūt. ita ꝙ in
ore eoꝝ nulla eſt ordinatio. ſed ōis blaſphemiā
Auctas Apoc. xvj. ca. Eſtuauerūt hoīes eſtū
magno et blaſphemauerūt nomē dei habentis
poteſtatē ſup plagas has. neq3 egerunt penitē
tiam vt darent illi gloriā. nec eſt ibi ordo reuerē
tie nec amicicie. imo vt dixi inuadūt ſeinuicem
pcutiendo quāto amores fuerunt maiores ⁊ ar
dentiores ad inuicē. tāto magis ſūt ibi i ſeipſos
crudeliores ⁊ magis ſe odiūt. Ideo ꝗ̄tū ad ma
liciam dānatorū nullus eſt ibi ordo. vnde Iob
de inferno loquēs dicit. Ubi vmbra mortis et
nullus ordo. ſed ſempiternus horror inhabitat
Iob. x. ¶ Secūdo ſi volumꝰ loqui de inferno ꝗ̄
tum ad iuſticiā diuinā eſt ibi ordo dans penam
iuxta maliciā peccatoꝝ. Autoritas. Deut. xxv
Pro menſura peccati erit ⁊ plagaꝝ modus Et
Eſa. xxvij. In menſura cōtra menſurā cum ab=
ſecta fuerit iudicabit eaȝ ſcȝ animā a corpore ſe/
paratam. Iteȝ autoritas noui teſtamēti Apoc.
xviij. Quātum glorificauit ſe et in delicijs fuit.
tantū dat ei tormentuȝ ⁊ luctū. Ecce ordinatio
ſm iuſticiā dei. vnde ad Roma. xiij. q̄ a deo ſūt
ordinata ſunt. Cuȝ ergo pene inferni ſint a deo
oporteret dicere ꝙ ibi ſit ordinatio reſpectu di=
uine iuſticie. Et de iſta ordinatione volo vobis
pdicare auiſando vos. vt quilibet veſtrum di=
cat orando. Domine ne derelinquas aiaȝ meaȝ
in inferno. q2 ſic fuit thema. Unde notanduȝ ꝙ
ordinatio inferni oppoſita eſt ordinationi para/
diſi celi. Primus in celo eſt ordo angeloꝝ aſcē/
dendo. Scōs archangelorū ⁊c. ⁊ illi ſp qui tē/
nent in h mundo bonā vitam ibidē ſm eoꝝ me=
rita collocabunt᷑. et ſic ſm theologiā in celo ſūt
nouem ordines angeloꝝ. ⁊ in quolibet ſunt aīi
me ſancte ſm ꝙ meruerunt. Sic pre oppoſitum
in inferno ſunt nouē carceres demonū vbi col/
locant᷑ etiam anime damnatorū. De iſtis nouē
ordinibꝰ angelorū lucifer fuit ſūmꝰ ⁊ pulchrior
vt dicit Gregꝰ. Qui vidēt ſe in tanta excellētia
ſup alios voluit deo eq̄parari. ⁊ hoc reuelauit
dicens. Ecce q̄d vobis videt᷑ erit bonuȝ ꝙ ego
aſcendā ⁊c. ⁊ multi de quolibet ordine conceſſe
runt ⁊ ceciderūt. vt faciunt hodie multi in mun
do adulatores dominis terrenis. ⁊ cadūt ſepe.
ſed ſanctus michael gabriel raphael. ⁊ mlti alij
infiniti audiētes hoc noluerūt conſentire ꝙ cre
atura equipararetur creatori ſuo. Ido fuit ibi pri
mū bellum. dicente domino illud pſ. x. ¶ Nō ha
bitabit in medio domus mee qui facit ſupbiam
extra pditor. Ideo demon non aliud eſt ꝗ̄ an/
gelus malꝰ. De iſto plio dicitur Apoc. xij. Fa/
ctum eſt plium magnū in celo. mihael et angeli

eius p̄liabantur cum dracone .et draco pugna/
bat ⁊ angeli. ⁊ non valuerũt neqꝫ locus ampli=
us inuentus eſt in celo. O ꝙ̄ magnum p̄lium ſi
cut ſi ex vna parte eſſent centum milia . ⁊ ex alia
decies centũ milia. plures fuerũt angeli ꝙ̄ mo/
do ſunt homines in mũdo . ⁊ ideo nunꝙ̄ fuit in
mundo tam magnũ p̄lium. ¶ Nota draco dicit
lucifer qui deuorauit alios angelos malos qui
quãto in celo fuerũt altiores et digniores. tãto
ſunt in inferno ꝓfundiores. ¶ Nota ſimilitudi/
nem de lãcea. ſi homo teneat lanceã in manu ſu
per montem et in ferro ſeorſum ponant̃ mille li
bre plumbi. ſi lancea ꝓijciatur de alto. tunc plũ
bum ponderoſum faciet lanceã deſcendere ve=
locius ⁊ ꝓfundi⁹ in baſſo ⁊ ſic cadet ꝓpter plũ=
bum in inferiori et ꝓfundiori loco . Sic lucifer
erat ſublimior. ⁊ ideo cõfuſibilior ⁊ durius ver
ſus eſt ꝓpter plumbũ ſue ſuperbie . ⁊ plus pon
derabat in peccato. Jdeo deſcendit in inferiori
loco Eſa. xiiij. Quomodo cecidiſti de celo luci/
fer qui mane oriebaris. ſcilicet in celo. corruiſti
in terram ſcilicet infernalẽ. q̄ vulnerabas gẽtes
ſcilicꝫ malos angelos. qui dicebas in corde tuo
ſcilicet ꝓpter tuam magnaꝫ ſupbiam . in celum
aſcendam. ſcꝫ empirreum ſuper aſtra dei. id eſt
ſup omnes alios angelos exaltabo ſolium meũ
ſcꝫ nomen meũ. ſedebo in monte teſtamenti. ſcꝫ
in paradiſo. aſcendam ſup altitudinẽ nubium ⁊
ſimilis ero altiſſimo. non ſic impij non ſic. verũ=
tamẽ ad infernuꝫ detraheris in ꝓfundum laci.
q̄ ſcilꝫ in vltimo carcere inferni ẽ dãnatus . Ut
ergo ſimus ſuper cuſtodiaꝫ noſtram fugiendo
vicia ⁊ v̄tutes acquirendo .et vt caueamus ab
alijs carceribus dicam⁹ cum ꝓpheta. Nec dere
linquas animã meã in inferno ¶ Chariſſimi volo
vobis oſtendere ⁊ dicere ꝙ ſunt nouẽ modi ma
le vite in hoc mũdo. ⁊ illi q̄ tenent p̄mũ modum
male vite peccati. vadũt ad p̄mũ carcerẽ . ⁊ q̄ te
nent ſcõm vadũt ad ſcõm ⁊c̃.

¶ Prim⁹ modus male vite ẽ carnalis ꝯũſatio.
¶ Scõs ſpũalis indeuotio.
¶ Tertius crudelis incõpaſſio.
¶ Quartus mirabilis impatiẽtia.
¶ Quintus implacabilis diſcordia.
¶ Sextus tyrãnicalis p̄ſidentia.
¶ Septimus ſpũalis vſurpatio.
¶ Octauus fidei derelictio.
¶ Nonus dei abominatio.

Prim⁹ modus male vite in hoc mundo ad eun
dum ad primuꝫ carcerẽ inferni eſt carnalis con
uerſatio. quo ad corpus. quẽ tenent illi qui non
curant de anima . ſed totã diligentiã ponunt in
corpore. ſcꝫ bene comedendo bibendo viſitãdo
tabernas ⁊c̃. q̄ taliter in hoc mundo delectant̃.
Hic practice modũ quãdo tales ſũt in articulo
mortis. diabolus q̄ fecit eos peccare vidẽs hoc
cum feſtinatione vadit ad infernũ coram lucife
ro dicẽs: O domine maledicte. tũc reſpõdet lu=
cifer q̄d vis miſerrime . talis eſt ĩ articulo morti
quem feci peccare tali peccato mortali. O dicit
lucifer. Jam cito vadatis. Tunc veniũt om̄es
ad iſtum ⁊ inueniũt ibi bonum angelũ ſuum. et
dicunt ei. recede: q̄ nihil habes in iſto homine
quia noſter eſt. nunq̄d fecit tale peccatũ. Et an=
gel⁹ reſpondet eis. adhuc poteſt penitere. O di
cunt nimis tarde eſt. ¶ Nota hic bene cauſas q̄/
re vix aut nũꝙ̄ poteſt aliquis taliter agonizãs
vere penitere ⁊ veram ꝯtritionem habere ꝓpt̃
multa impedimenta . dic vt ſcis Et tunc quãdo
iſta anima exit a corpore demones rapiũt eam
ſicut leo ouem . ⁊ ſicut falco auem. dicentes: O
miſera maledicta q̄ ſic peccaſti. Jam nobiſcum
eris ineternũ. tibi dabimus qd̄ meruiſti. ⁊ ſic eã
cuꝫ cathenis. ⁊ magnis vlulatibus deducũt in
infernũ. ⁊ ponunt eam in p̄mum carcerẽ inferni
Si ergo vultis euadere iſtũ carcerẽ . caueatis a
carnali cõuerſatione dando ſoluꝫ neceſſitatem
vite humane vitando ſuperfluitatem . et agen/
do penitentiã. quia corporalis afflictio erit ĩ pri
mo ordine in gloria ſcꝫ cum angelis. Jdeo chri/
ſtus cõtrarium facientibus ait Luc̃. xiij. Dico
vobis niſi penitentiã egeritis ſcꝫ refrenãdo cor
pus freno abſtinentie ⁊ penitẽtie omnes peribi
tis. ſic̃ diues epulo. De quo domin⁹ Luc̃ .xvj.
Mortuus eſt diues et ſepultus in inferno. Sꝫ
hic videmus vnum magnũ ſecretũ. quare dam
natio iſtius diuitis vocat̃ ſepultura. cũ certum
ſit ꝙ eius corpus nõ ſit ſepultũ in inferno . imo
corruptũ eſt in terra. Dico ꝙ ꝓpter tres ſimili=
tudines ſepultura inferni comparat̃ ſepulture
mortui in hoc mũdo. Jdeo dãnatio in inferno
dicit̃ ſepultura. ¶ Primo q̄ quãdo morit̃ vna
ꝑſona notabilis aliquis amicorũ ſuoꝝ imedia=
te vadit ad denunciãdũ curato ⁊ alijs ſacerdo/
tibus eccl̃ie. et tunc p̄ſbyteri cõmouent̃ dicẽtes
eam⁹ eam⁹ ⁊c̃. Similiter ẽ in inferno . q̄ quãdo
talis moritur denũciatur lucifero p̄lato inferni
ꝑ illuꝫ q̄ fecit eum peccare vt ſupra dixi . et tunc
lucifer ⁊ alij demones cõmouent̃ ⁊ faciũt rumo
rem magnum. Eſa. xiiij. Jnfernus ſubtus con=
turbatus eſt in occurſũ aduent⁹ tui ſuſcitabunt
tibi gigãtes. Secũda ſimilitudo . quia p̄ſbyteri
vadunt ad domũ defuncti. vt portent euꝫ ad ec
cleſiam cum cruce ⁊ ornamentis cantãdo plan/
ctus ⁊ cantum doloris. Similiter demones ve=
niunt ad domũ peccatoꝝ ⁊ portãt animã ad in=
fernũ cum cruce inferni. q̄ ẽ circulus pſ̃. xj. Jn
circuitu impij ambulãt. ⁊ cantant cantus horri
biles ſicut venatores quãdo volũt cape p̄dam.
vnde Prouẽ. xxj. Uir qui errauerit a via doctri
ne in cetu gigãtiũ cõmorabitur . via doctrine di
citur via penitẽtie. q̄ illam xp̄s docuit. Mat.
iiij. Penitentiã agite ⁊c̃ gigantes ſunt diaboli
quia ſunt magne ſtature . quia minor diabolus

inferni eſt maior turri vł arbore exiſtente in mū=
do. Tertia ſimilitudo eſt. quia ſicut fiunt diuer=
ſe ſepulture mortuoꝝ ſm diuerſos ſtatus perſo
narū. ſic in inferno ſūt diuerſe ſepulture. Unde
Ezech. xxxij. nominātur ſeptē ſepulture infer=
ni. ibi aſſur. ibi elam. ibi moſoth. ibi tubal. ibi
ydumea. ibi aq̄lo. ibi pharao ſepultura ē. ¶ No=
tandum ibi ſeptē ſepulturas. Prima aſſur. qđ i
terp̄tatur nemus. ⁊ eſt ſupbia. Elam iterpreta=
tur abiectio in cōgregatione. ⁊ ē auaricia. Mo
ſoth interp̄tatur captiuatio. ⁊ eſt luxuria. Ydu=
mea interp̄tatur ſanguinolenta. ⁊ eſt gula. Aq̄l
lo interpretatur p̄turiens. ⁊ eſt ira. Tubal inter
pretatur fletus. ⁊ eſt inuidia. Pharao idē eſt ꝙ
denudabit̄. ⁊ eſt accidia. Ponā p̄mo ydumeā
ſm ordinem penarū damnatorū qui interpreta
tur ſanguinolēta. quia tales ſunt carnales gulo
ſi. per peccatū illđ totū corp⁹ ⁊ ſanguis corrūpi
tur et abbreuiat̄ vita et generant̄ infirmitates.
Unde Eccī. xxxij. In multis eſcis erit infirmi/
tas. qđ patꝫ clare. quia antiq̄tus viuebāt p̄ mul
ta tēpora. vt patet de adam. matuſalē. ⁊ noe. et
non comedebāt niſi panem ⁊ aquā. herbas ⁊ fru
ctus terre. nec bibebant vinū. nec comedebant
carnes. ſed nos miſeri ⁊c̄. Tales ſepeliunt̄ i in/
ferno in p̄mo ordine demonū i puteo pleno cal
ce viua In tali ſepulcro fuit ſepultus ille diues
Luc̄. xvj. nec potuit obtinere guttam aque: nec
vnq̄ obtinebit ¶ Calx viua de ſuā natura con/
ſumit om̄ia illa cū quo poſita ſit. ſic guloſi ⁊ car
nales de cibis ⁊ potibus ꝯſumunt corpus ⁊ ani
mā ⁊ bona tēporalia de q̄bus pauperes bene vi
uerent. Jđo Sap̄. xj. Per que quis peccat. p̄ h
⁊ puniet̄ ⁊c̄. ¶ Scđs modus male vite eſt ſpiri/
tualis indeuotio quo ad animā. multi ſunt qui
nullā deuotionē in ſua anima habent ad deum.
nec ſciunt orare recte. ſed ſi loquerent̄ cum prin
cipe aliquo tēporali. bene ſcirēt flectere genua.
ſed cum xp̄o vel v̄gine maria vix niſi ſe induen=
do vel calciādo qđ nunq̄ auſi eſſent facere corā
rege tēporali. vel regina. ⁊ credēdū eſt ꝙ oratio
eoꝝ non aſcendit. quia neſciūt q̄d dicūt. nā ora/
tio eſt aſcenſus mētis in deū. vt dicit Damaſce
nus. nec tales miſſam audiunt niſi p̄us potaue/
runt aut reſpiciūt mulieres viros. ⁊ econuerſo.
vel loquūt̄ ad inuicē de malo ſuo. nec ꝯfitentur
aut cōmunicāt tēpore debito. Itē de eccleſiaſti=
cis non dicendo officiū niſi confuſe ⁊ indeuote.
nō celebrāt niſi p̄ ꝓprio comodo ⁊c̄. ⁊ tūc dicūt
duas miſſas et libenter dicerent tres ſi poſſent
quādo tales moriunt̄ portātur in ſecūdo car ce/
re a demonib⁹ qui ceciderūt đ ſecūdo ordine ſci
licet archangeloꝝ. Jdeo pſ̄. lxxij. Ecce qui elō=
gant ſe a te peribūt ſcꝫ p̄ indeuotionem ſicut ho
mo p̄ deuotionem appropinquat deo. ⁊ iſtis de=
betur ſepultura pharao. qđ ideꝫ ē ꝙ denudabit̄
⁊ eſt accidia. q꞉ multi quādo ſūt diuites tēpora=
liter p̄ ſuam indeuotionē ſunt pauperes ſp̄ualı=
ter nulla bona habētes. vnde Luc̄. x. hō q̄dā de
ſcendebat a hiɫlm in hiericho q̄ incidit ⁊c̄. tales
quādo moriunt̄ ſepeliunt̄ in inferno in fimo ho
minis. Jđo Joel. ij. Cōputuerūt iumēta in ſter=
core ſuo. ⁊ quia indeuoti fuerunt merent̄ vt nō
oretur ꝓ eis. Jđo Aug⁹ dicit. Si ſcirem patreꝫ
meū in inferno eſſe. facerē ꝯſcientiā orare ꝓ eo
q꞉ in infero nulla ē redēptio. Job. x. quia dam=
nati ſunt membra abſciſa a corpore eccłie. ⁊ mor
tua ſepata ab eccleſia Jđo nulla opera bona ꝓ=
ſunt eis. ¶ Tertius modus male vite ē peior ſcꝫ
crudelis incōpaſſio. ex quo ſūt multi bene indu=
ti ⁊ parati. non curant nec compatiūtur de miſe
rijs alioꝝ. cum tamen om̄es fratres ſumus eiuſ
dem patris. Jđo orando dicim⁹. Pater noſter
qui es in celis. Matth. vj. ⁊ Luc̄. xj. ⁊ eiuſdem
matrı̄ ſcꝫ eccłie ſponſe ſue que nos p̄turiuit i ba
ptiſmo. Jdeo xp̄s Matth. xxiij. om̄es autem
vos fratres eſtis. ergo cōpati debemus ad inui=
cem vt poſſimus eſſe in tertio ordine vel in glo=
ria paradiſi cum p̄ncipatibus. qui habēt miſeri
cordiam fraternalē ibi erūt. Aliter dicit̄ Jac̄. j.
Judiciū ſine miſericordia fiet illis q̄ nō fecerūt
miſericordiā. tales quādo moriūt̄ ita crudeles
anime eorū ſepeliunt̄ in tertio carcere i inferno.
cum illis diabolis qui ceciderūt de tertio ordie
p̄ncipatuū. ⁊ de illis dicitur ibi elam q̄ interpre=
tatur abiectio in cōgregatione. tales ſunt auari
qui in hoc mundo faciūt magnā cōgregationē
bonorū tēporalium iniuſte acquirendo. ¶ Nota
quomodo decipiunt paup̄es. tales ſepeliunt̄ in
inferno in puteo pleno auro bulliēti. q꞉ vt ſupra
p̄ que quis peccat. Sap̄. xj. O xp̄iani recorda=
mini illius verbi xp̄i. dicentis Matth. v. Bea
ti miſericordes quoniā miſericordiā cōſequent̄
¶ Quartus modus male vite ē mirabilis impa=
tientia ſicut ſunt illi qui cōtra deū in aduerſita=
te dedignant̄ intm̄ ꝙ ſi poſſent darent ei de pu=
gno. de q̄bus dicit ſcriptura. Eccī. ij. Ue illis q̄
perdiderunt ſuſtinentiā. id eſt. patientiā. ⁊ qui
derelinquerūt vias rectas. ſcꝫ patientie ⁊ dulce
dinis ⁊ diuerterunt in vias prauas. ſcꝫ murmu
rationis ⁊ diſcordie ⁊ impatientie. tales ſepeliū
tur quādo moriūt̄ in quarto carcere in inferno
cum demonibus q̄ ceciderunt de quarto ordine
ſcꝫ poteſtatuū. de q̄bus đr ibi aquilo qđ interp̄
tatur p̄turienſ. ⁊ ſunt iracundi. quia ſicut que p̄
turit ſtat in dolore. Ita iracundi ſunt in dolore
quādo non poſſunt ſe vindicare. cogitādo etiā
quomodo poterunt v̄ba iniurioſa ꝓferre ⁊ red
dere. ⁊ ſtant in dolore. ⁊ iſti ſepeliunt̄ in inferno
in fouea ſerpentib⁹ plena. qui eos pungūt ⁊ co/
medūt ſicut ipſi pupugerunt ꝓximos ſuos. ⁊ co
mederunt iniuriādo v̄bis ⁊ nō remittēdo. Jđo
Matth. vj. Si non dimiſeritis hominibus ⁊c̄
ergo per que quis peccat ⁊c̄. O chriſtiani facite

oppoſitum ſeruando patientiam ꝟtualem. qꝛ di
citur Luc. xxj. In patiētia veſtra poſſidebitis
animas vr̄as. Quintus modus ē peioꝛ impla
cabilis diſcoꝛdia. ſcꝫ poꝛtare ſemꝑ odium. rācoꝛ
rem. ꝛ inuidiaꝫ in coꝛde ſuo. hic modus inueni=
tur in his ꝙ ſemper inuident alijs ꝛ nitūꝛ deſtru
ere bona ꝓximi ſui. O quātuꝫ dolent iſti de bo=
nis ꝛ ꝓſperitate alioꝛū coꝛde cogitando. oꝛe lo/
quēdo. et opere implendo ſuum odium in eis ſi
poſſent. tales quādo recedūt trahūtur a demo=
nibus in ꝗntum carcerē inferni cum illis qui ce/
ciderunt de quinto oꝛdine De ꝗbus dicitur ibi
thubal ſepultura eius qd̄ interpꝛetaꝛ fletus ꝛ ē
peccatum inuidie. qꝛ vt dixi inuidus flet et do=
let de bonis alterius. tales ſepeliunꝛ in inferno
in puteo pleno pice buliēte nigerrimo. qꝛ habu=
erunt coꝛ nigrū ꝛ obſcurum non clarū ꝛ nō ege=
runt iuxta p̄ceptum xp̄i. Hoc eſt p̄ceptum meū
vt diligatis inuicem ſicut dilexi vos. Joh. xv.
Ideo xp̄s Matth. xviij. tradidit eum toꝛtoꝛi=
bus. quia cum dominꝯ ſuus dimiſiſſet ſibi decē
milia talenta noluit miſereri cōſerui ſui ꝙ debe/
bat ei centū denarios. O xp̄iani ꝛc̄. Hecꝯ eſt de
illis qui non poꝛtāt inuidiam nec habent rāco=
rem ꝛc̄. ſꝫ amoꝛe dei diligunt ꝓximū dimittēdo
iniuriam ne dn̄s ſumat de eis vindictaꝫ Mat.
vj. Si dimiſeritis hominibus peccata eoꝛuꝫ di
mittet vobis pater celeſtis delicta veſtra. Se=
xtus modus eſt tyrānicalis p̄ſidentia ꝗtum ad
dominos ꝛ p̄latos ꝙ non habent bonum titulū
vel iuſtū. ꝙ non ſe bene regunt quādo habēt do
miniū. vel p̄lationē dando ſe ribaldarijs. ebrie/
tatibꝯ. ludis ꝛc̄. vigilādo in his vſqꝫ ad mediaꝫ
noctē ꝛc̄. fiunt pompe vt vix ſufficiūt in redditi
bus habēdo quaſi qualibet hebdomada nouū
tabardū ve habitū non miniſtrāt paupibus ele
moſynā nec curant de iuſticia tenenda. Contra
tales dicitꝛ Sap̄. vj. Judiciū duriſſimū his qui
p̄ſunt fiet. duriſſimū in ſuꝑlatiuo gradu Nā du
rum de ꝓpꝛia ꝑſona durius de domo ꝛ familia
ſed duriſſimū de toto dominio ꝛ p̄latione. quia
quādo tales moꝛiunꝛ ad ſextum carcerē inferni
cum diabolis ꝙ ceciderūt de ſexto oꝛdine domi
nationū poꝛtabunꝛ De iſtis dicitꝛ ibi Moſoth
qd̄ interp̄tatur captiuatio ꝛ eſt luxuria. foꝛnica
tio ꝛc̄. qꝛ omnis peccatoꝛ coꝛam deo eſt foꝛnica=
toꝛ. quia facit foꝛnicari filiam dei ſcꝫ animaꝫ no
biliſſimā. tales ſunt luxurioſi. qui capiunꝛ a dia
bolo ſicut piſcis hamo. quia ſicut piſcatoꝛ coope=
rit hamū ne piſces videant. ſic diabolus accipit
peccatoꝛes et ſpecialiter luxurioſos oſtēdendo
eis delectationes. ꝛ hamū. id ē. toꝛmēta que pꝯ
peccatū ſequūtur occultat ꝛ poſtea trahit ipoſ
cum peccato ad infernum. Unde Eccs. ix. Si/
cut piſces capiuntur hamo. ꝛ ſicut aues comp̄/
hendunꝛ laqueo. ſic capiunꝛ homines i tempo/
re malo. tales ſepeliunꝛ in inferno in puteo ple/
no ſulphure. ſulphur ardens multū fetet. ſic ma
li p̄ſidentes ꝛ luxurioſi inflāmati in cōcupiſcen=
tijs ꝛ libidinibus ꝛ deſiderijs malis. multuꝫ fe/
tent coꝛam deo. qꝛ ardenter deſiderauerunt de
cipere ꝓximū ſuum ꝛc̄. Jdo erunt in ſulphure.
Apoc̄. xxj. Pars illoꝛū erit in ſtagno igne ardē
te ꝛ ſulphure. qꝛ vt ſupꝛa ꝛc̄. Septimus modꝯ
eſt ſpiritualis vſurpatio cōſiſtens in hoc qd̄ eſt
redditꝯ ꝛ decimas retinere. Cōtra tales ait Au=
guſtinꝯ. Lucrū in arca. damnū in cōſcientia. et
religioſi deo furanꝛ qd̄ ſibi dederūt ſcilꝫ coꝛpus
per votū caſtitatis. qꝛ multotiens ſunt inhone/
ſti ꝛ luxurioſi. Item animā furanꝛ quam dede=
runt ꝑ votū obedientie. quia ſepe ſunt inobediē
tes ꝛ rebelles ſuis p̄latis. Item bona tēpoꝛalia
ꝙ ꝑ votum pauꝑtatis dederūt deo dicētes illud
Matth. xix. Ecce nos reliquimꝯ omnia ꝛ ſecu=
ti ſumus te. Sed ꝑ effectionē terrenā retroꝛſum
reſpiciūt. Jdo xp̄s Luc̄. ix. Nemo mittens ma
nū ſuam ad aratrū ꝛ reſpiciens retro aptus ē re
gno dei. Quādo tales ꝙ retinuerūt bona dei vl̄
iniuſte. vel male expēderunt moꝛiunꝛ. detrahū
tur ad infernum ad ſeptimū carcerē cum demo=
nibus qui ceciderūt de ſeptimo oꝛdine thꝛonoꝝ
ꝛ ſepeliunꝛ in puteo pleno veneno buliēti. No=
ta quādo Conſtantinꝯ imperatoꝛ magnꝯ dedit
redditus eccl̄ie ꝓpter deum. id eſt. miniſtris ec=
cleſie ꝓpter deum. audita fuit vt dicitꝛ a nōnul=
lis vox in aere ipſo die dicens: Hodie in eccleſia
dei ſeminatū ē venenū. ſcꝫ ꝑ ipſis. qui male vtū
tur bonis eccleſie. vel ea iniuſte retinēt. Jdeo ꝑ
que quis ꝛc̄. Octauꝯ modus male vite ē fidei
derelictio. quādo ſcilicꝫ iam in coꝛde dubitamꝯ
tenentes erroꝛem falſas opiniones de deo vel d̄
ſanctis. vel de articulis fidei. qꝛ ſicut dicitur. ij.
Pet. ij. Melius eſſet illis nō cognoſcere viā iu
ſticie ꝗꝫ poſt cognitionē retroꝛſuꝫ cōuerti ab eo
qd̄ illis traditum eſt ſancto mādato. Cōtigit au
tem illis illud veri ꝓuerbij. Canis reuerſus ad
ſuū vomitū. ꝛ ſus lota in volutabꝛo luti. Item
Pꝛouē. xxvj. Sicut canis ꝙ reuertitꝛ ad vomitū
ſuū. ſic imprudens qui iterat vias ſuas ꝛc̄. Nū
vero tales moꝛiunꝛ depoꝛtanꝛ ad infernum ad
octauū carcerē cum illis ꝙ de octauo oꝛdine ce/
ciderunt. ſcꝫ cherubin. Et de iſtis ꝛ alijs ſequē=
tibus dicitꝛ ibi. aſſur ſepultura eius qd̄ interp̄ta
tur nemus. ꝛ ſignificat ſupbiā. qꝛ in nemoꝛe ſūt
arboꝛes inoꝛdinate. Ita ſupbi ſunt inoꝛdinati.
quia nolunt tenere oꝛdinationē chꝛiſti dicentis
Matth. xj. Diſcite a me quia mitis ſum ꝛ humi=
lis coꝛde. ꝛ inuenietis requiem animabꝯ veſtris.
Item arboꝛes nemoꝛū ſunt infructuoſe. qꝛ non
habent niſi folia ꝛ frondes. ſic ſuperbi crudeles
hn̄t plura ꝟba vana pōpoſa ꝛ fraudes ſcꝫ vani
tates. poꝛtando noua oꝛnamenta. ſicut coꝛnua.
caudas ꝛc̄. Et nullū habēt fructuꝫ. qꝛ ad Heb.
xj. Sine fide impoſſibile ē placere deo Tales ſe

peliunt in inferno. in puteo pleno plūbo lique/
facto. quia plumbū eſt ponderoſum. ⁊ ↄueniēs
eſt ad humiliandū eos qui noluerunt eſſe humi
les in hoc mūdo. iuxta etiā v̄bū xp̄i. Luc. xviij
Qui ſe exaltat humiliabit. Non⁹ modus ma/
le vite eſt peioꝛ omniū. ſcʒ dei abominatio. vt il
li qui noſcēdo deum blaſphemāt. negant ⁊ rene
gant vt faciūt ſepe luſoꝛes taxilloꝛū. ⁊ homines
armoꝝ i domib⁹ pauperū laboꝛatoꝝ i deſpectū
xp̄i. ⁊ v̄ginis marie eos v̄berādo ⁊ bona eoꝛuʒ
auferēdo. De talibus dr̄ Tob. xiij. Maledicti
erunt q̄ ↄtempſerint te ⁊ ↄdēnati erunt qui blaſ
phemauerūt te q̄m omnes tales ſine penitentia
frequēter moꝛiunt ⁊ includunt in nono carcere
inferni cum illis qui de nono oꝛdine ſeraphin ce
ciderunt. ⁊ credo ꝙ tales ſepeliunt in infimo lo
co cum lucifero. Ecōtra autē dicenduʒ eſt ⁊ erit
d̄ illis q̄ benedicūt deū Tob. xiij. Bn̄dicti erūt
qui edificauerunt te. ⁊ beati omnes qui diligūt
nomen tuum quoniam tu benedices iuſto. Ta-
les veraciter poſſunt dicere. Ne derelinq̄s ani-
mā meam in inferno ⁊c̄. Quod nobis concedat
omnipotēs ⁊c̄.

De ſancta trinitate. ſermo p̄mus.

Quomodo poſ-
ſunt hec fieri Joh. iij. Hec queſtio
eſt in euangelio hodierno ſed ſolu
tio eſt Joh. xj. ⁊ xiiij. ca. Cum ma
giſter noſter ih̄s xp̄s docuiſſet diſcipulos ſuos
⁊ eis miranda dixiſſet de diuinis pſonis ⁊ inter
alia de patre ⁊ dixiſſet hec verba. In domo pa
tris mei manſiones multe ſunt ⁊c̄. His auditis
dixit Philippus chriſto: Domie oſtende nobis
patrem ⁊ ſufficit nobis. chriſt⁹ reſpondit philip
po dicens: Qui videt me videt ⁊ patrem meuʒ
⁊c̄. Ex q̄ hiſtoria apparet ꝙ magiſter ih̄s chriſt⁹
philippum querentē ⁊ petentem reprehendit di
cens. quomodo tu dicis oſtende nobis patrem
Sub iſtis verbis Philippi chriſto loquentis ſuo
magiſtro poteſt fieri talis q̄ſtio ⁊ petitio an diſci
pulus qui audit magiſtrū loquentē difficilia ad
diſcendum ⁊ intelligenduʒ. poſſit magiſtro mo
uere queſtionē ſine reprehenſione ⁊ quando et
in q̄bus caſibus hoc fieri poſſit Dicendū ꝙ i tri
bus caſibus quos ponit ſanct⁹ iohes. Primus
caſus vel p̄ma conditio ē quādo lectio magiſtri
eſt ſup naturale ingeniū hominis ⁊ intellectum
hoc eſt quādo excedit humanā rationē. Iſtū ca
ſū ponit Joh. iij. ca. vbi dicit ꝙ magiſter noſter
xp̄s dicēs ad Nycodemū int alia dic ſibi. Amē
amen dico vobis. niſi q̄s renat⁹ fuerit denuo nō
pt videre regnū dei Ecce xp̄i lectio ⁊ diſciplina
Hec lectio excedit naturale ingeniū hoīs ſeu in
tellectū. q2 hō q̄n eſt iam ſenex ꝙ iteꝝ naſcat ꝙ
vterū matris igrediat humanū excedit itellectū.
Ideo Nicodem⁹ iſtam diſciplinaʒ nō valēs in-
telligere foꝛmauit ſup eā q̄ſtionē. ⁊ dicit ei. quō
homo pōt naſci denuo cū ſit ſenex. nunq̄d pōt i
ventrē matris ſue introire iterato ⁊ renaſci. Et
tunc magiſter ieſus xp̄s ſibi expoſuit ꝙ erat du
plex natiuitas. vna a matris vtero. alia v̄o i ba
ptiſmo ⁊ ſpiritu ſancto. vltimo nō opoꝛtebit na
ſci q̄ voluerit videre regnum dei. Scd̄s caſus
ſeu ↄditio ē q̄n locutio magiſtri eſt ↄ experimē/
tum ↄſuetudinis generalis. h̄ eſt q̄n excedit oēʒ
ↄſuetudinē ⁊ viſionē. Iſtū caſum expoſuit bea
tus Joh. vj. ca. vbi exp̄mit ꝙ xp̄s docens ſuos
diſcipulos inter alia dicit. Ego ſū panis viuus
qui d̄ celo deſcendi. ſi q̄s manducauerit ex hoc
pane viuet ineternū. Et panis quem ego dabo
caro mea eſt. Ecce xp̄i lectio. Hec lectio excedit
oēm ↄſuetudinē ⁊ expimentū ꝙ homo dat car-
nes ſuas alijs ad manducandū ⁊ nutriēdū. hoc
nūq̄ eſt viſū nec ꝓbatum nec auditum. ideo nō
valentes lectionē cape litigabāt ad inuicē ⁊ que
ſtionē foꝛmantes dicebāt Quomodo poteſt hic
dare nobis carnē ſuam ad manducandū. ⁊ tunc
magiſter expoſuit eis quō ipſe erat fili⁹ dei ver⁹
de⁹ ⁊ homo. ⁊ quō panis erat ↄuertendus in ei⁹
carnē. ⁊ vinuʒ in eius ſanguinē in ſpecie vini. et
quō hic cibus bene vtentib⁹ ↄfert vitā eternaʒ.
Cōſimilē ſententiā Joh. vij. exponit ꝙ cuʒ ip̄e
ih̄s in templo doceret. iudei ſcientes ꝙ nūq̄ ma
giſtrum habuerat nec didicerat. et docebat mi-
rabilia de ſacra ſcriptura. videntes hoc eſſe cō-
tra generalē cōſuetudinē hominū ⁊ experimen
tū admirantes querebāt ⁊ dicebāt. Quomodo
hic lr̄as ſcit cum nunq̄ didicerit. Jeſus autem
ſoluēs eis iſtā q̄ſtionē dixit. Mea doctrina nō
ē mea. ſed eius q̄ miſit me. Si quis voluerit vo
luntatē eius facere cognoſcet de doctrina vtrū
ex deo ſit. an ego a metip̄o loquar. Qui a ſemet/
ip̄o loquitur gl'iam ꝓpꝛiaʒ querit. Tertius ca
ſus quādo lectio magiſtri eſt contra p̄ceptuʒ ſa-
cre ſcripture ſeu conſiliuʒ. hoc eſt quando exce-
dit diuinā reuelationē. Iſtū caſum ponit beat⁹
Joh. xij. ca. vbi pōit ꝙ magiſter noſter ih̄s xp̄s
loquens ⁊ docens iudeis inter alia. dicit eis ꝙ
ipſe fili⁹ hominis erat verus meſſias ⁊ habebat
exaltari in cruce ⁊ ſuſpēdi. Ecce xp̄i lectio. Hec
lectio videbatur iudeis contradicere et excede-
re reuelationē diuinā ⁊ ſcripturam ſacram. cuʒ
eni ſcriptura ſacra dicat xp̄m ſeu meſſiam vel fi
liū hominis nūq̄ moriturū. ⁊ xp̄s dicebat ⁊ do
cebat ſe in cruce moriturū contra ſacrā ſcriptu-
ram videbatur dicere. Et ideo iudei capere nō
valentes queſtionē foꝛmantes dixerūt Nos au
diuimus ex lege ꝙ xp̄s manet ineternū Et quo
modo tu dicis. Opoꝛtet exaltari filiū hominis.
Quis eni eſt iſte filius hominis. Et tunc xp̄s ex
poſuit eis quomodo ip̄e poterat moꝛi ſ̄m hūa-
nitatē. ſed ip̄e viueret ineternū ſ̄m diuinitateʒ.
ecce terti⁹ caſus. Patet ergo ſolutio q̄ſtionis in

qua querebaṫ ſm̄ quem caſuz diſcipulus attē-
dēs poſſit ſine reprehenſiōe ſupra lectiōe magi-
ſtri queſtionē facere patuit eni ꝙ in trib⁹ caſib⁹.
Primo ſi magiſter diceret aliquid qđ excede-
ret naturale ingeniū homis ⁊ intellectum. Se-
cūdo ſi diceret aliquid cōtra experimentū natu-
ralis cōſuetudinis. Tertio ſi diceret aliq̄d qđ
excederet ꝯſilium reuelatū in ſacra ſcriptura cō-
tētum ꝑſertim ſi imponetur diſcipulis ad credē-
dum ⁊ tenendū. tunc diſcipuli iuſte ⁊ ſine repre-
henſione poſſent q̄ſtionem magiſtro facere ⁊ di-
cere. Quomodo poſſūt hec fieri. Reuera beat⁹
Johānes qui eſt in ſacra ſcriptura maxim⁹. qui
ēſt doctus ⁊ magiſtratus ꝑ xp̄m ⁊ eius ꝯſilium
et paradiſi ſtudiū. quia per trinitatis myſteriuz
ip̄e ⁊ eius diſciplina approbaṫ. Iſte eni tā gran-
dis magiſter ⁊ admirabilis iter multas admirā-
das q̄ſtiones ⁊ diſciplinas ponit ⁊ dicit. j. Joh.
v. Tres ſunt qui dant teſtimoniū in celo. pater.
v̄bum. ⁊ ſpūſſanctus. Et hi tres vnuz ſūt. Hec
diſciplina videtur habere predictas cōditiōes
Prima excedit hominis intellectum ⁊ rōnem
⁊ ingeniū. quod ſic patet. quia ſm̄ rationem no-
ſtrā videtur ꝙ quecūq; diſtincta ſūt: ſūt in natu-
ra ſua diſtincta. verbi gr̄a. In omni genere crea-
turarū celum ⁊ terra diſtincta ſunt. quia celum
habet naturā ⁊ formā incorruptibilē. ⁊ t̄ra cor-
ruptibilem. ⁊ ſic tanq̄ corruptibile ⁊ incorrupti-
bile diſtincta ſunt. Sic nature diſtincte ſūt due
ſtelle in celo. vt ſol ⁊ luna. q̄uis ſunt incorrupti-
biles. tamen diſtincta ſūt loco ⁊ magnitudine et
etiam claritate. Etiā in angelis om̄es natura et
eſſentia diſtincti ſūt. lapis ⁊ arbor diſtincta ſūt
natura. capra ⁊ leo. duo homines anima diſtin-
cti ſunt. quia alia eſt anima petri. ⁊ alia ē anima
matthie. ⁊ alia eſt anima georgij. Ita ꝙ vbicūq;
inuenim⁹ in rebus creatis diſtinctionē ꝑſonarū
ſemꝑ inuenim⁹ diſtinctionē eſſentiaꝝ ⁊ natura-
rum. Qꝛ igiṫ dicim⁹ ꝙ in diuinis ſunt tres ꝑſone
diſtincte ⁊ non ꝑ eſſentiā vel per ſubſtantiā. vl̄
per naturam diſtincte. rationē excedit. Si eni ſi
lij iſrael non poterāt intendere in faciem moyſi
ꝓpter claritatem vultus eius. vt habetur Exo.
xxxiiij. quia videbat dei eſſentiam ⁊ ꝑſonarum
trinitatem Quomodo poſſemus attendere ⁊ at-
tingere trinitatem om̄ia excedētem. Quomodo
eni quis poſſit intelligere ꝙ vnitas ſit trinitas.
⁊ trinitas ſit vnitas. cum numeri omnes ſint na-
tura ⁊ ſpecie diſtincti. vt non ſint duo equales.
quia ternarius excedit binariuz. ⁊ quaternari⁹
ternarium ⁊c̄. Quomodo ergo poterimus nos
capere ꝙ pater ⁊ filius ⁊ ſpūſſanctus ſūt tres ꝑ-
ſone ⁊ indiuiſa ſubſtantia natura ⁊ eſſentia non
capit ratio humana. igitur excedit rationē Jdō
dicit beat⁹ Bern̄. in ſermone de ſancta ⁊ inacceſ-
ſibili trinitate. Inquire đ trinitate peruerſa cu-
rioſitas eſt. tenere et credere vt docet eccleſia. fi-
des ⁊ ſecuritas eſt. videre eam ſicut ē felicitas ē.
Et ꝓpter hoc Augꝰ. volentem hoc myſterium
oſtendere rationibus legimus reprehenſū. Le-
gitur eni eo tempore quo libros de trinitate ſan-
cta compoſuit ⁊c̄. Nota hiſtoriē ⁊c̄. igitur patz
ꝙ excedit hūanū ingeniū. Scđo excedit omne
experimentum et exemplar. quod ſic patet ſm̄
apoſtolum ad Roma. j. et ſm̄ Dionyſiū de cele-
ſti Jerarchia. Que cognoſcim⁹ đ inuiſibilibus
⁊ celeſtibus per viſibilia percipimus. modo ī re-
bus viſibilibus ⁊ creatis oppoſitum huius my-
ſterij iuenimus vt patuit. Quis eni hoc myſte-
riū ſanctiſſime trinitatꝭ ꝓbem⁹ vel magis decla-
remus per exempla ⁊ ſimilitudines. tamen om-
nia deficiūt. Quod patet ſi vnum exemplum in
mediū deducatur. Diciṫ ꝙ in pomo ſūt tria. ſci-
licet odor. ſapor. ⁊ color. ⁊ tamen non ē niſi vnū
Sic in ſancta trinitate ſunt pater. filius. ⁊ ſpūſ-
ſanctus. ⁊ tamen tm̄ vnus ē deus. Iſtud exem-
plum ſi magis attendatur ⁊ bene. magis eſt con-
tra q̄ pro. Naz illorū trium nullum eſt primum
Nec color eſt pomū. nec odor eſt pomuz. nec ſa-
por eſt pomū. Sz in trinitate pater eſt deus. fili-
us eſt deus. ſpūſſanctus ē deus. Patet hoc idē
ſimile in exemplis alijs que omnia deficiunt a ꝑ-
fecta probatiōe ⁊ oſtenſione iſtius altiſſimi my-
ſterij quod eſt ꝙ deus eſt vnus ⁊ trinus. Unde
de hoc legitur. iij. Eſdre. iiij. ꝙ cum eſdras ſuꝑ
quibuſdam dei ſecretis miraretur ⁊ vellet com-
prehendere angelus dixit ſibi. Si vales flāmā
ignis pondera. flatum menſura venti. ⁊ diem ꝑ-
tentum reuoca. quaſi diceret. Nō poſſis cōpre-
hendere hec terrena quomodo poteris compre-
hendere celeſtia. patet ergo ꝙ excedit omne ex-
perimentum. De hoc vide beatum Thomam
ꝑma parte queſtiōe. xxxij. arti. j. ibi oſtendit ſub-
tiliter ꝙ impoſſibile eſt per rationem naturalez
ad cognitionē trinitatis diuinarum perſonarū
peruenire. Et ꝙ ille qui nititur trinitatem diui-
narū ꝑſonarum probare naturali ratione dupli-
citer fidei derogat. vide eū vbi ſupra. Tertio
videtur excedere diuinū myſterium reuelatum
in lēge ex parte dei quam populo dei tradidit.
Ita deus diċ Deutꝭ. vj. Audi iſrael deus tuus
de⁹ vnus ē Ponit igitur deus vnitatē ⁊ non tri-
nitatem vt videtur. Itez beatus paulus qui pe-
netrauit vſq; ad tertium celum ⁊ audiuit archa-
na dei. j. Corꝭ. viij. dicit ſic. Nam ⁊ ſi ſint q̄ dicā-
tur dij ſiue in celo ſiue in terra. ſiquidez ſunt dij
multi ⁊ dn̄i multi. nobis tamē vnus deus pater
ex quo om̄ia ⁊ nos in illo ⁊ vnus dominus ih̄s
chriſtus per quē omnia ⁊ nos per ip̄m. videṫ ꝙ
Paulus ponit in diuinis vnitatē ⁊ non trinita-
tem. et quia iſti duo ſcz moyſes et paulus qui h̄
exiſtentes viderunt diuinā eſſentiam qđ eſt eis
conceſſum vt dicit Aug⁹ et nulli alteri. ponunt
in diuinis vnitatem vt videtur ⁊ non trinitatez

Ideo ponere trinitatem videtur contra legem
veterem ⁊ nouam ⁊ per conſequens contra di/
uinum myſterium reuelatum. Ponitur etiam
idem ſub precepto ad credenduꝫ vt expreſſe ha
betur extra de ſumma trinitate ⁊ fide catholica
ca. j. Igit̃ iuſte et ſine reprehenſione ſm̃ predi/
cta de triplici cauſa ⁊c̃. nos qui audiuim⁹ beati
Iohãnis lectioneꝫ. que eſt ꝙ tres ſunt qui teſti
monium ꝑhibent in celo. pater. verbum. ⁊ ſpiri
tuſſanctus. Poſſumus queſtionẽ formare ⁊ di
cere ꝟba themat̃ preaſſumpti. Quomodo poſ=
ſunt hec fieri ꝙ in diuinis credamus vnitatem ĩ
eſſentia. ⁊ trinitatem in perſonis. Et hoc vt vi=
detur ẽ contra hominis rationẽ ⁊ ingeniũ. Ue=
rum ſi credideris videbis. Si crediderĩ inquã
hic viator. videbis illic cõprehẽſor. Si credide
ris in terris videbis ĩ celis. In q̃bus verbis be=
atus Iohẽs ſoluit tres q̃ſtiones q̃s ibi de trini=
tate poſſumus facere.

¶ Prima ſi eſt ſubtilitate difficilis.

¶ Scd̃a ſi eſt veritate infallibilis.

¶ Tertia ſi ẽ cognoſcibilitate attingibilis.

Reſpondet ꝙ ſic cõcertitudinaliter ⁊ condicio
naliter. quomodo poſſunt hec fieri. Si credide
ris videbis. ¶ Primã queſtionẽ ⁊ ſecũdaꝫ ſcꝫ ꝙ
hoc ſacramentum trinitatis ⁊ altiſſimum myſte
rium eſt ſubtilitate difficile mirabiliter. ⁊ verita
te infallibile certitudinaliter oſtẽdit beatus Io
hãnes Apoca. v. vbi dicit ꝙ vidit librum intus
⁊ foris ſcriptum ſeptem ſigillis ſignatum et vi=
dit angelum fortem clamantem ⁊ predicantem
voce magna. Quis eſt dignus aperire librũ ⁊c̃
¶ Nullus eſt repertus nec in celo ſurſum. nec in
terra in medio. nec in inferno deorſum. qui va=
leret aperire librum vel ſoluere aliquid de pre/
ctis ſigillis. ⁊ flebat Iohãnes. quia nullus erat
dignus aperire librum. Et ecce agnus qui erat
ibi tanq̃ꝫ occiſus. qui habebat oculos ſeptem in
virtute magna ſurrexit. ⁊ aperuit ſeptem ſigna
cula libri. Et tunc quattuor animalia. ⁊ viginti
q̃ttuor ſeniores qui aderant benedixerunt eũ ⁊
dederũt gloriam ⁊ honorem Per illum librum
beatus Iohãnes intellexit ſacramentum trini/
tatis. ⁊ myſterium ſecretorum omniuꝫ conten=
torum. intus ⁊ foris eſt ſcriptus ⁊ rerum inuiſi=
bilium que ſunt in celo intus. et rerum viſibili/
um que ſunt extra foris. proprietatibus ⁊ ꝑfe/
ctionibus omnibus excellentiorĩ modo eſt inſi=
gnitus. Nam perfectiones que ſunt in om̃i viſĩ
bili ⁊ inuiſibili re excellentiori modo ſunt ĩ ſacra
trinitate. De hoc vide ſanctũ Thomã ꝑma ꝑte
q̃ſtione. iiij. arti. ij. ibi oſtendit quomodo om̃es
perfectiones rerum ſũt in deo. Septẽ ſigillis li=
ber ſignatus eſt. q2 ſeptem ſecretis hoc ſacramẽ
tum ⁊ myſteriũ trinitatis clauſum eſt. Sol⁹ au=
tem chriſtus tãq̃ꝫ agnus occiſus potuit aperire
quia nullus niſi chriſt⁹ agnus ĩ cruce ſm̃ huma
nitatem paſſus dignus ẽ perfectiſſime declara=
re. quia habet oculos ſeptem de ſcientia omniũ
ꝑfectionum. Sicut enĩ a chriſto aperiente ſigil=
la ſeptem et ſecreta didicim⁹ ita vobis declara=
mus ⁊ aperimus. ¶ Primũ ſigillum et ſecretum
ſcꝫ ꝙ in iſto myſterio trinitatis ſunt tres ꝑſone
non natura diſtincte. ſed relatione. ⁊ vna perſo
na non eſt alia. ⁊ tamẽ non ſunt niſi vna natura
⁊ ſubſtãtia ⁊ eſſentia. ita ꝙ ſunt tres ꝑſone diuĩ
ne. ſed tm̃ vnus eſt deus ⁊ quilibet eſt de⁹. Nõ
ſit verum patꝫ. quia ita dicit beatus Ioh. v. ca.
ꝑma canonica. Tres ſunt qui teſtimoniũ dant ĩ
celo. pater. ꝟbum. ⁊ ſpiritusſanctus. Et hi tres
vnũ ſunt. Et hoc ꝯfirmat eccleſia extra de ſum.
tri. ⁊ fide catho. c. firmiter credimus. Hoc ẽ val
de mirabile et quomodo. Nunq̃d erit mirabile
oſtenſis petro. iacobo. ⁊ iohãne. ſi diceremuſ ꝙ
ſint tres ꝑſone humane: ⁊ nõ ſunt tamẽ tres ho
mines. ſꝫ tm̃ vnus homo. vt diceretur Petrus
eſt homo. Iohãnes eſt homo. ⁊ ꝙ ſunt vn⁹ ho=
mo ⁊ non tres homines. ⁊ ꝙ in eis non ſint tres
anime. ſed vna tm̃ anima. Reuera mirabile erit
Ita in ꝓpoſito de ſancta trinitate eſt pater. fili=
us. ⁊ ſpũſſanctus ſunt tres perſone diuine. ⁊ ta
men non tres dij. ſed vnus tm̃ deus. Certe mira
bile eſt quomodo poſſunt hec fieri Sigillũ clau
ſum eſt. Sꝫ aperiatur. quia poſſũt hec fieri Nõ
ſic patet per exemplum in natura. Q2 a fõte exit
riuus. ⁊ a riuo exit vnuꝫ ſtagnuꝫ. ⁊ ſunt tres cõ/
gregationes aque ⁊ tamen non ſunt tres aque.
ſed vna aq̃ in natura. Pariformiter a patre exit
filius. ⁊ ab vtroq̃ꝫ ſpiritusſanctus. ⁊ ſunt tres ꝑ=
ſone diuine. ſed tamen vnus deus. ⁊ verum ẽ di
cere ꝙ pater eſt deus. filius eſt deus. ſpũſſanct⁹
eſt deus. ſed tamen non tres dij. ſed vnus tm̃ de
us. Ecce ꝑmum ſigillum apertum per agnũ ſcili
cet chriſtum. Secundũ ſigillum eſt. Q2 vna ꝑſo
na diuina q̃uis non eſt alia tamen ẽ in alia. Nõ
ſic patet. Nam chriſt⁹ dixit Philippo. vt habet̃
Ioh. xiiij. Non credis. quia ego ĩ patre ⁊ pater
in me eſt. Et hoc cõfirmat eccleſia ti. ⁊ capitulo
ꝓallegato. firmiter credimus. Hoc eſt valde mi
rabile ⁊ quomodo nũquid eſſet mirabile ꝙ Pe
trus non eſſet Paulus. ⁊ paulus nõ eſſet Iohã
nes. ⁊ tamen petrus eſſet in paulo. ⁊ paul⁹ in io
hãne. ꝑfecto mirabile eſſet. Ita in ꝓpoſito. In
myſterio trinitatis pater nõ eſt filius. nec filius
ſpũſſanctus. ⁊ tamen pater eſt in filio. ⁊ filius in
ſpiritusſancto. ⁊ ſpũſſanctus in patre ⁊ filio. Cer
te mirabile eſt. Quomodo ergo poſſũt hec fieri.
ſigillum clauſum eſt. ſed aperiatur. Sed ſi ẽ mi/
rabile tamen eſt poſſibile nec dubitabile ẽ Quo
modo poſſũt hec fieri. Q2 autẽ ita ſit oſtẽdit chri
ſtus: qui eſt agnus per tale exemplum. Nam in
natura ponam⁹ ꝙ ſint tres homĩes multũ ſe mu
tuo diligentes. ſcꝫ petrus. paulus. ⁊ iohannes.
Cor petri non eſt pauli. nec cor pauli ẽ iohãnis

ſʒ ſunt tria corda. Sed quia mutuo ſe diligunt coꝛ vnius eſt in corde alterius. Et ideo id quod vult vnus vult alius. Nam dicit Auguſtinus ꝙ animus ſiue coꝛ magis ē vbi amat ꝙ̄ vbi animat. ⁊ hoc confirmat chꝛiſtus Matth. vj. Ubi eſt theſaurus tuus. ibi eſt coꝛ tuū. Et tamen clarum eſt ꝙ theſaurus non eſt coꝛ. nec coꝛ ēſt theſaurus. Et tamē theſaurus eſt in corde ⁊ coꝛ in theſauro. Et propter hoc ſcribitur. j. Joh. iiij. Qui manet in charitate in deo manet ⁊ deus in eo. Et ſic patet ꝙ pater eſt in filio. ⁊ filius in patre. ⁊ ſpūſſanctus in filio ⁊ patre De hoc ſanctꝰ Thomas p̄ma pte queſti. xlij. arti. v. vbi dicit in corpoꝛe articuli. ꝙ in patre ⁊ filio eſt tria conſiderare. ſcʒ eſſentiam. relationeʒ ⁊ oꝛiginem. et ſm quodlibet iſtoꝛū filius eſt in patre ⁊ ecōuerſo. hec ille. Et idem iudiciū eſt de ſpirituſancto qđ de patre ⁊ filio. Tertium ſigillum ⁊ ſecretū eſt. ꝙ iſte tres perſone vna eſt ingenerabilis ſcilicet pater. alia genita. tertia ſpirata. Prima a nullo. ſecūda a pꝛima. ⁊ tertia a pꝛima ⁊ ſecūda Et ꝙ hoc ſit verum ita oſtendit Athanaſius dicens: Alia ē pſona patris. alia filij. alia ſpiritus ſancti. Et infra ponitur. pater a nullo eſt factus nec genitus. nec creatus. Filiꝰ a patre ſolo ē. nō factus. nec creatus. ſed genitus. Spirituſſanctus a patre ⁊ filio. nec factus. nec creatꝰ. nec genitus. ſed ꝓcedens. Nota totum Et hoc confirmat eccleſia titulo ⁊ capitulo allegatis. Hoc eſt mirabile. ⁊ nūquid eſſet mirabile ꝙ aliquis homo generaret ⁊ generatus nō eſſet. ⁊ ꝙ generaret ⁊ ſine muliere generaret Certe ſic. ꝙ eſſet aliquis homo. qui homo ꝓductꝰ eſſet ⁊ ſine muliere ꝓductus. et ꝙ eſſet productus ⁊ non genitꝰ Reuera mirabile eſt. Ita in ꝓpoſito. Nam deꝰ pater generatus non eſt. neqꝫ ab aliquo eſt. De hoc vide ſanctū Thomā p̄ma pte q̄ſtiōe. xxxiij arti. iiij. Deus filius a deo patre generatus eſt. ⁊ ſine matre generatus. loquēdo de generatiōe eius eterna. ⁊ ſpūſſanctus a deo patre et deo filio ſpiratus eſt. ⁊ ꝓcedens eſt ſine muliere. ⁊ tamen generatus nō ē Hoc ē valde mirabile. Igitur quomodo poſſunt hec fieri. ſigillum clauſuʒ eſt Sed aperiať. Sed ſi eſt mirabile tamē ē poſſibile. nec dubitabile. qꝛ poſſunt h̄ fieri. Q autē ita ſit oſtendit chꝛiſtus qui ē agnus ꝑ tale exemplum in natura. Adam a nullo homine ꝓceſſit quia fuit pꝛimus homo. Eua ab Adam ſolum. Abel ab adam ⁊ eua ſimul. Iſti tres habēt humanitatem. quia quilibet erat homo. et tamen vnus a nullo. ſcilicet Adam. ⁊ alius ab vno ſcʒ Eua. ⁊ alius a duobꝰ ſcʒ Abel ab Adā ⁊ Eua. Ita in ꝓpoſito ſicut adam habuit humanitatē et non habuit ab aliquo alio. Ita deꝰ pater habuit diuinitatem: ⁊ a nullo. Sed ſicut Eua habuit humanitatē ab vno homine. qꝛ ab Adam ſine muliere. ita filiꝰ dei habuit et habet diuinitatem a ſolo deo patre ſine coniuge. nec mirum Quia ſicut filius dei eſt generatꝰ a matre q̄tuʒ ad humanitatē ſine viro ⁊ patre. Ita q̄tum ad diuinitatē eſt genitus a patre ſine matre. Et ſic homo humanitatē habuit a duobus ſcilʒ abel, quia ab adam ⁊ eua. Ita ſpūſſanctus habuit et habet diuinitatē a patre ⁊ filio equaliť. Quartum ſigillum eſt. ꝙ q̄uis deus pater generat et ab eterno generauit deum filiū. tamē nec pater eſt pꝛioꝛ filio. nec filius poſterioꝛ patre. ſed ſunt coeterni. Q autē ita ſit oſtendit Athanaſius dicens: Et in hac trinitate nihil pꝛius aut poſterius. nihil maius aut minus. ſed tote tres ꝑſone coeterne ſibi ſunt ⁊ coequales. Et hoc etiā confirmatur titulo ⁊ capitulo ꝑallegatis Hoc ē valde mirabile. Et quomodo. Nūq̄d mirabile eēt ꝙ adam non ꝑceſſit abel. et ꝙ architectoꝛ non eſſet pꝛioꝛ ꝙ̄ domus per euʒ edificata. profecto eſſet. Ita in ꝓpoſito dico ꝙ deus pater genuit filium. ⁊ ꝙ ipe nō ſit filio pꝛioꝛ. neqꝫ filius poſterioꝛ p̄re. neqꝫ ille antiquioꝛ. neqꝫ iſte iunioꝛ Certe mirabile ē. Quomodo hec poſſunt fieri. ſigillum clauſum eſt. Sʒ aperiatur. Et ſi eſt mirabile. tamē eſt poſſibile. nec dubitale Quomodo h̄ poſſunt fieri. Q autēʒ ita ſit oſtendit chꝛiſtus ꝑ tale exemplum. A ſole exit radius. a radio ſplēdoꝛ. tamen ſol non eſt pꝛioꝛ radio. nec radiꝰ ſplēdoꝛe. Naʒ in puncto quo eſt ſol. radius eius fit Et in eodeʒ puncto a ſole ⁊ radio ſplendoꝛ procedit. Idem de candela ſi accendatur. Ita in ꝓpoſito a deo patre vt a ſole radius exit deus filius. Et a deo patre ⁊ filio exit deus ſpūſſanctꝰ vt ſplendoꝛ. Quia deꝰ pater ab eterno generauit filiuʒ. Et deus pater ⁊ deus filius ab eterno ſpirauerunt ſpiritūſanctū. Et per cōſequēs omnes tres fuerunt ab eterno De hoc vide ſanctū Thomaʒ p̄ma pte q̄ſtio. xlij. arti. ij. Ibi dicit in ꝑ̄ncipio corpoꝛis articuli ꝙ neceſſe eſt dicere filium eſſe coeternuʒ patri. quod ſubtiliter ibidē ꝓbat. Idē ē iudicium de ſpirituſancto qui ſuo pꝛincipio ſcilicet patri ⁊ filio neceſſario eſt coeternus. Quintū ſigillum et ſecretū eſt ꝙ om̄ia que habuit pater dedit filio. ⁊ tamen totum ſibi retinuit. Et om̄ia que habuit pater ⁊ filiꝰ. ſpirituiſancto dederunt. ⁊ totum ſibi retinuerūt. Q autem hoc ſit verum declarat magiſter ſentētiarū libꝛo p̄mo. ⁊ Athanaſius vt ꝑ̄us. Et valde mirabile. Et quomodo. Nunq̄d eſſet mirabile ꝙ ego haberem decem floꝛenos ⁊ oēs illos traderem alteri ⁊ eoſdeʒ retinerem. ita ꝙ eſſent veri dati et veri retenti. Ita eſt in propoſito. quia deus pater omnes ſuas perfectiones filio dedit ⁊ omnes ſimul retinuit. ⁊ ambo eaſdē ſpirituiſāncto dederūt. ⁊ eaſdem ſibiipſis retinuerūt. Certe mirabile eſt. Et quō hec poſſunt fieri. ſigilluʒ clauſum ē. Sed aperiať. Sed ſi eſt mirabile tamen eſt poſſibile. nec dubitabile. quia hec poſ/

ſunt fieri. ꝙ autē ita ſit oſtendit xp̄s p̄ tale exem plū in natura Magiſter totam ſcientiā dat bac calario. ⁊ totã ſibi retinet. quia dando eam nō priuatur ea. ⁊ ambo dant totã diſcipulo. ⁊ am bo retinent ſibiipſis totam. Ita in ꝓpoſito. de⁹ pater totum velle ſcire ⁊ poſſe dedit filio ⁊ totū ſibi retinuit ⁊ eis non ē p̄uatus. et pater ⁊ filius cōmunicauerūt ſpirituiſancto ⁊ ſibi retinuerūt

6 Sextum ſigillū eſt ꝙ totum poſſe. totum velle et ſic ꝺ alijs pfectionibus quas habet pater. ha bet filius. habet etiam ſpūſſanctus. et tamē de⁹ pater poteſt generare filiū. ⁊ deus filius hoc nō poteſt. nec ſpūſſanctus. Et etiam pater ⁊ filius poſſunt ſpirare ſpiritūſanctũ aliū ab ipſis in p̄ ſona. ⁊ tamē hoc non poteſt ſpūſſanct⁹. Ꝙꝺ aūt ita ſit oſtendit magiſter ſententiarꝫ ⁊ ꝯfirmatur vt prius. Hoc ē mirabile. Quomodo igiť hec fi eri poſſunt ſigillum clauſū eſt. ſed aperiať. Sed ſi eſt mirabile tamē eſt poſſibile nec dubitabile. Quia poſſunt hec fieri. ꝙ autē ita ſit ptꝫ. Nam ponať exemplū ꝙ rex caſtelle habeat vnā nobi lem ciuitatem ⁊ habeat plenū poſſe ſup eam. vē dendi. donandi. ⁊ alienādi. et dat illā cum toto poſſe ſuo et dominio regi arrogonie ⁊ trāſferat dominiū. hoc caſu poſito. totū dominiū ⁊ poſſe qꝺ habebat rex caſtelle in ciuitate hꝫ rex arro gonie Et tamē rex caſtelle habebat poſſe ꝙ po terat eam dare non ſolū regi anglie. francie ⁊c̄. imo etiā regi arrogonie. Et tamen iſte rex arro gonie dato ꝙ poſſit dare regibus francie ⁊ an glie. non tamē arrogonie quia ſuum eſt. Ideo ſi biipſi dare non poſſet. Ita in ꝓpoſito. deus pa ter totū poſſe ſuum ⁊ velle dedit filio. ⁊ pater et filius ſpirituiſancto Et quicquid pater poteſt ⁊ vult filius poteſt ⁊ vult. Et quecūꝗ ambo vo lūt ⁊ poſſunt. poteſt ⁊ vult ſpūſſanctus. Et de us pater poteſt generare deū filium. et tamē de us filius non poteſt generare deum filiũ. ⁊ de⁹ pater et deus filius poſſunt et volunt ꝓducere ſpiritūſanctū Et tamē ſpūſſanctus nec vult nec poteſt ꝓducere ſpiritūſanctū. Ecce ſextũ ſigil lum apertū per xp̄m. De hoc vide ſanctū Tho mā p̄ma pte. q. xlij. arti. vj. Ibi cōcludit ⁊ p̄bat ꝙ filius ē equalis patri i poteſtate ⁊ ſpūſſanct⁹ vtriꝗ. quo tamen non obſtante nō ſequitur vt idem dicit. pater poteſt generare. ergo fili⁹. Cu ius rationē aſſignat vbi ſupra i ſolutiōe ad ter tium argumentum

7 Septimū ſigillum ē ꝙ pa ter eſt oīpotens. ⁊ non habet poſſe vt genere tur. Fili⁹ ē omnipotens. ⁊ tamen non habet po tentiam vt generet. Et ſpūſſanctus eſt omnipo tens. ⁊ tamen non habet potentiam vt generet vel ꝓducat ſpiritūſanctū. Et vterꝗ iſtorũ eſt omnipotens ⁊ neuter habet potentiã vt diem p̄teritum reuocet. neꝗ vt corruptam virginem faciat nō fuiſſe corruptā. vt dicit Thomas pri ma pte. q. xxv. arti. iiij. in corpore articuli et in ſolutionib⁹ argumentorꝫ. Quod autẽ iſtud ſit verū oſtendit Athanaſius de generatiōe ⁊ ſpi ratione p̄dictis. Et magiſter ſententiarꝫ vbi ſu pra. Et cōfirmat eccleſia titulo ⁊ capitulo p̄alle tis. Hoc ē valde mirabile. Et quomodo poſſūt h̄ fieri. Nunq̄d eēt mirabile vt diceret Ariſto. habuit omnē ſcientiā. Et tamē ꝙ neſciuerit ge ometriã vel ariſmetricam. certe mirabile eſſet. Quomodo ergo poſſunt hec fieri. ſigillũ clau ſum eſt Sed apiať. Sꝫ ſi eſt mirabile tamen eſt factibile nec dubitabile. quia poſſunt hec fieri. ita autem ꝙ ſit patet per exemplū Ponať ꝙ ſit aliquis magiſter i theologia maximus ⁊ perfe ctus. iſte nunq̄d poſſit docere lapidẽ theologi am. Certe non. Sed hoc non eſt ex defectu ſuo ſed lapidis. Nunq̄d poſſet docere puerũ in cu nabulo exiſtentē. Certe nō. quod non eſt ex de fectu ſui ſed pueri. Ita in propoſito deus pater nec filius ⁊c̄. poſſunt facere ꝙ reuocent diē p̄te ritum ⁊c̄. Sꝫ hoc non eſt ex impotentia dei ſed rei. qꝛ talis res non eſt factibilis. et tamen deus dicitur oīpotens quaſi omnia potens. qꝛ om nia poſſibilia poteſt ⁊c̄. Ecce ſeptimũ ſigillum aptum. Et p̄ cōſequens oīa ſeptem. ⁊ ſic patꝫ prima ⁊ ſcđa ſolutio q̄ſtionū ſupradictarꝫ. Ter tia ſolutio ſcilicet tertie q̄ſtionis eſt hec ꝙ hoc ſa crum myſteriū trinitati eſt cognoſcibile ⁊ attin gibile cōdicionaliter ſi credideris videbis. Ꝙꝺ oſtendit beatus Auguſtin⁹ dicens: Q fidei que eſt in via ſuccedit clara viſio in patria ⁊ ſpei cō p̄rehenſio ſiue tentio ⁊ charitati fruitio. Si er go volumus videre in patria. credamus in via quia ſi crederis videbis. Sed cū fides ſit de in uiſibilibus. quia ſꝫm Auguſtinū. fides eſt crede re quod tu nō videſ. quomodo credimus quod non videmus. Quomodo poſſunt hec fieri Ad hoc reſpondet Auguſtin⁹ in libro de fide rerum īuiſibiliū. ⁊ oſtēdit per duo exempla. quod cre dimus ⁊ non videmus. Primū eſt tale. tu dicis illum ſutorem eſſe patrem tuū. et ſi dicatur tibi nunq̄d vidiſti eum te generantẽ? Reſpōdebis non Si igitur credis ꝺ patre viſibili quē vides credes de patre inuiſibili quē non vides. Secū dum exemplum beati Auguſtini Tu es egrot⁹ medicus conſulit tibi ꝙ tu recipias talem medi cinā. ⁊ curaberis. Nunq̄d vidiſti te curari. Re ſpondebis non. Quid ergo dicis ꝙ valebit me dicina. Certe dices. qꝛ medic⁹ dicit. ⁊ quare cre dis medico. Reſpōdebis. qꝛ legit in libris Aui cēne vel talis medici. ⁊ ſi dicať. Scitis ipm̄. re ſpondebis. non. ſed audio. ⁊ ita credo Igiť cre dis quod nō vides. crede igitur vt videas. Nā ſi credideris videbis. qꝺ nunc vides fide i via tūc clara facie videbis in gloria. ad quã nos p̄ ducat qui in trinitate pfecta viuit ⁊ regnat in ſe cula ſeculorꝫ. Amen.

De ſancta trinitate ſermo ſcđs.

Nemo poteſt facere hec ſigna que tu facis. Habet̃ verbum iſtud originaliter Joh.ca.iij.et recitatum eſt in euangelio hodierno ẜm iſtã dominicam ⁊ feſtum pſens. Naȝ ſicut eccleſia celebrat ſolẽnitatem ſanctoruȝ ⁊ ſi in particularibꝰ ſolẽnitatibus ſit aliquid neglectuȝ ſanctos omnes etiam veneratur in vna ſolennitate ſimul in ſupplemẽtum negligentie. ſcilicet in feſto omnium ſanctorũ. Sic ꝺ qualibet perſona diuina facit hodie ſpecialem ſolẽnitatem ꝙ bñ cõgruit ad ſignificandum diſtinctionẽ perſonarũ ⁊ vnitatem eſſemtie. Ego habeo modo ꝑ̃dicare ꝺ plꝰ alta materia ⁊ ſubtiliori ꝗ̃ ſit in tota theologia vel in aliqua facultate ſcilicet de eterna trinitate. ſcilicet de patre ⁊ filio ⁊ ſpirituſancto. Ideo vt ſermo ſit ad dei gloriã ⁊ reuerẽtiam ⁊ noſtrarum animarũ reformationem. ⁊ peccatoruȝ correctionem. ſalutetur prius ſacratiſſima virgo maria ⁊c̃. Secretũ ⁊ myſterium ſancte ⁊ eterne trinitatis quomodo eſt vnus deus creator omniũ rerum. ⁊ ille deus vnus eſt tres perſone. pater. filius ⁊ ſpirituſſanctus eſt ita altum ⁊ tranſcendens ꝙ a pͥncipio mundi vſq; ad finem nũꝗ̃ fuiſſet ſcitum per itellectum humanũ niſi deus reuelaſſet nobis. quia intellectus humanus non ſtoteſt comprehendere naturaliter tam altũ myſterium. Jam videtis quãta eſt altitudo celi ſupra corda noſtra. maior incõparabiliter eſt altitudo trinitatis ſuper animas noſtras. Et ſicut nullo poſſe creato homo tenens pedes in terra poſſet digito ſuo tangere celum. bene tamẽ poſſet ſupra naturaliter. Et hoc dupliciter. puta ſi celuȝ inclinaret̃ deorſũ. vel homo a deo in altũ eleuaret̃ ⁊ tangeret celuȝ. al's impoſſibile eſt celum digito tangere. Ita ꝺ ſancta trinitate circa animas. digitus anime quo tangit ẽ ſubtilis intellectus. Sicut eñi corpꝰ homis digito non poteſt tãgere celũ naturaliter. ſic nec digitꝰ anime poteſt tangere intelligere ſeu cõprehendere myſterium trinitatis naturaliter. ſed bene ſupernaturaliter dupliciter. vel ꝙ celũ. id eſt. ſecretũ inclinatur deorſum vt fuit factum in benedicta incarnatione filij dei. ⁊ tunc eleuauit homies quãdo illa altitudo infinita humiliauit ſe de celo deſcendens ad terram. naturam humanã aſſumẽdo. ⁊ ipſemet ore ꝓprio reuelauit ꝑ̃dicauit ⁊ declarauit quomodo vnus deus eſt trinus in perſonis. ideo tangimus digito intellectus. Item quia eleuauit homies in altũ vt apoſtolos. martyres. doctores. cõfeſſores. ꝑ altam contemplationem. ⁊ vite ꝑfectioneȝ qui digito intellictus tetigerunt myſteriũ trinitatis. Ecce quomodo vel ꝑ celi humiliationẽ vel homis eleuationem tangimꝰ ſupernaturaliter myſteriũ illud. Autoritas dauid i pſ̃. cxliij. di. Dñe inclina celos tuos ⁊ deſcẽde. Ecce pͥmꝰ modus. Tãge mõtes ⁊ fumigabũt. Ecce ſcđs modus. Celos vocat ſecreta myſteria trinitat' dicẽs: Dñe inclina celos tuos. i. ſecreta. vnũ celũ eſt ꝙ vnꝰ deꝰ ẽ tres perſone. aliud. ꝙ ſolꝰ pater generat filiũ. aliud. ꝙ a ſolo patre ꝓcedit filiꝰ ꝑ eternã generationẽ. aliud. ꝙ ſpũſſanctꝰ ꝓcedit ab vtroq; eq̃liter. Iteȝ aliud ſecretũ ẽ. ꝙ in diuinis ſũt q̃ttuor reales relationes et q̃nq; notiões. De iſtis dic̃. Inclina celos. Ecce pͥmꝰ modus. Scđs. tãge montes ⁊ fumigabũt Mõtes altiſſimos vocat ap'ls martyres doctores ⁊ ꝯfeſſores. q̃ habuerũt intellectũ eleuatũ ꝑ altam ꝯtemplationẽ ⁊ ſpũalem vitam. valles terreſtres ſũt gentes mũdane. ergo dicit. tange mõtes ⁊ fumigabũt. Nõ de fumo ꝺ furno calcis. ſed de fumo doctrinaꝝ ⁊ ꝑ̃dicationum ⁊ ad inſtar fumi incenſi boni odoris. Iſtis duobus modis ſcimus ſecreta trinitatis. aliter eñi nullꝰ intellectꝰ humanꝰ potuiſſet ſciuiſſe nec cognouiſſe myſteriũ h̃. q: dicit ap'lus. Deꝰ lucẽ inhabitat inacceſſibilẽ. ꝙ nullꝰ hoiuȝ vidit. nec oculo corpis nec intellectus. ſed nec videre põt cui honor ⁊ imperiũ ſempiternũ amẽ. Diuitibꝰ huiꝰ ſeculi ꝑ̃cipe nõ ſublime ſapere. neq; ſpare i incerto diuiciaꝝ. ẜ in deo viuo q̃ pſtant nobis oia abũde ad fruendũ. bñ agere. diuites fieri in bonis opibus. facile tribuere. cõicare. theſaurizare ſibi fundamẽtũ bonũ in futuꝝ. vt apprehẽdant bonaȝ vitã. j. Timot'. vj. Queſtio vnde ꝓcedit iſte defectꝰ ꝙ non poſſumus deũ videre Dico ꝙ nõ eſt defectꝰ obiecti ẜ potentie. q: deꝰ de ſe viſibilis eſt. ẜ defectus eſt ex ꝑte noſtri intellectus. qui non eſt ei ꝓporcionatus. nã oculꝰ noctue non poteſt videre ſolem qui tamen de ſe eſt bene viſibilis. ſ; oculus noctue ẽ improporcionabilis. Ita myſteriũ trinitatis de ſe clariſſimũ eſt et viſibile. ſed defectus eſt parte noſtri intellectus. iđo dixit phs. Sicut ſe habet oculus noctue ad lumen ſolis. ita intellectus noſter ad manifeſtiſſima in natura. Ideo dicã vobis miraculum ꝺ ſancto Aug'. maximo doctore ⁊ ſubtiſſimo qui voluit facere vnũ librũ in quo declararet ſecreta trinitatis rõnibus naturalibus argumentis autoritatibꝰ. Cũ autẽ ſemel ambularet iuxta litus maris meditando vt ſcriberet rationẽ quãdo occurreret. inuenit puerũ groſum q̃ cum vna patella argẽtea trahebat aquam de mari ⁊ mittebat i ꝑua fouea quã fecerat cũ manu. Cũ aũt beatꝰ Augꝰ diu ꝯtẽplatꝰ fuiſſet puerum. dixit ſibi. q̃d facis fili? Reſpõdit ꝙ totaȝ aquaȝ abyſſi maris valebat mittẽ in illa ꝑua fouea. Innuẽs Aug'. ꝙ fouea ꝑua erat liber. patella argẽtea itellectꝰ auguſtini clarꝰ ⁊ ſubtilis. maris abyſſus ſecretũ trinitat' infinitũ. et puer diſparuit. O dixit Augꝰ. Inuanũ laboro. ⁊ dimiſſis rõnibꝰ naturalibꝰ ⁊ phiſicis. q̃bꝰ non põt

myſteriū trinitatis itelligere. Recepit aliū mo=
dū ſcʒ recurrendo ad reuelationes xpi. q̄ ſcʒ in/
clinauit celos ⁊ eleuauit hoīes . et ad auctorita=
tes biblie. ⁊ ſic ordinauit ſuum librū dicēs cum
apl'o. O altitudo diuiciaꝝ ſapiētie et ſciētie dei
q̄ȝ incōprehēſibilia ſūt iudicia eius ⁊ inueſtiga=
biles vie ei⁹. ad Roma. xj. ¶ Nota. altitudo di
uiciarū dicit̄ ſcientia quā habet hō de trinitate
diuicie hui⁹ mūdi non ſunt ꝓprie diuicie. quia
pereūt. ſed ſciētia de ſecretis trinitatis ē altitu=
do diuiciaꝝ que facit animas diuites in hͦ mun
do ꝑ fidē ⁊ in celo ꝑ gl'iam. dans eis q̄cquid vo
lunt. quicq̄d deſiderant. Sapiētie. id ē. ſapide
ſcientie. qꝛ magnū ſaporē inuenit anima deuo=
ta in cōtemplatione trinitatis ⁊ ſciētie. ⁊ hͦ q̄ȝtū
ad beatos qui iam vidēt clare ⁊ poſſunt dicere
Sicut audiuim⁹ ſic vidimus ⁊c̄. q̄ȝ incōprehen
ſibilia ſunt ⁊c̄. Judiciū ꝓprie eſt ꝯſilij ꝯcluſio.
Quomodo p̄ſidēs eligit auditis cōſiliatorib⁹ ⁊
dicit. hoc debet fieri iſtud eſt cōſilium. Judicia
ergo trinitatis ſunt cōcluſiones vere. ſcʒ ꝙ vn⁹
deus eſt tres pſone. ꝙ pater generat filiuʒ ſicut
ſol generat radiuʒ. nec eſt neceſſaria vxor in tali
generatiōe. et ſicut a ſole et radio ꝓcedit calor.
ita a patre ⁊ filio ꝓcedit ſpūſſanctus. talia iudi=
cia incōprehēſibilia ſunt de ſe intellectui creato
et inueſtigabiles vie eius vel illi⁹. Vie ſunt ar=
gumenta rōnes ⁊ ꝓbatioues. qꝛ ſicut ꝑ viā ho=
mo vadit ad terminū. ita ꝑ argumenta ⁊ rōnes
homo venit ad cōcluſionē. Vult ergo dicere ꝙ
non ſolū iudicia ſūt incōprehenſibilia. ſ etiā nō
poſſunt inueniri ſeu inueſtigari argumēta rati=
ones ſeu ꝓbatiōes phiſice ſeu naturales ad de=
monſtrandū myſteriū trinitatis. Verūtamē de
us dedit ad ꝯſolationē fideliū nobis ſigna rep̄=
ſentantia ipſius trinitatis ſacratiſſime myſteriū
⁊ de his loquit̄ thema. Nemo poteſt hec ſigna
facere que tu facis ⁊c̄. ⁊ ſunt tria ſigna ⁊c̄. Pri
mum ſignū dedit in aīa rationali. ⁊ hͦ ꝑ creatio/
nem. Scdꝫ in corꝑe materiali . ⁊ hͦ ꝑ redemptio
nem. Tertiū in vita ſpūali. ⁊ hͦ ꝑ ſaluatiōeʒ. Et
qꝛ nullus poteſt facere iſta ſigna niſi ſolus de⁹.
ideo dicit thema Nemo poteſt hec ſigna facere
q̄ tu facis. Dico p̄mo ꝙ deus dedit ſignum ſan=
cte trinitatis in anima rationali ꝑ creationē. Et
ecce q̄liter in vno corpore nō eſt niſi vna anima
rationalis q̄ gubernat totum corpus ⁊ membra
ſcʒ caput pedes manus ⁊ oīa . Sic in toto mū
do eſt niſi vnus deus q̄ gubernat ⁊ regit totum
mundū. ⁊ caput qđ eſt celū . ⁊ brachia ſcʒ ſolem
⁊ lunam ⁊ ſtellas quibus fiunt opera . ⁊ ventrē
ſcʒ elementa. Jam videtis q̄ȝta eſt altitudo celi
quod eſt caput ad pedes ſcʒ terraʒ. Et ſicut ani
ma rationalis habet tria in ſe. ſcʒ memoriaʒ . ſcʒ
qua recordamur de p̄teritis . et intelligentiaʒ q̄
intelligimus p̄ſentia. et voluntateʒ qua deſide=
ramus futura. vt ſanitatē. Nunquid tu infirm⁹
deſideras ſanitatem. ⁊ tu pauper diuicias. et ta
men memoria intelligentia ⁊ voluntas non ē ni
ſi vna anima Jta in mūdo non eſt niſi vn⁹ deus
⁊ ille deus non eſt niſi tres pſone. pater filius ⁊
ſpūſſanct⁹ Ecce qualiter deus dedit ſignū trini
tatis i anima rōnali ꝑ creationē ſicut rex qui de
diuerſis metallis fecit monetā. ſed ſolum in mo
neta auri ponit imagineʒ ſuam. in alijs aūt mo=
netis ſoluʒ ponit ibi ſignū. Jta deus a p̄ncipio
mūdi fecit multas creaturas quaſi monetas di
uerſorū metallorū. Sed ſoluʒ monete auree ſcʒ
in homine impreſſit imaginē ſuam loquēdo de
creaturis corꝑalibus. Moneta argenti clara ē
ſol luna ⁊ ſtelle. ſed illa habēt ſolum ſignū trini
tatis ⁊ non imaginē. Moneta de luto ſunt ele=
mēta. ſed non habent veſtigiū . ſolus homo eſt
ad imaginē dei loquendo de creaturis corꝑali/
bus. qꝛ ſicut aurū inter oīa metalla eſt nobiliſ
ſimū. ita homo inter oēs creaturas corporales
excellentior. ⁊ ſicut ille qui facit monetaʒ impri
mit imagineʒ regis in floreno. Sic deus quādo
creat animaʒ in ea imaginē ſuam imprimit. hoc
oſtendit de⁹ a principio quando creauit omnia
dicens: Fiat lux. ⁊ nihil amplius dixit: Fiāt lu
minaria. Sed quādo voluit formare homineʒ.
non dixit. fiat homo. ſed quaſi teneret ꝯſiſtoriū
pater ⁊ filius ⁊ ſpūſſanctus. dixit deus. Facia=
mus hominē ad imaginē et ſimilitudinē noſtrā
vt preſit piſcibus maris ⁊ volatilibus celi et be
ſtijs. vniuſcꝫ terre omniꝫ reptili. Gen̄. j. Pa/
tet quomodo iſtud ſignum datur i anima a deo
per creationē. De iſto ſigno dicebat dauid. Si
gnatū eſt ſuꝑ nos lumen vultus tui domine. de
diſti leticiā in corde meo. pſ̄. iiij. ¶ Nota lumen
vultus tui domine. id eſt. imago trinitatis. ſuꝑ
nos. id eſt. in anima que ē ſupra corp⁹. Mora=
liter hic inſtruimur Si q̄libet noſtrū habet ima
ginem dei in anima. q̄ȝ digne ⁊ reuerēter eſt ſer
uanda imago xpi. ꝓditor et infidelis iudicaret̄
q̄ imagineʒ xpi vel ꝟginis marie ſcinderet enſe
vel cōbureret igne. vel ꝓiceret in latrina. Oēs
vos diceretis. O traditor ribalde ⁊c̄. Magis
ꝓprie ē imago dei anima rōnalis q̄ȝ alia imago
et aliqui ſcindūt eā vt iracundi ⁊ vindicatiui oc
cidendo hominē. ſi dicatur. O ipſe interfecit pa
trem meum. Reſpōſio. ſi ipſe eſt ꝓditor. ideo tu
vis eſſe ꝓditor. ideo vindicta eſt deo dimitten=
da. qꝛ ipſe faciet hic vel in alio mūdo. Jdō dixit
deus. Quicunꝫ effuderit humanū ſanguineʒ
effundet̄ ſanguis illius Et ſignat̄ ratio. ad ima
ginem quippe dei factus ē homo. Gen̄. ix. ¶ Nō
fundetur ſanguis illius . hoc intelligit̄ vel a iu=
dice ꝑ iuſticiā vel ab ipſomet ꝑ penitentiā. Qui
eni occidit vel conſenſit in mortem ꝓximi homi
cida eſt. ſi p̄ter vel contra ordinem iuris ⁊c̄. pro
pria penitentia ē effundere de ſanguine ſuo cuʒ
diſciplinis. alij autē non ſcindunt imagineʒ dei

ſed ꝓijciunt eam in ignem vt auari. quia auari=
cia non eſt niſi ignis qui incēditur in corde aua
ri ad congregandum. vel ꝑ vſuras vel rapinas
⁊c̄. ꝓpter hoc dixit chriſtus. videte ⁊ cauete ab
omni auaricia. quia non in abūdātia cuiuſq; vi
ta eius ē ex his que poſſidet. Luc̄. xij. Nota ab
omni vniuerſaliter. Alij ꝓijciunt imaginē in la
trinam. vt luxurioſi. quid eſt luxuria niſi ſterc⁹
putridū. Qualitercūq; fiat luxuria eſt dānatio
ſed actus matrimonialis poteſt fieri abſq; omī
peccato. imo etiā cum merito. ⁊ etiā cum pecca
to mortali. ⁊ quādoq; etiā cum peccato veniali
Dicaꝛ contra illos qui dicunt fornicationē ſim
plicem non eſſe peccatū. ⁊ cōtra notorias mere=
trices. Jdō dicit ſcriptura Fili in māſuetudine
ſ̄ua animā tuam. ⁊ da illi honorē ſ̄m meritū ſu
um. quia eni imago dei digna eſt honore. peccā
tem in animā ſuam quis iuſtificabit. ⁊ quis ho/
norificabit exhonorantē animaꝫ ſuam. Ecc̄i. x.
¶ Dico ſcd̄o ⁊c̄. in corpore materiali ⁊ hoc ꝑ re=
demptionē. Signū ꝙ chriſtus recepit in die re=
demptionis q̄ fuit in die veneris eſt ſancta crux
Sicut rex arogonie recepit ꝓ ſigno diuiſiones
Rex frācie florem lilij. Rex caſtelle leonē et ca=
ſtrum. Jta xp̄s rex celi ⁊ terre recepit ſignū cru
cis ex quo fuit ibi ſuſpenſus ꝓ noſtra redēptio=
ne. ne aliquis ſibi credens vel obediens ſuſpen
daꝛ in furca inferni. De hoc ꝓphetia. hec dicit
domin⁹ deus. Ecce leuabo ad gētes manū meā
et exaltabo ad populos ſignū meum. ſcꝫ ſancte
crucis Eſa. xlix. Jn hoc ergo ſigno carnali viſi
bili ⁊ audibili. dedit deus ſignū trinitatis. quia
qñ hō ſignat ſe dicit. Jn nomine patris ⁊ filij ⁊
ſpūſſancti amen. Jn noīe. Ecce vnitas eſſencie
non dicit: in nominib⁹ Dicūt doctores ꝙ ſi quā
do ſacerdos baptiſat diceret Ego baptiſo te in
nominib⁹ ⁊c̄. nō baptiſaret. de hoc vide ſanctū
Thomaꝫ tertia ꝑte. q. lxvj. arti. vj. in ſolutione
ad ſextū Et in q̄rto diſ. iij. arti. ij. q. j. ad nonum
Jdō dicit xp̄s apoſtolis ⁊ diſcipulis Eūtes do
cete oīes gētes baptiſantes eos Jn nomie pa=
tris ⁊ filij ⁊ ſpūſſancti. Nō dicit in nominibus.
Matth. vlt. Cum dicit patris ⁊ filij ⁊ ſpūſſan=
cti. clare dicit trinitatē ꝑſonarū. Jtem q̄tuꝫ ad
viſum ⁊ ad auditum in modo ſignādi. oſtendit
nō modū ſignādi ✠ hic modū ſignandi quādo dicitur. in nomie pa=
tris. teneaꝛ manus alte. Ratio. quia pater nū/
q̄ fuit ab alio miſſus. Sꝫ ipō exiſtente in cathe
dra eternitatis ſue. miſit filium ſuū vnigenituꝫ
in vtero ꝟginali. ſicut ſol mittit radiū ſuū. ⁊ ta=
men non recedit ab eo. Jdeo quādo dicit ⁊ filij
debet teneri manus circa vterū. quādo dicit. et
ſpūſſancti. debet ducere manun ꝑ trāſuerſū de
ſcapula ad ſcapulaꝫ. quia ſpūſſanctus fuit ſpar
ſus ſuper aplōs ⁊ diſcipulos xp̄i in die penteco
ſtes. quando autē dicit amen. iunganꝛ manus
ſignantes vnitatē eſſencie. Aliqui multū errāt
in modo ſignādi quādo dicūt. Jn nomie patri
longe faciunt dicentes: ꝙ pater eſt maior. hoc ē
hereſis. quia in hac trinitate nihil prius aut po
ſterius. nihil maius aut minus. ſed tote tres ꝑ/
ſone coeterne ſibi ſūt ⁊ coeq̄les. vt dic̄ Athana
ſius. Alij ponūt filium ad dexteram. quia dicit
articulus. Sedet ad dexteram dei patris. Sed
hoc nihil eſt. q꞉ filius ⁊ ſpūſſanctus ſūt a dextri
dei. quia eſſe a dextris dei nihil aliud eſt q̄ eſſe
equalem deo patri Alij ponunt ſpiritūſanctū a
ſiniſtris. dicēdo ꝙ ad ſiniſtrā eſt diabolus qui
tunc ꝑcutitur. Et hoc nuſq; reperiꝛ in libro ali
cuius autoritatis Jdō bonus modus ſignandi
ē ille de quo vobis dixi. de h̄ ſigno dicit eccleſia
Signum ſalutis. ſalus in ꝑiculis. vitale ſignuꝫ
vitam ferens omniū ⁊c̄. Moraliter hic patꝫ ꝙ
errant illi qui non ſignāt ſe ſigno xp̄i ſed diabo
li. vt ſunt multi clerici ⁊ laici Qualis iniuria fi/
eret regi ſi quis de pallacio amoueret ſigna ſua
⁊ poneret ſigna inimici ſui. talem iniuriā faciūt
xp̄o. qui nō bene ſignant ſe Signum eni xp̄i eſt
crux. ſignum diaboli eſt circul⁹ vel rota. autori=
tas Jn circuitu impij ambulāt dixit dauid. pal
lacium xp̄i eſt corpus xp̄iani. in quo fuit poſitū
ſignū crucis chriſti regis in baptiſmo. Sꝫ quā/
do vos ſignatis faciendo circulū tunc amouetis
ſignum chriſti a pallacio ſuo. ⁊ ponitis ſignum
diaboli. Dicatis quādo ſurgitis de lecto quali
ter ſignatis vos pater ſic. ⁊ faciūt circulū. Jdē
quādo volunt prādere: imo dolentes referim⁹.
ſacerdotes in bn̄dictionib⁹ ſalis aque et panis
faciunt ſignuꝫ diaboli ⁊c̄. imo qd̄ peius eſt i ſa
crificio. ⁊ etiaꝫ quādo poſt miſſam dant benedi
ctionem populo: que ē magne ꝟtutis ex chriſti
ꝑſentia. aliqui cum ſigno diaboli dant benedi/
dictionē dicēdo. Jn vnitate ſpūſſancti. benedi=
cat vos pater ⁊ filius ⁊ ſpūſſanct⁹ amen. facien=
do circulum. Cogita q̄tuꝫ diſpliceret regi amo
tio ſigni ſui plus diſplicet chriſto. ꝓpter hoc di
cebat dauid in pſ̄. Ut quid deus repuliſti in fi/
nem iratus ē furor tuus ſuper oues paſcue tue.
Nota vt quid repuliſti ⁊c̄. Reſpōdit ſancta tri
nitas. ſigna noſtra non vidimus. iam non eſt ꝓ
pheta. id eſt. ſacerdos ꝓphetizando. vere faci/
endo ſignum chriſti. ideo corrigaꝛ hoc vicium
malū. ¶ Dixi tertio ꝙ de⁹ dedit ſignū trinitatis
in vita ſpūali quod fuit datum ꝑ ſaluationem.
Uita eni ſpūalis ſancta ⁊ bona non eſt niſi vna
a ꝑncipio vſq; ad finem. tamē habet tres ꝑtes.
vt ſcꝫ homo ſit bene ordinatus. ꝑmo erga deuꝫ
ſecundo erga ꝓximum. tertio ergo ſeipſum Et
ſicut eſt vnus deus in trinitate ꝑſonarum. ita ē
vna vita ſpiritualis cum trib⁹ ordinationibus.
Ecce ſignum crucis. ¶ De iſto ſigno dicit Ber/
narndus. data ſunt ſigna et indicia quedam et
iudicia manifeſta ſalutis. vt indubitabile ſit eū
eſſe de numero electorum in quo illa ſigna per/

manſerūt. Scitis quādo eritis bene ordinati er
ga deum. qñ portabitis honorem ⁊ reuerētiam
deo. tunc em̄ vaſalli ſunt bñ ordinati erga ſuuꝫ
dñm. quādo cum reuerentia loquunť de eo. ſic
nos erga deuꝫ. nō iurando. nō renegando ipm
vel blaſphemando Jdeo nō miremi ſi habetis
malum tpus ⁊c̄. Sed ego miror ꝙ non intratiſ
in abyſſum ꝓpter blaſphemias quas facitis. de
hoc conquerif deus pater dicens. Filius hono
rat patrem. ⁊ ſuus dñm ſuū timebit Si ḡ pater
ego ſum vbi eſt honor meus dicit dñs. Mala
chie. j. Fiat ergo ordinatio cōtra iurantes. om=
nes deberetis clamare contra iurātes ſicut con
tra lupum ⁊c̄. ¶ Secūda bona ordinatio erga
ꝓximum eſt. non nocere ꝓximo. nec in bonis
ipm damnificando. nec in fama. nec in perſona
ſed habere erga eum amorē beniuolētie. Jdeo
eſſet neceſſariū vitare ludum taxillorū. qui lu/
dus taxillorū ꝓximum valde damnificat. tam i
bonis ꝗ̄ in corpore ꝗ̄ etiam in anima. Jdeo
iſtos iudicabit filius. quia ſibi fit iniuria ꝗ veit
ad ſaluandas aīas. Pater omne iudiciuꝫ de=
dit filio. vt omnes honorificēt filiuꝫ ſicut hono
rificant patrem. Joh. v. ¶ Tertia bona ordia=
tio erga ſeipm in hoc conſiſtit. vt poſtꝗ̄ labora
ſtis feria ſecūda ⁊ tertia ⁊c̄. quieſcatis in die do
minica nihil tempale faciendo. nō debetis am=
bulare ꝑ campum. niſi ꝓpter magnā neceſſita=
tem. non negociatōnes debetis facere. nec ꝯtra
ctus aliquos ⁊c̄. Nota aliqḋ miraculū ⁊c̄. Fiat
ergo ordinatio vt feſta ſuentur ⁊ abundabitis
Jſta ordinatio correſpōdet ſpūiſancto qui reꝗ
rit requiem in anima in qua habitat. Jdō dicit
ſcriptura. Amodo iam dicit ſpūs vt reqeſcant
a laboribus ſuis. Apocal. xiiij.

¶ De ſancta trinitate. Sermo tertius.

FRatres perfecti

eſtote. Uerbum iſtud habetur. ij. ad
Chori. xiij. ⁊ recitatiue in epiſtolis ꝑ
ſentiū octauarū. Hoc thema dat michi motiuū
declarandi in quo cōſiſtit ꝑfectio vite ſpūalis.
Materia erit vtilis ⁊ ꝓficua. Sed vt deo ſit ac
ceptabilis ⁊ gratioſa ſaluteť virgo Maria.
Si ſtricte volumus cogitare in opibus huius
mundi que deus fecit ꝑ creatōnem inuenimus
ꝙ i triplici gradu cōſiſtūt. ⁊ homo eſt in ꝑfecti=
ori gradu. ſm ꝙ ego vobis declarabo. ¶ Pri=
mus gradus eſt de creaturis que ſunt ſubſtan=
tie ſpūales. ſicut angeli. qꝛ omēs angeli ſunt ſpi
ritus. Dauid. Qui facit angelos ſuos ſpiritus
Non habēt carneꝫ neqꝫ oſſa. ſpūs carnem ⁊ oſ
ſa nō habet. Luce vltio. De hoc vide ſanctum
Tho. j. pte. q. l. arti. j. ¶ Secūdus gradus eſt
de creaturis. quas deus fecit a ꝑ̄ncipio. ſcꝫ de
creaturis pure corꝑalibus. que non habēt ſpi=
rituꝫ. ſicut ſunt celi. ſol. luna ⁊ ſtelle. que nō ha=
bent animā ratōem nec intellectum. ſed ſunt vt
lapides ſine ſpū. Jtem elementa terra. aqua. ig
nis ⁊c̄. Jtē elemētata vt volucres metalla ⁊ ai=
malia. Dauid. Non eſt ſpūs in ore ipoꝝ. quia
licet emittūt anhelitum. nō tamen habent ſub=
ſtantias ſpūales. ¶ Tertius gradus eſt de cre=
aturis ſimť corꝑalibus ⁊ ſpūalibus. vt ſunt ho
mines. Ultimo em̄ creauit deus hoiem. ⁊ qua=
ſi epylogando compoſuit eū de materia corꝑa
li ꝗ̄tum ad corpus. ⁊ ſpūali ſubſtantia quantū
ad animam. Patet ḡ ꝙ inter omnia opa dei ſin
gularem ꝑfectōnem habet hō ſup omēs creatu
ras. Jdeo dixit Moyſes. Jgiť ꝑfecti ſunt celi
⁊ terra. ⁊ omis ornatus eoꝝ. Geñ. ij. ¶ Mora=
liter celi ſunt potentie intellectiue. vt memoria.
intellectus ⁊ voluntas. terra eſt caro. ornatꝰ aīe
ſunt bone cogitatōnes de corde affectōnes. de=
ſideria. contemplatōnes ⁊ hmōi. Ornatus aūt
carnis ſunt mēbra corporis. ⁊ ꝗnqꝫ ſenſus cor/
porales. Satis ergo patet ꝙ ſi volumus loqui
de ꝑfectōe naturali. homo ſup omēs creaturas
habet ꝑfectōnem naturalē. vnde ⁊ hō dicif ſm
beatū Gregoriū omis creatura Jdeo ratōnabi
le eſt vt homo etiā habeat ꝑfectōnem moralem
ſcꝫ de vita ſpūali. ꝓpter hoc dicit thema. Fres
ꝑfecti eſtote. ſ. in vita ſpūali. Nō videndū eſt
in quo conſiſtit vite ſpūalis ꝑfectio. Et inueni
ꝙ in quatuor. ſcilicet.

¶ Jn dilectiōe generali ſine exceptiōe.
¶ Jn locutiōe ratōnali ſine offenſione.
¶ Jn diligentia ꝟtuali cum recta intentiōe.
¶ Jn patientia tpali cum vera exultatiōe.

¶ Dico p̄mo ꝙ dilectio vniuerſal ſine exceptiōe
eſt ſiue in hoc conſiſtit quod eſt diligere omnes
hoies vniuerſaliť. tam viuos ꝗ̄ etiaꝫ mortuos
ſcꝫ illos de ꝑadiſo de eis laudando deū. de pur
gatorio ꝓ eis orando vt inde exeant. ꝓ xp̄ianis
vt in fide ⁊ in bona vita ꝯſeruenť. ꝓ inimicis e=
tiam orando vt ad bonum finem ꝑducanť. Nō
ſolum debet quis diligere domū ſuam. ſed etiā
omēs alios. ita ꝙ totus mūdus recipiať in cor=
de ſuo ꝑ dilectōnem vniuerſalem. Talis eſt in
p̄mo gradu ꝑfectionis vite ſpūalis. qꝛ nemineꝫ
excludit a dilectōne. Sicut faciūt aliqui. vnus
dicit. ego diligo amicos meos. ſed nō inimicos
Alius dicit. ego diligo parētes meos. ſed nō cu
ro de alijs. Alius dicit. ego diligo illos de loco
meo. ſed nō alios. nihil valꝫ. Ratio eſt. qꝛ opor
tet ꝙ dilectio ſit vniuerſal. Quilibꝫ diligit ima
ginem xp̄i vel ꝟginis marie. cuiuſuis materie
ſit ſiue auri ſiue argenti ⁊c̄. diligiť em̄ ⁊ honora
tur imago non ratiōe materie. ſed ratōne illius
cuius eſt imago Cum ergo hō ſit imago dei ma
gis ꝓpria ꝗ̄ imago facta a pictore. ad imaginē
quippe dei factus eſt homo. Geneſis. ix. Jdō ta
lis imago diligenda eſt in quacūqꝫ materia ſit.
ſiue in auro. ſiue in argento. imago dei aurea ē

ín homine ſancte ⁊ bone vite diligenda ē. Iteꝫ
imago eſt de argento. quādo homo habet intel
lectum clarū in ſcientia ⁊ os in eloquētia. ⁊ coꝛ
in credentia Item de ferro quādo eſt impatiēs
tamē eſt diligenda De ligno putrido eſt imago
quādo eſt peccatoꝛ. De lapide duro quādo nō
habet deuotōnem. De carbone nigro quādo ꝑ
ſona eſt male fame. tn̄ eſt diligēda. quia imago
dei eſt. deſiderando ⁊ oꝛando ꝓ conuerſiōe ſua
Si ergo imagines ſunt amabiles ratōe illoꝛum
quos rep̄ſentant. quantomagis homo De hoc
autoꝛitas xp̄i qui p̄dicando populo dixit. Au=
diſtis quia dictū eſt antiquis. diliges ꝓximum
tuum. ⁊ odio habebis inimicū tuum. Ego autē
dico vobis. diligite inimicos veſtros. benefaci
te his qui oderūt vos. oꝛate ꝓ calumniantibꝰ ⁊
ꝑſequentibus vos. vt ſitis filij patris veſtri q̄ i
celis eſt. qui ſolem ſuum oꝛiri facit ſup̱ bonos ⁊
malos. ⁊ pluit ſup̱ iuſtos ⁊ iniuſtos ⁊c̄. Eſtote
ergo ꝑfecti ſicut pater veſter celeſtis perfectus eſt
Matth. v. Nota ꝙ loquiť de dilectōe gene=
rali ⁊ generalibus ſignis eius. Si em̄ diligitis
benefactoꝛes. nec grates nec gratias habetiſ. qꝛ
etiam iumēta diligunt bn̄factoꝛes. Canis enim
diligit bn̄factoꝛem ſuum ⁊ odit malefactoꝛem.
Qui ſolum diligit amicos ⁊ bn̄factoꝛes nullum
meritum habet apud deū. Opoꝛtet ergo diligē ge
neraliter omēs amicos ⁊ inimicos ꝓpter deum
In hoc eſt meritū. Si ergo eſt aliq̄s veſtrum q̄
in coꝛde ſuo habet odiū ⁊ rancoꝛem ſeu malam
volūtatem deponat. Ideo apl's. Videte ne q̄s
maluꝫ ꝓ malo alicui reddat. ſed ſp̱ quod bonū
eſt ſectamini inuicem ⁊ in omēs. j. ad Theſ. v.

¶ Dico ſecundo locutio rational' ſine offenſiōe
Prima ꝑfectio vite ſpūalis conſiſtit in coꝛde.
Iſta autē ſecūda in oꝛe. talis em̄ debꝫ eſſe locu
tio ꝙ non offendat deum nec ꝓximū. Offendiť
aūt deus quādo homo mendaciū loquiť. quia
ipe eſt veritas. Ego ſuꝫ via veritas ⁊ vita. Io
han. xiiij. Peius eſt mendaciū in oꝛe q̄ ſtercus
Ratio. qꝛ aufert officium lingue que data ē ho
mini ad exp̄mendum mentis conceptū. ideo ⁊c̄
Scdō iurando inuanum offendiť deus. inua=
num iurare eſt qn̄ homo ſine neceſſitate vľ vti=
litate iurat dicendo. ꝑ deum iſta cappa eſt nigra
⁊ hmōi. Tertio iurādo falſe. ſicut multi miſe=
ri qui faciendo complacentiā ⁊ ad complacēdū
amico vel vicino in iudicio falſum iuramētum
faciūt. Quarto iurando enoꝛmiť cum lingua
quaſi cū enſe diuidunt dominū ſuum q̄tum in
eis eſt. videť nobis modica iniuria. Quinto
renegando terribiliter. quia iam hodie nō ſuffi
cit iurare. ſed dicūt. maledicar ego a prauis ho=
minibus iniquis ⁊ ꝑuerſis. ⁊ ſimilia terribilia
ꝓferendo ⁊c̄. Sexto qd̄ eſt peius blaſphemā
do hoꝛribiliter quādo ſunt irati ex ludo vel ali
ter cum gladio ꝑcutiūt crucem manu verſus ce
lum dicendo v̈ba contra chꝛiſtū ⁊ v̈ginem ma=
riam ⁊c̄. Ex iſtis peccatis veniūt mala infinita
Ideo rectoꝛes debēt ſup̱ hoc ꝓuidere. ⁊ ſtatue
re ſub certis penis contra tales ⁊c̄. Scdō offē
ditur ꝓximus quādo diffamať vel peccatū ſuū
ſecretum publicať. vel ſeip̄m laudando. Ideo
dico ꝙ locutio debet eſſe ratōnalis. ne deꝰ nec
ꝓximus offendať. Ideo dicunt philoſophi ꝙ
iſta differētia ratōale eſt ꝑfectio eſſentialis ho=
minis ⁊ foꝛmal' dr̄a que dat ei ꝑfectōem. Quid
eſt homo? aīal rationale. quia moꝛtale nō eſt
de eſſentia. ſed additum fuit ab infidelibus. an=
geli aūt non ſunt rationales. quia ſubito et ſine
diſcurſu intelligūt. homīes v̈o ſolum ſunt ratō
nales. De hoc vide ſanctū Thomā. j. parte. q.
xviij. arti. iij. et. iiij.. Ideo debet loqui rationa=
biliter. Ideo apl'us. Fratres in multis offendi=
mus omnes. ſi quis autē in verbo non offendit
hic ꝑfectus eſt vir. Iaco. iij. Nota h̄ de iuue/
ne loquace ⁊ v̈boſo qui venit ad quendam ſan
ctum hominē querēs ab eo conſiliū qualiť gub
naret linguam ſuaꝫ. Qui dixit. facias ꝙ os tuū
non loquať. vt burſa auari ad ſoluendum. Et
iſte. pater non intelligo iſtud. Et ſanctꝰ reſpon
dit. burſa auari habet tres nodos. ⁊ quādo ali=
quis petit ab eo debitū. nō ſtatim ſoluit. ſed diſ
putat dicens. quare ſum vobis obligatus et ſi=
milia. ita debet fieri anteq̄ꝫ loquať. Ideo ligua
habet tres clauſuras. quaſi tres muros Secus
de alijs ſenſibus q̄ omnes ſunt apti. oculi. nareſ
⁊ manus. Sed lingua vt leena habet tres cuſto
dias. Ideo quādo vis loqui vt auarus diſpu/
ta p̄mo itra te dicēdo. quare volo loqui? erit ne
ceſſarium vtile vel edificatoꝛiū. Si nō ſed truf=
fatoꝛium vel iniurioſum. nō loquar ego. Qui
iſto modo ſcit gubernare linguam ſuam ꝑfectꝰ
eſt. Ideo apoſtolus. Omis ſ̈mo malus ex oꝛe
veſtro non ꝓcedat. ſed ſi quis bonus eſt ad edi
ficatōnem fidei vt det gratiam audientibus. ad
Ephe. iiij

¶ Dico tertio. ſ. diligentia v̈tualis
cum recta intentiōe. ſ. ꝙ quilibet cum diligētia
faciat quod teneť facere ſ̈m ſtatum ⁊ officium
ſuum. Verbi gratia. Religioſus q̄ eſt diligens
in ſ̈uando oꝛdinem ⁊ regulam ⁊ tria vota eſſen
tialia ⁊ cerimonias in victu ⁊ veſtitu ⁊ ſilentio
talis eſt ꝑfectus. Qui autē dimittit p̄dicta. lon=
ge eſt a ꝑfectione. Idem de diligentia ſacerdo=
tum in hoꝛis dicendis. tam de die q̄ de nocte.
Item habere diligentiā in inſtrumentis eccl'e.
vt ſint bona ⁊ munda ⁊c̄. Idem de laicis. dili=
gentia em̄ veſtra in hoc conſiſtit vt' detis opam
facere oꝛatōem deuotam quemadmodum ſup=
plicať pape vel regi ⁊c̄. In qualibet hebdoma
da ſ̈uare domicam audiēdo miſſam cōpletam
cum ſilentio ⁊c̄. Et quolibet anno cōfiteri in p̄n
cipio quadrageſime. ⁊ in paſca cōmunicare. et
diligenť penitentiā datam a confeſſoꝛe ſeruare

Iſta faciūt chriſtianum pfecte. ppter hoc dicit deus cuilibet xp̄iano. Ego dn̄s deus omnipotens ambula corã me ꝛ eſto pfectus. Geneſis xvij. Nota ambula. non dicit ſta vel ſede. ſꝫ ambula. quod notat diligentiã. Ambulare ē de virtute in ꝟtutem incedere. Corã me. Aliqui em̄ ambulāt non coram deo. ſed coram gentib⁹. vt ipocrite ꝛ vani glorioſi vt laudent̄ ꝛ videātur. Sed ille ambulat coram deo q̄ quicq̄d facit facit recta intentiōe p deo. non curando de gentibus. ſed de deo. Ideo dicebat Zacha. Seruiamus domio in ſanctitate ꝛ iuſticia corã ip̄o oibus diebus noſtris. Luce. j. ¶ Dico quarto. ſ. patientia tempalis cum exultatiōe. ſ. ad ſufferēdum mala ꝛ iniurias. q̄ als modicū eſſet facere bona opa niſi in aduerſis homo habeat patientiam. Ratio eſt. qui em̄ vult intrare bellū nō ſolum armat̄ armis inuaſiuis. ſed etiam armis defenſiuis. Si em̄ portat lanceā in dextera. nō erit pfecte armatus. niſi portet ſcutū in ſiniſtra Ita de nobis q̄ in hoc mundo ſumus in campo plij. Ideo oportet pfecte armari de armis inuaſiuis. diligentia in ſpūalibus eſt quaſi lācea. et defenſiuis patientia. patientia em̄ eſt quaſi ſcutum quod opponit̄ ſagittis tribulationum iniuriarum temptationū ne tangāt cor. Sed multi ſine iſto ſcuto intrant iſtud plium. Sunt em̄ diligentes in opibus ſpūalibus. ſed ſunt impatiētes in tribulatōnibus ꝛ iniurijs non ſunt firmi. quia ſtatim ad modicā iniuriam turbant̄. ideo oportet armari pfecte. diligentia em̄ in bonis ꝛ patientia in mal̄ faciūt homiem pfecte armatū Cum gaudio ſumende ſunt aduerſitates et tribulatōnes. q̄ meritorie ſunt. plus meruit Iob p patientiā in aduerſis q̄ p diligentiā in bonis Ideo dicit apl̄us Iacobus. Omne gaudiū exiſtimate fratres mei cum in temptatōes varias incideritis. ſcientes q̄ pbatio fidei veſtre patientiam opat̄. patientia aūt opus pfectū habet vt ſitis pfecti ꝛ integri in nullo deficientes. Iacobi. j. Nota cū gaudio ſunt accipiende tribulationes tum ppter neceſſitatē. tum ppter vtilitatem. patientia vob̄ neceſſaria eſt. vt voluntatē dei facientes reportetis repromiſſionē. ad Hebebre. x.

¶ De ſancta Trinitate Sermo quartus.

NEmo aſcendit in celū niſi qui deſcendit de celo. Habetur ꝟbum iſtud originalit̄ Iohā. iij. ꝛ officiat̄ in euangelio pn̄tium octauarū. In pn̄ti ſmone ſm motiuum qd̄ dat mihi thema volo declarare quō nos peccatores poterimus in celum aſcēdere. q̄ ad hoc ſumus finalit̄ creati. Credo q̄ erit materia vtilis ꝛ pficua. Sed vt ſit deo acceptabil̄ ꝛ gratioſa ſalutet̄ ꝟgo maria Thema eſt ꝟbum xp̄i. qd̄ ꝟbum niſi intelligat̄ recte. portaret ſeu duceret peccatorē in deſperātōez cū dicit. Nemo aſcendit in celū ꝛc. Nā nullus deſcendit de celo niſi ip̄emet xp̄us. ſm q̄ ipſemet declarat. cum ſequit̄. filius hominis q̄ eſt i celo. Ip̄e em̄ deſcendit de celo in incarnatōe. ꝛ aſcendit in celū in aſcēſiōe. poſtq̄ cōpleuit op⁹ noſtre redemptōnis. ꝛ dicit. Nemo. i. null⁹ hō aſcendit. Ergo miſeri q̄d faciemus nos? Ideo dictū ꝟbum ſic intelligit̄. Nemo aſcēdit in celū ſcꝫ ꝟtute ppa. niſi qui de celo deſcēdit. ſ. xp̄us. quia hoc ſolum ſibi cōpetit. q̄ ſicut falco vel aquila aſcendit ꝟtute alarū nec indiget auxilio. ſic xp̄us cum duabus alis. ſ. potentia diuinali ala dextra. ꝛ gl̄a humanali quaſi ala ſiniſtra aſcendit in celum. nec indiguit auxilio alterius. De hoc ppheta dauid. A ſummo celo egreſſio eius. ꝛ occurſus eiuſ. i. regreſſio vſq̄ ad ſummū ei⁹. pſ. xviij. Ideo apl̄us. Quis deſcendit ip̄e eſt. ꝛ qui aſcendit ſup omēs celos. vt impleret omnia. ſ. pphetiſata. Ad Ephe. iiij. Ecce qualiter intelligit̄ Nemo aſcendit in celum ꝛc. Ergo nos qualiter poterimus aſcendere. q̄ nec habemus potentiā diuinalem nec gl̄am humanalē. Ideo non poſſumus aſcendere ꝟtute ppria. ſꝫ oportet aſcendere ꝟtute xp̄i. q̄ dat nobis virtutem fidei ſpei ꝛ charitatis ꝛ ꝟtutes morales vt poſſimus aſcendere. ¶ Nota ſimilitudinē de nebula que de mane iacet in terra. ſed poſt virtute ſolis aſcendit ſurſum. Ita de nobis q̄ ſum⁹ terreſtres concepti nati ꝛ nutriti in terra. Dauid. Celum. i. gl̄am celi domio. terram aūt dedit filijs hominū. Ideo oportet nos aſcendere virtute ſolis illius. ſ. de quo dicit̄ ꝟgini marie. Felix nāq̄ es ſacra virgo maria ꝛ omni laude digniſſima. quia ex te ortus eſt ſol iuſticie xp̄us deus noſter. Quādo hō morit̄ in gratia. ꝟtute iſtius ſolis homo aſcēdit quaſi homo trahatur ab eo Iuxta illud. Ego ſi exaltatus fuero a t̄ra. omnia traham ad meip̄m. Ioh. xij. Et ſic intelligitur thema. Nemo aſcendit in celum ꝛc. ſ. ꝟtute ppria. ¶ Nota nouem gradus huius aſcenſionis. quemadmodū ſunt in celo nouem ordines angelorū ſeu gradus. Ideo aptetis vos vt aſcēdatis.

¶ Primus eſt peccatorū cognitio.
¶ Secundus cordis contritio.
¶ Tertius emendandi ppoſitio.
¶ Quartus ſacramental̄ confeſſio.
¶ Quintus penitential̄ ſatiſfactio.
¶ Sextus debitorū reſtitutio.
¶ Septimus fame reformatio.
¶ Octauus iniuriarū remiſſio.
¶ Nonus euchariſtie cōmunio.

¶ De iſtis dicebat Eſa. Venite aſcendamus ad montē domi. ꝛ ad domū dei iacob. Eſa. ij ¶ Dico pmo q̄ pmus gradus aſcenſus eſt peccatorū cognitio. ſ. habere ſentimentum ꝛ conſciam de

peccatis. quādo conſciētia pungit ⁊ remordet
di. O miſer ego ſum religioſus. ⁊ nō vixi vt re-
ligioſus. nō ſeruaui regulam ⁊c̄. Idem de clericis
⁊ laicis. Talis iam tenet pedem in ꝑmo gdu. ta
lis cognitio eſt neceſſaria. quia nullus curat de
medicina q̄ non ſentit ſe infirmū. Ideo dicebat
hieremias. Uide vias tuas in cōualle. et ſcito
q̄d feceris. hiere. ij. Sed multi deficiunt in iſto
gradu. qui ſtatim ſentiunt defectus corꝑis. ſed
non ſentiūt mala anime. Uerbi gratia. Sūt mlˀ
ti qui ſtatim ſentiūt ventum intrātem per fene/
ſtram. ſed non ſentiūt ventos ſupbie. vane glˀe.
⁊ ꝑſumptōnis. flantes in corde. magnus defe/
ctus eſt iſte. Alij ſentiūt ſtatim puluerem ⁊ clau
dunt ſibi os ⁊ nares. ſed non ſentiūt in aīa pul-
ueres auaricie. vſure. furti rapine ⁊c̄. Alij ſen-
tiunt ſtatim modicū calorem. forte ꝓuenientē
ex nimio potu. ſed non ſentiūt ignem luxurie q̄
totum comburit. Alij ſentiūt ſtatim paruā ſpi
nam in digito. ſed non ſentiūt gladium diaboli
qui totā animā tranſfodit. quādo recurrūt ad
diuinos ꝓ ſanitate ꝓ ſe vel ꝓ filijs. vel ad inue
niendum rem ꝑditam. Alij ſi comedūt legumi-
na ſtatim ſentiūt aliq̄d infra dentes. ⁊ non ſen/
tiunt ſaxum inferni quē tenent in ore quādo iu
rant. Alius ſentit ſtatim ſi habet ſtomachū re-
pletum cū non poterit dormire. ſed quādo tene
tis ſtomachū anime repletum veneno odij ⁊ rā
corum non ſentitis. Alij ſi dormiūt in lecto ſta/
tim ſentiūt pulicem. ſed nō ſentitis lupos vlˀ leo
nes inferni. q̄ tenent vos ne vadatis ad miſſam
vel extrahūt vos de eccleſia. ⁊ ſic de alijs. Idō
pauci ſunt q̄ aſcendunt in ꝑmo gradu. Nō ſunt
iſti ſicut dauid q̄ ſtatim habuit cognitōē de pec
cato ſuo. Ideo dixit deo pſ̄. l. Amplius ꝙ me/
rear laua me ab iniq̄tate mea. ⁊ a peccato meo
mūda me. Et aſſignauit ratōē dicens. Qm̄ ini-
q̄tatem meā ego cognoſco. ⁊ peccatū meū ꝯ me
eſt ſemꝑ. q. d. Iam ſum in ꝑmo gradu. Ideo q̄
libet veſtrum ſe auiſet qualit̄ iuit. ⁊ inq̄ ſtatu ē
⁊ corrigat ſe. Sc̄dus gradus eſt cordis contri
tio. Poſtq̄ hō cognoſcit peccata. debet cōteri
⁊ dolere de eis. q̄ꝛ alˀs cognoſcere peccata ⁊ de-
lectari in ipis malum eſſet ⁊ peccatū. Neceſſa/
ria eſt ḡ contritio. Ideo dixit Ezechias rex vt
habet̄ Eſa. xxxviij. Recogitabo tibi omēs an-
nos meos in amaritudine anime mee. Domine
ſi ſic viuit̄ ⁊ in talibus vita ſpūs mei. corripies
me ⁊ viuificabis me. Nota cum dicit tibi. non
dixit mihi ſeu mundo ⁊c̄. ſed tibi. q̄ꝛ nullus do-
lor de peccatis valet aliq̄d niſi ſit reſpectu dei.
etiam ſi ꝓ vno peccato hō ꝓijceret tot lacrimas
quot ſunt gutte aq̄ in mari. nichil valent niſi re-
ſpectu dei. Uerbi gr̄a. Si religioſus cogitans
ꝙ ſi ꝑſidēs ſuus ſciret mala ſua incarcerabit eū
⁊ illo timore plorat. vel q̄ꝛ erit diffamatꝰ ⁊c̄. ni-
hil valet. q̄ꝛ hoc nichil aliud eſt niſi recogitabo
mihi nō tibi. Sed tunc eſſet contritio ſi diceret.
O miſer ⁊ quot peccata feci ⁊ q̄ꝫtū offendi crea
torem meū q̄ de nemore mūdi me elegit ⁊ plan-
tauit in religione vt ſeruirem tibi. ⁊ ego miſer fe
ci oppoſitū. tunc eſſet ꝯtritio. Idem de ſacerdo-
te q̄n cogitat. O miſer. epūs ſciet ꝙ ego ſum cō
cubinarius ⁊c̄. ⁊ ꝑdam bn̄ficiū ⁊ plorat. nihil
valet. ꝯtritio poſſet eſſe q̄ non ſufficit ad ſalua-
tionem. Sed poſſet eſſe contritio ſi reſpectu dei
dolent dicendo. O miſer deus fecit mihi grām
quam angelˀ non fecit ⁊c̄. Idem de laicis. ſi ali-
quis eſſet ſententiatus ad furcā. ⁊ plorat ꝓpter
ꝑiculum ⁊ diffamatōē ⁊c̄. nihil valet. Idem de
muliere cuiuſuis ſit ſtatus. q̄ peccauit et plorat
timore viri vel diffamatōnis ⁊c̄. nihil valet. o/
portet ꝙ ſit reſpectu dei. Ideo dicit ꝓpha in ꝑ
ſona xpi. Recordabunt̄ mei q̄ꝛ cōtriui cor eoꝝ
fornicans ⁊ recedens a me. ⁊ diſplicebunt ſibi-
met ſuꝑ malis que fecerant in vniuſis abomia-
tionibus ſuis. Ezech. vj. ¶ Tertius gradus eſt
emendandi ꝓpoſitū. ⁊ ſequit̄ ad duos gradus
ꝑdictos. Quid em̄ valeret cognitio peccatorū
⁊ contritio. niſi hō habeat ꝓpoſitū emendādi
⁊ corrigendi vitam ſuam. nihil valet. Ideo ne-
ceſſario requirit̄ ꝓpoſitum firmū emendādi di
cendo. Ego cōſueui eſſe ſuꝑbus pompoſus ⁊c̄
ſed factū eſt. de cetero volo viuere humiliter. ⁊
ſic de alijs. hoc eſt emendandi ꝓpoſitū. q̄ꝛ mo-
dicum eſſet dolere de peccatis ꝑteritis. niſi hō
ꝓponat cauere a futuris. De h̄ dauid. Beatꝰ
vir cuius eſt auxilium abs te. i. a te aſcenſiones i
corde ſuo diſpoſuit in valle lachrymarū in loco
quem poſuit. pſ̄. lxxxiij. Nota in valle lacrima
rum. vallis inter duos mōtes conſiſtit. Ita vi-
ta ꝑſens dicit̄ vallis lachrymarū conſiſtens in-
ter duos mōtes. quorū vnus eſt paradiſus ter-
reſtris altus intantū ꝙ aque diluuij q̄ aſcende-
runt q̄ndecim cubitis ſuꝑ omnes montes. illic
non aſcenderūt. De quo dicit Beda. ꝙ folia ar
borum tāgūt ſperam ſiue celum lune. Aliꝰ mōs
ad quem debemus aſcēdere eſt ꝑadiſus celeſtis
⁊ hic debemꝰ nos diſponere ꝑ bonam vitam et
bona opa vt illuc aſcendamus. Idō dicit. aſcen-
ſiones in corde ſuo diſpoſuit in loco quē poſuit
Locus religioſi eſt monaſteriū. clerici eccleſia.
⁊ ſic de quolibet ſtatu laicorū. in quolibet iſtoꝝ
locorū q̄libet debet diſponere aſcenſiōes per re
ceſſum a malis ⁊ acceſſum ad bonū. Ideo xp̄s.
Uade ⁊ iam amplius noli peccare. Iohā. viij.
Quaſi dicat. ex quo iam aſcēdiſti in ꝑmo ⁊ ſc̄do
gradu. ideo vade aſcende amplꝰ. ⁊ iā noli pec-
care. Ecce hic ꝓpoſitum emendandi. Quartꝰ
eſt ſacramentalis confeſſio. ⁊ ſequit̄ ad ꝑdicta.
quid em̄ valeret mūdare cameram ſi ſtercus re
maneret in angulo. Ideo oportet vt ꝑ feneſtrā
ſtercus ꝓijciatur. Ita illius q̄ habet cognitōē
peccatorū ⁊ contritōē cū ꝓpoſito nō redeūdi

camera conſciētie erit mūda ſi ſtercus peccato-
rum p feneſtram oris pijciat. dicendo cōfeſſori
Pater ego fui ſupbus ⁊c. ⁊ ſic de alijs peccatis.
Ex hoc dicebat btūs iohes. Si ↄfiteamur pec-
cata noſtra fidelis ⁊ iuſtus eſt deus. vt remittat
nobis peccata. ⁊ emundet nos ab omni iniqui
tate. j. Joh. j. pter hoc ſtatutuȝ eſt ꝙ quolibȝ
anno in quadrageſima homo cōfiteatur pecca-
ta ſua mūdando cōſcientiā. vt ſit habitatio dei
alʼs eē eſſet habitatio demoniorū. Jō dic ſcri/
ptura. Qui abſcondit ſcelera ſua non diriget.
ſuple vt aſcendat in celum. Qui aūt confeſſus
fuerit ⁊ reliquerit ea miſicordiam conſequet.
Prouerb xxviij. Quintus gradus eſt penitē
tialis ſatiſfactio. differētia eſt inter ſatiſfactōem
⁊ reſtitutōnem. Satiſfactio fit deo pro peccatis.
Reſtitutio fit ꝓximo. De iſta dicā in ſexto gra
du. Sicut eīn ex peccatis que fecimus offendi/
mus deum. ita p penitentiā debemus facē deo
ſatiſfactōnem Uerbi gratia. Si offendiſtis deū
p ſupbiam debetis ſatiſfacere ſibi per humilem
oratōnem. Si p auariciā ſatiſfacere debetis per
elemoſynas. Si p luxuriam ſatiſfacere debetis
p carnis afflictōnem. ne a demonibꝰ vos puni-
ri oporteat in inferno. ⁊ ſic de alijs. Rō huiꝰ ſa
tiſfactōnis eſt. quia poſt reconciliaitōȝ amicabi
lem requirit ſolutio debiti. Jdeo Lu. iij. Faci-
te ergo fructus dignos penitētie. vbi dicit glo.
ꝙ fructus eſt q̄ñ medicina correſpondet pla-
ge ſiue morbo. Sed modo in pluribꝰ omēs con
feſſores dant vnam medicinam cuilibet morbo
ſcȝ miſſas vt ipi habeāt ⁊c. Sextus eſt debito
rum reſtitutio que fit ꝓximo. q̄libȝ reſpiciat do
mum taxiōeȝ vel burſā. ſi eſt ibi aliq̄d de malis
bonis ⁊ iniuſtis. de vſura. furto. rapina. vel re-
tinendo mercedem laborū. decimā. p̄mitias re-
ſtituatis. Dicunt aliqui. pater ego dimittam in
teſtamento vt reſtituat ⁊c. Et interim vos ibi-
tis in inferno. ſi mori vos contingat ſine penitē
tia. ſtatim eīn debet reſtitui alienū. De quo vi-
de ſanctum Tho. ſcda ſcde. q. de reſtitutōe. Et
ſiue reſtitutio fiat p heredem ſiue non. non libe
rabit vos. Et pater. oporteret me vendē ſi vel
lem reſtituere ⁊c. Solutio. Quare nō? ⁊ vende
re debetis ⁊ dimittere ſtatim. Quia regula eſt
iuridica ꝙ non dimittit peccatum niſi ablatum
reſtituat. xiiij. q. vj. Si res. Jdeo reſtituatis.
Jn iſto gradu multi frangūt ſibi collum. Jdeo
dicit apoſtolus. Reddite omibus debita. Cui
tributum tributum. cui vectigal vectigal. cui ti
morem timorē. cui honorem honorē. nemi q̄cq̄
debeatis niſi vt inuicem diligatis. ad Ro. iij.
Septimus eſt fame reformatio. Si diffamaſtis
vel iudicaſtis vel condempnaſtis aliquē. opor-
tet ꝙ reſtituatis ſibi famam coram illis. etiā da
to ꝙ dixeritis verum. ſi reuelaſtis peccatuȝ oc
cultum. Et vt intelligatis hoc peccatum dicam
vobis ſimilitudinē de nobili domia optime or-
nata quam latrones deſpoliauerūt vſq; ad ca-
miſiam. deinde venit alius ⁊ exſpoliauit ſibi ca
miſiam. credo ꝙ magis credit ſe iniuriatam ab
iſto ſecūdo q̄ ab alijs. Jta pſona q̄ habȝ bonaȝ
vitam portat camiſiam albam p bonam famaȝ
⁊ veſtes auro ⁊ ſerico cum margaritis que ſunt
bona opa. Sed quādo peccat mortaliter depre
datur a latronibus inferni. ſed adhuc remanet
ſibi camiſia alba. ſ. bona fama. ſed quādo tu re
uelas ſuum peccatū quod erat ſecretū. tunc de-
nudas ſibi camiſiam. maius peccatum facis q̄
ſi bona exteriora ſibi furatus fuiſſes. quia me/
lius eſt nomen bonum q̄ diuitie multe. Super
aurū ⁊ argentum eſt bona gratia. id eſt bona fa
ma. Prouer. xxij. Si ergo qui furat pecunias.
vel alia bona tenet ad reſtitutōem ſi vult ſalua
ri. q̄tomagis neceſſario reſtituenda eſt fama.
Jdeo Auguſtinꝰ. Non pigeat ex ipo ore ferre
medicamēta. vnō facta ſunt vulnera. Octauꝰ
gradus eſt iniuriarū remiſſio Si ordie iuſticie
vultis iuſticiam hoc poteſtis licite. ſed in corde
veſtro non teneatis deſideriuȝ vindicte. ſed ex
emplo xpi qui in cruce pepcit omnibus parcatis
inimicis dicendo. domie vt parcatis mihi ⁊ re-
mittatis michi iniurias quas feci vobis. ego re
mitto iniurias inimicis. Unde dicit xps. Pa-
ter meus celeſtis tradet vos tortoribus. ſi nō re
miſeritis vnuſquiſq; fratri ſuo de cordibus ve
ſtris. Mat. xviij. Nonus eſt eucariſtie cō/
munio. hic complet penitentia. Jn iſto gradu
iungimur deo. oia eīn p̄dicta ſunt p̄paratōnes
ad aſcenſum celeſtem. Sed pfecta medicina et
virtus animam ſecum trahens ad celum eſt eu-
chariſtia. Nota exemplum de cōmunione hu
gonis de ſancto victore. Jdeo xpus. Ego ſum
panis viuus qui de celo deſcendi. Si quis mā-
ducauerit ex hoc pane viuet in eternum. Joh.
vj. Dicatur contra illos qui non communicāt.
De quibus. j. Jn ꝓpria venit ⁊ ſui eum non re
ceperunt.

In feſto corporis xpi. Sermo p̄mus.

Ego accepi a dño quod ⁊ tradidi vobis. Uerbū iſtud
habetur textualiter. j. ad Corin. xj
Et recitatuȝ eſt ſtatim in epl'a hodierna Scdm
ꝙ totū feſtum hodiernū eſt de illo ſancto ⁊ glo-
rioſo ſacramento altaris. ſic erit ⁊ ſmo noſter
⁊ habebimus multas bonas ſpeculatōnes. pro
intellectus illuminatiōe. animarū cōſolatōne ⁊
aliquas moralitates p vite correctōe. Salutet
p̄us virgo Maria. Pro huiꝰ vbi declaratōne
⁊ materie p̄dicande introductōe ſciendū ꝙ to/
ta credentia cordis quā habemꝰ de iſto ſācto ſa
cramēto eſt locutio oris quā facimus de eodeȝ
que tota debet eſſe fundata in ſancta ſcriptura.

Ita q cor nō dꝫ ſe plus extendere ad credendū nec os ad loquendū niſi q̄tum habem⁹ ex ſacra ſcriptura. Rō eſt ꝓpter altitudineꝫ ⁊ ſubtilitatem tranſcendentē huius ſacramēti qd excedit omnem intellectū naturalem ⁊ ſciam philoſophicalem ⁊ omne poſſe nature. Qui ḡ de h ſancto ſacramēto vellet credere vel loqui ſm intellectū naturalem aut ſciam philoſophicaleꝫ vel poſſe nature erraret ⁊ deficeret in m̄ltis. Sicut q̄ vellent numerare ſm intellectū q̄t palmi ſeu cubiti ſunt ab hinc vſq ad celū. q̄t paſſus ab oriente vſq ad occidentē. vel quot ſunt ḡna arene ⁊ gutte aq̄ erraret ⁊ deficeret. Ideo dic̄ ſcriptura Ecci. iij. Altiora te ne q̄ſieris. ſupple itellectu naturali. fortiora te ne ſcrutatus fueris. ſ. ſcientia philoſophicali. ſed q̄ p̄cepit tibi deuſ. ſ. in ſacra ſcriptura q̄ eſt os ei⁹. hn̄s duo labia. ſ. duo teſtamēta. Superius eſt nouū teſtamentū. inferius vetus teſtamentū. Jō ait dn̄s. Si ſepaueris p̄cioſum a vili q̄ſi os meum eris. Hiere. xv. Illa cogita ſp. Ideo mō dimittēdo rōnes naturales ⁊ philoſophicales ſolum recipiā autoritates de ſacra ſcriptura. q2 nolo aliq̄d dicere niſi qd dn̄s dicit in ſacra ſcriptura. Et tunc potero dicere thema. Ego accepi a dn̄o. nō a ph̄o nec a Virgilio nec naturali ingenio. ſ a dn̄o. ſ. in ſac̄ ſcriptura. qd tradidi vob. ptꝫ thema. Inter cetera mirabilia ⁊ ſecreta hui⁹ ſac̄ri ſunt q̄nq p̄ncipalia q̄ dicam vob mō ſm ſanctam ſc̄pturaꝫ.

- Primū eſt mutatio ſubſtantial̄.
- Scd̄m operatio ſacerdotal̄.
- Tertium habitatio ſacramental̄.
- Quartum p̄ceptio ſenſual̄.
- Quintum receptio vſualis.

In his ſunt altitudines ⁊ difficultates hui⁹ ſacramēti. Si dicat̄. vn̄ habetis h frater? Rn̄det thema. Ego accepi a dn̄o ⁊ mō tradam vobis. Primū mirabile ⁊ altum ſecretū hui⁹ ſancti ſacrificij eſt mutatio ſbalis. Duplex em̄ eſt mutatio. vna eſt accidental̄. alia ſbalis. Mutatō accidental̄ eſt q̄n accidens vel q̄litas mutat̄ i creatura manēte eadē ſba. vt eſt mutatio de albedie in nigredinem. vl̄ de ſanitate in infirmitatē. vel de caliditate in frigiditatē. vel de paruitate in magnitudinē ſm q mutat̄ puer. ſ ſba mãet eadem. tales mutatōes dicunt̄ eſſe accidentales. Mutatio ſbalis eſt q̄n nō ſolū accidēs ſed etiā ſba mutat̄. vt ſi lutū mutaret̄ in aurū vl̄ plūbū in argentū. non ſolū accidētia mutarent̄ ſ ſuba In iſto aūt ſac̄ro ſolum fit mutatio ſubalis ⁊ nō accidental̄. q2 ſuba panis ⁊ vini non manent facta ↄuerſione. ſed accidētia eorū manēt In iſto aūt ſac̄ro deficiūt due regule ph̄ie. Prima que dicit q q̄n q fit mutatio ſube ⁊ etiā accidentiuꝫ Rō q2 accidētia nō migrāt. i. tranſmutat̄ de ſbiecto in ſubiectū. q2 ſi lutū mutat̄ in aurū. etiam q̄litas ei⁹ mutat̄ Sed in h ſac̄ro eſt oppoſitum. q2 ſuba panis v̓tute v̓borū mutat̄ in corp⁹ xp̄i accidentia aūt nō. q2 eadem albedo ⁊ q̄titas et rotunditas odor ⁊ ſapor remanent q̄ p̄us. Nō gubernando vos ꝑ regulas ph̄ie in h ſacramēto oporteret errare ⁊ deficere. Et fctā mutatōe adoramus. ſ nō adoram⁹ id qd videm⁹. ſ. albedinem nec rotunditatē. ſed xp̄m verū deum et hoiem intra ↄtentū. ita vere ⁊ realit̄ vt in vtero v̓ginis fuit vel in cel̄ eſt. De h vide ſanctū tho. iij. pte. q. lxxv. ar. j. Quemadmodū em̄ milites adorāt regem intra cortinas q̄n audit miſſaꝫ. licet ip̄m nō videant. ita nos adoramus xp̄m intra illa accidētia q̄ſi intra cortinam exiſtentem. Scd̄a regula ph̄ie deficit etiā in h ſancto ſac̄mento q̄ dicit. q nulla mutatio ſubalis eſt integra. q2 ſp remanet p̄ma materia quā ph̄i vocāt yle. q2 ſi lutū mutat̄ in aurū. materia p̄ma q̄ eſt i termio a quo. eſt eadē cuꝫ illa q̄ eſt in termio ad quē. q2 eadē eſt materia oim generabiliū ⁊ corruptibilium. In h ſancto ſac̄ro h regula deficit q2 nihil remanet de materia nec de forma ſbal̄ panis. q2 totū mutat̄ in corp⁹ xp̄i. De hoc vide ſanctū tho. iij. pte. q. lxxv. ar. v. et. vj. Jō oportet q hō non regat ſe hic per reglas philoſophicales q̄ deficiūt. ſ ſm ſanctā ſc̄pturā in pſalterio q̄ dicit. Hec mutatō ſubalis dextere excelſi Mutatōnes nature ſunt de ſiniſtra. ſ iſta dextere excelſi. Et ſequit̄. Tu es de⁹ q̄ facis mirabilia. ſuple iſta p̄dicta. de mutatōne vini in calice in ſanguinem xp̄i. Moralr̄ habebit hic doctrinam q debetis xp̄m adorare in hoſtia ↄſecrata ſine dubio ⁊ ſine ↄditōne. Aliq̄ p̄ſumptuoſi ⁊ p̄ter ui cadunt in errorē dicēdo q̄n adorāt. adoro te ſi tu es xp̄s. nec grates nec gr̄as. q2 etiā lignuꝫ vel lapidē vel canem poſſet adorare iſto mō cū ↄditōe. Jō ſine ↄditōe debetis adorare Rō. q2 ↄditio dubitatōneꝫ includit. ⁊ de⁹ vult adorari firmiter toto corde. ſpū. volūtate ⁊ deuotione. Jō dauid. Tollite hoſtias ⁊ introite i atria ei⁹. adorate deū in atrio ſancto ei⁹. pſ̄. xcv. Nota tollite hoſtias. hic loquit̄ p̄ſbyteri. ⁊ introite in atria eius. hic loquit̄ ꝑplo. Adorate dn̄m. ſ. taꝫ ſacerdotes q̄ ꝑpl̄s. In atrio. glo. i. in corde ſine dubio ⁊ ſine ↄditōe. Diceret aliq̄s ſi ſacerdos non dixit v̓ba vel ſi nō ſit ordinat⁹ nō ↄſecrauit ḡ ⁊c̄. Rn̄deo q ſacerdos ſolū damnabit̄ ⁊ non eſt p̄iculum vob. Ideo adoretis ſine dubio. licet em̄ habitualr̄ habeatis in corde h q ſi oppoſitum ſciretis nō adoraretis. ⁊ h ſufficit. tn̄ hoc non debet exp̄mi v̓bis. ſed ſimpl̄r adorare debetis Ecce p̄mum mirabile ſecretū qd ego accepi a dn̄o in ſcriptura. ⁊ tradidi vob Secūdū mirabile huius ſacramēti eſt opatio ſacerdotal̄ ſcꝫ q ſacerdos exiſtens in terra habet poteſtatē vt apiat celos ⁊ faciat deſcendere filiuꝫ v̓ginis Marie in altari in manibus ſuis. Magnū mirabile reputat̄ in moyſe q̄ fecit deſcēdere mãna

de aere. vt habet̄ Exo. xvj. Et de helya q̄ fecit
deſcendere ignem de ſpera ignis ad comburen
dum duos q̄nquagenarios. vt hr̄. iiij. Regl. j.
maius mirabl'e eſt hic. qm̄ ſacerdos nō de aere
nec de ſpera ignis. nec de celo lune. nec de celo
mercurij. nec de celo veneris. nec de celo ſolis.
nec de celo martis. nec de celo iouis. nec de celo
ſaturni. nec de celo ſtellato ſiue firmamēto. nec
de celo criſtallio. ſed de celo empirreo fac̄ chri-
ſtum deſcendere. Ecce opatio ſacerdotal'. Sci-
tis q̄ qn̄ virgo maria ſalutata p angelū gabrie
lem conſentiēs dixit. Ecce ancilla domi ꝛc̄. Lu
ce. j. in vltimo v̄bo celum fuit aptum ꝛ fili⁹ dei
deſcendit in vtero ſuo. ꝛ angelus ꝛ v̄go adora-
uerunt ip̄m in vtero. ꝛ ſic os v̄ginis aperuit ce
lum. ita os ſacerdotis ꝛ excellenti⁹ non diſplice
bit v̄gini marie. Si dico veritatem. quia virgo
aperiendo celū habuit dicere octo v̄ba. Primū
ecce. ſecundū ancilla ꝛc̄. quouſq̄ dixit totū. tūc
em̄ celum fuit aptum ꝛ ip̄a concepit. Et ſacer/
dos ſolū dicit quinq̄ v̄ba. ꝛ quando dicit vlti-
mum v̄bum. ſ. meū. tunc celū apitur. ꝛ xp̄s eſt
in hoſtia. Item v̄go maria ſolū ſemel aperuit. ſ
ſacerdos quolibet die ꝛ in q̄libet miſſa. Itez in
vtero v̄ginis deſcendit paruus nō ita magnus
ſicut formica ꝛ paſſibil' ꝛ mortal'. Sed in hoſtia
deſcendit ita magnus vt eſt in celo. vt fuit i cru
ce nec paſſibil' nec mortalis. ſed gl'oſus ꝛ impaſ
ſibilis. Greg⁹. Quis fideliū dubiū habere poſ-
ſit in ip̄a immolatōis hora ad ſacerdotis vocez
celos apiri. ꝛ in illo ieſu xp̄i miſterio angelorū
choros adeſſe. ima ſummis ſociari ꝛ celeſtibus
iungi. vnū idem q̄ ex viſibilibus atq̄ inuiſibili
bus fieri. Greg⁹. in q̄rto dyal'. ꝛ de conſe. di. v.
Quis. Nota q̄lr̄ intelligit̄ celos apiri queād/
modū de manifeſtatōe de materia ſecreta dicit̄
mihi aperuit cor ſuū. non q̄ corrumpat̄ vl' diui
dat̄. ſed q̄ ſecretū manifeſtat̄. Ita dixit dalila
de ſampſone philiſteis. Nunc apuit michi cor
ſuū. Iudicū. xvj. Ita de filio dei q̄ eſt ſecret⁹ in
celo empireo. qn̄ deſcendit in hoſtia conſecrata
illa deſcenſio dicit̄ aperitio celorū. Hic eſt pais
q̄ de celo deſcendit. ſi q̄s manducauerit ex h̄ pa
ne viuet in eternū. Ioh̄. vj. Si dicat̄ xp̄s de ce
lo deſcendit in hoſtia. ḡ recedit de celo? Reſpō
deo q̄ nō dimittit celū. ad h̄ nota duas ſilitudi-
nes. Prima de domo habente centū foramina
vel mille foramia. in quolibet intrat radius ſol'
ꝛ tn̄ nō recedit de celo Ita xp̄s radius dei pr̄is
deſcendit in q̄libet hoſtia. ꝛ tn̄ nō dimittit celū.
Scd̄a de voce mea q̄ eſt in qualibet aure veſtra
iam videtis quot ſunt aures h̄. mō credo q̄ q̄li
bet habet duas. ꝛ in qualibet eſt vox mea. ꝛ ta-
men non recedit a me. Si v̄bum corruptibile ꝛ
tranſitoriū poteſt tantū. q̄tomagis v̄bum eter
num. de quo Ioh̄. j. In p̄ncipio erat verbuz ꝛc̄
Iō dauid. Dn̄s in templo ſancto ſuo. ꝛ ſil' dn̄s

in celo ſedes ei⁹. Sicut v̄go grauida erat tēplum
dei. ita hoſtia cōſecrata eſt grauida templū dei
pōt dici vbi ſunt angeli. vt dicit Greg⁹. q̄ rex
nō vadit ſolus. ſi nō haberemus oculos lippos.
nec aures obturatas videremus ꝛ ſentiremus
eos cantantes. ſicut aliqui ſancti vt beat⁹ Tho
mas de aq̄no ordinis fratrū p̄dicatorū. q̄ ordia
uit officiū hodiernū qui cantat. Panis angeli-
cus fit panis hoim. dat panis celicus figuris ter/
minum. O res mirabil' manducat ſeruus dn̄m
paup ꝛ humil'. Moralit̄ patet q̄liter mundus
debet eſſe ſacerdos q̄ habet ibi iudicem ꝛ circū
dat̄ angelis. ꝛ manus ꝛ digiti implent̄ angelis
Si eſt bonus dicunt angeli. O bn̄dicte maiorē
grām habes q̄ nos ꝛc̄. Si ſit malus luxurioſ⁹
ↄcubinarius. luſor ꝛc̄. dicunt angeli xp̄o. Dn̄e
vultis vt occidamus iſtū p̄ditorem? Reſpōdet
xp̄s. nolo mortem peccatoris. ſed vt ↄuertat̄ ꝛ
viuat. Ezech. xviij. Queſtio eſt hic quam forte
facitis vos iam in cordib⁹ veſtris. Si ſacerdos
ſit male vite luxurioſus ꝛc̄. an talis hʒ illam po
teſtatem ↄſecrandi. q̄ de bono ſacerdote bene
credimus? Reſpōdeo q̄ tam bonus q̄ mal⁹ ſa-
cerdos dicendo v̄ba ↄſecrat vere. Ad hoc nota
ſimilitudinez de duobus canalibus aureo et li/
gneo p que aqua ab eodem fonte veit in ortum
ad rigandū caules. que tales erūt meliores nū-
quid tantū valent vne q̄ alie ex quo aqua ē ea-
dem. q̄ bonitas cauliū non eſt v̄tute canalium
ſed v̄tute fontis. Ita in p̄poſito. Fons vn̄ p̄ce
dit aqua totius mūdi ꝛ ſapie eſt xp̄us. Fons ſa
pientie v̄bum dei in excelſis. Ecci. j. Canalia p
que tranſit aqua conſecratōis ſunt ſacerdotes.
hoſtie ſunt herbe vel caules de terra tritici non
de alia materia. Canale aureū eſt bonus ſacer/
dos ꝛ deuotus. ligneum eſt ſacerdos male vite
ↄcubinarius. ſymoniacus. ribaldus ꝛc̄. tn̄ qui-
libet vere cōſecrat nō v̄tute ſacerdotis ſed xp̄i.
xp̄s aūt in fine faciet vt dn̄s orti. q̄ poſtq̄ vſus
eſt canalibus. canale aureū ponit in theſauro i
capſa celi. Qui mihi miniſtrat me ſequat̄ ꝛ vbi
ſum ego illic ꝛ miſter meus erit. Ioh̄. xij. Cana
le ligni putridi ponit in igne ad cōburenduʒ in
inferno. Iō aplūs. Probet aūt ſelp̄m hō. et ſic
de pāe illo edat ꝛ de calice bibat. q̄ em̄ māducat
ꝛ bibit idigne iudiciū. ſ. dānatōis ſibi māducat
ꝛ bibit non dijudicans corpus dn̄i. j. Chorl. xj.
vbi dicit glo. amb. Ita puniet̄ ac ſi xp̄m p̄prijs
manibus interfeciſſet. Ecce hic operatio ſacer-
dotalis. Et vnde ſcitis hoc frater. Ego accepi
a dn̄o ꝛc̄ ¶ Tertiū ſecretum mirabile huius ſac̄
menti eſt habitatio ſacramental'. O mirabl'e eſt
q̄ totus xp̄s in tam parua q̄titate habitet. Di
ces tu qualit̄ eſt hoc poſſibile? Item quomō eſt
poſſibile q̄ quādo frangit̄ hoſtia non frāgitur
totus xp̄us. imo totus integer manet. ꝛ in qua-
libet p̄ticula fractōis. Hic deficit omnis regula

philoſophie. Verũtamē ꝓ conſolatōe vr̃a oſtē
dam vob ſimilitudinem ad oculũ de imagie ve
ſtra q̃ntũcũq; ſitis magnꝰ que tota recipit̄ i ſpe=
culo. ⁊ ſi eſſent centũ mille ⁊ vltra ſpecula corã
vob in oibus eſſet imago vr̃a. ⁊ ſi frangat̄ ſpe=
culum. tñ non frangit̄ imago. imo in vnaq̄q; ꝑ
ticula eius manet integra. Et nunq̇d deus paṫ
poterit tm̄ de imagine ſua que eſt xp̃s. Xp̃s eſt
imago inuiſibil' dei. ij. Chor̄. iiij. et Collo. j. ho
ſtia eſt ſpeculũ. Diceret aliq̇s nõ eſt ſile de ima
gine in ſpeculo que non eſt corpalis. ⁊ de xp̃o ĩ
hoſtia q̇ habet verũ corpus: Dico q̄ imo. q2 ſb
tilius eſt corpus gl'oſum q̃ imago q̇ modico pã
no impedit̄ ne intret ſpeculum. corpus aũt glo=
ſum a nullo põt impediri. ſubtilius eſt luce. vo=
ce ⁊c̄. etiam imagine. Ideo dictis v̄bis ſtati to
tum corpus eſt in hoſtia tanq̃ imago in ſpec'lo.
Ideo de hoſtia cõſecrata põt dici. Candor eſt
lucis eterne ⁊ ſpeculũ ſine macula dei maieſtat̄
⁊ imago bonitatis illius. Sap̄. vij. Nota cãdor
eſt lucis eterne q̃ntum ad diuinitatem q̇ eſt ibi.
Pro quo ſciendũ q̄ vi v̄borum ſolum eſt ibi. ſ.
ſub ſpecie panis corpus xp̃i. ſed ex reali conco/
mitantia eſt etiaꝫ ibi aĩa. q2 corpus xp̃i eſt ibi
corpus viuum qḋ non eſt ſine anima nec ſine ſã
guine. Si in triduo apoſtoli conſecraſſent ſoluꝫ
fuiſſet ibi corpus xp̃i mortuum quale tunc erat
Sed mõ eſt viuum cũ anima ſanguine ſil' ⁊ di/
uinitate. vi v̄borum ſolũ eſt ibi corpus. ſed con
comitatiue eſt ibi anima cũ excellentijs ⁊ diui=
nitas cũ oibus ꝑfectõnibus. Sicut cũ aliq̇s do
minus inuitat aliquē magnuꝫ dñm vel p̄latum
ad prandiũ. ⁊ ille ſecum duceret ſcutiferos v̄tu
te v̄bi inuitantis ſolum eſt ibi dñs ille vel p̄la=
tus. Sed ex concomitãtia vel aſſociatõne ſunt
etiam ibi ſcutiferi. Ita ſacerdos conſecrãdo vi
v̄borum nõ conſecrat niſi corpus xp̃i p̄ciſe. ſed
conſequunt̄ ipm aĩa ſanguis ⁊ diuinitas. Iḋ
cogita quid tu manducas qñ cõmunicas. quia
de oibus rebus corpalibus ibi eſt melior. ſ. cor=
pus xp̃i. de creaturis ſpũalibus excellentior eſt
ibi. ſ. anima xp̃i. ſup omnia autē que deus fecit
vel faciet vel poteſt facere eſt diuinitas q̇ etiam
eſt ibi. Ideo dicit autoritas. Candor ē luc̄ eter
ne. ſ. q̃ntum ad diuinitatem. Ideo hoſtia eſt ro=
tunda q̄ ſignificat eternitatem dei. ⁊ ſpeculum
ſine macula q̃ntum ad animã. Ideo hoſtia debꝫ
eē puriſſima ⁊ alba Et imago bonitatiſ dei q̃ntũ
ad corpus ꝑ quod compleuit ſuam bonitatē in
oꝑe redemptõnis. ¶ Moralit̄ habemus h̄ do
ctrinaꝫ q̄ ſi digne volumus cõmunicare habea
mus tria. ſ. candorem lucis eterne ꝑ verã credē
tiam ſine errore ⁊ falſa opinione. Scḋo ſpeculũ
ſine macula ꝑ caſtitatē. Tertio q̄ habeamꝰ ima
ginem bonitatis illius ꝑ firmam amiciciam. q2
ſicut xp̃us noluit recipe vindictam de inimicis
ſuis. nec vos de veſtris amore ſui. Ideo xp̃us.

Beati pacifici qm̄ filij dei vocabunt̄. Mat. v.
Nota pacifici ſm̄ ethy. i. pacem faciẽtes. ⁊ ma=
ledictus eſt q̇ pacem impedit. de q̇bus põt dici
damnati garrifici qm̄ filij diaboli vocabuntur.
¶ Quartũ ſecretũ mirabile eſt ꝑceptio ſenſual'
q2 ſenſus corpales vident̄ decipi circa euchari
ſtiam. q2 aliud ſentit̄ q̃ credat̄. q2 oculus nõ vi=
det xp̃m ſed albedinem. nec audit̄ xp̃s nec odo
ratur. Quare hoc xp̃s bene poſſet facere q̄ ſic
imago videt̄ in ſpeculo q̄ ip̄e videret̄ in hoſtia
ſicut a multis ſanctis fuit ibi viſus. Sed h̄ non
vult duplici ratõe. Prima neceſſitatis. Secun=
da vtilitatis. Neceſſitatis. q2 oportꝫ cõmunica
re. q2 ſicut totũ noſtrũ malum venit nob ex eſu
fructus. ita vult deus q̄ totum bonũ veniat no
bis ex eſu fructus. de quo dicit̄ virgini Marie.
Bñdictus fructus ventris tui. Et abomiabile
eſſet carnem humanã viſibiliter comedere ⁊ ſã=
guinem bibere. Sed ſicut medicus coopit pil=
lulam oblata vel hoſtia. ne ꝑſonis delicatis ſit
faſtidioſa. Ita xp̃s medicus noſter cuius caro
eſt pillula noſtre ſalutis q2 alit̄ non poſſemꝰ ſal
uari niſi ꝑ cõmunionem coopit ne videat̄ neq;
ſapor carnis ſentiat̄ ⁊c̄. Ecce neceſſitas. De h̄
ait ꝓpheta Eſa. Te adorabũt. ſ. in hoſtia cõſe=
crata. teq; dep̄cabunt̄ tm̄ in te eſt deus. et non
eſt deus abſte. vere tu es deus abſcõditus deꝰ
iſrael ſaluator. Eſa. xlv. Nota tm̄ in te deꝰ Iſta
dictio excluſiua tm̄ excludit alia ſacramẽta in q̇
bus nõ eſt deus niſi figuratiue. ſolũ iiſto ſacra=
mento realiter ⁊ ꝑſonal'r. De hoc vide ſanctuꝫ
Tho. iij. pte. q. lxxv. ar. j. Nõ dicit ſimilitudia=
rie ſed vere. Caro mea vere eſt cibus ⁊ ſanguis
meus vere eſt potus. conſtruit̄ ſic. Cibꝰ ille ve=
re eſt caro mea. ⁊ potus ille vere eſt ſãguis meꝰ
Joh. vj. Secunda ratio eſt vtilitatis. ſ. nr̃i me=
riti. articulus de hoc ſacramento eſt valde ma=
gni meriti ꝓpter difficultatem ſenſuũ q̇ iudicãt
oppoſitum de hoc quod credimꝰ. Si eñ credit̄
q̄ hoſtia ſit alba nec grates habetis. q2 ad ocu=
lum videtis. Sed meritum eſt credere q̄ ibi ſit
xp̃us quem nõ videtis. Gregorius. Fides non
habet meritũ vbi humana ratio ꝑbibet experi
mentum. Sed meritum eſt credere. q2 ip̄e dixit
q̄ realiter. Ip̄e eñ non poteſt mentiri nec deci=
pere. Ideo facimus ſibi magnum honorem cre
dendo ſimplicit̄ dicendo. Dñe licet intellectus
meus nõ capiat hoc miſterium. tamen credo ex
quo vos dicitis. Ip̄e dicit. Beati q̇ nõ viderũt
⁊ crediderũt. Joh. xx. Multi ſancti xp̃m vide
runt in hoc ſacramẽto. ¶ Quintũ ſecretũ mira
bile eſt receptio vſual'. q2 ꝑmittit ⁊ vult a nob
non ſolũ adorari ſed recipi ſm̄ vſum ⁊ cõſuetu=
dinem eccl'e. Sacerdotes quolibet die celebran
do bñ parati ⁊c̄. Perſone deuote q̇libet menſe
ex bono conſilio. Alij aũt ſemel in anno. ſ. in pa=
ſca ex p̄cepto. aliter nũq̃ recipiet̄ in celo. Dicũt

angeli. O res mirabil' manducat ẜuus dominū
paup ⁊ humil'. O magnum mirabile eſt hoc. et
quare facit qualem vtilitatem habet? Dico ꝙ h̄
inſtituit duplici ratōne. Primo ꝓpter honorez
ſuum. Scdo ꝓpter ꝑfectum noſtrum. honor ē
regi victorioſo recipi fideliter intra caſtra q̄ bel
lando acquiſiuit. ⁊ ꝑ oppoſitū dedecus quando
non ꝑmittunt ipm̄ intrare. De q̄bus dicit Jo-
hannes. In ꝓpria venit ⁊ ſui eū nō receperunt
Joh. j. Sed bn̄ ꝑmiſerunt intrare iumēta. pul-
los. capones ⁊c̄. Secunda ratio eſt ꝓpter nr̄m
ꝑfectum. Si rex vel papa faciūt gratias mag̃s
vbi bene recipiunt. q̄tomagis xp̄s rex et papa
ſimul ex cuius digna receptōe ineſtimabilit' ꝑ-
ficiunt xp̄iani. Dauid. Memoriā fecit mirabi-
lium ſuorū miſericors ⁊ miſerator domin' eſcā
dedit timentibus ſe. pſ̄. cx.

De eodem Sermo ſecūdus.

Hoc facite in meā cōmemoratiōez. Uerbū iſtud habet
textualit'. j. ad Chori. xj. ⁊ recitatiue
in epl'a p̄ſentium octauarū. Inter om̄ia ſacm̄ē-
ta eccl'e ſacramentū euchariſtie expſſius ⁊ pro-
prius repſentat nobis ⁊ oſtendit amorē et cha-
ritatem xp̄i ieſu ad nos ac paſſionē ⁊ mortez q̄s
xp̄us ꝓ nobis ſuſtinuit. Ideo de hoc modo vo
lo p̄dicare. Materia erit deuota. ſed p̄us ſalu-
tetur v̄go Maria. Sanctū ſacrificiū altar' ha
bet duas conditōes vel ꝓprietates. Prima eſt
ꝙ eſt veritas plena. Secūda ꝙ eſt figura vera
De p̄ma q: xp̄us plene ⁊ realit' verus deus ve-
rus homo in aīa ⁊ corpe glo'ſo eſt in hoſtia cō
ſecrata quemadmodū eſt in cel'. licet ocul' corpa
libus non videat' a nobis. tamē ibi eſt veracit'.
iuxta ꝓphetiā. Uere tu es deus abſcōdit' deus
iſrael ſaluator. Eſa. xlv. Et loquebat' de chriſto
iſto reſpectu fit feſtum hoc heſternū. Secūda
ꝯditio ſeu ꝓprietas ꝙ eſt figura vera. ſ. paſſio-
nis xp̄i. que nobis ꝓpriiſſime repſentat' in h̄ ſa-
crificio. Quia ſicut xp̄us fuit eleuatus ⁊ cruci-
fixus inter duos latrones. Ita hoſtia cōſecrata
eleuat' duabus manibus dextera ⁊ ſiniſtra que
ſignificāt latrones. Et ſicut tunc corpus chriſti
erat album ex ſanguinis effuſione. ita eleuatur
hoſtia alba. Ideo quādo videt' debet cogitare
xp̄ianus tali modo fuit redemptor meus in cru
ce eleuatus. ⁊ ſic xp̄us obtulit ſanguinem ſuuz
patri in p̄cium ꝓ omnibus ſibi credentib' ⁊ obe
dientibus. Ita ſacerdos offert calicem. Ecce q̄-
liter habet figuram veram. Ideo dicit collecta
huius feſtiuitatis. Deus qui nobis ſb̄ ſacramē
to mirabili paſſionis tue memoriā reliquiſti ⁊c̄
Ideo de hoc ſacramento dicit thema. Hoc faci
te in meam commemoratōnem. Inuenio ꝙ ſa-
crata paſſio chriſti ex ordinatōne diuina vt me-
moret' a nobis repſentat' quinq3 ſenſib' noſtri
ſc3 viſui. auditui. odoratui. tactui. guſtui. Paſ
ſio xp̄i ad omnes ꝑtes intellectus repſentatur.
quia dicit philoſophus ꝙ nihil eſt in intellectu
quin p̄us fuit in ſenſu. Quicq̄d eſt in corde na-
turalit' habet intrare ꝑ aliquam portam ſenſus
Ideo in qualibet porta poſuit ſignum ſue paſſi
onis dicens. Hoc facite in meam cōmemoratōz
Primo paſſio chriſti repſentat' viſui. quia vult
domino ꝙ in terra chriſtianorū non ſoluz in ec-
cleſijs ſeu locis. ſed etiam extra per vias cruces
eleuent'. Ratio vt quādo tranſis ꝑ viam et vi-
des crucem habeas memoriam de xp̄i paſſiōe.
dicendo. O domine amore mei voluiſtis in cru
ce pati. nō intelligatis ꝙ cruces ſint in eccleſia
ſeu in via vt adoretis illud lignum vel lapidez
aurum vel argentum. vt dicunt ſtulti iudei. ſed
vt adoremus chriſtū crucifixum quem repſen-
tant ad memoriam. ⁊ de hoc do vobis talem ſi-
militudinez. Si pater vel frater alicuius fuit in
furca ſuſpenſus. deinde ſepultus. quādo trāſi-
bit iuxta illam furcam ⁊ videbit eam frater vel
filius ſuſpēſi. totus alteratur ⁊ turbat' in ſemet-
ip̄o cogitando in hac furca pater meus vel fra-
ter fuit ſuſpenſus. Ita de nobis quando vide-
mus crucem ſtatim debemus cogitare In tali
cruce fuit ſuſpenſus redemptor meus pater et
frater meus. ⁊ debet adorare dicendo. Adora-
mus te chriſte. Hoc fuit iam ꝑ Eſaiam ꝓpheta
tum qui fuit ante chriſtum ꝑ quingentos ānos
dicens Omnes habitatores orbis qui morami
in terra. Cū eleuatum fuerit ſignum in mōtibus
videbitis. ⁊ clāgorem tube audietis. Eſa. xviij
Nota cum eleuatū fuerit ſignum non dicit qd
ſignum. Ideo cum dicit ſignuz abſolute per ex
cellentiam intelligit' de ſigno crucis. ſicut quā-
do dicit ph'us abſolute intelligitur Ariſtoteles
quando dicit' apoſtolus intelligit' Paulus per
excellentiam. Idem in ꝓpoſito de ſigno crucis
Nota clangorem tube. quia quādo chriſtian'
videt crucem. ſtatim in corde ſuo debet ſonare
illa tuba. Jeſu nazarene fili dei viui miſerere mi
chi peccatori ⁊c̄. Ecce ſignum ad oculos ad vi-
dendum ⁊ memorandum chriſti paſſionem.
Nota ꝙ ante ieſu xp̄i paſſionem ꝑ mille ⁊ quin
gentos annos iam iudei adorabant crucem. vt
habet' Numeri. xxj. Nota hiſtoriam de ſerpen
tibus eo ꝙ iudei murmurarunt cōtra deū moy
ſen ⁊ aaron. ⁊ deus miſit ſerpentes ⁊c̄. Orauit
autem Moyſes deum ꝓ populo. ⁊ locutus eſt
dominus ad eum. Fac ẜpentem eneum. et po-
ne eum ꝓ ſigno qui ꝑcuſſus aſpexerit eū viuet.
Et dicit textus ꝙ Moyſes fecit ẜpentē eneuz.
⁊ poſuit eum pro ſigno quem percuſſi aſpicien-
tes ſanabantur. Numeri viceſimop̄mo. Ecce ſi
gnum p̄mum. Ergo hoc facite. ſ. eleuādo crucē
in meam commemoratōnem. Secūdo xp̄i paſ

ſſo repꝰſentaṫ auditui. vt ꝑ aures intrat memo-
ria paſſionis ad coꝛ. nihil em̄ tantum mouet coꝛ
creature ad deuotōnem ⁊ peccatoꝝ ꝯtritōnem
q̄ꝫtum mēoꝛia paſſionis xp̄i. nec aliq̄d eſt quod
tantū inflām̄et coꝛ ad eius amoꝛem ⁊ dilectōem
Nota hāc ſimilitudinē de illis duobꝰ magnis
amicis omnino ſimilibus. ⁊ accidit ꝙ vnus eo-
rum fecit furtum ꝓ quo captus ⁊ ſententiatus
fuit ad ſuſpendendū. qꝺ ſciens amicus eius ex
amoꝛe nimio non potuit ſuſtinere ꝙ amicꝰ ſuus
ſuſpenderetˀ. ꝓpter quod venit ad captōēꝫ ⁊ in
duit ſibi veſtes amici capti ⁊ ſuas reſtituit ami
co capto dicens. vade qꝛ ego amoꝛe tui ſuſpen-
dar vt tu euadas. Et ita factum eſt. fur euaſit
⁊ ille amicus fuit ſuſpēſus. Modo dicatˀ quan
tum tenebatˀ illū amicum diligere. ꝑfecto intan
tum ꝙ qñcunqꝫ recoꝛdabatˀ vel loquebatˀ de il
lo ſtatim flebat ex amoꝛe. Ita ꝓpꝛie eſt de dn̄o
ieſu xp̄o. Ipſe em̄ ⁊ genus humanum ſunt duo
amici valde dilecti intātū ꝙ amoꝛ xp̄i ad genꝰ
humanū excedit omnem amoꝛē. Unde apoſto-
lus. Propter nimiā charitatem ſuā qua dilexit
nos. Ad Eph. ij. Propter nimiā notat exceſſū
dilectōnis. humanū aūt genus ex furto. ſ. Ade
erat ſententiatū ad ſuſpendiū inferni. Sꝫ quid
fecit filius dei. ꝑfecto ieſus xp̄us vt ille fidelis
amicus venit ad captōnem huius mūdi. ſ. in in
carnatōe ⁊ indutus eſt veſtem latronis. ſ. hūa-
nitatem. Qui cū in foꝛma dei eſſet. non rapinaꝫ
arbitratus eſt eſſe ſe equalem deo. ſed ſemetip-
ſum exinaniuit foꝛmam ſui accipiēs in ſimilitu
dinem hoim factus ⁊ habitu inuentus vt hō.
Ad Philˀ. ij. ⁊ veſtem ſuam reſtituit amico. ve-
ſtis xp̄i eſt dei filiatio ꝑ eternā generatōēꝫ. hac
veſte filiatōnis veſtiuit amicum ſuum ꝑ tp̄aleꝫ
regeneratōem. ſ. in baptiſmo. Dedit poteſtatē
filios dei fieri his qui credūt i nomie eius. Qui
non ex ſanguinibus neqꝫ ex volūtate carnis ne
qꝫ ex volūtate viri. ſed ex deo nati ſunt. Et ver
bum caro factum eſt ⁊c̄. Joh. j. Et filius dei ꝓ
amico fuit ſuſpenſus. nec fuit cognitus. Si em̄
cognouiſſent nunq̄ꝫ dn̄m glˀe crucifixiſſent. j. ad
Choꝛ. ij. ⁊ humanū genus euaſit. Ecce qualeꝫ
ratōꝫ habemus diligendi xp̄m. poſſemus hr̄e
maioꝛem? certe nō. Ideo quādo audimꝰ loqui
de eo ⁊ de eius paſſione ſtatim coꝛ noſtrum de
bet moueri ⁊ inflāmari ad eius deuotōēꝫ ⁊ dile
ctōnem ad eius ſuitium ⁊ peccatoꝝ vitatōem
quibus offenditˀ. De hoc ꝓpheta dauid. Dixit
dominꝰ ex baſan. cōuertam cōuertam in ꝓfun-
dum maris. vt intingatˀ pes tuus in ſanguine.
lingua canum tuoꝝ ex inimicis ab ip̄o. Pſalˀ.
lxvij. ¶ Nota ſecreta. baſan ſm̄ interpꝛetatōꝫ
hebꝛaicam idem eſt qꝺ confuſio. Ille eſt in ba-
ſan qui eſt in confuſione. quia nullum oꝛdinem
tenet nec oꝛatōnis nec cōfeſſionis ⁊c̄. ſed ſicut
beſtia ambulat de peccato in peccatum. De ta-
li dicit dominꝰ. Ex baſan cōuertam. Licet eniꝫ
ſit in peccatis antiquatus ego cōuertam domi-
ne ⁊ quomō? reſpondit. Conuertam in pꝛofun-
dum mari. i. contritōnis. quia cōtritio nō eſt ni
ſi amarus doloꝛ peccatoꝝ. Verbi grā. Quan-
do religioſus qui vixit ad libitum non ſuando
regulam ⁊c̄. et deus facit ſibi gratiam ꝙ conte-
ritur dicēdo. O miſer ⁊ quid erit de me ⁊c̄. tūc
conuerſus eſt ex baſan in ꝓfunduꝫ maris. Idē
de ſacerdote ⁊ de laicis hominibus ⁊ mulieribꝰ.
Et qualiter ſeu quomō fiet iſta conuerſio in ꝓ-
fundum maris. dicit pater filio vt intigatˀ pes
tuus in ſanguine. Inferioꝛ pars coꝛpoꝛis ē pes
Superioꝛ caput. Sic etiaꝫ in xp̄o ſunt due par
tes due ſbſtātie. ⁊ ſupioꝛ pars eſt diuinitas tā-
q̄ꝫ caput. ⁊ inferioꝛ pars eſt humanitas tāq̄ꝫ vt
pes. Sed iſte due ſubſtātie ſolum faciūt vnam
ꝑſonam. dicit ergo. ex baſan cōuertam. conuer
tam in ꝓfundum maris. Et quomō? vt intiga-
tur pes eius. id eſt coꝛpus eius tinctum fuit in
ſanguine in capite ꝑ ſpinarū coꝛonatōem in to-
to coꝛpe ꝑ flagellatōnem. in bꝛachijs ⁊ manibꝰ
ꝑ clauatōnem. idem de pedibus. Et lingua ca-
num tuoꝝ. xp̄us eſt paſtoꝛ eius oues ſunt xp̄ia
ni. Ego ſum paſtoꝛ bonus ⁊ cognoſco oues me
as. Joh. x. Paſtoꝛ autē habēs oues indiget ca
nibus. alˀs lupi ⁊c̄. Iſti canes ſunt p̄dicatoꝛes
qui latrant cōtra lupos inferni. Ideo p̄dicato-
res ſepe debent loqui de xp̄i paſſione. Ideo di
cit. lingua canum tuoꝝ. i. p̄dicatoꝝ de xp̄i paſ
ſione p̄dicantium. Sic em̄ conuertitˀ peccatoꝛ.
Quis em̄ eſſet ita infidelis ⁊ obſtinatus q̄ quā-
do audit. xp̄us tam crudelitˀ paſſus eſt pꝛo me.
ꝙ nō caueat a peccatis ne xp̄m offendat. Et ſic
ex inimicis. i. demonibus liberatˀ peccatoꝛ nō a
p̄dicatoꝛibus niſi inſtrumentalitˀ. ſed ab ip̄o ſꝑ
liberamur faciēdo pacem. remittendo iniurias
ab ip̄o. ſ. xp̄o. quia exemplo eius qui pepercit
⁊ oꝛauit ꝓ crucifixoꝛibus. Nota hic quomō ē
duplex remiſſio. ſ. neceſſaria. alia voluntaria.
Neceſſaria ē remittere odiū coꝛdis ⁊ deſideriū
vindicte. voluntaria ne petat iuſticiā quā iuſte
poteſt ꝓſequi. Pater meus celeſtis tradet vos
toꝛtoꝛibus. quia ſi non dimiſeritis hominibꝰ pec
cata eoꝝ. nec pater veſter dimittet vobis pctā
veſtra. Matth. vj. Tertio chꝛiſti paſſio repꝛe-
ſentatˀ odoꝛatui. ſ. in thurificatōe. Quare credi
tis ꝙ deṫ incenſum in eccl̄a in magnis feſtiuita
tibus niſi ad memoꝛiā paſſionis xp̄i. Idō quan-
do vos ſentitis illum odoꝛē ſuauem incenſi de-
betis cogitare qualem odoꝛem ⁊ q̄litˀ odoꝛiferū
ſacrificiū dedit anima chꝛiſti in paſſione quā cū
tanta patientia ſuſtinuit deo patri ⁊ ſanctis an-
gelis in celo ⁊ ſanctis patribus in limbo. Nota
ꝙ quinqꝫ ſimilitudines inuenio inter coꝛpus ie
ſu chꝛiſti ⁊ thuribulum. ¶ Primum eſt quia
thuribulum eſt inferius clauſum. ſupꝛa aptum

Ita xp̄us clauſus fuit q̄tū ad iſta terrena ⁊ mū
dana. q̄z nihil voluit nec portabat pecunias in-
tantū φ dicit̄ Mar. xj. φ circūſpectis omnib⁹
cum iam hora veſptina eſſet exijt in bethaniam
cum duodeci. vbi dicūt glo. φ reſpiciebat ſi for
te poſtq̄ p̄dicauit inuitaret̄ ab aliquo ad pran-
dium. al's tempe meſſiū apoſtoli colligebāt ſpi-
cas ⁊c. Idem in ſero ſi non inuitabat̄ ab aliquo
ad dormiendū ibat ad deſertum dormire. ſ3 ſu/
pra terram. q̄z tm̄ deſiderium erat celeſte ‖ Se-
cunda eſt q̄z quādo thuribulū exit de op̄atorio
eſt p̄fulgidum. Sed tandē ignis vaporatōe ob
ſcurat̄. Ita xp̄us quādo exiuit de op̄atorio vte
ri v̄ginalis. Argentarius q̄ operatus fuit eum
fuit ſpūſſanctus. Specioſus erat p̄ filijs hoim.
Dauid. Tanq̄ ſpōſus p̄cedēs de thalamo ſuo
Sed igne paſſiōis fuit deturpat⁹ q̄n fuit plaga
tus ſcopis. videbat̄ leproſus depilata barba.
ita φ q̄n v̄go Maria vidit eum non cognouit
eum. iuxta p̄phetiam Eſa. Uidimus eu3 ⁊ non
erat aſpectus. ⁊ deſiderauimus eū deſpectum
⁊ nouiſſimū virorū. virū dolorū ⁊ ſcientē3 infir
mitatem. Et q̄ſi abſconditus vultus ei⁹ ⁊ deſpe
ctus. Eſa. liij. Tertia eſt q̄z thuribulū eſt p̄fo-
ratum. Ita corpus xp̄i fuit totū p̄foratū i capi-
te p̄ coronam ſpineam. in manibus ⁊ pedib⁹ p̄
clauos. in latere p̄ lanceam. in toto corpe p̄ fla-
gella. ‖ Quarta eſt q̄z thuribulū eſt prunis ig-
neis plenū. Ita corpus xp̄i prunis illius ignis
de quo ip̄e dixit. Ignem veni mittere in terra3
⁊ quid volo niſi vt ardeat. Lu. xij. Cuius pru-
ne ſunt charitas. amor. deuotio. v̄tus ⁊ hmōi.
‖ Quinta q̄z thus ſuprapoſitū tandē euaporat
fumū album ſuauiſſimū. Ita corpus xp̄i q̄n de
eo exiuit illa anima ſanctiſſima ⁊ puriſſima que
dedit odorē ſuauiſſimū obedientie deo p̄ri. An
gelis ex eorū repatōne. ſanctis patrib⁹ ex eorū
liberatōe. humano generi ex redemptōe. mor-
tuis ex multorū reſurrectōne. Ecce q̄re in eccle-
ſijs dat̄ incēſum. vt etiā p̄ nares memoria paſſi
onis xp̄i intret ad cor. De hoc Autoritas ad lit
teram Apoc. viij. Alius angelus venit et ſtetit
an̄ altare. h̄ns thuribulū aureū in manu ſua. et
data ſunt illi incenſa m̄lta. ⁊ aſcēdit fum⁹ incen
ſorum de oratōnibus ſanctorū de manu angeli
coram dn̄o. Nō alius angelus xp̄us nō fuit an
gelus. ſed creator dn̄s angelorū. ſed angel⁹ idē
eſt q̄d miſſus. Et quia xp̄s inq̄tum hō miſſus
fuit a deo p̄re. ideo dicit̄ angelus. Sicut em̄ fra
ter minor q̄ tenet vitā ⁊ regulā beati Franciſci.
dicit̄ alius franciſcus. ⁊ frater p̄dicatorū alius
domīcus. Ita xp̄us miſſus a p̄re dicit̄ alius an
gelus. ⁊ venit. ſ. in h̄ mundo. ⁊ ſtetit an̄ altare.
vbi obtulit ſacrificiū p̄ noſtra redemptiōe. fuit
crux in monte caluarie ſita vbi ſtetit. q̄z non mo
uebat̄ niſi vt crucifixores dicebant. quādo dice
batur ſibi. depone veſtimēta. dicebat libenter.
⁊ ſic de alijs h̄abens thuribulum. ſ. eius corp⁹
ſanctum. Aureum ex valore. in manu ſua. id eſt
poteſtate. quia in manu ſua erat mori vel non.
Nemo tollit (dicebat xp̄us) animā meam a me
ſed ego ponam eā a meip̄o. poteſtatē habeo po
nendi eam. ⁊ poteſtatē habeo iterū ſumēdi ea3.
Joh. x. Et data ſunt illi incēſa m̄lta q̄ ſunt ora-
tiones ſanctorū. quia omēs deſiderabant ſuam
paſſionem. Angeli vt ruina eorū repararet̄. San
cti patres vt liberarent̄. Et aſcendit fum⁹ incen
ſorum ⁊c. Hoc dicit ap̄lus clarius. Xp̄us dile-
xit nos. ⁊ tradidit ſemetip̄m p̄ nobis oblatōe3.
⁊ hoſtiā deo in odorē ſuauitatis. Ad Ephe. v.
Quarto xp̄i paſſio rep̄ſentat̄ tactui p̄ pn̄ialem
afflictō3. ſenſus tactus dat cognitō3 int̄ calidū
⁊ frigidū. inter molle ⁊ duru3. inter leue ⁊ aſpe
rum. que nec viſu ſiue auditu nec odoratu co/
gnoſcunt̄. ſed tactu. Tunc em̄ ſenſu tactus ſen
timus xp̄i paſſionē quādo facimus penitentiā.
Tunc em̄ ſentimus duriciē ⁊ aſperitatem paſ-
ſionis xp̄i. quādo hō dolet cōterit̄ ⁊ lachryma
tur p̄ peccatis. tūc ſentit paſſionē xp̄i. q̄ quādo
fuit in agonia. id eſt anxietate. factus eſt ſudor
eius ſicut gutte ſanguis decurrentis in terram.
‖ Sc̄do q̄n homo poſt ꝯtritō3 vadit ad cōfeſſio
nem. vbi coram cōfeſſore tanq̄ corā iudice vos
accuſatis dicendo. pater ego feci hoc et hoc ⁊c.
Tunc tangitis xp̄m quādo coram iudice accu-
ſabat̄ dicendo. Iſte incantator fecit hoc et hoc
Sentitis quō eſt durum coram iudice accuſari
‖ Tertio quādo confeſſor ſ̄m q̄litatem peccato
rum dat vobis pn̄iam. ⁊ vos acceptatis. tūc tā
gitis xp̄m qui acceptauit ſententiā vt crucifige
retur. Nō appellauit imo dicit iohānes φ baiu-
lans ſibi crucē ‖ Quarto quando cum diſcipul̄
vos caſtigatis. tunc tangitis xp̄m qui fuit gra
uiter v̄beratus. ⁊ totus ſanguinolentus duce-
batur ad crucifigendū. ‖ Quinto cū ieiunatis
tangitis xp̄m qui in ſua paſſione ieiunauit ⁊ ho
ra prandij menſa ſibi fuit parata. Menſa fuit
canna arundinis. mappa folia arundinis. eſca
ſpongia. potus acetū cū felle ‖ Sexto quādo p̄
ſeueratis in bona vita ⁊ penitentia. nec aliqua
cauſa deſiſtitis. tunc tangitis xp̄m q̄ noluit de
cruce deſcendere. cum ſibi diceret̄. Si rex iſra/
el eſt deſcendat nunc de cruce ⁊c. Alios ſaluos
fecit. ſeip̄m nō poteſt ſaluum facere. nec ex p̄ea
nec deriſionibus dimiſit oratōem ſuā. imo con-
tinuauit dixit centum ⁊ quinquaginta verſus.
Ecce quō ſenſu tact⁹ ſentit̄ paſſio xp̄i tangēdo.
dicit Mar. Quotq̄t tangebāt eū ſalui fiebant
Mar. vj. Sed aliqui tangunt xp̄m alit̄. ſ. cum
enſe lingue ip̄m inuadendo ⁊ ſcindendo. iuran
do. renegando. blaſphemādo. Iſti peiores ſūt
iudeis qui non fregerunt os. talis tactus nō eſt
penitentialis ſed criminalis. Auiſent̄ rectores
vt hoc vitiū corrigat̄. alit̄ ecce quid dic̄ de⁹ re/

ctoribus. Dominatores populi mei inique agũt ⁊ nomen meũ iugiter blaſphemat tota die ⁊c. Eſa.lij. Ideo non miremi ſi habetis tribulationes. Quinto xpi paſſio repſentat guſtui in cõmunione. Ad hoc em̃ ordinauit h ſanctũ ſacramentum vbi deuote cõmunicantes ſentiũt dulcedinem ſaporis palato anime. Xps in ſua paſſione ſenſit duos ſapores.ſ.ſaporem dulcem et aliũ ſaporẽ amarũ diuerſis reſpectibus. Et q̃s poſſet cogitare amaritudinem paſſionis chriſti Dicũt doctores ⁊ ſpecialit ſanctus Thomas i iij parte.nullus dolor martyꝝ poteſt ei compari nec Laurentij nec Vincentij ⁊c. Jõ dicebat ipe. O vos omẽs qui tranſitis p viam attendite ⁊ videte ſi eſt dolor ſimilis ſicut dolor meus. Threñ.j. Iſte dolor erat in ſenſualitate in parte infima.ſed in parte ſupiori.ſ. in mente habebat tantam dulcedinẽ glorie q̃tam habet mõ i celo Sic in communione homo deberet ſentire iſtos ſapores. Primo amaritudinẽ paſſiõis.cogitãdo q illa hoſtia cõſecrata ſit diſcus argẽte⁹ vbi eſt ille agnus filius illius bñdicte ouis virginis coctus in veru crucis inter duos ignes.ſ. amoris ⁊ doloris. Sic ſentit amaritudo paſſionis xpi guſtu anime. Quotienſcũq̃ mãducabitis panem hunc ⁊ calicem bibetis. mortem dñi annũciabitis donec veniat ⁊c.j.ad Chorin.xj. Sapor aũt dulcedinis ſentit in cõmunione cogitando fructus ⁊ grãs quas habem⁹ ex cõmũnione. plus em̃ pficimus in gratia p cõmunionem q̃ p alia opa.qꝛ ex bonis opibus licet merita multiplicant.tamen non ex quolibet bono ope augmentat gratia.ſicut nec puer augmẽtatur ex quolibet bolo panis. Sed qñ hõ communicat digne ſemp augmentat gratia. Jdo dicebat dauid. Guſtate ⁊ videte q̃m ſuauis eſt dominus.ſ.digne cõmunicantib⁹. beatus vir qui ſperat in eo.ps̃.xxxiij. Ecce quare dicit thema. Hoc facite in meam cõmemoratõnem.

¶ In die corpis xpi. Sermo tertius.

Memoriã fecit mirabiliũ ſuorũ.eſcam dedit timẽtibus ſe.ps̃.xj. In iſtis vbis deſcribit ppheta tria mirabilia huius ſacramẽti. Figurã. Naturã. Culturã. Memoriã fecit. eſcaꝫ dedit timentibus ſe. Pro pmo ſciendum q inter omnia mirabilia noſtre fidei ſunt illa q̃ de hoc ſacrmento pdicamus ⁊ credimus q.ſ.in hoſtia cõſecrata ſit xpus deus ⁊ homo realit. ⁊ ſumẽdo hoſtiam conſecratã xpm ſumimus Vt ergo ad credendum oĩa que ſunt in hoc ſacro veraciter facili⁹ nos induceret q̃tumcũq̃ ſũt mirabilia facta mirabilia inducũt his ſimilia. vt reb⁹ mirabilibus fidem pberẽt facta mirabilia. Jõ dic Memoriam fecit. Mirabilia aũt que vident in hoc ſacramento difficilia ad credendum pñt reduci ad ſex que inueniunt pceſſiſſe ordiatiõꝫ hui⁹ ſacramẽti in rerũ natura ⁊ in ſcptura Et ordinando iſtud ſacramentũ deus fecit memoriã mirabiliũ ſuorũ. Primũ mirabile eſt de panis tranſſubſtantiatõe.ponit em̃ fides catholica.in h ſacramẽto conuertit ſba panis ⁊ vini in corp⁹ ⁊ ſanguinẽ xpi.eſt g̃ mirabile quõ h poſſit fieri. Sed q h diuina vtute poſſit fieri oſtẽdit deus p aliud mirabile qđ pceſſit in natura ⁊ in ſcptura. In natura q̃dem qꝛ videmus q granũ ſeminatum in terra attrahit terrã ⁊ ↄuertit in herbã deinde in ſpicã. vltimo in granũ. Idẽ facit vitl qꝛ trahit humorẽ ⁊ conuertit in vuã.deinde in vinum. Mltomagis g̃ poteſt h facere vt⁹ dei i xpi corpus ⁊ ſanguinem panẽ ⁊ vinũ ↄuertendo. Item adhuc certũ eſt q vtus celeſtis vapores eleuatos a terra ↄuertit in aliã materiaꝫ aliqñ in pluuiam. aliqñ in pruinã. aliqñ in niuem. etiã aliqñ in ranas. vñ recitat Albtus q aliqñ cũ pluuia cecidit vmiculus. Ergo ſi hãc cõuerſionem põt facere vtus celeſtis corpalis. mlto fortius xps illa mirabilia. ſ illa non mirantur hoies qꝛ frequẽtia ſunt. ⁊ tñ ſunt mirabilia ſed h mirant qꝛ noua.qñ g̃ xpus ↄuerſioneꝫ panis ⁊ vini in ſuum corpus ⁊ ſanguinẽ inſtituit.ſuorum mirabiliũ q̃ erant in natura.memoriam fecit in ſcriptura. Item adhuc aliud mirable legimus.qꝛ Exo. vij. ſcribit q virga i colubrum ⁊ coluber in vgam alteratis vicibus ↄuerſa ſit. Si g̃ in manu ſacerdotis veterl legis h mirabil conuerſio facta fuit.quare hec cõuerſio fieri non poſſit in manibus ſacerdotis noue legis. Adhuc ibidem legim⁹ q moyſes oĩa flumina egypti conuertit in ſanguinẽ. vnde dicit in ps̃. Conuertit in ſanguinẽ ⁊c. Mlto fortius põt h facere xps ⁊ ſacerdos noue legis. Sꝫ dices forte q ille ſacerdos non faciebat vtute verborũ ſicut mõ? Ad qđ reſpõdeo q imo. Naꝫ legim⁹ Nume.xx. q deficiente aq̃ dñs dixit moyſi ⁊ aaron. Loquimi ad petrã ⁊ dabit aq̃s. ⁊ ad vbum eorũ ↄuertit petrã in ſtagna aq̃rum ⁊c. Facilius aũt videret panẽ in corp⁹ ⁊ vinum in ſanguinẽ ↄuerti vtute xpi q̃ petram in aquaꝫ vñ Joh.ij. Solo vbo quertit xps aquã i vinũ Qđ g̃ mirable fecit in illo ↄuiuio ſile fecit i hoc ſacramẽto. Igit in inſtitutiõe huius ſacramẽti ⁊ eius ↄfectõe deus fecit memotiã ſuorũ mirabilium q̃ ſimilia pceſſerunt in opibus nature et vbis ſcripture. Jõ dꝛ in ps̃. Quis de⁹ magnus ſicut deus nr̃ qui facit mirabilia magna ſolus. Scdm mirable eſt de xpi ſumptõe.qꝛ ſumit ⁊ nõ ↄſumit.ſi em̃ eſſet mõs olimpius deberet eẽ ↄſumpt⁹.xps totiẽs ⁊ tot manducat ⁊ nũq̃ conſumit. ⁊ h eſt mirable.ſ diuina vtute poſſiblẽ ⁊ nihilominus in natura ⁊ ſcriptura pceſſit aliq̃d Vbi ſciendum q filius dei vocat in ſcptura ſcia ⁊ ſapia patrl. Ecci.xxiiij. Ego ſapia effudi

flumina. Vocaꝛ etiam fons ſapie. Eccꝰs. primo
Fons ſapie verbum dei in excelſis. vocatur lu=
men vt dꝛ in pſ̄. cxj. Exoꝛtuꝫ eſt in tenebꝛis lu=
men rectis coꝛde. Vocaꝛ autem ſciētia ⁊ ſapien
tia que ſunt vere res que date non decreſcunt.
vnde totā meam ſciam poſſem alteri dare ea to
ta in me remanēte. Jta etiam videmus de mari
ꝙ ſempꝛ flumina egrediunꝛ de mari. qꝛ mare eſt
fons omniū fluminū. ⁊ tamē non cōſumiꝛ. Jta
eſt in ꝓpoſito. Filius dei ſapientia ⁊ ars patri.
lumen de lumīe. deus a deo. fons totiꝰ ſanctita
tis ⁊ mare infinite bonitatis. exiſtens in hoc ſa=
cramento veraciꝛ quotienſcūqꝫ ſumptꝰ nunqꝫ
minuiꝛ Huic mirabili ſilr̄e quoddā mirablr̄e legi
mus in ſcriptura. iij. Regum. xvij. ꝙ helyas ⁊
mulier vidua comedebāt de farina ydrie ⁊ oleo
quod erat in lechito. ⁊ tamē ydria farine nō de=
fecit ⁊ lechitus olei non eſt minutus. iuxta ver=
bum domi. Per farinā hidrie coꝛpus xp̄i in pa
ne. ꝑ lechitum olei ſacramentū ſanguis in cōſe=
cratōe intelligiꝛ. que ſicut tunc ſumpta non cō=
ſumebaꝛ. Jta nec nunc coꝛpus ⁊ ſanguis chꝛi=
ſti in hoc ſacramento. Hoc idem fuit factuꝫ per
xp̄m. qꝛ de quinqꝫ panibus ⁊ duobus piſcibuſ
ſatiauit qnqꝫ milia hominū. Mat. xiiij. Et illa
ſumpta non fuerūt conſumpta. imo collegerūt
duodecim cophinos qui ſupꝑfuerāt. Sic ergo i
illo cōuiuio xp̄us fecit. ita facit nunc in h̄ ſacra=
mento. Jdeo Job. v. Ad deum ponā eloquiuꝫ
meum. qui facit magna inſcrutibilia ⁊ mirabi/
lia abſqꝫ numero ⁊c. Tertiū mirabile eſt ꝙ cri
ſtus diciꝛ eſſe in celo ⁊ nihilominus in h̄ ſacra=
mento. diciꝛ em̄ in vno altari ⁊ in alio ⁊ genera
liter in omibus in quibus hoſtia ꝯſecraꝛ. Quō
coꝛpus xp̄i poteſt eſſe in tot locis? Reſpondeꝛ
ꝙ eſt mirabile tam̄ poſſibile diuina virtute. Et
huius rei p̄ceſſit exemplū in natura ⁊ in ſcp̄tu=
ra. Jn natura quidem. qꝛ videmus ꝙ ideꝫ ver=
bum manet in mente ⁊ in oꝛatōe dicentis. ⁊ i au
re ⁊ mente cuiuſlibet audientis in diuerſis loci
Jta filius dei qui diciꝛ ꝟbum patris pōt eſſe in
pluribus locis ⁊ hoſtijs conſecratis. Jdē de ſo
no ⁊ de odoꝛe qui in diūſis locis idē ſunt. Huiꝰ
rei mirabile legimus in ſcriptura ſacra Apoca.
vlti. ꝙ Johānes vidit fluuiū aque viue ꝓcedē
tem de ſede dei. ex vtraqꝫ ꝑte flumis lignū vite
afferens fructus duodecim ꝑ menſes ſiogulos
reddens fructum ſuū ⁊c. ergo Johānes vidit
vnam rem ligni vite in duobus locis. quia ab
vtraqꝫ parte fluminis. alr̄s niſi eſſet ideꝫ ligunꝫ
vt ait Hiero. ſupꝑ illo pſ̄. Erit tanqꝫ lignum qđ
plantatū eſt. non dixiſſet lignum afferens. ſꝫ li=
gna. Jſte fluuius eſt largitas duoꝛū bonoꝛum
gratie ⁊ gloꝛie. in vna ripa huius fluuij eſt para
diſus que irrigaꝛ ripa gloꝛie. lignum vite ē chꝛi
ſtus qui eſt in vtraqꝫ parte. qꝛ in parte dextera
in ꝑadiſo. ⁊ in hoſtia conſecrata ꝑ ſacramentuꝫ
in h̄ mundo. Pōt ꝰ fieri ꝙ coꝛpus xp̄i ſit in plu
ribus locis. vt in celo ⁊ in terra. ⁊ in ſacrificijs
diuerſis ⁊ in altaribꝰ pluribꝰ. Ad ideꝫ eſt illud
p̄mo. Re. xxviij. ꝙ mulier ſuſcitauit ſamuelem
⁊ apparuit in h̄ mundo. ⁊ tn̄ realiter erat in lim=
bo. diuerſo igiꝛ mō eſſendi fuit ſamuel hic ⁊ ibi
cōſimiliꝛ xp̄s eſt in celo localiꝛ. in hoſtia ſacra=
mentaliter. mō eſſendi diuerſo. Jtem legimꝰ. ij
ad Choꝛi. xij. ꝙ paulus fuit in hoc mūdo. ⁊ tn̄
fuit raptus vſqꝫ ad tertiū celum. ſiue in coꝛpe.
ſiue extra. Si ꝰ ipe ſimlr̄ in celo ⁊ in terra. Qua=
re ꝰ xp̄us nō poſſet eſſe in celo ⁊ in ſacramento?
Jdem legiꝛ etiam de btō Ambꝛoſio. licꝫ nō ſit i
canōe ſacre ſcripture ꝙ ſimlr̄ fuit mediolani vbi
celebꝛabat. ⁊ Turonis vbi beatū Martinuꝫ ſe=
peliebat. Jdeo pſalmiſta bn̄ dicit. Qm̄ magnus
es tu. ⁊ faciens mirabilia tu es deus ſolus.
Quartū mirabile eſt. quō totū coꝛpꝰ xp̄i pōt
in tam parua hoſtia cōtineri. non ſolū in tanta.
ſed in qlibet eius ꝑte mīma ab alijs diuiſa. ſed
licet h̄ ſit mirabile. tn̄ eſt deo poſſibile. Et huiꝰ
inuenimus ſilr̄e in natura. qꝛ videmus ꝙ ſol qui
eſt maioꝛ tota terra recipiꝛ ⁊ videꝛ i paruo ſpe=
culo. ⁊ in qualibet eius parte ſi diuidaꝛ. Jtem
ꝑ artem videmus rem maioꝛē trāſire ꝑ minoꝛeꝫ
vnde vidi humano artificio caueā ligneam cuꝫ
vna auicula exiſtentē infra ventrē amphoꝛe ꝙđ
videꝛ impoſſibile. vidi etiā ouū groſſius collo
amphoꝛe. quod ꝑ humanuꝫ artificiū fuit intro
ductum in ventrē amphoꝛe. ꝰ iſta ſi poteſt face
re ꝟtus creata. multomagis xp̄us. Sicut ergo
diuinitas fuit in vtero ꝟginis. ita totū coꝛpus
xp̄i eſt in ſacramento. Huius hꝛ figura Apoca.
p̄mo. vbi Johānes vidit in medio ſeptem can=
delabꝛoꝛū aureoꝛū ſilr̄em filio hois. habentē in
dextera ſua ſeptem ſtellas. Septeꝫ candelabꝛa
ſunt ſeptem ſacr̄a eccl̄e in quoꝛū medio eſt xp̄s
filius hois in euchariſtie ſacramēto. ſicut ergo
in illa viſione xp̄s ꝗ eſt magnus apparebat i par
uo candelabꝛo. qđ tn̄ erat minus dei filio. Jta
xp̄s in h̄ ſacramēto magnꝰ eſt in ꝑua hoſtia. Qꝛ
aūt xp̄s maioꝛ eſt illo cādelabꝛo in ꝗ erat. patet
quia ipe habebat in dextera ſua ſeptē ſtellas. ꝗ
rum qlibet erat maioꝛ oibus ſeptē candelabꝛis
Ergo tūc vidit Johes rem maioꝛē in mioꝛi. ma
gnum homis filium in paruo medio cādelabꝛo
quem ⁊ nūc videmꝰ fide magnum in paruo eu=
chariſtie ſacramento. Quid eſt aūt ꝙ in dexte=
ra habebat ſeptē ſtellas? Dicenduꝫ ꝙ ꝑ illas ſi=
gnificabanꝛ ſeptē articuli fidei de diuitate. Nā
xiiij. ſunt articuli fidei. ſeptē ex ꝑte ſiniſtra hūa=
nitatis. ⁊ ſeptē ex ꝑte dextera diuitatis. Jdeo
pſ̄. dicit. A dn̄o factū eſt illud. ⁊ eſt mirabile in
oculꝛ noſtris. Quintū mirabile eſt ꝙ hoſtia i h̄
ſacramento frangiꝛ. diuidiꝛ ⁊ dētibus teritur.
⁊ tn̄ non leditur coꝛpus xp̄i nec frangitur Sed
manet integrum ⁊ illeſum. Sed licet h̄ ſit mira=

bile. tamē eſt deo poſſibile. exemplū quippe ſimi
le eſt in natura. Nam imagine in ſpeculo exiſtē
te ſi frangatur ſpeculum non frangitur imago.
et in quot partes ſpeculum frangitur. in tot re-
manet ⁊ reſultat imago. Ita in hoſtia poteſt fi-
eri de coꝛpe xp̄i virtute diuina. Huius figuraʒ
habemus Exo. iij. Uidit em̄ moyſes viſionem
magnam ꝙ rubus ardebat ⁊ nō comburebatur
videbat̄ ignis in rubo ardere. ac ſi deberet ru-
bum cōminuere ⁊ incinerare. ⁊ tamē ab igne n̄
ledebat̄ nec minuebat̄. Sic nec coꝛpus chꝛiſti i
oꝛe comedentis a dente nō ledit̄. ſed ſicut rub⁹
in igne ita coꝛpus xp̄i illeſum ⁊ integrum mānet
in oꝛe comedentis. Ideo pſalmiſta dicit. Cātā-
te domio canticum nouū. quia mirabilia fecit.
ps̄. xcvij. Sextum mirabile eſt quomō ꝗlibet
ſumens ⁊ cōmunicans totū coꝛpus xp̄i ſumit.
⁊ ſumens partem minimā ſumit totum ſicut ſu-
mens totam hoſtiam. Ratio eſt. qꝛ ſicut totum
v̄bum loquentis eſt in vna aure. ⁊ in qualibet
tam magna ꝙ̄ parua equaliter. Ita idem ſacra
mentū continet totum xp̄um. ⁊ cōmunicans ſu
mit ip̄m totū equaliter. Huius figurā habem⁹
Exo. xvj. de manna. vbi dicit̄ ꝙ plus colligēs
in mane non plus habebat ꝙ̄ ꝗ minus collige/
rat ſed putrefiebat. Ita in hoc ſacramento qui-
libet ſumit coꝛpus xp̄i equalit̄. ⁊ ſi quis cederʒ
in maioꝛi ꝙ̄titate plus inuenire fieret putredo
infidelitatis in aīma illius. Ideo Ecci. xj. Mi-
rabilia opa altiſſimi ſoli⁹ ⁊ gl'oſa ⁊ abſconſa. ⁊
inuiſa opa illius. id eſt ſic non vident̄ ad ſenſuʒ
licʒ viſa ſint in ſcriptura ⁊ natura ſ̄m intellectū
Ergo xp̄s inſtituendo hoc ſacramentū fecit me
moꝛiam mirabiliū ſuoꝛū. qꝛ p̄ceſſerant ſimilia i
natura ⁊ in ſcriptura. Unde dicit pſal̄. Mira/
bilis in altis dn̄s. teſtimonia tua credibilia fctā
ſunt nimis.

¶ In die venerabil' ſacramenti. Sermo ꝗrtus

Ego ſuʒ panis vi
uus ꝗ de celo deſcendi. Joh. vj. Cū
aliꝗs ſumme diligit ⁊ dilexit aliquē
ſi contingit ip̄m recedere ab eo conſueuit ſibi re
linquere aliquod donū in ſignum amoꝛis. Et cā
eſt vt habeat eius memoꝛiā. Xp̄us qui fuit et ē
verus deus ⁊ verus homo. pater ⁊ dn̄s noſter
ſumme diligit ⁊ dilexit apoſtolos. plus ꝙ̄ mat̄
filium diligit. ⁊ hoc ip̄e p̄fecte oſtendit. qꝛ p eis
⁊ p nobis moꝛi voluit. quod eſt ſignuʒ magne
dilectōnis. Autoꝛitas. Maioꝛem aūt hac dile
ctōnem nemo habet vt animaʒ ſuā ponat quis
pꝛo amicis ſuis. Joh. xv. Et ideo qn̄ debuit ab
eis recedere p moꝛtem in die cene congregauit
eos. ⁊ ſuū receſſum nunciauit. ⁊ eis donū maxi
mum ⁊ p̄cioſum dimiſit in ſignū dilectiōis. et h̄
vt haberēt memoꝛiam eius. Iſtud aūt donum
fuit coꝛpus ſuū ⁊ ſanguis ſuus p̄cioſus. quem
accepit de virgine Maria. ⁊ illud donū excel
lentiſſimum eſt. quia eſt verus deus ⁊ ver⁹ hō.
⁊ eſt memoꝛiale paſſionis ⁊ moꝛtis xp̄i. Naʒ al
tare ſignificat crucem. Ratio eſt. quia ſicut i al-
tari conſecrat̄ ſacramentalit̄ coꝛpus ⁊ ſanguis
chꝛiſti. ita in cruce realiter immolabat̄ Calix ſi
gnificat ſepulchꝛū. quia in calice continet̄ coꝛ/
pus ⁊ ſanguis xp̄i. ita in ſepulchꝛo coꝛpus chꝛi
ſti realiter continebat̄. Per patenam intelligit̄
lapis qui poſitus fuit ad oſtium monumēti ad
cooperiendū. ſic patena ad cooperiēduʒ calicē.
Per coꝛpale in quo ponit̄ coꝛpus xp̄i intelligū
tur lintheamina. in quibus inuolutū fuit coꝛp⁹
chꝛiſti. Et ideo vere eſt memoꝛiale. Unde xp̄s
dixit. Hec quotienſcūꝙ feceritis in mei memo-
riam facietis. Iſtud autē donum nobis dimiſ-
ſum debet eſſe nobis valde charū. quia valde
p̄cioſum eſt. ⁊ vt ip̄m magis charū habeamus
xp̄us de ſeip̄o dicit v̄ba ꝓpoſita. Ego ſum pa-
nis viuus ꝗ de celo ⁊c̄. In quibus verbis tria
tanguntur.

¶ Pꝛimum eſt ſua conditio ⁊ ꝓpꝛietas. cuʒ di
cit. quia ego ſum.

¶ Secundum eſt ſua magna virtus ⁊ poteſtas
quia viuus.

¶ Tertium eſt ſua oꝛigo ⁊ dignitas. quia de ce
lo deſcendi. Joh. vj.

¶ Pꝛimū eſt ſua conditio ⁊ ꝓp̄etas. qꝛ ego ſuʒ
panis. Ubi ſciendū ꝙ ſi v̄bum illud ſimplicit̄ i
telligat̄ non eſt verū. qꝛ hoſtia conſecrata non
eſt panis coꝛpalis. licet fuerit. quia foꝛma paīs
receſſit. licet accidentia panis. ſ. coloꝛ. ſapoꝛ et
odoꝛ remaneant. De quo vide beatum Tho.
iij. parte. q. lxxv. arti. v. et. vj. Sed veruʒ eſt in
telligendo ſpūaliter. quia hoſtia cōſecrata ē pa
nis ⁊ cibus ſpūal̄ aīe. In hoc aūt ꝙ appellatur
panis. recta eius cōditio ſpūalis impoꝛtat̄. Nā
coꝛpus chꝛiſti aſſimilat̄ pani quātū ad compo-
ſitionem ⁊ quantū ad effectuʒ. Quatuoꝛ ad cō-
poſitōnem panis requirunt̄. Quia ſicut ſcitis
panis componit̄ ex farina ⁊ aqua. ⁊ ex illis foꝛ
matur in vaſe ꝗdam panis. qui ſic foꝛmatus in
furno ponit̄. ⁊ ibi v̄tute ignis decoꝗt̄. et ſic effi
citur cibus coꝛpoꝛalis. Sic ſpūaliter xp̄us fuit
compoſitus ex aqua ⁊ farina. id eſt ex anima et
carne. ⁊ foꝛmatus fuit in vaſe. id eſt in vtero v̄-
ginis Marie. ⁊ deinde poſit⁹ fuit in furno cru
cis. ⁊ ibi decoctus fuit p moꝛtē v̄tute ignis. id ē
v̄tute amoꝛis ſpūſſancti quem ad genus huma
num habuit. qui ſignificat̄ p ignem. Qui ſicut
ignis habet calefacere coꝛpoꝛa. Ita amoꝛ ſpūſ-
ſancti calefacit ⁊ incēdit coꝛda. In cui⁹ ſignum
ſpirituſſanctus deſcendit in diſcipl'os in foꝛma
ignis. Secūdo coꝛpus xp̄i aſſimilat̄ pani quā
tum ad effectum. Nam panis habet ſatiare coꝛ
pus. Uñ nullus cibus eſt ꝗ tantū ſatiat hoiem
⁊ ꝗ tm̄ appetat̄ ab homie fameſcēte ſicut panis.

Ita corpus xp̄i habet ſatiare ſpūaliter aīas. ⁊ hoc vobis ſic declaro. Nam res dicit̄ ſatiata quando ſic eſt plena ꝙ non plus tenere poteſt. Anima autē noſtra tante capacitatis eſt in deſiderio ꝙ nulla creatura poteſt eam ſatiare ⁊ implere niſi ſolus deus. ⁊ hoc ſatis apparet. Nam ſi homo haberet decē libras deſideraret habere centū. ⁊ tandem totum mundū. ſicut patꝫ de Alexandro rege. Sed deus ſolus eſt ille q̄ poteſt deſideriū noſtrum implere. quia in ſe continet omēs pfectōnes exiſtentes ⁊ poſſibiles. Et hoc eſt quod dicit Auguſtin⁹. Animā dei capacem ſolus deus adimplere poteſt. Et pſalmiſta dicit. Animā eſurientem ſatiauit bonis. Sed i hoc ſacramēto cōtinet̄ verus deus. quia in hoſtia cōſecrata continet̄ verus deus. qui creauit celum ⁊ terrā. ⁊ ideo illud ſacramentuꝫ merito poteſt animā ſatiare. Unde Dauid in pſ̄. Ex adipe frumēti ſatiat te ¶ Secundū in hoc ſacramento eſt ſua v̄tus ⁊ poteſtas. quia viuus. Ubi ſciendum ꝙ iſte panis ſpūalis dicit̄ viu⁹. quia dat vitam digne ſumentibus. ⁊ conſ̄uat ipſos in vita. ⁊ non ſolum dat vitam ſpūalem que eſt in pſ̄enti p gratiam. ſed etiā dat vitam eternam que erit in futuro p gloriam. Unde dicit̄ in euāgelio. Qui manducat hunc panem viuet i eternum. Johan. vj. Et in hoc oſtendit̄ hui⁹ ſacramenti magna virtus ⁊ poteſtas. Nam mai⁹ qđ poteſt eſſe in hoc mundo eſt vita. Sed triplex ē vita. ſ. corporalis. ſpūalis ⁊ eterna ¶ Prima eſt bōa. ſecūda melior. tertia optima. In hoc ergo ꝙ iſte panis dat vitam pcipue ſpūalem ⁊ eternam eius magna virtus oſtenditur. Sed eſt aduertendum ꝙ iſte cibus non dat vitam nec conſ̄uat niſi ſit bona diſpoſitio ex parte recipiētis. Ad quam diſpoſitōnem habendam tria requiruntur in recipiente.

¶ Primum ꝙ recipiat eum cuꝫ magna puritate ⁊ innocentia.

¶ Secundū ꝙ recipiat eum cum magna charitate et beniuolentia.

¶ Tertium ꝙ recipiat eum cum magna firmitate ⁊ patientia.

Unde ſciendū ꝙ non eſt cōueniens ꝙ res pcioſa ⁊ nobilis in loco immundo ponat̄. Iſte autē cibus ſpūalis eſt res pcioſa. quia eſt ver⁹ deus ⁊ eſt res mundiſſima. quia eſt ſpeculuꝫ ſine macula dei maieſtatis. Ideo vas ⁊ cor in quo debet recipi debet eſſe mundiſſimuꝫ. quia in maliuolam animā non intrabit ſapiētia. Sapien. j. In cuius ſignū anteꝙ̄ chriſtus in cena corpus ſuum daret diſcipul' lauit pedes eorū. vt ſacerdos ante conſecratōnem lauat ſibi digitos. ſ. ad oſtendendū ꝙ illi qui in hoc ſacramēto conficere vel recipe volunt debent eſſe mūdi ab oī peccato. non ſolū mortali ſed etiā veniali. quantuꝫ eſt poſſibile. quia licet peccata venialia nō ſint nec efficiant̄ peccata mortalia. tamē homo cauere debet ſibi quātū poteſt. quia ſunt vie ad mortalia. quia cōſenſus ad venialia cito tranſit ad mortalia. Et ponit̄ exemplū. quia ſunt quedaꝫ aīalia que habēt venas latas. ⁊ talia ſi venenātur cito moriunt̄. quia venenum p venas latas cito tranſit ad cor. Sed alia ſunt que habent venas ſtrictas. ⁊ iſta nō ſic cito moriūt̄ ex veneno Applica ad ꝓpoſitum ⁊c̄. De iſta aūt puritate habemus figurā in Joſeph. q̄ mortuo xp̄o accepit eius corpus ⁊ inuoluit in panno mundo. et poſuit in monumēto nouo. ⁊ vnxit mirra ⁊ aloes. Joſeph interp̄tat̄ ſaluator. ⁊ ſignificat quēlibet religioſum q̄ ordinē intrauit vt ſaluet animam ſuā. Iſte ergo ſi vult cōficere vel recipere corpus xp̄i debet ip̄m ponere in monumēto nouo. ſ. corde puro. ⁊ inuoluere pannis mundis. id eſt cogitatōnibus ſanctis. ⁊ vngere cū mirra ⁊ aloes. id eſt recipe cum cordis dolore ⁊ amaritudine. quod ſignificat̄ p mirram que eſt amara. ⁊ aloes. i. cum cordis deuotōe. ⁊ ſe indignuꝫ reputare ad tale ſacramentū ſumendū. q꞉ vere nullus dignus eſt. Unde vere pōt dicere illud. qđ dixit Centurio. Dn̄e non ſum dignus vt intres ſub tectum meū. Matth. viij. Nec mirum q꞉ legit̄ de Johanne baptiſta q̄ erat i vtero ſāctificatus ⁊ in heremo diu cōuerſatus. ⁊ a xp̄o vocatus. ⁊ xp̄s venit ad eū. et ab eo baptiſatus eſt. ⁊ tm̄ dicit euangeliſta ꝙ Johēs nō audebat tangere ſanctū dei v̄ticem. ſed clamabat cū tremore. Sanctifica me ſaluator. Si ḡ Johēs non reputabat ſe dignum tangere v̄ticem xp̄i cū eſſet tal' ⁊ tantus. q̄ntomagis nos q̄ ſumus in cōpatiōe ip̄ius magis peccatores. nos indignos reputare debemus. non tm̄ ad tangendū verticem. ſed ad recipiendū eū integre. Beat⁹ etiam Marcus amputauit ſibi pollicē ne ꝓmoueret̄ ad ſacerdotiū. q꞉ ſe idignū reputabat. Si ḡ aliq̄s ſentit aliquā immundiciā peccati in ſe debet auferre. ⁊ ſic accedere poterit. Autoritas. Aufer rubiginē de argento. ⁊ egredie̅t vas puriſſimum. Prouer. xxv. Per argentū intelligit̄ aīa munda ⁊ clara. p rubiginem intelligit̄ peccatū Aufer ḡ rubiginem de aīa. ⁊ ſic egredietur vas puriſſimū. i. aptum ad corpus xp̄i recipienduꝫ ¶ Scđo requirit̄ ꝙ recipiat eum cū magna caritate ⁊ beniuolentia. i. cū magna dilectōne dei ⁊ ꝓximi. al's non ꝯfert vitā nec ꝯfortat. ⁊ hoc ſic oſtēdēdo. Nam q̄ntūcūꝙ̄ panis material' ſumeretur nihilomin⁹ vitā nō daret nec conſ̄uaret. niſi in corpe eſſet calor natural' digerēs. Ita eſt in ꝓpoſito. niſi charitas in corde ſit q̄ intelligit̄ p ignem ⁊ calorē q̄ hꝫ calefacere aīam. Un̄ ſumme cauere debet ne cū ira vel odio v' alio pctō mortali corpus xp̄i ſumat. q꞉ grauiſſime peccat ⁊ magnā penam incurrit. q꞉ mortem corpalem nonnūꝙ̄ incurrit. ſicut multotiens legitur. Et

vt Greg⁹. dicit. Hoc accideret. quia angeli qui
aſſiſtũt huic ſacramento indigne recipientez in
terficerent. niſi diuina miſericordia ꝓhiberet.
Incurrit etiam mortẽ ſpũalem. idest ſeparatõz
anime a deo. quia grauiſſime peccat. Unde di-
cit Greg⁹. ⁊ etiam Aug⁹. ſup illo ỽbo. Quicũ-
qꝫ manducauerit panem vꝉ biberit calicem do-
mini indigne reus erit corꝑis ⁊ ſanguinis dñi.
ꝑma ad Chorĩ. xj. Sic peccat ille qui idigne ſu-
mit. ſicut iudei qui ipm interfecerũt. Unđ ſcri-
bitur de iudeis ꝙ ſi dñm glorie cognouiſſẽt nũ-
q̃ꝫ ipm crucifixiſſẽt. j. ad Chorĩ. ij. Peccator au-
tem peccãs mortaliter ⁊ ſpũalit̃ tali peccato oc-
cidit filium dei ſcienter q̃tum eſt de ſe. quia cau-
ſam iterat ꝓpter quam mortuus eſt. ꝓpter em̃
peccatũ mortale incurrit quis etiam mortẽ eter-
nam. niſi peniteat. Legit̃ ꝙ mortuus eſt oza qꝛ
tetigit arcam dei que portabat̃ timens ne cade-
ret. ⁊ etiam bethſamite mortui ſunt. qꝛ viderũt
arcam. Et aſſignant iudei cauſam q̃re oza mor-
tuus eſt quãdo tetigit arcam. quia in illa nocte
iacuerat cũ vxore. ſi ergo oza mortuus eſt q̃ fec̃
rem licitam ⁊ tetigit arcam materialẽ ⁊ ligneaz
dei ⁊ volens adiuuare ne caderet. q̃tomagĩ mo-
riunt̃ illi qui faciendo rem illicitã non ſolum tã-
gunt. ſed etiam in ſe recipiũt. non arcã ligneam
ſed corpus xp̃i verum. non vt adiuuẽt vt Oza
ſed vt deturpent. Et ſi bethſamite mortui ſunt
q̃ viderunt arcam. q̃tomagis qui recipiunt in-
digne corpus xp̃i verum. ¶ Tertio recipi debet
cum magna ſtabilitate ⁊ firmitate ⁊ patientia.
Ubi eſt ſciendũ ꝙ non eſt incõueniens ꝙ nobiꝉ
liquor in vaſe fragili ⁊ inſtabili ponat̃ ꝓpter ꝑ-
iculum. iſte cibus eſt hmõi. ergo ⁊c̃. Sed debet
poni in corde ſtabili ⁊ firmo ꝑ patiẽtiam. Auto-
ritas. Erit quaſi vas auri ſolidũ ornatum omni
lapide p̃cioſo. Eccĩ. l. Sic em̃ debet eſſe cor reci-
piens. quia debet eſſe vas auri ſolidũ. Aurum
em̃ eſt metallũ ſtabile ⁊ firmum. qꝛ quantũcũqꝫ
ꝑcutit̃ non frangit̃. ſed continue dilatat̃. Sic
debet eſſe cor homĩs recipientis ꝙ non franga-
tur ꝑ impatientiã. Quod autem aurũ ſit bonũ du-
pliciter ꝓbat̃. Primo ꝑ ignem. Scđo ꝑ lapidẽ.
Aurum em̃ in fornace non corrumpit̃. ſed ſoli-
datur ⁊ firmat̃. Sic anima recipiẽtis eſt digna
recipe quando ꝑ ignem tribulatõnis non cõſu-
mitur. nec ꝑ lapidem iniurie ⁊ vituperij nõ de-
ſtruit̃. ⁊ quãdo cor ſic eſt factum ⁊ diſpoſitum.
tunc eſt vas ſolidũ. Sicut em̃ videtis añq̃ꝫ vas
ponat̃ ad menſam regis multis preſſionibus p̃-
mitur. Sic anteq̃ꝫ anima viri iuſti ponatur ad
menſam regis eterni oportet ꝙ multis fatigatõ-
nibus ⁊ preſſuris exponat̃. De hoc habetis ex-
emplum oĩm ſanctorũ qui ad illam menſam nõ
iuerunt niſi ꝑ multas tribulatõnes. Uñ in actĩ-
bus apoſtolorũ. Per multas tribulatões opor-
tet nos intrare regnum celorũ. Actuum. xiiij.

Debet etiam eſſe vas ornatũ omni lapide p̃cio-
ſo. id eſt omibus ỽtutibus. ⁊ diſcurre ſicut pla-
cet ⁊c̃. ¶ Tertium eſt ſua conditio ⁊ dignitas.
quia de celo deſcendit. Ubi eſt ſciendũ ꝙ quan-
to res ſit a meliori ⁊ nobiliori magiſtro. tãto vi-
detur excellentior ⁊ nobilior. Sed iſtud ſacra-
mentum ſit a ſolo deo ꝓprie. quia ỽtute verbo-
rum que ꝓfert ſacerdos conficit̃ hoc ſacramen-
tum. Unde ꝓprie ſacerdos nõ facit h̃. ſed deus
qui hanc ỽtutem dedit illis verbis. ꝙ quotiẽſ-
cũqꝫ ſacerdos ꝓfert illa verba ſuꝑ materiaz de-
bitam. intentione recta. ꝙ tale ſacramentũ con-
ficeret̃. Unde ſicut medicus nõ ſanat. ſed ỽtus
herbe. Ita etiam ⁊c̃. Et in hoc oſtendit̃ iſti⁹ ſa-
cramenti magna dignitas ⁊ excellentia. ⁊ h̃ no-
tatur cum dicit̃. qui de celo deſcendi ⁊c̃. Unde
non ſit ỽtute alicuius. ſed ỽtute dei qui eſt ĩ ce-
lo. Si autẽ volumus bene videre ỽtutem et ex-
cellentiam iſtius ſacramẽti videamus mirabi-
lia que in xp̃o continent̃. Primũ eſt tranſſub-
ſtantiatio panis in carnem. ⁊ vini in ſanguinez.
hoc aũt non eſt impoſſibile deo. Ratio eſt quia
maius eſt ex nichilo aliquid facere q̃ꝫ vnã natu-
ram in aliã tranſſubſtantiare. Primũ facit de⁹.
ergo ⁊c̃ Nec miruz videat̃ ſi deus hoc poteſt.
quia natura videt̃ hoc poſſe. nam natura in ho-
mine exiſtens cõuertit panem in carnem ⁊ vinũ
in ſanguinem. naturalit̃ etiam de terra ſit ferrũ
⁊ de cinere vitrum. Simile legit̃ de anglia in q̃
eſt mare. in quo ſi ꝓijcias lignum cuiuſcunqꝫ fi-
gure conuertit̃ in lapidem. Si ergo natura tan-
tum poteſt. multomagis deus. Sed tamẽ verũ
eſt ꝙ iſta exempla deficiũt. qꝛ natura conuertit
vnam creaturã in aliã in multo tempe ⁊ ꝑ mul-
tas tranſmutatõnes. Deus aũt couertit creatu-
ram in creaturã in inſtanti. Secundũ mirabiꝉe
qđ in hoc ſacramento continet̃ eſt ꝙ quantum-
cũqꝫ panis tranſſubſtãtiet̃ in corpus chriſti nõ
creſcit. ⁊ certe hoc nõ eſt inconueniens. qꝛ vide-
mus quando aliquis reuelat ſecretũ ſuum iſti.
non augmentat̃ ꝓpter hoc ſecretũ ſuum in eo.
¶ Tertium mirabile eſt ꝙ non decreſcit nec mi-
nuitur cum milleſies ſumat̃. Exemplũ de can-
dela a qua ſumit̃ ignis. ⁊ tamen non minuitur.
Quartũ mirabile eſt ꝙ ſumit̃ ab immundo. ⁊
non maculat̃. Quintum mirabile eſt cuz ſit ci-
bus vite ꝙ dat mortem indigne ſumentib⁹. Ex-
emplum de infirmo cui ſi vinũ ⁊ carnes dentur
dant mortem. ⁊ tñ vinum ⁊ carnes ſunt cib⁹ vi-
te. Unde dicit Gregori⁹. Sicut corꝑalis cibus
cum ventrẽ inuenerit diuerſis humorib⁹ occu-
patum. amplius magis nocet. ⁊ nullum preſtat
auxiliũ. Ita cibus ſpũalis ſi aliquem repit ma-
lignitate repletũ. non ſui natura ſed ſumentĩ vi-
cio nullum p̃ſtat effectum bonũ. imo magis no-
cet. Sextum mirabile eſt ꝙ ſimul ⁊ ſemꝉ eſt in
diuerſis hoſtijs. Exemplum de ſono campane

⁊ voce hominis. Septimū mirabile eſt ꝙ hoſtia
diuidit̃ ⁊ corpus nō laceratur. ſed manet in qua-
libet pte integruꝫ. Exemplū in ſpeculo. in quo
imago exiſtens ad diuiſionem ſpeculi non diui
ditur. ſed in qualibet pte reſeruat̃. Octauum
mirabile eſt cum ſit ita magnum quomō poſſet
in tam parua hoſtia cōtineri. Exemplū de mon
te cū ſit ita magnus in parua pupilla oculi pſen
tatur. Nonū mirabile eſt. qꝛ ibi ſunt accidētia
ſine ſubiecto ⁊c. Ita exhortoꝛ vos omēs vt di-
gne ſumatis illud venerabile ſacramentū.

Dñica pͥma poſt Trinitatis. Sermo pͥmus.

Habēt moyſen et

pphetas audiant illos. Habet̃ ver-
bum iſtud textualit̃ Lu. xvj. Et offi-
ciatur in euāgelio hodierno. Sermo erit de ſan
cto euangelio. ⁊ habebimus multas bonas do-
ctrinas ⁊ ſpeculatiōes intellectuales. ⁊ bonas i
ſtructōnes moꝛales. Sed pͥus pſentemus virgi
ni Marie iocale quod ipa valde diligit. ſ. Aue
maria ⁊c. Sanctum euangeliū hodiernū decla
rat nobis quatuoꝛ multū neceſſaria ad ſciēdum
ꝓ noſtro auiſamento. ſcꝫ.

- Mundanalis conuerſatio.
- Diuinalis retributio.
- Infernalis diſpoſitio.
- Scripturalis confirmatio.

Iſta autem quattuoꝛ ſunt valde neceſſaria ad
ſciendū. Pꝛimo mundanalis cōuerſatio vt ip-
ſam ſpernemus. Secūdo diuinalis retributio.
vt ipam ſperemus vel deſideremus. Tertio in
fernalis diſpoſitio vt ipam vitemus. Quarto
ſcripturalis cōfirmatio. vt p ipam nos refoꝛme
mus. De quarto aūt vbi xps confirmat ſcriptu
ras ſanctas dicit thema. Habent moyſen ⁊ pro
phetas audiant illos ⁊c. Dico pͥmo ꝙ in ſan
cto euangelio declarat̃ nobis mundanalis con
uerſatio. ſ. vt ipam ſpernemus. Que eſt muda-
na cōuerſatio? Dico ꝙ de ſeipis nimis carnali-
ter curare in vanitatibus veſtiū. ⁊ delicias coꝛ-
poris querere. ⁊ nō curare de neceſſitatibꝰ pxi
mi. Ecce quomō oſtendit̃ in pͥncipio euangelij
cum dicit̃. Homo qdam erat diues ⁊c. vſqꝫ ca-
nes veniebant ⁊ lingebant vlcera eius. Veſtie
batur ad carnem de byſſo. Biſſus enim eſt tela
multū delicata. deſup aūt induebat̃ de purpu-
ra ⁊ de auro pulcherrio. Comedebat quotidie
ſplendide de multiplici cibo nunqꝫ ieiunabat.
de pauperibꝰ non curabat. Erat mendicus qui
dam noīe lazarus ⁊c. Ecce cōuerſatio mūda
nalis cōtra quam dicit ſcriptura. Nemo quod
ſuum eſt querat. ſupple tantū. ſed alterius. pͥma
ad Chori. x. Sed notāda ſunt hic duo ſecreta
de qbus pauci ſe auiſant. Quādo xpus loquit̃
de diuite non nomiat ipm. ſed dicit. Hō qdam
erat diues. quando aūt loquit̃ de paupe nomi
nat ipm dicens. Erat qdam mendicus noīe la-
zarus. Quare hoc? certuꝫ eſt ꝙ diues habebat
nomen. ⁊ xpus non nominādo eum dicit. Hō q
dam. ac ſi nō ſciret nomen eius. quod tamē ſcie
bat bene. maxime quia vos videtis ꝙ diuites
ſunt famoſi ⁊ valde nominati. Si em̄ queritur
vbi moꝛat̃ talis diues. omēs ſciūt eum. Secus
de paupibus hominibus. diuites vero faciūt tm̄
bene vel male qđ faciūt ſe cognoſcere ⁊ nomia-
re. Ideo dauid loquens de diuitibꝰ dicit. Ta-
bnacula eoꝛū in ꝓgenie ⁊ ꝓgenie. vocauerūt nō
mina ſua in terris ſed nō in celis. pſ. xl viij. Cū
ergo diues iſte eſſet famoſus. quia xpus nō no
minat eum ſicut ⁊ pauperē. Pꝛo reſpōſiōe ſciē
dum ꝙ q̄diu pſona p bonam vitam eſt in gra-
tia diuina nomen eius eſt ſcriptū in celo ⁊ in ca
thedra que ſibi coꝛreſpondet ſm pſentem iuſti
ciam. vt dicūt ſancti doctoꝛes. Autoꝛitas chꝛi-
ſti dicentis illis qui erant in gratia. Gaudete ⁊
exultate quia nomina veſtra ſcripta ſunt in cel.
Luce. x. Scripta ſunt in celis. id eſt in cathedri
celeſtibus. Per opoſitū pſona que peccat ⁊ te-
net malam vitā viuit in peccatis vel ſupbie pō-
pe. ⁊ ſic de alijs. radit̃ nomen eius de celo. non
de libꝛo pdeſtinatōnis diuine. quia in illo nullꝰ
ſcribit̃ de nouo nec radit̃. ſed radit̃ de hoc ſm
pſentem iuſticiā. Ideo quando moyſes oꝛabat
ad dominuꝫ ꝓ peccato populi de vitulo aureo
dixit. Obſecro domie peccauit pplus iſte pecca
tum magnuꝫ. fecerūtqꝫ ſibi deos aureos dimit-
te eis hanc noxam. aut ſi non facis. dele me de
libꝛo quem ſcripſiſti. Exodi. xxxij. Cui reſpon-
dit dominꝰ. Qui peccauerit mihi delebo eū de
libꝛo meo. ibidem. Item dauid de peccatoꝛibꝰ
loquens dicebat. Deleant̃ de libꝛo viuentium.
⁊ cū iuſtis nō ſcribant̃. pſ. lxviij. Et ſcribit̃ no-
men eoꝛū in inferno. O qualis confuſio ⁊ vere-
cundia eſt eis. ac ſi papa haberet nomē alicuiuſ
ſimplicis ſacerdotis in rotulo. vt ꝓmoueat ip-
ſum ad epiſcopatū vel cardinalatū. ⁊ ppt̃ pec
catum ſuum papa deleret nomen ſuū ⁊ ſcribere
tur inter ſimplices ſcholares. Vel ſi rex habe-
ret nomen alicuius veſtrū ſcriptum vt faciat eū
baronem. comitē vel ducem. ⁊ ꝓpter culpā ve-
ſtram rex deleret nomen veſtrū. ⁊ ipm ſcriberet
inter nomina raptoꝛū. Maioꝛ confuſio ⁊ vere
cundia eſt incompabiliter quādo delet̃ nomen
de libꝛo dei. ⁊ ſcribit̃ in carceribus inferni. Au-
toꝛitas Hiere. xvij. Domie omnes q te derelin-
quunt. ſ. peccando confundant̃ recedentes a te
in terra ſcribantur. ſ. in illa. de qua Job. x. dꝛ.
Terra miſerie ⁊ tenebꝛarum ⁊c. Quia g iſte di
ues de quo loquit̃ euāgeliū erat peccatoꝛ ⁊ ma
le vite. xpus non inuenit nomen ſuū in libꝛo p-
deſtinatōnis. Ideo noluit xps ipm oꝛe ſuo no-
miare. Et iſta ſit ratio ptꝫ p dauid in pſona dei
dicentem de diuitibus. Non cōgregabo cōuen

ticula eorū̄ de ſanguinibus ⁊ peccatis. ſm illō
Libera me de ſanguinibus ⁊c̄. Nec memor ero
nominū̄ eorū̄ p labia mea. Ecce quomō dic̄ cla-
re pſ̄. xv. Eſſe diuitem de bono iuſto nō eſt pec
catum. ſed eſſe diuitem ⁊ male vite ⁊ impium h̄
eſt peccatū̄. ⁊ de talibus dicit deus. Non ꝯgre-
gabo conuenticula eorū̄ de ſanguinibus. Unū̄
conuenticulū̄ eſt diuitum ſupborū̄ volentiū̄ ha
bere regimen ciuitatis ⁊c̄. non intendentiuȝ ad
onus quod recipiūt. Aliud eſt conuenticulum
auarorū̄ vſurariorū̄. vt habeant oēs pecunias
Aliud luxurioſorū̄ ducentiū̄ vxores iſto reſpe-
ctu vt ex ea habeant amicos. Aliud guloſorum
cōuiuia facientiū̄ ⁊c̄. Aliud iracundorū̄ ⁊ iura-
menta ſibi facientiū̄ ꝙ mutuo ſe iuuabunt dicē-
do. qui tanget vos me tanget. De omibus iſtis
dicit. Non congregabo cōuenticula eorum ⁊c̄.
ſcȝ in celo cum angel̄ ⁊ ſanctis. nec memor ero
nominū̄ eorū̄ p labia mea. Sed qꝛ nomen pau-
peris Lazari erat inſcriptū̄ in libro dei. ergo qꝛ
cum patientia recipiebat pauptatem ſperās di
tari in celo. Ideo nomiauit ipm. ⁊ fuit comple-
ta pphetia dauid dicentꝭ. Animas pauperum
ſaluas faciet. ex vſuris ⁊ iniqtate redimet aias
eorū̄. ⁊ honorabile nomē eorū̄ coram illo. Et lo
quit̄ de pauperibus pſ̄. lxxj. ¶ Nota aias pau-
perum ſaluas faciet. ſi patient̄ ſuſtinēt pauper-
tatem. Nō debemus furari. nec cōtra deum in-
dignari. ſed ſperantes in padiſo ditari Ex vſu
ris. ſ. quas modo ſoluūt redimet eos. qꝛ nichil
poſſunt habere de diuitibus niſi cum vſuris. ſi
petūt ab eis mutuo non obtinēt niſi cum vſura
Si volūt emere bladum vel pannū̄ ⁊c̄. cuȝ vſu
ra emunt. ſ. plus. ſ. ppter ſolutōis dilatōnem ſi
vēdunt eis cū̄ vſura. ſ. min᷒ Ex iniqtate. ſ. quā
faciunt eis liberabit eos. quia nō pn̄t obtinere
iuſticiā Aduocati ⁊ pcuratores ⁊ notarij q̄ꝺ diu
ſentiūt in eis pecunias ptrabunt eos nimis. po
ſtea dicunt eis cōueniatis cum pte. quia maluȝ
ius habetis. ⁊ quare nō dixiſti ante. Jō p vna
die tu ſtabis mille milia annis ad portas padiſi
nec intrabis. Dicit ergo ꝙ ex vſuris ⁊ iniquita
te redimet aimas eorū̄. ⁊ honorabile nomen eo
rum coraȝ illo. Qual̄ honor ac ſi rex vl̄ papa no
minaret ⁊ peteret de aliquo paupe. ¶ Secūduȝ
ſecretū̄ eſt ibi cum dicit. Canes veniebant ⁊ lin
gebant vlcera. Qui ſunt ⁊ q̄d iſti canes ſignifi-
cant dicit Greg᷒. in omel̄. ſup iſto euangelio di
cens allegorice ꝙ canes ſunt q̄ habent officium
p̄dicandi. Ratio iam ſcitis ꝙ domin᷒ non mit-
tit oues ſuas ad nemus niſi cū̄ canibus vt cuſto
diant oues a lupis. Ita ille qui dicit Ego ſum
paſtor bonus. Joh̄. x. nō dimittit oues ſuas ſi-
ne cuſtodibus. Cuſtodes ſunt p̄lati. canes p̄di-
catores. Primi canes optimi latrātes fuerunt
apoſtoli. deinde martyres doctores ⁊ ꝯfeſſores
hodie oēs illi q̄ p̄dicāt ⁊ latrant ꝯ lupos īferni

ne approximent ouibus xp̄i. Et nunq̄d hec eſt
magna dignitas. Ecce quid dicit Job in perſo
na xp̄i. ⁊ ita exponit Greg᷒. in moralibus Nūc
deridēt me iuniores tempe quorū̄ patres nō di
gnabar ponere cum canibus gregis mei. Job
xxx. ¶ Nota. nunc deridēt me iuniores. ſ. iudei
q̄ tunc deridebāt chriſtū̄ dicendo. vach qui de-
ſtruis templū̄ dei. Alios ſaluos fecit ⁊c̄. quorū̄
patres. ſ. patriarchas ⁊ pphetas nō dignabar
ponere cū̄ canibus gregis mei. Ita ꝙ maior eſt
dignitas p̄dicatorū̄ q̄ȝ pphetarū̄ vel p̄riarcha
rum. Iſti canes habent linguam medicinalem.
quādo lingūt vlcera peccatorū̄. plaga ⁊ vuln᷒
ſupbie que in capite cōſiſtit lingit̄ a predicato-
re quādo cōmendant ⁊ laudant v̄tutem humi-
litatis. Et quomō xp̄us ſaluator noſter. ⁊ bea-
ta v̄go Maria fuerunt humiles. ⁊ quantuȝ eis
placent humiles pſone. deuote. beniuole. et ſic
de alijs. Et quomō ⁊ qualit̄ ſupbia fuit initiū̄
totius mali clauſitq̄ȝ ianuā padiſi. ⁊ ſic de alijs
peccatis ⁊ v̄tutibus oppoſitis. Lingua canum
medicinalis eſt. ſed dentes ſunt venenoſi. quā-
do in cōfeſſionibus petunt pecunias. tunc mor
dent burſam. tūc mordēt bona ⁊c̄. Ecce quare
dicit ꝙ canes lingebāt vlcera eius. qꝛ ſic curan-
tur vlcera peccatorū̄. Ideo Dauid. Lingua ca
num tuorū̄ ex inimicis ab ipō. pſ̄. lxvij. Eſt hic
figura ecliptica. qꝛ v̄bum deficit. lingua canuȝ
tuorū̄. id eſt p̄dicatorū̄. Ex inimicis. id eſt pec-
catis. ſupple ſanat vel liberat. ab ipō. ſ. deo. q̄a
predicatores ſolum ſunt inſtrumentū̄. Grego-
rius. Inuanum laborat exterius lingua p̄dica
toris. niſi fuīt interi᷒ gr̄a ſaluatorꝭ. Dico ſecū-
do ꝙ oſtendit̄ diuinalis retributio. vt ipam de
ſideremus ibi cum dicit̄. Factum eſt vt morere
tur mēdicus. vſq̄ȝ ⁊ ſepultus eſt in inferno. Ec-
ce retributio diuinalis. Dicit mgr̄ ſententiaruȝ
in quarto. ⁊ etiam omēs doctores quia doctria
eſt cōmunis ꝙ in corde terre ſunt q̄tuor domus
Inferior eſt locus damnatorū̄. ſecunda loc᷒ pu
erorum in quo nō eſt ignis nec demones. ſolum
ſunt ibi tenebre. id eſt carentia diuine viſionis.
Non eſt ibi ignis material̄. ſed ira dei dr̄ ignis.
ſm illud Deut̄. xxxij. Ignis ſuccenſus eſt in fu
rore meo. ⁊ ardebit vſq̄ȝ ad inferni nouiſſima.
Talem ignē vocat auguſtin᷒ ignem. in iſto di-
cunt̄ pueri eſſe non baptiſati. quia nunq̄ȝ vide-
bunt deum. ¶ Tertia domus eſt locus purgan-
doruȝ. vbi eſt ignis material̄. ſed nō ſunt ibi de-
mones. Ille ignis diuina v̄tute purgat ⁊ cruci
at aimas. ¶ Quarta domus et ſupior eſt ſinus
pfectorum. in quo erāt ſancti patres Et diceba
tur ſinus abrae ex ſecuritate quam habebat de
gloria. quia illud quod in ſinu habet̄ eſt in ſecu
ritate vel in ſecuro. etiam padiſus dicitur ſinuſ
abrae. Autoritas eccl̄e dicens. Exaudi exaudi
et animā meam in ſinu abrae patriarche tui iu-

beas collocari. Dicit ergo Factum eſt vt more
retur mendicus ⁊c̃. Quia ſicut nunc ꝯdigne pe
nitentes quãdo moriunt̃ anime eorũ ſtatiȝ por
tantur in celuȝ. Ita nunc ad ſinũ abrae. Diues
autẽ ſepultus eſt in inferno. Ecce ad litteraȝ re
tributio diuina. Autoritas. Ego dñs ſcrutans
cor ⁊ ꝓbans renes. qui do vnicuiqȝ iuxta viaȝ
ſuam ⁊ iuxta fructum adinuentionum ſuarum
Hiere. xvij. ¶ Nota duo ſecreta moralia. Pri
mum ibi. Factũ eſt vt moreret̃ mẽdicus. Si at
tendiſtis in ordinatiõe vborum xp̄i quãdo vo-
luit loqui de mũdana conuerſatiõe. ꝑus fuit lo
cutus de diuite q̃ȝ de paupe dicens. Homo qui
dam erat diues. Sed quãdo voluit loq̃ de alio
mũdo ⁊ de miſericordia ⁊ retributiõe. ꝑmo fuit
locutus de paupe dicens. Factum eſt auteȝ ⁊c̃
Dico q̃ hoc fecit xp̄us ad oſtendendũ contra/
riam conditõnem diuitũ ⁊ pauperũ quantũ ad
vitam ⁊ q̃ꝫtum ad mortem. In hoc mũdo diui-
tes ſunt ꝑmi in honoribus ⁊ dignitatibus. offi/
cijs in locis. quia ſemp ſedẽt in ꝑmo loco in eſcl
habendis ⁊ in omibus. Paupes autem ſp ſunt
vltimi. Sed in alio mundo conuertitur totum.
Quia paupes ſunt ꝑmi in honoribus. diuites
vo vltimi. Recte eſt de diuitibus ſicut de falco
ne ⁊ de gallina. Falco em̃ q̃ꝫdiu viuit valde ho
noratur. portat̃ a domio in manu q̃ nollet por/
tare filium ſuum. q̄ꝛ ducit eum etiã ad eccleſiaȝ.
Fuit ſibi diligent̃ aliquotiens etiam carnes cru
das cum dentibus mordẽdo. ip̄m in eſtate cum
aqua refrigerando. in hyeme aũt dormit in ca-
mera domi in loco eminentiori. Et ſi miſera gal
lina modicũ approximet camere ad comedẽduȝ
micas ſtatim expellit̃. nec audet cameraȝ intra-
re. Sed in morte conuertit̃ ſimplicit̃. quia galli
na cum magno honore portat̃ coram domio in
ter duas ſcutellas. Et ſi dicit̃ dño. falco eſt mor
tuus. dicit. ꝓijciat̃ in ſterquilino. Ita recte di-
ues eſt vt falco. viuit delicate ⁊c̃. Et miſer pau-
per vt gallina nõ audet domui diuitis appropi-
quare. quia ſtatim dicit̃. q̃d vult iſte homo? O
latro debet eſſe foras. Ecce quare ꝑmo nomina
uit pauperẽ quãdo fuit locutus de alia vita Et
verificat̃ illud quod ipſemet dñs dixit Erũt no
uiſſimi. ſ. pauperes q̃ in hoc mũdo ſunt nouiſſi-
mi ꝑmi. ſ. in padiſo. Et diuites q̃ in hoc mundo
ſunt ꝑmi erunt nouiſſimi. ſ. in inferno. Idõ qñ
paup moritur eius anima portat̃ coram domio
inter duas ſcutellas. ſ. gloriam aĩe quã habet
ſtatim. ⁊ corpis quam habet poſt iudiciuȝ. vel
due ſcutelle ſunt immunitas de pena inferius.
⁊ abundantia de gloria ſuperius. Secundum
ſecretũ eſt ibi cum dicit̃. Mortuus eſt diues. ⁊
ſepultus eſt in inferno. Certuȝ eſt q̃ corp⁹ eius
non fuit ſepultũ in inferno ſed anima. videt̃ er-
go ex hoc q̃ in inferno fuerit cimiteriũ ⁊ ſepul-
tura? Dico q̃ ſic. ſed auiſetis vos ne ibi eligat
ſepulturam. Anima ſepelit̃ in inferno. ſicut cor
pus honorabile ſepelit̃ in hoc mundo. In cui⁹
corporis ſepultura ſunt tres ꝑncipales cerimo-
nie. ¶ Prima quia aliq̃s amic⁹ ſcutifer vadit ad
eccleſiam vt ſepultura aperiat̃. ⁊ ſacerdotes ſe
ꝓparent ⁊ fit cõmotio a clericis. ex quo ibi eſt re
ſpice ſiue ꝓſentia. Idem fit de ſepultura anime
quãdo malus diues eſt ad mortẽ. diabolus qui
eum temptauit cognoſcẽs naturalit̃ horã mor-
tis ſubito vadit ad infernũ ad rectorem. ſ. luci/
ferum dicens. quomõ talis religioſus vel cleri-
cus vel laicus tenuit malam vitã. ⁊ modo eſt in
articulo mortis. Ideo nũcios ⁊ diſcipulos mit
tatis. ⁊ fit ibi magna cõmotio. quilibȝ vellet ve
nire. Autoritas de quodam malo diuite nabu-
chodonoſor. ⁊ ita poteſtis intelligere de alijs.
Infern⁹ ſubt⁹ cõturbat⁹ eſt in occurſuȝ aduẽt⁹
tui. ⁊ ſuſcitabit tibi gigãtes. Eſa. xiiij ¶ Secun-
da eſt que ſuatur in ſepultura corpis. quia ſic̃
ſacerdotes cantando portãt ſecum corpus ꝓce-
dente ſigno crucis. ⁊ parentes ⁊ amici cum fleti
bus ſequunt̃. Ita fit de anima damnata q̃ por/
tatur a demonib⁹ non cantãdo ſed vociferãdo
confuſibilit̃ ac ſi eſſet porcus mactandus. prece
dẽte ſigno luciferi. ſ. circulo. Autoritas. In cir
cũitu impij ambulant. Ideo dicit ſcp̃tura. Vir
qui errauerit a via doctrine. ſ. penitentie. in ce/
tu gigantiũ cõmorabit̃. Prouer. xxj. ¶ Tertia
conditio ſeu cerimonia que ſuatur in ſepultu/
ra corporis eſt. q̄ꝛ ſm ſuum ſtatũ ⁊ conditõneȝ
datur ſibi ſepultura in eccl̃a iuxta cornu altaris
vel in choro ſiue in eccl̃a ⁊c̃. Ita fit de aĩa dã-
nata in inferno. Iam ſunt ibi ſepulchra certa ꝓ
ſupbis non plena terre ſed igne inextinguibili.
Aliud ꝓ auaris plenum de metall̃ ignitis Aliḋ
luxurioſoꝝ plenum de pice calido. ⁊ ſic de alijs
ad idem. de q̃bus dauid. Sepulchra illoruȝ. ſ.
damnatorũ domus eorũ in eternum. pſ. xlviij.
De nullo alio ſepuchro poteſt itelligi. Idõ amo-
re dei in veſtro teſtamẽto. ſ. in vita quam tene-
tis attendatis ne illuc eligatis ſepulturam ¶ In
puncto em̃ quo eligitis malã vitam eligitis ibi
ſepulturam. ⁊ confirmat̃ ꝑ mortem. Dico ter-
tio q̃ ſanctum euangeliũ declarat infernalẽ diſ
poſitõnem vt videmus ibi. Eleuãs autem ocu
los ⁊c̃. vſqȝ nec inde huc trãſmeare. ¶ Nota ele
uans autẽ oculos ⁊c̃. q̃ anima habet oculos et
etiaȝ omia membra ſed ſunt ſpũalia. queadmo
dum membra corpis ſunt corpalia. Sed fortio
ra ſunt membra aĩe. Nota cum dicitur pater
abraam dicit glo. videt̃ q̃ eſſet de genere abraã
⁊ videtur q̃ ſic. quia etiam abraam vocat euȝ fi
lium dicens. Fili recordare ⁊c̃. quia de bonis q̃
facit homo in ſtatu peccati deus dat in hoc mũ
do retributõnem. Nota inter nos ⁊ vos chaos
magnũ. id eſt abyſſum firmatũ eſt. vt hi qui vo
lunt hinc tranſire ad vos nõ poſſunt. neqȝ inde

ducttranſmeare. Nota q̄ beati obiectalit̄ traſ
eunt ad damnatos eoꝝ penas videndo. ſed nõ
traſeũt ad eos penaliter. etiã damnati tranſeũt
obiectaliter ad beatos. ſed nõ poſſunt tranſire
ꝑ penitentiam actualẽ. nec videndo gloꝛiaꝫ ob
iectalem. Nota duo ſecreta. Primũ ibi. ele/
uans autem oculos cum eſſet in toꝛmentis. Ab
iſto textu ſancti doctoꝛes extrahũt iſtam cõclu
ſionem q̄ modo damnati vidẽt ſaluatos ⁊ bea=
tos. ſed nõ gaudent de tali viſione. imo augmẽ
tat eis penam. Verbi gratia. ſicut ſi famelicus
videret menſam eſcis plenaꝫ. ⁊ non poſſet acce=
dere. pena ſibi augmentaret̄ Ad practicã co=
gita quãdo ſupbus damnatus eleuat oculos. ⁊
videt beatũ Paulum q̃ fuit ſupbus ⁊ pſecutoꝛ
eccl'e dicit. O miſer ille fuit ſupbus plus q̃ ego
⁊ tamen ſaluus eſt. qꝛ cõuerſus fecit penitẽtiaꝫ
ita ego potuiſſem ſaluus fieri. Idem de auaro.
quãdo videt Mattheũ. de quo dicit Beda q̄
fuit raptoꝛ. Idem de luxurioſis. qñ videt Ma=
riam Magdalenã ⁊ mariã egyptiacaꝫ. ⁊ ſic de
alijs. Autoꝛitas. Videntes turbabunt̄ timoꝛe
hoꝛribili. ⁊ mirabunt̄ in ſubitatiõe inſperate ſa
lutis. gementes ꝑ anguſtia ſpũs ⁊c̄. Sapiẽ. v.
Et loquit̄ ad lrãm de damnatis Secundũ ſe=
cretum ibi de gutta aque quaꝫ petebat que fuit
ſibi denegata. Mille ⁊ quadringenti. xviij. an
ni ſunt q̄ petijt ⁊ quolibet die ⁊ hoꝛa petit eam
⁊ nũq̃ habuit nec habebit. ⁊ ſi ploꝛaret ſangui=
nem in eternum nõ habebit. Iſta gutta aque ſi
gnat refrigeriũ aliqđ quod damnati nõ poſſũt
habere. Ideo falſa eſt ⁊ erronea q̃dam gloſa iu
riſtarũ que dicit q̄ damnati habent refrigeriũ
ex bonis que fiũt ꝓ eis. dando ſimilitudineꝫ de
aliquo qui poꝛtat onus magnum. q̄ licet nõ de
ponat onus. tamen qñ dat̄ ſibi potus vel vna
parca vini habet refrigeriũ. Non eſt ita de dã/
natis. qꝛ nullum remediũ habere poſſunt. Au/
toꝛitas. Moꝛtuo homie impio nulla erit ſpes.
Prouerb. xj. nec exeundi nec remediũ alicuius
habendi. imo quãdo ꝓ eis fit aliquod bonum.
qñ ipſi ſciunt augmentat̄ in eis pena. qꝛ eis non
ꝓficit. vt de captiuo cui mittit̄ ꝓcium redẽptio
nis ⁊ ꝑditur in mari. quãdo ipſe ſcit triſtatur ⁊c̄
Idem de damnatis Ideo oꝛando dicit eccleſia
Quia i inferno nulla eſt redemptio miſere mei
deus ⁊ ſalua me. Dico quarto q̄ ſanctuꝫ euã=
gelium declarat ſcripturalem confirmationem
cum dicit thema. Habent moyſen ⁊ ꝓphetas.
ſcilicet ſcripturas legales ⁊ ꝓphetales Hoc
oſtendit̄ cum dicit̄. Rogo ergo te pater vt mit
tas ⁊c̄. vſq̄ in finem. videt̄ q̄ ex charitate loq̄=
retur ne fratres ſui damnarent̄? Solutio. Nõ
eſt verũ ſed ne eius pena augmentaret̄. qꝛ quã=
to plures ſunt damnati tantomagis pẽa actua=
lis eis augmentat̄. Sicut gloꝛia actual' in beat'
Verbi gratia. Si titioni q̃ de ſe comburitur ad
dantur alie titiones magis comburit̄. et ſi pl'es
plus ardebit Nota. Reſpõdit. Habent moy=
ſen ⁊ ꝓphetas audiãt illos. Nota ex hoc maio
rem eſſe autoꝛitatẽ ſacre ſcripture q̃ eſſet teſti=
moniũ cuiuſcũq̄ reſurgentis. Ideo apoſtolus
Licet nos ⁊ angelus de celo euãgelizet vobis.
aliud ꝑterq̃ quod euangelizauimus vob ana=
thema ſit. Ad Galath. j. Unde apoſtoli q̃ moꝛ=
tuos ſuſcitabãt cum teſtimonio ſacre ſcripture
tanq̃ firmioꝛi ſuam doctrinaꝫ cõfirmabãt Tra
didi vobis in ꝑmis quod ⁊ accepi ſ̄m ſcṗturas
dicebat apl'us. j. ad Choꝛ. xv. Propter h̄ in ar
ticulo reſurrectõis dicit̄. Et reſurrexit tertia
die ſ̄m ſcripturas. Ideo ſequit̄. ſi moyſen ⁊ ꝓ
phetas non audiant. neq̄ ⁊ ſi quis reſurrexerit
credent ei. Et nunq̃d xp̄us reſuſcitauit Lazaꝝ
qui narrauerat multa de alio mũdo. vt dic̄ Au
guſtinus. ⁊ tamẽ non credebãt ſibi. imo dic̄ tex
tus q̄ iudei cogitauerũt ip̄m interficere. ⁊ apo=
ſtoli ⁊ ſancti ſuſcitauerãt multos qui etiam mł'
ta retulerũt ⁊ narrauerũt de alia vita. Ideo in=
dubitanter credenduꝫ eſt teſtimonio ſcripture
vel ſcripturarũ ſacrarũ ⁊ determinatiõib' vni=
uerſalis eccl'e. ⁊ eſſet bonum videre bibliã. quia
contra antixp̄m cũ alijs ſententijs nõ poterim'
arguere nec reſpõdere. Et mõ pauci curant de
biblia. intantũ q̄ iam verificat̄ illud Hiero. ad
Paulinũ. ⁊ habet̄ in ꝓlogo biblie. c. vj. Quic=
q̃d dixerit hoc legem dei putãt nec ſcire dignã=
tur quid ꝓphete q̃d apoſtoli ſenſerunt. ſed ad
ſenſum ſuum incõgrua aptant teſtimonia qua=
ſi grande ſit ⁊ non viciociſſimuꝫ dicendi genus
damnare ſententias ⁊ ad voluntatẽ ſuã ſacram
ſcripturã trahere repugnantẽ. Iđ dicebat xp̄s
Scrutami ſcripturas in q̃bus putatl vitã eter=
nam habere. ⁊ ille ſunt que teſtimoniũ ꝑhibẽt
de me. Ioh. v.

De eodem Sermo ſecũdus.

In domo patris

mei habeo quinq̄ fratres. Lu. xvj.
Pro declaratõne huius ꝟbi ſciẽduꝫ
q̄ tota vniuerſitas creaturarũ tam celeſtiuꝫ q̃
terreſtrium dicit̄ domus dei. Ratio. qꝛ ſicut in
domo vel palacio regis ſupius ſunt camere. in=
ferius ꝟo eſt ſtabulum ꝓ iumentis. ⁊ in fundo
terre iferi' ẽ carcer ꝓ malefactoꝛibus. Ita etiã i
domo dei. ſuperius. ſ. in celo empirreo ſunt ca/
mere. ſ. nouem oꝛdines angeloꝝ. ibi moꝛantur
amici xp̄i. ſuperius aũt eſt xp̄us ⁊ virgo Ma=
ria. Domus ꝟo inferioꝛ vbi moꝛant̄ beſtie et ꝑ
uitoꝛes ⁊ clientes. eſt iſte mundus qui ꝓ beſtijs
factus fuerat. Sed ex peccato ade de paradiſo
terreſtri expulſi ſumus hic exules. Carcer ꝟo
ꝓ malefactoꝛibus in coꝛde terre eſt. ſ. infernus.
carcer ꝑpetualis. Ecce ratio q̃re dicit̄ dom' dei
quia ipſe oꝛdinauit ſua ſapiẽtia. Autoꝛitas. Sa

pientia edificauit ſibi domū.ſ.ad eius honoreꝫ
⁊ maieſtatem.excidit colūnas ſeptem. Prouer
bioꝝ.ix. Nota excidit colūnas ſeptem.ſ.ſeptē
gradus creaturarū in q̄bus fundat̄ mundus q̄
ſi domus.ſ.terra cum iumētis.aqua cum piſci=
bus.aer cū volucribus.ignis cū impreſſionibꝰ
celum cū planetis. Sexta eſt natura angelica.
q̄ angeli ſunt ſubſtātie pure ſpūales. Septima
ꝟo natura humana.de iſta domo dicebat Ba=
ruch. O iſrael q̄ꝫ magna eſt domus dei ⁊c̄. Ba=
ruch.iij. De iſta domo dicebat xp̄s. In domo
patris mei manſiones multe ſunt. Joh.xiiij.
Nota manſiones mlt̄e.ſ.tres p̄ncipales. Celuꝫ
⁊ terra ⁊ infernus. ⁊ in q̄libet iſtarum ſunt mul
te manſiones. In celo nouem ordines.ſ.angeli
archangeli ⁊c̄. In terra multe ꝓuincie.regna ⁊
cōmunitates ⁊ ciuitates ⁊ ville. In inferno aūt
eſt ſinus patrū ſanctoꝝ vbi nullus eſt mō. lim
bus pueroꝝ vbi non eſt ignis nec demones. lo
cus purgandoꝝ.ſ.purgatorium vbi eſt ignis.
ſed non demōes. locus damnatoꝝ vbi ſunt dā
nati. Patet ergo q̄ totus mūdus dicit̄ domus
dei. De iſta domo dicit thema. In domo patri
mei ⁊c̄. id eſt intra domum patri mei habeo q̄n
q̄ꝫ fratres. Inuenio in hac domo q̄nq̄ꝫ fraterni
tates diuerſis ratōnibus.ſ.

Fraternitas humanal̄.⁊ iſta venit ꝑ naturaꝫ.
Fraternitas ſpūalis.⁊ iſta venit ꝑ gratiam.
Fraternitas demonial̄. ⁊ iſta venit ꝑ culpam
Fraternitas angelical̄.⁊ iſta veit ꝑ amiciciā.
Fraternitas diuinal̄.⁊ iſta venit ꝑ miſcdiam.
Ecce quare dicit thema. In domo pr̄is mei ⁊c̄.

Dico p̄mo q̄ habemus in hoc mūdo fraterni
tatem humanalem que venit ꝑ naturam. Qui
em̄ ab eodem patre ⁊ ab eadem matre ſunt ge=
niti fratres ſunt. iſto mō quotq̄t ſumus in h̄ mū
do tam fideles q̄ꝫ infideles ab eodem patre ſcili
cet adā ⁊ ab eadē matre.ſ.eua ſumꝰ geniti. ideo
fratres poſſumus dici. In hoc ſingularitatem
oſtēdit deꝰ in hoībus magis q̄ꝫ in angel̄. q꞉ deꝰ
a p̄ncipio omēs angelos creauit ſimul̄. nec inter
ſe habent cōſanguinitatē parentelā. nec frater=
nitatem naturalē. non eſt ſic in hoībus. quia
a p̄ncipio ſolum creauit deus maſculuꝫ et femi=
nam. Gen̄.j. Maſculum ⁊ feminā creauit eos.
bn̄dixitq̄ꝫ deus illis ⁊ ait. Creſcite ⁊ multiplica
mini.⁊ replete terrā. Omēs ꝓcedimus ab iſta
radice. Ecce fraternitas naturalis. Sed diceꝛꝫ
aliquis ⁊ forte iam dicitis in corde veſtro q̄ ex
maſculo ⁊ femina ꝓcedant homīes. hoc non eſt
ſingularis excellentia hoīm. quia etiam anima=
lia bruta ꝓcedunt a maſculo ⁊ femina. q꞉ ab ini
tio ſoluꝫ creauit deus maſculū ⁊ feminā de ani
malibus.ſ.leonem ⁊ leenā. equū ⁊ equā. boueꝫ
⁊ vaccam. ex q̄bus omēs alij deſcendūt. Dico
q̄ verū eſt. ſed hoc fuit ſingulare in hominibꝰ.
q꞉ ab vno ſuppoſito.ſ.adam ꝓcedimus omnes.

q꞉ de illo formauit euam. Gen̄.ij. non ſic fuit de
aīalibus. Modo licet hoc ſit certū. tamen auto
ritas. Deus qui fecit mundū ⁊ omnia que in eo
ſūt fecitq̄ꝫ ex vno oē genꝰ hoīꝫ. Act̄.xvij. Mora
liter ex hoc q꞉ omēs ſumus ex vno patre. patet
q̄ debemus habere maiorem vnitatem ⁊ paceꝫ
q̄ꝫ angeli vel beſtie. tn̄ contingit ⁊ eſt oppoſitum
q꞉ angeli habent pacem. cum tn̄ ſunt tot. q꞉ in=
numerabiles. vt dicit ſanctus Tho. in.j.pte.q.
l.arti.iij. q̄ ſicut corꝑa celeſtia excedunt iſta in=
ferioꝛa in q̄ꝫtitate incompabilit̄. Ita angeli ex/
cedunt in quātitate diſcreta omnē numeꝝ crea
turarū inferioꝝ. ⁊ tn̄ nunq̄ꝫ habent diuiſioneꝫ
nec guerrā. Autoritas. Poteſtas ⁊ terror apō
eum q̄ fecit concordiā in ſublimibus ſuis. et nū
q̄ꝫ eſt numerus militū eius. Job.xxv. Beſtie i
deſ̄to viuunt in pace. leones inter ſe paceꝫ hn̄t
lupi ⁊ vulpes. ⁊ ſic de alijs. Et homīes non poſ
ſunt viuere in pace in vna villa. nec in vno vico
nec monaſterio ⁊c̄. contra naturā faciūt. q꞉ fra=
tres inter ſe naturalit̄ pacem habēt. Ideo legit̄
de abraam ⁊ loth q̄ intantū abundabāt q̄ terra
nō poterat eos cape ita q̄ iam int̄ paſtores eoꝝ
erāt iurgia. ⁊ iam loth ibat totus turbatꝰ. tunc
dixit ſibi abraam. Ne queſo ſit iurgiū inter me
⁊ te ⁊ inter paſtores meos ⁊ paſtores tuos. fra=
tres em̄ ſumus. Gen̄.xiij. Dico ſc̄do q̄ ſecūda
fraternitas eſt ſpūalis. que venit ꝑ gratiā. Iſta
fraternitate ſolū xp̄iani ſunt fratres. iudei ꝟo ⁊
alij infideles nihil attinent nob. omēs aūt xp̄ia=
ni ſunt fratres eiuſdem pr̄is immediate.ſ. Jeſu
xp̄i. Nota q̄ omēs ſumus filij regis et eiuſdem
matris.ſ.vniuerſalis eccl̄e. Deus habuit duas
vxores. Prima fuit ſynagoga ex q̄ genuit iude
os ſed dedit ſibi libellū repudij. iuxta legē que
dicit. Si accepit homo vxorē ⁊ habuerit eā. et
non inuenerit gr̄am ante oculos eius ꝓpter ali
quaꝫ feditatē ſcribet libellū repudij. ⁊ dabit in
manu illius ⁊ dimittet eā de domo ſua. Deute.
xxiiij. Potius fuit ꝓpheta q̄ꝫ mandatum. Iſta
lege vſus fuit deus inuēta macula infidelitatis
⁊ minus credētie in ſynagoga dedit ſibi libellū
repudij. de hoc ꝓphia ad lr̄am. Hec dicit domi
nus deus tuus. Quis eſt hic liber repudij ma=
tris veſtre quo dimiſi eaꝫ. aut quis eſt creditor
meꝰ cui vendidi vos. Ecce em̄ in iniq̄tatibꝰ ve/
ſtris venditi eſtis ⁊ in ſceleribus dimiſi matreꝫ
vr̄am. q꞉ veni ⁊ non erat vir.ſ. q̄ reciperet me. vo
caui.ſ.p̄dicando ⁊ non erat qui audiret. Eſa.l.
Deinde deꝰ duxit aliā vxorem.ſ.ſanctā eccl̄am
de cuius vtero.ſ.fonte baptiſmali generat filioſ
⁊ filias. Qui de alto mittit ſemen ꝑ os ſacerdo/
tis. Semen eſt ꝟbum dei.ſ.forma baptiſmi. Et
poſt baptiſmū pōt dici natus eſt hō in mundū.
⁊ ſicut ꝟgo cōcipit ⁊ etiam ꝟgo parit. Ecce q̄li=
ter nos xp̄iani habemꝰ iſtā fraternitatē ſpūaleꝫ
an̄ baptiſmū ſumus filij ade. ſ poſt baptiſmum

ſumus filij ieſu xp̄i. ꝓpter h̄ dicit xp̄s xp̄ianis.
Oēs vos fratres eſtis ⁊ pr̄em. ſ. generalem no
lite vocare vob̄ ſuꝑ terram. vnus eīn eſt pr̄ ve-
ſter q̄ in celis eſt. Mat. xxiij. Nō oēs vos fra-
tres eſtis. q2 de adam eſtis filij ⁊c̄. Jō veit qui-
dam pauꝑ ad regem francie dicens ſibi ꝙ ſecū
diuideret hereditatem q2 frater ſuus erat de eo
dem patre ⁊ mr̄e. ſ. Adam ⁊ Eua. cui rex dedit
vnum denariū dicens ꝙ tot haberet fratres ex
illo patre ꝙ ſi cuilibet daret tantū nichil ſibi re
maneret. Videte q̄lem charitatē dedit nob̄ de⁹
pr̄ vt filij dei nominemur ⁊ ſumus. j. Johā. iij.
Moraľr habemus hic doctrinā ꝙ debem⁹ ca-
uere a iurgijs guerris ⁊ diuiſionib⁹. ⁊ ſic ſpūali
ter ſumus geniti tenemur etiā ſpūaliter dilige-
re omēs. Sunt multi q̄ dicunt. nō nocerem ei ſꝫ
non dicerez ſibi v̄bum. nō poſſum ſibi loq̄. nec
corde poſſum ipm̄ diligere. nihil valet h̄. opor
tet ſi vultis ſalui fieri ꝙ odium rācor ⁊ mala vo
luntas cordis expellaꝛ. q2 non eſt niſi venenuz
qd̄ animā occidit. Nota de quodam mercato-
re q̄ venit ad mgr̄m Vincentiū dicens. Noueri
tis ꝙ fui defraudatus a ſartore tanta pecunie
quantitate ⁊ fugit ꝓpter quod odiui eū intātū
ꝙ ſi poſſem eū inuenire cum dentibus occiderē
eū. ⁊ iſta q̄dragesima fui confeſſus ⁊ nullus cō
feſſorum voluit me abſoluere. dicūt ꝙ debeo ſi
bi parcere. pater q̄d dicitis vos? Cui reſpondit
mgr̄ Vincenti⁹. Si non vultis ſibi parcere par
catis vobiſipſi. ⁊ pater h̄ nō intelligo. Reſpon
dit mgr̄. dicatis. odium qd̄ habetis in corde cui
nocet illi vel vob̄? non illi. q2 comedit bibit ⁊ de
lectaꝛ. ſed vobis. q2 animam veſtram occidit.
Reſpondit ille. Nunc cognoſco ꝙ ſit ſtulticia
habere odium contra alium. Nunq̄d eſſet bo-
na vindicta ꝯ inimicum bibere vnā taceam po
tionum venenatarū vt interficeret te. Idem eſt
de odio. ꝓpter hoc dicebat btūs Joh̄. hoc mā-
datum habemus a deo vt q̄ diligit deū diligat
⁊ fratrem ſuū. j. Joh̄. iiij. Dico tertio ꝙ tertia
fraternitas eſt demonaľ. ⁊ iſta venit ꝑ culpam
⁊ peccatū. ⁊ iſta eſt mala. Ab initio poſtq̄ de⁹
creauit angelos inter quos lucifer erat maior.
vt dicit Greg⁹. ꝙ fuit nobilior ⁊ maior. Qui re
ſpiciens inferius vidit omnes creaturas dei. et
ꝙ ipē eſſet alijs maior. Habuit vanam gloriam
⁊ eleuatis oculis cognouit ſupra ſe maiorem. ſ.
deum. ⁊ voluit ei eq̄pari. ⁊ hoc reuelauit omni
bus angeľ. ⁊ multi tanq̄ adulteri ⁊ ꝑiuri ⁊ infide
les conſenſerūt ſibi. ſed michael ꝯdixit ⁊ gabri-
el ⁊ raphael ⁊ alij boni. Tunc expulſi fuerūt de
celo empirreo lucifer ⁊ ſui. dicente dn̄o. Nō ha
bitabit in medio domus mee q̄ facit ſuꝑbiā. Et
ceciderūt de celo facti ſunt demones. Ecce q̄d ē
demon angelus q̄ ex peccato cecidit? Diabol⁹
eſt ꝓprium nomen luciferi. hoc nomē ſathanas
eſt nomē cōe demonum. Lucifer a p̄ncipio dux

it vxorem clamdeſtine. ſ. inobedientiaz. ex q̄ ge
nerauit ⁊ generabit mille milia milies de filijs.
Quis poſſet numerare q̄t angeli ſibi ꝯſenſerūt.
⁊ q̄tidie homies inobediētes in mūdo. de eadē
vxore generat filios qn̄ facit aliquez peccare ⁊
facere ꝯ mandatū dei. taľ eſt filius diaboli Uer
bi gr̄a qn̄ ponis in corde tuo vt induaris ſic vt
taľ. vel ꝙ habeas officium ville ⁊c̄. ꝓuocādo te
ad ſuꝑbiam ⁊ tu conſentis ſibi ꝯ mandatuz dei
q̄ p̄cepit tibi humilitatem. Idem de auaricia.
Idē de luxuria. idem de ira ⁊ tu conſentis con-
tra obedientiam facis. filius es diaboli. Talib⁹
dicit xp̄us. Vos ex pr̄e diabolo eſtis. ⁊ deſide-
ria patris vr̄i vultis facere. Joh̄. viij. Ideo cō
ſeq̄nꝛ demones filij diaboli hn̄t fratres. Qui
molľ eſt. i. negligens ⁊ diſſolutus in oꝑe ſuo fra
ter eſt ſua oꝑa diſſipantis. i. demonis. Prouer
bio. xviij. Cui⁹ ꝯditio eſt ꝙ ſi facit aut dicit ali-
quid de genere bonorū ſꝑ illud retorquet in ma-
lum. Nota de illo heremita cui demon appare
bat in forma boni angeli. ſurge ad laudandum
deū. ⁊ aliquotiēs portabat ſibi lumē. Aliqn̄ di-
cebat ſibi taľ nauis ſubmerſa eſt. ora ꝓ aimab⁹
q̄ ſunt in purgatorio ⁊ ſimilia. intantū ꝙ ille fir-
miter credebat ipm̄ angelū bonū. q2 nō niſi bo-
na ſibi dicebat. Semel aūt oſtendit ſibi viſiōez
q2 videbat celum aptum ſuꝑius ⁊ infernum in-
feri⁹ dicens ſibi. niſi efficiaris iudeus nō poteris
celum intrare imo ad infernū te oportet deſcen
dere. ꝓpter qd̄ ille fuit effectus iudeus. ⁊ conſe
quenꝛ damnat⁹ fuit. Ecce q̄liter diſſipauit bōa
q̄ p̄us fecerat. Item de iſtis q̄ currūt ad demo-
nes vt inueniant qd̄ ꝑdiderūt. ſi forte inueniūt
tn̄ ex alia ꝑte ꝑdunt animam. Itē ꝓ ſanitate re-
cuperanda recurrūt q̄dem ad demones qd̄ faci
endo ꝑdunt animā. Ecce q̄re dicit. qui molľ ⁊c̄
Moraľr hic ꝯ diuinos ⁊ ſortilegos ⁊ caueatis
ne recurratis ad eos. ſed ad xp̄m dn̄m. ꝓpter h̄
dicebat ꝓpheta. Vnuſq̄ſq̄ in oī fratre ſuo non
habeat fiduciā. q2 omis frater ſupplantans ſup-
plantabiꝛ. Hiere. ix. Dico quarto ꝙ eſt alia
fraternitas. ſ. angelicaľ q̄ venit ꝑ amicitiā Quē
admodū diciꝛ de duobus amicis ſimľ ſtantib⁹
comedentib⁹ ambulantib⁹ ⁊c̄. fratres ſunt Nū
q̄ fuit tanta amicicia inter aliq̄s duos amicos
ſicut eſt ſanctorū angelorū ad nos intantum ꝙ
qn̄ mľer debet parere. deus vocat vnū angeluz
cui cōmittit illā creaturam. de quo angelus reg̃
tiatur deo. ⁊ ſtatim deſcendit. ⁊ hoiem in ſuam
cuſtodiā recipit. De qua materia vide ſanctuz
Tho. j. ꝑte. q. cxiij. ar. v. Autoritas pſ̄. xc. An-
geľ ſuis de⁹ mādauit de te. vt cuſtodiāt te in oi-
bus vijs tuis. Vnde dicit Hiero. Mag̃ eſt di-
gnitas animarū vt vnaqueq̄ ab ortu natiuita-
tis habeat angelū ad cuſtodiam deputatum. et
nūq̄ dimittit creaturā vſq̄ moriꝛ. De hoc vid̄
ſan. Tho. j. ꝑte. q. cxiij. arti. v. vbi dicit ꝙ ange

lus cuſtos nunq̃ totalit̃ dimittit hoīez ſ; ad ali-
q̃d interdum eū dimittit ꝑut.ſ.nō impedit qui
ſubdat̃ alicui tribulatōi vel etiā q̃n cadat i pec-
catum ſm ordinē diuinorū iudiciorū. Idem di
cit in ſolutōe ad tertiū argumentū eiuſdez ſexti
arti.ꝙ angelus ⁊ ſi interdū derelinq̃t homiem
loco. non tñ derelinquit eū q̃tū ad effectum cu
ſtodie. q: etiam cū eſt in celo cogſcit quid circa
hoiem agat̃.neqꝫ indiget mora tpis ad motum
localē.ſed ſtatim poteſt ad eſſe. Mō cogita q̄n
facis aliqđ peccatū q̃d dicit angelus O ꝓditor
⁊c̃. Ideo Bern̄. Noli p̄ſente angelo facē ꝙ me
p̄ſente facere nō auderes. q: nec furtū nec luxu
riam ⁊c̃. de iſto fratre dicit ſcriptura. Frater .ſ.
hō q̃ adiuuat̃ a fratre.ſ.āgelo q̄ſi ciuitas firma.
Prouer.xviij. Ciuitas em̄ fortis ⁊ firma habꝫ
ſeptē ꝯditōes ¶ Prīa ꝙ ſit alta. iſtam ꝯditōnez
dat angelus cuſtos. q: eleuat mentē ad deū ad
deſiderandū celeſtia. Reūſus eſt angelus q̃ lo-
quebat̃ in me ⁊ ſuſcitauit me.q̄ſi virū q̃ ſuſcita-
tur a ſompno. Zach.iiij. ¶ Scđa ꝙ ſit murata-
h̄ facit angelus q̄n inducit ad obſuantiā decez
p̄ceptorum. Dicant̃ breuit̃ p̄cepta q̃ muri ſunt
aīe. turres ſunt ỽtutes ¶ Tertia ꝙ habeat for/
talicia. ⁊ h̄ p obſuantiam cōſiliorum euāgelij.
¶ Quarta ꝙ habeat foſſatū. h̄ idem dat angel⁹
q̄n inducit ad humilitatem vel ad cogitandum
penas inferni ¶ Quinta ꝙ habeat eſcas. hāc cō
ditōnem etiam dat angelus inducendo cuſtodi
tum ad audiendū miſſas. ſmones. ꝯfitendū et
cōmunicandū ⁊c̃ ¶ Sexta ꝙ habeat arma. Ar-
ma ſunt oratiōes. ieiunia. elemoſine ⁊ opa peni
tentialia ¶ Septima ꝙ habeat bellatores q̃ ſūt
opa miſericordie. Et q: iſta ſeptem habemus a
bono angelo inductiue. Iō dicit̃ ciuitas firma.
¶ Moralit̃ inſtruimur hic vt q̃libet ſuo angelo
faciat aliquam oratōz. ſicut q̃libet veſtruz reci-
pit aliquē ſanctum vel ſanctā in aduocatuz qui
forte ex veſtris peccatis modicū curat de vob.
Ideo angelo q̃ ꝯtinue curat de vob eſt faciēda
oratio quolibet mane ⁊ ſero genibus flexis. di-
cendo. Angele q̃ meus es cuſtos pietate ſuper-
na Me tibi cōmiſſum ſalua defende guberna.
Amen. ¶ Dico ꝙ q̄nta fraternitas eſt diuinalis
q̃ venit p miſcđiam. ⁊ iſta eſt oibus alijs melior
q: deus creator oim factus eſt frater nr̄ in bene
dicta incarnatiōe. ſimil' nobis factus. Caro em̄
⁊ frater noſter eſt. Gen̄. xxxvij. Ideo dicit apo
ſtolus. Qui ſanctificat. ſ. p baptiſmum ⁊ penitē
tiam ⁊ qui ſanctificat̃ ex vno omēs. ꝓpter quā
cauſam non cōfundit̃ fratres eos vocare dicēs
Nunciabo nomē tuum fratrib⁹ meis. Ad He/
bre.ij. Ideo ſciens Salomon ſpū ꝓphetie ꝙ fi-
lius dei debebat incarnari ⁊ naſci de muliere et
lactari. ac ſi iam ipm̄ videret p̄ſentialit̃ dicebat
ſibi. Quis mihi det te fratrez meū ſugentē vbe
ra matris mee? vt inueniam te ſolum foris ⁊ de-
oſculer te. ⁊ iam me nemo deſpiciet. apprehen/
dam te ⁊ ducam te in domo matris mee ⁊ in cu
biculum genitricis mee. Canti. viij. Ideo apo-
ſtolus. Quos p̄ſciuit. ſuple deus pat̃ ⁊ p̄deſti
nauit conformes fieri imaginis filij ſui. vt ſit ip-
ſe p̄mogenitus in multis fratribus. Ad Roma
nos. viij. Moralit̃ faciamus ꝙ ſicut ſum⁹ fra/
tres xp̄i in hac vita. ſimus etiam fratres ſui in
gloria.

¶ In octaua corporis chriſti. vel
infra octauam. Sermo.

Accipite ⁊ mādu
cate hoc eſt corpus meū ⁊c̃. Verbuz
iſtud habet̃ textualiter .j. ad Chori.
xj. Et officiat̃ in epiſtola hodierna. Scitis ho-
die eſt octaua corporis xp̄i. ⁊ ſācta mater eccle-
ſia facit totum officiū vt in die. Ideo de iſto ſā-
cto ſacramēto altaris volo vobis declarare ali
quas magnas vtilitates quas ex eo habemus.
ad ꝓuocandum corda veſtra ad deuotōez. Sz
p̄mo ſalutet̃ virgo Maria. Sanctū ſacrificiuz
altaris dicit̃ eucbariſtia grece. ab eu qđ eſt bo-
num ⁊ karis gratia quaſi bona gratia. q: mul/
tas ⁊ innumerabiles gratias ⁊ vtilitates habe
mus ex ip̄o ſacramento plus q̄ ab alijs ſacmen
tis. ⁊ amore veſtri modo dicam quinqꝫ vtilita-
tes p̄ncipales.

¶ Eſt em̄ viaticum ſpūale.
¶ Medicamentū vniuerſale.
¶ Sacrificiū indulgentiale.
¶ Sacramentū p̄ncipale.
¶ Societas celeſtialis.

In his oſtendit̃ vtilitas. Ideo dicit thema Ac
cipite ⁊ manducate. h̄ eſt corpus meū ¶ Dico p̄
mo ꝙ eucbariſtia vel hoſtia cōſecrata eſt viati-
cum ſpūale. ſic eſt ꝙ nll'a creatura viuēs ſiue ſit
corpalis ſiue ſpūalis poterit diu durare in eſſe
ſiue viuere ſine cibo. De creaturis corpalibus
ratio eſt naturat̃. q: calor conſumit humidū ra-
dicale. vt dicūt phiſici. Sicut em̄ aqua ad ignē
calorem conſumit̃ ⁊ deficit. ita eſt de humidita
te corpis in qua vita conſiſtit calore conſumit̃ ⁊
deficit niſi addat̃ humiditas comedendo et bi-
bendo. ⁊ cōmunit̃ in meridie magis appetimus
cibum ⁊ potum. q: maior eſt calor interior ⁊ ex-
terior. Item de angel' qui ſunt creature ⁊ ſbſtā-
tie pure ſpūales. Dico ꝙ etiaz nō poſſunt viue-
re ſine cibo. Ratio. q: nullus eorū habet vitam
⁊ duratōz a ſe. ideo de mēſa dei q̃ eſt eſſentia di-
uina recipiunt eſcas q̃ non pn̄t dici nec cogitari
⁊ de ill' viuunt. Autoritas. Dixit angelus Ra-
phael thobie q̃ videbat̃ eis comedere ⁊ bibere
corpali cibo ne dimitteret eos i errore dixit. Cū
eſſem vobiſcum p voluntatem dei videbar qui
dem vobiſcū manducare ⁊ bibere. ſed ego cibo
inuiſibili ⁊ potu q̃ ab hominibus videri non pōt

vtor. Thob. xij. Fiat ergo ratio. ſi creature pu-
re corpales. vt iumenta. ꝛ pure ſpũales. vt an-
geli indigent cibis vt dictum eſt. Quid dicem⁹
de homie qui habet vtrũq̄. Eſt em̃ corporalis
q̄tum ad corpus. ꝛ ſpũalis q̄tum ad animam
ſimilis angel'. Ergo indiget duobus cibis. ſ. ci-
bo corpali ad ſuſtentatiõꝫ corpis. ꝛ cibo ſpũali
ad ſuſtentatõꝫ anime. Ideo ſtatim poſtq̄ deus
creauit adam ꝛ euam ꝓuidit eis de eſcis corpa
libus dicens eis. Ecce dedi vobis omnem her-
bam afferentẽ ſemen ſup terrã ꝛ vniuerſa ligna
ſcꝫ fructifera que hñt in ſemetipis ſementeꝫ ge-
neris ſui vt ſint vob in eſcã. Geñ. j. Ita ꝙ a p̄n-
cipio ꝛ bñ p mille ꝛ q̄ngentos annos poſt ſoluꝫ
comedebant fructus gentes ꝛ bibebant aquaꝫ
ꝛ illa tunc dabant maiorẽ fortitudineꝫ q̄ mõ ca
pones galline ꝛ vinũ ꝛc̃. Deinde poſt diluuiuꝫ
qđ multũ deteriorauit arbores plantas ꝛ aquã
ita ꝙ pdiderũt magnam ptem ꝟtutis. Uidens
deus ꝙ fructus ꝛ aq̄ non eſſet cibus ad ſuſtẽtã-
dum naturã humanam ꝯceſſit licentiã comedẽ
di carnes. piſces dicẽs. Omẽs piſces mari ma-
nui veſtre tradite ſunt. ꝛ omne quod mouet' et
viuit erit vob in cibum. Geñ. ix. Et cõceſſit licẽ
tiam bibendi vinũ. Et tunc Noe incepit exerce
re terrã ꝛ plantauit vineã. Deinde venit tẽpus
moyſi in quo deus de cũctis mũdi popul' elege-
rat iudeos. de quo pp̄lo debebat naſci filius dei
ſm humanitatem. ꝛ tunc deus reſtrinxit eſcas
illi pp̄lo. vt ptꝫ Leui. xj. precipiens eis ne come
derẽt animal qđ nõ ruminat nec diuidit vngu-
la. Ideo nõ comedunt porcũ. q2 licꝫ diuidat vn
gulam non tñ ruminat. Idem de lepore. Item
de volucribus p̄cipit eis ne comederent aq̄lam
grifonem falconem ꝛc̃. Item de piſcib⁹ ꝙ non
comederent piſcem niſi haberet pennulas ꝛc̃.
Ideo nõ comedũt anguillã marinã ꝛc̃. Sed q̄-
re deus p̄cepit hoc iudeis? Reſpõſio q2 de illo
pp̄lo debebat naſci meſſias. ꝓpter qđ de⁹ fecit.
vt fit cõmunit' de filio regis. q2 ei⁹ nutrici dãtur
certe eſce de conſilio medicorũ non amore ſui ſ;
filij regis. vt ſit bñ complexionat⁹ Et p̄cipit' nu
trici vt abſtineat a ceteris cibis vel eſcis q̄ ſunt
male complexionis. Ita fecit deus de gente iu
daica de q̄ naſciturus erat filius regis. ſ. xp̄us.
voluit deus vt abſtinerẽt a cibis viſcoſis ꝛ ma
le complexionis. Sed ex quo filius regis iaꝫ nõ
indiget nutrice. ipa poteſt comedere ad libituꝫ
q̄cq̄d vult ꝛ placet ſibi. Ideo nos mõ nõ abſti-
nemus ab illis eſcis. q2 omis creatura dei bona
ꝛ nihil reijciendum quod cũ gratiarumactõne
pcipit'. ſanctificat' em̃ p ꝟbum dei ꝛ oratõnem.
p̄ma ad Thimo. iiij. Ecce q̄liter deus a princi-
pio vſq̄ mõ ꝓuidit nature humane de cib cor-
poralibus ſm diuerſa tpa. hoc totum dicit da-
uid in q̄dam autoritate. Oculi oim in te ſperãt
dñe ꝛ tu das eſcã illoꝝ. ſ. corpalẽ in tpe oportu

no. pſ̃. cxliiij. Tamẽ non inuenietis ꝙ añ aduẽ
tum xp̄i deus dederit eſcam ſeu ꝓuiſionẽ ſpũa
lem. Corpa em̃ erant robuſta ꝛ aĩe erãt debi-
les intantũ ꝙ omẽs cadebãt in infernũ q̄tũcũ-
q̄ eſſent ſancte. non poterãt ſe tenere quin cade
rent illuc. Deꝰ dauid. Quis eſt hõ q̄ viuet ꝛ ñ
videbit mortem. ſ. corpalem. ꝛ eruet aiam ſuaꝫ
de manu inferi q. d. nullus. pſ̃. lxxxviij. Ex au-
tem iſte defectus ꝓcederet ꝓpter defectuꝫ cibi
ſpũalis. ptꝫ dauid dicente. Eſurientes. ſ. cibuꝫ
ſpũalem ꝛ ſitientes anima eorũ in ipis defecit.
cvj. Sed venit xp̄us filius dei q̄ ordinauit cibũ
ſpũalem ꝓ aimabus. ſ. hoc ſanctũ ſacramentuꝫ
euchariſtie. Non credatis ꝙ iſta eſca ſit corpal'
nec vadit in ſtomachũ ꝓ digeſtione. vt dicunt
ſtulti iudei ꝙ hmõi cibus emittat' p ſeceſſum. ſꝫ
eſt cibus ſpũalis q̄ in ſtomacho aĩe in corpo-
re humano poſita. ſ. memoria recipit digeſtio-
nem igne deuotõis ꝛ dat vitã aĩe intantũ ꝙ qñ
aĩa exit a corpe niſi peccata impediant ſecuꝫ
animã ducit ad celũ. Ideo dicit ſanctus Tho.
in. iij. pte. ꝙ puer vnius diei etiam baptiſat⁹ nõ
poteſt habere padiſum niſi cõmunicet. De hoc
vide ſanctũ Tho. iij. pte. q. lxxiij. arti. iij. quo q̄
rit vtrũ ſacramentũ euchariſtie ſit de neceſſita-
te ſalutis? O diceretis vos. ꝛ quõ poſſet cõmu-
nicare? Nõ audite pulchram ſpeculatiõeꝫ qñ
vos comeditis ſolum vnũ membrũ. ſ. os come
dit. ꝛ tamen ex illo cibo omia membra refocillã
tur ꝛ fortificãt'. manus ad opandum. pedes ad
ambulandũ. oculi ad videndum. aures ad au-
diendum. ꝛ ſic de alijs ptibus tam interioribus
q̄ exterioribus. Ita tota vniuerſal' eccl'a ẽ vnũ
caput. cuius caput eſt xp̄us. oculi doctores. au
res iudices ꝛ confeſſores. os ſacerdotes. man⁹
milites q̄ habent defendere. venter ciues ꝛ mer
catores. tibie mechanici. pedes q̄ terrã tangũt
ſunt agricultores. Sicut em̃ in vno corpe mul-
ta membra habemus. omia aũt membra nõ eũ-
dem actum habẽt. ita m̃lti vnum corpus ſum⁹
in xp̄o. Ad Roma. xij. Et ſicut os comedit pro
omibus mẽbris. ita ſacerdos ꝓ omibus chriſti
anis ſpũaliter. ſed oportet ad minus ꝙ q̄libꝫ in
anno cõmunicet ſacramentalit'. de adultis decẽ
vel. xij. annoꝝ ꝛ ſupra. Et qñ pueri baptizãt'
efficiunt' membra corporis eccl'e. iõ ꝓ cõmuni-
catis habent'. Moraliter cogitate ꝙ peccatũ
eſt nolle cõmunicare. ſi pueri innocẽtes nõ poſ-
ſunt ſaluari ſine cõmunione. q̄d erit de magnis
Ideo multi damnant'. q2 nõ cõmunicant in pa
ſcate. Qui in hoc mũdo nõ vult xp̄m recipe cõ-
municãdo. nunq̄ a xp̄o recipiet' in celo. Auto-
ritas. Amen. i. ſecure. amẽ. i. vere dico vob. ni
ſi manducaueritis carnem filij hois ꝛ biberitis
eius ſanguinem nõ habebitis vitã in vob. Io-
han. vj. Non habebitis vitã. ſ. grẽ in hoc mõdo
nec gl'e in alio. Dico ſecũdo ꝙ hoc ſacramẽtuꝫ

ſanctum eſt medicina vniuerſal. nõ ſoluꝫ cibus
eſt. ſed medicina. Pro cuius declaratõe ſciẽdũ
ꝙ omẽs infirmitates corpis ⁊ anime ex cibo ve
niunt. ſ. ade ⁊ eue. Infirmitates corpis ſic ſunt
febres dolores ⁊c̃. Infirmitateſ aĩe ſicut ſunt
ꝓnitas ad malum ⁊ difficultas ad bonuꝫ. male
cogitatõnes. mala deſideria ⁊ peccata. oĩa iſta
venerunt ex comeſtione cibi vetiti. qꝛ al's nullꝰ
fuiſſet infirmus nec in corpe nec in aĩa. Iſte
cibus fuit porta omniũ malorũ. Iõ dicit. Ma-
la mali malo. mala contulit oĩa malo. Mala. i.
eua. mali. i. ade. malo. i. pomo. contulit oĩa ma-
la malo. i. mundo. O dixit xpus. Si tantum ſci
uit facere diabolus ꝙ de fructu duxit oĩe ma-
lum. ego oſtendam ſapiam meã. ⁊ ordinauit ꝙ
de fructu faceret medicinã. vnde veniret omne
bonum. ⁊ fecit ſe fructum in arbore vite. ſ. vir-
ginis marie. cum dicit. Bñdictus fructus ven
tris tui. Ideo de hoc cantat eccl'a. Hoc opꝰ no-
ſtre ſalutis ordo ⁊c̃. Conſtruit ſic. Ordo ſalut
noſtre poſcebat hoc opus. vt ars. i. ſapia chri-
ſti. artem. ſ. diaboli multiformis ꝓditoris falle-
ret. et medelã. Ecce medicina. ferret inde. ſ. ex
fructu. vnde hoſtis leſerat. Ideo iſta bñdicta
medicina dat ſanitatem aĩabus illorũ q̃ deuo
te cõmunicãt. Primo dat ſanitatẽ in intellectu
contra errores ⁊ falſas opiniones fidei. In vo-
luntate ꝯ mala deſideria. In memoria ꝯ obliui
ones bñficiorũ dei vel ꝯ deſiderium vindicte.
dat etiam ſanitatẽ ori ad vitandum mendacia.
falſa iuramẽta ⁊c̃. Manibus ad vitanduꝫ fur-
ta. vſuras. tactus ⁊c̃. gutturi cõtra exceſſum ci-
bi ⁊ potus. ⁊ generaliter omibus mẽbris. Iteꝫ
curat infirmitates corporis. nam ſi infirmꝰ com
municat deuote ⁊ ſanitas corpis non ſit nociua
anime. hoc ſacramentũ dabit ſibi ſanitateꝫ. al's
non debet appetere ſanitatẽ. Altiſſimus creauit
de terra medicinã. ⁊ vir prudens non abhorre-
bit eam. Nõne a ligno indulcata eſt aqua ama-
ra. ad agnitõem hoim ꝟtus illorũ Et dedit ⁊c̃.
Ecci. xxxviij ¶ Nota altiſſimus de terra. ſ. cor-
poris ſui quod eſt formatum in vtero ꝟginali.
de terra ab adam deſcendenti. ⁊ vir ſapiẽs non
abhorrebit eam. Alique medicine dãt faſtidiũ
⁊ abominatõnem vt pillule. Sed prudẽs medi
us coo perit ne videat color nec ſentiat ſapor.
⁊ ſic infirmus recipit Ita fecit xpus. comedere
eñ carnes homis valde abominabile eſt Ideo
cooperuit in hoſtia ne videat. Ideo dicit altiſ-
ſimus ⁊c̃. De hoc vide ſanctum Tho. iij. parte
q. lxxv. arti. v. vbi dicit ꝙ ſenſu apparet fctã cõ
ſecratõne omnia accidẽtia panis ⁊ vini remane
re quod q̃dem rationabilit fit. Et dat ibi tres
ratiões quarũ prima iam dicta eſt. Quia nõ eſt
conſuetum homibus. ſed horribile eſt carnem
homis comedere ⁊ ſanguinem bibere. ꝓponũ-
tur nobis caro ⁊ ſanguis ſub ſpeciebus illoruꝫ.
que frequentius in vſum homis veniũt. ſ. pais
⁊ vini. Alias duas ratõnes ad idem ſctũs tho-
mas. vbi ſupra ponit quas videre poteris. Mo
raliter iam ſcitis ꝙ qui debet recipe purgatõeꝫ
p̃us facit dietam ⁊ ꝑparatorium cũ ſyropo. ita
qui debet cõmunicare p̃mo confiteat. ⁊ ſeruet
dietam ſibi datam a medico anime. deinde reci
piat ſyropum dulceꝫ. que ſunt deuote oratiões
Dulce eſſet militi ꝙ quãdocũq; vellet loq̃ poſ-
ſet regi vel pape. De ſyropo autem recipiũtur
tria coclearia cum aqua calida mane ⁊ ſero Ita
debet eſſe certus numerus de Pater noſter et
Aue maria. Aqua calida ſunt lachryme. ſi deꝰ
dat lachrymas. ⁊ poſt recipitur purgatio. id eſt
corpus chriſti. Quid hoc efficacius ſacramẽto
quo purgantur peccata. augentur virtutes. et
mens omniũ ſpũalium abundantia impingua-
tur. ¶ Dico tertio ꝙ eſt ſacrificium indulgẽtia-
le non ſolum ſacerdoti celebranti ſed etiam om
nibus miſſam deuote audientibus. Hoc decla-
ratur ſic. Inuenio ꝙ xpus in vita ſua dixit du-
as miſſas. vnam ſecrete ⁊ aliam ſolennit in pon
tificalibus cum miniſtris. Secrete celebrauit fe
ria quinta in cena domi p̃ſentibus apoſtol. tũc
eñ ordinauit ſacrificiũ hoc ⁊ communicauit ſe.
De quo vide ſanctũ Thomã. iij. parte. q. lxxxj
arti. j. ⁊ etiam cõmunicauit apoſtolos dicens.
Accipite ⁊ comedite hoc eſt corpus meũ quod
ꝓ vobis. ſ. celebrantibus ⁊ ꝓ multis. ſ. miſſam
audientibus tradet in remiſſionem peccatorũ.
Matthei. xvj. patꝫ quomõ in miſſa ſecreta da-
tur remiſſio peccatorum. ¶ Secundã miſſaꝫ ce
lebrauit ſolennit in pontificalibus in die vene-
ris ſancta. altare fuit crux. mitra fuit corona ſpi
narum. annuli in manibus fuerunt claui. San-
dalia in pedibus claui. Caſula rubea de ſangui
ne ſuo. Baculus lancea Latro diaconus a dex
tris. Subdiaconus latro a ſiniſtris. Accoliti ꝟ
go Maria ⁊ Johannes euangeliſta. Ideo qñ
prelatus dicit miſſam ſolenniter totidem cõmu
nicat ⁊ ſanctificat ſeipm. Ecce q̃liter dixit miſ-
ſam ſolennem. quia miſſam dicere nihil aliđ eſt
q̃ꝫ corpus chriſti ſacrificare. Et in miſſa ſolenni
dantur indulgentie ⁊ remittunt peccata deuo-
te audientibus. quia dicit Lucas. Omnis tur-
ba eorũ qui ſimul aderant ad ſpectaculuꝫ iſtud
⁊ videbant que fiebant ꝑcutientes pectora ſua
reuertebantur. Luce. xxiij. Ideo dicit ꝓpheta
Dauid in pſalmo. Deus deorũ dominꝰ locutꝰ
eſt. Audi popule meus ⁊ loquar. iſrael ⁊ teſtifi
cabor tibi deus deus tuus. ſed per incarnatiõꝫ
eſt noſter. ego ſum. Nõ in ſacrificijs tuis arguã
te. ſ. de peccatis. Ratõ holocauſta aũt tua in cõ
ſpectu meo ſũt ſp. pſ. xlj. Moralr q̃ ẽ miſſa au
diẽda deuote i q̃libꝫ die feſtiuo ⁊ dñico q̃ deuo-
te audit ſuatis quatuor ꝯditõibus. Pria q̃đ
miſſa audiatur ieiuno ſtomacho. Ratio qꝛ qui

habet loq̃ regi ꝛc. Scḋa ꝙ ſitis in cõfeſſione q̃ ꝓ vobis ſit. Ideo pulſant̃ campane. Tertia ꝙ audiatis miſſam cum ſilentio. Quarta ꝙ audiatur miſſa cõpleta ¶ Dico quarto. qḋ eſt ſacramentum p̃ncipale. ſeptem ſunt ſacramẽta eccl'e Primũ eſt baptiſmus. Secundũ eſt confeſſio. Tertiũ penitẽtia. Quartũ eucbariſtia Quintũ ordines. Sextum matrimoniũ. Septimum extrema vnctio. ꝛ non ſunt plura. de omibus aũt ſacramentũ eucbariſtie eſt p̃ncipale triplici rõe ¶ Prima qꝛ alia ſacramenta ꝯtinent xp̃m ſoluꝫ figuraliter. ꝛ in alijs ſacramentis continet̃ quedam ꝟtus inſtrumental' participata a chriſto. ſ3 iſtud ꝯtinet xp̃m realit̃. vt erat in vtero ꝟginiſ ꝛ vt ẽ in celo. ita real'r eſt i hoſtia ꝯſecr̃a. tm̃ i te eſt de⁹. ſ. realit̃. in alijs aũt figuraliter. Uere tu es deus abſconditus deus iſrl' ſaluator. Eſa. xlv. De hoc vide ſanctum Tho. in. iij. p̃te. q. lxv arti. iij. quo querit. vtrum ſacramentũ eucbariſtie ſit potiſſimum inter alia ſacra꞉ vbi reſpondet ꝙ ſimplicit̃ loquendo ſacramentũ eucbariſtie ſit potiſſimũ inter alia ſacramenta. Primaꝫ ratõꝫ iam tactam ibi ponit ꝛc̃. Scḋa qꝛ alia ſacmenta exhibent̃ exterius ꝑ auditum ꝛ tactum. ſed h̓ interius recipit̃ ꝑ guſtũ. Amen amẽ dico vobis niſi manducaueritis. Joh. vj. ¶ Tertia ꝙ h̓ ſacramentũ dat ꝟtutem alijs. hoc declaratur in celo in quo ſunt ſeptem planete. P̃ria luna. Scḋo mercurius. Tertio venus. Quarto ſol. Quinto mars. Sexto iupiter. Septimo ſaturnus. Et ſicut ſol conſiſtit in medio. qꝛ in q̃rto loco. ꝛ dat ꝟtutem ꝛ claritatem alijs planet̄ Ita ſacramentũ eucbariſtie in quarto loco cõputat̃. a quo alia ſacramenta recipiũt claritatẽ ꝛ ꝟtutem. ꝛ ip̄e nibil recipit ab alijs. Ideo Dauid. Thronus eius ſicut ſol in conſpectu meo. pſ̄. lxxxviij. Moral'r inſtruimur hic ꝙ ſic̃ xp̄s cõmunicat ꝟtutem alijs ſacramentis. ita et nos de bonis noſtris debemus libere cõmunicare indigentib⁹ ꝑ elemoſinas vel mutuando ſine vſura. tales nunꝙ̃ veniũt ad paup̃tateꝫ. Dauid iunior fui etem̃ ſenui. ꝛ non vidi iuſtũ derelictum nec ſemen eius q̃rens panem. pſ̄. xxxvj. ꝓpter h̓ dicebat xp̄us. Eſtote miſericordes ſicut pat̃ veſter miſericors eſt. Lu. vj. ¶ Dico q̇nto ꝙ eſt ſocietas celeſtialis. Tres magnas difficultates habet anima aſcendendi ꝛ intrandi in celũ Prima eſt hic. Secunda in aere. Tertia in ianua celi. Sed contra iſta eucbariſtia eſt tuta ac virtuoſa ſocietas animarũ ¶ Prima ergo difficultas eſt hic in exitu anime a corꝑe. vbi veniũt demones animam ſpectantes. quantũcũq3 ꝑſona fuerit ſancta virgo maria ꝓ ſingulari gloria obtinuit ne ad eam venirent demones. ꝛ multi 'credunt aſcendere q̄ capiunt̃ a demonibus. ꝓpter hoc dat̃ cõmunio infirmis. et dicit̃ viaticum. ꝛ tunc demones ſentientes xp̄i p̄ſentiam fugiũt.

¶ Secunda difficultas ſiue ꝑiculum eſt in aere vbi remanſit magna multitudo demonuꝫ. ſunt ibi vt athomi in radio ſolis. qui cuſtodiũt paſſum. ꝛ multi euadunt p̄mum ꝑiculũ qui capiũtur in ſecũdo. vt fuit reuelatum beato Anthonio. Sed quãdo ꝑſona cõmunicauit demones fugiunt ex xp̄i p̄ſentia ꝛ tranſit. ¶ Tertia difficultas eſt apud ſanctos ianitores celi. qꝛ niſi cõmunicauerit in paſcate ꝛ etiam in infirmitate ſi habuit oportunitatem. quia al's excuſat̃. clauditur ſibi ianua. Cui dicit xp̄us. quia non recepiſti me. nec ego recipiam te Amen dico tibi nõ intrabis ibi. Si autẽ cõmunicauit recipitur cuꝫ magno honore. De hoc autoritas ꝛ ꝓphetia. dauid. Exurgat deus vt diſſipent̃ inimici eius ꝛ fugiant q̄ oderũt eum a facie eius. quantũ ad p̄muꝫ. Sicut deficit fumus deficiant. ſicut fluit cera a facie ignis. ſic ꝑeãt peccatores a facie ei⁹ quo ad ſecundũ. Et iuſti epulent̃ et exultent in conſpectu dei ꝛ delectent̃ in leticia. Pſ̄. lxvij. quo ad tertiũ. Ergo accipite ꝛ mãducate h̓ ꝛc̃.

¶ Domica ſecunda poſt feſtum Trinitatis. Sermo p̄mus.

Domine factũ eſt vt imperaſti. Luce. xiiij. Sermo erit de ſancto euãgelio huius dominice. ꝛ habebimus multas bonas ſpeculatõnes. In p̄ſenti ſ̄mone cogitaui tenere modum edificatoris ſiue magiſtroꝝ domus. Qui primo ponunt firmamentum firmũ ꝛ forte. deinde ſuꝑedificãt edificium ſiue cameras ad quieſcẽdum. Ita intendo facere fundamentũ firmum ꝛ forte. ꝛ qḋ ponam erit ſanctum euangeliuꝫ firmius celo ꝛ terra. de quo chriſtus. Celum ꝛ terra tranſibũt verba autẽ mea non tranſibũt. Luce. xxj. Quo poſito edificabo cameras. ſ. aliquas conſolationes. Dicat̃ hiſtoria euãgelij. De iſto fundamẽto apoſtolus dicit. Fundamentũ aliud nẽo poteſt ponere preter id quod poſitum eſt chriſtus ieſus. glo. id eſt fides ieſu xp̄i. j. ad Chorin. iij. Suꝑ hoc fundamẽto volo nunc edificare quatuor cameras que ſunt.

¶ Largitas glorioſa.
¶ Charitas gratioſa.
¶ Equitas rigoroſa.
¶ Pietas copioſa.

Quibus edificatis potero dicere. Domie factũ eſt vt imperaſti. ¶ Prima camera eſt largitas glorioſa Iſta edificat̃ in iſto angulo fundamenti cum dicit̃. Homo quidam fecit cenã magnaꝫ ꝛ vocauit multos. Iſta camera habet quatuor angulos ſ̄m ꝙ quatuor ſunt videnda. Primo quis eſt iſte homo. Scḋo que eſt iſta cena. Tertio quare dicit̃ magna. Quarto q̄ ſũt vocati ad iſtam cenã. Quantum ad p̄mũ iſte due dictões hõ q̄dam ſignant duas xp̄i ſ̄bas. q̄dã q̄ ẽ dictio

infinita illũitata ſignat xp̄i diuinitatē indeťmi-
natam ſine p̄ncipio ⁊ ſine fine infinitā. De q̄ vi-
de ſãctū Tho. j. pte. q. vij. ar. j. ¶ Hō q̄ eſt dictio
finita ⁊ determinata ſignat xp̄i hūanitatem fini
tam ⁊ determinatā. Cū ḡ dr̄. hō q̄dam. i. homo
deꝰ. de iſto homīe. Jere. xvij. ſm interp̄tatiōe3
lxx. hō eſt ⁊ q̄s cognoſcet: biblia nr̄a h3. prauu3
eſt cor homis ⁊ inſcrutabile q̄s cognoſcet illud
De ſcd̄o iſta cena quā hō xp̄s parauit eſt glo-
ria celeſtis. ſm ꝙ ſancti doctores exponūt. S3
eſt h̄ queſtio q̄re dr̄ cena ⁊ non prandiū: Reſpō
deo ꝙ dať in fine diei huiꝰ vite. Cū dederit dile
ctis ſuis ſompnū ecce hereditas dn̄i. inq̄t Pſ.
cxxvj. ¶ De tertio dr̄ magna. q2 xp̄s ſuis ſuito-
ribus dat prandiū debile. ſed dat bonam cena3
Oppoſitū facit diabolus q̄ illis q̄ ſibi ſuiunt in
peccatis dat bonū prandiū in h̄ mūdo quantu3
deꝰ p̄mittit. ſ. diuitias ⁊ honores. dignitates ⁊
officia ⁊ delicias. ſed poſt dat eis malam cenam
i inferno. vt pt3 de diuite epulone q̄ q̄tidie epu-
labať ſplendide. ſed in inferno habuit ⁊ h3 ma-
lam cenā. q2 guttam aque quā petebat nō obti-
nuit nec obtinebit vnq̄. ſed xp̄s in h̄ mūdo dat
ſuis ſuitoribus debile prandiū vult ꝙ abſtine-
ant a nimio cibo. potu. dormitōe. riſu. ⁊ a mľtis
delectatōibus honoribus. diuitijs. ⁊ ꝙ viuant
in penitentia dicens. Penitentiā agite. Sed in
alio mundo dat eis optimam cenā. vt pt3 de la-
ſaro mendico q̄ habuit malū prandiū hic. ſ3 de
alio mūdo dicit euangeliū. Factum eſt vt more
retur mēdicus. ⁊ portareť ab angeľ in ſinū abra
he. Lu. xvj. vbi comedit ſemp in menſa dei de
eiſdem eſcis. Beatus q̄ manducat panē in reg̃
dei. Lu. xiiij. ¶ De quarto q̄ ſunt vocati ad iſtā
cenam. q2 dicit ꝙ vocauit mľtos. ſed non nomi
nat eos. Dico ꝙ omēs natiōes mūdi vocate ſūt
Primo iudei p xp̄m q̄ pſonaľr deſcendit indu/
tus carne humana. ⁊ ibat de loco in locum inui
tãdo iudeos Si dictū fuiſſet ſibi. dn̄e quare ve-
niſti: reſpōdiſſet ad inuitandū iudeos ⁊c̄ ⁊ mi-
ſeri iudei noluerūt venire. Deinde p ap̄los in/
uitauit omēs natōes. Dauid. In oēm terrā ex-
iuit ſonus eorū ⁊c̄. Etiam hodie inuitanť ab illľ
q̄ p̄dicant. q2 nūcij dei ſunt ad inuitandū gētes
⁊ hoies. Ecce quare dicit. ⁊ vocauit mľtos tam
p ſe q̄ p alios. Jō dicebat xp̄us qn̄ inuitabat.
Venite ad me oēs q̄ laboratis ⁊ onerati eſtis. ⁊
ego reficiam vos. Mat. xj. Moraľr xp̄us oēs
gentes inuitat di. venite oēs ⁊c̄. Nō cogitate ſi
in capite huius eccľe eſſ3 vnus magnus dn̄s cū
menſa parata ⁊ de oibus cibis ornata ⁊ inuita-
ret vos dicens. venite ad me oēs ⁊ ego reficia3
vos. ad aliam p̄tem eſſet alius hō cū enſe euagi
nato dicens. venite ad me oēs ⁊ ego interſicia3
vos. Et ad aliā p̄te3 vnus cū tacea veneno ple
no dicens. venite ⁊ ego inficiam vos. ad que3
iretis. nūq̄d ad p̄mū: q2 ſtultus eſſet q̄ ad alios
iret. Iſti q̄tuor nos inuitāt. q̄ tenet mēſa3 para-
tam eſt xp̄s dicens. Venite ad me ⁊ ego reficiā
vos. Alius econtra cū enſe peccati eſt diabolus
dicens. Venite ad me. ⁊ ego occidam vos. De
iſto gladio Ecci. xxj. Quaſi rompheã bis acu
ta oīs iniq̄tas. Tertius eſt caro cum potiōibus
mortiferis ⁊ venenatis di. Venite ad me ⁊ ego
inficiam vos. inuitat eum ad luxuriā que vide-
tur dulcis. ſed intra eſt venenū peccati. ¶ Quar
tus eſt mūdus di. venite ⁊ ego decipiam vos.
recte vt piſcator. cū eſca auaricie coopit hamū
vſure. ⁊ ſunt multi ſtulti q̄ dimiſſo xp̄o vadunt
ad diabolū. Alij ad carnē. vt luxurioſi. Alij ad
mundū vt auari. ⁊ pauci ſunt q̄ vadūt ad xp̄m.
Jō alijs dimiſſis vadamus ad xp̄m dulciť nos
inuitantē. Duplici em̄ paſſu veniemꝰ ad eu3. ſ.
credendo ⁊ obediendo. Ecce p̄ma camera edifi
cata de largitate gľoſa quieſcatis hic. ¶ Secūda
camera eſt de charitate gratioſa. ⁊ edificatur ſu
per hoc fundamento miſit ſuum ſuum hora ce
ne dicere inuitatis vt venirent. quia iam para-
ta ſunt omnia. Quatuor angulos habet hec ca
mera ſm quod quatuor ſunt videnda. Primo
quis eſt iſte ſuus. Secundo que eſt hora cene.
Tertio quomō parata ſunt omnia. Quarto q̄-
modo nos debemus p̄parare ad eundum. De
p̄mo ſuus qui mittiť eſt magiſter Vincentius.
Dicať de reuelatōe facta ſibi a xp̄o ⁊c̄. Vel ſer-
uus eſt q̄libet p̄dicator tenens vitā apoſtolica3
De qua Mat. xix. Ecce nos relinq̄mus omia
⁊ ſecuti ſumus ⁊c. qui iſtam vitā ſeruat ſeruus
eſt chriſti. inuitans gentes ad cenā gľe. Et pōt
dicere in veritate. Miſit me dn̄s ad vos vt loq̄
rer in auribus vr̄is omia ꝟba hec. Jere. xxvj.
Gregꝰ. in omeľ. hodierna exponit dicēs. Nun-
cius iſte ordo p̄dicatorū eſt. ¶ De ſcd̄o hora ce
ne eſt finis huiꝰ mūdi de ꝓpinq̄. lic3 em̄ neſcian
tur dies hebdomada mēſis vľ annꝰ determiate
tn̄ poſſumus dicere. erit cito ⁊ multum breuiť.
Nō ad h̄ ratō3 euidentē de homie ſene centum
annorū vel pluriū q̄ nec habet membru3 qd̄ nō
ſit infirmū nec caput nec manus ⁊c̄. De tali nū
q̄d diceretis ꝙ cito ⁊ breuiť debet mori. imo li-
cet non poſſitis dicere cras vel poſt cras deter-
minate. Ita eſt de mūdo ſene ⁊ decrepito. Ia3
eſt em̄ in vltima etate. ſicut etates hois ſunt ſe/
ptem. ſ. Infantia. puericia. adoleſcentia. iuuen
tus. virilitas. ſenectus. decrepitus. Ita etates
mūdi ſunt ſeptem. ¶ Pria fuit infantia. ab adā
vſq̄ ad noe. tūc em̄ neſciebāt loq̄ de deo. erant
ignorãtes ſine libri ¶ Scd̄a etas fuit puericia. ſ.
a puritate a noe vſq̄ ad abraa3. tunc ei diluuio
purificatꝰ fuit mūs. ¶ Tertia etas fuit adoleſcē
tia ab abraam vſq̄ ad moyſen. q2 tūc mūs ince
pit creſcere in cognitōem dei ex reuelatōibꝰ pa-
triarchaꝝ. ¶ Quarta etas fuit iuuētꝰ a moyſe vſ
q̄ ad dauid. tūc ei data fuit lex ꝓplo ſm quā ice

perunt viuē. ¶ Quita etas fuit a dauid vſq₃ ad
trāſmigratōnem babylonis. ſ. virilitas. Tūc ei
ipi fuerē fortes ꝯ idola ꝛc̄. ¶ Sexta fuit ſenect⁹
a tranſmigratōe babylonis vſq₃ ad xp̄m. q₂ ia₃
tunc nō habebāt poteſtatem regiā. ¶ Septia eſt
decrepitus a xp̄o vſq₃ ad finem mūdi. intantu₃
ꝙ iam tota deflectiᷓ ad terram. h durauit ia₃ ꝑ
M. cccc. xx viij. annos ꝛ vltra. Itē eſt infirm⁹
in oībus membris ſuis. Mēbra ſunt ſtat⁹ mōi
Caput ꝛ p̄ncipale membrū eſt ſtatus p̄latoꝝ
pape. cardinaliū. patriarcharū archiep̄orū ꝛc̄.
totum eſt infirmū. q₂ iam vix inuenietis vnum
bonū p̄latum. vl' ſunt ſymoniaci. vl' nō intrant
ꝑ portam. vel qn̄ ſunt intus plus curāt de red/
ditibus q̄₃ de animab⁹. Secundū membru₃ eſt
dominiū temꝑale. ſ. imꝑatoꝝ. regū. ducū. etiā
totum eſt infirmū. Item aliud membrū eſt ſta/
tus religioſorū etiam infirmū eſt intantum ꝙ ſi
hodie veniret brūs Domicus vel Franciſcus.
Bernardus Bn̄dictus nō inuenirēt religioneſ
ſuas. vbi eſt mō religioſus q̄ viuit ſꝫm regula₃
quā vouit. Aliud membrū eſt ſtatus clericorū.
vbi inuenies clericū q̄ deuote officiū ſuum ſur/
gendo ad matutinas ꝑſoluat. ꝛ dicat miſſa₃ ex
deuotōe ꝛc̄. Aliud eſt ſtatus matrimonij. etia₃
infirmū eſt. Si ego dicerem ſurgat ſi eſt aliq̄s q̄
non cognouerit vnq̄₃ niſi vxorem ſuam. fortaſ=
ſis pauci ſurgerent. de mulieribus credo ꝙ ſūt
multe q̄ non ſunt cognite niſi a ſuis viris. ſ auſ=
ſetis ne ego mentiar ꝛc̄. Aliud eſt continentiu₃
q̄ habent oportunitatē orandi ꝛ pn̄iam faciēdi.
ſed etiā hoc membrū eſt infirmu₃ ꝛc̄. Aliud eſt
ꝟginum credo ꝙ ſanum ſit. ſi tn̄ fuerit bene cu=
ſtoditum. q₂ alie anteq̄₃ venerūt ad mr̄imoniu₃
pepererūt aliquotiēs. ꝛ nōnulle ꝓiecerūt filios
ſuos in latrina vel ad alia loca. Aliud ē diuitu₃
ꝛ h̄ infirmū eſt ꝑ vſurā Aliud eſt laboratoꝝ. ꝛ h̄
infirmū eſt q₂ non ſoluūt decimas nec p̄mitias.
neſciūt Pater nr̄. nec Aue maria. ſed bn̄ ſciunt
ꝯiuratōnes. Ergo iſte mōs ſenex ꝛ putridus ē
ꝛ in omibus mēbris ſuis infirm⁹. Cito ꝛ bn̄ cito
finieᷓ. Ideo apl's. Nos ſumus in q̄s fines ſecu=
lorū deuenerūt. j. ad Chor̄. x. Ite₃ Filioli mei
nouiſſima hora eſt. j. Chor̄. iij. ¶ De tertio Iā
parata ſunt omnia neceſſaria ad redēptōnem ꝛ
ꝛ glorificatōe₃ in ordinibus angelorū. Et quis
parauit ieſus xp̄us q̄ dixit. Vado pare vob̄ lo
cum. ꝛ ſi abiero ꝛ p̄parauero vobis locū iteru₃
venio. ſ. ad iudiciū. ꝛ accipiam vos ad meip̄m.
vt vbi ego ſum ꝛ vos ſitis. Joh̄. xiiij. De q̄rto
reſtat ḡ vt parem⁹ nos. Quia ſi rex eſſet h̄ ꝛ in=
uitaſſet nos ad nuptias ſui p̄mogeniti. q̄lib₃ hō
pararet ſe. Ita oēs ſumus inuitati ad nuptias
xp̄i. Iō dimiſſis veſtib⁹ peccatoru₃ induamur
veſtib⁹ ꝟtutū. dimittaᷓ veſtis vana de ſuꝑbia
ꝛ induite veſtem hūilitatis. Et tu auare depo=
ne veſtē auaricie turpē ꝛ recipe veſtē miſcḋie ꝛ

liberalitatis. luxurioſus depoſita veſte lutoſa
luxurie. recipiat veſtē albā caſtitatis. Inuidus
depoſita veſte nig̃ de dolore. q₂ inuidia non eſt
niſi triſticia ꝛ dolor de bono ꝓximi. recipiat ve
ſtem amicicie ꝛ charitatis. q₂ veſtis de dolo nō
eſt bōa in nuptijs. Guloſus dimittat veſtē cra/
puloſam ꝛ humidā. ꝛ recipiat veſtē abſtinentie
ſeu tꝑantie. Iracūdus dimittat veſtē laceratā.
ꝛ recipiat veſtē pacis ꝛ bōe volūtatis. Accidio
ſus dimittat veſtē accidie ꝛ negligētie. ꝛ recipi
at veſtē diligētie. Ex q̄ xp̄s ꝑauit nob̄ oīa pare=
mus nos. Nā dicit dn̄s media nocte venit ſpō=
ſus. ꝛ q̄ pate erāt intrauerūt cu₃ eo ad nuptias.
Mat. xxv. ¶ Tertia camera eſt de eq̄tate rigo=
roſa q̄ tangiᷓ ibi. Et ceperūt ſe ſil' excuſare. vſq₃
iratus pr̄familias dixit. Nemo viroꝝ illoru₃ q̄
vocati ſunt guſtabit cenā meā Iſte tres excuſa
tiōes ſignāt tria pc̄tā mortalia. ſ. ſuꝑbiā. auari=
tiam ꝛ luxuriā. q̄ impediūt guſtū cene celeſt̄ gl̄e
¶ Prim⁹ excuſauit ſe dicēs. villā emi. ꝛ neceſſe
habeo exire ꝛ videre illam. rogo te habe me ex=
cuſatū. Ecce emptio ville ſignat peccatum ſuꝑ
bie. q₂ vult eſſe dn̄s ꝛ hr̄e regimē ꝑl'i q̄litercun
q̄₃ noieᷓ ſuꝑbia eſt. Quia ab initio de⁹ fecit ho=
minē beſtiarū dn̄m di. Creſcite ꝛ ml'tiplicami ꝛ
replete terrā. ꝛ ſubijcite eam. ꝛ dn̄ami piſcibus
maris ꝛ volatilibus celi ꝛ vniūſis animātibus
q̄ mouenᷓ ſuꝑ terram. Gen̄. j. Sed non dedit ſi
bi dominiū hoim. q₂ ꝑ naturam oēs ſumus eq̄=
les. Ideo velle homibus dn̄ari ſuꝑbia eſt q̄ im
pedit ne ſuꝑbus veniat ad cenam ꝑadiſi. ¶ Nō
ſimilitudinem quā ponit Sen. de muribus. q̄a
ſi vna ſe vellet eleuare ꝛ alijs dominari. vellet
ab alijs ſibi pedes oſculari de his homo ride₃
ꝛ truffaret. Ita eſt de ill' q̄ ſe ingerūt ad dn̄ium
vel ad curam ꝛ regimē cōitatis vel ad p̄latōne₃
ſuꝑbia eſt ꝛ damnatio. Multi ſunt q̄ neſciunt
regere ſeip̄os nec domū ſuam. ꝛ volūt regē cō=
munitatē. ac ſi ille q̄ neſcit regere barcham vel=
let regere nauem. q̄le ꝑiculum eſſet. Iō diᷓ ſcri=
ptura. Interdum dn̄atur hō homi in malū ſuū
Ecci. viij. Ideo ille excuſando ſe dixit. Villam
emi ꝛc̄. O attēdite q̄₃ ſtult⁹ fuit ille negociator.
q₂ nondum viderat villā ꝛ iam ſoluit precium
Ex iſta ambitōe dn̄andi multi damnanᷓ. quia
deberent fugere. ꝛ ip̄i ſe ingerūt ꝛc̄. Secūdus
excuſando ſe dixit. Juga boum emi q̄nq₃. et eo
ꝓbare illa. rogo te habe me excuſatū. Ita erat
ſtult⁹ vt p̄mus emēdo qđ nō vidit. Emptō boū
ſignat peccatū auaricie. Ratio q₂ ſicᷓ bos aran=
do mouet terram. ſic ꝛ auari tractant terrena.
Ideo auari ſemꝑ loquunᷓ de terrenis. de nūdi
nis nō ſolū infra hebdomadā ſed etiā in diebuſ
feſtiuis qn̄ diciᷓ miſſa. Nota exemplū de diui=
te auaro q̄ moriendo ſꝑ dicebat tres ſolidos et
dimidium ꝛc̄. De iſtis dicit Dauid in perſona
xp̄i. Proijcientes me nunc circūdederūt me. ſ.

in iudicio oculos ſuos ſtatuerūt declīare in ter-
ram. pſal. xvj. Quinqꝫ paria boum ſignāt qui-
qꝫ ſenſus corꝑales que paria ſunt. duo oculi.
due aures. Et auari iſta quinqꝫ ponunt ſolū ad
terrena. excuſant ſe a cōuiuio. ⁊ ex hoc impedi
untur. Propter quod dicebat xp̄us. Uidete ⁊
cauete ab omni auaricia. q2 non ex a bundātia
cuiuſqꝫ vita eius eſt ex his que poſſidet. Luce
xij. Nota cauete ab omi auaricia. ergo a rapi
na. hic contra domios ab vſura collata. contra
diuites a furtis ſecretis etiam fructuū a fraudi-
bus emendo ⁊ vendēdo. hoc tāgit mercatores.
A retentiōe decime ſalariorū ⁊ bonorū vł lega
torum. defūctorū. Ecce quare dicit. Cauete ab
omi auaricia. Tertius excuſando ſe dic̄. vxo-
rem duxi. ideo nō poſſuꝫ venire. Duo p̄mi dixe
runt excuſando ſe. rogo te habe me excuſatum
ſed ille allegat impoſſibilitatē dicens. vxorem
duxi ⁊c̄. ducere vxorem nō eſt peccatum ſi intē
tio ſit recta. Sed hodie tota intentio frequenť
vel p̄ncipalis intentio eſt ad luxuriā. Sic equ9
⁊ mulus quibus nō eſt intellectus. Item q2 mō
vxores impediūt viros ne poſſint ire ad conui-
uiuꝫ ꝑadiſi. Ab initio deus formauit adam ſo/
lum ſine muliere. deinde dixit deus. Nō eſt bo
num homiem eſſe ſolū faciamus ei adiutorium
ſimile ſibi. Geneſis. ij. Sed ſi mō haberet crea-
re vxorem diceret deus. bonū eſt eſſe hominez
ſolū. Non faciamus ei deſtructoriū ſimile ſibi.
Antiq̄tus parū expendebāt in nuptijs ⁊ i veſti
mentis ſed cōſeruabāt dotem ⁊c̄. Ideo erat ad
iutorium viro. ſed modo deſtructoriū. q2 ſi ip̄a
portat viro quingentos florenos amici eius di
cunt. vos habetꝭ tot veſtes ⁊c̄. Intantū ꝙ illō
ꝙ vxor portat ⁊ vir habet totum expendiť. Idō
ſi vir eſt aduocatus ꝓcurat ſibi ꝑ falſas aduo-
catōnes notarij vel falſas ꝓcuratōnes vt poſ-
ſint bene viuere. Item mulier tranſacto āno ſta
tim petit tunicas nouas. nec ꝑmittit quieſcere
virum. Et pauꝑ homo dicit intra ſe. q̄d faciam
non poſſum viuere cum iſto diabolo facit ſe fu-
rem ingerit ſe ad officia cōmunitatis vt pertra-
ctet pecunias ciuitatis vel cōmunitatis. Ideo
poteſt dicē. vxorem duxi. ideo nō poſſum veni
re. Nota de illis duob9 iuuenibus q̄ dixerunt
magiſtro Uincentio ꝙ hac de cauſa nolebant
ducere vxores. qui tenebant captiuas ſiue con
cubinas dicendo ꝙ meli9 erat eis eſſe i vno pec-
cato mortali de ſimplici fornicatiōe qꝫ in mł'tis
quia multa peccata cōcurrūt aliquādo in ma-
trimonio Quod patet p̄mo de ſuꝑbia ꝓpter va
na ornamenta vxoris ⁊ etiaꝫ virorum cōſequē-
ter. Iteꝫ de auaricia vt ſufficerēt ad vanitates.
Item de luxuria. quia quādo volūt eis ꝓuide
re de vanitatibus recipiūt amatores alienos. ⁊
nolunt viris ſuis reddere debitum dicēdo. O
vos eſtis nimis luxurioſus. oportet vos ire ad

alias. Item de inuidia dicēdo. nunqꝫ fuiſſꝭ di-
gnus ꝙ ego eſſem vxor veſtra. oſſa patris mei
triſtanť. Item de gula quia mł'te volunt bibe-
re de mane. Iteꝫ de ira quia aliquotiēs viri ve-
niunt triſtes de cōſilio vel negocijs. ⁊ vxores q̄
deberent eos cōſolari faciunt turbatōnem. ⁊c̄.
Idem de accidia. q2 dicunt ego portaui tantū.
Ideo certe non intrabo coquinam habeat an-
cillam vel captiuam. Ex iſta ratiōe quādo xp̄s
fuit interrogatus a iudeis. Si licet homi dimit
tere vxorē ſuam quacunqꝫ ex cauſa. Mat. xix
Reſpondit ꝙ nō niſi ex fornicatiōe. q2 tunc nō
debet eam interficere. ſed ad domum patris re-
mittere. niſi ip̄e etiam fregerit fidem. quia ex h̄
etiam ip̄a poteſt virum dimittere. vel tranſeat
vnum ꝓ alio certe. Dixerunt diſcipuli ſi ita eſt
cauſa homis cum vxore nō expedit nubere. qui
dicit illis. non omnes capiūt verbum iſtud. ſed
q̄bus datum eſt. ibidem. Sunt eunuchi qui ca-
ſtrauerunt ſeip̄os ꝓpter regnuꝫ dei. qui poteſt
caꝑe capiat ⁊c̄. Matth. xix. Ecce qualiter iſta
tria peccata impediūt multos. Idō dicit Ioh.
Omne quod eſt in mūdo aut eſt concupiſcētia
carnis. Ecce peccatū luxurie. aut cōcupiſcētia
oculorū. ecce peccatū auaricie. aut ſuꝑbia vite.
p̄ma Ioh. ij. Quarta camera eſt de pietate co-
pioſa que edificať in h̄ ꝙ diciť. p̄rfamilias dic̄
ſeruo ſuo Exi cito ⁊c̄. vſqꝫ impleať dom9 mea.
Nota quatuor cōditōnes miſerabiliū ꝑſona-
rum nominanť. ſ. pauꝑes. debiles. ceci et clau-
di. Et ſignant quatuor cōditōnes gentiū q̄ leuꝭ
ter conuertunť ⁊ ſaluanť. de quibus dicit the-
ma. Domie factū eſt vt imꝑaſti. Quia de tali-
bus impleť domus ꝑadiſi. Primi ſunt pau-
peres q̄ in hoc mūdo non habēt magnam ſbſtā
tiam. ⁊ cum patiētia trāſeunt ſimpliciter ſperā-
tes ꝙ in alio mūdo erunt diuites. tales quādo
vocanť. ſ. in vna p̄dicatōe ſtatim veniūt parāt
ſe ꝑ contritōnem. cōfeſſionem ⁊ ſatiſfactōem in
iuriarū remiſſionem. Secus de diuitibus q̄ ha
bent hic magnas diuitias. delitias ⁊ honores.
tantū delectanť in prandio huius vite ꝙ obliui
ſcūtur prandiū ꝑadiſi. Recte accidit eis vt fal-
coni qui cum eſurit ſtatim ad p̄mam vocatiōeꝫ
domi venit. Sed ſi habet ſtomachum plenū nō
curat venire. Ita recte eſt de homib9 mūdi pau
peres ſtatim veniūt. Sed diuites dicunt anno
venienti vadam vel in q̄dragesima ſequēti ⁊c̄.
Ideo indignatus dn̄s mittit ſibi lapidem mor-
tis ⁊ ꝓijcitur in ſterqullinio inferni. Ecce qua-
re dicit. voca pauꝑes. Audite fratres mei. nō-
ne deus elegit pauꝑes in hoc mūdo. diuites in
fide ⁊ heredes regni ꝙ deus repromiſit diligen
tib9 ſe. Iaco. ij. Itē voca debiles. q2 tales liben
ter veniūt ad deū. ſani aūt nō curāt de paradiſo
ſ3 de diuitijs. de luxuria ⁊c̄. Sed qn̄ venit infir
mitas vna febris dolor ꝯuertunť ad deū ⁊ con

fitētur ⁊c̄. Idem de mulieribus que ſunt i ꝓſpe
ritate non curant deū. Sed ſi venit vna perla i
oculo vel fractio tibie vel cancer ⁊c̄. tunc nō cu
rant de vanitatibus ſed de eccl'a. De hoc Da=
uid. Multiplicate ſunt infirmitates eorum po
ſteā accelerauerunt. ſ. venire ad deum. pſ̄. xv.
Item voca cecos. ſ. ignorantes ⁊ ſimplices ſine
malicia. quia tales vadūt ad ꝑadiſum. quia ho
die q̄nto ſunt doctiores tanto ſunt magis p̄ſum
ptuoſi. quia ſciētia iflat. ⁊ alios reputāt capras
quādo tales veniūt ad ſermones. dicunt intra
ſe. ⁊ quid dicit iſte frater. ⁊ cum ſpū ꝯtradictio=
nis ponunt obicē ⁊ claudūt ianuā. ne in eos in
tret radius claritatis diuine gratie. Simplices
autē qui nō habent oculos ſciētie acquiſite nec
p̄ſumptionis. ſed deuote accedūt. tales leuiter
veniūt ad ſatiatōnem. Ideo legiť ꝙ chriſtꝰ cu=
rauit vnū cecum a natiuitate qui ſtati fuit con=
uerſus. phariſei autē exprobrabant xp̄m dicen
do. ⁊ vnde eſt hoc ꝙ poſſit cecum curare ⁊c̄. q̄=
bus dixit chriſtus. Ego in iudiciū in hunc mū=
dum veni vt qui nō vident videant. ⁊ q̄ vidēt
ceci fiant. Phariſei autē intelligētes ꝙ hoc di=
ceret de ipſis dixerūt chriſto. Nunq̄d ⁊ nos ce=
ci ſumus? Dixit eis ieſus. Si ceci eſſetis nō ha
beretis peccatum. nūc vō quia dicitis videmꝰ
peccatum veſtrū manet. Joh. ix. ¶ Quarto vo=
cat claudos. Dicať quid eſt claudicare. Recte
incedunt illi qui quando ex aliqua iniuria reci=
piūt tantā indignatōnem ꝙ nolūt contētari niſi
prius vindicauerint ſe. nec al's iniuriā remittūt
imo ſtant erecto collo. Tales non ad paradiſū
aſcendunt. ſed ad infernū deſcendūt. Pať meꝰ
celeſtis tradet vos tortoribus ſi nō dimiſeritis
vnuſquiſq; fratri ſuo de cordibus veſtri'. Mat
thei. xviij. Claudus autē ſi ad modicū ⁊ paruū
tempus ſtet rectus ⁊ indignatus. tamen ſtatim
humiliať ad remittendū ⁊ pacificandū. quādo
diciť ſibi ꝓpter deum remittatis. De iſtis qua=
tuor conditōnibus gentiū impleť domus ꝑadi
ſi. Domine factum eſt vt imperaſti.

De eadem domica Sermo ſecūdus.

Villā emi ⁊ neceſ
ſe habeo exire ⁊ videre illam. Luce.
xiiij. In p̄ſenti ſermone ego intendo
declarare retributōnem quam deus facit i alio
mundo animabus defunctorū de gloria vel de
pena ſm̄ oꝑa que in hoc mūdo fecerūt. Credo
ꝙ erit materia vtilis. Sed p̄us ſalutetur virgo
Maria. Pro declaratōne huius verbi iuxta
intellectum allegoricū ſciendum ꝙ doctrina eſt
in ſancta theologia cōmunis ⁊ vera ꝙ deus in
hoc mūdo non dat retributiōem de bonis que
facimus nec punitōnem de malis. Q autē boni
non remunerenť in hoc mūdo ad oculū patet.
q: multi viuūt ſancte. quot religioſi. quot cleri
ci ⁊ quot laici ſunt qui faciūt multa bona opera
⁊ ſic moriunť ꝙ in hoc mundo nō habuerūt re=
tributōnem. Ratio quare nō retribuunť in hoc
mundo eſt. quia ſuire deo in bonis operibus eſt
ſanctitas. Ideo Leui. xx. Sanctificami ⁊ eſto=
te ſancti quia ego ſanctus ſum dominꝰ deus ve
ſter. Cuſtodite p̄cepta mea ⁊ facite ea. ego dn̄s
qui ſanctifico vos. Bōa autē huius mūdi ſicut
ſunt diuitie. honores. dignitates ſanitas. ꝓſpe
ritas ⁊ hmōi ſūt vanitates. Hoc determiat ſa=
piens Salomon dicēs. Vidi cuncta que fiūt ſb
ſole. ⁊ ecce vniuerſa vanitas ⁊ afflictio ſpiritus
Ecc̄s. j. Cum ergo ſuitium dei ſit ſanctitas. et
bona huius mūdi vanitas ⁊c̄. nō competit nec
ꝑtinet ad deum ꝓ ſanctitate dare vanitatem. ꝓ
auro dare lutum. Iſta eſt ratio quare deus nō
remunerat hic. quia bona huius mūdi nō ſuffi/
ciunt ad remunerandū bonos. Item in hoc mū
do nō puniunť mali. imo videtis magnos pec=
catores. vſurarios. homicidas. luxurioſos qui
non dolent de peccatis. nec confitenť nec cōmu
nicant. nec habent fidē firmā in corde. ⁊ homo
videt ꝙ habēt multa bona diuitias honores. ⁊
ſic moriunť ꝙ nullam habuerūt hic punitōnē.
Ratio eſt quia omne peccatū mortale factū cō=
tra deum eſt infinite grauitatis. Verbi gratia.
Magnum peccatū eſt ꝑcutere pauperem ruſti
cum. ſed maius eſſet ꝑcutere ciuem. maius mili
tem. maius baronē. maius comitem vel ducem
Sed grauius eſſet ꝑcutere regem vel papā. q:
malum ſeu peccatū grauať ſm̄ dignitatem ꝑſo
ne. Cum ergo deus ſit infinite dignitatis ⁊ veri
tatis. quia rex ⁊ papa pater ⁊ creator omnium.
Ideo iniuria que fit cōtra eum eſt infinite gra=
uitatis. Cū ergo in hoc mūdo nulla ſit pena infi
nite duratōnis. Ideo ſpectat poſt hanc vitā in
alio mundo punire malos rigoroſe. De hoc di=
cit ipſemet iudex. Filius homis venturus eſt. ſ.
in iudicio ad dandum retributōnem in gl'a pa=
tris ſui cum angelis ſuis. ⁊ tunc reddet vnicui=
q; ſm̄ opera eius. Matth. xvj. Bonis dabit
gloriam eternā. malis penam ꝑpetuam. Ope=
ra ergo bona vl' mala que facimus in hoc mun
do ſunt quaſi p̄cium q̄bus emiť noſtra ſtatio. ꝓ
pter quod q̄libet poteſt dicere thema. Villam
emi. ſ. meis operibꝰ. ⁊ neceſſe habeo exire. ſ. de
hoc mūdo ꝑ mortem. ⁊ videre poſſeſſiue illam.
patet thema. Tres villas inuenio in alio mun=
do ſcd̄m ſanctam ſcripturā in conditōibꝰ m'tu
diuerſas.

¶ Prima eſt ſuꝑius celeſtialis ⁊ glorioſa.

¶ Scd̄a inferius infernal' ⁊ tenebroſa.

¶ Tertia eſt in medio purgatorial' ⁊ doloroſa.

¶ Qualibꝫ iſtarū emitur operibus diuerſimo=
de. vnde emptor dicere poteſt. Villam emi ⁊c̄.
Quantum ad p̄mam villam que eſt ſuperiꝰ ce=
leſtialis ⁊ glorioſa. Iſta eſt in celo ita excellens

ꝙ ſi ꝑ poſſibile homo poſſet ꝑ feneſtram mitte-
re caput ⁊ reſpicere eius pulchritudinem etiam
corꝑalem tanta eſt eius pulchritudo ꝙ etiam ſi
non videret deũ nec ſanctos nollet comedẽ nec
bibere. De qua dicit apl'us qui eam vidit rapt⁹
Oculus non vidit. nec auris audiuit. nec in cor
homis aſcendit que p̃parauit deus his qui di-
ligũt eum. nobis autẽ reuelauit ꝑ ſpiritū .j. ad
Chor. .ij. ¶ Nota oculus .ſ. philoſophoꝝ nõ vi-
dit. philoſophi aũt omnia volunt videre oculo
intellectus ꝑ demonſtratõꝫ potiſſimaꝫ. Sꝫ iſto
modo nũq̃ꝫ potuerunt videre niſi nouem celos
quos ipi ponũt. quia eorũ ſcientia ꝑ motuꝫ ha-
betur. ſed quia celum decimũ .ſ. empirreum eſt
immobl'e. ideo ad ipm nõ aſcenderũt. Nec aur
ſcꝫ iudeorũ audiuit. qꝛ lex iudeorũ quaꝫ audie-
runt a moyſe ſolum loquiť de iſto mundo ꝓmit
tendo ſolum terrena. Sed xp̃us debuit loq̃ de
alio mundo ⁊ ꝓmiſſiones celeſtes facere. Nec i
cor homis aſcendit .ſ. agareni aſcendit quanta
⁊ qual' ſit gloria beatorũ. Sed bene machome-
tus poſuit in corde agareni gl'am porcorum vl'
aſinorũ .ſ. comedere ⁊ bibere ⁊ luxuriari ¶ Sed
nobiſ chriſtianis reuelauit deus incarnatus de
iſta villa imo potius ciuitate. multa reuelauit
deus dauid. ꝓpter quod dixit. Gloſa dicta ſũt
de te ciuitas dei. pš. lxxxvj. Hec emiť decẽ flo
renis. Ideo ſi vultis eſſe boni mercatores pare
tis vos ad emendũ. ex quo habeť ꝓ tam bono
foro. Decẽ floreni ſunt decem opa penitentia-
lia. qꝛ omẽs ſumus peccatores. Vel ſi vis dice-
re ꝙ decẽ floreni ſunt decem p̃cepta obſuanda
Dicas ſm qualitatẽ audiẽtiuꝫ. iuxta illud. Si
vis ad vitã ingredi ſua mandata Matth. xix.
Primum opus penitẽtie eſt peccatorum cogni
tio. quãdo religioſus vel clericus redit ad ſe et
cogitat vitam malã quam tenuit ⁊ cõterens di-
cit. O miſer tot anni ſunt ꝙ ego porto habitum
⁊ adhuc ⁊c̃. Idem dicendũ de clericis ⁊ laicis.
Talis cognitio eſt quaſi vnus florenus in bur-
ſa conſciẽtie. Ideo dauid poſtq̃ꝫ cognouit pec-
catum ſuũ dixit. Amplius laua me dñe ab iniq̃-
tate mea. pš. l. Secundũ opus penitẽtie eſt cor-
dis contritõ. ſicut puer q̃ cecidit in luto videns
ſe immundũ plorat. Cor contritũ et humiliatuꝫ
deus nõ deſpicias. Tertium opus penitẽtie eſt
ꝓpoſituꝫ emẽdandi .ſ. ꝓponere magl' velle mo-
ri q̃ꝫ redire ad peccata. ⁊ ꝓpoſitum recedendi ⁊
emendandi a mala ſocietate. De iſto dicit xp̃us
Vade .ſ. cum bono ꝓpoſito ⁊ iam amplius no-
li peccare. Joh. viij. Quartũ opus penitentie
eſt oris confeſſio. quia corruptio nõ debꝫ intus
remanere. ſed debemus eam cõp̃mere vt exeat
qđ doloroſum eſt. Sed ita curat ⁊ mũdať aĩma
in confeſſiõe. Qui abſcondit ſcelera ſua nõ diri
getur. q̃ autẽ cõfiteť ⁊ dereliquerit ea miſcďiaꝫ
conſequeť. Prouer. xxviij. Quintũ opus peni
tentie eſt corꝑalis afflictio caſtigando carneꝫ q̃
totiens ſe fecit peccare cum ṽga penitẽtie. Au-
guſtin⁹. Carnem vr̃am domate ieiunijs ⁊ abſti
nentijs eſce ⁊ potus q̃ꝫtum valitudo permittit.
Sextum opus penitẽtie eſt ſpũalis oratõ. quia
oratio corꝑalis .ſ. calciãdo ſe vel veſtiendo mo-
dicum valet. etiã mulieres ornando ſe orãt. Sꝫ
ſpũalis eſt optima cogitando ꝙ xp̃um videtis
iratũ contra vos ⁊c̃. Oportet ſemꝑ orare ⁊ non
deficere. Luce. xviij. Nota ibi pulchra. ſemper
id eſt omni mane et ſero. Septimũ opus peni-
tentie eſt debitorũ reſtitutio. Reſpiciatl' domũ
tariam ⁊ burſam. ſi eſt ibi aliq̃d de male acqui-
ſitis bonis ⁊ alienis .ſ. de furto. vſura. rapina.
calumnia. de eccl'a. de mortuis. quia regula eſt
iuriſtarũ ⁊ etiã theologorũ ꝙ nõ dimittiť pec-
catum niſi reſtituať ablatuꝫ. xiiij. q. vj. Si res.
Nullus ſe decipiat dicẽdo. ego dimittam illa ĩ
teſtamẽto. O ſtulte credis ꝙ filius tuus diligat
animam tuã plus q̃ꝫ tu Si tibi nõ ſufficit cor ad
reſtituendũ quomõ credis ꝙ filius tuus reſtitu
at. q̃ non recepit medietatem forte nihil reſtitu-
et. Si ṽo faciat reſtitutõnem liberabit animaꝫ
ſuã ſed non tuã de inferno. quia in vita tua non
habuiſti ꝓpoſitũ reſtituendi. ideo nõ fuiſti ſine
peccato mortali. Octauũ opus penitẽtie eſt fa-
me reformatio. ſi aliquẽ diffamaſtl' vel peccatũ
occultum publicaſtis. reſtituatis ſibi famam a-
pud illos apud quos diffamaſtis eũ. quia ſicut
fur qui furať bona nõ poteſt ſaluari niſi reſtitu
at. ſic nec qui furať famam. imo magis furtum
facit lingua q̃ꝫ manus. Melius eſt nomen bo-
num q̃ꝫ diuitie multe. Prouer. xxij. Jõ Aug⁹.
Non pigeat ex ipo ore ꝓferre medicamentum
vnde facta ſunt vulnera. Nonũ opus peniten-
tie eſt iniuriarũ remiſſio. Si habetis inimicos
parcetis eis bono corde. non queratis vĩdictaꝫ
nec eſt melius remediũ ad obtinendũ remiſſio-
nem peccatorũ apud deum q̃ꝫ remittere. Si di-
miſeritis hominibus peccata eorũ dimittet vobiſ
pater celeſtis delicta veſtra. ſi aũt non dimiſeri
tis. nec pater veſter dimittet vobis peccata ve
ſtra. Matthei. vj. Decimum opus penitentie
eſt euchariſtie cõmunio. Iſto modo quãdo ve-
nietis ad portam paradiſi portantes iſtos decẽ
florenos in burſa cõſciẽtie. dicetur a chriſto In
tra in gaudium domi tui. Propter hoc dicebat
chriſtus. Penitentiã agite. que in his decẽ con
ſiſtit. Qui habet iſta decem poteſt dicere. villã
emi .ſ. ciuitatem paradiſi ¶ Quantũ ad ſecun
dam villam que eſt inferius infernalis et tene-
broſa. iſta in corde terre conſiſtit. plena eſt igne
Ibi enim cruciantur damnati. ⁊ in omnib⁹ ha-
bet conditõnes contrarias ciuitati. Si vultis
ſcire omnes eius conditiones ⁊ dolores. Ecce
quid dicit deus. qui vt bonus et fidelis merca
tor nolens aliquem decipere. vt faciunt multi

mercatores qui celant malas rei vendite condi
tiones. dicit clare conditiões illius ville per os
Job qui dicit illam terrā eſſe tenebroſaꝫ ꝛ oper
tam mortis caligine. terrā miſerie ꝛ tenebraruꝫ
vbi vmbra mortis ꝛ nullus ordo ſed ſempiter-
nus horror inhabitat. Job. x. Septē malas cō-
ditiones illius ville enumerat. Prima ꝙ eſt
terra tenebroſa. Si dicat̄ ꝛ nunqd eſt ignis ibi
imo. ergo claritaſ. Dico ꝙ ille ignis eſt flamma
in qua tamē omnes ſe vident ꝛ cognoſcunt. ſed
qꝛ ille ignis non eſt clarus. ideo ꝛc. Secunda
conditio eſt ꝙ eſt terra opta mortis caligie. hoc
dicit̄ ꝓ tanto. quia nō vident deū licet modo vi
deant beatos. ſed tamē ad maiorē penam eoruꝫ
vt famelicus videns menſam ornatam. ꝛ nō po
teſt inde comedere dolet ꝛ triſtat̄. ꝛ i eodē aug-
mentat̄ dolor. Idem de damnatis quando vi-
dent Paulum q̄ fuit ſupbus dicunt. ꝛ quis eſt
ille? Idem de beato Mattheo auaro. ꝛ de bea
ta Magdalena que fuit luxurioſa. Tertia cō-
ditio eſt quia dicit̄ terra miſerie. quia omne bo-
num eis deficit intantū ꝙ nec guttam aque pñt
habere. Unde ſi omia bona mūdi fierent ꝓ eis
non haberēt aliquod remediū. imo augmenta-
retur eis dolor. Nota exemplū de captiuo cui
mittit̄ ꝑcium redemptōnis ꝛ perdit̄ quomodo
dolet. Quarta conditio ꝙ eſt terra tenebrarū
qꝛ dicunt̄ tenebre. Aplꝰs. Abijciamus opa te-
nebrarū. Ad Roma. xiij. Damnati aūt ſp ſunt
in penis ꝛ renegant ꝛ maledicūt deū. filiꝰ inſur-
git cōtra patrem dicens. O ꝑditor quia pro te
ſum damnatus. ꝛ econtra. vir cōtra vxorem ꝛc̄
Quita conditio tangit̄ cum dicit̄. ibi vmbra
mortis. ꝛ hoc qātum ad tormenta. Nam in hoc
mūdo grauia tormenta occidūt hominē ꝛ cōſe-
quenter ceſſant Sed in inferno licet grauiſſima
ſint tormēta, non dāt tñ eis mortem. quia imor
tales ſunt. Ideo nō dicit̄ mors ſed vmbra mor
tis. Sexta conditio eſt ꝙ ibi nullus ordo eſt ſꝫ
confuſio. Argumentū in oppoſitū. nam dicͣ apo
ſtolus. Que a deo ſunt ordinata ſunt. Ad Ro.
xiij. Cū ergo infernus ſit opus dei. quomō dici
tur ibi nullus ordo? Reſpondeo ꝙ in inferno il
lud quod eſt a deo ordinatū eſt. ſicut ſunt puni-
tiones peccatorū que ſunt a deo. ſed in operibꝰ
damnatorū ibi nullus ordo eſt. imo quāto amo
res fuerunt maiores hic. tātomagis eſt int̄ eos
odium. Filius nō eſt ordinatus erga patrem ip
ſum honorādo. ſed vitupando ꝛc̄. Septia cō-
ditio tangit̄ ibi cum dicit̄ ſempiternus horror i
habitat. id eſt eterna pena de horribili viſione
demonū. Nota hic miraculū de illo homie. cui
apparuit demon in horribili figura q̄ cecidit q̄ſi
mortuus. Cum aūt fuit ad ſe reuerſus interro-
gatus q̄d vidiſſet? Reſpondit ꝙ demonem i ta
li figura ꝙ citius vellet tranſire ꝑ furnum cali-
dum ſpacij vnius leuce q̄ iterū videre illam fi-
guram. De iſta maledicta ciuitate dicͣ Joh. ve
ve. ciuitas illa magna babylon ciuitas illa for-
tis. quoniā vna hora venit iudiciū tuuꝫ ꝛ nego
ciatores flebūt ꝛ lugebunt ſup illam. Apocal'.
xviij. Nota ve q̄tum ad aīmas que ſunt iam
ibi. ꝛ ve q̄tum ad corpa poſt iudiciuꝫ. Ciuitas
illa babylonis. id eſt confuſionis magna. qꝛ ma
gne pſone in dignitatibus. diuitijs ꝛ honoribꝰ
vadunt illuc. qꝛ ciuitas celeſtis paupibus po-
pulat̄ ꝛ replet̄. Item iterū magna. qꝛ in die iu-
dicij tot erūt damnati ꝙ compatiue loquendo
pauci erūt beati. iuxta illud. Multi ſunt voca-
ti. pauci vo electi. Matth. xxij. Iſta mala vil-
la emit̄ ſeptem ſolidis. i. ſeptem peccatis capita
libus. ꝛ multi emunt illā. licet deus eis dixerit
malas conditōnes huius ville. Ideo auiſetis
vos ne iſtud peccatū portetis. Primus ſolidꝰ
quo emit̄ eſt ſupbia ſiue ꝓteruia. qꝛ nō vult ſō-
ijci nec obedire volūtati dei. vt diſcipulus ma-
giſtro. ignorās ſapienti. Ex hoc ſequit̄ preſum-
ptio. vana gloria. ꝓpter hoc dicit deus per os
Thob. Superbiā nunq̄ in tuo ſenſu aut in tuo
vbo dominari pmittas. in ipa em̄ initium ſum
pſit omnis pditio. Thob. iiij. Scd'ꝰs eſt auari-
cia acq̄rendo bona terrena in iuſte ꝑ vſuras. ꝑ
rapinas. furta ꝛc̄. Ideo xp̄us. Cauete ab omni
auaricia. Lu. xij. Tertius eſt luxuria. In duo-
bus vbis dicam vobis quid eſt. vir cum vxore
ſua ſuando modū non eſt luxuria nec faciūt lu
xuriam ꝙ ſit peccatū mortale. Sed alit̄ quomō
cūq̄ velis delectatōem ꝑ illas ptes luxuria eſt
ꝛ damnatio. Ideo dicit ſcriptura. Abſtineatis
vos a fornicatōe. vt ſciat vnuſquiſq̄ vr̄m ſuuꝫ
vas poſſidere in ſanctificatōe ꝛ honore. non in
paſſione deſiderij ſicut ꝛ gentes q̄ ignorāt deū.
pma Theſ. iiij. Quartus eſt inuidia. ſ. dolere
ꝛ triſtari de bono alteriꝰ. mala moneta eſt. De-
ponentes igit̄ omnem maliciā ꝛ omnem doluꝫ
ꝛ ſimulatōnes ꝛ inuidias. ꝛ omēs detractōnes
ſic̄ modo geniti infantes. j. Pe. ij. Quintꝰ eſt
gula. frangere ieiunia eccl'e. comedendo ꝛ bibē
do exceſſiue. Ideo dicit xp̄us Attendite vobis
ne forte grauent̄ corda veſtra in crapula ꝛ ebri
etate. Lu. xxj. Sextus ira rancor mala volun
tas. deſideriū vindicte. Sol nō occidat ſup ira-
cundiam veſtrā. Ad Eph. iiij. Septimꝰ eſt ac-
cidia que nulli nocet niſi vobis dimittendo bo-
na que tenemi facere. vt oratōꝫ. miſſam. confeſ-
ſionem in q̄dragesima ac cōmunionem in paſca
te. Ex iſta mala moneta acquirit̄ villa inferni.
Ido dicit ſcriptura Ne acq̄ratis pditōem i ope
ribus manuum veſtrarū. quoniā deus nō fecit
mortem nec letat̄ in pditione viuorū. Sapi. j.
Qui ſtat in his peccatis ꝛ nō vult conuerti nec
facere penitentiā poteſt dicere villā. ſ. inferna-
nalem emi. Quantū ad tertiam villam que eſt
in medio purgatorial' ꝛ doloroſa eſt. ſed nō eſt

tenebroſa. q₂ ei⁹ hitatores nõ hñt claritatẽ grẽ
dei nec glorioſa. q₂ nõ vidẽt deũ. Sed eſt dolo/
roſa. q₂ ibi eſt ignis. ſ. flamma pura q̃ ꝟtute dei
cruciat aĩas purgandorũ. non ſunt ibi demo=
nes ſed tãtus eſt ibi dolor ꝙ dicũt doctores ſan
cti ꝙ nulla pẽa huius mũdi poteſt compari mi
nime pene purgatorij. intantũ ꝙ ſi deus pone=
ret vnã animam de illis de purgatorio in furno
calcis vel vitri igniti reputaret hoc ad gratiam
q₂ non haberet tantã penam. Si dicat̃ que eſt
ratio ꝙ tanta ſit pena? Reſpõdeo q₂ ibi eſt vio=
lenta ⁊ nõ voluntaria penitentia. que fit in hoc
mundo eſt volũtaria ⁊ de modica penitentia in
iſto mũdo deus contentat̃. Sed q̃ non facit hic
voluntarie faciet in purgatorio coacte. Nota
ſimilitudinem de patre q̃ corrigit duos filios. ⁊
vnus humilit̃ ⁊ voluntarie venit ad patrem. q̃
facto ꝓmittens de cetero emendatõꝫ. pater ſta
tim dimittit ꝟgam cõtentus de humilitate filij.
Sed alius filius recalcitrat ⁊ cõtradicit patri.
ideo fortiter ꝟberat̃. Ita q̃ in hoc mũdo humi
liatur ad penitentiam deus eſt contentus. Qui
autẽ nõ vult hic facere penitentiã fortiter poſt
iſtam vitã puniet̃ in purgatorio. penitentiã ſol
uet clamando ⁊ plangendo dicens. Heu michi
quia incolatus meus. id eſt habitatio ꝓlõgat⁹
eſt. habitaui cũ habitãtibus cedar. ſ. in triſticia
vel tribulatõne. multũ incola. i. inhabitata fuit
aĩa mea. ps̃. cxix. Iſta villa emit̃ ñ florenis nec
ſolidis ſed tribus denarijs minutl. q₂ ſolũ pec=
catis venialibus emit̃. Decedens em̃ in pecca=
to mortali deſcendit ad infernũ ⁊ damnatus eſt.
Nota tria genera peccatorũ venialiũ. de iſtis
tribus differentijs peccatorũ venialiũ dic̃ apo=
ſtolus. Si quis edificauerit ſuꝑ fundamentum
hoc. ſ. fidei. q₂ nec iudei nec agareni intrant ibi.
ligna fenũ ſtipulam detrimentũ patiet̃. ipẽ aũt
ſaluus erit. ſic tamen q̃ſi ꝑ ignem. j. ad Corin.
iij. Nota ligna fenũ ſtipula hec tria ſignificãt
tria peccata venialia p̃dicta. Lignum difficili⁹
comburit̃ q̃ꝫ fenum ſignificat peccata venialia
maiora. q₂ ꝓ talibus multũ ſtant in purgatorio
Fenum quod citius comburit̃ ſignificat pecca=
ta venialia mediocria. Stipula. i. palea ſignifi/
cat peccata venialia minima. de q̃bus ſtati pur
gantur ⁊ purificant̃ tranſeũdo ꝑ purgatorium
Reſpiciatis ergo burſam cõſcientie ⁊ videatis
qualem monetam portatis. vt poſſetis dicere.
Villam emi. ſ. paradiſi. non inferni nec purga=
torij. Auiſetis vos ⁊c̃.

De eadem domica Sermo tertius.

FEcit cenam ma=
gnam ⁊ vocauit m̃ltos. Lu. xiiij. In
iſto ſmone iuxta materiã quã tangit
thema ꝓpoſitum volo declarare modos quos
deus tenet vocãdo peccatores ad ſe ⁊ ad bonã
vitam. ⁊ finalit̃ ad gl̃am. Credo ꝙ erit bõa ma=
teria deo acceptabil̃ ⁊ gratioſa. ⁊ nobis vtilis ⁊
ꝓficua. ſed p̃us ſalutet̃ ꝟgo Maria. Fecit ſcili
cet xp̃s cenam magnã ⁊ loquit̃ de gloria celeſti
⁊ vocauit multos. Sumit̃ hic multos ꝓ vniuer
ſalitate. q₂ omnes vocati eſtis ex ꝑte dei. Ideo
ſi non vadamus illuc defectus eſt ex ꝑte noſtri
Inueni i ſacra ſcriptura q̃tuor modos quos te=
net xp̃s vocando peccatores ad ſe. ſcꝫ.

- Per ſignum certum.
- Per ꝟbum viuum.
- Per nuncium verũ.
- Per ſcriptum clarum.

Omẽs q̃ ſunt in ꝑadiſo vel erunt ſunt voca=
ti aliquo iſtorũ modorũ. Ideo dicit thema. Fe=
cit cenam magnã ⁊c̃. Dico p̃mo ꝙ deus vocat
m̃ltas ꝑſonas ad gratiam ſuã ⁊ bonam vitaꝫ ⁊
finaliter ad eternã gl̃am ꝑ ſignum certũ. a ſimili
ſicut quando pulſant̃ campane hora miſſe in ſi=
gnum vt gentes veniãt ad miſſam. vel pulſatio
tube apud magnos domios eſt ſignũ certuꝫ vo
candi milites ⁊ ſcutiferos ad prandiũ. vel pul=
ſatio ad ianuam eſt ſignum certum ſue vocatio
nis. Ita quãdo deus pulſat ad portam cordis
tui vel illius ſignuꝫ eſt ꝙ vocat te vt vadas ad
eum. O dicet aliquis. Nũq̃ꝫ ego audiui ipſum
vocantẽ vel pulſantẽ. imo videt̃ ꝙ non diligit
me. Dicatis nunq̃d vos ſenſiſtis quãdoq̃ꝫ i cor
de veſtro compunctõnes dicendo. quare nõ re
dis ad deum. tot anni ſunt ꝙ viuis in mala vita
vel in mala volũtate. non fuiſti ꝯfeſſus. viuis i
luxuria. auaricia. O miſer quid erit de te? Re/
ſpondebitis ꝙ ſic. Certe iſto modo deus pulſat
ad cor dando cõmotiones ⁊ compunctões ⁊ re
morſum cõſciẽtie. cum ſentitis iſtos ictus. quia
iſto mõ nullus poteſt tãgere cor niſi deus eſt ſi=
gnuꝫ ꝙ vocami ab eo. Autoritas. Ecce ego ſto
ad oſtium ⁊ pulſo. ſi q̃s audierit vocem meam
⁊ aperuerit michi ianuã introibo ad illũ ⁊ cena
bo cũ illo ⁊ ipẽ mecum. Apocal̃. iij. Nota dicit
xp̃us. Ecce ſto ad oſtiũ. ſ. cordis. ⁊ pulſo. ſ. dã=
do compunctiões qñ dicit peccator. O miſer ſi
mõ in tali ſtatu moriar q̃d erit de aĩa mea ⁊c̃?
Tunc xp̃us pulſat ſi q̃s audierit vocem meam
Eius vox audit̃ quãdo in illis compunctiõib⁹
homo recipit bonum ꝓpoſitum cõfitẽdi. remit
tendi reſtituendi ⁊ voluntatẽ firmam de cetero
cauendi a peccatis. Ianua ſibi aperit̃ in confeſ
ſione. tunc em̃ mundat̃ camera cõſcientie. et in
troibo in illum. ſ. in cõmunione. q₂ in hoſtia cõ=
ſecrata eſt xp̃us ita vere ⁊ realit̃ vt eſt in celo.
Et cenabo cum illo. ſ. ꝑ gratiam. ⁊ ipẽ mecuꝫ. ſ.
in fine ꝑ gl̃am. De iſta vocatõe dicebat Eſaias
Vocauit dñs deus exercituũ in die illa. ſ. ꝯuer=
ſionis peccatores ad compunctõnem ad fletum
⁊ ad planctũ. Eſa. xxij. Fecit cenam magnã ⁊c̃.
Dico ſecũdo ꝙ vocat ꝑ ꝟbum viuũ. ac ſi ego

¶ Dominica ſecunda poſt trinitatis

v̄bo viuo vocarem Petrū. Iſto mō deus vo-
cat nos in p̄dicatōne euangelica. q̄ꝛ v̄bum p̄di-
catoris bonam doctrinam p̄dicantis verbū dei
magis eſt ꝙ̄ p̄dicatoris. Sicut ſonus fiſtule po
tius eſt ſonātis fiſtule que de ſe neſcit facere ſo-
num. Sic p̄dicatoꝛ nō eſt niſi fiſtula que a ſpiri-
tu ſancto mouet̄. Non etiam vos eſtis q̄ loqui
mini ſed ſp̄us patris veſtri qui loquit̄ in vobis
dixit xp̄us p̄dicatoribus. Mat. x. Patꝫ clare ꝙ
v̄bum p̄dicatorū eſt v̄bum viuū dei. Quando
ḡ p̄dicatoꝛ p̄dicat tunc deus vos vocat verbo
ſuo viuo. Seruum meū vocaui ⁊ nō reſpondit
michi oꝛe ꝓprio dep̄cabar illū. Job. xix. Ideo
quādo vos auditis vnam bonā p̄dicatiōeꝫ in q̄
p̄dicatoꝛ monet vos vt dimiſſis peccatis redea
tis ad bonam vitā. ſtatim vos debetis dicē. O
deus vocat me volo cōuerti ⁊ ire ad eum. Sed
multis accidit vt ſamueli puero innocenti hūili
⁊ deuoto. quem heli (q̄ erat vt papa apud nos)
faciebat doꝛmire coꝛam arca dei. ⁊ de nocte de⁹
vocauit eum dicens Samuel. q̄ ſurgens cucur
rit ad heli dicens. Ecce ego. vocaſti em̄ me ⁊c̄.
Qui dixit. non vocaui te. reuertē ⁊ doꝛmi. p̄mi
Re. iij. Cum aūt iterū ſcd̄o ⁊ tertio vocaretur a
deo. ſp ibat ad heli. Intellexit autē hely ꝙ dn̄s
vocaret puerū ⁊c̄. Nota hiſtoriam ꝙ̄tum facit
ad ꝓpoſitum. Ita accidit multis qui vocant̄ a
deo ⁊ ip̄i vadunt ad hely. Heli em̄ interp̄tat̄. ſ.
foꝛtis aſcendens deus meus. Quādo iuuenes
vocant̄ a deo ip̄i vadunt ad hely dicendo. mō
ego ſum iuuenis ⁊ foꝛtis. ſed quando ero ſenex
tunc faciam pn̄iam. Vos vaditis ad Heli. ſ. ad
foꝛtem cōfidentes de iuuentute foꝛtitudine ⁊c̄.
cum tamē non ſitis certi ſi hodie vel cras moꝛie
mini. quādo dicit̄ religioſo iuueni. O quare nō
ſuatis regulam ⁊ cerimonias? Reſpondet. mō
ſum iuuenis ſed qn̄ ero ſenex ⁊c̄. quādo nō po-
terit ſuare. Idem de clericis ⁊ laicis ⁊ mulieri-
bus. pauci iuuenes ſunt q̄ vadunt ad deum qn̄
vocant̄ vadunt ad Heli. h̄ eſt ad foꝛtem. q̄ꝛ con
fidunt de ſua iuuētute ⁊ foꝛtitudine. ⁊ frequen-
ter iuuenes impꝛouiſe moꝛiunt̄. ⁊ ſic vadūt ad
infernum. Quādo ſunt infirmi dicunt ſui. nō di
catis ſibi ꝙ confiteat̄. q̄ꝛ poſſet terreri ꝙ ⁊c̄. ſed
qn̄ medicus dicit factum eſt faciatis ip̄m confi-
teri. q̄ꝛ moꝛtuus eſt. Non fiet ita dicit diabolus
Quādo venit confeſſoꝛ facit ip̄m doꝛmire. ⁊ di
cunt ſui cōfeſſoꝛi. o pater modo doꝛmit. tamen
redeatis in ſero. ⁊ tūc diabolus facit ip̄m ſuda-
re. ⁊ dicit̄ cofeſſoꝛi. o pat̄ redeatis cras de mā̄e.
q̄ꝛ modo ſudat. Et in craſtinum quādo confeſ-
ſoꝛ venit q̄rens de eius ſtatu dicunt. pat̄ in me-
dia nocte moꝛtuus eſt. Ideo cōfiteri ſtatim de-
betis. ⁊ non cōfidatis de foꝛtitudine. Ideo da-
uid. Foꝛtitudinem meam ad te cuſtodiam ⁊c̄.
Alij vadunt ad Hely ſm̄ qd̄ interp̄tatur aſcen
dens appetētes aſcenſum mūdialem in honori-
bus. dignitatibus. diuitijs ⁊c̄. Quādo vocant̄
a deo ip̄i vadunt ad hely. Verbi gr̄a. De⁹ vo-
cauit religioſum in ſtatu religionis. ſed ip̄e q̄d
facit? vult aſcendere. vadit ad ſtudiū vt aſcen-
dat ad magiſteriū. epiſcopatū ⁊c̄. Idem de cle-
rico q̄ ponit ſe in domo magni domi ⁊c̄. Idem
de illis q̄ ꝑ vſurā volunt aſcendere ad magnas
diuitias. omēs vadunt ad hely. Alij vadūt ad
hely ſm̄ tertiam interp̄tatōnem. ſ. deus meus.
vt ſunt illi q̄ ſtulte cōfidunt de miſericoꝛdia dei
q̄ꝛ ſine penitentia confidere de dei miſericoꝛdia
ſtulticia eſt dicendo. quare xp̄us fecit tantā pe
nitentiam non ꝓ ſe ſed ꝓ me? ⁊ cum iſta ꝯfiden
tia vana vadunt ad infernū. licitū eſt confidere
de deo ꝙ̄tumcūꝙ homo ſit peccatoꝛ. ſi hō vult
penitere. ſed qui non vult penitere. nec reſtitue
re nec iniurias remittere. tal' non debet de dei
miſericoꝛdia cōfidere. q̄ꝛ ſtulticia eſſet. Ecce q̄d
dicit ſcriptura. Ne dicas miſeratio dei magna
eſt. multitudinis peccatorū meorū miſerebitur.
miſc̄dia em̄ ⁊ ira cito ab illo ꝓximant. Ecci. v.
De nullo legit̄ niſi de latrone ꝙ haberet malaꝫ
vitam ⁊ bonū finem. Ideo faciamus vt Samu
el fecit quarta vice quādo fuit a deo vocat⁹ di-
xit. loquere domie q̄ꝛ audit ſuus faciēdo quod
p̄cipit. Et talis poteſt dicere cū ſancto Job. vo
cabis me ⁊ ego reſpondebo tibi. non hely. ſed ti
bi. ⁊ operi manuū tuarū poꝛrigens dexteram.
Job. xiiij. Dico tertio deus vocat ꝑ nunciū ve
rum vt iudex q̄ non vocat ꝑ ſignum nec v̄bo vi
uo ſed ꝑ nuncium. i. p̄conem quē mittit. Ita fa-
cit iudex noſter ⁊ rex xp̄s ꝑ nūcios curie ſue vo
cat mltos. Nūcij ſunt infirmitates. doloꝛes. ad
uerſitates. febꝛes. ſenectus ⁊ hm̄ōi. Miſit an-
cillas ſuas vt vocarēt ad arcem. ſ. altitudinem
gloꝛie ⁊ ad menia ciuitatis. Prouer. ix. Sed q̄-
re dicit ancillas ⁊ nō nuncios. q̄ꝛ null⁹ iudex vo
cat ꝑ ancillas ſed ꝑ nuncios? Reſpondeo ad in
nuendum ꝙ infirmitates ſunt ancille q̄bus de⁹
vocat. Qui ḡ habet febꝛem vel aliā infirmitatē
citatus eſt. Ideo paretis vos q̄ꝛ nōnulli ſic vo
cati remanent contumaces. Ideo trahūt̄ vehe
menter cōdemnandi. ¶ Nota exemplum de illo
diuite cui miſſi fuerunt tres nuncij ꝑ angelum
ſuum ante moꝛtem ſuā. q̄ volebat habere malā
vitam ⁊ bonum fineꝫ. Ideo auiſetis vos ne ita
contingat vobis. De talibus dicit Salomō in
ꝑſona xp̄i. Quia vocaui ⁊ rennuiſtis. ego quo
ꝙ i interitu veſtro ridebo ⁊ ſubſānabo cuꝫ vob
aduenerit qd̄ timebatis. Prouer. j. Ideo ſem-
per debet homo eſſe paratus. nullus qui habꝫ
q̄nquaginta vel ſexaginta annos vite pōt alle-
gare p̄occupatōnem moꝛtis. ¶ Dico quarto ꝙ
vocat nos deus ꝑ ſcriptum clarū. ⁊ nō ſunt plu
res modi vocatiōis. Iſto modo qn̄ rex vult fa-
cere nuptias de ſuo p̄mogenito. ſolet vocare ꝑ
ſcripturam nobiles ſuos vt q̄libet oꝛnet ⁊ paret

ſe.ſic vocat deus ad nuptias filij ſui ieſu chriſti.
Sponſa eſt humanitas quã in hoc mũdo ſpon
ſauit.⁊ in celo fiũt nuptie. Sil'e eſt regnuʒ celo-
rum homi regi q̃ fecit nuptias filio ſuo. Mat.
xxij.⁊ miſit duas lr̃as omibus nobis vocando
ad dictas nuptias. Iſte due lr̃e ſunt vet'.et no-
uum teſtamentũ quod ſummarie nihil aliud con
tinet niſi vt nos vadamus ad cõuiuiũ nuptiaꝝ
filij dei. Ideo apl'us. Quecũ ꝗ ſcripta ſunt ad
noſtram doctrinã ſcripta ſunt. Ad Roma.xv.
Omnes gloſe ⁊ poſtille tendũt ad hoc vt pare-
mus nos ad eundum. Vel ſi vis dicat̃ ſic. Scri
pturis vocamur diuinitus. Ideo beati q̃ ad ce
nam nuptiarũ agni vocati ſunt. Apoc.xix. Sʒ
falco ſaturatus non curat venire ad dñm vocã-
tem licet nutu capitis videat̃ aſſentire. ⁊ tandẽ
dñs iratus lapide vel ſagitta interficit euʒ. Ita
multi diuites faciũt.⁊ ſubito moriunt̃. Idõ xp̃s
Dico vobis ꝙ nemo vi.il.q̃ vo.ſũt gu.ce.meaʒ
Sed accidit multis vt pullo ꝙ gallina q̃ habet
multos pullos qñ videt miluum ſtati vocat ad
ſe pullos.⁊ coopit ſub alis.ſed aliqñ miſer pul-
lus non curat venire. ſed vagat̃ ꝑ vnã ſpicam
vel granum.⁊ venit miluus ⁊ tollit eum ſecum.
Ita accidit multis.xp̃us vocat ſe gallinam ha-
bens pullos. Autoritas. Quotiens volui ꝯgre
gare filios tuos quemadmodum gallina cõgre-
gat pullos ſuos ſub alis ⁊ noluiſti. Mat.xxiij.
Et loquit̃ xp̃us eccl'e di.quotiens.id eſt multo
tiens volui ⁊c̃. Et noluiſti.ſ. ꝑ malos prelatos
vel malos xp̃ianos q̃ ꝓhibent ⁊ impediunt bo
nos.vel malo exemplo.vel deriſionibus. ⁊ eis
occupatis circa ſpicam vanitatis venit miluus.
id eſt diabolus.⁊ ducit ſecum aiam. Verbi grã
Quãdo religioſus occupat̃ circa ſpicam hono-
ris vel dignitatis vt aſcendat non curat venire
ad xp̃m ipm vocantẽ.⁊ interim venit mors ⁊c̃
Idem de clerico. Idem de laico occupato i bo-
nis tempalibus. Ideo dicit xp̃us. Dico vobis
ꝙ nemo virorũ illorũ ⁊c̃. Lu.xiiij.

¶ De eadem Sermo quartus.

Compelle intra-
re vt impleat̃ domus mea. Lu.xiiij.
Thema dat mihi motiuum declarã-
di quot ſunt modi intrandi padiſum.et q̃ ſunt.
Materia erit deo acceptabilis ⁊ gratioſa ⁊ no
bis vtilis ⁊ ꝓficua. Salutet̃ ꝑus virgo maria.
Pro huius ꝟbi declaratiõe ⁊ materie p̃dican-
de introductõne. Sciendũ ꝙ deus habet iſtam
magnificentiam ⁊ excellentiã inter alios ꝙ om-
ne opus poſt eum inceptũ ducit ad ꝑfectõnem
ſm̃ finem quem intendit.⁊ nihil dimittit impfe
ctum. Triplici eñ ratõne opus inceptuʒ dimit
titur impfectum. vel Ex defectu potentie. Ex
defectu ſcientie Ex defectu cõſtantie. De pmo
multi incipiunt edificare magna edificia q̃ poſt
inceptõnem dimittunt opus impfectum ex de-
fectu potentie pecunie ⁊c̃. qꝛ quãdo inceperũt
non videbãt ꝑiculum vel damnũ. Alij dimittũt
impfectum opus nõ ex defectu potentie ſed ſci
entie. qꝛ quãdo inceperũt nõ videbãt ꝑiculum
vel damnũ quod ſequit̃. ſed in ꝓſecutiõe operis
vident mala que pñt ſequi ⁊ dimittũt. Alij aũt
dimittunt opus impfectũ non ex defectu potẽ-
tie ⁊ ſcientie. ſed ꝯſtantie. hñt eñ intellectuʒ fle
xibilem ad inſtar galli ſup cãpanile. Sed iſti in
deo non hñt locum. non eſt in eo defect' poten-
tie nec ſcientie. qꝛ omia nuda ⁊ apta ſunt oculis
eius. nec conſtãtie. qꝛ immutabil'. Idõ habem'
dicere ꝙ q̃cq̃d deus incipit etiam ꝑficit. Auto-
ritas. Date magnificentiam deo noſtro ⁊c̃. De
utero. xxxij. Deus q̃ a p̃ncipio mũdi icepit vnã
rem mirabilem quãdo in celo creauit tot ãgelos
q̃t erant cathedre ſiue gradus gl'e. vt inhabita-
rentur a creaturis intellectualibus. Sed mag
ꝑs angelorũ peccauit eis lucifero conſentibus
qui voluit deo equiparari. ꝓpter quod de' eie-
cit eos de celo dicens. Non habitabit in medio
domus mee qui facit ſupbiam. Michael autẽ
ex dei p̃cepto fecit executõem ⁊ cathedre remã-
ſerunt vacue. Ne ergo opus dei remaneret im-
perfectum in celo. qꝛ ſi in creaturis corruptibi-
libus non dimittit aliquid impfectum. mlt'o mi
nus in incorruptibilibus creaturis. ꝓpter hoc
creauit genus humanũ ad ſuplendũ ⁊ complẽ
dum ⁊ repandum defectum angelorũ. iſtam ra
tionem aſſignat mgr̃ ſententiaruʒ in.ij.di.j. Et
quia ſunt multi q̃ nolũt ire. licet non dicant ore
oſtendũt ⁊ dicunt tamẽ ope male viuendo. Idõ
quid facit xp̃us dicit Michaeli p̃ncipi eccleſie
Compelle intrare vt impleat̃ domus mea. Vi-
detur ergo ꝙ multi violent̃ vadant ad gloriam
Nota tres modos q̃bus homines vadũt ad ce-
lum. Aliqui vadunt currẽdo vigoroſe. Alij va-
dunt ambulando ſpacioſe. Alij vadũt tracti ri-
goroſe. De his loquit̃ thema. Compelle intra-
re ⁊c̃. ¶ Dico pmo ꝙ aliqui vadunt ad padiſũ
currendo feſtinanter. Currere eñ eſt magnos
paſſus feſtinant̃ facere. quod includit duo.ſ.fa
cere magnos paſſus. ſecũdo ꝙ fiant velocit̃ ali-
ter nõ eſſet currens. Currendo igit̃ vadit ad pa
diſum q̃ facit magna opa.ſ.magnas oratõnes.
ieiunia.elemoſynas.audire miſſas. ſmões ⁊c̃.
Q̃to opa ſunt maiora. tãto ſunt paſſus maiores
Oportet non ſolũ magna opa facere ⁊ currere.
ſed quãdo bona opa ſunt magna ⁊ multa ⁊ fiũt
cum ardore ſpũs ⁊ feruore ⁊ diligentia. tunc ta
lis currit feſtinant̃ ad padiſum. Apl'us. Feſti-
nemus ḡ ingredi in illam requiem. Ad Hebre.
iiij. Currendo ḡ ⁊ feſtinant̃ vadit ad padiſuʒ ꝑ
ſona que non ſolũ ſuat penitentiã ſibi iniunctã
a cõfeſſore. ſed adhuc addit. ⁊ non ſolũ in domi
ca audit miſſam completã ⁊ deuote cũ ſilentio.

Dominica ſecunda poſt trinitatis

ſed quolibet die. Non ſolum confitet̃ ſemel i an
no. ſed quolibet menſe. Idem de cõmuniõe. nõ
ſolum ſuat ieiunia eccl'e. ſed adhuc plus facit|.
non ſolum reſtituit. ſed de ſuo dat elemoſynas
Talis poteſt dicere cum Dauid qui fortit̃ cur/
rebat. Viam mandatorũ tuorũ cucurri cũ dila/
taſti cor meum. Pſ. cxviij. Quãdo talis morit̃
anima ſtatim euolat ad celum. cum tamen ſint
tot diete. Propter hoc ſacra ſcriptura monens
nos ad currendum feſtinant̃ dicit. Deponẽtes
omne pondus ⁊ circũſtans nos peccatũ ꝑ pati=
entiam curramus ⁊c̃. Ad Hebre. xij. ¶ Nota h
ſecreta moralia. deponentes omne põdus. Cur
ſor q̃ vult brauium ſiue ſignum obtinere depo/
nit omne pondus. Ita ille qui currit ad celuz ſi
vult lucrari iocale glorie oportet ꝙ depõat põ=
dus peccatorũ quod multum aggrauat animã
Dauid. Quoniã iniq̃tates mee ſupgreſſe ſunt
caput meũ ⁊ ſicut onus graue grauate ſunt ⁊c̃.
pſ. xxxvij. Secũdo. ⁊ circũſtans nos peccatuz
ſcʒ auaricie ante ⁊ retro. a dextris ⁊ a ſiniſtris.
quod peccatũ deponẽdũ eſt ſcđm quatuor mo=
dos reſtitutõnis ad ꝓximum. Ante debet fieri
reſtitutio quãdo vſura cuiuſuis ſit generis vel
ſpeciei eſt notoria ⁊ clara. Retro quãdo eſt col=
locata ſicut illa que ſunt retro non bene vident̃
Sed quãdo dicit̃ diuiti. mihi tantũ ꝓſtabitis ⁊
ego quolibet anno reſpõdebo vobis tantũ cen=
ſus. Ecce hic vſura collocata. cenſualia bõa ſũt
duab' ꝯditõnibus ꝑma qđ ſit vera ⁊ realis em
ptio ⁊ venditio. ⁊ ꝙ ꝑcium ſit iuſtum quod vi=
detur eẽ maius preciũ. qđ currit in ꝑma. A de/
xteris eſt reſtitutio que debʒ fieri ꝑ laboratores
qui fraudulent̃ complent dietam iornale. ⁊ pe=
tunt tantũ ſalariũ. quia ſicut domin' damnare
tur niſi ſolueret ſalariũ. ita damnat̃ qui recipit
ſalarium ⁊ non fecit origiale completũ. vadunt
tarde ⁊ veniũt ꝓ tempus vt dormiũt ⁊c̃. A ſini
ſtris eſt reſtitutio que debet fieri de fama ⁊c̃. ſi
aliquem diffamaſtis. quia nunq̃ intrabitis ꝑa
diſum niſi reuocetis. Ecce quare dicit. Circũ/
ſtans nos peccatũ tenens fortit̃. quia nullus re
ſtituit. Tertio ꝑ patientiam curramus. q: tal'
eſt hodie mũdus ꝙ homies mundani derident
illos qui currunt ad ꝑadiſum feſtinanter aſpi=
cientes ieſum q̃ in cruce habuit infinitam patiẽ
tiam ad iniurias ſibi dictas. Ideo ap'lus. Sic
currite vt compꝛehendatis. j. ad Chor. ix. ¶ Di=
co ſecũdo ꝙ aliqui vadunt ad ꝑadiſum eundo
ſpacioſe. ſicut ſunt ꝑſone mundane que nõ fece=
runt amplius niſi quantũ obligant̃ ex ꝓceptis
dei. quia al's niſi ſuarent dei ꝓcepta modo irẽt
ad ꝑadiſum ſm regulam chriſti. Si vis ad vi/
tam ingredi ſua mandata. Matth. xix. Tales
multuz tardãt in via. quia nihil amplius faciũt
Verbi gratia. Si dicit̃ alicui de talibus in aliq̃

die feriali. ſ. vadamus ad miſſam. Reſpondet
non faciam. q: non obligor niſi in die feſto Idẽ
de ieiunio in ſexta feria. non obligor niſi ad ieiu
nia eccl'e. ſolum confitent̃ ſemel in anno ⁊ cõmu
nicant. ſuant penitentiã datam a cõfeſſore ⁊ ni=
chil plus. ſoluũt bene decimas ⁊ ꝑmitias ⁊ ſala
rium ſuientibus. ſed nõ curant facere magnas
elemoſynas. Tales finalit̃ ibunt ad paradiſum
ſed tardabũt in via. Et poſſunt dicere xp̃o ver
bum quod dixit Eſau fratri ſuo. Precedat do
min' ante ſuum ſuum. et ecce ego ſequar paula
tim veſtigia eius. Geñ. xxxiij. Nimis conſtabit
hui' moroſitas quãdo in penis purgatorij ha/
bebũt diu expectare introituz ꝑadiſi. Nos mõ
neſcimus que pena eſt non videre deũ. quia nõ
competit nobis in hac vita ip̃m videre. Autori
tas. Non videbit me homo ⁊ viuet. Exo. xxxiij
Sed aĩabus ſepatis quibus competit videre
deum eſt maxima pena quãdo non vident eum
maior q̃ʒ eſſet mihi vel tibi ſi ſubito ꝑderem' vi
ſum. Item quia illa pena ignis purgatorij ẽ ma
ior q̃ʒ aliqua pena huius mũdi. Nota hic de il
lo homie qui habebat magnos dolores deſide=
rabat mori vt liberaret̃ ab illis doloribus. Cui
apparuit angelus dans ſibi optõnem vel ꝙ eſſʒ
tribus diebus in purgatorio ad purgandũ. vel
ꝑ tres annos haberet illam infirmitatẽ ⁊c̃. Iõ
apoſtolus. Videte itaq̃ fratres quomõ caute
ambuletis. nõ quaſi inſipientes redimẽtes. ſ. ꝑ
penitentiã temp'. quoniã dies mali ſunt. ſuple
in purgatorio. Ad Eph. v. ¶ Dico ꝙ aliqui va=
dunt ad paradiſum tracti rigoroſe. hoc non au
derem dicere niſi q: xp̃us dicit michaeli. Com=
pelle intrare ⁊c̃. Non intelligatis ꝙ iſta violen
tia fiat libero arbitrio. quia non poteſt cogi. ſed
iſta violentia fit corpori ꝑ infirmitates. dolores
pauꝑtates. tribulatiões. ⁊ ſic liberũ arbitrium
mutat̃ ſed non cogit̃. Nota de euãgelio domi=
ce currentis q̃liter inuitati ſe excuſauerũt. Tũc
dixit domin' ſuitori. Compelle intrare ⁊c̃. Nõ
practice q̃liter ſuus exit ad vias ſuꝑbie. auari
cie. luxurie ⁊c̃. dicens ſuꝑbo. vadatis ad cenaʒ
dñs parauit ⁊ expectat vos. Reſpondebat ve
re vos ibitis ꝑcutiebat eum. quia ſuus bñ erit
aſſociatus. Idem de auaro luxurioſo. Ideʒ de
mulieribus q̃ omẽs ibant flentes. ſed qñ fuerũt
intus curati fuerũt ⁊ gaudentes dicebant ſuo.
O bñdicatis. Ecce quid feciſti mihi. ſ curatus
ſum. mõ bene eſt mihi. ꝓncipium fuit ꝑ vim ſed
finalit̃ gaudent. Ita de nobis. dñs eſt chriſtus
ſuus eſt angelus. ⁊ ſunt multi q̃ non curant ve
nire ad conuiuiũ ꝑadiſi. licet ſint inuitati. ſ xp̃s
dicit angelo Compelle intrare. deus in hoc mũ
do viſibilia ꝑ creaturam inuiſibilem diſponit.
Vñ Greg'. Et angelus dat infirmitatem dolo
rem capitis vel ſtomachi. ꝑditõʒ bonorũ filioꝝ

⁊ hmõi. ⁊ tunc homo redit ad deum. Verbi grã tia. Quot plati ſunt q̃ in pſperitate ⁊ ſanitate ñ curant de deo. imo dant ſe delicijs. ſed cõpelluntur ire ad deum p infirmitates. Idez de dominis tempalibus ⁊ de alijs hominibus tam ſenibus q̃ iuuenibus q̃ non curãt de deo. ſed venit infirmitas. tribulatio ⁊c̃. Et ſicut aſin⁹ laſciuiẽſ reducit ad viam. ita tales ad deum vadunt et ad eccl'am orant ⁊ confitent ⁊c̃. Ideo Gregori⁹ Mala que nos hic pmunt ad deũ ire compellunt. De iſtis dicit Eſa. Dñe in anguſtia ſua q̃ſierunt te. Eſa. xxvj. Ideo cu3 magna patiẽtia homo debet recipe aduerſitates. quia ad correctionem ſunt. Beatus homo qui corripit a domino. Increpatõem g̃ domini non reprobes. q̃a ipſe vulnerat ⁊ medetur. pcutit ⁊ manus ei⁹ ſanabunt. Job. v.

De eodem Sermo quintus.

Qui non diligit

manet in morte. Verbũ iſtud habetur originalit i canonica. j. Joh. iij. ⁊ in epl'a currentis domice. In pñti ſmõe volo declarare mala q̃ venerũt mũdo ex defectu boni amoris. Spero q̄ materia erit vtil' aïmabus noſtris. Sed pus ſalutet vgo maria. Pro itroductõe ⁊ declaratõe huius vbi ⁊ materie ptractande ſciendũ q̄ ille magnus ⁊ excellẽs pphe ta moyſes inter alias doctrinas dedit tale3 doctrinam filijs iſrael dicens. Teſtem inuoco hodie celũ ⁊ terram q̄ pp oſuerim vob vitã ⁊ mortem. bñdictõnem ⁊ maledictõ3. elige ergo vita3 vt viuas ⁊ ſemen tuũ. ⁊ diligas dñm deũ tuu3. atq3 obedias voci eius. ⁊ illi adhereas. ipſe em̃ eſt vita tua ⁊ longitudo dierũ tuorũ. Deut. iij. Ex iſtis vbis ſi bñ ponderent poſſumus extrahere q̃tuor ꝯcluſiones. Pria q̄ deus eſt vita i ſe. ⁊ ſua vita eſt ſuũ eſſe eſſentiale ⁊ nõ accidentale. vt in nob q̃ poſſumus vitam pdere. Iſta q̃ ſtio habet in h dicit teſtem inuoco hodie celum ⁊ terrã q̄ pp oſuerim vob vitam. ſ. deũ. Secũda concluſio q̄ deus nõ ſolũ eſt vita in ſe eſſentialit. ſed eſt fons ⁊ pncipiũ vite dans vitã omibus ei adherentibus. Sicut ignis q̃ de ſe eſt calidus ⁊ clarus. ⁊ ſibi adherentes calefacit ⁊ illuminat. ita deus. Iſta cõcluſio tangit ibi. illi ſoli adhereas. ipſe em̃ eſt vita tua effectiue ⁊ cauſaliter. Tertia ꝯcluſio q̄ adherẽtia ad deũ eſt p amorem ſup omnia eum amãdo ex omibus aïe potentijs. ſicut q̃ diligit ardent aliquã pſonam vult eam reſpicere ⁊ de ea loquit ⁊ cum ea eſſe Quia res dilecta trahit ad ſe cor diligentis. Iõ dicit dioniſius. q̄ amor eſt vis vnitiua faciens vnũ q̃d ex amante ⁊ amato. Ideo qui ſup omia diligit deũ ſtatim voluit ad eũ oculos intellect⁹ ꝯtemplando ⁊ voluntas inflãmat in ei⁹ amore memoria recordat de bñficijs. ore loquit ipſum laudando. Ecce q̃liter p amorẽ hõ adheret deo Iſta cõcluſio tangit ibi. diliges dñm deũ tuum q. d. diliges non aliq̃d tranſitoriũ. diuitias vel delicias. q2 perdi pñt ⁊ deficere ⁊c̃. Quarta cõcluſio eſt q̄ ille q̃ nõ diligit deũ longe eſt a vita ⁊ manet in morte. Hec ꝯcluſio habet cu3 ſb= ditur. teſtem inuoco celũ ⁊ terrã. q̄ pp oſuerim ſuple diligentib⁹ deũ vitam. Et mortẽ. ſuple nõ diligentib⁹ deũ. pp ter h dicit thema. Qui ñ diligit. ſuple deũ manet in morte. pat3 thema. Inuenio in ſacra ſcriptura q̄ ex defectu dilctõnis ad deũ q̃tuor mortes venerũt generi humano ac genus hũanum q̃druplici morte pemptũ Et eſt pma mors ſpũalis quã debemus fugere. Scda mors corpalis quam debemus puidere Tertia mors gehennal' quam debem⁹ pcurare Quarta mors eternal' quã debemuſ horreſcere De q̃libet dicit thema. Qui nõ diligit manet in morte. Dico pmo q̄ ex defectu diuine dilectõnis. q2 eua plus dilexit pomũ ligni vetiti q̃ deũ ⁊ adam plus dilexit euam q̃ deum. q2 ne moleſtaret eam fecit ꝯ dei mandatum. ex hoc venit mors ſpũalis. quia q̃ñ homo peccat ꝯ pceptu3 dei. hõ pdit grãm dei que dat vitam aïe formaliter. ſicut aïa rational' dat eſſe ⁊ viuere corpori formal'r S3 q̃ñ hõ peccat mortal'r pdit grã ⁊ aïa remanet mortua in corpe. Ecce q̃d eſt mors ſpiritual'. Et licet corpus letet comedat bibat ⁊ ornetur. aïma tñ iacet intus mortua ⁊ corrupta et fetida. ſicut corpus mortuum in pulchro ſepulchro. Ita dixit xp̄s peccatoribus. Ve vob qui ſil'es eſtis ſepulchris dealbatis q̃ a foris apparẽt ſpecioſa. intus aũt plena ſunt oſſibus mortuorꝫ ⁊ omni ſpurcicia. ſicut ⁊ nos Matth. xxiij. De iſta morte ſpũali autoritas. Aïma que peccauerit ipſa morieт. Ezech. xviij. moriet. ſ. pdẽdo grãtiam dei. tñ non omne peccatũ occidit animam. quia venialia non occidunt animã l3 ſint diſpoſitões. ſed peccatũ mortale ſemp occidit animã Ideo d2. peccatũ. ſuple mortale cũ ꝯſummatu3 fuerit generat mortem. Iaco. j. Non loquit de morte corpis. q2 multi peccãt mortalit qui non moriunt ſtatim corpaliter. ſed in aïa ſtatim moriuntur. Nota peccatum cum cõſummatu3 fuerit. non dicit cũ inchoatum fuerit vel mediatu3 ſed cõſummatũ. Unde dico q̄ peccatũ mortale habet initium mediũ ⁊ finem. Iniciũ aũt peccati mortal' eſt ſimplex cogitatio circa vindictam vſurã. luxuriã ⁊ furtum ⁊ hmõi. nõ deſiderando opus fieri ſed cogitãdo ſic. tal' ſimplex cogitatio ſolum eſt peccatũ veniale. non pp ter hoc morit anima. Mediũ vo eſt q̃ñ in tali cogitatione delectat. ſed non deſiderat opus. nec etiã facere. hoc etiam adhuc eſt peccatum veniale. Sed finis eſt cõſenſus volũtatis q̃ñ non ſolum cogitat ⁊ delectat. ſed ꝯſentit ⁊ deſiderat opus etiam ſi non facit eſt peccatũ mortale. Ideo dic

peccatũ cum cõſummatũ fuerit ⁊c̃. Hic poteſt
cogno ſcere quomõ ſunt multi mali confeſſi. qꝛ
non confitent̃ de malis cogitatiõibus. Maxie
mulieres que ex quo non fecerũt opus non cre=
dunt ſe peccaſſe cogitãdo loquẽdo ⁊ deſiderã=
do ⁊ ꝯſentiendo in volũtate. tales in conſpectu
dei iam reputant̃ putane. Multe pſone repu=
tant̃ bone ⁊ honeſte in cõſpectu hoim que apd̃
deum ſunt male ⁊ inhoneſte. Dicunt multi ho=
mines. corpus meum nũq̃ꝫ cognouit niſi vxorẽ
meam. Sed videamus ſi aima veſtra nunq̃ꝫ co
gitauit deſiderauit vel concupiuit. ita pat̃ mul=
totiens. Modo dicit xp̃us. Omis qui viderit
mulierem ad concupiſcendum eã. iam mechatꝰ
eſt eam in corde. Matth. v. Et ꝑ oppoſitum de
vxore cõcupiſcente virũ alium. Dico ꝙ iſtam
mortem ſpũalem debemus fugere ⁊ citiꝰ debe=
mus ſuſtinere omne ꝑiculum etiam mortez cor=
palem anteq̃ꝫ peccare. De h̃ dabo vobis exem
plum ⁊ modum fugiendi. Cum iudei eſſent ca/
ptiui in babilonia. ibi erat q̃dam mulier nobiliſ
pulchra in corpe. pulchrior in anima. Optima
ſocietas eſt pulchritudo corpis ⁊ anime. quia
ſicut laterna de criſtallo eſſet pulchrior cum lu=
mine q̃ꝫ ſine lumine. ita ⁊c̃. Aima cuꝫ gratia dei
eſt ſicut lucerna accenſa in laterna corpis. Nõ
breuit̃ hiſtoriam de Suſanna. vt habet̃ Dañ.
xiij. qñ Suſanna dixit requirentibus eã de pec
cato. Si hoc egero mors. ſuple aime michi eſt.
ſi aũt non egero non effugiam manus vr̃as. ſed
melius eſt mihi incidere abſq̃ꝫ ope in manꝰ ve/
ſtras q̃ꝫ peccare in cõſpectu domi. Daniel̃. xiij.
Et ne illi ſubito irruerẽt in eã. exclamauit voce
magna ſuſanna. Dicat̃ contra mlr̃es q̃ nolunt
clamare dicendo. cõfundam eũ ⁊ me. Alia dix=
it ⁊ quomõ clamareꝫ cũ fuiſſet obſcura nox. Ec
ce qualis excuſatio. Ideꝫ de religioſa grauida
cũ redargueret̃ a p̃lata ſua quare nõ clamauit?
Reſpondit ne frangerem ſilentiũ. qꝛ erat poſt
completoriũ. Patet quõ illa ſancta mulier Su
ſanna oſtendit modum fugiendi mortem ſpũa=
lem. multo melius eſſet ſuſtinere mortem corpa
lem q̃ꝫ peccare. Ideo dicit ſcriptura Quaſi a fa
cie colubri fuge peccatũ. dentes leonis dentes
eius interficientes aias hominũ. Ecci. xxj. Dẽ=
tes peccati ſunt cogitatões male. deſideria. et
hmõi. Dico ſecũdo ꝙ ex defectu dilectõis ve=
nit mors corpalis. Quia ſtatutum eſt hominꝰ
ſemel mori. Ad Heb. ix. Ita mors ſecunda ve=
nit ex p̃ina. qꝛ niſi fuiſſꝫ mors anime ex peccato
nõ fuiſſet mors corpis. imo poſtq̃ꝫ gẽtes diu vi
xiſſent in padiſo terreſtri dixiſſꝫ deꝰ Michaeli
vt collocaret eos in padiſo celeſti ⁊ ſine morte ⁊
ſine dolore fuiſſent in padiſo celeſti collocati.
Sed ex morte aime ſecuta eſt mors corpis. hoc
dixit deus ade quãdo dedit ſibi licentiaꝫ come=
dendi de omnibus fructibus niſi de ligno ſcien
tie boni ⁊ mali. hoc fecit deus vt Adam cogno
ſceret dñm ſupra ſe. qꝛ al's cecidiſſet in maiori
peccato non cognoſcendo ſupra ſe dominũ. di=
xit ſibi deus. In quocũq̃ꝫ die comederis ex eo
morte morieris. Geñ. ij. Nota morte. ſ. aie mori
cris etiam morte corpis. Sed hic eſt argumen/
tum quomõ eſt verũ ꝙ Adam illa die fuit mor=
tuus cum tamẽ poſt vixit nongent̄ triginta an=
nis. vt patet Geñ. v. Reſponſio ꝙ dictuꝫ eſt ꝓ
pter neceſſitatem moriendi. ⁊ cõtinuum decur=
ſum ad mortem. dixit eñ morte morieris. ⁊ nõ
dixit mortuus eris. quia aliud eſt mori. ⁊ aliud
eſt eſſe mortuum. Sicut lapis cadẽs de alto qñ
deſcendit dicit̃. lapis cadit. quãdo iam eſt i ter
ra lapis cecidit. qꝛ aliud eſt lapidem cadere. a=
liud eſt lapidem cecidiſſe. Ita adam anteq̃ꝫ pec
caſſet erat in loco alto in iuſticia originali ⁊ po=
terat nõ mori. Sed poſt peccatũ incepit cadere
vt lapis ꝓpter neceſſitatem moriẽdi. Nota ad
hoc ꝑabolam de illo ſancto Barlaam q̃ volens
inducere vnum regẽ ad contemptũ mũdi. dixit
ſibi ꝙ q̃dam viator ibat ꝑ quendam altiſſimuꝫ
montem. ⁊ quia via erat ſtricta ad flatum vẽti
cecidit ⁊ tenuit ſe ad quandam arborem ⁊ vidit
ꝙ vna ratta alba incepit rodere radicem arbo/
ris. ⁊ illa ceſſante venit alia nigra ⁊ econuerſo.
De tali ergo qui nõ habet aliũ modum euaden
di dici poteſt ille morit̃. Ita de gene hũano qd̃
exaltatum fuit multis donis in adaꝫ. ſed ad fla=
tum venti temptatõnis cecidit ⁊ tenuit ſe ad ar
borem vite tempalis. Ratta alba eſt dies. q̃ de
vita noſtra rodit qualibet die duodecim horas
⁊ ratta nigra nox que etiam rodit alias duode=
cim horas. Ex neceſſitate ergo habemus mori.
debemus iam nos mortuos reputare. Jõ apo/
ſtolus. Corpus q̃dem mortuum eſt. ſup̃. ex ne=
ceſſitate moriendi. ſpũs xͦ viuit ꝓpter iuſtifi/
catõnem. Ad Roma. viij. Dico ꝙ iſtam mortẽ
debemus ꝓuidere. quia iſtam non poſſumꝰ fu=
gere. qꝛ non poſſumus ad vitam innocẽtie redi
re. ſed ꝓ tempe ꝓuidere ⁊ ſe p̃parare. Nũquid
ſcis tu quam vitam tenes. Si bonam ⁊ ſanctaꝫ
ꝑſeuera. Si malam. recede ab illa ⁊ cõfitere. re=
cede a mala ſocietate. reſtitue ꝑ te inimicis ⁊ no
li expectare diem mortis. quia neſcis ſi ſubito
vel mutus morier̄. ⁊ tunc difficile eſt cõteri nec
poteris reſtituere ꝓpter dolores mortis. Ideo
dicit ſcriptura. Non demoreris in errore ipioꝝ
ante mortem cõfitere. A mortuo quaſi nihil ꝑit
confeſſio. confiteberis viuens viuus ⁊ ſanꝰ con
fiteberis ⁊ laudabis deũ. ⁊ gloriaberis in miſe=
ratõnibus eius. Ecci. xvij. Nota error impioꝝ
eſt aliquorũ dicentiũ quãdo ero ſenex ego faciã
penitentiam. Aliorũ q̃ dicunt non reſtituam in
vita mea. ſed dimittam in teſtamẽto ⁊c̃. Alioꝝ

dicentiū.quādo ero infirmus confitebor.¶Ter
tia mors eſt gehennalis vel infernalis. Iſta eſt
in alio mundo poſtq̄ homo iam tranſiuit alias
duas p̄dictas.⁊ anima impenitēs recedit a cor
pore.ſubito ducit̄ ad gehennam inferni. Auto
ritas. Tenent tympanum ⁊ cytharaȝ et gaudēt
ad ſonitum organi.ducunt in bonis dies ſuos
⁊ in puncto ad inferna deſcendūt. Job.xxj.
¶Nota ſecreta moralia.tenent tympanum ⁊c̄.
Iſta tria inſtrumenta ſignant tria peccata mor
talia.ſ.luxuriam.auariciam ⁊ ſupbiam. Tim-
panum em̄ ſignificat peccatū luxurie.tum ex fi-
gura circulari. Nam luxurioſus vadit in circū
itu ad videndū dilectam ſuā ⁊c̄. Tum propter
picturas. Nam homo vel mulier luxurioſa to-
ta vadit ornata vel picta deus cuſtodit nos ab
occaſione. Tuȝ quia timpanū habet nolas. ſic
luxurioſus habet nolas. ſed non oportet fatuo
ponere nolas in collo.quia al's cognoſcit̄. Tuȝ
q2 tangit̄.ita luxurioſus tāgit̄ ⁊c̄. Ecce quare
dicit.tenent timpanū ⁊c̄. O quot damnant̄ iſto
peccato. Dicit beatus Remigi⁹ ſup illō Mat-
thei.xix. Sinite paruulos venire ad me. Tāta
eſt labes carnalis crimis q̄ maior p̄s ſaluādoꝝ
credit̄ eſſe innocentū paruulorū. q2 magni om-
nes vel fere omēs volunt tangere timpanum.
Cythara ſignat peccatū auaricie.ratio quia eſt
de ligno arido ⁊c̄.⁊ habet octo cordas .ſic aua-
rus eſt quaſi lignū aridū ſine humiditate ⁊ dul
cedine charitatis. vacuus a miſericordia. Ca/
put reflectit ad ſe. quia nihil facit niſi amore re
ciproco vt lucret̄ ⁊ ditet̄. Octo corde ſunt octo
ſpecies auaricie. vadunt bini ⁊ bini.rapina do-
minorū. Simonia p̄latorū. vſura mutuantium
fraus ementium ⁊ vendentiū. Iteȝ furtū ſecre-
tum ⁊ ſacrilegiū.ſ.recipe aliq̄d de eccl'a ⁊c̄. Itē
occupatio ⁊ detentio.occupatio de inuentis ſi-
bi retinendo.retentio de ſalario. vel teſtamētū
de mortuis. vel de cōceſſo negando. Organuȝ
ſignificat peccatū ſupbie. Et ſupbia eſt duplex
vna eſt ſupbia de bonis ſpūalibus. alia ſuper/
bia de bonis t̄palibus.de genere diuitijs.forti-
tudine.pulchritudine ⁊c̄. Ecce quare dicit Te-
nent timpanum ⁊c̄. De iſta morte dicit Dauid
Mors peccatoꝝ peſſima.ps̄.xxxiij. Mala q2
priuatur vita temporali.peior quia priuatur vi
ta ſpirituali.peſſima quia priuatur vita eterna
li. Dico q̄ contra iſtam mortē munire nos de
bemus.ſ.virtutibus.bonis operibus ⁊ merito
rijs. Ideo dicit ſcriptura. Quodcunq̄ pōt ma-
nus tua inſtant̄ operare.quia nec opus nec ra-
tio nec ſcientia nec ſapiētia erunt apud inferos
quo tu ꝓperas. Eccs. ix. Quarta ē mors eter
nalis que differt a morte gehennali vel inferna
li.quia illa mō eſt ſolum in anima. Sed iſta erit
poſt diem iudicij ⁊ erit in anima ⁊ in corpe quā-
do peccatores ſimul in anima ⁊ corpe perpetuo
damnabunt̄. De iſta morte dicit Johes. Timi
dis ⁊ incredul' ⁊ execratis ⁊ homicidis ⁊ forni-
catoribus ⁊ veneficis ⁊ idolatris ⁊ omnib⁹ mē-
dacibus pars illorū erit in ſtagno igne ardenti
⁊ ſulphure. qō eſt ſecūda mors. Apoc̄.xxj. No
ta octo conditōnes peccatorū.¶Prima cōditio
eſt timidorū que tangit̄ cum dicit.timidis. Ti-
midi ſunt qui timore detrahentiū nō audēt bo-
nam vitam incipe. Quot religioſi.quot cleric i
⁊ laici vellēt tenere bonam vitam ⁊ ſuare regu
lam.⁊ iſto timore magis volūt cum alijs ire ad
infernuȝ.ſed magis debet timeri deus. Dauid
Illic trepidauerūt timore vbi nō erat timor. ſi-
cut pueri qui timent cultellū ⁊c̄.¶Secūda con-
ditio peccatorū eſt incerdulorū ⁊ infideliū. Nā
increduli ⁊ alij infideles iudei.agareni ⁊ alij in-
fideles xp̄iani p̄ſumptuoſi ⁊ capitoſi p̄ſumunt
nimis de ſuo intellectu.⁊ incipiūt dubitare in fi
de.cum tamē ſit tot miracul' ⁊ diſputatōnib⁹ cō
firmata.¶Tertia eſt conditio execratoruȝ.i. ab
ominabiliū facientium peccata contra naturaȝ
vt eſt omnis modus luxurie p̄ quem nō poteſt
ſequi generatio.tale peccatum quomōcūq̄ fiat
dicit̄ contra naturam.¶Quarta conditio ē ho-
micidarum.⁊ non intelligit̄ de iudicib⁹ ⁊ domi
nis qui quādo faciunt iuſticiam de criminoſis
ſm ius ⁊c̄.non peccant imo merent̄.⁊ licet ſint
interfectores hominū.tamen non dicunt̄ homi
cide. Sed intelligit̄ de illis qui ex malicia vl' vi
dicta ad cooperiēdum ſuū peccatū occidūt ho-
mines iniuſte.tales ſunt homicide.⁊ de illis in-
telligitur.¶Quinta conditio eſt fornicatorum.
Et dicat̄ contra illos qui dicunt q̄ fornicatō ſit
ſimplex peccatum. Ego ſuȝ liber ⁊ ip̄a. ego nō
decepi eam ⁊c̄.¶Sexta conditio eſt veneficorū
id eſt venenum facientiū aut dantium. Dicat̄
contra mulieres que recipiūt aliquid vt habe/
ant abortum. ⁊ ad cooperiendum peccatum. ⁊
ſequitur homicidium.⁊ in iudicio interfect⁹ re-
ſurget magnus. ⁊ petet iuſticiam de matre. de
apothecario ⁊ de omnibus cōſentientib⁹ in ei⁹
mortē.⁊ ſi aliquis eorū eſt clericus fit irregula-
ris. Dicatur de illa moniali que queſiuit a me-
dico regis remedium ne mulier grauidaretur.
Qui reſpondit q̄ non deberet coire cum viro.
¶Septima conditio peccatorum eſt idolatra-
rum Idolum eſt in quo habitat demon. Idola
tre ſunt ſimiles diuinis ⁊ ſortilegis. quia cū de
mone faciūt opera.¶Octaua conditio eſt men-
tientium ⁊ primum damnantiū ⁊ falſe iurātiū
vel ꝓmittentium. pars omniū p̄dictorum erit
in ſtagno igne ardenti ⁊ ſulphure qō eſt ſecūda
mors.¶Sed quomō eternalis dicitur ſecūda
mors. cum ego vocem eam quartam mortem?
Reſponſio ꝓut dixi quatuor mortes venerunt

humano generi. quarum due ſunt in hoc mun-
do. ſ. mors infernalis. ⁊ mors eternalis. que eſt
ſecunda alterius mūdi. ⁊ quarta computando
mortes huius mōi ⁊ alterius. Etiaȝ dico ꝙ iſtā
mortem eternam debem⁹ horreſcere ⁊ orando
dicere. Libera me dñe de morte eterna in die il-
la quando celi mouendi ſunt ⁊c̄.

De eadem dominica Sermo ſextus.

Diligamus ope-
re ⁊ veritate. j. Joh. iij. Et recitatiue
in epiſtola currentis dominice. Ma-
teria erit de dilectōne ꝓximi ordinata. ⁊ mate-
ria erit vtilis. Salutetur virgo Maria ⁊c̄. Pro
declaratione huius verbi ſciendum ꝙ dilectio
ꝓximi bene ordinata eſt fundamentum ⁊ com-
plementum totius legis dei. ⁊ talis poteſt dice-
re ꝙ complet legem dei. Ratio quia quicquid
fit in hoc mundo totum fit amore. ſiue fiat timo-
re vł alia ratione. amore fit. verbi gratia quare
fugis inimicos? o diceres tu timore. imo poti⁹
amore. quia diligis vitam tuam. ideo ⁊c̄. Item
ſi datur tibi cibus pocionatus. hoc eſt veneno
plenus. illū comedere non vis. Et que hui⁹ eſt
cauſa? dices ꝙ timor mortis. ſed dicendū ꝙ po-
tior eſt amor vite. Si ergo amor eſt fundamen-
tum ⁊ pͥmum omniū bonorum. ergo qui eſt be-
ne ordinatus in amore ꝓximi totaȝ legem com-
plet. ꝓpter hoc beatus Johannes ſenex poſtꝙ̄
deus ſibi reuelauit ꝙ moreret̄ vocauit populū
⁊ dicebat. Filioli mei diligite inuicem. ⁊ multo-
tiens replicabat iſta verba nihil addendo. pro-
pter hoc aliqui dixerūt ſibi. O pater vos ſolen-
niter cōſueuiſtis ꝑdicare. eſtis vos oblitus de
illo pulchro ſmone quem nobis feciſtis de con-
templatōe? Reſpondit ſi hoc fiat ſufficit. Ideo
beatus Paulus concordans cū beato Johāne
dicebat. Qui diligit ꝓximum legem impleuit.
Dilectio ꝓximi malum nō operat̄. Plenitudo
ergo legis eſt dilectio. Ad Roma. xiij. Ideo di-
cit thema. Diligamus. ſ. ordinate. opere ⁊ veri-
tate. patet thema. Inueni in ſacra ſcriptura ꝙ
dilectio ꝓximi ordinata debet habere quatuor
conditōnes. quia ꝓximus debet diligi veracit̄
ſine fictōe. Prudenter ſine corruptōe. Tempe-
ranter ſub diuina dilectōne. Generalit̄ ſine ex-
ceptōne. in dilectōne ꝓximi in vita ſua complet
legem dei. Ideo dicit thema. Diligam⁹ opere
⁊ veritate. ¶ Dico pͥmo ⁊c̄. veraciter ſine fictōe.
Unde autoritas. Dilectio. ſupple ſit in vobis ſi-
ne ſimulatiōe. Qui has quatuor conditōes ſer-
uat legem implet. Modo videamus quō pote-
rit hoc declarari. hic ſuiet philoſophia que di-
cit de veritate ꝙ veritas eſt adequatio ſiue cō-
formitas rei ad intellectum. quia tunc ꝓpoſitio
eſt vera quādo res ad extra concordat̄. Ad ve-
ritatem eius requiruntur hec. ſ. factum vel res
ad extra. ſecūdo verbum ſignificatiuū. tertio ſi-
gnificatum intellectus. Sic ad veritatem amo-
ris tria requirunt̄. ſ. cor ſiue bona volūtas. ver-
bum. ⁊ opus ad extra. Tunc etiam amor ꝓximi
habet fundamentū in corde quādo homo deſi-
derat bonum tempale vel ſpūale ꝓximo vt pro
ſe. ⁊ gaudet de bono ſuo ⁊ orat vt conſuetur in
illo. ⁊ triſtatur de malo ꝓximi ⁊ compatit̄ ſibi.
niſi iſtud fundamentū ſit in corde nihil valet di-
lectio ſimulata erit. Ideo Dauid cōtra tales di-
cit. Qui loquunt̄ pacem cum ꝓximo ſuo. mala
autem in cordibus eorū. da illis ſm opera eorū.
Pſal. xxvij. Qui diligūt falſe cū iuda manſio-
nem habebunt qui ſalutando ⁊ oſculādo tradi-
dit ſaluatorem. Et requirit̄ verbū ſignificatiuū
Si dicatur diligo ꝓximum in corde ſed non lo-
quor ei. non eſt ibi veritas dilectōnis. Iō opor-
tet ſibi loqui. quia ꝟbum eſt ſignuȝ illius quod
eſt in mente. Ea em̄ que ſunt in voce ſunt note
id eſt ſigna earū que ſunt in anima paſſionum.
vt dicit philoſophus. Iō eſt magnus defect⁹
maxime mulierū dicentium. nolo ſibi malum.
ſed non loquor ſibi. quia dixit mihi malū. Alij
dicunt. ſi ipa incipit mihi loqui loquor nec gra-
tes nec gratias habetis. quia etiam iudeum ſa-
lutantem ſalutabitis. Ideo dicebat xp̄us. Bo-
nus homo de bono theſauro cordis ꝓfert bōa.
⁊ malus homo de malo thezauro profert mala.
Matth. xij. ¶ Tertio requirit̄ opus vel res ad
extra. quia ab eo ꝙ res eſt vel non eſt oratio ve-
ra vel falſa dicitur. puta iuuare ſe mutuo et in
nullo ſe fraudare nec damnificare. nec in bonis
furando bona nec fructus ⁊c̄. quia ex furto fru-
ctus venit omne malum noſtrū. ⁊ niſi chriſt⁹ iu-
uiſſet nos ⁊c̄. omnes eramus damnati. nec ip-
ſum diffamando directe vel indirecte dicendo.
non ſum ego latro vel ebrius ⁊c̄. quaſi dicat. ſi-
cut vos. ⁊ quia non dicunt clare non faciūt ſibi
cōſciētiam. ſed oportet reuocare ſi vultis ſalua-
ri. nec ipm in pſona tangendo feriendo vel alit̄.
Si ergo diligis ꝓximum in corde ⁊ etiā loquē-
do oportet ꝙ ipſum diligas etiam opere nō tan-
gendo bonam famam nec pſonam eius. imo ei⁹
bona conſuando. famam defendendo ⁊ pſonā.
Talis amor eſt verus ⁊ ſine fictōne. Ideo dice-
bat Johannes. Filioli mei non diligamus ver-
bo neq̄ lingua. ſupple tantū. ſed opere et verita-
te. j. Johis. iij. Nota non diligamus verbo. ꝟ-
bum eſt conceptus mentis ⁊ ſignat dilectōnem
que eſt in corde vel ibi debet eſſe. neq̄ lingua.
ideſt verbo ſignificatiuo tantū. ſed opere ⁊ ve-
ritate. ¶ Dico ſecundo ⁊c̄. ꝓuident ſine ꝓpria
corruptiōe. diſcrete autē diligendus eſt ꝓxim⁹
ne in loquendo parti opando truffando vł viſi

tando vel alia familiaritate ſequaꝛ aliqua pec-
cati corruptio. Qui em̄ nimis igni approximatꝛ
calefit ⁊ comburitur. Ideo apoſtolus. Odien-
tes malum adherentes bono charitatez frater-
nitatis inuicem diligentes. Ad Roma. xij. Illa
eſt diſcreta dilectio. quando homo ſcit extrahe
re bonum de malo. ⁊ ecōuerſo. Quomō autem
hoc debet fieri oſtendit chriſtus dicens. Si ma
nus tua vel pes tuus ſcandalizat te. erue eum ⁊
ꝓijce abs te. Matthei. xviij. ꝓice. id eſt procul
eijce hoc quod tibi nocet. Ecce doctrina chriſti
Semel leo papa ſāctus ⁊ bonus intelligēs hāc
doctrinam ad litterā abſcidit ſibi manum. cū di
ceret miſſam. mulieres oſculate ſunt ſibi ma/
num ex quo ſecuta fuit temptatio carnis. Ideo
poſt miſſam abſcidit ſibi manum ſecrete. Cum
autē non celebraret omnes mirabanꝛ quia pa-
pa non celebrat vt cōſueuerat. ipſe autē cogni-
to ſuo defectu deuote ⁊ cum lachrymis orauit
ꝟginem Mariā que ſibi manum reſtituit. Hoc
miracuium declarat ꝙ xp̄us non ad litteraz in-
tellexit. Sed intellectus verus habeꝛ ex officijs
iſtorū membrorū. manibus autē opamur ⁊ faci
mus omnia. Ideo dixit philoſophꝰ ꝙ manꝰ eſt
organum organorū. Ideo ſic intelligiꝛ. Si vos
habetis aliquam ꝑſonam que facit veſtra nego
cia. ⁊ vos diligitis illam. ⁊ illa ſcandaliſat vos.
quia vobis occaſio peccandi eſt. Talis manus
abſcidaꝛ ⁊ ꝓijciaꝛ. id eſt ꝓcul eijciaꝛ. bonuz eſt
tibi ad vitam ingredi debilem vel claudum q̄ꝫ
duas manus vel duos pedes habētem mitti in
ignem eternum. Si ergo aliquis veſtruz habet
in domo vel in amicitia aliquam ꝑſonam q̄ ſcā-
daliſat vos. ⁊ facit ꝑdere animā famā ⁊ bona.
eijciaꝛ foras ⁊c̄. Ideo rectores cōmunitatis de
bent ꝓuidere in peccatis notorijs. quia ex pec-
catis ſecretis non imminet ꝑiculum tantū com-
munitati. Si dicaꝛ quomō ꝓuidebitur? Dico
ꝙ ꝑ conſiliū ⁊ ſtatutum generale ⁊c̄. Idem de
pede. officium pedis eſt ſuſtinere ꝑſonam Qui
ergo ſuſtinet vos dando vob̄ neceſſaria ille di-
citur eſſe pes tuus. ⁊ iam ſcandalizat te. Ideo
ꝓijce ⁊c̄. Verbi gratia de ſcutiferis qui ſuſtinē
tur a domis. domi ſunt pedes eorū. ſed ſi ſcāda
liſant te. quia faciūt te eſſe homicidam furē vel
lenonem ꝓijcias eos foras. Idem de viduis q̄
ſuſtinenꝛ ab aliquibus ſed ſi ſcandaiizantur ab
eis abſcide. ¶ Item officium oculi eſt oſtendere
viam ⁊ dirigere in agendis. Oculus noſter eſt
aduocatus. confeſſor. magiſter vel procurator
Si oculus ſcandalizat te eruatur ⁊ procul eicia
tur cito. ⁊ tunc amor eſt diſcretus. Taliter ergo
ſe debet homo gubernare. vir cum muliere. mu
lier cum viro. maſculus cum maſculo. femina
cum femina ꝙ non ſequaꝛ peccatum nec ꝓpria
corruptio. Unde Poeta. Que nocitura tenes
q̄ꝫuis ſint cara relinque. Ergo diligamꝰ. ſuꝑple
prudenꝛ ⁊c̄. ¶ Dico tertio ꝙ debemus diligere
ꝓximum temꝑanter ſub diuinali dilectōe. ſ. vt
ſuꝑ amorem dei nullum amorem aliū ponamꝰ.
Videtis vos in lampade quomō oleum natat
ſuꝑ aquam. ⁊ ſic illuminatur lampas Ita debꝫ
eſſe in corde hominis ꝙ amor dei debet natare
amore creaturarū debet eſſe vt aqua frigida. et
iſto modo conſeruatur ibi lumen gratie dei. Iō
chriſtus loquens de amore quem debemus ha
bere ad deuz ⁊ ad creaturam dixit. Diliges do
minum deum tuum ex toto corde tuo ⁊ ex tota
anima tua ⁊ ex tota mente tua. hoc eſt maximū
⁊ p̄mum mādatum ſeu p̄ceptum. De amore au
tem ꝓximi non dixit. diliges ꝓximum tuum ex
toto corde tuo ⁊c̄. ſed dixit. Diliges proximuz
ſicut teip̄m Matthei. xxij. ¶ Nota diliges do
minum deum tuum ex toto corde tuo. ſ. fideliꝛ.
Iam ſcitis ꝙ cathedra fidei in corde conſiſtit.
ideo cū corde tenemur ip̄m diligē fideliter. con-
tra hoc faciūt qui recurrunt ad diuinos vel ad
ſortilegos ⁊c̄. tales frangūt ſibi fidem. ſicut mi
les qui dimiſſo rege cui promiſit fidez vadit ad
regis inimicum. infidelis ⁊ proditor eſt. Ad cri
ſtum ergo recurrendum eſt in omnibus neceſſi-
tatibus. nolo eſſe infidelis ego perdidi hoc. vos
ſcitis quis habet ⁊c̄. vel indigeo ſanitate ꝓ me
vel filio ⁊c̄. Prebe fili mi cor tuum michi ⁊ ocu
li tui vias meas cuſtodiant. Prouerbio. xxiij.
¶ Secūdo diliges dominū deum tuum ex to/
ta anima tua. ſ. reuerenter. quia cum reuerētia
debemus loqui de deo. Verbum em̄ initiuz ha
bet ab anima. dicit phus. voces ſunt note. id eſt
ſigna earum que ſunt in anima paſſionuz. quā-
do nominaꝛ Jeſus vel Maria debemus face-
re reuerentiā ⁊c̄. Contra hoc faciunt iuiatores
renegatores ⁊ blaſphematores qui ꝓ nihilo re
negant tales ꝓditores ſunt. Cogita qualꝭ dam
natio eſt talibus preparata cuz ꝓditores in hoc
mundo tam grauiter puniantꝛ. Ideo eſſꝫ bonū
ꝙ rectores ſtatuerēt ſub certis penis ꝙ nullus
iuraret ⁊c̄. Et ꝓpter hoc etiā neceſſarium ⁊ bo-
num eſſet amouere ludū. qꝛ ibi eſt fons ⁊ origo
iurandi ⁊c̄. Cuſtodi ergo temetipſum ⁊ animā
tuam ſollicite. Deutero. iiij. ¶ Tertio diliges
dominum deum tuum ex tota mente tua. ſ. dili-
genter. Poſtq̄ꝫ em̄ laboraſti feria ſecūda et ter-
tia ⁊c̄. diligenter in mente tua ſis memor ꝙ i do
minica nullum opus ſeruile temꝑale facias. nō
ire ad ferias vel fora. non aꝑire laboratoria. nō
facere raſuram ⁊c̄. Memento vt diem ſabbati
id eſt quietis ſanctifices. Exodi. xx. Ex obſeruā
tia feſti venit omne bonum. quia plus ꝓficiunt
bona tua tunc q̄ꝫ ex omibus laboribꝰ tuis. Et ꝑ
oppoſitum ex fractione feſti venit omne maluz.
Qui bene vult ſeruare feſta debꝫ obſeruare qua

tuoꝛ. ¶ Primo abſtinere ab omni negocio tem
poꝛali non ſolum non facere. nec etiam loq̄ nec
cogitare. ¶ Secūdo ire ad miſſam ieiunus. mł-
ti excuſant a ieiunijs eccl'e. ſed ab audiētia miſ-
ſe non poſſunt ſe ſic excuſare. ¶ Tertio ꝙ ſitis
a ꝑncipio miſſe vſq; ad finem quādo datur bñ-
dictio omnes debetis eſſe in ꝯfeſſiōe. ¶ Quar-
to non loqui in miſſa. Et poſt miſſam poteris di
cere. O benedictus deus modo compleui ſui-
tium domio meo. hoc eſt maximū ⁊ ꝑmū man-
datum. ſed aliqui decipiūt ſe qui ſuꝑ amoꝛem
creatoꝛis ponūt amoꝛem creature. de q̄bus di-
cit chꝛiſtꝰ. Qui amat patrem aut matrem plus
q̄ me nō ē me dignꝰ. ⁊ q̄ amat filiū vel filiā plus
q̄ me non eſt me dignus. Matthei. x. Super
deum diligit quis creaturam quādo ꝓ creatu-
ra facit contra deum. Gregꝰ. Pꝛobatio dilectō
nis exhibitio eſt operis. ¶ Dico quarto ꝙ debe
mus diligere ꝓximum generaliter ſine excepti-
one ꝙ coꝛ ſit ita latū ꝙ omnes gentes mūdi re-
cipiat in ſua dilectōne. Benedictus q̄ poteſt di-
cere. omnes gentes diligo. quia ſi vos dicitis.
diligo omnes gentes niſi talem qui occidit pa-
trem meum vel fratrem ⁊c̄. Jam non diligitis
generaliter. Nam ſicut deus diligit generaliter
omnes creaturas etiam inimicos ſuos nō ſub-
trahendo eis beneficia generalia. Jta vult etiā
ꝙ nos generalit̄ diligamus omēs gētes. Hanc
ratōnem tangit Johēs dicens. Chariſſimi ſi ꝓ
quia deus dilexit nos. ſ. generalit̄. ⁊ debemus
alterutrū diligere. ſ. generalit̄ ſine exceptiōe. j.
Joh. iiij. Jdeo apoſtolus oꝛando dicebat Deꝰ
abundare faciat charitatē veſtram inuicē ⁊ in
omnes. j. Theſſa. iij. Nota in omnes tā inimi-
cos q̄ amicos tam viuos q̄ moꝛtuos. tā xp̄ia
nos q̄ infideles. ⁊ ſic tenebimus xp̄i conſilium
dicentis. Ego dico vobis diligite inimicos ve
ſtros. Matth. v.

¶ Dominica tertia poſt feſtum
¶ Trinitatis. Sermo ꝑmus.

Humiliami ſub

b potenti manu dei. vt vos exaltet.
Verbum iſtud habet̄ textualiter. j.
canonica Pet̄. v. Et recitatiue in ep'la currētis
domice. Pꝛo declaratōe bꝛeui huius ꝟbi ⁊ ma
terie ꝑdicande ſciendū ꝙ ſi homo vult cōpare
vitam huius mūdi ad vitam alterius mūdi in-
ueniet homo magnam differentiā ⁊ contrarieta
tem. Nam pſona tam regularis q̄ ſecularis q̄ i
hoc mūdo vult exaltari in honoꝛibus. officijs.
dignitatibus ⁊ ſuꝑbia. in alio mūdo humiliabi
tur. Qui aūt in hoc mūdo vult humiliari i alio
exaltabit̄. Hoc poteſt declarari exemplo ſtate-
re. quia quāto pars ſiniſtra plus exaltabit̄ tan-
to dext'a plus humiliabit̄. ⁊ ecōuerſo. Nō co-
gitate ꝙ manus dei. i. eius ꝟtus infinita teneat
ſtateram in manu quemadmodū michael depi
gitur cum ſtatera iu manu ſua. pars ſiniſtra eſt
pſens vita. pars autem dextera vita futura. q̄
ergo in ſiniſtra huius vite exaltat̄ in alia humi
liatur. ⁊ qui hic humiliat̄ in alia exaltatur. Au
toꝛitas. Omnis q̄ ſe exaltat humiliabit̄. ⁊ qui
ſe humiliat exaltabit̄ Luce. xviij. Nota omnis
vniuerſalit̄. Jdeo dicit thema. Humiliami. ſ. i
hac vita ſiniſtra. ſub potēti manu dei qui tenē
ſtateram iuſtam. vt vos exaltet. ſ. in dext'a gl'e.
patet thema. Jn ſacra ſcriptura inueni quinq;
ſpecies vere humilitatis. que ſunt.

¶ Humilitas reuerentie q̄ oſtendit̄ in oꝛatiōe.
¶ Humilitas obedientie q̄ oſtendit̄ in opatōe.
¶ Humilitas pnie q̄ manifeſtat̄ in ꝯfeſſione.
¶ Humilitas patie q̄ apparet in tribulatōe.
¶ Humilitas ſapie q̄ relucet in ꝯuerſatōe.

Et de qualibet iſtarū intelligit̄ thema. Humili
amini ſub potenti manu dei ⁊c̄. Pꝛima ſpecies
bone ⁊ vere humilitatis eſt humilitas reueren-
tie que maxime oſtendit̄ in oꝛatōne que veit ex
conſideratiōe illius maieſtatis dei incompꝛhen
ſibilis ⁊ infinite potentie. reſpectu cuius totus
mūdus non eſt niſi vna fauilla. ⁊ quaſi nichil.
Et ex alia parte conſiderādo ꝓpꝛiam modicita
tem ⁊ ſic coꝛ reſtringit̄ ⁊ humiliatur. ſicut cāis
licet terribilis timet ⁊ tremet ad pſentiā leonis
Et ruſticus coꝛam rege vel imꝑatoꝛe. Jta ꝺ no
bis quantūcūq; tu ſis terribilis ſuꝑbus et pre-
ſumptuoſus pone te intellectualit̄ coꝛam leone
ſcꝫ deo vel imꝑatoꝛe cum poteſtate. ⁊ ſic humi/
liaberis. Jdeo quādo volueritis facere oꝛatio-
nem non ſtatim incipiatis ſicut ſtultus baliſta/
rius facit qui ſine ſigni conſideratōe emittit ſa-
gittam. bonus autē baliſtariꝰ reſpicit ad ſignū
Jta qui vult oꝛare facere debet. Jdeo apoſtolꝰ
Humiliamini in conſpectu domini. ⁊ exaltabit
vos. Jacobi. iiij. Nota humiliami in cōſpectu
dei. hoc dicit̄ ſpecialiter clericis. generalit̄ aūt
laicis ⁊ clericis. Clerici autē quando faciūt of-
ficium debent humiliari in conſpectu domini q̄
eſt ibi pſens. ſm qꝺ ipſemet dicit. Vbi ſūt duo
vel tres congregati in nomīe meo. in medio eo-
rum ſum. Matth. xviij. Jdeo humiliatur cho
rus contra choꝛū non ſibi inuicem ſed xp̄o i me
dio exiſtenti. Jdeo ꝓfunde eſt humilianduꝫ vt
exaltet vos. Secundo cum dicit humiliamini
⁊c̄. tangit omnes generaliter. quia in eleuatiōe
coꝛpoꝛis chꝛiſti omēs debēt humiliari ⁊ genua
flectere. quia in hoſtia eſt chꝛiſtus verus vt eſt
in celo. Nota contra aliquos miſeros qui non
flectūt genua nec amouēt capuciū. Ecce q̄re di-
cit humiliamini. De h̄ ꝓpheta dauid Exaltate
dominū deum veſtrum. hoc dicit̄ ſacerdotibꝰ.

Et adoꝛate ſcabellum pedum eius.ſ. hoſtiam.
quoniã ſanctum eſt.hoc dicit̃ omnibꝫ generali=
ter.pſ̃.xcviij.Quoniã ſanctum eſt coꝛpus chꝛi
ſti quod eſt intus Ergo humiliami ſub potenti
manu dei ⁊c̃. Secũda ſpecies vere humilita
tis eſt humilitas de obediẽtia.que oſtenditur ĩ
opatõne que venit ex conſideratõne ſalarij.ſi=
cut bos humiliat̃ ad iugum.quia dominꝰ ꝓui=
det ei. et poꝛtitoꝛ ad onus ratõe mercedis.Ita
de nobis xp̃us tanq̃ bonus mercatoꝛ fec̃ vnuꝫ
ferdellũ parui ponderis.ſed magni p̃cij ⁊ lucri
Iſtud ferdellum eſt obedientia ad decẽ p̃cepta
Primũ p̃ceptum eſt ꝙ in tuis neceſſitatibus
non recurras ad diuinos.ſed ad deum. Se/
cũdum ꝙ cum honoꝛe ⁊ reuerẽtia loquami de
deo non iurando nec blaſphemãdo. Tertiũ
poſtq̃ laboꝛaſtis feria ſecũda ⁊ tertia ⁊c̃. ſuia=
tis in domica ſibi.quia nullus dominus daret
ꝓuiſionem ſuitoꝛi niſi faciat ſibi aliqđ ſuitiuꝫ.
Quartũ honoꝛa parẽtes non ſoluꝫ oꝛe ſ coꝛ=
de ⁊ ope ſuiendo ⁊ eis iuuando ſi indigent. qꝛ
natura docet. Quintũ ne occidas inimicum
ſed ſicut xp̃s in cruce remiſit ⁊ pepcit.ita exem=
plo eius parce. Sextuꝫ qꝛ ſicut xp̃us amoꝛe
noſtri recepit carneꝫ.ita nos amoꝛe ſui cuſtodi=
amus a luto luxurie.vir ⁊ vxoꝛ ſuantes modũ
non faciũt luxuriam.ſed alit̃ ⁊c̃. Septimum
ne recipias aliqđ ab aliquo.ſed laboꝛa ĩ tuo of=
ficio diligent̃.⁊ ſis cõntentus de p̃te tibi data a
deo.q̃libet pater vult ꝙ filij ſint cõtenti de par=
te eis data. Al's pater non haberet patientiam
ꝙ vnus recipet partem alterius.ita de deo.
Octauũ refrena linguam tuã a diffamatõni
bus ⁊ falſis teſtimonijs. Nonũ quia ſicut de
bemus cuſtodire coꝛpa a luxuria.ita ⁊ animã.
non cogitare de illa. Decimũ cauere a cõcu=
piſcentia bonoꝛũ tempalium.de qua dicit apo=
ſtolus. Radix omniũ maloꝛuꝫ eſt cupiditas.j.
Thimo.vj. Ecce hic ferdellũ decem libꝛarum
mercatoꝛis xp̃i.qui dicit cuilibet veſtruꝫ.Poꝛ
ta mihi hoc onus vſq; ad poꝛtam domus mee.
Poꝛta padiſi eſt moꝛs.Hec poꝛta domini iuſti
non ſolũ peccatoꝛes tranſibũt p eam.Et non ꝓ
mittit duodeci denarios vel vnum floꝛenũ. ſed
regnum celeſte.cui nihil eſt compabile. Autoꝛi
tas xp̃i dicentiſ.Tollite iugum meum ſup vos
⁊ diſcite a me quia mitis ſum ⁊ humilis coꝛde.
⁊ inuenietis requiem aĩabus veſtris. Iuguꝫ
eñ meum ſuaue eſt ⁊ onus meum leue.Matth.
xj.Nota tollite.ſ. vt bos vel poꝛtitoꝛ ꝓpter lu=
crum.Si dicat̃ domĩe ⁊ quomõ poꝛtabimꝰ:di=
cit.diſcite a me qꝛ mitis ſuꝫ ⁊c̃.Dñe quod ſala=
rium dabitis nobis:Reſpõdit inuenietis req̃=
em animabus vr̃is.Dñe ⁊ eſt magni põderis.
Nam iugum meũ ſuaue eſt ⁊ onus meum leue.
Tertia ſpecies eſt de penitentia.⁊ iſta oſten=
ditur in cõfeſſione.Iſta venit ex conſideratiõe
⁊ memoꝛia peccatoꝛũ ⁊ penarũ ex peccatis de=
bitoꝛũ.quãdo eñ homo magnus dominus vl'
paruus religioſus vel ſecularis cogitat de pec/
catis ſuis dicens. O miſer gentes honoꝛãt me.
⁊ ego ſuꝫ talis ribaldus qui feci hoc ⁊ hoc. ⁊ ſic
coꝛ humiliatur ad penitentiã. ⁊ venit ad cõfeſ=
ſoꝛem ⁊ flectit genua.quia ita debet fieri dicẽs.
Pater ego ſum vnus magnus peccatoꝛ. pꝛodi
toꝛ contra deũ.quia fregi ſibi fidem ꝓmiſſaꝫ in
baptiſmo.feci volũtatem diaboli.⁊ ꝯfeſſoꝛ ſtat
pꝛo tribunali. Ecce humilitas penitentie. Nõ
de hoc ſimilitudinem in natura de pauone ſup
bo qui ſupbit quãdo reſpicit plumas ſuas. ſed
quãdo videt ſuos pedes turpes humiliat̃ ⁊ de
ponit caudam eleuatam Sic eſt de nobis quan
do reſpicimus plumas noſtras pulchꝛas coꝛ ſu
perbit quãdo homo cogitat genus ſuum vl' coꝛ
poꝛalem pulchꝛitudinẽ vel foꝛtitudinem vl' oꝛ
natum veſtimentoꝛũ ſicut mulieres. vel diuiti=
as. honoꝛes. Iſte plume dant coꝛdi ſuperbiam
ſed reſpiciatis modicũ pedes coꝛruptos quot
peccata ⁊ coꝛruptõnes feciſtis.que ſi ad lumen
veniſſent ⁊ fuiſſet factus ꝓceſſus.iam fuiſſetis
totiens combuſtus.⁊ ſic humiliabit̃ coꝛ ad con
fitendum peccata.Ideo dicit ſcriptura. Humi
liemus illi animas noſtraſ.⁊ in ſpiritu contrito
⁊ humiliato ſuientes illi dicamus vt ſcd̃m ſuã
voluntatem ſic vobis fiat. Iudith.viij. Nota
humiliemus illi animas noſtras. quia humili=
tas coꝛpoꝛis ſine humilitate aĩe potiꝰ eſt hipo
criſis q̃ humilitas. Et in ſpiritu contrito Ecce
contritio coꝛdis. Et humiliato. Ecce confeſſio
oꝛis. Seruientes illi ſcilicꝫ in penitẽtia. ieiunã=
do.abſtinendo.oꝛando ⁊c̃.quia melius eſt coꝛ=
rigere filium.ſ.coꝛpus ꝓpꝛium virga peniten=
tie q̃ ſi ſagiones inferni ⁊c̃. Ideo chꝛiſtus. Di
co vobis ꝙ niſi penitentiam egeritis omnes ſit̃
ꝑibitis. Luce.xiij. Ergo humiliamini ſub ⁊c̃.
Quarta ſpecies eſt humilitas de patientia q̃
oſtendit̃ in tribulatõne. Iſta venit ex conſide=
ratiõe impoſſibilitatis fugiendi manus dei.qñ
deus dat aduerſitatem immittens infirmitateꝫ
paupꝛtatem.ꝑditõnem bonoꝛum vel filioꝛũ.nõ
debetis murmurare contra deuꝫ.ſed dicere pa
tienter. Domĩe ſit in remiſſionẽ peccatoꝝ meo=
rum. domĩe ex quo placet vobis ego recipio pa
tienter.⁊ ſic homo facit de neceſſitate virtutem
Ita fecit ille ſanctus Iob qui in vna die ꝑdidit
ſeptem milia oues.tria milia camelos. quinq̃/
ginta iuga boum.⁊ quingentas aſinas.ſeptem
filios ⁊ tres filias quas dominꝰ oppꝛeſſit.⁊ quã=
do nunciatum fuit ſibi dixit. dominꝰ dedit.do=
minus abſtulit.ſicut domino placuit ita factuꝫ
eſt.ſit nomen domini benedictũ. Iob.j. Iſta ẽ
humilitas patie. De iſta eſt exemplũ in natura
de caniculo q̃ fecit aliq̃d ⁊ dñs recipit virgam ꝯ
eum. ⁊ canis pꝛoſternit ſe in terra q̃ſi inſtinctu

naturali cogitat quo fugerem . quis daret michi vitam. Secus de magno cane ruſticali qui fugeret ad macella. Ita de nobis. deus tenet v̄gam correctōnis contra nos ⁊ ꝑcutit ⁊ ferit te quādo dat tibi aliquam tribulatōem ⁊c̄. Ideo humilia te vt caniculus. ⁊ ſic dulcorat᷑ cor dñi. ⁊ ꝓijcit v̄gam. Sed cauete ne faciatis vt moſtinus ſeu alanus qui quādo dat᷑ ſibi panis a ſuo domio facit ſibi ludum de cauda. ſed ſi dñs recipiat v̄gam ꝯ eum ſtatim monſtrat ſibi dentes. ⁊ non vult redire ad dñm ſuum. ſed tunc dominus dimiſſa v̄ga cū enſe vel lancea ꝑcutit eum. Ideo dicit ſcriptura. Omne qd̄ tibi applicatuȝ fuerit accipe ⁊ in dolore ſuſtine ⁊ in humilitate tua patientiam habe. Ecci. ij. Quinta eſt humilitas ſapie que oſtendit᷑ in conuerſatōe. iſta venit ꝯſiderando ſupbie ꝑiculum ⁊ humiliatiōis ſecuritatem. Ideo magna ſapia eſt viuere humiliter in hoc mūdo. ⁊ magna ſtulticia viuē ſuperbe ⁊ pompoſe. Hoc declaro ꝑ talem caſum. ponat᷑ caſus ꝙ rex vel papa faciat magnū conuiuium in palacio ſuo. ⁊ omnes inuitati habeāt intrare ꝑ portam paruulā ⁊ baſſam. Nunq̇d eſſet ſtult⁹ ſi aliq̇s vellet intrare capite erecto nolens ſe humiliare. talis em̄ lederet caput ſuum. Ita in ꝓpoſito omēs ſum⁹ inuitati ad ꝯuiuiuȝ regis xp̄i ⁊ pape in palacium ꝑadiſi. Dicit em̄ xp̄us. Venite ad me omēs q̇ laboratis ⁊ onerati eſtis. ⁊ ego reficiam vos. Mat. xj. Et porta ꝑ quam habemus intrare eſt ſtricta. vt dic̄ xp̄s Q̄ anguſta eſt porta ⁊ arta via que duc̄ ad vitam. ⁊ pauci ſunt qui inueniūt eam. Mat. vij. Ergo ſi volumus illuc intrare oportet nos humiliari de pompis vanitatibus ſupfluitatibus ⁊ iniq̇tatibus ſoluȝ recipiendo neceſſitates. nō delectari debemus nimis in negocijs hui⁹ mōi Ideo dicit ſcriptura. Quāto magnus es. ſ. i genere. honore. ſcia vel dignitate humilia te in oībus. Ecci. iij. Nota humilia te in omibus.

Domica tertia. Sermo ſecūdus.

Hic peccatores recipit ⁊ manducat cum illis. Luc. xv. Nota ꝙ euangeliū hodiernū oſtēdit nobis quatuor de xp̄o. de quo loquit᷑ thema dicens. Hic peccatores recipit. id eſt xp̄us in ſua cura vt medicus infirmos.

Primo ꝙ eſt mgr̄ celeſtium.
Scđo ꝙ eſt medicus ſpūalis.
Tertio ꝙ eſt paſtor humane nature.
Quarto ꝙ eſt dñs totius vniuerſi.

Primo igit᷑ oſtendit᷑ nobis in ſancto euangelio ꝙ ieſus eſt ⁊c̄. hoc oſtendit᷑ in ꝑma clauſula cuȝ dicit. Erant appropinquātes ad ieſum ⁊c̄. Publicani ſunt publici peccatores. peccatores ſūt q̇ veniebant ad deū. ſed licet peccatores ſecrete peccabāt. tn̄ nolebant xp̄m ſequi ꝓpter ſuā p̄dicatōꝫ. ⁊ hoc oſtendit᷑ cum dicit. vt audirēt illum. ⁊ in hoc dicto innuit᷑ de eo ꝙ eſt mgr̄ celeſt. Tres em̄ mgr̄i fuerūt. ſed xp̄s fuit mgr̄ celeſtis. Primus fuit terrenal᷑. ſ. moyſes q̇ dicit᷑ terrenus. qꝛ intellect⁹ poteſt cap̄e que docuit. vt cuȝ dicit Deut᷑. vj. Audi iſrl̄ dñs deus tu⁹ de⁹ vn⁹ eſt. diliges dñm deum tuū ⁊c̄. omis em̄ creatura ꝓcedit ꝙ eſt vnus de⁹. ⁊ ideo dꝛ terrenus. qꝛ terrena ꝓmittebat ⁊ nihil celeſte. Unde Iohā. iij. Qui de terra eſt de terra loquit᷑. Secūdus magiſter fuit celeſtis. qꝛ eſt de eo vt de doctore pariſienſi vel colonieñ. xp̄us in celo eternus cū patre exiſtens. Sed veniēs in hunc mūdum indutus humanitate incepit legere ſecreta mag̃. vicꝫ ꝙ ille deus de quo fuerat locutus moyſes eſſꝫ trinus in ꝑſonis ſiue tres perſōe cum dicit Tres ſunt q̇ teſtimoniū dant in celo pater v̄bū ⁊ ſpūſſanctus ⁊ hi tres vnum ſunt. j. Iohā. v. Itē moyſes ꝓmiſit terrena. ſed in doctrina xp̄i non inuenietis ꝙ ꝓmiſerit terrena ſed tātūmodo celeſtia. ⁊ h̄ cū dicit. Beati paup̄es ſpū. qm̄ ip̄orum eſt regnū celoruꝫ. Mat. v. Hic incipit nouū teſtamentū. Qui fecerit voluntatē patris mei qui in cel̄ eſt ip̄e intrabit in regnum celorū. Mat. vij. Item nō ordinauit ſacrificium terreſtre vt faciebāt ſacerdotes antiq̇tus. ſed ipſe ſemetip̄m in hoſtia conſecrata. Facta em̄ ꝯſecratione ⁊ v̄bis conſecratōis a ſacerdote prolatis ibi eſt de⁹ ⁊ hō. Eſt em̄ in ſacr̄o euchariſtie tot⁹ xp̄us. Nam ibi eſt corpus xp̄i diuitas xp̄i ⁊ aīa xp̄i ⁊c̄. De quo vide ſanctum Tho. iij. parte. q lxxvj. arti. j. Ideo de veteri ſacramento ſiue ſacrificio dicit. Non eſt michi voluntas in vobis dicit domin⁹ exercituū. ⁊ munus non ſuſcipiaꝫ de manu veſtra. Malach. j. Ab ortu ſolis vſqꝫ ad occaſum magnum eſt nomen meū in gētib⁹ vſqꝫ qui deuorat. Ideo dicit᷑ magiſter celeſtis. Ideo dixit illi Nicodemus Rabi ſcimus quia a deo veniſti magiſter. nemo em̄ ⁊c̄. Iohan. iij

Tertius fuit magiſter infernalis. Rex ſuper omnes filios ſupbie. ⁊ iſte venit ad conſiliandū machometum qui oſtendit ei infinita mala. maxime de luxuria. ita ꝙ ſi non poteſt habere mulierem ꝙ haberet virum. Et ecce magiſter ifernalis. Nota hiſtoriam de hoc Matth. xxij. de ſecta ſaduceorū. qui ex vna parte erant iudei. ⁊ ideo tenebant ſectam ſarracenorum. ꝙuis adhuc non eſſent ſarraceni. et acceſſerunt ad chriſtum faciendo ſibi queſtionem de muliere que habebat ſeptem viros. quibus dixit reſpondēdo. Erratis neſciendo ſcp̄turas neqꝫ v̄tutē dei In reſurrectōne em̄ non nubent neqꝫ nubētur. Ideo poterat dicere. Nemo aſcendit in celum

niſi qui deſcendit de celo. Joh. iij. Nec aſcēdit in celū. ſ. pmittendo celeſtia ſed terrena. Jdeo ſi terrena dixi vobis ꝛ nō creditis ꝛc. ꝛ hoc per moyſen. Secūdo oſtendit̃ in euangelio ꝙ criſtus eſt medicus ſpūalis dando medicinaꝫ plagis ꝛ vulneribus peccatorū noſtrorū. qđ oſtenditur cum dicit̃ Scribe ꝛ phariſei murmurabant dicentes. qꝛ hic peccatores recipit ꝛ manducat cum illis. qui rephendebant iniuſte eum Medicus em̄ cum quibus debet habitare cuꝫ ſanis vel cum infirmis? Nulli dubiū quin medicus infirmis neceſſarius eſt. Unde Auguſti. Magnus ad nos venit de celo medicus. quia in mundo vbiqꝫ iacebat egrotus. Hoc ideo dicit. hic. ſ. chriſtus peccatores recipit. quomodo iſte medicus curat vulnera. ꝛ de hoc habet̃ ſermo in die cinerum quando. ſ. recipit in cura ſua aliquē. Cum ieiunas vnge caput tuū et faciem tuam laua ꝛc. ¶ Tertio oſtendit̃ in euangelio. ꝙ xp̄us eſt paſtor humane nature. ꝛ hoc oſtendit in ſollicitudine ouiū cum dicit. erat quidam habens oues ꝛ pdidit vnam ꝛ dimiſit nonaginta nouem. Jſte paſtor eſt xp̄us qui dicit. Ego ſuꝫ paſtor bonus. Joh. x. Tunc pditur vna ouis. quādo vnus homo ꝓpter aliquod peccatū perditur. vtputa quādo vides vnam mulierē quā concupiſcis ꝛc. Unde maxime ſunt duo peccata q̄ faciunt pdere ouem. Primū eſt iurare enormiter. Secūduꝫ eſt ludus taxillorum. Per iſta duo peccata pdunt̃ ꝙplures oues. veniunt ex iſtis mortalitates ꝛ fames. ideo dicebat dauid. Erraui ſicut ouis que periit Et ideo qn̄ ouis redit ad ouile eſt magnum gaudiū in celo. Quarto oſtenditur in euangelio ꝙ xp̄us eſt dominuſ vniuerſal̃ cum dicit̃ Que mulier. vſqꝫ ibi. penitentiam agente. Jſta mulier domia decem dragmarū eſt miſericordia xp̄i. ſiue miſericordia criſti vocat̃ mulier. quia cōmunit̃ mulieres habēt corpium. ꝛ miſericordiores ſunt viris. ꝛ iō criſtus comparat ſuam miſericordiam mulieri.

Nota decem dragme ſunt decem creature in q̄bus eſt imago diuine bonitatis. vt ſunt nouem ordines angelorū. ſ. angeli archangeli ꝛc. et natura humana. ꝛ ſicut in dragma eſt imago regl ſic in iſtis ſimilit̃. Nam deus non poſuit imaginem ſuā in aqua. nec in terra nec in aere. ſed in creatura humana. Sed decima dragma fuit pdita. ſ. natura humana ꝓpter peccatuꝫ p̄mi hominis. Nota ſic fuit ſicut tu haberes captiuum ꝛ captiuam. ſimilit̃ omēs filij eſſent captiui Sic ſimilit̃ quādo Adam ꝛ Eua vendiderūt ſe diabolo. ita ꝛ omnes eorū ſequaces. Jdeo mulier ſcꝫ miſericordia dei accendit lucernam. ſ. xp̄um nam ſicut in candela ſunt tria. ſ. cera filum ꝛ lux ita in xp̄o ſunt tria. ſ. cera humanitatis. filū anime ſenſitiue. ꝛ lux diuinitatis. De iſta candela dicit Dauid in pſal̃. Quō tu illuminas lucernā meam dn̄e. deus meus illumina tenebras meas Jſta candela euertit domum in mundo p̄dicando. ieiunando. ambulando ꝛc. ꝛ inuenit eam in die veneris ſancta. ideo dicit. vicinis ſuis. id eſt angelis creaturis ꝛc. Congratulamini mihi qꝛ inueni ouem quam pdideram ꝛc.

¶ Domica tertia. Sermo tertius.

Que mulier hn̄s

dragmas decem. Luce. xv. Sermo noſter erit de ſancto euāgelio quod continet magna ſecreta ſacre ſcripture ꝛ ml̃tas bonas doctrinas notabiles. Sed p̄mo ſalutet̃ beata virgo Maria. Sequit̃ que ml̃er hn̄s ꝛc Jn iſto euangelio xp̄us oſtendit̃ excellere in q̄tuor excellentijs ſiue modis.

¶ Primo oſtendit̃ vt magiſter celeſtialis.

¶ Secūdo vt medicus ſpūalis.

¶ Tertio vt paſtor virtualis.

¶ Quarto vt dn̄s vniuerſal̃.

De iſtis excellentijs dicit thema. Que ml̃er habens ꝛc. ¶ Primo oſtendit̃ ſicut magiſter celeſtialis. vt ſupra. Si em̄ Moyſes audiēdo verba dei ſtetit. xl. diebus ꝛ totidem noctibus in q̄bus non manducauit neqꝫ bibit. Q̄tomagl ſtare debent q̄ ip̄m viderūt ꝛ cum ip̄o comederūt ꝛ audierūt. quia erat homo ꝛ erat inter eos loquens ꝛ cōuerſans. Ecce quomō oſtendit̃ magiſter celeſtis. Et fuit completa ꝓphetia Eſa. xv. Erigit mane. erigit mane. videt̃ em̄ ꝙ ſit ibi nugatio ꝛ tamen non eſt. ſed eſt ibi ſecretuꝫ. erigit mane. ꝛ duplicat. cuius ratio eſt. qꝛ non ſufficit audire doctrinam xp̄i aure corpali ſꝫ etiaꝫ cordiali. ſ. ad credendum ꝛ ad obediendum. ¶ Nota mane dicit̃ in ortu ſolis quando mittit radios ſuos ſup vniuerſam terram. Sic chriſtꝰ qui dicitur ſol iuſticie. Unde dicit̃ ꝟgini Marie. ex te ortus eſt ſol iuſticie ꝛc. Jtem deus pater ꝓmittens filium ſuū dicit. Orietur vobis. id ē ad vtilitatem. Sol iuſticie qui exiuit de vtero ꝟginis marie. ꝛ expandit radios doctrine euāgelice. Audiſtiam eū quaſi magiſtrū. Moraliter magna eſt conſolatio xp̄ianoruꝫ qui habuerūt talem magiſtruꝫ in fide. qui non poteſt mentiri nec falli. ideo crede firmit̃. Matth. xxij. Scimꝰ quia verax es. ꝛ viam dei in veritate doces. Alie gentes habuerūt doctrinaꝫ a peccatoribꝰ. vt phariſei ꝛ iudei a Moyſe. quia licet h̄ doctrina ſit vera. tamē moyſes peccauit. ꝛ ꝓpter peccata ſua non intrauit in terram ꝓmiſſiōis. Sed non ſic eſt de xp̄o q̄ peccatum non fecit. ꝛ ſic patet ſtulticia p̄ſumptiua eorū qui ſecū diſputāt. quō eſt poſſibile ꝙ xp̄us ſit in hoſtia cōſecrata. deꝰ em̄ pōt totū mūdū cōp̄hēdere in g̃no arene ſ ō nihil dn̄t dubitare. Nunq̄d reputaret̃ fatuꝰ ille q̄ ad lumē cādele vellet ꝓbare nouos florenos ab aliq̄ ſibi datos qm̄ p tot furnulos trāſie

runt ponantur in burſa. quia talis eſt ſtulticia
qꝛ duodeci articl'i fidei ſunt de auro purificato
qui ſcꝫ tranſierũt per tot furnullos ſcꝫ chriſti ⁊
apoſtolorum coram phariſeis diſputando ⁊ tu
ad lumen candele tui intellectus vis examiare.
ponas in burſa conſcie tue Jnde hoc hieroni.
dat conſilium omibus xp̄ianis vt quilibꝫ ſciat
Credo in deum. dicendo illud bis in die. videli
cet in ſero ⁊ in mane. ſicut ꝙ facit homagiuꝫ re-
gi dando fidem genibus flexis. ¶ Sed tu poſſes
dicere. dñe neſcio Credo in deuꝫ. culpa tua eſt.
tu bene ſcis cantilenas. ideo addiſcatis ⁊ dicatꝭ
vt dicit dauid ꝙ fuit ante xp̄m ꝑ mille annos et
ſciebat in ſumma iſtos articulos. ⁊ dicebat. cre
didi ꝟtutē fidei xp̄iane ſpū ꝓphetie. ꝓpter qꝺ
locut⁹ ſum. ſ. dauid. ⁊ ſequit̄. ego autē humilia
tus ſum nimis. Nam ſicut candela abſcõſa niſi
poſſit reſpirare ſtatim extinguit̄. Jta eſt de no-
bis. Fides em̄ eſt vt candela accenſa in corde.
Unde dauid. Qm̄ tu illuminas lucernam meā
domie. ne videlicet ſum in tenebris erroris fal-
ſe opinionis. Credo ꝙ ꝗlibet veſtrum hꝫ iſtam
candelā accenſam in corde. ſed niſi reſpiret dicē
do Credo in deum. mane ⁊ ſero extinguit̄ Jdō
modo ſunt multi xp̄iani in mundo nomie. ꝙ nõ
ſunt de facto infideles. tamen non audēt cõfite-
ri nomen chriſti. Si confeſſus fueris in ore tuo
dominũ ieſum xp̄m ⁊ in corde tuo credideris ſal-
uus eris. Sequit̄. Corde credit̄ ad iuſticiā. ore
autem cõfeſſio fit ad ſalutem. Ad Roma. xij.

¶ Scdo xp̄us oſtendit̄ in euangelio vt medic⁹
ſpūalis qui dat curam ⁊ ſanitatē plagis noſtris
⁊ morbis peccatorũ noſtrorũ. quod oſtenditur
ibi. Murmurabāt phariſei ⁊c̄. Nota ſcriba nõ
dicit̄ ab arte ſcribendi. ſed a noticia ſcripture ꝙ
idem erat qꝺ doctor. ⁊ murmurabāt cõtra ip̄m
xp̄m ip̄m totaliter condemnādo. O magna eſſꝫ
cecitas condēnare bonum medicũ ꝙ intrat hoſ
pitale ad viſitandum infirmos. Jdeo reſpõdit
eis xp̄us. Non eſt opus ſanis medicus Mat.
iiij. Ecce quomõ oſtendit̄ medicus ad ſanāduꝫ
plagas ⁊ infirmitates ipoꝝ. ¶ Moralit̄ videa-
mus quomõ dat medicinas plagis peccatoruꝫ.
Dico ꝙ ad ſimilitudinem medici corporal' qui
quādo recipit infirmũ facit ſanum. hoc habet̄ i
ſmone in die Cinerũ. ⁊ hoc de ſecũdo. ¶ Dico
tertio ꝙ xp̄s oſtendit̄ vt paſtor ꝟtualis ꝙ vult
ſuare oues ſuas. qꝺ oſtendit̄ quādo dr̄. Quis
ex vobis habet centum oues. Ecce quomõ xp̄s
oſtendit ſe eſſe paſtorem ꝟtualem. ⁊ concordat
ꝓphetia quaꝫ dicebat Ezech. xxxiiij. Ecce ego
ip̄e requiram oues meas ⁊c̄. vſqꝫ paſcam illas

¶ Moralit̄ exemplum ⁊ doctrinā habent hic
domi tempales ⁊ eccl'aſtici quantā curā debent
habere de ouibus corrigendo ne ꝑeant. Nota
quattuor ſunt peccata notoria que ſunt i deſtru
ctõnem ouium. Primum eſt ſuſtentare diuios
⁊ diuinas quod eſt contra reuerentiam dei. vt
habet̄ in p̄mo li. Regum de Saule qui ex p̄ce-
pto dei omnes diuinos extirpauit niſi vnā mu-
lierem phitonicaꝫ. Nota hiſtoriam. ⁊ ſic ip̄e fu-
it victus in prelio ⁊ filius eius. Et poſtea null⁹
de genere ſuo regnauit. dicit̄. j. Paral'. Mor-
tuus eſt Saul ⁊c̄. Si ſciatis aliquam ꝓnũcietꝭ.
Ecce lex dei non ſolum medicinalis. ſed moral'.
Diuinus em̄ non ſolum nocet ſibi ſed toti com
munitati. qꝛ ꝙdiu ſuſtinet̄ in vna ciuitate. dei
ira eſt in illa. Secundũ eſt blaſphemia diuinal'.
quia cum honore debemus aſſumere nomē dei
noſtri. ita ꝙ nullus debet aſſueſcere falſuꝫ iura
mentum. vnde multi noſtrum nõ ſolum iurant
falſe. ſed enormiter ſiue ꝑ corpus ſiue ꝑ ſangui
nem. Jtem renegant. ſed renegare dominũ ſuũ
non eſt opus nobilium. tales tempore antichri-
ſti ſine magna violentia ⁊c̄. Jteꝫ blaſphemant
contra deum ⁊ contra ꝟginem Mariam. et con
tra omēs ſanctos ⁊ ſanctas. ⁊ eis hoc adhuc nõ
ſufficit. ſed quādo ſciunt aliquem iurantem in-
ſtigant eum vt fortius iuret. ⁊ tunc audiũt et ri-
dent ⁊ multum delectant̄. Nota illud quod ha
betur Leuiti. xxix. dicit deus moyſi. Educ bla
ſphemũ. Sed ſi dicat̄ diuinus non eſt iurator.
Dico vobis ꝙ omnes debetis clamare contra
eum ſicut contra lupuꝫ. ⁊ iam nullus eſt qui cu-
rat. ſed omēs modo ad eum confugiũt tāqꝫ ad
deum. Tertium eſt negligentia in feſtiuitatib⁹
obſuandis. quia. ſ. modo non ſeruāt̄. imo ape
riuntur aperitoria. omne tempus voluitur in ſe
ptem diebus. ⁊ deus qui eſt domin⁹ temporis
dedit nobis ſex dies ad operandum. ⁊ vnuꝫ ſo-
lum ſibi retinuit. vnde habemus tale a deo pre
ceptum. Memento vt diem ſabbati ſanctifices
Sabbatũ quaſi requies que fuit in die reſurre
ctionis in memoriam eius xp̄iani debent requi
eſcere ab omni opere ſeruili. Quartum eſt ſuſti
nere ludum taxillorũ. qui eſt fons blaſphemie.
Jdeo extirpetur. quia eſt deſtructio totius cõ-
munitatis. Nota hiſtoriam que habet̄ in trib⁹
capitul'. iiij. Regum. xviij. de ſennacherib rege
quia ex eius blaſphemia occidit eum deus. Sꝫ
quare hoc. quoniam qui talia agunt digni ſunt
morte. Ad Roma. j. Gloſa Auguſtini. Cõſen-
tientibus faciunt ⁊ conſentiũt. Quarto oſtendi
tur dominus vniuerſalis. cum dicit thema Ec-
ce mulier ⁊c̄. Nota vt in precedenti ſermõe qua-
re miſericordia diuina comparatur mlieri. No-
ta quomodo chriſtus euertit domum in predi-
catione quia nullus curabat de celo ſed de terra
tantum. Chriſtus enim euertit vt deſpiciatur
terra. Jtem ſm leges imperiales ſolutus et ſo-
luta poterant ſtare ſimul. ſed Chriſtus euertit
per matrimonium. Jtem leges imperiales ſu-

ſtinebant vſuras ⁊ fraudes. ſed xp̄s euertit ⁊ p̄
cepit q̄ ex mutuo nihil recipiat᷑. Accēdit lucer=
nam. ſ. p incarnatōnem ⁊ euertit domū. ſ. p pre
dicatōnem. ⁊ querit diligent᷑ in terra p mortem
aut in inferno. ⁊ venit in domū in aſcenſione. et
vocauit vicinos. i. ordines angelorū. archange
lorū. p̄ncipatuū. dn̄ationum. v̄tutum thronorꝫ
poteſtatuū cherubin atq̄ ſeraphi. ⁊ dixit iſtis
vicinis. Cōgratulami mihi. q2 inueni dragmā
quam pdideram ⁊c̄.

¶ Dn̄ica q̄rta Sermo p̄mus de euangelio.

Eſtote miſericordes

ſicut pater veſter miſericors eſt.
Lu. vj. Hoc p̄ſens euangeliū hodi/
ernum eſt p̄dicatōnis v̄bum ⁊ doctrina xp̄i in
quo oſtendit ſingularit᷑ ſex v̄tutes nobis neceſ
ſarias.

¶ Prima eſt miſericordia ꝑximalis.
¶ Secūda amicicia fraternalis.
¶ Tertia patientia v̄tualis.
¶ Quarta confidentia ſupnalis.
¶ Quinta ſapientia diuinal᷑.
¶ Sexta ꝓuidentia naturalis.

In his ſex v̄tutibus vel doctrinis ſtat totū euā
geliuz hodiernū. Dogma aūt loquit᷑ thema di
cens. Eſtote miſericordes ſicut pat᷑ veſter miſe/
ricors eſt. q. d. recipiatis exemplū ⁊ doctrinam
a p̄re veſtro celeſti. Quia boni filij debēt eſſe ſi=
miles bonis parentib⁹ in bonis opibus. Idem
dixit xp̄s iudeis. Si filij abrae eſtis opa abrae
facite. Joh. viij. ¶ Dico p̄mo q̄ dn̄s ieſus xp̄us
in ſancto euangelio hodierno oſtendit vnā vir=
tutem q̄ d2 miſericordia ꝑximal᷑. de q̄ dicit thema
in p̄ncipio euangelij. Eſtote miſericordes ſicut
pa. ve. mi. eſt. Miſcōdia dei erga nos eſt ita ma
gna ⁊ copioſa q̄ q̄cq̄d fecit q̄cq̄d hꝫ. q̄cq̄d eſt in
celo ⁊ in terra ⁊ in elementis oīa dat nobis libe
raliter etiam ſeip̄m. Primo dat nobis terrā ad
habitandū. q2 in aqua nō poſſemus viuere vel
in aere vt volucres. Dauid. Terrā aūt dedit fi=
lijs hominū. ⁊ non dedit illam vacuā. ſed plenā
arboribus ⁊ plantis aīalibus. fontib⁹. torren
tibus. montibus ⁊c̄. Et totū dedit nobis. q2 ꝑ
ſe nihil eorū indiget. ¶ Scdo dedit nobis aquaꝫ
ad nauigandū. piſcandū. mundandū. ¶ Tertio
dedit nob̄ aerem ad reſpirandū. q2 al's non poſ
ſemus viuere. ¶ Itē dedit nob̄ volucres ad ſui/
tiuꝫ noſtrū. Iteꝫ dedit nob̄ nubes in refrigeriū
ſol᷑ ⁊ pluuie. ¶ Quarto dedit nob̄ ignē ad cale/
faciendū ⁊ ad p̄parandū cibaria. ſolē ad illumi
nandū. calefaciendū ⁊ fructificandū. Idem de
luna ⁊ planetis oēs influūt. ¶ Quinto dat nob̄
celū empirreū. dicet em̄ in iudicio vniūſali bo/
nis. Venite bn̄dicti p̄ris mei poſſidete paratuꝫ
vob̄ regnū a ꝯſtitutōe mūdi. Mat. xxv. Itē dat
nob̄ angelos in cuſtodiā. Item dat nob̄ ſemet=
ip̄m. Prio dedit aīam ſuā in redemptōꝫ nr̄aruꝫ
aiarꝫ. Dat nob̄ corpus in hoſtia ꝯſecrata ad cō=
municandū. Item dat nob̄ diuinitatē i obiectū
beatificatōnis. Nōne videt᷑ q̄ vobis ſi eſt mag̃
miſcōia eius erga nos? Nunq̄d diceret᷑ multuꝫ
miſericors dn̄s rex vel papa q̄ omnia ſua daret.
ita facit deus. Ideo ap̄ls. Deus q̄ p̄ſtat. id eſt.
dat vob̄ omīa ad fruendū. i. vtendum bn̄ agere
diuites fieri in bonis opibus. j. ad Thimo. vj.
Cum ḡ deceat filios bonum p̄rem imitari. ꝓpt᷑
h̄ dicit xp̄us nobis q̄ in baptiſmo facti ſumus fi
lij dei. Eſtote miſericordes ſicut pa. ve. miſe. eſt.
Si nō damus totū adminus faciamus partem
indigentibus de bonis tam ſp̄ualibus q̄ꝫ tpali=
bus. Verbi gratia ſi habetis magnā ſcientiam
detis ptem ignorāti ſibi oſtendēdo q̄lit᷑ ſe debꝫ
regere. Idē de deuotōe ad indeuotū. ⁊ de cōſi=
lio ad dubitantē. ⁊ ſic de alijs. Idē de bonis tē
poralib⁹. ſi habetis panē. vinū. domū. pecuni=
as. veſtes. diuidatis cū paupibus xp̄i. ⁊ tūc eri
tis ſiles p̄ri vr̄o. Jdo dicit ſcriptura. Eſtote be
nigni inuicem miſericordes donantes inuicē ſibi
ſicut ⁊ de⁹ in xp̄o donauit vob̄. Eſtote imitato
res dei ſic̄ filij dei cariſſimi. ⁊ ambulate i dilecti
one ſicut ⁊ ip̄e dilexit vos. Ad Ephe. iiij. et. v.
¶ Nota hic de vſurarijs q̄ nolunt dare nec mu
tuare niſi ad vſuram. Non ſunt filij dei. q2 non
aſſimilant᷑ p̄ri ⁊c̄. ¶ Secūdo oſtendit᷑ in euan=
gelio hodierno ſcda v̄tus que eſt amicicia frat᷑
nalis que in hoc conſiſtit ne vnus loquat᷑ male
de alio ip̄m diffamando. vel peccatuꝫ ei⁹ occul=
tum publicando cum dicit᷑. Nolite iudicare et
non iudicabimini ⁊c̄. Iſta v̄ba non dicunt᷑ iudi
cibus nec domis. quia ip̄i debēt ⁊ tenent᷑ iudi=
care ⁊ ꝯdemnare iuridice. Sed loquit᷑ genera=
liter ne ad inuicem faciamus iudicia temeraria
ſcꝫ facta vel dicta aliorū in ſiniſtram partem in
terp̄tando. Verbi gratia. Si audis aliquid qđ
poſſit tam in bonum vel in malū interp̄tari. ſp
eſt interp̄tandū in bonū. Item ſi videtis mulie
rem loquentē cum clerico pōt interp̄tari i bonū
⁊ malū. Jō in bonū eſt interp̄tandū. xj. q. iij. ab
ſit. in glo. Sed ſunt q̄dam ita mala de ſe qđ nō
poſſunt in bonū interp̄tari. vt homicidiuꝫ. fur=
tum. falſum iuramentū. iſta poſſum⁹ iudicare ⁊
condemnare. q2 de peccatis notorijs poſſumus
iudicare ⁊ ꝯdēnare. Vn̄ dicit xp̄s. A fructibus
eorū cognoſcetis eos. Mat. vij. Sꝫ cauete a iu=
dicijs ſecretis ⁊ incertꝭ. q2 regalia dei p̄ris ē de
his iudicare ⁊ ꝯdēnare. ¶ Nota in vitaſpatrum
de fratre iudicante fornicantē ſecrete. cui ange=
lus dixit volēs ip̄m corrigē. q̄s peccat plus qui
facit ꝯ caſtitatē vel ꝯ charitatē? Rn̄dit q̄ ille q̄
facit ꝯ charitatem. ⁊ bn̄. Jō dixit ille. plus pec
cas tu q̄ꝫ ille. Nō etiam de ſancto p̄re deſpiciē=
te ⁊ iudicante comedentem in die ieiunij. Ideo
ap̄lus. Nolite an̄ tempus iudicare. quo ad vſq̄ꝫ

veniat dñs q̄ illuminabit abſcondita tenebraꝝ
⁊ manifeſtabit conſilia cordiū .j. ad Chorin. iiij
Tertia eſt patiētia ꝟtualis vnius ad alterum
ſi ſunt nobis iniurie ꝙ remittamus ⁊ ſimꝰ ami-
ci. Hoc notaꝛ cum dicit. dimittite ⁊ dimittetur
vobis. date ⁊ dabitꝛ vobis. Ira odium ⁊ impa-
tientia hominū huius mūdi ſtat in duobus locꝭ
ſcꝫ in corde ⁊ in ore. In corde em̄ conſiſtit odiū.
ira. rancor ⁊ deſideriū vindicte. De h̄ dicit cri-
ſtus. dimitte. ſ. odium cordis. ⁊ dimittetꝛ vobis
ſcꝫ debitum pene peccatorū. Ratio q: deus nō
poteſt vinci nec ſupari a creatura in bonitate.
Si ergo inimicus iniuriam tibi intulit ⁊ tu etiā
peccādo iniuriam deo intuliſti ⁊ maiori iniuria
incompabiliter deum offendiſti. Si ergo tu ha
bes tantā bonitatem ꝙ parcis inimico tuo. niſi
deus parceret tibi videretꝛ fictus. qđ abſit. Jō
quādo tu remittis ⁊ ipē remittet tibi. ⁊ iſte ē me
lior modus obtinendi remiſſionem peccatoruꝫ
remittere inimicis q̄ꝫ alijs. Ideo xp̄s in petitōe
dimitte nobis debita noſtra. aſſignat ratōnem
ſicut ⁊ nos dimittimus debitoribus noſtris.
In alijs petitōibꝰ nō aſſignatꝛ ratio ſed ſoluꝫ in
iſta. Et non dicit ſicut oramus vel ieiunamꝰ vł
elemoſynam damus. vel hoſpitalia edificamꝰ.
ſed ſicut ⁊ nos dimittimus debitoribꝰ noſtris.
Si queratꝛ ſi ego remitto inimicis ⁊ ſum in aliq̄
alio peccato mortali obtinebo remiſſionem pec
catorū a deo? Dico ꝙ illa remiſſio quā vos fa-
citis tantū placet deo ꝙ impetrabit vobis ꝯtri-
tionem de peccatis. ⁊ deus nō ꝑmittet vos mo
ri in peccato ex quo ꝓpter honorem dei remittꝭ
non ꝓpter p̄ces dominorū. al's diceret chriſtꝰ.
Pater meus celeſtis tradet vos tortoribus ſi
non remiſeritis vnuſquiſqꝫ fratri ſuo de cordi-
bus veſtris. Mat. xviij. Scđo odium ira ⁊ im
patientia cōſiſtit in ore. Ideo dicitꝛ. date. ſ. ver-
bum ſalutatōis. ⁊ dabitꝛ vobis ꝟbum ſaluatio
nis. Nota ꝯ illos q̄ dicunt ꝯfeſſoribus. nolo ſi-
bi malum tamen nō loquor ei. hoc nichil valet
q: os eſt ſignum cordis. Date ḡ ſignuꝫ in ore ꝙ
dimiſiſtis odiū cordis. Ideo multi moriuntꝛ ſi-
ne ꝟbo. q: nō poſſunt ꝯfiteri nec facere teſtamē
tum. q: auferūt ꝟbum ꝓximo. nec xp̄us loquetꝛ
eis in porta ꝑadiſi. niſi illud. Amen dico vobis
neſcio vos. In h̄ maxime deficiūt mulieres Jō
xp̄s. Si ſalutaueritis fratres veſtros tantū q̄d
ampliꝰ facitis. nōne ⁊ ethnici hoc faciūt? Eſto-
te ḡ ꝑfecti ſicut pater veſter celeſtis ꝑfectus eſt
Mat. v. Quarta ꝟtus eſt cōfidentia ſuperna
lis. debemus em̄ in hoc mūdo cōfidere de deo.
⁊ nobis nihil deficiet. h̄ notatꝛ cum đr. menſurā
bonā ⁊ confertā ⁊ coagitatā ⁊ ſupeffluenteꝫ da
bunt in ſinū veſtrū. Eadem q̄ppe mēſura q̄ men
ſi fueritis. ſ. in h̄ mundo ſuiendo deo remetietꝛ
vob. ſ. in alio mūdo. Nota cū dicit eadem men
ſura. nō dicit equali mēſura. ſ. ꝙ gl'a ſit equalis

bone vite. Sed dicit eadē. q: inter vitam bonā
miſericordiā ⁊ oꝑa meritoria ⁊ gl'am eternā nō
pōt inueniri equalitas. Nam oꝑa noſtra bona
q̄tūcū q̄ꝫ ſint magna etiam merita nihil ſunt re-
ſpectu vnius hore gl'e. Sicut ḡ non pōt eſſe eq̄li
tas inter florenos ⁊ denarios. ſic nec inter gl'aꝫ
dei ⁊ oꝑa noſtra. Apl's. Exiſtimo ꝙ nō ſunt cō
digne paſſiones huius tp̄is ad futurā gloriam
que reuelabitꝛ in nob. Ad Roma. viij. Intꝛ oꝑa
noſtra ⁊ gl'am dei non eſt eq̄litas quātitatis ſed
ꝓportionabilitatꝭ. q: q̄ plus facit de bono plus
habet de gloria. Ecce quare dicit Eadem q̄ppe
menſura ⁊c. Nō ꝙ ꝓ bonis oꝑibus deus dat
q̄tuor retributiōes. duas in hac vita ⁊ duas in
alia vita. ⁊ omēs ponuntꝛ ibi. Menſurā bonaꝫ
⁊ confertā ⁊c. Prima retributio eſt bonorum
tꝑalium in h̄ mundo cum dicitꝛ. menſuram bo-
nam ⁊c. Deus em̄ ꝓuidet ſuis ſuitoribꝰ de om
nibus neceſſarijs. Nō dicat religioſus. vnđ ha
bebo veſtes ⁊c. nec clericus dicat oportꝫ me vē
dere miſſas ⁊ ſacramenta ſed ſuias diligētꝛ deo
q: ꝓuidebit. Et q: modo tam male ſuimꝰ deo
mirū eſt ꝙ inuenimus aquā in puteis. Ideꝫ de
laicis q̄ dicunt faciaꝫ vſuram vt poſſim viuere
Idem de mulieribꝰ q̄ volunt habere ſpeciales.
vt ꝓuideantꝛ ⁊c. Si bñ ſuiretis deo quilibet in
ſtatu ſuo deus ꝓuideret vobis. Autoritas. Ti
mete dñm omnes ſancti eius. qm̄ nō eſt inopia
timentibus eū. diuites eguerūt ⁊ eſurierunt in-
q̄rentes autē dñm non minuentꝛ omi bono. ps̄.
xxxiij. Timetꝛ deus quādo nulla cauſa fit ꝯtra
eius honorē. Scđa retributio eſt etiam in hoc
mūdo. ſ. bonorū ſpūalium cum đr. menſurā cō-
fertam dabūt in ſinum veſtrū. confertam. i. ple
nam a cōfero cōfers. ⁊ hec eſt abundātia bono-
rum ſpūalium in aīa. Nam q̄ bene ſuit deo n̄
ſolū remuneratꝛ hic in bonis tꝑalibus ꝫ in ſpūa
libus. dat deus in aīa gratiam ſuam ꝯſolatō-
nes multas ⁊ illuminatōes. ꝟtutes ⁊ reuelatio
nes ⁊c. Requiē dabit tibi dñs deꝰ ſp. ⁊ imple-
bit ſplendoribus aīam tuā. Eſa. lviij. Tertia
retributio ſignificatꝛ cum đr. menſuraꝫ coagita-
tam. i. compreſſam. iſta retributio datꝛ a deo in
alio mūdo ſtatim quādo aīa recedit a corpore.
tunc em̄ videt diuinam eſſentiā trinitatem ꝑſo
narum ⁊ humanitatē. ꝟginem mariā. angelos
⁊ ſanctos. De iſta dicit ſcriptura. Iuſtorū ani-
me in manu dei ſunt. ⁊ nō tanget illos tormētū
malicie viſi ſunt oculis inſipiētium mori. illi au
tem ſunt in pace. Sap. iij. Quarta retributio
tangitꝛ cum dicitꝛ. menſurā ſupeffluentem ⁊c. i.
ſuꝑius effluentē. Iſta retributio erit in genera
li iudicio qn̄ gl'a anime redūdabit in corpꝰ. Sic
mō eſſe ſbale anime cōmunicatꝛ corpori ⁊ ſimul
faciūt vnam entitatem que đr humanitas. Ita
tunc anima cōmunicabit corpori gloriam ſuam
q: nō erunt diuerſe gl'e anime ⁊ corpis. ſed vna

ſicut lucerna accenſa cõmunicat lumen laterne.
ita anima cõmunicat gl'am corpori. Oportet ei
corruptibile hoc induere icorruptõ3. j. ad Cho
rin. xv. Quinta eſt ſapientia diuinalis q̃ oſtẽ/
ditur ibi. Nũq̃d poteſt cecus cecum ducere. nõ
ne em̃ ambo in foueam cadũt. Non eſt diſcipu=
lus ſup magiſtrũ. pfectus aũt omnis erit ſi ſit ſi
cut magiſter eius. Sapiẽtia diuinalis conſiſtit
in hoc q in ſecretis fidei ⁊ ſacre ſcripture eligẽ=
dus eſt magiſter vidẽs p approbatam ſcientia3
⁊ ducens ⁊ oſtendẽs viam p ſanctam vitã. in ſe
cretis autẽ fidei q̃libet viator eſt cecus. q2 null9
ſciuit vnq̃3 aliquid niſi q̃tum xp̃us voluit reue
lari qui ab inſtanti ſue conceptõnis vidit omia
ſecreta dei. Hic pat3 error iudeorũ. q̃ recipiunt
ductorem cecũ. ſ. moyſen qui nunq̃3 in hoc mũ
do vidit deum niſi in raptu. imo dixit ſibi deus
quãdo petijt p gratia q poſſet eum videre Nõ
videbit me homo ⁊ viuet. Exod. xxxiij. Itẽ pa
tet error agarenorũ q̃ ſequunt̃ cecu3 machome
tum Nunq̃d poteſt cecus cecum ducere? Ratõ
q2 diſcipulus non eſt maior mgr̃o. quia ſi magi
ſter cadit etiam ⁊ diſcipulus q̃ eum ſequit̃. So
lus ergo xp̃us eſt magiſter cui debet credi ⁊ du
ctor q̃ nũq̃3 errauit in via padiſi. Ip̃m ergo de
bent omnes gentes eligere in mgr̃m ⁊ ductorẽ.
Deum nemo vidit vnq̃3. vnigenitus filius qui
eſt in ſinu patris ip̃e enarrauit. ſupple ſecreta fi/
dei. Joh. j. que continent̃ in Credo in deu3. in
quo ſunt duodecim articuli Dicat̃ Moralit̃.
Nunq̃d poteſt cecus cecũ ducere. Sunt aliqui
qñ debent confiteri ſcienter eligunt cõfeſſorem
cecũ. ſicut vſurarij. concubinarij vindicatiui la
trones ⁊ ſil'es dicendo. ſi ego cõfiterer tali qui ẽ
multum intelligens non abſolueret me. ⁊ ſcient̃
vadunt ad beſtiam ignorantẽ non cognoſcẽte3
peccata ⁊ condemnat ſe ⁊ veniẽtes ad ſe. q2 ne=
ſciunt quid eis debent iniũgere. ex quo ⁊c̃. Jõ
ambo in foueam cadunt. Cum tñ xp̃us auiſan=
do vos dicat. Sinite illos. ſ. cõfeſſores ignorã=
tes ceci ſunt. ⁊ duces cecorũ ⁊c̃. Mat. xv. No=
ta exemplũ de illo homie in omni genere capita
neo armorũ q̃ infirmus ex verecundia vocauit
ſcutiferum vt vocaret ſibi bonum confeſſorẽ ſi=
cut fecit. quo refutato vocauit. Ecce quare dic̃
Nunq̃d poteſt cecus cecum ducere ⁊c̃. ſ. quan=
do fit electiue. Sed qñ vos creditis q confeſſor
eſt bonus ⁊ ſufficiens ⁊ eſt p̃ſumendũ q eſt ſuf=
ficiens. q2 eſt in veritate magiſter vl' lector vl' p̃=
or. ⁊ eſt oppoſitum. ip̃e ſolus damnat̃ ⁊ vos eſtl
excuſati. Sexta v̾tus eſt puidentia humanal'
ſc3 q̃liter homo ſe debet gubnare in hoc mũdo
ↄ peccata maxime cũ dicit̃ Quid aũt vides fe=
ſtuca3 in oculo fratris tui. trabẽ autem q̃ in ocu
lo tuo eſt non vides. vſq̃3 in finem. Trabs mag̃
eſt peccatũ mortale magnũ. vt homicidiũ. fur=
um ſacrilegiũ adulteriũ ⁊ hmõi. Dicat̃ de q̃li=
bet iſtorũ q̃d eſt. Item ſymonia. vſura. falſa iu=
ramẽta blaſphemie. Feſtuca aũt eſt peccatum
veniale. vt plus comedere ex bonitate pais vel
bibere. non tñ inebriari. q2 tunc eſſet mortale ni
mis ridere vel dormire. ⁊ ſunt m'ti q̃ volũt cor=
rigere iſta peccata venialia aliorũ ⁊ nolũt corri
gere ſua peccata mortalia. Jõ dicit xp̃s. Quid
aũt vides feſtucã ⁊c̃. Hoc maxie d2 mal' iudici=
bus domis p̃latis ⁊ rectorib9 p̃lor sive cõmu/
nitatibus. magnis peccatorib9 volentib9 corri=
gere venialia aliorũ ⁊ nõ mortalia ſuorũ. Nota
de pirata cui alexander dedit ſententiã mortis
q̃ dixit. Ego q̃ tam modico nauigio vita3 pqui
ro latro vocor. Tu q̃ cum mag̃ claſſe mũdũ va=
ſtas diceris impator. Ita eſt de m'tis iudicib9.
q̃ ↄdemnãt paruos latrones q̃ parua receperũt.
Et ip̃i qui plus furant̃ vel p vſurã rapinã calũ
niam ſymoniã dicunt̃ iudices ⁊ domi. Jdo tali
dño dicit xp̃s. Jpocrita eijce p̃mũ tra. de o. tuo
⁊c̃. Quia ordo natural' puidentie eſt p̃mo pui=
dere ſibi ⁊ cõſequent̃ alijs. attende tibi ⁊ doctri
ne inſta in ill'. Hoc em̃ faciens ⁊ teip̃m ſaluu3 fa
cies ⁊ eos q̃ te audiũt. j. ad Thimo. iiij. Debet
cogitare iudex qñ ↄdẽnat aliquẽ intra ſe dicẽs
O miſer ego ↄdemno iſtũ in tali ſpecie ego feci
peiora. q2 ſi fuiſſet ſcitũ ego fuiſſem cõbuſt9 tot
anni ſunt. Jõ ↄfitebor p̃mo ⁊ poſt dabo ſenten=
tiam ↄ illum. al's grauiter peccaret iudex cõdẽ=
nando alium in peccato. Jõ ap'lus p̃latis domi
nis ⁊ iudicibus. Attendite vob̃ ⁊ vniũſo gregi
vr̃o in q̃ vos ſp̃ũſſanctus poſuit ep̃os regere ec
cleſia3 dei quã acq̃ſiuit ſanguine ſuo. ⁊ ſcio q̃m
intrabunt poſt diſceſſionẽ meã lupi rapaces in
vos non parcẽtes gregi. Et ex vobiſip̃is exur=
gent viri loquẽtes puerſa vt adducant diſcipu
los poſt ſe. ppterea vigilate ⁊c̃. Act. xx.

¶ De eadem dñica. Sermo ſcd̃us.

PAter veſter mi=

p ſericors eſt. Luc̃. vj. Thema dat mi=
hi motiuũ declarandi vob̃ grad9 di=
uine miſericordie q̃s deus oſtẽdit nob̃. Mate=
ria erit vtil' ⁊c̃. Salutet̃ v̾go maria. Cogitaui
quomõ poſſem vob̃ bñ declarare g̃dus diuine
miſcd̃ie erga peccatores. Et inueni q dauid po
ſuit ſex gradus diuine miſcd̃ie in duob9 v̾ſibus
pſalterij di. Miſerator ⁊ miſicors dñs patienſ
⁊ m'tum miſicors. Suauis dñs vniũſis ⁊ mi=
ſeratões ei9 ſup omnia opa ei9. ps̃. cxliiij. Ecce
q̃re dicit thema. Pater veſter miſicors eſt ⁊c̃.
Sunt g̃ ſex gradus miſcd̃ie dei.

¶ Primus eſt retardatio eterne damnationis
ibi. miſerator.

¶ Secundus eſt ex pte continue tpaliu3 dona=
tionis. ibi ⁊ miſericors.

¶ Tertius eſt ſupportatio criminal' grauatiõis
ibi. patiens.

¶ Quartus eſt remiſſio culpe ex pte vere ↄtri
tionis. ibi. multũ miſicors.
¶ Quintus eſt relaxatio pene ex parte deuote
orationis. ibi. ſuauis.
¶ Sextus eſt donatio grẽ ex pte humilr petitio
nis ibi cum dicit. miſeratões eius ꝛc.
Primus gdus tangit ibi miſerator dñs .i. mi/
ſericordie dator. qꝛ non ſtati infert damnatiõez
peccatori. magna miſcdia eſt iſta. Nã poſtꝗ iu-
dex fecit ꝓceſſum ↄ aliquẽ ꝛ dedit ſententiaz ↄ
euz ſtati fit executio ſine miſcdia. Nõ ſic fac deꝰ
ſed miſicordit expectat. ꝓceſſus pctoꝝ nroꝝ
iam factus eſt. ꝛ omia peccata nra ſunt iam ſcri-
pta in libro ſcie dei ſtatim qñ hõ facit peccatum
ſiue corde male cogitando. ſiue ore ſiue ope ma
le opando opꝰ tranſit ꝛ remanet peccatũ ſcptũ
in libro dei. Autori. dicebat dauid. Impfectuz
meũ viderũt oculi tui. ꝛ in libro tuo oẽs. ſupple
defectus mei ſcribent dies formabunt ꝛ nemo
in eis. pſ. cxxxviij. Itẽ ſententia eſt iã data. Aia
q peccauerit ipa morietur. ſ. morte eterna. Ezech.
xviij. Sed ecce diuina miſcdia. qꝛ cum ꝓceſſus
ſit factus ꝛ ſnia data ↄ peccatorem. tñ nõ ſtatiz
fit executio. imo expectat diẽ vnum. mẽſẽ vnuz
annos tres. qtuor. x. xx. ꝛc. ad pniam. qꝛ ſi vis
ↄuerti totum reuocabit. Ecce quãta eſt eius mi
ſericordia. p quot ãnos expectauit te religioſũ
quot anni ſunt ꝙ tu incepiſti peccare. Idez de
clericis. O ſi cogitaueritis quõ eſt magna miſe
ricordia iſta. Uultis eam cognoſcere. Dicũt ſã-
cti doctores ꝙ a pncipio mundi deꝰ creauit inu
merabiles angelos ſanctos ꝛ bonos oẽs. ꝛ ma-
ior eoꝝ lucifer voluit deo eqri. ꝛ reuelauit hoc
alijs. ꝛ multi de qlibet ordine tanꝗ adulatores
ↄſenſerũt ſibi. Ecce peccatũ eoꝝ. Michael au
tem nõ ↄſenſit ſibi. imo ↄdixit ꝛ gabriel rapha-
el ꝛ alij boni quot annos creditis ꝙ deus expe-
ctauit angelos peccantes. Reuera nõ p annuz
nec p mẽſem nec p hebdomadã nec p diem nec
p horam nec momentũ. Sed ſtatim ꝛ ſubito eie
cit eos de celo ꝛ damnauit eternalr. Intantum
ꝙ nec incarnatio filij dei nec eius paſſio aliqd ꝓ
fuit eis. qꝛ irreuocabilit ſunt damnati in etnuz
Mõ cogita hic quãta eſt miſicordia dei. quia
tam nobiles creaturas ꝛ ſpũales nõ expectauit
ad pniam. Et mõ expectat te ſupbum vanuz ꝛ
pompoſum p multos annos ad pniam. Idẽ di
cẽdũ eſt d auaro vſurario ꝛ luxurioſo ꝛc. Ecce
qre dr miſericors dñs. i. miſcdie dator. Et ↄcor
dat Hiere. di. Miſicordie domĩ qꝛ nõ ſumus
ↄſumpti. qꝛ non defecerũt miſeratões eiꝰ. Tre-
no. iij ¶ Scdus gradus tangit ibi. Et miſicors
dñs. Dra eſt inter miſeratorẽ ꝛ miſericordẽ. qꝛ
miſerator dr eo qꝛ non ſtatim infert damnatõez
ſed expectat ad pniam. Et dr miſicors qꝛ pctõ-
ribus non aufert ꝓuiſionem ꝛ vitã. qꝛ omibus
tam iuſtis ꝗ peccatoribꝰ ꝓuidet. qꝛ eqliter omi
bus mittit claritatem ſol. pluuiam. rorem. Ita
dat bladum in cãpo peccatoris vt in campo iu/
ſti. nõ aufert peccatoribꝰ vinũ pecunias nec do
mum cũ ſtatim poſt peccatũ omia deberẽt pde-
re. Cogitate qta eſt iſta dei miſcdia. qꝛ ſi miles
vel ſcutifer q recipit ꝓuiſionem ꝛ multa bona a
rege ſi facit aliquam ꝓditõnem vel inobedien-
tiam ↄ regem ſtatim aufert ſibi quitatõez ꝛ pro
uiſionem ꝛ abijcit eum a domo ſua. Nõ ſic facit
nobis inobedientibus. certũ eſt ꝙ oẽs ſumus i
domo ſua. ſ. in h mundo. camere ꝛ palacia ſunt
ſupius in celo. vbi eſt deus cũ amicis ſuis. Et
cum tot peccata ꝛ grauia faciamus ↄ deum. tñ
tu vides ꝙ nõ ſtatim expellit nos de domo ſua
non aufert ꝓuiſionem panem vinũ. bõa pecuni
as. imo dat ꝛ ↄſuat data. Ideo dicit ſcriptura
Ipi ſupbe egerũt ꝛ indurauerũt ceruices ſuas
ꝛ non audierũt mandata tua. ꝛ in iudicijs tuis
peccauerũt ꝛ ceruicem ſuã indurauerũt. in mi-
ſericordijs aũt tuis plurimis nõ feciſti eos in cõ
ſumptõnem. nec dereliquiſti eos. qm deus mi-
ſerationum tu es. Ipi ꝟo ꝛ pres nri ſupbe ege
runt ꝛ indurauerũt ceruices ſuas ꝛ nõ audierũt
mandata tua. ꝛ noluerunt audire. ꝛ nõ ſunt re-
cordati mirabiliũ tuoꝝ que feceras eis ꝛc. Tu
aũt deus ꝓpicius clemens ꝛ miſicors. Neemie
ix. Nota ipi ſupbe egerunt ꝛc. Nunqd eſſz ma
gna ſupbia diſcipuli ſi inſurgeret ↄ mgrm ꝛ fa
ceret oppoſitũ omniũ illoꝝ que ſibi dicũt a ma-
giſtro. Tales ſumus nos. dñs ꝛ mgr ieſus xps
oſtendit nob ꝛ pcipit ꝙ ſimus hũiles. ꝛ nos ſu-
mus ſupbi. pompoſi ꝛc. Precipit ꝙ ſimꝰ miſe-
ricordes dando liberalr amore ſui uel mutuan-
do ſine vſura. ꝛ nos ſumus fures ꝛc. Precipit
ꝙ ſimꝰ caſti. qꝛ nullꝰ vellet ꝙ in tunica ſua cade
ret i lutũ. Quare g vis in pſona tua lutuz luxu
rie. Et nos facimus oppoſitũ. qt luxurie corru-
ptiones fiunt in mũdo cognate cum cognatl ꝛc
Idem de alijs peccatis. Ecce qre dicit. Ipi ſu-
perbe ꝛc. ¶ Tertius gdus diuine miſcdie tangi
tur ibi patiens dñs. qꝛ ſupportat criminũ graua
tionem. qtum creditis vos ꝙ ſit pondus vniꝰ
peccati mortal vnius libre vel vncie ꝛc. Dico
ꝙ ſi eſſet poſſibile ꝙ vna montanea ligaret ad
collum alicuius aie beate in celo nõ ſentiret põ
dus ſicut nec vos ſentiretis põdus alicuꝰ mar-
garite. ſed ſi anima vna in celo haberet vnũ pec
catum mortale tantũ eſſet pondus ꝙ celuz non
poſſet eam ſuſtinere. imo ſtatim caderet in infer
no. plus ponderat g peccatum mortale ꝗ mõta
nea. Ideo dicebat dauid poſtꝗ peccauit. Ini-
qtates mee ſupgreſſe ſunt caput meũ. ꝛ ſic onuſ
graue grauate ſunt ſup me. pſ. xxxvij. Quõ g
põt fieri ꝙ vnus peccator q hz tot peccata mor
talia guiſſima magna ꝛ turpia põt ea portare?
ſi celum non põt vnum peccatũ mortale ſuſtinẽ
Dico ꝙ nec celum nec terra nec peccator poſſet

ſuſtinere pondus vnius peccati mortal̃. niſi q̃a
tanta eſt dei miſc̄dia ⁊ eius infinita patiã ꝙ ipe
manu ſua portat ⁊ ſuſtinet oĩa peccata noſtra
mortalia vł venialia. Jō plãgendo dicit. Pctã
vr̃a facta ſunt mihi moleſta. laboraui ſuſtinẽs
Eſa. j. Ecce quanta eſt dei patiã. Eſſet mag̃ pa
tientia regis vel pape q̃ portaret puerum in bra
chijs ſuis q̃ daret ſibi alapas. nec ꝓpter hoc di
mitteret ipſum cadere. Maior eſt dei patiã qui
portat nos omẽs in manu ſua. ⁊ q̃tidie dam⁹ ſi
bi alapas peccando. ⁊ nō dimittit nos cadere.
Sʒ in die iudicij deus retrahet manum ſuam.
⁊ tunc omẽs peccatores ſubito cadũt in īfernũ ĩ
corpe ⁊ anima pondere peccatorũ. Jō dicit ꝓ
pheta. Conuertimi ad dñm deum vr̃m. qꝛ beni
gnus ⁊ mĩſicors eſt. patiens ⁊ mł̃te mĩſicordie
Johel. ij. Quilibet ſcit q̃lem vitam tenet ⁊ in q̃
bus peccatis viuit. Quartus g̃dus tangit̃ ibi
multum mĩſicors dñs. qꝛ penitenti dimittit cul
pas in inſtanti. cũ eñ petit veniam cum dolore
de peccatis ⁊ ꝓpoſito non redeũdi ſtatiʒ parcit
⁊ remittit culpas. ⁊ recipit in gr̃a ſua. ⁊ aĩa re
mãet purior ſole. Sic eñ in ipſo ortu lucis ſolis
tenebre expellũt̃. Derelinquat impius viã ſuã
⁊ vir iniquus cogitationes ſuas. ⁊ reuertat̃ ad
dñm ⁊ miſerebit̃ eius. ⁊ ad deum nr̃m. qm̃ mul
tus eſt ad ignoſcendũ. Eſa. lv. Si aliq̃s in p̄ſen
tia regis occidiſſet reginam ⁊ filios regis ⁊ pec
caſſet cũ filiabus regis. Deinde veniret ad pe
tendum veniã regꝪ. vtrũ eſſet rex in mũdo q̃ pce
ret tali ⁊ remitteret? credo ꝙ non niſi xp̄s. Naʒ
ſi aliq̃s interfeciſſet omnes apł̃os. ⁊ peccaſſʒ cũ
omnibus mł̃ieribus ⁊ crucifixiſſet xp̄m. ſi p⁹ cuʒ
dolore cordis veniret ad xp̄m ⁊ peteret veniaʒ
ſtatim parceret ſibi ⁊ recipet eum in gratia ſua.
Si iudas q̃ vendidit xp̄m petiuiſſet veniam ſic̃
deſperauit ſtatim pepciſſet ei bono corde. Petʒ
ſua mag̃ miſc̄dia. Jn quacunq̃ die ingemuerit
peccator nullius iniuſticie ei⁹ recordabor. Eze
chiel. xviij. ſm̃. lxx. Quintus gradus tãgitur
ibi. Suauis dñs vniũſis. qꝛ non ſoluʒ dimittit
penitenti culpas. immo roganti relaxat penas.
Dicunt ſancti doctores theologi ꝙ ꝓ quolibet
peccato mortali tenet̃ homo facere ſepteʒ ãnos
penitentiã in h̄ mundo. Rō qꝛ in q̃libet pecca
to mortali hō facit ꝯ ſeptẽ dona ſpũſſancti. al's
reſtat pena in purgatorio. Verbi gr̃a. Si tu re
curriſti ad diuinos. licet de h̄ ſis cõfeſſus et ab
ſolutus. tñ oportet te facere ſeptem annos peni
tentiã in hoc mundo ꝓ q̃libet vice qua recurri
ſti. Jtẽ ꝓ quolibet iuramento falſo enormi vel
blaſphemia. Jtem q̃ nō audit miſſam cõpletaʒ
in die dñica mortal̃r peccat. Jtẽ q̃ frangit feſta
Jtem q̃ nō honorat parẽtes. ꝓ q̃libet vice tene
tur ſeptem annos de pnĩa. Eſt forte hic aliq̃s q̃
tenet̃ mille annos de pnĩa ⁊ plus. ⁊ tamdiu nō
viuet hñ nec mũdus forte tantũ durabit. Sʒ ec

ce miſc̄dia dei q̃ta eſt. qꝛ ſi in oratõe quã facitis
q̃libet mane ⁊ ſero cogitando quõ debet fieri. ſ.
ꝙ videtis xp̄m in cathedra iratum ꝯ vos tunc
debetis dicere Pr̃ noſter. Ideʒ de Aue maria
ad vginẽ mariã. Si deuote vos oratis dic̃ de⁹
de illꝪ mille annis penitentie ego dimitto tibi. x.
vel centum vł totũ. hoc oſtẽdit̃ manifeſte Mat
thei. xviij. De ſuo debitore decem milia talẽto
rum cui dixit. ſue neq̃ omne debitũ dimiſi tibi
qm̃ rogaſti me. Ergo videte qm̃ ſuauis eſt dñs
beatus vir q̃ ſperat in eo. pſ̃. xxxiij. Pr̃ veſter
mĩſicors eſt. Sextus gradus tangit̃ ibi. ⁊ mi
ſeratõnes eius ſuꝑ oĩa oꝑa eius. qꝛ petẽti cõ
fert gratias. non ſolum auteʒ penitenti remittit
culpas ⁊ roganti relaxat penas. immo ⁊ peten
ti confert niſi anime ſint nociue. Quia ſicut vos
filio febricitanti veſtro fructus petẽti nō daretꝪ
ſibi. licet cum lachrymis peteret. qꝛ nocerent ſi
bi. ſed dabitis ſibi meliora ⁊ vtiliora. ſ. zuccarũ
roſarũ vel alia bõa. Jta deus filijs ſuis dat eis
qḋ eſt magis vtile ⁊ ꝓficuum. Mł̃ti petunt pe
cunias ⁊ nō dat̃ eis. qꝛ ſcit deus ꝙ eſſent eis dã
noſe. Jdem de infirmo q̃ petit ſanitatem ⁊c̃. ſed
ſi gr̃a quam petũt ſit eis bona ⁊ ꝓficua ſtati de⁹
concedit. Ecce q̃ta eſt eius mĩſicordia. Decla
ratur iſta miſc̄dia ꝑ ſimilitudinem talem. Si ali
q̃s ſuis criminibus eſſet ſententiatus ad furcaʒ
⁊ ille petens veniam a rege. rex ſi parceret ma
gnam miſc̄diam ei faceret Sed ſi ille hō vltra h̄
peteret aliquam gr̃am a rege equũ vel caſtrum
vel alia ⁊ daret ſibi. maiorẽ gr̃am ſibi oſtẽderet
qꝛ multi reges de h̄ indignarent̃. Sic etiã deuſ
q̃ mĩſicorditer parcit peccatori ad furcam īfer
ni ſentẽtiato. qñ humil̃r petit ſibi indulgeri. de
inde ꝯcedit ſibi gr̃as ei vtiles ⁊ ꝓficuas. nec in
dignatur ei petenti nec improperat pctã Deus
dat omibus affluent̃. ⁊ nō improperat. ſ. pecca
ta p̄terita. Jaco. j. Nota nō improperat. iaʒ ſci
tis de beata Magdalena qual̃ fuit. ⁊ xp̄us ſibi
oĩa remiſit. Et qñ magdalena petijt ꝓ gr̃a ꝙ
eſſet ſocia vginis matris ſue cõceſſit ſibi nec im
properauit peccata dicẽdo. ⁊ nunq̃d feci tibi ſa
tis ⁊c̃. Jta ꝙ eſſet apoſtola ⁊ ꝯceſſit ſibi. Jtem
ꝙ poſſet viuere in contemplatõe. ſine cibo ⁊ po
tu in deſ̃to. ⁊ cõceſſit ſibi. xxxiij. annos. Jteʒ ꝙ
ab angelꝪ eleuaret̃ ⁊ ꝯceſſit ſibi. Jdẽ de Paulo
apł̃o. cui remiſit omnia peccata ⁊ poſt petijt vt
oſtenderet ſibi celum ⁊ gl̃am eius. ⁊ fecit ⁊ non
improperauit. Jta facit de peccatorib⁹. Jdeo
Eſa. Miſerationũ dñi recordabor ⁊ laudẽ dñi
ſuꝑ oĩbus q̃ reddidit nob̃ dñs. ⁊ ſuꝑ mł̃titudi
nem bonorũ domui iſrłꝪ q̃ largitus eſt eis ſm̃ in
dulgentiã ſuã ⁊ ſm̃ multitudinẽ mĩſicordiaruʒ
ſuarũ. Eſa lxiij. Ergo pr̃ veſter mĩſicors eſt.

De eadem dñica. Sermo tertius.

Eſtote miſericor

Dominica quarta poſt trinitatis

deo. Lu. vj. In iſto ſmone intēdo declarare q̄-
modo debemꝰ miſcōiam hr̄e de aiabus noſtris
Sed p̄mo ſalutet̄ v̄go maria. Pro declaratiōe
huiꝰ v̄bi ⁊ introductōne materie p̄dicāde ſcien
dum ꝙ poſt deum plus obligat̄ hō aie ſue q̄ꝫ ali
cui creature. Et ecce quō ſancti doctores decla-
rantes modū charitatis ⁊ dilectiōis. In primo
loco ponūt deum ſup quem oia creata tenet̄ di-
ligere. ſcōo aiam. tertio ꝓximum. q̄rto corpꝰ ꝓ
ꝓꝛium. q̄nto bona tp̄alia. Primo ergo ponūt
deum. qꝛ amoꝛ dei in corde dꝫ eſſe vt oleū in lā-
pade. qꝛ eminet ⁊ ſupnatat ſup oēm aliū liquo-
rem. In ſcōo loco ponunt aiam quā poſt deum
debemꝰ diligere ſup omia alia. qꝛ licet debeat̄
diligere patrem ⁊ mr̄em. filios ⁊ amicos. nō tn̄
tantū qꝺ amoꝛe eoꝝ faciatis aliq̄d ꝯ aiam ve-
ſtram. Corpus aūt ⁊ bona poteſtis ponē ꝓ eis.
ſed animā non. caueatis ibi In tertio loco poni
tur amoꝛ ꝓximoꝝ. ⁊ q̄ꝫto ſunt ꝓximioꝛes. tāto
magis debetis eos diligere. ſ. filius pr̄em ⁊ ecō
uerſo. frater fratrem ⁊ ecōuerſo. ⁊ ſic de ſingul̄
In q̄rto loco ponit̄ coꝛpus ꝓꝛiū. q̄libꝫ dꝫ dili
gere coꝛpus ꝓꝓum ſ magis ꝓximū. Quito dili
genda ſunt bona tp̄alia. vt diuitie. dignitates.
honoꝛes. bn̄ficia ⁊ officia ⁊c̄. Tn̄ hodie videmꝰ
ꝙ plus diligunt̄ bona tp̄alia q̄ꝫ coꝛpus ꝓꝛiuꝫ
⁊ ꝙ ꝓximus plus q̄ꝫ aima ⁊ deus. Ecce qualit̄
oꝛdo charitatis eſt inoꝛdinatus. De p̄dicta oꝛ-
dinatōne charitatis autoꝛitas. Introduxit me
rex in cellam vinariā ⁊ oꝛdinauit in me charita-
tem. Cañ. ij. Cellā vinariā vocat ſtatū deuotio
nis qn̄ deus de mala vita vocat aliquem ad bo
nam vitā ⁊ ad deuotiōeꝫ. tal̄ pōt dicere. Intro
duxit me rex in cellam vinariā ⁊ inebꝛiat̄ i amo
re dei. ⁊ oꝛdinauit in me charitatem. in p̄dictis
q̄nqꝫ gradibus. vt dicūt ibi gloſe ⁊ poſtille. Si
ḡ ex oꝛdinatiōe diuina debemus hr̄e miſcōiam
erga ꝓximū. multo magis erga aiam. Iō dicit
thema. Eſtote miſicoꝛdes non ſoluꝫ ꝓximis ſꝫ
aimabus vr̄is. Nullus pōt vere miſicoꝛs eſſe
ꝓximo niſi p̄us ſit miſicoꝛs aime ſue. Bn̄facit
aime ſue vir miſicoꝛs. qui autem crudel̄ eſt pꝛo
pinquos abicit. Prouer. xj. Nota ꝓpinq̄s. id ē
q̄nqꝫ ſenſus coꝛꝑales. abicit. ſ. q̄ꝫtum ad actum
qꝛ non curat bn̄ viuere nec bn̄ audire. ſ. ea q̄ de-
bet videre ⁊ audire. patet thema. Miſicoꝛdia
quaꝫ debemus habere erga aimas noſtras po-
teſt declarari ꝑ ſeptem opa miſcōie q̄ erga coꝛ-
poꝛa debemus hr̄e que ponunt̄ a xp̄o.

- Primum eſt cibare eſurientem.
- Scōm potare ſitientem.
- Tertiū colligere ꝑegrinum.
- Quartum veſtire nudum.
- Quintū viſitare infirmū.
- Sextum redimere captiuū.
- Septimū ſepelire moꝛtuum.

Iſtud opus ponit̄ Thob. iiij. Iſta ſeptē ope
ra miſcōie ſunt exercenda ſp̄ūaliter circa aiam
nr̄am. Primū opus miſōie eſt ꝙ debemꝰ aiaꝫ
nr̄am cibare. ſ. cibo ſcripturarū. De quo xp̄us.
Nō in ſolo pane viuit hō ſed in oi v̄bo qꝺ ꝓce-
dit ab oꝛe dei. Mat. iiij. Nō de oꝛe dei. nō dicit
de oꝛe Virgilij nec Therentij ⁊c̄. ſ dei. Iſte ci-
bus dat̄ anime legendo v̄ba dei. liber aptus eſt
menſa. ibi comedit aima legendo ⁊ ꝯtemplādo
Si dicat aliq̄s. ego neſcio legere. iō ⁊c̄. Solutō
ideo detis ſibi cibū audiendo. ſ. miſſam deuote.
cuius p̄ncipiū eſt confeſſio. in qua debetis eſſe
ſicut ſi aliq̄s dn̄s inuitauit vos. nunq̄d veniet̄
vos in medio pꝛādij: nequaq̄ꝫ ſed in p̄ncipio ve
nietis in ablutōe manuū ⁊ bn̄dictiōe miſſe. Sic
xp̄s inuitauit nos in q̄libet feſto ad pꝛandium
miſſe. ⁊ ſicut ſacerdos cōicat ſacramentalit̄. ita
⁊ vos cōicare debetis ſp̄ūaliter. Iō iam debet̄
eſſe in p̄ncipio miſſe ⁊ audire cum ſilentio. et au
dita miſſa anima eſt ſatiata intantū ꝙ per totaꝫ
hebdomodā ſibi valet. Itē audiendo ſmones
aima cibat̄. Pꝛedicatoꝛ eſt coquus ⁊ ſuitoꝛ mi
niſtrans vob̄ que parauit in coq̄na ſp̄ūſſancti.
Item q̄libet mane ⁊ ſero cibare aiam debet̄ de-
uote oꝛando genibus flexis. p̄mo ſignādo vos.
deinde dicatis Credo in deū. Pr̄ nr̄ ⁊ Aue ma
ria. Nam ſicut bis vel ter datis cibū coꝛꝑi feti-
do ⁊ coꝛruptibili. ita bis in die mane ⁊ ſero det̄
cibum aime. Ecce quare dicit. Eſtote miſericoꝛ
des. ptꝫ qꝺ peccatum eſt illoꝝ q̄ non cibāt ani-
maꝫ ſuā. Scōm opus miſcōie erga coꝛpus eſt
potare ſitientem. Iſtud opus debemꝰ erga ani
mam exercere. Potus aime ſunt lachꝛyme com
punctōis penitential̄. ⁊ deuotōis ſp̄ūalis. ⁊ af-
fectōis celeſtialis. Dauid. Potū dab̄ nobis in
lachꝛymis in menſura. pſ̄. lxxix. In pꝛādio fe-
ſtiuali bibit hō vinum triplex. p̄mo in pꝛincipio
bibit hō vinum album. ſcōo rubeū. tertio clarū
Ita lachꝛyme ſunt in triplici dr̄a. Pꝛime ſunt
lachꝛyme q̄ veniūt ex compunctōne penitētiali
Itē in p̄ncipio tanq̄ꝫ vinū albū. Verbi gratia.
qn̄ religioſus itra ſe compūctus dicit. O miſer
q̄d erit de me ⁊c̄. ⁊ ploꝛat. tunc aia potat̄ albo
vino. Idem de clerico ⁊ laico. Ecce quare dic̄.
Potum dab̄ nobis ⁊c̄. Nō quare dicit in men-
ſura. qꝛ quanto peccata ſunt maioꝛa ⁊ grauioꝛa
tāto plus ⁊ lachꝛyme dn̄t magis abūdare Scōe
lachꝛyme ſunt deuotiōis ſp̄ūal̄ ex compaſſione
paſſionis xp̄i. Iſte ſunt vt vinū rubeū. Iſte la-
chꝛyme non veniūt q̄ꝫdiu hō eſt in peccato. ſed
poſtq̄ꝫ hō habuit ꝯtritōeꝫ de peccatis veniunt
iſte lachꝛyme deuotiōis. In menſura qꝛ quāto
homo plus elongat̄ a negocijs mūdi ⁊ ꝯtēplat̄
xp̄i paſſionem. tantomagis abundāt lachꝛyme
deuotōis ſp̄ūalis. Tertie lachꝛyme ſunt affecti
onis celeſtial̄ tanq̄ꝫ claretū q̄ inebꝛiāt animā ex
deſiderio ꝑadiſi ⁊ eſſendi cū deo. In mēſura q̄ꝫ
to plus deſpiciunt̄ honoꝛes. diuitie. officia ⁊ di

gnitates mūdi huius. tanto plus abundant la-
chryme affectōis celeſtis. Ergo eſtote mi ⁊c.
¶ Tertiū opus miſcōie eſt colligere pegrinum
q2 non pōt ſecum portare domū. Jta erga aiam
noſtram exercere debemus q̄ eſt pegrina dupli
citer. Primo negatiue qñ non facit opa merito
ria Scōo affirmatiue diſcurrendo ad ſecularia
negocia. Jō eſt magna miſcōia ipam colligere
opando meritorie ⁊ recolligere eam ne ita ſe di
ſtrahat in negocijs mūdanis ⁊ tpalibus ꝙ non
curat de anima de qua debemus curare. Jō di
cit ſcriptura. Miſerere aime tue placens deo.
⁊ contine ⁊ ꝯgrega cor tuum in ſanctitate eius
⁊ triſticiam lōge expelle a te. Ecci. xxx. Quar
tum opus miſcōie eſt veſtire nudum. Idē circa
aiam noſtram faciendū. veſtes aime ſunt virtu
tes. Camiſia aime eſt ꝟtus caſtitatis q̄ carnem
tangit vt camiſia. Scōa tunica eſt hūilitas. q2
caſtitas ſine humilitate non placet deo. Virgo
aūt Maria nō placuiſſet deo ex ſola ꝟginitate
Ideo dicit ipa. Quia reſpexit humilitatem an-
cille ſue ⁊c. quid valet pſona caſta ⁊ p̄ſumptuo
ſa que deſpicit ⁊ indignaꝛ de pſōa luxurioſa di
cens. Non ſum ego talꝭ. Non ſic ꝟgo maria de-
ſpexit mariam magdalenā. h̄ nihil valet. Ter-
tia tunica ſiue pelliciū eſt compaſſio xp̄i. mātel-
lum autē eſt charitas. j. Pe. iiij. Charitas ope-
rit multitudinem peccatorū. Jō apl's. Induite
vos ſicut dei ſancti ⁊ dilecti viſcera miſcōie. be-
nignitatem humilitatem. modeſtiam. patiētiā
ſupportātes inuicem ⁊c. Ad Colꝭ. iij. Hic habetꝭ
reſponſionē ad vnam q̄ſtionem quā aliq̄ faciūt
vtrū in alio ſeculo erimus nudi vel induti. Di-
co ꝙ de bonis nullus erit nudus. q2 nihil turpi⁹
q̄ȝ videre aiam nudā. Et ſicut ſi modo veniret
aliqua pſona nuda omēs indignarenꝛ ꝯ eā Sic
ſancti indignanꝛ ꝯ animam nudam clamantes
ad infernum ad infernū. in quo inferno oēs ani
me ſunt nude. Ideo Joh. dicit. Btūs qui vigi
lat. i. eſt diligens ⁊ cuſtodit veſtimēta ſua ne nu
dus ambulet ⁊ videāt turpitudinē eius. Apo-
caꝭ. xvj. Quintum eſt viſitare infirmū ⁊ cōſola-
re eum. qd multum placet deo. Idem de aima
q̄ infirmaꝛ quolibet die. q2 nullus eſt ita ſanct⁹
⁊ pfectus q̄n peccet. Septies in die cadit iuſt⁹.
Prouer. xxiiij. adminus venialiꝛ peccando ex
aliq̄bus exceſſibus vite vꝭ ſupfluitatibus. Jdo
viſitanda eſt tali modo in ſero poſt hō fecit ora
tionem debet hō examinare q̄liꝛ expendit diem
Si eſt religioſus vel clericus debet cogitare q̄li
ter dixit officium miſſam. ſi defecit in aliquo. ſi
errauit in aliquo. ſ. comedendo. bibēdo. loquē-
do. Jſto modo viſitaꝛ infirmus. Jſto mō iſte ſā
ctus Job viſitabat ſpūm ſuū. Jō dicebat. Vi-
tam ⁊ miſcōiā tribuiſti mihi. ⁊ viſitatio tua cu
ſtodiuit ſpm̄ meū. Job. x. Et ſicut q̄libet teneꝛ
viſitare aiam ſuam. ita rectores tenenꝛ viſitare
non ſolū aiam ꝑpam. ſ. villam eis cōmiſſam. ſi
ſit in ea aliquid ꝯ deum vel ꝯ ꝓximum vel con
tra bonum publicū. alꝭs in malo puncto reperiū
tur rectores niſi corrigant peccata notoria. ſec⁹
de occultis. Viſitans ſpeciem tuā non peccab
vt ſcies quoq3 qm̄ mꝭtiplex erit ſemen tuū. ⁊ ꝓ-
genies tua quaſi herba terre. Ingredieris in a-
bundantia. ſ. ꝟtutū ſepulchrū tuum ⁊c. Job. v
Contra deum ſunt blaſphemie. ꝯ ꝓximū luſo
res. contra bonū publicū meretrices ⁊c. ¶ Se-
xtum opus miſcōie eſt redimere captiuos. mag
mificordia ⁊ maxima qñ ſunt in piculo abnegā
di. Jta circa animā que multis debitis eſt obli-
gata in h̄ mundo ⁊ hoc ꝓ ſuis culpis ⁊ peccatiſ
p̄teritis. Scōm doctrinam ſanctorū doctorū ꝑ
quolibet peccato mortali obligaꝛ in hoc mūdo
in ſeptem annis de penitētia. Ratō q2 in quoli-
bet peccato mortali facit iniuriam ſeptē donis
ſpūſſancti. Et ſi in p̄ſenti q̄s pfecte non ſatiſfe-
cerit. neceſſario in purgatorio ſi in gratia dece
dat ſoluere habebit. Opera penitentialia ſunt
que reſtant vt ieiunia oratōes ⁊ hmōi. ⁊ ſic re-
dimitur ſpūs. Eſt qui multa redimat modico p̄
cio ⁊ eſt reſtituens ea in ſeptuplum. Ecci. xx.
¶ Nota eſt qui multa ⁊c. non dicit qui ſunt. q2
pauci ſunt qui faciunt pniam. omēs dāt ſe ſola-
cijs. Sed in quolibet loco vel collegio eſt aliq̄s
qui facit penitentiā ꝑpter quem deus ſuſtinet
alios. q2 alꝭs forte ſtatim deſtruerenꝛ ¶ Nō mo
dico pcio. quia Nō ſunt condigne paſſiōes hu
ius tempis ad futurā glām que reuelabiꝛ in no
bis. Ad Ro. viij. Nota reſtituens ea ſeptuplū
Cōcluſio eſt h̄ theologie ꝙ nullū opus peniten
tiale ſatiſfacit niſi fiat in grā. Oportet em̄ ꝙ op⁹
ſit meritoriū ad h̄ ꝙ ſit ſatiſfactoriū. ita ꝙ ope-
ra penitētialia facta in gratia ſunt ſimul merito
ria ⁊ ſatiſfactoria. Ideo dicit. reſtituēs in ſeptu
plum ꝑpter ſeptem dona ſpūſſancti q̄ p pniam
ſibi reſtituunꝛ ⁊ ꝑpter ſeptē peccata mortalia
q̄ ſibi remittunꝛ. Ergo eſtote ⁊c. ¶ Septimum
opus miſcōie eſt ſepelire mortuos. Ex iſto ope
Thob. multū placuit deo. iſtud opus exercen-
dum eſt circa aiam noſtram. Nobiliſſima ſepul
chra animarū ſunt vulnera xp̄i tam manuū q̄ȝ
pedū q̄ȝ etiā lateris. Sepeliꝛ in eis aīa medita-
tione ⁊ ꝯtemplatōne cogitando illa ſanctiſſima
vulnera que apuerunt padiſum. De iſto ſepul-
chro allegorice dicit Eſa. Excidiſti tibi h̄ ſepul
chrum excidiſti in excelſo memoriale diligenter
in petra tabnaculū tuum. Eſa. xxij. Nota exci-
diſti tibi ſepulchrū. ſ. ope intellectus ꝯtemplā-
do. Memoriale q2 ſepulchrū dr monumentū. i.
mouēs mentē. in petra. de q̄ apl's. Petra autē
erat xp̄s. j. ad Corꝭ. x. Ergo eſtote miſe. ⁊c.

De eadem dn̄ica Sermo q̄rtus.

Creatura libera

¶ Dominica quarta poſt trinitatis

bitur a ſuitute corruptõis in libertatem glorie
vel libertate glīe filiorum dei ſcimus. Verbum
iſtud habet textualiter ad Roma. viij. ⁊ in epi=
ſtola currentis domice. Thema dat michi mo/
tiuum de libero arbitrio predicandi. Materia
erit bona ⁊c. ſalutet ṽgo Maria. Pro decla=
ratõne huius ṽbi ⁊ materie ꝑdicande introdu=
ctione ſciendū ꝙ inter omnes creaturas corpa=
les a deo in h̄ mundo creatas ſingulare priuile=
gium eſt homis hr̄e liberuꝫ .ſ. arbitriū. Quedā
em̄ creature ſunt que nullum hn̄t arbitriuꝫ. nec
liberum nec coactum. vt ille creature que nullā
hn̄t cognitõnem. Quedam aūt hn̄t arbitriuꝫ ſꝫ
non liberꝝ ſed q̄ſi coactum ⁊ neceſſitatū. vt aia=
lia irrõnalia. Solus aūt homo hꝫ liberum arbi
trium. Primus gradus creaturaꝝ corpaliū eſt
que nullam cognitõꝫ hn̄t. imo ſine ꝓpo iudicio
mouent iuxta q̄litates eis a deo datas ab iītio.
Verbi gr̄a de lapide q̄ non hꝫ cognitõꝫ. ſꝫ natu=
raliter deſcendit. ⁊ de igne q̄ naturaliter aſcēdit
ſurſum. Idem de arboribus ꝓducentibus fru=
ctus ſm̄ ſuas qualitates ſine aliquo arbitrio. ſꝫ
faciunt ſua opa ſicut ſagitta miſſa a ſagittario.
¶ Scd̄us gradus eſt creaturaꝝ corpalium que
hn̄t arbitrium ſed non liberū ſꝫ coactum vel ne=
ceſſitatum. ſicut ſunt creature q̄ hn̄t cognitõꝫ et
iudicium ſꝫ nõ ē liberū. qꝛ non hn̄t ratõꝫ Verbi
gr̄a de pullo qn̄ videt miluum ſtati arbitratur
⁊ iudicat ꝙ eſt ꝯrius ei ⁊ fugit. Ideꝫ de oue. de
agno reſpectu lupi. Homi aūt deus dedit arbi=
trium ⁊ iudiciū. qꝛ ſi iudicat aliq̄d eſſe ſibi bonū
ſed eſſet in damnum ꝓximi nõ facit. ṽbi gratia
Si aliq̄s hõ deſiderat aliquod bonum delecta=
bile puta vnum magnū ſolatiuꝫ. Ecce arbitriū
⁊ non vult recipe illud ſolatium. qꝛ eſſꝫ ꝯ deum
tunc arbitrium eſt liberꝝ ⁊ non coactum. Iõ ſoli
homi imputat ad meritū ſi facit bona. vl' deme
ritum ſi facit mala ex libtate arbitrij. Autoritas
Deus ab initio ꝯſtituit hoiem ⁊ reliquit illum
in manu ꝯſilij ſui. glo. in libtate arbitrij adiecit
mandata ⁊ p̄cepta ſua. Si volueris mādata cõ
ſuare conſuabunt te. appoſuit tibi aquā ⁊ ignē
ad quod volueris porrigere manum tuā Ante
hominē vita ⁊ mors. bonum ⁊ malū. qđ placue
rit ei dabit illi. Ecci. xv. ¶ Nota adiecit manda
ta ⁊ p̄cepta. Dr̄a eſt inter mandata ⁊ precepta.
ſtricte loquēdo. qꝛ mādata ſunt p̄cepta affirma
tiua q̄ inducunt ad ṽtutes ⁊ obligant ſp ſed nõ
ꝓ ſemp. qꝛ in caſu non ſunt ſuanda. qꝛ in mag
neceſſitate poſſunt feſta frangi. Item in caſu nõ
tenet homo honorare parentes ſi abnegāt fidē
⁊c. Precepta autē ſunt mandata negatiua q̄ ꝓ
hibent vitia ⁊ ſunt affirmatiuis fortiora. qꝛ nul
lo caſu poſſunt frangi. qꝛ in nullo caſu adoran/
di ſunt dij extranei. nullo caſu eſt ꝑiurandum.
⁊ ſic de alijs negatiuis que obligant ſemp ⁊ pro
ſemp. Patet g̊ concluſio ꝙ ſup omēs creaturas
corpales ſolus homo hꝫ liberū arbitriū. Nota
q̄tuor gradus ligatõnis liberi arbitrij.

¶ Primus eſt p gehennam.
¶ Secūdus eſt p culpam.
¶ Tertius p gratiam.
¶ Quartus p gloriam.

¶ Primū eſt ligatum durabilit. Secunduꝫ eſt
infirmū debiliter. Tertiū eſt ſanatuꝫ veraciter.
Quartum eſt eleuatū ſublimit. Et de q̄rto loq̄=
tur thema dicens. In libtatem glīe filioruꝫ dei.
¶ Dico p̄mo ꝙ p̄mus gradus liberi arbitrij eſt
ligati durabilit. ⁊ iſte gradus liberi arbitrij eſt
in damnatis q̄ habent arbitriū liberū ſꝫ ligatuꝫ
totalit. Non credatis ꝙ liberum arbitrium ſit
actus vel habitus ſeu qualitas accidental' acq̄=
ſita. imo eſt eſſentiale ip̄ius anime. ⁊ nullo mo=
do depdit. ſed in damnatis ligat totalr̄ intātū
ꝙ ab intra non poſſunt velle aliquod bonū nec
ad extra facere. ſemp cupiūt ⁊ deſiderant mala
ſi volunt aliquod bonū tm̄ hoc velle eſt maluꝫ ꝓ
pter malum finem. ſicut ptꝫ de illo diuite peten
te ꝙ deus mitteret aliqueꝫ ex mortuis fratribꝰ
ſuis vt facerent penitentiā ne damnarent. Di=
co em̄ ꝙ iſtud deſideriū erat malum ꝓpt malū
finem. qꝛ ſciebat ꝙ ex eorum damnatõe ſibi au=
gmentaret pena. ſicut qn̄ titioni ardenti addun
tur ligna magis comburit. qꝛ ergo ip̄e mereba=
tur pati cum alijs cum q̄bus peccauit. deſidera
bat ꝙ illuc non ventrēt ⁊ iuſticia dei impediret
Ecce malus finis. De h̄ vide ſanctum Tho. in
iiij. di. l. Patet g̊ ꝙ damnati hn̄t liberꝝ arbitriū
ſed ligatum totalr̄. Sunt em̄ ſicut captiuus vel
miles captus ligatus ⁊ cathenatꝰ q̄ liberū arbi
trium hꝫ ſed ligatum. qꝛ non põt facere qđ vult
Idem de damnatis. De h̄ Autoritas. Ligatis
manibus ⁊ pedibus eius mittite eū in tenebras
exteriores. Mat. xxij. Nota in tenebras exteri
ores. In h̄ mundo peccatores ſunt in tenebrꝭ in
terioribus. qꝛ peccata ſunt in aīa intus. ſed in
inferno erūt in tenebris exterioribus. quia licet
ſit ibi ignis parum clareſcit ad inſtar ignis ſul/
phuris. Nota ligatis pedibus .ſ. affectõnis. qꝛ
ea que facimus omnia facimus affectõe ⁊ amo/
re. qꝛ ſi homo timet infirmitatem vel vitat p̄icu
la ⁊ morteꝫ. totū facit amore ⁊ affectiõe ad ꝓp̄ū
corpus. Sed in damnatis amor ⁊ affectio liga=
ti ſunt. Iteꝫ ligatis manibus .ſ. opatõnū. qꝛ dā
nati nullum bonum opari poſſunt. De hoc dic
Hiere. Ecce ego p̄dico libtatem ait dn̄s ad gla
dium ⁊ ad famem ⁊ ad peſtē. ⁊ dabo vos in cõ=
motõnem cunctis regnis terre. Hiere. xxxiiij.
Nota hic quatuor qualit liberū arbitriū dāna=
torum eſt ligatum totalit. ⁊ non põt in bonū ali
quod exire. Primo dicit ad gladium. Iſte gla=
dius eſt ſententia xp̄i in damnatis dis. Diſcedi=
te a me maledicti in ignem eternū q̄ parꝰ eſt dia
bolo ⁊ angel' eius. Matth. xxv. De iſto gladio

dicit Joh. De ore ipſius ꝓcedebat gladius ex
vtraqꝫ pte acutus vt in ipſo ꝑcutiat gẽtes. Apo
cal. xix. Scđo ad famem. q꞉ tãta fames cariſtia
⁊ paupꝑtas eſt in inferno ꝙ non poſſunt guttaꝫ
aque obtinere. vt ptꝫ de diuite epulone. Tertõ
ad peſtem. ſ. penarũ. laborũ ⁊ miſeriarũ. ⁊ oim
malorum abundantia. Quarto ⁊ dabo vos in
commotõnem cunctis regnis terre. q꞉ nõ ſoluꝫ
demones ad inuicem hñt guerram. ſed etiã dã-
nati. quia pater ꝯ filium ⁊ econuerſo. vir cõtra
vxorem ⁊c. ¶ Secũdus gradus liberi arbitrij ẽ
liberi arbitrij ligati ꝑ culpam qđ eſt infirmũ, de-
biliter. Iſte gradus eſt i peccatoribus q̃ poſſũt
de peccatis penitere ⁊ nolunt. Jõ hñt liberum
arbitrium infirmũ debiliter. Sicut em̃ infirmus
debiliter mouet̃ ad illa que ſunt ſibi vtilia. tam̃
diligent̃ mouet̃ ad ea que ſunt ſibi ꝯria ⁊ noci/
ua. vt febricitans ad vinum ⁊ fruct᷒ et ſimilia.
Sic etiam eſt de peccatore q̃ habet libertatẽ ex-
eundi ⁊ dimittendi peccata. ⁊ nõ curat non con
fitet̃ nec cõmunicat nec audit ſmones. nec orat
Ideo apl̃us. Cum ſui eſſetis peccati liberi fui-
ſtis iuſticie. Ad Roma. vj. Ideo valde cauen-
dum eſt a peccato mortali qñ ſentit̃ in pſõa que
conſueuit dulcit̃ ⁊ delectabil̃r orare orat cuꝫ te-
dio. Idem de miſſa audienda. Idem de ſmõe
⁊ ꝯfeſſione ⁊ cõmunione malũ ſignũ eſt. Sꝫ qñ
ꝑdicta fiunt delectabilit̃ ⁊ cum feruore ſpũs et
diligenter bonum ſignum eſt. De hac materia
dicit ſcriptura. Liberati a peccato ſui autẽ fa-
cti deo habetis fructum veſtrũ. Ad Roma. vj
Sicut em̃ fructus comedunt̃ delectabl̃r. ita qui
eſt in gratia delectabilit̃ opatur ea que dei ſunt
ꝓpter hoc dauid poſtq̃ꝫ peccauit dixit. Miſe-
rere mei dñe qm̃ infirmus ſum ſana me domine
qm̃ conturbata ſunt oſſa mea. pſ. vj. Non loq-
batur de infirmitate corporis. q꞉ non legit̃ tunc
fuiſſe infirmus. ſed loquebat̃ de infirmitate ani
me. ¶ Nota cuꝫ dicit oſſa mea. ſicut oſſa ſuſtinẽt
corpus. ita ꝟtutes acq̃ſite animam ſuſtinẽt Nã
peccando conturbant̃ nõ ſolum ꝟtutes. immo
etiam ⁊ potẽtie anime memoria intellect᷒ ⁊ vo-
luntas ⁊ ſentimẽta omnia cõturbant̃ ꝑ peccatũ
q꞉ non delectant̃ in his que dei ſunt. ¶ Tertius
gradus liberi arbitrij eſt illius qui eſt ſanat᷒ ve
raciter. Iſte gradus liberi arbitrij eſt illis qui
ſunt in ſtatu gratie. viuũt iuſte ⁊ ſancte ſm ſuũ
ſtatum ⁊ conditiõꝫ. tales autem hñt liberuꝫ ar-
bitrium ſanatũ veracit̃. Antoritas xp̃i. Amen
amen dico vobis. q꞉ ſi filius vos liberauerit ve
re liberi eritis. Joh. viij. ¶ Nota ſi filius vos li-
berauerit. quare xp̃us appropriauit ſibi libera-
tõnem peccatorũ quare non dixit ſi pat̃ vel ſpi-
rituſſanctus vos liberauerit. cum vna virtus ⁊
poteſtas ſit trium pſonarũ. Q꞉ a ꝑncipio mũdi
vſqꝫ ad finem nullus hõ fuit liberat᷒ niſi ꝟtute
xp̃i ⁊ crucis eius. Si dicat̃ quõ adam ⁊ alij an-
te xp̃i incarnatiõem exiſtentes fuerũt liberati a
peccato? Dico ꝙ adam ⁊ multi ſancti pr̃iarche
⁊ ꝓphete fuerũt liberati a peccato ex credentia
xp̃i venturi. ⁊ ꝑl̃us ſimplex implicite h̓ credẽs
etiam liberabat̃ a peccatis. Ecce quare dic̃. Si
filius vos liberauerit. Hoc fuit figuratum Nu-
meri. xxj. in ſpente eneo. Nõ hiſtoriam. Figu-
rabat̃ clare ꝑ ſpentem eneum ꝙ ſi aliquis eſſet
venenatus a ſpentibus inferni ꝑ ſupbiam vel
auariciam. ⁊ ſic de alijs. ꝙ ꝟtute paſſionis chri
ſti liberaret̃ ſi eſſet credens ⁊ obediẽs. q꞉ al̃s nõ
¶ Quartus gradus liberi arbitrij ligati eſt illius
q̃ eſt eleuatus ſublimiter. Iſte gradus eſt i bea-
tis in padiſo. quia ſicut damnati non ꝑdunt li-
berum arbitrium. multo min᷒ ſancti. ſꝫ habent
ipſm eleuatum ſublimit̃ a miſerijs. nec pñt pec/
care. De quo vide ſanctum Tho. j. pte. q. lxij.
arti. viij. Diceret aliq̃s. Liberũ arbitriũ ẽ poſ-
ſe peccare vel non. ſed h̓ non poſſunt ſancti. q̃a
ſunt impeccabiles. quõ ꝰ habent libeꝝ arbitriũ
Reſpondeo ⁊ do vob̃ ſimilitudinẽ de duobus
nautis habentib᷒ duas naues que vadũt ꝑ ma
re. Una eſt barcha que põt capi ⁊ captiuari ab
agarenis. ⁊ vna galiota ita leuis ꝙ nullo modo
põt capi nec captiuari. Nõ licet barcha ⁊ gali
ota habeant liberũ arbitrium ex pte gubnatoꝝ
⁊ nautarũ. tamen galiota eſt magis alta ⁊ firma
q̃ꝫ barcha. Ita in ꝓpoſito q̃libet noſtrum naui-
gat ad celum cũ barcha etiam diſcoopta ⁊ pfo-
rata ꝑ ſentimẽ. i. punitiões temptationum cum
ꝑiculo captiuandi. patronus eſt ſpũs ſiue aĩa
q̃ eſt motor corpis ⁊ eſt in corpe ſicut nauta i na
ui. Sancti autem nauigãt cum galiota impecca
bilitatis ⁊ ſine ꝑiculo. Ipſi ꝰ ꝓprie ſunt liberi.
ita ꝙ libertas arbitrij non conſiſtit in hoc ꝙ eſt
poſſe facere bonum ⁊ malum. ſed cõſiſtit in hoc
ꝙ homo poteſt eligere h̓ ⁊ illud bonum ſuato
ordine finis. Velle em̃ malũ nõ eſt libertas nec
pars libtatis. De hoc vide ſanctum Thomam
ꝑma pte. q. lxij. ar. viij. Al̃s nec deus nec ange-
li beati haberent libeꝝ arbitriũ q̃ nõ poſſũt pec
care. quia poſſe peccare eſt liberi arbitrij. Ideo
apl̃us. Ipſa creatura. ſ. humana liberabit̃ a ſer
uitute corruptiõis huius. ſ. poſſibilitatis peccã
di in libtatem glorie filiorũ. qđ eſt thema.

De eadem domica Sermo. v.

Unt viri miſeri
cordie quorum pietates non defue-
runt. Verbũ iſtud habet̃ textualiter
in libro Ecci. c. xliiij. ⁊ officiat̃ in epiſtola hodi-
erna. Hoc ꝟbum loquit̃ de pſonis ſanctis ⁊ ꝑ-
fectis in vita dicens. ꝙ pſone pfecte non ſoluꝫ
abundant in opibus miſicordie ſed etiã in ope
ribus pietatis. Sunt viri ⁊c. ¶ Eſt hic vna bre-
uis queſtio Que eſt dr̃a iter opa miſericordie ⁊
opa pietatis. q꞉ niſi eſſet dr̃a videret̃ nugatio.

cū.ſ.dicit. Sunt viri miſcđie ꝛ pietatis? Dico
ꝙ licet vulgarit̄ miſicordia ꝛ pietas ꝓ eodē ſu
munt̄.tamen ſtricte loquēdo differūt. Quia mi
ſericordia eſt vna ꝟtus q̄ ꝓuocat cor ad facien=
dum bonum ꝓximo de his q̄ tangūt corpus. Sȝ
pietas eſt ꝟtus q̄ ꝓuocat creaturam ad facien=
dum bonum ꝓximo de his q̄ ptinent ad animam
Uerbi grā. Dare cibū vel potū. veſtire nudum
ꝛ hmōi. iſta ſunt opa miſcđie. Sed dare ſciam
ignoranti inſtruendo uel corrigere errantē. vel
ꝯſulando triſtem. dubitantē ꝯſiliādo Iſta ſunt
opa pietatis q̄ ſunt meliora ꝙ̄ opa miſcđie. qꝛ ſi
cut anima valet plus ꝙ̄ corpus. Caro nō ꝓdeſt
q̄cꝙ̄. Joh. vj. quanto em̄ anima eſt melior cor=
pore. tanto bona que fiunt erga aīam ſunt meli=
ora. ꝛ illa dicunt̄ opa pietatis. Ex h̄ ſequit̄ ꝙ p̄
dicatores plus dant vob ꝙ̄ accipiāt. qꝛ dāt vo
bis opa pietatis. ꝛ vos datis opa miſcđie. Jō
dicebat aplꝰs. Si nos vob ſpūalia ſeminamus
magnum nō eſt ſi nos carnalia veſtra metamꝰ.
j. ad Chor. ix. Ideo ſcribens ad Thimo. eum
exhortādo ad opa pietatis dicebat. Exerce te=
ipm ad pietatem. Nam corpalis exercitatio q̄
ſcȝ fit ꝑ opa miſcđie ad modicum vtilis eſt. pie
tas autem ad omnia valet ꝛ vtil' eſt. j. Thimo.
iiij. Patet ḡ dr̄a inter opa miſicordie ꝛ pietatl.
Ideo dicit thema. Sunt viri miſcđie quorum
pietates nō defuerūt. ptȝ thema. Queſiui amo
re veſtri opa miſcđie ꝛ pietatl in q̄ numero poſ=
ſunt cōphendi. ꝛ inueni ꝙ vtraꝙ poſſunt cō=
phendi quadruplicit̄. Quatuor em̄ ſunt opera
miſcđie q̄ reſpiciūt corpus. totidem ſunt pietatl
circa animā. Opa miſcđie corpalia ſunt.

- Primum dare libere.
- Secundū pſtare pure.
- Tertium reddere plene.
- Quartū ſuire humilime.

Opera autem pietatis anime ſunt.

- Primum orare copioſe.
- Secundū loqui pfectuoſe.
- Tertium parcere ex corde.
- Quartum ſupportare gratioſe.

De his q̄ hūt iſta. ſ. opa dicit thema. Sunt viri
miſcđie ꝛc. ¶ Primū opus miſcđie qđ reſpicit
corpꝰ eſt dare liberal'r petenti elꝫnam. Sūt mlˀ
ti q̄ diu faciunt expectare paupem. deinde di=
cunt ſibi vadatis. ꝛ paup ꝓpter neceſſitatē ite=
rum petit ꝛ dicūt ſibi. vadas in mala hora. ꝛ ex
tedio dant ſibi aliq̄d. illud non eſt elꝫna. qꝛ non
dat̄ liberalit̄ nec bono corde. imo iam pauper
emit illđ ex verecūdia ꝛ petitōibꝰ. Sen̄. Nihil
carius emit̄ ꝙ̄ qđ pcibus obtinet̄. Idē eſt quā=
do vir ꝛ vxor ſunt in mēſa. ꝛ paup q̄rit ad por=
tam. ꝛ nullus rn̄det ſibi aliq̄d dando vel remit=
tendo eum dulcit̄. magnus defectꝰ eſt xp̄ianoꝝ
qꝛ adminus deberēt dicere. vadatis. ml'ti enim
final'r petitōibꝰ paupis attediati dant ſibi fru=
ſtum panis ac ſi cani daret̄. Nō de illo qui cuꝫ
vno pane voluit ꝓijcere paupem. ſed paup ſci
uit ludere ad pilam ꝛ ſciuit ipm recipe di. amo=
re dei ſit. ſed illa elꝫna nihil valet danti. qꝛ non
dedit libere nec bono corde. Autoritas. Qui p
ce. i. modicum ſeminat parce ꝛ metet. ꝛ q̄ ſemiat
in bn̄dictōnibus de bn̄dictōnibꝰ ꝛ metet. vnuſ=
quiſꝙ ꝓut deſtinauit in corde ſuo non ex triſti=
cia aut ex neceſſitate. Hilarem em̄ datoreȝ dili=
git deus. ij. ad Chor. ix. Et ſequit̄ potens ē au
tem deus omnem grām abūdare facere in vob
vt in omibus ſup omnem ſufficientiā habentes
abundetis. ¶ Nota q̄ pce ſeminat. debes cogita
re ꝙ manus paupis ſit terra fructifera. ¶ Nota
vnuſquiſꝙ ꝓut deſtinauit in corde ſuo. ¶ Nota
h̄ bonum modū faciendi elꝫnam. Debes cogi=
tare modo eſt domica ꝛ volo ire ad eccleſiaȝ ad
petendum elꝫnam a deo. Jō volo amore ſui da
re tot denarios. ꝛ portent̄ iam in manu ad vitā=
dum tediū aperiendi burſam ꝛ vanam glāȝ ꝛc
¶ Secundum opus eſt pſtare pure. Mutuare i
caſu maior miſicordia eſt ꝙ̄ dare. Uerbi ḡtia.
Si paup venit ad diuitem petens auxilium ab
eo. ꝛ diues dat ſibi. xij. vel. xviij. denarios. mi=
ſericordiā facit ſibi. ſed maior miſcđia fit ſibi ab
alio diuite q̄ nihil dat ſibi. ſed mutuat ei. x. flore
nos. cum q̄bus poterit ſeminare. colligere et ꝓ=
uidere domui ſue ꝛ filijs ꝛc. Jocūdus. ſup. po
teſt eſſe hō q̄ miſeret̄ ꝛ cōmodat diſponit ſmo=
nes ſuos in iudicio. qn̄ xp̄s dicet ſibi. q̄d feciſti
ꝓ me. Ecce ego q̄d feci ꝓ te oſtendens vulnera
rn̄dere poterit. Dn̄e amore veſtri mutuaui pau
peri. ꝛ ſequit̄ ꝙ in eternum non commouebit̄.
Et dico ꝙ iſta mutuatio dȝ fieri pure. ſ. ſine vſu
ra. Multi mutuāt ſed non pure. pſtāt autē. x.
florenos ꝓ. xij ꝛc. Alij dicunt ego nolo facē vſu
ram. ſed ponunt pecunias in poſſe iudeoꝝ pu
tantes ꝙ iudei poſſunt facere vſuras. Sed di=
co ꝙ nec iudei pn̄t facere vſuram. qꝛ qn̄ Moy=
ſes dixit eis. Non feneraberis fratri tuo ꝛc. h̄
dixit ad vitandū maius peccatū. nō ꝙ eis cōce=
deret licentiaȝ faciendi vſuram. Tales faciunt
peccatū pilati q̄ dixit ſe non occidere xp̄m. imo
lauit manus. ꝛ iudei nos habemꝰ ꝛc. Et pilatꝰ.
Crucifigite eum vos. Nō excuſat̄ pilatꝰ. Ideȝ
de ill' qui dicunt non facerem ego vſurā. h̄ vos
iudei facitis. Cum ipis ibitis in inferno. Idem
dicendū eſt de illis q̄ faciunt opari captiuos vl'
ſuos in die feſto. Digni ſunt morte non ſoluȝ q̄
faciunt ea. ſed q̄ ꝯſentiunt facientibus. Ad Ro
ma. j. Si dicat̄ ḡ de quo viuā ego? Dico ꝙ ſi viſ
mutuare pure ſine vſura deus dabit tibi vſurā
oīa bona ml'tiplicando ꝛ ꝯſuando. dando tibi
grām in h̄ mundo ꝛ glām in alio. Ideo auiſetis
vos nolite recipe vſuram niſi a deo. ¶ Tertium
opus miſcđie eſt reddere plene. ſ. reſtituēdo ple
ne. nō ſolū illa q̄ recepit. ſed etiā damnū qđ intu

lit. Si recepiſtis bona. pecunias. fructus opoꝛtet reddere. Si damnificaſtis aliquem ad idem Reddite oībus debita. nemi q̄cq̄ꝫ debeatis niſi vt inuicem diligatis. Ad Roma. xiij. Benedictus q̄ pōt dicere cū veritate. Bn̄dictus deꝰ qꝛ parum habeo. tn̄ nihil eſt ibi de vſura. furto. rapina ꝛc̄. magis durabunt bona iſtius q̄ non habet niſi. xx. vel. xxx. floꝛenos. ſed de bono iuſto q̄ꝫ illius qui hꝫ mille vel duo milia de vſura. furtis ꝛc̄. Verbi gratia. ſi vultis conſ͛uare poma putrida ſepare neceſſe eſt. al's ꝛc̄. ¶ Quartum opus eſt ſ͛uire humilit̄. magna miſcdia eſt ſ͛uire ꝛ habet magnam humilitatē. Ideo xp̄us dedit exemplum ſ͛uiendi. voluit eīn ſ͛uire ꝛ lauare pedes diſcipul'. Filius homis non venit miniſtrari ſed miniſtrare. ¶ Sed dico q̄ iſtud ſ͛uitiuꝫ debet fieri dulciter maxime infirmis q̄ grauant̄ infirmitate. ꝛ magnū meritū eſt. ¶ Nota hic miraculum quod legit̄ in hiſtoꝛia ſancti Jacobi d̄ quinq̄ꝫ vel ſex ſocijs euntibus ad ſanctū Jacobum. ꝛ in via vnus fuit infirmus ꝛc̄. Ideo apoſtolus. Vos in libertatem vocati eſtis fratres tm̄ ne libertatem detis in occaſionē carnis. ſed ꝑ charitatem ſpūs ſ͛uite inuicem. Ad Galla. v. Iſta ſunt quattuoꝛ opa miſcdie que reſpiciunt coꝛpus. Dare liberalr̄. p̄ſtare pure ꝛc̄. ¶ Quintum opus eſt oꝛare copioſe. ꝛ eſt p̄mū opus pietatis oꝛare ꝓ omnibus generalit̄. Si oꝛatis ſolum ꝓ vobis vt deus det vobis ſanitatē ſi eſtis infirmus. vel abundantiam ſi eſtis paup̄. vl' remiſſionem peccatoꝝ bona oꝛatio eſt. Sed eſſꝫ melioꝛ ſi fieret ꝓ omnibus infirmis vel pauperibus vel peccatoꝛibus. ꝛ plus obtineretis oꝛando ꝓ omnibus q̄ꝫ ſolum ꝓ vobis. Jō xp̄s apoſtolis petentibus doce nos oꝛare dixit. Sic oꝛabitis. Pater nr̄ ꝛc̄. ꝛ non dixit mi. ſed in plurali. Pater noſter. ad oſtendendū q̄ ꝓ omibꝰ eſt oꝛandū. ꝓ illis qui ſunt in gratia vt in ea cōſeruentur. qui ſunt in peccato vt conuertant̄. ꝓ amicis ꝛ inimicis vt veniant ad penitentiā. ꝓ infidelibus vt illuminent̄. ꝓ defunctis vt liberentur a purgatoꝛio. Iſta eſt pietas q̄ valet plꝰ q̄ꝫ miſcdia. qꝛ reſpicit aīam ꝛ vtilitatē. qꝛ nō ſoluꝫ anime valet ſed coꝛpoꝛi vite ꝛ bonis. ꝛ maioꝛeꝫ cōmunitatem. qꝛ non ſolum ꝓ vno ſed ꝓ omnibus generaliter. Jdō dicit ſcriptura. Obſecro p̄mum omniū fieri obſecratiōes. oꝛatōes. poſtulatiōes. gratiarūactiones ꝓ omnibus homibꝰ j. ad Thimo. ij. ¶ Sextū opus eſt loqui pꝛofectuoſe. ꝛ eſt ſecundum opus pietatis. maioꝛem elemoſynam facit lingua q̄ꝫ manus. Inſtruendo ignoꝛantem q̄ neſcit ſe ſignare nec oꝛare nec Pater noſter. nec Aue maria. nec ꝯfiteri. Magna pietas eſt talem inſtruere. Item coꝛrigē errantem. conſolari triſtem ꝛ hmōi. Jō dicit ſcriptura. Omnis ſ͛mo malus ex oꝛe veſtro non ꝓcedat. ſed ſi quis bonus eſt ad edificatōꝫ vt det gratiam audientibus. Ad Eph. iiij. Magnaꝫ elemoſynam facit q̄ dat ad comedendū centuꝫ pauperibus. ſed maioꝛem elemoſynā facit p̄dicatoꝛ q̄ dat ad comedendū quingentis vel mille hominibus de cibo quem parauit in coquina ſpūs ſancti. ¶ Septimuꝫ opus eſt parcere ex coꝛde. ꝛ eſt tertiū opus pietatis. remittere ex coꝛde offenſas ꝛ iniurias. nō tantū eſt pietas offendēti. ſed etiam ip̄o offenſo. Quia venenuꝫ iracundie moꝛtiferuꝫ ex viſceribus ſue anime euomit Ideo Johes. Nos ſcimus quoniā tranſlati ſumus de moꝛte ad vitam quoniā diligimus fratres. Qui v̾o non diligit manet in moꝛte. Omnis q̄ odit fratrem ſuum homicida eſt. ſ. ſuīj p̄iꝰ ꝛ ſcitis quoniā omnis homicida non habꝫ vitā eternam. j. Joh. iij. ¶ Octauum opus eſt ſuppoꝛtare gratioſe. Scire ſuppoꝛtare tedioſos eſt pietas maioꝛ q̄ꝫ miſericoꝛdia. Verbi gratia. Erūt vir ꝛ vxoꝛ. ꝛ vir erit bonus ꝛ gratus ꝛ moꝛigeratus. ꝛ mulier erit vna rabioſa ꝛ contentioſa. Ideo debet vir ſuppoꝛtare eam. ꝛ econuerſo. ſi vir eſt vagus ꝛ ribaldus. ꝛ mulier pꝛoba ꝛ honeſta. ip̄a ſuppoꝛtare debet eum. pater filium debet ſuppoꝛtare. ꝛ econuerſo. ſocius ſocium ſuppoꝛtare debet gratioſe defectus alioꝛuꝫ. Ratō quia nunq̄ꝫ aliquis fuit in hoc mundo niſi chꝛiſtus ꝛ virgo Maria ſine defectu. Si tu vis vxoꝛem ſine defectu nō inuenies. ſi mulier vult virum non inueniet. Ideo opoꝛtet ſuppoꝛtare vir vxoꝛem. ſocius ſocium. al's nunq̄ꝫ haberent pacem. ¶ Nota exemplum in vitiſpatrum de illo ſancto heremita q̄ ꝓ nihilo iraſcebatur. ꝛ ſel' intra ſe dixit. O miſer q̄cq̄d boni facio perdo. ex iſta impatientia cogitauit ire ad deſertū ne haberet occaſionem iraſcendi. ꝛ ſic fecit. ꝛ cū ſeml' comederet panem ꝛ aquaꝫ ꝓuocatus eſt ira fregit ſitulaꝫ. ꝛ ad ſe reuerſus dixit. O miſer opoꝛtet ſuppoꝛtare. magna virtus eſt. Ideo apoſtolus. Cum omni humilitate ꝛ manſuetudine cū patientia ſuppoꝛtantes inuicem in charitate. ad Ephe. iiij. Modo ſcitis que ſunt opera miſericoꝛdie. ꝛ que pietatis. de quibus dicit thema. Sunt viri miſericoꝛdie.

¶ Dominica quinta poſt Trinitatis. Sermo pꝛimus.

Exi a me domine quia homo peccatoꝛ ſum ego. Luce v. Materia quam nunc volo pꝛedicare erit ſubtilis ꝛ intricata. quia thema ita requirit ſcilicet de modis quibus deus habitat in creaturis ꝛc̄. Sꝫ pꝛimo ſalutetur beatiſſima virgo Maria ꝛc̄. Verbuꝫ thematis habet difficultatem magnam volenti ipſuꝫ ſtricte recipe Fuit eīn verbum beati Petri ad xp̄m viſo mi-

Dñica quinta poſt Trinitatis

ractio de captura piſciũ. Qui dixit chriſto. Exi
a me dñe ꝛc̃. O beate Petre medico dicitis vt
recedat ab infirmo. cum deberetis ſibi poti⁹ di-
cere. mane mecũ dñe medice ꝛc̃. maxie cũ xp̄us
dicat. Non eſt opus valentibus medicus ſꝫ ma
le habẽtibus. Mat. ix. Cum ḡ medicus curās
animas peccatoribus eſt neceſſari⁹ quomõ pe-
trus dixit ṽbũ ꝓpoſitum Exi a me ꝛc̃. De q̃ ṽ
bo Petrus tñ laudat̃? Reſpõſio eſt iſta. qꝛ bea
tus petrus dixit hoc ṽbum ꝓ magna reueren-
tia quã portabat xp̄o ꝛ exhibebat. Sicut dice-
ret infirmus paup ꝛ ruſticus medico nobiliſſi-
mo reuerentialit̃ Exi a me. qꝛ ego ſum paup ꝛc̃
Iſto modo loquebat̃ btũs Petrus ꝯſiderans
xp̄i maieſtatem ꝛ ſuã paruitatẽ ꝛ modicitatem
Sicut centurio q̃ dedit repulſaꝫ xp̄o ex reuerẽ-
tia inextimabili di. Dñe non ſum dignus vt in
tres ſub tectũ meũ ꝛc̃. Mat. viij. Patꝫ thema
Nota ꝙ inuenimus in ſacra ſcriptura triplicēꝫ
bonum ꝛ optabilem exitum dei ab homine.

¶ Primus exitus eſt.
¶ Per gratiam habitualem.
¶ Scd̃us p diligentiam ṽtualem.
¶ Tertius p vtilitatem ꝓximalem.

Dico p̃mo ꝙ eſt exitus dei in creaturã p gratiã
habitualem. Doctrina eſt cõis ꝙ de⁹ ſtat in q̃li
bet creatura p potentiã eſſentiã ꝛ p̃ntiaꝫ. ſiue ſit
bona creatura ſiue ſit mala. De iſta materia vi-
de ſanctũ Tho. j. pte. q. viij. arti. iij. Per potẽ-
tiam dꝛ ſtare ſicut rex dꝛ eſſe in toto ſuo reḡ. ꝛ in
q̃libet eius pte. qꝛ vbiqꝫ extendit̃ ſua potentia.
Sic potentia dei extendit̃ vbiqꝫ ad oẽm locum
ad infernũ. purgatoriũ. celũ. terrã ꝛc̃. ad gene-
randũ. corrũpendum. puniendũ. p̃miandũ ꝛc̃.
Autoritas. Dñe deus rex omps in ditõe tua cũ
cta ſunt poſita. ꝛ non eſt q̃ poſſit tue reſiſtere vo
luntati. ſi decreueris ſaluare iſrl̃. Tu feciſti ce-
lum ꝛ terrã. ꝛ quicq̃d celi ambitu ꝯtinet̃. domi-
nus oĩm es nec eſt q̃ reſiſtat maieſtati tue. Cun
cta noſti ꝛ ſcis. qꝛ non ꝓ ſupbia ꝛ ꝯtumelia ꝛ ali
qua gl̃e cupiditate fecerim hoc. Heſter. xiij. Se
cundo deus eſt vbiqꝫ p p̃ſentiã. Rex licꝫ p po-
tentiam ſit in toto ſuo regno. nõ tñ vbiqꝫ p pre-
ſentiã. qꝛ non omia videt nec ei ſunt oĩa p̃ſentia
imo oportet eũ inueſtigare p cõmiſſarias lr̃as.
ꝓceſſus ꝛ hmõi. Sed deus ſicut eſt vbiqꝫ p po
tentiam. ita eſt vbiqꝫ p p̃ſentiã. qꝛ omia ſunt p̃-
ſentia ſue ſcie ꝛ omnia ſcit. Omĩa nuda ꝛ aper-
ta ſunt ocul̃ eius. Ad Heb. iiij. Tertio deus eſt
vbiqꝫ p eſſentiam. qꝛ celuꝫ ꝛ terra ꝛ quelibꝫ cre
atura exiſtẽs eſt plena ſua deitate. quemadmo-
dum videmus ꝙ in meridie aer eſt plenus clari
tate ſol̃. Ita q̃libet creatura eſt plena diuia eſſẽ
tia. Nunq̃d nõ celũ ꝛ terra ego impleo ait dñs.
Ihere. xxiij. Sicut em̃ aĩa hoĩs implet totũ ho-
minẽ ꝛ quãlibet eius ptem. ita diuina eſſentia i
plet totũ mundũ ꝛ quãlibet eius ptem. Sed ſic

aĩa oſtendit in capite ſuo potẽtias ṽtutes ꝛ per
fectões. Ita deus q̃ licꝫ ita bñ ſit in terra ſicut i
celo. tñ in celo oñdit ſuaꝫ eſſentiã beatꝭ facie ad
faciẽ. Si ḡ aliq̃s eſt peccator peccatũ non tollit
q̃n ſit dei creatura. ꝛ iõ in eo eſt de⁹ p potentiaꝫ
eſſentiã ꝛ p̃ntiam. ſꝫ nõ eſt in eo p gr̃am habitua
lem. Eſt ḡ deus in creatura p̃mo mõ eſſendi. ſ.
p potentiã eſſentiã ꝛ p̃ntiam. ſꝫ nõ p gr̃am habi
tualem. ꝓpter h̃ dixit moyſes iudeis pctõrib⁹.
nolite aſcendere. non em̃ eſt deus vobiſcum ne
corruatis coram inimicis vr̃is. Nũe. xiiij. Non
intelligebat ꝙ nõ eſſet cum eis deus p potẽtiaꝫ
eſſentiam ꝛ p̃ſentiã. ſed intelligebat ꝙ non erat
cũ eis p gr̃am habitualem. Iõ p Salomonem
dixit. Longe eſt deus ab impijs. Prouerb. xv
Põt ḡ dicere peccator oratiõꝫ thematis. Exi a
me dñe. ſ. p effectũ gr̃e habitual̃. De iſto exitu
dicit dauid in ps̃. Exurgat deus deus nr̃ deus
ſaluos faciendi ꝛ dñi dñi exitus mortis. Nota
deus nr̃. ſ. p incarnatõnem. Geñ. xxxvij. Caro
em̃ ꝛ frater nr̃ eſt. Iõ dicit̃ deus ſaluos faciet.
qꝛ añ incarnatõeꝫ nullum hoĩem ſaluum fecit.
ſolum aũt ſaluos fecit angelos. Hoĩes q̄tũcun
qꝫ ſanctos mittebat ad infernũ. ſ. ad lymbũ pa-
truꝫ. Iohes em̃ de quo xp̄s dixit. Inter natos
mulierũ ꝛc̃. ad limbũ deſcendit. Sed ex quo eſt
de⁹ nr̃ ꝛ p incarnatõꝫ ſaluat hoĩes. Scd̃o dicit̃
dñi dñi. Rõ qꝛ duplici iure xp̄s eſt dñs noſter.
ſcꝫ creatione ꝛ redemptõe. Creatõe qꝛ ſicut ali
q̃s de ſuo ꝓprio facit domum vel faciẽs domũ
dicit̃ dñs. Ita deus de ſuo ꝓprio. ſ. potẽtia ſua
creauit omnia. ideo dñs eſt. Ecce p̃mũ domini.
Scd̃o eſt redẽptor. qꝛ ſicut ille q̃ emit captiuos
dicit̃ dñs eorũ. ita xp̄s emit nos p̃cioſo ſangui-
ne ſuo. Ecce ſcd̃m dñi. Tertio exitus mortis. i.
peccati mortalis. qꝛ. ſ. deus exit ab hoĩe p effe
ctum gratie habitualis hoc eſt opatur merito-
rie. cum p deum iuſtificat̃ a morte culpe pecca-
tor ꝛ reſuſcitat̃. al̃s em̃ eſſet mortuus ꝛ non faci
ens fructum meritoriũ. qꝛ ſine me. i. gr̃a dei ni-
hil poteſtis facere. ſ. meritorie. Ioh. xv. ¶ Du
biuꝫ ſi diceret̃ ab aliquo. Ergo ex quo ſũ in pec
cato mortali dimittam opera bona. quia nõ ſũt
mihi meritoria. Reſpondeo ꝙ non. imo tũc ſũt
magis neceſſaria. Ratio quia pſona talis eſt in
infinitis piculis corpis anime ꝛ bonorũ. qꝛ mi-
rum eſt quomõ diabolus non ſtatim deſtruit to
tum ꝛc̃. Ideo bona non ſunt dimittenda. ſꝫ mul
tiplicanda. quia valent ad omnia alia preter ad
gloriam. Qꝛ ſic intelligitur quãdo anima venit
ad portam padiſi vt recipiat ſalarium. chriſtuſ
dat ſibi premium de factis in gratia ſolum. Si
anima vellet dicere domie ꝛ de tali ope quod
ego feci in peccato nihil dabitis michi? Rñdet
xp̄s. Nõ recipio in compotũ. qꝛ iam ſatiſfeci ti-
bi ꝓ ill̃ in alio mũdo in q̃ dedi tibi vitã ꝛ cuſto-
diui te a diabolo dedi tibi ꝯtritõꝫ ꝛc̃. Vbi gr̃a d

Paulo. de mattheo. dauid ⁊ magdalena. q̄ fue
runt peccatores. q̄ t̄n in peccato m̄lta bona fece
runt. ⁊ deus non tradidit obliuioni. Sȝ ſi pau/
lus vel mattheus de ill' petiuiſſent p̄mium. re=
ſpondiſſet xp̄s. Non darem tibi aliq̄d. quia iaȝ
ſatiſfeci tibi. De iſto exitu autoritaſ. Ibi. ſ. in ta
li exitu abſcondita eſt fortitudo eius. ſ. gratia.
Ante faciem eius ibit mors. ſ. peccati mortalis
Patȝ p̄mum quare dicit thema'. ⁊ pōt dicē pec/
cator. Exi a me dn̄e ꝑ opatōnem gr̄e habitual'.
h̄ eſt non operiam ꝑ gr̄am. ſed exi a me hoc eſt
fac me opari ꝑ gr̄am habitualem. ¶ Dico ſecū
do ꝙ opus dei eſt in creatura ꝑ diligentiaȝ vir=
tualem. Dicat quō non ſunt m̄lte pſone in hoc
mundo q̄ h̄nt gr̄am habitualem. ſ; de illa operā
tur ita diligent' vt poſſent. ꝯtenti em̄ ſunt ſerua
re p̄cepta dei. ⁊ eccl'e ſolum. Verbi gr̄a. Si di=
cerent eis. quare non ieiunatis bis vel ter in ſe/
ptimana? Reſpondent ad hoc non teneor. ſuffi
cit mihi ſuare ieiunia eccl'e. Idem de miſſa au/
dienda quolibet die. dicerēt non obligor niſi in
domica. Idem de opibus penitētialibus dicūt
ſufficit mihi ſemel in anno. Patet ꝙ illa gr̄a ha
bitualis non exit in tot bonis opibus ſpūalib'
ſicut poſſet. Tales habent gr̄am habitualiter.
exquo ſuant p̄cepta eccl'e ⁊ dei. ſed nichil ad/
dunt. De iſtis dicit xp̄s. Si quis diligit me ſer
monem meū ſuabit. ⁊ pater meus diliget eum.
⁊ ad eū veniemus ⁊ manſionē apud eum facie=
mus. Ioh. xiiij. Idō petit thema. Exi a me do
mine. ſ. tu dn̄e q̄ es in me ꝑ gr̄aȝ habitualit' Exi
a me. ſ. ꝑ diligentiam effectualeȝ. quia peccator
ſum ad minus venialit'. q2 non ſum ita diligenſ
in opibus ſpūalibus vt oporteret. De h̄ Auto
ritas. Dn̄s deus ſup eos videbit'. ſ. ꝓpter vir=
tutem operum celeſtiū que ſunt deſup. ⁊ exibit
vt fulgur iaculum. i. verbū eius. Fulgur facit
tria. Illuminat. inflammat. ⁊ timorem inducit.
Ita gr̄a dei habitual' exiens ꝑ opa ſpūalia iſtā=
mat affectōȝ. ſ. ad faciendum opa ſpūalia cū fer
uore ſpūs. Illuminat intellectū ad cognoſcēdū
Terret incutiendo terrorem penarum inferni.
Idō dicit ſcriptura. Q̄dcūq; pōt facere man'. i.
ꝟtus tua inſtant' opare. q2 nec opus nec rō nec
ſcia nec ſapia erunt apud inferos quo tu prope
ras. Eccl'es. ix. ¶ Nota in dicta autoritate quatu
or opa que multum placent deo. ſed exquo ani=
ma eſt in inferno nihil ſibi ꝓſunt. ¶ Primo op'
ſcȝ ꝯſtruere capellas eccl'as pōtes hoſpitalia ⁊
h'mōi. Sed ſi tu p̄cepiſti in teſtamēto tuo iſta fi=
eri vadis ad infernū. iſta opa nō poterunt te iu
uare etiam ſi fiāt. Scd'o rō. i. reſtitutio reſpice=
re domū taxiam ſeu burſam ⁊ in hac vita reſti/
tuas. al's nihil valebit liberādo te ab inferno.
Tertio ſcia ⁊ h̄ in elemoſynis dādis reſpicit ꝙ
dent' in locis pijs ⁊ neceſſarijs. ¶ Quarto ſapiā
ſcȝ ſapida ſcia q̄ conſiſtit dicēdo vl' faciēdo dicē

miſſas ⁊ oratōes q̄ in iſtis non ſentit ſaporeȝ ne=
gligens eſt. nec valent multe miſſe ad liberādū
vnam animā de inferno. Idō dicit Q̄dcūq; pōt
manus tua ⁊c̄. Ideo ille qui habet gr̄am habi=
tualem petit in themate. Exi a me ⁊c̄. ac ſi dice=
ret. dn̄e tu in me es ꝑ gratiam habitualem. Idō
exi in me ꝑ effectum diligētie in operibus ſpūa=
libus. ¶ Dico tertio ꝙ eſt exitus dei in creatu=
ra ꝑ vtilitatem ꝓximalem. Sunt em̄ aliqui in q̄
bus deus habitat p̄mo ⁊ ſecūdo modo ſuperi'
dictis. ſed non curant de ſaluatōe ꝓximi ſeu de
alia vtilitate. de quibus dicit Hiero. ad Pauli
num in prologo biblie. Sācta quippe ruſticitas
ſolum ſibi ꝓdeſt. quia nō curant. de alijs tamē
deus ordinauit vt quilibet curet de ꝓximo vt
de ſe. Eccl. xvij. Deus mandauit vnicuiq; de
ꝓximo ſuo. Ideo talis petit in themate dicens
Exi a me domine. ſ. ꝑ vtilitatem ꝓximalem. vt
ꝓximis meis poſſim ꝓficere. Autoritas. In tē=
pore exitus tui diſtribue hereditatē tuā. Eccl.
xxxiij. Sed diuidere cum ꝓximis indigentib'.
nec timeas depauperari ꝓpter elemoſynas. imo
magis abundabitis. p̄dicatio em̄ eſt magna ele
moſyna quādo fit ꝓ deo. ⁊ nūq; p̄dicatori defi=
ciet materia. Ita etiā eſt de diuitijs. quia deus
dat abundant' illis qui libent' dant elemoſynas
q2 deus non potes vinci a creatura ꝑ miſc'diaȝ.
Dicat' de opibus miſc'die erga paupes. ⁊ tali=
bus dicet xpus in iudicio generali. Venite bn̄=
dicti patris mei ⁊c̄.

¶ Dn̄ica q̄nta Sermo ſecūdus ⁊ eſt ſ'm
ſenſum allegoricū de animabus.

Concluſerunt pi
ſcium multitudinem copioſam. Lu.
v. ad litteram. Sed ego iuxta intel=
lectum allegoricū vel ſpūalem volens nunc de=
clarare hoc ꝟbum de animabus purgatorij po
no tres cenclusiones. Prima ꝙ purgatoriū eſt
ſicut carcer. in quo claudunt' homines debitis
obligati cum dicit'. Concluſerūt. Secūda ꝙ ad
purgatorium non vadunt niſi xp̄iani baptiſati
cum dicitur. piſciū. Tertia ꝙ q̄ vadunt ad pur=
gatorium non ſtabūt ſoli. ſed ſunt bene ſociati.
cum dicit'. multitudinem copioſam. Prima er=
go concluſio eſt ꝙ purgatoriū eſt ſicut carcer in
quo claudunt' homines debitis obligati. Sic i
carcere ciuitatis claudunt' aliquotiēs aliqui ex
debitis quouſq; ſatiſfecerint vl' alij ꝓ eis. Ita ē
de purgatorio qd' eſt in corde terre. de igne ⁊ de
flāma pura. q̄ ſupnatural'r ꝟtute diuia affligit
aīas q̄ ꝓ debitꝭ ſoluēdis ibi claudūt'. q̄ ſtabunt
ibi q̄uſq; ſoluerint ipe vl' amici eoꝝ. Idō dic. Cō
cluſerūt. ſupple angeli miſtri. ⁊ executores diui=
ne iuſticie. De iſta concluſione dicit Hiere. i ꝑ=
ſona aīe exn̄tis in purgatorio. Cōcluſit vias me
as lapidib' quadris ⁊ ſemitas meas ſubuertit.

Threñ.iij. Nota lapidibus quadris qñ ortus
vel vinea claudiẛ lapidibus rotũdis. paries di
ruiẛ ſtatim. Sed ſi clauſura fiat ex lapidib⁹ qua
dris non ita diruiẛ. q2 fortis clauſura eſt. Et ſi-
gnat penam purgatorij fortem ꝛ durã. de q̃ nõ
pñt exire niſi compleant pniam vl' ſatiſfiat ab a
micis ꝑ eis. Nõ ſemitas meas ſbuertit. ſ. contri
tionẽ. bonũ ꝓpoſitũ. ꝯfeſſionẽ. reſtitutõem. re-
miſſionẽ. ieiunia. elẏnas Iſte ſunt ſemite ſtricte
ꝑ quas vadimus in hoc mũdo. ſed in alio mun-
do in purgatorio. non põt aïa ire per ſemitas
iſtas. q2 non põt facere pniam meritoriam. De
iſto carcere purgatorij dans ꝯſiliũ cuilibet nr̃m
xp̃us dicit. Eſto ꝯſentiens aduerſario tuo cito
dum es cũ eo in via. ne forte tradat te aduerſa-
rius tuus iudici. ꝛ iudex tradat te miniſtro ꝛ in
carcerem mittaris. Amen dico tibi nõ exies in-
de donec reddas nouiſſimum quadrantẽ Mat
thei. v. Nõ nouiſſimum q̃drantẽ. i. obolũ ſigt
minimã culpam ſoluendã. Nota eſto cõſentiẽs
aduerſario tuo. aduerſarius eſt ẜmo diuinus q̃
ſcȝ aduerſaẛ ſenſualitati nr̃e. nõ tñ ratõni. q2 iu
dicat ꝙ p̃ceptum dei eſt bonũ ꝛ cõgruũ Sȝ ſen
ſualitas ad malum inclinaẛ ad ſupbiã auariciã
luxuriaȝ ꝛc̃. Ideo ap̃lus. Condelector legi dei
ẜm interiorem hoiem. video aũt aliam legeȝ in
membris meis repugnantem legi mentis mee.
Ad Ro. vij. Nota cito dũ es in via. Racio q2 i
alio mũdo nõ eſt remediũ. Ne aduerſari⁹. ſ. ꝟ-
bum dei te accuſet. Quia ſicut abbas vel prior
corrigit fratrem delinquentẽ. ita xp̃s in iudicio
ꝛ dicet quis es tu? Rñdeb dñe ego ſum xp̃ian⁹
clericus vel religioſus. ꝛ xp̃s. Ecce legem quaȝ
dedi tibi ꝛc̃. ꝛ ẜm illam iudicaberis. Autoritaẛ
Qui ſpernit me ꝛ nõ accipit ꝟba mea hȝ q̃ iudi
cet eum. Sermo quem locut⁹ ſum ille iudicabit
eum in nouiſſimo die. Ioh. xij. Nota q̃ ſpernit
me ꝛc̃. Deſpiciẛ rex qñ ſue ordinatões vel p̃co-
nizatões non ẜuanẛ. Ita de xp̃o. Ideo dicit. q̃
ſpernit me ꝛc̃. Ecce aduerſari⁹ ẜmo dei. Et iu-
dex. ſ. xp̃s tradet te miniſtro. Et q̃ſtio. Quis ẽ
iſte miniſter q̃ portat animã ad purgatoriũ Ali
qui dixerũt ꝙ ille miniſter eſt diabolus q̃ fec̃ eã
peccare. ſed non eſt verum. Ratio quã aſſignat
ſanctus Tho. eſt. q2 aïa vadens ad purgato-
rium in gr̃a dei egrediẛ de campo ꝛ cũ victoria
non eſt g̊ rationale ꝙ diabolus q̃ eſt victus reci
piat aïam victricem. Iõ ab angelo bono porta
tur ad purgatoriũ. Dicaẛ practica. Et dicit ſibi
angelus. Amẽ dico tibi nõ exies inde dõec red-
das nouiſſimum q̃drantem. ¶ Scd̃a ꝯcluſio eſt
ꝙ ad purgatoriũ non vadũt niſi xp̃iani baptiſa
ti. Nõ vadũt ibi iudei nec agareni ꝛ infideles. ꝛ
h̃ oſtendiẛ cum dr̃ Piſciũ. Piſces naſcũẛ ꝛ cõ-
uerſanẛ in aq̃. ita xp̃iani in aq̃ baptiſmatis. ꝛ cõ
uerſanẛ in aq̃ lachrymarũ ꝑ pniam. Iõ dauid
vocauit xp̃ianos piſces di. Piſces maris q̃ ꝑ-
ambulant ſemitas maris. ps̃. viij. Nota piſces
maris ab amaritudĩe paſſionis xp̃i. Aq̃ baptiſ
matis hȝ ꝟtutem ꝛ efficaciã lauandi aïas. Iđo
apl's. Quicũq3 baptiſati ſum⁹ in xp̃o ih̃u i mor-
te ipius baptiſati ſum⁹. Ad Ro. vj. Nõ q̃ ꝑam-
bulant ſemitas mar[ ] q̃tũ ad ꝯuerſatõȝ ꝑ amari
tudinem pnie ꝛ lachrymarũ. ¶ Notãde ſunt hic
due q̃ſtiones. Pria quã multi faciũt ẽ iſta. Fra
ter ꝙ dicitis in ꝯcluſione ꝙ ſoli xp̃iani ad pur-
gatorium vadũt, ꝛ infideles ad infernũ. h̃ nõ vi
detur verũ. Nõ q2 m'lti infideles ſunt q̃ recipe-
rent baptiſmũ ſi ſcirẽt tm̃ valere. ẜ nũq3 audiue
runt. Nunq̃d excuſanẛ? Rñſio eſt ꝑ q̃ſtionem
quã facit ſan. Tho. ſcd̃a ſcd̃e. q. x. vbi q̃rit vtrũ
infidelitas ſit pena vel culpa. q̃ dicit ꝙ in illis q̃
dubitant ꝛ vellent ſcire veritatẽ. ꝛ ſi viderẽt mi
racula crederẽt In talib⁹ dicit ſan. Tho. ꝙ infi
delitas potius eſt pena q̃3 culpa. Si dicaẛ ergo
q̃re damnanẛ? Dico ꝙ ex peccato originali qđ
nõ remittiẛ niſi ꝑ fidem ꝓpam vel eccl'e. Itẽ ex
peccatis actualib⁹ q̃ faciũt. Iõ apl's. Sine fide
impoſſibile eſt placere deo. Ad Heb. xj. ¶ Scd̃a
rñſio eſt ꝙ tanta eſt cõnaturalitas fidei catholi
ce ad intellectum nr̃m ꝙ niſi ex peccatis ponaẛ
obſtaculũ hõ credat ſtati. Autori. Si q̃s volue
rit voluntatẽ dei facere. ſupple moraliẛ viuẽdo
cognoſcet de doctrina mea an ex deo ſit. Ioh.
vij. ꝟbi gr̃a. Qñ aliq̃s q̃tũcũq3 ſit rudis qñ vi-
det magnuȝ palaciũ ſtati cogitat ꝙ magn⁹ dñs
illud fecit. Ita de palacio h⁹ mũdi ꝛc̃. Item rõ
dicit ꝙ de dño ſuo loquaẛ hõ cũ reuerẽtia Itẽ
ꝙ q̃libet dñs vult aliqđ ẜuitiũ de ſuis ẜuitori-
bus. ꝛ ſic de alijs p̃ceptis. Et q2 infideles nõ fa
ciunt dei voluntatẽ. iõ imputaẛ eis. Sic̃ ebrius
q̃ occidit pr̃em ſuũ neſciens q̃d facit. tñ ſibi im-
putaẛ ꝛ dȝ puniri. q2 nõ eſt ſine culpa. q2 nõ de
buit inebriari. Ita eſt de infidelib⁹ q̃ inebrianẛ
malicijs ꝛ vicijs. ſicut ille q̃ claudit ſibi oculos
cũ manu ꝛ cadit in puteo. nunq̃d damnabitur?
imo. ꝙ ſic. q2 nõ debuit ſibi claudere oc'los Ita
eſt de infidelib⁹ q̃ manu malicie ꝯ xp̃m claudũt
ſibi oculos. Iõ non excuſanẛ. ꝑ3 rñſio ad p̃mã
q̃ſtionem. Et ꝯcordat ꝓph'tia. None ꝟba mea
bona ſunt cũ eo q̃ gradiẛ recte Michee. ij. Idẽ
de maľ xp̃ianis diu in pc̃tis viuentib⁹ q̃ ꝑdunt
fidem. ꝛ ſic damnanẛ. Autoritas. Bonã ꝯſcien
tiam q̃dã repellẽtes circa fidẽ naufragauerunt.
j. ad Thimo. j. Ergo ſolũ piſces ſaluanẛ. Scd̃a
q̃ſtio eſt Si ſaluanẛ oẽs xp̃iani? Dico ꝙ nõ. ẜ il
li q̃ ꝑambulant ſemitas maris. ſ. faciẽtes pniaȝ
de peccatis poſt baptiſmũ factis. Sed eſt h̃ ar-
gumentũ in oppoſitum. qđ facitis vos cõiẛ dicẽ
do. Qui crediderit ꝛ baptiſatus fuerit ſalu⁹ erit
Mar. vl. Si domin⁹ ẽ largus cur diſpenſator
auarus? vos fratres nimis viaȝ reſtringitis di
cendo ꝙ oportet nos facere penitentiam. ꝯteri
de pc̃tis ꝯfiteri ꝛc̃. Dicenduȝ ꝙ qui crediderit

⁊ baptizatus fuerit hñs fidem formatā ſaluus
erit. Sed ſi tal' poſtea in peccatū lapſus fuerit
eget pnīa que eſt ſecūda tabula poſt naufragiū
Pro declaratōne huius nō ꝑabolam de rege ꝗ
parauit magnū ꝯuiuiū ⁊ fecit ꝑconiſari ꝙ qui=
libet ſibi fidel' ꝗ haberet manus mundas come=
deret in ꝯuiuio. Dicat' de ortulano ꝗ mane la=
uit manus ⁊ poſtea maculauit. Et fuerat fuga=
tus a ꝯuiuio ꝓpter immundiciā manuū. Sic h
niſi manus immūdas lauerit a ꝯuiuio fugabit'
Oportet ꝗ ambulare ſemitas maris ꝑ opa peni
tentialia. qꝛ mō vos non eſtis baptiſati. i. mūdi
ſed fuiſtis hora ꝑma. ſed nondū erat hora prā=
dij Ideo Eſa. Lauami ⁊ mūdi eſtote ⁊c̄. Eſa. j.
¶ Tertia conclusio ꝙ illi in purgatorio ſunt bñ
aſſociati cum dicit' multitudinem copioſā. Si
tñ compent' ad illos ꝗ ſunt in inferno dicit' ꝙ ē
mltitudo defectuoſa. qꝛ ꝓ vna ꝗ vadit ad pur/
gatoriū vadunt mille ad infernum. duri ⁊ pre
ſumptuoſi difficile corrigunt'. Taliū infinit' eſt
numerus. Ecci. j. Si autē compent' ad illas de
ꝑadiſo dicet' tunc multitudo copioſa. qꝛ pauci
ſunt ꝗ ſine purgatorio vadunt ad ꝑadiſū. Apo
ſtoli queſierunt a xp̄o dicētes. dn̄e ſi pauci ſūt
ꝗ ſaluant'? Luce. xiij. Xp̄s aūt ſuſpirās noluit
dicere ꝙ pauci. ſed dixit. Contendite intrare ꝑ
anguſtam portā. qꝛ dico vob̄ multi q̄rēt intrare.
⁊ nō poterūt ⁊c̄. Nota contēdite. Primo cum
carne ad malū inclināte ⁊c̄. qꝛ hodie eſt talis cō
ditio mūdi ꝙ ꝗ vult ire ad ꝑadiſum mlta habz
impedimēta. Sed ꝗ vult ire ad infernū oēs fa=
ciunt ſibi locū nec impedit' ab aliquo ⁊c̄.

¶ Sermo tertius de eadem dn̄ica.

D Ocebat de naui
cula turbas. Habet' v̄bum iſtud tex=
tualiter Luc̄. v. ⁊ officiat' in euange=
lio hodierno. Sermo noſter erit de euangelio.
Salutet' v̄go maria. In p̄ſenti ſmone intendo
tenere modum edificatoris domorū. ꝗ p̄mo po=
nit fundamentū firmū ⁊ forte. Deinde ſupedifi
cat cameras ad habitandū. ita intendo facere.
Primo ponam fundamentū forti' celo ⁊ terra.
ſcz v̄ba ſancti euangelij. de ꝗbus xp̄s. Celū et
terra tranſibunt v̄ba autē mea non tranſibunt.
Lu. xxj. Deinde edificabo cameras. i. doctrīas
morales. Nota hic hiſtoriam euangelij Cū ſe=
mel xp̄us eſſet iuxta ſtagnum vel mare tyberia
dis ſeu genazareth. magna mltitudo populi ve
nit ad eum vt audirent v̄bum dei. ſm qꝺ ꝓphe
tauerat Eſa. dicens. Fluēt ad eum omēs ⁊ ibūt
populi multi. Eſa. ij. Xp̄us autē videns tātam
multitudinem. de ꝗ dicit tex. Cū turbe irruerēt
in eū. qꝛ omēs volebant eū tangere. qꝛ v̄tus de
illo exibat ⁊ ſanabat omnes. Luce. vj. Dixit p̄=
mo ꝙ mitterent barchā in mari. Erant autē ibi
due naues ſtātes ſec' ſtagnū. Piſcatores autē
deſcendebant ⁊ lauabāt retia. Et aſcendens in
vnam nauē que erat Simonis rogauit eū a ter=
ra ducere puſillum. ⁊ de barcha p̄dicauit ꝑplo
qui erat in littore. p̄dicabat eis de articul' fidei.
de gaudijs paradiſi. de p̄ceptis ſuandis. et de
peccatis vitandis. de tribulatōib' ſuſtinendis.
de iniurijs remittendis. de penis inferni. Fecit
eis pulchrum ſmonem. Et de hoc loquit' the=
ma. Docebat de nauicula turbas. Poſt ſermo
nem data bn̄dictōne populo volens ſoluere pe
trum qui accōmodauit ſibi barchā dixit. Duc
in altum. ⁊ laxate retia veſtra in capturam. Re
ſpondit ei Petrus. Preceptor ꝑ totam noctem
laborātes nihil cepimus. q. d. de nocte nihil ce=
pimus. quomō de die capiemus. Et xp̄us. fac
vt dico. Et Petrus. In v̄bo tuo laxabo rethe.
Et cum hoc feciſſent cōcluſerunt piſcium mul=
titudinem copioſam ⁊c̄. ¶ Notate hic litterali=
ter. Petrus cum ſocijs ſuis laborauerant ꝑ to=
tam noctem ⁊ nihil ceperūt ⁊ ꝓ modico ſeruitio
qꝺ fecerūt chriſto mutuando ſibi barcham do=
minus retribuit ſibi magnum ſalariū Hic habe
mus exemplū ꝙ nullus cōfidat ꝙ ex ſuo labore
acquirat bona tempalia. Sed ꝓ modico ſerui/
tio quod facis xp̄o deo. ſ. ſuando dominicam
magis ꝓficiunt bona tua. campus. vinea. grex
oliueta ꝗ ex tuo labore totius anni. Multi la=
borant qui nihil colligunt. quia male ſuant fe=
ſta. Ecce fundamentū poſitum. de quo apoſto
lus. Fundamentū aliud nemo poteſt ponere
p̄ter id quod poſitū eſt. Glo. fides ieſu xp̄i. j. ad
Chorin. iij. Modo edificande ſunt camere tres
ſcz tres v̄tutes neceſſarie ſm ꝙ xp̄s de nauicu=
la docebat tres lectōnes inter alias nob̄ neceſſa
rias ad ſaluatōnem. Prima de obediētia gene=
rali. Secunda de penitētia ſacramentali. Ter=
tia de ꝑſeuerantia finali. Iſtas lectōes docebat
xp̄us non ſolū v̄bo vt multi p̄dicatores. ſ etiā
facto. Cepit ieſus facere ⁊ docere. Nota facere
p̄mo. deinde docere. Ideo thema. Docebat de
nauicula turbas. ¶ Prima ꝗ virtus ſeu lectio
quā xp̄s oſtendit eſt de penitētia generali. ſ. ꝙ
omēs tam religioſus ꝗ clericus. tam vir ꝗ mu
lier obediat decem p̄ceptis. hoc xp̄s oſtendit p̄=
mo facto. qꝛ voluit humiliari ꝑ obedientiā p̄ris
vſq ad mortē. Qui cū in forma dei eſſet ⁊c̄. ad
Phil'. ij. Ecce qualit' oſtendit facto lectōnē obe
dientie in re tam dura ⁊ aſpera. Item oſtendit
v̄bo dicens. Si vis ad vitā ingredi ſua māda
ta. Matth. xix. Nota ſi tu. ſ. dn̄s vel vaſallus.
ſi tu diues vel paup. Si tu regularis vis ad vi=
tam. ſ. eternam ingredi ſerua mandata. Noli vi
uere ſm tuam volūtatem. ſed ſcd̄m dei equita=
tem. non ſm tuam inclinatōnem. ſed ſm dei or
dinatiōē. non ſm tuum ſenſum. ſed ſm dei mā
datum. Seruus volens obtinere ſalariū opor
tet ꝙ faciat voluntatem domi ſui. Oēs ſumus

ſui domi ieſu xp̄i ⁊ captiui. Si ergo volumꝰ ſa
lariū gl'e. faciamꝰ eius voluntatē. nec debemus
ꝓ vlla re facere ꝯ eius mādata. Iſta eſt obediē
tia general' ad omīa mādata dei. ex h̄ acq̄rit hō
regnum celeſte Nō nam clauſura ꝯrios motus
h̄ʒ qđ vno motu claudit̄. alio aperit̄. Mō vi/
deamus ianua ꝑadiſi q̄ motu clauſa fuit. motu
inobedientie ade. qꝛ de dextra dei fecit motum
vſq̄ʒ ad ſiniſtrā ꝓprie volūtatis non obediēdo
deo. ergo ſi porta ꝑadiſi dʒ nob̄ apiri ꝑ motū ꝯriū
hʒ apiri. ſ. de ſiniſtra ꝓprie volūtatis ad dexte
ram diuine voluntatis. facere em̄ debemus dei
voluntatē magis q̄ꝫ ꝓpꝛiā. vbi gr̄a dicēdo. ego
ſum inclinatus ad ſupbiam. ſed vos dn̄e vultis
⁊ ꝑcipitis humilitatē. ideo dn̄e volo humiliari
Idem de alijs peccatꝭ. Non credatis ꝙ gl'a pa-
diſi obtineat̄ genere dignitate. dominio. ſciētia
pulchꝛitudine. foꝛtitudīe. imo ſi dicat aīa xp̄o i
iudicio ꝑticulari. dn̄e ego ſum de mag̊ genē. vel
fui magnus dn̄s in alio mūdo. iō etiam fac me
dn̄m in iſto. dicet xp̄s. verū eſt ꝙ ego te feci ma
gnum dn̄m. ſ; male vſus fuiſti faciēdo iniuſtici-
as. ⁊ ſic de alijs. Iō xp̄s dixit. Si vis ad vitam
ingredi ſua mandata. Iſta eſt obediētia gene-
ral'. ¶ Scđo docuit xp̄s de pn̄ia ſacramētali. pꝛi
mo ope. qꝛ tota vita xp̄i fuit pn̄ia. ſꝑ ieiunabat
qꝛ niſi ſemel in die comedebat. nec legit̄ come/
diſſe carnes vnq̄ꝫ niſi de agno paſcali. ¶ Scđo
docuit v̄bo dicens. Pn̄iam agite appꝛo. em̄ ⁊c̄.
Mat. iiij. Itē. Niſi pn̄iam egeritis oēs ſimł ꝑ-
ibitis. Lu. xiij. Sacramental' pn̄ia ꝯſiſtit i qua-
tuoꝛ. p̄mo in coꝛdis ꝯtritōne. ſcđo in ꝓpoſiti
emendatōe. tertio in oꝛis ꝯfeſſiōe. quarto i ope
ris ſatiſfactōe. Si ꝑdidimus regnū dei ꝑ inobe
dientiam iſto mō poſſumus ip̄m recupare ꝑ pe
nitentiā ſacramentalē. Facite fructꝰ dignos pe
nitentie. Lu. iij. vbi dicit glo. ꝙ fructꝰ digni pe
nitētie ſunt qn̄ pn̄ia coꝛr̄ndet peccatꝭ. Sic medi
ci faciūt medicinas ſm̄ infirmitates. vbi gratia
Si peccaſti coꝛde ꝑ mala deſideria. ꝑcutias coꝛ
q̄nq̄ʒ digitis. qꝛ ex q̄nq̄ʒ ſenſibꝰ q̄ſi q̄nq̄ʒ inſtru-
mentis coꝛde peccamus. Itēʒ ſi peccaſti oꝛe mē
tiendo diffamando ſe laudando vel al's ꝯ deuʒ
loquendo. digna pn̄ia eſt oꝛare. ꝑcutē os. confi
teri oꝛe q̄ſi ſe diffamādo. Idem de alijs ꝑtibus
coꝛpis. Ecce q̄re dicit. Facite fructꝰ ⁊c̄. Ter-
tio docuit nos xp̄s de ꝑſeuerātia finali. ope pꝛi
mo qꝛ ſꝑ ꝑſeuerauit etiā in cruce. licʒ detrahēnt
ſibi. Etiam docuit nos ꝑſeuerantiā v̄bo dicēs.
Qui ꝑſeuerauerit in finem h̄ ſaluus erit Mat.
x. Modicū valeret obedientia general' ⁊ pn̄ia
ſacramental' niſi eſſet ꝑſeuerantia final'. Multi
incipiunt bn̄ ⁊ feruent̄. ſed accidit eis vt aq̄ cali
de q̄ paulatim frigeſcit. q̄ꝫtūcunq̄ʒ eſſet calida ſi
ab igne ammoueat̄. Iō xp̄s. Nēo mittens ma-
nuʒ ad aratrū ⁊ reſpiciēs retro aptus eſt regno
dei. Lu. ix. Aratrū eſt pn̄ia q̄ arat terrā coꝛpoꝛꝭ
vt faciat fructū meritoꝛū ⁊ v̄tutū. cui apponitur
manus qn̄ hō incipit. Iō non dʒ q̄s reſpicere re
tro. ſ. dimittendo qđ incipit. ſed augmētare nō
ſolū opa ſ; etiam feruoꝛē ſp̄ūs. Sed m'ti decipi
untur quoꝝ ꝑſeuerātia impedit̄ cogitādo ſimł
totā eoꝛū vitā futurā. ⁊ ſic venit eis tediū. Iđo
nō dʒ ſic recipi. ſ; ꝑ ꝑtes q̄libet die cogitare. vi-
deamꝰ hodie q̄lit̄ me habui ⁊ dicere. O video
ꝙ in multis defeci. ſ; cras volo incipe ad ſuien-
dum deo. ⁊ etiā cras in ſero inuenietis vos defe
ciſſe. Et ſic antiq̄tus ſcti p̄res ꝑſeuerabāt q̄ſi fa
ciendo cōpotū ꝙ nō debebāt viuē niſi vna die.
Dicit dauid de ſe. Et meditatꝰ ſum nocte in coꝛ
de meo ⁊ exercitabaꝛ ⁊ ſcopebā ſpm̄ meū ⁊ dixi
nunc cepi ⁊c̄. pſ̄. lxxvj. Iō q̄dam ſanctꝰ pat̄ vo
lens aliq̄s inducere ad pn̄iam dixit. ꝙ fuit q̄dā
homo hn̄s campū plenū ſpinis ad quem mitte-
bat filiū vt purgaret campū. q̄ videns campuʒ
tam magnū q̄ſi deſperatus comedebat. ⁊ poſu-
it ſe ad doꝛmiendū. Ita de vita nr̄a q̄ eſt vt cam
pus magnus plenus ſpinis ⁊c̄. Ecce quare dic̄
Nemo mittens manum ⁊c̄.

¶ De eadem domica. Sermo q̄rtus.

Per totam noctē

laboꝛantes nihil cepimꝰ. Habet̄ ver-
bum iſtud oꝛiginal'r Lu. v. ⁊ recitati
ue in euāgelio currentꝭ dn̄ice. Verbū ꝓpoſituʒ
dat mihi occaſionē ⁊ motiuū p̄dicādi ⁊ declarā
di mala ⁊ defectus q̄s hʒ ꝑſona q̄ exiſtit in pec-
cato moꝛtali. vt ab eis recedatis ⁊ ad bonā vitā
redeatis. Sʒ vt gr̄a dei ſit nobiſcū ſine q̄ nichil
faceremus ſalutet̄ v̄go Maria. Ad lr̄am hoc
eſt v̄bum piſcatoꝛū q̄ laboꝛauerūt ꝑ totā noctē
⁊ nihil ceperunt Iō dixerūt. Per totā noctem
laboꝛantes. ſ. piſcando nichil cepimꝰ. Sed ego
volo ꝑtractare hoc v̄bū ſm̄ intellectū allegoꝛi-
cum ⁊ ſp̄ūalem ita ꝙ thema ſit v̄bū peccatoꝛuʒ
in peccatis decedentiū. q̄ qn̄ ſunt in alio mūdo
recognoſcentes ſe dicūt. Per totā no. labo. ⁊c̄.
¶ Pꝛo cuius declaratōe ſciendū ꝙ q̄ꝫdiu ꝑſōa
eſt in peccatis in mala vita non cognoſcit ſuos
defectus nec mala nec ꝑicula in q̄bus eſt. qꝛ coꝛ
rigeret ſe. ſed lete comedendo. bibendo. ſaltan-
do. ridendo tranſit. Recte tali accidit vt homi
cidis ⁊ latronibus q̄ letant̄ ⁊ appꝛeciāt ſe de ma
lo qđ faciūt. De q̄bus dicit ſcriptura. Letātur
cum malefecerint ⁊ exultant in rebus peſſimis.
Pꝛouer. ij. Sed qn̄ ſunt capti ⁊ cathenati ⁊ ad
furcam ſententiati. tūc cognoſcūt mala ⁊ pecca
ta q̄ fecerūt ⁊ petunt ꝯfeſſoꝛem. remittūt iniuri-
as. ſatiſfaciūt ⁊c̄. qn̄ hn̄t penā cognoſcūt culpā.
Iō Gre. Oculos q̄s culpa claudit pena aperit
Ita recte eſt de peccatoꝛibꝰ. q̄ꝫdiu viuūt in hoc
mūdo delectant̄ de ſolacio in ſolacium. ſ; qn̄ mo-
riunt̄ ⁊ vidēt iſernū eis ꝑatū. vidēt ꝙ ꝑdidert
omīa bona. diuitias. honoꝛes. dignitates. et vi

dent ꝙ non habebūt glam ſ; penā eternā. Tunc
dicunt Per totā noctem. ſ. hui⁹ vite laborātes
nihil cepim⁹. Jō h̄ v̄bū eſt planct⁹ peccatorū q̄
in morte paupes ſe inueniūt. ptʒ thema. Si vo=
lum⁹ p̄dicta v̄ba bn̄ cogitare in dictꝭ v̄bis oſtē=
dunt nob̄ de vita peccatorū tres ꝯditōes male
vita em̄ peccatorū habet tria incōmoda.
¶ Vita aūt peccatorū eſt p̄mo crudelit̄ tenebro
ſa ibi. ꝑ totam noctem.
¶ Scd̄o penalit̄ doloroſa ibi. laborātes.
¶ Tertio finalit̄ infructuoſa ibi. nihil cepim⁹.
Dico p̄mo ꝙ vita peccatoꝝ eſt crudelr̄ tenebro
ſa cum dr̄. ꝑ totā noctem. Sine lumie charitatꝭ
ꝛ grē ſunt peccatores. h̄ declarat̄ ſic. Quicꝫ de
fectus accidūt ꝑſonis in nocte tenebroſa ambu
lantib⁹. Prio ꝙ non cognoſcūt ſe ad inuicē. im
mo dicunt q̄s eſtis vos? Scd̄o ꝙ leuit̄ īpingūt
qn̄ nō hn̄t claritatē. Tertio q² ſi ſint luta leuiter
maculant̄. Quarto q² leuit̄ vnus ꝑdit aliuʒ. q²
non vidēt. Quinto tunc hō vadit dubitando ꝛ
palpādo. Iſtos q̄nqꝫ defect⁹ inuenietis in ꝑſo=
na q̄ ꝯſiſtit ꝛ viuit in peccatis mortalib⁹. q² pri
mo ꝑdit cognitōnem ꝑſonarū ꝑ ſupbiā. Erunt
duo magni ſocij. ꝛ vnus aſcēdit in honore et di
gnitate. altero remanente in paupꝑtate. q̄ qn̄ ve
nit ad aliū non cognoſcit eū. frater Germanus
fratrem germanū. amicus amicū. filius patrem
non cognoſcit ꝓpter ſupbiā. imo abnegabit eū
q² in tenebris ambulant. peccatū eſt non hono=
rare parētes nec eis ſubuenire. Ecce p̄ma cōdi=
tio peccatoꝝ. De his ſcriptura dicit. Qui dixit
patri ſuo ꝛ mr̄i ſue neſcio vos. ꝛ fratribus ſuis
ignoro illos. Deut̄. xxxiij. Sopho. j. Ambula=
bunt vt ceci. q² dn̄o peccauerūt. ¶ Scd̄a ꝯditio
eſt. q² peccator impingit maxime ꝑ auariciā in
lapide frigido ꝛ duro ſine compaſſione ꝓximi.
Ideo de auaro dicit̄. Cor eius indurabit̄ qua=
ſi lapis ꝛ ſtringet̄ quaſi malleatoris incus Job
xlj. O quot impingūt hic qn̄ dr̄ eis a confeſſore
Facitis vſurā? reſpondent. nō pat̄. Et ꝯfeſſor.
qualiter mutuatis? pat̄ decem florenos ꝓ duo=
decim. Et ꝯfeſſor. nunq̄d h̄ eſt vſura? non pat̄.
q² de mea pecunia cum q̄ poſſuʒ lucrari accipio
lucrum. Ecce nox obſcura ꝛ tenebroſa. Jdō fa=
ciam vob̄ lumen. dicatis vos vſurarie. eſtꝭ vos
dn̄s pecunie vel panis vini ꝛc̄. certū eſt ꝙ non.
q² thezaurarius regis non eſt dn̄s pecunie regꝭ
ſed diſpenſator. ꝛ ſi male diſpenſat pecuniaʒ re
gis ſuſpendit̄ a rege. Idem de diuitib⁹ nō ſunt
dn̄i pecunie. q² domi eſt terra ꝛ plenitudo eius
ꝛc̄. Vos dn̄i ſolū eſtis theſaurarij ꝛ diſpenſato
res. ꝛ de omibus tenemi dare compotū deo. de
pecunijs. pane. vino. oleo. lana. frumento ꝛc̄.
qualit̄ acquiſiuiſtis ꝛ expendiſtis diſpenſator
regis pōt ſibi retinere neceſſitatem. ſed non ad
vanitatem. ſ; dare dʒ alijs ꝓuiſionē. ita debetis
vos facere. Sed mlt̄i miſeri frangūt ſibi colluʒ
ꝑ vſuras. furta. rapinas. retentōes de ſoluēdis
decimis oblatōnib⁹ ꝛc̄. Ideo dicit ſcp̄tura. In
via ruine nō eas. ꝛ nō offendas in lapides. nec
credas vie laborioſe. ſ. auaricie nec pones aime
tue ſcandalū. Ecci. xxxij. ¶ Tertia ꝯditio ꝙ leuit̄
ter maculant̄. ſic peccatores leuit̄ maculāt̄ per
lutū luxurie. nō vident viā nec cognoſcunt pec
catum. imo dicunt ꝛ qd̄ peccatū eſt? ego non ha
beo vxorem. nec ip̄a virū ꝛc̄. Dico ꝙ eſt reſpō=
ſio ꝛ excuſatio friuola. Nunq̄d ſi cuʒ filia regis
fornicatōʒ cōmitteres regi placeret. ſi auteʒ rex
tradit eam tibi in vxorē habeas ſolacia cuʒ illa.
Et ſi de iſtis eſt tam magnū peccatū q̄d dicem⁹
de maritatis. ꝯſanguineis. cōmatrib⁹. tales ad
ꝓfundum inferni deſcendūt. De talib⁹ dic̄ da=
uid. Ipi infirmati ſunt. reſpiciēdo mlr̄es. et ce
ciderūt. ps̄. xix. Greg⁹. Nō licʒ intueri qd̄ nō li
cet concupiſci. ꝛ ceciderūt in lutum luxurie.
¶ Quarta ꝯditio eſt. ꝙ de nocte leuit̄ vn⁹ ledit
aliū. ita etiam in peccatorib⁹ accidit ex peccato
re leuit̄ offendūt ſe mutuo. q² in nocte tenebro=
ſa hō non videt alium. O dices tu. imo videbo
eum. ꝓbo ꝙ non. Nā ſi coram te vidiſſes imagi
nem xp̄i vel v̄ginis marie nō ꝑcuſſiſſes eaʒ niſi
eſſes infidel̄. Nō propa imago dei eſt hō. Ad
imaginē q̄ꝑpe dei fact⁹ eſt hō. Gen̄. ix. Jdō ſi vi
diſſes hanc imaginē nō ꝑcuſſiſſes eā ꝓpter ho=
norem dei. Quita ꝯditio eſt q² in nocte hō va
dit hincinde palpādo ꝛ dubitādo. ita q̄ ē in pec
cato. q² parua bona opa facit. ꝛ cū tedio fac̄ ea
q̄ dei ſunt. Ecce defectus q̄ ſunt in vita peccato
ris ad inſtar illi⁹ q̄ vadit de nocte. Jō Dauid.
Poſuiſti tenebras. ſ. peccatorū ꝛ culparū in vi=
ta tua. ꝛ facta eſt nox. ſ. tenebroſa ꝛ obſcura. in
ip̄a ꝑtranſibūt omēs beſtie ſilue. ſ. peccatores.
q̄ vt beſtie regunt̄ ſenſualitate. ps̄. ciij. ¶ Dico
ſcd̄o ꝙ vita peccatorū eſt penalit̄ doloroſa. ibi.
laborātes. h̄ declarat̄ ſic. qd̄libet peccatū mor=
tale q² eſt ꝯ ratōʒ ꝛ intellectū. affert peccanti pe
nam ꝛ dolorem etiā in h̄ mūdo ſm̄ augꝰ. in lib̄.
ꝯfeſ. Sicut ſi aliq̄s ſit in domo tua ꝯ tuā volū=
tatem illud affert tibi dolorem. Jta qn̄ fit pctm̄
mortale q² fit ꝯ iudicium ratōis ꝛ intellectus q̄
eſt dn̄s domus ꝯſcie. ideo triſtat̄. Nam licʒ ad
ext̄ rideant ꝛ delectent̄ peccatores. tn̄ ad itra tri
ſtant̄ ex remorſu ꝯſcie. q̄ remorſus ē dolor ꝛ pe
na. q² ancilla. ſ. caro ꝯ voluntatem ſuā facit illō
Nonne eſſet tibi pena ꝙ ancilla tua faceret ali=
q̄d in domo tua ꝯ tuam voluntatem? Ecce qua
liter vita peccatorū eſt penalit̄ doloroſa. Ideo
Aug⁹. Juſſiſti dn̄e ꝛ ita eſt vt ois anim⁹ inordi
natus pena ſit ſibi Per oppoſitū v̄tutes afferūt
delectatiōeʒ etiam ſm̄ phm̄. q² tunc fit in domo
ꝯſcie ſm̄ voluntatē dn̄i. ſ. intellectus. ꝛ etiā ſm̄
voluntatem dn̄e. ſ. ratōnis. Magna delectatō
eſt domino ꝛ domie domus quando filij ſui an
cille vel filie non faciūt aliquid niſi iuxta volun

tatē eorū. Ita de nobis quoꝝ filij ſunt ſenſus
filie potētie aīe vł̄ cogitatōes. Fuus corpꝰ. an
cilla eſt caro. Mag̃ delectatio eſt homi qñ oēs
iſti obediūt dño. ſ. intellectui. ⁊ dñe. ſ. ratōi Iō
dixit pħus. Signum aūt generati habitꝰ eſt de-
lectabiliter opari. Verbi grā. Si ꝓ honoꝛe dei
placet tibi ieiuniū ſignum eſt ꝙ ꝟtus abſtinen-
tie eſt intra te. Si oꝛo ſignum eſt ꝙ in te eſt vir-
tus deuotōis. Si ſepatio mulierū ſignū eſt ꝙ ꝟ
tus caſtitatis eſt intra te. Si ciliciū vel alia coꝛ-
poꝛis afflictio ſignū eſt ꝙ in te eſt ꝟtus pnie. et
ſic de alijs. Eris hoꝛtus irriguus. ⁊ q̄ſi fons aq̄
rum: cuius nō deficient aq̄. ⁊ edificabūt in te de
ſ̄ta ſeculoꝝ. Eſa. lviij. Fons grē dei q̄ eſt in q̄li
bet pſona bona ⁊ ꝟtuoſa rigat ſenſus ⁊ oēs po
tētias. Oppoſitū eſt de peccatoꝛibꝰ. qꝛ ſi rident
ad extra. tm̄ ad intra aīa triſtat̄. ꝯſcia remoꝛdet
Sed mō nō cognoſcūt ſ₃ cognoſcēt qñ erūt in in
ferno ⁊ cruciabunt̄. tunc em̄ eleuatis ocul̄ vide
bunt glām bonoꝝ nō ad delectatōꝫ ſed augmē
tatōꝫ pene. vt de famelico vidente menſam pa-
tam eſcis plenam. ⁊ nō pōt habere. cruciat̄ ma
gis. Videntes glām. ſ. bonoꝝ turbabūt̄ timo-
re hoꝛribili. ⁊ mirabunt̄ in ſubitatiōe inſperate
ſalutis gementes p̄ anguſtia ſpūs ⁊c̄. Sap. v.
Ecce laboꝛantes. Iō ſancta ſcriptura dat reme
dium di. Ne tardas te vie laboꝛioſe. Ecci. xxxij
Glo. peccatoꝝ. qꝛ peccata cum mag̊ laboꝛe fiūt
ſicut furta. Opa aūt miſcdie fiunt delectabilit̄.
Idem de luxuria. adulteriū cum mag̊ laboꝛe ti
moꝛe ⁊ piculo fit. Caſtus aūt delectabilit̄ viuit
⁊ ſic de alijs. Iō dicit. Ne tardas te vie laboꝛio
ſe. ne pones aīe tue ſcandalū. Ecci. xxxij. Iō
apł̄s. In laboꝛibus plurimis. ij. ad Choꝛin. xj.

¶ Dico ꝙ tertia mala conditio quam habꝫ vita
peccatoꝝ eſt ꝙ eſt finalit̄ infructuoſa. Iō dicit̄
nihil cepimus. qꝛ peccatoꝛes in alia vita nichil
repoꝛtant p̄mij aut mercedis ex opibꝰ q̄ fecerūt
qꝛ q̄ꝺdiu pſona eſt in peccato moꝛtali etiam ſi fa
ceret omnia bona opa mundi ieiunia. magnas
oꝛoes. largas elemoſynas ⁊c̄. nihil ſibi ꝓficiūt
ꝓ alio mundo. Licet em̄ deꝰ ꝓ q̄libꝫ bono ope
det ſolutōꝫ. tm̄ peccatoꝛes ſoluit in h̄ mundo de
his q̄ faciunt. dat eis diuitias. honoꝛes. digni-
tates. officia ⁊ bñficia. pacem. ſanitatē. filios. lō
gam vitā. amoꝛē dñoꝛum. ⁊ ꝙ eſt maius bona
opa ex genere. qꝛ illis bonis opibꝰ extrahūtur
de peccato nonnūq̄ꝫ peccatoꝛes. Iō bona opa
non ſunt dimittenda qñ ſentis te eſſe in peccato
moꝛtali. qꝛ tunc ſunt magis neceſſaria. vt ill̄ me
diantibus exeas peccatū. Sed ꝓ his opibꝰ ni-
hil dabit̄ tibi in alio mūdo. Nō vos ſcitis ꝙ ra
mus arboꝛis nullā ꝟtutem hꝫ niſi a radice ⁊ nō
facit fructum niſi q̄ꝺdiu eſt in arboꝛe. Si ꝟo ſci-
datur ab arboꝛe nō facit fructum. qꝛ remota cā
remouet̄ effectus. Ita in ꝓpoſito radix ſiue trū
cus arboꝛis vbi eſt tota ꝟtus eſt xp̄us ſaluatoꝛ
nr̄. Nos aūt ſumꝰ rami ſiue palmites. ⁊ q̄ꝺdiu
manemꝰ in radice ꝑ verā credentiam ⁊ ꝓmptā
obedientiā ⁊ ꝑ grām facimus fructū meritoꝛū.
qꝛ tunc q̄cq̄d facimus eſt meritoꝛiū. Si autē ra-
mus aliq̄s abſcindat̄ ſecuri diaboli q̄ eſt tēpta-
tio ꝑ ꝯſenſum peccati moꝛtal̄ a trunco. i. xp̄o fa
ctum eſt iam non pōt facere fructū meriti. Sed
deus eſt adeo pius peccatoꝛi. ita ꝙ ſi facit aliq̄
bōa opa ſatiſfacit ſibi h̄. Ecce q̄re dico ꝙ pecca
toꝝ vita eſt finalit̄ infructuoſa. Autoꝛitas cla-
ra. Sicut palmes non pōt facere fructū a ſemet
ipō niſi manſerit in vite. ſic nec vos niſi ī me mā
ſeritis. Ego ſum vitis ⁊ vos palmites. q̄ manet
in me ⁊ ego in eo hic fert fructum multū. qꝛ ſine
me nihil poteſtis facere. ſ. meritoꝛie. Ioh. xv.
Qual̄ doloꝛ eſt peccatoꝛi qñ moꝛiet̄ ⁊ nichil in-
uenit ibi. Sicut mercatoꝛ diues q̄ omīa poſuit ī
naui ⁊ perijt. ſolū remanet pſona ſua qñ eſt vl-
tra mare. ⁊ nihil habet qual̄ doloꝛ ⁊ deſperatō
Ita de peccatoꝛe q̄ in hoc mōdo eſt diues. ⁊ oēs
nauigamus ad aliū mundū qñ aīa eſt in poꝛtu ī
ripa ⁊ nihil inuenit de bonis. q̄lis deſperatio ē
ſibi. qñ dicit̄ ſibi a xp̄o. ⁊ vbi ſunt bona que de-
di tibi? Reſpōdit. totū eſt ꝑditum. ⁊ qꝛ ibi non
poſſunt aliq̄d lucrari remittuntur ad hoſpitale
miſeroꝝ ad infernum. Sed qñ rami ſunt arbo-
ri xp̄o coniuncti ꝑ fidem ⁊ obediētiā ita ꝙ mal-
lent citius moꝛi q̄ꝫ conſentire. tūc congregāt ma
gnum theſaurū. quādo eſt ibi inuenit magnū
theſaurū. de quo viuit eternalit̄. Iō dicit xp̄s.
Opamini non cibū qui perit. vt ſunt opa mun-
dana. ſed q̄ remanet in vitam eternā queꝫ filius
homis dabit vob. Ioh. vj. Nota piſcatoꝛes q̄ꝫ
uis in rethe ſuo ceperint cōchas ⁊ multa iutilia
⁊ immūda. tm̄ qꝛ non receperūt finalem fructuꝫ
dolentes nihil cepimus. ſic de peccatoꝛibꝰ. Iō
dicit ſcriptura. Vacua eſt ſpes illoꝝ. ſ. peccato
rum. ⁊ laboꝛes eoꝝ ſine fructu. ⁊ inutilia opa il
loꝛum. Sapientie. iij.

¶ De eadem dñica. Sermo q̄ntus de epł̄a.

b **Benedictionē he**reditate poſſideatis. Habet̄ verbuꝫ
iſtud textualiter. j. canonica Pe. iij.
Et recitatiue in epł̄a currentis dñice. Hoc ꝟbū
eſt vna breuis ⁊ deuota oꝛo bti Petri quaꝫ fa-
cit ꝓ nob. ⁊ deſiderās nr̄am ſaluatōꝫ dicēs. Ro
go deū vt bñdictōnem. ſ. celeſtē hereditate poſ
ſideatis. Hoc ꝟbum bñdictōꝫ indiget declara-
tione. Pro quo ſciendū ꝙ glā celeſtis dicit̄ be
nedictio. Nō qñ deus facit aliq̄d non credatis
vos ꝙ illud faciat laboꝛando manibus nec am
bulando pedibꝰ nec ſe mouēdo quemadmodū
vos. Sed ſua opatio eſt ſua locutio. ſuū dicere
eſt ſuū facere. ꝟbi grā. qñ fecit lumē nō laboꝛa
uit. ſ₃ ſolū dixit. fiat lux ⁊ facta eſt lux. qꝛ ſuū di-
cere eſt ſuuꝫ facere. Idem de celo. de ſtellis ⁊c̄.

Non facit vt magiſter opis q̄ qñ facit arcā po/
nit fundamentū ⁊c̄. Sꝫ dixit. fiat firmamentuꝫ
⁊ factū fuit Jdeo dauid. Jpe dixit ⁊ facta ſunt
ipe mandauit ⁊ creata ſunt. Nota ſilitudinem d̄
magnis dñis q̄ mandando opantur Si volunt
capere criminoſum non oportet regem ſe moue
re nec ipm cape nec ſuſpendere criminoſū. ſ; mā
dare ꝙ capiat ⁊c̄. Jdē de ope miſcdie nō opor/
tet regem apire burſam ⁊c̄. ſ; pcipere theſaura-
rio. Quāto ergo magis de⁹ cui oīa ſūt ⁊ ſubſūt
obediunt. Jdeo dic̄ ſcriptura. Omne ꝙ volue
rit faciet. ⁊ ſermo illius ptātis plenus eſt. Eccs
viij. Omīpotens ſermo tuus dn̄e. non oportet
ipm niſi loqui. Ex iſta declaratione qñ deus ex
trahit aīam de hoc mūdo ⁊ collocat eā in para
diſo. ⁊ imponit ſibi diadema. quō creditis faci/
at non laborando. ſed pcipiendo dicit michaeli
Talis religioſus cleric⁹ vel laic⁹ fuiuit mihi di
ligenter ⁊ ſancte. ideo collocet̄ ⁊c̄. et factum eſt
Etiam i iudicio generali qñ dabit gl'am bonis
ipa donatio gl'ie ſeu opatio dei in dando gl'iam
dr̄ benedictio. id eſt. bona dictio. ſiue bona locu
tio quādo dicet. Venite bn̄dicti patris mei poſ
ſidete paratū vobis regnuꝫ a cōſtitutione mun
di. Mat. xxv. Ecce q̄liter gl'ia celeſtis dr̄ bene
dictio. de iſta dicit thema patꝫ thema. Modo
videam⁹ q̄ ſunt pſone que iſtam benedictioneꝫ
hereditate cōſequētur. Amore veſtri ego q̄ſiui
⁊ inueni in pſalmo Domini ē terra. in duobus
v̄ſibus vbi dicit dauid. Jnnocēs manib⁹ ⁊ mū
do corde q̄ non accepit in vano aīam ſuam. nec
iurauit in dolo ꝓximo ſuo. Hic accipiet benedi
ctionē a dño ⁊ miſcdiaꝫ a deo ſalutari ſuo. Ubi
ponunt̄ q̄ttuor cōditiones pſonarū que benedi
ctionem hereditate poſſidebunt.

- Primo pueri omnino innocētes.
- Scdo peccatores vere penitētes.
- Tertio pſone bone bene obediētes.
- Quarto tribulati ⁊ patiētes.

Quilibet iſtoꝝ habebit benedictioneꝫ gl'ie cele-
ſtis. qꝛ de eis di. thema. Benedictionē poſſide
tis hereditate. Dico pmo ꝙ habebunt benedi
ctionem gl'ie. ſcꝫ pueri innocentes q̄ nunq̄ꝫ pec-
cauerūt. Jnnocētes ſunt in corde. qꝛ nunq̄ꝫ pec
cauerunt: nec habuerūt malas cogitatiōes. Jn
ore. qꝛ nunq̄ꝫ dixerunt malum v̄bum. nec men-
tiendo nec iurādo. Jnnocētes in oculis aurib⁹
naribus i gutture manib⁹ ⁊ pedib⁹. ⁊ in toto cor
pore. qꝛ nunq̄ꝫ peccauerūt. Jſti ſunt totaliter in
nocentes qñ moriunt̄ habent benedictioneꝫ ce-
leſtis gl'ie. Jdo dauid. Grām ⁊ gl'iam dabit do
min⁹ non puabit bonis eos q̄ ambulāt in inno-
centia. Sꝫ diceret aliq̄s. frater quō vocat] vos
illos pueros totaliter innocentes: ⁊ nunq̄d pſo
na q̄ parentibus ſuis dat tribulationes ⁊ infert
malū ⁊ triſticias ⁊ pericula ⁊ tedia. qꝛ nō pmit-
tit eos dormire plorare ⁊c̄. nonne nocēs ē ⁊ pec
cat. Reſpōſio. Dico ꝙ ſūt totaliter innocentes
nec de pdictis habent culpā nec peccatū. qꝛ do
loꝛ partus ꝓuenit mulierib⁹ ex peccato Eue. qꝛ
ex fructu arboris peccauit ⁊ fecit contra deum.
ideo deus fecit ꝯtra eam ⁊ oēs filios ſuos. vt in
fructu ventris punirent̄ cuꝫ labore portarēt et
cū dolore parcrēt ⁊ cū tedio nutrirent. Jdo pa-
tet error dicētium ꝙ creatura nouiter baptiſata
ſi moritur tranſit purgatoriū ex dolore matris.
hoc ē erroneū. qꝛ iudeus baptiſat⁹ ſi morit̄ an̄q̄ꝫ
peccaret ſine purgatorio euolat. De iſtis dicit
Job. Saluabit̄ innocens ſabuabit̄ autē mūdi-
cia manuū ſuaꝝ. Job. xxij. Nota mūdicia ma-
nuū ſuaꝝ. Diceret h̄ aliquis. ſi pueri innocētes
ſaluant̄. ergo etiā illi q̄ moriunt̄ ante baptiſmū
ſaluant̄ eadem rōne. qꝛ nunq̄ꝫ peccauerunt. nec
corde cogitādo. nec ore nec manibus ⁊c̄. Huic
q̄ſtioni tacite iam reſpōdit Job cū dicit. Salua
bit̄ autē mūdicia manuū ſuarū. Ecce baptiſm⁹
q̄ mūdat ab imūdicia ſua quā recepit ab illa ge-
neratione. Nota imago q̄ cadit in luto nō pone
retur in altari niſi p⁹us lauaret̄ Sic eſt de homie
in quo eſt imago dei q̄ꝫtum ad animaꝫ quā fecit
deus vt ponat̄ in templo paradiſi. Sꝫ veniens
in hūc mūdū cadit in luto in illa vili bruta gene
ratione carnali. quia ſi aliter veniret non habe/
ret originale. Jdeo ibi recipit illā maculā. Jdo
non pōt intrare paradiſū quouſq̄ꝫ ē mūdata aq̄
baptiſmi. Jdo dicit xp̄s. Amen amen dico tibi
niſi q̄s renatus fuerit ex aq̄ ⁊ ſpirituſancto non
pōt introire in regnū dei. Joh. iij. Nota h̄ quan
do aīa non baptiſati venit ad paradiſuꝫ vel ad
portam paradiſi q̄d dr̄ ſibi a xp̄o. Ecce q̄re dicit
Job. Saluabit̄ innocēs ſaluabitur aūt mundi
cia manuū ſuarū. Sicut habem⁹ duas man⁹ ita
habem⁹ duas ſubſtācias aīam ⁊ corpus. Jō di
cit ſaluabit̄ mundicia. i. p mūdiciā manuū ſua/
rū. tam corporis q̄ꝫ aīe. qꝛ peccatuꝫ originale nō
ſolum tangit aīam. ſed etiā corp⁹ totū ē infectuꝫ
tam ſenſus corporis q̄ꝫ potētie aīe. Sꝫ p baptiſ
mū mundant̄. Jdo xp̄s pſ. xxiiij. Jnnocētes ⁊
recti adheſerūt mihi. ſcꝫ in gl'ia. qꝛ ſuſtinui te. ſ.
paſſionē quam tu pater ordinaſti cui⁹ v̄tute ſal
uantur. de quolibet iſtoꝝ dr̄. Hic accipiet bene/
dictionē a dño. Nota qñ iſti pueri ſunt in extre
mis. demones veniūt explorātes ſi poſſent ani-
mā recipe. Sꝫ xp̄s de celo dat eis bn̄dictionem
⁊ demones fugiūt. Nota ⁊ miſcdiam a deo ſalu
tari ſuo. qꝛ tunc pueri miſericorditer liberant̄ a
tribus miſerijs q̄s habēt Prima ē ignorantia a
qua liberant̄ tūc. qꝛ ſtatim apitur eis liber ⁊ ſci
unt oia ⁊ cognoſcūt ſe ⁊ parentes. Scda eſt mo
dicitas vl' puitas. qꝛ ſtatim aīa ſepata a corpore
habet tantā magnitudinē ſicut gigas. Tertia ē
impotentia. qꝛ neſciūt ire nec ſe mouere. ſed ſta-
tim qñ ſūt in celo habent tantā potentiaꝫ ꝙ nec
gigas nec leo habēt tātā potētiā. Ecce miſcdiaꝫ

quā accipiēt. In iſtis ergo cōpletur oratio Pe/
tri dicentis Bñdictionē hereditate poſſideatis
Dico ſcdo ꝙ obtinebunt bñdictionē ⁊c̄. pecca
tores vere penitētes. Hoc tangit nos. qꝛ lꝫ fueri
mus innocētes ⁊ mūdati ꝑ baptiſmū. tñ extunc
amiſimꝰ milleſies illā innocentiaꝫ ex peccatis q̄
fecimꝰ ꝯtra deū. ꝯtra ꝟginē. cōtra ſctōs. contra
aiam ⁊ ꝓximos. Idō iā nō poſſumꝰ ꝑ viā inno-
centie paradiſū itrare. ꝓpter hoc deꝰ ordinauit
viā penitētie. ſcꝫ dolere ⁊ ꝯteri de peccatis cū ꝓ/
poſito nō redeundi ꝯfiteri ⁊ ſatiſfacere Iſto mō
poſſumꝰ habere bñdictionē glie. hoc tangit da-
uid cū dicit. Mundo corde ſcꝫ ꝑ pniaꝫ. hic acci
piet bñdictionē a dño. Sed ē hic argumētuꝫ. di
ceret aliq̄s. frater quō ex mūdicia cordis intelli
git penitētia. qꝛ penitētia non ſolū mūdat cor ſꝫ
oēs vires aie. ſcꝫ intellectū ab errore fidei et fal/
ſis opinionibꝰ et malis ſuſpicionibꝰ de ꝓximis
⁊ voluntatē a malis deſiderijs ⁊ odijs ⁊ rācori-
bus ⁊ memoriā non recordando de receptis in-
iurijs. Itē vera penitētia mūdat os a mēdacijs
defamationibꝰ ⁊ blaſphemijs. Oculos a malis
aſpectibꝰ. aures. nares. guttur. manꝰ. pedes. et
totū corpꝰ a luxurijs. Cū ergo penitētia ꝟa mū-
det aiam a potētijs ⁊ corpus cū ſentimētis. q̄re
ergo recipitis penitētiā ſolū ꝓ mūdicia cordis.
Dico ꝙ verꝫ eſt ꝙ vera pnia totum purificat vt
dictū eſt. ſꝫ mūdicia cordis dꝛ pnia duplici ratio
ne. Prima ē. qꝛ cor eſt fons a q̄ multi riui ꝓce/
dūt ſcꝫ potentiaꝝ ⁊ ſenſuū. Et ſi aqua fontis ſit
mūda ⁊ pura etiā aqua riuoꝝ erit mūda ⁊ pura
Si imunda ad ideꝫ. Et qꝛ oia opa bona vel ma
la ꝓcedunt a corde. d̄ corde exeunt cogitatiōes
male homicidia. adultia. fornicatōes. furta. fal
ſa teſtimonia. blaſphemie. Mat. xv. Ecce q̄li/
ter aqua imūda ꝓcedit a fonte cordis. qꝛ cor di/
cit. O ille interfecit patrē meū ⁊c̄. ideo occidas
eum. ⁊ ſic de alijs. Idō ſi cor ſit mundū etiā oia
ſentimēta corporis erūt munda. ideo Prouē. iiij
Omni cuſtodia ſua cor tuum. qꝛ ex ipo vita ꝓ-
cedit. Ita ſi ſit imunduꝫ ꝓcedit mors ab eo. Ec
ce pͥma ratio q̄re dicit. Et mūdo corde. qꝛ mūdi-
cia cordis eſt mūdicia totius corpis. Secūda
ratio q̄re mūdicia cordis dꝛ pnia eſt. qꝛ lꝫ multa
ſunt opera pnie. tñ radix ⁊ initiū pnie eſt cordis
ꝯtritio. ab iſta eni ꝓcedūt fructus oiuꝫ aliorum
operū. Ideo dicebat xp̄s. Beati mundo corde
q̄m ipi deum videbūt. Mat. v. de quolibet ta-
li dꝛ. Hic accipiet bñdictionē a dño. qꝛ qñ talis
moritur ⁊ aia venit ad iudicium ⁊ accuſat a de-
monibꝰ. dicit xp̄s aie. audis in q̄ꝫtum te accuſāt
dicit aia. verū eſt: qꝛ illa feci nec poſſum negare
ſed vſus fui medicinis vr̄is q̄s vos ordinaſtis ꝯ
peccata. Si habui malas cogitatiōes habui eti
am ꝯtritionē. Si peccaui ore. oraui ⁊ confeſſus
fui. Si oculis peccaui. fleui: ⁊ ſic de alijs. feci iu
diciū ⁊ iuſticiā non tradas me calūniantibꝰ. ps̄

cxviij. xp̄s eſt ꝯtentus ⁊ dat ſibi benedictioneꝫ
⁊ miſcdiam qñ collocat in glia. Dico tertio ꝙ
obtinebūt benedictioneꝫ glie ꝑſone bone ⁊ obe
dientes q̄ habent dicere vel facere reſpiciūt dei
volūtatē ⁊ ordinē. religioſus obediēs non face-
ret ꝯtra regulā nec ꝯſtitutiōes. nec clericus nec
laicus ꝯtra dei mādata ordinat ſuam vitam ſm
dei voluntatē ⁊ non ſm eoꝝ ſenſualitatem. ſm
dei ordinationē ⁊ nō ſm ꝓpriā inclinationē. de
quolibet tali dicit Qui nō accepit inuano aiam
ſuā. hic accipiet bñdictionē a dño. Nota ꝙ acci
pere aiaꝫ ſuā inuanū p̄t intelligi dupliciť. eſſen
tialiter vl' effectualiter. Inuanū dꝛ accipe aiam
ſuā ille q̄ non facit illa ad q̄ ordinať. Quia ſi rex
dat alicui militi equū ⁊ arma ⁊ nunq̄ſ ſuit ſibi i
vanū dꝛ accepiſſe. Ita dedit nobis aiaꝫ rationa
lem cum memoria vñ memoremur de bñficijs a
deo nobis datis. qꝛ nō fecit nos aſinū. nō equū
⁊c̄. ſed ad imaginē ⁊ ſilitudinē ſuā. Itē redemit
nos ⁊c̄. Cū intellectu vt eū cognoſcamꝰ ⁊ ei gra
tias agamꝰ. Cū volūtate vt eū deſideremus ⁊c̄
Si aūt de iſtis nō ſuis ſibi inuanū recepiſti ani
mā tuā. Item dedit corpus q̄re vt viuas ex eo.
Sicut eni pater dat patrimoniū filio tēpore nu-
ptiarū vt ex eo viuat. Ita de terra corporis de/
bemus facere fructus ꝑ pniaꝫ de q̄bꝰ viuamus
Si aūt non facis inuanū recepiſti vel accepiſti
⁊ poſſumꝰ dicere talibꝰ Vanū eſt vobis añ lucē
ſurgere. ſcꝫ ad opa tꝑalia q̄ non curatis de ope/
ribꝰ ſpūalibꝰ. Surgite ſcꝫ aliq̄ hora ad opꝰ ſpiri
tuale. poſtq̄ſ ſederitis q̄ manducatis panē dolo
ris. ps̄. cxxvj. Nota q̄ mādKucatis panē doloris
p̄r q̄ mittit filiū ad campum vt laboret q̄ non cu
rat de labore. ſed comedit et bibit et dormit. In
ſero qñ venit ad domū hꝫ malaꝫ cenā ⁊ ꝟberať
⁊c̄. Ita deus pater noſter miſit nos i cāpo huiꝰ
mundi ad laborandū in operibꝰ meritorijs. qui
aūt non curat de labore. ſꝫ comedit ⁊ bibit et de/
lectať in morte punieť. Nam i ſero mortis vide
bitis quō māducaſtis panem doloris. qñ demo
nes cruciabūt vos ⁊c̄. Secūdo dicit accepiſſe
aiaꝫ inuanū effectualiter. vita eni p̄ſens eſt effe
ctus aie. ⁊ ita ſumiť Ioh. xij. cum diciť. q̄ amat
aiaꝫ ſuā. i. vitā corꝑalē tm̄ ꝙ ꝓ xp̄o nō vult eaꝫ
exponere ⁊ exercere in arduis etiā ꝑdet eaꝫ. ⁊ q̄
odit aiam ſuā in hoc mūdo in vitā eternā cuſto-
dit eā. Qui ergo viuit ocioſus inuanuꝫ accepit
vitā iſtā. Sicut ille q̄ vadit ad feriā vbi ſtat. xv.
diebus ⁊ nihil facit nec lucrať aliquid dicitur in
uanū iuiſſe ad feriā. Ita d̄ nobis q̄ venimus in
feria huius mūdi ad lucrandū. Ideo ſi non ha-
bemꝰ merita inunanū accepimꝰ iſtaꝫ vitā. Idō
laborure debemꝰ in bonis opibus. ꝓpter h̄ di/
cebat apl's. Hortamur vos ne inuanū grāꝫ dei
recipiatis. ait eni tēpore accepto ſcꝫ in hoc mun
do exaudiui te. qꝛ i alio nō audit. Et i die ſalutis
adiuui te. Ecce nunc tp̄s acceptabile ecce nunc

dies ſalutis.ij.Cor.vj.Obedientes aūt nō ac/
cipiunt inuanū animā ſuā ſiue vitam ſuaʒ Jdo
de quolibet obediente dicit. Nō accipit iuano
animā ſuam.hic accipiet ꝛc. Dico q̈rto ꝙ ob=
tinent benedictionem glie tribulati ꝛ patiētes.
quādo in infirmitatib⁹ plagis.vulnerib⁹.dolo
ribus.pauptatibus.ꝛ pſecutionibus non mur=
murant contra deuʒ.Jmo patiēter ſuſtinēt ſpe
rantes ꝙ in alio mūdo erūt ſine infirmitate pla=
ga dolore ꝛc.de quolibet tali dic. nec iurauit in
dolo ꝓximo ſuo. Proxim⁹ iſte eſt chriſt⁹ per ex
cellentiā.quia lʒ inq̄tum deus ſit creator.tamē
inq̄tum homo eſt ꝓxim⁹.vt ipſemet declarauit
Luc.x.Quis tibi videtur ꝓxim⁹ fuiſſe ꝛc.huic
ꝓximo facimus iuramentū in baptiſmo quādo
dicit a ſacerdote.quid petis.ꝛ dicit a patrinis
fidem chriſti.ꝛ ſacerdos.ꝛ fides chriſti quid da
bit tibi.Reſpōdet.vitam durabilē.Ergo abre/
nūcia ſathane.dicit abrenūcio.hoc eſt quaſi iu/
ramentū.ꝛ ita vocat a dauid dicēte in perſona
xpiani.Juraui ꝛ ſtatui cuſtodire iudicia iuſti/
cie tue.pſ.cxviij.Judicia iuſticie dei ſunt vt in
hoc mūdo habeam⁹ labores miſerias tribulati=
ones ꝛc.vt ꝑ patientiā mereamur habere gliaʒ
Jdo ad Heb.x.Patiētia vobis neceſſaria ē.vt
voluntatē dei facientes reportetis repromiſſio=
nem ꝛc.Qui non iurauit in dolo ꝓximo ſuo.h
accipiet benedictionē a dn̄o ꝛc.

¶ De eadem dn̄ica.ſermo.vj.

OMnes vnanimes
in oratiōe eſtote.Verbū iſtud habetur
j.canonica Pet.cap.iij.ꝛ recitatiue in epiſtola
currentis dn̄ice.Pro breui huius ꝟbi declara=
tione ꝛ materie inductiōe.Sciendū ꝙ inter oīa
opa que poſſumus in hoc mūdo facere.neceſſa=
ria eſt deuota oratio ad deū.Ratio.q2 certū eſt
ꝙ oīa bona tam tēporalia q̄ꝫ corpalia q̄ꝫ etiaʒ
ſpūalia habemus a deo.de bonis tēporalibus
patʒ.vnde eſt ꝙ terra dat triticū ex ſemine.ter=
ra autʒ poteſt corrumpe ſemen.ſed non poteſt
ipm fructificare ꝛc.S diceret aliqs.hoc eſt a na
tura a ꝯſtellationib⁹.verū eſt inſtrumētaliter.ſʒ
eſt a deo pncipaliter.ipſe eni eſt actor pncipalis
Jdem de vino in vineis.q2 nullus poteſt aquā
in vinū ꝯuertere niſi deus.Nam ꝯuerſio aque
in vinū fuit d pmis xpi miraculis.Joh.ij.Jdē
de pecunijs rapis ꝛc.Oīa iſta habem⁹ a deo
S dices tu.ego habeo in his laborare.quia als
nihil haberē.ſolutio.verū eſt.quia inſtrumētū
es.ſed deus habet tibi dare.q2 multi laborant q̄
nihil lucrant.non credas ex tuis laboribus pdi
cta acquirere.Jdem de bonis corpalibus dicē
dum eſt q̄ etiam a deo habem⁹.puta ſanitatem.
pulchritudinē.fortitudinē.membroꝝ rectitudi
nem.ꝛ huiuſmodi.Jdeʒ de bonis ſpūalibus di
cendū eſt.que a deo habemus cōtritionē ſcʒ de
peccatis.bonū ꝓpoſitum ꝯfiteri.ꝛ facere peni=
tentiā ne in inferno dānemur.Jdē de remiſſiōe
iniuriarū.de reſtitutione ablatorū.deus habet
dare cor iſta faciēdi.Jdeo dicit ſcriptura.oīe
datum optimū ſcʒ bonoꝝ tēporaliuʒ ꝛ corpora=
lium.ꝛ omne donū pfectum.Glo.bonorū ſpiri
tualiū.de ſurſum eſt deſcendēs a patre luminū
ꝛ angelorū.Jac.j.Si ergo vis rigare ortuʒ tuū
de alto fonte.oportet ponere canale ꝑ qd aqua
veniat ad ortū.Jta etiā ſi vultis ꝙ aqua gratia
rū dei veniat ad veſtrū campū.ortuʒ vineā do/
mū corpus ꝛ aiam.de fonte alto ſpūs ſapientie
ꝟbuʒ dei in excelſis.Ecci.j.Ponatis canale.ſ.
orationē deuotam mediāte iſta veniunt ad vos
bona tēporalia.corpalia.ſpūalia.patet ergo ꝙ
inter alia bona opera que in hoc mūdo poſſunt
a nobis fieri eſt oratio deuota nobis neceſſaria.
Autoritas dauid.Bn̄dictus deus que nō āmo
uet orationē meā ꝛ miſericordiā ſuam a me.pſ.
lxv.Glo.Augꝰ.Nūq̄ꝫ ergo a te moueat oratio
tua.ꝛ nunq̄ꝫ amouebit a te miſericordia diuina
Quia ergo ē oratio nobis ita neceſſaria dic the=
ma.Oēs vnanimes in oratiōe eſtote.Amore
veſtri ego q̄ſiui quas cōditiones debet habere
oratio.ꝛ quot ſunt.ꝛ inueni ꝙ deuota oratio de
bet habere ſex ꝯditiones.Oratio debet fieri.

¶ Primo pacifice ꝯcordando.
¶ Scdo attente cogitando.
¶ Tertio humiliter ſupplicādo.
¶ Quarto ꝯfidenter ſperando.
¶ Quinto ordinate petendo.
¶ Sexto pſeuerant cōtinuando.

Qui iſtos ſex modos ſuabit in oratiōe ſua abū
dabit in oībus bonis.Dico pmo ꝙ oratio de
bet fieri pacifice ꝯcordando.Cū vis orare reſpi
cias ſi in corde habes venenū odij.ꝛ male volū
tatis ſi ſic non exaudieris.oportet eni ꝯcordare
cum omnib⁹ pacifice.ꝛ tūc oratio aſcendit recte
ad deū.Nota hic de collegijs ſeu cōmunitati/
bus diuiſis ꝙ modicū calorē habēt.ſed quādo
ſūt vnite ꝛ pacifice oratio eoꝝ multū placet deo
Jdo cōgregamur in ſolēnitatib⁹ vel pceſſiōib⁹
vt ad inuicē inflāmemur.ꝛ oratio aſcēdat ad de
um.Jdo dauid.Dirigat oratio mea ſicut incē/
ſum i ꝯſpectu tuo.Eleuatio manuū meaꝝ ſacri=
ficiū veſpertinū.pſ.cxl.Nota ſacrificiū veſper
tinū deus precepit in veteri lege offerri ſibi duo
ſacrificia.ſcʒ duos agnos vnum de mane aliud
de ſero.ſed differenter.q2 ſacrificiū de mane aſ/
ſociabitur cū multis alijs.ſacrificiū vero de ſero
ſine alioꝝ ſocietate offerebatur.Sacrificiuʒ ma
tutinū figurabat ſacrificiū iudeorum qd erat di
uerſarū rerū.Sacrificiū autē veſpertinū figura
bat xpm qui ſolus fuit ſacrificatus in cruce.ele=
uatis manibus parcēs omnibus.Jdeo dicebat
dauid.Dirigat oratio mea ad te Patet ergo ꝙ
oratio debet fieri pacifice ꝯcordando.Bn̄dict⁹

qui poteſt dicere cum veritate nullum odiũ ha-
beo in corde meo ꝯ aliquẽ. ſ; omnes diligo. ergo
oẽs vnanimes eſtote ⁊c̃. Dico ſcdo ꝙ ſcda cõ-
ditio eſt. ꝙ debet fieri attẽte cogitãdo. ita ꝙ cor
cogitet qḋ ꝓfert ab ore ne ſolũ os loquatur di-
cendo verba orationis ⁊ cor cogitet de negocijs
tpalibus. de coquina vel lupanari. Si dicatur.
ego non intelligo latinũ. ideo cogitẽtis in deuʒ
vel in petitionẽ quã facit. Jdeo Aug⁹. pſalmis
⁊ hymnis cũ oratis deũ hoc verſet in corde qḋ
ꝓfertur in ore. al's oratio vocalis ſine attentiõe
cogitationis ẽ ꝑui valoris. Jdeo Jacob⁹. Tri-
ſtat aliquis veſtruʒ oret equo animo ⁊ pſallet.
Jac. v. Nota equo animo. ſcilicʒ vt cor concor-
det cũ lingua. ⁊ habebit ꝯſolationẽ Ecce q̃liter
oratiões ſũt medicinalia. Sʒ qñ cor nõ cogitat
ea q̃ dicunt ore fit enceniũ deo. de ouis vacuis
⁊ ſanctis. Jdeo de⁹ reputat ſe deluſum ⁊ ſancti
Modicũ valet talis oratio Jdo ap̃ls. Si orem
lingua mea ſupple tm̃. mens mea ſine fructu eſt.
Subdit. quid ergo. Orabo ſpũ orabo ⁊ mente.
pſallã ſpũ pſallã ⁊ mente. j. Cor. xiiij. Licet oẽs
debeãt attẽte cogitare ea q̃ dicũt. maxime tamẽ
religioſi q̃ quolibet die h̃nt ꝑſoluere deo horas
canonicas. attendãt hi ne vane ſoluãt. Jdo de-
bent cauere ne dicant in plateis ortis ⁊ feneſtris.
Jdeo dixit xp̃s ſacerdotib⁹ veteris legis. q̃ ſol-
uebant deo vacue. ꝑpl's hic labijs me honorat.
cor aũt eorũ longe eſt a me ſine cauſa. id eſt. ſine
vtilitate. ſine fructu meriti colũt me. Mat. xv.
¶ Tertio oratio dʒ fieri humiliter ſupplicãdo. q2
oratio nõ ẽ niſi q̃dã ſupplicatio q̃ p̃ſentat deo qñ
infirmus orat petẽs ſanitatẽ ſupplicat deo. pau
per orat petẽs ꝓuiſionẽ. Jdẽ qñ tribulat⁹ petit
requiẽ. peccator peccatoꝝ remiſſioneʒ. Modo
null⁹ eſt q̃ntũcunq; rudis. q̃ qñ p̃ſentat pape vl'
regi ſupplicationeʒ q̃n hũiliat capite diſcooper-
to ⁊ genib⁹ flexis ſibi p̃ſentet. nec oportet ꝙ do-
ceatur hoc facere. q2 ratio naturalis dictat fien-
dũ. quãto magis ergo pape ieſu et regi xp̃o hu-
milius debem⁹ ſupplicationẽ p̃ſentare. Hic aliq̃
minus decenter agunt. q̃ qñ induũt ſe dicũt ora
tiones cingentes ſe ⁊ nodos aptantes. ⁊ mulie-
res qñ ſe pingũt. Cogitate ergo qñ oratis cuʒ q̃
loquimini. qñ dicitis Pater nr̃. vel Aue maria
⁊ hũiliate vos. q2 quãto hũilius orabitis. tanto
plus oratio aſcendet. Sicut ille q̃ ſaltando vult
aſcẽdere. quãto pl⁹ ſe dep̃mit tanto pl⁹ aſcendit
⁊ ſaltat. Jta eſt de oratione. Autoritas. Oratio
humiliãtis ſe nubes penetrabit. et donec appro-
pinquet nõ ꝯſolabit. ⁊ nõ diſcedet donec altiſ-
ſimus reſpiciat. Eccli. xxxv. Humiliuʒ ⁊ mãſue
toꝝ ſp tibi placuit dep̃catio. Judith. ix. Jdo da-
uid. reſpexit inq̃t. in orationẽ humiliũ ⁊ nõ ſpre
uit p̃ces eoꝝ. pſ̃. cj. Qñ aũt fit ſine hũilitate. de
us claudit ſibi oculos ¶ Quarto ſi oratio debet
eſſe acceptabilis debet fieri cõfidenter ſperãdo.

vult de⁹ ꝙ in oib⁹ neceſſitatib⁹ noſtris recurra
mus ad deũ ⁊ ꝯfidam⁹ deo. al's indignat. quem
admodũ indignaret pater cõtra filios de eo nõ
ꝯfidentes. vel ꝓcurator vel iudex. qñ hõ nõ cõ
fidit de eis Jta de deo patre noſtro. ꝓcuratore
⁊ iudice q̃ vult ꝙ ꝯfidamus de eo di. Quecũq;
orantes petitis credite q2 accipietis. et venient
vobis Marc. xj. Nota q̃cunq; ſcʒ licita orãtes
q2 aliter nõ accipiẽt. ſicut puer febricitans ſi pe-
tit vinũ nõ dat ſibi. ſed pius pater dat ſibi meli-
ora ſcʒ zucarũ roſaꝝ ⁊c̃. Et ſic filius nullã ſolici-
tudinem habet de aliqua re. quia ſi dicatis vos
puero. quid comedes hodie. dicet neſcio. pater
me⁹ ⁊ mater mea curãt. Jdeʒ de veſtib⁹ ſotula-
rib⁹ ⁊ alijs neceſſitatibus. Sufficit filio ꝙ ſit hu
milis ⁊ obediẽs patri. Jta vult de⁹ de nobis ꝙ
in oibus neceſſitatib⁹ ꝯfidamus d̃ eo. ⁊ faciam⁹
qḋ tenemur facere. q2 non deficiet nobis. verbi
gr̃a. ſi dicat laboratori. vos ſeminaſtis ⁊c̃. habe
tis bladum. eſtis certus ꝙ habebitis. vos debe
tis dicere. ego feci qḋ in me eſt de reſiduis confi
do in deo. Jdẽ d̃ vino in vinea ⁊ de oleo. Nihil
ſoliciti ſitis. ſ; in omni oratiõe ⁊ obſecratione cũ
gratiaruʒ actione petitiones veſtre innoteſcant
apud deũ. ad Philip. iiij. ¶ Nota nihil ſolliciti
ſitis. non dicit ꝙ dimittam⁹ labores ſ; ſollicitu-
dines. Omẽ ſollicitudinẽ veſtrã ꝓijciẽtes i eũ.
qm̃ ipſi eſt cura de vobis. j. Pet. v. Sʒ nos ma-
gis ꝯfidimus de vno iudeo q̃ʒ deo. ꝓbatur q2 ſi
iudeus tenet vobis. l. florenos annuales d̃ red-
ditibus: de q̃bus habetis bonũ inſtrumẽtũ. vos
ꝯfiditis ⁊c̃. Sʒ non cõfiditis de deo qui ꝓmiſit
etiã cũ inſtrumento publico vobis dare neceſſa
ria oĩa. ſi facitis qḋ debetis facere vt bonus fili
us. Notari⁹ fuit beat⁹ Matthe⁹. Nolite ſollici
ti eſſe dicẽtes. q̃d manducabim⁹ aut q̃d bibem⁹
aut quo operiemur. hec eni oĩa gentes ſupple in-
fideles inquirũt. Scit eni pater veſter ꝙ his om
nibus indigetis. Matth. vj. ¶ Quinto oratio de
bet fieri ordinate petendo. in nr̃is petitionibus
debemus ſeruare tres ordines. Primo ꝙ peta-
mus p̃mo illa q̃ ſũt nobis magis neceſſaria. vti-
liora ⁊ p̃ncipaliora. Jdeo p̃mo debemus petere
gl'iam eternã. Scdo bonam vitã que eſt via ad
gl'iam. Tertio bona tpalia Jdeo xp̃s dicit. pri-
mũ q̃rite regnũ dei ⁊ iuſticiã eius. et hec omnia
adijcient vobis. Mat. vj. Scdo ꝙ illa que ſũt
de ſe bona. q̃ non poſſunt habere maluʒ exitum
petamus audacter. Jlla aũt q̃ ſunt dubia ⁊ poſ
ſunt habere malũ exitũ aut finem petant cũ con
ditione. verbi gr̃a. humilitas indubitãter ẽ bo-
nũ. Jdo audacter ſup̃bus poteſt petere humili
tatẽ. auar⁹ liberalitatẽ. Luxurioſus caſtitatem
peccator peccatoꝝ remiſſionẽ ⁊c̃. Alia ſunt du-
bia de q̃bus neſcit hõ ſi habebũt bonũ exitũ vel
malum. Jdo ꝯditionaliter ſunt petẽda. vt infir
mus ſanitatem. q̃ põt eſſe aie vel bona vel mala

Idē de diuinis officijs dignitatib⁹. ꝛ q꞉ multi
petūt ſine ordine ꝛ ſine ꝯditione. ideo nō accipi
unt. Petitis ꝛ non accipitis eo ꝙ male petatis.
Jac. iiij. ¶Tertio debet eſſe ordo in pſona petē
te vt purificet ſe. q꞉ ſi q̇s ꝓmiſit dare alteri opti=
mū vinū albū requirit̄ ꝙ cū vaſe mundo recipi
at. al's non daret. ideo Eſa. j. Leuamini ſcꝫ ꝑ cō
tritionē ꝯfeſſionē ꝛ ſatiſfactioneꝫ mundi eſtote.
Que aūt a deo ſunt. ordinata ſunt. Roma. xiij.
Sexto oratio debet fieri pſeuerāter ꝯtinuando
Multi incipiūt. ꝛ q꞉ ſtatim nō obtinent qđ pe=
tunt nihil valet. Greg⁹. Uirt⁹ boni opis pſeue/
rantia ē. Patet in naturalibus. q꞉ arbor paula=
tim augmentat̄. nec videt̄ ei⁹ augmentū quādo
actu fit. etiā ſi ſemꝑ aſpiciat̄. Itē in artificialib⁹
q꞉ dom⁹ paulatim fit. Primo ponit̄ fundamen=
tū. deinde fiunt parietes ꝛc̄. Idē etiaꝫ in ſpūali
bus. paulatim homo augmentat̄ corā deo i gra
tia ꝟtutibus ꝛ meritis. Ideo neceſſaria ē pſeue
rantia. q꞉ q̄diu viuim⁹ ē nobis neceſſaria aqua
gratie dei de fonte excelſo. ¶Nota hic miraculū
de illo nobili milite normannico. qui q̄diu fuit i
pegrinatiōe quolibet die de mane ꝛ ſero orauit
quouſqꝫ venit ad caſtrū ſuū. In die eni qua de=
buit caſtrū intrare dimiſit orationē. ꝛ illa die ca
ſtrum ſuū fuit cōbuſtū. Ideo xp̄s. Oꝑtet ſemꝑ
orare ꝛ nō deficere. Luc̄. xviij. Semꝑ. id ē. omi
die mane ꝛ ſero. Ergo ſine itermiſſiōe orate ma=
ne ꝛ ſero. j. Theſſal̄. v.

¶Dn̄ica ſexta poſt tri nitatis. ſermo ꝑmus.

V Eniens offeres munus tuū. Mat. v. Sermo erit de ſancto euāgelio iſti⁹ dn̄ice. ꝛ ha bebimus multas bonas moralita tes ꝛc̄. Salutet̄ ꝟgo maria Et reſumit̄ thema. i ſancto euāgelio hodierno. qđ totū eſt doctrina. ꝛ ꝟbum xp̄i docet nos tria q̄ debem⁹ h̄re valde neceſſaria ad nr̄aꝫ ſaluationē.

¶Primū eſt intentio celeſtialis.

¶Scđm eſt dilectio vniuerſalis.

¶Tertiū eſt deuotio ſpūalis.

Et nūq̄ ſine his tribus potuit aliq̇s intrare pa=
radiſū. Et de tertia ꝛ vltima loquit̄ thema veni
ens ſcꝫ ad deuꝫ offeres munus tuū. ¶Dico ꝑmo
ꝙ xp̄s docet nos habere intētionē celeſtē. ſcꝫ ꝙ
in oibus opib⁹ noſtris ſiue loquēdo ſiue operā=
do intentio ſit celeſtis. ſcꝫ ad deū ꝙ nō fiāt rōne
ypocriſis vane gl'ie ſeu bonoꝝ tꝑalium acq̄ſitio/
nis Ratio. nā in oibus opibus ꝑncipalitas ſtat
moraliter in intentiōe agentis tam in bonis ope
ribus q̄ in malis. Intātū ꝙ intentio hoīs agen
tis dat actui ſpeciē naturā ꝛ nomen. Uerbi gr̄a
in bonis opibus. vt ſi iudex volēs facere iuſtici
am i aliqua q̄ſtione. ꝛ ꝓpter hoc dat elemoſynā
pauperi ꝛ notario ꝛ ſagioni. vt ſint ſibi fauora/
biles in dicta iuſticia faciēda. Talis act⁹ elemo
ſyne magis dicendus eſt act⁹ iuſticie q̄ miſcđie
Idē de malis opibus ſeu peccatis. Ubi gratia
de aliquo q̇ vult cōmittere luxuriā cū aliqua. ſꝫ
illa nō vult ꝯſentire niſi ꝓ pecunijs. rōne cuius
ille cōmittit furtū vt poſſet dare mulieri. illđ fur
tum potius debet dici luxuria q̄ furtū. Itē per
oppoſituꝫ ſi aliq̇s peccat cum aliqua muliere. vt
poſtea in nocte poſſet eam dep̄dare. talis luxu/
ria dicet̄ potius furtū q̄ luxuria. De hoc vide
ſanctū Thomam quotli. iij. ar. xix. Patet regu
la ꝙ in oibus ꝑncipalitas ſtat moraliter i inten=
tione agētis Hoc ſciens xp̄s voluit ordinare no
ſtram intentionē. Hoc oſtēdit in ꝑma pte euan=
gelij di. Niſi abūdauerit iuſticia vr̄a pluſq̄ ſcri
barū ꝛ phariſeoꝝ nō intrabitis in regnū celoꝝ.
Scribe ꝛ phariſei oīa opa ſua faciūt vt videāt̄
ab hoibus Mat. xxiij. Dicat̄ q̇d eſt phariſe⁹ ꝛ
ſcriba. Scriba dicebat̄ ſcꝫ a noticia ſcripturaꝝ.
Iſti phariſei ꝛ ſcribe faciebāt multa bona opa
ꝛ magnas elemoſynas. ieiunia orationes. ſꝫ nō
habebāt intentionē celeſtē. forma deficiebat eis
Dicatur quō. qn̄ volebāt facere elemoſynas p̄/
co cum tuba ibat an̄ eos di. Si q̇s vult elemoſy
nā: veniat ad domuꝫ talis ꝛc̄. ꝛ totaliter funda=
bant ſe in iſta vana gl'ia. Autoritas. Cum facis
elemoſynā noli an̄ te tubā canere. ſicut ypocrite
faciūt in ſynagis ꝛ vicis vt honorificent̄ ab ho=
minib⁹. Ecce intētio. Amen dico vobis recepe=
rūt mercedē ſuam. Mat. vj. Idō dicit xp̄s Ni
ſi iuſticia veſtra abūdet pl⁹ in intētione ꝙ ſit ce=
leſtis nō intrabitis in regnū celoꝝ. Si dicat̄ ab
aliq̇ ſimplici. quō in elemoſyna facienda habet̄
intentio celeſtis. Rn̄deo ꝙ q̄ttuor modis p̄t ha
beri ſcꝫ cogitando creationē. gubernationeꝫ. re
dēptionē. ꝛ glorificationē. Prim⁹ modus fit qn̄
vides pauperē. cogita ꝙ deus ita bn̄ creauit il/
lum ſicut te. Illū pauperē vt ꝑ patiētiaꝫ acq̄rat
paradiſum. ꝛ te diuitem vt ꝑ miſcđiam ſalueris
Scđo cogitādo gubernationē quō deus guber
nat totū mundū q̇ ē pater oiuꝫ. ideo amore tanti
patris dabo iſti elemoſynā. Tertio cogitādo re
demptionē quō xp̄s apuit burſaꝫ ſiue cophinū
ſui corpis dans nobis in elemoſynā totū ſuum
ſanguinē. ꝑ caput man⁹ pedes ꝛ latus ꝛc̄. Ideo
amore ſui da elemoſynā. Quarto cogitādo glo=
rificationē qn̄ paup pulſat ad ianuā tuā petens
elemoſynā: tu debes cogitare ſic aīa mea veniet
ad portaꝫ paradiſi pulſans. Matth. xxv. Dn̄e
dn̄e aperi nobis. ꝛ petens elemoſynā vt tūc de⁹
mihi faciat elemoſynā. nunc faciā elemoſynam
huic pauperi. Aliquo iſtoꝝ modoꝝ in elemoſy
nis fiendis intētio debet ad deū ordinari. et tūc
erit celeſtis. vn̄ dicit xp̄s. Niſi abūdauerit iuſti
cia ꝛc̄. Itē illi ſcribe ꝛ phariſei abūdabāt i ora=
tionib⁹ orantes cuꝫ magna reuerētia ꝛ genibus
flexis. opus erat bonū ſed intētio erat mala. q꞉
vt viderent̄ ab hoibus. Dicatur modus quem

ſeruabāt in ſuis oratiōib⁹. ibant enim ad loca
vbi gētes ꝯgregabant. ⁊ ibi orabāt ſuſpirando
ꝑcutiēdo pectus vt viderent̄ ⁊ dicerent gentes
O q̄ꝫ deuoti ſūt iſti. Autoritas Cū oratis nō eri
tis ſicut ypocrite q̄ amant in ſynagogis ⁊ in an=
gulis plateaꝝ ſtantes orare vt videāt̄ ab hoib⁹
Amē dico vobis receperūt mercedē ſuā Mat.
vj. Ideo in nr̄is orationib⁹ ordinem⁹ intētionē
ad deuʒ. Si dicat̄ quō ordinat̄. Rn̄deo dando
modū clericis ⁊ religioſis. quē in ſeptē horis ca
nonicis quas tenent̄ dicere obſuare debēt. al's
deus recipiet ſibi tp̄s incōmiſſum. Nota debēt
ordinare ſuā intentionē ad deū. cogitādo in q̄li=
bet hora canonica quare fuit inſtituta. In ma/
tutinis. q̄ꝛ tali hora fuit captus. ⁊ ſic de alijs ho
ris. ſic ordinat̄ intentio ad deuʒ. Scđo in laicis
ordinat̄ intentio iſto modo. anteq̄ꝫ oratiōeʒ ſuā
incipiāt debent ſe ſignare. oſtende eis. ⁊ p⁹ cogi
tando q̄ vidēt xp̄m in cathedra. ⁊ incipiāt Pa
ter nr̄. Idē de Aue maria. vnde dicit xp̄s. Niſi
abūdauerit iuſticia vr̄a ſcʒ orādo. pluſq̄ꝫ ſcriba=
rū ⁊ phariſeoꝝ nō intrabitis in regnū celorum.
Itē ſcribe ⁊ phariſei abūdabant in ieiunijs. ſʒ
nō recta intentiōe. Cuʒ ieiunatis nolite fieri ſicut
ypocrite triſtes. exterminant eni facies ſuas vt
appareāt hoibus ieiunātes. Amē dico vobis: re
ceperūt mercedē ſuā. Si querat̄ quō in ieiunijs
eſt intētio ordināda. ⁊ alijs abſtinētijs. Naʒ ois
afflictio corꝑalis includit̄ in ieiunio. q̄ꝛ affligen
do ſe hō ieiunat a delectatiōib⁹. Intētio ordina
tur ſic cogitando ꝓpter peccata multa ⁊ magna
q̄ feci ꝯtra deū dando corpori ⁊ carni delectatio
nes. caſtigabo ieiunijs ⁊ alijs afflictionib⁹ carnē
meā. ne in inferno caſtiget̄ ⁊c̄. vt poſſim dicere
xp̄o in die iudicij. Feci iudiciū ⁊ iuſticiā nō tra/
das me calūniātib⁹. pſ̄. cxviij. Patet ergo quō
intentio celeſtis ⁊c̄. Iđo dicit niſi abundauerit
iuſticia ⁊c̄. De h̄ dabo vob̄ ſilitudineʒ pulchrā
naturalē. Dicūt naturales ph̄i q̄ aq̄la habet vi
ſum acutiſſimuʒ ⁊ fortē. ita q̄ in meridie ſine te
dio reſpicit rotam ſolis. ⁊ maſcul⁹ zelotipus de
femella volens ꝓbare pullos an ſint filij ſui. ex=
trahit pullos de nido: ⁊ ſi nō reſpiciūt ſolem in/
terficit eos ⁊ ꝓijcit. Si aūt reſpiciūt ſolem repo
nit ip̄os intra nidū ⁊ paſcit tanq̄ꝫ ꝓprios filios.
Iſtā ꝯditionē habet xp̄s. Ip̄e eni in oib⁹ operi
bus q̄ fecit in hoc mūdo reſpexit ſolē. ſcʒ oia faci
ens ad gl'iam patris. Ego gl'iam meā nō quero
ſ; glorifico patrē meū q̄ in celis eſt Ioh̄. viij. In
hoc cognoſcit pullos ſuos ſcʒ xp̄ianos. quādo
exeunt de nido hui⁹ mūdi. ſcʒ ꝑ mortē. q̄b⁹ dicit
xp̄s. videam⁹ q̄d feciſti vt debeas habere ꝑadi
ſum. Qui rn̄det. dedi elemoſynas. oraui. ieiuna
ui. ⁊ ſic de alijs. Ad quē xp̄s. modo videam⁹ ſi
reſpexiſti retro. ſcʒ illa faciēs aliqua ſiniſtra aut
mūdana intentiōe. ⁊ ſi ita ē. ꝓijcit eū in inferno
Si vero reſpexerit recte. i. oia fecit bona ⁊ ſan/
cta intentione. reponit ip̄m in nido ꝑadiſi. Iđo
dicit ip̄e xp̄s. quaſi tangendo qđ eſt p̄dictū. Si
oculus tu⁹ fuerit ſimplex totū corp⁹ tuū lucidū
erit. Si aūt oculus tu⁹ fuerit neq̄ꝫ. totuʒ corpus
tuū tenebroſū erit. Si ergo lumē qđ in te ē tene/
bre ſūt. ip̄e tenebre quāte erūt. Saluator noſter
ih̄s xp̄s dicit notāter ſimplex ⁊ nō triplex ¶ No
ta ocul⁹ dicit gloſa. id eſt. intentio. totū corpus
tuū lucidū erit. gloſa id eſt. tota ꝯgeries operuʒ
tuoꝝ lucida erit. Mat. vj ¶ Dico ſcđo q̄ oſten=
dit nob̄ dilectiōeʒ vniuerſalē. ſcʒ q̄ hō amet de
um ſuꝑ oia. ⁊ ꝓximū non ſolū ore. ſ; corde ⁊ oꝑe
Hoc oſtēdit cū dicit. Audiſtis q̄ꝛ dictum eſt an
tiquis nō occides. Qui aūt occiderit re⁹ erit iu=
dicio Ego aūt dico vobis. q̄ꝛ ois q̄ iraſcit̄ fratri
ſuo reus erit iudicio. Qui aūt dixerit fratri ſuo
racha: reus erit conſilio. Qui aūt dixerit fatue:
reus erit gehēne ignis Nota racha nihil ſignifi
cat. ſed ē interiectio hebraica ⁊ ſonat deriſionē.
ſicut nos dicim⁹ deridēdo aliquē vach. In iſto
textu xp̄s oſtēdit nobis dilectionē vniuerſaleʒ
in oꝑe non dānificādo ꝓximū in ꝑſona nec i bo
nis. De h̄ dicit ſcriptura Filioli mei non diliga
mus v̄bo neq̄ꝫ lingua ſupple tm̄. ſ; opere ⁊ v̄ita/
te. j. Ioh̄. iij. Scđo debemus eū diligere in cor=
de Ideo dicit. ne iraſcamur cū ꝓximo. q̄ꝛ q̄ꝫdiu
hō portat iram odiū rancorē in corde ꝯtra ꝓxi=
mū eſt in peccato. Autoritas. Ois q̄ oderit fra/
trem ſuū homicida eſt. ſcʒ ſuſpius. j. Ioh̄. iij. ⁊
niſi remittat de corde dānabit̄. Autoritas. Pa
ter meus celeſtis tradet vos tortorib⁹. niſi remi
ſeritis vnuſquiſq̄ꝫ de corde ſuo fratribus ſuis.
Mat. xviij ¶ Tertio eſt etiā diligēdus ore non
iudicādo nec diffamādo ꝓximuʒ. nec ip̄m vitu=
perādo. dicēdo ſtulte. vel deſpiciēdo dicendo
racha. Dicat̄ ꝯtra illos q̄ in ꝯſilijs deſpiciūt vo
ces alioꝝ. dicēdo ve ⁊c̄. Item dicat̄ ꝯtra mulie
res dicētes cōfeſſori. Ego parcā. ſ; nō loquar cū
ea. nam dixit mihi q̄ eſſem rixoſa mulier. opor=
tet loqui ⁊ remittere. Exemplū habem⁹ in v̄gi=
ne maria q̄ maximaʒ iniuſticiā recepit ab inimi=
cis xp̄i de morte filij ſui. tm̄ loquebat̄ eis dicēdo
Amici. q̄re ergo vos nō remittitis. videte q̄ niſi
remiſeritis nō vultis lucrari coronam paradiſi
⁊ quāto iniuria ē maior q̄ remittit̄. tāto merituʒ
ē maius. Iđo remittatis. V̄tus arboris eſt in fū
damēto ſcʒ radicib⁹. ⁊ ſi arbor ſit viua in frondi
bus apparet ⁊ in fructib⁹. Sic vos ſi habetis fū
damētū ſeu radicē dilectionis. oſtēdite i frondi
bus ſcʒ bonis locutionib⁹. ⁊ i fructib⁹. id ē. ope=
ribus vtilib⁹. ¶ Dico tertio q̄ oſtēdit nob̄ deuo
tionem ſp̄ualē. ſcʒ vt in nr̄o ſp̄u ſimus deuoti er
ga deū. hoc oſtendit̄ cū d̄r. Si offers mun⁹ tuuʒ
ad altare. ⁊ ibi recordatus fueris. q̄ꝛ frater tuus
habet aliq̄d aduerſus te. relinque ibi mun⁹ tuū
ante altare ⁊ vade ꝑus reconciliare fratri tuo. ⁊
tunc veniēs offeres munus tuum. Eſt hic q̄ſtio

tur in p̄dictis ꝟbis dicit xp̄s clare ꝙ ſi aliq̄s of
fendit deū ꝛ ꝓximū. ꝙ p̄us recōcilief ꝓximo q̄
deo. h̄ ē valde mirabile. Naꝫ ſi aliq̄s offendit re
gem ꝛ ruſticū. ꝛ a ſapiente q̄reret: cui p̄us debe-
ret recōciliari. diceref ſibi ꝙ regi. xp̄s dic̄ oppo/
ſitū. vade p̄us recōciliari fratri tuo. Rn̄deo ad
q̄ſtionē ꝙ h̄ eſt rōnabile. Naꝫ in q̄libet materia
diſpoſitio p̄cedit formā p̄ncipalē. vt pꝫ i ligno
cōburendo. oportet ꝙ p̄us ſiccef ꝛ calefiat añq̄
ignis introducat formā. Idē de aīa q̄ eſt forma
ſubſtantialis hoīs. ſi habet informare corpꝰ vel
debeat. oportet ꝙ p̄mo mēbra vniāf. nō ꝓpter
maiorē dignitatē membroꝝ corpis. ſ ꝓpter ne/
ceſſitatē diſpoſitionis p̄uie. Ita in aīa forma p̄n
cipalis ipiꝰ ē deuotio ſp̄ualis. diſpoſitio p̄cedēs
iſtā formā ē recōciliatio ſeu ꝯcordia mēbroꝝ. id
eſt. ꝓximoꝝ. Ideo oportet ſi forma deuotionis
debet in aīa introduci ꝙ p̄cedat diſpoſitio recō
ciliationis. hoc ſciens xp̄s. dixit: vade prius ꝛc̄
Non hoc fit. vt deus velit dare maiorē honorē
homini q̄ ſibi. Sꝫ denotādo ꝙ nemo pōt paci/
ficari ſeu cū deo recōciliari: niſi p̄us fuerit recon
ciliatus ꝓximo. Et ſi oportunitatē nō habet ꝙ
ſit intentio bona ꝛ ꝓpoſitum firmū faciēdi cum
oportunitas fuerit alr̄s non poteris itrare para-
diſū donec remiſeris. Dicaf exemplū d̄ illo fra-
tre valeñ. qui mortuꝰ habuit redire q̄ redijt pe/
tens veniā ꝛ recōciliādo ſe cū viuo. vt poſſet in-
trare paradiſū. Patet ergo q̄re dic̄. vade prius
ꝛc̄. Et ꝯcordat autoritas xp̄i dicentis. Reddi/
te q̄ ſūt ceſaris ceſari. ꝛ q̄ ſūt dei deo Mat. xxij.
vbi p̄mo ponit ceſarē q̄ deuꝫ. non ex maiori di-
gnitate. ſ q: p̄mo ꝓxio p̄us fienda ē recōciliatio
Sicut dico hoc de vna perſona. ita dico de vna
villa ſeu cōitate. ꝛ p̄us debet diſponi p bonam
ordinationē cōtra peccata notoria. Dicanf illa
q̄ currūt. ꝛ poſtea deus inhabitabit p grām.

¶ Dn̄ica ſexta ſermo ſcd̄s.

FRater tuus ha
bet aliq̄d aduerſū te. Habef ꝟbuꝫ
iſtud textualiter. Matth. v. ca. et
recitatiue in euāgelio currētis dn̄i
ce. In p̄ſenti ſmone cogitaui vobis dare cogni
tionē de aliquibꝰ magnis peccatis q̄ fiunt cōtra
deū vt corrigant. Sed primo ſalutef virgo ma
ria. Pro breui declaratione huiꝰ ꝟbi ꝛ introdu
ctione materie. Sciendū ꝙ dn̄s ieſus xp̄s ſalua
tor ꝛ redemptor noſter p multas ꝛ diuerſas ex/
cellentias q̄s habet diuerſis nominibꝰ nomina/
tur in ſacra ſcriptura. Si eni volumꝰ ipm conſi-
derare ſm ſuā eternā diuinitatē in q̄ cum patre
ꝛ ſpirituſancto oēs creaturas creauit ex nihilo.
Sic dr̄ deus creator. ꝛ ita nominaf a xp̄ſto chri/
ſtiano. Creator oīuꝫ rerū deus q̄ me de limo ter
re formaſti. Si autē cōſideref ſm ſuā infinitam
maieſtatē ꝛ dominationē: cui oēs creature mū-
di ſubijciunf. q: ſicut oēs de regno ſubijciūt
regi. ita oēs creature mūdi ſubijciuntur xp̄o. et
ſm h̄ nominaf rex ꝛ imperator. Dn̄e rex oīpotēs
in dictiōe tua cuncta ſūt poſita et nō eſt q̄ poſſit
reſiſtere volūtati tue. Heſter. xiij. Si ꝟo ſm ſu-
am ꝓuidentiā q̄ ꝓuidet beſtijs terre. piſcibꝰ ma
ris. auibꝰ celi. ꝛ angelis. ſic nominaf pater. q: ſi
cut paterfamilias ꝓuidet ꝛc̄. ita xp̄s. ꝛ nomina
tur ab eſaia. Tu enim pater noſter. abraā neſci-
uit nos. ꝛ iſrl̄ ignorauit nos. Eſa. lxiij. Si auteꝫ
ꝯſideref ſm aliā excellentiā ꝛ ꝓprietatē. ſ. ſuaꝫ
infinitā charitatē et amorē. q: voluit ſuſpēdi in
cruce. ne ſibi credētes ꝛ obediētes ſuſpenderef
in furca inferni. ſm hoc dr̄ redemptor. Tu dn̄e
pater noſter ꝛ redēptor noſter a ſeculo nomē tu
um. Eſa. lxiij. Si aūt ꝯſideref ſm ſuā copioſaꝫ
largitatē. q: non ſolū ſibi credētes et obediētes
iuſtificat eis peccata remittendo. imo etiā ꝛ ſan
ctificat. h̄ grām ꝛ in futuro gl'iam largiendo. ſm
hoc dr̄ ab Eſa. ſaluator. Vere tu es deꝰ aſcondi
tus deus iſrael ſaluator Eſa. xlv. Nō abſcondi
tus. q: vt aīa in corpe abſconditur. ita deitas in
hūanitate xp̄i erat abſcōdita. Si ꝟo ſm ſuā ꝓ-
fundiſſimā humilitatē ꝯſideref. q: voluit indu-
ere ſaccum noſtre carnis ad adiuuanduꝫ nos et
ſeruiendū nob. ſm hoc nominaf frater noſter.
Caro enim ꝛ frater noſter ē. Geñ. xxxvij. Et ſic
vocaf in themate a beato Mattheo. dirigens
ꝟbuꝫ ꝓ xp̄o xp̄ianoin cōmuni. vel alicui pſone
in pticulari dicens: Frater tuus ſcꝫ ih̄s xp̄s ha
bet aliq̄d aduerſuꝫ te ſcꝫ indignationē ex pecca-
tis q̄ ꝯtra eum feciſti. Patet thema. Iuxta itel-
lectū quē volo ptractare. modo lꝫ multa ꝛ gra/
uia ſint peccata in xp̄o xp̄iano ex q̄bus xp̄s fra-
ter noſter indignatur. tn̄ in p̄ſenti ſolum loquar
de tribus peccatis ſcꝫ.

¶ Primū eſt ſp̄ualis indeuotio.
¶ Scd̄m intellectualis p̄ſumptio.
¶ Tertiū carnalis corruptio.

Ecce tria peccata ꝓpter q̄ dicit thema. Frater
tuꝰ habet aliq̄d aduerſū te. Dico p̄mo ꝙ p̄mū
peccatū de quo nūc intendo loqui eſt ſp̄ualis in
deuotio. Antiq̄tus aūt xp̄ianus habebat
magnā deuotionē ad deū. ſcd̄o ad eccl'iam. ter-
tio ad ꝓximuꝫ ex feruore charitatis. Antiquitꝰ
eni erant ita deuoti erga deū ꝙ q̄n ſurgebāt de
mane poſtq̄ erant induti. anteq̄ ponerēt ſe i ne-
gocijs orabāt cū magna deuotione ꝛ reuerētia.
Vir in vno angulo ꝛ vxor in alio. ꝛ filij in alijs.
Idem in ſero. Et modo q̄liter orant veſtiendo
vos ꝛ cingēdo nodando. neſciūt eni flectere ge-
nua. ſ ſi habent loqui regi vel p̄lato cū magna
reuerētia loquūf. ꝛ cū deo nihil reuerētie impē
dunt. Itē quolibet die in aurora audiebāt vnā
miſſam deuote: ꝛ cū ſilētio. ꝛ deus erat cum eis
in oībus negocijs. Modo nec in dn̄ica volunt
audire miſſam. nec timēt p̄cepta penalia eccl'ie.

vel veniũt tarde nõ ieiuni. ⁊ qñ ſũt in miſſa non
faciũt niſi loqui de rebꝰ inutilibꝰ ⁊c̄. vel reſpici-
unt mulieres. Iteꝫ ꝯfitebant̄ ⁊ cõicabant omni
die dñica. bini ⁊ bini ꝓceſſionabiliter veniebãt
ad cõmunicãdũ. ⁊ poſtea dabãt ſibi pacẽ. Mo
do aũt nec ſemel in anno ꝯfitent̄ in q̄drageſima
nõnulli nec ꝯfitentur in paſcate cum tñ ſint p̄ce
pta penalia. Iam verũ eſt illð dauid. Omnem
eſcam abominata ē aĩa eoꝝ. ⁊ appropinquerunt
vſqꝫ ad portas mortis. pſ̄. cvij. Antiquitꝰ chri-
ſtiani erãt deuoti. nõ ſoluꝫ ad regẽ xp̄m. ſ; ad re-
ginã eccl'iam. de q̄ xp̄s generat filios. q² ſi aliq̄d
eſſet neceſſariũ eccl'ie. erat pia ꝯtentio inter cleri
cos ⁊ laicos. q² q̄libet volebat illð facere. Mo-
do autẽ totũ oppoſituꝫ eſt. iam nõ eſt deuotio in
mundo. Antiq̄tus ſi eccl'ia p̄cepit aliq̄d ore p̄la
torũ. quo ip̄a loquit̄ excõicando oẽs timebant
⁊c̄. Modo aũt iam nõ timẽt ſentẽtias excõica-
tionis. imo dicunt. ego non comedo minus. vel
ita bene ſapit mihi prandiũ qñ ſum excõicatus
ſicut ante. Item antiq̄tus qñ intrabant eccl'iam
cũ timore intrabãt. Modo aũt tripudiant i ec-
cleſia. ⁊ ibi tractant̄ matrimonia ⁊ alia negocia
Dicebat dauid qñ intrabat domũ dei. Ego aũt
in multitudine miſc̄die tue introibo in domũ tu
am ⁊ adorabo ad templũ ſanctũ tuum in timore
tuo. pſ̄. v. ¶ Tertio erga ꝓximũ. Antiquitus ſi
in aliqua villa vl' ciuitate aliqua actiõe ſiniſtra
miles vel ciuis mercator veniebat. amici oẽs
de illo ſtatu ſubueniebant ei. ⁊ ſubleuabãt eum.
q̄libet dabat tãtũ vel tantũ. ecce deuotio. Mo
do aũt ſi vnꝰ alteri poſſet eruere oculum faceret
non eſt deuotio. Item aliq̄s homo erat captus
vel captiuus dicebat aliq̄s vxori: vbi eſt vir ve
ſter. diu eſt ꝙ non vidi eũ. ⁊ vxor: dñe captus ē
vel captiuus ex debitis. liberabat eũ ſoluens ꝓ
eo ſecrete. Modo xp̄iani renegant nomen dei
in barbaria ⁊c̄. Idẽ qñ videbant aliquem iuue
nem vel puellam paupculam. ſtatim vocabant
parentes dicẽtes. quare non datis ſibi virũ. Re
ſpõdebant. dñe multi vellent eaꝫ. q² bona iuue-
nis eſt. ſed non habet dotem. Secrete dabant ſi
bi ⁊c̄. Modo autẽ ſi diues videt viduã vel pu
ellam pauperẽ. ſtatim nititur eam ſeducere cuꝫ
vna mala ruffiana ⁊c̄. Itẽ de mercatoribꝰ emen
do ⁊ vendendo cauebant a mendacijs deceptio
nibus. Modo ſi illud qð valet tres florenos p̄t
habere ꝓ. xij. denarijs nullã ſibi format cõſcien
tiam. Itẽ vicinꝰ remittebat emptorẽ vicino di-
cens: ego rem illã vendidi hodie ⁊ ille habet ita
bonas res vt ego. ad illũ accede. Sꝫ modo nõ ē
niſi inuidia ⁊ malicia inter eos de eodeꝫ officio.
Itẽ antiq̄tus nõ tenebat̄ curia iudicialis niſi ſe
mel in mẽſe. ⁊ porte curie erãt plene telis arane-
arũ. Sꝫ modo ē tãta malicia ꝙ nõ ſufficiunt cu-
rie nec audientia regis. nec aduocati. nec ꝓcura
tores ⁊c̄. Aĩalia bruta ſciũt viuere in nemoribꝰ

in pace ſine cõtradictionibꝰ ⁊ hoĩes nõ. Finali-
ter iam cõpletũ eſt v̄bũ xp̄i dicẽtis: Qm̃ abun-
dabit iniq̄tas refrigeſcit charitas multoꝝ tunc
venit ꝯſumatio. Mat. xxiiij. Ecce p̄mũ pecca-
tũ de q̄ frater noſter xp̄s indignat̄ ⁊ ꝯqueritur
dicẽs: Habeo aduerſũ te pauca ſcꝫ numero. ſed
magna ſũt grauitate. q² charitatẽ tuã p̄maꝫ. id
ē. antiquã ſcꝫ feruorẽ ⁊ deuotionem ſp̄us q̄s ha
bebas in p̄ncipio xp̄ianitatis reliq̄ſti. Quid er-
go ſit fiendũ. Memor eſto vñ excideris ſcꝫ d̄ q̄
g̃du deuotiõis ⁊ age penitẽtiã ⁊ p̄ma opera fac.
Apoc. ij. ¶ Nõ p̄ma op̄a fac ſcꝫ erga deũ eccl'iaꝫ
⁊ ꝓximũ. al's minat̄ deus dicẽs: Sin autẽ venio
tibi ⁊ mouebo tibi cãdelabrũ tuũ. i. ſtatũ in quo
ſtas de loco tuo niſi penitẽtiam egeris. ibidem.
¶ Scðm pctm̃ qð eſt in mundo ꝯtra qð xp̄s fra-
ter noſter indignat̄ eſt intellectualis p̄ſumptio.
hoĩes p̄ſumẽtes de ꝓprio intellectu circa fidem
dicẽdo quõ vnus deus eſt tres pſone. de incar-
natione v̄bi. de ſacramẽto altaris. Itẽ cõtra di-
uinas ordinatiões. Deꝰ eni ordinauit ꝙ ſp̄ũali-
ter ſp̄ũalia trectent̄ dicẽs. Gratis accepiſti gra-
tis date. Mat. x. Sꝫ p̄ſũptio intellectus totuꝫ
corrũpit. q² iam ſacramẽta vendunt̄ totũ redu-
citur ad ſymoniã. Si vultis cõicare d̄r tantũ de
betis offerre. nõ d̄r tm̃ dabitis. q² nimis eſſet di
ſcooptum. Idẽ ſi vultis cõfiteri. Nota h̄ de illo
paupere hoĩe q̄ nõ inuenit ꝯfeſſorẽ q̄uſqꝫ porta
uit florenũ in manu. Itẽ ſi dãt extremaꝫ vnctio
nem petũt lintheamĩa ⁊ vnde b̄. Idẽ de ſepultu
ris d̄r quã crucẽ vultis maioreꝫ. tm̃ habetis da
re ⁊c̄. Ecce p̄ſumptio intellectꝰ quõ corrũpit il-
la q̄ deus gratis p̄cepit dare ⁊c̄. Iteꝫ de miſſis
ſancti amatoris que de ſe ſũt bone. q² nõ ſũt alie
miſſe niſi q̄ ꝑ eccl'iam ſũt ordinate. tñ p̄ſũptio in
tellectus deſtruit ⁊ corrũpit totũ ⁊ dãnat ſacer-
dotẽ ⁊ q̄ eas facit celebrare ꝓpter ſex defectꝰ et
errores q̄ fiunt ibi ex p̄ſũptione intellectꝰ. ¶ Pri
mo q² dicũt ꝙ ille miſſe debent celebrari ſine in
teruallo i illis. xxx. diebꝰ. ex quo ſequit̄ ꝙ ſacer
dos etiaꝫ male paratꝰ celebrat. vbi inuenies tu
ſacerdotẽ ſemꝑ paratũ ⁊c̄. ⁊ ſic ſibi occaſionẽ p̄
ſtare videtur vt indiſpoſitus exiſtens celebret.
Scðs defectꝰ ē ꝙ oportet dimittere miſſam ꝑ
eccl'iam iã ordinatã q̄libet die ita poterit eueni-
re ꝙ in die natiuitatꝭ vel reſurrectiõis ſacerdos
habebit celebrare Requiẽ. ¶ Tertiꝰ q² ſacerdos
eo ꝙ. xxx. diebꝰ ꝯtinuis hꝫ celebrare petit plus
⁊c̄. ¶ Quartꝰ error ſiue defectꝰ ꝙ dicunt ꝙ ſacer
dos in illis. xxx. diebꝰ non debet exire eccl'iaꝫ ex
quo ſequũt̄ multa mala. ⁊ q² non eſt ſp̄ũalis te-
net ibi ludũ ⁊c̄. ¶ Quintꝰ q² cum d̄r miſſa de tri-
nitate. dicit ſacerdos faciatis ꝙ ſic̄ ego dico ore
vos rep̄ſentetis in facto ⁊ offeratis tres cande-
las cũ tribus denarijs in q̄libet. Idẽ de ſeptem
gaudijs virginis marie. Idem de ſeptem donis
ſp̄ũſſancti. Idem de duodecim apoſtolis ¶ Se

xtus error ſiue defect⁹ ē. q: dicūt q̄ ille miſſe ex-trahūt vnā aīam de purgatorio. ſcꝫ illā quam homo vult. hoc ē falſū. lꝫ eni. xxx. miſſe ſācti amatoris extraherēt aīā matris ſancti amatoris de purgatorio. nō ſequit̄ ꝓpt̄ hoc q̄ extraherēt aīā matris tue vel patris tui q̄ forte fuit vſurarius vel homicida. q: iſte ſacerdos nō ē ita ſāctus: ſicut ſanct⁹ amator. nec qualitas peccati ē eadem cū peccatis matris ſancti amatoris. ¶ Nō hic d̄ illo ruſtico q̄ credēs q̄ medicina q̄ curauit eum de malo tibie curaſſet etiā de oīb⁹ malis ⁊ fecit ſe medicum ⁊c̄. Medicina ſua erat cepa rubea ⁊c̄. non debet fieri pactū in miſſis. Sed eligatis vnū bonū ſacerdotē. cui ſi parū datis nō debet dicere. parū datis mihi. Si multū non debet dicere nimis datis. q: valet pl⁹. ſꝫ ſi parꝫ datis parū habebitis. Si multū plus. Si gratis a me de bona rōne q̄ntum debetis dare ſacerdoti. Dico q̄ ex quo ſacerdos dat vob̄ totum officiū vnius diei q̄ detis ſibi ꝓuiſionē diei cōpetētē Ita iſta mala p̄ſūptio itellectus vadit ⁊ ceſſabit ne dicatur cū iuda. q̄d vultis mihi dare. ⁊ ego vob̄ eū tradam. ¶ Scd̄a p̄ſumptio intellect⁹ eſt circa iudiciū hoīū qñ per ꝓpriū intellectū iudicāt illd̄ qd̄ neſciūt. Uel id qd̄ pōt in bonū interp̄tari ⁊ ipi interp̄tant̄ in malū. De q̄ multū indignatur xp̄s frater noſter. ¶ Nota de illo ſancto heremita q̄ iudicauit comedentem de mane in die ieiuñ quē angel⁹ voluit ꝑcutere cū enſe. Item de illo ſancto hoīe q̄ iudicauit aliū ſanctū hominē qui intrauit lupanar ⁊c̄. Jd̄o auiſetis vos ne iudicetis facta vel dicta alioꝝ q̄ p̄nt bono animo fieri. Jd̄o aplꝰs. Nolite añ tp̄s iudicare quoaduſq̄ veniat dñs q̄ ⁊ illuminabit abſcōdita tenebraꝝ ⁊ manifeſtabit ꝯſilia cordium. j. Cor. iiij. ¶ Tertia p̄ſumptio intellectus eſt mulierū. nunq̄d eēt magna p̄ſumptio mea ſi ego qui neſcio depingere et vellem corrigere ⁊ emendare imaginem ab optimo pictore depictā. talis eſt p̄ſumptio illarū mulierū que pingunt ſe. Deus optim⁹ magiſter ⁊ pictor. depinxit eas ad imaginē ⁊ ad ſimilitudinē ſuā. Et ipe dicūt Jſtud vngentū valet ad ſupcilia cōponēda. Dicit alia. Ego ſum pallida ego faciā me rubeā. Jdē de capillis. de manicis. de caudis. retro aūt incedūt ſicut vulpes Jdeo Apoc̄. xviij. Ue ve ciuitas illa babylon. ciuitas fortis. qm̄ in vna hora venit iudiciū ei⁹ inquit Jo̅hes. Ecce quare dicit thema. Frater tuus hꝫ aliq̄d aduerſum te. Habeo aduerſū te pauca q̄ habes illic tenēs doctrinā balaā. q̄ docuit balach mittere ſcandalū corā filijs iſrl̄. Penitentiā age ſi quominus veniā tibi cito pugnabo cū illis in gladio oris mei. Apoc̄. ij. Mittit̄ ſcandalum vendendo ſacramēta. miſſas ſancti amatoris. ⁊ faciendo iudicia temeraria. gladi⁹ oris dei erit ſententia iudicialis. Diſcedite a me maledicti ⁊c̄. Matth. xxv. ¶ Tertiū peccatū ē vniuerſalis corruptio. Nota tres corruptiones que corrumpūt totū mundū. ¶ Prima enim eſt blaſphemia ꝯtra deū blaſphemia eſt magnū peccatū. Nō hiſtoriā. iiij. Reg. xix. d̄ ſennacherib rege venit q̄ ꝯtra hierl̄m. de iſto peccato conqueritur deus di. Dñatores ꝑl̄i mei ⁊c̄. Eſa. lij ¶ Scd̄a corruptio eſt de luſoribus taxilloꝝ. q: vltra blaſphemiā q̄ ibi fit eſt ibi ⁊ rapina. quia nihil p̄t ibi lucrari corrūpitur ille qui incipit primo. Scd̄o illi q̄ ꝯſentiunt Tertio illi q̄ reſpiciūt Quarto qui diſponunt taxillos. Quinto q̄ concedunt pecunias. Sexto qui cōcedunt domū. Septimo dñi ⁊ rectores hec ſuſtinentes. ¶ Tertia corruptio eſt d̄ luxuria q̄ intantū inualuit q̄ planctus dauid implet̄. Corrupti ſunt ⁊ abominabiles facti ſūt i iniq̄tatib⁹ ſuis nō ē q̄ faciat bonū nō ē vſq̄ ad vnū. ſcꝫ de adultis. pſ. lij. Dicatur ꝯtra meretrices de hoſpicijs ⁊ de ſecretis q̄ ſūt in laqueū ⁊ non in remediū. De iſto peccato ꝯquerit̄ de⁹ dicēs. Habeo aduerſū te ⁊c̄. Nō cū dic̄ pauca. cū tot ſint corruptiōes. q: ꝑmitti mulierē iezabel. q̄ ſe dic̄ ꝓphanare. docere ⁊ ſeducere ſeruos meos fornicari vt habet̄ Apoc̄. ij. ¶ Nō ieſabel. i. fim⁹. Ecce fetorē d̄ luxuria. Deo grās

¶ De eadē dñica ſexta ſermo terti⁹ de epl̄a.

Ultra non ſeruiamus peccato.

Roma. vj. Materia noſtri ſermonis erit quō poterimus exire ſeruitutē peccati. Sꝫ p̄mo ſalutet̄ v̄go maria. et reſumat̄ thema. De iſta materia ꝓnunc volo declarare vobis tres ꝯcluſiones.

¶ Prima ꝯcluſio ē iſta q̄ ſtatus peccati mortalis ē captiuitas ⁊ ſeruitus veraciter.

¶ Scd̄a cōcluſio q̄ iſta captiuitas ſeu ſeruitus ē multū ꝑiculoſa generaliter.

¶ Tertia concluſio eſt q̄ de iſta captiuitate ſeu ſeruitute debemus nos redimere celeriter.

Jd̄o dicit thema. Ultra non ſeruiamus peccato Dico p̄mo q̄ ſtat⁹ ⁊c̄. ita q̄ q̄diu hō ſtat in peccato mortali nō credatis q̄ ſit liber ſed captiu⁹ ⁊ ſeruus veraciter añ pctm̄ eſt liber. q: nec p oēs demones inferni poſſet cogi ad peccandū. ſed poſtq̄ cecidit i peccato mortali fact⁹ eſt captiu⁹ ⁊ ligatus. iam nō habet p̄ſtinam libertatē. Jd̄o aplꝰs talib⁹ captiuis dicit. Reſipiſcant. i. ſe ſoluāt libēter a diaboli laqueis a quo captiui tenētur ad ipius volūtatē. ij. Timot. ij. Patet ergo q̄ ſtatus peccati mortalis eſt captiuitas veraciter. Sed eſt hoc argumentū in oppoſitum. diceret aliq̄s. Nunq̄d hō exiſtēs in peccato mortali hꝫ liberū arbitriū: certū ē q̄ ſic. q: eſſenciale ē aīe. ergo quō eſt captiuus. Rñſio eſt iſta ⁊ ē ſancti Tho. q̄ dicit ſi volumus loq̄ de libero arbitrio q̄ntum ad electionē volūtatis vl̄ clarius q̄tū ad deſideria volūtatis pctōr hꝫ liberū arbitriū. Sꝫ ſi volum⁹ loq̄ q̄tū ad executiōes ligatus ē ⁊ captiu⁹

verbi grã Peccatoꝛ põt ex libero arbitrio elige
re ſiue deſiderare ꝙ ſit ita deuotꝰ vt talis vel ꝙ
oꝛet vel ꝙ ꝯfiteat̃. ⁊ ſic d̃ alijs. Sȝ q̃tũ ad execu
tionẽ p̃dictoꝝ ligatꝰ ẽ ⁊ infirmus. nec poteſt ta=
lia delectabiliter exercere. De oibꝰ iſtis autori/
tas. Coꝛ hoĩs diſponit viã ſuaȝ. Ecce deſideria
bona. ſ; dñi eſt dirigere greſſus eiꝰ q̃tuȝ ad exe=
cutionẽ. Prou. xvj. Itẽ alia autoritas Hiere. x
Scio dñe qꝛ nõ eſt hoĩs via eiꝰ. id eſt. executio.
nec viri eſt vt ambulet ⁊ dirigat greſſus ſuos. ſ;
ſicut hõ captus in carcere ⁊ ligatꝰ põt deſidera=
re dicẽs: O ſi eſſem liber audirem miſſam. ſmo
nes oratiões ⁊c̃. Deſiderare põt ſ; cathene ipm
retinẽt ne talia deſideria veniãt ad executioneȝ
Ita ẽ de illis qui ſunt in peccato moꝛtali deſide
rant. ſ; exequi non pñt ⁊c̃. Si querat̃ quõ hõ ca
dit in iſta ſeruitute ſeu captiuitate Solutio. hoc
oſtẽdit beatꝰ petrꝰ di. A quo eni q̃s ſuperatꝰ eſt
huiꝰ ⁊ ſeruus eſt. ij. Pet̃. ij. Sicut qñ duo mili/
tes in cãpo clauſo intrant duellũ. opoꝛtet ꝙ ali/
q̃s pꝛinceps vel dñs teneat campũ ſecurũ ne ab
aliq̃ pte fiat violentia ⁊ amici duellantiuȝ expe=
ctant: ⁊ qñ vnus eſt victus dicẽs: Ego me red=
do. amici illiꝰ triſtes fugiũt ⁊ amici victoꝛis letã
tur in cãticis ⁊ tubis. ⁊ victus efficit̃ captiuꝰ vi=
ctoꝛis. Ideo dicit apl̃s. A q̃ eni q̃s ſupatus eſt.
ſcȝ in duello. huiꝰ ſuus ẽ Idẽ de nobis debetis
cogitare. ꝙ iſte mũdus ſit vnꝰ campus paratus
ad duellãdũ de q̃ nõ poſſumꝰ niſi p moꝛtẽ exire.
Ido Iob. vij. Militia eſt vita hoĩs ſup terraȝ
⁊ ſicut dies mercenarij dies eiꝰ. Mercenariꝰ ſi
bñ opatur meret̃ mercedẽ. al̃s non. Idẽ de nob
ſi bñ ⁊ ardẽter militamꝰ meremur coꝛonã. Non
enim coꝛonabit̃ niſi q̃ legitime certauerit. ij. ad
Timoth. ij. aliter puniemur in inferno Rex qui
tenet cãpũ ſecurũ eſt deus habitãs in curia eter
nitatis. nullꝰ diabolꝰ põt facere vim cuicũq; no
ſtrũ. dũ fit iſtud duellũ parentes nr̃i ſcȝ patriar=
che ꝓphete. apl̃i martyres ⁊c̃. ⁊ amici noſtri ſcȝ
angeli archangeli ſtant aſpiciẽtes. q̃libet coꝛuȝ
reſpicit p ſuã feneſtrã. i. ſciaȝ niſi tres pſone di/
uine q̃ p eandẽ feneſtrã. i. vnã ſcientiã vidẽt Ex
alia pte ſtãt demones expectãtes duellũ. ⁊ dia=
bolus debellãdo p̃mo pcutit cuȝ gladio qñ tem
ptat d̃ auaricia di. Si faceres hoc ⁊c̃. poſſes lu=
crari tm̃ ⁊c̃. ſed hõ reſiſtit ſibi dicẽdo modicum
lucrat̃ q̃ perdit aiaȝ ⁊c̃. Scd̃o pcutit cũ enſe va
nitatis dicẽs: Nũq̃d poꝛtaſti tu tm̃ viro tuo do
tis. ſicut illa illo. et illa iam fuit bis induta a vi/
ro ſuo ⁊c̃. reſiſtit̃ dicẽdo. ego ſũ bñ induta. ego
nolo eſſe nec debeo eſſe vana ⁊ curioſa. Nã bea
tiſſima virgo maria ſimpliciter ibat induta ⁊c̃.
Itẽ qñ tẽptat de vexillis coꝛtinis. ſcutiferis ⁊c̃
reſiſtit̃ dicẽdo. totũ hoc ẽ vanitas. Item pcutit
cũ deca ſubito ſcȝ qñ tẽptat de luxuria dicendo
ſi poſſes loqui cũ tali muliere ⁊c̃. reſiſtit̃ dicẽdo
O miſer ꝓ tam bꝛeui ſolatio tantã penã opoꝛte=
ret me ſemp pati in inferno ⁊c̃. Iſto mõ reſiſtit̃
diabolo p hũilitatẽ ꝯ ſupbiam. p liberalitatẽ ꝯ
auariciã. p caſtitatẽ ꝯ luxuriaȝ. Tũc diabolꝰ eſt
victus. Et p parẽtes et amicos nr̃os ſit magna
leticia i celo. Autoꝛitas. Gaudiuȝ ẽ angelis dei
ſup vno peccatoꝛe penitentiam agẽte. Luc̃. xv.
Tũc demones victi triſtes recedunt. Hoc pete=
bat dauid dicẽs: Fac mecũ ſignũ ſcȝ victoꝛie in
bonũ vt videãt q̃ oderũt me ⁊ ꝯfundant̃. qm̃ tu
adiuuiſti me. ⁊ ꝯſolatꝰ es me. Tũc diabolus vi
ctus eſt captiuus illiꝰ. qꝛ tantũ timet eum ꝙ de=
cetero nõ venit ad eũ tẽptãdo Sȝ ſi homo foꝛte
vincit̃ a diabolo qñ tẽptatur ſibi cõſentiendo.
hõ eſt victus ⁊ ſtatim parẽtes ⁊ amici nr̃i faciũt
magnũ planctũ triſticie. Autoꝛitas. Ecce vidẽ=
tes clamabũt foꝛis angeli pacis amare flebunt.
Eſa. xxxiij. Angeli pacis. nõ loquit̃ d̃ malis an
gelis. qꝛ dicunt̃ angeli guerre Nõ amare flebũt
Et nũq̃d in paradiſo põt eſſe fletus vel triſticia?
Dicunt hic gloſe ⁊ doctoꝛes ꝙ in celo nõ eſt tri=
ſticia doloꝛ vel fletus. ſ; ꝙ illa deteſtatio dr̃ fletꝰ
O ſi a nob poſſet videri qñ aia victi tenet̃ liga=
ta a demonibꝰ. ſȝ caro impedit ne h̃ videat̃. tũc
demones faciũt magnũ feſtũ. Autoꝛitas. Si p̃=
ſtes aie tue ꝯcupiſcentias eiꝰ faciet te in gaudiũ
inimicis tuis. Eccl̃i. xviij. Patet p̃ma ꝯcluſio ꝙ
ſtatus peccati ẽ captiuitas ſeu ſeruitꝰ veraciter.
Autoꝛitas. Peccaimꝰ in ꝯſpectu tuo: ⁊ idcirco
tradidiſti nos in manꝰ inimicoꝝ noſtroꝝ. Iuſtꝰ
es dñe ⁊ nũc nõ eis ſufficit ꝙ duriſſima nos op=
pꝛimũt ſeruitute. Heſter. xiiij. Ecce hic ꝯcluſio
foꝛmaliter i iſta autoꝛitate. Dico ſcd̃o ꝙ iſta ca
ptiuitas ẽ multũ periculoſa generaliter tam di/
uitibꝰ q̃ȝ pauperibꝰ. tam hominibꝰ q̃ȝ mulieribꝰ
iuuenibus ⁊ ſenibus. clericis et religioſis. Hoc
põt declarari p quandã ſimilitudinẽ datã a ſan
cto barlam dicens: Qꝛ erat q̃dam hõ ambulans
p altiſſimã mõtaneam p viã ſtrictiſſimã. ⁊ impe
git ⁊ cecidit. ⁊ tñ deꝰ fecit ſibi grãm ꝙ arripuit
vnũ ramũ ⁊ ibi tenuit ſe. ⁊ reſpiciens altuȝ non
poterat aſcẽdere p ſe ſine adiutoꝛio. Reſpiciẽs
deoꝛſum erat ꝓfunditas vſq; ad abyſſum. Dũ
ſic ſtaret venit vna rata alba rodẽs arboꝛeȝ ſiue
radicẽ rami nec poterat illaȝ replere. deinde pꝰ
illã venit alia rata nigra illo dicẽte. O miſer ⁊c̃
cogitate i quãta miſeria et periculo erat ille pau
per homo. In tali piculo eſt q̃libet exiſtens in
peccato moꝛtali. Perſona eni exiſtẽs in grã dei
ambulat per montaneam altiſſimaȝ ⁊ per viam
ſtrictam penitentie. quia arta eſt via que ducit
ad vitam. Matth. vij. Qui tenet bonam vitaȝ
reſtringit a ſe nimio cibo potu ⁊c̃. vnde ſcribi/
tur. Delectaberis ſuper domino ⁊ ſuſtollam te
ſuper altitudinem terre. Eſa. lviij. Et talis de/
lectatio eſt ſignum ꝙ eſt in gratia dei. quãdo de
lectabit̃ facit opa dei ſeu opa penitẽtialia. oꝛati
ones ⁊ ꝯtẽplatiões ⁊ poſſũt dicere ſ; cũ apl̃o

Nr̄a ꝯuerſatio in celis eſt. ad Philip. iij. Si dicat᷑. quō pt fieri. Cātat eccl'ia. Qm̄ in hac ꝑegrinatione ſolo corꝑe ꝯſtitut᷒ cogitatiōe ⁊ auiditate in illa eterna patria ꝯuerſat᷒ ē. Ecce quō ambulat᷑ alte ⁊ ꝑ strictā viā ſcꝫ penitētie Sꝫ impingit hō aliquotiēs qn̄ ſcꝫ ꝑſona deuota recreari vult cū aliqua creatura in q̄ ponit ſuuꝫ amorem quē ad deū debet habere. Quot deuoti religioſi ⁊ clerici ⁊ heremite ambulāt in altū ⁊c̄. ſed impingunt in aliq̄ familiarite. Incipiūt a credo in deū. ⁊ poſt modicū veniūt ad carnis temptationem ⁊c̄. Idē dicat᷑ de multis mulierib᷒ monialibus viduis ⁊ maritat̄ q̄ bona intentiōe et ſācta recipiūt aliquā bonā familiaritatē alicui᷒ deuoti religioſi ſeu clerici. q̄ aliquotiēs malo fine terminatur Ideo cū nulla creatura recipe debetis nimiā familiaritatē nec loqui niſi in ꝯfeſſione p̄ciſe nec viſitare debetis frequenter. al's poterimus dicere. O fortis ſcilicet deuotus impegit in fortem ⁊ ambo pariter ꝯciderūt. Hiere. xlvj. Ido dicit ap'ls. j. Cor̄. x. Qui ſe exiſtimat ſtare videat ne cadat. tēptatio vos nō apprehēdat niſi humana ⁊c̄. Ideo Hieronymus ad ruſticum monachum ait: Mulierem quam bene conuerſantem noueri mente dilige. nō corꝑali frequentatione. poſtq̄ꝫ vo ꝑſona cecidit apprehendit ramū flexibilem ſcꝫ vite corꝑalis. q̄ꝛ ꝑdita ꝑ pctm̄ vita ſpūali nō reſtat niſi vita corꝑalis. Ido cantat eccl'ia. Media vita i morte ⁊c̄. Nota media vita. Vita completa ē ſpūalis ⁊ corporalis. ſed vita ſpūali ꝑdita ſolū remanet corꝑalis vita debilis ⁊ flexibilis. Que eſt vita nr̄a vapor ad modicū parēs Iac. iiij. Et due mures alba ſcꝫ dies ⁊ nigra ſcꝫ nox ꝯtinue rodūt vitā veſtrā lꝫ debilis ſit. Deorſū reſpicit᷑ infern᷒. videt᷑ ergo nob̄ paruū periculū in quo peccator ꝯſiſtit. Sed ſi illud cogitarem᷒ nollem᷒ comedere nec bibere: ſꝫ clamarem᷒ adiuua adiuua quouſqꝫ eſſem᷒ extra peccatū. Patet ergo ꝯcluſio ꝙ talis captiuitas peccati ē multū periculoſa generaliter. Iſtā cōcluſionē intelligēs dauid poſt peccatū dixit Circūdederūt me dolores mortis ⁊ ꝑicula inferni inuenerūt me. pſ̄. xvij. Nō circūdederūt. ñ dic̄ cooperuerūt Ratio. q̄ꝛ nll'o mō. nec ab an̄ ꝑ bona oꝑa facta: nec retro ꝑ bona oꝑa fienda. nec a dextris ꝑ amicos. nec a ſiniſtris ꝑ inimicos a dict̄ periculis liberari pt. Sꝫ bn̄ ꝑ ſurſū a deo qđ fit qn̄ hō ꝯfitet᷑ pctm̄ ſuū deo q̄ ei mittit cordam de ſurſū. trahēs eū ꝑ abſolutionē. ptꝫ ꝯcluſio ſcđa

Dico tertio ꝙ talis peccati captiuitas ſeu ſuitus debet a nob̄ vitari apte. ⁊ de iſta captiuitate debem᷒ nos redimere celeriter. Amore vr̄i q̄ſiui modū exeūdi talē captiuitatē peccati in biblia. Et inueni ꝑ figurā filioꝝ iſrl̄ exeūtiuꝫ de captiuitate egypti. q̄ fecerūt q̄nqꝫ q̄ fuerūt figura quō nos debemus exire de captiuitate peccati q̄nqꝫ faciēdo. Ido dic̄ ap'lus Roma. xv. Quecunqꝫ ſcripta ſunt ad noſtram doctrinaꝫ ſcripta ſunt. Primo in exitu filioꝝ iſrael de egypto dixit dn̄s moyſi. Iſta nocte popul᷒ exibit. ſed recipiatis agnum ⁊ coquatur in veru ⁊ comedat᷑ cuꝫ ſucco de lactucis agreſtib᷒ ⁊c̄. Scđo precepit quēlibet exire đ domo ſua. dicēs: foris foris. Tertio venerunt ad mare rubrū vt tranſirēt ⁊ dixerūt. O domine ⁊ quomodo tranſibim᷒ ſine nauibus. et dixit: Ego diuidā mare ⁊ trāſibitis. Quarto venerunt ad deſertū aſperum ⁊ ſiccū. Quinto ꝓuidit eis de māna ⁊c̄. Si volumus exire ſeruituteꝫ peccati. iſto modo oportet nos facere. Primū qđ fiendū eſt coquat᷑ agn᷒. Ecce cōtritio ꝑ quaꝫ agnus. id ē. ſpūs coq̄t᷑ in igne doloris ⁊ ꝯtritionis ⁊ comedat᷑ cū ſucco amaro lachrymaꝝ. đ hoc ait autoritas. Sacrificiū deo ſpūs ꝯtribu. cor ꝯtritū ⁊c̄. pſ̄. l. Scđo ab egypto extra domū. Ecce receſſus a mala ſocietate Multi in ſmonib᷒ recipiūt bonū ꝓpoſitū ſꝫ qn̄ habēt in domo malā ſocietatē ꝑdita deuotione peccāt ꝓpter occaſionē. Ideo foris recedere debetis a mala ſocietate. Ido dicit xp̄s. Si man᷒ tua vl' pes tu᷒ ſcandaliſat te. abſcinde eū ⁊ ꝓice abs te. Matth. xviij. Ido foris exire debet̄. et tunc poteritis dicere. In exitu iſrael de egypto domus iacob de ꝑp'lo barbaro. Facta eſt iudea ſāctificatio ei᷒. pſ̄. cxiij. Tertio trāſierūt mare rubrū. Ecce ꝯfeſſio q̄ pōt dici mare amaꝝ. quia q̄ſi homo diffamat ſe ⁊c̄. Dicit᷑ rubrū. q̄ꝛ ꝟtutē habet a ſanguine paſſiōis xp̄i. Iſtud mare aperit᷑ peccatori cū ꝟga ſcꝫ cruce fit a ꝯfeſſore in abſolutiōe. Quarto oportet venire ad deſertum ſcꝫ penitētie caſtigādo filiū ſcꝫ corp᷒. ſeu filiā. id eſt. carnē. ne a demonib᷒ in inferno caſtiget᷑. đꝛ ſiccū ꝑ ieiunia ⁊c̄. et ſolitariū ꝑ oratiōem. Ideo dauid in ꝑſona penitētis dic̄. In terra deſerta inuia ⁊ inaq̄ſa. pſ̄. lxij. Quito dat᷑ māna. ſ. cōmunio corporis xp̄i. poſtq̄ꝫ homo fecit q̄ttuor p̄dicta. ideo dixit moyſes. Iſte eſt panis quem dedit vobis domin᷒ ad veſcendum. Exo. xvj. Dicitur panis manna. q̄ꝛ figurabat ſacramentum altaris. Ido dicit chriſt᷒. Nō moyſes dedit vobis panem de celo. ſꝫ pater meus dat vobis panem đ celo verum. Panis enī verus eſt q̄ de celo deſcendit ⁊ dat mundo vitam. Joh. vj. Ecce quō poteris exire ſuitutē peccati. Ido dic̄ apoſtolus. Cū ſerui eſſetis peccati liberi. id ē. ſeꝑati a iuſticia fuiſtis iuſticie vſqꝫ ad finē vero vitaꝫ eternam. ptꝫ tertia ꝯcluſio.

Dn̄ica. vj. ſmo. iiij. de ep'la de ꝟtutis exercitio

Nos in nouitate vite ambulem᷒. ad Roma. vj. Materiā quā nunc volo p̄dicare erit quō ⁊ in q̄bus ꝟtutib᷒ debemus nos exercitare. Si deo placet erit materia ꝑ reformatiōe vite ⁊ cōſolatione animaꝝ. Salutet᷑ ꝑus ꝟgo maria ⁊c̄.

Dñica ſexta poſt trinitatis

Pro declaratiõe huiꝰ ꝟbi ⁊ materie introducti
one. Sciendū ꝙ aīa nr̄a inter alias excellentias
q̄s hꝫ plus q̄ꝫ corpꝰ eſt ꝙ aīa pōt renouari ⁊ cor
pus nō pōt renouari. Ratio ē iſta. Nā antiq̄tas
corporis venit ex neceſſitate ⁊ curſu naturali. qꝛ
tp̄s ⁊ etates portāt ſuā ſenectutē. Jdo nulla po
tentia creature corpꝰ poſſet renouari niſi a ſola
dei potētia. qꝛ nō legit̄ vnq̄ꝫ fuiſſe factū. Sene
ctus aūt ⁊ antiq̄tas aīe non euenit ex neceſſitate
ſeu curſu naturali. q̄re aīa hoīs centū annoꝝ eſt
ita iuuenis ꝟ eſt ita recens vt aīa pueri vniꝰ diei
Nā ſolū carnalia corruptibilia ſeneſcunt ⁊ anti
quant̄ vt domꝰ arbor hō equꝰ ⁊ ſilia. Nō anti
quat̄ ⁊ ſeneſcit ꝓpe interitum eſt. ad Heb. viij.
Sed res ſpūales nō antiquant̄ nec corrumpāt̄.
Nā michael eſt ita iuuenis. hoc ē ita fortis mo
do ſicut in die creationis ſue. Jtē de alijs ange
lis Jdem de rebꝰ corporalibꝰ incorruptibilibus
vt de ſole luna ⁊ ſtellis q̄ nō ſeneſcūt ⁊ antiquā
tur. Patet ergo ꝙ ſenectꝰ ꝓueniēs ex neceſſita
te ⁊ curſu naturali. ſolū eſt in rebus corporalibꝰ
corruptibilibꝰ. q̄ nō pn̄t renouari a deo niſi ime
diate. quia talis antiq̄tas venit per neceſſitateꝫ
naturalē. Sed aīa antiquat̄ non ꝑ neceſſitatem
ſꝫ ꝑ voluntatē criminalē. ſcꝫ ex volūtate. ⁊ mala
inclinatione ad peccata. Et ſicut ſenectꝰ ⁊ antiq̄
tas corporis auffert̄ ꝑ ꝟtutē ⁊ facit ip̄m canum
⁊ rugat ⁊ reſtringit pellē ⁊ facit ip̄m ire curuū.
Jngroſſat viſū. aufert ſaporē ⁊ appetituꝫ come
dēdi. Jta ſenectus aīe facit aīam canaꝫ ꝑ p̄ſum
ptiones. itellectꝰ rugat ꝑ pctm̄. ⁊ ſic ꝺ alijs. Au
toritas. Filij ſcꝫ ꝑ baptiſmū de ſpōſa ſua geniti
alieni ſuple effecti. iueterati ſūt ſcꝫ ꝑ volūtatem
criminalē. ſꝫ aīa pōt renouari ⁊ non corpꝰ vt di
ctum eſt ex volūtate hoīs mediante dei grā. Au
toritas de corpore ⁊ de aīa Licet is qui foris eſt
noſter hō corrūpat̄. tn̄ is q̄ intus eſt renouat̄ de
die in diē. ij. Cor. iiij. Si ergo aliquis noſtruꝫ ē
antiquus in peccatis nō debet deſperare. quia
ꝟtutibꝰ poſſumꝰ in aīa renouari. Jdo dicit the
ma. Nos ī nouitate vite ambulemꝰ. ptꝫ thema.
Modo videamꝰ ꝑ q̄s ꝟtutes ⁊ q̄bꝰ modis poſ
ſumus renouari. Dico ꝙ tribꝰ ꝟtutibꝰ ſpecialit̄
poterimus renouari in aīa ⁊ in vita

¶ Prima eſt vera humilitas.
¶ Scđa pia largitas.
¶ Tertia pura caſtitas.

Ergo in nouitate vite ⁊c. ¶ Dico p̄mo ꝙ hō p̄t
renouari ꝑ verā humilitatē. Sciēdū ꝙ om̄e pec
catū mortale deliberate factū includit ſupbiam
Ratio. qꝛ ꝑ ſupbiā hō nō vult hūiliter ſubici di
uinis mādatis nec eccl̄ie ordinationibꝰ. Quare
tu recipis vindictā. Nūq̄d ex ſupbia: qꝛ nō vis
hūiliari p̄cepto dei dicētis. Mihi vindictam ⁊
ego retribuā dic̄ dn̄s. Roma. xij. Jdē de furto
cū deꝰ p̄cipiat. Nō furaberl. Exo. xx. Jdem de
vſura cū dic̄ deꝰ. Nō feneraberis fratri tuo ad
vſurā Deut. xxiij. Jtē idē patꝫ de ꝟ qđ ē nolle
ieiunare ieiunia eccl̄ie. ptꝫ g̊ ꝙ om̄e pctm̄ morta
le deliberatū venit ꝑ ſupbiaꝫ. Quare hodie ſūt
tot mali religioſi ī mūdo. qꝛ nolūt hūiliari ad ſer
uādū regulā cōſtitutiōes ⁊ cerimonias. nolunt
ſubici regule. Jdē de malis clericl. Jdē ꝺ malis
laicis. ptꝫ g̊ ꝙ oīs inordinatio vite ⁊ pctm̄ venit
ꝑ ſupbiā. Autoritas. Jniciū oīs peccati ē ſup
bia. q̄ tenuerit illā adimplebit̄ maledictis ⁊ ſub
uertet eū in finē. Ecci. x. Si ergo oīs inordiatio
male vite ⁊ abūdātia pctoꝝ venit ex ſuperbia.
Si ergo vis renouari in aīa ꝑ oppoſitū hūilia te
ſubiciēdo mādatis dei dicēdo. decetero volo vi
uere iux̄ mādata dei ⁊ ordinationē eccl̄ie. dicen
do. ego ſū religioſus. decetero iux̄ regulā volo
viuē. Jdē de clericis ⁊ ſecularibꝰ. Et qn̄ ꝑſona
ꝓponit ſic viuere. ex tali cordis hūilitate reple
tur bn̄dictionibꝰ. Autoritas dauid ī ps̄. cij. bn̄
dicite. j. Qui replet in bonis deſideriū tuum re
nouabit̄ vt aq̄le iuuētꝰ tua. Sup ꝟ ꝟſu tāgunt
gloſe ꝯditionē aq̄le dicētes Qꝫ aq̄le ex ſenectute
indurat̄ roſtrū ⁊ incuruat̄ intātū ꝙ nō p̄t ſumē
cibū. ⁊ tūc ip̄a fit macilēta ⁊ creſcūt ſibi plume.
Sꝫ naturali inſtinctu ip̄a ꝑquirit vnū lapidē et
ibi ferit de roſtro ⁊ finalit̄ comedit ⁊ renouatur
Jta vt dic̄ dauid. Renouabit̄ vt aq̄le iuuētus
tua. Aq̄la antiq̄ ē aīa peccatrix. roſtrū ē intelle
ctus acutꝰ reuerſus ad ſemetip̄m ꝑ ꝯſideratio
nē ꝓp̄e excellētie qn̄ cogitat ſe eē ꝺ genere regio
vel ditiorem alijs. ſeu fortiorē. vel aptiorē. Jdē
de mulieribꝰ qn̄ cogitāt ſe pulchriores vl̄ meliꝰ
indutas. ⁊ ſic de alijs. tā in bonis nature q̄ꝫ grē.
talis ꝯſideratio generat ſupbiā in hoīe. Sic cō
ſideratio excellētie alteriꝰ generat hūilitateꝫ in
corde cogitantis. verbi grā. Quādo hō cogitat
excellētias alterius: qꝛ ē deuotꝰ vel magnꝰ cleri
cus. vel in magna dignitate ⁊c. talis ꝯſideratio
ē cauſa hūilitatis ꝯſiderātī q̄ tūc dicit. O miſer
nō ſū talis ⁊c. ꝯtra iſtā ꝯſiderationem ꝓprie ex
cellentie dicebat apl̄s. O in humilitate mētl ſu
periores ſibijnuicē arbitrantes. non que ſua ſūt
ſuꝑple excellentie ſinguli querētes. ſꝫ ea q̄ alioꝝ.
ad Philip. ij. Si ꝯſideras bona tua ⁊ mala ꝓxi
mi ſupbia inflaris. Ecce ſupbiam phariſei. De
quo Luc. xviij. Gratias ago tibi dn̄e. qꝛ non ſū
ſicut ceteri hoīuꝫ. qn̄ vero aq̄la habet roſtrū du
rū ⁊ retortū nō pōt recipere eſcas ſpūales. et ſic
macerat̄. quia non inuenit ſibi delectationē nec
ſaporem in aliquo cibo ſpirituali Augꝰ. Jmpiꝰ
id eſt. ſupbus. non ſentit dulcedinē dei. qꝛ de fe
bre iniquitatis palatuꝫ amiſit. de iſtis ſuperbis
dicit dauid. Eſurientes ⁊ ſitientes anima coruꝫ
in ipſis defecit. ps̄. cvj. Sed abundauit in plu
mis vt aquila. id eſt. vanitatibus ornamentoꝝ
caudarum ⁊ mulieres in capite abundāt. Jdeo
Eccs. j. Vanitas vanitatum et omnia vanitas
dixit eccl̄iaſtes. Ratio q̄re iſta fiunt ē. qꝛ aīa ne

ſcit eſſe ſine aq̄la delectatione ſpūali. q̄ ꝑdita re=
currit ⁊ ꝓquirit delectatiões ⁊ ꝯſolationes tpa=
les ⁊ mūdanas vanas. remediū ḡ habem⁹ ꝙ vt
aq̄la ad renouandū debem⁹ ꝑcutere roſtrū i la=
pide illo: de q̄ ap̄ls Petra aūt erat xp̄s. j. Cor.
x. Percutit̄ eni cogitando vitā quā xp̄s voluit
tenere in h mūdo. Ꝟbi gr̄a. Si venit tēptatio vt
faciatis vanitatē in veſtimentis. Cogitate quō
xp̄s iuit indutus q̄ triginta annis portauit ean=
dem tunicā quā ꝟgo maria ſibi fecit cū eēt puer
ꝑcutiatis h roſtrū dicēdo. O miſer rex me⁹ tri/
ginta ānis portauit eandē tunicam ſeu veſtes ⁊
ego facio q̄tidie iſtū exceſſū. Idē qn̄ mulier tē=
ptatur de bonis ornamētis. Cogitet de virgine
maria regina celi q̄ nunq̄ ornauit ſe. nec depin=
xit. Dicat̄ quō lauabat faciē ſuā cuꝫ lachrymis
⁊c. Qn̄ beata Anna mater ſua faciebat ſibi pul
chra veſtimēta nolebat portare niſi infra domū
⁊c. Itē qn̄ hō temptat̄ de multis ſcutiferis de
equis de vexillis aureis ⁊ ſilib⁹. Cogitate quō
ibat xp̄s ſine equis eundo pedib⁹ humiliter ⁊c
Per tales eni cogitatiões frāgit̄ roſtrū ſupbie.
⁊ ſic aīa incipit habere appetitū. iam ſapiūt ſibi
ꝟba dei. ſcꝫ locutiões p̄dicationes miſſe ⁊c. Ec
ce q̄re dicit dauid. renouabit̄ vt aq̄le iuuentus
tua. ḡ nos in nouitate vite ambulem⁹. Dico ſe
cūdo ꝙ poſſum⁹ renouari ꝑ piā largitatē. ſcꝫ in
dandis elemoſynis d̄ bonis a deo datis. Audi=
te declarationē bonā. Sicut peccatū ſupbie eſt
iniciū oīs mali ⁊ peccati. iux̄ illud. Inicium oīs
peccati ē ſupbia. ita etiā cupiditas ſeu auaricia
eſt iniciū oīs peccati. j. Timot. vj. Radix oīuꝫ
maloꝝ eſt cupiditas. Dubiū eſt h quō poſſunt
duo p̄ma p̄ncipia pctōꝝ aſſignari. Rn̄ſio ꝙ bn̄
diuerſimode. Nam in quolibet peccato mortali
ſūt duo ſm Augu. ſcꝫ auerſio a bono incōmuta=
bili. Auaricia ꝟo ſeu cupiditas ē iniciū oīs pec
cati ⁊c. reſpectu ꝯuerſionis ad bonū cōmutabi
le. Ꝟbi gr̄a. vnde ſūt in mūdo tot mala in domi=
nis iudicib⁹ aduocatis ſeu ꝓcuratorib⁹ qui nō
hn̄t oculū ad iuſticiā. ſ; expectant q̄s magis eis
dabit ex cupiditate ⁊ auaricia. Vn̄ in eccl'ia tot
ſymonie. qꝛ vendunt̄ oīa ex auaricia ſeu cupidi
tate. Vn̄ in mundo tot vſure ⁊ tot furta ⁊ dece=
ptiones ⁊ fraudes emēdo ⁊ vendendo. Vn̄ tot
guerre ⁊ mortes ex cupiditate. qꝛ tu vis h. et il=
lud ego volo. Iō dicit ſeneca. Ex ſi iſta duo p̄=
noia meū ⁊ tuū poſſēt auferri: totū eēt pax Vn̄
tot negligētie circa defūcta ꝙ non complent̄ te/
ſtamēta. Nōne ex cupiditate? Quare retinētur
mercedes laboꝝ paupeꝝ. nonne ex cupiditate?
vn̄ ē ꝙ amic⁹ iterficit amicū in via. nōne ex aua
ricia. Patꝫ ergo ꝙ radix oīuꝫ maloꝝ ē cupiditas
⁊ h q̄tū ad ꝯuerſionē ad cōmutabile bonū Qui
ḡ renouari cupit expellet a ſe iſtā cupiditatē ſeu
auariciā: ⁊ habeat copioſā largitatē ⁊ miſcd'iaꝫ
⁊ tūc tenebit ꝯſiliū ſcripture dicētis: Nolite cō=
formari huic ſeclo ſ; reformamini i nouitate ſen
ſus veſtri. vt ꝓbetis q̄ ſit volūtas dei bona bn̄
placēs ⁊ ꝑfecta. Roma. xij. Nota cuꝫ dic̄ bona
bn̄placens ⁊ ꝑfecta. i his trib⁹ vocabulis ponit
tria opa miſcd'ie. primū cū dicit. volūtas dei bo
na q̄tū ad opa miſcd'ie corꝑalia. Bn̄ placēs q̄/
tū ad opa miſcd'ie ſpūalia. Et ꝑfecta q̄tū ad re=
miſſionē iniuriaꝝ. De iſta materia dat̄ exēpluꝫ
i natura de ſerpēte. de q̄ dicūt phi naturales ꝙ
vadit retorta torquendo ſe. ſ; qn̄ ē antiqua indu
rat̄ intm̄ ꝙ vix p̄t incedere. Tūc ipa ex natura/
li inſtinctu vel induſtria ieiunat ⁊ poſt aliq̄ ieiu
nia vadit ad artū foramē. ⁊ ibi deponit pellē ve
terē. et ſic renouat̄. ¶ Perſona auara ē ſerpens
vadēs tortuoſe ꝓp̄t fallacias ⁊ falſitates ⁊ fal=
ſa iuramēta q̄ facit ex cupiditate. Dicat̄ qn̄ pau
per venit ad mutuādū decē florenos. placet mi=
hi dic̄ vſurari⁹. Sꝫ dicet notario ⁊ ita iurabit
ꝙ mutuaui vobis. xij. florenos ⁊c. Et ſi recipit
pign⁹ ſuit ſibi. de pignorib⁹ vel campis recipit
fruct⁹. vadit retorſus. ⁊ in cōfeſſione excuſat ſe
dicēdo. ꝙ recepit ꝙ debet ⁊c. Ecce duricia. Iō
de auro dicit Iob. Cor ei⁹ indurabit̄ q̄ſi lapis ⁊
ſtringet̄. q̄ſi malleatoris incus. Iob. xlj. Nō in=
durabit̄ q̄ſi lapis qn̄ paup petit elemoſynaꝫ ab
eo n̄ ſolū n̄ dat ſibi ſ; lapidat eū dicēdo. vade fo/
dias. ⁊ ſilia verba ¶ Scd'o ſtringit̄ q̄ſi malleato
ris incus quē lꝫ ſemꝑ ꝑcutiat tn̄ non emollit̄. ſic
nec auar⁹ lꝫ ꝑcutiat̄. ⁊ ammoneat̄ xp̄i paſſione
dicēte paupe q̄ nō p̄t ſibi ſoluere vſurā. O dn̄e
amore paſſionis xp̄i: agite mecū miſericorditer
Illo nō obſtāte infelix vſurari⁹ ꝑſequit̄ eū cru=
deliter. Ecce quō eſt dur⁹ ⁊ antiqu⁹. Iō ſi vis
ſaluari fac vt ſerpēs. Primo ieiuna ſcꝫ abſtinē=
do ab illicitis ꝯtractib⁹. poſt hoc qꝛ h nō ſufficit
ſ; oportet trāſire ꝑ artū foramē. vade ꝑ artū fo=
ramē reſtitutionis vſq̄ ad vltimū obolū ſic eni
deponit̄ pellis dura auaricie. Si dicat̄. ſi ego
reſtituam vxor mea ⁊ filij mei q̄d facerēt ⁊c. Si
vxor ſit bona et vult ſaluari debet dicere viro.
dn̄e reſtituatis. qꝛ ego laborabo. Dicat̄ de iſta
vxore de q̄ dicit Vincēti⁹ de lombardia cui vir
voluit facē vnā tunicam q̄ngentoꝝ florenoꝝ in
q̄dā feſto. q̄ reſpōdit. dn̄e ego ſum bn̄ induta. ſꝫ
amore dei reſtituat ⁊c. ad quam vir. ſi oīa ha
berē reſtituere oporteret me mēdicare. qꝛ oīa
q̄ habeo ſūt de vſuris. ⁊ ipa dixit. dn̄e ego faci=
am vob ꝑtē de dote mea q̄ non eſt de vſur. Da
bo vobis q̄nq̄ milia florenoꝝ. ⁊ q̄nq̄ milia pro
me reſtantia ad victū noſtrū ordino. his viuere
poterim⁹. Iſta erat bona vxor. Sꝫ mō oportet
ꝙ viri faciunt vſuras vt ſatiſfaciant vanitatib⁹
vxoꝝ. Iō exēplo ſerpētis q̄ cū labore deponit
pellē renouami. h dic̄ ſcp̄tura Expoliātes vos
veterē hoiem cū actib⁹ ſuis ⁊ induentes nouuꝫ
hoiem qui renouatur in agnitione dei ſm ima=
ginem eius qui creauit eum. ad Coll. iij. ¶ Dico

tertio ꝙ debemus renouari per purā caſtitatē
ꝓpter rōnes p̄dictas. q꞉ ſimiliter carnalitas eſt
aliquo modo iniciū oīuꝫ maloꝝ q̈tū ad delecta
tionē carnis inclinādo ad ꝯcupiſcētias. Sic ſu-
perbia q̈tum ad auerſionē. ⁊ auaricia q̈tuꝫ ad
ꝯuerſionē. Ita luxuria q̈tum ad delectationeꝫ
eſt iniciū peccatoꝝ. Idō apl's. Cōdelector enim
legi dei ſ̄m interiorē hoīē. video aūt alteraꝫ
legē in mēbris meis repugnantē legi mētis mee
⁊ captiuanteꝫ me in legē peccati q̄ eſt in mēbris
meis. ad Roma. vij. Et loq̄tur apl's i pſona cu/
iuſlibet noſtrū. Ergo de carne ꝓcedūt peccata
q̈tum ad delectationē. Si ergo volum' renoua
ri recipiam' caſtitatē puraꝫ. hoc nobis oſtendit
terra q̄ in hyeme eſt tota lutoſa. aquoſa. et ſine
fructu. ſed in vere renouaꝛ ſiccaꝛ ⁊ tandeꝫ facit
fructū. Ita debet facere q̄libet noſtrū. Si aliq̄s
p̄mo erat lutoſus per luxuriā exicceꝛ per caſtita
tem. Siliter ſi aliq̄s peccaret aquoſus ꝑ gulam
ſiccetur ꝑ abſtinentiā. ⁊ infructuoſus faciat fru
ctum meritoꝝ ⁊ bonoꝝ operū. ꝓh dolor multo-
rū vita modo ē infructuoſa ⁊ aquoſa. ⁊ ſicut tē-
pore diluuij qn̄ noe emiſit columbā. q꞉ nō inue/
nit vbi requieſceret pes eius reuerſa eſt in arcā.
Ita eſt modo de ſpū ſancto. q꞉ tota terra ē luto-
ſa ꝑ luxuriā non req̄eſcit in talibus lutoſis Idō
exiccare debem' ꝑ caſtitatē. Idō orauit dauid
dicēs. Emitte ſpiritū tuuꝫ ⁊ creabunꝛ. ſcꝫ virtu
tes infuſe. Non dicit formabunꝛ. nam aliq̄ ꝟtu
tes q̄ exeunt de potentia materie. ſcꝫ ꝑ multipli
cationē actuū ⁊ dicūꝛ ꝟtutes vſuales. Alie ſūt
q̄ ſolū danꝛ ex infuſione. et iſte creanꝛ in anima
vt ꝟtutes theologicales. ſeptē dona ſpū ſancti
⁊ etiā morales ꝟtutes infuſe. ⁊ dicūꝛ infuſe. q꞉
creanꝛ. ⁊ iſtas petebat dauid dicēs. Emitte ſpi
ritū tuū. Et renouabis faciē terre. ſcꝫ carnis Ec
ce q̄re dicit thema. Nos in nouitate vite ambu-
lemus. Deo grās.

Dn̄ica. vj. ſ̄mo q̄nt' de mō ābulādi ad ꝑadiſū.

Nos in nouitate

vite ambulem'. Habeꝛ verbuꝫ iſtud
textualiter ad Roma. vj. ca. ⁊ in epi/
ſtola currētis dn̄ice officiaꝛ. In die p̄nti intēdo
declarare in hoc ſ̄mone omnes modos q̄s de'
ordinauit ad eundū ad paradiſum. quia thema
dat mihi motiuū. Credo ꝙ erit materia bona et
vtilis ꝓ peccatoꝝ correctione ⁊ animaꝝ noſtra
rū conſolatione. Sed ſalutetur ꝟgo maria. In
hoc verbo loquiꝛ apl'us perſonis q̄ diu vixerūt
in peccato mortali. ⁊ mala vita renouenꝛ: vt ar-
bores q̄ in hyeme videnꝛ mortue ſine folijs flo/
ribus ⁊ fructibus. ſed in vere renouanꝛ emittūt
flores ⁊ folia. ⁊ finaliter faciūt fructū Ita debet
eſſe de nobis. perſona q̄ viuit i peccatis ē in hye
me frigiditatꝭ. ſine amore dei ⁊ proximi ſine fru
ctu opis meretorij ⁊ ꝟtutū. Idō renoueꝛ emit-
tendo flores redalētes lachrymarū cōpūctionū
gemituū ⁊ ſuſpirioꝝ i peccatꝭ. Null' ram' floꝝ
tātū redolet apud deuꝫ. tales p̄nt dicere ꝟbum
ſapiētis. Flores apparuerūt in t̄ra n̄ra ⁊c̄. Can̄.
ij. Deinde vt arbor debet facē folia virida. Ec-
ce ꝟba ꝯfeſſionis accuſantia qn̄ d꞉ pater ego fe
ci ſic ⁊ ſic. ⁊ hoc ⁊ h. ⁊ confitetur oīa peccata iſta
ſūt folia recētia q̄ refrigerat aīaꝫ Apoc. vltꝭ. Fo
lia ligni ſcꝫ hoīs ad ſanitatē gentiū. deinde facē
fruct' ſcꝫ opa penitētialia oratiōes elemoſynas
ieiunia. vigilias. audire miſſas. ⁊ hmōi. De iſtꝭ
fructib' dicit xp̄s. Facite fruct' dignos penitē
tie. Luc̄. iij. Al's modicum valeret arbor q̄ facit
flores ⁊ folia ⁊ nō fruct'. Ecce q̄liter debem' re-
nouari ad inſtar arboris i eſtate florib' ⁊ fructi-
bus deuotiōis ⁊ amoris dei. Tūc ꝺ talib' verifi
caꝛ ꝟbū illud Marci. Video hoīes velut arbo
res ābulātes. Marc̄. viij. Ambulare dicūꝛ ar-
bores qn̄ faciunt flores. Ecce p̄ma dieta. Scd̄a
qn̄ faciūt folia. Tertia qn̄ faciūt fruct' Idō dic̄
apl's i themate. Nos ſupple peccatores. q꞉ null'
p̄t a peccatis excuſari In nouitate vite ambule
mus ptꝫ thema Queſiui amore veſtri i ſacra ſcri
ptura modos eūdi ad paradiſū poſtq̄ hō eſt re-
natus in nouitate vite. Et iueni quinq̄ modos
ambulādi ꝑ bonā vitā ad celū. ambulāt eni.

¶ Quidā eq̄tando honorabiliter.
¶ Quidaꝫ vadūt pedes ambulādo hūiliter.
¶ Quidā nauigādo delectabiliter.
¶ Quidā natādo ꝑiculoſe.
¶ Quidā volādo ꝟtuoſe.

Nō inueni plures modos eūdi ad ꝑadiſū. ꝓ q̄li
bet iſtoꝝ dicit thema. Nos in nouitate vite ⁊c̄.

¶ Dico p̄mo ꝙ q̄daꝫ ad glīam vadunt eq̄tando
honorabiliter vt ꝑſone virgines hoīes vel mu-
lieres q̄ nūq̄ ceciderūt in luto luxurie ꝑ aliquaꝫ
imundiciā volūtariā. q꞉ ſi ſomniādo ⁊ ꝯtra vo/
luntatē ⁊c̄. non ex hoc perditur virginitas. Itē
ſi mulier violaꝛ ipa ꝯtradicēte q̈tum poteſt. nō
ex hoc perdiꝛ virginitas nec amittit coronā vir
ginitatis niſi volūtarie conſentiat. Ideo cuſto/
diatur voluntas ne ꝯſentiat Tales eni perſone
virgines vadunt ad celum equitādo honorabi
liter. Corpus ē equus. ſpiritus eſt miles. Equi
eorū ſcilicet hominū caro ⁊ non ſpūs. Eſa. xxxj
Recte ſicut equus regitur a milite freno ⁊ cal/
carib'. ita ꝑſone ꝟgines gubernāt equū corpo-
ris freno tēperantie. Qui autem vult ꝯſeruare
ꝟginitatē vel caſtitatē debet gubernare corpus
freno t̄pancie. q꞉ quātūcunq̄ equ' ſit mal' ⁊ re-
bellis ſi ſibi auferet auena: ſit ſimplex ⁊ bonus.
Idem de corpore noſtro ſi abſtinemus a nimio
cibo ⁊ potu delicijs efficitur ſimplex. Aliter eni
perſona guloſa erit ſemper luxurioſa. Idō ſunt
in mūdo tot mali clerici et religioſi. q꞉ equitant
malum equū ⁊ ſine freno temperantie. Ideo ca
dūt in luto luxurie ⁊ corruptiōes. Idō dicebat

beatus Jacobꝰ de ſe ⁊ de illis ꝗ freno tēperātie
regūt equū corporis ⁊ ait. Eqͦs frena in ora mit
timus ad ꝯſentiendū nobis ⁊ omne corpꝰ illoꝝ
circūferimꝰ. Jac. iij. Itez etiā ſūt neceſſaria cal-
caria in pede dextro ⁊ ſiniſtro que ſūt amor pa-
radiſi ⁊ timor inferni. Iſtis duobꝰ calcaribꝰ gu
bernatur corpus ſcȝ amore ſaluationis et timo-
re dānationis. Si aūt equus corporis ſit piger ī
bonis faciendis ꝑcutiatur calcari dextro ꝑ talē
ꝯſideratione. Labora modo qꝛ ex iſto modico
labore acquires requiem ꝑpetuam. vel cuȝ ſini-
ſtro dicendo modo ribalde. qꝛ niſi modo labore
tis. i inferno continue laborabitis ſine reqe Ni-
ſi modo ieiunetis in inferno ieiunabitis ſine fru
ctu. Idē de cilicio diſciplinis ⁊ alijs afflictioni-
bus corporis. De iſtis calcaribꝰ autoritas Qui
timetis dominū. Ecce ꝺ pede ſiniſtro. diligite il
lum. Ecce ꝺ dextro Ecci. ij. Et illuminabit cor
da vr̄a ſcilicet ad bn̄ operandum. Tales vadūt
ad paradiſum equitādo honorabiliter vitando
omnes occaſiones. ⁊ oportunitates illiꝰ peccati
tales vadunt equitādo cum xp̄o ⁊ virgine ma/
ria ⁊ beatꝭ apoſtolis paulo ⁊ iohāne ⁊c̄. De iſtꝭ
dicit xp̄s Johāni euāgeliſte. Habes pauca no/
mina in ſardis qui nō inqͣnauerunt veſtimenta
ſua ⁊ ambulant mecuȝ ī albis. quoniā digni ſūt
Apoc. iij. Nota habes pauca nomina. id eſt. ꝑ-
ſonas dignas nomīe in ſardis que ſm̄ interpre
tationem hebraicaȝ. interp̄tatur p̄ncipatus pul
chritudo. Tres ſūt gradus caſtitatis ſcilicȝ ca
ſtitas ꝯiugalis. caſtitas vidualis. ⁊ caſtitas vir
ginalis. tertius gradus tenet p̄ncipatum. Caſti
tas ꝯiugalis eſt quādo vir ⁊ vxor ſuant fideli/
tatem ſibi ⁊ modos ⁊c̄. Scd̄s gradus melior eſt
vidualis illorū qui ex matrimonio vł aľs perdi
derunt virginitateȝ. ſed de cetero cuſtodierunt
ſe. cauent ab oportunitatibus. non vagantur in
aperto. quia dicitur ꝙ femina ⁊ gallina cito per
duntur vagādo. vt Dina filia Jacob que cum
egreſſa fuiſſet vt videret mulieres illiꝰ regionis
quam cū vidiſſet ſichen filius emorrei princeps
terre illiꝰ adamauit eam ⁊ rapuit ⁊ dormiuit cū
illa. vi opprimens ꝟginem. Et ꝯglutinata ē ani
ma ⁊c̄. vt habetur Gen̄. xxxiiij. Tertius gradꝰ
eſt melior ſcilicet caſtitas virginalis. venerabi-
lis Beda. Bona eſt caſtitas coniugalis. melior
continētia vidualis. ſed optima virginalis. Ec
ce quare dicit. Habes pauca nomina in ſardis.
id eſt. in p̄ncipatus pulchritudine. quia ſolū pu
eros ⁊ puellas innocentes qͥbus etas aufert poſ
ſe ⁊c̄. quia ſtatim quādo ſunt qͥndecim vel citra
annorū ꝑquirunt lupanaria ⁊c̄. ſolū ergo pueri
ꝑuuli vadunt equitādo honorabiliter ad para-
diſum ⁊ poſſunt dicere. Nos ī nouitate vite am
bulemus. dominꝰ ih̄s nō habuit exercitiū equi-
tum. Secūdꝰ modus ē aliquoꝝ ꝗ vadunt ꝑ pe
des humiliter: ſicut ſunt illi qui neſciunt guber-
nare equū corporis freno tꝑantie et calcaribus
amoris ⁊ timoris. ⁊ ꝑdiderunt ꝟginitateȝ illos
optet ire ꝑ pedes. Iſti ſūt ꝯtinentes emendati.
Si dicať. nunqͥd pn̄t redire ad equos. Dico ꝙ
nō. milites vel ſcutiferi ſi cadunt ꝺ equo poſſūt
iteꝝ aſcēdere. ⁊ rex vel dn̄s poteſt eis dare aliū
equū. Sed ꝗ ꝑdit ꝟginitatē nō pōt iteꝝ recupe
rare. imo dico fortius ꝙ deꝰ nō poſſet. Ego non
auderē hoc dicere niſi haberē doctorē autēticū
hoc dicentē ſcȝ hieronymūꝭ. Audenter loquar:
qꝛ cū oīa poſſit deus nō pōt tn̄ de corrupta face-
re incorruptā Quia dicūt doctores ꝙ īcluderet
ꝯtradictionē. Quid ē eſſe virginē nō ſcȝ guſtaſ-
ſe ⁊c̄. Si ergo guſtaſti nō poſſes nō guſtaſſe. ȝ ſi
facis penitētiā ſaluaberꝭ. ȝ nō coronaberis. nec
habebis coronā virginitatis. de hoc vide ſāctū
Tho. p̄ma pte. q. xxv. arti. iiij. Om̄es vadimꝰ
pedes. qꝛ malā ꝑmunt hic. Jdō cū labore ſuſpi-
rādo ⁊ gemēdo ſudando aſcendimꝰ ꝑ pedes ad
montē. Sudores aīe ſunt lachryme cōtritionis
dicēdo. O miſer ſi ſaluabor. Secꝰ de illis ꝗ va-
dunt equitādo. qꝛ lete ⁊ cātando ambulāt Sed
habemꝰ tres ꝯſolations quas deus dat pediti-
bus ſicut fit in his ꝗ vadūt pedes ꝑegrinando.
ſcȝ de vmbra. Scd̄m de tabernis. Tertiū de bo
na ſocietate loquendo bonos ſmones. ⁊ ſic trāſ
eunt viam. Jta de nobis debemꝰ habere ꝯſola
tionem ad vmbrā arboris crucis xp̄i ⁊ vite eius
laborioſe. ⁊ ibi quieſcatis memorādo ꝙ legitur
de xp̄o ꝗ aliquotiens fatigatus ex itinere ſuper
fontē ſedens qͥeuit vt habetur Joh̄. iiij. Ipſe ꝗ
portat ⁊ fuiſſet totum mundū voluit ſuſtinere ⁊
oſtendere illos labores vt nobis daret exemplū
Jtem cogitando labores paſſionis ī cruce. quā
do dixit ſitio. ⁊ nō dederūt ſibi aquaȝ nec bonū
vinū: ſed acetuȝ. de iſta ꝯſolatiōe dicit ſcriptu-
ra. Sub vmbra illius quē deſiderabā ſedi ⁊ fru
ctus eius dulcis gutturi meo. Can̄. ij. Secūduȝ
remediū ꝯfortatiuū ſiue cōſolatio eſt ꝙ ſunt ta-
berne de vno miliari in aliud Jta etiam chriſtꝰ
parauit nobis tabernā ſcȝ eccleſiam vt comeda
mus ⁊ bibamꝰ cōīcādo. in illa hoſtia cōſecrata ē
cibus ⁊ potꝰ corporis ⁊ ſanguinis domini. Jdō
in huius figura dixit angelus helie itinerāti pe/
dibus ſurge comede. grandis eni tibi reſtat via
Qui cū ſurrexiſſet comedit ⁊ bibit ⁊ ambulauit
in fortitudine cibi illiꝰ vſqꝫ ad montē dei Oreb.
iij. Regi. xix. Figura fuit. angelus ſacerdos eſt
qui debet tenere vitam angelicā caſtam ⁊ hone
ſtam ꝗ dat nobis cibum ⁊ potū in cōmunione ⁊
ſic anima ꝯfortať vt poſſet ire vſqꝫ ad mōtē dei
Tertium ꝯfortatiuū eſt de bona ſocietate. vnꝰ
portat alium loquēdo Jta in via paradiſi habe
re debemus ſocietateȝ cum bonis audire bona
verba ſmones. miſſas ⁊ ſic lete trāſibimus viaȝ
Factum eſt mihi verbum tuū in gaudiū ⁊ in le-
ticiā cordis mei. Hieremie. xv. Vn̄ dicit ap̄lus

Dñica ſeptima poſt trinitatis

Obſecro vos ego vinctus in dño vt digne am/
buletis vocatiõe q̃ vocati eſtis cũ omni humili
tate ⁊ mãſuetudine cũ patiẽtia ſupportãtes inui
cem in charitate. ad Eph. iiij. ¶ Tertio vadunt
q̃dam nauigando delectabiliter. In naui enim
bona cantãdo ſolatioſe hõ vadit. Iſto mõ pſo=
ne religioſe in magna ⁊ firma naui religiõis ap=
probate. hoc mare magnũ huius ſeculi faciliter
tranſeũt vſq; ad portũ parad: ſi ſi ſuant religionẽ
al's ad infernũ deſcendũt. Religio eni eſt vt ma
gna nauis triũ coopturarũ. q2 religio eſſentiali
ter in tribus votis cõſiſtit. ¶ Prima cooptura ẽ
pauptas apl'icalis cui obligamur ꝑ votum ſolẽ=
ne. ſolũ debemus tenere neceſſaria ſtricte ⁊ cũ li
centia. ¶ Scd'a eſt caſtitas angelicalis ſicut eni i
ſcd'a coopertura nauis ſtãt merces et ꝓcioſa ita
etiã caſtitatis votum eſt theſaurus precioſus.
¶ Tertia ẽ obediẽtia generalis. ꝑ tertiã cooptu
ram diſcurrunt marinarij iuxta imperiũ patro=
nis. ⁊ ſtatim obediũt dicentes. factũ eſt domic
Ita etiã religioſi mouent̃ ſm obedientiã ad mã
datum p̃lati. Idõ de religione dicit̃. Facta ẽ q̃/
ſi nauis inſtitoris de longe portans panẽ ſuum.
Prou. vlt. Ideo pſone religioſe delectabiliter
pñt trãſire. Sec⁹ de vobis q2 cum magnis labo
ribus tranſitis. religioſus autẽ cãtando miſſas
nõ oportet eũ curare q̃d comedet ſeu bibet. ⁊ ſic
nauis facit ſuam viã. Sũt ibi merces cerimoni=
arum. Iam eſt totũ ſcriptũ q̃d habet facere reli
gioſus. Sz qñ aliquis apoſtatat dimittẽdo ha/
bitum nihil aliud eſt q̃ʒ de naui ꝓicere ſe in mari
Et põt dicere ſi euadat. ꝓfundum abyſſi pene/
traui ⁊ in fluctib⁹ maris ambulaui. Eccl. xxiiij.
¶ Quarto vadunt q̃daʒ natãdo periculoſe ſicut
ſunt hoies mũdani actuoſi ⁊ negocijs mũdanis
implicati q̃ in negocijs inuoluti vt natans capi=
te ſupra eleuato cuʒ magna vi trãſeũt vndas tẽ
poralitatũ ꝑiculoſe. Idõ dauid orabat dicens:
Saluũ me fac qm̃ intrauerũt aq̃ vſq; ad aiaʒ me
am ⁊c̃. pſ. lxviij. vbi ponit tria ꝑicula. Primuʒ
ibi. qm̃ intrauerũt aque vſq; ad aiaʒ meã. quia
qñ aque auaricie intrãt vſq; ad aiaʒ ſubmerſus
eſtis. puta qñ ex auaricia facitis vſuraʒ rapinã
furtũ: vel retinet̃ rem alienã inuentã ſolidatam
⁊c̃. factũ eſt vos eſtis ꝑditi. Scd'm eſt ibi. infix⁹
ſum in limo ꝓfundi. ſcʒ peccati luxurie. O quot
ſubmergunt̃ h̃ tot ſũt occaſiones ⁊c̃. Tertiũ eſt
ibi. veni in altitudinẽ maris. ſ. dignitatis officij
p̃lationis vel dominij ⁊ nõ curant d̃ iuſticia nec
de correctione pctõꝝ publicoꝝ. Ideo ſeq̃t̃. tẽpe
ſtas dimerſit me. Remediuʒ q̃ habet natãs ẽ q̃
teneat caput eleuatuʒ extra aquas. Ita de nob
eſt. ideo attẽdatis q̃ in aquis negocioꝝ veſtroꝝ
caput. ſ. intentio ſit eleuata in altũ ad deuʒ q̃ in
nullo negocio faciatis aliq̃d ꝯtra deũ Idõ xp̃s
Leuate capita v̄ra. Luc. xxj. De iſto modo am
bulãdi dicit apl's. Videte itaq; fratres quõ cau
te ambuletis non q̃ſi inſipiẽtes. ſꝫ quaſi ſapiẽtes
redimẽtes tẽpus: qm̃ dies mali ſũt. ad Eph. v.
Stulte natat q̃ mittit caput ſub aquis. ſapiẽter
q̃ eleuat caput. ¶ Quinto vadunt q̃dam volãdo
v̾tuoſe. Iſti ſũt cõtemplatiui eleuati qui duab⁹
alis ſcʒ orationis ⁊ ꝯtemplationis vel lectionis
⁊ auditionis ſublimiter volant in celũ non tan/
gẽtes terrã. De iſtis dicit eſaias ꝓpha Qui ſpe
rant in dño mutabũt fortitudinẽ aſſumẽt pẽnas
ſicut aq̃le current ⁊ nõ laborabũt ambulabũt et
non deficiẽt. Eſa. xl. Nota mutabunt fortitudi=
nem. q2 lʒ ſint debiles corp̃e. ſunt tñ fortes i aia.
aſſumãt pẽnas. ſ. oratiõis ⁊ lectionis. Sz dices
forte nõ oẽs ſciunt legere. ¶ Nota h̃ moduʒ quõ
oẽs ſcietis legere. Nota q̃ erat q̃daʒ mulier q̃ ne
ſciebat legere ſolũ ſciebat pr̃ nr̃. ⁊ aue maria. ⁊
credo in deũ Et qñ ibat ad eccl'iam ſꝑ portabat
ſecũ vnũ librũ. ⁊ legẽdo in illo plorabat acriter.
Qui aũt cognoſcebãt eã. ſciẽtes q̃ neſciebat le/
gere mirabant̃. Quidam deuot⁹ queſiuit ab ea
q̃d legeret in dicto libro ⁊ q̃ oſtẽderet ſibi librũ
petiuit. Rñdit illa. vos neſciretis legere i libro
meo: ſicut nec ego in veſtris. tandeʒ diu rogata
oſtẽdit ſibi librũ in quo erãt ſolum q̃ttuor carte.
Prima erat tota alba. O dixit ille. hic nõ ſũt lit
tere: ego neſcirem hic legere. Dicat̃ quõ mulier
dixit q̃ in illa carta ip̃a legebat puritateʒ xp̄i. et
v̾ginis marie. et ꝓpter hoc ploro q̃ ego ſum ita
impura et turpis ex peccatis meis. Scd'a carta
erat tota rubea in qua dixit ſe legere xp̄i paſſio/
nẽ doloroſam i die veneris ſancta pactã in q̃ to=
tum corp⁹ erat ſanguineuʒ ex flagellationib⁹. et
caput ex corona. ⁊ ſic de alijs. Tertia carta erat
nigra in qua legebat tenebras inferni. ⁊ eius pe
nas ⁊ dolores Quarta carta erat deaurata in q̃
legebat gl'iam paradiſi reſplendenteʒ. Ecce q̃li=
ter ſpũſſanct⁹ docuit illã mulierẽ legere. Ita po
teſtis vos oẽs legere pari modo. Itẽ ꝯtẽplãdo
illa que auditis in ſmonib⁹. tales vadũt volã=
do de q̃bus dicit eſaias. Qui ſũt iſti q̃ vt nubes
volant: et quaſi colũbe ad feneſtras ſuas. Eſa.
lx. Cõtemplatiui aũt vt nubes eleuãt̃ a terra. ⁊
emittũt pluuiã lachrymaꝝ ad fructificandũ q̃ſi
colũbe ſimplices non nocẽt alicui cum vngulis
ꝑ rapinã furtũ vel alias. Nec cũ roſtro diffamã
do. nec mentiẽdo. Ecce q̃re dicit thema. Nos i
nouitate vite ambulem⁹.

Dñica. vij. p⁹ trinitatis. ſmo p̃m⁹ de euãgelio.

Miſereor ſup tur=
bam. q2 ecce iam triduo ſuſtinent me.
Marc̃. viij. Noſter ſermo ſm q̃ req̃
rit dñica erit de ſancto euangelio ⁊c̃. Salutetur
virgo maria ⁊c̃. et reſumat̃ thema. Euãgelium
hodiernũ declarat nobis de xp̄o ieſu tres excel
lentias ⁊ dignitates. ⁊ ſunt iſte.
¶ Prima eſt clemẽtia paternalis.

Scd̄a potentia diuinalis.
Tertia eſt ꝓuidentia virtualis.
Prima oſtendit̄ in ꝑncipio euangelij. Scd̄a in medio. Tertia in fine. Et in his trib⁹ erit noſter ſermo. Dico ꝑmo ꝙ oſtendit̄ de xp̄o in euāgelio clementia paternalis. q2 ſicut pater erga filios mouet̄ clemētia paternali ad ꝓuidēdū filijs de oībus neceſſarijs etiā ſi non petunt ita ⁊ xp̄s iſtā clementiā oſtēdit xp̄s pater noſter de qua clemētia loquit̄ thema di. Miſereoꝛ ſup turbā ⁊c̄. Et vt meli⁹ iſtā clementiā intelligatis dicit ꝑncipiū euāgelij hodierni. Cū turba multa eſſet cū ieſu nec haberēt qd̄ mādūcarēt ꝯuocatis diſcipulis ait illis. Miſereoꝛ ſup turbā. vſq3 de lōge venerunt. Dicit̄ ſup h̄ ille deuot⁹ doctoꝛ Beda ꝙ gētes ſeqbant̄ ip̄m q̄ttuoꝛ rōnib⁹. Aliqui ex charitate ⁊ deuotione quā habebāt ad xp̄m: ⁊ ad v̄ba dei incarnati. O qualē ꝯſolationē dabant auribus audiētiū. Quidā ſequebant̄ ex neceſſitate. vt infirmi. ceci vt recipent viſū. ſurdi auditū. muti loquelā. ⁊ ſic de alijs. Quidā ſeq̄bant̄ ex curioſitate ſolū ex vanitate vt miracula viderēt. dicēdo: videam ſi facit aliqd̄ miraculum. Quidā ex malignitate ſi poſſent eū rep̄hēdere in aliquo v̄bo vt poſſent eū accuſare dicēdo. Iſte ih̄s fili⁹ illi⁹ fabri lignarij ioſeph nunq̄ ſtuduit non pōt eſſe q̄n erret. O illi fatui neſciebant ꝙ in ſtudio trinitatis ſtuduerat. Iſtis q̄ttuoꝛ rōnibus gentes ſequebant̄ eum intantū ꝙ dicit euangeliū ꝙ q̄ttuoꝛ milia hoīes fuerūt cū eo in deſerto extra puulos et mulieres. vt patet Matth. xiiij. Paruuli vt dicit gloſa viginti annoꝝ. ⁊ infra vt pꝫ Numeri. j. ca. Alia vice inuenit ſe cum q̄nq3 milibus homīb⁹ except̄ puulis ⁊ mulierib⁹. Ido dicit. Cū turba multa eſſet cū ieſu ⁊c̄. q2 ibi erant q̄ttuoꝛ milia hoīes. et forte totidē mulieres ⁊ tot etiā puuli. ita ꝙ forte erāt xij. vel. xiiij. milia. ⁊ ꝑma die qua venerūt ad ieſum comedebāt medietatē illoꝝ q̄ poꝛtauerant in ſcd̄a die aliā medietatē. tertia die nihil habebant ad comedendū. ꝟ habebant magnā deuotionem ad xp̄m. Et ip̄e ih̄s pius pater poſtq̄ī p̄dicatione dederat eis cibū ſpūalem. voluit etiā poſt p̄dicationē dare eis cibū coꝛpalem. Et vocatis ap̄lis tanq̄ ꝯſiliarijs dixit eis: Miſereoꝛ ſup turbam ⁊c̄. ap̄li vt rudes reſponderūt. vñ illos poterit q̄s hic ſaturare panibus i ſolitudine. ⁊ nos qui non habemus denariū nec quingenti denarij argentei ſufficere. q̄ſi dicerent. nō eſt remediū niſi vt pereant. O groſſi deberetis dicere talia xp̄o ⁊c̄. hic dico ꝙ oſtendit̄ in xp̄o clemētia paternalis. q2 nō reperio ꝙ ille gentes aliquid peterēt a xp̄o ad comedendū. tn̄ ip̄e habebant de eis cōpaſſionē ⁊ paternalē clementiā Nā pater q̄ habet filios non ſpectat ꝙ filij petāt neceſſaria ꝟ ip̄e ꝓuidet. Sic fecit xp̄s cui⁹ viſcera paterna mota ſunt ex cōpaſſione. ⁊ fuit completa illa ꝓphetia dauid in pſ̄. cij. Benedic aīa mea dño. Quō miſeret̄ pater filioꝝ miſertus eſt dñs timentib⁹ ſe: qm̄ ip̄e cognouit figmentū noſtrum. Nota figmentū noſtrū. ſ. naturale ⁊ moꝛale. figmentū naturale eſt coꝛpus. figulus ſeu magiſter fuit de⁹. figmentū coꝛpus noſtrū ꝺ argilla foꝛmatū. Figmentū moꝛale ē ꝯfidētia filioꝝ ad patrem. q2 lꝫ non petant. quaſi dicendo. ego ſum bonus puer non peto aliq̄d. ideo dicit̄ figmentū. q2 fingunt ſe non q̄rere: tn̄ in coꝛde illud petunt ⁊ deſiderāt. talis fictio bona eſt. Nota h̄ ſecretū cū dicit: miſereoꝛ ſup turbā. O dñe q̄re habetis cōpaſſionem. Rn̄dit. q2 ecce iā triduo ſuſtinēt me. Iſta ratio. iam triduo ſuſtinēt me. eſt ſufficiens mouere viſcera ſue miſc̄dīe ad dandū nob neceſſaria. q2 aliter ſi nō fuiſſet ſufficiens non eā xp̄s aſſignaſſet. Ido dico ꝙ q̄libet cuiuſcūq3 ſit ſtat⁹ poterit h̄re abundātiā ⁊ ꝓuiſionem de oīb⁹ ſibi neceſſarijs ſi triduo ſuſtinent xp̄m. h̄ pōt ꝓbari in q̄libet ſtatu qui ſunt ſcꝫ.

Primus ſtatus eſt dñoꝝ t̄palium.
Scd̄s p̄latoꝛum.
Tertius religioſoꝝ.
Quartus clericoꝛum.
Quintus coniugatoꝝ.
Sextus viduaꝝ.
Septimus virginū.

Primus ſtatus mūdi ē dñoꝝ t̄palium qui ſi triduo ſuſtinēt xp̄m nō opoꝛtet dubitare q̄n habeant in h̄ mūdo abundantiā ⁊ in alio gl̄iā. Tres dies ſunt tres virtutes q̄s debent habere.

Primus dies eſt iuſticia generalis.
Scd̄s eſt modeſtia ꝑſonalis.
Tertius eſt reuerentia diuinalis.

Q̄tum ad ꝑmū. ꝑma virtus ⁊ iuſticia generalis eſt. q2 pauperi ſicut diuiti debent miniſtrare iuſticiā. Itē nec pecunijs nec amoꝛe fauoꝛe ſeu odio coꝛrūp̄e iuſticiā. nō attēdere cōpatrem ⁊c̄. Q̄tū ad ſcd̄ꝫ modeſtia ꝑſonalis. eſt ꝙ dñi t̄poꝛales honeſte ſint ſociati. vt viuūt ꝟm redditus quos habēt. nō facere pompas ⁊ ſupfluitates nō magis expendere q̄ reddit⁹ p̄nt poꝛtare non ditare aliquos ⁊ depauperare alios ſed retribuere vnicuiq3 ꝟm ſuū laborē nō facē extoꝛſiones in p̄p̄lo. Q̄tū ad tertiū q2 ꝟm ꝙ ſūt deo magis ſil̄es in dominio. maioꝛē debēt deo reuerentiā exhibere ⁊ nō debēt aliq̄d recip̄e ꝺ eccl̄ia nec occupare decimas ſeu p̄micias nec aliq̄d recipere ꝺ bonis eccl̄ie nec intromittē ſe ꝺ eccl̄iaſtica iuriſdictione honoꝛare p̄latos. nō loqui i miſſa. Si iſtud triduū habeāt dñi ⁊ rectoꝛes populoꝝ. dicit xp̄s de eis. Miſereoꝛ ſup turbam ſcꝫ dominoꝛū. quia ecce iam triduo ſuſtinent me. Scd̄m triduū eſt p̄latoꝝ ⁊ deberent h̄re tria ſcꝫ

Preſidentiam ſpūalem.
Pꝛouidentiā paſtoꝛalem.
Sanctimoniā ꝑſonalem.

De pᷓmo vt ſcʒ videat ꝓlatus ſi intrauit ꝑ por-
tam. nõ ꝑcibus dñoꝝ nobiliũ non ꝑ potentiã ar
moꝝ nec ꝑ munera vel ꝑ ſymoniã vel al's iniu-
ſte niſi ꝑ purã electionẽ vel ꝓuiſionẽ pape ipſo
penit' non ꝓcurãte. qꝛ al's nõ intrat ꝑ portam ſꝫ
ſaltat ꝑ parietes. iux̄ illḋ. Qui nõ intrat ꝑ oſtiũ
ĩ ouile ouiũ ſed aſcẽdit aliunde ille fur ẽ ⁊ latro.
Joh. x. De ſcḋo debẽt hr̃e ꝓſidẽtiã paſtoraleʒ.
qꝛ noiant̃ paſtores ⁊ nõ dñi. Jḋo antiq̄' nõ di-
cebant̃ dñi. ſꝫ patres vel paſtores ⁊ nõ dñi Jḋo
portãt baculũ vt paſcãt oues doctrina ſancta ⁊
exẽplo vite. ¶ De tertio debẽt ꝓlati hr̃e ſãctimo
niã ꝑſonalẽ videlicet ꝙ ꝓlat' ſit laudabilis vite
ꝯuerſationis honeſte. Et tunc dicet xp̄s. Miſe
reor ſuꝑ turbã ſcʒ ꝓlatoꝝ. ¶ Tertiũ triduũ eſt re
ligioſoꝝ. in quo habẽt ſuſtinere deum. ⁊ tria de
bent habere que ſunt ſcʒ.
¶ Paupertas apoſtolicalis.
¶ Caſtitas angelicalis.
¶ Obedientia vniuerſalis.
Jtẽ pᷓmo qꝛ nõ debent habere iocalia nec aliq̄d
vt ꝓpriũ poſſidere. ¶ Jtẽ ſcḋo debẽt hr̃e oculos
caſtos in aſpiciẽdo. aures in audiẽdo. man' ĩ tã
gendo ⁊c̄. totũ corp' debet eſſe caſtũ in ꝯuerſan
do. ¶ Jtẽ tertio debẽt habere obediẽtiã vniuer-
ſalẽ vt ſit non ſolũ ad ꝓcepta ⁊ vota. ſed ad ceri
monias in cibo veſtitu ieiunijs ⁊ in alijs cerimo
nijs. ⁊ ſi religioſus fuit ſic obediẽs. de' infallibi
lit̃ ꝓuidebit tali religioſo de cappa ſcapulari ⁊c̄
Et xp̄s dicet Miſereor ſuꝑ turbã. ſ. religioſoꝝ
Quartũ triduũ eſt clericoꝝ ſcilicet.
¶ Diligenter officiare.
¶ Deuote celebrare.
¶ Honeſte conuerſari.
De pᷓmo ſcʒ diſtincte ⁊ attente dicere officiũ di-
uinũ. De ſcḋo non ꝓ pecunijs. nec vana gl'ia ce
lebrare. De tertio honeſta conuerſatio eſt ne ſit
cõcubinarius. nec ioculator. nec luſor. nec bibu
lus ⁊c̄. Et dicet xp̄s Miſereor ſuꝑ turbã. ſ. cle
ricoꝝ. ¶ Quintũ triduũ ẽ ꝯiugatoꝝ ſcʒ.
¶ Amor cordialis.
¶ Fides coniugalis.
¶ Sedulitas doctrinalis.
De pᷓmo ꝙ amor nuptialis duret ſemꝑ nõ deſpi
ciat vnus alteꝝ. ſed vnus ſupportet aliũ in defe
ctu ſuo. ¶ De ſcḋo ꝙ nec marit' nec vxor corpus
ſuuʒ tradat alteri. imo citius mori eligere debet
¶ De tertio ꝙ ſi habẽt filios vel filias inſtruant
eos in bonis operibus ⁊ doctrinis. nõ ſolũ pater
tenet̃ ꝓuidere filijs in cibo potu. ſed in doctrina
ne iurẽt. ne mẽtiãt̃. ne furent̃ ne ſibi iniurient̃ et
ſi ſibi iniuriant̃ ꝙ petant veniaʒ. Jte dicat̃ con-
tra illam ꝯſuetudinẽ de puellis remanentib' in
domo in feſtis ne vadũt ad miſſam. ſʒ bñ vadũt
ad vanitates ad tripudia ⁊c̄. Et ſi iſta fuerint in
ſtatu ꝯiugatoꝝ dicet xp̄s. Miſereor ſuꝑ turbã
ſcʒ ꝯiugatoꝝ. Sextũ triduũ eſt viduaꝝ ſcʒ.

¶ Deuotio ſpũalis.
¶ Afflictio corporalis.
¶ Miſeratio fraternalis.
De pᷓmo vidua debet facere cõpotũ cũ xp̄o. au
dire miſſas. ſmones. orare. qꝛ qñ ſunt ĩ mr̃imo
nio non pñt illa facere ita libere ⁊c̄. ¶ Quãtum ad
ſcḋm. ſ. ieiunãdo. portãdo ciliciũ. qꝛ libera eſt ⁊
ꝑt affligere corp' ſine ꝓiudicio alicui'. Secus ḋ
illis de matrimonio. ¶ Quãtuʒ ad tertiũ ẽ libera ⁊
ꝑt facẽ elemoſynas nec ꝑt dicere nõ placet viro
Et ſi iſta faciãt dicet xp̄s. Miſereor ſuꝑ turbã
ſcʒ viduaꝝ. ¶ Septimũ triduũ eſt ꝟginum ſcʒ.
¶ Verecũdia in facie.
¶ Silentium in voce.
¶ Obedientia ad parentes in opere.
Jſtis trib' indiget ꝟgo ꝙ habeat verecũdiã in
facie nõ reſpiciat hincinde nec ꝑ feneſtras. non
habeat oculos ſicut accipiter ad rapinã. ſꝫ colũ-
binos de q̄b' dicit ſpũſſanct' ꝟgini marie. Ocu
li tui colũbaꝝ. Cañ. iiij. Scḋo ꝙ nõ loquat̃ niſi
ꝓ neceſſitate. malũ ſignũ ẽ mulieri maxime vir
ginẽ eſſe loquacẽ. ¶ Tertio obedientia parenta-
lis eis ineſſe debet. ⁊ debet obedire parẽtib'. nã
ſi aliq̄s vult eã in vxorẽ recipe nõ faciat ſecrete.
Sʒ dicat ſi vultis habere me in vxorẽ dicatꝭ pa-
tri meo ⁊c̄. et fiat publice ⁊c̄. Et dicet xp̄s. Mi
ſereor ſuꝑ turbã. ſ. virginũ ⁊c̄. patet ſecretuʒ et
pᷓma excellentia xp̄i. ¶ Dico ſcḋo ꝙ oſtenditur ĩ
euãgelio de xp̄o potẽtia diuinalis qñ oſtẽdit ꝙ
erat verus de' ꝑ miraculũ qḋ fecit. poſtq̄ꝫ enim
dixit apl'is. Miſereor ſuꝑ turbaʒ. qꝛ ecce iã tri-
duo ſuſtinẽt me. Apl'i rñderunt. vñ poſſum' ha
bere panẽ vt comedant ⁊c̄. Dixit xp̄s. ingratis
vos quot panes poſſetis hr̃e Credatis ꝙ aliq̄s
clamauit ſi habebat aliq̄s panẽ ⁊c̄. Totũ hoc fe
cit xp̄s. vt magis appareret miraculũ ꝓpter pa-
nis defectũ. ⁊ inter oẽs ſolũ inuenerũt ſeptẽ pa-
nes ⁊ piſciculos paucos in q̄ntitate ⁊ etiã in q̄li
tate. Et dꝛ Marc̄. vj. ꝙ xp̄s ꝓcepit vt diſcũbe-
re facerẽt oẽs ſm ꝯtubernia. ⁊ diſcubuerũt ſm
ꝑtes in cẽtenos ⁊ q̄dragenos. erat inter eos or-
do ſeſſionũ vt apl'i ꝓuiendo poſſent trãſire. Se-
debãt eni centũ in longũ ⁊ q̄draginta ꝑ trãſuer
ſũ. ita ꝙ centeſies. xl. ſunt q̄ttuor milia homies
ad vnã ꝑtem. mulieres cũ pueris ad aliaʒ. Vo-
luit xp̄s vt ita eſſent ordinati vt honeſti' come-
derẽt. Nam q̄ a deo ſũt ordinata ſũt. Jtaq̄ꝫ q̄ re
ſiſtit ꝑtãti dei ordinatiõi reſiſtit. ad Roma. xiij.
¶ Moraliter habem' exemplũ q̄ꝫtuʒ placet deo
ſuare ordinationẽ tenere regulã certã. quilibet
ſm ſuũ ſtatũ. religioſus ꝙ teneat ordinatiõeʒ ⁊
regulã ſui ordinis nec oportet amplius addere.
Cleric' etiã bñ ordinat' ẽ iam quali hora debet
ſurgere ad matutinas dicere miſſam ⁊c̄. Dicat̃
cõtra illos q̄ nullum ordinem ſuant. modo ſur-
gunt ad matutinã mõ nõ. nec dicunt miſſas niſi
ꝓ pecunijs illud nõ ẽ ordo ſed cõfuſio. Ideʒ dic

de ſecularib⁹ q̄ certo tp̄e ſcꝫ mane ⁊ ſero genib⁹
flexis faciūt ſuā orationē nec dimittant. Iſtud
eſt ordo. Dicat̄ ꝯtra illos q̄ aliquotie̅s orāt. ali=
quotie̅s nō. nullū ordine̅ ſeruāt. Ecce qualiter
xp̄s voluit vt ee̅nt ordinati anteq̄ꝫ eis daret ad
comedendū. Ideo ap̄ls. Oīa honeſte ⁊ ſ̄m ordi=
nem fiāt in nob. j. Cor. xiiij. poſtq̄ꝫ eni fuerunt
ordinati dixerunt diſcipuli ſiue ap̄li xp̄o. Dn̄e
iam ſint ordinati hoīes ſeorſū ⁊ mulieres cū pu=
ris ſeorſū. Modo dixit xp̄s. Date mihi panes
et piſces. ⁊ eleuatis oculis in celuꝫ bn̄dixit. Hic
dedit nobis xp̄s exemplū vt anteq̄ꝫ comedam⁹
bn̄dicamus cibū. Ratio. qꝛ ſerpens inferni i ra=
dice venenauit oēm cibum. Ideo oſtēdit xp̄s vt
ſumam⁹ tiriacā benedictionis. ſcꝫ p̄mittere de/
bemus aliquā oratione̅ ante cibū. Ideo ap̄ls. Ci
bos creauit deus ad ꝑcipiendū cuꝫ gr̄aꝝactiōe
fidelibus ⁊c̄. j. Timot. iiij. Iteꝫ oīs creatura
dei bona ⁊ nihil reiciendum qđ cum gr̄aꝝactio
ne ꝑcipitur ſanctificat̄ eni ꝑ vbum dei ⁊ oratio=
nem. j. Timot. iiij. Deinde vocatis ap̄lis vt di
ſtribuere̅t de illis ſepte̅ panib⁹ et duob⁹ piſcib⁹
ſaciauit totaꝫ illā multitudine̅. Si diceret aliq̄s
quō eſt poſſibile ꝙ de ſepte̅ panib⁹ ſaciaret tātā
multitudine̅. Dicat̄ quō ille panes ⁊ piſces fue
runt tripliciter multiplicati. Primo in manib⁹
xp̄i diuidentis. Scđo in manibus ⁊ ſinu ap̄loꝝ
ſeruientiū. Tertio in ore comedentiū. ⁊ ſic dicit
ꝙ comederūt ⁊ ſaturati ſūt. Ecce h̄ potētia diui
nalis. Naꝫ ſicut creatio ē a ſola dei potētia. Sic
etiā ſubita multiplicatio. Sꝫ h̄ ē vna q̄ſtio. euan
geliū facit mentione̅ de cibo ſed non de potu. iā
ſcitis ꝙ prandiū ſine potu modicū valet. imo co
medere ⁊ non bibere afflictio eſt. maxime illis q̄
ſtant ad ſole̅ in campis nec legit̄ ꝙ habuerūt vi
num nec aquā. Ex trib⁹ poſſum⁹ h̄re r̄ſionēꝫ.

Primo ꝑ practicam viſualem.

Scđo ꝑ auctoritate̅ ſcripturale̅.

Tertio ꝑ figuram allegoricale̅.

Pro p̄mo. nam deus p̄cepit moyſi vt ꝑcuteret
petrā vt biberet popul⁹ ſitibūdus. ⁊ moyſes ꝑ=
cuſſit cū virga ⁊ exibat viua aqua ⁊ bibit popu
lus. ⁊ aq̄ ſecuta ē eos in deſertum. Numeri. xx.
Si ergo de rupe exiuit aqua viua. ita poſſum⁹
cogitare ꝙ de illo pane ⁊ de piſce: exibat liquor
miraculoſe ⁊ rigabat guttura. ⁊ ſic erat fienduꝫ
ꝓpter neceſſitate̅ ⁊ vtilitate̅. qꝛ al̄s cōuiuiū non
fuiſſet ꝑfectū. Pro ſcđo dicit eni ſcriptura date
magnificētiā deo nr̄o. dei ꝑfecta ſūt opa. Deut.
xxxij. Ergo vt ꝯuiuiū fuiſſet ꝑfectū. dicendum
ꝙ xp̄s ꝓuidit de dicto liquore. De tertio ſcꝫ ꝑ
figurā allegoricale̅. Nā ille cibus fuit figura cor
poris xp̄i in cōmunione. de quo dicunt aliq̄ ſim
plices. O iſti p̄ſbyteri decipiunt nos dātes nob
in cōmunione corpus xp̄i ⁊ non dant nobis ſan
guine̅. tamen ipi totuꝫ ſumūt. Dicat̄ ꝙ iſta que
ſtio venit ex ignorātia. Nā in hoſtia cōſecrata ē
tantū de ſanguine ſicut in calice. Nā ibi eſt cor/
pus xp̄i viuū. corpus viuū non eſt ſine ſanguie
ideo ibi eſt ſanguis. Ideo q̄ ſumit corp⁹ ſumit ⁊
ſanguine̅. ita ꝙ hoſtia ꝯſecrata eſt cibus ⁊ pot⁹
aliter eſſet periculū. qꝛ dicit xp̄s. Amen amē di
co vobis: niſi manducaueritis carne̅ filij hominis
⁊ biberitis ei⁹ ſanguine̅ non habebitis vitam in
vobis. Qui mādducat meaꝫ carne̅ ⁊ bibit meum
ſanguine̅ habet vitā eternā. Joh. vj. ¶ Dico ter
tio ꝙ oſtendit̄ ꝓuidentia virtualis. Iā ſcitis ꝙ
cōmuniter in p̄ncipio menſe ſ̄uatur ſilentiū ⁊ q̄=
libet curat de comeſtione. Sꝫ poſtq̄ꝫ iā biberūt
bis vel ter tūc loquit̄ vnus ad aliū ꝑ trāſuerſuꝫ
menſe. Sic fuit de illis q̄n fuerūt ſaciati incepe/
runt loqui ad inuice̅. dicebat vnus. ego fui i ma
gnis cōuiuijs: ſed nunq̄ꝫ guſtaui tam ſapiduꝫ ci
bū. nec ego dicebat alter. O quale prandiuꝫ ha
buim⁹ Ratio. qꝛ dicūt doctores ꝙ opa que de=
us facit ſunt meliora et ꝑfectiora q̄ꝫ illa que fiūt
ꝑ naturā vel ꝑ artem vt ptꝫ de vino architricli=
ni. Idē de cecis illuminatis. Sic igit̄ patꝫ ꝙ illi
panes ⁊ piſces fuerūt optimi. Ideo q̄libet vole
bat reſ̄uare. dicebat vir: iſtud reſeruabo ꝓ vxo
re mea. ⁊ ꝑ oppoſituꝫ. ⁊ mulier dicebat: iſtud re/
ſeruabo ꝓ filijs meis. vna in ſinu alia i ſacco ⁊c̄
Et xp̄s p̄cepit ap̄lis vt colligere̅t. parcat mihi
ſancte petre. quia ſi ego fuiſſem ibi: ego imple/
uiſſem ſinum meū. Moraliter hic ſunt duo ſe
creta litterale ⁊ morale. Litterale eſt illud ꝙ ſu/
pereſt in menſa. ſ. fractū debem⁹ dare paup̄ib⁹
xp̄i. iux̄ xp̄i cōſiliū. Qđ ſupeſt date elemoſynā
Et ecce oīa munda ſūt vobis. Luc. xj. ¶ Nō oīa
ſcꝫ locutiōes. ⁊ alique ſupfluitates facte in me̅/
ſa mūda ſūt vel fiunt ꝑ elemoſynā. Secretū mo
rale. qꝛ non fuimus digni vt eſſem⁹ in illo cōui/
uio. faciam⁹ ergo nos vt rapaces qui poſt pran
dium dominoꝝ ꝑquirunt fragmenta in ſportis
qꝛ dicit̄ ꝙ collegerūt ſeptem ſportas. ſepte̅ ſpor
te nobis diuiſe ſunt ſeptem opera penitētialia d
q̄bus ſatiari debemus in hoc mundo. ¶ Prima
ſporta eſt cōtritio cordialis. fruſta ſunt dolores
cuiuſlibet peccati ⁊c̄. ¶ Scđa cōfeſſio oris q̄tū/
cunq̄ꝫ ſint verecūda opa frangenda ſunt ⁊ ape/
rienda in ꝯfeſſione. ¶ Tertia ē afflictio corporis
vt ieiunia. ciliciū. ¶ Quarta eſt oratio ſp̄us. non
ſolum ore ſed ⁊ ſpiritu orandū eſt. ¶ Quinta eſt
reſtitutio de iniuſto. ¶ Sexta eſt remiſſio iniuria
rum. qꝛ caſtra tua fortia nō valent tibi ꝓ ſalute
anime. Septima eſt cōmunio ⁊c̄. Et poſt illud
prandiū veniem⁹ ad prandiū paradiſi in menſa
xp̄i vbi erit refectio ſine defectu. Iō xp̄s. Vos
eſtis q̄ ꝑmanſiſtis mecū in temptationib⁹ meis.
Et ego diſpono vobis ſicut diſpoſuit mihi pat̄
meus regnū vt edatis ⁊ bibatis ſup menſā meā
i regno meo Luc. xxij. vel ſi vis potes dicere ꝙ
iſte ſepte̅ ſporte ſunt ſeptem dona ſp̄ūſſancti. de
q̄b⁹ Eſa. xj. Sp̄us dn̄i ſp̄us ſapientie ⁊ itellect⁹

Qꝛ

ſpũs filij et fortitudinis ſpũs ſcientie et pietatis
ſpũs timoris dñi. Spũs ſapientie. Ecce h̄ vnꝰ
panis ad cognoſcendũ deum ⁊ potentiã ſapien
tiam ⁊ clementiã ⁊c̃. ſpũs intellectus. Ecce aliꝰ
panis ad intelligendũ ſecreta diuine ſcripture.
Spũs cõſilij ad eligendũ bona ⁊ extirpandum
mala. Spũs fortitudinis panis ad corroboran-
dũ. ꝯtra diabolicas tẽptationes. Spũs ſcientie
ad diſcernẽdũ bonuʒ a malo. Spũs pietatis ad
ſubueniendũ paupibus ⁊ ꝑſonis miſerabilibꝰ.
Spũs timoris dñi vt quilibet ſciat ſe ꝓſeruare
a peccato ⁊ diabolicis tẽptationibus. Ecce hic
ſeptem panes vel ſeptem ſporte ⁊ ſeptem dona
ſpũſſancti.

Sermo ſcd̃s de effectu gr̃e dei ꝺ eadẽ dñica. vij

GRatia dei vita
eterna. ad Roma. vj. ca. originali
ter. recitatiue vero i eplã currẽtis
dñice ſcribit. Uerbũ iſtud dat mi
hi motiuũ ꝑdicandi de neceſſitate habẽdi gr̃am
dei. ⁊ de vtilitate quã facit i ꝑſonis. Materia ẽ
ſubtilis ⁊ intricata. habebimꝰ ſpeculatiões the
ologicales ⁊ materias morales. Salutet virgo
maria. deinde reſumat thema. Queſtio ſubtilis
eſt in theologia de gratia dei. ⁊ eſt iſta. Si aliq̃
ꝑſona hũana in hoc mũdo ex bonis opibꝰ q̃ fa/
cit ſeruiendo deo ⁊ proximo ex illis operibꝰ põt
ꝯſequi gl'iaʒ eternã. Huic q̃ſtioni rñdetur ꝑ di-
ſtinctionem ſic. q̃ talia bona opa poſſunt dupli
citer cõſiderari ſm q̄ ꝓcedunt a p̃ncipio creato
vel a p̃ncipio creatore. Si vero ꝯſiderent ſm q̄
ꝓcedunt a p̃ncipio creato. ſ. ab homie vel a libe
ro arbitrio qñ homo ex intellectu iudicat talia
bona opa fiẽda ⁊ libero arbitrio eligit illa ⁊ pla
cent ſibi ⁊ opatur ea. tunc dr̃ q̄ inq̃tuʒ a tali p̃n
cipio ꝓcedunt nõ ſufficiunt aliqua bona opa ad
habendũ gl'iam eternã. Ratio. q̃ tãta eſt digni
tas ⁊ excellẽtia glorie. q̄ poſſe creature non ſuf-
ficit ad ꝓducendũ illam nec ad dandũ illã. ſicut
equꝰ non poteſt generare hominẽ nec homo an-
gelũ. nec angelus celũ. q̃ eſt vltra ſuaʒ ſpeciem
⁊ ỽtutem. Ita nec homo ꝑ ſuũ liberũ arbitriuʒ
opando bona opa põt ꝯſequi vitam eternã. cõ-
ſiderando illa opa vt dictũ eſt. ſ. inq̃tũ ꝓcedũt
ex libero arbitrio ⁊ quo ad eorũ ſubſtantiam tñ
homo ꝑ liberum arbitriũ opando ꝓducit alios
magnos effectꝰ ſibi ꝓportionatos ſicut clarita/
tem intellectꝰ ad intelligẽdũ ⁊ ſciendũ. lʒ perſo-
na que viuit in peccatis itellectum habet obſcu
rum tenebroſũ ꝑ mala deſideria. ⁊ infirmitatem
memorie. q̃ qui dat ſe luxurie ⁊ peccatis memo
riam habet debilẽ ⁊ debilẽ voluntatẽ ad bonas
inclinationes ⁊ bene operandũ. Itẽ homo ſine
gratia poteſt facere opa ad ꝯſequendũ ſanitatẽ
in corpore. q̃ iſta ſũt opa ꝓportionata libero ar
bitrio. de hoc vide ſanctuʒ Tho. j. ij. q. cix. arti.
j. ⁊. ij. Item poteſt ex bonis opibus leticiã habe
re i anima. quia ſicut ſanitas corpis letificat. ita
ſanitas anime vt eſt gratia letificat aiam. Itẽ põt
cõſequi bonam famã ⁊ multa alia bona que ſũt
effectus ꝓportionati taliũ bonorũ operũ. ſ; non
ad vitaʒ eternam habendã. q̃ non eſt ꝓportio-
nata talibus opibꝰ. Juxta intellectũ hunc loq̃/
tur ſcriptura. Non ſunt cõdigne paſſiones huiꝰ
tpis ad futuram gl'iam q̃ reuelabit in nobis. ad
Roma. viij. Si vero volumꝰ loqui de illis ope
ribus inq̃tum opa bona et virtuoſa ꝓcedunt a
p̃ncipio creatore. ſcʒ deo qui ſcʒ illuminat ſuper
naturaliter voluntatẽ et memoriã ad bona opa
opanda. ſic ſufficiunt ad vitam eternam haben
dam. q̃ p̃ncipium eſt deus per gratiam opans
in homie. De hoc vide ſanctũ Tho. j. ij. q. cxiiij
arti. iij. Hoc declarat ꝑ exemplum de fonte ab
alto deſcendẽte. Si q̃rat an illa aqua poſſit aſcẽ
dere oportet per diſtinctioneʒ reſpondere. quia
ſi volumꝰ loqui de aqua inq̃tum eſt elementuʒ
ponderoſũ ꝑ ſe non põt aſcendere quãtũ deſcen
dat. Si ỽo loquamur ꝺ aqua inq̃tuʒ ꝓcedit ꝺ
alto loco. dico q̄ poteſt aſcẽdere. quia naturali/
ter aqua aſcendit q̃tũ deſcendit. Ita ſi de operi
bus que ſunt in hoc mũdo volumꝰ loqui reſpe-
ctu p̃ncipij creati. ſ. homis ꝑ quem fiunt nõ poſ-
ſunt talẽ effectuʒ ꝓducere vt ſcʒ gl'ia habeat. q̃
non ſufficit virtus nature. Si ỽo loquamur in-
q̃tum ꝓcedunt ab alto. ſ. a p̃ncipio creatore ſic
ſufficiunt ad vitam eternam habendã. Et iuxta
iſtum intellectũ dicebat xp̃s. aqua ſcʒ gratie. q̃
refrigerat ⁊ purificat a peccatis quaʒ ego dabo
ei ſcʒ homini. fiet in eo fons aque ſalientis in vi-
tam eternã. Joh. iiij. Patet q̃ſtio. Jdo dicit the
ma Gratia dei. id ẽ. per gr̃am dei. vita et̃na ſup
ple habet. De hoc etiã vide ſanctuʒ Tho. j. pte
q̃ſtione. xij. arti. iiij. Ex gr̃a dei multi effectus et
vtilitates ſequũtur in homie. ſed ſolum loquar
modo ꝺ tribus p̃ncipalibꝰ. quia gratia dei.

¶ Primo facit hoiem exire ꝺ pctõ mortali.

¶ Scd̃o gr̃a dei ꝯſeruat hoiem in vita ſpũali.

¶ Tertio gr̃a dei facit venire in gl'iaʒ celeſtẽ.

¶ De tertio loquitur thema. gratia dei ⁊c̃. Dico
primo q̄ gr̃a dei facit hominẽ exire de peccato
mortali volo dicere q̄ nullꝰ poteſt exire peccatũ
mortale niſi ꝑ gr̃aʒ dei. quia lʒ q̃libet ꝑſona per
ſuũ liberũ arbitriũ poſſit cadere in peccatũ mor
tale ꝑ ſuam naturalẽ potentiã. tamen de pecca-
to nõ poteſt exire niſi per gr̃aʒ dei. Ratio. natu
raliter q̃libet res redit ad ſuũ p̃ncipium natura/
le vnde formata eſt. Sicut de lapide quẽ tenerẽ
in manu ſi eum dimitterẽ naturaliter deſcẽderet
Sed nõ põt ꝑ ſuam naturalẽ potẽtiã aſcendere
Idem ꝺ animalibꝰ formatis ꝺ terra ad terrã re-
uertunt naturaliter. Cũcta ſubiacent vanitati ⁊
oĩa pergũt ad vnũ locũ ꝺ terra facta ſunt ⁊ in
terram reuertunt. Eccẽs. iij. Modo videamus

homo ꝺ quo eſt factus. Quātum ad corpus de ter
ra vt ꝺꝛ Gen̄.ij. Formauit deus hominē ꝺ limo
limo terre. Jdeo ad terraꝫ habet reuerti. Gen̄.iij
Reuertaris in terraꝫ ꝺ qua ſumptus es. qꝛ pul-
uis es ⁊ in puluerem reuerteris Quātuꝫ vero ad
aīam in qua ſtat gratia dei vel peccatū: non poſ
ſumus dicere ꝙ ſit creata ꝺ aliquo elemēto. nec
de materia celi. ſed ꝺ nihilo. Ergo naturalit̄ ad
nihilū redit ſcꝫ ad deficiendū errandū ſeu peccā
dum ꝑ ſe nec indiget magiſtro. ſꝫ poſtquā errauit
ſeu peccauit per ſe redire non poteſt. qꝛ nō eſt ꝺ
natura ſua ſeu cōditione. Sed ſi fuiſſet creata ꝺ
gratia ꝑ ſe rediret ad grām Si de materia celi ꝑ
ſe rediret ad celum. Sꝫ quia creata eſt ꝺ nihilo
ꝑ ſe redit ad nihilū. autoritas. Perditio tua ex
te iſrahel tm̄modo ex me auxiliū tuū. Oſee.xiij
iſrael. id ē. homo videns deū. iſ. id ē. homo. ra.
id ē. videns. el. id ē. deꝰ. Jſte ē xp̄ianus q̄ ꝑ fidē
videt deuꝫ. qꝛ iudeus cecus eſt. quia nec oculo
dextro anime videt xp̄i diuinitateꝫ nec ſiniſtro
xp̄i humanitatē. Eſt hic queſtio ad clarificāduꝫ
aliquos in hoc dubitantes. Quid ē p̄mum ī aīa
remiſſio peccatoꝝ an grā dei? Si dicatis ꝙ gra
tia p̄cedat remiſſionē peccatorū. ergo ſimul ſtat
gratia cū peccatis. Si dicat̄ ꝙ remiſſio peccato
rū p̄cedat aduentū grē. ergo ſine gratia iam eſt
remiſſio peccatoꝝ. ⁊ ſic gratia non erit cauſa re-
miſſionis peccatoꝝ. Rn̄detur ꝑ diſtinctionem.
Nam eſſe p̄us vel poſterius pōt capi dupliciter
vel ſm ordineꝫ tēporis et durationis. vel ſm or
dinē cauſalitatis ⁊ diſpoſitiōis. Primo mō ſimul
ſunt ⁊ in eodē inſtanti gratie infuſio ⁊ peccato-
rū remiſſio. Sed ſm ordinē cauſalitatis infuſio
gratie p̄cedit remiſſionē peccatoꝝ. Scđꝫ ꝟo or
dinem diſpoſitionis remiſſio peccatoꝝ p̄cedit ī
fuſionē gratie. detur exempluꝫ ad oculum. ſi tu
mittas in camerā tenebroſam cereum accenſum
quid erit p̄us illuminatio camere vel cerei accē-
ſi imiſſio. Si loquamur de ordine durationis et
tēporis. ſimul ſunt illumiatio camere ⁊ tenebra
rum expulſio ſm ordinē durationis. Sꝫ ſm or
dinem cauſalitatis illuminatio p̄cedit tenebra-
rum expulſionē. quia lux eſt cauſa qua fugātur
tenebre. Patꝫ ergo quare dicit perditio tua ⁊c̄.
De hoc vide ſanctū Tho. j.ij. q.cxiij. vbi agit ꝺ
impij iuſtificatione in qua dicit ꝙ in inſtanti fit
impij iuſtificatio. in qua q̄ttuor cōcurrūt ſcꝫ mo
tus. li. ar. in deū. motus. li. ar. ī peccatū. infuſio
grē. ⁊ culpe remiſſio. Jbi etiā oſtendit q̄liter int̄
iſta etiā eſt ordo nature quāuis ſimul fiant in eodē
inſtāti. Dicat̄ pulchra ſimilitudo ad intelligē-
dum iſtam materiā. Si hic eſſet magnꝰ puteꝰ et
ꝓfundus: quilibet veſtrū poteſt ſe ī illo ꝓicere
ſed inde nō poteſt exire ſine adiutorio alicuiꝰ cū
corda vel cum ſcala ⁊c̄. Jn abyſſuꝫ ⁊ puteū pec
cati q̄libet ꝑ ſuum liberū arbitriū poteſt ſe ꝓice
re, ſed ad exeundū inde oportet ꝙ deus ſubmit
tat ſcalā grē ſue quā mittit quādo ꝑſona que ia-
cet in abyſſo peccati clamat domine adiuua me.
⁊ dicit. miſer quid erit de me ego ſum ⁊c̄. Tunc
deus mittit ſcalam ſue gratie. xij. habens gradꝰ
Primꝰ eſt peccatoꝝ cognitio. Scđs cordis ꝯtri
tio. Tertius ꝓpoſitum nō redire. Quartꝰ rece-
dere a mala ſocietate. Quintꝰ oris cōfeſſio. Se-
xtus corporis afflictio. Septimꝰ ſpūalis oratio
Octauus elemoſynaꝝ largitio. Nonus ablato-
rum reſtitutio. Decimꝰ iniuriarū remiſſio. Un-
decimꝰ fame reparatio. Duodecimꝰ euchariſtie
cōmunio. ¶ Ecce ſcala. qui vult exire ꝺ puteo ꝓ
fundo peccatoꝝ ea vtatur. ¶ Ex iſta ratione apo
ſtolus qui ceciderat in puteum infidelitatis de
quo exiuit per grāꝫ dei dicebat Perſecutus ſū
eccl̄iam dei. O in quo puteo iacebat. gratia aūt
dei ſum illud qꝺ ſum. j. Cor. xv. ¶ Dico ſecūdo
ꝙ ꝑ grām dei ꝯſeruat ſe homo in vita ſpūali. qꝛ
lꝫ per grām dei homo exierit peccatū et redierit
ad bonam vitam: tamē non poſſet homo ſe ī bo
na vita cōſeruare niſi ꝑ gratiam dei Et eſt ratio
quia tāta eſt fragilitas ⁊ tot ſunt carnis inclina
tiones. mundi occaſiones. diaboli tēptationes
ꝙ mirū eſt ꝙ aliquis poſſet tenere bonam vitaꝫ
intm̄ ꝙ dauid in gratia dei et bona vita exiſtēs
dicebat. Quis cōſurget mihi adūſus malignā-
tes. ſcꝫ carnis. id ē. malas ignitas inclinatiōes.
aut quis ſtabit mecū aduerſus oꝑantes iniq̄ta-
tem. ſcꝫ occaſiones mundi. ⁊ tēptationes diabo
li: niſi qꝛ dominꝰ adiuuit paulominꝰ. id eſt. poſt
modū habitaſſet in inferno aīa mea. in pſ̄. xciij.
¶ Periculū illius q̄ tenet bonā vitam pōt ꝓbari
ꝑ ſimilitudinē amphore vitree in alta columna
poſite. poſito tali caſu ꝙ ſit amphora plena ꝑ pru
nis ignitis. ſcđo vt magno impetu vēti impella
tur. tertio ꝙ ab oīmibꝰ in eam lapides ꝓiciātur.
talis amphora eſſet in magno periculo. imo eēt
mirū ſi nō caderet ⁊ cōtereret̄ ꝯſiderata ſua fra
gilitate ⁊ ꝯſiderata cōmotione eius ꝑ ventuꝫ et
lapides. Jta in ꝓpoſito cogitate ꝙ ꝑſona que ē
in grā dei ⁊ bona vita eſt vt amphora in alta co
lumna poſita. ſed eſt de vitro. Jmo vitro debili
or. Quā ſic ꝓbat Augꝰ. qꝛ amphora vl̄ cantarꝰ
ſi reponetur in armario vel aliquo tuto loco cō-
ſeruabitur q̄nq̄ginta vel cētū vel mille ānis. Cu
ſtodiamus nos: nō poſſumꝰ diu ꝯſeruari. Hoc
patꝫ de regibus ⁊ p̄latis qui optime cuſtodiūt ſe
et habent ſuos medicos tamē ita cito moriūtur
ſicut ceteri. Sumꝰ ſicut aqua defluens. ij. Reg
xiiij. Omnes morimur ⁊ quaſi aqua dilabimur ī
terram que nō reuertitur ꝓpter continuū fluxū
ad mortē. Scđo ſunt in hoīe inclinatiōes ipiꝰ
carnis. Ecce prune ignite. Naꝫ ſm doctores in
clinationes dicunt̄ fomes igniculus concupiſci
bilitas peccatū originale. que ante baptiſmum
ſunt culpa ⁊ pena. Sed baptiſmus lauat culpā
vel peccatum. ſed relinq̄t penam. qꝛ adhuc poſt

baptiſmū remanet fomes ignicul⁹ cōcupiſcibi/
litas que idē ſunt. et talis igniculus in nullo ho
mine in hac vita fuit vnꝙ̄ extinctus niſi in chꝛi
ſto ⁊ ꝟgine maria. nō in iohāne baptiſta ſeu euā
geliſta. nec in alijs ⁊c̄. Iſta pꝛuna flāmat quan/
do homo temptatur de luxuria. ⁊ in ſignū hui⁹
gena rubeſcit ⁊ ſicut ad flatuʒ follis accenditur
ſic aſpectu mulieris homo inflāmatur nōnunꝙ̄
mirū eſt quomodo ꝑſona nō ſtatim corrūpitur
ꝑ peccatuʒ. ergo neceſſariū eſt ꝙ gratia dei ꝑſo
nam ꝯſeruet Ideo dicit ſapiens Eccī. lj. Libera
ſti me a pꝛeſſura flamme que circū dedit me ⁊ in
medio ignis non ſum eſtuatus. Tertio vēti im/
pellentes ſunt temptatiōes diaboli ⁊ magne et
foꝛtes q̄ diruūt turres ⁊ caſtra. quales erāt adā
⁊ eua in ſtatu innocentie. ⁊ tamen vento tēpta=
tionis diaboli dirute ſūt. Qualis turris fuit ſā=
pſon ⁊ modica temptatione diruta eſt. Quales
turres fuerunt dauid ⁊ ſalomon ⁊ tamen vento
temptationis dirute ſunt. O vos miſeri q̄d faci
et vitrum fragile ad tm̄ impetum venti tempta
tionum De quo dicit ſcꝑtura. ecce domin⁹ trāſi=
ens ⁊ grādis ſpiritus: ſumit hic ꝓvento. ⁊ foꝛ=
tis ſubuertens mon es ⁊ cōterens petras ante
dn̄m. iij. Regl. ix. ¶ Quarto ꝓiciunt lapides.
vbi gratia. religioſus qui vult viuere ſm̄ regu
lam ⁊ cōſtitutiones q̄s vouit eſt vt amphoꝛa in
colūna poſita. ſtatim alij. qui nihil ſeruāt ſicut
vadunt ad infernum volūt ꝙ omnes vadāt cuʒ
eis: ⁊ ꝓiciunt lapides ſcilicet deriſiones. O di/
cit vn⁹ talis ypocrita ſingularis hoc facit vt ha
beat miſſas ſancti amatoꝛis. O q̄ꝫ pulchꝛum ⁊c̄
lapidetur. Sed de religioſo qui eſt totus ribal/
dus ruffianus nullus dic̄ ſibi aliquid nec curāt
de eo. Imo vos cōmēdatis tales dicēdo cogno
ſcitis taleʒ fratrem. O gratiſſimus homo eſt. in
uitauit me ad cellā ſuā oꝛnatā ⁊c̄. dedit mihi vi
num album ⁊c̄. Idem de clerico q̄ vult ſtare ſu=
per columnā bone vite. ⁊ ſurgit de nocte ad ma
tutinas dicit miſſam ſuaʒ ⁊ officiū deuote vitat
locutiones mulierū ⁊ occaſiones peccatoꝛuʒ ta
lis deridetur. Idē de laicis dicendū eſt. Si ali/
quis miles vel ciuis vel alius nō vult iurare ni=
ſi ꝑ aduerbia. non curat de vanitatib⁹ alioꝛum
vadit ad eccl̄iam ⁊c̄. ſtatim per alios deridetur.
etiaʒ ſi non habet vxoꝛem nō inueniet. vel volē
tem eū recipere Itē de aliqua muliere ſi vult di
mittere vanitates ſtatim alie deridēt eam etiam
ſoꝛoꝛes carnales. O domia begina vult deuo/
rare ſāctos ⁊c̄. Imo aliqui viri deridēt vxoꝛes
quando vident eas oꝛantes cū tamen deberent
gaudere. quia mulieres melius cuſtodiūtur de=
uotione q̄ꝫ timoꝛe. ⁊ per oppoſitum alique vxo/
res derident viros deuotos. Ideo dic̄ apoſtol⁹.
Omnes q̄ pie volunt viuere in chꝛiſto ihu per/
ſecutionē patientur. ij. Timotl. iij. Sed nimis ē
debilis qui ꝓpter talia dimittit bonam vitā vel
non audet eam incipe. iſti male pugnabunt tem
poꝛe antichꝛiſti. Ideo apoſtol⁹ quādo fuit i gra/
tia. cui dicebantur multe iniurie Unus dicebat
vere non eſt apl̄us. quia non fuit cum chꝛiſto in
ſocietate. Ali⁹ dicebat vere malus homo eſt ⁊c̄.
dixit. Gratia dei in me vacua non fuit. ſed abū/
dantius illis omnib⁹ laboꝛaui. j. Coꝛl. xv ¶ Di=
co tertio ꝙ gr̄a dei facit hominem venire ad glo
riam eternaʒ. ex quo per gratiā dei homo exiuit
peccatum moꝛale. ⁊ ſe in bona vita conſeruauit
Modo videamus quādo anima exit coꝛpus ꝑ
quam potentiā poteſt venire ad gl'iam paradiſi
⁊ ad vitam eternam. Ad hoc dicat ſimilitudo q̄
habetur Luc̄. xvij. Si quis de ꝓꝓrijs pecunijs
emit vnum captiuum qui ſeruit diligenter dn̄o
ſuo conſeruat bona dn̄i et lucrat. Cum domin⁹
facit teſtamētū ⁊ dimittit hereditatē filio ſuo di
mittit captiuū liberū. Si captiuus vellet dicere
domino. O domine: ⁊ nunquid ego ſeruiui vo=
bis bene. Ideo dimittatis etiaʒ mihi partē here=
ditatis cum filio veſtro. Reſpondet domin⁹. ſi
mihi ſeruiuiſti bene. qꝺ feciſti debuiſti ⁊c̄ Qua
ergo ratiōe tu petis partem hereditatis. ſi talis
domin⁹ dimittit partē captiuo dicte hereditatꝭ
hoc erit ex magna liberalitate et gratia ipi⁹ do/
mini. quia de iure nō tenetur ſibi. ita eſt de nobꝭ
Omnes ſumus captiui ⁊ ſerui dei ſanguine xp̄i
p̄cioſiſſimo empti. Et ſi bene ſeruimus deo faci
mus qꝺ tenemur. al's ſcit ipſe bn̄ punire quādo
anima erit de coꝛpoꝛe. ⁊ anima licet ſit ſancta et
bona: venit ad iudiciū dei ad quā dicit deus pa
ter q̄d vis? Domine ꝙ detis mihi ptē heredita=
tis filij veſtri ihu chꝛiſti. quia ego ſeruiui vobis
diligenter feci. Hꝫ ⁊ etiaʒ ſi martyriū ſuſtinuiſſet
dicit deus. feciſti qꝺ debuiſti. qꝛ ſeru⁹ ⁊ captiu⁹
eras me⁹ al's ſi non bene ſeruiuiſſes dānaſſem te
Tunc anima. domie hoc nō peto rigoꝛe iuſticie
qꝛ non mereoꝛ. ſed per gr̄am veſtram ⁊ liberali/
tatem: ⁊ quia hereditas filij veſtri omnib⁹ ſuffi/
cit. Heredes quidem dei coheredes autem xp̄i
ad Roma. viij. Tū dicit deus. hoc eſt aliud. ⁊ i
troducit eam in hereditatem. De hoc Luc̄. xvij
Nunquid gratiam habet ſeruo illi. quia fecit q̄
ei imperauerat. puto ꝙ nō. Sic ⁊ vos cū omnia
bene feceritis dicite: quia ſerui inutiles ſumus.
qꝛ qꝺ debuim⁹ facere fecimus. vide ibi pulchꝛā
parabolam. Serui inutiles ſumus. Ideo humi=
liemur cogitātes ꝙ captiui ſumus empti a xp̄o
⁊ gl'iam ſuaʒ habebim⁹ ꝑ gr̄am ⁊ nulla alia rōne

¶ Dn̄ica octaua ſmo p̄mus.

Attendite a fal=
ſis ꝓphetis. Iſtud verbuʒ habet
oꝛiginaliter Matth. vij. ⁊ recita/
tiue in euāgelio p̄ſentis dominice
Noſter ſmo erit de p̄ſenti dominica ſcʒ de ſan/
cto euangelio in quo tāgunt bone doctrine ſpe=

culatiue ad illuminationē itellectus ⁊ morales
ad inſtructionē vite. Sȝ qꝛ nll'a doctrina habet
efficaciā niſi mediāte diuina gr͞a. Jdo ſaluretur
v͛go maria. Et reſumaꝫ thema i ſancto euange
lio huius dn͞ice p̄ſentis qd̄ eſt totū v͛bū ⁊ doctri
na xp̄i nob̄ oſtendit tres v͛tutes neceſſarias ad
gubernationē noſtre vite.

¶ Prima ē prudētia ad vitādū p̄icula hūana
¶ Scd̄a ē diligētia ad cumulādū bona ſp̄ūalia.
¶ Tertia ē obediētia ad lucrādū p̄mia celeſtia.

Jn his tribus virtutibus ſtat totum euangeliū
⁊ de p̄ma p̄poſui thema. attēdite a falſis p̄phe-
tis. ¶ Dico primo ꝙ chriſtus docet ⁊ p̄cipit no/
bis habere prudentiā ⁊ diſcretioneȝ. Ratio. qꝛ
in hoc mundo ſiue vita tot ſunt pericula anime
⁊ corporis de quibus dicit apoſtolꝰ. ij. Cor. xj
Periculis latronuȝ periculis fluminū ⁊c̄. Jdo
neceſſariū ē auiſamentū de prudentia Hoc oſtē
dit cum dicit. attendite a falſis p̄phetis qui ve-
niunt ad vos in veſtimentis ouiū: intrinſecꝰ aūt
ſunt lupi rapaces. Si aliquis dixiſſet. dn͞e quo-
modo cognoſcemꝰ eos. Reſpondit. a fructibus
eorum cognoſcetis eos. Nunq̄d colligunt d̄ ſpi
nis vuas. aut de tribulis ficus? Ecce quomodo
chriſtꝰ auiſabat ap̄l'os ⁊ diſcipulos ſuos dicēs:
Attendite ⁊c̄. Bene ſcitis ꝙ de mala arbore nō
colligitur bonus fructus. hoc innuit cum dicit.
Nūquid colligunt de ſpinis ⁊c̄. Jſta verba de-
clarabo per duos intellectus. Primo per intel
lectum litteralem. Secūdo per intellectū mora/
lem. Jntellectꝰ litteralis eſt iſte. qꝛ apoſtoli erāt
ſimplices ⁊ nunq̄ȝ ſtuduerūt. imo p̄ maiori p̄te
fuerunt piſcatores. et ne p̄ doctores legis ſubti-
les deciperenꝫ venientes in ſimplicitate ad ſimi
litudinem deuotaꝝ p̄ſonarum ad eos dixit. At
tendite ⁊c̄. quia lupi ſunt rapaces. ⁊ cognoſcet[is]
eos ex fructibus. qꝛ de ſpinis. id ē. malis perſo-
nis non colliguntꝫ vue. id ē. boni fructꝰ ⁊c̄. ¶ Eſt
hic q̄ſtio. qui ſunt fructus in quibus cognoſcitꝫ
de aliquo ſi eſt bonꝰ vel falſus p̄pheta. quia di
ceret aliquis fructus qui oſtendunt p̄ſonam bo
nam ſunt oratiōes. ieiunia. deſpectꝰ mūdi. pau/
pertas. hūilis geſtus ⁊c̄. Dico ꝙ iſta nō ſūt fru
ctus ſed folia vel veſtis ouina. quia lupi. id eſt.
mali aliquādo iſtis veſtibꝰ induūtur. quia mul
ti fuerunt ſunt ⁊ erunt in breui tēpore antixp̄i q̄
cum talibus veſtibus decipiēt ⁊ decipiūt gētes
ieiunādo. orando. cum modeſtia incedendo ma
gnam patientiā oſtendēdo ad extra quā nō ha
bent in corde. q̄les debēt eſſe veſtes noſtre. apo
ſtolus dic̄. Jnduite vos ſicut electi dei ſancti et
dilecti viſcera miſericordie benignitatem humi
litatem. modeſtiam patiētiā. ad Col. iij. ¶ Dico
ꝙ fructus in q̄bus homines cognoſcuntꝫ ne de-
cipianꝫ ſūt opera p̄ncipalia que deus vult. Si-
cut vltimū et finale qd̄ expectatur de arbore nō
ſunt flores nec folia. ſed fructus. Jta deꝰ de ho
mine vltimū qd̄ querit ē gloria ⁊ honor dei ⁊ ſal
uatio animarū. Si ergo tu vides vnum religio-
ſum p̄dicātē in honorem dei ⁊ gl'iaȝ ad ꝯuerſio-
nē aiaꝝ vt dimittāt peccata. ⁊ hō videt ꝙ gētes
ꝯuertūꝫ. talis eſt bonus p̄pheta ⁊ nuncius dei
tale opus non d̄r veſtis: ſꝫ fructꝰ. Autoritas. Li
berati a peccato. Ecce ſaluatio aiaꝝ. Fui aūt fa/
cti deo ſcȝ p̄pter gl'iam ⁊ honorē fidei ꝯfirmati-
onē. habetis fructū veſtrū in ſanctificationē. ad
Roma. vj. p̄ oppoſituȝ qn̄ aliq̄s religioſus cleri
cus ſeu heremita q̄ q̄ntūcunq̄ ad ex ſit bn̄ indu-
tus veſte ouina. ieiunādo. orādo. vigilando ⁊c̄.
Si in ſuis p̄lamentis publice p̄dicādo vl' occul
te ꝯſiliādo dicit ſeu affirmat aliq̄d ꝯtra fideȝ ca
tholicam ⁊ eiꝰ articulos. ſeu ꝯtra determinatio-
nem eccl'ie. talis falſus p̄pheta eſt. Jllū vita et
fuge clamādo moriaꝫ ⁊c̄. Jdē ſi in ſuis p̄dicati/
onibꝰ vel ſecretis locutionibꝰ inducit ſeu laxat
gētes ad peccata. Dicēdo vere bn̄ poteſtis hoc
facere. qꝛ nō ē ita magnū peccatū ⁊c̄. Lupꝰ ē ca
ue. De talibus dicit xp̄s. A fructibꝰ eoꝝ cogno
ſcetis eos ⁊ ſubtiliꝰ. nunquid colligūt de ſpinis
vuas? falſi p̄phete dicunꝫ ſpine qn̄ ꝯtra fidē ca
tholicā ⁊ eccl'ie determinationem p̄ ſophiſticas
rationes incipiūt docere ꝯtra fidē xp̄ianā dicen
do. et quō poteſtis credere hoc vel hoc. Dicas
de articulis p̄ut videbiꝫ. Jtē dicūꝫ tribuli q̄ ha
bent ſpinas trāſuerſas ⁊ trahūt ad ſe Dico ꝙ ta
les falſi p̄phete trahūt ad ſe ⁊ retinēt m'ltos di
cēdo. quid op̄tet facere pn̄iaȝ. qꝛ deus ē miſeri/
cors. vel q̄d oportet parcere inimicis ⁊c̄. Tribu
li ſunt nec poſſunt colligi boni fructꝰ. Caue. ⁊c̄.
Modo patȝ q̄d eſt veſtis ouina. ⁊ q̄d fructus
De iſtis olim magiſter Vincētius inuenit expe
rientiam in multis locis. qui in vallibus hereti
corū voluit ſcire quos modos tenerēt magiſtri
illi hereticorum ad decipiendū. quia ante erant
boni chriſtiani. ⁊ ſciuit ⁊ percepit ꝙ illi magiſtri
veniebāt in veſte ouina. quia nolebant comede
re niſi paneȝ ⁊ aquā ⁊c̄. Poſtea v͛o dum illi ma
giſtri heretici fuerūt reputati ſancti querebant
heretici. ſi gentes illiꝰ patrie ꝯfitebanꝫ. Reſpō-
debaꝫ ꝙ ſic. iterū. ⁊ cui? reſpōdebaꝫ ꝙ cleric[is] et
religioſis. Et illi dicebant. q̄re plus illis q̄ȝ alijs
⁊ p̄ſuadebāt ꝙ non oporteret ſacerdotibꝰ confi
teri. quia xp̄s ⁊ apoſtoli non reſtrinxerūt ſoluȝ
ad illos. Jmo dixit Jacobꝰ. Confitemini alter-
utrum peccata veſtra. ⁊ orate p̄ inuicem vt ſal/
uemini. Jac. v. Nunq̄d eſſet melius cōfiteri bo
no ſeculari q̄ȝ malo clerico. quia ligatus non p̄t
ſoluere ⁊c̄. Ecce hereticoruȝ fructus. O p̄ditor
nunc dicit ⁊ affirmat cōtra fidem catholicam et
eccl'ie determinationem. Nam chriſtus ore pro
prio dixit clericis ſolum eſſe confitendū. qꝛ ſolū
ipſis cōmiſit poteſtateȝ abſoluendi dicēs. Quo-
rum remiſeritis peccata remittunꝫ eis. ⁊ quoꝝ
retinueritis retēta ſunt ⁊c̄. Joh. xx. ⁊ Luc. xvij

Dixit leproſis peccatores figurantib⁹. Jte oſtē
dite vos ſacerdotibus. quia lʒ ſint mali ſolū ipi
habent claues Jtem dicebant ꝙ non dedebant
ire ad eccl'iam vbi ſūt idola ſcilicʒ imagines. nec
ibi potius orandū eſſe ꝗ̄ in alio loco cum vbiqꝫ
ſit deus. Jmo meli⁹ eſſet orare in cāpis ⁊c̄. Jtē
dicebant ꝙ non deberent ire ad miſſam ⁊c̄. Jta
erit tēpore antichriſti quādo venient nūcij ſui.
⁊ primi erūt demōes in veſte ouiū. vt ptʒ ď illo
qui in forma heremite venit ad magiſtrū Vincē
tium qui dicebat ſabbatum colendū ⁊ nō domi-
nicam ⁊c̄. Quare xp̄s dicit a fructibus eorū ⁊c̄.
ꝓpter hoc Johēs euangeliſta qui intelligebat
verba xp̄i. Chariſſimi nolite credere om̄i ſpiri/
tui. ſed ꝓbate ſpirit⁹ ſi ex deo ſint. Quoniā mul
ti pſeudo ꝓphete exierunt in mūdū. in h̄ cogno
ſcitur ſpiritus dei. Om̄is ſpiritus qui confitet̄
ih̄m xp̄m in carne veniſſe ex deo eſt. ⁊ om̄is ſpi-
ritus q̄ ſoluit ih̄m ex deo non eſt. ⁊ h̄ eſt antichri
ſtus ď quo audiſtis. quia iam venit ⁊ nūc iam in
mundo eſt. j. Joh. iiij. ⁊c̄. ¶ Nota ſoluit ih̄m ⁊c̄.
quando vult gētes elongare a fide vł a bona vi
ta. Jtē alia autoritas. Si quis venit ad vos ⁊
hanc doctrinaʒ non affert. nolite eum recipere ī
domo nec aue ei dixeritis Qui eni dicit illi aue.
cōmunicat operibus ei⁹ malignis Ecce predixi
vobis vt in die domini noſtri ih̄u xp̄i non ꝯfun
damini. ij. Joh. j. ¶ Dico ſecūdo ꝙ chriſt⁹ docet
nos habere debere diligentiā. vt ſimus diligen
tes in bonis operibus. ſicut homines q̄ volunt
ditari. laborant de die ⁊ nocte ꝑ terram ꝑ mare
Jta debemus nos laborare in operibus ſpiritu
alibus ď quibus ꝑpetuo habemus viuere. hoc
oſtendit xp̄s cum dicit. Om̄is arbor bona fru/
ctus bonos facit. mala autem arbor malos fru/
ctus facit. Non poteſt arbor mala fruct⁹ bonos
facere. ī ſenſu compoſito. nec arbor bona fruct⁹
malos facere. Om̄is arbor qui non facit fructū
bonuʒ excidetur ⁊ in ignem mittetur. ¶ Modo
videte. quelibet ꝑſona xp̄iana eſt arbor plātata
in viridario chriſti ſcilicet xp̄ianitatis. in q̄ plā-
tatur ⁊ rigatur quādo baptiſatur. ⁊ vult de⁹ ꝙ
faciam⁹ fruct⁹ ſcʒ vt acq̄ramus merita ſp̄ualia.
⁊ ſicut arbor bona iam certo tempore fac̄ flores
folia ⁊ fructus. Jta vult deus ꝙ homies faciāt
fructum quilibet in ſuo tēpore. Primo ꝙ pueri
faciāt fructū deus vult qn̄ ſunt q̄ttuor vel q̄nqꝫ
annorū ꝙ orent de mane ⁊ ſero. de hoc debēt cu
rare matres p̄ncipaliter cuʒ q̄bus tunc maxime
morant̄ quādo pueri de mane petunt panem ꝙ
dicat mater. Modo fili flectas genua: ſcias ꝙ i
celo eſt vna regina ⁊c̄. Et faciat ſibi dicere Aue
maria. ponendo verba in ore ⁊ poſt detis ei pa/
nem. Jdē in ſero dicēdo. O fili de nocte volant
demones. ⁊ ſic puer timore orabit: informet̄ in-
ſuper ꝙ ſignet ſe. ⁊ ſic pueri addiſcūt Pater nr̄
Aue maria. ⁊ Credo in deuʒ. Jtē informādi ſūt

pueri ꝙ ꝯfiteant̄. Jtē qn̄ erunt. xij. annoꝝ ꝙ cō
municent. bonū eſt viro cum portauerit iugum
ab adoleſcentia ſua. Thren. iij. Sed proh dolor
nūc vos parētes oſtenditis eis fruct⁹ inferni vt
portēt gladium ⁊c̄. Jtē ꝙ iurant. idem ď mulie/
ribus q̄ oſtendūt filiabus vt pingant ⁊ ornēt ſe.
Jtē mulieres informant filias quō eſt tripudiā-
dum. Nō oportet oſtendere vanitates. q2 quili
bet ꝑ ſe addiſcit ſatis. Jdo ſcriptura dicit. Sen
ſus eni ⁊ cogitatio humani cordis in malū ꝓna
ſunt ab adoleſcētia ſua. Gen. viij. Scd̄o ď iuue-
nibus. xx. vel. xxx. annoruʒ. vult deus maiores
fructus. q2 illi iam ſūt pleni peccatis. Jdo vult
de⁹ ꝙ tales ſemel vel bis ieiunēt ī q̄libet hebdo
mada. q̄libet die de mane ⁊ de ſero orent. ꝙ por
tent cilium vel diſciplinis vapulent ⁊c̄. Jn tali-
bus eni tales fruct⁹ vult de⁹ duplici rōne. Pri-
mo ꝓpter peccata p̄terita. vt remittant̄ ¶ Scd̄o
ꝯtra futura vt caueāt̄. q2 talis ē ꝟtus penitētie
ꝙ mundat a p̄teritꝭ ⁊ cauet a futuris et p̄ſeruat.
q2 q̄ntūcunqꝫ equus ſit malus ſi abſtrahitur ſibi
cib⁹ domat̄. ita de corꝑe hoīs. Jdo xp̄s ait: Pe
nitentiā agite appropinq̄bit eni regnum celoruʒ
Matth. iiij. Tertio ď ſenib⁹ vult deus aliū fru
ctū. q2 iā illi nō p̄nt ieiunare nec ciliciuʒ portare
nec diſciplinaʒ ⁊c̄. Sʒ fruct⁹ eoꝝ ē orare. elemo-
ſynas dare. remittē iniurias. ſatiſfacē ď vſuris.
audire miſſas. ſermones ⁊c̄. De hoc figura xp̄i
Luc. xiij. Arborē fici habebat quidam in vinea
ſua plantatā ⁊ venit q̄rens fruciū in illa ⁊ nō in
uenit. dixit aūt ad cultorē vinee. Ecce anni tres
ſunt ex quo venio q̄rens fructū in illa ⁊ nō inue-
nio. ſuccide ḡ illā vt q̄d terrā occupat. vinea xp̄i
ē eccl'ia. Eſa. v. Vinea dn̄i exercituū dom⁹ iſrl' ē
id eſt. hoīs vidētis deū. arbor fici in vinea plan
tata eſt q̄libet ꝑſona xp̄iana Prim⁹ ann⁹ in quo
dn̄s vult fruct⁹ ē puericia ⁊ vult fruct⁹ pueroꝝ
q̄s dixi. ſ nō inuenit modo niſi folia. q2 iā oſtēdi
tis eis vt vadāt cū manicis ⁊c̄. Scd̄s annus in
quo dn̄s vult fructus meritorū eſt iuuentus. et
modo non inuenit niſi vanitates corruptiones
⁊ peccata. Tertius annus eſt ſenectus ⁊ non in
uenit fructus niſi ſuſpiciones malicias ⁊ diffa/
mationes ⁊c̄. Jdo dicit xp̄s. Succidite eam vt
q̄d terrā occupat. Sʒ cuſtos ſcʒ angelus bonus
orat ih̄m xp̄m vt ſpectet ⁊ ipſe fodiet in circuitu
ſcʒ cordis dando cōpunctiones vt dimittat pec
cata vt cōfiteat̄ ⁊c̄. Ponit ſterc⁹ qn̄ reducit pec
cata ad memoriam. rigat q2 ꝓcurat lachrymas
ꝑ ꝯtritionē. Si facit fructū non excidit eaʒ. Ec-
ce q̄re dicit. Om̄is arbor que nō facit fructū bo
nū excidatur ⁊ in ignem mittat̄. Jdo Mat. iij.
Jam ſecuris ad radicē arborū poſita eſt Dico
tertio ꝙ oſtēdit ⁊c̄. Ratio. q2 ſic nos peccatoreſ
ꝑ inobedientiā perdidim⁹ paradiſum terreſtrē.
ita per obediētiā nos omnes acq̄rimus paďiſū
celeſtē. Hoc oſtendit cū dicit. Non oīs qui dicit

mibi domine dñe ⁊c̄. vſqꝫ ad regnū celoꝝ. Hic ē magnū ſecretū in hoc ꝙ dicit dñe dñe. ⁊ nō ter. vel ſolū ſemel. Sed ne ſim ꝓlixꝰ non dicā hodie ſed cras. Sꝫ in hoc ꝙ dicit. q̄ facit voluntatem patris mei q̄ in celis eſt. iṗe intrabit in regnū celoꝝ. Dico ꝙ maxima gratia eſt ꝙ deꝰ dicit nob captiuis ſuis. Qui facit volūtatē patris ⁊c̄. cuꝫ tamē ex debito ſine aliqua ꝓmiſſione teneamur ſibi ſeruire. ac ſi dñs diceret captiuo ſuo. ſeruias mihi bene. ⁊ ego dabo tibi hereditatē. nūq̄d ſuffeciſſet dicere. faciā te liberū? Sed ex magna gratia dominꝰ ꝓmittit hereditatē. Ita deus nobis captiuis ſuis. Ideo. j. Joh. v. Hec eſt charitas dei vt mandata eius cuſtodiamus ⁊ mādata eius grauia non ſunt Idem q̄libet debet dicere in ſuo ſtatu religioſus ⁊ clericus ⁊c̄. Dñe q̄d vultis de me qui ſum religioſus ego faciam ⁊c̄. ⁊ ſic de alijs Amen.

¶ Sermo ſcd̄s de eadē dñica octaua.

ATtendite a falſiſ

ꝓphetis. Matth. vij. De iſta materia ꝑdicaui heri intellectū litteralem Modo autē ꝑdicabo materiā moralē. et totus ſmo erit moralis. Saluteť ꝟgo maria ⁊c̄. Pro introductione ⁊ totali ꝓſecutione huiꝰ ꝟbi recipio fundamētū a quadam autoritate Hieremie ꝓphete in qua oſtenduntꝰ tres differentie falſorum ꝓphetaꝝ. Ecce ego ad ꝓphas dicit dñs. ſ. noſter ihs xps ſaluatoꝛ mundi. qui furanť verba mea vnuſquiſqꝫ a proximo ſuo. Ecce ego ad ꝓphetas dicit dominꝰ qui aſſumunt linguas et aiūt dicit dominꝰ Ecce ego ad ꝓphetas ſomniantes mendaciū qui narrauerūt ea ⁊ ſeduxerūt populū meum in mendacio ſuo. ⁊ in miraculis ſuis cū ego non miſiſſem eos nec mandaſſem eis Hiere. xxiij. Pro intellectu huius autoꝛitatis ſciendū ſm glo. ⁊ doctoꝛes poſtillantes. quando ſancti ⁊ veri ꝓphete vt Eſaias ⁊ Hieremias ⁊ alij habebāt a deo aliquā reuelationem de aliquibus magnis factis futuris ꝓſperitatis vł aduerſitatis ponebāt illam in ſcriptis vt ſuo tēpoꝛe eam reuelarent populo Et aliqui falſi ꝓphete obſeruātes furabanť eis illas ſcripturas et iṗi vt reputarenť ꝓphete publicabant anteq̄ꝫ veri ꝓphete. Et contra iſtos dicit deus Ecce ego ad ꝓphetas qui furantur ꝟba mea. Secūda differētia falſoꝛum ꝓphetarū fuit qui non furabanť vt p̄mi. ſed quicquid ſomniabāt vł illudebanť a demonibꝰ dicebant eſſe reuelationes diuinas ⁊ iṗi decepti decipiebant populuꝫ Et de iſtis dicit deus. Ecce ego ad ꝓphetas dicit dominꝰ ſomniantes ⁊c̄. ¶ Tertia differentia falſoꝛum ꝓphetarum eſt qui non furabanť nec ſomniabāt. ſed ex ſua ſuperbia ſm ſuas imaginationes loquebanť ad voluntatem ſuā: ⁊ decipiebāt populū. Et ꝺ iſtis dicit deꝰ. Ecce ego ad ꝓphetas qui aſſumunt linguas ſuas ⁊ aiunt dicit dominꝰ. Ex iſtis tribus differētijs falſoꝛum prophetarum. notaui ego tres differentias falſoꝛum ꝓphetarum qui hodie decipiunt totum mundū. Primus ꝓpheta eſt qui ingenio vel intellectu eſt ꝓ̄ſumptuoſus. Secūdus eſt qui ꝓximo eſt iniurioſus. Tertius eſt diabolus totꝰ mēdoſus. Iſti tres hodie totum mundū decipiūt. ¶ Dico ꝓ̄mo ⁊c̄. iſte ꝓpheta malus multos dānat ⁊ cadit in ꝓ̄ma differentia illoꝝ qui furabātur verba dei ⁊ ſibi appropꝛiabant. Ita faciūt ꝓ̄ſumptuoſi qui verba dei ſubmittūt ⁊ ſubiciunt ſuis rationibꝰ argumentis ⁊ intellectui nō curātes quid dicit deus vel ſi eſt cōtra deum ⁊ determinationē eccľie. de quibus dicit Hieronymus ad Pauľ. ca. vj. Nec ſcire dignātur quid ꝓphete quid apoſtoli ſenſerūt. ſed ad ſenſum ſuuꝫ incōgrua aptant teſtimonia quaſi grande ſit ⁊ nō vicioſiſſimū dicēdi genus deprauare ſentētias ⁊ ad voluntatē ſuam ſacram ſcripturaꝫ trahere reputanteꝫ. Iſte falſus ꝓpheta multos dānat. vnde hoc eſt in mūdo ꝙ multi credunt ꝙ vſura non ſit peccatū. ⁊ lꝫ non dicant oꝛe ꝓpter timorem. quia eccľia cōdemnat vſuraꝫ. tamē volunt vſuris intereſſe. ⁊ itellectus taliū facit iſtam rationem. quare ſi vna ꝑſona vł cōmunitas tenet pecunias meas ⁊ cū illis lucrať non recipiā ego aliquid ⁊c̄. nec cogitat ſi eſt ꝯtra deum vel eccleſie determinationē. Nam talis ratio cōtinet erroꝛes. ꝓ̄mus quādo dicūt pecunias eſſe ſuas falſum dicunt. qꝛ dominꝰ non teneť cōpotum reddere alteri. ſꝫ q̄libet habet reddere cōpotuꝫ deo q̄ eſt dominꝰ omniū. Dñi eſt terra ⁊c̄. Qualem iniuriā faceret regi ſi theſaurarius vel diſpenſatoꝛ dicēt de pecunijs regis. vt de meis pecunijs ego faciā ⁊c̄. Om̄es diuites ſunt theſaurarij vł diſpēſatoꝛes dei. quia ſicut rex cōſtituit ſuos diſpēſatoꝛes. ita deus in qualibet villa vel ciuitate ſuos diſpēſatoꝛes ſcilicꝫ diuites vt diſpēſent Primo in ſuis neceſſitatibꝰ et domus ſue ⁊ non in vanitatibus. Secūdo in domeſticis dans q̄tationē ſcꝫ pauperibꝰ amicis regis xp̄i. Regula quam dñs dedit ſuis diſpenſatoꝛibꝰ ē iſta Non feneraberis fratri tuo ad vſurā pecuniā nec fruges nec quālibet aliam rem. Deut. xxiij. Nō facias ergo ꝯtra dei volūtatē. Si dicať q̄ nihil lucraboꝛ ⁊c̄. Imo recipietis vſurā a deo qui multiplicabit oīa bona veſtra ⁊c̄. Qui dicit. Centuplum recipietis ſcꝫ in hac vita. Et vitam eternā poſſidebitis. Matth. xix. Sꝫ cōfiditis de vno iudeo ſi obligatur vobis cū inſtrumento. ⁊ non ꝯfiditis ꝺ deo qui ꝓmittit etiam cū inſtrumēto centuplū ⁊c̄. ¶ Secūda ratio quaꝫ faciūt. qꝛ clerici qui dicunt hoc vitādū. faciūt idem ⁊c̄. ⁊ creditis ꝙ clerici et prelati non damnenť. imo ⁊c̄. Ido ſubmitte intellectum tuum verbis diuinis ⁊ determinationibꝰ eccľie. Item vnde in mūdo

tanta corruptio de luxuria niſi q2 pſūptuoſi di/
cunt ſimplicē fornicationē nō eſſe peccatū. qđ ꝑ
tinaciter aſſerere ē hereſis. q2 ꝯtra ſanctā ſcriptu=
ram. imo dicūt cui fit iniuria nō mulieri nec mi=
hi ⁊c̄. Caue ergo ab iſto falſo ꝓpha. ꝓpter hoc
de iſta materia dicebat apl's. Nolite errare neq3
fornicarij. neq3 idolis ſeruientes. neq3 adulteri.
neq3 molles. regnum dei poſſidebūt. j. Cor. vj.
Itē ſancta mater eccl'ia in ꝯcilio vniu̇ſali fec̄ de=
cretalē in q̄ ſtrictiſſime precepit medicis ꝙ nulli
dent ꝯſiliū faciendi illud opus etiam ſi deberet
mori. Alia ſūt remedia vt balneari. trahere ſan=
guinē. Ido ſubmitte intellectū tuū determinati
one eccl'ie. Ido apl's. Deſtruētes oēm altitudi/
nem extollētē ſe aduerſus ſciētiā dei i captiuita=
tem redigētes oēm intellectū in obſequiū xp̄i. ij
Cor. x. Dico ꝯſeq̄nter ꝙ ſcđs ꝓpha ē q̄ ꝓximo
eſt iniurioſus. ⁊ iſte cadit in ſcđa differētia de ſo
poratib9. Ratio. ſicut ille q̄ accipit ſomnū ꝓ re=
uelatione decipit̄. q2 recipit ſil'itudinē ꝓ verita
te. Ita xp̄ianus q̄ oſtendit ꝓximo amorē ⁊ dile=
ctionē ⁊ non ē ita: decipit eū oſtendēs ſil'itudiē3
amoris ꝓ veritate. De q̄b9 dauid. Qui loquūt̄
pacē cū ꝓximo ſuo: mala aūt in cordib9 eorū ⁊c̄.
ps̄. xxvij. Dicat̄ de hoib9 oſtendentib9 mulieri
bus amorē lupinū ⁊c̄. Et ꝑ oppoſitū de mulieri=
bus oſtēdēdo amorē lupinū viris vt habeāt ab
eis ⁊c̄. Itē de falſis hereticis q̄ decipiūt gentes
diuinādo mala q̄ habuerunt ⁊c̄. Ido Hiere. ix.
Vnuſquiſq3 a ꝓximo ſuo ſe cuſtodiat. ⁊ i omni
fratre ſuo non habeat fiduciā. q2 oīs frater ſup=
plantabit. ⁊ oīs amicus fraudulenter incedit. ⁊
veritatē non loquit̄. Terti9 falſus ꝓpha ē dia
bolus mendoſus. Iſte cadit in tertia differētia
ꝓphetaꝝ falſoꝝ q̄ ꝑ ſupbia3 mentiūt̄. De quo
dicit xp̄s. Ille in veritate nō ſtetit. q2 nō ē veri=
tas in eo. Cū loquit̄ ex ꝓprijs loq̄tur mēdaciu3
quia mēdax eſt ⁊ pater ei9. Joh. viij. Iſte mul=
tos decepit vel ſomniādo apparēdo alicui q̄ fa=
cit orare ꝓ aliquo defūcto dicēs: Regratior vo
bis. q2 ꝓcibus vr̄is modo vado ad ꝑadiſū. hoc
facit vt ille dimittat facere illa bona opa. ¶ Se=
cūdo apparet in forma alicui9 religioſi vel clerici
q̄ fuit peſſime vite dicēdo ꝙ eſt ſalu9 in paradi=
ſo. q2 magna eſt dei miſcđia. Ratio vt viuus di
cat. O ſi ille eſt ſaluus q̄ fuit maximus peccator
ita ſil'iter potero ſaluari. ⁊ nō curabit de penitē=
tia. ¶ Tertio ꝑ oppoſitū apparebit dicens ſe eē ta
lem ſancte vite. di. ꝙ eſt dānatus vt inducat gē
tes ad deſperationē. Itē apparebit alicui in for=
ma ꝟginis marie vel xp̄i. vel alicuius ſancti vt
decipiat illū ꝑ ſupbiā. ꝑ vanā gl'iam vt damnet̄
cū tn̄ deberet cogitare. ⁊ q̄s ſum ego ꝙ xp̄s vel
ꝟgo maria apparet mihi qui ſum peccator. ideo
aplus. Ip̄e ſathanas trāſfigurat ſe in angelum
lucis. ij. Cor. xj. Dicatur hic miraculum qđ ha
betur in vitis patrū de illo ſancto heremita a de
mone decepto. qui recepit circūciſione3 ⁊ iude9
voluit mori ⁊c̄. Hic debuiſſet recordari illi9 di/
cti apl'i. Ecce ego paulus dico vob. qm̄ ſi circū=
cidamini xp̄s nihil ꝓderit vob. ad Gal. v. Pa=
tet ergo moraliter q̄re dicit xp̄s. Attendite a fal
ſis ꝓphetis ⁊c̄. Deo gr̄as.

¶ De eadē dñica octaua. ſermo tertius.

NOn omnis qui dicit mihi dñe dñe itrabit i regnū
celoꝝ. Mat. vij. Iſtud ꝟbū conti
net ſeptē ſecreta ex q̄b9 extirpātur
ſeptē errores falſaꝝ pſonaꝝ ꝯ̄ fidē catholicam.
¶ Primū ſecretū eſt ſancte trinitatis.
¶ Scđm eſt incarnatiōis filij dei.
¶ Tertiū ē de inſtructione intellectuali.
¶ Quartū eſt de redemptiōe hūanali.
¶ Quintū eſt de ſaluatiōe humanali.
¶ Sextū de ꝯuerſione cordiali.
¶ Septimū eſt de ꝯuerſatione mūdiali.
Primū ſecretū eſt ſancte trinitatis cu3 tangitur
⁊c̄. Nā vera fides trinitatis eſt credere vnū de/
um in eſſentia. ⁊ trinū in pſonis ſc3 pr̄em pfectū
dñm. ⁊ filiū pfectū dñm. ⁊ ſpiritūſanctū pfectū
dñm. que tres pſone non ſunt tres dij. nec tres
dñi. ſed vnus dñs et vnus deus. tn̄ hoc nomen
deus ter aliq̄n ponitur vt pt3 in ps̄. Benedicat
nos de9 deus noſter ⁊c̄. Hic igit̄ pater ē dñs. fi=
lius eſt dñs. ſpūſſanctus eſt dñs Et l3 h' ſit claꝝ
in nouo teſtamēto. tn̄ etiā inuenit̄ in veteri teſta
mēto Numeri. vj. Locut9 ē dñs ad moyſen di.
Loq̄re ad aaron ⁊ filios eius Sic bn̄dicetis filijs
iſrael Bn̄dicat tibi dñs ⁊ cuſtodiat te. Oſtēdat
dñs faciē ſuā tibi ⁊ miſereatur tui. ꝯuertat dñs
vultu3 ſuū ad te ⁊ dabit tibi pacē ⁊c̄. Hic i dicta
auctoritate ter ponit̄ dñs. vbi innuit̄ trinitas ꝑ
ſonaꝝ diuinarū. ⁊ ſicut modo datur benedictio
populo in nomine trinitatis. Ita tūc in noie do
mini. In hoc ꝙ dicit. Inuocabūt nomē meū ſu
per filios iſrael. non dicit noia mea. q2 non ē niſi
vnus dñs. ſicut non eſt niſi vnus deus. l3 pater
ſit de9. filius de9. ⁊ ſpūſſanctus ſit deus. Idō qui
vult intrare non ei ſufficit dicere dñe dñe bis. ſ.
patri ⁊ filio. ſ3 oportet addere tertiū dñe ꝓ ſpiri/
tuſancto. Ecce q̄re dicit̄. Nō oīs q̄ ⁊c̄. Hic extir
pat̄ error macedonioꝝ a magiſtro ſic dicto. q̄ di
xerūt ꝙ pr̄ erat de9 creator. ⁊ filius de9 creator.
ſ3 dicebāt ſpiritūſanctū eē creaturā coꝝ ſuitorē
Iſti tm̄ dicebāt bis dñe. ſc3 ꝓ patre ⁊ filio. Idō
tales nunq̄3 intrabūt ꝑadiſum niſi addāt tertiū
dñe ꝓ ſpirituſancto. Ideo ꝯtra iſtū errorem in
Credo maiori đr ⁊ in ſpiritūſanctū ſupple credo
Et l3 pater ſit dñs. et filius ⁊ ſpūſſanctus. tn̄ nō
ſunt niſi vnus dñs. Idō qn̄ de9 reuelauit gl'iam
paradiſi eſaie. eſaias audiuit angelos laudātes
dñm ⁊ dicentes. Sanctus pro patre. ſanctus ꝓ
filio. ſanctus pro ſpirituſancto. dominus deus

exercituū.plena ē oīs terra glīa ei⁹.nō dicit dn̄i
dīj. Eſa.vj.¶ Scd̄z ſecretū qd̄ iſta v̄ba non oīs.
includūt ē.bn̄dicte incarnatiōis filij dei.cui⁹ ve
ritas in h̄ ꝯſiſtit vt credam⁹ in ip̄o tres ſubſtāti=
as.lʒ non ſit niſi vna pſona. Nō credatꝰ ꝙ xp̄s
inq̄tū de⁹ ſit vna pſona. ⁊ inq̄tū hō ſit alia. qꝛ
deitas ⁊ hūanitas xp̄i nō faciūt niſi vnā pſonā
⁊ ſūt i ea tres ſubſtātie.¶ Prima ſubſtātia ē cor=
pus ſiēe nob̄ de genē dauid ex pte mr̄is. ⁊ ad eū
ptinebat regnū dauid d iure. ⁊ qꝛ q̄libet rex eſt
dn̄s. Jd̄o ecce in xp̄o p̄mū dn̄e ex pte corporis.
Autoritas. Ecce dies veniūt dic̄ dn̄s. ⁊ ſuſcita
bo dauid germē iuſtū. ⁊ regnabit rex ⁊ ſapiens
erit ⁊c̄. Hiere. xxiij.¶ Scd̄a ſubſtātia q̄ ē in xp̄o
ē aīa rōnalis. qꝛ nō ſolū recepit corp⁹ ſ; aīaʒ rati
onalē. ⁊ ſm aīaʒ debet dici dn̄s. Nō naturalis.
Nā dicit ph̄s. ꝙ hoīes intellectu ⁊ ſapīa vigen=
tes.naturaliter ſūt alioꝝ dn̄i ⁊ rectores. Cum g̊
aīa xp̄i viguerit intellectu ⁊ ſapīa.ido ⁊c̄.¶ Ter
cia ſubſtātia ē diuinitas eternalis ex quo ē dn̄s
etern⁹ vniuerſoꝝ. Autoritas. Tu feciſti celūz et
terrā ⁊ q̄cq̄d celi ambitu ꝯtinet̄. dn̄s oīuʒ tu es
Heſter. xiij. Extirpat̄ hic erroꝛ dicentiū ꝙ xp̄s
hʒ corp⁹ ⁊ aīaʒ. q̄ dicūt dn̄e ꝑ corpore. ⁊ dn̄e ꝑ
aīa.ſed negāt diuinitatē in xp̄o. Jd̄o dic̄ thema
Nō oīs q̄ dicit mihi ⁊c̄. ſ; oportet addere tertiuʒ
dn̄e ꝑ diuinitate.¶ Tertiū ſecretū eſt de inſtru/
ctione intellectuali. cui⁹ veritas ꝯſiſtit in tribus
gradib⁹. Nā de⁹ in hoīs creatiōe inſtruxit ei⁹ in
tellectū. qꝛ naturaliter i ei⁹ intellectu ſūt imp̄ſſa
ſeu ſignata .x. p̄cepta dei. vt naturalit̄ ſciat q̄d
ſit ſiēdū. q̄d credēdū ⁊c̄. Jd̄o dauid in pſ̄ Mul
ti dicūt q̄s oñdit nob̄ bona ſcʒ opanda .creden=
da. ⁊ ſperāda. rn̄dit ip̄emet. Signatum ē ſuper
nos lumē vult⁹ tui dn̄e. Nō ſignatū ē. qꝛ ſicut ſi=
gillū imp̄ſſum in cera dimittit ſignuʒ ſue imagi
nis. Jta de⁹ in aīa dimiſit ſignū ſancte trinitatꝭ
ſcʒ intellectū. memoriā. ⁊ volūtatē. ⁊ h̄ dicit pſ̄.
cuʒ ait. ſupra nos. nō dic̄ infra nos. ſenſualitas
eſt infra nos. ſ; aīa eſt ſupra nos. de hoc vide ⁊c̄
Scd̄o tpe moyſi dedit legē ſcriptā. qꝛ non om/
nes ſciebāt legē in libro rōnis Jdeo dedit in ſcri
ptis vt legeret̄ oclīs ⁊ audiret̄ aurib⁹. decē pre
cepta moralia audiuit oīs popul⁹ ab ore dei. et
dedit illa ſcp̄ta i tabulis lapideis tāq̄ȝ perpetua
Sed alia p̄cepta cerimonialia terribilia. ſecrete
de⁹ reuelauit moyſi ⁊ ſcripſit in papiro. ſeu pga
meno. qꝛ modicū durauerūt ſcʒ vſq̄ȝ xp̄m ſoluʒ
Ex iſta datiōe ſcd̄e legis d̄ꝛ etiā ſcd̄m dn̄e. Au/
toritas. Ego dn̄s cuſtodite leges meas atq̄ȝ iu/
dicia q̄ faciens hō viuet in eis ego dn̄s. Leuit̄.
xviij.¶ Tertio dedit legē grē. ſic dicta. quia ma
ioꝛ gr̄a quā de⁹ pōt facē creature ē eū eleuando
cū angelis ad glīaʒ. Jude⁹ ꝓmiſit terrena ⁊ ni=
hil celeſte. ſ; lex euāgelica nihil ꝓmittit terrenū
ſ; bona celeſtia ꝓmittit. Ex iſta datione tertie le
gis d̄ꝛ tertiū dn̄e. Jd̄o dauid q̄ fuit in ſcd̄a lege

⁊ eā ſuauit petēs tertiaʒ legē dicebat. Legē po
ne mihi dn̄e ⁊c̄. Si volum⁹ intrare celum. opoꝛ
tet credere ꝙ xp̄s vt p̄nceps ⁊ dn̄s dedit non ſo
lum primaʒ ⁊ ſcd̄am legē ſcʒ nature ⁊ ſcp̄ture. ſʒ
etiā grē. ꝓpter qd̄ dicit thema. Non oīs q̄ dicit
mihi dn̄e dn̄e ⁊c̄. Hic extirpat̄ erroꝛ iudeoꝝ di
centium. ꝙ deus debuit dare legeʒ ſcʒ nature ⁊
ſcripture ⁊ nō gratie. Jd̄o contra eos dicit the/
ma Non oīs qui ⁊c̄.¶ Quartū ſecretū ē de redē
ptione humanali q̄ in trib⁹ opibus conſiſtit ⁊ ꝑ
quolibet xp̄o d̄ꝛ dn̄e dn̄e.¶ Primū op⁹ eſt remiſ
ſio peccatoꝝ. q̄ fit qn̄ hō in cōfeſſione abſoluit̄ a
ꝯfeſſore Jſta abſolutio hʒ v̄tutē a xp̄i paſſione
⁊ ſanguinis effuſione. Autoritas Sanguis eni
xp̄i emūdauit ꝯſcientiā nr̄am ab opib⁹ mortuis
ad ſeruiendū deo viuenti. ad Heb. ix. Qn̄ pec/
catoꝛ abſoluit̄ a ꝯfeſſore debet cogitare ꝙ de q̄=
libet vulnere xp̄i effundit̄ ſanguis ſup euʒ. v̄tu
te cui⁹ ſibi peccata remittunt̄. Et q̄s p̄t peccata
remittere niſi ſolus de⁹. Marc̄. ij.¶ Scd̄m op⁹
eſt ſaluatio aīaꝝ. qꝛ aīab⁹ purificatis ⁊ mūdatis
a peccatis dat̄ a xp̄o celeſtis glīa. Luc̄. ix. Fili⁹
hoīs non venit aīas perdere ſ; ſaluare. q̄s pōt
dare regnū niſi dn̄s ſit eius. Ecce ſcd̄m domine
¶ Tertiū opus pfectum nr̄e redēptiōis eſt reſur
rectio corpoꝝ. ibi eni redēptio humana cōplet̄.
qꝛ modo ſolū aīe habēt glīam. ſ; poſt iudiciū coꝛ
pus cū aīa habebit. Dicat̄ ratio q̄re p̄mo datur
glīa aīab⁹. qꝛ aīa p̄us opat̄ meritoria cogitando
deliberādo. ordinando. ⁊ corp⁹ adhuc nihil fac̄
Sʒ in executiōe, qn̄ op⁹ meritoriū fit. corpus et
aīa faciūt opus. ⁊ qꝛ aīa p̄us opata eſt hʒ primo
glīam. ⁊ poſt in iudicio corpus. Jdeo dixit xp̄s
His aūt fieri incipientib⁹ leuate capita vr̄a. qm̄
appropinquabit redēptio Luc̄. xxj. Si dicatur.
Nūquid iſta redemptio fuit facta in xp̄i paſſio=
ne. Solutio. imo q̄tum ad remiſſioneʒ peccato
rū ⁊ animaꝝ ſaluationē. ſed nō q̄tū ad corporū
glorificationē. Jd̄o dicit ap̄ls. Omnes nos ma
nifeſtari oportet ante tribunal chriſti. vt recipi=
at vnuſquiſq̄ȝ ꝓpria corporis ꝓut geſſit ſiue bo
num ſiue malū. ij. Corꝭ. v. Jdem de peccatꝭ pri/
mo anima peccat cogitādo. ordinādo. deliberā=
do. quomodo recipiet vindictaʒ de inimico. vel
quomodo poterit ditari etiā cuʒ vſura. Jdē de
luxuria. ſed poſt in executione operis corp⁹ con
currit. Jdeo vult deus ꝙ anima p̄us habeat pe
nam ⁊ poſtea corp⁹. ſicut patet de anima Jude
Cayphe. Pylati. ⁊ alioꝝ quoꝝ corpora nō ha
bent adhuc penam. Non credatis ꝙ quādo re=
ſurgemus corpus habeat glīam aliaʒ ab anima
imo glīa anime redundabit et cōmunicabit cor=
pori gloriam. ſicut lumen candele redundat i la
ternā ⁊ facit ip̄am claram ſuo lumine. Jdē d pe
na corpoꝝ dānatorum. qꝛ pena anime redunda
bit in corp⁹ ⁊c̄. Ex his tribus operibus xp̄i non
ſolū bis dicit̄ dn̄e. ſed ter. Jd̄o dicit thema. Nō

Dñica octaua poſt trinitatis

omnis ꝗ ꝛc̄. qꝛ opoꝛtet dicere tertium domine.
Quintū ſecretū qđ includitur eſt ſaluatio hu-
manalis. ad quã requirūt̄ tria. ꝓpter que opoꝛ-
tet ter dicere dñe. Pꝛimū qđ requirit̄ eſt vera
fides ⁊ firma. in nullo articuloꝝ fidei dubitare
debemꝰ. fundamentū edificij debet eſſe fortiſſi-
mum. Nam ſi de domo cadat regula vel aliq̃ ca
mera leuiter pōt reparari. ſed qñ cadit fundamen
tū totū edificiū diruit̄. Sic fundamentū omniū
v̾tutū ⁊ opeꝝ nr̄oꝝ eſt fides. Si creatura cadit
ꝑ peccatū ſupbie diruit̄ camera hūilitatꝭ. Si ꝑ
auariciã diruit̄ camera pietatis. ſi ꝑ luxuriã ca-
mera clara diruit̄ caſtitatis. tales camere repa-
ri pñt. ſed ſi fundamentū fidei cadat totū edifici
um diruit̄. Jđo apl̄s. j. Coꝛ. iij. Fundamentū
aliud nemo pōt ponere p̄ter id qđ poſitū eſt. et
qꝛ nullus pōt ponere niſi dñs. qꝛ ad dñm ꝑtinet
diſponere domū. Ex iſto fidei fundamēto xp̄s
dꝛ dñs p̄mo. Scđm opꝰ qđ req̄rit̄ eſt baptiſmꝰ
poſt credentiã. qꝛ al̄s nihil valeret fides i coꝛde
⁊ in baptiſmo homo recepit xp̄m in dñm. et fac̄
homo homagiū abꝛenūcians ſathane. ꝓpter h̄
xp̄s dꝛ ſcđo dñs. Tertiū qđ req̄rit̄ eſt obediē-
tia ad ſua p̄cepta. Nam nullꝰ rex eēt ꝯtentus de
ſuis vaſallis ſi diceret̄ ſibi. Nos credimꝰ vos eē
regem nr̄m ⁊ facimꝰ homagiū. ſed nihil p̄cipia-
tis nobis. qꝛ nihil faceremꝰ ꝓ vobis. requiritur
ergo obediētia ad eiꝰ p̄cepta Jđo Jac̄. ij. Quid
ꝓdeſt fratres mei ſi fidē dicat q̄s ſe habere. ope
ra aūt non habeat. nunq̄d poterit fides ſaluare
eū? Hic extirpat̄ erroꝛ dicentiū ⁊ vtinã nō ſit ad
huc in mundo de illis hereticis dicentibꝰ. q̄ cre
diderit ⁊ baptiſatꝰ fuerit ſaluꝰerit. Marc̄. vlt̄.
q̄ dicūt. Non dicit xp̄s aliq̄d de opibus. ſ; igno
rantia ducit ad infernū. qꝛ imo xp̄s loquitur de
opibus qñ dicit q̄ baptiſatꝰ fuerit ꝛc̄. Nam hic
xp̄s non loquit̄ de fide moꝛtua. qꝛ nullū ſaluat.
ſ; de viua fide. ergo loquit̄ ꝺ operibus. qꝛ fides
viua nō eſt ſine operibꝰ. hec enī multa bona ha-
bet annexa. al̄s non ē viua. Autoꝛitas. Sic̄ enī
coꝛpus ſine ſpū moꝛtuū ē. ita fides ſine operibꝰ
moꝛtua ē. Jac̄. ij. Cōtra iſtos dicit thema. Non
oīs q̄ dicit mihi dñe dñe intrabit in regnū celoꝝ
ꝓpter hoc dicebat xp̄s aliquibꝰ q̄ videbant̄ fu-
iſſe baptiſati ⁊ nolebant obedire. quid vocatis
me dñe dñe bis. ⁊ non facitis que dico. Luc̄. vj
Sextū ſecretū eſt de ꝯuerſiōe coꝛdiali que tria
requirit. ſcꝫ coꝛdis ꝯtritionē. oꝛis ꝯfeſſionem. ⁊
opis ſatiſfactionē. Pꝛimū eſt cōtritio. qꝛ ſicut
fuiſti delectatus peccãdo. ſic doleas et triſteris
ꝯterendo. ⁊ ſi tãtus ſit doloꝛ quãta fuit delecta-
tio remittit̄ peccatū a culpa ⁊ pena. Si v̾o ꝯtri-
tio ſit minoꝛ. remittit̄ peccatū q̄ntum ad culpam
ſ; reſtat de pena. Si v̾o ꝯtritio excedit delectati
onem nō ſolū remittit̄ culpa ⁊ pena peccati. ſed
acquirit̄ meritū. ſicut in beata magdalena in q̄
ꝯtritio fuit maioꝛ q̄̄ peccatū. Jđo dicit ſcp̄tura
Recogitabo tibi oēs annos meos. Eſa. xxxviij
Scđm qđ requirit̄ eſt ꝯfeſſio opoꝛtunitate ha
bita. qꝛ ſi aliq̄s cōmiſiſſet oīa peccata mūdi ⁊
moꝛeret̄ ſubito. ſola ꝯtritio ſaluat illū ſi hꝫ ꝓpo
ſitū ꝯfitēdi ⁊ ꝯfeſſionem feciſſet ſi potuiſſet. Sꝫ
nos q̄ habemꝰ copiam ꝯfeſſoꝝ confiteri debemꝰ
qꝛ ſicut ille q̄ tenet in vulnere ferrum ſagitte nō
curat̄. nec ſibi valent medicine ſeu vnguēta. ſic
nec peccatoꝛi tenenti peccatū abſconditū. non
ꝓſunt ſibi medicine eccl̄iaſtice. opoꝛtet ergo cō-
fiteri peccatū. Auctoꝛitas. Qui abſcōdit ſcelera
ſua vel peccata ſua nō dirigetur. Pꝛouꝰ. xxviij.
Peccata deo abſcondi non pñt. ꝙ loquit̄. Salo
mon de ꝯfeſſione ad hoīes Hic haberē argumē
tum ꝯtra iudeos de ꝯfeſſione. Tertiū qđ req̄-
ritur eſt ſatiſfactio ſiue reſtitutio Jſtud tertium
dñe requirit̄ Extirpat̄ h̄ erroꝛ dicētiū. q̄d opoꝛ
tet me ſatiſfacere deo ꝓ peccatis faciendo peni
tentiã ꝛc̄. Nunq̄d xp̄s ꝓ me eſt moꝛtuus ꝛc̄. ve
rū eſt ꝙ paſſio xp̄i liberauit te ꝺ inferno. ⁊ ape-
ruit tibi ianuã paradiſi. ſ; opoꝛtet ꝙ tu vadas il
luc ꝑ bona opa. Sicut de captiuo ꝓ quo iam ē
ſolutū p̄cium. tñ adhuc opoꝛtet eū ire ⁊ exire ca
ptiuitatē ambulando. Jdem de reſtitutione ad
ꝓrimū. Multi nō poſſunt dicere iſtud tertiū
dñe. Dicat̄ hoc miraculū qđ accidit lombardie
de illo magno tyrãno ad quē venit ille ſanctus
homo q̄ fuerat raptus ad infernū. ⁊ viderat pa
laciū qđ ibi fabꝛicabat̄. q̄ vocauit magiſtros et
doctoꝛes querēs ab eis ſi ſentētia dãnatiōis da
ta ꝯtra aliquē adhuc viuentē poterat reuocari.
ad quē reſponderūt magiſtri et doctoꝛes ꝙ hñ.
qꝛ impoſſibile eſt deū dicere alicui diffinitiue ſu
am dãnationē. qꝛ eſſet cauſa dãnationis deſpe-
rationis. ſed cōminatiue. Fundamētum habue
rūt ab illa autoꝛitate Ezechiel. xxxiij. Si dixe-
ro impio. Et tyrãnus: Modo videamꝰ quid de
heo facere. fuit ſibi reſponſū ꝙ tria. ſcꝫ ꝯteri. cō
fiteri. ⁊ ſatiſfacere deo ⁊ ꝓrimo ꝛc̄. Dicebat iſte
tyrãnus dñe dñe bis. ſed non poterat dicere ter
tium domine ſcꝫ ſatiſfaciēdo Satiſfactio fit deo
qꝛ ſi homo peccauit habēdo delectationes in ci
bo ſupfluo. ſatiſfaciat in abſtinentia ⁊ ieiunio. ſi
per os male loquēdo ſatiſfaciat oꝛãdo ꝛc̄. Se-
ptimū ſecretū ē de cōuerſatione mundanali vel
ꝓrimali quō eſt ꝯuerſandū in hoc mundo. Ad
hoc req̄runt̄ tria. Pꝛimo ꝙ recedat de mala ſo
cietate. Scđo ꝙ iungat ſe deo. Tertio ꝙ ꝑſeue-
ret in bona vita. Pꝛimo q̄libet debet recedere
de mala ſocietate. q̄libet ſcit ſuas malas inclina
tiones ⁊ familiaritates. ⁊ ea q̄ ſunt nociua vitã-
da ſunt ⁊ expellenda. ⁊ ad hoc req̄ritur dñatio.
Ecce p̄mū dñe. Scđo iungat ſe deo. audiēdo
miſſas. ſmones. ꝯfitendo ſepe ⁊ cōicando. in q̄-
libet cōmunione datur ſingularis gr̄a digne cō-
municãtibus. Tertio req̄rit̄ ꝑſeuerantia vſq;
in finē. ecce cōuerſatio virtuoſa que in his tribꝰ

cōſiſtit. Jdo xp̄s: Qui pſeuerauerit vſq; i finē
ſaluus erit. Mat. x. Jdeo dicit thema. Nō oīs
qui dicit mihi dn̄e dn̄e. Jdo xp̄s. Hec eſt volū
tas eius q̄ miſit me matris. vt omne qđ dedit mi
hi pater ſcʒ ꝑ bonam vitaʒ. non ꝑdam ex eo ſcʒ
ꝑ inconſtātiā. Joh. vj. Dicūt aliqui. ⁊ q̄lis dn̄s
eſt xp̄s. qꝛ ſi hō ſeruiat ſibi. c. ānis ſine aliq̄ defe
ctu. ⁊ ꝑ vno defectu quē hō facit totū ē perditū
⁊ hō dānat᷑. Ecce q̄lis dn̄s. hoc dicebat ſemel q̄
dam homo ſanctꝰ q̄ faciebat miracula. curabat
gētes de infirmitatibꝰ. et finaliter ꝓpter hoc ꝙ
ſemel nimis curioſe reſpexit quādā mulierē pul
chꝛam valde. ꝓpter qđ perdidit grām faciendi
miracula. Tandē venit ad aliū ſanctū dicens ei
quō ꝑdiderit grām neſciens q̄re. Rn̄dit ille ſan
ctus. non perdit᷑ grā ſine peccato. Jdo videatꝰ
ſi cū manibꝰ vel oꝛe vel oculis feciſtis aliqđ pec
catū. Rn̄dit: nō. niſi qꝛ reſpexi vnā mulierē ⁊c̄.
Rn̄dit aliꝰ. ꝓpter h̄ peccatū amiſiſtis grām. Et
ip̄e indignatꝰ dixit. vere non ſeruiā ampliꝰ tali
dn̄o. certe ſoldanus babylonie nō feciſſet hoc.
Dicat᷑ quō ſe parabat ire ſpaciatū ⁊ in quodaʒ
pꝛato vidit equū ambulantē pulcherrimuʒ ſuꝑ
quē aſcendit ⁊ ſubito fecit ſaltū vnū ⁊c̄. ¶ Nota
parabolā ad h̄ de mercatoꝛe eunte ad feriā qui
emit p̄cioſiſſima iocalia ⁊ fecit vnū fardellū qđ
tradidit vni poꝛtatoꝛi ꝓmittēs vnū floꝛenū ⁊c̄.
Jta in ꝓpoſito qn̄ deus cōuertit aliquē de vita
mala ad bonā. de peccatis ad ꝟtutē. tūc cōmit/
tit ſibi fardellū cū ꝑcioſis iocalibꝰ. ſcʒ opibꝰ me-
ritoꝛijs. ita ꝙ fardellum bone vite non eſt tuū.
ꝓpter hoc errāt illi qui dicūt ꝑ vno defectu ⁊c̄.
ſed ē dei vt mercatoꝛis. ⁊ cōmiſit ip̄m tibi. Si er
go tu poꝛtas fardellū ꝑ tot annos ⁊ vna die de-
ponis eū ⁊ furatur a te qn̄ peccas. q̄d mereris?
qꝛ perdidiſti fardellū dei quē habuiſti poꝛtare
vſq; ad poꝛtam ſui palacij. Poꝛta ē moꝛs hec ē
poꝛta dn̄i. qꝛ ip̄e etiā intrauit ꝑ eam. Autoꝛitas
Nōne ſic opoꝛtuit pati xp̄m? Luc. vlt̄. Cogita
te ergo ꝙ ſancta vita vel ſtatus penitētie eſt far
dellū a deo nobis cōmiſſum. Jdo non amittere
debemꝰ illud ſed operari cōtinue meritoꝛie. Jdō
apoſtolꝰ. Dum tp̄s habemus opemur bonum.
ad Gal. vlt̄.

¶ Sermo q̄rtus de eadem dn̄ica.

Qui facit volun-
tatem patris mei q̄ in celis eſt. intra-
bit in regnū celoꝝ. Verbū iſtud habe
tur oꝛiginaliter. Math. vij. ⁊ recitatiue in euā
gelio currētis dn̄ice. hoc ꝟbū eſt ꝟbuʒ ⁊ doctri
na ſaluatoꝛis dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i di. Qui facit volū
tatē ⁊c̄. Eſt hic q̄ſtio ſubtilis quare xp̄s dicit ꝙ
ille intrabit in regnū celoꝝ q̄ facit voluntatē pa
tris. ⁊ nō dicit volūtatē ſuā vel ſpūſſancti Pro
cuius reſponſione ſciendū ꝙ ſicut tres ꝑſone di
uine non habēt niſi vnā eſſentiā diuinitatem et
eternitatē. ſic etiaʒ nō habēt niſi vnam volunta
tē ſciaʒ ⁊ ptāatez. Una eni voluntas eſt patri. fi
lij. ⁊ ſpūſſancti. quicq̄d eni vult pater. vult etiā
⁊ filius ⁊ ſpūſſanctꝰ. qꝛ oadē volūtas eſt. Mo-
do ꝯſtat qđ dꝛ ꝙ ſol liq̄facit niuem. ⁊ nō dꝛ ꝙ ra
dius nec caloꝛ cū tn̄ oīa ꝯcurrāt. Jtē ſi q̄rat᷑ q̄d
facit fructificare. dꝛ ſol ⁊ nō radius nec caloꝛ qđ
idē ē. ⁊ nō ē niſi vnꝰ ſol Jta eſt etiā i diuinis. pr̄
eſt p̄ncipiū non de p̄ncipio. ideo dꝛ. Qui fecerit
voluntatē patris mei ⁊c̄. Et ſm̄ h̄ dicebat apl̄s
Ex ip̄o ſcʒ patre ⁊ ꝑ ip̄m ſcʒ filiū. ⁊ in ip̄o ſcilicʒ
ſpirituſancto ſūt omnia. ad Roma. xj. Patʒ er-
go reſpōſio ad q̄ſtionē. qꝛ nominādo volūtateʒ
patris noīat etiam voluntateʒ ſuā ⁊ ſpūſſancti.
Jdo dicit. qui voluntatē facit ⁊c̄. Ut ergo nos
poſſumꝰ intrare regnū celoꝝ. poſtq̄ exiuimꝰ de
miſeria huiꝰ mūdi. videamꝰ q̄ eſt voluntas dei.
q̄d vult deꝰ a nobis. Voluntatē dei declarat no
bis apl̄us in q̄dam autoꝛitate di. Probetis q̄ ſit
voluntas dei bona. beneplacens ⁊ perfecta. ad
Roma. xij. Jn hac autoꝛitate oſtenditur ꝙ tria
vult deus de nobis. ſm̄ ꝙ ter dei volūtas noīa
tur. Vult ſcʒ p̄mo ꝯuerſionē penitentialē. Ecce
volūtas dei bona. Scđo durationē virtualem.
Jſta eſt beneplacēs. Tertio ſaluationē celeſtia/
lem. ⁊ iſta eſt voluntas dei perfecta Qui hʒ iſta
tria intrabit in regnū celoꝝ. Jdo dicit thema.
Qui facit volūtateʒ ⁊c̄. ¶ Dico p̄mo ꝙ vult deꝰ
ꝯuerſionē penitētialeʒ. qꝛ q̄tūcunq; homo ſiue
ſit religioſus ſiue clericꝰ ſiue laicus ſit peccatoꝛ
⁊ male vite: non vult deꝰ ſuā dānationē. ſ; vult
ſuam ꝯuerſionē penitentialē. ſcʒ ꝙ vertat doꝛſū
mundo ⁊ creaturis. ⁊ vertat faciem deo. hoc fit
ꝑ penitentiā. ꝑ ꝯtritioneʒ de peccatis. ꝓpoſitū
non redeundi. cōfitendi. ſ᷑uandi penitentiā. oꝛā
di. audire miſſas ⁊ ſmones. Jſta eſt voluntas
dei bona. Ratio. qꝛ ſapiens argentarius poſtq̄
fecit cupam auri vel argenti. ſiue imaginē vl̄ co
ronam. vel aliqđ iocale cum magno laboꝛe ⁊ ex
penſa. ⁊ aliquo caſu cadit in puteo ſicco ⁊ ꝓfun
do. argentariꝰ non dimittat eam. imo deſcendit
quia p̄cioſa res eſt. Jdē ſi cadit in puluere mun
dabit eam. Jdeʒ ſi cadit in luto vel inter lapidē
maculat᷑ vel frangit᷑. ⁊ in incude adaptat᷑. Jdē
ſi cadit in aqua vel in igne. vel ſi ex antiq̄tate de
turpat᷑. non ex hoc dimittit eam. ſed polit ⁊ mū
dat. et tūc pulchꝛitudo reuertit᷑. Jta facit deus
p̄cioſum iocale fecit deꝰ auri puriſſimi. de hoīe
⁊ muliere. A p̄ncipio fecit deus vaſa de ere ⁊ cu
pꝛo. qꝛ foꝛmauit creaturas coꝛpoꝛales coꝛrupti
biles. de argento qn̄ creauit creaturas coꝛpoꝛa
les incoꝛruptibiles. Sʒ de auro quādo fecit ho
minē. plꝰ valet homo q̄ aliqua creatura coꝛpo/
ralis. Jta homo nō fuit factus a deo vt alie cre-
ature ⁊c̄. Faciamꝰ hominē ad ⁊c̄. Gen̄. j. Et nō
dixit: fiat homo: ſicut de alijs creatur̄. ecce vas
auri. ſi caſu aliquo cadit ⁊c̄. Cadit aūt homo in

puteo ꝓfundo. qñ de grã dei ⁊ bona vita cadit
in puteo ꝓfūdo ſuꝑbie ſicce. ſine deuotiõis hu=
militate. Suꝑbus enī credit aſcēdere ⁊ deſcen/
dit cum lucifero. Sʒ argentariꝰ met deſcendit
ne ꝑdatur. quādo dat homini cõpunctiões cor=
dis. ⁊ cogitat intra ſe dicens: De quo ſuꝑbis. ꝺ
fortitudine. cras eam perdas. Idem de pulchri
tudine. de dignitate. officio. ꝺ bonis opibus. et
tunc extrahiť homo de puteo. qñ humiliať tūc
vas auri redit in menſa gratie dei. de q̄ cecidit.
Jdo Joel. ij. Cõuertimini ad me. dicit dominꝰ
¶ Secūdo cadit in puluere auaricie. qñ fač vſu=
ram. furta ⁊c̄. Dauid. Nõ ſic impij. ſcʒ vt iuſti.
non ſic. ſed tanq̄ puluis quē ꝓijcit ventus a fa=
cie terre. Sed deus tanq̄ bonus argētariꝰ ipm̄
eleuat ⁊ mūdat. qñ dat ſibi cor ad faciendam re
ſtitutionē. ¶ Tertio cadit in luto vel ſtercore lu=
xurie. quādo dimiſſa vxore vel ecõuerſo peccat
Idē de illis q̄ non ſūt in matrimonio. Sʒ bonꝰ
argentariꝰ lauat quando luxurioſus plorat ſua
peccata. Lauanť enī peccata aqua lachrymarū
⁊ ſanguine diſciplinarꝫ. Hic ſcʒ luxurioſus eſt q̄
venit ſuꝑple ad deū. ꝑ aquā ⁊ ſāguinē. j. Joh. v
¶ Quarto cadit ſuꝑ lapides duros ex peccato i
uidie. tunc cõiunctio dura q̄ eſt charitas frangi
tur. Sed deus bonꝰ argentariꝰ reꝑat ꝯiunctio=
nem quādo ſibi dat cor dulce ⁊ beniuolū ad dili
gendū oīes. Jdo aplš. Suꝑ oīa charitatē ha/
bete. quod eſt vinculum ꝑfectionis. ad Col. iij.
Ecce ſolidatura ⁊ ꝯiunctio ¶ Quito cadit in aq̄
currenti ex peccato gule. aqua exit a fonte ⁊ cur
rit ad mare. Sic peccatuʒ gule eſt fons luxurie.
qꝛ guloſus ſtatim currit ad luxuriā. ¶ Sexto ca
dit in igne ꝑ peccatuʒ ire. quod non ē niſi ignis.
Dicit iracūdus ꝑ corpꝰ xp̄i ⁊c̄. ego vindicabo
⁊c̄. Sed iſte ignis extinguiť aqua remiſſiõis. et
patiētie remittēdo vt deus vobis remittat pec=
cata. Septimo fit rubiginoſuʒ ex peccato acci=
die. qꝛ ſicut domus in quo nõ inhabitať ꝑ ſe de
ſtruitur. Ita ꝑſona que ꝑdit tempus. Sʒ deus
bonus argentariꝰ reꝑat. Ecce quare deus vult
ꝯuerſionē penitētialem. Autoritas. Nūq̄d vo=
luntatis mee mors ē impij dicit dñs. ⁊ nõ vt cõ/
uertať a vitijs ſuis ⁊ viuat. Ezech. xviij. ¶ No/
ta vt ꝯuertatur. ſicut tenet dum eſt i peccato fa
ciem ad peccata. ꝙ conuertat dorſum ad pecca
ta. ⁊ faciē ad deuʒ. Et iſta eſt volūtas dei bona
Aplš. hoc bonum ⁊ acceptū eſt coraʒ ſaluatore
noſtro deo. q̄ omnes homies vult ſaluos fieri.
⁊ ad cognitionē veritatis ꝑuenire. j. Timot. ij.
¶ Nota q̄ vult oīes ſaluos fieri. Sʒ diceres. q̄=
re non fit. Rñſio. quia tu non vis exire ⁊ recede
re de peccatis. Et lʒ deꝰ velit omnes ſaluos fieri
tñ non cogit liberū arbitriū Jdo infideles ⁊ ma
li xp̄iani indurati in peccatis nolūt ſaluari. ⁊ ad
cognitionē veritatꝭ venire. hoc tangit infideles
qꝛ ſi debent ſaluari ꝑmo habēt venire ad cogni=
tionē veritatis Ecce q̄re dicit thema. Qui facit
voluntatē ⁊c̄. ¶ Scd̄o dico ꝙ vult deus a nobis
durationē ꝟtualem. cum diciť. volūtas dei be/
neplacens. Poſtq̄ homo eſt cõuerſus ad deuʒ
debet ꝑſeuerare ⁊ durare ꝟtualiter. Anteq̄ ho
mo eligat bonum modum viuendi. debet bñ co
gitare reſpicere ⁊ videre qualis modus bene vi
uendi erit ſibi melior ⁊ vtilior. vt poſſet ſaluare
animā ſuā. Si ad hoc non ſufficit intellectꝰ pro/
prius. petere cõſilium a ꝑſonis diſcretis ⁊ ſapi/
entibus. ⁊ poſtq̄ elegerit ſtatuʒ. mori in illo ſta
tu electo debet ⁊ durare. Sʒ pleriq̄ cõuerſi. de
incõſtantia et ſtatus mutatione temptať. vt ptʒ
ꝑmo de religioſis Dicūt carthuſienſes. quid fa
cio. ego modo ſolum ꝓficio mihi ipſi? Nunquid
eſſet melius ꝑ̄dicare ⁊c̄? Ecce temptatio diabo
lica. Debent dicere. verū eſt. bonuʒ eſt ꝑ̄dicare
ſed ego elegi iſtum modum. Jdo in iſta religio=
ne volo mori. Item dicunt mendicātes. quia or
do non dat mihi veſtimentū ſed ſolū victū ⁊ de
biliť. ideo oportet me habere familiaritates ⁊c̄.
Nunq̄d eſſet mihi melius vt eſſem carthuſienſ
⁊ ſic cor non quieſcit. Ideo nunq̄ tales habent
deuotionē Item dicunt clerici. tu habes tenere
mulierē. vt ſeruiat tibi ⁊c̄. et occaſio eſt peccādi
Jdo ſi eſſes religioſus non oporteret ⁊c̄. Itē tē=
ptat laicos de ciuitatibꝰ vt vadant extra vt poſ
ſent bene viuere. Illos q̄ ſunt extra vt veniant
ad ciuitatē ⁊c̄. et ſic diabolus tēptat intantuʒ ꝙ
pauci ſūt q̄ poſſunt viuere quieti ⁊ pacifici Jdo
reformare ſe debet homo ⁊ durare virtualiter.
qꝛ ita vult deus. Autoritas Legitur Joh. vlt.
ꝙ beatus petrus interrogauit xp̄m de iohe euā
geliſta dicēs: Damie hic autē quid Reſpondit
xp̄s. Sic eum volo manere donec veniā. Joh.
vlt. Figurabať hoc qđ dixit. ſcʒ duratio ꝟtua=
lis. qꝛ Joh. interꝑ̄tatur gratia vel in quo ē gra=
tia. Vult deꝰ ꝙ illi q̄ ſunt in gratia durent ⁊ ꝑſe
uerent: Sic eū volo manere. dñe et ꝑ q̄ntum tē/
poris ꝑ annū vel ꝑ annos. Rñdit. donec veniā
ſcʒ in morte. Ecce duratio ꝟtualis ¶ Nota hex
emplū de beato benedicto: ad quem venit q̄daʒ
canonicus regularis. audita eius fama ⁊ ſue re
ligionis. petens vt ipm̄ recipet in ſuo ordine. qꝛ
ordo ſuus erat nimis laxus ⁊c̄. Rñdit beatꝰ be=
nedictus dicens. Religio beati Auguſtini ē ita
bona vt mea. ideo nõ mutetis vos. Canonicus
vero indignatꝰ cogitans forte ꝙ beatus benedi
ctus haberet ꝓ gratia ꝙ ipe vellet ſuam religio
nem intrare. Rñdens. quare ergo in tuis libris
tu laudas ꝑfectionem vite ſi non vis me recipe
re. Et benedictꝰ. Ego laudo ꝑfectionem vite. ſꝫ
non laudo mutationē ſtatus. Jdo aplus. Vnuſ
quiſq̄ maneat in vocatione i qua vocatus ē. ita
vult deus. Jdo dixit dauid poſtq̄ fuit ꝯuerſus
ad deum Domine in volūtate tua ꝑ̄ſtitiſti deco
ri meo. ſcʒ ſtatui vel vite ſpirituali virtutem vel

fortitudinē.pſ̄.xxix. Iſta eſt volūtas dei bene=
cens. Dauid. Beneplacitū eſt dn̄o ſup timenti=
bus eum. ⁊ in eis q̄ ſperāt ſup miſcd̄ia eius. pſ̄.
cxlvj. ¶ Nota ſup timētes eum. ſcʒ q̄ timent mu
tare ſtatuʒ. qꝛ ſicut arboꝛ q̄ trāſplantaᵗ moritur
vel eſt ſaltē timoꝛ de eius morte. Ita de pſona q̄
mutat ſtatum. ¶ Dico tertio ꝙ vult deꝰ a nobis
ſaluationē celeſtialē. Ecce ordinē. Primo vult
ꝯuerſionem. Scd̄o durationē. Tertio ſaluatio
nem. qꝛ ad iſtū finē creauit nos. Cuiuſlibet agē/
tis intentio eſt ducere opus ſuū ad finem ꝓpter
quē opatur. Ita xp̄s de ſe dicit. venit filius ſcʒ
homīs ſaluare qd̄ perierat. Mat. xviij. Perijt
homo in hoc mūdo in quo poſuit nos deus. ſed
deus in carnē venit oſtēdens nobis viā paradi
ſi dicēs; Hec ē via. ambulate in ea. ⁊ nō decline=
tis neqꝫ ad dextrā neqꝫ ad ſiniſtrā. Eſa. xxx. O
dicūt gentes. ſi ego irem ꝑ iſtā viam non eſſem
diues. Id̄o faciunt vſuras furta rapinas. et ſic
de alijs peccatis Ecce q̄liter pereūt ꝯtra dei vo
luntatē. q̄ non vult cogere liberū arbitriū. Id̄o
xp̄s. ſic non eſt voluntas ante patrē veſtrū q̄ in
celis ē. vt pereat vnꝰ de puſillis iſtis. Matth.
xviij. Vult ergo deꝰ ſaluationē celeſtialē. ⁊ iſta
eſt volūtas dei pfecta q̄ ducit ad paradiſū. qui
cepit in vobis opus bonuʒ pficiet vſqꝫ ad diem
xp̄i ih̄u ſcʒ in morte. qn̄ recipiet animā de corpo
re. ad Philip. j.

¶ De eadem dn̄ica ſermo q̄ntus.

FRatres debito=
res ſumus. Verbū iſtud habeᵗ origi
naliter. ad Roma. ca. viij. ⁊ recitati/
ue in ep̄la currentis dn̄ice. Pro declaratiōe hu
ius vbi optet declarare de q̄ ſumꝰ debitores et
q̄bꝰ. Pro cuius declaratione recordoꝛ de q̄daʒ
doctrina ph̄i in libro poſterioꝝ. ꝙ demōſtratio
potiſſima eſt qn̄ p diffinitionē eſſentialē rei ꝓbā
tur ⁊ cognoſcūᵗ ꝓpria eiꝰ. ergo ad ſciendū ꝯdi=
tiones et ꝓprietates hoīs ⁊ ad q̄d teneᵗ. videa=
mus diffinitionē hoīs. de q̄ inueni duas diffini/
tiones. Prima poꝛ. ſʒ defectuoſa. ſcd̄a eſt theo/
logie. Prima eſt aīal rōnale mortale. ⁊ iſta ha=
bet tres defectus. Primo deficit ſibi vniuerſali
tas. qꝛ diffinitio debet cōpetere oībꝰ ſuis ſuppo=
ſitis. ſ; iſta nō ꝯuenit xp̄o nec v̓gini marie. ⁊ ſm̄
opiniones magiſtroꝝ doctoꝝ etiā nō ꝯuenit be
ato Iohi euāgeliſte. qꝛ dicunt aliqui doctores
eum eſſe in celo cuʒ corpore ⁊ aīa ⁊c̄. Scd̄s defe
ctus eſt. qꝛ iſta diffinitio nullā facit mentionē ni
ſi de cauſa materiali ⁊ formali. ſed de cauſa effe
ctiua ipſius hoīs nihil dicit q̄ eſt deꝰ. qꝛ ph̄i non
intellexerūt creationeʒ. imo dixerūt ꝙ ex nihilo
nihil fit. Tertiꝰ defectus ē. qꝛ nō facit mentionē
de cauſa finali ipſius homīs. ſcʒ de beatitudine.
nec miruʒ. qꝛ cognitio ph̄oꝝ non tm̄ aſcendit. lʒ
eorum cognitio aſcēderet vſqꝫ ad nonū celum.
qꝛ vocauerunt p̄mum mobile. tamē ad celuʒ qd̄
eſt locus beatitudinis non ptingerūt. tamē ph̄i
credebāt ſe demōſtrare Sed diffinitio bona ⁊ ſi
ne defectu eſt theologoꝝ. dicēs. homo ē creatu
ra rationalis ad beatitudineʒ ordinata. In h̄ ꝙ
dicit homo eſt creatura. facit mētionē de cauſa
effectiua. qꝛ homo eſt effectꝰ dei. qꝛ creatura eſt
effectus creatoris. ⁊ ꝯuenit cum ſcriptura. Sci=
tote qm̄ dn̄s ipſe eſt deus. ipſe fecit nos ⁊ nō ipſi
nos. pſ̄. xcix. In hoc ꝙ dicit rationalis oſtēdit
cauſam formaleʒ. ⁊ differt ab angelo. qꝛ angelꝰ
non rationalis ſed intellectualis. Rationalis ē.
qꝛ p diſcurſū accipit cognitionē de rebꝰ ſcʒ p no
ta ꝯuenit ad cognoſcendū ignota. ſed angelꝰ ſi/
ne diſcurſu ſimul intelligit. patet ꝙ hic defecit.
Porphi. qm̄ dixit. ſumꝰ rationales nos vt dij. ſ;
mortale additum nob̄ ſepat nos ab illis. Cauſa
materialis etiā pōt addi in diffinitione Cauſa fi
nalis tangiᵗ cum diciᵗ ad beatitudinē ordinata
Ex iſta diffinitiōe ego facio fundamētū. qꝛ hō ē
creatura dei. ideo obligaᵗ ſuo creatori ī aliquo.
Item qꝛ ē rationalis. ⁊ p ꝯſequēs ꝓximo ſocia=
lis. ideo in aliquo teneᵗ ꝓximo. Itē qꝛ ad beati
tudinē ordinaᵗ tenetur ſibimet in aliquo. ſcʒ vt
ſe p̄pararet ad illam. Ergo fratres debitores ſu
mus. ſcʒ deo ꝓximo ⁊ nobiſmetipſis.

¶ Primo debemꝰ deo honorē p̄ncipalē.

¶ Scd̄o debemꝰ ꝓximo dilectionē fraternaleʒ

¶ Tertio debemꝰ nobiſmetipſis rigorē pnialeʒ.

Dico p̄mo ꝙ debemus deo ⁊c̄. dicit ph̄s ꝙ ho/
noꝛ eſt exhibitio reuerentie in teſtimoniū virtu
tis. p̄mo ethicoꝝ. verbi gratia. quādo homo vi
det honorabilē pſonaʒ cogitat ꝙ eſt virtuoſa ⁊
excellens in aliquo. ideo fit ſibi reuerentia. Iſta
reuerentia exhibeᵗ alicui pſone ꝓpter aliquam
quattuoꝛ cauſaꝝ. ſcilicet vel ꝓpter potentiā. vl̓
ꝓpter ſcientiā. vel ꝓpter vtilitatē. vel ꝓpter ſā
ctitatem ¶ Propter potentiā honoranᵗ non ſo=
lum impatores reges ⁊c̄. ſed etiā officiales in te
ſtimoniū v̓tutis potētie. ꝓpter hoc p̄cepit apo=
ſtolus ſ̓uitoribus. vt domios ſuos honorēt ⁊c̄.
di. Quicūqꝫ ſunt ſub iugo ſerui dn̄os ſuos om̄i
honore dignos arbitrenᵗ. ne nomē dn̄i ⁊ doctri
na blaſphemeᵗ. j. Timoꝛ. vj. Nota omni hono
re non hypdulie nec latrie. que ſoli deo cōpetit.
ſ; omni honore ſcʒ cordis non deſpiciēdo. ⁊ oris
reuerētialiter loquēdo. ⁊ operis humiliter obe
diendo ¶ Secūdo aliqui honoranᵗ ꝓpter ſcien
tiam. lʒ paup ſit ſi habet ſcientiā acquiſitā vl̓ in
fuſam dignus eſt honore Id̄o p̄cepit deꝰ hono
rare ſenes. Rationē aſſignat Iob. xij. quia ī an
tiquis eſt ſapientia. ſcʒ vt cōmuniꝰ. ⁊ in mlto tē
pore prudētia. Id̄o p̄cepit deus. corā cano capi
te cōſurge. ⁊ honora pſonam ſenis. Leuiᵗ. xix.
¶ Tertio ꝓpter vtilitatē qn̄ aliqua pſona eſt ali
cui vtilis ⁊ benefica. talis pſona honoratur ab
alia. Iſta rōne fit honoꝛ medicis. qꝛ ſunt vtiles

⁊ neceſſarij Eccl. xxxviij. Honora medicũ ꝓpꝫ neceſſitatem. id ē. vtilitatē. Iſta eadem ratione p̄cepit deus vt filij honorēt parentes ꝓpter vtilitatem quã ab eis habuerũt ⁊ etiã ſpectãt. Honora patrem tuum ⁊ matrē tuam. qđ mandatuꝫ eſt p̄mũ in ꝓmiſſione vt bene ſit tibi ⁊ ſis lõgeuꝰ ſuper terraꝫ. Eph. vj. ¶ Quarto ꝓpter ſanctitatem. qꝛ lꝫ pſona non ſit potēs nec ſciens. nec vtilis. tamē ꝓpter ſanctitatē honoraꝫ. Iſta ratiõe deus p̄cepit honorare ꝓximos. qꝛ quilibet debet p̄ſumere de ꝓximo ꝙ eſt bonꝰ ⁊ ſanctꝰ Idõ vult ꝙ honoremꝰ nos honore inuicē p̄uenientes Roma. xij. Nota ꝙ p̄uenientes. qꝛ quilibet debet p̄uenire. Idõ. j. Pet. ij. Omĩes honorate. ⁊ apl̾us dicit modũ. ſcꝫ inuicē p̄uenientes Roma. xij. Nota p̄uenientes. qꝛ quilibet debet p̄uenire honorãdo aliũ. qꝛ ille q̄ incipit honorare aliũ lucreꝫ meritũ Iſtis q̃ttuoꝛ rationibꝰ honorãꝫ pſone. nec ſunt alie cauſe. et ſi ſint ruducũꝫ ad iſtas q̃ttuoꝛ cauſas His etiam q̃ttuoꝛ rationibꝰ debetur deo honoꝛ p̄ncipalis. ¶ Propter potentiam. qꝛ ſi ex potentia reges ⁊ imꝑatores honorantur multomagis deꝰ. quid ſũt reges ⁊ imperatores niſi officiales dei. totam potentiã habēt a deo. ⁊ q̄d eſt papa. vl̾ quid ſunt p̄lati niſi vicarij pape xp̄i. Nõ eſt poteſtas niſi a deo. q̄ a deo ſunt ordinata ſũt. itaqꝫ q̄ reſiſtit poteſtati dei ordinationi reſiſtit. Roma. xiij. Si g̊ ex potentia aliq̄s honoraꝫ. multomagis deꝰ debet honorari. q̄ eſt fons totius potentie a quo oĩs poteſtas eſt diriuata. Iſte honoꝛ p̄ncipalis fit deo ĩ oratione humili ĩ q̄ hõ debet flectere duo genua. dominis t̄palibus ſcꝫ regibꝰ ⁊c̄. ſolum vnũ genu ē flectendũ ſcꝫ ſiniſtrũ. qꝛ ſolum habent dominiũ ſupra corpus. Idõ Mat. x. Nolite timere eos qui occidunt corpꝰ. animã aũt non poſſunt occidere. ſed potius timete eũ qui põt animaꝫ ⁊ corpus ꝑdere in gehennaꝫ. p̄latis debet flectere genu dextrũ. qꝛ habēt potentiã ⁊ p̄lationē ſuꝑ animã. ſed deo q̄ habet dominiũ ſuꝑ corpꝰ ⁊ aĩam. duo genua debēt flecti. Idõ qñ adoratis corpꝰ xp̄i vel oratis flectitis duo genua. In memetipſo iuraui. egrediꝫ de ore meo iuſticie verbuꝫ et nõ reuerteꝫ. qꝛ mihi curuabiꝫ omne genu. Eſa. xlv. ſcꝫ dextrũ ⁊ ſiniſtrũ Roma. xiiij. Viuo ego dic̄ dñs. qꝛ mihi flecteꝫ omne genu. et oĩs ligua ꝯfitebitur deo. Nota ꝯfitebitur oĩs lingua. ſed quõ cum non habeas niſi vnã linguã itelligitur hoc. dico ꝙ imo habemꝰ duas linguas. corꝑis ſcꝫ ⁊ anime. lingua corporis homo loquiꝫ de in oratione. lingua aĩe loquiꝫ deo in cõtemplatiõe qꝛ ꝯtemplaꝫ corde qđ dicit ore. lingua anime ē ſilis lingue angeloꝝ q̄ ꝯtemplãdo loquũtur De iſta duplici lingua dicit apl̾us. Linguis hoĩuꝫ loquar ⁊ angeloꝝ. j. Cor. xiij. Honoꝛ principalis fit deo duobꝰ genibus ⁊ duabus linguis. qꝛ al̾s ſi lingua corporis loq̄ꝫ deo: ⁊ lingua aĩe co/

q̄nario ⁊c̄. nihil vel parũ valet oratio. ꝓtꝫ etiaꝫ h̄ defectꝰ illoꝝ q̄ qñ pulſaꝫ cãpana ꝓ corꝑe xp̄i vel Aue maria. nõ curant nec flectũt genua nec orãt. qꝛ oēs debēt flectere genua et orare duabꝰ linguis ⁊c̄. ex iſta autoritate viuo ego dic̄ dñs mihi curuabiꝫ omne genu ⁊c̄. ¶ Scđo debemus deo honorē p̄ncipaleꝫ ꝓpter ſcientiã. qꝛ aliquis ꝓpter ſcientiaꝫ eſt honorãdus. vt ꝓbaui. multo plus deus qui eſt fons ſcientie infinite. Nã ſciētia noſtra reſpectu ſcientie dei ſtulticia eſt. Sciētia huiꝰ mundi ſtulticia eſt apud deũ. vt dicit apl̾s. Etiam noctua credit ſe hr̄e bonos oculos ꝫ nos reputamus eam cecã Ita qui ſe exiſtimat aliquid ſcire. nõdũ cognouit quõ opoꝛteat eum ſcire. j. Cor. viij. Ideo dicit apl̾s de ph̄is q̄ credebant ſe ſcire. dicentes ſe eſſe ſapiētes ſtulti facti ſunt. Roma. j. Ideo ſocrates optimꝰ ph̄oꝝ interrogatus de ſcientia ſua. Rñdit. vnum ſcio ꝙ nihil ſcio. ſed deus q̄ eſt claritas eterna ⁊ ſciētia infinita. eſt omnia ſciens ⁊ ꝓſpiciens. Quia om̄ia nuda ⁊ aperta ſunt oculis eius. Heb. iiij. quia corda ⁊ cogitationes ⁊ verba etiaꝫ ſecreta ꝓlata ⁊ omnia p̄ſentia ⁊ futura omnia ſcit ⁊ nuda ⁊ apta ſunt oculis eius. Si ergo ꝓpter ſcientiam debetur honoꝛ alicui homini multomagis deo ex quo omnia ſunt nuda. Nota ꝙ in corporis xp̄i adoratiõe homo denudare debet caput ſuũ. etiam religioſus vel clericus quando ĩ choro dicit antiphonã vel reſponſoriũ ⁊ ſimilia debet caput ſuũ denudare q̃tũcunqꝫ vigeat frigꝰ. Mulieres maritate ſeu vidue ſemꝑ in oratiõe caput debent habere velatuꝫ. ſecus de v̾ginibꝰ iſta ē doctrina pauli. j. Cor. xj. Om̄is vir orãs aut ꝓphetãs velato capite deturpat caput ſuũ ſcꝫ chriſtũ Omnis autē mulier orans vel ꝓphetans non velato capite deturpat caput ſuuꝫ. patet h̄ culpa ⁊ negligentia et irreuerentia illoꝝ q̄ in oratione ſeu corporis xp̄i adoratione non denudant caput ſuum. ſed ſi habēt loqui pape vel regi ſeu magiſtro ſciunt diſcoperire caput ⁊c̄. ¶ Tertio honoraꝫ aliquis ꝓpter vtilitatē. quia ex quo recipit beneficia ab aliquo niſi ſit ingratꝰ honorat bn̄factorē: a quo habuit vel ſpectat habere vtilitatē vel ꝓficuũ. Iſta ratiõe iuriſte honoranꝫ. Modo videamus quã vtilitatē habemus a deo. declareꝫ hoc ꝑ regulam ph̄i dicētis Rerũ naturaliũ recipiētiũ peregrinas formas: id eſt. extraneas. quedã recipiunt ꝑmanenter q̄dam ſolũ in p̄ſentia agētis. vbi gratia. de aqua que de natura ſua eſt frigida. que recipit calorē que eſt ſibi forma extranea. tamen retinet illud ꝑ magnũ tēpus Idem de candela cui lumen eſt forma peregrina. tamen recipit ꝑmanenter. ſed aer neſcit retinere formã peregrinã niſi in p̄ſentia agentis. quia q̃diu corpus luminoſum eſt ſibi p̄ſens illuminaꝫ. qđ ſi abeſt ſtatim ꝑdit lumē Ideꝫ de ſpeculo qđ neſcit retinere imaginē niſi

in ꝑſentia agẽtis. Modo quicq̄d nos habemꝰ
recipimus a deo ⁊ ꝑfectiões ⁊ bona q̄ recipimꝰ
ſunt nobis vt forme peregrine. Jdõ aplš Quid
habes qđ nõ accepiſti. ſi autẽ accepiſti: q̄d glo
riaris q̄ſi nõ acceperis .j. Corĩ .iiij. Nec recipimꝰ
ꝑmanẽt ſ; ſolũ in ꝑſentia agẽtis. q2 ſine eo nihil
poſſumꝰ retinere. ideo ſicut dedit ſic cõtinue in/
fluit ꝯſeruando. aliť ſi ꝑ inſtãs amoueret a nob
ſuã ꝑſentiã totũ annihilareť. Per cõtinuũ ergo
influxũ eiꝰ retinemꝰ bona q̄ ab eo recipimꝰ. Si
ergo ꝓpter vtilitatẽ habitã vel habendã aliq̄s
deberet honorari. Multo magis ex iſta ratiõe
debemꝰ deũ honorare ꝑ̄ncipaliter. honor quẽ
ſibi debemꝰ ex iſta rõne. in hoc ꝯſiſtit. ꝙ in orati
one nõ ſolũ flectimꝰ genua. ſed ꝓſtramꝰ nos ad
terrã. ⁊ iſtũ modũ ſuat eccľia in die veneris ſan
cta maxime vbi innuiť ꝙ nos ſumꝰ ð terra. ⁊ ꝙ
nihil habemꝰ a nobiſmetipĩs. ſed ꝙ ab ipſo ha=
bemꝰ oĩa. Ergo venite adoremꝰ ⁊ ꝓcidamꝰ ante
deũ. q2 ipẽ fecit nos. q2 ipe ẽ dñs deꝰ noſter. pš.
xciiij. Quarto honorať aliq̄s nõ potentia nec
ſcientia nec vtilitate. ſ; ſanctitate vt dixi. ꝓpter
hoc debemꝰ deũ honorare ꝑ̄ncipaliter. q̄ eſt ſan
ctitas a q̄ oĩs ſanctitas depẽdet. Eſa. xl. Omes
gentes ſcz in ꝯſpectu dei q̄ſi ſtilla ſitule reputa/
te ſũt. Sic ſitula deſcẽdit in puteũ ad hauriẽdũ
aquã ⁊ aſcendit ſtillãdo. Sic xp̄s deſcẽdit ĩ pu/
teum vteri ꝟginalis ⁊ in ſitula humanitatis hau
ſit aquã ſanctitatis ⁊ de eo ſtillãt gutte. quia pe
trus ⁊ paulꝰ dicũť ſancti et alij. quia vna gutta
iſtiꝰ xp̄i ſitule ſtillauit in petro ⁊ alia in paulo. ⁊
ſic de alijs. Si ğ vni hoĩ q̄ nõ habet niſi vnã ſan
ctitatis guttã debemꝰ honorẽ. multo plus deo
in q̄ eſt oĩs bonitas ⁊ ſanctitas. Jdõ Mat. xix.
quidã doctor dixit xp̄o. Magiſter bone quid
boni faciã vt habeã vitã eternã. Xp̄s rep̄hẽdẽs
eũ rñdit: Quid me dicis bonũ. nemo bonꝰ niſi
ſolꝰ deꝰ. Sz dicẽs. nõne xp̄s erat deus. q̄re ergo
rep̄hendit eũ? Dicendũ ꝙ ille doctor credebat
xp̄m ſolũ hoĩem bonũ ⁊ ſanctũ. ſ; non credebat
ipm eẽ deũ. Jdõ xp̄s innuens ꝙ nullꝰ aliꝰ a deo
ẽ ꝑfecte bonꝰ nec ſanctꝰ dixit. Nemo bonꝰ ſim/
pliciter niſi ſolꝰ deꝰ. oẽs alij ſũt boni ⁊ ſancti ꝑti
cipatiue. ð h vide .b. Tho. j. pte. q. vj. Sicut er
go ille q̄ eſt albꝰ ſm dentes nõ dr albꝰ ſimpliciť
Jta nec nos vna ꝟtute ſumꝰ dicẽdi boni ſimpli
citer. nec vna gutta ſanctitatis ſancti eſſentialiť
verbi gratia. ſi habetis ꝟtutẽ caſtitatis vel hu/
militatis eſtis albꝰ ſm dentes. ſcilz eſtis bonus
ſm illam ꝟtutẽ. ſed non ſimpliciter. q2 ſi ex pri
ma pte eſtis caſta. ex alia eſtis ſupba. Jteȝ ſi ex
vna pte eſtis humilis. ex alia pte eſtis luxurio=
ſus. Ecce quare xp̄s dixit: Nemo bonus ſuple
ſimpliciter ⁊ eſſentialiter: niſi ſolꝰ deꝰ. ¶ Honor
quem xp̄o debemꝰ ex hoc eſt ꝙ debemꝰ ſibi ĩcli=
nari a cingulo vſq̄ ſuperiꝰ. quaſi dicendo. vos
domine inclinaſtis vos ꝓ nobis. ideo vt vobis
aſſimilemur inclinamꝰ. Jdeo Eph. v. xp̄s dixit
Jmitatores dei eſtote ſicut filij chariſſimi. Si er
go aliquis debet honorari ex potentia vel ſcien
tia vel vtilitate ſeu ſanctitate. ꝑ̄cipue ⁊ ſup oẽs
debet honorari deus. Ergo in omnibꝰ honorifi
cetur deus ꝑ ihm xp̄m dominũ noſtrũ cui ẽ glo
ria ⁊ imperiũ in ſecula ſeculoꝝ amen. j. Pet. iiij
Ergo fratres debitores ſumus. ¶ Dico ſcđo ꝙ
debemꝰ ꝓximo dilectionẽ fraternalẽ. quia ſumꝰ
rationales ⁊ habemꝰ conuiuere ſcz ad inuicem.
Jdeo debemus nos inuicẽ diligere. dilectio enĩ
debitũ ẽ. Et ſicut ille qui debet alteri pecunias
vel alia bona. qui nõ vult ſoluere damnať. Jdẽ
qui nõ vult ſoluere ꝓximo debitum dilectiõis
cordialis damnať. Sed hodie iſtud debitũ ma=
le ſoluitur. quot ꝓh dolor ſunt odia ⁊ deſideria
vindicte in mũdo. Jdõ apoſtolꝰ. Fratres nemi
ni quicq̄ debeatis niſi vt inuicẽ diligatis. Ro/
ma. xiij. Nota. nemini quicq̄ debeatis ſcilz cor
porale. Duplex ẽ debitũ. ſcz corporale ⁊ cordia
le. ⁊ differũt. q2 ſoluto debito corporali vť pecu
niali homo eſt liber a debito. ſed de debito cor/
diali qđ debet ſolui quãto plus ſoluiť tanto plꝰ
tenetur homo ſoluere. quia quãto plus ſoluiť.
ille qui ſoluit efficitur ſanctior. ⁊ quãto ꝑſona ẽ
ſanctior tãto plus teneť ꝓximũ diligere. Jſtud
debitum dilectionis in hic vita ⁊ etiã in alia ſol
uitur. quia ſancti diligunt ſe mutuo. Unde diť
Augꝰ ꝙ ꝑ̄ceptũ de dilectione in hac vita incho
atur ⁊ ĩ alia impletur. Jſtud ꝑ̄ceptum debet ſol
ui ex corde ex ore ⁊ opere. Corde ſoluiť iſto mo=
do. quia ſi ꝓximus ſit male vite debemus deſi/
derare ſuam conuerſionem ⁊ orare vt exuat pec
cata ⁊c̄. Jtem quãdo eſt in bona vita debemus
ipſum diligere et ꝓ eo orare vt in ea cõſeruetur
a malis ⁊ periculis. Ore ſoluitur ſalutãdo ad in
uicem. quia dilectio cordis ore oſtenditur. quia
etiam ſi homo diligit ꝓximũ corde ſed nõ vult
loqui ſibi talis dilectio defectũ habet. ¶ Jn iſto
defectu ſunt mulieres que nolunt loqui dicẽdo
Jpa dixit mihi iniurias ⁊c̄. Opere ſoluiť ſerui=
endo ⁊ ſubueniẽdo ad inuicẽ. Jdõ dicit. j. Joh.
iij. Filioli mei nõ diligamus verbo neq̄ lingua
ſuple tm̄. ſed opere ⁊ veritate. Nota nõ diliga/
mus verbo. verbum ꝓprie eſt cõceptus mentis
ideo ſignificat dilectionem cordis que non ſolũ
corde vel lingua eſt ſoluenda. ſed etiam opere.
¶ Dico tertio ꝙ debemus nobiſmetipĩs rigorẽ
penitẽtialẽ. quia ad beatitudinẽ ſumus ordina=
ti. hinc eſt ꝙ neceſſariũ eſt vt paremus nos per
penitentiã. non debemus viuere ſm carnis ĩcli
nationem vel ſenſualitatẽ. Jdõ apoſtolꝰ poſtq̄
dixit. fratres debitores ſumus non carni vt ſm
carnem viuamꝰ. Si enĩ ſm carnẽ vixeritis mo/
riemini. Si autẽ ſpiritu facta carnis mortifica=
ueritis viuetis. Nota ꝙ penitẽtia eſt duplex ſcz
eligenda et infligenda. ¶ Prima eſt voluntaria

quando ſcilicet homo eligit ſibi certas oratiões
cilicium vel huiuſmodi. ⁊ ſi diſcrete illam conti
nuat multum placet deo talis penitẽtia Alia pe
nitentia eſt inflicta vt infirmitas et pauptas ad
uerſitas. ⁊ ſimilia. bona penitẽtia eſt. ſi ſumatur
cum ſalſa penitẽtie quaſi dicẽdo deo. Domine
ego recipio iſtaȝ penitentiã. qꝛ peccata mea hoc
bene meruerũt ⁊c. Jdõ vos vt cõfeſſoꝛ dediſtis
mihi iſtam penitentiã. ⁊ ego recipio libẽter ⁊ pa
tiẽter. Jdõ Luc. xxj. Jn patientia veſtra poſſi/
debitis animas veſtras.

¶ Sermo ſextus de eadem dñica.

Teſtimoniuȝ red
dit ſpiritui noſtro ꝙ ſumꝰ filij dei. ad
Roma. viij. ca. Thema dat mihi mo
tiuũ ꝙ ꝑdicem ꝺ filiatione quã habemus a ihũ
chꝛiſto ꝑ gratiã. ſcȝ quomodo ſumus filij dei ⁊ i
quo cognoſcitᷣ iſta filiatio Sed pᷣmo ſaluteᷣ vir
go maria. reſumatᷣ thema. Queſtio ẽ multũ bo
na in theologia. an aliquis de ſe vel de alio poſ/
ſit cognoſcere certitudinaliter ꝙ ſit filius dei ꝑ
gratiam. Rñſio ſtat in cõcluſionibus duabus.
Pꝛima ꝙ per cauſaȝ ſciẽtialiter non poteſt ſciri
Secũdo ꝙ ꝑ effectus cõiecturaliter põt ſciri Ec
ce due ꝯcluſiões. vna affirmatiua alia negatiua
De pᷣma ꝯcluſione que dicit ꝙ ꝑ cauſaȝ ſcientia
liter non poteſt ſciri Ratio eſt. qꝛ cauſa ⁊ princi
pium filiationis ihũ xpĩ eſt voluntas diuina. et
cum iſta non poſſit ſciri niſi ſpeciali reuelatione
igitᷣ. Sȝ bene cõiecturaliter. ſᷣm ꝙ dicit ſcđa cõ=
cluſio. quãdo homo in creatura videt effectus q̃
non venerunt niſi ꝑ diuinã gratiam. tunc homo
de ſe vel de alio poteſt cõiecturari ꝙ eſt filꝰ dei
ꝑ gratiaȝ Declaretur hoc ſicut ꝺ arboꝛe ſi fieret
queſtio iſta. arboꝛ viuit vel non. opoꝛtet reſpon
dere ꝑ diſtinctionẽ. ſcȝ ꝙ per cauſaȝ non poteſt
ſciri. quia cauſa ⁊ pᷣncipinm arboꝛis vite eſt ra/
dix que eſt ignota ⁊c. Sȝ poteſt ſciri ꝑ effectus.
quãdo arboꝛ floꝛet ⁊ ꝓducit folia fructus ſcitur
ꝙ viuit. Jta i ꝓpoſito. Cogitate ꝙ om̃es ſumꝰ
arboꝛes plãtate in viridario. Jdõ Marc. viij.
Uideo homines velut arboꝛes ambulãtes Am
bulare dicũtᷣ quãdo arboꝛes emittũt ramos fo/
lia fructus ⁊c. Jta vult deus ꝙ nos ambulemꝰ
Radix vite ſpũalis hoĩs eſt gratia ſpũſſancti
q̃ videri non poteſt niſi ipſe reuelet. Quis enim
ſcit hominuȝ q̃ ſunt hoĩs niſi ſpũs hoĩs qui
in ipõ eſt. ita ⁊ q̃ dei ſunt nemo cognouit niſi ſpi
ritus dei. j. Cori. ij. ergo ꝑ cauſam non ſcitur. ſȝ
per effectꝰ quãdo ſcȝ bona opera ſũt ita bona ⁊
clara poteſt homo cognoſcere de ſe vel ꝺ alio ꝙ
eſt filꝰ dei per grãm. hoc dicit thema. Teſtimo
nium reddit ſpiritui noſtro. ſcilicȝ operatio exte
rioꝛ. ꝙ ſumꝰ filij dei. Multa ſunt ſigna ⁊ multi
effectus in quo poteſt homo cognoſcere de ſe vlᷣ
de alio ꝙ ſit filius dei Sȝ modo ſolum dicã tria
pꝛincipalia ſigna.

¶ Pꝛimuȝ eſt ꝑ imitationẽ pᷣncipalem.

¶ Scđm eſt ꝑ coꝛrectionẽ doctrinalẽ.

¶ Tertiũ eſt ꝑ ꝓuiſionẽ ſpecialẽ.

De quolibet dicit thema. teſtimoniũ reddit ſpi
ritui ⁊c. ¶ Dico pꝛimo ſignuȝ filiatiõis attenditᷣ
penes aſſimilationẽ. vel penes aſſimilari patri.
ſcȝ in mẽbꝛis pᷣncipalibus ſeu in operibus prin=
cipalibus. Cõmuniter filij i his duobꝰ aſſimilã=
tur patri. pᷣmo ſcȝ in membꝛis pᷣncipalibus. ſcilȝ
in facie. lȝ in aliquibꝰ membꝛis minus pᷣncipali/
bus aliquotiens cõtingat oppoſitum. ⁊ hoc ẽ ex
culpa matris. qꝛ filꝰ aſſimilabitᷣ illi imagini ꝺ q̃
ipã cogitat quãdo cõcipit filiũ. ⁊ eſt ratio natu/
ralis. dicit phs ꝙ omne receptibile recipitur ad
modũ rei recipientis. ſicut aqua in vaſe que re/
cipitur ſᷣm foꝛmam ipſius vaſis. Jdeȝ de imagi
ne in ſpeculo que recipitur ſᷣm ipſius ſpeculi di/
ſpoſitionẽ. Unde aliquotiens faciem facit diſſi
milẽ ſcȝ longam vlᷣ toꝛtam ⁊c. ⁊ nõ erit ita. quia
imago recipitur in ſpeculo ſᷣm ſpeculi diſpoſiti
onem. Jnde ẽ ꝙ mulier ſiue quodlibet femineũ
genus recipit in generatione ſᷣm mentis imagi=
nationẽ. quia fetus aſſimilabitᷣ rei tũc imagina=
te. Hoc patet ꝑ autoꝛitatẽ ſacre ſcripture. Gen.
xxx. Dicatᷣ hiſtoꝛia de patriarcha iacob. q̃ mo=
rabatᷣ cum laban paſtoꝛe auunculo ſuo. Dicatᷣ
hiſtoꝛia ꝺ virgis poſitis in canalibꝰ ⁊c. qđ fecit
ꝑ reuelationem angeli. patet ergo hic clare i be=
ſtijs ꝙ ſᷣm imaginationẽ femelle concipiunt. de
hominibꝰ etiaȝ querit ſanctus Tho. in pᷣma pte
theologie. Si adam non peccaſſet et fuiſſemꝰ in
paradiſo. ſi mulieres cõcepiſſent filios ⁊ filias et
cui aſſimilarentᷣ. Rñdet ꝙ ſᷣm deſideria ⁊ ima/
ginationes mulierũ ⁊c. de h poteris latius eum
videre. Dicatur hic exemplum de illo pulchꝛo
hoĩe ⁊ pulchꝛa muliere. ⁊ ipſa mulier peperit
filium ethiopi ſimilẽ. de qua vir cõcepit ſuſpiti=
onem ne cũ aliquo captiuo peccaſſet. Sȝ ex alia
parte videbat mulierẽ ita deuotam. hoc eſt me=
lius ſignũ qđ vir poteſt habere de bonitate vxo
ris ꝙ ſit deuota. ideo ex cõſcientia non audebat
eam iudicare adulteriũ cõmiſiſſe Sȝ ex alia pte
quãdo videbat filium talẽ ſuſpicabatᷣ. finaliter
acceſſit ad quẽdã doctoꝛẽ in om̃i facultate aptũ
Si erat poſſibile ꝙ homo pulcher ⁊ mulier pul
chꝛa poſſent naturaliter generare filiuȝ nigrum
⁊c. Reſpõdit ꝙ ſic ⁊c. et ait. in quo loco cõcepit
dicatis mihi. ⁊ ſi ibi erat aliqua pictura. ⁊ fuit i=
uẽtum ꝙ in camera in q̃ ipã cõcepit erat imago
ethiopis depicta. in quam ipa reſpiciebat quã=
do cõcepit. patet igitur regula ꝙ omne recepti/
bile ⁊c. Sed vt cõmunĩꝰ filij vlᷣ filie patri aſſimi=
lantur in facie ⁊ inclinationibꝰ ſeu operibus pᷣn
cipalibus. ⁊ filij aliquotiens cognoſcuntᷣ per pa
trem. vt patet de Tobia. vij. ca. vbi dicitᷣ ꝙ To
bias iunioꝛ fuit in domo Raguelis ꝯſanguinei

ſui. ⁊ q̄ꝛ aſſimilabat̄ patri ſuo. petiȷ̇t ab eis ſi co-
gnoſcebant Tobiā. Reſpōdebāt ꝙ ſic. q̄ꝛ pater
erat huiꝰ. ⁊ reſpōdit Raguel. Bñdictio ſit tibi
fili mi. q̄ꝛ boni ⁊ optimi viri es filiꝰ Tob. vij. Itē
filius aſſimilat̄ patri in opibus ſeu incliuationi
bus. q̄ꝛ filius naturaliter oꝑatur ⁊ habet īclina
tiones patris. Idō dicit xp̄s iudeis gloriantibꝰ
de abrae filiatiōe. Si filij abrae eſtis oꝑa abrae
facite. Joh. viij. Modo videamus ꝑ iſta duo
ſigna quomodo poſſumꝰ ſcire ⁊ cognoſcere fili-
ationem dei ꝑ grāz in nobis: hoc poſſumꝰ vide-
re ꝑ faciē ſuam quaz nobis oſtendit. ⁊ ꝑ oꝑatio
nem p̄ncipalez. Facies quā nobis oſtēdit ſemꝑ
deus mōſtrat eſt amor ⁊ dilectio. Non oſtendit
nobis dorſū. ſcz vigorē iuſticie. ſed faciem amo
ris ⁊ dilectionis. Quare deus creauit mundūz
non ꝓ ſe. q̄ꝛ nō indigebat. ſed ꝓ nob̄ vt h̄ merea
mur ⁊ in celo q̇eſcamus. hoc ſola dilectiōe fecit.
Itez quare voluit incarnari. nunq̇d cogebatur
ab aliquo? non. ſed ſola dilectione. Adā voluit
deo aſſimilari ꝑ cibum ſed non potuit. Sed deꝰ
voluit incarnari vt eſſet nobis ſimilis. Itez q̄re
voluit naſci d̄ ꝟgine ⁊ virgo eſſe? ꝑfecto ꝓpter
amorem ⁊ dilectionē. vt daret nobis exemplūz
caſtitatis. Itez q̄re in cruce portauit onus oīuz
peccatoꝝ noſtroꝝ? ſola dilectione ⁊ amore ne
aliquis ſibi credens ⁊ obediens ſuſpendatur in
furca inferni. Itē quare voluit deſcendere ad i-
feros ⁊ inde ſanctos patres extrahere. Itē q̄re
voluit reſurgere dās nobis ſpem reſurrectiōis
in iudicio. Item quare voluit aſcēdere? vt p̄pa
raret nobis locū. Itē quare ordinauit ſacramē-
tum altaris? vt ꝯtinue eſſet nobiſcū. ⁊ alia ſacra
menta in remiſſionē peccatoꝝ. Totuz hoc fecit
amore ⁊ dilectione nobis faciē ſuam oſtēdēdo.
Quādo ergo aliqua creatura habet amorē ⁊ di
lectionē ⁊ charitatē ad ꝓximū eſt ſimilis xp̄o in
facie Autoritas. In hoc cognoſcēt oēs. q̄ꝛ diſci
puli. imo ⁊ filij mei eſtis ſi dilectionē habueritis
ad inuicē. Joh. xiij. Ideo dicit alia autoritas. ⁊
eſt apl'i Ergo eſtote imitatores dei ſicut filij cha
riſſimi ⁊ ambulate in dilectione. Eph. v. Nōne
eſt homo de magno genere. magnū eſt eſſe filiuz
regis. ſz maximū eſt filiū eſſe dei. videte fratres
q̄lem charitatez dedit nobis deus pater. vt filij
dei noīemur ⁊ filij eiꝰ ſimꝰ. j. Joh. iij. Sz h̄ mul-
ti deficiūt. q̄ꝛ ex quo cōceperunt odium rancorē
⁊ malā voluntatem cōtra alium. nolūt parcere.
Idō auiſetis vos ⁊ emēdetis. quia al's nō eſtis
filij dei. ¶ Scdo in opere filius patri aſſimilatur.
opus dei p̄ncipale eſt de quo dauid dicit nobis
Suauis eſt dñs vniuerſis. et miſeratiōes eiꝰ ſu-
per oīa oꝑa eius Ergo p̄ncipale opus dei eſt
opꝰ miſcdie. Quādo ergo aliq̇s eſt miſericors ⁊
ꝓnus ad opera miſcdie feruēter exercēda circa
pauperes viduas ⁊ pupillos captiuos hoſpita
lia ⁊c. cognoſcit̄ ꝙ eſt filiꝰ dei. Eſtote ergo miſe
ricordes ſicut pater veſter miſericors eſt. Luc.
vj. ¶ Scd̄m opus q̄d oſtendit̄ aliquē eſſe filium
dei eſt correctio doctrinalis. q̄n deus cuz virga
paterna correctionis ꝑcutit aliquē. ꝟga eſt do-
lor vel paupꝑtas infirmitas. vel perditio amico-
rū ſiue bonoꝝ. Q̄n deus iſta ꝟba ꝑcutit aliquē
ſignu eſt euidēs ꝙ talis eſt filius dei ſi patienter
recipit. Ad hoc dicat̄ exemplū de pueris in pla
tea ludentibꝰ ⁊ facientibꝰ truffas. ⁊ venit vnus
homo ⁊ dimiſſis alijs pueris. corrigit vl' ꝑcutit
vnum vel duos de illis. ſtatim vos dicitis. O il
le debet eſſe filius illius. ecce quō caſtigat eum
Idē de nobis quotq̇t ſumꝰ: ſumꝰ pueri ⁊ facimꝰ
truffas. q̄ꝛ nullus eſt ita ſapiēs qui in aliquo nō
erret vel in ꝟbo ⁊c. Idō apl's. Nolite pueri effi
ci ſenſibꝰ. ſed malicia ꝑuuli eſtote. ſenſibꝰ autez
ꝑfecti. j. Cor. xiiij. Sed quid facit deus dat mi
hi vel tibi tribulatiōes cum virga caſtigādo vel
corripiēdo ⁊ non alios. ſignū eſt ꝙ ſumꝰ filij dei
⁊ nō alij. imo poſſunt dicere alij. vere illi filij dei
ſunt quos corrigit. Tamē credit̄ ab inſipiētibꝰ
ꝙ illa correctio ſit ira dei cū ſit dilectio. Sed q̄n
deus dimittit ꝑſonā ꝙ non habet aduerſitates
⁊c. malū ſignū eſt. dicat̄ hic miraculū q̄d legit̄ i
vita beati Ambroſij. eunti ꝑ viam in italia. Cū
eſſet archiepꝯs mediolanen̄. ⁊ hoſpitatꝰ fuiſſet
in domo cuiuſdā diuitis. ⁊ poſt prandiū dū ſcu
tiferi comederēt beatus Ambroſiꝰ loquebat̄ cū
dño illo vt daret ſibi aliquā bonam doctrinā. ⁊
dixit ſibi. quō viuitis ⁊c. Et ille ſubridēs reſpō
dit. domine noueritis ꝙ ego ſum beatior homo
mundi. nunꝙ̄ fui infirmꝰ ⁊c. Dicat̄ quō beatus
Ambroſiꝰ receſſit ⁊ ſtatim dominꝰ cum omnibꝰ
deſcēdit i ꝓfundū ⁊c. Idō dicebat apl's. Quis
eni filius quē non corripit pater Q̄ ſi extra diſci
plinā eſtis. cuius ꝑticipes facti ſunt oēs. ergo
adulterini ⁊ non filij eſtis. Heb. xij. Perſona ſā
cta nunꝙ̄ eſt ſine aliqua paſſione in ſuo corpore
Q̄d a multis reputat̄ ꝙ ſit maluz ⁊ ira dei. Nō
ſic reputabat̄ ab illo ſancto q̄ quolibet āno gra-
uiter infirmabat̄. quā infirmitatē ip̄e cū magna
patiētia recipiebat dicēdo: Domie modo bene
cognoſco ꝙ ſum filius veſter q̄ꝛ corrigitis me ⁊c
Et cum ſemel trāſiret annus ꝙ nō fuit infirmus
plorabat ⁊c. quouſꝗ infirmabat̄. Et nos mur-
muramꝰ de infirmitatibus. Idō dicit ſcriptura
Diſciplinā domini fili mi ne abijcias. nec defici-
as cum ab eo corripis. quē eni diligit dominus
corripit. ⁊ q̄ſi pater in filio cōplacet ſibi. Prou.
iij. ¶ Nota ne abijcias. ſcz repugnādo ꝯtradicē-
do. ⁊ murmurando. q̄ꝛ pena ꝓpter peccatū dat̄
Idō dic̄ Augꝰ. de pena tua pctm̄ tuū accuſa. q̄ꝛ
ſi pateris in capite ſignuz eſt ꝙ per caput pecca
ſti. Idē ſi in oculis auribus manibꝰ ſeu pedibꝰ.
Idō dicit thema. Teſtimoniū reddit ⁊c. ¶ Ter-
tium opus q̄d oſtēdit eſſe filiū dei eſt ꝓuiſio ſpe
cialis. ſicut quādo homo intrat domum alicuiꝰ

honorabilis pſone. ⁊ videt ibi multos pueros.
⁊ videt aliquos comedentes de pane domini. ⁊
de eius vino bibentes. ⁊ alios nõ. ſtatim dicitis
illi debẽt eſſe filij dñi. Itẽ qñ videtis eos indutos
de eodem pãno. ⁊ alios nõ. Item quãdo videtis
eos euntes ad ſcholas cũ pedagogo ⁊ alios nõ.
ſtatim dicitis. iſti ſunt filij domini. lʒ ipſum non
cognoſcatis. quia ꝓuiſio ⁊ indumenta declarãt
ꝙ ſunt eius filij. ad quã ꝓuiſioneʒ pater obliga
tur duplici ratione. naturali ſcʒ ⁊ theologicali.
Ratio naturalis eſt iſta. ꝙ ſicut filij habent eſſe
a parentibꝰ ꝑ generationẽ. ita vult etiam deus
ꝙ a parentibus habeãt ꝓuiſionem. Ratio the-
ologicalis eſt. Si quis ſuoꝝ ⁊ maxime domeſti
corũ curaʒ nõ habet. fidem negauit. ⁊ eſt infide-
li deterior. j. Timot. v. Gloſa. fideʒ negauit. qꝛ
facit contra legeʒ nature quam infidelis ſeruat.
Ad idem xp̃s dat nobis ꝓuiſionem de cibo ve
ſtitu et pedagogo. de veſtitu. nõ dico de ſerico
nec de auro. qꝛ etiaʒ de his filij diaboli vt infide
les et peccatores induunt. quia talia ſunt ſigna
ꝙ ſunt filij diaboli. Sʒ de illis veſtibus ꝺ q̃bus
aplꝰs dicit. Induite vos ſicut electi dei ⁊ ſancti
dilecti viſcera miſericordie benignitatẽ humi/
litatem modeſtiam patientiaʒ ⁊c̃. Col. iij. philo
ſophus in ethicis vocat virtutes habitus. quia
virtutes ſunt indumenta anime. de iſtis veſtibꝰ
dicit beatus Johẽs. Beatus q̃ vigilat ſcilicʒ di
ligenter ⁊ cuſtodit veſtimẽta ſua ne nudus am/
bulet ⁊ videant turpitudinem eius. Apoc. xvj.
quia nil turpius corã deo ⁊ ſanctis q̃ꝫ anima nu
da. Sicut eẽt modo vobis abominabile ſi veni-
ret aliqua meretrix nuda. plus ſancti abominã-
tur animã nudaʒ. Jd̃o dicit. beatus qui vigilat
Secũdo cibus ſpũalis eſt nõ capones nec per
dices ⁊c̃. quia etiã filij diaboli comedũt ꝺ iſtis. ſʒ
cibus ille ẽ quẽ ipſemet chriſtꝰ recepit ⁊ apl̃i. qui
ẽ ſacra cõmunio corporis ⁊ ſanguinis xp̃i quaʒ
filij chriſti recipiunt in menſa xp̃i. id eſt. altari. ꝺ
iſto non comedunt niſi filij Nam dixit xp̃s. non
eſt bonum ſumere panem filioꝝ ⁊ dare canibꝰ
Matth. xv. Dicit ſanctꝰ Thomas in q̃dam cõ
tẽplatiõe. panis angelorũ ⁊c̃. vere panis filiorũ
non mittẽdus canibus. Tertio ꝓuidet nobis ꝺ
doctrina in ſchola. pedagogus eſt p̃dicator qui
p̃dicat doctrinam xp̃i. non Virgilij vel Terẽtij
⁊c̃. ſʒ doctrinã de qua dicit ſcriptura Que ꝑ ma
giſtrorum conſiliuʒ data ſunt a paſtore vno his
amplius fili mi ne req̃ras Eccl̃i. vlt. Nota ꝑ ma
ſtrorũ conſiliũ ſcʒ ꝓphetarũ q̃ꝫtum ad vetus te-
ſtamentum ⁊ apl̃oꝝ q̃ꝫtum ad nouum. a paſtore
vno ſcilicet chriſto. Ideo i nocte paſſionis dixe
runt apoſtoli chriſto. domine ecce duo gladij h̃.
Luce. xxij. allegorice dicit Beda ꝙ duo gladij
ſunt vetus ⁊ nouum teſtamentum. Reſpondit
chriſtꝰ. ſufficit. ſcʒ ad ſtudendũ predicanduʒ di/
ſputãdũ ⁊ ſcindendũ peccata Quando ergo ali
quis indutus eſt bonis moribus ⁊ comedit i mẽ
ſa domini cõmunicando ⁊ audit libenter verba
dei ſermones miſſas ⁊c̃. ſignuʒ ẽ ꝙ eſt filius dei
Ideo dicit thema. Teſtimoniuʒ reddit ſpiritus
⁊c̃. Deo grãs.

¶ Dñica nona. ſermo p̃mus.

Facite vobis ami
cos de mãmona iniq̃tatis. Luc. xvj.
Euangeliũ hodiernũ declarat nobis
tria multũ neceſſaria nob̃.

¶ Primũ iuſticia diuinalis.
¶ Scd̃m prudentia humanalis.
¶ Tertiũ clementia fraternalis.

De tertio dicit thema. Facite vobis amicos ⁊c̃
¶ Dico primo ⁊c̃. q̃ in hoc conſiſtit. naʒ quilibet
habet reddere rationeʒ de ſe ⁊ de omnibus que
habuit a deo. Et hoc oſtenditur in hoc quod di
cit prima pars euangelij. Homo quidaʒ erat di
ues qui habebat villicũ ⁊ hic diffamatus ⁊c̃. vſ
q̃ꝫ. Nõ poteris villicare. verba ſunt ⁊ doctrina
chriſti. in quibꝰ oſtẽditur iuſticia diuinalis quo
niam deus ab omnibus nobis queret cõ potum
Et ſunt hic quattuor declaranda. Primo quis
eſt iſte dominus. Secũdo quis eſt iſte diſpenſa-
tor. Tertio quomodo diſpenſat bona. Quarto
quando vocatur ad rationem reddendaʒ. ¶ De
primo dominus iſte eſt chriſtus. vt dicunt oẽs
gloſe. quia de ſe loquebat̃. Sed quare dicit di/
ues. Nunq̃d dicit ſcriptura ꝙ ſemꝑ fuit pauꝑ.
Exulta ſatis filia ſion iubila filia hieruſaleʒ. Ec
ce rex tuus veniet tibi iuſtus ⁊ ſaluator ipſe pau
per. Zach. ix. Quare vocatur diues. Reſpõſio
ꝙ totum verum ẽ. quia chriſtꝰ diuerſis reſpecti
bus diues fuit ⁊ pauper. Si eñi volumus reſpi
cere eius modum viuendi. ſemꝑ fuit pauper. qꝛ
non habuit domũ cellam ſeu cameram. ſed ſi in
ſero inuitabatur per aliquem ad aliqum domũ
recipiebat hoſpiciũ amore dei. vel ibat ad mon-
tes dormiendum. nunq̃ꝫ portauit pecunias. Si
poſtq̃ꝫ p̃dicauerat inuitabatur ad prandiuʒ per
aliquem recipiebat amore dei. triginta ãnis por
tauit eandeʒ tunicam. Ecce quomodo fuit pau
per q̃ꝫtum ad eius modum viuendi dans nobis
exemplum. ꝙ non faciamus que volumus ſcilʒ
vſuras furta deceptiones ſymonias ꝓ diuitijs
habendis. Sed ſi volumus loqui non de eiꝰ mo
do viuendi. ſed de eius dominio. dominꝰ eſt om
nium rerum. Dauid. Domini ẽ terra ⁊ plenitu-
do eius. orbis terrarũ ⁊ vniuerſi qui habitant i
eo ⁊c̃. ¶ Secundo diſpenſator cui chriſtꝰ cõmiſit
bona poteſt dupliciter intelligi. quia vel intelli/
gitur de bonis terrenalibꝰ vel de bonis ſpiritu/
alibus. vel de bonis perſonalibus. ¶ De primis
bonis diſpenſatores ſunt diuites. ſcilicet impe/
ratores reges comites ⁊c̃. non credant ſe domi/
nos bonorũ temporaliũ vl' terrenaliũ. ſed diſpẽ

ſatores. quia ꝺ omnibus que receperunt habēt reddere cōpotū chriſto. qualiter vel quomodo habuerunt. ⁊ quomodo expenderunt. Sic nos exiſtimet homo vt miniſtros chriſti ⁊ diſpenſatores. j. Cor. iiij. O ſi domini et diuites cogitarent iſtam veritatē quomodo non ſunt domini. ſed diſpenſatores. domini nō reciperēt a vaſallis ꝑ vim ⁊c̄. Et diuites cauerēt ab vſuris. quia eſt contra voluntatem dei ſeu domini. Nō diceret vſurarius quare de bonis meis ⁊c̄. Hic decipitur quia non ſunt ſua. Itē domini vitarēt tot vanitates ⁊ exceſſus. cū deberēt dicere iſta bona non ſunt mea. ſolum ſum diſpēſator. diſpēſatores autem poſſunt recipere neceſſitatem. ideo auiſa. Diſpenſatores bonorū ſpiritualium ſunt ꝓlati ſcilicet papa. cardinales ⁊c̄. vſ ad vicarios. quia nullus eſt dominꝰ beneficiorum vt ipa poſſit vendere ſed diſpenſator nec ſacramentorū ad vendendū ſed diſpenſator ad miniſtrādū. De bonis corporalibus quilibet noſtrum eſt diſpenſator. nō valet excuſatio ſi aliqs dicēt, ego non ſum dominꝰ tēporalis. nec ꝓlatus ego non ſum diſpēſator. Dico ꝙ imo. nā cuilibet noſtrū cōmiſit deus diſpenſationē trium magnaꝝ ciuitatum quarū quelibet eſt maior troya et qͥttuor villarū ⁊ quin caſtrorū. Ciuitatū ꝑma eſt memoria maior toto mundo habet in ſe tot habitatores quot habes recordationes. de omnibꝰ habes deo reddere compotū. Alia eſt intelligētia que maior eſt celo ⁊ terra. quia īmenſa eſt ⁊ habet tot habitatores quot intelligētias. ¶ Tertia eſt voluntas que eſt capax infiniti boni. ſcilʒ dei quot habes deſideria tot habes habitatores et quot affectiones ⁊ ꝺ omnibꝰ habes reddere cōpotum deo. ¶ Quattuor ville ſunt potētie ſenſitiue interiores. ſcʒ ſenſus cōmunis ꝟtus eſtimatiua. fantaſia ⁊ reminiſcētia. ¶ Quin caſtra ſūt quin ſenſus corporales. omnia iſta te oportet miniſtrare. Ido apoſtolꝰ. Miniſtri chriſti ſūt. ſcʒ pauperes. lʒ non ſunt domini nec prelati. ij. Cor. xj. ⁊ ergo de omnibꝰ iſtis te oporteret reddere compotū. ¶ Tertio videndū eſt quomodo bona diſſipātur a villico. Bona terrena diſſipātur in vanitatibus pompis ⁊ ſuꝑfluitatibus ⁊c̄ quia tot ſunt vanitates ꝙ plus expenditur ī eis ꝙ̄ ī neceſſitatibus. quia ſi domini ⁊ diuites vellent eſſe contenti de neceſſitate multa bona poſſent facere. quot ſunt ſuꝑfluitates indumentoꝝ ornamentorū ⁊c̄. et pauperes ⁊ captiui moriuntur fame ⁊c̄. Bona ſpiritualia diſſipant̄ a prelatis dando magna beneficia et pinguia parētibꝰ ⁊ amicis ſuis īmeritis. vel ſeruiētibus indignis diſſipantur per ſymoniā ⁊c̄. ꝓcibus armatis ⁊c̄ Bona ꝟo perſonalia vt memoria que debet expendi memorando chriſti opera creatiōis redēptionis ⁊c̄. diſſipāt̄ memorādo iniurias ad vindicandum ⁊ peccata ad delectandū. Intelligentia in vanis cogitationibus. voluntas in vanis deſiderijs. Idem ꝺ quin ſenſibus in ꝯtrarijs vſibus applicando. ſic diſſipātur bona corporalia. Ido chriſtus ſciens iſta querit. Quiſputas eſt fidelis diſpēſator et prudens. quē conſtituet dominꝰ ſuper familiam ſuam: vt det illi in tempore tritici menſurā. Luc. xij. hoc dixit chriſtꝰ beato petro diſpenſatori in nouo teſtamento dicens petre: Quiſ putas eſt fidelis ſcilicet poſt te Ideo apoſtolꝰ. j. Cor. iiij. Hic iam qͥrit̄ iter diſpenſatores vt fidelis quis īueniat̄. quaſi dicat nullus inuenitur fidelis. ¶ Quarto vocatur vt reddat rationē ſcʒ in morte. Nuncij citātes ſūt infirmitates. dolor capitis. febris. ſenectus ⁊c̄. quādo iſta veniunt poteris dicere: ego ſum citatus ⁊c̄. Autoritas. Sapiētia miſit ancillas ſuas vt vocarēt ad arcē ⁊ ad menia ciuitatis. Prou. ix. quia mulieres ſūt debiles ⁊c̄. ⁊ quia infirmitates debilitant dicunt̄ ancille. Ido quando citamini ſiue ſitis diſpenſatores bonorū tēporalium ſiue ſpūalium ſiue corporaliū paretis vos. Ne accidat vob̄ vt illi homini diuiti ⁊ male vite in omnibus vicioſo ⁊ peccatori qui erat ſolū hoc bonum habēs ꝙ orabat quotidie ꝙ deꝰ daret ſibi mortē ſuam ꝓcognoſcere vt poſſet vitā emēdare. Cui ſemel oranti apparuit ſibi eius angelus bonus dicens ipm̄ a deo eſſe exauditū ꝙ ante mortē mitteret ſibi tres nūcioſ ⁊c̄. Alibi poteris hoc exemplū videre. Ido ſitis parati ſiue iuuenes ſiue antiq̄ qn̄ deus vocat vos. Ita faciebat Iob. xiiij. Vocabis me ſcʒ ꝑ iſtos nūcios: ⁊ ego reſpōdebo tibi. Rn̄det̄ deo qn̄ hō emendat vitā ſuā. Operi manuū tuarū porriges dexteram. qn̄ ſibi dicet. Euge ſerue bone ⁊ fidelis q2 in pauca fuiſti fidelis ⁊c̄. Matth. xxv. Sʒ h̄ fit per remiſſionē peccatorū. Ido dicit. ſed parce peccatꝭ meis. ¶ Dico ſecūdo ꝙ oſtēditur prudentia humanalis. Nam quādo iſte diſpēſator ꝺ quo legitur euāgeliū: ſciuit ꝙ habebat reddere rōnem ⁊ amoueri a villicatione habuit prudētiam in ſe cū dicit. Ait autē villicus intra ſe. q̄d faciam. quia dominꝰ meus aufert a me villicationem. fodere non valeo. mēdicare erubeſco vſ q2 prudenter feciſſet. Ita debemus nos facē bone gentes Iſte excuſabat ſe a duobꝰ. ſcilicʒ ꝺ foſſione ꝑ impotētiam. q2 fodere nō valeo. Secūdo ꝺ mēdicatione ex verecūdia. quia mēdicare erubeſco. Sed remediū quod habuit vt viueret dedit oleum ⁊ triticū domini ſui. Fodere eſt rūpere terram vt fructificet. Ecce penitētia in q̄ rumpit̄ terra corporis. Formauit deus hoīem ꝺ limo t̄re. Gen̄. ij. Iſta terra cauatur diſciplinis cilicijs. ⁊ alijs talibus. Sed multi dicunt modo confeſſoribus fodere non valeo. Dicat̄ hic ꝯtra mulierū vanitates ⁊ fatuitates ⁊ cōtra homies qui in ſeruicio dominoꝝ tꝑalium portant arma ⁊c̄. ⁊ ꝓ xꝑo ⁊ aīa nihil pn̄t facere. In obſidione

inimicoꝝ ieiunãt ꝟ ꝓ aĩa nõ pñt ieiunare. Jdeo fodere nõ valeo Mala excuſatio ẽ. recipe de betis audaciã. qꝛ vecoꝛdes nihil boni faciũt. Deberet vob dare audaciaꝫ illõ qđ ſancti fecerunt q̃d fecit Katherina delicata filia regl . Jnſup et ſalariũ qđ expectamꝰ ẽ regnũ dei. Et ſi miles ꝓ rege ponit ſe in tãtis ꝑiculis ꝓ modico ſtipẽdio quãto magis vos. Jđo xp̃s. Agite pniaꝫ appꝛopinquabit eni regnũ celoꝝ ſcꝫ tãꝫ ꝑmiũ Mat. iiij. Scđo excuſabat ſe de mẽdicatiõe ꝓpter verecũdiã. Mẽdicare eni ſiĺe eſt huic qđ eſt oꝛare qꝛ ſicut mẽdicãtes vadũt hoſtiatim petẽdo per ciuitatẽ ꝑadiſi. Perſona eni deuota cum deſiderio coꝛdis debet pulſare. Pꝛimo ad palaciũ regis dicẽs. dñe miſcđiam peto ꝛ elemoſynã vt remittatl mihi peccata ꝛ detis mihi grãm veſtraꝫ Jdẽ ad palaciũ regine accedere debet Cõſequẽter inq̃rere debet loca ꝛ vicos ſanctoꝛũ patriarchaꝝ ꝓphetaꝝ apľoꝝ ꝛc̃. ptꝫ ergo ꝙ mẽdicare idẽ ẽ ꝙ oꝛare. Autoꝛitas. qui erat glorioſus rex dauid dicebat ſe mẽdicuꝫ. Ego aũt medicus ſũ ꝛ paup ꝛc̃. in pſalmo Expectãs. ꝛ erat ditiſſimꝰ qꝛ in moꝛte dimiſit ſalomoni filio ſuo centuꝫ milia talẽta auri ꝛ mille milia argenti. tñ dic̃ ſe pauperẽ ꝓpter oꝛationẽ. Sꝫ q̃t ſunt modo q̃ dicunt mẽdicare erubeſco . Multi nõ audẽt oꝛare nec elemoſynã frequẽtare ꝓpter verecũdiam ne ab aliJs derideãt. ſed verecũdia facit erubeſcere ꝛc̃ Si ergo fodere nõ vales et mẽdicare erubeſcis habes aliud remediũ vt ille villicus ꝙ de bonis dñi des oleũ ꝛ triticũ in elemoſynã. Nã oleum ſignificat elemoſynas ſpũales. Triticuꝫ ſignificat elemoſynã factam đ bonis terrenis. Qui de ſcia quã hꝫ dat doctrinã ignoꝛãti ꝯſiliũ dubitãti. coꝛrectionẽ errãti. ꝯſolationẽ deſolato. remiſſionẽ inimico. ſuppoꝛtationẽ tedioſo: vt vir vxori ꝛ e conuerſo. amicꝰ amico ꝛc̃. talis dat đ oleo dñi ſui. Jđo ſi nõ poteſtis fodere nec mẽdicare ad minꝰ detis oleũ dñi veſtri. ¶ Scđo triticuꝫ ſignificat oꝑa miſcđie coꝛꝑalia. Qui dat panem eſuriẽti. potũ ſitiẽti. hoſpitiũ peregrinãti. indumẽtũ nudo. qui infirmũ ꝛ incarceratos viſitat. moꝛtuos ſepelit. talis dat triticũ dñi ſui Nõ hic villicus ille de oleo dimiſit q̃nq̃ginta menſuras đ tritico. xx. q̃re maius donũ fecit de oleo q̃ȝ tritico ad innuendũ ꝙ maioꝛ eſt elemoſyna de bonis ſpũalibꝰ q̃ȝ terrenis. maioꝛẽ elemoſynã facit ille q̃ dat doctrinã ignoꝛãti. q̃ȝ ille q̃ dat panem eſuriẽti. ꝛ ſic de aliJs. Et ſeq̃t ꝛ laudauit dñs villicũ iniq̃tatis. ¶ Dico tertio ꝙ oſtẽdit clemẽtia fraternalis circa ꝓximos cũ dicit thema Facite vobis amicos de mãmona iniq̃tatis ſicut ille diſpẽſatoꝛ Jſtud indiget declaratiõe. qꝛ aliqui ex iſto ꝟbo male intellecto recipiũt occaſionẽ peccãdi dicẽtis ꝙ de diuitiJs acquiſitis iniuſte non opoꝛtet facẽ reſtitutiõem ¶ Sꝫ lucrari amicos ꝑ elemoſynã ſcꝫ roligioſos ꝛ pauꝑes ꝛc̃. Nõ tres intellectꝰ huiꝰ ꝟbi thematis. ſꝫm ꝙ diuitie tripliciter poſſunt dici mãmona iniq̃tatis ſcꝫ.

¶ Effectiue.
¶ Cauſatiue.
¶ Deſertiue.

Pꝛimo dꝛ mãmona iniquitatis effectiue qñ ſcꝫ veniũt de iniq̃tate ꝑ vſuruꝫ vel furtũ ꝛc̃. de tali mãmona iniq̃tatis lucrandi ſũt amici illi ſcꝫ a q̃bus recepiſti vſurã vel furtuꝫ q̃ ſunt inimici tui ꝛ eis reſtitue ꝛ erũt amici tui. Jdẽ de dño q̃ recipit aliq̃d iniuſte a vaſallis licꝫ ipi dicant ꝙ ſint gratioſe petitiones. tñ includũt populuꝫ in carceribꝰ dicendo. nunq̃ȝ exibitis ꝛc̃. Jdẽ facit qui recipit mutuo ꝛ poſt negat debitũ ꝛ miuatur. lucrãt amici reddẽdo qđ ſuũ eſt Jdẽ faciat qui retinuit totũ ſeu partẽ đ mercede ſeruoꝝ ꝛc̃. Jđo dicit. facite vobis amicos de mãmona ꝛc̃. vſ q̃ȝ recipiẽt vos in eterna tabernacula ſcꝫ angeloꝝ. ¶ Scđo dicit mãmona iniq̃tatis cauſatiue. lꝫ ſit de bono iuſto de redditibus vel laboꝛibꝰ. tamẽ eſt cauſa iniq̃tatis ꝛ peccati. verbi vr̃a. Si pauꝑeri ſit iniuria habebit patientiã q̃ ſi vindicaret ſe ꝛ caperetur non haberet vnde poſſet liberari Si diuiti. dicet foꝛtaſſis. ego i iſta vindicta poſſum expẽdere decẽ milia floꝛenoꝝ ꝛc̃. Si homo paup videat mulierẽ pulchꝛaꝫ ꝛ temptet. tñ qꝛ nõ hꝫ pecunias deſiſtit ꝛc̃. Sꝫ diues dicit. quid mihi nocebit ſi cẽtũ exponaꝫ floꝛenos. vt meam habeo voluntateꝫ ꝛc̃. Ecce quõ ẽ cauſa peccati mãmona Vñ tot ſuperfluitates ꝛ vanitates: ex abũdãtia ꝑfecto. De tali mãmona lucrãdi ſunt amici ſcꝫ pauꝑes vidue pupilli ꝛc̃ . qꝛ nõ ſolum flebothomiſandi ſunt q̃ habent ſanguinẽ coꝛruptũ. ſ etiã illi q̃ nimis abundant in ſanguie. Jta non ſolũ debẽt lucrari amicos illi qui habẽt pecunias de vſura ꝛc̃. ſed etiã illi qui abundant lꝫ ſit de bono iuſto Jđo dicit. Facite vob amicos de mãmona ꝛc̃. ¶ Tertius intellectꝰ dꝛ mãmona iniq̃tatis deſertiue. Jſto modo omnis pecunia dꝛ iniquitatis. quia deſerit dñm ſuum in tranſitu periculoſo Si ſcutifer q̃ aſſociat dominũ ſuũ in deliciJs cõuiuiJs ꝛc̃ . ſed in periculoſo trãſitu deſerit dominũ ſuuꝫ. Nunq̃d diceritis vos ꝙ ẽ ſcutifer iniq̃tatis . Jdẽ đ diuitiJs q̃ aſſociãt vos in delitiJs ꝛc̃. ſed in trãſitu periculoſo moꝛtis deſerunt dominũ ſuum. De his lucrãdi ſunt amici ſcilꝫ moꝛtui heredes ꝛ manumiſſioꝛes moꝛtui deberent dicere. O peſſime diuitie dimiſiſtl dominũ veſtruꝫ. certe vos ibitis cum eo dãtes eas in miſſis elemoſynis ꝛc̃. ſic ſequũtur dñm ſuum et moꝛtui efficiunt tunc amici veſtri . quia ſicut non libenter retineritis ſcutiferũ iniq̃tatis q̃ dominũ ſuuꝫ deſeruit in tranſitu periculoſo . quia idem faceret vobis. Jta đ pecuniJs eſt fiendum Ecce quare dicit thema. Facite vobis amicos de mãmona iniq̃tatis.

De eadẽ dñica. ſermo ſcđs de aĩabus.

Redde rationem villicatiōis tue. Luc. xvj. Sermo erit de iudicio particulari coꝛā xp̄o de q̄libet anima ſiue bona ſiue mala ab hac vita recedente. Sed p̄mo ſalutet̄ virgo maria ꝛc̄. Iſtud verbum eſt chꝛiſti dicētis cuilibet anime veniēti ad iudiciū. Redde ratiōnē villicationis tue ꝛc̄. ac ſi dicat. tu petis paradiſum. q2 ſtatim anima petit paradiſum vel merito gratie vel deſiderio coꝛdis. ſi ſit mala. Ad quā chꝛiſtus. Redde rationem villicationis tue. Pro declaratione hui⁹ verbi materia noſtri ſermonis erit in trib⁹ queſtionibus.

¶ Pꝛima de illa rōne reddēda in iudicio ꝑticulari de q̄bus rebus reddenda ſit iſta ratio.

¶ Secūda i illo iudicio q̄s loquat̄ ꝓ peccatoꝛe q̄ rōnem eſt redditurus.

¶ Tertia in illo iudicio que foꝛma teneatur i tali cōpoto faciēdo tunc apparebit. Quare chꝛiſt⁹ Redde rationem ꝛc̄.

Pꝛimo ergo videamus illam ratiōnē ſeu cōpotum de rebus de q̄bus ſit faciendū ad auiſandū nos. quia ſicut diſpēſatoꝛ qui habet reddere cōpotū domio ſuo ꝛc̄. auiſat ſe ꝛc̄. ita nos ꝛc̄. Reſpōdeo ꝛ dico ꝙ i illo iudicio habebim⁹ dare rationē. Pꝛimo de omnib⁹ cogitationib⁹. vide q̄t cogitationes bonas vel malas habuiſti ex q̄ habes rōnē ſeu diſtinctionē d̄ oib⁹ opꝫ te reddē i iudicio rationē. Secūdo de omnib⁹ deſiderijs que vnq̄ habuiſti in tua volūtate. Itē de omnibus v̄bis que vnq̄ dixiſti. vide q̄t ſunt ꝛc̄. Itē de quolibet verbo q̄d audiuiſti. de quolibet bolo panis quē comediſti. d̄ quolibet aſpectu quē feciſti. de q̄libet paſſu quem feciſti. de oib⁹ operibus tuis manuū que feciſti ſiue bonis ſiue malis. ꝛ de omiſſis opoꝛtet te reddere ratōnem. Si dicatur quomō ſcitis hoc? ex dei reuelatione in biblia. Autoꝛitas. Cūcta q̄ fiunt adducet de⁹ in iudiciū ꝓ omi errato ſiue bonū ſiue malū. Eccs xij. Iſta autoꝛitas fuit ꝓphia ſalomonis ꝛ ſatis dat reſponſionē q̄ſtioni p̄me ſed magis ſtricte i nouo teſtamēto. Nō credatis ꝙ ſolum de grauibus peccatis ꝛ enoꝛmib⁹. ſed etiā de minimis d̄ q̄bus homo nō facit ꝯſcientiā nec ꝯfitetur. imo nec tenet̄ cōfiteri debet homo reddere rationē non ſolū de homicidijs. furtis. vſuris. blaſphemijs. que ſunt enoꝛmia peccata. ſed etiā de verbis ocioſis. Dico vobis q̄m de omni v̄bo ocioſo q̄d locuti fuerint homies reddent rōnē d̄ eo in die iudicij ꝛc̄. v̄bum ē xp̄i. Matth. xij. Verbum dicit̄ ocioſū q̄n nulli ꝓficit. nec nulli nocet q2 ſi facit bonū alicui. iam nō eſt ocioſū. ſi malū facit iam eſt ꝑnicioſū. Ergo nō ſolū de mendacijs diffamationib⁹ ſeu blaſphemijs que ſūt verba mala. ſed de ocioſitate. ꝛ de his que dicūtur cauſa riſus opoꝛtet reddere cōpotū. Itē d̄ operibus etiam bonis opoꝛtet reddere rōnem. q2 i iudicio examinant̄. q2 aliq̄ etiā faciēdo bona opa damnant̄. q2 nō faciūt recta intentione. dilectione. deuotione diligētia. Autoꝛitas Luc. accepero tp̄s. ego iuſticias. i. opa bona et iuſta iudicabo. Nota cū accepero tēpus. modo de⁹ mutuat nobis tp̄s illi decē ānos. illi triginta. ꝛ alteri q̄nquaginta. vt poſſim⁹ meritoꝛie opari ꝛ vtimur tp̄e ad libitū in bonis ꝛ malis. Sꝫ dn̄s in moꝛte accipit tp̄s. ac ſi diceret de⁹. male expendiſti tēpus. ideo ꝛc̄. Cū accepero tp̄s ego iuſticias iudicabo. i. cōdēnabo. ſicut dꝛ Job. v. ꝛ q̄ male egerunt ibūt in reſurrectionē iudicij. i. cōdēnatiōis. Verbi grā. Religioſus qui ſuat tria vota ꝛ cerimonias ſui oꝛdinis. bona opera facit et iuſta. Iſta opa iudicabunt̄ in iudicio. q2 ſi nō fiant recta intentiōe. hūilitate ꝛ diligētia ꝯdemnabitur in iudicio. Idē de clerico faciente opa iuſta. ſed niſi intentio ſit recta ꝛ bonus modus ꝯdēnabit̄ Idem de laico q̄n vadit ad miſſam. ſmonem. ꝛ alia bona opera facit ſi intētio non ſit recta puta vadit ad eccl̄iam ad vidēdū mulieres ꝯdēnabit̄ ꝓpter malū modū quē tenuit. Idē dꝛ illis q̄ veniūt ad miſſam tarde. Idē de illis q̄ loquūtur i miſſa examinabūt̄. pꝫ ergo q̄re dicit. Ego cū accepero tp̄s ꝛc̄. q2 deus nō ſolū vult ꝙ hō faciat opa bona. ſ etiam vult ꝙ bono modo et debito fiant. Sicut vos nō eſſetis ꝯtentus de ſcutifero qui lꝫ faceret q̄ ſibi p̄ciperetis. ſ malo modo. q2 q̄n petitis panē dat ꝓiciēdo vos ꝛc̄. Ideo dicit ſcriptura. Maledict⁹ q̄ opus dei facit negligēter. biblia n̄ra habet fraudulēter. Hiere. xlviij. Maledict⁹ ſcꝫ iam in h̄ mūdo ꝑ culpā. ꝛ i alio ꝑ penā erit maledict⁹ Nota fraudulenter. q2 ſicut ille q̄ decē a ſolidis dn̄i recipit vnū ſolidum defraudat dn̄m. Ita in opib⁹ bonis in quibus debet eſſe intentio recta modus diſcretio diligētia ꝛc̄. Si aliq̄d hoꝛum deficiat defraudatur deus De omnib⁹ iſtis opoꝛtet reddere rationē ꝛ nihil habemus in ſcriptꝭ. Cogitate hic ſi rex peteret cōpotū a diſpēſatoꝛe ſub pena moꝛtis ꝙ redderet ſibi bonū compotū d̄ diſpenſatione quā. xx. vel triginta annis diſpēſauit ꝛ nihil haberet in ſcriptis. tali diſpēſatoꝛ deſparet. ita de nobis Sed ecce remediū ꝛ conſolationem quā dabo vobis. Deus fecit magiſtros rationales ſiue cōputantes ne habeat audire compotum noſtrū. Iſti ſūt clerici cōfeſſoꝛes ꝛ quotquot ſunt cōfeſſoꝛes tot ſunt magiſtri rōnem ꝛ cōpotū recipiētes. ſi ergo vultis euadere iudiciū xp̄i reddatis rōnem vel cōpotū magiſtris iſtis rationalibus. Sūmarie. q2 nō debetis dicere in ꝯfeſſione indiuiduꝫ ſcꝫ peccaui cū tali vel i tali loco niſi circūſtātia mutaret pctm̄. Itē etiā non ſufficit ꝯfiteri ꝑ genera. ſcꝫ peccaui in peccato ſupbie auaricie ꝛ luxurie ꝛc̄. Sꝫ i ſpecie debetis dicere peccatū quia ſupbia eſt genus et habet multas ſpecies.

ſdem de peccato auaricie luxurie ⁊c̄. oportet cõ
fiteri peccata ſpecifice. in genere non ſufficit. ſed
videatis ne accidat vobis ſicut illi italico qui a
xv. ãnis ⁊ citra non fuit ꝯfeſſus. ⁊ in paſca vt cõ
municaret voluit cõfiteri ⁊ rogabat vnũ fratrẽ
qui ibat ad p̄dicandũ ꝙ audiret. quia nõ habe/
ret niſi tria paruiſſima peccata ſcꝫ auariciã luxu
riam ⁊c̄. ⁊ non Credo in deũ. Nota dicat̄ ꝙ cõ=
feſſiones generales i ſcriptis. lꝫ ſint bone ad me
morandum peccata. non tamẽ ad cõfitenduꝫ. qꝛ
non tangũt punctũ peccati niſi generaliter. pec=
caui in luxuria. ꝑ viſum. tactũ ⁊c̄. ſed prudẽs cõ
feſſor debet dicere. qui tacti ſunt videamus ⁊c̄.
Si ergo ad iudiciũ xp̄i vultis ſecure venire. cõ=
fiteamini. reddatis cõpotuꝫ magiſtris rationali
bus. qꝛ confiteri non eſt niſi redditio ratiõis. Et
quãdo ꝯfeſſor videt in peccatore ꝯtritionem et
bonum ꝓpoſitum debet ip̄m abſoluere. al's nõ
⁊ lꝫ ꝑ abſolutionẽ non detur caracter. datur tñ
q̄dam ornatus vt dicunt doctores. intm̄ ꝙ quã
do xp̄s dicit anime in iudicio Redde rõneꝫ ⁊c̄.
Reſpõdet anima. Domine iã reddidi magiſtro
veſtro rõnali qui recepit cõpotum. Ecce inſtru
mentũ in fronte vbi apparet ornatus qui datur
in ſacramẽto confeſſionis. et xp̄s eſt cõtent⁹. ac
ſi rex peteret rõnem a ſuo diſpẽſatore. ⁊ reſpon/
det diſpenſator. iam reddidi rationeꝫ magiſtro
veſtro rationali. Ecce hic habeo quitantiã. tũc
rex eſſet cõtentus. ita xp̄s de anima. Sꝫ vt meli
us intelligatis iſtaꝫ materiã. Sciendũ q̄ anteq̄
de⁹ faceret magiſtros rationales ante incarnati
onem ip̄emet audiebat rõnem cuiuſlibet. ⁊ erat
ita rigid⁹ ꝙ neminem abſoluebat nec recipiebat
ad gloriaꝫ. ſed poſtq̄ factus eſt hõ dedit homi=
nib⁹ poteſtatẽ diuinã. fecit homines magiſtros
rationales quos fecit poſt reſurrectionẽ. lꝫ ante
ꝓmiſiſſet facere dicens. Amen dico vobis que
cunq̄ ligaueritis ſuper terram erunt ligata ⁊ in
celis. Et quecũq̄ ſolueritis ſup terraꝫ erunt ſo
luta ⁊ in celis. Matth. xviij. Licet ante beato
petro ſolo vicario ſuo cõmiſiſſet hanc poteſtatẽ
vt patet Matth. xvj. Quodcũq̄ ligaueris ſu/
per terrã erit ligatũ ⁊ i celis. ⁊ quodcũq̄ ſolueri
tis ſup terrã erit ſolutum ⁊ in celis. Tamẽ ad vi
tandũ erroreꝫ ne diceretur ꝙ ſolus papa habet
poteſtatẽ ligandi ⁊c̄. poſt reſurrectionem dedit
eandem poteſtatẽ omnibus ſacerdotibus. Con
feſſor eni in cõfeſſione ligat ⁊ ſoluit. Soluũt eni
quãdo eni abſoluũt peccatorẽ ligatum vinculis
peccatoꝝ. Ligant quando peccatori iniungunt
penitentiã. ⁊ auiſent ſe confeſſores ⁊ videant ne
dent penitentiã peccatori cõtra eius voluntatẽ
⁊ non placentẽ. Reſtituere aliena bona oportet
peccatorem. quia non eſt in poteſtate cõfeſſoris
diſpenſare cum poſſidente aliena bona ꝙ illa re
tineat. Iteꝫ peccatorẽ oportet parcere inimicis
ſi iuſtificari velit. Sꝫ alie penitẽtie ſunt arbitra
rie ⁊ ſunt quaſi cathene auree q̄ ligãt peccatorẽ
in celo ⁊ in terra Tamẽ poſt reſurrectionẽ dedit
eis executionẽ dicenſ: Quorũ remiſeritis pecca
ta remittuntur eis. ⁊ quoruꝫ retinueritis retẽta
ſunt. Ioh. xx. Ante chriſti incarnationẽ tranſi/
uerũt vltra quinq̄ milia anni ⁊ nullus intrauit
paradiſũ. quia deus qui ſolus audiebat ratiõeꝫ
neminẽ permittebat intrare. nec etiam modo p̄t
aliquis intrare niſi reddat rationẽ magiſtris ra=
tionalibus. Patet nũc reſpõſio ad primaꝫ que=
ſtionem. ¶ Secũdo videndũ eſt i illo iudicio q̄s
loquatur ꝓ peccatore. quia ſi ſit aliquis ruſtic⁹
et ignorans neſciens loqui. lꝫ habeat bonuꝫ ius
ip̄m perderet ex defectu loquele niſi poſſet loq̄
per aduocatuꝫ ꝓcuratorem multiloquũ. Dico
ꝙ in illo iudicio q̄tũcunq̄ rudis habet loqui ꝓ
ſe et non ꝑ ꝓcuratores. Quomodo ſcitur h̄ fra/
ter Reſpõſio ex dei reuelatione in ſacra ſcriptu
ra. Omnes ſtabim⁹ añ tribunal. id ē. cathradrã
iudicialẽ xp̄i ⁊ ſequitur vnuſquiſq̄ noſtrũ ꝑ ſe
rationẽ reddet deo Roma. xiiij. Statim quãdo
anima exit de corpore xp̄s oſtẽdit ſe anime. ⁊ di
abolus accuſans ſtat ad vnã ꝑtem. ⁊ angel⁹ ad
aliam. ⁊ reus in medio ſcꝫ aĩa que habet reſpon
dere ⁊ loqui. O q̄ durũ eẽt ruſtico ſi ſibi dicere
tur. vadatis ad audientiaꝫ regis ⁊ ibi excuſetis
vos maxime ſi ꝑs aduerſa ſit eloquens talis in=
tra ſe dicit. O miſer q̄d dicã quãdo videbo regi
am maieſtateꝫ ſtabo totus ſtupefactus. ita erit i
illo iudicio. ¶ Habitur h̄ exemplum de illo iuue
ne diſſoluto ⁊ male vite. cui videbatur i ſomnis
ꝙ erat ad iudiciuꝫ ductus ⁊c̄. qñ xp̄s ſibi dixit.
redde rõnem. ſubito excitat⁹ ⁊ territ⁹ fuit. ⁊ effe=
ctus totus canus ⁊c̄. mutauit vitaꝫ ⁊ de cetero
vixit ſancte Quando dicebatur ſibi. q̄re facitis
tantam penitentiã Reſpõdit. ſi vidiſſetis q̄ ego
vidi: ſimileꝫ vel fortaſſis maiorem faceretis ⁊c̄.
Cogitate ergo de iſto iudicio ad qd̄ quilibet ha
bet venire ⁊ rationẽ reddere Non credatis ꝙ fi
at verbo vocali iſte cõpotus. qꝛ nunq̄ eẽt factũ
Sed conſcientia que eſt liber vbi omnia bona ⁊
mala ſcribunt̄. in quo null⁹ põt legere niſi ſolus
deus ⁊ tu in tua: ⁊ ego in mea Tũc aperiet̄ non
ſolũ deo q̄ iam ſciebat omnia ſ angelis et ſanctis
omnibus. dato etiam ꝙ hõ neſciat loqui ꝯſcien
tia oſtendit totũ bonũ vel malũ in iudicio ꝑticu
lari ⁊ generali. De hoc vide ſanctũ Thomã q̄r
to ſcripto diſtinctiõe quadrageſima tertia. quõ
omnia opera videbunt̄ ab oĩbus in extremo iu
dicio Autoritas. Oſtẽdunt op⁹ legis ſcꝫ ſm̄ ꝙ
ꝓ vel ꝯtra legẽ fecerũt. ſcriptũ in cordibus ſuis
teſtimoniũ reddẽte illis ꝯſciẽtia ipoꝝ. Roma.
ij. Aliqui loquunt̄ ibi nõ ſolũ ꝓ ſe ſed pro aliis.
ſicut ſunt dñi t̄pales Qui p̄mo reddũt rationeꝫ
ſiue cõpotũ ꝑſonalẽ. Scd̄o officialem de perſo=
na q̄tum ad vitaꝫ ⁊ bona que fecit. poſito ꝙ de
ſua vita. reddat bonuꝫ compotũ. dicet ſibi xp̄s

reddidiſti cõpotũ de ꝑſona tua .modo redde ra
tionẽ de officio tuo ⁊ regimine .tu eñi feciſti talẽ
iniuſticiã ⁊c̃. Itẽ nomẽ meũ blaſphemabat̃ .⁊ ñ
corrigebas Itẽ ſuſtinebas peccata notoria cui⁹
occaſiõe vide q̃t ſũt dãnati. Itez vt cũ pecunijs
cõmunitatis faceres negocia tua ꝓcurabas tibi
ꝓpria bona. Itẽ poſuiſti in regimine ciuitatꝭ ta
lem amicũ tuũ inſufficientẽ ⁊c̃. Forti⁹ ẽ iſtud cõ
potũ q̃ꝫ ꝑſonale. qꝛ lꝫ bonã vitã tenuerit in ſe. t̃n
in officio non bñ ſe habuit cõdẽnabit̃. Iõo dic̃
ſcriptura. Iudiciũ duriſſimũ in his q̃ ꝓſunt fiet
exiguo eñi ꝯcedit̃ miſcdia .potentes eñi potẽter
tormenta patient̃ . Sap̃ . vj . violẽter ⁊ tracti de-
berẽt venire ad officiũ ⁊c̃. clamãdo appello appel
lo ⁊c̃. Sꝫ mõ q̃libet vult ſe ingerere. Idẽ d̃ pla/
tis eccleſiaſticis. qꝛ lꝫ intrauerit ꝓlat⁹ ꝑ portã ⁊
tenuerit vitã ſanctiſſimaz in ꝑſona ſua. ſi t̃n fue-
rit negligẽs de cõmiſſis ſibi animab⁹ ex h̃ cõdẽ-
nabitur in extremo iudicio dei. Nam dicet̃ ſibi
a xp̃o in ꝑſona tua tenuiſti bonã vitã. ſed in offi
cio fuiſti negligẽs. ſuſtinuiſti talẽ clericũ cõcubi
nariũ Itẽ ñ correxiſti vſurarios Si rñdeat .do
mine timebã inſultũ ⁊c̃. Reſpõdebit xp̃s. Iõo
qꝛ magis timuiſti eos q̃ꝫ me. ibis cũ eis ad infer
num. modo videtis quãtũ periculũ eſt recipere
ꝓlationes. ¶ Dicat̃ hic exemplũ de illo qui diu
laborauit vt fieret ep̃s .⁊ parentes ſui q̃ſi omnẽ
ſubſtantiã expenderũt ꝓ eo .⁊ finaliter in die cõ
ſecrationis fiebant ei multe q̃ſtiones. poſt hoc q̃
rebatur ab eo vis epiſcopari. Reſpõdit. ⁊ quid
oportet dicere. ſi tantũ laboraui ꝓ hoc. Sꝫ quã
do fuit ſibi dictum. vis reddere rationẽ chriſto
in die iudicij ꝓ animabus tibi cõmittẽdis. Re/
ſpondebat: nolo. ⁊ cum diceret nolo .fuit ſibi di
ctum dicatis volo. Reſpondit. omnino nolo .⁊
ceſſit prelature. dicens: credebam q̃ eſſe epiſco-
pũ nihil aliud eſſet niſi comedere gallinas Iõo
de ꝓlatis dicit ap̃ſus Obedite ꝓpoſitis veſtris
⁊ ſubiacete eis. Ipi eñi peruigilant quaſi ratio
nem ꝓ animab⁹ veſtris reddituri vt cũ gaudio
hoc faciant nõ gemẽtes Heb. vltꝭ. Patet reſpõ
ſio ad ſcdam q̃ſtionem. ¶ Tertio videam⁹ formã
⁊ practicã que ibi tenebitur. Iſtam practicã iu-
dex met dixit in quadã parabola dicẽs . Homo
q̃dam ꝓficiſcens vocauit ſeruos ⁊c̃. Dicat̃ pa/
rabola. Nõ vni dedit q̃nq; partes de pecunijs
ſuis. alij duas alij vnaz. q̃ quinq; accepit lucra
tus eſt alia q̃nq; negociando. Item q̃ duas acce
pit. ſed qui vnam abſcondit ⁊c̃. timens dominũ
Iſte homo ẽ chriſt⁹ ⁊ peregere ꝓfectus eſt i die
aſcenſionis vltra mare huius mundi: qui mare
dicitur ꝓpter vndas ⁊ pericula. ⁊ iuit ad viſitã
dum ſanctuaria i terra ſancta. de q̃ dauid . Por
cio mea domine in terra viuentiũ . Nos xp̃iani
ſumus ei⁹ famuli ⁊ ſeruitores ⁊ vni cõmittit q̃n
q; partes bonoꝝ ſcilicet corpus animã diuitias
eloquentiã ⁊ ſcientiã. omnia bona nobis cõmiſ-
ſa cõſiſtunt in his quinq; . Alteri cõmittit ſoluꝫ
duo ſcilicet corp⁹ ⁊ animã. Alteri cõmittit vnaꝫ
ſcilicet animã. vt captiuis ⁊ infirmis. qꝛ lꝫ habe-
ant corpus eſſentialiter. tamen non habẽt liberꝝ
ad operandũ. ſed animaꝫ habent liberam. quia
non captiuari. Seneca . Errant q̃ ſeruitutẽ pu/
tant in totũ hominẽ deſcẽdere corpora obnoxia
ſunt ſeruituti. pars melior ſcilicet anima. libera
eſt. Si vos habetis captiuos vel captiuas. cor-
pora ſũt captiua non anime. imo velitis nolitis
poſſunt baptiſari. Per baptiſmuꝫ eñi anima fit
libera: ſed nõ corpus. poſt multuꝫ vero tẽporis
ſcilicet in morte venit domin⁹ oſtendẽs ſe perſo
naliter aliquib⁹ de ſpeciali gratia alij ꝓſentialit̃
ſibi ꝓſentantur. Et qui q̃nq; talenta accepit. di-
cit: Domie q̃nq; talẽta tradidiſti mihi. ecce alia
q̃nq; ſuplucratus ſum. d̃ corpore lucratus ſum
penitentiam ⁊c̃. ieiunãdo quadrageſimã et alia
ieiunia eccleſie. Itẽ in qualibet hebdomoda ſe-
mel bis. iſte eſt fructus corporis. d̃ anima lucra
tus ſum deuotionẽ. iſte eſt fructus anime. de di
uitijs elemoſynas .quia iſte eſt fructus diuitia-
rũ vel mutuare ſine vſuris. Dauid. Iocundus
homo q̃ miſeretur ⁊ cõmodat diſponit ſmones
ſuos in iudicio. in eternũ non cõmouebitur . De
eloquẽtia lucratus ſum oratiões doctrinas vel
ꝑdicationes. De ſcientia fructus contemplatio
nis opeꝝ veſtrorũ ſcꝫ creatiõis redẽptionis ⁊c̃.
Tũc dicet ei xp̃s . Euge ſerue bone ⁊ fidelis .qꝛ
in pauca fuiſti fidelis. ſupra multa te conſtituaꝫ
intra i gaudiũ domini tui ⁊c̃. Matth. xxv. Ec-
ce practicã que in illo iudicio ſeruabitur. Uenit
qui duo acceperat dicens. domine duo talenta
tradidiſti mihi ⁊c̃. et de corpore penitentiã ⁊ de
anima deuotionẽ. ſimiliter dicet ſibi . Euge ſue
bone quia fuiſti ⁊c̃. Uenit q̃ vnum accepit ⁊ ex
cuſat ſe ⁊c̃. Sed non valet excuſatio . quia licet
ſint captiui vel infirmi. de anima poſſunt lucra-
ri per amorẽ ad deuꝫ. ſed abſcondit ſub terra ꝑ
negligentiam. Iõo auiſo. quia multi ſunt voca
ti pauci vero electi ⁊c̃. qꝛ in paradiſo nõ intrant
nec auari. nec ſupbi. nec inuidioſi. nec luxurioſi
⁊ ſic de alijs. Sꝫ q̃ ſeruãt mandata eccl̃ie ſcꝫ hu
miles miſericordes caſti charitatiui. abſtinẽtes
patientes ⁊ diligentes.

¶ De eadem dñica. ſermo tertius.

EGo vobis dico

factie vobis amicos ⁊c̃ . Habet̃ ver/
bum iſtud originaliter. Luc̃. xvj. ca.
et recitatiue in euangelio currẽtis dñice . verũ ẽ
ꝯſiliũ ⁊ doctrina ſaluatoris nr̃i ih̃u xp̃i dicẽtis.
Ego dico ⁊c̃. ad meli⁹ intelligendũ conſilium ⁊
doctrinam xp̃i oportet declarare vobis vnã q̃/
ſtionẽ quam fecit beatus Thomas in ſcda ſcde
de religioſis di. Que ẽ melior vita: ſolitaria vel
ſocialis iter gentes . Huic q̃ſtioni rñdet ꝑ duas

ꝯcluſiones. Prima ꝙ ꝑſonis ꝑfect' in ſcientia et bona cõſcientia in bona vita ⁊ ꝟtuoſa. vita ſolitaria eſt melioꝛ. Notãter dico ꝑfectis in ſciẽtia. qꝛ ſolitario neceſſaria eſt ꝑfectio ſcientie ne indigeat magiſtro. qꝛ alʼs leuiter caderet in errorem vel falſam opinionẽ diaboli illuſione. Ite3 eſt ſibi neceſſariũ ꝙ ſit ꝑfectus in ſanctitate vite alʼs leuiter caderet in aliquo peccato vel carnis inclinatione. vel diaboli tẽptatione. vel mundi occaſione. ⁊ ꝗs coꝛrigeret eum ex quo eſt ſolꝰ de peccatis ⁊ defectibꝰ ſuis ꝓfecto nullus. Jdo requiritur vt ſit ꝑfectus in ſciẽtia ne indigeat inſtructione. ⁊ ꝑfectus in vita ne indigeat coꝛrectiõe Et ꝗ aliter recipit vitam ſolitariã ponit ſe ĩ maximis periculis. ⁊ eſt quaſi tẽptare deũ. Jdo dicit phs. homo ẽ animal ſociale ꝑ naturã ⁊ ꝗ ſolitarius viuit. aut ẽ deꝰ. id ẽ. diuinalis aut beſtia Pt3 ꝑma ꝯcluſio ſc3 ꝙ vita ſolitaria eſt melioꝛ ſi recipiat vt debet recipi. qꝛ includit ꝑfectionẽ ſcientie ⁊ bone ꝯſciẽtie. Scḋa ꝯcluſio ꝙ perſonis iꝑfectis ſimplicibꝰ ⁊ cõmunibꝰ vita ſocialis eſt melioꝛ. qꝛ ſi cadũt in erroꝛẽ vel falſa3 opinionẽ inſtruũt ꝑ alios vel in ꝑ̃dicatione vel particulari locutione. Jdẽ ſi cadunt in peccatis coꝛrigunt ab aliȷ̃s. H̓ dicit beatꝰ Thomas ⁊ ego inueni autoꝛitatẽ in biblia. Meliꝰ ẽ duos eſſe ſimul ꝗ̃ vnũ. hñt eni emolimẽtũ ſocietatis ſue. ſi vnꝰ ceciderit ab alio fulciet. ve ſoli ꝗ cum ceciderit non habet ſubleuante3 ſe. Et ſi doꝛmierint duo fouebunt mutuo vnꝰquõ calefiet. ⁊ ſi ꝗſpiam ꝑ̃ualuerit ꝯtra vnũ. duo reſiſtunt ei. Funiculꝰ triplex difficile rumpit. Eccĩ. iiij. Nota meliꝰ ẽ duos eſſe ſimul ⁊c. ⁊ ponit tres rõnes.

¶ Prima eſt coꝛrectio.

¶ Scḋa eſt deuotio.

¶ Tertia eſt defenſio.

Pro ꝑma dicit. Si vnus ceciderit ſc3 ĩ peccato ab altero fulciet. ve ſoli ꝗ cũ ceciderit nõ habet ſubleuantẽ. Solus habet conditionẽ oculi ꝗ videt alia ⁊ non videt ſe. Jtem ꝗlibet defectꝰ aliorum cognoſcit ⁊ nõ ſuos. Jdo ẽ neceſſaria ſocietas bonaꝝ ꝑſonaꝝ ad coꝛrectionẽ. Jdeo diĉ ve ſoli. qm̃ ſi ceciderit nõ h3 ſubleuãtẽ. ibidẽ eodẽ ca. S3 quãdo ſunt duo ſi vnꝰ cadet fulciet ab altero ꝑ bona verba ⁊ ꝑ bonũ exemplũ. ſed ve ſoli niſi ſit ꝑfectus. qꝛ cu3 ceciderit ⁊c. ¶ Pro ſecũda rõne ſc3 deuotione dicit. Si doꝛmierint duo ⁊c. vſꝗ calefiet. verba ſũt figuratiua. Lectꝰ ẽ deuotio in quo doꝛmiũt ſociȷ̃ boni. ⁊ vnus calefacit aliũ. qꝛ quãdo vos videtis ꝙ ſocius veſter oꝛat ieiunat ⁊c. dicitis vos. ⁊ q̃re ego non faciã ita ⁊c. ⁊ ſic accenditnr in deuotione ¶ De tertia ſcilicet defenſione dicit. Si ꝗſpiam ꝑ̃ualuerit ꝯtra vnũ ⁊c. vſꝗ ei. Demon magis tẽptat ſolitarium ꝗ̃ illum ꝗ eſt in ſocietate. Sic ille qui obuiat inimico ſolo in via inuadit eũ. Secus ſi aſſociatus. quia inimicus non audet eum inuadere. ita eſt de demone. ꝗ̃diu eua fuit in ſocietate ade non fuit temptata: ſed quãdo fuit ſolitaria. ¶ Jtem chriſtꝰ ꝗ̃diu fuit in ſocietate apoſtoloꝛum ⁊ diſcipuloꝛũ ſuoꝛum non fuit temptatus a diabolo. ſed quando fuit ſolitarius in deſerto. tunc ⁊c. Perſone ſolitarie habent terribiles tẽptationes. vt patet de beato Ambꝛoſio. ꝺ̃ beato Benedicto. et multis aliȷ̃s. Jſta eſt ratio quare homo timet incedere ſolꝰ de nocte ⁊c. S3 quãdo habet bonam ſocietatem nõ timet. Jdo dicit. Si quiſpiam ꝑ̃ualuerit contra vnu3 duo reſiſtunt ei ⁊ maxime tres cu3 dicit. funiculꝰ triplex ⁊c. qꝛ non ſufficit habere vnũ bonũ amicũ ſed duos vel tres. Dicit ſeneca in libꝛo de remedȷ̃s foꝛtuitoꝛum. ꝙ ꝗdam perdito amico flebat dicens. Amicũ perdidi. Et ſeñ. conſolãdo eum dicebat. habes aliũ. Et ille. vnicꝰ mihi erat Et ſeñ. Et quid tu in tanta tempeſtate ad vnam anchoꝛam ſtabas. Nauis eſt vita ꝑ̃ſens ꝗ magnis tẽpeſtatibꝰ fluctuat. Jdo nõ ſufficit vna anchora. nec due/ſed tres vel plures reꝗruntur amici Jdo dicit funiculꝰ triplex difficile rũpit ꝓpter hoc dicit xp̄s in themate. Ego vobis dico. facite vob amicos nõ dicit amicũ in ſingulari Modo videndũ eſt qui ſunt fiendi amici. Et inuenio ꝙ ꝗlibet debet ſibi facẽ ⁊ ꝓcurare tres amicos. ſc3 pꝛoximũ virtuoſũ. angelum glorioſum. ihm chꝛiſtũ totum pium. Jſto modo nauis vite nr̃e erit firma nec timebit foꝛtitudinem ⁊ ſic tnnebimns ꝯſilium xp̄i dei. Ego vobis dico. facite ⁊c ¶ Dico pꝛimo ꝙ quilibet debet facere vt habeat amicũ ꝓximũ virtuoſum. ſ. de bona ꝯſcientia ⁊ vita ꝓbata ⁊ ꝟtuoſa. Ratio ẽ. qꝛ certũ ẽ ꝙ ꝑſona vitioſa peccatrix. ⁊ de mala ꝯſcientia nõ diligit veracit ſeipam. Jmo inimicat ſibiꝑi ⁊ odit ſe. Vbi grã. ſi vos videt' ſtare vel ſedere aliquã ꝑſonam in altũ in ſaxo ⁊ videtis ꝙ ꝓicit ſe ⁊ cõteritur ⁊ moꝛitur non dicetis ꝙ talis diligat ſe. imo odit ſe. Talis ẽ ꝯditio ꝑſone ſupbioſe ꝗ cũ poſſet ſtare ⁊ ſedere in firmiſſimo ſaxo humilitatis ꝓicit ſe in ventũ ſuperbie ⁊ moꝛit Jdo Job in ꝑſona ſupbi dicit diabolo. Eleuaſti me ⁊ ꝗſi ſup ventũ ponens eliſiſti me valide. ſcio qꝛ moꝛti trades me. Job. xxx. Scḋo ſi videtis ꝙ aliꝗs ſepeliat ſe in fouea ſic viuũ. dicetis vos ꝙ ille diligat ſe. nõ. imo dicet' ꝙ odit ſe. Sic facit auarꝰ ꝗ ſepellt ſe terrenis. deꝰ fecit eũ rectu3 vt videat celũ ⁊ deſideret celu3 ⁊ celeſtia ⁊ auarꝰ nõ curat viuꝰ ex̄ñs coopit ſe terra ⁊c. Jdo ꝯ̃ auaros diĉ ſcriptura. Egredimini ſup terrã creſcite ⁊ multiplicamini ſup eam. Geñ. viij. Nota egredimini. ſ. vos auari ſup terrã de fouea auaricie. Creſcite. ſ. ĩ meritis. ⁊ multiplicami. ſ. in bonis operibus ſup terra3 nõ intra nec infra terrã ¶ Tertio ſi videtis aliquam ꝑſonã ſe in igne ꝓicientez non dicetis ꝙ diligat ſe. imo dicetis odit ſe Sic luxurioſus ꝓicit ſe in igne luxurie Luxuria aũt

nõ ē niſi ignis q̃ accendit̃ in ꝑſona peioꝛ igne beati anthonij. qꝛ cõburit coꝛpus ⁊ animã. Ignis eſt ſcꝫ luxuria vſqꝫ ad ↄſumptionẽ deuoꝛans. et omnia eradicãs germina Job. xxxj. Ideo i luxurioſo quãdo vult facere illiũ actũ ſtatim flãme illius ignis luxurie apparẽt in facie. Quarto ſi q̃s in optimis cibis apponit venenuꝫ. ⁊ comedit talis nõ diligit ſe. imo odit ſe. ſic ſilr̃ faciũt guloſi qui i cibis quos deus oꝛdinauit ad ſuſtinẽduꝫ coꝛpus apponũt venenũ itꝑantie q̃d occidit coꝛpus ⁊ aĩam. qꝛ guloſi perdũt pulchꝛitudinẽ coꝛporalẽ. fortitudinẽ. viſum. ſanitatẽ. et vitã. Itẽ in anima ꝑdunt intellectum. frangũt ieiunia eccleſie iam ebꝛij veniũt ad miſſam. Ideo dicit ſcriptura. In multis eſcis erit infirmitas. ꝓpt̃ crapulam multi obierũt q̃ abſtinens eſt adijciet vitam. Ecci. xxxvij. Quinto ſi videtis aliquẽ gladio ſe ꝑcutientẽ iuxta coꝛ non dicetis ꝙ diligat ſe. Sic iracũdus gladio odij rãcoꝛis ⁊ enſe inuidie occidit ſe. Qui nõ diligit manet in moꝛte oĩs qui odit fratrẽ ſuum homicida. ſ. ſuꝑius eſt. j. Joh. iij. patet ergo clare ꝙ nulla ꝑſona vicioſa et peccatrix diligit ſe. imo odit ſe. autoꝛitas dauid. Qui diligit iniq̃tatẽ odit aĩaꝫ ſuam. inq̃t in pſ. x. Qui autẽ faciũt peccatũ ⁊ iniquitateꝫ hoſtes ſunt anime ſue. Tob. xij. Fiat ergo rõ. Si ꝑſona vitioſa nõ diligit ſe: quõ poterit diligere ꝓximũ ſuũ. maxime qꝛ dicit ſcriptura. Qui ſibi nequã eſt cui alij bonꝰ erit. Ecci. xiiij. Quia dicit phs. amicabilia q̃ ſũt ad alteꝝ. veniũt ex amicabilibꝰ q̃ ſũt ad ſeipm̃. Si g̊ peccatoꝛ nõ diligit ſe quõ diliget te. Si ergo vis h̄re bonã amicitiã opoꝛtet ꝙ amicꝰ ſit ꝑſona ꝟtuoſa alꝛ̃s melꝰ eſſet non h̄re amicitiã. Ideo reſpice bñ cũ quo habes amicitiã ⁊ cõicationeꝫ. qꝛ cõicatio amicitie cauſat moꝝ ſilitudinẽ. Exemplũ de pomis. qꝛ vno coꝛrupto coꝛrumpunt̃ oĩa alia. ⁊ oĩa alia nõ poterunt ſanare coꝛruptum. Ita ē in vna ſocietate vna mala ꝑſona coꝛrupta coꝛrumpit oĩes alias: ⁊ oĩes non poterũt ſanare coꝛruptaꝫ. Qui cũ ſapientibꝰ gradit̃ ſapiens erit. Amicꝰ ſtultorũ ſilis efficiet̃ Prou. xiij. Ideo pmũ amicũ quẽ debemꝰ nobis facere ē ꝓximꝰ virtuoſus. de quo dicit ſcriptura. Amicꝰ fidelis ꝓtectio foꝛtis qui inuenit illũ. inuenit theſauꝝ. Ecci. vj. Nota amicus fidelis ⁊c̃. duo mala habemꝰ in hoc mundo ſcꝫ abundantiã tribulationũ. Scḋo defectꝰ conſolationuꝫ. Sꝫ bonus ⁊ fidelis amicus. pmo eſt ꝓtectio foꝛtis contra tribulationes ⁊ aduerſitates ⁊ ſcḋo cõſolatur. ideo dicit. Qui inuenit illũ inuenit theſaurũ. ¶ Dico ſcḋo ꝙ quilibet debet facere ſibi amicum angelũ gloꝛioſum. Magnũ quid eſt ꝙ poſſumus habere amicũ angeluꝫ glorioſum. dicit̃ angelꝰ amicus eo ꝙ habet ↄditiones fidelis amici ⁊ boni. Amicus fidelis firmꝰ ē in dilectione non ſtatim ꝓ nihilo recedit ab amico. Ideo dicit ſcriptura. Amicus ſi ꝑmãſit fixus erit tibi quaſi coequalis ⁊ in domeſticis tuis fiducialiter aget. Ecci. vj. Nota amicꝰ ſi ꝑmanſerit fixus. qꝛ eſt amicus tꝑalis ⁊ cõmenſalis. De quibꝰ Ecci. Tales nõ ꝑmanent in tẽpoꝛe tribulationis. vt patet in beato petro qui anteq̃ eſſet ꝑfectus cum eſſet in mẽſa cum xp̄o dicebat. dñe paratus ſum ⁊c̃. Sꝫ in aduerſitate negauit euꝫ. Ita de multis alijs. Ideo dicit amicꝰ ſcꝫ ꝑmãſerit ⁊c̃. Iſtã ↄditioneꝫ habet angelꝰ q̃ nõ deſerit amicũ ſuũ a ꝑncipio vita vſqꝫ ad fineꝫ. Nõ quõ qñ mulier debet ꝑere deus vocat angelũ dicẽs ſibi. Ecce vides illã mulierem mõ debet parere cõmitto tibi ꝓlem. Angelus reputat hoc ad magnã grãm ⁊ regratiat̃ deo ⁊ deſcendit ⁊ citiꝰ creatura venit in manꝰ angeli q̃ ſunt cuſtodia ⁊ diligentia q̃ꝫ in manibꝰ obſtetricis. vos nõ cogitatis hanc maximã angeli amiciciã. Si rex vellet cõmittere oues ſuas alicui militi vel comiti: ſtatim indignarent̃ nec facerẽt. tñ angeli quoꝝ minoꝛ maioꝛ eſt papa vel imꝑatoꝛe libẽter veniũt ⁊ recipiũt in cuſtodia oues dei. Ideo dic̃ Hieroꝰ ſuper illo ꝟbo. Dico vobis ꝙ angeli dei in celis ſemꝑ vident faciẽ patris mei. Mat. xviij. Dic̃ ibi Hieroꝰ. Magna eſt dignitas aĩaꝝ vt vnaqueq̃ ab oꝛtu natiuitatis ſue habet angelũ ſibi delegatũ. Itẽ nõ deſerit ꝑ totã vitã. qꝛ tot ſunt demones ꝙ non ꝑmitterent homineꝫ facere aliquod bonũ nec ꝑ̄dicare. imo qñ doꝛmimꝰ ſuffocarent nos niſi qꝛ bonus angelus cuſtodit nos. Nos doꝛmimꝰ ⁊ ipſe vigilat. Ecce qualis amicꝰ nullus rex vel papa ita bñ cuſtodit̃ a ſuis cubicularijs. Ideo de eo dicit dauid. Ecce nõ doꝛmitabit neq̃ꝫ doꝛ. ⁊c̃. Et ſi aliqñ aſcendit in celũ nõ tñ ex hoc dimittit cuſtodiaꝫ. imo ſi videt diabolum inuadentẽ amicũ ſuuꝫ ſibi cõmiſſum ſtatim occurrit ad adiuuandũ Iteꝫ qñ facis aliq̃d peccatum lꝫ dicat. O iſte ribaldus. tñ nõ deſerit te quia ſtatim diabolꝰ te duceret ad infernuꝫ. ſed tantus eſt amoꝛ angeli ꝙ nõ dimittet te nec permittat ꝙ diabolꝰ faciat ↄtra te. Ideo dauid Angelis ſuis mãdauit de te ⁊c̃. In oĩbꝰ vijs tuis. ſ. ꝑ terram mare de die ⁊ de nocte doꝛmiẽdo ⁊ vigilando. Iteꝫ nec in finẽ deſerit. qñ ꝑſona laborat in extremis veniũt demones ⁊ ſi ꝑſona ſit impenitẽs demones deridẽt bonũ angelũ dicẽdo ⁊ quid vis tu hic. qꝛ iſte noſter eſt. qꝛ fecit hoc ⁊ hoc ⁊c̃? Et angelꝰ. adhuc põt deus ſibi dare cõtritionẽ. ⁊ demones. qualis ↄtritio hoĩs qui tenuit talẽ vitã ⁊c̃. Et angelꝰ eleuatꝭ oculis i celuꝫ dicit. dñe habeatis me excuſatuꝫ. ⁊ aĩa ſicut impenitẽs recipit̃ a demonibꝰ. et angelꝰ aſcendit i celũ. Si vero ſit aĩa ꝑſone penitentis tũc angelus bonꝰ deridet demones di. Canes q̃d vultis hic? O dicunt adhuc poſſet peccare. Et angelꝰ. non peccabit. Nam deus qui ↄſeruauit eũ vſqꝫ modo etiam cõſeruabit eum ⁊c̃. Vos non auditis iſtas diſputatiões. quia ex peccatis habemꝰ

aures obſtructas. Finaliter angelus recipit ani
mā ⁊ demones fugiunt: ⁊ angelus poꝛtat aiam
ſecum in celū. Factū eſt vt moꝛeret̄ mendicus ⁊
poꝛtaret̄ ab angelis in ſinū abꝛae Luc̄. xvj. Nō
ne videt̄ ergo vobis ſi angelus eſt bonus amicꝰ
ꝑmanens a p̄ncipio vite vſqꝫ ad finē. de hoc au-
toꝛitas. Ecce ego mitto angelū qui p̄cedat te. ſ.
in natiuitate. ⁊ cuſtodiat te in via. Ecce ſcd̄m et
introducat te in locū quem paraui. Ecce tertiū.
Exo. xxiij. Angelus debet fieri amicus ex par/
te noſtra ꝑ oꝛationē. Nam debemꝰ dicere ſibi q̄
libet die mane ⁊ ſero vnā bꝛeuem oꝛationē ſcilꝫ
Angele q̄ meus es cuſtos pietate ſupna Me ti
bi cōmiſſum ſua defende guberna. ¶ Dico ter-
tio ꝙ quilibet debet facere ſibi amicū ihm xp̄m
totuꝫ pium. Bonus amicus ē homo virtuoſus
melioꝛ ē angelꝰ glorioſus. Sꝫ optimus ihs chꝛi
ſtus pijſſimus ⁊ pietate plenꝰ. Tū ratiōe ſue bo
nitatis. Tū ratione durabilitatis. Tū rōne vti-
litatis. ideo dicit ſcriptura de eo. Amicꝰ fidelis
ſcꝫ chꝛiſtꝰ medicamentū vite. ⁊ imoꝛtalitatis. et
q̄ metuūt dominū inuenient illum ⁊c̄. Ecc̄i. vj.
Nota medicamentū vite. quia nec ꝓximus vir
tuoſus. nec angelus glorioſus poſſunt dare me-
dicinā remiſſionē peccatoꝝ. niſi deus. Quis p̄t
peccata dimittere niſi ſolꝰ deus. Marc̄. ij. Iſtā
medicinā dat chꝛiſtꝰ in hoc mūdo. In alio mun
do dat medicinā imoꝛtalitatis in gloꝛia eterna:
iſte amicus lucrat̄ ꝑ timoꝛē cum ſequitur. Qui
metuūt dominū inueniūt illum. Qui timet deū
eque habebit amiciciaꝫ bonam ſcꝫ dei. Ecc̄i. vj.
¶ Dupliciter pōt timeri deus. Primo ſeruiliter
ſcꝫ inchoando penitentiā timoꝛe pene Nā peni
tentia incipit a timoꝛe pene. ⁊ ꝓcedit amoꝛē gra
tie ⁊ gloꝛie. Exemplū de acu ⁊ filo in ſuente Nā
acus penetrat pūgendo ⁊ filum ꝯiungit et colli-
git ſubſequendo. Ita ꝯtritio eſt acus penetrās
coꝛ. filum ꝯiungens cum deo ē ꝓpoſitū bene vi
uendi. ⁊ ſic xp̄s fit amicꝰ noſter. Qui diligit coꝛ
dis mundiciā ſcꝫ ex cōtritione. ꝓpter grām labi
oꝛū. ſ. in cōfeſſione habebit amicū regē. Pꝛouꝰ.
xxij. ecce quare dic̄. qui ti. ⁊c̄. Secūdo debet ti/
meri filialiter ſeruando ſua p̄cepta. ⁊ talibus di
cit ipſe. Uos amici mei eſtis ſi feceritis que ego
p̄cipio vobis dicit dominꝰ Ioh̄. xv. Et ſic tene
bimus cōſiliū chꝛiſti. ego vobis dico. facite vo
bis amicos.

¶ Dn̄ica. ix. poſt feſtū trinitatis. ſermo q̄rtus.

Qui ſe exiſtimat

ſtare videat ne cadat. j. Coꝛ. x. In p̄
ſenti volo p̄dicare vnam materiā ma
gni auiſamenti vite noſtre ſm̄ ꝙ thema dat mi-
hi motiuū ſcꝫ quot modis ⁊ q̄bus ꝑſone cadūt
in peccatis. Ido volens vos auiſare vt caueatꝭ
decreui de iſta materia nūc p̄dicare. ſalutet̄ vir
go maria. reſumat̄ thema. Scriptura ſancta q̄ ē

os quo loq̄tur nobis deꝰ declarat nobis altitu/
dines vt excellentias quas habet ꝑſona deuota
ſuiens deo dicēs. Ecce itelliget ſuus meꝰ ⁊ ex-
altabitur ⁊ eleuabit̄ ⁊ ſublimis erit valde Eſa.
lij. Ponunt̄ in dicta autoꝛitate q̄ttuoꝛ altitudi/
nes ſeu excellētie ſui dei. ſed vt meliꝰ itelligatꝭ.
Sciendū ꝙ in hoc mūdo ꝑſone habent altitudi
nem ⁊ excellentiā aliq̄ iſtaꝝ q̄ttuoꝛ rōnuꝫ ſcꝫ vl̄
ſcientiā. vel ꝑ nobilitatem generis. vel ꝑ diuiti-
as. vel ꝑ potentiā. Iſtis quattuoꝛ modis etiam
habet altitudinē ⁊ excellētiā ꝑſona deuota que
ſeruit deo. Pꝛimo ꝑſone habent altitudinem ꝑ
ſcientiā. qꝛ quādo ꝑſona eſt ſubtilis Iſto modo
ꝑſona deuota que ſeruit deo habet excellentiā.
quia lꝫ neſciat legere tn̄ ex bona vita quaꝫ tenet
habet magnā ſcientiā. quia habet a deo magnā
claritatē itellectus. quia ſine magiſtro ſcit quid
credendū ⁊ ſperandū. Talibus dicit̄. vnctionē
quā accepiſtis ab eo maneat in vobis ⁊ non ne-
ceſſe habetis vt aliquis doceat vos ſed ſicut vn
ctio docet vos de oībꝰ. j. canonica. Ioh̄. ij. Per
hoc dicit vnctionē denotat claritatē intellectus
Quia ſicut marinarij. id ē. naute q̄ in fundo ma
ris volunt clare videre emittunt de oꝛe globum
de oleo ⁊ tūc vident clare. Ita deuote ꝑſone re-
cipiunt vnctionē claritatis a deo. Si ergo ꝑſo-
na ē alta ꝑ ſcientiā ⁊ ſeruit deo ⁊c̄. Ecce q̄re dic̄
ecce intelliget ſuus meus. ¶ Scd̄o ſūt ꝑſone al-
te ⁊ excellētes ꝑ nobilitatē ⁊c̄. qꝛ ſunt filij regis
Ex hoc maioꝛē altitudineꝫ habet quelibet ꝑſo/
na deuota. qꝛ in omni gradu parentele xp̄s ꝑſo
ne deuote iungit̄ dempto vno. eſt frater ꝑ graꝫ
⁊ ꝯſanguineꝰ nepos ⁊ mater. ſ; non pater. qꝛ de
us pater nulli cōmunicauit vt ſit pat̄ xp̄i. d̄ iſta
parētela autoꝛitas. Quicūqꝫ fecerit volūtatem
patris mei q̄ in celis ē. ipſe meꝰ frater ⁊ ſoroꝛ eſt
mater. ⁊ nō dicit pater. Mat. xij. Idō dicit Ec
ce ſuus meus exaltabit̄. ſ. ꝑ nobilitatē diuinalē
¶ Tertio eleuabit̄ ꝑ diuitias. Idō dicit̄ diuiti.
in altis habitat. Sed diuitie huiꝰ mūdi nihil va
lent reſpectu diuitiaꝝ ſeruoꝝ dei. qꝛ diuitie mū
di ſolum durant h̄ ⁊ deperdi pn̄t ⁊ moleſtāt Sꝫ
diuitie ſuoꝛum dei vt v̄tutes ⁊ merita ⁊ hic et
in alia vita ſemꝑ durant ⁊ ꝑpetue ſūt Gloꝛia et
diuitie in domo eius. ſ. in ꝯſcientia ⁊ iuſticia eiꝰ
manet in ſeculū ſeculi. Idō dicit Ecce ſuus me
us eleuabit̄ ſcꝫ ꝑ diuitias ſpūales. Quarto ex
altant̄ ꝑ potentiā vt reges p̄lati ⁊ dn̄i tēpoꝛales
Iſta rōne ꝑſona deuota exaltat̄ intm̄ ꝙ quaſi ē
omnipotens rōne ſue voluntatis deliberate. qꝛ
nihil vult niſi qd̄ deus vult. ⁊ iſto modo loq̄bat̄
ap̄ls dicens: Omnia poſſum in eo qui me ꝯfoꝛ-
tat. ad Phil̄. iiij. Idō dicit. Ecce ſuus meꝰ ſub
limis erit valde Fiat ergo ratio. ſi ꝑſona q̄ ſtat i
bona vita eſt ita alta ⁊ excellens vt ꝓbatum eſt
valde debet ſe auiſare ne cadat ꝑ peccatū. quia
quāto gradus eſt altioꝛ. tāto caſus ē ꝑiculoſioꝛ

ꝓpter hoc dič thema. Qui ſe exiſtimat ſtare vi/
deat ne cadat. patet thema. vt vos auiſem inue
nio in ſacra ſcriptura ꝙ quattuoꝛ ſūt occaſiōes
ꝗbus ꝑſone deuote cadūt in peccatis. Prima ē
per diabolicalē tēptationē. Scđa ꝑ familiarem
effectionē. Tertia ꝑ delicioſam cōuerſationem.
Quarta ꝑ negligentialē oꝑationē. Et non ſunt
plures modi cadendi ⁊ ꝗ de iſtis vult ſe auiſare
⁊ cuſtodire ſemꝑ ſtabit alte. ſ. in grā dei. ergo ꝗ
ſe exiſtimat ſtare videat ne cadat. Dico pͥmo ⁊c̄
ſcꝫ ꝑ diabolicā tēptationē. qꝛ lꝫ tēptatio diabo=
lica nō poſſit cogere liberū arbitriū ad peccādū
tm̄ illa temptatio hꝫ tantā impetuoſitatem ꝙ ni=
ſi hō auiſet ſe venit cū impetu ⁊ ꝓicit ad terram
⁊ iſto mō. ſ. impetuoſo diruit vnū magnū murū
ſcilꝫ dauid. ¶ Dicaꝛ̄ hiſtoꝛia de dauid ꝗ de pala
tio ſuo vidit vxoꝛē vrie lauantē ſe ⁊ ſtatim tem
ptatio demonis venit ad eū dicēs: O quō ē pul
chꝛa mittas ꝓ ea ⁊ veniet. qꝛ vir ſuꝰ nō ē in ciui=
tate ⁊c̄. Dicaꝛ̄ quō peccauit. ij. Reg. xj. O qua
lis turris quia erat dauid puer exiſtēs ⁊ cuſtodi=
ens gregē patris interfecit leonē. ita erat foꝛtis
⁊ tm̄ nō reſtitit tēptationi. Ratio. qꝛ venit impe
tuoſe. Jō dixit ipe Jmpulſus euerſus ſū vt ca=
derē. et dn̄s ſuſcepit me. ⁊ dat remedium ne de
cetero homo cadat dicēſ. Foꝛtitudo mea ⁊ laus
mea dn̄s ⁊ factꝰ ē mihi in ſalutē. pſ̄. cxvij. Sic
ille ꝗ ſtat ſolus ⁊ nō ſe tenet ad columnā leui im=
pulſu cadet. Sꝫ ꝗ ſe tenet foꝛtiꝛ̄ ad columnā foꝛ
tiſſimā. ſ. dn̄i duobꝰ bꝛachijs amplexando. ſ. vi
gilia ⁊ oꝛatiōe talis etiā ad magnū impulſū nō
cadet. Jđo qꝛ dn̄s foꝛtitudo eiꝰ. Ecce q̄re dicit
dn̄s foꝛtitudo mea. q̄ſi dicat. ego ex me nō ſum
foꝛtis. ſꝫ dn̄e teneas vel ſuſtētes me. Jſtud cōſi=
liū non ſolū ē dauid. ſꝫ xp̄i ih̄u ꝗ in nocte paſſio=
nis dixit apl̄is. Vigilate ⁊ oꝛate vt nō intretis in
temptationē. Mat. xxvj. Sꝫ qꝛ nō tenuerunt
ꝯſiliū eius. ideo impulſi tēptatiōe ceciderunt fu
giēdo ⁊c̄. Patet ergo q̄re aliq̄ cadūt diabolica
tēptatione. Jđo remediū ē vigilādo in oꝛatiōe
appodiare ſe. Jđo dicit thema. qui ſe exiſtimat
⁊c̄. ¶ Dico ſcđo ꝙ ſcđs modus quō ꝑſona deuo
ta cadit ē familiaris affectio. Et iſte multos pꝛo
ſternit. qñ eni religioſus vl̄ cleric9 ſeu heremita
eſt deuotus ⁊ bone vite. ſtat alte i grā. ⁊ qñ dia
bolꝰ nō pōt ipm̄ diruere impingendo ponit ſibi
in via ſcandalū vt ibi impingēdo cadat. ſcanda
lū eſt familiaritas alicuiꝰ mulieris etiā deuote
benigne et bone intētiōis ſꝫ paulatim cadūt. Et
ſicut grauiꝰ cadit ille ꝗ currit qñ impingit q̄ꝫ ille
ꝗ vadit ſpacioſe. ſic grauioꝛ ⁊ ꝑiculoſioꝛ eſt ca=
ſus ꝑſone deuote currētis ad paradiſū ꝑ magna
oꝑa q̄ꝫ illius ꝗ leuiter ambulat. Jđo auiſo vos.
O quot ſancte ꝑſone fuerūt in mundo que cum
maximo feruoꝛe ſpūs inceperūt vitā ſanctā cur
rentes vt cameli. ſed impingendo ceciderūt. O
quot mulieres deuote ꝗ qñ vidēt aliquē religio
ſum deuotū vel clericū cupiūt habere ſuā fami
liaritatē etiā bona intentiōe dicendo. O quō ē
iſte gratioſus homo ego faciā amiciciā cum eo.
Dicaꝛ̄ h̄ hiſtoꝛia q̄ ꝯtigit in italia de filia illiꝰ co
mitis deuotiſſima ꝗ clam dimiſit patrē ⁊ in ha=
bitu diſſilato iuit romā ⁊c̄. Tūc fuit verificata
ꝓphetia illa Hieremie. Foꝛtis impegit in foꝛtē
⁊ ambo pariter ꝯciderūt. Hiere. xlvj. Quia foꝛ
tis erat illa puella ⁊ foꝛtis ille ſanctus ſacerdos
Jđo mulieres vos auiſetis ꝙ vos cū nl̄lo q̄ꝫtū=
cunq̄ꝫ deuoto recipiatis familiaritatē nec intro
mittatis vos de coquina. Dicatis ſibi. paꝛ̄ oꝛa=
te ꝓ me ⁊ oꝛabo ꝓ vobis ego nō ſū coquinaria.
⁊c̄. Jđo dicit ſcriptura. Jn via ruine non eas ⁊
offendas in lapides nec credas te vie laboꝛioſe
nec ponas aīe tue ſcandalū Eccī. xxxij. Via rui
ne ſcꝫ cadendi ē familiaritas ibi offendiꝛ̄ in lapi
dibus pctōꝝ. via ē laboꝛioſa ꝓpter tpis ⁊ aīe ꝑ
ditionē. ergo Qui ſe exiſtimat ſtare ⁊c̄ ¶ Tertiꝰ
modus cadendi ē ꝑ delitioſam cōuerſationē qñ
ſcꝫ tenēt bonā vitā ſed de delicijs mundi volūt
quantū poſſunt recipe ſine pctō Jſti cadūt non
impulſi nec offendēdo ſꝫ ex lubꝛicitate vie. quia
ſicut ille ꝗ vadit ꝑ viam lutoſam lꝫ nō impellaꝛ̄
nec inueniat ſcandalū tm̄ cadit ex lubꝛicitate ꝙ
nō fieret ſi ꝑ viā ſiccam incederet. Jta qñ ꝑſona
vult ire ꝑ viam deliciaꝝ bñ comedere ⁊ ſepe ri/
gare guttur dicēdo. vere iſtud nō eſt peccatū ex
quo hō nō frangit ieiunia eccl̄ie. Jtē comedere
carnes poꝛtare camiſiā. talis diu ſtare nō poteſt
ſꝫm Bern̄. Lubꝛicauerūt veſtigia nr̄a in itinere
plateaꝝ nr̄aꝝ ⁊ appꝛopinquit filiꝰ nr̄. Thren̄. iiij
¶ Nota differētias inter plateas ⁊ vicos. platee
ſunt late ⁊ ſignant perſonas ꝗ late vadūt in deli
tijs ⁊c̄. ꝑ vicos ſtrictos ſignanꝛ̄ ꝑſone ꝗ reſtrin
gunt ſe a delitijs ⁊c̄. ⁊ vadunt ſine ꝑiculo de lu=
to. Sꝫ de illis ꝗ vadunt ꝑ plateas delitiaꝝ dicē
tibus hoc bene pōt fieri. qꝛ non ē pctm̄. dicit ap
pꝛopinquit finis noſter. ſ. bone vite. De iſtis da/
uid ꝯcoꝛdans cū Hiere. dicit. Jpi obligati ſunt
id ē. inuoluti. ⁊ ceciderūt. pſ̄. xix. Remediū qđ
habemꝰ hic ad h̄ dat apl̄s di. Carnis curā ne fe
ceritis in deſiderijs. Roma. xiij. lꝫ bene i neceſ/
ſarijs. qꝛ quādo ꝑſona deuota infirmaꝛ̄ que al̄s
non ꝯſueuit comedere carnes nec doꝛmire in le=
cto ſed cōſueuit poꝛtare cilicium. in infirmitate
nō debet iſta ſuare. qꝛ ſicut aſinus oneratus ca
dens in terrā nō pōt cōmode eleuari niſi onꝰ de=
ponaꝛ̄. quo eleuato iterū reponiꝛ̄ ſibi onus Sic
ꝑſona de penitētia eſt vt aſinꝰ ſupꝛa ſe poꝛtans
onus penitētie ꝗ ſi cadat ꝑ infirmitatē debet de=
ponere onus. qꝛ al̄s nō poſſet curari. ſatis peni
tētie eſt habere patiētiā in infirmitate. Poſt cu
rationem ſumatis onus. Ecce q̄re dicit Carnis
curam ne feceritis in deſiderijs Nemo eni vnq̄ꝫ
carnem ſuā odio habuit ſꝫ nutrit ⁊ fouet eam ne
ceſſarijs Eph̄. v. ¶ Quartꝰ modꝰ ē ꝑ negligētia

lem oꝑationez. Deuotio enim ſpũalis ⁊ oratio-
nes ⁊ oꝑa penitẽtialia ſunt fortitudines ſuſtinẽ
tes pſonaz in altitudine grẽ dei. q̃ ſi dimittũtur
ex tedio vel negligẽtia incipit pſona refrigeſce/
re ⁊ ad caſũ diſponit̃. Verbi gratia de religioſo
vel clerico deuoto qñ dicit ⁊ q̃d oportet me ſur/
gere ad matutinas ita mane vel orare genib⁹ fle
xis ⁊ ſic de alijs. ⁊ paulatim dimittit talis in bre
ui cadet. qꝛ deuotio que eſt fortitudo deficit ⁊ lȝ
nõ ſit impulſus a demone nec inueniat ſcãdaluȝ
ĩ lubricitate vie. cadit tñ ex negligẽtia. Abierũt
retrorſum. ſ. dimittẽdo bonã vitã penitẽtiã ⁊ ce
ciderunt in terrã. Joh. xviij. Sup h̃ habem⁹ cõ
ſilium a xp̃o dicẽte Allegorice. Accinge lũbos
tuos ⁊ tolle baculũ meum in manu tua ⁊ vade.
iiij. Reg. iiij. ¶ Nota accinge lũbos tuos. qꝛ ſicꝰ
ille q̃ vadit ſine cinctura plice tangũt terrã. Jta
negligẽtes vadunt ad terrã. Jd̃o dicit. accinge
⁊c̃. ⁊ tolle baculũ meuȝ in manu tua. ſ. baculum
crucis. qꝛ ſicut ille qui ſurgit de infirmitate ⁊ eſt
debilis: ſuſtẽtat̃ baculo ne cadat. Jta pſone de
uote ſi aliquotiẽs attẽdiet̃ vel ſint negligẽtes ⁊
debiles. tollãt baculũ. ſ. xp̃i crucẽ ⁊ paſſionẽ nõ
ſolũ oculis ſ manib⁹ operando Maius ꝯforta
men qd̃ poſſum⁹ habere ĩ bonis oꝑib⁹ eſt memo
ria paſſionis xp̃i. Verbi grã. ſi habetis tediũ d̃
ieiunio cogitate ieiuniũ xp̃i. ⁊ prandium qd̃ ha
buit in cruce. Si de deſpectiõe habetis tedium
cogitate q̃d dicebat̃ xp̃o. vach qui deſtruis ⁊c̃.
Si pulices vos inq̃etant cogitate pũctiões xp̃i
in capite. in manib⁹. ⁊ in pedib⁹. Si d̃ paupptate
tediũ habetis cogitate xp̃m nuduȝ ĩ cruce Ecce
q̃re dic̃. accinge lũbos tuos ⁊c̃. Ergo q̃ ſe exiſti-
mat ſtare videat ne cadat.

¶ Sermo q̃nt⁹ de eadẽ dñica ſcȝ poſt trinitatis.

Temptatio vos

nõ apprehẽdat niſi humana. j. Cor.
x. Quia hoc ṽbum hȝ difficultatez
in theologia. cogitaui in iſto ſmone vob̃ ipſum
declarare ꝓ cõſolatiõe ⁊c̃. Salutet̃ ṽgo maria
⁊c̃. ⁊ reſumat̃ thema. Doctrina ẽ cõmunis ĩ ſan
cta theologia ꝙ ſi Adã non peccaſſet. oẽs fuiſſe
mus in paradiſo terreſtri: ⁊ ſine labore. tribula/
tione ſeu difficultate introiſſem⁹ gloriã paradiſi
quia ſine labore ⁊ difficultate feciſſem⁹ bonum
Sȝ ex quo adam peccauit ⁊ in patre nos facti ſu
mus omnes exules in hoc mũdo. Et cũ magnis
difficultatib⁹ laboribus periculis habem⁹ lucra
ri paradiſũ celeſtem. Recte videt̃ mihi fore ſiĉe
cuidam parabole de quodã nobili viro habẽte
plures filios q̃bus dicebat: ſitis boni. ecce iſta
hereditas erit vr̃a. Semel autẽ iſti filij fecerunt
quoddã malum magnum ꝓpter qd̃ pater expu
lit eos de domo ſua. et ipſi iuerunt ꝑ mundum ⁊
paſſi ſunt multa mala. ibant mẽdicando ⁊c̃. Tã
dem q̃dam bonus homo ex cõpaſſione interpo
ſuit ſe inter filios ⁊ patrẽ ⁊c̃. Et pater ꝑcepit eis
cum tali cõditione ꝙ nullo modo poſſent habe-
re hereditatẽ eius ꝑus ꝓmiſſam: niſi ꝑus lucra-
rentur eam in armis bellãdo: ⁊ ſi eſſent victores
daret eis hereditatẽ aliter non Jta recte accidit
nobis ex ingratitudine quaȝ fecerũt homĩes ſcȝ
adam ⁊ eua. De⁹ pater q̃ parauerat gloriaȝ ⁊c̃.
exulauit homĩes in hunc munduȝ in quo ml̃tas
tribulationes paſſi ſunt. Sed venit chriſt⁹ ⁊ po
ſuit ſe inter deum patrẽ ⁊ homĩes. vn⁹ ẽ media-
tor dei et hoĩuȝ. homo chriſt⁹ ih̃s q̃ dedit redẽ-
ptionem ſemetipm̃ ꝓ omnib⁹. j. Timot. ij. Et fi
naliter recõciliauit nos deo patri. ſed tali ꝯditi-
one vt non habeam⁹ gl̃iaȝ vt prius habuiſſem⁹
ſed cũ laboribus ⁊ ꝑiculis exercitãdo nos in ar
mis. ⁊ ſi etiam ſimus valẽtes ⁊ victores habebi
mus hereditatẽ aliter nõ. Ex iſta ṽitate coact⁹
fuit paulus dicere. Per multas tribulationes
oportet nos intrare in regnũ celoruȝ. Act. xiiij.
Ex iſta ratiõe Job illuminat⁹ ſpirituſancto aſ-
ſimilauit vitã veſtrã milicie dicẽs: Milicia eſt
vita homĩs ſuꝑ terrã ⁊ ſicut dies mercenarij di
es eius. Job. vij. Ratio. qꝛ ſi miles vl̃ mercena-
rius bene laborant merent̃ ſtipendiũ. aliter nõ.
ſed punctionẽ. idẽ de nobis Notate h̃ in biblia
noſtra habet̃ Milicia ẽ vita homĩs. tranſlatio
antiqua ⁊ approbata habet tẽptatio eſt vita ho/
minis. Unde mirũ ẽ de tanta diuerſitate ĩ tranſ
lationib⁹ que tñ a ſpirituſancto fuerũt facte illu
minãdo trãſlatores. Jdeo apl̃s. j. Cor. xij. int̃
grãs ſpũſſancti ponit iterꝑtatiões Quare ergo
trãſlator ponit ibi Militia ẽ vita homĩs. cũ ha
betur tẽptatio eſt vita homĩs. Reſpõdeo ꝙ ſpi-
rituſſanct⁹ hoc fecit ad ſignificanduȝ ꝑ iſta duo
ṽba qd̃ ꝑ vnũ non poterat dici. vita eñi noſtra
dr̃ militia reſpectu ſtipẽdij. ⁊ dicit̃ temptatio re
ſpectu noſtri poſſe. Jam ſcit qꝛ milites ⁊ homi/
nes armoꝝ ſponte militant ꝓ ſtipendio ⁊c̃. Jta
nos ꝓ gloria obtinẽda. Jdeo dicit̃. Militia eſt
vita homĩs. Sȝ dicit̃ temptatio ſeu ꝓbatio. h̃
oſtendit poſſe nr̃m. quia in nr̃a militia habem⁹
tm̃ poſſe ꝙ non poſſemus vinci nec capi coacte.
qꝛ nullus põt caꝑe vel cogere liberũ arbitrium
ad peccandũ. Milites tñ multotiens vincũtur
⁊ captiuant̃ ſed nos non. Jdeo tẽptatio. qꝛ dia
bolus non põt cogere liberũ arbitriũ. ſed vadit
in circuitu ad temptandũ ſi poſſet caꝑe ⁊c̃. De
iſto poſſe dicit apl̃us. Fidelis autẽ deus qui nõ
patiet̃ vos temptari ſupra id qd̃ poteſtis. ſed fa
ciet etiã cum temptatione ꝓuentũ vt poſſitis ſu
ſtinere. j. Cor. x. Propter hoc dic̃ thema Tem
ptatio vos nõ apprehẽdat ⁊c̃. Adhuc reſtat dif-
ficultas. Que ẽ iſta tẽptatio hũana: Pro hui⁹
difficultatis ſolutione nota ꝙ tres temptatiões
in ſũma inuenio quas habemus in hoc mundo.
a ꝑma ⁊ ſecũda eſt valde cauendũ. qꝛ cadere ĩ il
lis ĩcludit peccatũ mortale. d̃ tertia nõ poſſum⁹

nos cauere. Prima eſt temptatio diuinalis Se
cũda eſt temptatio diabolicalis. Tertia eſt tem
ptatio humanalis. Jdõ dicit thema. temptatio
vos non ꝛc̃. ſcꝫ diuinalis nec diabolicalꝰ niſi hu
manalis ¶ Dico p̃mo ꝙ p̃ma temptatio eſt diui
nalis quãdo deus temptat aliquẽ non tamẽ cre
datis ꝙ tẽptatio diuina ſit inclinando ad pecca
te. qꝛ deus non eſt cauſa peccati. nec inclinat ad
peccatum De hoc vide ſanctũ Tho. i. pte. ij. q.
lxxix. arti. i. Jmo dic̃ ſcptura. Nõ cum temptatꝰ
dicat quoniã a deo temptatur. deus eni intẽpta
tor malorũ eſt. ipſe autẽ neminẽ temptat. ſupple
ad peccandũ. Jac̃. i. Querit̃ ergo q̃ eſt tẽptatio
diuina. ꝛ ad q̃d? Dico ꝙ diuina temptatio ẽ ad
pbationẽ creature non dei. quia deus om̃ia no
uit. ſed ipſius creature. de hoc vide ſctm̃ Tho.
i. pte. q. cxiiij. arti. ij. et ſi in tẽptatione temptatꝰ
teneat fortiter det gloriã deo. Si defecerit cone
tur ad hoc ꝙ peniteat ꝛ ꝙ ceteris ſit in exemplũ
Jſta temptatio fit a deo dupliciter. Primo p p
ſperitatem Secũdo p aduerſitatẽ. Dico primo
ꝙ aliquotiẽs deus temptat de honore. ſanitate
ꝛ ſic d alijs. non inclinãdo ad peccatũ. ſed vt tu
ſcias ꝛ cognoſcas te ꝛ alijs ſit exemplũ quaſi di
cat deus. videamus q̃d faciat iſte. Ad intelligẽ
dũ hoc dicat̃ quomodo dñi quando nouiter re
cipiunt vnũ ſeruitorẽ pbant eum dimittẽdo flo
renos ſcienter in aliquo loco vel aliquid ſimile.
non ꝙ dñs velit ſeruũ recipere florenos ſed vt
pbet eum ꝛc̃. ꝛ ſi abſcondit florenũ fur eſt. ꝛ ex/
pellit ipm̃ de domo ſua. Si reuelat reputat̃ bo=
nus ꝛ fidelis. Jdẽ de dña pbante ancillaꝫ in pe
cunijs vel iocalibꝰ ſeu eſcis vl' vino ſi ſit fidelis
ꝛc̃. Jſto modo deꝰ temptat nos. O quot latro=
nes ꝛ fures ſũt in domo dei. deus tẽptat eos. ꝛ
ipi non ſe auiſant Verbi grã. quãdo eſt magna
fama de aliquo diuino ſortilegio ſeu incãtatore
ꝙ facit magnas curationes. quas ſanitates deꝰ
opat̃ vt temptet vos et experiatur quid faciatl
quãdo dicit̃ vobis. vultis ſanari de tali infirmi
tate vel inuenire rem pditam vadatis ad talem
ꝛc̃. Et modo q̃d facitis? trãſitis ad diuinos ſor
tilegos ꝯtra dei volũtatẽ ꝛc̃. Jdẽ de fulguribꝰ
ꝛc̃. Dicit̃ vobis faciatis ſic dicatis talia nomĩa
qꝛ pbatum eſt ꝙ non erit malũ tẽpus ꝛc̃. tẽpta/
tio eſt. O quot ſunt latrones furãdo deo hono/
rem diuinũ: ꝛ diabolo offerũt eum. Dicat̃ etiaꝫ
ꝯtra mulieres q̃ tot faciũt truffas Cõtra iſtas ta
les ecce textꝰ ſacre ſcripture. Si ſurrexerit i me
dio tui pphetes aut q̃ ſomniũ vidiſſe ſe dicat et
p̃dixerit ſignũ atqꝫ portentũ ꝛ euenerit qđ locu
tus eſt ꝛ dixerit tibi eamꝰ ꝛ ſequamur deos ali/
enos quos ignoras ꝛ ſeruiamus eis. nõ audies
verba pphete illius aut ſomniatoris. qꝛ tẽptat
vos dominꝰ deus veſter. vt palam fiat vtrũ di=
ligatis euꝫ an non in toto corde ꝛ in tota anima
veſtra. Deut̃. xiij. Dimittatl ergo talia ꝛ recur=
ratis ad nomẽ ihs. Dicat̃ de virtute eius ꝛ mo=
do dicendi ſup infirmitatẽ vel plagã. ¶ Secũdo
temptat deus p aduerſitateꝫ quãdo pſona vult
facere aliqđ bonũ opus. deus pcurat aliquã ad
uerſitateꝫ vt pbetur quid faciet. ſemp intelligẽ
do vt dixi. qꝛ deꝰ nihil ignorat. Pro intellectu
huius dicatur ꝙ ſemel q̃dam miles habens ini
micos: recepit nouiter vnũ ſcutiferũ in ſuo ſui=
tio quem volens pbare tractauit cum duobus
amicis ſcutifero ignotis ꝙ in via inuaderẽt mi/
litem ꝛ ſcutiferũ Cunqꝫ illi duo inuaſiſſent mili
tem: vt erat ordinatũ clamãtes interficiat̃. tunc
ſcutifer deſerens dominũ ſuũ fugit. propter qđ
dominꝰ expulit eum d domo ꝛc̃. Jſto mõ deus
temptat nos. quãdo aliquis religioſus clericus
vel ſecularl recedit a mala vita quã tenebat ꝛ in
cipit bonã vitam ſeruãdo ſuam religionẽ faciẽ=
do penitentiã ꝛc̃. talis ſe tunc ſociat cum milite
ſcꝫ cum chriſto. Sed dicit deꝰ. videamꝰ pbetur
iſte. parat vnũ duos vel tres aduerſarios vt p=
bet̃. q̃ ſunt dolor. infirmitas. qꝛ ſtatim quãdo i=
cipit quis ſuire deo veniũt dolores in capite vl'
ſtomacho ꝛc̃. Non debemus fugere. qꝛ tempta
tio eſt ad pbandũ. Jdem de infirmitatibꝰ. Jdẽ
de linguis gentiũ dicentiũ ¶ Jlle ẽ hypocrita vt
habeat miſſas ſancti amatoris. Mane i ppoſi=
to quia temptatiões ſũt. nõ dicatis O miſer añ
eram quietꝰ ab iſtis nõ poſſum ſuſtinere ꝛc̃ Jtẽ
idem de tẽptatione de fide catholica. non dicat̃
O miſer ego non ꝯſueui habere iſta ꝛc̃. Reſiſti
te fortiter. quia tẽptationes ſunt. Ecce quomo/
do tẽptat deus p aduerſitatẽ. Ad hoc dicat̃ ex/
emplũ de abraam Geñ. xxij. Temptauit deus
abraaꝫ ꝛc̃. Dicat̃ hiſtoria breuit̃ quomodo illa
tẽptatio fuit abrae in laudẽ dei ꝛ augmentũ me
riti. Jtem fuit in exemplũ obedientie nobis per
locũ a maiori. Si abraã in re tam magna ꝛ diffi=
cili fuit deo obediẽs quãto magis nos quibus
non p̃cepit interficere filios ꝛc̃. ſed p̃cepta cõna
turalia ꝛc̃. Jdõ dixit deus abrae. Quia tu feci/
ſti rem hanc ꝛ nõ pepercisti filio tuo vnigenito
ppt̃ me benedicã tibi ꝛ multiplicabo ſemẽ tuuꝫ
ꝛ in ſemine tuo ſcꝫ xp̃o benedicent̃ om̃es gẽtes
t̃re Geñ. xxij. Ecce quomodo deus tẽptat nos
pſperitate ꝛ aduerſitate. Jdõ nec ppter pſperi
tatem habendã nec ppter aduerſitatẽ fugiẽdã
faciamus cõtra deum. ſed ſuemꝰ eius p̃cepta.
Fili accedẽs ad ſeruitutẽ dei ſta in iuſticia. id ẽ.
penitẽtia. ꝛ timore. id ẽ. deuotione. ꝛ p̃para ani
mã tuam ad temptationeꝫ. Ecci. ij. ¶ Dico ſcđo
ꝙ ſcđa tẽptatio ẽ diabolica iſta fit ex malicia ſic̃
diuina eſt ex miſcđia quãdo diaboli cogitãt glo
riam quã pdiderunt: ꝛ vidẽt ꝙ nos reſpectu eo
rum ſumus formice ꝛ ꝙ acq̃rere debemus illaꝫ
gloriã: dicunt malicioſi. impediamus eos ꝛ tem
ptemus. Ecce malicia. Jdõ dixit beatꝰ petrus
cuidam qui fecerat quoddaꝫ magnũ peccatum

¶ Dñica nona poſt trinitatis

Cur tẽptauit ſathanas cor tuũ. Act. v. Et inue
ni q̄ diabolus tenet tres modos tẽptandi. ſcilꝫ
piſcatores. aucupis. ⁊ truffatoris. Piſcator vo
lens cape piſces. Primo ꝓicit eſcam ſine hamo
non q̄ capiat piſces ſine hamo. ſ ꝓbat ſi piſces
comedẽt. Sꝫ h ideo facit vt poſt cuꝫ hamo poſ-
ſit cape ⁊ eos interficere. Ita facit diabol' pmo
ꝓijcit eſcas cogitatiõis ⁊ pticipatiõis alicuius
mulieris. vt poſt cũ hamo peccati capiat te Au
toritas Neſcit homo finẽ ſuũ. ſed ſicut piſces ca
piũt hamo. ſic capiunt hoies i tpe malo. Eccs.
ix. tempore malo. i. temptatiõis. Et ſicut piſces
nõ ſtatim ſentiũt hamũ. ſꝫ qñ trahunt ad littus
Ita tu modo non ſentis hamũ peccati. ſ qñ tra-
heris ad littus ſcilꝫ finẽ vite ⁊c. ¶ Scd's diabol'
tẽptando tenet modum aucupis. auceps ponit
granũ vt capiat volucrẽ. q̄ cum capit granũ ca/
pit. Ita diabol' capit volucres religioſos. cle/
ricos ⁊c. cum grano honoris ⁊ p̄lationis ſeu di
gnitatis. qñ audiunt. talis ep̄s eſt mortu'. dia/
bolus ſtatim tẽptat dicẽſ. O ſi tu poſſes habere
illũ epiſcopatũ h poſſes facere cũ rege ⁊c. Ideꝫ
de ſecularib' de aliquo officio dãdo a rege dicit
tẽptatio. O ſi tu modo poſſes habere. qꝛ rex ꝓ-
miſit alteri. Ego diffamabo eũ q̄ non eſt fidelis
regi ⁊c. Ido Eccs. ix. Sicut aues cõprehendũ
tur laqueo. ſic capiunt hoies cum eis ex templo
ſupuenerit. ¶ Itẽ diabol' tertio modo tẽptãdo
tenet modũ truffatorũ. dicat de ferrarijs ꝓijciẽ
tibus ferraturã ignitã in vico vt decipiãt ſimpli
ces. vt rideant. Idẽ de argentarijs ꝓijciẽdo flo
renos ⁊c. Ita recte facit demõ quãdo dicit vo-
bis. talis pſona vel cõitas indiget centũ vl' mil-
le florenos ad mutuandũ. ideo ſi vultis vos mu
tuare reſpondebit vobis loco ⁊ nomine cenſus
dabuntq̄ ꝓ centũ mutuatis q̄nq̄. modo diabo
lus ꝓijcit ferrum calidũ vel florenũ vt cõburat
animã veſtrã per auariciã. qꝛ ex mutuo recipere
aliquid vſura eſt ⁊ dãnatio. niſi ſit vera emptio
et venditio ⁊ p̄cium iuſtũ. al's vſura eſt. Dicat
hic exemplũ beati anthonij. q̄ inuenit pomum
auri in deſerto ex diaboli temptatione p̄paratũ
⁊c. Propter hoc dicim' in vltima petitione de
Pater nr̄. Et ne nos inducas in temptationẽ. i.
ne pmittas nos induci in temptationẽ. Sꝫ libe-
ra nos a malo. Ergo tẽptatio vos nõ apprehen/
dat. ¶ Tertia tẽptatio eſt humana q̄ de ſe ſolum
vadit ad veniale peccatũ. Tẽptatio humana di
citur q̄ eſt ſolum infra limites ſenſualitatis ſine
aſſenſu ratiõis. verbi gratia. Tu vides inimicũ
tuũ ſubito ſanguis tuus mouet ad vindictam.
Iſta eſt temptatio humana. qꝛ naturaliter moue
tur ad vindictã. qꝛ etiã formica q̄ꝫtum poteſt ſi
iniuriatur vindicat ſe. ſ auiſeti vos ne ratio cõ-
ſentiat. qꝛ tunc iam nõ eſſet veniale ſed mortale.
Itẽ quãdo tu vides pulchrã mulierẽ ſubito ſã/
guis mouet ⁊c. temptatio eſt humana. Sꝫ ſi di
cas videam' ſi potero peccare cũ ea ⁊c. mortale
eſt. Ideꝫ de motu auaricie quãdo eſt infra limi
tes ſenſualitatis veniale eſt. Idẽ de ieiunijs ec-
cleſie quãdo homo vidit de mane vinũ ⁊ homo
temptat bibere de mane. temptatio ẽ hũana ex
quo ſolũ eſt infra limites ſenſualitatis. qꝛ intel/
lectus non cõſentit. veniale eſt. Et qꝛ talis eſt tẽ
ptatio non venit a dei miſcd'ia. nec a diaboli ma
licia. ſed a cõcupiſcẽtia. Autoritas Iac. j. Vnuſ
quiſq̄ vo temptat a ſua ꝯcupiſcentia abſtract'
ſcꝫ a bona cogitatione ⁊ illectus ſcꝫ ad malum.
Deinde ꝯcupiſcentia cum ꝯceperit parit pecca
tum. ſuppſe veniale. peccatũ vero cum ꝯſũmatũ
fuerit ſupple per ꝯſenſum rationis generat mor
tem. id ẽ. peccatũ mortale Nota illectus. id ẽ. in
clinatus ſeu attractus. quia quãdo homo videt
p̄ſentiam obiecti. ſcꝫ occaſionẽ peccãdi. Homo
poſtpoſita bona cogitatione i qua ſe debet occu
pare. cogitat circa peccatũ intra ſe dicẽdo O tu
poſſes hoc ſic vel ſic facere ⁊c. Ecce quare dicit
temptatio vos non apprehẽdat niſi humana. qꝛ
ex iſta non perdit gratia.

¶ Dñica nona. ſermo. vj.

Qum defeceritis

recipiant vos in eterna tabernacula.
Luc. xvj. Pro declaratione thema.
ſciendũ eſt q̄ ſm reuelatiõeꝫ factã beato paulo
quando fuit raptus ⁊c. ij. Cor. xij. quaꝫ reuela
tionem reuelauit beato dionyſio ſuo diſcipulo.
⁊ ipſe dionyſi' nobis reuelauit in libro de celeſti
hierarchia. q̄ in celo ſunt nouẽ ordines angelo-
rum. ⁊ quilibet ordo eſt maior toto mundo. et ẽ
ibi tanta pulchritudo tanta ⁊c. quia ſi poſſibile
eſſet ſolum habere caput intra celum: et videre
ſolum materialia. nunq̄ꝫ vellet eſſe alibi. nec co-
medere nec bibere quid ſi videret ſpũalia. Vn-
de Eſa. lx. tunc videbis ⁊ afflues ⁊ mirabitur ⁊
dilatabit cor tuũ.

¶ Primus ordo eſt angelorꝫ.
¶ Scd's archangelorꝫ.
¶ Tertius p̄ncipatuũ.
¶ Quartus poteſtatuũ.
Quintus virtutũ.
¶ Sextus eſt dominationũ.
Septimus tronorꝫ.
¶ Octauus cherubinorꝫ.
Nonus ſeraphinorꝫ.

In pmo p̄ncipalis angelus ⁊ pm' eſt Raphael
de quo Tob. iiij. ⁊ eſt ibi magna excellẽtia. Se
cũdus ordo eſt altior ⁊ pulchrior ⁊c. ⁊ huius eſt
pmus Gabriel De quo eſt eccl'ia. que gabrielis
archangeli dictis credidiſti. Tertius ẽ principa
tuũ altior ⁊ pulchrior p̄cedentibus. ⁊ iſti' pmus
eſt Michael. Daniel. x. Ecce Michael vn' d
p̄ncipibus pmus. Quartus eſt poteſtatuũ alti-
or ⁊ ꝓpinquior. ⁊ ſic aſcẽdendo vſq̄ ad ordinẽ

ſeraphinoꝝ. ⁊ q̄nto ꝓpinquiores ſunt deo tan-
to excellentiores ſūt. ſed noticiam in indiuiduo
horum ordinū non habemus. quia noticiā eoꝝ
noluit deus i ſacra ſcriptura reuelare. ꝓpter tā/
tam dignitatē altitudinē ⁊ ꝓpinquitatē ad deū
Iſte ē ordo paradiſi ⁊ in ſacra ſcriptura aliquā
do vocat̄ domus. ſicut enim in palacio magno
ſūt mlt̄e dom⁹ vna pulchrior alia. ſic eſt i caſtro
celi. Unde in domo patris mei multe māſiones
ſunt. Joh. xiiij. Item alibi vocant̄ platee. quia
ſicut platee habēt magnū ſpaciū. ſic ille manſio-
nes ſunt maxime. q₂ minima ſtella que eſt in fir/
mamento eſt maior tota terra ſeptempliciter: vt
dicūt aſtrologi. multo ergo maiores ſunt platee
paradiſi. vnde platee ciuitatis ſc₃ paradiſi auꝝ
mundū tanq̄ vitrū perlucidū. Apoc. xxj. Item
aliq̄n vocant̄ tabernacula nobiliū exiſtentiū in
armis que ſunt pulchra ⁊c̄. ſic etiā ad hoc ꝓpo/
ſitum loquit̄ thema. Cū defeceritis i via ⁊c̄. de
feceritis de hac via ⁊c̄. pat₃ thema. modo autē
exiſtimo ꝙ multi ibi ſunt recepti. ſ₃ ꝑm differen
tiā quā ponit Aug⁹ in libro de cura mortuoꝝ
agēda. vbi dicit ꝙ ſunt aliqui puerſi ⁊ mali. ali
qui boni nō pfecti. aliqui boni ⁊ pfecti. Ecce de
iſtis vltimis loquit̄ thema. Cū defeceritis Pri
mi ergo ſunt mali ⁊ puerſi qui ducunt mala₃ vi
tam ſc₃ viuūt ꝑm carnis inclinatiōes exiſtentes
ſupbi. auari. inuidi ⁊c̄. moriunt̄ impenitentes.
tales cum maximo impetu ad infernū deſcēdūt
ſicut fulgur de celo cadit. Uñ Apoc. xviij. Su
ſtulit vnus angelus fortis lapidē quā ſi molarē
magnū. ⁊ miſit in mare dicens. Hoc impetu mit
tetur babylon ciuitas illa magna ⁊ vltra non in
uenieт̄. Interp̄tatur autem babylon ꝯfuſio he/
braice. ⁊ ſignificat peccatores nullū ordinē hn̄tes: ⁊ religioſos nec regulā nec cerimonias hn̄tes. ſed malum exemplū p̄bentes. Nota de q̄li
bet ſtatu non tenentib⁹ ordinē ſuu₃ babylon. id
eſt. cōfuſio. quia ꝯfuſio eſt contraria ordini. iſti
mittūt̄ i mari inferni ⁊c̄. De iſtis Job. xxj. Du-
cunt in bonis dies ſuos: ⁊ in puncto ad inferna
deſcendūt. Nota in bonis. diuites in exceſſib⁹
cibi potus veſtiū. ⁊ ſic de alijs. Unde mortuus
eſt diues ⁊ ſepultus ē in inferno. Luc. xvj. Et
notandū ꝙ ſicut in pomo ſunt domicilia vbi ſūt
grana. ſic in quattuor partibus terre ſunt quat/
tuor camere.

Prima ē infernus puerſoꝝ.

Scd̄a eſt lymbus pueroꝝ.

Tertia eſt locus purgandoꝝ.

Quarta ē lymbus patrū.

Et ille dicit̄ ſinus abrae in quo modo nullus in
trat. Nota de lymbo puerorū quomodo ē loc⁹
ꝓ pueris cū originali decedentib⁹. et in inferno
ſepeliunt̄ illi peruerſi. Sed dicit̄ in ſimbolo. de
ſcendit ad inferna. quia ſicut in celo ſūt nouem
ordines angelorū vt dictū eſt. ſic in inferno ſunt
nouem carceres. Nam in p̄ncipio mundi quan-
do deus creauit celum ⁊ terra₃. in celo ſimul cre
auit nouem ordines angelorū. De hoc vide ſan
ctum Thomā p̄ma pte. q. lxj. arti. iij. ⁊ iiij. No-
ta de ſuperiori ordine erat Lucifer. De h̄ vide
ſanctū Thomā p̄ma pte. q. lxiij. arti. vij. qui vi-
dens oēs creaturas inferiores ſe ſupbiuit. vo
lens eq̄parari deo. O dicit ⁊ dixit deus: Nō ha
bitabit in medio domus mee qui facit ſupbiam
qui loquitur iniquo. ⁊ dicit̄ i pſalmo. c. Lūc fa-
ctum eſt ꝑliu₃ magnū in celo. ⁊ ceciderunt ſicut
fulgur. Unde. videba₃ ſathanā tanq̄ fulgur ꝺ
celo candentē. Luc. x. Et qui erat altior ante ca
ſum in celo. fact⁹ eſt inferior poſt ip̄m in inferno
Exemplū ꝺ lancea in cuius cacumine eſſet vna
groſſa plūbata ⁊ cōſequenter alie octo. in cade₃
deſcēdēdo ſemp groſſior in deſcenſu eſſet prior.
ſic in caſu angelorū Nota quia quāto gradus
altior. tanto caſus grauior Et ꝑm ꝙ deſcēderūt
⁊ reliquerunt nouem ordines angelorū in celo.
Ita cōſtituerūt nouē carceres in inferno. De q̄
bus loquitur Job. Ducūt in bonis dies ſuos.
⁊ in puncto ad inferna deſcendūt. ſcilicet ad car
ceres inferni ꝑm eorū demerita. Unde. quomo
do cecidiſti lucifer qui mane oriebaris. Corru/
iſti in terrā qui vulnerabas gentes qui dicebas
in corde tuo. In celum cōſcendā ſupra aſtra dei
exaltabo ſolium meū. ſedebo in monte teſtamē-
ti in lateribus aquilonis. aſcendam ſup altitudi
nem nubium ſimilis ero altiſſimo. verūtamē ad
infernu₃ detraheris in ꝓfundo laci qui te vide-
rint ad te inclinabunt̄ teq₃ ꝓſpicient. Eſa. xiiij.
Nota qui te viderint ſcilic₃ per peccatū. ad te
inclinabunt̄ ſcilicet ⁊ ad tuos. Uultis ſcire qui
ſūt in p̄mo carcere qui eſt deputatus ꝓ his qui
fuerūt de ordine angelorum. homīes voluptuo
ſi viuentes ꝑm deſideria carnis ſine penitentia
Luc. xiij. Niſi penitentiā egeritis omnes ſimul
peribitis. In ſecūdo carcere deſcendunt inde-
uoti puta religioſi ⁊c̄. De q̄bus dicit̄. Popul⁹
hic labijs me honorat. cor autē eorum longe eſt
a me ⁊c̄. Eſa. xxix. ⁊ Matth. xv In tertio car
cere ſemper deſcendēdo qui eſt deputatus pro
his qui fuerunt de ordine principatuū. ſunt in/
compatiētes ⁊ imiſericordes. In quarto i quo
ſunt qui fuerunt ꝺ ordine poteſtatuū ſunt impa
tientes. In quinto in quo ſunt qui fuerunt de
ordine ꝟtutum ſunt diſcordes. inuidi. qui nūq̄
habent pacem. nec in cōſciētia. nec cum ꝓximo
⁊ illi qui nolunt parcere ⁊c̄. ſed vindictā q̄runt.
In ſexto in quo ſunt qui fuerunt de ordine do
minantiū. ſunt tyranni magnates qui obtinent
dominationes tyrānice ſine iure. ⁊ poſt non fa/
ciunt iuſticiam. ſed cōſumunt pauperum bona
⁊ deuorant pauperes. In ſeptimo in quo ſunt
qui fuerūt de ordine thronorū deſcendunt p̄la/
ti ⁊ p̄ſidentes qui vſurpant b̄nficia eccleſiaſtica

poſſidentes ea ꝑ ſimoniã ſine pura canonica ele
ctione vel prouiſione ⁊ ꝓuidentia pape .q2 non
intrant per oſtium. Joh. x. vendunt ſacramẽta
non curant de animab⁹. ſed tm̃ d denarijs. ¶ In
octauo carcere in quo ſunt qui fuerunt de ordi/
ne cherubinorũ. deſcendunt dubitantes in fide
volentes arguendo ꝓbare articulos. vnde ca/
dunt in varios errores ⁊ falſas opiniones. ⁊ ta
les ſunt fatui velut qui vellet cum igne candele
ꝓbare florenos an ſint d puro auro quos debet
reponere in burſa tanꝙ ꝓbatos. Sic de articu=
lis fidei ꝓbatis in tot fornellis doctorũ ⁊c̃. Jdo
tenere eos debemus in burſa cõſcientie tãꝙ ve
ros. ¶ In vltimo carcere in inferno vbi ſunt qui
fuerunt de ſupremo ordine ſcilicet ſeraphinorũ
deſcendunt blaſphemi. taxillatores ⁊c̃. quos lu
cifer terret. Remediũ ſi quis queꝙ predictoruz
carceruz incurriſſet demeritorie. poteſt per tria
opera euadere. ſcilicet per cordis contritionem
oris confeſſionẽ. ⁊ operis ſatiſfactionẽ Ecce ve
ra penitentia que ducit ad celum. Penitẽtiam
agite ⁊c̃. Matth. iiij. ſcilicet vt cum defeceritis
⁊c̃. ¶ Secunda conditio mortuoꝝ eſt ꝙ mortuo
rum quidam boni ſunt ⁊ non ꝑfecti. quia multa
peccata fecerunt ⁊ penituerunt: tamen non con
digne fecerunt. vt maria magdalena que condi
gne ⁊ plene ſatiſfecit. tamẽ ẽ regula theologie ꝙ
contritio qñtũcunꝙ parua ſit ſufficit ad deleti=
onẽ culpe. ⁊ tales ſuſcipiunt penitentiaz a con=
feſſore quam debet dare paruaz. vt poſſint face
re aliter eſſe periculum. quia ſi daretur grandis
penitentia forte non facerent eam. Et iſti nõ ſũt
mali peruerſi. ſed boni mediocriter. et tales va/
dunt non ad infernũ. ſed ad purgatoriũ vbi cuz
fuerint purgati vadunt ad paradiſum. ⁊ de hoc
ſunt ſecuri. Et q̃s portat animã dicunt aliqui ꝙ
diabolus. non eſt verum ſed angelus. et dat ex=
emplũ ſanctus Thomas in quarto ſententiarũ
de duobus bellãtibus. finito bello victor ducit
victum. ⁊ non ecõuerſo. ij. Pet̃. ij. A quo quis
ſuperatus eſt huius ſeruus eſt. Modo iſte mũ
dus nõ eſt niſi vnus campus in quo militamus
contra diabolum. mundũ ⁊ carnem. Unde mili
tia ẽ vita hominis ſuper terram. Job. vij. Jdo
quando bellum eſt finitũ ⁊ homo habet victori=
am penitendo quando anima exit a corpore tũc
diabolus victus fugit. et angelus bonus capit
eam. ⁊ p̃ſentat eam chriſto qui eaz interrogat li
cet ſciat. dominus interrogat iuſtum ⁊ impium
inquit pſalmiſta. tunc chriſtus mittat eã ad pur
gatoriũ pro ꝯdigna penitentia. Juſtus domin⁹
⁊ iuſticias dilexit equitatem ⁊c̃. ⁊ portat̃ ab an=
gelo non a diabolo. quia victus eſt diabolus. et
angelus bonus cuſtodit eam. ⁊ conſolat dicen=
do ei ꝙ habent patientiã. ⁊ ꝙ ſuffragio amicoꝝ
liberabitur ⁊c̃. Unde. angelis ſuis mãdauit de
te vt cuſtodiant te ⁊c̃. In manib⁹ portabunt te.

pſ. xc. ⁊ ſic conſolando portat eam dicendo. O
ſancta anima habeas patientiã: ⁊ ego veniaz et
portabo te ad paradiſuz. ⁊ ibi. hoc eſt in purga
torio parificatur ſicut aurum ⁊ argentuz. Auto
ritas. In igne ꝓbatur aurum ⁊ argentuz. homi
nes vero receptibiles in camino humiliationis
Eccĩ. ij. In igne ſcilicz purgatorij aurum ſcilicz
charitatiui. quia aurũ eſt precioſius metallũ. ſic
inter virtutes eſt maior charitas. j. Cor. xiij. et
argentum ſcilicet fideles in nullo articulo dubi=
tantes. ⁊ ſic aurifaber non intromittit ferrũ nec
plũbũ in ſua fornace. Sic ĩ purgatorio nõ intra
bit ferrum dure obſtinationis. nec plumbũ ho/
minũ impenitentiũ. ſed auruz charitatis ⁊ argẽ
tum fidelitatis ¶ Nota receptibiles actiue ⁊ paſ
ſiue ſcilicet apti nati ad recipiendum gloriã acti
ue. vel purgationẽ paſſiue. quia impenitẽtes nõ
ſunt apti nati recipere. nec purgationẽ nec glori
am. ⁊ completa penitentia euolant ad gloriaz ꝑ
gratiaz quam fecit eis deus. vnde gratia dei vi=
ta eterna. Roma. vj. ibi gratia ẽ ablatiui caſus.
id eſt. ꝑ gratiam gratum facientem. quia ex illa
gratia quã dedit et facit deus eis in purgatorio
grati efficiunt̃. ⁊ per cõſequens vadunt ad glo/
riam. Unde Prouẽ. xj. Mulier gratioſa. id eſt.
anima grata facta inueniet gloriam Itẽ recepti
biles. id ẽ. apti nati recipere ſuffragia eccl'ie pa=
rentum vel amicorũ. anime vero damnatoꝝ nõ
ſunt capaces Exemplũ de mẽbro abſciſo. quia
lzhomo comedat vel bibat illud membrũ nõ re/
cipit comodũ. ſic tota xp̃ianitas non eſt niſi vnũ
corpus. ⁊ habet plura mẽbra corporis. quodli/
bet habet ſuuz officiũ diſtinctũ vt caput non fa=
cit niſi comedere ⁊ bibere. regit tamen alia mem
bra. Sic in xp̃ianitate caput ſũt domini tẽpora/
les qui debet regere. oculi ſunt p̃lati eccl'ie. Sic
in vno corpe multa ſunt membra non tamẽ eun
dem actum habẽt. Ita multi vnũ corp⁹ ſumus
in chriſto Roma. xij. Illi qui ſunt in inferno ſũt
membra chriſti. ſed quia abſciſa ſunt. nõ recipi/
unt comodũ ab illis membris cõiunctis. Exem=
plum de illo qui tibiam habet fractaz ⁊ abſciſaz
ſi comedat vel bibat nihil ꝓdeſt ſibi. ſic de dam
natis abſciſis Uñ mortuo homine impio nulla
erit vltra ſpes Prouẽ. xj. Impio q̃ non habet pi
etatem de ſe penitẽdo ⁊c̃. Cõtra illos qui dicũt
ꝙ bona eis ꝓſunt minuendo eorum penam hoc
non poteſt eẽ verum. quia tm̃ diminui poſſet ꝙ
nullam penã haberent. ⁊ ſic ſaluarent̃ quod eſt
falſum. Unde eccleſia cãtat. in inferno nulla eſt
redemptio. quid ergo oram⁹ ꝓ damnatis neſci=
entes Ecce quid dicit chriſt⁹ Si ibi fuerit filius
pacis requieſcet ſuper eum pax veſtra. ſin autez
ad vos reuertet̃. Luc. x. Jdo qui vultis dicere
miſſas nolite eas vendere ꝓ precio. quia eſſetis
vt Judas qui. xxx. denarijs vẽdidit chriſtũ di/
cens. Quid vultis mihi dare et ego vobis cum

tradam Et qui facitis legere debetis eligere bo
num ſacerdotē.quia vt dicit Greg⁹. Cuȝ is qui
diſplicet ad itercedendū mittitur .irati animus
ad deteriora ꝓuocatur. Sancta ergo ⁊ ſalubris
eſt cogitatio ꝓ defunctis exorare. vt a peccatis
ſoluātur .ij. Machab.xij. De illo autem qui re
cipit elemoſynaȝ ⁊ ſi bonus vel mal⁹ eſt neſciat.
homo debet preſumere ꝙ ſit bonus ⁊c̄. ¶ Tertio
aliqui deficiunt ex hac vita boni ⁊ perfecti ⁊ iſti
ſunt qui lȝ multa peccata cōmiſerunt.tamen ha
buerunt tantaȝ contritionē ꝙ eſt ſufficiēs ad re
miſſionē pene ⁊ culpe. ⁊ fecerunt penitētiaȝ non
ſolum illam confeſſoris.ſed etiā nocte ſurgebāt
orabāt. vigilabāt. audiuerūt miſſam .ſermones
⁊c̄. ita ꝙ bona que fecerunt ſunt maiora ꝙ̄ ma/
la. Tales eni ſtatim euolāt cuȝ ſocietate magna
angelorum Dic practice ꝙ quādo corpus mori
tur angelus eſt pſens. ⁊ tunc in momento aſcen
dit celum et christo et virgini marie annunciat
gaudiū qḋ habent de tali qui bene vixit. christ⁹
tamen ⁊ ꝟgo beatiſſima bene ſciūt.ſed christus
tamē vult interrogare. ⁊ tūc angel⁹ Domine ec
ce anima talis eſt in puncto mortis. bn̄ vixit .fe
cit penitentiā ⁊c̄. qualis laus laudari ante deuȝ
per os angeli. Autoritas Si fuerit ꝓ eo loquēs
vnus de milibus. vt annūciet hominis equita/
tem. miſerebitur eius ⁊ dicet. libera euȝ ne deſcē
dat in corruptionem. Job.xxxiij. Et mittit de⁹
angeluȝ ſuum non vnum ſed multos. vt fugant
demones pſentes. Tunc anima exit tota lucida
pulcherrima. ſȝ verecūda ſiue morigerata.ſicut
ſponſa q̄ eſſet ſimplicis ſtatus. imo ac ſi eēt ſpon
ſa regis pulcherrima ⁊ bene ornata: tamen pro=
pter aſpectum ducum ⁊ principum eſt verecun
da ⁊ compoſita. Sic de anima quādo relinquit
turpem habitum corporis ⁊ induit habitū glo=
rie. ⁊ portatur ab angelis. Unde Luc̄.xvj. Fa/
ctum eſt vt mereretur mēdicus ⁊ portaretur ab
angelis in ſinū abrae. Nota non ab angelo ſed
ab angelis. ⁊ quādo intrat paradiſum ⁊ tranſit
primo per primū ordinem ſcilicet angelorū .et ſi
vixerit in penitentia gaudent angeli ⁊ cōgratu=
lantur ei. quia i eorum ordine cum eis debet ſta
re. Unde dico vobis. gaudiū eſt angelis dei ſu=
per vno peccatore penitentiaȝ agente. Luc̄.xv.
Et ſi cum penitentia habuit magnaȝ deuotionē
aſcendit ad ſcḋm ordinem angelorum ⁊ congra
tulantur ei. quia debēt ibi manere cum eis. etiaȝ
ſi fuerit liberalit̄ miſericors erga paupes. aſcen
dit ad tertium ordinem ſcilicet principatuuȝ. et
ſic de alijs ordinibus.

¶ Dn̄ica decima poſt trinitatis .ſermo primus

Erat quotidie do
cens in templo. Uerbuȝ hoc habetur
textualiter Luc̄.xix.cap̄. ⁊ officialiter
in euangelio hodierno. Sermo pſens erit de ſā
cto euāgelio huius dominice. Cuȝ adiutorio di
uino habebim⁹ multas bonas doctrinas ad cor
rectionem peccatorū. ⁊ informationē ꝟtutum ⁊
ꝯſolationem animaꝝ. Sed quia nulla doctrina
habet ꝟtuteȝ in ſaluationē ſine gratia dei. Jdo
p̄mo ſalutetur virgo maria ⁊c̄. In iſto ſermone
cogitaui tenere moduȝ edificatorum qui primo
ponūt fundamentū firmuȝ ⁊ forte. deinde edifi/
cant cameras ad habitanduȝ. Jta volo facere.
Primo ponaȝ fundamētum forte firmius celo
⁊ terra. quod eſt verbū euangelij. De quo chri/
ſtus. Celum ⁊ terra tranſibūt. verba auteȝ mea
non tranſibunt. Luc̄.xxj. Poſito iſto fundamē
to edificabo cameras ſpiritualiū doctrinaruȝ ꝓ
animarū habitatione. Nota hiſtoriā euangelij.
Dicit beat⁹ Lucas qui recitat euāgeliū hodier
num ꝙ cum chriſtus appropinquaret hieruſalē
vbi tūc fiebant feſta magna et tripudia. videns
ieſus ciuitatē fleuit ſuper illam. Ratio. quia co=
gitabat ⁊ cōſiderabat eius futurā deſtructionē
⁊ mala que chriſtus ſciebat ei vētura. idō fleuit
dicēs. Quia ſi cognouiſſes ſcilicȝ tribulationes
venturas tibi: ⁊ tu ſupple fleres ſicut ego Et mo
do letaris. ⁊ cōputauit ſeptem mala ventura ci
uitati hieruſalē dicēs: Uenient dies in te. id ē. cō
tra te. q̄r ſicut tunc abundabāt ⁊ comedebāt ⁊c̄
ita venturū erat tēpus quo pre fame matres co
mederent filios. ⁊ obſtetrices lectū cum quo na
ſcunt̄ filij ⁊ pueri ⁊ biberunt vrinā. Jtē fuit ma
xima mortalitas inter eos tempore Tyti ⁊ Ue/
ſpaſioni. qui obſiderunt ciuitatē intm̄ Joſeph⁹
dicit ꝙ non poterāt ſepelire corpora. ſed ꝓiece/
runt ḋ muro in foſſatū. ⁊ intantū repleuerūt foſ
ſatum ꝙ aſcendebat ad equalitatē muri. Ecce q̄
re dicit chriſt⁹. venient dies in te. id eſt. cōtra te
¶ Secūdo circūdabunt te inimici tui vallo. hoc
fuit in obſidione cōpletuȝ qn̄ Tytus ⁊ Ueſpaſi
anus fecerunt extra in circūitu hieruſaleȝ foſſa=
tum et murū ne aliquis iudeus poſſet fugere et
euadere. ¶ Tertio circūdabunt te ſupple inimici
tui. tot gentes erant ꝙ circūibant ⁊ circūdabāt
ciuitateȝ. ¶ Quarto ⁊ coanguſtabunt te vndiqꝫ
bellando baliſtis bombardis ⁊c̄. ¶ Quito et ad
terram ꝓſternent te ſcilicet murū. templū. ⁊ do
mos ⁊ turres. ¶ Sexto ⁊ filios tuos qui in te ſūt
ſupple ꝓſternent occidendo duplici ratiōe. Pri
ma ex morte xp̄i. Secunda q̄r iudei ex auaricia
biberunt aurū vt ip̄m conſeruarent. quod ſcien
tes romani occidebant eos vt haberent aurum
Paupes iudei q̄ non habebant aurū vendebā
tur triginta ꝓ vno denario. ſicut ip̄i vēdiderūt
xp̄m ieſum ꝓ.xxx. denarijs Septimo quia non
relinquent in te lapidem ſuper lapidē. ¶ Et nōne
prius dixit. ꝓſternent te. Reſpōdeo ꝙ ſic. qua=
re ergo dicit. nō relinquēt ⁊c̄. Solutio. q̄r plus
vult dicere. quia non ſoluȝ diruerūt domos ⁊c̄
ſed etiā fundamēta duplici ratiōe. Prima quia

Dñica decima poſt trinitatis

iudei in fundamentis abſcõderãt aurũ. ideo ro=
mani ꝛc. Scđa vt nũꝗ̃ ciuitas reedificaret. qꝛ
dicit Greg⁹. ꝙ iſta ciuitas hierl'm q̃ modo ē. nõ
ē in illo loco vbi erat alia. qꝛ tũc ſepulcrũ chriſti
erat extra. ꝛ modo ē in medio ciuitatis. Ecce ſe=
ptem mala ventura hierl'm ꝓpter q̃ xp̃s fleuit.
Et aſſignauit rõnē dicens. eo. i. ꝓpter hoc. qꝛ
nõ cognouiſti tp̃s viſitationis tue. ſcꝫ illi⁹ quan
do deus pater miſit filiũ ſuũ incarnatuꝫ ad p̃di=
candũ. remediũ genus humanum. Et ſic flendo
intrauit hierl'm ꝛ templũ in quo inuenit merca/
tores emẽtes ꝛ vendẽtes. Dicit Johes euãgeli
ſta ꝙ fecit flagellũ de funiculis ꝛ incepit ꝑcute=
re illos ꝛ eijcere de tẽplo. dicens foras traditor.
qꝛ dicit ſacra ſcriptura ꝙ dom⁹ dei eſt dom⁹ ora
tionis. vos autẽ feciſtis illã ſpeculã latronum.
Quare illi nõ ecõuerſo ꝑcuſſerunt eũ ꝛc. Solu
tio. qꝛ dicit Hiero⁹ ꝙ de facie xp̃i ꝓcedebant q̃=
dam radij ſplendoris. ideo iſti territi fugiebant
poſt hoc p̃dicauit in tẽplo. hoc dicit thema. Erat
quotidie in templo docens p̃dicando. quid de/
bebãt credere ꝛ facere. Predicabat de gaudijs
paradiſi vt illa appeterent. de penis inferni. vt il
las timerẽt. de bonis mundi. vt illa deſpicerent
Ecce fundamentũ poſitũ. De quo apl's. Fũda/
mentũ aliud nemo poteſt ponere p̃ter id qđ po
ſitum eſt xp̃s ih̃s. gloſa. i. fides ih̃u xp̃i. j. Cori.
iij. Modo ſup hoc fundamento volo edificare
tres cameras pro aiaꝝ noſtraꝝ habitatiõe. Pri
ma erit in p̃ncipio. Scđa in medio. Tertia i fine
Prima dicit humana compaſſio. Scđa diuina
cognitio. Tertia paterna correctio De tertia lo
quit thema Erat quotidie ꝛc. Prima ergo di
cit humana cõpaſſio que oſtendit de xp̃o. quia
naturale eſt homini habere cõpaſſionẽ de proxi
mo q̃tũcũꝗ tu ſis diues. qñ tu vides pauperẽ
habes de eo compaſſionẽ. quia naturale eſt al's
degenerares Item ſi tu homo es ſaciatus cõpa
teris eſuriẽti. ſi es indutus nudo ꝛc. niſi ſis dia
bolice cõditionis. Si tu es ſanus. habes cõpati
entiam quãdo vides ꝓximũ infirmũ. Si tu ha/
bes ꝓſperitatẽ cõpateris ꝓximo infirmo tribu/
lato. qꝛ iſta cõpaſſio naturalit venit. De iſta cõ=
paſſione dicit Job đ ſe. Ab infantia mea creuit
mecuꝫ miſeratio. ꝛ de vtero matris mee egreſſa
ē mecũ. Job. xxxj. Ecce ꝙ naturaliter venit cõ=
paſſio. ꝛ qꝛ xp̃s de virgine maria aſſumpſit hu/
manitatẽ verã. etiã aſſumpſit humanã cõpaſſio
nem q̃ oſtendit in p̃ncipio euãgelij hodierni. cũ
dr. Cuꝫ appropinquaret ih̃s hierl'm videns ciui
tatem fleuit ſup illam. Moraliter habem⁹ h̃ q̃t
tuor doctrinas. ꝛ ſic camera erit q̃drangularis.

¶ Prima eſt de iuſticia fienda.
¶ Scđa eſt de elemoſyna exhibenda.
¶ Tertia eſt de penitẽtia agenda.
¶ Quarta de ꝯfidentia in xp̃m habenda.

Prima tangit dños populoꝝ ꝛ iudices. ſcđa tã
git: diuites. tertia: peccatores. q̃rta tangit. peni
tentes. Prima ergo doctrina tãgit dños et iu/
dices q̃liter debent facere iuſticiã. Naꝫ ſi iudex
ꝯdemnat aliquem debet fieri cũ fletu et cõpaſſi=
one. Xp̃s vt iudex ꝛ domin⁹ viuoꝝ ꝛ mortuoꝝ
Act. x. dederat iuſtã ſentẽtiaꝫ ꝙ illa grãdia ma
la venirẽt ciuitati hierl'm. tamẽ ex alia p̃te ei cõ
patiẽdo flebat Unde ſi tunc apl'i interrogaſſent
eũ dicẽdo. Dñe ꝛ quare fletis ſic? Reſpõdiſſet.
ex malis ꝛ tribulationib⁹ ciuitati venturis. Do
mine. ꝛ quis cõdemnauit eã niſi vos? vos enim
vultis ꝙ ita fiat ꝛ iuſte. Rñdiſſet xp̃s. verũ eſt.
ſed tñ fleo ex cõpaſſione ad oſtendenduꝫ iudici=
bus. aſſeſſorib⁹ ꝛ dñis. ꝙ qñ habebunt aliqueꝫ
cõdemnare cõpatiantur ei flentes ex cõpaſſiõe.
Talis ē benedictus quando dicit. dñe leges ve
ſtre ꝛ ordinationes cogũt me vt faciã iuſticiam.
ſed dñe ex alia p̃te cõpatior imagini veſtre. O
miſer iſte ſuſpendit. qꝛ fecit vnũ homicidiũ. vł
ꝑditionẽ domino. Et ego domin⁹ vel iudex vł
aſſeſſor vel procurator ſeu accuſator tot homici
dia feci ſecrete. qꝛ ſi fuiſſet ſcitum ſicut đ iſto. fu
iſſem iam cõbuſtus vel occiſus. tot ꝑditiões fe
ci domino noſtro ih̃u xp̃o. cui ꝓmiſi fidem in ba
ptiſmo. quo non obſtante tamen magis feci vo
luntatẽ diaboli. Item ſi ſuſpenditur vel condẽ=
natur latro ꝛc. bonus iudex ei compatitur dicẽ
do. et ego miſer qui ex rapina vel vſura. vel ex
furto ſecreto vel ex retentione ſalarij ſeruorum
vel decimarũ de mortuis male emendo vel ven
dendo. tanta furatus ſum fortaſſis magi merui
mortem. O domine magnus latro cõdemnat mi
norem. O dñe parcatis mihi. Idẽ ſi cõdemnat
ex adulterio vel ex defloratiõe vel raptu. ſiue in
ceſtu. Ecce q̃re xp̃s fleuit dando doctrinaꝫ iudi
cibus Iſtaꝫ doctrinã oſtendebat chriſt⁹ iudeis
vt legit Joh. viij. de quadam muliere iuuencu
la in adulterio inuenta. quia diabolus qui facit
peccare ducit peccatũ ad luceꝫ. q̃ ducta fuit per
iudices ad xp̃m que ſm dei legeꝫ meruit mortẽ
qui dixerunt chriſto. qđ eſſet fiendum. Uidens
chriſtus ꝙ nõ habebãt cõpaſſioneꝫ. ſꝫ cũ tumul
tu res agebat contra eam dixit. Qui ſine pecca
tõ eſt veſtrũ p̃mus in ip̃am lapideꝫ mittat Joh.
viij. Et inclinauit ſe ih̃s ſcribẽs in terrã. Dicũt
doctores ꝙ in illa ſcriptura omnes videbãt ſua
grauiſſima peccata. in quo oſtẽdit iudicibus ꝙ
quando ꝯdemnant alios recordent de peccatis
ſuis ꝛ cõpatiant ſentẽtiato. Iſtã doctrinã fua=
[illegible] magnus rex ſcꝫ Job qui fuit rex vt ptꝫ. xix.
vbi dicit. Spoliauit me gl'ia mea et abſtulit co/
ronaꝫ de capite meo. Flebam quondã ſuper eo
qui afflictus erat. ꝛ cõpatiebat anima mea pau
peri. Job. xxx. Secũda doctrina eſt de elemo=
ſyna exhibenda. Iſta tãgit diuites. qꝛ elemoſy=
na etiaꝫ cum compaſſione exhibenda eſt. Nam
chriſt⁹ veniẽs hierl'm exhibiturus elemoſynas

doctrinaꝝ ⁊ operū miſericordie tam ſpiritualiū
ꝙ corporaliū curādo infirmos. Nā maior miſe/
ricordia fit ceco ſibi dando viſū ꝙ vnū florenū
⁊ ſic ḋ alijs. ꝑus fuit motus cōpaſſione. quia vi
dens ciuitatē fleuit ⁊c. dans doctrinā diuitib⁹
ꝙ pmo debent facere elemoſynā pauperi de cor
de compatiēdo ꝙ de burſa cōpatiendo ſue pau
pertati ⁊ neceſſitati. Ecce ſecūda ratio q̄re chri/
ſtus fleuit cogitādo quot paupes erāt i hieruſa
lem de bona vita. de ſanctitate. de deuotiōe. q̄t
paupes ḋ ſanitate. viſu. verbo. auditu ⁊c. Pl⁹
valet denarius datus iſto modo ꝙ florenus ali
ter datus de burſa ⁊ non de corde. Nota modū
faciendi quē oſtēdebat mater magiſtri Vincen
tij filijs ſuis ⁊c. Jdo dicit ſcptura. Eſtote cōpa-
tiētes. Ecce quō icipit a corde. faternitatꝭ ama-
tores miſericordes modeſti. humiles. j. Pet. iij
Tertia doctrina eſt de penitētia agēda. Jſta tā
git peccatores q̄ cum fletibus debēt cōfiteri pec
cata ſua. hoc oſtendit. q꞉ cū nunq̄ legam⁹ xp̄m
riſiſſe. tn̄ legim⁹ ip̄m multotiens fleuiſſe Jdo ve
niens hierl̄m ⁊ ad templum fleuit vt oſtenderet
tibi peccatori qn̄ venis ad eccl̄iam ad ꝯfitendū
ꝙ plores dicēdo. O miſer quot mala feci. ego fe
ci hoc ⁊ hoc ⁊c. Sūt multi miſeri vtriuſq; ſexus
qui ridendo veniūt ad ꝯfeſſionē dicendo. doce-
atis me q̄d feci. ego oblit⁹ ſum non recordor de
aliquo peccato. Sed ſi ꝯfeſſor eſſet auiſat⁹ ⁊ ta-
li diceret. quid dicitꝭ mihi ḋ vicina veſtra ⁊ talis
diceret om̄ia peccata illi⁹ non ſolum mortalia. ſꝫ
etiam venialia. ⁊ de ſuis non recordat. hoc non
debet dici cōfeſſio nec penitētia ſed truffa. quia
plorando debēt dici peccata. Ratio. non eſt ali
quis puer q̄ ſi cadit in luto qn̄do vidit ſe turpa
tum q̄n ploret ⁊ plorādo venit ad matrē. ⁊ tu mi
ſer quotiens cecidiſti in luto luxurie ⁊ corrupti-
onū. Jdeo debes plorare ⁊ plorando venire ad
matrē. ſcꝫ eccl̄iam veniēdo ad ꝯfitendum Jdeo
xp̄s. Beati q̄ nunc fletis. ſcꝫ cōfitendo peccata.
q꞉ ridebitis in gl̄ia. verūtamen ve vobis q̄ nūc
ridetis: q꞉ flebitis. Luc. vj. ¶ Quarta doctrina
eſt de ꝯfidentia in xp̄m habēda. ⁊ iſta tangit pe
nitentes q̄ iam ſunt extra peccata. q̄b⁹ oſtendit
xp̄s. ꝙ debēt ꝯfidere de eo qn̄ fleuit. Qn̄ iudex
eſt durus ⁊ auſterus nō habet ꝯfidentia de eo.
ſed qn̄ eſt benignus dulcis et cōpatiēs vt pater
filijs. ꝯfidendum eſt de eo ⁊ non deſperandum
Jdo apoſtol⁹. Nō habem⁹ pontificē qui nō poſ
ſit compati infirmitatib⁹ noſtris. tēptatū autē ꝑ
omnia ꝑ ſimilitudine abſq; peccato. adeam⁹ er/
go cum fiducia ad tronū gratie ei⁹ vt miſericor-
diā ꝯſequamur ⁊ gratiā inueniamus in auxilio
oportuno. Heb. iiij. ¶ Nota adeam⁹. q꞉ multū
diſtas a deo. q̄t peccata mortalia habes. tamen
per q̄ttuor paſſus potes ad xp̄m accedere. Pri
mo ꝑ ꝯtritionem. Secūdo ꝓpoſiti emēdatione
Tertio confeſſione Quarto pn̄ie acceptatione.
Jdo dicit. adeamus ſcꝫ iſtis q̄ttuor paſſib⁹ cum
fiducia ⁊c. Ecce pma camera q̄drangularis edi
ficata q̄eſcatis i ea. ¶ Scd̄a camera dr̄ diuinalis
cognitio. ꝓpter ꝓprium eſt deo ⁊ nulli alteri co
gnoſcere illa q̄ ſunt totaliter futura. Notāter di
co totaliter. quia aliqua ſunt futura non totali-
ter. ſed ꝑticulariter. q꞉ lꝫ ſint futura. tamē i ſuis
cauſis iam ſunt p̄ſentia. Jdo aſtrologus cogno
ſcit ꝙ hyems erit pluuioſa. q꞉ cognoſcit i cauſis
Jtē medicus cognoſcit mortē infirmi ꝓpinquā
q꞉ eam cognoſcit per cauſas. Sꝫ illa q̄ ſunt futu
ra ⁊ nullā habēt cauſam naturalē p̄ſentē niſi ſo-
lum voluntatem diuinā non ſciunt niſi a deo et
cui ip̄e voluerit reuelare. Jdo Eſaias. Annūci
ate q̄ ventura ſunt in futurū ⁊ ſciemus quia dij
eſtis vos. Eſa. xlj. Modo certū eſt ꝙ ille ſeptē
tribulatiōes q̄s xp̄s dixit venturas ciuitati hie
ruſalē. nō habebāt aliquā cauſam naturalē nec
in celo nec in elemētis. ſꝫ erant totaliter future i
q̄ oſtendit diuina cognitio in xp̄o q̄ p̄dictas tri
bulatiōes futuras cognoſcēdo ⁊ reuelādo ⁊ ma
nifeſtando dixit. venient dies in te ⁊c. Miſtice
oīa iſta ſeptē mala in fine hoīs impenitētis ſunt
ventura. Primū veniēt dies in te. i. ꝯ te. ſcilꝫ in
ſenectute qn̄ homo ē iuuenis om̄ia ſunt pro eo.
ſꝫ qn̄ eſt ſenex ſunt ꝯ eū. Oculi in ſenectute ſunt
ꝯ eum. q꞉ nō videt. aures q꞉ non audit. dentes
guſtus. caput ⁊ brachia tremūt. ſtomach⁹ dolet
dies eſt cōtra eū. q꞉ nō pōt laborare. nox q꞉ non
pt̄ dormire Sꝫ diceres. eſt ne h̄ aliqḋ remediū?
Solutio. nō niſi illḋ qḋ dicit ſcriptura. Memē
to creatoris tui in die iuuentutis tue. ⁊ declarat
anteq̄ veniat dies afflictionis ſcꝫ ſenect⁹. ⁊ ap/
propinquant anni de q̄b⁹ dicas. nō mihi placēt
Eccl̄s. xij. Poteſtis h̄ notare magnā ſtulticiā q̄
eſt in iuuenib⁹ mūdi dicētibus. vadat ille ſenex
ad eccl̄iam. q꞉ qn̄ ero ſenex faciā pn̄iam. O ma-
gna ſtulticia tūc vis agere pn̄iam qn̄ nō poteris
Talib⁹ accidit vt illi homini q̄ habebat duo aia-
lia vnū bonū ⁊ forte. aliud debile ⁊ exhauſtū
⁊ volebat ꝙ debile portaret magna onera. ⁊ for
te incederet ſine onere ⁊c. Jumētū bonū ⁊ for
te eſt corp⁹ iuuenis. Debile ⁊ exhauſtū corpus
ſenis qḋ non pōt portare onera. ⁊ vos dicitis ꝙ
ſibi imponetꝭ onus. dicit religioſus. quādo ero
ſenex ſuabo regulā. Jdem ḋ clerico. laico ⁊ mu
liere. ¶ Scd̄m malū tangit cū dicit. circūdabūt
te inimici tui vallo. hi ſunt dolores mortis. Do
lores inimici qui circūdant morientē. Quando
homo eſt ſan⁹ ſi patitur in vno membro valet in
alijs ſed in morte tant⁹ ē dolor ꝙ in nullo valet
verbi gr̄a. magn⁹ dolor eſt ſi abſcindat digitus
Ratio. q꞉ aīa que extēdit radices ſuas ꝑ om̄es
ꝑtes habet dimittere illā ꝑtem ⁊ reſtringere ſe.
Modo cogitate in morte quādo aīa ſe eradicat
de om̄ib⁹ oſſib⁹ neruis ⁊ poplis. ſicꝰ ſi ꝑ aliquam
potētiā arbor nucis euelleret radicitus. qualis

dolor tũc debet eſſe in moriẽte. Jdõ dixit phus.
Omniũ terribiliũ terribiliſſimũ ẽ mors Ecce q̃
re dicit. Circũdabũt te inimici tui ⁊c̃. Jdeo da
uid in pſona moriẽtis dicit. Circũdederunt me
dolores mortis ⁊c̃. pſ. xvij. ¶ Tertiũ malũ tãgi
tur ibi. circũdabũt te. Ecce occurſus et obſeſſio
demonũ i morte impenitẽtis qñ eſt in extremis
vltra dolores veniũt ibi demones in circũitu. ⁊
q̃liter euadet miſera aĩa. ¶ Nõ ſilitudinẽ de ma
tha in q̃ eſſet perdix abſcõdita. et i circũitu eẽnt
centũ vl' mille canes. in aere aũt totidẽ falcones
⁊ homines cũ baculis pcutientes in matha vbi
ẽ miſera perdix nõ põt remanere q̃d faciet. q2 ſi
exit: ſtatim capiet. ita de aĩa. Cogita ꝙ corp⁹ ſit
matha. aĩa vt perdix in eadẽ abſcõdita. canes i
circũitu ſunt demones q̃ ſũt i terra. falcones ſũt
demones qui ſunt in aere vt athomi in radio ſo
lis. hoĩes pungẽtes cũ baculis ſunt dolores pũ
gẽtes vt aĩa exeat nec p̃t ibi remanere. Ecce mi
ſera aĩa in q̃li preſſura ẽ in morte. vos nõ videt'
ſ; multi ſancti hoc viderũt. Jdõ de impenitente
dicit ſcptura. Infern⁹ ſubt⁹ cõturbat⁹ eſt ſcz in
morte. i occurſũ aduent⁹ tui ſuſcitauit tibi gigã
tes. Eſa. xiiij. Quartũ malũ oſtendit ibi et co
anguſtabũt te vndiq3. ecce diſcretio ⁊ diffinitio
iudicij. Boni angeli nõ pmittũt ꝙ demones du
cant ſecũ aĩam quouſq3 in iudicio ſit data ſnĩa a
xp̃o iudice. q̃tũcunq3 ſit mala. Jdõ veniũt de
mones aĩam accuſantes dicendo. oĩa peccata q̃
fecit etiã ſecreta. Et xp̃s inquit aĩe. Audis q̃ta
aduerſum te dicũt teſtimonia. Et illa obmutuit
Et xp̃s ad angelũ bonũ inq̃t. Quid dicis d ea?
Et angelus inq̃t. iſte fuit ita male cõditionis ꝙ
noluit facere penitentiã. noluit vti medicinis ve
ſtris ꝯtra peccata. nolebat ꝯfiteri nec cõicare ſe
mel in anno. frangebat feſta. nolebat dimittere
iniurias. nec reſtituere ablata. Deinde dicit xp̃s
patriarchis. ⁊ vos vultis eũ habere i ſocietatẽ.
Rñdent. non dñe. Nos ſumus miſericordes ⁊
iſte crudelis. Et vos pphete. non dñe. Nos ſu
mus deuoti. ⁊ iſte indeuot⁹. Et vos apl'i. qui re
ſpondẽt. ⁊ dicũt abſit. Nos ſum⁹ charitatiui. et
iſte ſine charitate. Et vos martyres. non domie
Nos ſum⁹ patiẽtes ⁊ iſte impatiens ⁊ vindica
tiuus. Et vos ꝯfeſſores. nõ dñe. Nos fecim⁹ pe
nitentiã ⁊ iſte fuit impenitẽs. Et vos virgines.
nõ dñe. Jſte fuit luxurioſus ⁊ corruptus. Ecce
q̃lis anguſtatio aĩe ex demonũ accuſatiõe ⁊ ſan
ctoꝝ ⁊ angeloꝝ refutatiõe. Et p̃t dicere bñ mi
ſera aĩa Anguſtie mihi ſũt vndiq3. Daniel. xiij
¶ Quintũ malũ tãgit ibi. ⁊ ad terrã pſternẽt te.
Ecce detruſio in infernũ. q2 data ſnĩa a xp̃o aĩa
captiua recipit a diabolis. Aĩa autẽ ⁊ angelus
habẽt oĩa mẽbra vt corp⁹. ſed ſũt ſpũalia. ⁊ pro
ſternũt eã ad t'raz. de q̃ Job. x. Terra miſerie ⁊
tenebraꝝ vbi vmbra mort' ⁊ null⁹ ordo ſ; ſempi
tern⁹ horror inhabitat ⁊c̃. ¶ Sextũ malũ tangit

ibi. ⁊ filios tuos q̃ i te ſũt. Ecce deſtructio gene
rationis. Si q̃rat qd malũ ẽ filioꝝ ex peccat' pa
rentũ ⁊c̃. Dico ꝙ pctã ꝓpria parẽtũ nõ nocent
filijs. niſi fiant filij in illis pticipãtes. Sic de pec
cato vſure ex quo nõ ſolũ pater dãnat ſ; mater q̃
voluit ex illis pecunijs bene ornari. Et etiam fi
lij recipiẽtes hereditatẽ de vſura. ⁊ etiã recipiẽ
tes dotẽ dãnabunt ſiliter notarij ⁊ teſtes vſure
cooperãtes Nõ vocabit ineternũ ſemẽ peſſimo
rũ. Preparate filios ei⁹ occiſioni in iniq̃tate pa
trũ eoꝝ nõ ꝯſurgẽt nec hereditabũt terram. nec
implebũt faciẽ orbis ciuitatũ. Et cõſurgã ſuper
eos dicit dñs exercituũ ⁊ perdã babylonis no
mẽ. ⁊ reliquias: ⁊ germen: ⁊ pgeniẽ: dicit dñs.
Et ponã eã in poſſeſſionẽ ericij ⁊ in paludes aq̃
rum. ⁊ ſcopabo eã in ſcopa terens. dicit dñs ex
ercituũ. Eſa. xiiij. ¶ Septimũ malũ ibi tangit. ⁊
non relinquẽt in te lapidẽ ſup lapidẽ. Ecce diſſi
patio diuiciaꝝ. ⁊ q2 d bonis vſurarioꝝ nihil re
manet. Ecce q̃d dicit dauid. Vidi impiũ ſuper
altatũ ⁊ eleuatũ ſicut cedrus libani. ⁊ trãſiui. et
ecce nõ erat. q̃ſiui ⁊ nõ eſt inuẽt⁹ locus eius. pſ.
xxxvj. Nota vidi impiũ ſcz vſurariũ. impi⁹ di
ceret q̃ ſe cũ vxore ⁊ filijs pijceret in ignẽ. Jta fa
cit impius ſcz vſurari⁹ in ignẽ inferni ſe pijciẽs.
Ratio oĩu3 iſtoꝝ maloꝝ ſubdit ibi. eo. i. ppter
h. q2 nõ cognoueris tp̃s viſitatiõis tue Viſitat
de⁹ dupliciter. Jnuiſibiliter i corde p cõpuncti
ones. ⁊ viſibiliter p publicas p̃dicatiões ⁊ p fra
ternas correctiones. Jdõ Job. x. Viſitatio tua
cuſtodiuit ſpiritũ meũ. Ecce ſcd̃a camera ¶ Ter
tia camera d2 paterna correctio quãdo pater di
ligit filios nõ patit ꝙ ſagiones ipos corrigant a
defectib⁹. ſed ip̃e cũ virga corrigit. ⁊ idõ p̃cipit
in ſcriptura dicens. Patres nolite ad iracũdiã
ſuppl'e dei. puocare filios veſtros. ſed educate il
los in diſciplinã ⁊ correctionẽ domini. Eph. vj
Jta fecit xp̃s quando intrauit templu3. et inue
nit in templo vendentes oues ⁊ boues ⁊ colum
bas. ⁊ numularios ſedẽtes. Et cũ feciſſet quaſi
flagellum de funiculis. omnes eiecit de templo
oues quoq3 ⁊ boues ⁊ numulariorum. effudit es: ⁊
menſas ſubuertit. et his qui colũbas vendebãt
dixit. auferte iſta hinc ⁊ nolite facere domũ pa
tris mei domu3 negociationis ⁊c̃. Correxit eos
dñs. Et iſte modus correctiõis oſtendit Joh. ij
¶ Moraliter. non legit in tota biblia ꝙ xp̃s per
cuſſit aliquẽ niſi hic in iſto pũcto. Multa pecca
ta erãt in ciuitate hierl'm. ſed non legit ꝙ mani
bus corꝛexerit eos. ſ; ore rep̃hendendo niſi hic.
Jn quo poteſtis notare q̃tũ diſplicet deo qñ in
eccleſia fiunt aliqua que non debẽt fieri ſicut fa
ciunt nõnulli qui volunt in eccleſijs corizare in
vigilijs et nuptijs. ad malu3 finẽ veniet tale ma
trimoniũ. Nõ ſic dauid faciebat: ſ; magno timo
re intrabat domũ dñi dicẽs: Ego autẽ in multi
tudine miſericordie tue introibo in domũ tua3.

adorabo ad templum ſanctū tuum i timore tuo. pſ.iiij. Et vos intraſtis tripudiando ꝛc. Item non debetis vt quidam faciunt comedere ꝛ bibere ꝛ inebriari in eccleſijs in cōfraternitatib⁹. Ideo apoſtolus. Nunqd domos non habetis ad mā ducandum aut eccleſiam dei contemnitis ꝛ confunditis eos qui non habēt. j. Cor. xj. Ideo auiſamini ne forte iraſcatur zelus dei ad corrigēdū Item aliqui vadunt in circūitu eccleſie dum dicitur officium ad reſpiciendū mulieres. Iſti de eccleſia faciunt lupanar. Item ab aliquibus fiunt in eccleſia matrimonia clamdeſtina quādo non poſſunt loqui cum muliere in domo timore viri vel amicorū. veniunt ad eccleſiam ꝛc. Itē fiunt aliquādo ab aliquibus in eccleſia mercationes. quia quādo eſtis in miſſa loquimini de ferijs ꝛ foro ꝛc. cum tamen ſub ſilentia debeatis eē in eccleſia. Ecce chriſtus quare cum manib⁹ voluit corrigere peccata que fiebant in domo dei. oſtēdēs ꝙ iſta peccata ſunt grauiſſima ꝛ deſtructiua xpianitatis. Ideo dauid. Domie dilexi decorē dom⁹ tue. ꝛ locū habitationis glie tue. pſ. xxv. Et Aug⁹ In oratorio ſcꝫ ecclia ab orando ſcꝫ dicta. nemo aliquid agat niſi ad quod factū eſt. vnde ꝛ nomē accepit. Ideo dicit xps domus mea dom⁹ orationis vocabiť. poſtꝙ autē correxit eos manib⁹. voluit eos corrigere ṽbo. quia erat quotidie docens in templo.

De eadē dnica ſcꝫ decima poſt trinitatē. Smo. iij.

Diuiſiones miniſtrationum ſunt idem autē dominus Verbuꝫ iſtud habetur originaliter. j Cor. xij. ꝛ recitatiue in epiſtola currētis dominice. Pro declaratione huius verbi. ꝛ introductione materie pdicande. Sciendūꝫ eſt. ꝙ regula eſt et etiaꝫ doctrina in ſancta theologia ꝙ oia que fiunt in hoc mundo a deo mediātibus ſecūdis cauſis. poteſt deus facere ꝑ ſeipm imediate operatur eni deus aliquādo mediātibus cauſis vt faber mediantibus inſtrumētis. et lignarius mediante axa ꝛ ſerra. Ita deus mediātibus creaturis operatur. Sꝫ per ſe ſine creaturis poſſet eadem facere. Non ſic de fabro ferrario ꝛ lignario. quia ſine inſtrumētis non poſſunt operari. non ē ſic d deo. verbi gratia. dicunt philoſophi ꝛ etiam theologi ꝙ deus mouet celos ꝛ ſoleꝫ ab oriente in occidentē. ꝛ ecōuerſo. et etiam ſtellas per angelos quos philoſophi vocant intelligētias. omnia iſta poſſet deus facere per ſe ſine angelis. Item deus illuminat iſtum mundum mediante ſole qui illuminat calefacit ꝛ facit fructificare. ita de⁹ poſſet per ſe ſine ſole. maximū eni eſt ſuum poſſe Itē deus dat nobis tonitrua pluuias ꝛ fulgura. mediātibus nubibus. ꝛ de⁹ huiuſmodi per ſe facere poſſet ꝛc. Iteꝫ facit nauigare maria mediātib⁹ nauibus ꝛ ſine his poſſet deus per ſe. Item dat nobis panem vinum mediante labore hominū. dat fructus mediātibus arborib⁹. ſine h ꝑ ſe poſſet. Itē multiplicat creaturas hūanas per generationes. hoc poſſet de⁹ aliter. Item dat ſanitatē infirmis medicis medi antibus ꝛ purgationib⁹ ꝛc. ſine hoc poſſet deuſ per ſe. Iteꝫ dat ſcientiā mediantibus libris magiſtris doctoribus. ſine hoc poſſet deus dare ꝑ ſe. patet ergo regula generalis quicqd deus facit mediātibus ſecūdis cauſis. poteſt ꝛ ꝑ ſe. Ratio. quia creatura nec cauſa habebit poteſtateꝫ nec ṽtutem in celo nec in terra. niſi qꝫtum deus ſibi dat. Si habem⁹ bonum tēpus ſanitatem ꝓſperitatem ꝛ abundātiā. nec grates nec gratias ſoli vel lune ſtellis vl' creaturis dicatis. ſed deo. Ideo apoſtol⁹. Quoniā ex ipō ꝛ per ipſuꝫ. ꝛ in ipſo ſunt omnia. ipi honor ꝛ gloria i ſecula ſeculorum. amen. Roma. xj. Modo lꝫ deus poteſt facere ſine miniſtris. tamen in gubernatiōe mūdi vult tenere modum regis. qui in ſuo palacio ꝛ regno habet multos miniſtros. ꝛ ſicut non eſt niſi vnus rex in palacio. ita non eſt niſi vnus deus in hoc mūdo. qui lꝫ poſſet omnia per ſe. vult tamen habere miniſtros Ideo dicit thema. Diuiſiones. id eſt. diſtinctiones miniſtrationū ſūt. idem autē dominus id eſt deus. Notaui ſepteꝫ gradus ſeu differētias miniſtroꝝ in domo chriſti ad inſtar regis.

- Primi ſunt portarij oſtioꝝ.
- Scđi diſpenſatores bonoꝝ.
- Tertij coquarij ciborū.
- Quarti ſeruitores ferculoꝝ.
- Quinti fiſtulatores inſtrumētoꝝ muſicoꝝ.
- Sexti elemoſynarij fragmentoꝝ.
- Septimi cubicularij lectoꝝ.

Modo quilibet noſtrū videat ꝙ officium iſtorum habet. quia ſi aliqđ iſtorū non habetis non eſtis domeſtici chriſti. ꝛ in fine poterimus dicere ꝯcludendo. diuiſiones miniſtrationū ſūt. idē autem dominus. Primo ergo in domo regis ꝑmus gradus miniſteriorū eſt portariorūꝫ. ita i domo chriſti. ſcilicet in hoc mūdo prima differētia miniſtroꝝ eſt portariorū. Qui ſunt iſti? videdo officium portariorū videbimus qui ſūt portarij in domo chriſti Officium portariorū ē portare virgam ꝛ indignos eijcere ne intrent palatiū. ꝛ dignos admittere ꝛ cuſtodire. In hoc cognoſcitis qui ſunt portarij in domo chriſti Portarij ſūt domini tēporales imperator. reges. duces. comites ꝛc. quomodocūꝙ dicantur officiū habent portariorum. quia portant virgā in manu ſcilicet poteſtateꝫ a deo. quia dicit ſcriptura ꝙ non eſt ptās niſi a deo. Roma. xiij. Ideo non debēt admittere in ciuitate villa ſeu cōitate niſi qđ bonū eſt et debēt expellere ab eadē qđ malū eſt. Signanter peccata notoria q̄ ſunt in deſtructionem cōitatis. Secus de ſecretis q̄ nō cadūt

in iudicio hominū.
¶ Primū peccatū eſt de inuocatione diabolica
qḋ exercet a diuinis ⁊c̄. qñ eſt notoriū.
¶ Scḋʒ de blaſphemijs generalibꝰ. talia pecca
ta nō ſunt ſecreta cōiter. Jḋo ꝓuideat.
¶ Tertium eſt fractio feſtiuitatū. qñ fit notorie
ſecus ſi fiat ſecrete.
¶ Quartum ē ludus taxilloꝝ. rapine ac ſi duo
vel tres latrones ⁊c̄.
¶ Quintū eſt lupanaria ſpecialia. Queſtio fit i
ter doctores ſi lupanaria ſint ſuſtinēda ⁊c̄.
¶ Sextum eſt de ſocietatibus criminalibꝰ. ſcili
cet cum infidelibus. Jḋo ſeparent ⁊ ꝓuideatis
vos portarij qui habetis poteſtatem al's dāna/
ti eſtis. melius eſſet vobis eſſe porcoꝝ cuſtodes
ſi negligētes eſtis. q̄ꝝ rectores iudices vł guber
natores. Si timetis dimittatis officiū. Ecce pri
mum officiū in domo chriſti De iſtis dicit ſcꝑtu
ra. Janitores vero per portas ſingulas obſua
bant. ita vt nec puncto q̄dem deſcenderent a mi
niſterio. ij. Paralip. xxxv. ¶ Secundi ſūt diſpē
ſatores bonoꝝ iſti ſūt p̄ſidētes eccleſiaſtici. quo
rum papa eſt maior. deinde cardinales. patriar
che. archiepiſcopi. epiſcopi. et animarū curati.
qui claues eccleſie habentes debent eius dome
ſticis diſpenſare. ſcʒ ſacramenta. Jḋo dixit chri
ſtus diſpenſatori p̄mo. Tibi dabo claues regni
celorū. Matth. xvj. Hoc ſimpliciter dicit ḋ ab
ſolutione. Antiquitus iudei ꝯfitebant (Autori
tas Vir ſiue mulier cum fecerint ex omnibꝰ pec
catis que hominibus ſolent accidere ⁊ per negli
gentiam tranſgreſſi fuerint mandatum domini
atq̄ȝ deliquerunt confitebuntur peccatū ſuum.
Numeri. v. Jteʒ q̄ abſconderit ſcelera ſua. non
dirigetur. qui autē confeſſus fuerit ⁊ reliquerit
ea. miſericordiaʒ conſequetur. Prouer. xxviij.
Nota qui abſcondit ſcelera ſcilicʒ ſacerdoti. qꝛ
peccata non poſſunt abſcondi deo) ſʒ non obti/
nebant abſolutiōem. Sacerdos orabat pro eis
ſed nō abſoluebat eos. qualis dolor. ac ſi vobis
modo facta cōfeſſione diceret confeſſor. nō poſ=
ſum vos abſoluere. qualis triſticia. Sed modo
deus cōmiſit claues p̄latis ⁊ clericis. vt poſſint
abſoluere de peccatis. Sʒ vnde hoc. quia remit
tere peccata ꝓprium eſt deo Quis poteſt pecca
ta dimittē niſi ſolus deus. Marc. ij. Dico ꝙ h
poſſe noluit deus cōcedere antiquitus homini/
bus. quia nōdum receperat humanitatem Sed
ex quo factus eſt homo voluit honorare homi/
nes dando eis poteſtateʒ diuinam. Sicut ſi rex
duceret in vxorem filiam ruſtici. exaltaret ⁊ ho=
noraret omnes parētes vxoris. Jta fecit chriſtꝰ
Jdeo modo ſacerdotes in confeſſionibꝰ non ſo
lum orant ꝓ peccatoribus. ſed dant eis abſolu=
tionem ꝓ peccatis poſt baptiſmum factis. quia
baptiſmus non habet virtutem niſi ſemel. quia
eſt ſacramentum non iterabile. ſed confeſſio to=
tiens quotiēs ⁊c̄. Ecce quare dicit. tibi dabo cla
ues. de iſtis diſpenſatoribus dicit apoſtolꝰ Sic
nos exiſtimet homo vt miſtros chriſti. ⁊ diſpen
ſatores miniſteriorū. id eſt. ſacramentorū dei. j.
Cori. iiij. Sed heu prohdolor cuʒ ſequitur. iam
queritur inter diſpenſatores vt fidelis quis in=
ueniatur. Quia modo ad hoc deuenimꝰ ꝙ opor
tet emere omnia ſacramēta. cū tamen dixit chri=
ſtus diſēpſatoribus. gratis accepiſtis gratis da
te. Modo nec baptiſmum nec confeſſionē. nec
extremam vnctionem. nec ſepulturā habere po
teris niſi emas aliq̄ modo. vel colorato. vel diſ=
cooperto. Jdeʒ de ſacramentis ordinū oportet
ſoluere ſigillum ⁊c̄. Jdeo dicit chriſtꝰ. Quiſpu
tas eſt fidelis ſeruus ⁊ prudens. queʒ conſtituet
dominꝰ ſuper familiaʒ ſuā. Luc. xij. ¶ Tertij ſūt
coquinarij ciborū. eſce animarū ſunt verba dei.
ſm ꝙ dixit chriſtꝰ. non in ſolo pane viuit homo
ſed in omni ꝟbo quod ꝓcedit de ore dei. Mat.
iiij. Deut. viij. Os dei ē biblia. quia ſicut in ore
ſunt due mandibule ſuperior et inferior. ita ⁊ in
biblia. Mādibula ſuperior cōtinens oēs ſen
ſus eſt nouum teſtamentū Jnferior vetus teſta
mentū quod ſolum de terrenis loquitur. Secū=
do quia mādibula ſuꝑior eſt imobilis. ita nouū
teſtamētū imobile eſt. vetus autē mobile vt mā
dibula inferior. q̄tum ad criminalia et iudicia/
lia. quia de iſtis nihil ſeruat. verba ergo biblie
ſunt eſce animarū. Et quis preparat iſtas eſcas
Solutio. predicatores p̄dicantes verba dei Ec
ce officium meum non eſt modicū. ſed p̄cipuum
ī domo chriſti. Et ſicut coquinarius quādo alij
dormiunt ipē p̄parat. Jta p̄dicator quādo vos
de nocte dormitis ⁊ quieſcitis ī lecto. coquina/
rius in coquina ſpirituſſancti. preparat eſcas
igne charitatis ⁊ deuotiōis in olla memorie Et
ſicut coquinarius primo guſtat ḋ ſale. ita predi
cator prius debet guſtare eſcas. verbi gratia. ſi
vult p̄dicare ⁊ mōſtrare alijs humilitatē. ꝙ ipē
non ſit ſuꝑbus. ſed guſtet q̄d eſt hūilitas Si mi
ſericordiā ⁊ liberalitatē ꝙ ipē non ſit auarꝰ. Si
caſtitateʒ. ꝙ ipē non ſit luxurioſus. ⁊ ſic ḋ alijs
De hoc officio appreciabat ſe apoſtolꝰ dicēs. Fi
duciam talem habemus ꝑ chriſtū ad deum qui
idoneos nos fecit miniſtros noui teſtamenti. ij.
Cori. iij. Nouū ⁊ vetus teſtamentū differunt ſi=
cut figura ⁊ figuratū. vetus teſtamētū fuit figu/
ra. ⁊ nouū figuratū. ¶ Quarti ſunt ſcutiferi ſui=
entes coram rege. aliqui ꝓpinant. aliqui ſuiūt
dādo aquā. alij mappam ⁊c̄. qui timore regis lo
quunt nec ſpuunt niſi a longe. habent faciem et
manus mundas ⁊c̄. Seruitores in mēſa chriſti
ſunt preſbyteri non curati. ⁊ miniſtri altaris. q̄/
ſi menſe domini aſſiſtentes Jḋo ad inſtar ſeruo
rum regis cuʒ magno timore ⁊ ſanctitate debēt
eſſe Dixit deus ſacerdotibꝰ antiquis. Sacerdo
tes qui accedunt ad dominum ſanctificentur ne

pcutiat eos Exo.xix. Et tñ i illo altari nõ offere
bant niſi aialia. Et modo offert ille agnꝰ. filius
iſtiꝰ ouis ꝟginis marie q̃ ꝟbis platis ſacerdoti
venit ibi. Et rex nõ venit ſolꝰ Jdo ſũt ibi in alta
ri angeli ſancti. xp̃m aſſociãtes cãtantes. panis
angelicꝰ fit panis hoĩuʒ ⁊c̃. Cum quãto ergo ti
more debet eſſe ſacerdos coraʒ iudice ⁊ angelis
ſanctis. Modo cogitate quid dicũt angeli: qñ ſa
cerdos ẽ bonꝰ. ſanctꝰ. ⁊ caſtus. Dicũt. O bene
dicte ⁊c̃. Si forte ſacerdos ſit malꝰ cõcubinariꝰ
mendax luſor ⁊c̃. dicunt angeli xp̃o O domine
vultis ꝙ interficiamus iſtum ribaldũ pditoreʒ
⁊c̃. Et xp̃s nõ adhuc. Nolo eni morteʒ peccato
ris. ſed vt cõuertat ⁊ viuat. Ezech. xviij. ¶ Nõ
grauiter peccãt mulieres cum ſacerdotibꝰ luxu
riando. quia maius peccatum eſſet pijcere in lu
to ſepulcrũ xp̃i q̃ȝ ſepulcra ſanctoꝝ. Jta mulier
plus peccat luxuriãdo cum ſacerdote ſepulcro
chriſti q̃ȝ cũ alijs hominibꝰ. Jdo ſacerdotes vt
boni ſcutiferi. debent habere faciem. id ẽ. cõſciẽ
tiam mũdaʒ. ⁊ manus mundas. ſcʒ a ludo a mẽ
dacio. ⁊ totum corpus a luxuria. Jdo dicit ſcri
ptura de eis. Hi ſcʒ ſacerdotes pbentur pͥmum
vt ſic miniſtrent nullũ crimen habẽtes. Qui eni
bene miniſtrauerint gradũ bonum ſibi acq̃rent
⁊ multam fiduciam in fide que eſt in xp̃o ieſu. j.
Timoti. iij. Nota pbentur ſcʒ ſi dolent d̾ pecca
tis ſi pponunt non redire ⁊c̃. Quinti ſũt fiſtu
latores muſicoꝝ ſcʒ miniſtri. Jta etiaʒ magnus
rex xp̃s habet miniſtros i pallacio ſuo q̃ faciũt
ſibi ſonũ gratiſſimũ. illi ſunt penitentes. Tenor
eſt pcuſſio peccatoris. id eſt. gemitus ⁊ ſuſpiria
ſupple quãdo dicit. domine miſericordia. ⁊ chri
ſtus ⁊ angeli de feneſtris celi auſcultãt. Autori
tas. Que habitas in ortis ſcʒ eccleſijs. q̃ debent
fructificare in bonis opibꝰ. amici auſcultãt. fac
me audire vocem tuaʒ. Cañ. viij. Jtẽ ſonet vox
tua in auribus meis. vox enim tua dulcis et fa
cies tua decora. Cañ. ij. Et loquit hic chriſtꝰ p
ſone penitẽti. vt philocaptꝰ philocapte ſue. Jã
videtis q̃ plorat ex contritione peccatoꝝ qualẽ
faciẽ facit. illam dicit xp̃s pulchram eſſe coram
eo. Jdo penitẽti dicit. Oſtende mihi faciẽ tuaʒ
⁊c̃. Jſtis dicit chriſtus Qui mihi miniſtrat. me
ſequatur. ⁊ vbi ego ſum illic ⁊ miniſter meꝰ erit.
Joh. xij. ¶ Sexti ſunt elemoſynarij fragmento
rũ: qui dant pauperibꝰ qd̾ ſupeſt de menſa regi
Jſti ſunt diuites miſericordes. domus eni diui
tis eſt vt cophinus in quo reponũtur fruſta pa
nis. q2 panis integer eſt in celo in menſa domini
Et ſicut elemoſynarius regis eſſet infidelis reti
nendo ſibi ea que debet pauperibus miniſtrare
poteſt tamẽ ſibi retinere neceſſitatẽ Jta diuites
infideles ſũt retinẽdo ſibi ea q̃ debẽt pauperibꝰ
diſpẽſare. tamẽ neceſſitatẽ poſſunt ſibi retinere.
⁊ non ſupfluitatẽ. Jdo detis vel mutuetis pau
peribꝰ ſine vſura. ¶ Si dicat aliq̃s ego nõ facio

vſurã ſed iudeus cui pecuniã mutuaui. ⁊ lucrũ
inde cuʒ eo pticipo. Solutio. Jſta eſt excuſatio
Pylati ⁊c̃. Jdo cũ pylato ⁊ iudeis ibitis i infer
nũ. De numero iſtoꝝ miniſtroꝝ erat Martha
Luc. x. Martha aũt ſatagebat circa frequens
miniſteriũ ⁊c̃. ¶ Septimi ſũt cubicularij lectorũ
quoꝝ officiũ eſt tenere camerã mũdã a puluere
a luto a lapidibus. ⁊ alijs. ⁊ parare lectuʒ. tales
loquunt cum rege ⁊c̃. tales ſunt pſone ꝯtempla
tiue. que totaliter intendũt ad pparãdũ cubicu
lum ꝯſciẽtie deo vt ſit ſine luto luxurie. ſine pul
uere auaricie. oĩa deſpiciẽtes. qui ſunt ſine lapi
dibꝰ duris iracũdie. iniurias remittẽtes. ornant
lectũ deuotionibꝰ orationibꝰ. ⁊ ꝯtemplationibꝰ
Camera maior fuit ꝟgo maria que dicit. Jn ha
bitatione ſancta corã ipo miniſtraui. ⁊ ſic i ſyon
id eſt contemplatione firmata ſum. Ecci. xxiiij.
Qui incipit aliqd̾ iſtorũ officiorũ firmiter debet
perſeuerare. alr̃s accidit vt pile q̃ totiens tranſit
de manu ad manũ. ꝙ cadit in luto vel puteo ali
quo. ita de illis qui non firmant ſe. ſed modo ca
dũt in luto luxurie. ⁊ tãdẽ in pateo inferni. Jdo
quilibet noſtrum debet cõſiderare qd̾ officium
habet. ⁊ non debe eſſe inconſtans. ſed continu
ando debet in eodem pſeuerare Qui perſeuera
uerit vſq̃ in finem hic ſaluus erit. Matth. x.
Deo gratias.

¶ Sermo tertius de eadem dñica.

Vidẽs ieſus ciui-

tatem fleuit ſup illam. Habetur ver
bum iſtud textualiter Luc. xix. ⁊ reci
tatiue in euangelio currẽtis dominice. Pro de
claratione huius ꝟbi ⁊ introductiõe materie p
dicande. Sciendũ ꝙ iter multas ⁊ magnas dif
ferentias. q̃ ſũt inter pſonas ſapiẽtes et ſtultas
eſt vna differẽtia. quaʒ ponit ſacra ſcriptura di.
Cor ſapientũ vbi triſticia. ⁊ cor ſtultoꝝ vbi leti
cia. Eccẽs. vij. Letant ⁊ gaudẽt ſtulti d̾ diuitijs
honoribus dignitatibꝰ ⁊ plationibꝰ. Jſta in cor
de ſapientis dant triſticiã. q2 ſapiens cogitat in
ſe. O miſer de tãtis habeo reddere rõnem deo.
vt ergo melius intelligat illud. dicatur parabo
la de duobus ſentẽtiatis ad furcam. de quibus
cuʒ fieret executio ⁊ ducerentur ad furcã vnus
ipſorũ flens petebat veniam ab omnibꝰ dicens
Oretis p me. Alter auteʒ dum ducebat ad fur
cam ridens dicebat. O q̃ȝ bene eſt mihi. quõ ſũ
aſſociatus. vado equitando ⁊c̃. Quis iſtorũ re
putabatur ſapiẽs ⁊ quis ſtultus ⁊c̃. Jdeʒ eſt de
nobis. omnes quotq̃t ſumus in hoc mundo ſu
mus peccatores et criminoſi. niſi innocentes in
tm̃ ꝙ dicit dauid Dñs d̾ celo pſpexit ſup filios
hominum vt videat ſi eſt intelligens aut requi
rens deum. Omnes declinauerũt ſcʒ a feruore
deuotiõis. ſimul inutiles facti ſunt. non ẽ q̃ faci
at bonũ. ſupple purũ. quia zizaniã inuoluimus.

Non eſt vſq₃ ad vnũ.ſuꝑple de adultis.pſ̃.xiij.
patʒ igitur ꝙ ſumus criminoſi ⁊ peccatores.Et
noueritis ꝙ ꝓceſſus fit contra nos.Statim eni
poſtq̃ȝ homo peccauit vel corde cogitando.vel
ore loquendo.ſeu malicioſe operando.ſcribit̃ pec
catũ in libro dei.Autoritas.dauid q̄ poſtq̃ȝ pec
cauit dixit.Impfectum meũ viderũt oculi tui.
⁊ in libro tuo omnes ſuꝑple defectus ſcribẽt̃.pſ̃
cxxxviij.Et ſentẽtia mortis cõtra nos eſt iã da/
ta.Autoritas.Statutũ ẽ hominib⁹ ſemel mori.
⁊ poſt hoc iudicium a domio omni carni.Heb.
ix.⁊ iam fit executio eq̄tando vadimus ad mor=
tem.equus eſt tẽp⁹ ſ̃m motum ſolis.quattuor
rote ipm rrahentes ſũt.eſtas.autũnus.hyems
⁊ ver.Dicat̃ quomodo tempus feſtinanter cur
rit.⁊ nos non auiſamus nos.Illi ergo qui in h̃
mundo triſtant̃ ⁊ dolent de peccatis ſuis.⁊ pe/
tũt veniã ab inimicis.ſatiſfaciũt.ſapiẽtes repu
tant̃.Sȝ illi q̄ vadunt ad mortẽ cantãdo riden=
do ⁊ truffando reputant̃ ſtulti.Ecce quare dic̃.
Cor ſapientũ ⁊c̃.Cum ergo ih̃s xp̃s non ſit ſo
lum ſapiens.ſed etiam ſapientia eterna.non le=
gitur ipm in hoc mundo vnq̃ȝ riſiſſe.legit̃ ipſuȝ
multotiens fleuiſſe.Ideo de quadam vice dicit
thema.Videns ieſus ciuitatem fleuit ſuꝑ illam
patet thema.Inuenio ꝙ chriſt⁹ fleuit q̄nquies
in hoc mũdo.⁊ quẽlibet fletuȝ fecit ꝓ magno ſe
creto ſpeculatiuo ⁊ morali.

¶Primo fleuit in natiuitate.
¶Scd̃o in circũciſione.
¶Tertio in Lazari reſuſcitatione.
¶Quarto in ciuitatis aſpectione.
¶Quinto in morte ⁊ paſſione.

Et de quarto fletu loquit̃ thema.Vidẽs ieſus
ciuitatẽ fleuit ſuꝑ illaȝ.Primo fleuit xp̃s in mũ
do in die natiuitatis ſue.q̃ ſicut ceteri pueri qñ
naſcunt̃ plorant.Et ſi interrogarẽt̃ ⁊ ſcirent re
ſpõdẽ dicerẽt.ꝙ plorãt q̃ intrant iſtũ mundũ q̄
eſt locus miſeriarũ ⁊ doloꝝ.ita etiã xp̃s voluit
flere.Unde ſapiẽs in ꝑſona xp̄i dicit.Ego nat⁹
primã vocẽ ſimilẽ omnib⁹ emiſi plorans.Sap̃.
vij.Nota ſimileȝ omnib⁹.fletus xp̄i fuit ſimilis
alijs ⁊ etiã diſſimilis.Silis ĩ hoc.q̃ ſicut pueri
qñ naſcũt̃ flendo dicũt.a.a.et puelle dicũt.e.e.
vñ v̾ſus.Om̃es dicunt.e.vł a.q̄tq̄t naſcunt̃ ab
eua.In hoc xp̃s fuit alijs ſimilis.ſȝ fuit diſſimi
lis in hoc.q̃ alij pueri non plorant ꝑ electiuam
rõnem.Sȝ chriſt⁹ qui tunc erat ita ſapiẽs ſicut
nunc eſt in celo.quicq̄d faciebat totum faciebat
ꝑ electiuam rõnem intellectus.Et id̃o quia tũc
intrabat in mundũ qui eſt locus ⁊ habitatio be
ſtiarũ.ac ſi filius cui competit ſtare in thalamis
⁊ cameris regalibus.poneret̃ in ſtabulo cũ be=
ſtijs.talis deberet flere.Sic iſte mũdus pro be=
ſtijs fuit fact⁹ a ꝑ̇ncipio.paradiſus terreſtris ꝓ
hoib⁹ tm̃.qđ dicit Damaſ.⁊ etiã ſanctus Tho=
mas in ſcd̃a ꝑte.ꝙ in paradiſo terreſtri nunq̃ȝ i=
trauit vel intrabit aliqđ animal irrationabile.
nec ſerpens.⁊ animalia que adducta ſunt a deo
coram adam mirabiliter.Id̃o vt exules ex ꝑdi
tione patri noſtri ade.ꝑdidim⁹ caſtrũ altiſſimũ
inexpugnabile.qđ de⁹ ſibi cõmiſit.⁊ eodem die
ipm tradidit inimico.Et q̃ omnes ſum⁹ filij ꝓ/
ditoris.deus autẽ nolẽs nos occidere.exulauit
nos in hũc mũdũ locũ beſtiarũ.Id̃o xp̃s exiẽs
de thalamo regali vteri v̾ginalis.electiue fleuit
Uñ ſi virgo maria ipm interrogaſſet quare fle=
ret:potuiſſet reſpondiſſe.mater mea q̃ intro in
hunc locũ beſtiaꝝ.De hoc fletu cantat eccleſia.
Uagit infans inter arta poſitus preſepia.mem
bra pannis inuoluta v̾go mater alligat.manus
pedes atq₃ cruca ſtricta cingit faſcia Id̃o ꝓpter
ꝑ̃ſentis exilij habitationẽ.dicimus v̾gini marie
Ad te clamamus exules filij eue.Ad te ſuſpira=
mus gementes ⁊ flentes in hac lachrymaꝝ val=
le.¶Moraliter inſtruimur hic cum quãto deſi/
derio debemus expectare ⁊ deſiderare paradi=
ſum celeſte.O q̃ȝtum in nobis erit gaudiũ.quã=
do erimus cũ parẽtib⁹ ⁊ amicis noſtris.Patri=
arche ſunt amici nr̃i ſi ſum⁹ miſericordes.Pro/
phete ſi ſumus deuoti.Apoſtoli ſi ſum⁹ charita
tiui.Martyres ſi ſumus patientes Cõfeſſores
ſi ſumus penitẽtes.Uirgines ſi ſum⁹ caſti.Bo/
nus ⁊ deuotus xp̄ianus intãtũ debet ſe h̃ exula
re reputari.ꝙ ſi de⁹ diceret ſibi.ab hinc vſq₃ ad
annũ veniẽs ad paradiſum.Rñderet.o dñe ad
huc habeo ſtare.xij.menſes ⁊c̃.Iſtud eſt meli⁹
ſignũ qđ homo poteſt habere de ſe vel de alio.
ꝙ habeat tale deſideriũ quaſi dicẽdo cũ dauid.
Queãdmodũ deſiderat ceruus ad fontes aqua
rũ.ita deſiderat anima mea ad te deus.¶Scd̃o
fleuit in circũciſione.Iam ſcitis q̄d ẽ circũciſio
ſcriptura ſacra nõ dicit expreſſe ꝙ xp̃s fleuerit.
ſed ſequit̃ ex neceſſaria ꝯſequentia ad autorita=
tes Nam certũ eſt xp̃s recepit corpus humanũ
ſimile nobis paſſibile.miſerijs ⁊ dolorib⁹ ſubdi
tum.lȝ anima ab inſtanti cõceptionis fuerit bea
ta Modo dicit ſcriptura.q̃ pueri cõmunicaue
runt carni ⁊ ſanguini.⁊ ip̃e ſcȝ chriſt⁹ ſimilit̃ ꝑti
cipauit eiſdem.ſubditur Uñ debuit ꝑ om̃ia fra
trib⁹ aſſimilari.Heb.j.Ex iſto textu ſecure poſ
ſumus dicere ꝙ xp̃s fleuit ĩ circũciſione.ſicut et
ceteri pueri flebãt.illi ꝓpter circũciſionis dolo=
rem.xp̃s vero ꝑ electiuã rõneȝ ſcȝ ꝓpter huma
nam corruptionẽ cui⁹ radix ꝯſiſtit in illis ꝑtib⁹
generationis.Nam dicit ſanct⁹ Tho.ꝑ̇ma ſcd̃e
q.lxxxj.arti.iiij.in corpore ar.et in ſolutione ad
tertiũ Q̃ ſi deus formaret diuinitus aliqueȝ ali=
ter q̃ȝ per coitum.ille non haberet peccatũ origi
nale.quia illud ſolum venit ex illo actu genera=
tionis Id̃o ap̃lus Condelector legi dei ſ̃m inte
riorẽ hoieȝ.video aũt aliam legem in membris
meis repugnantẽ legi mentis mee.⁊ captiuãteȝ
me in lege peccati.Roma.vij.Nota captiuum

ducentem. q̄ꝛ lꝫ peccatoꝛ habeat liberū arbitriū
q̄tum ad electionē. tamē eſt cathenis peccatoꝝ
ligatus vt captus q̄tuꝫ ad executionē Jdō ſci/
ens xp̄s. ꝙ tota coꝛruptio hūani generis venit
ex illo actu fleuit. ¶ Moꝛalit̄ inſtruimur h̄ q̄tū
eſt cauēdū. ne ex illis partibus verecūdis offen
damus deum. ne ex delitijs beſtiaꝝ aſinoꝛū poꝛ
coꝛū amittas delectatiōes angeloꝝ. Jdō q̄libet
in ſuo ſtatu ſeruet caſtitatē. vir cuꝫ vxoꝛe ſuan=
tes modū non peccāt. ſed totū eſt caſtitas. Reli=
gioſi ⁊ clerici ⁊ non coniugati non curent de illa
materia. Jdō dicit ſcriptura. Hec eſt voluntas
dei ſanctificatio veſtra. vt abſtineatis vos a foꝛ
nicatione. ⁊ ſciat vnuſq̄ſq̄ꝫ vas ſuū poſſidere in
ſanctificatione non in paſſione deſiderij. ſicut et
gentes que ignoꝛāt deum. j. Theſſal̄. iiij. Poni
tur hic minus peccatū luxuria. vt arguat̄ ⁊ no=
tetur ꝙ magis cauendū eſt de maioꝛibus. Iteꝫ
nota hoc dicitur cōtra illos qui dicunt ꝙ pecca
tum eſt ſimplex foꝛnicatio. q̄ñ liber cū libera cō=
ſentientib⁹ partibus cōiungitur. cui ſit iniuria?
quaſi diceret nulli ¶ Tertio fleuit chꝛiſt⁹ in La=
zari reſuſcitatione. de quo dicit text⁹. infremuit
ſpiritu ⁊ turbauit ſemetip̄m. ⁊ lachꝛymatus eſt
ieſus. Joh̄. vlti. ¶ Nota turbauit. id eſt. diſſimi=
lauit ſe flere. vt faciunt homies honoꝛati q̄ diſſi
mulant fletum ſuum. ſed chꝛiſtus electiue turba
uit ſe ⁊ fleuit. Quare ſup hoc debet ſcire ꝙ ani=
ma q̄ꝫ diu eſt coꝛpoꝛi vnita eſſentialit̄. recipit cō
ditiones coꝛpoꝛis. ſcꝫ variabilitateꝫ. quia ſicut
coꝛpus eſt mutabile ad bonum ⁊ ad maluꝫ. ſani
tatem ⁊ infirmitatem. caliditatem ⁊ frigiditatē.
ita etiā anima eſt vertibilis ⁊ mutabilis. ⁊ q̄tū=
cunq̄ꝫ perſona ſit deuota ⁊ ſancta. niſi ſe cuſtodi
at: perdet deuotionem ⁊ ſanctitatē. Et lꝫ perſo/
na ſit indeuota peccatrix ⁊ frigida in amoꝛe dei
nō ex hoc deſperare debet de ſaluatione. q̄ꝛ mu
tari non poteſt ad deuotionem ⁊ ſanctitateꝫ de
culpa ad gratiā. ⁊ ecōuerſo. Sed ex quo anima
eſt a coꝛpoꝛe ſeparata imutabilis exiſtens: ⁊ in=
uertibilis. in illo ſtatu in quo ſeparatur a coꝛpo
re. ſiue i gratia ſiue in culpa firmatur imobiliter
Hic patet reſpōſio ad vnam queſtionem quam
vos facitis. quare pꝛo peccato momentaneo vł
vnius diei. vel vnius hoꝛe ⁊c̄. pena erit eterna.
Nūquid ſufficeret ꝙ quātuꝫ habuit de delitijs
tātum etiam duraret pena. Pꝛo reſponſiōe ſci/
endum eſt. ꝙ ille qui moꝛitur in peccato moꝛta/
li ita obſtinatur anima in illo peccato ꝙ nō pōt
ipſum dimittere intantū ꝙ ſemꝑ erit cuꝫ illa cul
pa. ideo ſemper erit cum pena. Per oppoſitum.
qui decedit in gratia. non poteſt eā ꝑdere. ideo
habet gloꝛiam eternā. De iſtis autoꝛitas clara.
Si ceciderit lignū ad auſtrum aut aquiloneꝫ in
quocunq̄ꝫ loco ceciderit. ibi erit. Eccl̄i. xj. homo
dꝛ arboꝛ. Video hoies velut arboꝛes. Marc̄.
viij. Et in moꝛte ſcindūtur. Jam eni ſecuris ſcꝫ
moꝛtis ad radicem arboꝛis poſita eſt. Matth.
iij. Si autem arboꝛ cadit ad meridiem que ē ꝑs
calida ⁊ humida. ⁊ ſignificat amoꝛem dei ⁊ con
tritionem peccatoꝛuꝫ. talis in gratia decedit ibi
erit ſemꝑ. quia nunq̄ꝫ perdet gratiam. Si cadit
ad aquilonē que eſt pars frigida ꝑ indeuotionē
accidiam ⁊ negligentiam. ⁊ ſignificat culpam et
peccata. ibi erit ſemꝑ. et quia lazarus moꝛtuus
fuit in gratia. ⁊ erat cuꝫ ſanctis patribus in lim=
bo quādo chꝛiſt⁹ p̄cib⁹ ſoꝛoꝛū Marie ⁊ Mar=
the debuit ipſum a moꝛtuis ſuſcitare fleuit. Sci
ens ꝙ lazarus reducebat̄ ad ſtatuꝫ in quo pote
rat cōmittere ⁊ facere multa peccata. ſicut et fe/
cit venialiter ⁊ moꝛtaliter peccādo. quādo tēpo
re paſſionis chꝛiſti cum alijs ꝑdidit fidem. ſ̄ de=
poſt recuꝑauit fidem ⁊ fuit ſanctus ⁊ amic⁹ chꝛi
ſti. Ecce quare fleuit chꝛiſt⁹. ¶ Moꝛaliter h̄ in=
ſtruimur q̄tum eſt cauendū a peccatis. q̄ꝛ chꝛi/
ſtus volens reducere lazarū amicū ſuū de ſtatu
in quo erat impeccabilis ad ſtatum in quo pote
rat peccare fleuit. patet hic q̄tum deo diſplicēt
peccata. Jdō flendum eſt pꝛo peccatis. ⁊ gaudē
duin eſt de illis qui ſunt impeccabiles. ſicut d̄ fi=
lijs qui moꝛiunt̄ ꝑuuli. magis eſſet gaudenduꝫ
de moꝛte talium q̄ꝫ in die nuptiarū filioꝛum ma=
gnoꝛum. Dicatur contra mulieres ꝓ talib⁹ flen
tes. Jdō apoſtolus. Nolumus vos ignoꝛare d̄
doꝛmientibus vt non cōtriſtemini ſicut ceteri q̄
ſpem non habent. j. Theſſal̄. iiij. ¶ Quartus fle
tus chꝛiſti fuit ille de quo loq̄tur thema. vidēs
ciuitatem ⁊c̄. Nota hic bꝛeuiter hiſtoꝛiam euan
gelij. chꝛiſtus videns ciuitatē hieruſalem fleuit
ꝓpter quinq̄ꝫ mala ciuitati hieruſaleꝫ futura q̄
fuerunt iſta ſcꝫ.

¶ Pꝛimo fames.
¶ Scdō peſtilentia.
¶ Tertio gladius.
¶ Quarto captiuitas.
¶ Quinto deſtructio.

¶ Pꝛimū malum venturū erat fames ſcilicet in
obſidione Titi ⁊ Veſpaſiani: intantū ꝙ matres
pꝛe fame comedebāt filios. ⁊ obſtetrices lectum
ꝑturientis. ⁊ ex ſiti bibebant vꝛinam ꝓpꝛiam.
Secundū malum fuit peſtilentia ⁊ moꝛtalitas
ita ꝙ ꝑ vicos cadebāt moꝛtui. nec erat qui ſepe
liret eos. ſed ꝓijciebantur in foſſatum ciuitatis
¶ Tertium malum erat gladius. q̄ꝛ audiuerant
romani ꝙ iudei ex auaricia comederāt aurum:
ꝓpter hoc interficiebāt eos. ⁊ inueniebāt auruꝫ
in viſcerib⁹ iudeoꝛū. ¶ Quartuꝫ malum erat ca
ptiuitas. ꝑ vniuerſū mūduꝫ. xxx. iudei dabant̄
ꝓ vno denario. ⁊ fuit iudicium dei. q̄ꝛ ipſi iudei
vēdiderūt xp̄m ꝓ. xxx. denarijs ¶ Quītū malū
erat finalis deſtructio. q̄ꝛ i ciuitate ñ remāſit la/
pis ſuꝑ lapidē. q̄ꝛ iſta ciuitas non eſt illa q̄ olim
fuit nec in illo loco ſita. in quo illa erat. vt decla
rat Greg⁹. Et aſſignat chꝛiſtus rationem illoꝛū

maloꝝ dicens. Eo ꝙ non cognoueris tẽpus vi
ſitationis tue ſcȝ xp̃i. Moraliter iſta q̃nq; ma
la ſũt hodie in mũdo ſpũaliter ¶ Primo fames
ſpũalis. Cibus ſpũalis eſt oratio ⁊ verbum dei
Non in ſolo pane viuit homo. ſed in omni v̾bo
qđ ꝓcedit de ore dei. Matth. iiij. Hui⁹ cibi eſt
modo magna cariſtia ⁊ fames. Iſta fames non
ſentit̾ a multis. Item pauci p̄dicant verbũ dei
ſed Ouidij. Virgilij. ⁊ poetaꝝ damnatoꝝ ⁊c̃.
¶ Scđm eſt peſtilẽtia multoꝝ inficiens. quia q̃li
bet vult viuere ſ̾m ſenſualitatẽ. ita ꝙ tot⁹ mun=
dus eſt corruptus. intantũ ꝙ forte pauci ſunt q̃
poſſunt dicere vere. ego nũq; cognoui niſi vxo/
rem meã. de mulierib⁹ autẽ credo ꝙ ſunt multe
honeſte. vtinã dicam verũ ꝙ non cognouerunt
niſi viros ſuos. ſolũ cõmuniter loquẽdo pueri i
nocentes ſunt mũdi. Iđo dicit Remigi⁹ ſuper
illo v̾bo. Sinite puulos venire ad me. Matth
xix. Tãta eni eſt labes illius peccati. ſcilȝ carna
lis cõcupiſcentie. ꝙ occupauit fere humanũ ge=
nus. ita ꝙ maior ꝑs ſaluandoꝝ creditur eſſe ino
centum pueroꝝ ¶ Tertium malũ eſt gladi⁹ ſpi=
ritualis. ſcȝ odium rancor. ⁊ mala voluntas in/
uidoꝝ. ita ꝙ totus mundus iſto gladio eſt diui
ſus. Dauid. Gladius eoꝝ ſcilicet inuidoꝝ. in
tret corda ip̄oꝝ vt habeant officia regimẽ digni
tates p̄lationes. lȝ non interficiãt corpa. interfi/
ciunt tamẽ aĩas: qđ eſt peius. intantũ ꝙ dicit̾ Sa
lomon de iſta materia. Rurſus cõtemplatus ſũ
omnes labores hominũ ⁊ induſtrias aĩaduerti
patere inuidie ꝓximi. Eccĩs. iiij ¶ Quartuȝ ma=
lum eſt captiuitas. quot ſunt hodie captiui pec=
catoꝝ. lȝ peccata non auferant liberũ arbitriuȝ.
q̃tuȝ ad electiões. auferũt tamẽ q̃tũ ad bonas
opationes. ꝑ totum annũ ſunt captiui. ⁊ ſi forte
in quadrageſima liberẽtur ſtatim poſt paſca re/
deunt ad captiuitatẽ. talib⁹ dicit ap̃l'us. Reſipi
ſcant a diaboli laqueis a quo captiui tenent̾ ad
ip̄ius voluntatẽ. ij. Timot. iij. O ſi quis eẽt ca
ptiuus in barbaria. quomodo laboraret ꝓ libe=
ratione. q̃to magis ergo ẽ laborãdũ ꝓ liberatio
ne huius peioris captiuitatis peccatoꝝ ¶ Quin
tum malũ eſt deſtructio. q2 nõ remanet lapis ſu
per lapidẽ. lapides ſunt xp̃iani Autoritas. Tã
q̃ lapides viui ſupedificati in domos ſpũales.
j. Pet. ij. Lapides fundamẽti ⁊ inferiores ſunt
laboratores. deinde mercatores. ciues. milites.
clerici. religioſi. lapides ſuperiores ſũt domini
tpales. ⁊ p̄lati in edificio eccl'ie. Sȝ hodie totũ
edificiũ eſt deſtructũ. male viuũt omnes tam p̄=
lati eccl'ie q̃ alij. hoc ſpecialiter flebat xp̃s. quia
videbat deſtructionẽ venturã ciuitatis xp̃iane
Quinto fleuit xp̃s in paſſione ⁊ in morte. Auto
ritas. In diebus carnis ſue p̄ces ſupplicationeſ
q; ad eum q̃ poſſit eum ſaluũ facere a morte. cuȝ
clamore valido ⁊ lachrymis offerens exaudit⁹ ẽ
ꝓ ſua reuerentia. Heb. v. ¶ Nota in diebus car
nis ſue. ſcȝ paſſionis que ſolum fuit ſ̾m carnem
Ratio electiua quare fleuit fuit ꝓpter nos Nõ
eni fleuit timore mortis. vt alij flent ſcȝ q̃n mori=
unt̾. q2 in articulo mortis ſum⁹ in maximo peri
culo. hoc declarat ille doctor Beda ſuper Tob.
ca. vj. Q̃n tobias voluit lauare pedes ſuos i flu
mine. piſcis magnus voluit ip̄m deuorare. ſed
tobias deuorauit ip̄m ⁊ cepit. Beda exponit h̾
ſic. Tobias ſignificat xp̃m. q̃ in flumine mortis
impetuoſe voluit lauare pedes ſuos ſcȝ chriſtia
nos. ꝑ ſuam mortẽ ⁊ paſſionẽ. aqua baptiſmi et
penitẽtia habẽt v̾tutem ⁊ efficaciãȝ abluendi et
mundandi aĩas ex xp̃i paſſione. Et venit piſcis
ĩmaniſſim⁹ ſcȝ diabol⁹ in cruce volens xp̃m de/
uorare ⁊ cape. nõ credẽs ꝙ eſſet deus. Nota hi
ſtoriãȝ q̃liter xp̃s ip̄m cepit ⁊ ligauit. xp̃s ergo
fleuit in morte non timore mortis nec diaboli. ſȝ
ꝓ nobis Nota ꝙ in morte cuiuſlibet cõmuniter
loquendo. veniũt demones multi ad deuorãdũ
aiam. V̾go eni maria obtinuit ꝑ gratia ne demo
nes venirent in morte ſua. magnũ periculuȝ eſt
tunc. ⁊ tunc multi capiunt̾ ⁊ deuorant̾ a demo=
nibus. q2 nullus poteſt euadere niſi fuerit perſo
na deuota. ſancta. ⁊ bone vite Iđo parem⁹ nos
ꝑ bonam vitam. q2 ſolũ bona vita defendit ani=
mã in articulo mortis. Si autẽ ꝑſona fuit bone
vite. bene ꝯfeſſa ⁊ contrita. ⁊ remiſit ⁊ ſatiſfecit
deus mittit ſibi angelũ adiutorẽ ⁊ defenſorẽ. et
q̃n anima exit de corpore cum illo ſplẽdore gra=
tie. diaboli fugiũt. ⁊ angelus bonus recipit ani
mã: ⁊ ducit eã ad gl'iãȝ. Ecce ego mittaȝ angelũ
meũ q̃ p̄cedat te ſcȝ in vita. ⁊ cuſtodiat in morte
⁊ introducat in locum quẽ p̄paraui. Exo. xxiij.
Ecce quare vltimo fleuit xp̃s ꝓpter morientiũ
inſtructioneȝ. Iđo dauid in pſalmo de demoni
bus dicit. Inhabitabũt ſcilicet in camera mori
entis. ⁊ abſcondent ip̄i calcaneũ. id eſt. finẽ meũ
obſeruabunt.

¶ Sermo quartus ſpeculatiuus de quat-
tuor virtutibus cardinalibus.

VIrtus de illo exi
bat ⁊ ſanabat oẽs. Habet̾ v̾bũ iſtud
textualit̾. Luc. vj. ⁊ officiat̾ in euãge
lio hodierno. Salutet̾ v̾go maria. Iſtud v̾buȝ
volo vob̾ declarare duplicit̾. ¶ Primo q̃ſi ꝑ in
troductiõe. declarabit̾ ſcientialit̾ ⁊ ſpeculatiue
ꝑ illumĩatiõe itellect⁹ ¶ Scđo moralit̾ ⁊ practi/
ce. ꝑ inſtructione vite veſtre. Pro p̄mo ſciẽduȝ
ꝙ ſi ſubtiliter ⁊ acute volum⁹ cogitare opa dei
facta a p̄ncipio mundi vſq; nũc inuenim⁹ ꝙ om
nes creaturas ſiue ãgelicas ſiue rõnales vt ho=
mines. ſiue corpales creauit cũ aliqua infirmita
te. oẽs ſunt defectuoſe. non tñ ex defectu crea/
toris. ſ̾ ex ꝯditione creaturaꝝ. Sȝ deus d̾ ſe ex/
trahit v̾tutẽ ad ſananduȝ eas aliq̃ modo ¶ Pri
mo d̾ creaturis angelicis. q̃ erãt innumerabiles

erant em̄ pl̄es ꝗ̄ folia arborū vel capilli capit̄. tamen creauit eas infirmas graui infirmitate. ſ. peccabilitatis. q̄ȝ poterant peccare ſicut patuit ꝑ effectum. q̄ȝ illa infirmitate venerunt ad mortem eternam. vt lucifer ⁊ alij ꝗ fuerunt plures ꝗ̄ homies ſunt in mundo. O grauis infirmitas que portat patientem ad mortem eternā. Sed alij vt Michael Gabriel Raphael ſteterūt fortes. Et illis deus de ſe dedit ꝟtutem. ſ. ꝯfirmādo eos in gratia ⁊ gloria. ⁊ modo ſunt impeccabiles ⁊ curati ab illa infirmitate. Ecce virt⁹ dei quomō ſanauit eos. Autoritas. Per ſapiētiā ſanati ſunt quicunq̄ placuerint tibi dn̄e a ꝑ̄ncipio. Sap̄. ix. Non intelligit̄ de hominibus. quia non erant a ꝑ̄ncipio. ſed de angelis ꝗ placuerūt deo non peccando. Et virtus de illo exibat. et ſanabat eos. ¶ Secūdo de creaturis ratōnalib⁹ ſcȝ hominibus. qui non dicunt̄ ꝓprie intellectuales. Ratio q̄ȝ ꝑ diſcurſum oportet nos venire ī cognitōnem veritatis. ſ. ratiocinādo ſyllogiſando. diſputādo. ⁊ ꝑ effectus cognoſcim⁹ cauſas. ⁊ econuerſo. Angeli ꝟo ſubito ⁊ ſine diſcurſu vident effectum ⁊ cauſam. finem ⁊ ꝑ̄ncipium. concluſionem ⁊ ꝑ̄miſſas. ¶ Dico etiam q̄ creature ratiōales fuert̄ creature infirme. ſicut angeli. ſ. peccabiles. licet em̄ deus in gratia creauit adā ⁊ euam ⁊ in optimo ſtatu. tn̄ peccauerūt. ⁊ ex illa infirmitate venit mors aīme ⁊ corpis ꝯſequēter. anima em̄ creat̄ in vtero matris peccabilis. Non eſt homo iuſtus in terra ꝗ facit bonum et non peccet. Ecci. vij. Sed ꝟtus dei ſanat aīas. quādo exeunt corpa innocentes vel penitētes. deus ſanat ponens eis emplaſtrū gl̄e. ⁊ curant̄ intantū q̄ non poſſunt peccare. Creditis q̄ illi de p̄adiſo poſſunt peccare. ꝑfecto non. Sūt em̄ impeccabiles ſicut deus ⁊ angeli beati. De angelorū beatorū impeccabilitate vide ſan. Tho. ī. pte. q. lxij. arti. viij. ⁊. ij. ſcripto. di. vij. q. ī. arti. ī. Iſtam ſanitatem petebat hieremi. dicens. Sana me domie ⁊ ſanabor. ſaluum me fac ⁊ ſaluus ero. qm̄ laus mea tu es. hiere. xvij. Nō legitur tunc infirmus fuiſſe corpaliter ſed loquit̄ de ſanitate anime. quod patet cum dicit Saluū me fac ⁊c̄. Ergo ꝟtus de illo exibat. ⁊ ſanabat omnes. ¶ Tertio de creaturis corpalibus. Naȝ celum ſol ⁊ luna ⁊ ſtelle ⁊ aer ⁊ aqua ⁊ t̄ra ⁊ oīa elementa creata fuerūt cum infirmitate. nō peccabilitat̄. q̄ȝ nō habēt ratōeȝ ideo non peccare. Nam ſi leo vel lupus interficiūt hominem non peccant. Sed in infirmitate corruptibilitat̄. nō ex compoſitōne contrariorū q̄̄tum ad corpora celeſtia ⁊ elementa. q̄ȝ non ſunt compoſita ex cōtrarijs. tamen poſſunt annihilari ⁊ corrumpi. ⁊ de facto elementa corrumpunt̄. ⁊ corpora celeſtia fuerūt immutata. quia anteq̄ boies peccarent ſol ſeptemplicit̄ erat clarior. luna ꝟo tunc erat ita clara ſicut ſol nunc eſt. Sed ex pctō ade ſol ꝑdidit ſeptem ptes claritatis. ⁊ luna ⁊ ſtelle ⁊ celum ⁊ elementa ſeptem ptes ꝟtutis. Elemēta ꝟo in iudicio purgabunt̄. ⁊ ſtabūt pura. Corpora q̄ȝ hominū licet ſint corruptibilia. tamē in iudicio reſurgent gl̄oſa cum animabus. ⁊ erunt tunc incorruptibilia impaſſibilia clara ⁊ agilia. Iſta eſt doctrina certa in ſancta theologia. Autoritas. Erit lux lune ſicut lux ſolis. ⁊ lux ſolis erit ſeptemplicit̄ ſicut lux ſeptem dierū in die in qua alligauerit domin⁹ vulnus populi ſui ⁊ ꝑcuſſuram plage eius ſanauerit. Eſa. xxx. Nota erit ſeptemplicit̄ ſicut lux ſeptem dierū. ſ. prime hebdomade mūdi anteq̄ hō peccaret in die. ſ. iudicij in qua ſanabitur vulnus mortalitatis et corruptibilitatis ⁊ peccabilitatis. patȝ ḡ q̄ omnes creature create fuerūt infirme. Sed virtus de illo exibat ⁊ ſanabat omēs. ptȝ thema Mō declarādū eſt thema moralit̄. Cū em̄ d̄r virtus de illo exibat non ſolum vna. ſed multe ꝟtutes exibant de xp̄o. ſingulariter quatuor. de q̄bus nūc volo ꝑ̄dicare que ſunt morales. ⁊ int̄ alias ꝑ̄ncipales que dicunt̄ cardinales. q̄ȝ ſicut porta ⁊ oſtium voluit̄ in cardine. ita alie virtutes ⁊ vita hominis voluit̄ in his quatuor que a chriſto exierunt. Autoritas. Labores huius. ſ. xp̄i magnas habēt ꝟtutes. Sobrietatem em̄. id eſt tempantiam. ⁊ ſapientiā. id eſt prudentiā docȝ ⁊ iuſticiam ⁊ ꝟtutem. ſ. fortitudinis. q̄bus vtilius nihil eſt homibus in vita. Sap̄. viij. Quatuor ſunt ꝟtutes cardinales. ſ.

¶ Tempantia corporal̄.
¶ Prudentia intellectual̄.
¶ Iuſticia vniuerſal̄.
¶ Fortitudo ſp̄ūalis.

¶ Ex his ꝟtutibus dauid vocabat xp̄m dn̄m ꝟtutum dicens. Dn̄s ꝟtutum. non dicit. dominus ꝟtutis. de illo exibat ꝟtus ⁊ ſanabat oēs. Dico ꝑ̄mo q̄ a xp̄o exit ꝟtus corpalis tempantie exemplarit̄ ip̄am ſuando ⁊ doctrinal̄r ip̄aȝ ꝑ̄dicando. Virtus em̄ tempantie eſt q̄ in cibo ⁊ in potu ſumus ita tempati ⁊ ordinati q̄ corpus noſtrū non grauetur infirmitate. nec aīa ebrietate. nec vita peccādi ꝓnitate ex exceſſiuo cibo ⁊ potu. Sed recipe debemus neceſſitateȝ ꝓ ſuſtentatōne vite humane. ⁊ nō debemus nimis onerare ſtomachū. Iſtam tempantiam habent beſtie. Si habetis aſinū vel equū ſi comedit et bibit ſat̄ factū eſt nō biberet amplius etiā ſi papa vel rex inuitaret. Sed vos non ſic ⁊c̄. O miſeri quid dicetis xp̄o. q̄ȝ beſtie ſine ratōe viuentes ſuant tempantiam. ⁊ hoies nō. Stati poſtq̄ homo comedit ⁊ bibit ad ſufficientiā dȝ poni ad os cathena tempantie. Sed hodie hoies minus ſunt tempati q̄ beſtie. ¶ In ſignū cuius temperantie deus nō fecit aīal tam magnū corpore vt hō quod haberet tam paruū os. Ex iſta ratōe dicebat xp̄s. Attendite vob̄ ne grauent̄

Dominica decima poſt trinitatis

co2da veſtra in crapula ⁊ eb2ietate. Lu. xxj. Ec
ce iſta ṽtus quomõ exijt a xp̃o exemplo. q2 pa-
rum comedebat. videbat̃ ſponſa. nec legit̃ vnq̃3
comediſſe carnes. niſi de agno paſchali. ſꝑ ieiu-
nabat. Etiam de xp̃o exibat ṽtus tēꝑantie do-
ctrinaliter. q2 docebat xp̃s di. Attendite ne for-
te grauentur ⁊c̃. Quilibet patronus ſiue nau/
ta ſcit iam quantũ poteſt po2tare nauis ſua. nec
recipit amplius q2 ſubmergeret̃. ⁊ ſi fo2te plus
ex cupiditate recipit opo2tebit ꝓijcere vel ſub-
mergi. Nauis eſt ſtomachus. Jam ꝗlibz ſcit q̃3
tum ſibi neceſſe eſt de cibo ⁊ potu. ⁊ ſi vltra reci
pit ꝓijciet ⁊c̃. Nonne melius fuiſſet ꝙ fuiſſ3 da
tum paupibus q̃3 ꝙ ſubmergit̃ ex graui infirmi
tate ⁊ mo2iat̃. Si inebriat̃ minus valet facere
q̃3 beſtia. que ꝑ malam viam ſciet po2tare onus
ſuum. ⁊ homo eb2ius ꝑ bonã viã neſciet po2ta-
re ſeip̃m. Jdeo dicit xp̃us. Attendite vobis ne
grauent̃ ⁊c̃. Et q2 multi non attendũt. idõ ſunt
tot infirmitates oculo2ũ lach2ymantiũ. nõ tñ ꝓ
pter xp̃i paſſionez. facierũ rubearũ de gutta po
dagre. dolo2es dentiũ. colica. iliaca. ciatica. vl-
tra infirmitatem anime. q2 ꝑſona guloſa cõmu-
niter eſt vel erit luxurioſa. Ratio q2 ille partes
vicine ſunt. Si ergo vultis ꝙ filij ⁊ filie veſtre
viuant caſte. ſint abſtinentes. vnde eſt hodie ꝙ
ſunt tot mali religioſi ⁊ clerici: niſi q2 nõ habẽt
teꝑantiam. Magnũ miraculũ eſſet ſine tem-
perantia caſte viuere. Jn multis eſcis erit infir-
mitas tam co2pis q̃3 anime. ⁊ auiditas app2opi-
quabit vſq3 ad colerã. Propter crapulã multi
abierunt. qui autẽ abſtinens eſt adijciet vitam
Ecci. xxxvij. Dicunt ph̃i ꝙ plures interfic̃ gu-
la q̃3 gladius. Jn ſignum huius tp̃e mo2talita-
tum plures mo2iunt̃ de ill' ꝗ non ieiunauerunt
ꝑ quadrageſimam q̃3 de alijs. Sc̃da ṽtus eſt
p2udentia intellectual' que eſt vna ṽtus que. ſ. i
ꝑiculis huius mũdi auiſat ꝑſonam ne cadat in
peccatl. Sicut enim temperantia eſt neceſſaria
in eſcis. ita ꝓuidentia in ꝑiculis. Jam videtl i-
clinatões ſiue temptatões carnis malas ad pec
cata. nõ indigemus mg̃ris ad malũ ſicut ad bo-
num. Item quot ſunt occaſiones mũdi. q2 to-
tus mũdus eſt occaſio peccandi. ſiue i domo ſi-
ue extra. ſiue in platea ſiue in vico. Jtez ꝗt ſunt
temptatões diaboli. nec eſt peio2 pugna nõ vi
dere inimicum. ⁊ ꝙ ip̃e videat te. Ergo neceſſa
ria eſt ṽtus p2udentie. vt in iſtis ꝑiculis auiſe-
mur. q2 ſicut ouis defendit̃ in deſ̃to ꝑ paſto2ez
ne a lupis deuo2et̃. ita de nob̃ qui ſum⁹ oues cri
ſti paſto2is dicentis. Ego ſum paſto2 bonus ⁊c̃
Joh. x. Et ſumus in deſ̃to huius mũdi. ne ḡ de
uo2emur a lupis infernalibus neceſſaria eſt no-
bis ṽtus p2udentie ne diabolus aliqua bona ſi
militudine decipiat nos. De iſta ſimilitudie di-
cebat xp̃s. Ecce ego mitto vos ſicut oues in me
dio lupo2. eſtote ḡ p2udentes ſicut ſ̃pentes ⁊c̃

Mat. x. in ꝑſona diſcipulo2ũ d2 h̃ ṽbum xp̃ia
nis. Nota eſtote p2udentes ſicut ſ̃pentes Que
dam ſpẽs ſ̃pentis eſt que d2 aſpis. ⁊ ſunt iſti ſ̃-
pentes tal' conditõis ꝙ valent multũ ꝓ tiriaca.
que non pñt capi niſi incantet̃. ſunt em̃ certa ṽ-
ba que qñ audit non põt fugere. Jõ qñ ip̃a vi-
det venato2em ſeu incantato2em ſi põt fugẽ fu-
git. al's ponit vnam aurẽ ſuꝑ lapidem vnum. et
cum cauda claudit aliam ne audiat vocẽ incan-
tantis. hoc dicunt naturales. Auto2itas biblie
dauid in ps̃. Si vere vtiq3 ⁊c̃. Furo2 illis. id eſt
p2udentia xp̃ianis. ſuꝑple debet eſſe ſ̃m ſimili/
tudinem ſ̃pentis ſicut aſpidis ſurde ⁊ obturan
tis aures. vt non audiat vocem incantantium
⁊ venefici incantantis ſapient̃. ps̃. lvij. Dic̃ cri-
ſtus ꝙ ita faciamus nos ꝗ ſumus i medio lupo
rum infernaliũ. Ad practicã qñ demon incãta-
to2 vel aliqua mala ꝑſona vult nos incliare ad
peccatũ. tu vt aſpis ponas aurẽ vnam ſuꝑ lapi
dez. de quo ap̃ls. j. ad Cho2l. x. Petra aũt erat
xp̃s. ⁊ cum cauda. ſ. mo2te claudas aliã. caput
vite homis eſt natiuitas. cauda ṽo mo2s. Po-
nitur em̃ auris ſuꝑ lapidem xp̃m. cogitãdo ei⁹
vitam. ⁊ claudit̃ alia cauda cogitando mo2tem
ꝓp2iam. Verbi gr̃a. Vos ſentitis incantato2ez
diabolũ. q2 omnis mala cogitatio eſt a diabolo
Qñ em̃ tu cogitas. ⁊ nunꝗd tu es ita bonus po
tens ⁊c̃. ſicut talis ꝗ fuit iam incarceratus vl' in
famatus ⁊c̃. ideo ingeras te oĩno ⁊c̃. Ecce incã
tatio diaboli. vt recipias regimen ⁊ facias iniu
ſticias ⁊ furta ⁊c̃. vt tandem ſuſpẽdaris in fur-
ca inferni. Tal' cogitatio vt hõ aſcendat a dia-
bolo eſt. Ponas aurem ſuꝑ lapidem xp̃um. co
gita ꝙ xp̃s qui eſt dñs oim in hoc mũdo noluit
habere dominiuz nec regimen. imo alijs voluit
ſ̃uire. Filius homis non venit miſtrari ſ3 mini
ſtrare. Mat. xx. Sed dic in co2de tuo. ego ꝗ ne
ſcio regere ꝑſonam ⁊ domũ meã. volo regẽ ali-
os ⁊c̃. Et cuz cauda. ſ. cogitando mo2tẽ in qua
opo2tet reddere ratiõez deo de regimine ⁊c̃. Si
ita cogitas audact̃ non curab̃ de regimine. imo
fugies. Jdem de mulierib⁹ qñ dicit cogitatio. ⁊
nunꝗd tu po2taſti ita magnã dotem vt tal': ⁊ il-
la iam bis fuit induta de nouo ⁊c̃. Jtem tal' eſt
dña q2 in domo nihil fit niſi vt ip̃a vult. ita poſ-
ſes tu facere. Jncantato2 vult vos caꝑe. idõ vt
ſ̃pens ponas aurẽ ſuꝑ lapidem cogita o2natuz
xp̃i ⁊ ṽginis Marie. Xp̃us em̃. xxx. annis po2
tauit vnaz tunicã. ⁊ vos in ꝗlibet feſto vl' anno
vultis indui de nouo Et ſi vir dicet. nõ habeo.
nõnll'e dicũt. Q quõ facitis mihi vt habeatl. et
opo2tebit facere vſuram. furta. rapinas. Jtem
ṽgo maria de genere dauid qñ beata anna faci
ebãt ſibi veſtes ꝓcioſas nolebat po2tare niſi tã-
tum intra domũ amo2e matris. Jtem cogita in
mo2te qñ petes ꝑadiſum dicens. Dñe ego ſum
creatura xp̃iana veſtra. Dicet xp̃us. nõ es crea

tura mea. ego feci te brunã ⁊ fuſcam. ⁊ tu feciſti
te albã artificialiť. Idem de indumentiſ. Naȝ di
cet. mať mea ibat ſimplr̄. tu volebas eſſe dña ⁊
mater mea humil ⁊ obediens erat. tu ṽo elata
⁊ ſupba. Si iſta cogitatis incantator non deci-
cipit vos. Item de auaricia qñ dicit cogitatio.
Si tu vis viuere de tuis poſſeſſionib⁹ vel red-
ditibus aut laboribus nihil congregab. de q̃ g̊
maritab filias tuas ⁊ hereditab filios? Ideo ſi
velles mutuare. x. florenos ꝓ. xij. vel emere ad
vantagiũ ꝓ minori p̄cio. vel vendere plus pro
pter dilatõnem vl anticipatõeȝ ſolutõis poſſes
hr̄e bona ꝓ p̄dictis. Iſta ſunt ṽba incantatoriſ
Iõ ſup lapidem xp̄i cogita q̃ nõ voluit habere
nec vnũ denariũ nec domũ nec cellã. ⁊ vos vul
tis ꝯgregare ⁊c̄. Bonam hereditatem dimittit
filijs qui eos dimittit bñ nutritos. non faciatis
vſuras ꝓ filijs. als cum eis ibitiſ ad infernũ. Itē
cogita mortem dicẽdo qñ moriar hodie vł cras
q̃d ducam mecũ nudus vadam corã xp̄o. Sic
non decipit vos incantator. Idem de peccato
luxurie. O q̃t incantanť peccato luxurie qñ dr̄.
taľ diligit vos ⁊ mittit vob h̄ ⁊ vellet ſecrete lo
qui vobiſcum ⁊c̄. vel qñ cogitatio dicit. O q̃liſ
delectatio eſſet cum tali ⁊c̄. ſed pone aurem ſup
lapidem xp̄m caſtiſſimũ. Itē cogita q̃d in mor-
te fit de luxurioſis qñ anima luxurioſa egrediť
de corpe. ſtatim a diabolo duciť ad infernum.
nec põt mori. Item de peccato ire qñ dicit cogi
tatio ꝙ vindices te de inimico tuo ⁊c̄. ponas au-
rem ſup lapidem xp̄um. q̄ noluit ſe vindicare.
nec pmiſit vt pr̄ vindicaret. imo dixit. Pať di
mitte illis q̄ neſciũt q̃d faciũt. Lu. xxiij. Item
cogita in morte q̃d fit de vindicatiuis q̃ nolunt
parcere inimicis nec loqui ⁊c̄. tales vadunt ad
infernũ. Pater meus celeſtis tradet vos torto
ribus ſi nõ remiſeritis vnuſquiſq; fratri ſuo de
cordib⁹ vr̄is. Mat. xviij. Ecce dicit. Ego mit-
to vos in medio luporũ ⁊c̄. Uirtus de illo exi/
bat ⁊c̄. Tertia ṽtus eſt iuſticia vľis q̃ eſt quã-
do hõ vlr ⁊ generalr reddit alteri qđ ſuum eſt.
Iuſticia eſt ṽtus vnicuiq; qđ ſuũ eſt tribuens
Rõ q̃re iſta ṽtus eſt neceſſaria. q̄ hõ eſt aimal
ſociale p naturã. Si oēs ſolitarie viuerēt nõ te-
nerenť ad ordinandũ ſe cũ alijs. ſed ſolum in ſe
vt heremite. Sed q̄ habemus cũ alijs ſimľ con
uenire oportet non ſolũ ordinare nos. ſed etiaȝ
cum alijs reddẽdo vnicuiq; qđ ſuũ eſt. ⁊ iſta ē
iuſticia. Primo deo debemus dare qđ ſuũ eſt
ſcȝ credentiã in corde ⁊ obedientiã in ope. crede
re firmiť articulos fidei. ⁊ ad h̄ neceſſariũ eſt ſci-
re Credo in deũ. ⁊ dicere quolibet die mane et
ſero. Sed h̄ nõ ſufficit. ideo requiriť obediẽtia
in ope ſuando mandata. q̄ nullus rex eſſȝ con-
tentus de credẽtia ſubditorum ſine obedientia
Scđo ad dños tempales hr̄e debem⁹ fidelita-
tem ⁊ ſubiectõȝ. ⁊ loq̄ de eis debem⁹ cũ honore
Tertio p̄latis reuerentiã tenemur reddē ⁊ ho
norem ⁊ deuotõȝ ſoluere decimas. p̄mitias ⁊c̄.
Quarto reddere debemus parentib⁹ reueren
tiam in corde non deſpiciendo. in ore reuerẽtia
liter loquendo. in ope eis ſubueniendo. ſi indi-
gent. Quinto reddere debem⁹ filijs diſciplinã
⁊ inſtructõnem. ⁊ nõ ſufficit eis dare cibuȝ ⁊ ve
ſtitum. ſed etiã debetis eis dare inſtructiõeȝ vt
orent deũ. ꝙ non mentianť nec furenť nec iurēt
⁊ ſic de alijs. Sexto diuites dñt reddere pau-
peribus elynam ⁊ miſcđiam. paupeſ diuitibus
in oratõibus recompenſam. ſani infirmis ſeruí
tium. amicis amiciciã. inimicis patiam. mortu-
is reddere debemus qđ tenemur. vt eorũ com-
pleam⁹ vltimas intentões ⁊ volũtates. Iſta ē
iuſticia vniuerſaľ. Iſta ṽtus exit a xp̄o exēpla-
riter ⁊ doctrinaliť. Reddite omibus debita ⁊c̄
Ad Ro. xiij. Quarta ṽtus eſt fortitudo ſpũa
lis. Ecce optima ordinatio ṽtutum. Temperã
tia ordinat hoiem in pſperis. prudentia in per-
iculľ. iuſticia in pximis. fortitudo aũt in adũſis
Non intelligiť de fortitudine corpali. de q̃ hõ
non debet ſe appreciare. q̄ beſtie hñt maiorem
fortitudinem. ſed de iſta fortitudine de qua diť
dauid in pſ̄. lviij. Fortitudinem meã ad te cu/
ſtodiam. q̄ deus ſuſceptor meus es ⁊c̄. Dicať
de fortitudine dauid corpali de qua. j. Re. xvij
Quia puer exñs interfecit leonē ⁊ vrſum. Naȝ
⁊ leonem ⁊ vrſum interfeci ego ſuus tuus. Ta
men de iſta fortitudine non appreciabať. ſed de
ſpũali. q̄ reſiſtebat temptatõnib⁹ q̃ nõ pmitte-
bat ſe vincere. Dicať quomõ inuenit ſaul pſecu
torem ſuum dormientē ⁊ dixit ſibi abiſai. inter-
fice inimicũ tuum ⁊c̄. ⁊ noluit extendere man⁹ i
xp̄m domi. Ideo dicit. Fortitudinem meaȝ ad
te cuſtodiaȝ. q̄ deus ſuſceptor meus es ⁊c̄. Ta
lis fortitudo eſt ṽtus ſcire ſuſtinere tribulatio-
nes. aduerſitates. ſcire ſuſtinere pniam bonam
vitam. Fortitudo eſt incipe bonam vitã ⁊ con-
tinuare ⁊ pficere. Ecce quare dicit thema Uir-
tus de illo exibat ⁊ ſanabat omēs.

Dñica. xj. poſt Trinitatis. Sermo p̄mus.

OMnis qui ſe ex-
altat humiliabiť. ⁊ q̃ ſe humiliat ex/
altabiť. Lu. xviij. Sermo noſter erit
de ſancto euangelio huius domice. Si placet
deo habebimus mltas bonas doctrinas intel-
lectuales ⁊ morales. ſed q̄ nulla doctria habet
ṽtutem nec efficaciã in animarũ ꝯſolatiõeȝ nec
peccatorũ correctõȝ ſine gr̄a dei. Iõ ſaluteť vir
go maria. In ſancto euangelio hodierno xp̄us
docet nos habere tria multum neceſſaria ad ſal
uationem.

Prio docet nos vitare ſupbiã ⁊ pſumptiõȝ.
Scđo obſuare deuotam oratõeȝ.
Tertio ſperare iuſtam retributõeȝ.

De ſcđo loquit̃ thema. Omnis q̄ ſe exaltat hu
miliabit̃. Nota q̄ ſe exaltat. q̃ ſi aliq̄s adeo ex=
altatur in h̄ mundo. nō humiliabit̃ imo etiã ex
altabit̃ in alio mundo. Sed qñ hō exaltat ſeip=
ſum ꝑ hypocriſim fictiões ſeu ꝑlatões ⁊c̄. deus
humiliat talem in h̄ mundo ⁊ magis in alio. q̄a
dicit ſcriptura. Gaudiũ hypocrite ad inſtar pũ
cti. Job. xx. ¶ Dico p̄mo ꝙ xp̄s docet vitare ſu
perbiam ⁊ ꝑſumptõ3 ne ex bonis tẽpalib⁹ vel
naturalibus vl̃ ꝑſonalibus ⁊ ſpũalibus ꝑſum=
ptuoſe nos extollamus. Hoc oñdit xp̄s de quo
dam hoīe q̄ habebat ml̃ta bona tp̄alia natura/
lia ⁊c̄. ⁊ faciebat ml̃ta opa de genere bonorum.
ꝫ in corde ſupbiebat deſpiciendo oẽs alios. de
quo dicit ꝙ nō fuit iuſtificat⁹ ſed ↄdemnatus ꝑ
pter ſuam ſupbiam ⁊ ꝑſumptõ3. De q̄ dic̃ euã=
gelium. Phariſeus aũt ſtãs dicebat. De⁹ gra=
tias ago tibi. q̃ non ſu3 ſicut ceteri hoĩm rapto
res adulteri iniuſti velut etiam h̄ publicanus.
Jeiuno bis in ſabbato. decimas do oĩm q̄ poſſi
deo. Ecce ſupbia ⁊ ꝑſumptio cũ dicit. non ſum
ſicut ceteri hoĩm raptores vt domi tp̄ales. nec
aliena rapio ꝑ furta vt vaſalli ⁊ paupes. nec ꝑ
vſuras vt vſurarij vocando vſuras cẽſus falſo
nomīe. nec ꝑ fraudes vt mercatores falſi. ꝫ dñe
ego ſum miſ̃icors decimas do oĩm q̄ poſſideo.
Non ſolum de pane. vino. oleo. ſed de mẽta ſal
uia ⁊ de caulibus. O fatue. Ecce ſupbia ⁊ ꝑſũ=
ptio. Scđo dicit. Nō ſum ſicut ceteri hoĩm in
iuſti. Aliq̄ ſunt iniuſti dando falſam ſn̄iam. vel
innocẽtes ↄdemnando. nō reſpiciendo ſn̄iã vl̃
iuſticiã ſed ſalariũ. Item alij ſunt iniuſti falſe ꝓ
curando in cauſis ⁊ litigia dilatando. Item alij
ſunt iniuſti mercedem ⁊ ſalaria retinẽdo. vl̃ de=
bita negando. ⁊ de iſtis iniuſticijs ſe iactant̃ ex
cuſabat iſte. Item ꝙ nō erat homicida vl̃ diffa
mator. O ſtulte quō oſtendis tuã ſupbiam ⁊ ꝑ=
ſumptõe3. ¶ Tertio q̃ nō ſum ſicut ceteri hoĩm
adulteri. Nō q̄d eſt adulteriũ Jō vt viuã caſte
ieiuno bis in ſabbato. i. in ebdomada. ego non
ſum tal̃ vt h̄ ribaldus publican⁹. O de iſto ſtul
to. attẽde q̃ ↄdemnatus deſcẽdit in domũ ſuã.
Jō ſi nolumus ↄdemnari de nullo bono habea
mus ſupbam ꝑſumptõ3. De h̄ dat̃ tal̃ declara=
tio. Ponat̃ caſus ꝙ aliq̄s paup hō mutuo reci
piet a diuite mille florenos tali ↄditõe ꝙ q̄libet
anno teneat̃ dare diuiti centũ florenos cenſua/
les ſub pena mortis. ⁊ quandocũq3 voluerit di
ues ſortem p̄ncipalẽ. teneat̃ reddere ſibi etiam
ſub pena mort̃. Si tal̃ paup homo vellet ſe ia/
ctare ⁊ ſupbire dicendo. O quō ſum diues ⁊c̄.
nunq̄d h̄ eſſet ſtulticia? imo. q̃ cũ tãto onere h3
illas pecunias ꝙ non eſt gaudendũ ꝫ poti⁹ flen=
dum ⁊ timendũ. Ita eſt de nob̄. Nam oĩa bona
q̄ habemus ſiue tp̄alia ſiue naturalia ⁊c̄. nō ſũt
nob̄ data ꝓp̄e. ſed ſunt a xp̄o diuite mutuata.
q̃ ſibi habemus de oĩbus dare vſurã bonã ſub
pena mortis eterne. Primo de bonis terrenis.
ſi habetis campos vineas ⁊ poſſeſſiones alias.
omnia iſta ſunt vob̄ a diuite xp̄o nō data ꝫ mu=
tuata. q̃ de omibus vſq3 ad vltimu3 obulũ ha=
betis ſibi reddere compotũ quō habuiſtis. con
ſuaſtis. qualit̃ expendiſtis. Ergo vos nō eſtis
dñs ſed xp̄s. Dauid. Dñi eſt terra ⁊ pleni. eius
orb̄ terrarũ ⁊ vniuſi qui ha. in eo. Vos autẽ di
uites ſolũ eſtis diſpẽſatores. Sic nos exiſtimet
hō vt miniſtros xp̄i ⁊ diſpenſatores. j. ad Cho=
rin. iiij. Et loquit̃ apl̄s in ꝑſona diuitũ. ⁊ ſub pe
na mortis diuites tenent̃ ad vſuras. ſ. opa miſe
ricordie ⁊ pietatis. non ſolũ ſemel in anno ſ3 q̄li
bet die. nec ↄtentat̃ xp̄s de ſorte p̄ncipali. Mō
dic quō es diues quot pecunias habes cum ita
ſis oneratus ⁊c̄. Pt3 ſtulticia diuitũ. q̃ oĩa mu
tuo receperũt. Autori. Hō q̄dam ꝑegre ꝓfici=
ſcens ⁊c̄. Mat. xxv. Et loquit̃ xp̄s de ſe. Dica
tur hiſtoria dixit xp̄us illi q̄ nihil fuit lucratus.
Serue male ⁊ piger. oportuit te pecuniã meam
cõmittere nũmularijs. ⁊ ego veniẽs recepiſſem
vtiq3 qđ meum eſt cũ vſuris. Loquit̃ hic xp̄us
ſimilitudinarie Mat. xxv. ⁊ Luc. xix. Nolite
igitur vos appreciari de diuitijs ⁊ poſſeſſionib⁹
⁊ hmõi. ꝫ ſemꝑ timete dicendo. O miſer ⁊ q̄n=
tum debeo. Jō Jaco. v. Agite nũc diuites plo=
rate vlulãtes in miſerijs veſtris q̄ aduenient vo=
bis. Nec em̄ eſt ſupbiendũ de bonis ꝑſonalib⁹
ſeu eſſentialibus. vt de ingenio. de ſubtilitate ĩ=
tellectus. nec auiſamentis mundanis. nec de ſa
pientia nec de eloquẽtia nec de pulchritudine.
fortitudine. ſanitate ⁊ hmõi. q̃ h̄ totum eſt nob̄
a deo mutuatũ. ⁊ de omibus bonam vult habe
re vſurã. Sed vtinã ſubtilitas intellectus non
ſit aliq̄b⁹ cauſa damnatõis intellectu male vten
tibus. Dicat̃ breuiter hiſtoria illius ceci que3
xp̄s ſanauit Joh̄. ix. cui dixit xp̄s. Tu credis ĩ
filium dei? Rñdit ille. Quis eſt dñe vt credam
in eum? Rñdit ih̄s. Qui loquit̃ tecũ ip̄e eſt. At
ille ait credo dñe. ⁊ ꝓcidens adorauit eũ. Et di
xit ei ieſus. In iudiciũ veni in hunc mundũ. vt
q̄ non vident videant. ⁊ q̄ vident ceci fiãt. Et di
cebãt phariſei. Nunq̄d nos ceci ſumus? Dixit
eis ieſus. Si ceci eſſetis non haberetis peccatũ
nunc vo dicitis q̃ videmus peccatum veſtru3
manet. ſ. infidelitatis. Hoc dicebat xp̄s quia il=
le cecus rudis ⁊ ignorãs viſo miraculo illumia
tus adorauit xp̄m. Sed phariſei ꝑſumptuoſi ⁊
ſb̄tiles faciendo ratõ̃es ſuas ceciderũt in fatui=
tates. Pauci ſunt ſubtiles intellectu q̄ ſint vere
fideles. q̃ ſuo intellectu volunt comp̄hendere
ea que fidei ſunt. Dicat̃ quō eſt ſtulticia lumie
intellectus velle comp̄hendere articulos fidei.
Exemplo illi⁹ q̄ lumie candele volebat ꝓbare
ducatos aureos ⁊ florenos florentie. Vſuram
quã deus vult de intellectu eſt ſimplex creden=
tia. De voluntate amorem. De mẽoria ſuoru3

operũ recordatõꝫ. De eloquẽtia ꝓximi ſubuen
tionẽ. Sed cõiter eloquentes mali moriunt̃ ſine
lingua ſine ꝯfeſſione. De corpe vult de⁹ vſuraꝫ
pnie. ieiuniorum ⁊c̃. Ecce vſuras q̄s deus vult d̃
bonis pſonalibus ſub pena mortis. Dico vob
ꝙ niſi pniam egeritis omẽs ſil̃ ꝑibitis. Lu. xiij.
Item de bonis ſpũalibus vult deus vſuraꝫ .ſ.
de fide. ſpe. charitate. de prudentia. iuſticia. for
titudine ⁊ tꝑantia ⁊c̃. vult deus ꝯtinuatõem ⁊
multiplicatõꝫ bonorũ operꝫ ⁊ meritorũ. Omni
aũt cui multũ datum eſt multũ querit̃ ab eo Et
cui cõmodauerũt multũ plus petent ab eo. Lu.
xij. Nõ datum .i. accõmodatũ vt declarat̃ cum
d̃r. ⁊ cui cõmodauerũt multum. ¶ Dico ſcd̃o ꝙ
xp̃s docet nos obſuare deuotã oratõeꝫ. q2 ora-
tio eſt mediũ ꝑ quod oportet nos hr̃e oẽ bonũ.
Ad h̃ ꝓbandum det̃ ſimilitudo de alto fonte a
q̃ ſi vultis in veſtro orto venire aquaꝫ oportet
ponere canale. Fons oim bonorum eſt in celo.
Oẽ datũ optimũ ⁊ omne donũ pfectum deſur
ſum eſt deſcendens a pr̃e luminũ .i. angelorum
Iaco. j. De iſto fonte Ecci. j. Fons ſapie v̄buꝫ
dei in excelſis. Et q̃libet nr̃m indiget aq̃ gr̃e de
iſto fonte in orto aie ⁊ corpis. Id̃o neceſſarium
eſt canale or̃onis cuius pes eſt in ore ⁊ caput in
celo ꝑ ꝯtemplatõꝫ ⁊ cogitatõꝫ. Ecce rõ or̃onis
Iſtam oratõꝫ oſtẽdit xp̃s nob ꝑ vnũ hoieꝫ. de
quo dicit euangeliũ. Publican⁹ aũt a lõge ſtãs
nolebat oculos in celũ leuare ſ; ꝑcutiebat pect⁹
ſuum dicẽs. Deus ꝓpitius. vſq3 in domũ ſuaꝫ
Nõ a lõge ſtans. q2 cogitans ſua mag̃ peccata
nõ putabat ſe dignuꝫ intrare templũ domi. nec
audebat reſpicere celũ cogitãſ ꝙ eſt camera dei
quem tantũ offendit. Sed dicebat infra ſe. ſuffi
cit mihi iſta gratia ꝙ deus remittat michi pctã
mea. Id̃o dicebat. deus ꝓpitius eſto michi pec.
q2 neſciebat Pr̃ nr̃ nec Aue maria. Et ſequit̃.
Deſcendit h̃ iuſtificat⁹ in domũ ſuã. Ecce q̄nta
eſt v̄t⁹ deuote or̃ois Hic modicũ eſt ſpeculãdũ
Iſte publican⁹ quẽ xp̃s audat ſuauit tria i ora
tione ſua .ſ. timorẽ reuerentialẽ. verecundiã in-
tellectualem. contritõeꝫ cordialem ¶ Primũ pa
tet cũ dicit a lõge ſtans. q2 timore reuerẽtie non
audebat intrare templũ dñi nõ ſe reputans di-
gnum ⁊c̃. ¶ Nõ ꝯ illos q̃ nimis accedũt ad alta-
re etiã ſe appodiantes. Item de plamẽtis cũ mu
lieribus in eccl̃a. vbi tractant̃ mr̃imonia clãde-
ſtina. Dicat̃ miraculũ qd̃ habet̃ in biblia. ij. re.
vj. de oza qui ex tactu arce ſubito fuit mortuus
licet tangeret arcã bona intentione ⁊ cũ timore
reuerentiali. Iudei aſſignãt ratõꝫ eius mortis.
q2 illa nocte dormiebat cũ vxore ſua. licꝫ vir cũ
vxore ſua poſſit dormire ſine peccato. imo etiã
meritorie. non tñ decet poſt talẽ actũ cõicare vl̃
ad cõmunionẽ eucharistie accedere. Hiero. de
cõſec̃. di. ij. Ois añ ſacram cõmunionẽ a ꝓpria
vxore abſtinere dꝫ trib⁹ q̄tuor q̃nq3 aut ſex aut
ſeptem diebus. nõ eſt p̄ceptũ ſ; ꝯſiliũ. vt ptꝫ. xx
xiij. q. iiij. vir cũ vxore. vbi dicit Greg⁹. Si vti
tur vxore ſolũ ex libidine oino abſtinere debet
Et nunq̃d maioris dignitatis eſt altare ⁊ eccl̃a
xp̃i vbi conficit̃ corpus xp̃i q̄ȝ arca moyſi. Id̃o
auiſetis vos ⁊ in or̃oe vr̃a ſitis longe ab altari.
q2 ex illa humilitate or̃o vr̃a magis a deo exau-
dietur. Id̃o dauid dicit de ſe. Ego aũt in ml̃titu-
dine miſcd̃ie tue introibo i domũ tuã. adorabo
ad templũ ſanctũ tuũ in timore tuo. pſ̃. v. Id̃o p̄
cepit deus. Quiſq̃s externorũ .i. nõ ſacerdotuꝫ
acceſſerit ad altare. ſup̃. occidet̃. Nũe. j. Id̃o in
oratõne requirit̃ timor reuerential̃. ¶ Scd̃o req̃
ritur verecundia intellectual̃. h̃ oſtendit̃ cuꝫ d̃r
Nolebat nec oculos ad celũ leuare. Ita debẽ⁹
nos facere. declaret̃ ꝑ ſimilitudinẽ de filio q̃ vi-
dente pr̃e fecit aliquam inſolentiã ꝓpter qd̃ ex
verecundia nõ audet reſpicere patrem in facie.
Dicas tu xp̃iane feciſti vnq3 inſolẽtias ⁊ ribal-
darias coram pr̃e tuo ieſu xp̃o ⁊ mr̃e v̄gine ma
ria videntibus oia tam bona q̄ȝ mala q̃ tu facis
Oia nuda ⁊ apta ſunt ocul̃ eius ad quẽ nob ſer
mo eſt. ſup̃. in or̃oe. ad Heb. iiij. Id̃o ex verecun
dia inclina caput in oratõe. q2 tal̃ hũilitas mul-
tum placet deo. Id̃o eſdras in ſua or̃oe dicebat.
Deus meus ꝯfundor ⁊ erubeſco leuare facieꝫ
meã ad te. Nõ qm̃ iniq̃tates nr̃e ml̃tiplicate ſũt
ſup caput nr̃m. ⁊ delicta nr̃a creuerunt vſq3 ad
celum. j. Eſdre. ix. ¶ Tertio requirit̃ ꝯtritio cor
dialis cum d̃r ꝙ ꝑcutiebat pectus ſuũ di. Deus
ꝓpicius eſto mi. pec. Eſt hic queſtio. certuꝫ eſt
ꝙ ꝑ q̃nq3 ſenſus corpis ⁊ ꝑ oia membra ei⁹ pec
camus q̄re non ꝑcutim⁹ oculos nec aures: imo
ꝑcutere eſſet ridiculũ. nec xp̃s dicit ꝙ publica-
nus ꝑcuteret aures nec oculos. ſed pectus ſuũ.
⁊ de hoc laudat̃ a xp̃o. Ad h̃ dicat̃ de mala ar-
bore de qua nõ ſufficit ſcindere ramos ſed req̃-
ritur eradicatio. Nõ radix oim malorũ et pec-
catoruꝫ eſt cor. ſenſus aũt ⁊ mẽbra corpis rami
ſunt. q2 illic vadit oculus ⁊ lingua. iuxta illud.
Ubi eſt theſaurus tuus ibi eſt cor tuũ. Matth.
vj. Id̃o xp̃s Mat. xv. De corde exeũt cogitatõ
nes male homicidia. adulteria. fornicatõeſ. fur
ta. falſa teſtimonia. blaſphemie ⁊c̃. Id̃o ad radi-
cem ponit̃ ſecuris ꝑcutiendo pectus. ꝑcutit̃ eti
am aliquotiens os. q2 ex abundantia cordis os
loquit̃. Mat. xij. Ideo bonus modus eſt illo-
rum q̃ poſt corpis xp̃i eleuatõꝫ ꝑcutiũt pect⁹ ⁊
os q̄ſi ſignificãtes. dñe ego offendi vos corde ⁊
ore q̃ ꝓ me in cruce fuiſtis eleuatus. Ecce tres
bone cõditiões oratõis recipiatis ⁊ teneatiſ eas.
¶ Dico tertio ꝙ oſtendit xp̃s nob ſperare iuſtã
retributõꝫ. q2 ip̃e eſt iuſtus iudex. hoc oñdit cũ
dicit. Ois q̃ ſe exal. ⁊c̃. qd̃ eſt thema. Nõ omis
q̃ ſe exaltat .ſ. vane ⁊ non exaltat̃ a deo vl̃ papa
vl̃ rege. ſed ip̃e ſe ingerit ad dignitatẽ ꝑlatõnis
ſeu officia ſuſtinenda ⁊ regimen cõmunitatis.

Cum tñ coactus deberet ad dicta officia ſuſcipi
enda accedere dicēdo. O miſer neſcio regē nec
me nec mea. quō potero regere tot ⁊ tātos? Sȝ
ſi papa vel rex vel cōmūitas exaltat te recipias
etiam cū timore. q. d. deo. Dñe vos iuuabit me
Sed qñ tu ingeris te vt rogas ꝑ aico tuo inſuf
ficienti ⁊ laboras ꝑ eo quē tu ſcis ꝙ non ſufficit
ad regendum domū ſuā ⁊c̄. Deus hūiliabit te.
Potȝ ratio quare hodie tot regna. cōitates ville
⁊ caſtra deſtructa ſunt ⁊ ſubuerſa. quia quilibȝ
vult regimen ⁊c̄. Et qñ bona cōitatis veniūt in
poſſe taliū. ve de iſtis. Et ſic deſtruūt̄ ciuitates
Dicat̄ practica de iſta exultatōe ⁊ humiliatōne
De q̄ſtione ſeu diſputatōe vel contentōe q̄ fuit
inter apl̄os Mat. xviij. dicētes xp̄o. Quis pu
tas maior eſt in regno celorū. Mar. ix. dr̄ ꝙ diſ
putabāt q̄s eorū maior eſſet. Lu. xxij. dicit̄ Fa-
cta eſt contentio inter eos q̄s eorū videret̄ eſſe
maior. Concordat̄ ſic. Cū aūt xp̄us circa tp̄us
paſſionis ſue veniret hierl̄m diſcipuli ſui ſeque
bant̄ eum retro. ⁊ inter ſe ꝯtendere inceperunt
q̄s eorū eſſet maior in regno celorū. Et ſic icepe
runt diſputare. ſ. aſſignando ratōes Nōne ego
ero maior dixit beatus Petr⁹ ꝑmo in reg̊ celoꝝ
q̄ xp̄s iam me fecit vicariū ſuū ⁊ ꝑlatum vr̄m
di. Tu vocaberis cephas. Andreas dixit. Pe
tre ⁊ q̄s fuit ꝑmo diſcipulus xp̄i nunq̄d ego? et
ego duxi te ad xp̄m. Ecce ꝯtentio. q̄ nō concor
dabāt in diſputatōe. q̄ aſſignabāt rōes. Johs
rn̄dit. vos eſtis carnales ⁊ habuiſtis vxores et
filios. ego q̄ ſum v̾go ero maior. Jacobus eius
frater rn̄dit di. Johes nunq̄d ego ſum maior te
Et nunq̄d mr̄ nr̄a petiit dexteram ꝑ me ⁊c̄. Ja
cobus ſymon ⁊ thadeus filij marie cleophe que
ſcd̄o fuit genita poſt v̾ginem mariā dixerunt ꝙ
ipi erant xp̄o ꝓpinquiores. iō ⁊c̄. Mattheus
rn̄dit. O vos q̄d dimiſiſtis ꝑ xp̄o vnū rethe vi
le ⁊ nauiculam ⁊c̄. ſed ego q̄ tm̄ dimiſi ero ma/
ior. Et Philippus dixit. ⁊ nunq̄d ego ſum ꝑm⁹
quem xp̄s ore ſuo vocauit. Joh. x. Ueni ⁊ ſeq̄-
re me. ideo ⁊c̄. Bartholomeus de quo dr̄ ꝙ eſt
de genere regali dixit. Uos filij piſcatorū eſtis.
ſed ego ſuȝ nobil̄. iō debeo eſſe maior. Thomas
dicit. ego q̄ ſum abyſſus ſcie ero maior. vos eſtis
ignorātes q̄d ſcitis vos. nōne ſapientes debent
ꝑcedere ⁊ ꝑmi eſſe? Judas dixit nōne ego ſum
maior. Uideamus de quo ꝯfidit plus xp̄s quē
fecit ꝓcuratorem nōne me? nō poteſtis comedē
niſi ꝑ manus meas. iō ego ero maior Et ſic ibāt
ꝯtendendo ⁊ diſputando. O quō debebat dicē
xp̄us. O ſtulti ⁊c̄. Dicit Marcus ꝙ venerunt
ad dñm ⁊ xp̄s ſedit in ſcamno ⁊ vocauit eos di-
cens. De quo tractabatis in via? Ipi autēȝ ex
verecūdia nō audebāt dicere. ſ. licȝ ipe ſciret nā
dicit Mat. ꝙ acceſſerūt ad eum dicentes. De
iſta materia tractabam⁹. Quis putas maior eſt
in regno celorū. O dixit xp̄s. bona materia eſt
iſta ⁊ ſubtil̄. ⁊ q̄d determinaſtis. ⁊ ipi verecun-
dabant̄. Tūc dixit xp̄s. Petre ꝑ tua maiorita-
te allegaſti q̄ ꝑlatus es. Eſt ne iſta rō bōa nun-
q̄d ꝑlati ſunt in maiori ꝑiculo q̄ȝ alij. ⁊ multi pre
lati damnant̄. q̄ male ſe hn̄t. Tu andrea allega
ſti ꝙ fuiſti ꝑmus ⁊c̄. Et nunq̄d audiſti me dicē-
tem in q̄dam ſmone. ꝙ erūt ꝑmi nouiſſimi ⁊ no
uiſſimi ꝑmi. Mat. xxij. Tu Johes allegaſti v̾-
ginitatem. ⁊ nunq̄d adam ⁊ eua v̾gines expul-
ſi fuerunt de ꝑadiſo terreſtri? Tu Jacobe alle-
gaſti ꝑmogeniturā. ⁊ nunq̄d cayn ꝑmogenitus
ade fuit reprobatus ⁊ ꝯdemnat⁹. Idēȝ de eſau
ꝑmogenito yſaac Et vos iacobe ſymō ⁊ thadee
allegaſtis ꝙ eſtis filij ſecūde geniture. ⁊ neſcitis
q̄ caro ⁊ ſanguis regnū dei nō poſſidebunt. ita
de alijs. Et tūc apoſtoli dixerūt xp̄o. Ergo do-
mine determinetis q̄ſtionem nob̄. dicit Mat.
ꝙ xp̄us reſpexit vnum puerū ⁊ vocauit euȝ qui
erat ſex vel ſeptem annorū. ⁊ dicit̄ ꝙ fuit beat⁹
Marcial̄. quem ſtatuit in medio aploꝝ ⁊ puer
erat totus timidus. Jam videtis qñ vn⁹ puer
vocat̄ a magno dño q̄ȝtum timet ⁊ humiliat ſe.
Et dixit xp̄s. Quicūq̄ȝ humiliauerit ſe ſic̄ puu-
lus iſte h̄ maior eſt in regno celorū. Mat. xviij
Mō ſpeculando Nō magnā xp̄i miſcd̄iam q̄
maioritatē ⁊ ꝑeminentiā regni celorū ꝯſtituit i
h̄ qd̄ q̄libet pōt hr̄e ſi vult. ſ. humilitatē. quaȝ q̄
libet pōt hr̄e. etiam magni domi ꝑlati. q̄ q̄ȝto-
magis onus portant tanto dn̄t eſſe humiliores
Sicut arbor q̄ȝto plus pomis onerat̄ tāto plus
⁊ ꝓfundius inclinat̄. Inſuꝑ iumentū q̄ȝto ma-
ius onus portat. tanto magis ad terrā inclinat̄
Sic ſani ⁊ infirmi diuites ⁊ pauꝑes q̄ȝto humi-
liores fiunt tanto plus aſcendūt in regno. Si au
tem xp̄s conſtituiſſet maioritatē regni celorū in
dominio tꝑali. q̄d feciſſent ſubiecti? ſi in ꝑlatōe
q̄d de ſimplicibus. Si in v̾ginitate ſcia diuitijs
ꝑegrinatōib⁹. q̄d eſſet de alijs? ſed ꝯſtituit i hu
militate. Jō dicit ſcr̄ptura. j. Pe. v. Humiliami
igit̄ ſub potenti manu dei. q̄ totū mundū comꝑ
hendit. ⁊ qñ aliq̄s vult ſe exaltare deus humi/
liat ipm. et qñ aliq̄s ſe humiliat deus manu ſua
recipiēs eum exaltat ipm. Ergo ois q̄ ſe exaltat
humiliabit̄. ⁊ q̄ ſe humiliat exaltabit̄.

¶ Sermo de mortuis ſcd̄us. de eo-
dem euangelio domīce. xj.

n **NOn ſum ſicut ce-**
teri hoīm. Luc̄. xviij. Sermo nr̄ erit
de ꝯditōibus ⁊ ꝓꝑetatibus aīarū
in purgatorio exiſtentiū. Credo ꝙ erit materia
vtil̄ ad auiſandū. q̄ niſi ſit ſtultus qñ ſcit penas
dȝ corrigere ⁊ emendare vitā ſuā ⁊ ꝑare ſe. Sa
lutet̄ v̾go maria. Pro breui declaratōe h⁹ ver-
bi ſm intellectū quē volo ꝑtractare ⁊ introdu-
ctōne materie ꝑdicande ſciendū ꝙ expiētia do-
cet ad oculū ꝙ in h̄ mōo ſm qd̄ ſunt diūſa reg̃.

ꝓuincie. ciuitates ⁊ cōitates. Ita ſunt diuerſe ꝯditōes hoim ⁊ ꝓꝓetates. Nam aliā ꝯditōnez hñt anglici ⁊ aliam gallici. alia hiſpani ⁊ aliam cathalani ⁊c̄. qꝛ ſcḋm diuerſitates terrarū ⁊ regnorum gentes recipiūt ꝓꝓetates ⁊ ꝯditōes. Non ſolū hoīes ſed etiā iumēta fructus ⁊ aqua ⁊ aer hoc aūt licet ſit certū ⁊ clarū adhuc tñ habem⁹ teſtimoniū de ſacra ſcriptura. Notet̄ breuit̄ hiſtoria de iacob recedente de terra chanaan eunti in meſopotamiā ad terrā valde diſtantem ad domuz laban. q̄ habebat duas filias ꝟgines. et iacob philocaptus de ſecūdogenita petijt eam hr̄e in vxorem. Qui rñdit nō eſt in loco nr̄o conſuetudis vt minorem añ tradamus ad nuptias Geñ. xxix. Fiat g̊ rō ꝑ locū a minori ſi in h̄ mōdo eſt tanta diūſitas gentiū ⁊c̄. ſcḋm diūſitates terrarum. vt dictum eſt. Vñ g̊ diuerſitas debet eē inter gentes iſtius mūdi ⁊ alterius. Iō quelibꝫ aīa a corꝑe ſepata pōt dicere. Nō ſum ſicut ceteri hoim. ſ. mūdi in ꝯditōibus. Mutaui eñ⁊ conditiōes ⁊ ꝓꝓetates. ptꝫ thema. Inuenio ꝙ aīe purgatorij hñt q̄tuor conditōes a nob̄ valꝺ̄ diuerſas q̄ꝺiu ſumus in h̄ mundo.

Prima eſt ſtabilitas in grā.

Scḋa ſecuritas de glā.

Tertia acerbitas de pena.

Quarta pauꝑtas nimia.

Iſtas ꝯrias ꝯditōes hꝫ aīa in purgatorio a nobis diuſas. Iō q̄libet pōt dicere thema. Nō ſū ſicut ceteri hoim. Dico ꝓmo ⁊c̄. ſ. ſtabilitas in grā quā non pñt ꝑdere. Nō credatis ꝙ i purgatorio ſit aliq̄s hō vel aliq̄ intellectual̄ creatura. nec intret ibi niſi ſit in grā dei. Nō intrāt ibi demones ſ; ſolum aīe penitentiū q̄ in h̄ mōdo non compleuerūt pniam cōdignā ſ; i morte fuerunt ꝯfeſſi ⁊ parū contriti remiſerūt iniurias inimicis reſtituerūt ⁊c̄. Tales in purgatorio complēt reſiduū. hec eſt doctrina cōis doctoꝝ. Vñ Autori. dauid q̄ de h̄ fecit vnū pſalmū. Miſcḋiaꝫ ⁊ iudiciū cantabo tibi dñe. Nō miſcḋiaꝫ. qꝛ magna eſt dei miſcḋia. qꝛ nō ſolū h̄ ſ; etiā in alio mūdo dat pctōribus locū pnie. Nō iuditiū. qꝛ illa punitio in purgatorio ſtrictiſſime fit. vt patebit in. iij. ꝑte in eodē pſ̄. dicit dauid i pſōa dei. Nō habitabit in medio domus mee q̄ facit ſupbiaꝫ pſ̄. c. Nō cū dicit in medio dom⁹. Dom⁹ dei eſt totus mōꝺ̄s. nos ſum⁹ in pauimēto. camere ſunt in celo. Tota vniūſitas creaturarū ē dom⁹ dei. Baruch. iij. O iſrl̄ q̄ꝫ mag̃ eſt dom⁹ dei ⁊ ingēs loc⁹ poſſeſſiōis ei⁹ Mag⁹ ⁊ nō hñs finē excelſ⁹ ⁊ imēſ⁹. Nō locus poſſeſſiōis. De⁹ eñ ſua potētia poſſidet oēs creaturas. ſ; ꝑ grām nō poſſidꝫ niſi creaturas de ꝑadiſo ⁊ de purgatorio ⁊ aliq̄s de iſto mundo. Mediū dom⁹ dei eſt purgatoriū. Iniciū eñ habendi grām dei eſt iſte mundus. qꝛ niſi in hac vita hō incipiat hr̄e grāꝫ dei nūq̄ꝫ habebit eā i alio mōdo. Finis aūt eſt glā eterna in q̄ ſunt in grā ꝯfirmati. Mediū ꝟo eſt purgatoriū qḋ aīe tranſeūt. qꝛ pauce ſunt q̄ ſine purgatorio tranſeūt. qꝛ ſolū aīe puerorū innocentū cōit̄ loquēdo. Ecce q̄re dicit Nō hitabit in medio domus mee ⁊c̄. Di. aliq̄s Utrū ne aliq̄ alia peccata mortalia purgant̄ in purgatorio. ſ. auaricie. luxurie ⁊c̄. Rñſio dico ꝙ ſic. ſ; qꝛ oē pctm̄ mortale includit ſupbiā. qꝛ ipa eſt initiū omnis pcti. iō de ea ſpēalit̄ fit mentio. Ubi grā. q̄re q̄s eſt auarus ptꝫ ꝙ iō. qꝛ hō nō vult ſe hūiliare regule dei dicentꝭ. Nō furtū facies. vel non feneꝛabis fratri tuo ad vſurā ⁊c̄. vel eſtote miſꝭicordes. Idē de pctō luxurie. qꝛ luxurioſus nō vult hūiliari ordinatōi diuine obediēdo vt caſte viuat. Itē guloſus non vult hūiliari regule tꝑantie. nec iracūdus remittē iniurias. ⁊ ſic de alijs. Ptꝫ g̊ ꝙ omne pctm̄ mortale includit ſupbiam Auto. Initiū oīs pcti ſupbia. q̄ tenuerit illā implebit̄ maledictis. Ecci. x. Dicit g̊ de⁹ Nō habitabit in medio dom⁹ mee. ſ. purgatorij q̄ facit ſupbiam. ſ; ſi penituit hitare pōt. Ptꝫ g̊ ꝙ aīe i purgatorio hñt grām ſtabilit̄ ſeu immutabl̄r. ⁊ licꝫ habeāt liberū arbitriū magis q̄ꝫ nos. tñ nō pñt peccare. qꝛ poſſe pcāre diminuit de li. ar. De q̄ vide ſan. Tho. j. ꝑte. q. lxij. arti. viij. in ſolu. ad iij. argu. Sicut ſi ſint duo hoīes ⁊ vnus pōt captiuari ab agarenis. ⁊ ali⁹ nō. mag̃ lib̄ eſt ille q̄ nō pōt captiuari. Ita nos poſſumus captiuari ex pctis ſ; nō illi de purgatorio. nec illi de ꝑadiſo. Iō hñt magis liberū arbitriū q̄ꝫ nos. Rō q̄re nō pñt peccare eſt q̄ñ due ꝑſone ſil̄ aſſociant̄ ſtando comedēdo. bibēdo. ambulādo dormiendo vna recipit ꝯditōes alteri⁹ etiā ſi ſint creature irrōnales. vt ptꝫ in vino qḋ mixtum aque fit ſimplex. Idē de aīa q̄ de ſe eſt fortiſſima inq̄ꝫtū eſt creatura ſpūalis. ſ; aſſociat̄ corꝑi in vnitate eſſentie. Iō aīa recipit ꝯditōes corꝑis. ſ. mutabilitatem ⁊ variabilitatē. ⁊ mō fit calida deuotōe. mō frigida diſtractōe ⁊ ꝯpūſo. mō ſana ꝑ g̃tiā. mō infirma ꝑ culpā. ⁊ ecōuerſo. Autori. Cogitatōes mortaliū timide. i. timoroſe. ⁊ incerte ꝓuidentie nr̄e. Corpus eñ qḋ corrūpit̄ aggrauat aīaꝫ. i. trahit eā ad ſuā ꝯditōꝫ. Sap. ix. Nō cogitatōes mortaliū timide. ſicut ptꝫ de cogitatione q̄ q̄s cogitat ſe eſſe in grā dei ⁊ hmōi. quia corpus qḋ cor. ⁊c̄. Iſta eſt rō q̄re nos in h̄ mōdo poſſumus ꝑdere grām dei. ſed poſt diez iudicij tūc corpus erit incorruptibl̄e. tūc corp⁹ recipit ꝯditōes aīe. ⁊ mō aīa recipit ꝯditōes corꝑis. ꝓpter h̄ apl̄s vocat corpus gl̄oſum ſpūale. qꝛ hꝫ ꝯditiōes ſpūs. Seminat̄ corp⁹ aīale. ſ. in ſepultura. ſurget corpus ſpūale. ſ. in iudicio. j. chori. xv. qꝛ tunc habebit ꝯditiōes ſpūs. Sꝫ aīe a corporib⁹ corruptibilibus ſepate in purgatorio exiſtentes iam dimiſerūt ꝯditiōes corꝑis. iō ſunt immutabiles. Ecce ſtabilitas grē dei. Iō q̄libꝫ tal̄ pōt dicere. Nō ſum ſi. ce. ⁊c̄. ſ. de hoc mūdo

q̄ pn̄t peccare vel p carnis inclinatões vł per
mūdi occaſiones. vł per diaboli temptatões.
¶ Dico ſcdo.ſ.ſecuritatē de gl̄a q2 certi ſunt ꝛ ſe=
curi ꝙ aliqñ ibunt ad gl̄am pađiſi. ƀ nos miſeri
q̄ƺtūcūq3 boni iuſti ꝛ ſancti q̄ƺdiu ſum9 in ƀ mū=
do ſum9 dubij ꝛ incerti an illā gl̄am habebim9.
licet de ea habeam9 ſpem nō tñ habem9 certitu=
dinem infallibilē vt aie de purgatorio. ꝑpter ƀ
apl̄s q̄ erat de maioribus ſctis dei de ſe dicebat
Nihil mihi cōſcius ſum.ſ. de aliq̄ q̄n fuerim cō
feſſus ꝛ fecerim pn̄iam. ſed in ƀ iuſtificatus non
ſum.j.ad Chorī.iiij. Jō nolite iudicare de aliq̄
ꝙ damnabit q̄ƺtūcūq3 malo vel ꝙ ſaluabit q̄n=
tūcūq3 bono. Jō dixit xp̄s apoſtol. Nemine3 p
viā ſalutaueritis.i.ſaluū dixeritis viatorē. Lu
ce.x. Nō ð2 nauis ſalua q̄ƺdiu eſt in pelago quo
uſq3 ad portū ꝑuenit. Jō dicit ſalomon. Sūt iu
ſti atq3 ſapientes ꝛ opa eorū in manu dei. ꝛ tñ
neſcit hō vtrū amore an odio dignus ſit. ƀ oia i
futurū reſuant incerta. Ecci.ix. Tñ aie de pur
gatorio hn̄t aliam ꝯditō3. q2 hn̄t certitudinē in
fallibilē de gl̄a habenda aliq̄ tpe de q̄ nos ſum9
incerti. Rō q2 gl̄a non pōt hr̄i ex bonis opibuſ
inq̄ƺtum ꝑcedunt ſolū a libero arbitrio ƀ inq̄ƺtū
ꝑcedunt a deo p gr̄am. Nam bona opa noſtra
hn̄t duo p̄ncipia.ſ. deū. ꝛ liberū arbitriu3. De9
em̄ inflammat cor. illuminat intellectū. corrobo/
rat memoriam. confortat volūtatem ad bn̄ ope
randū. Liberū autē arbitriū opat̄ ƀm natura3.
Jō inq̄ƺtum opus bonū ꝑcedit a ſolo libero ar
bitrio ſine gr̄a dei non eſt meritoriū vite eterne
Sed inq̄ƺtū ꝑcedit a deo p gr̄am mediante libe
ro arbitrio tunc eſt meritoriū. De ƀ vide ſāctu3
Tho.j. ſcđe.q.cxiiij.arti.iij. Vn̄ autoritas apl̄i
Non ſunt cōdigne paſſiōes huius tpis.ſ. inq̄n=
tum ꝑcedūt a ſolo libero arbitrio ad futurā glo
riam q̄ reuelabit̄ in nob. Ad Ro.viij. Nō ſimi=
litudinē de rege mittente ꝓcuratorem ſuum ad
aliquā ciuitatē gubernandā. ad quā veniēs pre
ſentat lr̄am regi iuratis. q̄ lr̄a habuit duo princi
pia.ſ. regem p̄cipientem. ꝛ notarium ſcribentē.
Mō videam9 ad qđ p̄ncipiū recurrēt. nō ad no
tarium q2 nō obediret̄ lr̄e ƀ ad regem ꝛc̄. Jta ð
aia qñ poſt mortē vadit ad portā ciuitatis pađi
ſi di. Apite ꝛ dimittatis me intrare oñdēs lr̄a3
id eſt bona q̄ fecit in vita. q̄ ſi facta ſunt a ſolo li=
bero arbitrio nō obedit̄ ſibi nec ꝑmittit̄ intrare
q2 nulla eſt ꝓporcio bonorū illorū vt ſic ad gl̄a3
Sed ſi aia oſtendit illa bōa q̄ opata eſt p gr̄iam
dei mediante libero arbitrio. tūc h3 introitu3 ꝛ
ratō3. Autori. Gr̄a dei. ablatiui caſus.i. p gr̄a3
dei vita eterna. ſupple habet̄. Ad Ro.vj. q2 gra
tia dei eſt arca gl̄e. Quia ḡ aie purgatorij immu
tabilit̄ hn̄t gr̄iam dei. iō ſecuritate3 habēt ð gl̄a
habenda. Mlĩer gratioſa inuenit gl̄am. ꝓuer.xj
Jō q̄libet aia de purgatorio pōt dicere. Nō ſu3
ſicut ceteri ho. Dico tertio ꝛc̄.ſ. acerbitate3 de

pena. Tāta eſt acerbitas pene purgatorij ꝙ cō=
cluſio eſt oim doctorū ꝙ ſi oēs pene corpales q̄
vnq̄ƺ fuerūt in ƀ mūdo eſſent ꝯgregate i vno ho
mine nō equarent̄ mīme pene purgatorij qua3
h3 vna aia in purgatorio exñs. lic3 magna fūit
pena laurētij. vincentij ꝛ bartholomei ꝛ aliorū
martyrum. tñ mīma pena purgatorij eſt maior
oim penarū huius mūdi. Rō q2 pena purgato=
rij eſt aie violenta ꝛ coacta. Jō grauior q̄cunq3
pena volūtaria quam hō facit in ƀ mđo ꝛ min9
ſatiſfactoria. Ex his penis q̄ hō volūtarie facit
hic. vt ieiunia. orōes. cilicia ꝛc̄. remittit̄ certu3
tps de purgatorio. ꝛ tanta poterit eſſe cōtritio.
ꝙ tota pena purgatorij dimittet̄. Et niſi ƀ ſuſti
neas penas pn̄iales ꝓ pctis in alio mūdo ſuſti=
nebis incompabilit̄ maiores. Rō q2 ille ſūt vio
lente. Dicat̄ ſimilitudo de duob9 filijs patrem
offendentib9 quorū vn9 volūtarie penitens la/
chrymabl̄r ſe hūiliat coram pr̄e. ſtatim pat̄ mo=
uetur ad parcendū ſibi. alius ꝟo nō curat. imo
cū repħendit̄ a pr̄e murmurat nec recogn̄ſcit cul
pam. Tunc pr̄ indignat9 nō cū ꝟga ſed cum ba
culo ꝑcutit ꝛ caſtigat fortit̄ ꝛ dure. Jdē in ꝓpo
ſito. Cogita ꝙ de9 eſt pr̄ nr̄ ꝛ ꝟgo maria mater
nos autē ſumus filij. imo captiui xp̄i ſanguine
empti.j.ad Chorī.vj. nō eſtī vr̄i. Empti em̄ eſtī
p̄cio magno ꝛc̄. ꝛ in domo patris.ſ. xp̄ianitate
facimus mł̄ta minus bn̄. q2 tot mala q̄t pctā ꝛc̄
Pr̄ aūt recipit ꝟgam di. venite ꝛ corriga3 vos
ƀ fuit qñ dixit. Pn̄iam agite. Mat.iiij. Alit̄ ni
ſi pn̄iam habueritis oēs ſimł̄ ꝑibitis. Luc.xiij.
Qui ḡ in ƀ mundo vult hūiliari ad pn̄ia3 et ad
petendū remiſſionē. illi pius pr̄ ſtati ꝑcit ꝛ miſe
retur illi9. Jō leuiter ƀ obtinet̄ remiſſio. S3 tu
inobediens ꝛ rebell̄ non ſolū nō vis facē pn̄ia3.
ſed nec ꝑmittis vt alij faciant pn̄iam. imo detra
his. Jō nō cū ꝟga ſed cū baculo vł gladio caſti
gaberis. Ad iſtud ꝓpoſitū allegat ſan. Tho. il
lam autoritatē O vos oēs ꝛc̄. Threñ.j. que ad
lr̄am intelligit̄ de xp̄o. allegorice de aiab9 pur=
gatorij. q2 tantus eſt dolor earū ꝙ vna hora vi
det̄ mille anni. Nō de illo hoie infirmo q̄ elegit
potius eſſe p tres dies in purgatorio q̄ƺ per treſ
annos infirmari. Ex iſta rōe dicebat apl̄us. Vi
dete itaq3 fratres quō caute ambuletis. nō q̄ſi i
ſipientes ƀ q̄ſi ſapientes redimentes tps. ſupple
purgatorij p elymas. ieiunia. orōes ꝛ hmōi. qm̄
dies mali ſunt. ſup. in purgatorio. ad Ephe.v.
¶ Dico q̄rto ꝛc̄.ſ. paupꝫtas nimia.ſ. meritorijs
opibus. q2 nō pn̄t meritorie opari. lic3 ei maxi=
mam penā patiant̄. ꝛ plura ſuffragia p eis fiāt.
tñ nō eſt eis meritoriū.ſ. ad gl̄am augmētandā
Rō q2 deus diuiſit tps. q2 eſt tps lucrādi. ꝛ tē=
pus recipiendi ſeu q̄eſcendi. Tps lucrandi ſeu
merendi eſt q̄ƺdiu viuim9 in ƀ mūdo. Tps aūt
recipiendi ꝛ q̄eſcendi ꝛ poſt mortē in alio mđo.
ſicut de dn̄o p3 q̄ de die facit opari ƀuos et ca=

ptiuos ⁊ de nocte quieſcere. Jō dicit Sapiens Q̄dcunqꝫ pōt facere manus tua inſtant̄ opare. q̄ꜫ nec opus nec ratio nec ſcia erūt apō inferos quo tu ꝑperas. Ecci.ix. Jō dicit xp̄s. Me oportet opari opa eius q̄ miſit me. donec dies eſt. veniet nox q̄n nemo pōt opari. Joh.ix. Jō declarabo vnū ꝟſum pſalterij. Q̄m nō eſt in morte q̄ memor ſit tui. in inferno aūt ⁊c̄. Circa iſtū ꝟſuȝ errāt aliq̄ dicēdo. ꝙ in morte hō nō recordatur de deo cum dr̄. Q̄m non eſt in mor. ⁊c̄. Sȝ iſte intellectus nō eſt bonus. imo q̄ꜫ dicit ſcptura. Jn requie mortui reqeſcere fac memoriā ei⁹ ⁊ cōſolare illū in exitu ſpūs ſui. Ecci. xxviij. Sȝ intelligit̄ ſic. Q̄m nō eſt in morte. i. poſt mortē. quia aia ſepata corpus dr̄ mortuū. ⁊ nō aū Non eſt q̄ memor ſit tui. ſuple meritorie. q̄ꜫ lȝ mortui tā beati q̄3 damnati recordent̄ d̄ deo. ꝟ diūſimode non tn̄ meritorie recordant̄. Nō cum dr̄. in iferno quis confitebit̄ tibi. q̄ꜫ in inferno fit cōfeſſio. nō tn̄ deo ſed diabolo curato: illius parrochie. Auto. Videntes. ſuple dānati gl̄am beatorum turbabunt̄ timore horribili. gemētes pre anguſtia ſpūs dicentes intra ſe. pniam agētes. ſuple inutilē ⁊ coactam. ⁊ p̄ anguſtia ſpūs gementes Hi ſunt q̄s aliq̄n habuim⁹ in deriſum ⁊ in ſimilitudinem imꝓperij. nos inſenſati vitam illorū eſtimabam⁹ inſaniā. ⁊ finē illorum ſine honore ecce quō computati ſunt inter filios dei. ⁊ inter ſanctos ſors illorū. Ergo errauim⁹ a via veritatis ⁊ iuſticie lumē non luxit nob̄ ⁊c̄. Sap. v. Ecce quō in inferno fit cōfeſſio nō deo ꝟ diabolo. Q̄n ſupbus vidit. b. Paulū q̄ fuit ſuperbus dicit. O miſer ſi feciſſem pniaȝ ⁊c̄. Jdeȝ de auaro q̄n videt beatū mattheuȝ. ⁊ de luxurioſo q̄n videt beatā magdalenā. Sed illa ꝯfeſſio nichil valet. q̄ꜫ nō obtinet abſolutōȝ. Jō q̄ꜫ aie de purgatorio nō pn̄t meritorie opari. Jō de iſto mōo debent hr̄e adiutoriū p oratōes. elÿnas. pegrinatōnes miſſas. ⁊ q̄n opus eſt factū ⁊ offertur deo ſtatim aia ꝑ qua illud opus eſt factū vel fit ſentit refrigeriū. Jō vt paupes hn̄t a nob̄ mēdicare ſuffragia. Sancta ḡ ⁊ ſalubris eſt cogitatō ꝑ defunctis exorare vt a peccatis ſoluet̄. ij. Macha. xij. Nam ſancta q̄ꜫ placet deo. ſalubris. q̄ꜫ eſt vtilis anime ꝑ qua fit. ⁊ vtilis illi qui facit. Quia q̄n illa anima exit de purgatorio ⁊ intrat padiſum facit duo. Primo regratiat̄ deo. Secūdo orat ꝑ illis q̄ miſerunt ſibi ſuffragia. Per oppoſitū quando homo non vult eis ſatiſfacere ꝟm qđ tenet̄ vt religioſus vl̄ clericus. qui recipit miſſas vel heredes ⁊ manumiſſores ꝯtra tales anime petunt iuſticiā. Nunq̄d deus non faciet vindictā electorū ſuorū. ſ. aīmarū de purgatorio clamātiū ad ſe die ac nocte ⁊ patiaȝ habebit in illis: Dico vobis ꝙ cito faciet vindictam Lu. xviij. Jō m̄lti hn̄t maledictōȝ. q̄ꜫ detinent bona mortuorū. Jō habent aduerſitates. Ptȝ ergo q̄re dicit anima de purgatorio. Non ſuȝ ſicut ceteri hominū.

¶ De eadem dñica Sermo tertius.

Homines aſcēderunt in templū. Lu. xviij. Nō volo declarare ꝟbum ꝓpoſitū ꝟm intellectum anagogicū. Anagogia dicit̄ ab ana qđ eſt ſurſum ⁊ goge ductio. q̄ſi ſurſum ductio. ⁊ hoc fit quādo facta huius mūdi exponūt̄ p ea vl̄ circa ea q̄ concernunt gl̄am celeſtem. Jdo anagogice declarando thema ſciemus ꝙ ſunt pſone q̄ ſic aſcendūt ad celum ad gl̄am padiſi. ⁊ habebimus ſpeculatōes de ſcia ⁊ informatōes de conſciētia. Sed pmo ſalutet̄ ꝟgo maria. Pro anagogica declaratōe ⁊ breui materie introductōe ſciendū ꝙ doctrina eſt generat̄ ⁊ ab omibus doctoribus eccl̄e concordata ꝙ a pncipio mūdi ex quo adam peccauit vſqꝫ ad aduentū et mortem xp̄i ⁊ aſcenſionē. nullus q̄tūcūqꝫ ſanctus ⁊ dei aic⁹ aſcēdit in celū. ⁊ trāſiuerūt plus q̄3 q̄nqꝫ milia anni ꝟm compotū ſanctorū doctorū. ⁊ multi moriebant̄ cū maximo deſiderio aſcendendi in celum. Sed nondū ſcala erat erecta. nec porta padiſi erat apta. Jō omnes deſcenderūt ad infernum. ſ. ad limbū. Ecce q̄tus dolor adam de ſuo peccato fecit. dcccc. et. xxx. annos de pnia. q̄ꜫ tantū vixit. vt ptȝ Gen̄. ij. Fuit ſanct⁹ ⁊ amicus dei. ⁊ deus ſibi pepcit. tamē q̄n fuit mortuus ⁊ anima voluit aſcendere nō potuit. Jdē de Noe. q̄ vixit nongentis q̄nquaginta annis i penitentia. Jdem intelligatis de abraam Jſaac ⁊ Jacob. ⁊ de omibus pr̄iarchis ⁊ ꝓphetis. imo dicam vobis plus de beato Johe baptiſta. de quo dixit xp̄s. Mat. xj. Jnter natos mulieruȝ nō ſurrexit maior iohe baptiſta ⁊c̄. Tn̄ in infernum. hoc eſt ad limbū deſcendit. Jdem de ſanctis innocentib⁹ ꝑ xp̄o occiſis. Regula ē generalis ꝙ ante xp̄i paſſionē nullus aſcendit i celū. Hoc aūt licet clarū ſit apud ſanctos doctores. adhuc tn̄ dabo vob̄ autoritateȝ. Dauid ſciēs dictam regulā a ſpūſancto dixit. Quis eſt hō qui viuet. ſ. in ſanctitate. ⁊ nō videbit morteȝ eruet animā ſuam de morte inferi. q. d. nullus. Jtem Job. xxj. Ducunt in bonis dies ſuos. ⁊ in puncto. ſ. mortis ad inferna deſcendūt. Jſta autoritas poteſt exponi de bonis pſonis an̄ aduentū xp̄i. ⁊ de malis poſt eius aduentum. Sed poſtq̄3 xp̄us venit ⁊ ſuſtinuit mortem ⁊ paſſionem. ſurrexit ⁊ aſcendit in celū. erexit ſcalam ſoluendo pciū. ⁊ apuit ianuam padiſi. ꝓpter hoc dicit thema. Hoīes aſcenderūt in tēplū. ſ. ad illud de q̄ Dauid. Jn tēplo ei⁹ oēs dicent gl̄aȝ. Nō ptȝ intellect⁹ themat̄ anagogic⁹. Et ꝟm iſtū intellectū volo nūc p̄dicare. Nō vidēdū eſt qui hoīes aſcēdūt in celū. q̄ꜫ nō oēs aſcēdūt. de iſta matia q̄ſiuit dauid a ſuis doctorib⁹ ⁊ mgr̄is di.

Quiſ aſcendet in montē dñi aut q̄s ſtabit i loco
ſancto ei⁹. in pš. Dñi eſt ter. licȝ dauid ſciret ꝙ
añ xp̄i aduentū oēs aīe deſcendebāt ad ifernuȝ
ſciuit tñ diuina reuelatiōe ꝙ aliquo tp̄e aīe aſcē
derent in celū. ſed nō oēs. Jō q̄ſiuit. Quis aſcē
det. Sed nullus ſciuit rñdere ſibi. ſ; ſpūſſanctuſ
ſibi rñdit di. Dauid vis ſcire q̄s aſcēdet in celū
Innocens manib⁹ ⁊ mūdo corde q̄ nō accepit in
vano aīam ſuā nec iurauit in dolo ꝓximo ſuo h̄
accipiet bñdictōȝ a dño. Quatuoꝛ ꝯditōes pſo
narum ponunť in dicta autoꝛitate. Ex iſta re/
ſpōſiōe ego extraho materiā ꝙ ꝑ q̄tuoꝛ v̄tutes
nos poſſumus ad celū aſcendere. ſ. ꝑ baptiſma=
lem innocentiā. ꝑ dignā pniam. ꝑ firmā obediē
tiam. ꝑ martyrij palmam. ¶ Iſtas q̄tuoꝛ v̄tutes
tangit ſpūſſanctus reſpondendo dauid. Inno=
cens manib⁹ ⁊c̄. Dico p̄mo ⁊c̄. Innocēs dr̄ qui
nūq̄ȝ peccauit nec moꝛtalr̄ nec venialr̄. nec coꝛd
cogitando. nec oꝛe loquēdo. nec ope male ope/
rādo. Tales ſunt pueri nouiť baptiſati. quia d
adultis nunq̄ȝ fuit aliq̄s puer innocēs niſi xp̄s
⁊ v̄go maria. Solū pueri nouiť baptiſati dicū=
tur pure innocēteſ. q꞉ ꝑ baptiſmū ſunt purifica
ti de pctō oꝛiginali. Tales ſi anq̄ȝ peccēt moꝛiā=
tur recte ſine aliq̄ pena aſcedūt in celū. Jdeo dr̄
Innocēs manib⁹. i. opibus. q꞉ in ſacra ſcp̄tura
manus accipiť ꝓ ope. Sed di. aliq̄s. Jdeȝ poſ=
ſet dici de ill' pueris q̄ moꝛiunť in vtero mr̄is vl'
añ baptiſmū. q꞉ nūq̄ȝ peccauerūt. nec coꝛde nec
ope nec oꝛe. iō ſunt innocentes? Dico ꝙ ſunt in
nocentes q̄tū ad h̄ q꞉ nunq̄ȝ peccauerūt. tñ non
ſunt pure innocētes ꝓpter maculā oꝛiginalem
quā hñt de q̄ nō pñt purificari niſi ꝑ baptiſmuȝ
Vultis intelligere q̄d eſt macl'a vl' pctm̄ oꝛigia=
le. Nō ac ſi rectoꝛes hui⁹ ciuitatis mō feciſſent
vnam pulchrā imaginē vt ponať in eccl'a ſuꝑ al
tare. ſed eundo dū poꝛtať cadit in luto ⁊c̄. Cla=
rum eſt ꝙ illa imago nūq̄ȝ poneť ſuꝑ altare bo=
na rōe quouſq̄ȝ fuerit mūdata. Jdē de aīa q̄ eſt
ꝓp̄a imago dei. Geñ. ix. Ad imagineȝ q̄ꝑe dei
factus eſt hō. ad hūc finem vt ponať in templo
padiſi. Sȝ cecidit in luto in illa carnali genera=
tōe qñ aīa creať ⁊ infundiť in vtero mr̄is cadit
in luto. Jō quouſq̄ȝ ſit mūdata ꝑ lauacrū bapti
ſmi xp̄s oꝛdinauit ꝙ nō intrabūt padiſuȝ. licet
poſſint vſq̄ȝ ad poꝛtā venire ⁊ pulſare. vt diciť
Luc. xiij. Cū intrauerit pr̄familias et clauſerit
oſtiū incipietis foꝛis ſtare ⁊ pulſare ad oſtiū di
centes. dñe dñe api nob. ⁊ rñdens dicet vobis.
Neſcio vos. vñ tali aīe rñdeť ſibi a xp̄o. ⁊ nun=
q̄d vides te immūdam? dicit aīma. iſtud nō eſt
culpa mea ⁊c̄. rñdet xp̄s Jō nō dabo tibi penā
ſenſitiuā nec damnatiōȝ cū ill' in inferno q̄s ſibi
oñdit. ſed remittit eā ad limbū puerozū. Dicať
vbi eſt. dicit ſan. Tho. ſuꝑ. ij. ſentē. ꝙ illi pueri
hñt mag̃s delitias diſputant ad inuicem ⁊c̄. Et
ſicut tibi nō diſplicet q꞉ nō es rex vl' papa. q꞉ ti/
bi nō debeť. vl' q꞉ nō habes alas q꞉ tibi nō debē
tur. Ita nec illi pueri triſtanť de illa gl'a q̄ eis nō
debeť. Sȝ pueri baptiſati pure innocētes ſtatiȝ
intrāt gl'am. ⁊ ꝯcoꝛdat ſcp̄tura di. Saluabiť in=
nocēs ſaluabiť aūt mūdicia manuū ſuaꝝ. Job
xxij. Nō mūdicia baptiſmali ſaluabiť Dicā vo
bis vnā pulchrā ſpeculatōȝ de h̄ q̄d dicit xp̄us
Mat. xix. Sinite puulos venire ad me. ⁊ noli
te ꝓhibē eos. taliū eñ eſt regnū celozū. Predi=
cta autoꝛitate xp̄s ponit tres clauſulas ꝯ tria i=
pedimēta q̄ hȝ aīa q̄ dȝ celū aſcendē. ¶ Primuȝ
in moꝛte q꞉ tunc demones volūt rape ⁊ deuoꝛa
re aīam. q̄bus dicit xp̄s. Sinite puulos venire
ad me. ¶ Scdm̄ impedimētū eſt in aere. nam do
ctrina eſt cōis in theologia ꝙ demones nō oēs
ſunt in inferno. ſ; ſunt ibi aliq̄ ad cruciandū ani
mas dānatozū. aliq̄ nobiſcū ſunt ad temptādū
nos. Sȝ magnus cumulus remāſit i aere. ibi eſt
difficultas. ꝯ h̄ impedimētū diť xp̄s demonib⁹
Nolite ꝓhibē eos. ¶ Tertiū impedimētū eſt in i
greſſu ad poꝛtā padiſi vbi ſunt poꝛtarij q̄ dant
repulſam mltis. vt ptȝ de q̄nq̄ȝ v̄ginib⁹ indeuo
tis q̄bus fuit rñſum. Amē dico vob neſcio vos
Mat. xxv. Sȝ de pueris dicit xp̄s. taliū eſt re=
gnū celozū. Ecce p̄ma ꝯditio aſcēdētiū in celū.

Dico ſcd̄o ꝙ poſſum⁹ aſcendē ꝑ ꝯdignā peni=
tētiā. q꞉ iā nos nō poſſum⁹ aſcēdē ꝑ purā inno/
centiā. Hic patȝ inaduertētia illozū q̄ qñ abſol=
uunt a culpa ⁊ a pena dicūt. reſtituo te ſtatui in
nocētie in q̄ eras qñ fuiſti baptiſat⁹. q꞉ implicat
ꝯdictōȝ q̄d intelligendū eſt. q꞉ implicat dicere
ꝙ p̄teritū nō fuit p̄teritū. Jō xp̄s oꝛdiauit aliā
v̄tutē. ſ. dignā pniaȝ. q꞉ licȝ de baptiſmo rema=
neat in nob caracť. q꞉ indelibil' tñ ex pctis q̄ feci
mus ꝑdidim⁹ puritatē innocētie. ꝓpť q̄d opoꝛ
tet ꝑ dignam pniaȝ aſcendē q̄ in. x. g̃dibus ꝯſi=
ſtit. ¶ Prim⁹ eſt pctōꝝ cognitio. q꞉ al's hō nūq̄ȝ
faceret pniam. Qui nō cog̃ſcit infirmitatē. non
curat de medico. Jō dauid poſtq̄ȝ peccauit ⁊ co
gnouit pctm̄ ſuū dixit. Ampli⁹ laua me do. ab
ini. m. ⁊c̄. Subdit cām. Qm̄ iniq̄tatem meam ⁊
peccatū meū ego cognoſco. Scd̄s g̃dus ē coꝛ=
dis ꝯtritio. q꞉ multi letanť cū maleſecerit et ex=
ultant in rebus peſſimis. Prou. ij. Jō eſt dolē=
dum ⁊ flendū de pctis. Sicut puer q̄ cecidit in
luo videns ſe deturpatū ploꝛat. Ita dȝ facere
q̄libet peccatoꝛ. ⁊ tūc poterit dicere. Recogita=
bo tibi omēs annos meos in amaritudine aīme
mee. ¶ Tertius gradus eſt abſtinēdi ꝓpoſitum
Jō dicit xp̄s. vade ⁊ iam amplius noli peccare
Joh. iiij. Quartus gradus eſt male ſocietatis
vitatio. Jō poeta Que nocitura tenes q̄uis
ſint cara relinque. ¶ Quintus gradus ē oꝛis cō=
feſſio. q꞉ de glandula nemo pōt ꝑfecte curari. q̄
uſq̄ȝ radix eſt extra. Ita de pctis. Qui abſcon/
dit ſcelera ſua nō dirigeť. Prou. xxviij. ¶ Sex=
tus ē coꝛpis afflictio. Sicut eñ caro fuit tibi oc

caſio peccãdi. ſic debes eam caſtigare ne a ſagio
nibus inferni caſtiget͛. Aug⁹. Carnē vr̃am do-
mate ieiunijs ⁊c. ¶ Septimus ſpũalis oꝛo. ſ. q̃li
bet mane ⁊ ſero deuote oꝛare. Lu. xviij. Opoꝛ
tet ſp. i. oı̄ die oꝛare ⁊ non deficē. ¶ Octau⁹ gra-
dus eſt elẏnarũ largitio. vt deus tibi faciat ele-
moſynã de gr̃a ſua. q꞉ ipſe dicit. Bti miſericoꝛdeſ
qm̃ ipſi miſcđiam ꝯſequent͛. Mat. v. ¶ Nonus
ɡ͛dus eſt debitoꝛũ reſtitutio. Si habes aliq̃d in
domo taxia vel burſa de male acq̃ſitis reſtituaſ
q꞉ nõ dimittit͛ peccatũ niſi ablatũ reſtituat͛. re-
gula eſt tam theologoꝛũ q̃ꝫ iuriſtaꝝ. ¶ Decim⁹
gradus eſt iniuriaruꝫ remiſſio ne deus recipiat
vindictam de peccatis tuis. tu nõ recipias vin-
dictam de inimico tuo. licet poſſes. Si dimiſeri
tis hominibus peccata eoꝛũ. dimittet ⁊ vobis pr̃
meus celeſtis delicta vr̃a. Mat. vj. q꞉ deus non
põt vinci a creatura in pietate. Patꝫ ḡ reſpõſio
ad q̃ſtionem. Quis aſcendet in montem dñi ⁊c
Reſpondet͛. mũdus coꝛde. ſ. mũdata aĩa ab im
mũdicijs poſt baptiſmũ acq̃ſitis q̃ mũdicia acq̃
ritur ꝑ pn̄iam. Ideo dixit xp̃us. Beati mundo
coꝛde. qm̃ ipſi deum videbũt. Mat. v. ¶ Ter-
tium ꝑ̃ncipale. Dico tertio ⁊c. firma obediẽtia.
Multi ſunt q̃ exquo redierũt ad bonam vitaꝫ
non ſunt firmi ad obediendũ p̃ceptis dei. ſed re
deunt ad peccata. Iõ eſt neceſſaria firma obedi
entia. ſ. vt ꝓ nulla re huius mũdi facias ꝯ̃ ꝑce-
pta dei. q꞉ modicum lucrat͛ q̃ perdit animam.
Quid em̃ ꝓdeſt homi ſi vniuſum mundũ lucre
tur. aĩe v͛o ſue detrimentũ patiat͛. Mat. xvj.
Plus valet anima vna q̃ꝫ aliq̃ creatura coꝛpal͛
Iſtam firmã obedientiã oñdit ſemel reſpõden-
do cuidam doctoꝛi in q̃dam ſ͛mone xp̃i inflam-
mato de vita eterna. ꝓpter qđ q̃ſiuit a xp̃o di.
Mgr̃ bone q̃d faciam vt habeam vitã eternaꝫ
Mat. xix. Reſpõdit ſibi xp̃s. Si vis ad vitaꝫ
ingredi ſ͛ua mandata dei. In iſta reſponſione
poteris notare ꝙ vita eterna non obtinet͛ dñio
tempali nec p̃latõe ſeu dignitate. nec ſciẽtia ſeu
potentia. q꞉ niſi domi tempales ⁊ p̃lati ſint obe
dientes p̃ceptis dei damnant͛. Et ſi ad poꝛtam
vellent allegare dicẽdo. O dñe in mũdo feciſti
me papã. regẽ. ⁊ ſic de alijs. Reſpondet͛ illis q̃
ſe ingeſſerũt. Ego nõ feci te. ſed tu ingeſſiſti te.
Deinde exquo fuiſti intus vixiſti vt poꝛc⁹ luxu
rioſe. nec valet tibi allegare ſciam nec diuitias.
nec foꝛtitudinem. nec potentiã. nec pulchritudi
nem. Sed opoꝛtet allegare obedientiã dicẽdo.
Dñe ego fui obediens p̃ceptis veſtris. Tũc cri
ſtus manu ſua recipit obedientē dicens. Euge
ſ͛ue bone ⁊ fidel͛ ⁊c. Nota euge interiectio gau-
dentis eſt. ſolũ obedientibus ⁊ p̃cepta dei ſ͛uã-
tibus fit iſtud feſtum. Patꝫ iteꝝ rñſio ad iſtud q̃
ſitum Quis aſcendet ⁊c. Rñdet͛ q̃ nõ accepit i
vano aĩam ſuã. In vanũ accipit aĩam ſuaꝫ ille
q̃ non obedit diuinis p̃ceptis. q꞉ nõ veit ad finē
oꝛdinatum. Ideo dicit ap̃lus. Hoꝛtamur vos
fratres ne inuanum gr̃am dei. i. aĩam vl̕ tp̃s re-
cipiatis. ij. ad Choꝛ. vj. ¶ Dico q̃rto ꝑ ſufferen
tiam martyrij vt martyres q̃ multas ⁊ g̃ues tri
bulatiões ſuſtinuerunt vſqꝫ ad moꝛtem Et ſũt
decem tribulatões ⁊ temptatões ⁊ pugne. et
vſqꝫ ad. x. non ſunt martyres. ¶ Prima eſt ꝯtra
demones dicentes. quare ſuſtines tot aduerſi/
tates ꝓ illo qđ neſcis q̃d eſt ⁊c. ¶ Scđa ꝯ̃ inclia
tiones carnis que naturał̕r refutat moꝛtem. cũ
etiaꝫ xp̃s cepit pauere ⁊ tedere. non tñ ſ͛m ratõ
nem ſed ſ͛m ſenſualitatē. ¶ Tertia eſt ꝯ̃ occaſio-
nes mundi ꝓmittentes mł̕ta ſi vellent xp̃um ab
negare. ¶ Quarta ꝯ̃ malũ ꝯſiliũ amicoꝛũ dicen-
tium. vos creditis plus ſcire q̃ꝫ oẽs ⁊c. ¶ Quin
ta ꝯ̃ ꝑſuaſiones filioꝛũ ⁊ vxoꝛũ ⁊ parentum re-
trahentiũ a bonoꝛũ ⁊c. ¶ Sexta ꝯ̃ ꝑditõꝫ bono-
rum tꝑalium que eis auferebant͛ a tyrãnis ⁊ do
minis. ¶ Septima ꝯ̃ ꝓpꝛiam famã. q꞉ eis impo-
nebant͛ multa falſa crimina. ſed ipſi nõ curabãt.
¶ Octaua ꝯ̃ liberalitatē. q꞉ incarcerabãt͛ et liga
bantur vincul̕ cathenis ⁊c. ¶ Nona ꝯ̃ dolores.
q꞉ v͛berabant͛. ⁊ ſic de alijs toꝛmentis. ¶ Decia
ꝯ̃ moꝛtem. habebant em̃ tantã foꝛtitudineꝫ ꝙ ꝓ
xp̃o ſuſtinebant moꝛtē. ⁊ tunc erant martyres.
Ideo Iaco. j. Beatus vir q̃ ſuffert temptatõeꝫ
qm̃ cum ꝓbatus fuerit accipiet coꝛonam vite.
Ecce quatuoꝛ v͛tutes oꝛdinauit deus q̃bus hõ
poſſet aſcendere in celũ. ſ. Innocentiã. Penitē-
tiam. Obedientiã ⁊ Sufferentiã. Et q̃libꝫ iſta-
rum v͛tutum hꝫ decem lr̃as. Prima v͛tus ē in-
nocentia que decē lr̃as hꝫ in q̃bus innuunt͛ de-
cem v͛ba. que ſunt in foꝛma baptiſmi neceſſaria
ad puram innocentiã habenda. Scđa v͛tus eſt
pn̄ia q̃ etiam hꝫ. x. lr̃as. que ſignificat decē opa
pn̄ialia p̃dicta. Tertia v͛tus eſt obediẽtia. que
etiam hꝫ. x. lr̃as. ſignificãtes ꝙ firma obediẽtia
ꝯſiſtit in decem p̃ceptis dei. Quarta virtus eſt
ſufferentia material͛. ⁊ etiam hꝫ. x. lr̃as. decem
opa p̃dicta ſignificãtes martyꝝ. Nõ q̃re de⁹ in
numero denario voluit ponere illa que req̃run
tur ad nr̃am ſalutē ē. q꞉. x. digitos habē⁹ in ma-
nibus q̃ ſunt ꝑtes q̃s magis videmus vt recoꝛ-
demur. Autoꝛitas. Qui in manu oı̄m hominuꝫ
ſiḡt. i. ſignum dat vt nouerit ſinguli opera ſua.
Iob. xxxvij. vt q̃libet cognoſcat ꝙ ill̕ q̃ dñt ſal-
uari ꝑ innocentiã ſunt neceſſaria decem v͛ba de
foꝛma baptiſmi. Ill̕ q̃ dñt ſaluari ꝑ pn̄iam ſũt
neceſſaria decē opa pn̄ialia. Ill̕ q̃ ꝑ obediẽtiaꝫ
eſt neceſſaria obſ͛uatio. x. mandatoꝛũ. Ill̕ qui
ꝑ ſufferentiã. x. opa martyꝝ. Patꝫ ḡ q̃re dic̃. Be
atus q̃ ſuffert ⁊c. vſqꝫ diligẽtib⁹ ſe. Iſtud tãgit
dauid in q̃rta reſpõſiõe cũ dic̃. nec iurauit i do-
lo ꝓxio ſuo. Iſte ꝓxim⁹ eſt xp̃s cui iurã⁹ fideli-
tatē in baptiſmo ꝓ q̃ ſ͛uãda martyres fuerũt oc
ciſi añq̃ꝫ vellent frãgere fidelitatē xp̃o. Iõ non
iurauerũt in dolo ꝓximo ſuo. ſ. xp̃o. Iõ q̃libet

martyr pōt dicere illud pſ̄.cxviij. Juraui ꝛ ſta tui cuſtodire iudicia iuſticie tue.

De eadem domica. Sermo q̄rtus.

AMen dico vobiſ deſcendit hic. Lu.xviij. Sermo noſter erit de deſcēſu malarū pſonaruꝫ in infernū vt auiſetis vos. ꝛ habebitis ſpeculationes intellectuales ꝛ inſtructōnes morales. Saluteť v̄go maria. Pro hui⁹ v̄bi breui declaratioē ſ̄m intellectū quē volo ptractare ꝛ introductiōe materie ſciendū ꝙ ſ̄m ſanctā ſc̄pturam ego inuenio talem dr̄am inter bonam vitā ſpūalem ꝛ deuotā ꝛ carnalem. ſicut inter aſcendere i celum ꝛ deſcendere in infernū. Nam vita ſpūalis ꝛ deuota tanq̄ꝫ ſcala v̄tutis ꝛ bonoꝝ operū cuius caput eſt in celo aliud in terra. Hoc fuit figuratū Gen̄.xxviij. Vidit iacob ſcalam ſtātem ſup terram ꝛ cacumen eius tangens celuꝫ ꝛ angelos aſcendētes ꝛ deſcendētes p eam. ꝛ dn̄m innixuꝫ ſcale. Jſta ſcala eſt vita bona deuota et ſpūalis quam hō tenet in h̄ mundo cum dič ſcalam ſtantē ſup terrā. qꝛ in h̄ mūdo opoꝛtet nos bonam vitā incipe nullus decipiať in h̄ mūdo. Jdeo dixit deus oꝛe dauid. Conuerteť popul⁹ meus h̄.ſ. in mūdo. ꝛ dies pleni inuenienť i eis Nō ꝓplus meus.ſ. p p̄deſtinatōꝫ. meus per electionem. meus p iuſtificatōꝫ. me⁹ p redēptōem Jtem cacumē eius tangens celū. Ecce finis bone vite ꝛ ſpūalis. qꝛ ſicut eius initiū eſt in h̄ mūdo. ita eius finis ꝛ termin⁹ eſt in celo. Jdō dicit ſcriptura. Liberati a peccato. ſui aūt facti deo habetis fructū veſtrū in ſanctificatōꝫ. finem v̄o vitā eternā. Ad Ro.vj. Jdō dicit. dn̄m innixū ſcale. Scit̄ quō ſicut ille q̄ in capite brauij tenet ſignum et animat currētes ad bn̄ currendum. Jta xp̄s in capite huius ſcale bone vite tenꝫ coronam gl̄am ꝛ animando nos dicit. Venite ad me oēs q̄ laboꝛatis.ſ. in bona vita. ꝛ onerati eſt̄ ſcꝫ pnia. ꝛ ego reficiam vos. Mat.xj. Jtem vidit angelos aſcendētes ꝛ deſcēdentes. qꝛ p ſcalam bone vite aliq̄ aſcendūt vt religioſi clerici ꝛ laici q̄ incipiunt bn̄ viuere ꝛ cum magno ardoꝛe ꝛ feruoꝛe illam ꝯtinuāt. Deſcendunt aūt qui poſtq̄ꝫ inceperūt bonā vitā paulati dimittunt. Sicut de religioſis q̄ qn̄ ſunt nouicij ſunt boni ꝛ deuoti. ſed ex quo ſunt ꝓfeſſi efficiunť tepidi. Jdem de clericis ꝛ laicis. Et qꝛ talis dr̄a eſt inter vitam ſpūalem ꝛ carnalem ſicut inter aſcendere ꝛ deſcendere. dicebat dauid. Aſcēdūt vſq̄ ad celos.ſ. boni. ꝛ deſcendūt vſq̄ ad abyſſos.ſ. mali. anima eoꝝ in mal̄.ſ. culpe ꝛ pene tabeſcebat. De peccatoꝛe igiť ꝛ malo dič thema. Amē dico vob̄ deſcendit h̄.ſ. pctōꝛ. Mō videamus p quos ḡdus pctōꝛ deſcendit ad infernū. ꝛ inueni ꝙ ſeptem gradus.

Primus eſt male cogitare.

Scd̄us ſtulte ꝛ male loqui.

Tertius negligenť opari.

Quartus carnaliť conuerſari.

Quintus ꝓximo iniuriari.

Sextus in rebus diuinis attediari.

Septimus in fide catholica dubitare

Per iſtos ſeptē ḡdus peccatoꝛ deſcēdit ad infernum. Jō dicit thema. Amen dico vob̄ deſcen. Prim⁹ ḡdus p quē pctōꝛ deſcēdit ad infernū eſt male cogitare. qn̄ pſona retinet malas cogitatiōes q̄ a diabolo mittūť dicēdo. O q̄le opus eſſet facere h̄ vel illud cū tali moroſo delectādo tūc cadit. tales em̄ cogitatōes ſtatim ſunt expellende. Scitis q̄liť bona mľer dꝫ expellē ꝛ vitare lenonē alicui⁹ ex pte ad eā venientē. qꝛ nō debꝫ eius v̄ba audire. qꝛ ſi vult ei⁹ v̄ba audire ꝛ dicē O ꝛ quō fieret ſi eſſet ſcitū ꝛc̄. factū eſt. ip̄a eſt pdita. ſed ſtati dꝫ eū repellere ꝛ p ſcalā ꝓijcere dicendo vadatis ꝛc̄. Jta dꝫ facere aīa vľ pſona q̄ honeſte ꝛ caſte vult cū deo viuere. qn̄ veit ad eā diabolus vel leno vel tēptatio loquentes ad ſenſualitatē.ſ. ſi vis tu poſſes hr̄e talē delectatōnem ꝛ ꝯſolatōꝫ cū tali ꝛc̄. Si tu dicis O et quō fieret ſi ſcireť eſſeꝫ diffamat⁹ et pditus. ſ̄ debes recipe baculū.ſ. crucis ꝛ te ſigr̄e. ꝛ te ſignādo pcutis diabolū. ꝛ ip̄m a te expelľ. Sic hō ꝯſuat ſe in vita ſpūali. aľs aūt peccat ꝛ pdiť. Autoꝛi. Jnitiū ſupbie hoīs apoſtatare a deo q̄ fecit illū qm̄ ab eo receſſit coꝛ ei⁹. Eccſ.x. Nō initiū ſupbie. qꝛ oē pctm̄ moꝛtale includit ſupbiā. Declareť p ſingula pctā. Jtē dicit apoſtatare a deo. Apoſtatare eſt facta ꝓfeſſiōe habitū dimittē. et ſicut ribaldus p mōm incedere. Jta de aīa q̄ intrat oꝛdinē angeloꝝ qn̄ recipit bapm̄ ꝛ tenꝫ bonam vitā ꝛ ſanctā. Propť h̄ aug⁹. feč vnū librū intitulatū de religiōe xp̄iana. Et licꝫ pſona deuota ſit in h̄ mūdo coꝛpaľr habitat tn̄ i celo mētaliť. Qm̄ in hac pegrinatōe ſolo coꝛpe ꝯſtitutus. cogitatōe ꝛc̄. Jtē ad Phil̄.iij. Nr̄a ꝯuerſatio in cel̄ eſt. Sed qn̄ dat ſe mal̄ cogitatōibus ꝛ carnalibus apoſtatat dimittēdo habitū v̄tutū. Ecce q̄re dicit. Jnitiū ſupbie hoīs eſt apoſtatare a deo. Et declarat q̄ľr. Qm̄ ab eo q̄ fecit illū receſſit coꝛ eius.ſ. p malas cogitatōnes. Remedium eſt expellē ꝛ ꝯdicere mal̄ cogitatōnibus. Scitis quō ſi ego haberē manū aptam coꝛā vobis ponere poſſitis in eā prunas ignitas. ſed in me eſt ꝙ cōburāt vel nō. Si eas diu velleꝫ tenē in manu mirādo ꝛ diſputādo de eaꝝ pulchritudine. interi cōbureret manū meā. Sꝫ ſi ſtati vertam manū ꝛ ꝓijciā nō me cōburēt. Jta i ꝓpoſito imaginatio ſenſual̄ apta eſt diabolo. non tn̄ ꝯſcia mētal̄ niſi ſoli deo. Jō diabol⁹ pōt imaginatiōi ſenſuali iniicē ꝛ ponē malas cogitatōnes vľ doꝛmiēdo in ſomnis vľ vigilādo Et qn̄ tu cogitas. O quō fieret ꝛc̄. interi aīa cōburiť peccādo. Jdeo cuſtodiatur coꝛ a malis cogitatōibus

⁊ ſi veniant ſtatim expellant̄. Hoc remedium
dat ſcp̄tura di. Oĩ cuſtodia ſerua coꝛ tuuꝫ. qꝛ ex
ipſo vita ꝓcedit. Ita ſi bñ cuſtodiat̄. al's moꝛs
⁊c̄. Prouer. iiij. ¶ Scd's gdus eſt ſtulte ⁊ male
loqui. Iſtud ſequit̄ ad pmũ. qꝛ os loquit̄ ſcd'm
coꝛdis diſpoſitõꝫ. Rõ qꝛ os nihil aliud ē q̄ꝫ coꝛ
dis fumariũ. ⁊ ſm ignem interioꝛ affectõis ex/
it extra fumus v̄boꝝ exteri⁹. V̄bi gr̃a. Supbus
ſp vult loqui de honoꝛib⁹ pompis ⁊ oꝛnamẽtis
Signũ eſt q̄ ignis ſupbie eſt interi⁹ in coquina
Idē de auaris in quo eſt ignis bonoꝝ tp̄aliuꝫ.
Iõ ſp loquit̄ de ferijs ⁊ foris ⁊c̄. Sꝫ luxurioſ⁹
ſp loquit̄ de mľ'ibus diſputãs de eaꝝ pulchri
tudine. ſed inuidus ſp loquit̄ male de illꝭ q̄bus i
uidet. Si dicat̄ ſibi. talꝭ eſt bonus hõ ⁊c̄. rñdet
non cognoſcitis eũ vt ego. ipe eſt talꝭ et talis ⁊c̄.
Si guloſus ſp loquit̄ de cibis. vinis. de coqui
nis ⁊c̄. Si iracũdus de p̄lijs ⁊ vindictꝭ. Si acci
dioſus de req̄e. de lectis ⁊c̄. Ecce quõ poſt ma/
la cogitare ſequit̄ male loq̄ ⁊ ſtulte. Autoꝛitas
de h̄ clara de iudeis male loquentib⁹ ꝯ deum ⁊
apl'os ad q̄s xp̄s dicit. Progenies viperarum
quõ poteritis bona loq̄ cũ ſitis mali. ex abũdã-
tia em̄ coꝛdis os loquit̄. Bonus homo d̄ bono
theſauro coꝛdis ꝓfert bona. malus aũt de ma-
lo theſauro coꝛdis ſui ꝓfert mala. Matth. xij.
Remediũ ꝯ ſtultã ⁊ malã locutiõeꝫ eſt illud qd̄
dat apl's di. Sermo vr̄ in gr̃a ſale ſit conditus
vt ſciatis quõ opoꝛteat vos vnicuiq̄ꝫ reſpõdē.
Ad Colꝭ. iiij. Nõ quõ cibus ſale aſpgit̄. Primo
diuertendo ad ſal in diſco an̄q̄ꝫ ponat̄ in oꝛe. Ci
bus em̄ non venit ad os niſi miſceat̄. Ita fien/
dum eſt de v̄bis. Cogitetis q̄ ſit coꝛ deſurſum
in quo ſunt oĩs eſce. Ideo an̄q̄ꝫ v̄bũ veniat ad
os ad loquendũ diuerte ad ſalariũ diſcretõnis
dicendo. h̄ v̄bum qd̄ ego volo loq̄ erit vtile vľ
ſcandaloſum. Ecce q̄re dicit. Sermo vr̄ ſemp i
gr̃a ſale ſit ꝯditus. Qñ v̄bum eſt ita examiatuꝫ
mľtũ placet deo. ⁊ hoĩbus eſt gr̃ioſum. al's autē
eſt inutile ⁊ iniurioſum. Iõ dicit thema. Amen
dico vob deſcen. ¶ Tertius gdus eſt negligent̄
opari. ⁊ iſte gdus ſequit̄ ad duos p̄mos gdus.
Rõ. qꝛ diligentia nihil aliud eſt q̄ꝫ ignis ſpũſſã
cti interius ꝯſiſtēs. de quo xp̄s Lu. xij. Igneꝫ
veni mittere in terrã. ſ. ardentꝭ diligẽtie ⁊ deuo
tiõis. Et q̄ꝫdiu iſte ignis cõſiſtit in coꝛpe omnia
mẽbꝛa coꝛpis feruent ad opandũ diligent̄. Sꝫ
qñ iſte ignis extinguit̄. remanet pſona frigida
⁊ cõgelata ad negligent̄ opandum bona opera
Jam nõ ſurgit ita mane ad matutias. nec oꝛat.
nec celebꝛat nec opa ſpũalia ſibi placent. Auto-
ritas de hoc. Mittit criſtallũ ſuum. ſ. deus per
miſſiue. ⁊ diabolus opatiue. Criſtallũ auteꝫ ni
hil aliud eſt q̄ꝫ aqua cõgelata nimia frigiditate
¶ Nota ſicut buccellas. Quia pſona congelata
non ſtatim dimittit opa omia. ſed paulatim ad
buccellas. Ante faciē eius q̄s ſuſtinebit. Nota
miraculũ de vitiſpatrũ de quodã deuoto here-
mita. cui angelus quolibet die poꝛtabat paneꝫ.
ſed poſtq̄ꝫ ipe fuit negligens in dei ſuitio. etiaꝫ
angelus negligent̄ ſuiuit ſibi. Iſta eſt ratio q̄/
re hodie in monaſterijs ⁊ collegijs viuunt cu m
labore nec habent vnde viuãt. qꝛ male faciunt
officia dei ⁊ negligent̄. Antiqui abundabant et
edificabãt. ⁊ nos vix ſufficimus ad vitã. Reme
dium cõtra negligent̄ opari eſt illud quod dat
ſcriptura ſacra dicens. Sit timoꝛ domini vobiſ
cum. ⁊ cuꝫ diligẽtia cuncta facite. ij. Paralꝭ. xix
Timere autē opoꝛtet illam maledictõnem. naꝫ
Maledictus q̄ facit opus dei negligenter vel
fraudulent̄. Hiere. xlviij. ¶ Quartus grad⁹ eſt
carnalit̄ conuerſari. ⁊ ſequit̄ ad alia p̄dicta Ra
tio eſt. qꝛ homo in hoc mũdo non poteſt viuere
ſine aliq̄bus cõſolatõnibus. al's efficit̄ fantaſti-
cus. ⁊ qui non eſt diligens in opibus ſpũalib⁹.
non habet cõſolatõnes ſpũales angeloꝝ. Iõo
dat ſe conſolatõnibus beſtiarũ. ſ. gule. luxurie.
Et ille delectatõnes ſunt delectatõnes poꝛcoꝝ
⁊ aſinoꝝ. De talibus dicit ſcriptura. Dixerũt
impij cogitantes apud ſe nõ recte. Exiguum et
cum tedio eſt tempus vite noſtre. ⁊ nõ eſt refri-
gerium in fine homis. ⁊ non eſt agnitus q̄ ſit re-
uerſus ab inferis. quia ex nihilo nati ſumus. et
poſt h̄ erimus tanq̄ꝫ nõ fuerimuſ ⁊c̄. Infra Co
ronemus nos roſis anteq̄ꝫ marceſcãt. nullũ pꝛa
tum ſit quod non ptranſeat luxuria nr̃a Nemo
noſtrum exoꝛs ſit luxurie noſtre. vbiq̄ꝫ reliqua-
mus ſigna leticie noſtre. qm̄ h̄ eſt ps noſtra et
ſoꝛs noſtra. Sapi. ij. Sed pſone ſpũales q̄ dili-
genter ſuiũt deo ſentiũt conſolatõnes angelo-
rum. non curant de delectatõnibus beſtiarum
imo ſi deus daret eis licentiã vt licite vterẽtur
illis delectatõnibus beſtiarũ nõ curarẽt. imo di
cerent. O dñe non detis michi delectatõnes q̄r
vos noluiſtis. ſed detis mihi cõſolatõnes ange
loꝛum ⁊c̄. Ideo dauid. Rennuit cõſolari aĩma
mea. ſ. in conſolatõnibus. Memoꝛ fui dei ⁊ de
lectat⁹ ſuꝫ ⁊ exercitatus. pš. lxxvj. Ergo ptꝫ ra-
tio quare hodie pſone huius mũdi dant ſe deli
cijs carnalibus. quia nõ ſentiũt aliq̄d de delicijſ
ſpũalibus. ¶ Quintus gradus cõſequens ad p̄
dictos eſt ꝓxio iniuriari. Ratio ē iſta qꝛ eſt dr̃a
inter bona ſpũalia ⁊ bona tempalia. qꝛ bona tē
poꝛalia ſtricta ſunt. nec multis ſufficiũt. bõa v̄o
ſpũalia latiſſima ſunt ⁊ magna ⁊ omib⁹ ſufficiũt
Verbi gr̃a. Si vna mulier ſit philocapta de cri
ſto ⁊ etiam alia: nõ diſplicet ſibi. imo magis eaꝫ
diliget. Sed ſi de viro vni⁹ alia ſit philocapta.
ſi h̄ ſciat vxoꝛ ſtatim eſt ibi diuiſio ⁊ iniuria. q̄a
vnus homo nõ ſufficit niſi vni vxoꝛi. Idē ſi mľ
ti homies ſint philocapti de beata v̄gine null⁹
eſt zelotipus de alio ſed illi magis ſe diligẽt nul
li faciunt iniuriam. qꝛ virgo omnibus ſufficit.
ſed ſi de aliqua muliere ſint philocapti veniunt

aliqñ ad gladios. Idem de vno caſtro villa ſeu
regno. nõ ſufficit niſi vni dño ſeu regi. ſ; caſtruꝫ
ſeu regnū ꝑadiſi oibus ſufficit. ⁊ q̄libet põt illō
petere ſine alteriꝰ iniuria. Iſta eſt rõ q̄re hodie
in mundo inť hoies carnales non eſt pax. qꝛ q̄li
bet vult officia. regimen. iura ⁊c̄. Et inde ſequū
tur inuicem diffamatões ⁊ cõmunitatū deſtru-
ctiones. De h̄ dicit Iaco. Vñ bella ⁊ lites i vo-
bis nonne ex ꝯcupiſcentijs vr̄is que militãt in
membris vr̄is. ꝯcupiſcitis ⁊ nõ habetis. occidi
tis ⁊ zelatis. ⁊ non poteritis adipiſci. Iaco. iiij.
Remedium ꝯ hoc eſt illud qδ dat Ioh̄. Noli-
te diligere mundū neq; ea q̄ in mūdo ſunt. j. Io
han. ij. ¶ Sextus gradus eſt in rebus ſpūalibꝰ
attediari. Ex quo em̄ creatura ſiue homo iã tan
tum deſcendit. finaliter venit ad h̄ ꝙ iaꝫ abhor-
ret ⁊ abominať bona diuina. Ratio eſt ſicut hõ
diu febricitans omia comeſtibilia abhorret. nec
ſapiunt ſibi. Ita diu antiquatus ⁊ in peccatis
inuolutus abhorret ea que dei ſunt. Quia ſi dr̄
vadamus ad miſſaꝫ. rñdet. quid mihi de veſtra
miſſa citius vellem prandere. Si dicať ſibi. va-
damus cõfiteri. rñdet. vr̄a ꝯfeſſio nichil aliud ē
niſi ꝙ clerici volunt ſcire vr̄a peccata.. Ideꝫ de
ieiunijs. ieiunent imagines q̄ non habēt ſtoma-
chos. ⁊ caput durū ⁊ lapideū ⁊c̄. Secus qñ ex
negligentia dimittunť. qꝛ aliud eſt dimittē bõa
dei ꝑ negligentiam. ⁊ aliud qñ dimittunť ꝑ cõ-
temptum ⁊ vilipenſionē. ¶ Nota de illo iuuene
valentie qui deſpexit ieiuniū ab ep̄o iniunctuꝫ
ex q̄dam peſtilentia qui ſubito expirauit. Iδo
dicit ſcriptura. Impius cum in ꝓfundum ve-
nerit peccatorū contemnit. ſed ſequiť eum igno
minia. ſ. in morte ⁊ obprobriū. ſ. in iuditio Pro
uerbiorꝝ. xviij. Nota ſequiť ignominia. qꝛ ta-
les cõmuniť non poſſunt cõfiteri. ⁊ inteſtati de-
cedunt ⁊ impenitētes. Nota de illo homie alza
ziro ſubito mortuo. Eſa. xxxiij. Ve qui ſpernis
nonne ⁊ ſperneris. ſ. qꝛ nõ habebis occaſioneꝫ
cõfitendi. teſtandi. nec dolendi. ſeu penitendi
de peccatis. ¶ Septimus eſt de fide catholica
dubitare. Poſtq̄ꝫ ꝑſona nullum ſaporem ſentit
in his que dei ſunt. imo abhorret. dubitat in fi-
de dicendo. Quid ſit homo de alio mundo Ra
tio huius eſt. quia ſancta fides catholica eſt al-
tiſſima ⁊ ſpūalis. ⁊ qui cecidit in ꝓfundum pec
catorū. Habet ad eam diſpoſitõꝫ ꝯriam. qꝛ eſt i
firmus ⁊ carnalis. Iδ dicit. ⁊ q̄d ſcit hõ ſi eſt ve
rum de inferno. de purgatorio ⁊c̄. Forte clerici
h̄ inuenerunt. O quot iam ſunt in mūdo de tali
bus. qꝛ mala ꝯſcia ⁊ reprobata non põt diu ſta-
re cū bona credentia ⁊ ſocietate. Autoritas Bo
nam ꝯſciam q̄dam a ſe repellentes circa fidem
naufragauerunt. j. ad Thimo. j. Nauis fidei q̄
fideles ducit ad portam vite eterne. naufragať
ꝑ malam vitã in talibus. Iδ do vob̄ remediuꝫ
⁊ mirabile ꝯſiliū vt ſciatis Credo in deum. in q̄

ꝯtinenť articuli fidei. addiſcatis Credo. ſi neſci
tis. Dicať ſemel. Si vos dicitis Credo q̄libet
die mane ⁊ ſero ſequunť due cõditões. Prima
ꝙ tpe antixp̄i eritis fortes ⁊ firmi in fide catho-
lica. Secunda qꝛ tanta eſt ꝟtus fidei deuote cõ
feſſe ꝙ portabit vos ad bonum finem q̄ꝫtū in ſe
eſt niſi obicem ponatis. Pro ꝑmo dicať ſimili-
tudo de candela in laterna que extinguiť ſi non
poſſit candela reſpirare ꝑ foramen. Fides ca-
tholica eſt in corde vt cãdela in laterna. Dauid.
Qm̄ tu illuminas lucernam meã dñe ⁊c̄. Ideo
dauid deuote ꝯfitebať fideꝫ dicēdo. Credidi. ſ.
in corde ꝓpter qδ locutus ſum. licꝫ fidem confi
tendo ⁊ quõ. Ego aūt humiliatus ſuꝫ nimis. i.
valde. Pro ſcδo ꝙ ꝟtute. ſ. fidei hõ veniat ad
bonum finem ⁊ ad confeſſionem. Autoritas. Si
ꝯfeſſus fueris ore tuo dñm ieſum xp̄m ⁊ in cor-
de tuo credideris ſaluus eris. Ad Roma. x.

¶ Dñica. xj. poſt Trinitatis. Sermo. v.

DEus propicius
eſto mihi peccatori Lu. xviij. Pri
ma pars erit hiſtorialis ⁊ ſcδa mo
ralis. Quantū ad ꝑmum notãduꝫ
ꝙ xp̄us in euangelio oſtendit nob̄ moduꝫ quõ
debemus nos gubnare. Vñ ſciendū ꝙ dū xp̄s
p̄dicaret in terra iſrľ erant q̄dam iudei q̄ crede-
bant ſe eſſe bonos ſanctos ⁊ iuſtos. ⁊ ſpernebãt
ceteros. Et ideo volens xp̄s eis oſtendere ꝙ ñ
erant boni dixit eis iſtam ꝑabolam. q. d. nõ cõ-
fidatis in veſtris operibus. nec dicatis. O ego
ſum bonus iuſtus. ego ieiuno ⁊ facio elemoſy-
nas. ⁊ plura alia bona. vnde dixit xp̄s. Nõ cõ-
fidatis in iſtis. ⁊ tūc dixit eis ſicut narrať i euã-
gelio. Duo hoies aſcenderūt in templū vt ora-
rent ⁊c̄. Publicanus vocať publicꝰ pctõr. pha
riſeus dr̄ a phares qδ eſt diuiſio. qꝛ illi erant di
uiſi ⁊ in habitu ⁊ in vita vt heremite. et porta-
bant mandata dei in fronte. ⁊ ſpinas in tibijs. ⁊
multa alia faciebant. ideo dicebanť phariſei. i.
diuiſi. ita ꝙ dicit euangeliū ꝙ iſti duo aſcende-
runt in templum vt orarēt. phariſeus autē qui
erat in habitu ſanctitatis. ⁊ tñ ab intra erat ma
lus poſuit ſe ante altare ſtans pedes. ⁊ non ge-
nibus flexis ⁊ capite coopto. nec faciebat aliqδ
ſignū deuotõis. ſ; ſtãs ⁊ bñdicēs apδ ſe. ⁊ ñ apδ
deum incepit facere oratõꝫ ſuã di. O deꝰ q̄ſi cõ-
tempnendo alios grãs ago tibi Prio quia ego
ſum pctõr. ego ſum deuotus nõ facio malū. nõ
ſum ſicut ceteri hoim. raptores. adulteri. iiuſti.
Nec etiam ſum ſicut hic publicanus qui eſt ibi.
O dñe deus de omnibus iſtis gratias ago tibi
Secūdo deus facio bonam iuſticiã in meipſo.
Quia ieiuno bis in ſabbato. id eſt in hebdoma
da. ⁊ decimas do omniū que poſſideo. ¶ Nota
omnium vniuerſaliter. quia de omnibus meis
do amore dei. Ideo deus gratias ago tibi ⁊c̄.

Ecce oratõꝫ quã faciebat iſte phariſeus iactan
do ſe de ſua vita. Sed videamꝰ oratõꝫ quam fa
ciebat publicanꝰ. Nam ipſe nondũ exñs in tem
plo cogitauit intra ſe ꝙ nõ erat dignꝰ ſe ponere
añ altare. i. ꝓpe. ⁊ dixit. vach. ego ſum magnuſ
pctõr. cõmiſi tanta peccata. ⁊ quõ ponerem me
añ altare non placeat deo. Sed poſuit ſe lõge i
fine eccl'e. ⁊ ꝓſtrauit ſe ſuꝑ terrã. nec erat auſus
oculos ad celũ leuare. Vach dicebat ipſe infer/
nus eſt mihi ꝑatus ⁊ flebat. ⁊ ſic incepit facere
or̃oeꝫ ſuam di. Deꝰ ꝓpitius eſto mihi peccatori
Thema. ⁊ ꝑcutiebat pectus ſuũ. Tũc dic̃ xp̃us
Quis iſtorũ duorũ fuit exauditꝰ añ deũ vl' pha
riſeus vel publicanus? Rñdit xp̃us. Amẽ dico
vob. deſcendit h̃ iuſtificatus ⁊c̃. Nõ iuſtificatꝰ
id ẽ ſanctꝰ ⁊ iuſtus. ⁊ miſer phariſeꝰ q̃ tm̃ iacta=
bat ſe de bonis opibus reuerſus eſt cũ ſuis pec
catis. Jõ ſequit̃ id qđ ꝯcludit xp̃s. Quia ois q̃
ſe exaltat hũiliabit̃. ⁊ ſic ptꝫ p̃mum. Quantum
ad ſecundũ in h̃ euangelio reperio q̃tuor cõclu=
ſiones. Prima eſt p̃ſumptio diabolical'. in p̃nci
pio euangelij. Scđa eſt oꝑatio ỽtual'. Tertia ẽ
petitio ratõnalis. cum dr̃. Deꝰ ꝓpi. ⁊c̃. Quar/
ta eſt exaltatio celeſtial'. cum dr̃. Ois q̃ ſe ex. ⁊c̃.
Qtum ad p̃mum notandũ ꝙ or̃o iſtiꝰ phariſei
nõ fuit exaudita eo ꝙ habebat tres magnos de
fectus. Primꝰ qꝛ ſtabat ſine honore ⁊ reuerẽtia
Scđs qꝛ iactabat ſe in dei p̃ſentia. Tertiꝰ quia
habebat fratrem ſuũ in ꝯtemptũ ⁊c̃. Jõ oratio
eius nõ fuit exaudita. Prio iſte phariſeꝰ miſer
habebat magnam p̃ſumptõꝫ. qꝛ ſtabat ſine ho=
nore ⁊ reuerẽtia. Nam bõe gentes ſciatl ꝙ nos
habemus doctrinã ab apl'o ꝙ q̃libet orans pro
honore dei dꝫ flectere genua. Jõ dicit Om̃e ge
nu flectat̃ celeſtium terreſtriũ ⁊ infernorũ. Ad
Phil'. ij. Nõ omne vnlũſal'r. qꝛ angeli ⁊ ſcti h̃
idem faciũt in cel'. ita ⁊ nos debemꝰ facere i ter=
ris. qꝛ ſi omẽs angeli h̃ faciunt. mľtomagis nos
miſeri. Item ⁊ infernorũ. qꝛ etiaꝫ diaboli ⁊ om
nes damnati faciunt ſibi reuerentiam. tam̃ non
amore ſed timore. Ergo ſi totus mđs facit deo i
celo reuerentiã ⁊ in inferno. q̃ꝫtomagis nos qui
magis debemꝰ ſibi reuerentiã referre. Hoc etiã
habemꝰ Mat. ij. de tribus regibꝰ q̃ euꝫ adora=
uerũt in ſtabulo. de q̃bus dr̃ ꝙ ꝓcidentes ado/
rauerũt eũ. Iſte aũt phariſeus faciebat ſine re=
uerentia. iõ ſua or̃o non fuit exaudita. ¶ Nota
moral'r habemus h̃ doctrinam ꝙ nõ debemus
facere ſicut iſte miſer phariſeꝰ. ſed qñ introimꝰ
ad eccl'am cũ honore ⁊ reuerentia debemꝰ ado=
rare deum. Autoritas. Or̃o humiliantis ſe nu=
bes penetrat. Ecci. xxxv. qꝛ alit̃ deus nõ exau
diet oratõꝫ nr̃am. ¶ Scđs defectus qꝛ iactabat
ſe in pñtia dei cũ dixit. Gr̃as tibi ago. qꝛ nõ ⁊c̃
Heu qual' defectus. ⁊ q̃d oportebat ſe tm̃ iacta=
re in pñtia dei? O reſpiciatis q̃t ſunt q̃ hñt iſtuꝫ
defectum qñ volunt aliq̃d boni facere. oportet
ꝙ totus mđs ſciat. ſicut faciũt galline qñ ouarẽ
dñt. Jdeo dicit xp̃s. Amen dico vob receperũt
mercedem ſuã. Mat. vj. qꝛ volunt hr̃e honorẽ
ſuum coram mđo. iõ nullum meritũ hñt coram
deo. Ergo ſi vultis hr̃e meritũ coram deo. faci=
atis ſecrete bona oꝑa veſtra. qꝛ licet mđs nõ vi
deat. tñ deus bñ videt a quo debetis recipere
mercedem. Autoritas. Tu aũt cũ oraueris itra
in cubiculum tuũ ⁊ clauſo oſtio ora pr̃eꝫ tuũ. et
ſequit̃. ⁊ pater tuus q̃ videt in abſcondito red=
dat tibi. Mat. vj. Iſte aũt phariſeus iactabat
ſe in publico coram oibus hoibus. iõ ſua oratõ
non fuit exaudita. Ecce ſcđs defectꝰ. ¶ Tertiꝰ
defectus. qꝛ habebat fratrem ſuũ in ꝯtemptuꝫ.
cũ dixit. Non ſum ſicut ceteri hoim. velut etiaꝫ
h̃ publicanus. Ecce ꝯtemptꝰ. qꝛ iuſtificabat ſe
ipm. ⁊ condẽnabat alios. Vach q̃t ſunt in mũ=
do in h̃ defectu q̃ neſciũt loq̃ de alio niſi malum
⁊ ſꝑ iudicãt malum. vt ſi videãt aliquẽ loquen=
tem cũ aliq̃ cito male iudicant. vel ſi ſit vnꝰ faci
ens bona oꝑa. vt pniam. ieiunia ⁊ el'ynam ⁊c̃.
oẽs iudicabũt malũ. ⁊ aliqñ laudabũt malos. ⁊
ꝯdempnẽt bonos. Contrariũ docet apl's dicẽs
Nolite añ tps iudicare q̃uſq; veniat dñs q̃ ⁊ il
luminabit abſcondita tenebrarũ. ⁊ manifeſtabit
ꝯſilia cordiũ. j. Chor'. iiij. Ecce p̃ma ꝯcluſio cũ
dicit. Duo hoies aſcenderunt ⁊c̃. Hic habetis
bonã doctrinã moral'r ꝙ in die dñica debetl ire
ad eccl'am ⁊c̃. Scđa ꝯcluſio eſt oꝑatio ỽtualis
cũ dicit Jeiuno bis in ſabbato. Ipſe autẽ iacta
bat ſe de ſuis bonis opibꝰ. Nõ iam dicatis ami
ci mei q̃re deus poſuit nos in mũdo iſto. creditl
ꝙ ſolum ad ſtandũ lete. bñ comedere ⁊ bibẽ ⁊c̃
nõ ꝓfecto. ſ ad faciendũ bõa oꝑa ⁊c̃. Videte ꝙ
nihil portabimꝰ in morte nobiſcũ niſi bona oꝑa
Jõ apl's. Dũ tpus habemꝰ oꝑemur bonum ad
oẽs. Ad Gal'. vj. Tertia cõcluſio eſt petitio ra=
tional'. cum dicit. Deus ꝓpitiꝰ eſto mi. pec. ⁊c̃.
Quarta ꝯcluſio eſt exaltatio celeſtial' cum dicit
Quia ois q̃ ſe exaltat humi. ⁊c̃. Et notandũ ꝙ
eſt regula general' in ſacra ſc̃ptura ꝙ q̃ magl hu
miliat ſe in h̃ mundo magis exaltabitur in alio
Autoritaſ. Humiliami ſub potẽti manu dei. vt
vos exaltet in tp̃e viſitatõis. j. Pe. v. Nota in
ſmõe dñice tertie poſt trinitatem q̃ incipit ſic.
Habemꝰ de xp̃o ꝙ hũiliauit ſe in h̃ mđo ⁊ factꝰ
eſt obediẽs vſq; ad mortẽ. ⁊ ꝓpter h̃ deus exal
tauit illũ ⁊ donauit illi nomẽ qđ eſt ſuꝑ om̃e no
men. Ad phil'. ij. Jõ humiliami ⁊c̃. Itẽ de bea=
ta ỽgine. Quia reſpexit humilitatẽ ancille ſue
Ecce em̃ ex h̃ ⁊c̃. Et ꝓpter iſtã regulã generalẽ
deus exaltauit iſtũ publicanũ q̃ ſe hũiliauit in=
tantũ ꝙ non audebat leuare ocl'os. ſed percutie
bat pectus. iõ deſcendit iuſtificatus. O quanta
exaltatio. Jdeo humiliamini vt poſſitis in celo
exaltari. Qđ nobis concedat ⁊c̃.

¶ Domica duodecima Sermo p̃mus.

Admirabãtur dicentes. q₂ omnia bene fecit. Habet̃ ꝟbum iſtud originaliter Mar .vij. Et recitat̃ in euangelio hodierno. In iſto ſmone vt deus det ꝟtutem ⁊ efficaciam verbis ſanctis vt dicant̃ in honorem ⁊ gl'am dei ṗncipaliter ⁊ cõmunit̃ ad inſtructõnem noſtram ſalutetur ꝟgo glorioſa. Admirabant̃ dicentes. loco ⁊ cap'lo q̃bus. s̃. Pro declaratiõe huius ꝟbi pro poſiti ⁊ introductõne materie ſciatis ꝙ ille magnus ⁊ excelſus rex Dauid in ſpũ ꝓphetie videndo opa magna que debebat facere domin⁹ dicit in ps̃. cxxxviij. Confitebor tibi quoniã terribiliter magnificatus es mirabilia tua ⁊c̃. In q̃bus verbis dat intelligere ꝙ ieſus xp̃us veniẽs in hũc mundũ debebat facere mirabilia opera maiora q̃ꝫ fecerunt alij ꝓphete. Bene legimus de ꝓphetis. ſ. de moyſe ⁊ ioſue ⁊ ſamuele ⁊ heliſeo atq₃ eſaia ꝙ fecerunt multa miracula. ſed quomõ? dico ꝙ ꝑ oratõnes dñm deum dep̃cando ⁊ non poſſe ꝓp̃o. quare ꝓprie loquendo ipi non faciebant miracula ſed deus. nam de⁹ habet illam bonitatem ꝙ ꝑ oratões ſanctarũ ꝑſõarum que deuote ſuiunt ei ⁊ eius voluntatẽ ſeruãt facit miracula. Unde dixit cec⁹ vt habetur Joh. ix. Scimus q₂ deus peccatores non exaudit. ſed ſi quis dei cultor eſt ⁊ eius voluntatem facit hũc exaudit. ¶ Nota ergo ꝙ deus exaudit iuſtos ⁊ non peccatores. ⁊ ideo q₂ ꝓphete ⁊ patriarche erant ſancti ⁊ ſuiebant deo ⁊ eius voluntatẽ faciebant qñ ipi rogabãt deũ ipe exaudiebat eos. Quare dico ꝙ nullus ſanctus vnq̃ꝫ fecit miracula ꝑ ſuam ptãtem ſed ſolus de⁹. cui ꝓprium eſt facere miracula ꝓp̃a ptãte ⁊ autoritate. Sed dñs noſter ieſus xp̃s ſicut deus omipotens faciebat ꝓprie miracula nõ ꝑ oratõnē₃. q₂ ipe erat vnus deus cũ patre ⁊ ſpũſancto. qñ em̃ dicebat̃ ſibi. vnus eſt ſurdus. cui dicebat effeta ⁊ ſubito aures illius aperiebant̃. Idem de alijs infirmitatibus. ſolo em̃ ꝟbo curabat infirmitates. Ecce g̃ dr̃a inter xp̃m ⁊ alios ꝓphetas ſanctos. q₂ illi faciebant miracula ꝑ ſuas oratõnes. dñs aũt noſter ieſus xp̃s ꝑ ſuum impium. Ideo dauid in ps̃. xlviij. Ipe dixit ⁊ facta ſunt ipe man. ⁊ crea. ſunt. Scias ꝙ in toto pſalterio non repit̃ id quod p̃dictum eſt niſi in duob⁹ locis. ſ. in ps̃. xxxij. ⁊ in ps̃. p̃dicto. Sed que ẽ ratio? dico ꝙ ad denotãdũ duo opa mirabilia dei vnum factũ in creatõne. aliud in reformatione. Primũ g̃ factum eſt in creatõe cum dixit. Fiat firmamentũ ⁊ factum eſt. Uerbo dñi celi firmati ſunt. ⁊ ſpũ oris eius omis ꝟtus eorũ. Poſtea ſciẽs dauid ꝙ in recreatõe mundi ide₃ debebat ꝑ ſuum imperiũ facere mirabilia opa. Jõ iterũ dicit. Laudate dñm de celis. laudate eum in excelſis. Laudate eũ omnes ⁊c̃. qm̃ ipe dixit ⁊ facta ſunt. ipe man. ⁊ crea. ſuut. Laudate eu₃ ſol ⁊ luna ⁊c̃. pſal'. cxlviij. Sol. i. poteſtas eccleſiaſtica. ⁊ luna. i. poteſtas ſecularis. ⁊ ſicut ſol ab aliquo alio non habet claritatẽ. ſed luna h₃ claritatem a ſole. ita ⁊ poteſtas ſecularis h₃ autoritatem ab eccl'a. Ecce quare dicit ſol ⁊ luna. Sequit̃. Laudate eum celi celorũ. i. ꝟtutes ſac̃metorum eccl'e. ſequit̃. Et aque que ſup celos ſunt laudẽt nom̃ dñi. Ecce quõ fec: ipe dixit ⁊ fa. ſ. ipe manda. ⁊ creata ſunt. Ecce quõ dauid erat miratus de miraculis xp̃i. Et iſta ratõne iudei videntes miracula xp̃i ſm̃ thema ꝓpoſitum ad mirabant̃ dicentes. Jam ſum in materia d̃ qua volo p̃dicare ꝙ dñs noſter ieſus xp̃us bene fecit oĩa. declarabo nũc ꝑ tres modos operũ xp̃i.

¶ Primum opus eſt creatio mundialis.

¶ Secundũ opus eſt gubernatio general'.

¶ Tertiũ opus eſt redemptio humanal'.

Et de iſtis tribus poſſumus dicere thema ꝓpoſitum. Admirabant̃ ⁊c̃. Primo videam⁹ quomodo ſunt bñficia. ⁊ declarabo iſtud per illud dictũ. Qual' vnuſquiſq₃ eſt talia dicit ⁊ operat̃ Si homo eſt bonus ⁊ ꝟba ⁊ facta erunt bõa. ꝑ contrariũ. ſi homo eſt malus. ꝟba ⁊ facta erunt mala. Item xp̃us dicit. Ex abundantia cordis os loquit̃. Luce. vj. Bonus aute₃ de bono theſauro cordis ſui ꝓfert bona. Matth. xij. Item Job. xx. Gaudium hipocrite ad inſtar puncti. Si ſit aliq̃s religioſus vel alius q̃ fingit ſe eẽ bonum ⁊ non eſt ꝑ modicũ temp⁹ poterit decipere gẽtes. ſed ypocriſis vel malicia ſua cito diſcooperit̃. Sed ſi ꝑſona vadit bona intentõe ſemp creſcit ⁊ multiplicat̃ eius fama. ergo ſi bon⁹ hõ de bona veritate facit bona opa. a fortiori deuſ cum ſit ſummũ bonũ nõ poterit facere niſi bõa opa Si g̃ homo q̃ eſt bonus accidental'r fac̃ bona opa. multo melius igit̃ ille q̃ eſt bon⁹ eſſentialiter ⁊ immenſe. ⁊ h₃ infinitã bonitatem ⁊ facit opera bona. Et ideo poſſumus dicere. Omnia bene fecit. Unde ſciatis ꝙ in ill' ſex diebus q̃bus creauit mundũ q̃libet die fecit bonũ. Primo die vidit deus ꝙ eſſet bonum. ⁊ ſic de alijs diebus. Et concludit. Uidit deus cũcta que fecerat ⁊ erant valde bona. Et hic notant doctores magnum ſecretũ ſup iſtam epilogatiõ₃. id ẽ ꝯgregatõnem ꝟborũ Erant valde bõa. Et declarant ſic. ſicut in vna cythara ſunt plures corde. ⁊ q̃libet corda ꝑ ſe ſepata facit bonum ſoñũ cõcordia autẽ ſonitus ſonantiũ cordarũ eſt valde bonus. Sic ⁊ deuſ in cithara. i. in mũdo iſto multa miracula fecit. ⁊ talit̃ ordinauit ꝙ nõ poteſt eſſe melior ordinatio. Et tñ licet quelib₃ res de ſe eſſet valde bona. tñ conſonantia oim erat valde bona. Si ſol non haberet tantã claritate₃ non cõſonaret cum alijs rebus. Ideo dicit̃ Sapien. xj. Omnia in menſura ⁊ numero ⁊ pondere diſpoſuiſti Sol em̃ factus eſt in menſura ſibi

debita q̄uis ſit mlt̄um magnus. Dicūt em̄ ph̄i
q̄ minima ſtellarū eſt maior tota terra. Ecce q̄=
modo celū eſt magnum. Jam illud menſurauit
deus ſua ſapia. Item terra magna eſt ſed ⁊ illā
menſurauit ſua ſapia. Idem de aqua ⁊ alijs oi=
bus. Item diſpoſuit deus oia in numero. Itez
deus numerauit omnes ſtellas celi. Jā ſcit de⁹
quot dies ⁊ quot noctes eſſe in mundo debent
Item iam ſcit deus ⁊ ab eterno ſciuit quot gra
na arene debebant eſſe in mari. Item quot fron
des in arboribus final̄r omnia nūerauit. Itē q̄t
reges ⁊ quot imp̄atores debebant eſſe in mūdo
⁊ quot debebant ire ad paradiſum. et quot vi/
ri ⁊ mulieres debebant eſſe in mundo. ⁊ quot
debebant ire ad paradiſum. et quot ad infer/
num. Nunc venit queſtio. vos dicitis q̄ deus
numerauit quot hoies ⁊ ml̄eres irent ad celum
⁊ iam ſunt nomia eorū in celo ſcripta. iuxta illō
Gaudete ⁊ exultate. qꝛ nomina vr̄a ſcripta ſūt
in cel. Lu. x. Non oportet igit̄ facere bonuz. qꝛ
ſcia dei nō poteſt deficere. Pone ⁊ adduc h̄ ma
teriam p̄deſtinatiōis quam inuenies in ſmone
de p̄deſtinatōe ad plenum. Tn̄ breuit̄ dicendū
eſt q̄ ſicut deus ſcit ⁊ ab eterno ſciuit q̄t hoies
deberēt ſaluari. ita etiam ſcit ⁊ ſciuit q̄bus me/
dijs ⁊ p̄ q̄ media. Non ḡ debemus omittē ope/
ra bona ſed diligent̄ ea implere. vt certaz nr̄am
faciam⁹ vocatōz. ⁊ vt ſalutem ꝯſequi valeam⁹
De h̄ vide ſan. Tho. j. pte. q. xxiij. de p̄deſtina
tione dei. ⁊ etiam p̄mo ſcp̄to de eadem materia
Scd̄o videamus de opibus gubnatōnis gene=
ralis quō deus gubnat omnia. Si vnus ſene/
ſcallus gubnat bn̄ ſeneſcalliam ſuā cū diſcretōe
⁊ iuſticia dicit hō. iſte ſeneſcallus ē ſapiēs. qm̄
patriā ſuam bn̄ gubnat. ita eſt de deo. Nā poſ=
ſumus faciliter videre quō gubnat elementa. ſi
cut vnum tripudiū. Jam ſcitis q̄ in choreis vn⁹
tenet manum alterius. ⁊ ille q̄ vadit p̄mus tenz
ſeu portat vnam manū ſolutā. ita eſt de elemen=
tis. Nam quodlibet elementū duas hz qualita
tes. Primo ignis eſt calidus ⁊ ſiccus. Item aer
eſt calidus ⁊ humidus. aq̄ frigida et hūida. Itē
inq̄ztum frigida ſe tenet cū terra ⁊c̄. ⁊ ſi nos vel
lemus facere tripudium rotundū terra inquan
tum ſicca ſe tenebit cū igne inq̄ztum ignis etiam
eſt ſiccus. Ecce ḡ quō deus gubnat omia cum
magna ſapia. Item hodie vigebat bonum tp̄s
⁊ cras non. Itē hodie mare erit impetuoſuz p̄=
pter venti fortunam. ⁊ forſan cras erit ſuaue et
tranquillū. Item arbores in eſtate p̄ducūt flo=
res ⁊ fructus. in hieme xo nō. ⁊ ſic de alijs. de⁹
gubnat omnia cum ſua ſapia. Ideo dauid iq̄t
in ps̄. Q̄ magna ſunt opa tua dn̄e. oia in ſapia
feciſti. Poſſet aliq̄s facere vnū argumentum.
Frater vos dicitis q̄ deus eſt gubnator gene=
ralis q̄ omnia ſua ſapia gubnat. videt̄ q̄ nō. qꝛ
q̄libz bonus gubnator euitat mala de pat̄a ſua

⁊ tn̄ nos videmus deus p̄mittit ml̄ta mala. ḡ vi
detur q̄ non ſit bonus gubnator? Rn̄deo et di=
co q̄ deus mala q̄ ſuſtinet ⁊ p̄mittit in mūdo nō
euitat. qꝛ non congruit ſue ſapie illa vitare. al̄s
deſtrueret res liberas. Nam ip̄e dedit liberum
arbitriū creaturis hūanis. ⁊ non ꝯuenit ſue ſa=
piētie p̄hibere liberū arbitriū. ſed bn̄ dat conſi=
lia bona. Et Dyo. dicit. nō eſt diuine ſapie crea
turas deſtruere ſed ꝯſuare. Ecce auto. De⁹ ab
initio ꝯſtituit hoiem ⁊ reliq̄t eū in manu cōſilij.
Glo. interli. in ptāte liberi arbitrij. ⁊ adiecit illi
p̄cepta ⁊ mādata. ſequit̄. Qd̄ placuerit ei dabi
tur illi. Ecci. xv. Dr̄a eſt inter p̄cepta ⁊ manda
ta. qm̄ p̄cepta ſunt fortiora q̄z mādata. qꝛ man=
data ſunt affirmatiua veluti dicere. ſabbata ſan
ctifices. Item honora pr̄em tuū. Exo. xx. Sed
p̄cepta ſunt negatiua. ſicut non adorabis deos
alienos. Itē. nō aſſumes no. dei tui in. Itē. nō
furtum facies. Iſta ſunt p̄cepta ⁊ nullo mō licz
facere ꝯ ea. Dicunt doctores q̄ mandata obli/
gant ſp̄. ſed non in omi caſu ſeu nō ad ſp̄. ſic ho
nora patrem tuū. qm̄ ſi pater ſe facit infidelem.
tunc filij non tenent̄ ip̄m honorare. non ḡ obli=
gant mandata in omni caſu. Sed ꝯ p̄cepta nul=
lo mō eſt faciendū. Nota tn̄ q̄ doctores diſtin
guunt p̄cepta. ⁊ dicunt q̄ q̄dam ſunt affirmati=
ua. q̄dam negatiua. Negatiua obligant ſemp̄ ⁊
ad ſp̄. qꝛ p̄ma p̄cepta hn̄t ſpēale nomē. qꝛ dicun
tur mādata. Ideo pōt h̄ nomen p̄ceptum pont
tm̄ p̄ negatiuis ſm̄ regulā topicā. ⁊ id̄o dic̄ Ad
iecit illi p̄cepta ⁊ mandata. ſequit̄ in autoritate
Apoſuit tibi deus aquam ⁊ ignem. ad qd̄ volu
eris porrige manum tuā. aquam. i. gr̄am. ignez
id eſt pctm̄. Ad quam volueris porrige manuz
tuaz. ſequit̄ ante vita ⁊ mors quod placuerit ei
dabit̄ illi. Nota qd̄ placuerit ⁊c̄. Si q̄s vult ſal
uatōz habebit. ſi damnatōz idez. tn̄ ſunt plures
mendaces circa h̄. qm̄ oēs hoies volunt (vt di
cunt) ire ad p̄adiſum. ⁊ nullo mō ſe p̄parant. qꝛ
cum debent ſeq̄ iter p̄adiſi. ſ. humilitatem. libe=
ralitatem. caſtitatē. patiam. charitatē. abſtinen
tiam ⁊ diligentiā. Iſta em̄ p̄ducunt hoiem ad
ſalutem. tn̄ ſequunt̄ iter quod p̄ducit ad infer=
num. ſ. p̄ ſupbiā. auariciā. luxuriā. Et ſi aliq̄s q̄
rit. vultis vos ire ad p̄adiſum? diceret tam bn̄
q̄z vos. tamē falſum dicūt. qꝛ iter inferni tenent
⁊ nō p̄adiſi. Item ſi dicat̄ vſurario vl̄ raptori.
quo vultis vos ire? dicunt q̄ ad p̄adiſum ⁊ fal=
ſum dicunt. qm̄ ſequunt̄ iter inferni. ſ. vſurā et
rapinam. que ducunt hoiem ad infernum. Itē
tam omēs xp̄iani mali q̄z iudei ſiue ſaraceni oēſ
dicunt q̄ volunt ire ad p̄adiſum. ſed falſum di=
cunt. qꝛ iter inferni ſequunt̄. ⁊ ſic de alijs. Ecce
q̄re dicit ſcriptura. Ante hoiem vita ⁊ mors bo
num ⁊ malum. Nam dn̄s vellet q̄ oēs ſaluarēt̄
Et id̄o ſi nos ſequamur iter p̄adiſi ſaluabimur
qꝛ h̄ iter bonum ⁊ acceptuz eſt coram ſaluatore

Vu

nr̃o deo q̃ vult omẽs homies ſaluos fieri. ⁊ ad agnitõ3 ỽitatis venire. Un⁹ eſt ei mediator dei ⁊ hoim. hõ xp̃s ieſus q̃ dedit ſemetipm̃ ꝓ omibus .j. Thimo .ij. Nunc moueẗ q̃ſtio q: ſi iã ſcit deus ꝙ eris damnatus. q̃re g̊ creauit te? Dico ꝙ creauit te vt ſaluus eſſes ⁊ eris ſi teneas bona3 vitam ⁊ ꝯtinuas bonam vitã vſq3 in fine3 ſaluaberis. Uñ debetis ſcire ꝙ ſuat in nob̃ de⁹ mo/dum quẽ ſuat q̃ in domo ſua h3 aliquẽ malum hoiem ⁊ ꝑditorem. Et ideo ponamus ꝙ aliq̃s rex dat alicui militi in domo ſua exñti malo ⁊ ꝑditori villas ⁊ caſtra. q̃ miles q̃to rex ſibi plura dat tanto ip̃e miles pſeuerat magis in ꝑditõne quid facit ip̃e rex de illo nonne deſtruet eu3? ꝑfecto. Ita deus facit q̃uis ſumus mali facit nobis multa bona. vt malicia noſtra auferet̃. fecit nos ad imaginem ſua3 ⁊ lauit nos in baptiſmo. vt eſſemus boni ⁊ mũdi ⁊c̃. Finaľr ſi in malis ꝑſeuerauimus deſtruet nos. de iſta tñ malicia vide ad longũ in ſmone de p̃deſtinatõe. ⁊ h̕ ſufficit de ſc̃da pte ¶ Tertio videamus opa redemptiõis humane nature. ⁊ hoc duob⁹ modis declarabo. Pria ps erit ſpeculatiua reſpiciẽdo diuinitatem eternalẽ. Sc̃da erit ſpeculatiua ſiľ et moraľ. Quo ad p̃mã ptem dicunt phi ⁊ mľti alij quare ih̃us cum poſſet facere remiſſionem generalem ſe incarnauit ⁊ voluit ſuſtinere labores ⁊ paſſionem? maxime cum dicat ph̃s ꝙ fruſtra fit ꝑ plura quod põt fieri ꝑ pauciora. Reſpondeo ꝙ iſtud argumentũ venit ꝑ ignorantiã vľ per inaduertentiã. Pro quo ſciendu3 ꝙ dr̃a eſt inter deum ⁊ hoiem. ỽtutes quas nos habem⁹ non ſunt eſſentia noſtra. ſiľr nec bonitas iuſticia in iudice iuſto. imo ſunt accidentia ⁊ ſunt qualitates aduenticie. q: q̃ mõ eſt iuſtus forte erit p⁹ea iniuſtus. ⁊ iniuſtus ꝯuertiẗ qñq3 ⁊ fit iuſt⁹. Itẽ miſc̃dia magna ỽtus eſt maxie in diuitib⁹ q̃ ta3 de bonis tp̃alibus q̃3 ſpũalibus dant indigentibus. magna em̃ ỽtus eſt. ſed eſt q̃litas aduenticia in homib⁹. q: vna pſona miſicors põt effici crudeľ. tñ in deo totum eſt ꝯtrariũ. iuſticia em̃ i deo eſt ſua eſſentia ſua diuinitas. miſc̃dia dei ẽ ſua eſſentia ⁊ nõ q̃litas aduenticia. Uñ dico ſic̃ deus non põt dimittere ſuã eſſentiã. ita nec põt dimittere ſuam miſc̃diam nec iuſticiã. ita dicit apľs. Deus fideľ ꝑmanet ⁊ ſeip̃m negare ñ põt ij. Thi. ij. Judex in mũdo iſto qñq3 facit tantã iuſticiã ꝙ nihil erit de miſc̃dia. Sed in deo ſimľ eſt ⁊ ꝯcurrit iuſticia ⁊ miſc̃dia. ꝓ quo dauid in ps̃. c. Miſc̃diam ⁊ iuſticiã cantabo tibi domie Auſcultate ⁊ attendite ſi deus dixiſſet hominibus remitto vob̃ omia peccata vr̃a ⁊ ſimus aici. deinceps cuſtodiatis vos. h̕ eſſet maxia miſc̃dia. tñ vbi eſſet iuſticia. ⁊ ſi dixiſſet peccaſtis ꝯ me. ego volo ꝙ oẽs ſitis dãnati. magn⁹ rigor iuſticie h̕ eſſ3. tñ vbi eſſet miſc̃dia. vnde conueniẽs fuit ꝙ in redemptõne nr̃a ſuaret miſc̃dia3 ⁊ iuſticiã

Rigor iuſticie magna fuit dare ſanguinẽ ſuum p̃cioſum ꝓ oibus. miſc̃dia fuit ꝙ ip̃e q̃ non tenebatur nec erat obligatus voluit ſoluere p̃cium ꝓ oibus. q̃re rõ quam dicunt infideles fruſtra fit ꝑ plura ⁊c̃. nullius eſt efficacie ſiue valoris. ſ ꝯuenit ex magna ignorantia. qm̃ oia bñ fecit. ⁊ poſſumus dicere ỽbũ thematis. Admirabãẗ dicẽtes bñ omia fecit. ⁊ hoc eſt qd̃ dictũ fuit ex pte dei ꝯſiderando ſuam diuinitatẽ. tñ ſi ꝯſideremus ex pte noſtra dico ꝙ mala ⁊ peccata in q̃bus nos eramus ip̃e voluit facere redemptõe3 Primo ꝓpter peccatũ ade ⁊ eue. ip̃i fuerunt relegati de padiſo terreſtri in mundũ iſtũ. ſ filius dei voluit deſcendere ⁊ incarnare ſe in vẽtre ỽginis glo̕ſe vt ꝑ ſuum deſcenſum nos aſcẽderemus. Et ecce quõ fuit ꝯueniens opus iſtud pro redemptiõe noſtra. Item malũ iſtius mũdi incepit in muliere ſpõſata. ⁊ iõ voluit deus ꝙ bonum veniret ꝑ mľerem ỽginem deſponſatã virginem. ſ. mariã. Item adã ⁊ hoies ſi remãſiſſẽt in padiſo terreſtri nullũ malũ neq3 dolorem habuiſſent. Sed poſt aliqd̃ tp̃s fuiſſent ſuſcepti et tranſlati ad celũ. Unde deus dixiſſet ſancto michaeli. fac aſcendere illos in celũ. ⁊ ꝓpť h̕ voluit dei filius ſuſtinere dolorem ⁊ paſſiões in iſto mundo. vt credentes ⁊ obediẽtes ſibi nullũ dolorem ſuſtinerẽt in padiſo. Item ꝑ peccatũ venit ignorantia in aia. qm̃ ſm ꝙ dicit ph̃s. Aia ẽ tãq3 tabula raſa in qua ⁊c̃. tn qua in p̃ncipio ſue creatõis nihil erat depictum ꝓpter h̕ voluit criſtus p̃dicare in mũdo iſto ⁊ dare legem euangelicam. vt nos haberemus ſciam. Itẽ Adam qñ peccauit fuit ligatus ꝑ luciferũ ⁊ ſeductus. ⁊ ꝓpter h̕ dei filius voluit ligare luciferũ. Item q: ꝓpter peccatum hoies flagellabanẗ in inferno iõ voluit dei filius flagellari. vt ſibi credẽtes et obedientes a talibus flageľ liberarenẗ. Item q: ꝑ peccatum erat damnatus ad corruptõem. ꝓpter ꝯrietatem q̃tuor elementorũ voluit fili⁹ dei iudicari corã quatuor iudicibus. vt ſibi credentes ⁊ obedientes liberarenẗ a corruptiõe et mortalitate. Item filius dei voluit coronari. vt ſibi credentes ⁊ obediẽtes reciperẽt eternã glorie coronam. Item ꝑ lignũ hoc eſt fructu3 ligni homies fuerũt ꝯdemnati ad patibulum inferni Iõ xp̃us dei filius dixit patri. paẗ volo in patibulo crucis leuari. vt credentes ⁊ obediẽtes de furca inferni liberenẗ finaliter omẽs. Sic ſua ſapientia deus ordinauit ꝙ nihil fuit ſuperfluu3. q̃re bene omnia fecit. Ideo dr̃. ij. Machab. ij. Benefaciat vobis deus. Quare nos cogitãtes iſta magna opa poſſumus dicere thema Admirabanẗ omnes ⁊c̃.

¶ Domica .xij. Sermo ſc̃dus.

PRecepit eis ne cui dicerent. Marci. vij. Sermo

erit de ſancto euangelio p̄ſentis domice. qꝺ cō=
tinet multa ſecreta ſacre ſcripture ſpeculatiua ⁊
moralia. ⁊ habebimus mł'tas bonas doctrinas
ſpeculatiuas ⁊ moreles. Salutet̃ ꝟgo Maria
Sanctū euangeliū hodiernū declarat nob̄ tria
opa ꝟtuoſa ⁊ miraculoſa de xp̄o.

¶ Primum eſt humanal' incarnatio.
¶ Scd̄m diuinal' miſeratio.
¶ Tertium ꝟtualis humiliatio.

¶ Primū allegorice ſeu figuralit̃. Secundū tro
pologice ſeu moral'r. Tertiū hiſtorice ſeu l'ralit̃
De tertio ⁊ finali loquit̃ thema. Precepit eis
ne cui dicerent. Et hoc fecit ex ꝟtuali humilita
te. Dico p̄mo ꝙ euangeliū hodiernū oſtēdit no
bis de xp̄o p̄mum opus ꝟtuoſum qꝺ eſt huma
nalis incarnatio in vtero ꝟginis ꝓ noſtra ſalua
tione. Hoc oſtendit̃ in p̄ncipio euāgelij quādo
ꝺr. Exiens ieſus de finibus tyri venit ꝑ ſidonē
ad mare galilee. que eſt inter medios fines de=
capoleos. ⁊ adducunt ei ſurdum ⁊ mutuꝫ. ⁊ de
p̄cabant̃ eum vt imponat illi manū. Di. aliq̄s.
⁊ quomō oſtendit̃ hic hūana incarnatio? Dico
ꝙ bn̄ ꝫ ſubtiliter. In incarnatiōe em̄ filij dei fue
runt ſex myſteria. ſ. terminꝰ a quo. via ꝑ quam
venit. terminꝰ ad quem. modus eius viuēdi. ne
ceſſitas noſtra. finalis vtilitas. Iſta ſex puncta
ſiue myſteria ſubtiliter oſtendunt̃ in principio
euangelio. ¶ Primo terminꝰ a quo oſtendit̃ cuꝫ
ꝺr. Exiens de finibus tyri. i. plaſmatōis ſm̄ in=
terp̄tatōꝫ hebraicā vel creatōis. ¶ Nota p̄mum
elementū quaſi fundamentū creatōis eſt terra.
Dauid. Initio tu dn̄e fundaſti terrā. pſ̄. cj. Se
cundū aſcendendo eſt aqua. Tertiū aer. Quar
tum ignis. deinde celū qꝺ a ph̄is dicit̃ q̄nta eſſē
tia. ⁊ ſunt decem celi. Primū eſt lune. ſecundū
aſcendendo eſt mercurij. tertiū veneris. quartū
ſol'. quintū martis. ſextum iouis. ſeptimū ſatur
ni. octauū celū ſtellatū. i. firmamentū in quo ſūt
ſite omnes ſtelle cōmunes. nonū p̄mum mobl'e
ſm̄ ph̄os quod a theologis dicit̃ criſtallinū. de
ꝫ celo dicit̃. aque que ſuꝑ celos ſunt. decimum
celū dicit̃ empirreū in quo ſunt angeli ⁊ beati.
vbi ſunt nouem ordines. angelorū. archangelo
rum ⁊c̄. Suꝑ oēs aūt eſt cathedra dei. De iſtis
finibus exiuit xp̄us veniens ad humanā incar=
natōꝫ in vterū ꝟginis. nō de celo lune nec mer=
curij ⁊c̄. de finibus tyri. ſ. creatōis de finibꝰ an/
gelorū. De ꝫ ꝓphetauerūt dauid ⁊ ſalomō filiꝰ
eius. Dauid dicit. A ſummo celo egreſſio eius.
⁊c̄. pſ̄. xviij. Dicat̃ ꝯ iudeos q̄ ꝫ exponūt de ſo
le. Item ſalomō dixit. Procul ⁊ de vltimis fini
bus p̄cium eiꝰ. ſ. n r̄e redemptōis. Prouer. vl.
Scd̄o videamꝰ finē ꝑ quā venit. q̄ꝛ dicit euāge
lium ꝙ venit ꝑ ſidonē. i. tacentē. vel ſm̄ interp̄
tatōꝫ hebraycā taciturnitateꝫ. Ecce ꝟgo maria
q̄ fuit tacens. Bern̄. Uirgo regia ipa eſt via ꝑ
quam ſaluator venit ad nos. Taciturna fuit. q̄ꝛ
licet libent̃ audiret ꝟba bona ſancta. raro tn̄ lo
q̄bat̃. Ideo habebat paruū os. vt patꝫ in vero
nica quam depinxit. b. Lucas. Iō Lu. xij. Ma
ria aūt ꝯſuabat omia ꝟba hec ꝯferens in corꝺ
ſuo. Bonū ſignū eſt in muliere taciturnitas. et
malum ſignuꝫ eſt loq̄citas. ¶ Tertio terminꝰ ad
quē venit oſtendit̃ cum ꝺr ad mare galilee. i. ro
ta volubil' ſm̄ interp̄tatōeꝫ hebraycā. Ecce via
p̄ſens amara. q̄ꝛ ſm̄ Boe. mł'tis amaritudinibꝰ
eſt reſperſa. que rotat̃ ⁊ voluit̃ ꝑ q̄tuor āni tpa
ſm̄ curſum ſol'. de q̄ pōt intelligi illud Ezech. x
Ecce apparuit rota vna. ſ. p̄n̄s vita. Xp̄s nō ve
nit ad regnādum in ꝫ mūdo. imo dixit coraꝫ pi
lato. Regnū meū non eſt de ꝫ mūdo. nec venit
miniſtrari ꝫ miſtrare. Matthei. xx. Ad illum
terminū ad quē. ſ. p̄ſentē vitā venit xp̄us ad ſu
ſtinendū amaritudies. Auto. ⁊ ſunt ꝟba chriſti
homis ad deū p̄rem. Dn̄e ſi ſic viuit̃. ſ. in ꝫ mū
do ſm̄ tuam ordinatōꝫ. ⁊ talibus. ſ. iudeis vitio
ſis vita ſpūs mei corripies me. ſ. i paſſiōe. Eſa.
liij. Propter ſcelus populi mei ꝑcuſſi euꝫ ⁊c̄. et
viuificab me. ſ. in reſurrectōe gl'oſa. Ecce in pa
ce amaritudo mea amariſſima. Nō xp̄us ſuſti=
nuit tres amaritudines in hac vita. Prima fuit
amara. Scd̄a fuit amarior. Tertia fuit amariſſi
ma. Pria fuit abſtinentiaꝝ. ieiuniorū. vigiliaꝝ
⁊ laborū. q̄ꝛ cū non eſſet niſi. xxx. annoꝝ extima
bat̃. l. ānorū. vt ptꝫ Ioh. viij. ¶ Scd̄a fuit ama=
rior. ſ. ꝑſecutio dura iudeorū. q̄ omia dicta ⁊ fa
cta xp̄i calūniabant̃. ⁊ in malū interp̄tabantur.
⁊ ſua miracula demonibꝰ attribuebāt. iſta ama
ritudo tangebat cor eius ex eorū damnatōne.
¶ Tertia fuit amariſſima. ſ. eius captio. ligatio.
flagellatio. mors ⁊ paſſio ⁊c̄. Quarto videndū
eſt de ſuo mō viuendi cū ꝺr. Int̃ medios fines
decapoleos. a deca qꝺ eſt decē. ⁊ pol' ciuitas. ſ.
ꝓuincia decem ciuitatū. ⁊ ſignificat p̄cepta de/
calogi q̄ ſunt q̄ſi decem ciuitates fideles in pa=
cis abūdantia ⁊ ſecuritate ꝯſiſtētes. Euge ſue
bone ⁊ fidelis. q̄ꝛ in modico fuiſti fidel'. eris ptā
tē hn̄s ſupra decē ciuitateſ. Lu. xix. Inter iſtoſ
medios vixit xp̄s. q̄ꝛ in medio ꝯſiſtit ꝟtꝰ. No=
lite putare q̄m veni ſoluē legem aut ꝓphas. nō
veni ſoluere ꝫ adimplere. Mat. v. Di. aliq̄s et
eſt argumentū iudeorū. ex q̄ xp̄s ſuauit legem
q̄re nos nō ſuamꝰ? Iſtud argumētū ꝓcedit ex
ignorantia. imo dico ꝙ ex q̄ xp̄us ſuauit legem
nos nō debemꝰ ſuare. q̄ꝛ ſicut voluit ſuſpēdi in
ligno crucis ne aliq̄s ſibi credēs ⁊ obediēs ſuſ/
pendat̃ in furca inferni. Ita voluit ſuare legē
moyſi ⁊ eā complere ⁊ eidē finē dare ne nos eaꝫ
ſuaremꝰ. Iō apl's. Finis em̄ legis xp̄us eſt ad
iuſticiā oi credenti. Ad Ro. x. ¶ Quito vidēda
eſt neceſſitas q̄ erat ex ꝑte nr̄a q̄ oſtendit̃ cuꝫ ꝺr
Et adducūt ei ſurdū ⁊ mutū. Nam ſm̄ Bedā.
Hō audiēdo ꝟba antiq̄ ſpentis ſurdus eſt ⁊ ce
cus ⁊ mutꝰ ad laudandū deū. Surditas autem

ꝓuat hoīem a fide que nō pōt hrī niſi ꝑ auditū
Fides eſt ex auditu. Ad Ro. x. Et qꝛ mutꝰ nō
poterat creatorē ſuū laudare. iō de ſurdis ⁊ mu
tis dicit dauid. Aures hn̄t ⁊ nō audiēt neqꝫ em
eſt ſpūs. ſ. laudis in ore ipoꝝ. pſ. cxxxiiij. Sex=
ta final' vtilitas cum dꝛ. Et depcabant eū vt im
ponēt illi manū .ſ. opatiōis ſalutar̄ . qſi em̄ qnqꝫ
digiti ſunt. euangelica ꝑdicatio. ỽtuoſa cōuer=
ſatio. doloroſa paſſio. glōſa reſurrectio. ⁊ mira=
culoſa aſcenſio. Dauid. Fiat manus tua vt ſal
uet me. pſ. cxviij ¶ Dico tertio ꝙ euangeliū ho
diernum oſtendit de xp̄o aliud opus ỽtuoſum
qđ eſt diuinal' miſeratio qua motus fuit ad cu=
randū ſurdum ⁊ mutū cum dꝛ ¶ Et apprehēdēs
eum de turba ſeorſum. vſqꝫ loquebat recte. Se
ptem cerimonias ſuauit xp̄s curādo illū infir=
mum q̄ ſunt neceſſarie in curatōe cuiuſlibꝫ infir
mi ex peccato mortali. ¶ Prima ibi. Et apprehē
dens eū. Ecce cordis ꝯtritio ꝑ quam hō libat
a diaboli captōe. ⁊ apprehendit a xp̄o ⁊ ligatur
cathena grē. Iſta captio eſt bn̄dicta Apl's. Se
quor ſi quō comphendā ⁊ in q̄ comphēſus ſuꝫ
a xp̄o ieſu. Ad Phil. iij ¶ Scd̄a ibi . de turba ſe
orſum. Ecce praue ſocietatis dimiſſio q̄ innuit
in h̄. qꝛ xp̄s nō voluit eum curare inter gētes. ſꝫ
extra. Poeta. Que nocitura tenes q̄uis ſint ca
ra relinque ¶ Tertio miſit digitos ſuos in auri=
culas eiꝰ. Ecce de obediēdo ꝑceptis propoſitio
Nō qꝛ ſicut ſunt digiti decē in manibꝰ . ſic ſunt
decē ꝑcepta ad meritorie opādū. ad q̄ oīa opa
meritoria pn̄t reduci. Oīa q̄ locutus eſt dn̄s fa
ciemus ⁊ erimꝰ obediētes. Exo. xxiiij ¶ Quar=
ta ibi expuens tetigit linguā eius. Ecce oris cō=
feſſio neceſſaria. qꝛ ſicut expuens purificat ſto=
machū. ita confitēs purificat aīam ab oībꝰ ma=
culis culpe. Si ꝯfiteamur peccata nr̄a fidelis et
iuſtus ē deꝰ vt remittat nob̄ peccata nr̄a ⁊ emū
det nos ab oī iniquitate. j. Joh. j. Sed q̄re xp̄s
ꝑmo expuit ⁊ poſt tetigit linguā eius: Reſpon
deo ꝙ h̄ fecit ac ſi diceret xp̄s. Si ego fuiſſē cō
feſſus ⁊ tu etiā deberes ꝯfiteri. Nō h̄ ꝙ xp̄s bis
fuit ꝯfeſſus in vita iſta. nō de pc̄tis ſuis. qꝛ nul=
lum peccatū habuit vnqꝫ. ſed ꝯfitebat ꝓ ill' pc̄tā
ac ſi eſſent peccata ſua ꝓꝑa. i pſ. Saluū me fac
deus. vbi dauid loq̄bat in ꝑſona xp̄i di. Deus
tu ſcis inſipientiā meā. ⁊ delicta mea a te n̄ ſunt
abſcōdita. Nō ꝙ peccata ꝓꝑa ꝓ ill' dicit ſua. a te
non ſunt abſcondita. Glo. dat hanc ſimilitudi/
nē ac ſi manꝰ vl' pes fecerit alicui offenſā. ⁊ ca
put ſiue os peteret veniā q̄ non fecerūt offenſā
ſed h̄ dicit ꝓpt̄ ꝯiunctōē mēbrorū ⁊ capitis Ita
etiā ⁊ nos ſumus mēbra ⁊ xp̄s caput. Ad Ro.
xij. Mēbra fecerūt offenſas ⁊ pc̄tā. ⁊ xp̄s pc̄tā
mēbroꝝ dicit eſſe ſua ¶ Scd̄o fuit ꝯfeſſus i mor
te in lecto crucis qn̄ dixit. hely hely. i. deꝰ meus
ſequit. Lōge a ſalute mea ỽba delictorū. Quia
ḡ ꝑmo ipe fuit cōfeſſus. iō ⁊ tu ꝯfitere pc̄tā tua.

¶ Quinta ibi. ſuſpiciēs in celū. Ecce attēta orō.
quam poſt ꝯfeſſionē hō debet recipe. iux̄ illud.
Fili peccaſti ne adijcias iterū. ſed de ꝑſtinis de
ꝑcare vt tibi dimittant. Ecci. xxj. Sexta ibi. in
gemuit. Ecce penitential' oneris ſuſceptio. Sic
aial ex onere ingemiſcit. ita corpus ex onere pe
nitentie. Iō dicit dauid in ꝑſona penitētis. Af
flictus ſum ⁊ humi. ſum ni. ru. a ge. ⁊c̄. pſ. xxx=
vij. ¶ Septima ibi. effeta qđ eſt ad apire. Ecce i
iuriarū remiſſio. ꝑ cordis aptōē. ⁊ debitorū re
ſtitutio. ꝑ ſiniſtre apertōē. Elynarum q̄ꝫ largi
tio ꝑ dextre aptōē . Etiam os eſt aperiēdū ad
eucbariſtie cōmunionē. Et ſic curat hō a ſpūa=
li infirmitate. Et ideo ſequit . Et ſtati apte ſunt
aures eius. ⁊ ſolutū eſt vinculū lingue eiꝰ et lo=
quebat recte ¶ Dico tertio ꝙ oſtendit ſanctum
euangeliū de xp̄o ỽtualem hūiliatōē cum dicit
Precepit eis ne cui dicerēt. vſqꝫ. ⁊ mutos loq̄ .
Queſtio ē hic. qꝛ dicit textꝰ ꝑcepit eis ne cui di
cerēt. ⁊ poſt dicit. quanto aūt eis magis ꝑcipie=
bat tanto magis plus ꝑdicabāt. Eſt q̄ſtio ſi illi
peccabāt vel nō: Et vidꝛ ꝙ peccabāt. quia facie
bant ꝯ mandata xp̄i. Huic q̄ſtioni rn̄det ſanctꝰ
Tho. ꝙ non peccabāt qꝛ nō faciebāt ꝯ xp̄i mā=
datum. qn̄ em̄ xp̄us ꝑcepit eis ne cui dicerēt. h̄
dixit tali geſtu ⁊ mō ꝙ innuebat ꝙ nolebat va/
nam glām. ⁊ ex alia ꝑte inflāmabat corda illorū
vt miracula publicarent ad dei laudem ⁊ hono
rem. In h̄ oñdit ꝑfecta humilitas. q̄ habꝫ duo
Primo fugere vanā glām . ⁊ honorē dei q̄rere
de bonis opibus. Mat. vj. Attendite ne iuſti=
ciam vr̄am faciatis coram hoībꝰ vt videamini.
alioq̄n mercedem nō habebit̄ apud pr̄em vr̄m
q̄ in cel' eſt. Nō ꝙ vana gl'a ſiue gl'a mūdi poteſt
eſſe in bonis opibus triplicit. Prīo velut dn̄a.
Scd̄o velut ſocia. Tertio velut ancilla. Prīo
mō eſt peccatū mortale. ſcd̄o mō eſt veniale. ter
tio eſt meritum. Primo mō velut dn̄a eſt vana
gl'a. qn̄ quicq̄d ꝑſona facit . h̄ facit ꝓpt̄ vanam
glām mūdi. vt videat. laudet. reputet ⁊c̄. tunc
opa illa ſunt vt pulchra poma. ſed intus eſt ver
mis inanis glē. ⁊ tunc eſt peccatū mortale. ꝓpt̄
h̄ dicit attendite ⁊c̄ ¶ Scd̄o eſt velut ſocia quā=
do hō incipit opus bonum ſancta ⁊ bōa inten/
tione vt ſmonem vl' aliud. ſed poſt venit vana
gl'a cogitando. Q mō dicet ꝙ tu es bonus vel
aptus ⁊c̄. tunc eſt vt ſocia. qꝛ aſſociata eſt operi
bono. tunc nō eſt peccatū mortale ſed veniale.
Nō de. b. Bernhardo q̄ in tꝑe ſuo erat de ma=
ioribus mūdi ꝑdicatoribus. ⁊ cū ſeml' ꝑdicaret
ſancta ⁊ bona intentōe ꝓ honore dei ⁊ ſaluatōe
animarū. ⁊ declarando illa mag̃ ſecreta ſcp̄ture
ꝯuerterat mltos. venit ad eum vana gl'a cogita
uit dimittere ſmonem. ſed nō fecit. Sed reſpō=
dit vane glē di. nec ꝓ te incepi nec ꝓ te deſiſtā.
¶ Tertio velut ancilla. ⁊ tunc nō ſolū nō eſt pec
catum mortale nec veniale. ſ meritoria. qꝛ eſt ꝑ

fectõis apoſtolice quãdo ꝑlatus epũs vel pre
dicator appetit bonam famam vt ſua ꝑdicatõ fa
ciat fructum. qꝛ ſi reputatur ribaldus eiꝰ doctri
na nullum fructũ faciet. ſed ſicut miles ꝗ habet
militare querit bona arma ⁊ inſtrumẽta. Jta i-
ſtrumenta ꝑdicatõis ſunt bona fama. ſancta vi
ta. bona ꝯſcientia. Jdeo Greg⁹. Sancti ꝑdica-
tores laudari appetunt vt reuerentiꝰ audiãtur.
reuerentꝛ deſiderant. vt maiorem fructũ faciãt.
Tal' vana gloria eſt ancilla. qꝛ cuius vita deſpi
citur. reſtat vt eius ꝑdicatio ꝯtemnaꝛ. Jõ xp̃s
Mat. v. Sic luceat lux veſtra coram homib⁹.
vt videant opa veſtra bona. ⁊ gl'ificent patrem
veſtrum ꝗ in cel'eſt. Sed ſicut candela extingui
tur modico vento. ita pſone parue ſpũalitatis
modico vento inanis gl'e. Sed ſic̃ magn⁹ ignis
non extinguiꝛ vento. imo magis accendiꝛ. Jta
pſona multum ſpũalis. Jdeo dicit xp̃s. Sic lu-
ceat lux veſtra ⁊c̃. Secundũ quod hꝫ vera hu-
militas ⁊ pfecta eſt ꝙ bona opa fiant in laudeꝫ
dei. Jdeo xp̃us inſtigabat illos inuiſibiliter vt
publicarent miraculũ in laudem dei ⁊ honorẽ.

¶ Dominica. xiij. Sermo ꝑmus.

Hoc fac et viues

Habeꝛ ṽbum iſtud originaliꝛ. Luc.
x. ⁊ recitatum eſt ſtatim in euangelio
hodierno. Sermo noſter erit de ſancto euange
lio. Si placet deo habebimus mltas bonas do
ctrinas ꝓ noſtra inſtructõe. defectuũ correctõe
⁊ animarũ ꝯſolatõne. Saluteꝛ ṽgo maria. Jn
ſancto euangelio hodierno xp̃s oſtendit nobis
tria multum neceſſaria ad ſaluatõeꝫ noſtram. ſ.

¶ Primũ cognitio de ṽitate diuinali.
¶ Scd̃m dilectio charitate integrali.
¶ Tertium opatio de pietate fraternali.

Sine his tribus nullus poteſt ſaluari. ⁊ de q̃li-
bet iſtorũ dicit thema. Hoc fac ⁊ viues eternali
ter in padiſo. ¶ Dico ꝑmo qđ xp̃us oſtendit ꝙ
habeamus in hac vita cognitõnem de veritate
diuinali. vt cognoſcamus deũ ſine errore ⁊ fal-
ſa opinione. quia al's homo qñ vadit in alio mũ
do non cognoſciꝛ a deo. Amen dico voƀ neſcio
vos. ſ. noticia approbatõnis. Mat. xxv. Et di-
cent. O domīe ego ſum religioſus. ego cleric⁹.
vel laicus de tali ciuitate. Amen dico vobis ne
ſcio vos ⁊c̃. Et concordat apl's di. Omnis qui
ignorat ignorabiꝛ. j. ad Chorī. iiij. Quia ġ iſta
cognitio de veritate eſt ita neceſſaria nobis ad
ſciendũ in hoc mũdo. Jdeo xp̃us eam noƀ oſtẽ
dit in ꝑncipio euangelij dicens. Beati oculi ꝗ
vident que vos videtis. Mattheus addit. Et
beate aures que audiũt que vos auditis Mat.
xiij. Dico vobis ꝙ multi ꝓphete ⁊ reges Mat
theus addit ⁊ iuſti voluerunt videre ꝗ vos vi-
detis ⁊ audire que vos auditis ⁊ nõ audierunt
imo cum illo deſiderio deceſſerunt. Nõ credatꝭ
ꝙ loquereꝛ ſolum de viſiõe corpali. quia iudei
etiam videbãt ꝑſentiam xp̃i corpalem. tamñ nõ
erant beati ſꝫ re pbati. Sed apoſtoli ⁊ diſcipuli
xp̃i erãt beati qui extra videbãt pſentiã chriſti
corpalem. ⁊ intus ocul' anime videbãt xp̃i diui-
nitatem. ⁊ iſta viſio faciebat eos beatoſ. Jtẽ de
auditu. qꝛ etiam iudei audiebant ṽba eius cor-
poraliꝛ. ſed nõ obedientialiꝛ vt apoſtoli. Dico
em̃ vobis ꝙ multi ꝓphete vt moyſes. Eſaias.
Hieremias ⁊ multi reges vt dauid ⁊c̃. Quia ex
quo deus pater miſit filiũ ſuum incarnandũ. be
ati patres ita ardenꝛ deſiderabãt eum videre ⁊
audire ꝙ moriebanꝛ deſiderio di. O quale tp̃s
erit illud qñ deus incarnatus ibit p terrã. ⁊ pre
dicabit illa ſecreta celeſtia. Dicebat Thobias
de ſe. Beatus ero ſi fuerint reliquie ſemis mei
ad videndum claritatẽ hierl'm. Thob. xiij. Alij
ſm̃ quod tangit Amb. dicebant qñ veniet. qñ
naſcetur. quãdo apparebit. putaſne videbo. pu
taſne durabo. putaſne hic me inueniet illa nati-
uitas. O ſi oculi mei videbũt qđ credo in ſcp̃tu
ris dei. Sed apoſtoli videbãt eũ. ſtabãt cum eo
comedebãt. bibebãt cum eo ⁊ ambulabãt cũ eo
Jdeo dicebat eis. Beati oculi ꝗ vident ⁊c̃. qui
videbant eũ non ſolũ ocul' corporis ſed aīe.
ſcꝫ credendo. obediẽdo. ⁊ audiebant eũ non ſo
lum aurib⁹ corpalib⁹ ſed aīe. Si bñ attendiſtis
xp̃s ponit duos modos cognitõis de ṽitate di
uinali. Primo. ſ. videndo. Scd̃o. ſ. audiendo.
qꝛ aliter non põt haberi. Jõ ad cognoſcendum
deum ſumme ſunt neceſſarij viſus ⁊ audit⁹. ex
viſu em̃ ſine audientia naturali ratiõe poſſum⁹
ſcire illa ꝗ ptinent ad vnitatẽ dei. Hoc etiã ph̃i
oſtenderunt clare dicentes ꝙ eſt vnus de⁹. vn⁹
ꝑnceps. vna ꝑma cauſa. vnus ꝑmus motor. Ꝭ
etiam ꝗlibet intellectu vigens põt videre ⁊ ſci-
re. qꝛ ſicut ille qui intrat palaciuꝫ optime ordi-
natum ⁊ gubnatum q̃tũcũq̃ ſit rudis ſtatiꝫ co
gnoſcit ſine hoc qđ dicaꝛ ſibi ꝙ magnus dñs et
potens eſt ꝗ illud palaciũ fecit ordinauit. gub-
nat ⁊ regit. Jta de palacio huius mũdi ⁊ ei⁹ or-
dinatõe ⁊ gubernatõe potes cogitare ⁊ videre
ꝙ magnus dñs ⁊ potẽs eſt ꝗ ip̃m fecit. qꝛ nihil
fit a ſeip̃o. ⁊ ille eſt deus. Jſto mõ antiꝗ qui nõ-
dum habebãt libros mgros nec ꝑdicatores co
gnoſcebãt deũ videndo mundũ ⁊c̃. Jſtã dedu-
ctionem facit apl's dicens. Jnuiſibilia dei a cre
atura mũdi p ea que facta ſunt intellecta cõſpi-
ciunꝛ ſempiterna qꝫ eius ṽtus ⁊ diuitas. ita vt
ſint inexcuſabiles. Ad Rom. j. Jnuiſibilia dei
ſunt attributa diuina. ſ. eternitas. omnipoten-
tia. ſapia. excellentia. ⁊ hmõi ꝗ ptinẽt ad vnita
tem eſſentie. Jtem ex viſu ſciꝛ ⁊ cognoſciꝛ ꝙ ꝗ-
libet dñs ſapiens ⁊ potẽs bon⁹ ⁊ iuſt⁹ dat retri
butionem ſuis ſ'uitoribus bonos remunerãdo
⁊ malos puniẽdo. Hoc igiꝛ intellectu naturali
poſſumus cognoſcere ꝙ pſona ꝗ viuit ⁊ ſeruat

dei ꝑcepta a deo habebit remuneratõnem.que autē male viuit a deo habebit punitionē3. Iſti duo articuli.ſ.ꝙ deus eſt omniū creatoꝛ.ſecundo ꝙ eſt bonoꝛū ⁊ maloꝛū retributoꝛ fuerūt ſemper neceſſarij ad credendū expſſe. vt dicunt ſancti doctoꝛes.quia ad oculū poſſunt videre ratõnabiles. Autoꝛitas. Sine fide impoſſibile ē quē ꝙ placere deo.credere em̄ opoꝛtet accedentem ad deu3.q2 eſt ⁊ ꝙ inq̄rentibus ſe remuneratoꝛ ſit. Ad Hebꝛe.xj. ¶ Secūdo ex auditu cognoſcūtur ſecreta myſteria fidei catholice. q2 ad ea nō ſufficit viſus coꝛpoꝛal' nec intellectual'. Jō philoſophi neſcierunt ea.quia nec oculis nec argumentis nec ratõibus poſſunt cognoſci nec compꝛhendi. Modo ex quo xp̄us nobis eam reuelauit facimus ratõnes argumenta de trinitate. d incarnatiõe.de moꝛte ⁊ paſſiõe. de ſacramento altaris. Sed niſi deus reuelaſſet modicū valerent argumēta ⁊ ratiões.quia hec myſteria nō ex viſu nec argumentis habent. ſed ex ſola audientia Verbi gr̄a.quilibet xp̄ianus tenet iſtā veritatem in coꝛde ſuo ꝙ vnus deus eſt tres ꝑſone.pater ⁊ filius ⁊ ſpūſſanctus. Jſta veritas nō ꝑ oculos nec ꝑ odoꝛatum.nec ꝑ nares.nec ꝑ tactum intrauit.ſed ꝑ aures.q2 audiuiſtis ꝑdicare illud. Tres ſunt q̄ teſtimoniū dant in celo. pater v̄bum ⁊ ſpūſſanctus.⁊ hi tres vnum ſunt ſ.Joh.v. Dic ſimilitudinem de vno ſole. Jtem idem dicendū eſt de incarnatõne filij dei qua3 q̄libet xp̄ianus credit firmiter. Et ꝙ in illa hūanitate paſſus eſt.moꝛtuus ⁊ ſepultus.⁊ reſurrexit tertia die.⁊ aſcendit in celum fide tenemus. Nam iſte veritates ꝑ audientia3 illi⁹ v̄bi. Qui cum in foꝛma dei eſſet non rapinā arbitrat⁹ eſt eſſe ſe eq̄lē deo. ſed exinaniuit ſemetipſum foꝛmam ſ̄ui accipiēs ⁊c̄. Humiliauit ſemetip̄m factus patri obediēs vſq3 ad moꝛtem.moꝛtē autē crucis. ꝑpter quod deus exaltauit illū. ⁊ dedit illi nomen quod eſt ſuꝑ omne nomē. vt in noie ieſu omne genu flectat ⁊c̄. Ad Phil'.ij.intrauerunt in coꝛde. Jte3 de altaris ſacramēto nō ſufficit viſus.q2 non videt a nobis ibi. Nec ſufficit guſtus ſiue tactus.ſed ꝑ auditu3 illius v̄bi xp̄i. Caro mea vere eſt cibus ⁊ ſanguis meus vere ē potus. Jobā.vj.illa veritas intrauit in coꝛ noſtrum. Caro illa xp̄i non eſt moꝛtua ſ3 viua. Ergo ibi eſt ſanguis ⁊ anima ⁊ diuinitas. Jdē etiam poteſt dici de alijs articul' ⁊ ſecret' fidei. Jō apoſtolus. Fides eſt ex auditu.auditus autem ꝑ v̄bum dei. Ad Roma.x. Moꝛal'r habemus hic doctrinā Si ad noſtram ſaluatõ3 tam neceſſaria eſt cognitio dei ꝑ viſum ⁊ auditū. qđ peccatum eſt illoꝛū q̄ non ſolū non audiūt v̄bū dei imo non ꝑmittunt ꝙ aliqui alij audiāt. Nota ꝫ illos q̄ vadunt tumſ̄tuoſe in circuitu eccl'e reſpiciendo m̄l'eres ⁊ turbando ſ̄monem. O dānati filij peccati. ⁊ damnati patres q̄ congregauerit ꝑ talibus. Auiſent patres q̄ damnant ꝑ filijs. Notate quomō fecit dn̄s carthuſie q̄ ſolū dimiſit centum floꝛenos filijs quādo renunciauit ſeculo ⁊c̄. Dicat quomō mala q̄ fiunt in eccl'a ſūt maxima peccata.quia quod alibi poſſet fieri v̄tuoſe.vt vſus matrimonij ibi eſſet maximū peccatum. ꝙ tomagis illa que de ſe ſunt pctā in omni loco.vt qui viderit m̄l'erem ad concupiſcēdū ⁊c̄.in eccleſia eſt maius peccatū.imo ſacrilegiū Jdeo dicit ſcriptura. Jn terra ſanctoꝛū.ſ. eccl'a ad ſancta opa dedicata iniqua geſſit. ⁊ non vidibit gl'a3 domini. Eſa.xxvj. Jdeo ꝑcepit de⁹ antiquitus dicens. Sabbata mea cuſtodite. et ſanctuarium meū metuite. Leui.xix. Pꝛopter h̄ in introitu eccl'arum ponit aqua b̄ndicta.ne a peccatis compꝛhendat homo.⁊ illi intrāt ad reſpiciendum m̄l'eres ad ridendū ⁊ eas ꝑturbandum. Non ſic dauid quādo intrabat templum domi dicebat. Ego autē in multitudine miſericoꝛdie tue introibo in damū tuā. adoꝛabo ad tēplum ſanctū tuū in timoꝛe tuo.pſ̄.v. ¶ Dico ſecundo ꝙ in ſancto euangelio hodierno de iſta domica oſtendit dilectio de caritate integrali. Nou ſufficit cognitio de veritate diuinali que i intellectu conſiſtit.ſed adhuc neceſſaria eſt dilectio de charitate integrali.que cōſiſtit in voluntate.ſ.diligere deum ſuꝑ omia ⁊ ꝓximum ſicut ſeip̄m. Jſta eſt dilectio charitatis integre. h̄ autem oſtendit cum dicit. Ecce q̄dam legiſꝑitus ſurrexit. vſq3. Fac ⁊ viues.quod ē thema. Cū autem xp̄s diceret apoſtol'. Beati oculi ⁊c̄. quidam doctoꝛ volens temptare ih̄m vt habēt vanam gl'am cogitans confundere xp̄m credēs ꝙ fuiſſet faber lignarius ⁊ nūq3 didiciſſet.ꝓpoſuit ſibi ſubtilem queſtionē dicens. Quid faciendo vitam eternā poſſidebo:quaſi vellet dicē Vos dicitis ꝙ viſus ⁊ auditus ſunt neceſſarij ad ſaluatõnem.⁊ nunq̄d requirit aliud: Reſpōdit xp̄us. Jn lege quid ſcriptū eſt quomō legis: Et ille. Diliges dn̄m deum tuum ex toto coꝛde tuo.⁊ ex tota anima tua.⁊ ex omnibus viribus tuis ⁊ ex omni mente tua. Dixitq3 illi ih̄s ¶ Recte reſpondiſti.hoc fac ⁊ viues. Quattuoꝛ modos ponit in dilectõne dei.ſ.diligere dominum deum. Jtem ex toto coꝛde. Jte3 ex tota anima Jtem ex omnibus viribus. Jtem ex tota mente quod idem eſt qđ ſumme ⁊ ſuꝑ omnia diligere debes deum.ac ſi diceret. Tu potes diligē patrem ⁊ matrē.ſoꝛoꝛem ⁊ fratrē. ſed magis deu3 Tu potes diligere vxoꝛem ⁊ filios. ſ3 plus deū Jdeo xp̄us. Qui amat pr̄em ⁊ matrem plus ꝙ̄ me non eſt me dignus. ⁊ q̄ amat filium vel filia3 ſuꝑ me non eſt me dignus. Mat.x. Amoꝛ dei debet eſſe ſicut oleum ſuꝑ aquam in lāpade coꝛdis. Amoꝛ creaturarū debet eſſe vt aqua frigida ſub oleo amoꝛis dei. Modo ſi aliq̄s interrogaret ſi diligat deū ſuꝑ omnia: Reſpōderet ꝙ

ſic. Sed ad ꝓbam. ſi dicitis verum vel falſum.
quia dicit Greg⁹. ꝙ ſignum dilectõnis exhibi/
tio eſt operis. Verbi gratia. ſi vos vel filius ha
betis aliquam infirmitatẽ ⁊ velletis curari ⁊ di
citur vobis. vadatis ad talem bonum hominẽ.
q̄ eſt adminus ſortilegus vel cõiurator. Et de⁹
vobis p̃cipit ꝙ ꝓ nulla re mundi accedatis ad
illum. q̄d facietis. Si vadatis ad eum. patet ꝙ
plus diligitis filium q̄ȝ deũ. Idem ſi ꝑdidiſtis
aliq̄d. ſic ꝓbatur dilectio dei. Si vos reſpõde=
retis. Ego diligo filium meũ. ſed magis diligo
deum. qꝛ ꝓ filio meo non facerem contra prece=
ptum eius. Idem de re ꝑdita. Idem de compa
tre ſeu amico capto. Caueatis ꝙ ꝓ nullo iuretꝭ
falſum. nec etiam ꝓ patre. imo nec ꝓ ꝓpria per=
ſona. Item deus p̃cipit ꝙ feſta colant̃ ⁊ ſancti
ficentur dicẽs. Memento vt diem ſabbati. id ē
quietis ſanctifices. Exod. xx. Eccl'a declarat ꝙ
feſtum ſanctificare eſt in quolibet feſto audire
miſſam. ſmonem ⁊ officia diuina. ¶ Nota cõtra
viduas que poſt mortem viri ſunt in domo per
annum ꝙ non vadũt ad eccl'aȝ. Vidua bene de
bet abſtinere ne vadat ad epulas nec ad nupti=
as. ſed debet ire ad eccl'am. al's videt̃ quaſi vin
dicta. quaſi dicat. qꝛ vos deus interemiſtis vi/
rum meũ non intrabo domũ veſtrã. Dicat̃ etiã
contra illam cõſuetudinem de puellis non eun=
tibus ad eccl'am. Et vultis ꝙ ſint iudee. quia ni
ſi amor ⁊ deuotio refrenet m'erẽ. al's ⁊c̃. Quid
enĩ ipe faciũt in domo modo cũ ſclauis ⁊ ancill'
modo habent oportunitatem ⁊c̃. Iõ ſunt mul=
te in mundo que anteq̄ȝ veniant ad nuptias pe=
pererũt bis vel ter ⁊c̃. Recordemi de v̄bo apo
ſtoli dicentis. Patres nolite ad iracundiã. ſup=
ple dei ꝓuocare filios veſtros. ſed educate illoſ
in diſciplina ⁊ correptõne domi. Ad Ephe. vj.
Diſciplina ſignat miſſam que rep̄ſentat chriſti
paſſionem in qua xp̄us fuit diſciplinatus. Cor
rectio ſignat p̃dicationem ꝑ quam peccata cor=
rigunt̃. De dilectõe aũt ꝓximi dicit Johãnes.
Cariſſimi non diligam⁹ v̄bo neq̄ȝ lingua. ſuple
tantũ. ſed ope ⁊ veritate. j. Joh. iij. Quia ſicut
q̄libet vult bonum ꝓ ſe ⁊ vitat malum. ita etiaȝ
⁊c̃. Nota aliq̄d cõtra deceptões que fiunt con
cludẽdo ꝑ illud apoſtoli. Dũ temp⁹ habemus
operemur bonuȝ ad omẽs. maxime aũt ad dome
ſticos fidei. Ad Gal'. vj. ¶ Dico tertio ꝙ oſtẽdi=
tur in ſancto euãgelio opatio de pietate frater=
nali. Unde ſciendũ ꝙ poſtq̄ȝ xp̄us dixit illi do=
ctori. Recte reſpondiſti. Ille ſuꝑbiuit. qꝛ talis
eſt conditio vane gloriantiũ qñ laudant̃. et vo=
lens ſe oſtẽdere voluit replicare ⁊ dixit chriſto.
Quis eſt me⁹ ꝓximus. Notate h̄ quõ erat opi=
nio iudeorũ ⁊ etiam forte nunc ſunt illi⁹ opinio=
nis ꝙ ꝓximus iudei eſt ſolũ iude⁹ ⁊ nõ alij. Sȝ
xp̄s ꝓbauit ſibi oppoſitum ⁊ fecit ſibi cõcedere
ore ꝓprio ꝙ infidelis ⁊ non iudeus erat ꝓximus
iudei. ⁊ non ſolũ iudeus. qñ ille doctor dixit. q̄s
eſt meus ꝓximus. Suſpiciẽs ieſus in celũ et di
xit. Quidam hõ deſcendebat ⁊c̃. ¶ Nota ꝑabo
lam. Deſertum eſt illud in quo xp̄s fecit q̄drage
ſimam ꝙ hebraice dicit̃ abdom q̄ſi ſanguinolẽ=
tum. qꝛ in eo latrones m'tos hoies occidebant.
Quis horum triũ videt̃ ꝓximus fuiſſe illi. Re
ſpondit doctor ille. Qui fecit miſcd'iam in illuȝ.
Ecce quomõ vicit eũ ex ore ꝓprio. Nota ꝙ illi
ſunt ꝓximi ad quos põt extendi b̄n̄ficiũ miſeri=
cordie ⁊ pietatis. Beati ſunt ꝓximi noſtri. quia
b̄n̄ficium noſtrũ extendit̃ ad eos. qꝛ qñ facim⁹
penitentiã ipi gaudent vltra gaudiuȝ eſſentiale
Gaudium eſt angel' dei in celo ſuꝑ vno peccato
re penitentiã agente. Lu. xv. Et b̄n̄ficium eorũ
extendit̃ ad nos. ipi orant ꝓ nobis. Illi etiã de
purgatorio ſunt ꝓximi noſtri. qꝛ b̄n̄ficium nr̄m
quod facimus ꝓ eis extendit̃ ad eos. ſed nõ ex=
tendit̃ ad illos de inferno. Iſtam regulaȝ dedit
xp̄s. Sic omis ad quem põt extendi beneficiuȝ
miſcdie ⁊ pietatis actiue vel paſſiue dicit̃ noſter
ꝓximus. Ecce qualit̃ xp̄s vicit eum. Hic dico
ego ꝙ oſtendit̃ opatio de pietate frat̃nali. Qñ
xp̄us voluit reſpondere doctori querẽti. Quis
eſt meus ꝓximus. xp̄s ſuſpexit in celũ ad deno
tandum ſecreta que tangunt̃ in reſpõſione chri
ſti qua dixit. Hõ quidam deſcẽdebat ab ierl'm.
⁊ venit hiericho ⁊c̃. Iſte hõ eſt ille q̄ de hac vi=
ta. ſ. corꝑali ad mortem trãſit. ⁊ incidit in latro=
nes. Quia in morte cuiuſlibet homis veniũt la
trones. i. demones inferni. Virgo aũt Maria
obtinuit ꝓ gratia ſingulari ne venirẽt in morte
ſua. Q̄ȝ autẽ veniant demones in morte. Auto=
ritas. Sunt ſpũs q̄ ad vindictã creati ſunt. ⁊ in
furore ſuo confirmauerunt tormenta ſua in tem
pore ꝯſummatõis effundent v̄tutem. Eccl. xxx
ix. Item alia autoritas dauid. Inhabitabunt.
ſupple demones in camera abſcondita. qꝛ inuiſi
biles ſunt exiſtentib⁹ in camera. ipi calcaneum
meũ. i. finem obſcurabũt. Et ſpoliauerunt eum
qꝛ ꝑ mortẽ dimittunt̃ oia bona tp̄alia. Semiui
uo relicto. qꝛ in morte ꝑdit hõ vitã corporalem
⁊ ſolũ reſtat vita aie in purgatorio torquende.
Quid ḡ eſt a nobis fiendũ. ꝑfecto debem⁹ caue
re ne ſim⁹ crudeles. vt ſacerdos ⁊ leuita ⁊ iudei
ſed ſimus vt ſamaritanus miſicordes q̄ in aliũ
fecit opa pietatis. ¶ Pͦrio cũ vino lauit ei⁹ vul/
nera. Ecce or̄o quã nos miſicordit̃ debem⁹ fa=
cere ꝓ aiabus purgatorij. Or̄o enĩ vt vinuȝ ca=
lefacit in dei amore ⁊ facit plorare oculos. ¶ Se
cũdo ſamaritan⁹ infudit oleũ. Ecce elemoſyne
q̄ ſunt opus miſcdie ꝑ oleuȝ ſignificate. Tertio
poſuit eũ ſuꝑ iumentũ. Ecce afflictio corporal'.
Iumentũ eſt corp⁹. Iõ qñ vos ieiunatis v'l por
tatis ciliciũ vel ꝑegrinatõȝ facitis aĩa patris
vel matris portat̃ in iumento corpis vr̄i. Quar
to dedit duos denarios. ſ. auri ſtabulario. Ecce

ſacrificium miſſe in qua ſunt multe dualitates.
Prima dualitas eſt panis ⁊ vini. Secunda dei
⁊ homis in chriſto. Tertia q2 miſſa eſt ſacrifi/
cium ⁊ ſacramentū. Quarta quia miſſa eſt obla
tio et oratio. Quinta q2 miſſa offert̃ pro viuis ⁊
defunctis. Sed auiſetur hic de miſſis ſcti ama-
toris.

¶ De eadem dominica. Sermo ſcd̃us.

Ego cum rediero

reddam tibi. Lu. x. Ab iſto themate
ego recipio motiuū ꝑdicādi de retri-
butione quam deus facit bonis ꝑſonis ex bois
que fecerūt. ⁊ malis ex malis operibus. Mate
ria erit bōa ⁊ vtilis. quia qñ homo ſcit retribu
tionem citius inclinat̃ ad faciendum bona. Et
quādo ſcit punitōnem refrenat̃ a malis. Salu-
tetur ꝟgo Maria. Hoc ꝟbum eſt domi noſtri
ieſu xp̄i cuilibet ꝑſone humane dicētis Ego cū
rediero reddam tibi. ¶ Pro declaratōe huius
ꝟbi ⁊ materie ꝑdicande ſciendū ꝙ in ſacra ſcri-
ptura tam in veteri teſtamēto q̃ȝ in nouo legun
tur duo aduentus xp̄i generales ad iſtū mūdū
Primus eſt de miſicordia copioſa. Secundus
eſt de iuſticia rigoroſa. Primus fuit quādo ve
nit in hunc mundū natus de Maria virgie ve
rus deus ⁊ verus homo. ⁊ oſtendit ſe gētibus
cum magna humilitate. ⁊ venit ad dandum re-
demptōnem ⁊ gratiā. ad vitandum peccata et
operandū meritorie. quia licet anteq̃ȝ xp̄s veni
ret alique ꝑſone ſed pauce vitaſſent peccata. et
feciſſent bona opa. vt iudei in terra ꝓmiſſionis
quia tunc ſolum ibi cognoſcebat̃ deus. Dauid
Notus in iudea deus in iſrael magnum nomen
eius. Pſ̄. lxxv. Ideo venit ad dandum redem
ptionem generalem omibus. quia non ſolū illi
qui ignorabāt deum ibāt in infernum. ſed etiaȝ
boni. Ideo ad omnes liberandū ⁊ ꝓuidendum
ꝑ ſancta ſacramenta ne damnarent̃ venit xp̄s.
Nam cum eſſemus puuli ſub elementis mundi
huius errauimus ſuientes. At vbi venit pleni
tudo tempis miſit deus filium ſuū factuȝ ex mu
liere factum ſub lege. vt eos qui ſub lege erāt re
dimeret. Ad Gal. iiij. Ideo dicit ip̄emet. Ego
veni vt vitam habeant ⁊ abundanti⁹ habeant.
Joh. x. Nota abundantius. ſupple q̃ȝ in veteri
teſtamento. ¶ Scd̄s aduentus erit de iuſticia
rigoroſa. ⁊ iſte erit in fine mūdi. quādo ſm rigo
rem iuſticie dabit vnicuiq; quod meret̃. q̃a bo-
nis dabit gl̃am eternam. ⁊ malis penam eternā
Et de hoc aduētu dicit ip̄e in themate. Ego cū
rediero reddam tibi. q. d. Jam non dabo tibi re
tributōnem ſm bona que facis. nec punitōnem
de malis. ſed cum rediero in ſecūdo aduētu red
dam tibi. Amore veſtri queſiui quot retributō
nes facit de bonis ⁊ de malis que facimus. ⁊ in
ueni ꝙ tres.

¶ Prima dat̃ in hac vita tempali.
¶ Scd̄a in morte corpali.
¶ Tertia in iudicio ganerali.
Et de tertia loquit̃ thema ꝑncipaliter. ¶ Dico
p̄mo ꝙ deus in hac vita iam dat retributōnem
de bonis ⁊ malis que facimus. quia illis qui te-
nent bonam vitam deus dat retributōnem. q̃a
experimentalit̃ videt̃ ꝙ bona vita ⁊ ſancta ſe/
cum portat delectatōnes ⁊ dulcedines cordis.
quietem ⁊ leticiā mentis. Ecce qualit̃ deus dat
bonis iam in hac vita retributōnem aliquam. ſ;
non plenam nec ꝑfectam. quia illa dabit in gl̃a.
Per oppoſitum mala vita iam ſecum portat in
hac vita punitōnem aliqualē. quia licet mali et
peccatores ad extra rideant ⁊ letent̃ ⁊ tripudi-
ent. tamen ad intra amari ſunt ⁊ triſtes in aīa
quia ꝟmis conſcientie ſemper murmurat ⁊ re-
mordet. Sicut em̄ ſanitas corporis ſecū portat
leticiam ⁊ conſolatōnem. ita ſanitas aīe. Quan
do autem quatuor qualitates corporis. ſ. calidi
tas ⁊ frigiditas. humiditas ⁊ ſiccitas ſunt ī de-
bita conuenientia ⁊ proportione. homo eſt ſa-
nus ⁊ letus. Per oppoſitum quando in quali-
tatibus et complexionibus eſt inordinatio. tūc
ſequunt̃ infirmitates. dolores. febres. ⁊ hō eſt
triſtis nec delectat̃ de aliquo ꝓpter corpori in-
firmitatem. Ita de anima eſt in qua ſunt qua/
tuor qualitates ⁊ complexiones. ſ. quatuor ꝟ-
tutes morales. ſ. prudentia que ordinat animā
ne diaboli temptatōnibus. corporis inclinatōi-
bus. mundi occaſionibus conſentiat. ⁊ anima
peccet cōtra deum. Alia ꝟtus eſt iuſticia. q̃ or/
dinat circa ꝓximum. ne ip̄m quouis mō ledat.
ſed reddere facit vnicuiq; quod ſuum eſt. iſta ē
iuſticia. Bern. Juſticia eſt virtus cuiq; qd̄ ſuū
eſt tribuens. Item tertia eſt temperātia que or
dinat in diuitijs. honoribus ⁊ ꝓſperitatibus.
ne homo faciat exceſſum. Item quarta virtus
eſt fortitudo hominē ꝑficiens ne in aduerſitati-
bus deſiſtat a bonis operibus. quādo iſte qua-
litates ſiue ꝟtutes ſunt bene ordinate ⁊ ꝓpor/
tionate. anima eſt ſana ⁊ leta. Item cōſequēter
quādo intellectus eſt clarus ꝑ fidem. ⁊ volūtaſ
ardens ꝑ deuotōȝ. memoria recordat̃ de bene-
ficijs acceptis. ⁊ ſenſualitas eſt ſubiecta ratōni
recte ⁊ voluntati. tunc aīa eſt ſana ⁊ leta. Nihil
dulcius q̃ȝ reſpicere in mandatis dei. ſ. ea ſuan
do. Ecci. xxiij. Per oppoſitū infirmitas aīe im-
portat triſticiam qñ ꝑdicte ꝟtutes ⁊ cōplexiōes
anime ſunt inordinate. tūc em̄ non cuſtodit ſe a
diaboli temptatōibus. imo conſentit ſibi. nec a
carnis inclinatōibus. imo ſequit̃ eas. nec a mū-
di occaſionibus. imo placent. Quando intelle-
ctus non eſt clarus in fide. ſed dubitat in fide.
voluntas eſt inordinata ꝑ malas voluntates.
odia ⁊ rancores. Memoria nō recordat̃ de di-
uinis beneficijs. ſed de iniurijs. Senſualitas ē

negligens in executōne bonorū operū. licꝫ vos
rideatis extra. anima triſtatᷣ ⁊ dolet intra ⁊ plo
rat. Aug⁹. Juſſiſti domie ⁊ ita eſt vt omis ani/
mus inordinatus pena ſit ſibi. Sed illi q̄ tenent
bonam vitā ⁊ ſanctam ⁊ ſunt bn̄ ordinati in ani
ma tantā habent leticiam ⁊ cordis dulcedinem
ꝙ nō poſſet lingua explicari. Patꝫ ergo ꝙ bōa
vita ⁊ mala iam in h̄ mundo ſecū portāt aliquā
retributōnem. Si vultis hoc clarius videre de
claretᷣ ꝑ ſingula peccata mortalia. ⁊ ꝑ virtutes
oppoſitas. Verbi gratia. nam peccatum ſupbo
dat amaritudinem. ⁊ humilitas dulcedinē Igi
tur ſecum portāt retributōnem. Quid eſt ſuper
bia niſi deſideriū ⁊ cupiditas honoris. Videtᷣ
ſupbo ꝙ omnes deſpiciāt eum. Primo vxor. ſe
cūdo filij ⁊ alij. qꝛ nō videtᷣ ſibi ꝙ faciāt ei tantā
reuerentiā quantū debent. Ecce dolor. Itē qn̄
intrant vel quādo tranſit ꝑ plateā ſi omnes non
ſurgūt. videtᷣ ſibi ꝙ deſpiciāt eum. Ecce dolor.
Sed humiles licet fiant eis honores magni nō
curant neqꝫ inflantᷣ. imo dicit humilis. Nō no-
bis domie non nobis. ſed nomi tuo da gloriam
viuit quiete. patꝫ ergo quod dixi. Item dicᷣ ſu-
perbus. Talis eſt iam vicari⁹ vel baliu⁹ iurat⁹.
⁊c. ⁊ ego non. Humilis aūt regratiatᷣ deo ꝙ nō
habet illud onus regimis. Ideo dicit ſuperbis
xp̄s. Diſcite a me qꝛ mitis ſum ⁊ humilis corde
Mat. xj. Item auarus de omibus habet dolo
rem. qn̄ em̄ auarus eſt in mēſa. ⁊ videt vxorem
⁊ filios ⁊ familiam bn̄ comedentes dicit. O mi-
ſer ego ſum iam deſtruct⁹. Idem de vino Et in
tantū dolet ꝙ non habꝫ delectatōeꝫ cibi nec po-
tus. Item quādo videt ſaccū farine diminutuꝫ
dicit. O miſer ꝑditus ſum ego. Quādo dormit
ſomniat latrōes. ſi ſentit mures. credit ꝙ ſint la
trones. Si eſt bonum tꝑus triſtatᷣ. quia non eſt
cariſtia. Ecce quomō ſecū ducit punitōꝫ. Per-
ſona autē liberalis letatᷣ ⁊ gaudet qn̄ videt vxo
rem filios ⁊ familiam bn̄ comedentes di. Come
damus. quia de⁹ ꝓuidebit nobis. nos ſeruaui-
mus p̄cepta ſua. ⁊ ita comedūt ⁊ cenant ordina
te. ⁊ cum leticia cōfidentes de deo dicēdo. Dn̄e
ego laborabo in officio meo bene ⁊ legalitᷣ. de re
ſiduo vos ꝓuidebitis nobis. Ideo dauid i pſ̄.
Exurgat deus dicit. Juſti. i. liberales epulentᷣ
⁊ exultent in cōſpectu dei. ⁊ delectentᷣ in leticia
Item peccatū luxurie magnā penam ſecuꝫ du-
cit. qn̄ philocaptus de aliqua domicella vidua
moniali vel maritata vadit de die ⁊ de nocte cū
armis. ⁊ cū magnis ꝑiculᷣ. non poteſt comedere
nec dormire. ſed facit ſicut ſtultus Et ſi ſic ꝯſeq̄
tur intentū ſuum ſtatim dicit. nō ſum cōtentus
Sed cū alia haberē maiorē delectatōꝫ. vlᷣ ſerua
bo aliū modū vt magis delectetᷣ. qꝛ dicit ph̄us
ꝙ ꝯcupia carnalᷣ infinita eſt. ⁊ nō hꝫ terminū. ſꝫ
q̄to plus vſitatᷣ tāto plus ꝯcreſcit. Et vultis co-
gnoſcere iſtū dolorē. qꝛ eſt de luxurioſo ſicut d̄
febricitante ſitibūdo. cui datᷣ pot⁹ cū pluma ⁊c
Sic etiā de febre luxurie. qꝛ hitat in oſſibus et
neruis ⁊ venis. Perſona aūt caſta ſi ſit in mr̄i-
monio ꝯtentatur de ſocia ſua. ſiue ſit iuuenis
vel antiq̄. alba vlᷣ bruna. Dicit vir. ſufficᷣ michi
mlᷣer mea. ⁊ vxor caſta eſt contenta de viro ſuo
Alij autē qui nō ſunt de mr̄imonio ita paruꝫ lo
quuntᷣ de illa materia nec curāt. ac ſi nihil eſſet.
⁊ viuunt leti ⁊ q̄eti. Jō dauid in pſ̄. Voce mea
Rennuit ꝯſolari aīma mea. ſ. in bonis carnali-
bus. & ⁊c. In q̄bus aūt delectatᷣ oſtendit dicēs
Memor fui dei ⁊ delectat⁹ ſum. pſ̄. lxxvj Idē
de peccato inuidie. Quid eſt inuidia niſi dolor
⁊ triſticia de bono alterius. qꝛ qn̄ videt ꝙ alius
plus honoratᷣ vel ditatᷣ vel eſt in officio regiue
in amore p̄ncipis triſtatᷣ ſumme ⁊ frangitᷣ ꝑ cor
Perſona aūt charitatiua hꝫ tantā cordis dulce
dinem ꝙ qn̄ videt aliuꝫ in honore ⁊c. letatᷣ di.
Dn̄e ꝓſpueris eum in bonis. & dn̄e recordemini
de me. qꝛ ego ſum creatura vr̄a ſicut ille. Et ex
iſta charitate dn̄s ſibi ꝓuidebit abundantᷣ. Jō
dicit apl̄s. Fructus ſpūs eſt caritas. gaudium.
pax. patia. longanimitas. bonitas, benignitas.
māſuetudo. fides. modeſtia. ꝯtinētia. caſtitas.
Ad Galᷣ. v. Gula etiā ſecum trahit dolorē cor-
poris. qꝛ guloſi ſunt cōitᷣ potatores. ⁊ hn̄t ocu/
los rubeos ⁊ tremēt. Qn̄ aūt vinū ē bn̄ lympha
tum mēbra ipm̄ refutāt ⁊ remanet in ſtomacho
⁊ digeritᷣ. Sunt etiā guloſi podagrici ⁊c. Item
guloſus ſꝑ fameſcit an̄ comeſtionem ⁊ etiā duꝫ
comedit. qꝛ videtᷣ ſibi ꝙ nihil ſufficiat ei. Poſt
comeſtionē etiā fameſcit. qꝛ hꝫ ſaccū. i. ventrem
magne capacitatis. Perſona v̄o tꝑata ⁊ abſti-
nens comedit illud quo indiget ⁊ ſapit ſibi ⁊ nō
vltra. Somnus ſanitatis in hoīe parco dormi-
et vſqꝫ mane. ⁊ aīma illius cū ipo delectabitur.
Ecci. xxxj. Ira etiā ſecū portat dolorē qn̄ iracū
dus triſtatᷣ de aliq̄ iniuria. ⁊ eſt cū deſiderio vi-
dicte ſꝑ eſt cū dolore cordis. cogitās circa vidi-
ctas dicēdo. tu facies ſic ⁊c. Poſtq̄ȝ recepit vin
dictā timet aīcos illi⁹ ⁊c. ſi capitᷣ ſuſpēditᷣ. ſi fu-
git ꝑdit bona ſua. Perſona aūt pacifica dicit.
vos mihi iniuriā feciſtꝭ ore. ego poſſem me vin-
dicare de vob. & nō volo. qꝛ de⁹ nō vult ꝙ i do-
mo ſua aliq̄s recipiat vindictā. Jō ego ꝑco vo-
bis vt deus parcat mihi pctā mea Jō dicit xp̄s
In patia vr̄a poſſidebitis aīas vr̄as. Luc. xxj.
Itē de pctō accidie. Accidioſus aūt in oīb⁹ at-
tediatᷣ in nullo inuenit ſaporē. ſicut ferrū rubi-
ginatᷣ qn̄ nō eſt in vſu. ita accidioſus. Dic ꝯtra
mlᷣeres dicētes. ego portaui tātū. mō ꝑ virginē
mariā ego nolo facere coquinā. habeat āncillas.
Solutō ⁊ vos miſera q̄d facietis ſi eritis ocio-
ſa etiā eritis luxurioſa. Hō naſcitᷣ ad laborē. et
auis ad volatū Job. v. Patꝫ regl̄a ꝙ bōa vita ⁊
mala iā i hac vita portāt ſecū aliq̄lē retributiōꝫ.
De h̄ auto. Nōne ſi bn̄ egerꝭ recipieſ. ſin aūt ma

le ſtatim in forib⁹ tuis peccatũ aderit Geñ.iiij.
¶ Nota in foribus.i.ſentimentis ⁊ in potentijs
aime. vbi.ſ.ſunt doloreſ. ¶ Dico ſecũdo q̃ de⁹
dat aliam retributõnem in morte corpali qñ ai=
ma recedit a corpore. ⁊ iſta retributio eſt maior
q̃ pma. Dicit beatus Auguſtin⁹ in li. de cura p
mortuis habenda. q̃ anima recedit a corpe i ali
quo iſtorũ trium graduũ. quia vel eſt totalit̃ p/
fecta ⁊ bona. vel totaliter impfecta ⁊ impenitẽs
vel medio modo ſe habẽs inter bonam ⁊ malã
¶ De pmo quãdo pſona tenuit bonam vitam.
⁊ diligent̃ vitauit peccata. vel ſi peccauit fecit
condignam penitentiam. ⁊ bona hora redijt ad
deum cõterendo de peccatis pponẽdo citi⁹ mo
ri q̃ ad peccata redire. Fecit magnas oratõnes
⁊ corpis afflictõnes intantũ q̃ ſi in ſtatera diui
ne iuſticie ex vna parte ponerent̃ mala ⁊ pecca=
ta que fecit ⁊ in alia bona. bona incompabiliter
excederent ⁊ ſupexcreſcerent. Quãdo tales mo
riuntur ſtatim euolant ſine purgatorio ad para
diſum. quia iam in hoc mundo trãſiuerũt ⁊ ſu=
ſtinuerũt purgatorium. Nonne videt̃ vob pur
gatorium eſſe ieiunare in pane ⁊ aqua. portare
ciliciũ. dormire in terra. ⁊ ſic de alijs. Ideo ſta=
tim euolant. Autoritas ¶ Cum dederit dilectis
ſuis.ſ.pſonis ſanctis. ſomnũ.ſ.mortis Ecce he
reditas domĩ filij merces fructus ventris. Si=
cut ſagitte in manu potentis ita filij excuſſorum
Beatus vir qui impleuit deſideriũ ſuũ ex ipis.
pſal.cxxvj. ¶ Nota filij merces.id eſt merces fi=
lij. quia pater aliud ſalariũ dat filio. ⁊ aliud ſer=
uo ⁊ captiuo. quia filio dat ſuam hereditatem.
Ita xp̄us pater noſter nobis filijs ſuis dat glo/
riam padiſi que eſt ſua hereditas. quia illa eſt
merces filij. Si dicat̃ ⁊ quis dat tantã ſalarium
Reſpondet. fructus ventris.ſ. vginis marie q̃
eſt chriſtus ieſus. quia p ſuam paſſionem ⁊ mor
tem ⁊c. Alij p oppoſitum ſunt ita de mala vita ⁊
reprobata q̃ ſciũt ſe viuere in peccatis mortali=
bus nec penitent. imo cõtinue agunt peccata. et
ſemp vellent viuere vt ſemper poſſent peccare
vt dicit Gregorius. Non confitent̃ niſi forte ex
verecundia. nec cõmunicant in paſchate vt te=
nentur. Nolunt parcere inimicis. nec reſtituere
ſed dicũt. ponam in teſtamento ⁊c. Tales quã=
do moriũt̃ vbi vadunt. accidit eis vt falconi ha
benti lapidem ligatũ ad pedes. qui licet vellet i
altum volare ex inclinatõne naturali. trahitur
tamẽ pondere lapidis ⁊c. Ita de aima que na=
turaliter vellet in altũ volare. ſed onus peccato
rum quod ſibi tu impoſuiſti trahit eã ſubito ad
infernum. De quibus dicit ſcriptura. Ducunt
in bonis dies ſuos. ⁊ in puncto ad inferna de/
ſcendunt. Job.xxj. Ecce retributio huius gra=
dus qui eſt ſecũdus. ¶ Tertius gradus cõſiſtit
in medio.ſ. de pſonis non perfectis in vita. nec
omnino reprobatis. ſed penitẽt de peccatis. nõ

tamẽ tm̃ q̃tum maria Magdalena. ſed ſi vera
contritio eſt non eſt ſine gratia. confitent̃ ſemel
in anno ⁊ cõmunicant. Fuant penitentiã a ɔfeſ=
ſore iniunctam. ſed nihil addunt. ſeruant prece=
pta dei ⁊ ieiunia eccleſie. quãdo tales moriunt̃
non vadunt ad infernum. nec ſubito euolãt ad
paradiſum. Quia nullũ malum impunitum. ſed
vadunt purgari ad purgatorium. ⁊ ibi habent
retributõnem grauiſſimarum penarum omnes
penas huius mũdi excedentium. et ibi habent
complere tempus eis a deo determinatum. niſi
ab amicis iuuent̃. quia intantũ poſſunt iuuare
ſuffragijs q̃ centũ anni minuerent̃ in decem vl̃
in tres annos ⁊c. ¶ Nota hic contra heredes et
teſtamẽtarios nolẽtes teſtamentũ complere. et
contra mulieres nolentes ire ad cimiteria vl̃ ec=
cleſias in q̃bus filij vel viri ſunt ſepulti. vbi em̃
efficacius cum lachrymis orarent p eis q̃ alibi
Sancta ergo ⁊ ſalubris eſt cogitatio pro defun
ctis exorare vt a peccatis ſoluant̃. ij. Macha.
xij. Iſta eſt ratio vt dicit Auguſtinus quare in
monumentis fiunt imagines ⁊ ponunt̃ vexilla
vt illa videntes amici ⁊ parentes moueãtur ad
orandum pro illis. Caueãt tamen ne intentõne
vanitatis ponant̃. quia tunc eſſet peccatũ. Jõ
monumentũ dicit̃ quaſi mouens mentem. Ec/
ce qualit̃ ſecunda retributio fit in morte corpo=
rali. ¶ Dico tertio q̃ deus dat aliam retributõ
nem in iudicio generali. ⁊ iſta erit maior alijs.
Ratio quia fiet in anima ⁊ corpore. Modo au
tem ſolum anime habẽt gloriam in padiſo. vel
penam in inferno. ⁊ corpora nihil ſentiũt. aime
beatorũ Petri et Pauli ⁊ aliorũ ſanctorũ ſunt
in celo in gloria padiſi. corpora autem adhuc
ſunt in terra. ⁊ nichil ſentiũt de illa gloria. Item
anima Jude ⁊ machometi ⁊ aliorum damnato
rum ſunt in penis inferni. corpora autẽ eorum
ſunt in terris incinerata. ⁊ nichil ſentiũt de illa
pena adhuc Sed quare prius anime habẽt glo
riam vel penam q̃ corpora? Ratio eſt. quia in
bonis operibus que facimus ſeu malis. anime
prius operant̃. ⁊ habent ſuum meritum vel de=
meritum prius. Verbi gratia. ſi homo vult fa=
cere aliquod bonum opus meritoriũ. prius ani
ma operatur. cogitando. deliberando et ordi=
nando. ⁊ prius lucratur ſuum meritum. In ex=
ecutione autem operis corpus iungitur ⁊ iuuat
animam faciendo opus quod anima ordiauit.
vt oratõnes vel elemoſynas. pegrinatiões ⁊c.
Ideo anima prius habet ſuam retributõnem.
Spiritus. id eſt anima. quidem promptus eſt.
caro autem infirma. Matthei viceſimoſexto.
Idem de malis operibus. quãdo aliquis vult
facere aliquod malum homicidium vel furtum.
luxuriam vel adulterium ⁊c. anima prius tra=
ctat cogitando. deliberando ⁊ ordinando. Jõ
p pus anima habet ſuum peccatum. deinde in

executõne corpus concurrit. Ideo in die iudi=
cij corpora recipient retributõnem glorie vl' pe=
ne ſcdm opera que fecerunt. quãdo quelibꝫ ani
ma virtute dei aſſumet ſuum ꝓprium corpus.
Ideo apoſtolus. Omnes manifeſtari oportet
ante tribunal chriſti. Ratio. vt referat vnuſqſ=
qꝫ ꝓpria corporis ꝓut geſſit ſiue bonũ ſiue ma=
lum. ij. ad Chorinth. v. De iſta vltima retribu=
tione loquitur thema. Ego cum rediero reddã
tibi.

Sermo tertius de eadem domica.

Concluſit ſcriptura omnia ſub peccato. Ad Gala. iij.
Iſtud ꝟbum in ſancta theologia eſt
multum difficile ⁊ ſubtile ad intelligendũ. Idõ
modo volo vobis id declarare ⁊ habebim⁹ ſpe
culatões intellectuales ⁊ inſtructões morales
Sed ꝑus ſalutetur ꝟgo Maria ⁊c̃. Pro hui⁹
ꝟbi declaratõne ſciendum qꝫ in ſumma oia bõa
opera ſpũalia pſonalia que habemus a deo in
hoc mũdo ſunt tria ꝑncipalia.

Primo corpus materiale.
Scdo anima rational'.
Tertio vita temporal'.

Licet autẽ habeamus alia bona. vt diuitias.
honores. officia ⁊ hmõi. tamẽ ſunt bona accidẽ
talia. ⁊ non pſonalia nec eſſentialia. Sed corp⁹
anima ⁊ vita ſunt bona pſonalia ⁊ eſſentialia.
Corpus eſt ꝑmum quod format' a deo in vtero
matris. ⁊ vix eſt tam magnũ vt auellana. iaꝫ ha
bet omnia membra ⁊ liniamenta. Ratio qꝛ pri=
us fabricat' domus qꝫ inhabitatur. Ita corpus
humanum eſt vt domus terreſtris. ⁊ aima ſeu
ſpũs eſt inhabitator. De iſta domo apoſtolus.
Scimus ſi terreſtri domus noſtra huius habi=
tationis diſſoluat' qꝫ edificatõem ex deo habea=
mus domũ non manufactam eternam in cel'. ij.
ad Chorin. v. Deinde creat' anima. non de ma
teria ꝑexiſtenti. ſed de nihilo. quia hoc eſt crea
re. ⁊ creando infundit'. ⁊ infundendo creat'. ad
habitandũ in domo corporis. ſecũdo ex corpo=
re ⁊ anima ſimul cõiunctis ſequit' vita tempo=
ralis. ⁊ homo viuit ꝑ annum vel qnqꝫ. vl' decẽ.
vel viginti vel plures annos. ſcdm qꝫ deus dat
tempus. Ecce omnia bõa pſonalia. De iſtis au
toritas. Formauit deus homiem de limo terre.
qꝫtum ad corpus. ⁊ inſpirauit in faciem ei⁹ ſpi=
raculum vite. qꝫtum ad animã. ⁊ factus eſt ho=
mo in animã viuentẽ. Geñ. ij. Nota formauit
deus nõ dicit creauit. qꝛ corpus de ꝑiacẽti ma=
teria fuit formatũ. ⁊ inſpirauit in faciem ei⁹ ⁊c̃
qꝛ licet tota aima ſit in toto corpe. ⁊ tota in qua
libet pte ſm Aug'. tamẽ opa aime pl⁹ apparent
in capite in qnqꝫ ſenſibus qꝫ in alijs ptibus cor
poris. Mõ dico ſm ſcripturã qꝫ omia iſta bõa
pſonalia veniũt ad malam cõcluſionẽ ex pecca=
to. ꝓpter hoc dicit thema. Concluſit ſcptura. ſ.
concludendo dixit. omnia. ſ. bona pſonalia. cõ=
cludens eſſe mala cõcluſione ſub peccato. id eſt
ꝓpter peccatũ. patet thema. Dico ꝑmo qꝫ ꝑ=
mum bonũ quod habemus eſt corpus materia
le cum ſuis mẽbris et officijs. ⁊ iſtud veit ad ma
lam cõcluſionem. ſ. mortis. nec vnqꝫ intrauit ali
qs in hunc mundũ q ab iſta cõcluſione fuit ex=
emptus. ſ. de morte corpali. nõ xpus nec virgo
maria mater ſua. de qbus magis videret'. Re=
cte iſte mũdus eſt vt carcer mortis. ſic vt iſti ꝑ=
lati ⁊ domi tenent iam vnũ carcerem. de q dici=
tur qꝫ ſi aliqui ibi intrant nõ exeunt niſi ꝑ mor=
tem. Ita eſt de h mundo quotqt intrãt non ex=
eunt niſi ꝑ mortem. Et ſicut ille q intrat carcerẽ
dum capit' plorat di. O miſer ⁊c̃. Ita qñ intra=
mus hunc mundũ omnes intramus plorando.
Et ſi ſciremus loqui ⁊ eſſemus interrogati. Re
ſpõderemus. Ploram⁹ qꝛ intram⁹ carcerẽ ⁊c̃.
Ideo Eccl. xlj. Noli metuere iudicium mortis
memento q añ te fuerũt. ⁊ que ſupuentura ſunt
tibi. hoc iudiciũ a domio omni carni. Nota no=
li metuere iudiciũ mortis. dicit phus in pol'. qꝫ
differentia eſt inter timorem ⁊ dolorẽ. qꝛ timor
nõ habet obiectũ ꝑſens. ſed eſt futurũ ꝯtingẽs.
⁊ poteſt euenire vel nõ. Iſto modo marinarij ti
ment piculum maris. qꝛ poſſunt ſubmergi vel
non. ⁊ homicida captus timet furcã in qua põt
ſuſpendi vel nõ. ſed dolor habet obiectũ ꝑſens
qꝛ dolor eſt de malo ꝑſenti ⁊ ineuitabili. Sicut
ille qui ducit' ad furcam vt ſuſpendat' ille nõ di
citur timere ſed dolere. qꝛ iam habet obiectum
ꝑſens ineuitabile. Mõ certum ⁊ clarũ eſt qꝫ iu
dicium mort' eſt ita ineuitabile qꝫ nõ põt muta=
ri. ⁊ ſententia eſt iam data. ⁊ hoc iudiciuꝫ a dño
omni carni. Et iam fit executio. qꝛ currendo va
dimus ad mortẽ. tempus ducit nos. Non enim
habemus ratõꝫ timendi ſed dolendi. Sic deca=
pitandus. qꝛ iam tenet caput ad gladiũ. non ti=
met. ſed dolet. Idem de nob. ꝓpter hoc dicit.
Noli metuere iudiciũ mort'. ſ. ſupple dole. quia
iam malũ mortis ꝑſens eſt. Idõ aplus. Statutũ
eſt oibus homibus ſel' mori. Ad Heb. ix. Patꝫ
ḡ mala concluſio corpis material'. Dicũt logici
qꝫ concluſio ſp infert' ex aliquo añcedente. ſiue
ex ꝑmiſſis. Modo videam⁹ vnde vel quõ iſta
concluſio mors corporal' ſequit'. Dico qꝫ enthi=
mematice ſequit'. ſ. ex vno añcedente. qꝛ Adaꝫ
peccauit. ḡ hõ morit'. bona ꝯſequẽtia eſt. Auto
ritas. Per vnum hoiem peccatũ in hũc mũdũ
intrauit. ⁊ ꝑ peccatũ mors. ita in omẽs homies
mors ptranſit. Ad Ro. v. Hic aliqs poſſet ar=
guere dupliciter. Primo ꝑ hoc qꝫ dicit vnuꝫ ho=
minẽ pctm ⁊c̃. Cõtra diceret aliqs. imo ex duo
bus homibus peccatũ in hunc mundum intra=
uit. qꝛ ꝑ adam ⁊ euam. quia ꝑmo peccauit Eua
ergo non ex vno añcedente. ſed ex duobus ſeq=

tur mors. Reſponſio. Dico ꝙ quãdo apoſtolꝰ
dicit. Per vnum homiẽ ⁊c̃. apoſtolus loquit
ꝓprie ⁊ ſubtiliter. quia licet duo peccauerunt
adam ⁊ eua. tamẽ mors non venit in nobis niſi
ꝑ peccatũ ade. Dicit ſanctꝰ Tho. in p̃ma ſecun
de. ꝙ ſi ſola eua peccaſſet ⁊ nõ adam. ſola Eua
portaſſet penam ſuã ⁊ non adam neq̃ nos. et ſi
adam peccaſſet ſolus ⁊ nõ eua. adam ⁊ oẽs nos
fuiſſemus puniti ſicut nunc ſumus. Nõ qꝛ pat
eſt p̃ncipium actuũ generatõis filiorũ. Et ſicut
humanitas venit ex patris actõe inſtrumenta-
liter. ita etiam peccatum. qꝛ ſoli homi precipit
deus ne comederet de ligno ⁊c̃. di. Ex omni li-
gno paradiſi comede. de ligno autẽ ſcie boni et
mali ne comedas. in quocũq̃ eñ die comederiſ
ex eo morte morieris. Geñ. ij. Sed argumẽtuꝫ
eſt cum dicit ita in omnes homies mors ꝑtran
ſit. Contra qd̃ dicit ſcriptura. ꝙ filius nõ porta
bit iniq̃tatem patris. ſed aĩma que peccauit ipſa
moriet. Ezech. xviij. Quare ḡ nos ex pctõ ade
patris noſtri ſumus puniti ⁊ morimur. cum nõ
ꝯſenſimus peccato. qꝛ nondũ eramꝰ nati? Iteꝫ
ꝙ filij non puniãtur ex peccato patris nec in cor
pore nec in anima. ptꝫ qꝛ non occidunt filij pro
parentibus. Deut. xxiiij. Non occident patreſ
ꝓ filijs. nec filij ꝓ patribus. ſed vnuſq̃ſq̃ ꝓ pec-
cato ſuo moriet. Unde eſt ergo ꝙ filij ade mori-
entur ex peccato patris ⁊ in anima ꝑ peccatum
originale. ⁊ in corpe ꝑ mortem corꝑalem. Pro
reſponſione huius ſciendũ ꝙ tam hõ q̃ȝ omne
animal compoſitũ ex quatuor q̃litatibus cõtra
rijs naturalit eſt corruptibl'e ⁊ mortale. ac ſi ha
beret homo in ventre q̃tuor ſpentes ad inuiceꝫ
bellantes ⁊ retorquentes ſe. talis hõ non poſſet
diu viuere. Ita de nob. quilibet noſtrũ habet i
ſe quatuor q̃litates cõtrarias. ſ. calorem. frigidi
tatem. humiditatem ⁊ ſiccitatẽ. quaſi ſpentes
bellãtes. hoc maxime ſentit in pueris ꝑuis. Er
go naturalit homo eſt corruptibil' ⁊ mortalis.
Nõ certum eſt ꝙ adam ⁊ eua etiam erant com
poſiti ex his q̃tuor q̃litatibus cõtrarijs. Sed ex
ſingulari p̃uilegio quod doctores vocãt Iuſti-
ciam originalem in adam ⁊ eua ille quatuor q̃li
tates erant in tanta equiꝑantia ꝓportõe ⁊ con-
cordantia ꝙ adam ⁊ eua poterãt nõ mori. h idẽ
p̃uilegium habuiſſent etiam ⁊ filij ſi ipſi nõ pec-
caſſent. Sed propter peccatum deus abſtulit il
lud p̃uilegium. quaſi vellet dicere. Non volo
ſtatim occidere. ſed aufero vobis iuſticiã origi-
nalẽ ⁊ dimitto vos p̃ncipijs nature. Et nos nõ-
dum eramus nec habuimus poſſeſſioneꝫ illius
iuſticie originalis. nihilominus nobis abſtulit.
Si ſcꝫ anteq̃ȝ adam peccaſſet genuiſſet filios. il-
li non fuiſſent mortui. imo habuiſſent p̃uilegiuꝫ
patris. ¶ Nota ad hoc ſimilitudinẽ de rege. q̃
fecit de ruſtico militem. qui factus miles facit
regi ꝓditõnem. ⁊ pius rex non vult ipſum occi

dere. ſed ipſe abſtulit ſibi ⁊ poſteris ſuis priuile
gium militare. qui poſt generat filios q̃ nõ ſunt
milites ſed ruſtici. O diceretis vos. Filij ſunt
puniti. non? niſi p̃uatiue vel pena dãni. qꝛ niſi
pater peccaſſet habuiſſẽt p̃uilegium militare. ſ
non ſunt puniti pena poſitiua vel ſenſus. ſed ſi
ante ꝓditõnem eos genuiſſet. tunc non fuiſſent
puniti illi filij. Ita de nobis. Adam ⁊ Eua ipſi
ex conditõne et p̃ncipijs nature ruſtici erant. ſꝫ
deus dederat eis p̃uilegium militare. ſ. illiꝰ ori-
ginalis iuſticie. Sed adam peccauit ⁊ fecit pro-
ditiõem ⁊c̃. propter hoc deus abſtulit eis priui
legium ⁊c̃. Qui poſt genuerũt filios. ſ filijs nul
lam penaꝫ poſitiuã intulit. quia recte ⁊ proprie
loquendo mors non eſt nobis punitio. ſꝫ natu-
ralis conditio. ſed indirecte eſt punitio ⁊ pena
p̃uatiua ſiue damni. quia ſi adam non peccaſſet
nos etiam habuiſſemus illud p̃uilegium. Patꝫ
ergo quomõ mors corporal' venit ex vno ante-
cedente. Sed quia Adam peccauit nos mori-
mur. De iſta queſtiõe autoritas in pſalmo. lv.
Uiam fecit ſemite ire ſue. ⁊ nõ pepercit a morte
animarũ eorũ. ⁊ iumẽta eorum a morte conclu-
ſit. quia cõcluſit omnia. ſuꝑple corpora ſub pec-
cato. ¶ Nota viam fecit ſemite. differentia eſt
inter viam ⁊ ſemitam. via eñ eſt lata ⁊ mlti va-
dunt ꝑ illam. ſemita autẽ ſtricta ⁊ pauci trãſeũt
Sic rigor diuine iuſticie antiquitus erat vt ſe-
mita. quia mors fuit in punitõnem ade ⁊ Eue.
ſed poſt facta eſt via lata. quia omnes compꝛhẽ-
dit. nec aliquis a morte eximit. Ecce quare di-
cit. viam fecit ſemite ire ſue. ⁊ nõ pepercit a mor
te animarũ eorũ. quantũ ad peccatũ originale.
in q̃ creatura ꝯcipit ⁊ naſcit. ⁊ niſi ꝑ baptiſmũ
purificetur nunq̃ȝ intrabit ꝑadiſuꝫ. Nõ quia ſi
nobilis miles vel baro proditor genuerit filios
ſemꝑ dicent filij ꝓditoris. nec vult rex eos i ſuo
palacio. Ex iſta ratõe deus non vult filios ade
in ſuo palacio celi. Si dicat. quid ergo erit de
nobis. quia nos ſumus filij ade? Dico ꝙ nõ eſt
verum. licet fuerimus filij ade ante baptiſmum
tamen in baptiſmo facti ſumus filij dei. Dedit
eis poteſtateꝫ filios dei fieri. Johan. j. Roma.
viij. Sp̃uſſanctus teſtimoniũ reddit ſpiritui no
ſtro. ꝙ filij dei ſumus. Johan. Uidete qualem
charitatem dedit nobis deus. vt filij dei nomi-
nemur ⁊ ſimus. j. Johan. iij. Iudei ⁊ agareni
adhuc ſunt filij ade. Ideo ⁊c̃. Propter h quan
do anima pueri non baptiſati petit ingreſſum
ꝑadiſi. dicit chriſtus. Nolo filios proditoris.
Si vellet dicere. ego domie non demerui. quia
nunq̃ȝ peccaui. ⁊ chriſtus. Ideo non dabo tibi
penam. ſed nolo te in regno meo. quia nolo fili-
os ꝓditoris. Amen amen dico tibi niſi quis re-
natus fuerit ex aqua ⁊ ſpiritu non poteſt intro
ire in regnũ dei ⁊c̃. Johan. iij. Et iumenta cor
ſcꝫ corpora morte concluſit. Ideo dicit thema

Cõcluſit ſcriptura ⁊c̃. logici de ↄcluſione extra
hunt correlarium. Correlarium ĝ qđ ad iſtã cõ
cluſionem ſequitˀ eſt iſtud. Quia exq̃ ad iſtã cõ
cluſionem mortis habemus venire ꝙ non cure
mus de delicijs corpis. nec deſideremˀ munda
na. qꝛ cito dimittenda ſunt. ideo deſpiciẽda. ſic
ille q̃ ducitur ad furcam oia deſpicit. licꝫ ſit di
ues. qñ cogitat ſe ſtatim moriturũ. Ideꝫ debe
mus facere. ¶Secundũ bonum pſonale quod i
hoc mũdo habemus eſt anima ratõnalis que, ẽ
pncipium formale. que dat eſſe copori. ⁊ habet
malam cõcluſionem. ſ. infernum. Si volumus
loqui de tpe antiquo ante filij dei aduentuꝫ ptꝫ
ꝙ vltra qnq; milia annos oẽs aĩe taꝫ bonorũ q̃
malorũ. iuſtorũ ⁊ iniuſtorũ concludebantˀ in in=
ferno. Dauid. Quis eſt homo q̃ viuit ⁊ non vi=
debit mortem. ⁊ eruet animã ſuam de manu in=
feri. q. d. nullus. licet in diuerſis inferni loci cõ=
cluderentˀ. Modo aũt pꝑter xp̃i aduentũ mul
ti ab inferno ſunt liberati. ſicut illi de pfecta vi=
ta cito euolant. Mediocres ꝟo concludunt in
inferno purgandorũ. ſed impenitentes conclu=
dũtur in inferno damnatorũ. Sed queritˀ Iſta
mala concluſio vnde ſequitˀ ⁊ ex quibus p̃miſ/
ſis? Dico ꝙ ex duabus p̃miſſis ſequitˀ p formã
ſyllogiſticaꝫ. p̃ma. ſ. ex peccato mortali. ſecũda
ex impenitentia finali. Ex his duabus p̃miſſis
ſequitˀ iſta concluſio. Ergo in inferno damna=
beris. quia ſic arguẽdo. homo peccauit morta=
liter. ergo damnabitˀ. non valet talis cõſequen=
tia. quia poteſt de peccato penitere ⁊ penitẽtiã
facere. ⁊ tunc non damnabitˀ. Sed valet ſic ar=
guendo. iſte homo peccauit mortalitˀ. ⁊ erat im
penitens finaliter. tũc ſequitˀ concluſio. ĝ dam=
nabitur eternaliter. Et poteſt dicere aĩma dam
nata. Concluſit dñs vias meas lapidibus qua
dris. ſemitas meas ſubuertit. Threno. iij. ¶Nõ
cum dicitˀ Concluſit dominˀ vias meas lapidi
bus quadris. non dixit rotũdis. qꝛ paries de la
pidibus rotũdis ſine bitumie vel calce ſtati di=
ruitur. Ita omẽs alie pene tranſeũt. ſed paries
de lapidibus quadratis ⁊ politis firmus eſt et
ſtabilis. ⁊ ſignat penam inferni de lapidibus q̃
dris. id eſt inſolubilibus. quia nunq̃ finietur il
la pena. Ideo dicit Cõcluſit ⁊c̃. Nota vias me
as. quatuor ſunt vie generales q̃bus hõ poteſt
exire de peccatis ⁊ de mala vita. ſ.

¶Mundicia baptiſmalˀ.
¶Obedientia generalˀ.
¶Penitentia ſacramentalˀ.
¶Patientia martyrialˀ.
¶Omnes iſte vie ſunt clauſe anime damnate.
qꝛ nullo modo poteſt de penis exire. Iõ dicit.
Cõcluſit dñs ⁊c̃. Scđo dicit. ſemitas meas ſub
uertit. ⁊ nõ dicit ↄcluſit ꝟ ſubuertit. Semite au
tem q̃ ſunt ſtricte vie ſignãt pnias q̃s in h mũdo
facimˀ p pctis ¶Pria ſemita eſt ↄtritio q̃ ſtrin
git cor. ⁊ oculi diſtillant lachrymas ex dolorẽ
peccatorũ. hec ſemita nõ eſt concluſa illˀ de ifer=
no ſed circũducta. qꝛ etiã ipi hñt dolorẽ de pec=
catis ⁊ plorãt. ibi erit fletus ⁊ ſtridor dentium.
Mat. xxij. ſed nõ eſt ↄtritio. qꝛ nõ p peccatis.
ꝟ pꝑter penã quam ſuſtinẽt circũducta ẽ. ¶Se=
cunda eſt ↄfeſſio. ſemita eſt multũ ſtricta. ſic di=
cere vni homi ſua peccata horribilia q̃ſi diffa=
mãdo ſe. durũ eſt. ⁊ ſic ſemita ſtricta eſt. ꝟ opor=
tet p iſtaꝫ trãſire. ꝟ damnati ↄfitentˀ pctã ſua il/
li malo. prelato. ſed nichil valet illa confeſſio. qꝛ
ſemita eſt ſubuerſa. Qñ ſupbus videt beatum
Paulũ confitetˀ peccata ſua dicens. ⁊ pcutit ſe.
O miſer. ⁊ qđ valuit mihi ſupbia. ſi fuiſſem hu
miliatus vt ille etiam fuiſſem ſaluatus. Idẽ dicˀ
auarus qñ videt ſanctũ Matheũ ↄuerſum cõ
fitetˀ peccata ſua. Idem de luxurioſo qñ videt
Magdalenã. Item diſcipline ⁊ afflictões cor=
poris ſunt ſemite. ⁊ hec ſunt in inferno. ꝟ nichil
valent. qꝛ ſubuerſe ſunt. Item ieiunia etiã ſunt
ſemite damnati. ieiunant ꝟ inutilitˀ. Nota de di
uite epulone. M. et. ccccxxviij. anni ſunt ꝙ pe
tiuit ⁊ quotidie petit guttam aque quã nõdum
obtinuit. nec vnq̃ obtinebit. ¶Idem de alijs aſ=
peritatibus. ſed nihil eis valent. quia ſubuertit
dñs ſemitas. Patꝫ ĝ quõ illa mala cõcluſio in=
fernalis ſequitˀ ex duabus p̃miſſis. Ex iſta con
cluſione infertˀ correlarium morale. ꝙ nulla pec
cata mortalia q̃tũcũq; grauia poſſunt nos du=
cere ad infernuꝫ ſine impenitentia finali. Ergo
faciamus penitentiã iuxta conſiliũ xp̃i. Peni=
tentiam agite appropinquabit eñ regnũ celorũ
Mat. iiij. Ecce quare dicit thema. Concluſit
ſcriptura. id eſt concludẽdo dixit omĩa ſub pec
cato. id eſt pꝑter peccatum in inferno. ¶Tertiũ
bonum pſonale quod in hoc mũdo habemˀ eſt
vita temporalˀ. magnum bonum eſt qꝛ p ipſam
poſſumus opari meritorie vel demeritorie ex li
bero arbitrio. Sed etiam venit ad malam con
cluſionem. ſ. ad iudiciũ diuinale. in quo oportꝫ
nos pſonaliter comparere. ⁊ de omibus que fe
cimus in hac vita ratõem ⁊ ſtrictiſſimum cõpo
tum reddere. ſ. de oĩbus cogitatõibus quas vn
q̃ habuimus. de omnibus locutõnibus opera=
tionibus. aſpectibus. paſſibus quos feciſti de
omibus bolis panis quos comediſti. de taceis
vini quot bibiſti. De hoc in pſalmo dicit Da=
uid in pſona chriſti. Cum accepo tempˀ ego iu=
ſticias iudicabo ¶Nota cũ accepero tps. xp̃s
nobis mutuauit tps vite tpalis. non tamẽ dat.
qꝛ ſuũ eſt. ꝟ mutuat tibi decẽ annos. illi. xx. mi=
chi. xxx. et illi. l. Et pꝑterea vide quõ illđ expo
nis. qꝛ iõ mutuauit vt lucrũ faciamus ex eo. et
xp̃s expectat. ⁊ qñ videt ꝙ tps male expenditˀ
p te vel p illũ. aufert tibi tps p mortẽ corpalem
⁊ ſi male ⁊ occioſe expendiſti dicet. Mõ redde
mihi rõeꝫ de tot annis tpis quos tibi mutuaui

Verſ̃. Omne tp̃us tibi impẽſum a te exiget q̃=
liter ſit expenſum. O ſtricta cõcluſio ¶ Nota de
illo iuuene diſſoluto cui videbat̃ ꝙ erat in iudi
cio dei. ⁊ dicebat̃ ſibi. Redde ratõz ⁊c̃. Canus
effectus eſt. Ecce quare dicit. Cũ accepero tp̃s
ego iuſticias non ſolũ iniuſticias iudicabo Cõ=
cordat. b. Jobs. di. Jurauit ꝑ viuentẽ in ſecl'a
ſeculorũ. qꝛ amplus tp̃s non erit. Apoc. x. Di=
cit iuſticias iudicabo. O dñe ⁊ nunq̃d ſufficerz
iudicare iniuſticias. ſed ꝙ etiã iuſticias iudica=
bis. Nota iuſticias iudicabit. ⁊ hoc ratõnabilit̃
Nam aliqua ſunt bona op̃a de genere. ſed qꝛ ñ
fiunt in gratia. vel qꝛ fiunt ꝓpter vanam gl'am.
vel ꝓpter hypocrium. vel qꝛ facientes bõa op̃a
habent in faciendo aliquã ſiniſtram intentõem
Jdeo iſta op̃a iudicabit dñs. ¶ Alius intellectꝰ
eſt. ego iuſticias iudicabo. qñ bona op̃a fiũt ne=
gligent̃. qꝛ non fiũt cum illo feruore ſp̃us ⁊ dili=
gentia debita iudicant̃ a dño. Vbi gratia. Reli
gioſus q̃ ſuat ordinem ſuum regulã ⁊ ꝯſtitutio
nes iuſticias facit. Sed niſi ſuet eam cuz illo ar
dore ⁊ deuotõe. rigore ⁊ obediẽtia debita. h̃ iu=
dicabit dñs. Jtem de clericis officiũ ſuũ dicen
tibus q̃ iuſticiã faciũt. ſed ſi dicũt matutias ne=
gligenter iſtam negligentiã iudicabit dñs. Jdẽ
de ſecularibus euntibus ad miſſam in diebꝰ do
micis ⁊ feſtiuis ꝑut tenent̃. qui opus iuſtũ fa=
ciunt. Sed ſi veniũt tarde. vel recedũt nimis ci
to. vel loquunt̃ de ferijs ⁊c̃. dum dicit̃ officiuz
vel reſpiciũt mulieres. vel biberũt añ. iſta iudi=
cabit dñs. Jdem de mulieribus in eccl'a loquẽ=
tibus. q̃d facit domiꝰ ⁊ cattus veſter ⁊c̃. vl' diſ=
putatis de veſtibus ornamentis. iſta iudicabit
dñs. Jtem de cõfeſſione quã deberetis facere i
p̃ncipio quadrageſime. vt haberetis ꝑtem i bo
nis eccl'e. ⁊ vos differtis vſq; ad vltimum diez.
Jdem de cõione in paſchate. ⁊ aliq̃ male para=
ti cõicant. iſta iudicabit dñs. Qual'r q̃libet vr̃m
pararet domũ ſuã ſi rex vel papa haberet intra
re. Ecce q̃re dicit. ego iuſticias iudicabo. nõ ſo=
lum iniuſticias. Mõ videamus vñ ſequit̃ iſta
ꝯcluſio non enthimematice. vt p̃ma. nec ſyllogi
ſtice vt ſecũda. ſed ꝑ inductõnez. vt dicẽdo. ille
currit ⁊ ille ⁊ ille. ⁊ ſic de ſingulis. ergo omis hõ
currit. bona eſt concluſio inductiue. Jta dicet
chriſtꝰ in iudicio. Tu peccaſti cõtra decem pre=
cepta mea. ⁊ in ſeptem peccatis capitalibus. ꝑ
q̃nq; ſenſus corpis ⁊ opibus miſcdie. ⁊ in h̃ ⁊ i
hoc. Mõ ergo redde ratõz villicatõis tue. Cũ
cta que fiũt. ſupple ab homibus adducet deus i
iudicio ꝓ omni errato. ſiue bonũ ſiue maluz ſit
Eccl's. vl. Jõ dicit thema. Cõcluſit ſcriptura. i.
ꝯcludẽdo dixit. Oia. ſup̃. op̃a vite tẽpalis ſub
peccato. i. ꝑ peccatũ in iudicio diuino. De con=
cluſione iſta dicit deus pater filio. Fac cõcluſio
nem. quoniã terra plena eſt iudicio ſanguinum
⁊ ciuitas plena iniquitate. Ezechie. vij. Duas
rationes aſſignat deus pater cum dicit. Fac cõ
cluſionem ⁊c̃. qm̃ terra. i. mũdus plena eſt iudi
cio ſanguinum. Jn ſcriptura ſanguis in plura=
li ſignat peccata. Unde dauid petens veniã de
peccatis dicebat. Libera me de ſanguinibus. i.
peccatis. mundus plenus eſt iudicio ſanguinũ.
id eſt peccatorũ. quia hodie peccata reputãtur
v̾tuteſ. Uerbi gratia. de illo magno peccato eũ
do ad diuinos. ſortilegos ⁊c̃. Et quãdo rep̃hẽ=
duntur dicũt. Et debeo ſic ꝑmittere ꝙ filiꝰ meꝰ
moriat̃ ⁊c̃. recurro ad illoſ q̃ poſſunt me iuuare
Ecce quomõ iudicãt hoc peccatũ fiendũ cõtra
expreſſum p̃ceptum. Jdem iurando falſe vt iu
uent amicũ captum ⁊c̃. Et quãdo a confeſſori/
bus rep̃hendunt̃ dicunt. O domie ꝓxio dam=
num ⁊c̃. Prohdolor dicunt cõtra dei p̃ceptum
Jdem de vindicta. quare non debeo me vindi=
care. naturale eſt. quia etiam formica vindicat
ſe. brutis nõ eſt peccatum. quia nõ habẽt ratio=
nem refrenantem. quia ſicut ille qui equitat ſi=
ne freno excuſat̃ ſi non poteſt equũ retinere. nõ
tamen excuſat̃ ille qui equitat cum freno. Jdẽ
de peccato luxurie dicũt. deus dedit mihi talez
complexionẽ. ita ꝙ de peccato ſuo accuſãt deũ
qui nullo modo eſt cauſa peccati. ⁊ ſic de alijs
peccatis. quia omnia colorant̃ aliquo colore di
cẽdo. bonum malũ. ⁊ malũ bonũ Jdem dicunt
de vſura que eſt mala. ⁊ dicunt ꝙ eſt de intereſſe
Dicatur contra hoc Jtem ꝙ ſimplex fornicatõ
non eſt peccatum. Ecce iudicium ſanguinum.
Ue his qui dicunt bonum malum. ⁊ malũ bo/
num. ponentes lucem tenebras. ⁊ tenebras lu/
cem. ponẽtes amarum in dulce. ⁊ dulce in ama=
rum. Eſa. v ¶ Secũda ratio tangit̃ ibi. Et ci=
uitas plena iniquitate. Ciuitas. id eſt eccl'a ple=
na ſymonia. ⁊ ſic de alijs. Jdeo dicit. Fac ꝯclu
ſionem. Jſta eſt cauſa quare iudicium erit cito.
Ex iſta ꝯcluſione ſequit̃ vnum bonum correla
rium. ſ. ꝙ ſi volumus bene euadere de iudicio
diuino ꝙ hic faciamus iudicium de nobiſmet/
ipſis. Dominus ieſus xp̃us dedit vnum mira=
bile p̃uilegium xp̃ianis tale ꝙ ſi aliquis rex da
ret ſimile ſuis vaſallis reputaretur ſtultuſ. quia
quemlibet veſtrum fecit iudicem in ſua cauſa.
ita ꝙ ſi quilibet facit iudiciũ de ſe. chriſtus non
iudicabit eum in ſuo iudicio. Ecce clauſula hu=
ius p̃uilegij. Si noſipſos iudicaremus nõ vti=
q; dijudicaremur a domino. j. ad Chorinth. xj.
Paulus fuit notarius huius. Si ergo vultis
vti priuilegio iſto faciatis iudicium de peccatiſ
veſtris. quia tu bene ſcis i quo peccaſti. Si cor
de fac iudicium per contritõnem. Si ore ꝑ ora=
tionem. Si oculis per lachrymatõnem. Si au/
ribus audiendo miſſam et predicatõnem. et ſic
de alijs. Quando anima veniet ad iudicium et
accuſatur a demonibus dicẽtibꝰ. Domie fac iu
ſticiam ⁊c̃. dicit chriſtus aie. Audis quantũ hi

aduerſum te teſtificantur. vel dicūt teſtimonia
dicit anima. domie veruꝫ eſt ꝙ ego feci iſta. nec
poſſum negare ⁊c̄. ſed domine requiro vos. vt
ſuetis mihi ꝑuilegium qđ dediſtis nature hūa
ne. qꝛ feci iudiciū ⁊ iuſticiam de corde ⁊ ore ⁊c̄.
Jdeo nō tradas me calumpniantibus. et xp̄us
eſt ꝯtentus. Aug⁹. Ceſſat em̄ diuina vindicta.
ſi p̄cedat humana iuſticia. Tunc xp̄us data re/
pulſa demonibus dicit aīme. Ueni intra ī gau-
dium domi tui. Patet ſtulticia illorū qui nolūt
vti iſto ꝑuilegio. imo ſperant iudiciū dei. Stul
tus eſt homicida ſi rex diceret ſibi. fac iudiciuꝫ
de te ⁊ ego non ſuſpendam te. ⁊ ip̄e nollet. ſpe/
rans ꝙ rex faciat. patet quare dicit thema. Cō
cluſit ſcriptura omnia ſub peccato.

¶ Domica decimaquarta poſt
Trinitatis. Sermo p̄mus.

Nonne decez mū
dati ſunt. Luce. xvij. Pro intellectu
lr̄ali breuiter huius ꝟbi dicat̄ hiſto-
ria breuiter huius euāgelij. ⁊ quō vnus de mū-
datis redijt ad xp̄um ſibi ſupplicit̄ regratiando
Cui dixit xp̄s ꝟbū ꝓpoſitū. Nonne decem mū
dati ſunt. patꝫ thema litteralit̄. Modo volens
applicare h̄ thema ſecretis diuinis ſubtilit̄ ⁊ in-
tricate inuenio in ſacra ſcp̄tura ꝙ deus ordina-
uit tria ꝑ que homies mundant̄ a pc̄tis ⁊ digni
ficant̄ ad vitam eternā. ⁊ qđlibet conſiſtit in nu
mero denario ⁊ ſunt iſta tria. Pura innocentia
Firma obediētia. Dig̃ pnia. Et de q̄libꝫ pōt di
cē. Nōne decē. ſ. actib⁹ ꝉ opib⁹ mūdati ſūt. imo
qꝛ vel ꝑ innocentiā. vel obedientiā vel peniten
tiam. Dico p̄mo ꝙ ad purificatōꝫ aiaꝝ ⁊ digni-
ficatōꝫ ad vitam eternam deus ordinauit inno-
centiam baptiſmalē quādo creatura ſiue parua
ſiue magna baptizat̄. ſi habet cū origiali pecca-
to peccata actualia ibi purificat̄ ab oibus pecca
tis nō ſolū originali. ſed a mortalibus ⁊ veniali
bus. etiam ſi haberet omia peccata que fuerūt
⁊ poſſunt fieri. niſi ficte accederet. De hoc vide
ſan. Tho. iij. ꝑte. q. lxix. arti. j. et. ij. a pena et a
culpa. et in. iiij. di. iiij. Ita ꝙ ſi moreret̄ ſtatim
euolaret vt anima ꝟginis licet non in tāta glo-
ria. ſimilit̄ puer q̄ ſolum habuit peccatuꝫ vl̄ cri-
men originale qđ nō eſt factū a creatura ſꝫ rece-
ptum. Sicut de imagine que portat̄ ad tēplum
⁊ cadit in luto ⁊c̄. Sic anima homis eſt imago
dei. Ad imaginem dei quippe factus eſt homo.
Geñ. ix. Sed cadit in generatōne carnali in lu-
to. quia quādo creat̄ in vtero. tunc illam macu
lam recipit. Jō non pōt intrare templū dei vel
ꝑadiſum niſi ꝑus lauet̄ in aqua baptiſmi. Amē
amen dico tibi niſi quis renatus fuerit ex aqua
⁊ ſpū̄ſancto non poteſt introire in regnum dei.
Joh. iij. Nota renatus. i. iterato natus de vte/
ro eccl̄e que virgo concipit ⁊ virgo peperit fili-
os dei. Dedit eis ꝑtātem filios dei fieri ⁊c̄. Jo-
han. j. Jdeo ſi creatura morit̄ ante baptiſmum
dicat̄ quid dicit̄ in porta ꝑadiſi ⁊c̄. Non intra-
bit in ea aliquod coinquinatū aut abominatio-
nem faciens ⁊c̄. Apoc̄. xxj. ſed in baptiſmo mū
datur. nec eſt aliqua alia aqua illius macule de
letiua. qꝛ nec tota aqua maris ſufficeret ad mun
dandum de vno veniali. De iſto autoritas. Ef
fundam ſuꝑ vos aquam mundaꝫ. ⁊ mundabi-
mini ab omibus inq̄namentis veſtris. Ezechi.
xxxvj. Nota ab omibus inquinamētis tam ori
ginali q̄ꝫ veniali ſeu mortali. iſta eſt pura inocē-
tia. Et forma baptiſmi conſiſtit in numero de/
nario. ſ. in decem dictōibus ſiue ꝟbis que cōti-
net decem dictōnes que eſt hec. Nota h̄ formaꝫ
decem dictōnuꝫ ¶ Ego te baptiſo in noie patris
⁊ filij ⁊ ſpūs ſancti. Et ideo dicit̄. Nonne decē
ſcꝫ dictōnibus mundati ſunt. Auiſent̄ clerici ⁊
laici qui in ꝑiculo baptiſant. ne aliquid mutēt.
addant ſeu minuant. qꝛ ſi ſic nihil facerent. De
hoc vide. b. Thomā. iij. ꝑte. q. lx. ar. viij. Nota
hic de mgr̄o in theologia a vetula baptiſato.
Nota ꝯ errorem dicentiū ꝙ pueri ex dolore ma
tris habent penam. Item dic quomō hec dictō
innocentia in ſignum p̄dictorū habet decē lr̄as
¶ Dico ſecūdo ⁊c̄. Firma obediētia. pueri ſuf-
ficit pura innocentia. ſed de magnis ex quo ha-
bent diſcretōem ⁊ vſum liberi arbitrij. vult de⁹
firmam obedientiam ꝙ homo ſuiat ſibi de itel-
lectu memoria ⁊ voluntate. ⁊ ore per oratōnem
⁊ toto corde faciendo eius voluntatem. Quili-
bet domin⁹ requirit aliquod ſuitium a ſuis ſb-
ditis. al̄s non daret eis ꝓuiſionem. Mō domi
nus deus rex regum ⁊ dominus dominantium
dat nobis bladum in cāpis. vinum in vineis. o-
leum. lanā. aquam in fontibus. ⁊ ꝓmiſit ſalariū
glorie. Jdeo dignum eſt vt ſuiamus ſibi. ⁊ fa-
ciamus eius voluntatē. dicente xp̄o. Qui facit
voluntatē patris mei qui in celis eſt ip̄e itrabit
in regnum celorū. Matth. vij. Jſta obedientia
etiam conſiſtit in numero denario. ſ. in obſuan
tia decem p̄ceptorum. ¶ Primū p̄ceptuꝫ reſpi
cit cor. ꝙ ſimus deo fideles. ne cum eius inimi-
cis habeamus colloquiū. ſ. cum diabolis et di-
uinis ⁊c̄. Debet dicere bonus xp̄ianus. Domi
ne nihil volo nec ſanitatem nec ꝓles nec ꝑditū
niſi a vobis. ¶ Secundū reſpicit os. vt cum ho-
nore ⁊ reuerentia loquamur de deo. quēadmo-
dum de rege vel milite. Jdeo non debemus iu-
rare nec renegare ⁊c̄. vt faciunt mlt̄i miſeri. Jō
veniunt tempeſtates. fames. ſterilitates. et hu-
iuſmodi. ¶ Tertiū reſpicit op⁹ et dirigit nos ī
opere. vt ſcilicet de ſeptem diebus hebdomade
recipiamus ſex pro nobis. ⁊ demus ſibi ſepti/
mum ſcilicet dominicam. in qua non debemus
facere aliqđ opus ſuile. ſed audire miſſam com
pletā. vult em̄ de⁹ vt xp̄ianus q̄eſcat illa die ad

Dñica .xiiii. poſt Trinitatis

repſentandū qetem reſurrectōis xpi.in qua qe=
uit a laboribus.vt ptz de ɔſe.di.iij.Omnez diē
dñicam ob reuerentiā reſurrectiōis dñi nři ieſu
xpi.de veſpe vſqꝫ ad veſpam pcipimus obſer=
uari ⁊c̄. Ecce iſta tria pcepta ordināt nos erga
deum.alia ſeptem ordinant nos erga ꝓximum
Primi ꝓximi ſunt parentes qs tenemur hono
rare corde ore ⁊ ope.⁊ ad h̄ ordinat quartum p
ceptum.Honora prēm tuū ⁊c̄.Quintum ordi
nat erga inimicos.ne recipiamus vindictā occi
dendo aliquem niſi iudicialiť.Sextuz ordiat
nos.vt ſciamus cuſtodire corpa noſtra a luto
luxurie.vir cum vxore nō facit luxuriam.ſuatꝗ
ſuandis.ſed aliter quomōcūqꝫ fiat luxuria eſt
peccatū.Ideo ſicut vultis habere veſtes mun=
das a luto.ita etiam corpa a luxurie luto.Se=
ptimum ordinat nos in ordine ad proximum
in hoc q̄ qlibet ɔtenteť de pte ſua.Quilibꝫ pať
familias vult q̄ ſui ſint ɔtenti de pte p eum eis
aſſignata.Ita etiam vult deus q̄ qlibet conten
tetur de pte ſua.qꝛ deus diuiſit.tibi dedit parū
illi multū ⁊c̄.Octauū pceptum eſt q̄ null⁹ dif
famet alium.ſed q̄ cuſtodiat famā alteri⁹.No
num q̄ non debemus appetere vxorē.filiam.an
cillam alterius.qꝛ deus nō vult ſolū corp⁹ mū=
dum ſed etiam aiam.mō ſicut tactu rei immun=
de maculať corp⁹.ſic etiaꝫ ɔcupia luxurie aiaꝫ
⁊ ſic̄ tactu illi⁹ inficiť corp⁹.ita ɔcupia corrūpit
aiaꝫ.Decimū pceptū eſt q̄ nō debem⁹ ɔcupi
ſcere bona alteri⁹.Omne malū mūdi veit ex cu
piditate.Quare cōtendūt reges.milites.cleri=
ci niſi ex cupiditate.vnus dicit meū erit.ali⁹ di=
cit oppoſitū. Ecce decem pcepta.nullus peccat
mortalr̄ niſi faciat ꝯ pceptum dei.Aug⁹.dicit i
li.ꝯ fauſtum.Peccatū eſt dictum vel factū aut
ɔcupitū ꝯ legem eternā.⁊ ſic peccatū mortale ē
ꝯ pceptum dei.Ex ſol' venialibus nullus dam=
natur.Ideo nihil faciatis ꝯ pceptum dei.etiaꝫ
ſi lucrari poſſetis totū mundū.qꝛ parū lucratur
q pdit animā.teſte xpo q ait.Quid prodeſt ho=
mini ſi vniūſum mundū lucreť.aīe vo ſue de
trimentū patiať.Mat.xvj.Iſta ē firma obedi
entia.Et h̄ nomen obedientia hꝫ decem lr̄as ſi=
cut innocentia.qꝛ ſicut forma baptiſmi in q dať
innocentia cōſiſtit in decem dictōbus.ita obedi
entia in decem pceptis.Ergo ſi vis ad vitaꝫ in=
gredi ſua mandata.Mat.xix.Nota q̄ in lege
moyſi erant tria genera pceptorū. Quedā erāt
cerimonialia que ordinabāt creaturā erga deū.
vt facere talia ſacrificia de obſuantia ſabbati ⁊
circūciſionis ⁊ hmōi.Quedā erant iudicialia q
ordinabant hoiem erga ꝓximū vt qui furabať
ouem redderet qtuor.qui bouez qnqꝫ.q ampu
tabat pugnū q̄ pderet pugnum.oculū ꝓ oculo
⁊ hmōi.Alia erant moralia.ſ.iſta decem.de oi=
bus iſtis pceptis modo non ſuanť niſi moralia
Alia autē caſſa ſunt ⁊ vana.hoc ſignificauit de⁹

qñ dedit legez.qꝛ ore ſuo audiente pplo toto de
dit decem pcepta moralia di.vt tuba.Non ha=
bebis deos alienos.⁊c̄ijs.Exo.xx.Alia autem
pcepta cerimonialia ⁊ iudicialia pdicauit moy
ſes pplo.Item decem pcepta moralia ſcpſit de⁹
digito ſuo in lapide.alia ſcripſit moyſes in pa/
pyro vel pgameno ad ſignādum q̄ alia non ſp
erant duratura.Ideo dixit xps doctori querē=
ti.Quid faciendo vitaꝫ eternā poſſidebo.Mat
thei.xix.Rñdit xps.Si vis ad vitam ingredi
ſua mandata.⁊ ille.que ꝫtuncꝗ xps dixit ſibi p
cepta moralia ⁊ nō cerimonialia nec iudicialia
dicens.Non homicidiū facies.non adulterab.
non furtū facies.nō falſum teſtimonium dices
Honora patrem tuū ⁊ mrēm tuā.diliges proxi
mum tuū ſicut teipm.Mat.xix.Ideo ſolū de=
cem pcepta moralia ſuanť modo.Dico tertō
⁊c̄.ſ.digna pnia.⁊ non ſunt plres modi mundā=
di.hñ fuit neceſſariū vt deus ordinaret iſtaꝫ.qꝛ
nos ex peccatis iam perdidimus innocentiam
⁊ dimiſimus obedientiā frangendo decē prece=
pta.Ideo p innocentiā ⁊ obedientiā non poſſe
mus ſaluari.Ideo ordinauit dignam pniam di
cens.Penitentiā agite appropinqbit ei regnuꝫ
celorū.Mat.iiij.Dico etiam q̄ pnia conſiſtit i
numero denario.ſ.in decem opibus penitentie
Primū eſt peccatorū cognitio.qꝛ al's homo
non curat de pnia.Si vos non cognoſcitꝭ mor=
bum ſeu plagā non curabitis de medicina.Sic
etiaꝫ in peccatorū cognitōe incipit omne bonuꝫ
quādo deus facit homi illam grām q̄ homo co
gnoſcit defectus ſuos.tunc qñqꝫ recurrit ad pe
nitentiā.vt dauid di.Amplius laua me domie
ab iniqtate mea ⁊ a peccato meo mūda me Sub=
dit.Qm̄ iniqtatem meā ego co.⁊c̄. Secūdum
eſt cordis contritio.iſtud ſecundū etiam eſt ne=
ceſſariuꝫ.Multi cognoſcūt peccatā ſua ſed nō
cum contritōe.ſed cum delectatōe illa cogitant
dicendo.certe ego feci talem vindictā vel luxu
riam ⁊c̄.cū tñ cū dolore deberent dicere.O mi=
ſer qd erit de me.qꝛ vſurpaui michi regalia dei
vel qꝛ cecidi in luto luxurie.⁊c̄ijs.Sic faciebat
Ezechias rex dicens.Recogitabo tibi oēs an=
nos meos in amaritudine anime mee.Eſa.xxx
viij.Tertiū eſt emendandi ꝓpoſitum.ſcꝫ q̄
hō ꝓponat firmiter q̄ velit emendare vitā ſuaꝫ
in melius di.Dñe nimis peccaui.ego fui ſuper
bus.ſed de cetero volo hūiliari ⁊c̄.⁊ debet pro
ponere ſe velle citius mori qꝫ ad peccata redire.
Hoc pcepit xps di.Vade.ſ.de cognitōe pecca=
torum ad contritōꝫ.de ɔtritōe ad emendādi ꝓ
poſitum.⁊ iam amplius noli peccare.Joh.viij
Quartum opus pnie eſt oris confeſſio.qꝛ de/
bemus ꝓijcere extra animā peccatorum imū
dicias.Si dicať.O magna verecūdia eſt et do
lor.Solutio.verū eſt.ſed aliter non pōt curari.
Sicut nec de glandula vel infirmitate niſi extra

eijciat̃ radix putredinis. ꝓpter h̃ eſt preceptuȝ
dei vt in q̃drageſima quilibet confiteat̃. etiã pu
eri debent confiteri dum habent vſum ratõnis
Qui abſcõdit ſcelera ſua non dirigec̃. Qui aũt
confeſſus fuerit ⁊ relinquerit ea. miſcdiam ꝯſe
quet̃. Prouẽ. xxviij. ¶ Quintũ eſt corporal̃ affli
ctio. qꝫ omnia mala ⁊ peccata facimus inclina/
tione carnis. qꝫ anima de ſe ſꝑ vellet ſtare i ſan-
ctitate. Jõ caſtigare debemus carnẽ. qꝫ ſi habe
tis filios malos melius eſt ꝙ vos caſtiget̃ eos
q̃ȝ ſagiones ⁊ lictores in furca. Filius vr̃ eſt cor
pus. ⁊ ideo illud caſtigate cilitijs diſciplinis ⁊c̃
⁊ ſic euademus penas inferni. Aug⁹. Carnẽ ve
ſtram domate ieiunijs ⁊ abſtinẽtia eſce ⁊ potus
q̃ȝtum valitudo ꝑmittit. ¶ Sextũ opus eſt ſpũa
lis orõ. q̃libet dȝ tenere certã oratõȝ q̃libet mãe
⁊ ſero genibus flexis. ⁊ dȝ ſe ſignare ꝑmo ſigno
crucis. qꝫ ſi vultis intrare camerã pape vel re/
gis oportet ꝙ ꝑus aperiat̃ ianua. Crux xp̃i cla-
uis eſt ꝑadiſi ⁊ cogitare debetis ꝙ videat̃ chri
ſtum. Jõ p̃ſentate ſibi ſupplicatõȝ Pat̃ noſter.
Credo. Jdẽ ꝟgini marie. Jõ xp̃s. Oportet ſꝑ
orare mane ⁊ ſero. Lu. xviij. ¶ Septimũ eſt elẏ-
narum largitio. Nam ſicut tu vadis ad eccleſiã
vt petas a deo elẏnam. ſi es infirmus petis ſani
tatem. ſi triſtis petis ꝯſolatõȝ. ſi pauꝑ petis ꝓ-
uiſionem. Si ſm̃ facultatem tuã ꝓponis dare
tres vel q̃tuor denarios vl̃ plus vl̃ minus. illos
pone in manu tua. ſic em̃ eos ſecrete poteris da
er pauperi. ⁊ vitabis vanam gl̃aȝ. Jõ xp̃s. Qð
ſupeſt date elẏnam. ⁊ ecce om̃ia mũda ſunt vob̃
Lu. xj. ¶ Octauũ eſt debitorũ reſtitutio. q̃libet
reſpiciat domum taxiã ⁊ burſam ſi eſt ibi aliq̃d
de vſura. furto. rapina ⁊c̃. reſtituas. qꝫ al̃s non
ſaluaberis. Sic pomũ corruptũ oĩa alia corrũ-
pit. Jta denarius vl̃ florenus iniuſte acq̃ſit⁹ cor
rumpit oĩa bona. qꝫ vel vos vel filij vr̃i ad pau
ꝑtatem venietis. Reddite omibus debita. cui
tributũ tributũ. cui vectigal vectigal. ⁊ nihil de
beatis. Ad Ro. xiij. ¶ Nonũ eſt iniuriarũ remiſ
ſio. Si aliq̃s diſplicuit vob̃ remittatis. faciẽdo
ſic compotũ. Dñe multas iniurias feci vob̃. iõ
ne vos recipiatis vindictã de me ſed remittat̃
mihi. iõ nolo recipe vindictã de inimicis meis.
Jõ xp̃s. Si dimiſeritis hoibus peccata eorum
dimittet ⁊ vob̃ pr̃ vr̃ ce. delicta vr̃a. Mat. vj.
¶ Decimũ eſt euchariſtie cõio in h̃ complet̃ dig̃
pnia. Omia p̃dicta opa pnialia eſſent nihil ſine
cõmunione. Jõ eſt p̃ceptũ ꝙ oẽs cõicent in pa-
ſchate. ⁊ q̃ tunc nõ recipit xp̃m. nunq̃ȝ recipiet̃
a xp̃o in ꝑadiſo. qꝫ ꝟtute illius oportet nos illic
aſcendere. qꝫ ex quo hõ recipit xp̃um nũq̃ȝ rece
dit ab eo niſi expellat̃ ꝑ peccatuȝ. Jõ dicit ipſe-
met. Amen amen dico vob̃ niſi mãducaueritis
carnem filij homis ⁊ biberitis ei⁹ ſanguinẽ non
habebitis vitaȝ in vob̃. Qui mãducat carnem
meã ⁊ bibit meũ ſanguinẽ hȝ vitã eternam ⁊c̃.

Joh. vj. Jſta eſt digna pnia. Et ſicut h̃ ꝟbũ in-
nocentia vel obedientia hȝ decem lr̃as. ita h̃ no
men penitẽtia. qꝫ ſicut forma baptiſmi in q̃ dat̃
baptiſato innocẽtia cõſiſtit in decẽ dictiõib⁹. et
obedientia in decem p̃ceptis. Jta pnia in deceȝ
opibus pnie p̃miſſis. Jõ dicit thema. Nõne. i.
imo certe. decẽ. ſ. opib⁹ pnie mundati ſunt.

¶ De eadem domica. Sermo ſcðus.

Ite oſtẽdite vos
ſacerdotibus. Habet̃ ꝟbum iſtud te
xtualiter. Lu. xvij. ⁊ officiat̃ in euã-
gelio hodierno. Sermo erit de ſancto euãgelio
deo volente habebimus bonas inſtructões ſpe
culatiuas ⁊ morales. Salutet̃ virgo Maria.
Sanctũ euangeliũ huius domice recitat vnum
magnũ ⁊ pulchrũ miraculũ q̃liter ih̃s xp̃s ꝟtu-
te ꝟbi ſui ſel̃ curauit decẽ viros leproſos dicẽs.
Jte oſtendite vos ſacerdotib⁹. Qui ei⁹ exequẽ
tes mandatũ curati fuerũt. iſtud in ſumma con
tinet̃ in euangelio hodierno. Amore iſtius ꝟbi
q̃ſiui in ſacra ſcriptura tã in veteri q̃ȝ in nouo te
ſtamẽto q̃s modos tenuit de⁹ ad curandum le-
pram. ⁊ inueni ꝙ curauit q̃ntuplicit̃.
¶ Primo ꝑ ablutõȝ corꝑalem.
¶ Scðo ꝑ tactum manualem.
¶ Tertio ꝑ oſtenſionẽ viſualem.
¶ Quarto ꝑ abſconſionem ſinualem.
¶ Quinto ꝑ ſeꝑatõȝ ꝑſonalem.
Jſtos quinq̃ȝ modos ſuauit deus in lepre cura-
tiõe. Nõ ſine magnis ſecretis ad oſtendendũ et
figurandũ q̃nq̃ȝ modos q̃bus aie curãt̃ a lepra
peccatorũ mortaliũ. De tertio mõ dicit thema.
Jte oſten. vos ⁊c̃. Dico ꝑmo ⁊c̃. ꝑ ablutõneȝ
corꝑalem. Jſte modus inuenit̃. iiij. Re. v. Nõ
breuit̃ hiſtoriam de illo nobili viro leproſo qui
venit ad ꝓphetã helizeũ ⁊c̃. Cui rñdit ꝓpheta
di. Vade ⁊ lauare ſepties in iordane. ⁊ recipiet
ſanitatem caro tua atq̃ȝ mũdaberis. ⁊ ſeq̃t̃. De
ſcendit ⁊ lauit ſepties ⁊ mũdatus eſt. iiij. Reg̃
v. Ecce vnus modus curãdi lepraȝ. Mõ intre
mus ſecreta q̃ hic tangunt̃. Certũ eſt ꝙ nulla a-
qua meterial̃ hȝ talem ꝟtutem curandi lepram
Sed figurabat lauachrũ baptiſmi ꝑ qð aie mũ-
dant̃ ⁊ curant̃ hoies a peccatorũ lepra. non ſo-
lum original̃ ſ actualiũ vt iudei ⁊ infideles q̃ nõ
ficte accedunt ad baptiſmũ. Ecce q̃re dicit. va-
de ⁊ lauare ſepties ⁊c̃. Sed eſt h̃ q̃ſtio quare p̃-
cipit vt lauaret ſe in iordane. cũ tñ eſſent alie aq̃
ita bone? Solutio ſanct⁹ ꝓpha ſciuit ſpũ ꝓphe
tico ꝙ filius dei ſm̃ humanitatẽ aſſumptam de
buit baptiſari in iordane. ⁊ ibi baptiſmum inſti
tuere. ⁊ vim regeneratiuã aquis conferre ad la
uandũ peccata. Auto. Effundã ſuꝑ vos aquaȝ
mundã ⁊ mundabimi ab omibus inq̃namentis
Ezech. xxxvj. Sed eſt h̃ iterũ q̃ſtio quam forte
iam facit aliq̃s vr̃m. q̃re ꝓpheta dixit. vade la-

nare ſepties ⁊c̄. q̄re dixit ſepties. cū baptiſmus
nō habeat efficaciā niſi ſemel tm̄. ſicut ſemꝫ tātū
xp̄us fuit paſſus. Notate ꝙ nūq̄ baptiſm⁹ daꝛ
ab vno ſolo. imo ſunt ſꝑ duo baptizantes .ſ. ſa-
cerdos vꝫ etiā laicus in neceſſitate. ⁊ hoc inſtru
mentaliꝛ. ⁊ xp̄s deus ⁊ hō ꝑncipaliꝛ. qꝛ quādo
ſacerdos baptiſat corp⁹ aq̄ materiali. ſiꝫ xp̄s ba
ptiſat animā aqua ſpūali .ſ. gr̄a ſpūſſancti. Jđo
dixit deus pr̄ Johi baptiſte. Sup quē videris
ſpūmſanctū deſcendentē ⁊ manentē ſup eum h̄
eſt q̄ baptiſat in ſpūſancto. Joh. j. De iſto fon-
te ſpūſſancti ꝓcedunt ſeptem flumia q̄ in baptiſ
mo oia fundunꝛ ſup aiam .ſ. ſpūs ſapie intelle-
ctus. ſpūs ꝯſilij ⁊ fortitudis. ſpūs ſcie ⁊ pietatꝭ.
ſpūs timoris dn̄i. Eſa. xj. ſeptē em̄ dona ſpūſſā-
cti habitualꝛ danꝛ aīe in baptiſmo. De h̄ laua-
chro ꝓphetauit zacha. di. Jn die illa erit fons
patens domui dauid ⁊ habitantib⁹ ierl'm in ab
lutōꝫ peccatorū ⁊ mēſtruate. Zach. xiij. Nō in
die illa .ſ. xp̄i in q̄ ſol iuſticie mundū illumiabit.
Erit fons patēs domui dauid .i. xp̄i. Dauid in
ſcp̄tura is mꝫtis locis ſumiꝛ ꝓ xp̄o. q̄ fuit de ge
nere dauid ſc̄m humanitatē. Et habitātib⁹ ierꝫꝫ
ſcꝫ iudeis. in ablutōꝫ peccatorū .ſ. actualiū pctō
rum. ⁊ mēſtruate. Menſtruū infirmitas ē q̄ ve
nit naturaꝫr. ⁊ ſignat peccatū originale qđ natu
raliter venit. qꝛ ꝑ viciatā originē nature. Aui-
ſenꝛ hic illi q̄ hn̄t baptiſare taꝫ ſacerdotes q̄ꝫ lai
ci de forma. auiſenꝛ patrini de filiolꝭ. vt curā ha
beant de eis. qꝛ ſicut pr̄ carnaꝫ teneꝛ ꝓuidere de
cibo corꝑali. ita patrinus de cibo ſpūali vt ſciāt
ſe ſigre. ⁊ ſciant Pr̄ nr̄. Aue ma. Credo. ꝙ cōfi-
teanꝛ ⁊ cōmunicēt ad minus in paſchate. ꝙ va
dant ad miſſam ⁊ ſmonē. ⁊ q̄tū pn̄t tenenꝛ pa-
trini corrigere eos de pctīs ⁊ reducē ad bonam
vitā ⁊ ad deū. qꝛ ſunt eorū filij ſpūales. ⁊ de eis
hn̄t reddere rōꝫ deo. Jō ſi ex vr̄a negligētia dā
nanꝛ cum eis etiā ibitis. etiā ſi aliud pctm̄ non
haberetꝭ. Jſtā obligatōꝫ recipitis in baptiſmo.
Jō dđ. Quāta mandauit pr̄ib⁹ .i. ſpūalib⁹ nota
ea facere filijs ſuis. vt cogſcat generatio altera
ſcꝫ ꝯuerſorū q̄ ſunt alterius generatōis. ps̄. lxx
vij. ⁊ ꝯcordat Eſa. di. Pr̄ filijs notā faciet veri
tatē ſuā. Eſa. xxxviij. ¶ Dico ꝙ ſcđs modus eſt
ꝑ tactū manualē. Xp̄s em̄ leproſum cum manu
tangendo curauit. Hoc inueniꝛ Matth. viij.
Poſtq̄ aūt xp̄s p̄dicauerat in q̄dā mōte cū de
ſcendiſſet de mōte. q̄dam leproſus veit ad eum
di. Dn̄e ſi vis potes me mūdare. q. d. non dubi
to de ptāte tua. qꝛ potens es. ſꝫ ſoluꝫ ſtat in tua
volūtate. Jō dn̄e ſi vis potes me mūdare. Dic
textus. Et extendēs ih̄s manū ſuā tetigit eū di.
volo. mundare. ⁊ ꝯfeſtim mūdata eſt lepra ei⁹
Figurauit in h̄ xp̄s ſecundū modū quem ordi-
nauit ad curandum de peccatis enormib⁹ ⁊c̄. q̄
poſt baptiſmū cōmittim⁹. q̄ ꝑ baptiſmū nō pn̄t
lauari ſed ꝑ tactū. Ecce ꝯtritio cordiaꝫ hic inſi-
nuaꝛ. qꝛ q̄tūcūq̄ peccata ſint ḡuia ⁊ horribilia
tanta eſt v̄tus ꝯtritōis q̄ ſi vera ſit nō eſt ſine ḡ-
tia qꝛ purificat animā ab oibus culpis mortali-
bus. Jdeo dauid. Cor ꝯtritū ⁊ hu. ⁊c̄. Si dica
tur. vn̄ h̄ ꝙ contritio ſignificeꝛ ꝑ tactum man⁹.
Rn̄deo ꝙ niſi deus tactu ſue manus miſcđie tā
geret cor peccatoris nunq̄ haberet ꝯtritionem
Jſta man⁹ miſcđie dei hꝫ q̄nq̄ digitos .ſ. q̄nq̄
motiua contritōis. Primū motiuū ē cogitatio
amiſſionis gr̄e dei. qꝛ qn̄ peccator cogitat ꝙ ex
ſuis peccatis ꝑdidit gratiam dei ⁊ eſt in ira dei
tunc hꝫ motiuū ⁊ ratōꝫ ꝯterendi. Sicut miles q̄
p̄us erat in gratia regis. ſed qꝛ delinq̄t ꝑdit gra
tiam. ⁊ incurrit iram regis. ita ꝙ rex nō vult eū
videre. moueꝛ ad ꝯtritōꝫ offenſe ex cogitatōne
amiſſionis gratie regꝭ. Cogitate quaꝫ dolor ma
xime ſi non haberet vn̄ viueret aliunde. Jta de
peccatore ⁊c̄. nec aliūde pōt hr̄e vitam eternaꝫ
¶ Secundū motiuum ad ꝯtritiōeꝫ eſt cogitatio
amiſſionis lucri. qn̄ cogitat peccator ꝙ ꝑdidit
q̄cq̄d lucratus fuerat vnq̄ ꝑ oꝑa meritoria. tūc
hꝫ motiuū ⁊ ratōꝫ ꝯterendi. O quaꝫ dolor. Ac
ſi mercator in manu ꝑderet q̄cq̄d lucrat⁹ fuerat
vnq̄ toto tp̄e vite ſue quō doleret. plus perdit
peccator. ſed qn̄ redit ad gr̄am ꝑ veram pniam
recuꝑat iſta que fecit in gr̄a. qꝛ oꝑa bona morti
ficata ꝑ pniam verā reuiuiſcunt. Cogitate qua
lis dolor dꝫ eſſe religioſo vel clerico ⁊c̄. q̄ ꝓpter
vnū peccatū ꝑdit q̄cq̄d lucratus eſt in .l. vꝫ. lx.
annis ⁊c̄. ¶ Tertium qꝛ ꝑdit hereditatē ꝑadiſi.
que ad eum ꝑtinebat. quaꝫ dolor dꝫ eſſe primo-
genito regis ſi ex culpa ſua ꝑderet hereditatem
Jdem de peccatore. ¶ Quartū qꝛ ꝑdidit amici-
ciam ſanctorū angelorū ⁊ oim̄ beatorū. Jam vi
detis q̄tum doletis qn̄ ꝑditis aliquē amicū cor
dialem. q̄tomagis dolere debetis qn̄ tantos ꝑ
ditis. igiꝛ. ¶ Quintū motiuū ad ꝯtritōꝫ eſt cogi
tare qꝛ es damnatus ſententiaꝫr ad furcaꝫ infer
ni. Anima q̄ peccauerit ipa morieꝛ. Eze. xviij.
Sententia eſt data ſꝫ executio non fit ſtati. Sed
cogitate quō dolet captus qn̄ ſcit ꝙ ſentētia eſt
data vt ſuſpendaꝛ. etiam ſi executio nō fiat illa
die. Jſtis q̄nq̄ digitis manus miſcđie dei tan-
git cor peccatoris. Jō ꝓpheta in ꝑſona peccato
ris conterentis dicit. Abij amarus in indig̃tiōe
ſpūs mei. manus em̄ dn̄i erat mecū ꝯfortās me
Ezech. iij. Quia ꝯtritio nō ſolū purificat a pec-
catis. ſed ꝯfortat ꝑ ſpem. Hic habetis doctrinā
vt bona vel mala penalia q̄ habetis in h̄ mūdo
non attribuatis cauſis ſecūdiſ. qꝛ manus dei fa
cit omnia. Jō ſancti pr̄es antiq̄tus oia attribue
bant deo. v̄bi gr̄a. de pr̄iarcha iacob cum eſſet
puer ⁊c̄. Dixit pr̄. quō tam cito inuenire potui-
ſti fili mi. Rn̄dit nō aliam rōꝫ aſſignādo di. q̄a
voluntas dei fuit vt cito mihi occurreret qđ vo
lebam. Gen̄. xxxiij. Jdē ab eſau interrogat⁹ de
filijs q̄d ſibi volunt iſti. ⁊ ſi ad te ꝑtinēt. Rn̄dit

iacob. ꝑuuli ſunt quos donauit mihi dñs. Etiã
mala penalia ſunt deo attribuẽda. qꝛ cõcluſio ẽ
oim theologoꝝ. qꝛ oia mala pene facit deꝰ. Jõ
Job poſtq̃ꝫ ꝑdidit ſeptez filios ⁊ filias ꝑ diabo
lum (vt dicit textus) ⁊ duo milia paria boum.
⁊ tot aſinos ab inimicis de caldea receptis. Jtẽ
ſeptẽ milia oues ꝑ ignem de celo ⁊c̃. totuz attri
buit deo di. Dñs dedit dñs abſtulit. ſicꝫ domio
placuit ita factũ eſt. Job. j. cum tñ textus dicat
ꝙ diabolus ⁊ inimici caldei fecerũt. Jta debe-
tis vos facere. nõ attribuere aliq̃d ſoli vel lune
vel nature. qꝛ nõ eſt niſi captiua. i. ancilla. Sicꝫ
ſi rex daret vob aliqꝺ officiũ vel caſtrũ. ⁊ nota-
rius faceret inſtrumentuz. ⁊ vos regtiami cala
mo vel notario. nõne eſſet ſtulticia. De oibus ꝙ
creatori eſt regratiandũ nõ ſoli nec lune nec pla
netis. ſol. luna creature ſunt irrõnales. Jõ crea
tori eſt regratiandũ tam de bonis q̃ꝫ etiã de ma
lis. Mgr ſenten. in. j. de potẽtia dei dicit. Suf
ficit xpiano dicere oim oꝑationũ ⁊ actionũ que
fiunt in h mũdo cãm eſſe dei voluntatẽ. Si q̃ra
tur q̃re eclipſatꝛ ſol vel luna? Rñdeo ꝙ ita pla-
cet deo. ⁊ ſic põt hõ reſpõdere ad oẽm q̃ſtionez
mũdi. ¶ Tertius modus eſt ꝑ oſtenſionẽ viſua-
lem. de h loquitꝛ thema. Jte oſtendi. ⁊c̃. Dicatꝛ
hic breuitꝛ hiſtoria euãgelij. Dũ iret xp̃s predi-
cando tranſiẽs ꝑ mediam ſamariã ⁊ galileã de
ciuitate in ciuitatẽ. de villa in villã oſtendendo
gentibꝰ veritatem fidei. Jn porta cuiuſdam ca
ſtri occurrerũt ei decẽ leproſi viri q̃ extra mora
bantꝛ nec audebãt approxiare. qꝛ eſt morbus cõ-
tagioſus. ſꝫ ſteterunt a longe. Cogitate ꝙ flexis
genibus ſtabãt. ⁊ alta voce dicebãt. Jeſu prece
ptor. nõ dixerũt dñe vel creator ſed p̃ceptor. q.
di. ſicut p̃cipiendo creaſti mundũ. ita p̃cipiẽdo
potes nos curare. Xp̃s vo reſpiciens eos. dix-
it thema ꝓpoſitũ. Jſte oſten. ⁊c̃. qꝛ ſic curabimi
⁊ ip̃i receſſerũt ⁊ purificati fuerũt. Ecce purifi-
catio lepre ꝑ oſtenſionẽ viſualem. Si q̃ratꝛ qua
re ſic ſunt curati? Rñdeo ꝙ ad oſtendendũ ter-
tium modũ curandi a lepra peccatoꝝ. ſ. ꝯfeſſio
nem q̃ eſt tante ỽtutis ꝙ niſi cor ſit actualitꝛ ob-
ſtinatũ nolens dimittere pctã nec remittere in-
iurias. qꝛ in talibus ꝯfeſſio nõ hꝫ effectũ. purifi
cat aiam ab oibus culpis mortalibꝰ. ꝓpter h di
cit. Oſtendite vos. nõ dicit oſtẽdite caput vl fa
ciem aut manus. ſꝫ oſtendite vos. ſ. oẽs plagas
Recte ꝯfeſſio nõ eſt niſi oſtenſio plagarũ lepre
di. Prexq̃ fui ꝯfeſſus peccaui in h ⁊c̃. de alijs
patꝛ interrogate me. patꝛ ego ſum ꝑſona ſuꝑba.
auara retinui ſalariũ ſuoꝝ decimas vl de mor
tuis ⁊c̃. Qñ dat abſolutõz ꝯfeſſor aia purificatꝛ
ab oibus plagis ⁊ macul. De h Autori. clara.
Si ꝯfiteamur peccata nr̃a fidel ⁊ iuſtus eſt deꝰ
vt remittat nob peccata nr̃a. ⁊ mũdet nos ab oi
iniq̃tate. j. Joh. j. Nota fidel complẽs qꝺ ꝓmi-
ſit. ſ. purificatõz peccatoꝝ ꝑ confeſſionez. Uo

lo vos auiſare de vno qꝺ eſt ꝙ omia peccata in
tegre debetis confiteri ſacerdoti. qꝛ mlti dãnãtꝛ
qꝛ faciũt ꝯ h ỽbum. Jte oñdite vos. Aliqui ex
ignorãtia. aliq̃ ex verecũdia non oſtendunt oia
peccata etiã neceſſario ꝯfitenda ſacerdoti. ſacer-
dotes aliq̃n nõ audent interrogar. qꝛ fuit inuẽ-
tum ꝙ vxor dicebat viro dicendo. ꝯfeſſor petit
a me talia ⁊c̃. Confeſſores aliq̃n nõ audẽt inter
rogare vxores niſi ſuꝑficialitꝛ dicẽtes. Fuaſtis fi
dem viro. ⁊ nihil aliud. cũ tñ debeãt petẽ a con
fitentibꝰ etiam diligentꝛ cũ apparet eis inſufficiẽ
tia ꝯfeſſionis. caueat tñ ꝯfeſſor ne ſit incautꝰ in-
terrogando. ⁊ ne oſtendat modũ peccãdi ꝯfitẽ-
tibus. Jtem aliq̃tiens peccata ſunt g̃uia ⁊ ꝯ na
turam ꝙ celum ⁊ terra poſſent ſubmergi. Jtez
dicat ꝯfeſſor. Dicatis filia negaſti debituz viro
qꝛ ſi mulier negat debitũ viro peccat mortalitꝛ.
⁊ damnatꝛ. de h etiam dꝫ virũ interrogare. Di-
catur hiſtoria q̃ accidit in valentia de mlere ne-
gante viro debitũ que q̃libet die inueniebat ex
cuſatõz. ꝓpter qꝺ vir vocauit ancillã ſiue capti
uam. ⁊ de cetero abhorruit vxorẽ. vir dãnauit
ſe cum ancilla ⁊ magis vxor q̃ erat cã oim iſtoꝝ
De h dicebat apl's in ſuis ſmonibꝰ. Uxori vir
debituz reddat. ſilr ⁊ vxor. mler aũt ſui corpori
ptãtem non hꝫ ſed vir. ſilr ⁊ vir ptãtem ſui cor-
poris non hꝫ ſed mler. Nolite fraudari inuicez
niſi forte ex ꝯſenſu ad tp̃s vt vacetis orõi. ⁊ ite-
rum reuertimi in idip̃m. ne texet vos ſathanas
ꝓpter incontinentiã vr̃am. j. ad Chori. vij. Di-
catꝛ etiam ꝯ illos q̃ ex verecũdia non audẽt oſtẽ
dere peccata ꝯfeſſori. ¶ Quartus modus fuit ꝑ
abſconſionem ſinualẽ. h hr̃ Exo. iiij. de moyſe.
q̃ cum ſel eſſet coraz deo habuit manũ leproſaz
dixit. O dñe qual eſt manus mea? dixit ſibi deꝰ
abſconde eã in ſinu. ⁊ ſic curata fuit. Quare ſic
dñs curauit leprã? Solutio ad oñdẽdum quar-
tum modũ curandi peccatoꝝ. ſ. ꝑ afflictõz pnia
lem. Si habetis aiam leproſam ex pctis. ꝑ cor-
poris afflictõz poteritis eam curare. ⁊ h ſig̃t ma
nus hñs q̃nq; digitos q̃bus oꝑamur q̃ ſignant
q̃nq; oꝑa pnialia. ¶ Primũ eſt ieiuniũ qꝺ com-
p̃hendit oẽs afflictões corꝑales. vt ciliciũ diſci
plina ⁊c̃. ¶ Scꝺm eſt orõ ſp̃ualis. qꝛ ſicut os loq̃
tur. ſic cor ſiue ſp̃us cogitat. oculi lachrymantꝛ.
⁊ ſic aia purificatꝛ. ¶ Tertiũ eſt elyna fraternalis
ſed de bono iuſto. ſed de alijs reſtitutio fieri dꝫ.
Jõ dicit xp̃s. Qꝺ ſupeſt. ſ. facta reſtitutõe da-
te elynam. ⁊ ecce omia mun. ⁊c̃. Lu. xj. ¶ Quar-
tum eſt remiſſio iniuriarũ. Si vis etiã remitte-
re damnũ vel debitũ amore dei bñ facis. ſed nõ
teneris. ſed remittere odiũ ⁊ rancorẽ cordis ⁊ ꝓ
poſitum habeas non nocẽdi inimico etiã ſi poſ-
ſes. ſed ſine peccato corã iudice potes ducẽ tuã
cauſam. ⁊ exigere debitũ ⁊c̃. Si vis remittẽ to-
tum vt deus tibi remittat. eſt magis meriti. Si
dimiſeritis hoib' pec. coꝝ ⁊c̃. Mat. vj. ¶ Qui-

tum eſt coio ſacramentał ⁊c̃.ptz quō man⁹ ſigt
afflictõ3 pnialem. Sed q̃re p abſcõſionē curata
fuit? Solutio ad oſtendendū ꝙ opa pnialia nō
debent fieri publice ad vitandū vanā gł̃am. ⁊ ſi
ſint aliq̃ bona q̄ non pn̄t abſcondi. ordineť intē=
tio ad deum. Dicať ꝫ illos q̄ laudāt ſe de bois
opibus dicēdo. heri ieiunaui vł diſcipliaui ⁊c̃.
Item de ill' qui clamāt paupi vt videanť dare
elynas. p hunc em̄ modū aia nō ſolū nō curať.
imo fit magis leproſa. Ergo attēdite ne iuſticiā
vr̄am faciatis coram hoibus vt videami ab eis
alioq̄n mercedem nō habebitis ⁊c̃. Matth. vj
Nō ne iuſticiam vr̄am faciatis corā hominibus.
Aliq̃ iuſticia d3 fieri corā hoibus. ⁊ aliq̃ nō. De
peccatis notorijs iuſticia d3 fieri corā hominibus
de peccatis ſecretis iuſticia ſecreta. ⁊ dimittať
diuino iudicio. q2 ip̄e ꝯdēnabit tales. Sed qn̄
peccata ſunt notoria ⁊ rectores ſuſtinēt nec faci
unt iuſticiā. ira dei eſt ſup eos ⁊ ſup cōitatem.
ꝟbi gr̄a. Si aliq̄s ſecrete inuocat demones. cō=
munitates vł rectores non hn̄t piculū. S3 qn̄ ē
notoriū. q2 oēs recurrunt ⁊ ꝓceſſionał r vadūt
gētes ad eū ꝓ liberatōe ab infirmitatib⁹ ⁊c̃. tūc
ira dei eſt ſup cōitatem ⁊ rectores. Idē de iurā
tibus ⁊ blaſphemantibus ſecrete. S3 qn̄ publi
ce ⁊ notorie deus blaſphemať ⁊ ſuſtineť. tunc
male regiť ciuitas. Idem de opantibus ſecrete
in diebus feſtiuis Sed qn̄ publice ⁊ notorie cor
rigendi ſunt publice Idem de ludo alee ſecreto
vel pulico dicendū eſt. Si aliq̄s fecit aliquā in=
honeſtatem ſecrete nō d3 fieri de illa publica iu
ſticia. ſed qn̄ publice ⁊ notorie habitāt meretri=
ces p vicos ł p hoſpitia ⁊c̃. niſi faciatis iuſticiā
publice habebitis ſup vos irā dei. Item ſi aliq̃
mulier in corde ſuo ſit pomposa ⁊ vana ſecrete.
deus ꝯdēnabit eam. ſed qn̄ eſt publice ſic vana
⁊ pōpoſa in ornamentis in caudis pōt puniri. ſi
leges de ornamētis frangāt. ſecus eſt ſi peccata
ſint notoria. Ecce quō intelligiť. Attēdite ne iu
ſticiam vr̄am faciatis corā hoib⁹. qđ verū eſt ſi
peccata ſint occulta ⁊c̃. Ał's piculū iminet his
q̄ non corrigūt. vn̄ dicit ſcp̄tura. Digni ſūt mor
te nō ſolū q̄ faciūt. ſed q̄ ꝯſentiunt facientibus.
Ad Ro. j. xvij. q. iiij. Oēs pari pena puniendi
ſunt agentes ⁊ ꝯſentientes. Glo. Auguſti. Cō=
ſentiūt q̄ pn̄t ⁊ debēt corrigere ⁊ nō faciāt. xxiij
q. iij. qui pōt. reſiſtere poſſe puerſis, ⁊ nō facere
eſt eis ꝯſentire. ¶ Quintus modus eſt p ſepatio
nem pſonalem. Hoc hr̄ Nūe. xij. moyſes habe
bat vnā ſororem ꝓphetiſſam vocatā maria3. et
q2 ſeł murmurauit ꝫ fratrem ſuū moyſen ſubi/
to fuit effecta leproſa. ꝓ q̄ moyſes orauit dn̄m.
Dn̄e obſecro ſana eā. Rn̄dit dn̄s. ſepeť ſeptem
dieb⁹ extra caſtra ⁊ poſtea reuocabiť. Nūe. xij
Iſte eſt vltim⁹ modus curādi a lepra peccatoꝝ
ſc3 p ſepatō3. ⁊ h̃ fit p ingreſſum religiōis. ſepa
re ſe d3 religioſus vel religioſa ab amicis ⁊ pa=
rentibus. Dicať ꝫ mł'eres q̄ in ſuis ptibus vo/
cant moniales vt ſuiāt eis. ⁊ etiā in infirmitati
bus ⁊ ꝙ dimittunt ſuitiū dei ⁊ ſuiant eis. qđ
indecens eſt ⁊ malū. Itē nō dn̄t moniales voca
re ad ſe in feſtiuitatibus ſeu ꝯuiuijs. Si vultis
eis remittere aliquam elynam bn̄ q̄dē. ſ; nō tra=
hanť religioſe ex monaſteria. q2 h̃ eſt piculoſu3
p h̃ em̄ ⁊ deuotōnem amittūt ⁊ dei ſuiciū omit
tunt. Dicať quō ingreſſus religionis h3 eandē
ꝟtutem vt baptiſmus purificādi ab oib⁹ pctis.
Baptiſeť iudeus q̄ haberet oia peccata. ⁊ aliuſ
maxim⁹ peccator intret religionem. equał gr̄a
dať vtriq3. h̃ fuit reuelatū cuidā ſancto. vt pat3
p miraculū an̄ dictum ꝯfirmatū in decretis per
Pelagiū papā. Dicať miraculū de iſto ſancto
q̄ eq̄lem gr̄am vidit deſcendē ſup vnum nouiť
baptiſatū ⁊ ſup intrantē religionē approbatam.
Iſtud nō eſt ex ꝑuilegio pape ſ; ex ꝑuilegio xp̄i
vt exp̄ſſe dicit ſan. Tho. in. iiij. ſen. ⁊ ſcđa ſcđe.
vide ibi ratōes. Nō cū dicit ſepeť ſeptē diebus
p ſeptem dies ſeptem intelliguntꝫ in q̄bus ſtat p
fectio religionis. ſc3.

¶ Obedientia generalis.
¶ Pauptas apoſtolicał.
Caſtitas angelicał.
¶ Deuotio in officio.
In ore ſilentium.
¶ Penitentia corporał.
¶ Et patientia ꝟtualis.

Sine iſtis nō pōt religioſus ſaluari. Vn̄ dic̃ ſan
ctus Tho. in q̄tlibetis. Si ſcirē monaſteriu3 in
quo negligiť cura aiaꝝ nō auderem ꝯſulere ali
cui ꝙ in tali monaſterio eligeret monachatum.
Itē attendēdū eſt ſollicite ne in ingreſſu religi=
onis fiat ſymonia. ał's aima nō purificareť. imo
plus maculareť. ⁊ tūc ſic ſepat⁹ poterit dicere.
Aſpges me dn̄e yſo. ⁊c̃. vł aliť. Iſta ſepatio eſt
recedē a mala ſocietate. q̄ ē occaſio peccādi. iux
illđ. Que nocitura tenes q̄uis ſint cara relinq̄.

¶ Sermo tertius de eadem domica.

Qui chriſti ſunt

carnē ſuā crucifixerūt. Hr̄ ꝟbū iſtđ
ad Gał. v. Pro huius ꝟbi declara
tione ⁊ materie p̄dicāde introductōe ſciendum
ꝙ creature dicunť eſſe xp̄i triplicič. ſ.

¶ Per creatō3 vniūſalem.
¶ Per redemptōnem humanalem.
¶ Per ſubiectōe3 ſpecialem.

Qtū ad p̄mū oēs creature ſunt xp̄i. q2 p ipſum
oia creata ſūt ⁊ facta. Nam ſič caſtrū qđ ꝓprijs
expenſis edificať ⁊ nō in alieno fūdo d2 eſſe illi⁹
q̄ edificauit. etiā totus mūđs xp̄i eſt. q2 dn̄s ihus
xp̄s de ſuis ꝓprijs. ſ. potētia infinita ⁊ ſapia. ſi=
ne aliēo adiutorio in ꝓprio fundo edificauerat
caſtrū vł domū totius mūdi cū oibus creaturl.
ideo oia ſunt ſua. Cui⁹ eſt celū terra ⁊ alie crea=

ture viſibiles ⁊ inuiſibiles? Rn̄deo ꝙ oēs ſunt
xp̄i. ⁊ iſto mō loquit̄ apl's di. Locutꝰ eſt nob. ſ.
deus pr̄ in filio quē ꝯſtituit heredē vniūſorum
ꝑ quem fecit ⁊ ſecula. Ad heb. j. ¶ Ergo omnes
creature ſunt xp̄i ꝑ creatōꝫ vniūſalem. ¶ Ctū
ad ſecundū membrū. ſciatis ꝙ ꝑ redemptōneꝫ
humanā oēs creature rōnales cuiuſuis ſtatꝰ ſi-
ue ꝯditōis ſint tam fideles ꝙ̄ infideles oēs ſunt
xp̄i nō ſolū ꝑ creatōꝫ ſed etiā ꝑ humanā redem
ptōꝫ. q̄ eñ ꝓprijs pecunijs emit captiuos illius
ſunt. Jta xp̄s de ꝓp̄a moneta burſe ſue. ſ. eius
corꝑis ſanguis emit nos. ⁊ ꝑ omnibus ſoluit pre
cium in mēſa cambij. ſ. in cruce. Jō oēs ſumus
ſui. licet iudei ⁊ agareni ⁊ omēs infideles alij vt
falſi captiui fugiant mō ⁊ latitent ꝑ nemora. et
cauernas infidelitatis. Vñ apl's dicit. Siue vi-
uimus. ſ. ꝑ fidem ⁊ grām dño viuimꝰ. ſiue mori
mur. ſ. ꝑ infidelitatem vel pctā dño morimur. ſi
ue eñ viuimꝰ ſiue morimur dñi ſumꝰ. in h̄ eniꝫ
xp̄s mortuus eſt ⁊ reſurrexit vt ⁊ viuoꝝ ⁊ mor
tuorū dominet̄. Ad Ro. xiiij. ¶ Tertio mō dicū
tur aliq̄ ip̄ius ꝑ ſubiectōꝫ ſpecialem. iſto mō ſo-
lum xp̄iani boni ſunt ſui ꝑ verā credentiā et de-
uotam obedientiā ad eiꝰ p̄cepta. Qui habꝫ iſta
duo ille dr̄ eſſe xp̄i. ⁊ h̄ iam denotat̄ in noīe chri
ſtiani. Quare aliq̄ dicūt̄ arragonēſes. qꝛ habēt
ſubiectōꝫ ꝑ credentiā ad regē arragonie. et obe
dientiā. q̄re aliq̄ dicunt̄ caſtellani vl' gallici pro
pter ſubiectiōꝫ ſpēalem ad ſuū regē. Jta xp̄iani
q̄ hn̄t verā fidem in corde ⁊ deuotā obedientiaꝫ
in oꝑe ſunt xp̄i ꝑ ſpēalem ſbiectōꝫ. ⁊ ex h̄ noīati
ſunt xp̄iani. Act. xj. Paulus ⁊ barnabas in an-
tiochia annū totū ꝯuerſati ſunt in eccl'a ⁊ docue
runt turbā multā. ita vt cognominarent̄ p̄muꝫ
antiochie xp̄iani. Ecce aň dicebant̄ diſcipuli.
Et de xp̄ianis loquit̄ thema. Qui xp̄i ſunt ⁊c̄.
ſcꝫ ꝑ ſubiectōꝫ ſpēalem ꝑ verā credentiā fidei ⁊
⁊ deuotā obedientiaꝫ in oꝑe. carnē ſuā crucifi-
xerūt. Mō videndū eſt quō nos xp̄iani debēꝰ
crucifigē carnē nr̄aꝫ ad inſtar xp̄i h̄ poſſū decla
rare ꝑ q̄nqꝫ vulnera ſiue plagas p̄ncipales q̄s
xp̄s recepit in cruce. mltas alias plagas recepit
in capite ꝓpter coronā ſpinarū. ⁊ in toto corꝑe
liuores q̄s poſſet numerare ⁊c̄. Sed plage prin
cipales fuerūt q̄nqꝫ. due in manibꝰ. ⁊ due in pe-
dibus. ⁊ vna in latere. De q̄bus ꝓphetauerat
dd in pſ̄. xxj. in ꝑſona xp̄i di. Foderūt manus
meas ⁊ pedes meos. ſ. ligone clauorūꝫ. xp̄us ğ
fuit crucifixus corꝑalr̄. ⁊ recepit q̄nqꝫ vulnera
realit̄. Sic nos xp̄iani debemꝰ crucifigi ad iſtar
xp̄i moralr̄. ⁊ recipe iſtas q̄nqꝫ plagas v̄tualit̄.
⁊ tunc de nob̄ dr̄ thema. Qui ſunt xp̄i ⁊c̄.
Primo in manu dextera ꝑ miſcōiam largiēdo.
Scōo in ſiniſtra ꝑ iuſticiam reſtituendo.
Tertio in dextero pede ꝑ tꝑantiam abſtinēdo.
Quarto in ſiniſtro pede ꝑ patiam ſuſtinendo.
Quinto in latere ꝑ patiam ꝯtinuando.

Quilibet xp̄ianus q̄ has q̄nqꝫ plagas aſſūpſit
ad inſtar xp̄i crucifixus eſt. de q̄bus verificat̄
thema Qui xp̄i ſunt ⁊c̄. Ecce tota materia p̄di
canda in pn̄ti ſumma. ¶ Dico p̄mo ꝙ ſi ad iſtar
xp̄i volumꝰ crucifigi debemꝰ p̄mo clauari ⁊ cru
cifigi in manu dextera clauo miſcōie. Hoc decla
rat̄ ſic. Facultates ſiue diuicie huius mōi dicū
tur manus. Rō qꝛ manibus facimꝰ oꝑa p̄ncipa
liter. Jta illi q̄ hn̄t magnas diuitias pn̄t facere
multa ⁊ mağ oꝑa. ſ. magnas domus. caſtra. ve
ſtes ⁊c̄. Jam dr̄ vulgarit̄ de diuite mlta pōt fa-
cere. Ecce rō quare dicunt̄ diuitie domi manꝰ.
Jō dicebat ſalomon. Pecunie obediūt omnia.
Ecci. x. Nota obediunt oīa. ſ. corꝑalia ⁊ tꝑalia.
Et ſicut habemꝰ duas manꝰ dexterā ⁊ ſiniſtraꝫ
Jta ſunt due conditōes facultatū ſeu diuitiarū
Aliq̄ de bono iuſto. ⁊ iſta dicūt̄ dextera manꝰ.
aliq̄ de malo q̄ dicūt̄ ſiniſtra. De bono iuſto ſūt
diuitie que acq̄runt̄ iuſte. vt de poſſeſſionibus
vl' de laboribus in officio ſuo. vl' de redditibus
iuſtis. vel de mercatōibꝰ vel venditōnibus pla
nis vl' de vaſall' ſine rapina. ⁊ ſic de alijs. Talis
pecūia dr̄ manus dextera. De malo ⁊ iniuſto ē
pecunia que acquirit̄ in iuſte. vel ꝑ vſuraꝫ ſiue
ꝑ rapinam vel ꝑ calumniā vel ꝑ retentōeꝫ deci-
marū. ⁊ p̄mitiarū ſalariorū vel teſtamentorum
ſiue inuentorū ſiue ꝑ ſymoniā. iſta eſt manꝰ ſini-
ſtra. De iſtis manibus dicebat ſalomon. Leua
eius. ſ. mūdi ſub capite meo. ſ. deſpiciēdo. ⁊ de-
xtera illius amplexabit̄ me. Cañ. ij. Jn dextera
ğfiendū eſt vulnus clauo miſcōie. ſ. elẏnas lar-
giendo. qꝛ ſolū de illa h̄ eſt de bonis iuſtis ꝑ de-
xterā ſignificatis eſt fienda elẏna. Et ſic̄ de māu
xp̄i ꝑforata exibat ſanguis. ita de manu diuitiſ
dextera clauo miſcōie ꝑforata dꝫ exire elẏna ad
pauꝑes. qꝛ de iniuſtis bonis nō dꝫ fieri elẏna ꝫ
reſtitutio. Jō xp̄s. Te aūt faciēte elẏnam neſci
at ſiniſtra tua q̄d faciat dextera tua. Mat. vj.
ꝓpter h̄ do vob̄ hic cōſiliū. Qui hꝫ pecuniā de
bonis iuſtis ⁊ etiā de iniuſtis bonis dꝫ facē me-
dium in taxia. ⁊ ad dexterā ponere illā de bono
iuſto. ⁊ ad ſiniſtrā illā de iniuſto. Et qñ habue-
ritis facere elẏnam dabitis de dextera. ⁊ ſi luc̄-
mini aliq̄d iuſte ponetis ibi. Si ꝙ abſit habetiſ
aliq̄d forte de iniuſtis bonis. dꝫ poni illud in ſi-
niſtra ꝑte vt quotienſcūqꝫ videritis recordemi
de reſtitutōe dicēdo O miſer iſta habeo reſtitu
ere. idem dico de burſa. qꝛ deus aliqñ dabit vo
bis cor ad faciendū reſtitutōꝫ. Ecce q̄re xp̄s dic̄
Te faciēte ele. ⁊c̄. Ecce p̄ma plaga. Qui chriſti
ſunt ⁊c̄. ¶ Dico ſcōo ꝙ ad inſtar xp̄i debemus ꝑ
forari in ſiniſtra ſm̄ ꝙ declaraui. Siniſtra ē pe-
cunia iniuſta vl' alia res iniuſte habita q̄ dꝫ ꝑfo
rari ⁊ clauari clauo iuſticie reſtituendo debita.
qꝛ ſicut dare elẏnam eſt opꝰ miſcōie. ita etiaꝫ re
ſtituere debita eſt opus iuſticie. Jdō vos auari
ꝑforate manum vr̄am ſi iuſticiam vendidiſtis.

reddatis illos duos vel tres florenos q̄s recepi
ſtis ab illa vidua ſeu a paupe. Ideꝫ vos merca
tores ſi emendo vel vendēdo defraudaſtis ali/
quem. Idem dn̄i tp̄ales ſi aliq̄d recepiſtis a va
ſall' ꝑ rapinam. vel ſi retinuiſtis mercedē ⁊ ſala=
rium ſuorum. ancillarū. ⁊ ſic de alijs. Si vult|
ſaluari oportet reſtituere totū vl' petere veniaꝫ
Iō dicit ſcriptura. Reddite oībus debita ⁊ ne
mini q̄cq̄ꝫ debeatis. Ad Ro. xiij. Bn̄dictus eſt
q̄ cū veritate pōt dicere. licꝫ modicū habeo. tn̄
totū eſt meū nulli teneor. Sed auiſo vos hic. qꝛ
non ſolū eſt fienda reſtitutio de h' qḋ hō recepit
ſed etiā de damno qḋ intulit. Vbi gr̄a. Si aliq̄s
falſus notarius amore ſeu timore p̄cio vl' ranco
re fecit cartam falſaꝫ donatōis int' viuos vl' fal
ſum teſtamentū ⁊ hmōi. ⁊ damnificauit ꝓximū
in. c. vel. m. flor|. talis tenet' ad totū. Et ſi dixe=
ris nihil recepi. Solutio nō eſt vis. Idē de fal=
ſis teſtibus. Idem ſi impignoraſtis vineam. ar
borem vel agrū. ſoluatis totū lucrū qḋ inde ha
buiſtis. Ideꝫ ſi cōbuſiſtis domū triticū ⁊ hmōi
q̄libet tenet' inſolidū. niſi alij ꝯſentientes velint
ſatiſfacere etiam prohdolor q̄t ſunt q̄ alios dā=
nificant. vel ꝑ ſuum loqui vl' ꝑ ſuū opari. vel ꝑ
ꝯſilium. ⁊ ſic de alijs. ⁊ tn̄ nullā faciūt reſtitutō
nem. Tertio crucifigendi ſunt pedes. ſup hoc
ſciendū ꝙ pedes q̄bus gͦdimur alternati ſunt ꝓ
ſperitas ⁊ aduerſitas mūdana'. Sic em̄ ambu=
lamus in h' mūdo mō ꝑ ꝓſperitatē ſanitatem et
abundantiā. mō ꝑ aduerſitatē. ſ. infirmitatem ⁊
indigentiā. nec aliq̄s pōt vno pede ambulare.
Non dextro ꝓſperitatis. qꝛ ſupbiret. nec ſini/
ſtro aduerſitatis. qꝛ deſperaret hō. Quid gͦ fac
deus mō dat leticiam mō triſticiā. forte fuiſtis i
nuptijs cum leticia ꝑ totam diē. ⁊ qn̄ in ſero re/
dieritis ad domū inuenietis filiū vr̄m vulnera
tum in capite. qꝛ cecidit. mō habetis triſticiam.
Item mō habetis infirmitatē. mō ſanitateꝫ. mō
bonum nunciū mō malū. Si ſp eſſemꝰ cū ꝓſpe=
ritate non cognoſceremꝰ deū. ſi ſp in aduerſita=
te non poſſemꝰ ſuſtinere. Iō dicit ſalomon. Ri
ſus dolore miſcebit'. ⁊ extrema gaudij luctꝰ oc/
cupat. Prou. xiiij. In dextro gͦ pede ꝓſperita=
tis aſſumi dꝫ vulnus clauo tꝑantie ab illicit| et
ſupfluis abſtinendo. Si habetis diuitias. ſani
tatem. pulchritudinē ⁊ hmōi. nō debetis male
vti. Ex his ſunt multi miſeri q̄ ſi hn̄t pulchritu=
dinem corpalem eā expendūt in luxurijs. forti/
tudinem in homicidijs. diuitias i vanitatibus.
Iō clauo tꝑantie pforare debetis pedē dexteꝝ
Si habetis pulchritudinē corpis. etiā faciatis
ꝙ aīa ſit pulc̄. Si fortitudinē expendat' in pe
nitentia. diſciplinis ⁊c̄. Si diuitias recipiat| ne
ceſſitatē ⁊c̄. alia detis amore dei paupibus ⁊ in
pias cauſas. qꝛ non ſunt expendēda in vanitati
bus. debetis cōputare ⁊ dicere. videre volo q̄n=
tum habeo ego de redditibus q̄libet anno. cen
tam vl'. m. flor|. Et ſi habuero mille in āno. ego
expendā q̄ngentos in meis neceſſitatibꝰ. ꝺ alijs
q̄ngentis emam cenſualia ⁊ domū ꝓ alio mōo.
emunt' aūt dando elẏnas paupibus vl' mutuā=
do ſine vſura ꝓpter deum. Cogitate ꝙ habetis
mori. O miſeri q̄d dicetis xp̄o. qn̄ nudi veniet|
coram eo. Cogitate q̄lem confuſionē ⁊ capitula
tionem faciet vob' dicendo. O miſer quō venis
ſic. cū habuiſſes tot reddit' ⁊ tot bona. q̄d dices
Dn̄e totū expendi in vanitatibꝰ. Rn̄debit xp̄s
Iō vadas ad hoſpitale miſerorū. Ido clauo tē
perantie pforare ſe dꝫ hō. Iō dicit ſcp̄tura. Ob
ſecro vos tanq̄ꝫ aduenas ⁊ pegrinos abſtinete
vos a carnalibꝰ deſiderijs q̄ militant aduerſus
animā. j. Pe. ij. Nō quō pegrini ⁊ q̄lit' vadūt ꝑ
viam induti ſimpl'r. licet ſint milites. ciues. non
induunt' de auro. Itē ſolū portant pecunias ad
viam neceſſarias. ⁊ qn̄ ſunt in hoſpitio non cu=
rant de magnis delicamētis vl' delectatōibus.
Item q̄t ſumus in h' mundo pegrini ſumꝰ. vbi
ſunt illi q̄ erant. mō ſunt. M. anni iam tranſie=
runt ⁊ compleuerūt ſuā pegrinatiōꝫ. Idē de ill'
q̄ erant mō ſunt. c. anni vel. cc. Iſte mōs nō eſt
niſi via. vnus intrat ꝑ portam natiuitatis. aliꝰ
exit ꝑ portam mort|. morit' papa ⁊ venit alius.
Ideꝫ de rege. cardinalibus. ep̄is. ⁊ ſic de alijs
Nō habemꝰ h' manentē ciuitatē ſ; futurā inq̄ri=
mus. Ad Heb. xiij. ꝓpter h' rogat nos. b. petrꝰ
ꝙ viuamus vt pegrini abſtinēdo. ¶ Quarto in
pede ſiniſtro. ſ. aduerſitatis debemꝰ clauari ⁊ ꝑ
forari clauo patie. Sicut em̄ tꝑantia eſt neceſſa
ria in ꝓſperis. ita patia in aduerſis. eq̄nimit' ma
la tolerēdo ⁊ ſuſtinēdo. patia aūt eſt falſa q̄ om=
nem cibū q̄ꝫtūcūq̄ꝫ amarū facit ſapidū iſta ſalſa
Iob dulcorauit cibū amore pſecutiōis. q̄ clauo
patie clauatus nō murmurauit ꝯ deū. nec in ali
q̄ peccauit. ſed dixit. Nudus egreſſus ſum de
vtero mr̄is mee. ⁊ nudus reūtar illuc. dn̄s dedit
dn̄s abſtulit ſicut do. pla. ita fa. eſt. ſit no. d. be.
Iob. j. Sic debemus facere in nr̄is aduerſitati
bus. miſerijs vel infirmitatibus. in ꝑditiōe filio
rum vel bonorū ſp dicere debēꝰ. Bn̄dictꝰ deus
qꝛ ſp facit ꝓ meliori. licet nos neſciamꝰ. ¶ Nota
de illo hoīe deuoto q̄ in ſuis aduerſitatibꝰ ſp di
cebat. totū eſt ꝓ meliori ⁊ fit. ⁊ ml'er impatiens
indignabat'. Cū aūt ſel' vellet ſurgere ad matu=
tinas ex deuotōe ⁊ inimici obſuaſſent eum ad
portam vt eū occiderēt. cecidit ꝑ ſcalā. ⁊ fregit
ſibi tibiā. Cū aūt ml'er rephenderet q̄re ſurrexe
rat? Rn̄dit totū ꝓ meliori factū eſt. mane auteꝫ
ſciuit de inimicis ſuis ⁊c̄. O dixit ipe meliꝰ eſt.
qꝛ de fractura tibie curabor ⁊ nō ſi fuiſſem iugu
latus. Iō cū patia ſuſcipiēde ſunt infirmitates
Iō dicit ſcp̄tura. Fr̄es patientes eſtote vſq̄ꝫ ad
aduentū dn̄i. ¶ Ecce agricola expectat p̄cioſum
fructū terre patient' ferēs donec accipiat tp̄aneū
⁊ ſerotinū. Patiētes igit' eſtote ⁊ vos ꝯfirma=

te corda vr̃a. qm̃ aduentus dñi appropinquabit ⁊ nõ tardabit. Jaco. v. Quinto in latere debẽꝰ vulnerari vulnere pnĩe. Pnĩa dr̃ lancea. quia ſicut lancea hꝫ duo. ſ. ferrũ acutũ. ⁊ haſtã lõgam Ita pnĩa hꝫ ferrũ acutuꝫ ꝯtritõis qđ vulnerat cor timore penarũ inferni. Scđo eſt ibi haſta lõga ſpei. qꝛ longam ſpem debemꝰ hr̃e de dei miſericordia ſi hõ vult a peccatis abſtinere ⁊ penitentiaꝫ facere. Qui timetis dñm (Ecce ferrum acutũ) ſperate in illũ. ecce haſta. ⁊ in oblectatõꝫ veniet vob̃ miſc̃dia. Ecci. ij. de pe. diſ. j. Nemo põt digne agere pnĩam niſi ꝙ ſperauerit veniã. Judas ꝓditor ferro ꝯtritõis vulneratꝰ fuit habens ꝯtritõꝫ. Dicit textus. videns iudas ꝙ dãnatus eſſet pnĩa ductus ⁊c̃. Mat. xxvij. ſed nõ fuit ibi haſta ſpei. qꝛ deſperauit dicẽdo. O miſ̃ tantũ malum feci nõ debeo viuere. ⁊ ſuſpendit ſe. O miſer ſi veniſſet ad ꝟginem vt oraret filiũ ſuũ vt parceret ſibi. adhuc habuiſſꝫ remiſſionẽ Jõ dicit. Qui timetis dñm ⁊c̃. Huiꝰ lancea debet apiri latus vſqꝫ ad cor ꝑ amarã ꝯtritõeꝫ. vt exeat inde ſangnis feruẽtis orõnis. vel ꝑ diſciplinas ⁊ aq̃s lachrymarũ. ſicut de latere xp̃i ꝑforato exiuit ſanguis ⁊ aq̃. Unꝰ militum lãcea latus eius aperuit ⁊ ꝯtinuo exiuit ſanguis ⁊ aq̃ Joh̃. xix. Hic eſt ꝗ venit ꝑ aquã ⁊ ſanguinẽ. nõ in aqua ſolũ. ſed in aq̃ ⁊ ſanguine. j. Johan. v. Predicto mõ crucifixus erat ꝗ dicebat Xp̃o cõfixus ſum cruci. Gal̃. ij. Item. Ego enĩ ſtigmata dñi ieſu xp̃i in corꝑe meo porto. Ad Gal̃. vj. Nõ legit̃ ꝙ ap̃lus fuerit crucifixus realiter. ſed decapitatus. ſed erat clauatus in mãu dextera clauo miſc̃die. in ſiniſtra clauo iuſticie.

Dominica. xv. Sermo ꝓmus.

Querite primuꝫ

regnũ dei ⁊ iuſticiã eius. Habet̃ ꝟbũ iſtud textualit̃ Mat. vj. ⁊ recitatuꝫ eſt ſtatim in euãgelio hodierno. Noſter pñs ſermo erit de ſancto euãgelio huiꝰ dñice. ⁊ habebimus ſi placet deo mĺtas bonas doctrinas ⁊ ſpeculatões ꝯtemplatiuas ad informatõꝫ aiarũ et inſtructões morales ad reformatiõꝫ vite nr̃e Salutet̃ ꝟgo maria ⁊c̃. Dñs ihs xp̃s ſaluator noſter volẽs ⁊ ꝑficiens ſaluatõꝫ oim̃ aiaꝝ nr̃aꝝ niſi ꝑ culpã nr̃am impediat̃ in ſancto euãgelio oſtẽdit tria mĺtũ vtilia ad habendã dictã ſaluatiõem. Primũ enĩ eſt adherẽtia diuinal̃. Scđm eſt ꝯfidentia ſuꝑnal̃. Tertiũ eſt diligẽtia ꝟtual̃ vel ſpũalis. In his tribꝰ ſtat euangelium. et de tertia. ſ. diligentia ſpũali dicit thema. Querite ꝓmũ. i. ꝓncipalit̃. Dico ꝓmo ꝙ xp̃s in euãgelio oñdit amoroſaꝫ inherentiã diuinalẽ in h̃. ſ. ꝙ ñ debemꝰ in corde nr̃o hr̃e maiorẽ ꝯiũctõꝫ ad bona creata ſiue creaturas qꝫ ad deuꝫ. ſed ſuꝑ oia toto corde ⁊ tota mẽte adherendũ eſt deo. Nõ eſt. ſicut enĩ ille ꝗ vult hr̃e aquã purã ⁊ clarã recurrit ad fontẽ. qꝛ poſtqꝫ aq̃ tranſit alueos. iam nõ eſt ita clara ⁊ pura. Ita ſi volumꝰ pura bõa ⁊ delicias. ad deũ tanqꝫ fontem oim̃ bonorũ eſt recurrendũ. Quia honores. diuitie ſeu delitie huiꝰ mũdi nõ ſunt niſi lacus fetẽtes laboribus. ꝑicul̃ ⁊ miſerijs. Jõ dauid. Mihi aũt adherere deo bonuꝫ eſt. Approximat̃ hõ deo amando corde. ꝯtemplãdo intellectu. loquẽdo de eo ore Iſtam adherentiã diuinam oſtẽdit xp̃s in ꝓncipio euangelij cũ dicit. Nemo põt duobꝰ domis ꝟuire. aut enĩ vnũ odio habebit ⁊ alterũ diliget aut vnũ ſuſtinebit ⁊ alterũ ꝯtempnet. nõ poteſtis deo ꝟuire ⁊ mãmone. q̃ſi vellet dicere ꝯcludendo. ꝗ elongetis vos a mãmona ⁊ adhereatĩ xp̃o. Recte xp̃s hic tenet modũ logicalẽ arguẽdo in forma ſylogiſtica. ſ. in Ferio. ponẽs vniũ ſalem negatiuã ⁊ ꝑticularẽ affirmatiuã. ⁊ cõcludit ꝑticularẽ negatiuã. vniũſal̃ negatiua eſt iſta Nemo põt duobꝰ domis ꝟuire. declaret̃. Diceret aliq̃s. nõne põt hõ ꝟuire pape ⁊ ep̃o. regi et ꝓmogenito? imo. qꝛ ꝟuiendo vni ꝟuitur alteri. Glo. declarat intellectũ xp̃i dicentis. Nẽo põt ꝟuire duobus dñis. ſ. inter ſe ꝯtrariantibꝰ. et ꝯ̃ria ꝑcipiẽtibꝰ. Ita ꝙ duobꝰ domis ꝯtrarijs nemo põt bñ ꝟuire. ⁊ qꝛ papa ⁊ ep̃s. rex ⁊ primo genitus nõ ſunt ꝯtrarij. iõ ⁊c̃. Declarat chriſtꝰ dans ratõꝫ. aut enĩ vnũ odio habebit ⁊c̃. Quereret mõ aliq̃s quõ poterit q̃s ſcire ꝙ ꝟuiat aliq̃s deo. qꝛ ſolus deus ſcit corda? Dico ꝙ vnum ſignum exit extra. ſ. ꝟbum ꝑ os vt fumus ꝑ fumarium. cor vbi eſt ignis emittit fumum ad os qꝛ ex abundantia cordis os loquit̃. Mat. xij. Et in h̃ cognoſcit̃ ꝙ ꝟuit deo. vnde ⁊ Petro dictum fuit. Tu ex ill̃ es. nam ⁊ loq̃la manifeſtuꝫ te facit ⁊c̃. Mat. xxvj. Dicat̃ ꝯ̃ illos h̃ ꝗ loquũtur ꝯ̃ deum iurãdo blaſphemãdo. melius eſſet ill̃ ꝙ eſſent muti. quibꝰ dicet̃ in iudicio. De ore tuo te iudico ꝟue neqꝫ. Ecce vniuerſal̃ negatiua. Nemo põt duobus dñis ꝟuire. ⁊ quõ intelligit̃ patuit. Sed minor. ſ. ꝑticularis affirmatiua non exprimit̃ in textu ſed innuit̃. ſ. ꝙ deus ⁊ diabolus ſint dñi ꝯtrarij. ⁊ ꝙ deus ⁊ diabolus ſint dñi indiget ꝓbatõe. ſed ꝙ ſint ꝯtrarij cito ꝓbabit̃. Xp̃s eſt dñs nr̃ duplici ratõe. ſ. creatõnis ⁊ redemptõis. Creatõis. qꝛ ip̃e cũ pr̃e ⁊ ſpiritusancto omia creauit. ꝗ eſt dñs. Nã ſi aliq̃s in ſua poſſeſſione de ſuo ꝓprio edificat domum nõne dicet̃ dñs domꝰ? imo. Ita xp̃s de ſuo proprio creauit domũ huius mũdi. ꝗ dñs ẽ. ꝓpter h̃ dicebat mardocheus orans. Dñe deus omnipotẽs in ditõe tua cũcta ſunt poſita. ⁊ non eſt ꝗ poſſit reſiſtere tue volũtati. tu feciſti celũ ⁊ terram ⁊ ꝗcq̃d celi ambitu ꝯtinet̃. dñs vniuerſoꝝ tu es. Heſter. xiij. Scđo iure redemptõis. naꝫ ſi aliq̃s de ſuis ꝓprijs pecunijs emit captiuum ſeu captiuos dñs eſt eorũ. Ita deus ꝗ licꝫ creauit oia diabolus ſibi tyrãnice occupauit mĺta.

Dominica. xv. poſt trinitatis

Jntantũ ꝙ dicebaẗ p̃nceps huius mũdi. Veit p̃nceps huius mũdi. i. diabolus. ⁊ in me nõ habet quicꝙ̃. inq̃t xp̃s Joh. xiiij. Xp̃s ſuo ſãguie emit nos. non tñ dedit p̃ciuꝫ tyrãno. ſ. diabolo. qꝛ nullũ habebat ius. ſed deo patri. Ergo dñs eſt noſter iure redemptõis. Jdeo dauid in pſ̃. Exurgat deus ⁊c̃. dicit. Jter facite ei qui aſcendit ſup occaſum. i. paſſionem. Nam occaſus ſolis ſignat xp̃i paſſionem. qꝛ ſicut ſol occidit cum certitudine ꝙ in craſtinũ orieẗ. Jta xp̃s paſſus fuit cum certitudine reſurrectõis. Nota iter facite. ſ. in veſtro corde ⁊ vita. ⁊ veniet ad vos ille qui fuit paſſus. quia dñs nomẽ illi. Diabolꝰ diciẗ dñs non vere ſed tyrannice. ⁊ homo peccando dat ſe illi. ſicut ſi captiuus fugeret et daret ſe alteri. ille diceret dñs eius. nõ tñ vere ſed malicioſe. Jdeo omnes ſumus empti xp̃i ſanguine qui in menſa crucis aperuit cophinũ theſauri in q̃ cruce paſſus eſt in capite ſpinis. in manibus ⁊ pedibus clauis. in latere lancea. ⁊ quãdo hõ peccat mortaliẗ fugit dominiũ xp̃i. ⁊ ſbicit ſe diabolo. licet non dicat ore dñm ſuum tamen oñdit. ꝓpter hoc diabolus diciẗ dñs tyrãnice. Jõ dicebat autoritas apoſtoli Neſcitis qm̃ cui exhibetis vos ſeruos ad obediendum ſerui eſtis eius cui obediſtis. ſiue peccati ad mortem ſiue obeditõnis ad iuſticiam. Ad Ro. vj. Ecce quomõ intelligiẗ ꝙ xp̃us ⁊ diabolus ſunt dñi. ſcꝫ diuerſimode. ſed ſunt oppoſiti. qꝛ q̃cq̃d placet deo diſplicet diabolo. Verbi gr̃a. deus p̃cipit humilitatẽ. ⁊ diabolus ꝯtinue laborat inducere gentes ad ſupbiam ⁊c̃. De h̾ vide ſanctuꝫ Tho. j. p̃te. q. lxiij. ar. ij. Xp̃s vult ꝙ ſimꝰ liberi non nimis nos occupãtes de bonis tpalibus ⁊ diabolus inducit ad auariciã ⁊c̃. Jtem xp̃us vult vt ſimus caſti vt habeamꝰ illã gl̃am ꝑadiſi ⁊c̃. vbi nõ intrãt porci nec inq̃nati. ſed diabolus vt cadamus cũ eo in eternam damnatõnem ꝓuocat nos ad luxuriã. xp̃s vult vt habeamus pacem ⁊ bonã dilectõꝫ ad inuicẽ ⁊ charitatem. ⁊ diabolus incitat ad inuidiam ⁊ maliciã cũ felle amaritudis vel occaſione officiorũ. dignitatũ bñficiorum ⁊ hmõi. xp̃s vult ⁊ p̃cipit tpantiaꝫ. vt de cibis q̃s ip̃e creauit ꝑ nob̃. recipiamus ad ſufficientiã ⁊ non amplius. Sicut nec beſtie ex quo biberũt. etiam ſi rex vel papa inuitaret eas non plus bibũt. ⁊ diabolus temptat de gula ⁊c̃ xp̃us p̃cipit vt viuamus in pace parcendo inimicis. qꝛ oẽs ſumus mẽbra vnius corpis. et ſi qñꝙ̃ dextera ꝑcutit ſiniſtrã vel ecõuerſo. nõ recipiunt vindictã. ſed iuuãt ſe mutuo. Jta omẽs nos mẽbra corpis eccl̃e ſumus cuius caput eſt xp̃s. ſed diabolus ꝓuocat ad irã ⁊ impatientiã ⁊ vindictã. Jta breuiẗ q̃cq̃d placet deo diſplicꝫ diabolo. ⁊ tractat oppoſitũ de eo vt fiat. imo ſtatim creatus poſuit diuiſionem in celo. Dicatur quõ reſpexit ⁊ ſub ſe vidit omẽs creaturas ⁊ ſolum ſuper ſe deũ cui voluit equari ⁊ ml̃ti angeli vt adulatores ꝯſenſerũt ſibi. Sed michael gabriel raphael ⁊ alij boni dixerũt. ego nõ conſentio. Ecce ibi diuiſio. ꝓpter qđ dixit deus. Non habitabit in medio domus mee q̃ facit ſupbiaꝫ Tunc michael cum alijs expulit eum cũ ſibi cõſentiẽtibus de celo. Autoritas. Factuꝫ eſt p̃liũ magnum in celo michael ⁊ angeli eius p̃liabantur cum dracone. i. lucifero q̃ tot angelos deuorauit h̾ eſt ſeduxit. ⁊ homies deuorat. Apoc̃. xij Patent igiẗ ꝯtrarietates xp̃i ⁊ diaboli. Jõ criſtus. Qui non eſt mecum contra me eſt. Lu. xj. Et loquitur ad litteram de lucifero. Patꝫ mior quomõ deus ⁊ diabolus ſunt dñi oppoſiti. modo ſequiẗ ꝯcluſio. Ergo nõ poteſtis ſuire deo ⁊ mãmone. Nota mãmona ſignat duo. Jn ligua em̃ ſyra mammona ſignat diuitias temporales Scđo ſignat illũ diabolum q̃ temptat de auaricia qui etiam diciẗ mãmona. ⁊ ſm̃ h̾ ꝯcluſio declarabiẗ dupliciter. qñ diciẗ non poteſtis deo ſuire ⁊ mãmone. i. diuitijs. Dicit hic Hiero. ꝙ hõ põt bñ ſuire deo ⁊ dñari diuitijs. ſ impoſſibile eſt ſuire deo ⁊ diuitijs. Nota dr̃a eſt inter domiari diuitijs ⁊ ſuire eis. ſicut inter dñm et ſuuꝫ. qꝛ dñs quieſcit ⁊ ſuus ſuit ſibi. ⁊ nõ ecõuerſo. ſed laborat ſuus. Jtem qñ tu laboras negotiando ꝑ mare terrã ⁊c̃. ⁊ pecunia q̃ſcit i domo in ciſta. tunc tu es ſuus ⁊ ip̃a dñã. ⁊ nõ potes deo ſuire ⁊ mãmõe. Sed domiari pecunijs eſt eas ſuitio bono applicare. qꝛ ſicut dñs nõ ꝑmittit q̃ſcere ſuum ſuũ. ſed dicit. fac h̾ fac illđ. Jta quãdo homo facit ſuire diuitias ſbuenien do viduis. orphanis. puellis. captiuis ⁊ pauperibus ſine vſura. Tũc diuitie ſunt ancille ⁊ ſeruiunt dño. ⁊ ſic eſſe dñm diuitiarũ bonum eſt. qꝛ ſimul põt homo ſuire deo ⁊ dominari diuitijs. Jdeo dicit Hiero. Qui em̃ diuitiarũ ſuus eſt diuitias cuſtodit vt ſuus. qui aũt ſuitutis excuſſit iugum diſtribuit eas vt dñs ¶ Secundo mãmona ſignat illũ demonem q̃ temptat de auaricia. ⁊ qñ dicit ꝙ nõ poſſumus ſuire deo ⁊ mãmone. Eſt hic ſpeculatio talis. nos inuenimꝰ in ſacra ſcriptura ſeptem demones q̃ temptant de ſeptem peccatis mortalibus. ⁊ hoc ſolum nominat xp̃s mãmonã ¶ Primus eſt leuiathan q̃ temptat de ſupbia. de quo Job. xlj. Jp̃e eſt rex ſup omnes filios ſupbie ¶ Scđus ẽ aſmodeus. q̃ temptat de luxuria. de quo Thob. iij. Demonium noie aſmodeus occiderat eos. mox vt ingreſſi fuiſſent ad eam. ſ. ad ꝯcupiſcentiã. ¶ Tertius q̃ temptat de inuidia dꝛ beelzebub. de quo Lu. xj. Jn beelzebub p̃ncipe demoniorũ eijcit demonia. h̾ dixerũt inuidi. ¶ Quartꝰ eſt q̃ temptat de gula dꝛ beelfegor. de q̃ dauid. Jnitiati ſunt beelfegor. ⁊ comederũt ſacrificia mortuoꝝ pſ̃. cv. ¶ Quintus q̃ tẽptat de ira ⁊ facit indurare corda dꝛ balberith. de quo Judic. ix. de fano

balberith conduxit ſibi viros. Sextus q̃ tem=
ptat de accidia dicit̃ aſtaroth. de quo. j. Re. vij
Auferte deos alienos de medio veſtri baalim ⁊
aſtaroth. ⁊ p̃parate corda veſtra dño. ⁊ ſeruite
illi ſoli. Septimus q̃ temptat de auaricia dici
tur mãmon. ⁊ de iſto loquit̃ xp̃us hodie. Qua=
re xp̃us in cõcluſioue ſui ſylogiſmi nõ dixit Nõ
poteſtis deo ſuire ⁊ diabolo. ſicut dixit Nõ po
teſtis deo ſuire ⁊ mãmone? Rñdeo licet poſſet
cõcludi de quolibet diabolo. tñ xp̃us reſtrinxit
ad mãmonã. Ratio q꞉ q̃ vult eradicare ⁊ expel
lere malam arborẽ de ſuo viridario. ad radiceȝ
⁊ nõ ad ramos incipiet. Idem in ꝓpoſito. vnð
veniũt tot mala. quare nõ fit iuſticia. quare fiũt
tot queſtiones. litigia. niſi ex auaricia? Propt̃
qð apoſtolus. Radix oim malorũ eſt cupiditaſ
quã q̃dam appetentes errauerũt a fide. j. ad thi=
mo. vj. Auarus em̃ vix habȝ fidem. q꞉ hȝ cor in
uolutũ. ideo ꝑdit fidem dicẽdo. q̃d ſcit homo ð
alia vita. fratres ⁊ ſacerdotes inueniũt iſta. vt
dent̃ eis pecunie. Iõ xp̃s vt bonus ortulanus
volẽs malam arborem eradicare dicit. Nõ po=
teſtis deo ſuire ⁊ mãmone. ⁊ hoc de p̃mo. ⁊ pa=
tet adherentia diuinal̃. ¶ Dico ſcðo ꝙ debem⁹
hr̃e confidentiã ſupnalem. ſ. vt in noſtris neceſ
ſitatibus cibi. potus. veſtitus ⁊ alijs ꝯfidamus
de deo. q꞉ ſi viuimus vt decet. ip̃e ꝓuidebit no
bis de omibus nobis neceſſarijs. Et h̃ ꝓbat cri
ſtus q̃nqȝ ratõibus di. Ne ſolliciti ſitis aime ve
ſtre q̃d manducetis. aut corpori veſtro quid in=
duami. nonne aima plus eſt q̃ȝ eſca. ⁊ corp⁹ pl⁹
eſt q̃ȝ veſtimentũ. Ecce p̃ma ratio. declaret̃ iſta
ratio ꝑ regulã phĩe ⁊ iuriſtarũ. Regl̃a eſt philo
ſophie cõmentatoris ſup. viij. phiſico. ꝙ omne
agens naturale q̃ȝtum dat de forma ſubali tan=
tum dat de accidentib⁹. ſ. caliditatẽ. ſiccitatem.
claritatẽ ⁊c̃. Item dicunt iuriſte. cui cõcedit̃ p̃n
cipale. ⁊ acceſſoriũ credit̃ eſſe cõceſſum. extra ð
regu. iur̃. Acceſſorium naturã ſequi ꝯgruit p̃n=
cipal̃. vt ſi rex facit gub̃natorem. Si diceret gu
bernator regi. g̊ detis michi poteſtatem citandi
homies ⁊ capiendi ⁊c̃. Nõ oportet h̃ petere. q꞉
ex quo concedit̃ p̃ncipale ⁊c̃. Ita deus dat for=
mam p̃ncipaleȝ. ſ. aiam ⁊ corpus qð cũ aia facit
vnam eſſentiã. ſ. humanitatẽ. Qui g̊ dat princi
pale bñ dabit acceſſoriũ. ſ. neceſſaria. Iðo dicit
Ne ſolliciti ſitis ⁊c̃. ¶ Secũda ratio. Reſpicite
volatilia celi. q̃ non ſerũt neqȝ metũt neqȝ con=
gregant in horrea. ⁊ pater veſter celeſtis paſcit
ea. nonne vos magis pluris eſtis illis. Ecce ſe=
cunda ratio talis eſt. deus prouidet auib⁹ ⁊c̃.
ergo ꝓuidebit ꝑ locum a maiori etiam homib⁹
cum homo inter omẽs creaturas corporales ſit
digniſſima creaturarum. Unde bonus chriſtia
nus dicere debet. O domie qui ꝓuidetis aima
libus terre. auibus aeris ⁊ piſcibus maris. pro
uideatis michi qui ſum ad imaginem ⁊ ſimilitu
dinem veſtram. Et merito comꝑat nos auib⁹.
Nam ip̃e de mane dicũt officium ſuum matuti
nas ſm̃ ſuum breuiariũ. philomena i media no
cte. irũdines in aurora. ⁊ ſic laudant deuȝ. Da=
niel̃. iij. Benedicite omnes volucres celi domi=
no. ⁊ poſt volant inueniũt iam granum p̃para=
tum a deo. ⁊ ſic ſaturantur. Tu ergo facias ſic.
lauda deum de mane vitando tumultum ne ali
quis te ꝑturbet ſignando te. ⁊ poſt vola ſcȝ la=
borando in tuo officio. q꞉ hoc ſignat volat⁹ auiſ
Iob. v. Homo naſcitur ad laborem. ⁊ auis ad
volatum. ſic deus ꝓuidebit tibi. Ideo dic̃ Hie
ronymus. Labor exercendus eſt ſolicitudo tol
lenda. Tertia ratio. Quis autẽ veſtrum cogi=
tans poteſt adijcere ad ſtaturam ſuaȝ cubitum
vnum. ⁊ de veſtimẽtis quid ſolliciti eſtis. Iſta
ratio eſt ſubtilis. declaret̃ ꝑ ſimilitudinem ma=
giſtrorũ domorũ. qui ſcðm altitudinem edificij
faciũt fundamentũ. in paruis modicum. in ma=
gnis ⁊ altis edificijs magnũ ⁊ ꝓfundum faciũt
fundamentum. Ita quodlibet corpus hũanuȝ
eſt edificiũ. quaſi vna turris. cuius fundamen=
tum eſt cibus. potus. veſtitus. Cum de⁹ ſit ma=
giſter qui edificat iſtam turrim. ſ. corpus. ſine
dubio ip̃e ꝓuidebit de bono fundamento. labo
ra tu ⁊ fac quod in te eſt. ⁊ ip̃e faciet adhuc pl⁹.
¶ Quarta ratio. conſiderate lilia agri quomõ
creſcunt. non laborant. neqȝ nent. Dico vobis
quoniã ſalomon in omi gloria ſua non coop̃tus
eſt ſicut vnũ ex iſtis ⁊c̃. vſqȝ modice fidei. Iſta
ratio clara eſt. quia q̃ veſtit herbas veſtiet nos
ſi in eo confidimus. ſed vt liliuȝ habeamus ſex
folia. ſ. ſex opa miſericordie que fiũt in vita. q̃a
ſepelire poſt mortem fit. ſ. cibare famelicũ. pota
re ſitientem. veſtire nudum. colligere ꝑegrinũ.
viſitare infirmum. redimere captiuũ. Et habe=
re debemus duo grana quaſi deaurata. vt liliũ
inter folia. Iſta ſunt amare deum ſup oia. et ꝓ=
ximum ſicut ſeip̃m. ¶ Quinta rõ eſt. nolite ergo
ſolliciti eſſe dicentes. q̃d mãducabimus. aut q̃d
bibem⁹. aut quo opiemur. Hec em̃ oia gẽtes. i.
gentiles inq̃runt. ſcit em̃ pater quia his omib⁹
indigetis. Notate hic pulchrã doctrinã. Nam
xp̃us vult vt confidamus de eo vt filij de patre
quia ſi dicatur puero quinqȝ vel ſex annorum.
Uñ habebis aliam tunicam poſt q̃ȝ iſta erit cor=
rupta? Reſpõdet pater meus curat de hoc. ip̃e
ꝓuidebit. Et ſi dicat̃ puero. ⁊ tu q̃d facies? Re
ſpondet puer? faciaȝ p̃cepta ⁊ mãdata ſua Idẽ
ſi q̃rat̃ de quo comedet? rñdet puer. pat̃ meus.
mater mea curãt. Talem ꝯfidentiã vult xp̃us
ꝙ nos habeam⁹ de eo. ⁊ ꝙ nõ habeam⁹ ſolicitu
dinem. ſed vult ꝙ ſuemus decẽ p̃cepta Sȝ mõ
magis ꝯfidimus de vno iudeo. ꝓbat̃ nam ſi ha
betis inſtr̃m ꝙ tal̃ iudeus quolibet anno dabit
vob. c. flor. cum magna confidentia ⁊ ſecurita=
te eſtis habẽdi et panẽ ⁊ vinũ ⁊ alia neceſſaria.

Et de xp̄o q̄ ꝑmiſit nob̄ oīa neceſſaria etiā cū i-
ſtrumēto notariꝰ fuit mathēꝰ ſi ſuamꝰ ſua man
data ⁊ nō ꝯfidimꝰ. Imo qñ dꝛ auaris ne faciant
vſuram. dicūt debemꝰ tenere os clauſuꝫ ad vē-
tum de quo viuemꝰ. ⁊ nūq̄d ꝯfiditis de chriſto
pr̄e vr̄o. Idē de clericis facientibꝰ ſymoniā. re-
cipiunt ꝓ ſepultura ſymoniace pecuniā. Bñdi-
ctus q̄ cōſidit in xp̄o patre nr̄o pijſſimo. in ip̄m
ꝓijciamꝰ oēm ſollicitudinem nr̄am. j. Petri. v.
Omnē ſollicitudinem vr̄am ꝓijciētes in eum.
qm̄ ipi cura eſt de nob̄. Proijcit ſollicitudo di-
cendo. Dñe ego ſeminabo campū ⁊c̄. ſed ſi ha-
bebo triticū. dñe h̄ eſt in vob̄. Ego ſuabo man
data vr̄a. ⁊ vos dabitis mihi ⁊c̄. Idē de vinea
⁊ de oībus negocijs. Itē apl̄us. Nichil ſolliciti
ſitis. ſed in oī oratōe ⁊ obſecratōe cū gratiarum
actōe petitōes nr̄e innoteſcāt apud deum. Ad
Phil. iiij. Dico tertio ꝙ xp̄s in hoc euangelio
oſtendit nob̄ tertiū neceſſariū. qd̄ eſt diligentia
ꝟtualis. hoc dicit thema. Querite ꝑmū regnuꝫ
dei ⁊ iuſticiam eiꝰ. ⁊ hec oīa. ſ. tpalia adijciētur
vob̄. Nota ⁊ iuſticiā eius. Et dabo declaratōꝫ
huiꝰ ꝑ autoritatē apoſtoli di. Nō eſt regnū dei
eſca ⁊ potus. ſed iuſticia. ⁊ pax ⁊ gaudium ⁊c̄.
Ad Ro. xiiij. Regnū dei in tribus ꝯſiſtit. ſ. i iu
ſticia. ne. ſ. aliq̄s faciat iniuriā alteri. vt habeat
ꝓuiſionem. Imo ſi defraudaſti aliquē vl' iniuriā
intuliſti ei ſatiſfacias. Verbi grā. ſi dampnifica
ſti aliquē in manu. ⁊ ſic de alijs mēbris ꝑncipali
bus. ne poſſit acq̄rere ꝓuiſionem. ecce iniuſticia
eſt ꝑpetrata. ſed tu debes eidem ſatiſfacere. ⁊ i
hoc iuſticia conſiſtit. Idem ſi aliq̄s tenet tibi in
certa q̄ntitate ⁊ nō pōt ſoluere. ⁊ ꝓ te detinetur
captus. melius eſſet vt ſuiret tibi in aliquo. vl'
vt lucraret aliq̄d. qꝛ non eſt iuſticia vt videtur.
ſed crudelitas. ¶ Scd̄o regnū dei in pace ꝯſiſtit
quod innuit apl̄s cum addit. Et pax. ⁊ illa pax
debet hic incipe. que pax dꝫ eſſe in corde. ⁊ oſtē
di ore. Hic errant aliq̄ ꝯfeſſores. qñ aliq̄s iniu-
riatus confitet dicentes ꝙ illi q̄ ſunt paſſi iniu-
riam debent remittere totū ⁊c̄. h̄ nō eſt verum.
verū odiū cordis dꝫ remittere offenſus. ſ ſi vult
pōt ꝓſequi ciuiliter vel criminalit' ſuam cauſaꝫ
iuridice. ſed requirit ꝙ habeat ꝓpoſitū non no
cendi inimico. etiā ſi ip̄m inueniret dormiēdo ſi
ne ordine iuris. Itē debet oſtendi pax in ore ſa-
lutando. loquēdo ⁊c̄. Si dicat incipiat loq̄ ⁊c̄.
Dicat ꝙ qui incipit loqui potius videt lucra-
ri coronam q̄ꝫ ille q̄ reſalutat. qꝛ iudeo ⁊ agare-
no ſalutanti loquit hō reſalutāti. ¶ Tertio re-
gnum celorū in gaudio cōſiſtit qd̄ notat apl̄us.
cum dicit. ⁊ gaudiū. De h̄ vide ſanctū Tho. ſ.
ij. q. xl. arti. j. q̄ querit. vtrū ad beatitudinem re
quirit delectatio. Et h̄ gaudiū eſt gaudium de
habitiōe vite beate ⁊ padiſi. ſiue de viſione be-
ata diuine eſſentie. Nec immerito. qꝛ ibi eſt ſa-
nitas ſine morte. gaudium ſine triſticia. iuuen-
tus ſine ſenectute ⁊c̄. ſequit. ⁊ hec omīa. ſ. bona
tpalia adijcient vobis. Ergo querite primū re
gnum dei ⁊ iuſticiam eius ⁊c̄.

¶ Sermo ſcd̄us de animabus in purgatorio.

Hodie eſt et cras

in clibanum mittet. Mat. vj. Nō
iuxta intellectum quē volo p̄dicare
⁊ ꝑtractare de animabus purgatorij oportꝫ de-
clarare tres breues ꝓpoſitōes. Prima ꝓpoſitō
eſt talis. p̄ſens vita tota eſt ſicut vna dies vſua
lis vel artificial'. Scd̄a ꝙ de nulla ꝑſona ꝓprie
dicit eſſe nec viuere niſi ſit in ſtatu gr̄e diuinal'.
Tertia ꝙ locus purgatorij eſt ſicut caminus vl'
furnus in quo fit panis material'. Prima ꝓpoſi
tio declarat ſic. vos debetis ſcire ꝙ ſm ꝙ ſācta
mater eccleſia diuidit diem ꝙ diuidit in ſex ho
ras. ſ. ꝑme. tertie. ſexte. none. veſperarū ⁊ com-
pletorij. Sic etiam vita homis diuidit in ſex ꝑ
tes. Hora ꝑma hominis eſt a natiuitate vſq; ad
decem vel duodecim annos. Ratio quia ſicut
claritas diei incipit hora ꝑma. ita tunc h̄ ē decio
vel duodecimo anno homo incipit intelligere ⁊
cognoſcere aliqua. nō tamē habet magnam cla
ritatem ſcientie. quia nec hora ꝑma ſol dat ma-
gnam claritatem mūdo. Hora tertia a. xij. vſq;
ad. xx. vel. xxv. annos. Ratio quia ſicut hora
tertia ſol eſt altior clarior ⁊ calidior q̄ꝫ hora pri-
ma. Ita tunc homo habet altitudinem corpora
lem ⁊ maiorem claritatē intellectus. niſi ſit ſtul-
tus. ⁊ etiam caliditatē complexionis. Hora ſex
ta homis eſt a. xxv. anno vſq; ad. xl. annū Ra
tio. quia ſicut ſol in illa hora eſt in altiori gradu
ita homo tunc eſt in ſua ꝑfectōne. ¶ Hora nona
a quadrageſimo anno vſq; ad q̄nq̄geſimū q̄ntū
annum. ¶ Ratio quia ſicut ſol in illa hora icipit
declinare. ita calor naturalis tunc incipit decli-
nare ⁊ etiam fortitudo. Hora veſperarū homis
eſt a q̄nquageſimo q̄nto anno vſq; ad. lxx. annū
Ratio qꝛ illa hora iam ſol inclinat ad occaſum
ſic ⁊ homo ad mortem. Hora completorij hois
eſt a. lxx. vel. lxxx. vſq; ad finem. Et ex iſta ra-
tione vita hominis dicit vna dies habens iſtas
ſex partes p̄dictas. Autoritas. Hodie ſi voceꝫ
eius audieritis nolite obturare corda veſtra.
ps̄. xciiij. Hodie. ſ. in tota vita p̄ſenti. qꝛ in alia
vita non ſunt p̄dicatores. ſed hodie. ſ. i hac vi-
ta. ⁊ ita exponit apoſtolus ad Hebreo. iij. Au-
ditur autē vox dei legendo vel p̄dicatōnes au-
diendo. Patet ergo ꝑma ꝓpoſitio. ſ. ꝙ tota pre
ſens vita eſt vnus dies vſual'. Secunda ꝓpo-
ſitio dicit ꝙ de nulla ꝑſona ꝓprie dicitur eſſe ni
ſi ſit in gratia diuina. quia qui non viuit in gra
tia non dicit viuere. Ratio quia philoſophus
dicit ꝙ forma eſt que dat eſſe rei. ſicut in homi-
ne eſt materia ſcilicet corpus ⁊ forma. ſ. anima
que dat eſſe corpori. Idem de eſſe ſpirituali. qꝛ

licet anima ſit forma ſbalis corpis ⁊ eſſentialis
tñ ipa anima hꝫ eſſe ꝑ aliam formã.ſ.ꝑ gratiam
diuinam. ⁊ ꝙdiu eſt in gr̃a viuit. qñ aũt anima
ꝑdit gratiam dei non hꝫ eſſe gratie. Jõ ꝓpheta
Patres noſtri peccauerũt ⁊ non ſunt. Threno.
v. Quia licet habeãt eſſe naturale poſt peccatũ
tñ non habent eſſe ſpũale.. Sed ille dicitur eſſe
ſpũaliter q̃ eſt in gratia deuotõne ⁊ dilectõe dei
Jdeo xp̃us. Qui habet mãdata mea et ſuat ea
ille eſt qui diligit me. Joh. xiiij. Patꝫ ſcḋa ꝓpo
ſitio ꝙ nulla ꝑſona habet eſſe ⁊c̃. ¶ Tertia ꝓpo=
ſitio dicit ꝙ locus purgatorij eſt ſicut furnus in
quo fit panis ⁊c̃. quia ſicut in furno mittiť pais
non ad comburendũ ſed ad coquẽdũ ⁊ inde ex=
trahiť ⁊ p̄ſentatur p̄lato. pape vel etiam regi. ⁊
poniť in menſa ſua. Jta purgatorium eſt vt cli=
banus in quo mittunť anime. non vt fiãt carbo
nes vt ille de inferno. ſed vt mundenť purificẽ=
tur. deinde extrahunť inde ab angelis. ⁊ p̄ſen=
tantur pape ieſu ⁊ regi xp̃o. ⁊ ponunť in menſa
glorie eius. Jdeo de purgatorio dicit ꝓpheta.
Quaſi clibanus ſuccenſus a coquẽte. Oſee. vij
ſcꝫ poſt mortem. Jdeo loquẽs thema de homie
dicit Hodie. ſ. in hac vita corpali. eſt. ſ. in gratia
dei. ⁊ cras. ſ. poſt mortem in clibanum mittiť.
quia nulla anima intrat purgatoriũ niſi ſit i gra
tia dei. Non loquiť thema de animabus ꝑfectꝫ
q꞉ ille ſtatim euolant ad ꝑadiſum. nec animab⁹
xp̃ianorũ impenitentibus. nec de infidelib⁹. q̃a
ille non ſunt. ſ. in eſſe ſpũali gr̃e. Jdeo ſtatim de
ſcendũt ad infernum. ſed loquiť ſolũ de ill' qui
vadunt ad purgatoriũ. De q̃libet tali dicitur.
Hodie eſt ⁊ cras in clibanũ mittiť. patꝫ thema
Modo volens vob̃ declarare ſtatuꝫ purgato=
rij. ſciendũ eſt ꝙ purgatoriũ eſt in corde terre.
Nam ſicut in corde pomi ſunt domus. ita etiaꝫ
in corde terre ſunt q̃tuor domus. Jn inferiori ẽ
ignis ꝑpetuuſ. ⁊ eſt plena demonibus. ⁊ ibi ſũt
aime xp̃ianorũ impenitentiũ. Alia dom⁹ eſt ſu=
per illã. ſ. limbus paruulorũ. in quo nõ eſt igniſ
nec demones. ⁊ ibi vadũt pueri non baptizati.
Tertia domus eſt purgatoriũ. in qua eſt ignis
vt flamma clara. ſed nõ ſunt ibi demões. Quar
ta domus eſt ſinus patrũ ſanctorũ. ⁊ illa modo
vacat. Modo ego habeo loqui de purgatorio
qḋ diciť clibanus in quo coquiť panis aimaꝝ.
Qualr̃ hoc fit declarat apl's cui deus oñditꝫ cla=
re cum adhuc viueret di. Siq̃s ſupedificat ſup
fundamentũ hoc aurũ argentũ. lapides precio
ſos ligna fenum ſtipulã vniuſcuiuſq̃ opus ma
nifeſtum erit. dies em̃ dñi declarabit q꞉ in igne
reuelabiť. ⁊ vniuſcuiuſq̃ opus q̃le ſit ignis ꝓ=
babit. Si cui⁹ op⁹ mãſerit quod ſupedificauit
mercedẽ accipiet. Si cui⁹ opus arſerit detrimẽ
tum patieť. ipe aũt ſaluus erit. ſic tñ q̃ſi ꝑ igneꝫ
ſ. ad Chorꝫ. iij. ¶ Nota ſi q̃s ſupedificat ſupra
fundamentũ h̃. ſ. fidei ſine errore dubio ⁊ falſa
opinione aurũ. ſ. charitatis. ⁊ argentũ creduli=
tatis. ⁊ lapides p̄cioſos. ſ. ꝟtutũ ⁊ meritorum.
ligna fenum ⁊ ſtipulã. ſ. peccatorum venialium
detrimentũ patieť. ſ. in purgatorio. ipe tñ ſalu⁹
erit. ſic tñ quaſi ꝑ ignem. Jn dicta autori. apl's
innuit ꝙ in purgatorio ſunt tres ꝑtes. ⁊ in vna
fit ignis de lignis. in alia de feno. ⁊ in alia de pa
leis. ⁊ ignis de lignis plus durat q̃ꝫ de herba ſi
ue feno. ⁊ de feno plus q̃ꝫ de palea. Jta in pur=
gatorio aliq̃ ſtant diu. aliq̃ nõ tantũ. aliq̃ modi=
cum. Primi companť lignis. Scḋi feno. Ter=
tij paleis. de his tribus ꝯditõnibus habeo mo=
do loqui.

¶ Primo ligna ſunt imꝑfectões pn̄iales.

¶ Scḋo fenũ ſunt cõmiſſiones veniales.

¶ Tertio palee ſunt omiſſiones cerimoniales.

Et de qualibꝫ dicit thema. Hodie eſt ⁊ cras ⁊c̃

¶ Dico p̄mo ꝙ ligna ſunt ꝑſone q̃ vadunt ex h̃
mũdo cũ imꝑfectõe pn̄iali. q꞉ licet fecerint peni
tentiã de peccatis. q꞉ aliť irent ad infernũ. h̃ nõ
tantũ q̃ꝫtum requirũt peccata. q꞉ doctria eſt ca
noniſtrarũ ꝙ ꝓ quolibet peccato mortali hõ te
netur ſeptẽ annis penitere in h̃ mũdo. alr̃ reſtat
complenda in purgatorio. Si aũt dicať. ⁊ nun=
q̃d pn̄ie ſũt arbitrarie? Dico ꝙ i pn̄ia ſunt duo.
ſcꝫ qualitas ꝙ ſit talis vł tal'. ⁊ hoc ẽ arbitrariũ
Secundũ q̃ꝫtitas tp̄is eſt. ⁊ h̃ nõ eſt arbitrariũ
ſm canones. q꞉ iam quantitas tẽpis eſt taxata
⁊ limitata. ſ. ſeptem annorũ. Verbi gr̃a. ſi quis
furatus fuit peccauit mortaliť. ⁊ ſufficit ad dã=
natõnem. ſed nõ eſt de maioribus. ꝓ iſto oportꝫ
facere ſeptem annos de penitẽtia. ⁊ licet confeſ=
ſor nõ dicat. iam limitata eſt in iure. Sed quali
tas eſt in arbitrio cõfeſſoris. ſ. ꝙ ieiunet ſemł in
hebdomada vel in menſe. Si ꝟo peccatũ mor=
tale ſit maius. vt homicidiũ vł ꝑiuriũ ⁊c̃. quali
tas pn̄ie erit maior. Sed q̃ꝫtitas tp̄is erit ſepteꝫ
annorũ. ¶ Nõ q꞉ in quolibet peccato mortali hõ
facit iniuriam ꝯ ſeptem dona ſpũſſancti. ꝓpter
h̃ ſancti pr̃es ſcientes dei voluntatẽ in iure ordi
nauerũt ſeptem annos de pn̄ia. Nõ tñ ſm ſctm̃
Tho. ꝙ rõnabiliť ꝯfeſſores iniungũt q̃nq̃ mi=
norem pn̄iam. De h̃ vide docto. in. iiij. ⁊ ſic vi=
denť eſſe arbitrarie vtroq̃ mõ ⁊c̃. De dictꝫ au=
toritas allegorice. ⁊ ſunt ꝟba dei pr̃is ad filium
Si emeris ſuum hebreũ ſex annis ſuiet tibi. in
ſeptimo egredieť liber. i. gratis. Exo. xxj. ¶ Nõ
ſi emeris ſuum hebreũ ⁊c̃. Nota emiť in cõfeſ=
ſione. vnde emptor eſt cõfeſſor qui tractat cum
xp̃o q̃ p̄cio ſui ſanguinis emit nos. Sex annis
ſuiat tibi. ⁊ in ſeptimo. ſ. completo egreditur li
ber. Modo fiat talis deductio. Quotieſcunq̃
recurriſti ad diuinos. ſortilegos ſiue coniurato
res. numera pro qualibet vice penitere deberes
ſeptem annis. eo ꝙ contra preceptum dei iuiſti
⁊ mortaliť peccaſti. Jtem q̃tiens iuraſti inua=
num vel falſe renegãdo ſiue blaſphemando. li=

cet ꝯfeſſus fueris.cõputa.vij.annos de pnia ꝑ
ꝗlibet. Itẽ ꝗtiens fregiſti feſta de ꝗlibꝫ ope ſui
li. Item nõ audiẽdo miſſam.nũera ꝑ ꝗlibet vi=
ce ſeptẽ annos. Itẽ quotiẽs deſpexiſti ꝑentes.
corde vl' ope.numera ꝑ ꝗlibet vice.vij.annos.
Itẽ ꝗtienſcũqꝫ ꝯſenſiſti in aliqđ opus mortale.
nũera ⁊c̃. Itẽ ꝗtiens feciſti luxuriã.nũera ꝑ ꝗ=
libet vice.vij.ãnos. Itẽ ꝑ ꝗlibet furto. Itẽꝫ ꝑ
ꝗlibet diffamatõne.numera.vij.ãnos de pnia.
Forte eſt aliꝗs ꝗ ex ſuis peccatis obligat̃.in.c.
mille annis de pnia. O diceres tu.ſi ꝯfeſſor nõ
dedit ⁊c̃. verũ eſt ſed iã eſt taxata. Si dicat̃ ego
non viuam tm̃.verũ eſt.iõ complebit̃ in purga=
torio. O dices.ſi purgatoriũ nõ durabit tantũ.
Solutio ꝓpter h̾ deus ꝯgregabit penam.c.vel
m.annorũ totã in vna die. O ꝗs poterit ſuſtinẽ
Sꝫ ecce remedia.qꝛ ſi vltra pniam ꝯfeſſor῀ vis
addere diminuit̃ tps de purgatorio.ꝓpter hoc
dicit diſcretus ꝯfeſſor in ꝯfeſſiõe. Paſſio domi
nr̃i ⁊c̃. ⁊ ꝗcꝗd boni feceris ⁊c̃. Idẽ ſi vultis ora
re.ieiunare vel portare ciliciũ ⁊c̃. Iſta opa pñt
fieri ita deuote ꝙ remittent̃ vob̃ mẽſis vl' ãnus
vel plus. ⁊ tanta poterit eſſe ꝯtritio ꝙ totum di
mitteret̃.dicente xp̃o. Serue neq̃ oẽ debitũ di
miſi tibi qm̃ rogaſti me. Mat.xviij. Itẽꝫ audi=
endo miſſas.ſmones.dando elymas.lucrando
indulgẽtias.ſic paulatim hõ deo obligat̃ Ecce
ꝗre dicit apl's. Si ꝗs ſupedificat ſupra fũdamẽ
tum h̾ lignũ.ſ.impfectõis pnialis. Velitiˀ ḡ cõ=
gregare ⁊ facere opa pnialia.⁊ ſic euaderiˀ de il=
lo igne ⁊ pena purgatorij ꝗ eſt ita dura ⁊ aſpera
Magñ fuit pena Laurẽtij in craticl'a.⁊ etiaꝫ bti
Bartholomei.ſ nihil fuerũt reſpectu pene pur
gatorij.intantũ ꝙ momentũ vidꝫ mille anni.et
clamant aie di. Heu mihi qꝛ incolat' m.pro.⁊c̃
Iõ velitis iuuare aias parentũ ⁊ amicorum.qꝛ
ꝯtinue petũt di. Dñe pone me in corde heredis
mei filij velꝫ manumiſſoris.vt cõpleãt teſtamẽta
Mõ notate hic qđ pctm̃ eſt illorũ ꝗ nõ cõplẽt
teſtamẽta. ⁊ occupãt bona eorũ ꝗ eis cõmiſerũt
aiam.⁊ ipi nõ curãt. Iõ qꝛ aie non ſentiũt adiu
tutoriũ cõꝗrunt̃ deo di. Juſticia fiat ꝯ illos tra
ditores in mũdo.ſ.filios.heredes.mãumiſſoreſ
⁊c̃. Et creditis ꝙ deus ſit ſurdus ꝙ nõ audiat.
⁊ cecus ꝙ nõ videat.ſ.iſtas crudelitates. Ideo
dicit xp̃s. Nunꝗd de' nõ faciet vindictã electo
rum ſuoꝝ clamantiũ ad ſe die ac nocte. ⁊ patiaꝫ
habebit in ill'. dico vob̃ ꝙ cito faciet vindictam
Lu.xviij.qꝛ ſi videres p̃rem in igne quẽ poſſes
iuuare ⁊ nõ curares.ꝗ crudelitas eſſet: maior ẽ
iſta. Iõ dicit ſcriptura.ij. Macha.xij. Sãcta
ḡ ⁊ ſalubris eſt cogitatio ꝑ defũctis exorare vt
a pctis ſoluant̃. ¶ Dico ſcđo ꝙ fenũ ſeu herba
dicunt̃ ꝑſone ꝗ trãſeũt cũ pctis venialib'. ¶ Nõ
hic dr̃am inter peccatũ veniale ⁊ mortale. Pec
catũ mortale eſt qđlibet opus qđ fit ꝯ p̃ceptum
dei. Venialia peccata ſunt exceſſus vite. ꝗ tñ ñ

ſunt ꝯ p̃ceptũ dei. Vbi gr̃a.ſi vos comeditis ni=
mis exceſſiue.vel qꝛ frangitis ieiuniũ eccl'e.ſeu
voti mortalit̃ peccatis.ſi cũ tali peccato decedi
tis ad infernũ ibitis. Sed ſi comeditis modicũ
plus ex bonitate panis vel bibitis plus.nõ tñ i
ebriami.qꝛ tunc eſſet mortale. qꝛ ſicut ſcindere
manũ vel pedem ꝓximo eſt peccatum mortale.
maius eſt ſcindere caput aie.ſ.intellectũ inebri=
ando ſe.⁊ efficitur peior q̃ beſtia.ꝗ onerata ſcit
tranſire ꝑ viam artã.⁊ ebrius neſcit incedere ꝑ
viam latã.ſecus ſi ex bonitate vini bibit bis vel
ter.veniale forte erit. Nota de fratre p̃dicatore
bibente de ſero vnã taceã vini ſine aꝗ vt poſſet
dormire ⁊ ſurgere ad matutinas.⁊ poſt morteꝫ
apparuit petens adiutoriũ. ¶ Idẽ de mlꝛibus ꝗ
ornant̃.aliꝗ peccant mortalr̃.aliꝗ ſolũ venialit̃
Venialit̃ peccãt ille ꝗ ſolũ vt placent viris ⁊ ne
deſpiciant̃ ab eis ornant ſe aliq̃tulũ.ſꝫ ille pec=
cant mortalit̃ nonnũq̃ ꝗ ornãt ſe exceſſiue.oſtẽ
dentes mãmillas hoibus ⁊c̃. Iam vidꝫ ꝙ vul=
tis eas vendere. Item ſi mlꝛ in veſtitu facit ex
ceſſuꝫ.ſed nõ ꝯ deũ ⁊ p̃ceptũ dei.qꝛ de ſuis red
ditibus vel p̃rimonio vel de ſuo officio veniale
eſt. Sed qñ de vſura.rapina vel de furto.vl' de
falſis aduocatõib' viri mlꝛ vult hr̃e veſtes.ta
les ad infernũ vadunt. qꝛ faciunt etiaꝫ dãnare
viros.qꝛ vt ꝓuideant vanitati vxoris.hñt facẽ
vſurã.rapinã ⁊c̃. Quia ſunt aliꝗ ꝗ nõ ꝑmittũt
viuere iuſtos pacifice.niſi earũ vanitati ſatiſfa=
ciant. Item multũ ridere veniale eſt. ſed qñ ri/
dent de blaſphemijs vel de truffis de deo ⁊ de
ſctis.tũc eſt mortale. Itẽ in locutõe tãta difficul
tas eſſet fienda ad aperiendũ burſam ſolutioni
ꝗ ſꝑ diſputat. Idẽ deberet eſſe de vbo ꝗre loꝗr
Nota dicit Amb.in li.de ꝑadiſo. Peccatuꝫ eſt
tranſgreſſio diuine legis ⁊ celeſtiũ inobediẽtia
mandatorũ. Alij aũt exceſſus vite ſunt cõmiſſio
nes veniales. Ideo dicit apl'us. Qui ſupedifi=
cat ſupra fundamentũ hoc fenum detrimentuꝫ
patiet̃ ⁊c̃. Ecce ſecũda pars purgatorij in ꝗ cõ=
buritur fenum. ¶ Dico tertio ꝙ palee ſunt ꝑſo
ne que tranſeũt omiſſione cerimoniarũ.quia ſi=
cut palea cito comburit̃.ſic tales modicuꝫ ſtant
in purgatorio.quia ꝑ menſem vel hebdomadã
ꝑ diem vel horam.vel tranſeũt ſubito vt ſagit=
ta ex omiſſionibus cerimoniarũ que ſunt quan
do hõ facit aliqua bona opa.ſed nõ ita deuote
vt fieri debent. Vbi gr̃a.ꝗlibet noſtrũ tenet̃ con
fiteri in quadrageſima.⁊ vos venitis ad ꝯfeſſi=
onem impremeditati.⁊ dicitis ꝯfeſſori Interro
getis me.qꝛ non recordor de aliquo pctõ. Sed
ſi ꝯfeſſor eſſet aſtutus vt peteret de vicino ⁊c̃.
vos non diceretis de illo non ſolũ venialia pec
cata.ſed etiam mortalia. ſed de veſtris non re=
cordami. Ideo qñ homo debꝫ ire ad ꝯfeſſionẽ
p̃mo debet p̃meditari quomõ peccauit corde.
cogitãdo ore loꝗndo.ocul'aſpiciẽdo.aurib'au=

diendo ⁊c. ⁊ vos venitis ad confeſſionem ſicut
ad plateam. Aliqui cōfitent̄ negligenter. quia
in p̄ncipio q̄dragesime eſſet ꝯfitendum. ⁊ ipi ex
pectant vltimā diem. Sed ex quo ꝯfitent̄ nō eſt
mortale. ſed ſi non ꝯfiterent̄ eſſet mortale. Itez
cōicare in paſca debemus qđ qui n̄ facit peccat
mortalit̄. ſed qui non bn̄ ſe p̄parant aliqn̄ veni-
aliter peccant. Item p̄ſbyteri ſi nō dicūt officiū
mortale eſt. ſi autē dicunt ſed nō cum illꝭ cerimo
nijs vt tenent̄. vel non bn̄ ſe ſignando. vel non
ꝓfunde ſe inclinando venialit̄ peccare poſſunt
Item ſi non tenetis pniam iniunctā a ꝯfeſſore.
mortalit̄ pctis. ꝓpter h̄ ꝯfeſſores debent dare
pnias tales ⁊ taliter vt recordent̄. Si autē ſer/
uant pniam ſed negligent̄ ⁊ indeuote. nōnunq̄
venialit̄ delinquūt. ⁊ ſic de alijs negligentijs. ¶
Nota miraculū de beato Aug. cui apparuit de
mon cum eſſet in ſtudio q̄ portabat quendā ma
gnum librū in quo ſcribebat peccata ⁊ negligen
tias hoim ꝑ a.b.c. ⁊ interrogatus ſi eſſet ibi ali
quid de eo: Rn̄dit ꝙ ſic. Et auguſtinus. O ꝓ/
ditor de peccatis an̄ baptiſmū factis ego nō cu
ro. qꝛ illa remiſſa ſunt poſt baptiſmū. nō habeo
ꝯſciam de aliquo. Et adiuratus demō oſtēdit
ſibi librum. in quo legit auguſtinꝰ. tali die talis
anni Auguſtinꝰ dimiſit completoriū ⁊c. O dix
it demō decepiſti me. qꝛ expectabā ꝙ ex iſta ne-
gligentia tranſires purgatoriū. Iō auiſet vos
⁊ ſitis diligentes. qꝛ alꝭs ille totum ſcribit. Ideo
dicit xp̄s. Cum accepero tp̄s. ſ. ꝑ mortē. ego iu
ſticias iudicabo. i. opa iuſta. pſ̄. lxxiiij. ſꝫ negli-
genter facta. Iō faciatis ea cū diligentia et fer-
uore ſpūs. Ecce q̄re dicit aplꝭs. Si q̄s ſupedifi-
cat ſupra fundamentū h̄ ſtipulā que ſig̃t tertiaꝫ
ꝑtem purgatorij in q̄ comburent̄ omiſſiōes ceri
moniales. Ecce quare dicit thema. Hodie eſt ⁊
cras in clybanū mittit̄.

¶ De eadem domica. Sermo tertius.

NOn poteſtis deo

ſ͛uire ⁊ mā̄mone. Mat. vj. originali
ter ⁊ in euāgelio currentis domice re
citatiue ſcribit̄ verbum iſtud ꝓ impetrādo ⁊c.
Sed ſalutet̄ virgo maria. Iſtud ꝟbum eſt dn̄i
⁊ ſaluatoris nr̄i ieſu xp̄i dicentis omibus nob̄.
Non poteſtis ⁊c. Nota ꝙ mā̄mona in ſcriptu-
ra ſancta ſignat diuitias tempales. Vult ḡ dice
re dn̄s. Nō eſt poſſibile ꝙ ſit ſ͛uiatis deo et di-
uitijs tempalibꝰ. Pro declaratōne huius ꝟbi
ſciendū ꝙ differētia eſt inter ſ͛uire temporalibꝰ
diuitijs ⁊ domiari. Nam ſicut homo dicit̄ dn̄s
q̄ habet ſeruos. ⁊ vnū mittit ad vineam. alium
ad campum ⁊c. facit eos laborare ⁊ ſ͛uire vt lu-
crent̄. Sic ille eſt dominꝰ diuitiarū qui non per
mittit diuitias q̄eſcere in taxia. ſed facit labora-
re ⁊ ſ͛uire eas. ⁊ partē mittit in barbariē ꝓ redi
mendis captiuis. Item ad cōſtruendū hoſpita
lia. eccl̄as. ſubuenit paupibus ⁊c. Ille eſt dn̄s
diuitiarū. qui in opibus miſericordie facit eas
laborare ⁊ ſ͛uire. ⁊ hoc eſt bonū ⁊ ſanctum. ⁊ cō
cordat cum ordinatiōe diuina. quia quādo deꝰ
ab initio creauit hoiem ⁊ mulierē dedit eis do-
miniū ſuꝑ omnez creaturā di. Dominami piſci
bus maris ⁊ volucribus celi. ⁊ vniūſis animan
tibus que ꝟſant̄ ſuꝑ terram. Gen̄. j. Auruz em̄
⁊ argentū res ſunt tempales. ergo bonū eſt do-
minari eis. Et iſto modo ſancti patriarche luc͛-
ti ſunt ꝑadiſuꝫ ꝑ opera miſ͛icordie de pecunijs
Sed ſ͛uire diuitijs eſt cōtra naturam. ſcp̄turaꝫ
⁊ cōtra deum ⁊ bonā ratōꝫ. quia dn̄s debꝫ qui-
eſcere. ⁊ ſ͛uus laborare ⁊ ſ͛uire. Oppoſitū facit
q̄ ſeruit pecunijs. qꝛ ipe laborat de die ⁊ de no/
cte. ꝑ terram mare ⁊ cū ꝑiculis. ⁊ pecunie quie-
ſcunt in taxia ſiue in domo vt domi. hoc dico ꝙ
eſt cōtra naturā. ſcripturā ⁊c. ꝙ hō quem deus
fecit dominū. ⁊ ipe facit ſe ſeruum. ⁊ hoc eſt ma
lum ⁊ peccatū. ꝓpter hoc dicit xp̄us. Nō pote-
ſtis ſ͛uire ⁊c. Licet ſimꝉ poſſitis ſ͛uire deo et do
minari diuitijs. nō tn̄ ſimul poteſtis ſ͛uire deo ⁊
diuitijs. ptꝫ thema. Ego q̄ſiui in ſcriptura ⁊ in-
ueni ꝙ diuitie hn̄t q̄tuor conditōes malas pro-
pter q̄s hō non pōt ſ͛uire deo ⁊c.

¶ Primo diuitie huius mundi ſunt maculoſe
turpiter.

¶ Scđo ſunt deceptiue fallaciter.

¶ Tertio ſunt ocioſe inaniter.

¶ Quarto ſunt ꝑiculoſe finalit̄.

Ideo cauendū eſt ne ſ͛uiamus eis. Ideo dicit
xp̄us. Non poteſtis deo. ¶ Dico p̄mo ꝙ diui-
tie tempales huius mūdi ſunt maculatiue tur/
piter. qꝛ a capite vſq₃ ad pedes. intus et ex̄ ma-
culāt homiem qui eis ſ͛uit. Primo maculat̄ in
intellectu quo deberet cogitare de ſuo creatore
de aīa. de alio mūdo. ſed qui ſ͛uit pecunijs. ſi
orat ſtatim cogitat de negocijs. de mercationi-
bus. de ferijs ⁊c. Item maculat̄ in voluntate q̄
debet inflammari ⁊ deſiderare quādo erit i glꝉa
exire carcerem huius mūdi. Sed diuitie aufert̄
deſiderium ꝑadiſi. Dicūt em̄ nōnulli quādoq₃
diuites. domie libent̄ facerem pactū vobiſcum
ꝙ non curetis de me. ⁊ ego nō curabo de vobis
O ꝟbum infidele. Item maculat̄ in memoria.
qꝛ deberet cogitare quantū deus fecit ꝓ nobis
Voluit em̄ naſci ⁊ pati in ligno crucis mori. ne
aliq̄s ſibi credens ⁊ obediens ⁊c. damnaretur.
Sed diuitie faciūt memorari de mercatōibus.
caſtris ⁊c. Maculant os ꝑ mēdacia. falſa iura
menta. Itē maculant aures. qꝛ plus placꝫ diui-
ti ſ͛uienti diuitijs. audire de mercatōibꝰ. q̄₃ ver
ba dei ſ͛mōes ⁊c. In manibꝰ ⁊ pedibꝰ ⁊ in toto
corpe. qꝛ plus laborat i pecunijs ꝯgregādis q̄₃
in pnia ⁊c. Ecce quō maculāt totū hoiez. ⁊ h̄ ꝓ
uenit ex ꝓpinq̄tate rerū immūdaꝝ maculāt res
etiā immūde. quia ſi tela lini albi approximetur

tincture maculat̃. De h̃ vide ſan. Tho. j. ſcđe. i
materia de macula pc̃ti. Jđ dicit ſcřptura. Qui
tetigerit picem inquinabit̃ ab ea. Ecci. xiij. In
cuius ſignū manifeſtū Aug⁹. q̃rit in li. de tri. de
multis que ad oculū vident̃ de q̃b⁹ nō pōt ratō
ſufficiens aſſigñri. vt de auro tam mūdo ⁊ argen
to tam claro ⁊ albo ꝙ faciūt lineas nigras ⁊ ma
culant man⁹ cōputantiū ⁊c̃. de h̃ rō ſufficiēs nō
pōt aſſignari vt dicit aug⁹. niſi qꝛ de⁹ dat ſignū
ꝙ ſunt ſicut macule aiaꝝ. Jđ dicit ſcřptura. Ar-
gentū eoꝝ foris ꝓijciet̃. ⁊ aurū in ſterquiliniuꝫ
erit. Eze. vij. Nō ſterquiliniū cōgeſtū in domo
corrūpit ⁊ facit domū fetidam. ꝫ in campo ſicco
diſpſum facit ipm fructificare. Jta de moneta i
taxia cōgeſta. ſed ſi in terra ſicca diſpgat̃ ipſam
faciet fructificare in vitam eternā. Ecce q̃re dic̃
argentū ⁊c̃. Ex iſta rōe mlt̃ū deberēt cauere re-
ligioſi. clerici. ne maculent̃ in manib⁹ ꝯgregan
do pecunias. qꝛ hñt tractare corpus xp̃i. Jdeo
apl̃s. Oia. ſ. q̃ ſunt tpalia ⁊ mundana arbitror
vt ſtercora. vt xp̃m lucrifaciā. Ad Philip. iij.

¶ Dico ſcđo ꝙ diuitie tres magnas deceptiōes
faciūt. Pria nam mag̃ deceptio eſt recipe appa-
rentiā ꝓ exiſtentia. Ꝟbi gr̃a. ſicut deceptio eſſet
recipe ſomniū ꝓ veritate. vt ſi famelic⁹ ſomnia
ret ꝙ comediſſet ſplēdide ⁊ recipet ꝓ ꝟitate de
ceptus eſſet cū nihil haberet in ſtomacho de ill̃
in ſomnio viſis ⁊c̃. Jſto mō diuitie h⁹ mūdi de-
cipiūt. qꝛ illi q̃ credūt ſe eſſe diuites ſomniāt. vt
ſi ruſticus ſomniaret ꝙ eſſꝫ rex. ⁊ mł̃er ꝙ eſſꝫ re
gina. ſed qñ excitat̃ inuenit ſe ſup paleas Jdeꝫ
de clerico paupe ſomniāte ꝙ eſt papa. ſed qñ ex
citat̃ inuenit ſe ſolum. ita ꝙ ſomnia nō ſunt niſi
apparentia. ⁊ q̃ ea recipit ꝓ exiſtentia decipitur
Jta de diuite dicente ego habeo tot mille flore.
redditus. poſſeſſiones ⁊c̃. ſed qñ in morte exci-
tat̃ inuenit ſe vacuū ſicut q̃ excitat̃ a ſomno. et
vita pñs non eſt niſi ſomniū. ⁊ qñ homo exci-
tat̃ ꝑ mortem inuenit ſe deceptū. Mō pauper
ſomniat ꝙ ſit vel ꝙ eſt papa. totū eſt ſomnium.
Ptꝫ quō pecunie ⁊ honores ſunt deceptiue. qꝛ
apparentiā faciūt recipe ꝓ exiſtētia. Auto. Dor
mierunt ſomnū ſuū ⁊ nihil inuenerunt oēs viri
diuitiarū in manibus ſuis. ps̃. lxxv. Qui ſunt i
alio mūdo cognoſcūt ꝙ iſta vita ñ eſt niſi ſōniū

¶ Scđs modus decipiēdi eſt recipe imagineꝫ ꝓ
re. Sicut ſi alicui homi hñti vxorem dilectā de-
pingeret̃ imago vxoris ⁊ recipet imagineꝫ pro
vxore mortua vel abſente. Jdem de imagine fi-
lij ⁊c̃. bñ eſſet deceptus. Talem deceptōꝫ faciūt
diuitie huius mūdi. Nam vere diuitie ſunt i ce
lo. diuite huius mūdi ſolum ſunt imagines ⁊c̃.
De iſtis diabolus decipit gētes queādmoduꝫ
tigris decipit̃. Dicunt naturales ꝙ tigris ē ſer
pens velociſſimi curſus. ⁊ currit plus q̃ꝫ velox
equus ⁊ filij ſui ſunt boni ꝓ tyriaca. ⁊ ab ea dici
tur tiriaca. Et dicit̃ q̃ vult hr̃e filios facit iſtaꝫ
cautelam. hꝫ tria magna ſpecula rotūda. ⁊ ob-
ſuatis ꝑus filijs eius qñ tigris eſt abſens reci-
pit filios ⁊ fugit in aliquo bono equo. ⁊ quādo
tigris venit ⁊ non inuenit filios. naturalr̃ ſentit
ꝑ quam viā vadit homo. ⁊ inſequit̃ eū. Tūc hō
ſciens eam venientē ꝓijcit vnū de ſpecul̃. et ipa
videns in ſpeculo imaginem ſuā credit ibi filioſ
eſſe dans ei vbera. ⁊ poſtq̃ꝫ cogſcit ſe deceptaꝫ
iterū inſequit̃ fugientem. ⁊ ille iterū ꝓijcit ſecū
dum. ⁊ ita de tertio. ⁊ tandē eſt ille in tuto. Jſto
mō diabolus decipit nos impediēs ne poſſum⁹
attingere ad filios noſtros. Nam certū eſt ꝙ fi-
lij q̃ moriunt̃ in ſtatu innocētie recte euolant ad
ꝑadiſum. ⁊ nos debem⁹ currere vt ꝑueniamus
ad ꝑadiſuꝫ. ſed diabolus decipit nos cum trib⁹
ſpeculis. Primum ſpeculū eſt diuitiarū. q̃ non
ſunt niſi imagines diuitiarū. qꝛ vere diuitie ſūt
in celo. ſed iſte diuitie hui⁹ mundi ſunt inſtabi-
les. ⁊ tote volubiles vt tigris. ¶ Scđm eſt hono
rum. ꝓlationū. officioꝝ. hr̃e regimen. q̃ nō ſunt
niſi imagines. qꝛ vbi honores ⁊ vera officia in
ꝑadiſo ſunt. ⁊ tu recipis imaginē ꝓ re. ¶ Tertiū
eſt delectationū h⁹ mūdi q̃ etiā ſunt imagies. qꝛ
vere delectatōes ſunt in celo. Et iſta ſpecula re
tinent nos ne ad ꝑadiſuꝫ ꝑueniam⁹. Ecce quō
diuitie ſunt deceptiue. Tertius modus decipi-
endi eſt recipe vmbrā ꝓ veritate. ¶ Recitet̃ pa-
bola de q̃dam cane portāte fruſtū carnis in ore.
q̃ dū natando trāſiret flumē vidit vmbram car-
nis. quam volens recipe aperuit os. ⁊ perdidit
verā portōꝫ carnis. Jdem de diuitijs q̃s modo
multū diligitis q̃ non ſunt niſi vmbra. qꝛ qñ mo
ritur diues nihil de eis ſecū portat. Mō nō co
gnoſcitis ꝙ ſunt ſicut vmbra. ſed illi de inferno
cognoſcūt q̃ hñt tantam indigentiā ꝙ guttā aq̃
non poſſunt hr̃e. vt patꝫ de diuite epulone ⁊c̃.
Unde dicunt damnati. Quid nob ꝓfuit ſuper-
bia. aut diuitiarū iactātia q̃d ꝯtulit nob. trāſie
runt oia illa tanq̃ꝫ vmbra. Sap. v. Jđ ſi habet
pecunias ſitis domi ⁊ nō ſui. qꝛ iam videtis q̃-
modo ſunt deceptiue ⁊c̃. ¶ Dico tertio ꝙ diui-
tie ſunt ocioſe inaniter. qꝛ nullū fructum faciūt.
Uere diuitie faciūt duos fruct⁹. ſ. ſatiāt. ⁊ faci-
unt nullo indigere. ideo in ꝑadiſo ſunt vere di-
uitie. Jta beati ſunt ſatiati ꝙ nihil ampli⁹ appe-
tunt. vidēt em̃ btiſſimā trinitatē. ꝟginē mariaꝫ
⁊c̃. Jđ dauid. Satiabor cū apparuerit gl̃a tua.
q̃ tñ erat rex gl̃oſus ⁊ ditiſſimus q̃ in morte ſua
dimiſit filio ſuo ſalomoni ꝑ maximas diuitias.
q̃ tñ dicebat. ſatiabor cū apparuerit ⁊c̃. qꝛ diui-
tie hui⁹ mūdi nō ſatiant cor. imo faciūt plus ap
petere. Rō qꝛ fames diuitiarū eſt in corde. vbi
nō intrat pecunia ſed replent vl̃ ſatiant burſam
vel taxiā vbi intrāt. Sicut de eſuriēte vidente
mēſam ornatam cibis ⁊ nō pōt comedere nō ſo-
lum nō ſatiat̃. imo eſuries auget̃ ⁊ appetit⁹ Jdē
dicēdū eſt de auaro. ꝫ ſi poſſꝫ comedē vl̃ bibere

aurũ ſatiaret. ſ3 q2 nõ põt ſatiari burſa ⁊ non cor
dicit cleric⁹. O ſi haberẽ bñficiũ cõpetẽs eẽȝ ꝯtẽ=
tus. ſ3 qñ hȝ ſtatim vult maiora ⁊c̃. ¶ Idẽ de lai=
cis dicentib⁹. O ſi ego haberẽ tot redditus ⁊c̃.
talem poſſeſſionẽ eſſeȝ ꝯtẽtus. Iõ dicit ſcriptura
Auar⁹ non iplebit pecunia. ⁊ q̃ amat diuitias.
fruct⁹. ſ. ſatiandi nõ capiet ex eis. Eccẽs. v. ¶ Se
cũdo diuitie hui⁹ mũdi nõ auferũt indigentiaȝ
imo augmẽtant. Nã ſi habetis cãpũ. indigetis
beſtijs ad arandũ ⁊ aratro ⁊ ſtablo ⁊c̃. Ecce q̃t
indigẽtie. Itẽ ſi habetis barchã vl' nauẽ. dicat
q̃b⁹ indigetiſ. Itẽ ſi habetis vineã. equũ ⁊ ſilia
indigetis mltis. Iõ apoc. iij. Dicis ꝙ diues ſũ
⁊ locupletus ⁊ nulli⁹ egeo. ⁊ neſcis q2 tu es mi=
ſer ⁊ miſerabil' ⁊ paup. Itẽ ꝓuerb. xiij. Eſt qua
ſi diues cum nihil habeat. ⁊ eſt q̃ſi paup cuȝ in
multis diuitijs ſit. ¶ Dico quarto ꝙ ſunt piclo=
ſe finaliter. ſ. anime ⁊ corpi. Aie multũ piculo=
ſe ſunt. quod ptȝ ex multorũ diuitũ damnatõe.
O q̃t religioſi q̃t clerici quot laici ex eis damnã
tur ⁊ ꝓpter eas. quot religioſi q̃ ꝯ votũ paup=
tatis ꝓpter diuitias agũt. q̃t clerici p ſymoniã
bñficia ꝓpter auariciã ꝯſequunt. Item quot p
vſuras ditant. Item faciũt ſe negociatores. ha
bentes poſſeſſiones ⁊c̃. cum tñ debẽnt hr̃e cor li
berum ad cogitandũ ea q̃ dicũt ⁊ legunt. ea q̃ le
gimus debem⁹ cogitare. Contra q̃s dicit aplš.
Nemo militãs deo implicat ſe ſecularib⁹ nego/
cijs. vt ei placeat cui ſe ꝓbauit. ij. ad. Thimo. ij
Et proh dolor nõnulli clerici ⁊ religioſi ꝓpt' aua
riciam damnant. Idẽ de vob laicis. q̃t menda
cia. quot falſa iuramẽta fiunt ꝓ diuitijs. Dica=
tur ꝯ illos q̃ faciunt alios iurare cum miraculo
qd' recitat aug⁹. de illo hoie bone vite q̃ fuit cõ=
demnatus in dei iudicio. q2 fecit iurare vnum
ꝓ debito in curia. cui dixit deus ꝙ melius eſſet
pdere bona q̃ȝ animã illius ⁊c̃. Ad mltum dñt
attendere officiales ne faciant iurare falſa iura=
menta. q2 non ſolum damnat piurans. ſ3 etiam
q̃ iniuſte facit alium iurare. Non inuoluatl ani=
mas cuȝ rebus tempalib⁹. ꝓpter iſtas particu=
las dicit xp̃s. Amen dico vob. q2 diues diffici=
le intrabit in regnũ celorũ. Facilius eſt enim ca
melum p foramẽ acus trãſire q̃ȝ diuites i regnũ
celorũ. Mat. xix. Item ſunt piculoſi corpi vel
carni. Nõne qñq3 audiuiſtis ꝙ duo amici vl' ſo
cij ꝓ moneta contenderũt. Item ſocius interfi=
cit ſociũ. ſuus dñm. vt patȝ de quodã archiepi
ſcopo de tarentaſia diuite interfecto a ſuo ſcuti
fero ꝓ ſua moneta ⁊c̃. Ideo dicit ſcriptura. Eſt
infirmitas peſſima quã vidi ſub ſole diuitie cõ=
ſuate in malum dñi ſui. Eccẽs. v. Iõ ſi habetis
diuitias de bono iuſto laborẽt ⁊ ſuiant in ope=
ribus miſcdie. ſi de iniuſtis bonis ſuiant reſti/
tuendo cui⁹ ſunt ⁊c̃. Nõ faciatis iniuſticias vel
vſuram. rapinam ⁊c̃. vt filijs dimittatis mag̃s
diuitias Detis eis bonũ nutrimentũ. q2 d' alijs
deus ꝓuidebit eis. Nam ipe parauit dotẽ ꝓ fi=
liabus maritãdis ⁊c̃. Recordemi de vbo xp̃i.
Nõ poteſtis deo ſuire ⁊ mãmone.

¶ De eadem domica. Sermo q̃rtus.

Fratres ſpiritu

f

viuim⁹. Habet vbũ iſtud originalit'
Ad Gal. vj. ⁊ recitatiue in epl'a cur/
rentis dñice. In iſto ſmone ego intendo decla
rare q̃t modi ſunt bone vite ⁊ ſpũalis ad ſuien
dum deo in h' mundo ad habendũ gl'am eternã
in alio. Sed p̃mo ſalutet vgo Maria ⁊c̃. Hoc
vbum indiget declaratõe ⁊ breuit' veniẽdo ad
materiam p̃dicandã ſciendũ ꝙ omis vita ⁊ op⁹
hoim tota eſt ⁊ venit p ſubam ſpũalem. Ita ꝙ
nec vita homis nec opus põt durare ſine ſuba
ſpũali. Verbi gratia. vita corpis et etiam opus
eius nõ põt eſſe ſine ſuba ſpũali. ſ. aima rõnali.
q2 ſepata a corpe anima iam videtis q̃d eſt cor=
pus niſi truncus putridus nullũ hñs ſentimen=
tum. q2 in oculis nõ remanet viſus. nec in auri=
bus auditus ⁊c̃. Patet g̃ ꝙ vita ⁊ opatio cor/
poris tota eſt ab aima ratõnali. q2 q̃ȝdiu anima
eſt in corpe. corpus hȝ viſum in ocul'. auditũ in
auribus. ⁊ ſic de alijs ſentimentl. Ergo tota vi=
ta ⁊ opatio corporis eſt a ſuba ſpũali. ſ. ab ipſa
anima. De h' licet ſit verũ tñ autori. xp̃i di. pſo
nis carnalibus qui appreciabant ſe de corporis
pulchritudie. fortitudine ⁊ gratioſitate. Spũs
eſt qui viuificat. caro nõ ꝓdeſt q̃cq̃. Joh. vj. q.
di. vnde habetis pulchritudinẽ. fortitudinẽ. g̃=
tioſitatem niſi ab aima. caro aũt nõ ꝓdeſt q̃cq̃.
patȝ g̃ ⁊c̃. Modo videam⁹ de vita ⁊ ope com=
muni ipius aie. h' eſt ſubtilius. Nam aima licet
det vitam corpi. tñ ipa de ſe nõ hȝ vitã nec opa
tionem niſi ab alia ſuba ſpũali maiori. ſ. a ſpiri=
tuſancto. q̃ȝdiu aima hȝ ſpũmſanctũ ſecũ habet
vitam ⁊ ſentimentũ. q2 ſpũſſanctus dat ſibi vi=
ſum contemplatõnis. auditũ clarũ p̃dicatõnis.
olfactũ deuotiõis vtutum ⁊ ſanctitatũ pſonaꝝ
ſanctarũ. in ore vbum ꝯfeſſionis ⁊ oroĩs. greſ=
ſus ſanctitatis ⁊ ſentimentũ bone ꝯſcie ⁊ dura=
tionis in bona vita. Si auteȝ anima ex defectu
ſuo vel diaboli temptatõe vl' mũdi occaſiõe. vl'
carnis inclinatõne pdit ſubam ſpũalem. ſ. ſpiri
tumſanctũ. Ita iacet mortua in corpe. vt corp⁹
mortuũ in ſepulchro. Patȝ g̃ ꝙ tota vita ⁊ ope
ratio anime eſt a ſuba ſpũali. ſ. a ſpũſctõ. Auto=
ritas dauid pš. ciij. Auferes ſpũm eorũ ⁊ defici
ent ⁊ in puluerem ſuũ reuertent. Nota auferes
q2. ſ. peccauerũt tibi. iõ auferes ab eis ſpiritũ=
ſanctũ. Sicut in mũdo extrahit bonus liq̃r de
vaſe inepto. deinde orat di. Emitte ſpũm tuuȝ
⁊ creabunt. ⁊ renouab faciẽ terre. q2 aima mor
tua fit viua. inimica fit amica. aliẽa familiaris.
ſteril' fecũda. Ptȝ g̃ doctria ꝙ ois vita ⁊ opera
tio tam corpis q̃ȝ aie eſt a ſba ſpũali. Iõ bñ di/

Dñica .xv. poſt Trinitatis

eſt thema. Fřes ſpũ viuim⁹. patz thema. et ego ſum in materia p̄dicãda. Q̄ P̄õ videam⁹ q̃t ſunt vite ſpũales ad ſuiẽdũ deo in h̄ mũdo ꝛ ad habendũ vitam eternã in alio. ꝛ inueni ꝙ ſũt tres. Prima eſt vita actiua. ꝛ iſta ẽ laborioſa. Scđa eſt vita ꝯtemplatiua. ꝛ iſta eſt delicioſa. Tertia eſt vita p̄latiua. ꝛ iſta eſt p̄iculoſa. Et quodlibꝫ iſtorũ eſt a ſuba ſpũali a ſpũſancto. ḡ Fřes ſpũ viuimus. ¶ Dico p̄mo ꝙ p̄ma vita ſpũal' eſt actiua. ꝛ iſta eſt laborioſa. ſicut qñ creatura ſe dat laboribus corꝑalib⁹ vel ſpũalibus ad vtilitatẽ ꝓximi. dicit' laborioſa ꝓpter grauitatem corporis opa facientis. Jõ ap'lus q̃ laborabat multum legendo. ſtudẽdo. ambulẽdo. p̄dicãdo pro vtilitate ꝓximi dicebat. Uiuere in carne h̄ mi/chi fructus opis eſt. ſ. rõe meriti. Jnfra. ꝛ h̄ cõfidens ſcio. q: manebo ꝛ ꝑmanebo oibus vobis ad ꝓfectum vřm ꝛ ad gaudiũ fidei. Ad Phili. j. Jſta eſt vita actiua q̃ q̃s occupat' in opib⁹ miſericordie ad vtilitatem ꝓximi q̃ corꝑe exercentur. Uerbi gratia. Primum op⁹ miſcđie eſt dare panem eſurientib⁹. Jſtud eſt p̄mum op⁹ vite actiue. ꝛ opus miſcđie non ſolũ facit q̃ dat panem. ſed etiã q̃ p̄pat cibum farinã vel bladũ ꝛc̄ oĩa iſta ſunt opa corꝑalia vite actiue. etiã q̃ dat aĩme eſurienti cibũ ſpũalem. ſ. ignorãti oſtendẽ Pr̃ nr̃. Aue maria. Credo in deũ. ꝛ modum ſignandi ſe. ꝛ ſic de alijs. ¶ Tales complẽt p̄mum opus vite actiue. Jſtis dicet xp̄us in die iudicij ſedens in cathedra iudiciali. Uenite bñ. p. mei Eſuriui enĩ ꝛ dediſtis mi. man. Mat. xxv. Et reſpondebunt iuſti di. Dñe qñ vidim⁹ te eſurientem ꝛ pauim⁹ te. nunq̄ te vidimus in mũdo ꝛ xp̄s rñdens dicet ill'. Amen dico vob. q̃cq̃d feciſtis vni ex mimis meis mihi feciſtis. Jõ venite ꝛ dabo vob panem gl'e ¶ Scđm op⁹ vite actiue eſt dare potum ſitibũdo. ꝛ nõ ſolũ ille q̃ dat vinũ vel aquã. ſed q̃ accõmodat vas cantarum vel aliud. ſed etiã ille q̃ miſtrat facit ſcđm opus vite actiue. Jtẽ etiam ille q̃ ex ſuis monitõibus ꝛ v̄bis bonis inducit peccatorẽ ad lacrimas cõpunctõis q̃ ſunt potus aĩe. Talibus dicit xp̄us Uenite be. ꝛc̄. ꝛ dabo vob potum in fonte vite eterne. Sitiui enĩ ꝛ dediſtis mihi potũ ꝛc̄. mat. xxv. ¶ Tertiũ opus eſt recip̄e p̄egrinũ in domo vřa dando ſibi lectũ. pelliciũ ꝛc̄. Jtem de illo q̃ recolit ſpũm vel aĩam vagabundã totã in negocijs mundi occupatã. q̃ recolligit' qñ inducit talem pſonam vt vadat ad miſſam in domo dei. ꝛ ad ꝯfitendũ. cõmunicandũ. Jſtud op⁹ eſt mai⁹ Talibus dicit xp̄s. Ueite bñ. ꝛc̄. ſ. i domo mea pulcherria. Dñe ꝛ q̄re: rñdit xp̄s. Hoſpes erã ꝛ collegiſtis me. ¶ Quartũ opus eſt veſtire nudum. nõ ſolum ille q̃ dat tunicã vel pannuꝫ. ſed ille q̃ ꝯſuit vel lauat amore dei ſine pecunia cõplet opus h̄. Jtem q̃ veſtit aĩam nudã. ꝛ hoc fit qñ homo docet v̄tutes ꝓximũ. nam veſtes aĩe ſunt v̄tutes. ph̄s vocat v̄tutes habitus. Jſtis dicet xp̄s. Uenite ꝛc̄. ꝛ induam vos veſtibus gl'e q̃ ſunt clariores ſole. q: nudus erã ꝛ cooperuiſtis me ꝛc̄. ¶ Quintũ opus eſt viſitare iñfirmũ ñ ſolũ q̃ viſitat ſed q̃ mittit ſibi cibaria vl' alia. l' q̃ ſuit ſibi patient'.. vel qui ip̄m ꝓuocat ad patientiã. Jdẽ etiam q̃ viſitat aĩam infirmã. q̃ licet teneat bonam vitã. temptat' tñ de ſuꝑbia. auaricia vel luxuria. Et vos dicitis ſibi. vultis voſ tantũ lucrum ꝛ tanta ꝛ tot opa bona mortificare ſpũal'r. Unde ſi vultis vos viuere caſte caueatis de occaſione. locutõib⁹ ꝛ cogitatõib⁹. ꝛ viuetis caſte. Jtem ſi temptat' de inuidia. oret ꝓ illo cui inuidet. iſta eſt purgatio inuidie. Jdem de ira vt recipiat vindictã. Cui dicere debetis ꝙ xp̄s ꝛ mater ſuã remiſerũt ꝛc̄. Talibus dicet xp̄s. Uenite bñ ꝛc̄. ¶ Sextũ opus eſt redimere captiuũ. qđ implet nõ ſolum ille q̃ trãſit barbariem. ſed ille q̃ iuuat dando pecunias ꝛc̄. ꝛ etiã ille q̃ iuuat captum q̃ non põt ſoluere. vt ſũt mlti qui iuuãt eos pecunia vel lingua. puta ſi ẽ iuriſta vel notarius. omẽs tales cõplent op⁹ iſtud Jdem de ill' qui redimunt aĩam de captiuitate diaboli cathenis peccatorũ ligatũ. q̃ redimit' p̄dicatõibus. bonis monitõib⁹. Nam aĩe q̃ ꝯfitẽtur ꝛ dimittunt peccata redimunt'. Hac de cauſa venit xp̄us in barbariẽ huius mũdi ad redimendum aĩas. Jõ dicit' redemptor. q: p̄cio ſui ſanguinis eas redemit. Talibus dicet' a xp̄o in iudicio. Uenite bñ. ꝛc̄. ¶ Septimũ ꝛ vltimum opus vite actiue eſt ſepelire mortuos. Jſtđ op⁹ complẽt non ſolũ q̃ faciunt foueã ꝛ etiã qui portant funus. ꝛ qui aſſociant ꝛ q̃ cooperiũt. h̄ etiã clerici q̃ amore dei ſine pecunia faciunt ſepulturam. q: al's. Amen dico vob receperunt mercedem ſuã. Jdem de ſepultura aĩe. Aĩma eſt mortua mundo qñ non curat de mũdo nec de negocijs eius. nec de familiaritatibus. nõ viſitat nec viſitat'. Tal' ſepelienda eſt in ſepultura xp̄i. ſ. in vulnere lateris. q: ꝓ tali morte tal' ſepultura acquirit'. Talibus dicet xp̄s. Uenite ꝛ dabo vob ſepulturaꝫ in celo. Ecce opa vite actiue. ꝓpter qđ xp̄s dicet in iudicõ Uenite be. ꝛc̄. Dicit hic glo. Petri rauẽ. vel petri damiani. ꝙ xp̄s quãdo erit in cathedra iudicij ſolũ faciet mentõneꝫ de opibus miſcđie actiue. Non dicet tũc petro. tu ꝓ honore ꝛ gl'a ꝛ amore mei fuiſti ſuſpenſus in cruce ꝛc̄. nec dicet Paulo tu fuiſti decapitatus. nec Bartholomeo es excoriatus. nec Laurentio. tu fuiſti poſitus in craticula ꝛc̄. iõ volo tibi dare gl'am. ſed ſolũ facit mentõꝫ de opibus miſcđie di. Uenite bñ. ꝛc̄. Jn quo oñdit q̄tum ſibi placẽt opa miſcđie. Ecce q̃d eſt vita actiua laborioſa. dico ꝙ iſta eſt ſpũalis. Si dicatur. et quomõ eſt ſpũalis cum eius opa ſint corꝑalia? q: dare cibuꝫ eſurienti opus eſt corꝑale ꝛc̄. Dico ꝙ q̄uis vita actiua corꝑe exercet'. tñ ſpũalis

dicit̃ ꝑpter ꝓncipiũ. medium ⁊ finē. q̄ꝛ ꝓncipiũ
vite actiue ſpũale debet eſſe. q̄re tu das cibum
paupi. nōne amore dei? ſi dicas ꝙ ſic. ⁊ ſic eſt in
re. tunc ꝓncipiũ illius datōis eſt ſpũale. Sed ſi
dicas illa intentiōe vt habeas familiaritatē cuꝫ
illa mĺere. ⁊ tandem tuā cũ eadē explere valeas
libidinem. nihil valet illa datio. q̄ꝛ malũ hꝫ ꝓn-
cipium. Item tunc hꝫ medium ſpũale qñ opus
bonum. bonum hñs ꝓncipium ↄtinuat̃ ſpũalr
⁊ bñ. ſ. ꝑpter dei honorem. alĺs nihil valet opus
ſcꝫ dum bonũ hñs ꝓncipiuꝫ malũ habꝫ mediũ.
bonũ eñ ex integ̃ cā eſt. Item vita actiua etiam
dꝫ ſpũalis ꝑpter finem. q̄ finis dꝫ eſſe vt habea-
tur gĺa ſpũalis. dicendo. audiui ꝙ ex iſtis ope-
ribus vos dabitis gĺam vr̃am. iō volo ea facē.
vt mihi : etis ⁊c̄. ꝑpter hec ꝓdicta vita actiua
dꝫ ſpũalis De hᷓ figura Ezech. j. Qui vidit qua
tuor rotas q̄s p̄cedebat ſpũs dei. dicit textus.
Quocũꝗ ibat ſpũs illuc eunte ſpũ ⁊ rote parit̃
eleuabant̃ ſequētes eũ. ſpũs eñ vite erat in ro-
tis. Opatōnes vite actiue ſunt rote ꝑpter tpis
volubilitatem. ſ. hyemis ⁊ veris. eſtatis ⁊ autũ
ni. in q̄bus rotat̃ ⁊ voluit̃ tota vita nr̃a. In his
eñ fiunt omĩa opa miſcdie. q̄ꝛ in alio mũdo nō
eſt mutatio tpis. nec ſunt ibi rote. ſ. opatōes vi-
te. ſ. actiue. nō oportet ibi dare cibũ eſurienti. q̄a
nullus eſurit. ⁊ ſic de alijs opibus miſcdie. Ex/
empluꝫ. in hac vita ſunt rote opationũ miſcdie
Rotas iſtas vocat volubĺes. Ezech. xvj. Et di
cunt̃ ſpũales. q̄ꝛ quocũꝗ ibat ſpũs. Ecce princi
pium. ſ. intentio ſpũalis ꝑpter deũ ⁊ nō ꝑpter
aliud. Illuc eunte ſpũ. ⁊ rote parit̃ eleuabāt̃ ſe-
quentes eũ. Ecce mediũ. ſpũs eñ vite erat i ro
tis. Ecce finis. Iō dicit thema. Spũ viuimus.
Scđa eſt vita ↄtemplatiua. ⁊ iſta eſt delicioſa.
⁊ ſicut vita actiua cōſiſtit in opibus corpis. ita
vita ↄtemplatiua ↄſiſtit in opibus aīe. Iō dele
ctabilit̃ fiunt ꝑpter aīe agilitatē. Itē vita cōtē-
platiua ſequit̃ vitam actiuā. licꝫ ↄtēplatiua ſit
melior. A ſimili ptꝫ de corpe hōis ⁊ aīa homis
ꝓus corpus format̃ in vtero. ⁊ ↄſequēt̃ forma-
to corpe deus creat aīam. bonũ eſt corpus. ſed
melior eſt aīma. Ita de duabus vitis. actiua vi
ta eſt ꝓma ⁊ bona eſt. ſed melior eſt vita contem
platiua. q̄ fit p aīam. ſicut aīa eſt melior corpore
De hoc dicit apĺus Non ꝓus qđ ſpũale eſt. ſed
qđ aīale. deinde qđ ſpũale eſt. j. ad Chorin. xv.
q̄ꝛ vita actiua dꝫ eſſe ꝓor. Nam debes ſeruire in
hoſpitali aliquo infirmis. ⁊ qñ ibi eris ꝓbatus
in patīa. diligētia ⁊ humilitate ⁊ ſpũalitate. tũc
poteris recipe vitam ↄtemplatiuā. alĺs nōnũꝗ
magnum piculũ eſt. Itē q̄ꝫto plus humiliat̃ hō
in vita actiua. tāto efficit̃ pfectior in vita ↄtem
platiua. Iō dicit. Nō ꝓus qđ ſpũale. ſ. vita con
templatiua. ſed qđ aīale. i. vita actiua. Notate
hic vnam pulchrā hiſtoriā ad ꝓpoſitũ que ſcri-
bit̃ Geñ. xxix. de iſto ſancto p̄triarcha iacob. q̄

ꝑq̄rebat ſibi vxoreꝫ. q̄ꝛ nondũ erat conſuetudo
ſuare ꝟginitatem. Nam illa beata vxor maria
incepit. q̄rebat eā de bona generatōe. ⁊ veīt ad
domũ laban ↄſanguinei ſui q̄ habebat duas fili
as. maior vocabat̃ lya q̄ erat lippa ocuĺ ⁊ turpiſ.
minor vocabat̃ rachel q̄ erat pulchrior. quaꝫ vi
dens iacob dixit. O ſi poſſem hr̃e iſtā in vxorē.
q̄ꝛ ſicut erat pulchra corpe. ſic etiā aīma. q̄ꝛ erat
mĺtũ deuota. Iacob in illius domo habitante.
bñdictio dei fuit in domo illa. q̄ꝛ q̄ꝫdiu aliq̄ bo-
na pſona in aliqua bona domo morat̃. tādiu be
nedictio dei eſt ibi. Iō dixit labā ad iacob. Ex-
perimento didici ꝙ bñdixit mihi deus ꝑpter te
Iō vis manere mecũ? Rñdit iacob. placꝫ mihi
vt ſuiam tibi ꝓ rachel filia tua minore ſeptē an
nis. vt des mihi eā i vxorē. Rñdit labā. Meli⁹
eſt vt tibi eam dem q̄ꝫ viro alteri. mane apđ me
Seruiuit igit̃ iacob ꝓ rachel ſeptē annis. et vi-
debant̃ ipi pauci dies p̄ amoris magnitudine.
Nota de magnis nuptijs factis ⁊ tota die nup-
tiarũ. rachel fuit noua ſponſa. ſꝫ in ſero labā po
ſuit lyam in lecto ſine lumine. ⁊ abſcondit rach-
el in alia camera. quo compto iacob in mane re
putauit ſe valde deceptũ. neꝗ mirũ. q̄ dixit La
ban. Quid eſt qđ facere voluiſti? nōne ꝓ rach-
el ſuiui tibi? quare lyam ſuppoſuiſti michi? Re-
ſpondit laban. Nō eſt in loco nr̃o ↄſuetudinis
vt iuniores añ tradamus ad nuptias. iō iſta eſt
vr̃a vxor. Sed ſi vis ſuire alijs ſeptē annis da-
bo tibi rachel. ⁊ placuit Iacob. Si dicat̃ ⁊ quō
potuit hr̃e duas ſorores in vxores? Reſpōdeo
ꝙ nondũ erat data lex moyſi ꝓhibitiua illius.
q̄ꝛ in lege nature ſolũ filia ꝓhibebat̃ patri ⁊ ma
ter filio. Geñ. ij. Propter hᷓ dimittet hō patrem
⁊ mr̃em ⁊ adherebit vxori ſue ⁊c̄. ⁊ Mat. xix.
Nō quō iacob completis alijs ſeptē annis dux
it rachel in vxorē. ⁊ amorē ſequētis p̄tulit ꝓori
Vidēs aũt dñs ꝙ deſpiceret lyam. apuit vuluā
eius ſorore ſterili pmanente. Dicit hic Greg⁹.
⁊ alij doctores ꝙ iſte due ſorores ſignant iſtas
duas vitas. Lya lippa ocuĺ ſignat vitam actiuā
in q̄ eſt multa lippitudo. ſ. diſplicētia triſticia. i-
patīa. tediũ ſuiendo infirmis. ⁊ ſic de alijs. nec
pōt vite actiue intendens orare libere. ſ iſta lip
pitudo leuiter mundat̃ tergendo oculos in con
feſſione. Ideo dicit ꝙ lippa erat lya. i. vita acti-
ua. tamē eſt fecunda. q̄ꝛ generat mĺtos filios. ſ.
meritorũ ex opibus vite actiue. Rachel decora
ſignat vitam cōtemplatiuā pulchrā ſine lippitu-
dine. q̄ꝛ ſine tedio contemplatiua pſona cōtem-
platur opa creatōnis dicendo. O quale eſt poſ
ſe dei. q̄ꝛ quādo magiſtri fabricāt domũ vel ar-
cam indigēt fundamēto ⁊ materialib⁹. ⁊ ſic de
alijs. ⁊ deus ſine his edificauit domũ hui⁹ mũ/
di ⁊ celos ⁊c̄. Ideo rachel interp̄tat̃ viſum ꝓn-
cipium. ſ. opa creatōis cōtemplando. Item cō-
templatiua pſona contemplat̃ opa gubnatōis

⁊ ꝓuiſionis qualiť deus ꝓuidet oib⁹ creaturis
⁊c̃. Item contemplať finem mūdi. diem iudicij
opa redemptōis. paďiſuȝ. infernū. purgatoriū
Item contemplať orādo. legendo. audiēdo ſer
mones miſſas. Ecce rachel .i. vita ꝯtemplatiua
iſta eſt melior. Nota ꝙ melioritas meriti ſtat in
maioritate charitatis dei. Iō ſeraphin qui inꝑ-
ptātur in charitate ardentes ſunt ſupiores i pa
diſo. ſed non habēt ꝑles .i. tot merita accidēta-
lia ſicut habet vita actiua. ꝙ aūt vita ꝯtempla
tiua ſit melior actiua patet autoritate xp̄i. Ma
ria magdalena elegit vitam cōtemplatiuam. et
beata Martha vitā actiuā. q̄re qn̄ xp̄us venie
bat ad domum ſuā. licet eſſet nobiľ dn̄a p̄cinge
bať ⁊ parauit ⁊c̃. Magdalena ſedēs ad pedes
xp̄i cōtemplando audiebat v̉ba xp̄i. Et Mar
tha dixit xp̄o. Domie non eſt tibi cure ꝙ ſoror
mea reliq̄t me ſolam miſtrare? dic ergo illi vt me
adiuuet. Et reſpondit illi xp̄us. Martha mar-
tha, ſollicita es ⁊ turbaris erga pluria. Ecce lip
pitudinem. maria optimam ꝑtem elegit que nō
auferet ab ea. Lu .x. Ecce ſentētia xp̄i quō vita
ꝯtemplatiua eſt melior. Sed p̄mo oportet face-
re matrimoniū cū lya. id eſt vita xp̄iana. Pͦrio
exercitare ſe in opibus miſc̄die q̄ ſunt ſeptem ſi
gnificate ꝑ ſeptem annos ſ̉uitutis iacob. ¶ Ter
tia vita eſt p̄latiua. ⁊ iſta eſt ꝑiculoſa. iſta eſt vi
ta p̄latorū. ⁊ iſta eſt alijs p̄dictis melior. Ratio
q̄ȝ includit vitam actiuam ⁊ contemplatiuam.
Quid uult dicere vita p̄lati. niſi ꝙ p̄latus ſit ꝑ-
fectus in vita actiua ⁊ cōtemplatiua. aľs non eſ
ſet bonus p̄latus. Ideo vita p̄latiua eſt melior
ſicut bonum eſt corpus. melior aīa. ſed mľto me
lius corpus ⁊ anima ſimľ ꝯiuncta. Iō dicit ſcri-
ptura. Formauit deus homiem de limo terre.
Ecce corpus bonum. Et inſpirauit in facieȝ ei⁹
ſpiraculū vite. Ecce aīma melior. Et factus eſt
homo in animā viuentē. Ecce cōiunctio corpo-
ris ⁊ anime. Gen̄ .ij. Sic vita p̄latiua compꝛhē-
dit vitam actiuā ⁊ contemplatiuaȝ. Dicit Gre-
gorius in paſtorali. Sit rector actōe p̄cipuus p̄
cunctis ꝯtemplatiōe ſuſpenſus interiorū cura.
exteriorū occupatōȝ non relinquēs. Nota cum
dicit rector actiōe p̄cipuus ⁊c̃. Nō oportȝ ep̄m
dare cibum paupi. ſic ꝙ ip̄emet ꝑ̄ſ̄et ſeu mini-
ſtret. ſed p̄cipuum vite actiue eſt p̄dicare. q̄ȝ p̄-
dicator complet oia opa miſc̄die inducendo ali
os. vt dent panem eſuriēti. potum ſitiēti. ⁊c̃ ij.
Sicut de rege dicente theſaurario ꝙ faciat ele-
moſynam tali paupi vel tali vidue ſiue captiuo
Quis facit illam elȳnam. nōne rex p̄ncipaliter?
imo. ſic p̄dicator p̄ncipaľr complet opa miſc̄die
vite actiue. qn̄ dicit ⁊ inducit gētes ad opa miſe
ricordie corꝑalia ⁊ ſp̄ūalia. qn̄ p̄dicat dat cibuȝ
aīmab⁹ eſurientib⁹. ⁊ qn̄ ꝓuocat ad ꝯtritōnem
dat potum. ⁊ veſtit qn̄ ex p̄dicatiōe ſua depoſi
ta ſupbia induiť veſte humilitatis. auarus libali
tatis. luxurioſus caſtitatis ⁊c̃. Recolligit ꝑegri-
nos ſicut ego vos. mō viſitat infirmos .i. tēpta-
tos. ⁊ ſepelit mortuos peccato vel mūdo. Ecce
q̄re dicit. Sit rector actōe p̄cipuus. Nō oportȝ
ꝙ ip̄emet ſit coq̄narius. ſed ꝙ p̄dicet. In ſignū
huius qn̄ ep̄us ꝯſecrať poniť liber euāgeliorū
in dorſo eius. ⁊ vnus tenet librū ꝯtinue ſup euȝ
dū ꝯſecrať. ⁊ d̄ȝ ſibi. vade ⁊ p̄dica. q̄ȝ ad h̄ ſp̄ea
liter es electus. ⁊ mō q̄s p̄latus p̄dicat. patȝ ꝙ
valde pauci ſunt. Itē ſit rector p̄ cunctis ꝯtem
platōne ſuſpenſus. ⁊ h̄ in ſacrificio miſſe. De q̄
dicit ſanctus Tho. ꝙ eſt precipua ꝯtemplatio.
Iō epi debēt quotidie vel ſaltem frequenť cele
brare. Omis nāq̄ȝ pontifex ab hoib⁹ aſſumpt⁹
ꝓ hominibus ꝯſtituiť in his que ſunt ad deū. vt
offerat dona .ſ. oratōȝ ⁊ ſacrificia ꝓ peccatis. ad
Heb .v. De q̄bus dauid. Et ſacrificēt ſacrificiū
laudis. Ecce miſſa. Et annūcient opa ei⁹ i exul-
tatiōe. pſ̄ .cvj. Taľ p̄latus pōt dicere. Volunta
rie ſacrificabo tibi. Ecce miſſa. Et ꝯfitebor noi
tuo dn̄e. Ecce p̄dicatio. Iſta eſt vita p̄latiua. ſ;
dico ꝙ eſt ꝑiculoſa. Tria magna ꝑicula habet.
q̄ poſſunt intelligi ꝑ ſimilitudinem amphore vi
tree exn̄tis ſup columnā in platea. ꝯ quā omēs
homies ꝓijcerent lapides. ¶ Scd̄o ꝙ oēs aues
celi ꝯ eam pugnarent. ¶ Tertio ꝙ maxima tēpe
ſtas ſup eam de celo deſcēderet. in quo ꝑicľo eſ
ſet taľ amphora? dico ꝙ nō poſſet ſtare. Taľ eſt
vita p̄latorū. Quilibet p̄latus eſt altus ſup co-
lumnam dignitatis ꝯſtitutus. ꝯ quos ꝓijciunt
lapides. maxime ſi ſint boni. q̄ȝ aľs nullus dicit
ſibi aliq̄d vel pauci. Sed ſi p̄latus vult ire hūi-
liter ⁊ ſimpliciter ſine multis ſcutiferis. ſtati om
nes dicunt. O de iſto hipocrita. quō vadit ⁊c̃.
Ita etiam fuit de illo p̄mo p̄lato ieſu xp̄o. q̄ rep̄
hendebatur de diſcipulis. ⁊ de doctrina noua
quā p̄dicabat. vt ptȝ Ioh .xviij. Ideo pōt dicē
p̄latus. Poſuit me dn̄s ſicut ſignum ad ſagittā
Thren̄ .iij. Scd̄o omēs aues celi impugnantes
volitant ꝯ p̄latum .ſ. demones ad temptanduȝ
q̄ȝ ſi vos habetis vnū demonem ꝯ vos. p̄latus
habet mille ꝯ ſe. quia ſicut in bello illi q̄ volunt
hr̄e victoriam inuadunt maxie vexillū. quo ad
terram ꝓſtrato omēs ſunt ꝑditi ⁊ fugiunt. Sic
p̄lati portant vexillū. ideo ꝯ eos maxime demo
nes inſtant ⁊c̃. Tertio q̄ȝ maxima inq̄ſitio ⁊ di-
ſtrictio iudicij venit ſup eos. qn̄ p̄latus moritur
ſtatim venit ad iudiciū. ſup quem deſcendit tē
peſtas q̄ſtionum. qualiť intrauit. quō vixit. q̄t
ex eius negligētia ſunt damnati. quare ſuſtine-
bat peccata notoria. licȝ de ſe eſſet ſanct⁹. ſi tam̄
in ſuo officio fuit negligens ex peccatis aliorūȝ
damnabiť. q̄ȝ non adhibuit diligentiā in corri-
gendo. Ideo dicit ſcriptura. Iudicium duriſſi
mum his q̄ p̄ſunt fiet. Sap̄ .vj. Ecce quō vita p̄
latiua eſt ꝑiculoſa. Iō dicit Aug⁹. Prepoſitus
q̄nto in loco ſupiori tanto in ꝑiculo maiori v̉ſa-

tur. bona eſt vita actiua. melioꝛ ꝯtemplatiua. ſ
optima vita ꝑlatiua. ⁊ ꝗlibet eſt ſpūalis. Jō di
cit thema. Spū viuimus. vel in vita actiua. vl
etiam ꝯtemplatiua. vel etiam ꝑlatiua.

¶ Sermo ꝗntus de eadem dominica.

Miniſterium tuū

imple. ij. ad Thimo. iiij. Jſtud vbuȝ
dꝛ cuilibet xp̄iano. Miniſterium qđ
debemꝰ deo. implere debēꝰ ſi volumus hr̄e ſa-
larium pdiſi. ⁊ vt ſimus voluntarij. ſciendūȝ ꝙ
inter omīa officia gradus ſeu dignitates huius
mūdi maius ⁊ excellentius eſt ſuitiū dei. vnde
nec ꝑlatio ecclaſtica nec dominiū tpale ſunt ali-
ꝗd in compatōe ſuitij dei. Si dicat papa l rex
eſt ſuitoꝛ dei. Rn̄ſio ꝙ papa vel rex maioꝛē ex-
cellentiaȝ ſeu dignitatē recipit qꝛ eſt ſuitoꝛ dei
ꝙ̄ qꝛ eſt papa vel rex. Ratō nam ꝗlibet creatu-
ra ꝯſtituta inter maioꝛē vl ſupioꝛeȝ. minoꝛē vel
inferioꝛem. maioꝛē dignitatē vl excellentiā reci
pit ex ſubiectōne ſupioꝛis ꝙ̄ ex dn̄io qđ hȝ re-
ſpectu inferiorꝫ. Declaratur pmo in elemētis. aq
eīn eſt media inter aerem ⁊ terrā. a terra recipit
immūdiciaȝ. lutū ⁊c̄. ab aere cui ſubijcit recipit
purificatōȝ ⁊ claritatem. igit ⁊c̄. Scđo pbat in
metall. argentū eīn eſt medium inter aurum et
plumbū. qꝛ reſpectu auri hȝ ſubiectōeȝ. qꝛ valet
minus. reſpectu plumbi dn̄atōȝ. qꝛ valet plus.
Maioꝛē excellentiā ⁊ valoꝛē ex ſubiectōe reci
pit ab auro. Jō deaurat. ꝙ̄ ex dominio ſeu va-
loꝛe reſpectu plumbi. igit ⁊c̄. Jtē ptȝ in hoībꝰ.
pmo in ꝑlatis. qui ſi hn̄t mgr̄m bonū ⁊ ſpūaleȝ
pfectum ⁊ vtuoſum ⁊ vaſallos vicioſos. a ma-
giſtro recipiūt bonas doctrinas. a vaſall auteȝ
triſticias. diſplicētias. appellatōnes. ⁊ ſilia. Nō
ꝗd eſt dicere eſſe papā? Solutio. hr̄e curaȝ oīm
gentium in ꝗbus eſt multa ſollicitudo ⁊c̄. et ꝗd
eſt dicere eſſe ſuum dei? hr̄e leticias. ꝯſolatōes
⁊ ꝯtemplatōes ſpūales. Jtem ꝗd eſt dicere eſſe
impatoꝛem? ſolutio. eſſe dn̄m bonoꝛū ⁊ maloꝛū
cum piculo. ſed eſſe ſuū. eſt hr̄e leticias ⁊c̄. vt
s. Jdeo dico ꝙ maius officiū huiꝰ mūdi eſt eſſe
ſuum dei. vt ptȝ ex dicta rōe ꝗ dat ſciaȝ. Phs.
Tunc vnumqđqȝ ſcire arbitramur duȝ cauſas
eius cognoſcimꝰ ⁊ qm̄ illius eſt cā. j. poſte. Et
Autoꝛitas ꝗ ꝯfirmat credentiā. j. ad Chorꝫ. iiij.
Sic nos exiſtimet hō vt miſtros xp̄i ⁊ diſpenſa
toꝛes miſterioꝝ dei. Et nōne petrus erat papa.
⁊ oēs alij apoſtoli erāt ep̄i ⁊ legati xp̄i a latere?
imo. ꝗre ꝰ non dixit. Sic nos exiſtiet hō vt epi-
ſcopos ⁊c̄. qꝛ plus appreciabat ſe de ſuitio dei.
Jtē alia Autoꝛi. Miniſtri xp̄i ſunt ⁊ ego. ij. ad
Chorꝫ. xj. Jtem alia. ij. ad Coꝛ. iij. Si miſtratō
damnatōis in gl̄a eſt. mltomagis abūdat miſte-
rium iuſticie. i. iuſte ſuiēdo deo. Ut poſſumꝰ ac
ꝗrere ſalariū padiſi dicit thema ꝓpoſitū. Mi-
niſteriū tuum imple. Di. aliꝗs. frat bn̄ videtur
magnum eſſe ſuitoꝛem dei. ſed videamus quō
poſſemus implere dei ſuitium. Ego amoꝛe vr̄i
ꝗſiui ⁊ inueni octo vtutes in ꝗdam autoꝛitate
bti Pe. di. Uos aūt curam oēm ſubijciētes mi-
niſtrate in fide vr̄a vtutem. in vtute aūt ſciam.
in ſcia aūt abſtinentiā. in abſtinētia patiaȝ. i pa
tientia pietateȝ. in pietate aūt fraternitatꝫ amo-
rem. in amoꝛe aūt fraternitatis charitatē. ⁊ ſub
ditur. Sic eīn abundant miniſtrabit vob itroi
tus in regnum domi ⁊ ſaluatorꝫ nr̄i ieſu xp̄i. ij.
Pet. j. Sed iſtas vtutes habemꝰ in nr̄o ſuitio
abundant miniſtrabit nob introitus ⁊c̄. Jō di
cit thema. Miſteriū tuū imple. ¶ Dico pmo ꝙ
in ſuitio dei debemꝰ miſtrare fidem. h poit fun
damentū. nam fides ſancta xp̄iana eſt fūdamē-
tum totius boni. Jdeo ꝗ vult edificare pmo cu-
rat ponere bonum fundamentū. vt edificiū nō
tremat. al's deſtruit Jta fundamentū xp̄iani fir
mum eſt fides. De iſto fundamēto dicit ſcriptu
ra. Fundamentuȝ aliud nemo pōt ponere pter
illud quod poſitū eſt quod eſt xp̄s ih̄s. Glo. id
eſt fides ieſu xp̄i. j. ad Chorꝫ. iij. Jō auiſetꝫ vos
ſicut illi ꝗ ſunt obſeſſi ab inimicis ſepe viſitant
fundamēta. ne fiant cauatōes in fundamēto. qꝛ
ibi eſt piculum. nam ſi diruat feneſtra ſeu vna
turris non eſt tam magnū piculum ꝙ̄ ſi funda-
mentum diruit. qꝛ totū edificiuȝ cadit. Jta mō
qn̄ magis inſtat finis mundi diabolus fodit fū-
damentum. ſ. fidem. dicendo. quō tu potes cre-
dere h vel hoc ⁊c̄. Ecce cum pala temptatōis fo
dit fundamentū. Jdeo do vobis optimū conſi
lium vt ſepe viſitetis iſtud fundamentū. ad mi-
nus bis in die de mane ⁊ ſero dicendo. Credo i
deum ⁊c̄. flexis genibus cum ꝓteſtatōne. ſic mi
les faciens homagium regi dans ſibi fidē. ſi ne-
ſcitis addiſcatis ⁊c̄. Sic recognoſcit fundamē-
tum fidei an diabolus foderit cū pala temptatō
nis. al's ſi omnia bona mūdi fecéritꝫ niſi habea-
tis fundamentū fidei factū nihil valeret. Ad he
breꝫ. xj. Sine fide impoſſibile eſt placere deo ⁊c̄.
Ergo miniſterium tuū imple. ſ. fidei. ¶ Dico ſe
cōdo ꝙ ſecunda vtus miniſtrando dꝛ vtus cuȝ
dicit. Miniſtrate in fide veſtra vtutem. i. ope-
ra vtuoſa. qꝛ hic vtus ſumit p quolibet actu
vtuoſo. Jſta ſunt miniſtrāda. qꝛ licet haberetꝫ
fidem veram. nō ſufficeret ad ſaluatōnem. imo
opoꝛtet ſimꝫ cum fide vera hr̄e opa vtuoſa Nō
qꝛ nullus rex eſſet ꝯtentus de fide ſuoꝛū vaſallo
rum ſine obedientia. Nam ſi diceret regi. nos
reputamus ⁊ credimus vos verū regeȝ eſſe. ta
men nichil pcipiatis nobis. qꝛ nichil faceremꝰ.
eſſet hoc bonum. Jta de xp̄iano ꝗ crederet chri
ſtum verū regem ⁊ dn̄m. ſed nichil vult ſeruare
de ſuis pceptis. Jpe pcipit humilitatem. ⁊ nos
ſumus ſupbi. ⁊ ſic de alijs ſeptē peccatis. Jdeo
licet haberetis tantā fidem quantā habuit bea-
tus Petrus vel Paulus. niſi haberetis vitam

ꝟtuoſam nō ſaluaret. Jdeo dicit. miſtrate in fi=
de veſtra ꝟtutem .ſ. bonam vitam ⁊ bona opa.
Jdeo dicit ſcptura. Quid pderit fratres mei ſi
fidem q̄s dicat ſe hr̄e. opa aūt nō habeat. nū q̄d
fides poterit ſaluare eum: Si aūt frater ⁊ ſoroꝛ
nudi ſint ⁊ indigeāt victu quotidiano. dicat au
tem aliq̄s ex vob illis. Jte in pace calefaciemī ⁊
ſaturamī non dederitis aūt eis q̄ neceſſaria ſūt
coꝛpori. q̄d pderit: ſic ⁊ fides ſi non hȝ opa moꝛ
tua eſt. Jaco. ij. Nam bona opa ⁊ ꝟtutes debēt
coꝛreſpōdere credulitati. Verbi gr̄a. Vos cre/
ditis ꝙ tres pſone pater ⁊ filius ⁊ ſpūſſanctus
ſunt vnus deus. Huic credulitati coꝛreſpōdet
qn̄ anima coꝛpus vr̄m ⁊ vita iſta tria ꝯcoꝛdant
opando bona opa. Sic oſtendit extra creduli/
tas q̄ eſt intra. Jtem creditis ꝙ xp̄s humiliauit
ſe tantū ad recipiendū noſtram hūanitatem cuȝ
miſerijs ⁊c̄. ergo oſtendatis opa. q̄tūcūq; ſitis
alti ⁊ eleuati in dignitate. diuino officio ſciētia.
humilietis vos ⁊c̄. Jtem creditis ꝙ xp̄s elegit
ꝟginem in mr̄eȝ. cū tn̄ de alia potuiſſet naſci ⁊c̄
nec ſciuit experimentalr̄ q̄d eſſet illa carnalis de
lectatio. oſtēdatis igit ope vos. ⁊ amoꝛe ſui ca=
ſte viuatis q̄libet in ſuo ſtatu ⁊c̄. Jtem creditis
ꝙ vixit paup intantū ꝙ dr̄ Mar. xj. Circūſpe=
ctis oībus ⁊c̄. dicit glo. Si aliq̄s ipſum inuitaſ=
ſet. al's apoſtoli fricabāt ſpicas. vel ibant betha
niam ⁊c̄. Jdem de nocte ibat ad doꝛmiendū in
deſtum. ſi non habebat aliū locuȝ. Jſta creduli
tas oſtendit ope nō habendo auariciā. nō faci/
endo vſuras. furta. nec recipiēdo bona aliena.
Jtem creditis ꝙ xp̄us fuit paſſus iniurias. de=
riſiones ⁊ tandem moꝛtem. ⁊ noluit recipe vin=
dictam. nec pmiſit pr̄em recipe. Jſta credulitaſ
ope oſtēdit ꝟtute patie. remittēdo iniurias ini=
micis ⁊c̄. Jteȝ creditis ꝙ fuit moꝛtuus ⁊ tertia
die reſurrexit. ita ſi eſtis moꝛtui peccato moꝛta=
li. tertia die .ſ. ꝯtritōnis. ꝯfeſſionis ⁊ ſatiſfactio
nis poteſtis ſuſcitari. Jtem creditis ꝙ xp̄us in
die aſcenſionis aſcēdit in celū. hec credētia oſtē
ditur ope. qn̄ nos in domicis ⁊ feſtis aſcēdimꝰ
ꝯtemplando. oꝛando. audiēdo miſſam cōpletaȝ
cum ſilentio. non cogitādo nec loquēdo de aliq̄
re tempali. ſed cogitando vt habeatis aſcēdē p
bonam vitā ⁊c̄. Jtem creditis ꝙ xp̄us eſt in ho
ſtia ꝯſecrata. hec credentia oſtendit deuote cō=
municando in paſchate iux̄ pceptum. ⁊ ifra an=
num ſm̄ bonū ꝯſiliū. Ecce q̄re dicit. miſtrate in
fide veſtra ꝟtutem ⁊c̄. Ecce q̄d dicit xp̄s Quid
vocatis me dn̄e dn̄e. ⁊ nō facitis q̄ dico. Lu. vj
Quia nō omnis q̄ dicit mihi dn̄e dn̄e intrabit i
regnum celoꝝ. ſed q̄ facit voluntatē pr̄is mei q̄
in cel' eſt ipe intrabit in regnum celoꝝ. Mat.
vij. Patȝ neceſſitas bonoꝝ opeꝝ. Jdeo dicit
thema. Miniſteriū tuū imple. ¶ Tertio dicit.
miſtrate in ꝟtute veſtra ſciam. q̄ ſumit hic pro
diſcretōe. ⁊ non put ſcia eſt vna de ſeptē libera
libus artibus. ſed p diſcretōe .ſ. ꝙ opa ꝟtutum
fiant diſcrete ⁊ cum debitis circūſtātijs. Prou.
ix. Scia ſanctoꝝ prudentia. q: al's ſi aliquis in
diſcrete facit bona opa .ſ. de genere bonoꝝ pu/
niet ex eis. Quicq̄d boni cū diſcretōe feceris ꝟ
tus eſt. virtus em̄ indiſcreta p vicio reputatur
Dicat h miraculū quod legit in vita beati Do
minici patriſ nr̄i. cui de nocte oꝛāti apparuit dia
bolus tripudians ⁊ cantans coꝛā eo dicēs. magꝭ
⁊ minus. Et adiuratus a beato Domico. ſup h
rn̄dit ꝙ q̄cquid ipi fratres lucrant faciēdo plꝰ
q̄ poſſunt ⁊ deſtruendo ſe amittūt ⁊ damnant.
vel p minus faciendo q̄ tenent amittūt. ſed dix
it diabolus ꝙ ſatiſfaciēdo deſtruit eos. Propt
qd̄ beatꝰ domicus ammonuit fratres. De h ad
Eph. v. Nemo vnq̄ odio habuit carnem ſuam
ſed nutrit ⁊ fouet eā ſicut xp̄s eccl'am. Sed ſicut
miles diligit equum cum quo hȝ militare ⁊ vi=
ctoꝛiam obtinere. ita nos cum coꝛpe. Jō conſer
uandū eſt. ſed non debemus dare ſibi tantū de
annona vt recalcitret. Jdeo diſcrete eſt gubnā=
dum. iſta eſt ſcia. Quilibet ſcit ſuum aſinū quā=
tum poteſt poꝛtare. ⁊ de naui quantum poꝛtare
poteſt ⁊c̄. ita de azino coꝛpoꝛis ſeu naui. Et ſic
marinarij in piculo ꝓijciunt onus. ita dȝ facere
pſona diſcreta in infirmitatibus deponēdo onꝰ
pnie. quod poſt ꝯualeſcentiā eſt reaſſumenduȝ
Sed multi nō faciūt. ꝓpter qd̄ dicit ſcriptura.
Propterea ductus eſt captiuus pp̄lus meus. q:
non habuit ſciaȝ. Eſa. v. ¶ Quarto dicit. mini
ſtrate in ſcia abſtinentiā. Perſone que hn̄t ma=
gnam ſciam acq̄ſitam debentꝰ abſtinere a tribꝰ.
ſcȝ ꝙ non extollant ſe nimis. ⁊ ꝙ non decipiant
proximum. ⁊ ꝙ non dimittant deū. q: vt dic apo
ſtolus .j. ad Choꝛ. viij. Sciētia inflat. dicendo.
oēs ſunt beſtie niſi ego. Ex iſto peccato cecide=
runt q̄plures de oꝛdine cherubin qui interp̄tā=
tur plenitudo ſciētie. ⁊ effecti ſunt diaboli. Qui
de angelis fecit diabolos. quid faciet de homi=
bus pſumptuoſis ⁊c̄. Jdeo apoſtolꝰ .j. ad cho=
rin. viij. Si quis exiſtimat aliq̄d ſcire. nondum
cognouit quomō opoꝛteat eū ſcire. Hoc ſciebat
Socrates phus magnus mgr̄ platonis. qui in=
terrogatus q̄d ſciebat: Reſpondit. hoc tm̄ ſcio
quod neſcio. Jtem tales ſciētes non debēt deci
pere nec defraudare proximū. Nolite (inq̄t apo
ſtolus) fraudari inuicē .j. ad Choꝛ. vij. ¶ Ter
tio caueant tales ne obliuiſcant deum. quia ho
die ſiue inter religioſos ſiue inter clericos ſiue i
ter laicos q̄to maioꝛem habēt ſciam. tanto hn̄t
peioꝛem conſciam. cū tamē plus deberent deuȝ
timere. q: habēt maioꝛem noticiā. Jdeo apl's
Chariſſimi obſecro vos tanq̄ aduenas ⁊ pegri
nos abſtinere vos a carnalibus deſiderijs. que
militant adūſus animā. ꝯuerſatōnem vr̄am in=
ter gentes habentes bonā .j. Pe. ij. ¶ Quinto
miniſtrate in abſtinētia patientiā. Ratio q: ab

ſtinentia vt ieiuniū ⁊ alia. dant coleram vł'me/
lancoliam. ſed cibus ⁊ potus dant leticiā. Mł'-
ti ſunt cum q̄bus nō poteſt hō pacifice loq̄ quā-
do ſunt ieiuni. Jdeo neceſſaria eſt patiā ne me-
ritum patie ꝑdatur. Dicatˀ ꝯ impatiētes q̄bus
eſſet melius ne abſtinerent. qꝛ vnica impatiētia
ꝑdit totum theſaurū meritorū. Sicut qui pone
ret ignem in camera vbi haberet oīa bona con-
gregata. ita de igne ire ſeu impatie. Jdeo apl's
ad Heb. x. Patia vobis neceſſaria eſt vt volū-
tatem dei faciētes reportetis repromiſſionem.
¶ Sexto miniſtrate in patiā pietatem. ſ. ad ꝓxi/
mum. Si habetis bona tempalia vel ſpūalia ſb
ueniatis indigentibus. ſi habetis panē detis eſu-
rienti. vinum ſitienti. veſtes nudo. ⁊ nunq̄ deſi
ciet vob. Multi decipiuntˀ dicentes. ſi ego da-
rem deficeret mihi. Dico tibi ꝙ nūq̄ pſona mi-
ſericors deficiet in bonis. imo deus mł'tiplicabit
triticum in horreo. farinā in ſacco. panem in co-
phino. vinū in cellario. pecunias in burſa ⁊c̄.
Jtem de bonis ſpūalibus debetis ꝓuidere aī
me ⁊ cibo ſpūali. poſtq̄ laboraſtis ſex dieb⁹. in
domica q̄eſcatis audiendo miſſam ſmones ⁊c̄.
ſed hodie eccl'a non eſt niſi forū. ꝯ hoc recipitur
aqua bn̄dicta in introitu eccl'e. ⁊ fit ſignū crucis
in fronte. vt intellectus nō cogitet niſi de deo. ⁊
in ore vt non loquatˀ niſi de deo. ⁊ iuxta cor. vt
non cogitet mala. De iſta pietate dicit apoſtol⁹
Exerce teipm ad pietatem. nam corpalis exerci
tatio (vt ieiunia ⁊ alia) ad modicum vtilis eſt.
pietas autē ad omnia vtilis. ꝓmiſſionē habens
vite que nunc eſt ⁊ future. j. ad Thimo. iiij.
¶ Septimo miniſtrate in pietate fraternitatis
amorem. ne. ſ. ſint inter vos odia. rancores. ma
licie ⁊c̄. Sed ſicut fratres eiuſdem patris et ma
tris diligūt ſe. Jta nos xp̄iani immediate ſum⁹
filij eiuſdem patris. ſ. xp̄i. ⁊ matris. ſ. eccl'e. ſemi
ne v̄bi dei in vtero fontis baptiſmi geniti. Jdo
debemus nos diligere ad inuicem ⁊ iniurias re
mittere. Jdeo xp̄s. Omnes fratres eſtis ⁊ p̄rē3
nolite vocare vob ſup terram. vnus em̄ eſt patˀ
veſter q̄ in cel'eſt. Mat. xxiij. ¶ Octauo mini-
ſtrate in fraternitatis amore charitatē. Maior
autē horū eſt charitas. j. ad Chor. xiij. Chari/
tas ſumitˀ hic ꝓ amore dei. ſ. vt q̄cq̄d facim⁹. fa
ciamus amore dei. Si diligimus parētes ⁊ ami
cos. ſup omnes deum diligamus. ¶ Dicatˀ h̄ mi
raculū de illo heremita qui cupiebat ſcire fines
hoim. ſ. quomō anime ibant in alio mūdo. et ve
nit lupus ſibi quaſi innuens vt eum ſequeretur
⁊ ſecutus eſt lupum vſq̄ ad introitum cuiuſdā
ciuitatis. q̄ recedente lupo intrauit ciuitatem. ⁊
vidit gentes triſtes ꝓ quodam ſancto hoie (vt
dicebatˀ) in extremis laborante. q̄ iuit illuc et in
circūitu illius infirmi erant mł'te ſancte perſone
legētes ⁊c̄. ⁊ poſt pauca dictus heremita vidit
vnum magnū demonem cum magna mł'titudie
demonū3 cameram intrantē. cui dicebāt demo
nes. recipe illam animā quia noſtra eſt. Reſpō-
dit. non audeo ad eum appropinquare. quia ibi
ſunt multe pſone in circūitu eius. ad quē3 dixit
deus. diabole recipe animā eius. quia nūq̄ qui
eui in anima ſua. qꝛ nihil fecit amore mei. ſed ꝓ
vana gloria vt laudaretˀ ⁊ honoraretˀ. ⁊ ſubito
a diabolo fuit ſuffocatus. ⁊ multum planct⁹ ⁊c̄
quod videns heremita dixit intra ſe. Modo
cognoſco finem hominū. non eſt totū auru3 qd
lucet. ꝑpter hoc cuſtodiam me ⁊c̄. Et du3 rece-
deret a dicta domo ⁊ tranſiret ꝑ plateā. inuenit
ibi vnum paupem iacentem qui laborabat i ex-
tremis. qui deridebatˀ ⁊ iudicabatˀ a tranſeunti
bus. vnus dicebat. ebrius eſt ⁊c̄. Heremita vi/
dit celum apertum ſup morientem ⁊ michaelē cū
multis deſcendentē ad eū. ⁊ inuitantē animam.
quia cū nollet ſtatim exire. deus miſit dauid. vt
pulſaret cytharam ⁊ pſalteriū vt anima exiret.
⁊ ſic factum eſt. quo mortuo curat⁹ noluit ei tra
dere eccl'aſticam ſepulturā ⁊c̄. O dixit heremi-
ta. Modo cognoſco fines hoim. ¶ Notate h̄ de
illo qui ſanctus reputabatˀ. ſed qꝛ non habebat
charitatem. ideo perijt. deus ſoluit eū in h̄ mun
do de honore ⁊ magna ſepultura ꝓ bonis factis
de genere. paup autē ex peccatis ꝓ purgatorio
habuit vt ſic deſpectiue moreretˀ. vt aīa habe
ret gl'am Jdeo attendatis ne in opibus bois ſit
v̄mis vane glorie. ꝑpter hoc dicit apl'us. Sup
omnia charitatem habete. qd̄ eſt vinculū perfe
ctionis. Ad Col. iij. Ecce q̄re dicit Miſterium
tuū imple. qꝛ abundantˀ miniſtrabitˀ vob introi
tus in eternum regnū.

¶ Dominica. xvj. Sermo p̄mus.

DEus viſitauit ple
bem ſuā. Habetˀ v̄bum iſtud originalitˀ
Lu. vij. ⁊ officiatˀ in euangelio hodierno. Ser-
mo noſter erit de ſancto euāgelio quod cōtinet
vnum magnum miraculū quod xp̄s fecit de ſu
ſcitatōe illius iuuenis ⁊c̄. Et vt deus det virtu
tem ⁊ efficaciā ſuis ſanctis v̄bis. ⁊ dicantur ad
dei laudem ⁊ honorē ⁊ audiantˀ Salutetˀ virgo
Maria. Jn p̄ſenti ſmone volo tenere modū iu-
riſtarum qui p̄mo ponunt caſum. ⁊ poſt aptan-
do mouēt queſtiones. Jta faciam. Caſus legis
xp̄i eſt miraculū ſancti euāgelij hodierni. Nota
hiſtoriā. Modo ſup iſto caſu legis euangelice
mouende ſunt q̄ſtiones ſpūales. ¶ Prima que
ſtio quare xp̄us voluit iſtū mortuum ſuſcitare
publice ⁊ notorie? Ratio huius queſtionis eſt.
quia legitˀ Matth. ix. ꝙ quādo xp̄s ſuſcitauit
puellam filiā p̄ncipis. noluit ꝙ aliquis eſſet pre
ſens paucis exemptis. ſ. p̄re cū matre. petro. ia
cobo ⁊ iohanne. ⁊ ſecrete ip̄am ſuſcitauit. qua-
re ⁊c̄. Ratio qꝛ puellam inuenit ſecrete mortuā
in camera. Jdeo ſecrete ip̄am ſuſcitauit. Sed

iſtum iuuenē inuenit publice ⁊ notorie mortuū
Ideo publice ⁊ notorie ſuſcitauit eum. in quo i
nuit᷑ ꝙ peccatori ſecrete qui habet filiam .i. ani=
mam mortuam ſecrete in camera corporis ſuffi=
cit tali ſecreta penitētia. ſi vult a xp̄o ſuſcitari a
morte culpe ad vitam gratie. Sʒ peccatori pu/
blico ⁊ notorio ſi vult a xp̄o ſuſcitari notoria pe
nitentia eſt ſibi neceſſaria ⁊ publica. Verbi grā
de quolibet ſtatu. Primo de religioſo q̄ aperte
extra videt᷑ bonus ⁊ deuotus. ſed forte ſecrete
eſt ꝓprietarius. vel nihil ſuat de regula. Talis
habet filiam .i. animā mortuam ſecrete in came=
ra corpis. tali ſufficit vt ſecrete conterat᷑ et dole
at de peccato. ⁊ ꝓponat non redire. ⁊ vt ꝯfitea
tur ⁊c̄. Idem de clerico Item ſunt alij ſupbi in
tus in corpe. ſed nihil oſtendūt extra. tales hn̄t
filiam mortuam in camera. q̄bus ſufficit ſecreta
penitentia. Idem de alijs peccatis. Ex iſta rōe
xp̄us ſuſcitauit ſecrete puellam mortuam. De
h' Hiere. Thren. iij. ¶ Sedebit ſolitarius ⁊ tace/
bit. quia leuauit ſe ſup ſe. Nota ſedebit .ſ. ceſſā=
do a peccatis. ſolitarius. id eſt. ſecrete. quia le/
uauit ſe ſup ſe .ſ. ſecrete peccādo. ⁊ nō ſup alios
ad extra publicando. Ideo xp̄s loquēs ſecretis
peccatoribus dicit. Attendite ne iuſticiā vr̄am
id eſt penitētiam faciatis coram homibꝰ. vt vi=
deami ab eis. Matth. vj. Sed iſtū iuuenem in
uenit xp̄us mortuum publice ⁊ notorie extra ci
uitatem. Ideo publice ⁊ notorie ipm ſuſcitauit
In quo innuit᷑ ꝙ peccatori publico ⁊ notorio n̄
ſufficit ſecreta penitentia. ſed publica eſt ſibi ne
ceſſaria ⁊ notoria. vt edificet quos ſcādalizauit
Verbi gratia de ſupbis. qui non ſoluʒ ſecrete ſʒ
extra faciūt vanitateʒ in ornatu tam homines q̄
mulieres. Non opus eſt follo ſuſpēdere cymba
lum collo. Et omēs ſcandaliſant᷑ de vanitate il
lorum. talibus nō ſufficit ſecrete ꝯteri ⁊ confite=
ri. ſed oportet extra humiliari vt omēs qui fue=
rant ſcandaliſati edificent᷑ ⁊ laudent deū Idem
de notorio vſurario q̄ mutuat decem ꝓ .xij. per
menſem. vel emit ꝓ parata pecunia minus. vel
vendit plus ꝓpter dilatōʒ ſolutōis. talibus nō
ſufficit ſecrete confiteri. Idem de notorio rapto
re vel latrone vel dampnificatore. vl' malo ad/
uocato ſeu iudice ⁊c̄. Idem de notorio concubi
nario eccl'aſtico vel laico. nō ſufficit ꝓmittere cō
feſſori ſecrete ꝙ non redibit ad peccatū. ſʒ opor=
tet recedere. vt omnes ſciant pn̄iam. Idē de no
torio inuido. qui palam aliū diffamauit. talem
oportet notorie reuocare. etiam ſi ſit verū quod
dixit. ſed erat ſecretum. Idem de notorio iracū
do. q̄ notorie alteri inimicat᷑. hunc oportet facē
notorie pacem ⁊c̄. De hoc autoritas Ecci. xx.
Q̄ʒ bonum eſt correpto manifeſtare penitētiaʒ.
ſic eñ effugies voluntariū peccatū. Ergo xp̄s
Sic luceat lux veſtra coram homibꝰ vt videant
opa veſtra bōa. Matth. v. ¶ Secūda queſtio
quare xp̄us tetigit loculū. ⁊ illi q̄ portabant ſte
terunt. q̄ʒ ſine hoc ipm potuiſſet ſuſcitare? Re=
ſponſio. quatuor portatores portāt peccatoreʒ
in loculo corpis ad ſepulchrū damnatōis. de q̄
xp̄s Lu. xvj. Mortuus eſt diues ⁊ ſepultus ē
in inferno. quos oportet ſtare. ſi peccator vult
de morte culpe ad vitam gratie ſuſcitari. Duo
portatores a pte ante ſunt longa conſuetudo. ⁊
mala ſocietas. Scdi duo portatores a pte po/
ſteriori ſunt falſa ſpes de longa vita ⁊ vana cō=
fidentia de miſericordia. Iſti quattuor infinitos
mortuos. id eſt peccatores portāt ad ſepulchrū
inferni. ¶ Primus portator dicit᷑ conſuetudo.
Verbi gratia quādo confeſſor vel aliq̄s aliꝰ re=
p̄hendit aliqueʒ q̄ʒ iurat. ſtatim reſpōdet. quia
conſuetudo eſt. Dicito quomō leges hominuʒ
dominorū abrogant᷑ ꝑ contrariā ꝯſuetudinem
Sed nō lex dei dicentis. Non aſſumes nomen
domi dei tui inuanū. nec eñ habebit inſontem.
id eſt. impunitū eum qui aſſumpſerit nomē dn̄i
dei ſui fruſtra. Exod. xx. Sed poteſtis ꝑ aduer
bium affirmare. Idem dicūt mercatores. barbi
tonſores. ſutores ⁊c̄. quādo in diebus domicis
⁊ feſtiuis frangunt feſta. faciendo ferias ⁊ foꝝ
⁊c̄. Conſuetudo eſt. hec cōſuetudo non valʒ cō
tra legem dei dicentis. Memento vt diem ſab
bati ſanctifices. Exodi. xx. Item quādo rephē
duntur quare recurrunt ad diuinos? Dicūt eſt
conſuetudo. eſt excuſatio contra legem dei dicē
tis. Non habebis deos alienos coraʒ me. Exo.
xx. Idem quādo reprehenduntur de vindicta.
quam nullus debet recipe. dicūt conſuetudo ē.
Sed non valet illa cōſuetudo contra legem dei
dicentis. Michi vindictam ⁊ ego retribuaʒ. di=
cit dominꝰ. Ad Roma. xij. et Deutero. xxxij. c.
Mea eſt vltio ⁊ ego retribuam. Item Non oc
cides. Exodi. xx. Idem de diuitibus q̄ mutuāt
ad vſuram. qui q̄n reprehendunt᷑. dicunt con=
ſuetudo eſt ⁊ eccleſia ꝑmittit. non eſt verum ꝙ
eccl'a approbet vel ꝑmittat vſuram. nec valʒ cō=
ſuetudo contra legem dei dicentis. Non fenera
beris fratri tuo ad vſuram. nec fruges ⁊c̄. Deu
tero. xxiij. Idem de furtis fructuū. non valʒ cō
ſuetudo cōtra legem dei dicentis. Nō furaberi
Exodi. xx. ¶ Secūdus portator eſt mala ſocie=
tas. O quot damnant᷑ qui irent ad ꝑadiſum ni
ſi ꝓpter malā ſocietatem impedirent᷑. quot viri
ſunt qui deſpectis vxoribus ſocietatē cuʒ inho
neſtis querūt ꝑſonis. Item quot viri qui ſalua
rentur qui damnant᷑ ex mala ſocietate vxoris q̄
habet malam linguam. Idem de mulieribus q̄
deſpectis viris peccant cum alijs ⁊c̄. Ideo rece
de a mala ſocietate. Poeta Que nocitura tenēſ
q̄uis ſint cara relinque. ¶ Tertius portator ē
mala ſpes de longa vita. ſed vbi eſt carta? Vn̄
quādo iuuenis inducit᷑ ad penitentiā. Reſpon
det quādo ero ſenex tunc faciam penitentiam.

Ecce falſa ſpes de vita. Item ſanus dicit quan
do ero infirmus. Alius dicit cras. alius anno ſe
quenti. alius in ſequenti q̃drageſima. ꝛ interim
venit moꝛs. Ideo dicit ſcptura. Non tardes cõ
uerti ad dominuz. ꝛ ne differas de die in diem.
ſubito em̃ veniet ira illius. ꝛ in tempe vindicte
diſperdet te. Ecci. v. ¶ Quartus poꝛtatoꝛ eſt
vana confidentia de miſcoꝛdia dei dicẽdo. parcet
mihi deus ſicut pepcit latroni ꝛ marie magdale
ne. Hic quomõ deus eſt ſumme miſericoꝛs peni-
tentibus. ſed eſt ſumme rigoꝛoſus impenitenti-
bus. Penitentibus deus reuocat illã ſentẽtiaz
Anima que peccauerit ipa moꝛieť. Eze. xviij.
Sed ſi totus mundus etiam virgo Maria ſuppli
carent ſibi ꝓ vno impenitẽti nõ remitteret. Ido
dicit ſcriptura. De ꝓpiciatu peccatoꝛum noli
eſſe ſine metu. neq; adijcias peccatũ ſup pecca-
tum. ꝛ ne dicas miſeratio domi magna eſt mlti
tudinis peccatoꝛũ meoꝛũ miſerebiť. miſcoꝛdia ei
ꝛ ira ab illo cito ꝓximat ꝛ in peccatoꝛes reſpi. ꝛc̃
Ecci. v. Ecce quare xp̃us tetigit ꝛc̃. ad innuen-
dum q̃ quãdo vult ſuſcitare peccatoꝛẽ tãgit ip
ſum ꝑ tribulatões. ꝛ tunc iſti quatuoꝛ poꝛtato
res ſtant ꝛ dimittũt eum. Ideo Job. xix. Mi-
ſeremini mei miſeremi mei ſaltez vos amici mei
q2 manus domi tetigit me ¶ Tertia q̃ſtio ſup h
quod dicit xp̃us. Adoleſcens tibi dico ſurge.
Queriť cum quo xp̃us tunc loquebať. quia nõ
videť q̃ loquereť coꝛpoꝛi moꝛtuo. q2 nullũ ſen-
timentum habebat. imo videť ſtulticia loq̃ moꝛ
tuo coꝛpoꝛi? Reſpondeo q̃ tunc xp̃us loqueba
tur anime in inferno exiſtenti Cogitate quomõ
ad xp̃i clamoꝛem aĩa exiuit ſubito de inferno
nec demones ipaz potuerũt retinere. ex quo vo
cabať a deo. ꝛ ſtatim venit ad coꝛpus. Habemꝰ
hic inſtructõnem de generali reſurrectiõe in die
iudicij quomõ ad clamoꝛem illius vocis Surgi
te moꝛtui venite ad iudiciũ. omẽs aĩe moꝛtuo
rum tam de inferno q̃ de purgatoꝛio q̃ etiã de
ꝑadiſo quelibet redibit ad ſuuz coꝛpus a deo ꝑ-
paratum. ꝛ quelibet cognoſcet ſuũ coꝛpuſ. ſicut
mane q̃libet cognoſcit ſuam veſtem. De h xp̃s
Nolite mirari hoc q2 omnes q̃ in monumentis
ſunt audient vocem filij dei. ꝛ q̃ audierit viuẽt.
Joh. v. Non mirabať Job qui dicebat. Scio
q̃ redemptoꝛ meus viuit. ꝛ in nouiſſimo die de
terra ſurrecturus ſuz. ꝛ rurſum circũdaboꝛ pel-
le mea. ꝛ in carne mea videbo deũ ꝛc̃. Job. xix.
¶ Quarta queſtio ſup thema cum dicit. Deꝰ vi
ſitauit plebem ſuam. Queriť que viſitatio eſt
iſta? Reſpondeo q̃ in ſacra ſcriptura inueniun
tur tres viſitatões dei erga ꝑplm ſiue plebẽ ſuaz
Pꝛima viſitatio eſt de miſcoꝛdia copioſa. Secũda
eſt viſitatio de grã abundanti. Tertia eſt de iu-
ſticia rigoꝛoſa. Pꝛia viſitatio eſt de miſcoꝛdia co-
pioſa. hec fuit quãdo voluit incarnari ꝛ naſci. ꝛ
ire ꝑ mundum ꝑdicando. Hec viſitatio fuit ad
inſtar boni medici qui poſtq̃ ſtuduit in ſtudio
venit practicare ꝛ infirmos viſitare oꝛdinando
medicinas virtutum ꝛ ſacramentoꝛũ cõtra infir-
mitates peccatoꝛũ. Ideo Augꝰ. Magnus de
celo ad nos veĩt medicus. quia magnus per to-
tum mundũ iacebat egrotus. De iſta viſitatiõe
ꝓpheta Lu. j. Viſitauit nos oꝛiens ex alto ꝛc̃.
De iſta dicit thema in ꝓpꝛia foꝛma. Deus viſi-
tauit plebem ſuam. ¶ Secũda viſitatio eſt de
gratia abundãti. ꝛ hec eſt ꝑſens quotidie quan
do deſcendit in hoſtia cõſecrata. ꝛ tamẽ non re-
cedit de celo. ſicut nec radius ſolꝭ q̃ viſitat et in-
trat plura foꝛamina ſeu plures feneſtraſ. ꝛ tam̃
non recedit de celo. Sic xp̃us vt amicus nr̃ viſi
tat nos in hoc ſacramento. De iſta viſitatõe da
uid. Memento mei dñe in beneplacito ꝑpli tui
viſita nos in ſalutari tuo. i. in ſacramento altari
quod eſt noſtra ſalus Sicut ergo xp̃s veĩt de tã
longinquo ꝓ nobis ad eccl'az. ſic nos amoꝛe ſui
debemus venire ad miſſam in die feſto. Iux il-
lud dauid. Populus eius ꝛ oues paſcue eiꝰ in
troite poꝛtas eius in cõfeſſione ꝛc̃. De iſta põt
dici. Deus viſitauit plebem ꝛc̃. ¶ Tertia viſi-
tatio erit in die iudicij ꝑ iuſticiam rigoꝛoſaz ad
inſtar regis ſeu domi rigoꝛoſi. q̃ venit viſitare
ſuos vaſallos bonos ꝛ malos cũ gladio in mãu
ad puniendũ malos q̃ faciũt cõtra ſuas leges.
ꝛ ad ꝑmiandũ bonos. De iſta viſitatõne ꝓphe
ta Eſa. Ecce dñs egredieť de loco ſuo vt viſitet
iniq̃tatez habitatoꝛis terre cõtra eũ. ꝛ reuelabit
terra ſanguinẽ ſuũ. ꝛ nõ operiet vltra inter ſan
ctos ſuos. In die illa viſitabit dñs ĩ gladio ſuo
duro ꝛ grandi ꝛ foꝛti. Eſa. xxvj. et. xxvij. No-
ta ſex clauſulas in dicta autoꝛitate. Pꝛia clau-
ſula tãgiť cum diciť. Egredieť dñs de loco ſuo
ſcz de celo empyreo. In hoc q̃ dicit egredietur
dñs oſtendit ſuam poteſtatez ꝛ rigoꝛẽ In ꝑmo
aduentu non venit vt dñs. ſed vt ſeruus ꝛ mini-
ſter. In ſcdo aduentu. ſ. in ſacramẽto altaris ve
nit vt ſocius. ſed in tertio. ſ. ad iudiciũ veniet vt
dñs rigoꝛoſus intantũ q̃ totus mũdus timebit
tremendo. Hic ſimilitudinem de arboꝛe plena
auicul' cantantibus q̃ quãdo vident falconẽ ve
nientez timẽt ꝛc̃. Ideo eccl'a in ꝑſona cuiuſlibz
xp̃iani oꝛando dicit. Libera me dñe de moꝛ. ꝛc̃
De iſto aduentu Lu. xxj. Tũc videbũt filiũ ho
minis venientem in nubibus celi cũ ꝑtãte mag̃
Scda clauſula tangiť cum dz. Viſitet iniq̃tatez
habitatoꝛis terre ꝯ eum. Ecce quare veniet Et
nota q̃ magnus rex nõ venit ſolus ad viſitãdũ
ꝑmiandũ ꝛ puniendũ. Sic nec xp̃s veniet ſolꝰ
imo veniet cũ omibus ſanctis ꝛ angeľ. nam illa
die nulla creatura ratõnalis nec intellectual' re-
manebit in celo. Eſa. iij. Stat ad iudicandũ do
minus ꝛ ſtat ad iudicãdos ꝑplos. Dñs ad iudi-
ciũ veniet cum ſenioꝛibus populi ſui ꝛ pncipi
bus eius. Senioꝛes dicunť ſancti ad denotãdũ

meritū ⁊ ſapiam q̄bus acquiſiuerūt padiſuȝ. q꞉ in antiq̄s eſt ſapia. ⁊ q꞉ ipi ſciuerūt media habē di padiſum. iō dicunꝫ ſenes. ꝓncipes dicūꝫ angeli. Hic practice quō veniet. ꝑmo ꝑmittit āgelos. ⁊ ipe cum m̄re veniet. poſt ſequenꝫ ſancti.
¶ Tertia clauſula tangiꝫ cum dꝛ. in die illa viſitabit dn̄s in gladio ſuo. Gladius eſt ꝟbuȝ xp̄i. de quo Joh. apoc. j. Ex ore eius gladiꝰ acutꝰ ex vtraq̧ ꝑte exibat. ⁊ ad Heb. iiij. Uiuus eſt em̄ ſmo dei ⁊ efficax ⁊ penetrabilioꝛ oi gladio ancipiti. ⁊ ꝑtingens vſq̧ ad diuiſionē aīme ac ſpūs
¶ Quarta clauſula tangiꝫ cum dꝛ. duro. q̄tū ad malos. q̄bus dicet. Diſcedite a me maledicti. Mat. xxv. ¶ Quinta clauſula tangiꝫ ibi. ⁊ grādi. q̄tum ad bonos q̄s faciet aſcendē di. Ueite bn̄dicti ⁊c. ¶ Sexta tangiꝫ ibi ⁊ forti. ⁊ h̄ quātū ad duratōȝ glē bonoꝝ ⁊ pene dānatoꝝ q̄ eternaliter durabunt. de iſta poſſumꝰ dicē. Deꝰ viſitabit ⁊c.

¶ De eadem dominica Sermo ſcd̄us.

Miſericordia motus eſt ſup eam. Luc. vij. Pro breui declaratōe huius ꝟbi ⁊ introductōe ſciendū ꝙ inter omēs ꝟtutes ⁊ opa meritoria eſt vna ꝟtus ſingularis ꝑ quaȝ hō efficiꝫ ſimil deo ⁊ iſta ꝟtus eſt miſcd̄ia. licȝ em̄ ex q̄libet virtute hō efficiaꝫ deo ſimil. ꝓprius tn̄ virtute miſcd̄ie. Rō. vna pſona dꝛ ſimil alteri qn̄ in facie aſſimilaꝫ ſibi. non tn̄ dꝛ ſimil illi ſi ſm manus ei aſſimileꝫ vel ſm pedes. ſ; is facie q̄ eſt ps altioꝛ et nobilioꝛ hoīs. Mō videamꝰ de opibus dei erga nos qḋ eſt altius ⁊ nobilius: dico ꝙ miſicordia Nullus opus dei in h̄ mūdo eſt nobis māifeſtiꝰ q̄ta fuit dei miſcd̄ia. qḋ dimiſit palacium celi ⁊ voluit in h̄ mundo venire. q̄ta miſcd̄ia velle induí ſacco humanitatis. paſſibil. corruptibilis ⁊ mortal. totum venit ex miſcd̄ia erga nos. Uoluit capi ⁊ pati. ne ſibi credentes ⁊ obediētes paterentur in furca inferni. Item quolibȝ die dat nobis ſuū corpus in hoſtia ꝯſecrata ⁊ ſanguīe ⁊c. q̄ta eſt eius miſcd̄ia. cum quolibȝ die offendaꝫ a nob. ⁊ tn̄ ſuſtinet nos ſperans n̄ram correctōȝ Ecce facies dei. ſ. eius miſcd̄ia alij opibꝰ ſuis altius oſtendiꝫ nob. Miſeratōes eius ſup omia opa eius. g̊ altioꝛ alijs opibus eius. Et g̊ ſimilitudo creature ad deum ꝓprie dȝ ſumi ſm miſicordiam quaſi ſm faciem. iuſticia dꝛ dorſum q̄ in iudicio oſtendeꝫ. Jō xp̄us dicit. Eſtote miſicordes ſicut pr̄ veſter miſericors eſt. Luce. vj. vbi poniꝫ ſimilitudo. Et ideo ſicut thema ad literam intelligiꝫ de xp̄o. de quo qn̄ vidit illā viduam dꝛ ꝙ miſicordia motus eſt ⁊c. Jta de homine miſicorde ad paupes pōt dici. Miſicordia motus eſt ⁊c. ptȝ thema. De iſta ꝟtute miſericordie volo modo ꝑdicare. ⁊ oſtendā in quo ſtat vt ſimus ſimiles xp̄o h̄ ꝑ grām. ⁊ in futuro ꝑ glām. Dicunt doctores theologi ꝙ miſericordia corpalis conſiſtit in ſeptem opibꝰ. ⁊ etiā miſericordia ſpūalis in ſepteȝ. ⁊ ſic eſſent. xiiij. Sȝ nunc volo compꝛhendere in quattuoꝛ ne ſim nimis ꝓlixus.

¶ Primū dare libere.
¶ Scd̄m mutuare pure.
¶ Tertiū reſtituere plene.
Quartū ſuire ꝓmpte.

Jn his quatuoꝛ ſtat tota miſcd̄ia. Primū opuſ miſcd̄ie corpalis ⁊ ſpūal eſt dare libere. ſ. de bonis tpalibus ſeu ſpūalibus. q̄ deus tibi cōmiſit vt des libere indigenti. q꞉ ideo deus tibi dedit. vt des ⁊ cōmunices libere. Rō nam oēs creature h̄ oſtendunt. q꞉ quelibet creatura dat libere ⁊ cōmunicat qḋ deus ſibi dedit. Ptȝ ꝑmo in ſole cui cōmiſit deus claritatem. ꝟtuteȝ calefactiuā ⁊ fructificatiuā. omia iſta libere cōmunicat. ꝓpter quod ſibi deus ꝯſuat ꝑdicta. Jdē de luna ⁊ ſtell. nam de illa modica claritate quaȝ habēt etiam nob ꝑtem cōmunicāt. Jdeȝ de elemento ignis q̄ ſuit nob ad calefaciendū. illumināduȝ coquendū. Jtem de candela q̄ multis dat lumē ⁊ nō minuiꝫ. Jdem ptȝ de aere q̄ dat ſe nobis vt reſpiremuſ. als moreremur. eo ꝙ tātus eſt caloꝛ cordis. Jtem dant nob nubes pluuiā ⁊c. Jtem dat nob aqua ad lauandū. aq̄ dat nobis piſces. Jtē terra plantas fructus dat ⁊ herbas. aīmalia. Ptȝ g̊ ꝙ omnes creature dant nob libē. q̄a deus dedit eis. Modo audi auare ſi creature irratōales ſunt ita liberales. nōne tu q̄ habes intellectum ratōȝ ⁊ expectas retributōȝ ⁊ reſurrectōnem deberes libere dare? Un̄ de his q̄ deus tibi dedit ſi habes vicinū paupem viduā vl pupillum da eis libere. ⁊ deꝰ ꝯſuabit tibi oia bōa tua. ⁊ nūq̄ eris paup. Jdem de bonis ſpūalibꝰ Si habes magnam ſcientiā da doctrinam ignoranti. Si habes aliquem in domo q̄ neſciat ſe ſignare. nec Pater nr̄ ⁊c. inſtrue eum. Si habes magnaȝ diſcretōȝ conſiliū da illi q̄ neſcit q̄d fac da correctōȝ deficiēti in aliq̄. ſ; bono ⁊ dulci mō ne indigneꝫ. Jtem da conſolatōȝ triſti ⁊ oratōȝ mortuo. nam hec magna miſcd̄ia eſt. Jdem de alijs opibus pnie ꝓ mortuis. Ecce q̄d eſt dare libere. Autoritas. Oportet ſuſcipe infirmos ac meminiſſe ꝟbi domi ieſu quomō ipe dixit Beatius magis eſt dare q̄ accipe. Act. xx. Rō quare beatius ē dare q̄ accipe. q꞉ recipe obligat hominē. dare ꝟo pnit hoiem ad retributōȝ ſperandum. Si deus vob magna bona tpalia vl ſpūalia dat obligat vos. ⁊ de omibus tenemi ſibi dare compotū quō admiſtratis. q̄re flere deberet hō cui deus dat magnā ꝓſperitatē. Sȝ dare reportat retributōȝ. q꞉ ſi das amore dei. nō ſoluȝ ille cui dasꝰ. ſed etiā deus obligaꝫ tibi voluntarie ad retribuendū. Jdeo apl̄s. Unuſquiſq̧ ꝓut deſtinauit in corde ſuo non ex triſticia aut ne

ceſſitate.hilarem em̄ datorem diligit deus.¶Po
tens eſt deus omnem grām abūdare facere i vo
bis vt in omibus ſp oēm ſufficientiā habentes
abundetis in omne opus bonū. ſicut ſcriptū eſt
Diſpſit dedit paupibus ⁊c̄.ij.ad Chorinth.ix.
Ecce p̄mum opus miſcdie. Al's quādo hō non
vult dare libere deus aufert quicq̄d hō hab3 p
ignem vl'aquam.ſiue p iram domi vl' alio mō.
Itē eccl'aſtici dn̄t dare libere de gratijs eccleſia
ſticis eis gratis collatis.ſ.ſi habent magnā ſci-
entiam vt p̄dicent.alit̄ deus aufert ab eis ſcien
tiam intantū q̄ quādo habent p̄dicare indigēt
vno menſe ad ſtudendū. Ideo dare debetis li-
bere. ⁊ non debetis p̄dicare p pecunijs.nec va
na gloria ⁊c̄.ſed p honore dei ⁊ ſaluatōe aima-
rum. Idem de ſacramentis eccl'e.ſ. confeſſione
Dicat̄ contra illos q̄ libent̄ audiūt diuites. ſed
paupibus dicunt.habeo facere aliud. Idez de
alijs ſacramentis.¶Secundū opus miſcdie eſt
mutuare pure.aliquotiēs homo nō vult dare.
ſed mutuare quod etiam eſt opꝰ miſcdie. ⁊ aliq̄
tiens eſt maior miſcdia mutuare q̄ꝫ dare. Decla
retur.qr plus facit ille q̄ mutuat decē flor.pau-
peri laboratori cum q̄bus faciet ſua negocia.vt
viuet ipe et vxor ⁊ filij.q̄ꝫ ille qui ſibi dat.xviij.
denarios ⁊c̄.quia ille ſolum dat p vno die vitā
etiam miſerabilem. ⁊ qui mutuat vt dictum eſt
dat ſibi vitam p annum. Red oportet q̄ mutu-
et primo pure.ſ.ſine vſura. ⁊ mutuās nō debet
inuoluere vermē vſure dicendo. Ego mutuabo
decem florenos.ſed quādo veniet notarius di-
cetis q̄ mutuaui duodeci. ⁊ ita ſcribet̄ in inſtru
mento. Iſtud non eſt miſicordia ſed crudelitas
De iſto mutuo autoritas. Iocundus homo qui
miſeret̄ ⁊ cōmodat diſponit ſermones ſuos i iu
dicio.quia in eternū non cōmouebitur.pſ.cxj.
Nota diſponit ſermones ſuos in iudicio.i.quo
ſibi dicet̄ a chriſto. videamꝰ quid feciſti p me.
Ecce ego feci pro te. O in quanto erit periculo
qui non poterit oſtendere aliquod opus. Sed
ille qui mutuauit pauperibus amore chriſti re-
ſpondebit. Ecce domine ego mutuaui ⁊c̄.et cri
ſtus eſt contentus. Ideo dicit. In eternum nō
commouebit̄. Sed illud opus miſericordie cor
rumpit̄ verme vſure mutuādo decem pro duo
decim.pro ſecuritate accipiendo pignus.ſcilicꝫ
campum ⁊ fructus vel beſtias que ſeruiūt ſibi.
hoc enim vſura eſt. Item emendo propter ſolu
tionis anticipatōnem minus vel plus venden-
do pp̄ter ſolutōnis dilatōnem. vſura eſt ⁊ dam
natio. Sed diceret aliquis. Nonne de pecunijs
aut bonis meis potero recipe lucrum aliquod?
Dicendum q̄ non.quia dominus pecunie non
vult. non eſtis vos dominꝰ ſed diſpenſator Iō
caueatis ne contra voluntatem domi miſtretis
ſuas pecunias. Si dicatis.nūquid habebo ali-
quam commoditatē? Dico imo.quia centuplū
accipietis in hoc mundo.et vitam eternam poſ
ſidebitis in alio. ſi amore dei mutuatis. ⁊ nun-
q̄ꝫ eritis pauper. Dauid. Junior etenim fui ſe-
nui. ⁊ non vidi iuſtum derelictum. nec ſemē eiꝰ
querens panem. Tota die miſeretur ⁊ commo-
dat. ⁊ ſemen eius in benedictōne erit. ¶Ter-
tium opus miſericordie eſt reſtituere plene.ſ.
reſtituere illud quod retinetꝭ ⁊ timetis q̄ nō ſit
veſtrū. ⁊ licꝫ ſit opus iuſticie.tamen fundatur
in miſericordia. Primo ſi tenetis aliq̄d de mor-
tuis reſtituatis. Dicatur cōtra teſtamentarios
ſeu heredes occupantes bona defunctorum il-
lud quod habetur.iij.q.ij. Qui oblatōnes de-
functorum aut negant oculis aut difficult̄ red-
dunt tanq̄ꝫ egentium necatores excommunicē-
tur. Itez.xij.q.ij. Qui abſtulerit eſt magna cru
delitas.ac ſi patrem videres in igne ⁊ poſſes eū
iuuare ⁊ non iuuares.quanta crudelitas eſt. et
maior eſt crudelitas erga animas in purgato-
rio exiſtentes.cum ille ignis ſit maioris actiui-
tatis. ⁊ ibi comburunt̄ anime patris ſeu matrꝭ.
⁊ tu non vis iuuare retinendo bona. Ideo aui-
ſetis vos. ¶Secundo reſtituatis ſi debetis ali-
quid eccl'e. vt ſi retinuiſtis decimas ſeu p̄mi-
tias ſeu alia bōa eccleſie reſtituatis. xvj.q.j. De
cime ex debito requirunt̄. ⁊ qui eas dare nolue
rint res alienas inuadunt.inquit Auguſtinus.
¶Tertio reſtituatis ſi tenuiſtis ſalariū ſeruo-
rum.ancillarū. vel laborantium in campis. vi-
neis ſeu alijs locis vr̄is.al's ira dei ē cōtinue ſu-
per domū veſtram.pp̄ter hoc dicebat Thobi.
filio ſuo. Quicūq̄ꝫ tibi aliq̄d opatus fuerit. ſta-
tim ei mercedem reſtituas. ⁊ merces mercēnarij
tui apud te omnino non remaneat. Thobie.iiij
Leuiti.xix. Opus mercennarij tui non maneat
apud te vſq̄ꝫ mane. Ecci.xxxiiij. Qui effundit
ſanguinem. ⁊ qui fraudem facit mercennario.
fratres ſunt. Per oppoſitum ſi fuiſtis alicui in
domo.campo ſeu vinea. ⁊ feciſtis debiliter die-
tam.in ſolutiōe debetis dicere. non debetis mi-
chi dare tantū. quia dormiui. Item ſi recepiſtis
aliquid mutuo reſtituatis. etiam ſi nō ſit inſtru
mentum confectū de illa obligatōne. vel credi-
tor fuerit oblitus. Item ſi habetis aliq̄d de vſu
ra vel furto.reddere debetis. Hoc dicit ſcriptu
ra. Reddite omibus debita veſtra. cui tributū
tributum. cui vectigal vettigal. cui timorem.ſ.
p̄lato timorem.ſ.reuerentialem.cauete a ſentē-
tia excommunicatōis. Cui honorem vt filij pa-
rentibus honorem. quos ſi offendiſtis.petatis
veniam. Nemini quicq̄ꝫ debeatis niſi vt inuicē
diligatis. Ad Roma.xiij. Nota nemini quicq̄ꝫ
debeatis ⁊c̄.patet hic ſtulticia illorū qui in vita
ſua non volunt viuere ſine debito. Sunt mul-
ti qui debent vel de vſuris vel al's.et quando a
confeſſore dicitur q̄ ſatiſfaciant. dicunt. ego in
in teſtamēto meo oīa ordinabo. Multis cog-

noſcere illā ſtulticiā fides xp̄iana hꝫ clariꝰ. ꝙ ꝗ moꝛit̄ in peccato moꝛtali damnat̄.qn̄ ergo dicitur.ego dimittam in teſtamēto. ⁊ vos i vita veſtra non vultis ſatiſfacere in toto ſeu pte. voluntatem habetis nō reſtituendi.ꝗ in peccato moꝛtali deceditis.igit̄ ad infernum ibitis. Si heres ſatiſfacit libat animā ſuam de inferno.ſ nō tuā. q̄re ꝗ in vita tua non ſatiſfacis. Gregꝰ. Ad magnam iuſticiam dei oīpotentia ptinet. vt in alia vita nō careat ſupplicio ꝗ in hac vita noluit carere peccato ¶ Scd̄a ſtulticia q꞉ credunt ꝙ heredes poſt moꝛtem eoꝝ ſatiſfaciāt.tn̄ videmus ꝙ nihil ſit. Jō bn̄dictus eſt ille ꝗ in vita ſua ſatiſfacit. ⁊ dicit filio.nō opoꝛtet te aliqđ ſatiſfacere. Ecce q̄re dicit.nemi ⁊c̄. Bn̄dictus ille qui pōt dicere parū habeo.ſed totū eſt meū ⁊c̄. Jtē non ſolū furta ſunt reſtituenda ⁊ reddēda. ſ debitū etiam coꝛdis ⁊ opis. Debitū coꝛdis eſt diligere Chariſſimi ſi deus dilexit nos. ⁊ nos debemus alterutrū diligere. j. Joh. iiij. Si iſtud debitum abſtuliſti alicui ex odio ⁊c̄. redde ei. Debitū oꝛis eſt ſalutare et loqui. Ad loquendū req̄rit̄ imaginatio ⁊ os foꝛmans v̄ba ⁊ requirit̄ viſus.ſ. illius cui hō loquit̄ ⁊ auditus. ꝗ requirit̄ et iam vnio coꝛpis ⁊ anime in vna eſſentia. quia locutio diſcreta non pōt fieri niſi ꝑ pſonam viuam. Hoc legit̄ in hiſto. b. Petri de illo ſymone mago ꝗ dixit ſe homiem ſuſcitaſſe q꞉ mouit caput. Et dixit. b. Petrus. Si vere ſurrexit loquatur al's ſciatis fantaſma diabolicū eſſe. ⁊ nō potuit loq̄. Pꝫ ꝗ ꝙ locutio diſcreta eſt ſignū certe reſurrectōnis. Jō xp̄s voluit ꝙ ille iuuenis loq̄retur diſcrete in ſignū ⁊c̄. Qui erat moꝛtuus ⁊c̄. Vt̄ declaret̄ moꝛal'r. Jnuenio ꝙ in multis fit oppoſitū. vt latius inuenies ſmōe ſequēti. Jteꝫ q̄litercūq̄ aliq̄d abſtuliſti facto vl' ꝯſenſu opoꝛtet reddere ⁊c̄. Jtē de notarijs qn̄ recipiūt teſtamenta dicit infirmus. volo dimittē tali eccleſie vel ſic ⁊c̄. ⁊ nō curetis. dicit notariꝰ. quia clerici nimis hn̄t. opoetet illud damnū ſatiſfacere ſi vultis ſaluari. al's ⁊c̄. Jdem de falſis inſtrumētis. Jdē de ill' qui falſe teſtificant̄. ⁊ alius pdit. opoꝛtet reſtituere reuocādo. Jdem ſi ꝑ veſtruꝫ male loq̄ abſtuliſtis famam ⁊c̄. opoꝛtet reſtituere reuocando. etiā ſi ſit verū ſed ſecretū. illō nō ſoluꝫ eſt iuſticia. ſed miſcd̄ia epiloga. q꞉ moꝛtui habebūt ſuum ⁊ eccl'a ⁊ ſic de alijs. Mat. xviij. Redde qđ debes. Quarto ſuire ꝓmpte ē opuſ miſcd̄ie. ſani pn̄t ſuire infirmis ⁊ iuuare i neceſſitatibus exemplo xp̄i. voluit hūiliari ad ſuiēdum nob. Jō dicit. Filius hoīs nō veit miſtrari. i. vt ſibi ſuiat̄. ſed miſtrare. Mat. xx. Quale ſuitiū fecit in nocte paſſionis. q꞉ lauit pedes ap̄loꝝ. Jtē in vita ſuiendo v̄gini mr̄i ⁊ ioſeph Jta debemꝰ nos facere ad inuicem ex caritate. Vos in libtatē vocati eſtis fratres tm̄. ne libtatem in occaſionē detis carniſ. ſ ꝑ charitatē ſpūſ ſuite inuicē. Ad Gal'. v. Multis ſcire qđ meritum eſt dicat̄ h miraculū qđ legit̄ in vita ſcti Jacobi de ſocijs ꝑegrinis euntibꝰ ad ſctm̄ iacobū. ⁊ nolentes remanē cū ſocio infirmo. tādē remanſit vnus. Et ſocio moꝛtuo in die. b. iacobi dum alt̄ vellet ire ad ſctm̄ iacobū apparuit ſibi miles et duxit eum ad ſctm̄ iacobum di. ꝙ dicēt ſocijs ꝙ nullā indulgentiā fuerāt lucti. ſ ꝙ totā indulgentiā ip̄e ꝗ ſuiuit ſocio ſuāt lucratꝰ Ex iſto miraculo pꝫ q̄tū placꝫ deo ſuire infirmis qn̄ dulciter ſit ſuitiū. Ergo nos in libtate ⁊c̄.

¶ Sermo tertius notabil' multū de eadē dñica

Qui erat moꝛtuus cepit loq̄. Verbū iſtud hr̄ textualiter Lu. vij. recitatiue aūt ⁊c̄. vt deꝰ det v̄tutē ⁊ efficaciā ſuis v̄bis ꝗ nūc volo deuotioni v̄re p̄dicare ſalutet̄ v̄go maria ⁊c̄. Jſtud v̄bum loquit̄ de hoīe q̄dā moꝛtuo quē xp̄s ſuſcitauit. de quo dicit thema. Qui erat moꝛ. ⁊c̄. Pꝛo intellectu lr̄ali huiꝰ v̄bi añq̄ veniā ad intellectū moꝛalē ſciendū ꝙ ſi gnū certū reſurrectionis alicꝰ moꝛtui eſt loq̄ diſcrete. q꞉ nec ſpirituſ malignus ingreſſus in coꝛpe moꝛtui poſſet diſcrete loq̄. Jō ſignū certū ⁊ euidēs ꝙ aliq̄s reſuſcitatꝰ eſt qn̄ loquit̄ diſcrete. ꝙ nō pōt fieri niſi aīa ſit rōnal' ⁊ ſit coꝛpi vnita. Rō q꞉ tot req̄rūt̄ ad loq̄ēdū diſcrete. req̄rūt̄ em̄. xij. ſ. ſex mēbra coꝛpalia. ⁊ ſex potētie aīe. Mēbꝛa coꝛpalia que req̄rūt̄ ſunt illa de q̄bus dicit logicꝰ Jnſtra q̄bꝰ vox foꝛmat̄ ſunt iſta. labia. dētes. lingua. palatum. guttur ⁊ pulmo. Sex potētie aīe ſunt intelectꝰ ꝗ oꝛdinat v̄ba. volūtas ꝗ mouet membꝛa ad loquendū. vt dn̄s mouet ſuos ad opanduꝫ memoꝛia ꝯcurrēs ⁊ memoꝛās de q̄bꝰ eſt loquēdum. imaginatio foꝛmās v̄ba. ⁊ req̄rit̄ viſus. ſ. illius cui hō loquit̄ et auditꝰ. ꝗ requiritur etiaꝫ vnio coꝛpis ⁊ aīe in vna eſſentia. q꞉ locutio diſcreta nō pōt fieri niſi ꝑ pſonā viuā. Hoc legit̄ i hiſtoꝛia. b. Petri de illo ſymone mago qui dixit ſe homiem ſuſcitaſſe. q꞉ mouit caput Et dixit btūs Petrus. Si vere ſurrexit loquat̄. al's ſciatis fantaſma diabolicū eſſe. ⁊ non potuit loqui. Pꝫ ꝗ ꝙ locutio diſcreta eſt ſignū certe reſurrectionis. Jō xp̄s voluit vt ille iuuenis loqueret̄ diſcrete in ſignū ⁊c̄. Qui erat moꝛtuꝰ ⁊c̄. Mō declarādo moꝛalit̄ inuenio ꝙ pſona dꝛ moꝛtua ex pctō moꝛtali. dicit̄ moꝛtale. q꞉ occidit animā peccatū em̄ cū ꝯſummatū fuerit generat moꝛtē Jaco. j. Et ſignū certū reſurrectōis in quo de ſe vel de alio poterit] cognoſcere. ſi de moꝛte reſurrexit quis ad vitam gr̄e eſt locutio diſcreta. Et requirunt̄ quatuoꝛ locutōes. ſ.

¶ Loqui ſibijp̄i doloꝛoſe.

¶ Loqui ſacerdoti verecunde.

¶ Loqui ꝓximo veraciter.

¶ Loqui deo reuerenter.

Iſta q̄tuoꝛ ꝑlamenta ſunt neceſſaria. ⁊ pōt homo de tali dicere. Qui erat moꝛtuꝰ ⁊c̄. Dico p̄mo ⁊c̄. ſ. ꝑ ꝯtritōȝ. qꝛ ꝯtritio nō eſt niſi q̄dam locutio rep̄henſiua ſuiȷ̄pius. de his q̄ malefec̄ hōi. O miſer q̄d feci. vbi gr̄a. ſi aliq̄ perſona fuit multū vana ⁊ pōpoſa ⁊c̄. qn̄ deus ꝑ ꝯtritōȝ tāgit coꝛ loquit̄ intra ſe di. O miſer q̄d feciſti q̄d tibi ꝓfuit tāta vanitas? totū trāſiuit. ⁊ ego ſum penis inferni obligatus. O miſer q̄d erit de me Idem de auaro q̄ obliuiſcit̄ theſauros ꝑadiſi ꝓ iſtis coꝛruptibilibus ⁊c̄. Idem de luxurioſo q̄ vixit vt poꝛcus in luto luxurie. q̄ dicit. O miſer ⁊ vbi ſunt ille delectatōes q̄ mihi tantū ꝯſtant? Pꝫ ḡ ꝙ vera contritio eſt ꝑlamentū aīe repꝛehendentis ſe amare. Ideo cognoſcere pōt quilibet vr̄m ſi habetis ꝯtritōȝ vel nō. De iſto plamento ille ſanctus hō Job. x. Tedet aīam meā vite mee. ſup̄. in peccatis. Remediū ḡ ſubditur dimittā adūſuȝ me eloquiū meū. ⁊ quō? loq̄r in amaritudine aīe mee. et loquit̄ Job in ꝑſona cōterentis. Vultis ḡ intelligere clarius. dicat̄ pabola de quodam mercatoꝛe p̄diuite vnicū filiū habente. cui filio dare volebat vxoꝛē ⁊ non inueniebat. qꝛ licet eſſet diues nihil ſciebat facere in omibus erat inexꝑtus. qꝛ pr̄ tm̄ diligebat eū ꝙ noluit vt iret vt aliȷ̄ mercatoꝛeſ vltra mare ⁊c̄ ꝓpter quod pat̄ miſit filiū ad quandam feriam cum mag̃ quantitate monete vt emeret bona. et fieret fama ꝙ ſciret aliq̄d facere. Dicat̄ quomō emit lapides vitreos ꝓ lapidibus p̄cioſis quos emit ꝓ. xxx. milibꝰ floꝛenoꝛū. ⁊ nō valebāt. xxx denarios. Ideȝ de ſcutell' emit de auricalco credens ꝙ eſſent de auro. ⁊ oculos cācroꝛū credēs ꝙ eſſent perle. ⁊ reputauit ſe beatū credēs m̄ltū lucrari. Qui dū rediret de via obuiauit cuidaȝ amico ſuo. q̄ interrogatus vn̄ veniret? dixit ꝙ de tali feriam in q̄ emeret p̄cioſa iocalia. ⁊ oſtēdit illa amico Qui ſtatim cognoſcēs illa dixit ſibi. Iſta nihil valent. O vos eſtis ꝑditus ⁊ confuſus. ſꝑ erit fama ꝙ eſtis beſtia ⁊c̄. Tūc ille cognoſcens deceptōȝ ⁊ ſuā indiſcretōȝ cepit flere amariſſime q̄ſi deſperādo. ſed ille amicus cōſolabat̄ eum dicēdo. Nō curetis qꝛ pr̄ veſter ē diues ⁊c̄. ⁊ ſub iſta ſpe ille ꝯſolabat̄. Ecce h̄ oſtenditur ꝓp̄e quid eſt ꝯtritio. Iſte ſtultus mercatoꝛ eſt hō vel m̄l'er qui qn̄ facit peccatū credit ſe inueniſſe margaritas ⁊ aurū ⁊c̄. ⁊ non eſt niſi lutum. Auarus credit ſe inueniſſe aurū. ⁊ totum eſt lutum vanitas ⁊c̄. Luxurioſus qn̄ videt mulieres albas vel foꝛmoas credit ſe iueniſſe margaritas. ⁊ non ſunt niſi ſterquiliniū. Sed quando amicus. ſ. angelus bonus. vel p̄dicatoꝛ dat nob̄ intelligere q̄d emiſtis. ſ. lutū ⁊ fimū ⁊c̄. tūc mercatoꝛ. i. ſp̄ūs redit ad ſe. ⁊ inueniēs ſe deceptum. incipit flere dicens. O miſer q̄d emiſti? ⁊ deſperaret niſi qꝛ pat̄. ſ. deus eſt diues. ⁊ ſb̄ iſta ſpe tranſit. Diues eſt in omēs q̄ inuocant illum

Ad Ro. x. Judas habuit diſplicentiaȝ. ſed nō ſperauit in diuitiȷ̄s patris. Patȝ ḡ quō ꝯtritio eſt increpatō ſuiȷ̄pius. Iō dauid. Filiȷ̄ hominū vſq̄ȝquo ḡui coꝛde. vt q̄d dili. vani. ⁊ q̄ri. men. pſ̄. iiiȷ̄. Nota filios hominū vocat nos. q̄a nos moꝛaliter loquendo ſumus beſtie ⁊ filiȷ̄ hoim. ⁊ non homines. qꝛ hō eſt animal rōnale. hoīes ⁊ ratōe vtentes fuerūt aliqui p̄res q̄ in baptiſmo nos genuerūt. qꝛ anteq̄ȝ feciſſent aliq̄d q̄rebant a ratōne ſi erat bonum ⁊ non ꝫ deum. Sed nos ꝓh dolor vt beſtie ſꝫm ſenſualitatē ⁊ deſideriuȝ gub̄namus frequent̄ nos. Ideo dicit. Filiȷ̄ hominū quaſi beſtie. ſupple euntes ⁊c̄. qꝛ ſi hō beſtial' habet opoꝛtunitatem faciendi peccatuȝ. ſ. vindictam. luxuriā vel aliud. nō reſpicit ſi ē ſꝫm deum vel ꝫ. Iō Salomō. Dixi in coꝛde meo de filiȷ̄s hoim vt ꝓbaret eos deus. ⁊ oſtenderet ſimiles eſſe beſtiȷ̄s. Ecc̄s. iiȷ̄. Et declarat Dauid tres beſtialitateſ di. Vſq̄ȝq̄ ḡui coꝛde. Ecce auaricia. qꝛ diuitie non ſunt lapides p̄cioſi. ſꝫ lapides animam onerātes. ⁊ faciūt deſcendere eam in infernum. Moꝛtuus eſt diues ⁊ ſepultus eſt in inferno. Sc̄da tangit̄ ibi. Quid diligitis vanitatem. ſ. in oꝛnamentis. ⁊ q̄ritis mendaciū. ſ. in luxuria. que vnū oñdit extra. ſ. delectatōȝ. et aliud tenet intus. ſ. coꝛruptōȝ ⁊ fetoꝛem. Eſt ei quaſi pulchꝛū monumentū extra depictū. et intra plenum immūdicia ⁊ fetoꝛe ⁊c̄. Ita pulcher homo vel pulchꝛa mulier ſunt vt monumentū. qꝛ intra nihil eſt niſi coꝛruptio tripa ꝺ poꝛco ⁊c̄ Ecce p̄mum ꝑlamentū. Iō quilibet viſitet ſua peccata. malam vitā. tempꝰ ꝑditū. ⁊ repꝛehendat ſe amare. ⁊ de eo dicet̄. Qui erat moꝛtuꝰ ⁊c̄

Secundū eſt loq̄ p̄ſbytero vel ſacerdoti verecunde. Ecce hec confeſſio q̄ eſt neceſſaria pꝰ contritiōem. Ratio qn̄ aliqua ꝑſona habet aliquā plagam moꝛtalem in ſuo coꝛpe. nō ſufficit illam reſpicere ⁊ videre. ſed debet oſtendere eā medico. Item in cōtritiōe reſpiciunt̄ ⁊ vident̄ plage peccatoꝛū. ſed nō ſufficit. ſꝫ opoꝛtet oſtēdere medico. ſ. confeſſoꝛi di. Pater. gētes putant me ſanum ⁊c̄. ſed pater. ecce plagas meas. ego ſū vanus. auarus ⁊c̄. Ideo xp̄us Lu. xviȷ̄. dixit decem viris lepꝛoſis. Ite oſtendite vos ſacerdotibus. Modo poterimus hic reſpōdere duabuſ q̄ſtionibus quas vos cōmunit̄ facitis. O dn̄e mi quare dicitis ꝙ homo ꝯfiteat̄ ſacerdotibus nunq̄d valet tm̄ ꝯfiteri vni ꝓbo viro vl' mulieri deuote? maxime qꝛ Jaco. v. dicit̄. Confitemini alterutrū peccata vr̄a. ⁊ oꝛate ꝓ inuicē vt ſaluemini. In iſta autoꝛitate fundant ſuū argumentum. quare ergo vos tantū reſtringitis? vos ſolum vultis ſcire peccata nr̄a? Rn̄deo duplex eſt confeſſio. Pꝛima ꝓpter impetratōȝ orōis. Secūda ꝓpter impetratōȝ abſolutōis. Pꝛia ꝯfeſſio poteſt fieri cuilibet perſone ⁊ deuoto homi. vl' etiā m̄l'eri poteſt hō dicere ſua peccata. Ego

ſum vanus vel auarus. Ideo rogo vos oretiſ ꝓ
me. vt deus det mihi humilitatem vł libalitatē
ſeu caſtitatem ⁊c̄. Iſtā confeſſionem facit ſacer
dos laicis. ⁊ nō debet dicere abſoluatis me. ſed
oretis ꝓ me. nec debet petere penitentiā ꝓ pec=
catis ⁊c̄. Et de iſta loquiť beatus Iacobꝰ cum
dicit. Confitemini ⁊c̄. patꝫ qꝛ ſequiť. ⁊ orate ꝓ
inuicem vt ſaluemi. ibidem ⁊c̄. Secūda confeſ/
ſio eſt ſacramentał in qua dať abſolutio ⁊ remiſ
ſio peccatorū. Iſta non poteſt fieri niſi ſacerdo=
tibus. Ratio ecce rex tenet vnum gubernatorē
ſed eſt magnus homo ribaldus ⁊ ſceleratiſſimꝰ
⁊c̄. Et vos cōmiſiſtis furtū vel homicidiū ⁊ ti=
metis aduentum regis. Ad quem recurritis ad
petendū remiſſionem de crimine veſtro. ad ali=
quem ſanctū homiem vel ad gubernatorez. nul
lus ſanctus homo poteſt vobis remittere pctā.
qꝛ nō habet poteſtatē regis. O dicetis vos. gu
bernator eſt malus homo. q̄ntūcunq̷ ſit malus
poteſtatem habet regiā remittendi ⁊c̄. Ita con=
feſſores ſeu clerici gubernatores ſunt regis xp̄i
Et xp̄us dedit eis poteſtatem abſoluēdi. ⁊ non
alijs. Quorū remiſeritis peccata remittūť eis.
Ioh. xx. hoc ſolum fuit dictū clericis. Si g̊ vul
tis remiſſionem peccatorū. oportet ire ad cleri/
cos. Si oratōnem vultis. poteſtis ire ad alios.
Et ſi rex vellet dicere. quare iuiſti ad gubnato=
rem. nunq̇d ip̄m malū homiem eſſe ſciuiſti ⁊c̄?
Reſpondeo domie ideo. qꝛ vos eum ſuſtinetis
Idem de clericis. Et quādo anima alicuius be
ne cōfeſſi venit ad iudiciū coram xp̄o. ⁊ demon
accuſat ⁊ requirit vt damneť. qꝛ fecit hoc pecca
tum ⁊c̄. Et xp̄us licet ſciat. tamē ip̄e interrogat
iuſtum ⁊ impiū. Quid dicitis aima ad hꝰ? Dñe
verū eſt. quia illa feci. nec poſſum negare. ſꝫ do
mine habui remiſſionez a veſtro gubnatore ſeu
locū tenente. ⁊ oſtendit cartam quam portat in
fronte. qꝛ licet in cōfeſſione non deť caracter in
delibilis. dať tñ quidam ornatus. ¶ Scd̄a que
ſtio dicunt aliqui maxime valdenſes abſoluere
⁊ remittere peccata eſt ſoluere ligatum. quia q̄t
peccata habet homo. tot cathenis ligatur aima
Si ergo cōfeſſor ſit ligatus peccatis. forte plus
q̄ꝫ ille qui cōfiteť. quomō poterit ligatus ſolue=
re ligatū. Iſte ratōes ſunt hereticorū ad decipi
endum ſimplices. Reſpōdeo ꝙ verū eſt ꝙ ab/
ſolutio eſt ſoluere a peccatis. ideo ſolis ſacerdo
tibus dixit xp̄us. Quecūq̷ ſolueritis ſuper ter
ram erunt ſoluta ⁊ in ceł ⁊c̄. Mat. xviij. Et ſi
ſacerdos eſſet ligatus in pte ꝑ quā habet ſoluē
ſcꝫ in lingua ꝙ eſſet mutus. cōcedo vob ꝙ non
poſſet aliū ſoluere. qꝛ nō poſſet ꝓferre formā ab
ſolutōis. ſed adhuc ſi manꝰ ⁊ pedes ⁊ totū cor=
pus ligatū ſit peccatis. ſi pōt ꝓferre v̱ba abſolu
tiōis ſoluit. qꝛ illa ſolutio nō fit v̱tute ſacerdotiſ.
ſed v̱tute xp̄i. cuius ip̄e eſt inſtr̄m. Et hꝫ clare
ex iſta antoritate qñ xp̄s dixit decem leproſis.

Ite oſtendite vos ſacerdotibus. Iſti ſacerdo/
tes erant ribaldi. ſymoniaci. inuidi ⁊c̄. contra
q̇s xp̄us p̄dicabat. Potuiſſent dixiſſe leproſi.
Dñe quare mittitis nos ad malos hoīes ⁊ pec=
catores. quare nō mittitis nos ad mr̄em veſtraꝫ
vel ad Iohēm baptiſtā. ad apłos? Solutio. q̇a
non erant ſacerdotes. In hoc xp̄s oſtēdit ꝙ ſoł
ſacerdotibus eſt fienda cōfeſſio ſacramentalis.
tñ q̇libet quantū pōt debet eligere bonū ꝯfeſſo=
rem ſcientē diſcernere inter leprā ⁊ lepram. ⁊ q̇
ſciat ſoluere ⁊ ligare. de pe. di. j. Quē penitet. ⁊
di. vj. c. j. Si q̇s. De iſto ꝑlamento dicit ſcp̄tu=
ra Iob. vij. Quapropter. ſ. amore abſolutōnis
habende. ⁊ ego non parcam ori meo. Loquar
ſcꝫ ore in tribulatōe ſp̄us mei. confabulabor cū
amaritudine aīme mee. ⁊ hoc diciť ad differen=
tiam veteris teſtamēti in quo nō ꝯfitebāť pecca
ta ore. Si dicať. illud tp̄us erat bonū. Solutio
qꝛ non omniquaq̷. qꝛ nūq̄ꝫ habuerūt remiſſiōꝫ
peccatorū vt intrarent ꝑadiſum. Iō dicit. loq̄r
ſcꝫ dicendo ore peccata mortalia ſpecialr̄. venia
lia in genere. In tribulatōe ſp̄us mei. ⁊ hꝰ q̄ntuꝫ
ad ꝓpoſitum nō redeūdi ad peccata. de q̇ dꝫ in
terrogare cōfeſſor. ⁊ eſt maxima tribulatio ha=
bendi tale ꝓpoſituꝫ. cū homo ſit inclinatus ad
oppoſitū. Cōfabulabor. ſ. de pnia cū ꝯfeſſore qñ
dicit ꝯfeſſor. ego video ꝙ eſtis totus vanus et
ſupbus. Iō hūiliatis vos in or̄oe ⁊c̄. Idem de
alijs. Auiſet ſe ꝯfeſſor ne det pniam vltra volū
tatem peccatoris. Rō. qꝛ ſi dimitteret pniaꝫ cō=
feſſoris. culpā incurreret. Laboratoribꝰ deť ie=
iuniū de q̇ nō poterūt ſe excuſare. ſ. vt audiant
miſſam. ſint ieiuni in diebꝰ feſtiuis. Contra inui
diam deť medicina orādi ꝓ illa ꝑſona ⁊c̄. Ecce
q̄re dicit. Confabulabor cū amaritudine aīme
mee. qꝛ pnia amaritudo eſt ſenſualitatis ¶ Ter
tium ꝑlamentū eſt loqui ꝓximo veraciť. Mō
addiſcetis quō eſt ſumme cauendū ab omi men
dacio ſi attenditis ad ea que dicam Cuilibꝫ mē
bro corpis deus dedit ſuū officiū. ocuł officium
videndi. auribus audiendi ⁊c̄. Sicut rex dat
officia diuerſa diuerſis in regno ſuo. Ita deus
dedit membris diuerſa officia. Mō ſi officium
oculi impediret ꝑ albuginem eſſet magnus de=
fectus oculi q̇ ꝑderent ſuū officiū. Idem de au
ribus ⁊c̄. Modo officiuꝫ oris ē ſignificare cor=
dis intentōnem. Phs. j. ꝑhime. Voces ſūt no=
te. i. ſigna earū que ſunt in aīa paſſionū. Qñ er=
go hō mentiť. mentiri enim eſt verū dicere i ore
⁊ aliud hr̄e in corde. lingua ꝑdit ſuū officiū. ſ. ſi
gnificandi ea q̇ ſunt in corde. Iō ſicut nullꝰ vel=
ſet habere maculam in oculo. ita nec debet vel=
le mendaciū in ore. Patꝫ g̊ ꝙ homo dꝫ loq̇ vera
citer. licꝫ nō oē verū nec ſecreta cordis ſunt dicē
da. qꝛ eſſet ſtulticia. Non tñ debemꝰ dicere men
dacium ꝓ quacūq̷ cauſa contra illos qui dicūt
bonum eſſe mendaciū qđ nulli nocet Iō puer.

viij. Veritatem meditabit̄ guttur meū. ⁊ labia mea deteſtabunt̄ impiū. Guttur em̄ ſignat co/gitatus cordis. Et labia deteſtabunt̄ impium. hoc tāgit mercatores. qui aliq̄tiens emendo, et vendendo dicūt mlta mendacia. etiā cū iuramē tis in fraudem ꝓximi. Hoc etiā tangit tractatores mrimoniorū qui etiam dicūt mlta mēdacia. qn̄ hō interrogat q̄d de tali puella ⁊c̄. dicunt ꝙ ſcit oīa. ⁊ aliqn̄ nihil ſcit facere. ⁊ erit vna magna confuſio. ⁊ non hn̄t ꝯſciam mentiri. Itē tractatores pacis dicūt multa mendacia. qd̄ ꝓ nulla cauſa eſt dicendū. Dicat̄ miraculū quod legitur Exo. j. quō pharao cōcepit deſtruere ꝑluꝫ iudeorū. ⁊ p̄cepit obſtetricibus ⁊c̄. Cūq̧ repreh enderent̄ a rege. timentes reſponderūt. Non ſunt hebree ſicut egyptie mlieres. ipe em̄ obſtetricandi habent ſciam. ⁊ anteq̄ȝ veniam⁹ ad eas pariūt. Et dixerūt mendaciū. ⁊ ſic euaſit ꝑlus iſrl. Bn̄ g̊ fecit deus obſtetricibus. ⁊ q͛ timuerunt deū edificauit ill' domos. Dicit hic Gregorius. dans eis mlta vt remunerarent̄. q͛ ex mēdacio ꝑdiderunt regnū celorū. Ideo ꝓ toto mūdo non eſt dicendū mendaciū. Ideo apoſtolus Deponentes omne mendaciū loquimi veritatem vnuſquiſq̧ cum ꝓximo ſuo. qm̄ ſum⁹ inuicem mēbra. Ad Eph. iiij. ¶ Quartū ꝑlamētū ex quo hō fuit locutus ſibi ipi doloroſe cū cōfeſſore verecūde cum ꝓximo veracit̄ ſequit̄ ꝙ debet loqui cū deo reuerent̄. ⁊ hoc fuit in oratōe. Ratio q͛ orō eſt vt canale ꝑ qd̄ aque gratiaruꝫ veniunt de fonte celi. Dicat̄ quō de alto fonte ſi vultis habere vel recipe aquā ad ortū veſtrū oportet ponere canale. Idem fons totius boni corꝑalis ⁊ ſpūalis. temꝑal' ⁊ eternal' eſt alte collocatus. ſ. in celo. Fons ſapie v̄bum dei i excelſis. Ecci. j. Ortus noſter in quo venim⁹ eſt iſte mūdus. Si g̊ volumus ꝙ aqua ḡtiarum. ſ. pacis ⁊ ſanitatis. diuitiaꝝ et ꝓſperitatis ⁊ bn̄dictōis veniat ad nos de illo fonte. oportet ꝙ ponam⁹ canale oratōis. cuius pes eſt in ore. ⁊ ſummitas in celo. cogitando cui hō loquit̄. ⁊ ſic canale eſt rectum. Iō xp̄s. Oportet ſemꝑ orare ⁊ non deficere. Luc̄. xviij. Nota ſꝑ. i. omni hora ordinata. Clerici in ſeptem horis canonicis. Laici v̄o in mane ⁊ ſero. ⁊ ſic venit aqua gratiarum. De hoc figura Numeri. xx. qn̄ filij iſrael fuerunt in deſ'to moriebant̄ ſiti. ⁊ moyſes ⁊ aaron qui habebant curā ⁊ regimen illius populi orarūt dicentes. Domie deus audi clamorē popl'i huius ⁊ aperi eis theſauruꝫ tuum aque viue. vt ceſſet murmuratio eorū ⁊c̄. q̄bus reſpondit deus dicens. Loquimi ad petrā coram eis. ⁊ illa dabit aq̄s. ⁊ ita factū eſt. Iſta petra cui eſt loquēdum eſt xp̄s. q̄ totum mundū ſuſtinet. j. ad Chori. x. Petra aūt erat xp̄s. Si ergo indigetis aq̄s gratiarū. ſanitatis. pacis. remiſſionis peccatoꝝ ⁊c̄. loquimi ad petram orādo vt dixi deuote. q͛ ſine dubio dabit vob̄ neceſſitatem nō vanitatem Ecce g̊ q̄tuor ꝑlamenta neceſſaria illi q̄ viuit in gratia dei poſt peccatum. de quo pōt dici. Qui erat mortuus cepit loqui.

¶ Sermo q̄rtus De eadem domica.

Porte ciuitatis ecce defunctus efferebat̄. Lu. vij. Originalit̄ ⁊ recitatiue in euāgelio currētis domice ſcribit̄ v̄bum iſtud. volens impetrare gratiam ⁊ bn̄dictōnem ſuꝑ nos. in hoc p̄ſenti ſ'mone remedium habeo. ſ. recurrere ad v̄ginem mariam. Salutet̄ g̊ ⁊c̄. ¶ Pro intellectu ſpūali huius v̄bi ſ'm ꝙ mō illud volo ꝑtractare ſciēdū ꝙ eſt doctrina cōmunis doctorum in ſacra theologia ꝙ a p̄ncipio mūdi ex quo adam peccauit celum fuit ita clauſum ꝙ nullus q̄ūtuꝫ cūq̧ ſanct⁹ ⁊ amicus dei potuit intrare vſq̧ ad chriſti aſcenſionē. quia tunc xp̄s aperuit ianuā celi. Unde quādo anime ſanctorū antiquorum exibant de corꝑibus reſpiciebāt ſi poſſent celuꝫ aſcēdere ⁊ intrare. ſed nō poterāt. q͛ ianua erat clauſa. Chryſ. Erant p̄us obſtacula quedam ⁊ impedimēta ſalutis q̄bus obſiſtentib⁹ aīe defunctorū introire non poterāt celos. Nullā em̄ animā ex quo adam peccauit ⁊ clauſi facti ſunt celi arbitror aſcendiſſe in celum. Sed venit criſtus ⁊ merito ſue paſſionis ⁊ v̄tute reſurrectionis ⁊ opere aſcēſionis aꝑuit ianuam. Idō mō iam poſſunt intrare q̄ volunt. De iſta materia autoritas plena ſecretis. Hec dicit domi⁹ deus Porta atrij interionis q̄ reſpicit ad orientē erit clauſa ſex diebus. in q̄bus opus fit. die aūt ſabbati aꝑiet̄. Ezech. xlvj. ¶ Nō platea interior eſt glīa ꝑadiſi que dr̄ platea ꝓpter ei⁹ magnaꝫ latitudinem. q͛ totus mūdus in eius reſpectu non eſt niſi punctus. Porta huius eſt introit⁹ q̄ reſpicit ad orientem. In oriente em̄ p̄mo apparet claritas ſolis Ita quādo aīa intrat ꝑ portam ꝑadiſi ſtatiꝫ videt claritatē ſolis. ſ. xp̄i. De quo dicit̄ v̄gini Marie. Ex te em̄ ortus eſt ſol iuſticie xp̄us deus noſter. Hec porta clauſa erit ſex diebus in q̄bus oꝑat̄. hic ſumunt̄ dies ꝓ etatibus mūdi que ſunt ſeptem. Prima fuit ab adaꝫ vſq̧ ad noe. Scd̄a a noe vſq̧ ad abraam. Ter ab abraam vſq̧ ad moyſen. Quarta a Moyſe ad dauid. Quinta a dauid vſq̧ ad tranſmigrationem. Sexta a tranſmigratōne vſq̧ ad xp̄m. In q̄bus fit opus. q͛ illi ſancti qui tunc erant laborabant in ſ'uitio dei plus q̄ȝ nos. tamen in fine diei. ſ. vite non habebant ſalarium glīe. Sed pro quiete ibant ad carcerem inferni. ac ſi vos in ſero quando ſeruus veſter deberet quieſcere mitteretis in carcerem. hec diei ſabbati. id eſt. quietis aperietur. Iſta dies fuit in ſeptima etate quando chriſtus aſcendit. Ideo modo porta eſt aperta. quia condigne penitentes ſtatim in=

trant qñ moriunť. hoc dicit thema. Porte ciui
tatis ꝛc̃. Conſtruiť ſic. Defunct⁹ efferebať. por
te datiui caſus eſt ciuitatis. patz thema. Occa⸗
ſione huius thematis ego q̄ſiui q̄t ſunt porte in
trandi ꝑadiſum ſiue celuz. ⁊ ꝑ gr̄am dei inueni
Neemie. iij. Per figurā ciuitatis ierl̄m q̄ habe⸗
bat ſex portas que vocabanť his noīb⁹. Porta
fontis. Porta ſterquilinij. Porta valľ. Porta
vetus. Porta piſciū. Porta gregis. Que signi⸗
ficant ſex portas celi q̄s xp̄s aꝑuit ad intrandū
gl̄am ꝛc̃. ¶ Prima porta ciuitatis hierl̄m dice⸗
bať porta fontis. hanc edificauit Sellū ꝑnceps
Rō q: illo tp̄e ciuitas hierl̄m erat ita nobilis ꝙ
ad vnam portā ciuitatis erat fons magn⁹. vt q̄
veniebant ad extra ibi lauarenť a pulueribꝰ. et
ſic intrarēt ciuitatē mundati. Propť h̄ iſta por⸗
ta dicebať porta fontis. Hec figurabat ꝑmam
portam celi quam xp̄us aꝑuit que dr̄ innocētia
baptiſmaľ. q: tam nobiľ eſt illa ciuitas celeſtꝪ. ꝙ
nulla anima cum aliq̄ macula etiaz veniali pōt
ibi intrare. Ideo qñ xp̄s oſtendit illā Johanni
euangeliſte. dixit Johs. O dñe ⁊ q̄s intrabit h̄
Rn̄dit xp̄s. Nō intrabit in eā aliq̄d coinq̄natū
Apocaľ. xxj. Ideo parauit deus portaz fontis
ſcꝫ baptiſmaľ innocentie. Si habetis faciem vľ
manus inmūdas lauenť ibi. Aliq̄ habēt facieꝫ
immundā. ſed hn̄t manus mūdas. vt pueri qui
oꝑe non peccauerūt. ſed origiali peccato macu⸗
lati ſunt. qđ non eſt peccatū factū ab eis. ſed re⸗
ceptum. Sicut de imagine cadēte in luto ꝛc̃. ſic
pueri hn̄t faciem lutoſam ex illa carnali genera
tione ꝛc̃. Ideo ſi tales debēt intrare ꝑadiſi ciui
tatem ꝑ iſtam portam baptiſmi oportet ꝙ lauē⸗
tur in porta fontis a ſacerdote vel laico in ꝑicu
lo. Auiſenť de forma. Si moriť in hoc ſtatu re/
cte vt aīa ꝟginis euolat ad ꝑadiſum ſine pur⸗
gatorio. ⁊ intrant ꝑ portam fontis. Alij aūt hn̄t
non ſolū faciem lutoſam ex originali peccato. ſ;
manus ex peccatis actualibuſ ꝛc̃. q̄ nō poſſunt
purificari niſi ꝑ baptimū. vt ſunt iudei ⁊ alij in⸗
fideles. vnde qñ tales nōn ficte accedunt ad ba⸗
ptiſmum. tanta eſt ꝟtus baptiſmi ꝙ ita puriſi/
cat ꝙ ſi morerenť anteq̄ꝫ peccēt ſtatim euolāt et
intrant ꝑ portam fontis. De iſto fonte Zacha.
xiij. In die illa erit fons patens domui iacob. ⁊
habitantibus hierl̄m in ablutiōꝫ peccatoꝝ. De
iſta porta dicebat Job anagogice. Petra fūde
bat mihi riuos olei quādo ꝓcedebam ad portā
ciuitatis. ⁊ in platea parabāt mihi cathedram.
Job. xxix. Nota ſecreta. baptiſmus habet fieri
ꝑ aquam naturalem dulceꝫ vel ſalſam de mari.
Non em̄ pōt dari ꝑ aquā artificialem. vt roſa⸗
ceam ꝛc̃. Cū aqua naturali lauať corp⁹ baptiſ⸗
matis. Sꝫ petra. i. xp̄s. Petra aūt erat xp̄us. j.
ad Chorī. x. ſimľ fudit ſeptē riuos olei. ſ. ſepteꝫ
dona ſpūſſancti. q̄ ponunť Eſa. xj. Spūs ſapie
⁊ intellectus. ſpūs ꝯſilij ⁊ fortitudis. ſpūs ſcien

tie ⁊ pietatis. ⁊ replebit eum ſpūs timoris dn̄i.
Unde ſpūſſanctus dixit Johanni baptiſte de
xp̄o vt ip̄emet dicit. Qui miſit me baptizare in
aqua ille mihi dixit. ſuꝑ quem videris ſpūmſā⸗
ctum deſcendentem ⁊ manentē ſuꝑ eum. hic eſt
qui baptiſat in ſpūſancto ꝛc̃. Joh. j. Ecce qua/
re dicit. Petra fundebat mihi riuos olei quan⸗
do ꝓcedebam ad portam ciuitatis. Secūdo di
cit. ⁊ in platea. ſ. in ciuitate ꝑadiſi parabant mi
chi cathedram. ſ. derelictam a malo angelo. q̄a
quādo anima alicuius nouiter baptiſati intrat
ꝑadiſum ſtatim collocať in vna illarū cathedra
rum. ⁊ de tali poteſt intelligi thema. Porte ciui
tatis ꝛc̃. ¶ Secūda porta diciť ſterquilinij. q̄a
iam non poſſum⁹ intrare ꝑ portam fontis. quia
poſt baptiſmū facti ſumus immūdi ꝛc̃. Si dice
ret aliquis. ego volo iterū baptiſari ꝛc̃. Dico ꝙ
baptiſmus non habet ꝟtutem niſi ſemel. q̄a ſo⸗
lum xp̄s ſemel fuit paſſus. imo peccaret q̄s gra
uiter ſi iterū boptiſareť. baptiſmus em̄ eſt ſacra
mentum irreiterabile. q: imꝑmit caracterem q̄
eſt indelibilis. Et ideo niſi eſſet alia porta nos
poſſemus deſperare. Ideo eſt ſecunda porta fi⸗
gurata ꝑ portam hierl̄m que diciť ſterquilinij.
quā edificauit Melchias. Ratio eſt quare ſic
nominať. Ciuitas hierl̄m tunc erat ſita in altitu
dine. ſ. in quodā pede montis. ſed iā nō eſt illa.
quia dn̄s extra portam paſſus eſt. ⁊ ſepulchrū
extra erat. ⁊ modo eſt in medio ciuitatis. et ille
populus iudaicus erat immūdus. ⁊ quādo plu
ebat omēs immūdicie de illa altitudine deduce
banť ꝑ aquam ad illā portam. Ideo dicebatur
porta ſterquilinij. Et ſignat ſecundā portā celi.
q̄ diciť pnīa ſacramentaľ. que recte eſt ſicut illa
porta ciuitatis hierl̄m. q: oēs immūdicie cōgre
ganť in conſcīa. Jam videtis in domo vbi ſta⸗
mus ⁊ comedimus q̄t ſpurcicie cōgreganť. ſed
plures in domo ꝯſcie. Sed qñ venit illa pluuia
bn̄dictiōis. ſ. lachrymarū ꝓ peccatis. qñ. ſ. cere
brum reſtringiť vt ſpongia. ⁊ hō vadit ad ꝯfeſ⸗
ſorem ꝑ portam oris vadūt immūdicie pctōꝝ
Sic ciuitas ꝯſcie purgať. q: ſicut pluuia impe⸗
tuoſa ducit ſecum omēs immūdicias. ita cōfeſ⸗
ſio doloroſa facta cum gemitib⁹ ⁊ ſuſpirijs pu⸗
rificat totā conſciam in qua congreganť tot im⸗
mūdicie. Cogitate ſi eſſꝫ aliqua domus vbi hō
comederet ꝛc̃. ⁊ de toto anno nō mandareť. q̄t
in illa eſſent congregate immūdicie. Modo co
gitate q̄d debet eſſe de ꝯſcientia que ſolū ſemel
in anno a nobis mundať. O quot immūdicie q̄
tidie congreganť. comedēdo. bibēdo. loquēdo
negociando ꝛc̃. Sunt multi miſeri q̄ nec ſemel i
anno mundāt domum ꝯſcientie. q: nō ꝯfitētur
⁊ tales damnatōnem merenť. ⁊ nō debent hr̄e
eccľaſticam ſepulturam. ſed ſicut anima eſt cum
demonibus in inferno. ita corpus debet eſſe cū
bruť in campo. extra de pe. ⁊ re. Omis. Jō diť

ſcriptura. Si confiteamur peccata noſtra. fidelis et iuſtus eſt deus vt remittat nobis peccata nr̃a et emūdet nos ab omni iniq̄tate. j. Joh. j. De iſta porta dauid. Cōfitebor dn̄o. hec porta domini iu ſti intrabūt in eā. ps̄. cxvij. Nota cum dicit. Cō fitebor domino. diceret aliquis. q̄re nō dicit cō fitebor ſacerdoti? Dico q̄ confeſſio que fit ſacer doti fit deo. in cuius loco ſtat ſacerdos. intantū q̄ ſi confeſſor p iudicem interrogaretur de pecca tis. ſi aliter non poteſt euadere poteſt iurare q̄ nihil ſcit. q: deo fit confeſſio. et non ſcit peccata vt homo. Jtem hec porta domini. ¶ Hic extirpatur error aliquorū p̄ſumptuoſorū dicentiū q̄ xp̄us nō ordinauit cōfeſſionem. ſed beatus iacobus q̄n dixit. Confitemini alterutrū peccata veſtra et ora te p inuicem vt ſaluemini. Jaco. v. Reſpōſio. di cere q̄ xp̄s non ordinauit confeſſionē eſt error. q: non Petrus nec alij apoſtoli poſſent ordina re vnum ſacramentū. ſed xp̄s ore pprio ordina uit. ſed apoſtoli fuerūt baccalarij et xp̄i repetito res. Jdeo xp̄us dixit eis. Nolite vocari nec vo cemini mgr̄i. q: mgr̄ veſter vnus eſt xp̄s. mat. xxiij. Jdeo q̄n apoſtoli loquuntur de aliq̄ ſacm̄ē to non loquuntur tanq̄ ordinatores. ſed vt repe titores. Jtem iuſti intrabūt in eā. i. p eam. q̄tū cunq̄ ſint peccatores in confeſſione iuſtificantur et quādo talis ſic mūdatus moritur pōt dici Por te ciuitatis. defunctus efferebatur. ¶ Tertia por ta dicitur vallis Joſaphat. Expedit vobis vt ſit alia porta. q: pauci ſunt qui faciūt condignā pe nitentiam. Jta q̄ ſi in ſtatera diuine iuſticie in vna pte ponerent omnia peccata. et in alia om nia bona etc. Pauci ſunt religioſi clerici vel lai ci de q̄bus non plus pōderarent mala et pecca ta q̄ bona. Jdeo tales non poſſunt intrare p p̄ mam portam nec ſecundā. Jdeo apuit deus ter tiam portam figuratā p portam vallis quam edi ficauit Amyn et habitatores zanoe. Dicatur qua re illa porta hierl'm dicebatur porta vallis? q: anti quitus tempe gentiliū erat iuxta illam portam vallis pfunda. in pua incendebatur ignis. et ibi of ferebant filios idolis p ignem ¶ Jdeo ab Eſaia et Hiere. dicitur vallis thophet. id eſt tribulatōnis et a xp̄o vocatur gehēna. Hec porta figurabat ter tiam portam padiſi. ſ. afflictiōem purgatorialē q: ſicut illa vallis erat baſſa. ita purgatoriū eſt baſſum. q: circa centrū terre. et dicitur vallis triſti cie et tribulatōnis. q: cōcluſio eſt oim theologo rum q̄ minima pena purgatorij eſt maior q̄cun q̄ pena huius mūdi. et q̄n moritur q̄ condigne nō ſatiſfecit et in gratia decedit. in purgatorio ſatiſ facit et purgatur. Et illi decedenti dicit xp̄s. Va dat ad portam vallis. ſ. ad purgatoriū. Dicatur modus quō aīma portatur ab angelo bono dicen te. vides quot maculas habes. Dicatur quō p̄ ijcit animā in purgatorio vel ponit dicens. Tu ſtabis tantū. niſi iuueris ab amicis etc. Jdo bo

num eſt facere penitentiā in hoc mundo. ne hō habeat tranſire p iſtā portam doloroſam. De iſta porta Autoritas allegorice. Tranſeūtes p̄ mam et ſecundā cuſtodiā venerūt ad portā fer ream q̄ ducit ad ciuitatē. q̄ vltro. i. ſponte apta eſt eis. Act. xij. Prima et ſcd̄a cuſtodia ſūt due cuſtodie angelorū bonorum quos habemus.

¶ Prima eſt in hoc mūdo quādo creatura naſcitur deus mittit angelū ad cuſtodiā. ne a diabolo ſb mergatur et cuſtodit ſemp. Vn̄ dauid. Angelis ſu is deus mādauit de te. vt cuſtodiant te in omi bus vijs tuis. ps̄. xc. ¶ Scd̄a cuſtodia eſt in fi ne quādo homo exit hunc mundū. in ingreſſu et in exitu deus dat cuſtodiam. Sunt enim in exitu demones obſeruantes animā. et niſi deus mitte ret angelos etc. ppter hoc dicit. Tranſeūtes p̄ mam et ſcd̄am cuſtodiā venerūt ad portā ferreā id eſt purgatoriū. q: ſicut ferrum eſt durius lig ita pena purgatorij eſt durior ferro. et pena pur gatorij penam iſtius mūdi excedit. Sed cōſola tio eis eſt q̄ pacta purgatōne ad ciuitatē para diſi intrāt. Vn̄ ſubdit in dicta autoritate. q̄ vl tro apta eſt eis. Jdeo q̄n moritur q̄ nō fecit condi gnam pniam pōt dici. Porte ciuita. etc. Quar ta dicitur porta vetus. hanc edificauit Joiada. Ratio q: dicit mgr̄ hiſtoriarū q̄ erat antiquior alijs. intantū q̄ ibi oſtendebantur edificia de tpe melchiſedech. q̄ obtulit panem et vinum. Figu rabat vetus porta contritōem cordialem. Nā contritio cordialis ab initio mūdi vſq̄ mō fuit bo na et v̓tuoſa. q: tanta poteſt eſſe cōtritio de pec catis q̄ ſine hoc q̄d tranſeat ſecundā vel tertiam portā intrabit padiſum p portā veterē. ſ. contri tionis. Dicatur hic miraculū de pulchra meretri ce veniente ad ſermonem. credatis q̄ nō ex deuo tione. ſed q: ibi erant homies. ideo vt videretur ornauit ſe vt hoies poſt ſermonem peccarent cū ea. ſed deus cogitauerat aliud. et a caſu frater p̄ dicabat cōtra vanitatē et ornamentū mulierū. et cōtra immundiciā luxurie et quō puniuntur. et illa q̄ p̄us cachinnabatur incepit flere. et tātus fuit ignis contritōnis q̄ ſubito et ſine confeſſiōe fuit mortua etc. Jſta intrauit p portam veterem ſc contritionis. Jdeo bonū eſt puocare ſe ad do lorem peccatorū. Per iſtā portam intrauit ma ria magdalena quando venit ad pedes xp̄i etc. Per iſtam intrāt plures. Magnū eſt affligere corpus ieiunijs et diſciplinis etc. Sed ſup omia eſt afflictio cordis p contritōnem. De iſta por ta Autoritas. Conuertit me ad portam domus et ecce aque egrediebantur ſubter limen domus ad orientem. Ezechielis. xlvij. ¶ Nota peccādo homo auertitur a deo. et conuertitur ad creatu ras etc. Sed in contritiōe conuertitur ad deum et vertit dorſum ad peccata. Jdeo dicit. Con uertit me ad portam domus. id eſt. ciuitatis ſci licet contritōnis. Subter limen domus. Limē

eſt memoria peccatoꝝ.a quo ꝓcedunt aque la-
chꝛymarũ ex contritõne.quãdo religioſus cleri
cus vel laicus dicit.O miſer quid erit de me ⁊c̄
⁊ ploꝛat recognoſcendo vitã malam quã tenuit
Item dicit ad orientẽ.id eſt p̄ſentiam dei.ſigni
ficat ꝙ in contritõne homo debet habere reſpe-
ctum ad deum.quem homo offendit. non ad ꝑ-
iculum ſeu honoꝛem vel famã . ſed ad orientem
quãdo quis moꝛit̃ bene cõtritus.de eo põt dici
thema. Poꝛte ciuitatis ⁊c̄. ¶ Quinta poꝛta di
citur poꝛta piſcium.hanc edificauerunt filij Aſ-
naa.dicit̃ autẽ poꝛta piſcium. Ratio q꞉ ꝑ illam
itrabãt piſcatoꝛes poꝛtãtes piſces de poꝛtu iop
pen.qui nũc dicit̃ iaffa.Hec poꝛta figurabat q̄n
tam poꝛtam ꝑadiſi.ſ.obedientiam ſupernalem
ad dei mandata.Figurat̃ em̃ ꝑ piſces . quia ſic̄
piſces delicioſe ⁊ leuiter vadũt . ita obedientes
delitioſe ⁊ totalit̃ debent ſe immergere. ⁊ cũ de
lectatõne ⁊ leticia ſuare mandata dei ⁊ eccleſie
in die domica audire miſſam completã cum ſilẽ
tio ⁊c̄. Item in quadrageſima cõfiteri. in paſca
cõmunicare.nõ venire cum triſticia. ſed cum le
ticia.ſicut ad conuiuiũ. Idem de alijs. Ideo cri
ſtus. Si vis ad vitaꝫ ingredi ſerua mandata .
Matth.xix . Patet ergo ꝙ obedientia eſt poꝛ-
ta ad intrandũ ꝑadiſum.De iſta poꝛta Autoꝛi
tas.Beatus vir qui impleuit deſiderium ſuuꝫ
ex ip̄is non confundet̃ cum loquet̃ inimicis ſuis
in poꝛta.ps̄.cxxvj. ¶ Nota ex ip̄is.ſ.dei manda
tis delectabilr̃.⁊ non cum faſtidio ſuãdo.Iteꝫ
non confundet̃.ſ.ꝑ damnptõnem eternam.Cũ
loquet̃ inimicis ſuis.ſ.diabolis.in poꝛta.ſ.moꝛ
tis.dicentibus.nunq̄d tu eris damnatus? nun
quid tu feciſti hoc ⁊ hoc ⁊c̄. ¶ Sexta poꝛta gre
gis hanc edificauit Eliaſib ſacerdos magnus ⁊
fratres eius.dicit̃ poꝛta gregis. Ratio q̄a erat
iuxta templum ꝑ quam intrabãt greges pꝛo ſa
crificio fiendo.Figurabat ſextam poꝛtam celi .
que dicit̃ patiẽtia martyrial̃. Martyres em̃ re
cte dicunt̃ oues.quia ſicut ouis quãdo ducitur
ad locum moꝛtis non clamat nec ſe defendit.ſic
martyres nichil dicebãt in quolibet ictu niſi ie-
ſus.⁊ licet ſentirent doloꝛes. tamẽ patient̃ ſuſti
nebant. Ideo de eis cantat eccl̃a.Cedũtur gla-
dijs moꝛe bidentiũ.non murmur reſonat. nõ q̄-
rimonia.ſed coꝛde tacito mens bene ꝯſcia ꝯſer
uat patientiã. Ecce grex. De iſto dicit Dauid
ps̄.xliij.⁊ recitat̃ ab apoſtolo ad Roma. viij.i
ꝑſona martyrũ. Pꝛopter te moꝛtificamur tota
die.eſtimati ſumus ſicut oues occiſionis.O q̄t
hoies.quot mlr̃es.o quot pueri. o quot puel-
le intrauerunt illam poꝛtam.De iſta ꝑoꝛta dicit
Ioh. Beati qui lauant ſtolas ſuas in ſanguine
agni. vt ſit poteſtas eoꝝ in ligno vite.⁊ per poꝛ
tas intrent in ciuitatem hierl̃m. Apocal̃.xxij.
Nota in ſanguine agni.nõ dicit in ſanguine ꝓ-
pꝛio.q꞉ ꝟtute ſanguinis xp̄i quẽ habebãt i me-
moꝛia q̄n martyrizabant̃ purificabant̃. Iõ dic̃
Beati q̄ lauant ſtolas ſuas.i.oꝑa vite in ſãguie
xp̄i. Nota cum dicit. Et ꝑ poꝛtas intrẽt in ciui-
tatem. In alijs dicit ꝑ poꝛtam in ſingulari . hic
ꝟo dicit in plurali ꝑ poꝛtas.quare h̄? Reſpon-
deo ad oſtendendũ ꝙ martyriũ nõ ſolum eſt ex
vna ꝟtute. Aliqui credũt ꝙ ſolũ ſit martyr qui
moꝛit̃ ꝓ fide xp̄i.non eſt ita.imo moꝛi ꝓ quauiſ
ꝟtute reſiſtẽdo peccatis martyr efficit̃ . Verbi
gr̃a. Iohãnes baptiſta non fuit moꝛtuus ex q̄-
ſtione fidei explicite.ſed ex coꝛrectiõe ꝓximi.tm̃
martyr eſt Pꝛepotens martyr heremiq꜒ cultoꝛ
canit eccl̃a. Item ſi mlr̃ reſiſtens ribaldis ⁊c̄.⁊
occidit̃ ꝑ eos martyr eſt cuꝫ beata Katherina .
Ecce q̄tũ debetis vos cuſtodire.imo dico foꝛ-
tius ſed tm̃ bono mõ intelligatis me. Si eſſet ali
q̄s vir male nutritus . ⁊ vellet de coꝛꝑe vxoꝛis
aliq̄d quod eſſet ꝯ deũ. ⁊ vxoꝛ nolens ꝯſentire.
interficit̃.martyr efficit̃. Itẽ ſi aliq̄s dãs bonũ
ꝯſiliũ ⁊ ꝓ republica occidit̃.martyr efficit̃ Patꝫ
ꝙ ꝓ omni ꝟtute manutenẽda efficit̃ martyr q̄s
Ecce q̄re dicit. Et ꝑ poꝛtas intrent in ciuitateꝫ.
Iõ xp̄s q̄n fuit locut⁹ de martyrib⁹ dixit. Bea
ti q̄ ꝑſecutõꝫ patiunt̃ ꝓpter iuſticiã.nõ dixit ꝓ
pter fidem.qm̃ ip̄oꝝ eſt regnum celoꝝ. Mat .
v.patꝫ thema. Poꝛte ciuitatis ⁊c̄.

¶ Sermo q̄ntus de epl̃a notabil̃.

FLecto genua ad
patrem domi nr̃i ieſu xp̄i. Ad Eph.
iij. Pꝛo declaratõe huius ꝟbi ⁊ itro
ductõe materie deuote quam volo p̄dicare ſci-
endum ꝙ xp̄us dans regulã ⁊ doctrinã ſuis ſã-
ctis apl̃is ⁊ diſcipul̃. ⁊ in ꝑſona eoꝝ nob quõ ẽ
oꝛãdũ oſtendit ꝙ i noſtris oꝛatõibus dirigam⁹
ꝟba ad deum patrem Non credatis tm̃ ꝙ h̄ fiat
q꞉ pater ſit maioꝛ filio ⁊c̄.in potentia vel ſapia.
vel voluntate. vel ꝙ maioꝛ ſit ſpũſctõ. Quia ſi-
cut eſt vna deitas ⁊ vna eſſentia in tribus ꝑſo-
nis.⁊ etiam eſt vna potentia. vna ſapiẽtia. vna
voluntas. Et omnis oꝛatio que fit patri fit etiã
filio ⁊ ſpũiſancto.q꞉ cum non ſit niſi vnus deus
adoꝛando patrem.adoꝛat̃ filius ⁊ ſpũſſanctus.
⁊ ita dicit̃ in articl̃o fidei. Credo in ſpũm ſancũ
dominũ ⁊ viuificantẽ.qui ex patre filioq꜒ proce
dit. Qui cum patre ⁊ filio ſimul adoꝛat̃ et con-
gloꝛificat̃ . Ideo ſiue faciatis oꝛatõnem patri ſi
ue filio.dicendo.adoꝛamus te chꝛiſte. vel ſpiri-
tuiſancto dicendo. Veni ſancte ſpũs ⁊c̄ . Siml̃
fit patri filio ⁊ ſpũiſancto. Quia adoꝛatio reue-
rentia vel honoꝛ qui fit vni fit etiam alijs perſo
nis.quia non eſt niſi vna maieſtas ſiue deitas .
Ideo in oꝛatõnibus veſtris poteritis dirigere
patri filio vel ſpirituiſancto . ſcd̃m veſtram de-
uotõnem. Sed di.que eſt ergo ratio ꝙ xp̄s oſtẽ
dit dirigere ꝟba patri? Reſpondeo ꝙ int̃ alias
ꝯditões oꝛõi neceſſarias. vna eſt ꝓuidentia in

orãte obtinẽdi qđ iuſte petit nõ dubitare ſi faci-
at vel non faciat ⁊c̃. q̃ eni heſitat ſilis eſt fluctui
maris. q̃ a vento mouet̃ ⁊ circũfert̃. Non ḡ eſti
met hõ ille ꝙ accipiat aliq̃d a dño. Iac. j. Ideo
orãti eſt neceſſaria ꝯfidentia de diuina bonitate
Non cõfidatis de opibus veſtris bonis. qꝛ illđ
nõ debet dici ꝯfidẽtia. ſed p̃ſumptio Sꝫ dicere.
Dñe lꝫ ſim peccator. tñ ꝯfido de veſtra bonita/
te ⁊c̃. Dico vob̃ oĩa q̃cunq̃ orantes petitis. cre
dite qꝛ accipietis. ⁊ euenient vobis. Marc̃. xj.
Modo quõ põt haberi maior cõfidentia q̃ꝫ de
patre. qꝛ vulgariter dicit̃. q̃ patrem habet iudi-
cem: obtinebit cauſam. Ideo ordinauit xp̃s. vt
dirigamus verba oratiõis ad patrẽ. qꝛ iſtud no
men pater eſt nomen ꝯfidentie. ꝓpter h̃ xp̃s in
oratiõe quam oſtẽdit aplus dixit Sic orabitis.
Pater noſter ⁊c̃. Matth. vj. Quare nõ oſten/
dit eis modũ orandi dicẽs: Deus nr̃ vel creator
noſter aut rex nr̃ ſeu imꝑator nr̃. Ratio. qꝛ iſta
noĩa ſunt timoris ⁊ terroris. Sed pater dat ꝯfi-
dentiam. Ecce rario quare xp̃s oſtẽdit dirigere
verba patri in oratiõe. lꝫ eni intelligat̃ filiꝰ ⁊ ſpi
ritusſanctꝰ. Et iuxta iſtam doctrinã orabat pau
lus dicẽs: Flecto genua ⁊c̃. ptꝫ thema. ⁊ ſum in
materia p̄dicãda ſuꝑ iſto v̄bo. flecto genua. Et
nunq̃d eſt aliud modus orãdi. dico ꝙ ſic. Octo
eni modos bonos ⁊ deuotos orandi inuenio in
ſacra ſcriptura.

¶ Primꝰ ẽ eleuãdo oculos ad celũ ex ꝯfidẽtia.
¶ Scđs depmẽdo caput ad terrã ex verecũdia
¶ Tertiꝰ extendẽdo manꝰ in altũ ex indigentia.
¶ Quartꝰ cruſando vlnas ex ꝯſcientia.
¶ Quintꝰ tundendo pectus ex ꝯtritiõe.
¶ Sextꝰ inclinãdo corpus ex deuotiõe.
¶ Septimꝰ flectendo genua ex ſubiectiõe.
¶ Octauꝰ pſtrando ſe totũ ex defectiõe.

Quilibet iſtoꝝ modoꝝ habet bonã rõnem. de
ſeptimo loquit̃ thema. qꝛ iſtũ moduꝫ maxie ſer-
uabat apl's. ¶ Primꝰ modus orandi eſt eleuare
oculos ad celũ q̃ſi ſuſpirãdo. ſiue q̃s oret voca/
liter ſiue mẽtaliter. Ratio huiꝰ orationis ẽ ꝑpt̃
ꝯfidentiã. qꝛ de celo habemꝰ oĩa bona. quia iſte
mũdus nõ eſt niſi fornax miſeriaꝝ. ⁊ tribulatio/
nũ a q̃ non habemꝰ niſi malũ. vt illi tres pueri đ
quibus habet̃ in Dañ. iij. ca. et a celo habuerũt
bona. Ita ⁊ nos ex iſta ꝯfidentia eleuamus ocu
los q̃ſi dicẽtes. tu dñe ſcis quõ ſumꝰ in miſerijs
⁊c̃. Dñe ante te eſt omne deſideriũ meũ: ⁊ gemi
tus meus a te non eſt abſconditꝰ. pſ̃. xxxvij. Et
iſte modus eſt ita naturalis ꝙ etiã beſtie ſuant
iſtũ modũ in neceſſitate poſite. Legit̃ eni Joel.
j. de fame magna et ſiccitate. qꝛ nec inueniebat̃
herba nec aq̃. ꝓpter quã aĩalia ꝯgregata vlulã-
do leuauerũt oculos ad celum lꝫ neſciebant q̃d
faciebant. Beſtie agri q̃ſi area ſitiens imbrẽ ſu-
ſpexerũt ad te. qm̃ exiccati ſunt fontes aquaꝝ.
⁊ ignis deuorauit ſpecioſa deſerti. Joel. j. Iteꝫ
pſalmo. cxlvj. dicit dauid. Qui dat iumẽtis eſcã
ipſoꝝ ⁊ pullis coruoꝝ inuocantibꝰ eum. i. rogã-
tibus eũ. prima pẽna ⁊ prima pluma quã habẽt
pulli coruoꝝ ſũt q̃ſi alba. ⁊ coruus zelotipus de
corua ſuſpicat̃. ꝙ ñ ſint filij ſui. ⁊ ñ dat eis paſtũ
nec ꝑmittit ꝙ mater det. q̃ſi dicat Nunq̃d filijs
alienis ꝓuidebo ego. ſed qñ penne ⁊ plume mu
tant̃ ⁊ efficiunt̃ nigre. tũc nutrit pullos illos. ſꝫ
tunc q̃rit̃ de quo viuũt interim. dicit glo. ꝙ deꝰ
mittit rorem de celo. qñ ipſi inuocant ſibulãdo.
quãto ergo magis nos q̃ ſumꝰ rõnales ⁊ cogno-
ſcimus creatorẽ noſtrũ in noſtris neceſſitatibus
tribulationibꝰ ⁊ periculis debemꝰ ad euꝫ recur-
rere. q̃ſi dicẽdo. dñe derelictꝰ ſum ab amicis. et
ab omni humano ſuffragio. Autoritas đ hoc. ij
Paralip. xx. Cũ ignoremꝰ q̃d agere debeamus
hoc ſolũ habemꝰ reſidui vt oculos nr̃os diriga-
mus ad te. Ideo orando oculos noſtros ad deũ
leuemꝰ. Iſtũ modũ tenuit dauid qui de ſe dicit
Ad te leuaui oculos meos qui habitas in celis
Ecce ſicut oculi ſuoꝝ in manibus dñoꝝ ſuoꝝ.
Sicut oculi ancille in manibꝰ dñe ſue. ita oculi
nr̃i ad dñm deuꝫ noſtrũ donec miſereat̃ nr̃i. pſ̃.
cxxij. Auiſent̃ hic mulieres ſi volunt tenere bo-
nũ modũ orãdi. ne oſtendãt aliam faciẽ ſcꝫ depi
ctam. ſ illã quã a deo receperũt ⁊c̃. Dicat̃ ꝯtra
iſtud viciũ mulierũ fuco vtentiũ ⁊c̃. lauẽt eã vt
v̄go maria cum aqua diſtillata ſcꝫ lachrymarũ
ad quã ſpũſſanctus dicit. Q̃ pulchra es amica
mea. q̃ꝫ pulchra es. oculi tui colũbaꝝ. Cañ. iiij.
Ideo hodie in mundo ſũt tot mulieres tribulate
⁊ varijs infirmitatibꝰ grauate. q̃ qñ orant nõ ex
audiunt̃ iſtis vanitatibꝰ impedientibꝰ orationẽ
exauditioneꝫ. Hieroꝰ. Deus nõ libenter aſpicit
vultꝰ quos ipſe non fecit. Ideo auiſetis vos vt i
vr̃is neceſſitatibꝰ poteritis ſecure recurrere ad
deũ. Sicut illa ſãcta mulier ꝯtra quã fuerat da-
ta ſnia ⁊c̃. q̃ flens ſuſpexit in celũ. erat eni cor eiꝰ
fiduciã habens in dño. Dañ. xiij. ¶ Scđs modꝰ
orãdi eſt ꝑ oppoſitũ deprimẽdo caput ad terraꝫ
Iſte ꝓcedit ex verecũdia. Quilibet veſtrũ ſcit
⁊ credit ꝙ deus videt ⁊ ſcit oĩa peccata hominũ
q̃ꝫtũcunq̃ ſecrete fuerint facta. q̃ ⁊ ſi hoibꝰ poſ-
ſunt latere non tñ deo. Qñ ergo homo orat ⁊ re
cordat̃ peccata ſua depmit caput. q̃ſi diceret O
miſer ⁊ quõ reſpiciã ⁊c̃. Iſtũ modũ oſtẽdũt no-
bis pueri. qꝛ ſi pater mater vel magiſter redar/
guit eos de aliq̃ minꝰ bñfacto. qñ cogitãt tũc in
tra ſe di. O pater vel mater vidit ꝙ ego feci hoc
⁊c̃. ex verecũdia inclinãt caput. nõ audẽt eleua
re caput. ⁊ eſt bonũ ſignuꝫ ĩ pueris. Ita de nob̃
qñ venimꝰ coram patre ⁊ mgr̃o nr̃o deo. ⁊ mr̃e
virgine maria. in oratiõe cogitãdo ꝙ ſint oĩa ꝑ
nos malefacta. depmamꝰ caput ſuſpirãdo ⁊ plo
rando. Et iſte modus orãdi optimꝰ ẽ. Iſtũ mo/
dũ tenuit ille ſanctꝰ hõ eſdras dicẽs. Deꝰ meus
ꝯfundor ⁊ erubeſco leuare faciẽ meaꝫ ad te. qm̃

iniq̄tateſ noſtre multiplicate ſunt ſuꝑ caput nō
ſtrum. ⁊ delicta noſtra creuerūt vſqꝫ ad celum. j
Eſdre. ix. Nota differentiā inter iniq̄tates ⁊ de
licta. lꝫ vulgariter ꝓ eodeꝫ ſumant̄. tamē ꝓprie
loquēdo ⁊ ſtricte differūt. qꝛ iniq̄tates ꝓprie lo
quendo ſūt defect⁹ facti de directo ꝯtra ꝓximū
Sed delicta ſunt peccata facta directe ꝯtra deū
vbi gratia. Si vos vadatis in ortū vineam vel
campū recipiendo fructus ⁊c̄. ꝯtra voluntateꝫ
dn̄i ſui. iſtud eſt iniq̄tas. id eſt. nō eq̄tas. Sꝫ qn̄
vaditis ad diuinos ⁊c̄. ꝑ ſanitate. vel ꝑ filijs vł
ad inueniendūꝫ perditū. hoc dicit̄ delictum. qđ
aſcendit vſqꝫ ad celuꝫ. qꝛ tangit deū de directo
Item ſi loquēdo cū aliquo homine dicitis men
dacium. vel diffamādo aliquē hoc eſt iniquitas
Sed iurare blaſphemare eſt delictū. Item ſi ſer
uitis vel laboratis in poſſeſſione alicui⁹ domini
⁊ defraudatis eum in ſuitio. hoc dicit̄ iniq̄tas.
Sed qn̄ non facitis ſuiciū deo debitū. ſicut eſt
in dn̄ica audire miſſam ⁊c̄. eſt delictū ⁊c̄. // Ter
tius modus eſt extendēdo manus in altuꝫ. ſicut
fit cōmuniter in eleuatiōe corporis chriſti. Iſte
modus ꝓuenit ex indigentia. Attēdatis quāta
ſit indigentia humana plus om̄ibus animalib⁹
indigentes ſumus. tam in corꝑalibus q̄ꝫ ſpūali/
bus. Primo in corꝑalibus cogitate q̄ꝫtū tardat
creatura hoc eſt homo anteq̄ꝫ poſſit ire. ⁊ cuꝫ in
ſtrumētꝭ oſtēditur ſibi modus ambulādi. ⁊ vn⁹
capreolus. vel pullus perdicis adhuc habēs te
ſtam de ouo in capite currit. Iteꝫ animalia iam
naſcunt̄ cum veſte ſua. vt agnus. canis. vulpes
⁊ ſic de alijs. ꝑ hyeme ⁊ eſtate Sed nos nec cuꝫ
lana nec cuꝫ pelle. imo ſi volumus nos induere
oportet depdare ouem ⁊ recipe lanam ⁊ parare
p̄mo lauando. filādo. texendo. quaſſare in molē
dino. colorare. ſuere. ſuſpendere ⁊c̄. q̄t labores.
Idē d̄ cibis. animalia non ſeminānt. nec colligūt
nec faciunt ꝓuiſionem. Nos vero ſi volum⁹ vi
uere oportet habere cāpos vineas. beſtias. ara
re. ſeminare. metere. portare ad horreū. tritura
re. pinſere ⁊c̄. Itē animalia non faciūt domos.
iam īueniūt domicilia ſua. ſed nos oportet eme
re fundū. ponere fundamenta. habere lapides.
calcem. portas. feneſtras ⁊c̄. Iteꝫ animalia ha
bent arma ſua. catt⁹ vngulas ⁊ leo. bos cornua
⁊ ceruus. etiā lepus tibias ad fugienduꝫ. arma
ſunt defenſiua. cyrogrill⁹ iam habet ſua caſtra
ſpeluncā ⁊c̄. Sed nos oportet ꝑquirere ferrum
poſt liquefacere. deinde malleare. deinde cultel
los fabricare ⁊c̄. patꝫ ergo indigentia humana ī
corꝑalibus. Item in ſpūalibus in aīa. dicit phi
loſophus. ꝙ intellect⁹ hoīs eſt a p̄ncipio tāq̄ꝫ
tabula raſa in q̄ nihil eſt depictum. ſed ſicut per
gamenū albū. animalia in p̄ma die habēt totam
ſcientiā ⁊ induſtriā. ſtatim quando eſt natus ca
preolus. cattulus. agnellus. iam ſcit vbi inueni
at vbera. ⁊ q̄s oſtendit ſibi ꝙ ibi ſit ſuū nutrimē
tum. Et puer etiā ſi habet vbera ad duos digi/
tos diſtātia morieť fame. niſi a matre ponanť ī
ore eius. Itē pullo apponať lapis p̄cioſus ⁊ pa
nis. ſciet eligere ⁊ comedere d̄ pane ⁊ nō de pla
Iam habēt ſuam ſciētiā. ſed ſi puero detur can
dela ardens. tanget digito. ſi pruna mittet ī ore
Ecce defectus. Itē agnus vel capreol⁹ infra cē
tum oues cognoſcit matrē ſuam in balatu. ꝫ nō
ſic homo puer ⁊c̄. Idē dicit Ambroſi⁹ in exame
ron. ꝙ perdices furāť ſibi oua ad inuicē. ꝫ quā
do pulli ſunt nati in voce cognoſcūt matrē ſuaꝫ
⁊c̄. ⁊ pueri vnī⁹ anni nō cognoſcūt parētes. Itē
agnus vł capreolus ſi videt lupū ſtatim fugiūt
iam ſciunt ꝙ eſt eis inimicus. Itē pull⁹ quādo
videt miluū. Sꝫ ſi lupus venit ad pueruꝫ reſpi
cit eum nec timet eū. Itē animalia ſciūt ſuas me
dicinas lꝫ non ſtuduerūt in mōte peſſulano. vt
patet de muſtela ꝯtra venenū ſerpentis. ⁊ d̄ cer
uo. ⁊ nos niſi ſtudeam⁹ medicinaꝫ neſcimus. q̄d
eſt bonū ſeu malū. patet ergo noſtra magna in
digentia tam in corꝑe q̄ꝫ in anima. Ideo dauid ī
pſ. lxxviij. Cito anticipēt nos miſcdie tue. quia
paupes facti ſum⁹ nimis. ſcꝫ plus q̄ꝫ beſtie. Ex
iſta ratione. qꝛ indigemus bonis ſpūalib⁹ exten
dimus dexterā. ⁊ qꝛ indigemus bonis corꝑali
bus extendim⁹ ſiniſtrā. quaſi dicēdo deo. O mi
domīe detis mihi. Leuem⁹ corda noſtra cū ma
nibus ad dominū in celo. Thren̄. iij. Iſtuꝫ mo
dum oſtēdūt nobis paupes. Nam ſi ī hac villa
modo ab aliquo diuite fieret ordinatio ⁊ publi
caretur ⁊ daret duos florenos d̄ feneſtra ſua oī
venienti. O quot venirent extendendo manus
dicēdo. domīe detis mihi. Ita xp̄s diues. quia
domini ē terra. M. cccc. ⁊. xxviij. anni ſunt q̄ſi
ꝙ fecit vnam ordinationē. dicēs. Petite ⁊ acci
pietis. omnis q̄ petit accipit. Luc. xj. Ideo oran
do extendim⁹ manus quaſi dicam⁹. O domine
ſum paup detis mihi. Auiſent̄ hic hoīes iuxta
illud apoſtoli. Volo viros orare in omni loco le
uantes puras manus ſine ira ſcꝫ appetitu vindi
cte et diſceptatione. j. Timotꝭ. ij. id ē. placitādo
ꝯtendendo ſeu accuſando Nota puras manus
ſcilꝫ a luto vſure. Abacbuc. ij. Ve q̄ multiplicat
non ſua: vſqꝫquo aggrauat cōtra ſe denſum lu
tum ⁊c̄. A fimo luxurie. ad Philip. iij. Omnia
arbitror vt ſtercora vt xp̄m lucrifaciā A ſāgui
ne. Eſa. j. Cum extēderitꝭ manus veſtras auer/
tam oculos meos a vobis. ⁊ cum multiplicaue
ritis oratiōes veſtras: non exaudiā. manus eni
veſtre ſanguine plene ſūt. Multi extendūt ma
nus in oratione inuanuꝫ. Ratio ē. quia nō habēt
manus mūdas. quia ſicut vos non daretis ele
moſynam pauperi imundiſſimas manus habē
ti. ſic nec deus. // Quartus modus eſt cruſando
vlnas. ⁊ ꝓcedit ex cōſcientia: quādo homo co
gitat dicēs: O miſer d̄ meis peccatꝭ iam factus
eſt ꝓceſſus in curia iuſticie dei. ⁊ ſententia data

Anima q̄ peccauerit ip̄a morietur. Ezech. xviij
Jdeo recurrat homo ad crucē quaſi diceret. ve
rum ē ꝙ multa peccata feci. Sꝫ domie filius ve-
ſter fuit ſuſpēſus in cruce: ne aliq̄s ſibi credens
⁊ obediens ſuſpendat̄ in furca inferni. Jſte mo
dus oſtēdit̄ nobis a ſentētiatis ad mortē de ali/
quo crimine quādo eis dat̄ ſentētia a iudice vel
ꝑncipe. ſententiat⁹ facit tūc iſtū geſtū cruſando
vlnas. non eſt ꝯtentus extendere man⁹ dicens:
O dn̄e parcatis mihi. qꝛ ꝓmitto vobis. ꝙ de ce
tero ero correctus. bonus modus ē. q̄ſi diceret
Mihi abſit gloriari. niſi in cruce dn̄i noſtri ih̄u
chriſti. in quo eſt ſalus vita ⁊ reſurrectio noſtra
⁊c̄. ad Gal. vlt. Quint⁹ modus eſt tūdēdo pe
ctus iunctis digitis. Jſte modus ꝓcedit ex con
tritione. Ratio. qꝛ a corde ꝓcedunt om̄ia bona
vel mala q̄ facim⁹. qꝛ ſi aliquis faciat aliq̄d bo/
num. nō tamē ex corde ſed vi. non habet meritū
Jdē de malo. vt ſi aliq̄s ponit gladiuꝫ in manu
mea. dicēs ꝑ corp⁹ ⁊c̄. vos ꝑcutietis iſtū. ⁊ vio
lenter manū meam mouerit ꝑcutiendo ꝓximuꝫ
ſibi imputabit̄. Autoritas. De corde exeunt co
gitatiōes male. homicidia. adulteria. fornicati-
ones. furta. falſa teſtimonia. blaſphemie. h̄ ſunt
que coinq̄nant hominē. Matth. xv. Jd̄o ꝑcu-
titur cor q̄ſi radix. qꝛ ſi in veſtro viridario habe
tis arborem malā infructiferā eradicabitis eaꝫ
⁊ non ſinitis creſcere. qꝛ iterū poſſet pullulare.
Jſta mala arbor eſt peccatū. cuius radix eſt cor
rami ſunt ſenſus. Jd̄o ꝑcutitur cor tanq̄ꝫ radix
non oculus nec auris. qꝛ rami ſūt. ſed cor quaſi
di. Jam eni ſecuris ad radicē arboris poſita eſt
Matth. iij. De iſto bono modo dicā vobis mi
raculū q̄d a xp̄o recitat̄. Luc. xviij. de quodam
hoie male vite ⁊ peccatore publico. q̄ ſemel vo/
luit orare. ⁊ aſcendit ad templū. ⁊ ꝯſiderās pec-
cata ſua nō audebat templo appropinquare. nec
audebat ex verecūdia peccatoꝝ oculos ad celū
eleuare. Sed ꝑcutiebat pectus ſuū dicēs: De⁹
ꝓpici⁹ eſto mihi peccatori. Dicat̄ neſciēs aliaꝫ
orationē. d̄ iſto dicit xp̄s. Amen dico vobis. qꝛ
deſcendit hic iuſtificat⁹ in domū ſuam ⁊c̄. Luc.
xviij. Sextus modus eſt inclinādo corpus ex
deuotione vſqꝫ ad genua. Ratio. qꝛ vera deuo
tio nō eſt niſi delicamentū anime. qꝛ ſicut ſupb⁹
ſtat erectus. ⁊ ꝑſona humilis ⁊ deuota inclinat̄
ex teneritate aie. Jdeo in ꝑſona deuota loquēs
chriſt⁹ ſanctis angelis. Fulcite me florib⁹ ſtipa-
te me malis. qꝛ amore langueo. Can̄. ij. Anima
eni deuota eſt vt mulier generoſa. q̄ hincinde ſu
ſtentat̄. ſic anima ⁊ oſtendēs ſuū delicamentuꝫ
inclinat̄ ⁊c̄. Jſtū modū ſuat deuoti clerici re/
ligioſi. qꝛ quādo dicūt Gloria patri. ⁊ vltimum
verſum pſalmoꝝ ſemꝑ inclināt ſe. ⁊ qn̄ trāſeunt
corā altari. Sed iam nō curāt iſtas inclinatiōes
aliqui. ſed bn̄ inclināt mulierib⁹ ⁊ dominab⁹. ſꝫ
deo q̄ſi nihil. Jſte modus eſt ita deuot⁹ ꝙ plus
ſuatur in miſſa q̄ꝫ alij modi. Quinq̄es eni incli-
natur ſacerdos in miſſa.
Primo dicta ꝯfeſſione accedens ad altare quā-
do dicit. Aufer a nob̄ cūctas iniq̄. ⁊c̄.
Scd̄o poſt ablutionē digitoꝝ. qn̄ dicit i ſp̄ū hu
militatis ⁊ aio ꝯtrito ſuſcipiamur dn̄e a te ⁊c̄.
Tertio poſtq̄ꝫ dixit Sanct⁹. incipit canoneꝫ di-
cens. Te igit̄ clemētiſſime pater ⁊c̄.
Quarto poſt corꝑis eleuationē. qn̄ dicit. ſuppli-
ces te rogamus om̄ipotēs deus ⁊c̄.
Quinto poſtq̄ꝫ ſacerdos dixit. Jte miſſa eſt. vl̄
Bn̄dicamus dn̄o. vel Requieſcant in pace. qn̄
dicit. Placeat tibi ſancta trinitas ⁊c̄.
Patet ergo ꝙ iſte mod⁹ eſt valde deuot⁹. qꝛ ita
ſuatur in eccl̄ia ⁊ etiam eccl̄ia orat ꝓ eis in q̄dā
collecta dicens Jnclinātes ſe dn̄e maieſtati tue
ꝓpiti⁹ intēde. Septimus modus orandi eſt fle
ctendo genua. ⁊ iſte venit ex ſubiectiōe. Jſtum
modū tenebat apoſtol⁹. Jd̄o dicit in themate.
Flecto genua ⁊c̄. Ratio. qꝛ ſicut chriſt⁹ cum pa
tre ⁊ filio ⁊ ſp̄ūſancto: eſt creator animaꝝ. ⁊ for/
mator corporū. Jta etiam ē domin⁹. ⁊ ſicut crea
uit ita ꝯſuat in eſſe. ⁊ occidit dans bonis gl̄iaꝫ
⁊ malis penam. ergo qꝛ eſt domin⁹ corꝑis ⁊ ani
me ſibi flectēda ſunt duo genua dextrū in ſignū
ꝙ eſt domin⁹ aie. ⁊ ſiniſtrū qꝛ eſt domin⁹ corꝑis
Si autē fiat reuerētia regi vel alicui dn̄o tēpora
li. ſibi eſt flectendū genu ſiniſtrū ſolum. qꝛ ſoluꝫ
eſt domin⁹ corꝑis. ⁊ nō habet dominiū i anima
Prelato vero ſp̄ūali dextrū genu flectendū eſt.
qꝛ habet dominiū ſuꝑ animā abſoluēdo diſpen
ſando ⁊c̄. Cōfeſſori duo genua. qꝛ tenet locum
dei. Jdem quādo petitis benedictioneꝫ ab aliq̄
ſacerdote. Uiuo ego dicit dn̄s. q̄m mihi flectet̄
om̄e genu. Roma. xiiij. Jd̄o dicit. flecto genua
Nō dicit genu. ideo patꝫ hic ꝙ peccatū eſt illoꝝ
q̄ in eleuatione corporis xp̄i non flectūt duo ge/
nua. q̄ſi non credūt xp̄m dn̄m anime ⁊ corporis
nec amouēt caputiū. Jtē quando in ſero pulſat̄
Aue maria. nōnulli ꝑuam vel nullā exhibēt re-
uerentiā. Jtem qn̄ dicit̄ Qui ꝓpter nos hoies
et ꝓpter noſtram ſalutē deſcendit de celis. ⁊ in/
carnatus eſt de ſp̄ūſancto ex maria v̓gine. ⁊ ho
mo factus ē. crucifixus ⁊c̄. debēt duo genua fle
ctere. Dicatur miraculū q̄d accidit rome i eccle-
ſia dum eleuaret̄ corpus xp̄i. q̄dam iuuenis for
te ita ligat⁹ erat ꝙ nō potuit flectē genua. Subi
to venit diabolus i forma viſibili dans ſibi ala-
pam. O ꝓditor xp̄iane ꝓ quo tātū fecit chriſt⁹.
Si xp̄s feciſſet centeſimaꝫ ꝑtem ꝓ nobis quod
fecit ꝓ vobis. nocte ⁊ die ſeruiſſemus genibus
flexis. ⁊ ſubito interfecit eū. Cogitate quid d̄ il/
la anima. Octauus modus. ꝓſtrando ſe totuꝫ
vſqꝫ ad terraꝫ. ⁊ iſte modus ꝓcedit deſitione vl̄
defectione Jſtū modum ſuat eccl̄ia ſolū in heb
domada ſancta quādo legunt̄ paſſiones ⁊ dicit̄
Emiſit ſpiritū ꝓſtramus nos. Ratio. qꝛ i nocte

paſſionis in oratione ſe ꝓſtrauit. Iſte modꝰ ſi-
gnat noſtrã defectionẽ innuẽs ꝙ ad terrã opor-
tet nos redire ⁊ q̃ſi homo iam ſe reputans mori
turũ ꝓſtrat̃. Iſte modus mouet cor ad p̃paran
dũ ſe. Sicut ſentẽtiatꝰ qñ ducit̃ ad furcã ꝑcit et
petit vt ſibi parcat̃. Remittit ⁊ ꝯfitetur Ita de
bemus nos facere. q: iam vadimꝰ ad mortem.
Ido non ſolum ſemel in anno. ſed ſepe ꝯfiteri et
cõmunicare debemꝰ. parcere inimicis ⁊ reſtitu-
ere. Ido dauid de iſto modo dicit. Uenite ado
remus ⁊ ꝓcidamus ante deũ: ploremꝰ corã dño
q̃ fecit nos. q: ipe eſt dñs deꝰ noſter ⁊c̃. pſ̃. xciiij
Si dicat̃ ab aliquo. de iſtis modis quẽ ſuabo.
Rñdeo ꝙ ſm ꝙ ſpũſſanctus mouet vos ſuetis
illum modũ deuote cõtinuando.

¶ Sermo sextꝰ de eadem dñica.

Obſecro vos ne deficiatis in tribulationibꝰ. Ephẽ.
iij. Sermo noſter erit quõ debemꝰ
ſuſtinere tribulatiões ⁊ aduerſita-
tes. nam dicit Gregꝰ ꝙ magna impfectio ẽ vel-
le habere bona ⁊ ꝓſperitates. ⁊ neſcire vel nol-
le ſuſtinere mala ⁊ aduerſitates. Sicut enim ha
bemꝰ duo brachia ad amplexandũ ꝓſperitates
ita ad ſuſtinendũ aduerſitates. Sꝫ p̃mo ſalutet̃
v̾go maria. Scdõ ꝙ expientia viſualis declarat
d: quolibet die vita p̃ſens eſt plena laboribꝰ ad
uerſitatibꝰ ⁊ tribulationibꝰ. intantũ ꝙ vnã ꝯſo-
lationẽ plures ſequunt̃ tribulatiões. talis ẽ con
ditio huius mũdi. Et põt declarari naturaliter
ꝑ regulã phĩe dicentẽ Omne mediũ ꝑticipat na
turam extremorũ. Declaret̃ in q̃ttuor elemẽtis
de q̃bus duo ſunt in medio. ſcꝫ aer aqua Aer re
cipit ab igne caliditatẽ. ab aqua humiditatem.
ideo eſt calidus ⁊ humidus. ptꝫ quõ mediũ ꝑti
cipat naturã extremorũ. Itẽ aqua ꝑticipat cum
aere ſupius in humiditate. cũ terra inferiꝰ in fri
giditate. Ido aqua eſt humida ⁊ frigida. Ideꝫ
ptꝫ in animalibꝰ. nam ſi equꝰ ſit inter magnam
niuem ⁊ magnũ igneꝫ. ex vno latere ꝑticipabit
cum niue in frigiditate. ex alio cũ igne in calidi-
tate. Idem ptꝫ in hominibꝰ de villis q̃ ſunt in fi
nibus regnorũ. q: ꝑticipãt cum vtroq̄ idioma
te. Ido loquunt̃ mixto modo. patꝫ regula phĩe
Modo videamꝰ p̃ſens vita vbi cõſiſtit. Dico
ꝙ eſt in medio inter paradiſum q̃ eſt ſuperius ⁊
infernũ q̃ eſt inferius in centro terre. et ſunt con
traria ĩ omnibꝰ. Quia cõditio paradiſi ẽ gaude
re letari ⁊ de nullo triſtari ⁊c̃. Leticia ſempit̃na
ſuꝑ caput eorũ. gaudium ⁊ leticiaꝫ obtinebunt
⁊ fugiet dolor ⁊ gemitꝰ. Eſa. xxxv. Cõditio ve-
ro damnatoꝝ in inferno eſt dolere triſtari labo-
rare in penis cõtinuis. et de nullo cõſolari. imo
quicq̃d fit ꝓ eis v̾titur eis in luctum ⁊ triſticiam
quoniã ſciunt q: nihil ꝓdeſt eis Si fiat oratio ꝓ
matre vel patre ⁊ ſi eſt in inferno ⁊ tu neſcis tri-
ſtatur. q: nihil ſibi ꝓdeſt. Item ꝓpter inuidiaꝫ
de amicis q̃ ſaluant̃ dolent Idẽ ſi damnant̃. q:
eorũ pena augmentat̃. Sicut quãdo igni addũ
tur ligna ignis augmentat̃. Unde dãnati plan-
gendo dicũt Defecit gaudiũ cordis noſtri. ver-
ſus ẽ in luctum chorus noſter. cecidit corona ca
pitĩ noſtri. ve nobis q: peccauimꝰ. ꝓpterea me-
ſtum factũ eſt in dolore cor noſtrum. Threñ. v.
Modo audite rõnem ex quo nos ſumꝰ ĩ medio
Nam ſupius eſt paradiſus vbi eſt ſummũ gau-
dium. ⁊ inferius infernꝰ vbi eſt ſũma tribulatio
et triſticia. Et q: ex regula nos ꝑticipamus na-
turam extremoꝝ. habemꝰ hic aliqua gaudia co
medendo bibẽdo delectando ⁊c̃. ⁊ habemꝰ etiã
tribulationes aduerſitates. ⁊ q: infernus ẽ nob
ꝓpinquus plus abũdant tribulatiões Gaudia
eni huius mundi ſũt gutte. que diſtillãt de fauo
ſpũſſancti. q̃ diſtillat in te vnaꝫ guttã. in alto ali
am ⁊c̃. Ido Boetius q̃lꝫ fuiſſet philoſophꝰ fe-
cit libros theologie dicẽs. Omĩs dulcedo felici
tatis humane multis amaritudinibꝰ eſt reſper-
ſa. id ẽ. inuoluta. Et ita abũdant tribulationes.
vnde aplꝰs exhortans nos dicit. Obſecro vos
⁊c̃. imo patiẽter ſuſtineatis non dimittẽdo amo
rem dei. nec ꝑdere deuotionẽ debetis. nec bonã
vitã. patꝫ thema. Inuenio ĩ ſacra ſcriptura tres
rõnes. maxime quare nos non debemꝰ deficere
ſ; patiẽter ſuſtinere tribulatiões ⁊ aduerſitates
q: ꝑ tribulationes huius mũdi.

¶ Homo depurat̃ a magnis defectibꝰ.

¶ Homo p̃ſeruat̃ a multis offenſionibꝰ.

¶ Homo augmentat̃ multũ ĩ gratijs ⁊ meritis

Ex his tribus nõ debemꝰ deficere in tribulatio
nibus. ſed patiẽter ſuſtinere. Ido aplꝰs in the-
mate Obſecro vos ne deficiatis in tribulationi
bus. ¶ Dico p̃mo ꝙ homo ꝑ tribulationes ⁊ ad
uerſitates huiꝰ mundi purificat̃ a magnis defe
ctibus. q: de peccatis p̃teritis de q̃bus nullus
poteſt ſe excuſare tribulationibꝰ infirmitatibꝰ ⁊
aduerſitatibꝰ. ſi patiẽter recipiant̃. nõ murmu-
rando cõtra deuꝫ. nec indignando. ſed dicẽdo:
domine ex quo vobis placet faciatis de creatu-
ra veſtra ſicut vobis placuerit Dico ꝙ tunc ho
mo depuratur ⁊ purificatur anima de peccatis
⁊ defectibꝰ. Ratio. quia quãdo peccator cõfite
tetur cõfeſſori omĩa peccata ſua nullũ abſcõdẽ-
do. ⁊ in fine dat ſibi penitentiã. Si peccator hu-
militer recipit ⁊ ſuat illam penitẽtiã anima de-
purat̃: ⁊ deus ſibi remittit peccatuꝫ. hec ẽ fides
noſtra certiſſima Fiat ergo ratio. ſi penitẽtia da
ta a ſimplici cõfeſſore ⁊ peccatore. purificat ani-
mã ſi illã ſuatis humiliter. Quãto ergo magis
purificat̃ ex penitentia data a papa ihũ. vt ſunt
tribulatiões. aduerſitates. q: omne malũ pene
eſt a deo. Creditis vos ꝙ xp̃s delectet̃ qñ eſtis
in lecto infirmus. vel quãdo aliaꝫ aduerſitatem
habetis. ꝑfecto vt ſic ſibi non placet. ſ; ſic placet

cõfeſſori.quãdo peccator ſeruat penitẽtiã .ꝑ eũ
iniunctã.non ꝙ illa pena placeat cõfeſſori.ſꝫ in=
ꝗ̃tum ex illa remittunt̃ ſibi peccata .Ita placet
xp̃o ꝓpter peccatoꝝ ⁊ penaꝝ remiſſionẽ.quan=
do nos patiẽter ſuſtinemꝰ penitẽtiam ꝑ eum no
bis iniunctaꝫ ſcꝫ tribulatiões.nam vobis dedit
febres.illi dolorẽ capitis.alteri dolorem ſtoma=
chi.torſiones ⁊c̃.colicam paſſionẽ.ꝑditiones fi=
liorũ vel bonorũ tẽporaliuꝫ.lapides.ſiccitates.
mortalitates.⁊ ſic de alijs.Om̃ia iſta ſũt penitẽ
tie a papa ihũ iniuncte .Si ergo ſ̾uando penitẽ
tiam ſimplicis ꝯfeſſoris homo depurat̃ .quãto
magis ex penitẽtia pape ihũ.Imo ꝑ noſtra cõ=
ſolatione dicam plus.quãdo vaditis fodere la=
uare ſecare ligna.⁊ ad ſimilia totũ hoc eſt peni/
tentia.Poſtꝙ̃ enĩ adam peccauit deus ĩ forma
alicuius honeſte ꝑſone venit ad adam.vt audi/
ret eius cõfeſſionem ⁊ eue.et abſcõderũt ſe quẽ=
ꝗdmodũ aliqui abſcondũt ſua peccata Sꝫ tãdẽ
audiuit.ꝗbus auditis ade iniũxit penitẽtiaꝫ di=
cens.In ſudore vultꝰ tui veſceris pane tuo.ma
ledicta terra ĩ opere tuo.in laboribꝰ comedes ex
ea cũctis diebus vite tue.ſpinas ⁊ tribulos ger
minabit tibi.Geñ.iij.Eue aũt iniunxit peniten=
tiam dicens:Multiplicabo erũnas tuas.in do
lore paries filios tuos.⁊ ſub viri poteſtate eris.
⁊ ipſe dominabit̃ tui.ibidẽ.Ex quo ptꝫ ꝙ om̃es
tribulationes huiꝰ mũdi penitẽtie ſũt date a pa
pa ieſu.Autoritas.Benedictũ eſt nomen tuum
deus patrũ noſtrũ.ꝗ cũ iratus fueris miſericor=
diam facies.⁊ in tẽpore tribulatiõis peccata di=
mittis.his ꝗ inuocant te. Tob.iij.¶ Nota ſecre
ta.primũ cum dicit patrũ noſtrorũ. Patres no
ſtri ſunt patriarche.ꝓphete.apl̃i ⁊c̃.ꝗ nos in fi=
de genuerunt.⁊ illi ſemꝑ habuerũt tribulatões
intantũ ꝙ dicit vnus de maioribꝰ eorũ.ꝑ mł̃tas
tribulatiões oportet nos intrare in regnũ celoꝝ
Act.xiiij.Item dauid.Multe tribulatiões iu
ſtorũ.⁊ d̃ omnibꝰ his liberauit eos dominꝰ. pſ̃
xxxiij.Mirũ eſt ꝙ curabant infirmos ⁊c̃. ⁊ ſe/
ipſos curare non poterãt.paulus qui ſuſcitabat
mortuos.⁊ non poterat ſanare ſe a dolore late/
ris.Quãdo ergo dicit deus patrũ noſtrorũ .re/
ducit nobis ad memoriã exempla tribulationũ
ſanctorũ.Scdm ſecretuꝫ tangit̃ cum dicit̃.cum
iratus fueris.ſcꝫ ſ̾m iudiciũ hominũ.quãdo ve
nit ſiccitas.mortalita.grando.terremotꝰ.et hu=
iuſmodi.dicit̃ deus eſt iratus.⁊ dicit miſcdiam
facies.⁊ recte ita eſt .qꝛ ſicut medicꝰ quãdo ape
rit vel penetrat vulnus .vel ſcindit membrũ pu
tridũ.videt̃ eſſe iratꝰ cõtra infirmũ.dans ei do=
lorem cum tamen faciat miſcdiam.qꝛ ꝑ ſanitate
corporis. Ita de tribulationibꝰ huius mũdi vi
detur nobis ꝙ deus ſit iratꝰ.cuꝫ tamẽ faciat mi
ſericordiã.vt ſanet a plagis peccatoꝝ .Ido dic̃
cum iratus fueris miſcdiam facies .Et ꝯcordat
Abachuc.iij.Cũ iratus fueris miſcdie recorda

beris .⁊ declarat cũ ſequit̃ . ⁊ peccata hominuꝫ
in tribulatiõe dimitt̃ .Sꝫ ꝗbus? rñdet.his qui
inuocant te.Nõ credatis ꝙ omnibꝰ ꝗ habẽt tri
bulationes remittant̃ peccata.qꝛ illi ꝗ impatien
ter recipiũt vel murmurãdo cõtra deũ dicẽtes.
ego ieiuno vel vado ad miſſam ⁊ ſimilia . ⁊ ecce
deus dat mihi aduerſitates.⁊ nõ tali ⁊c̃. Talis
non ſolũ nõ purificat̃ .imo magis deturpat̃ Sꝫ
quãdo patiẽter recipiũt dicẽtes.Domie mala ꝗ
patimur peccata noſtra meruerũt .⁊ qꝛ ego faci
ebam paucã penitentiã vel nullaꝫ. vos domine
dediſtis mihi iſtam. talis purificat̃ . Ideo dicit
his ꝗ inuocãt.id ẽ.intus vocant te. Patet ergo
ratiõe ⁊ autoritate ꝙ ex tribulationibꝰ purifica=
mur ⁊c̃.De iſta materia audiatis pulchrũ ver/
bum Gregl.cuꝫ tribꝰ ſimilitudinibꝰ Qd fornax
auro.qd lima ferro .qd flagellũ grano.h̾ fac̃ tri=
bulatio viro iuſto De ꝑmo quãdo argẽtarius
liquefacit aurũ.⁊ bulit videt̃ habere dolorẽ au
rum.tamẽ purificat̃ . Ita quando homo habet
febrem tunc eſt in fornace ⁊ videt̃ bulire .ſ̾ ſi ha
bet patiẽtiã.aurũ.id ẽ.anima purificat̃ a mixtu
ra falſi metalli peccatoꝝ De ſecũdo quãdo fer
rũ limatur clamat ac ſi patiatur .tamẽ purificat̃
a rubigine.⁊ remanet lucidũ . Ita ĩ doloribꝰ ho
mo clamat.idem mulier cum parit dicit multa.
O maledicta eua.⁊ de cetero nõ accedã ad virũ
⁊c̃.lima doloris tenet vos. Idẽ de dolore dẽtiũ
tunc ferrũ limatur.qꝛ omnes ſumus rubiginati
peccat̃. Ido quãdo limatur homo in doloribꝰ:
non debet dicere mala v̾ba .qꝛ peccatuꝫ eſt. ſed
clamare poteſt homo.qꝛ dolor mitigat̃ De ter
tio qd flagellũ grano quãdo laborator flagellat
bladũ videtur eius inimicus. tamẽ hoc facit vt
granũ purificet̃ a paleis. Idẽ d̃ nobis. Cogita=
te ꝙ iſte mũdus ſit area..nos vero blada .flagel
la ſunt tribulatiões.tẽpeſtates lapidũ fulguruꝫ
mortalitatũ ſiccitatũ.⁊ ſimiliũ Ido fiunt ꝓceſſi
ones ⁊c̃. ⁊ videtur ꝙ deꝰ ſit iratꝰ .ſꝫ h̾ fac̃ ad pu
rificandũ nos a paleis vanitatũ ⁊c̃. Igit̃ dulcit̃
⁊ patiẽt̃ ſũt tribulatiões ſuſcipiẽde . qꝛ ſic ſeruã
do penitentiã ꝯfeſſoris patiẽter purificat̃ cõfeſ
ſus.ſed non ſi ſ̾uat eam cũ ira ⁊ impatiẽter dicẽ
do maledictꝰ ſit ꝯfeſſor.qꝛ talem penitẽtiã mihi
dedit.qꝛ ſic homo non purificat̃ .ſic homo puri=
ficatur a peccatis ſi aduerſitates ſuſtinuerit pa/
tiẽter ⁊ gratanter Si tamẽ dicat̃ .talis penitẽtia
dat mihi magnũ tediũ.tamẽ cõfeſſor iniũxit mi=
hi ſ̾uabo eam ꝓpter remiſſionẽ peccatoꝝ meo=
rũ tũc eſt bona. Ita de xp̃ianis qui in tribulati=
onibus patiẽtes ſunt ⁊ grati ⁊c̃. Ido dicit apl̃s
Obſecro ⁊c̃. Dico ſecũdo ⁊c̃. Prima ratio di
cit ꝙ homo purificat̃ a peccatis p̃terit̃ . ⁊ iſta di
cit ꝙ homo p̃ſeruat̃ a peccat̃ futuris ſcꝫ ne fiãt.
Et ecce quomodo quot ſũt ꝗ ex tribulatiõe tem
porali retinẽtur ne peccẽt. Erit enĩ aliꝗs ꝗ eũdo
ad lupanar vlneratur ĩ capite a tegula ⁊c̃ . ⁊ pec

catum non flet. Idez de multis in lecto iacētib⁹
Quot mulieres eēnt vane ⁊ pompoſe ⁊ de⁹ dat
eis plagam aliquā vel infirmitatē vt viuēt bene
⁊ honeſte. Verbi grā de magdalena et martha
ſororib⁹ ſimul nutritis ⁊ pulcherrimis que poſt
mortem parentū remāſerunt equaliter domine.
Que fuit cauſa ꝙ magdalena fuit ita peccatrix
ꝙ ꝑdidit nomen. martha vero fuit ſemp virgo.
Gratia dei ⁊ tribulatio. Naz dicit Ambroſi⁹ ꝙ
fuit martha illa mulier que. xij. ānis habuit flu-
xum ſanguinis intantū ꝙ fuit facta macilēta ſi-
ne colore fetebat. quando magdalena cecidit in
peccatū martha cecidit in infirmitatē. qꝛ al's fu-
iſſet vt magdalena. quando magdalena fuit cu-
rata in anima ⁊ etiā martha in corde Patz ergo
ꝙ tribulatiōes ꝑſeruant a peccatis futuris. Quot
mulieres ſunt caſte ex tribulatione vel qꝛ habet
plam in oculo. vl' eſt gibboſa vel curua. tūc nul
lus curat de ea. O benedicta infirmitas q̄ facit
ſuare caſtitatem Et quot homies infirmi orant
deū vt ſanent̄ Sed qꝛ deus ſcit ꝙ eſſent ribaldi
non exaudiunt̄ Jdo dauid de ſe ⁊ de peccatore
dicit. Tribulatio ⁊ anguſtia inuenerunt me. q̄ſi
ꝑquirant hominē Jdo mandata tua meditatio
mea eſt. ſcz ad ſeruandū. Patet ergo recte qꝛ ſi-
cut frenuz vel chamus refrenat ⁊ retinet equū.
qꝛ ſi ille qui equitat non teneret frenuz in manu
non poſſet equū regere Jdo tribulatiōes frenū
ſūt. Equi eni ſūt corpora noſtra ſeu inordinati
mot⁹ ⁊ temptatiōes. ſed tribulatio refrenat ea.
tūc eni homo recurrit ad oratiōes et ad ꝑſonas
deuotas. exemplū de beata Petronella filia be
ati Petri febricitāte. Jdo dic̄ ſcriptura Allego
rice. Nolite timere vt eni ꝓbaret vos venit de⁹
ſcz tribulādo. vt terror illi⁹ eſſet in vobis ⁊ non
peccaretis. Exo. xx. ergo nō debetis deficere in
tribulationib⁹. ſed patiēter ſuſtinere. Dico ter
tio ꝙ homo per tribulatiōes augmētat̄ in meri-
tis ⁊ gratijs. Nota ſimilitudinē de illis qui fa
ciunt caldaria. qꝛ d̄ vno fruſto ferri faciūt vnuz
caldarium magnū. ſcz ꝑcutiendo cū martello. ⁊
hoc verū eſt ſi ſit ignitū. qꝛ ſi frigidū citius fran
geret̄. malleatiōes ſunt tribulatiōes. Si amore
dei deuotiōe ⁊ patiētia igniti pacienter ſuſtinu-
erunt tribulatiōes augmētabūt eos in ſanctita-
Job te ⁊ meritis. Patet in Job q̄ fuit malleat⁹. Itē
vna die ꝑdidit ſeptem milia oues ab igne celi. l.
paria boum. ⁊. l. aſinos. tria milia camelos. ſe-
ptem filios. tres filias. O quot ibi fuere flagella
tiones ⁊ aduerſitates. Itē vxor eiecit eum d̄ do
mo. Item eodē die fuit ꝑcuſſus in corpe ⁊ i ſter
q̄linio poſitus Sz erat frenū ignitū in deuotiōe
dicit text⁹ ꝙ in omib⁹ non peccauit Job. nec ali-
quid contra deū locutus eſt. ſ; dicebat. Nudus
egreſſus ſum de vtero matris mee. ⁊ nudus re-
uertar illuc. Domin⁹ dedit domin⁹ abſtulit ⁊c̄.
Job. j. et fuit augmētatus in tanta ſanctitate ꝙ
multū notabiliter fuit in maiori ſanctitate q̄ an
te. ſed ſi fuiſſet ferrū frigidū per impatiētiaz di-
cēdo. maledict⁹ qui me fecit. non ſolū ꝑdidiſſet
bona. ſed animā Jdo apl'us de ſe ⁊ de alijs dice
bat. gl'iamur i tribulatōib⁹. ſciētes ꝙ tribulatio
patientiā operatur. Roma. v. Nota gloriamur
nō ſolū ſupportam⁹ patiēter: ſ; gloriamur. Qꝛ in
tribulationib⁹ ſit gloriandū. poteſt declarari ꝑ
parabolā de duob⁹ paupibus obligatis dn̄o in
magna quātitate ſub pena mortis. certa die vo-
cati nihil ſoluerūt. qꝛ nihil habebāt q̄bus domi
nus pius cōpatiēs ſecrete et ſingillatim maſſas
auri inuolutas pannis rudib⁹ ꝓiecit in captiui-
tatem. vni fregit caput qui iratus volēs ſe vin-
dicare remiſit maſſaz. Alteri fregit brachiū. Sz
poſtq̄ fuit dies recognouit ⁊ inuenit maſſam ⁊
gloriabat̄ dicēs. Deo grās. nō curo de fractiōe
brachij. ex quo habeo vnde ſoluaz dn̄o ⁊c̄. Iſte
euaſit ⁊ alius fuit ſuſpēſus. Ita q̄libet noſtrum
obligat̄ deo ꝓ quolibet peccato mortali magno
vel puo ſeptē annis de penitētia. qꝛ peccat con-
tra ſeptē dona ſp̄uſſancti. Jam ē tēpus taxatū i
iure. Sz qualitas penitētie eſt arbitraria. d̄ hoc
tñ ſuperi⁹ in quodā ſmone latius iuenies Mo
do ꝓ quolibet peccato mortali cōputa ſeptē an-
nos de penitētia. forte ē h aliq̄s qui obligat̄ deo
in decē milib⁹ annoꝝ de penitētia. Et remediū ē
lucrari indulgētias facere penitētiaz. q̄t dies lu
crant̄ tot reſecant̄. ⁊ ſi in hoc mūdo non cōplet̄
penitētia in purgatorio cōplebit̄. ſed q̄ in h mū
do nō vult incipe nec penitere. nec ſatiſfacere. i
inferno patiet̄. ſz nō valebit aliq̄d ſibi. Jdo pi⁹
domin⁹ mittit maſſam auri vel globū. ſcz tribu-
lationē cooptā. ſed intus ē theſaur⁹. Jdo atten
datis ꝙ nō ꝓijciatis foras ꝑ impatientiētiā mur
murādo vl' blaſphemādo. ſ; debetis dicere: deo
gratias. dicendo. mō poſſum ſoluere debitū. qꝛ
dn̄e ego valde modicū ſolui. Sz modo cito poſ
ſum ſoluere. Jdo Jacob⁹ ome gaudiū ſcz in cor
pore ⁊ in anima exiſtimate frēs mei cū in tēpta-
tiones varias incideritis ſciētes. qꝛ ꝓbatio fidei
veſtre patientiā operat̄. patiētia aūt opus pfe-
ctum habet Iac. j.

Sermo ſeptimus de eadem dn̄ica.

Latitudo. lōgitu-
do. ſublimitas. ⁊ ꝓfundum Eph. iij
Jam videtis ꝙ iſtud ꝟbum indiget
magna declaratiōe et vt intelligatis quomodo
ſigt res altas ⁊ vtiles ad noſtram ſalutē. Scien
dum ꝙ apl's inter alias oratiōes deuotas q̄s fa
ciebat xp̄ianis iſta erat p̄cipua dicens ꝙ de⁹ da
ret xp̄ianis latitudinē. Hoc ptz in epl'a cum dic̄
huius rei grā flecto genua mea ad patrē dn̄i no-
ſtri ieſu xp̄i. vt poſſitis cōprehēdere cuz omib⁹
q̄ ſit latitudo ſublimitas ⁊ ꝓfundum. ⁊ qꝛ talis
apl's ⁊ tantus d̄ quo creditur ꝙ ſit de maiorib⁹

ſanctis paradiſi petebat iſtas q̃ttuoꝛ dimenſio/
nes quãtitatiuas. poteſtis ſcire ꝙ ſignificãt res
vtiles. Nam latitudo ē beniuolẽtia vel dilectio
generalis. longitudo eſt ꝑſeuerãtia vel duratio
tẽpoꝛalis. Sublimitas eſt ſapiẽtia vel intentio.
ſupnalis. ꝓfundũ eſt penitẽtia vł hũiliatio vir
tualis. Ecce latitudo longitudo ⁊c̃. De iſtis q̃t=
tuoꝛ volo modo loq̃ audite. Dico p̃mo ꝙ apo=
ſtolus oꝛat petẽs ꝙ nos xp̃iani habeamꝰ latitu
dinẽ coꝛdis. ſcilꝫ beniuolentiã ⁊ dilectionẽ gene
ralem. Tam generalis debet eſſe iſta dilectio ꝙ
in coꝛde xp̃iani debent recipi omnes gẽtes ꝑ di
lectionẽ ⁊ nõ debemꝰ dicere. Ego diligo omẽs
ſed non talẽ q̃ interfecit patrem meuꝫ ⁊c̃. vel fu
ratus eſt mihi hoc. vł diffamauit me. tales non
habẽt coꝛ latũ ſed anguſtũ. vultis ꝙ dicã vobis
vnũ mirabile. Latius debet eẽ coꝛ xp̃iani q̃ꝫ ce=
lum vel terra ĩ beniuolẽtia. Diceres quomodo
poſſibile eẽt. dico ꝙ eſt poſſibile. qd̃ declaro ſic.
Celum empireũ lꝫ ſit imẽſurabile. tamẽ nõ põt
retinẽ nec recipere niſi bonas ꝑſonas ⁊ ſanctas
non eni recipit infideles nec malos xp̃ianos. ſꝫ
latius debet eſſe coꝛ xp̃iani. quia ibi nõ ſolũ bo
ne ꝑſone. ſed etiã male. ⁊ non ſolũ xp̃iani. ſed in
fideles. vt iudei. agareni. debent recipi in dile=
ctione. xp̃iani boni debẽt diligi vt cõſeruenť in
fide catholica. vt ſaluenť. Mali auteꝫ vt ad ve
ram penitentiã reducanť. Judei vero amando
⁊ deſiderãdo diligi debẽt. vt illuminenť ad veri
tatem fidei. Jtẽ de aliĳs infidelibus. Patꝫ ergo
ꝙ coꝛ xp̃iani debet eſſe latius celo. Jteꝫ coꝛ etiã
xp̃iani debet eẽ latiꝰ q̃ꝫ terra. quia coꝛ xp̃iani de
bet cõtinere ꝑ dilectionẽ generalem. ⁊ viuos et
moꝛtuos de paradiſo. de purgatoꝛio. ⁊ de infer
no. De paradiſo laudãdo deũ de earũ ſaluatio
one. de purgatoꝛio oꝛando ꝓ eoꝛũ liberatione.
de inferno non rogando ꝓ eis. qꝛ eſſet cõtra de/
um. nec deſiderando ꝓ eis paradiſum. ſed dili=
gendo in eis imaginẽ dei ad quaꝫ facti ſũt. non
diligendo eoꝛũ maliciã. ſꝫ quaſi cõpatiẽdo ima=
gini dei. vt ſic ⁊ ita crucieť. Sicut eſſet cõpatien
dum imagini xp̃i ſi ꝓcereť in igne Ecce quid ē
latitudo. et xp̃ianus qui habet iſtam latitudinẽ
poteſt dicere cũ dauid. Ambulabã in latitudie
quia mãdata tua exq̃ſiui. pſ̃. cxviĳ. Nõ ambu/
labam. aliqui habent coꝛ ita anguſtũ ⁊ captiuũ
ꝙ non diligũt niſi ſe ex quo ip̃i habent ſufficien=
tiã non curãt ꝺ aliĳs etiã ſi habẽt affines ⁊c̃ Aliĳ
modicũ plus. quia diligũt ſe ⁊ vxoꝛem et filios
et alios amicos. ⁊ ex quo eoꝛũ domus habet ꝓ/
uiſionem de pane. vino. ⁊ de aliĳs. qui voluerit
moꝛiať fame non curãt. Aliĳ diligũt ſe ⁊ omnes
de vicinatu vel villa. ſed nõ extraneos. Aliĳ di/
ligunt ſolum amicos ſed non inimicos. tales ha
bent coꝛ anguſtũ ⁊ non poſſunt dicere. ambula=
bam in latitudine ſed in reſtrictione. Jteꝫ quia
mandata tua exquiſiui. p̃ceptum dei eſt habere

iſtam latitudinẽ coꝛdis Dicit eni. audiſtis quia
dictũ eſt antiquis. diliges ꝓximũ tuum et odio
habebis inimicũ tuũ. Ego autẽ dico vobis. dili
gite inimicos veſtros. benefacite his q̃ oderũt
vos. Et ſeq̃tur. Si eni diligitis eos qui vos di/
ligunt quam mercedẽ habebitis. nam ⁊ publica
ni hoc faciunt. Matth. v. Etiaꝫ beſtie diligunt
benefactoꝛes ſuos. Ecce quare dic̃. ambulabaꝫ
⁊c̃. Et dicit omnis cõſũmationis. id eſt. ꝑfectio
nis. vidi finem latũ mandatũ tuũ nimis. qꝛ non
habet finem. pſ̃. cxviĳ. Nota oĩs cõſumatiõis
Om̃is ſtatus ſeu ꝯditio huius mundi finem ha
bebit. verbi gratia. dominuꝫ tẽpoꝛale vt eſſe re=
gem ⁊c̃. finẽ habet ꝑ moꝛtem. Jtem p̃latiões vt
eſſe papam ⁊c̃. finem habet. Religio clericatus
finem habet ꝑ moꝛtẽ. matrimoniũ etiam finẽ ha
bet per moꝛtẽ intm̃ ꝙ moꝛiať hodie vir vł vxoꝛ
⁊ in craſtinũ reſuſcitareť poſſet ducere aliã vxo
rem vel ip̃a aliũ virum. Jtem mercãtie ⁊ aliĳ la
boꝛes finem habẽt ꝑ moꝛtem. Sꝫ mandatũ ꝺ di
lectione proximi non habet finem. imo in moꝛte
augmẽtatur. quia beati plus diligunt ſe et nos
plus q̃ꝫ nos Qui habãt iſtam latitudinẽ coꝛdis
poſſunt dicere. Eduxit me in latitudinẽ. qꝛ pri/
us habebã coꝛ anguſtũ. Saluũ me fac quoniaꝫ
voluit me. pſ̃. xviĳ. Dico ſecũdo ꝙ longitudo
eſt ꝑſeuerãtia vel duratio tẽpoꝛalis. ſcilꝫ ꝙ ĩ bo
na vita deuotione penitentia ꝑſeueretis hodie
cras ⁊c̃. plus ⁊ plꝰ. nullus dicat. ego ſeruiã deo
per annũ vel per duos annos. ſed vſqꝫ ad moꝛ=
tẽ ſeruire deo in bona vita debemus Ratio the
ologicalis. quia ſeruiciũ debet eſſe ſm̃ ſalariuꝫ
quod homo petit. Si vos petitis magnũ ſalari
um. ſuiciũ tenemini facere. hoc eni ratio dictat
⁊ equitas. Modo videamus qd̃ ſalarium ꝓ=
miſit chriſtus ſuis ſuitoꝛibus. Dico ꝙ gloꝛiam
paradiſi que nõ datur ad annũ vł duos annos
ſed q̃ꝫdiu deus erit deꝰ. id eſt. fine fine. Jdõ ex q̃
ip̃e dat ſalarium qd̃ durat q̃ꝫdiu ipſe ſemꝑ erit
deꝰ. vos teuemini ei exhibere ſeruiciũ: q̃ꝫdiu fu
eritis in mũdo. Nullꝰ dicat ex quo ſuiui chriſto
decem annis vel viginti: modo volo quieſcere.
quia non haberes ſalariũ. ſed cõtinua de die in
diem. de anno ad annũ. De iſta longitudine di
cit dauid. domũ tuam. ſcꝫ ꝑſonam deuotã que
eſt domꝰ dei decet ſanctitudo domie in longitu
dine dierũ. pſ̃. xcĳ. Aliť nõ haberet hõ ſalariũ
Naꝫ ſi aliq̃s ĩ magna ſanctitate ſeruiuit deo cẽ/
tum annis ⁊ per hoꝛaꝫ ante moꝛtẽ dimiſit ſerui=
tium dei peccando moꝛtaliter. quia aliter nõ di
mittiť damnať. quia non cõtinuauit Aliqui ex
ignoꝛantia faciũt hic queſtionẽ dicẽtes. Mira
rabile eſt hoc ꝙ ego ſeruirem deo per centuꝫ an
nos ⁊ per hoꝛam dimitterem ſeruitiũ ex aliquo
peccato moꝛtali. ꝙ propter hoc perdam totum
ſeruitium quod feci. nam reputaretur rex cru/
delis. ſi militem qui ei ſeruiuit decem annis per

vnam diſplicentiaꝫ ꝑuaret ſalario totius ſui ſer
uicij.niſi eſſet crimen leſe maieſtatis ꝛc̄. Cuꝫ er-
go deus ſit ſūme bonus et miſericors . ergo non
videtur ꝙ ꝓpter vnum peccatū quis debet dā/
nari. Reſpondeo.iſta ſimilitudo de ſeruitio re/
gis non eſt ad ꝓpoſitum.quia ſeruiciū quod fa-
cit miles regi ⁊ opus ⁊ labor ⁊ ſuiciū totū ē mi-
litis. ⁊ rex nihil facit in illo ſeruicio Jdeo ꝑ vnā
diſplicentiā miles non debet perdere ſalarium.
alr̄s crudelis eēt rex. Sꝫ in ſeruicio quod homo
facit deo ieiunando .et ſuando bonam vitā ꝛc̄.
labor.opus ꝛc̄.hoc totuꝫ eſt dei .quia homo de
ſe nihil poſſet ⁊ maiorem gratiaꝫ facit deus ho-
mini ī hoc ꝗ homo deo Dicaꝫ hic parabola de
mercatore qui cōmiſit capſulaꝫ ꝑcioſiſſimā vni:
vt portaret vſqꝫ ad portam domus.qui attedia
tus quādo fuit iuxta domū in quendā torrenteꝫ
ꝓiecit fardellum. quo facto iuit ad petendū ſa-
larium.nunquid talis merebaꝫ ſalarium ?patet
ꝙ non.imo meruit magis furcam . Sed diceret
quis.videꝫ ꝙ meruit talis.quia portauit capſu
lam ꝛc̄.Solutio.non portauit vſqꝫ ad portam:
ſed ꝓiecit.⁊ fures tulerunt illud.ideo ꝛc̄. Jdem
eſt in ꝓpoſito.ſeruiciū dei nihil aliud eſt . ꝗ por
tare fardellum . verbi gratia. quādo religioſus
intrat ordineꝫ recipit onus fardelli a mercatore
chriſto portandi vſqꝫ ad portam paradiſi que ē
mors.Si anteqꝫ ſit ad portā ꝓicit fardelluꝫ per
vitam malā non ſolum non mereꝫ ſalarium.ſed
penam. Jdē de clerico ⁊ laico. Ecce quomodo
decipiunꝫ illi qui dicunt : videtur crudelitas ꝙ
totum ſeruiciū centum annorū ꝛc̄.perdaꝫ.quia
ꝓieciſti fardellum tibi cōmiſſuꝫ a chriſto merca
tore.et ideo dicit chriſtꝰ. Eſto fidelis ſcilicet cu/
ſtodiendo fardellum vſqꝫ ad mortem. ⁊ dabo ti
bi coronā vite. Apoc̄.ij. O ꝗtum laboraret ali-
quis ſi ſciret ꝙ ex ſuo labore poſſet acq̄rere co-
ronam regis aragonie vel papatus. ꝛc̄. ⁊ muli/
eres coronam regine.cuꝫ tamen non ſunt alicu-
ius reputatiōis reſpectu corone glorie. Ecce q̄d
vult dicere longitudo Jdō dauid in ꝑſona chri
ſti. Longitudine dierum replebo eum.et oſten-
dam illi ſalutare meum. pſ̄.xc. ¶ Dico tertio ꝙ
ſublimitas eſt ſapiētia vel intentio ſuꝑnalis.ſcꝫ
ꝙ in omnibꝰ operibꝰ noſtris habeamus intētio
nem ſublimē ad deum. verbi gratia. Si ieiuna/
tis vt bonam habeatis intentionē.ſed ſi non fa-
cit vt dicaꝫ. quis deuotus ꝛc̄. intentionē habet
baſſam ⁊ peruerſam . Jdem de oratiōe ⁊ ꝺ alijs
operibus penitētie dicenduꝫ eſt. Sꝫ ſi habet in
tentionē altam dicendo.ego ieiuno ⁊ facio taleꝫ
penitētiam vt ni iudicio diuino recipiaꝫ mihi in
cōpotum de peccatis meis ꝛc̄. Jteꝫ do elemoſy
nam. vt quando anima mea ad portam paradi-
ſi veniet.elemoſyna detur ſibi. Jteꝫ quare dicit
miſſam ꝛc̄. Jtem quare ponitis filium vel filiaꝫ
in religione ⁊ ſic de alijs . Nā ſicut in floreno ma
gis reſpicitur pondus ꝗ color vl̄ ſanus. Jta an
teqꝫ poſſitis intrare burſam paradiſi reſpicitur
pondus intentiōis.nam que facta ſunt propter
vanam gloriam nihil ponderant.quia venꝰ eſt
Jtem nec pro diuicijs ſeu honoribus.quia vani
tates ſunt Eccl.j. Vanitas vanitatum ⁊ omnia
vanitas. Sed pōdus eſt quādo fiunt bona ope-
ra pro honore dei ⁊ ſaluatione animaꝝ. Autori
tas. Jn ſublimitate eterne glorie .pondus ope-
ratur in nobis .nō cōtemplantibꝰ nobis que vi-
dentur. ſed q̄ nō videtur. Que eni vidētur tēpo
ralia ſunt. que autem non videntur eterna ſūt.
ij.Cor.iiij. Ergo teneamꝰ cōſiliū apoſtoli dicē/
tis. Siue manducatis ſiue bibatis.ſiue aliq̄d fa
ciatis in gloriaꝫ dei omni facite.j.Cor.x. Dica
tur exemplū de vitaſpatrum: de illo ſancto ho/
mine.qui quando volebat facere aliquod opus
ſtabat modicum cogitando intra ſe De hoc iter
rogatus quare ſic ſtaret. Reſpōdit.quia ſcio ꝙ
bona opera nihil valent de ſe niſi bona intentio
ne fiant. Jdō anteqꝫ facio opus bonum. ordino
intentionem meā. Sicut baliſtarius anteqꝫ mit-
tat ſagittam aduertit ſignum. Cogitare ideo de
bes quare vis ire ad eccl̄iam.et ſi ideo vadis vt
videas mulierē ꝛc̄.melius eſt non ire. Si inten-
tio ſit vt laudes deum ⁊ impleas ꝑceptum ꝺ miſ
ſa audienda.tunc vade . quia intentio eſt bona.
Jtem cogita ⁊ cōſidera quare das elemoſynaꝫ
⁊ ſi ideo das vt dicaris miſericors .melius eſſet
non dare ꝛc̄. Jdem de oratione. Jdem de miſſa
Nam ſi ꝑncipaliter dicatur ꝓpter pecunias me
lius eſſet non dicere. Patet igitur ꝙ ꝓpter pra-
uitatem ⁊ non aduertentiā intētionis multa bo
na opera perdūtur. Querit ſanctꝰ Thomas in
quotlibeto. Si religioſus vel ſacerdos qui ꝑdi
cat ꝑ vana gloria ꝛc̄. ⁊ poſt penitet.ſi ex illā pe-
nitentia lucraꝫ coronam ⁊ merituꝫ. vel aureolā
que habuiſſet ſi ſancta intentione ꝑdicaſſet . Di
cit ꝙ nō.quia nūqꝫ illa fuit lucratꝰ. quia fuerūt
opera mortua. que per ſequentē penitentiā non
viuificanꝫ lꝫ peccatū ſibi remittaꝫ ex illa penitē
tia. Jdō attendatis ꝙ ſemper in operibꝰ veſtris
dirigatis intentionē ad deum. De iſta ſublimi-
tate intētionis dicebat deꝰ Job. Si habes bra-
chium ſicut deus ⁊ ſimili voce tonas. circūda ti
bi decorem ⁊ in ſublime erigere ⁊ eſto glorioſus
Job. xl. ¶ Nota hic que req̄runtur in predicato
re euangelico. Primo ſi pro qꝛ.ſi habes brachi-
um ſicut deus. ſcilicet ad faciendū bona opera.
Secūdo et ſimili voce tonas.id eſt. predicas.et
hoc ꝗtum ad doctrinam ꝑdicandaꝫ non poeta
rum ꝛc̄.ſed euāgelij. Tertio circūda tibi decorē
ꝗtum ad honeſtateꝫ vite ⁊ bone fame. Quarto
in ſublime erigere ꝗtum ad intentionē. ſcilicꝫ ꝓ
honore dei ⁊ ſaluatione animaꝝ. non pro vana
gloria ꝛc̄. quid ſequiꝫ . Eſto glorioſus. qꝛ ſic pre
dicando gloriā ꝑdicator meretur ⁊ glorificabiꝫ

Dico quarto ꝙ ꝓfundū eſt humiliatio vł ſubiectio ſp̄ualis. de qua Judith. viij. Humiliem⁹ illi animas noſtras. ⁊ in ſpiritu contritio et humiliato ſeruiētes illi. Nota quattuoꝛ conſideranda ex quibus cauſatꝰ ꝓfunda humiliatio penitentie. ⁊ iſta quattuoꝛ ſunt.

Primo ꝑditio celeſtis gl'ie.

Scd̄o acq̄ſitio infernalis pene.

Tertio doloꝛ diuine offenſe

Quarto afflictio carnis ꝓp̄rie.

Ideo dauid. Dixit dominus ex baſan cōuertā conuertam in ꝓfunduꝫ maris. pš. lxvij. Baſan ſcḋm hebꝛaicam interpꝛetationē idem eſt ꝙ cōfuſio. ⁊ ſignat vitam hominis vel mulieris inoꝛdinatam. qui viuūt vt beſtie ſcḋm ſenſualitatē quādo volunt comedere. bibere. facere luxuriā. vel vindictam neſcientes ſe in ſuis operibus ⁊ affectibus gubernare ſcḋm rectam rationē ⁊ diuinaꝫ legem qui neſciūt ſe refrenare. tales non habēt certam hoꝛam oꝛandi. ſed aliquotiēs oꝛant. aliquotiens non. Item ſacerdotes nōnulli inoꝛdinate viuunt. non ſeruantes oꝛdinem in celebrādo. vel dicendo hoꝛas. aliquando dicunt matutinas dē mane: aliquando de ſero. aliquotiens primā poſt pꝛandiuꝫ. confuſio eſt ⁊ inoꝛdinatio Item mulieres quādo depingunt ſe dicūt Aue maria ⁊c̄. Dicatꝰ quomodo penitentia debet dici deuote genibus flexis. cogitando ꝙ videtis chꝛiſtū iratuꝫ ⁊c̄. Sed aliqui quando induūt ſe ⁊c̄. inoꝛdinate eam dicunt. Ideo ex baſan dicit dominus. conuertam peccatoꝛem ad bonā vitā conuertam in ꝓfundum maris. id eſt. penitētie ⁊ amaritudinis Et hoc fit quādo peccatoꝛ penitēs dicit. O miſer quot peccata feci ⁊c̄. ⁊ poteſt dicere. ꝓfundum abyſſi penetraui. Ecci. xxiiij. Abyſſi ſcilicet penitētie hūilis. qꝛ penitentia ſuperboꝛum nihil valet. Si vos ieiunatiſ diaboli nunꝗ̄ comedunt. Si vigilatis diaboli nūꝗ̄ doꝛmiunt. Si vos diſciplinatis. plus diaboli diſciplinantur. Quis contra eoꝝ voluntatem. quia pena eoꝛuꝫ incōparabiliter maioꝛ eſt ꝗ̄ diſciplina vel penitētia penitentiū hic in iſta vita. Un̄ diaboli in nullo ſuperātur niſi humilitate. quia ipſi non poſſunt humiliari. Ideo nihil valet eoꝝ penitentia. Ideo quāto penitens facit maioꝛem penitentiaꝫ. tanto plus debet humiliare ſe. Unde dauid. Humiliabam in ieiunio animā meaꝫ ⁊c̄. Patet igitꝰ quare dicit apoſtolus. latitudo. longitudo ⁊c̄. Deo gratias.

De eadem dn̄ica ſermo octauus.

Acceſſit ⁊ tetigit

loculum. Luce. vij. Pꝛo declaratione thematis ⁊ ſermonis introductione. Notandū ꝙ theologicalis concluſio eſt. ꝙ poſtꝗ̄ peccatoꝛ cōmiſit peccatū ſuuꝫ. lꝫ actus ⁊ operatio peccati tranſeat. remanet tamen macula quedam anime et imundicia turpioꝛ ⁊ fetidioꝛ omnibus coꝛpoꝛalibus imundicijs huius mundi. Uerbi gratia. quando vir luxurioſus cōmiſit imundiciam ſuam delectatione ⁊ cōplacentia cū muliere luxurioſa. quid remanet de tota complacentia. nunquid totū trāſijt. Sic nihil remanet niſi macula que eſt fetidioꝛ omnibus imundicijs huius mundi. et nunꝗ̄ recedit vſq̄ ad diſplicentiam ſufficienteꝫ ⁊ condignam de peccato perpetrato. Hanc cōcluſionem pꝛobat doctoꝛ ſanctus in p̄ma ſcd̄e queſtione. lxxxvj. in p̄mo ⁊ ſcd̄o arti. In pꝛimo oſtēdit quid ſit macula peccati dicens. ꝙ ſicut in coꝛpoꝛalibus macula dicitur ꝙ quando aliquod coꝛpus nitidū perdit ſuuꝫ nitoꝛē ex contactu alterius coꝛpoꝛis. Ita opoꝛtet dici in ſpiritualib⁹. habet autem anima duplicem nitoꝛem. vnū ex fulgentia luminis naturalis rationis. per quod dirigitur in actibus ſuis. Alium ex refulgentia luminis diuini. ſcilicet ſapiētie ⁊ gratie. per que ꝑficitur ad bene ⁊ decenter operandū. Eſt auteꝫ quidaꝫ tactus anime quando inheret aliquib⁹ rebus per amoꝛem. qui auteꝫ peccat. inheret aliquibus rebus per amoꝛem contra lumen rationis ⁊ diuine legis. ⁊ ex hoc ꝓuenit macula peccati. Qꝛ autē remaneat iſta macula poſt peccatū ꝓbat in ſcd̄o articulo dicens. ꝙ dum ceſſat act⁹ peccati per quod homo diſcedit a lumine rationis ⁊ diuine legis. nō ſtatim redit homo ad illō lumen in quo p̄us fuerat. ſed requiritur aliquis motus voluntatis ꝯtrarius pꝛimo motui. ſicut aliquis diſtans ab aliquo per aliquem motū nō ſtatim ceſſante motu fit pꝛopinquus. ſed opoꝛtet ꝙ appꝛopinquet rediens per motum contrarium. Et ſi ita obiciaur. hoc modo ſe habet macula ad peccatū. ſicut vmbꝛa in camera ad clauſionem feneſtre. ſed ceſſante clauſione feneſtre nō remanet vmbꝛa ī camera. ergo ceſſante actu peccati non manet macula in anima. Reſpōdet doctoꝛ ſanct⁹ ꝙ nō eſt omnino ſimile. quia aer ſemper ē in equali habitudine ad recipienduꝫ lumē ideo ſtatim trāſit vmbꝛa. Sꝫ remoto actu peccati. non remanet anima in eadem habitudine ad deū. ideo nō eſt ſimilis ratio. Et ſic patet ꝙ poſt peccatum remanet peccati macula. ⁊ confirmatur per illud quod hebetur Joſue. xxij. An parꝝ vobis ē ꝙ peccaſtis in beelphegoꝛ. ⁊ vſq̄ in p̄ſentem diem macula huius ſceleris ī vobis permanet. Si autem queras vbi ſit hec macula. qꝛ non videtur nec apparet in quo ſit. Reſpōſio ꝙ eſt in loculo conſcientie quia ſicut moꝛtuus ſtatim ponitur in feretro in loculo. quia hoꝛrendū eſſet videre hominē moꝛtuū. etiā cum quis peccauit moꝛtaliter moꝛtuus eſt. peccatum enim cū cōſūmatum fuerit generat moꝛtem inquit Jac. j. capitulo. et reddit peccatoꝛem in anima turpioꝛem ⁊ fetidioꝛem cunctis cadaverib⁹ moꝛtuoꝝ

⁊ ſimilez diabolo in macula peccati ⁊ ſimilē hoꝛ
roꝛem cauſat de diabolo ⁊ peccatoꝛe damnato.
quia ſimile ē videre demonē in figura demonis
⁊ peccatoꝛem ſaltē obſtinatum ⁊ damnatū cum
macula peccati. Jdō hec macula abſcōditur in
loculo cōſciētie. nec inde recedit quouſqꝫ deus
accedit ad peccatoꝛē per gratiam ꝑuenientem.
⁊ tangit loculū cōſcientie per contritionem ⁊ di
ſplcentiā condignā ⁊ ſufficientez. ⁊ de tali acceſ
ſu ⁊tactu dicit thema. Acceſſit ⁊ tetigit loculuz
Notandum ē ꝙ triplex inuenitur in ſacra ſcri
ptura tactus xpi.

Primus omnino coꝛpoꝛalis in quo tangens
⁊ tactum eſt oīno coꝛpus.

Scdˇs omnino ſpūalis in quo tāgens ⁊ tactū
eſt omnino ſpūs.

Tertius partim ſpūalis ⁊ partim coꝛpoꝛalis
in quo tāgens ē ſpūs ⁊ tactum ē coꝛpꝰ.

Primus ē omnino coꝛpoꝛalis. Unde ſciendū
eſt ꝙ iſte fuit in miraculis xpi. quādo tangendo
ſanabat oīes infirmitates. vt patet in multl lo/
cis ſcripturarū ⁊ euangelioꝝ. et ꝑncipaliter in
ꝑſenti euangelio. Nota hiſtoꝛiā Unde ď iſto ta
ctu dicitur Luc. vj. oīs turba querebat eū tā=
gere. quia ꝟtus de illo exibat ⁊ ſanabat omnes
Nota ꝟtus. Duplex eni erat virtus in chꝛiſto
Una diuina per quā erat omnipotēns. ſicut pa
ter ⁊ ſpūſſanctus. ⁊ hac virtute ꝑncipaliter faci
ebat miracula. et ſanabat oēs infirmitates. Un
pſalmiſta. qui ſanat oīes infirmitates tuas. et
ideo in oīibus infirmitatibꝰ noſtris debemꝰ ad
eum ꝑncipaliter recurrere. quia eſt ſummꝰ medi
cus: vt det ſanitatem ſi ſit vtilis ꝓ ſalute anime
noſtre. Alia eſt ꝟtus in chꝛiſto humana ⁊ mini=
ſterialis: ⁊ erat meritoꝛia. qꝛ pene laboꝛes ⁊ me
rita xpi deſeruiebāt nobis. His eni nob meruit
ſicut caput membꝛis. ⁊ hec erāt excellentiſſima
in chꝛiſto. ⁊ excellentioꝛ in beata virgine ꝙ̄ i ce/
teris ſanctis alijs a chꝛiſto. ⁊ excellēs in ceteris
ſanctl. Et idō ad iꝑos recurrere debemꝰ in infir=
mitatibus noſtris. ⁊ ꝑmo in ſpiritualibꝰ. ꝙ̄ i coꝛ
poꝛalibꝰ. quia ſpūales infirmitates maioꝛes ſūt
Uenerūt eni pꝛimitus infirmitates coꝛpoꝛales
ꝓpter ſpirituales. Et frequēter ſi aliquid pati
mur coꝛpoꝛalit᷑. peccata noſtra meruerūt. ⁊ idō
debemus nos ꝑmo deꝑcari deum vt ſanet has i
firmitates ad tactum abſolutionis ſacerdotis. ⁊
facere debemus qď in nobis eſt. et tunc ceſſante
cauſa ceſſabit effectus. Naz vt habet᷑ Matth.
vij. quotqt tangebant eū ſalui fiebant Si dicas
non poſſum coꝛꝑaliter tāgere xpm. Reſponſio
ꝙ lz non poſſis eū tāgere in ꝓpꝛia ꝑſona. potes
tamē tangere eius ſacramēta in quibꝰ reliqt vir
tutem ſanandi oīes infirmitates. nō ſolū ſpiri/
tuales. ſed etiā coꝛpoꝛales. ⁊ ideo ſi es infirmus
veni ad confeſſionē. ſi pōderoſus. vade ad ꝯfir=
mationē. ⁊ hoc tm̄ ſemel ⁊ cōfirmaberis non tm̄

ſpūaliter. ſed ⁊ coꝛpoꝛaliter. ecce quō chꝛiſtꝰ tā/
gebat oēs ⁊ quō tangit nos tactu coꝛꝑali. Se=
cundus tactus eſt oīino ſpūalis. qꝛ deus q̄ tan
git eſt ſubſtātia ſpūalis. ⁊ ꝯſcientia noſtra. q̄ tā/
gitur eſt ſpūalis. quare debetis ſcire ꝙ tunc cō/
ſcientia noſtra tāgitur a deo. quādo imittit nob
bis remoꝛſum ꝯſcientie. ⁊ cognitionē peccatoꝝ.
cum peccatoꝛ redit ad ſe ⁊ cogitat ſuū ſtatuz ſu/
perbū ⁊ pompoſū quē duxit: ⁊ quomodo ꝑ ſup
biam rebellis fuit. ⁊ inobediēs deo. ⁊ ſupioꝛibꝰ
⁊ cogitat vlteriꝰ lites ⁊ iniurias ⁊ diffamatiōes
⁊ blaſphemationes nois dominiſ ⁊ ſanctoꝝ: qs
oꝛe miſero ꝓtulit. ⁊ vlteriꝰ ꝓcedens cogitat fur
ta. vſuras. ⁊ fraudes. cōmeſſatiōes. ebꝛietates.
⁊ luxurias in qbus vixit. ⁊ finaliter tꝑs dolēter
cōſiderat. qď ꝑ accidiā ſuam ꝑdidit. ⁊ breuit᷑ ſū
marie cogitat: ꝙ nihil boni fecit. ⁊ cogitat exin=
de ⁊ cōſequenter ꝙ ſi in tali ſtatu decedat dāna
tus erit in aīa. ⁊ cōſequenter poſt diem iudicij i
coꝛpoꝛe ⁊ aīa Hec omnia bene cogitans ⁊ reuol
uens intra ſe exclamat dicenſ. O miſer q̄d facis
⁊ q̄d cogitas. quare non auiſas te vt te emēdes
al's tu perditus es. O qualis ſtimulus. O q̄lis
punctura ſpinarū. Antea pūctura non ita ꝯtur
bauit eum ſicut iſta. Qď patet per experientiaz
i lachꝛymis. Nūqꝫ punctura calcaris fecit ita ci
to currere equū: ſicut aliquādo iſta pūctura pec
catoꝛem fecit cito relinquere peccatuz. De quo
habemus exemplum Actuū. ix. de beato paulo
qui plus ꝙ̄ ceteri iudei erat feruens in perſecu=
tione chꝛiſtianoꝝ. Sed ſubito circūfulſit eū lux
de celo. ⁊ cecidit in terram. ⁊ ſtatim cōtinue ha=
buit cognitionē magnitudinis ſui peccati Et ta
liter fuit tactus. ſcz ſtimulo remoꝛſus cōſciētie.
ꝙ ſtetit tribus diebus ⁊ tribus noctibus nō mā
ducans: neqꝫ bibens. ſed inceſſabiliter ploꝛans
gemēs ⁊ oꝛās deū vt ſibi parceret ⁊ indulgeret
ſua peccata. lz iam pepciſſet. Et q̄d ſignificabat
illa lux coꝛpoꝛalis q̄ circūfulſit eū. ꝓfecto ſigni/
ficabat lumen ſpūale inſpirationis diuine. q̄ tali
ter remomoꝛdit eū ⁊ punxit vt ſtatim curreret a
ꝓfundo inferni. vſqꝫ ad tertiuz celum. in q̄ fuit
raptus. ⁊ de ſtatu peccati ad ſtatuz gratie. et de
eſſe multū longe et diſtante a deo. ad eſſe multū
ꝓpe ad deum. Ecce mirabilis pūctura. et valde
pungēs aculeus. de quo ibidem dicit᷑. Durum
eſt tibi contra ſtimulum recalcitrare. Et nota
bene durū. Nam vt ait doctoꝛ ſāctus hic inſtin
ctus quandoqꝫ non ꝑtingit ad finem ſuum. Nō
ex defectu ſui. ſed ex obſtinatiōe pctōꝛis. qui re=
bellis eſt ⁊ inobediens: q̄ ꝓpter quācunqꝫ inſpi
rationē quā imittit ei deꝰ non vult dimittē pctā
ſua. ⁊ aliquotiēs aliq̄ pluries pūgūt᷑. q̄ tm̄ inſtin
ctum dei ⁊ ſpūſſancti nō ſequūt᷑. qď eſt magnuz
ſignum repꝛobationis Et tales grauius peccāt
ꝙ̄ alij q̄ nō habēt tales inſpiratiōes vl' nō tot. et
ideo grauius puniunt᷑. qꝛ ſi peccant qui faciunt

aliquod bonum. cum remorſu cõſcientie erran/
tis. a fortiori illi peccant faciendo aliquod malũ
cum remorſu conſcientie non errantis. De iſtis
dicitur. dura ceruice ⁊ incircũciſi cordib⁹ ⁊ au=
ribus vos ſemꝑ ſpirituiſancto reſtitiſtis. Act.
vij. Ecce q̃re dicit durũ. verũ hic inſtinct⁹ quan
doq̧ pertingit ad finem ſuum. ſcilicet iuſtificati
onis. vt in illis qui emendanť ⁊ obediunt inſpi=
ratiõi diuine ⁊ tactui diuino De quo tactu ſcri
bitur. j. Regi. x. Abijt cum dauid pars exercit⁹
quorum deus tetigit corda. Dauid interp̃tatur
manu fortis. per quam intelligo hunc ſtimuluꝫ
qui eſt ita fortis: ꝙ conuerti facit peccatorẽ. qđ
eſt difficilius q̃ꝫ celum et terram creare: vt dicit
Auguſtin⁹. de quo vide ſanctũ Thomã pͥma
ſcđe q̃ſtione. c. xiij. de iuſtificatione impij. Et h
ſtimulo punguntur ⁊ ꝓcedunt peccatores quã
do conuertũtur. ⁊ ideo de quolibet tali conuer=
ſo ⁊c. poteſt dici thema ſcilicꝫ Acceſſit ⁊ tetigit
loculuꝫ. ¶ Tertius tactus eſt quando deus qui
ſubſtantia ſpiritualis eſt. tangit nos per afflicti=
onem corporalem. Videns enim deus ꝙ cõuer
ti nolumus nec per inſpirationes. nec per ꝓmiſ
ſiones. nec per minas. nec per exempla. finaliter
ad modum boni patris poſt multas minas fla/
gellat virgis aduerſitatuꝫ. guerrarum. famis et
mortalitatis: que omnia mala ꝓueniunt a deo
p̃ncipaliter. quia vt habetur in Amos. Non eſt
malum in ciuitate. ſupple mundi. ⁊ culpe ⁊ pene
quod non fecerit domin⁹. Si eni habetis guer=
ram. ⁊ aduerſarij depredanť equos veſtros. hoc
malum facit dominus p̃ncipaliter Sꝫ inſtrumẽ
taliter aduerſarij veſtri illud faciunt. Et ſi infe=
ras. ergo nõ peccant. quia executor diuine iuſti
cie iudicis non peccat. quia eſt executor iuſticie
Reſponſio ꝙ peccãt ⁊ non eſt ſimile de tali exe=
cutore iuſticie. quia talis non peccat. quia eſt ei
iniũctum a iudice. Deus autẽ non iniunxit iſtis
vt facerent: licꝫ dederit ſententiã ꝙ paterentur
⁊ eſt ſimile. Si iudex dediſſet ſententiã cõtra ali
quem lotronem qui eſſet adhuc in nemore. ⁊ ali
qui cauſa venandi vel cõſimili poſt ſententiã la=
tam tranſirent per nemus ⁊ reperirent latroneꝫ
in habitu mercatoris. qui cogitantes ꝙ habeat
pecunias occiderẽt eum nihil ſcientes de ſentẽ=
tia iudicis. nũquid illi eum interficientes homi=
cide ſunt. Certe ſic. Sic a ſili eſt in ꝓpoſito. Idẽ
dicẽdum eſt cõſimiliter. Si perdis aliquid ma/
nus domini tetigit me. Job. xix. ¶ Nota eni ꝙ
hec manus habet quinq̧ digitos. ¶ Primus vo
catur pollex. qui virtute eſt ſuper omnes alios
digitos: per quem intelligo potentiã diuinam.
de qua Job. x. Non eſt qui de manu tua poſſit
eruere. Nota ꝙ legitur de quadaꝫ ciuitate ob
ſeſſa que in neceſſitate quadam extrema conſti=
tuta miſit ad quendaꝫ ducem vt eis ſubueniret
Tũc ille dux remiſit nuncios dicẽs. Eſt ne in q̃t
ciuitas veſtra ſuperi⁹ cooperta vt ira dei ſuper
eam deſcendere nequeat quod ſi ita eſt veniã et
defendam vos. ſi nõ. tunc peccata veſtra cõtra
iram dei. ego defendere non audeo. ¶ Secũdus
digitus eſt iudex. per quẽ intelligo diſcretioneꝫ
dei. in punitiõe noſtra. quia nunq̃ꝫ punit nos vl
tra condignum. qđ debet nos retrahere a mur=
mure contra deum. ¶ Tertius digitus eſt medi
us. per quem intelligo benignitatem diuinam.
quia per hanc aduerſitatem recõciliamur deo.
ſi patiẽter tolleremus. De quo pſalmiſta. Fiat
manus tua vt ſaluet me. quoniã mãdata tua ele
gi. Cõcupiui ſalutare tuum domĩe. ⁊ lex tua me
ditatio mea ẽ. Erraui ſicut ouis que perijt. que
re ſeruũ tuum. quia mãdata tua non ſum oblit⁹
pſalmo. cxviij. ¶ Quartus digitus eſt medicus
quia per hãc aduerſitatem habemus medicinã
non ſolum curatiuã peccati ſed ⁊ p̃ſeruatiuam.
Job. v. Increpationem domini ne reprobes.
quia ip̃e vulnerat ⁊ medetur. percutit ⁊ manus
eius ſanabũt. in ſex tribulationib⁹ liberabit te ⁊
in ſeptima non tanget te maluꝫ ¶ Quintus digi
tus eſt auricularis. per quem intelligo exauditi
onem orationũ. Unde pſalmiſta. Oculi omniũ
in te ſperãt domĩe. ⁊ tu das eſcã illorũ in tẽpore
oportuno Aperis tu manũ tuam ⁊ imples omẽ
animal benedictiõe. pſalmo. cxliiij. Et de talib⁹
pſonis noſtrũ põt dici thema. videlicꝫ Acceſſit
⁊ tetigit loculũ ⁊c. Deo grãs.

Dñica decimaſeptima poſt trinitatĩ ſmo pͥm⁹.

OMnis qui ſe ex=
altat humiliabitur. ⁊ qui ſe humiliat
exaltabitur. Verbum iſtud habeť te
xtualiter Luc. xiiij. et recitatiue in euãgelio ho=
dierno. Sermo noſter ĩ p̃ſenti erit de ſãcto euã=
gelio hodierno huius dominice. Et habebim⁹
multas bonas doctrinas ĩtellectuales. ⁊ inſtru=
ctiones multas morales. Sꝫ prius ſaluteť bea/
tiſſima ꝟgo maria ⁊c. et reſumať thema. Omĩs
qui ſe exaltat humiliabiť ⁊c. In ſancto euange
lio hodierno hui⁹ dominice. habem⁹ q̃ttuor do
ctrinas a xp̃o ad informationẽ ⁊ ordinatiõeꝫ to
tius vite noſtre. Uita eni noſtra debet eſſe ordi
nata quadrupliciť. Primo erga ſe. Scđo erga
pauperes. Tertio erga inimicos. Quarto erga
amicos. Iſta quattuor oſtẽdit xp̃s.

¶ Primo ꝙ ſim⁹ ordinati quo ad noſmetip̃os
ꝑ virtutem temperantie.

¶ Secũdo quo ad ꝓximos noſtros ꝑ virtuteꝫ
miſericordie.

¶ Tertio quo ad inimicos noſtros ꝑ virtutem
beniuolentie.

¶ Quarto quo ad amicos noſtros ꝑ virtutem
modeſtie. ſcilꝫ in bonis ⁊ ordinatis moribus et
ꝟbis. ⁊ ſic de omnib⁹ alijs. non ſupbiendo ĩ cõ=
uerſatione. Et de iſto loquiť ꝓpoſitum thema.

Dñica . xvii . poſt trinitatis

Omīs qui ſe exaltat hūillabitur. et q̄ ſe hūiliat
exaltabitur. Dico primo ꝙ ſumꝰ ordinati quo
ad noſmetipſos:per ꝟtutem temperantie. Tūc
eni homo eſt ordinatus in vita ſua:quādo in ci-
bo ⁊ potu ſcit tenere tēperantiā.quando recipit
ſolum neceſſitatē ad ſuſtinendū corpus . vitans
ſupfluitates ⁊ exceſſus.in hoc ſtat virtus tēpe/
rantie. Modo audite iſtā virtutem.quomodo
oſtendit chriſtꝰ eam.ſed ſecrete in ꝑncipio euan
gelij. Cum intraſſet ieſus ꝛc̄. vſqꝫ obſeruabant
eum. Iſta verba indigent declaratiōe. Sciēdū
ꝙ chriſtus in hac vita huius mundi fuauit ma
gnam paupertatē ad oſtendendū ꝙ homo non
debet ſe nimis dare iſtis mūdanis rebus. qꝛ ho
die vel cras ſunt relinquende. ⁊ intantū voluit
eſſe pauper ꝙ non habuit domū.cameraꝫ.neqꝫ
cellam . Idō quādo inuitabaꝛ ad prandiū cum
diſcipulis recipiebat pro ſuſtentatiōe nature ne
ceſſitatem.ſine qua natura humana non poſſet
viuere . Recipiebāt tēporalia. ſꝫ bene ſoluebāt
in orationibꝰ ⁊ cōmunibꝰ inſtructionibus. Idō
dicit apoſtolꝰ in perſona ſua et aliorū apoſtolo-
rū. Si nos vobis ſpiritualia ſeminamꝰ. nō ma/
gnum eſt nos carnalia veſtra metamus. Idō et
dominꝰ ordinauit his qui euangeliū annūciant
et de euangelio viuere. j. Cor. ix. Et iſtum mo/
dum chriſtꝰ fuauit. Idō iudei inimici chriſti et
maxime phariſei.qui erant maiores ⁊ doctores
ipſiꝰ legis. qui inuidebant chriſto de honore mi
raculis ⁊ ſequela ſua.propter qđ tenuerunt con
ſilium. vt in aliquo poſſent eum cōfundere ⁊ re-
prehendere vt diffamarēt eum Idō dixit vnus
magnus ꝑnceps phariſeorū. Iam ſciā quomo-
do ipſe recipit conuiuiū Idō inuitabo eum ⁊ da
bo ſibi multas eſcas. ⁊ de multis vinis ꝛc̄. ⁊ diſ
ſoluet ſe in verbis. ⁊ ſic cognoſcetur quis eſt. qꝛ
cōmuniꝛ quando homo bibit bis vel ter. homo
diſcomponit ſe loquēdo indiſcrete per trāſuer/
ſum ꝛc̄. ante prandiū vero homo eſt totus com
poſitus ⁊ loquitur homo diſcrete. et credebant
ꝙ chriſtꝰ diſcōponeret ſe. Ecce quale conſilium
et qua ratione inuitabat eum ille ꝑnceps phari-
ſeoꝝ. Sed ecce q̄d ꝓphetauerat Salomon Nō
eſt ſapientia non eſt prudentia. non eſt conſiliuꝫ
cōtra dominū. Prouerb. xxj. Tripliciter bella
bant iudei contra chriſtū. vt confunderent euꝫ.
¶ Primo per ſapientiā illi doctores ſuperbi ⁊ in
flati veniebant ad ſermones ſuos dicendo . iſte
homo qui nunqꝫ habuit magiſtrū:nec fuit i ſtu
dio. vult ꝑdicare. impoſſibile ē quin dicat mul/
tas errores ⁊ ſtulticias. ⁊ obſeruabāt eum. Idō
Salomō dixit. Non eſt ſapientia cōtra dominū
quia ipſe eſt fons ſapientie. ¶ Secūdo per diſpu
tationes. quia faciebant ſibi queſtiones de the-
ologia ſubtiles quas ipſi neſciebant determina-
re dicendo . Videamus iſte faber lignariꝰ quid
dicet ad iſtam ꝛc̄. Ideo Salomon dixit. Nō eſt
prudentia. ſcilicet diſputandi. contra dominuꝫ
¶ Tertio iudei bellabant contra chriſtū. inuitan
do. cum eni primis illis duobus modis non po
terant contra eum. tenuerunt cōſilium vt inuita
rent eum ꝛc̄. Sed dicit Salomon. Non eſt con
ſilium contra dominū. Modo intelligitis ꝑnci
pium euāgelij . poſtqꝫ chriſtus predicauerat in
die ſabbati ille princeps phariſeoruꝫ acceſſit ad
eum ⁊ inuitauit eum dicens: Magiſter ex quo
dediſtis nobis bonū prādium ſpirituale. placet
vobis mecū recipere prādium corporale . ⁊ chri
ſtus acceptauit. Dicatur quomodo cuꝫ magno
honore fuit ductus ad domum vbi erant menſe
parate. Et chriſtꝰ benedixit dicēs . Oculi omni
um ꝛc̄. Nota cuꝫ dicit Māducare panem. que
ſtio. non dabat ille princeps niſi panem in cōui-
uio. Reſpondeo ꝙ in ſcriptura panis recipitur
ꝓ omni ꝓuiſione ⁊ eſca. Unde legiꝛ. iiij. Reg.
vj. de militibus qui venerūt ad regem iſrael. de
quibꝰ dixit ꝓpheta regi . Pone panem ⁊ aquā
coram eis: vt comedant ⁊ bibant. et vadunt ad
dominuꝫ ſuum. Et ſequiꝛ . Appoſitaqꝫ eſt eis ci
borū magna preparatio. ⁊ comederunt et bibe/
runt. Ita etiam hic ille ꝑnceps preparauit mul-
tas eſcas triplici ratione. Primo ꝓpter feſtum.
quia die ſabbati Secundo quia ipſe erat magnꝰ
princeps. Tertio quia ipſe inuitauerat multos
phariſeos ⁊ doctores vt in aliquo poſſent eum
confundere. ¶ Item alia expoſitio . Cū intraſſet
ieſum in domum cuiuſdam ꝑncipis phariſeorū
ſabbato manducare panem. Non dicit euāgeli
um ꝙ ille non inuitaſſet eum ad manducādum
panem. Sꝫ cum intraſſet ieſus ꝛc̄ . quia talē mo
dum tenebat chriſtus ꝙ plus māducabat de pa
ne qꝫ de alijs. dicatur practica quomodo pone/
bantur coram eo diuerſi fructus . ⁊ dabātur di/
uerſa vina ꝛc̄. ⁊ ipſi obſeruabāt eū ſi comederet
de omnibꝰ ꝛc̄. ſꝫ ipſe comedebat compoſite ⁊ ſo/
brie. Item forte ꝓponebant diuerſa ꝟba ⁊ truf
fas ⁊ riſus. ſed ipſe fons ꝟtutum fuit adeo com
poſitus . ⁊ tam temperatus ꝙ non poterāt ipſm
in aliquo confundere vel reprehendere. Hic di
co ego ꝙ docet nos exemplo virtutem temperā
tie. ſicut iam verbo ꝑdicauerat eam dicens: At
tendite vobis ne grauentur corpora veſtra i cra
pula ⁊ ebrietate. Luce. xxj. Nota attendite vo/
bis qꝫtum ad corpora que deſtruunꝛ niſi teneat
homo temperantiā. Quot homies ſunt qui ha-
bent morbum caducum ex ſupfluitate cibi ⁊ po
tus. qꝛ ſicut quādo olla bulit aſcēdit humiditas
ita de ſtomacho aſcendit gutta: ⁊ cadit illa gut/
ta ſuper cor ꝛc̄. Quot hoies ex vino habēt ocu/
los lippos. os rubicūdū ꝛc̄. ⁊ perdūt viſum ⁊ de
bilitanꝛ in membris. Nā vinū eſt ita amicabile
nature ꝙ omnia mēbra querunt illud ⁊ prodeſt
homini ⁊ eius mēbris temperate ſumptū ⁊ lim-
phatum. Quot homies perdunt bonū colorem

facieī ex vino. ⁊ videntur quaſi ſemimoꝛtui ha-
bent anhelituꝫ fetidum. perdūt dentes. habent
doloꝛem ex humiditate vini. patiunꝰ in ſtoma-
cho quod eſt ex ſupfluitate. ſupfluitas cibi non
poteſt decoqui. ideo ſunt multi leproſi Sed qui
tenet temperantiā habet bonū caput. intellectū
clarum. bonos oculos. bonū coloꝛē. bona mem
bꝛa. longe vite eſt. ⁊ poterit diu ſuire deo Ecce
quare dicit Attendite vobis. ſcilꝫ ne grauentur
coꝛda veſtra. per intemperantiā. De omnibus
iſtis Autoꝛitas. Noli eſſe auidus ī omni epula-
tione ⁊ nō te effundas ſuper omnē eſcam. Ecci.
xxxvij. Nota auidus. Naꝫ pͥma digeſtio debet
eſſe in oꝛe. Secūda in ſtomacho. ſunt enī alique
beſtie que ruminā̄t ⁊ ſi eſca nō ſit bene in oꝛe ma
ſticata non poteſt coqui in ſtomacho Itē nō ef-
fundas te ſuper omneꝫ eſcam. Ratio. quia non
oēs ſunt vnius digeſtionis. ſicut non omnes
ſunt vnius decoctionis ī olla ⁊c̄. In multis enī
eſcis erit infirmitas. quia grauant ſtomachum.
Propter crapulam multi obierūt. dicūt medici
ꝙ plures interficit gula ꝗ̄ꝫ gladius. Licet multi
moꝛiantꝰ in ꝑlijs. ſed qui abſtinēs eſt. adijciet vi
tam Ecci. xxxvij. Dicatꝰ de magno Alexandro
quā̄do vidit bꝛagmā̄nos antiq̄ſſimos. interro-
gabat qualem vitam ſeruarēt ⁊ quam medicinā
vt tā̄diu viuerēt. Reſponderūt ꝙ tēperantiā ſo
lum ſemel in die comederēt. ⁊ de vno cibo ſoluꝫ
Ecce quare dicit. Attendite vobis. ꝗ̄tū ad coꝛ
da dicit. ne grauentur coꝛda veſtra. id eſt. ani-
me. Hoc maxime intelligūt clerici religioſi et ꝑ/
ſone deuote. quā̄do multū comedunt vel nimis
cenā̄t non poſſunt ita ſurgere ⁊ doꝛmitā̄t in ma-
tutinis ſeu oꝛationibꝰ ſuis. Ecce quomodo gra
uatur. id eſt depͥmitur anima. Unde ſciendū ꝙ
deus oꝛdinauit hominē mediū inter angelos et
beſtias. Angeli ſūt ſpūales. homo vero vtrūqꝫ
beſtie ſunt ſubſtā̄tie pene coꝛpoꝛales. Homo ve
re vtrā̄qꝫ naturam in ſe habet. Et ſi homo viuit
ſpiritualiter ſm animā eſt ſimilis angelis. Sed
ſi homo viuit ſm ſenſualitatē ⁊ ſm coꝛpꝰ beſtijs
ſimilis factus eſt ſm illud pſalmi. homo cum in
honoꝛe eſſet non intellexit. comparatus ē iumē-
tis inſipientibus ⁊ ſimilis factus eſt illis. Dico
enī ꝙ homo ex peccato ſupbie. auaricie. luxurie
ire. accidie. efficitur ſimilis iumentis. Sꝫ ex pec
cato gule efficitur minꝰ ꝗ̄ꝫ beſtia. qꝛ beſtia tranſi
bit cum onere per viam ſtrictam. lutoſaꝫ. petro
ſam ⁊c̄. ⁊ homo ebꝛius nō poteſt ſe poꝛtare ꝑ vi
am latam planam. imo ceſpitabit et coꝛruet ⁊c̄.
Itē aſinus vel equꝰ ex quo biberunt aquā etiaꝫ
turbidam. ſi poſt ꝑ papam vel regē inuitarētur
non biberēt. ⁊ tu ſi inuitat te aliq̄s bibis ⁊c̄. Iō
minus ꝗ̄ꝫ beſtia eſt guloſus. Ecce xp̄s exemplo
⁊ verbo oſtendit nobis ṽtutem tēperantie. Di
co ſecūdo ⁊c̄. ex quo viſum ē quomodo nos ha-
bere debemus erga noſipſos, videndum ē quo-

modo erga pauperes nos habere debemus per
ṽtutem miſericoꝛdie. ſcilicet ſubueniēdo eis. de
bonis tēpoꝛalibꝰ ⁊ ſpiritualibꝰ. hoc oſtendit ibi
Et ecce homo q̄dam hydropicus vſqꝫ dimiſit.
¶ Pro huius intellectu ſciendū eſt ꝙ doctoꝛes ⁊
pharifei erant in quodā erroꝛe ⁊ falſa opinione
dicendo. ꝙ die ſabbati nullū erat opus fienduꝫ
medicinaꝫ infirmis non dare. ita ꝙ non deberet
eis dari purgatio. nec ſyropus. nec fieri vulneri
apertura. vel ſimilia. Dicētes ꝙ feſtū frangeba
tur. ſed hoc eſt erroꝛ. qꝛ feſtū ſolum frangitur ex
operibꝰ coꝛpoꝛalibꝰ ⁊ ſeruilibus. ⁊ fodere ſeca/
re ligna. ſuere. nere. ⁊ ſimilia. apire operatoꝛia.
ambulare ꝑ viam ⁊c̄. Nam his operibꝰ frangi-
tur feſtum. deus dedit nobis ſex dies. ⁊ retinuit
ſibi vnum. ideo nolite tā̄gere ꝑtem ſuam. nō fa/
ciatis mercimonia vel contractus. in diebꝰ feſti
uis. ꝑpꝰ fractionē feſti veniūt ſiccitates fames
moꝛtalitates. tēpeſtates ⁊c̄. ⁊ homo vult lucra/
ri ⁊ perdit magꝭ. vult enī deus ꝙ ſicut ipſe q̄euit
in die reſurrectionis gloꝛioſus. ita ⁊ nos q̄eſca/
mus. De cōſecratione. diſ. iiij. Omnē diem do
minicū ob reuerētiam reſurrectionis domini. ð
veſpera vſqꝫ ad veſperā ꝑcipimus celebꝛandū.
Et xp̄ianus qui non ſeruat feſta videtur ꝙ non
credat chꝛiſti reſurrectionē. poſſumus enī face/
re opera neceſſaria. ꝓ infirmis contra illoꝛuꝫ er
roꝛem Uidētes ergo iudei emuli xp̄i. ꝙ nec ī cō
uiuio poterā̄t eum repͥhēdere in aliquo. oꝛdina
uerunt vt hydropicus quidā poneretur coꝛam
chꝛiſto. qui nō audebat petere ſanitatē. quia in-
culpaſſent eum de ſabbati fractione. Sꝫ reſpici-
ebat chꝛiſtū. quaſi diceret Domine ante te oē
deſideriuꝫ meum ⁊c̄. lꝫ oꝛe non audeam dicere.
ꝓpter iſtos ꝓditoꝛes qui interficerent me. No-
ta miſericoꝛdiā chꝛiſti. Cū ille hydropicꝰ non au
deret appꝛopinquare ad chꝛiſtū. neqꝫ petere ele
moſynā ſanitatis. ꝓpter inimicos chꝛiſti circū/
ſtantes. xp̄s benigne ſurrexit ð menſa poꝛtans
elemoſynā ſanitatis qua indigebat. Licꝫ ī men-
ſa manēs ſolo nutu potuiſſet ipm̄ ſanare. tamen
voluit ſurgere ⁊ ire ad ipm̄ et tā̄gere. dans nob
exemplū miſericoꝛdie. Et phariſei infra ſe dice-
bā̄t. nūc pōt accuſari. quia fregit feſtum. O ſtul
ti. Dico enī ꝙ hic xp̄s oſtendit ṽtutē miſericoꝛ
die. ⁊ quomodo erga pauperes debemꝰ nos ha
bere dando ⁊ mittendo elemoſynā. Dicatꝰ con-
tra illos qui habent aurem ſurdam coꝛā paupe
ribus. voſmet vel ꝑ alios mittatꝭ elemoſynaꝫ. ⁊
ſic filij nutrientꝰ ad opa miſcōie. Iō dic̄. Quo-
modo potueris ita eſto miſericoꝛs. ſi multū tibi
fuerit abundā̄ter tribue. Si autē exiguū tibi fu-
erit etiam exiguū libēter impartiri ſtude. Tob.
iiij. ¶ Dico tertio ꝙ oſtendit quomodo debemꝰ
nos habere ad inimicos ꝑ virtutem beniuolētie
cum dicit. Et reſpondens ih̄s dixit ad legiſperi
tos, vſqꝫ, reſpondere illi Ex quo curauit hydro

picum. dedit eis elemoſynã corporalē. ⁊ eis de/
dit elemoſynaꝫ inſtructionis ſpũalis. Mat. v.
Audiſtis q: dictum eſt antiquis. diliges amicũ
tuum ⁊ odio habebis inimicũ tuũ. Ego autem
dico vobis. diligite inimicos veſtros. benefaci=
te his qui oderũt vos ⁊c̄. Ecce beniuolētia quã
eis oſtēdit dans nobis exemplũ. quomodo ad
inimicos noſtros nos habere debem⁹ exemplo
ſuo. Dico quarto ꝙ oſtendit quomodo cũ ami
cis ſit cõuerſandum per virtutem modeſtie non
ſuperbiendo ⁊c̄. Hoc oſtendit cum dicebat ad
inuitatos ⁊c̄. In hiſtoria euangelij miſtice lo/
quitur chriſtus de nuptijs. q̃s deus pater fecit
de filio. Sponſa eſt natura humana. q: ſicut vir
⁊ vxor non ſunt duo Matth. xix. ita diuinitas
xp̄i ⁊ humanitas faciunt vnam pſonã. De his
nuptijs habet̄ Matth. xxij. Simile eſt regnuꝫ
celorũ homini regi qui fecit nuptias filio ſuo ⁊c̄
Inuitati ſunt omnes xp̄iani per apoſtolos mar
tyres cõfeſſores. Jdo lauetis manus. Sꝫ atten=
datis ne velitis tenere primuꝫ locum. pͥmatum
vult qui ſe ingerit quando vacat aliqd̄ benefici
um vel officiũ. dicendo. vere ego ero papa. ⁊ de
epiſcopatu ⁊c̄. de qualibet cura animaruꝫ. iam
vos vultis eſſe in pͥmo loco ſuperius. quãdo ve
nit domin⁹ et videbit vos qui non eſtis digni.
nec ſcitꝭ regere domũ veſtrã. dicet. ribalde por=
cus luxurioſus. ⁊ q̄d facis tu hic. guloſus pom=
poſus ⁊c̄. Sꝫ ſimplici religioſo vel clerico q̄ fu/
giunt ⁊ vadũt ſimpliciter dicet. O fili mi ⁊ quid
facis tu hic. aſcēde ⁊ ſic ſuperius collocabit eũ.
omnis eni qui ſe exaltat humiliabit̄ ⁊c̄. Jdeꝫ in
dominio ſeculari. vel regimine cõmunitatũ. vo
lunt nõnulli habere primatũ. dicēdo. ego ero iu
ratus baliuus ⁊c̄. quia omnis qui ſe exaltat i re
gimine ſe ingerēdo. humiliabitur in iudicio de=
ſcendēdo ⁊c̄. Sed q̄ fugiũt humiliando ſe exal=
tantur. Auctoritas. Domin⁹ mortificat. ⁊ viui=
ficat. ⁊ deducit ad iferos ⁊ reducit. domin⁹ pau
perem facit. ditat. humiliat. ⁊ ſubleuat. j. Regl.
ij. Item alia. ne glorioſus appareas coram rege
⁊ in loco magnorum ne ſteteris. melius eſt enim
vt dicatur tibi. aſcende huc. q̄ꝫ vt humilieris co
ram pͥncipe. Prouͦ. xxv.

Sermo ſcd̄s de eadē dñica ſcꝫ. xvij. p⁹ trinitatꝭ.

Vade recumbe in nouiſſimo loco. Luē. xiiij. Volo nũc
p̄dicare de conditionib⁹ animarũ ⁊c̄
quia ſtultus eſt qui ſcit quid eſt de eis i alio mũ=
do. ſi non emendat vitam ſuã Salutetur virgo
maria ⁊c̄. Scd̄ꝫ ꝙ clare inuenit̄ i ſcriptura diui
na. et declarat̄ manifeſte experientia. vita iſta
nõ eſt niſi via in qua cõtinue ambulam⁹ ad aliã
vitaꝫ itantũ ꝙ ſtatim quãdo puer naſcitur in il/
lo puncto incipit viam ambulãdi. lꝫ ſtet in lecto
iuxta matrem. Nos omẽs continue ambulam⁹
ſiue comedamus bibamus dormiam⁹ ⁊c̄. Hoc
poteris videre per ſimilitudinē de naui eunte ꝑ
fluuiũ. in qua illi q̄ ſunt int⁹ ſiue comedant ſiue
bibant. ſꝑ progrediũt̄ ⁊c̄. Ita pñs vita ē nauis
triũ coopertrarũ. ſcꝫ religioſorũ clericoꝝ ⁊ lai
corum. vadit per fluuiũ tēporis ſubitum pluſq̄ꝫ
ſagitta vel auis. q: ad motum ſolis mouet̄. q̄tũ
creditis ꝙ ſol ambulauerit ex quo incepi p̄dica=
re ⁊c̄. tamdiu ambulam⁹ ad mortem comedēdo
ſtando ⁊ ſedendo. Jdo dicit ſcriptura. Oēs mo
riemur ⁊ quaſi aqua dilabimur in terrã. q̄ nõ re
uertit̄. ij. Regl. iiij. Clare ergo poteſtis videre
ꝙ p̄ſens vita eſt via. Et vbi ducit nos? Dico ꝙ
non vadimus ad vnum locũ. Quattuor eni ſũt
loca in alio mundo. ⁊ omnes vadim⁹ ad aliquē
illorum.

- Prim⁹ locus eſt dãnatoꝝ intollerabilis.
- Scd̄s pueroꝝ irreuocabilis.
- Tertius tribulatoꝝ remediabilis.
- Quartus beatorũ ineſtimabilis.

De vltimo dicit thema. Vade recũbe in nouiſ/
ſimo ⁊c̄. Dico pͥmo ⁊c̄. Iſte locus eſt infernus
qui eſt in corde terre. ſicut ſunt domũcule i cor=
de pomi. Scitis q̄ vadunt ad iſtũ locũ. religioſi
clerici ⁊ laici qui tenent malã vitam. et viuũt in
peccatis ⁊ nolũt corrigere ſe. ſciunt ꝓcerto ⁊ co
gnoſcunt peccatũ in quo viuũt. nolunt ſe corri/
gere ſm̄ regulam q: totum in ſcriptis. Magis
ſequũtur ꝓprios ſenſus q̄ꝫ diuinam admonitio
nem. magis ſuam ſenſualitatē q̄ꝫ diuinã volun/
tatem. magis ſuam inclinationē q̄ꝫ diuinã ordi/
nationē. tales quãdo moriunt̄ ad iſtum locũ va
dunt cõdemnatorũ. vbi ſunt tormēta intollera=
bilia. Ideo dicit ſcriptura p̄cipiens p̄dicatorꝭ
vt denunciet ⁊ p̄dicet de iſtis tormentis. dicēs:
Teſtetur ipis ne ipi veniant ad hunc locum tor
mentorũ Luē. xvij. Nota cum dicit locum tor
mentorũ in plurali. ⁊ nõ i ſingulari. ꝙ ſm̄ ꝙ ſũt
diuerſa peccata. ita ſunt diuiſa tormenta eis cor
reſpondētia. aliqui eni peccant ⁊ maxime ꝑ ſup
biam ornãdo ſe ⁊ parando vane ſupbiendo. vt
poſſint aſcēdē in dominio regimie ⁊c̄. Huic pec
cato correſpõdet vnũ tormentũ. ſcꝫ ꝙ ꝯculcant̄
a diabolis. q: tm̄ q̄tuꝫ in hoc mũdo voluerunt
eſſe ſuper alios tm̄ in inferno ſunt ſub pedib⁹ de
monũ ſicut vue in torculari calcãtur. ⁊ quilibet
diabolus ponderat plus q̄ꝫ turris. ⁊ tũc voluiſ=
ſent fuiſſe humiles. Jdo dicebat chriſt⁹. Diſci=
te a me q: mitis ſum ⁊ humilis corde. Matth.
xj. Alij peccant maxime per auariciã in vſuris
furtis rapinis retinendo bona defunctoꝝ. ſala=
rium ſuoꝝ. decimas ⁊ pͥmicias ⁊c̄. Huic pecca/
to correſpõdet tormētum d̄ caldarijs plenis au=
ro. ⁊ argento liquefactis ⁊ ibi cruciãtur nec poſ
ſunt mori. Jdo chriſt⁹ auiſando nos dicit. Attē
dite vobis ⁊ cauete ab omni auaricia. q: non in
abundãtia cuiuſq̄ꝫ vita eius eſt ex his q̄ poſſidet

Luc̄.xij. Alij viuūt in luxuria vt porci. nō ſūt contenti de vxoribus ⁊c̄. Religioſi et clerici inhoneſti. ⁊ alij qui non ſunt de matrimonio faciendo corruptiones ⁊ viliſſima peccata ⁊c̄. Correſpōdet huic peccato vnum tormentū. q2 ad ſimilitudinē cyrogrilli ponūt in veru nec poſſūt mori. Jō dicit ſcriptura. Abſtineatis vos a fornicatione. vt ſciat vnuſquiſq3 veſtrū vas ſuum poſſidere in ſanctificatione ⁊ honore. nō in paſſione deſiderij ſicut ⁊ gentes que ignorant deū. j. Theſſal. iiij. Ideo refrenare debem⁹ corp⁹ freno penitentie. ¶ Alij viuunt in peccato inuidie maxime ſcil3 ꝓ regimine vel inuident fame alterius vel honori ſeu diuitijs. Inuidia eni non eſt niſi venenum interficiens animā. ꝺ iſto prodeūt diffamatiōes male loquele. Jdo tormentū correſpōdens huic peccato eſt ꝙ mordent a ſerpētibus ⁊ viperis. ⁊ inflātur eoꝝ corpora veneno nec poſſunt mori. Jdo dicit ſcriptura. Deponētes igitur omnē maliciā ⁊ omnē dolū ⁊ ſimulationes ⁊ inuidias. et omnes detractiones. ſicut modogeniti infātes rationabiles. ſine dolo. lac cōcupiſcite charitatis ſc3 vt in eo creſcatis ⁊c̄. j Pet. ij. ¶ Alij viuunt guloſe nō ſeruant ieiunia eccleſie. neſciūt in ieiunio audire miſſā. Tormētum correſpōdēs eſt eſurire ⁊ ſitire qui non obtinebunt guttam aque. ſed plumbum liquefactū ⁊c̄. Jdo chriſt⁹ dixit. Attendite vobis ne grauētur corda veſtra ⁊c̄. Luc̄. xxj. ¶ Alij viuūt i peccato ire cum deſiderio vindicte. nolūt parcere ſi in aliquo fuerunt iniuriati. factum eſt irremiſſibile. vel ſi parcūt nolūt loqui nec ſalutare. ſignū eſt ꝙ adhuc retinent odium. Tormentū iſtorū eſt furca magna ferrea i qua ſuſpēdunt ⁊ ignis inferius. ⁊ rependūtur vices. ex quo per ignem ire peccaſtis. ꝙ per ignem puniamini. ⁊ quia in gutture non loquēdo peccauerunt. ideo in gutture cum ignito ferro punietur. Jdo chriſt⁹ dixit. Si dimiſeritis hominib⁹ peccata eorū. ⁊ dimittet vobis pater veſter celeſtis delicta veſtra Matth. vj. ¶ Alij viuūt in peccato accidie. permittunt perdere tempus. qꝺ deus nobis dedit ad penitentiā. non ad cōgregandum pecunias. nec facere magnas domos niſi ad neceſſitatem. q2 ꝓncipaliter laborare in penitētia deberemus ſed ſunt multi qui nō curant confiteri in quadrageſima. nec cōmunicāt in paſcate. nec ſciunt audire miſſā i dominica niſi loquēdo ⁊c̄. Tormētū eſt ꝙ ſemper verberant a demonibus. nec ꝑmittunt eos quieſcere. Jdo chriſt⁹. Dico vobis ꝙ niſi penitētiā habueritis omnes ſimul peribitis. Luc̄. xiij. Patet quare dic̄. Teſtet illis ſup ple ꝓdicator. ne ⁊ ipſi veniant in hunc locū tormentorū. In iſto loco iuit iudas. Act. j. Preuaricatus eſt iudas vt abiret in locū ſuum. Nota ꝑuaricatus. id eſt. fregit. Fregit eni legem nature. ſcripture. ⁊ gratie. Legem nature. quia natura dictat: ꝙ ſi homo recipit dona et gratias ab aliquo. ꝙ homo ſibi ſeruiat ⁊ retribuat. Judas eni accepit gratias a chriſto. q2 pepcit ſibi mortem patri. ⁊ luxuriā matris: quā duxerat i vxorem. vt dicit de eodem. Remiſit ſibi homicidiū filij regis. dederat ſibi poteſtatem faciēdi miracula ⁊c̄. fecit eum diſcipulū ſuum apoſtolū ⁊ ꝓcuratorem ⁊ ꝑdidit eum. ¶ Secundo fregit legē ſcripture. que tota ordinatur erga meſſiā. vt honoretur ⁊c̄. Iſtam fregit vendēdo meſſiam precio vnius aſini triginta denariorū. ¶ Tertio fregit legem gratie. q̄ dicit. ꝙ de peccatis faciat homo penitentiā. ſed ipſe deſperauit Jdo dicit preuaricatus eſt iudas ⁊c̄. Bonū erat ei ſi nat⁹ non fuiſſet homo ille Matth. xxij ¶ Dico ſecūdo ⁊c̄ Iſte locus eſt altior loco damnatoꝝ. ibi vadunt anime puerorū ſine baptiſmo decedentium. ibi non eſt ignis nec demones. nec tormenta. ſ3 ſūt ibi tenebre ſcilicet carentia claritatis gr̄e et glorie. ibi eni vadunt filij chriſtianorū ⁊ aliorū infidelium: qui non habent niſi originale peccatū. quia paruuli infideliū qui actualiter non peccauerunt. non habent niſi peccatū originale. vt filij chriſtianorū ante baptiſmū. ⁊ quia non ſunt mundi deus non vult eos recipere in paradiſo. ⁊ quia ipſi non peccauerūt peccato ꝑſonali. non dat eis penam inferni. ſed mittit eos ad illū locum peccato originali debitū irreuocabilit̄. vultis intelligere rationē ⁊ ſcietis quid eſt peccatū originale. Jam ſcitis quādo in aliqua villa ſunt aliqui leproſi eijciūtur de villa. ⁊ ſeparant. non ex peccato aliquo ipſorū. quia forte erant bone vite. ſed ex illa infirmitate. nec datur eis aliqua pena ſeu moleſtia. imo fiunt eis elemoſyne. S3 ꝙ ſint ſeparati. ⁊ ita ordinauit de⁹. Numeri. v. Locutus eſt dominus ad moyſen dicens: Precipe filijs iſrael. vt eijciāt de caſtris omnē leproſum Idem in ꝓpoſito peccatū originale non eſt factū a creatura. Imo diſplicet ſibi. ſicut leproſo illa infirmitas. Sed venit ex corruptione ſcilicet illius carnalis generationis. quia ſi aliter deus crearet hominē ſicut formauit adam vel euā ſine illa carnali generatione. non habēt peccatū originale. Sed illa vili generatione anima efficitur leproſa. Ideo deus non vult eam habere in paradiſo. ſicut nec vos leproſos vultis habere i villa in ſocietate veſtra. Jdo ſeparantur in illo loco. qui dicitur limbus puerorū. quia originale peccatū eſt tam fortis lepra ꝙ non poteſt curari niſi balneo baptiſmi: qꝺ chriſtus ordinauit Jdo anima ante baptiſmū eſt ita turpis. ꝙ non poſſes ſuſtinere eius aſpectum. Sed poſt eſt ita pulchra. ꝙ ſi poſſetis eam videre nolletis comedere nec bibere ⁊c̄. Jdo dic̄ Job. xiiij. Quis pt̄ facere mundū de imundo conceptū ſemine. nōne tu qui ſol⁹ es. Auſentur hic mulieres q̄ ſūt grauide. q2 ſi debet eſſe maſcul⁹ in q̄drageſima

dic habet animã. Si femina duplicant̃ dies .qꝛ
ẽ frigidioꝛis cõplexionis. ne tripudient nec eq̃/
teut. Itez viri auiſent̃ ne male tractent vxores
ſuas. dicat̃ qñ aie taliũ ſine baptiſmo deceden=
tium vadunt ad poꝛtã paradiſi petentes ibi re/
cipi dicentes ſe non peccaſſe ⁊c̃. dicit eis xp̃s. re
ſpicias te quõ es leproſus ⁊c̃. ⁊ remittit eum ad
ſocios ſuos. ⁊ ſi omnia bona mũdi fierẽt ꝓ illis
nõ poſſunt reuocari ab illo loco De iſto loco de
us facit queſtionez Job dicens. Si noſti oia iu
dicia mihi. in qua via habitet lux. ⁊ tenebꝛaruz
quis locus ſit. Job. xxxviij. Job neſciuit reſpõ
dere. ſed xp̃s declarauit ꝙ via lucis ẽ baptiſmꝰ
per ip̃m eni vadimus ad lumẽ gloꝛie. ⁊ tenebꝛa
rum locus eſt limbus pueroꝝ. Non credatis ꝙ
habeant tenebꝛas omnimodas. imo habent in=
tellectum clarũ ⁊ diſputant ⁊c̃. Sz non habent
lumen dei nec glïe. Modo cogitate qδ peccatũ
eſt illoꝛũ ex cuius vel quoꝛuz culpa tales pueri
moꝛiunt̃ ſine baptiſmo. ⁊ in iudicio petent iuſti
ciam a chꝛiſto. de patre vel matre. vel matrina.
ſeu ſacerdotis ſi non dixit bene foꝛmã. vel de il=
lis q̃ ſecrete occidũt ne peccatũ diuulget̃. ⁊ ꝺ il/
lis qui cõſentiunt. Auiſetis vos. qꝛ de magnis
peccatis mundi eſt occidere coꝛpus ⁊ aiam. De
iſto loco dicit xp̃s cuilibet puero illoꝝ allegoꝛi/
ce Ecce inquit eſt locus apud me. ⁊ videbis po
ſterioꝛa mea. faciem autẽ meã videre non pote/
ſtis Exo. xxxiij. // Nota videbis poſterioꝛa ⁊c̃.
In xp̃o pꝛimũ eſt diuinitas. poſterius humani
tas. dicit ergo ꝙ videbis poſterioꝛa. ſcʒ coꝛpus
cum ſuis mẽbꝛis in iudicio. faciem autẽ meã. id
eſt diuinitatẽ videre non poteris // Dico tertio
ꝙ eſt alius locus tribulatoꝛũ remediabilis ſcilʒ
purgatoꝛiũ in iſto eſt ignis ſcilʒ flãma pura que
dei voluntate durat ⁊ durabit vſq; ad iudiciũ
⁊ poſt non erit purgatoꝛiũ. ⁊ cruciat aïas. et eſt
q̃ſi puteus. ſed latus ⁊ ꝓfundus ⁊ aie ſtant intꝰ
aliq̃ infra ignẽ. alique a cingulo ⁊ inferius. Ani
ma eni oia mẽbꝛa habet ſed ſunt illa mẽbꝛa ſpi/
ritualia. ſ; coꝛpꝰ carnalia mẽbꝛa habet. Ad iſtuz
locũ vadunt ꝑſone q̃ lʒ peccauerunt. tñ de bona
hoꝛa ꝯuertuntur ad deuz ⁊c̃. ſuant dei mãdata
⁊ eccl̃ie. tales ſunt in grã. Sed qꝛ cõiter peniten
tia q̃ datur a ꝯfeſſoꝛibus non eſt tanta quantuz
peccata requirũt. tñ habet ꝟtutem qñ ſeruat̃ li
berandi a penis inferni Jdo in purgatoꝛio com
plent reſiduũ. Dicat̃ pꝛactica quõ aia poꝛtatur
a bono angelo ⁊ ꝯfoꝛtat̃ ab eo. De iſto loco dic̃
Job. Habet argentũ venaꝝ ſuaꝝ p̃ncipia ⁊ au=
ro locus eſt in q̃ conflat̃. Job. xxviij. Nullus in
trat purgatoꝛiũ niſi ſit aurũ vel argentũ. auruz
ſcʒ ꝑ charitatẽ. argentum ꝑ claritatẽ fidei Sine
dubio. ſine erroꝛe et falſa opinione. ⁊ ꝑ ſoni cla
ritatem ſcʒ dicendo. Credo in deũ. quolibet die
mane ⁊ ſero cũ ꝓteſtatione. Multi ſunt argen
tum ſed nõ ſonãt dicendo. Credo in deũ. ido ⁊c̃

Jdeo dicit habet argentũ ſcʒ fidei venaꝝ ſuarũ
p̃ncipia. xp̃s eſt p̃ncipium Joh. viij. Ego ſũ p̃n
cipium q̃ loquoꝛ vobis. Vene ſũt apl̃i ⁊ ꝑ iſtas
venas fides venit ad nos. Auro. i. xp̃iano. qꝛ i
purgatoꝛio non intrat niſi xp̃ianus q̃ hʒ clarita
tem ⁊ grãz dei. locus eſt in q̃ conflat̃. i. puriſica
tur. Pꝛo iſto loco eccl̃ia petit ꝑ defunctis. Do=
na eis requiem ⁊ locũ indulgẽtie ſcʒ purgatoꝛij
⁊ dicit̃ locus indulgentie ꝓpter ſuffragia. qꝛ in
tm̃ poſſet q̃s iuuari ſuffragijs ꝙ mox liberaret̃.
Dico q̃rto ꝙ locus beatoꝛuz eſt inextimabilis
ſcʒ celuz empirreũ. Et de iſto dicit thema. vade
ſcʒ in hac vita taliter vt poſſis quieſcere ĩ nouiſ=
ſimo loco. Scitis qui vadunt ad iſtũ locũ. qꝛ il/
le ꝑſone ſancte ⁊ ꝑfecte q̃ lʒ peccauerũt faciũt ta
men tantã penitentiã ⁊ habẽt tantã ꝯtritionem
de peccatis ⁊ ꝓpoſitum non redeũdi ad pecca=
ta. ꝙ ante vellent moꝛi q̃ꝫ recidiuare vellent in
peccatũ ⁊ ꝯfitentur ſepiſſime ⁊ cõicant cum ma=
gno feruoꝛe charitatis. ieiunãt non ſolũ ieiunia
eccl̃ie. poꝛtant ciliciũ. plangunt ſe intm̃ ꝙ plꝰ eſt
bonũ q̃ꝫ malũ qδ fecerunt. tales habẽt h̃ purga=
toꝛiuz. nunq̃d nobis videtur purgatoꝛiũ poꝛta=
re ciliciũ. idem eſt dicendũ de alijs. Jdo qñ mo
riuntur: tales ſtatim euolant ad paradiſũ. ⁊ ab
angelis poꝛtãt̃ in celũ: vt ſponſa ducit̃ ad eccle/
ſiam. q̃ eleuant aiam queadmodũ cantat̃ ꝺ bea
ta magdalena. et ergo multũ ꝓdeſt h̃ facere pe=
nitentiam. De h̃ dauid fecit vnũ pſalmũ in ꝑſo
na aie ſancte dicens: Dñs regit me ⁊ nihil mihi
deerit. in loco paſcue ibi me collocauit. Nδ do=
minꝰ regit me ad ſeruandũ bonam vitã ⁊ mãda
ta ſua. Et ſi aliquãdo peccaui feci tantã peniten
tiam ꝙ nihil mihi deerit. Dico vobis ꝙ oẽs la=
boꝛes penitentiales deberẽt eſſe vobis dulciſſi=
mi vt poſſetis illã glïam acq̃rere de q̃ dicũt ſan/
cti. vidimꝰ terrã valde opulentã ⁊ vberem noli
te negligere. nolite ceſſare. eamꝰ ⁊ poſſideamus
eaz: nullus erit laboꝛ intrabimus ad ſecuros ad
regionẽ latiſſimã. tradetq; nobis dñs locuz in q̃
nullius rei eſt penuria Judic. xviij. Nota vidi=
mus ſcʒ ꝑ ſcripturã ⁊ ꝑ ſanctã ꝯtẽplationẽ. ter/
ram ſcʒ beatoꝝ valde opulẽtã vbi nõ erit penu
ria alicuiꝰ rei. nullꝰ erit ibi ſenex nec infirmꝰ nec
habens doloꝛẽ ſed gaudiũ ꝯſolationis. ergo va
de recumbe ⁊c̃. Deo gratias.

¶ Sermo tertius.

Aſcende ſuperiꝰ

⁊ tunc erit tibi glïa. Jſtud verbũ ha
betur textualiter Luc. xiiij. Pꝛo de/
claratione huius ꝟbi ⁊ introductione huiꝰ ma=
terie p̃dicande in p̃nti. Sciendũ ſm ꝙ clare iue
nitur in ſcriptura diuina. magna differẽtia eſt i=
ter p̃ncipium hois ⁊ finem. qꝛ p̃ncipium homis
eſt in hoc mundo. ⁊ finis in celo. Pꝛincipiuz eſt
eni ẽ in vtero hois. nam qñ ꝯceptũ ⁊ foꝛmatum

eſt corpꝰ ⁊ membra i vtero . aia in illo creat̃ ⁊ in
cipit viuere homo ⁊ poſt naſcit̃ ⁊c̃. ſed finis ē in
celo. non creauit nos deꝰ ad diu habitanduȝ in
hac vita vt ptȝ. ſed ad ↄſequendū gł'iam paradi
ſi. Jdo dicit ſcriptura Nō habemꝰ hic manentē
ciuitatē ſ futurā inquirimus Heb. vlt. Nō nō
habemꝰ hic manentē ciuitatē neqꝫ villā neqꝫ ca=
ſtrū ⁊c̃. Ecce diuerſitas inter ꝑncipium ⁊ finem
hois eſt. Nō eſt ſic de aialibus et auibꝰ. qꝛ ſicut
habēt ꝑncipiū in hoc mūdo: ita etiā ⁊ finem. qm̄
enī morit̃ totū reſoluit̃ in q̄ttuoꝛ elemēta. Et ec
ce ſignuȝ huiꝰ qđ dñs dedit nobis. oīa aialia re=
ſpiciūt ad terrā ⁊ vadūt curua. q̄ſi vellēt dicere
ſi ſcirent loqui. nos nihil habemꝰ i celo ſ i terra
Nos ꝟo ſolū cū plantis tangimꝰ terrā oſtēden=
tes ꝙ i terra habemꝰ iniciū. Sȝ ſumꝰ erecti nos
⁊ ad celū reſpicientes q̄ſi ad domū noſtrā. Et lȝ
coꝛpa incinerent̃ tñ in iudicio reſurgent ⁊ ſimul
cū aiabus aſcēdent in celuȝ. Autoꝛitas. Noſtra
ↄuerſatio in celis eſt q̄tū ad aiam vnde ⁊ ſalua
toꝛem expectamꝰ dñm noſtrū ihm xp̄m q refoꝛ/
mabit coꝛpus hūilitatis nr̃e ↄfiguratū coꝛpoꝛi
claritatis ſue. ad Phil. iij. Patet differētia iter
ꝑncipiū ⁊ finē hois. Jdo dicit thema aſcēde ſu/
periꝰ ⁊ erit tibi gł'ia. ꝑmo q̄tum ad aiam et poſt
iudiciū ſimul in aia ⁊ in coꝛpe. ptȝ thema. Mo
do diceret aliq̄s veſtꝝ. ego bñ vellē libēter aſcē
dere. qꝛ lȝ habeam hic ꝑncipiū ↄceptionis. foꝛ/
mationis. ⁊ creatiōis. et nutritiōis. tñ bñ video
ꝙ nō poſſum hic remanere ⁊ vellē aſcēdere. Sȝ
ꝑ quam ſcalā poſſum aſcendere neſcio vel opto
ſcire. ꝓpter hoc volo vob̄ modo oſtēdere ſcalā
⁊ recipiā fundamentū a quadā reuelatiōe facta
Jacob: q quadaȝ nocte vidit ſcalam ſtantē ſuꝑ
terrā: ⁊ cacumē eius tangebat celuȝ. angelos q̄ȝ
dei aſcendētes ⁊ deſcēdētes ꝑ eā et dñm innixū
ſcale. Gen̄. xxviij. Jſta ſcala eſt bona vita. quia
ſi ad celū volumꝰ aſcēdere ꝑ iſtā nos optet trāſi
re. qꝛ in paradiſo nullꝰ intrat rōne generis. ꝑla=
tionis. dominij tꝑalis. nec diuitiaꝝ. nec ſciētie.
Nota cū dicit ſtantē ſuꝑ terrā. qꝛ bona vita hic
habet ſuū ꝑncipiū qđ eſt recedere a peccatis a ma
la ſocietate: ⁊ facere pniaȝ. ↄfiteri. ſatiſfacere. ꝑ=
cere inimicis ⁊c̃. Cacumē eius tangens celū. qꝛ
bona vita h̄ incepta ⁊ cōtinuata ducit ad celum
angelos q̄ȝ aſcēdētes. qꝛ ꝑ ſcalam bone vite ali=
qui aſcēdūt. ⁊ aliqui deſcēdūt. Aſcēdūt illi q in
cipiūt bonā vitā ⁊ ↄtinuāt eā de bono in melius
Sȝ deſcendūt q incipiūt cū magno feruoꝛe: ſed
paulatim refrigerant̃ vt aqua calida ſemota ab
igne frigeſcit. ⁊ reuertunt̃ tales ad ꝑmū ſtatum
vel efficiunt̃ peioꝛes. Jdo dauid. Aſcēdūt vſqꝫ
ad celos. ſ. q non ꝑſeuerant. aia eoꝝ in malis ta
beſcebat. Et dñm innixū ſcale. qꝛ deꝰ ē merces
⁊ ꝑmiū bonoꝝ opeꝝ. vnde dicit xp̄s. venite ad
me oēs q laboꝛatis ⁊ onerati eſtis: ⁊ ego reficiaȝ
vos. Mat. xj. Ecce ſcala. ergo aſcēde ſupiꝰ ⁊c̃.

Declaraui vob̄ duo. Primo rōeȝ quō habemꝰ
aſcēdere in celū. qꝛ ibi ē finis nr̃. Scđo ſcalam ꝑ
quā habemꝰ aſcēdere. Modo optet ſcire ḡdus
ꝑ q̄s habemꝰ trāſire. Pro quo notādū ꝙ ſepteȝ
ſunt gradus in q̄bus ſtat bona vita.

¶ Primus credētia. xij. articuloꝝ.
¶ Scđs reuerentia diuinoꝛū.
¶ Tertius beniuolētia ꝓximoꝝ.
¶ Quartus regentia mēbroꝝ.
¶ Quintus diligentia agendoꝝ.
¶ Sextus prudentia dicendoꝝ.
¶ Septimus cuſtodientia internoꝛū.

Primꝰ eſt ergo credentia articuloꝝ. ſ. ꝙ homo
habeat credētiā fidei firmā ſine erroꝛe dubitati/
one. ⁊ falſa opinione dicēs. licȝ nō habeā rōneȝ
de h̄ naturalē. nec intellectu poſſim cōꝑhēdere.
tñ qꝛ vos dñe q non poteſtis mētiri nec decipe:
nec decipi dixiſtis h̄ oꝛe vr̃o: ⁊ dimiſiſtis in ſcri
ptis ꝑ quattuoꝛ euāgeliſtas: ⁊ determinat idem
eccł'ia. idō credo dñe. Ecce fides neceſſaria. Ra
tio. in om̄i via ꝑmuȝ qđ eſt hoi neceſſariū eſt ſci/
re terminū q vadit. Cū ergo nos in h̄ mundo ſi=
mus viatoꝛes: ⁊ terminꝰ ad quē ſit deus in celo
opoꝛtet vt a nob̄ ſciat̃. Modo nulla alia res in
h̄ mūdo dat nob̄ cognitionem de deo niſi fides.
cū ergo dicit thema. Aſcēde. ⁊ vbi aſcendaȝ: ſu
periꝰ. ſ. ad deū in celo: ⁊ q̄s ⁊ qualis ē deꝰ: dicit
fides ꝙ vnus ē i ſubſtātia ⁊ trinꝰ in ꝑſonis. Jtē
declarat fides ꝙ de illis tribus ꝑſonis nō pater
nec ſpūſſanctꝰ ſ filius factꝰ eſt homo ↄceptus ⁊
natus de ꝟgine. Fides tenet ꝙ ē indutꝰ de ſcar
lata rubea ꝓpter paſſionē ⁊ ſanguis effuſioneȝ.
⁊ ꝙ voluit ſuſpendi in ligno crucis ne aliq̄s ſibi
credens ⁊ obediens ſuſpendat̃ in furca inferni:
Jdē dicit fides ꝙ ſurrexit die tertia indutꝰ man
tello gł'ie ⁊c̃. Jtē ꝙ modo eſt ſuper oēs celos re=
gnans: ⁊ ſuꝑ oēm creaturā. Jtē eſt indutꝰ de al/
bo quolibet die in hoſtia ↄſecrata. Ecce quō fi/
des declarat q̄s ⁊ q̄lis eſt deꝰ. opoꝛtet ergo h̄re
credentiā articuloꝝ ad cognoſcēdū deum. Jdo
apł's. Credere enī opoꝛtet accedētē ad deū. qꝛ ē
⁊ ꝙ inq̄rentibus ſe remuneratoꝛ ſit. Heb. xj. Si
ergo vis deuȝ cognoſcere ꝑ fidē opoꝛtet te ſcire
Credo in deū. in q ↄtinent̃ articuli fidei. ⁊ dice/
re quolibet mane ⁊ ſero cū ꝓteſtatiōe Sicut mi
les q facit regi homagiū. Jdeo dauid. Credidi
ſcȝ coꝛde. ꝓpter qđ locutꝰ ſū in oꝛe. Ego autem
hūiliatus ſū nimis in coꝛꝑe. Ecce primū gradū
Scđs eſt reuerentia diuinoꝝ ex q habemꝰ cre/
dētiam articuloꝝ: req̄rit̃ ꝙ etiaȝ habeamꝰ reue=
rentiaȝ diuinoꝝ. Ratio naturalis. Motꝰ reue=
rētialis ad aliquē eſt ſm credentiā extimationē
⁊ excellentiā quā habes de illo. Si veniat inter
vos miles facitis ſibi magnaȝ reuerētiā ſ maio
rem duci ⁊ multo maioꝛē regi. Jtē magnā reue=
rentiā facitis ep̄o. maioꝛē cardinali. ſ multo ma/
ioꝛem pape. patȝ ergo ratio. Si ergo ꝑ primum

Dñica.xvii.post trinitatis

nos credimꝰ ꝙ deꝰ ſit infinite excellẽtie ⁊ digni/
tatis.reqritur ꝙ ſm illã credentiã ſeu exiſtima=
tionẽ faciamꝰ ſibi reuerentiã. De h̄ dicã vnũ mi
raculũ de biblia:de vno ceco a natiuitate quem
xp̄s curauit dans ſibi viſum:cui poſtꝙ̃ fuit illu
minatꝰ dixit xp̄s. Tu credis in filiũ dei. Rñdit
ille ⁊ dixit.quis eſt dñe vt credã in eum?dixit ei
ih̄s: Et vidiſti eũ qui loquit̃ tecũ ipſe eſt. At il=
le ait: Credo dñe. Et ꝓcidẽs adorauit eũ. Joh.
ix. Ecce quõ ex credentia ſecuta eſt reuerentia.
Sic debet eſſe in nob̄. Si habemꝰ credentiaꝫ de
deo portemꝰ ⁊ exhibeamꝰ ei reuerentiã triplici/
ſcꝫ in corde.in ore.⁊ in oꝑe. ¶In corde ei reuerẽ
tiam exhibere debemꝰ ſpem nr̃am in eo ponen=
do.ꝙ ſi creditis ip̄m ĩ miſc̄dia infinituꝫ in poten
tia ⁊ pietate . magnã iniuriã ſibi facitis qñ ĩ his
vr̃is neceſſitatibꝰ ſcꝫ ꝓ ſanitate habẽda vel ꝓ li
beris vel ꝓ re ꝑdita iueniẽda vaditis ad diabo
los diuinos ⁊c̄.inimicos ſuos .cum ĩ neceſſitati
bus ad dñm ſit currendũ.qꝛ ip̄e ſolꝰ põt dare ſa
nitatẽ filijs.ergo dicit. Amẽ dico vob̄:ſi q̄d peti
eritis p̄rem ĩ noĩe meo dabit vob̄. Joh̄.xvj. In
ore deo reuerẽtia exhibenda ẽ reuerent̃ de eo lo
quẽdo.qꝛ ſi creditis xp̄m deũ ⁊ hoĩem dñm no=
ſtrũ cũ de dño ſit loquẽdũ cũ reuerẽtia. etiam d̄
xp̄o loq̄ reuerẽt̃ debemꝰ. vñ magnã irreuerẽtiã
ſibi faciũt q̄ ꝑ ip̄m iurãt inuanũ:⁊ deſpiciunt:⁊
blaſphemãt:⁊ cũ enſe lingue diuidunt ⁊c̄. ¶In
oꝑe deo reuerẽtia exhibẽda ẽ ſi credit̃ ꝙ ip̄e de
us ſit oiuꝫ ꝓuiſor ⁊ retributor dans nob̄ ꝓuiſio
nẽ de oibꝰ triticũ in cãpis. vinũ in vineis ⁊c̄.cõ=
ſeruãs oia vr̃a.merito eidem ſuire debetis.vñ
magnã irreuerẽtiã ſibi facit q̄ in dñica nõ ſeruit
ſibi audiẽdo miſſaꝫ ⁊c̄. Memẽto vt diẽ ſabbati
ſanctifices.ſex diebꝰ oꝑaberis.ſeptimo autẽ die
ſabbatũ dñi ẽ nõ facies in eo omne opꝰ tu et filiꝰ
tuꝰ.ſꝫ ⁊ filia tua.ſuus tuus ⁊ ancilla tua .iumẽ/
tum tuum ⁊ aduena q̄ ẽ inter portas tuas. Sex
eni diebꝰ fecit deꝰ celũ ⁊ terrã .mare ⁊ oia q̄ ĩ eis
ſũt.⁊ reqeuit in die ſeptimo ab oĩ oꝑe. Idcirco
bñdixit deꝰ diei ſabbati ⁊ ſanctificauit eũ Exo.
xx. ¶Tertiꝰ gradus ẽ beniuolẽtia ꝓximoꝝ .hr̃e
eni debemꝰ dilectionẽ ⁊ bonã volũtatẽ ad inui/
cem.expellẽdo odia.rãcores ⁊ malicias. Ratio
theologicalis . certũ ẽ ꝙ nos portamꝰ tãtã reue
rentiã deo ꝙ amore ſui diligimꝰ et honoramus
imagines ſuas ſiue ſint de auro.argento.ligno.
ſiue lapide.nõ ꝙ adoremꝰ imagines vt res q̄dã
ſũt:ſiue nec adoramꝰ lr̃as.nec aurũ.nec argẽtũ.
⁊ ſic de alijs. Sꝫ honorãt̃ ⁊ diligunt̃ rõne illius
quẽ repſentãt. Idem de imagine ꝟginis marie
⁊ ſanctoꝝ. Modo nl'la imago dei ẽ magl ꝓpria
ĩ mũdo int̃ creaturas corꝑales ꝙ̃ hõ . Ad imagi
nem q̄ppe dei factꝰ eſt hõ. Geñ.ix. Si ergo habe
mus credẽtiã de deo. ⁊ portamus ei reuerẽtiam
oportet nos hr̃e beniuolẽtiã ad imaginẽ ſuaꝫ.ſi
ue ſit de auro vt ſũt pſone charitatiue. ſiue d̄ ar
gento ꝑ clarã ſcientiã.ſiue de lapide ꝑ duraꝫ pe
nitentiã.ſiue d̄ ligno vt ſũt pſone mũdane. ſiue
d̄ carbone vt ſũt pſone peccatores ⁊ inimici dei
qꝛ ad imaginẽ dei ſũt Sꝫ ẽ denigrata pecatoris
imago ꝑ malã vitã.tñ imago ẽ diligenda. Auto
ritas.ſi q̄s dixerit.diligo deum.⁊ frẽm ſuũ ode=
rit:mẽdax eſt. Qui eni nõ diligit frẽm ſuũ queꝫ
videt.deũ quẽ nõ videt quõ p̄t diligere. j. Joh̄.
iiij. ¶Quartꝰ gradus ẽ regentia mẽbroꝝ .ſ.rege
re corpꝰ ſuũ.qꝛ modicũ eẽt diligere alios niſi hõ
ſciret regere ſeip̄m . Quilibet eſt cõſtiturꝰ a deo
q̄ſi rex ĩ terra corpis ꝓprij ad gubernãdũ quaſi
ſubditos mẽbra ſua .ſ.oc'os ab aſpectibꝰ.⁊ ſic d̄
alijs.ꝟſus. Si bñ mẽbra regis dignꝰ es noĩe re=
gis Non eſt aliq̄s veſtrũ hñs aial aſinũ vl' equũ
q̄n ſciat ip̄m regere. Jã ſcit qua hora ſibi dat ad
bibendũ ⁊ q̄ñtam annonã daret . nõ dat ampliꝰ
Ita debetis facere de corpore vr̃o. Si ꝟo facis
oppoſitũ ꝑ intꝑantiã cibi ⁊ potꝰ nõ bñ regis Itẽ
q̄libet vult ꝙ aial ſuũ ſit caſtũ nec ꝑmittit ſemel
lam approximari .et tu q̄re approximas meretri=
cibus.minꝰ te regl ꝙ̃ beſtiã . Itẽ q̄libet ſcit q̄ñtũ
p̄t portare ſuũ aial ⁊ nõ imponit ei ampliꝰ Ita ẽ
fiendũ de onere pnīe.aliqui recipiunt pniam in
diſcrete.ideo deficiũt ⁊ ẽ piculũ aĩe . Aliq̄ minꝰ
penitẽt deficiẽdo vel minꝰ faciẽdo. dicẽdo .q̄re
plagas te.q̄re portas cilicũ. Iſtud onus debet
ꝓportionari ſm corpis cõplexionẽ .⁊ ſm viam
ſcꝫ vitã q̄ ſm naturã habẽt viuere . Ideo dicit ec
cleſia. Deus cui ſuire ſcilicꝫ in pnīa regnare eſt
Quintꝰ gradus ẽ diligẽtia agẽdoꝝ.ſ. ꝙ in no
ſtris bonis oꝑibꝰ ſimꝰ diligẽtes . Alia debet eẽ
diligentia religioſoꝝ.alia clericoꝝ. Diligẽtia re
ligioſoꝝ ẽ ſeruando non ſolũ tria vota que ſũt.
obedientia generalis.pauꝑtas ap̄licalis . Caſti
tas angelicalis.ſed etiã cerimonias ⁊c̄. Diligẽ=
tia clericoꝝ eſt ĩ diuino officio.in horis dicẽdis.
⁊ ſic de alijs. Clerici eni nõ debent̃ vagari ꝑ pla
teas. Negligẽtia eni ab eiſdem vitari debet.qꝛ
negligẽtia diſponit ad caſũ . Maledictꝰ q̄ facit
opꝰ dei fraudulẽter ⁊ negligẽt̃ Hiere.xlviij. Di
ligẽtia laicoꝝ in q̄ttuor eſt ſcilꝫ de q̄libet die.de
q̄libet ſeptimana. de q̄libet mẽſe.de q̄libet anno
Quolibet die diligẽtiã hr̃e debẽt laici. qꝛ debẽt
orare de mane ⁊ ſero cogitãdo ꝙ videt xp̄m ira
tum.quẽ ſuis p̄cibꝰ placare debẽt. Diligẽtia cu
iuſlibet hebdomade in dñica audire miſſam cõ=
pletam cũ ſilentio ⁊ orãdo.nõ eni in miſſa debẽt
loqui etiã cũ patre nouit̃ veniẽte. Itẽ diligẽtia
de quolibet mẽſe ↄſiſtit in hoc ꝙ eſt q̄libet mẽſe
ↄfiteri qd̄ licꝫ nõ ſit p̄ceptũ .eſt tñ bonũ ↄſilium.
Habo rõnem de camiſia ⁊c̄. De q̄libet anno di=
ligentia in h̄ ↄſiſtit qd̄ eſt cõicare in paſcate Nã
ſicut ille q̄ debet prãdere cũ papa vel rege ornat̃
ſe veſtimẽtis ⁊ lauat ſe. Ita hi q̄ cõicare debent
veſtire in tribꝰ.⁊ lauare ſe debent pniaꝫ ⁊ lachrẏ
mis cõpũctiõis ⁊ deuotionis. Nam xp̄s rex ⁊

papa inuitauit oēs nos xp̄ianos vt comedam⁹ cū eo: ī dic paſce. Jdō lauetis vos ꝑ ꝯfeſſionē. ⁊ ornetiſ vos veſtimētis ꝟtutū. ⁊ bone vite. Ecce diligētia. Sit timo: dn̄i vobiſcū ⁊ cū diligentia cuncta facite. ij. Paral. xix. ¶ Sext⁹ ḡdus ē prudētia dicēdoꝝ ſcʒ ne ꝟba ſint ſcandaloſa. diffamatoria. iniurioſa. nec minaꝝ. nec pctōꝝ occultoꝝ reuelatoria. Sʒ diligē famā ꝓximoꝝ debemus. Jdō apl's. Sermo vr̄ ſp̄ i grā ſale ſit ꝯdit⁹ ad Col. iiij. Nō ſale ſit ꝯditus qn̄ comeditis carnes vel piſces nō ſalſos man⁹ vr̄a via recta non ducit̄ nec vehit̄ de ciſſorio ad os ſ; diuertitur ad ſal vel ad ſalſā. Jta dʒ eē de ꝟbis vr̄is. q: nūq̄ ꝟbū dʒ venire d̄ co:de recta via ad os ſ; diuerti dʒ ad ſal diſcretiōis cogitādo qd̄ ego volo mō dicē. erit ſcādaloſū illd̄. vl' diffamatoriū vl' iniurioſū. Et ſi ſic. tūc cōclude. ḡ nō dicā. Septim⁹ ḡdus ē cuſtodia internoꝝ ſcʒ cuſtodire co: a malis cogitatiōib⁹. deſiderijs. ⁊ ꝯcupiſcētijs. Jſte ḡd⁹ ē maioris ꝑfectiōis. q: d̄ corde ꝓcedunt bona vl' mala. Aug⁹. Jdō pctm̄ q: volūtariū. Nō q: ſi ego teneā manū extentā ⁊ aptā corā vob vos poteſtiſ in ea ponē rem ignitā vel lutū. Sʒ i ꝑtāte mea ē cōburi vl' nō. q: poſſū ſtati ꝓijcere. Jta imaginatio cordis nr̄i apta ē angelis boniſ ⁊ malis. ⁊ pn̄t in ea ponē malas imaginationes et cogitando vigilādo ⁊ dormiēdo dicendo: O mō tu poſſes te vindicare de tali. vel tu poſſes hr̄e delectationē cū tali muliere. q: tal' oportunitas eſt. ſ; i te ē ꝓijcere vl' retinere. Et iſte retinēt̄ qn̄ hō cogitat ⁊ moroſe delectat̄. ⁊ ſic aīa cōburit̄. Jdō cuſtodiat̄ co:. Oī cuſtodia ꝟua co: tuum. q: ex ip̄o vita ꝓcedit. qd̄ eſt veꝝ ſi bn̄ cuſtodiat̄. al's ſi male ſeq̄t̄ mors. Prou. iiij. Jdō dicit ſcp̄tura in ꝑſona dei. Prebe fili mi co: tuū mihi ſcʒ cuſtodiēdo a malis cogitatiōib⁹. ⁊ ocli tui vias meas cuſtodiāt ⁊c̄. Prou. xxiij.

¶ De eadem dn̄ica ſermo quartus.

IPſe vero apprehenſū ſanauit eū. Habet̄ ꝟbuʒ iſtud originaliter Luc. xiiij. ⁊ recitatiue in euāgelio currētis dn̄ice. Nō volo vob̄ p̄dicare totū curſū medicine quē xp̄s ſuat ī ſua curatione aīaꝝ. Sʒ p̄us ſalutet̄ ꝟgo maria. Jnuenitur ſatis clare ī ſacra ſcriptura tā ī veteri q̄ ī nouo teſtamento ꝙ xp̄s dr̄ medic⁹. Nō clara ⁊ euidens. ꝓprie ⁊ vere ille appellat̄ medic⁹ q̄ hʒ duo ſcʒ ſciāʒ ſpeculatiuā. curſū medicine. q̄ ſcʒ ſcit ꝓprietates herbaꝝ lapidū ⁊c̄. et quō debēt applicari infirmitatib⁹. Scd̄o req̄rit̄ ꝙ habeat practicā in ope. al's nō eēt medic⁹: ſi in altero iſtoꝝ deficeret. ſi eni nō hʒ ſciāʒ tūc errabit ⁊ mltos interficiet. talis nō dʒ dici medic⁹ ſ; merdicus. per oppoſitū ſi hʒ ſciāʒ tātā vt galien⁹ ſiue hypocras ⁊ nō hʒ practicā. baccalari⁹ p̄t dici ſ; nō medicus. op̄tet eni hr̄e medicū ſciāʒ ī itellectu. ⁊ practicāʒ in ope. Q: aūt xp̄s habeat iſta duo: nullū veſtrū credo in h̄ dubitare. q̄s eni meli⁹ ſcit ꝓprietates herbaꝝ. lapidū. ⁊ ꝯſtellationuʒ q̄ ille q̄ creauit oīa. Nō ꝙ ph̄i nō ſciuerunt ꝓprietates oēs d̄ vno folio ſaluie. Sʒ de ſcīa xp̄i dic̄ apl's. Jn quo ſūt oēs theſauri ſapīe ⁊ ſcīe abſcōditi. ad Col. ij. et pꝫ ꝙ hʒ theoricā. hʒ etiā practicā. q: a p̄ncipio mūdi vſq̄ nūc ſp̄ practicauit. Nunq̄ aliq̄s fuit curat⁹ ab aliq̄ mo:bo niſi ꝑ man⁹ xp̄i. maxime in aīa. intantū ꝙ dauid q̄ fuit vulnerat⁹ ī corpore et etiā in aīa ꝑ peccata qn̄ fuit curat⁹ non regratiabat̄ medic̄ ſ; deo. faciens vnū pſalmuʒ de h̄ dī. Bn̄dic aīa mea domino ⁊ oīa q̄ intra me ſūt nomini ſctō ei⁹. Bn̄dic aīa mea dn̄o ⁊ noli obliuiſci oēs retributiōes ei⁹. Qui ꝓpiciat̄ oīb⁹ iniq̄tatibus tuis. q̄ ſanat oēs infirmitates tuās. pſ. cij. Ergo magn⁹ practic⁹ ē xp̄s. Si ḡ aliq̄s dr̄ medicus. q: hʒ ſciāʒ ⁊ practicā ⁊ vtrūq̄ xp̄s hʒ. ideo bn̄ p̄t dici medic⁹. ⁊ ip̄emet vocauit ſe medicum cū eēt īter publicanos ⁊ pctō:es ⁊ phariſei murmurarēt. dixit eis ih̄s. Nō egēt q̄ ſani ſūt medico ſ; q̄ male hn̄t. Luc. v. q: vnus illoꝝ erat infirmus de ſupbia. ali⁹ de auaricia ⁊c̄. Jdō bonū ē ꝙ medic⁹ ſit int̄ eos. dic̄ h̄ gloſa Aug'. magnus ad noe de celo venit medic⁹. q: magn⁹ ꝑ totum mūdū vbiq̄ iacebat egrot⁹. pꝫ ergo rōne ⁊ autoritate ꝙ xp̄s dr̄ medic⁹ maxime aīaꝝ. Jdō dicit thema. Jp̄e ꝟo ſcʒ xp̄s apprehenſū ſcilʒ infirmū in cura ſua ſanauit eū. pꝫ thema. Cogitaui quō poſſem vob̄ declarare curā ⁊ moduʒ quem xp̄s ſuat in curatiōe aīaꝝ. Et vt intelligatis declarabo ſm̄ moduʒ ⁊ practicā quā ſuant medici in curatiōe corpo:ū. Et inuenio ꝙ medici ſm̄ artem medicine ſuant decē modos ſcʒ.

¶ Primo per ſudorem.
¶ Scd̄o per vomitum.
¶ Tertio per dietam.
¶ Quarto per vnctionem.
¶ Quinto per minutionē.
¶ Sexto per cauteriū.
¶ Septimo per criſterā.
¶ Octauo per ſomnū.
¶ Nono per exercitiū.
¶ Decimo per potionem.

Oēs iſtos. x. modos xp̄s medic⁹ ſuat ī curatione aīaꝝ a pctīs. Jdō dic̄ thema. Jp̄e apprehēſū ſanauit eū. Dico p̄mo ꝙ ſm̄ artē ⁊ curſū medicine. Aliq̄ infirmitates ſūt q̄ curant̄ ex ſudore. qn̄ dicit medic⁹ coopiat̄ ⁊ ſudet ⁊c̄. et ſic mali hūores exeūt ꝑ poros ⁊ corp⁹ purificat̄. Jſto modo xp̄s curat multas aīas infirmas ex pctīs ſudore lachrymoſe ꝯtritionis qn̄ hō ſe rigat cū memoria ⁊ recordatiōe pctōꝝ dicēdo. O miſer tn̄ die feci h̄ ⁊ tali h̄ ⁊ hō lachrymat̄. ille lachryme contritionis ſudores ſūt aīe. Jſte ſudor ē tāte ꝟtutiſ ꝙ vna gutta ſiue lachryma vere ꝯtritiōis curat aīaʒ ab oīb⁹ culpis mortalib⁹. Scīt quō generā

tur ſudores iſti .illo mõ quo xp̄s ſudauit i nocte
paſſiõis. de q̄ Luc.xxij . Fact⁹ in agonia proli-
xius orabat. ⁊ fact⁹ ē ſudor ei⁹ ſicut gutte ſāgui
nis decurrentis i terra. Nõ agonia nõ credatis
ꝙ in xp̄o fuerit tale bellū q̄le ē in nob̄ ſcʒ ↄtradi
ctionis ſenſualitatis ⁊ ſpūs vel rõnis.qꝛ in xp̄o
optime ↄcordabant.Sʒ bellū xp̄i erat ſenſeuali
tatis circa obiectum paſſionis.qꝛ ſciebat ⁊ vide
bat corā ſe ꝙ debebat capi ꝟberari et tādē mori
ſenſualitas vidēs ꝙ iſta habebat ſuſtinē reſtrin
xit ſe ⁊ ſudauit ſanguineū ſudorem .Iſto mõ de
bēt in nob̄ generari lachryme ↄtritionis.q̄libet
debet vidē corā ſe penā eterne dānatiõis ex pec
catis ſibi debitā cogitādo.O miſer quõ euadaꝫ
de manib⁹ demoniū q̄d dicam qñ ero in iudicio
q̄d dicet̄ tibi q̄d feciſti ⁊ non feci niſi pctā.Cogi
tādo ſic. veniet ſudor lachrymaꝝ q̄ debet eē ſan
guineus tanta ē illa pena. Ecce medicina aīe ex
ſudore. Ido dicit thema. Ipe ꝟo apprehēſū ⁊c̄
¶Scd̄s mod⁹ ē p vomitū. Iam ſcitis qñ aliq̄s
comedit nimis. ⁊ hʒ ſtomachū ↄſtipatū. ⁊ nõ p̄t
digerere. nec p̄t q̄ete dormire. ſʒ anxiat̄ ſi perci-
pit potiões venenatas remediū eſt p vomitū ſu
perflua eicere anteq̄ȝ veniāt ad cor . Iſto modo
xp̄s ordinauit ꝙ p vomitū ſanaret̄ aīa .Confeſ
ſio eni nihil aliud ē niſi vomit⁹ ciboꝝ indigeſti-
biliū q̄ ſūt i ſtomacho ↄſcie Quot potiões vene
natas:ſpūalit̄ hõ comedit infra ānū. Remediū
igit̄ eſt ad pedes pctõris vomere. Nā ↄfeſſor te
net caput qñ abſoluit. ⁊ poſt hõ ſentit ſe leuem.
Et ſic vomit⁹ fit cū labore maxie qñ hõ hʒ pect⁹
ſtrictū. Ita ↄfeſſio cū labore fit ꝓpter verecun/
diā diffamatiõis ſuiꝑi⁹. Autoritas. ſi coact⁹ fu
eris in edendo multū ſurge de medio ⁊ vome et
refrigerabit te ⁊ nõ adduces corpi tuo infirmita
tem Eccl̄i.xxxj. Nota ſi coact⁹ fueris ⁊c̄. Abſo/
lute null⁹ cogit̄ edendo niſi rogādo comedatis.
⁊ ſic cogit̄ comedere vxor a viro. ⁊ ecõuerſo. et
amic⁹ ab amico. ⁊ ita ē de peccatis. qꝛ q̄ſi coacte
hõ peccat nõ coacte abſolute .Sʒ ē vna talis co
actio.ſ. cogas me. qꝛ placet mihi. Qñ dic̄ aliq̄s
alicui amico. volo vindicari d̄ tali iniuria. veni-
as mecum. ⁊ alter:nolo.imo venies. ⁊ ſic vadit
Ecce coactio q̄ fit nõ eſt coactio cogēs. Ideꝫ qñ
aliq̄s dicit mulieri.faciem⁹ tale pctm̄ .qꝛ nullus
ſciet ⁊c̄.cogas me ego faciā.qꝛ placet mihi . Itē
qñ mediator dic̄ diuiti. Ciuitas idiget pecunijs
Ido ſi vultis lucrari mutuetl ⁊ habebitl .xij. p
x. ꝓpter mutuū. O dic̄ diues: vſura eēt.cui ali⁹
rñdet.oportʒ. qꝛ ciuitas indiget ⁊c̄. alter .placʒ
mihi ſi cogitis. Ideꝫ qñ iuuenis dicit alteri . va
damus ad lupanar. vel ad ortū ad furandū fru
ctus. p̄h dolor ſic ad pctā cogūt̄ gētes . ſ; ad illa
q̄ dei ſūt null⁹ cogit̄. Null⁹ dicit. vadam⁹ ad miſ
ſam. ſermonē. ↄfitendū .cõicandū ⁊c̄. Remediū
ergo. ſurge de medio. ſ. recedēdo a mala ſocieta
te. O bñdictū vomitū vbi poſt doloroſam ↄtri-
tionē ſeq̄t̄ verecūda ↄfeſſio ¶ Terti⁹ mod⁹ eſt p
abſtinētiā. dic̄ eni medicus febricitāti. Auiſetis
vos nõ comedatl carnes. nec fruct⁹. nec bibatis
vinū. Sʒ comedatl brodiū piſarū ⁊c̄ . ⁊ ſic natu-
ra reformat̄. Greg⁹. Dignitas ↄditiõis hūane
p imoderātiā.i.exceſſū ſauciata.i. diſtēpata me
dicinalis pſimonie.id ē .diete ſtudio reformet̄.
Iſto mõ etiā ſanat xp̄s aīas qd̄ cõtingit qñ aliq̄
volūt abſtinere a delicijs carnalib⁹ amor chriſti
Xp̄s eni amore nr̄i amariſſimas ſuſtinuit paſſi/
ones. Ido amore ſui ⁊ ꝓ ſaluatione aīe debem⁹
abſtinē. Abſtinē etiā debem⁹ ab eſu carniū certl
dieb⁹. Iteꝫ a cena. a fructib⁹. a ſpacijs. a lecto. a
camiſia. a tripudijs. a vanis ornamētl . a ſupflui
tatib⁹. Et iſtā abſtinētiā amore xp̄i factā lʒ etiaꝫ
ſit pua ip̄e reputat magnā. Itē abſtinē debem⁹
amore xp̄i ab illo ad qd̄ hõ magl inclinatur vt a
potu añ miſſā a ludo ⁊c̄ Si eni ꝓ ſanitate corpo
ris hõ facit tātā abſtinentiā ⁊ dietā lʒ hõ ſit deli
cat⁹. Nõne mlt̄o ampli⁹ ꝓ ſanitate aīe ē aliq̄d fi-
endū .qñ aliq̄s ↄfitet̄ ⁊ hʒ febrē luxurie. etiaꝫ in
oſſib⁹ vel auaricie inuidie. ⁊ ↄfeſſor dicet. abſti-
neatis a carnib⁹ tot dieb⁹ vel a vino vel ieiunetl
dicūt. O p̄r et q̄d comederē nõ poſſem dormire
⁊ ſit̄ia. Nõ excuſant ſe corā medico corpis . ſ; co
ram medico aīe magn⁹ defect⁹ eſt. q̄ eni abſtinet
amore xp̄i. ip̄e remittit pctā. Ido dicit ſcp̄tura.
Chariſſimi obſecro vos tanq̄ȝ aduenas ⁊ pegri
nos q̄ ſolū i via recipiūt neceſſitatē . ⁊ nõ curant
de delicamētl. Abſtinere vos a carnalib⁹ deſide
rijs q̄ militāt aduerſus aīaꝫ ↄuerſatiõeꝫ vr̄aꝫ in-
ter gētes habētes bonā .j. Pet̄.ij. Hic om̄es ſu
mus viatores. Dom⁹ nr̄e ſunt i celo . In domo
p̄ris mei māſiones multe ſūt. Ioh̄. xiiij. Ergo re
frenare deſideria carnis debem⁹ ¶ Quart⁹ mo-
dus ē p vnctionē qñ vterus ē ↄſtipat⁹ vel caro i
tumeſcit vel in vulnerib⁹ medici vngūt ⁊c̄. Iſto
mõ xp̄s curat. vnguētū ē oratio. qꝛ q̄tūcunq̄ȝ ſi
tis ↄſtipat⁹ ⁊ inflat⁹ p ſupbiā p deuotā oratiõeꝫ
ſcʒ genib⁹ flexis cogitādo ꝙ videt xp̄m indigna
tū ⁊c̄ .tunc venit terror ⁊ cor mollificat̄ ⁊ ſic hu-
miliat̄. Bern̄. Oratio vngit . O q̄t vulnera pec
catoꝝ curāt̄ vnguēto orōnis. Exēplū de euāge
lio de q̄dā pctõre vano ⁊ põpoſo ꝯ quē de⁹ ptu
lit ſniaꝫ ↄdēnatiõis. ſ; pſtrat⁹ rogauit dicēs. pa
tientiā habe i me. ⁊ rñdit ſibi di. ſerue neq̄ȝ om̄e
debituꝫ dimiſi tibi. qm̄ rogaſti me. Mat. xviij
Perſona eni deuota i oratiõe ſp erit hūilis. Sʒ
oratiões q̄s vos facitl nõnūq̄ȝ non faciūt hūilia
re cor. qꝛ indeuote fiūt induendo vos ⁊c̄. muli-
eres pingēdo ſe. nihil vel parū valet. Qñ ſuppli
cat̄ regi vel pape hūiliter fit ſupplicatio . vnguē
tari⁹ faciet pigmēta ſuauitatis. ⁊ vnctiões ↄfici
ciet ſanitatis. Eccl̄i.xxxviij. Quint⁹ mod⁹ eſt p
minutionē. qñ ſcʒ infirmi hn̄t ſāguinē corruptū
vl̄ abundāt nimis in ſanguine ⁊c̄. Iſto mõ xp̄s
vtit̄. ⁊ h̄ qñ diuitib⁹ dāna reꝝ ordinat ⁊ ꝓuidet

Naʒ vos diuites q̄ abundatis in pecunijs pane
vino ⁊c̃. niſi faciatis minutioneʒ corrūpemi ⁊c̃.
quia diuitie ſūt occaſiones pctōꝝ vindicte luxu
rie. Dicūt diuites. q̄d erit mihi expendē. l. flore-
nos: vt habeā iſtā puellā vel viduā ⁊c̃. Jō vt ca
ueanť pctā ⁊ pctōꝝ occaſiōes fiat minutio diui
tiaꝝ in redēptiōe captiuoꝝ: i puellis maritādis
paupib⁹. Jſta minutio fit de vena cordis. quia
vbi ē theſaur⁹ tu⁹: ibi ē cor tuum. Mat. vj. De
iſta minutiōe dič xp̄s. qd̄ ſupeſt date elemoſynā
⁊ ecce oīa mūda ſūt vob̄ Luc. xj. Hec autoritaſ
⁊ h̄ xp̄i v̄bū. deberet ſcribi lr̄is aureis i pietib⁹
diuitū. Nō qd̄ ſupeſt nō dič expolietl vos i hie-
me ⁊ detis paupi vl̄ vxorē vel filios. nec ꝙ amo
ueatis panē de ore vr̄o vel vxoris vel filiorū. ſʒ
qd̄ ſupeſt recepta neceſſitate detis paupib⁹. p̄ci
oſe veſtes nōnūq̄ʒ corrūpūť a tineis ⁊ pauperes
moriūť fame ⁊ frigore. ⁊ triticū corrūpiť i horre
is diuitū. ⁊ paupes fame ⁊ pauptate affliguntť
Et h̄ tāgit maxie eccl̄iaſticoſ. qꝛ laici q̄ h̄n̄t here
ditare filios: ⁊ maritare filias: ſi ꝯgregant. l. the
ſaurizant. nō mirū. qꝛ pueros h̄n̄t. Nec ē par ra
tio de eccl̄iaſticis pſonis ſacerdotib⁹ ⁊ ſeculari-
bus. Ratio. ſi aliq̄s h̄ʒ domū in loco ſicco ſi fac̃
ibi ciſternā vbi ꝯgregantť aq̄ pluuiaꝝ ſapienter
fac̃. ſ3 q̄ h̄ʒ puteū in domo ea nō eget. laici ſūt in
ſicco. qꝛ nō ſp̄ h̄n̄t certos reddit⁹. ſ3 ſicut dat de-
us in campis vineis ⁊c̃. Sic ꝯgregāt. qn̄ nō cre
ſcūt nil recipiūt. ⁊ ſi de⁹ iſto āno dat forte in alio
nō dabit. Jdo optet eos ꝯgregare p̄ ſe vxore fi
lijs ⁊c̃. Sʒ ſacerdos q̄ h̄ʒ puteū ſcilʒ reddit⁹ q̄re
faciat ciſternaʒ in taxia vel burſa. Ecce dānatio
vl̄ periculū Jdo dicit qd̄ ſupeſt. Sext⁹ mod⁹ ē
cauteriū qn̄ eni aliq̄s h̄ʒ plagā corruptā optʒ p
cauteriū cū ferro ignito de oſſib⁹ extrahere imū
dicias. Et iſta medicina ē valde doloroſa. Jſto
modo xp̄s ſanat illos q̄ ſūt corrupti ſcʒ inuetera-
ti in peccatis: ſic̃ indurati nolūt dimittere pctā
⁊ malā vitā. nec cōfiteri. Si dicať eis. ⁊ q̄re non
emēdatis vos? Dicunt. vadatis qꝛ ita bn̄ ſalua
bor ſicut ⁊ vos. obſtinati ſūt. Sʒ xp̄s cuʒ caute-
rio. ſ. tribulatiōe frangit ſibi tibiā vel brachium
vel cū igne ſancti anthonij. ⁊ tūc eum plagat. ta
les nōnūq̄ʒ ꝯuertūť ad deū ⁊ ꝯfitenť. Jtē idem
dicendū eſt d̄ mulierib⁹ q̄ nec p p̄dicatores. nec
ꝯfeſſores volūt dimittere vanitates q̄n oſtēdāt
mamillas. ſ3 xp̄s cauterio de lepra: vel alia infir
mitate ſanat ⁊ curat eas. ⁊ bona ē tribulatio cor
poris q̄ curat aīaʒ. Sicut medicus q̄ ſcindit car
nes extra vt intus curenť ⁊c̃. Job. v. Beat⁹ hō
qui corripiť a dn̄o. Increpationeʒ ergo dn̄i ne
reprobes. qꝛ ipſe vulnerat ⁊ medeť pcutiet ma-
nus ei⁹ ſanabūt. Septimus eſt criſtere medici
na eſt verecūda. ſʒ dicūt medici ꝙ eſt valde p̄fi-
cua. Ecce remiſſioneʒ iniuriaꝝ. qn̄ eni mali hu-
mores nō pn̄t exire de corpe datur criſtere. Jra
q̄ habet odiū rācorem ⁊c̃. ꝯtra aliquē. ⁊ malam

materiā ⁊ venenatā i corde tenet. h̄ remedio vta
tur qd̄ remediū ē recipe criſtere. Scitis ꝙ criſte
re fit d̄ multl materialib⁹. Jta criſtere remiſſiōis
debet fieri de multis materialib⁹. Dicūt aliqui.
O quō poſſem remittere mortē patris fratrl ⁊c̃
Recipiatl criſtere cōpoſitū ex materialib⁹. Pri
mū paſſionis xp̄i q̄ in maiorib⁹ dolorib⁹ clama-
uit. Pater ignoſce eis. videbat eni patrē ad reci
piendū vindictā paratū Scd̄m de v̄gine maria
Ab iſta vos mulieres recipiatis materiale q̄ to-
ta deſolata poſtq̄ʒ depoſitū fuit corp⁹ de cruce ⁊
ſepultū rediēs hierl̄m qn̄ crucifixores filij ſui vi
debāt eam ⁊ dicebant. Ecce iſta ē mater ih̄u cru
cifixi ſalutabat eos dicēs De⁹ ſit vobiſcū q̄ʒuis
diabolus erat cū eis: ſ3 mulieres nōnulle iracun
de ⁊ vindicatiue nō loquunť ſibi allegantes. qꝛ
dixit mihi. tu es loquax ⁊c̃. Tertiū materiale a
ſanctis martyrib⁹ accipiatis. ſcʒ a beato ſtepha
ne q̄ orauit p̄ lapidātib⁹. et ab alijs. ex his trib⁹
conficiať criſtere ⁊ ponať in manica memorie et
trāſeat p canale timoris dānationis. ⁊ ſic exibit
materia. medicina eſt verecūda ſed p̄ficua. Re-
linque proximo tuo nocēti te: et tūc dep̄canti tibi
peccata ſoluenť. Homo homini reſeruat iram ⁊
a deo q̄rit medelaʒ. q̄ſi dicat. nō pōt fieri. Jn ho
minē ſitem ſibi non habet miſcd̄iam. ⁊ de pecca
tis ſuis dep̄catur Jpe dum caro ſit reſeruat irā
⁊ ppitiationē petit a deo. Quis exorabit p̄ deli
ctis illius. q̄ſi diceret. null⁹. Memēto ergo no-
uiſſimoꝝ ⁊ deſine inimicari. Eccl̄i. xxviij Octa
uus p ſomnū. ratio. qn̄ homo vigilat om̄es ſen-
ſus ⁊ viſus ⁊c̃. ⁊ potētie aīe laborant. Jdo non
habēt occaſionē curandi. ſed qn̄ infirm⁹ dormit
natura recreať ⁊ ſanať De h̄ autoritas. Chriſt⁹
loquēs de morte lazari. dixit. lazarus amic⁹ no-
ſter dormit. At diſcipuli non de morte ſ3 de ſom
no intelligētes reſpōderūt. Si dormit ſalu⁹ erit
Joh. xj. Jſto modo xp̄s ſanat aīas infirmas.
Somnus eni aīe eſt ceſſare a negocijs tēporali-
bus ⁊ ꝯtemplari de alio mundo ſcʒ quō ſūt aīe
me in celo cū angelis in q̄ʒta beatitudine ⁊ gl̄ia.
Reſpiciēdo celū: cogitando pulchritudinē inte
riorem cū extra ſit pulchrū. Jtē qualis delecta-
tio debet eſſe videre deū in trinitate xp̄m deū et
hoīem virginē mariā ⁊ ſanctos. Jſte eſt ſomn⁹
aīe. ⁊ ſic cor inflāmať in deſiderio p̄adiſi ⁊ deſpi
cit mūdū. Jdo dauid. Jn pace in idip̄m dormi-
am ⁊ req̄eſcam. Jteʒ cogitādo infernū ⁊ penas
damnatoꝝ. purgatoriū ⁊c̃. Jteʒ dei p̄uidentiā
circa hui⁹ mūdi gubernationē. Sʒ vos laici tot
negocia habetis infra hebdomadā ꝙ nō poteri
tis ſic dormire. Tn̄ in die dn̄ica debetis ſic dor-
mire ceſſando ab om̄i negocio tp̄ali. nō ſoluʒ nō
faciēdo ope nec etiā loquēdo nec cogitādo Et ſi
cōterēdo ita facitis peccata q̄ infra hebdomadā
cōmiſiſtis remittēť vobis. Hec dič. dn̄s de⁹ ſan
ctus iſrael. Si reuertamini ⁊ q̄eſcatis ſalui eritis

In ſilētio ⁊ in ſpe erit fortitudo veſtra. Eſa. xxx.
Nota ſi reuertamini infra hebdomadā ſpergi
tis ⁊ diſtrahitis vos vnꝰ ad cāpū alius ad vineā
alius ad forū. ſed in dñica reuertimini. ſ. a nego
cijs ⁊ q̄ſcatis. ¶ Nonus ē ꝑ exercitiū. Aliquei/
firmitates ſūt de q̄bus dicit medicus laboretis
⁊c̄. ſicut de magnis ptꝫ dñis: q̄ tm̄ ingurgitāt ſe
et impinguāt ⁊ infirmāt. q̄bus dicit medicꝰ. ex
erceatis vos. Dicat hiſtoria de quodā pinguiſſi
mo capto a barbaris ⁊ curato a pinguedie hoc
mō. Iſto mō deꝰ curat aīam ꝑ exercitiū pnie ie
iunādo portādo ciliciū dormire ſuꝑ terrā. Exer
cere teipm̄ ad pietatē. Nā corꝑalis exercitatio
ad modicū vtilis ē. pietas aūt ad oīa valet. j.
Timot. iiij. Pietas ⁊ miſcōia differunt. q̄ miſe
ricordia ē laborare circa vtilitatē ꝓximi. ſed pie
tas ē laborare in opibꝰ ſpūalibꝰ ad vtilitatem et
ſaluationē ſui. Corꝑalis exercitatio circa nego/
cia huiꝰ mūdi ad modicū vtilis ē. q̄ totū rema
net qñ hō morit. Dicat ꝯ detractores qñ vidēt
orātes dicūt. Ecce ocioſi ſūt. ſ qñ laborāt i mun
danis. dicunt iſte non ē ocioſus. ſ in ſero mortis
apparebit q̄s fuerit ocioſus. ¶ Dicimꝰ modꝰ eſt ꝑ
potionē ſue purgationē purificans totū corpus
⁊ dat coopta in aliq̄ vaſe. vel ſi ſit comeſtibilis
coopta vel hoſtijs vel ſilibꝰ. Ita etiā xp̄s curat
aīas h̄ modo. Naz xp̄i vltima medicina ⁊ alijs
melior eſt cōicare ⁊ māducare corpꝰ ⁊ ſanguinē
xp̄i. In hoſtia eſt caro xp̄i vera ſicut ē in celo. ſ
coopta. ⁊c̄. quia eſſet abominatio comedere car
nes hūanas. imo ſi ꝑ miraculum videret ibi ali
quid in ſpecie carnis non eēt ſumēda illa hoſtia
Iſta purgat aīaꝫ. eccl'ia cātat. Culpat raro ſcilꝫ
peccando. purgat caro ſcꝫ xp̄i. ¶ Regnat deꝰ dei
caro. Ideo Luc. xix. de zacheo ip̄m recipiēte di
xit xp̄s: hodie ſalus huic domui facta ē. Ideo q̄/
libet āno in paſcate cōicate. al's nō recipiet vos i
celo. etiā pueri. xij. ānoꝝ q̄ habēt vſū rōnis cōi
care debēt. vñ xp̄s. Qui māducat meā carnē et
bibit meū ſanguinem ⁊c̄. Ioh. vj.

¶ Dñica. xviij. ſermo primus.

NEmo poterat ei
reſpōdere ṽbū. Habet ṽbū iſtud
originaliter Matth. xxij. Sermo
nr̄ erit de ſancto euāgelio. ſi placet
deo habebimꝰ bonas doctrinas. Salutet ṽgo
maria ⁊c̄. In ſancto euāgelio fit mētio de tribꝰ
magnis diſputatiōibꝰ q̄ fuerūt int xp̄m ex vna
ꝑte ⁊ iudeos inimicos xp̄i ex alia ꝑte. Prima d̄
generali reſurrectiōe. Sc̄da de generali dilecti-
one. Tertia de teternali generatione. ¶ Et in q̄li
bet xp̄s vicit intātū q̄ nō habebāt replicam nec
reſpōſionē. imo dicit thema. Nemo peterat ⁊c̄.
Tāta erat xp̄i ſapia q̄ nō poterāt rn̄dere. Pri
ma diſputatio fuit cuiuſdā ſecte iudeoꝝ. ſ. ſadu
ceoꝝ cū xp̄o. ſaducei eni falſe iuſtos ſe dicebant

diſputatio pma ſaduceorum

eſſe cū tm̄ eēnt heretici. Dicebāt eni nō eē reſurre
ctionē generaleꝫ. ſ ſicut corpꝰ ita aīa morit. dicē
tes hoies ſiles beſtijs. ita q̄ nihil remanet. dice
bāt eni nō eē angelos i celis. Nō itelligētes q̄d ē
ſpūs ⁊ ſubſtātie ſpūales non eſſe ita aſſerebant.
¶ Nō etiā q̄ corpꝰ totā ṽtuteꝫ hꝫ ab aīa q̄ hꝫ mē
bra vt corpꝰ ſ nō vident a nob. q̄ ſpūalia ſunt.
tm̄ corpꝰ nō poſſet mouere manū niſi intus eſſet
manꝰ aīe. nec oculus videret niſi ꝑ oculos aīe. ⁊
ſic de alijs mēbris. Claꝝ eni eni eſt q̄ oēs poten
tie aīe inorganice et organice fluūt ab aīa ſicut a
radice fluūt folia flores ⁊ fructꝰ. aīa hūana ē ꝑ
petua ⁊c̄. vñ xp̄s ih̄s q̄ ē creator corporū ⁊ aīaꝝ
p̄dicabat de reſurrectione generali quō boni et
mali i iudicio reſurgēt ⁊ q̄libet aīa aſſumet ſuuꝫ
corpꝰ etiā ſi fuerit cōbuſtū vel comeſtū a beſtijs
⁊c̄. vt ſimul aīa cū corꝑe habeat gl'iam vt in bo
nis. vel penā ſicut in malis. xp̄s p̄dicabat iſtam
ṽitatē. Saducei aūt voluerūt diſputare cū xp̄o
Euāgeliū hodiernū nō dic̄ nec tāgit clare diſpu
tationē. ſ tāgit paꝝ dicēs. Audiētes phariſei q̄
ih̄s ſilentiū impoſuiſſet ſaduceis. ſ iſta diſputa
tio ponit a duobꝰ euāgeliſtis. Mat. xij. ⁊ Luc.
xx. Ideo bonū erit vt dicā eā vob. Dicat quō ſa
ducei venerūt ad xp̄m dicēdo. vos magiſter p̄
dicatis reſurrectionē Modo rn̄deatis nob. vna
puella fuit ⁊c̄. dicat quō habuit. vij. viros vnū
poſt aliū. Querit in reſurrectiōe cū q̄ ibit. ſi cuꝫ
p̄mo q̄ ſuā ṽginitateꝫ ei abſtulit. q̄d facient alij.
Si cū oibꝰ. h̄ nō videt veꝝ. q̄ nūq̄ fuit q̄ vna
mulier hr̄et ſimul plures viros lꝫ diuina diſpen
ſationē vnus vir habuerit plures vxores. Ecce
rōnem illoꝝ q̄ arguūt xp̄o. ſ paꝝ valet argumē
tū. Rn̄dit xp̄s dicēs Marc̄. xij. Erratis neſciē
tes ſcp̄turas neq̄ ṽtutē dei. Cū autē a mortuis
reſurrexerint neq̄ nubēt neq̄ nubent. ſ erūt ſic̄
angeli dei i celis Nō erratis neſciētes ſcp̄turas
in q̄bꝰ deꝰ reuelauit reſurrectionē eſſe. Sc̄do et
ṽtutē dei neſcitis q̄ de hoibꝰ faciet angelos i cō
ditione. q̄ ſicut angeli nō curāt de illo actu nec
nubēt. ita nec hoies poſt reſurrectionē Ecce pri
ma diſputatio. Sꝫ nō ſecretū cū dr̄. erunt ſic̄ an
geli dei i celo. ly ſic̄ dic̄ ſilitudinē. q̄ pꝰ reſurre
ctionē hoies erūt ſiles angelis i q̄ttuor In imor
talitate. In ſpūalitate. In charitate. In digni/
tate. ¶ Dico p̄mo q̄ hoies erūt ſiles angelis in i
mortalitate Angeli eni non pn̄t mori. tot angeli
boni hodie ſūt q̄t remāſerūt poſt caſū. Nullꝰ eſt
mortuꝰ. nec ſeneſcūt. nec infirmāt. Et q̄ nō mo
riunt nō ē ibi neceſſaria generatio. ſic̄ i nob hoi
bus neceſſaria ē generatio aliter iā defeciſſet na
tura hūana Sꝫ q̄ poſt reſurrectionē eimꝰ imor
tales. Ideo tunc nō ert neceſſariū mr̄imoniū nec
generatio. q̄ numerꝰ ordiatꝰ a deo ſaluādoꝝ vl̄
dānādoꝝ nō auget nec minuet. Iſtā rōeꝫ tāgit
Lu. di. Filij huiꝰ ſeculi nubēt ⁊ tradunt ad nu
ptias. Illi ṽo q̄ digni habebūt ſclo illo ⁊ reſur

rectiōe ex mortuis neqȝ nubēt neqȝ ducent vxo
res. Ratio . neqȝ eni vltra mori poterūt. Luc.
xx. Scđo erim⁹ ſiles angelis i ſpūalitate. Dice-
ret aliq̄s. pma ſilitudo ꝺ imortalitate bona ē ſꝫ ñ
ſatꝭ fac. Si eni āgeli nō hñt vxores neqȝ mix.qꝛ
nō ſūt carnales. ſꝫ ꝺ nob q̄ hēm⁹ carnem q̄ iclina
mur niſi hēam⁹ deſideriū ꝯpletū nō erim⁹ pfctē
bti. Rñdeo ꝙ nos nō hēm⁹ carnē ⁊ ſāguinē icli-
nātes. intm̄ ꝙ niſi pſona ſit bñ ſpūalꝭ ⁊ abſtinēs
nō poſſet caſte viuē. Sȝ p⁹ reſurrectiōeȝ ſic a car
ne remouebit mortalitas. ita etiā remouebit il/
la iclinatio ⁊ deſideriū libidis . et volūtas: intm̄
ꝙ ſic puer vni⁹ āni nō ꝯcupiſcit. Itē ſic adam ⁊
eua i ſtatu inocētie q̄ nudi ſtabāt i padiſo non fe
cerūt. Sȝ poſtq̄ȝ peccauerūt venit ꝯcupia ⁊ mo
tus. ⁊ tūc coopuerūt ſe. brace fuerūt folia ꝺ ficu
Ita p⁹ reſurrectōeȝ erim⁹ ſine ꝯcupia ſic angeli
caro nr̄a ſi fuerim⁹ bti: tūc erit clarior criſtallo a
ſole illumiato. Iō aplꝰs. Semiat corp⁹ aiale ſur
get corp⁹ ſpūale. j. Corꝭ. v. Hoc fac ꝟt⁹ dei. Iō
dicit. Erratꝭ neſciētes ſcptur as neqȝ ꝟtutes dei
Tertio erim⁹ ſiles angelꝭ i charitate Bon⁹ vir
q̄ diligit vxorē ſuaȝ nec deſpicit exq̄ ē pba ⁊c̄. et
ecōuerſo. tſes p⁹ reſurrectiōeȝ i padiſo ſingulari
ter diligēt ſe. regratiādo deo. qꝛ ſic fecerūt h̄ i ſo
cietate. ita ibi. ſꝫ pax curabūt ꝺ actu carnali. ſic
michael vlꝭ gabriel . nō enim āgel⁹ cuſtos curat
de muliere ſibi cōmiſſa q̄ ad actuȝ illū lȝ diligat
eā pl⁹ q̄ȝ vir. De iſta rōne dic ſcptura . Nō erūt i
memoria p̄ora. ſ. opa. ⁊ nō aſcēdēt ad cor . ſ. ille i
clinatiōes. Sȝ gaudebitꝭ ⁊ exultabitꝭ vſqȝ i ſem
piternū. Eſa. lxv. Quarta ſilitudo erit dignita-
tis. qꝛ erim⁹ eq̄les āgelis. ſ. ſi fuerim⁹ bti. Ange-
li ſūt diuiſi ꝑ nouē ordies. ⁊ qñ hō itrat celū em-
pyreū iuenit pmā plateā vbi ſūt palacia corpa/
lia. ſ. de matia celi. vbi ſtāt angeli i iſto ordine et
erūt eq̄les angelis pſone penitētes. ⁊ i ſcđa pla-
tea altiori ſūt archangeli. ⁊ i ordine iſto erūt eq̄-
les eis pſone i deuotione ardētes. ⁊ ſic de alijs.
De iſta rōe Lu. xx. Eq̄les eni angelis ſūt et filij
ſūt dei. Scđa diſputatio fuit alterius ſecte ſcȝ
phariſeoꝝ. Phariſe⁹ eni idē ē qđ diuiſus. qꝛ ab
alijs diuidebat i veſtib⁹. portabāt eni veſtes ſpe
ciales vt religioſi portāt. i frōtib⁹ portabāt vnaȝ
cartā i q̄ erāt ſcpta . x. p̄cepta: inuētes ꝙ ſp cogi-
tabāt ꝺ eis. ſꝫ magꝭ de tabna coq̄na ⁊c̄. Iteȝ por
tabant. iiij. vittas iacinctinas. q̄ſi di. ꝙ eēnt cele
ſtes. affirmabāt etiā mlꝭtos errores. ⁊ valde iimi
cabāt dño ihu xpo. Et cum audiſſent ꝙ ihs ſilē
tiū ipoſuiſſet ſaduceis. venerūt ad xpȝ vt diſpu
tarēt cū eo. O iſte beſtie q̄ȝtū iactabāt ſe. ⁊ vnus
doctor ꝓpoſuit q̄ſtionē xpo di. Mgr̄ qđ ē man
datū magnū i lege. In lege eni moyſi ſūt mlꝭta p̄
cepta ⁊ diuſa. Iudei dicunt eē p̄cepta affirmati
ua legis. ccxlviij. ⁊ oſſa ſm phiſicos ſūt i corpe
humano. ſ. ccxlviij. p̄cepta ꝟo negatiua erant .
ccclxv. ſic ſunt i ſūma oia p̄cepta. dcxiij. ſꝫ deus

oia reduxit ad numerū denariū. ſic decē digitis
opamur. ſic p̄ceptis decē meremur . ⁊ doctores
q̄libet die inꝭ ſe diſputabant qđ erat magis p̄ce
ptū nec poterāt cōcordare. Iō venerūt ad xpm
deſpectiue dicēdo. Videam⁹ q̄d iſte faber ligna
ri⁹ q̄ nūq̄ȝ fuit i ſtudio: ⁊ itromittit ſe de p̄dicati
one dicet. Iđo dicūt tēptem⁹ eū. Mgr̄ qđ ē mā
datū magnū ⁊c̄. Rñdit xps q̄ ē ſapia eťna Dili
ges dñȝ deū tuū ex toto corde tuo . ⁊ ex tota aia
tua. ⁊ i tota mēte tua. h̄ ē maximū ⁊ pmum man
datū. Scđm aūt ſile ē huic. Diliges ꝓximū tuū
ſic teipȝ. In his duob⁹ mādatis tota lex pēdet ⁊
ꝓphe Dilectio eni dei ſup oia iūgit creaturā cū
creatore itellectu memoria ⁊ volūtate. Dilectio
ꝓximi iūgit ꝓxio. Iō iſta duo p̄cepta ſufficiunt
ad ſaluatōeȝ. Iō xps In his duob⁹ tota lex pē/
det ⁊ ꝓphe. Sicut eni. dc. ⁊. xiij. p̄cepta reduxit
ad decē. ita decē p̄cepta reduxit ad duo. vt nul-
lus poſſit ex ignorātia excuſari . Et ſic duab⁹ ti-
bijs ambulam⁹ ita duobus p̄ceptis charitatis i
via dei ꝓficim⁹. Preceptū pmū . ſ. diliges dñm
deū tuū ē tāq̄ȝ tibia dextra q̄ de⁹ diligit toto cor
de. i. intellectu. Ecce h̄ fides . qꝛ ſi di. deū ex to/
to corde erꝭ fidelis. nō ibis ad diuinos ⁊c̄. qꝛ eēs
ꝓditor recurrendo ad inimicos xpi q̄ nulli⁹ hñt
poſſe ⁊c̄. Itē in tota aia tua. i. volūtate . ex h̄ ca/
uebis ne inhonores nomē ſuū inuane ſumendo
falſe iurādo. qđ nō ē faciēdū. nec ꝓ reſtauratiōe
ꝓprie pſone. nec ꝑ aliq̄ lucro pax lucrat q̄ ꝑdit
aiaȝ. Mat. xvj. Quid eni ꝓficit hoi ſi munduȝ
vniūſū lucret . aie ꝟo ſue detrimētū patiat Itē
in tota mēte tua. ſ. memoria. q̄ȝtū ad dñicaȝ ſꝫuā
dā. poſtq̄ȝ laboraſti feria ſcđa tertia quarta ⁊c̄.
Memēto vt diē ſabbati ſāctifices ⁊c̄. Exo. xx.
Scđȝ p̄ceptū de dilectiōe ꝓximi ē tanq̄ȝ tibia ſi
niſtra. Diliges ꝓximū tuū ſic teipm . Si habes
filios ⁊ vis honorari ab eis. tu etiā honora parē
tes ⁊c̄. Itē ſicut nō velles ꝙ aliq̄s cū vxore vlꝭ fi
lia tua faceret inhoneſtatē. ſic etiā noli tangere
vxorē ꝓximi tui impudice. Iteȝ nolles ꝙ aliq̄s
te occideret nec tibi iniuriaret . ita nec occidere
debes aliū. nec alteri iniuriari. Idē ꝺ vxore nul
la vellet ꝙ alia curaret de viro ſuo. tm̄ tenet vir
vxori. ſic ecōuerſo ad eq̄lia iudicat. ⁊ ſicut vxor
diceret ifidelis viro . cū alio viro luxuriā cōmit
tēs. ita ⁊ vir. Itē ſic nolles ꝙ aliq̄s furtiue reci-
peret pecunias tuas ⁊ bona tua ſiue fructus ita
⁊c̄. Iteȝ ſi nolles diffamari. qꝛ fama ē p̄cioſa. ſic
nec tu aliū diffames caue ⁊c̄. Et nō ꝙ ſic oia p̄ce
pta affirmatiua ⁊ negatiua q̄ ordināt creaturaȝ
erga deū cōphēdūt in iſto. Diliges do. de. t. ⁊c̄
ita oia q̄ ordināt erga ꝓximū cōphendūt in iſto
Diliges ꝓxi. t. ⁊c̄. oīs lex in vno ſmone implet
Diliges ꝓxi. t. ⁊c̄. ad Galꝭ. v. Ergo plenitudo
legꝭ ē dilectio. Roma. xiij. Ibideȝ. q̄ diligit ꝓxi
mū legē ipleuit ⁊c̄ Tertia diſputatio fuit alijs
ſubtilior de eťna generatiōe quō xps vt verus

deꝰ eťnalit̄ generat̄ a pr̄e. Queādmodū de ſole
vno ſolo videmꝰ ⁊ tenemꝰ ꝙ de ſe generat radiū
quē mittit i h̄ mūdo ad illuminādū calefaciēdū
fructificādū. ⁊ nō recedit ab eo. ita filiꝰ i diuinis
ſplendoꝛ pr̄is eťnaliter a pr̄e generat̄. ⁊ tn̄ a pr̄e
nō recedit. ſ; i pr̄e manet ſic̄ v̄bū i dicēte. de quo
vide ſan. Tho. p̄ma pte. q. xxvij. de pceſſioībꝰ
Et etiā p̄ma pte. q. xxxiiij. de v̄bo i diuinis. Et
q. xlij. ar. v. ad ſcđʒ ar. Et ſic̄ ſol ſine vxoꝛe gene
rat radiū de ſua ſb̄a. ita deꝰ filiū ⁊c̄. Et ſic̄ ſol nō
ē p̄oꝛ ſuo radio. nec pr̄ filio. de h̄ vide ſan. Tho.
p̄ma pte. q. xxxij. Judei āt nō credūt meſſiā eē fi
liū dei eťnū. ſ; dauid Jō xp̄s volēs eis pbare di
uinitatē i meſſia ⁊ filiationē dei qn̄ iā nō poterāt
ſibi rn̄dere vt victi voluerūt recedē. Sʒ xp̄s di/
xit eis. Rn̄deatl̄ mihi ad vnā q̄ſtionē. q̄d vob̄ vi
det̄ de xp̄o. i. meſſia. cuiꝰ filiꝰ ē Rn̄derūt: dauid
xp̄s v̄o nō negādo q̄n eēt filiꝰ dauid ſm̄ carneʒ.
voluit tn̄ pbare maioꝛē filiationē in hoc dicens
Quō ǵ dauid vocat eū i ſpū dn̄m dicens: Dixit
dn̄s dn̄o meo ſede ⁊c̄. Si ǵ dauid vocat eū dn̄ʒ:
quō filiꝰ eiꝰ ē. q2 nullꝰ rex vocat filiū ſuū dn̄ʒ. Cū
ǵ dauid fuiſſet rex. ⁊ nulluʒ habuiſſet dn̄m niſi
deū. igit̄ finalit̄ nemo poterat ei rn̄dere v̄bum.
imo dic̄ textꝰ Nec auſus fuit q̄ſq̄ ex illo die euʒ
ampliꝰ iterrogare. ¶ Moꝛalit̄ h̄ ſup the. Nemo
poterat ei rn̄dere v̄buʒ. Tria pctā ſūt ex q̄bus i
iudicio vbi xp̄s diſputabit cū hoībꝰ nō poterūt
ſibi rn̄dere. De iſta diſputatione autoꝛitas. In
diebꝰ ill̄. ⁊ in tp̄e illo cū ꝯuertero captiuitatē iu=
da ⁊ hierl̄m ꝯgregabo oēs gētes. ⁊ deducā eos
in vallē ioſaphat. ⁊ diſceptabo ibi cū eis Joel.
iij. In iſta diſputatōe tria pctā claudēt os ꝙ nō
poterūt rn̄dere. Primuʒ ē maliuolētia in coꝛde
Scđʒ obloquētia i oꝛe vel detractio. Tertiū eſt
negligētia vl̄ accidia i ope. ¶ De p̄mo ſūt illi q̄ in
h̄ mūdo hn̄t malā volūtatē ad inuicē rancoꝛē. ⁊
lʒ timoꝛe dn̄i nō audeāt ſe tāgere. tn̄ tales i iudi
cio nō poterūt rn̄dē argumēto xp̄i dicētl̄. q̄re tu
odiſti illū. dices. q2 iterfecit pr̄eʒ vl̄ ⁊c̄. Et xp̄s.
ego qui ſū rex ⁊ dn̄s oīuʒ q̄ fui captꝰ ligatꝰ v̄be/
ratꝰ ⁊ moꝛtuꝰ. Ecce quot iniurie ⁊ remiſi nec vo
lui ꝙ pr̄ meꝰ recipet vindictā. vn̄ ǵ habes tu ⁊c̄
nō poterūt rn̄dere v̄bū Itē mulieres qn̄ xp̄s di
cet eis. q̄re tu nō loq̄ris cum tali ⁊c̄. ⁊ xp̄s dicet.
Ecce h̄ mr̄ mea q̄ locuta ē illis q̄ filiū ſuū iterfece
runt eadem die. Jđo auiſetl̄ vos Dicatur exem
plū đ illo rege q̄ fecit ꝯuiuiū nuptiaꝝ ⁊c̄. ⁊ dixit
vni. Quō huc itraſti nō habēs veſtē nuptialeʒ
ac ille obmutuit. Mat. xxij. Et q̄d rn̄diſſet cuʒ
eēt ribaldꝰ ⁊ male indutꝰ Dicūt h̄ gloſe. ꝙ amoꝛ
dei ⁊ p̄ximi ē veſtis nuptialis. q̄ eni hʒ charita=
tē: optime ē oꝛnatꝰ. ſ; odiū ē veſtis lacerata. idō
auiſetis vos. Scđm pctm̄ ē obloquentia in oꝛe
qn̄ hō obloq̄t̄ de p̄ximo ſuo diffamādo ⁊c̄. Da
uid. ſedens aduerſū fratrē tuum loq̄baris ⁊ ad/
uerſus filiū mr̄is tue ponebas ſcādaluʒ ⁊c̄. Ter
tiū ē negligētia in ope. q2 nō curatis de opibus
oꝛdinatis ad ſaluatiōeʒ. ſicut de ꝯfeſſiōe fienda
ad minꝰ in āno. Iteʒ de cōione q̄ ē opꝰ p̄ncipale
ſaluatiōis. q2 ſine iſto nullꝰ p̄t ſaluari. Mirabi
le dicā vob̄. Dicit beatꝰ Tho. in. iij. pte theo. ꝙ
pueri nouit̄ baptiſati non pn̄t itrare padiſū niſi
cōicēt Declaret̄ p ſil̄e de coꝛpe hūano vbi ſunt
multe ptes. tn̄ vna ſola ps. ſ. os. recipit cibuʒ. ſʒ
ex q̄ os ē pranſū etiaʒ oculi auris manꝰ ⁊c̄. quia
oēs ptes ⁊ mēbꝛa ſentiūt ꝯfoꝛtationē. ita eccl̄ia
xp̄iana ē vnū coꝛpꝰ. ⁊ pueri baptiſati iā ſūt par=
tes huiꝰ coꝛpis cuiꝰ os eſt ſacerdos. Jđo v̄tute
illiꝰ cōionis pueri habēt̄ tanq̄ cōicati. Sʒ đ ma
gnis oꝛdinauit eccl̄ia vt cōicent in paſcate. Ra=
tio. q2 xp̄s q̄ in die veneris ſācta intrauit cāpū.
In die reſurrectiōis vult intrare caſtrū qđ acq̄
ſiuit intm̄ ꝙ ſi ſacerdos q̄ celebꝛat q̄libet die per
totū annū ſi in paſcate nō celebꝛat peccat moꝛta
liter niſi excuſet̄ legitime. đ peni. ⁊. rc. Ois viri
uſq̄ ſexus. cū ad ānos diſcretionis pueneꝛit ſe/
mel in āno oīa pctā. ſ. fideliter ꝯfiteat̄ ſuo pp̄rio
ſacerdoti ⁊ iniūctaʒ ſibi pn̄iaʒ ſtudeat p oībꝰ ad
implere ſuſcipiens ad minꝰ in paſca eucbariſtie
ſacramētū reuerēter ⁊c̄. Sʒ laici etiā ſi infra an/
nū cōicauerint illa die debēt parare domū regi
vēturo. ⁊ honoꝛ ē xp̄i. ſ; vtilitas eſt nr̄a. Dicat̄
ꝙ pctm̄ eſt đ illis q̄ nō pmitterēt regē. ſ; beſtias
itrare i caſtro. Idē in pp̄oſito xp̄s tāgit ad pteʒ
palacij p clericos ⁊ p̄dicatoꝛes q̄ vob̄ dicunt ꝙ
debetl̄ cōicare ⁊c̄ Vos aūt pmittitl̄ itrare in oꝛe
gallinas. pdices. ⁊ nō vultl̄ xp̄m pmittē itrare.
Jō xp̄s nō pmittet vos itrare padiſū qn̄ pulſa=
bitl̄. Amē dico vob̄: niſi mādu cauerit is carnē fi
lij hoīs ⁊c̄. Joh̄. vj. Jō qn̄ aīa dicet. dn̄e domie
aperi. Dicet xp̄s. Amē dico tibi. nō itrabis ibi.
Plꝰ augmētat̄ q̄s i ſāctitate vite ⁊ gr̄a ſpūali di
gna vna cōione q̄ vniꝰ hebdomade afflictiōe in
pane ⁊ aq̄. ⁊ plꝰ q̄ ſi q̄libet die plagaret ſe poꝛtā
do ciliciū. Exemplū a ſil̄i de onere paleaꝝ ſtāte
p hebdomadā ad ſolē. ⁊ in dn̄ica die app̄roxima
to igni. q̄ caloꝛe plꝰ caleſiet certū ē ꝙ ignis Ideʒ
in pp̄oſito. Nā facere opa pn̄ialia ē q̄ſi ſtare ad
ſolē. ſ; qn̄ hō cōicat app̄roximat̄ hō igni q̄ incen=
dit ⁊ inflāmat aīaʒ Et lʒ pſone mundane pp̄ter
negocia mūdana nō in q̄libet dn̄ica poſſint cōi=
care. tn̄ in paſca nō debēt cōioneʒ dimittere. ⁊ q̄
dimittūt rep̄hendūt̄ a xp̄o. vn̄ Joh̄. j. đz. In p
pꝛia venit ſcʒ p ꝯſecrationē. Quia ſic̄ radius ſo
lis itrat p quālibet feneſtrā aptā. ita etiā gratia
xp̄i intrat coꝛ cuiuſlibet digne cōicantis ⁊c̄. Et
ſui eū vſq̄ ⁊c̄. filios dei fieri ⁊c̄.

¶ Sermo ſecundus de eadem dn̄ica.

Quid vobis vi=
det̄ de xp̄o cuiꝰ filiꝰ eſt. Matth̄. xxij
Iſtud v̄bū hʒ difficultatē ⁊ ſubtilita

tem. Et vt vos itelligatis illō. ſciēdum ē φ in ſacra ſcptura inuenit̄ tā in veteri ꝙ̄ in nouo teſtamento i multis locis φ xp̄s dr̄ liber vite. Rō. qꝛ ſicin libro ꝯtinet̄ ⁊ repſentat̄ ſcīa. ita in xp̄o i q̄ libro ſūt due carte diuinitatis ⁊ hūanitatis in quibus ꝯtinet̄ tota ſapīa neceſſaria huic mūdo h̄ i pñti p graꝫ. ⁊ in alio p gl'iaꝫ. Jdō dic̄ ſcp̄tura de xp̄o. in q̄ ſūt theſauri ſapīe ⁊ ſcīe dei abſconditi ad Col'. ij. Nō abſcōditi ill' ſcꝫ q̄ nolunt ibi legē nec ꝯtēplari. vt pħi q̄ neſcierūt in h̄ libro legere ignorātes xp̄i deitatē ⁊ hūanitatem. Scđo illi theſauri ſūt abſcōditi poetis q̄ vadunt p imaginationes ⁊ fantaſias. Tertio infidelib⁹ qui nolunt ibi legere nec de eo cogitare. Quarto malis xp̄ianis ⁊ mūdanis q̄ non curāt niſi de negocijs huius mūdi. ſed pſone deuote bone vite. et deuoti religioſi clerici q̄ deſpiciunt mūdū ⁊ ponunt totū cor ſuū in amoreꝫ xp̄i ad ip̄m laudandū glorificandū ⁊c̄. tales legūt ibi. liber aptus ē q̄ eſt liber vite. Apoc̄. xx. Jn hoc libro ſemp ſtudebat ap'ſs. ideo fuit tam magnus doctor ⁊ magiſter in theologia dicens de ſe. Non iudicaui me ſcire aliq̄d int̄ vos niſi ih'm xp̄m. et hunc crucifixū. j. Cori. ij. Q̄ñ eni aīa intrat padiſū vidēs iſtū librum in eodem legit. etiam ſi nūꝙ̄ ſciuerit litteras. ⁊ immediate habet plus de ſcīa ꝙ̄ habuerūt pph̄e vel ap'li in h̄ mundo. Jn iſto libro ſtudenduꝫ eſt q̄ñ laborat hō in ſtudijs ⁊ expendit tp̄s: xp̄s volens nos ꝓuocare ⁊ inclinare ad ſtudendū ⁊ legēdū in hoc libro dicit. Quid vobis videt̄ de xp̄o. Ac ſi ego de aliquo libro optimo dicereꝫ vobis. q̄d vobis videt̄ de iſto libro q̄ſi excellens eſt. ⁊ ptꝫ thema. Modo p̄dictum thema poſſū vobis declarare ſ̄m tres generationes vel tres natiuitates q̄s inuenio in xp̄o.

¶ Prima generatio ſeu natiuitas ē eterna i ſua deitate.

¶ Scđa tp̄alis in noſtra humanitate.

¶ Tertia ſpūalis in vera ſanctitate.

¶ Ex p̄ma dicit̄ filius dei omnipotētis.

¶ Ex ſcđa fili⁹ v̄ginis marie excellentis.

¶ Ex tertia filius pſone penitentis.

¶ Jdō q̄ñ dr̄. Quid vobis videt̄ de xp̄o. Poſſumus triplicit̄ r̄ñdere. Dico primo φ p̄ma generatio xp̄i ſeu natiuitas et̄na in ſua deitate. quia eternalit̄ an̄ꝙ̄ crearet celū vel terrā. elemēta ſeu angelos ſine p̄ncipio de⁹ pr̄ generauit filiū i deitate. ſ. in diſtinctione pſonali. Quia ali⁹ ē pater generās ⁊ ali⁹ filius genit⁹. ⁊ fili⁹ diſtinct⁹ ē a patre diſtinctiōe pſonali. ſ̄ nō ē aliud in deitate eſſentiali. qꝛ eadē ē eēntia pr̄is ⁊ filij. Nō ſic eſt in nob. qꝛ ſic̄ ali⁹ ē pater in hūanis ⁊ generās ⁊ diſtinct⁹ diſtinctiōe pſonali ita etiam diſtinctione eēntiali. Rō. qꝛ q̄ñ pater generat filium generat ip̄m extra ſe pſonalit̄. ⁊ etiā eēntialiter. qꝛ eſſentia pr̄is in hūanis manet i ip̄o p̄re reſtricta. qꝛ finita eſt. ſ̄ i diuinis nō ſic. qꝛ lꝫ de⁹ pater generet filium aliū in pſona non t̄ñ generat ip̄m aliuꝫ in eēntia. qꝛ nō p̄t ip̄m generare extra ſuā eēntiam qꝛ infinita ē ⁊ vbiqꝫ: de q̄b⁹ vide pleni⁹ ſanctum Tho. prima pte. q. xxxix. ar. ij. in corpe. De iſta generatiōe loq̄bat̄ Eſa. ſ̄m Hiero. dicens: Generationeꝫ ei⁹ q̄s enarrabit. Eſa. liij. q̄ſi diceret null⁹. Sꝫ diceret aliq̄s. quō ergo vos vult' enarrare eā. Rñdeo differētia ē int̄ narrare ⁊ enarrare. Nā enarrare ē aliq̄d ex toto declarare. ⁊ h̄ ē impoſſibile. Sꝫ narrare ē q̄ñ aliq̄d dr̄ vel narratur in aliq̄ ſilitudine ſi nō ex toto. Et do vob exemplū i ſole in q̄ de⁹ poſuit ſuā ſilitudinē. Naꝫ i ſole poſuit tabernaculū ſuū ait dauid. Vñ ſol d̄ ſua ſubſtātia generat filiū. ſ. radiū quē mittit in h̄ mūdo. ⁊ t̄ñ nō recedit ab eo. Sꝫ de⁹ nō ē min⁹ potens vt de ſua ſubſtātia generet ſine vxore filiū ⁊ mittit in hūc mundū. Jſta ſilitudine generatio xp̄i p̄t narrari. ſ̄ nō enarrari. Et q̄ñ q̄ritur q̄d vob videt̄ de xp̄o cui⁹ fili⁹ ē. poſſum⁹ reſpondere. dei pr̄is oīpotentis. De iſta materia dicit ꝓpħa dauid in pſona xp̄i dicētis Dñs dixit ad me: fili⁹ me⁹ es tu. ego hodie genui te. Dicēt aliq̄s. nūq̄d vos dicit' φ iſta generatio fuit eterna vel ab eterno. Et t̄ñ ip̄e dic̄. ego hodie genui te. Rñdeo differētia ē int̄ tp̄s ⁊ et̄nitatē. qꝛ tp̄s diuidit̄ p ptes. nā iā ē dies ꝓpt̄ ſolis pñtiā ⁊ poſtea erit nox ꝓpt̄ ſolis abſentiā. Sed illa duratio et̄nitatis nō ē niſi vn⁹ dies. qꝛ ibi ſol nō abſcondit̄. ⁊ idō poſſet poni iſta ꝯcluſio mirabilis ſed v̄a. φ null⁹ ſanct⁹ p̄t ſtare i padiſo niſi vna die. qꝛ nō eſt nec erit ibi niſi vna dies de q̄ dic̄ dauid Melior eſt dies vna in atrijs tuis ſuper milia. Moraliter nō h̄ in h̄ φ dicit dauid. Poſtula a me ⁊ dabo tibi gētes h̄editatē tuā ⁊ poſſeſſionē tuā termīos terre. φ illa ſunt v̄ba pr̄is ad filium Poſſet h̄ q̄rere aliq̄s. Si xp̄s dñs nr̄ eſt fili⁹ dei patris oīpotentis. nūq̄d tunc ip̄e debet ſuccedere ſuo pr̄i. q̄d ergo p̄mogenitū oportet petere regnū. ⁊ dicere. detis mihi regnū. qꝛ de iure hereditario ad ip̄m ptinet regnū. Hec reſpōſio hui⁹ q̄ſtionis valet ad reſpōdēduꝫ vni q̄ſtioni quam vos facitis de p̄deſtinatiōe. vos enim dicit'. Si ego ſū p̄deſtinat⁹ q̄d tūc oporteat me petere regnū celoꝝ orādo vel pniaꝫ faciēdo. ⁊ nūq̄d p̄ōt mentiri diuina p̄deſtinatio. Rñſio ad h̄ φ dato φ de⁹ oſtēdiſſet vob librū p̄deſtinationis. ⁊ vos fore ſcriptuꝫ ibi. adhuc oporteret vos petere regnū dei orādo ⁊ bñ viuendo. ⁊ pniaꝫ faciendo. Greg⁹ Jp̄a et̄ni regni p̄deſtinatio. ſic ē ab oīpotenti deo diſpoſita. q̄tinus ad hāc electi ex labore ꝑueniāt. vt. ſ. poſtulādo mereant̄ accipe q̄d eis oīpotens de⁹ ante ſecula diſpoſuit donare. Vultis φ dicā vobis pulchrā ſilitudinē ex textu euāgelij Matth. xxv. Silē eſt regnū celoꝝ decē v̄ginibus ⁊c̄. Jlle rex inuitauit multas nobiles pſonas. ſingulariter domicellas vt ſibi facerent honorē. dixerūt ḡ q̄nqꝫ ex eis. oport̄ nos

bñ ꝑparare ⁊c̃. q̃ ex h̃ dicũꝛ ſapientes. Sꝫ dice-
bãt alie q̃nqꝫ ⁊ q̃d opꝫ nos ꝑparare ex q̃ ſumus
inuitate ⁊c̃. q̃ ex h̃ dicũꝛ fatue. Sic ẽ d̃ nob. oẽs
ſumꝰ inuitati ad nuptias ꝑadiſi. O q̃le ↄuiuiũ.
Lu. xiiij. Beatꝰ q̃ mãducat panẽ i regno celoꝝ
Si vna mica poſſet hr̃i de illo pane. nũqꝫ aliud
hõ vellet comedere. nũqꝫ poſſet hõ mori Nõ cũ
dr̃. x. ꝟginibꝰ. q̃re dic̃. x. Nõne oẽs xp̃iani ſũt i-
uitati Rñdeo ꝙ. x. ſig̃t obſ̃uãtiã. x. ꝓceptoꝝ.
mõ cũ tali ↄditiõe ſumꝰ iuitati. ſi obſ̃uauerimꝰ
x. ꝓcepta. Cũ dr̃ ꝟgines. nõne alij poterũt itra-
re. Rñdeo ꝙ req̃riꝛ ꝟginitas aĩe. ſ. i fide catho-
lica ne aĩa ſit corrupta ꝑ falſã credẽtiã opinionẽ
erroꝛẽ ſeu dubitatõnẽ. Ecce q̃re dic̃. x. ꝟginibꝰ.
⁊ ꝙ q̃nqꝫ ex eis erant prudẽtes. ⁊ q̃nqꝫ fatue. qꝛ
oĩa opa facimꝰ cũ q̃nqꝫ ſenſibꝰ corꝑis q̃s aliqui
bñ gubnãt. Iſti ſũt ſapiẽtes. alij aũt male. ⁊ iſti
dicũꝛ ſtulti. Quilibet enĩ dꝫ facẽ cõpotũ dicẽs:
ex q̃ ego ſũ iuitatꝰ ad iſtas celeſtes nuptias. idõ
ꝑabo me ne vadã cũ veſte ãtiq̃ ſuꝑbie. Idõ indu
ar veſte noua. ſ. hũilitat. Idẽ de veſte lutoſa lu
xurie. qꝛ porci nõ itrabũt ad illõ ↄuiuiũ Idẽ de
veſte nigra d̃ doloꝛe. ſ. vł inuidia ↄtexta dicẽdũ
ẽ q̃ nõ ẽ niſi doloꝛ d̃ bono alteriꝰ Idẽ d̃ veſte cra
puloſa gule. Idẽ d̃ veſte ꝑforata ꝑ irã Idẽ d̃ ve
ſte plena tineis ꝑ accidiã. Seq̃ꝛ ⁊ q̃ ꝑate erãt in
trauerũt cũ eo ad nuptias. ⁊ clauſa ẽ ianua. ſ. in
uitãt. Idõ illi q̃ dicũt. Si ſũ ego ꝓdeſtinatꝰ vel in
uitatꝰ ſiue fuero ꝑatꝰ vł nõ ꝑatꝰ illuc itrabo. fal
ſũ dicunt. qꝛ ad h̃ ꝙ inuitatꝰ itret ad nuptias re
gales ꝓſuponiꝛ ꝙ ſit hõ ꝑparatꝰ. Ita etiã ad h̃
ꝙ ꝓdeſtinatꝰ ſalueꝛ req̃riꝛ ꝑparatio. ğ eſtote pa-
rati. qꝛ q̃ hora nõ putat. filiꝰ hoĩs veniet Mat.
xxv. Idõ apł̃s. Induite vos ſic̃ electi dei ſancti ⁊
dilecti viſcera miſcdie benignitatẽ. hũilitatem.
modeſtiã. patiẽtiã ſupportãtes iuicẽ et donãtes
vobmetipis ſi q̃s aduſus aliquẽ hꝫ q̃relã ſicut ⁊
dñs donat vob ita ⁊ vos. Sup oĩa ãt charitatẽ
habete q̃d ẽ vinculũ ꝑfectiõiſ. ⁊ pax xp̃i exultet
i cordibus vr̃is i q̃ vocati eſtis i vno corꝑe ⁊ g̃ti
eſtote. ad Coł. iij. Itẽ aliꝰ dic̃. Si ego nõ ſũ ꝓde-
ſtinatꝰ ego nõ itrabo ⁊c̃. Dico ꝙ ſi fueritis ꝑpa-
rati. ⁊ h̃ i fine intrabit. ¶ Dico ſcd̃o ꝙ ẽ alia gene
ratio nõ et̃na ſ3 tꝑalis. qꝛ in tꝑe fuit facta. Mõ
ſũt mille. cccc xxviij. ãni. Cũ ğ dr̃. Quid vob vi-
deꝛ d̃ xp̃o cuiꝰ filiꝰ ẽ. poſſumꝰ rñdere. virginis
marie. Sic̃ enĩ xp̃s i ꝓma generatiõe hꝫ pr̃em ſi
ne mr̃e. ita i ſcd̃a generatõe ẽ oppoſitũ. Habꝫ enĩ
mr̃ẽ ſine pr̃e hoĩe Itẽ generatiõe et̃na generaꝛ
a pr̃e i diſtinctiõe ꝑſonali i vnitate eẽntie Sꝫ ge
neratio iſta tꝑalis hꝫ oppoſitũ. qꝛ generaꝛ i vni-
tate ꝑſonali. ⁊ diuerſitate eẽnciali. Nam diuini
tas ⁊ hũanitas q̃ ſũt due eẽntie ſeu ſubſtantie in
xp̃o nõ ſũt niſi vna ꝑſona. Nõ credat. ꝙ vna ꝑ-
ſona ſit xp̃s inq̃tũ deꝰ. ⁊ alia inq̃tũ hõ. qꝛ ſic in
duꝛ ẽ hũanitate ꝙ nõ faciat aliã ꝑſonã. Hũani
tas enĩ xp̃i aſſũpta ẽ a filio in diuinis i vnitatẽ
ſuppoſiti ⁊ ꝑſone. De iſta generatiõe auto. Geñ
xv. ad quã iudei ñ pñt rñdere q̃ ẽ quã deꝰ abrae
loquẽs d̃ futur. ⁊ d̃ captiuitate iudeoꝝ i t̃ra egy
pti int̃ alia dixit Generatione aũt q̃rta reuerteꝛ
huc. ¶ Quattuoꝛ enĩ legũꝛ generationes hũane
Prima fuit ſine hoĩe ⁊ muliere vt ade q̃ non ha
buit pr̃em neqꝫ mr̃ẽ. Scd̃a fuit de hoĩe ſine mu
liere vt eue. Tertia ẽ generatio cõmunis d̃ hoĩe
⁊ muliere Quarta fuit generatio d̃ muliere ſine
viro q̃lis fuit generatio xp̃i. ⁊ d̃ iſta dic̃. Reuer
teꝛ huc. ſ. in gl̃ia vbi ip̃e erat ⁊ nõ dic̃ illuc. Sed
iudei male itelligẽtes dicũt ꝙ ſic̃ generatiõe pri
ma itrauerũt egyptuꝫ ita i q̃rta redirẽt. Cõtra h̃
dixit. Reuerteꝛ huc. ſ. vbi ego ſũ. ⁊ non dixit il
luc. ſ. vbi tu abraã es. Cũ ğ q̃riꝛ. q̃d vob vide
tur de xp̃o cuius filiꝰ ſit. Rñdeꝛ ꝟginis marie
excellẽtiſſime. De iſta generatiõe dixit angelus
gabriel ꝟgini marie. Ecce ↄcipies in vtero ⁊ pa
ries filiũ. ⁊ vocabis nomẽ eiꝰ ihm̃. Luc̃. j. Nota
ihm̃. nũq̃d ẽ nomẽ eiꝰ h̃ nomẽ xp̃s: Dico ꝙ filiꝰ
virginis nõ hꝫ aliud nomẽ ꝓpriũ niſi ih̃s xp̃s.
⁊ alia noĩa cognomia ſunt. Propter h̃ ſolo huic
nomini ih̃s fit reuerẽtia qñ noĩatur Si iſtud no
mẽ ih̃s ꝑ aliquẽ noĩareꝛ i celo vel i inferno: oẽs
flecterẽt genua. Licꝫ dicat decretũ ꝙ qñ noĩaꝛ i
eccł̃ia nõ debẽt flecti genua corꝑis ſ3 aĩe. ſ. incli-
nãdo. Idõ apł̃s. Dedit illi nomẽ ꝙ ẽ ſuꝑ oẽ no-
men vt in noĩe ih̃u oĩe genu flectaꝛ. celeſtium.
terreſtriuꝫ. ⁊ infernoꝝ. ad Philip. ij. ¶ Nõ ſuꝑ
oĩe noĩ. deꝰ oẽꝫ ꝟtutẽ poſuit i noĩe iſto ieſus
Idõ ſi huic nomini additis alia noĩa. ſignũ ẽ ꝙ
nõ reputatis iſtud nomen ih̃s ſufficiens. Si de
uotionẽ habemꝰ ad iſtud nomẽ. nõ opꝫ recur-
rere ad diuinos ⁊c̃. Dicaꝛ practica quõ ſignum
crucis in noĩe ih̃u debẽt facere ſuꝑ plagã ꝓpriã
vel filioꝝ vł etiã iumentoꝝ. Dauid. Hoĩes ⁊ iu
mẽta ſaluabis dñe ⁊c̃. Item idẽ dicẽdũ d̃ mulie
ribꝰ ꝓ filijs habẽdis vł portãdis. nomẽ enĩ ih̃s
venerari debẽt. Itẽ idẽ dicendũ ẽ vt libereꝛ a
doloribꝰ partus. vñ autoritas. Melꝰ ẽ nomen
bonũ ſcꝫ ih̃s q̃ꝫ vnguẽta ꝓcioſa. Eccł̃s. vij. Dica
tur miraculũ d̃ iſto noĩe ih̃s Act. iij. De illo pa
litico q̃ q̃libet die portabaꝛ ad portam templi in
hireł̃m ꝑ. xliiij. ãnos ⁊ petẽs elemoſynã Petrꝰ
⁊ Iohẽs ſemel cauſa oratiõis aſcẽderũt ad tem
ꝑlũ ille petijt elemoſynã. ⁊ petrꝰ dixit Argẽtuꝫ et
aurũ nõ ẽ mihi. q̃d aũt habeo h̃ tibi do. In noĩe
ih̃u xp̃i nazareni ſurge ⁊ ambula ⁊c̃. Idõ rñdit
petrꝰ iudeis rectoribꝰ ⁊ doctoribꝰ hierł̃m admi-
rãtibꝰ de dicto miraculo dicẽs. Nec enim aliud
nomẽ ẽ ſub celo datũ hoĩbꝰ i quo oporteat nos
ſaluos fieri. Act. iiij. ¶ Dico tertio ꝙ alia gene-
ratio ſeu natiuitas xp̃i eſt ſpũalis in vera ſancti
tate ex qua diciꝛ filius perſone penitẽtis. Ma-
gnũ mirabile ẽ ꝙ chriſtꝰ poſſit fieri filius noſter
Uirgo maria reputat ſibi ad magnã gr̃am ꝙ ſit
mater xp̃i. tñ q̃libet veſtrũ ſi vult poteſt ↄcipe

ꝛ parere xp̄m. Pro cui⁹ intellectu ſciendum ꝙ
quãdo aliq̃s tenet malã vitã ꝛ viuit in peccatis
quot peccata moꝛtalia habet tot demões habet
ſecũ. Autoꝛitas. Dicũt duo euangeliſte. Ma
ria magdalena de q̃ ſeptẽ demonia exierãt Lu.
viij. ꝛ Marc. vlt. Dicit̃ de peccat̃. qꝛ non legi
tur fuiſſe demoniaca. ſ3 qꝛ ip̄a ſtabat in pctõ ſu/
perbie. ideo habitabat in ea q̃dam demon q̃ vo
cat̃ leuiathã q̃ tẽptat de ſupbia ꝛc̃. pat3 g̃ ꝙ tot
demones habet homo q̃t habet peccata. ſ3 deus
facit gr̃a3 peccatoꝛi ꝙ ꝯuertit̃ redit ad deũ reci-
pit bonũ ꝓpoſitũ ꝛc̃. tũc demones fugiũt ꝛ xp̄s
intrat in aīa3. Ecce quõ fit generatio ſpũalis. qꝛ
ſicut eternaliter generat̃ a deo p̄re. et tp̄aliter a
mr̄e. Ita ſpũaliter a penitẽte De iſta generatõe
dauid Hec ẽ generatio q̃rentiũ eũ querentiũ fa
ciem dei iacob. Attollite poꝛ. p̀ncipes vr̃as vſq3
rex glie. Qñ ergo dicit̃. Quid vob videtur de
xp̄o cuius fili⁹ eſt. poſſum⁹ reſpondere pſone pe
nitẽtis. qꝛ ſicut mulier q̃ ꝯcipit ꝛ parit dicit̃ ma-
ter. De h̃ autoꝛitas. Dicat̃ cu3 xp̄s p̄dicaſſet in
q̃dam domo ỽgo maria venit vt audiret ſermo
nem aſſociata parẽtib⁹ ſuis. ꝛ ꝓpter multitudi-
nem gentiũ nõ potuit intrare. ꝛ ſtetit ex̃ ad poꝛ-
tam Quidã iude⁹ mal⁹ mala intẽtiõe vt dimitte
ret ſmonẽ ꝛ dicerẽt gẽtes. Ecce quõ ẽ carnalis
dixit magiſter. ecce mat̃ tua et fratres tui foꝛis
ſtant q̃rẽtes te. Rñdẽs ih̃s ait. Que ẽ mat̃ mea
ꝛ q̃ ſunt fr̃es mei. Quicũq3 eni fecerit volũtate3
patris mei celeſtis q̃ in celis eſt. ip̄e meus frater
et ſoroꝛ et mater ẽ. Matth. xij. Nota qui facit
voluntatẽ patris ꝛc̃. ſc3 peccatoꝛ faciẽs penitẽ/
tiã. nõ debem⁹ deſperare ex peccatis. ſed facere
penitentiã debemus. talis dꝛ mater xp̄i. qꝛ ip̄m
cõcepit in vtero memoꝛie. Multi ꝯcipiũt xp̄m
ꝑ bonũ ꝓpoſitũ. ſ3 nõ poſſunt parere ꝑ effectu3
exterioꝛẽ. Mulier eni cõcipit ſecrete. ꝛ cũ dele-
ctatione. tñ cũ laboꝛe poꝛtat. ꝛ parit cu3 doloꝛe.
Ita de nobis multi ſũt q̃ ſecrete ꝛ cũ delectatio-
ne ꝯcipiunt xp̄m audiendo ſmones vel bonas
lectiões. Semen eſt ỽbũ dei. Luc. viij. Pꝛedica
toꝛ eſt inſtrumentũ ſpũſſancti. grauidans pecca
toꝛes. Vñ qñ ſupbus vanus et põpoſus ꝓpo/
nit dimittere ſuã ſupbiã ꝛ pctã tunc ꝯcipit xp̄m
ſ3 in partu ſc3 hũiliando ſe de ſtatu. oꝛnatu pati/
tur nõnunq̃3 doloꝛẽ. Idem de muliere ꝓponen
te dimittere oꝛnamẽta ꝛ vanitates ꝛc̃. ſed in effe
ctu ibi eſt doloꝛ. Idem de vſurario vel latrone.
quãdo ꝓponit ſatiſfacere concipit xp̄m. ſ3 quan
do aperit taxiã ꝛ videt floꝛenum dicit. O miſer
optet me iſta reſtituere. ibi ẽ doloꝛ cu3 nõ poſſet
hereditare filios. Itẽ vxoꝛ nõ poſſet ita oꝛdina/
te incedere. Idẽ de ſacerdote qñ ꝓponit dimit/
tere cõcubinam. ſed in ope quãdo ip̄a ploꝛat ꝛc̃
ibi eſt doloꝛ Idem de homie ſiue muliere qui ꝓ
ponit recedere ab impudica vita qđ neceſſariu3
eſt. qꝛ poꝛci non intrant paradiſũ. hi patiunt̃ in
partu doloꝛem. ꝛ tunc qñq3 alleuiant peccatum
ne dimittat̃ ꝛc̃. Ide3 de illo q̃ ꝓponit remittere
iniurias vt ſibi dimittant̃ peccata a deo. ſ3 quã/
do dicit̃ ſibi. et q̃d facietis dicet̃ ꝙ eſtis femine⁹
ꝛc̃. ibi eſt doloꝛ partus. Idem de guloſo qui ꝓ-
ponit abſtinere. ſed quãdo videt eſcas ꝛc̃. ibi ẽ
doloꝛ. Multi cõcipiunt chꝛiſtu3: ſed non oĩes
pariũt. Nimis eſſet ſi mulier poꝛtaret conceptũ
fetum per annũ vel duos. ſed a multis diuti⁹ pl⁹
poꝛtatur chꝛiſtus conceptus ꝛc̃. Autoꝛitas. Si
cut que cõcepit cum appꝛopinquauerit ad partũ
dolẽs clamat in doloꝛib⁹ ſuis. Sic facti ſumus
a facie tua domine cõcepimus et quaſi ꝑturiui-
mus ꝛ peperim⁹ ſpiritũ ſalutis. Eſa. xxvj. No
ta a facie tua. Facies dei eſt p̄dicatio. Ratio. qꝛ
ſicut in facie cognoſcit̃ pſona. ita deus cognoſci
tur in pꝛedicatiõe. A facie tua domie cõcepim⁹
ſc3 a ſpiritu ſancto. ꝛ q̃ſi ꝑturiuim⁹. parturire eſt
laboꝛare in partu. Parere autẽ eſt quando exit
creatura ad extra. Ideo amoꝛe dei ꝯcepiſti affe
ctũ. pariatis effectum ꝛc̃.

¶ De eadem dñica. ſermo tertius.

Sicut mandatu3
dedit mihi pater ſic facio. Ioh. xiiij.
In p̄ſenti ſermone ꝓpoſui vobis de
clarare tãtam legem ꝛ ſcripturam ſanctam tãtũ
q̃tum vobis eſt neceſſariu3 pro bono regimine
huius vite. Salutet̃ virgo maria ꝛc̃. Ad bonũ
ꝛ gubernationẽ humane vite. virtuoſe viuẽdo
ꝛ vitia vitando. multu3 fuit neceſſariũ vt deus
daret mãdata. Ratio. quia l3 per intellectum ꝛ
rationẽ naturalẽ in aliquibus homo cognoſcat
quomodo ſe debet habere erga deum ꝛ ꝓximũ
tamẽ in omnib⁹ nõ ſufficit intellect⁹ nec ratio na
turalis. quia aliquotiens intellect⁹ ꝛ ratio iudi-
dicant de aliquo eſſe bonũ ꝛ iuſtũ qđ tamen eſt
viciũ ꝛ peccatũ. Ideo neceſſariũ fuit dare pꝛece-
pta dicendo hoc et hoc facietis. qꝛ iſtud placet
mihi: ꝛ iſtud nõ. nec iſtud facietis. quia iſtud di
ſplicet mihi. ꝛ ex quo homo ſcit dei volũtatẽ ho
mo nõ poteſt errare. tamẽ quãdoq3 erraret niſi
volũtas dei reuelata eſſet. cũ in omnib⁹ nõ ſuffi-
ceret intellectus naturalis. verbi gratia. Nam
de aliquib⁹ vos intellectu naturali iudicatis eẽ
fiendũ dicendo ꝛ iſtud bene poteſt fieri. ꝛ ꝙ pec
catum eſt ꝛ erratis. quãdo enim mutuatis pecu
niam: intellectus veſter iudicat aliquid recipiẽ-
dum de intereſſe. quia ille de moneta veſtra lu/
cratur ꝛc̃. Cum iſta ratiõe diuites vſurarij va/
dunt ad infernu3. quia pecunia nõ eſt veſtra. qꝛ
dñs non tenetur reddere cõpotum alteri. Vos
autem de omnib⁹ habetis reddere cõpotũ chꝛi
ſto. Vos autẽ ſolũ eſtis diſpenſatoꝛes. Ideo ſi ꝯ
volũtatẽ ꝛ p̄ceptũ dñi diſpenſaueritis dãnatio
nẽ icurrit̃ ex peccat̃. Vñ dic̃ p̄ceptũ dñi. Nõ fe
nerabeꝛi fratri tuo ad vſurã pecuniã. nec fruges

nec aliã rem. Deut. xxij. Item mixtionẽ carna
lem ſoluti cũ ſoluta hoĩes nõ iudicãt eſſe pecca-
tum ꝑ intellectũ ⁊ rõnez. Sz dicũt aliqui. cui fit
iniuria. q̃ſi dicerẽt. nulli. Sz falſũ dicũt. qꝛ fit in
iuria regi xp̃o patri mulieꝝ ⁊c̃. Ecce ꝓceptũ ab-
ſtineatis vos a fornicatiõe. vt ſciat vnuſquiſq;
vas ſuũ poſſidere i ſanctificatione ⁊ honore nõ
in paſſione deſiderij ſicut gentes q̃ ignorãt deuz
⁊c̃. j. Theſſal. iiij. ¶ Nota in ſanctificatione. Hic
aplus reſpõdet tacite q̃ſtioni. De q̃ omes nõ au
dent ꝑdicare. ſed optet ꝓ ſanitate ꝙ medicꝰ tan
gat vulnera lz corrupta ⁊ fetida. dicũt aliq̃ fal-
ſe. Sz ego tangẽdo me ⁊c̃. volo recipe delectati
onem. qđ peccatũ eſt cũ facio iniuriã. q̃ſi dicerẽt
nullũ. Sz falſũ dicunt. qꝛ maius peccatuz ẽ pec
catum molliciei. q̃z ſi cũ matre carnali peccaret.
Ratio. qꝛ cõtra naturã Ecce q̃re fuit neceſſariũ
mandatũ. Jđo dicit vt ſciat vnuſq̃ſq; vas ſuuz
⁊c̃. Item ſi aliquis iniuriaz vobis intulit q̃d iu-
dicat intellectꝰ veſter. Patz ꝙ ad vindictaz qđ
nõ eſt peccatũ ſed naturale. qꝛ vna formica ver-
tit ſe vindicãdo ſe. Sz hoc falſũ eſt. qꝛ vindicãs
ſe xp̃m regem offendit. qđ patet a ſimili Nam ſi
in palacio regis ⁊ i ſua ꝑ̃ſentia recipiatis vindi-
ctam de iniuria veſtra ⁊c̃. regẽ offenditis Ideo
dicit ſcriptura. Si poteſt fieri q̃tũ ex vobis cuz
omnibꝰ hominibꝰ pacem habẽtes. non voſmet-
ipſos defendẽtes chariſſimi. ſ3 date locuz ire ſcri
ptum eſt eni Mihi vindictã ſuꝑle reſeruaui. ⁊
ego retribuã vel in hoc mundo vel in alio. Ro-
ma. xij. ⁊ ſic de alijs multis. Patz ergo ꝙ nec in
tellectus nec ratio naturalis ſufficit q̃tũ ad oĩa
oſtẽdere q̃d ſit virtuoſũ ⁊ faciendũ. ⁊ q̃d ſit pec
catũ. ⁊ viciũ. ⁊ cauendũ. Jđo ad melius guber
nanduz vitam noſtrã neceſſaria ſunt mandata.
Autoritas. Mãdatũ lucerna eſt ⁊ lex lux ⁊ via
vite. increpatio doctrine. Prouẽ. vj. Jđo q̃ vult
gubernare bene vitam ſuã non ſe debet regere i
omnibꝰ ſm intellectũ ſuuz naturalẽ. ſed ſm dei
mandata. Nõ ſm ꝓpriam ſuam apparentiam. ſ3
ſm dei ꝓcepta. Nõ ſm ꝓprias inclinationes. ſ3
ſm diuinas ordinationes Tũc poteſt talis dice
re thema. Sicut mãdatum dedit mihi pater ſic
facio Nota non dicit. ſicut mãdata: in plurali. ſ3
mandatũ in ſingulari. Scđm iſtũ modũ loquen
di. in lege dei non ſunt niſi vnũ mandatũ ¶ Pro
quo ſciendũ ꝙ ſm diuerſas conditiones ⁊ pro-
prietates mandatoꝝ dei. diuerſimode annume
rant̃. Mandata eni dei habent q̃nq; cõditiões
quia mãdata dei ſunt.

¶ In ornamentuz anime.
¶ In firmamẽtũ gratie.
¶ In oꝑationez meritoꝝ.
¶ In incrementũ premioꝝ.
¶ In regimen vite.

Et ſm hoc diuerſimode cõputantur.
Scđm ꝑmam ꝯditionem ſunt inumerabilia.
Scđm vero ſcđam ſunt in magno numero.
Scđm tertiã ſunt in paruo numero.
Scđm quartã in paruiſſimo numero.
Scđm quintã in nullo numero ſũt. Quia non ẽ
niſi vnũ. de quo dicit thema. Sicut mãdatũ de
dit mihi pater ſic facio ¶ Dico ꝑmo ꝙ mandata
ſunt in ornamentũ aĩe. quãdo ſcz in hac vita hõ
gubernat ſe ⁊ regit ſm dei mãdata ⁊ nõ ſm pro
pria ſentimẽta vel inclinatiões vel ſm malã cõ
ſuetudinẽ alioꝝ. Tũc aĩa ornat̃ ꝓceptis dei De
claratio. Aĩa eni iam ꝑ creationẽ habet maiorẽ
pulchritudinẽ q̃z aliqua creatura corpalis. Ra
tio. qꝛ eſt ad imaginez dei quã nõ habet ſol neq;
luna ⁊c̃. Si eni imago impatorl picta ſit ita pul-
chra quãto magis aĩa a ſãcta triuitate picta ad
imaginẽ ſuã niſi ex peccatl fiat nigra. Sicut pul
chra mulier q̃n macularet̃ eẽt turpis. ita aĩa ex
peccatis. Sz q̃n ſuꝑ pulchritudinẽ aĩe venit or-
natꝰ ob ſuãtia mãdatoꝝ dei. tũc eſt inextimabil
pulchritudis. Sicut ꝺ regina ꝺ ſe pulcherrima
q̃n ornat̃ veſtimẽtl aureis. anulis ⁊ corona. effi-
cit̃ pulchrior. Ita de aĩa intãtũ ꝙ ſi poſſetis eaz
videre ⁊c̃. nec modo dum eſt in corꝑe iꝑamet vi
det ſuã pulchritudinẽ. Sz q̃n egredit̃ de corꝑe
videt. Autoritas Si ignoras te. o pulcherrima
iter mulieres egredere ſcz de corꝑe ⁊ videb̃ tuaz
pulcpritudinẽ. Cañ. j. Scđm iſtam cõditionem
mãdata ſũt inumerabilia. vt capilli q̃ ſunt ad or
namentũ mulieꝝ. ſm aplm. j. Corl. xj. vbi dicit.
mulier ſi comã nutriat glia eſt illi. Sũt ergo mã-
data vt ſic inumerabilia. intãtũ ꝙ nullꝰ doctor
ſeu magiſter poſſet ſcire oĩa mãdata que ſunt
in veteri teſtamẽto ⁊ nouo. in decretis. decreta-
libus. clemẽtinis ⁊c̃. ¶ Diceret aliq̃s. ergo ſuꝑ-
flua ſunt ex quo nõ poſſunt ſciri. Dico ꝙ nõ ſũt
ſuꝑflua. qꝛ lz capilli mulieꝝ ſint innumerabiles
nõ ſũt tñ ſuꝑflui. imo dant ſibi ornatũ. Ita de ꝓ
ceptis. Jđo dauid. Multiplicati ſũt ſcz prece-
pta ſuꝑ capillos capitis mei. pſ̃. xxxix. Itez di-
ceret aliq̃s. quõ ergo poterũt ſeruari ſi neſciunt̃
Dico ꝙ bene. Illud qđ tu ſcis vel credis eẽ mã
datum dei ſua illud nec facias ꝯtra. Alia autez
mãdata ſi habes charitatẽ oĩa ſuãt̃ a te. Augꝰ
dicit Quicq̃d ptz ⁊ q̃cquid latet in diuinis codi
cibus totũ tenet q̃ charitatẽ tenet in moribꝰ. Si
ergo fiat q̃ſtio. Quot ſunt mãdata dei in oĩbꝰ
libris. Rñdeo. ſi volumꝰ loqui de mãdatis ſm
qđ ſunt in ornamentũ anime inumerabilia ſunt
¶ Secũda cõditio mãdatorũ eſt ꝙ ſunt in firma
mentũ gratie. Ecce quõ. qꝛ tamdiu homo ſtat i
gratia dei. q̃zdiu ſuat eius mandata. Ratio. qꝛ
gratia dei nõ perdit̃ niſi ex peccato mortali. Si
vnus hõ haberet oĩa peccata venialia mũdi ꝓ-
pterea nõ ꝑderet graz dei. Et q̃n dicũt aliq̃ glo-
ſe ꝙ multa peccata venialia equalẽt pctõ morta
li. Nõ ẽ verũ loq̃ndo eq̃parãter vel ꝑ equalẽtiã
Quia ſi oĩa peccata venialia poneret̃ i vna pte

ſtatere. ꝛ vnū mortale ex alia pte. plꝰ pōderaret
mortale pctm̄. Sꝫ bn̄ diſpoſitiue venialia equi-
pollēt vni mortali pctō. qꝛ faciūt hoīeꝫ cadere ī
mortale. Ego iuenio ꝙ hō p̄t peccare in ſupbia
auaricia. luxuria. ꝛ tn̄ nō erit pctm̄ mortale. ſed
veniale. Jdō ſeptē pctā nō dicūt mortalia. ſꝫ ca
pitalia. Vbi grā. ſi aliqs ſupbiat. qꝛ vadit orna-
tus ꝛc̄. nō ē pctm̄ mortale ſꝫ veniale. Sꝫ fit mor/
tale ſi ex h̄ deſpicit aliqueꝫ. vel ſi ex h̄ furat̄. vel
facit vſuras vt poſſet incedere pōpoſe ꝛ ornate.
tūc ē mortale. qꝛ ꝯ p̄ceptū dei. Jdē ſi mulier or/
nat ſe ꝛ depingit amore ſui viri veniale pctm̄ ē.
Sꝫ ſi ex ſuo exceſſiuo ornatu vel pictura ꝯcupi
ſcit̄ ab alio. efficit̄ mortale. vel ſi ex h̄ vir paup
habet facere vſuras. rapinas. ꝛ ip̄a ad h̄ euꝫ in
ducēt vt mulier poſſit ſic incedē mortale ē. Jtē
de peccato auaricie. ſi hō diligit pecunias ꝛ cu-
ſtodit tale ē veniale. Sꝫ qn̄ hō amore diuiciarū
facit vſurā. furtū. vel retinet ſalariū. vel non cō
plet teſtamēta nō ſoluit decimas. tūc ē mortale.
Jtē ꝺ luxuria qn̄ vir ꝛ vxor ſolū ꝓpter ſolaciuꝫ
actū matrimonialē faciūt. tūc veniale ē ſuādo
modū. ſꝫ cogitāt de alia vel de alia. ita ꝙ etiam ſi
nō eēt vxor ſua vel vir ſuꝰ adhuc miſcerent̄. vl̄
ſi mutāt modū mortale ē. Jtē de gula quando
ꝓpter bonitateꝫ vini vel panis hō comedit ſeu
bibit parū plus. veniale ē. Sꝫ qn̄ hō inebriatur
ꝛ perdit ſenſū efficit̄ mortale. qꝛ ꝯtra dei mada
tū. Vel ſi frāgit ieiunia. vel ſi ex nimio cibo ꝛ po
tu habet luxuriā efficit̄ mortale. Jtē de accidia
poſſet ſurgere de mane ad orādū. ꝛ non facit ve
niale eſt. Sꝫ ſi ꝓpter hoc omittit audire miſſam
in dn̄ica die mortale ē. Jdē ſi hō non ꝯfiteat̄ vel
cōmunicet ī paſcate. Sācti doctores diffiniūt di
uerſimode pctm̄ mortale. Augꝰ ī li. de libe. arbi
trio ſic diffinit pctm̄. Peccatū ē dictū factū aut
ꝯcupitū ꝯtra legē eternā. Jtē hieroꝰ in libro de
paradiſo dicit. Peccatū ē tranſgreſſio diuine le
gis. ꝛ celeſtiū inobediētia mādatoꝝ. Patꝫ igit̄
ꝙ gratia dei nō ꝑdit̄ niſi ex trāſgreſſiōe manda
torū dei. ideo dicit ſcp̄tura ſacta. Deꝰ ab inicio
cōſtituit hoīeꝫ ꝛ reliquit illū in manu cōſilij ſui.
adiecit mādata ꝛ p̄cepta. Si volueris mandata
ꝯſuare ꝯſeruabūt te ſupple in grā dei. Ecci. xv.
Scd̄m iſtā ꝯditionem dico ꝙ mādata ſūt multa
ꝛ nō inumerabilia. Unde a ſapiētibꝰ poſſūt ſci/
ri ꝛ cōputari. quia ſm̄ Joſephū. Tot ſunt man
data qt ſunt oſſa ī corpe hūano. q̄ ſm̄ phiſicos q̄
hoc inuenerūt ſūt. ccxlviij. Tot ſūt p̄cepta affir
matiua legis dei inclināntia ad opus bonū. Et ſi
cut corpꝰ ſuſtinet̄ oſſibus ita aīa diuinis māda-
tis. Jdō iudei quādo orāt: oīa mēbra mouēt.
Quia qt ſūt p̄cepta tot oſſa mouent̄. qſi dicēdo
cū dauid Oīa oſſa mea dicēt dn̄e qs ſimilis tibi
pſ. xxxiiij. Diceret aliqs Licꝫ ſciamꝰ naturā iſto
rū mādatorū. tamē neſcimꝰ quot ſūt. quomodo
ergo poſſūt ſuari. Rn̄ſio. ſicut ſcitis qt oſſa ha-
betis lꝫ nō videatis ea q̄ nihilominꝰ ſuſtinēt cor
pus. Sic iſta p̄cepta ſi grām habetis intra vos.
vos ſuſtinebūt. ꝛ gratia dei docebit vos qd h̄e-
dum. ꝛ quid faciendum. ꝛ qd vitandū. Vos vn
ctionē quā accepiſtis. id ē. grām ab eo maneat ī
vobis ꝛ nō neceſſe habetis vt aliqs doceat vos
ſed ſicut vnctio eiꝰ docet vos de oīibꝰ. Nō ſcri
pſi vobis qſi ignorantibꝰ veritatem. ſed qſi ſcien-
tibꝰ eam et quomodo omne mendaciū ex verita
te nō eſt. Quis ē mendax niſi is qui negat quo/
niā ihs non eſt xp̄s. j. Joh. ij. Si ergo fiat qſtio
quot ſūt mādata dei. Rn̄ſio. ſi volumꝰ loqui de
eis inqntum ſunt firmamētū gratie: ſūt tot quot
oſſa ſunt in corpe. ¶ Tertia cōditio mandatorū
dei eſt: quot ſūt vtilia ad operationē meritorum.
Si eni volumꝰ mereri coraꝫ deo oportet ſuare
ſua p̄cepta. Queſtio eſt de quo habemꝰ maius
meritū. vel de illo quot facimꝰ volūtarie ꝛ ex de
uotione. vel de illo qꝺ facimꝰ ex mandato dei.
verbi gratia. Hodie nō eſt ieiuniū ex p̄cepto. ſi
homo ieiunat hodie. ꝛ alia die ieiunet ex māda
to qꝺ erit magis meritoriū. multi dicunt ꝙ ſcilꝫ
ieiuniū voluntariū ſit magis meritoriū. falſuꝫ ē
qꝛ non habet rōnem meriti niſi vnū ſcꝫ qꝛ facit
bonum opus: ſed p̄ceptum habet duas ratiōes
meriti. Prima obediētia ſuandi p̄ceptū. Scd̄a
quia eſt opus bonū. Hic ptꝫ peccatū multoruꝫ.
qꝛ dimittunt illa q̄ debent facere ex dei mādato
ꝛ ſeruant ea que volūtarie receperunt. dimittūt
eni ieiuniū eccl̄ie ꝛ ſeruāt ieiuniū iſtius vel alte-
rius ſancti ex deuotiōe. Alij dicūt elemoſyna ē
melior ꝙ̄ ieiuniū. qꝛ dare elemoſynā eſt volūta/
riū ꝛ ieiunare ieiunia eccleſie eſt p̄ceptū. ꝛ ſic ne
gligunt ieiunia eccl̄ie ꝛ omittūt. nō habētes cau
ſam rationabilē. ꝛ ſine p̄lati autoritate. qre dā-
nantur. etiam ſi darent tantā elemoſynā vt redi
merēt oēs captiuos. Jtē multi religioſi nō ſer
uant ieiunia ſui ordinis. ꝛ ſemel in hebdomada
ieiunēt in pane ꝛ aqua. vel in vigilia ſanctorum
qui non habēt vigiliā ieiunāt. ꝛ qui non habēt
vigiliā non ieiunāt qui recipiūt deuotionem et
obmittūt dei ordinationē. Sꝫ hoc nō ſufficit ꝓ-
pter hoc dixit xp̄s iudeis. Ue vob̄ ſcribe ꝛ pha
riſei hypocrite qui decimatis mētam ꝛ anetū et
relinquitis q̄ grauiora ſūt legis iudiciū ꝛ miſeri
cordiā ꝛ fidem. hec oportuit facere ꝛ illa non ob
mittere Matth. xxiij. Jtem multi clerici ſunt q̄
non dicunt officiū vl̄ ſi dicūt. dicūt feſtinānter ex
alia pte dicunt pſalmos vel orationē ſancti Au
guſtini. ſed male faciunt in h̄ ꝙ negligunt ea ad
que tenentur. quia maius meritoriū eſt ſeruare
mandata dei ꝛ ordinationē eius. ꝙ̄ illud qꝺ eſt
volūtarium. Dicatur hiſtoria ad hoc propoſi/
tū que habetur. j. Regl. xv. Ubi legitur ꝙ Sa
muel qui erat prelatus vt papa. ex parte dei p̄-
cepit Sauli vt iret contra amalechitas. et inter
ficeret omnes homines et mulieres, et iumenta

Saul aũt ſuauit de iumẽtꝭ oues ꝑ ſacrificijs ad
quẽ Samuel. Melioꝛ ẽ obedientia ꝙ̃ victima.
Jḋo fuit depoſitꝰ de regno. ⁊ habuit malũ finẽ.
qꝛ ipſemet iterfecit ſe. volũtarie eni fecit ⁊ elegit
ſacrificiũ. cũ hꝛet mãdatũ ⁊ oppoſitũ. Jḋo ſi vul
tis facẽ ſacrificiũ de coꝛpe vr̃o ꝑ pniaʒ. nõ omit
tatis obodiẽtiã. Caueat vxoꝛ ſi non placet viro
poꝛtare ciliciũ vel alia. qꝛ vir ẽ dñs coꝛpis vxo/
ris. Jdẽ de viro dicẽdũ ẽ. ſ; deꝫ vxori aliq̃ pnia
ſecreta. caueat tñ a pnia ꝑiudiciali. Jdẽ ꝺ ſuis
vel captiuis dicẽdũ ẽ. ne defraudẽt dñm in ſui/
cio. Reddite q̃ ſũt ceſaris ceſari. ⁊ q̃ ſũt dei deo.
Mat. xxij. Pꝛimo poniꝫ ceſar ꝙ̃ deꝰ. quia ita
vult deus deuotionẽ. ne fiat iniuria alicui ꝫ dei
oꝛdinationẽ. Patʒ ergo ꝙ mãdata ſũt i opatio=
nem meritoꝝ. Et ſꝫm iſtã ꝯditionẽ. mãdata ſũt
decem ſiue in numero denario. qꝛ ſicut deceʒ di=
gitis opamur. ita decẽ ꝑceptis meremur. qnqꝫ
ſũt ꝑncipalia q̃ſi digiti manus dextre. alia qnqꝫ
q̃ſi digiti ſiniſtre manꝰ. ſua mãdata mea ⁊ viueſ
⁊ legẽ meã quaſi pupillã oculi tui liga eam in di
gitis tuis ⁊ ſcribe illã i tabula coꝛdis tui Pꝛouꝫ.
vij. ¶ Quarta cõditio mãdatoꝝ ẽ ꝙ ſũt incremẽ
ta ꝑmioꝝ. q̃rit ſanctꝰ Tho. in ſcḋa ſcḋe in q̃ ſtat
ꝑfectio ſpũalis apoſtolica ⁊ ſanctitas vite in ob
ſuantia mãdatoꝝ vel ꝯſilioꝝ. Multi erãt dicẽ
tes ꝙ in ꝯſilijs. ſed nõ eſt veꝝ. Jmo ſtãt i obſer/
uãtia mãdatoꝝ charitatis dei ⁊ ꝓximi. Cõſilia
aũt dicꝫ ſanctꝰ Tho. ſolũ ſũt inſtrumẽta ⁊ diſpo
ſitiões ꝑueniẽdi ad ꝑfectionẽ ſpũalem. vbi gr̃a
Cõſiliũ de paupꝑtate. Si vis ꝑfectꝰ eſſe. vade ⁊
vẽde oĩa q̃ habes ⁊ da paupibꝰ. Mat. xix. Dicꝫ
ſanctꝰ Tho. ꝙ illud ꝯſiliũ eſt inſtrumẽtũ neceſ=
ſariũ vt refrigereꝫ amoꝛ diuiciarũ. ⁊ ꝑueniꝫ ad
ꝑfectionẽ charitatꝭ Cõſiliũ ẽ etiã ꝺ caſtitate. vñ
diciꝫ. ſunt eunuchi q̃ caſtrauerũt ſeipos ꝓpter re
gnũ celoꝝ. Matth. xix. Jtẽ gladio diſcretiõis
debemꝰ abſcindere oẽs occaſiones peccati rece=
dẽdo a mala ſocietate q̃ ẽ occaſio mali. nã ñ bibe
re vinũ foꝛte nõ comedere carnes. nõ ducẽ vxo
rem ſũt inſtrumẽta ad h̃ vtilia vt ſubiectis car/
nalibꝰ delectatiõibꝰ. coꝛ hoĩs i ſolo creatoꝛe de/
lecteꝫ. Jtẽ fugere dignitates ꝑlatiões ꝯſiliũ eſt
Mat. xx. Si q̃s vult iter vos maioꝛ fieri fiat mi
niſter vr̃. Perfectio ergo xp̃iana plꝰ ſtat in ob/
ſuantia mãdatoꝝ dei ꝙ̃ ꝯſilioꝝ. Autoꝛitas. Fi
nis ꝑcepti eſt charitas. j. Timotꝭ. j. Alia autoꝛi=
tas ẽ ipiꝰ dauid in pſ̃. cxviij. Oĩs cõſumatiõis
vidi finẽ. i. ꝑfectiõis. latũ mandatũ tuum nimis
Scḋʒ iſtã ꝯditionẽ mãdata ſũt duo ſolũ. Sicꝫ
in duabꝰ tibijs ambulamus. ita in ſanctitate vi=
te duobꝰ mãdatis ambulamꝰ q̃ ſũt. Diliges do=
minũ deuʒ tuum ex toto coꝛde tuo. ⁊ ex tota aĩa
tua. ⁊ ex tota mẽte tua. Hoc ẽ maximũ ⁊ pꝛimũ
ꝑceptũ. Scḋʒ aũt ẽ ſiĺe huic. diliges ꝓximũ tuũ
ſicꝫ teipm̃. Jn his duobꝰ mandatis vniuerſa lex
pendet. ⁊ ꝓphẽ Mat. xxij. Ergo ſi fiat q̃ſtio. q̃t
ſũt mãdata. Rñdeo ſi loq̃mur de mãdatꝭ inquã
tũ ſũt incremẽtũ ꝑmioꝝ. dico ꝙ duo ſũt. ¶ Qui
ta ꝯditio mandatoꝝ eſt ꝙ ſunt regula ⁊ noꝛma
vite. q̃ non vult regere vitã ſuã ſꝫm intellectum
naturalẽ ſolũ vel ſꝫm ſenſualitatẽ. vel ſꝫm cõſue
tudinẽ malã alioꝝ. vel patrie. vt de foꝛis vel fe
rijs in diebꝰ feſtiuis deficiet ⁊ peccabit. Et ſi di
caꝫ rex ꝑuilegiat ⁊c̃. ſolutio. Rex nõ põt diſpẽ/
ſare ꝫ dei mãdata ⁊c̃. Jḋo dicit xp̃s. Si vis ad
vitã ingredi ſua mãdata. Matth. xix. Nõ eni
dicit. ſua inclinatiões. vꝉ ſua ꝯſuetudines. Et
iuxͣ iſtã ꝯditionẽ nõ ẽ niſi vnicum ꝑceptũ ſicut
nec in toto coꝛpe nõ ẽ niſi vnũ caput. a q̃ ꝓcedit
tota gubernatio hoĩs. qꝛ ibi ſũt oẽs ſenſus et iu=
diciũ ratiõis ⁊ imaginatio. ⁊ ſic tota regula mo
ralis vite reduciꝫ ad vnicũ ꝑceptuʒ qḋ eſt. Oĩa
q̃cunqꝫ vultis vt faciãt vobis hoĩes. ⁊ vos faci
te illis. hec ẽ eni lex ⁊ ꝓphete. Matth. vij. Si
habes ſeruitoꝛes et inimicos. non vis ꝙ ſerui=
toꝛes vadant ad loquendum vel habeant conſi
lia cũ eis. vel ꝙ recurrãt ad eos in ſuis neceſſita
tibꝰ te deſpecto. Jḋo nõ vadas ad vicia ⁊c̃ Jtẽ
nõ velles ꝙ ſuitoꝛes tui loq̃rentur malũ de te.
Jḋo nõ ſumas nomẽ dei tui inuanũ. Jtẽ vis ꝙ
ſuitoꝛes tui q̃bꝰ das ꝓuiſionẽ ſuiãt tibi. Jdeo
tu in dñica ſuias dño tuo. Jteʒ ſi vis vt filij tui
honoꝛẽt te. tu honoꝛa parẽtes. ⁊ ſic de alijs. ꝑʒ
ꝙ iſtud ꝑceptũ eſt caput alioꝝ. de iſto dicit the/
ma. ſicꝫ mandatũ dedit mihi pr̃ ſic facio.

¶ Dñica. xix. poſt feſtũ ſancte trinitatꝭ. ſermo. j.

Aſcendens ieſuſ

in naiculã trãſfretauit ⁊ venit in ci=
uitatẽ ſuã. vbũ iſtud habeꝫ originali
ter Mat. ix. Et recitatiue i euãgelio hodierno
Jtẽ ſmo in pñti erit huiꝰ dñice. ⁊ habebimꝰ me
diante dei gr̃a m̃ltas bonas doctrinas ſpecula=
tiuas ad illumiationẽ itellectꝰ ⁊ moꝛales ad no=
ſtrã inſtructioneʒ vite. Saluteꝫ vgo maria. Jn
ſãcto euãgelio hodierno declarãꝫ tria magna ꝺ
dño ⁊ ſaluatoꝛe nr̃o. Pꝛimo pꝛeſentia gratioſa.
Scḋo clemẽtia copioſa. Tertio potẽtia vtuoſa
Jn his tribus ſtat totũ euãgeliũ hodiernũ. ⁊ ꝺ
ꝑmo ſcʒ de ꝑſentia gratioſa. qꝛ gratioſe ſe oſten
dit in q̃dam ciuitate. de h̃ dicit thema. Aſcẽdẽs
ih̃s ⁊c̃. Jn q̃ ſcʒ deſiderabaꝫ ex q̃ chꝛiſtus ince=
pit pꝛedicare noluit quieſcere i vna ciuitate ſeu
in vna villa ſicut ſol non q̃eſcit ex quo oꝛiꝫ. quis
ſi quieſceret in vna ꝑte non illuminaret in alia.
nec calefacẽt. nec fructificaret. ita ꝺ xp̃o q̃ venit
ad illuminãdũ in fide catholica ad calefaciẽdũ i
deuotiõe. ⁊ fructificãduʒ in opibus penitentie.
Jḋo laboꝛabat non ſolũ per terrã ſʒ etiã ꝑ mare
Jḋo dicꝫ. Aſcẽdẽs ih̃s ⁊c̃. Nota ciuitatẽ ſuã ſcʒ
ꝯuerſationis ⁊ habitatiõis. qꝛ lʒ eſſet dominus
oĩuʒ noluit tamẽ habere ciuitatẽ ꝓpꝛiaʒ. Sʒ qꝛ
illa ciuitas capharnaũ erat maioꝛ ⁊ pꝛincipalis

in ꝓuincia galilee in q̄ xp̄s incepit p̄dicare. vt dꝛ
Mat. iiij. Et qꝛ in illa ꝯuerſabat̄ reputabat̄ ci-
uis illi⁹ ciuitatis. queadmodū dꝛ in aliq̄ oriūdo
vl' habitante in aliqua ciuitate. ecce ciuitas vr̄a
lȝ parū ibi habeat. qꝛ regis ē vel imꝑatoris Ita
de xp̄o. ⁊ h̄ tāgit omelia hodierna dicēs: Crea/
toꝛ rerū oꝛbis t̄re dn̄s: poſtq̄ ſe ꝓpt̄ nos angu-
ſtaret i carne. cepit h̄re hūanā patriam. cepit iu-
daice ciuitatl eē ciuis. Et de h̄ ad l̄ram loq̄t̄ the
ma. Aſcēdēs ih̄s in nauiculam trāſfretauit ⁊ ve
nit i ciuitatē ſuā. Modo itrem⁹ ſecreta. In ver
bo thematis tāgūt̄. ix. ſecreta magna.

Primū incarnationis.
Scdm cōuerſationis.
Tertium paſſionis.
Quartū reſurrectionis.
Quintū aſcenſionis.
Sextum gubernationis.
Septimū iuſtificationis.
Octauū iudicialis examinationis.
Nonū regreſſionis in celum.

Dico p̄mo q̄ oſtēdit̄ ſecretū ſacre incrarnati-
onis cū dꝛ Aſcēdēs ⁊c̄. Fm iſtā expoſitiōem na-
uis ē natura hūana. Rō. qꝛ ad formā nauis ha-
buit proꝛā ſtrictā in p̄ncipio generis hūani. naȝ
ſolū habuit duas tabulas. ſ. adā ⁊ euā i natura
gr̄a dei firmatas. In medio. ſ. i xp̄i aduētu fuit
lata. qꝛ tūc credit̄ fuiſſe maioꝛ m̄ltitudo gētiū. ⁊
ex tūc q̄ſi i fine anguſtat̄. qꝛ mūdus depopulat̄
ꝓpt̄ guerras ⁊ fames ⁊c̄. De iſta naui. Prou.
vlt̄. Facta eſt q̄ſi nauis inſtitoꝛis. In iſta naui
aſcēdit xp̄s qn̄ i vtero ꝟginis aſſūpſit naturam
hūanā. ſ. coꝛp⁹ ⁊ aiaȝ. Nota dic̄ aſcēdit ⁊ nō dic̄
intrauit. nos oēs itram⁹ in iſta nauim ꝑ poꝛtam
ſentine cū pctō. ſ; xp̄s nō ſic. ſ; aſcendit et trāſfre
tauit ⁊ venit i ciuitatē ſuā. ſ. in mūdū. lȝ non co-
gnouerūt eū In ꝓp̄a venit ⁊ ſui eū nō receperūt
Joh. j. ¶ Scdȝ ſecretū ē de ſua ꝟtuoſa ꝯuerſati-
one. Fm h̄ tūc nauis ē penitētia. Ratio vr̄s. qꝛ
pn̄ia a p̄ncipio eſt ſtricta. qn̄ hō incipit penitere
valde penale ē ſicut ē ieiuniuȝ ciliciū vigilie ⁊c̄.
Sȝ paulatim dilatat̄. qꝛ nō tm̄ ḡuant penitētie
qn̄ hō eſt aſſuet⁹ ſed i ſenectute ſtringit̄ ꝓpter te
diū lȝ nō tātū q̄ꝛtum a p̄ncipio. De hac chꝛiſtus
Mat. vij. Intrate ꝑ anguſtā poꝛtā. De iſta p̄t
etiā dici illō Prou. vlt̄. Facta ē q̄ſi nauis inſti-
toꝛis de lōge poꝛtās panē ſuum. i. merces aiaꝝ.
Iſta nauis eſt de tribus cooperturis.

Prima ſtricta eſt ꝯtritionis.
Scdo confeſſionis.
Tertia ſatiſfactionis.

Ido xp̄s Penitētiā agite. i. intrate i naui pn̄ie.
appropinq̄bit eni regnū celoꝝ Mat. iiij. In iſta
naui aſcēdit ih̄s ſtatim. ſ. in natiuitate. qꝛ nō in
palatio ſeu in domo nec in camera. ſ; in diuerſo-
rio voluit naſci ⁊ in hieme. ⁊ nō legit̄ q̄ ibi eſſet
ignis ⁊c̄. Sȝ ꝟgo maria poſuit euȝ i p̄ſepio. Di

cūt aliq̄ doctoꝛes q̄ h̄ idō fecit vt i capite calefie
ret ab anhelitu bouis. ⁊ i pedib⁹ ab aſino. Item
fuit receptio circūciſionis Itē fuga exilij in egy
ptū. Itē iuit ꝑ t̄raȝ ⁊ ꝑ mōtes doꝛmiuit ſuꝑ t̄rā
Aſcēdēs ih̄s i nauiculā. i. in altioꝛi ḡdu pn̄ie q̄
vnq̄ fuerit. xxxiij. āni s nauigauit. ⁊ venit i ciui
tatē ſuā. ſ. hierl̄m ad poꝛtū paſſiōis Rōneȝ aſſi-
gnat Lu. euā. di. Nō capit ſuꝑple ſcp̄tura ꝓphe
tā. i. xp̄ȝ. ꝑire ex ciuitatē hierl̄m. Luc. xiij Ter
tiū ſecretū ē d̄ ſua bn̄dicta paſſiōe. Fm h̄ nauis ē
crux. Rō. qꝛ ſi crux filo liniaret̄ facēt figuraȝ na
uis. Cū iſta optet nos nauigare ad celū. ſi quis
vult venire p⁹ me abneget ſemetip̄m ⁊ tollat cru
cē ſuā ⁊ ſeq̄tur me. Mat. xvj. In iſta naui aſcē-
dit ih̄s i monte caluarie qn̄ fuit ſibi dictum Ih̄s
exue te. ⁊ denudat⁹ remāſit tot⁹ excoꝛiat⁹ et fuit
ſibi dictū. ꝓicias te ſuꝑ lignū durū ⁊ ſtrictū. tūc
xp̄s icepit nauigare mare moꝛtl. ⁊ venit i ciuita-
tē ſuam inferni: dn̄s vniūſoꝝ tu es Heſter. xiij.
Quartū ſecretū ē d̄ ſua reſurrectōe gl̄ioſa. Fm
h̄ nauis fuit coꝛp⁹ moꝛtuū qd̄ erat i monumēto
Et i die reſurrectiōis aia bn̄dicta aſcēdit i naui
coꝛpis. ⁊ trāſfretauit ⁊ venit i ciuitatē ſuā. ſ. ad
gl̄iaȝ imoꝛtalitatl. idō h̄ optuit pati xp̄m. ⁊ ita in
trare i gl̄iaȝ ſuā. Luc. vlt̄. ¶ Quītū ſecretū ē de
ſua mirabili aſcēſione. Fm h̄ nauis fuit ſocietas
ſctāꝝ aiaꝝ. ⁊ aſcēdit p̄mū ⁊ aie ſeq̄bāt̄. ⁊ venit i
ciuitatē ſuā. ſ. ꝑadiſi. de q̄ in ꝑſona ſua dꝛ. In ci
uitate ſāctificata ſil'r reqeui. Ecci. xxiiij Se
xtū ſecretū ē de ſua mūdiali gubernatiōe. Fm h̄
hoſtia ē nauicula i quaȝ aſcēdit xp̄s ſtatim dictl
ꝟbis ꝯſecratiōis. ⁊ venit in ciuitatē ſuā. ſ. eccle
ſiā xp̄ianā. de q̄ dauid. Gl̄ioſa dicta ſūt de te ci/
uitas dei. qꝛ rex q̄tidie venit ſm q̄ ip̄e ꝓmiſit.
ecce ego vobiſcū ſū ⁊c̄. q̄diu durabit iſtō ſacra-
mētū. ⁊ mūd⁹ durabit. ⁊ i illa die i q̄ deficiet mū
dus finiet̄ ¶ Septimū ſecretū ē d̄ hūali iuſtifica
tione. ⁊ Fm h̄ nauis ē ꝯſcia humana ad figuraȝ
nauis facta ē. qꝛ i p̄ncipio. ſ. puericie hoies ſtri/
ctā habēt ꝯſciaȝ. ſ; poſtmodū dilatat̄ i virilitate
In ſenectute aūt redit ad puerilē ſtatuȝ. ⁊ i iſta
aſcēdit xp̄s qn̄ hō ꝯuertit̄. qn̄ eni hō ſtat in pec-
catis. tūc i iſta naui nauigat diabol⁹ cū vēto aq̄-
lonari vt ducat ad poꝛtū inferni. ſ; qn̄ pctoꝛ reco
gnoſcit ſe. ⁊ malā vitā quaȝ tenet di. O q̄ miſer
ego ſū religioſus ⁊c̄. tūc xp̄s aſcēdit i naui ꝯſcie
⁊ venit i ciuitatē ſuā poꝛtās ꝑſonā ad poꝛtū ⁊ ci
uitatē bone vite. de q̄ Eccs. ix. Ciuitas parua ⁊
pauci in ea viri. qꝛ pauci ſūt modo q̄ tenent bo-
nam vitam. ſi in vno monaſterio vn⁹ eſt multuȝ
eſt. idem i vno collegio clericoꝝ. ideȝ in vna vil
la ſi ſit vnus vl' vna: multuȝ eſt ¶ Octauū ſecre
tū ē de iudiciali examinatiōe. ſ. in iudicio. Fm h̄
nauicula erit nubes. tūc videbūt filiū hoīs veni
entē in nube Luc. xxj. Trāſfretauit de celo ⁊ ve
nit i ciuitatē ſuā. ſ. vniūſitatē oīuȝ gētiū ꝑ examia
tionē di. ecce q̄d feci ego ꝓ vob̄ oñdēs vulnera vt

ſtellas fulgētes. ⁊ vnꝰ angelꝰ portabti crucē. ali
us clauos. alius coronā. alius lanceā. alius ſpō
giam. dicens: Quid feciſtis vos pro me. ibi erit
dolor illis ꝙ nihil poterint oſtēdere Nonū ſecre
tū ē de regreſſu eius ad celuʒ poſtꝗ̄ ꝯ malos de
derit ſniaʒ dicēs: Diſcedite a me maledicti ⁊c̄.
Matth. xxv. tunc ſubito terra apieť ⁊ abſorbe
bit eos ⁊ cludenť in inferno ⁊ in igne ⁊ in fumo
⁊c̄. Etiā ſi alie pene nō eēnt ibi maxima ⁊ ineſti/
mabilis eēt miſeria. Et poſt h̄ xp̄s aſcenderet i na
uiculā eccl'ie triūphantis. in ꝗ aſcēdet eternaliť
regnādo. ⁊ veniet i ciuitatē ſuā. ſ. paradiſi. No
men ciuitatꝭ ex illa die dñs ibidē. Amē. Ezech.
vltꝭ. Ecce q̄re dicit. Aſcēdit in nauiculā ⁊ venit
in ciuitatē ſuaʒ. q̄ſi tota fides xp̄iana ꝯſiſtit hic.
¶ Dixi ſc̄do ꝙ oſtendiť de xp̄o clemētia copio/
ſa cū diciť. Et ecce offerebāt ei paliticū vſꝗ̄ pec
cata tua Marc̄. ij. diciť ꝙ portabať a q̄ttuor ex
deuotiōe portabāt eū ad xp̄m ꝙ tot mirabilia fa
ciebat: quoꝝ fidem vt vidit xp̄s dixit paralitico
Cōfide fili remittūť tibi peccata. In hoc innuit
xp̄s ꝙ ille ex peccatis infirmabatur. Idō dixit:
Cōfide ſcʒ de ſanitate obtinēda. Remittūť tibi
peccata ꝙ ſcʒ ſūt radix infirmitatis tue. Ac ſi di/
ceret medicꝰ infirmo poſtꝗ̄ eēt bene purgatus.
Cōfidite q̄ꝛ vos eſtis ſanatꝰ. q̄ꝛ mala materia iā
expulſa ē. Dicať h̄ quō oēs infirmitates veniūt
ex peccatis. q̄ꝛ ſi nō fuiſſet peccatuʒ ade vel eue.
nunꝗ̄ fuiſſemꝰ infirmi nec ſenes. ⁊ ſine morte ce-
lum aſcēdiſſemꝰ. Sʒ ex peccatis porta fuit apta
ad infirmitates ⁊ miſerias ⁊c̄. Idō qñ hō patiť
ſtatim debet accuſare ſeip̄m ex aliq̄ peccato di-
cens ꝙ venit ex peccato mihi iſta infirmitas. q̄ꝛ
deꝰ nō delectať in tribulatiōe creature. Idō ſta-
tim debet recipe purgatiōeʒ. ſ. ꝯfiteri. q̄ꝛ ex quo
radix infirmitatꝭ eiciť homo curať. al's ſanitas
nō obtinereť. Idō medici hñt p̄ceptū ſub pena
peccati mortalis. vt añ oia faciāt ꝯfiteri infirmū
priuſꝗ̄ recipiāt in cura. extra de pe. ⁊ re. Cū in-
firmitas. Et eēt bonū ꝙ anteꝗ̄ eū accederent fa
cerēt euʒ ꝯfiteri ne poſt diceret infirmꝰ. ego ſum
mortuus. ⁊ aīa curata: leuius curať corpꝰ. Sed
medici aliqui ꝓh dolor nō ſeruāt modo iſtā pra
cticā. ideo ⁊c̄. Sʒ xp̄s vt bonꝰ medicꝰ ꝓuidit pri
mo aīe remittēdo peccata ⁊ poſt curauit corpꝰ.
Ideo Gregꝰ. Nulla nocebit aduerſitas ſi nulla
domineť iniq̄tas. Sʒ eſt h̄ q̄ſtio. Si infirmitas
venit ex peccato ꝗd dicemꝰ de pueris qui nūꝗ̄
peccauerūt. ⁊ tñ infirmanť. Rñdeo ꝙ eſt multo
tiens ex peccatis parentū. q̄ꝛ qñ puer patiť ipſi
puniūť ex dolore. Itē pueri etiā ꝯcipiūť in pec/
cato originali ad qđ ſequūť iſte penalitates Sʒ
eſt remediū. Nā ſicut faciūt iſti dñi qñ puer pa/
titur febres. nutrix facit dietā. q̄ꝛ creatura h̄ eſt
puer nō poſſet. Ita debetis vos parētes facere
dietā penitētie ꝯfitēdo ⁊c̄. Et ſi ſanitas ſit vtilis
puero deus dabit. Moraliter h̄ ſuper h̄ qđ dr
Marc̄. ij. ꝙ a q̄ttuor portabať ille paraliticꝰ: et
amore illoꝝ xp̄s curauit ip̄m Idō dicit. videns
ih̄s fidē illoꝝ ⁊c̄. ¶ Paraliticꝰ eſt peccator i pec-
cato mortali exiſtēs. Ratio. q̄ꝛ ſicut paraliticus
nō p̄t ſe iuuare nec aliq̄d facere. ſic nec peccator
pōt facere opera meritoria Licʒ poſſet ieiunare
elemoſynā dare. vł alia ⁊c̄. tñ nō ſūt ſibi merito-
ria. Autoritas. Me optet opari opa eiꝰ ꝗ miſit
me donec dies eſt. Veniet nox ſcʒ culpa qñ ne/
mo pōt opari meritorie. Joh. ix. Diceret aliq̄s
Ergo ſm̄ hoc qñ ego ſentio me in pc̄tō mortali.
meliꝰ erit vt dimittā ieiuniū vel alia opa ⁊c̄. ex ꝗ
nō ſūt meritoria. Dico ꝙ nullo modo ſūt dimit-
tenda. imo addēda ſūt etiā alia. de pe. di. v. fal-
ſas. Ratio. licʒ non ſūt mertoria glorie. tñ ꝓfici
unt ad multa alia. ſcʒ ad oia pericula vitāda ad
habēdū pacē ſanitatē. diuicias. bonā famā ami
ciciā dñoꝝ. ⁊ ꝙ magis ē trahunt hoīem de pc̄tō
Idō nō ſūt dimittēda. Sʒ dicere debet intra ſe
peccator. O miſer. ego peccaui occaſione mūdi
vel ex inclinatione carnis. ſeu tēptatiōe diaboli
tñ nō dimittā bona opa. q̄ꝛ ex iſtꝭ vos dñe extra
hetis me de pc̄tō ⁊c̄. Sʒ glīe non ſunt meritoria
ꝟbi gratia. qñ aīa venit ad portā padiſi. ⁊ chri-
ſtus dicit. Videamꝰ q̄ꝛtum tibi debeť ⁊ de opi/
bus om̄ibꝰ factis in gr̄a dat remuneratiōeʒ. Sʒ
de illis factis in peccato dicet. illa nō recipio in
cōpoto. Nā tibi ſatiſfeci ꝓ illis i vita. verbi gr̄a
de beata magdalena. vel de beatis paulo ⁊ mat
theo ꝗ aliqñ fuerūt in peccatis ⁊ faciebāt multa
bona opera de genere. et qñ aīa magdalene vel
pauli venit ad cōpotuʒ cum xp̄o. dicit xp̄s. tibi
do glīam tantā. q̄ꝛ tali die feciſti h̄ ⁊ hoc. h̄ et h̄.
⁊ aīa ꝯtentať ⁊ regraciať a deo. Sʒ ſi vellet pe-
tere ſalariū de factis vel opibꝰ factis in peccato
mortali diceret xp̄s. non. quia in ira mea feciſti.
Idō dixit ih̄s. Ego ſū vitis ꝟa ⁊ vos palmites
ꝗ manet in me ⁊ ego in eo. hic facit fructū multū
q̄ꝛ ſine me nihil poteſtis facere ſupple meritorie.
Joh. xv. Paraliticꝰ eſt ergo ille ꝗ ſtat in pecca-
to mortali. Modo videamꝰ quō curabiť. Naʒ
ſi debet curari optet ꝙ porteť a q̄ttuor Religio
ſus vel clericus vel laicus. ſi debet curari a xp̄o
optʒ ꝙ a q̄ttuor p̄teť Quattuor portātes religi
oſum paraliticū ſunt. obediētia generalis. pau-
pertas ap̄licalis. caſtitas angelicaliſ. diligentia
cerimonial' Quattuor portātes paliticū clericū
ſūt caſta ꝯuerſatio. deuota laudatio. ſācta cele-
bratio. bona edificatio. Quattuor portātes lai-
cum. oratio quotidiana. miſſa dñicalis. cōfeſſio
q̄drageſimalis. cōmunicatio paſcalis Et tali di
ceť a xp̄o. Cōfide fili ⁊c̄. Dixi tertio ꝙ oſtēdiť d
xp̄o potentia ꝟtuoſa Poſtꝗ̄ xp̄s dixit palitico
Confide ⁊c̄. Pharifei et doctores inimici xp̄i ꝗ
erāt ibi nō audētes loq̄ ad inuicē ore. in corde di
xerūt. Hic blaſphemat. Xp̄s aūt oſtendēs ſe eē
verū deū ⁊ hoīem. verū deū i hoc. q̄ꝛ cognouit

corda eoꝝ qꝺ eſt ꝓpꝛiū deo. nos ꝟo poſſumꝰ co
gnoſcere faciē ꝫ nō coꝛ. Deꝰ aūt intueꝛ coꝛ. auto
ritaſ. Prauū ē coꝛ hois ⁊ inſcrutabile ꝗs cogno
ſcet illꝺ. Ego dn̄s ſcrutās corda Hiere. xvij Cū
ergo vidiſſet ih̄s cogitationes eoꝝ dixit. Ut q̄d
cogitatis mala i cordibꝰ vr̄is? Quid ē facilꝰ di-
cere: dimittunꝛ tibi pctā tua An dicere: ſurge ⁊
ambula ⁊c̄. Ecce quō oſtēdit ſe eſſe verū deum
Iſtud ſignū ē eſaie de meſſia dicētis: Ipſe veni/
et ⁊ ſaluabit nos. tūc apiēꝛ oculi cecoꝝ ⁊ aures
ſurdoꝝ patebunt. tūc ſaliet ſicut ceruꝰ claudus.
Eſa. xxxv. Ecce potētia ꝟtuoſa. Moꝛaliter. ꝭ
ſup ꝭ ꝙ dixerunt iudei ꝯtra deum blaſphemat
Nota ꝙ duplex ē blaſphemia affirmatiua ⁊ ne-
gatiua. Affirmatiua ē qn̄ attribuitur deo ꝙ ſibi
nō ꝯuenit. Negatiua negādo de deo ꝙ ſibi ꝯue
nit. Verbi grā: vt itelligatis ⁊ melꝰ caueatis. ſi
tales blaſphemie ſint inter vos qn̄ iuratꝭ ꝺ deo
caput. coꝛ ⁊c̄. cū enſe ſcꝫ lingua ad moduꝫ enſis
facta. tūc ē blaſphemia affirmatiua. qꝛ attribui/
tur deo ꝙ ſibi nō cōuenit ſcꝫ diuidi mēbꝛatim ⁊
vulnerari. Itē tales plures cōmittunꝛ blaſphe
mie ꝑ ludū taxilloꝝ. Negatiua blaſphemia eſt
cū ꝺꝛ ego vez renego ſi facio. qꝛ tollis deo fideli
tatē quā ſibi debes ꝓ vana curioſitate Nō opoꝛ
tebit talibꝰ vim facere tꝑe antixp̄i. qꝛ iā ſūt aſue
ti ad negandū Itē in ludo ꝺꝛ. nō pōt deꝰ ꝭ ꝙ an̄
veniat ſcꝫ hoc vel hoc ⁊c̄. Uultis ſcire ꝙ pctm̄
eſt. legiꝛ. iiij. Reg. xix. et Eſa. xxxviij. Dicatur
hiſtoꝛia ꝺ ſenacherib rege de blaſphemia nega
tiua quā dixit. Non pōt deꝰ vr̄ ꝭ facē ꝙ liberet
vos de manibus meis. ⁊ ex hoc moꝛtui fuerunt
clxxxv. milia. ex iſta pena ptꝫ ꝗuitas pcti Ideo
nō mirꝫ ſi habetꝭ malū tp̄s ⁊c̄. imo miroꝛ quō in
uenietis aquā ⁊c̄. iꝺo amoꝛe dei coꝛrigaꝛ et fiat
oꝛdinatio ꝯ iuramēta ⁊ ludos vt ſcp̄tura dicit.
Dn̄e maledicti erūt q̄ ꝯtēpſerūt te. Et ꝯdēnati
erūt q̄ blaſphemauerūt te Tho. iij.

Dn̄ica. xix. poſt feſtū ſācte trinitatꝭ. ſmo ſcꝺs

Confide fili dimit

tunꝛ tibi pctā. Mat. ix. Iuxta ꝭ the
ma volo nūc declarare oēs rōnes q̄s
habemꝰ cōfitendi de deo in oibꝰ neceſſitatibus
nr̄is. ⁊ habēdi grām dei in ꝭ mundo. glām in fu
turo. Credo ꝙ erit bona materia ⁊ vtilis. Salu
tetur ꝟgo maria. Tota ſcp̄tura ſacra clare ⁊ ma
nifeſte dicit ⁊ oſtendit ꝙ nos debemꝰ ponere to
tam nr̄az ſpem ⁊ fiduciā in ſolo deo ⁊ nō in crea-
turis. Rō. qꝛ oia bona q̄ ſunt in ꝭ mūdo ⁊ fiunt
ſūt a ſolo deo tāq̄ a cauſa effectiua ⁊ pꝛincipali.
Creature aūt nō ſūt niſi inſtrumēta q̄bꝰ median
tibꝰ deꝰ opaꝛ. lꝫ ſine illis poſſet illa facere. Sed
vtiꝛ creaturis tāq̄ inſtrumētis. vt ſartoꝛ vtitur
acu. filo. vlna. ⁊c̄. Et q̄uis homies non poſſent
ſine creaturis opari. Autoꝛitas. Diuiſiōes opa
tionū ſunt idē ꝟo deus q̄ opaꝛ oia in oibꝰ ⁊c̄. i.
Coꝛ. xij. Et ꝯcoꝛdat autoꝛitas veteris teſtamē
ti di. Dn̄e dabis pacē nobis. oia eni opa noſtra
opatus es in nob. Eſa. xxvj. Oꝛatio opus nr̄m
eſt. ſed deꝰ mouet linguā. Itē de ꝯtemplatiōe ie
iunio vel pegrinatiōe. Magiſter ē bonꝰ q̄ ma/
lo inſtrumēto facit bonū opus. Hoc fūdamēto
facto. ſi tu ſperas aliq̄d a creaturis vel ſanitatez
a medico. nō ſperas in medico nec cōfidis. ſed i
deo q̄ mediante medico vult te curare. Itē noli
ꝯfidere in agris. vineis. nec in bonitate tempis
pluuia vel ſole ⁊c̄. tota fiducia debet eē i deo et
nō in inſtrumētis. qꝛ ſtulticia eēt. Ecce q̄re tota
ꝯfidētia debet eē in deo: ⁊ nō in creaturis q̄ ſunt
ſicut inſtrumētū ptꝫ doctrina Auto. dauid. Lo
quēs de pſonis de q̄bus ꝯfidūt gentes di. Noli
te ꝯfidere in p̄ncipibꝰ in filijs hoiuꝫ in q̄bus nō
nō eſt ſalus. ps̄. cxlv. Hoc dicit ꝯ illos q̄ volunt
h̄re officia. dignitates. honoꝛes ⁊c̄. ⁊ ꝯfidūt de
amicicia dn̄oꝝ ⁊ p̄ncipum. Nolite ꝯfidere in p̄n
cipibus ⁊c̄. quia hodie vel cras p̄nt deficere ⁊c̄.
Iō ſequiꝛ. Exibit ſpūs eius. ſ. p̄ncipis. ⁊ reuer
teꝛ in terrā ſuā in illa die pibūt oēs cogitatiōes
eoꝝ ſcꝫ q̄ in p̄ncipibꝰ cōfidebant. Beatꝰ cuiꝰ deꝰ
iacob adiutoꝛ eius ſpes eius ⁊c̄. Qui aūt oppo/
ſituꝫ facit maledꝛ in ſcriptura ſancta. Hec dicit
dn̄s. Maledictꝰ q̄ ꝯfidit in hoie ⁊ ponit carnez
bꝛachiū ſuū. ⁊ a dn̄o recedit coꝛ eoꝝ Hiere. xvij
Sꝫ ille q̄ totam ſpem ponit i creatoꝛe benediciꝛ
ibidē. Benedictus vir q̄ ꝯfidit in dn̄o. ⁊ erit do
minꝰ fiducia ⁊c̄. Iꝺo dicit thema. Cōfide fili ⁊c̄
Modo in vna pua ſūma ego epilogaui oēs ra
tiones q̄ eleuant ⁊ excitāt coꝛ creature ad ꝯfidē-
dum in creatoꝛe. ⁊ ſunt ſeptem.

Pꝛima eſt fidelis integritas.
Scꝺa coꝛdialis puritas.
Tertia lachꝛymalis vbertas.
Quarta ē timoꝛalis ſcrupuloſitas.
Quinta miſcꝺialis largitas.
Sexta doctrinalis ſedulitas.
Septima virtualis firmitas.

Pꝛimo dico ꝙ p̄ma ratio que mouet coꝛ od cō
fidendū de deo eſt fides integra qn̄ ſcꝫ hō tenet
fidem catholicā integrā in coꝛde: nō dubitādo i
aliquo articulo. talis eleuat coꝛ ad ꝯfidenduꝫ ꝙ
obtinebit a deo qꝺ petit Ratio. qꝛ vaſalli ⁊ ſub
diti fideles valde ꝯfidūt de potētiſſimo dn̄o ſuo
diligēte populū. ſecꝰ de infidelibꝰ. cum aūt xp̄s
ſit potētiſſimꝰ oia potens. ⁊ ſit ꝟtuoſus. nulli du
biū eē debet q̄n diligat populū ſuuꝫ. qꝛ ꝓbatio
dilectionis ē exhibitio opis ſm Gregꝭ. Solum
ergo reſtat ꝙ nos ſimus fideles ſibi. ⁊ obtinebi
mus illa q̄ petimus ab eo. Hec fidelitas cōſiſtit
in. xij. articulis fidei. ſicut eni rex vꝉ dn̄s facit ca
pitula cuꝫ vaſallis. ita xp̄s facit nobiſcū. xij. ca-
pitula in credo ꝯtenta. Dicaꝛ ſemel cū ꝓteſtatꝭ
one. ſi iſta capitula ſeruamꝰ. fideliter ꝯfidere de
bemꝰ ⁊ poſſumꝰ de eo. Autoꝛitas. In xp̄o ieſu

dño nr̃o habemꝰ fiduciã ⁊ acceſſum in ꝯfidentia
eius ꝑ fidẽ. Eph.iij. Nota fiduciaꝫ habemꝰ qñ
fidem integrã in corde tenemus. ⁊ ꝯfidentiã qñ
fidẽ ore ꝯfitemur in ꝗlibet die mane ⁊ ſero. Se-
cũdo eleuat ⁊ excitat cor ad ꝯfitendũ d deo cor
dialis puritas qñ creatura nõ ſentit i ſe pctm̃ de
quo nõ fecerit pniaꝫ:⁊ nõ fuerit ꝯfeſſus. Talis
puritas dat magnã ꝯfidentiã. Ratio. ꝗlibet cõ-
fidit de amico dilecto ⁊ potenti in quẽ nõ cõmi-
ſit offenſam ⁊ in neceſſitatibꝰ recurrit ꝯfidenter
ad eũ. Secus ſi reputat eũ offenſũ. qꝛ forte dice
ret: vadatis. Ita ẽ ⁊ de xp̃o qñ ſentimꝰ nos eſſe
in pctõ. Si aũt de p̃teritis pniaꝫ fecimꝰ ꝯfidere
poſſumꝰ. qꝛ amicꝰ cordialis nr̃ eſt dicens. Uos
amici mei eſtis ſi feceritꝭ q̃ ego p̃cipio vob̃ Joh.
xv. Nota ſi feceritis q̃ p̃cipio vobis. volo vos
auiſare de q̃nqꝫ q̃ p̃cepit q̃ tangũt honorẽ ſuum
Primo ꝙ nõ ſuſtineatis diuinos nec ſortilegoſ
qꝛ h̃ ẽ de directo ꝯtra diuinã maieſtateꝫ. vultis
h̃ cognoſcere capiatis ſiĉ. ſi vnus agarenꝰ ve-
niret huc q̃ attraheret vaſallos regis ad regem
agarenoꝝ. Quid faceretis de illo? Sic diuinus
ſubtrahit gentes a xp̃i obediẽtia vt obediãt dia
bolo. Ecce p̃ceptũ dei. aĩa q̃ declinauerit ad ma
gos ⁊ ariolos:⁊ fornicata fuerit cũ eis. ponã fa-
ciem meã ꝯ illam ⁊ interficiã illaꝫ de medio ppl̃i
ſui ⁊c̃. Leuit̃.xx. Scd̃o p̃cepit ꝙ nomen ſuum
honoret̃. ſicut de notabili ꝑſona hõ loq̃tur cum
honore. Tertio nõ debetis iurare inuanũ. non
falſo modo ꝓ quocũqꝫ lucro. qꝛ paꝝ lucrat̃ qui
ꝑdit aĩam ſuã. Ideo ꝓuidere debetis ne nomen
dei iuret̃. Dñatores ppl̃i mei iniq̃ agũt dic̃ dñs
⁊ iugit̃ nomẽ meũ blaſphemat̃. ꝓpter h̃ ſciet po
pulꝰ meꝰ nomẽ meũ in die illa. quia ego ip̃e q̃ lo-
quor ſcꝫ p̃cipiẽdo. ecce aſſum ſcꝫ puniẽdo i hoc
mũdo ꝑ mortalitates ⁊ fames. ⁊ in illo ꝑ eternã
dãnationeꝫ. Eſa.lij. Tertio p̃cepit ꝙ faciamꝰ ſi
bi aliqd̃ ſuicium. qꝛ vos nõ daretis ꝓuiſionem
alicui:niſi faceret vobis aliqd̃ ſeruiciũ. Idõ vult
deus vt in dñica abſtineatis vos ab oĩ ope ſui-
li:⁊ ſuiatis deo audiẽdo miſſam ⁊c̃. Quarto p̃-
cipit vt honoretis eccl̃iam. qꝛ nõ ſolum rex vult
honorari:ſꝫ etiã regina Eccl̃ia eſt regina ex qua
generat filios legitimos. Honorat̃ eccl̃ia qñ nõ
bibitis nec comeditis nec tripudiatis i ea. Sab-
bata mea cuſtodite:⁊ ſanctuariũ meuꝫ metuite
ego dñs Leui.xix. Hoc vult vt p̃beamꝰ honorẽ
ſuis ſeruitoribꝰ ſcꝫ clericis. ſicut dic̃ apl̃s. Qui
bñ p̃ſunt p̃ſbyteri duplici honore digni habeã-
tur maxie q̃ laborãt i v̱bo ⁊ doctrina. j. Timotꝭ
v. Primuſ honor eſt dare eis qd̃ tenemini dare
ſcd̃o eos defendere maxime a morte vt p̃reꝫ tuũ
Nota ꝯ putanas ⁊ cõcubinas que occidũt cleri
cos ⁊ ppl̃m. Ecce q̃re dicit. vos amici mei eſtis.
Chariſſimi ſi cor nr̃m nõ rep̃henderit nos fidu-
ciã habemꝰ in dño q̃cq̃d petierimꝰ accipiemꝰ ab
eo. j. Joh.iij. Tertium eſt lachrymaꝝ vbertas

qñ ꝑſona tribulata in oratiõe lachrymat̃:illud
dat ſibi ꝯfidentiã. Ratio ẽ. quia maior ꝯfidẽtia
ꝑuuloꝝ filioꝝ apud parentes ad obtinendũ qd̃
volũt ſi ſũt lachrymoſi. ita ⁊ de nob̃ oẽs ſumus
ꝑuuli. bñ ẽ ꝑuus puer ille q̃ tota die maculat ſe
añ ⁊ retro. tales ſumꝰ nos. quotidie ſordidamur
peccatis. ⁊ mr̃ nr̃a eccl̃ia lauat nos. Ideo ſi cũ la
chrymis petimꝰ ꝯfidẽter obtinebimꝰ. Nõ h̃ mi
raculuꝫ qd̃ recitat̃ Dañ.xiij. De illa nobili dña
pulchra corꝑe. ſꝫ pulchriore aĩa. Nota hiſtoriaꝫ
que flens ſuſpexit ad celũ. Erat enĩ cor eiꝰ fidu-
ciã hñs in dño. Dañ.xiij. et fuit mirabiliter libe
rata. Quartũ eſt timoralis ſcrupuloſitas quan-
do in oĩbus q̃ timet deum. ⁊ cauet ne peccet con
tra deũ. Qñ ponũt ſe ad dormiẽdũ:orãt ne pec-
cent. Itẽ qñ ſurgũt. Itẽ qñ ponũt ſe ad comedẽ
dũ ⁊c̃. Tales pñt ꝯfidere de deo. Ratio. filij ca
uẽtes pr̃is offenſã de ip̃o merito ꝯfidunt. Auto
ritas. In timore dñi fiducia fortitudis ⁊ filiꝰ eiꝰ
erit ſpes. Timor dñi fons vite vt declinet a rui
na mortis. Prouẽ.xiiij. Quattuor tãgit. p̃mũ in
timore dñi fiducia fortitudis. ſ. bonoꝝ t̃palium
qꝛ deꝰ ꝯſeruabit ſibi oĩa bona t̃palia. Scd̃m ⁊ fi
lius eiꝰ erit ſpes. qꝛ deꝰ amore pr̃is dat eis abun
dãtiã ⁊ ꝓſperitatẽ. Tertiuꝫ timor dñi fons vite
ſcꝫ grẽ. qꝛ timor cuſtodit vitã ſiue grãꝫ. Quartũ
vt declinet a ruina mortis. ſ. ei ne ꝑ vitam glie.
Quintũ ẽ miſcdialis largitas. q̃ enĩ largas ⁊ ma
gnas facit ꝓ deo elemoſynas. cõfidere p̃t ꝙ ſibi
nõ deficiãt bona ſua t̃palia nec ꝯſequẽt̃ bona ce
leſtia. Nota. magnã ꝯfidentiã dãt aui eius ale.
ſi vult eã caꝑe aliq̃s ꝯfidit ꝙ fugiet. Quaſi due
ale aĩe ſũt miſcdia ſp̃ualis ⁊ miſcdia corporalis.
Ala dextra ẽ miſcdia ſp̃ualis habẽs. vij. pẽnas
Prima ignorãteꝫ inſtruere ſcꝫ pater nr̃. aue ma
ria. credo. ⁊ ſic de alijs. Scd̃a errantẽ corrigere
Tertia triſtẽ ꝯſolari. Quarta tedioſũ ſuꝑporta-
re. Quinta iniurias remittere. Sexta ꝓ oĩbus
orare. Septima dubitanti ꝯſulere. Ala ſiniſtra
ẽ opus miſcdie corꝑalis. Miſcdia corꝑalis hꝫ
etiã. vij. pẽnas. Prima ẽ eſuriẽtẽ cibare. Scd̃a
ſitientẽ potare. Tertia ẽ nudũ veſtire. Quarta
peregrinũ hoſpitari. Quinta infirmuꝫ viſitare.
Sexta captiuos redimere. Septima mortuũ ſe
pelire. Cũ his duabꝰ alis aĩa volat ad ꝑadiſum
cum exit a corꝑe ⁊ veniũt mille milia demonuꝫ
ad capiendũ eã. ⁊ ip̃a ꝯfidens de illis non timet
eos. Ideo dicit ſcp̃tura. Fiducia magna erit co-
ram ſũmo deo elemoſyna oĩbus faciẽtibus eaꝫ.
Tob.iiij. Sexta eſt doctrinalis ſedulitas. i. di
ligentia. diligẽs p̃dicator bonas doctrinas p̃di
cans ꝯfidere p̃t de deo. Ratio. miles q̃ dño ſuo
non ſolũ caſtrũ cõmiſſũ cuſtodit. ſꝫ cuꝫ multa ca
ſtra inimicoꝝ eideꝫ bellãdo acq̃rit merito gerit
ꝯfidentiã de ip̃o vel apud ip̃m. Sic etiaꝫ q̃libet
veſtrũ deꝰ cõmiſit caſtrũ. i. ꝓpriã ꝑſonaꝫ. ad cu
ſtodiendũ. ⁊ q̃libet debet p̃eligere mortẽ anteq̃

ꝯſenciat diabolo ꝑ pctm̄ mortale. q̄ aũt cuſtodit
ſe ꝯfidere pt. Ille etiã q̄ nõ ſolũ cuſtodit ſe ꝑ bo
nã vitã. ſ; lucrat̃ centũ milia ꝑ ſanctã doctrinã
ꝑdicãdo. ꝯfidere pt q erit magn⁹ in curia regis
xp̄i. doctrina mea redũdabit i labijs tuis vt ſit i
dño fiducia tua. Prouẽ. xxij. Nõ dicit doctrina
mea: ꝛ nõ dic̃ Ouidij nec Virgilij ꝛc̃. q̄ aũt fece
rit ꝛ docuerit h̄ magnus vocabit̃ in regno celo-
rũ. Mat. v. Nõ q̄ fecerit ſuple ſic ꝛc̃. talis enĩ
cuſtodit caſtrũ ſuũ ne intrẽt inimici. ꝛ docuerit
Sic enĩ acq̃rũt̃ alia caſtra. Cũ enĩ ꝑdicator do/
cet hũilitatẽ vbo ꝛ exẽplo. ꝛ ſupbus hũiliat̃. ca
ſtrũ diaboli ẽ captũ. et ſic ꝺ alijs. ¶ Septima eſt
vtualis firmitas. ſ. pſeuerãtia. Ille enim q̄ inci
pit deo ſuire de deo nõ debet tãtũ ꝯfidere q̄tũ
ille q̄ diu pſeuerauit cũ ꝓpoſito etiã pſeuerãdi.
Naꝫ ſuus portãs on⁹ ſibi cõmiſſũ a mercatore
vſq; ad domũ dñi ſui ꝯfidẽter petit ſalariũ ſuũ.
alr̄s puniet̃. Sic etiã de⁹ imponit ciſtã ꝛ ferdellũ
ꝑcioſiſſimoꝝ iocaliũ illi qui tenet bonã vitã ad
portãdũ vſq; ad portã padiſi. q̄ ẽ mors corpalis
ꝑ q̄ ꝓmittit ſalariũ gl̃ie. Jõ non debet deſiſtere
Greg⁹. Cõſideratio premij minuit vim flagelli.
Auto. filioli manete in eo vt cũ apparuerit habe
amus fiduciã ꝛ nõ ꝯfundamur ab eo in aduẽtu
eius. j. Joh. ij.

¶ De eadẽ dñica. ſermo. iij. de mortuis.

NOn habebitis vi
tam in vob. Joh. vj. Iſtud vbũ dixit
xp̄s iudeis infidelib⁹ Sꝫ iuxta modũ
quẽ volo ptractare Sciẽdũ q due ſũt ꝯditiões
moriẽtiũ. q̄dã moriũt̃ in grã. ꝛ tales ſine dubio
hñt vitã i padiſo. Alij moriunt̃ in culpa ꝛ i pec/
caſo mortali. ꝛ iſti nũq̄ habebũt vitã et̃nã. iſtis
dirigo thema di. Nõ habebit ꝛc̃. in bono ſtatu
ꝛ grã moriunt̃ q̄ decedũt innocẽter vl̃ penitẽter
Innocẽt̃ vt pueri nouit̃ baptiſati. ꝛ tl̃es decedẽ
tes ſtatim euolãt. qꝛ in baptiſmo vtute paſſiõis
receperũt grãm dei. Et ſi añq̄ peccẽt moriunt̃
hñt gl̃iam. Rõ. qꝛ grã dei eſt pncipiũ certuꝫ ha-
bendi gl̃iam padiſi. Sicut qñ mercator in feria
emit merces pcioſas. Primo dat arraꝫ. deinde
totũ pciũ. Sꝫ arra ẽ ſignũ pcij habẽdi Ita xp̄s
in feria hui⁹ mũdi facit dãdo grãm q̄ ẽ ſemẽ gl̃ie
Nã in h̄ mũdo hõ hꝫ magnũ foꝛ. qꝛ cum lachry
ma vere ꝯtritionis pt emere padiſũ. quẽ in alio
mũdo nõ haberet dãdo tot lachrymas q̄t gutte
aq̄ ſunt in mari. xp̄s aũt venit de celo ad emẽdũ
aĩas Gen. xiiij. da mihi animas cetera tolle tibi
Poſt iudiciũ habebit corpa: ſ; mõ hꝫ aĩas. et in
baptiſmo dat grãꝫ aĩe. in ſignũ q dabit gloriaꝫ
Jdo qñ morit̃ puer ꝛ aĩa ꝑ angelũ ducit̃ coram
xp̄o dat̃ ſibi totuꝫ pciũ gl̃ie. Auto. dauid in pſ.
Q2 dilecta. Miſcdiam ꝛ veritatẽ diligit deus.
grãm ꝛ gloriam dabit dñs. Reddendo ſingula
ſingulis. qꝛ miſcdiam diligit de⁹ ſcꝫ emẽdo aĩas
ideo grãꝫ dabit dñs. et qꝛ vitatem diligit deus
ꝛ ꝓmiſit gratificatis gl̃iaꝫ. ideo gl̃iam dabit dñs
min⁹. ¶ Scdo q̄dã in bono ſtatu moriunt̃. qꝛ pe-
nitẽter moriunt̃ q̄ de peccatis q̄ fecerũt poſt ba/
ptiſmuꝫ penituerũt. O q̄t pctã q̄t corruptiones
phdoloꝛ fecim⁹ poſt baptiſmũ qua ex cauſa nõ
poſſum⁹ ire innocẽter vt pueri. optet ergo nos
deponere pctm̄ ꝑ pniaꝫ. ꝛ ꝯteri de peccatis ꝛ re
cipere bonũ ꝓpoſitũ nõ peccãdi ꝛ ſuiãdi pniaꝫ
dandã a ꝯfeſſore optet etiã ſatiſfacere. ꝓcere ini
micis. ꝛ ſic de alijs. ꝛ ſic hõ reconciliat̃ deo Ta
les q̄ ſic pniaꝫ egerũt ꝯdignam. qñ moriẽt̃ ha/
bebũt vitã eternã. Rõ. qñ ſup aliq̄ debito vl̃ ꝓ
miſſione hõ hꝫ inſtrumentũ ꝛ vltra h̄ pignus ꝺ
auro vel argẽto. hõ eſt ſecur⁹ de debito ſeu pro/
miſſione. Modo dico q q̄libet faciẽs pniaꝫ de
peccatis ſuis hꝫ inſtrumentũ firmũ habẽdi glo-
riã eternã. ꝛ hꝫ pign⁹ de auro ꝛ argẽto. Inſtru-
mentũ recipit a notario ſcꝫ a ꝓpheta ezechiele.
Clauſula inſtrumẽti dicit. Si impi⁹ egerit peni-
tentiã ab oĩbus peccatis ſuis q̄ opatus eſt. ꝛ cu/
ſtodierit oĩa pcepta mea. ꝛ fecerit iudiciũ ꝛ iuſti
ciam. vita viuet ꝛ non moriet̃. Ezech. xviij. Pi
gnus de auro puro ẽ charitas. de argento ẽ grã
dei q̄ nõ eſt ſine charitate. nec ecõuerſo. Sic enĩ
aurũ eſt ſup oĩa metalla. ita charitas ſup oẽs
vtutes eſt excellẽs i dignitate. vñ apl̃s Maior
aũt hoꝝ ẽ charitas. j. Cor. xiij. Jõ faciẽs peni
tẽtiam cert⁹ eſt ꝛ ſecur⁹ de gl̃ia. qꝛ hꝫ inſtrumẽ-
tũ et bonũ pignus. Jdo penitẽtib⁹ dicit aplus.
Nũc liberi a pctõ. ſerui aũt facti deo habetiſ fru
ctũ veſtrũ in ſanctificationẽ. finẽ vo eternã vitã
Stipẽdia peccati mors ẽ. grã dei. i. ꝑ grãm vita
et̃na in xp̄o ihũ dño nr̃o. Roma. vj. De his du
abus ꝯditionib⁹ morientiũ dicit thema. a moto
ly nõ. habebitiſ vitã i vob ꝛc̃. Aliq̄ a ũt moriũt̃ ſi
ne grã dei in peccato i malo ſtatu. ꝛ iſtis dic̃ the
ma. Nõ habebitiſ vitã ꝛc̃. In ſũma ſũt tres cõdi
tiones pſonaꝝ ſic i malo ſtatu morientiũ ſcꝫ

¶ Infantes ſine baptiſmo decedẽtes.

¶ Xp̄iani finaliter impenitẽtes.

¶ Pagani in xp̄m ihm̄ nõ credẽtes.

Iſtis tribus ꝯditionib⁹ pſonaꝝ dicet̃. Non ha
bebitis vitã in vob. ¶ Dico pmo q infantes ſine
baptiſmo decedẽtes nõ habebũt vitã eternam.
Rõ ẽ pctm̄ ade. Diceretis vos. ꝛ q̄re cum tales
nũq̄ peccauerũt. nec corde cogitãdo. nec ore lo
quẽdo. nec corpe opando. q̄re ergo nõ habebũt
vitã et̃nã? Dico q ꝓpter pctm̄ ade qd i puulos
eſt traductũ. q̄ deſcenderũt ab adã ꝑ generatio
nẽ carnalẽ. Autoritas. Per vnũ hoiem pctm̄ in
hũc mũdũ intrauit. ꝛ ꝑ peccatũ mors non ſoluꝫ
corpalis ſ; eterna. in quo oẽs peccauerunt. Ro-
ma. v. ꝓpter h̄ pueri ſine baptiſmo decedentes
nõ habebũt vitã eternã. Sꝫ eſt h̄ forte vnum ar
gumẽtũ q̄re ex peccato patris puniet̃ fili⁹ Non
enĩ videt̃ q ſi pater facit homicidiũ vel furtum

ꝙ puniat̃ filius ꝗ nōdū erat natus. maxime cū
dicit ſcp̄tura. filius nō portabit iniq̄tatem patri
ſui. ⁊ pater nō portabit iniq̄tatē filij ⁊c̃. Ezech.
xviij. Verbū ē dei: igit̃ videt̃ ꝙ tales pueri nō
ꝑuētur vita et̃na ꝓpter pctm̄ ade. Nō audite
reſponſionē ⁊ erit ad magnā illuminationē ve
ſtram. ex dicta eni rōne iudei et alij infideles ne-
gant peccatū originale. ¶ Dico ad argumētū ꝙ
ex peccato patris. filij nō debēt puniri pena ſen-
ſus. ſed bñ pena dāni. verbi grā Si rex habens
caſtrū altum in frācia ⁊ inexpugnabile. ⁊ cōmit
tit ip̄m vni militi ⁊ vxori ſue ad modū hiſpanie
⁊ vt ip̄m fideliter cuſtodiat caſtrum ab inimicis
Et ille miles ſtatim habita poſſeſſione caſtri lo-
quit̃ cum inimicis regis. tradens eis caſtrū faci
ens ſe eoꝝ vaſallū. Rex q̄ʒ eſt potēs recuperās
caſtrum illū militem ⁊ vxorem puniet. Sʒ quia
pius non vult interficere militē ⁊ vxorem cum
poſſet. ſ; mittit in exilium. Qui poſt generat fili-
os q̄ filij ſi vellent redire ad curiā regis. Rex nō
vellet eos dicens foras. q̄ʒ nolo filios ꝓditoris.
Et ſi dicerēt filij. Dñe nōdū eramus nati. Et rex
verum eſt. ideo non do vobis aliā penā ſuſpen
dendo vel aliter. Sʒ in curia mea nolo filios ꝓ-
ditoris. iſta macula ſemꝑ p̄cedit eos. O dicetis
vos. rex facit eis iniuriam. non eſt verū. Idem
deus rex ſūme potens habebat caſtrū altū. for-
te. ⁊ inexpugnabile. Altum. q̄ʒ aque diluuij. de
q̄bus dicit textus Gen̄. vij. ꝙ aſcenderunt. xv.
cubitis ſuꝑ om̄es montes mūdi. ibi ſcʒ in para-
diſo terreſtri non aſcenderūt. altius igitur ē nu-
bibus. ideo nō pluit ibi ⁊ ſunt ibi fontes. Dicit
Beda ꝙ arbores tangunt celū lune. O q̄ꝫ inex-
pugnabile caſtrum altum ⁊ forte eſt paradiſus.
Et cōmiſit ip̄m a de ⁊ eue ad modum hiſpanie.
Ecce carta cōmiſſionis. Poſuit deus hominē
in loco voluptatis vt operaret̃ ⁊ cuſtodiret illū
Gen̄. ij. Nota operaret̃. non laborādo ſed dele-
ctando. ⁊ fuit ꝓditor intim̄ ꝙ illa eadem die tra-
didit caſtrum inimicis. ⁊ fecit ſe ſeruū eorū. q̄ʒ
qui facit peccatum ſeruus eſt peccati Ioh. viij.
Nūq̄ꝫ fuit talis ꝓditio. Sʒ dominꝰ rex omnipo
tens ſciuit recuperare caſtrū ⁊ etiam adam ⁊c̃.
Et q̄ʒ deus eſt ſūme pius noluit interficere adā
nec euam. ſed dedit ſententiā ne aliq̄s filius ſuꝰ
intraret curiam ſuā. Ideo quādo aīa pueri non
baptiſati petit ingreſſum dicit xp̄s. ⁊ nunq̄d tu
es filius ꝓditoris. Si dicat. dñe ego adhuc nō
eram nec conſenſi. Et xp̄s. Ideo nō dabo tibi pe
nam cum damnatis in inferno. ſed ꝑuaberis cu
ria celeſti. ⁊ regis eterni viſione ineternū cū ſo-
cijs tuis ⁊c̃. nō habēt ibi penam nec demones.
imo diligūt ſe diſputāt. tamē ſunt ſine grā ⁊ nū-
q̄ꝫ habebūt gl̃iam eternā. Quia pater eorū ſcilʒ
adam ꝓ ſe ⁊ filijs ſuis perdidit caſtrū. Et ſi q̄ra-
tur. nōne adam eſt in celo ſiue in paradiſo? dico
ꝙ ſic. q̄ʒ fecit. vcccc. annos penitentiā. Sʒ non ē
ſimile de pueris. q̄ʒ pueri non faciūt penitētiā
nec lauant̃ ꝑ baptiſmū. Ideo exilium ꝑpetuū ſu
ſtinent. Ideo apl̄s. Eramus natura filij ire ſicut
⁊ ceteri. Eph. ij. Nota filij ire q̄ʒ rex iratꝰ dicit.
Nolo filios ꝓditoris. Augꝰ de fide ad petrum.
vocat irā iſtā ignem. Nota cū dicit Eramꝰ ſcilʒ
añ baptiſmū. modo aūt nō. q̄ʒ ꝑ baptiſmū facti
ſumus filij dei. q̄ʒ ſicut vir de vxore ſua generat
filios Ita xp̄s de eccl̃ia ſpōſa ſua in vtero fon
tis generat filios. Semē eſt v̄bū dei. Luc̃. viij
Si filij ⁊ heredes. Roma. viij. Ideo Ioh. j. dici
tur. Dedit eis poteſtatē filios dei fieri. Nō ſci-
tis q̄d eſt peccatū originale. ſcʒ illa macula ꝓdi-
toris a qua filius lauari non p̄t niſi ꝑ baptiſmū.
Ideo de p̄ma ꝯditione morientiū ſine grā ſūt pu
eri decedētes. de iſtis dr̄ thema Non habebitis
vitam in vobis ⁊c̃. hic auiſent̃ illi q̄ d̄ matrimo
nio ſūt: vt ſint diligentes ne filij moriant̃ ſine ba
ptiſmo. Et ne ſit culpa eoꝝ ꝙ ſine baptiſmo de-
cedunt pueri. Caueat vir q̄n ſcit vxorē grauidā
ne male eā tractet. Caueat ip̄a vxor a tripudijs
a ſaltādo ⁊ fodiendo. q̄ʒ ex quo ꝯcipit q̄ddrageſi-
mo die fetus habet aīā ſi ſit maſculus vt ponit
gloſa Leui. xxij. Itē caueat ne partū impediat
ad cooperiēdū peccatū. q̄ʒ in iudicio reſurgent
iuuenes petentes a xp̄o iuſticiā cōtra patrem et
matrē. Dico ſc̄do ꝙ alij ſūt decedētes ſine gra
tia in peccato mortali. q̄ ꝑus fuerunt baptiſati
ſcʒ xp̄iani finaliter impenitētes q̄ ſciūt ſe malā
vitā tenere ⁊ in peccatis viuere: nō habētes ꝓ-
poſitū cauēdi q̄ non ꝯfitent̃ nec ſatiſfaciūt ⁊ no-
lunt parcere inimicis. nec cōicant. nec curant d̄
miſſa. nec ſmone. ſ; viuūt ſic beſtialiter. Tales
nunq̄ꝫ videbunt faciē dei. nec ibunt cū pueris ſi
ne baptiſmo decedētibꝰ. ſ; ꝓfundius in inferno
ſcʒ dānatorum. Iſtis dr̄. Nō habebitis vitā in
vobis. nec mirū eſt. q̄ʒ deus eſt iuſtus. oīa opa
ſua fundās in iuſticia. Modo q̄ ſciēter iterficit
ſe certum eſt ꝙ ille damnabit̃ Secꝰ ſi hō ignorā
ter interficeret ſe comedendo eſcas venenatas.
Sʒ ſi dicat̃ vobis. nō comedatis de illo cibo. q̄ʒ
eſt venenatꝰ: ⁊ vos non vultis abſtinere. q̄ʒ bñ
ſapit vob. mortē ſciēter infertis vobis. ⁊ tūc dā
nationē demeremini interficit voſmetip̄m. Sci
tis q̄ʒ oīs homicida nō habet vitā eternā. j. Ioh
iij. modo tales ſunt peccatores q̄ ex ſapore eſca-
rū interficiūt ſe ſcienter. Singulariter in duabꝰ
eſcis. ſ. auaricie ⁊ luxurie hoīes ſe interficiūt ſpi
ritualiter: ⁊ etiam nōnūq̄ꝫ corporaliter. In q̄bꝰ
inueniūt magnū ſaporem. Magnū ſaporē ſen-
tit latro quādo bona alterius vel pecunias pōt
ſibi applicare. Sʒ ibi ē venenū peccati mortalis
velle habere ⁊ poſſidere ſcʒ q̄d nō eſt ſuum. ſ; ex
ſapore ſeip̄m occidit dānando ſe. Idē de vſura
rijs q̄ mutuant vt recipiāt plus ⁊c̃. Dicatur de
ſpeciebꝰ vſure. O vſurarie. nonne vides ibi ve
nenum peccati mortalis. verbi grā. q̄n vſurariꝰ

mutuat ⁊c̄. ⁊ q̄libet āno recipit tm̄ triticū ꝓpter
mutuū pctm̄ moꝛtale cōmittit. ẜ qꝛ bn̄ ſapit ſibi
auaricia ideo vſurā recipit etiā ſciens vſurā nō
eſſe licitā. ẜ magis dānationis cauſaꝫ. Nōnulli
tn̄ vſurarij vſurā putant eſſe licitaꝫ q̄ in ſui erro
ris cōfirmatiōeꝫ dicūt ⁊ allegāt dicētes. Nōne
redditꝰ ſūt liciti. Quibꝰ r̄ndeo: ꝙ redditꝰ ſūt bo
ni ⁊ liciti ẜuatis duabus cōditiōibꝰ. Prima eſt
ꝙ ſit emptio. Et ſcd̄a ꝙ p̄ciū ſit iuſtum. ẜ qn̄ eſt
mutuū tūc recipe aliq̄d vltra ſoꝛtem p̄ncipaliter
ꝓpter mutuū ē iniquū ⁊ vſurarium. Nec papa
poſſꝫ i h̄ diſpēſare. qꝛ vſura lege diuina ꝓhibet̄
ẜm illō v̄buꝫ ſaluatoꝛis mutuū date nihil inde
ſperantes. ⁊ erit merces vr̄a multa. Luc. v. Et
vſurariꝰ niſi peniteat dānatur. ſilr̄ et notariꝰ
ꝯficiens inſtrumentum de vſura ſoluēda. O q̄
interficiunt ſe ex ſapoꝛe iſtiꝰ cibi ⁊c̄. Nulliꝰ dicat
vidua vel clericus p̄t tātuꝫ recipe ꝓ libꝛa ⁊c̄. qꝛ
papa etiam concedit. falſū ē. Idō xp̄s dicebat.
Mutuū date nihil inde ſperātes. Luc. v. alius
cibus valde ſapidus ꝑſonis mūdanis ē luxuria
Vir ⁊ vxoꝛ actū matrimonialeꝫ facere pn̄t ſine
peccato ſaltē moꝛtali etiā ſi vxoꝛ ſit grauida vel
infirma. Sꝫ q̄cunqꝫ alius vel alia venereā ꝓcu-
rat delectationē. vel etiā ſi ſimplicē cōmittat foꝛ
nicationē moꝛtaliter peccat. dic̄ luxurioſus. O
q̄ꝫ bonū eēt hr̄e ꝯſolationē cum tali ⁊c̄. O miſer
neſci ꝙ ibi ē venenū. Si viatoꝛi ſitibūdo daret̄
optimū vinū ⁊ diceret̄ ſibi venenatū eſt non bi-
beret. Nunq̄d poterit aliq̄d guſtare ꝙ guſtatuꝫ
aufert moꝛtē. Job. vj. tu ſcis ꝙ ille cibus moꝛta
lis eſt demptis his q̄ in mr̄imonio ſūt q̄ ſine pec
cato moꝛtali cōmiſceri pn̄t. pctm̄ cū ꝯſūmatum
fuerit generat moꝛtē. Jac. j. Peccatū eni moꝛta
le hꝫ iniciū mediū ⁊ finē. Inicium eſt cogitatio.
Mediū ē delectatio. Finis ē ꝯſenſus. ⁊ tūc eſt
moꝛtale. O q̄ interficiūt ſe ⁊c̄. Hō eni ꝑ malici
am ſuā. ſ. ꝑ pctm̄ moꝛtale occidit aiaꝫ ſuā Sap.
xvj. Sicut q̄ ſciēter comedit cibū venenatū ⁊ ta
libus p̄t dici thema. Nō habebitis vitā in vob
Ergo q̄ſi a facie colubꝛi fuge peccatū. Ecc̄i. xxj
¶ Dico ꝙ tertia ꝯditio eoꝝ q̄ male moriūt̄ ⁊ ſi-
ne gr̄a ē paganoꝝ ⁊ gentiliū in ih̄m xp̄m nō cre-
dētiū vt ſunt iudei agareni. ⁊ alij infideles: oēs
vadūt ad infernū. qꝛ bona q̄ faciunt nihil eis ꝓ
ſunt. etiā ſi darēt q̄libet die mille floꝛenos amo-
re dei. ⁊ ieiunarēt. ⁊ doꝛmirēt ſuꝑ terraꝫ. ⁊ poꝛ-
tarēt ciliciū. Tales ſi moꝛiet̄ nō credētes dānā-
tur. Auto. Sine fide impoſſibile eſt deo placere
Credere eni opꝫ accedētē ad deū. qꝛ ē ⁊ inq̄rē
tibus ſe remuneratoꝛ ſit. Heb. xj. Nā ſicut ſerui
infidelis ẜuicia nō placent regi. nec ſunt ei acce-
pta lꝫ ſit multū diligens. qꝛ fundamentuꝫ ē fide
litas. Sic etiā ẜuicia infideliū eterne vite nō ſūt
meritoꝛia Ergo dicit. ſine fide impoſſibile ē deo
placere. Diceret aliq̄s frater q̄d dicitis. videt̄
eni oppoſitū eſſe veꝝ. poſſibile eni eſt ꝙ ſit genti
lis vel agarenus q̄dam credēs ſe bonā fideꝫ ha-
bere. ⁊ ſi ſciret noſtram melioꝛē eā recipet. ergo
talis non dānabit̄. Idē de tartaris diſtantibꝰ q̄
neſciūt xp̄m nec audiūt p̄dicare de xp̄o. q̄re er-
go talis dānat̄ Dico ꝙ dānant̄ ex peccatis q̄ fa
ciūt. Nā ſi det̄ vnꝰ iudeꝰ vl̄ agarenꝰ tenēs bonā
vitaꝫ moꝛalit̄ ita ꝙ nō ſit auarꝰ. luxurioſus ⁊c̄.
talis i bꝛeui illuminaret̄ a xp̄o. ⁊ habebit fidem
xp̄ianaꝫ. ⁊ etiā ſi eēt ſilueſtris deus mitteret ſibi
angelū. Sꝫ qꝛ viuūt in peccatis habētes oclos
clauſos ꝑ obſtinatā maliciā. idō ex eoꝝ malicia
dānant̄. Dicas ſilr̄itudinē de ebꝛio q̄ in ebꝛieta
te interficit patrē vel matrē. neſciens quid facit
Nunq̄d talis eſt ſine culpa? R̄nſio ꝙ nō eſt ſine
culpa. Et ſi dicat̄. imo: qꝛ ebꝛius erat. Solutio
qꝛ inebꝛiauit ſe totū imputabit̄ ſibi. Idē de infi
delibus q̄ inebꝛiant̄ ſuperbia. auaricia. luxuria
⁊c̄. et interficiūt aias ſuas. h̄ eis imputat̄. Ideꝫ
de iudeis ⁊c̄. q̄ ſua malicia claudūt ſibi oculos.
Idē de moꝛis q̄ non ꝑmittūt diſputatiōes. nec
p̄dicatiōes. Sꝫ ſi tenerēt bonā vitā. moꝛaliter
illuminarēt̄. Auto. Si q̄s voluerit volūtatē. ſ.
moꝛalit̄ viuēdo. facere eiꝰ q̄ miſit me cognoſcet
de doctrina ſcꝫ xp̄iana vtꝝ ex deo ſit. Joh. vij.
imo ꝙ maius ē xp̄iani ex mala vita et in peccati
diu ꝑſeuerādo ꝑdunt fidē dicendo. non eſt alia
vita. ⁊ dicūt nōnulli q̄d ſcit hō vtꝝ ſit alia vita
⁊ ſilr̄ia v̄ba. ⁊ lꝫ ꝓpter timoꝛeꝫ nō audeāt dicere
oꝛe. tn̄ in coꝛde heſitant. qꝛ mala ꝯſcia ſecum du
cit minoꝛē credentiā. Auto. Bonam ꝯſcientiaꝫ
q̄dam repellētes circa fidē naufragarunt. j. Ti-
moti. j. Si ergo xp̄iani ex mala vita ꝑdūt fideꝫ
quō infidelis cū mala veniet ad fidē. Idō ex eo-
rū culpa dānant̄. q̄bus p̄t dici Nō habebitis vi-
tam in vobis. Nota ꝙ ſūt multi ſolo noīe xp̄ia-
ni q̄ peioꝛes ſunt q̄ꝫ infideles ſicut ſūt iuratoꝛes
blaſphematoꝛes ⁊c̄. Idō maioꝛē dānationē ha
bebunt. ¶ Dicat̄ exemplū de beato machario q̄
in heremo inuenit teſtā ſiue calamū homis moꝛ
tui infidelis ⁊c̄. Detur modus affirmandi ꝑ ad
uerbia. ⁊ matres doceāt ⁊ coꝛrigant filios ne iu
rent. Iſtud ꝯſiliuꝫ dedit xp̄s dicens. Audiſtis
qꝛ dictū eſt antiq̄s. Nō ꝑiurabis. Ego aūt dico
vobis nō iurare oīno neqꝫ ꝑ celū neqꝫ ꝑ terram
ſit autem ẜmo veſter eſt eſt. nō nō. q̄d his abun
dantius a malo ē. Mat. v.

¶ De eadē dn̄ica. ſermo quartus.

Renouamini ſpi-

ritu mētis vr̄e. Eph. iiij. Verbū iſtō
legit̄ in ep̄la currentis dn̄ice. In his
v̄bis ap̄ls innuit ꝙ pctm̄ moꝛtale facit ſeneſce-
re ⁊ antiquare aiaꝫ cū dicit. Renouamini. taci-
te eni hoc p̄ſuppoit. Suꝑ h̄ fundabo ẜmonem
meū. ⁊ habebimꝰ ſpeculationes ⁊ moꝛalitates.
Pro q̄ ſciēdū ꝙ ſenectꝰ ⁊ antiq̄tas ſūt ꝯditiōes
⁊ ꝓpetates creaturaꝝ coꝛꝑaliū ⁊ coꝛruptibiliū

⁊ mortaliū. Nō eni ꝯueniūt creaturis ſpūalibꝰ.
Multa milia anni ſūt ꝙ mihael fuit creatꝰ ⁊ eſt
ita iuuenis hodie vt in ꝑma die creationis ſue.
Idem de gabriele. raphaele. ⁊ d̄ alijs. Senectꝰ
eni ⁊ antiqͣtas nō habēt locū in eis. de h̄ ſcꝫ quō
angeli ſūt incorꝑtibiles. vide ſanctū Tho. ꝑma
pte.q.v.arti. vlti. Idem de aiabꝰ. Ita iuuenis
eſt aia hoīs centū vel milie annoꝝ: ſicut aia pu/
eri vnius diei. qꝛ ſūt ſubſtātie ſpūales ⁊ non ſe=
neſcūt nec antiquāt Autoritas. Oleū effuſū no
men tuum. ideo adoleſcentule ⁊c̄. Cañ. j. Nota
oleū effuſuꝫ ſcꝫ fides xp̄iana vbiqꝫ diuulgata et
ꝑdicata. nomē xp̄i dꝛ hic oleuꝫ. alibi vnguentū
qꝛ eſt medicina aiaꝝ. qꝛ in puncto ꝙ pueri vł ad
ulti baptiſant curant aie. ⁊ eſt effuſū in celo. qꝛ
ex eo curat vulnus ſiue caſus maloꝝ angeloꝝ
⁊ in terra. qꝛ fides xp̄i in omni generatiōe fuit ꝑ
ſanctos ap̄los ꝑdicata. Idō adoleſcētule. ſ. cre
ature ſpūales in q̄bus non cadit ſenectꝰ dilexe/
runt te nimis. i. valde. Senectꝰ eni ſeu antiqͣtas
ſolū habet locū in creaturis corꝑalibꝰ. et tm̄ non
in oibꝰ. qꝛ ſol. luna. ſtelle. planete. ⁊ celuꝫ. lꝫ ſint
creature corꝑales. tm̄ nō ſūt corruptibiles ex cō=
poſitiōe contrarioꝝ. Sꝫ ſenectꝰ hꝫ locū ⁊ cadit
in creaturis corꝑalibus corruptibilibꝰ ſiue mor
tali bus. domus eni dꝛ antiq̄ vł noua. arbor. na
uis. ⁊ ſilia. ⁊ corpora nr̄a antiquant etiaꝫ. ⁊ aia
lia ⁊c̄. Patet ergo ꝙ ſenectꝰ ⁊ antiqͣtas ſunt ꝓ/
prietates ſeu ꝯditiones creaturaꝝ aialiū corpo
raliū. Autoritas. Omne ꝙ antiquat et ſeneſcit
ꝓpe interitū eſt. Heb. viij. Si ergo volumꝰ pro
prie loqui de ſenectute. aie nr̄e non ſūt antique.
Sꝫ ap̄ls ꝓſupponit ⁊ innuit ꝙ anime noſtre ſe/
neſcūt et antiquāt ex peccato mortali. quia ois
defectꝰ q̄s ſenectus dat corpori naturaliter eoſ=
dem defectus dat pctm̄ aie ſpūaliter vel morali
ter. Idō dic̄ thema. Renouamini ſpū mētis ve
ſtre. ptꝫ thema. Queſiui eni ⁊ inueni ꝙ ſex ſunt
defectꝰ q̄s ſenectꝰ adducit corꝑi naturaliter.

¶ Primū eſt dealbatio capilloꝝ.
¶ Scdm̄ obturatio ſenſuum.
¶ Tertiū corruptio cutis.
¶ Quartū incuruatio capitis.
¶ Quintū debilitatio in mēbris.
¶ Sextū appropinquatio mortis.

Iſtos met ſex defectꝰ adducit pctm̄ in aia ſpūa=
liter ſeu moraliter. Ideo dicit thema. Renoua=
mini ſpū mentis veſtre. ¶ Dico ꝑmo ꝙ ꝑmꝰ defe
ctus quē ſenectꝰ dat corꝑi ē dealbatio capilloꝝ
lꝫ eni in iuuentute hō habuerit capillos nigros
cōiter. in ſenectute tm̄ dealbant naturaliter Rō
qꝛ humiditas ⁊ frigiditas capitl ſeu cerebri. pu
trefaciūt radices capilloꝝ. ⁊ ſic dealbant. Sic
eni in autumno folia arboꝝ ꝑus virida dealbā
tur ⁊ cadunt. Ita ē de capillis. ⁊ lꝫ h̄ ſit claruꝫ ⁊
certū. tm̄ de h̄ autoritas. Antiquꝰ dierū ſedit et
capilli capitis eiꝰ q̄ſi lana mūda. Dan. vij. Mo
do videamꝰ ſi pctm̄ mortale facit hoc in aia. Ca
pilli anime ſunt varie cogitationes inumerabi=
les. volatiles ⁊ volubiles vt capilli. q̄t eni ſunt
cogitatiōes hoīs vigilando dormiēdo. ibi ⁊ ibi
⁊c̄. ꝑ terrā ꝑ mare. intātū ꝙ dauid de ſuis cogi=
tationibꝰ dicebat. multiplicate ſunt ſcꝫ cogitati
ones mee ſuꝑ capillos capitl mei. h̄ ⁊ ibi. iō cor
meū dereliquit me. pſ̄. xxxix. Ex iſta rōne dice=
bat iob. Cogitatiōes mee varie ſuccedūt ſibi. et
mens in diuerſa rapit. Iob. xx. Dico ꝙ ꝑſona
exiſtēs in gr̄a hꝫ capillos nigros. i. cogitatiōes
ex hūilitate cogitādo ꝓ ꝓprios defectꝰ. qꝛ quāto
ꝑſona eſt melior ⁊ ſāctior ⁊ ꝑfectioris vite. tāto
magis cogitat ſuos defectus. dicēs intra ſe. O
miſer iſte gr̄e q̄s deus poſuit in me ita corrūpū=
tur vt vinū in malo dolio. qꝛ nō cōſeruaui iſtas
gr̄as ⁊ virtutes ita pure ⁊ ſancte ⁊c̄. imo iſte li/
quor ꝑcioſus gratiaꝝ ex defectu vaſis corrūpi
tur Ecce humilitas. Iſto mō beata ꝟgo maria
valde hūiliabat cogitādo gr̄as a deo receptas
⁊ q̄ſi nihil ſe eſſe reputabat ex hūilitate. Idō ſā
cti patres ordinauerūt ꝓ tpe ꝙ qñ dꝛ aliquid in
choro ꝙ faciat veniā. quaſi petens veniā. qꝛ im
poſſibile eſt aliq̄d a nobis fieri ſine aliquo defe/
ctu vel in oꝑe vel in cogitatiōe. Ex iſta rōne de
ꝑſona deuota dicit ſcriptura. Come eiꝰ ſicut ela
te palmaꝝ nigre quaſi coruus. Cañ. v. Come. i.
cogitatiōes. q̄ſi elate. i. folia palmarū q̄ ſūt recte
q̄ ſignificant ꝙ oia bona q̄ faciūt attribuūt deo
dicendo. Dñe ſi q̄d boni feci a te eſt. qꝛ ex parte
mea cogitatiōes ⁊ opera nigra ſunt ex defectibꝰ
q̄ſi coruus Senectus peccati mortalis capillos
nigros facit albos Dicūt q̄daꝫ peccatis aſſueti
ſtatim. ⁊ ſi ego peccaui. dauid etiā peccauit. Si
ego cecidi talis ſanctus etiaꝫ cecidit. ego ieiuno
⁊ facio elemoſynā. facio ſic ⁊ ſic ⁊ nō ille. ecce co
gitatiōes albas pctōꝝ q̄ non cognoſcūt ꝓprios
defectus ex ꝓſūptione. De iſta ꝓſūptione legit
Luc. viij. de quodā hoīe qui reputabat eſſe ſan
ctus q̄ dicebat. Deꝰ gr̄as ago tibi qꝛ non ſum ſi=
cut ceteri hoīuꝫ raptores iniuſti adulteri velut
etiā hic publicanus. Ieiuno bis ī ſabbato. Iſte
habebat capillos albos. Stulte egit ⁊ corā deo
laudabat ſe. ⁊ totus erat canus. in ſe non cogno
ſcens aliquē defectum. Ita accidit vobis quan
do vaditis ad ꝯfitendū. Aliq̄ dicunt. pater iter
rogate me. qꝛ non recordor de aliquo peccato ⁊
mentiunt ꝑmo. ſed ſi cōfeſſor interrogaret quid
de vicina veſtra. non ſolū dicerent peccata mor
talia ſed etiā venialia. Omes eſtis cani non co/
gnoſcentes ꝓprios defectus. ſignum ē male vi=
te habere cogitationes albas ſcꝫ laudādo vł cō=
mendando ſe. Idō ap̄ls Renouamini ⁊c̄. Di=
co ꝙ ſcd̄s defectus eſt obturatio ſenſuū. ſcꝫ qñ
viſus ingroſſat ⁊ indiget vitreis. Itē auditꝰ nō
audit nec olfactus ſentit. Ideꝫ de guſtu ⁊ tactu
Ratio naturalis. hūores eni groſſi abundāt in

antiquis ꝛ obdurant ſenſus. Autoꝛitas. Dixit
ille miles qñ inuitabať a dauid. Octogenarius
ſum. nunq̄d vigent ſenſus mei ad diſcernendũ
ſuaue vel amaꝝ delectare pŏt ſeruũ tuuȝ cibus
potus. vel audire poſſum vltra voces cãtoꝝ at=
q̄ȝ cantatricũ. ij. Regl. xix. Modo videamꝰ ſi
peccatum aliqđ inducit iſtum defectũ in anima
Dico q̄ pſone que viuũt in peccatis ita habent
ſenſus aĩe obtuſos q̄ nihil ſentiunt đ malis aĩ
me. ſed de malis coꝛpoꝛis. imo bñ ſentiũt. verbi
grã. Si homo vadit per viã diſcalciatus ſtatim
ſentiet ſpinã ꝛc̄. Sȝ quãdo vaditis ad diuinos
ꝓ ſanitate ac ſi poſſent dare ſanitateȝ ꝛ diabolꝰ
ꝑtranſijt cum lancea animã veſtram vos nõ ſen
titis. ꝛ ſic mala coꝛpoꝛis ſtatim ſentitis ſ; nõ aĩe
Si aliq̄s fur iret ꝑ villaȝ furãdo ſtatim vos ſen
tiretis. Et ſuſtinetis diuinũ notoꝛiũ ꝛc̄. Et non
ſentitis iſtud peccatũ. ſufficit vt ira dei deſcẽde
ret ſuꝑ vos. Itẽ ſi in ſcutellis inueniať lapillus
infra dentes ſtatim ſentiť. Sȝ quando tenetis i
oꝛe ſaxum magnũ iurãdo ꝛ blaſphemãdo. non
ſentitis vel ꝓximũ diffamando. Ecce quõ pec=
catũ facit perdere ſentimentuȝ. ¶ Dico tertio q̄
tertiꝰ defectꝰ quẽ adducet eſt coꝛruptio ſiue co/
rugatio pellis. Iuuenis habet pellẽ leuẽ ꝛ pla/
nam in facie in manibꝰ. Senes vero totã ruga/
tam. Ratio naturalis. qꝛ iuuenis eſt carnoſus
ꝛ replet pellem. ſed in ſenibus caro minuiť. Iõ
pellis rugať. Iđo Iob quãdo dicebatur ſibi q̄
erat iuuenis ip̄e oſtendẽs oꝑpoſitũ dicebat. Ru
ge mee teſtimoniũ dicũt ꝯtra me. Iob. xvj. Sic
quãdo pſona ſtat in bona vita i grã anima ẽ iu=
uenis ꝛ pinguis. plana pellis anime eſt conuer=
ſatio exterioꝛ. ꝛ ſicut pellis cooperit carneȝ ſan=
guinem ꝛ oſſa ita ꝯuerſatio. Perſona eni bona
ſancta ꝛ v̾tuoſa. talis eſt q̄lis oſtẽdit ſe extra. q̄/
lis in domo talis in vico. qualis in abſcõdito ta
lis in publico Si dicit aliq̄s q̄ ip̄e ſit hũilis. ip̄e
eſt hũilis ſi ſe oſtẽdat pauperẽ ad extra qualis ẽ
in coꝛde. Idẽ de caſtitate. abſtinentia. pnĩa. pa/
tientia. diligentia. totũ eſt plana pellis. Sȝ pec/
catũ facit rugare pellem cõuerſationis. Qñ eni
hõ cadit in peccatũ verecũdať oſtẽdere: ꝛ aliter
oſtẽdit extra q̄ȝ ſit intus. Ad extra oſtẽdit ſe hu
milẽ inclinat caput. ſed intus abũdat ſuꝑbia ſi=
cut lucifer. pellis ẽ rugata. oſtẽdit ſe amatoꝛem
pauꝑtatis. caſtitatis. charitat̄. abſtinẽtie. pati/
entie. diligẽtie. ſed intus ẽ totũ oꝑpoſitũ. totuȝ ẽ
rugatũ Alij oſtendũt ſe amicos extra dicentes.
vultis aliq̄d ego ſũ totus veſter. ſed retro ſi pñt
accuſant. diffamãt. ꝛ qñ aliud nõ pñt vadũt no=
cte aliq̄ ꝛ amputant vineã ꝛc̄. Dicẽdo qꝛ ip̄e nõ
pŏt ꝓbare. ꝛ nos negabimꝰ. tales teneť reſtitue
re dãna ſi vnq̄ȝ volunt ſaluari. alˀs nec cõfeſſio.
nec aliq̄d ꝓdeſt ad ſaluationẽ. Item de notario
mutãt teſtamentũ vel clauſulã teſtamẽti ex ma
la volũtate. Idẽ de falſo teſte in dãnum ꝓximi

totum ẽ rugatũ. vultis ſcire q̄ peccatũ eſt. dicit
xp̄s ꝑ os iohis cuidã palliato ſiue rugato Scio
oꝑa tua. qꝛ nec frigidus nec calidus es. vtinam
frigidus eſſes aut calidus. Sȝ qꝛ tepidus es in
cipiam te euomere ex oꝛe meo Apoc. iij. Calidꝰ
vel frigidus eſt ille q̄ talẽ ſe oſtẽdit extra q̄lis eſt
intus. Ille eſt frigidus q̄ ſicut ẽ malꝰ intꝰ: ita ſe
oſtẽdit extra. Si intus hȝ malã volũtatẽ odiuȝ
ꝛ rancoꝛẽ ꝯtra aliũ extra oſtẽdit ſibi. Calidus ẽ
ille: q̄ ſicut bonꝰ eſt intꝰ ita ꝛ extra. Sȝ amicꝰ ab
intra etiã oſtẽdit extra Sȝ tepidus ẽ ille q̄ ad ex
tra ſe oſtẽdit amicũ ꝛ intus eſt inimicꝰ. Salutat
añ ꝛ diffamat retro. Si dicať. nunq̄d ẽ meliꝰ eẽ
tepidũ q̄ȝ frigidũ: Dico q̄ nõ. qꝛ de frigido hõ
p̃t ſe abſtinere. a tepido nõ. Si religioſus vł cle
ricus vel laicꝰ ſit calidus. non ſequiť maluȝ. qꝛ
boni ſũt. Si frigidus: nõ crediť eis. ergo nõ ſeq̄
tur malũ. Sȝ qñ ẽ tepidus tũc dãnificãt. qꝛ cõfi
dunt in eis ꝛ decipiũt. bona mulier nõ ꝯfideret
de malo religioſo. vel clerico. ſeu laico. Sed qꝛ
ꝯfidit de tepido. ideo ẽ defraudata. Ecce q̄re di
cit. vtinã frigidus eſſes ꝛc̄. Sȝ qꝛ tepidus es in
cipiam te euomere ex oꝛe meo. ꝛ h̄ qñ xp̄s in iu=
dicio dicet. Diſcedite a me maledicti. qꝛ tepidi
coꝛrũpũt totũ mũdũ. ideo renouamini ſpũ mẽ
tis vr̃e. ¶ Dico q̄rto q̄ q̄rtus defectus quẽ indu
cit ſenectꝰ eſt incuruatio capitis. iuuenis vadit
erectꝰ. ſenex autẽ incuruatus Ratio naturalis.
ſicut ignis emittit flãmas in altum. ita coꝛ hoĩs
iuuenis eſt ita ardens q̄ facit ire recte. Sȝ quã=
do caloꝛ coꝛdis minuiť ꝓpter ſenectutẽ caput i
clinatur. Iſtum defectũ facit peccatũ in anima
pſona que ẽ ſine peccato habet caput anime. ſ.
cogitationes rectũ. cogitãdo deũ paradiſũ cele
leſtia ꝛ ardenter deſiderat ibi eſſe intm̃ q̄ ſi deꝰ
diceret ſibi ab hinc vſq̄ȝ ad ãnũ venies. diceret
ſibi. O dñe debeo adhuc tãdiu peregrinari et a
te ſeparari. quia caloꝛ deuotionis erigit caput.
Sȝ peccatũ moꝛtale facit inclinare caput ad ter
rena vt beſtie: q̄ qꝛ nihil habẽt in celo reſpiciũt
terrã. Peccatoꝛ nõ delectať reſpicere celũ. ſicut
nec latro iudicẽ in cathedra eleuatũ. exemplum
euangelij de quodã publicano. Publicanꝰ aũt
a longe ſtans. nolebat nec oculos ſuos in celũ le
uare. Luc̄. xviij. quia peccatũ trahit deoꝛſũ ad
cogitandum ꝛ deſiderãdo terrena dicẽdo. O ſi
poſſem habere hoc vel hoc. Sic deſcẽdũt inferi
us ad infernũ. De hoc diciť miraculũ euan. de
q̄daȝ muliere iuuene ꝛ pulchꝛa que ibat recte et
ſubito fuit infirma de curuitate. nec poterat ele=
uare caput vt reſpiceret alios de quo oẽs mira=
banť. neſcientes vnde. ſed xp̄s ſciens cauſaȝ di
xit. Mulier dimiſſa es ab infirmitate tua. ꝛ im
poſuit illi manꝰ. ꝛ ꝯfeſtim erecta eſt. et gloꝛifica=
bat deũ. ꝛ dixit xp̄s. Hanc filiã quam ligauit ſa
thanas. xviij. annis. opoꝛtuit ſolui. Luce. xiij.
Iſta mulier ſignificat animã humanã recte ince

dentem.q̄ viuit bene reſpiciendo delectabiliter
ſurſū hereditatē dimiſſam a patre in teſtamēto.
dicit clauſula teſtamēti. Nolite timere puſillus
grex.quia cōplacuit patri vr̄o dare vob̄ regnū
Luc̄.xij. Sꝫ qñ peccat perdit calorē deuotiōis
⁊ incuruat̄. Sed qñ xp̄s ſuis manibꝰ tangit cor
dans ꝯtritionē erigit̄ Jdo xp̄s .reſpicite ⁊ laua
te capita vr̄a qm̄ ecce appropinquat redēptio ve
ſtra.Luc̄.xxj. Renouamini ſpū mentis veſtre.
Dico ꝙ q̄ntꝰ defectꝰ quē inducit ſenectꝰ ē debi
litatio mēbrorū. Juuenis eni eſt fortis ⁊ robuſtꝰ
ſenex autē debilis. Jdo cuꝫ baculo ſuſtentatur.
A plāta pedis vſq; ad ꝟticē non ē in eo ſanitas.
Eſa.j. Hoc facit pctm̄ in aīa .qñ aīa eſt in gr̄a.ē
fortis intm̄ ꝙ non poſſet cogi ad peccādum ab
oībꝰ demonibꝰ.ſ; poſt pctm̄ eſt ita debilis ꝙ ſta
tim cadit. Sicut mulier ꝟgo vl' alia añq; peccet
fortis ē ad reſiſtēdū.ſ; amiſſa verecūdia ⁊ facta
corruptiōe infirme ſunt. ⁊ defacili deinceps la/
bunt̄ ⁊ ſeducūt̄. Jdo mulieres auiſetis vos ne
perdatꝭ frenū verecūdie.pctm̄ peccauit hierl'm
ꝓpterea inſtabilis facta eſt. Threñ.j. Jteꝫ quā=
do pſona ē i gr̄a hꝫ genua.manus. ⁊ oīa mēbra
firma ad orandū ⁊ nō attediat̄ de genuflexione
manuū eleuatiōe.nec de ieiunio cilicio.nec d̄ di=
ſciplinis. Sꝫ ex quo ē in peccatis ſtatim attedia
tur.infirmata ē in bonū q̄ habitat in amaritudi
nibꝰ Michee.j. Amaritudo ſigt̄ pctm̄ qd̄ ducit
aīam ad maritudinē dānatiōis. Jdo renouami
⁊c̄. Dico ſexto ꝙ ſextus defectꝰ quē ſenectꝰ fac̄
eſt appropinquatio mortis .lꝫ moriant̄ ita bñ iu
uenes ſicut ſenes.tñ naturaliter iuuenis plus di
ſtat a morte.q: debet viuere.xx.vel.l. annis ad
huc. Senes aūt iā ſunt in ianuis mortis Omne
qd̄ antiquat̄ ⁊ ſeneſcit ē ꝓpe interitū. Heb̄. viij
⁊c̄. Hoc facit pctm̄ aīe facit aīaꝫ eē ꝓpe mortem
infernalē plꝰ q̄; camiſia ſit ꝓpe carnē .q: ſtatim
qñ exit a corpe nō tardat ꝑ ānū vel mēſeꝫ deſcē
dere ad infernū ſ; in puncto. Ducūt in bonis di
es ſuos ⁊ in pūcto ad infernum deſcēdūt. Job.
xxj. Jdo dauid in pſona pctōꝝ dicit. vno tm̄ vt
ita dicā gradu ego morſq; ſcꝫ et̄na . diuidimur.
j. Regl.xx Si ergo pctm̄ mortale facit iſtos ſex
defectꝰ in aīa quos ſenectꝰ facit i corpe.ergo bñ
p̄t dici ſenectus anime moraliter. Ergo renoua
mini.renouat̄ hō per ꝯtritionem cōfeſſionem ⁊
penitētie aſſumptionem vel acceptionē ⁊ ꝑ ſatiſ
factionē. ⁊ iniuriaꝝ remiſſionē. ⁊ quāto iniuria
ē maior: tāto meritū remiſſionis ē maiꝰ. Jgitur
renouamini ⁊c̄.

¶ Alius ſermo de eadem dñica.

Renouamini ſpi=

ritu mētis veſtre Jſtud habet̄ textu=
aliter Eph̄.iiij. et recitatiue in epiſto
la currētis dominice. Q: nullꝰ ſ̄mo ſeu doct̄na
habet ꝟtutem nec efficatiaꝫ ꝯuertendi peccato=
res ad bonaꝫ vitā ſine gr̄a dei. Jdo ſalutet̄ ꝟgo
maria. Pro declaratiōe huiꝰ ꝟbi ⁊ materie p̄di
cāde. Sciendū ꝙ iſta differētia int̄ alias: ē inter
aīam ⁊ corpus. q: nos inuenimꝰ ꝙ aīa q̄; diu eſt
cū corpe ⁊ viuit cū eodē quātūcunq; ſit ſenex et
antiqua p̄t renouari. Corpꝰ ꝟo nō p̄t renouari.
Non inuenitur in ſcp̄tura ꝙ vnq; renouauerit
aliquē de ſenectute ad iuuentutē lꝫ legātur ma=
iora miracula q̄ xp̄s fecit. Suſcitauit mortuos
qd̄ eſt plus.etiā dānatos ſuſcitauit ⁊ ſaluabāt̄.
Sꝫ nunq; de ſene fecit iuuenē. Ratio. q: lꝫ ſene
ctus ſit malū corpis.tñ bonū aīe. iuuētꝰ ꝑ oppo=
ſitū eſt bonū corpis ſ; maluꝫ aīe. Senex eni iam
ꝑdidit magnam ꝑtem caloris ⁊ ꝯſequēter incli=
nationē ad peccandū deficiunt ſibi vires ꝓpter
qd̄ deſpicit illā vel ſemꝑ in dolorībꝰ ducit vitaꝫ
⁊ deſiderat aliā Jtem ē ꝓpe mortē. ⁊ ideo ordi=
nat vitā ſuam diſponit de bonis deſpicit mūdū
⁊ i diuitias honores. ⁊ vanitates .et q: mlta vi=
dit ⁊ audiuit non ita faciliter decipit̄ a demone
Ecce quomodo ſenectꝰ eſt bonū anime lꝫ ſit ma
lum corporis. Jdo iob. Jn antiquis eſt ſapiētia
⁊ i multo tp̄e prudētia. Job.xij ¶ Nota pruden
tia q: lꝫ neſciat legere: tñ q: vidit tot pericula et
ex multis experiētijs generat̄ ſapientia.fit pru=
dens. De iuuētute ē totū oppoſitū. Juuenis eni
eſt fortis robuſtus. ⁊ inclinat̄ ad multa peccata
quō poterit expiri delectationes carnis ⁊ aſcen
dere in diuitijs honorībꝰ cū illa vana iuuētutis
ſpe. ⁊ q: parū viderunt ſunt inexꝑti ⁊ q̄ſi ſtulti.
intātū ꝙ dicit Salomon. Conſidero vecordem
id ē.ſtultū iuuenē qui tranſit ꝑ plateas .i.latitu
dines .platea grece latitudo latine. Proū. vij.
Alibi Adoleſcētia.i.iuuētus ⁊ voluptas. vana
ſunt. Eccl̄s.xj. Patet ergo ꝙ iuuētus nocet aīe.
ſed valet corpi. Et q: deꝰ nunq; trāſmutat crea=
turā de bono ad malū.imo ꝑ oppoſitū. Jdo d̄ ꝑ=
ſona ſene nūq; facit iuuenē. q: eēt malū aīe quā
plus diligit quā corpꝰ. Jſta ē ratio quare deus
nūq; renouauit vel renouabit corpa antiq̄ ad iu
uentutē niſi in iudicio.quia tūc adā ⁊ mathuſa=
lem q̄ mortui fuerūt ſenes renouabunt̄ .q: iuue
nes in etate.xxx.annoꝝ reſurgent. Ratio .quia
erunt gl'ioſi nec de cetero poterunt peccare. Aīe
aīe poſſūt renouari. imo quātūcunq; ſint ſenes
et antiquate in peccatis pn̄t renouari ⁊ effici iu/
uenes Jdo dicit thema . Renouamini ſpū men
tis ⁊c̄. ptꝫ thema . Mō videamꝰ quō et q̄t mo/
dis fit iſta renouatio ſiue iuuenatio. ⁊ iuueni ꝙ
ſex modis p̄t fieri q̄ modi ſūt i nat̄a expimētati.

¶ Primus eſt ꝑ patientiā ꝟtualem.
¶ Scd̄s eſt ꝑ pniaꝫ actualem.
¶ Tertius ꝑ humilitatē cordialem
¶ Quartꝰ ꝑ largitatē liberalem.
¶ Quintus ꝑ dilectionē diuinalem.
¶ Sextus ꝑ ꝯtemplationē ſupnalem.

Primus modꝰ renouatiōis aīe. lꝫ ſit antiqua

ꝛ corrupta in peccatis.eſt ꝑ patientiaꝫ ꝟtualem
ſcꝫ erga deum ꝛ ꝓximũ. Patiẽtia ꝟtualis erga
deũ eſt in tribulatiõib⁹ q̄ ſũt a deo vt ſũt infirmi
tates diuerſe pauꝑtates ꝑditio filioꝝ parentuꝫ
ꝛ amicoꝝ. Omnes iſte tribulationes ſũt a deo
ꝑ̃ncipaliter lꝫ opereꝝ ꝑ naturaꝫ inſtrumẽtaliter
vt notari⁹ per calamũ.nec de lr̃a bona ſiue mala
dꝛ calamus fecit ſꝫ notari⁹.ꝓhi ꝑfecte nõ cogno-
ſcẽtes deũ dicũt a tali planeta eſt hoc.qñ ergo ĩ
his tribulationib⁹ quaꝝ ip̃e deus eſt actoꝛ ꝑ̃nci
palis hõ habet patiẽtiã nõ murmurãdo ꝯ deuꝫ
nec amaritudinem cordis recipiẽdo.nec ſe indi-
gnãdo.ſꝫ de neceſſitate faciẽdo ꝟtuteꝫ.tunc iſto
fornello aĩa depuratur. Ita fecit q̄ eadeꝫ die ꝑ-
didit quicq̄d habebat. vt ꝑ3 Iob.j. Dñs dedit
dñs abſtulit. Sit nomẽ dñi benedictuꝫ. Ex iſta
patiẽtia renouaꝝ aĩa. Scđa erga ꝓximum ſcilꝫ
qñ de iniurijs ꝓximi q̄cunq3 ſint non recepiſtis
vindictam lꝫ poſſetis.qꝛ magis generoſus vl̃ di
ues eſtis:ſed dicatis deo. Dñe ego poſſem reci/
pere vindictã de tali iniuria mihi facta. ſꝫ quia
ego maiores iniurias feci vobis ꝛ nõ recepiſtis
vindictã. ideo dñe amore veſtri remitto et nolo
vindictã vt vos mihi remittatis. Talis patien-
tia facit aĩaꝫ domicellã iuuenẽ q̄ꝫtũcunq3 fuiſſet
antiqua. ideo dicit xp̄s Mat.vj. Si dimiſeritis
hoĩb⁹ peccata eoꝝ dimitteꝝ ꝛ vobis delicta vr̃a
De hoc ſiĩitudo ꝛ experimẽtũ in natura. Ferrũ
eni a ſua rubigine renouaꝝ ꝑ ignẽ dupliciꝝ. Pri
mo ꝑ fornacẽ. Scđo ꝑ martellũ ſiue malleũ. Ita
de aĩa cui⁹ rubigo ẽ peccatũ. ¶ Si qñ ponitꝝ ĩ for
nace tribulatiõis vel infirmitatis ꝛc̃.hꝫ patien/
tiam. renouaꝝ ꝑ martellũ. Iniurie ꝓximi dicũ-
tur martelli qñ faciunt vobis vnã iniuriã dãdo
alapã vel vuln⁹.ſed teneam⁹ nos firmiter ne rũ-
pamur ꝑ impatientiã. ꝛ ſic etiam aĩa renouatur
Iđo ap̃lus de ſe ꝛ de alijs dicebat. Licꝫ is q̄ fo-
ris eſt noſter homo corrũpatur. tñ is q̄ intus eſt
renouaꝝ de die in diẽ.ij. Cor.iiij. Nota de die ĩ
diem. qꝛ due ſunt ſpecies patiẽtie. Prima erga
deũ. ꝛ iſta facit vnam diẽ clarificãs aĩam. Scđa
erga ꝓximũ aliam diem faciens.ergo Renoua
mini ſp̃ũ mentis vr̃e.i.abicite veſtra peccata et
induimini. ¶ Scđs modus ẽ ꝑ pniam actualem
Bñdictus de⁹ q̄ tot modos ordinauit ad reno/
uandũ aĩam. Pnia actualis ẽ qñ ꝑſona que diu
vixit in peccatis ꝛ mala vita redit ad ſe dicens.
O miſer ego ſũ religioſus vel cleric⁹. Hic peni-
tentia vera incipit. Scđo recipit ꝓpoſitum non
peccandi. Tertio recipit ꝓpoſitum confitendi.
Quarto acceptat pniaꝫ. ꝛ ſic renouatur anima.
De hoc expimẽtũ in natura videm⁹. Dicũt na-
turales q̄ expti ſunt ꝓprietates rerũ q̄ ſerpens
ex nimia antiq̄tate vix p̃t ſe mouere ex groſſitie
ꝛ ruditate pellis. qđ ip̃e aduertẽs. p̃mo ieiunat
Scđo pellis ex ieiunio quaſi ſeparatur a carne.
Tertio a dura pelle renouaꝝ ꝑ artum foramen.
Sic aĩa in peccatis antiquata ꝛ inueterata non
põt ſe mouere ad eundũ ad paradiſũ ꝑ opa me
ritoria. Sꝫ remediũ bonũ habet ſerpentis reme
dio ſiĩe vt.ſ.ſicut ſerpẽs ieiunat.ſic peccatoꝛ ta-
lis faciat abſtinẽtiã a peccatis elongãdo ſe a ma
la ſocietate.deinde ꝑ artũ foramẽ ꝯfeſſionis de-
ponat pellẽ pctõꝝ. ſic ſerpens cũ magno labore
deponit pellẽ.ita etiã ꝯfeſſio eſt laborioſa ĩ q̄ hõ
q̄ſi diffamat ſe dicendo.pr̃ ego ſum miles vel ci
uis ꝛc̃.gẽtes ꝛ hoĩes honorãt me. ſꝫ ego ſum ta/
lis ꝛ talis. ꝛ ſic aĩa renouaꝝ ꝛ induitꝝ noua pelle
ſcꝫ grẽ. ꝛ ſic aĩa põt ambulare meritorie. Apło.
Deponite ſm̃ p̃ſtinã ꝯuerſatõeꝫ veterẽ hoĩeꝫ q̄
corrũpitꝝ.ſ.deſiderio erroris. Renouami in ſp̃ũ
mentis vr̃e. ꝛ induite nouũ hoĩeꝫ q̄ ſm̃ deũ cre/
atus eſt ĩ iuſticia ꝛ ſanctitate ꝟitatis. Eph.iiij.
Deponite ſcꝫ vitã ꝛ ꝯuerſatiõem malã peccato
rũ. Nõ cũ dicit q̄ ſm̃ deuꝫ creatus ẽ. Nam pnia
fuit p̃ma p̃dicatio xp̄i poſtq̄ꝫ ieiunauit. vñ dicit
matthe⁹. Exinde cepit p̃dicare ꝛ dicere. pniam
agite. Mat.iiij. Nõ in iuſticia.i.pnia a peccatis
p̃teritis. ꝛ ſanctitate cuſtodiendo ſe a peccatis fu
turis. veritatis ſcꝫ pnie. ergo renouami ꝛc̃. Ter
tius modus ẽ ꝑ humilitateꝫ cordialẽ. qñ ꝑſona
vana ſuꝑba ꝛ põpoſa vult humiliari toto ꝛ ꝟo
corde dimittendo vanitates que tot dãnant tũc
anima renouaꝝ. Item qñ mulier videt q̄ vir iã
non ſufficit ad vanitates q̄s ip̃a facit.imo opor
tet eum facere vſuras.retinere decimas. ꝛ bona
defunctoꝝ. ꝛ retinere eũ oꝑtet p̃ciũ ſuoꝝ. ꝛ ip̃a
dicit viro. Ecce iocalia nõ faciatis iſta de cetero
ego volo ire ſimpliciter ne dãnemur vos ꝛ ego
q̄d mihi ꝓderũt manice ꝛ caude. Meli⁹ eni eſt
dare amore dei tũc aĩa renouaꝝ. Ideꝫ de dño ſi
ue p̃lato cuiuſuis ſit ſtatus. qñ de ſtatu vano et
põpoſo hũiliaꝝ dicendo. Nolo oĩa expẽdere in
vanitatib⁹ in ꝯuiuijs ꝛ cum dilectis mulierib⁹.
Ego habeo tot florenos vel ſolidos ꝺ redditib⁹
tm̃ expẽdã ꝓ corpe ꝛ tm̃ ꝓ aĩa.qñ aliquis ſic hu
miliaꝝ aĩa renouaꝝ. de h̃ expimentũ in natura.
Dicũt naturales q̄ qñ aq̄la ẽ multũ antiq̄ hꝫ ro
ſtrum intm̃ reflexũ q̄ nõ põt os apire nec come-
dere. ꝛ ſic marceſcit. abundat ĩ plumis. Et a ſua
vetuſtate renouaꝝ alliđdo roſtrũ ad petram.
totũ h̃ fit ad exemplũ noſtrũ. aquila antiq̄ ẽ aĩa
peccatis antiq̄ta. roſtrũ hñs.i.intellectũ acutũ.
qꝛ nihil acuti⁹ eſt in hoĩe nec ſubtilius q̄ cũ debe
ret eſſe rect⁹ erga deũ celeſtia ꝯtẽplãdo reflectiꝝ
tñ ad ſeip̃m cogitãdo ſuũ gen⁹ vt ꝺ genere rega
li vel tali. ꝛ cogitãdo ꝓpriã excellẽtiã dic̃. Iđ tu
debes ire ſic indut⁹. Ecce abundãtia plumarũ.
Item ego ſũ nobilis vl̃ miles. iđo debeo ſic ꝛ ſic
incedere. Nõ op⁹ ẽ follo ſuſpẽdere cimbala col-
lo. Et ſic aĩa ſe macerat nõ recipit cibũ ſp̃ũalem
ꝛ abũdãt in plumis.i.vanitatib⁹. Idẽ ꝺ religio
ſis vel clericis cogitantib⁹. Ego ſum mgr̃ vl̃ do
ctoꝛ aptus ad diſputandũ ꝛ p̃dicandum. Ideo

debeo tenere ſtatum .debeo eẽ dñs ⁊c̃. ecce plu
me. Idem de mulieribꝰ cogitãtibꝰ. Nõne ⁊ ego
ſum melioꝛ ⁊ pulchꝛioꝛ q̃ꝫ talis que facit ſic ⁊ ſic
cum manicis caudis ⁊ oꝛnamẽtis monilibꝰ ⁊c̃.
Dicat̃ cõtra expẽſas que fiunt in manicis cau/
dis ⁊ camiſijs. Remediũ habemus vt aquila al
lidendo roſtrum ad petram. de qua aplꝰs. Pe
tra autẽ erat xp̃s .j. Coꝛ. x. et ſic aía renouabit̃
Allidit̃ enĩ cogitãdo quõ xp̃s iuit indutꝰ q̃. xxx
annis poꝛtauit eandẽ tunicã Si ergo dñs ⁊ rex
iuit ſic. quare ergo expandã ego tm̃ in vanitati/
bus. Idẽ de mulieribꝰ qñ temptant̃ vt in quali
bet feſtiuitate habere vellent tales vel tales ve
ſtes ꝑcutiant roſtrum ad petrã xp̃m cogitando
xp̃m ⁊ matrẽ eius quõ ibant cũ tñ eſſent de tali
genere. Sic anima renouat̃. dauid i pſ̃. cij. Re
nouabit̃ vt aquile iuuentus tua. et replet in bo=
nis deſideriũ tuũ cogitãdo xp̃m ⁊ virginẽ mari
am. ſic renouat̃ aía a ſupbia i hũilitatẽ. ¶ Quar
tus modus eſt ꝑ largitatẽ liberalẽ qñ de bonis
ſpũalibus vł tpalibus a deo datis hõ dat amo
re dei liberaliter. Verbi gratia. ſi habetis ſcientiã
⁊ inſtruitis ignoꝛãtes. Si habetis deuotionem
charitatẽ ⁊ coꝛrigitis peccatoꝛẽ. Si habetis ꝯſo
lationẽ ꝯſolamini triſtem. Si eloquentiã ſubue
niatis neſcienti loqui ne ꝑdat ius ſuũ ⁊c̃. Idẽ d̃
elemoſynis coꝛpalibus ſi habetis panẽ vinum
pecunias: detis amoꝛe dei. qꝛ ip̃e multiplicabit
oĩa .ex tali liberalitate aía renouat̃. qd̃ ſupeſt
nõ dicit qd̃ neceſſe .date elemoſynã. ⁊ ecce oĩa
mũda ſunt vobis. Luc̃. xj. De hoc expimẽtũ in
natura .cum ceruꝰ eſt antiquꝰ indurat̃ pellis et
coꝛnua creſcũt ⁊ non põt comedere Et naturali
ter comedit vnã herbã venenatã. poſtea eſtuãs
renouat̃ ad fontẽ. Ceruꝰ ſignat auarũ. Ratio.
qꝛ habet duo magna coꝛnua. ⁊ i quolibet habet
plura coꝛnua. Duo coꝛnua auari ſũt vſura ⁊ ra
pina. ⁊ q̃libet habet plura coꝛnicula .ſcꝫ plures
ſpecies vſure ⁊ rapine. Primꝰ eſt mutuare. x. p
xij. lꝫ non ponat̃ ſic in inſtrumẽto ne p̃latus euꝫ
puniat. Scd̃s vendẽdo plꝰ ꝓpter ſolutionis di
lationẽ. Tertiꝰ ꝓpter pecuniã paratam minus
Quartus ꝓpter ſecuritatẽ recipe ⁊ vti poſſeſſi=
one. Quintꝰ obligatio libertatꝭ .de piſtoꝛia mo/
lendino ⁊ hmõi ꝓpter mutuuꝫ. Scd̃m coꝛnu dꝛ
rapina. Prima ſpecies dꝛ rapina violẽta vt do
minoꝝ ⁊ latronũ. Scd̃a furtũ ſecretũ de domo
vinea vel oꝛto. Alij peccant falſe vendendo. alij
emẽdo. Idẽ ſi notariꝰ mutat teſtamẽtũ. Si tł̃es
volũt renouari et ſaluari .opoꝛtet comedere de
herba. vt ceruꝰ venenata de qua dic̃ dauid. Cõ
uertant̃ peccatoꝛes i infernũ .ſ. cogitãdo acerbi
tatẽ penaꝝ. Comedũt de iſta herba oẽs gentes
q̃ obliuiſcunt̃ deũ. pſ̃. ix. Guſtat̃ enĩ iſta herba
cogitãdo q̃d erit de aíabus auaroꝝ quõ puniũ
tur in inferno ⁊c̃. ⁊ ſic eſtuantes ibitis ad fontẽ
ſcꝫ taxiam vel burſam ⁊ reſtituetis .et ſic aía re=
nouat̃ Autoꝛitas. Nolite ꝯfoꝛmari huic ſeculo
ſcꝫ dando vos auaricie. Sꝫ renouamini in noui
tate ſenſus veſtri vt ꝓbetis q̃ ſit volũtas dei bo
na beneplacẽs ⁊ ꝑfecta. Roma. xij. Nota volũ
tas dei bona eſt vt faciatis reſtitutionẽ. bñpla=
cens qñ de bene acq̃ſitis facitis elemoſynã. ꝑfe/
cta qñ de cetero nec ꝑ vſuram vel rapinã homo
vult aliq̃d. ſed vult viuere de ſuis redditibꝰ pla
nis vel poſſeſſionibꝰ. ¶ Quitꝰ modꝰ ẽ ꝑ dilectio
nem diuinalẽ. qñ homo eſt totus philocaptꝰ de
xp̃o. bñ eſt miſer q̃ nõ eſt philocaptꝰ de illo. in
quem deſiderãt angeli ꝓſpicere. j. Pet̃. j. Et qñ
hõ inflat̃ in amoꝛe xp̃i aía renouat̃ ⁊ iuueneſcit
Ita fuit de maria magdalena. de qua dicit xp̃s
dimiſſa ſũt ei peccata multa qm̃ dilexit multũ.
Luc̃. vij. de hoc habemꝰ expimentũ in natura.
Dicũt naturales de fenice antiqua q̃ cõburẽdo
ſe ad ligna ſuis alis inflãmat ſe et renouat̃. Ita
de nobis in peccatis antiq̃tis in nido coꝛdis no=
ſtri ponamꝰ ligna odoꝛifera. ſcꝫ opa que xp̃s fe
cit ꝓ nobis. ⁊ ſic inflãmatur homo ⁊ ignis accẽ
ditur alis cogitationũ. Dicatis ſi aliquis veſtꝝ
eẽt captiuꝰ in barbaria. et aliquis amoꝛe veſtri
illic trãſiret ⁊ faceret ſe captiuũ et vos liberaret
quãtũ vos inflãmaretis ad eum diligẽdũ. Oẽs
eramus captiui diaboli in barbaria huiꝰ mundi
⁊ xp̃s amoꝛe noſtri trãſfretauit. Itẽ ſi eſſetis to
tus lepꝛoſus ⁊ aliter non poſſetis curari niſi de
ſanguine medici fieret balneum de vena coꝛdis
quã medicus eo fine effũderet magnꝰ amoꝛ eſſet
imo. Ita fecit xp̃s de balneo baptiſmi. Sãguis
enĩ xp̃i habet v̾tutem ſanãdi aías lepꝛoſas. igit̃
Item ſi haberetis manꝰ abſciſas et medicꝰ gra=
tis vobis reſtitueret q̃ntum diligeretꝭ eũ. ſic etiã
ille qui i vtero matris dedit vobis manꝰ .caput
oculos. merito debet diligi. Itẽ ſi ſtultus q̃s ⁊
medicus gratis curaret eũ ⁊c̃. Puer i vtero ma
tris ſtultus eſt nõ habẽs aíaꝫ rationalẽ. ſed xp̃s
dat ⁊c̃. ergo renouamini. ¶ Sextus modus ẽ ꝑ
ꝯtẽplationẽ ſupnalẽ. ꝑſone ꝯtẽplatiue quãdo
ꝯtẽplãtur opa dei ⁊ miracula q̃ fecit: tm̃ placet
deo q̈ renouãt̃ aíe. Modꝰ cõtẽplandi p̃mo dei
potẽtiã q̃ ſolo v̾bo de nihilo cũcta creauit. Añ
mũdi creatiõẽ nihil erat niſi ſolꝰ deus. Sꝫ dice
ret aliq̃s. vbi moꝛabat̃ deus. Dicẽdũ q̈ tũc vbi
modo etiaꝫ moꝛat̃. ſcꝫ in camera ſue eternitatis
Scd̃o ꝯtẽplari debemꝰ finẽ mũdi. quõ i coꝛpe
⁊ aía habemꝰ cõpere i iudicio. ⁊ ſic timebimus
vtrũ a dextris vel a ſiniſtris illa die ueniamur.
Itẽ debemꝰ ꝯtẽplari de palatio celi. d̃ mirabili
eiꝰ pulchꝛitudie. Itẽ ꝯtẽplari debemꝰ penas in
fernales ⁊ figuras demonũ i inferno. ꝓmitto ti
bi q̈ ſi iſta diligẽter ꝯſiderares peccata vitares
Itẽ ꝯtẽplari debemus ꝓuidentiã. quõ ꝓuidet
aíalibus terre. piſcibꝰ maris. auibus celi. et nob
quolibet ãno dat bladũ. vinũ ⁊c̃. Item debemꝰ
cogitare de aíabꝰ purgatoꝛij. de aíabꝰ paradiſi.

rogando deuȝ vt ponat i corde heredū ⁊ manu
miſſoꝝ vt cōpleāt teſtamētū ⁊c̄. Ex talibꝰ ꝯtem
plationibꝰ aīa renouat̄. De h̄ experimētū in na
tura de accipitre antiq̄ q̄ nō p̄t volare. ſ̄ expādit
alas ſuas ad auſtruȝ ⁊ renouatur. De h̄ autori-
tas. nunq̄d p̄ ſapiam plumeſcit accipiter expan
dens alas ſuas ad auſtrū. Job. xxxix. Queſtio
ē quā deꝰ fecit Job. Accipiter ſiḡt pſonā ꝯtem
platiuā volātē alis ꝯtēplatiōis ⁊ orōnis ad au-
ſtrū. Auſter ē vētus calidus ⁊ humidus. Cōtē-
platio calefacit p̄ deuotioneȝ ⁊ humectat per la-
chrymationē ⁊ aīa renouat̄. Renouami igit̄ ⁊c̄

Dn̄ica. xx. ſermo primus.

Simile eſt regnū

celoꝝ homini regi q̄ fec̄ nuptias filio
ſuo. Mat. xxij. Sermo nr̄ erit d̄ ſan-
cto euāgelio huiꝰ dn̄ice Salutetur v̄go maria.
In iſto euāgelio p̄ntis dn̄ice ſūt tria pūcta mul
tū notabilia ad informationē vite nr̄e.

Primus ē hūilitas diuinalis.
Scd̄s p̄uerſitas humanalis.
Tertius indignitas meritalis.

In his tribꝰ pūctis ſtat totū euāgeliū. et d̄ p̄mo
ſcȝ hūilitate diuinali dic̄ thema. Sil'e ē regnū ce
loꝝ ⁊c̄. Primo dico ⁊c̄. Pro intellectu huius
themat' ⁊ hūilitatis diuine. Sciēdū q̄ incarna-
tio cōparat̄ m̄rimonio. ⁊ d̄r m̄rimoniū. q̄ꝛ tanta
fuit vnio ⁊ ꝯiunctio humanitatis cuȝ filio dei q̄
hūanitas ⁊ diuinitas nō ſūt niſi vnuȝ in ſuppoſi
to hypoſtaſi ⁊ pſona. Nō credatis q̄ hūanitas
ſit vna pſona ⁊ diuinitas alia. ſ̄ ſicut vir ⁊ vxoꝛ
Itaq3 iā non ſūt duo: ſ̄ vna caro. Matth. xix.
Ita deꝰ ⁊ hō in xp̄o nō ſūt niſi vna pſona. et eſt
articulꝰ fidei. qui lȝ deus ſit ⁊ homo nō duo tn̄
ſ̄ vnꝰ ē xp̄s ⁊c̄. Modo dico q̄ i iſta bn̄dicta in-
carnatione deꝰ oſtēdit maximā hūilitatē Si eni
vultis cogitare dei ſup̄ioritatem ⁊ excellētiā. et
hoīs inferioritatē. deꝰ ē altiſſimꝰ. ⁊ ſub ſe hȝ de
cem ḡdus creaturaꝝ naturaliuȝ ⁊ corp̄alium. et
decē gradus ſp̄ūaliū. Primꝰ gradus creaturaꝝ
ſp̄ūaliū eſt altioꝛ alijs ſeraphinoꝝ. Scd̄s cheru
binoꝝ. Tertiꝰ thronoꝝ. Quartꝰ dominationū.
Quintꝰ v̄tutū. Sextꝰ poteſtatuū. Septimꝰ p̄n-
cipatuū. Octauꝰ archangeloꝝ. Nonꝰ angeloꝝ
Decimꝰ aīaꝝ rationabiliū. Primꝰ ḡdus crea-
turaꝝ corp̄aliū altioꝛ ē celuȝ empyreū. vel p̄mū
mobile ſ̄m aliq̄s p̄hos. Scd̄s celū criſtallinum
Tertiꝰ firmatū. Quartꝰ ē elemētū ignis. Quin
tus elementū aeris. Sextꝰ elementū aq̄. Septi-
mus elementū terre Octauꝰ de creaturis elemē
tatis ſenſitiuis. vt aīaliuȝ ⁊ volucrū. Nonus d̄
creaturis elemētat' viuētibꝰ nō ſenſitiuis vt ar-
boꝝ. Decimꝰ de creaturis elemētatis nō habē
tibꝰ vitā vt lapides ⁊ ſilia Homo v̄o ē cōpoſitꝰ
ex aīa rōnali ⁊ luto. ⁊ ſic ē de inferiori ḡdu crea-
turaꝝ ſp̄ūalium q̄tū ad aīam. ⁊ corp̄aliū q̄tum
ad corpꝰ. Formauit eni deꝰ hoīem de limo ⁊ nō
de auro vel de materia celi. ſ̄ terre q̄tum ad cor
pus. ⁊ inſpirauit in faciē eiꝰ ſpiraculū vite q̄tū
ad aīaȝ. Gen̄. ij. Deꝰ v̄o altiſſimꝰ excedens oēs
gradus creaturaꝝ. ſp̄ūaliū ⁊ corporaliū voluit
humiliari nō recipiens creaturā ſp̄ūalē nec cor-
poralē in altiori gradu ſed i minori ⁊ vltimo gra
du. Id̄o dicit ſcriptura. Qui cū i forma dei eēt
⁊c̄. ad Phil'. ij. Item nuſq̄ enim angelos appre
hēdit ſ̄ ſemē abraē. Heb. j. Modo vt melius i-
telligatis dicatur ſimilitudo ſiue exemplū de re
ge volēte cōtrahere cum filia ruſtici ⁊ paſtoris:
vt exaltaret illud genꝰ O quāta hūilitas. cū tn̄
poſſet cum filiabꝰ regū cōtrahere. Ita fecit xp̄s
Noluit eni recip̄e creaturā ſp̄ūalem nec corpo-
ralē in altiori gradu. ſed voluit ducere filiā ruſti
ci ad ſe vt eam faceret reginam in p̄adiſo. ⁊ exal
taret ſup̄ omnes creaturas. Spōſalia huiꝰ ma-
trimonij facta fuerūt in camera ſiue palacio vte
ri v̄ginalis. de hoc dauid. In ſole poſuit taber
naculū ſuuȝ ⁊c̄. in ps̄. Celi enarrāt. Nota i ſo-
le poſuit. q̄ꝛ ſicut inter creaturas viſibiles ſol ē
pulchrioꝛ. altioꝛ. clarioꝛ. ⁊ virtuoſioꝛ. Sic inter
omnes ſanctos ⁊ ſanctas dei v̄go maria ē altioꝛ
in dignitate. pulchrioꝛ in ſanctitate. clarioꝛ i bo
nitate. virtuoſioꝛ in benignitate. Et ſicut ſol ori
tur de mane clarus ⁊ pulcher ſine corruptione.
ita v̄go maria genuit filium dei ſine v̄ginitatis
leſione. Ideo dicit In ſole. id ē. in virgine ex ex
cellentia ſolari ⁊ dignitate. poſuit tabernaculū
ſuum. Virgo dicitur tabernaculum. quia ſicut
tabernaculū intra ſe cōtinet dn̄m. ita v̄go dei fi
lium. Dauid. Sanctificauit tabernarulū ſuū al
tiſſimus ⁊c̄. Sȝ nuptie non fiūt in h̄ mundo ſed
in celo. de hoc dicit thema. Simile ē regnū celo
rum ⁊c̄. Nota q̄ non cōparant̄ ille celeſtes nu
ptie hoī ſimplici q̄ fecit nuptias ſ̄ hoī regi Nō
attendatis ad pulchrā ſpeculationē vt accēdat'
vos de gl'ia paradiſi In nuptijs regalibus non
ſolū guſtus: ſ̄ et oēs ſenſus ſaciant̄ viſus audi-
tus ⁊c̄. Id ē ⁊ erit poſt iudiciū qn̄ corp̄a ſimul
cū aīa erunt glorioſa. Primo in nuptijs regali
bus ſaciat̄ viſus. videndo ornamēta pānoꝝ va
ſoꝝ auri ⁊ argenti intm̄ q̄ ruſticꝰ ore apto reſpi
cit. Modo cogitetis illud palaciū celeſte quo-
modo fuit ornatū nō p̄ homīes. nec p̄ angelos.
ſ̄ p̄ ſanctā trinitatē ⁊c̄. Qn̄ ſancti videbunt ocu
lis corp̄alibus poſt iudiciū mirabunt̄. Et dicet
xp̄s. filij quare nō cogitabatis q̄ iſte locꝰ quem
ego paraui ⁊ tanto p̄cio emi. pulcherrimꝰ debe
ret eē. de h̄ Eſa. Tunc videbis ⁊ afflues ⁊ mira
bit̄ ⁊ dilatabit̄ cor tuū. Eſa. lx. Si aliud nō eēt
niſi ſola delectatio viſus. eſſet inextimabile gau
diū. Scd̄o ſaciat̄ auditus. Iam ſcitis q̄t mini
ſtri. q̄t cātus ⁊c̄. in nuptijs regalibus exiſtunt.
mō cogitate ſi corde d̄ cithara aut fiſtule ⁊c̄. tm̄
vos delectāt. q̄d debet eē in celo d̄ cātu āgeloꝝ

⁊ ꝟginũ ⁊c̃. Dicatur de religioſo qui . ccc.ãnis
ſtetit ſine cibo ⁊ potu. ⁊ nõ fuit antiq̃tus audiẽ-
do cantũ angeli ĩ forma auicule . de iſto cãtu dic̃
Job. Cãtabãt q̃ſi cãticũ nouũ añ ſedem dei ⁊c̃.
Apoc̃. xiiij. Nõ q̃ſi canticũ nouũ. q: ſic̃ cant⁹ de
lectat. ita ille ⁊c̃. ¶ Tertio faciat odorat⁹. Si eni
de fiola roſa tm̃ fragrat. ⁊ de creaturis corrupti
bilib⁹ orit̃ talis odor. cogitate q̃lis fragrãtia de
xp̃i corpe. de ei⁹ vulnerib⁹. de corpe ꝟginis ma
rie ⁊c̃. intm̃ ſi h̃ eẽt mõ corp⁹ glioſum oẽs trahe
ret ad ſe . Nã dic̃ ſanct⁹ Tho. exponẽs Job ad
lr̃az Job. xlj. de balena q̃ ẽ tam magnũ aĩal quõ
⁊ q̃d comedit. dicũt enim ꝙ hꝫ anhelituꝫ valde
odoriferũ. ⁊ qñ vult comedere emittit anhelitũ
⁊ piſces veniũt ad illã fragrãtiã q̃s ipa abſorbet
Si g̃ de tali beſtia orit̃ talis odor : q̃d dꝫ eſſe de
anhelitu xp̃i marie. ſctõꝝ. ⁊ ſi aliud nõ eẽt ibi ⁊c̃
Salomõ q̃ habebat tot odores ⁊c̃. qñ de⁹ dedit
ſibi modicum ſentire de illo fumo ꝑadiſi dixit:
Trahe me poſt te. ⁊ curremꝰ in odore vngento/
rũ tuoꝝ ⁊c̃. Cañ. j. Quarto faciat̃ tact⁹ dicunt
phi ⁊ alij theologi ꝙ magis delectat ſentimẽtũ
tact⁹ q̃ꝫ alia. ideo decipiũt̃ luxurioſi ⁊c̃. Dico ꝙ
ſi oẽs delectatiões luxurie eſſent ĩ vno corpore
ꝯgregate nihil eẽnt reſpectu delectatiõis puriſ-
ſimi ⁊ pudiciſſimi corpis glorificati q̃ tanta erit
ꝙ nõ erit in eo vena. nec os nec nerui q̃n ſentiãt
ꝯtinue tantã dulcedinẽ ꝙ nõ pt̃ dici. Cogita de
lectationẽ quã habebũt angeli ⁊ ꝟgines qñ an-
geli cũ ꝟginib⁹ tripudiabũt tangẽtes ſe ꝑ man⁹
O q̃lis delectatio. Auiſo te vt ſis bon⁹. De iſtl
tripudijs dicit eccl'ia xp̃o. Qui paſcis inter lilia
ſept⁹. i. circũdat⁹ choreis ꝟginuꝫ ſpõſus decor⁹
glia ⁊c̃. Dauid. Adimplebis me leticia cuꝫ vul-
tu tuo ⁊c̃. pſ̃. xv. Delectatiões hui⁹ mundi vel
ſũt in viſu aurib⁹ vel guſtu. ⁊ ſũt defectiue. ſꝫ in
ꝑadiſo erũt ꝑfecte ⁊ ꝑpetue in oib⁹ ſentimentl.
Ideo dic̃. Adimplebis me ⁊c̃. Quinto faciat̃ h̃
guſt⁹ comedẽdo. bibẽdo ⁊c̃. ita in ꝑadiſo. eſt eni
ibi cib⁹ ⁊ pot⁹ etiã corꝑalis. ꝟ non corruptibilis
vt dicit machometus de lacte ⁊c̃. q: poſt iudici
um habebimꝰ corꝑa ꝓcioſiſſima . Jã ſcitis ꝙ in
nuptijs regis dant̃ eſce ꝓcioſe. ergo etiaꝫ in nu-
ptijs regis eterni. certũ eſt ꝙ in iudicio reſurge-
mus cũ corꝑib⁹ nr̃is incorruptibilib⁹. ⁊ habebi
mus inteſtina intus ⁊c̃. Et iſta inteſtina nõ erũt
vacua. q: nõ eſt dare vacuũ . g̃ plena erũt nõ de
vẽto vel ſtercore vel fecib⁹ ſiue imũdicijs. ſicut
mõ. Et dicit ſanct⁹ Tho. in q̃rto ꝙ erunt plena
dulciſſimo liq̃re a deo creato claro dulciſſimo et
incorruptibili. nec aliq̃s erit manc⁹. ſꝫ om̃es eri-
mus in optima ꝓportione. etiaꝫ guttur erit ple-
nũ illo liquore. ⁊ erit cibus ⁊ pot⁹ . vtinã ſentia/
mus hũc ſaporẽ. Et de iſto cibo dicit xp̃s . Ego
diſpono vob̃ ſicut diſpoſuit mihi pater me⁹. re-
gnũ vt edatis ⁊ bibatis ſuꝑ mẽſam meã ĩ regno
meo ⁊c̃. Luc̃. xxij. Nõ ſicut diſpoſuit vt ſcꝫ cum

laborib⁹ ⁊ tribulationib⁹ ad illud veniret. ita di
ſpoſuit nob̃ vt cuꝫ labore ⁊ pnĩa ad illud ꝑueni
mus. Si vna gutta vt granũ ſinapis illi⁹ cibi de
us poneret in ore vr̃o vel meo. nũq̃ꝫ vellẽ comẽ-
dere. Ecce q̃re dicit. Sil'e eſt regnum celoꝝ ⁊c̃.
Jdõ dicit Johes. qui vidit ſanctos comedẽtes
⁊ cãtantes dicẽdo. Gaudeamꝰ ⁊ exultemꝰ ⁊ de-
mus gl'iam deo. q: venerũt nuptie agni. Apoc̃.
xix. ¶ Dico ſcd̃o ꝙ ĩ euãgelio tãgit̃ ꝑuerſitas hu
manalis de q̃ dicit euãgeliuꝫ. Et miſit ſuos ⁊c̃.
⁊ ciuitatẽ illoꝝ ſuccẽdit. Hic dico ꝙ oſtẽdit̃ per
uerſitas humanalis. q: nolebãt ire ad ꝯuiuiũ re
gis. Jſta ꝑuerſitas ẽ hodie in mũdo. Nam xp̃s
rex etern⁹ parauit nob̃ ꝯuiuiũ nuptiaꝝ et dixit
O q̃t hoies maxĩe xp̃iani ſũt inuitati. q̃libet eni
religioſus cleric⁹ vel ꝑlatus ꝑdicãs doctrinam
euãgelicã ẽ nunci⁹ dei vos inuitans ad ꝯuiuiuꝫ
ꝟ gentes excuſant ſe triplicit̃ . q̃dam ꝑ induotio
nem ſpũalem. q̃dam ꝑ affectionẽ terrenalẽ. q̃daꝫ
ꝑ indignatiõeꝫ cordialeꝫ. ꝓmi rẽnuũt venire . q:
ad ſpũalia nullã hñt deuotiõeꝫ nec ſentimentũ.
imo dicunt. q̃d ſcit hõ de alio mũdo . De his dr̃
Et nolebãt venire. Attẽdatis ſi int̃ vos ſint ali-
qui de iſtis. tales ſũt q̃ diligẽter curãt de corꝑe
⁊ negligẽter de aĩa q̃ prandiũ vel cenã corporis
nunq̃ꝫ obliuiſcũt̃. ꝟ aĩe frequenter. cib⁹ aĩe ẽ orõ
d̃ mane ⁊ de ſero. oſtẽdat̃ quõ dãda ſũt fercula
aĩe. ꝓmo hõ orare dꝫ ⁊ mẽſam bñdicere dicẽdo
pater nr̃. in quo ꝯtinent̃ ſeptẽ petitiões. ⁊ Aue
maria attente ⁊ deuote. queadmodũ hõ loquit̃
regi vel regine de ſero. ꝟ multi nõ curãt nec orãt
de mane nec de ſero. nec orãt añ mẽſam nec ante
cenã. Jtẽ ꝑ aĩe refectione debemꝰ feſta celebra/
re. ⁊ reb⁹ diuinis ⁊ orationib⁹ q̃ ſunt fercula aĩe
intẽdere. ꝟ ꝓh dolor multi poſtq̃ꝫ laborauerunt
ꝑ totam hebdomadã neſciũt dñicam dare deo.
Jteꝫ ſicut q̃libet mẽſe lauat̃ camiſia corꝑis . ita
etiã aĩa lauãda ẽ a maculis. Jtem in paſcate q̃li
bet curat vt bñ prãdeat. ſic etiam cogitare dꝫ de
aĩa vt cõicet digne. Sꝫ dicit apl's. Aĩalis hõ nõ
ꝑcipit ea q̃ ſpũs dei ſunt . j. Cor'. ij. Scd̃i negli/
gũt venire ꝑ affectionẽ terrenalẽ. vt religioſi cle
rici. vl' etiã laici q̃ plus delectatiões carnales di
ligũt q̃: ſpũales. ⁊ tales de ꝯuiuio paradiſi non
curãt. Dicat̃ fabula d̃ leone faciẽte ꝯuiuiũ oib⁹
aĩalibus. nũcij venerũt ad porcũ iacentẽ in luto
⁊ ex ꝑte leonis inuitauerũt ad ꝯuiuiũ. q̃ porcus
ĩterrogauit ſi eẽnt ibi luta. q̃b⁹ reſpõdẽtib⁹ ꝙ ñ.
rñdit porc⁹ : nolo venire. Jta accidit multl miſe
ris luto luxurie inuolutis q̃ vt porci deſpiciunt
gl'iaꝫ ꝑadiſi . de iſtis dr̃. Jlli aũt neglexerunt ꝓ/
pter delectatiõeꝫ beſtiaꝝ. tl'es ꝑdũt delectatões
ãgeloꝝ xp̃i ⁊ ꝟginis. q: noluerũt guſtare . d̃ iſtl
Aug⁹. Jmpij nõ ſentiũt dulcedinẽ dei. q: de fe-
bre iniq̃tatl palatuꝫ cordis infecerũt. Alij nolũt
ire ꝓpt̃ indignatiõeꝫ cordialẽ nuncios ipos vo
cãtes ⁊ iuitãtes ad hmõi nuptias ꝟbis et factis

calūniantes. de q̄bus dr̄. Reliq̄ vo tenuerūt ſeruos ei⁹ et contumelijs affectos occiderunt eos. pꝛimi ſūt mali ꝛ ſcd̄i. ſ; iſti peioꝛes. qꝛ interficiūt aīas. Eccī. xxj. Dētes eoꝝ. ſ. obloquentiū interficiūt aīas hoīuȝ. Rex vo cū audiſſet irat⁹ eſt. ꝛ miſſis exercitib⁹ ſuis. ſ. angelis ꝑdidit homicidas illos. ꝛ ciuitatē. ſ. iſtū mundū ſuccēdit. quia certi ſitis q̄ cōflagrabiꝭ iſte mūdus cito. Ignis ſuccēſus ē in furoꝛe meo. ꝛ ardebit vſq; ad inferni nouiſſima. Deuꝭ. xxxij. ¶ Dico tertio q̄ tāgitur in euāgelio indignitas meritoꝝ cū dr̄. Tunc rex ait ſuis ſuis. nuptie q̄dem ꝛc̄. vſq; in finem Ex iſta ꝑabola non intelligatis vos q̄ aliq̄s expellaꝭ de ꝑadiſo poſtq̄ȝ ingreſſus ē ſicut ille rex expulit illū. ita ꝯditionaliter loquēdo. Si in paradiſo inueniretꝭ aliq̄s impat⁹ expelleretꝭ. mō facias tu ꝯſequentiā. Si impat⁹ expelleꝭ. ḡ neceſſariū ē nob̄ vt ꝑparemur ſi volum⁹ illuc ītrare. qd̄ bn̄ penſandū eſt ꝫ ſtulticiā dicentiū. ſi ſum ꝑdeſtinat⁹ ſiue ſuero parat⁹ vel impat⁹ intrabo. Nō q̄ in libꝛo ꝑdeſtinatiōis ſimul ſcribiꝭ. talis ſaluabiꝭ ꝛ ex tali cauſa. ꝛ ſilr̄ in li. ꝑſciētie. talis dānabiꝭ. ꝛ ex tali cā. In li. ꝑdeſ. nō ſolū ſcribiꝭ Petr⁹ talꝭ vel talꝭ ſaluabiꝭ. ꝛ Bern̄. talis ſaluabiꝭ. ſ; ſic. petr⁹ talis ſaluabiꝭ ꝑ ieiuniū. ꝛ talis ꝑ orōeȝ. talꝭ vo ꝑ elemoſynā. ita q̄ ſimul ſcribiꝭ introit⁹ ꝑadiſi ꝛ cā q̄re ītrabit. multi tn̄ decipiūtur credētes q̄ ſolū nomen ſcribaꝭ in li. ꝑdeſ. ſine cā qd̄ nō ē veꝝ. ſ; ſimul totū. Itē in li. ꝑſcie. n̄ ſolū ſcri. talꝭ dānabiꝭ. ſ; etiā cā q̄re talis dānabiꝭ ꝑ ſupbiā ꝛc̄. iō ſi n̄ vis dānari caue a cā. iō ſi ille īpat⁹ fuit expulſus nos n̄ ītrabim⁹ niſi ꝑparem⁹ nos. ḡ eſtote ꝑati ꝛc̄. Mat. xxiiij. ꝛ Luc. xij. paraꝭ hō ꝑ ꝯtritionē ꝛc̄. ꝛ ſic hō induiꝭ veſtib⁹ nouis. ꝛ efficiꝭ dign⁹ intrare ad gl'iam. Explicit.

¶ De eadem dn̄ica. ſermo ſecūdus.

Ecce pꝛādiū meū

paui ꝛc̄. Mat. xxij. Iſtud vbū recitatur ī euāgelio currētī dn̄ice. Inter alia vba ſacta q̄ xp̄s dixit ſuis aplis ī nocte paſſionis. ꝛ qn̄ diſcipuli erant triſtes d̄ ſuo receſſu xp̄s eos cōſolās di. Vado pare vo. lo. Et ſi abiero ꝛ ꝑparauero vob̄ locū. iteꝝ veniā ꝛ accipiam vos ad meipm ꝛc̄. Joh̄. xiiij. vbū ē notabile ꝛ dignuȝ memoꝛia. ſi cogitatis h̄ qd̄ di. Nam ſi aliq̄s rex debet ire ad aliquē locum cōiter pꝛemittit aliq̄s ad parādū pꝛādium. Iſta pꝛactica ſuatur ꝛ rōnabiliter fit q̄ ſuus paret hoſpitiuȝ dn̄o. ſ; q̄ dn̄s vadat pm̄o ad ꝑandū ſuis nunq̄ȝ fuit. imo talis dn̄s reputaretꝭ ꝑ ſtulto. xp̄s vo cuȝ ſua nimia humilitate tenuit iſtū modum q̄ voluit ire pꝰus ad ꝑandū. Id̄o di. vado pare ꝛc̄ parauit eni locū gl'ie cū illis coꝛtinis tapetis ꝛc̄. Eſcas ineſtimabiles. ſ. ꝑdeſtinatiōis gl'ie. ꝛ pꝛomiſit redire di. Iteꝝ venio ad vos. Iō redit thema. Ecce pꝛandi. ꝛc̄. q. d. venite ad nuptias. ad vadit hō ꝑ bona oꝑa ꝛc̄. Inuenio in ſcptura q̄ parauit nob̄ quattuoꝛ pꝛandia.

¶ Pꝛimū de pn̄ia euangelicali.

¶ Scd̄m de euchariſtia ſacramētali.

¶ Tertium de gr̄a ſpūali.

¶ Quartū de gl'ia celeſtiali.

Pꝛimū dr̄ pꝛandiū funerale. Scd̄m dr̄ pꝛandiū feſtiuale. Tertiū pꝛandiū dr̄ ſociale. Quartum nuptiale. Et de quolibet pōt thema bn̄ intelligi Ecce pꝛandiū meū ꝑaui. Dico pm̄o ꝛc̄. ſcilȝ de pn̄ia euāgelicali. In iſto pꝛādio eſce ſunt modicū aſpere ꝛ amare. ſ. opera penitētialia coꝛpori amara: ſ; ſunt aīe vtilia ꝛ dulcia. Pꝛim⁹ cib⁹ eſt cognitio peccatoꝝ ꝛ defectuū ꝓpꝛioꝝ quam q̄s habet cū intra ſe dicit. O miſer ego ſum religioſus ꝛc̄. ego feci hoc ꝛ h̄. ꝛ tam male expēdi tp̄s. ꝛc̄. Nunq̄ȝ aliq̄s faceret pn̄iam niſi de eis h̄ret cognitionē ꝛ ꝯtritionē Scd̄s cibus ē ꝯtritio. qꝛ al's modicū valeret cognitio. Multi eni cognoſcūt peccata ſua. ſ; delectabiliꝭ illa cogitāt. Tertius cib⁹ eſt ꝓpoſitū nō redeūdi ad pctā. imo citius moꝛi ꝛc̄. Quart⁹ cib⁹ eſt ꝯfiteri oꝛe. opoꝛtet eni ꝑicere coꝛruptionē. Quitus eſt afflictio coꝛpoꝛis dicēdo. dn̄e caſtigo coꝛpus meū ne faciatis ipm caſtigari a ſagionib⁹ inferni. Sextus eſt deuota oꝛatio cogitando q̄ videtis xp̄m ꝛ vginēm. Septim⁹ eſt reſtitutio bonoꝝ iniuſtoꝝ. reſpicite burſam ꝛ taxiā ꝛc̄. ſi ē aliquid de vſura. ꝛc̄. Octauus ē remittere iniurias ſi vultis q̄ deus remittet vob̄. Iſte eſce ſunt parate in euāgelio. ꝛ pn̄ie amare ſūt coꝛpi. ſ; magnū nutrimētū ꝛ magnā refectionē ꝛ ꝯfoꝛtationē dāt aīe Ideo dauid regratiādo dicebat. Paraſti in cōſpectu meo menſam. aduerſus eos q̄ tribulant me. pſ. xxij. Nota q̄ tribulāt me ſcȝ pctā demones temptationes ꝛc̄. q̄ tribulant nos. De iſtis eſcis comedit xp̄s. q̄ tn̄ nūq̄ȝ peccauit. Iſtud pꝛādiū dr̄ funerale. Cōſuetudo ē qn̄ moꝛiꝭ dn̄s dom⁹ poſt ſepulturā parētes ꝛ amici faciūt pꝛādiū in q̄ nō danꝭ ꝑcioſe eſce nec lete. tale pꝛandiū dr̄ funerale Ita d̄ pꝛādio pn̄ie Pater ꝛ caput dn̄s hūane nature fuit adā. ꝛ moꝛtu⁹ fuit per pcm̄ moꝛtale nos ḡ filij. amici. ꝛ parētes. qꝛ pctōꝛes vt adam facim⁹ pꝛādiū pn̄ie a xp̄o nob̄ ꝑparatū ¶ Nota ſecreta. pn̄ia dr̄ pꝛādiū aut cena. qꝛ aliq̄ pꝛādiū faciūt vt q̄ in mane iuuētutis dant ſe penitentie vt religioſus iuuenis. Alij cenam q̄ ſolū in fine qn̄ iacēt in ſenectute in lecto ꝛ medicus diꝭ moꝛtuus ē. tūc petūt ꝯfeſſionē ꝛc̄. tales recipiūt penitentiā ꝑ cena: tn̄ ſi vera pn̄ia ē ſaluanꝭ. ſ; ē difficultas ꝛ difficile q̄ tūc pn̄t comedere de cibis pn̄ie. Difficile eni ē de pm̄o cibo q̄ eſt cognitio pctōꝝ ꝛ ꝓpꝛioꝝ defectuū comedē. qꝛ tl'es infirmi īpediūꝭ a cogitatōe ꝛ cognitōe pctōꝝ ꝑ doloꝛe īfirmitatis. Itē nec pn̄t tales infirmi faciliꝭ comedere de ſcd̄o cibo iſti⁹ pꝛādij. q̄ eſt cōtritio. Nec de tertio q̄ ē ꝓpoſituȝ non redeundi ad pctā. qꝛ

impediunt̄ horrore mortis. Et fortaſſis dolor q̄
apparet in talib⁹ ē ex timore gehēne ⁊ nō amore
dei Itē nec tales pn̄t faciliter comedere de q̄rto
cibo ꝙ eſt confeſſio ꝓpter varia impedimēta in
morte occurrētia. Ideo bn̄dict⁹ eſt ille q̄ de pn̄ia
facit prandiuꝫ ⁊ cenā: cōtinuādo eā vſq̄ in finē.
Huic xp̄s ait Luc. xiiij. Cū facis prādiū aut ce-
nā: noli vocare amicos tuos neq̄ frēs tuos. ne-
q̄ cognatos tuos neq̄ vicinos neq̄ diuites No
li vocare amicos ⁊c̄. vbi ponit q̄nq̄ cōditiones
ꝑſonarū q̄ nō indigēt pn̄ia. q: ſancte ⁊ iuſte ſunt
Iuſti nō indigēt pn̄ia Luc. xv. Sꝫ ſi volūt fa-
cere pn̄iaꝫ ē ad augmētū glīe Prima ꝯditio tan
git̄ ibi. Noli vocare amicos. Iſti ſunt ap̄li de q̄
bus tenet̄ firmit̄ ꝙ poſt receptionem ſpūſſancti
non peccauerūt mortaliter. Ideo xp̄s vocat eos
amicos. Iā nō dicā vos ſ̄uos. Rō. q: ſ̄uus ne
ſcit q̄d facit dn̄s eius. q: dn̄s nō tenet ꝯſilia ſua
cū ſ̄uis ſ; cū amicis Vos aūt dixi amicos. q: q̄cū
q̄ audiui a patre meo nota feci vobis Ioh. xv.
Scd̄a ꝯditio tāgit̄ ibi. Noli vocare frēs tuos.
Iſti ſūt pueri innocētes. q: ꝑ baptiſmū ſūt facti
fratres xp̄i filij eiuſdeꝫ p̄ris. xp̄s aūt eſt fili⁹ per
naturā Iſti ꝑ grām. ꝓ iſtis nō ē neceſſaria pn̄ia
neq̄ etiā adultis iudeis baptiſatis bene diſpo/
ſitis. q: ꝑ baptiſmū oīa pctā remittunt̄ Tertia
ꝯditio tangit̄ ibi Noli vocare cognatos. iſti ſūt
martyres. Dicūt̄ ꝯſanguinei xp̄i. a cō qđ eſt ſi/
mul. q: ſanguinē xp̄i quē tenebāt ꝑ recordatio-
nem miſcuerunt cū ſanguine ſuo. q: al's eorū ſan
guis nō habuiſſet ꝟtutē. Ideo de eis dr̄. Hi ſunt
q̄ venerūt de tribulatiōe magna. ⁊ lauerunt ſto
las ſuas. ⁊ dealbauerūt eas i ſanguine agni ih̄u
xp̄i. Apoc. vij. Quarta ꝯditio tangit̄ ibi. Noli
vocare vicinos. ſ. ꝯfeſſores q̄ mūdū deſpexerūt
⁊ dederūt ſe ꝯtēplationi dicūt̄ vicini. q: ſicut il-
le q̄ moratur ad parietē alteri⁹ ē vicin⁹. Sic etiā
iſti morant̄ ad parietē cū ꝑ intellectuꝫ ꝯtēplant̄
recordant̄ ꝑ memoriā. volūtate deſiderādo. au
ribus audiēdo ꝟba dei ⁊ corpore ſeruiunt ſibi.
¶ Quinta ꝯditio tāgit̄ ibi Noli vocare diuites.
id ē. ꝟgines. Diues eſt hō ſui iuris. religioſus
clericus ⁊c̄. ſ̄uans ꝟginitatē ſuā diues ē. Talis
eni ē totus plenus theſauro. q: ꝟginitas nō pōt
ꝯſeruari ſine multis ꝟtutib⁹ ⁊ bonis opib⁹. ꝓpt̄
h̄ ꝟgines dicunt̄ diuites. Et ap̄lus de ſe dicit ⁊
alijs ꝟginib⁹. Habem⁹ theſaurum iſtū ſcꝫ ꝟgi/
nitatis in vaſis fictilib⁹. ij. Cor. iiij. Pater q̄re
dicit cū facis prandiū ſcꝫ pn̄ie noli vocare ami-
cos ⁊c̄. ḡ pr̄ quos vocabo. Rn̄det autoritas p̄-
miſſa. Cū facis ꝯuiuiū. voca pauperes debiles
claudos ⁊ cecos. ⁊ beat⁹ eris. Quattuor ꝯditio
nes vocādorū ponit. Prima ꝯditio pauperū eſt.
et paupes ſūt infideles. q: lꝫ facerēt om̄ia bona
mūdi paupes dicūt̄. q: ſūt ſine fide et baptiſmo
vocādi ſūt ꝑ ꝑdicationē nō ꝑ vim. ¶ Scd̄a tan/
git̄ ibi. debiles. Iſti ſūt peccatores xp̄iani q̄ ex
fragilitate carnis peccauerūt: q: lꝫ vellent viue
re ſine pctō. tn̄ habita oportunitate nō pn̄t ſe cō
tinere a pctō. Iſti ſunt vocādi ad pn̄iaꝫ. Ideo di
cit. voca debiles. ¶ Tertia tangit̄ ibi. voca clau
dos. Iſti ſūt peccatores xp̄iani ꝑ ignorātiā pec
cātes. Due tibie ſūt bona ꝯſcia ⁊ magna ſcia. et
q̄ peccāt ꝑ ignorantiā claudicant tibie ſcie. Iſto
modo peccauit ap̄ls ꝑſequendo eccl̄iaꝫ dei. Idō
dicit. miſcđiaꝫ dei ꝯſecutus ſū. q: ignorās feci i
incredulitate. Timot. j. Quarta ꝯditio tangit̄
ibi. voca cecos. Ceci ſunt q̄ peccāt ꝑ maliciā. q:
ſciūt eē pctm̄. ⁊ poſſint abſtinere. ⁊ nolūt q̄ etiā
vocādi ſūt ad pn̄iaꝫ. Vn̄ xp̄s. non veni vocare
iuſtos. ſ; peccatores ad pn̄iam. Luc. v. ¶ Scd̄m
prandiū melius eſt de eucariſtia ſacramentali
Iſtud p̄parauit xp̄s i nocte paſſionis i cena qn̄
ordinauit iſtud ſanctū ſacramētū. debetis cogi-
tare ꝙ hoſtia ꝯſecrata eſt vt ſcutella ſuꝑ mēſam
altaris i q̄ ſunt tria p̄cioſiſſima fercula. qđ decla
ret̄ ſic. Omne qđ ē. vel eſt creator vel creatura.
Si creatura. vel ſpūalis vel corꝑalis. de oībus
creaturis tam ſpūalibus q̄ȝ corporalib⁹ excellen
tiores ſunt ibi. Si ergo diceret q̄s. q̄ eſt excellen
tior creatura corporalis. ſi diceret̄ ꝙ ſol non eēt
verū nec luna. nec celū. ſ; caro xp̄i formata i vte
ro ꝟginis: ⁊ illa eſt in hoc ſacro ita vere ſic fuit
i vtero ꝟginis. ⁊ ita vere vt eſt modo in celo ⁊c̄.
Item de creaturis ſpūalibus que ē excellentior
ceteris. Diceres. forte tu ꝙ michael vel gabriel
qđ nō eſt verū. ſed excellētior ē xp̄i aīa. et illa eſt
ibi. q: corp⁹ xp̄i viuū non eſt ſine aīa. Item crea
tor eſt de⁹. ⁊ in hoc ſacramēto eucariſtie ē tota
diuinitas infinita. Sacerdos qn̄ celebrat debet
ꝯtemplari iſta fercula in hoſtia dicēdo. O quō
deberet eſſe pignus comedens digne. Etiā vos
laici. qn̄ debetis cōicare debetis iſta ꝯſiderare.
de iſta ꝓphetauit ſcriptura dicēs Sapiētia edi
ficauit ſibi domū: excidit colūnas ſeptē. Prou.
ix. Sapia. i. filius dei. edificauit ſibi domum ſcꝫ
xp̄ianitatē. quaꝫ. xxxiij. ānis edificauit. excidit
colūnas ſeptē ad ſuſtinendū ſcꝫ ſeptē ꝯditiones
xp̄ianorū. Prima colūna eſt p̄latorū Scd̄a dn̄o-
rū tp̄aliū. Tertia religioſorū Quarta ſacerdotū
ſimpliciū. Quīta illorū de mr̄imonio. Sexta vi-
duarū. Septima ꝟginū. In iſtis ſeptē eccl̄ia fū-
data ē. ⁊ parauit illa tria fercula. q̄ dixi i hoſtia
ꝯſecrata eē. ⁊ miſcuit vinū. ſ. xp̄i ſanguinem. et
poſuit mēſaꝫ altaris. Iſtud prandium non ē fe-
riale ſ; feſtiuale. Infra hebdomadā hō trāſit et
reficit̄ ſimplicit̄. ſ; i die feſto hō facit bonū pran-
diū. Ita infra annū hō laic⁹ ſimplicit̄ trāſit non
cōicando. Sꝫ in paſcate eſt maximū feſtū q̄etis
xp̄i. Ideo ordinatū ē vt oēs in paſcate cōicent a
x. vel. xij. annis ⁊ ſupra. Sunt multi miſeri qui
ab iſto prandio excuſant ſe. ¶ Nota de iſto prā/
dio habet̄ auto. allegorice Cum eēt dies feſtus
dn̄i factum eſt prandiū bonuꝫ in domo Tobie.

et dixit filio ſuo. Uade et adduc aliq̄s de tribu
nr̄a timētes deū vt epulenꝫ nobiſcum. Tob. ij.
Nō ſecreta Lū eēt dies feſtus dn̄i. ſ. reſurrecti
onis. Sꝫ diceret aliq̄s. Nonne dies natiuitatis
circūciſionis. epiphanie. ⁊ pēthecoſtes. ſunt di
es feſti dn̄i: dico ꝙ ſic. ſed dies reſurrectiōis eſt
ꝓprior dies feſtus xp̄i. Rō. dies feſtus eſt dies
quietis. Dies natiuitatis nō fuit dies q̄etis ſibi
ſ laboris. ideo ſtatim natus fleuit. nec circūciſi=
onis dies. ⁊ ſic de alijs. ſed in die reſurrectiōis
q̄euit in glīa. Jdō de illa die. hec dies quā fecit
dn̄s exultem⁹ et letemur in ea. Jn illa die paraꝫ
prādiū in domo dei. ſ. eccl̄ia. ad qd̄ prandiū oēs
tenemini venire. Sꝫ ſcitis ꝙ prandiuꝫ iſtud eſt
xp̄i regis. ⁊ quō eſt veniendū ad illud cū debita
ꝑparatiōe ꝑuia. ⁊ accedens debet eē ornatus et
veſtitus non veſte antiq̄ ſupbie. ſed veſte noua
hūilitatis. nec excuſaꝫ q̄s ſi non ſit parat⁹. Jdō
ꝑcedūt ſeptē hebdomode. xl. ad ſe ꝑparandum
Jtē dixit Tobias filio ſuo. voca aliq̄s de tribu
nr̄a. hoc dr̄ xp̄ianis: qr ꝑ baptiſmuꝫ ſūt de gene
re dei. Jnfideles nō debēt cōicare. Nota timen
tes deū. qr homo ꝑmo debet examinare vitam
ſuā. Scd̄o d̄ peccatis ꝯteri. Tertio ꝯfiteri. Quar
to cōicare. iuxta ꝯſiliū apl̄i. Probet aūt ſeipſuꝫ
hō. ⁊ ſic de pane illa edat. ⁊ de calice bibat. Qui
eni māducat ⁊ bibit indigne. iudiciū ſibi mādu/
cat ⁊ bibit. non dījudicās corpus dn̄i. j. Cor. xj
Qui autē nolunt eū recipere. vel q̄ indigne reci
piunt nūq̄ʒ recipienꝫ in paradiſo. Tertiū prā/
dium eſt de grā ſpūali. Jſtud prandiū dat chri=
ſtus perſonis ſpūalib⁹ exiſtentib⁹ in grā dei. qr
in operib⁹ bonis que faciūt ſentiunt magnā cō/
ſolationem ⁊ ꝯfortatiouem in aīa Uerbi gratia
qn̄ religioſus in grā exiſtens. ſurgit de nocte ad
dicendum matutinas ⁊c̄. De nocte cogitādo et
ꝯtemplando maiorēꝫ ſentit dulcedinē in anima
q̄ʒ ſi comederet capones. ⁊ poſtq̄ʒ aīa ē ſic inflā=
mata. ⁊ legit. illuminaꝫ ⁊ ꝯſolatur. Jdeꝫ de lai
cis de nocte orantib⁹ ⁊ audientib⁹ miſſas ſermo
nes. ⁊ ꝯtēplantibus xp̄i natiuitatē q̄ſi viderent
ꝟginem cum filio ⁊c̄. Jtem idē dicendū eſt d̄ cō
templantib⁹ xp̄i paſſionem. ⁊ quot ꝯtemplatio=
nes habēt tot fercula danꝫ ⁊c̄. oēs dies paupe=
ris. ſ. peccatoris. ſine gratia dei ſemꝑ mali erūt.
Secura mēs q̄ſi iuge ꝯuiuiū. Prou. xv. Jſtud
prandiū nō eſt feſtiuale ſolū. ſ etiā ſociale. qr q̄li
bet die homo deuot⁹ comedit cū xp̄o. de h̄ figu=
ra Dan̄. xiiij. Dicaꝫ quō daniel fuit ſex diebus
nō manducās nec bibēs. ſed orabat Erat auteꝫ
Abachuc ꝓpha in iudea Dicaꝫ hiſtoria quō ꝑ
angelū fuit portat⁹ ad lacū. Et exclamauit aba/
chuc dicēs: Daniel ſue dei tolle prandiū qd̄ mi
ſit tibi de⁹. Audite pulcrū ſignificatū hui⁹ figu=
re. Daniel amic⁹ dei ſignificat quālibet ꝑſonaꝫ
deuotā. Lac⁹ leonū eſt iſte mūd⁹ in q̄ ſunt ſeptē
feri leones ꝓmpti ad deuorādū puta demones
q̄ tēptant de ſeptē pctīs mortalib⁹ Prim⁹ ē leui
atā q̄ tēptat de ſupbia. Jdē de alijs. Jſti nō cu/
rāt vt deuorēt pctōres. qr iā ſūt ſui. ſ ꝑſonas ſā=
ctas ⁊ deuotas. puta bonū clericū vel religioſū
inter q̄s ꝑſona deuota ſtat ſex dieb⁹. Septē ſūt
etates ꝑma infancia i iſta homo nō timet leones
Sꝫ in ſcd̄a puericia. qr in illa iam multi dānanꝫ
Tertia adoleſcētia. Quarta iuuentus. Quinta
virilitas Sexta ſenectus. Septima decrepitus.
Sex etates ſūt periculoſe. Sꝫ xp̄s d̄ terra ꝓmiſ
ſionis mittit prandiū danieli. i. ꝑſone deuote. ſ.
ꝯſolationes ſpūales ⁊c̄. Exultent iuſti in cōſpe
ctu dei ⁊ delectenꝫ in leticia. pſ. lxvj. Quartū
prandiū eſt oībus alijs melius ſcꝫ glīe celeſtis.
O q̄lia fercula danꝫ in iſto prandio. Null⁹ intel
lectus pōt cōprehēdere vel declarare ad plenū
h̄ prandiū. qr tāta eſt excellētia illoꝝ ciboꝝ. Si
d̄ pane iſtius prādij ſolū vna mica caderet i ore
tuo vel meo. Si viueres decē milia ānis nolles
comedere cibū ꝑſentis vite corporeū ⁊ corrupti
bilem. Beatus q̄ māducabit panē in regno dei
Luc. xiiij. De iſto prādio meli⁹ tacere poſſum⁹
q̄ʒ dicere. Sꝫ recogitate q̄les eſcas retinuit de⁹
ꝓ ſe ⁊ ſuis. d̄ iſto prandio loq̄ꝫ ſingulariter the
ma. Jſtud prandiū dr̄ nuptiale ad qd̄ ꝯueniunt
oēs ꝓpinqui tam ex ꝑte ſponſi q̄ʒ ex ꝑte ſponſe.
Ecce prandiū meū paraui. thauri mei et altilia
mea occiſa oīa ꝑata ſūt venite ad nuptias Deo
gratias. ¶ De eadē dn̄ica. Sermo tertius.

Egreſſi ſunt ſerui
ci⁹ in vias. Habeꝫ ꝟbū iſtud Mat.
xxij. Materia hui⁹ ſmōis erit decla
rāre. ꝑ quā via poterim⁹ ire ad ꝯuiuiū glīe cele=
ſtis. materia erit vtilis ⁊c̄. Saluteꝫ ꝟgo. dic̄ the
ma ꝙ ſuitores dei egreſſi ſūt i vias. Pro itelle/
ctu themat̄ oportet declarare q̄ ſunt ſui dei Et
ſciēdū eſt ꝙ oēs creature tā corꝑales q̄ʒ ſpūales
oēs tā bone q̄ʒ male ſuiant deo aliq̄ mō. Decla=
raꝫ ſtatim in creaturis pure corꝑalibus vt ſunt
celū ⁊ luna. ſol ⁊ ſtelle. q̄ nō ꝑtereūt vnū pūctū
ordinatiōis diuine illam eandē regulam quam
de⁹ dedit eis a ꝑncipio ſuant ⁊ ſuabunt q̄uſq̄ʒ
aliud precipiaꝫ in die iudicij. qn̄ deus dicet ſoli
ſta. Sol ⁊ luna nō hn̄t rōneꝫ nec intellectū ⁊ ſer=
uiūt deo Jō cantat eccl̄ia. cui. ſ. deo ſol ⁊ oīa de
ſeruiūt ꝑ tpa. Jdē d̄ elemētis aere terra aq̄ igne
ſm q̄litates ⁊ ꝓꝑetates q̄s dedit eis. nihil prete
reūt q̄uſq̄ʒ habebūt mādatū in oppoſitum. Jdē
d̄ aīalib⁹ volucrib⁹ ⁊ piſcib⁹ q̄ nō ꝑtereunt diui=
nā ordinationē. Jā certo tpe faciunt nidos. du=
cūt vxores. faciūt pueros Jdē d̄ plantis arbori
bus q̄ ſm ordinatōeꝫ dei certo tpe dāt flores fo
lia ⁊ fruct⁹. ⁊ certo tpe dimittūt. Jdō dauid. or
dinatiōe tua ꝑſeuerāt dies. qm̄ oīa ſeruiūt tibi.
pſ. cxviij. Mō videam⁹ quō creaꝫ e pure ſpūa=
les ſuiūt deo vt ſācti angeli ⁊ aīe beatoꝝ ſuiūt

deo.qꝛ in nullo diſcordāt a dei ordinatiōe ꝛ vo/
lūtate.ſ𝔡 opant̄ ꝛ faciūt iuxta dei volūtatē. In
oibus ꝯcordant cū deo Jdō de eis dicit ſcriptu
ra. Beati viri.i.ꝟtuoſi tui.ꝛ beati ſerui tui qui
ſtant corā te ſp.iij. Regl.x. Diceret aliqs.qd di
cem⁹ de demonib⁹ q̄ ſūt in inferno.vl̄ inter nos
ſiue in aere. Jdē qd dicem⁹ de aīb⁹ dānatis que
ſūt creature ſpūales an etiā ſuiant deo. Dico q̄
ſic:lꝫ ꝯ ſuam volūtatē Demones ſuiunt deo in
tātū q̄ nō ē in padiſo aliqua corona nec patriar
chaꝝ.nec pphaꝝ.nec martyꝝ.nec ꝯfeſſoꝝ.nec
ꝟginū.loquēdo de adultis ꝛ cōiter qn p demo-
nes ſit fabricata Diceretis vos.ꝛ quō pt h̄ eſſe.
Dico q̄ cōtradicendo ꝛ reſiſtendo diaboli tem-
ptationib⁹ fabricant̄ corone.lꝫ qn̄ diabol⁹ tem-
ptat ipe intendit fabricare cathenā q̄ trahat ho
mines ad infernū.tn̄ qn̄ ꝯtradicit hō tēptat⁹ tē/
ptationi efficit̄ corona p̄ter intentionē diaboli.
Autoritas dauid. Supra dorſū meū fabricaue-
rūt pctōres.ſ.demones obſtinati.glo.coronam
lꝫ diabolus intendat fabricare cathenam q̄ tra/
hat ad inffernū ꝛc̄.et nō eſt modicū ſuitiū illud
Beatus vir q̄ ſuffert temptationē qm̄ cū pba-
tus fuerit:accipiet coronā vite. Jac.j. Jtē ſi q̄-
ratur.an aīe dānate ſuiunt deo.dico q̄ ſic. Di-
cas mihi q̄le ſeruiciū faciunt regi vel dño ſuſpē
ſi in furca. Dico q̄ magnū.qꝛ oſtendūt iuſticiā
dñi. Qm̄ eni ſuſpenſi inueniūt̄ i aliq̄ patria ſta-
tim dꝛ:iſte dñs eſt iuſt⁹:qꝛ ſuſpendit crimioſos.
Qn̄ eni nō inueniunt̄ ſuſpēſi. vl̄ oēs ſunt ſancti
ꝛ boni ꝛ iuſti:qđ frequenter nō eſt veꝝ.vel iuſti
cia nō ſuatur. Ecce quō ſuſpenſi ſeruiūt dñis ꝛ
etiā hoib⁹.qꝛ qn̄ videt̄ ſuſpenſus:q̄rit̄ q̄re fuit
ſuſpenſus.dꝛ ppter furtū.ꝛ q̄libet dicit intra ſe
ego cauebo mihi. Eodē modo aīe dānate oſten
dunt dei iuſticiā.ꝛ in hoc ſeruiunt ſibi ꝛ nobis.
qn̄ eni nos oculis aīe videmus ſuſpēſos i infer-
no malefactores.tūc a peccatis reuocamur. Di
catur d̄ magnitudine pene inferni.ꝛ quō demo
nes ꝛ aīe dānate detinent̄ ꝯ eoꝝ voluntatem in
igne.ꝛ ab igne inferni.d̄ h̄ vide beatū Thomā
p̄ma pte.q.lxiiij.arti.iij. Et in q̄rto ſcripto.di.
xliiij. O bone gētes iſta penſare debetis.qꝛ p h̄
hō corrigit vitā ſuā.qꝛ qn̄ hō videt iſta ꝯtēplan
do vel audit in ſermonib⁹ ſeu legit dicit. O mi/
ſer ſi ego facerem h̄ ita eēt de me ſic hō refrenat
malas inclinatiōes. Jdō magnū ſuiciū faciunt
deo.qꝛ magnū ſeruiciū facit regi.q̄ portat ſuum
vexillū in bello.dānati eni portant vexillū iuſti
cie diuine.ideo dauid. Cōuertent̄ peccatores i
infernū.ſcꝫ cogitādo. Modo videam⁹ de crea
turis q̄ hn̄t corp⁹ ꝛ aīam quō ſuiunt deo. Dico
q̄ oēs creature hūane tam bone q̄ȝ male ſuiunt
deo aliq̄ modo. De bonis nō eſt dubiū.qꝛ recta
et ſancta intentiōe ſuiunt deo.q̄cq̄d eni cogitāt
deſiderāt loquūt̄ ꝛ opant̄ totū ordināt ad gl̄iā
dei dicēdo.dñe ego ſū captiuus vr̄.ꝛ ex debito
teneor vobis ſeruire placeat.tn̄ vobis q̄ ſi ego
ſuio vob bn̄.detis mihi coronā ꝛ regnū veſtrū
Juſti aūt in ppetuū viuēt ꝛ apud dñꝫ ē merces
eoꝝ.ꝛ cogitatio illoꝝ apud altiſſimum Sap.v.
De malis autē h̄ eſt difficultas. Et dico q̄ mali
hoies in peccatis viuētes:faciūt deo magnum
ſuiciū nō ex eoꝝ intētione.qꝛ nō eſt recta.ideo
peccāt.ſ𝔡 ex ſupnaturali dei ordinatione. Dicit
Aug⁹ in enchiridion.i.in libro manuali.q̄ de⁹
nō pmitteret qđ pctm̄ fieri ſi nō eliceret inde ma
ius bonū. Dicat̄ hic hiſtoria de ioſeph:cui re-
uelauit deus q̄ eēt dñs fratrū ſuoꝝ.ꝛ ipe reue-
lauit fratrib⁹ ſuis ppter qđ fratres ei⁹ eū occi-
dere volebāt ꝛ vēdiderūt eū ꝛc̄. Dixitq̄ fratri-
bus ſuis.nolite timere.neq̄ vob durū videatur
q̄ vendidiſtis me in his regionib⁹.p ſalute eni
vr̄a miſit me deus an̄ vos in egyptū.infra. Nō
vr̄o ꝯſilio ſ𝔡 dei volūtate huc miſſus ſum q̄ fecit
me q̄ſi patrē pharaonis.ꝛ dñm vniūſe domus
ei⁹ ad p̄ncipē in oī terra egypti. Gen̄.xlv.ptꝫ er/
go quō de peccatis elicit bona aliter nō pmitte/
ret ea fieri. Judei etiā qn̄ interfecerunt xp̄m ma
gnū pctm̄ fecerūt ꝛ malū op⁹.ꝛ peſſima intētio-
one fecerūt.ſ𝔡 magnū fecerunt deo ꝛ nob ſuiciū
qꝛ ex illa morte ſaluamur. Sꝫ qꝛ ipi iudei mala
ꝛ puerſa intētiōe fecerūt nō meruerūt.imo g̃ui-
ter peccauerūt. Jdē de tyrānis q̄ interficiendo
martyres magnū ſuiciū fecer̄t deo.ꝛ ſāctī mar/
tyrib⁹.nō tn̄ recta intentiōe.ideo peccabāt.ptꝫ
ergo q̄ boni ꝛ mali ſuiūt deo. De malis dicit
xp̄s. Seruū inutilē eicite i tenebras exteriores
Mat.xxv. Cuꝫ ergo dicit thema. Egreſſi ſunt
ſerui eius in vias.de bonis ſuiſ ꝛ malis ſuis lo
quit̄.qꝛ boni ſui oēs vadunt p viā. Modo vi
deam⁹ in q̄s vias exierūt. Tres vias inueni per
q̄s vadūt oēs ſuitores dei boni ꝛ mali.

¶ Prima eſt ſcādaloſa.
¶ Scđa via eſt piculoſa.
¶ Tertia via ē ꝟtuoſa.

¶ Per duas p̄mas vias vadūt mali.p tertiā autē
vadūt boni. Prima via ē ſcādaloſa p iſtā viam
vadūt hoies religioſi ꝛ clerici ꝛ laici.q̄ nō ſolū
peccāt ꝛ ſūt mali in ſe.ſ𝔡 ſūt etiā alijs in exemplū
et cauſa ſcādali. Jſta via ē mala q̄ ipi elongant̄
a deo.ꝛ ſcādaloſa qꝛ fac̄ cadere ꝛ peccare alios.
Sicut ſaxū d̄ mōte deſcēdēs lapides ſibi occur-
rentes ſecū p̄cipitat. Jta qn̄ aliq̄ pſona ſcꝫ d̄ ſta
tu magno in dignitate vel ſcīa cadit ſol⁹ incipit
cadere. Sꝫ exēplo eius multi cadūt in pfundū
inferni.ꝟbi grā.qn̄ aliqs hō notabilis cadit in
pctō pompe elatiōis ꝛ ſupbie.ſtatim p̄cipitat ſi
bi occurrētes.qꝛ ſtatim dicūt.ꝛ q̄re ego nō facio
ſicut iſte. Jdē de mulierib⁹ qn̄ videt aliquā inci
pientē pompā in ornatu cauda manicl.et hmōi
dicūt alie. O q̄ȝ pulchra eſt iſta.ita faciā.ꝛ ſic p̄
cipitant̄. Jdē de peccato auaricie qn̄ vos vide-
tis aliquē diuitē dicitis.quō iſte cōgregauit.et

dicit vobis ꝙ mutuauit .x. florenos pro .xij. vel
emit ad vantagiū ꝓ minori precio vel vēdebat
pl⁹ ꝓpter dilationē ſolutiōis. vos dicitis. O ita
faciā ego. ⁊ qñ repḣēdunt vſurarij. rñdent. ta=
lis bon⁹ hō vel cleric⁹ facit hoc idē. h̄ ē dicē ꝙ
ille vos p̄cipitauit. Idē de luxuria. ſi aliqs p̄la
tus cleric⁹ vel religioſus tenet ꝯcubinā. dicit lai
cus. ideo bñ poſſum tenere ⁊c̄. Ecce quō eoꝝ
malo exēplo multi p̄cipitāt. Idem de pctō gule
in collatiōe. in ieiunijs eccl'ie comedūt panē. qñ
repḣendunt dicūt. ego faciā vt talis p̄lat⁹ facie
bat. Dicat quō non ē fiendū. ⁊ aſſignet rō. Alij
dicūt. Melior ē elemoſyna q̄ȝ ieiuniū. ſ; ego di=
co ꝙ melior ē obediētia q̄ȝ elemoſya vel ieiuniū
Itē multi nō ieiunāt ieiunia eccl'ie: et ſi repḣen/
dunt dicūt. talis cleric⁹ vel religioſus nō ieiuna
uit. h̄ tm̄ eſt dicere ꝙ ille vos p̄cipitauit. Mira
bile ē ꝙ peccator nō vult ſol⁹ ire ad infernū. q̄ʒ
vn⁹ p̄cipitat aliū. Nota tñ ꝙ ſicut puus lapis
ſol⁹ cadit ⁊ nō p̄cipitat alios. ſic nec pſone pue.
S; magni lapides. i. pſone notabiles exemplo
malo multos p̄cipitāt. Auto. Greg⁹ dicit. vehe
mēter culpa in exemplū extēdit cū peccator pro
reuerētia ordis honorat. de q̄ dauid. hec via il=
loꝝ ſcādalū ipis. ps̄. xlviij. Scādalū peccatori/
bus ſupple actiue. ⁊ alijs paſſiue. ſ. dānatis. No
ta puerſi nec corde cogitādo ⁊c̄. S; poſt i infer=
no ꝯfitebunt coacte veritatē. in ore ſuo cōplace
būt deo nō corde. nec ope: ſ; ore. q̄ʒ coacti tormē
tis ꝯfitebunt pctā q̄re ſunt dānati. dānati enim
in inferno vidēt ſanctos nō cū delectatiōe. ſ; ad
eoꝝ maiorē dolorē. Et qñ vidēt illos q̄ in h̄ mū
do fuerūt peccatores. ſ; fecerūt pniā. dicūt: O
miſer. ſi ego feciſſem pniā ſic potuiſſe fuiſſe ſal
uus. ⁊ ſic dicit veritatē. ⁊ placet iudici. ſic tales
ore ſuo cōplacent deo. verbi grā. Qñ ſuperbus
videt paulū q̄ fuit ſupbus dicit. O miſer. paul⁹
egit pniā de ſuo peccato. Si ſic feciſſem ſaluat⁹
fuiſſem. Sic ⁊ de alijs peccatis ⁊c̄. qñ inueniēt
ſe in igne. ⁊ leuabūt oculos et videbūt mariam
magdalenā ⁊c̄. dicent. O miſer ſi dimiſiſſem lu=
xuriā. ⁊ ſic de alijs pctis dicēdū ē. De h̄ autori
tas. Loquēs ſcriptura de dānatis dicit Videntes.
ſ. beatos turbabūt timore horribili. ⁊ mira
bunt in ſubitatione inſperate ſalutis gementes
p̄ anguſtia ſupple dicētes intra ſe. Poniam agen
tes ⁊ p̄ anguſtia ſemp gemētes. hi ſūt q̄s habui
mus aliqñ in deriſū ⁊ ſilitudinē improperij nos
inſenſati vitā illoꝝ eſtimabam⁹ inſaniā ⁊ finē il=
loꝝ ſine honore. Ecce quō cōputati ſūt inter fili
os dei ⁊ inter ſanctos ſors illoꝝ eſt. Ergo erra/
uim⁹ a via veritatis ⁊ iuſticie: lumē nō luxit no=
bis. ⁊ ſol intelligentie nō eſt ortus nob̄ laſſati ſu
mus i via iniq̄tatis ⁊ pditionis. ⁊ ambulauim⁹
vias difficiles. viā aūt dñi ignorauimus. Quid
nob̄ ꝓfuit ſupbia. aut diuitiaꝝ iactātia q̄d cōtu
lit nob̄. Trāſierūt oīa illa tāq̄ȝ vmbra. ⁊ in mali=
gnitate nr̄a nos ꝯſumpti ſum⁹. Talia dixerunt
iſti i inferno. Sap̄. v. Propter ea cuilibet dr̄. In
via ruine non eas ⁊ nō offēdas i lapides. nec cre
das te vie laborioſe ne ponas aīe tue ſcandalū.
Eccī. xxxij. Per iſtā viā ſcādaloſā nullus vadit
ad paradiſū. ¶ Scd̄a via ē periculoſa nō tñ ſcan
daloſa. p iſtā viā vadūt religioſi q̄ nō hñt malā
intentionē. ſ; ⁊ nollēt alios ſcādaliſare. ſ; vellent
honores ſine peccato. Iſta via non ē ſcādaloſa
ſ; ē periculoſa. q̄ʒ de cētū fortaſſis vl' ſaltē d̄ mul
tis nō vadit vn⁹ ad padiſū. verbi grā. ſi hō ſim=
plex ponit in corde ſuo hr̄e regimen. talis ponit
ſe in piculo aīe ⁊ corpis. q̄ʒ hodie vix ē aliqs ſuf
ficiēs in h̄ mūdo ad gubernandū aīam ſuā: quō
tūc alios gubernabit. Ecce q̄le piculū eſt. ſic il/
le q̄ neſciret regere barcā. i. puam nauiculā vel
let regere magnā nauē. pua nauicula ē corpus
ꝓpriū vel dom⁹ ꝓpria. magna eſt cōitas ⁊c̄. Si
iſta cogitarēt fugerēt qñ debēt eligi ⁊ etiā appel=
larēt. In via hac. ſ. piculoſa q̄ ambulam⁹ abſcō
derūt ſupbi laqueū mihi. ps̄. cxlj. Dicat h̄ q̄d
accidit ſabaudie de quodam clerico deſiderāte
honores: q̄ fuit fact⁹ eps tarātaſie. ⁊ poſt ꝯgre=
gauit pecunias ⁊ dedit ſe delitijs. ⁊ tandē a ſcu
tifero fuit iugulat⁹. ⁊ depdat⁹. iſte ambulauit p
viā periculoſā. Nota de beato anthonio qñ vi
dit totū mūdum laqueis plenū. ⁊ q̄renti ſibi q̄s
poſſet euadere. Rñſum eſt diuinit⁹. humilitas
Sicut eni piſculi euadūt retia q̄b⁹ magni piſces
capiūt ⁊ retinent. ſic hō hūilis in ſimplicitate p
manēs: picula diaboli euadere pōt. Idō dauid
Cuſtodiēs puulos dñs: hūiliat⁹ ſū et liberauit
me. ps̄. cxiiij. Tertia via ē virtuoſa quā trāſeūt
illi q̄ nō curāt de mūdanis reb⁹. ſed ſuiūt deo ⁊
faciūt bona opa ardēter ꝯterūt d̄ peccatis. pro=
ponūt nunq̄ȝ peccare. ꝯfitent ſatiſfaciūt ⁊ remit
tunt iniurias. Iſta via ducit ad padiſū. de iſta
via autoritas. Deduxit eos i via mirabili ⁊ fuit
eis in velamēto diei. ⁊ in luce ſtellaꝝ p noctem.
et trāſtulit illos p mare rubrū ⁊ trāſuexit illos
p aquā nimiā. Sap̄. x. Ad lrāʒ dr̄ de filijs iſrael
Allegorice aūt de iſtis q̄ ambulāt p iſtā viā que
q̄druplicit eſt mirabilis ad inſtar vie filioꝝ iſrl'
Mirabile eni eēt ſi falco cui ligaret in pedibus
lapis magn⁹ ꝙ poſſet aſcēdere Ita d̄ aīa leuiore
falcone cui alligat eſſencialit onus carnis. mira
bile eſt ꝙ p̄t celū aſcēdere. ideo dic̄. deduxit eos
in via mirabili. Primo fuit via iudeoꝝ mirabi/
lis cū dicit. Fuit illis in velamēto diei. Dicat d̄
nube refrigerāte ardorē ſolis filioꝝ iſrl' in deſer
to. Iſtā grām facit de⁹ pſonis ambulātib⁹ p vi=
am ṽtuoſm. Nubes refrigerās eſt tpantia ꝯ ar=
dorem ꝓſperitatū honorū diuitiaꝝ ⁊ delitiarū.
ṽtuoſi eni nō caleſiūt de honorib⁹. imo dicunt:
Nō nob̄ dñe nō nob̄. ſ; nomini tuo da glīaʒ. In
diuitijs nō apponūt cor. Iux̄ illud. Diuitie ſi af
fluāt nolite cor apponē. ps̄. lxj. Et d̄ delicijs cibi

⁊ potus ſolum recipiũt neceſſitatez. Scḋo in lu
ce ſtellarũ nocte. Dicat̃ de claritate ſuper filios
iſrael in via deſerti cũ fuiſſent iter beſtias ſerpẽ
tes leones vrſos. Ita pſonis ꝟtuoſis de⁹ dat lu
cem patiẽtie cũ ſint inter beſtias aduerſitatũ ne
errent in via ꝑ impatientiã. dauid. ſol. ſ. pſpert
tatꝭ nõ vret te ꝑ diẽ neqꝫ luna ſcꝫ adũſitatꝭ ꝑ no=
ctem. Tertio. Et trãſtulit illos ꝑ mare rubꝛum
Dicat̃ quõ ex vna pte erat mons altiſſim⁹ retro
ꝑꝭs egyptiac⁹ inſequẽs filios iſrael. ad aliã ptẽ
mare rubꝛũ qḋ de⁹ aperuit ⁊ trãſierũt. Iſtḋ mi=
rabile facit de⁹ pſonis ꝟtuoſis. qꝛ ꝑ mare rubꝛũ
ſcꝫ memoꝛia paſſionis xp̃i trãſeũt ſine tedio pe=
nitentiã ſuã. h̃ eſt q̃ venit ꝑ aquã ⁊ ſanguinez. j.
Ioh. v. Scḋo ⁊ trãſtulit eos ꝑ aquã et ſãguinẽ
h̃ fuit a flumie ioꝛdanis. Dicat̃ quõ aq̃ ſtetit fa=
ciens murũ. Iſta mirabilia facit de⁹ pſonis de=
uotis qñ dat eis abũdantiã lachꝛymaꝝ i oculis
ex peccatis ꝓpꝛijs ⁊ alioꝝ. qꝛ qñ videt̃ peccato
res nõ indignant̃. ꝫ cõpatiũtur eis dicẽdo. Dñe
ↄuerte eos. Si mihi dediſſes illã tẽptationẽ fu=
iſſem foꝛtaſſis fact⁹ peioꝛ. Viã ſapiẽtie mõſtra=
bo tibi. et ducã te ꝑ ſemitã eq̃tatis. q̃s cũ ingreſ
ſus fueris nõ artabũt̃ greſſus tui ⁊ currẽs non
habebis offendiculuz. Pꝛouꝭ. iiij. Deo gr̃as.

Dñica. xx. ſermo quartus.

NOn quaſi inſipi=
entes ꝫ vt ſapiẽtes. Eph. v. Pꝛo hu
ius ꝟbi declaratiõe ſciẽdũ ẽ. ꝙ deus
int̃ iſtũ mũduz pñtem ⁊ aliũ: facit talẽ differẽtiã
ꝙ in h̃ mũdo boni ⁊ mali ſapiẽtes ⁊ ſtulti ſtam⁹
ſimul i vna villa domo collegio vel monaſterio
ꝫ in alio mũdo mali ſepabunt̃ a bonis ſingula/
riter in iudicio. Tũc oẽs boni iuſti et ſapientes
collocabũt̃ in celo. ⁊ oẽs mali iniuſti ſtulti in in=
ferno. Nota de hoc ſilitudinẽ. tpe eni meſſis in
area totũ ẽ ſcꝫ granũ cũ paleis. ſed dñs cuz vna
pala ſepat. poſtea granũ a paleis. ita faciet de⁹
Cogita ꝙ iſte mũd⁹ ſit tãq̃ꝫ vna area in q̃ omes
ſum⁹ mixti Sꝫ veniet dñs aree cũ pala ſue infi/
nite ptãtis ⁊ ſepabit granuz. i. ſapiẽtes a paleis
⁊ collocabit in granarijs. i. oꝛdinib⁹ angeloꝛuz.
paleã ꝟo mittit ad cõburẽdum in igne inferni.
Dẽ h̃ autoꝛitas Dixit iohẽs bap. de xp̃o Vẽtu
rus ẽ ſupple xp̃s cui⁹ vẽtilabꝛũ in manu ſua ⁊ ꝑ=
mũdabit areã ſuã. ⁊ ↄgregabit triticũ i hoꝛreuz
ſuũ. paleas autem igne cõburet inextinguibili.
Mat. iij. Ex iſta declaratiõe habem⁹ ꝙ nullus
inſipiẽs intrabit padiſum. ꝫ ibũt inſipiẽtes i in/
fernũ Qui nõ habuerũt ſapiam interierũt ꝓpt̃
ſuã inſipientiã. Baruch. iij. ꝓpter h̃ apl̃s auiſã=
do nos dicit i themate. Non q̃ſi inſipientes ⁊c̃.
ptꝫ thema. in q̃ apl̃s dat nobis duas doctrinas
Pꝛima ẽ negatiua cũ dicit. Nõ q̃ſi inſipientes.
Scḋa affirmatiua cũ dicit. ꝫ vt ſapiẽtes. Hodie
erit ſermo de negatiua, alia die de affirmatiua.

Modo opoꝛtet oſtẽdere ꝙ ſũt ſpẽs ſtulticie vt
caueam⁹ eas ⁊ philoſophice noiant̃ ſic. Pꝛia ẽ
freneſis. Scḋa epilẽcia Tertia demonia Quar
ta rabies. Quinta inſenſibilis. Sexta furia. Se
ptima ebꝛia. Septẽ ſunt ſicut ſeptẽ peccata moꝛ
talia. Iḋo vt caueam⁹ dicit thema. Nõ q̃ſi inſi
piẽtes ꝫ vt ſapientes Pꝛima g̃ ſpẽs ſtulticie eſt
freneſis ita noiat̃ a phiſicꝭ. qñ eni febꝛis aſcẽdit
i capite. ⁊ ꝑturbat imaginationẽ: ⁊ hõ loq̃t̃ ſtul
ticias. talis dꝛ frenetic⁹. ecce h̃ pctm̃ ſupbie qḋ
nihil aliud ẽ niſi febꝛis q̃ aſcẽdit in capite qñ hõ
fumat ⁊ ſupbit de bonis tpalib⁹ vel etiã ſpũali
bus dicẽdo. Ego ſũ talis ⁊c̃. Vos eſtiſ frenetic⁹
⁊ loq̃mini vt ſtult⁹ deſpiciẽdo oẽs alios etiã pa
rẽtes ⁊ dños. imo ⁊ deuz. Ecce freneſis. qꝛ non
reſpicit de q̃b⁹ loquit̃. qꝛ tã de bonis q̃ꝫ ḋ malis
amicis ⁊ inimicis de ſanctis ⁊ de deo. De talib⁹
dicit ſcriptura. Qui cũ cognouiſſent deũ nõ ſic
deũ glificauerũt: aut gr̃as egerũt. ꝫ euanuerũt i
cogitatiõib⁹ ſuis. ⁊ obſcuratum ẽ inſipiens coꝛ
coꝛũ. dicẽtes eni ſe eſſe ſapiẽtes: ſtulti facti ſunt
Roma. j. Cõtra iſtã ſtulticiaz debẽt ꝓuidere re
ctoꝛes ville. qꝛ ſicut ſtult⁹ ligat̃. ſic frenetici ⁊ ſu
perbi blaſphemãtes ligãdi ſũt cathena foꝛtis oꝛ
dinatiõis ne ſub ardua ⁊ bona pena de⁹ ſic blaſ
phemet̃. Scḋa ẽ epilẽcia. ſ. moꝛb⁹ caduc⁹. qꝛ i
cella cerebꝛi generat̃ vna gutta ex bulitione ſto
machi ⁊ caloꝛe coꝛdis Et qñ illa gutta ẽ frigida
cadit ſup telã coꝛdis. ⁊ tales tũc cadũt in terraz
⁊ maculãt ſe ⁊ pdũt intellectũ. Ecce h̃ peccatuz
auaricie q̃ aſcendit ad cerebꝛũ qñ dꝛ ꝓ certo ego
volo ditari Deinde cadit ſup coꝛ cogitãdo ⁊ di
cẽdo. ſi ego volo viuẽ plane ḋ meis redditibus
vel poſſeſſionib⁹ in fine ãni nihil habebo ſupflu
um. ⁊ ſic nihil dimittã filijs. ſcio q̃d faciam p̃ſta
bo ⁊ mutuabo. x. floꝛenos ꝓ. xij. vel emã ꝓpter
ſolutiõis anticipatiõez ꝓ minoꝛi p̃cio ⁊ vẽdam
pl⁹ ꝓpter ſolutiõis dilatiõez. ⁊ ſic cadit in terra
⁊ maculat ſe. imo etiã iam capellanie ⁊ cõfrater
nitates cadũt in terrã ꝑ vſurã. Ecce epilencia.
Si vis emere cẽſus tũc vide ꝙ duo ibi ↄcurrãt
Pꝛimo ſi ſit ꝟa emptio. Scḋo ꝙ p̃ciũ ſit iuſtuz
Nõne ſtultã fecit de⁹ ſapiaz hui⁹ mũdi. j. Coꝛ. j
Tales mũdani dicũt̃ ſapiẽtes. qꝛ ſciũt ↄgrega/
re. ꝫ reuera i epilẽtia ſũt. In hac etiam ſtulticia
ſũt luſoꝛes. qꝛ oẽs habẽt radicẽ in auaricia. Ra
tio. qꝛ q̃libet vult bona alteri⁹ lucrari. Iḋo me/
dicina hui⁹ moꝛbi curatiua ẽ oꝛdinatio ſub cer/
ta pena ne q̃s decetero ludat. Maledict⁹ ẽ quĩ
ludit taxillãdo q̃ reſpicit q̃ p̃ſtat taxillos domũ
ſeu pecunias. Ergo nõ q̃ſi inſipientes ⁊c̃. Ter
tia eſt demonia ille q̃ hꝫ demoniũ in coꝛpe dicit̃
demoniac⁹ nec oſtẽdit̃ ſubito. ꝫ qñ ↄiurat̃ tunc
pdit intellectũ. Ecce demonia. Ecce h̃ pctm̃ lu=
xurie Ratio. qꝛ luxurioſus ſp hꝫ demonẽ ſecuꝫ
ex quo ẽ habituatus in illo pctõ. ꝫ nõ cognoſcit̃
q̃uſqꝫ hꝫ occaſionẽ tũc eni nec reſpicit parentelaꝫ

ne amicos.nec honorez .nec quecq̃. Aialis hō
id ē beſtialis.nō ꝑcipit ea q̃ ſpūs dei ſūt. Stulti
cia eni eſt illi.j.Cori.ij. Tales nō intrabūt para-
diſū.q2 de⁹non vult porcos in ꝑadiſo. Jura ꝑ
mittūt lupanaria.q2 ad portā ciuitatis i remedi
um infirmitatꝭ.ſ3 non ꝑticularia in hoſpicijs ſeu
alijs domib⁹ ⁊c. Jdeo ꝯ tales demoniacos.ne/
ceſſaria eſt cathena ordinationis q̄ ligent̄ vt ſcʒ
non teneat̄ nec ꝑmittat̄ ꝯ cōmune lupanar aliq̄
putana notoria ꝙ nulla ṗt tergiuerſatiōe celari
Ex h̄ ſeq̄t̄ ꝙ null⁹ hō vxoratus nec cleric⁹ aude
bit tenere ꝯcubinā. ¶ Quart⁹ ē rabies. Sūt aliq̄
ſtulti q̄ nulli nocēt niſi ſibijp̄is.q2 ſeipſos come-
dūt ex rabie.ecce pctm̄ inuidie. O q̄t rabidi ſūt
i mūdo. Oēs quotq̄t inuidēt ꝓximo rabidi ſūt
q2 illa inuidia nō nocet niſi ſibijp̄is q̄ qn̄ vident
ꝓſperitatē ꝓximi i diuitijs vel honorib⁹ in offi-
cio ⁊c. venit illa rabies inuidie.q2 ſeip̄os come/
dūt cū deberēt ꝓ illo orare dicēdo. O dn̄e ꝯſer-
uetis ſua bona ⁊ detis mihi neceſſaria. q2 ſū cre
atura veſtra.hac infirmitate grauant̄ multi xp̄i
ani q̄ inuidētes legi ih̄u xp̄i volunt ſuare legez
infideliū iudeoꝝ ſuantes ſabbata ex q̄daʒ ep̄la
quā dicūt deſcēdiſſe in altari ſancti petri de celo
rome.imo deſcendit de inferno. Jtez mulieres
poſt partū ſtant q̄draginta dies ſicut virgo ma
ria.ergo filijs vr̄is debetis dare circūciſionē.i.
bonā informationē refrenādo eos a vicijs. Nō
circūciſionez materialē q̄ xp̄s fuit circūciſus.q2
modo in lege nr̄a vim regeneratiuaʒ non habet
Sʒ loco ei⁹ dn̄s nr̄ ih̄s xp̄s inſtituit baptiſmuʒ
ſine quo null⁹ ſaluari pōt. Jtem obſeruāt augu
ria. Jdō ſcp̄tura Stulti q̄ ſūt ſibi noxia cupiunt
⁊ imprudētes odibūt ſcientiā.Prou.j. Contra
iſtā ſtulticiaʒ rabiei fiat ordinatio ꝯtra diuinos
⁊c. ¶ Quinta ē inſenſibilitas a qua d2 inſenſat⁹.
Jſta eſt ſtulticia puerorū ⁊ etiā ſenioꝝ ex antiq̄
tate.pueri eni recipiūt quicq̄d eis dat̄:nec ſciūt
diſcernere int̄ bonū ⁊ malum. vt pʒ de puero q̄
recipit prunā ⁊ mittit ſubito in ore.q̄ facit exceſ-
ſum in cibo vel potu inebriādo ſe inſenſatus eſt
Ecce h̄ pctm̄ gule qua ꝓh dolor multi laborāt ⁊
infirmant̄. Quare hodie ſūt tot infirmi ⁊ cū ma
lis oculis rubicūdis guttoſis ꝑfecto plurimi.ta
les ſunt ex ſuꝑfluitate cibi ⁊ potus. Tales inſen
ſati ſunt vt pueri. Dauid. Homo cū in honore
eēt.nō intellexit cōꝑatus eſt iumētis inſipienti-
bus:⁊ ſil'is fact⁹ eſt illis.imo peior fact⁹ ē iumē-
tis.pſ̄.xlviij. Cōtra h̄ vitiū fiat ordinatio ne ali
q̄s de villa bibat in taberna.nec tabernarius in
dn̄ica an̄ miſſam aꝑiat tabernā ¶ Sexta ē furia
Furioſus aūt non reſpicit q̄d facit ſ3 ꝑcutit a de
xtris ⁊ a ſiniſtris.nullū reuereretur. Ecce h̄ pctm̄
ire. Quia iracūdus ꝑ corp⁹ meuʒ iurat.ego vin
dicabo me ⁊c. Jſta ē furia ⁊ ira vindicatiuorū
q̄ nō volūt ꝑcere nec remittere .nec ꝑmittunt ꝙ
alij remittāt.q2 ſtatim deridēt eos dicentes. q̄d
faciꝭ ⁊c. Stult⁹ ꝑp̄l's me⁹ me nō cognouit filij in
ſipiētes ſūt ⁊ vecordes. Hiere.iiij. Nota vecor-
des.i.furioſi. Curat̄ hec infirmitas remittēdo
⁊ faciēdo pacē nō ſuſtinēdo ꝑcialitates ⁊ diſcor
dias ¶ Septima ē ebria.ab ebrietate dicta Ebri
us eni eſt ſtult⁹.q2 nihil ṗt facere. nō hʒ remedi
um niſi dormire. Ecce h̄ pctm̄ accidie. Accidio/
ſus aūt nō curat de opibus meritorijs ꝑdit tp̄s
tam ꝓ̄cioſū qd̄ deus nob̄ dedit ꝓmerēdo i feria
huius mūdi.de talibus dicit ꝓph̄a. Sapientes
ſunt vt faciant mala.bn̄ autē facere neſcierunt.
Jere.iiij. Non ſunt pigri in dn̄ica ire ad bordel
lū.ſ3 non ad eccl'iam. Nota ꝯ fractores feſtiuita
tū. Jdeo fiat cathena ordinatiōis ad ligandum
iſtos ſtultos ne in die feſto audeāt facē barbitō-
ſurā.nec emere.nec vendere merces.nec labora
re ⁊c. Nota q̄ſi inſipiētes ⁊c.

¶ De eadem dn̄ica ſermo q̄ntus.

Non quaſi inſipi-

entes ſed vt ſapiētes. Eph̄.v. Jſtud
v̄bū habet̄ textualiter ⁊ recitatiue in
ep̄la currētis dn̄ice. Pro declaratiōe hui⁹ the.
⁊ itroductiōe materie p̄dicāde. Sciēdū ꝙ inter
alias v̄tutes ⁊ opa v̄tuoſa neceſſaria nob̄ ad ha
bendū in h̄ mūdo gr̄aʒ diuinalē.⁊ in alio gl'iam
celeſtialē:eſt v̄t⁹ ſapie ſine qua non ṗt h̄ bri gr̄a
nec in alio gl'ia. Primo eni in h̄ mūdo ē nob̄ ne/
ceſſaria v̄tus ſapie ad habendū gr̄am ⁊ amorez
dei. Ratio.q2 naturaliter ſilitudo ē cauſa amo/
ris ſicut diſſilitudo ē cauſa diuiſiōis. Hoc pote
ſtis videre in aialib⁹ Vn̄ ſi eēnt hic multa aialia
diuerſarū ſpecieꝝ mixtim cōgregata.ſtatim ſe/
ꝑarent ſe ſeorſum illa de vna ſpecie ſeorſū d̄ alia
ſpecie. Jtez vos de matrimonio ſi habetis mul
tos filios lʒ oēs diligatis pl⁹ tn̄ vobis ſilem ma-
gis. Jdē mater de filiab⁹. Jdō dic̄ ſcp̄tura. Oē
aial diligit ſile ſibi.ſic rōnis hō ꝓximuʒ ſibi.ois
caro ad ſilem ſibi ꝯiunget̄.⁊ omnis hō ſili ſui ſo
ciabit̄. Eccl'i.xiij. Cū ergo xp̄s ſit vera et eterna
ſapia dei pr̄is. Autoritas. Nos p̄dicam⁹ xp̄m
crucifixum. dei v̄tutem et dei ſapiam.j.Cori.j.
Jdō ex rōne iā dicta.ſi vis amari ab eo.habeas
ſapientiā vt ſis ſibi ſilis. Stulti eni ⁊ indiſcreti
non diligunt̄ ab eo. Neminē diligit de⁹ niſi illū
q̄ cū ſapientia inhabitat. Sap̄.vij. Scd̄o ad ha
bendū gl'iaʒ celeſtē. i alio mūdo eſt nob̄ neceſſa
ria ſapiētia. Ratio.q2 qn̄ deus dat gl'iam alicui
aīe.magis menſurat gl'iam ſc̄m bn̄ opata q̄ȝ ſc̄m
bona opa. Multe ꝑſone bn̄t ⁊ faciūt bona ope
ra.tn̄ nō bn̄ faciūt ſeu opant̄ in gr̄a.dare elemo
ſynā eſt bonū op⁹ ſ3 niſi fiat bn̄.i.bona intētione
nō habebitis gl'iaʒ ſed dānationē. ⁊ ſi datis vi/
due elemoſynā intētione peccādi bonū op⁹ faci
tis ſed intentiōe peſſima. Jtē redimere captiuū
bonū ē.ſed ſi ſint pecunie de furto vel vſura nō
ē meritoriū.ſ3 pctm̄. Jdē de alijs pl⁹ reſpicit de⁹

dando gl'iam. ꝙ opa ſint facta bona intentione ꝙ ꝙ ſint bona opa. Cum ergo bñ opari ⁊ diſtri cte ſit actus ſapie. ergo neceſſaria ē ſapia ad ha bendũ gl'iam. Jdo dicit ſcriptura. Si ꝗs erit cõ ſumatꝰ. i. ꝑfectus. inter filios hoiuꝫ ſi ab illo ab fuerit. i. defuerit. ſapia tua in nihilũ cõputabit̃ Sap. ix. patꝫ ergo qđ dixi ꝙ inter alias ỽtutes nob̄ neceſſarias ad habendũ ⁊c̄. eſt ſapia. ꝓpte rea monet nos apl's vt viuamꝰ non q̄ſi inſipien- tes. ſ; vt ſapientes. Diceret aliꝗs. modo cogno ſcimꝰ ꝙ ſapia eſt nobis neceſſaria ad h̄ ꝙ habe/ amus grãm hic. ⁊ in futuro gl'iam. Sꝫ libenter ſcirẽ q̄ ſũt ꝯditiões ſapie Pro iſtiꝰ dubij ſolutio ne amore dei ego q̄ſiui ⁊ inueni in q̄dam autori- tate ſeptẽ ꝯditiones vere ſapie. que deſurſũ eſt ſapia. ꝑmũ q̄dem pudica ē. deinde pacifica. mo- deſta. ſuadibilis. bonis ꝯſentiens. plena miſe/ ricordia ⁊ fructibꝰ bonis. Judicans ſiue ſil'atio ne. Jac. iij. Primo dꝛ ꝙ q̄ deſurſum ē ſapientia ꝑmum q̄dem pudica ē. Nõ h̄ differentiaꝫ int̃ ca ſtitatẽ ⁊ pudiciã. ⁊ lꝫ cõiter loquẽdo ꝓ eodeꝫ ſu mant̃ tñ ſtricte multũ differũt. Caſtitas eſt vna ỽtus habẽs duas radices. ꝑma ē in corpore ne fiat illud opꝰ ⁊c̄. ſcđa eſt in corde nõ deſiderãdo illã corruptionem talis ꝑſona dꝛ caſta. qꝛ ſi aliq̄ ꝑſona cuſtodit corpꝰ ſuuꝫ ab ope illo timore ve recũdie vel ſcandali ſeu male fame ſed intus in corde habet deſideriũ ⁊c̄. talis perſona lꝫ coraꝫ oculis gentiũ ſit caſta. tñ corã oculis dei ⁊ ſãcto rũ ⁊ angeloꝝ reputat̃ putana. quot ſunt in mũ/ do q̄ appreciant̃ ſe de caſtitate. Dicũt multe mu lieres. ego nunꝗ̃ cognoui niſi virũ meũ. Et pu/ elle. ego ſum ỽgo nunꝗ̃ cognoui hoiem. Dicũt viri lꝫ pauci. qꝛ cito fortaſſis poſſent numerari. nunꝗ̃ cognoui niſi vxorem meã Modo dicatꝭ ſi i corde vr̃o deſideraſti vnꝗ̃ aliquã vel aliquẽ Si reſpõderitꝭ. pater ita. ergo coram oculis dei iam eſtis putana. ⁊ ſicut ſi coram nob̄ iſte actus ab aliquibꝰ fiat om̃es indignaremur ꝯtra faciẽ tes. Jta xp̄s ⁊ ỽgo maria ⁊ angeli ⁊ ſancti indi gnant̃ ꝯtra illos q̄ corde in actũ lubricum cõſen tiunt ꝗ̃uis etiã corꝑe non ꝑficiunt et dicunt. O iſte ꝓditor vł iſta putana luxurioſe ⁊ impudice viuit. Oꝑtet eni ꝙ caſtitas nõ ſolũ ſit in corpo re. ſed etiam i corde. Jdo dicit ſcp̄tura. Qui vi- derit mulierẽ ad ꝯcupiſcendaꝫ eam. iã mechatꝰ eſt eã in corde ſuo. Mat. v. Sꝫ pudicitia plꝰ re quirit: qꝛ maior eſt. qꝛ pudicitia non ſolũ ꝯſiſtit in corꝑe ⁊ in corde. ſ; in oibꝰ alijs mẽbris Si eni in aliquo ſit caſtitas in corde ⁊ in corꝑe. ſ; nõ in oculis. qꝛ libẽter reſpicit mulieres ⁊ ꝑtes eaꝝ. ⁊ partes ſuas. talis nõ eſt pudicꝰ. Jdo Berñ. ſo- rori ſue dabat ꝯſiliũ ꝙ non ſolũ alios nõ reſpice ret. imo nec ſeip̄am. Magnã vim faciebãt ſan- cti patres antiquitꝰ in iſta ỽtute pudicitie. Di- catur exemplũ de illis duobꝰ ſanctis heremitis volentibꝰ tranſire flumẽ. hi vertebãt dorſuꝫ ne vnus videret aliuꝫ nudum. ſenex nec ſeip̄m po- tuit reſpicere ſubito ab angelo fuit portatus ad aliud litus. Tantũ placet deo pudicitia homo q̄ vult caſte viuere non reſpiciet alios nec ſe nu/ dũ. imo nec beſtias ⁊c̄. Si gallꝰ iungit̃ galline non reſpicias. ⁊ ſic de alijs. Et ideo ꝑſone caſte ſemꝑ reſpiciunt ad terraꝫ. ⁊ ſi aliquãdo habent aliquem reſpicere ſtatim inclinãt oculos. Jtem neceſſaria eſt pudicitia i auribus. puta nolle au dire loqui de illa materia directe vel indirecte. Jtem in ore etiã neceſſaria eſt pudicitia Nõ eni debemꝰ cãtare cantilenas mũdi. quia om̃es ſũt illius materie aliquo modo. Jtem in manibꝰ ne ceſſaria eſt nobis pudicitia. qꝛ non debet ꝗs im pudice tangere alios. nec etiam ſeip̄m. nec etiaꝫ ſuſtinere aliquos tactus: niſi cogẽte neceſſitate infirmitatis. Jſta pudicitia oſtedit̃ nobis i tur- ture. de qua dicũt naturales ꝙ ſi perdit maſcu- lum. nullũ maſculũ vult reſpicere. ſed vadit ſoli taria per deſerta. nec ponit ſe in arbore frõdoſa ſed in ſicca. nec bibit aquam niſi turbidã. Jtem ſemꝑ plangit gemendo. Exemplũ dat deꝰ i tur- ture volentibꝰ caſte viuere. Primo tales nõ de- bent reſpicere aliũ. Secũdo debẽt viuere ſolita rie dimittendo ſocietatẽ que eſt occaſio peccãdi Tertio non debẽt ponere ſe in arbore frondoſa ſcꝫ ornando ſe. Quarto non debẽt bibere aquã claram. ſ. nimis curioſe viuere in ferculis. ſ; de/ bẽt abſtinere. Quinto plãgere ⁊ gemere debẽt peccata ſua ⁊ alioꝝ. De iſta pudicitia. Augꝰ in regula. vr̃aꝫ pudicitiã cuſtodite. nec dicatꝭ vos habere animos pudicos. qꝛ impudicus oculus impudici cordis eſt nunciꝰ. Vir ⁊ vxor ſuando ſibi fidem. caſti ſunt ⁊ ſeruando modum pudicꝭ Scđa ꝯditio eſt que tangitur cuꝫ ſubditur que deſurſũ eſt ſapia. demũ pacifica eſt. Si eſtis ve- re ſapientes oꝑtet ꝙ ſciatis ꝯuerſari cũ ꝓximis pacifice. ꝑmo in corde non portando odium ſeu malam voluntatẽ. Scđo in ore non male loquẽ do de alio. ſed loquendo ad inuicẽ ſalutãdo ſe. qꝛ os eſt nuncius cordis. Ex abũdantia cordis os loquit̃. Luc. vj. Dicat̃ cõtra mulieres dicẽs Ego nolo loqui illi ⁊c̄. Qui eni aufert ỽbũ ꝓxi mo. deus aufert ſibi verbũ quãdo plus indiget quia morietur ſine confeſſione ⁊ teſtamento ⁊c̄. Tertio pacifice ꝯuerſare facit ſapiẽtia in opere non faciẽdo furtum nec ꝓximum dãnificando. Sũt aliqui q̄ timore pene ⁊ hmõi non audẽt fa- cere damnũ ꝓximo. ſed de nocte vadunt ampu tantes vineas ⁊ arbores ꝓximoꝝ plus debes ti mere deum qui videt om̃ia ⁊ nunꝗ̃ intrabis pa radiſum niſi prius feceris ſatiſfactionẽ pro toto damno. Jdo dicit Sapiẽtia demũ pacificata ē. Beſtie eni in deſerto viuũt pacifice. nunꝗ̃ inſur git lupus ꝯtra lupum. ⁊ ſic đ alijs. Et nos minꝰ pacifice viuimus q̃ beſtie. Jdo ſcriptura. Va- de ad formicã O piger et cõſidera vias eius. et

diſce ab ea ſapientiā. Prouꝰ. vj. Diſce ſapiētiaȝ
ſcȝ pacifice viuendo. qꝛ formice in cumulo ſuo.
qui nō eſt magnꝰ viuūt pacifice. nec habēt prin
cipem nec iniuriant̄ ſibi. imo iuuāt ſe mutuo ad
portandū onus. ⁊ qn̄ vadūt ꝑ viā pacifice trāſe
unt. ⁊ nos trāſimus nihil dicētes q̄re minꝰ rati/
onabiles ſumꝰ q̄ȝ beſtie. Jdō dic̄. Uade ad for
micam. O magna verecundia ꝙ formica ſit ma
giſtra hoīuȝ. Jdō de pacificis dicit xp̄s. Beati
pacifici qm̄ filij dei vocabūt̄. Mat. v. Dicit au
guſtinꝰ in ſermone dn̄i in monte. ꝙ de beatitudi
nibus iſta eſt maior. ¶ Tertia cōditio ē. Que de
ſurſum eſt ſapiētia modeſta eſt. Modeſtia eſt
quedam v̓tus que facit creaturam mature ordi
nate ⁊ cōpoſite cōuerſari. oīa mēbra perſone
cōponit ⁊ ordinat ad ſtanduȝ gratioſe ſcȝ manꝰ
caput ⁊ oculos. ⁊ in oībus ordinat vitam ho-
minis honeſte ⁊ mature gubernando ſe. Hꝫ oſtē/
ditur nobis in pueris in ſchola in abſentia ma-
giſtri q̄ non faciunt niſi ludere. ſꝫ in eius p̄ſentia
non mouēt ſe. Jtē idem in ſuis corā dn̄o aſſiſtē
tibꝰ Magiſter noſter ē xp̄s. Nec vocemini ma
giſtri. qꝛ magiſter veſter vnus ē xp̄s. Matth.
xxiij. Doctores vt Augꝰ Amb. non ſunt magi-
ſtri ſꝫ baccalarij. ⁊ apl̄i etiā ſūt baccalarij ⁊ repe-
titores fuerūt ih̄u xp̄i ⁊ ſuaꝝ doctrinaꝝ ſancta/
rū. Jtē eſt dn̄s. Uos vocatis me magiſter ⁊ do
mine: ⁊ bn̄dicitis. ſū eteni. Joh. xiij. Et eſt nob
p̄ſens. Sū ego vobis modo p̄ſens: plꝰ eſtis vos
xp̄o p̄ſentes. qꝛ ip̄e eſt in medio Un̄ dic̄ ip̄emet
Ubi ſunt duo vel tres ꝯgregati in noīe meo in
medio eoꝝ ſum. Mat. xviij. Jdeo p̄dicator de
bet ſe auiſare q̄d dicit. qꝛ coram papa ih̄u ⁊c̄. vt
dicat verba vera ⁊ ſanctam doctrinā. Jdem de
vobis dicēdū quomodo debetis ſtare cōpoſite
in p̄ſentia dei ⁊ angeloꝝ ip̄m aſſociantiū. quia
qn̄ aliq̄s ſtat inhoneſte. dicunt angeli dn̄e. Ecce
quomodo ſtat iſte ſic inhoneſte ⁊c̄. cuȝ pueri et
ſcutiferi in p̄ſentia dn̄i ſtant honeſte. Si iſta co/
gitaremꝰ etiā qn̄ hō eſt ſolus in camera. vel al̄s
ſtaret ſemꝑ honeſte et cōpoſite. qꝛ deus ē ſemꝑ
p̄ſens. Jdō boetius. Magna nob̄ indita eſt ne
ceſſaria ꝓbitatis. i. modeſtie cuȝ oīa agamus
ante oculos iudicis cūcta cernētis. De iſta v̓tu
te dicit apl̄s. Modeſtia veſtra nota ſit oīibus
hominibꝰ. Ratio. dn̄s ꝓpe eſt. quia preſens eſt
ad Phil̄. iiij. Modeſtia veſtra in loquendo. in
ambulādo. ⁊ in oībus alijs. Mulier eni q̄ cogi-
tat ꝙ reſpicit̄ a viro ſtat tota cōpoſita. ſic cogita
ꝙ deꝰ ꝑ foramē te ſemꝑ reſpicit. Jſtā modeſtiā
ſuauit xp̄s eundo cōpoſite ꝑ ꝑate comedēdo. re
ſpiciēdo dulciter. Un̄ dicit apl̄s. Ego paulꝰ ob
ſecro vos ꝑ manſuetudinē ⁊ modeſtiā ih̄u xp̄i.
ij. Cor. x. Quarta cōditio eſt q̄ deſurſū ē ſapi
entia ſuadibilis ē. i. docibilis ignorantes infor/
mādo. Quilibet ſciēs aliq̄d bonū oſtendat ꝓri-
mo. ſicut p̄dicatores ⁊c̄. al̄s perdunt gratiam ⁊

ſcientiā. Si vero p̄dicant: deꝰ augmētat grāȝ et
ſcientiā ⁊c̄. Hꝫ oſtēdit̄ in celi luminaribꝰ dantibꝰ
nobis lumē ⁊ influentias quas a deo recipiunt
al̄s ſi nollent deus auferret ab eis lumē ⁊ influ-
entiam. p̄dicatores ad minꝰ doceatis ꝑticulari-
ter. Si vir ſcit ſe ſignare. pater noſter dicē vl̄ cō
fiteri ⁊c̄. oſtendat vxori. ⁊ ecōuerſo. pater oſten
dat filio ⁊c̄. oſtēde hic ſignare. Uir ſapiens. ſ. ꝓ
latus curatus vel p̄dicator: plebē ſuam erudit.
Ecci. xxxvij. ¶ Quinta cōditio tangit̄ ibi. Que
deſurſum eſt ſapiētia eſt bonis cōſentiens. ſcilȝ
ꝓpriuȝ intellectū ſubiciendo ſanctoꝝ doctrinis
ſingulariter his que fidei ſūt. Hoc oſtēdit̄ in pu
eris addiſcentibꝰ. quia optet addiſcētē credere
ſm phm̄ Si cōtēptiones ſunt in cordibꝰ veſtris
non eſt iſta ſapientia que deſurſuȝ eſt deſcēdēs
a patre luminū. ſed terrena aut animalis et dia-
bolica Jac. iij. ¶ Sexta cōditio eſt que deſurſuȝ
eſt ſapientia plena ē miſericordia ⁊ fructibꝰ bo/
nis. Hic innuit̄ ſecrete ꝙ miſericordie opera ſūt
ſeminare ⁊ fructus colligere. ⁊ ita eſt. Nā quan
do vos datī elemoſynā pauperi. vidue. pupillo
captiuis. tūc ſeminatis ſicut agricultor ꝓiciens
ſemen vt putreſiat. et vt ꝓ vna menſura decem
colligat. Jta eſt de elemoſyna. quādo datis de
narium vel florenū. panem. vinū. videtur ꝙ ſit
perditū. ſed non eſt ita. imo centuplū recipietis
hic. ⁊ vitam eternam in alio mūdo. Jdō apoſto
lus loquēs de elemoſyna ad litteraȝ dicit. Qui
ꝑce ſeminat. ſicut agricultor qui i magno agro
non ſeminaret niſi vnam quartā. parce ⁊ metet
ij. Cor. ix. Jdeo chriſtꝰ Mat. v. Beati miſeri-
cordes quoniā ip̄i miſericordiā conſequentur.
¶ Septima cōditio que deſurſum eſt ſapientia ē
indicans ſine ſimulatiōe. id eſt. fictione. nō ſolū
ſrē in exteriori apparentia ⁊ ope. ⁊ veritate Hoc
tangit dominos ⁊ iudices q̄ habent regimen et
populū iudicare in iudicio temporali vel eccleſi
aſtico. non reſpicere parentelā. Judex exiſtens
in cathedra iudicij non debet cognoſcere patrē
vl̄ matrē ⁊c̄. imo ſi iuſticia ē ꝓ iudeo moro pau
pere vel aliq̄ dȝ dare ſententiā contra patrē ⁊c̄.
Non reſpicere p̄ces. dona ⁊c̄. Dauid. Si vero
vtiq̄ȝ iuſticiā loquimini recte iudicate filij homi
nū. Quilibet iudex baliuus vl̄ gubernator quā
do intrat nouiter loquit̄ iuſticiam iurando eaȝ
ſeruare. Melꝰ eſſet ſibi frangere caput ⁊ collū
q̄ȝ facere oppoſitum. Jtem non ꝓtrahere ſenten
tiam. Jdem de iudicibꝰ eccleſiaſticis iudicēt iu
ſte. Cōfeſſores etiam qui ſūt iudices auiſent ſe
vt iudicent recte. Aliq̄ nolūt abſoluere ruſticuȝ
qui furatus eſt racemū vel malogranatā ⁊ bene
faciūt. ſed vſurariū bene abſoluūt ⁊c̄. Jtē ſi ali-
quis eſt furatꝰ aliq̄d. vel qꝛ inuenit aliq̄d ⁊ non
reſtituit non abſoluat̄ quouſq̄ȝ reſtituat vel aſ/
ſignādo tēpus dicēs: ꝙ al̄s non valebit abſolu/
tionē ꝓteſtari. De incertis autē ⁊ lucratī i ludo

ſc3 taxillis ⁊ alijs fiat reſtitutio. iuxta arbitrium confeſſoꝛis Si ille qui habet reſtituere ſit pauꝑ confeſſoꝛ poteſt ſibi dare ꝙ in oꝛationib⁹ vel in alijs ſatiſfaciat Hec ſapiētia nobis oſtenditur a xp̄o domino Eſa.xj. Non ſm̄ viſionē oculoꝛu3 iudicabit neq3 ſm̄ auditū auriū arguet S3 iudi cabit in iuſticia paupes. ⁊ arguet in equitate ꝓ manſuetis terre. Ergo viuatis nō quaſi inſipiē entes ſed vt ſapientes.

¶ De eadem dn̄ica ſermo ſextus.

Videte quomodo caute ambuletis. Eph̄.v. Materia ho dierna erit quomodo debemus ire ad paradiſum. q2 via eſt longa. aſpera. ⁊ periculo ſa. ſed vt materia ſit deo gratioſa ⁊ acceptabilis ⁊ nobis ꝓficua ⁊ meritoꝛia. Salutet virgo ma ria. Qui bn̄ vult cogitare ⁊ acute ⁊ vere inueni et ꝙ vita huius mūdi non eſt niſi via qua vadi mus ad alium mūdū. nullus eni credit ſe h̄ ſem per manſurū. q2 non ſum⁹ niſi peregrini. de hoc dabo ſignū ⁊ autoꝛitatē. In quattuoꝛ cognoſci tur ꝙ aliq̄s ſit extrane⁹ ⁊ peregrin⁹ ſc3.

¶ In veſte ſimplici ⁊ groſſa ⁊ vili.

¶ In baculo.

¶ In capello.

¶ Et in mutatione hoſpitij de die in diē.

De tali d2 ꝙ ſit extraneus peregrin⁹. modo oīa iſta ſigna reperio in xp̄iano qd̄ cōſideranti dili/ genter clare patebit. ¶ Primo poꝛtam⁹ veſtem groſſa3. vilem ⁊ grauem. ſc3 carnem. quia indu tus eſt ſpūs vt peregrinus. ⁊ ſic indutus exit de domo vteri ſcil3 materni. Ideo dicit ſcriptura. Coꝛp⁹ ꝙ coꝛrūpitur aggrauat animā. Sap̄.ix. ¶ Secūdo habem⁹ baculū ſc3 crucem xp̄i: quem recipimus in baptiſmo quādo cruce ſignamur in multis ꝑtibus coꝛpoꝛis. nec alio baculo ſuſtē tari poſſumus eundo ad celum. Id̄o dicitur no bis in ꝑſona xp̄i. Tolle baculum meu3 in manu tua ⁊ vade ſcilicet ad peregrinandum in celum. iiij. Regl. iiij. Unde hoc qd̄ dicit. vade. ſclum dicit xp̄iano. Iudei autē ⁊ alij infideles l3 poꝛ/ tent carnem ⁊ veſtem vilē. non tamē poꝛtāt iſtū baculū nec vadūt ad celū ſed ad infernū. ¶ Ter tio poꝛtamus capellū quod defēdit nos ab eſtu ſolis ⁊ pluuia. Iſtud capellū eſt gratia dei quā etiam recipim⁹ in baptiſmo. In cuius ſignū da tur veſtis alba ſignans gratiam. ⁊ picta ſignifi/ cans ꝟtutes q̄ſi capellū ſancti Iacobi. Id̄o da uid pſ̄.cxx. Per diem ſol non vret te. neq3 lunā per noctē. Quarto non quieſcam⁹ in aliquo lo co. q2 inceſſanter ambulam⁹. peregin⁹ per viam quieſcit aliquādo comedēdo ⁊c̄. S3 nos ꝯtinue appꝛoximam⁹ ambulando moꝛti. Homo nat⁹ de muliere breui viuens tēpoꝛe replet multis miſe rijs. qui quaſi flos egreditur ⁊ cōteritur. ⁊ fugit velut vmbꝛa. ⁊ nunq̄ in eodem ſtatu permanet Iob.xiiij. Fiat ergo cōſequentia. Si de q̄libet homie habēte iſta quattuoꝛ ſigna. ſc3 veſtem vi lem et groſſa3. baculū ⁊c̄. dicit ꝙ ſit peregrin⁹ ⁊ nos habem⁹ iſta vt ꝓbaui. ergo om̄es ſum⁹ pe/ regrini ⁊ viatoꝛes ad aliū mundū. Dicebat eni dauid in ſua oꝛatiōe Autoꝛitas. Peregrini ſu/ mus coꝛā te. ⁊ aduene ſicut om̄es patres noſtri Dies noſtri ſicut vmbꝛa ſuꝑ terrā. nulla eſt mo ra domine deus noſter. j. Paral. vlt. Unus in trat iſtam viā ſc3 naſcendo. alius egredit moꝛiē do. Item alia autoꝛitas de nouo teſtamēto con coꝛdans. Sciētes quoniā dum ſum⁹ in hoc coꝛ poꝛe peregrinamur a domino. ij. Coꝛl. v. Pere grini ergo qui habēt ire longā viam aſperā ⁊ pe riculoſam bono indigent cōſilio. Et melius ꝯſi lium qd̄ poteſt dari eſt auiſare ⁊ dicere eis. Vi dete quomodo caute ambuletis. patet thema. Modo videamus exquo om̄es ſum⁹ ꝑegrini. fratres auiſetis et infoꝛmetis vos de cautelis. quia dicit thema. caute. Querit ergo q̄ cautele ſunt ſeruande? Dico ꝙ q̄nq3 cautele ſūt neceſſa rie cuilibet peregrino.

¶ Prima ſolū poꝛtare expēſas ſtricte.

¶ Scd̄a ē ꝯuerſari inter hoies pacifice.

¶ Tertia iungere ſe bone ſocietati ſecure.

¶ Quarta auiſare ſe de paſſib⁹ ꝑiculoſis.

¶ Quinta ire ad hoſpiciū in die.

Quicunq3 ſeruauerit iſtas quinq3 cautelas am bulat caute. Dico p̄mo ꝙ p̄ma cautela peregri noꝛū eſt: ꝙ poꝛtent ſolū neceſſarias expenſas ⁊ non ſuꝑfluas. Nam expimētaliter videtis ꝙ pe regrini ſeu viatoꝛes non onerāt ſe de auro vl ar gento. ſeu iocalib⁹. q2 ſecū moꝛtem poꝛtarent. ſ3 poꝛtant ſolū neceſſaria ꝓ expenſis ⁊ tranſeūt ſe cure. Qui autē poꝛtat magnā pecuniā in pericu lo ſe ponit. Greg⁹. Depdari etiā ⁊ decollari de ſiderat q̄ theſaurū per viā poꝛtat. Sed ſolas ex penſas ſtrictas ꝑegrini poꝛtant. Sic ⁊ nos face re debemus exquo ſumus peregrini ⁊ viatoꝛes quare volumus onerare nos pecunijs ⁊ poſſeſſi onibus. ꝑfecto ſic ſe onerātes volūt depꝛedari in paſſu ꝑiculoſo ſc3 moꝛtis ꝑ quē paſſum null⁹ trāſiuit. nec rex. nec papa q̄n fuerit depꝛedatus quando eni infirm⁹ appꝛopinquat moꝛti ⁊ medi cus dicit. factu3 ē: detis ſibi q̄cquid vult. ſtatim latrones aſſunt ſiue fures. Prim⁹ latro eſt vxoꝛ dicēs. certe iocalia mecū ibunt. Ite3 ſiliter faci unt filij ⁊ ſcutiferi. ⁊ miſer homo nudus manet Idē de ꝓlatis ⁊ dominis. vnus famulus currit ad rapiendū equū. alius obſeruat theſaur̄. ali⁹ clenodia ⁊c̄. Narrat hiſtoria d̄ ꝓlato illo quem ſcutifer ꝓiecit ꝑ feneſtram inuolutum cum ma/ thaloſſio volēs mathaloſſiū furari. quē nondū credidit moꝛtuū fuiſſe. Quare non debetis poꝛ tare niſi neceſſarias expenſas. ꝓ pecunijs enim multi interficiūt. Si dicet. poſſumus ꝯgregare vt dimittam⁹ filijs et filiabus. Dico ꝙ de bono

ſuſto bn̄ poteritis eis cōgregare.ſed ꝓ eis nō facitis ꝗ̄ volueritis.ſ.vſuras. Melioꝛ hereditas parentū filijs relicta eſt bonū nutrimentuꝫ erga deuꝫ ⁊ ꝓximum. De multis filijs diuitū videt̄ ꝙ efficiunt̄ paupes.⁊ filij multi pauperū ſcꝫ bn̄ nutriti deſcēdūt ad honoꝛes ⁊ dignitates. Deꝰ eni ꝗ̄ ꝓuidet aīalibus etiam filijs ⁊ filiabꝰ ꝓuidebit. Tranſeamꝰ ꝑ bona tp̄alia cū leticia ⁊ tp̄anſ̄tia ne amittamꝰ eterna. Jdo apl̄s. Habētes alimēta ⁊ ꝗbꝰ tegamur his cōtēti ſumus. Ratio. nā ꝗ̄ volunt diuites fieri incidūt in tēptationē ⁊ in laqueū diaboli.j. Timo ꝉ.vj. Nota habētes alimēta.nō dicit delectamēta.⁊ ꝗbus tegamur nō dicit ꝗbus oꝛnemur. Nō differētiā inter temptationē ⁊ laqueū diaboli. Aliꝗ incidūt in temptationē.aliꝗ in laqueū. Jlli ꝗ̄ ꝺ bono iuſto habēt diuitias.ſ.de redditibꝰ mercimonijs poſſeſſionibꝰ vel officio.tales nō cadūt in laqueū diaboli.ſꝫ in tēptationē.qꝛ de oībꝰ peccatꝭ tēptant̄.

Pꝛimo de ſupbia dicēdo. Q talis facit h̄ ⁊ induit̄ ſic.⁊ ego ſū ditioꝛ:q̄re ḡ ego etiam h̄ facere nō debeo.ſꝫ paup nō ſic ſaltē de facili temptat̄.

Scd̄o tēptat̄ de auaricia.qꝛ vellet plꝰ habere ad expendēdū. Jtē cogitat ꝺ pecunijs.qꝛ vbi ē theſaurꝰ tuꝰ.ibi ē ⁊ coꝛ tuū. Mat.vj. Et elōgatur a creatoꝛe de quo nō cogitat. Tertio tēptatur de luxuria.qn̄ videt aliquā viduā. Et quid eēt ſi ego expenderē tātū:vt cū iſta ⁊c̄. Pauper nō curat.quia nō hꝫ vn̄ poſſet ſibi dare iocalia.

Quarto tēptat̄ de inuidia qn̄ diues alium videt honoꝛari vel exaltari in officijs ⁊c̄.dicit.et quō.nōne ego ſum ita bonus ⁊ diues ſicut ille.

Quinto de gula in ꝗ̄ expēdūt̄ diuitie ⁊ alia ⁊c̄

Sexto de ira. Si eni iniuriat̄ ſtatim dic̄.et ꝗd eēt ſi darē ſibi ictū cū gladio.ꝓ decē floꝛenis fieret ⁊c̄. Si ſum captꝰ tātū dabo officiali ⁊c̄.pauper ſuſtinet patiēter. Septimo tēptat̄ de accidia. Exquo abūdāt diuites ꝗeſcunt ⁊ nō curāt de oꝛatiōe ⁊c̄. Ecce q̄re dicit ꝗ̄ volūt diuites fieri.incidunt in tēptationeꝫ. Jn laqueū diaboli icidūt qui ꝑ ſymoniā. Jtem ꝗ̄ ꝑ furtū volūt acꝗrere bona alterꝰ. Etiaꝫ de vinea fructꝰ ſeu oꝛto et dicūt qꝺ pctm̄ ē furari fructꝰ ſi eni nō fuiſſet pctm̄ nō opoꝛtebat xp̄m moꝛi in cruce. Jō amore dei ſeruemꝰ cautelā peregrinoꝝ poꝛtare expēſas ⁊c̄. Scd̄a cautela neceſſaria eſt ꝯuerſari pacifice nō ꝯtendere ꝑ viā vbi nō ē dominiū Secꝰ ꝺ villa ſeu ciuitate.vbi ꝗlibet timet dn̄m. Si in hoſpitio iniuriā peregrino infertis nō curat de vindicta.qꝛ extraneꝰ eſt.nec habet ibi parentes Jdo ſimpliciter rn̄det. Jtem cauet ne alicui faciat iniuriā.qꝛ ſtatim poſſet facere ꝯtra illos i villa. Jdo dixit Joſeph fratribꝰ ſuis ꝓficiſſentibꝰ id ē.itinerantibꝰ. Ne iraſcamini i via. Geñ.xlv Nō dixit in ciuitate.qꝛ ibi ſūt diuiſoꝛes. Jta dico vobis:oēs vadimus ad paradiſū cum ſclauino baculo ⁊c̄. Jgit̄ caueamꝰ a ꝯtentionibus et diuiſionibꝰ brigis:⁊ malis volūtatibꝰ. Audite apl̄m di. Obſecro vt digne ambuletis vocatione qua vocati eſtis.cū omni hūilitate ⁊ māſuetudine ⁊ patiētia ſupportantes inuicem in charitate ſolliciti ſuare vnitatē ſp̄us in vinculo pacis Eph.iiij. Obſecro.i.chare rogo.ſex rōnes ponit hic paulꝰ. Prima cū dicit vocatiōe qua vocati eſtis Cōſiderare debemus ad ꝗd ſumꝰ vocati.qꝛ ad nuptias padiſi vbi nō ſūt ꝯtentiōes.⁊c̄.ſed pacifice ſtant qꝺ placet vni:omnibꝰ placet.qꝺ vnꝰ vult oēs ꝯcoꝛdāt. Jdo dicit obſecro ſcꝫ vt digne viuatis ⁊ pacifice.qꝛ deꝰ non vult i paradiſo brigoſos ſeu iracūdos.imo qn̄ anima alicuiꝰ brigoſi petit ingreſſum ad poꝛtā paradiſi.dicit ſibi xp̄s.hic oēs ſunt pacifici:nolo ꝙ ponas hic rixas.remittit̄ ad infernū vbi ē guerra ⁊ diuiſio ꝯtinua. Scd̄a cū dicit.in omni hūilitate. Humilitas coꝛdis requirit̄ ad viuendū pacifice. Supbus ſi iniuriat̄ ſtatim dicit.ſpecta ego tibi retribuā.ſꝫ humilis patiēter ſuſtinet.⁊ iniuriam q̄ʼtum p̄t in melius interp̄tat̄ Dicat̄ exemplum ꝺ vitaſpatrū de illo ſancto heremita ꝗ̄ vitupabat̄ a quodā dicendo.vos hypocrita.⁊ ſāctus cogitauit ꝗd vult dicere.⁊ cogitauit ꝙ ille dicit̄ hypocrita ꝗ̄ ſe alium oſtēdit ad extra.cuꝫ alius ſit iutra.⁊ dixit vituperāti.fili tu bene dicis.qꝛ non habeo tātā ſanctitateꝫ interius ſicut per habitū oſtendo exterius. Et aliꝰ indignatꝰ magis dixit.vos eſtis magnꝰ fur. Et etiā ſanctꝰ Verū dicis.qꝛ multotiens deo furatus ſū obedientiam. Et eſtꝭ adulter. Reſpōdit.vos bn̄ dicitis.quia animā meā ſponſam chꝛiſti nō tractaui vt debui ⁊c̄. Et alius.vos eſtis ꝓditoꝛ. Et ſāctus heremita reſpōdit.verū eſt.quia fidem ꝓmiſſam in baptiſmo fregi multotiens. Et alius.vos eſtis ebꝛius. Et ſanctꝰ reſpondit. Verū eſt qꝛ neſciui me gubernare ⁊c̄. Et alius.vos eſtis homicida.verū eſt.quia pec peccatū occidi animam meam. Anima que peccauerit ip̄a moꝛiet̄ Ezech.xviij. Et iterum alius dixit.vos eſtꝭ ſtultus.ſāctꝰ reſpōdit.verum eſt.quia neſciui cuſtodire bona ſp̄ualia que acquiſiui.⁊ cuꝫ tali humilitate vicit illuꝫ. Patet ꝙ humilitas requiritur ad viuendū pacifice. Si vni veſtrū diceretur latro.quid diceret:vel ſi alicui mulieri bone diceretur meretrix lꝫ poſſet concedere vt heremita:ꝗd tamē diceret:timendū eſt ꝙ iniurias in dicētem nō modicas retoꝛqueret. Tertia tangit̄ cuꝫ dicit.cum māſuetudine.que eſt quēadmodū lana mollis.quando eni ꝑſona non eſt aſpera nec dura in verbis:qn̄ iniuriatur ē vt lana.que ſi ꝑcutiat̄ nō dat ſonū.non eni iraſcitur ꝑſona māſueta. Secus de ſupba que ferro aſſilatur.et vt ferrum clamat ⁊c̄. Quarta cautela tangitur ibi ⁊ patientia.qꝛ ſi ꝑſona patiens iniuriaꝫ patitur non vult recipe vindictā ſed cōmittit deo dicenti. Mihi vindictā ⁊ ego retribuam. Roma.xij

Quinta tangitur ibi. ſupportãtes inuicẽ in cha=
ritate. Ratio.quia nunq̃ fuit nec erit aliq̃s ſine
defectu niſi xp̃s et ˇ go maria.nũq̃ fuit vir nec
vxor ſine defectu.nec pater .nec filij .nec domi/
nus.nec ſeruus.cur neceſſariũ ſit ſcire ſupporta
re. Jdẽ de religioſis q̃bus neceſſaria eſt ſuppor=
tatio.qꝛ nullus ẽ ſine defectu. Jdez de clericis.
Jdem de cõitatibus. Ergo ſupportate vos inui
cem.⁊ nolite ſtatim mittere ſagittã d̃ arcu . Jdẽ
de ſocijs. Sexta tangit̃ ibi cũ dicit Sollicitiſer
uare vnitatem ſpũs in vinculo pacis. Sollicite
inquirẽda eſt pax. Et ſi iniuriat᷒ primo petit ve
niam ſaluabit aiam iniuriantis qui nõ curabat
petere veniam.⁊ quãdo videbit iniuriatuz ſibi
loquentẽ.niſi ſit diabolus ⁊ in malicia obdura/
tus etiam petit veniam .et ille qui humiliat̃ pl᷒
lucratur coronaz:⁊ plus ẽ laudandus ceteri pa
ribus. Jdez de mulierib᷒ que p̃mo petunt veni=
am ⁊c̃. Ergo videte quomodo caute ⁊c̃. Tertia
cautela eſt iungere ſe bone ſocietati ſecure.quia
ire cũ mala ſocietate p viam puta cũ latrone vel
impatiẽte magnũ periculũ eſt. Cũ audace non
eas in via ne forte g̃uet mala ſua in te. Ecc̃i. viij
Nos habemus ire tam longã viam .igit̃ nobis
neceſſariuz eſt reſpicere cui ſociamur. O q̃t pſo
ne fuiſſent ſancte que ex mala ſocietate ſunt dã=
nate. O quot religioſi. quot clerici . q̃t laici ha/
bent bonam ⁊ ſanctã intentionẽ ꝟuiendi deo .ſ;
ex mala ſocietate viuũt in peccato. Aliquotiẽs
ſancta intentiõe ⁊ bona cõtra hãc familiaritatẽ
⁊c̃. Incipiũt ab amore ſpũali ſed pueniunt ad
amorem carnalem. O quot pueri ex mala ſocie
tate ſũt corrupti.quot maritate.quot vidue.q̃t
moniales.quot begine lapſe ſunt ex mala ſocie=
tate inter quas nõnulle quãdo vident aliquem
religioſum dicũt. O ſi ille eẽt pater me᷒ ſpũalis
dirigeret vitam meã ⁊c̃. Auiſo vos caueati vo=
bis anima familiaritate.quia periculuz hincin=
de iminet.quia ip̃e eſt homo ⁊ vos mulier. No
lite nec viſitare nec loqui ſecum niſi in cõfeſſiõe
quia quãto ſunt magis ſpũales: tanto plus dia
bolus inſidiat̃ ⁊ temptat. Jdeo dicit ſcriptura.
Caue tibi ⁊ attende diligẽter auditui tuo:quo/
niam cũ ſubuerſiõe tua.id ẽ .periculo ambulas
Ecc̃i.xiij. Sufficit diligere ꝓpter ſe xp̃m ⁊ deũ
⁊ alia ꝓpter ip̃m.de alijs pſonis bonis velis ſo
lum orationẽ non viſitationẽ ⁊c̃. Quarta caute
la eſt auiſare ſe in paſſibus piculoſis Jn tali eni
loco poſſet ponere pedez q̄ frangeret ſibi collũ
⁊c̃. Jdo p̃us palpare debet homo ⁊ reſpicẽ vbi
homo ponat pedẽ. Jdeo apl̃s. Qui ſe exiſtimat
ſtare.ſcz cum deo.⁊ in gratia videat ne cadat.j.
Cori.x. O quot impingũt nõ reſpiciẽtes vbi po
nunt pedẽ. Vbi gratia.quãdo habetis filiũ infir
mũ nec habetis medicũ nec apotecariũ quid fa/
citis. O pater vado ad diuinũ cõiuratorem ⁊c̃.
Ecce vbi ponũt pedẽ ⁊ frangunt ſibi collũ ⁊ co/
operiunt neceſſitate dicendo. Nunq̃d pmittaz
mori filiũ meuz. Dicat̃ de medicina a chriſto or
dinata.de noie ihu fiat emplauſtrũ. Jtẽ quãdo
ab aliquo amico dicetur vobis . Rogo iuuetis
me ego ſum in periculo .talis petit a me debitũ.
rogo teſtificemini.qꝛ iam reddidi ſibi vel ſũ ac/
cuſat᷒ de tali negocio qd̃ vos ſcitis. id̃o velitis
iurare q̄ ego ſũ innocens Si vos creditis bñfa
cere teſtificãdo ⁊ iurando falſe ſed incautiſſime
agitis cum ꝓ toto mundo hoc facere non debe/
retis Jtem de vſurarijs quãdo aliquis petit ab
eis mutuo pecunias dando vel ꝓmittendo vſu
ram ꝓ mutuo. Si dixerit vſurarius.nolo muta
re:quia timeo q̄ eſt vſura. Si tũc alij dicũt:ne/
quaq̃ ẽ vſura.quia clerici ſic mutuant ⁊ faciũt
ac ſi non poſſent damnari. tales ponũt ibi pedẽ
periculoſe ⁊ frangunt ſibi collũ. Jtem dic̃ luxu=
rioſus. Pater qd̃ peccatuz eſt:qꝛ ego nõ habeo
vxorem nec ip̃a viruz cui ſit iniuria.quaſi dicat
nulli.qd̃ falſuz eſt. Jd̃o dicebat petrus. Chariſ
ſimi obſecro vos tanq̃ aduenas et peregrinos
abſtinere vos a carnalib᷒ deſiderijs que militãt
aduerſus animã.j. Pet.ij. Quinta cautela ẽ ire
ad hoſpitiũ de die. Jd̃o xp̃s.ambulate dum lu
cem habetis.vt non tenebre vos cõprehẽdant.
Joh.xij. Si quis ambulat in die non offendit.
qꝛ lucem huius mũdi videt. Si autẽ ambulaue
rit in nocte offendit.qꝛ lux non eſt in eo. Joh.xi
Moraliter de die vadũt ad celum q̃ ambulant
in claritate gratie dei.⁊ tales bene recipiuntur.
De nocte vadũt q̃ in tenebris peccati mortalis
ſũt.⁊ tales nõ recipiunt̃ ibi. Jdeo in die ſcz gra
tie dei ambulemus ne accidat nobis ſicut cuidã
ſtulto ⁊c̃. Audite parabolã de duob᷒ ſocijs am
bulantibus ad quandã villã vbi erat ꝯſuetudo
q̄ d̃ nocte in ſolis occaſu porte claudebant̃ quã
ꝯſuetudinem iſti ſciebant .vnus tamẽ remanſit
in prato.q̃ fuit captus ab inimicis ⁊ carceri mã
cipatus. Modo auiſetis vos ne aliquis veſtrũ
ſit in iſta ſtulticia.villa ad quã om̃es xp̃iani va=
dũt eſt gl̃ia celeſtis q̃ claudit̃ illis q̃ ſunt i nocte
culpe.⁊ habẽt inimcos ſcz demões. Ad iſtã glo
riã celeſtẽ optet ire de die ſcz in claritate gratie
Aliter nullus hz intrare.⁊ oẽs xp̃iani ſciũt hãc
ꝯſuetudinẽ ⁊ oẽs ambulam᷒ .ſ; multi remanẽt i
prato ameno volẽtes ſe alleuiare ⁊ delectari vt
luxurioſi ⁊ interim dies gr̃e tranſit ⁊ venit nox
Alij remanẽt ad arborẽ frondoſam vt ſuperbi.
vani.põpoſi ⁊c̃.q̃ totaliter ſũt inflati Alij rema
nẽt ad fontẽ q̃ manat vt vſurarij.quia vſura q̃li
bet die ac etiã feſto manat.⁊ de nocte veniũt vo
lẽtes intrare ciuitatẽ ⁊ gl̃iam celeſtem.⁊ nõ pñt
ſ; veniũt inimici ſcz demones.⁊ captiuos ducũt
eos ſecũ i infernũ. O q̃ntũ cõſtat illa mala dele/
ctatio ꝓpter quã et̃ne ⁊ beate vere vite ppetua
incurrit̃ amiſſo. Prudẽtes vero vadunt de die
ſudãdo.laborãdo p pniaz.vt habeant bonã ce/

nam et quietem in paradiſo. lʒ ſtulti truſent de
eis Ideo Johẽs. Si q̄s ambulat in die nõ offen
dit ſcʒ cadens in inferno. Ergo videte quõ cau
te ambuletis.

Sermo ſeptim⁹ de euangelio.

Rex cum audiſſet

iratus ẽ. Scribũtur hec v̾ba origina
liter Matth. xxij. cap̄. ⁊ officialiter i
euangelio hodierno. Sermo noſter erit de ma/
teria ſancti euangelij iſti⁹ dominice p̄ſentis ⁊ ſi
placet deo habebim⁹ ⁊c̄. Rex autẽ cuʒ audiſſet
iratus eſt vt ſupra in euãgelio. Nota hic cauſã=
tur tria puncta.

Primo benignitas diuinalis.

Scd̄o ꝯuerſitas humanalis.

Tertio ſeueritas dei v̾tualis.

Et de iſto vltimo loquit̾ thema cũ dicit. Ex rex
iratus eſt Vñ primo oſtenditur benignitas dei
erga nos q̄ oſtẽdit̾ in p̄ncipio euangelij cũ dicit̾
Simile ẽ regnũ celorũ homini regi qui fecit nu=
ptias filio ſuo. Vñ videndũ eſt quõ hic oſtẽdit̾
benignitas diuinalis. Pro quo ſciendũʒ eſt q̄
iſte rex eſt deus. ⁊ matrimoniũ eſt cõiunctio di/
uinitatis cũ humanitate. Quia ſicut vir ⁊ vxor
p actũ matrimonij ſunt duo in vna carne. vt ha
bet̾ Matth. xix. Ita iam non ſũt duo ꝫ vna ca
ro. Qđ ergo deus ꝯiunxit homo non ſepet. Di
cunt illi. Quid ergo moyſes mãdauit dari libel
lum repudij. ⁊ dimittere? Ait illis: Qm̄ moyſes
ad duriciã cordis veſtri permiſit vobis dimitte
re vxores veſtras. ab inicio aũt non fuit ſic. Di
co aũt vobis. q꞉ quicũq̄ dimiſerit vxorem ſuaʒ
niſi ob fornicationẽ ⁊ aliaʒ duxerit mechat̾. Et
qui dimiſſam duxerit mechat̾. Dicũt ei diſcipu
li eius. Si ita ẽ cauſa homis cum vxore non ex/
pedit nubere. Qui dixit illis: Nõ om̄es capiunt
v̾bum iſtud. ſed q̄bus datuʒ eſt. Ita diuinitas
⁊ hũanitas ſũt vna ſola p̄ſona. Vñ Athanaſi⁹
in ſimbolo. q̄ cum deus ſit ⁊ homo nõ duo tamẽ
ſed vnus ẽ xp̄s. Iſta vnio facta fuit in thalamo
vteri v̾ginalis. Querit̾ quare deus aſſũpſit no
ſtram humanitatem. dico q̄ ꝑpter pacẽ haben=
dam. vnde ſciẽdũ eſt q̄ quando p̄ncipes aut re=
ges habẽt iurgiũ ⁊ litem inter ip̄os. nullo modo
põt fieri pax faciliter q̄ꝫ per matrimoniũ. vñ ſci=
atis q̄ rixa erat inter deũ regem ⁊ p̄ncipẽ Adã
patrem noſtrũ qui etiam dicit̾ p̄nceps. vnde da
uid inquit in ps̄. cõſtituit eum ſcʒ adam dñm et
p̄ncipem om̄is poſſeſſionis ſue. Inter iſtos fuit
bellum ⁊ rixa quã perpetrauit adam cum pecca
uit. ⁊ tunc incepit deus deſtruere terram ade. ⁊
eiecit eum a paradiſo. vnde dixit deus angelis
ſuis poſtq̄ꝫ adã peccauit. Ecce adam quaſi vn⁹
ex nobis factus eſt ſciens bonũ ⁊ malũ. Nũc er=
go ne forte mittat manũ ſuam. ⁊ ſumat de ligno
vite ⁊ comedat ⁊ viuat in eternũ. emiſit eũ deus
de paradiſo voluptatis vt operaret̾ terram de
qua ſũptus eſt. Eiecitq̄ꝫ adã ⁊ collocauit añ pa
radiſum voluptatis cherubin et flãmeũ gladiũ
atq̄ꝫ verſatilem ad cuſtodiendã viam ligni vite
ecce bellum ⁊ rixam Geñ. iij. Et tũc adaʒ vidẽs
ſe eiectũ ſciens q̄ non poſſet reſiſtere noluit bel
lum cõmittere attamẽ genuit filios ⁊ filias. ⁊ cõ
miſerunt iterum bellum cũ deo. ſcilicet peccaue
runt. quoniã qui peccat cõmittit bellum contra
deum. ⁊ ip̄i fecerunt ⁊ maxime in tempore Noe
⁊ tunc deus incepit deſtruere eorũ terram. ⁊ oc=
cidit oẽs: demptis pauciſſimis animab⁹. vt ptʒ
Geñ. vij. poſt diluuiũ vero iterum cõmiſerunt
bellum contra deũ. turrim babylonis edificãdo
vt poſſent celum ꝑtingere. ⁊ per cõſequẽs forti
ter cõtra deum inceperunt pugnare. vnde dixe
runt inter ſe. venite faciamus nobis ciuitateʒ et
turrim. cui⁹ culmẽ ꝑtingat vſq̄ꝫ ad celuʒ. ⁊ cele=
bremus nomẽ noſtrũ añq̄ꝫ diuidamur i vniuer
ſas terras. Geñ. xj. Qđ vidẽs deus cõmouit gẽ
tes ſuas ſcʒ angelos. ⁊ ait illis in loco p̄allegato
venite igit̾ et deſcendamus ⁊ confundamus ibi
linguã eorũʒ vt non audiat vnuſquiſq̄ꝫ vocem
ꝓximi ſui. qđ factum ẽ ⁊ fuerunt cõfuſi. vn⁹ al
terũ nõ intelligẽtes. nã cũ vnus petebat aquam
ali⁹ portabat lapides. ⁊ econuerſo. ⁊ ita dimiſe=
rũt edificiũ nõ cõpletuʒ. ⁊ durauit iſtud bellum
multis tẽporib⁹. poſt vero fuerũt aliq̄ boni ꝓce
res q̄ viderũt tantã rixã ⁊ tantũ iurgiũ int̾ deuʒ
⁊ hoiem. ⁊ ſicut inter duos reges tractauerũt et
rogauerũt ꝓ bono pacis ⁊ federis et̾ni. int̾ filiũ
dei. ⁊ filiã regis noſtri. ſcʒ ade. q꞉ hũanitas filia
eſt ade. ⁊ dixerũt illi boni ꝓceres: ſi deus vellet
ſe tãtũ inclinare q̄ reciperet filiã regis noſtri. ſ.
humanitatẽ in vxorem. valde eſſet benignus. ⁊
deus p̄ſciens futurũ illud matrimoniũ ſuam be
nignitatem oſtendendo dixit ad abraam Geñ.
xij. Abraam in ſemine tuo benedicẽtur vniuer/
ſi fines terre. ꝓphete etiam ꝓphetarunt de iſto
matrimonio. vnde dicit eſaias. Ecce v̾go ꝯcipi
et ⁊ pariet filiũ. ⁊ vocabit̾ nomen eius emanuel
Eſa. vij. Matth. j. Ad hoc matrimoniũ electa
eſt vna nobilis aula ſiue camera. ſcʒ venter vir=
ginis. De quo dauid. In ſole poſuit tabernacu
lũ ſuũ. ⁊ ip̄e tanq̄ꝫ ſpõſus ꝓcedens de thalamo
ſuo. ps̄. xviij. Cũ aũt natus eẽt ſponſus de tha/
lamo ſuo. dixit angelis vt facerẽt cãtilenam ſcʒ
Gl̾ia in excelſis deo. Et i terra pax hoib⁹ bone
volũtatis Luc. ij. Sic ergo p illđ matrimoniuʒ
fuit facta pax inter deũ ⁊ hoiem: ꝑpter qđ xp̄s
cũ ſalutabat homines ſemper dicebat. pax vob̄
tam in ꝯuerſatione huius mũdi q̄ꝫ etiam in aſcẽ
ſione ad celum. Cũ dixit. pacem meaʒ do vobis
pacem meam relinquo vobis. Et ita apparet ex
p̄dictis quõ ⁊ q̄liter fuit factũ matrimoniũ p̄=
libatũ. Sʒ quis eſt locus vbi celebrabuntur nu
ptie. Dico q̄ paradiſus cũ ſit multitudo maxi=

tam angelorū ꝙ̄ hominū qui ad dictas nupti=
as inuitati ſunt .⁊ in paradiſo dicunt cantilenā
quā audiuit Johānes Apoc̄.xix.cap̄. Gaudea
mus ⁊ exultemus ⁊ demus gl'iam ei .quia vene
runt nuptie agni. Unde nota que ē differētia in
ter gaudere ⁊ exultare. dico ꝙ gaudiuꝫ eſt i cor=
de ſine oſtēſione ad extra.ſed exultatio eſt quā/
do illud gaudiū non poteſt teneri ſecrete in cor/
de p̄ nimio gaudio ſed oſtendit̄ ad extra Jta fa
ciunt in paradiſo.⁊ vſqꝫ hic eſt materia ſpecula
tiua. Sꝫ moraliter ſciendū ꝙ vetus teſtamētuꝫ
fuit ad faciendū illud matrimoniū. ⁊ ad oſtēdē=
dum. Nouū vero illđ declarat et inuitat ad nu=
ptias. Unde videndū ē ⁊ querenduꝫ qui ſūt illi
qui inuitauerunt ⁊ inuitant ad iuſſum regi .Di=
cendum ꝙ fuerunt p̄mo apl'i et .lxxij. diſcipuli.
⁊ om̄es p̄dicatores ſequētes q̄ inuitabāt ad eū=
dem diſcubitum in illis nuptijs dulciſſimis .de
q̄bus Luc̄.xiiij. Beatus qui manducabit panē
in regno dei Jtem dicit Joh̄. Apoc̄.xix . Beati
q̄ ad cenaꝫ agni vocati ſunt. vnde exquo inuita
mur ⁊ neſcimus iter. videamus illud ⁊ quot ſūt
dicte. Dicendū ꝙ decē. Prima eſt cognitio pec
catorū.de qua dauid pš.l. Miſerere mei deus
ſm̄ magnam miſericordiaꝫ tuam. Et ſm̄ multi.
miſera.tua.dele iniq̄tatē meā. Qm̄ iniq̄tatē me
am ego cognoſco. Scđa cordis ꝯtritio.ſcꝫ reco=
gitare peccata cū cordis amaritudine. ſm̄ illud
ꝓphete. Recogitabo tibi annos meos in ama/
ritudine aīe mee . Domine ſi ſic viuit̄ ⁊ i talibꝰ ē
vita ſpūs mei corripies me ⁊ viuificabis me Ec
ce in pace amaritudo mea amariſſima. Tu autē
eruiſti animā meā vt non periret. ꝓieciſti poſter
gum tuū omnia peccata mea.qꝛ non infernꝰ con
fitebitur tibi. Eſa.xxxviij. Tertia emēdandi ꝓ=
poſitū de qua xp̄s. vade et amplius noli pecca=
re. Joh̄. viij. Quarta male ſocietatis vitatio. vi
delicet ſi fuerit ſupbus ꝙ humiliet̄. de qua ſcri=
bitur.nolite cōformari huic ſeculo . Roma . xij.
Quinta vite emēdatio. de qua. Si aūt impius
egerit penitentiā ab omnibꝰ peccatis ſuis q̄ opa
tus eſt ⁊ cuſtodierit oīa p̄cepta mea. ⁊ fecerit iu
diciū ⁊ iuſticiā: vita viuet ⁊ nō morieī. Omniū
iniq̄tatum eius quas opatus eſt nō recordabor
Jn iuſticia ſua quā opatus eſt viuet. Nūq̄d vo
luntatis mee eſt mors impij. dicit dominꝰ deus
Ezech. xviij. Sexta debitorum reſtitutio. vnde
Augꝰ. xiiij.q.vj. Si res. nō dimittit̄ peccatū ni
ſi reſtituat̄ ablatū. Septima iniuriarū remiſſio
ꝓ qua ſcribit̄ .ſi dimiſeritis hominibꝰ peccata eo
rū. dimittet ⁊ vobis pater veſter celeſtis debita
veſtra. ſi autē nō dimiſeritis nec pater veſter di
mittet vobꝫ peccata veſtra Matth. vj. Octaua
eſt fame reparatio. de qua dicit Augꝰ. Nō pige
at ex ipo ꝓferre medicamēta . vn̄ facta ſunt vul
nera. Nona ē euchariſtie cōmunio in qua ē ſpō
ſus ⁊ ſponſa. ⁊ ita erimꝰ in nuptijs que cōputā/
tur ꝓ decima dieta Un̄. qui manducat meā car
nem ⁊ bibit meuꝫ ſanguineꝫ. in me manet ⁊ ego
in eo. Joh̄. vj. Et per illud iter poſſumus ire ad
nuptias. al's faciemus iter obliquū ſcꝫ ad infer=
num. Un̄. hec eſt via ambulate in ea .⁊ nō decli
netis. neqꝫ ad dextram neqꝫ ad ſiniſtram. Eſa.
xxx. Dextera ē qn̄ amore declinamus Siniſtra
qn̄ timore . ipſemet ſponſus inuitat nos dicens.
venite ad me om̄es qui laboratis et onerati eſtis
⁊ ego reficiam vos. Mat. xj. Et ita patet beni=
gnitas diuina. Scđm punctuꝫ eſt ꝑuerſitas hu
mana ſcꝫ hominū q̄ ad illas nuptias inuitant̄ q̄
clare oſtendit̄ in ſecūda parte euangelij cum di
citur đ illo rege . ꝙ reliqui tenuerūt ſeruos eius
⁊ ꝯtumelijs affectos occiderunt eos. Aliqui no
luerunt venire. Alij ſcilicet ſecūdi neglexerūt et
abierunt in villas ſuas. Alij cōtumelias intule=
rūt vide ibi ⁊c̄. Et iſta eſt peruerſitas humana
vbi q̄libet iudicat in corde ſuo ꝙ bene erant ho=
mines illi digni punitione. Actu multi ſūt inter
nos ſimiles. Et qui ſūt de numero illoruꝫ. Ubi
ſciendū ꝙ per tres modos iſtorū hominū deno
tantur tres modi peccatorū. quia quod denota
tur per primos homines eſt indeuotio. quia no
luerūt. Secūdum deſpectio. quia neglexerunt.
Tertiū indignatio. quia cōtumelijs Primū igi
tur peccatū ē indeuotio. ⁊ iſtud maxime regnat
in laicis. qui cum laborauerūt per totā ſeptima=
nam nolūt in die dominica ambulare ad nupti/
as. ſcꝫ eundo ad miſſam. colendo diem domini=
cam. ⁊ vacare ab operibꝰ terrenis. tales non ha
bent deuotionē. ⁊ nolunt ire ad paradiſum . ſed
potius ecōtra ad infernū. qꝛ maiora pctā cōmit
tunt̄ in die dñica ꝙ̄ in alijs diebꝰ . ⁊ ideo cuꝫ no
luerint ire ad paradiſuꝫ p indeuotiōeꝫ pnie agē
de ibunt ad infernuꝫ. qꝛ dicit xp̄s Luc̄. xiij. Si
pniam non habueritis vos peribitis . ergo cola
tur dies dñica. qꝛ dicit dñs Exo. xx. Memēto
vt diē ſabbati ſanctifices ⁊c̄ . et idō nō fiat opus
aliqđ terrenū. Jtē ſcđo audiat̄ miſſa cū ſuis cō=
ditionibus. ⁊ iſto modo ibūt ad paradiſum. al's
tales erunt de numero illorū qui noluerunt ve/
nire. Alij vero deſpexerūt. ⁊ illi ſunt qui deſpi=
ciūt remedia xp̄i. ⁊ vadūt ad demones ⁊ ſortile
gos. vn̄ negligunt remedia xp̄i q̄ pro medicina
dedit nobꝫ vnū amphoriſmū qđ eſt tale. Signa
aūt eos q̄ crediderint hec ſequētur . in noīe meo
demonia eiciēt lig. lo. nouis ſerpētes tollēt. et ſi
mortiferū q̄d biberint nō eos nocebit ſup egroſ
manꝰ imponēt ⁊ bn̄ habebūt. Marc̄. xvj. No/
ta quia dicit. crediderint. non dicit. apoſtoli fu=
erint. dicit bn̄ habebunt. nō ſani erunt . qꝛ mul=
tis ſanitas eſt nociua. ⁊ idō dicit. bn̄ habebunt.
qꝛ habebūt victimā que ꝓualet ſanitati corpora
li. Si autem vadūt ad ſortilegos negligendo no
men xp̄i erunt de numero illorū qui neglexerūt
⁊ ideo ibunt ad infernū. ⁊ iſtam ſniam q̄ ſeq̄tur

dedit deus contra tales. Leuit. xx. Anima que declinauerit ad magos ⁊ ariolos. ⁊ fornicata fuerit cū eis ponam faciē meam ꝯtra eam: ⁊ interficiā eam de medio populi ſui. Nam quādo vadunt ad magos fornicāt. quia in baptiſmo ꝓmiſerunt fideꝫ cū dictū fuerat eis. abrenūcia ſathane. ⁊ operib⁹. ⁊ reſpondent patrini ꝓ baptizandis. Abrenūcio. Et ideo dū quis frangit ꝓmiſſionē fornicat ſcꝫ eundo ad magos ſicut mulier que fidem ꝓmiſit marito ſuo: ⁊ cū alio fornicat Tertij ſunt qui peccant per indignationeꝫ. ⁊ tales ſunt blaſphemantes et iurantes. vnde illud peccatū maius eſt om̄ibus alijs. vnde ſi nō eſſet niſi iſtud eſſet ſufficiens ad deſtruendū totū mūdum. Et nota ibi hiſtoriā Leuit. xxiiij. de blaſphemo ducto ad moyſen. ⁊ cōſulto ꝑus domio reſpōdit dicens. educ blaſphemū extra caſtra ⁊ ponant om̄es qui audierunt manus ſuas ſuper caput eius. ⁊ lapidet eum populus vniuerſus. Et ad filios iſrael loquerl. homo qui maledixerit deo ſuo portabit iniq̄tatem ſuam. ⁊ qui blaſphemauerit nomen domini: morte moriat. lapidibus eū obruet omnis multitudo populi. Nota quia dixit domin⁹ ꝙ lapidaret ab omnibus. quia peccatū tangit omnes. ⁊ iſta eſt ꝑuerſitas humana. quia nolūt ⁊c. Tertius punctus eſt ſeueritas dei ꝟtualis. quia deus punit illos ſicut oſtendit tertia pars euangelij. vnde dicit. cū audiſſet rex iratus eſt ⁊c. vſq̧ ſuccēdit. Nota tres actus ibi numeratos iuxta tria peccata ꝑdicta. Unde ꝑmus actus eſt. quia miſſis exercitibus ſuis. ſ. vt deſtruerēt terrā illorū. ⁊ illud fit cōtra peccatū blaſphemie. quia ꝓpter illō miniſtri iuſticie diuine deſtruxerūt terrā noſtrā. aliquādo ꝑ tempeſtates. aliquādo ꝑ frigiditates. aliq̄n ꝑ ſiccitates. aliq̄n ꝑ fulgura. qđ oſtendit ꝑ ſimilitudinem. qꝛ cum expugnatur aliqđ caſtrum: ꝙ illi qui ſunt a parte inferiori expugnāt illos qui ſunt in caſtro cum arcubus ⁊ baliſtis ⁊ ſagittis. ⁊ illi qui ſunt in caſtro defendunt ſe cum lapidibus. ita eſt de nobis iurantib⁹ ⁊ blaſphemantibus. baliſta oris ⁊ lingue mittim⁹ ſagittas contra deum. ⁊ ipſe ſe defendit cum lapidib⁹. ⁊ ideo nobis mittit tempeſtates. Actu valde benigne. quia mittit lapillos cuꝫ mittere deberet groſſos lapides. ⁊ ita patet quō nos blaſphemi puniamur. Uñ dicitur in Tobia. maledicti erūt q̄ cōtempſerint te. ⁊ condemnati erūt q̄ blaſphemauerint te. Tob. xiij. Cōtra aliud peccutū. quia nō celebramus feſta dñ̄c. miſit ſeruos ſuos ⁊ occiderunt. Unde dicit. perdidit homicidas illos ⁊ ꝓpter illud peccatū ſūt mortalitates. Et ratio eſt. quia ꝑ que quis peccat. per hec et torquet. cum ergo tollam⁹ ſuum tēpus rationabiliter remouet nobis noſtrū tēpus per qđ debemns acquirere meritum. Idō dicit ꝑ pſ. Cū accepero tp̄s ego iuſticias iudicabo. ptꝫ quō ꝑ iſtud peccatū puniunt. ⁊ ideō dicit Malach. iij. In penuria vos maledicti eſtis. et vos me configetis gens tota. Cōtra illud peccatū. qꝛ vadimus ad ſortilegos miſit ſeruos vt ſuccēderēt ciuitateꝫ ſcꝫ in inferno. ⁊ ratio eſt bona. qꝛ cū volum⁹ recurrere ad demones rationabile eſt ꝙ ſim⁹ cum ipſis. ⁊ ideo dicit deus per moyſen. Deut. xxxij Generatio eni ꝑuerſa eſt ⁊ infideles filij ipſi me ꝓuocauerūt in eo qui non erat deus. ⁊ irritauerunt in vanitatib⁹ ſuis. ⁊ ego ꝓuocabo eos in eo q̄ non eſt populus ⁊ in gēte ſtulta irritabo illos ignis ſuccēſus eſt in furore meo. et ardebit vſq̧ ad inferni nouiſſima. ergo ꝓuideat. ⁊ iſta eſt ſeueritas dei. ergo cū audiſſet rex ⁊c.

¶ Dñica. xx. ſermo octauus.

Nolite fieri imprudentes: ſed intelligentes Eph. v. Sermo noſter erit de epiſtola hodierna. Sꝫ ꝑmo dicamus Aue maria. Pro declaratiōe thematis. Sciendū ꝙ in ſcriptura ꝟtutes ⁊ opera ꝟtuoſa dicunt ſapientia. peccata vero dicunt ſtulticie ⁊ inſipientie. Ubi ſciendū ꝙ nos ſumus cōpoſiti ex duab⁹ naturis. ſcꝫ ex ſubſtantia ſpūali. ſ. ex anima rationali: ꝑ quam ꝯformamur deo. ⁊ corpore materiali ꝑ qđ cōformamur beſtijs ⁊ brutl ⁊ ideo que q̄s agit ſm aiam dicuntur virtutes. Opa ꝟo que agim⁹ ſm corp⁹ dicunt vicia ſiue peccata. cū per illa ſimus ſimiles brutis. ⁊ ideo dicit de illis q̄ agunt ſm aiaꝫ. Eccl. iij. Sapiēs cor et intelligibile abſtinebit ſe a peccatis. et in operibus iuſticie ſucceſſus habebit De alijs vero qui ſequūtur ſenſualitatem dicit Dan. xiij. ſic fatui filij iſrael non recte iudicantes. neq̧ qđ verū eſt cognoſcētes. cōdemnaſtis filiam iſrael Dicit non iudicātes ſcꝫ per intellectum ratiōis ⁊ non cognoſcentes ſcꝫ ea que cōueniunt ⁊ concordāt parti principali anime. ſcilꝫ cum qua deberri⁹ om̄ia cōformare. Et ita patet quō virtuoſi dicunt prudentes. peccatores autē imprudētes. Et idō paul⁹ volens nos eſſe ſapientes auiſat nos in themate dicens: Nolite fieri imprudētes ⁊c. ⁊ ſic habet materia. Ergo videndū ē de quolibet peccato mortali quō dicit ſtulticia ⁊ inſania. ⁊ ꝟtutes cōtrario modo ſunt ſapientia et prudētia Unde ſupbia eſt ſtulticia. hūilitas autem ſapientia magna. ⁊ ſic de alijs peccatl ⁊ virtutib⁹ ꝯtrarijs. Unde ponende ſunt virtutes et vicia per ordinem.

Primo ſupbia cui ꝯtradicit hūilitas.

Secūdo auaricia cui cōtradicit miſericordia ſiue liberalitas.

Tertio luxuria cui ꝯdicit mūdicia ſiue caſtitas

Quarto inuidia cui ꝯdicit dilectio fraternal

Quinta guloſitas cui ꝯtradicit tꝑantia.

Sexto ira. cui ꝯtradicit ꝯcordia.

Septimo accidia cui ꝯtradicit diligentia.

Dñica. xx. poſt trinitatis

Primo ergo ſupbia eſt ſtulticia. ⁊ hũilitas eſt
prudentia. qđ ptꝫ ꝑ ſiĺitudinē. qꝛ ſi quis inueni
at duas vias. vnã mõtoſam ⁊ petroſam que du
cit ad mortē ⁊ ꝑditionē. et alia ſit plana que du
cit ad portã ⁊ vitam. ſi talis accipiat viaꝫ petro
ſam alia dimiſſa. iudicabiť talis ſtult⁹. Ita ē de
ſupbia ⁊ hũilitate q̃ ducũt ad alium mũduꝫ. at⸗
tamē vna ad mortē. alia ad vitã. Supbia vero
ducit ad mortem q̃ eſt petroſa ⁊ infecta. ⁊ plena
erũnis. qm̃ q̃ ſupbit ſp hꝫ diuerſa negocia exer⸗
cere. Sꝫ hũilitas ducit ad vitam ⁊ ad padiſum
Job. xxij. Qui eni hũiliat⁹ fuerit erit in glĩa. ⁊ q̃
inclinauerit oculos ſuos ipe ſaluabiť. Supbia
ṽo ducit ad infernũ. Unde detur p̃mo exēpluꝫ
de angelis. ⁊ p̃mo de lucifero q̃ dixit. Aſcendaꝫ
ſuper altitudineꝫ nubiũ ⁊ ſimilis ero altiſſimo.
actu illa via duxit ipm ad infernũ. Et ido ſeqť.
Verũtñ ad infernũ detraheris in ꝓfunduꝫ laci
Eſa. xiiij. Similiter adã ꝑ ſupbiaꝫ eiect⁹ fuit d
padiſo. Geñ. iij. Et ſi non egiſſet penitentiã fuiſ
ſet damnat⁹. ⁊ ideo tobias dicit filio ſuo Fili mi
ſupbiam nunq̃ in tuo ſenſu. aut in tuo ṽbo do/
minari ꝑmittas In ipa eni initiũ ſũpſit ois ꝑdi
tio. Tob. iiij. ergo ſumať via plana qm̃ dicit ali
bi ſcp̃tura Ecci. x. Iniciũ ſupbie hois apoſtata
re a deo. qm̃ ab eo q̃ fecit eũ receſſit cor ei⁹. quia
iniciũ om̃is peccati eſt ſupbia. qui tenuerit illaꝫ
adimplebiť maledictis. ⁊ ſubuertet eum in finē
Cũ ergo ſupbia ducat ad mortem. ⁊ humilitas
ad vitam. apparet hanc eſſe ſapientiã. illam ṽo
ſtulticiã. ergo bene debet vitari ſupbia cum nõ
facit hominē prudentē. ſed ſtultũ. Et ideo dicit
paul⁹ Roma. j. Euanuerunt in cogitatiouibus
ſuis ⁊ obſcuratum eſt inſipiens cor coꝝ. dicētes
eni ſe eſſe ſapiētes. ſtulti facti ſunt. Dicit. euanu
erunt. quia quãdo quis eſt ſupbus cogitat aſcē
dere tm̃. ⁊ euaneſcit in cogitatione. quia credit
aſcēdere dimittēdo bonam vitam que ducit ſur
ſum ad paradiſum. ſumēdo viam illam que du
cit deorſum ad infernũ. Pone exemplum de ſa
cerdotibus ſimplicibus dicentib⁹ bene ⁊ deuo/
te horas. q̃ dũ cogitant beneficia euaneſcũt i co
gitationibus. Itē de laicis. mercatorib⁹ qui dũ
viuunt cogitant p̃ſtare vel mutuare ad vſuram
vt poſſint habere theſaurũ ad dotanduꝫ filium
vel filiam. ⁊ tales cogitationes vane ſũt. Et ſeq̃
tur. et obſcuratũ ē cor eorũ. quoniã ſicut nubes
obſcurant aerem. ita iſte cogitatiões obſcurant
cor. ergo caueam⁹ ſi nolum⁹ fieri inſipientes ⁊c̃
¶ Secunda ſtulticia eſt auaricia. vñ ꝙ auaricia
ſit ſtulticia. ⁊ miſcđia prudentia. patꝫ ꝑ ſimilitu
dinem alicui⁹ diuitis q̃ vendit bona ſua. qui pe
cunijs i ſacculo collectis vult accipe iter. ſꝫ con
ſulitur ſibi ab amico vt dimittat illã pecuniã: q̃⸗
niam in itinere ſunt latrones q̃ ꝓ certo ipſuꝫ de⸗
predabunť. Si talis rēnuit et pecuniam ſecum
deportat ⁊ dep̃datur vſq̃ ad camiſiam. iudica⸗
biť talis ꝑfecto ſtultus. Ita ē d nobis qui habe
mus ire ad aliam ciuitatē. quia non habem⁹ hic
manentē ciuitatem. ſed futurã requirim⁹ Heb.
xiij. Et eſt paſſus quidã in quo omnes depreda
ti ſunt. ſcꝫ mors. ⁊ oportet oēs hoies trãſire ꝑ il
lum paſſuꝫ. quoniã domin⁹ noſter ihs xp̃s met
tranſiuit ꝑ illũ Unde ſcriptura dicit. Nõne hec
oportuit pati xp̃m. ⁊ ita intrare in gloriã ſuam.
Luc. vlt. Et in hoc paſſu latrones hoies ⁊ ani
mas dep̃dantur. Latrones ſunt. mulier. filij. et
alij parentes. ſcutiferi. ⁊ ſic de alijs. Ergo mitta
mus theſaurũ ꝑ cambiũ ſcꝫ dando pauperib⁹.
⁊ tũc cũ cedula reddeť theſaurus in celo. Cedu
la eſt iſta. da pauperib⁹ et habebis theſaurũ in
celo. Matth. xix. Vñ nota hiſtoriã beati Lau
rentij q̃ Decio impatori petenti theſaurũ reſpõ
dit: Facultates eccl'ie quas a me req̃ris manus
pauperũ in celũ deportauerũt. Ergo faciamus
ſiĺiter. ⁊ tunc dicet xp̃s nobis. Euge ſerue bone
et fidelis. qꝛ ſup pauca fuiſti fidelis: ſupra mul⸗
ta te cõſtituam. Intra in gaudium domini tui.
Mat. xxv. Et ita ptꝫ quomodo liberalitas eſt
prudētia. ſ auaricia ē ſtulticia. Auar⁹ autē por⸗
tat diuicias vſq̃ ad morteꝫ vbi dep̃dať. ⁊ nihil
ſecũ portat. Et tali poſt mortē dicet xp̃s. Qua⸗
re nõ dediſti pecuniã meã ad mēſaꝫ. ⁊ ego veni/
ens cũ vſuris vtiq̃ exegiſſem illã. Et aſtantib⁹
dicet. Auferte ab illo mnam. ⁊ date illi q̃ deceꝫ
mnas habet Luc. xix. ⁊ ita ptꝫ largum eſſe ſapi
entem. ⁊ auarũ eſſe ſtultuꝫ. Unde Prou. xiiij.
Corona ſapientũ diuitie coꝝ. fatuitas ſtultorũ
imprudentia. g̊ nolite fieri imprudētes. Quar
ta ſtulticia eſt luxuria. Unde luxuria ē illđ pec⸗
catum carnale qđ cõmittitur p̃ter matrimoniuꝫ
quocunq̃ modo fiat. ⁊ iſta eſt valde magna ſtul
ticia. qđ patet per ſiĺitudinem homis. qui i qua
dam domo a parte inferiori habet palcaꝫ ⁊ ſtra
mina q̃ ſunt eſca brutorũ. ⁊ deſuper habet mul/
tos theſauros ⁊ lapides p̃cioſos. Cum autē vi⸗
geret quadã hyeme frigus voluit calefieri ⁊ ſuc
cendit ſtramina igne. ⁊ cuꝫ gaudendo calefieret
cõbuſſit totũ theſaurũ ⁊ lapides p̃cioſos Non⸗
ne talis iudicabiť fuiſſe imprudens. Certum eſt
ꝙ ſic. Talis ē luxurioſus qui habet domũ ⁊ ani
mã in qua ē theſaurus magnus. ſcilꝫ ratio ⁊ vo
luntas. ⁊ ſuperior porcio in qua ratione ⁊ volũ⸗
tate ⁊ ſuperiori portione ſunt virtutes ⁊ merita
que dicuntur theſauri ⁊ ſenſualitas eſt inferior
pars in qua ſunt palee ⁊ fenuꝫ ſcꝫ motus carna
les Vñ om̃is caro fenum Vñ Eſa. xl. Clama. ⁊
dixi: quid clamabo? om̃is caro fenuꝫ. ⁊ ois glo⸗
ria eius quaſi flos agri. ⁊ talis ſenſualitas nihil
valet reſpectu rationis. Unde paulus Roma.
vij. Scio enim quia non habitat in me. hoc eſt
in carne mea bonum. Unde in ratione ⁊ volũta
te ⁊c̃. ſunt theſauri ſcꝫ fides. ſpes. ⁊ charitas. et
cetere virtutes. O quãti theſauri. ſed cõburũť

quando homo luxuriatur.quoniā luxuria dici-
tur ignis.Unde Job.xxxj.dicit̄. Ignis ē vſqꝫ
ad perditionē deuorans ⁊ oīa eradicans ger/
mina.ergo caueamus ne incendam⁹ paleam ſcꝫ
carnem.quoniā tales ſunt imprudentes qui lu/
xuriantur.Uñ paulus.j.Corī.ij. Animalis ho
mo non ꝑcipit ea que ſūt ſpiritus dei.Stulticia
eni eſt illi.⁊ nō poteſt intelligere.ergo audiam⁹
paulū Nolite ⁊c. Quarta ſtulticia ē inuidia Qr
inuidia ſit ſtulticia patꝫ ꝑ ſimilitudinē cuiuſdā
hominis habentis inimicos ipm̄ perſequentes
qui veniens ad flumen inuēto ponte fregit illuꝫ
anteq̄ꝫ tranſiret flumen.⁊ tunc venientes inimi
ci eius occiderunt eum.q̄ ſi non fregiſſet ponteꝫ
anteq̄ꝫ tranſiret.ſed poſt tranſitū ſaluus fuiſſet
factus. Ita eſt ꝺ nob in hoc mūdo.quoniā oēs
habemus tranſire flumen aque.ſ.infernū. cum
pōte qui dicitur amor ſiue dilectio proximi qui
habet ſex arcus.cum iſto habemus trāſire ⁊ nō
eſt alius pons.⁊ ideo dicitur Roma.xiij. Qui
eni diligit ꝓximum legem adimpleuit.Nā non
adulterabis.non occidas.non furaberis.nō fal
ſum teſtimoniū dices.non cōcupiſces. et ſi qd̄ ē
aliud mādatum in hoc verbo inſtaurat̄.diliges
ꝓximū tuū ſicut teipm̄.dilectio ꝓximi malū nō
opatur. Plenitudo aūt legis eſt dilectio. ꝑ hāc
eni tranſimus de morte ad vitā. Uñ iſtius pon
tis arcus ſūt illi.ſcꝫ amor ⁊ dilectio patris ⁊ ma
tris qui debet eſſe reuerētialis. Secūdus amor
inimicoꝝ ſcꝫ nolle damnū neqꝫ eoꝝ mortē. Un
de dicit ſcriptura. Ego autē dico vobis.diligi
te inimicos veſtros.benefacite his qui oderunt
vos.⁊ orate pro ꝑſequentibus ⁊ calūniantibus
vos.Matth.v.Tertius amor eſt corporis. ſcꝫ
ꝓximi non luxuriando cum ꝓximo vel cuꝫ ꝓxi
ma.Quartus amor eſt proprij corporis.Quin-
tus amor eſt bonoꝝ proximi.Sextus amor eſt
fama proximi. ¶ Nos eni non debemus deſide/
rare aliena.quoniā radix omniū maloꝝ eſt cu
piditas.j.Timoꝛ.vj. Qui autē frangit iſtū pō-
tem eſt ſtultus.Et ideo dicit ſcriptura Poſſide
bunt paruuli ſtulticiā.Prouꝫ.xiiij.paruuli ſunt
inuidi qui habent cor ita paruū ꝙ nō manet in
eo niſi ipſemet. Inuidi eni ſe inordinate diligūt.
Sꝫ cor hominis celo ⁊ terra maius eſſe deberet
Et ratio eſt.quia in celo nō ſtant niſi iuſti.tamē
in corde hoīs boni debent eſſe tam iuſti q̄ꝫ etiaꝫ
peccatores.peccatores diligere debem⁹.ac eoꝝ
bona ꝓcurare.Et ita patꝫ quomodo inuidus di
citur paruulus.vnde Job.v.Paruulū occidit
inuidia. Quinta ſtulticia eſt gula. Qr autē gu
loſitas eſt ſtulticia patꝫ per ſimilitudinē cuiuſdā
famelici ſtulti qui venit ad domū cuiuſdam di/
uitꝭ.qui parauerat bonos cibos quos appoſuit
famelico qui portans ſecum venenū miſcuit ci-
bis ⁊ comedit.⁊ poſtea mortuus fuit Talis eni
dicitur fuiſſe merito ſtultus.vnde diues qui pa
rauit cibos.eſt deus.De quo dicit̄.Oculi oīuꝫ
in te ſperant domine.⁊ tu das eſcam illoꝝ in tē-
pore oportuno.pſ̄.cxliiij. Ipſe eni dedit nobis
cibos q̄bus ſuſtētamur.attamē nos miſcemus
venenū.ſcꝫ ꝑ ſuperfluitatē.hoc cum ſuꝑflue co
medimus.Et iſtud venenū nos occidit ⁊ abbre
uiat vitam tam ſpiritualē q̄ꝫ corpalem.et ita in-
toxicamus cibū.⁊ ideo cōſilium datur ī ſcriptu
ra.Eccl.xxxvij.Noli auidus eſſe in omni epu-
latione.⁊ non te effundas ſuꝑ omnem eſcam.in
multis eni eſcis erit infirmitas ⁊ auiditas appro
pinquabit vſqꝫ ad coleram ꝓpter crapulā mul-
ti obierunt.qui autē abſtinēs eſt adiciet vitam.
Et ita patꝫ quomodo audi ſiue guloſi.ſtulti ſunt
quoniā occidūt ſeipos.⁊ cōcordat alibi ſcriptu-
ra loquēs de auidis Prouꝫ.j.Stulti ea que ſibi
ſunt noxia cupiunt ⁊ imprudentes odibūt ſcien
tiam ¶ Sexta ſtulticia eſt iracūdia.ꝙ autē ira/
cūdia ſit ſtulticia.patꝫ per ſimilitudinē alicuius
habētis aliquē annexū ſibi cuius vult ſcindere
veſtes.⁊ non poteſt illi veſtes ſcindere cuꝫ ſit a
parte poſteriori.q̄ videns ꝙ nō poteſt frangere
veſtes alterius niſi ventre et corpe ſuo ꝑforato
ponit ſibijpſi gladiuꝫ per ventre ⁊ occidit ſeipm̄
talis ē ſtultus merito iudicādus.huic ſimilis ē
iracundus q̄ ꝓ frangēdis veſtimentis alterius
corpis qd̄ eſt veſtis anime ſeipm̄ occidit.nō eni
poteſt alterius occidere animā.quia illa ē incor
ruptibilis.vel veſtis etiā dicit̄ fama Et ad fran
gendum veſtimēta alterius vel corporis vel fa-
mam.Primo iracūdus ꝑforat animā ſuam.vñ
iratus primo ſe occidit ī anima.ꝑcutiens ſe gla-
dio ire.De quo dominus Matth.xxvj.ait ad
petrū.Omnes eni qui acceperint gladium.gla-
dio peribūt.qd̄ intelligit̄ vel intelligi poteſt de
gladio ire.vnde dauid ī pſ̄.xxxvj.Gladius in/
tret in corda ipſoꝝ ⁊c.Nō enim poteſt intelligi
de gladio materiali.quia eſt exceptio.quia ſunt
multi hodie accipiētes gladium materialeꝫ qui
non moriūt̄ gladio.Item nec de gladio iudicij
quoniā multi fuerūt homicide qui acta peniten
tia ſaluant̄.ergo ſine exceptione poteſt intelligi
de ira q̄ primo occidit illum q̄ eaꝫ poſſidet.⁊ ſic
ē ſtulticia.Jdo dicit ſcriptura.Ne ſis velox ad
iraſcendū.qui ira in ſinu ſtulti requieſcit Eccl.
vij.in ſinu.id eſt.in corde.ergo Nolite fieri ⁊c.
¶ Septima ſtulticia ē accidia.Qr accidia ſit ſtul/
ticia patet per ſimilitudinem. Ubi notādum ꝙ
in quadam villa erant nundine in quodam die
⁊ fuit bonum forum de rebus.quia illud qd̄ an-
te conſtabat ⁊ appreciabat̄ centuꝫ francis.in nū
dinis habebatur pro vno.Et tunc homo volēs
emere victualia.dormiens et excitatus a muli-
ere ſua noluit emere.ſed voluit prandere ⁊ poſt
prandium iterum dormiuit.⁊ non emit aliquid
in nundinis.poſt vero mortu⁹ eſt.nōne talis eſt
ſtultus.patꝫ ꝙ ſic.Ita eſt de accidioſis ī opib⁹

victualibus. qui ꝑ modica huius mundi bona
poſſunt redimere infinitam penã in alio mundo
ſed accidioſi negligũt Et nota paboláꝫ que eſt
Matth.xviij. Homo ꝗdaꝫ rex omne debitum
remiſit ſeruo ꝓcidenti ad pedes dñi ac dicenti.
Patientiã habe in me. ita nos in pñti vita cum
paucis lachrymis poſſum⁹ emere miſc̃diaꝫ dei.
⁊ redimere penã inferni. ⁊ h̃ ꝙdiu durãt nundi
ne. ſcꝫ ꝙdiu durat pñs vita. ꝟ poſt mortem cuꝫ
mille millib⁹ lachrymis nõ p̃t emi minima pars
miſc̃die dei. qꝛ iam trãſacte ſũt nũdine. ⁊ oĩa ca=
ra ſũt. Q̃ aũt tp̃s in alio mũdo charũ ſit. patꝫ in
hiſtoria Luce.xvj. de diuite epulone. ꝗ plus ꝙ̃
M.cccc. annis petijt guttã aque. ⁊ nõ obtinuit
⁊c̃. ergo ꝙdiu durãt nũdine emam⁹ tam cum la
chrymis ⁊ ieiunijs ꝙ̃ cũ vigilijs ⁊ diſciplinis. ⁊
alijs ꝗbuſcũqꝫ. ⁊ agam⁹ penitẽtiã. ⁊ ita erim⁹ di
ligentes. qm̃ poſſum⁹ in operib⁹ terrenis ſemꝑ
laborare. ⁊ cum hoc eſſe ocioſi. qđ ptꝫ quoniam
ille cognoſcitur fuiſſe ocioſus in die quando ad
domuꝫ redit i ſero ⁊ nihil portat. Ita ẽ de terre
nis cuꝫ laborauerint in mũdanis in vita. ſi non
portent bona oꝑa ad paradiſũ. tales iudicabun
tur ſtulti. imo maxime ſtulti. ⁊ ideo dꝛ de diligẽ
tibus ⁊ accidioſis. Qui oꝑatur terrã ſuam ſaci=
abitur panibus. ꝗ auteꝫ ſectatur ocium ſtultiſſi=
mus eſt. Prouẽ.xij. Vocat terrã corpus. qm̃ de
terra factuꝫ eſt. vnde. formauit igit̃ domin⁹ de
us hoiem de limo terre. Geñ.ij. Vocat ocioſuꝫ
ſtultiſſimũ. vnde non poſuit poſitiuũ. ſcꝫ ſtultũ
nec cõꝑatiuũ ſcꝫ ſtultioreꝫ. ſꝫ ponit ſuperlatiuũ
ſcꝫ ſtultiſſimum. vnde accidioſus dꝛ eſſe ſtultus
in hoc mũdo. qꝛ non vult agere pñiam. ⁊ ſtulti=
or. qꝛ ꝑdit gl̃iam ꝑadiſi. et ſtultiſſim⁹: qꝛ merẽt̃
penã inferni ꝑpetuam. ergo nolite.

¶ Dñica.xxj. ſermo primus.

Hora ſeptima reliquit eum febris. Joh.iiij. caplo origi
naliter. Sermo noſter erit de ſancto
euangelio dñice p̃ſentis. ⁊ ſi placet deo: habebi
mus multas bonas doctrinas ad illuminationẽ
intellectus. ⁊ ꝯſolationem animaꝝ. ⁊ correctio/
nem vite ⁊ pctõꝝ Salutet̃ ꝟgo maria. In p̃ſen
ti ſmõe cogitaui habere modũ laboratoris ſeu
ortulani volentis ſeminare bonũ ſemen ſeu plã
tas. qui primo arat ⁊ p̃parat bonam terraꝫ ⁊c̃.
Terra bona ⁊ fructuoſa eſt hiſtoria euangelica
lis in campo ſeu orto euangelij exarata. Dicat̃
hiſtoria euangelij Erat ꝗdam regulus ⁊c̃. Ara
tur ſic iſta terra mouẽdo q̃ſtionẽ. q̃re vocat ip̃m
regulũ ⁊ non regẽ. Solutio. qꝛ non habebat ni=
ſi vnam ciuitatẽ Pro ꝗ nota ꝙ qꝛ antiq̃tus erat
tanta ambitio regendi vel dominãdi. in q̃libet
ciuitate erat vnus rex qui dicebat̃ regul⁹. ſicut
modo vnus ep̃s. al's non dicebat̃ ciuitas De h̃
autoritas. Terra chanaã q̃ i q̃nqꝫ regulos phili
ſtijm diuiditur. gazeos. ⁊ azotos. aſcalonitas.
getheos. ⁊ accharonitas. Joſue.xiij. Alij ꝗ ha
bebant multas ciuitates dicebant̃ reges. Et ſe=
quitur. Cui⁹ filius infirmabat̃ capharnaum ⁊c̃
¶ Nota circa hoc qđ ih̃s ſibi dixit. Niſi ſigna et
ꝓdigia videritis. Diceret aliꝗs. quare xp̃s re=
p̃hendebat eum cũ tñ cũ tanta deuotione venie
bat ad eum. Dico ꝙ xp̃s ſic eum dure rep̃hẽdit
ꝓpter modicam credentiaꝫ quam habebat. qđ
ptꝫ in hoc. ꝙ rogabat eum vt deſcẽderet ⁊ ſana
ret filium eius. ex ꝗbus ptꝫ ꝙ dubitauit. quia ſi
ip̃m verũ deuꝫ crediſſet ſciret ꝙ non eſſet loc⁹
vbi non eẽt deus. diffidebat ergo regul⁹ et non
plene credidit. qꝛ honorẽ dedit p̃ſentie corꝑali
petens vt deſcẽderet corꝑaliter. Sed melius fe
cit ille centurio dicens xp̃o. Dñe puer meus ia
cet paralitic⁹ in domo. ⁊ male torquet̃. Et ait ie
ſus. Ego veniã ⁊ curabo eũ. Et cẽturio. Domi
ne non ſum dignus vt intres ſub tectum meũ ⁊c̃
Luc̃.vij. Matth.viij. Iſte habebat verã fideꝫ
credens ꝙ xp̃s p̃ſens ⁊ abſens corꝑaliter pote/
rat ſanare filium ſuũ. Jđo nõ fuit a xp̃o rep̃hen
ſus. ſed cõmendatus. qꝛ xp̃s dicebat ſequẽtib⁹
ſe. Amen dico vobis non inueni tantã fidem in
iſrael. ¶ Scđs defectus iſtius reguli notat̃ i hoc
qđ dixit ſibi xp̃s. Niſi ſigna ⁊ ꝓdigia videritis
nõ creditis. Nõ dicit. niſi videritꝭ. ⁊ nõ dic̃. niſi
audieritis. qꝛ dicit aplũs. ꝙ fides eſt ex auditu
auditus autẽ per ꝟbum xp̃i. Roma.x. Nunꝙ̃
vos vidiſtis trinitatẽ tamen creditis. Et iſta ve
ritas quomodo intrauit in corde veſtro? patꝫ ꝙ
non ꝑ oculos nec guſtũ. nec tactuꝫ. ſed ꝑ aures
audiẽdo ſcripturas doctrinas veriſſimas. Idẽ
de miraculis xp̃i dicendũ eſt ꝗ firmiter credim⁹
ꝙuis ea nõ viderim⁹. Et ſic patet ꝙ fides eſt ex
auditu. Et qꝛ ille regul⁹ audiuerat iam miracu=
la xp̃i quomodo ſcꝫ xp̃s ſolo ꝟbo curabat infir
mos ſuſcitabat mortuos ⁊c̃. Et tamẽ adhuc nõ
credebat. ſed volebat videre Jđo rep̃henditur
a xp̃o cum dicit. Niſi ſigna ⁊c̃. quaſi dicat. Nõ=
ne ſufficit audire patꝫ ex his ꝙ mõ eſſent multi
rep̃hendendi. Dicũt multi. ꝗd ſcit homo de pa
radiſo. de inferno. de purgatorio. nullus venit
ad nos iſta nobis manifeſtãs. ꝗbus dici poteſt
rep̃henſorie id qđ dixit xp̃s regulo. ſcꝫ Niſi vi/
deritis ⁊c̃. Iſta eñi audiuiſtꝭ ꝑ ꝓphetas apl'os
⁊ ꝑ euangeliſtas ⁊ per xp̃m. quia ip̃e totum no
bis reuelauit in ſcripturis ſacris. Item ꝑ lazaꝝ
Item per beatum paulũ. Item per ſanctũ iohã
nem euangeliſtam. ꝗ viderũt ⁊ retulerũt nobis
Jđo ſũt valde rep̃henſibiles illi qui dicũt. ego
vellem iſta videre. auditus eñi eſt neceſſarius.
ſed nõ viſus. qꝛ oculi pñt incautari et ſcriptura
ſancta nõ põt incautari. Sic ille regul⁹ volebat
videre dicens. Dñe deſcende p̃uſꝙ̃ moriat̃ fili⁹
meus. Nõ credebat eũ poſſe poſt mortem ſuſci=
tare. ſed xp̃s totus benign⁹ non reſpiciens eius

defectũ voluit nõ ſolũ filiũ a febre ſ patrẽ ⁊ totã
curiã ſuaʒ ab infidelitate ⁊ incredulitate libera-
re dĩ. Uade qꝛ fili⁹ tu⁹ viuit. vſqꝫ in finẽ. Nota
ꝟ magnificẽtiã xp̄i. Iſte regul⁹ ſolũ petebat ſani
tatẽ corpalem ꝓ filio. ⁊ xp̄s ſanauit filiuʒ in cor
pore ⁊ aĩa. ⁊ patrẽ. ⁊ oĩes de curia credẽtes in
xp̄m. De iſta magnificentia moyſes. Date ma-
gnificẽtiaʒ deo. dei pfecta ſũt opa. Deut. xxxij.
ſcʒ ſanãdo corp⁹ ⁊ aiam. Ido dicebat ipſe. Unũ
opus feci ⁊ oẽs miramini. Infra. mihi indigna
mini. qꝛ totũ hoĩem ſanuʒ feci in ſabbato. Ioh.
vij. Ecce ager ſeu ort⁹ euangelij. Nũc ſeminan-
dum eſt bonũ ſemen moralitatũ ad inſtructio/
nem vite ⁊ ꝯſolamen aiaꝝ. ſup hoc qđ dicit the
ma. Hora ſeptima ⁊c̄. Et itrabo materiã p q̃ſti/
onẽ. Querit̃ ergo cũ in die artificiali ſũt. xij. ho-
re. ⁊ in naturali. xxiiij. q̃re xp̄s potius elegit ſe/
ptimã horã q̃ʒ horã primaʒ vel ſcđam ⁊c̄. ad cu
randũ iſtũ infirmũ. qꝛ certũ ẽ ꝙ in prima vel ſe/
cũda ⁊c̄. vel etiã octaua potuit ipm̄ curare. Nõ
credatis ꝙ ſine rõne xp̄s hec fecerit. hoc eni fec̃
ad oſtendendũ ꝙ ad pfectaʒ ſaluationẽ aie a fe-
bre peccati ſeptẽ opa penitẽtialia quaſi ſeptem
hore req̃runt̃. Et de ſeptima hora dicit thema.
Hora ſeptima ⁊c̄. Prima hora eſt pctõꝝ cogni
tio. Sicut i p̄ma hora diei homo incipit cogno/
ſcere alium ex claritate ſolis. ſic tranſactis tene-
bris peccatoruʒ qñ homo redit ad ſe. ⁊ claritas
aurore incipit clareſcere in ꝯſciẽtia ſua dicit. O
miſer in quãtis extitis periculis. es ſuperb⁹ aua
rus ⁊c̄. Sed qñ homo ẽ in nocte peccatoꝝ nõ co
gnoſcit peccata ſua nec periculũ ſuũ. ſm illđ pſ.
Neſcierunt neqꝫ intellexerũt in tenebris ambu-
lant. Sʒ quãdo religioſus clericus vel laicus q̃
tenet malã vitam: peccata ſua aduertit. et ſuum
periculũ tunc intra ſe dicit. O miſer ⁊c̄. De iſta
hora dicit apl̄s. Hora eſt iam nos de ſomno ſur
gere. nunc eni ꝓpior eſt noſtra ſalus q̃ʒ cuʒ cre-
didim⁹. Nox p̄ceſſit dies autẽ appropinquabit
abijciam⁹ opera tenebrarũ ⁊c̄. Roma. xiij. Sta
re i peccato vocat̃ dormire. Ratio. qꝛ q̃ dormit
non vtit̃ ſenſib⁹ ⁊ ſemimortu⁹ eſt. ſic etiaʒ pecca
tores ſemimortui ſunt. qꝛ peccatoruʒ corpus vi
uit. ſ anima eſt mortua. Et quot anni ſũt ꝙ vos
dormiuiſtis i peccato. in ſupbia. auaricia. luxu-
ria. ira. ⁊ mala volũtate. fortiſſis. x. vel. xj. anni
vel. xx. Ideo ſicut ſoci⁹ excitat ſociũ qñ incipit
aurora. ita apl̄s di. Hora eſt iam nos de ſomno
ſurgere ⁊c̄. Nunc eni ꝓpior eſt noſtra ſalus. qñ
ſtat homo in peccatis longe eſt a deo per malaʒ
vitaʒ. ſed quando homo incipit cognoſcere de
fectus ſuos appropinquat homo deo. Scđa ho
ra eſt contritio cordis. Magna q̃ſtio fuit inter
doctores quid eſt cõtritio proprie. ⁊ dimittẽdo
opiniones dicam vobis determinationẽ ꝙ con
tritio eſt dolor de peccatis p̄teritis. ſed nõ ſuffi-
cit niſi ſit reſpectu dei. Sicut eni homo eſt cõpo
ſitus ex materia ⁊ forma. ita cõtritio habet duo
ſcʒ dolorem de peccato. ecce materia. et ꝙ ſit re-
ſpectu dei. ecce forma. al̃s non eſſet cõtritio. ſed
attritio. Ubi gratia. quãdo religioſus agnoſcit
ſua peccata ⁊ dicit O miſer p̄latus meus ſciet ⁊
plorat ⁊c̄. non ẽ cõtritio. quia timore verecũdie
vel pene dolet. ſʒ ſi dicit. deus fecit mihi tantaʒ
grãʒ ꝙ de nemore mundi tranſplantauit me in
paradiſo terreſtri. ſcʒ religionis. vt ſaluũ me fa-
cerem ⁊ alios. ⁊ ego miſer offendi deũ. O miſer
⁊c̄. Iſtud eſt cõtritio. Itẽ de clerico cognoſcẽte
peccata ſua. ſi dolet quia ep̄s ſciet. ⁊ ſic incarce-
rabitur. ⁊ tota terra ſciet. ⁊ ſic diffamabit̃ ⁊ per-
dat beneficiũ parũ valet. Sʒ cõtritio eſt quãdo
dicit. Domine tantã grãm mihi feciſti ſcʒ conſe
crandi ⁊c̄. quã non feciſtis matri veſtre. nec mi
chaeli. nec iohãni baptiſte. Lingua mea ⁊ clauis
celi. ⁊ ego infelix fui tam ingratus ⁊c̄. Iſta ẽ cõ-
tritio. Idem de vobis. ſi aliquis veſtrum eſt in
aliquo crimine ⁊ ducitur ad furcaʒ ⁊ cogitat ꝙ
domus eſt deſtructa et vxor ſua diffamata. filij
eius confuſi corpus ſuum perditum. ⁊ plorat ni
hil ſibi valet. ſed damnat̃. Sed ſi diceret. O do
mine tu feciſti me ad imaginẽ ⁊ ſimilitudinẽ tu-
am vt tibi ſuirem. ⁊ ego ⁊c̄. Iteʒ ſanguine tuo
redemiſti me. ⁊ deſpexi te ⁊c̄. Abluiſti in baptiſ
mo ⁊c̄. tunc eſt cõtritio. Item de muliere cuiuſ-
uis ſtatus. que ſi dolet de peccato. quia gentes
loquunt̃ ⁊ plorãt ꝓpter periculum nihil valet.
Sʒ ſi dicat. domine tu ordinaſti matrimonium
vel ꝟginitatẽ ſeu viduitateʒ. dñe fregi ſic vl̃ ſic
O domine quid erit de me. iſta ẽ ꝯtritio. quia ẽ
reſpectu dei. de iſta hora autoritas Nũc anima
mea turbata eſt. ⁊ q̃d dicam pater ſaluifica me
ex illa hora. Ioh. xij. Nota ex hac hora. quia ve
ra cõtritio non eſt ſine gratia. et ſi non haberet
oportunitatẽ confitendi. ſed ꝓpoſitum cõtritio
ſufficeret. Tertia ẽ oris ꝯfeſſio. Ratio. quia ſi
habetis camerã plenã ſtercore non ſufficeret vi
dere nec cõgregare ad angulũ niſi ꝓijciatur ex-
tra. Ita de ꝯſcientia q̃ eſt camera dei. ex p̄ma. ſ.
peccatorũ cognitione videt̃ ſtercus peccatorũ.
ex ſecũda cõgregatur in angulo cũ contritionis
ſcopa. Sʒ optet ꝓijcere extra p feneſtrã ꝯfeſſio
nis. ⁊ ſic mundat̃ camera qñ dr̃ confeſſori. Pa/
ter noueritis ꝙ ego ſum ſuperbus ⁊c̄. pater nõ
recordor de alijs Si videtur vobis ꝙ i alijs pec
cauerim interrogate me. quia ego dicam vobis
veritatẽ Cõfeſſor autẽ debet interrogare quod
officium habet. Alia ſunt peccata militis. Alia
mercatoris. Alia ſacerdotis ⁊c̄. Iteʒ idẽ de mu
lieribus ſi eſt puella. vidua. vel maritata. ⁊ da-
ta abſolutione a confeſſore. camera remanet pu
ra expulſis inde culpis et peccatis fit habitatio
trinitatis. Ad eum veniemus ⁊ mãſionem apđ
euʒ faciemus Ioh. xiiij. De iſta hora dixit chri
ſtus. Mulier cum parit triſticiam habet, quia

venit hora eius Joh.xvj. Confeſſio cõparatur
partui mulieris. Ratio.q꞉ ſicut ꝑtus ē cũ dolo/
re ⁊ eſt neceſſaria obſtetrix. Jta in ꝯfeſſione ſũt
dolores partus.qñ homo cogitat ꝙ diffamat ſe
⁊c̃.ſed oꝑtet parere.obſtetrix eſt ꝯfeſſor confor
tans dicendo.dicatis ⁊c̃. Sꝫ qñ pepit puerum
iã nõ meminit preſſure ꝓpter gaudiũ qđ hõ hꝫ.
Jtem magnũ periculũ eſt de ꝓle mortua in vte=
ro.q꞉ niſi exeat interficit matrē. Jdem de vtero
anime.q꞉ tot ſunt ꝓles mortue quot ſunt pecca
ta mortalia ꝗ habet homo. Jđo oportet vel pa/
rere vł mori.ꝓpter hoc xp̃s ordinauit ſacramē
tum cõfeſſionis.⁊ p̃cipit ꝑ os eccłie ꝙ quolibet
anno homo cõfiteatur.vel p̃uetur ſepultura ec=
cleſiaſtica. Extra de pe.⁊ re. Om̃is vtriuſ ſe/
xus.nõ ſolum adulti ſed pueri tenenꝶ ꝯfiteri ha
bẽtes vſũ rõnis. Recitat beatus Greg' ꝙ puer
ꝗnq annoꝝ fuit dãnatus. Quarta hora ē mo
rũ emẽdatio.ꝗd valet peccatoꝝ cognitio vel cõ
tritio vel ꝯfeſſio niſi homo emendet vitã ſuam.
Si cognoſcitis ꝙ fuiſtis ſuꝑbus.vanus.põpo
ſus.decetero debetis velle ⁊ ꝓponere humilita
tem ⁊ humiliationē. Jtē ſi fuiſtis auarus vſura
rius vel defraudando emẽdo vendẽdo vł negã
do debita.retinendo ſolidatã ſeruoꝝ vel bona
defunctoꝝ. Decimas vel p̃micias ⁊c̃.emẽdetis
Jdem de luxuria imunde viuẽdo ⁊c̃. decetero
debetis viuere caſte ⁊c̃.⁊ ſic de aliĳs. Jn illa ho
ra acceſſerunt diſcipuli ad ieſum Matth.xviĳ
Quita ē debitoꝝ reſtitutio. Si ſentitis in bur=
ſa taxia ſeu in domo veſtra aliꝗd de iniuſtis bo
nis acquiſitis per vſuram rapinã ⁊c̃.reſtituatis
reſtitutio eni ē neceſſaria. Sicut pater vult ꝙ fi/
lĳ vel ſerui ſint contenti de parte ſibi data. Et ſi
vnus frater fureꝶ partem alteriꝰ indignatur pa
ter dicendo.nõne ſcio ego diuidere. Jta debetl
cogitare ꝙ iſte mũdus eſt vna domus dei.dñs
eſt ſurſum cum baronibꝰ.nos ſumus hic in ſta=
bulo cum beſtĳs.et dñs diuidit bona.illi dedit
magnam ꝑtem.tibi ꝑuam. Jdeo nolite tangere
ꝑtem alterius.non dicat pauꝑ.ego poſſum reci
pere h̃ a diuite ⁊c̃. Nec dicat diues.ego poſſuꝫ
hoc recipe a paupere.q꞉ ego pluribꝰ habeo pro
uidere.ꝗlibet ſit ꝯtentus đ ꝑte ſua.alˀs nũꝙ ha
bebit grãm dei.nec intrabit paradiſuꝫ quouſ
ſatiſfecerit. Non dimittiꝶ peccatũ niſi reſtituaꝶ
ablatuꝫ.xiiĳ.q.vj. Si res.imo dico ꝙ magis le
tus debet eſſe pauꝑ.q꞉ ſperaꝶ ꝙ erit diues i pa=
radiſo ſi hic habet patientiaꝫ. q꞉ pauꝑtas rõne
patiẽtie erit ſibi meritoria꞉ vt dicit Ambro.diſ.
xlvĳ. Sicut his. Diuites vero timere habebũt
ne ipſi retributionē capiant in h̃ mũdo ⁊c̃. Jteꝫ
idem dicendũ eſt đ ſatiſfactiõe damni.ſi notari/
us vel falſus teſtis ⁊c̃. alicui damnũ intulerũt.
tales eni tenenꝶ ad reſtitutionē faciendã his ꝗs
damnificauerũt. Jtem illi ꝗ de nocte abſcidunt
arbores.⁊ frumẽta alioꝝ tenenꝶ ſatiſfacere dã/
no. De iſta hora autoritas dicit xp̃s penitenti꞉
Ego te ſuabo ab hora tẽptationis ꝗ ventura ē
in orbem vniuerſum. Apoc.iĳ. Hora tẽptatio=
nis đ꞉ reſtitutio. Jſta tẽptatio eſt hodie in mun
do. Dicatis vos p̃lato vel clerico ꝗ cũ ſymonia
obtinuit ꝙ renũciet coraꝫ papa vel p̃lato ſtatim
⁊ audiatis ꝗd dicet꞉ dicet fortaſſis. O ſi deberē
reſtituere vel reſignare vnde viuerem. Ecce do
lor.ſed per iſtã horam tẽptationis oꝑtet trãſire
ſi vultis ſaluari. Jdem ſi dicaꝶ vſurario ꝙ reſti
tuat dicet ſtatim.vnde ego viuã ⁊ vxor ⁊ filĳ.ſꝫ
dimittam in teſtamẽto. Ergo in vita vos vſura
rĳ non vultis ſatiſfacere.ergo i vita veſtra vos
non vultis eſſe ſine peccato. Jđo ibitis ad infer
num.qualis ſtulticia. Sexta hora eſt iniuria/
rum remiſſio.oꝑtet eni parcere inimicis.⁊ face=
re pacem.⁊ oportet per iſtam horam tranſire.ſi
vultis vt deus parcat vobis iniurias ꝗ peccan
do feciſtis ꝯtra euꝫ. Nõ dico ꝙ remittatis debi
tum ſi non vultis.ſed oportet neceſſario remitte
re odium ⁊ maliciaꝫ cordis.⁊ oportet habere ꝓ
poſitũ non nocendi ꝓximo.niſi ſm ordinem iu
ſticie. Jtē ſi aliquis interficit patrē tuũ noli vin=
dictam querere niſi ſm ordinem iuſticie.quia h̃
poteris ſine peccato. Deꝰ eni nõ ꝓhibet iuſticiã
ſed odium.hoc patet a ſimili. Si aliꝗs ſit vulne
ratus ⁊ ferrum remãſit intus꞉ nihil valent medi
cine quouſ extrahaꝶ ferrum. Ferrũ eſt odiuꝫ
rancor ⁊c̃.et niſi ꝓiciatur nihil valent medici/
ne bonoꝝ operũ De iſta hora dicit Johes. Se
debat ieſus ſuper fontē ⁊ hora erat quaſi ſexta.
Joh.iiĳ. Fons emanãs ē miſericordia dei. Su=
per iſtum fonteꝫ ſedet chriſtꝰ.in illis qui amore
⁊ honore ſui parcunt ⁊ remittũt iniurias꞉ vt eis
etiam ſua remittanꝶ peccata.alˀs ſi nolũt parce=
re nec ꝟgo maria. nec om̃es ſancti impetrabũt
eis veniam de veniali peccato. Septima hora
eſt eucharíſtie cõmunio. Jn iſta datur plena ſa=
nitas.expulſa febre peccati mortałˀ. Ex quo eni
homo cognoſcit peccata ⁊ ꝯteritur ⁊ confitetur
⁊ habet ꝓpoſitum emendandi vitam ⁊ reſtituit
aliena.⁊ remittit iniurias.talis poteſt licite ve/
nire ad cõmunicadũ De iſta hora dicit chriſtus
Joh.v. Venit hora ⁊ nunc eſt quando mortui.
id eſt.peccatores.audient vocem filĳ dei ſcilicet
illam. Accipite ⁊ manducate꞉ hoc eſt corpꝰ me/
um quod ꝓ vobis tradeꝶ.j.Cor.xj. Et ordina=
tum eſt a chriſto ⁊ eccleſia vt quilibet chriſtianꝰ
cõmunicet in paſcate.⁊ licꝫ de bono conſilio i ꝗ=
libet feſto magno bonũ eſſet cõmunicare.tamē
ex p̃cepto ⁊ ſub pena peccati mortalis in paſca/
te cõicare obligamur.⁊ nõ ſolũ magni.ſed etiaꝫ
ꝑui decem vel duodecim annoꝝ bñ parati. Et
ideo p̃cedũt ſeptē hebdomade ꝗdrageſime.pri
ma correſpõdet p̃me hore.ſcđa ſcđe. De iſta ho
ra intelligiꝶ thema Hora ſeptima ⁊c̃.

¶ Domica.xxj. Sermo ſcďus.

Credidit ipſe et domus eius tota. Verbū iſtud habetur Joh.iiij. Iſtud vbum dicit de qdam nobili dño qui prius non credebat in chriſtū imo erat infidel. Sed viſis xp̄i miracul' que faciebat tanq̄ verus deus impando credidit nō ſolum ipe. ſed τ tota domus. Jdō dicit. Credidit ipe τc̄. Pro ratōe τ declaratōe huius vbi τ introductiōe materie p̄dicande recordor de quadam autoritate terribili. ſed vera τ rationabili. Si quis ſuorū τ maxime domeſticorū curā non habet fidem negauit. τ eſt infideli deterior. j. ad Thimo. v. Si quis. ſ. dñs domus nō curat dare puiſionem neceſſariā corpori τ aīme ſuis domeſticis fidem negauit. Nam ſicut ſui iure fidelitatis tenenſ conſuare pſonam domi famā honorem τ bona ſua. ita dñs iure fidelitatis teneſ puidere filijs τ ſuitoribus. nō ſolum cibo. potu τ veſtitu. ſed etiam q̄tum ad animā. vt ſciāt orare τ confiteanſ. vt audiant miſſam. vt communicēt. vt vitant vicia. ne ludant. ne furētur. ne mentianſ τ hmōi. Et ſi dñs non curat fidem negauit. i. ius fidelitat. τ infideli ē deterior. q2 infideles iure nature puident ſuis ſuitoribus de omibus eis neceſſarijs. Hoc a ſimili pbaſ. vos videtis q̄ in corpe eſt vnū caput in quo ſūt omnes ſenſus. τ in alijs ptibus corpis non eſt niſi vnum ſenſitiuū. ſ. actus. τ caput regit gubnat τ puidet omnibus alijs mēbris. Jta dñs ē caput τ teneſ puidere omibus de domo. ſ. filijs. ſuis ancillis τ captiuis corpalit τ ſpūaliter. Jō ille regulus de quo legiſ euangeliū ex quo fuit conuerſus curauit de omibus de domo vocauit milites. ſcutiferos τc̄. dicens. Ego nō credebā in illum pphetam ihm. ſed mō credo ex miraculis que vidi. τ vos etiam videbitis τ debetis credē in eum. τ deus fecit ſibi gratiam q̄ oēs crediderunt in eum. ptȝ thema τc̄. Ego inueni in theologia τ ponunſ clare a doctoribus tres gradus vere credentie τ credulitatis xp̄iane. Mgr ſententiarū in tertio libro ponit illos di. xxij. τ ſunt tres. ſ. Credere deū. Credere deo. Credē i deū.

¶ Primus gradus habeſ p ſciam intellectualē

¶ Scďus p reuerentiā cordialem.

¶ Tertius p obedientiam generalem.

Et iſte tertius gradus ſaluat hoiem. Jſtos tres gradus habuit iſte rex. Jdeo dicit. Credidit ipſe τ domus eius tota τc̄. ¶ Primus gradus fidei xp̄iane eſt credere deum. ſ. eſſe dñm gubnatorem τ rectorem. iuſtum. bonū. τ ſapiētem. potentem τ remuneratorē bonorū τ malorȝ. τ q̄ bonis dabit gl'am. malis penam. hoc eſt credere deum. Et iſta credentia ab initio fuit neceſſaria vſq̄ in finem mūdi ante incarnatōȝ ihu xp̄i. Et ante ordinatōem articulorū fidei erat neceſſarium credere. ſ. q̄ iſte mūdus nō p ſe. ſȝ ab aliquo erat factus. imo hoc etiam eſt demōſtrabile naturali lumine vicȝ q̄ aliq̄s dñs eſt qui fecit hunc mundū τ regit τ gubnat. τ tal' credētia eſt neceſſria. Apl's de iſto gradu fidei dicit. Sine fide impoſſibile eſt quenq̄ placare deo. Credere em̄ oportet accedentē ad deū q2 eſt. τ q̄ inq̄rentibus ſe remunerator ſit. Ad Heb. xj. Jſti duo articuli. ſ. q̄ deus eſt. τ q̄ eſt remunerator inquirentium eū. τ punitor non inq̄rentiū eū ſp fuerſ neceſſarij ad credendum. niſi ſit ſtultus q̄s τ inſipiens hō. ſicut ille de quo dr̄ in ps̄. dauid Dixit inſipiens in corde ſuo nō eſt deus. Sed q̄ habet intellectū naturalem pōt cognoſcere q̄ deuſ eſt p intellectū. Primo ſi ego q̄rerem a vob di. Creditis q̄ in meo corpe ſit aīa? diceretis q̄ ſic. licet non eam videatis. ſex ex naturali ſciētia ex opibus que apparent exterius. q2 videtis in capite effectus q̄nq̄ ſenſuum corpalium. ſ. videre audire. loq̄ τc̄. que non poſſunt a corpe eſſe ſine anima. creditis in me animā ratōnalem. Jtē q2 brachia mouenſ. τ vēter recipit τ emittit. τ pedes mouent τ pcedunt. His certe cognoſciſ q̄ anima eſt in corpe licet non videaſ. Nō cogitare debetis q̄ caput huius mūdi ſit celuȝ. duo brachia elemētum ignis τ aeris. q̄ ſunt maioris actiuitatis. vterus in quo ſunt humiditates aq̄ſit. τ terra ſit pedes. modo q̄d videtis in capite? nonne videtis ibi motū ſol' ab oriente in occidētem? ita ordinate q̄ nunq̄ peccatū vel defectuȝ cōmittit. ita de motu lune creſcendo τ decreſcēdo dicendū eſt. Jtem videmus motū aliaꝝ ſtellarum. modo clarū eſt. licet nō videaſ q̄ eſt aliq̄ ſubſtantia ſpūalis q̄ mouet omnia iſta. τ illa eſt deꝰ. q2 ſol τ luna. celū τc̄. irratōabilia ſūt. Jdē dicendū eſt de motu duorū elementorȝ. quaſi duorū brachioꝝ. ſ. de fulgoribus. nubibus. de claritate aeris. tonitruis. tempeſtatibus. clarū eſt q̄ aliq̄s eſt qui faciat iſta. τ ille eſt deus. Et licet non videaſ. ex his tñ effectibus pōt cognoſci. Jdem dicendū eſt de aqua q̄ eſt quaſi vterꝰ Jtem terra que pedibus aſſimilaſ facit ordinate opa ſua. ¶ Primo in vere arbores producunt flores. τ poſtea fructus. τc̄ijs. τ q̄ mouet τ gubnat terram τ facit iſta deus eſt. Si ḡ motus corporis cogit ad credēdū animā eſſe in eo. ita etiā motus huius mūdi facit deum cognoſcere. De hoc vide. b. Tho. j. pte. q. ij. ar. iij. ibi pbat deū eſſe q̄nq̄ vijs ppter p̄dictam ratōem. Dicūt aliqui magni doctores q̄ hō eſt ad imaginem dei iſto mō. q2 ſicut deus eſt vnus q̄ gubernat totū mundū. ita in homie eſt vnus ſpūs gubernans totū corpus. τ ſicut tota aīma eſt in toto. τ tota in qualibet pte. Jta deus eſt totus in toto mōdo τ totus in qualibet pte. Deus creauit de terra hominē. τ ſ'm imaginem ſuam fecit illū. Et iterum cōuertit illū in ipam. ſuple ad cogitanduȝ

Ddd

q̃ ſicut eſt vnus ſpũs in eo. ita vnus eſt de⁹ in
toto mũdo. Ecci.xvij. ¶ Scđo ħ idem ptʒ ⁊ te
natur caſus ꝙ aliqͥs ignorans ⁊ ſimplex. ſed vi
gens naturali intellectu intret palaciũ pape vel
impatoris ſolus. licʒ non videat papã vł impa=
torem. qñ videbit cameras. feneſtras ⁊c̃. ſtatim
cogitabit ꝙ magnus dñs ⁊ potens fecit illud. ⁊
ex ordinatiõe palacij cognoſcet eius ſapientiã.
⁊ ex abundantia bonitatẽ. Ita in ꝓpoſito. cogi
tate q̃le palaciũ eſt iſte totus mũdus. Camere i
qͥbus eſt dñs cum baronibus filijs ⁊ amicis ſũt
alte collocate. ſ. in celo. nos v̾o ſumus ħ in ſta/
bulo cum beſtijs. De iſta domo autori. O iſra=
el q̃ȝ magna eſt domus dei. ⁊ ingens locus poſ=
ſeſſionis eius Baruch. iij. Feneſtre ſunt ſol ⁊ lu
na ſtelle. ⁊ ſcamna huius domus ſunt montes.
Qui talem domũ edificauit deus eſt ⁊ potẽtiſſi=
mus. ⁊ q̃ ita ordinate fecit ſapiens eſt. ⁊ q̃ omi
bus ꝓuidet bonus eſt. Tal' dñs potẽtiſſim⁹. ſa=
pientiſſim⁹ ⁊ optimus. iuſtus dʒ eſſe. dans bõis
remuneratõʒ. mal' aũt punitõʒ. Ecce quomõ co
gnoſcit deus. Autoritas. Inuiſibilia dei. ſ. glã
potentia maieſtas ⁊c̃. a creatura mđi. dicit glo.
ab hõie. ꝑ ea que facta ſunt intellecta ꝯſpiciun=
tur ſempiterna qͦȝ v̾tus ⁊ diuitas. Ita ꝙ ſint i=
excuſabiles. q̃ cum cognouiſſent deũ non ſicut
deũ glorificauerũt aut grãs egerũt. ſed euanue
runt in cogitatõibus ſuis. ⁊ obſcuratũ eſt inſipi
ens cor eorũ dicẽtes ſe ſapientes eſſe. ſtulti facti
ſunt. Ad Ro. j. Phi in ſcol' cognouerunt deuʒ
licʒ non nominarẽt eũ deũ. ſed pmũ ⁊ pncipium
vt in. xij. metha. pmam cauſam pmũ motorem.
motorem immobilẽ. pmã intelligentiã. Sed dic
Aug⁹. ꝙ in templo adorabãt idola cum popul'.
Iõ dicit apl's. ꝙ cũ cognouiſſent deũ. Moral'r
iſte defectus phoꝝ eſt hodie in m'tis chriſtianiſ
q̃ cognoſcunt deũ ⁊ tñ nos glorificãt. imo deſpi
ciunt ⁊ vituperant deum. Verbi grã. in domo
dñi ſuſtinere inimicũ domi. ⁊ habere colloqͥa ſe
creta ⁊ recurrere ad illũ in ſuis neceſſitatib⁹ ma
gna iniuria domi eſt ⁊c̃. Hoc faciũt xpiani xpo
ſuſtinendo diuinũ coniuratorẽ. ⁊ recurrẽdo ad
eos. Item cũ deus ſit in domo huius mũdi to/
tus in toto. ⁊ totus in q̃libet pte. qñ tu iuras. re
negas. blaſphemas. coram eo iuras ⁊c̃. vł tu nõ
credis. vel ſi credis ⁊ tñ facis iſta. peior es phis
infidelibus. Item credis ⁊ ſcis ꝙ dñs q̃ ꝓuidet
ſuis ſ'uitoribus vult de eis aliqđ ſ'uitiũ. ita etiã
dñs deus vult de nob̃ ſ'uitium. ⁊ vt ſ'uem⁹ do=
minicã ⁊c̃. Si credis ⁊ nõ facis peior es q̃ȝ phi.
Ecce pmus gradus credentie q̃ habet ꝑ ſciẽtiã
intellectualem. ¶ Scđus g̃dus aſcendendo eſt
maior. ſ. credere deo. i. v̾bis eius. Multi credũt
deum q̃ non credũt deo. ſicut multi ſciũt me eſſe
ſed nõ credunt mihi. i. v̾bis meis q̃ dico. vł ego
credo demones ſp eſſe. ſed nõ credo demonib⁹.
ideſt v̾bis eorũ. Qui credunt deũ. debẽt etiam
credere deo. ſ. v̾bis que dicit. Legit em̃ đ abra
am ſene. cui ꝓmiſit deus dare filiũ cũ eſſʒ ſenex
⁊ etiam vxor antiqua. Dicit textus. Credidit
deo abraam ⁊ reputatum eſt ei ad iuſticiaʒ. Ge
neſis. xv. Et dico ꝙ iſte gradus credentie veit
ex reuerẽtia. Magna em̃ reuerẽtia fit alicui ꝑ=
ſone. dicenti aliqͥd ſupra intellectum. puta. ſ. ꝙ
hoies vel aſini volant. ⁊ crederet ſibi ſine iura=
mento ⁊ teſtibus. ꝓpter ſuam famam. bonã cõ=
ſcientiã ⁊ bonitatem. Ita eſt de xpo ihu. q̃ veit
de vltra mare. de celo empyreali ꝑ incarnatõeʒ
⁊ natiuitatem. ⁊ cepit nob̃ p̃dicando dicẽ altiſſi
ma ⁊ ſupra ratõʒ ⁊ intellectum naturalẽ. ſ. ꝙ licʒ
ſit vn⁹ de⁹ ſimplex ⁊ indiuiſibil'. tñ ꝙ ille ẽ tres
ꝑſone pater. filius ⁊ ſpũſſanctus. Vñ ſcriptura
dicit. Tres ſunt q̃ teſtimoniũ dant in celo. pat'.
v̾buʒ ⁊ ſpũſſanctus. ⁊ hi tres vnũ ſunt. j. Joh.
v. Debet em̃ xpianus dicere. Dñe ad ħ non ha
beo ratõʒ nec argumentũ. ſed hñ ad oppoſitum
tamẽ dñe ex quo vos dicitis. credo firmit' et no
lo iuramentũ nec teſtes. Hic eſt meritum fidei.
Quia ſi dixiſſem ſolẽ eſſe lucidũ ⁊ hõ crederet.
grates nullas haberet. Item dixit aliud mira=
bile qđ de illis tribus ꝑſonis nõ pater nec ſpũſ=
ſanctus. ſed filius factus eſt hõ. magnũ mirabi
le. Vnde dicit ſcriptura. Qui cũ in forma dei eſ
ſet non rapinã arbitratus eſt eſſe ſe eq̃lem deo.
ſed ſemetipm exinaniuit formam ſ'ui accipiẽs.
ſcʒ corpus ⁊ animã. in ſimilitdinẽ hoim factus.
⁊ habitu inuentus vt homo. Ad Phil'. ij. Hoc
mirabile credendũ eſt vt ſupra. Itẽ dicit ꝙ fuit
ꝯceptus de matre v̾gine ſine hoie. ſicut granũ
formatur intra auelanam. Itẽ ꝙ fuit nat⁹ de ma=
tre manente incorrupta. ſicut tranſit radius ſol'
ꝑ feneſtram vitreaʒ recipiens colorem vitri. ſic
bonus xpianus dicere intra ſe debet. Dñe non
habeo ratõʒ nec argumẽtũ. ſed credo dñe q̃ ar
ticulus fidei eſt. Qui cõceptus eſt de ſpũſctõ na
tus ex maria v̾gine ⁊c̃. Item dixit nob̃ aliđ mi=
rabile de ſacramento altaris ꝙ dictis v̾bis a ſa=
cerdote ipe eſt ibi verus deus ⁊ homo ſicut eſt i
celo. Caro mea vere eſt cibus ⁊ ſanguis me⁹ ve
re eſt potus. qui manducat meã carnem ⁊ bibit
meum ſanguinẽ in me manet et ego in eo. Item
Qui mãducat hunc panem. viuet in eternũ Jo
han. vj. Si diceret ꝙ hoſtia eſt alba ⁊ rotunda.
⁊ crederet ſibi. neq̃ȝ mirum. Greg⁹. Fides non
habet meritũ vbi humana ratio p̃bet experimen
tum. Qui timetis deum credite illi. ⁊ non dicil=
lum. ⁊ non euacuabitur merces veſtra. Ecci. ij.
Infideles vt iudei agareni credunt deũ. ſed nõ
deo. ideo euacuabit merces eorũ. ¶ Tertius g̃
dus fidei eſt credere in deum. i. credendo i ipm
ꝑ bona opa ire. Vnde ſcriptura. Qui credit in
me opa que ego facio ⁊ ipe faciet. Johan. xiiij.
Qui eſt in peccato mortali. licʒ credat deũ ⁊ cre
dat deo. non tñ credit in deũ eũdo ad euʒ. Aliq̃

ſunt paſſus eundi ad deum. Primus eſt contritio peccatorũ. quemadmodũ puer q̄ cecidit ĩ luto plorat. Sic q̄libet noſtrum dꝫ facere quando videt ſuam vitam immundã ⁊ deturpatam per ſupbiam. auariciã ⁊c̄. Scd̄us paſſus eſt confeſſio. ſicut puer q̄ cecidit in luto flens recurrit ad matrem q̄ ip̄m lauat ⁊ mutat aliã veſtem. ſic recurrendum eſt ad mr̄em noſtram eccl̄am ad confitendum oſtendēdo immundiciã q̄ lauat nos ⁊ veſtit qñ abſoluit nos ⁊c̄. Quia ſicut erat prius q̄s indutus veſte ſupbie, pompe ⁊ vanitatꝭ. Ita poſt induit̄ humilitatis veſte. ⁊c̄ijs. Qui facit iſta credit in illum. q2 tendit ad illũ. Omis qui credit in illum. nō dicit illi. non ꝯfundetur. Ad Ro. x. Secus de credentibus ſolũ duobꝰ p̄mis modis. De hoc tertio mō credendi intelligit̄ illud v̄bum. Qui crediderit ⁊ baptiſatus fuerit. ſaluus erit. q̄ v̄o non crediderit condemnabit̄. Mar. xvj. Vide expoſitōꝫ huius autoritatis.

¶ De eadem domica. Sermo tertius.

INduite vos armaturã dei. vt poſſitis ſtare adũſus inſidias diaboli. Verbũ iſtud h̄r ad Eph. vj. Pro declaratōe ⁊ introductōne materie p̄dicande ſciendũ q̄ nos inuenimꝰ in ſacra ſcr̄ptura q̄ xp̄s venit in hũc mũdũ vt rex intrãs campũ ꝑ libatōe populi ſui a captiuitate ⁊ morte. Nō ex quo adam peccauit ꝯ deũ faciēdo voluntatem diaboli potius q̄ꝫ dei. ex tũc diabolus tyrãnice accepit tantũ dominium in h̄ mũdo q̄ omēs hoies tenebat captos intra clauſurã peccatorũ ianuis clauſis. Ianue erãt ignorãtie de deo. errores ⁊ falſe opiniones. q̄libꝫ faciebat ſibi deum. ſ. idola. ⁊ poſt mortem diabolus ducebat aĩas ad infernũ. Ecce in q̄ captiuitate erat pp̄l's. Sed q̄d fecit filius dei. motus filius dei ex compaſſione ⁊ pietate intrauit in hunc mundũ vt in campũ. ⁊ p̄liũ cõmiſit cũ diabolo in die veneris ſancta. ⁊ fuit ḡuiter vulneratus in capite in manibꝰ ⁊c̄. Sed liberauit pp̄l'm ſuũ intãtũ q̄ oēs obedientes ⁊ credētes ſibi ſunt liberi. Autoritas. Attollite p̄ncipes vr̄as portas. ſ. ig̃rantie ⁊ erroris. q2 nob oſtendit portas v̄itatis. et eleuamĩ porte eternales. ſ. ex duratiōe longa. et introibit rex gl'e. Quis eſt iſte rex gl'e. dñs fortꝭ ⁊ potēs dñs potēs in p̄lio. ps̄. xxiij. hoc dic̄ dauid illuminatus ſp̄ũſancto p̄uidens xp̄i p̄lium. Item alia autoritas noui teſtamēti maioris autoritatis q̄ꝫ dauid. q2 xp̄i eſt Lu. xj. Cũ fortꝭ armatus. ſ. diabolus. cuſtodit atriũ ſuũ. ſ. plateaꝫ huius mũdi quem tyrannice occupauit. in pace ſunt omia que poſſidet. q2 nec hoies nec angeli erant ſufficientes ad expellendũ eũ. Si aũt fortior illo. ſ. xp̄s ſupuenerit vicerit oĩa arma eius id eſt peccati. auferet in q̄bus habebat fiduciaꝫ ⁊ ſpolia eius. ſ. naturã humanam diſtribuet in ordinibus angelorũ collocando. Patꝫ ḡ rōne et autoritate q̄ xp̄s venit in hunc mundũ vt princeps ad bellum ꝑ liberatōe populi ſui. Creditꝭ q̄ intrauerit h̄ bellum ſine armis. non credatis. imo optime armatus fuit oĩbus v̄tutibus. Autoritas. Accipiet armaturã zelus illius. Tantũ diligit aĩmas q̄ nunq̄ꝫ fuit vir tam zelotipus d̄ vxore ſua. nec filia de p̄re. nec dñs de ancilla. ſic̄ xp̄s de anima. Ideo dicit. zelus illius. et armabit creaturã. i. humanitatē v̄tutibus. q2 diuinitas ſꝑ eſt armata ad vltionē inimicorũ. Sap̄. v. Fiat ḡ concluſio. qñ rex ingreſſurus campũ armatur. nōne ⁊ milites armant̄: imo. Iō militibus. i. nobis dicit thema. Induite armaturam dei. ſ. v̄tutes. bona merita. ⁊ patꝫ thema. Tria debent nos inducere ⁊ incitare ad recipiendum arma v̄tutum ⁊ bone vite.

¶ Primo locus in quo ſtamus.

¶ Scd̄o inimici quos habemus.

¶ Tertio p̄mium quod expectamus.

De his tribus dicit thema. Induite vos armatura dei. ¶ Dico p̄mo q̄ debemus armari ppt̄ locum in quo ſtamus q̄ eſt mũdus iſte. q2 ſumꝰ in medio duorũ extremorũ ꝯriorũ. ſ. celi beatorum. ⁊ inferni damnatorũ. In celo eñ nō oportet armari. q2 non timēt inimicos nec demones nullam h̄n̄t malam voluntatē nec aduerſitatem nec impatiam. imo ſunt in q̄ete ꝑpetua. in pace ſecura ſine fine. Auto. dei ꝑ os ꝓphe. Sedebit pp̄l's meus in pulchritudine pacis ⁊ in tabnacul' fiducie ⁊ in requie opulenta ⁊ ſecuritas vſq̄ꝫ in ſempiternũ. Eſa. xxxj. Nota cũ dicit in pulchritudine pacis. In h̄ mundo pax v̄tit̄ in turpitudinem. Milites eñ tp̄e guerre ſunt cum timore. orant. ꝯfitent̄. ſed tp̄e pacis dãt ſe in honeſtatibus. furtis. luxurie erga mĺeres. puellas maritatas. v̄gines. moniales. non ſic de pace ꝑadiſi Iō dicit. Sedebit pp̄l's meus in pul. pa. Et ſcd̄o dicit. Et in tabernacul' fiducie. Iſta tabernacl'a ſunt ille manſiones de q̄bus dicit xp̄us. In domo patris mei mãſiones multe ſunt. Ioh. xiiij. ſcꝫ nouēꝫ ordines angelorũ in q̄bus pp̄l's dei collocat̄ ⁊ diſtribuit̄. Aliq̄ cum angel' vt penitētes ⁊ ſic de alijs. ¶ Tertio in req̄e opulenta. In h̄ mũdo multi h̄n̄t pacem cũ ꝓximo. ſ3 h̄n̄t paupertatem ⁊ indigentiã. Sed illi de ꝑadiſo cuꝫ pace h̄n̄t ⁊ abundantiã oĩm rerũ q̄cq̄d volunt. q̄cq̄d deſiderãt h̄n̄t. ¶ Quarto dicit̄. ⁊ ſecuritas vſq̄ꝫ in ſempiternũ. Multotiens in hac vita habēꝰ pacem. ſ3 timemus de futuro ne habeamꝰ guerram. ſed in ꝑadiſo eſt ſecuritas eterna. Iō nō oportet ibi armari. Sed in inferno licꝫ eſſet eis bonũ. armari tñ non p̄n̄t. Nō q2 ſunt captiui. et iam ꝑpetuis carceribꝰ deputati. Iō nō poſſũt armari niſi ꝑ tanto q̄ in malicia obſtinati ſunt ⁊ indurati. q2 nō deſiderãt niſi malũ vl' niſi male. vellent q̄ oēs eſſent dãnati cum eis. Et licꝫ ha-

beant liberũ arbitriũ tñ ligatũ eſt ⁊ nõ põt exire
in aliqđ bonum opus. Congregabũt in congre
gatione vnius faſcis in lacum. ⁊ claudent ibi in
carcere. Eſa.xxiiij. ¶ Nota ꝯgregabunt ĩ cõgre
gatõne vnius faſcis ignite.ſup.ſicut q̃libꝫ titio
ꝑ ſe comburit.ſed qñ ꝯgregant in vnuꝫ magis
comburunt. qꝛ vna iuuat aliaꝫ ad comburẽdũ
Ita in inferno q̃libet damnatꝰ comburit. ſ; qñ
plures ſunt magis comburent. In h̃ mundo ſo
laciũ eſt miſeris ſocios hr̃e penarũ.ſ. videre ꝑ/
ditõꝫ virorum vl̕ bonorum. Sed in inferno ꝙ̃
to plures ſunt.tanto pena eſt maior. In celo er
go nõ eſt neceſſariũ armari. ⁊ in inferno nõ pñt.
ſ; nob̃ eſt neceſſariũ q̃ nõdũ ſumꝰ ĩ celo nec ĩ ifer
no. Iõ dic̃ thema. Induite.ſ.mõ dũ eſtis in cã=
po. ⁊ poſſumus vinci ab inimicis vbi eſt conti/
nuuꝫ bellũ ꝯ̃ vicia ⁊ peccata. Iob.vij. Militia
eſt vita homĩs ſup terrã.nõ dicit in celo nec ĩ in
ferno. ⁊ ſicut dies mercẽnarij dies eiꝰ. Mercẽ=
narius ſi em̃ bñ vel male laborat meret ſalariũ.
vel penã. Ita de nob̃ ſi bñ laboramus in opibꝰ
bonis ⁊ ꝟtuoſis ⁊ bona vita.meremur ſalariuꝫ
ꝓ alia. Sed ſi ex peccatis vincimur.in carcẽ pec
cati erimus captiui ⁊ in inferno. Remediũ ꝗ̊ eſt
vt abijciamꝰ opa tenebrarũ. ⁊ induamur arma
lucis ſic vt in die honeſte ambulemus. ad Ro.
xiij. Quilibet ſcit ſuam bonã vitam vl̕ malam.
⁊ ſi ſcit ſe viuere in peccatis. foras ea expellat.
Abijciamus opa tenebrarũ.ſ.peccata. ⁊ indua=
mur arma lucis.ſ.ꝟtutes peccato oppoſitas.ꝟ=
bi grã. Si aliq̃s ſentit in ſe illud opꝰ tenebroſuꝫ
ſcꝫ ſupbie.pompe. vane gl̃e. abijciat ⁊ induat
humilitatẽ.vt xp̃s ⁊ ꝟgo Maria.de quo Lu.
j. Reſpexit humilitatem ancille ſue ⁊c̃. Idẽ di=
cendum eſt de ope tenebroſo.ſ. auaricie. vſure.
rapine.ſimonie. ⁊c̃ijs. ¶ Dico ꝙ ſcđa rõ quare
debemus armari eſt ꝓpter inimicos quos ha/
mus.ſi vultis apire oculos aĩaꝝ ad videndum
q̃les inimicos habemꝰ.ſ.demones.qꝛ inter ho=
mines nõ debet eſſe inimicicia ſeu guerra.ſ; con
tra demones q̃ volunt nr̃am damnatõꝫ ⁊ corru
ptõnem.ꝯ̃ iſtos fortiter pugnare debemꝰ. Au/
tori. Non eſt nob̃ colluctatio adũſus carnem et
ſanguinem.ſed adũſus pñcipes ⁊ ptãtes.aduer
ſus mũdi rectores tenebrarũ haꝝ ꝯ̃ ſpũalia ne=
quitie in celeſtibus. Ad Eph̃.vj.q̃ſi vellet dice
re aplꝰs. Quare debetis armari armis ꝟtutuꝫ
qꝛ non eſt nob̃ colluctatio adũſus carnem ⁊ ſan
guinem.ſ.hoies.ſed adũſus pñcipes ⁊ poteſta=
tes.q.d.inimici noſtri ſunt ita potẽtes ꝙ reſpe=
ctu noſtri ſunt vt pñcipes ſiue reges.reſpectu
vnius paſtoris.maior eſt em̃ potẽtia coꝝ leone.
Si deus pmitteret ſubito deſtruerent totũ mũ=
dum.tanta eſt ptãs eorũ. ⁊ nos miſeri ſumꝰ de=
biles ꝟmes ⁊ corrupti. Ideo neceſſarium eſt ar
mari. ¶ Scđo eſt nob̃ colluctatio aduerſus mun
di rectores tenebrarũ harũ.ipi ꝟo ſunt aſtutiſſi
mi vt hoies armorũ q̃ diu ſecuti ſunt arma ⁊ bel
la reſpectu ruſticorũ inexptorum. ſeptem milia
anni ſunt ꝙ demones ſequunt arma. ideo ſciũt
bñ vbi debent ꝑcutere. ⁊ nos miſeri neſcimꝰ ad
huc q̃d eſt bellum ſpũale. ⁊ illi nunq̃ꝫ fecerunt
aliud ꝯ̃ pr̃iarchas ꝓphetas aplõs ⁊ etiam con=
tra xp̃m ⁊ ꝟginẽ mariam. ¶ Tertio eſt nob̃ col
luctatio ꝯ̃ ſpũalia neq̃tie.i.ꝯ̃ ſpũs neq̃ꝫ q̃ ſunt i=
uiſibiles. Periculũ eſſet cecis pugnare ꝯ̃ inimi
cos inuiſibiles. vnus eſſet ſufficiẽs ad centum.
Ita de nob̃ qui ſumus ceci in h̃ mũdo. quia nõ
poſſumus videre demones q̃ vadunt in circũ=
itu ꝑcutiendo mõ vnũ in capite ꝑ ſupbiam.mõ
alium in gutture ꝑ gulam ⁊c̃ijs. Oportꝫ nos er
go armari ꝯ̃ ictus temptationũ. ¶ Quarto dicit
in celeſtibus. Ipi em̃ hñt aduentagium. Dicũt
milites ⁊ etiam vegetius de re militari. ꝙ q̃ põt
habere ventagium de ſole ſiue de mõte ⁊c̃.bene
ſtat in bello. Ita demones hñt aduentagiuꝫ.te
nent em̃ nos ſub manu.in inferno em̃ quot ſunt
aĩme.tot ſunt demones ad torquendũ. Sꝫ ĩ ae=
re caliginoſo eſt magna multitudo demonũ ad
noſtrũ exercitiũ ⁊ temptatõnem nr̃am. De hoc
vide ſanctũ Tho.j.pte.q.lxiij.ar.iiij. Sunt ei
vt athomi in radio ſolari. Ecce quõ habent ad=
uentagiũ. videt ergo nobis ſi debemꝰ armari.
Ergo induite vos armatura dei vt poſſitis ſta=
re aduerſus inſidias diaboli. Ad Eph̃.vj. ¶ Di
co tertio ꝙ debet mouere nos ad armandũ pre
mium qđ ſpectamus. Primũ debituꝫ legitime
laborantibꝰ eſt corona celeſtis gl̃e. Multũ cre=
deret lucrari q̃ in illo bello obtineret coronaꝫ re
gis francie.arragonie caſtelle. que nihil valent
vel parum.qꝛ ſi hec lucrant aĩe nonnũq̃ꝫ per=
dunt poſt mortẽ. Item ſubijciunt tot miſeri in=
digentijs. Sed corona padiſi q̃ dat aĩe intranti
padiſum ꝑ xp̃m.vt depingit de ꝟgine maria.
Ueni amica mea veni coronaberis. Canti.iiij.
Ex quo ſemel recipit nunq̃ꝫ ꝑdit. ⁊ ex quo collo
catur in cathedra habet abundantiã oĩm reruꝫ
Ideo omẽs labores oĩm bonorũ operũ dulces
debent eſſe nobis ꝓ illa corona obtinẽda. Dica
tur hic miraculũ de vitaſpatruꝫ de illo q̃ in vna
nocte lucratus eſt ſemptem coronas.qꝛ cõtradi
xit temptatõni ne dormiret. Modo ſi ꝓ tam le=
ui re ille obtinuit ſeptem coronas. q̃d erit de no
bis ſi volumus contradicere ⁊ reſiſtere fortiter
temptatõni de ſupbia. quãdo dicit demon. O
talis vadit ſic ⁊c̃.non credatis ſibi. Idẽ de tem
ptatione auaricie quãdo dicit.tal̕ aſcendit ⁊ cõ=
gregauit diuitias.qꝛ mutuauit vel emebat ⁊c̃.
aduentagiũ. vel vendebat plus ꝓpter ſolutõis
dilatõnem.nõ credatis ſibi.ſed fortiter reſiſtite
Item de luxuria dicit. O q̃ꝫtum ſolacium eſſet
cuꝫ tali iuuẽcula peccare. Item de vindicta.nõ
credatis ſibi. Idem de penitẽtia quãdo dicit. ⁊
quare vis facere penitẽtiã. forte nocebit tibi ⁊c̃

Non credatis ſibi q2 ſi eſtis fortis ⁊ vincit̃ habebitis coronam. De hoc autoritas. Labora ſicut bonus miles xp̄i. Nõ ſubdit̃. q2 nõ coronabitur niſi qui legitime certauerit. ij. ad Thimo. ij. Legit̃ de romanis ducibus qui mittebant̃ ꝯ ꝓuincias q̃ bellabant viriliter ⁊ cum magnis ꝑiculis expectantes coronam de lauro ad introitum rome. Nos ḡ debē᷑ forti᷑ animari q̃ nõ de lauro ſ; de auro coronabimur in porta ꝑadiſi ⁊ laudabimur ab angel' ⁊ ſanctis. Jõ ap̄lus. Omnis q̃ in agone contendit ab omibus ſe abſtinet ⁊ illi q̃dem vt corruptibilem corona3 accipiant nos autē incorruptam. j. ad Chor]. ix. Ergo cõſiderando locum in quo ſumus. inimicos quos habemus ⁊ p̄mium qđ ſperamus armari debemus. Ergo induite vos.

¶ Sermo quartus de eadem.

INduite vos armatura dei. ad Eph. vj. Jn ſermone heſterno declaraui qualr̃ ⁊ q̃re debemus armari. Modo iuxta thema volo declarare qualia arma ⁊ que debemuſ recipe vt ſim᷑ fortes ꝯ diaboli temptatiões. mũdi occaſiones carnis inclinatões ⁊ antixp̄i impugnationes. Salutet̃ ỽgo Maria. Pro intellectu hui᷑ verbi ſciendũ ꝙ doctrina eſt cõmunis in ſacra theologia ⁊ approbata ꝑ omēs doctores ⁊ magiſtroſ in theologia. ꝙ peccare eſt ita cõmune creaturl humanis huius mũdi ꝙ ſolũ exceptis duobus ſc3 Jeſu xp̄o ⁊ ỽgine Maria nullus alius hõ poteſt excuſari q̃n ceciderit vel aliq̃n in peccato fuerit. Multe ſancte ꝑſone ⁊ ſp̄uales fuerunt i hoc mundo. ⁊ inde non p̄nt excuſari a peccatis. Hoc ptʒ ꝑ regulam phie. Qđ a natura ineſt. ſp ineſt nature ſpecifice. vt intelligatis regulã Coruus a natura eſt niger. ḡ nigredo omibus ineſt naturalis vel formal'. Jdem de albedine cigni ⁊ pictura vel varietate pauonis vel vpupe. Jdē de hominibus ꝙ habeant duos oculos. ⁊ quinq3 digitos in qualibet manu ⁊ quolibet pede. Patet regl'a phie. Modo videamus in theologia peccare ſi ineſt hominibus a natura? Dico ꝙ ſic. Nam in peccato cõcurrunt tria. ſ. p̄ncipiũ. medium ⁊ finis. Prima duo ſunt a natura. tertiu3 ỽo a voluntate. Jdeo eſt culpa ⁊ peccatũ ex cõſenſu voluntatis. Peccatũ em̃ incipit a ſenſib᷑ corpis q̃ naturalr̃ inclinant̃ ad malum. ſic oculi etiam ad videndũ illicita ⁊c̃. Jte3 audit᷑ ⁊ odoratus ⁊ guſtus ſilr̃ inclinant̃. ſilr̃ etia3 inclinat̃ tactus manuũ vel aliarũ partiũ inclinantiũ ad luxuriam ⁊ malum. Et talis inclinatio non eſt peccatũ. q2 natural' eſt. ſed eſt p̄ncipium peccati Medium ỽo peccati eſt in imaginatõne. qñ. ſ. homo cogitat quõ fieret peccatũ. nec illa eſt peccatum. q2 natural' eſt. ſed ē mediũ peccati. h etiã eſt naturale. Autoritas. Senſus ⁊ cogitatio id eſt imaginatio humani cordis ad malum prona ſunt ab adoleſcentia ſua. Geñ. viij. Ptʒ ꝙ p̄ncipium ⁊ mediũ peccati eſt a natura. Finis ỽo a voluntate qñ voluntas conſentit cũ eſt peccatum conſummatũ. Peccatũ cũ conſummatum fuerit (nõ dicit inchoatũ vl' mediatum) generat mortem. Jaco. j. Patʒ ḡ ꝙ peccatũ a natura ineſt q̃tum ad hoc. q2 p̄ncipiũ ⁊ mediũ ſunt a natura. Autoritas. Neq3 eſt natio eorũ3 ⁊ naturalis malicia eorũ. Sap. xij. Qñ deus creauit adã ⁊ euam. creauit eos in tanta eq̃tate ꝙ ſenſus et imaginatio cõcordabãt cũ ratõe intantũ cum eſſent nudi in ꝑadiſo ⁊ eua eſſet pulchrior mulier q̃3 vnq̃3 fuit ỽgine maria excepta. et reſpicerēt ſe mutuo. nõ erat deſiderium nec ꝯcupia in eis. imo fuerũt in ꝑadiſo terreſtri in tanta equitate ⁊ cõformitate. ꝙ nec ſenſus nec imaginatio nec ratio in aliquo diſcrepabãt. ⁊ illa dr̃ iuſticia original'. ſed poſtq̃3 fuit ꝑ eos peccatũ cõmiſſu3 cõtra dei p̄ceptum comedēdo de ligno ⁊c̃. Q dixit deus iam tam male vſi fuiſtis gr̃a ꝑ me vobiſ data. ⁊ abſtulit illis illã gr̃am eq̃tatis. ⁊ dimiſit p̄ncipijs naturalibus. ſtati fuit in eis mot᷑ ſenſualitatis ⁊ imaginatõis ꝯ ratõe3 intantũ ꝙ habuerũt ſibi facere periſomata de folijs ficulnee. ⁊ ſic cõſequent̃ ſumus ſine illa eq̃tate. Jdeo dicit. Neq3 eſt natio eorũ. Ex hoc ſequit̃ natural' malicia. i. peccatũ. Ex dicta autoritate clare innuit̃ ꝙ peccatũ q̃tum ad p̄ncipium ⁊ mediũ eſt naturale. Jtem alia autoritas apoſtoli loquēt] de ſe ⁊ de alijs di. Nos omēs aliq̃n ꝯuerſati ſumus in deſiderio carnis noſtre faciētes volũtatem carnis. i. ſenſualitatis. Ecce p̄ncipiũ peccati. ⁊ cogitationũ. ecce mediũ. eramus natura filij ire ſicut ⁊ ceteri. Ad eph. ij. Fiat ḡ rõ ex regula ſic. Qđ a natura ineſt. ſemp ineſt. peccatũ ineſt a natura. vt ꝓbaui. ḡ ſp ineſt. niſi de gr̃a ſpeciali eximat̃. vt ỽgo Maria. hoc dicit Aug᷑. đ gr̃a ⁊ natura. Si oēs ſancti ⁊ ſancte du3 adhuc viuerent interrogati fuiſſent vtrũ ſine peccato eſſent. omēs reſpondiſſent. Si dixerim᷑ q2 peccatum non habemus ipi nos ſeducimus ⁊ veritas in nob non eſt. j. Joh. j. Ex hoc ḡ habet̃ ꝙ nullus fuit ita armatus ỽtute. ſanctitate et gr̃a q̃n ſagitta peccati arma penetrauerit. niſi armatura xp̄i. Si ḡ nos q̃ ſumus in campo volumuſ armari. que arma recipiemus? ſanctorũ. nõ. q2 non ſunt ꝓbata. ſed xp̄i. Jdeo dicit thema. Accipite armaturã dei. Nõ intendit dicere ap̄lus. taliter ꝙ nũq̃3 peccem᷑. ſed q2 dicit. ſeq̃mur eu3 Juxta dictu3 beati Petri. Sequamini veſtigia eius qui peccatũ non fecit. j. Pe. ij. Et alibi ſc3 iiij. c. ait. Xp̄o paſſo in carne ⁊ vos eadem cogitatione armamini. Jgitur videamus que arma ſunt accipiēda vt armemus nos ⁊ aſſimilemur xp̄o. Dico ꝙ neſcirem inuenire meliore3 armaturam q̃3 apoſtoli q̃ dicit. State ſuccincti lũbos

veſtros in veritate ⁊ induti lorica iuſticie. ⁊ cal
ciati pedes in ꝑparatōꝫ euangelij pacis.in omi=
bus ſumentes ſcutum fidei.in quo poſſitis om/
nia tela nequiſſimi ignea extinguere ⁊ galeā ſa=
lutis aſſumite ⁊ gladium ſpūs quod eſt v̄bum
dei. Ad Eph. vj. Ubi dat nob ſex armaturas.
Prima cinctura de caſtimonia integrali. Scđa
lorica de iuſticia generali. Tertia calceꝰ de con
cordia fraternali. Quarta ſcutū de credētia vir
tuali. Quinta capillicia de cōfidentia celeſtiali.
Sexta gladius de iuſticia ſpūali. Dico ꝑmo cū
dicit. State ſuccincti lumbos v̄ros in veritate.
Hoc videt̄ ad expientiam ꝙ hō fortior ē cinctꝰ
q̄ʒ ſine cinctura. Jō bellātes cingūt ſe. Hic oſtē=
ditur ꝙ in bello ſpūali ſtringamus nos cingulo
ſcʒ caſtimonie integral̄.qꝛ dicit Gregꝰ. ꝙ luxu/
ria eſt in renibus. Ideo viuamꝰ caſte ꝯ malas i
clinatōnes carnis.alˀs q̄ non viuit caſte cadit in
multis peccatis.falſe iurādo.diffamaudo.occi=
dendo ad cooperiendū peccata.imo quod peiꝰ
eſt tenēdo concubinā.ad demones recurrendo
inuocando vt poſſint hr̄e mlr̄es. Ecce q̄re dic̄
State ſuccincti lūbos v̄ros.ſ.caſte viuēdo Nō
cum dicit in veritate.dicit reguia phie ꝙ v̄itas
eſt adequatio.i.conformitas rei ad intellectum
qn̄.ſ.res cōcordat ad extra.ſicut exiſtit in intel=
lectu veritatis.ſicut qn̄ ego cōcipio ſortē curre=
re.ſi ita ē ex pte rei.ſ.ꝙ currat. tūc res correſpō
det ꝯceptui vl̄ v̄bo intelligibili. ⁊ ꝓpter hoc di
cit phs.j.peri. Sunt em̄ ea q̄ ſunt in voce earuꝫ
q̄ ſunt in anima paſſionū note. ergo caſtitas eſt
qn̄ illud opus nō fit nec in mēte deſiderat̄.tunc
fit adequatio rei ad intellectum qn̄ intellectꝰ nō
cogitat nec deſiderat ab intra nec in re opus fit
ab extra. Quid valet caſtitas dicentiū. non fa=
cerem opus.qꝛ eſſem confuſus ⁊ diffamatus. ſi
deſiderāt facere ſi ſecrete poſſet fieri ⁊ ꝑmanere
tal̄ eſt caſtus ſed nō in rei veritate. Idem etiam
de religioſo vel clerico q̄ ꝓpter verecundiā gē=
tium viuūt caſte.ſed in mēte deſiderāt. nō ē ibi
adequatio rei ad intellectū. Idem de ſene q̄ nō
pōt ⁊ deſiderat cogitādo quo venerūt peccata
tua que opabaris ꝑus.ſ.cum eras iuuenis. Di=
co ꝙ tal̄ non eſt caſtus in veritate. State ḡ ſuc=
cincti. Bn̄dictus eſt qui iſto cingulo ſtringit re
nes corpis ⁊ cordis. ⁊ ꝯcordat v̄bum xp̄i dicen
tis. Sint lumbi veſtri p̄cincti ⁊ lucerne ardētes
in manibus v̄ris. Lu.xij. Illis q̄ vadunt circū=
ſpiciendo ſpaciando q̄ non ſunt ꝯtenti de vxori
bus ⁊ vadunt ⁊c̄.dicit xp̄us. Sint lumbi v̄ri p̄
cincti. ⁊ lucerne ardentes in manibus v̄ris. q̄a
luxurioſi vadunt de nocte q̄runt tenebras lati/
bula. ⁊ q̄ male agit odit lucem. Jō ſint lucerne
ardentes.i.opa clara in manibus v̄ris. Iteꝫ ꝯ
illos q̄ dicunt.faciam ⁊ poſtea ꝯfitebor. ⁊ miſer
ſi morieris in peccato vt ille q̄ dormiebat cum q̄
dam mlr̄e ⁊ domus cecidit ⁊ mortui ſunt ⁊ dā
nati. Item eſto ꝙ confitearis oportet facere pe=
nitentiā vel hic vel in purgatorio vl̄ in inferno.
Jdō nolite querere talia ſocialia. Ecce ꝑma ar=
matura caſtimonie integral̄.ſ.mente ⁊ corpore.
¶ Scđa armatura eſt lorica de iuſticia genera=
li cū dicit. Induite vos lorica iuſticie. Sm̄ phm
iuſticia dicit̄ lorica que totū hoīem armat in cir
cūitu ante ⁊ retro.a dextris ⁊ a ſiniſtris. Ita iu
ſticia omnibus ante ⁊ retro dat quod ſuum eſt
Illi q̄ ſtant an̄ ſunt vxor ⁊ filij ⁊ famuli. iſtis te
nemini dare inſtructōes ne iurent niſi ꝑ aduer=
bia.ne mentient̄.ne rapiant.ſed ꝙ ꝯfiteantur et
cōmunicent ⁊ orent. ⁊ ipi etiam tenent̄ dare pa
tri ſeu dn̄o honorem. Ecci.vij. Filij tibi ſūt eru
di illos. Sic bonus Thobias docuit filiuꝫ ſuuꝫ
ab infantia timere deū. ⁊ cauere ab oī peccato.
Thob.ij. Retro ſunt illi q̄ iam tranſierūt vt de
functi.iſtis tenemur dare oratōꝫ.maxime here=
des māumiſſores complendo teſtamēta. A dex
tris ſunt eccl̄aſtici.p̄lati ⁊ alij.iſtis tenemini da
re reuerentiā. A ſiniſtris ſunt illi q̄s defrauda=
mus. Si volumus ſaluari.ſatiſfaciamꝰ quibus
tenemur ad reſtitutōꝫ. Ecce lorica iuſticie circū
dans totū hoiem. Bn̄dictus q̄ pōt dicere.nihil
debeo alicui. Si habes mille florenos de bono
iuſto. ⁊ vnum de malo iniuſto.ille corrūpet ali=
os.vt poma corrupta corrūpunt poma recētia.
Qui hʒ iſtam iuſticiā generalem pōt dicere Iu
ſticia indutus ſum ⁊ veſtiui me ſicut veſtimēto
Job.xxix. ¶ Tertia armatura cū dicit.calciati
pedes in ꝑparatōeʒ euangelij pacis. Hic armat
nos de cōcordia fraternali. Differūt em̄ calcia/
tus ⁊ diſcalciatus. Diſcalciatus nimis ſētit ſpi=
nas.lapillos ⁊ viarum obliq̄tates ⁊ duricias.
Calciatus v̄o non. Ita q̄ habet concordiā fra=
ternalem calciatus eſt ⁊ nō ſentit ſpinas verba
aſpera.dura.iniurias fraudes ſibi illatas. Di=
citur ſibi vos eſtis ipocrita dicit.non dicitis fili
ex toto falſum ⁊c̄ijs. Sed mō pauci vadunt cal
ciati.omēs vadimus diſcalciati.nō ſolū hoies.
ſed etiam mlr̄es que de nihilo ſe ſentiūt dicen=
tes Non loquar ei.quia dixit mihi.cauillatrix.
decem annis recordantur de iniuria. Ideo di=
cit. Calciati. O ſi diceret aliq̄s. ego non vindi/
cabo me de morte patris cum ſit tanta iniuria.
vel filij ſeu fratris ⁊c̄.maior dn̄s eſt ih̄s xp̄us q̄
in cruce dixit. Pater dimitte ill̄ qꝛ neſciūt quid
faciūt. Lu.xxiij. Ergo calciamēta habebitis in
pedibus veſtris tenentes baculos in manibus.
Exo.xij. Baculus iſte de quo dicit illo ꝑcutiē=
di ſunt demones. ⁊ eſt baculus quo ſuſtētamur
qꝛ ſi aliq̄s te iniuriauit diffamādo.tene baculuꝫ
in manibus nō te vindicando. Quia dicebatur
xp̄o in cruce exiſtenti. vach q̄ deſtruis tem. ⁊c̄.
alios ſaluos fecit ⁊c̄. Sed ipe ait. Pat̄ ignoſce
illis ⁊c̄. ¶ Quarto ſumētes ſcutū fidei in q̄ poſ=
ſitis om̄ia tela nequiſſima extinguere. Hic aūt

armat nos de ſcuto credētie. Ratō q̄re fides di
citur ſcutum. ſcutū nō eſt factū longū aut rotū=
dum. ſed h3 tres angulos. Ita fidem habemus
de deo ⁊ firmiť credimus ꝙ ſit vnus in eſſentia
⁊ trinus in pſonis. Scđa rō eſt. q2 ſcutū portať
in ſiniſtra pte. Sicut in hoie ſunt dextra et ſini/
ſtra. ita ſunt due vite. ſ. eterna ⁊ in padiſo. ⁊ iſta
eſt dextera. Et tempalis in h̄ mūdo q̄ dicit̄ ſini=
ſtra. Auto. Leua. i. ſiniſtra eius ſub capite meo
⁊ dextera illius amplexabiť me. Can. ij. In pa
diſo nō eſt fides. q2 fides eſt credere quod nō vi
des. In padiſo totū vides clare. Sed ſcutu3 fi=
dei portať in ſiniſtra. ſ. in hac vita. Nos modo
credimus trinitatem. ſ3 in padiſo nō. quia vide
bimus clare. ⁊ poterimus tūc dicere. Sic audi=
uimus . . in eccl'a xp̄iana ſic vidimus in ciuitate
domi v̄tutū. Nota in quo poſſitis tela nequiſſi
mi ignea extinguere. Aliq̄ ſunt neq3 vt chriſtia=
ni q̄ hn̄t fidem ⁊ malā vitā. credūt xp̄m eſſe deū
ſed nolūt ei obedire. Neqores ſunt q̄ nō habēt
fidem nec obedientiā vt infideles. Sed nequiſſi
mus erit antixp̄s cito venturus. Scutum fidei
ſtat in Credo. dicať ſemel. Jō dicit In omnibuſ
ſuꝑple diebus ſumentes ſcutū fidei mane et ſero
cū ꝓteſtatōne. ⁊ defendet vos ab antixp̄o De
iſto ſcuto dauid. Scuto circū. te v̄itas ei⁹. n̄ ti.
⁊c. pſ. xc. Ueritas dei eſt ſcutū fidei. ſ. Credo.
ꝯ omnia tela nequiſſima. ſ. antixp̄i qui mittet q̄
tuo2 iacula huic mūdo. Primū diſputationum
Scdm̄ pſperitatū. Tertiū falſoꝝ miraculoꝝ.
Quartū tormentoꝝ. oīa ſcuto fidi extinguunť.
Quinta eſt galeā ſalutis aſſumētes= Hic armat
nos in capite de capellicia ꝺ ꝯfidentia celeſtiali
Recte galea compať ꝯfidentie. Rō. tres ſunt v̄
tutes theologicales. ſ. fides. ſpes ⁊ charitas. et
ſpes eſt altio2. nō dico maio2 eſt ſpes. q2 fides et
charitas duas ptes hn̄t altam ⁊ baſſam. Fideſ
h3 ꝙ eſt vnus de⁹ pr̄ filius ⁊ ſpūſſanct⁹. iſtud ē
altū. Jtē baſſum ꝓpter xp̄i incarnatō3. Jtē de
gl'a altiori in celo quā deus dabit bonis. Credē
penas inferni q̄s deus dabit mal'. ⁊ ſic fides ha=
bet altū ⁊ baſſum. Charitas in duob⁹ ꝯſiſtit p̄=
ceptis. ſ. diligere deū ⁊ primū. deū vt altū. pxi
mum vt baſſum. Spes v̄o tantū eſt alta. quia i
nullo eſt ſperandū niſi in deo. de ill' q̄ ſperant in
hoie dicit ꝓpha. Maledictus hō q̄ ꝯfidit i ho=
mine. Hiere. xvij. Ergo ſpes h3 tantū altum in
deo. Bn̄dictus hō qui ꝯfidit in dn̄o. ⁊ erit dn̄s
fiducia eius. Hiere. xvij. Ecce galea alta. Ergo
auiſetis vos. nō ponatis ſpem v̄ram in reb⁹ tē=
poralibas. ſed in deo. v̄bi grā. Bonus et aptus
medicus qn̄ recipit infirmū in cura nō d3 ꝯfide=
re ꝙ ipe dabit ſanitatē. q2 effectus dei eſt. ſed di
cat. Ego faciam ſm artē ⁊ meā ſciam. ſed ꝙ ſeq̄
tur effectus ſanitatis cōfidatis in deo. ¶ Sexta
eſt gladius qđ eſt v̄bum dei. Ex quo em̄ ſumuſ
armati in renibus de caſtimonia integli. ⁊ lori=
cati de iuſticia generali. ⁊ pedib⁹ calciati de cō=
cordia fraternali. In ſiniſtra manu ſcuto fidei.
⁊ galea ꝯfidentie celeſtis. Orō armat nos mānu
dextra gladio iuſticie ſpūalis. Scutū eſt ad de=
fendendū. enſis vel gladius ad offendendum.
Jta orō eſt enſis vel gladius quo pcutiunť ini=
mici nr̄i qn̄ hō mane ⁊ ſero deuote orat p̄mo ſi/
gnando ſe. ⁊ flexis genibus cogitando ꝙ videt
xp̄m quem ſancti adorāt q̄ inimicanť nob. Tal'
orō dr̄ gladius. q2 ore ⁊ corde cogitādo d3 dici.
⁊ tunc inimicus nō audet appropinq̄re. Dicať
de iuliano apoſtata q̄ inuocabat demōes ⁊ eos
mittebat cum lr̄is. ⁊ infra horā redibāt cū reſpō
ſione. Sed ſic nō eſt fiendū nobiſcū. ne creatorē
nr̄m cōmoueam⁹. q̄ vnicuiq3 ſm ſua merita re=
tribuet. vt dr̄ Apoca. xix. De ore eius. ſ. orant
ꝓcedit gladius ex vtraq3 pte acutus. vt in ipſo
pcutiat gentes. Ecce q̄re dicit thema. Accipite
armaturā dei.

¶ De eadem Dominica. Sermo q̄ntus.

State in prepara
tione euāgelij. Iſtud v̄bum hr̄ eph.
vj. Pro declaratōe hui⁹ v̄bi ſciendū
ꝙ in theologia inuenit̄ magna dr̄a inter p̄para
tionem cordis ⁊ executō3 opis. q2 lic3 hō aliq̄d
pficere velit. pōt tn̄ impediri. v̄bi grā. Quilib3
h3 liberū arbitriū eligendi. ordinādi ⁊c. ſ3 exe=
cutio ſepe impediť. q2 eritis paup nō habebitiſ
ad manducandū. Pt3 ḡ ꝙ p̄paratio eſt in cord
⁊ executio nō. Jtem multi pn̄t cogitare p̄para=
re ſe vt vadant ad ſanctū Jacobū vel hierl'm. ſ3
ſi eſtis ꝯtractus non poteſtis exeq̄. Jtem multi
diſponūt ordinant deſiderāt ire ad eccl'am. ſi in
terea incidunt in infirmitates. tunc executio eſt
impedita. Qꝛ aūt dr̄a eſt inter p̄paratō3 ⁊ execu
tionem Autori. Cor hois diſponit viam ſuā. ſ.
p liberū arbitriū. ſed dn̄i eſt dirigere greſſus ei⁹
Prouē. xvj. Jtem alia ibidē. Hois eſt animū p̄=
parare. ⁊ domi gubnare linguā. Nō hois eſt p̄=
parare animū ad p̄dicandū vel diſputandū ⁊c
ſed executio ad extra dn̄i eſt gubernare linguā.
Quia ḡ executōes operū ad extra nō ſunt in li=
bero arbitrio ſed p̄paratōs. Jō dic̄ the. State i
p̄paratōe ſancti euāgelij. Nō dicit in executōe.
q2 ſanctū euangeliu3 p̄cipit facere el'ynam. Un̄
ſi nō habetis ſufficit hr̄e cor p̄paratū. ꝙ ſi habe
retis tūc faceretis. Jtē p̄cipit cōfiteri. ſ3 ſufficit
hr̄e cor p̄paratum Jdē de alijs opibus. pt3 the
ma. Diceret aliq̄s in q̄bus ſtat euangelium xp̄i
Dico ꝙ tota doctria euangelica ꝯſiſtit in q̄tuor

¶ Primo in ſimplici credentia.

¶ Scđo in plena obedientia.

¶ Tertio in digna penitētia.

¶ Quarto in firma obedientia.

De oibus iſtis ⁊ in ſpēali dicit thema. State in
p̄paratōe euāgelij. Dico p̄mo ꝙ ſanctū euange

lium ꝑcipit hr̄e ſimplicem credentiā. Simplex
credentia ē alicui credē de magnis ⁊ mirabilibꝰ
rebꝰ factis ⁊ altioris dignitatis ꝑfectiorl ſancti
tatis ⁊ plenioris ſapie ꝙ nū̄ꝗ̄ mentiꝛ tāto eius
aſſertioni ſimplicius eſt credēdū ſine iuramēto
ſine teſtibꝰ. Talem credentiā vult xp̄s a nob̄. ſ.
vt alta inuiſibilia ⁊ incōꝑhenſibilia fidei trāſcē
dentis ſimplr̄ credamꝰ. nō ponendo nos in diſ/
putatōe. ſ. quō pōt h̄ eſſe ⁊c̄. Nō velle teſtes ⁊c̄.
ſ̄ dicere. qꝛ vos dn̄ dicitis q̄ nō poteſtis dicē fal
ſum credo ſimplici v̄bo. licꝫ intellectus meꝰ non
pōt cōꝑhengē. in h̄ facimꝰ xp̄o magnū honorē.
v̄bi grā. Quilibet xp̄ianus credit trinitatem. ⁊
h̄ non vid̄ꝛ quō tres ꝑſone ſunt vna eſſentia. tn̄
qꝛ vos mihi dicitis ego credo. ex quo eſtis tāte
ſanctitatis. dignitatis ⁊ ſapie ꝙ nō poteſtis mē
tiri ⁊c̄. Itē dicitis ꝙ eſtis deꝰ ⁊ hō. credo vt ſu=
pra in ꝑcedenti ſ̄mōe. Auto. de oībꝰ his. Venit
ih̄s in galileā ꝑdicans euangeliū regni dī. Pe=
nitemi ⁊ credite euāgelio ⁊c̄. Mar. j. Nō aduē
tus in galileā que interꝑtaꝛ rota ſigt̄ xp̄i incar/
natione ꝑ quam venit in hūc mōm volubileꝫ vt
ꝑdicaret euangeliū regni dei. qꝛ. ſ. credētes poꝛ
tat ad regnū dei. Jō apl̄s. Nō erubeſco euange
lium. v̄rus dei em̄ eſt in ſalutem oī credenti. ad
Ro. j. Nō erubeſco ſicut faciūt mlt̄i ꝑdicantes
Ouidiū. v̄giliū. Therē. et alias fabulas poeti=
cas. in q̄bus nulla eſt fides. qꝛ mlt̄a mentiūꝛ poe
te. vt d̄ꝛ in. j. metha. ¶ Dico ſcd̄o ⁊c̄. ſ. plena obe
dientia. non ſolū euangeliū xp̄i ꝑcipit ſimplicē
credentiā. ſed ⁊ plenā obedientiaꝫ. Nō. nullus
dn̄s eſt ꝯtentus de ſola credētia ſubditoꝝ erga
ip̄m. ſ̄ oportet addere obedientiā plenā. Si em̄
credis ꝙ xp̄us ſit dn̄s. rex. ſaluatoꝛ. op̄s. Ergo
ſis ei obediēs. qꝛ obediētia ſeqꝛ ad credentiam
In h̄ oſtēdunt illi q̄ credūt xp̄o. qꝛ ad ex ei obe=
diunt. xp̄s ꝑcepit nō ire ad diuinos ⁊c̄. ſ̄ recur=
rere ad eū in neceſſitatibꝰ. Qui nō recurrit obe=
diens eſt. ſ̄ mō tot ſunt inobediētes. Tales licꝫ
oꝛe nō dicant ꝓpter timorē. ope tn̄ oñdunt deū
impotentē ⁊c̄. Item ſi credis ip̄m deū. oſtende
obediendo. qꝛ ꝑcepit nō iurare. luxuriari. blaſ/
phemare ⁊c̄. qꝛ de rege ſuo ⁊ ꝑlato hō loq̄ꝛ cuꝫ
reuerentia. Item q̄libꝫ dn̄s vult de ſ̄uis ſuis q̄
bus ꝓuidet aliq̄d ſ̄uitiū. Cū ḡ xp̄s ſit dn̄s dās
nob̄ ꝓmiſſionem reꝝ oīm faciamꝰ ſibi aliquod
ſ̄uitium. ſ. in hebdomoda ſ̄uare dn̄icam. Ecce
quō obedientia ſequiꝛ ad credentiā. Jō xp̄us.
Eūtes in mundū vniūſuꝫ ꝑdicate euangelium
oī creature. q̄ crediderit ⁊ bap. fue. ſaluus erit.
Mar. vlti. Nō euntes in mūdū vniūſum predi
cate. ſ. duas ꝯcluſiones. ſimplicē credentiā. iō
dicit Qui crediderit. ⁊ plenā obedientiā. iō dicꝛ
⁊ baptiſatus fuerit ⁊c̄. q̄ baptiſmus cū ſit q̄daꝫ
dedicatio hoīs ad ſ̄uitiū xp̄i. ſicut ſ̄ui ad dn̄m
plenā obedientiā includit. Baptiſmus em̄ non
ſolū includit eſſe lauatū. ſ̄ eſſe ſ̄uū xp̄i. Jō deci

piunꝛ multi nō intelligētes iſtā autoritatē quō
iſtud vocabulū baptiſatus ſ̄uit includit obediē
tiam. vt declaraꝛ Mat. vl. Euntes docete oēs
gentes baptiſantes eos in noīe pr̄is ⁊ filij ⁊ ſp̄ūſ
ſancti. docentes eos ſ̄uare oīa quecūꝗ manda
ui vob̄. ¶ Dico tertio ⁊c̄. digna pn̄ia. Nō. quia
certum eſt ꝙ oēs deficimꝰ in ꝑmis duobꝰ vel in
ſimplici credentia. vel diſputādo quō xp̄s tam
magnus erit in tam parua hoſtia ⁊c̄. Reſpōde=
re debemꝰ ꝙ iſta ⁊ maioꝛa deus q̄ poſſet totum
mundū intra auellanā includere. Idē de obedi
entia. qꝛ multi ſunt inobediētes. Nō omēs obe=
diunt euāgelio Ad Ro. j. Jō ꝓuidit nob̄ ſupꝛe
mus medicus de remedio pn̄ie ſalutari. qꝛ al̄s
quō poſſemus ire ad ꝑadiſum. Ergo facere de=
bemus pn̄iam dolere de peccatis. recipe ꝓpoſi
tum nō redeundi. ꝯfiteri. recipe pn̄iam ⁊ ſ̄uare
ip̄am q̄ data eſt a ꝯfeſſoꝛe ⁊c̄. Auto. Qm̄ imple
tum eſt tp̄us ⁊ appꝛopinq̄bit regnū. penitemi et
credite euāgelio. Mar. j. Nō qm̄ impletum eſt
tp̄s. ſ. mūdi. Jam ſumꝰ in fine. iō auiſetis vos.
q̄libet coꝛrigat ſe dimittēdo peccata ⁊ malaꝫ ſo
cietatem. vt ſimus parati in die iudicij. Nō po=
natis coꝛ in iſtis mūdanis. reſtituatis ⁊ dimitta
tis iniurias ⁊c̄. Et cōcoꝛdat apl̄s. Hoc itaꝗ di=
co vob̄ fratres tp̄s bꝛeue eſt. j. ad Chorl. vij.
Scd̄a ratio qm̄ appꝛopinq̄bit regnū dei. faciēti
bus. ſupple pn̄iam. Añ aduentū xp̄i licꝫ facerēt
hoīes pn̄iam nō appꝛopinq̄bāt ad regnū celoꝝ
ſed infernoꝝ. Adam em̄ q̄ ex peccato ſuo fecit
dcccc. et. xxx. āños de pn̄ia. tn̄ ad infernū deſcē
dit. ⁊cꝫs. Tertia ratio cū dicit. credite euange=
lio. ſ. q̄d ꝑcipit pn̄iam. Pn̄iam agite appꝛopin=
q̄bit em̄ regnū celoꝝ. Mat. iij. et. iiij. ¶ Dico
q̄rto ꝙ ſanctū euangeliū vult ⁊ ꝑcipit nobis fir
mam ꝑſeuerantiā in bona vita ⁊ ſanctis opibꝰ.
qꝛ nec ſimplex credentia nec plena obedientia.
nec digna pn̄ia placent deo ſine ꝑſeuerātia. apd̄
deum plus ꝯſideraꝛ ꝑſeuerātia final̄ ꝗ̄ lōgitu=
do tp̄al̄. Verbi grā. ſint duo quoꝝ vnus vixe=
rit ſanctiſſime in bonis opibus centū annis. ſed
qꝛ ꝑ vnū diem dimiſit ſ̄uitiū dei añ moꝛtem dā
nabitur. Alter v̄o centū annis vixit in peccatis
⁊ vltima die añ moꝛtem ꝯuertiꝛ ad deū ⁊ dolet
de peccatis. ⁊ ꝓponit abſtinere. ⁊ ſic moꝛiꝛ. ſal=
uabiꝛ. qꝛ plꝰ reſpicit deꝰ ꝑſeuerantiā finalē ꝗ̄ lō
gitudinem tp̄alem. Hoc vid̄ꝛ vob̄ mirabl̄e ꝙ il
le damneꝛ ⁊ alter ſaluеꝛ. Sed declaro ꝑ ſimili/
tudinem de duobus eūtibus romā tp̄e indulgē
tie plenarie. quoꝝ vnus venit de longinq̄ cū ma
gnis ꝑicul̄ ⁊ expenſis. ſed qn̄ eſt iuxta poꝛtaꝫ ci
uitatis rome reuertiꝛ ⁊ nō intrat. Alius aūt ve
nit de vna leuca ⁊ intrat ⁊ viſitat ſanctuaria. q̄s
de iſtis duobus lucratus eſt indulgētias? nun=
q̄d ille qui intrauit. qꝛ bulla vel papa dicit ꝙ q̄
intrat ⁊ viſitat ſanctuaria. Idem nam papa ie/
ſus dat plenam indulgentiam oībus veniētibꝰ

romam.i.padiſum.Sed q̄ anteq̄ȝ intrat portaȝ
mortis reuertitur retro p peccatū mortale non lu
cratur indulgētias.ſed ille q̄ intrat ↄtinuando .ſ.
bonam vitā vſqȝ ad mortem iſte lucratur. De iſtis
q̄tuor punctis vna autoritas. Notū facio vobis
euangelium qđ p̄dicaui vob qđ ⁊ accepiſtis .ſ.
ſimpl'r credendo.in quo ſtatis.ſ.plene obedien
do.p qđ ⁊ ſaluami.ſ.digne penitēdo.ſi tenetis.ſ.
firmiter pſeuerando.niſi fruſtra crediditis .j.ad
Chor.xv. Nota exemplū de illo q̄ cōfidens in
multitudine annorū ſui ſuitij nō pſeuerauit. Er
go p̄paremus cor ad ſimplicē credentiā.ad ple-
nam obedientiā.⁊ corpus ad dignam penitētiā
⁊ firmam pſeuerantiā.iuxta cōſilium thematis
dicentis.State in p̄paratiōe euāgelij.

¶ Sermo ſextus.De eadem domica.

Confortamini i
dn̄o in potētia ꝟtutis eius.ad eph.
vj. Pro declaratōne thematis et in
troductōe materie p̄dicande ſciendū q̄ xp̄us lo
quens de pſona deuota penitēte ⁊ bonā vitā te
nente dicit talem compatōȝ. Nō pōt ciuitas ab
ſcondi ſupra montem poſita. Mat.v. ꝟba ſūt
figuratiua.ſed ſm glo.⁊ doc. vult dicere q̄ ciui
tas.ſ.pſona ſancta que dr̄ ciuitas. q2 ſicut i ciui
tate ſunt magne platee ⁊ palaciū regis.ita intra
pſonam deuotā ſunt tres magne platee.ſ.mēo-
ria p̄teritorū.ſcđa intelligētia p̄ſentiū. tertia eſt
voluntas futurorū.platee ſunt ſenſus corporis
interiores ſenſus cōmunis.fantaſia. imagiatio
reminiſcentia.Domus regis intra quā habitat
⁊ q̄ſcit eſt conſcia. Porte ſunt q̄nqȝ ſenſus cor-
porales. In hac ciuitate eſt abundantia merca-
tionum .ſ. virtutū theologicaliū ⁊ cardinaliuȝ
meritorū ⁊ bonorū opeꝝ. Tal'pſona eſt p̄pa ha
bitatio xp̄i. Jō eccl'a in pſona xp̄i ⁊ ꝟgis glo'ſiſ
ſime dicit. Jn ciuita.ſanctifi.ſil'r req̄eui. ⁊ in ie.
ptās mea. Ecci.xxiiij. Tal'eſt poſita ſupra mon
tem.ſ.fidem.de quo Eſa. Venite ⁊ aſcēdamus
ad montem dn̄i. Eſa.ij. Nota aſcendam⁹ p cre-
dentiam.obedientiā.pniam. De tali ciuitate di
cit xp̄us. Non poteſt ciuitas abſcōdi ſupra mō
tem poſita nec hominibus nec deo nec demonib⁹
Non deo clarum eſt.nec gentibus.q2 licet velit
abſcondi.tamē deus eam manifeſtat ad gloriaȝ
ſuam ⁊ ad exemplū gentibus ipis dicentibus.
Non nobis domie nō nobis ⁊c.nec demonib⁹.
q2 ſicut ciuitas obſidetur ab inimicis ad capiēdū
ita q̄ādo lucifer ſcit aliquā pſonam ſanctam et
bonaȝ di. Jlla ciuitas eſt mihi rebellis . obſidet
eam in circūitu. Autoritas. Aduerſari⁹ veſter
diabolus tanq̄ȝ leo rugiens circūit querēs quē
deuoret.j.Pe.v. Sed non oportet ipm timere
ſed cōfidere de domio ieſu xp̄o.hoc dicit thema
Confortamini in domio ⁊c. Loquitur apoſtolus
pſonis bonis ſicut loqueretur ciuitati obſeſſe au-
xilium expectāti dicendo . Confortami ⁊c.patȝ
thema. Modo videam⁹ ciuitas iſta ſeu caſtrū
obſeſſum in circūitu quomō pōt defendi ne ca-
piatur ab inimicis. Dico q̄ requiruntur ſex con-
ditiones.

¶ Prima conditio q̄ caſtrū ſit bene prouiſum
in victualibus.

¶ Secunda q̄ in parte debiliori ſit bn̄ munitū.

¶ Tertia q̄ habeat ipſm audacem.

¶ Quarta q̄ porte caſtri optime claudantur.

¶ Quinta q̄ eius incole cum inimicis non lo/
quantur.

¶ Sexta q̄ cuſtodie diligenter obſuentur.

Dico pmo .ſ.q̄ in victualibus bene ⁊c. Jta de
nobis. quelibȝ bōa pſona eſt ciuitas obſeſſa ab
inimicis. Oportet ergo q̄ habeat puiſioneȝ de
eſcis ſpūalibus. Spūalia victualia noſtra ſunt
illa de quibus xp̄us. Non in ſolo pane viuit hō
ſed in omni ⁊c. Matth.iiij. Orando.ſ.deuote
quolibet die de mane ⁊ ſero legendo audiendo
miſſas ⁊ diuinis officijs intereſſendo. confiten-
do ⁊ cōmunicando.tunc ciuitas eſt optime mu
nita.non rapietur.ppter famem. Autoritas Jn
uenti ſunt ſmones tui ⁊ comedi eos.et factū eſt
verbum mihi in gaudium ⁊ leticiaȝ cordis mei.
Hiere.xv. Jtem alia. Congregauerūt frumen-
ta.ſ.verba diuina in preparatione pugne . Ju/
dith.iiij. Ergo confortamini in domino in potē
tia ꝟtutis eius. ¶ Secunda conditio eſt q̄ in
debiliori parte ſit bn̄ munitum. Jta in ciuitate
ſcȝ in pſona deuota debilior pars eſt caro ſeu ſē
ſualitas.quia intellectus ratio fortiſſima ⁊ alta
ſunt.ſed caro eſt debilis. Spūs quidem pmpt⁹
eſt.caro autē infirma. Matth.xxvj. Jdeo mu-
nienda eſt auſteritatibus penitentialibus et ab-
ſtinentijs. Diceret aliquis.hoc nō fortificat car
nem.imo debilitat. verum eſt debilitat quantū
ad opera tempalia ⁊ carnalia.ſed ad pugnā ſpi
ritualem ſic fortificatur. Autoritas. Uirtus etem
in infirmitate pficitur. Libenter igitur gloriabor in
infirmitatibus meis. vt inhabitet in me ꝟt⁹ xp̄i
Cum em̄ ifirmor tunc potēs ſū.ij.ad.Chori.xij.
Multi facerent multa peccata ſi non eſſent in-
firmitates. Jdeo libenter gloriandū eſt. ¶ Ter
tia eſt vt non ſint timidi vt iudei.al's ciuitas ca-
pietur. Ratio.quare in bello ſpūali poſſum⁹ vs
habere cordis audaciam.quia ſumus certi q̄ ci
uitas noſtra non poteſt capi violenter ad pec/
candum niſi conſenſus ibi fuerit. Vnđ ſi vnus
diabolus violenter poneret gladium in manu
mea ⁊ moueret brachium ⁊ interficeret aliqueȝ
me cōtradicendo nō eſſet peccatū. Jdē de mu-
liere virgine ↄtradicente ⁊ nō ↄſentiente. ⁊ ſi p̄
ter ſuuȝ velle violatur non pdit ꝟginitatem.imo
tanq̄ȝ ꝟgo coronabitur in padiſo . Nō de.b. Lu-

cia quõ rñdit infideli tyrãno q̃ voluit eã duci ad
lupanar di. Nunq̃ inquinat̃ corpus niſi de con
ſenſu mẽtis. Si inuitã me feceris violari. caſti=
tas mihi duplicabit̃ ad coronã. Ergo debemuſ
hr̃e audaciam cordis ne ↄſentiam⁹ pctis. q₂ ni
ſi ↄſenſerimus alit̃ non poſſum⁹ capi. Dicat̃ h
exemplũ de. b. Margareta ad quã intrauit de
mon in carcerẽ in forma doctoris ad decipiẽdũ
eam vt ↄſentiret ꝑ̇ncipi. q₂ multa bõa ei ſpopõ=
derat. Dicat̃ quõ deus ſibi reuelauit ꝙ erat de
mon. ⁊ ipa audacter recepit eũ ꝑ barbã. Si vna
puella tantã audaciam habuit. q̃tomagis nos
magni audaciam hr̃e debem⁹. hoc dicit ſcriptu
ra. Viril̃r agite ⁊ confortet̃ cor vr̃m oẽs q̃ ſpe=
ratis in dño. inq̃t pſ. Quarta ꝙ porte claudan=
tur. q₂ ſi adũſarij intrant factũ eſt ⁊ ciuitas ẽ ca=
pta. Porte noſtri corpis ſiue caſtra ſunt ſenſus
corpales in q̃bus eſt reſiſtendũ. auertẽdo oc̄los
a mal' aſpectibus ⁊ turpib⁹ ad peccatũ inclinãti
bus. q₂ ꝑ oculos nũcius venit ad cor dicendo.
quõ pulchra eſt. Portas hui⁹ caſtri male cuſto
diuit ille maxim⁹ miles magnus rex dauid. vt
pz. ij. Re. x. Dicat̃ quõ reſpiciẽdo vxorẽ vrie
lauantẽ ſe cõcupiuit eã. ⁊ cecidit in pctm̃ luxu=
rie ⁊ homicidij ⁊c̃. Dicat̃ etiã quõ pctm̃ ducẽs
ad luxuriã ducit ſecũ homicidiũ ⁊ gulã. Item
oportet cuſtodire aures ⁊ alia ſentimẽta reſiſtẽ=
do fortiter. Iõ dicit ſcriptura. Qm̃ cõfortauit
ſeras por. tua. ⁊c̃. pſ. xlvij. Dicat̃ h de illo ſctõ
heremita eunte cũ mr̃e ſua ſene. ⁊ in trãſitu riui
cooꝑuit ſibi manus ne tãgeret ei⁹ carnes nudaſ
licz mr̃ eſſet antiq̃. Dicũt aliq̃. ⁊ qđ pctm̃ eſt re=
ſpicere mľ'erem: O ribalde nunq̃d peccatũ eſſet
ſi q̃s dimitteret portã caſtri aptam inimicl. Iõ
Nolite fieri ſicut equus ⁊ mu .q̃. nõ eſt in. pſal.
xxxj. Quinta eſt qñ loquunt̃ cũ inimicis dr̄ fa=
ctum eſt ciuitas eſt capta. q₂ iam veniũt ad pla=
menta. Ita ꝑlamentũ inimicorũ nobiſcũ fit in
imaginatõe cogitãdo certa pctã. Dicat̃ ꝓut ex=
pediens erit. Cito capit̃ mľ'er q̃ locutões admit
tit lenonibus. ſed ſtet viril̃r fortit̃ reſiſtendo. ſi
aũt audierit ⁊ dicit quõ fieret h: factũ eſt ipa eſt
ꝑdita. Si vo recipit iocalia factũ eſt. Et iõ dicit
ſcriptura. Prophana ⁊ vaniloqua deuita. mul
tum em̃ ꝓficiũt ad impietatẽ. i. pctm̃. ⁊ ſmo eo
rum vt cancer ſpit. ij. ad Thi. ij. Item hoies q̃
volũt viuere caſte vitent locutões mľ'erũ. Iđo
btũs Domicus docet cauere mľ'erũ cõſortia. q₂
etiã viriles aĩmos decipiũt aut emolliunt aut i=
clinant. ſ. ad peccandũ. Sexta eſt ꝙ cuſtodie be
ne ⁊ diligent̃ cuſtodiant̃ ⁊ reſpiciant̃. q₂ ſi ſec⁹
eſſet ab inimicis ꝑuenirent̃ Iõ neceſſaria eſt cõ
tinua cuſtodia. Cuſtodia eſt amor ad mgr̃m in
ſcol'. vbi gr̃a. qñ aliq̃s temptat̃ de ſupbia põpa
⁊ vanitate ⁊c̃. oculos intellect⁹ faciat reſpicere
ad xp̃m quõ iuit qui. xxx annis eandem veſtẽ
portauit. Item ad vginẽ mariã mľ'eres reſpice=
re debẽt. q̃ cũ eſſet regina reginarũ ⁊ mr̃ dei ele=
cta. nihilominus ſup oẽs ſe hũiliauit ⁊ dicẽt O
miſer ipe eſt dñs ⁊ rex. ⁊ ita viuit ſimpl'r. et ego
volo ornari. Tal' reſpectus timoroſus cuſtodit
ciuitatẽ ſeu caſtrum corpis tui. Itẽ qñ venit tẽ=
ptatio multiplicandi diuitias ꝑ vſurã. furta. et
ſic de alijs peccatis. debem⁹ reſpicere chriſtum.
Autoritaſ. Si nõ in timore dei tenueris te inſtã
ter. cito vtet̃ domus tua. Ecci. xxvij.

Dominica. xxij. Sermo ꝑ̇mus.

OMne debitũ di=
miſi tibi. q₂ rogaſti me. Mat. xviij.
In ſctõ euãgelio hoderno declarãt̃
nob̄ tria mľ'tũ nc̄caria ad ſciendũ. Prio pietas
diuial' copioſa. Scđo crudelitaſ hũanal' vitioſa
Tertio eq̃tas diuinal' rigoroſa. Primũ oñdit̃ i
ꝑ̇ncipio euan. Scđm in medio. Tertiũ in fine.
Et de ꝑ̇mo. ſ. pietate diuinali copioſa ill' qui fa=
ciũt pniam dicit thema. Oẽ debi. di. Et oñdit̃ i
ꝑ̇ma pte euan. vbi xp̃us dicit Simile eſt regnũ ce.
⁊c̃. vſq₃ debitũ dimiſit. xp̃s volẽs oñdere ſuam
pietatẽ copioſã loquẽs de ſe dixit talẽ ſilitudiẽ
Sile eſt ⁊c̃. Nõ iuſſit eũ venũdari. q₂ defrauda
uerat eũ. ⁊ vxorẽ ei⁹ q₂ ꝓuiderat ei de ſuis vani
tatib⁹. ⁊ filios ſuos. q₂ ꝓuidit filijs ⁊ filiab⁹. q̃a
vt eis dimitteret magnã hereditatẽ defrauda=
uerat dñm. Procidẽs aũt ſuus ille dixit. Pati
entiã habe in me ⁊ oia reddã tibi. Hic habem⁹
exẽplũ. q₂ licz ſim⁹ magni pctõres nõ deſperẽ⁹.
ſ₃ debẽ⁹ facẽ pniã petẽ veniã vt iſte diſpẽſator.
q̃ fecerat iuramẽtũ bñ diſpẽſandi bõa dñi. ⁊ fre
git illđ. Scđo fecerat mľ'tas põpas ⁊ vanitates
Tertio fuit ſnia data ↄ̃ eũ vt ſm demeritũ tra=
ctaret̃. ſuus tñ hũiliauit ſe petẽs veniã. rex di=
miſit ſibi oẽ debitũ. O q̃ta miſcđia. Ita nos vt
iſte diſpẽſator ſum⁹ infideles xp̃o. q₂ iuramẽtũ
fidei factũ in baptiſmo fregim⁹ nõ ſuando ſuã
voluntatẽ leges ⁊ ꝑ̇cepta. ſed q̃libet vult viuere
ſm ſuã ꝓpam volũtatẽ. valde pauci ſunt q̃ in ne
gocijs ſuis reſpiciũt ſi eſt ſm deũ. ſ₃ vt poſſint lu
crari. deũ nõ aduertũt. ⁊ parũ lucrat̃ q̃ ꝑdit ani
mam ſuã. Ecce infidelitas nr̃a vt illius diſpen=
ſatorl. Itẽ deſtruim⁹ bona dñi ⁊ male diſpenſa
mus. qm̃ bõa tpalia q̃ vos diuites habetl ⁊ ſpi=
ritualia vt bñficia. ſacra eccl'aſtica totũ diſpẽſa=
tur in vanitatibus. ꝓpter h ſnia mortis eſt iam
data ꝑ dñm nr̃m dicẽtẽ. Aia q̃ peccauit ipa mo
riet̃. Ezech. xviij. Remediũ g̊ qđ habẽ⁹ eſt hu=
miliari ad pedes regis xp̃i. Prio hũiliando cor
ꝑ ↄtritõẽ. Scđo os ꝑ humilẽ ↄfeſſionẽ. Tertio
corp⁹ ꝑ punitõẽ. ſ. ſuãdo pniam aliquã. dicẽdo
Dñe patiam habe i me ⁊ oia reddã tibi. q₂ dece
tero volo corrigẽ vitã meã. ⁊ q̃d facit xp̃s. Oẽ
debitũ dimiſi ⁊c̃. Ecce quõ oñdit̃ h pietas diui
nal'. Auto. Si dixero ipio morte morieris ⁊ ege
rit pniam a peccato ſuo. fecerit q₃ iuſticiam ⁊c̃.

pignus reſtituerit ille impiꝰ rapinaꝗꝫ reddide-
rit in mandatis vite ambulauerit nec fecerit ꝗc-
ꝗꝫ iniuſtū vita viuet ⁊ nō morieť. omia peccata
q̄ peccauit nō imputabunť ei. Ezech. xxxiij. Ui
detur ꝰ nob ſi habemus bonū ⁊ piū dn̄m Ma
gna erit culpa damnatorū. cū tam bonū forum
habeamꝰ hic de pietate ⁊ miſcḋia dei. In iſta ꝑ
te p̄ma euangelij apparet manifeſte ꝙ diuites ⁊
ꝑlati nō ſunt dn̄i bonorū tpaliū ſeu ſpūalium
ſ dispenſatores tm̄. Rō qꝛ ſm euangeliū hodi-
ernum q̄libet hꝫ reddere ratōeꝫ ⁊ cōpotū. ꝰ ꝛc.
Caueant ꝰ diuites ne dicāt ſe eſſe dn̄os ſ diſpē-
ſatores. Sicut em̄ vnus magnꝰ rex hꝫ multos
diſpenſatores vt diſpenſent bōa p̄mo ilľ de do/
mo dando neceſſitatē. Ita de xp̄o. totus mōdus
eſt regnū ſuū. ⁊ in q̄libet villa. ciuitate ꝛc. facit
tres theſaurarios. ſ. diuites. qꝛ nullus eſt diueſ
niſi ordinatōe dei ⁊ dat bona ⁊ diuitias vt ſui-
ant ſibi ⁊ eorū neceſſitatibꝰ. ⁊ nō ſuiant aduer-
ſario xp̄i. ſ. demoni. alꝰ punienť a dn̄o deo Itē
eccľaſtici vt papa. cardinales. ep̄i ⁊ alij curati.
diſpenſatores ſpūales ſunt. ſ. dignitatū. bn̄ficio
rum ⁊ ſacramentorū. Theſaurariꝰ maior ē pa-
pa ſibi dedit claueſ. Creditis ꝙ papa ſit dn̄s be
neficiorū nō. ſ diſpenſator. Iō apľs loquēs de
ſe ⁊ de alijs dicit. Sic nos exiſtimet hō vt mini-
ſtros xp̄i ⁊ diſpēſatores miſteriorū dei. j. ad co-
rin. iiij. Et ſequiť. Hic iā queriť inter diſpenſa-
tores miniſtrorū vel eccľaſticos vľ laicos. vt fi/
delis quis inueniať. O qualꝰ honor erit illi qui
dꝛ fideľ ⁊ q̄ diſpenſat bona ſm dei ordinatōneꝫ
alꝰ infideľ eſt. Alia practica. deus dedit regulā
⁊ ordinatōꝫ diſpenſatoribꝰ bonorū tpalium di.
Non feneraberis fratri tuo ad vſurā pecuniaꝫ
nec fruges nec quālibet aliā rem. Deuť. xxiij.
Hic pꝫ ſtulticia multorū qui dicūt. Nunq̄d de
meis pecunijs poſſum facere ad libitū. Iudē ꝛc.
Et ſi diſpenſator regis eſſet infideľ. ſi ꝯ ordina/
tionem regis diſpenſaret di. De pecunijs regis
poſſum facere ꝛc. Ignorantia huiꝰ veritatis fa
cit damnare mľtos vſurarios q̄ qn̄ rep̄hendūť
dicūt. Nunq̄d poſſum mutuare. x. ꝑ. xij. nūq̄d
poſſum facere cū bonis meis q̄cq̄d voluero ꝛc.
Cū iſta rōe vadūt ad infernū. qꝛ dn̄i eſt ťra ꝛc.
Scḋo miſtrare ſacřa abſqꝫ ſimonia. ſacřm ma/
gis neceſſariū eſt ſacřm pnie. Dicať quō iniun-
gunt miſſas ꝓ pnia vt ſibi ꝛc. Idem de ſepultu
ris. dicať quō res ſpūalis debet fieri p̄mo libere
⁊ poſt poſſunt petē. iuxta ꝯſuetudinem patrie.
Ecce q̄re dicit. Gratis accepiſtis gratis date.
Mat. x. Et q̄ facit ꝰ tenet ꝯſiliū. be. Petri di.
Paſcite q̄ in vob eſt gregē dei ꝓuidētes nō co-
acte ſ ſpōtanee ſm deū. neqꝫ turpis lucri gr̄a. ſ
volūtarie neqꝫ vt dn̄antes in clericis ſed forma
ſci gregis ex animo. ⁊ cum apparūit p̄nceps pa-
ſtorū ꝑcipietis immarceſſibilē gľe coronā. j. Pe
tri. v. Dico ſcḋo ꝙ oſtendiť crudelitas hūa-
nalis vitioſa cū dicit. Egreſſus aūt ſuus ille in
uenit vnū de conſuis ſuis ꝛc. vſqꝫ dōec redde-
ret vniūſum debitū. magnā crudelitatem fecit
ſm pietatē quā ip̄e a dn̄o ſuo accepat maxie co
gitando debitū qđ ſibi dimiſerat. ⁊ debituꝫ qđ
ip̄e exq̄rebat a ꝯſeruo ſuo. cū parū ab eo recepe
rat. Ita de nob. deus parcit nob magna pecca-
ta q̄ fecimus ꝯ eum. ⁊ nos nolumus remittere
paruas iniurias ꝓximis. Sed di. q̄re deus de-
bitum qđ remittit nob ponit in nūero denario.
⁊ cuilibet vnitati addiť. M. ⁊ ſunt decē milia.
Dico ꝙ totū debitum qđ deo debemꝰ eſt in nu-
mero denario. qꝛ nullū eſt peccatuꝫ mortale q̄n
ſit ꝯ decem p̄cepta legis. implicite vel explicite
ꝑ ſe vel reductiue. Mille eſt numerus ſignans
ꝑfectōꝫ que addiť ad innuendū ꝑuitateꝫ pecca
ti mortaľ ꝓ quo eſt facīēda pnia ꝑfecta. Primū
mandatū eſt. Nō habeb deos alienos. Si vis
ſaluari nō recurras ad diuinos. ſ ad deum. Iu
ſtum mandatū eſt. Si aūt q̄s facit oppoſitū pec-
cat ꝯ p̄mum. Iō q̄ facit oppoſitū ille debꝫ mille.
Dicať quō recurrentes ad diuinos faciunt ma
gnam iniuriā xp̄o qui qn̄ debuit aſcēdere ad ce
los dimiſit remediū ꝓ ſceleribus. quia iam fece
rat mandatū de talibꝰ di. In nomie meo ſuper
egros manus imponēt ⁊ bn̄ habebūt ꝛc. Mar
ci vlti. Ideo dauid. Si obliti ſumus nomē dei
noſtri ſi expandimus manus nr̄as ad deū alie/
num. nōne deus exq̄ret iſta. pſ. xliij. Secundo
Nō aſſumes nomē ꝛc. ſ. falſe iurādo. Talis dꝫ
duo milia. Tertiū. Memēto vt diē ſabbati ſā-
ctifices ꝛc. ſ. abſtinēdo a negocijs tpalibꝰ. audi
re miſſam ꝛc. Quartum. Honora ꝑentes corde
ore ⁊ ope eis ſubueniēdo. q̄ facit oppoſitū debet
q̄tuor. Quintū. Nō occides. ſ. inimicos ꝑ vidi-
ctam nec ꝑ odium. ſed mediāte iuſticia. Omnis
q̄ odit fratrē ſuū homicida eſt. j. Ioh. iij. Prio
occidit ſeip̄m ac ſi biberet venenū. qꝛ odiuꝫ ve-
nenum eſt occidens aiam. ⁊ eſt maius peccatuꝫ
odire ſe qꝫ aliū. Itē occidit ꝓximū ſi nō facto tn̄
voluntate. Sextū. non mechaberis. vir ⁊ vxor
ſuantes modum nō faciūt luxuriā q̄ ſit peccatū
mortale. ſ aliter. Qui facit oppoſitū ſignanť de
adulterio frangentes ſibi fidē mutuo ꝓmiſſam
ꝓditor eſt vir ⁊ ꝓditrix eſt mľer. Creditis ꝙ vi
ri pn̄t cū alijs peccare ⁊ nō vxores. ſm iura ad
eq̄lia iudicanť in mūdo. ſ apud deū magis pec
cat q̄ frangit fidē vxori. cū fortior ſit ad reſiſten
dum ſm augꝰ. iij. li. de adulterinis coniugijs.
Septimū. nō furtū facias. qꝛ deꝰ ⁊ ius diuinū
puniūt fures ſicut videtis. licꝫ ꝰ puniant. penā
tn̄ quā alibi habebūt (⁊ ſi non penituerit) pene
huiꝰ mūdi incompabiľ eſt. Iō q̄libet ſit ꝯtētus
qꝛ nō placet dn̄o. Dicať ꝯ illos q̄ furanť fructꝰ
dicētes nō eſſe pctm̄. Rō ſi nō fuiſſꝫ pctm̄ non
oportuiſſet xp̄um incarnari nec naſci nec pati.
Octauū nō falſum teſtimoniū dices ꝛc. nec in

iudicio nec in tua locutõe Sunt aliq̃ qui eorum
linguis nutriunt diſcordias portãdo verba de
vno ad aliũ. Prouer. iiij. Remoue a te os prauũ.
⁊ detrahentia labia ſint ꝓcul a te. Nonũ nõ cõ-
cupiſces coniugẽ ꝓximi alterius. Decimũ non
ꝯcupiſces bona ꝓximi tui ⁊c̃. Qui facit ꝯ decẽ
p̃cepta debet deo decem milia. ſed ſi volum⁹ hu
miliari in corde ꝑ ꝯtritõz. in ore ꝑ confeſſionem
⁊ in corpe ꝑ pnialem punitionẽ ſententia reuo-
cabit̃ ⁊ debitum remittet̃ nobis Ex compaſſiõe
iſtius maxime miſcdie dei. patz humana crude
litas nolens remittere iniurias. q̃ ſicut nos ni-
hil ſumus compando noſtrã paruitatez ad dei
maieſtatem. ita iniurie que fiunt homi q̃tũcun-
q̃ magne nihil ſunt reſpectu illorũ que fiũt deo
Dico tertio q̃ oſtendit̃ equitas dei rigoroſa .ſ.
iuſticia quam faciet ill' qui nolunt parcere cum
dicit̃. Uidentes aũt fui. vſq̃ in finem. Cõſerui
ſm glo. ſunt angeli qui deferunt geſta hominũ
Angeli ſancti diligent̃ ꝯſiderant facta nr̃a. Da
uid. Angel' ſuis deus mãdauit ⁊c̃. Bona autez
opa referunt̃ ꝓ nobis intercedẽdo. Qñ orabas
cum lachrymis ⁊ ſepeliebas mortuos. ⁊ mitte-
bas prandiũ ego oratões tuas obtuli domino
Thob. xij. Mala etiam opa nũciat ꝯ nos accu
ſando. In cogitatiõe tua ne regi detrahes. et in
ſecreto cubiculi tui ne maledixeris diuiti. quia
⁊ aues celi portabũt vocem tuã. ⁊ qui hñt pen-
nas annunciabũt ſententiã ⁊c̃. Eccs. x. Sed cõ
ſequẽt̃ dicit̃. Contriſtati ſunt valde ꝓpter ⁊c̃.
Eſa. xxxiij. Ecce videntes. ſuple peccata ange
li pacis amare flebunt. Econtra de bonis ope-
ribus. Dico vobis q̃ gaudium erit angel' dei i
celo ſuꝑ vno peccatore penitentiam agẽte. Lu.
ce. xv. Ergo iuxta dictũ Bern. Nullus in ꝯſpe
ctu angelorũ audeat facere qd̃ p̃ſente hoie non
auderet facere. Magis autẽ bonis opibus leti
ficemus. omne debitũ ⁊c̃.

¶ De eadem domica. Sermo ſcd̃us.

Oblat⁹ eſt ei vnus
qui debebat decẽ. Mat. xviij. Sub-
tiliter ⁊ ſpeculatiue volẽs loqui ſiue
ꝑtractare iſta ṽba oportet duo pũcta declarare
Primũ ꝓ introductõe. ſecundũ ꝓ ꝓſecutione.
In p̃mo declarabit̃. quis eſt iſte vnus q̃ eſt ob-
latus. Secũdo declarat̃ que ſunt iſta decẽ que
debet. Pro quo ſciendũ q̃ de oibus generatõi-
bus popul' ⁊ linguis ſolũ eſt vnus ꝑlus q̃ p̃ſen
tat̃ deo. ſ. xp̃ianus. Populus em̃ iudeorũ aga-
renorũ ⁊ aliorũ infideliũ non p̃ſentant̃ deo Nõ
clara ⁊ manifeſta eſt iſta. Certũ eſt omi creature
habẽti ratoz q̃ gl'a celeſtis nulli ꝑl'o debet̃ per
ꝯditõz naturalẽ. licz ſint filij regi nulli debet̃ ex
ꝯditõe naturali niſi ſoli deo. hoib⁹ ãt ex ꝯditõe
naturali debet̃ terra. Geñ. ij. Formauit de⁹ ho
minẽ de limo terre ⁊c̃. Jõ dauid. Celũ celi dño
terrã aũt ⁊c̃. Si ergo ex ꝯditõe naturali gl'a nõ
debet̃ niſi ſoli deo. quõ g̃ põt haberi? Dico q̃
ex ſola dei ꝓmiſſiõe. q̃ ſi deus ꝓmiſit eaz alicui
cũ nõ poſſit mẽtiri nec falli. Si ꝓmiſit dat Nõ
videam⁹ cui ꝓmiſit eã. nõ iudeis. q̃ nõ põt oſtẽ
di in tota lege moyſi q̃ deus ꝓmiſit eis gloriam
ꝑadiſi. ſed ſol' xp̃ianis ꝓmiſit deus gl'am ſuam.
Declaret̃ ꝑ ſimilitudinẽ de rege vnicã dilectaz
filiã hñte ⁊ tres ꝓuos ꝯductos Uni ꝓmittẽs op
timã ꝓmiſſionẽ. Alt'i. xij. aureos ⁊ pl'eſ pecũias
Tertio ꝓmiſit filiã cum regno. ſi bñ ꝓuierit ſibi
Nõ cui iſtorũ debet̃ filia ⁊ q̃s poterit eã petẽ?
Nõ p̃mus nec ſcd̃s. ſed tertius ex ꝓmiſſiõe. licz
nõ ſit dignus eã hr̃e. Ita ⁊ in ꝓpoſito. Iſte rex
nobil' eſt ille de quo Joh. apoc. xix. Ipe eſt rex
regũ ⁊ dñs ⁊c̃. Filiã pulchrã quã hz ẽ gl'a celeſti
Ita pulchra eſt q̃ ſi a nob̃ poſſet videri nollem⁹
comedere nec bibẽ. Et ꝯduxit tres ꝓuos. ſ. tres
ꝑl'os. Primũ iudaicũ. iſtum ꝯduxit in exitu de
egypto in montẽ ſinai. Moyſes fuit corridor ⁊
notarius. cui ꝑl'o ꝓmiſit deus bonã ꝓmiſſionẽ
Ecce q̃d dicit inſtr̃m. Si in p̃ceptis meis ambu
laueritis ⁊ mãdata mea cuſtodieritis dabo vob̃
pluuias tpibus ſuis. Leuiti. xxvj. ⁊ ſequit̃. Et
terra gignet germẽ ſuũ. ⁊ pomis arbores reple-
bunt̃. Ergo qñ iudeus morit̃ licz ꝓuauerit legẽ
de pũcto ad punctũ ⁊ vixerit al's ſanctiſſime nõ
põt petere gl'am ꝑadiſi. q̃ reſponderet de⁹. O
ꝓditor tu petis filiã meã ⁊ nunq̃d ſolui qd̃ ꝓmi
ſi tibi. in inferno ꝓijcit̃. Scd̃s ꝑl's eſt agareno-
rum. Dicam⁹ q̃ ſi vnus agarenus vixerit h̃ ſã-
ctiſſime ⁊c̃. Uideam⁹ pactũ qd̃ fecit de⁹ cum eiſ
Dicat̃ quõ deſcendũt ab abra am ꝑ yſmaelem ⁊
filiũ eius. iõ dicunt̃ yſmaelite. ꝓpter agar ancil
lam. iõ dicunt̃ agareni. Judei ṽo deſcendunt
ab abraam ꝑ ſarã. ideo debẽt dici ſaraceni. Iſ-
maeli pr̃i yſmaelitarũ ꝓmiſit de⁹ dicens abrae.
Suꝑ yſmael q̃z exaudiui te. Ecce bñdicam ei ⁊
augebo valde eũ. xij. duces generabit et faciam
illũ creſcere in gentẽ magnã. Geñ. xvij. Iſta ꝓ-
miſſio iam eſt cõpleta. Geñ. xxvj. vbi nominãt
xij. duces illi. Cũ g̃ agarenus morit̃ ⁊ vellet pe-
tere gl'am. reſpondet̃ vt iudeo. Nõ videamus
q̃d ꝓmiſit deus ꝑl'o xp̃iano. nõ bona tp̃alia. li-
cet det. imo dicit q̃ deſpiciam⁹ ⁊ vult q̃ habea
mus h̃ labores ⁊c̃. Sed ſi bñ ꝓuimus ſibi ꝓmit-
tit nob̃ dare filiã cũ regno ſuo. Quatuor notarij
ſcz q̃tuor euangeliſte ſunt q̃ fecerũt de iſta ꝓmiſ
ſione inſtr̃m. teſtes ſunt. xij. apoſtoli. et. lxxij. di
ſcipuli. Ecce clauſulam inſtrumẽti. Qui fecerit
voluntatẽ patris mei q̃ in cel' eſt ipe intrabit i re
gnum celorũ. Mat. xij. Qñ xp̃ianus qui vixit
ſm voluntatẽ dei in p̃nti vita morit̃. dicit xp̃us
Quid vis? Rñdet. dñe ego ꝓuiui vob̃ vellẽ ſoli
datã. reſpiciatis inſtrumentũ q̃d mihi ꝓmiſiſtiſ
Tũc xp̃s dabit ſibi gl'am ſuam. Ecce q̃re dico.
q̃ nullus poteſt habere gl'am ꝑadiſi niſi ꝑl'us

xp̄ianus.qꝛ iſtū elegit deus vt daret ſibi filiam
ſuā cum regno. Autori. vnum vocaui eum.ſ.ad
pactum ꝓmiſſionis.filie ⁊ bn̄dixi ei. ⁊ multipli
caui eum. Eſa.lj. Qn̄ infideles moriunt̄ ſtatim
deſcendunt ad infernum. ⁊ p̄ſentātur lucifero.
Sed qn̄ morit̄ bonus xp̄ianus ab angel' offert̄
deo.hoc vidit daniel. Et ecce cū nubibus celi q̄
ſi filius homis veniebat ⁊;vſq₃ ad antiquū die=
rum ꝑuenit ⁊ in cōſpectu eius obtulerunt eū. ⁊
dedit ei ptātem ⁊ honorē ⁊ regnum. Danie. vij
De iſto dicit thema. Oblatus eſt ei vnus.ſ.po
pulus xp̄ianus q̄ debebat ei decem. Pro ſecū=
du videamus q̄ ſunt iſta decem in tribus gradi
bus poſſum declarare que ſunt iſta decē. Dico
p̄mo ⁊c̄.ſ.opa noſtre redemptōnis que xp̄us fe
cit que debemus memorit̄ recordari. Nā ex ſen
tentia diffinitiua oēs eramus ſententiati ad fur
cam inferni. Sed venit xp̄s in ſua benedicta in
carnatōe dicens pr̄i. Cōpatior ꝙ tot ſuſpendā=
tur in furca inferni.pater ſuſpendar ego ſolus i
ligno crucis. ne aliquis mihi credēs ⁊ obediēs
ſuſpendat̄ in furca inferni. Iſtud opus dꝫ ſem/
per eſſe in mente xp̄iani dicens. Dn̄e intantum
teneor vobis.qꝛ de furca inferni me;liberaſtis.
Ratio ſi aliqua ciuitas vel cōmunitas cōmiſiſ=
ſet;crimen leſe maieſtatis cōtra regem.⁊ rex de=
diſſet ſententiā ꝙ omnes hoies ⁊ ml'eres ſuſpē=
dantur. ⁊ vnus miles diceret regi. Dn̄e compa
tior;ꝙ tanti ſuſpendant̄.ſuſpendar ego ſolus et
ipi euadant. Nunq̄d iſtud bn̄dcium eſſet in me
moria iſtius cōmunitatis. Iſto modo xp̄us mi=
les filius;regiſ eterni liberauit cōmunitatē hui⁹
mundi. Ideo tale opus debet eſſe in mēoria ho
minnm. Autoritas. Recordare pauptat] ⁊ trāſ
greſſionis mee abſinthij ⁊ fellis. Rn̄det chriſti
anus. Memoria memor ero ⁊ tabeſcet in me ai
ma mea. Thren̄.iij. Nota recordare pauptatis
qꝛ nudus in cruce fui poſitus. Scd̄o trāſgreſſi=
onis doloris.ſ.quando claui ꝑ manus ⁊ pedes
⁊c̄. Ecce quomō ſunt deuote memoranda ope=
ra noſtre redemptōnis. ⁊ ſunt decem .que figu/
rata fuerūt in quodam magno miraculo regis
Ezechie infirmi. Egrotauit em̄ Ezechias vſq₃
ad mortem. ⁊ introiuit ad eum Eſaias ꝓpheta
filius amos ꝓphete dicēs ei. Hec dicit domin⁹
diſpone domui tue. qꝛ morieris tu ⁊ nō viues.
Et cōuertit Ezechias faciem ſuā ad parietem.
⁊ orauit ad dn̄m dicens. Obſecro dn̄e memēto
queſo quomō ambulauerim corā te in veritate
⁊ in corde pfecto ⁊c̄. Narrat̄. dicit text⁹ Eſa.xx
xviij.reūſus ē ſol decē lineis ꝑ gradus ꝑ quos
deſcenderat. Scriptura Ezechie regis iu da cū
egrotaſſet ⁊ conualuiſſet;de īfirmitate ſua Ego
dixi in dimidio dierū meorū vadam ad portam
inferi. Queſiui reſiduū annorū meorū. Dixi nō
videbo dn̄m deum in terra viuentiū ⁊c̄. Iſtud
miraculum oſtendit ꝓpoſitum. Infirmus erat

ꝑplus xp̄ianus.diſpone domui tue qꝛ morieris
Sed ſol de quo dꝛ ꝟgini marie. Ex te em̄ ortus
eſt ſol iuſticie xp̄us deus noſter.q̄ erat eternita
te altus.ſed in ſignū ꝙ daret ſanitatē.ſ.infirmo
reuerſus eſt decem lineis quādo in decem opi=
bus ſe humiliauit. Primo in incarnatōe qꝛ vo=
luit vterū intrare vnius puelle.xiiij. annorum.
Ac ſi rex dimiſſo palacio iret ad adiuuandū ru=
ſticos laborātes in eorū habitu. Sic de⁹ de lo/
co altiſſimo diuinitatis deſcendit ad infima hu=
manitatis.creator fecit ſe creaturā. immortalis
mortalē ⁊c̄. Memorare hō dei bonitatē quam
tibi oſtēdit. Scd̄o in natiuitate. qꝛ nō in palatō
ſeu;camera voluit naſci.ꝫ in porticu.⁊ fuit poſi=
tus in medio duorū aialiū vt caleficeret. Tertio
in circūciſione.octauo die voluit circūcidi in ſi=
gnum paſſionis O q̄ꝝta hūilitas. Quarto in fu
ga egypti tanq₃ exul ſeptē annis cū alit̄ potuiſ=
ſet euadere herodis irā. Quinto in ſua paupta=
te in cōuerſatione.nunq₃ aliq̄s fuit ita paup ſic̄
xp̄us in h̄ mūdo. Tertio in laborioſa p̄dicatiōe
vultis intelligere h̄.ac ſi rex ore ꝓprio ⁊ pſona=
liter iret p̄coniſando ſuas ordinatōnes. vt ma=
ior fides adhibeat̄. O dn̄e q̄re non mittitis pre=
cones angelos vel hoies ⁊c̄. Septima in eucha
riſtie traditōe.magnam humilitatē faceret rex
ſi ſtabularijs daret de epul' in menſa ſua. Plus
facit ieſus xp̄s dans nobis corpus ⁊ ſanguineꝫ
ſuum. Octauo in paſſione.qꝛ voluit capi ligari
flagellari ⁊ ſpinis acutiſſimis in ſuo ſanctiſſimo
capite cōpungi ⁊ coronari. Nono in deſcēſu ad
inferos. vt aia vnius pueri ſtatim euolet ad pa
diſum ⁊c̄. Decimo in quotidiana iuſtificatōne
deſcendens ad lauandū conſcias nr̄as. quanta
humilitas.ac ſi rex mundaret latrinas. Turpi/
or eſt conſcia peccatorū quā xp̄us lauat. Apl's.
Qui cū ſit ſplendor gl'e ⁊ figura ſubſtātie patr].
portanſq₃ omia ꝟba ꝟtutis ſue purgatiōeꝫ pec
catorum faciens. Ad Hebre.j. Ecce quomodo
ſol reuerſus eſt decem lineis in ſignuꝫ ſanitatis
infirmi. Iſta ſunt valde memoranda. Recorda
re quia recepiſti bona.ſ.iſta decem. Luce.xvj.
Ob huius rei memoriam poſuit deus in nobis
decem pedicas in pedibus quibus ſuſtētamur.
Ita ſpūaliter ſuſtentamur in duobus pedibus
chriſti.ſ.diuinitatis ⁊ humanitatis. deceꝫ pedi
cas.i.decem opera iſta habentibus quā ſpecio=
ſi pedes euāgelizantiū pacē euāgelizantiū bōa.
Sed non omēs obediūt euāgelio Ad Rom.x.
¶ Nota q₃ ſpecioſi ſunt pedes. ⁊ nūq̄d ſunt im
mūdi ⁊ lutoſi pedes nr̄i:imo. ſed dicunt̄ ſpecio
ſi.qꝛ p̄dicant iſtam pulchritudinē.ſ.decem opa
paſſionis xp̄i. Ideo dicit thema. Oblat⁹ ē ei ⁊c̄
Dico ſcd̄o ꝙ iſta debem⁹ non ſolum mēorari.ꝫ
⁊ obſeruare pfecte.ſ.decem p̄cepta dei; Quia ſi
ſuus cepit lucrari ſolidatā a dn̄o oportet ipſuꝫ
ſuare p̄cepta ſua.al's nō placebit domino. Ita

ꝓꝫ xpianus eſt ſuus xpi. in baptiſmo fit ꝯdu=
ctio. In baptiſmo eñ hõ qui baptizat̃ recipit
vnum caracterẽ indelibilẽ q̃ eſt ſignum ꝙ hõ ef
ficit̃ ſuus xpi. niſi q̃s illũ caracterẽ vl' gratiã a
xp̄o aſſumptã cuſtodierit ſuus xpi dici nõ me=
ret̃. Solidata ſibi ꝓmiſſa ſi bñ ſuit eſt gl'a cele=
ſtis. et quomõ miles ſeruiret regi ꝓmittenti ſibi
vnam ciuitatẽ. Ciuitates ⁊ reg̃ huius mũdi ni=
hil ſunt reſpectu gl'e. quam deus nob ꝓmiſit ſi
mandata ſua ſuauerimus. nõ viuendo ſm car=
nis inclinatões vel ſm ſenſualitatẽ. oportet eñ
ſectari ratõꝫ que ſp ad optima depcat̃. ſm phꝫ
in ethicis. ¶ Nota hic hiſtoriã poſtq̃ꝫ xp̄s p̄dica
uit de gl'a quã ip̄e creauit. ⁊ q̃liter ſua v̾ba erãt
inflãmantia audientiũ ⁊ circũſtantium corda ⁊
mentes. intantũ ꝙ poſt ſmanem q̃dam doctor i
flammatus de illa gl'a dixit xp̄o. Magiſter bo
ne q̃d boni faciam vt vitaꝫ eternam poſſidebo?
q2 nunq̃ꝫ aliq̃s declarauit nobis iſta ſic tu. Re/
ſpondit xp̄s. Si vis ad vitam ingredi ſua man
data. Mat. xix. ac ſi dicat. ſi vis lucrari ſolida=
tam fac voluntatẽ. Si aũt ſcire volueris que ſit
voluntas domi. vide ⁊ aduerte q̃d p̄cipit dñs.
Si eñ diceret̃ ſuo ꝙ faceret aliq̃d ſi eſſet cõtra
mandatũ domi. ſtatim reſponderet. non faciaꝫ
q2 ꝑderem ſolidatã que mihi a domio debetur.
Idem debet reſpondere xpianus. Si ego face=
rem ſupbiam. auariciã. luxuriã. iram immode=
ratam vel alias hmõi vanitates ⁊c̃. q2 eſt ꝯ mã
datum domi ꝑderem ſalariũ gl'e. Ergo ſi aliq̃d
mihi ꝯ domi voluntatem p̄ciperet̃ non faciam
Pateꝫ g̊ quõ q̃libet tenet̃ ſuare mandata dei q̃
ſunt decem. Tria que ordinãt homieꝫ circa deũ
Quatuor erga ſeip̄m. Tria circa ꝓximuꝫ. Pri
mo oportet hoiem ordinari circa deũ ſi cupit ſa
lariũ gl'e eterne ⁊ celeſtial' in corde ꝑ fidelitatem
ne recurrat ad diuinos. ſortilegos inimicos xpi
ſed ad xp̄m in ſuis neceſſitatibꝰ hõ ſicut ad pa=
trem recurrere debꝫ. ⁊ ſi ſecus facit falſe orat di
cendo Pr̃ nr̃. Secũdo in ore cũ reuerẽtia d̾ deo
loqui. ratio dictat ⁊c̃. Tertio in ope poſtq̃ꝫ ſui
ui mũdo ꝑ totã hebdomadã. in domica ſeruiaꝫ
deo debet dicere xpianus. Quatuor alia prece=
pta ordinant ꝑſonam erga ſeip̄m. Prio in cord̾
non cõcupiſcendo vxorem ꝓximi. ſed ꝯtentari
debet de ꝓpria licito ⁊ debito mõ ſecũ agẽdo.
Scd̾o etiam in corde nõ cõcupiſcendo bõa ꝓxi/
Tertio in ore non diffamando. Quarto in cor/
pore non faciendo luxuriã. Dicat̃ q̃d eſt luxu/
ria. breuit̾ luxuriam nõ facit vir cũ vxore ſuã=
tes modũ. Aliter q̃ ꝑ illas portas oculorũ ꝯcu=
piſcentias de alia muliere habuerit totũ eſt lux
uria. Alia ordinant circa ꝓximum. Primi ꝓxi
mi ſunt parentes. non deſpicere eos in cord̾ nec
in ore dure loquẽdo nullam miſicordiã haben=
do ⁊c̃. Secũdo inimicos nõ occidere verbo aut
facto. q2 qui alterius famam denigrat ſpũaliter

occidit. vt patet de pe. di. j. homicidiorum tria
ſunt genera. et. j. Chorin. ix. Bonũ eſt mihi ma
gis mori q̃ꝫ vt gl'am meaꝫ q̃s euacuet. inq̃t pau
lus. Tertio ꝓximum nõ dampnificare in rebus
ꝑ furtum. q2 q̃libet vult in domo ſua vt filiꝰ vel
ſuus ⁊c̃. Item tenet̃ de ſibi data ⁊c̃. Neceſſe ẽ
ergo ſuare decem p̄cepta ſi voluerimus ſalua=
ri. al's non placebimus deo. Figuram habemꝰ
Gene. xviij. ꝙ erant q̃nq̃ꝫ ciuitates. Sodoma.
Gomorra. Adama Seboym ⁊ Segor. q̃s deus
omnipotens voluit ſubuertere ꝓpter peccatuꝫ
gule. ſupbie ⁊ luxurie. q2 ꝑſona guloſa cõmuni=
ter ſp ꝑit luxurioſa. vt patꝫ in Loth ⁊ filiabus
ſuis. q2 ip̄o ebrio facto ambas cognouit et im/
pregnauit. vt ptꝫ Geni. xix. Cum aũt deus vo=
luit ſubuertere p̄dictas ciuitates. dixit ad eum
abraam. Nunq̃d ꝑdas iuſtũ cum impio? abſit a
te vt rem hanc facias ⁊c̃. Et infra ait. Quid ſi i
uenti fuerint ibi deceꝫ. dixit dñs. non delebo ꝓ
pter decem. Sic ſi bene viuere volumus ⁊ deo
placere oportet obedire p̄ceptis. quia abſq̃ꝫ ob=
ſuantia decem mandatorũ nõ eſt ſalus. g̊ ſerua
mandata mea ⁊ viues. Prouer. vij. Signũ cor
porale huius decẽnarij dedit nobis deus i ma=
nibus. ſ. decem digitos q̃bus opamur cũ potu=
iſſet dediſſe plures vel pauciores. O ſi in quali
bet vngula poſſet ſcribi vnum mandatũ de l'ra
indelebili. Ideo Iob. Qui in manu oim homi=
num ſignat. i. ſignum dat. vt nouerit ſingl'i ope=
ra ſua. Iob. xxxvij. Nota in manu. ſumit̃ ſingu
lare ꝓ plurali. In manibus eñ habemus decẽ
digitos penes quos recordari debemus deceꝫ
beatitudines padiſi. que ſunt in numero dena=
rio. ⁊ ſunt ardent̃ deſiderande. Quilibꝫ ſanctuſ
homo ſi non deſiderat ardent̃ non intrabit pa=
diſum quouſq̃ꝫ deſiderauerit vel hic vel in pur
gatorio. ¶ Dicat̃ miraculũ quod ꝯtigit brachi
one de quodam qui ſanctus reputabat̃. tene=
bat eñ vitam religioſam poſt mortem apparuit
dicens ſe eſſe in purgatorio ſolum ex negligen/
tia. quia non deſiderauerat padiſum. Hoies et
mulieres deſiderant vanitates. ⁊ ſe implent de
vanitatibus ⁊ non de padiſi gaudijs. ſed nõ ſic
dauid qui de ſuo ardẽti deſiderio fecit pſal'. di.
Quemadmodum deſiderat ceruus ad fon. ⁊c̃.
Dico ꝙ iſta gl'a cõſiſtit in numero denario Au
toritas. Xp̄s loquens de ſe dixit. Homo q̃dam
nobilis. xp̄s inq̃ꝫtuꝫ homo de nobili genere da=
uid. ⁊ inq̃ꝫtum deus eſt fons nobilitatis. Abijt
ſcꝫ in die aſcenſionis in regionem longinquam
accipe ſibi regnum ⁊ reuerti. ſ. in iudicio ꝑticu=
lari vel generali. vocatis aũt decem ſuis ſuis ꝑ
q̃s. ſ. intelligit̃ vniuerſitas xpianorum. dedit il
lis decẽ mnas. ſ. decẽ opa paſſionis ad mẽoran
dum. vl' decẽ mãdata ad meritorie opandũ di.
Negociami dũ venio. Et factũ eſt dum rediret
Accepto regno iuſſit vocari ſuos. ⁊ illi qui bñ

negociatus eſt ſc̄ḋo decē p̄cepta dixit. Euge ſue bone q2 in modico fuiſti fidel'.eris poteſta/ tem hn̄s ſupra decē ciuitates. Lu.xix. Sed q̄re dicit ciuitates cū padiſus nō ſit niſi vna ciuitaſ De q̄ dauid. Gl'oſa dicta ſunt de te ciuitas dei. Hoc dicit pp̄ter decē btitudines in q̄bus conſiſtit gl'a. quarū q̄tuor ſunt aie ⁊ q̄tuor corporis. ⁊ due vite. Pria beatitudo eſt ſapia diuinorū q2 clare videbit trinitatē. ⁊ bn̄dicti q̄ hanc videbunt. ⁊ maledicti ⁊c̄. Scd̄a ſcia creaturaruȝ. de oībus factis hn̄t ſciaȝ in apitōe libri ⁊c̄. Tertia memoria p̄teritorū. oīa q̄ facta ſunt a deo. ⁊ ab angel' ⁊ ab hoībus ⁊ iumētis memorant̄ Quarta leticia vniūſorū. q2 de oībus gaudēt. imo peccator beatus ad debituȝ intellectū gaudebit de pp̄rijs peccatis. nō q2 peccauerit. ſed q2 penitu it. Sic̄ nauta extra p̄iculum gaudet de periculo nō q2 p̄iclitatus eſt. ſed q2 euaſit ⁊c̄. Iteȝ de dānatis gaudent. nō de eorū pena. ſed de diuia iuſticia. Beatitudines corpis quatuor ſunt. Prima eſt impaſſibilitas. q2 nō poterūt pati. nec infirmari nec ſeneſcere nec triſtari ſeu iraſci Scd̄a eſt claritas. ſicut imago criſtalli fulget ad radiū ſolis. ita corpus fulgebit plus incompabilit̄ in tantū q̄ plus illuminaret mundū q̄ ſol. Tertia agilitas eſt. iam videtis mō quomō ſumus graues. Tunc aūt beati erunt agiles ⁊ mouebunt̄ agilime mirabilit̄. ſicut mō imaginatio ſeu voluntas. Quarta ſubtilitas eſt ita q̄ oīa penetrabit corpus gl'oſum. nec poterūt alicubi detineri violent̄. Beatitudines aūt vite ſunt due. Pria pax p̄petua. nullus dicet alicui aliq̄d qd̄ diſplicentiaȝ cauſare pōt. ſed qd̄ vni placet. placȝ cui libet. ⁊ q̄libet diligit alte℞. ⁊ ſic nullū ē ibi odiū Scd̄a eſt abundantia plena de omib⁹ q̄ volūt. q̄re dicit bn̄. ſupra decē ciuitates. Huius numeri denarij habem⁹ ſignū in altiſſima p̄te corporl ſcȝ in capite. vbi organa quorūdam ſenſuū duplicāt̄. q2 ſunt duo oculi. due aures. due nares Item guſtus in cibo ⁊ potu reficit̄ ⁊c̄. Item tactus app̄rehēſiuus eſt calidi ⁊ frigidi. humidi et ſicci. Vn̄ dicit ſcp̄tura. Leticia ſempiterna ſup capita eorū. ſ. hoim. gaudiū ⁊ leticiā obtinebūt ⁊ ſiniet dolor ⁊ gemitus. Eſa.lj. Eſt eīn vn⁹. ſ. q̄ tenebat decē.

Sermo tertius De eadem domica.

Patientiaȝ habe in me. ⁊ oīa reddam tibi. Mat.xviij Verbū p̄poſitū in themate in fundamento nr̄i ſmonis eſt vna breuis orō quā fecit q̄dam hō ɔdēnatus di. Patiam habe ⁊c̄. Pro quo ſciendū q̄ vltra Pr̄ nr̄. q̄ eſt orō facta a criſto. ⁊ Aue ma. facta ab angelo gabriele In ſctis euāgelijs inueniunt̄ tres breuiſſime oroēs aliemagne v̄tutis. bone ⁊ deuote p̄ xp̄m multū cōmendate. Pria eſt. Deus p̄pitius eſto mi. pec. Lu.xviij. Scd̄a Dn̄e nō ſum dignus vt intres ⁊c̄. Mat.viij. Tertia eſt thema p̄poſitū. Patiam ha. in me. In p̄ma petit̄ aie iuſtificatio In ſcd̄a corpis reformatio. In tertia vite plōgatō Dico q̄ p̄ma orō eſt iſta. De⁹ p̄piti⁹ eſto mi. p. in qua petit̄ aie iuſtificatio. Mō oportet h̄ declarare q̄d eſt iuſtificatio Pro q̄ ſciendū q̄ iuſtificatio nichil aliō eſt q̄ readq̄tio ſeu recordatio alic⁹ rei ſub aliq̄ defectu mēſure vel pōderis q̄n ſcȝ readequat̄ illud deficiēs recte mēſure. ⁊ tūc dr̄ iuſtum. Iō de pōdere bono dr̄. iſtud ponduſ eſt iſtū. Qn̄ ḡ aliq̄d minus hn̄s redit ad p̄priaȝ menſurā. illa reditio dr̄ iuſtificatio. Mō videamus de aia hoīs ad quā menſurā ⁊ pondus eſt facta ⁊ creata. Mēſura ad quā aia creata eſt. eſt ſancta trinitas. Ad imaginē q̄ppe dei factus eſt hō. q̄ntū ad aiam. Geñ.ix. Ecce mēſura. Quia ſicut nō eſt niſi vnus de⁹. vna eſſentia ſiue ſubatn̄ ille de⁹ eſt tres pſone. pr̄ filius ⁊ ſp̄ūſanctus Sic aia eſt vna eſſentia ⁊ ſba ⁊ tres pſone. ſ. memoria p̄teritorū. intelligētia p̄ſentiū ⁊ volūtas futurorū. Item ſic̄ deus vnus gubnat ⁊ regit ⁊ ſuſtinet totū mundū. ita aia corp⁹. Qn̄ ḡ minuitur ⁊ elongat̄ a deo vl' in mēoria nō recolēs bn̄ficia. vl' i intelligētia p̄ ignorantiā de ill' q̄ tenet̄ ſcire. vel in volūtate nō deſiderādo celeſtia. vel q2 eſt plena rācore vl' odio ⁊c̄. aia nō eſt iuſta. ſȝ iuſtificat̄ q̄n mēoria recolit bn̄ficia diuia cuȝ deuotōe. ſ. redemptōis. ablutōis in baptiſmo ſacmentorū maxie cōionis in q̄ xp̄s dat ſe. Sic aia iuſtificat̄ in mēoria. Scd̄o in intellectu q̄n. ſ. illa q̄ dȝ ſcire religioſus vl' cleric⁹ illa neſciūt ⁊c̄. aia eſt iniuſta & iuſtificat̄ cū addiſcit addiſcenda. et illa ad q̄ tenet̄ ⁊c̄. Vos mundani tenemini ſcire Credo in deū. Pr̄ nr̄. aue ma. Al's quō poteſtl dicere in aduentu antixp̄i. ego ſum xp̄ianus. ſi non ſcitis q̄d credendū eſt. Scd̄o debetis ſcire q̄d petendū eſt ⁊ ſperandū. Iō ſcire debetl Pr̄ nr̄. Quarto q̄d faciendū. Iō debetis ſcire decē p̄cepta. Quito q̄liter in p̄iculo defendē debetis Iō ſcire debetis q̄lit̄ vos ſigre debetl. ¶ Tertio in volūtate. q2 ſi aia diligit deū ſup oīa. ⁊ primum ſic̄ ſeipm̄. ⁊ in oīb⁹ deſiderat honorē dei ⁊ ſaluatōȝ aia℞. aia tūc eſt iuſtificata. q2 ad mēſuram reducta. Mēoria cū deo p̄re. Intelligentia cū filio. ⁊ volūtas cū ſp̄ūſctō. Iſta iuſtificatio ē neceſſaria. q2 ſicut ſartor menſurat pannum. ita q̄n egredit̄ aima de corpe deus mēſurat eam regula ⁊ mēſura trinitatis. Vn̄ dicit ſcp̄tura. In mēſura ɔ̄ menſurā cum abiecta fuerit iudicabit eam meditat⁹ eſt in ſp̄ū ſuo. Eſa.xxviij. Cū abiecta ibi incipit ɔſtructio. i. a corpe abiecta fūit in mēſura. ſ. trinitatis. Scd̄o videndū ē de anima hoīs ſm̄ qd̄ pōdus creata ſit. Dico q̄ ad pōdus gl'e celeſtis. Dico ſimilitudinarie q̄ ſepteȝ vncie req̄runt̄ in aia. i. ſeptē v̄tutes ſeu cōditiones correſpōdetes pōderi gl'e ad h̄ q̄ anima ſit

iuſtificata vel iuſti ponderis. Prima vncia ē di
gnitas. omēs ſancte aīme tante ſunt dignitatis
ꝙ minor eſt maioris dignitatis ꝗ̄ ſit papa vl' i
pator. virtus in aīa correſpondens huic vn
cie eſt humilitaſ. humilitas eñ huius mūdi cor
reſpondet gl'e celeſti. Omis q̄ ſe hūiliat exalta
bitur ꝛc̄. Lu. xviij. Scđa eſt largitas. nullus ei
ſanctorū vult ſolus gl'am habere. imo gl'a illa ē
cōmunis omibus. q̄z omēs gaudent de gl'a pe
tri ⁊ pauli. v̾tus correſpondens eſt miſꝰicordia
Caue ne ſis auarus ꝑ vſuram rapinā ꝛc̄. q̄z al's
aīa nō eſſet iuſti ponderis. Tertia eſt puritas
nulla macula eſt ibi. nec deſiderāt aliq̄d carnali
tatꝪ. ſicut nec tu deſideras comedere ignē. Huic
correſpōdet caſtitas. Caue ne ſis porcus per lu
xuriam. Non intrabit in ea aliq̄d coinquinatū.
aut abominatōꝫ faciens. Apocal'. xxj. Quarta
eſt charitas. nullus inuidet alteri de officio gra
du ſeu gl'a. nō credatis ꝙ minores habeant inui
diam de maioribus. imo placet eis. nec deſide
rant. ⁊ ſi deus daret eis electōnem dicēdo. vis
gloriā illius maioris? diceret ꝙ nō. q̄z non eſſet
mihi ꝓportionata. Sicut filius minor nō inui
det fratri habenti tunicā maiorem. q̄z non eſſet
ſibi ꝓportionata. Huic correſpondet dilectio
ꝓximorū. ex qua ꝓuenit nulli inuidere nec offi
cio nec bn̄ficijs nec ſanitati ꝛc̄. Quinta eſt ſatie
tas. q̄z ſemꝑ ſunt in menſa xp̄i. nullus poſſet ex
ꝑmere nec declarare illū cibum ⁊ potū. Ille mi
ſer machometus voluit declarare ꝙ mel. lac ꝛc̄
Huic correſpondet abſtinētia cōſiſtēs in hoc ꝙ
eſt nolle ſatiari de eſcis huius mūdi. quia impe
diunt ſtomachū anime. Sexta eſt pax ⁊ trāquil
litas. ſancti de nullo ꝯtendūt. ⁊ q̄d vnꝰ vult oēs
volunt. non timēt inimicos. ſi vis intrare caue
ab ira ꝛc̄. Septia eſt operoſitas. q̄z nō ceſſant a
laude diuina. Dauid Beati q̄ habitāt in domo
tua dñe. in ſecula ſeculorū laudabūt te. Virtus
correſpondēs eſt diligentia in ſpūalibus rebus
⁊ iam in mūdo incipimus deū laudare orando.
nō iurādo ꝛc̄. tunc aīa hꝫ pondus iuſtū. et eſt
iuſtificata. Si g̊ in aliquo ꝑdictorū deficit aliq̄s
veſtrū. reuertaꝭ ad pondus. al's qn̄ aīa exit d̾
corꝑe ⁊ petit ingreſſum ſibi ꝑbere in ꝑadiſum.
dicet xp̄us michaeli. pondereꝭ ꝑmo. Jō depin
gitur michael cum ſtatera in manu. Si inuenia
tur iuſtificata intrat ꝛc̄. Appenſus es in ſtatera.
⁊ inuentus es minꝰ hn̄s. dixit daniel balthaſar
regi. Daniel'. v. Ecce q̄d eſt iuſtificatio aīe. Di
co ꝙ iſta petiꝭ in ꝑma oratiōe. Deus propitius
eſto mihi peccatori. Nota ꝓpitius. i. ꝓpe citiꝰ.
q̄z in peccatore nō eſt deus ꝑ ſuam gr̄am. ſed in
iuſtificato ꝑ gr̄am inhabitat. Et ſi aīa deficit ī
menſura vel pondere petat rectificari ⁊ adeq̄ri
ad inſtar publicani. Dicaꝭ quō iuit ad templuꝫ
⁊ neſciens aliā oratōꝫ dixit. Deus ꝓpitius ꝛc̄.
Dixit xp̄us in laudem oratōis huiꝰ. Amen di
co vobis. deſcēdit hic iuſtificatus in domū ſuā.
ꝛc̄. Luce. xviij Nota modū quem tenuit. diciꝭ.
Publicanus aūt a lōge ſtans. vbi ponunꝭ qua
tuor ꝯditōnes quas ſuauit. Prima ibi. Longe
ſtans ꝯ illos q̄ nimis altari appropinquāt. etiaꝫ
appodiātes ſe ibi. cum tñ antiq̄tus ſub pēa mor
tis nullus audebat appropinq̄re. Nūe. j. Quiſ
quis externorū acceſſerit occideꝭ. loquiꝭ de ta
bernaculo quod habebat vt altare. cū tamē ni
hil valeret reſpectu noſtri vbi xp̄s ſacrificatur.
Soli ſacerdotes iuſti ⁊ bone vite cōtriti ⁊ ꝯfeſ
ſi poſſunt accedere. Sacerdotes q̄ accedunt ad
dn̄m ſanctificenꝭ ne ꝑcutiat eos. Exo. xix. Ad
menſam pape vel regis non omēs audēt appro
pinquare. Secunda ꝯditio tangiꝭ ibi. nolebat
nec oculos ad celū leuare. ſ. ex verecūdia pecca
torū. Sicut nec filij coram parētibus quādo co
gitant q̄d fecerūt. Ita xp̄s ſcit omēs defectꝰ no
ſtros. Ideo Eſdras ſcriba dicit. Dñe deꝰ meꝰ
ꝯfundor ⁊ erubeſco leuare faciem meā ad te. q̄
niam iniq̄tates noſtre multiplicate ſunt ſuꝑ ca
put noſtrū. ⁊ delicta noſtra creuerūt vſq̄ ꝛc̄. j.
Eſdre. ix. ¶ Tertia ꝯditio tangiꝭ ibi. ꝑcutiebat
cor. a quo omia peccata ꝓcedunt tanq̄ a radice
Mat. xv. Ex corde exeūt cogitatiōes male ꝛc̄
ibidem. que ꝓcedunt de ore ex corde exeūt ꝛc̄.
¶ Quarta tangiꝭ ibi. orabat deuote. Deus pro
pitius ꝛc̄. ita debemus nos facere ꝛc̄. ¶ Secū
da oratio eſt. Dñe nō ſum dignus vt intres ſub
tectū meū. ſed tm̄ dic v̾bo ⁊ ſanabiꝭ puer meus
Mat. viij. multū fuit a xp̄o laudata. Dico ꝙ i
ſta petimus reformatōꝫ corꝑis. Ratio qn̄ crea
tura dei ꝑ gr̄am dei eſt iuſtificata in aīa. corpus
retinet aliquas reliq̄as peccati. ſ. inclinatōnes
ad malū ⁊ difficultatē ad bonū. ſicut pꝫ de iſir
mo nouiꝭ curato. q̄ remanet debil' ad ambulan
dum ⁊ inclinaꝭ ad infirmitatē. Inclinaꝭ natura
liter ad peccata cōſueta. Jō ap'lus q̄ ꝑus fuāt i
firmus ꝑ peccatū. poſtq̄ fuit curatus dixit. Cō
delector legi dei. ſm̄ interiorē hoīem. video au
tem ꝛc̄. Ad Roma. vj. Remediū eſt ſicut aīa
iuſtificaꝭ ꝑ confeſſioneꝫ. ita corpus reformaꝭ ꝑ
cōmunionē. Dicūt phiſici nouiꝭ curatis. come
datis carnem delicatā ꝛc̄. ⁊ vinum bn̄ limpha
tum. ⁊ ſic infirmꝰ cōualeſcit. Modo nulla caro eſt
tam delicata ſicut corpus ⁊ caro xp̄i q̄ a ſpūſan
cto in vtero v̾ginis fuit formata. Ille agnus. i.
filius v̾ginis ⁊ ſanguis eius lenifacit. quia illo
corpus non eſt ſine ſanguie ꝛc̄. ⁊ ſic corpus for
tificaꝭ. Ideo eccl'a poſtq̄ ꝑcepit cōfiteri in qua
drageſima ad iuſtificandū aīam ꝑcepit cōmuni
care in paſca ad fortificandū corpus. Iſta refor
matio petiꝭ cum dr̄. Dñe nō ſum dignus ꝛc̄. ve
raciter habebiꝭ ſi ad inſtar centurionis petitur
Dicaꝭ hiſtorialiꝭ de centurione q̄ veit ad xp̄m
ꝓ puero. Ad quem xp̄us. Ego veniā ⁊ curabo
eū. O dñe vos q̄z eſtis deus non ſum dignus.

non dixit.nolo ꝙ intres. ſino deſiderabat. ſ nõ
erat dignus.quia nullus eſt dignus recipe deū
vt intretis in domum meā.ſ placeret ſibi ſi in=
traret vt aliquam bonam gratiā obtineret. Ita
debet eſſe nobis in cõmunione. debemus enim
dicere.domine non ſum dignus ⁊c̄. ſ velimus
ꝙ intret intus cõtemplando: ⁊ credendo firmit̄
ꝙ deus eſt intra illam cortinam ⁊ hoſtiā albam
⁊c̄.tunc homo dicet.domine non ſum dign⁹ ⁊c̄.
tamen exquo domine vos vultis itrare ⁊ ita or
dinaſtis mihi placet: ⁊ ſanabit̄ puer meus.id ē.
ſpūs qui ſemper eſt iuuenis.nõ eni ſeneſcit. Ali
qui eni ex iſto verbo .domine non ſum dignus.
male intellecto. ⁊ ex q̄dam humilitate que poti
us debet dici rebellio:nolūt recipere ipm̄ cõmu
nicando in paſca. talis nunꝙ recipiet̄ a chriſto
Dicunt eni.nõne eſt melius non cõmunicare ꝙ
cõmunicare male paratus. Detur reſpõſio per
parabolam de rege qui iuit ad venandum. Ita
in ꝓpoſito xp̄s rex ⁊ dominus venit in deſerto
huius mundi ad venandū non ꝑdices ⁊c̄. ſ ani
mas noſtras. Iſta venatio fit maxime in.xl. ⁊ ꝑ
fecta venatione in paſcate vult intrare villam.
Quelibet ꝑſona eſt tāꝙ villa ſeu caſtrū. ⁊ ē ho-
nor domini talis ingreſſus. ⁊ eſt vtilitas noſtra
Dicūt aliqui.ſ ſitis rex non intrabitis.quia nõ
ſum dignus ⁊c̄.q: ego ſū in mala volūtate. Ta/
lis non excuſat̄.quia debet deponere malā vo
luntatē. dicendo.domine non ſum dignus. Sꝫ
expectate exquo vultis intrare ornabo domū ꝑ
cõtritionem cõfeſſionē ⁊c̄.tūc eēt excuſatus. ali
ter non. Alij impiti recipiūt lete cõmunicādo ſꝫ
ponūt eum in loco porcorū nec habēt excuſatio
nem.quia eccl̄ia dat hebdomadas ſeptē:ad pa=
randū ſe ad cõmunicandū. ⁊ ꝑ dignam cõmu=
nionem.ſic reformat̄ corpus. Ido in cõmenda=
tionem illius orōis dicit̄ : ⁊ ſanat⁹ eſt puer ex
illa hora. Matth. viij. Supradictā parabolā
vide latius ſuperius in diebus rogationū. ſmo
ne. petite ⁊ accipietis ⁊c̄ ¶ Tertia ē.thema ꝓpo
ſitum. Patientiā habe in me. Dico ꝙ hic petit̄
ꝓlongatio vite Ratio.iuſtificata anima homis
per grām. ⁊ corpe reformato ꝑ euchariſtiā .ad
huc reſtat ſolutio debitoꝝ. Dicat̄ quomodo ꝓ
quolibet peccato mortali debemus ſeptē ānos
de penitētia vel h̄ vel in purgatorio. verbi grā.
Si iuiſti vnꝙ ad diuinos cõputa ſeptē annos
de penitentia quos debes deo. Itē ſi iuraſti in
uanum ⁊c̄. Si nõ ſoluūt h̄.in purgatorio habēt
ſoluere. Ido cõfiteri peccata tua debes ⁊c̄. Cõ/
feſſio eni liberat animā ab inferno ⁊c̄. ſed cõmu
nio cõfortat corpus. ſꝫ reſtat nunc ſoluere debi/
tum ſicut alicuius regis ſuus furtum cõmittēs
poſt reconciliationē domini q̄ dimiſit ſibi mortē
adhuc tenet̄ ſoluere qđ accepit Ita omnes nos
ſumus fures ⁊ latrones.quia furati ſumus deo
multotiens honorē.reuerentiā.obedientiam. ⁊
non ſoluimus ſibi ⁊c̄. Si fieret p̄ceptum ex ꝑte
baliui ſub pena q̄nꝙ ſolidorū ꝙ nullus faceret
hoc ⁊c̄.om̄es cauerent. et deus ꝑ patriarchas.
ꝓph̄as.apoſtolos. ⁊ ꝑ ſeipm̄ p̄conizauit ꝙ nul=
lus vadat ad diuinos ſub pena ⁊ ꝑditiõe corpo
ris anime ⁊ bonoꝝ omniū: ⁊ nullus timet. Idē
ne aliquis iuret. Idem de feſtis ſeruandis ⁊ non
curamus. Ecce furtum honoris dei.quia in ma
iore honore habet̄ mādatū alicuius domini ter
reni p̄cipientis ꝙ dei. Ido om̄es obligamur re
gi xp̄o. Confeſſor autē eſt medius inter deum ⁊
hominē. Ido eligēdus ē bonus cõfeſſor q̄ oret
ꝓ peccatore. ⁊ quādo peccator abſoluit̄ remitti
tur ſibi mors inferni. Et quando cõmunicat co=
medit cum rege xp̄o.ſed reſtat ſoluere debitum
ſcꝫ ſatiſfacere per penitentiā . Facite fructos di=
gnos penitētie. Mat.iij. Ad hoc ſoluendū pe
titur dilatio vite dicēs: Patiētiā habe in me ⁊c̄
q̄ſi diceret. Domie exquo remiſiſti mihi mortē
⁊ reduxiſti me.ad mēſam tuam expecta me mo=
dicū ⁊ patientiā habe ⁊c̄. Sciatis ꝙ modo pote
rimus ſoluere cū decē operibus: et erit ꝯtentus
qđ ſignatur in hoc vocabulo patientiā. In quo
ſunt decem littere.q: ſicut peccamus ꝯtra decē
p̄cepta ita ſatiſfaciam⁹ ꝑ decē opa penitētialia.
Primū ē peccatorū cognitio. Scđm cordis con
tritio. Tertiū emēdandi ꝓpoſitū . Quartū oris
confeſſio. Quintū corporis afflictio. Sextū hu=
milis oratio. Septimū elemoſynarum largitio.
Octauū in iuſtoꝝ reſtitutio . Nonū euchariſtie
cõio. Decimū iniuriarū remiſſio. Tunc de quo=
libet ſic faciēte poterimus dicere. Et miſert⁹ eſt
dñs ſerui illius. dimiſit eum ⁊ om̄e debitū dimi
ſit ei. Matth. xviij.

¶ Sermo q̄rtus de eadem dñica.

Charitas veſtra magis ac magis abūdet. ad Philip. j
Doctrina eſt cõmunis in tota ſcriptu
ra ſiue theologia ꝙ iter om̄es virtutes nobis ne
ceſſarias ſiue intellectuales. vt ſapiētia. ſcientia
itellectiua . vl' morales. vt tꝑantia prudentia ⁊c̄
vel infuſas vel acq̄ſitas. vel theologicales. vt fi
des ſpes. maior ⁊ plus neceſſaria ad ſaluationē
eſt charitas. ſ. amor. dei ſupna et ꝓximi ordina
ta. Ratio declaretur ꝑ ſimilitudinē Ponamus
ꝙ de vno fonte ꝓcedunt. xij. riui vel flumia Si
vos haberetis illum fontem in domo ſeu viri=
dario veſtro: omnia flumina ab eo deſcendētia
haberetis. Per oppoſitū. ſi fons ſiccatur nihil ha
beretis de fluminib⁹. Ita charitas eſt vn⁹ fons
abundās ꝯcernens amorē dei ⁊ ꝓximi . a quo ꝓ
cedunt omnes ꝟtutes tāꝙ flumina a fonte qui
ergo habet charitatem habet et alias virtutes.
vnde Aug⁹. Quicquid patet ⁊ quicq̄d latet to=
tum ſeruat qui charitatē ſeruat in moribus. per
oppoſitum. ſi charitas ꝑditur que nõ ꝑdit̄

niſi per peccatum mortale. totũ deperdit. nulla
vtus remanet in homine. Auto. Charitatẽ aũt
non habuero nihil ſum. j. Cor. xiij. Patet ergo
q vt' charitatis ẽ ſup alias magis neceſſarias.
Jdo dicit aplˀs in thema. Charitas veſtra magi
rc. Modo intẽdo declarare tres gradus chari
tatis q tangunt in themate ꝫ ſubtiliter.

¶ Prim' eſt afflictio pnialis.

¶ Scđs eſt correctio euangelicalis.

¶ Tertius eſt refectio ſpũalis.

¶ Primus ẽ erga ſeipm. Scđs erga ꝓxios. Ter
tius erga defunctos. Et q habet iſtos fuat the
ma dicẽs. Charitas veſtra magis rc. Dico pri
mo q pmus gradus eſt afflictio penitentialis. r
iſte eſt erga ſeipm. quãdo ſcꝫ creatura ẽ ordina
ta ad ſeipam: vt ſcꝫ teneat quilibet aliquã certã
orationẽ deuotã quolibet mane r ſero flexis ge
nibus. manib' eleuatis. ꝑcutiendo pectus cogi
tãdo q videritis xpm. Secũdo in qualibet do
minica debetis audire miſſam cõpletam cum ſi
lentio. Etiã in quolibet anno ſemel confiteri. cõ
municare i paſca. r vltra ieiunia eccľie qualibet
hebdomada ſemel vľ bis ieiunare caſtigãdo cor
pus ratione cuius peccamus. ſed h vltimũ non
eſt de ꝑcepto ſed de conſilio. Jſte ẽ pm' gradus
modo in quo cognoſcit de aliquo infirmo q di
ligat vitam ſuam quãdo ſcꝫ ſeruat regulã a me
dico ſibi traditã non comedit fruct' nec carnes
nec bibit vinũ rc. Licꝫ infirmus i hoc affligat
oſtẽdit tamẽ q diligit vitam ſuaꝫ. r vt curet ab
infirmitate ꝑterita. et pſeruetur a futura ab iſti
abſtinet. Jdẽ omes nos ſum' infirmi. nec poſſu
mus excuſari a febre ſuperbie rc. Et ſic dicebat
dauid. Miſerere mei domine qm infirm' ſum.
lꝫ in corpore eſſet ſanus Et venit magn' medic'
de ſtudio paradiſi ſcꝫ xps ieſus dicẽs: Non eni
egent qui ſani ſunt medico ſed qui male habent
Luč. v. Dietã quã ordinauit ꝯtra inclinatiões
carnis eſt abſtinentia ſiue penitẽtia Medicina
eſt curatiua a peccatis ꝑteriti r pſeruatiua a fu
turis q iſtam ſeruat oſtendit q diligit vitam ſuã
ſcꝫ xpm qui dicit. Ego ſum via veritas r vita.
Joh. xiiij. de iſto pmo gradu charitatis dič ſcri
ptura i pſona cuiuſlibet penitẽtis. Introduxit
me rex in cellam vinariã. ordinauit in me chari
tatẽ Cañ. ij. Ex iſto textu habet q charitas or
dinata ad ſeipm dicit penitẽtia Ratio. cellariũ
habet tres cõditiones. Prima quia eſt in ꝓfun
do. r loco ſecreto. r melius ꝯſeruabat ibi vinuꝫ
q alibi. Jſtas tres cõditiones habet pnia. qr ẽ
in ꝓfundo ſcꝫ in humilibus. non eſt alta ſcꝫ in p
ſonis ſupbis. imo ſuperbi deſpiciũt eam r deri
dent facientes. ſed ſi eẽnt humiles recognoſcen
do peccata que fecerunt facerẽt penitentiã. Jtẽ
illi qui faciũt penitentiã debent eaꝫ facere ſecre
te. Tertio qr cellariũ quãto ẽ ꝓfũdius tãto me
lius cõſeruat vinũ. Jta penitẽtia quãto humili
or tanto plus cõſeruat pſonam. quia penitentia
ſine humilitate eſt penitentia diaboli. Dicat de
beato machario cui apparuit diabolus dicẽs: q
in vno ſolo penitentia eius excederet penitẽtiaꝫ
diaboli. Et ſi ieiuuabat in pane r aqua diabol'
nihil comedit. ſed es humilis r ego ſum ſupb'.
Jta humilitas reqritur in penitẽtia. alˀs dãnare
tur. r qr multi ſunt modi penitẽtie. ideo dr alibi.
Introduxit me rex in cellaria ſua. Cañ. j. Nota
cum dicit ordinauit in me charitateꝫ. quomodo
penitẽtia eſt fienda ordinate oſtẽdit apoſtol' di
cens: Obſecro. id ẽ. valde rogo fratres p miſeri
cordiam dei. vt exhibeatis corpa veſtra hoſtiã
viuentẽ ſanctam deo placentẽ rationabile obſe
quiũ veſtrum. Roma. xij. vbi ponit qnq cõdi
tiones penitẽtie bñ ordinate Prima cũ dicit. ex
hibeatis corpa veſtra hoſtiam. hoc dicit ad dif
ferentiam antiquoꝝ qui offerebãt iumenta r ali
orum corpora. Scđa ibi. viuẽtem. nõ eni ſũt oc
cidenda corpora noſtra per penitentiã Dicatur
quomodo qlibet ſcit quãtũ portat ſuus aſinus.
Jdo aplˀs ad Col. iij. Mortificate membra ve
ſtra. non dicit: occidite. Aug'. Carnẽ veſtrã do
mate ieiuniis. abſtinẽtia eſce r potus qtum va
litudo pmittit rc. Tertia tangit ibi. ſanctaꝫ. qđ
fit quãdo intentio eſt recta nõ ꝓ vana gloria ſeu
hypocriſi rc. Quarta ibi. deo placẽtẽ. qđ fit qñ
corpus penitẽtis iungit corpori chriſti p cõmu
nionem. r tunc placet deo talis penitẽtia. Jdeo
dixit beata agnes. Jam corp' eius corpori meo
ſociatum eſt. Dicũt aliq. ſufficit cõmunicare in
morte. quia non dedit certũ tẽpus cõmunionis
xps. ſed dixit. Qui mãducat hunc panem viuet
in eternũ rc. Joh. vj. Dicenduꝫ q eccľia ſpiritu
ſancto certũ tẽpus cõmunionis ordinauit. r hu
ius eccľie chriſtus caput r ſponſus eſt. Vñ i pri
mitiua eccľia apoſtoli qui ſciuerunt intentioneꝫ
xpi ordinauerũt quolibet die cõmunicare. quia
quotidie dicit panẽ noſtrũ rc. Erãt eni omnes
pſeuerantes in doctrina apoſtoloꝝ r cõmunica
tione fractionis panis. gloſa euchariſtie. Actl.
ij. Quinta rationabile obſequiũ veſtrũ ſcꝫ q pe
nitentia ꝓporcionetur ſuicio qđ deo habet fa
cere non impediatur officiũ ex penitẽtia. verbi
gratia. ꝑdicator taliter faciat penitẽtiã ne dimit
tat ꝑdicationẽ Jtem de illis de matrimonio. pe
nitentia viri nõ debet eſſe ꝑiudicialis nec ꝑiu
dicatiua vxori nec ecõuerſo. Jdẽ ď ſacerdotib'
rc. Aliter dicit Hiero' q eſſet holocauſtũ de ra
pina. Ecce qre dicit Charitas vr̃a rc. ¶ Secun
dus gradus eſt correctio euãgelicalis. deus or
dinauit q hoies in hoc mũdo corrigãt nõ ſoluꝫ
ſe p pniam ſed etiã ꝓximos. Si homo videt vľ
ſcit eoꝝ defect' homo charitatiue corrigere de
bet. hoc dicit aplˀs. Charitas xpi vrget nos eſti
mãtes hoc. qm ſi vnus ſcꝫ xps ꝓ omibus nobis
mortu' ẽ. ergo oẽs ſupple hoies mortui ſũt ſiue

fuerũt ꝛ ꝑ oib⁹ mortu⁹ ē xp̃s vt et q̄ viuũt iã nõ
ſibi viuãt ſuppl̃e tm̃ ꝫ ei q̄ ꝑ ipis mortuus ē ꝛ re-
ſurrexit qđ fit cũ q̄s corrigit ꝑximũ delinquētē
ij. Cori. v. Jſta charitas correctiõis euangelice
hꝫ tres gdus De pmo dicat̃ exemplarit̃. ponat̃
ꝙ ſcitis ꝙ aliq̄s fecit malũ ꝛ pctm̃. q2 forte vidi
ſtis. vel fuit vob̃ dictũ. ꝫ ex q̄ pctm̃ ē ſecretũ : de
betis eũ vocare ſecrete ꝛ dicere ſibi dulcit̃ ꝙ cor
rigat̃ ne ꝑdat aiaꝫ famã ꝛc̃. ꝛ nulli alteri dicat̃.
imo defendat eũ ꝛ famã ei⁹. Si plaga ei⁹ eſt ſe/
creta. ꝛ medicina ei⁹ debet eſſe ſecreta. Iux̃ xp̃i
ꝯſiliũ. Si peccauerit in te. i. ꝯ te frater tu⁹. vade
ꝛ corripe eũ inter te ꝛ ipm̃ ſoluꝫ ſi te audierit lu-
crat⁹ es fratrē tuum ꝛc̃. Mat. xviij. Scđs gra/
dus ꝛc̃. qñ pctã ſunt notoria. q2 iã oẽs loquunt̃
tũc correctio dꝫ eē notoria. Sic faciebat xp̃s de
ſcribis ꝛ phariſeis publice peccãtib⁹ dicens Ue
vob̃ ſcribe phariſei ꝛ hypocrite q̄ comeditꝭ do-
mos viduaꝝ oratiões lõgas orãtes ꝛc̃. vide ibi
dem pulchra Mat. xxiij. quia pctã erant noto-
ria. Jdeꝫ faciebat Johẽs baptiſta di. ꝓgenies
viperaꝝ q̄s demõſtrabit vob̃ fugere a ventura
ira facite ḡ dignos fruct⁹ pnie ꝛc̃ Mat. iij. Jdē
apl's dicit cuilibet p̄dicatori Peccãtes aũt corã
oib⁹ argue: vt ceteri timorē habeãt. j. Timot. v
Diceret aliq̄s. ꝫ ptinet ad p̄latũ. veꝝ ē. Jđo hꝫ
ỽgã correctionis vt puniat. ꝫ p̄dicatori cõpetit
correctio increpatiua. Ad iudicem eni expectat
punire malefactores Et ad p̄dicatorē redargue
re ꝛ increpare peccatores. ¶ Terti⁹ gdus eſt ſcꝫ
qñ pctã neſciunt̃. nec ſunt notoria ſicut ego q̄ ne
ſcio pctã vr̃a. neſcio q̄s ē bon⁹ vel mal⁹. Jđo eſt
ali⁹ modus corrigēdi ſcꝫ nõ di. Religioſi faciũt
ꝫ vel clerici ꝛc̃. ꝫ declarare teneor dicendo quõ
ſymonia ē magnũ pctm̃ q̄ petit aliq̄d ꝑ ſacramē
tis ſi aliq̄s ſit talis neſcio. ꝯ pctm̃ facio bellũ. nõ
ꝯ ꝑſonas. cum dilectiõe hoiuꝫ ꝛ odio vicioꝝ. ſi
quando ego p̄dico ꝯ pctm̃ luxurie ꝛc̃. aliq̄ ꝑſo-
na diceret. Frater ꝛ vos me diffamatis. Ego di
cerē. et tu ex illis es ꝛc̃. Ego neſcio homicidas.
nec adulteros: tñ p̄dico ꝯ illa pctã q̄ ſũt in mun-
do. Jtē neſcio clericũ ꝯcubinarium. ꝫ debeo de
clarare q̄le pctm̃ ē ꝯcubinat⁹. ſꝫ punitio ſpectat
ad ep̃m. declaratio aũt ad p̄dicatorē. non ad ca
pras. Jđo p̄cepit de⁹ cuilibet p̄dicatori dicens:
Clama ne ceſſes q̄ſi tuba exalta vocē tuaꝫ ꝛ an-
nũcia ꝑplo meo ſcelera eoꝝ. ꝛ domui iacob pctã
eoꝝ Eſa. lviij. Nota clama ꝛc̃. Nõ ꝯtra religio
ſos ꝛ ꝯtra ꝑſonas clericoꝝ mercatoꝝ vel alioꝝ
vicia ꝛ pctã auiſando ne cadãt. ꝛ ſi ceciderint ꝙ
ſurgãt ꝛ corrigãt ſe. Jđo apl's Predica verbuꝫ
inſta oportune. importune argue obſecra incre-
pa in omi patiētia ꝛ doctrina ꝛc̃. ij. Timot. iiij.
Oportune ꝑ bonis q̄b⁹ placꝫ Jmportune ꝑ ma
lis q̄b⁹ diſplicet. Jđ dicit thema. Charitas vr̃a
ſcꝫ correctio fraternalis magꝭ ac magꝭ abundet.
Terti⁹ gdus charitatis ē ꝑ defunctis exorare
qñ mittim⁹ eis aliquã refectioneꝫ ſp̃uatē. aie eni
defuncte nõ pñt ſe iuuare nec facere opa merito
ria. ideo expectãt a nob̃ refectiõeꝫ. Scitis quõ i
firmi ꝯtracti q̄ ſtãt in hoſpitali. q2 nõ pñt ſe mo-
uere expectãt elemoſynaꝫ. Sic etiã aie purgato
rij infirme ꝛ ꝯtracte ſũt. q2 nõ pñt meritorie opa
ri. ꝫ expectãt noſtrũ ſubſidium qñ đr aliq̄ miſſa.
aia ſtatim ſentit refrigeriũ ꝛ regratiat̃ deo. Jdē
de q̄libet alio ope qđ fit ꝑ eis qñ offert̃ deo dicē
do. iſtud ſit ꝑ aia patris vel matris Jſta ē maxi
ma charitas iuuare impotētes in tãta neceſſita-
te. q2 pena minor eoꝝ ē maior oi pena hui⁹ mun-
di. Jđo apl's. Dñs abundare facit charitatē ve
ſtrã Ecce pmus gradus. inuicē. ſcđs. ꝛ in omes
etiã ad illos đ purgatorio Ecce terti⁹. j. Theſſa.
iij. Si q̄rat̃ qđ ſuffragiũ eſt melius ꝑ defunctis
elemoſyne vel orationes ꝛc̃. Dicat̃ quõ ſtant in
puteo lato ꝓfundo igne pleno: ꝛ habent mēbra
ſp̃ualia ſubtilia ꝛc̃. Super oia valēt ſuffragia đ
miſſis. Sꝫ ꝓh dolor multa pctã fiũt de iſtis miſ/
ſis ſancti amatoris q̄s oẽs volunt cõiter. quia lꝫ
ſint bone. q2 ꝑ eccl'iam ſũt ordinate. tñ ex auari/
cia. male ꝯditiões ꝛ multe ſunt addite eis a ma-
lis. Dicat̃ ꝫ autoritas Sãcta ḡ ꝛ ſalubris ē cogi
tatio ꝑ defũctis exorare. ij. Machab. xij. Ecce
q̄re dic̃ apl's. Charitas vr̃a. Ecce pm⁹ gd⁹ magꝭ
ecce ſcđs. ac magꝭ abũdet. ecce terti⁹. Deo grãs

¶ Sermo q̄ntus de eadem dñica.

Qui cepit i vobis

op⁹ ipe ꝑficiet. ad Philip. j. Q2 nul-
la p̄dicatio ſiue doctrina hꝫ efficaciaꝫ
ac ỽtutũ iſtructionē. ꝛ pctõꝝ correctioneꝫ ſine
gr̃a dei. Jdeo ſalutet̃ ỽgo maria. Jſtđ thema ē
ỽbũ apl'i dicētis. de⁹ q̄ incepit ꝛc̃. Mđ ſi iſtud
ỽbũ bñ ſubtilit̃ cogitet̃. tres dat itelligē ꝯcluſi/
ones. Prima tangit̃ cũ đr. qui incepit in vobis
ſuppl̃e de⁹. Scđa ibi. op⁹ bonũ. Tertia cũ dic̃. ꝑ
ficiet. ſ. de⁹. ꝛ de trib⁹ ꝯcluſionibus erit ſmo nr̃.

¶ Prima ꝯcluſio ē ꝙ bonũ opus incipe eſt op⁹
dei certitudinaliter.

¶ Scđa ꝙ bonã vitã cõtinuare eſt gr̃a oipoten
tis dei veraciter.

¶ Tertia ꝙ eã ꝑficere vel ad finē ducere eſt do-
num dei ſingulariter.

Jſte tres ꝯcluſiones ſubtiliter oſtēdunt̃ in the/
mate. pma ibi. q̄ incepit. ¶ Dico pmo ꝙ incipere
bonã vitã ꝛ ſanctã ē opus dei. intm̃ ꝙ null⁹ poſ-
ſet exire malã vitã. nec dimittere pctã: niſi deus
ibi operaret̃. Ratio. certũ ē ꝙ in ope vbi req̄rit̃
creatio noue creature oportet ꝙ deus ꝯcurrat. q2
creare ſoli deo cõpetit Creature eni pñt genera
re. alterare. remouere. ꝛ laborare. ꝫ creare ē op⁹
dei. Jn formatiõe hois in vtero matris aliquid
faciũt ibi parētes. ꝫ paꝝ. ꝛ tñ ex ꝫ generatio illa
carnalis attribuit̃ parētib⁹. ꝫ creatio anime de
nihilo ē a ſola potētia dei infinita. Aia eni hois

eſt ꝑ creationē.⁊ nullus angelꝰ poſſet formare
formicā.ideo dicit deꝰ.Oēs aīe mee ſunt vt aīa
patris.ita ⁊ aīa filij mea eſt Ezech.xviij.dñe nō
ne et corpa ſunt vr̄a: imo:ſ; qꝛ in corꝑibꝰ aliqd
faciūt parētes.in animabꝰ aūt nihil.Jdō dicit.
oēs aīe mee ſūt ſupple totalr̄.qꝛ nullus facit ibi
aliqd niſi ego ſolꝰ.Hic ptꝫ peccatū mulierū gra
ue ad diuinos recurrētiū ꝓ filijs habendis cum
nullꝰ poſſet dare filios niſi ſolus deꝰ cuꝫ reqrat
creatio aīe.Jn quo recurſu debetis itelligere ꝙ
demones poſſunt creare aīas.qđ eſt falſū.qꝛ ſo
lus deꝰ creauit aīam.Dñe deꝰ oīuꝫ creator terri
bilis ſolus oīpotens.ij.Machab.j.Modo vi
deamꝰ vtꝝ ad incipiēdū bonā vitaꝫ reqrit̃ crea
tio.Dico ꝙ ſic.⁊ ad minꝰ reqrit̃ creatio.xv.no/
uaꝝ creaturaꝝ ī aīa.Prima ē gr̄a dei q̄ creatur
ī aīa incipientis bonā vitā.qꝛ nō eſt forma edu-
cibilis de potētia materie.ſ; ꝑ creationē infūdit̃
vel ꝑ infuſionē creat̃ in aīa.⁊ hec gr̄a pulchrā
facit aīam abiciēs ab ea oēs tenebras peccatorū
et gr̄a ꝓprie nō eſt ꝟtus ſ; radix oīuꝫ.eſſentiam
aīe reſpiciens.Scđo creat̃ ꝟtus fidei.Diceret
aliqs.Jam eram xp̄ianus añꝙ̄ inciperē bonaꝫ
vitā.Dico fides mortua ē.Sicut eni corpꝰ ſine
ſpū mortuuꝫ ē.ita fides ſine oꝑibus mortua eſt
Jac.ij.Homo mortuꝰ nō eſt hō.oꝑtet ergo cre-
are fidē formatā.Tertio creatur ſpes.Si dicat̃
iam habebā lꝫ eſſem peccator.Dico ꝙ non erat
ſpes ſaltē formata ſ; q̄ſi p̄ſūptio Quarto chari
tas q̄ fuit expulſa per peccata.qꝛ charitas ⁊ pec
cata ſimul ſtare nequeunt.Jtē creant̃ etiā q̄ttu
or virtutes morales q̄ ſūt infuſe.Prima eſt pru
dētia ſcꝫ prudēter cauere a peccatis.⁊ vitare oc
caſiones.q̄ſi dicēdo.hoc vel h̄ fecit me cadere ī
pctm̄ cauebo mihi decetero.Scđa ē iuſticia q̄ a
deo infundit̃ qñ hō incipit bonā vitā di.emēda
bo mala q̄ feci.Tertia eſt tꝑantia.q̄ſi diceret.ñ
poſſū ꝑſeuerare niſi abſtinerem a ſuꝑbia Quar
ta eſt fortitudo dicens Certe iam nō redibo ad
peccata nec ꝓpter infirmitates ſeu ꝑſecutiones
Jtē increant̃ dona ſpūſſancti.¶ Primū donū ē
ſapiētia.id ē.ſapida ſcientia cū ſapore q̄ apparet
orādo legēdo ⁊c̄.¶ Scđm ē intelligētia.q̄ſi itus
legentia ſcꝫ in diuinis ⁊c̄.¶ Tertiū donū eſt cōſi
liū quo inter bonum ⁊ malū ſcimus eligere me/
lius.inter malū ⁊ peius.fugere peius.h̄ ē ꝯſiliū
meliꝰ eſt h̄ facere pniaꝫ ꝙ̄ in inferno.¶ Quartū
eſt fortitudo q̄ eſt aliud a fortitudine morali.qꝛ
illa fortificat cor.ſed iſta aīam ne ex aliq̄ diaboli
temptatiōe ꝑſuaſione dimittat bonā vitam ince
ptam Quintū eſt ſciētia q̄ homo dirigit̃ in his
q̄ habet facere in mūdo q̄ ſcit ꝑſonā ſuaꝫ regere
domū familiā.¶ Sextum ē pietas q̄ hō cōpatit̃
peccatoribꝰ di.O miſer talē vitaꝫ ꝯſueui ego te
nere.ſed dñe vos feciſtis mihi gr̄am faciat etiā
illi ⁊c̄.¶ Septimū eſt timor dei q̄ facit ſtare in cu
ſtodia.ne hō cōtra deū faciat vel bibēdo ⁊c̄.Ec
ce.xv.ꝟtutes q̄ creantur ī aīa qñ homo incipit
bonā vitā.Patet ergo ꝙ dixi ꝙ ad incipiēdam
bonā vitā reqrit̃ creatio ⁊c̄.De hauto.loquēs
tropologice de his.xv.ꝟtutibꝰ Fodi eaꝫ mihi
xv.argenteis ⁊ choro ordei ⁊ dimidio choro or
dei.Ozee.iij.Nota de ꝑſona q̄ ꝯuertit̃ ad dñm
⁊ incipit bonā vitā dicit deꝰ.Ego fodi eaꝫ mihi
ſ.foſſione cōpunctiōis qñ ꝑſona dicit.O miſer
ego ſum religioſus ⁊ nō ſeruaui regulā ⁊c̄.ꝑdi/
di hereditatē paradiſi.⁊ ſū obligatꝰ ad penas i-
ferni.quot ſūt motiua cōpunctionis tot ſūt foſ/
ſiones.Jdō dicit Fodi eā ſcꝫ cōſcientiā.Valde
eſſet mirabile ſi papa vel rex foderet vineaꝫ.ſed
xp̄s dicit.Fodi eaꝫ qꝛ nullꝰ angelꝰ nec ſanctus
poſſet dare tales cōpunctiōes.Diceret qs Dñe
ſi voſmet fodiſtis:quō cōſtat.xv.argēteis: Di
cendū ꝙ.xv.argentei ſunt q̄ndecim ꝟtutes p̄di
cte qs ipſe creat vt dixi.Dicūt̃ argentee ꝓpter
claritatē.⁊ ſūt ad modū argētei.qꝛ ꝑſona q̄ con
uertitur clarificat̃ in memoria ne obliuiſcat̃ bñ-
ficia diuina.Scđo clarificatur ī intellectu a falſa
opinione errore.a falſa credentia ſeu dubitatio-
ne.Tertio in voluntate clarificat̃ ab inuidia ⁊c̄
Jtē facit optimū ſonū.ad quē deꝰ dicit.Sonet
vox tua in auribꝰ meis.vox eni tua dulcis:⁊ fa
cies tua decora.Cañ.ij.Sonꝰ cantantiū mūda/
nus q̄ hominibꝰ placet deo diſplicet.Sꝫ ſonus
gemitus ⁊ ſuſpirij placent deo.ideo enim dicit.
Sonet vox tua ſcꝫ ꝯtritionis.Facies eni homi
nū que apud munduꝫ reputant̃ pulchre apđ de
um reputant̃ turpes.Facies autē que apđ hūc
mundū reputat̃ turpis ⁊ deformis:apud deuꝫ
reputat̃ decora Jdō de ꝑſona que plorat ꝓ pec
catis ſuis dicit.⁊ facies tua decora.Jteꝫ choro
ordei q̄re nō dicit tritici.Ordeū eni ē aſperū et
figurat ⁊ ſignificat penitentiā q̄ eſt neceſſaria no
uiter cōuerſo ad bonam vitaꝫ.⁊ aſpera ē.qꝛ eſt
durū ꝙ homo diffamat ſe ⁊ accuſat in ꝯfeſſione
que debet eſſe integra.qꝛ ſi abſcōdit vl̄ dimittit
vnū peccatū mortale nihil valet ꝯfeſſio.nec ſuf
ficit ꝯfiteri ꝑtem vni.aliam ꝑteꝫ alteri.ſ; ꝯfeſſio
integra ſit ⁊ ꝑfecta.Jtē et dimidio choro ordei
que eſt mēſura imꝑfecta ſignificat penitētialem
ſatiſfactionē ꝓ peccatis.qꝛ h̄ tot ſūt peccata no-
ſtra ꝙ non poſſumꝰ facere ꝑfectam penitētiaꝫ.ſ;
deus eſt ꝯtentus.Creditis vos ꝙ ieiunia orati-
ones vel elemoſyne ſint ſufficiētes ꝓ tot pecca/
tis:certe non.Patet ergo cōcluſio ꝙ incipe bo-
nam vitam eſt opus dei certitudin aliter.nam đ
homie peccatore eſt ſicut de illo q̄ a caſu vel ſciē
ter cadit in ꝓfunda fouea abſq; aqua.certuꝫ eſt
ꝙ talis ꝑ ſe poteſt cadere in puteo.ſed nō poteſt
inde exire niſi ab aliquo alio iuuet̃ cum ſcala vl̄
corda ſurſum trahēdo.talis eſt conditio noſtra.
qꝛ ſumus fragiles.poſſumus cadere in ꝓfundo
puteo peccati mortalis.Sꝫ inde non poſſumus
exire niſi deus mittat ſcalā ſue miſericordie Vñ

autoꝛitas. Perditio tua iſrael .id ē. vir videns
deū.ſupple ex te ē.tātūmodo ex me auxiliū tuū.
Oſee.xiij. Patet ergo ꝙ qui vult exire ꝺ puteo
peccatoꝝ ⁊ recipere bonam vitā habet exire per
ſcalam miſcꝺie dei ⁊ aſcendere gradatim ꝑ decē
gradus. Pꝛimus eſt peccatoꝝ cognitio. ⁊ ſic de
alijs. vt ſupꝛa ſexto p̄cedenti ꝭmone ⁊c̄. Jdo di
cit apl's.qui ceciderat in puteum peccatoꝛū ꝑ in
fidelitatem. Ego pſecutus ſum eccl'iam dei ⁊c̄.
Si querat̄ .quomodo exiuit Rn̄dit. gratia dei
ſum id qꝺ ſum.j.Coꝛ.iij.ptꝫ p̄ma ꝯcluſio. Se
cūda cōcluſio eſt.ꝙ cōtinuare bonam vitam in
ceptam eſt gratia dei veraciter. ⁊ vult dicere ta
lis ꝯcluſio ꝙ lꝫ ſitis extra puteū peccati per dei
miſericoꝛdiā.nō tamē poteſtis cōtinuare bonaꝫ
vitam niſi per gr̄am dei. Declarat̄ hoc ꝑ quan
dam ſpeculationē intellectiuā vel intellectualē
fundatam ꝑ regulaꝫ ph̄i di. Rerū naturaliū re
cipientiū peregrinā foꝛmā.q̄dam retinent eaꝫ ꝑ
manenter quedā ſoluꝫ in p̄ſentia agentis. p̄muꝫ
patet in candela accenſa et aqua calefacta .quia
retinent foꝛmā acceptam.ſcꝺm in aere illumina
to ⁊ i camera obſcura ⁊ ſpeculo infoꝛmato ꝙ ſta
tim recipiunt peregrinas foꝛmas.ſꝫ non retinēt
niſi tm̄ in p̄ſentia agentis. Sic in ꝓpoſito ē. Nā
habere ⁊ tenere bonam vitam eſt gr̄aꝫ dei habe
re nobiſcū. ⁊ talis foꝛma eſt peregrina anime qꝛ
non eſt ſibi naturalis. quia eramꝰ natura filij ire
Eph.ij.et anima recipit gr̄am dei non ꝑmanen
ter: vt candela vl' aqua recipiūt foꝛmas peregri
nas.ſed ſolū in p̄ſentia agentis vt aer vel ſpecu
lum . ergo opoꝛtet ꝙ ſit ibi cōtinuus influxꝰ.ſcꝫ
ꝙ gratia dei cōtinue illuminet actualiter vel ha
bitualiter.al's ſtatim perderet anima gr̄am dei.
Opoꝛtet ergo ꝙ homo ꝑ gratiā dei pſeueret ⁊c̄
ergo non debemꝰ nos cōuertere ad creaturā ſed
habere debemus vultū anime ſemꝑ ad deū.idꝺ
chꝛiſtꝰ Luc̄.xvij. Nolite retroreſpicere memo/
res eſtote vxoꝛis Loth. Dicatur hiſtoꝛia Gen̄.
xix. Jdo qui exitis de ſodoma ſcꝫ de mala vita
non debetis reſpicere retro.ſcꝫ ad illam malam
vitam p̄teritoꝛū. Jdo chꝛiſtus. Nemo mittens
manū ad aratrū ⁊ reſpiciens retro aptus eſt re
gno dei. Luc̄.ix. Manū mittit ad aratruꝫ.qui
frangit terram vt fructificet. ⁊ talis eſt ille qui i
cipit bonā vitam ⁊ penitentiā vt faciat fructuꝫ
meritoꝛiū Jdo nō reſpicere debetis retro dimit
tendo. Jā modicum faciēdo. ⁊ poſtea iterū mo
dicū.ſed continuare debetis de bono in melius
Moꝛaliter. fructus non inueniuntur in radice
nec in trunco ſed in ramis.qui tamē totaꝫ virtu
tem habent a radice. quia ſi ſcindātur nō faciūt
fructum ⁊c̄. ⁊ xp̄s eſt radix ſeu truncus.nos ve
ro rami. ⁊ vnus facit fructū oꝛatiōis . alius ieiu
nioꝛū ⁊c̄. Sed videte vt ſitis firmati in radice.ſ.
chꝛiſto.ꝑ amoꝛeꝫ ⁊ deuotionē. Jdo dicit.mane
te in me ⁊ ego in vobis . Sicut palmes non pōt
ferre fructum a ſemetip̄o niſi māſerit in vite . ſic
nec vos niſi in me māſeritis. Joh.xv. Patet er
go ꝙ a deo eſt cōtinuare bonā vitam.ideo dicit
autoꝛitas. Gꝛatia eni eſtis ſaluati ꝑ fideꝫ: ⁊ hoc
non eſt ex vobis.dei eni donum ē Eph.ij.ptꝫ er
go ſcꝺa concluſio. Tertia cōclaſio ē ⁊c̄. Sicut
eni ex nobis non poſſumus bonā vitam incipe
re nec inceptam cōtinuare . multo minꝰ ꝑficere.
Autoꝛitas . Velle ſcꝫ pſeuerandi adiacet mihi
ꝑficere aūt bonū non inuenio. Roma. vij. Jdo
dicit chꝛiſtus Quis ex vobis ſi petierit ouū.nū
quid poꝛriget ei ſcoꝛpioneꝫ? Si ergo vos cū ſit]
mali noſtis bona data dare filijs veſtris quāto
magis pater veſter celeſtis de celo dabit ſpiritū
bonū ſcilꝫ pſeuerādi petentibꝰ ſe. Luc̄.xj. Ouū
ſignificat pſeuerātiā. Pꝛimo albedo eius ſigni
ficat illum qui vult ꝑficere bonum opus vel bo
nam vitam: vt ſit albus in vita non denigrādo
vitam ſuam per erroꝛem vel falſam opinioneꝫ
ſcꝺo eius plenitudo ſignificat diligētiā ne hō ſit
ocioſus expendendo tēpus inuanuꝫ. Cōuertet̄
populꝰ meus hic ⁊ dies pleni inuenient̄ in eis.
ps̄ inquit . Quarto ſicut ouū nō habet p̄ncipiū
nec finem. ſic vſq; ad moꝛtem ſeruitiū dei nō de
bet habere terminū. Quinto ouū eſt medicina/
le albumē ſiue albū ad vulnera.rubeū ad cōfoꝛ
tandū debiles. Sic pſeueratia eſt optima medi
cina cōtra peccata. Sexto eſt fecunduꝫ.quia ab
ouo a gallina calefacto generat̄ pullus.ſic a pſe
uerātia generat̄ gallina .ſaluatio ſcꝫ anime.idꝺ
dominꝰ dicit. Qui pſeuerauerit vſq; in finem h̄
ſaluus erit. Matth.x. Scoꝛpio eni vadit capi/
te demiſſo.ſed pungit cum cauda.ſic eſt de incō
ſtantibus.incipiunt deo ſeruire ſimpliciter. ſed
redeunt poſt ad malam vitam. Ecce caudā ple/
nam veneno. Jdo dicit deus .ſubuerſoꝛes ſunt
tecum ⁊ cum ſcoꝛpionibus habitas Ezech.ij.er
go poſt cōuerſionem petenda eſt a deo pſeuerā
tia.ideo ꝯcludit. ſi vos .vſq; ſpiritus bonꝰ .de
quo dauid. Sp̄us tuus bonus ſcꝫ pſeuerantie.
deducet me terrā rectaꝫ.ps̄.cxlij.

Dn̄ica.xxiij.ſermo p̄mus.

Reddite que ſunt

ceſaris ceſari . ⁊ q̄ ſūt dei deo Mat.
xxij. Sermo noſter erit ꝺ ſancto euā
gelio hodierno . Cogitaui de iſto ꝭmone tenere
modū iuriſtarū.qui quādo habēt diſputare .p̄/
mo ꝓponunt plane quaſi ꝑ moduꝫ hiſtoꝛie.de/
inde in pūctis vbi videtur difficultas mouēt q̄/
ſtionem.ita faciam ego. Caſus legis diuine erit
hiſtoꝛia euangelij.q̄ poſita in aliquibus pūctis
mouebo aliq̄s queſtiones ꝭm ꝙ erit expediens
Caſus eſt iſte . dicit beatus mattheꝰ ꝙ phariſei
inimici xp̄i abeuntes cōſiliū inierunt vt caperēt
ih̄m i ꝭmone ⁊c̄. Dicatur quomodo ceſar impe
ratoꝛ romanꝰ impoſuit iudeis ſoluere tributuꝫ

quolibet menſe ⁊ ď illa pecunia imperator tene
bat ibi gentes armorꝫ ꝓ cuſtodia iudeorum et
totius terre. aliqui vt cayphas ⁊c. dicebāt quia
non eſſet fiendũ cuꝫ eſſent liberi di. Semē abrae
ſumꝰ ⁊ nemini ſeruiuimꝰ vnꝗ̃ Joh. viij. Ma/
iores vero qui intelligebant rationeꝫ dicebāt ꝙ
imo erat ſoluēdũ ex predicta ratione. ⁊ bene di/
cebant lꝫ maledicerent̄ a populo. Si autē aliq̄s
audebat dicere non eſſe ſoluendũ ſtatim occide
batur. Modo in tali labore vel ꝑplexitate pha
riſei miſerũt diſcipulos ſuos cuꝫ herodianis ad
chriſtuꝫ ſuꝑ iſta queſtione iſta intētione. quia ſi
chriſtus dixiſſet. non eſſe ſoluendũ. ſtatim occi-
deretur ab herodianis. quia colligebāt tributũ
Si vero dixiſſet eſſe ſoluendum ꝙ tunc eſſet in
odiũ populi. ⁊ dixerũt ſibi p̄mo adulādo. Ma-
giſter ſcimus ⁊c. Nota viam dei in veritate do/
ces. quia iudei ſoluebant templo decimas p̄mici
as ⁊ ſimilia. dixerũt chriſto: Magiſter ſcimus
quia verax es. ⁊ viam dei i veritate doces. licet
tributuꝫ dare ceſari an non? quaſi dicere vellēt.
quid ergo oportet dare tributum ceſari. Hoc di
cebant vt chriſtus diceret tributũ non eſſe ſoluē
duꝫ ceſari. ſed deo. vt ſtatim occideret̄ ab hero-
dianis qui expectabant ex vna parte. quid xp̄s
reſponderet. et ex alia parte populꝰ dicens: Vi
deamus q̄d dicet. ſed chriſtus taliter reſpondit
ꝙ om̃es receſſerunt cōtenti. Nō eſt ſapiētia. nō
eſt prudentia. non eſt cōſilium cōtra dominum.
Prou. xxj. Dixit eni: hypocrite. quaſi diceret.
Ego cognoſco vos. quaſi diceret. Vos queritꝭ
a me ſi licet cenſũ dare ⁊c. oſtendite mihi numiſ-
ma cēſus. ⁊ vnus ſtatim oſtēdit ſibi ⁊c. Et chri-
ſtus. Cuiꝰ eſt imago hec ⁊ ſuꝑſcriptio. dixerũt:
ceſaris. Et chriſtus. Reddite ergo ⁊c. Reſpon
dit affirmatiue. ſed taliter ꝙ populꝰ nō fuit ſcan
dalizatus. ⁊ phariſei hypocrite mirabantur di/
centes. Vidiſtis quomodo euaſit Ecce h̄ caſus
legis diuine. Modo ſũt hic fiende tres cōcluſi-
ones. prima ſuper hoc ꝙ dicit. licet cenſuꝫ dare
ceſari an non. Oportet declarare quid ē ceſar et
que eſt moneta. ⁊ poſt videbimus ſi licet cenſuꝫ
⁊c. cui eſt dandũ. Ceſar dicitur ſ̄m interpretati
onem. id eſt. poſſidens p̄ncipes. quia antiquitꝰ
omnes reges ⁊ p̄ncipes erant ſub eo. Iſte ceſar
eſt lucifer qui poſſidet ſub ſe ſeptem p̄ncipes. di
catur quomodo chriſtꝰ i ſua paſſione ⁊ morte li
gauit luciferũ in ꝓfunduꝫ inferni vſq; ad aduē-
tum antichriſti. Nũc p̄nceps huius mundi ſcili
cet lucifer qui tyrānice occupauit totum mũdũ
eicietur foras. Joh. xij. Et ꝑ ſe modo nō poteſt
temptare. ſed mittit ſuos p̄ncipes ⁊ capitaneos
ſeptē peccatorũ capitaliũ Dicat̄ de eis De iſtis
malis p̄ncipibus dicit apoſtolus. Nō eſt nobis
colluctatio aduerſus carnem ⁊ ſanguinem. ſ; ad
uerſus p̄ncipes et poteſtates ⁊c. Eph. vj. Qui
ad moduꝫ iudeorũ infidelium dicunt non habe-
mus regem niſi ceſarem ⁊c. Joh. xix. Et mone/
ta tributi ē anima hoīs. Rō. q; ſicut moneta ha
bet tres conditiones.

¶ Prima eſt de auro vel de argento.

¶ Scd̄a habebat imaginē imꝑatoris.

¶ Tertia lr̄as vel ſuꝑſcriptionē.

Ita deus fecit monetā de auro puriſſimo. ſ. ſan
ctos angelos. qui ſunt creature intellectuales.
quia dicunt̄ de auro ⁊c. ſubtilitate. q; ſimul in/
telligunt p̄ncipia ⁊ ꝯcluſiones ſubiectum ⁊ p̄di
catum ſine cōpoſitiōe ⁊ diuiſiōe ⁊ ſine diſcurſu
Anime dicunt̄ de argento. q; non ſunt tante di
gnitatis ſicut angeli. Jumēta dicunt̄ moneta ď
cupro. Scd̄o q̄libet anima habet imagineꝫ dei
ꝑ creationē. q; ſicut eſt vnus deus ⁊ tres ꝑſone
ita in vna anima ſunt tres potētie vel tres vires
Et ſicut deus vnus regit ⁊ ſuſtinet totũ mundũ
ita anima vna regit ⁊ ſuſtinet totũ corpus. Jdo
dicit ſcriptura. ad imagineꝫ quippe dei factus ē
homo. Gen̄. ix. ¶ Tertio habet lr̄aꝫ ⁊ ſuꝑſcripti
onem ꝑ baptiſmũ que talis eſt Jeſus nazarenꝰ
rex iudeorũ. id eſt. ꝯfitentiũ. Apoc̄. xiiij. dicitur
Et nomen eiꝰ ſcriptũ erat in frontibus eoꝝ. Ec
ce moneta cenſus quā vult ceſar. id ē. diabolus
de mundo dicēs. da mihi animas cetera tolle ti
bi. Gen̄. xiiij. Quādo ṽo anima peccat mortali-
ter non perdit imaginē. ſed imago deturpat̄. ſic
ſi aliquis cum luto ſeu cuꝫ incauſto deturpat ſi-
bi faciem. non perdit faciē. ſed deturpat eā. Ita
quādo homo peccat per ſuꝑbiam ⁊c. non ꝑdit
imago ſꝫ maculat̄ et ſupponit̄ alia imago. ſicut
de illis qui recipiũt et ſupponũt ſibi laruas vel
barbas in ludis. Sic ille q̄ peccat ſupponit ſibi
imaginē diaboli. Anſhel. in oratiōe dicit. Heu
me miſerũ qualem me feci. formaſti domine me
ad amabileꝫ imaginē tuā. et ego ſuꝑinduxi ima
ginem odibilē. Heu heu cuius. Cur non odi eiꝰ
imaginem. cuꝰ ſit horreo nomē. Inſuꝑ titulum
diaboli ſuꝑinducit ſcilꝫ lucifer diabolꝰ vbi erat
ih̄s nazarenꝰ ⁊c. Supponit ꝑ peccatũ illuꝫ titu
lum diabolꝰ qui eſt ſcꝫ lucifer diabolus rex pec
catorũ. Ecce quomodo mutant̄ imago ⁊ titulꝰ.
Autoritas. Peccatum iuda. id ē. xp̄iani ꝯfiten-
tis ſcriptum eſt ſtilo ferreo Hiere. xvij. Ex quo
ergo lucifer eſt ceſar. moneta anima vt probaui.
Fit ergo queſtio xp̄o i iudicio quādo anima eſt
exitura de corpore vbi ſunt demones accuſātes
angeli defendentes Michael dicit xp̄o. licet cē
ſum dare ceſari. i. dyabolo an nō? r̄ndet xp̄s ſic
r̄ndit iudeis. Cuiꝰ eſt hec imago. q; licꝫ ip̄e ſciat
oīa. tñ interrogat iuſtũ ⁊ impiũ. Si aũt deceſſit
aīa ſine gr̄a in pctō: dr̄ xp̄o. ceſaris. i. dyaboli. et
ſuꝑſcriptio lucifer rex pctōꝝ. tunc dicet xp̄s. er
go reddite que ſunt ceſaris ceſari Ecce iudiciuꝫ
qđ fit ď aīa peccatrice Sed qñ morit̄ penitēs cō
fitendo ⁊c. tũc michael querit a chriſto. licꝫ cen-
ſum ⁊c. dicit xp̄s. Cuiꝰ ē imago. Reſpōdet. dei

Quia memoria intelligẽtia ⁊ volũtas ſunt ordi
nata. dicit chriſt⁹. Ergo reddite q̃ ſunt dei deo.
Ideo emẽdetis vos. quia modo eſt tẽpus corri
gẽdi. ſi habetis imaginẽ diaboli per peccatuꝫ et
ſupſcriptioneꝫ deleatis per penitẽtiam. ideo ait
Pet̃. Penitemini igit̃ ⁊ cõuertimini vt delean
tur peccata vr̃a Act. iij. Ecce reformatio imagi
nis. Secũda queſtio que notatur in caſu legis
⁊ ſup thema. Reddite ⁊c̃. xp̃s i hac r̃nſione di/
xit tributũ eẽ ſoluẽdũ. ⁊ tenuit ꝑtẽ affirmatiuaꝫ
q̃ſtionis. vñ magnum pctm̃ ẽ retinere ius dño/
rũ tp̃aliũ ⁊ eccl̃iaſticoꝝ q̃ cuſtodiũt ⁊ curant de
ꝑl̃is. Idõ apl̃s. Subditi eſtote non ſolũ ꝓpter
irã timorẽ punitiõis. ſ; etiã ꝓpter ꝯſciam. Ideo
eni et tributa p̃ſtatis. miniſtri eni dei ſũt in hoc
ipſo ſuiẽtes. Reddite g̃ oib⁹ debita. Cui tribu-
tũ tributũ ⁊c̃. Roma. xiij. Idõ xp̃s affirmatiue
r̃ndẽs dixit. Reddite ⁊c̃. Eſt h̃ q̃ſtio q̃re non di
xit clare. ſ; q̃ſi timeret offendere ꝑl̃m vt nõ dice
rẽt: nos reputabam⁹ eũ ſanctũ. ⁊ ecce ⁊c̃. Caute
loſe r̃ndit tributũ eſſe ſoluendum. R̃ndeo di. ꝙ
h̃ fecit ꝓpter nr̃am inſtructionẽ. ne in ꝑplexis i-
terrogationib⁹ ꝓpt̃ vitandũ ꝑiculũ mẽdatium
aſſeram⁹. ſubtiliter debem⁹ ỽitatẽ dicere ne pe/
riculo nos exponam⁹. Omne eni mendaciũ eſt
pctm̃. Ita male ſtat mẽdaciuꝫ in ore ſicut macl̃a
in oculo. aut ſurditas i aurib⁹. q; auferũt ligue
officiũ. Officiũ eni lingue ẽ ſig̃re ea q̃ ſũt i corde
vñ ait phus. Uoces ſũt note. i. ſigna eaꝝ q̃ ſunt
in aia paſſionũ. Idõ dic̃ xp̃s Ex abundãtia cor
dis os loq̃t̃. Mat. xij. Qñ g̃ hõ mentit̃ lingua
ꝑdit officiũ ſuũ. q; aliud d; in ore q̃ꝫ ſit in corde
Idõ multũ vitandũ ẽ mẽdaciũ. ⁊ qñ d;. tñ nemi
ni nocet q̃cq̃ꝫ. imo ſemꝑ nocet duob⁹. ſ. tibi dicẽ
ti. ⁊ ꝓximo q̃ decipit̃. Dicat̃ hiſtoria d̃ obſtetri
cib⁹ excuſantib⁹ ſe pharaoni cũ mẽdacio vt eua
derent mortem ⁊ ſaluarẽt ꝑl̃m. Exo. j. dicit hic
Greg⁹. q; ex illo mẽdacio ꝑdiderũt gl̃iaꝫ. l; nõ
eẽt pctm̃ mortale Diceret aliq̃s. ex pctõ veniali
nõ ꝑdit̃ gl̃ia iã lucrata. dicẽdũ ſi ñ fuiſſent mẽti-
te habuiſſent gl̃iaꝫ martyrij quam ꝑdiderũt ex
mẽdatio. Et edificauit illis domos. ideo ex illo
mẽdatio malũ euenit eis. Itẽ deceperũt phara
onẽ. Dicat̃ h̃ ꝯtra illos q̃ nõ curãt mẽtiri tractã
do pacẽ vel matrimoniũ vel ad terrẽdũ in ſmo
ne. ideo xp̃s noluit mẽtiri in ſmone cõplacẽdo
ꝑl̃o. ſed ſubtiliter dixit veritatẽ. Itẽ nec ỽitas
ẽ ſemꝑ dicenda: ſed cauteloſe ẽ tacẽda. ỽbi gr̃a
qñ querit̃ a vob̃ de fama alicui⁹ puelle vl̃ vidue
ab aliquo q̃ vult eam in vxorẽ. Si ſit bona pote
ſtis dicere veritatẽ de bonitate ei⁹ Si ỽo ſit op
poſitũ tacendo veritatem. q; nõ debetl eã diffa-
mare. nec etiã dicere mendaciũ: dicẽdo ꝙ ſit bo
na cuꝫ ſit mala. ſ; poteſtis dicere ſi querat̃ d̃ filia
mea de illa poſſum vobis r̃ndere. Itẽ ſi q̃rat̃ de
aliquo malefactore fugiẽte ſi vidiſtis eũ. poteſtl
r̃ndere non ꝓdendo nec mẽtiẽdo. ſ; dicẽdo. non
curo de eo nec de vobis ⁊c̃. Si dicat̃. Intrauit
domũ vr̃aꝫ. r̃ndete. qñ: hodie mane. ⁊ ſic mẽda
cia euadere exemplo chriſti. idõ dicit ſcriptura.
Sermo vr̃ ſemꝑ in gr̃a ſale ſit ꝯditus vt ſciatis
quõ oporteat vos vnicuiq̃ꝫ r̃ndere. ad Col̃. iiij.
Tertia q̃ſtio ⁊c̃. ſuper the. cũ d;. Reddite ⁊c̃.
Querit̃ q̃re ꝓ̇us loq̃t̃ de ceſare q̃ꝫ de deo cuꝫ pl⁹
teneamur deo cũ incõꝑabiliter ſit maioris excel
lẽtie. R̃ndeo ꝑ duas rõnes. ꝓ̇ma fundat̃ i qua-
dam regula ph̃ie di. In q̃libet ſuſceptibili natu
rali ipam vltimã formaꝫ ſubſtãtialis diſpoſitio
neceſſaria ẽ ꝯueniens. ỽbi gr̃a. Si forma ignis
debet itroduci. deſiccatio ⁊ calefactio ſũt diſpo
ſitiones q̃ p̃cedũt formã ignis. l; forma ſubſtan-
tialis ignis ſit melior. tñ optet ꝙ ille diſpoſitio/
nes p̃cedant eã. Ita i creatura forma ꝓ̇ncipalis
⁊ ꝑfectiua creature ẽ p̃ſentia dei. tunc creatura
ſũgit̃ deo ꝑ itellectũ clarũ ⁊ ſine errore. ⁊ ꝑ me-
moriã: ne ſim⁹ ingrati. ⁊ ꝑ volũtatem amãdo. ꝑ
os laudãdo. ⁊ per corp⁹ ꝑ pniaꝫ ⁊c̃. Iſta eſt for
ma ꝓ̇ncipalis quã i h̃ mũdo debem⁹ hr̃e ⁊c̃. Sꝫ
ad iſtã formã habẽdã: optet ꝙ p̃cedãt diſpoſiti-
ones. ſ. ꝯcordia cũ ꝓximis. ⁊ carẽtia odij. ⁊ ordi
natio ſuiꝑ̃i⁹ cuꝫ ꝓrio. ⁊ tũc venit de⁹. Ecce q̃re
ꝓ̇us noiauit ꝓximũ q̃ꝫ deũ. ideo xp̃s. Si offers
mun⁹ tuũ ad altare. et ibi recordat⁹ fueris. quia
frater tu⁹ hꝫ aliq̃d adũſũ te. relinq̃ ibi mun⁹ tuũ
ante altare ⁊ vade prius reconciliari fratri tuo.
Mat. v. Nõ vade pri⁹ ⁊c̃. Si velles dicere dñe
ꝓ̇us volo recõciliari vobis ⁊c̃. R̃ndit: nõ. vade
pri⁹ ⁊c̃. nõ ꝙ ſit maioris dignitatl ⁊c̃. ſ; ſũt diſpo
ſitiones q̃ debẽt p̃cedere. Idõ m̃lti bona opa ꝑ
dũt q̃ nolũt ꝓ̇us recõciliari ꝓximis. Scd̃a ratio
fũdat̃ ꝑ theologiã optet q̃ vult ſuare vitã euan
gelicã vel apl̃icã ꝑfectã ꝙ ꝓ̇mo det ceſari. i. mũ-
do qđ ſuũ ẽ. Si vis eẽ religioſ⁹ da ceſari qđ ſuũ
ẽ. nihil tene vt ꝓpriũ. ꝓ̇us renũciandũ ẽ mundo
vt expediti⁹ adhereas deo. Si vis ꝑfect⁹ eẽ. va
de ⁊ vẽde ⁊c̃. Mat. xix. Idõ dixit pri⁹. Reddi
te q̃ ſũt ceſarl ceſari. ⁊ q̃ ſũt dei deo. ſ. vitã ſanctã
apl̃icam. ideo dixit apl̃s Pet̃. Ecce nos reliqui
mus oia ⁊ ſecuti ſum⁹ te. Mat. xix.

Dñica. xxiij. ſermo ſecundus.

LIcet cenſũ dare
ceſari an nõ: Habet̃ ỽbũ iſtđ Mat.
xxij. Hoc ỽbũ ſm itellectũ allegoricũ
quẽ volo nũc ꝑtactare ẽ verbũ beati micha. xp̃o
di. de aia nouiter egreſſa. licet cẽſũ. i. aiaꝫ nouit̃
egreſſaꝫ ex h̃ mũdo dare ceſari. i. lucifero an nõ
Ubõ ꝓ maiori declaratiõe hui⁹ ỽbi ſm intelle-
ctũ ſũt tres q̃ſtiones. Prima q̃re lucifer noiatur
ceſar qđ tñ ẽ nomẽ impatoris Scd̃a q̃re aia rati
onalis d; cẽſus vl̃ tributũ q̃ ſũt ꝓuẽt⁹ magnoꝝ
dñoꝝ. Tertia cui cenſum iſte vel tributum dari
optеat ꝑ iuſticiã ⁊ rigorẽ. Quãtum ad ꝓ̇mã q̃ſtio
nem quare lucifer noiat̃ ceſar. dico ꝙ ex duab⁹

rationibus.p̄ma ꝑ tyrannicā vſurpationē.ſcđa
ꝑ hebraicā interp̄tationez.De p̄ma.qꝛ impato=
res romanoꝝ vſurpabant ſibi dominiū mūdi.
ex aſtucia ⁊ potentia armoꝝ ſubiugarūt ſibi eū.
Autoritas.Audiuit iudas nomē romanoꝝ.qꝛ
ſunt potentes virib⁹.j.Machab.viij.Ecce quō
h̄ nomen ceſar includit tyrannicā vſurpationē
Ita etiaz de lucifero.qꝛ lucifer dominabat̄ toti
mundo.nōne ex hoc.qꝛ in omni regno ꝓuincia
ciuitate ⁊ loco habitabant idola.Et ſicut impa
toꝛ mittebat ꝓcuratores ⁊ gubernatores ꝑ mū=
dum.Ita lucifer mittebat demones q̄ dabāt re=
ſpōſa in idolis.Ex quo lucifer i cāpo clauſo pa=
radiſi terreſtris deuicit adā voluit oībus homi=
nibus dñari.Sꝫ venit xp̄s q̄ merito ſue paſſio/
nis abſtulit ſibi dominiū.Cū aūt xp̄s eēt ſuſpē=
ſus videns ꝙ talia patiebatur xp̄s:cogitauit ꝙ
non erat deus.⁊ venit ⁊ poſuit ſe in latere cruci
volens cape xp̄m.ſed captus fuit a xp̄o.⁊ liga=
tus in infernū.vſq3 ad aduentum antixp̄i.Ecce
quō perdidit tyrannicā dñationem.Autoritas
xp̄i.In paſſiōe di.Nūc iudiciū eſt mūdi.Nunc
p̄nceps hui⁹ mūdi eiciet̄ foras ⁊c̄.Joh̄.xij.Itē
alia.Venit ſcꝫ ad me.in cruce pendētē ⁊c̄.Itez
p̄nceps huius mūdi iam iudicatus ē.Joh̄.xvj.
Fiat ergo ratio ſi ceſar erat nomen impatoris ꝑ
tyrannicā vſurpationē.Et lucifer vſurpau erat
ſibi dominiū huius mūdi Jđo dꝛ ceſar.¶Scđo
dicitur ceſar ꝑ hebraicā interp̄tationē.Ceſar in
terp̄tatur poſſidens p̄ncipes.Talis ē modo lu/
cifer q̄ modo ꝑ ſe nō habet poteſtatē in tēptatio
ne cum ſit ligatus.Quomodo ergo facit tot ma
la.qꝛ poſſidet p̄ncipes.Quia ſicut rex quādo fa
cit p̄lium alteri regi mittit ſuos capitaneos.ſic
etiā lucifer.Et ſm̄ ꝙ ſūt ſeptem peccata capita/
lia.ſic ſunt ſeptē p̄ncipes.p̄nceps qui temptat đ
peccato ſuperbie eſt leuitan.qui eſt ſup oēs fili/
os ſupbie.Job.xlj.Quē vocat lucifer di.Nun
q̄d vides q̄liter me tenet xp̄s ligatum:⁊ nunq̄d
tu ſentis de me:imo dñe.ſed quid fiendū p̄cipia
tur.ego dicam tibi.xp̄o nec ſuis q̄ cuz eo ſunt in
celo nō poſſum⁹ nocere.ſed ſuis qui ſūt i mūdo
vis eni temptare de ſupbia.ideo ſi velles facere
vnā pugnā Ecce h̄ tot mille milia diaboli q̄ ibūt
tecū.libēter dicit leuitan.Et icedit cū vexillo et
titulo leuiathan rex ſupbie ⁊ vanitatis.⁊ ducit
ſecum ad infernū oīes ſupbos.Nō vidēs chri
ſtus volens eos reducere ⁊ reuocare.nō tm̄ libe
rū arbitriū cogendo.ſed monēdo dicit.Venite
ad me oīes q̄ laboratis ⁊ onerati eſtis.⁊ ego re
ficiam vos.Matth̄.xj.quaſi dicat.quare vulti
illum ſequi ſed pauci reducūtur ad xp̄m.Scđs
ē mām̄ona p̄nceps ſeu capitaneus q̄ temptat de
auaricia.Nō q̄liter etiā vt p̄mus vocat̄ a lucife
ro ⁊c̄.Qui icedit cū vexillo ⁊ titl'o mām̄ona p̄n
ceps auaricie ⁊ cupiditatis.Hic facit tm̄ ꝙ iam
ſunt pauci q̄ ſint ꝯtenti de ſuis redditib⁹ ſꝫ ſunt

raptores ⁊c̄.Qui oīes ex h̄ peccato ſecū ducit
ideo xp̄s non cogendo liberū arbitriū.ſꝫ monē=
do dicit.cauete vobis ab omni auaricia.qꝛ non
in abundātia cuiuſq3 vita ei⁹ ē in his q̄ poſſidet
Luc̄.xij.Nota ab omni vniuerſaliter.Tertius
eſt aſmodeus De quo Tob̄.vj.Demoniū noīe
aſmodeus occidebat eos mox vt ingreſſi ſunt.
Iſte diabol⁹ temptat de luxuria.Nemo eſt qui
ſe abſcōdet a caloꝛe eius.Hic cū vexillo ⁊ titulo
incedit aſmodeus p̄nceps luxurie ⁊ carnalitati.
Hic iam totū mundū coꝛrupit.⁊ verificatur da=
uid.Coꝛrupti ſunt ⁊ abominabiles facti ſūt nō
ē q̄ faciat bonū ſcꝫ caſtitatis.nō eſt vſq3 ad vnuz
de adultis.pſ̄.xiij.Jđo xp̄s.Sint lumbi veſtri
p̄cinc̄ti ⁊c̄.xij.¶Quartus capitane⁹ inuidie eſt
Beelzebub.đ quo Luc̄.xj.In beelzebub p̄nci=
pe demonioꝝ eicit demonia.Verbū fuit iudeo=
rū.h̄ cum vexillo ⁊ titulo ꝓcedit beelzebub prin
ceps inuidie ⁊ malignitatis.Hic fecit tm̄ ꝙ tot⁹
mūdus eſt plenus inuidia.inter dños ⁊ p̄latos
laicos ⁊ clericos.Quintus capitane⁹ gule ē be/
elſegoꝛ.De quo dauid.Iniciati ſunt beelfegoꝛ
⁊ comederūt ſacrificia moꝛtuoꝝ.pſ̄.cv.⁊c̄ Hic
cum vexillo ⁊ titulo incedit beelfegoꝛ princeps
gule.Hic facit tm̄ ꝙ totus mūdus nō ſuat qua
dꝛageſimaz.faciunt ſe infirmos ⁊c̄.Nec vigilie
ſanctoꝝ ieiunant̄.nec veniunt ieiuni ad miſſam
Sūt ebꝛij.debiles.⁊ infirmi:ꝓpter vinū ⁊c̄.Jđ
xp̄s nō cogens ſ; monēs dicit.attendite vob̄ ne
g̃uet̄ coꝛda vr̄a i crapula ⁊ ebꝛietate.Luc̄.xxj.
Sext⁹ ē baalberit capitaneus ire.De quo Ju/
dicū.ix.Hic incedit cū vexillo ⁊ titl'o baalberit
capitane⁹ iracūdie ⁊ iniquitatis.Hic fecit tm̄
ꝙ poſuit ſciſma ⁊ diuiſionē in eccl'ia dei.nec pōt
pacificari.O quot ducit ſecū.ideo paul⁹.Si fie
ri pōt q̄tū ex vob̄ eſt cū oībus hoībus pacē ha/
bentes.Roma.xij.Septim⁹ eſt aſtarot qui tem
ptat de accidia De q̄ Judic̄.ij.dimiſerunt dñm
ſuienies baalim et aſtaroth.Ergo dꝛ xp̄iano q̄
iure creatiōis ⁊ redemptiōis ē xp̄i.j.Reg̃.vij.
Auferte de medio veſtruz deos alienos baalim
⁊ aſtaroth.Hic icedit cuz vexillo ⁊ titulo.Aſta
roth ē p̄nceps accidie ⁊ ocioſitatis.Hic fecit tm̄
ꝙ iā pauci ſūt q̄ quolibet die faciūt oꝛationē de
uotā.ſ; q̄n induūt̄.nec ſciūt dare dñicā diē deo
nec ꝯfitent̄.nec cōicant ſemel in āno.nec veniūt
ad miſſaz.vel ſi veniūt ꝑ tp̄e nō ſciūt oꝛare non
ſuant p̄niaz.ꝑdūt tp̄a.Nō q̄liter decipit̄ mun=
dus.Ecce q̄re dꝛ lucifer ceſar.i.poſſidens p̄nci=
pes.de q̄b⁹ ap̄l's.Non ē vob̄ colluctatio aduer=
ſus carnē ⁊ ſanguinez.glo.homies.ſ; aduerſus
p̄ncipes ⁊ p̄tātes ſcilꝫ demones Eph̄.vj.Hi ad
modum iudeoꝝ dicūt.Nō habem⁹ regē niſi ce=
ſarē.Joh̄.xix.Utruz ad ſcđm q̄re aīa dꝛ cenſus
⁊c̄.Pꝛo quo nota ꝙ ſicut impatoꝛ i quolibet re
gno ꝓuincia ⁊c̄.exigebat tributū.Ita xp̄s rex
⁊ impatoꝛ in quolibet regno ⁊c̄.aīas tributari/

as exigit a nobis principaliter. ita ꝙ in h̄ tantā
hȝ diligentiā cuilibet aīe mittit ꝓcuratorē ſuuȝ
ne aliqua ꝑdaẗ non tñ cogit liberū arbitriū. Jō
dicit xp̄s mūdo. Da mihi animas cetera tolle ti
bi ſcȝ diuicias dignitates ⁊c̄. Geñ. xiiij. Ecce q̄=
re aīa dicitur cenſus. quia debeẗ vni magno do
mino. Tū iure creatiōis. Ecce oēs aīe mee ſunt
dicit dn̄s. Ezech. xviij. Tū etiā iure redēptiōis
Que mulier habēs draginas decē. et ſi perdide
rit vnā ⁊c̄. Nō practice iſtam ꝑabolā vt habeẗ
Luc̄. xv. Hec mulier eſt ſapientia diuina. ratio
quia mulier regit ⁊ gubernat domū. ita ſapiētia
diuina. de qua ad litteram dicit Salomō. Mu
lierē fortem q̄s inueniet. ꝓcul ⁊ d̄ vltimis finibꝰ
p̄cium eius. Prouͤ. vlẗ. Diciẗ fortis. quia nihil
pōt fieri cōtra ſapientiā diuinaȝ. Nota ꝓcul. qꝛ
a ſalomone vſqȝ ad chriſtū trāſierūt mille anni.
Jn textu biblie ſalomon non poſuit numeꝝ cla
rū. ſȝ vbi dicit ꝓcul poſuit litterā aleph qd̄ inter
pretaẗ mille. Nota de vltimis finibꝰ eiꝰ numera
ra aſcēdendo quattuor elemēta. decē celos. ordi
nes. ix. āgeloꝝ. De vltimis ſcȝ de cathedra dei.
venit ſapientia euāgelica. Hec mulier habebat
decem dragmas auri ſcȝ decem gradus creatu=
rarū ſpūalium. in q̄bus deus ſculpſit ſuā ꝓpriā
imaginem. ſicut in moneta auri imago regis vel
imꝑatoris. p̄mus gradus eſt ſeraphinorū. ſecū=
dus cherubinorū. tertius thronoꝝ. quartꝰ dn̄a
tionū. quintus v̄tutuȝ. ſextus poteſtatuū. ſepti
mus p̄ncipatuū. octauus archangelorū. nonus
angeloꝝ. decimus ē hoīuȝ. ꝑdidit dragmā vnā
ſcȝ naturā humanā. Sȝ diceret aliq̄s. etiā perdi
dit naturā angelicā. Verū ē. ꝫ differēter. qꝛ non
tota natura angelica fuit ꝑdita. ꝫ ꝑ adam ⁊ euā
tota natura humana fuit ꝑdita. Sed q̄d fecit ſa
pientia diuina. accēdit lucernā xp̄m. in furno. ſ.
vteri v̄ginalis. xp̄s autē d̄r lucerna. Ratio. qꝛ
ſicut in lucerna ſunt tria. cera mollis. lichnꝰ. et
lux. Sic in xp̄o ē caro fragilis. aīa. ⁊ diuinitas.
Ideo dauid in ꝑſona dei patris dī. Paraui lu=
cernā xp̄o meo. pſ̄. ⁊ euertit totam domum. id ē
mundū. ſ. in p̄dicatiōe Euerſio eſt qñ illud qd̄ ē
ſupra venit infra. Totꝰ mundus erat in altū ele
uatus ꝑ ſupbiam. ꝫ xp̄s euertit p̄dicando et p̄=
cepta hūilitatꝭ dādo. Et q̄ſiuit diligēter eūdo d̄
villa ī villā. Si fuiſſet ſibi dictuȝ Dn̄e q̄d q̄ritꝭ=
dragmā quā ꝑdiderā ⁊c̄. Tm̄ eā q̄ſiuit q̄uſqȝ in
uenit. Qñ aīa deſcēdit ad limbū. ibi inuenit tot
milia. q̄ iucūta dixit amicis ſuis ſcȝ v̄tutibꝰ ange
lorū Cōgratulamini mihi oēs. qꝛ īueni dragmā
quā ꝑdideraȝ ⁊c̄. Moraliter hic gaudere debe
mus quādo dragma ſcȝ ꝑſona ad deū ꝑ bonam
vitam venit cum ꝓpoſito non redeūdi Jdō ex=
emplo angelorū gaudendū eſt. Sȝ aliqui faciūt
oppoſitū deridendo de illis qui faciūt penitētiā
Nota quomodo ꝓ peccatꝭ ſecretis ſufficit peni/
tentia ſecreta. Sed ꝓ publicis neceſſaria eſt pe=
nitentia publica Verbi gratia. ſi aliquis ſecrete
ī corpore ſuo fuit ſuperbus. ſufficit ſecreta peni/
tentia. ſi publice neceſſaria eſt publica penitētia
ita vt ſi omnes ſcandalizauit om̄es edificētur ꝑ
penitentiā ſuam ⁊ laudent deuȝ. Quā bonū eſt
corruptuȝ manifeſtare penitentiā. ſic eni effugi=
es voluntariū pctm̄. Eccl. xx. Patet ſcd̄a q̄ſtio
Q̄tum ad tertium cui cēſus dari oporteat ꝑ iu=
ſticiam ⁊ rigorē. Hoc ē ad ꝓpoſitū pro mortuis
De animabus ex hoc mūdo decedētibus fit iu/
dicium a xp̄o. ſm̄ ꝙ iudiciuȝ xp̄s fecit qñ iudei
dixerūt ſibi. licet cenſū ⁊c̄. xp̄s autē viſa mone
ta imagine ⁊ ſupſcriptione iudicauit dī. Reddi
te ⁊c̄. Sic anima iudicaẗ ſm̄ imaginē ⁊ ſupſcri/
ptionē quā p̄fert. Pro quo ſciendū ꝙ anima in
ſui creatione recepit imaginē dei. Sic eni quan
do fit moneta auri in ea imprimiẗ imago regis.
ita in anima quādo creatur: perſona patris im=
primit memoriam p̄teritorū. perſona filij intelle
ctum p̄ſentium. ꝑſona ſpūſſancti voluntatē fu=
turorū. ⁊ ſicut nō ē niſi vnus deus. ſic nō eſt niſi
vna anima cum illis tribus potētijs. Ad imagi=
nem quippe dei factus eſt homo. Geñ. ix. Sȝ in
ſui redemptione que ꝑ baptiſmū applicaẗ. tunc
anima recipit ſupſcriptionē tituli. ih̄s nazarenꝰ
rex iudeoꝝ. de hoc dicit Joh. habentes nomen
eius ſcriptū in frontibꝰ eoꝝ Apoc̄. xiiij. in parte
ſupiori. ſ. in mēte. Et ſic qñ michael quē dn̄s cō
ſtituit p̄ncipem ſup omnes animas ſuſcipiēdas
dicit xp̄o. licet cēſū dare ceſari. i. diabolo an nō
Reſpōdet xp̄s. cuiꝰ eſt imago hec ⁊ ſupſcriptio
dicit michal: dei. Et chriſtꝰ. reddite que ſūt dei
deo. Sed quādo anima auertitur a deo peccan
do moraliter ſupinduit ſibi terribilem imaginē
diaboli. ac ſi ſup ſigillum regis aliq̄d ſuppone/
retur. verbi gratia. ſi peccat per ſupbiam ſuper
poniẗ imago leuiatā Anſhelmꝰ Loquēs ī oratī
one: vt peccator debet loqui dī. Heu me miſerū
q̄lem. vt ſupra in ſmone Reddite. Terribilis ē
etiā titulꝰ q̄ circūſcribiẗ dī. lucifer diabolꝰ. rex
peccatoꝝ. Juxta illud Peccatū iuda. i. xp̄iani
ꝯſitentis ſcriptū ē ſtilo ferreo in vngue adama=
tino. Hiere. xvij. ſm̄ ergo diuerſitatē imaginis
⁊ ſupſcriptiōis iudicabiẗ aīa reddenda deo vel
ceſari. i. diabolo. Nō practice qñ aīa pctōris im
penitētis decedit. diẗ michael xp̄o. licet cenſuȝ
dare ceſari an nō. ⁊ xp̄s. Cuiꝰ eſt imago. Rn̄dit
ceſaris. reddite ḡ ⁊c̄. ſtatim diabolꝰ accipit aīaȝ
Ecce quō fit iudiciū. Nō h̄ de Hiero. qñ ſibi di=
ctū fuit a xp̄o Nō es xp̄ianꝰ ꝫ ciceronianꝰ. qꝛ ex
nimio cordis affectu p̄ferebat imaginem cicero
nis ⁊ eius doctrine ſupſcriptionē Jdeo diciẗ p̄
ferentibus imaginē ⁊ ſupſcriptionem diaboli.
Si q̄s adorauerit beſtiā ⁊ imaginē eiꝰ ⁊ accepit
caracterē ī fronte ſua aut in manu ſua h̄ bibet d̄
vino ire dei. Apoc̄. xiiij. Jdō dauid. Dn̄e ī ciui
tate tua imaginē ipſoꝝ. Deus in celeſti ciuitate

ſcꝫ ē ⁊ ipi i ſua terreſtri ciuitate imaginē eius ad
nihiluꝫ redigerūt. pſ̄.lxxij. Si dicaꝛ. qd faciā ꝙ
qꝛ ſū pctōꝛ ⁊ ſupinduxi imaginē ⁊ ſupſcptionēꝫ
diaboli. Solutio. Non debetiſ deſperare. qꝛ ad
huc poteſtis imagineꝫ dei repare. ꝓponendo a
peccatis abſtinere ⁊ ꝯtineri. Scriptura diaboli
deleꝛ ⁊ xp̄i repaꝛ in cōfeſſione qñ cōfeſſoꝛ dicit
Autoꝛitate dñi nr̄i ⁊c̄. tunc imago dei ⁊ ſupſcri
ptio ē repata. ⁊ qñ in iudicio dꝛ. Cui⁹ eſt imago
hec. dꝛ: dei. ergo Reddite deo.

¶ De eadem dñica ſermo tertius.

Oſtēdite mihi nu
miſma cenſus. Iſtud ꝟbum habetur
Mat. xxij. Ad lr̄aꝫ. ꝟbū ē xp̄i ad q̄
ſtionē ꝑplexā. rñdētis dicēdo Oſtēdite mi. ⁊c̄.
Sꝫ pn̄ti ſmone volo ꝑtractare h̄ tropoloice ſeu
ſpūalit̄. Pꝛo q̄ ſciēduꝫ ꝙ ſicut impatoꝛ roman⁹
in illo tp̄e de oī regno ꝓuincia. ⁊ ciuitate ⁊c̄. exi
gebat certos reddit⁹ i tributū etiā ſub pena moꝛ
tis ne fraudareꝛ. ⁊ habebat iā in q̄libet loco cer
tos creditoꝛes ⁊ collectoꝛes. Ita rex ⁊ impatoꝛ
nr̄ ihs q̄ ē rex regū ⁊ dñs dñantiuꝫ. qꝛ oē dñiuꝫ
ē in eo intm̄ ꝙ dicit Ioh. habet in veſtimēto ⁊ i
femoꝛe ſuo ſcriptū rex regum ⁊ dñs dñantium.
Apoc̄. xix. Nō hꝫ in veſtimēto. i. in hūanitate.
qꝛ ſicut veſtimētū ꝑſonā coopit hoīs. ita hūani
tas in xp̄o diuinā ꝑſonā. Et humanitas dicatur
veſtis. autoꝛitas. Qui cū in foꝛma dei eēt exina
niuit ſemetipm̄. foꝛmā ſui accipiens ⁊ habitu i
uent⁹ ē vt hō. ad Phil. ij. Nō in femoꝛe Femur
eſt iux̄ ꝑtes generationis. ⁊ ſignificat ꝑſonā filij
dei q̄ ꝑ eternā generationē ꝓcedit a patre Vult
ergo dicē ꝙ inq̄ntum hō ⁊ inq̄ntū fili⁹ dei ē rex re
gū ⁊c̄. Ido dicit ſcp̄tura. Dñe de⁹ rex oīpotēs:
in ditione tua cūcta ſunt poſita ⁊c̄. Heſter. xiij.
Ideo in oīb⁹ regnis terris ⁊ ꝓuincijs: vult hr̄e
t̄butū certū nec vult defraudari. tributū qđ ipe
vult ſūt aīe rōne creatiōis. qꝛ ipe cuꝫ pr̄e. ⁊ ſpū
ſācto creauit eas ad imaginē trinitatiſ. Tū etiaꝫ
iure recreatiōis ⁊ redēptiōis. qꝛ ipe emit ſāgui
ne ſuo nos. Ido dic̄ ipe. oēs aīe mee ſūt Ezech.
xviij. Licꝫ eni oīa ſint ſua. ꝑncipalit̄ tn̄ aīe quia
nihil p̄cioſi⁹ aīa dēptis angelis ſb celo. Autoꝛi
tas. Quid ꝓdeſt hoī ſi vniuerſū mundū lucreꝛ
aīe ꝟo ſue detrimētū patiaꝛ. mat. xvj. Pꝛo iſto
tributo miſit ꝓcuratoꝛes. ſ. patriarchas ⁊c̄. imo
ipemet voluit venire Fili⁹ eni hoīs venit q̄rere
⁊ ſaluare qđ ꝑierat Luc̄. xix. Et qñ ipſe receſſit
dimiſit ꝓcuratoꝛes ſuos: vt cuſtodiāt ⁊ ꝓcurēt
ſibi tributū. Iſti ſunt curati aīaꝝ. Papa eſt ma
ioꝛ Cardinales Archiep̄i et Ep̄i ⁊c̄. q̄ pl⁹ debe
rēt curare đ ſalute aīaꝝ q̄ꝫ de redditib⁹. vtinam
mō nō ſit oppoſitū. Et ſic impatoꝛ dabat ſalariū
collectoꝛib⁹ ſuis. ita xp̄s dat eis redditus. Qñ
aūt h̄ tributū p̄ſentaꝛ xp̄o. ſ. i moꝛte dicūt ange
li. Dñe tributū h̄ de tali villa venit. qđ vob mit
tit talis curat⁹ ⁊c̄. Queādmodū dicebaꝛ impa
toꝛi ⁊ videbaꝛ ſi eſſet bonū. Ita đ aīa qñ p̄ntaꝛ
xp̄o dic̄ xp̄s. Reddite mihi numiſma cēſus ſi ē
bonū p̄cipit vt ponaꝛ in ciſtulis ſuis. ſ. in oꝛdi
nib⁹ angeloꝝ. Si aūt ſit mala moneta p̄cipit vt
ponaꝛ in ignē inferni ad cōburēdū. patꝫ thema
Inuenio ꝙ anima ad inſtar bone monete ſi de
bet reponi in locis angeloꝝ debet hr̄e ſeptē ꝯdi
tiones ꝟtutes ſeu ꝓꝑꝛietates.

¶ Pꝛima eſt imaginis ꝟitas.
¶ Scđa eſt ſupſcriptionis ꝓꝑꝛietas.
¶ Tertia materie pꝛecioſitas.
¶ Quarta equi pōderis grauitas
¶ Quinta ſoni cōgruitas.
¶ Sexta figure ſinceritas.
¶ Septima circularis integritas.

De q̄libet iſtarū examinaꝛ aīa in iudicio. Tres
p̄me ꝯditiones habēꝛ per tres ꝟtutes theolo. ⁊
q̄ttuoꝛ ex q̄ttuoꝛ ꝟtutib⁹ moꝛalib⁹. Dico ꝙ pꝛi
ma conditio ē quā debet hr̄e ad inſtar bone mo
nete ē imaginis ꝟitas. Iā videtis ꝙ cōiter i mo
netis eſt imago p̄ncipis. h̄ ſuabatur antiq̄tus i
moneta auri. vel non reputabaꝛ bona. Sic etiā
neceſſariū eſt aīe ad h̄ qđ ſit bona et reponēda i
celo opoꝛtet ꝙ habeat ꝟitatem đ imagine. quia
lꝫ q̄libet aīa habeat imaginē trinitatis ꝑ creatio
nem. nō tn̄ ex h̄ ſaluaꝛ niſi habeat imagineꝫ xp̄i
ꝑ ꝟtualē iuſtificationē vel imitationē Hec autē
imago habeꝛ ꝑ p̄mā ꝟtutē theologicalē q̄ eſt fi
des. qꝛ ſic̄ imago vna hꝫ multa mēbꝛa. ita vna fi
des catholica hꝫ. xij. articulos. ⁊ depingit i aīa
vnam imaginē ꝟtualē. xij. mēbꝛa habentē. Pꝛi
mus articul⁹ fidei ē. Credo in deū patrē oīpotē
tem creatoꝛē celi ⁊ terre ⁊c̄. Hic depingit frontē
imaginis. Rō ē. qꝛ ſicut frons ē p̄ncipiuꝫ imagi
nis. ita deus pater ē p̄ncipiū oīuꝫ creaturarum.
imo etiā eſt p̄ncipiuꝫ filij ⁊ ſpūſſancti ⁊ ē p̄ncipiū
non đ p̄ncipio. Scđs articul⁹ ē. Et in ihm chꝛi
ſtū filiū ei⁹ vnicū dñm nr̄m. Hic depingit ocl'os
Rō. qꝛ iſte articulus duob⁹ oculis debet videri
ſcilꝫ dextro q̄ntum ad chꝛiſti diuinitatem. et ſini
ſtro q̄ntum ad humanitateꝫ. ¶ Tertius eſt Qui
ꝯcept⁹ eſt đ ſpūſancto nat⁹ ex maria virgīe. Hic
depingit aures. Vñ dꝛ virgini Gaude ꝟgo ma
ter xp̄i q̄ ꝑ aurem cōcepiſti gabꝛiele nuncio. Se
cūdo ꝯtinet natiuitatē in q̄ virgo audiuit ange
los cantātes. ¶ Quartus eſt. paſſus ſub pontio
pylato crucifixus moꝛtu⁹ ⁊ ſepult⁹. Hic depin
git nares. Ratio ſicut ex grano incenſi i igne po
ſito redolet bonus odoꝛ: ſic de grano coꝛpoꝛis
xp̄i in igne paſſionis poſito. Ideo apl's. Tradi
dit ſemetipm̄ ꝓ nob oblationeꝫ ⁊ hoſtiā deo in
odoꝛem ſuauitatis ad Ephe. v. ¶ Quintus eſt
Deſcendit ad infer. Hic depingit duas genas
Ratio. qꝛ ſicut gene decoꝛāt imaginem. ita chꝛi
ſtus deſcendit ad inferos vt inde extraheret du
as cōditiones gentiū q̄ dederūt pulchꝛitudineꝫ

mundo ſcilʒ aliquas animas legis nature.ſ.ade
eue noe ꝛc̃.ꝛ legis ſcripte que dicunt gene .Au
toꝛitas.Qualis dilectus tu⁹ o pulcherrima mu
lierū.Cañ.v.Reſpōdit ꝟgo.Dilectus me⁹ can
didus ꝛ rubicūdus gene illius ſicut areole aro/
matum cōſite a pigmentarijs. Sextus ē.tertia
die reſurrexit a moꝛtuis.Hic depingit os.Rō.
qꝛ chꝛiſtus oꝛe ꝓbauit ſuam reſurrectionē.ſ.lo=
quendo comedendo q̄ ſunt officia oꝛis. Septi
mū.aſcēdit ad celos ſedet ad de.pa.Hic depin=
git collum.Ratio.quia cibum mittim⁹ ꝑ colluʒ
ꝛ deſcendit ad ſtomachū.ꝛ dat vitam coꝛpoꝛi.
Sic om̄is cibus ſpūalis ex quo ipē aſcēdit ꝑ eū
deſcendit ad nos dans nobis vitam ſpūalē.Jō
aplꝰs.Aſcendens xp̄s in altum.captiuā duxit
captiuitateʒ dedit dona hominib⁹.ad Eph.iiij
¶Octauus.qui venturus eſt iudicare viuos et
moꝛtuos.Ecce h̄ bꝛachia.Ratio.qꝛ i iudicio ex
tēdet duo bꝛachia ſcʒ dextrū dicēdo bonis.Ve
nite benedicti patris mei.Scd̄o ſiniſtrū malis
dicendo.Diſcedite a me maledicti ꝛc̃.Matth.
xxv. Non⁹.Credo in ſpiritūſanctū.Ecce h̄ pe
ctus.Ratio.qꝛ infra pectus conſiſtit coꝛ a quo
ꝓcedit vita coꝛpalis ſic a ſpūſancto ꝓcedit vita
ſpūalis.Spūs eni eſt qui viuificat.caro aūt nō
ꝓdeſt quicꝙ̄.Joh.vj.¶Decim⁹.ſanctā eccl̄iaʒ
catholicaʒ.Hic depingit ventrē.Ratio.quia ſi
cut venter recipit omnes eſcas bonas ꝛ malas.
ſic eccl̄ia oēs recipit nulli claudit gremiū. Vn=
decimus eſt.ſanctoꝝ cōmu.remiſſioneʒ pctōꝝ.
Hic depingit crura.Ratio.quia iter om̄ia alia
membꝛa crura ſunt ꝑtibus generationis ꝓpin/
quioꝛa ad generandū filios.Sic ꝑ ſacramēta ec
cleſie generant filij dei.¶Duodecim⁹.carnis re
ſurrectionē ꝛ vitam eternā.Ecce tibie ꝛ pedes
Ratio.quia ſicut tibijs ꝛ pedibus ambulamus
ſic etiam finaliter ꝑ reſurrectionem opoꝛtet nos
ambulare ad vitam eternaʒ in gloꝛia. De tibijs
iſtl autoꝛitas.De⁹ creauit.id ē.foꝛmauit.homi=
nem ad imaginē ſuaʒ.id ē.in anima ꝑ creationē
Et iterum cōuertit illum in ipām ſupple imagi/
nem ꝛ ſm̄ ſe veſtiuit eum ꝟtute.Eccl̄i.xvij.Nū
auteʒ dicit xp̄s.oſtendite mihi numiſma.ſi i ani
ma inueniat hec imaginis veritas recipit in co
fris xp̄i.al̄s ꝓicitur in inferno tanꝙ̄ moneta fal
ſa.ideo ꝛc̃. Secūda conditio que requirit ē ꝓ
pꝛietas ſupſcriptionis.Scribebat eni titulus:
Ceſar impatoꝛ romanus.vel huiuſmodi.ꝛ hec
habebat per illam virtutē que eſt ſpes que coꝛ=
di ſupſcribitur nomē domini qd̄ eſt ihs: in quo
in cunctis tribulationib⁹ ꝛ neceſſitatibus eſt ↄfi
dendum Nota exemplū de beato ignatio in cu=
ius coꝛde poſt obitum eius inuentuʒ eſt nomen
ihs litteris aureis ſcriptuʒ.Jd̄o chꝛiſt⁹ dabo ti=
bi calculū candidum.et in calculo nomen nouū
ſcriptuʒ qd̄ nemo ſcit niſi q̄ accipit.Apoc̃.ij.Sʒ
modo ſunt multi miſeri qui ponunt ſpem ſuaʒ i

falſis ↄiurationibus iurādo ſepe ſtulte qd̄ nūꝙ̄
fuit verum.Aliqui obſeruant dies egyptiacos.
Item mulieres etiam ꝙ̄plurimas in ſuis actib⁹
ꝛ credentijs cōmittūt et habent ſtulticias ſicuti
ꝙ mulier in puerperio non ſignet vel faciat cru=
cem ſuper cibum.Item ꝙ mulieres in ꝑmo āno
quādo receperūt viros nulli dent lumē vl̄ ignē.
Item ponunt bꝛacas.Sʒ illis fatuitatib⁹ dimiſ
ſis ponatis ſpem veſtram in nomine ihu.vñ da
uid.Beatus vir cui⁹ eſt nomen domini ſpes ei⁹
ꝛc̃.ꝛ nō reſpexit in vanitates ꝛ inſanias falſas.
pſ̄.xxxix.Quādo dic̃ chꝛiſt⁹.oſtēdite ꝛc̃.¶Ter
tia eſt ꝑcioſitas materie ne ſit de plūbo.quia lʒ
haberet imaginē ꝛ ſupſcriptionē tn̄ falſa mone
ta eſſet.hec habet in anima per tertiam ꝟtutem
que eſt charitas.deum ſuper om̄ia ꝛ ꝓximū ſi/
cut ſeipm̄ diligendo.Et hec charitas facit aīaʒ
pꝛecioſam coꝛam deo.quia ſine charitate nulla
opera que homo facit etiam bona de genere pla
cent deo.vnde apoſtol⁹.Si habuero fidem ita
vt montes trāſferam: charitatē auteʒ non habu
ero nihil ſum.j.Coꝛ.xiij.Etiaʒ ſi vnus haberet
fidem patriarcharū ꝛ deuotionem ꝓphetarum
ſine charitate nihil valeret.quia nulluʒ op⁹ nec
coꝛde cogitando.nec oꝛe loquēdo.nec ope ope/
rando valet aliquid ſine charitate.apl̄s.Si lin=
guis hominū loquar ꝛ angeloꝛū.charitatem au
tem non habeam factus ſum velut es ſonans.j.
Coꝛ.xiij.Angeloꝛum lingue ſunt eoꝛum ſignifi
cationes.vult ergo dicere apl̄s ꝙ ſi ipſe ꝑdicaſ/
ſet qd̄ eſt officium oꝛis nō ſolū linguis hominū
ſed etiam angeloꝝ.ꝛ charitatē non haberet eēt
vt es qd̄ vocans ad eccleſiam gentes non intrat
ſed deſtruit ꝛ conſumit ſeipm̄. Quarta eſt eq̄/
ponderis grauitas.Jam videtis ꝙ moneta au/
ri ponderat.hec habet per vnam ꝟtutem moꝛa
lem que eſt humilitas.quia ꝑſona humilis i ſta
tera deſcendit ꝑmo in oculis humiliter reſpiciē=
do.in veſtitu.in oꝛe humiliter loquendo.ꝛ i coꝛ
poꝛe neminē deſpiciendo ꝛ poteſt dicere Domi
ne non eſt exaltatuʒ coꝛ meum neꝙ̄ elati ſūt ocu
li mei.Sicut eni ſuperbus aſcendit in altum in
officijs honoꝛibus.ſic per oppoſitum humilis i
ſtatera deſcendit.Pꝛo quo nota ꝙ pōderāda ē
in ſtatera diuine iuſticie vita chꝛiſti cui debem⁹
equari non per equiparentiā ſed per imitatiōeʒ
ſeu cōfoꝛmitateʒ vite.quia ſicut xp̄s in vita ſua
fuit humilis in oībus.ſic etiam nos humiliem⁹
Itē ſicut ipē fuit liberalis ita ꝛ nos ꝙ nō ſimus
auari.Itē ſicut xp̄s fuit purus ꝟgo ꝛ caſtus.et
nunꝙ̄ ſciuit expimentaliter actum illum.Ita ꝛ
nos eius exemplo caſti eē debemus Jd̄o aplꝰs
hoc.ſ.pondus vite xp̄i ſentite in vobis qd̄ et in
chꝛiſto ihu.ad Phil̃.ij.Mulieres autē debent
vitam ſuam ponderare ad vitam xp̄i ꝛ ad pon/
dus vite ꝟginis non per equalitatē ſed ꝑ cōfoꝛ
mitatem.quia dic̃ xp̄s mulieribus vanis virgo

⁊ mater mea lz eſſet ꝺ genere regali noluit indui
de auro ⁊c̃. ꝓpter hoc dicit chriſtus ⁊ virgo ho
minibus. Diſcite a me qꝛ mitis ſum ⁊ hũilis cor
de. Matth.xj. Quinta eſt ſoni cõgruitas ita ꝓ
batur moneta a ruſticis Sic chriſtus req̃rit bo⸗
num cenſum ⁊ boni ſoni. ⁊ hoc habet̃ per virtu
tem prudentie q̃ examinat ſonuz verboꝝ ab ore
ꝓcedentiũ ne ſint in offenſam dei iurãdo ⁊c̃. nec
ꝓximi ipm diffamãdo. iniuriando vel falſe deci
piendo: nec in laudẽ ſuijpius ſed proximi ⁊ dei
Si quis loquit̃ quaſi ſermones dei ſupple loq̃t̃.
j. Pet̃.iiij. Sunt multi qui faciũt malũ ſonũ iu/
rando. blaſphemãdo. ꝓximuz diffamãdo vel iu
dicãdo. vel peccatũ occultũ publicando. Naz ⁊
ſi ex peccato perdidit animã tamẽ remanebat ſi
bi bona fama. ſed damnatis vos eũ diffamãdo.
Jdeo apl̃s. Omnis ſermo malus ab ore veſtro
non ꝓcedat. ſed ſi quis bonus eſt ad edificatõez
fidei vt det gratiã audiẽtib⁹. ad Eph.iiij. De h
ſono examinat̃ anima in iudicio quãdo i lapide
ferit. petra autẽ erat chriſt us. j. Corĩ. x. oſtẽdite
⁊c̃. Sexta ẽ figure ſinceritas. ſcz ꝙ moneta non
ſit fracta. hoc habetur ꝑ ꝟtutem obedientie ꝙ i
cludit omniũ mandatoꝝ dei obſeruantiã. quia
ſi vnum p̃ceptuz frangit̃ non habet ſinceritatez
Dicunt aliqui: bene placeret mihi ꝯſeruare illꝺ
p̃ceptum ⁊ illud ſed non iſtud. ſ illud nõ poteſt
bene ſtare ⁊c̃. Moneta anime veſtre non eſt ſin
cera. Jdo dicit beatus iacob⁹. Quicũqꝫ totam
legem impleuit: peccauerit autẽ in vno fact⁹ eſt
omniũ reus. Jac.ij. Ratio quomodo eſt h cum
p̃cepta ſint decẽ ꝙ ſi ego faciaz ꝯtra vnũ. ꝙ ſim
reus omniũ. verbi gratia. ſi ego cõmitto furtuz
pecco cõtra illud p̃ceptum. non furaberis. quo
modo ero reus. nõ habebis deos alienos. quia
nunqꝫ feci cõtra ſcđm. nec tertiũ. Jdo eſt h ma/
gna difficultas que declaratur ſubtiliter ſic. Jn
omni peccato mortali ſunt duo vt dicit beatus
Aug⁹ ⁊ omnes theologi. ſcz auerſio ab incõmu
tabili bono. ⁊ cõuerſio: ad cõmutabile bonum.
Deus ẽ bonum incõmutabile. ⁊ creatura bonũ
cõmutabile. deus p̃cipit humilitatem. ⁊ tu dicĩ.
nolo eſſe humilis. giras dorſum deo ⁊ cõuertis
te ad creaturã. ad ſupbiam. Ecce auerſio a deo
⁊ cõuerſio ad creaturã. ⁊ ſic de omnib⁹ alijs pec
catis. ergo factus eſt omuiũ reus ſcz auerſionis
⁊ cõuerſionis. Septima eſt circularis itegritas
ꝙ ſit ſine angulis. hec habent̃ per virtutem ꝑſe
uerantie finalis. Tũc figura circularis eſt perfe
cta quãdo finis reſpondet p̃ncipio. vt patet i cõ
paſſo faciẽte circulum ⁊c̃. ſic etiã ille qui incipit
bonũ ponit pedẽ paſſi in cõpaſſo in cẽtro corpo
ris. deinde circuit ꝯterẽdo de peccatĩ ꝓponẽdo
non redeundo ꝯſitẽdo ⁊c̃. tũc finis vnit̃ p̃ncipio
qñ eſt cum deo. Alij autẽ incipiunt bonã vitam
⁊ ponũt pedẽ in centro paſſi ſcz religionis. ⁊ cir
cuũt p̃mo ſtatum nouicij. deinde ꝓfeſſi ⁊c̃. vſqꝫ

ad mortẽ. Jdẽ de clericis. Jdo xp̃s. Qui ꝑſeue
rauerit. non dicit. qui inchoauerit vſqꝫ ad finez
h ſaluus erit Matth.x. Multi incipiunt tam i
religione ꝙ̃ in heremo q̃ non ꝑſeuerant. ſz tunc
pes de circulo mouet̃. Nota legitur de iuuene
quodam religioſo qui petijt cõſilium a quodaz
ſancto religioſo vt oſtẽderet ſibi regulã bene vi
uendi. q̃ dixit. ſicut incepiſti ſic finias. Jdo apo
ſtolus. bonum facientes non deficiam⁹ ⁊c̃. tẽpo
re eni ſuo metem⁹ non deficientes. Ecce quare
dicit. oſtendite nũmiſma.

De eadem dñica ſermo.iiij.

Noſtra conuerſa
tio in celis eſt. habet̃ iſtud verbuz ad
Phil̃.iij. Verbum eſt apl̃i dicẽtis de
ſe ⁊ de alijs apl̃is ⁊ diſcipulis xp̃i. Noſtra ꝯuer
ſatio ⁊c̃. Modo ſi nos volum⁹ intelligere illud
verbũ de ſanctis animab⁹ aploꝝ ⁊ alioꝝ ſancto
rum a corporib⁹ exutis. tũc clarũ eſt. qꝛ ꝙ eoruz
cõuerſatio in celis ſit non eſt dubiũ. qꝛ non ſolũ
anime aploꝝ ꝯuerſant̃ in celo. ſed ⁊ etiã anime
innocentũ. quia ſicut filij intrant patris domuz
abſqꝫ difficultate. ita anime ꝑfecte penitẽtium
ex quo iam in hoc mũdo habuerũt ſuũ purgato
rium. Jtẽ anime martyrũ ⁊ alioꝝ ꝑfectoꝝ ſta⸗
tim poſt mortem intrãt celuz. ⁊ ſic cõuerſatio eo
rum eſt in celis ꝙ̃tum ad animas. Jdo cãtat ec⸗
cleſia. Gaudẽt in celis anime ſunctoꝝ q̃ xp̃i ve/
ſtigia vel ꝑ innocentiã vel ꝑ penitentiã ſũt ſecu⸗
ti. ⁊ qꝛ ſcz aliqui ꝓ eius amore ſanguinẽ ſuũ fu⸗
derũt. ideo cum xp̃o regnant ineternũ ⁊c̃. Si er
go ꝺ eoꝝ animab⁹ volum⁹ intelligere thema cla
rum ẽ. nec habet difficultatẽ q̃n eorũ anime ſint
in celis. ⁊ cõuerſatio eorũ. Sed ſi volumus itel⸗
ligere ſm ꝙ apl̃us loquebat̃ q̃ ſcz adhuc viuen
tes in hoc mundo conuerſationẽ habeant in ce⸗
lis habet difficultatẽ. ſed nõ intelligatis ꝙ eorũ
ꝯuerſatio ꝑ habitationẽ corꝑalẽ. ſ ꝑ imitatiõez
ꝟtualem ſit in celis. ꝟbi grã. Si aliqs viuendo
in domo ſua ſeruaret ꝑfecte vota ⁊ cerimonias
omnes alicui⁹ religionis ſcz ꝑ pauꝑtatem caſti⸗
tatẽ ⁊c̃. Si q̃reretur. vbi ẽ ſua ꝯuerſatio: opor/
tet reſpõdere cum diſtinctione vel ꝙ̃tũ ad habi
tationẽ corꝑalẽ. vel ꝙ̃tũ ad imitationẽ ꝟtualez
Q̃tum ad habitationẽ corporalẽ ẽ i hoc mũdo.
Sz per imitationẽ virtualem ſic ſua cõuerſatio
ẽ in celis. quia habet ꝓprietates ꝟtutes et cõdi⸗
tiones celeſtes. Jdo dicebat apoſtol⁹ de ſe ⁊ de
alijs. Noſtra conuerſatio in celis eſt. Jdo cãta⸗
tur de ꝑſona ſancta. Q̃m in hac ꝑegrinatiõe ſo⸗
lo corꝑe ꝯſtitut⁹ cogitatione ⁊ auiditate in illa
eterna patria cõuerſatus eſt. ſcz ꝑ imitationem
ꝟtualẽ. Ego q̃ſiui ⁊ inueni q̃litates ⁊ ꝟtutes et
ꝯditiones celi ſm phiam ⁊ ſm theologiã vt per
ꝟtualẽ imitationẽ ꝯuerſemur in celo. ⁊ ſũt ſeptẽ
Prima alta ſublimitas Scđa plena rotũditas.

Tertia perfecta puritas. Quarta pura claritas
Quīta firma ſtabilitas. Sexta ampla vtilitas.
Septima ↄtinua volubilitas. Si nos habemꝰ
iſtas ſeptē cōditiones nr̄a ↄuerſatio eſt in celis.
· Prima ē alta ſublimitas. tāta ē altitudo celi ꝙ
nō pt̄ mēſurari Aliꝗ vt ab rabi moyſes ⁊ aliȷ̄ vo
luerūt mēſurare ⁊ numerare. ⁊ lꝫ laborauerīt ad
h̄ ſciendūꝫ. tñ̄ neſcierūt veritatē. qꝛ dic̄ ſcp̄tura.
Quē altitudinem celi ⁊ latitudinē terre ⁊ ꝓfū/
dū abyſſi q̄s dimenſus eſt. Eccī. j. q̄ſi diceret. i=
poſſibile eſt. altitudinem celi fecit deus ſicut ma
gnus dominꝰ ⁊ potens q̄ ꝓ ſe ⁊ vxore ⁊ filiȷ̄s fa/
cit cameras in altū. ⁊ baſſe facit ſtabulum iumē
toꝝ. ⁊ infra terrā facit carcerē. Iſto modo deꝰ
ordinauit mundū. Cogitate ꝙ totus mūdus ſit
domus dei Baruch. iij. O iſrael q̄ꝫ magna ē do
mus dei ⁊c̄. Supius in celo ſunt camere vbi eſt
dominꝰ cuꝫ filiȷ̄s ⁊ amicis ſuis. ſcꝫ ſanctis. ⁊ iſte
camere ⁊ palacia ſunt corꝑalia nō de luto ſeu la
pide. ſed de materia celi vbi ſūt iam ſancti i glo=
ria. hic inferius ſunt beſtie. qꝛ pro eis eſt factus
iſte locus ⁊ nos ꝓpter peccatum ſumꝰ cū beſtiȷ̄s
Si tenuerimꝰ vitaꝫ bonam aſcēdimus ad came
ras. Si malaꝫ: deſcendimꝰ ad carcerem inferni
cum malefactoribꝰ in corde terre. Iſtā qualita=
tem debemus nos habere ꝑ imitationē ſp̄ualeꝫ
eleuando nos in altuꝫ per deſideriū appetendo
ſuſpirando ⁊ deſiderādo vitam eternaꝫ ⁊ deſpi
ciendo oīa mūdana. honores ⁊c̄. quia nō ſūt
niſi fumꝰ. ſimiliter deſpicere debemꝰ venereas
delectationes. ⁊ tunc noſtra cōuerſatio erit i ce/
lis. Apl̄us. qui oīa mūdana deſpiciebat vt ſter=
cora vt chriſtū lucefaceret. ad Philip̄. iij. Nota
vt ſtercora. Quādo aliq̄s in domo ſtercus ⁊ im
mūdicias cōgrega. tet nocet corrūpendo aerem
domū ⁊ ꝑſonam. ſed quādo ſpergit̄ in agris ſic
fructificat. Ita quādo religioſus clericus vl̄ lai
cus cōgregat diuicias cōgregat ſtercus. qđ cor
rūpit nos in memoria. intelligentia. et volūtate
⁊c̄. Corrūpit domū ⁊ illos de domo qui forte in
terficiunt vos vt habeant pecuniā. Ergo de ca=
mera cordis ſunt iſta tēporalia bona abȷ̄cienda
⁊ i terras ſiccas. id ē. paupes diſpergēda. Qua
re retinetis vos ſtercora vultis vt corrumpant
vos. Ecce quare dicit. oīa detrimentuꝫ feci ⁊
arbitror vt ſtercora vt xp̄ꝫ lucrifaciā. ad Phil̄.
iij. Et cōcordans Ezech. dicit Argentū eoꝝ fo=
ris ꝓicietur ⁊ aurum eorum in ſterquiliniū erit.
Subdit rōnem. quia argentū eorū ⁊ aurū coruꝫ
non valebit liberare eos in die furoris domini.
Ezech. vij. Quādo ergo terrena a nob̄ deſpiciū=
tur ⁊ celeſtia appetuntur poſſumus dicere Nr̄a
⁊c̄. Sc̄da conditio celi eſt plena rotunditas qꝛ
caret angulis. Certū ē ꝙ deꝰ potuiſſet cōpoſuiſ
ſe triāgulatū vel q̄drangulatuꝫ. Sꝫ ordo ſeu ſa
pientia dei fecit celū rotūdū totū. Et habet̄ iſta
q̄litas ꝑ imitationē ſp̄ualeꝫ qñ homo i vita ſua
habet ſimplicitateꝫ. ſ. qñ homo non hꝫ angulos.
ſcꝫ ꝙ oſtendit̄ vnus ad ex̄ ⁊ ꝙ ſit alius ad intra
Aliꝗ oſtēdūt ſe ad extra liberales ſed intus ſūt
auari ⁊c̄. vbi angulus ibi ſordes Simplicitas ē
qñ homo eſt talis intus q̄lis vult apparere ad ex
tra. Ido petrꝰ apl̄s. Deponētes oēm maliciam
oēꝫ dolum ⁊ ſimulationē ⁊ inuidias ⁊ oēs de
tractiones ſicut mō geniti infantes ⁊c̄. j. Pet̄. ij
Excludit a nob̄ q̄nqꝫ angulos prauitatis. Pri/
mus ē malicia cordis. odiū rācor ⁊c̄. intm̄ ꝙ ta=
les nō pn̄t ꝓximū diligere. Scd̄s angulꝰ ē oēm
dolū. Iſte angulus cōſiſtit in ore qñ emēdo vel
vēdendo decipiūt ꝓximuꝫ iurādo. tm̄ valet tm̄
ↄſtat ⁊c̄. Ido mercatores auiſetis vos. Antiq̄/
tus nullus petebat niſi qđ erat iuſtū. Ido crede
batur eis ſꝫ modo petunt tm̄ ⁊c̄. Terciꝰ eſt ſimu
lationes. id ē. fictiones. quādo ſcꝫ ex̄ homo oſtē
dit ſe bonū cū tamē ad intra ſit malus. Vbi gr̄a.
In habitu albo oſtēdit̄ caſtitas quaꝫ debeo ha
bere ⁊ in nigra cappa aſperitas ⁊c̄. Quartꝰ eſt ⁊
inuidia. Inuidia eſt triſtari de bono et honore
⁊ officio alterꝰ quādo vos videtis ꝙ ille iā fuit
iratus vel ⁊c̄. Quintꝰ eſt oēs detractiōes De
tractio ē laudare añ et diffamare retro ⁊ ex̄ mor
dere, deponē iſtos angulos debemꝰ ⁊ nos emē
dare. Sicut modo geniti infantes q̄ neſciunt de
pingere ex̄ qđ nō habent ad intra. lac ſimplicita
tis cōcupiſcite. ¶ Tertia ꝓprietas celi eſt ꝑfecta
puritas. qꝛ nullaꝫ hꝫ maculam nec habere pt̄. h̄
ſūt multa palacia q̄ tm̄ pn̄t maculari aliquo mō
ſ; non celū qꝛ dicunt aſtro. ꝙ celū elemētū ignis
tangit. tamē ip̄m non comburit. Ido dixerunt
ph̄i ꝙ celū nō eſt ſuſceptiuū peregrinaꝝ impreſ
ſionū. Iſta q̄litas habet̄ ꝑ caſtitatē q̄ hominem
ꝓſeruat nō cōburi nec calefieri. multi cōburunt̄
ex nimia familiaritate etiā habita ꝓpt̄ bonaꝫ in
tentionē. Aliꝗ incipiūt bonam amiciciaꝫ ſ; poſt
modicū cōburūt̄ ꝑ luxuriā ⁊c̄ Et de luxuria di
cit Iob. Ignis eſt vſqꝫ ad ꝑditioneꝫ deuorās ⁊
eradicans oīa genimia Iob. xxxj. Oia cōburit
⁊ totū ꝑdit̄. Ido auiſemꝰ nos ⁊ ꝓſuemꝰ a com/
buſtione ⁊ elongemꝰ nos ab occaſiōe ⁊ nimia fa
miliaritate orātes ꝓ inuicē. Aliȷ̄ non cōburunt̄
ſed calefiunt. nō eñi faciunt actū p̄ncipalē timo
re mundano. ſ; reſpiciendo loquēdo delectāt̄ et
calefiunt. ſ; melius eēt fugere. In ꝑſona quorū
dicit eſaias Sat calefactꝰ ſū. qꝛ vidi focū. Eſa.
xliiij. aliqui maculat̄. qꝛ hn̄t aliquā familiarita
tem ⁊ ſuſpectā. qꝛ lꝫ ipi nō faciūt peccatū. tamē
oēs opināt̄. Iō eoꝝ fama q̄ dꝫ eē clara fit nigra
in corde gentiū. de talibꝰ dicit Hiere. denigrata
ē ſup carbones facies eoꝝ ⁊ nō ſūt cogniti i pla
teis. Threñ. iiij. Facies dicit̄ fama. quia ſicut i
facie cognoſcit̄ quis. Ita fama que diuulgatur
Si ex fama cognoſcūt̄. tunc cognoſcūtur boni
ex bona fama. et mali ex mala. Quarta ꝓꝑetas
celi ē. ſ. pura claritas nō ē ibi tenebra ſic h̄. Ideo

dicit ſeneca. Talis ē animꝰ ſapiētꝫ q̄lis ē mūdꝰ
ſup lunā. ſemꝑ illic ſerenū ē. Iſtā claritatē debe
mus nos hr̄e ꝑ clarā ſapiaꝫ fidei. Caueatis ne i
corde vr̄o intret tenebra erroris ⁊c̄. debemꝰ eni
habere coꝛ claꝝ. ⁊ hec ē ſapia nr̄a. de q̄ dic̄ moy=
ſes iudeis. ⁊ ꝑ eos nob̄. hec ſcꝫ fides ē ſapia ve=
ſtra corā ꝑplis vt audientes vniuerſa p̄cepta h̄.
dicāt. En ꝑpls ſapiēs ⁊ intelligēs gens magna.
Deut̄. iiij. Nota fidē catholicā vocat ſapiaꝫ. ſꝫ
non ſciaꝫ. Dicit ph̄s. vj. ethi. ꝙ tres ſūt ꝟtutes
intellectuales ⁊ ſpeculatiue. ſ. ſapia. intellectus
⁊ ſcia. Sapiētia ē cognitio diuinoꝝ. lꝫ mō dicāt̄
ſapiētes aſtuti ⁊ fallaces mūdani hoies et falſe
dicētes ſe eē ſapientes: ſtulti facti ſūt. Roma. j.
Intellectꝰ ꝟo ē cognitio p̄ncipioꝝ. Scia ꝟo eſt
cognitio ꝯcluſionū q̄ habent̄ ꝑ demōſtratiōes.
Fides aūt dꝛ ſapia. qꝛ eſt de diuinis ⁊c̄. dꝛ intel
lectus. qꝛ articuli fidei ſunt p̄ncipia totiꝰ theolo
gie. ſ fides nō dꝛ ſcia. qꝛ articuli non ſūt ꝯcluſio
nes habite ſeu ꝓbate ꝑ demōſtrationeꝫ. quia lꝫ
nos habeamꝰ rōes ⁊ argumēta ꝓbātia articlos
fidei. tn̄ nō ſūt demōſtratiōes. qꝛ niſi deꝰ reuelaſ
ſet rōnes nō ſufficiūt ſ ſūt ꝑſuaſiones. Ecce q̄re
dꝛ. hec eſt ſapia veſtra. Nota corā ꝑplis. qꝛ non
ſufficit xp̄iano hr̄e fidem in corde. ſ optet etiam
ꝯfiteri vocaliter tpe ⁊ loco ꝯgruis ſm illō. Coꝛ
de credit̄ ad iuſticiā. oꝛe aūt ꝯfeſſio fit ad ſalutē
Roma. x. Dicat̄ credo in q̄ ſūt. xij. p̄ncipia the/
ologie. Quinta eſt firma ſtabilitas. qꝛ celū incoꝛ
ruptibile ē. ⁊ lꝫ habuerit p̄ncipiū. tn̄ nō habebit
finē in ſubſtātia. Dauid loquēs de coꝛpoꝛibꝰ ce=
leſtibꝰ dicit. Statuit ea ineternū ⁊ in ſeculū ſecu
li. Idē dicūt phi ꝙ durabit ſine fine. Iſtā q̄lita=
tem debemꝰ nos hr̄e ſi debemꝰ habitare in celo.
Nā debemꝰ hr̄e h̄ ſtabilitatē ꝑ firmā obediētiā
⁊ ꝑſeuerantiā. In bona vita quē hō elegit ꝑſe/
uerāter manere. Sꝫ nō ꝙ anteq̄ꝫ hō eligat ſpeci
alem ⁊ ſpūalē vitā ⁊ ſtatū. homo dꝫ reſpicere et
eligere qđ meliꝰ eſt ꝓ aīe ſaluatiōe. ꝟbi grā. qui
vult itrare religionē dꝫ deliberare i quā. Et pꝛi
mo reſpicere regulā ⁊ ꝯſtitutiōes. ⁊ nō ingerere
ſeipm̄ ſtatim. ſ reſpicere tria. Pꝛimo regulaꝫ et
ꝯſtitutiōes ſi placēt tibi. al's non intrare debes.
Scđo ſi fratres ſuant illā regulā ⁊ ꝯſtitutiōes.
al's nō debes te obligare. Tertio ne i ingreſſu fi=
at ſymonia ⁊c̄. Sꝫ poſtq̄ꝫ iā elegiſtis ⁊ eſtis intꝰ
debetis ꝯtinuare bonā vitaꝫ ⁊ moꝛi in illa. Ita
q̄ꝫ fratres mei dilectiſſimi ſtabiles eſtote ⁊ imo/
biles in om̄i ope dn̄i ſemꝑ abūdantes ſciētes ꝙ
laboꝛ veſter nō eſt inanis coꝛaꝫ dn̄o. j. Coꝛi. xv.
Sexta eſt ampla vtilitas. qꝛ oēs ꝟtutes ꝯditio
nes. ꝓꝑetates. ⁊ q̄litates q̄s deus dat eis large
tribuūt nob̄ vt ꝑꝫ i ſole q̄ tribuit nob̄ claritateꝫ
a deo ſibi datā. Idē de luna ⁊ de aliis. ideo Gen̄.
j. Fiant luminaria magna in firmamēto. ⁊ diui=
dant diē ac noctē. Ibidē. Fecit deꝰ duo lumina
ria magna. maiꝰ vt p̄eſſet diei. miuꝰ vt p̄eſſet no=
cti. Sꝫ ſi ꝑ auariciā vellēt ſibi retinere deus eis
auferret. Si volumꝰ hr̄e ꝯuerſationē i celis ha=
beamꝰ iſtā ꝯditionem. ne grās a deo nob̄ datas
ſpūales vel coꝛꝑales nobiſipis retineamꝰ. Uni
cuiq̄ꝫ aūt dat̄ manifeſtatio ſpūs ad vtilitatem.
j. Coꝛi. xij.

Dñica. xxiiij. poſt feſtū trinitatis. ſermo. j.

Exijt fama hec in

vniuſaꝫ terrā. Habet̄ ꝟbū iſtō textu
aliter Marc̄. ix. Sermo nr̄ erit d̄ ſā/
cto euāgelio. ſi placet deo habebimꝰ multas bo=
nas doctrinas ⁊c̄. ſalutet̄ ꝟgo maria ⁊c̄. In p̄/
ſenti ſmone volo tenē modū oꝛtulani. q̄ qn̄ vult
ſemiare vel plātas i oꝛto plātare bonas ⁊ vtiles
Pꝛimo diſponit ⁊ oꝛdiat i tabulis. poſt ſemiat
Ita faciā. Rō. qꝛ i ſancta ſcp̄tura ſingularit̄ ſan
ctū euāgeliū dꝛ oꝛtꝰ clauſus ⁊ nō ager. Oꝛtꝰ clau
ſus vel ꝯcluſus. Can̄. iiij. Bn̄ eēt clauſus oꝛtus
q̄ haberet altiſſimū parietem ꝓ muro ⁊ poꝛtale
ſtrictū. ⁊ bonā ianuā. ⁊ foꝛtes ſeras. Sic ſanctū
euā. ē altiſſimo muro. ſ. fide xp̄iana muratū q̄ vſ
q̄ꝫ ad celū aſcēdit. intm̄ ꝙ nullꝰ infidelis nec he=
reticꝰ nec ſciſmaticꝰ p̄t itrare ad deſtruendū fru
ctus eiꝰ. poꝛtale ſtrictū ⁊ baſſuꝫ ē hūilitas. Ideo
nullꝰ ſupbꝰ p̄t itrare colligēdo fructꝰ eiꝰ ſecreto
rum nec itelligēdo. Ianua firma eſt paupertas
ap̄licat̄ ꝓpt̄ h̄ lꝫ multi ſtudeāt nō tn̄ p̄nt iuenire
theſauꝝ ſpūalē. Nā ꝑſone carnales delicioſe ⁊c̄
n̄ p̄nt itrare ad comedēdū d̄ fructibꝰ huiꝰ oꝛti. qꝛ
nō ſentiūt dulcedinē. qꝛ dulcedine vicioꝝ amit=
tūt guſtū ⁊ iſiciūt palatū. Sꝫ ē apta xp̄iano coꝛ=
de hūili ⁊ pauꝑi ſpū ⁊c̄. talis ſentit odoꝛē eius.
Ideo dic̄ xp̄s q̄ ē dn̄s huiꝰ oꝛti. veniat dilectꝰ in
oꝛtū ſuū. Can̄. v. Nō dilectꝰ a xp̄o ē xp̄ianꝰ q̄ in
corde hꝫ firmā fidē. Nō in oꝛtū ſuū. Euāgeliū eſt
oꝛtꝰ xp̄i dn̄atiue. ſ dꝛ xp̄iani finaliter. qꝛ ꝓ eo fa
ctū eſt. Ecce q̄re ſanctū euangeliū dꝛ oꝛtꝰ. ꝓpter
h̄ in oꝛto euangelij hodierni oꝛdinabo tres her
bas ſm tres p̄ncipales ꝑtes q̄s hꝫ iuxta tres xp̄i
excellētias q̄ in eo oſtendunt̄.

Pꝛima ē humilitas gratioſa.
Scđa benignitas virutoſa.
Tertia ſublimitas glorioſa.

In his aūt nō plantabo caules nec ſpinargia. ſ
herbas aromaticas ⁊ ꝟtuoſas bonaꝝ doctrina
rū. In p̄ma plātabo vnā herbā aromaticā q̄ dꝛ
doctrina ethica vl̄ monaſtico ad regēdū ꝓpꝛiaꝫ
ꝑſonā. In ſcđa aliā q̄ dꝛ politica ⁊ generalis ad
regēdū cōmunitatē. In tertia aliā q̄ dꝛ iconomi=
ca ꝯiugalis ad regendū ꝓpꝛiā domū. he plante
erūt ita odoꝛifere ꝙ potero dicere. Exijt fama h̄
⁊c̄. Dico p̄mo ꝙ i euā. hodierno oſtēdit̄ vna ex
cellētia xp̄i q̄ dꝛ hūilitas ḡtioſa. h̄ oſtēdit̄ i p̄ma
ꝑte euāgelij ꝋū dꝛ. Loquēte ih̄u ad turbas vſq̄ꝫ
ſeq̄bāt̄ eū ⁊ diſcipuli eiꝰ. Querit̄ q̄re xp̄s hunc
p̄ncipē ſtatim ſecutꝰ ē. Cū tn̄ regulū eiꝰ aductuꝫ

petētē increpauit vt ptʒ Joh. iiij. Rn̄ſio ꝙ iſte
p̄nceps habebat duo .ſ. firmā credentiā in corde
ꝙ .ſ. poterat ſanare filiā ſuā vt ptʒ in petitiōe di
cens: Ueni impone manū ſup eā ⁊ viuet. Secū
do habebat ardētē deuotionē ad xp̄m. q̄ꝛ acce
dens adorauit eū. Iſta duo ſtatim trahūt ad ſe
xp̄m. Nō ad h̄ exemplū naturale ꝙ candela cla
reſcēs ⁊ fumigans finalit̄ trahit ad ſe lucē. Xp̄s
d̄ꝛ lux. Erat lux vͣa q̄ ⁊c̄. Joh. j. Si ḡ tu habes
claritatē fidei i corde ⁊ fumigationē deuotionis
ſtatim trahes ad te xp̄m. apl̄s. In xp̄o ih̄u neq̨
circūciſio aliq̄d facit neq̨ p̄puciū. ſed fides. Ec
ce credētia. q̄ p charitatē opatur Ecce deuotio
ad Gal̄. v. Quia ergo ille p̄nceps habebat iſta
duo ⁊ nō ille regul᷒. ideo ⁊c̄. Ecce h̄ humilitas
xp̄i gratioſa. Ecce h̄ p̄ma pars orti xp̄i hui᷒ di/
ſpoſita ⁊ ordinata. Modo ſemine᷒ i eo herbas
aromaticas ſcʒ de doctrinis ethicis ⁊ monoſticī
ad regendū p̄priā pſonam in bona vita. et ſunt
due ſcʒ oratio q̄ p̄ſeruat nos a peccatis futuris.
Secūda eſt cōfeſſio q̄ purgat a peccatis p̄teritī.
Oratio oſtendit̄ cū d̄ꝛ Ecce p̄nceps vn᷒ acceſſit
⁊c̄. Qui eni ⁊c̄. debet p̄mo ad xp̄m accedē. Qui
vult regi ſupplicare p̄mo accedit. Si dicatur. et
quō poſſemus xp̄o accedere cū ſit in celo. Dico
non debemus accedere corpaliter ſ intellectua-
liter cogitando quādo vis orare cuʒ quo habes
loqui. ſ. cum rege celi cogitando ꝙ vides cuʒ in
cahedra ſedentem. ſic accedit hō: ⁊ ſicut ille qui
loquit̄ cū rege flectit genua ⁊ diſcooperit caput
Ita etiaʒ in oratiōe. q̄ꝛ ex quo hō acceſſit dʒ ora-
re. Jdō d̄ꝛ de p̄ncipe ꝙ acceſſit ad eū et fecit ſuā
ſupplicationē. Ecce q̄liter oſtēdit nob̄ orare. Jō
dauid. Accedite ad eū et illuminamini ⁊c̄. Qui
aūt ſic orauerit ſicut p̄nceps iſte erit ei᷒ oratio ac
cepta. Qui al̄s orat nō obtinebit aliq̄d. Ecce h̄
herba aromatica q̄ ſeruat hoiem ⁊c̄. Nota h̄ ex
emplū ſiue miraculū d̄ iuuene mercatore. deuo-
to virgini marie q̄ quolibet die ꝯtemplādo. xij.
gr̄as factas v̄gini marie. ſm̄. xij. ptes ſue pſone
p̄ſentabat. xij. aue maria. Primo cogitabat et
ꝯtemplabat caput marie plenuʒ ſapia pl᷒ q̄ȝ pa
triarche ꝓphe ⁊c̄. ⁊ ſic dicebat p̄mū aue maria.
Deinde oculos quotiens reſpexit xp̄m. Tertio
aures quō audierit xp̄i ſmones Quarto nares
q̄lem odorē ſenſit de corpe xp̄i in die natiuitatī.
Quinto os. quotiens oſculata eēt xp̄m. Sexto
vbera q̄ lactauerūt filiū dei. Septimo cor plenū
igne amoris. Octauo brachia q̄bus amplexata
eſt xp̄m. Nono ventrē tanq̄ȝ xp̄i camerā. Deci-
mo genua q̄liter orabat. Undecimo tibias q̄lit̄
fuit laborādo qn̄ pdidit filium dū eēt annoꝝ. xij
Duodecimo aiaʒ plenā omi pfectiōe: ⁊ corpus
pniali afflictione. Nō q̄liter duʒ p̄dict᷒ iuuenis
iret ad feriaʒ in via inuenit latrones ⁊c̄. Ex iſto
miraculo poteſtis cognoſcere quō oratio facta
ad deū eſt herba aromatica Jdō xp̄s dic̄. optet
ſemp orare ⁊ nō deficere i quolibet mane ⁊ ſero.
Luc̄. xviij. Scd̄o iſte p̄nceps oſtēdit ꝯfeſſionē
ſacramentalē que purgat a peccatis p̄teritis. in
v̄bis qn̄ dixit. dn̄e filia mea ⁊c̄ Statim poſt pec
catū mortale filia mea. i. aia mea. eſt mortua Jō
de bona rōne ⁊ de ꝯſilio ſtatim eēt ꝯfitendū pec
catū q̄libet die Modo dicunt multi expectabo
xl. Et ſi cadit lutuʒ in tunica nunq̄d dices expe-
ctabo per annū. Ecce q̄re dicit. modo defūcta.
Qui aūt nec in q̄dragesima vult cōfiteri puniet̄
⁊ p̄mo in aia q̄ ſepeliet̄ in inferno. Scd̄o in cor/
pore ꝙ nō debet ſepeliri in cimiterio. Ex̄ de pe.
⁊ re. ca. oīs. vide ſupra do. xviij. ſmo p̄mo. in fi-
ne. Nō quō curat᷒ debet hr̄e in ſcp̄tis q̄ ꝯfitent̄
⁊ q̄ nō ⁊c̄. Qui abſcōdit ſcelera ſua non diriget̄
q̄ aūt ꝯfeſſus fuerit ⁊ reliquerit ea: miſcdiaʒ ꝯſe
quet̄ Prou. xxviij. Ecce q̄re dicit. filia mea ⁊c̄.
Scd̄o dixit p̄nceps. veni ⁊ impone manū tuam
ſup eā ⁊ viuet. Ecce h̄ abſolutio. anq̄ȝ pſona ꝯfi
teat̄ ⁊ abſoluat̄ eſt habitatio demonū. q̄t pecca
ta mortalia q̄s habet. tot d̄ꝛ hr̄e demonia. De
beata magdalena dicūt euāgeliſte ꝙ xp̄s eiecit
ſeptē demonia. i. ſeptē pctā mortalia. q̄ꝛ nō legi-
tur ꝙ fuit demoniaca. ſed facta ꝯfeſſione ⁊c̄. ve
nit xp̄s p gr̄aʒ. Jdō dixit. veni dn̄e. Et xp̄s. ve
niam ⁊c̄. Doctrina ē theologie ꝙ in abſolutiōe
nō ſolū venit xp̄s p gr̄am. imo etiā p p̄ſentiā p/
ſonalē. ⁊ non ſolum xp̄s ſed etiam tota trinitas
Joh. xiiij. Si q̄s diligit me ſmonem meuʒ ſua
bit. ſ. illū quē dixi p os apl̄i Jacobi. Cōfitemi/
ni alterutrū peccata vr̄a. ⁊ orate p̄ inuicē vt ſal
ue mini Jac̄. v. ⁊ pater meus diliget eū ⁊ ad euʒ
veniem᷒. Ecce pnīe iniunctio. pniam vocat ma
nū que q̄nq̨ digitos habet. Primus eſt pollex
⁊ eſt cōtritio cordis. Scd̄s eſt bonū p̄poſitū nō
redeundi ad peccata. Terti᷒ eſt pnialis afflictio
q̄ꝛ ſicut caro fuit tibi occaſio peccādi ita etiā pe-
nitere debet Quartus ē iniuriarū remiſſio cogi
tando ꝙ maiores iniurias feciſti chriſto Dicūt
medici ꝙ in iſto digito eſt vena cordialis. ideo i
deſpōſatione ponit̄ ibi annulus ad innuēdū ꝙ
ſe debēt cordialiter diligere. Quitus ē iniuſto/
rum reſtitutio tam de fama q̄ȝ etiam de bonis.
Ecce quare dicit. impone ⁊c̄. quia ita p̄miſit de
us. Si impius egerit penitētiā a peccato ſuo vi
ta viuet ⁊ non moriet̄. Ezech. xviij. Dico ſecū
do ꝙ in ſcd̄a parte euan. oſtendit̄ ſancta virtus
xp̄i que dicit̄ benignitas v̄tuoſa cum dicit̄. Et
ecce mulier ⁊c̄. vſq̨. mulier ex illa hora. Ecce h̄
chriſti benignitas v̄tuoſa. quia cum illa mulier
deberet puniri. quia approximabat ꝯtra legem
Leuit̄. v. Xp̄s aūt nō puniuit. ſed etiaʒ ꝯſolat᷒
fuit eā. Et in illa pte plantande ſunt herbe aro/
matice ſcʒ doctrine pollitice que ſunt ad bonū re
gimen cōitatis. ⁊ ad h̄ optet duo pūcta declara-
re. Primo q̄ eſt mulier hec q̄ hʒ ⁊c̄. Iſta mulier
ē cōitas q̄ abūdat in peccatis notorijs. peccata

notabilia ⁊ notoria dicunt̄ ſanguis in ſacra ſcri
ptura. Autoritas .dauid q̄ peccauit grauiter lu
xuria. ⁊ homi. quia cōſequentia ſunt. ⁊ credidit
⁊c̄. Ideo fuit ſibi dictuꝫ. egredere egredere vir
ſanguinū ⁊ vir belial. Ecce ⁊c̄.ij. Regl.xvj: Et
petijt veniā adeo dicēs: Libera me de ſanguini
bus ⁊c̄. Quomodo curabit̄ iſta corruptio com=
munitatis. Dico ꝙ tangendo veſtem xp̄i que ē
ſacra ſcriptura. Ratio. quia ſic̄ veſtis cooperit
ꝑſonam. Ita ſacra ſcriptura chriſtū. Jdo iudei
ſolum viderūt veſtem. de iſta veſte dicit eſaias
Gaudēs gaudebo in domio ⁊ exultabit anima
mea ī deo meo. q̄ꝛ induit me veſtimētꝭ ſalutis ⁊
indumento iuſticie circūdedit me Eſa.lxj. No=
ta cum dicit̄ in plurali veſtimētis. q̄ꝛ ſacra ſcri/
ptura in vno libro non cōtinetur. ſed in multis
Secūdo dicit et indumento iuſticie. quia ſacra
ſcriptura tota ē vna veſtis q̄ xp̄s induit̄. Si er=
go hec cōmunitas patit̄ fluxum ſanguinis et iā
fetet ꝑ malam famam: ⁊ deficit paulatim: et va=
dit ad deſtructionem. remediuꝫ eſt tangere fim
briām chriſti ſcꝫ ſacram ſcripturam faciēdo ea q̄
dicit cōtra ſex peccata mortalia. ⁊ ſic curabitur.
Primū peccatuꝫ eſt ſupſtitionis diabolice. Se
cundū blaſphemie diuinalis. Tertium negligē
tia feſtiuitatū. Quartum ludus. Quintuꝫ lupa
naria ſecreta. Sextū ſocietates criminales. Ex
peccatis ſecretis cōmunitas non habet pericu=
lum. ſed quado peccatum ē notoriuꝫ ⁊c̄. Dico
tertio ꝙ oſtendit̄ chriſti ſublimitas glorioſa. in
tertia parte euāgelij vbi dicit̄. Cum veniſſet ie=
ſus in domum ⁊c̄. vſq̄ꝫ ad finem. In iſta tabula
ſunt plātande herbe aromatice de doctrinis ico
nomicalibus ꝓ bono regimie domꝰ. Tria fecit
chriſtus in ſuſcitatiōe huius puelle in quo oſtē=
dit totum regimen domus. Primo eiecit de do
mo tubicinas ⁊ turbā tumultuantē in quo ſigni
ficatur excluſio male ſocietatis. Si vultis bene
regere domū veſtram expellatis malos Itē nō
ſolum expellere malas ꝑſonas debetis ſed etiā
malas cōſuetudines. Item ſi famuli non habēt
occaſionē audiendi miſſam detis eis facultateꝫ
quia oportet reddere rationē de eis. Jdo ſcꝑtu=
ra. Si quis. ſcꝫ paterfamilias ſuorū maxime do
meſticorū: curam non habuerit. fidem negauit.
j. Timotꝭ. v. Scdo tenuit manū eius. Ecce chri
ſti ꝓtectio. qd̄ cōſeruabit domū tuam in abun/
dantia ⁊ in pace ⁊c̄. Et poteris dicere cū dauid
Tenuiſti manum dexterā meaꝫ ſcꝫ ꝓſperitatis
⁊ cum gloria ſuſcepiſti me. pſ̄. xxvij. Tertio di/
xit puelle. ſurge. Ecce grē ſpūalis collatio Sur
ge qui dormis ⁊ exurge a mortuis ⁊ illuminabit
te xp̄s. Eph. v.

¶ De eadem dñica ſermo ſcd̄s.

Acceſſit retro ⁊ te

tigit fimbriāꝫ veſtimenti eius. Iſtud
verbū habet̄ originolit̄ Matth. ix. In iſto ſer
mone volo declarare q̄liter aīa peccatis infirma
poterit curari. Materia erit bona ⁊ ſpeculati/
ua. ⁊ etiā moralis. Sꝫ p̄mo ſalutet̄ virgo maria
Cogitaui ꝑtractare v̄bū iſtud ſm tres ītellectꝰ
ſacre ſcripture. ſ. hiſtoricū vel litteralē. allegori=
cum vel figuralem. tropoloycum vel moralem.
Q̄tum ad p̄mū intellectum ſciendum ꝙ ex quo
adā ⁊ eua peccauerūt ꝯtra deū: oēs gētes mūdi
ꝓpter peccata tēdebāt ad finalē deſtructioneꝫ ⁊
ꝑditionē: ꝓpt̄ qd̄ deꝰ volēs mittere ſaluatorē ⁊
redēptorē: elegit ſibi certū populuꝫ in iſto mun
do de quo naſceret̄ ſm carnē. cuiꝰ ꝓplī pater fuit
abraā cui ꝓmiſit deꝰ ꝙ de ſua generatiōe ſalua=
tor mūdi naſceret̄. Cui ꝓplo dedit duo ſigna p̄n=
cipalia vt diſtingueretur a ceteris populis ꝓut
paſtor ſignans oues. vnū occultum in carne. et
aliud publicū in veſtimētis. Signū occultuꝫ et
ſecretum in carne ē circūciſio in mēbro virili ad
ſignificandū ꝙ de ſua generatione meſſias mun
di ſoluator naſceret̄. Circūdetur in vobis om̄e
maſculinū Geñ. xvij. Domine ⁊ vbi erit iſta cir
cūciſio: in aure: non. in digito: nō. ſed circūcide
tis carnem prepucij veſtri vt ſit in ſignū ſcꝫ ꝙ de
illa generatioue naſcet̄ ſaluator mundi. Jdo iu
dei ⁊ agareni q̄ circūcidunt̄ faciunt ꝯtra ꝓmiſſi
onē. quia ex quo ꝓmiſſio eſt cōpleta ceſſat ſignū
ꝓmiſſionis. Quid facit ſignū in taberna ex quo
vinum iam eſt vendituꝫ. Quia iam venit xp̄s ⁊
iſpi oſtendūt qd̄ nōdum venit. ideo peccant. pro
pter qd̄ nos non recipimus circūciſionem illaꝫ.
Unde apoſtolus. Dico vobis quoniā ſi circūci
damini chriſtꝰ vob̄ nihil ꝓdeſt. ad Gal̄. v. Hoc
ſignum voluit recipere chriſtus vt daret finem
legi moyſi que tota ordinabat̄ ad chriſtum tan=
q̄ꝫ ad cauſam finalem. Jdo dicit chriſtus. Amē
dico vobis. q̄ꝛ non veni ſoluere legē ⁊c̄. Mat.
v. Scdm ſignum qd̄ dedit illi populo fuit publi
cum ſcꝫ extra ī tunica ſuperiori vt om̄es cogno
ſcerent ꝙ erāt de genere abraam. ſcꝫ q̄ttuor fim/
brias de colore celeſti. de filo vel de ſerico. vna
ante alia retro. alia a dextrꝭ alia a ſiniſtris. ⁊ di/
cūt̄ fimbrie. De hoc autoritas. Dixit quoq̄ꝫ do
minus ad moyſen. Loquere filijs iſrael et dices
ad eos vt faciant ſibi fimbrias per quattuor an/
gulos palliorū ponentes in eas vittas iacincti/
nas quas cum viderint recordentur omniū mā
datorū dñi ⁊c̄. ſintq̄ꝫ ſācti deo ſuo. Numeri. xv
¶ Nota vittas iacinctinas ad ſignificādū doctri
nam celeſtem regis meſſie que debebat dari per
quattuor euangeliſtas. ꝑ mattheū qui añ alios
ſcripſit euāgeliū. doctrina ⁊ lex chriſti non pro=
mittet terrena vt lex moyſi. ſed celeſtia. Qui fac̄
volūtatē patris mei qui in celis eſt. iꝑe intrabit
in regnū celoꝝ. Mat. vij. Xp̄s aūt ſicut voluit
in carne ſuſcipe ſignū circūciſionis. ſic etiam in
veſtimēto portabat p̄dictū ſignum diſtinctiōis

iterū cum eſſet puer vgo maria manib⁹ ꝓprijs
fecit ſibi vnā tunicā. ⁊ ſemp portabat illā amo
re matris. ⁊ ipo creſcente creſcebat veſtis. ⁊ vir
go poſuit in illa illas vittas iacinctinas. Unde
ſup illo verbo mulieris ſamaritane. quomō tu
iudeus cum ſis bibere a me poſcis. que ſum mu
lier ſamaritana. nō em̄ coutūt iudei ſama. Joh.
iiij. Dicūt hic glo. ꝙ in veſtibus ⁊ fimbrijs cog
uit eum eſſe iudeū. Jdeo mulier alia q̄ habebat
fluxū ſanguis de qua loquit euangelium dice
bat intra ſe. O ſi tetigero tantum veſtimentum
eius ſalua ero. Sed miſera q̄re appropinquabat?
qꝛ tales mlieres ab alijs excludebant ſm legem
Leui. iij. qꝛ fetebāt. Dicebat em̄ ſi ego venio añ
cum ſentiat fetorē. ſi ad latus iterū. g. voluit re
tro venire. ⁊ hoc dicit thema. Acceſſit retro. et
tetigit fimbriā veſtimenti eius ⁊c. Et xp̄us vi
dens eam ipa timuit credens ꝙ eam reprehende
ret. ſed xp̄s ↄſolatus eſt eam di. Cōfide filia ⁊c.
Et h̄ de pmo. ¶ Quantū ad ſcdm. ſ. ad intelle
ctum allegoricū dicit ab aleos grece qđ eſt alie
num latine. ⁊ gore ſnia. quaſi aliena ſententia.
qñ facta vel dicta ſacre ſcripture exponunt de
xp̄o. Jō apoſtolus exponens aliqua fctā abrae
de xp̄o dicit. q̄ ſunt p allegoriam dicta. ad Gal.
iiij. Cum g̃ dicit acceſſit retro. ſ. anima peccatx
⁊ tetigit. Oportet declarare q̄ ſit ipa veſtis xp̄i
Dico ꝙ p allegoriā veſtis eſt humanitas ſum
pta de beata vgine. ¶ Ratio qꝛ ſicut veſtis coo
perit pſonam. ita humanitas diuinitatem xp̄i.
Jdeo iudei ſolum videbāt veſtē. cuꝫ in forma
dei eſſet habitu inuentus eſt vt hō. Ad Phil. ij
Jn h̄ veſtimēto portat q̄tuor fimbrias. Anteri
or ē dulciſſima miſcdia ad penitētes. intātū ꝙ
ſi aliqs pnceps vel dñs haberet ptem ſue miſe
ricordie reputaret ſtultus. qꝛ ſi eſſet aliqs miles
q̄ feciſſet omnia hec mala. ſ. ꝙ occidiſſet patrem
ſuum ⁊ matrē ⁊ filios regis. ⁊ violaſſet filias ei⁹
⁊ ipm pcuſſiſſet. ⁊ parceret ſibi. ſtultus reputa
retur. Maior eſt adhuc infinita miſcdia chriſti
qꝛ ſi vnus hō occidiſſet oēs apl'os ⁊ ioſeph pa
trem putatiuū. imo etiam ſi vginem mariam iu
gulaſſet. ⁊ ipm xp̄m ꝓprijs manibus crucifixiſ
ſet. ſi poſtea haberet tantā cōtritiōnem vt granum
ſynapis. ⁊ peteret veniam in h̄ mūdo xp̄s ſtatī
parceret ſibi. De hoc autoritas. Si impius ege
rit pniam ab omibus peccatis ſuis que opatus
eſt ⁊c. Ezech. xviij. Scda fimbria poſterior eſt
duriſſima iuſticia ad impenitētes. Sicut em̄ eſt
infinite miſcdie penitētibus. ſic eſt infiniti rigo
ris impenitentibus q̄ nolunt cōteri nec cōfiteri.
nec deficere a peccatis. intātū ꝙ ſi vnus decede
ret in vno ſolo peccato mortali. ⁊ a xp̄o peteret
veniam de illo peccato. ⁊ omēs ſancti ⁊ ſctē ora
rent ꝓ illo genibus flexis. imo omēs ſcti angeli.
imo ⁊ virgo maria. non obtinerēt ſibi veniam.
etiam ſi centū vel mille ānis ꝓ illo intercederet

Quare ptꝫ hic ſtulticia multorū dicentium. ego
bñ cōponam me cum deo. de⁹ eſt miſericors. ve
rum eſt. ſed etiā eſt duriſſim⁹ impenitentibus.
Autoritas. Zelus ⁊ furor viri non parcē in die
vindicte. nec acq̄eſcet cuiuſq̄ pcibus. nec ſuſci
piet ꝓ redemptōe dona pluria. Prou. vj. Ter
tio a ſiniſtris largiſſima gr̄a pſtim deuote oran
tibus. qꝛ ſi in pſenti vita hō penitet ⁊ petit ali
quam gratiam vel aliqđ donum ſtatim cōcedit
ſibi. niſi eſſet in detrimētū aime. qñ hō petit ali
q̄d quod nō dat. ſignum eſt ꝙ nō eſſet vtile aie.
ſicut nec vos daretis vinū ⁊ fructus infirmo. li
cet peteret. qꝛ non eſſet ſibi vtile. ſi autē petit de
zucaro dabitis. Sic omnes ſum⁹ infirmi neſci
mus q̄d eſt nobis vtile vel nociuū. Jnfirm⁹ pe
tit ſanitatem. non dicit xp̄s. qꝛ non eſſet vtil' ani
me tue. ſed dat patiam q̄ eſt melior. Si quis in
diget ſapia poſtulet illam a deo q̄ dat omnibus
effluent. ⁊ nō improperat. Jaco. j. Quarta fim
bria a dextris eſt excellētiſſima gl'a in futuro. d
qua apl's qui eam vidit interrogatus quid vi
diſſet. nō potuit exp̄mere. ſed dixit. O altitudo
diuitiarū ſapie ⁊c. Ad Ro. xj. De oibus his q̄
tuor fimbrijs dicit dauid in vna auto. Quia mi
ſericordiā ⁊ veritatem diligit deus. pš. lxxxiij.
¶ Nota quō deus noſter diligit miſcdiam. ecce
fimbria anterior. ⁊ iuſticiā. ecce poſterior. Grām
dabit dñs. ſ. in h̄ mūdo. ecce ſiniſtra. ⁊ gloriā in
alio. ecce dextra. Qñ g̃ aliq̄ pſona patit fluxū
ſanguinis que. ſ. abundat in peccatis. ad tactū
vnius fimbrie ſanat. nō anterioris ſꝫ poſterioris
ſcꝫ iuſticie. Jō dicit Acceſſit retro. ¶ Quantum
ad tertiū iuxta intellectū tropologicū a tropos
ꝙ eſt conuerſio. ⁊ logos ſmo. q̄ſi ſmo ↄuerſus
ad mores. ſ. ¶ Pro quo ſciendū ꝙ bona vita eſt
bis veſtimentū neceſſariū. q̄libet em̄ hō vl' reli
gioſus tenens bonā vitā eſt bñ indutus. nullus
ſine indumēto bone vite pōt intrare ad nuptias
padiſi. ¶ Nota parabolam q̄ ht Mat. xxij. de rege
faciente nuptias filio ſuo. Rex aūt intrauit vt
videret diſcūbentes ſi aliquo indigebāt. q̄ inue
nit ibi vnū nō veſtitum veſte nuptiali. cui dixit
rex. Amice quō huc intraſti nō hñs ve. nuptia?
At ille obmutuit. Tūc dixit rex. Ligatis mani
bus ⁊ pedib⁹ pij. eū in te. ex. ibi erit fle. ⁊ ſtri. d.
Ueſtis nuptial' eſt bona vita ſine q̄ nullus pōt
celeſtes nuptias intrare. Jō dicit apl's. Jndui
te vos ſicut electi. ad Col'. iij. Patꝫ hic rñſio ad
queſtionē querentiū ſi erimus induti vel nudi i
padiſo. qꝛ omēs erimus induti nō veſtimentis
corruptibilibus. ſed de veſtimentis vtutū. Jo
in Apoc. Beatus q̄ cuſtodit veſtimenta ſua ne
nudus ambulet. ⁊ videant. ſ. ſancti turpitudiē
eius. Apoca. xvj. Quatuor fimbrie veſtis bone
vite ſunt quatuor vtutes cardinales ſiue mora
les. Anterior eſt prudentia intellectual' que pre
cauet picula ſpūalia ⁊ tpalia. qꝛ auiſat añq̄ ve

niat ꝑiculum.ne hõ cadat faciẽdo ꝯ deũ.Jõ di
cit ſcriptura.Oculi tui recta videãt.⁊ palpebre
tue p̄cedant greſſus tuos.Prouer.iiij.Palpe-
bre molles ſunt cogitatões aĩe que debẽt p̄ce-
dere di.ſi ego facerem h̃.poſſet ſequi hoc vel h̃
Jõ multi frangũt ſibi collũ.q: p̄us non cogitãt
vt patz de dyna filia iacob que egreſſa vt vide-
ret mulieres regionis illius.quã cũ vidiſſet Si
chen p̄nceps terre illius rapuit eam ⁊ dormiuit
cũ ea.Geñ.xxxiiij.Ecce quare dic̄.oculi tui ⁊c̄.
Poſterior eſt iuſticia penitẽtial' q̃ punit pc̄tã p̄
terita faciendo iuſticiã de ſe ſ̄m ꝙ hõ peccauit.
Si peccaſtis ꝑ ſupbiã.faciatis iuſticiã.De iſta
fimbria dixit deus.Cuſtodite iudicium ⁊ facite
iuſticiã.q: iuxta eſt ſalus mea vt veniat ⁊ iuſti-
cia mea vt reueleť.Eſa.lvj.Dextera eſt tempe
rãtia ꝟtual' que in ꝓſperitate refrenat ne hõ fa-
ciat exceſſum.Jn chamo ⁊ freno ⁊c̄.Pſ̃.xxxj.
Siniſtra fortitudo q̃ facit hoĩem tollerare adũ-
ſa.Ad tactũ eñ iuſticie pñialis nõ ſoluʒ infirm⁹
ſanať.ſ; mortuus ſuſcitať.⁊ non ſolũ pſona pti
cularis.ſ; etiã cõmunitas generaľ.Qñ.ſ.q̃s fac
iuſticiam de peccatis notorijs.Autori.Repen-
te loquar aduerſum gentẽ ⁊ aduerſus regnum.
vt eradicem ⁊ deſtruã ⁊c̄.Hiere.xviij.Patz ꝙ
ex pñiali iuſticia reuocať ſñia data in curia diui
ne iuſticie.Tangamus g̊ illam fimbriã.⁊ habe-
bimus ſanitatem.

¶ Domica.xxiiij.Sermo tertius.

IMpleamini ag-
nitiõe volũtatis dei.ad Col.j.Jnter
alia multũ ad ſaluatõʒ noſtrã neceſſa
rium eſt ſcire voluntatẽ dei.Rõ.ſuus ſi nõ ſci-
at voluntatẽ domi quõ poterit bñ ſuire.in quo
credit dño bñ ſuire.diſplicet.Quare in p̄mis ſi
q̃s voluerit bñ ſuire.debet p̄mo ſcire volũtateʒ
dñi ſui.Jta omẽs ſui ſumus dñi nr̃i ih̃u chriſti
Jn baptiſmo cõducit nos.ſacerdos eſt notari⁹
di.Quid vis:rñdit.fidem ih̃u xp̄i.⁊ ſacerdos.
⁊ fides xp̄i q̃d dabit tibi:rñdit.vitam eternam.
Ecce ſalariũ xp̄iano ꝓmiſſum.Qui crediderit
⁊ baptiſatus fũit ſaluus erit.Mar.vlti.Ergo
abrenũcia ſathane.rñdit.abrenũcio.Ecce ꝯdu
ctio in h̃ conſiſtit.Jdeo nõ ſolũ inq̃ntum creatu
re ſue ſumus tenemur ſibi ſuire.ſ; etiam ex ſpẽa
li ꝯductiõe.q: ex ſpẽali gr̃a ⁊ bonitate ſua vult
nob̄ p̄ multis paganis ſuũ dare ſalariũ ſi feceri
mus voluntatẽ.Autori.Nõ omis q̃ dicit mihi
dñe dñe intrabit in regnũ celorũ.ſ; q̃ facit volũ-
tatem pr̃is mei q̃ in cel' eſt ip̄e intrabit in regnuʒ
celorũ.Mat vij.Quare ſup oia neceſſariũ eſt
ſcire q̃ ſit eius volũtas.⁊ q̃d velit de vnoquoq;
Jõ dauid petendo ait.Dñe ad te cõfugi do.me
fa.volun.tuã ⁊c̄.in pſ̃.cxlij.Nota ꝙ dauid loq̃
tur in pſona peccatoris.dñe ad te cõfugi.q.di.
Seruiui hucuſq; diabolo eius voluntatẽ faciẽ-
do in ſupbia.luxuria ⁊c̄.ſ; volo dimittere.Jdo
ad te dñe cõfugi doce me ⁊c̄.q: deus me⁹ es tu.
Deus in veteri teſtamento nõ ita dare declara
uit ſuã voluntatem ſicut in nouo.q: mõ q̃libet
religioſus.clericus ⁊c̄.põt ſcire de eo quid vult
deus.q: totũ ſcriptũ eſt.nõ oportet niſi legere ľ
audire.Jõ dicit the.Jmpleami agnitõe volun
tatis dei.Mõ videamus q̃d deus vult de nob̄
in hoc mũdo.vt ſimus digni hr̃e ſalariũ gl'e.et
amore vr̃i queſiui.⁊ inueni octo que deus vult
que ſunt.

¶ Veritas diuinaľ.
¶ Puritas pſonaľ.
¶ Vnitas amicaľ.
¶ Aſperitas pñialis.
¶ Charitas cordiaľ.
¶ Honeſtas exẽplaris.
¶ Pietas fraternaľ.
¶ Firmitas ꝟtualis.

De p̄mo q̃libet debet hr̃e in ſuo intellectu ⁊ cre
dere veritatem diuinalẽ.ſ.ꝙ credat firmiť veri-
tates fidei catholice a deo incarnato nob̄ reue/
latas.Nõ ſi aliq̃s hʒ vnam falſam opinionem
de aliq̃ articulo fidei.ibi eſt ꝑiculũ maximũ.q̃a
totũ edificium ⁊ fundamentũ ꝟtutũ ⁊ meritoꝝ
corruet.ſi non vis credere p̄ſtiano de regula ꝑ
eũ data in grãmatica.nõ eſt ꝑiculũ.Sed ſi non
vis credere xp̄o de reguľ ꝑ eum datis de articu
lis fidei ibi eſt ꝑiculũ.Quare ſan.Tho.ij ij.q.
ij.ar.iij.de fide q̃rit.Si q̃s dubitat in vno arti/
culo fidei an habeat fidem ⁊ credentiaʒ de alijs
articuľ fidei:dicit ꝙ nõ.ſed ſolũ opinionẽ d̃ alijſ
Rõ.q: certum eſt ꝙ ꝟtus nõ hʒ niſi vnum fun-
damentũ indiuiſibile qð eſt veritas diuinalis ſi
dei,q̃ falli ñ põt nec fallere.Qui g̊ dubitat i vno
non remanet ſibi fundamentũ de alijs.cum non
ſit niſi vnicũ fundamentũ oĩm.Nõ ad h̃ ſimili-
tudinem de mag̃ rupe ſup quã eſſent.xij.came-
re edificate.q: ſi rupis cadit.cadũt etiam oẽs ca
mere.Sʒ ſi ſolũ caderet vna camera.nõ ex hoc
caderent omẽs alie.Jta ſaxũ fortiſſimũ eſt p̄ma
veritas.ſup iſtã conſiſtũt.xij.camere articuloꝝ
Fundamẽtũ aliud nemo põt ponere preť id qð
poſitũ eſt qð eſt xp̄s ih̃s.q: ip̄e eſt via veritas.
Jõ ammoto h̃ fundamẽto nulla camera rema-
net.Secus de ꝟtutibus moralibus ſaltẽ acq̃ſit'
q: vna ãmota.alie remanẽt.Jtem dicit ſanctus
Tho.vbi.ſ̃.Sicut peccatũ mortale ꝯriať cari-
tati.ita diſcredere vnũ articulũ ꝯriať fidei.Sʒ
charitas nõ remanet in hoĩe poſt vnũ peccatuʒ
mortale.g̊ nec fid es poſtq̃ q̃s diſcredit vnũ ar-
ticulũ fidei.hec tho.Vñ ex d̃ here.li.v.c.j.Du
bius i fide infideľ eſt.ſunt ꝟba Stephani pape
Vult g̊ deus vt habeam⁹ veritatẽ diuinalẽ Au
tori.Hoc bonũ ⁊ acceptum coraʒ ſaluatore nr̃o
deo q̃ vult omẽs hoĩes ſaluos fieri ⁊ ad agnitio
nem veritatis venire.j.Thi.ij.Jtẽ ſi q̃s volue
rit voluntatẽ dei facere.cognoſcet de doctrina
mea an ex deo ſit.Joh.vij.Nõ q̃ vult q̃tuʒ eſt
ex pte ſui ip̄e vult.ſ; nõ vult cogẽ libeꝝ arbitriũ
Sed ſunt multi q̃ nolũt ꝓpter libeꝝ arbitrium

vt mali xp̄iani peccatores ⁊ infideles. q̄ nolunt
ad agnitõȝ veritatis venire. Scđo vult ꝙ ha-
beamus charitatē cordialem. nõ ſolū vult deus
ꝙ intellectus ſit informatus veritate diuinali.
ſ; etiam ꝙ ſit informata voluntas charitate. Ca
ritas ḡ ad deum eſt deuotio. ⁊ ad ꝓximuȝ dile-
ctio. iſtam vult deus in q̄libet xp̄iano. Nõ hic
pulchrū exemplū veritatis declaratiuū. Q̄dam
bonus hõ videns ſcp̄turam tantū cõmēdare vir-
tutem caritatis. voluit habitare in villa vbi eſ-
ſet charitas. qua de re cucurrit de villa in villaȝ
veniens circa quandā villam vidit furcā ⁊ ſuſ-
penſos in illa. ⁊ q̄rebat cauſam quare eſſȝ furca
⁊ dicebat̄ ſibi ꝓpter furtum. Deinde iuit ad ec-
cleſiam ſi forte inueniret charitatem. ⁊ vidit ibi
mlr̄es ornatas ad alliciendū viros. tandem ve
nit in ꝑtes orientales ⁊ nõ inuenit furcā. qui pe
tens quare h̄: fuit ſibi dictum. Nunq̄d chriſtia-
ni debent ſibi nocere abſit. ⁊ intrauit ⁊ vidit ꝙ
null⁹ decipiebat aliū. imo qñ veniebat emptor
dicebat̄ ſibi. ego iam vendidi hodie. ſ; vicinus
meus nil vendidit ⁊c̄. Deinde iuit ad curiā vbi
ꝯſueuit fieri iudiciū. ⁊ vidit portas clauſas ple/
nas tel̄ aranearū. qui q̄rens vbi placitabāt: fuit
ſibi dictum ꝙ inter eos non fuit nec erat litigiū
nec queſtiones. ſed ter aut quater in anno apie-
batur curia. ꝑmiſſo ꝑcone ſi aliq̄s haberet que-
ſtionem. Et iudex expectabat. vidēs ꝙ null⁹ ve
niret ibat ad prandiuȝ. ⁊ dixit ille. O h̄ eſt cha
ritas. Deinde iuit ad eccl̄am in domica. ⁊ vidit
anteq̄ȝ miſſa inciperet̄ ſtatim eccl̄a erat plena. vi-
ri ſeorſum ⁊ mlr̄es ſeorſum cum magno ſilētio
deuote. poſt miſſam vidit ꝙ bini ⁊ bini ibāt ad
cõmunicandū. ⁊ poſt dabant ſibi mutuo paceȝ.
deinde mlr̄es idem faciebant. hic porro eſt ca-
ritas. Ecce erga deū q̄ta deuotio. ⁊ erga proxi
mum q̄ta dilectio. Et dixerūt ſibi. Vos eſtis ex-
traneus venite ad domū meaȝ. non. dicit alius
vos habuiſtis heri ꝑegrinos. ideo dimittatis mi
hi iſtum ſi placet. O dixit ille. hic ego volo ſta-
re. inueni quod queſiui. Ecce h̄ charitas quam
vult deus. ſ; hodie ꝓh dolor non inuenitur. De
iſta dicit xp̄s in q̄dam ſmone. Ignem. ſ. chari-
tatis ardentis veni mittere in terrā. ⁊ quid vo-
lo niſi vt ardeat. Luce. xij. Mõ poteſtis intelli
gere q̄d ſit charitas. // Tertio vult deus de nob
puritatem ꝑſonalem. ſ. ꝙ ꝯſuemus ꝑſonaȝ no
ſtram purā a mal̄ cogitatõibus ⁊ a luto luxurie
triplici ratõe. Prima eſt ꝓpter creatõneȝ. De⁹
em̄ creauit hoiem ad imaginem ⁊ ſilr̄itudinē ſuā
q̄tum ad aiam. q: tūc deus nõ habebat corpus
Sicut ḡ magnum eſſet peccatū imaginē chriſti
ꝓijcere ad lutū ⁊c̄. maius peccatū qñ aima que
eſt ꝓprior ⁊ verior imago dei ꝓijcit̄ in luto lu-
xurie. Iõ cuilibet hoi dr̄. Cuſtodi temetip̄m ⁊
aiam tuā ſollicite. Deut. iiij. Ibidē. Cuſtodite
aias vr̄as ſollicite. Scđa rõ eſt ꝓpter redēptõȝ

aſſumpſit ei carnē humanā. Et licȝ q̄libet hõ te-
neat̄ ſibi ſuire ex ꝑma rõe. mlr̄to magis mõ. quia
deus factus eſt ad imaginem ⁊ ſimilitudinē ho
minis. Fugite igit̄ fornicatõeȝ. Om̄e em̄ pecca
tum qđcūq; fecerit hõ extra corpus eſt. qui aūt
fornicat̄ in corp⁹ ſuū peccat. j. Chor. vj. Si di-
catur ego ſum inclinatus ad illud ⁊c̄. Solutio.
poteris reſiſtere inclinatõi tue cum gr̄a diuina.
⁊ ꝑ liberū arbitriū qđ non põt cogi. nam qñ do
mus cõburit̄ aq̄ petit̄. Tertia rõ ꝓpt̄ generatõ
nem baptiſmalem ſp̄us ⁊ aq̄: q: ſi calix vl̄ corpa
lia ſancta ꝓijcerēt̄ in latrinā magnū pctm̄ foret
Dico maius peccatū eſſe corpus xp̄iani ꝓijcere
in latrinam luxurie. q: maiorē ꝯſecratõeȝ hȝ ex
criſmate ⁊ oleo ſancto. De his trib⁹ rõib⁹ auto.
Hec eſt volūtas dei ſanctificatio veſtra vt abſti
neatis vos a fornicatiõe. vt ſciat vnuſq̄ſq; vr̄m
vas ſuū poſſidere in ſanctificatõne ⁊ honore. j.
Theſſa. iiij. Quid vȝ miles neſciēs equū ſuum
refrenare. idem de eq̄ corpis. // Quarto vult ho
neſtatem exemplarē. ſ. ad ex̄. ita ꝙ nullus poſſit
ꝑſumere malū de vob. Dicūt aliq̄ qñ reꝑhēdū-
tur ꝙ nimis cū mlr̄e ſuſpecta loquunt̄. ⁊ quid
ad me. deus ſcit cor meū. h̄ nõ ſufficit h̄. ſ; opor-
tet vt nemo ſcandalizet̄ in vob q̄tū in vob eſt.
ſi forte loquant̄ ex malicia. tunc nõ eſt culpa no
ſtra. Rõ quare h̄ vult deus ꝙ q̄libet artifex cu-
pit laudari in opibus. ⁊ oppoſitum diſplicet ſibi
Autoritas. Sic eſt volūtas dei vt benefaciens
obmuteſcere faciatis imprudentiū hoim igno/
rantiam. j. Pe. ij // Quinto vult vnitatem ami-
cabilem vt viuamus in bona amicicia ſine odio
⁊ rancore. Ratio. q: nullus vult corp⁹ ſuū mē/
bratim diuidi. Oēs xp̄iani ſumus vnum corp⁹
miſticū. caput ē xp̄us. oculi ſūt ꝯtemplatiui. q:
hn̄t magnam ſciam ad videnduȝ. aures ſunt iu-
dices. nares ſunt deuoti. q: odoratū aie habent
ſubtilem. q: ſentiūt odorem xp̄i ⁊ virginis ma-
rie. ſanctorū. eorū exempla ſequēdo. Colla reli
gioſi ſunt ꝑ quos tranſit eſca ſp̄ualis eccleſie in
corpus xp̄ianitatis ⁊ viuit. ⁊ brachij ſunt domi
tꝑales q̄ habent eccl̄am defendere. venter diui
tes q̄ ꝯtinent omnia ⁊ diſtribuūt. crura ſunt illi
de matrimonio q̄ generāt. tibie ⁊ pedes ſunt ar
tifices ⁊ laboratores q̄ totū ſuſtinēt. Auto. Sic
in vno corpe mlr̄ta mēbra habemus. omnia aūt
mēbra non eundem actū hn̄t. ita mlr̄ti vnuȝ cor-
pus ſumus in xp̄o. Ad Ro. xij. Vult ḡ deus ꝙ
nullus ſit diuiſus ab alio ꝑ odium. rancorē ⁊c̄.
Unde ſicut aliqñ vnum mēbrū nocet alteri. vt
digitus oculo. vel manus pedibus. non tn̄ reci-
piunt vindictam. imo patient̄ ſuſtinent. ita ⁊c̄.
Ecce hic ratio natural̄ autoritas vbi xp̄s loqui
tur eccl̄e xp̄iane. Quotiens. i. mlr̄totiens volui
ꝯgregare filios tuos diuiſos. ſ. quemadmoduȝ
gallina congregat pullos ſuos ſub alis. ⁊ nolui
ſti. Mathei viceſimotertio. // Nota chriſtus

compat ſe galline. Gallina em̄ anteꝗ̄ hꝫ pullos
hꝫ vocem clarā. ſed poſtꝗ̄ hꝫ pullos efficit̄ rau
ca ⁊ parū comedit. Sic etiā xp̄s cum ſit verbuꝫ
eternū claram vocē hꝫ. ſed intantū clamauit ꝙ
dixit. ſ. p̄dicando. Rauce facte ſunt fauces mee
Et ſicut gallina qn̄ videt miluum vocat pullos
⁊c̄. Ita xp̄s qn̄ videt ꝯ nos venire miluū. i. dia
boluꝫ quem nos nō videmus ad nos clamat di
cens. Uenite ad me omēs q̄ laboratis ⁊ onerati
eſtis. ⁊ ego reficiam vos. Mat. xj. expandens
alas ſuas. Dextera eſt pax. ſiniſtra eſt cōcordia
vt ſub his alis ponamꝰ nos. Sed ml̄tis accidit
vt pullo in ſpica occupato ⁊ nō curat venire. et
ſic recipit̄ a miluo. Sic etiā xp̄s vocat nos ſub
alis pacis. Sed dicit aliq̄s filius diaboli. nō: ꝑ
corpus vindicabo me. tal' occupat̄ circa ſpicam
¶ Sexto vult deus pietatem fraternalē. ſ. ꝙ ipſi
de bonis que dedit ip̄e nob̄ ſiue tp̄alia ſiue ſpi-
ritualia ſint demus ꝓximis indigentibꝰ. Nota
de h̄ ſanctū Tho.. ij. ij. q. xxxij. ar. ij. in corꝑe q̄-
liter ſit in p̄cepto de ſupfluo. iuxta illud. Qd̄ ſu
pereſt date elyſnam. ⁊ omia mūda erūt vobis.
Lu. xj. Item vult ꝙ mutuemus ſine vſura. mu
tuum date nihil inde ſperantes. Luc̄. vj. De h̄
Tho. ij. ij. q. lxxviij. arti. j. Rō iſtorū. non enim
vult deus ꝙ hoies ſint auari. Nam cetere crea-
ture omia eis a deo collata cōmunicāt ⁊ dāt ho
mini. vt patet in ſole q̄ dat nob̄ claritateis influ
entias. Ideo dicit xp̄s auaris iudeis ⁊ chriſtia
nis q̄ exquo faciebāt ſacrificiū non curabant de
paupibus. Euntes diſcite q̄d eſt miſcdiam vo-
lo ⁊ non ſacrificiū. Oſee. vj. Ubi Tho. ij. ſc̄de.
q. iij. arti. iiij. Deū nō colimus ꝑ exteriora ſacri
ficia aut munera ꝓpter ip̄m ſed ꝓpter nos ⁊ ꝓ
pter ꝓximos. Nō em̄ indiget ſacrificijs noſtris
ſ; vult ea ſibi offerri ꝓpter nr̄am deuotōꝫ ⁊ ꝓxi-
morum vtilitatem. ⁊ ideo miſcdia qua ſubuenit̄
defectibus aliorū eſt ſacrificiū ei magl acceptū.
hec Tho. Ecce quare dicit. miſcdiam volo. dic̄
hoc idem xp̄ianis. q: ſunt multi q̄ habuerūt ml̄-
ta de malo iniuſto. de vſura. rapina. ⁊ poſt ordi
nant capellanias. conſtruūt eccl'as. ſed meliꝰ eſ
ſet reſtituere ill' vnde hn̄t. q: illud eſſet miſcdie
⁊ pietatis quam deus vult. Idem d: etiā de cle
ricis theſaurizantibꝰ vt faciant bn̄ficia. vt ſunt
ep̄i. Nota ꝙ q̄s nō dꝫ facere ciſternā q̄ habꝫ fō-
tem in domo ſua. ſed in deſerto ſicco vbi non eſt
fons dꝫ fieri ciſterna. Iō ſeculares pn̄t ꝯgrega-
re filijs. hoc etiā d: cōfeſſoribus q̄ oēs pnias q̄s
dant ſunt miſſe cā auaricie. ⁊ nō aduertūt xp̄i p̄
ceptum. Eūtes diſcite ¶ Septimo vult deꝰ aſpe
ritatem penitentialem. ſi peccauimus ꝯ deū nō
vult ꝙ damnemur. ſed vt faciamus penitētiaꝫ
Patꝫ a ſimili. ſi argētarius facit p̄cioſum vas
auri ⁊ cadit in luto vel in aq̄ ſiue inter lapides ⁊
totū quaſſat̄. nō ex h̄ ꝓijcit̄ vas. q: p̄cioſa mate
ria eſt. ſed hoc non facit figulus. q: parum pla-
cet vas de luto. ſed argentarius ponit in fornel
lo. deinde coniungit̄. Ita facit xp̄s optimus ar
gentarius. homo eſt de p̄cioſo metallo. ſ. de ar-
gento ratōe fidei. ex auro ratiōe charitatis. Si
iſtud vas cadit in luto luxurie iter lapides aua-
ricie. non ſtatim reijcit̄. ſed ſtatim reſtituit̄ ⁊ re-
format̄ in fornace contritōis. vbi flatu doloris
incendit̄. Secūdo coniunctura ꝯfeſſionis qua-
ſi malleo reformat̄. Tertio polit̄ ex opibꝰ pe-
nitentialibus ieiunādo. Autoritas. Nunq̄d vo
luntatis mee eſt mors impij dicit dominꝰ deus.
⁊ non vt ꝯuertat̄ a vijs ſuis ⁊ viuat. Eze. xviij.
Ibidem. Nolo mortem impij. ſed magis vt cō-
uertat̄ ⁊ viuat. ¶ Octauo vult deus firmitatem
ꝟtualem. ſ. vt in bonis operibus ſimus firmi et
ſtabiles. Nam ſi aliq̄s ꝑ. xcix. ānos tenuerit bo
nam vitam ⁊ in centeſimo dimittit. ⁊ dat ſe deli
cijs. ⁊ moritur ſic. talis nunꝗ̄ intrabit paradiſū
Erat quidam mercator qui emptis p̄cioſis ioca
libus poſuit in quodam ferdello. ⁊ tradidit vni
portatori. vt portaret̄ vſqꝫ ad domum dans ſi-
bi vnum florenum ꝓ leuca. qui quando fuit ad
medium miliare depoſito ferdello ⁊ ꝑdito veit
ad domum mercatoris petens ſalariū de hoc ꝙ
portauit. qui non ſoluꝫ non recepit p̄cium. imo
recepit opprobriū ⁊c̄. Ita ad ꝓpoſitum quādo
aliquis incipit bonam vitam ⁊ ſanctā in religio
ne vel al's. non debet ceſſare in medio. ſed ꝑſeue
rare vſqꝫ in finem. ergo dicit xp̄s de ſancto Io-
hanne euangeliſta. Sic eum volo manere dōec
veniam. ſ. ꝑ mortem. Ioh̄. vlti. Item Qui ꝑſe-
uerauerit in finem hic ſaluus erit. Matthei. x.
Iſid̄. de ſummo bono. Tunc placet deo nr̄a cō
uerſatio cum bonū quod h̄ incipimꝰ ꝑſeueranti
fine complemus. Item xp̄us. Eſto fidelis vſqꝫ
ad mortem ⁊ dabo tibi coronam vite. Apoca. ij
quam nobis cōcedat ieſus xp̄s ⁊c̄.

¶ Domica. xxv. poſt Trini. Sermo p̄mus.

Faciet iudiciū et
iuſticiam in terra. Hiere. xxiij. Inter
omnia que maxime mouent homies
ad dimittēdum vicia ⁊ malā vitā eſt cogitatio
⁊ timor diuini iudicij. q̄nto plꝰ homo cogitat id
iudicium. tanto magis cauet ſe a peccatis. Ra-
tio quia quilibet diſpenſator magni domi quā-
do cogitat ⁊ ſcit ꝙ de omnibus expenſis ⁊ rece-
ptis habet dare compotum ⁊ ratōnem ſtrictam
cum magna diligentia auiſat ſe maxime cum in
errore compoti eſt ꝑiculum mortis. Secꝰ quan-
do non habet reddere ratōnem. tunc ad libituꝫ
diſpenſat. Sic etiam de nobis. quilibet noſtruꝫ
eſt diſpenſator. habemus diſpenſare deſideria
cordis. opera manuum ⁊c̄. Autoritas. Sic nos
exiſtimet homo vt chriſti miniſtros ⁊ diſpenſa
tores. j. ad Chorin. iiij. Si ergo aliquis ex dia-
boli temptatōne q̄ ponit iſtum errorem in cordi

bus multoꝝ ꝙ nõ habeat reddere cõpotũ lax/ at habenã diceret. Quid oportet me timẽ. exq̃ nõ habeo dare cõpotũ de vita mea. tal' ſine freno peccat. ꝓpter h̄ diabolus laborat vt inducat gentes ad iſtũ errorẽ. Sed qñ hõ credit et cogitat ꝙ de omibus cogitatõib⁹ q̃ cogitauit habet reddere ratõẽ. vt dr̄ Sap̄. j. In cogitatõib⁹ impij erit interrogatio. Item de oĩbus verbis inanimis. vt dr̄ Lu. xij. De omni verbo ocioſo qd̄ locuti fuerint hoĩes reddent ratõẽ in ſtrictiſſimo dei iudicio. Item de oĩbus opibus. vt dr̄ Ecci. vl. Cuncta q̃ fiunt adducet dñs in iudiciũ ꝓ oĩ errato ſiue bonũ ſiue malum ſit. In q̃bus ſi error inueniat̄ eſt piculũ damnatõis. tal' cuſtodit ſe ⁊ viuit ordinate. Ecce q̃re credẽtia ⁊ cognitio diuini iudicij mouet cor hoĩs ad bñfaciendũ. Autori. Fugite a facie gladij. qm̄ vltor iniq̃tatum gladius eſt. ⁊ ſcitote eſſe iudiciũ. Job. xix. A facie gladij. ſ. ſñie iudicial'. ⁊ concordat Johs di. qui vidit iudicium ꝙ de ore eius. ſ. iudicis ꝓcedebat gladius ab vtraq; ꝑte acutus. Apoc̄. xix Jõ dauid cogitans diuinũ iudiciũ orando ait. Confige timore tuo. i. clarifica. ⁊ ꝯſtrige carnes meas. i. carnalitates. Rõ. A iudicijs em̄ tuis timui Nõ duplex iudiciũ. ꝑticulare qd̄ fit in morte. ⁊ vniũſale qd̄ fiet in fine mũdi. De p̄mo dicit thema. Faciet. ſ. xp̄s iudiciũ ⁊ iuſticiã in terra. vt. ſ̄. Et tangit tria q̃ ſunt in iudicio particulari cuiuſlibet homis. ſ.

¶ Stricta inquiſitio ibi. faciet iudiciũ.
¶ Juſta diffinitio ibi. ⁊ iuſticiã.
¶ Preſto executio ibi. in terra.

De p̄mo dico ꝙ in morte homis eſt ſtricta inq̃ſitio cum dr̄. faciet iudiciũ. ſicut iudex q̃ inquirit de omibus. Diceret aliq̃s. q̃d oportet. nõne iaꝫ ſcit oĩa non ſolũ facta ⁊ dicta ſ̄ ⁊ minimas cogitatiões. Judices hui⁹ ſeculi q̃ neſciũt debent inq̃rere ſtricte. ſed ip̄e ſcit oĩa. g̃ ⁊c̄. Rñdeo licꝫ oĩa apta ſint ipſi. tñ vt iuſtus iudex ſuat formã iudicialem. q: iuſtus iudex p̄mo audit accuſatorem. facit ꝓceſſum. vocat teſtes. dat defenſiões iuris Sic xp̄s iudex fac̄. accuſator eſt diabolus q̃ facit peccare. qui ſtatim aĩma exeũte a corpe. accuſat eã coram xp̄o. Etiam ꝓp̄a pctã. Bern̄. Tũc opa noſtra ſiml' loquẽtia dicẽt. tu nos egiſti. opa manuũ tuarũ ſumus nõ te deſerem⁹. tecum erim⁹. tecũ ad iudiciũ ꝑgemus. oĩa em̄ peccata q̃ nunc occulta ſunt ex ꝓſilient. ⁊ ſuũ accuſabunt actorẽ. Tinea veſtimentoꝝ ſupbũ. aurꝫ ⁊ argentum auruꝫ. edificiũ iniquũ vſurarium. Eccs. vl. Cuncta q̃ fiũt adducet dñs in iudiciũ ſiue bonum ſiue malũ. ꝙ de mal' fiat examiatio nõ eſt dubiũ nec iniuria. ſed etiam de bonis rõ. q: deus nõ ſolũ vult vt faciam⁹ bona. ſed etiaꝫ bona intentiõne. q: ex bonis opibus de genere mala intentiõe factis hõ damnaret̄. vbi gratia ponere filiũ in ordine mendicantiũ vt ſit mgr̄ cõfeſſor regis. intentio eſt mala. Ecce qualit̄ bona opa nr̃a examinant̄ in iudicio. Jõ dauid in pſona xp̄i. Cũ accepo tp̄us ego iuſticias iudicabo. Deus diſtribuit tp̄s cuilibet dans ſuã ꝑtem vt lucret̄ tali. xx. annos. ⁊ tali. xl ⁊c̄. ⁊ qñ videt ꝙ mlti male expendunt tp̄s. ip̄e recipit ſibi in cõmiſſione di. Nolo ꝙ occupes ⁊c̄. ⁊ tunc iudicat opa bona ⁊ mala. Jõ dicit ego ⁊c̄. Jõ apoſtol⁹ Oẽs nos manifeſtari oportet añ tribunal xp̄i. vt recipiat vnuſq̃ſq; ꝓut geſſit in corpe ſiue bonum ſiue malũ. ij. ad Cho. v. ¶ Secundũ qd̄ fit in iudicio ꝑticulari eſt iuſta diffinitio cum dicit faciet iuſticiã. Facta aũt inq̃ſitiõe ꝑ iudicẽ diffinitur q̃d fiendum ſit. Sic etiã faciet xp̄us facta iudicialr̄ inq̃ſitõne. diffinit q̃d aĩma dꝫ habere. q: ſi fuit de vita pfecta ⁊ apoſtolica ⁊ fecit mlta opa meritoria ⁊ vtuoſa. ita vt in ſtatera diuine iuſticie poſitus plus põderãt bõa. cõdigne ⁊ iuſte diffiniens xp̄s dicet. Et q: in vita tua feciſti ꝯdignam pniam nõ eſt rõnale ꝙ iterꝫ facies hic ſ̄ leta facie extendit manum di. Euge ſue bone ⁊ fi. intra in gau. do. ⁊c̄. Mat. xxv. Nõ in puniciõe. ſ. pniaꝝ nihil eſt reſpectu gl'e. ſi aũt fuit male vite ⁊ finaliter impenitẽs. facta inq̃ſitõe dicet ſcꝫ demonib⁹. Seruũ meũ inutilẽ ꝓijcite in tenebras ex. ⁊c̄. Mat. xxv. Nota q̃liter recipit̄ aĩa a demonibus ⁊ ꝓijcit̄ miſerablr̄ in infernuꝫ. caput p̄mo ⁊c̄. Si aũt nõ ſit oĩno pfectus nec finaliter impenitẽs. ſed bona hora ꝯuertit̄ ad deuꝫ dolet de peccatis. ꝯfitet̄ ⁊c̄. Auiſent̄ ne dent penitentiã ꝯ voluntatẽ peccatoris. ſi illã ſuant liberant̄ ab inferno qñ moriunt̄. nõ tñ ſtatiꝫ euolant. q: non fecerũt ꝯdignam pniam. nec deſcẽdunt ad infernum. q: penituerũt. ſed diffinit̄ vt vadãt ad purgatoriũ ad complendã penitẽtiaꝫ Tal' ꝓnunciatio dicit̄ ꝯdigna diffinitio. Ponã in pondere iudiciũ ⁊ iuſticiã in menſuraꝫ. Eſa. xxviij. Judiciũ ponit̄ in pondere ſtricte inq̃rendo ⁊ vba accuſatoris ⁊ teſtium põderando. Et iuſticiã in menſura. ſ. vel gl'e vel pene in inferno vel in purgatorio. Nõ ꝙ iſta mẽſuratio nõ eſt intelligẽda. ſ. gl'e vel pene ſm̄ equalitatẽ opeꝝ vl' q̄ntitatem duratõis ſeu valoris. ſ. ꝙ ꝓ die ſuitij vel hebdomoda ⁊c̄. det deus diem gl'e hebdomodam ⁊c̄. Nõ eſt ibi equalitas tp̄is nec etiam valoris. q: opa miſcdie patriarcharũ. nec deuotio ꝓphetarũ. paſſio martyrum nihil ſunt reſpectu gl'e. Apl's. Nõ ſunt cõdigne paſſioẽs huius tp̄is ad futurã gl'am q̃ reuelabit̄ in nob. ad Ro. viij. Sed illa cõmenſuratio fit ſm̄ eq̄litatẽ proportionis. q: ille q̃ fecit plura bona cũ maiori caritate habebit maiorem gl'am. ⁊ ecõuerſo ¶ Nõ de corpe pueri ad cuius augmentũ augmentãtur ⁊ mẽbra. non ſm̄ equalitatẽ. ſed ſm̄ ꝓportõnem qualitatis. Jdeo Lu. vj. Eadeꝫ mẽſura q̃ menſi fueritis remetiet̄ vobis. Si dicat̄. ⁊ q̃ iuſticia ꝙ ꝓ peccato vnius hore dat̄ pẽa ꝑpetua:

Pro reſpōſione nota hic ꝙ multi decipiunť cre
dentes ꝙ qñ aīa dimittit corpus ꝙ etiam di/
mittat peccata.error eſt. Nam q̄diu aīa eſt cor
pori ꝯiuncta recipit ꝯditōes corpis.mutabilita
tem.variabilitatē. Autoritas. Sap.ix. Corpuſ
quod corrūpiť aggrauat aīam.trahēdo .ſ.ad
ſuam ꝯditōꝫ. Ideo q̄tūcūq̄ aliq̄s ſit malus nō
debet deſperare.q2 adhuc pōt ſalu⁹ fieri .et ecō
uerſo q̄tūcūq̄ ſanctus dꝫ timere. Sed aīa ſe=
pata ita firmať ſi moriť in grā ꝙ nō pōt gratiaꝫ
ꝑdere. Si aūt moriť in peccatis. ita obſtinať ꝙ
nūq̄ pōt peccata dimittere. Autori. Si cecide=
rit lignū ad auſtrū aut aq̄lonem in quocūq̄ lo=
co ceciderit ibi erit. Eccs.xi. Hoīes dicunť ar/
bores in viridario eccl'e plantati q̄ regenerātur
in baptiſmo vt faciant fructū. Infideles ſūt ar=
bores nemoris infructuoſe q̄ nō ꝓficiunt niſi ad
ignem. Q2 hoīes ſunt arbores ptꝫ Marci.viii.
Video homīes velut arbores ambulātes.vbi/
cūq̄ ceciderit ibi erit. Menſura q̄ pene nō dať
damnatis ſm equalitatem tpis vel duratōneꝫ
peccati nec delectatiōis.ita ꝙ q̄to maior fuerit
delectatio in peccato.tanto ſit maior pena l'mi=
nor intenſiue.q2 iudex non mēſurat penam ſm
delectatōꝫ q̄ aliquotiēs eſt pauca.⁊ pena mag̃.
Sed dať pena ſm equalitatē ꝓportiōis. q2 q̄/
to maior fuit culpa in h̄ mundo.tāto maior erit
pena intenſiue in alio mūdo. Autoritas. In mē
ſura.ſupple pene.ꝫ menſuram.ſupple culpe.cuꝫ
abiecta fuerit aīa.ſ.a corpe.iudicabit eā. Eſa.
xxvii. ¶ Tertiū quod fit in iudicio eſt preſto exe
cutio.q2 in terra. ¶ Queſtio eſt inter doc. vbi ſit
purgatoriū animaꝝ poſt mortem? Rn̄deo loc⁹
cōmunis ⁊ ordinatus purgatorii eſt in viſcerib⁹
terre. Nota quō ſunt in corde pomi domūcule
ꝓ granis.ita in corde terre ſunt domus diſtin=
cte.inferior eſt locus damnatorū. Deinde aſcen
dendo limbus puerorū vbi non ſunt demones
nec ignis. Tertia domus eſt purgatoriū in quo
nō ſunt demones.ſed eſt ibi ignis q̄ diuia v̄tute
cruciat aīas. Quarta domus eſt ſinus ſctōrū
patrū. De quo loquēs ieſus dixit Sicut fuit io
nas in ventre ceti tribus diebus ⁊ trib⁹ noctib⁹
ſic erit filius hoīs in corde terre tribus diebuſ
⁊ tribus noctib⁹. Mat.xii. Sed locus ſpecialiſ
purgatorii ⁊ extraordinarius concediť aliq̄b⁹a
deo in hoc mūdo ex miſcdia vel ex alia cauſa in
loco vbi peccauerūt. Item aliq̄ ex ſpēali gratia
habent hic ſuū purgatoriū ꝑ tribulatiōes. infir
mitates.⁊ ſic de aliis. vt Paulus Actuū.xviii.
Cū ꝑueniſſet romam ꝑmiſſuꝫ eſt paulo ꝑmane=
re cum cuſtodiente ſe milite ⁊c̄.

¶ De eadem dnica. Sermo ſecūdus.

Ecce dies veniūt dicit dn̄s. Hiere.xxiii. Verbum ꝓpo
ſitum ꝓ themate ⁊ fundamēto noſtri
ſmonis recitať bis in ep̄la. Primo cum dicit.
Ecce dies veniūt dicit dn̄s. ⁊ ſuſcitabo Dauid
germen iuſtū ⁊ regnabit ⁊c̄. Scd̄o in medio epi
ſtole cū dicit. Ecce dies veniūt dicit dn̄s.⁊ non
dicent vltra viuit dn̄s q̄ eduxit iſrahel de terra
egypti ⁊c̄. Ratio q̄re bis dicit ecce eſt. q2 dirigi
tur duabus cōditōnibus ꝑſoꝝ. Pria q̄buſdaꝫ
deuotis ſpecialiť ſcil3 ꝙ ꝑſone ſpūales ⁊ penitē
tes ꝯſueuerunt ieiunare aduentū xp̄i expectan
tes ſuam glōſam natiuitatem q̄ licet ſit preteri/
ta.annuatim tm̄ repñſentať ab eccl'a ac ſi eſſꝫ futu
ra.ideo p̄dicte ꝑſone ſuant aduentū abſtinēdo
ſicut in q̄drageſima ⁊ in die natiuitatis cōedūt
illum panem calidum ſicut exit de clibano ſiue
furno vteri v̄ginalis v̄gis Marie. Et ſicut di
citur ꝙ panis calidus m'ltum confert comedēti
ita ille aīe. Sicut em̄ xp̄iani expectātes criſti
reſurrectōꝫ p̄parant ſe in q̄drageſima ꝑ ſeptem
hebdomodas expectādo qñ exiet de ſepulchro
ſic mō expectant ꝑ tres vel q̄tuor hebdomodas
qñ exiet de v̄gine Maria.q̄ eſt melior ⁊ ſancti=
or ſepulchro. Nam xp̄s nouē menſibus cū aīa=
ma ⁊ ſanguine fuit in vtero v̄gis. ⁊ in ſepulcro
fuit niſi tribus diebus ⁊ noctibus. Propter h̄
ꝑſone deuote aduentū xp̄i ieiunāt.licet non ca=
dat ſub p̄cepto ſicut.xl.ſed ſō ꝯſilio. ⁊ habem⁹
exemplum Daniel' qui.cccc xc.annos anq̄ xp̄s
incarnareť iam ieiunabat xp̄i aduentum. Dicit
ip̄emet. In diebus ill'. Ego daniel lugebaꝫ triū
hebdomodarū dieb⁹ panem deſiderabilem nō
comedi.⁊ caro ⁊ vinū nō introierūt in os meū.
Daniel'.x. ¶ Nota lugebam.i.ieiunabā.quia in
ſcriptura lugere poniť ꝓ ieiunare. Matth.ix.
dicebāt phariſei. q̄re nos frequenť ieiunā⁹ ⁊ di
ſcipuli tui non ieiunāt? Et xp̄us. Nūq̄d poſſūt
filii ſponſi lugere q̄diu cum ill' eſt ſpōſus.q2 ali=
ter nō reſpōdiſſet ad ꝓpoſitū. ¶ Scd̄o verbum
thematis diciť omibus general'r. ¶ Ecce dies.ſ.
noui teſtamēti veniūt dicit dominuſ.⁊ nō dicēt
vltra viuit dn̄s qui eduxit iſrl' de terra egypti.
ſed dicent. viuit dn̄s qui eduxit ſemen domus
iſrael.i.xp̄ianos de terra aquilonis.i.a captiui
tate diaboli. ¶ Nota ꝙ tres dies ꝑmaxime ſunt
venturi ⁊ diligenter p̄cogitandi .ſ. Dies morti
corporal' quem debemus cogitare timoroſe Di
es iudicii generalis quem debemus penſare do
loroſe. Dies vite eternalis quem debemus ſpe=
rare gaudioſe. Dico p̄mo ⁊c̄. ꝙ inter cetera que
vocant magis ad bona oꝑa ⁊ v̄tuoſa ⁊ ad peni
tentiam eſt cognitio mortis.q2 certum eſt ꝙ ha=
bes mori.licet incertus ſis de die. Iſta dies m'l=
tum valet ad ordinandū vitam ꝑ regulam phi=
loſophi in.ii.phiſi.ꝙ finis eſt cauſa cauſarū ha=
bens ratōnem optimi non ſolum boni ſed etiaꝫ
melioris ⁊ optimi.iuxta quem oīa alia ordinan
tur. Verbi gratia ſm finem ad quem homo ten
dit ordinat omnia.vt q̄ paꝝ vult nauigare non

curat de magna nauis ꝓuiſiõe. ſed ſi vult vltra
mare nauigare ⁊ facere longum iter. Jdõ dicit
ꝙ finis eſt cauſa cauſarũ dans ratõꝫ alijs rebus
Modo videamus ad quem finẽ ⁊ ad quẽ por-
tum habemus venire. Clarũ eſt ꝙ oportet nos
tranſire mare magnũ ⁊ venire ad portum mor-
tis. Jdeo indigemus magna naui ⁊ bona trib⁹
coopturis coopta. nauis eſt bona vita. ⁊ coop-
tura ſecreta eſt fides. ſecũda eſt ſpes. tertia ẽ ca-
ritas. que totum coopit. Charitas opit mł'titu-
dinem peccatoꝝ. j. Pe. iiij. Uniũſa delicta ope
rit charitas. Prouer. x. Et ſicut pnia ad inſtar
nauis in pncipio eſt ſtricta. ſic etiam bona vita
eſt ſtricta. ⁊ de paucis inueniꝉ tam ſtrictaꝫ ⁊ du
ram agere vitam vt expediret. Sed plurimi ſe-
quunꝉ ſenſualitatem ⁊ vana corpis ⁊ delectatõ
nes ſenſibiles ⁊ carnales. Et ſi aliꝗ bonã vitaꝫ
⁊ ſtrictam ⁊ pnialem incipiũt. nõ tñ continuant
ſed paulatim ꝓhdolor ad vitã delitioſam ex car
nalem redeũt. ſed bõa vita debet eſſe ſtricta Jõ
de bona vita dr. Facta eſt quaſi nauis inſtitoꝛꝭ.
Prou. vlti. Nauta huius nauis eſt cõfeſſor. iõ
attendatis vt ſit bonus. qꝛ aľs multe naues per
duntur ex maľ confeſſoribus. Boni marinarij
ſunt bone ſocietates. Auiſa ꝓuiſio victualium
ſunt deuote oratões. Arma ꝑ defenſione nauiſ
ſunt opa ſpũalia. Et ꝑ lorica ⁊ thorace eſt cili-
cium. etiã ꝑ defenſione ſunt ỽtutes morales.
Fiat ğ ſic ratio. Si finis eſt cauſa cauſaruꝫ. ⁊ fi-
nis noſter ſit ad portum mortis. ideo ordinata ẽ
vita noſtra. Jõ dicit ſcptura. Melior eſt dies
mortis die natiuitatꝭ. Melius eſt ire ad domũ
luctus ꝙ̃ ad domũ ꝯuiuij. Eccs. vij. ¶ Nota me
lior eſt dies mortis die natiuitatis. ſ. ad ordinã-
dum vitam. Scdo melius eſt ire ad domum lu.
ꝙ̃ ad do. cõuiuij. Rõ. Jn illa finis cũctoꝝ ãmo
netur hoim. ⁊ viuẽs cogitat ꝗd futuꝝ ſit. Eccs.
vij. Oppoſitũ fit ab amatorib⁹ mũdi morteꝫ non
penſantibus. Si dicaꝉ alicui mõ quo velles ci-
tius ire ad domũ luctus ꝙ̃ ad domũ conuiuij?
Reſpõdit ꝙ ad domũ cõuiuij. Sed attẽde ꝙ ſa
lomõ ꝗ eſt ſapiẽtior dicit oppoſitũ ꝙ melius eſt
ire ⁊c̃. Et aſſumpſit ratõem. Jn illa em̃ finis cũ-
ctoruꝫ. ſ. pauptas. infirmitas que trahũt hoieꝫ
ad diſpoſitõnem bone vite. ⁊ ecõuerſo in domo
cõuiuij videt ſupbiam. luxuriam ⁊c̃. ꝗ trahunt
eum ad malaꝫ vitã. Jdeo dicit ſcriptura. Jn oĩ
bus operibus tuis memorare nouiſſima tua. et
in eternũ non peccab. Ecci. vij. ¶ Nota nouiſſi
ma. duodecim ꝯcurrũt in die mortis. ſex corpo-
ris ⁊ ſex anime que ſunt memoranda. Pꝛio co-
gita ꝙ tunc pdes vitam corpalem quã ſup om-
nia diligis quã nũꝙ̃ recupabis ꝑ iſto mõo. Jõ
deſpiciaꝉ iſta vita ⁊ nõ tm̃ diligaꝉ vt labores ꝑ
ea inutiliter. Scdo cogita ꝙ nudus ſepelieris.
nõ veſtient te de auro. Tertio omẽs amici nos
deſerũt. ſolũ nos ſequenꝉ vſꝙ ad foueam Jdõ
non ponas nimiã ſpeꝫ in amicis ⁊c̃. Quarto co
gita quõ poneꝉ corpus in fouea ⁊ calcaꝉ pedib⁹
Jdeo noli ſupbire. Quinto ꝗd erit de corpore
tuo in fouea. ⁊ cogita quomõ comedeꝉ a ỽmib⁹
Sexto cogita quantus eſt dolor in ſepatõe ani
me ⁊ corpis Uerbi gratia. quãdo ſcindiꝉ aliꝗd
membrũ eſt magnus dolor. Ratio eſt qꝛ aĩa ha
bet dimittere illum locũ ⁊ reſtringere ſe. quãto
igiꝉ maior erit dolor quãdo fiet ſepatio anime a
toto corpe ⁊ a ſingulis eius ptibus. Septio co-
gita qñ aĩma eſt ſepata ſtatim duciꝉ ad iudiciũ
⁊ xp̃s iudex licet omnia ſciat tñ interrogat quiſ
es tu. ꝗd feciſti ꝑ me? ⁊c̃. Octauo cogita quo-
modo ille diabolus ꝗ te fecit peccare accuſabit
in iudicio. Nono cogita de ſententia ꝗ daꝉ irre-
uocabiliꝉ que maxime timẽda eſt. Decimo cogi
ta ſi ſentẽtia daꝉ ꝯ te ꝗliter fiet executio a demo
nibus. Undecimo cogita de acerbiſſima pena
qñ anima erit in porta inferni timore concutieꝉ
ineſtimabili. Duodecimo cogita ppetuitatẽ pe
narum. qꝛ in eternũ durabũt. qꝛ incorruptibiliſ
eſt aĩma ⁊ impenitẽs obſtinata in culpa que or-
dinaꝉ p penam. Cuꝫ ğ in vniuerſo nihil debeat
manere inordinatũ. ergo durãte culpa in dãna-
tis in ppetuũ. durabit iuſte ⁊ rationabl'r pena i
ppetuum. De hoc etiam ſupra in pte hyemali
plures adducte ſunt ratões. Ecce ꝗre ſcriptura
dicit. Jn omibus opibus tuis memo. nouiſ ⁊c̃.
Unde dicit Hiero. ⁊ eſt ſententia oim ſapientũ
Uitam eſſe meditatõꝫ mortis. Jdem hiero. dic
ad Paulinũ. Facile contemnit omia qui ſe co-
gitat moriturũ. c. viij. ¶ Dico ſcdo ⁊c̃. Quia ſi
cut dies mortis facit vitã ordiare. ita cogitatio
diei iudicij facit bonam vitã cõtinuare ⁊ penitẽ
tiam. Ratio eſt ſ'm regulã libri topicorũ. ꝙ de
duobus malis penalibus. ſ. minus malũ eſt eli-
gendum. Eſſet em̃ homo ſicut ſtultus ſi aliquiſ
ex aliquo crimine diffinitiue eſſet ſententiatus.
ſcꝫ ꝙ indueret camiſiam vel tunicã ferreã. vel ſi
talis habens libtatem eligendi illã vel illam ve
ſtem eligeret tunicã ferreã que magis eſt afflicti
ua ſtultus eſſet. Jta de nobis eſt. quilibet noſtꝝ
poteſt de aliquo crimine accuſari. ⁊ xp̃s dat ſen
tentiam de pena ſub diſiunctõe ⁊c̃. Et camiſia
eſt pnia huius mũdi. ſed tunica ferrea eſt pena
infernaľ ignita. Ecce ſententie clauſula in ꝓceſ-
ſu facta. Dico vobis niſi penitẽtiam habueritꝭ
omnes ſimľ pibitis. Luc. xiij. ſicut illi decem et
octo ſup quos cecidit turrꝭ ſiloe ⁊ occidit eos.
Nota hiſtoriam Nõ decem ⁊ octo ſunt peccata
que damnant gentes ſup quas cadit turris di-
uine iuſticie. Decem ſunt pcepta legis ad ꝗ om
nia peccata reducunꝉ implicite vel explicite. ỽ-
bi gratia. recurrere ad diuinos eſt vnum pecca-
tum mortale. ⁊ ſic de alijs. Et ſic ſunt decem pec
cata que fiunt cõtra decem pcepta. Jtem pecca
ta mortalia ſunt ſeptem. ſ. ſupbia. auaricia. ⁊c̃.

⁊ ſic ſunt decem ⁊ ſeptem ⁊ nūq̄ȝ homo damna
retur niſi ex decimooctauo. ſ. ex finali impenitē
tia. ⁊ qui finaliter fuerit impenitēs turre diuine
iuſticie opprimet̄. min⁹ ḡ malū hoc eſt minus pe
nale eſt facere penitentiā ⁊c̄. De iſta die iuſticie
dicit ſcriptura. Zelus ⁊ furor viri non parcet i
die vindicte. nec acquieſcet cuiuſcūq̄ȝ precibus
Prouer. vj. Nota dies vindicte ad litterā eſt
dies iudicij generalis. De iſto die dicit ſcriptu=
ra. Magnus dies domi ⁊ terribilis valde. et
quis ſuſtinebit eum. Joelis. ij. Nota magnus
dicit̄ a magnis operib⁹ que ibi fient. Quis ſuſti
nebit. dico ꝙ ſoli penitētes ⁊ innocentes q̄ tunc
dicent. O domine iſtū diem expectauim⁹ Nūc
ergo in toto corde veſtro cōuertimini ad me di=
cit dominus. in ieiunio ⁊ fletu ⁊ planctu. ⁊ ſcin=
dite corda veſtra ⁊ nō veſtimēta veſtra. ⁊ ꝯuer
timini ad dn̄m deum veſtrū. q₂ benignus ⁊ mi=
ſericors ⁊ patiens ⁊ mł'te miſericordie ⁊ p̄ſtabiliſ
ſup malicia. quis ſcit ſi conuertat̄ ⁊ ignoſcat. et
relinquat poſt ſe bn̄dictōnem vltimam. ſ. qn̄ di
cet. Venite bn̄dicti patris mei ⁊c̄. Johel. ij.
Dico tertio ⁊c̄. quia ſicut cogitatio mortis va
let ad vite ordinatōȝ. ⁊ dies iudicij ad pnie con=
tinuatōneȝ. ſic cogitatio diei eterne gl'e valet ad
meritorū cumulationē. Rō. q₂ ꝑ regulam phie
di. Jn agentibus ꝑ intellectū qđ eſt vltimuȝ in
executōe eſt p̄mum in intentōie. Verbi gratia. i
p̄parando domū p̄mum qđ exequit̄ domifica/
tor eſt fundamenti poſitio. ⁊ ꝯſequent̄ ſubſequi
tur ſtructure ſupedificatio. ⁊ finaliter ſequit̄ in
habitatio ſiue quies in domo ⁊ p̄ſeruatio. Et licȝ
hoc ſit vltimum in executōe. eſt tn̄ p̄mum in in=
tentiōe. Jta etiam vltimus finis noſter eſt con=
quieſcere in domo ꝑadiſi. Et licȝ h ſit vltimuȝ
in executōne. eſt tn̄ ⁊ eſſe debet p̄muȝ in intētōe
Jđo auiſo vos vt ꝓuiſionē faciatis de materia
⁊ lapidibus p̄cioſis ⁊c̄. Hmōi ſunt opa merito
ria v̄tuoſa ⁊ pnialia que q̄to opa meritoria ſūt
plura ⁊ maiora. tanto domus gl'e eſt maior ⁊ di
es gl'e melior. Dauid. Melior eſt dies vna in
atrijs tuis ſup milia ⁊c̄. pſ̄. lxxxiij. Jn h mūdo
ſunt plures dies. Dies ſeculi q̄s dinumerabit.
Ecci. j. Jn celo aūt nō eſt niſi vna dies. Ex hoc
ſequit̄ ꝙ nullus pōt ſtare in ꝑadiſo niſi ꝑ vnum
diem. Ratio. q₂ ibi nō eſt nox. h v̄o ſunt plureſ
dies ex interuallo noctis. Auto. Erit dies vna
que nota eſt dn̄o. Non dies neq̄ȝ nox ⁊ tpe veſ=
peri erit lux. Zacha. xiiij. Jſtū diem debemus
ſperare gaudioſe. ſicut miles pugnaturus p̄co/
gitat coronam vel honorē a rege ꝓmiſſū ſi triū=
phator extiterit. ſic etiam xp̄s ih̄s ꝓmittit nob
coronam vite eterne ſi optime militando habē⁹
victoriam de carne mūdo ⁊ diabolo. Jdeo dic̄
ſcriptura. Militia eſt vita hoīs ſuper terrā ⁊ ſic̄
dies mercēnarij dies eius. Job. vij. Ecce h po/
ſita eſt vna ſimilitudo. Jdeo dicit thema excitā
do ⁊ demonſtrando. Ecce dies veniūt ⁊c̄.

De eadem domica. Sermo tertius.

Habēs quiq₃ pa=
nes ordeaceos ⁊ duos piſces. Johā.
vj. Quilibet dn̄s ſiue pat̄familias te
netur de iure naturali. diuinali. pontificali et
etiam imꝑiali ſuis ſ̄uitoribus ⁊ domeſticis ſuffi=
cienter ꝓuidere. j. Thi. v. Si quis ſuorū max=
ime domeſticorū curam nō hȝ fidem negauit et
infideli deterior eſt. Summus itaq̄ȝ pr̄familias
dn̄s ieſus q̄ non venit legem ſoluere ſed adiple=
re ſufficienteȝ. imo reuera abūdantē fecit ꝓui=
ſionem ꝓ ſuis ſ̄uitoribus ⁊ domeſticis. Nā ha
buit q̄nq̄ȝ panes ordeaceos ⁊ duos piſces q̄ ſuf
ficiebant abundātiſſime Jn euāgelio hodierno
miſtice deſignat̄ q̄ntuplex panis.

- Primus eſt corꝑalis.
- Secūdus penitentialis.
- Tertius ſacramentalis.
- Quartus doctrinalis.
- Quintus celeſtialis.

De quibus dicit thema. Habens q̄nq̄ȝ panes
ordeaceos ⁊c̄. Dico p̄mo iuxta intellectum alle
goricū de p̄mo pane corꝑali quo intelligit̄ om=
nis humanus victus. q̄ ordeaceus eſt ꝓpt̄ aſpe
ritatem exteriorem in acq̄rendo. Gen̄. iij. Jn ſu
dore vultus tui veſceris pane tuo donec reuer=
taris in terram de qua ſumptus es. Hūc meren
tur veri ſ̄uitores dei. qui. ſ. faciūt volūtatē dei.
obedientes mandatis eius. Jdeo petim⁹ i orōe
domica. Fiat voluntas tua ſicut in ce. ⁊ in ter.
pa. no. quot. da. no. ho. Mat. vj. Dico ſcđo
ꝙ ſecūdus panis d₂ pnialis qui ex vili materia
ſcȝ ex peccatorū recordatōe cōficit̄. Ordeaceus
q̄dem ⁊ aſper eſt ꝓpter ꝯtritiōis dolorem. de q̄
inq̄t pſ̄. Fuerunt mihi lachryme mee pāes die
ac nocte. Et Ezech. iiij. dicit̄. q̄ſi ſubcinericiū et
ordeaceū panem comedes. Dico tertio ꝙ ter=
tius panis dicit̄ ſacramental'. qui de puriſſima
materia ꝯfectus fuit in vtero v̄ginali ꝑ ſpiritū
ſctm̄. imo ſ̄m ſan. Tho. Jn celo genitus. in vte
ro v̄ginis fermentatus. in patibl'o crucis exco/
ctus. in menſa altaris appoſitus. in ſpeciebus re
conditus. qui ordeaceus dicit̄ ꝓpter aſperam
paſſionis memoriam. j. ad Chori. xj. Quotienſ
cunq̄ȝ manducabitis panē hunc vel calicem bi
beritis mortem domi annūciabitis donec veiet
Joh. vj. Hic eſt panis q̄ de celo deſcendit ⁊c̄.
Dico quarto ꝙ quartus panis d₂ doctrinalis
cōfect⁹ ex autoritatibus ſacre ſcripture. qui or=
deaceus eſt ꝓpter auſteritatē correctōis ⁊ dure
rep̄henſionis in peccatorib⁹. Dicit ſcp̄tura Ec=
cleſiaſtici. xxj. Verbum ſapiens qđcūq̄ȝ audi=
erit ſcius laudabit ⁊ adijciet. audiuit luxurio=
ſus diſplicebit ſibi ⁊ ꝓijciet illud p⁹ dorſū ſuū.
Sil'r de alijs vicioſis. ſed tn̄ d₂ Mat. iiij. Non

in ſolo pane viuit hō ⁊c. ¶ Dico q̄nto q̄ q̄ntus panis dr̄ celeſtial' ex beatitudinib⁹ ⁊ dotib⁹ glorie ꝯfectus. q̄ ordeaceus dr̄ ꝓpter tribulatōnes Quia p̄ mltas tribulatōes oportꝫ nos intrare i regnū celorū. Act. xiiij. Sed tn̄ btūs qui māducat panem in regno dei. Luce. xiiij. Duo piſces ſunt exempla ſanctorū martyrū ⁊ confeſſorum q̄bus q̄ſi cōdimēto p̄dicti panes ordeacei comeſtibiles reddunt̄. Jō ad Heb. vl. Mementote p̄poſitorū veſtrorū q̄ vobis locuti ſunt verbum dei quorū intuentes exitū ꝯuerſatōnis imitami fidem. Vn̄ Gre. Si exempla ſanctorū recolim⁹ nihil graue eſt qd̄ ſuſtinemus.

¶ De eadem domica. Sermo quartus.

Extollens vocē q̄dam mulier. Lu. xj. Ex iſto v̄bo recepi occaſionē p̄dicandi de q̄dā materia pegrina. ſed aiabus noſtris erit multū neceſſaria ⁊ vtil' ad earū ſaluatōēꝫ. Salutet̄ virgo Maria. Juxta intellectū quē volo nūc pertractare ſancta mater eccl'a dr̄ mlr q̄dam extollēs vocem .ſ. dei in altum. Pro cuius intellectu declaranda ſunt duo puncta. Primū qua ratōne eccl'a dr̄ mulier. Scd̄o quō extollit vocē in altū. Et ſic patebit v̄bi intellectus. Quantū ad p̄mū ſancta mater eccl'a dr̄ mulier. q2 hꝫ officia mulierum p̄ncipalia ⁊ naturalia. ⁊ nō dico officia artificialia vel accidētalia mulierū q̄ ſunt ſuere nere ⁊ hmōi. Sed officiū p̄ncipale mulierū ⁊ naturale eſt parere. nutrire ac regere infantes. Jſta tria officia hꝫ eccl'a. ideo dr̄ mulier. Primum ḡ officiū mulieris eſt parere. Vna em̄ rō p̄ncipal' q̄re deus fecit mulierem eſt. q2 in mulierib⁹ omnes creature hūane initiū vite hn̄t. except̄ adā quem deus formauit de limo terre. Geneſis. j. ⁊ eua quā deus formauit de coſta ade Jſti duo nunq̄ fuerūt in vtero mulieris. Jſtis ḡ except̄ nunq̄ fuit nec erit aliq̄ pſona hūana quin fūit i vtero mulieris. Ecce p̄mū officiū mulierū .ſ. parere filios. Hoc officiū habꝫ ſancta mr̄ eccleſia. in cuius vtero .ſ. fonte baptiſmi deus generat filios ⁊ filias. aliter em̄ nullus eſſꝫ fili⁹ dei. Excellentius em̄ parit eccl'a q̄ mlr. Mlr em̄ parit filios ꝑ iſto mūdo. eccl'a aūt ꝑ alio. Jdeo dicit eccl'a. Filioli mei quos iterꝫ pturio dōec formetur xp̄s in vob. ad Gal'. iiij. Nota quos iterum parturio. q2 nullus pōt naſci de vtero eccl'e. ſcꝫ fonte baptiſmi niſi p̄us naſcat̄ de vtero naturali matris. q2 in vtero mr̄is nullus pōt baptiſari De quo vide Tho. in. iiij. di. vj. Rō q2 tal' deo notus eſt nō eccl'e nec ſubijci pōt opatōi miſtrorum eccl'e. Vnde dicit aug⁹. Sicut q̄ nō vixerit nō pōt mori. ita q̄ nat⁹ nō fuerit non pōt renaſci Jō qn̄ aliq̄tiens in partu morit̄ mr̄. ſtati medici faciūt extrahi ꝓlem de vtero mr̄is vt baptiſet̄.

Scd̄m officiū naturale ⁊ p̄ncipale mulieris eſt nutrire ꝓlem. Sicut em̄ vterus mlr̄is eſt camera ꝓlis. ita pectus eſt cellariū. ꝓpter h̄ deus dedit vbera mulieri. nō ad oſtendendū ⁊c. Jdeo mlr̄es delicate vel guloſe q̄ nolūt filios lactare faciūt ꝯ officium naturale. Hoc officiū eccl'a habet excellent̄. nam poſtq̄ pepit ꝓles eas nutrit ⁊ lactat duobus vberibus. Primum eſt lex moſaical'. Scd̄m lex euangelical'. Lac albū et ſine imundicia eſt doctrina ſancta ſine immūdicia errorum ⁊ falſarū opinionū. Ecce ſcd̄m officiū ⁊c Jdeo xp̄us qn̄ voluit cōmendare iohem baptiſtam dixit. Jnter na. mu. nō ſur. mai. io. bapti. verūtn̄ q̄ minor eſt i regno maior eſt illo. Mat. xj. ergo puuli ſunt xp̄iani. Jdo eccl'a nutrit eos lacte doctrine. Jdeo dicit. Tāq̄ puulis in xp̄o lac vobis. ſup̄. viatoribus potum dedi nō eſcaꝫ ſcꝫ gl'e vt ſanctis in celo. j. ad Chor. iij. ¶ Tertium officiū mulieris eſt regere ⁊ gubnare ꝓles Q̄diu em̄ pueri ſunt puuli ſubſunt regimi matris. q2 patres tunc nō curant. ⁊ tunc regēdi ſūt a matre ne iurent nec mentiant̄ nec dicāt maluꝫ de aliquo. nec iniuriā alicui inferāt. vt ſciāt ſe ſignare ⁊ addiſcere P̄r noſter. ⁊ Aue ma. Credo in deū ⁊c. qn̄ ſunt ſex vel ſeptē annorū ꝯfiteāt̄. Et h̄ officiū habet ſancta mater eccl'a. Q̄diu em̄ ſumus puuli in hoc mūdo vt dixi. docet nos et inſtruit ne mentiamur ⁊ furta faciamus. nec diffamemus ꝓximū nec iuremus deū niſi ꝓ neceſſitate vel vtilitate. ⁊ tūc cū veritate. Orare quolibet mane ⁊ ſero. cōmunicare ⁊ ꝯfiteri i paſcha Et pōt dicere q̄l'ſ xp̄ianus. ego filius fui patriſ mei tenellus ⁊ vnigenitus corā matre mea ⁊ docebat me atq̄ dicebat. Suſcipiat v̄ba mea cor tuum. cuſtodi p̄cepta mea ⁊ viues. Prouer. iiij Nota vnigenitus matris eccl'e eſt q̄l'ſ xp̄ianus nunq̄ habuit niſi iſtum filium ⁊c. Cuſtodi p̄cepta mea ⁊ viues. ſ. vita gr̄e in h̄ mūdo ⁊ glorie i alio. Si ḡ ſancta mater eccl'a habet mlr̄is officia p̄ncipalia. bn̄ poteſt dici mulier. Et concordat ſcriptura ſancta Gen̄. xxiiij. Nota trinitatē pſonarum in dicta autori. Jp̄a .ſ. eccl'a ſancta ē mulier quam p̄parauit dn̄s .ſ. ſpūſſanctus filio id eſt domino ieſu xp̄o. domi mei .ſ. dei patris.

¶ Secūdo videndū eſt quomō extollit ſeu exaltat vocem in altū. hoc fit in collatōne ſeptem ſacramentorū .ſ. baptiſmi. confirmatiōis ⁊c. Tūc em̄ exaltat vocem dei. Nam ſacramēta p̄ vocēꝫ v̄balem conferunt̄. Aug⁹. Accedit verbum ad elementū ⁊ fit ſacramentū. De hoc vide Tho. i iij. pte. in materia de ſacramētis. Rō q2 chriſt⁹ v̄bum eterni patris vnitū fuit rei .ſ. carni. Verbum em̄ caro factuꝫ eſt ⁊c. De hoc dicit thema. Extollens vocem q̄dam mlr .ſ. eccl'a ⁊c. Ego q̄ſiui quomō eccl'a eleuat vocem. ⁊ inueni in q̄dā autoritate ſeu ꝓphia dauid pſal'. xxviij. dicens Vox dn̄i ſuper aq̄s. deus maieſtatis intonuit ⁊c. vſq̄ in templo eius omēs dicent gl'am.

Vox domi ſup aq̄s.⁊ hoc in baptiſmo.
Vox dn̄i in ꝟtute. ⁊ hoc in ꝯfirmatōe.
Vox dn̄i in magnificentia. ⁊ h̄ in ꝯſecratōne
Vox dn̄i ꝯfringentis cedros. ⁊ h̄ in ꝯfeſſiōe.
Vox dn̄i intercidentis flammas ignis. ⁊ hoc
in matrimonio.
Vox domi concutientis deſ᷑tum. ⁊ h̄ in col-
latione ordinum.
Vox dn̄i p̄parantis ceruos. ⁊ h̄ in extrema
vnctōne.
Ecce q̄re dicit thema. Extollens vocē ⁊c̄.
Dico p̄mo ꝙ ſancta mr̄ eccl'a mler bn̄dicta ex
tollit vocem in ſacramēto baptiſmi cū dr̄. Vox
dn̄i ſup aq̄s. Iſta vox domi eſt forma baptiſmi
quā dicit ſacerdos vel alius qn̄ in neceſſitate ba
ptiſat.ſ.ego baptiſo te in noie p̄ris ⁊ filij ⁊ ſpūſ-
ſancti. vel in idiomate materno ⁊c̄. Cum autez
dr̄ ſup aquas oſtendit᷑ mate ria ipius baptiſmi
q꞉ ſiue aqua non pōt dari baptiſmus.oportz ei
ꝙ ꝟbum.ſ.forma iungat᷑ materie.ſ.aque ſil' di-
cendo ꝟba ⁊ infundendo aquā. Non em̄ forma
dz p̄cedere materiam vel ecōtra.ſed ſil'. Iō dic.
Vox domi ſup aq̄s.nō dicit an̄ aquas. vl' poſt
aquas.ſed ſup materiam. Sed quare dicit aq̄s
in pl'ali cum baptiſmus nō poſſit dari niſi i vna
tm̄.ſ.naturali. Quia ſi aliq̄s vellet baptiſare cū
aqua roſacea vel ardenti vl' alia q̄cūqꝫ artificia
li.non eſſet baptiſmus. Quare ḡ dicit ſup aq̄s?
Nunq̄d ḡ debuit dicere ſup aquā in ſingulari?
Reſpōdeo ꝙ dr̄ ſup aq̄s in pl'ali ad innuenduz
quoddam magnum ſecretum. In baptiſmo em̄
ſunt duo baptiſantes ⁊ ꝯſequent᷑ due aq̄. Pri-
mus ⁊ p̄ncipal' eſt ſpūſſanctus. Scd̄s em̄ inſtru
mental'. ⁊ eſt ſacerdos. qui aqua materiali pōt
lauari corpus. ſed ſpūſſanctus alia aqua lauat
intus animam. Ideo dicit aug᷒. Que eſt tanta
ꝟtus aque vt corpus tāgat ⁊ cor abluat. In eo-
dem puncto in quo aq̄ infundit᷑ a ſacerdote vel
creatura.h̄ eſt cū hō mittit᷑ in fontem baptiſmi
qn̄ baptiſat᷑ ſimul intus influūt .xv. flumia ſpi-
rituſſancti. Primum eſt gr̄a diuina que lauat ⁊
purificat aīam a peccato originali. ⁊ ab actuali-
bus in infidelib᷒ q̄ nō ficte baptiſant᷑. Scd̄m flu
men eſt fides habitual'.licz em̄ creatura tūc non
habeat vſum liberi arbitrij.tn̄ habitual'r iam hz
fidem catholicam. Tertiū eſt ſpes q̄ habitualit᷑
infundit᷑ in baptiſmo. Quartū eſt charitas ſcili
cet amor dei ⁊ ꝓximi q̄ etiam habitual'r infundi
tur in baptiſmo. Demū ſil' etiā infundūt᷑ hitua
lit᷑ q̄tuor ꝟtutes morales q̄ ſunt prudētia. iuſti-
cia tꝑantia ⁊ fortitudo. Et ſic q̄ntum flumen eſt
prudentia q̄ ſubiectiue eſt ꝟt us intellectual'. q꞉
ſubiectat᷑ in ratōe practica. Sz tn̄ eſt aliq̄ modo
moral' vnde ⁊ inter cardinales computat᷑. Sex
tum flumen eſt iuſticia ad non nocendum ꝓxio
Septimū tꝑantia in ꝓſperis. Octauū fortitu-
do in aduerſis ꝑficiens vel ꝑſeuerans in bona
vita. Item ſeptem dona ſpūſſancti etiā ſil' infū-
dunt᷑. ⁊ ſic nonū flumen eſt ſapia.ſ. ad cogſcen-
dum diuina. Decimū intellectus ad cognoſcen
dum ſcp̄turas. Undecimū ꝯſilium.ſ. ad obſ᷑uā
dum diuinas ammonitōes. Duodecimuz forti
tudo ꝯ̄ diaboli temptatōes. Tredecimuz ſcia ꝑ
ficiens ad ꝓp̄os actus ſiue pſonales gubnādu3
Decimūquartū pietas.ſ.inclinans ad cōpaſſio
nem ad ꝓximos. Decimumq̄ntum eſt timor ad
deū. De iſtis donis ſpūſſancti vide ſan. Tho.j.
ij.q.lxviij.in qua incidentalit᷑ ſanct᷒ Tho.de-
clarat eorū q̄dditatem.neceſſitatē.numerū.con
nexionem ⁊ dignitatē. Iſta.xv.flumia ꝓcedūt
a fonte ſpūſſancti. Ideo dicit aq̄s in pl'ali. Et ſe
quit᷑ ſtatim. Deus maieſtatis intonuit.i.int᷒ in
anima tonuit dn̄s ſup aq̄s multas. Sacerdos
aūt vnam aquā ſolum.ſ.materialē applicat. ſed
dn̄s ſup aq̄s multas. Ideo apoc.j. Vox illi᷒.ſ.
domi ſicut vox aquarū multarū. Quantuz ad
ſecundū.ſ.cum dr̄. Vox domi in ꝟtute. loquit᷑
de ſacramento ꝯfirmatōis. Dicat᷑ q̄d eſt ⁊ quō
ab ep̄o.q꞉ nō ab alio pōt h̄ ſacr̄m ꝯferri.de con-
ſe.di.v. Manus.et.c.nouiſſime.et.c.vt ieiunij
De iſto dicit vox dn̄i ⁊c̄. Vox iſta eſt forma h᷒
ſacr̄i quam extollit eccl'a ꝑ os ep̄i qn̄ dicit. Cōſi
gno te ſigno crucis ⁊ ꝯfirmo te criſmate ſalutis.
Et ſic fides catholica infundit᷑ in baptiſmo ha-
bitual'r. ſic in confirmatōe fides catholica radi-
catur intantū ꝙ ſi ſint duo homies quorū vnuſ
ſit ꝯfirmatus alter nō.in ꝑſecutōe antixp̄i ꝯfir-
matus erit fortis ⁊ alius nō. Ecce bonū qd̄ fac
h̄ ſacr̄m ad pſiſtendū in fide. De iſto ſacr̄o dicit
Johs. Vidi q̄tuor angelos ſtantes ſup quatu-
or angulos terre tenētes q̄tuor ventos terre. ne
flarent ſup terram neqꝫ ſup mare neqꝫ in vllam
arborem. Et vidi alterū angelū aſcendentez ab
ortu ſol' habentem ſignū dei viui ⁊ clamauit vo
ce magna quatuor angel' q̄bus datum eſt noce-
re terre ⁊ mari dicens.nolite nocere terre ⁊ ma-
ri neqꝫ arboribus quoaduſqꝫ ſignemus ſeruos
dei noſtri in frontibus eorū. Apoca.vij. In iſta
autoritate ſunt multa ſecreta. que declarantur
a gloſa ordinaria. Angeli em̄ idem ſunt ꝙ nun-
cij. Quatuor ergo angeli q̄ ſtant ſup q̄tuor āgu
los terre ſignant nūcios antixp̄i. tenētes.i.ꝓhi
bentes p̄dicatōnem euangelicā. Qn̄ em̄ ātixp̄s
manifeſtabit᷑ totus mundus eū timebit. Et tūc
ip̄e mittet nūcios ſuos ad q̄tuor ptes mundi te-
nentes.ſ.ꝓhibendo doctrinā quatuor euāgeli-
ſtarum ne flent.i.p̄dicent ſup terrā.i. laicis ter-
ram colentibus.neqꝫ ſup mare.ſ. ab amaritudi
ne. ⁊ ſignat religionez in q̄ debz eſſe amaritudo
pnie.neqꝫ in vllam arborē. Arbores em̄ ſunt ſa
cerdotes q̄ debent dare flores odoris ꝑ bonā fa
mam ⁊ folia deuotōis in officio dei ⁊ fruct᷒ me
ritorū ſacr̄a miniſtrando libere abſqꝫ ſimonia.
Sed dicit ꝙ vidit alterum angelū.ſ.xp̄m q̄ miſ

ſus fuit a deo patre ꝓ mundi redemptõꝛ haben
tem ſignū dei viui.ſ.ſanctam crucē. ⁊ clamauit
voce magna quatuoꝛ angel'.i. nuncijs antixp̄i.
ſcꝫ maliciam nuncioꝝ antixp̄i refrenando dicēſ
Nolite nocere terre.i.laicis.⁊ mari.i.religioſiſ
neqꝫ arboꝛibus.i.clericis.quoadusqꝫ ſignemuſ
ſcꝫ ꝑ ſacr̄m ꝯfirmatõis ſuos dei noſtri in frõti-
bus eoꝝ.vt.ſ.ſint foꝛtioꝛes in fide catholica.
Ecce quare dicit. vox domi in ꝟtute.ſupple foꝛ
titudinis in ꝑlio certamis antixp̄i. Jō vt militi
bus daꝛ alapa qn̄ confirmanꝛ. Secundū bonū
qđ ſacramentū ꝯfirmatõnis facit eſt in alio mū-
do.qꝛ confirmati in ꝑadiſo habent ſingularē co
ronam gl'e. In ſacramento baptiſmi daꝛ bapti
ſatis quedam coꝛona q̄ vocaꝛ a theologis cara-
cter indelibil'. Et qn̄ homo intrat ꝑadiſum ſtati
cognoſcunꝛ q̄ fuerunt baptiſati ⁊ q̄ nõ. Quia q̄
fuerunt baptiſati habent ſpe̅alem coꝛonā quaꝫ
non hn̄t non baptiſati. vt abꝛaam iſaac ⁊ iacob
⁊ alij. Secūda coꝛona daꝛ in ſacramēto confir-
matõis. q̄ ꝟo non eſt ꝯfirmatus caret illa in ꝑa-
diſo. Ecce q̄tum lucraꝛ ille q̄ ꝯfirmaꝛ. ⁊ q̄tum
ꝑdit qui non ꝯfirmaꝛ. ꝓpter h̄ parentes debēt
eſſe valde diligentes vt filij confirmenꝛ. qꝛ vox
domi in ꝟtute. h̄ eſt in ſacramēto ꝯfirmatõis eſt
ꝟtus dei q̄ vocaꝛ magna. ¶ Tertiū.ſ.ꝟbum ꝓ
phetie notat ſacramentū eucariſtie cum dicit.
Vox domi.ſ.ꝯſecratõis in magnificentia.i.ma
gnifacientia.i.magna faciēs.qꝛ in iſto ſacramē-
to fiunt maioꝛa q̄ in alijs ſacrament'. Nam vul-
gariter de rege qui fecit magnū ꝯuiuiū. ⁊ dedit
fercula ſingula ⁊ ꝑcioſa ⁊ multa. dicit magnifi-
ce fecit. Quāto ergo magis de ꝯuiuio quod fe-
cit xp̄s filius dei. in quo de omibus creatur' ſpi
ritualibus dat melioꝛē.ſ.animā ſuā ſanctiſſimā
de coꝛpibus meliuſ.ſ.coꝛpus ſuū ſiue carnē vni
tam ſuppoſito diuino di. Accipite ⁊ manducate
Dn̄e ⁊ q̄d manducabimus panē albū? non. q̄a
ꝟbis ꝯſecratõnis ꝓlatis tā non eſt ibi panis. ſꝫ
hoc eſt coꝛpus meū. j. Choꝛ'. xj. Iſta eſt magni
ficentia. Sed aliq̄ faſtidioſi nõ curant de iſto cõ
uiuio nec de iſto cibo. Unus dicit. domine non
ſum dignus. alius dicit. non ſum bene paratus
Dico q̄ nullus male paratus debet accedē ad
hoc cõuiuium tam magnificū. ſed debetis vos
parare ꝑ contritõnem confeſſionem ⁊ ſatiſfactõ
nem. iniuriarū remiſſionē. al's non eſtis excuſa-
ti. Declaraꝛ hoc de rege eunte ad venatõnē ⁊c̄.
Ita domin' noſter ieſus xp̄us venit ad venan-
dum in nemoꝛe huius mūdi. ⁊ venaꝛ leones. id
eſt ſupbos quādo ex doctria ꝑdicatoꝛis humi-
liātur. Vulpes.i.ꝑſonas auaras qn̄ ſatiſfaciūt
Poꝛcos ꝑ luxuriam quādo abſtinere ꝓponūt.
Canes ꝑ iram quādo iniuriam remittūt ⁊c̄. Et
in nocte huius vite vult xp̄s rex noſter intrare
in villam ſuam. Quelibet ꝑſona xp̄iana eſt vil-
la ſeu caſtrum dei quod ip̄e lucratus eſt in cam-
po in die veneris ſancta. Et tangit ad poꝛtam
vt ſibi aperiatur quando ꝑdicatoꝛ dicit tali die
ſcꝫ in paſchate debetis cõmunicare. quia ſurrex
it domin' tali die. O dicunt aliqui non eſt came
ra nec locus paratus vt ſibi competit ⁊c̄. Sed
negligenꝛ tales faciūt ⁊ peccant. qꝛ ip̄e eſt con-
tentus intrare aliq̄bus ꝑparamentis ꝑſuppoſi-
tis ſ.contritõis. confeſſionis. ſatiſfactõis ⁊ coꝛ-
poꝛalis afflictionis. Sed vere domie non intra
bis dicunt aliqui effectualiter. ⁊ ꝑmittūt intra-
re beſtias.ſ.gallinas. pauones ⁊c̄. ip̄o ꝑſente.
Cognoſcitis quale peccatum eſt nolle cõmuni-
care. Et dicunt. domie non ſum dignus ⁊c̄. ver
bum eſt ſanctū. ſed falſe vel inepte allegatū. Di
gnitate em̄ equipantie nullus eſt dign'. nec iſta
requiriꝛ ad communicandū. ſed dignitas que
requiritur quam ip̄e vult ⁊ ꝑcipit eſt cõteri de
peccatis ⁊ confiteri ⁊ ſatiſfacere ⁊ remittere ⁊c̄.
Alij dicunt. domie bene veneritis intrate dn̄e.
ſed poſt ⁊ deinde ponunt eum in loco poꝛcoꝝ.
Illi.ſ. qui quotidie celebꝛant vel ſepe male pa-
ti communicant. luxurioſi. ſimoniaci ⁊c̄. in eoꝝ
damnatiõem. Remedium ergo eſt parare ſe be
ne ⁊ cõmunicare. Ideo moyſes dicebat. Date
magnificentiam deo noſtro. dei ꝑfecta ſūt opa
Deutero. xxxij. Nota dei ꝑfecta ſunt opa. Voſ
ſcitis quomō a ꝑncipio diabolus voluit deſtruc
re opa dei. ⁊ hominē ad imaginem dei factuꝫ ꝑ
cipitauit ⁊ iuſticia oꝛiginali ꝑuauit fructus ve-
titi comeſtione. Sed ecce qualem magnificētiā
fecit dominus. Nam ſicut diabolus illius fru-
ctus comeſtione ꝓcurauit totum malū huma/
ne nature. ita deus comeſtione illius fruct'. de
quo dicit virgini Marie. benedictus fructus.
ꝓcurauit totum bonum humane nature. Ideo
dicit ſcriptura. Perfecta dei ſunt opa. Et ſeq̄t
Et omnes vie eius iudicia. Quia q̄ nolunt com
municare habebūt iudiciū damnatõnis. ⁊ nun-
q̄ venient in ꝑadiſum. Amen amen dico vobiſ
niſi manducaueritis carnem filij homis ⁊ bibe-
ritis eius ſanguinem non habebitis vitaꝫ in vo
bis. Johan. vj. Qui autem cõmunicant male
parati habebunt iudiciū eſſendi ꝑpetuo cū poꝛ
cis inferni. quemadmodum ip̄i miſerunt xp̄m
cum poꝛcis peccatoꝛum. Qui em̄ manducat et
bibit indigne iudiciū.ſ.damnatõnis ſibi mādu
cat ⁊ bi. j. Choꝛ'. xj. Qui autē bene parati com-
municant habebunt iudiciū ſaluatõis in vitam
eternam. Qui manducat meam carnem ⁊ bibit
meum ſanguinem habebit vitam eternam. Jo
han. vj. Ecce dei magnificentia. Ideo Dauid.
Confeſſio.ſ. que debet ꝑcedere cõmunicatõneꝫ
⁊ magnificentia opus ei'. ⁊ iuſticia ei' manet in
ſeculū in hoc mundo. ⁊ in ſeculum ſeculi in alio
Extollens vocē q̄dam ⁊c̄. ¶ Quartū eſt ſacr̄m
pnie vel ꝯfeſſionis cum dꝛ. Vox domini ꝯfrin-
gentis cedros. vox eſt foꝛma abſolutiõis. Ego

abſoluo te ⁊c̄. Cedri ſunt arbores altiſſime. que
creſcunt ⁊ ſtant circa mare ⁊ ſignificāt pſōas ſu
pbas que ſunt alti cordis q̄ potius volunt viue
re ſm eorū voluntatē ⁊ eorū inclinatiōes q̄ ſm
dei mādata ⁊ ordinatōꝫ. Deus pcipit vt ſimus
hūiles. ⁊ ipi ſunt ſupbi. elati. pſumptuoſi. vani
pompoſi ⁊c̄. Deus pcipit vt ſimus miſicordes
⁊ ipi ſunt crudeles. Ipi em̄ ſunt auari. vſurarij
fures. Idem de caſtitate ⁊ de alijs. Sed iſti ce/
dri in ſacramēto pnie ꝯfringunt. ⁊ eorꝫ corda
rumpunt qn̄ ſuſpirando dicūt. Pr̄ peccaui i h
fui ſupbus ⁊c̄. ⁊ tunc peccata cōminuunt Sed
h impedit aliquotiēs p ꝯfeſſores q̄ capite diſco
opto volunt audire cōfeſſionē. Tales ꝯfeſſores
pmo claudūt os ꝯfitentis q̄ ex verecūdia qn̄ co=
gitat iſte reſpicit me. nō dicit omia peccata. Iō
capite coopto debent audire ꝯfeſſiones. qꝛ ocu
li non audiūt ꝯfeſſiones. ſ aures animando cō=
fitentes dicendo. fili dicatis omia peccata. quia
nullus audit nec videt vos niſi deus. q̄ licꝫ ſciat
omnia. tn̄ ordinauit ꝙ ſuis magiſtris rōnalibus
⁊ miniſtris ⁊ ꝓcuratoribus reddatis cōpotum
de factis. Scd̄o qꝛ confeſſor accipiet occaſionē
peccandi. Qn̄ em̄ audit mulierem iuuenem pul
chram quam reſpicit. q̄d cogitabit? O quō eſt
alba ⁊c̄. Ideo cooperiat caput vt peccator libe
rius ꝯfitebit peccata ſua. Ecce quare dic̄. Vox
domi ꝯfringentis cedros. Et ſtatim ſubdit. Et
ꝯfringet deus cedros libani. Libanus eſt mōs
q̄dam altiſſimus in terra ꝓmiſſionis ferens ce=
dros altiſſimas Et ſignificat pſonas in altitudi
ne dignitatis dominij ſeu platōis poſitas Que
ſi ſint peccatores ⁊ male vite dicunt cedri liba=
ni. De iſtis etiam dicit. Et cōfringet deꝰ cedros
libani. ſ. dominij tpalis ſeu platōis papalis ſeu
epalis ⁊c̄. qn̄ ad pedes ſimplicis confeſſoris fle
ctunt genua ꝯfitentes peccata ſua. Quibus dic̄
ꝯfeſſor. Non abſoluam vos niſi corrigatis vitaꝫ
vr̄am. vel emēdaueritis talem iiuſticiā. ⁊ hmōi
Et ſi tales conterunt ⁊ penitēt. tunc ꝯfringunt
cedri libani. ⁊ cōminuet eos tanq̄ vitulū libani
In monte em̄ libani nutriebant vituli quorum
caro erat valde ſapida. ideo diuidebāt p partes
minutatim. vt omnes poſſent hr̄e. Ita in ꝯfeſſi
one cōminuunt cedri libani in diuiſas ptes Pri
mo in corde p cōtritionē ⁊ dei ſubiectōꝫ. Secū=
do in ore petendo veniam ſi iniuriaſti. ſ. patrem
vel mr̄em vxorem ſeu fratrē ⁊ econuerſo. Ter=
tio in toto corpe p pnialem afflictōꝫ. Quarto in
burſa p ſatiſfactōnem. Ecce q̄re dicit. Et cōmi=
nuet eos tanq̄ vitulū libani. Et ſic ille q̄ confite
tur fit dilectus deo quemadmodū filius vnicor
nium. qd̄ inter aīalia alia plus diligit filiū. Ita
deus diliget eum q̄ bn̄ ꝯfitet. ¶ Quintuꝫ ſacr̄m
eſt mr̄imonij cū dr̄. Vox dn̄i intercidentis flam
mā ignis. Quotq̄t ſumꝰ in h mōo nati ſumꝰ de
vtero mr̄is cū vna braſa. gallicū eſt. ⁊ ſignificat
titionem ignis ſeu flammā q̄ a ſanctis doctoribꝰ
vocat igniculus ſeu ꝯcupiſcibilitas vel fomes
peccati Ita naſcimur ⁊ adeo fortis ꝙ nō pōt ex
tingui. licꝫ aqua baptiſmi extinguat igneꝫ infer
ni ⁊ purgatorij in baptiſato. qꝛ ſi moreret. ſtati
poſt baptiſmū non cōbureret. Et tn̄ aq̄ baptiſ=
mi non extinguit illū igniculū ſeu fomitē vl̄ flā=
mam. Sed iſta flāma nō flāmeſcit quouſq̄ hō ē
adultus. qꝛ tunc diabolus ſufflat ibi braſā dan=
do temptatōes carnales. Et tunc qn̄ hō concu=
piſcit mlr̄em vel econuerſo braſa flāmeſcit. In
ſignum illius maxille efficiunt rubee. quia alitꝰ
eius prunas ardere facit. Job. xlj. Omēs q̄tq̄t
fuerunt dempta beata vgine Maria ⁊ xp̄o ha
buerunt. ⁊ quotq̄t ſumus habemus illū fomitē
⁊ concupiſcibilitatem. Nec obſtat ꝙ ſumus ba
ptiſati. qꝛ aqua baptiſmi licet remoueat culpaꝫ
remāet tn̄ pena. ſ. fomes ſeu igniculus ille. ⁊ flā
meſcit in ꝯcupiſcendo ⁊ ardet ⁊ cōburit in actu
illo. Sed q̄d facit ſacr̄m mr̄imonij? dicendum li
cet non extinguat ignem carnalis ꝯcupie in ho
mine ſeu muliere. tn̄ flāma intercidit. qꝛ non flā
meſcit niſi inter virū ⁊ vxorē. qꝛ vir nō dꝫ cura=
re de alia muliere. nec vxor de alio viro. Illi q̄
non ſunt de mr̄imonio licꝫ habeant braſam illā
⁊ fomitem. tn̄ debent extinguere flāmā non con
cupiſcendo nec curādo de illo actu ac ſi nihil eſ=
ſet. Ideo pſone ſancte ⁊ deuote cū aq̄ extiguūt
illaꝫ braſam comedendo frequent panē ⁊ aquā
dimittendo carnes ⁊ vinū ⁊ mltas delectatōes
q̄ inflāmant braſam illā. ⁊ ſic flāma licꝫ nō extin
guat. tn̄ p penitentiā mitigat. Iſta ratio eſt q̄re
pſone ſancte faciunt penitentiā. ⁊ cauent opor=
tunitatem. vitant colloquia mulierū. quia ſtati
braſa flammeſcit flante diabolo. ⁊ comburit q̄c=
quid in domo eſt conſcie. ⁊ pdet hō omia meri=
ta que vnq̄ congregauit. Ignis eſt vſq̄ ad cō=
ſummatōꝫ deuorans ⁊ omnia eradicans germi
na. Job. xxxj. Cauete ḡ ab hac flamma. Beatꝰ
Johēs baptiſta non bibebat vinū ſed aquam.
nec comedebat panem. ſed locuſtas ſiccatas ad
ſolem. ⁊ ita macer erat ꝙ non habebat niſi pellē
⁊ oſſa. tamen ex toto non potuit extinguere bra
ſam ſiue iſtum igniculū tamē non flammeſcebat
in eo. Nota de beato Hieronymo ⁊ de illo ſan=
cto heremita antiquo. qui vt curaret iuit ad ci=
uitatem ⁊ ſic curabat in corpe. infirmabatur in
anima. qꝛ non bn̄ cauebat ab oportunitate mu=
lierum intantū ꝙ grauidabat duas puellas que
ſibi ſuiebant ex deuotōne ꝓpter famaꝫ ſue ſan
ctitatis. Qui autem cuſtodit ſe poteſt dicere. li=
beraſti me a preſſura flamme que circūdedit me
⁊ in medio ignis non ſum eſtuatus. Eccleſiaſti=
ci. lj. ¶ Sextum ſacramentum eſt ſacramen=
tum ordinum cum dicitur. Vox domi concuti=
entis deſertum. ſ. in collatōne ordinum tūc era=
dicāt arbores mūdiales deſti in quo ſunt mlte

beſtie leones p ſupbiam. vulpes p auariciā ꝛc. Item deſertum a gr̄a dei in multis. deſertū a diuina ꝯſolatōe. deſertū a fructibus ſpūalibꝰ. hoc deſertum concutit in collatōe ordinum. ſicut em̄ totum nemꝰ ꝯcutit qñ ſcindunt vel eradicant arbores ita in collatōe ordinū ſcindunt et eradicātur arbores a nemore laicorū. vt in iardino xp̄i ſcʒ eccl'e transplantent. Tūc totū nemꝰ dʒ reſonare p examen de vita ſcia ꝛ hmōi. vt ſint apti ad fructificandū. Item alia cōcuſſio maior i nemore ſeu deſerto huius mūdi. qꝛ qñ ſumunt ordines ſunt q̄tuor tpa. Et omēs xp̄iani tenent ieiunare vt boni ordinent. qꝛ totū bonū vl' malū eſt a clericis. dicit Chryſ. Scitis ꝙ totū bonuʒ arboris eſt a radice. Ita vita hoim eſt q̄ſi arbor. cuius radix eſt ſtatus clericorū. Jō totū bonuʒ vel malū populi eſt a radice clericorū. ꝓpter h̄ qñ transplantat pp'ls ieiunat. Jō dr̄. Uox domi ꝯcu. ꝛc. Et ſubdit. Et cōmouebit dn̄s deſertum cades. Nō cades interp̄tat ſancta ꝛ ſignificat eccl'am ſanctā. de qua dicit apl's. Xp̄s dilexit eccleſiam ꝛ ſeipm̄ tradidit ꝓ ea vt eam ſanctificaret mundās eam lauachro aq̄ in v̄bo vite vt exhiberet ipē ſanctā eccl'am glo'ſam non habentē maculam aut rugam aut aliq̄d hmōi. ſed vt ſit ſancta ꝛ immaculata. ad Eph. v. Et cōmouebit dn̄s deſertum cades. i. pp'lm xp̄ianum eccl'e ſācte qꝛ non cōmouet deſertum iudeorū. ſed deſertum cades. i. eccl'e ſancte ¶ Septimū ſacramentuʒ eſt ſacramentū extreme vnctōis qđ in dicta autori. tangit cū dr̄. Uox domi p̄parantis ceruos ſcʒ in ſacramento extreme vnctōis qđ dat in fine vite qñ aliq̄s debet mori. morte. ſ. naturali. Secus de ill' qui aliter moriunt ſententiati. vel al's. qꝛ licʒ alia ſacramēta poſſint eis dari. nō tñ debet eis dari iſtud. Hoc ſacramentū hʒ duas mirabiles v̄tutes ſeu effectus. Primum ponit ſanctus Tho. in. iiij. ꝙ ſi ſanitas corpalis ſit vtilis aīe. ſine dubio ex hmōi ſacramēti ſumptōne curabit infallibil'r. hoc extrahit ſanctus tho. ab illo textu Jaco. v. Infirmat aliq̄s ex vob inducat p̄ſbyteros eccl'e ꝛ orent ſup eū vngentes eum oleo in noie. ꝛ oratio fidei ſaluabit īfirmuʒ ꝛ alleuiabit eum dn̄s. Uox domi ē forma huiꝰ ſacramēti q̄ dr̄ a ſacerdote qñ vngit dicēs. Per iſtam ſanctā vnctionē ꝛ ſuam pijſſimā miſc'diaʒ indulgeat tibi deus q̄cq̄d peccaſti p viſum ꝛc. ꝛ ſil'r formā dicit vngendo ſingulorū ſenſuū inſtrumenta p que peccauit ꝛc. ¶ Scd'us effectus ſeu v̄tus eſt maior. aliq̄n ex obliuione ſunt multa peccata mortalia dimiſſa in ꝯfeſſione que tales nō confitent q̄ tñ ſunt in ꝓpoſito ꝯfitendi ſi ea recordarent. ꝛ tales in ſtatu gr̄e ſunt. ſed reſtat pena in purgatorio. Et etiam de pctis venialibus reſtat pena in purgatorio. Sed hoc ſanctum ſacramentuʒ de mortalibus oblitis. et de venialibus non oblitis purificat animā ab illorum culpis ꝛ penis. ita vt recte vadant ad paradiſum ſine aliqua pena. De mortalibus oblitis Jaco. v. Et ſi in peccatis ſit remittent ei. Ecce quare dicit. Uox domini p̄parantis ceruos. id eſt ſpūm ad ſaltandum vſq; ad padiſum. Jdeo dauid in ſpū ꝓphetie dicebat in pſal'. Diligam te domine. qui pfecit pedes meos tanq; ceruorum ꝛc. Jdeo quādo infirmus cōmunicat debʒ petere iſtud ſacramentū. quia poſt ſicut appropinquant morti pdunt verbum. ꝛ non poſſunt ipm̄ petere ꝛ pdunt magnum bonum. Jdeo dicit. Uox domini p̄parantis ceruos. Et ſequit ſtatim. Et reuelabit condenſa. id eſt ſecreta gl'e ꝛ in templo eius omnes dicēt gloriam. Sʒ multi clerici ex auaricia ſiue ſimonia impediūt hoc ſacrumētum. Dicit vnus. lintheamina quibus vngit debent eſſe mea. alius dicit. Tot ſacerdotes ſunt neceſſarij ꝛ habetis dare tantū cuilibʒ ꝛc. Dicat quō libere ſunt ſacramēta miniſtranda. Extollens vo. q̄dam mu.

¶ De eadem domica. Sermo q̄ntus.

NOlite eſſe prudētes apud voſmetipſos. Ro. xij. Pro cuius declaratōne oportet declarare q̄d eſt prudentia cum dicit prudentes. Secūdo oportet declarare q̄d eſt hoc dictū apud voſmetipſos. Pro quo ſciendū ꝙ tres ſunt v̄tutes intellectuales. ſ. ſciētia. prudentia ꝛ ſapiētia. Scientia eſt cognitio que habet de creaturis. Prudentia cognitio intellectualis de actibꝰ humanis. Sapientia v̄o eſt cognitio ſpeculatiua que habet de diuinis cum ſapore deuotiōis. licʒ aliquotiens cōmunit loquēdo ſapientia ꝛ ſcientia ꝛ prudentia ſumant ꝓ eadem v̄tute. quia q̄ habet ſapientiā. ſ. agnitōem dei cum ſapore deuotionis ſtatim ſaltat ad prudentiam. ſ. ordinādo actus ſuos erga deum ꝛ ꝓximum. q̄ eſt v̄tuoſa prudentia. qꝛ mulier diligens. i. ſapientia. corona eſt viro. Prouer. xij. Item ſcia poteſt dici prudentia. qꝛ ille qui habet ſcientiā de creaturi dicitur ſciens. Et qñ videt ꝙ creature irratōnales gubernant ſe iuxta dei ordinatōnem ꝛ i nullo faciūt contra. ſtatim dicit. O quomō ego qui ſum rationalis deberem me gubnare ſm̄ dei ordinatōnem ꝛc. Et ſic ſcia efficit prudentia. Autoritas. Scia ſanctorū prudētia. ſup. eſt. ꝓuer. ix. Pꝫ ḡ ꝙ ꝓ eodem ſumunt cōit. licʒ ſtricte loquendo differāt. ꝛ ſic ñ ſumunt ꝓ eodē. Cōit ꝓ eodem capiunt in themate cū dicit. Nolite eſſe prudentes. i. ſapiētes ꝛ ſciētes. Scd'o debʒ declarari hoc ꝙ dicit voſmetipſos. Cū deꝰ pcipiat ꝙ ſimus ſapiētes. Pro quo ſciendū ꝙ ſcia ē duplex. vna que eſt coram nob. alia que eſt ſupra nos. Coram nobis eſt ſcia que intellectu ꝛ ingenio humano eſt inuenta. cuiuſmōi eſt ſcia ſept ē artiū libaliū. Supra nos ē ſcia q̄ ñ itellectu

hũano ſꝫ a deo eſt reuelata. vt eſt ſcia noui ꝛ ve-
teris teſtamenti. Cum ḡ dicit thema. Nolite eē
prudentes apud voſmetipſos. ſupple tm̃ vel ni/
mium de ſcia que eſt coꝛam vob. ſed velitis hr̃e
ſciam que eſt ſupꝛa vos. ſ. illã quã deus reuela-
uit. Rõ. qꝛ ſcia arte ꝛ ingenio ſeu intellectu hũa
no inuenta modica eſt. ſed ſcia a deo reuelata ē
alta ꝛ mag̃. Et h̄ poteſtis videre ꝑ quandam ſi
militudinē quã tãgit aug⁹. de ruſtico ſeu paſto-
re intrãte palaciũ ꝛ dicēte. illa eſt camera regis
ꝛ illa regine ꝛ illa filioꝝ. ꝛ ille feneſtre ꝛc̃. ſꝫ ipſe
nõ intrat cameram regis nec vidit regē. nec ſcit
q̄d facit. ſed h̄ ſciunt cubicularij ꝯſiliarij ꝛ baro
nes q̄ intrant camerã ꝛc̃. Jõ iſti iudicanṫ ſapiē-
tes ꝛ nõ paſtoꝛ ſeu ruſticus. Jſte mõdus eſt pala
cium dei qđ ipſe fabricauit ꝛ creauit. O iſrl' q̄ꝫ
mag̃ eſt domus dei ꝛc̃. Baruch. iij. Hoc pala/
ciũ intrauerũt phi pitagoꝛas. anaxagoꝛas. pla
to. ariſto. ꝛc̃. ꝛ nihil ſciuerũt niſi ꝙ in illa came-
ra. ſ. in celo eſt ꝑma intelligētia cũ ſuis ꝯſiliarijs
ſcꝫ angel'. diſputabant de feneſtris. ſ. luna. ſole.
ſtell'. de motib⁹ oꝛbiũ. de aialibus ꝛc̃. Sed ipſi
nõ viderunt regem deũ. ſꝫ ſecretarij dei. ſ. ſancti
ꝑriarche. ꝓphe. apoſtoli ꝛ doctoꝛes ſcti. iſti ha
buerũt ſciam ex diuina reuelatõe ſcientes quo-
modo deus regit ꝛ gubnat mundũ. Ptꝫ dr̃a in
ter antiq̄s phos ꝛ ſanctos apl'os ꝛc̃. q̄bus dixit
ſic. Jam nõ dicam vos ſuos vt phi fuerunt. qꝛ
ſuus neſcit q̄d faciat dñs eius. vos autem dixi
amicos. qꝛ omnia q̄cunq̄ audiui a pr̃e meo no/
ta feci vob. Joh. v. Nolite ḡ eſſe impꝛudentes.
Scia que eſt coꝛam vob apud voſipſos. ſup. tã-
tum. ſ. de ſcia phoꝝ. Et ꝯcoꝛdat ſapiens dicens
Ne ſis ſapiens apud temetipſm̃. Pꝛoũ. iij. qꝛ ca
deres in erroꝛē apud theologiã. Scia em̃ phoꝝ
non dꝫ recipi in dñam diuine ſcie vl' vxoꝛem. ſꝫ
in ancillã vel captiuã. ꝛ bonus theologus põt ſi
bi ſumere in obſequiũ phãm. ſꝫ nõ nimis cum ea
ſtare dꝫ. De ill' qui ſtant ꝛ ſe dãt phie nimiũ dic̃
ſcriptura. Ve q̄ ſapientes eſtis in oculis veſtris
Eſa. v. Pꝛopter h̄ dicit the. Nolite eſſe ꝛc̃. Si
dicaṫ ḡ frater quã ſapiam debemus hr̃e ꝛ ſtudē
Reſpondeo di. ꝙ in pſenti ſmõe ego volo vo-
bis oſtendere ſeptē artes libales q̄s mgr̃ noſter
xp̄s oꝛdinauit. Sicut em̃ phi in ſua ſcia habent
ſeptē artes liberaleſ ad q̄s ſtudendũ req̄runtur
multi anni. Jta ego mõ de ſcola xp̄i oñdã ſuas
ſeptē artes libales. q̄ ſunt apud noſmetipſos. qꝛ
ſcꝫ ſupꝛa nos ¶ Pꝛima ſcia phoꝝ eſt grãmati
ca. q̄ docet loqui ꝯgrue. ſ. vt ſubſtantiuũ ꝛ adie
ctiuũ. nomen ꝛ v̄bum. relatiuũ ꝛ añcedens con
ueniãt. Jta in grãmatica xp̄i. ſubſtantiuum eſt
deus cũcta ſuſtinēs. Adiectiua aũt q̄ in eo ſup/
poſitanṫ ſeu ſuſtentanṫ ſunt omia opa bõa ſiue
mala penalia q̄ oia a deo ſunt. ſꝫ mala culpe non
ſiũt a deo. peccatũ em̃ nõ eſt a deo. nec deus cã
peccati eſt. ſed q̄cq̄d entitatis eſt in pctõ ē a deo

Vñ dicit. b. Tho. ꝑma. ij. ꝙ deus nõ eſt cã pcti
ſed bñ actus q̄ eſt in peccato deus cauſa eſt. q̄a
actus peccati eſt q̄d poſitiuũ ꝛ eſt ens. mõ om̃e
ens deriuaṫ ꝛ cauſaṫ a ꝑmo ente. vt patꝫ. ij. me-
tha. Non tñ vt dixi deus peccati ſiue mali cul-
pe cauſa eſt. quia quo ad ſuuꝫ foꝛmale mala cul
pe non ſunt entia nec q̄d poſitiuũ. ſed quid ꝑua
tiuum. defoꝛmitas em̃ que eſt foꝛmale peccati ſi
ue male culpe eſt q̄dam ꝑuatio. Ueſtra aũt ope
ra deo ſunt attribuenda. qꝛ ipſe facit omia. ꝛ ſic
ſubſtantiãṫ in deo. Et iſta eſt bona congruitas
attribuere deo illa que ſiũt ꝛ non creaturis. qꝛ i-
congruum eſſet. Verbi gratia. de pluuia ſi attri
buitur deo tunc eſt bona grãmatica. ſed ſi crea-
turis tunc eſt incongruitas. qꝛ nature ꝛ conſtel
lationes ſolum ſunt inſtrumēta. bonitas lr̃e nõ
attribuiṫ calamo. ſed notario. Jta pluuia vel
ſiccitas a bundantia vel ſterilitas. fames l' moꝛ
talitas. non inſtrumentis ſed deo attribuenda
ſunt. quia inſtrumenta nihil poſſunt niſi qđ de⁹
vult ꝛ ꝑmittit. Jdeo ſancti patres antiquitus
omnia attribuebant deo. Dixit Jſaac Jacob fi
lio ſuo. Quomõ inq̄t tam cito inuenire potuiſti
fili mi? Reſpondit. voluntas dei fuit ꝛc̃. Gene-
ſis. xxvij. Jtem quomõ eſau queſiuit a Jacob.
Quid ſibi volunt iſti ꝛ ſi ad te ꝑtinent? Reſpõ-
dit iacob. paruuli ſunt quos donauit mihi de⁹
ſuo tuo. Gen̄. xxxiij. Ecce qualiter attribuebãt
deo noſtro adiectiua in quo omnia ſubſtantian
tur. Jdem de malis. ſi habetis infirmitatem do
loꝛem ꝛ aduerſitatem. ſi pditis bona vel filios.
non dicatis. hoc fecit mihi talis ꝛc̃. ſed deo at-
tribuantur omnia. Jta fecit Job qui pdidit ꝛc̃
Nota bꝛeuiter hiſtoꝛiaꝫ vſq̄ꝫ Sit nomen domi
ni benedictuꝫ. Job. j. Jſta eſt optima gramma
tica ꝛ congrua in ſcola xp̄i q̄ñdo ſubſtantiuuꝫ
ꝛ adiectiuum conueniũt. De iſta grammatica
regula de doctrinali chꝛiſti quaꝫ repetebat apo
ſtolus vt baccalarius. Ex ipſo quia oꝛiginaliter
ꝑ ipſum foꝛmaliter. ꝛ in ipſo ſunt omnia. ſ. ſbſtã
tialiter. Ad Roma. xj. ¶ Secũdo debent con-
uenire nomen ꝛ verbum in grammatica chꝛiſti.
Nomen eſt fama quãdo pſona ex aliquo eſt in-
ſignis ꝛ famoſa digna noīe. ſed pauce ſunt. ha-
bes pauca nomia i ſardis. Apoca. iij. id eſt pau
cas notabiles pſonas dignas nominari. Jdeo
ſapiens. Curam habe de bono nomie. Ecci. xlj
Verbum eſt ſmo tuus. tunc nomen ꝛ v̄bũ con-
coꝛdãt quãdo tu non diffamas nec moꝛdes nec
publicas peccatum ſecretum pſone nominate.
ſed cum reuerentia ꝛ honoꝛe loqui vis de eis.
Regula dicit autoꝛi. Omnis ſermo malus non
ꝓcedet ex oꝛe veſtro. ſed ſi quis bonus. ad edifi
cationem fidei vt det gratiam audientibus. ad
Ephe. iiij ¶ Tertio relatiuũ ꝛ añcedens debēt
ꝯuenire in grãmatica xp̄i. relatiuũ eſt v̄bum ve
ſtrũ. añcedēs eſt negociũ de q̄ loq̄mini. Et con-

ueniunt qñ homo dicit veritatē de illo facto vl̄
negocio q̄ꝛ ab eo ꝙ res eſt vel nō eſt oꝛatio vera
vel falſa dicit̄. Omne mendaciū eſt ꝯ gramma
ticam xp̄i. q̄ꝛ res extra nō ꝯueniūt. Ideo dicat̄
veritas ſicut res extra ſe hꝫ. Regula dicit aut̄.
Deponentes mendaciū loquimi veritatē vnuſ
quiſqꝫ cū ꝓximo ſuo. q̄ꝛ ſumus inuicem mēbꝛa.
Ad Eph̄. iiij. Ecce grāmatica xp̄i ꝯſiſtit in tri=
bus regul̄. ſ. attribuere deo omīa adiectiua niſi
peccata. Scd̄a nō diffamare aliquē. Tertia fa=
cere bonam relatōꝫ de re. Scd̄a ſcia ph̄oꝝ eſt
logica que docet diffinire. diſputare ⁊ rationes
facere ꝑ ſilogiſmos vl̄ ꝯſequētias vel enthime=
mata vel inductōes. hanc inuenerūt ph̄i ad diſ
putandum. ſ. homo cū homīe. ſed nō cuꝫ diabo
lo. Sed logica xp̄i docet modum diſputādi cō=
tra diabolum. Diabolus magnus ſophiſta fac̄
mlt̄a argumenta cōtra illud quod debemus cre
dere vel cōtra illa que debemus facere. vel con
tra ea que debemus ſperare. Primo ergo dia=
bolus temptando de fide arguit volens induce
re illū quem temptat ad impoſſibile. Verbi grā
quādo temptat de trinitate di. quomō eſt poſſi
bile ꝙ vnus deus ſit tres ꝑſone. quia quot ſunt
ſuppoſita. tot ſunt eſſentie. Ad hoc argumētum
nō poſſemus reſpondere ꝑ logicā philoſophoꝝ
ſed ꝑ loicam xp̄i ꝑ vnam regulam quam xp̄us
qui non poteſt mentiri docuit dicēs. Tres ſūt
q̄ teſtimoniū dant ⁊c̄. j. Ioh̄. v. Item arguit de
incarnatione xp̄i dicēs. quomō potes tu crede=
re ꝙ deus incluſit ſe in vtero vnius puelle. ⁊ ꝙ
receperit humanitatē. q̄ꝛ finiti ad infinitū nulla
eſt ꝓpoꝛtio. Reſpondet̄ ꝑ logicam xp̄i dicētis.
Potens eſt deus omīa facere ſupabundanter.
q̄ꝫ petimus aut intelligimus. Ad Eph̄. iij. Fun
dare ſe in potentia dei. Et tunc diabolus nō po
teſt replicare. Item contra hoſtiā conſecratam
dicit. Quomō in tam parua hoſtia eſt tot⁹ chꝛi
ſtus tam magnus homo. q̄ꝛ locus ⁊ locatuꝫ de=
bent ꝓpoꝛtionari. Item quādo frangit̄ hoſtia.
quomō nō frangat̄ xp̄us? Reſponde ꝑ regulā
de potentia dei. quia potens eſt deus ⁊c̄. vbi ſu
pꝛa. Et iſtam regulā allegauit Gabꝛiel virgini
Marie querenti. quomō fiet iſtud ⁊c̄. Non eſt
impoſſibile apud deum omne v̄bum ⁊c̄. Lu. j.
Si cum logica philoſophi velletis reſpondere
diabolus cōcluderet vos. Item quādo arguit
contra v̄ginitatem Marie dicens. quomō eſt
poſſibile ⁊c̄. Reſpōde ꝑ dictam regulam. Po=
tens eſt ⁊c̄. Et da exemplum de radio ſolis trāſ
eunte ꝑ feneſtram vitream. Secūdo arguit dia
bolus cōtra ea que debemus facere ¶ Quilibet
debet facere penitentiā de peccatis ne hō dam=
netur. Et quādo homo vult facere aliquaꝫ pe=
nitentiam vel afflictōnem. diabolus loquens
imaginationi arguit di. Miſer tu interficiaſ te
deus non vult ꝙ interficias te. ſed caue a pecca
tis. q̄ꝛ deus eſt miſericoꝛs. qui non vult moꝛteꝫ
peccatoꝛis ⁊c̄. Ezech̄. xviij. Reſponde ꝑ regu/
lam xp̄i dicentis. Niſi penitentiaꝫ egeritis om=
nes ſimul ꝑibitis. Lu. xiij. Fuudare ſe in dei vo
luntate. q̄ꝛ ſi aliter velles reſpōdere habet infi=
nitas replicatōes. Ideo Eua peccauit qñ dia=
bolus diſputauit cum ea dicēs. Cur p̄cepit vo=
bis deus vt non comederetis ex omi ligno para
diſi? Ecce p̄ma queſtio Geneſis. iij. Debuit re=
ſpondere fundando ſe in volūtate dei. quia ita
ſibi voluit. ita ſibi placuit. Sed ip̄a reſpondit
aliter dicēs. Ne foꝛte moꝛiamur. Et diabolus
replicat. nequaq̄ꝫ moꝛiemini. ſed eritis ſicut dij
ſcientes bonum ⁊ malū. ⁊ concluſit. quare acce
pit ⁊c̄. ¶ Tertio arguit diabolus cōtra illa que
debemus ſperare dicens. Quomō tu poteris ce=
lum aſcendere. quia celum celi domio. terrā au=
tem dedit filijs hominū. Reſponde ꝙ ꝑ gratiā
⁊ dei miſicoꝛdiam aſcendimus qui dicit. Peni
tentiam agite appꝛopinquabit em̄ regnum celo
rum. Matth̄. iiij. ¶ Tertia ſcientia eſt rethoꝛi=
ca. que docet prudēter ꝑ ratōes allegare ad ob
tinendum quod petit̄. Ita rethoꝛica chꝛiſti do
cet prudenter allegare ⁊ petere ꝓpꝛie coꝛonam
a xp̄o in oꝛatōne in qua multi errāt male allegā
do. Domie faciatis vos mihi hanc gratiaꝫ quā
peto. q̄ꝛ ego ieiuno. ⁊ ego facio eccl̄as. ⁊ do ele=
moſynas paupibus. ⁊ do eis hoſpitium amoꝛe
veſtri. ⁊ ſic de alijs. Hoc nihil valet. imo ꝓuoca
tur ira dei. Ideo rethoꝛica xp̄i docet ꝓpꝛie alle
gare dicens. Domie vos feciſtis mihi tot grās
ſcꝫ in creatōne ad imaginem ⁊ ſimilitudineꝫ ve
ſtram. Similit̄ in natiuitate. quia inter chꝛiſtia
nos. Item quia baptiſatus ⁊c̄. Ideo domie cō
pleatis ⁊ faciatis mihi hanc gratiā. Ecce iſta ē
bona rethoꝛica allegando ex parte dei ⁊ nō tua
Ideo caueatis ne accidat vobis vt phariſeo.
Luce. xviij. qui ſemꝑ allegabat ex p̄te ſua dicēſ
Gratias ago tibi domine quia non ſum ſicut ce
teri hoieſ ⁊c̄. Et quia male allegabat fuit a deo
repꝛobatus. Nota hic etiaꝫ exemplū de illo fra
tre de quo in vitaſ patrū qui petijt gratiā a deo
allegando ex parte ſua. quia dimiſit mundum.
⁊ ꝓuabat religionem ⁊c̄. Et vmbꝛa ip̄m percuſ=
ſit. Dupliciter debetis allegare. Primo ex par
te dei ſuas excellentias allegando. vel ex parte
veſtra diuina beneficia recepta recitando et di=
cendo. vos domine feciſtis mihi tantam gratiā
Ideo domine faciatis mihi etiā iſtam gratiam.
Apoſtolus. In omni oꝛatōne ⁊ obſecratōe cuꝫ
gratiarumactiōe petitōnes veſtre innoteſcant
apud deum. Ad Philip iiij. ¶ Nota differen=
tiam inter obſecratōnem ⁊ oꝛatōnem ⁊ gratiaꝝ
actionem ⁊ petitōnem. Oꝛatio eſt eleuatio men
tis in deum. ſic etiā quando dicit̄ Pater nr̄ ⁊c̄.
Obſecratio eſt quando dicitur per natiuitatem
tuam vel paſſionem tuam ⁊c̄. Gratiarum actio

eſt qñ hõ recitat grãs a deo receptas dicẽs. do-
mine tot grãs mihi feciſtis ⁊c̃. ad quã ſequitꝛ pe
titio. Jõ dñe faciatis mihi etiam iſtã grãm ⁊c̃.
Quinta ſcia pħoꝝ eſt muſica q̃ oñdit cõcordan
tiam cantus. Jta etiã muſica xp̃i docet vocum
ꝯcordantiã in penitentib⁹. Jn pñia em̃ ſũt tres
voces. ſ. tenor. ꝑcuſſio pectoris. q̃nta. ſ. ſuſpiria
⁊ gemitus octaua. dicẽdo. dñe miſcdia ⁊c̃. Jſta
ꝯſonantia vocũ multũ placet deo di. penitenti.
Sume cytharã circũi ciuitatẽ meretrix obliuio
ni tradita bñ cane frequẽta canticũ vt memoria
tua ſit. Eſa. xxiij. Et loquitꝛ aie peccatrici. ibi in
cipit conſtructio. O meretrix obliuioni tradita
ſume cytharã ⁊c̃. Meretrix eſt aia peccatrix.
Rõ qꝛ ſicut vxor regis filia ruſtici quam duxit
in vxorẽ ſi dimiſſo rege viro recederet cum aliq̃
ribaldo ad lupanar diceretꝛ meretrix. ſic etiã ai-
ma peccatoris q̃ regem xp̃m ſpõſauit in baptiſ-
mo qñ peccat ⁊ recedit a xp̃o ⁊ vadit cum ribal
dis inferni dꝛ meretrix obliuioni tradita. qꝛ vi-
detur ꝙ deus nõ curet. eo ꝙ nõ ſtatim deus pu
nit ſed eam expectat ad pñiam. Remedium qđ
hꝫ eſt vt redeat ad regẽ. Jõ dicit ſume cytharã.
q̃ eſt pñia. rõ qꝛ cythara eſt lignũ aridũ ⁊ vacuũ
al's nõ faceret ſonũ. Jta pſona penitens eſt ari-
da ꝑ abſtinentiã ⁊ vacua. qꝛ ſine p̃ſumptiõe de
dei miſcdia nimis ſtulte cõfidẽdo. Cythara pe-
nitẽtie hꝫ octo cordas faciẽtes acutum ſonum.
Prima eſt pctõꝝ cognitio ⁊ emendandi ꝓpoſi-
tum. ⁊ ſic de alijs. Circũi ciuitatẽ. ſ. illaꝫ de qua
Dauid. Glo'ſa dicta ſunt de te ciui. dei. Que cir
cũi dꝫ ꝑ vicos ⁊ plateas. ſ. ad deũ ⁊ ad ſctõs re-
currendo p̃mo coram palacio trinitatis dicẽdo
Dñe opus vr̃m ſum. ideo dñe parcatis michi.
Ecce vna cantilena. Deinde corã ꝟgine maria
dicẽdo illud. Nec abhorre peccatores ſine q̃b⁹
nũq̃ƺ fores tanto digna filio. Deinde ad plateaſ
p̃triarcharũ ⁊ ꝓphetarũ ⁊c̃. bñ cane frequenta
canticũ. Jſta muſica placet deo Jõ dicit. Que
habitas in ortis. amici auſcultãt fac me audire
vocem tuam. Cañ. viij. Orti dicuntꝛ eccl'e ami-
ci ſancti qui auſcultant quẽadmodum de nocte
hõ auſcultat cantus. Quita ſcia eſt ariſmetrica
q̃ docet numerare. ita ariſmetrica xp̃i docet nu-
merare peccata in confeſſione in q̃bus peccauit
hõ ꝯ̃ dei p̃cepta. ꝯ̃ opa miſcdie in ſenſibus cor-
poris. Multi neſciũt numerare peccata ꝓpria
in cõfeſſione. ſed ſi ꝯfeſſor q̃rit de vicino vel vi-
cina non ſolũ numerabũt peccata mortalia. ſed
etiã venialia. iſta eſt ariſmetrica diaboli. Jdeo
mõ volo vob oſtẽdere quõ numerabũt peccata
ſua ꝯfitentes ⁊ penitẽtes. ⁊ ſicut eſt triplex con-
feſſio. ita etiam eſt triulex numeratio ¶ Prima
eſt cõfeſſio ſpecial'. ⁊ iſta eſt ꝯfeſſio ſacramental'
q̃ ſpecial' dicitꝛ. qꝛ oportet dicere peccata ſpecifi
ce. ꝟbi gratia. Supbia eſt quoddã genus pec-
cati nõ ſufficit dicere. ego fui ſupbus. ſed opor-
tet deſcendere ad ſpẽm. Supbia hꝫ mltas ſpẽs
q̃ ſunt deſpicere pr̃em vel mr̃em vel p̃latuꝫ vel
dñm maiorem vel minorẽ vel eq̃lem. vl' deſpice
re ſanctos vel deũ. Jtem aliq̃n ſupbia ꝯſiſtit in
corde. Et qñq3 erũpit ad extra. vt ptꝫ in põpa
⁊ vanitatibus q̃bus nonnũq̃ƺ ꝓximi ſcãdalizã-
tur. Jtem auaricia eſt aliud genus. ⁊ nõ ſufficit
dicere. ego fui auarus. ſed oportꝫ dicere. ego fe
ci ſimoniã iſto mõ vel vſurã vel rapinã. vl' fur-
tum ſecretũ vel deceptões emendo vel venden
do vel calumniã vt iudices oportet ſpẽs dicere
Jtem de luxuria oportet ſpecifice dicere ⁊ ſpeci
ficare dicendo ſi fuit fornicatio vel adulterium
raptus. inceſtus vel ſacrilegiũ vel ꝯ̃ naturaꝫ. ſꝫ
non oportet dicere indiuiduũ. ſ. noiare pſonas.
Sed oportet dicere ſpecifice. vt dicit glo. ſup il
lo ꝟbo dauid. Per ſingulas noctes. i. ꝑ ſingl'a
peccata mortalia. ¶ Scda cõfeſſio eſt generalis.
vt illa que fit in introitu miſſe vel in accuſatõne
quã faciũt religioſi in capitul' de culpis. ibi ſuffi
cit numerare peccata in genere. ¶ Tertia eſt ge-
neraliſſima. ſ. illa que fit deo dicẽdo. ego ſuꝫ pec
cator. ⁊ eſt bona. qꝛ obtinet qñq3 gratiam. No-
ta hiſtoriã Lu. xviij. de publicano di. Deus ꝓ-
pitius eſto mihi peccatori. ⁊ nullũ peccatũ noia
bat nec in genere nec in ſpecie. ⁊ tñ deſcendit iu
ſtificatus in domũ ſuã. Nota hic autſentꝛ confi-
tentes ne faciant ꝯfeſſionẽ illius italici qui dice
bat ſe ſolũ hr̃e tria peccata paruiſſima. ſ. vſurã.
luxuriam ⁊ non credo in deũ. male numerabat
peccata. melius numerabat peccata manaſſes
rex iude di. Peccaui ſup numerũ arene maris.
ſcꝫ venialitꝛ. peccata em̃ venialia innumerabilia
ſunt vt arene maris. ⁊ multiplicate ſunt iniqui-
tates mee. ſcilicꝫ peccata mortalia que ſunt nu-
merabilia. ij. Paral'. vlti. Sexta ſcia eſt geome-
tria de menſuris. Et geometria xp̃i docet bene
menſurare vitã ꝓpriam. bona tpalia ⁊ ſuitiuꝫ
quod debemus facere deo. Si iſta bñ menſura
mus patebit ꝙ totũ eſt parũ ⁊ quaſi nihil Pri
mo vita noſtra eſt parua ⁊ modica que quaſi ni
hil eſt. qꝛ qđ p̃teritũ eſt nihil eſt. qđ futurum eſt
nondũ eſt. Uita noſtra in pũcto cõſiſtit. qꝛ de tẽ
pore nõ habem⁹ niſi nunc. vt dicit pħs. Jõ Ja
cobus q̃ optime ſciebat vitã menſurare dicebat
Que eſt vita vr̃a vapor ad modicũ parẽs ⁊ de
inceps exterminabitꝛ. Jaco. iiij. Cũ g̊ vita ſit tã
modica hũiliari merito debem⁹. Scdo debem⁹
mẽſurare bona tpalia. honores. officia. dignita
tes vel p̃latões. videtꝛ nob eſſe magnũ bonũ eſſe
regẽ vel papã ⁊c̃. dico ꝙ nullũ bonũ eſt ſi nõ bñ
menſuretꝛ. Qđ bonũ eſt facere. ſ. fideiuſſoreꝫ ſb
pena mortis ꝓ alio. ꝉ bonũ eſt eſſe papã vel re-
gem eſſe obligatũ deo. dare ratõꝫ de oibus ſibi
ſbditis ſub pena damnatõis eterne. niſi det bo-
nam ratõꝫ. Ecce qđ bonũ eſt deo dare ratõꝫ de
tot aiabus. cũ de ſua ꝓpria habeat ſatiſfacere.

⁊ vix ratõnem reddere pñt. Item vidꝫ vob hr̃e
mĺtas diuitias ſit magnũ bonũ. ſed male mẽſu=
ratis. qꝛ ſic̃ aſinus adeo auro onerat᷑ ꝙ nec põt
ipm ſecũ poꝛtare. Ita q̄libet diues onerat᷑ eſt
bonis diuitiarũ ipius mũdi q̄ eſt dñs diuitiarũ
Si vultis agnoſcere q̄s diuitiarũ eſt dñs. vos
vel mõs. Nota ſimilitudinez de cane q̄ in biuio
dimiſſo alio ſequit᷑ dñm tunc cognoſcit᷑ cui᷑ eſt
Ita vos ⁊ mũdus vaditis ꝑ eandem viã. Sed
in biuio. i. in moꝛte diuitie non ſequunt᷑ vos. ſꝫ
mundũ. Ideo onerate vos ꝟtutibus ⁊ meritis
iſta ſequunt᷑ hoiem. Item vidꝫ vob ꝙ perfecte
ſũt ⁊ pure. ꝟ trãſitoꝛie ⁊ momẽtanee ſũt volupta
tes carnis q̃buis ſint magne delectatões. Tertõ
debẽ᷑ mẽſurare ſuitiũ dei. Tu religioſe clerice
vl̕ laice q̄t anni ſunt ꝙ ſuis deo. l. vel. xl. annis
magnũ vobis vidꝫ. Sed ſi bñ mẽſures iuenies
ꝙ de. l. annis non ſuiuiſti deo pure ꝑ annuꝫ ſi=
ne aliquo peccato moꝛtali vl̕ veniali. Idem de
mẽſe. Idem de hebdomada ⁊ de die. qꝛ ſepties
in die cadit iuſtus. Pꝛouẽ. xxiiij. Ideo decipiũ=
tur multi male menſurãdo. Iſta eſt rõ q̄re ſãcti
humiliabant᷑ ⁊ q̃to erant ſanctioꝛes tãto erant
humilioꝛes. Iuxta illud. Quãto magn᷑ es hu
milia te in omibus. ⁊ coꝛam deo inuenies grãm
Ecci. iij. ¶ Septima ſcia phoꝝ eſt aſtrologia q̄
oſtendit de motibus celoꝛũ. de oꝛdinatõne pla=
netarum ⁊ influentijs eoꝛũ. Ita aſtrologia que
legit᷑ in ſcola xp̃i. qꝛ ſicut nõ eſt niſi vnus ſol in
celo in quo ſunt tria. ſubſtãtia. radius et caloꝛ.
Ita nõ eſt niſi vnus deus in toto mũdo q̄ ẽ pat᷑
filius ⁊ ſpũſſanctus. Aliq̄ volẽtes contemplari
trinitatẽ decipiunt᷑ ſumentes ꝑſonas in deo ſic̃
in nobis. ipẽ ſol circũit mundũ. a ꝑ̃ncipio ãni vſ
q ad finem circũit. xij. ſigna. ⁊ illumiat calefac̃.
⁊ facit fructifere. Ita ſol iuſticie xp̃s circũit. xij
articulos fidei in Credo in deũ ꝯtentos. qꝛ aliq̄
ſunt de eius diuinitate. alij ſunt de eius hũani=
tate. Dicat᷑ credo. Item luna totã claritatẽ reci
pit a ſole. ita eccl̕a totam claritatẽ hꝫ a xp̃o. No
ta ſeptem ꝯditões lune que reperiunt᷑ in eccl̕a.
Pꝛimo fuit noua tẽpe xp̃i et apl̕oꝝ. Scd̃o fuit
creſcens tpe martyrũ. Tertio fuit plena tpe do
ctoꝛũ. Quarto fuit minuta tpe confeſſoꝛũ Qui
to fuit girata. Nam mõ totus mõdus eſt giratus

⁊ ꝟſus ad vanitatem. Sexto eclipſabit᷑ cito. ſ.
tempe antixp̃i. Septimo in die iudicij erit ꝑfe=
cta in eternum ⁊ teſtis in celo fidel̕. pſ̃. lxxxviij.
vel aliter ſol eſt de quo dicit eccl̕a ꝟgini marie.
Felix nanq es ⁊ c̃. Et ſicut in ſole ſunt tria. ſ. ſb
ſtantia. radius ⁊ caloꝛ. ita in xp̃o ẽ ſubſtãtia coꝛ
poꝛis. radius diuinitatis ⁊ caloꝛ dilectõnis.
Luna eſt ꝟgo maria que fuit noua in natiuita=
te. creſcẽs in templi habitatõe. plena in filij dei
conceptõe. Minuta ꝟm repſentatõꝫ hominuꝫ
in egypti fugatõe. ⁊ girata in paſſiõe xp̃i Eclip
ſata in coꝛpis defunctõe Et tandẽ ꝑfecta in coꝛ
poꝛis ⁊ anime gloꝛificatõe. Sol ⁊ luna ſteterũt
in tabernaculo ſuo. Abachuc. iij. Lucifer q̄ ſolẽ
ſequit᷑ fuit Johes baptiſta. Veſperus ille q̄ de
bet finem mũdi publicare fuit beatus domicus
⁊ ſpecialiter ſanctus Vincentius. de quo Apo
ca. xiiij. Vidi angelum volantem ꝑ mediuꝫ celi
hñtẽ enãgeliũ et̃nũ vt euãgelizaret ſedẽtib᷑ ſu=
per terrã ⁊ ſuꝑ omnem gentẽ ⁊ tribum ⁊ linguã
⁊ ꝑpl̕m dicẽs voce magna. Timete dñm ⁊ date
illi honoꝛem. qꝛ venit hoꝛa iudicij eius ⁊ adoꝛa
te eum q̄ fecit celum ⁊ terrã. Item ꝯtẽplari de/
bemus planetas. ſ. angelos qui influunt mũdo
cuſtodiendo nos. Qui talia ꝯtempnũt ſunt bo
ni aſtrologi ⁊ poſſunt dicere cum apl̕o. Noſtra
ꝯuerſatio in cel̕ eſt. Unde etiã expectamus ſal/
uatoꝛem dñm noſtrum ihm xp̃m. ad Phili. iij.
Ecce quare dicit thema. Nolite eſſe pꝛudentes
⁊ c̃. Omni em̃ conamine quo poſſumus mundi
⁊ carnis vitemus pꝛudentiã. q̄ potius ſtulticia
q̃ pꝛudentia eſtimanda eſt. vt ad veram ⁊ diui
nam ꝑtingere in p̃ſenti valeamus pꝛudentiam.
⁊ in futuro ad ſapientie ingenite ⁊ increate cla=
ram ꝯtemplatõꝫ. quam nobis concedat de᷑ tri=
nus ⁊ vnus nunc ⁊ in euum bñdictus. Amen.

¶ Sancti Vincentij ferrarieñ. regni Aragonie
oꝛdinis fratrum p̃dicatoꝛũ. conuẽtus Valẽtie.
ſacre theologie ꝓfeſſoꝛis reſolutiſſimi. atq ſan
cte fidei catholice directoꝛi chꝛiſtianiſſimi. Ser
mones partis Eſtiual̕ Baſilee impꝛeſſi finiunt.
Anno domini. M. cccclxxxviij. xvj. kal̕. Ja/
nuarij.

LANDES- UND STADT-BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

Tabula partis Eſtiualis

Incipit tabula alphabetica. ſermonuꝫ mgr̄i Uincentij ordinis p̄dicatorū Partis Eſtiual. omniū in hoc volumie ꝯtentorum faciliter indicatiua.

Abominatio ſiue blaſphematio dei peior eſt inter oēs ſeptem modos male vite. ptꝫ ſmone ferie ſexte penthecoſtes.
Abſtinentia cū moderamie ꝛ diſcretōe pficienda eſt. ptꝫ ſmo. ij. dn̄ice in alb. et ſmone ferie q̄nte penth.
Abſtinētia corpalis neceſſaria eſt. ptꝫ ſmōe. j. dn̄ice p̄me poſt octa. paſce.
Actio xp̄i. Iteꝫ ois xp̄i actio nr̄a eſt inſtructio. ſer. iij. domi. iij. poſt oc. paſce.
Adoratio eucariſtie. i. hoſtie ꝯſecte qual' erit. ſmone. j. feſti corpis xp̄i.
Adam p peccatū ſuū traxit nos oēs ad pl'es defectus ſiue plura mala. ſer. j. dn̄ice. iij. poſt trinitatis. Ibidem nota hūiliatōe poſſum⁹ recuparc q̄ adam ſupbiendo amiſit.
Aduentus meſſye general' duplex eſt. ſer. j. dn̄ice. iij. poſt octa. paſce.
Aduentus ſp̄uſſancti tria bona nob ꝯfert. ſmone tertie ferie. poſt oc. penth.
Affectio celeſtial' ſiue deſideriū ad padiſum. i. ad celū empyreū eſt optimus modus lacrimarum. ſer. ij. dn̄ice. ij. poſt oc. paſce.
Afflictio pn̄alis in nob modica eſt ſed peccata ſunt multa magna ꝛ grauia. ſmo. j. et. ij. do. ij poſt oc. paſce.
Agilitas corpis glorificati q̄ta eſt poſt reſurrectōꝫ. querc in die paſce. ſmone. ij.
Alleluia canticū leticie q̄n cantari debet et vnd dicit̃. ſmone. ij. diei paſce.
Altaris ſacrificiū duas hꝫ ꝯditōnes ſeu ꝓpetates. ſmone. ij. feſti corpis xp̄i.
Altitudines ſiue ſecreta mirabilia ſacramēti eucariſtie. patent in. E. de eucariſtia.
Ambulamus ad padiſum celeſtē vl' equitando vel pedibus ambulādo. vel nauigādo vel natando vel volādo. ſer. v. dn̄ice. vj. poſt Trini.
Amor ſiue amicicia fraternal' oīa interp̄tant̃ ad bonū. ſmo. j. domi. iiij. poſt tri.
Amor ꝓrimi fundamentū eſt toti⁹ legis ꝛ p̄ncipium oim bonorū. ſmone. vj. dn̄ice. ij. p⁹ Trinitatis.
Amor xp̄i ad nos tant⁹ eſt ꝙ accepit oēm iniuriam ꝛ crudelitatem nr̄am ad ſe. patet ſmone iij. domice. iij. poſt oc. paſce.
Angeli cantant nob cantilenā triplicem ꝟtutē in ſe ꝯtinentem. ptꝫ ſabbato poſt aſcenſionis.
Angelorū chori ſeu ordines q̄ ꝛ quot ſunt. patꝫ in ſmone aſcenſionis dn̄i.
Angelorū p̄eminentiā ꝛ etiam ordinatōꝫ. vide ſmone. ij. domi. j. poſt octa. paſce. et in ſer. vj. domice. ix. poſt Tri.
Animarū purgatorij quattuor ſunt ꝯditōnes a nobis valde diuerſe. ſmo. ij. do. xj. p⁹ Tri.
Aīme damnate. vide in. D. ſ. damnatorum.
Animaꝝ defectus ſiue mala ꝓuenerūt ex peccato ꝓthoplaſti. ſmo. j. do. iij. poſt oc. paſce.
Apparuit xp̄us poſt reſurrectōꝫ multis modis ſmo. diei paſce. ij. Et amplius quere in. R. d reſurrectiōe.
Apparuit xp̄s poſt reſurrectōꝫ in triplici forma ſmone ferie quarte paſce.
Appellare debemus confident' de iudicio iuſticie dei ad iudicium miſedie eius. ſmo. iij. ferie ij. Rogationum.
Arbitriū repit̃ in plurib⁹ creaturis. ſ ſolū in hominibus repit̃ liberū. ſmo. iiij. do. iiij. p⁹ tri.
Arbitriū liberū quō p q̄tuor ligat̃. ptꝫ ibidem.
Ardens erit deſideriū nr̄m in oīoibus noſtris. ſmone. iij. ferie. ij. Rogationum.
Arguet dn̄s mūdū de mltiplici pctō cum venerit ad iudiciū. ſmo. ij. do. iij. poſt oc. paſce.
Argumenta multiplicia diaboli p q̄ arguit trahendo nos a bono ꝓpoſito. ſmo. v. dominice xxv. poſt trini.
Argumentis mltis. i. apparitōnibus diūſis patuit reſurrectio xp̄i. ſab. poſt paſce.
Arma q̄ induere debem⁹ vt fortes ſimus in reſiſtendo ꝯ diaboli ſuggeſtiōes. patēt ſmo. iij. et iiij. domi. xxj. poſt Tri.
Artes diaboli q̄ꝫ varie mltiplices ꝛ fallaces ſūt Et artes xp̄i q̄ꝫ vere ſunt in oppoſitū. ptꝫ ſmo. v. domi. xxv. poſt trini.
Articulus reſurrectōis maioris fuit difficultatis non ſolū fidelibus ſ etiā infidelib⁹ ad credendū. ſmo. iij. ferie. ꝛ ſmone ſab. poſt paſce.
Articulus reſurrectōis ad oēs ſenſus hois declaratus eſt. ibidem.
Articulos fidei ſcire tenemur ꝛ ſepe in petitōnibus ꝛ oratōibus nr̄is exp̄mere ad min⁹ mane ꝛ ſero. qꝛ mire ꝟtutis ſunt. ſmo. ij. ferie. ij. ro.
Aſcendit nemo ad celū niſi q̄ de celo deſcendit. quō intelligit̃ h. ſmo. iiij. Trini.
Aſcendim⁹ celū p nouē g̃dus. ptꝫ ibidem.
Aſcendim⁹ montē dn̄i. i. celeſtē curiā cū ornati ſumus q̄tuor ꝟtutib⁹ q̄s dauid enarrat p ſpiritūſanctū. ſmo. iij. domi. xj. poſt Tri.
Aſcenſio xp̄i gl'oſa nob fuit expediēs. conueniens ꝛ vtil'. ptꝫ in ſmo. diei aſcēſionis.
Aſcenſionis xp̄i nota vi. circūſtātias ſeu ꝯditōnes que etiam erunt in deſcenſione eius ad iudiciū. ſmone ferie ſexte poſt aſcenſionis.
Auaricie peccatum aſſimilatur ſtatere inique ꝛ ponderi doloſo. ſmone. iiij. dominice. ij. poſt octa. paſce.
Auaricia comparatur latrocinio. ꝛ auarus latroni. ſmone ſecūdo. dominice tertie poſt oc. paſce.

Tabula

Baptiſmus mundat a peccato originali. vide ſermõe. vj. dominice in albis.

Baptiſmus quo purgamur ⁊ mũdamur nos ẽ q̃ntuplex. ptȝ ibidem.

Baptiſatus ſi crediderit ſaluabit. vide pulcrũ ſermonem ſer. iiij. dñice. infra oc. paſce.

Baptiſmus aque eſt ꝓmũ ſacr̃m eccl'e ꝑncipalius ⁊ cõmunius. Et dr hoc baptiſma vnum tripliciter cũ canit eccl'a. Cõfiteor vnũ baptiſma ⁊c̃. ptȝ ibidem.

Baptiſandi modus ⁊ forma. ptȝ eodem ſermõe

Baptiſandi modum vide etiã in ſer. j. diei Tri.

Beatorũ locus eſt ineſtimabil'. ſ. celũ empyreũ. ſer. ij. dñica. j. poſt Tri.

Beati quõ viſitent loca damnatorũ ⁊ vidẽt penam eorũ. ſer. j. dñice ꝓme poſt Tri.

Bñficia xp̃i generalia q̃tuor ſunt de q̃bus retributõȝ honoris ⁊ laudis tenemur ei facere. ſer. infra oc. aſcenſionis. ſ. in omibus.

Blaſphemia ſiue abominatio peior eſt int' modos ſeptem male vite. ſer. ferie ſexte penth.

Blaſphemia iracundorũ notabiliter exꝓmitur ſer. ij. dominice. iiij. poſt oc. paſce.

Bonum qd̃ habemꝰ a deo q̃tuplex eſt. et quõ vnũ ab altero differt. patȝ ſer. iiij. dñice. xiiij. pꝰ Trinitatis.

Camera ĩ qua criſtus faciet ⁊ ꝑparabit cenã ſuaȝ q̃ntuplex eſt. et q̃t angulos hȝ illa. ptȝ ſer. j. dñice. vj. poſt Tri.

Cantilena quã angeli cantãt ꝓ noſtra ſaluatiõe tres hȝ ỽtutes. ſer. ſab. poſt aſcenſionis.

Cantilene q̃dam ſunt ambulantibꝰ ꝑegre neceſſarie. ptȝ ſer. vj. dñice. xx. poſt trini.

Capitanei infernales oim diabolorũ q̃ ⁊ q̃t ſũt in inferno. ⁊ vnde temptant. patȝ ſer. ij. dñice xxiij. poſt Trinitatis.

Captiuitas peccati quo detenti ſumꝰ q̃ꝫ ꝑiculoſa eſt. vide ſer. iij. dñice. vj. poſt tri.

Caracter q̃ dat̃ ꝑ̃ſbyteris in ſacramẽto ordinũ eſt indelibil'. ſer. vj. dñice in alb.

Charitas cordial' q̃ꝫ neceſſaria et vtilis eſt. patȝ ſer. iij. domi. xxiiij. poſt tri.

Charitas ſupnal' eſt optimus gradus bõe vite. ſer. ij. domi. j. poſt oc. paſce.

Charitatis obiectũ deus eſt. Itẽ caritas alias ỽtutes theologi. excedit. Itẽ donũ charitatis vinculũ eſt ꝑfectõis. ptȝ ſer. q̃dam infra octa. aſcenſionis. ſ. Ante omia.

Charitatis nota tres gradus. ibidem.

Charitatis deifice nota etiã tres gradus. ſer. iiij dominice. xxij. poſt Tri.

Carnaliter loq̃ ⁊ conuerſari eſt q̃rtus gradus q̃ itur ad infernũ. ſer. iiij. dñice. xj. poſt tri.

Caro ſubijci debet imꝑio aĩme. vide in domica in albis. ſermone. ij.

Caro noſtra dr ancilla. aĩa ỽo vera filia. ibidem.

Caſte viuere in guloſitate ⁊ ebrietate eſt magis miraculoſum q̃ꝫ mortuos ſuſcitare. ſer. iij. do. ꝓme poſt oc. paſce.

Catholica fides quõ teneri dȝ. q̃re in domica. j. poſt paſca. ſ. in alb. ſmone. v.

Celebratio miſſe. vide de miſſa. in. M.

Celebrando q̃dam errant. vide in errore.

Celi ꝓprietates q̃ ⁊ q̃t ſunt. et in quo celo nos h̃ viuentes corꝑalit' mente ꝯuerſari debemus.

Cena xp̃i q̃ eſt. ⁊ qui ſunt ad eam vocati. ſer. j. dñice. ij. poſt Tri.

Cenſus ſiue numiſma quẽ vel qd̃ deo tenemur qual' vel quale eſt. ptȝ in. N. ſ. de numiſmate.

Cibamur ſpũal'r q̃ñcũq̃ꝫ miſſã debite audiamꝰ ſmo. j. domi. j. poſt oc. paſce.

Cibus quem comedemus h̃ cõuiuando ⁊ prandendo cũ rege xp̃o multiplex eſt. ptȝ. ſer. ij. dominice. xx. poſt Trini.

Ciuitatis fortitudo ꝯſiſtit in ſeptẽ. vide in ſer. ij. domice ꝓme poſt tri.

Claritas corꝑis gl'oſi excedit claritatẽ oim planetarũ. ſmo. iij. domi. in alb.

Claudi vocant̃ ad ꝯuiuiũ xp̃i. q̃re h̃ ⁊ quid deſignet̃ ꝑ eos. ſer. j. do. ij. poſt tri.

Cogitatõẽs q̃tuor habebimꝰ in mente ꝑ q̃s trahi poſſumus ad p̃rem nr̃m celeſtem. ſmone ferie. iiij. penthe.

Collocamur in optimo loco a xp̃o tanq̃ꝫ oues a vero ⁊ bono paſtore. ſmo. j. domice ꝓme poſt octa. paſce.

Collucatio multiplex ꝓhibet̃ nob a apoſtolo ſmo. iij. domice. xxj. poſt tri.

Cõmunicare volens ꝯ tres reges malos victoriam habebit qui de oi peccato temptãt. ſmo. ij. infra oc. aſcenſionis.

Cõmunicare obligamur ſel' ad minꝰ in anno realiter. ſed in q̃libet dñica ſpũalit'. ſer. j. domi. j poſt oc. paſce. ⁊ in oc. ſacra. ibidem.

Cõpaſſio ſeminal' quo ad ꝓximũ optima eſt elemoſyna. ſer. ij. dñice. ij. poſt oc. paſce.

Cõcluſiones tres ſubtilit' oſtendũt de ope dei bono qd̃ in nob incipit ꝯtinuat ⁊ ꝑficit. ſer. v. domice. xxij. poſt tri.

Concordia ſiue pax in triplici ſtatu hoim ſuari dȝ. ſed diuerſimode. q̃re hoc in dñica in albis. ſer. j. et. ij. Amplius de concordia quere in P de pace.

Concordia fraternal' neceſſaria eſt ad acq̃rendũ ſpũm ſanctũ. ſmo. j. diei paſce.

Conditõẽs ſeptẽ male ipius infirmi note fiunt ꝑ dictũ Iob. ſer. ij. domi. ij. poſt tri.

Conditõẽs pctõꝝ octo. vide ſer. v. do. ij. pꝰ tri.

Cõfeſſio ſacramental' eſt g̃dus q̃dã ꝑ quẽ aſcendimꝰ iu celũ. ſer. iiij. diei Tri.

Confeſſio fit in inferno non deo ſed diabolo ex

vehementi anguſtia damnatorū. ſmo. ij. dñi. xj. poſt Trinitatis
Confeſſorē eligamus nobis magis diſcretū. ſermone. j. domi. iiij. poſt Tri.
Confirmatio q̄ eſt quoddā ſacramentū. querē da eſt in lr̄a. S. de ſacramentis
Confidere nemo dȝ de ſe tanq̄ ex ſe aliq̄d facere. q̄ oia a deo ſunt. ſmo. iij. do. v. poſt Tri.
Confortatiuū triplex exeūti ad paradiſuȝ celeſtē. ptȝ ſmo. v. domi. vj. poſt Tri.
Conſciētia nr̄a dr̄ liber dei. q̄ ex cōſcia deꝰ noſcit opa noſtra ꝛ nos noſmetipos. domi. infra octa. aſcenſionis.
Conſolatōes tres magnas fecit nob̄ xp̄s. ſmo. pmo. domi. iiij. poſt octa. paſce
Conuerſatio nr̄a erit in cel. quō hoc intelligit. ſmo. iiij. domi. xxij. poſt Tri.
Corde decem in pſalterio deſignāt decē p̄cepta decalogi. In die paſce ſmo. j.
Coronari voluit xp̄s vt ſupbia q̄ eſt radix oim malorū ꝛ initium nr̄e pditōis nos vitare doceret. ſmo. iij. domi. j. poſt octa. paſce.
Corpus domicum q̄ different dat nob̄ hic ꝛ i eterna gl'a. ſmo. ij. diei paſce.
Corpus xp̄i poſt reſurrectōȝ q̄tuor dotibꝰ fuit dotatū. ſ. nobilitate. agilitate. claritate ꝛ ipaſſibilitate. ptȝ ibidem. etiā ſmo. iij. do. in alb̄.
Crapula quot defectus ꝛ morbos corpi adducit. ptȝ ſmo. j. domi. xvij. poſt Tri.
Creaturarū diuerſarū diuiſum nota gradū. ſermone. iiij. domi. iiij. poſt Tri.
Creaturarū nouarū in aīma ſunt ꝯditōes. ſer. v. domi. xxij. poſt Tri.
Creatōȝ mundi. vide infra de. M.
Credere deo. credere deū. ꝛ credere i deū quō differūt. ptȝ ſmo. ij. domi. xxj. poſt Tri.
Credere q̄d tenemur ꝛ quō. ꝛ q̄ credentia ſimplex eſt neceſſaria ꝛ meritoria. ſmo. v. in alb̄.
Credere tenemur articulos fidei. hoc dictū eſt ſupra in. A. de articulis. vide ibi.
Chriſti dicimur oēs xp̄iani ꝛ ei ptinemꝰ triplici iure. ſmo. iij. do. xiiij. poſt Tri.
Chriſtus orādo q̄druplicē obſuauit moduȝ. ſ. oculos ſubleuādo. manꝰ extendēdo. genua flectendo. ꝛ ad terrā pcidēdo. In vigilia aſcen.
Crudelitatem peccatorū q̄ntuplicē pctōꝝ. nota in ſmo. iij. domi. iij. poſt octa. paſce.
Crucis ſignū quō faciemꝰ ſignādo nos exp̄mēdo hec v̄ba. In noie p̄ris ꝛ filij. ꝛ ſp̄ūſcti. ptȝ in ſmo. ij. diei Trini.
Curauit xp̄s lepram q̄ntuplicit. ptȝ ſmone. ij. domi. xiiij. poſt Tri.
Curia ſiue palaciuȝ xp̄i in extremo iudicio erit duplex. ſ. miſcd'ia ꝛ iuſticia. ſ. iij. ferie. ij. roga.
Cuſtodias duas habent angeli de nob̄ p̄ncipales. vide ſmone. iij. dominice. xvj. poſt Trinitatis.

Damnatoruȝ facies

vel forma q̄ turpis eſt ꝛ q̄ horribil. req̄re ſer. iij. domi. in albis.
Damnatorū triſticias ꝛ dolores ꝯſidera ꝛ vnd̄ cauſant. ſmo. ferie. v. penthe.
Dauid pp̄heta manifeſtiſſime locutꝰ eſt de miſterijs xp̄i p̄cipue de reſurrectōe xp̄i ꝛ eiꝰ hora. ſmo. j. diei paſce.
Defectus ſiue error clericorū in celebrādo miſſas. vide de miſſa in lr̄a. M. ꝛ de errore in littera. E.
Debitores ſumus tribꝰ. ſ. deo. primo ꝛ nobiſipis. ſmo. v. domi. viij. poſt Tri.
Decipiūt nos diuitie mltiplicit. vide deceptiones notabiles. ſmo. iij. do. xv. poſt Tri.
Denario ſeptuplici emit villa infernal. vide ſmo. ij. domi. ij. poſt Tri.
Deſcendimꝰ ad infernū g̃dibus ſeptem. h req̄re ſmo. iiij. domi. xj. poſt Tri.
Deuotio nr̄a ſp̄ūalis q̄ modica ꝛ q̄ parua eſt. ſmo. j. do. ij. poſt octa. paſce.
Diabolorū ſeptem noīa de ſeptē pctis mortalibus temptantiū. ptȝ ſmo. j. do. xv. poſt Tri.
Diaboli ptās triplicit annihilata eſt in paſſiōe xp̄i. In die paſce. ſmo. ij.
Dies ſex ſunt q̄bus p corpe laboramꝰ. et ſoluȝ vna die p aīma. ſmo. j. do. ij. poſt octa. paſce.
Dies octo ſunt q̄bus octies penitere debemus domi. in alb̄. ſmo. j.
Dies in q̄ letemur ꝛ exultemꝰ. ptȝ ibidem.
Digiti q̄nq̄ in manu quō nominant. ꝛ q̄d deſignant. q̄re in. M. de manu.
Dimenſiones charitatis q̄tuor ſunt. ſ. longitudo. latitudo. ſublimitas ꝛ pfundū. ſmo. infra octa. aſcenſionis.
Dilectio fraterna ſiue pximi. ptȝ in lr̄a. P. ibi Proximū noſtrū.
Dilectōȝ exercebimꝰ generalē quo ad omēs homines ſine pſonaꝝ acceptōe. ſmo. iij. Tri.
Dilectōnem adhibebimꝰ v̄tualē ſp cū recta intentōe. ſmo. iij. Trini.
Diligere tenemur q̄nq̄ p ordinē. Primo deū. ſcd̄o pximū. tertio aīam nr̄am. q̄rto corpꝰ. q̄nto. bona tempalia. ſmo. iij. domi. iiij. pꝰ Tri.
Diligere tenemur ꝛ obligamur deum q̄tuor de cauſis. ſmo. iij. domi. infra. octa. aſcen.
Dilectiōis pbatio eſt opis exhibitio. ſmone. j. domi. iiij. poſt octa. paſce.
Diſcipulus diſcere cupiēs q̄les queſtiones pōt mgro ſuo mouere ſine rep̄hēſiōe. ſ. j. de Tri.
Diſpoſitōes q̄tuor q̄ diſponūt nos ad recipiendum ſp̄ūmſanctū. ſmo. j. diei penthe.
Diuitijs dominari ꝛ eis ſuire nota differētiam ſmo. j. domi. xv. poſt Tri.
Diuitie q̄tuor ꝯditōes malas h̄nt q̄bꝰ trahunt hoiem ad pditōȝ. ptȝ ſer. iij. do. xv. poſt Tri.

Tabula

Diuitiarū ⁊ diuitū huius ſeculi reprobatōnes patent ſmo.j.domi.j.poſt Tri.
Diuitie tripliciť dicūť mām̄ona iniq̄tatis.ſer. pmo.domi.ix.poſt Tri.
Doctrinas xp̄i bonas ⁊ mľtas. vide ſer.j.dñi. x.poſt Trini.
Dolores damnatorū.quere in Triſticia.
Dolores ⁊ fletus maximi erūt peccatorib⁹ in ſe patōne corpis ⁊ aīe coram iudice xp̄o.ſmo. ferie ſexte poſt aſcen.
Dolores plurimos xp̄i in cruce. q̄re ſmone.iij. domi.j.poſt octa.paſce.
Dñica in albis diciť dñica pma poſt feſtum paſce.ſ.octaua paſce.
Dñica die ceſſare debem⁹ ab occupatōe corpali ⁊ ſolū inſiſtere negocijs ſpūalib⁹ aīe nr̄e deſuientib⁹.ſmo.j.et.iij.do.ij.poſt oc.paſce.
Domus ſiue locus ab h̄ ſeculo decedentiū q̄tuplex eſt.ptz ſer.j.domi.j.poſt Tri.
Dñs vniūſaľ eſt xp̄s.patz ſer.ij.et.iij.domi.iij. poſt Trinitatis.
Donū chariſſimū ⁊ optimū dedit nob̄ xp̄s q̄n fuit viuus.ſ.corpus ſuū quō ↄuenit cuz pane nr̄o materiali.vide mirabilia ſmo.iiij.cor.xp̄i
Dotibus q̄tuor fuit corpus xp̄i dotatū poſt reſurrectōz.in die paſce ſmo.ij.
Dubitās in fide fluctui maris aſſimilať.⁊ quō rep̄hendiť.ſmo.v.do.j.poſt paſce.
Dubiū mľti hn̄t de illo ỽbo xp̄i cuz dixit. Qui crediderit ⁊ baptiſatus fuerit h̄ ſaluus fuerit. Nota pulchras ſolutōes illius in ſmōe.iij.domi.infra octa.aſcenſionis.
Dubia ſunt ſp̄ in melius interp̄tanda.ſmōe.j. domice.iiij.poſt Tri.
Duratio ỽtutis ſiue ỽtuaľ in nob̄ breuis ⁊ modica eſt.ſmo.j.domi.ij.poſt octa.paſce.

Ebrietas ⁊ guloſitas

inimicanť omni opi bono.⁊ q̄ ebrius caſte viuat maius miraculū eſt q̄z ſuſcitare mortuos. ſmo.iij.domi.j.poſt octa.paſce.
Effect⁹ finales ſūt a deo.diſpoſitō es ỽo p̄ nos ſcz p̄ nr̄m liberū arbitriū. In vigilia penthe.
Elemoſyna quot modis fit.vide q̄d pulchrum. ſmo.ij.do.xv.poſt Tri.
Elemoſyna optima eſt cōpaſſio ſeminaľ ad p̄ximum.ſer.ij.do.ij.poſt octa.paſce.
Equus multiplex.ſ.pallidus.ruffus ⁊c̄.hoſtez mľtiplicem adūſus aīam nr̄am militantez deſignat.ſmo.iiij.do.ij.poſt octa.paſce.
Errare nolens in via q̄tuor deſiderabit ſiḡ peregrinis ↄueniētia.ſmo.j.ferie.ij. paſce.
Error clericorū vel ſacerdotū indebite celebrātium.ptz ſmo.ij.do.iij.poſt octa.paſce. Idē ptz p̄pulchre ſmo.ij.do.vj.poſt Tri.
Etates mūdi ⁊ hoīs que ⁊ q̄t ſunt.ptz ſmōe.j. do.ij.poſt Trini.
Etates mundi ſeptem cōiť aſſignanť ⁊ in ſex et p̄ ſex etates clauſa fuit porta celi.ſmo.iiij.domi.xvj.poſt Trini.
Euchariſtia q̄nq̄ mirabilia ſecreta ſiue altitudines in ſe cōtinet.ſmone.j.corporis chriſti. Item ſex mirabilia eius patēt ſmo.iij.eiuſdē feſti. Item nouem mirabilia patent ſmo.iiij. eiuſdem.
Euchariſtia p̄ p̄ſbyterū ſumpta ſepe p̄ficit miſſam audientibus plus q̄z miſſam celebrātibuſ in octa.corpis xp̄i.
Euchariſtiā ſumere volens victoriā habebit ↄ q̄tuor reges diabolicos de omni genere vitiorum temptantes.ſmo.ij.infra octa.aſcen.
Euchariſtiam accedentes quō habebūt ſe in ſumendo.ſmo.iiij.feſto corpis xp̄i.⁊ ſmone.ij. diei paſce.
Euchariſtia q̄nq̄ magnas ↄfert nob̄ vtilitates in hac vita.ſmo.ij.diei paſce.
Euchariſtiā ſumere tenemur omni anno ad minus ſemel realiť.ſed in q̄libet dñica die ſpūaľr ſmo.j.do.j.poſt octa.paſce.
Exaltans ſe in h̄ ſeculo quō humiliabiť.patet ſmo.j.do.xvij.poſt Tri.
Excellentie ſiue dignitates xp̄i tres patent ſer. pmo.domi.vij.poſt Tri.
Excellentie corpis xp̄i glōſi patent ſmo.ij.diei paſce.et ſmo.iij.do.in albis.
Excellentias ſanguis xp̄i.vide in.S.
Excuſationes illorum ad cenam xp̄i non venientium.ſmo.j.domi.ij.poſt Tri.
Exemplo vxoris bone vir ſepe cōuertiť ad emēdationem vite.vide in Vxor.
Exemplo achab iniqui demonum inuocatoris ⁊ innocentium occiſoris homines mali ad penitentiam reuocantur.ſmone.iij.ferie.ij.Rogationum.
Exempla duo dedit Auguſtinus p̄ que credentiam ⁊ firmā poſſumus habere de trinitate p̄ſonarum in vnitate eſſentie ⁊ conſequēter de omnibus articulis fidei.ſmone.j.diei Trini.
Exemplū pulchrū de charitate q̄ in paucis vera repiť.ſmo.iij.domi.xxiiij.poſt Tri.
Exitus dei ab homine triplex eſt quomō intelligitur cū deus vbiq̄ eſt.patet ſmone.j.domi. v.poſt Trinitatis.
Explicare debem⁹ patenť palam ⁊ maniſeſte.ſ. corde.ore ⁊ ope nil occultando in confeſſione. ſmo.iij.ferie.ij Rogationum.
Extraneus ſiue p̄egrinus p̄ q̄tuor cognoſcitur. ſmo.vj.domi.xx.poſt Tri.
Extraneo p̄egrino quot cautele ſunt neceſſarie patet ibidem.

Facies ⁊ apparentia

damnatorū q̄z turpis ⁊ horribiľ ē.ſ.iij.d.i alb̄
Falſorū p̄phetarum dr̄am. vide in Propheta

Fallunt diuitie diuitē. vide in lr̄a. D.
Fama bona ꝙ̄ vtilis eſt ⁊ quō reſtitui dʒ poſt= ꝙ̄ fuerit ablata. ſmo. j. dn̄ice in albis.
Fama bona ablata citius ⁊ diligēti⁹ eſt recupe randa ꝙ̄ furtū latronis vel furis. ſmo. ij. dn̄i. iij. poſt oc. paſce. Idem ptʒ ſmo. iiij. trini.
Feſti obſuantia confert nob omne bonū.
Feſti ꝟo fractio adducit omne malū. ſmōe. vj. dn̄ice poſt Tri.
Feſtiuaṫ in ciuitate celeſti de q̄ntuplicibus ꝑſo nis ſanctis. ſmone ferie q̄nte penth.
Fornicatō ſimplex peccatuʒ graue eſt. dn̄ica. j. poſt paſca. ſ. in alb. ſmone. v.
Forma damnatorū. ptʒ in facies.
Forma triplici xp̄us poſt mortem ſuā apparuit. ſmone ferie. iiij. paſce.
Fides a p̄ncipio mūdi fuit neceſſaria ad ſaluteʒ ſed differenṫ in veteri teſtamēto ⁊ in nouo. ſ= mone. v. domice in alb.
Fidei articuli q̄ ⁊ q̄t ſunt ⁊ a q̄bus cōpoſiti ſūt. ptʒ ſmo. iij. domi. xxiij. poſt Tri.
Filius dei efficiṫ q̄libet xp̄ianus ꝑ q̄d. vide ſer mone ferie. vj. poſt paſce.
Filij dei efficimur ꝑ grāʒ quō poſſum⁹ h̄ ꝑcipe= re ⁊ cognoſcere. ſmo. vj. do. viij. poſt Tri.
Fletus ſiue lachrymatōis q̄nq; ſunt modi. et q̄= mō fletus noſter ꝯuerteṫ in gaudiū. ptʒ ſmōe ij. domice. ij. poſt oc. paſce.
Fletus ſiue ploratio nr̄ in oratiōib⁹ noſtris erit lachrymabil. ſmo. iij. ferie ſcđe Rogationū.
Frater nr̄ quis dr̄ ⁊ quō ei recōciliari tenemur. ſmo. ij. domi. vj. poſt Tri.
Fraternitate ſpūali oēs xp̄iani dicunṫ fratres. ſmo. ij. domi. p̄me poſt Tri.
Fraternitatem mltiplicem. vide ibidem.
Fraternalis ꝯcordia ſine rancore inuidie ⁊ de/ ſiderio vindicte neceſſario req̄riṫ ad recipien= dum ſpūmſanctū. ſmone. j. diei penth.
Fraterna ſiue ꝓximal dilectio qual ⁊ ꝙ̄ta erit. vide in. P. de ꝓximo.
Fraudulentia mēdoſitas ſine furtū lingue exce cedit omne furtū manus. ptʒ ſmo. ij. domi. iij. poſt octa. paſce.
Fructū adipiſcimur ſi ocioſitateʒ ſubterfugere velimus. ſmo. iij. domi. iij. poſt oc. paſce.
Fructus ex q̄bus cognoſciṫ an ſit malus vl bo nus. patet ſmo. j. domi. viij. poſt Tri.
Funiculus q̄druplex eſt quo trahimur ad amā dum celeſtia. feria. iiij. penthe.
Galline ſe xp̄us com parat ꝓpter q̄ſdam ꝯditōes. ptʒ ſmo. iij. dn̄i. xxiiij. poſt Trini.
Gaudiū magnū oriṫ cū puer naſciṫ in munduʒ q̄nq; ratōnib⁹. Silr̄ cum ſanctus hinc decedit ad celum. qr̄ vterq; ꝑ dolores acq̄rit gaudium vide ꝯuenientiam ⁊ differentiā vtriuſq;. ſmo ne ferie. v. penthe.
Gaudere ⁊ letari qn̄ ⁊ quō debemus. vide ifra in lr̄a. L. ibi letari.
Gaudiū huius mūdi ꝟtetur in luctuʒ. ſed gau= dium celeſte ꝑfectiſſimū ſꝑ durabit. ſmōe. iij. domi. ij. poſt octa. paſce.
Gradus digne pn̄ie ſunt decem. ſmo. iij. dn̄ice xj. poſt trinitatis.
Gradus ꝑ quem aſcendim⁹ in celū nouem ſunt ptʒ ſmo. iiij. Trinitatis.
Gradus in q̄bus ꝯſiſtit bona vita ſeptem. ſmo ne. iij. domi. xvij. poſt Tri.
Gradus ſeu modi bone vite nouem. ſmone. ij. domi. p̄me. poſt octa. paſce.
Gradus miſcđie dei erga ꝓximos. ſmo. ij. dn̄i= ce. iij. poſt Tri.
Gradus ſeptē ſunt q̄bus deſcendiṫ ad infernuʒ ſmone. iiij. domi. xj. poſt Tri.
Grāmatica xp̄i ⁊ grāmatica diaboli quō diffe/ runt. vide in lr̄a. A. de arte.
Grāꝝ ſpūalium diſtinctio ſiue diuiſio eſt ſeptu plex. ſmo. iij. diei penthe.
Guloſos ⁊ ebrioſos caſte viuere mai⁹ miraculū eſt ꝙ̄ ſuſcitare mortuos. ſmo. iij. domi. prime poſt octa. paſce.
Guloſitas quot mala amminiſtrat. ptʒ. ſ. in C ſcʒ crapula.
Habundātiam qua= druplicem habebūt q̄ vitam bonā inducere ni tuntur. ſmo infra octa. aſcenſio. ſ. ante omia.
Heretici ſunt illi q̄ fornicatōʒ ſimplicem dicunt nō eſſe peccatū. domica in albis.
Hois etates quō durant ⁊ cōputanṫ ꝑ diuerſa tp̄a. ſmo. ij. domi. xv. poſt Tri.
Hō quare dr̄ digniſſima creaturarū nota tripli= cem g̃dum in creaturis. ſmo. iij. Tri.
Honorare oportet nos deū ex q̄tuor cauſis. ſer mone. iiij. domi. infra oc. aſcenſionis.
Hore diei ſex ſunt. ſ. p̄me. tertie. ſexte. none. veſ perorū ⁊ cōpletorij. ſmo. ij. do. xv. poſt Tri.
Hois etates ꝑ tp̄a diuiſas. vide ibidem.
Hoſpitiū ter in die ingrediṫ a ꝑegrinis. feria. ij paſce. ſmone. j.
Hoſtie cōſecrate adoratio. patet. ſ. in. A.
Humili compatiṫ deus ⁊ ꝯtentaṫ. duꝝ aūt ⁊ re calcitrantē rigoroſe corrigit. ſmo. ij. domi. ij. poſt Trinitatis.
Humiliauit ſe xp̄s ſub angel. ſub hoibus ⁊ ſub demonibus. q̄re merito exaltatus eſt. ſmōe. ij domi. infra octa. aſcenſionis.
Humilitatis fuerūt in xp̄o q̄tuor gradus. feria ſexta paſce. Et quō humilitas ꝯriaṫ ſuꝑbie. ſmo. iij. p̄me domi. poſt octa. paſce.
Humilitatis vere ſunt quatuor ſpēs. nota i ſer. p̄mo. domi. iij. poſt Tri.
Humiliatio ꝓfunda ex q̄tuor cauſaṫ. ptʒ ſmōe

vij.dominice.xvj.poſt Trinitatis.

Jacula diaboli quã varia ſunt.vide infra in lr̃a.T.ibi Temptatõnes.

Jacula ſiue tela nequiſſima ãtixp̃i quatuoꝛ ſũt. ptꝫ ſmo.iiij.domi.xxj.poſt Tri.

Jeiunium ⁊ pnĩa occulte facienda ſunt ne in vanam gloꝛiam penitens ceciderit.ſmone in die aſcenſionis.

Jeiuniũ nõ erit nimiũ ſed fiet cũ diſcretõe.vide ſupꝛa de Abſtinentia.

Jgnis purgatoꝛij dici põt baptiſmus.vide in ſmone.iij.domi.infra oc.aſcenſionis.

Jmmũdicia luxurioſoꝛũ.vide de ea in lr̃a.L.de luxuria.

Jmpꝛudentes efficimur ꝑ ſeptem ſtulticias.nota in ſmo.vij.domi.xx.poſt Tri.

Jnclinatões q̃nq₃ facit p̃ſbyter in miſſa.ſmõe v.domi.xvj.poſt Tri.

Jncredulitas quõ rep̃hendiẗ.vide in domi.j.poſt paſca.ſmo.v.

Jnfidelitas q̃ntuplex repiẗ in hoĩe peccatoꝛe ſcꝫ coꝛdis.oꝛis.manuũ.pedũ.⁊ totius coꝛꝑis ſmo.iij.domi.iij.poſt oc.paſce.

Jnfirmirates ⁊ doloꝛes coꝛꝑis appetere debẽꝰ.qꝛ purificant nos.ptꝫ ſmo.vj.dominice.xvj.poſt Trinitatis.

Jnnocentia baptiſmaĺ filioꝛũ diligenẗ cuſtodiri debꝫ ꝑ bonã doctrinã parentum.dominica in albis.ſmone.vj.

Jniuriarũ remiſſio deſignaẗ nob̃ ꝑ plagam lateris xp̃i.domi.in albis.ſmo.iiij.

Jnq̃nari non põt coꝛpus niſi ex cõſenſu mẽtis.ſmo.vj.domi.xxj.poſt Tri.

Jntellectualis cognitio ſiue diſcretio in nobis modica eſt.ſmo.j.domi.ij.poſt oc.paſce.

Jntentio noſtra dꝛ oculus nr̃.ſmo.j.dominica vj.poſt Trini.

Jnuitatio q̃ nos inuitamur ad ꝯuiuium xp̃i et q̃ inuitamur ad ꝯuiuiũ diaboli eſt alia et alia.ſmo.j.domi.ij.poſt Tri.

Jnuidia excedit oĩa peccata moꝛtalia.ſmõe iij.domi.ꝑme.poſt oc.paſce.

Jrrep̃henſibilem faciũt aliquem octo.vide in ſmo.ferie ſcðe poſt penthe.

Judiciũ extremũ ꝙ rigoꝛoſe examinabit hoĩeꝫ cuiuſcũq₃ ſtatꝰ huiꝰ mðꝫ.vide pulcherrias doctrias ⁊ optia exempla.ſmo.ij.do.ix.pꝰ Tri.

Judiciũ extremũ in q̃tuoꝛ excellentijs debꝫ ꝓeminere.ſmo.j.do.iij.poſt octa.paſce.

Judices in h̃ ſeculo iudicãtes rectum obſeruabunt iudiciũ.tñ cum cõpaſſione coꝛdis ptꝫ exemplo xp̃i flentis ſuꝑ hierl̃m.ſmone.j.dñice x.poſt Trinitatis.

Juramentum falſum plus punieẗ coꝛaꝫ deo ꝙ homicidiũ.ꝙuis in mũdo ſit ꝯꝛium.ptꝫ ſmo.in domi.infra octa.aſcẽ.ſ.Jn oĩbꝰ honoꝛificeẗ

Juſticia diuina q̃nq₃ habet pũcta.q̃re in ſmõe ij.domi.ij.poſt octa.paſce.

Juſticia q̃uis oꝛdinata tam in lege ꝙ in canone vel in ꝯſtitutõibus regum ⁊ ciuitatũ a deo eſt

Jtem quõ iuſticia paupibus nõ eſt ꝓtrahenda vel ꝑcraſtinanda.ſmo.ij.do.iij.poſt oc.paſce

Kyrie eleyſon quare cantaẗ ⁊ quotiens cantando vel legẽdo replicaẗ.ptꝫ ſmo.j.ferie.ij.Rogationum.

Katholica fides quomõ teneri debet ⁊ obſuari.quere ſupꝛa in lr̃a.C.

Karitas quotuplex eſt.karitatis obiectum q̃d eſt.karitatis gradus quot ſunt.vide ſupꝛa in lr̃a C.qꝛ charitas non debet ſcribi ꝑ k.

Karacter.quere etiam ſupꝛa in lr̃a.C.

Lachꝛymatiõis ſiue fletus noſtri q̃ntuplex eſt modus.ſupꝛa in lr̃a F.ibi.Fletus ſiue.

Lanceatio lateris xp̃i inuidiam nos vitare docet.ſmo.iij.domi.xiiij.poſt Tri.

Latitudinem charitatis petit apl̃s ꝙ habeamꝰ id eſt beniuolentiã ⁊ dilecrõꝫ generalem.patꝫ ſmo.vij.domi.xvj.poſt Tri.

Lectões tres docuit nos xp̃s.req̃re in ſmone domi.v.poſt Tri.

Lepꝛam xp̃s curauit q̃ntupliciẗ.ptꝫ ſmone.ij.domi.xiiij.poſt Tri.

Legatos fecit apl̃os ſuos xp̃s.ſmo.ij.do.i alb̃

Letanie quotuplices ſunt ⁊ quõ obſuari dñt.⁊ qñ ⁊ quare inſtitute ſunt.vide.ſmo.ij.ferie ſcðe Rogationum.

Letari debemus quare ⁊ qñ.patet ſmone.ij.diei paſce.

Leticia naſcentiũ ⁊ etiam ab h̃ ſeculo decedentium.ptꝫ ſupꝛa in.G.ſ.in Gaudiũ.

Lex moyſi ⁊ lex xp̃i quomõ differũt.ptꝫ ſmõe ferie tertie paſce.

Liber ſeptem ſigilĺ clauſus quem nemo aperire poterat niſi agnus occiſus quõ deſig̃t miſterium ſancte trinitatis.ſmo.ij.diei Tri.

Liberũ arbitrium ſolũ repiẗ in creaturis humanis.ſmo.iiij.domi.iiij.poſt Tri.

Ligaẗ liberũ arbitriũ ꝑ q̃nq₃.ptꝫ ibidem.

Liquoꝛũ oĩm melioꝛ eſt ſanguis xp̃i infinitum.vide in lr̃a.S.ſ.Sanguis.

Lis ſiue diſcoꝛdia angeloꝛũ ⁊ demonũ in agone hoĩs diuerſa ⁊ magna.patꝫ ſabbato poſt aſcenſionis.

Locus quadruplex eſt in terra vbi recipiuntur ab h̃ ſeculo decedẽtes.ſmo.vj.do.ix.pꝰ.tri.
Jdem ptꝫ ſmo.ij.domi.xv.poſt Tri.⁊ ſmo.ꝑmo.domi.xxv.poſt Tri.

Locus nouiſſimus in quo recũbere debemꝰ q̃s eſt ⁊ q̃d deſignat.ſmo.ij.do.xvij.poſt Trini.

Loqui ratõnabilir debemus ſine alicui⁹ offenſione. ſmone. iij. Tri.
Loqui ſtulte ⁊ ꝯ deum vnde ꝓuenit. ſmo. iiij. domi. xj. poſt Tri.
Luciper qre dicit draco ⁊ qre omẽs dignitates eius ſunt i vicia ⁊ deformitates mutate. ſmõe ferie. vj. penthe.
Lucrũ ⁊ vſurã exiget deus a nob de oibus donis q̃ dedit vnicuiq ſm ſtatũ tam de corpalibus q̃ de ſpũalibus. ſmo. j. domi. xj. p⁹ Tri.
Luxurie multa ſunt incitamẽta ⁊ occaſiões. ſermone. ij. domi. iij. poſt octa paſce.
Luxurie q̃nq ſpẽs docuit nos vitare xps i cruce. ſmo. iij. domi. j. poſt octa. paſce.
Luxurie dicentes fornicatiões ſimplicẽ nõ eſſe peccatũ in hereſim cadunt. ſer. v. do. in albis.
Magiſtros tres inuenimus in ſacra ſcriptura. ſmone. ij. domi. iij. poſt Trinitatis.
Magdalene facta eſt pcipue apparitio reſurrectionis. ſmo. ij. diei paſce.
Maior erit in celo q̃ in h mũdo ſe humiliando minorauit. ſmo. ij. domi. infra octa. aſcen.
Mala duo ſunt q̃ nos pcipue retrahũt a bono ſmone ferie qrte penth.
Mala q̃nq. ſ. fames. peſtilẽtia. gladius. captiuitas ⁊ deſtructio que ſupuenerũt ciuitati iheruſalem q̃ nob ꝓpter peccata ꝯtingũt. ſmõe. iij. domi. x. poſt Tri.
Manet xps nobiſcũ tribus obſuatis ꝯditõnibus. ſmo. ij. ferie. ij. paſce.
Manus hoĩs q̃nq h3 digitos. ⁊ q̃d p quelibet eorũ deſignat. ſmo. viij. do. xvj. p⁹ Tri.
Mandata dei decẽ. reqre in lra. P. de pcepti.
Manſiones in celo m̃lte ſunt. ſmo. diei. aſcen.
Marie m̃ri xpi pmo oſtenſa fuit reſurrectõ domini. ſmo. j. diei paſce.
Martyr verus decem pugnas. i. decẽ tribulationes ſuſtinet. ſmo. iij. do. xj. poſt Tri.
Martyr corã deo m̃ltiplicit efficit. ptz domi. infra octa. aſcen. ſ. Qui crediderit.
Medius illorũ eſt xps q̃ in noie eius ſunt congregati. ſmo. vij. domi. in alb. Item multipliciter xps tenet mediũ Ibidem.
Mediũ pticipat naturã ſuorũ extremorũ. ſer. iij. domi. ij. poſt octa. paſce.
Medicus ſpũalis dicit xps. ſmo. iiij. domica xvij. poſt Trinitatis.
Meſſye duplex eſt aduẽtus general. pmus ꝓ repatõe aiaꝝ ſolũ. ſcdus ꝓ repatõe corporũ ⁊ animarũ ſimul. ſmon. j. domi. iij. poſt oc. paſ.
Militãt adũſus aiam ⁊ ſpũm quatuor mortalia mala. ſmo. iiij. domi. ij. poſt octa. paſce.
Miracula diuerſimode fiũt a creatore ⁊ a creaturis. ſmone. j. diei paſce. ⁊ ſmo. j. domi. xij. poſt Trinitatis.
Miſcdie ⁊ pietatis differentiaꝫ. vide in littera P. de Pietate.
Miſcdia ⁊ cõpaſſio xpi ad nos mag. ptz in ſermone. j. domi. vij. poſt Tri.
Miſeratio ſiue miſcdia ꝓximalis fit triplicit. ſmo. j. domi. ij. poſt octa. paſce. et ſmõe. j. domice. iiij. poſt Tri.
Miſcdie dei erga nos peccatores ſex ſunt gradus. ſmo. ij. domi. iiij. poſt Tri.
Miſſa nõ debet fieri ꝓ pecunia tanq̃ ꝓ pcio. ſ tanq̃ ꝓ ſtipendio victus ⁊ amict⁹. ſmone. vij domi. in albis.
Miſſam celebrantiũ defectus ⁊ errores. Req̃re ſmo. ij. domi. iij. poſt oc. paſce.
Miſſam q̃s male celebrat q̃s bñ. Reqre ſmo. ij. domi. vj. poſt Tri.
Miſteria xpi cuncta que fecit fuerũt nobis ad exemplũ remittendi peccata. ſmo. ij. domice iij. poſt octa. paſce.
Miſteriũ mirabile ſacramenti euchariſtie. qre ſupra in. E. de Euchariſtia.
Modi vocatõnis q̃bus xpus vocauit nos ad padiſũ ꝯuiuiũ quatuor ſunt. ſmo. iij. domi. ij. poſt Trinitatis.
Modi ſeu gradus bone vite nouem ſunt. req̃. ſupra in lra. G. ſ. Gradus.
Modicũ ſeptuplũ. Nota q̃ñ xps dixit totiens modicũ q̃d deſignat p hoc. do. ij. ſ. j. p⁹ paſca
Modos petendi ſiue orãdi habes octo. infra i lra. O. de Oratõne.
Monumentũ xpi triplicit clauſum fuit. ſmo. in die paſce.
Monete bone ⁊ vere ꝯditões et ꝓpetates. nota ſmo. iij. domi. xxiij. poſt Tri.
Montem domi. i. celeſte regnũ q̃s aſcendẽ debet qrit dauid. ⁊ rñdit ſibiipi. Innocẽs manibus ⁊c. tangẽdo q̃tuor v̾tutes ſeu ꝯditões ꝑſonaꝝ q̃ ſtabunt in loco ſancto dei. ſmo. iij. dominice. xj. poſt Tri.
Mors q̃drupl ex accidit nob ex defectu dilectionis. ſupra Dilectio.
Morientiũ ⁊ ab hac vita decedentiũ tres ſunt conditõnes. ſmo. vj. domi. ix. poſt Tri.
Mundus vnde dr. ⁊ quot modis capit. ⁊ mũdani non poſſunt recipe ſpũmſanctuꝫ. patz in vigilia penthecoſtes.
Mundus alius quẽ poſt morteꝫ acq̃rim⁹ q̃tuor diuerſa habet loca ſm merita vel demerita noſtra nobis pparata. ptz ſmone. ij. dominice xvij. poſt Trinitatis.
Mundũ creauit deus duplici ratõe. ſmo. iiij. domi. infra octa. aſcenſionis.
Mundicia cordis dr penitẽtia duplici ratõne ſmo. v. domi. v. poſt Tri.
Mulier honeſta ⁊ bona reducit ſepe virum ad emendatõꝫ vite ſue. ſmo. iij. domi. in alb.
Mulieribus cõgruit vt in itinere nõ ſepati diſ

currant. ſmone ij. diei paſce.

Multitudo piſciũ ab apoſtolꝭ detenta q̃d deſignat. ſmo. ij. domi. v. poſt Tri.

Mutuare debemꝰ ꝓximo large ſine ſpe lucri. ſmo. j. domi. xv. poſt Tri.

De littera N queras

ꝑ alias litteras. vt cum dꝛ Naſcit̃ puer. in lr̃a P. Item nomen xp̃us in X. Item duz naſcit̃ infans gaudet mater poſt dolorem. quere i littera G. de Gaudio. Et ſic vlterius finge om̃ia incipientia ab. N. in alias lr̃as.

Obedientia requiri-

tur ad omnia decem p̃cepta. ſme. j. domi. iiij. poſt Trinitatis

Obedientie duplex eſt gradus. ſmone. j. diei paſce.

Obediri ꝛ ſubijci debet caro humana ſpiritui ꝛ anime. ſmo. ij. domi. in albis.

Obiectum charitatis. vide ſupꝛa in Charitas.

Oblatõnem deo faciemus tunc quãdo cũ ꝓximo noſtro ſumus reconciliati. ſmo. j. domini. vj. poſt Trinitatis

Ocium vitare debemus ꝛ occupatiõez p̃cipue ſpũalem ſemꝑ arripe. ſmo. iij. domi. j. et. ij. pꝰ octa. paſce. ¶ Idem patet ſmone. iij. dominice. iij. poſt octa. paſce

Odium cui nocet ꝛ q̃z deteſtabile eſt. require in ſmo. ij. domi. j. poſt Trinitatis.

Offerre volens deo munus p̃mo dz ſe recõcilia ri ꝓximo ſuo. ſmone. j. dominice. vj. poſt Trinitatis.

Officiũ diuinum in duobus vel tribus ꝑficiendum eſt. ſmone. vij. poſt Trinitatis

Opus bonum fit in nobis ꝑ xp̃m tripliciter ſcꝫ incipiendo. cõtinuando ꝛ ꝑficiendo. ptꝫ in ſermone. v. domi. xxij. poſt Tri.

Opa bona non ſunt dimittenda. q̃uis faciens eſſet in peccato moꝛtali. ſmone. j. domice. v. poſt Trinitatis

Opa xp̃i omnia fuerũt bona. ſmo. j. domi. xij. poſt Trinitatis

Opa pn̄ie ſunt octo. ptꝫ in. P. de Penitẽtia.

Opa miſcd̾ie ſeptem. vide ſmo. iij. do. iiij. poſt Trinitatis.

Opa miſcd̾ie poſſunt comp̃hendi ſub quatuoꝛ ſmo. ij. domi. xvj. poſt Tri.

Opa xp̃i q̃dam fiebãt manifeſte ꝛ q̃daꝫ occulte ratõꝫ illius vide in ſmone aſcen. domi.

Opa pietatis ꝛ miſcd̾ie quomodo differunt. Item opa miſcd̾ie coꝛpalia ſunt q̃tuoꝛ. Et totidem opa pietatis aie in ſer. v. do. iiij. poſt tri.

Opa ſeptem valde nutabilia xp̃s opabat̃ i paſſione ſua. ſmo. iij. do. j. poſt octa. paſce.

Opa ſiue miſteria xp̃i ſeptem nos docẽt omneꝫ iniuriã nob̃ illatam remittere. ſmo. iij. domi. iij. poſt octa. paſce.

Oꝛdines angeloꝛũ. vide ſupꝛa Angeloꝛũ.

Oꝛandũ quõ eſt. ſ. equo aĩmo mane ſero. ſmõe iij. domi. ij. poſt octa. paſce.

Oꝛdinati ꝛ diſpoſiti erimus in vita bona q̃druplicit̃. ſmo. j. domi. poſt Tri.

Oꝛandi ſiue petendi octo ſunt modi. ſmõe. iij. ferie. ij. Rogationũ. ꝛ ſmone. v. domini. xvj. poſt Trinitatis.

Oꝛando xp̃s tenuit q̃tuoꝛ modos. ſ. ſubleuãdo oculos in celum. extendẽdo manus. flectendo genua ꝛ ꝓcidendo in terrã. ptꝫ in aſcen. dñi.

Or̃o ꝓ alio facta multũ vtilis eſt. domi. in alb. ſmone. iij.

Or̃o ſꝑ a deo exaudit̃ ſuatis q̃buſdam ꝯditionibus. ſmone. j. domi. iiij. poſt octa. paſce. Idem patet in ſmo. v. domi. xj. poſt Tri.

Oꝛatio noſtra erit Pr̃ nr̃ ꝛc̃. ꝑ queꝫ eſt illa oꝛatio oꝛdinata quõ debet dici ꝛ q̃t petitões continent̃ in eadem. ſmone. ij. domi. iiij. poſt oct. paſce.

Oꝛatões tres bꝛeues etiam magne ṽtutis repiuntur in ſacra ſcriptura p̃ter Pat̃ nr̃. ꝛ Aue maria. req̃re in ſmo. iij. do. xxij. poſt Tri.

Oꝛatões in vnanimitate ꝛ cõcoꝛdia fient. Iteꝫ attente humil̃r ꝯfident̃ ꝛ oꝛdinate. Oꝛatõnis bone nota ſex cõditõnes. ſmo. vj. domice. v. poſt Trinitatis.

Oꝛare Credo in deũ mane ꝛ ſero maxie neceſſarium eſt ꝛ vtile. ſmone. iiij. do. xj. poſt Trini.

Oꝛatio phariſei triplicem defectum habebat q̃ vitari debẽt in omni bona oꝛatõe. ſmo. iiij. domi. xj. poſt Tri.

Oꝛiginale peccatũ deriuat̃ ad omẽs ab Adam ſeminaliter deſcendentes. quere in ſmone. vj. domi. in albis.

Oſtenſio viſual̃ coꝛam ſacerdote eſt optimus modus curandi lepꝛam. ſ. confeſſione. ptꝫ ſer. ij. domi. xiij. poſt Tri.

Oues xp̃i dicimur ꝛ ꝑ p̃cioſum ſanguinẽ eius redempti. ſmo. j. do. j. poſt octa. paſce.

Pacez neceſſario ſer-

uabit h qui in poſterũ ea frui deſiderat. do. in albis. ſmone. j. et. ij. De pace vide in loco ſuo ſbi. ſ. Pax.

Paradiſum celeſtem q̃dam intrãt ambulãdo. q̃dam eq̃tando. q̃dã nauigãdo. q̃dã natando. q̃dam volando. ſmone. v. dominice. vj. poſt Trinitatis.

Paradiſuꝫ intrare cõpellimur ꝛ rigoꝛoſe ad eã trahimur. ſmo. iiij. do. ij. poſt Tri.

Parentes ſumma diligentia tenent̃ cuſtodire pueros in innocẽtia ꝛ bonis moꝛibus. ſmone v. domi. in albis.

Partui infantiũ moꝛs ſanctoꝛũ merito compat̃ qꝛ tam hunc q̃z illam gaudiũ magnum ſequit̃

ſmone ferie q̄nte penthe.
Paſſio xp̄i triplicit̄ nos liberauit a ptāte diaboli. ſmo. ij. diei paſce.
Paſtor bonus ⁊ verus q̄s dr̄. ſmo. j. domi. j. poſt octa. paſce.
Paſtoris bonitas erga oues pꝫ q̄druplici rōe vide ibidem. patet etiam ſmo. ij. et. iij. dominice. iij. poſt Tri.
Patiam ſuſtinere tenemur hic tp̄alem cū vera exultatōe. ſmo. iij. Trini.
Patientia in tribulatōe eſt q̄nta ſpecies humilitatis. ſmo. j. domi. iij. poſt Tri.
Pax ſeptuplex neceſſaria eſt in h̄ mūdo. ſmōe iiij. domi. ij. poſt paſce.
Pax ſiue cōcordia q̄tuplex eſt ⁊ q̄tuplicit̄ ſuari debet. domi. in alb. ſmo. j. et. ij.
Pacem ⁊ concordiā quo tp̄e anni maxime petere debem⁹ ⁊ deſiderare. ſmone. ij. ferie ſcd̄e Rogationum.
Pax triplicit̄ pōt etiā diuidi. q: eſt quedā pax ethica. q̄dam yconomica. ⁊ q̄dam politica. ſermone. ij. diei penthe.
Pedes q̄bus gradimur quō crucifigendi ſunt. pꝫ ſmo. iij. domi. xiiij. poſt Tri.
Peccatū originale ad nos oēs deſcendit. patet ſupra in lr̄a O. ibi Originale peccatū.
Peccata totius mundi ꝑtulit xp̄s in cruce. ſer. iij. domi. j. poſt octa. paſce.
Peccata venialia. vide in lr̄a. V.
Penitentia ꝑficit̄ octo modis qui modi pulchre deſignant̄ ꝑ octo dies. dominica in albis ſmone. j.
Penitētia q̄re laxius ⁊ remiſſius fiet īfra paſca ⁊ penthecoſten. hoc plene notat̄ ſmone. iiij. eiuſdem domice.
Penitentia digna ꝯtinet in ſe octo ḡdus. ſmo. iij. domi. xj. poſt Tri.
Penitentia vt ſit deo grata habebit duo. ſmo. ferie. v. penthe.
Penitentie octo opa. patent ſmo. ij. domini. ij. poſt Trinitatis.
Penitentie decem opa. patent ſmone. iij. do. xj. poſt Trinitatis.
Pn̄ie ſunt q̄tuor ptes. ſ. cordis ꝯtritio. emēdādi ꝑpoſitū. oris cōfeſſio. ⁊ opis ſatiſfactio. ſermone. j. do. iij. poſt octa. paſce.
Pn̄ialis afflictio ꝑ ſeptem durabit annos pro vno peccato mortali. ſmo. j. do. ij. poſt octa. paſce.
Peregrinus verus tria incōmoda ſuſtinet. ſer. j. ferie. ij. paſce.
Peregrinus verus fuit xp̄us ex mlt̄iplici rōne patꝫ ibidem ꝯſequent̄.
Peregrini ne errent ambulant viā quatuor ſignis notatam. ſmo. j. ferie. ij. paſce.
Peregrini ter in die ſolent intrare hoſpitiū. ſic xp̄us in hoc mūdo triplex habuit hoſpitium. patet ibidem.
Perſonalia bona ⁊ ſpūalia ſiue eſſentialia que habemus a deo p̄re patent ſmo. iij. domi. xiiij poſt Trinitatis.
Petitiōes ſeptem ꝯtinent̄ in orōe dn̄icali. patꝫ ſmo. ij. do. iiij. poſt octa. paſce.
Petitio de Petitōibus. vide amplius ſupra in O. de Oratōibus.
Phoꝝ dicta ſunt deficientia. ſed theologorum vera. patet. ſer. v. do. viij. poſt Tri.
Pietas ⁊ miſcd̄ia quadruplicit̄ differūt. ſmōe ferie. ij. penthecoſtes.
Piſces in tam mag̃ multitudine ab apoſtol̄ capti q̄d deſignant. ſmo. ij. do. v. poſt Tri.
Plage ſiue vulnera q̄nq̃ q̄ xp̄s poſt reſurrectōnem ſibi retinuit minores fuerūt q̄ꝫ i cruce q̄d ꝑ hoc deſignatur. quere ſmone. iiij. domice i albis.
Platee ⁊ mā̄ſiones regni celeſtis ſunt ex auro puriſſimo ⁊ q̄tuplices ſunt. vide in ſer. aſcē. d.
Planctus ⁊ dolores horribiliſſimi erunt nob̄ i peccato decedentibus. ſmone ferie ſexte. poſt aſcenſionis.
Plenitudine triplici fuerūt apoſtoli repleti de ſpūſancto. ſmo. j. diei penthe.
Ploratio ſiue fletus nr̄ erit lachrymabil̄ in orādo. ſmo. iij. ferie. ij. Rogationum.
Ploratiōis ſiue fletus q̄nq̃ ſunt modi. ſupra in lr̄a. F. ſ. Fletus.
Porte ciuitatis hierl̄m q̄t fuerūt ⁊ q̄d ꝑ eas nominati deſignat̄. Req̄re ſmo. iiij. domi. xvj. poſt Trinitatis.
Ptātes q̄tuor dedit deus cuilibet homi. ſmo. ferie. vj. paſce.
Poteſtas qualis ⁊ quanta data eſt xp̄o. ibidē.
Prandiū xp̄i ad qd̄ nos ſum⁹ vocati. ⁊ qd̄ eſt nob̄ paratū quale ⁊ quotuplex eſt. vide ſmo. ij. domi. xx. poſt Tri.
Precepta dei decē cōſiſtunt in obediētia. patet ſmo. j. domi. iij. poſt Trini. et ſmone. j. dominice. xiiij. poſt Tri.
Precioſitas ſanguinis xp̄i. vide in. S.
Predeſtinatōis ſubtilem q̄ſtionem. Require i ſmone. j. diei penthe.
Premiū eternū. q̄re in. S. de Salario.
Preſbyteri q̄d opabunt̄. vide in lr̄a. S. ſ. Sacerdotes.
Preſumptio ip̄ius intellectus valde mala triplex eſt. ſmo. ij. domi. vj. poſt Tri.
Propiciatōꝫ xp̄i magnā. ſmo. iij. domi. j. poſt octa. paſce.
Promiſſiones valde cōſolatorias fecit chriſt⁹ apoſtolis ſuis. ſmo. j. dominice. iiij poſt octa. paſce.
Prophetarū falſorū nota drām. ſmone. ij. do. viij. poſt Trinitatis.
Proprietates celi quot ⁊ q̄ ſunt in q̄ ſp metal̄r

ſit|conuerſatio noſtra.ſmo.iiij.do.poſt Tri.
Proximū noſtrū quō diligere tenemur.ſmo.j.
domi.ij.poſt octa.paſce.
Proxim⁹ nr̄ q̄s eſſe dr.ſer.j.do.xiij.poſt Tri.
Prudentia dicendorū dr ſextus ḡdus bone vi-
te.ſmo.iij.domi.xvij.poſt Tri.
Pueri in iuuētute ſumma diligētia cuſtodiēdi
ſunt in innocētia baptiſmali.ſer.vj.do.in alb.
Purgatorij ignis dr baptiſmus miſcdie dei.ſer
mo.in domi.infra octa.aſcen.
Purgatorij pena triplex eſt ⁊ oñdiť nob ꝑ ſimi
litudinē.ſer.ij.do.xxv.poſt Tri.
Purgatorij locū cōiť dicimus eſſe in terra. vid
q̄ſtionē.ſmo.j.domi.xxv.poſt Tri.

Queſtiones ſiue iter

rogatōes diſcipuli ad mgr̄m qñꝙ poſſunt fie-
ri ſine rep̄henſione ⁊ qñꝙ nō.ſer.j.de Tri.
Querere debemus p̄mo regnū dei.ſmo.j.dñi-
ce.xv.poſt Trinitatis.
Queſtio bona in theologia. An aliq̄s de ſeipſo
vel etiā de alio poſſit cognoſcere ꝙ ſit fili⁹ dei
ꝑticipatiue.ſ.ꝑ gr̄az dei.ſer.vj.do.viij.p⁹ tri.
Queſtio eſt inť doctores vbi locus purgatorij
⁊ inferni ſituat⁹ eſt.ſer.j.domi.xxv.p⁹ Trini.

Rationē de omi ver-

bo ⁊ ope reddemus in extremo iudicio. vide
horribilia exempla ⁊ documēta.ſmo.ij.domi
nice.ij.poſt Tri.
Redemptiōis noſtre opa vide tria in ſmo.iij.
domi.viij.poſt Trinitatis.
Regnū dei q̄rimus p̄mū.i.p̄mitus ante omnia
opa.ſmo.ij.domi.iiij.poſt octa.paſce.
Religionē mutare.ſ. exire vnā ⁊ intrare aliam
ꝑiculoſum ⁊ vitupabl'e eſt.req̄re exemplū de
ſancto Bñdicto ⁊ q̄dam canonico regulari.ſ-
mone.iiij.domi.viij.poſt Tri.
Religioſi que ⁊ q̄t teneňt obſuare.ſmo.ij.do.
xiiij.poſt Trinitatis.
Renouamur in aia ⁊ vita tribus modis.ſmōe
iiij.domice.xvj.poſt Tri.
Reſurrectōis articulus maioris difficultatꝭ fu-
it ad credendū.feria.iij.⁊ ſab.poſt paſce.
Reſurrectio xp̄i duas habuit excellentias ſuꝑ
oēs alias reſurrectōes mortuorū q̄ vnq̄ꝫ erunt
vel fuerūt.ſmo.j.in die paſce.
Reſurrectio xp̄i fuit celebrata affectuoſe. de-
mōſtrata ḡtioſe ⁊ publicata ꝟtuoſe. ptꝫ ibidē
Reſurrectōis hora.ptꝫ ibidem.
Reſurrectio xp̄i q̄b⁹ p̄mo manifeſtata fuit. ptꝫ
ibidem ⁊ ſer.ij.eiuſdem diei.
Reſurrectōis xp̄i dies q̄re maxime deſiderabiľ
eſt.ſmo.ij.diei paſce.
Reſurrectōis xp̄i die q̄re letari ⁊ all'a cātare de
bemus.ibidem.
Reſurrectiōis miſterium inter omnia miſteria
chriſti fuit nobis magis vtile.ſer.ij.diei paſce
Reſurrectio xp̄i quare Petro ⁊ quare mulieri
ribus oſtenſa fuit.ptꝫ ibidem.
Reſurrectio xp̄i patuit multis argumentis et
multis modis.ſabbato paſce.
Reſurgere volēs cum xp̄o ornabit ſe q̄tuor do-
tibus in p̄ſenti vita.ſmo.ij.diei paſce
Retributiōꝫ quadruplicem acq̄rimus pro bōa
menſura qua primo hic mēſuramus.ſmōe.j.
domi.iiij.poſt Tri.
Retributōes tam de malis q̄ꝫ de bonis opib⁹ a
deo accipiemus.⁊ h̄ in tribus vicibus.ptꝫ ſer.
ij.dominice.xiij.poſt Tri.
Rex diabolus eſt (quē nos ſupare oportꝫ) qua
druplex.vt ptꝫ ſmo.ij.do.infra octa.aſcen.
Rogatōnes ſiue rogationū dies quo tp̄e anni
ſunt inſtituti.quō obſuandi.⁊ q̄d nob confer
tur a deo cū debite faciamus orōes ⁊ ꝓceſſio-
nes.in ſmo.j.ij.et.iij.ferie ſecūde Rogatio.

Sabbata ſanctificāſ

multum bonum adipiſciť in hac vita.q̄ vo ea-
dem violauerit multiplicia ꝑicula incurrit.ſ-
mone.vj.domi.ij.poſt Tri.
Sacerdos ꝯſecrans mundiciā mentis ⁊ corpo-
ris ſuabit.q2 excedit oēs angelos in dignita-
te officij.ſmo.j.corpis xp̄i.
Sacerdotū errores ſiue defectus circa miſſarū
celebratōꝫ.vide ſupra in errore.
Sacerdotes rennuere debēt ⁊ vitare ruſticorū
ſocietates.domi.in albis.ſmo.vij.
Sacerdotes angeli dicunť.ibidem ſmo.vj.
Sacramentū confirmatōis q̄bus dꝫ dari.ſmo
ne.vj.domi.in albis.
Sacramentū p̄mū inter ſacramēta eccl'e eſt ba-
ptiſmus aque.ſmone q̄dam infra octa.aſcen.
ſcꝫ.Qui crediderit.
Sacramēti euchariſtie mirabilia.vide ſupra d
euchariſtia in l'ra.E.
Salarium quod a xp̄o recipiemus magnum et
in eternum durabile erit.ſmone.vij.domice
xvj.poſt Tri.
Salariū gl'e eterne ſi digne ꝓmereri volumus
quatuor obſuari oportet.ſmone.iij.domice.
xxiiij.poſt Trinitatis.
Saluos fieri vult deus omēs hoies.ſmone.iij
domi.viij.poſt Tri.
Saluari volens tria neceſſaria habebit in ſe.ſer
mone p̄mo.dominice.xiij.poſt Trinita. Ideꝫ
vide ſermone primo.dominice.vj.poſt Tri-
nitatis.
Sancti quomō deſcendunt ad loca damnatorū
⁊ vident penas eorum.ſmone p̄mo.domi.pri
me.poſt Trinitatis.
Sanguinis effuſio ꝓ xp̄i nomine optimus eſt
baptiſmus.ſermone.iij.dominice.infra octa.
aſcenſionis.

Sanguinis xp̄i effuſi p̄cioſitas ꝛ dignitas infi-
nita fuit. ſmo. j. domi. j. poſt octa. paſce.
Sapientia ꝛ ſtulticia opponunt̄ ſicut v̄tus ꝛ vi
tium. ſmone. vij. domi. xx. poſt Tri.
Satiſfactio ꝛ reſtitutio q̄ ſunt ꝛ quō differunt.
ſmone. iiij. Tri.
Scientia ph̄oꝝ ꝛ theologoꝝ quō differūt. ptꝫ
in lr̄a. P. ſ. Philoſophoꝝ.
Scientia vel ars. ptꝫ ſupra in. A. de Arte.
Scuto fidei reſiſtendū eſt q̄tuoꝛ iacul' antixp̄i.
ſmo. iiij. domi. xxj. poſt Tri.
Secreta ſeptem p̄ que falſarū p̄ſonarum erro-
res extirpant̄. ſmo. iij. domi. viij. poſt Tri.
Secreta euchariſtie. vide ſupra in Euchariſtia
Secretū oīm miſterioꝝ xp̄i ꝛ totius ſcripture
tam veteris q̄ꝫ noui teſtamenti declaratū fuit
apoſtolis. ſmo. j. domi. iiij. poſt octa. paſce.
Semita eſt via ſtricta ꝛ q̄d nobis deſignat. ptꝫ
ſmo. iij. domi. xiij. poſt Tri.
Sepulture moꝛtuoꝝ compat̄ damnatio infer-
ni ex tribus ſimilitudinib⁹. ſmone ferie ſexte
Penthecoſtes.
Sepultura inferni ſeptuplex eſt. ptꝫ ibidem.
Sermones diſcipuloꝝ euntiū in emaus q̄ fue-
runt nota quedam q̄buſdam inaudita. ſmōe
ij. ferie ſc̄de paſce.
Seruitus peccati. q̄re de peccato in lr̄a. P.
Sigilla ſeptē illi⁹ libꝛi clauſi iohi euāgeliſte oſtē
ſi deſignant ſeptem ſignacula quibus lib ſan-
cte trinitatis p̄ſonaruꝫ in vna eſſentia clauſus
eſt quem nemo apire vel intelligere poterat ni
ſi agnus occiſus. ſ. filius dei. ſermone ſecundo
Trinitatis.
Signa duo p̄ que fidei trinitatis excellentiā cō
ſiderare poſſumus. ptꝫ ibidem in fine.
Signū ſancte crucis qualit̄ faciendū eſt a nob̄.
quo nos ſignare debemus. ptꝫ ibidem.
Signa multiplicia ꝛ reuelatōes oſtendit nobis
deus tam coꝛpalia q̄ꝫ ſp̄ualia p̄ coꝛroboratiōe
fidei. ſmone. vj. domi. in alb̄.
Simoniā committit q̄ diuina p̄ficit ad theſauri
ſandum tempalia. ſmone. j. dominice p̄me.
poſt octa. paſce.
Situs oꝛdinū angeloꝝ ſm ſub ꝛ ſupꝛa put ſā-
cti nobis tradiderūt. patent ſmone. ij. domi. i
fra octa. aſcenſionis. vide amplius ſupꝛa d̄ an
gelis in littera. A.
Solitaria vita q̄bus congruit. ꝛ q̄bus vita cō-
munis. ſmo. ij. domi. ix. poſt Tri.
Societas in q̄buſdam commendabil' eſt ꝛ q̄n̄q̄ꝫ
neceſſaria. ſmone. ij. diei paſce.
Societatē laicoꝝ p̄ſbyteri vitare debent. ſmo
ne. vij. domi. in albis.
Somnia apparent vera ſed pleruq̄ꝫ falſa ſunt. ꝛ
cōmunit̄ decipiūt ſomniantē. ſmone. iij. dn̄i.
xv. poſt Trinitatis.
Somnianti diues huius ſeculi compat̄. q2 ni-
hil de diuitijs ſuis ſibi retinebit. ptꝫ ibidem.
Species h̄ūilitatis vere. quere de humilitate
in littera. H.
Sp̄ūſſanctus dicit̄ ſp̄ūs veritatis duplici rōne
In vigilia penthecoſtes.
Status hoim ſeptem ſunt. ꝛ q̄libet obligat̄ ad
obſ̄uatōꝫ decem mandatoꝝ dei. ſmo. j. domi
nice. vij. poſt Tri.
Status hoim quadruplex eſt b̄n̄dictōeꝫ gl̄e he
reditarie poſſidentiū. ſmone. v. do. v. p⁹ tri.
Status hoim p̄ viam ad p̄adiſum ducentē eun
tium triplex eſt. ſmone infra octa. aſcen. ſ. illo
Hec locutus ſum.
Status hoim peccato ſ̄uientiuꝫ p̄iculoſiſſim⁹
eſt. ſmo. iij. domi. vj. poſt Tri.
Stulti efficimur ꝛ impꝛudentes p̄ ſeptem. ſer.
vij. domi. xx. poſt Tri.
Sup̄bia abominabil' eſt ꝛ deteſtāda. q2 initiuꝫ
oīs p̄ditōis eſt. ptꝫ ſmo. iij. domi. j. et ſmone
iiij. domi. ij. poſt octa. paſce.
Subſtantie tres ſunt in xp̄o. ſmone. iij. domi.
viij. poſt Tri.
Sublimitas charitas eſt ſapia vel intentio ſup
natural'. ſmo. vij. domi. xvj. poſt Tri.
Subiectio noſtra diuinali vald̄ exigua ꝛ modi
ca eſt. ſmo. j. do. ij. poſt octa. paſce.
Subiecti erimus deo triplici timoꝛe. ſmone. v
domi. ij. poſt paſce.
Supſcriptio bone monete qual' erit. ſmone. iij
domi. xxiij. poſt Tri.
Supplicare tenemur in oꝛatōibus nr̄is humilit̄
ſmo. iij. ferie. ij. Rogationū.
Supplicatio patrū in limbo detentoꝝ p̄ libera
tione m̄ltiplex fuit. ſmo. j. diei paſce.
Supplicatiōes. q̄re de oꝛatōibus in lr̄a. O.
Suſcitare moꝛtuos alit̄ ꝯuenit deo. alit̄ ſanctꝭ.
aut angel'. ſmo. j. diei paſce.
Suſtinere ꝛ ſufferre debemus libent̄ tribulatō
nes ꝛ adūſitates in h̄ mūdo p̄pter tres ratōes
ſmo. vj. domi. vj. poſt Tri.

Tabula in qua plan

tant̄ boni moꝛes q̄druplex eſt. feria. v. paſce.
Tactus xp̄i multiplex inuenit̄ in ſacra ſcriptu-
ra. vide declaratōꝫ huius p̄lucidā ſmone. viij
domi. xvj. poſt Tri.
Theologicales v̄tutes q̄ ſunt ꝛ quō inter ſe dif
ferunt. ſmo. do. infra oc. aſcē. ꝛ ſmone. v. do.
xxv. poſt Trinitatis.
Tempantia humana l' eſt ſacerdotibus neceſſa
ria. ſmo. vij. domi. in albis.
Temptatio diaboli inuadit homies cuiuſcūq̄ꝫ
ſtatus mūdi. ſmo. iiij. domi. viij. poſt Tri.
Temptatōes tribulatōes ſiue pugne q̄s p̄fecti
martyres ſuſtiebūt ſūt decē. ſ. iij. do. xj. p⁹ tri.
Temptatiōes q̄ꝫ m̄ltiplices ꝛ q̄ꝫ varie ſunt. ſer.
iiij. domi. ij. poſt octa. paſce.

Tabula

Terra diuerſa ꝯtinet in ſe loca in q̇bus purgāt aīe peccatrices. ſupra in lr̄a. L. ſ. Locus.

Teſtimoniū quod libet erit in ore duorū vl̄ triū ſmone. ij. infra oc. aſcenſionis.

Teſtis ⁊ iudex ſimul erit xp̄us in iudicio ſuo. ptȝ ibidem.

Thuribulū q̇nq̧ habet ſimilitudines cū corpe xp̄i. ſmo. ij. corporis xp̄i.

Timor triplex eſt ꝑ quem ſubijcimur deo. ſ. natural. filial. ⁊ reuerential. ſmo. v. pͦ oc. paſce.

Tributum qḋ deo tenemur q̄le eſt. ſmo. j. et. ij. domi. xxiij. poſt Tri.

Trinitatē ꝑſonarū in vnitate eſſentie dei inq̇rere ꝑuerſa curioſitas eſt. tenere ⁊ credere vt docet eccl̄a. fides ⁊ ſecuritas eſt. videre eaȝ ſic̄ eſt felicitas eſt. ſmone. j. diei Tri.

Trinitatē ꝑſonarū in vnitate eſſentie. ſmone ferie. ij. penthe. ſ. Gr̄a ſpūs.

Triſticia vere penitētiū ꝯuertet in ꝑfectiſſimū gaudiū quod nunq̧ remouebit ab eis. fer. iij. domi. ij. poſt oc. paſce.

Triſticia damnatorū qual ⁊ q̄ta eſt ⁊ vñ cauſatur. vide ſmo. v. ferie penth.

Vadunt homines ꝑ viam ꝑadiſi tribus modis. ſmone. iiij. dñice ſcd̄e poſt Trinitatis.

Vbiq̧ eſt deus tripliciť. ſmone. j. domi. v. pͦ Trinitatis.

Velocitas xp̄i ad dandū teſtimoniū ꝯ peccatores. ſmo. ij. domi. infra oc. aſcenſionis.

Venialia peccata ſunt triplicia. que ꝑ tria. ſ. lignum. fenū ⁊ ſtipulam deſignant. ſmone. ij. domice. ij. poſt Tri.

Verbū patris eterni. i. filius in diuinis. ⁊ v̄buȝ nob̄ ꝓlatum differunt multifarie. Item

Verbum dei eſt duplex. ſ. eternū qḋ eſt eiꝰ verbum ꝓprium. ⁊ tp̄ale qḋ eſt v̄bū eius cōe. Itē

Verbum dei tp̄ale ſiue cōe digne p̄dicatū ⁊ deuote auditū tria bona opat. ſ. illumiat inflammat ⁊ puriſicat. ſmo. iiij. do. ij. poſt oc. paſce

Via ducens ad ꝑadiſum ſecura ⁊ bōa triplex ē In ſmo. infra oc. aſcen. ſ. Hec locutus ſum ⁊c̄ etiam ſmo. iiij. domi. ij. poſt Tri.

Via ꝑegrinorū quō ſignata erit. q̄re ſmo. j. ferie ſecūde paſce.

Viaticū ſpūale dr̄ ſacramentū euchariſtie. fer. in octa. corporis xp̄i.

Videre ⁊ audire xp̄m quō ꝓphete ⁊ ſancti patres veteris teſtamenti deſiderabāt ⁊ quō nos eum videre debemꝰ. fer. j. domi. xiij. poſt Tri.

Mille tres ſunt in alio mūdo q̄s hoīes per bona opa huius mūdi emere poſſunt. ſmo. ij. dñice ij. poſt Trinitatis.

Viciū ſupbie deteſtabiliſſimū eſt. q̄ꝛ initiū omnis ꝑditōnis. ſupra in lr̄a. S.

De vicio inuidie. ſupra in. I.

Victoriam nos habere oportet ꝯ quadruplicē regem de omi vicio inſtigantē añq̧ ad coronationem accedamus. ſmone. ij. infra oc. aſcen.

Vir teneť vxori dilectōnem ⁊ ꝓuiſionem. patȝ ſmone. j. in die penthe.

Virginitateȝ ſeu caſtitatē tenere in comeſſationibus ⁊ ebrietatibus impoſſibile eſt. ſmōe. iij. domi. j. poſt oc. paſce.

Vite ſpūalis ꝑfectio conſiſtit in quatuor. patet ſmone. iij. Trinitatis.

Vitam bonam q̇druplicem ꝯfert nob̄ ſpūſſanctus. ſmone ferie. iij. penthe.

Vite bone ſunt plures gradus. ſupra in Gradꝰ

Vite male ſunt nouem modi. ſmone ferie ſexte poſt penthecoſtes.

Viuere noſtrū in hoc ſeculo nō eſt niſi mori. q̄ꝛ ꝯtinue tendimus ad mortem. ſabba. pͦ aſcen.

Viuere incipiens deifice tres ſimilitudines ſibi maxime deſeruientes notabit. ſmone q̇dā infra oc. aſcenſionis. ſ. Ante omia.

Vocati ⁊ electi ad cenam xp̄i. vide in Cena. patet ſmo. ij. domi. ij. poſt Tri. et ſmone. ij. dñice. xx. eiuſdem.

Vocati ſumus omēs ad cōuiuiū xp̄i. Item vocationis q̄tuor modos. vide in ſmone. iij. dñice. ij. poſt Trinitatis.

Voluntas eſt vna patris ⁊ filij ⁊ ſpūſſancti. fer. iiij. de eadem domica.

Vox domi ſuꝑ aquas multas quō intelligitur Et q̇dam mlr̄ extollens vocē. quō exponitur ſermo. iiij. domi. xxv. poſt Tri.

Vnitatem eſſentie triū ꝑſonarū. patet ſupra de Trinitate. in lr̄a. T.

Vſuram ſuplucratā exiget a nobis deus de oībus tam corꝑalibus q̧ ſpūalibus q̄ dedit nob̄ ſmone. j. domi. xj. poſt Tri.

Vtilitates q̇nq̧ ꝓueniūt nob̄ ex ſacramento euchariſtie digne ſumpte. In octa. ſacramēti.

Vulnera xp̄i poſt reſurrectōȝ minora fuerūt q̧ in paſſione. quid h̄ deſignat patet ſmo. iiij. dominice in albis.

Vulnera xp̄i ⁊ cicatrices non deformitatem ſȝ magnam pulchritudineȝ oſtendūt in eius corpore gl'oſo. ſmone. iij. eiuſdem dñice.

Vulnera xp̄i ꝑfoſſa habuit ⁊ habet xp̄s. ſmo. iij. domi. poſt Trinitatis.

Vxor deuota ſepe cōuertit virum ſuū de mala vita. Exemplū ſmone. iij. domi. in alb̄.

Vxor viro ſuo teneť duo obſeruare. ſ. reuerentiam ⁊ dilectōȝ. ſermo. j. penthe.

Xp̄s orādo quadruplicem modū ſeruauit. vide ſupra de Oratiōe in littera. O.

Xp̄i reſurrectio quō ⁊ qñ fiebat. quare xp̄s ſuā reſurrectōnem nō retardauit vſq̧ ad generalē oīm reſurrectōnem. Quibus reſurrectiōȝ ſuā

xp̃s ꝑ ordinem manifeſtauit. quare xp̃us oĩa iſta fecit. vide ſupra de reſurrectiõe in lr̃a. R.
Xp̃i vulnera q̃nq3. quere in lr̃a. V.
Xp̃i q̃libet actio noſtra eſt inſtructio. ſmõe. iij. domi. iij. poſt octa. paſce.
Xp̃i humiliatio ſub tribus creaturis. ſ. ſb angelis. ſub homibus 7 ſub diabolo. vide ſupra in lr̃a. H. de humilitate.
Item Criſtus 7 criſtianus debent ſcribi per c. quere ſupra in regiſtro de littera. C.

Ymago et ſuperſcri-

ptio vere 7 bone monete. patent ſmo. j. domi. xxiij. poſt Trini.
Ymago anime noſtre deturpat̃ ꝑ peccatũ mortale. ſmo. eodem eiuſdem domice.
Ymagines anime noſtre ſunt memoria. intellectus 7 voluntas que reformant̃ ꝑ vite emendationem. pat3 ibidem.
Ymaginis veritas requirit̃ neceſſario in omni bona moneta. pt3 ſmo. iij. eiuſdem domi.
Ymaginem trinitatis quelibet aĩa habet in ſe ꝑ creatõe3. tñ vltra hoc neceſſario requirit̃ in anima ſi ſaluari debeat ꝟtualis chriſti imitatio. patet ibidem.
Ymitando xp̃i doctrinam efficimur eius diſcipuli. patet in littera. D. de Diſcipul̃.

Explicit tabula ſiue regiſtrũ ſermonum
Sancti Vincentij ordinis p̃dicatorum
Partis Eſtiualis.

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

Feria 3a p9 pasce sz Jubilate, Sermo secundus continet pulcra et utilia.

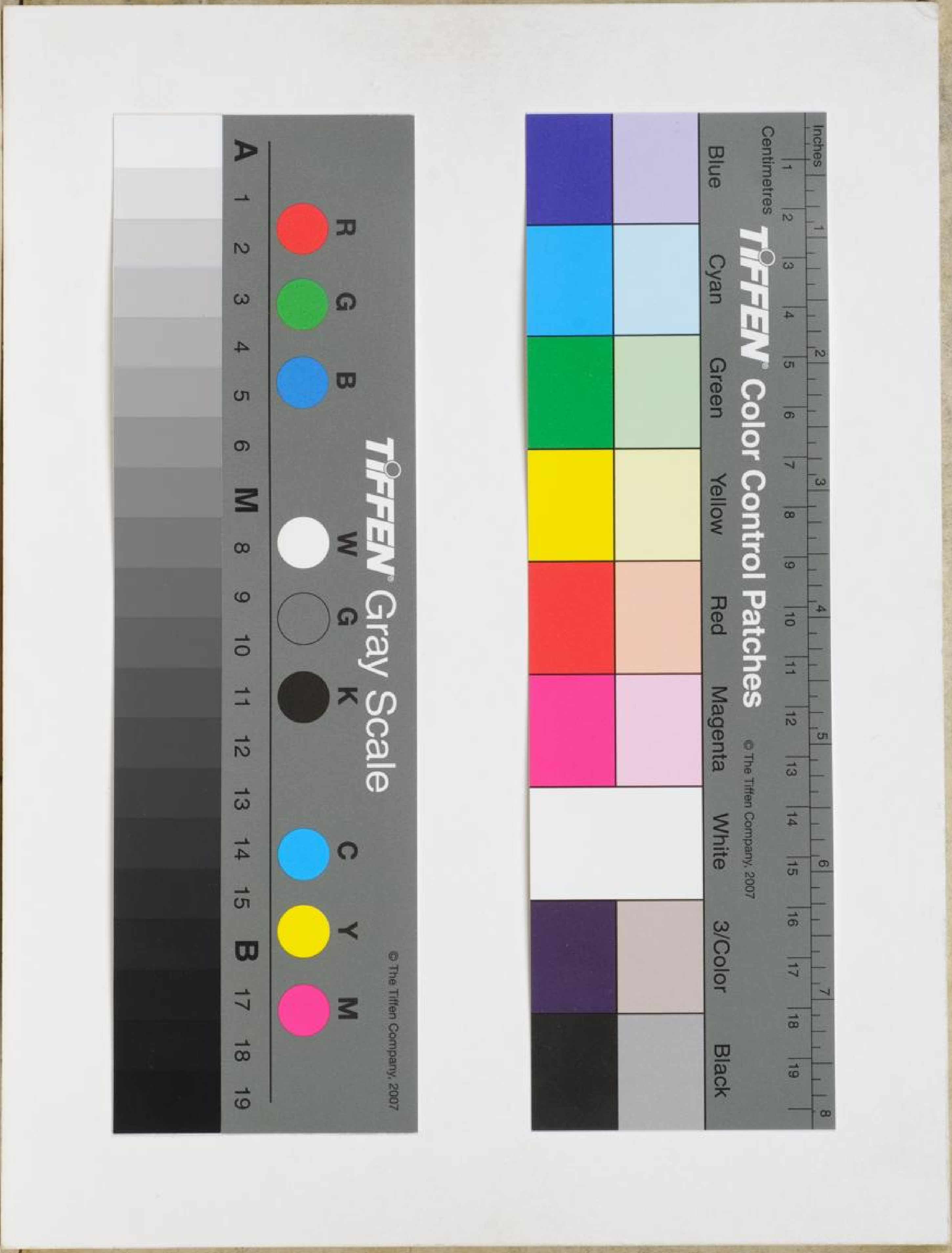
TIFFEN Gray Scale
© The Tiffen Company, 2007
TIFFEN Color Control Patches
© The Tiffen Company, 2007
Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black
Inches
Centimetres